IOANNIS BAPTISTÆ BAIARDI

NOBILIS PARMENSIS, IVRECONSVLTI CLARISSIMI, ET EQVITIS,

AC PRO SERENISS. DVCE PARMAE, ET PLACENTIAE

In vtroq; Statu Aprutino iterum Auditoris secundarum Causarum, & Generalis Gubernatoris meritissimi.

ADDITIONES, ET ANNOTATIONES

insignes, ac solemnes

AD IVLII CLARI LIB. V. RECEPTARVM SENTENT. SIVE

PRACTICAM CRIMINALEM.

Plurima quidem ad Criminum materiam spectantia, nedum iure communi tradita, sed etiam per Motus proprios, Bullas, & Apostolicas sanctiones, in Statu Ecclesiastico.

Et per Constitutiones, Capitula, Ritus, & Pragmaticas in Regno Neapolitano declarata, sancita, & abrogata, miro ordine, ac exactissimè complectentes.

Opus vtilissimum, Causidicis, Magistratibusq; ferè cunctis, ac præsertim Ecclesiasticis, & Regnicolis, maximè necessarium.

Cum summarijs, rerumq; omnium, ac materiarum Indice locupletissimo, Alphabetica serie diligentissimè conscripto.

Cum amplissimis Pontificis Maximi, Serenissimi Dominij Veneti, ac aliorum Principum, PRIVILEGIIS.

PARMAE, Ex Officina Erasmi Viothi. CIↃ. IↃ. XCVII.

SERENISSIMO
RANVTIO FARNESIO.
PARMAE, ET PLACENTIAE DVCI IIII.
CASTRI V. ET CIVITATIS PENNARVM III.

Principi Altamurę, Marchioni Nouariæ, Comiti Sancti Valentini, Baroni Rochæ Gulielmę,

Domino Ciuitatis Ducalis, Ortonæ ad Mare, Castri ad Mare, Leonissæ, Montis Regalis, Campli, Planellæ, Apostæ, & Burboni, ac S.R.E. Vexillifero perpetuo, &c.

Ioannes Baptista Baiardus I.C. S.D.

IVLIVS CLARVS Alexandrinus, RANVTI Serenissime, quàm singularis doctrinæ fuerit in legali scientia, Catholici Regis PHILIPPI Auunculi tui magni Perillustri testimonio comprobatur, qui eum in Mediolanensem Senatum asciscendũ iussit, Præsidem, Quæstorem extraordinarium, Pręfectum annonę, ac curatorem aquarum publicarum constituit, in Hispaniam accitum in supremum Italicarum rerum consilium cooptauit, ac pro Mediolanensi statu Regẽtem elegit: sed & ingenij sui præclara monumenta id ipsum liquido testantur, atq; ea præcipuè, quæ ad rem criminalem sub receptis sententijs eruditè conscripsit, opus cunctis perutile, & omnium calculis commendatũ. Verum ego cum per annos XXVIII. gubernandis populis, decidendis causis, alijsq; officijs gerendis in Apostolicę Sedis Statu sub PIO IIII. PIO V. GREGORIO XIII. & XISTO. V. Summis Pontificibus, & per sex alios in Regno Neapolitano secundarum causarum Auditor, & Locumtenens Generalis pro MARGARITA ab AVSTRIA Auia tua Serenissima in toto tuæ Celsitudinis statu in Aprucij Prouincijs, ac pro eodem Aquilæ in Regia Audientia Præses, laborẽ impenderim, & operam assiduam nauarim, animaduerti, plura omisisse CLARVM (nec mirum, quod & ipse lectorem admonet, in viro tantorum negotiorum procuratione constricto) quæ de hac re sparsim tradidere Doctores. Ea cum ad ipsũm CLARVM (prout dabat occasio) in margine connotassem, materia excrescente, operę prętium me facturum sum arbitratus, ADDITIONES omnes in vnum colligere, quæ, cum res exegisset, vsui mihi

✠ 2 forent.

forent. Collegi. & cũ in iustam voluminis magnitudinem summis, longisq; laboribus perduxissem, rem cum nonnullis eiusdem scientię professoribus, ac amicitia mihi deuinctis pro mutua nostra beneuolentia, studiorumq; cõiunctione communicaui, qui non modo meam intentionem probarũt, sed contenderunt enixè, vt opus in publicum ederem, affirmantes omnino, nõ modicum subsidium Causidicis, ac Magistratibus cunctis, Ecclesiastici status præsertim, & Neapolitani Regni præstaturum. Quandoquidem nõ Pontificij, Cęsareiq; iuris cõmunis auctoritates solum, interpretumq; traditiones CLARO addidi, sed & multa insuper per Motus proprios, Bullas, Apostolicasq; sanctiones, in Ecclesiastico statu, Constitutiones, Capitula, Ritus, Regiasq; pragmaticas in Neapolitano Regno declarata, sancita, cõstituta, & abrogata non improsperè (ni fallor) adieci; Renui quidem diù, cum non eo animo hęc lucubrassem, sed obtemperandum fuit consultissimis viris, quorum auctoritati plurimum defero: Et en tandem in lucem prodit, sed ornatissimo nomini tuo DVX Serenissime dicatum. Huius dicationis causę cõplures sunt, eaq; pręcipua, quòd FARNESIA excelsissima familia studiosis amica, literatorum omnium, Subditorumq; suorum maximè, firmissimum semper extitit columen (& tu Mecœnas omnium pręstãtissimè plenè ostentas) & quòd, cum tuus subditus sim, & exasse, & iam diù mea cuncta, ac memet ipsum tibi dediderim, si quos fructus ingenioli mei ager, licet incultus, vastus, atq; desertus vnquã produxerit, ij, quiqui sint, ad te iure proprio pertinere videntur. Præterea cum IVLIVS CLARVS. REGI PHILIPPO. principale opus dicauerit, sic omnino agendum videbatur, vt Serenissimi magni auunculi Serenissimo pronepoti ex sorore, accessiones, additiones, annotationesq; ad illud dicarentur. Humilis quidem muneris exiguitas me primò deterruit, sed tuæ Celsitudinis Magnificentia recreauit, ratum non tàm ad muneris exiguitatem oculos ab excelso solio deflexeram, quàm ad animum promptum, & paratum, ac meàm voluntatem tui semper studiosissimam, obsequiumq; potius meum, quàm ingenium probaturam: Cum & potentissimus Rex Persarum Xerses, qui Græciæ bellum inferens, totũ Hellespontum nauium apparatu opperuit, Asiam Europæ ponte coniunxit, ac Athon montem à continente abscidit, pusillum oblatæ aquæ donum grata fronte accepit, magis, à quo donum proficisceretur, quam ad quem pertineret, meditatus. Lęto igitur vultu, ac hilari animo (qui tuus est mos humanissimus) has meas additiones, lucubrationesq; ad CLARVM. suscipe, (DVX Serenissime,) & ornatissimi nominis RANVTII FARNESII singulari præsidio munitas promulgari digneris, quas Serenitati tuę (qualescumq; sint) supplex porrigo, do, ac dico. Deus O. M. quàm diutissimè te seruet incolumem, & ad altiora fastigia, summasq; Altitudines extollat.

IOAN-

IOANNES BAPTISTA BAIARDVS.

LECTORI S.

Non me latet (Candidè lector) hisce meis ADDITIONIBVS ad CLARVM, & alia multa adijci, & pluribus ornamentis, quicquid ad criminum, vel ad officiorum criminalium rationum pertinere videbatur, explanari potuisse, (quò Momus aliquis obijciet ADDITIONES has supplementionibus indigere). Sed non eò mea tendit intentio, huc ea omnia conferre, quæ calamo materia suppeditaret: prægrandi enim volumine fuisset opus, si quicquid hac de re sparsim scripserunt Doctores, quicquid forensis praxis recepit, vel antiquauit, quicquid per annos viginti quattuor in Aemilia, Vmbria, Piceno, & Samnio diuersos Populos, Vrbesq; gubernando, iustitiam ministrando, innumerisq; causis adsistens connotaui, in litteras prodidissem. Selegi aliqua tantum (atq; ea, nec pauca quidem, quæ maiori vsui quandoq; mihi futura existimaui, nedum de iure communi, & per Doctores tradita, sed & multa insuper per Motus proprios, Bullas, Apostolicasq; sanctiones in Ecclesiastico statu, Constitutiones, Capitula, Ritus, Regiasq; pragmaticas in Neapolitano Regno declarata, sancita, & abrogata; non vt opus in publicum edendo iudicium omnium subirem, sed vt meo labori detraherem in futurum: Præualuit tamen apud me Amicorum auctoritas, qui precibus, hortationibus, ac prope conuicijs efflagitarunt, vt lucubrationes in lucem proderem Causidicis, Magistratibusq; omnibus, & præsertim Ecclesiasticis, ac Regnicolis profuturas, quibus, vt studiosis prodessem, libens tandem obtemperaui. Et hac mea pro virili iuuandi intentione pensata, quicquid in hoc opus iaculabitur vnquam morsus liuoris, dissolui posse, confido; Nec enim defuturos reor, qui non his contenti, sed soliti in reprehendendis scriptoribus multa etiam per calumniam rimari, ex additis ad CLARVM aliqua fortassis improbabunt, vel quòd minus ad rem, vel quòd non suo loco, quasi ab ordine, vel vnguem discedere piaculum sit, aut alia intertexere. Sed apud Candidos, ac probos, hæc euanescent, dum perpendent, non extraneè omnino, sed incidenter hæc fuisse notata, (& esto quòd penitus extranea forent, & nihil ad rhombum non tamen castiganda sunt, nec vllum meum erratum agnosco, cum ex illorum lectione damni nihil, vtilitatis vero plurimum sit proditurum, quod æqui lectores iudicabunt) ac memet à me non tam ordini adstrictum, vt lineam transilire nefas esset, sed meas cogitationes omnes, vt nautæ ad illam paruulam Cynosuram, ad vtilitatem, fructuosumq; commodum direxisse. Si hæc ex voto sum assecutus, Deo O. M. gratiæ multæ, sin minus has meas ADDITIONES, LVCVBRATIONESQ. ad CLARVM mei vsu conscriptas, & nunc tandem obsequendi, & iuuandi studio in publicum prodeuntes (humanissimè lector) libenter accipito à vitilitigatorum prauitate defendito, meamq; voluntatem studiosorum animos ad huiusmodi labores subeundos excitantem saltem, boni consulito. & vale.

LVDOVICVS SERAGONVS V. I. D. LECTORI SALVTEM.

INTER criminariæ rei ſcriptores Principem locum obtinere Alexandrinum illum togatum IVLIVM (inquam) Clarum iam pridem placuit, qui variam miſcellam, & quaſi confuſaneam interpretum doctrinam in proprios titulos digerendo, & receptiores ſententias colligendo, Illuſtrem tractatum prodidit omnibus perutilem prorſus, & neceſſarium. Sed cùm ipſamet natura, quæ nouas formas indies ædere præpoperat, ita ſit comparatum, vt neq; leges, neq; Senatus conſulta ita ſcribi poſſint, vt omnes caſus, omneſq; articulos facilè comprǽhendant, multa quidem CLARO deſunt, quæ in vſu præſenti, & conſuetudine verſantur, & pleraq; ſuis temporibus ingruentia, & per ora iuſdicentium viua hodie vetuſtate euanida, & deſita illìc ferè mortua ſuperabundant. Quò fit, vt pleriq; ad obſcuritatis alicuius depulſandam offenſam, in reuoluendo CLARO tempus conterant, nec rem ex voto deciſam, aut aliquid ad rhombum in venientes, iactatum laborem deplorantes, va cui recedant pariter, & afflicti. At his omnibus en præſto adſuit (candide Lector) Perilluſtris, ac Excellentiſs. IOANNES BAPTISTA BAIARDVS Nobilis Parmens, Iuris Anteceſſor, & Eques, qui in prædicto tractatu, vt in alijs voluendis, tranſcundiſq; multis admodum voluminibus indefeſſim exercitus, per antra illius vagando, prælibatumq; incommodum offendens, plurima connotauit, quæ ad IVLII CLARI Dogmatum declarationem, abrogationem, & ſupplementum ex varijs ſtatutis, Conſtitutionibus, Pragmaticis, ſacris iuſſionibus, praxi, ſuccedaneiſq; Doctorum opinationibus vſui futura perpendit, & perdius, ac per nox vehementiſſimo ſtudio inſudans, concinnè, conditè, digeſtè, & ſcitè, nimis ſuo quidq; loco compoſuit, & adſcripſit: Tot autem loca huiuſmodi opis indigentia comperta ſunt, vt ad CLARVM additiones in non exiguum opus excreuerint, quod nunc tandem ad communem vtilitatem in publicum prodit, quo quidem eò CLARI opus redactum eſt, vt nihil intactum, nihil derelictum, nihil non dilucidatum, quod ad criminum rationem, & tres illas puniendi cauſas, quas Græci παραίνεσιν, τιμωρίαν, & παράδειγμα vocant, pertinere videbatur, in ſe non habeat: vt & iuridicendo præfecti, latrunculatores maximè, accuſatores, & ab reis, ſi hoc opus non contendunt, nocturna verſare manu, verſare diurna, haud ſanè intelligam, quidnam perlegendum putent. Magnum profectò virum, Papinianum alterum, Catonemq; noſtri temporis (purè loquor) iure merito nuncupandum. Sed non eſt huius, neq; loci, neq; inſtituti IOANNIS BAPTISTAE BAIARDI laudes recenſere: quandoquidem ſi aliqua tantum è multis, quæ ipſum Perilluſtrem, inclytũ, & immortalem reddunt, ſeligere vellem, & prænarrare, non epiſtola, ſed volumine, atq; eo nõ mediocri opus foret, quin potius rerum multitudine grauis in medio (quod aiũt) ſtadio deficerem; Campus.n. latiſſimus offertur veriſſimarum, ac rutilantium ſuarum laudum ex Patria celeberrima, & Nobiliſſima, ex progenie præclara, & ornatiſſima, ex triplici (quod Peripatetici conſtituunt, bonorum genere, quo BAIARDVS noſter affluit, & redundat, ſed nunc minus ad rem, & præter propter, noctuas Athenas:

Atq;

Atq; in eumdem ſcopulum impingerem,ſi huiuſce operis laudes niterer enarrare (cui Heracleti Epheſij verbum illud,introite, nam , & hic Dij ſunt, apprimè concinnit) ſic enim ſeipſum ſatis,ſuperq; commendat,vt aliena commendatione nulla indigeat. Materiæ vtilitatem,& grauitatem inſcriptio prodit: Modus vero in ADDITIONIBVS adhibitus,doctus,eruditus,clarus,latus,concinnis,& accuratus,ſic lectores allicit,vt qui ſemel nouas dulcedines deguſtauerint,ad eas ſuſpirantes rurſus inhient, vel rigidiſſimi Catones; Sed quorſum hæc ? cum res ipſas,& recondita doctrinæ myſteria non attingam, aut quæ quibus in locis Excellentiſſimus hic ADDITIONARIVS Claro adduxerit,minimè commemorem ? Perlege opus,Candide lector, perpende diuinum ingeniũ, rerum omniũ ſciẽtiam,ciuiliſq; Philoſophiæ conſumatam peritiam,& lectionis te non pœnitebit. Atq; vt id tibi,vel non experto,vitro ſidonio clarius appareat,vnico hoc argumento commonere. Si verum eſt (nec inficiatur quiſquam) quod Summus vir Ariſtoteles ait, qui velit ad leges ferendas eſſe idoneus, aut (vt ipſe loquitur, νομοθετικος, aut de legibus iam latis iudicium facere, præter ciuilis ſcientiæ cognitionem, experientiam quoq; ei neceſſariam eſſe,eaq; in Tribunalibus addiſcitur,vbi in ſcholis glutitæ leges per ſcobem conſequuntur (ex quo vetus illud adagium, homines in foro verſatos, quam in Gymnaſijs doctos ad controuerſias dirimendas,ad æquum, & bonum conſtituendum certiores eſſe duces) quiſnam tanta vndiq; liuoris circumfuſus caligine ad prædicta IOANNEM BAPTISTAM BAIARDVM non contendet peridoneum?quippè qui in foro,& litibus tritus,in cauſarum controuerſijs,forenſiq; labore exercitus,in Illuſtrioribus Tribunalibus Aduocatus,glorioſæ vocis confiſus munimine, per multos annos laborantium ſpem,vitam,& poſteros defendit: Neq; verò in perorandis cauſis, muneribuſq; gerendis in patria ſolùm fidem,& operam præſtitit præclarè; ſed honeſtiſſimam peregrinationem ſuſcipiẽs;ex qua domum cum laude rediret,ad multos Magiſtratus euectus; Iuridicendo plurimis locis præfuit,in omnibus haud vmquam interituram laudem conſecutus: Teſtantur id ipſum Vmbria, Aemilia, Picenum, & Samnium Italiæ non ignobiles Regiones,quarum celeberrimis Vrbibus multo tempore ius reddidit,Gubernatoris ſcilicet munus obeundo in Foroliuij, (vt è,multis locis paucos commemorem)foro Cornelij,Interamnæ,Narniæ,Aſculi,apud Spoletinos,Faneſtres, Vrbeuetanos,ac Spoleti ſecundo; Præfecti Nurſiæ, ac totius Montaneæ S.Sedis Apoſtolicæ,Cognitoris ſecundarum cauſarum, (quem Auditorem vocant) in Ciuitate Aquilæ, & omnibus oppidis, & locis ditioni Sereniſs. MARGARITAE ab AVSTRIA in Samnio ſubiectis,Irenarchæ,Quæſitoris,ac generalis Commiſſarij(quem dicunt) contra bannitos,graſſatores,& delinquentes,Quatuor Sacroſanctis Romanorum Pontificibus PIO IV. PIO V. GREGORIO XIII; & XISTO V. apprimè carus,atq; adeo acceptus,vt in ſummorum negociorum adminiſtratione præcipuum ipſum elegerint. In his omnibus qualem ſe præſtiterit,remotis his, quæ mentis perturbationem ciunt, adhibens in conſilium leges,fidem,religionem, & æquitatem, præſtituens ſibi teſtem Deum,ita iuſtus,& bonus,vt natura non diſciplina conſultus,ita peritus,ac prudens, vt ex iure ciuili non ſcientiam ſolum,verum etiam bonitatem aſſecutus videretur, non perfractus potentia,non inflexus gratia,non adulteratus pecunia,quàm præclara geſſerit, quam laudem, nominiſq; celebritatem ſibi compararit, cum non eò mea tẽdat oratio, in medium relinquo. Illud tantum prætermittere piaculum duxi, quòd cũ ad Aſculũ

Guber-

Gubernator accessisset, nactus mutuis inter dessidijs Ciues contendere, factionum, & inimicitiarum æstu animos efferuescere, vt perniciosissima quæque Ciuitati instarent, sic sua opera Ciuium animos conciliauit, vt inserpente incendio extincto Populum pacatum reddiderit, pacemq; Vrbi restituerit Generalem. Nec minori studio, & apud Spoletinos Gubernator indiguit, quorum intestinas discordias infausta face ardentes mutuis inter se odijs digladiantium nimium animis sæuientium, & iamiam à furore arma mutuatorum auctoritate, minis, precibus, & monitionibus, quæ & Magistratum decebant, & tempori debebantur, compescuit, & sedauit, vt non iniuria præcini possit, Spoletium perinde, ac Asculum IOANNIS BAPTISTAE BAIARDI opera desideratã pacem, & Ciuium concordiam recuperasse. Integritatis verò vsq; adeò obseruator, & vindex, vt cum quidam, quia iure obtinere diffidebant, ea sententia fortassis impulsi, ingentes diuitias Iudiciorum religionem, & veritatem perfringere, ad eum pecuniam attulissent, nedum oblata pecunia abstinuit, nihil cuiquam præter laudem bene administrati officij accedere debere dijudicans, sed & improbæ legationis ministros, quod attentassent Iudicem subornare, pœnis debitis est prosecutus. Testes promptuarij adsunt Aquilani non nulli, & Asculani Ciues (quorum nomina libuit subsilere) qui, & huius admissi sceleris. in se meritas pœnas luerunt, & BAIARDVM incorruptissimi animi apud omnes esse testantur. Et optimè sciens bono, & graui Præsidi congruere, vt pacatam, & quietam. regat Prouinciam, solicitè malos conquirere, & prout quisq; deliquerit, in eos animaduertere, in locis, quos rexit, sic perditos, nequam, & scelestos insecutus fuit, vt contra improbos inexorabilis, vi, & maiestate veritatis, & æquitatis seuerus, ac terrificus, triremibus, exilio, fustibus catena infami, carcere, pecunia, & alijs hisce pœnis ferè innumeros multauerit, vltimo vero supplicio plus quadringẽtos. Nec id impietati fuit adscriptum, aut stomachum subditis fecit, sed sancta eius intentione pẽsata, & considerantes (quæ Platonis fertur sententia in Gorgia) punitores necessarios fore, vt qui plectitur ab alio, rectè puniente melior fiat, & vtilitatem capiat, aut exemplo cœteris sit, quò videntes alij male affectum, præ metu reddantur meliores, vniuersi Populi tanto Magistratu lętabantur, quo functus, cum discessum pararet, mœrore perculsi profectionem deprecati, quam maiorem potuerint, grati animi rationem ostentarunt, & Aquilanus, ac Vrbeuetanus Senatus, ac plerę; aliæ Vrbes ab ipso Gubernatę Ciuilitatem ei condonarunt, & nunc de BAIARDO suorum Ciuium numero adscripto iure optimo gloriantur. Sed quid plura? GISLERIVS. ille ligurus PIVS V. PONT. MAX. qui veteres sanctos Pontifices æmulatus, Catholicam fidem propagauit, & Ecclesiasticam disciplinam restituit, ne debito laudis proemio Virtus fraudaretur, ex suo duplomate, ac Apostolico Breui declarauit, Sacrosanctam Romanam Sedem IOANNE BAPTISTA BAIARDO in grauissimis negocijs frequentius vsam, & in eo summam solertiam, scientiam, & circa Pontificias iussiones fidem semper expertam. Quid nãm hoc testimonio maius? Sed & Serenis. MARGARITA ab AVSTRIA CAROLI V. Imperatoris filia, Catholici Regis PHILIPPI soror, & OCTAVII FARNESII Ducis vxor eumdem in toto suæ Celsitudinis statu in Prouincijs Aprutij Locumtenentem suum constituit generalem, quem per sex annos tanto consilio, tantaq; prudentia rexit, & gubernauit, vt per ora omnium nihil aliud, quàm præclarum, & egregium illud munus vagaretur admirantium profectò, ac vt prodigium intuentium omnes suas senten-

tias

tias ab eo tam iusta trutina, & æquo libramine prolatas, vt nec Magna Curia Vicariæ, nec sacrum Regium Neapolitanum Consilium appellationum Iudices (ex eisdẽ actis, & processu, reuisa causa) reuocauerint vnquam, vel ex eis tametsi innumeris reformauerint vnam, vt Samnites omnes prædictæ ditioni subiecti sub viro hoc pietate, meritisq; grauissimo sese florentes, incolumes, & beatos existimauerint, quod probe quidem, & ex fide cognitum Serenissimæ Dominæ commemoranda, & diuina liberalitas remunerandum largiter decreuit eidem pręter solitum, nec contemnendum pręmium, constitutamq; officio mercedem sexcentum nummos aureos elargita. Eędem Perillustres nostri Autoris animi dotes, & res præclarè gestę, ac prædictorum Populorum pię, & assiduæ preces, qui iterum sibi Auditorem, Generalemq; Gubernatorem decerni IOANNEM BAPTISTAM BAIARDVM à DEO immortali expetebant, Serenissimum ALEXANDRVM Ducem FARNESIVM nuper commouerunt, vt rursus ad suæ Celsitudinis statum in vtraq; Prouincia Aprutij regendum ipsum delegaret, in quo RANVTIO FARNESIO Serenissimi Patris Serenissimo Filio, ex eius duplomate confirmatus, ęquè gratus, & charus quanta prudentia, quo consilio, singulariq; studio in præsentia præsit, & apud omnes est bracteatum, & si prosequi vellem, euagarer nimium, nec perspicerem dicendi finem. Ab homine igitur (complicando vela, cum me longius, quàm par sit, prolapsum videam) à tot summis Principibus digno iudicato, cui grauissimorum negociorum curam, & Prouinciam committerent, tot officijs, ac magistratibus functo, spectatissimo, prudentissimo in longa rerum peritia, & experientia certa consumatissimo, de re legali optimè, ac insigniter merito, & cum clepsydra doctissimo, quid nam expectari potest, nisi purum, & verum ? atq; adeò quidem vt nihil purius, aut verius, & pro fori versura; & pro pullatis circulis exoptari queat? Sed quid multis mereor? Accede, Lector, ad fontem à IOANNE BAPTISTA BAIARDO patefactum, à quo tamdiu tibi hauriendum erit, quamdiu auidissimam tuam sitim sis expleturus. Experire, & cuncta supra votum assequere. Autori gratias age, & benè vale.

IDEM AD CAVSIDICVM.

CLARVS (clara loquar) sic claret clarior auctu
BAIARDI, Vt nihilum clarius esse queat.
Quis negei, huic, igitur deuinctum (dicito) CLARVM,
Ac te, qui causas dicis, ab asse fore?

VRBANI CANCELLARII A SPOLETO.

Ad Lectorem.

Larior, vt fiat Clarus, sua clara IOANNES
Baptista his iungit lumina luminibus;
Nec minor est huius virtus, aut gloria; Clarus
Inchoat, hic cœptum nobile complet opus:
Addit in hoc varios, ponitq; volumine casus,
Quos multa intactos secla habuere prius:
Innumeras dirimit lites, docet improba plecti,
Pro meritis iustus digna capitq; suis:
Hoc opus ergo legat, grates referatq; BAIARDO,
Iustitiæ quisquis munera sacra colit,
Grataq; perpetuo decoret modo PARMA *triumpho*
Hunc, postquàm tanto Iudice clara manet.

EIVSDEM VRBANI CANCELLARII A SPOLETO.

Ad Lectorem. Tetrasticon.

Nterpres legum Clarus, Clariq; BAIARDVS,
Qui Clari, & legum, dogmata clara facit,
Clarum opus incepit Clarus, Claroq; BAIARDVS
Addidit, vt Clari clarius esset opus,
Quisquis es ergo mihi lector studiose benignè,
Clarior an fuerit iste, vel ille refer.

IN ADDITIONES
IOANNIS BAPTISTÆ
BAIARDI
Iurisconsultissimi Parmensis ad librum IVLII CLARII de rebus criminalibus.

HIERONYMVS ALEXANDRINVS PARMENSIS.

I.

VOD primum ingenio solers in crimina scripsit
CLARIVS, an hoc sit consuluisse satis?
Aut quod BAIARDI studium superintulit, illo
Num fuerit maius? vertitur in dubio.
At si, cui potius referas hoc nomine laudem,
Nescis, habent certam tot bona scripta fidem.

II.

LARA micant cælo fulgenti sidera luce,
Clarior in medio Sol nitet ipse polo:
Namq; suos geminans radios his lumina pandit
Maiora: hinc lucem latius orbis habet.
CLARIVS hoc præstat lumen sua iura petenti:
Ad cælum huic proprio lumine munit iter.
Quid mirum hinc retulit si tot BAIARDVS honores?
Alter in alterius lumine lumen habet.

III.

ECTOR vbi inspexit librum, quem CLARIVS olim
Scripsit, vt è tenebris crimina nota forent,
Vertit in hunc oculos, quem sedulus addidit ipse
BAIARDVS, damnat dum simul vsq; nefas.
Dixit & : O quantum Rhamnusia debet vtriq;,
Vltores scelerum quos facit vna duos.
Ille iter ostendit primus, quò tendere posit,
Qui studet, vt virtus non male pressa ruat:
Hic verò constans iuris nunc arbiter æqui,
Hæc solido exequitur pondere iussa Deæ.

IIII.

VLIVS ecce tibi eſt nomen, quo clarius vſquam
Vix datur: hoc inter ſidera clara micat:
Hinc tibi cognomen claro eſt ex nomine factum,
Clarius vt quiſquis ſentiat eſſe nihil.
Hac face ſe accendit tecum BAIARDVS *vt vnà*
Dans radios à te clarior alter eat.
Vt Phœbe Phœbi ſuccenſa eſt lumine fratris,
Lux eadem geminis fructibus orta nitet.

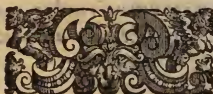

INDEX RERVM, ATQVE VERBORVM MEMORABILIVM LOCVPLETISSIMVS.

A

Bbas declaratur remißiuè quæst. 55. num. 15. fol. 177.
Abbas quam potestatem habeat in Monachos delinquentes, quæst. 35. nu. 18. fol. 130. Quod tamen limita, vt ibidem. fol. eod.
Abiuratio faciẽda per Hæreticum, & pœnitẽtia imponenda abiurato, §. Hæresis remiß. nu. 3. fol. 38.
Abolitio quid sit, & quæ delicta comprahẽdat, quæst. 59. nu. 97. & 103. fol. 191.
Et an delicta cõmissa in officio, ibid. fol. eod.
Et an crimen assasinij, ibid. nu. 104. fol. eod.
Et an excusetur quò ad restitutionem rei ablatæ ibidem nu. 105. fol. 192.
Abolitio, & indulgẽtia quomodo differãt, remiß. ibidem. nu. 107. fol. eod.
Abolitionis effectus, remiß. ibid. nu. 109. f. eod.
Abortum procurãs quomodo puniatur, quæst. 68. nu. 1. fol. 215.
Abortus pœna in statu Ecclesiastico, ibidem. nu. 8. fol. 216
Abortum committens punitur pœna mortis, si fœtus occisus sit animatus, secus si formam humanam nõ habeat, q. 68. nu. 9. fol. 216.
Absens tempore maleficij an teneatur ad collectam impositam per Vniuersitatem, q. 82. nu. 37. fol. 244.
Absens appellãs, vel restitutionem petẽs personaliter comparere debet quæst. 94. nu. 6. fol. 267.
Absens in quibus casibus poßit condemnari, quæst. 41. nu. 20. fol. 143.
Absens potest condemnari quando crimen est liquidatũ inter præsentes ibid. nu. 4. f. eod.
Iacob. de Aret. ab impugn. Clar. defenditur, q. 44. nu. 5. fol. 143.
Absens in criminalibus an, & quãdo poßit per alium defendi, q. 33. nu. 1. & seq. fol. 127.
Absens oblato saluo cõductu, an teneatur credere. q. 34. nu. 28. fol. 129.
Absentia præsumitur malitiosè allegari si de malitia ex processu apparet, quæst. 34. nu. 14. fol. 128.
Absentia an sit probanda, vel sufficiat solum allegatio, ibid. nu. 18. fol. eod.
Absentia citati personaliter malitiosè allegatur q. 34. nu. 13. fol. 128
Item illius, qui semel fuit in iudicio ibidem. nu. 15. fol. eod.
Absentia in Regno Neap. non admittitur si citatus fuerit visus die delicti præcedenti, et sequenti q. 34. nu. 9. fol. 128
Et informatio, an fuerit visus capitur summariè, ibid. nu. 10. fol. eod.
Et an à non admißione interposita appellatio non suspendit, ibid. nu. 11. fol. eod.
Et infra quantum tempus debeat citari, ibid. nu. 12. fol. eod.
Absentia, & infirmitas citati potest per quemlibet allegari ibid. nu. 7. fol. eod.
Absentia potest allegari etiam, quòd quis sit positus in bãno quæst. 44. nu. 46. fol. 196.
Absentiarũ genera, remiß. q. 34. nu. 1. fol. 128.
Absolutio adulteri liberat adulteram, §. adulterium nu. 94. fol. 7.
Absolutio potest retractari inconsulto Principe, si reus post absolutionem confiteretur delictum, q. 98. nu. 7. fol. 278
Absolutio delinquẽtis an prosit mandanti, q. 57. nu. 2. fol. 178.
Absolutio facta per Officialem ex abrupto non facta inquisitione solemniter, nec dato termino, sed solum examinatis testibus pro informatione Curiæ non valet, ibid. num. 16. fol. 179.
Absolutio facta per officialem in fine officij nõ ritè procedendo, non præiudicat parti, aut Reipub. nec successori ibid. nu. 17. fol. eod.
Absolutio in Regno Neap. quomodo fiat, q. 62. nu. 2. fol. 199.
Et quomodo in Regno Franciæ ibid. num. 5. fol. eod.

INDEX

Absolutus, an,& quãdo pro eadem causa possit molestari,q.57.nu. 1. fol.178.
Absolutus in iudicio inquisitionis an,& quando possit molestari per viam accusationis, ibid.nu. 11. fol.179.
Absolutus,vel condemnatus quando possit ratione addita qualitatis iterum molestari, ibid. nu.22. fol.eod.
Et quid si pœnam soluit,ibid. fol.eod.
Absolutus,vel gratiatus per Regem, vel Locũtenentem contra expressam formam decreti,vel statuti nõ debet puniri, sed relaxandus est,ne sub fide Regia decipiatur, q. 59. nu.1. fol.186.
Absolutus, siue gratiatus nõ debet post absolutionem, vel gratiam examinari vti testis contra socios,q.24. 140. fol.114.
Absolutus in loco delicti non potest molestari in loco originis,quæst.39.nu.3.& 14.fol. 140.
Absolutus in loco domicilij, an possit molestari in loco delicti q.38.nu.2. fol.136
Acceptio litterarum cum taciturnitate super suspitione criminis contra accipientem, an faciat inditium ad torturam q. 20. num.8, fol.96.
Acta facta per Iudices corruptos pecunia sunt nulla,q.73.nu. 20. fol.226
Acta facta in iudicio ciuili, an probent in criminali,q.54.nu.2. fol. 174.
Acta facta inter accusatorem, & accusatum non egrediuntur illarum personas,quæst.57 nu.3. fol.178.
Acta missa à Iudice ad Consultorem, si pars, cui deferenda tradũtur,dissigillet, aperiat, & legat;quam pœnam patiatur, §.falsum, nu.219. fol.23
Actio libelli famosi quamdiu duret, quæst.68. nu.68. fol.218.
Actio de dolo nõ datur in summa duorum aureorum,§.falsum nu.274. fol.25
Actio furti an detur pro re minima, §.furtum nu. 96. fol.35.
Et an pro gallina,ibid.nu.eod. fol eod.
Actio ex delicto priuato, quo iure oriatur ad fauorem partis,& fisci,remissiuè,quæst. 1. nu.6. fol.83.
Et quando nõ oritur parti, nec oritur fisco, ibid.nu.7. fol.eod.
Et si pars excluditur à pœna,fiscus etiam repellitur ibidem nu.8. fol.84.
Actio criminalis, & ciuilis quãdo simul cumulari possint remiss.q.2.nu. 1. fol.84.
Et prius debet decidi criminalis,quàm ciuilis etiam stante statuto exceptiones reseruandas esse in fine litis ibid.nu.2. fol.eod.
Et quid si ageretur coram duobus Iudicibus, ibid. nu.3. fol.eod.
Et an tertius possit interuenire in causa criminali pro suo interesse ciuili, ibid.num.4. fol.eod.
Et an eo casu possit status causæ inter fiscum & reum innouari remissiuè ibidem num.5. fol.eod.
Actio parti quando nõ oriatur quæst. 19. nume.2. fol.95
Actione furti an teneatur accipiens insolutum res furtim sublatas, §.furtum num. 116. fol.36.
Actor producens falsum instrumẽtnm mutui, causam amittit, licet reus instrumẽtum solutionis etiam falsum produxerit,stãte statuto,quòd committens falsum amittat causam,§.falsum nu.284. fol.25.
Actus proximus quando sit puniendus,q.92. nu.3. fol.264.
Actus proximus quando dicatur ibid. num.6. fol.eod.
Accusans vxorem adulteram solet à Iudicibus derideri,§.adulterium, nu.59. fol.6.
Accusans memoriam defuncti tenetur eadem pœna talionis,q.81.nu.3. fol.241.
Accusatio quid sit,& quotuplex remiss. q.12. nu.1. fol.90.
Accusatio quomodo differat à denunciatione, vel delatione remiss.ibid. nu.3. fol.eod.
Accusatio falsi non requirit expressionem loci, aut temporis ibid.nu.4. fol.eod.
Et locus potest suppleri ex probationibus sequentibus ibid.nu.5. fol.eod.
Et Iudex etiam ex officio supplet locũ,et alia necessaria,q. 12.nu.6. fol.90.
Et an possit ex officio accusatorem cogere ad exprimendum diem delicti ibidem num.7. fol.eod.
Et an falsa demonstratio diei, vel mensis vitiet probationem criminis, ibidem num. 8. fol.eod.
Et quando tempus sit de substantia probationis,ibid.nu.9. fol.eod.
Accusatio iniuriæ propria,vel suorum diuersè proponitur,q.14.nu. 5. fol.91.
Accusatio prohibita à statuto, reddit processũ nullum,& condemnationem inualidã, q.15 nu.4. fol.94.
Accusatio adulterij quando transeat ad hæredes extraneos,§.adulterium nu. 122.fol.8.
Et quanto tempore præscribatur ibidem nume.124. fol.eod.

Accu-

INDEX

Accusatio, vel exceptio adulterij non tollitur per subsequēs matrimonium ibid. nu. 127. fol.eod.
Accusatio ciuilis an transeat in hæredes q.51. nu.29. fol.170.
Accusatio pro barattaria est popularis quæst. 73.nu.21. fol.227.
Accusationes falsas proponere solitus punitur amputatione linguæ,& capitis quæst. 81.nume.7. fol.241.
Accusator nouus an possit prosequi processum super quo fuit trāsactum quæst.58. nu.17. fol.181.
Accusator an teneatur se inscribere ad pœnā talionis,remiss.q.12.nu. 10. fol.90.
Accusator non potest iuramentum deferre in præiudicium fisci, q.63.nu.2. fol.200.
Accusator in crimine læsæ Maiestatis, & falsæ monetæ nō punitur de calumnia, quæst.62. nu.30. fol.200.
Accusator falsus an puniatur de falso, ibidem nu.32. fol.200
Et quid in solito falsas accusationes proponere,ibid.nu. 33. fol.eod.
Accusator habens aliqua indicia excusatur à calumnia,ibid.nu.35. fol.200.
Etiam si extaret statutum, vt accusator deficiens in probando calumniari præsumatur, ibid. fol.eod.
Et quid quo ad expensas,ibidem, nume.36. fol.eod.
Accusator quando possit inquiri,quæst.63.nume.5. fol.201.
Accusator non admittitur in Curia Archiepiscopi Neapolitani, nisi se obliget de probando,q.81.nu.6. fol.241.
Accusator inhabilis an possit ex officio à Iudice repelli post lapsum termini ad proponēdum declinatoriam,q.15.nu.1. fol.93
Et quomodo sit procedēdum super inhabilitate accusatoris,& rei,ibid.nu.2. fol.eod.
Accusator de cōsuetudine litem non cōtestat, nec de calumnia iurat, quæst.18. nume.2. fol.95.
Accusatore desistente an possit procedi, q. 58. nu.14. fol.181.
Accusatore nō probāte,reus absoluitur,quæst. 62.nu.1. fol.199.
An diffinitiuè, vel ab obseruatione indicij, ibid.nu.2. fol.eod.
Et quid si non fuerit data dilatio,ibid. nu.3. fol.eod.
Accusatore mortuo, vel impedito quomodo alter admittatur remiss.q.14.nu.16. fol.91.
Accusatoris fideiussor de expensis in casu succumbentiæ pro desertione causæ nō tenetur q.18.nu. 1. fol.95.
Accusatoris inhabilitas an possit opponi post litem contestatam,q. 15.nu.3. fol.93.
Accusatoris,& accusati legitimatio an in primis discutiēda sit,q.14.nu. 1. fol.91.
Accusatores an possint impunè desistere in Regno Neap.q.58.nu.15. fol.181.
Et quid in statu Ecclesiastico, ibidem, nu.16. fol.eod.
Accusatus de pluribus percusionibus, nō expresso, numero poterit puniri in duabus, q. 84.nu.21. fol.251
Et quid si fuerit dictum de pluribus,ac pluribus ibid.nu.22. fol.eod.
Et quid si de multis,ibid.nu.23. fol.eod.
Accusatus quando possit pendente accusatione de eodem delicto ab alijs accusari,remissiuè, q.13.nu. 2. fol.91.
Accusare in Regno Neap.nemo potest, tamquā vnus de populo,nisi suam, vel suorum iniuriam prosequatur. §.1.sub nu.3. fol.2.
Accusare an dicatur, qui simpliciter libellum accusationis produxerit, remiss. quæst. 12. nu.2. fol.90.
Accusare quando possit consanguineus,q. 14. nu.4. fol.91
Accusare an possit amicus, ibidem, nume.11. fol.eod.
Accusare an possit miles nostri temporis, ibid. nu.22. fol.92.
Et an filius familias,ibidem,nu.23. fol.eod.
Et quid in statu Ecclesiastico, vel in Regno Neap.ibid.nu.24. fol.eod.
Et an minor,ibid.nu.25. fol.eod.
Et quid in statu Ecclesiastico, quæst. 14. nume.26. fol.92.
Et an mulier vxor, vel sponsa,ibidem,nu.27. fol.eod.
Et quid in Regno Neapolitano,ibid.num.28. fol.eod.
Et an criminosus,quæst.14.nu.29. fol.92.
Et an infamis, & in quibus casibus, ibidem, nu.30. fol.eod.
Et quæ dicatur infamia iuris, aut facti, vel canonica,remiss. ibidem nu.31. fol.eod.
Et quomodo constet de infamia facti, & quis repellatur ab accusādo, remiss.ibid.nu.32. fol.eod.
Et an berruarij accusare possint ibid.nu.33 fol.eod.
Et an Iudei, vel hæretici, remiss. quæst.14. nu.34. fol.92.

Et an accusatus, remiss. q.14. nu. 35. fol. 92.
Et quid in Regno Neapolitano, ibidē, nu. 36. fol. eod.
Et an excommunicatus, ibidem, nu. 37. fol. 93
Et quid si non fuerit oppositum de excommunicatione, ibid. nu. 38. fol. eod.
Et an inimicus, ibidem nu. 39. fol. eod.
Et an pauper, ibidem nu. 40. fol. eod.
Et quis dicatur pauper, remissiuè, q. 14. num. eod. fol. 93.
Et an laicus possit accusare clericum, ibidē, nu. 41. fol. eod.
Et an parentes filios, frater sororem, affinis affinem, vel ecōtra, remissiuè, ibid. nu. 42. fol. eod.
Et an alieno nomine accusare liceat, remiss. ibid. nu. 43. & 47. fol. eod.
Et in Regno Neap. Mulieres cōiugatæ, & Vniuersitates per procuratorem accusare possunt, ibid. nu. 44. fol. eod.
Et an sindicus Vniuersitatis ad vnicam tātum causam possit accusare, q. 14. nu. 45. fol. 93.
Et an Vniuersitas possit agere pro iniuria facta vno de Vniuersitate, ibidem, nume. 46. fol. eod.
Et commater potest accusare de morte compatris, ibid. nu. 48. fol. eod.
Et filia sacerdotis de morte patris, ibid. nu. 49 fol. eod.
Accusatoribus concurrentibus, quis sit præferendus, remiss. quæst. 13. nu. 1. fol. 91.
Administrationis miseriæ, q. 73. nu. 39. fol. 227
Admissio ad nouas defensiones non fit ex mera gratia, sed gratia iustitiæ, quæst. 94. nu. 35. fol. 271.
Admissus ad nouas defensiones intelligitur solum admissus ad ostendendum suam innocētiam, q. 44. fol. 144.
Admissus ad nouas defensiones, & absolutiones, recuperat bona alienata, q. 44. num. 9. fol. eod.
Et quid in statu Ecclesiastico, ibid. num. 10. fol. 145.
Adulterans mulierem vetulam, & deformē nō dicitur fecisse animo offendēdi, sed causa libidinis, q. 47. nu. 66. fol. 163.
Adulterans mulierem bannitam, etiam cū vi, nulla pœna punitur, §. adulterium, num. 77 fol. 6.
Adulter, & adultera an possint in eodem libello accusari, §. adulterium, nu. 1. fol. 3.
Adulter an possit accusari in vno libello, & adultera in alio, ibid. nu. 4. fol. 3.
Adulter, & adultera non puniuntur pœna statuti, nisi probentur esse in matrimonio, ibid. nu. 43. fol. 5.
Adulter iniustè punitus, non recuperat pœnā solutam, ibid. nu. 57. fol. 6.
Adultera pœnam adulterij non euitat ob sæuitiam viri, ibid. nu. 75. fol. eod.
Et famis necessitate, vel paupertate non excusatur, ibid. nu. 76. fol. eod.
Adultera reperta in flagranti est infamis ipso iure, secus in adultero, ibidē nu. 78. fol. eod.
Adultera non perdit dotem putatiuam, ibidem nu. 97. fol. 7.
Adulterari mandans, qua pœna sit puniendus, ibid. nu. 73. fol. eod.
Adulteræ pœna pecuniaria à statuto imposita non comprehendit puellam, vel viduam patientem se stuprari, §. stuprum, nume. 14. fol. 79.
Adultero absoluto, etiam adultera censetur absoluta, §. adulterium, nu. 94. fol. 7.
Adulterium posse impunè occidi cur introductum, §. homicidium nu. 181. fol. 51.
Adulterium quando dicatur crimen publicum §. adulterium nu. 14. fol. 4.
Adulterium non dicitur commissum cum dolo, & fraude, si probetur mulieris voluntas, ibidem nu. 23. fol. 4.
Adulterium an committat cum soluta, credens accedere ad nuptam, vel è cōtra, remissiuè, nu. 24. fol. eod.
Adulterium etiam dicitur, quando coniugatus coijt cum soluta, ibid. nu. 25. fol. eod.
Et an possit appellari stuprum, ibid. nu. 26. remiss. fol. eod.
Adulterium cum meretrice nupta commissum, an sit punibile, ibid. nu. 27. fol. 4.
Et quid si cum adulterio incurrat incestus, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quæ dicatur meretrix, ibid. nu. 28. fol. 5.
Adulterium an sit crimen priuatum, ibid. nume. 29. fol. eod.
Adulterinm, stuprum, vel inhonestas mulieris, an possit probari per testes singulares, ibid. nu. 33. fol. 5.
Adulterium ex quibus actibus probetur, remissiuè, nu. 34. fol. eod.
Et quas probationes requirat, ibid. num. 35. fol. eod.
Adulterium quot modis probari possit, remiss. ibid. nu. 37. fol. 5.
Et quibus coniecturis, & probationibus probetur, ibid. nu. 38. fol. eod.
Adulterium probatur coniecturis, & publica fama.

fama, ibid.nu.39. fol.eod.
Adulterium non probatur sola mulieris confessione, ibid.nu.40. fol.eod.
Et confessio adulteri carentis genitalibus nō nocet, ibid.nu.41. fol.eod.
Adulterium probatur per testes, qui viderunt adulterantes per foramē, ibid.nu.42.fol.eo.
Adulterium, & incestum simul committēs, qua pœna puniatur, stāte statuto, quòd pro adulterio soluantur vigintiquinq; floreni, & altero, quòd procedatur de similibus ad similia, ibid.nu.63. fol.6.
Adulterium in matrimonio vero, vel putatiuo eadem pœna punitur, ibid.nu.67. fol.eod.
Adulterium cōmittēs mulier propter munera, an dicatur inuita peccare, ibid.nu.71.f.eo.
Et dans munera, an pœna statuti contra adulterantem inuitam, puniri debeat, ibid.nu. eod. fol.eod.
Et quid in practica, ibid. nu.72. fol.eod.
Adulterium an præsumatur ex solo osculo, ibidem nu.111. fol.7.
Adulterium probatur coniecturis, & præsumptionibus, ibid.nu. 112. fol.8.
Adulterium an probetur confessione mulieris extraiudiciali geminata, §.homicidium, nu.184. fol.51.
Adulterium non cognoscitur criminaliter in foro canonico ad pœnam, sed solum ad separaticnem thori, & amissionem dotis, q. 37. nu.12. fol.135
Adulteri pœna in Regno Neap. est mors, §. adulterium, nu.46. fol 5.
Et an ex causa possit minorari, ibid. fol.eod.
Et quæ pœna imponatur in statu Ecclesiastico, ibid. fol.eod.
Adulterij accusatio, quot modis in iudicio proponi possit, remiss.ibid.nu.2. fol.3.
Adulterij specialia, ibid.nu.17. fol.4.
Adulterij pœna, quæ sit in Regno Neap. ibidem ibid.nu.46. fol.5.
Et quæ in Flandria, ibid.nu.47. fol.eod.
Adulterij pœna ex auth: sed hodie, C. de adult. non seruatur, ibid.nu.50. fol.5.
Et illa pœna non habet locum, quando esset actum ad separationem thori, ibid.num.51 fol.eod.
Adulterij pœna non est puniendus, qui coactè adulterium commisit, ibid.nu.53. fol.5.
Adulterij pœnæ diuersæ.ibid. nu.54. fol.6.
Adulterij non violenti de consuetudine est pœna pecuniaria, ibid.nu.55. fol.eod.
Et Romæ est capitalis per constitutionem Sixti Papæ quinti, ibid.nu.56. fol.eod.
Adulterij pœna punitur accedens ad solutam, credens accedere ad nuptā, vel è contra, ibidem nu. 58. fol.eod.
Adulterij pœnæ diuersarum nationum, remiss. ibid.nu.64. fol.eod.
Adulterij pœna quandoq; est arbitraria, ibid. nu.65. fol.eod.
Adulterij conatus pœna arbitraria punitur, ibid.nu.68. fol.eod.
Et quæ dicatur adulterij attentatio, ibidem nu.64. fol.eod.
Et quis dicatur alterius vxorem sollicitare, ibid.nu.70. fol.eod.
Adulterij pœna an habeat locum in sponsa, remiss.ibid.nu.80. fol.6.
Adulterij exceptio an possit opponi per hæredes mariti, vel per filios contra matrem, ibidem nu.121. fol.8.
Adulterij accusatio, quando transeant ad hæredes extraneos, ibid.nu.122. fol.eod.
Adulterij accusatio, vel exceptio non tollitur per subsequēs matrimonium cum adultero, ibid.nu.125. fol.eod.
Adulterij accusatio quāto tempore præscribatur, §.adulterium, nu.124. fol.8.
Et quid de exceptione adulterij, ibid.nu. 125 fol.eod.
Et an præscribatur quò ad pœnam spiritualē, ibid.nu.127. fol.eod.
Et qd si p vim fuerit cōmissū, ibi.nu.127.f.eo.
Aduocatus, & procurator an possint fideiubere pro clientulis, q.46.nu.43. fol.155.
Aduocatus fisci indebitè aliquem vexans, debet viuus comburi, q.62.nu. 16. fol.199.
Quod tamen non seruatur, ibid.nu.17.f.eod.
Aduocatus pro aliquo in causa principali pōt contra eum aduocare in causa appellationis quæst.72.nu.17. fol.225.
Non est tamen honestum, ibid. fol.eod.
Aduocatus, & procurator fisci an debeant interesse torturæ, q.64.nu.101. fol.208
Aduocatus, & procurator hæreticorum se iustis tantum defensionibus vsuros, iurare debent §.hæresis nu.22. fol.38.
Aduocatus, vel procurator fiscalis dolosè instigantes, quibus pœnis sint afficiendi, q.10.nume.9. fol.90.
Aduocatus suspicionem Iudicis allegans, & nō probans, quomodo punitur in Reg.Neapolit. q.43.nu.5. fol.141.
Aduocato, & procuratori colloqui potest post datum terminum defensionis, quæst. 49.nume.2. fol.164
Aduocati an sint citandi ad causam, quæst.64. num.

num.103, fol.208.
Quomodo seruetur in Regno Neap.ibid,num. 104. fol.eod.
Et quomodo in statu Ecclesiastico, ibid. num. 105. fol.eod.
Aetas an excuset in delictis quæst.60.num.2. fol. 193.
Aetas quomodo probetur ibid.nu.3. fol.eod.
Et quomodo per testes nu.6. fol.eod.
Et quomodo per aspectum remissiuè nume.7. fol.eod.
Aeris intemperies à comparendo excusat,q.34 nu,31. fol.129.
Affinis non potest esse testis pro affine iniuriato,vbi est consuetudo, quod omnes de familia reuocare soleant ad animum iniuriã facťam consanguineo, quæst. 24. nume. 59. fol.110.
Cætera vide in verb. consang.
Affinitas soluta an repellat à testimonio,q.24. nu.54. fol.eod.
Et an transuersalis ibid. nume. 57. & 58. fol.eod.
Et vsque ad quem gradum affinis repellatur, & si contra affinem deponit probat, ibid.nume.eod. fol.eod.
Et quid si sit par inter accusantem, & accusatum,ibid,nu.55. fol.eod.
Et quid si affinis deponat contra affinẽ, ibid. nu.58. fol.eod.
Affinitas an excuset,q.60.nu.114. fol.198.
Aggressor quis præsumatur,quæst.60.nu.104. fol.197.
Et quid in altercantibus verbis tantum an sint puniendi, si de prouocante non constet, ibid,nu.105. fol.eod.
Aggressor potest occidi ob periculum iniuriæ personalis,§,homicidium num.73. fol.46.
Aggressor quis præsumatur,& quibus coniecturis,aut præsumptionibus,ibidem nume.103. fol.47.
Aggressor quis præsumatur,ibid.nu.131.remissiuè. fol.48.
Aggressorem an liceat extraneo occidere pro defensione alterius extranei nu. 83.fol. 46.
Aggressorem etiam se non defendentẽ occidens mitius punitur, ibid.nu.101. fol.47.
Aggressus an possit impunè occidere furiosum, siue dormientem aggressorem,nu.78.fol.46.
Alapa percutiens maius delictum committit, quàm pugno, §.1.nu.12. fol.2.
Alapam dans officiali potest per ipsummet officialem ad furcas condemnari,quæst.35.nume.28,fol.131. & q.68.nu.56. fol.218
Alimenta debentur vxori pendente adulterij quæstione,§.adulterium,nu.19. fol.4.
Alimenta filij bãniti non debentur fisco, q.78. nu.109. fol.237.
Alienatio facta post delictum,quando valeat, remiss.q.78.nu.99. fol.236
Alius pro alio quando puniatur,quæst. 86.nume.1. fol.255.
Alterans pœnam Iudex an debeat causam exprimere,q.85.nu.38. fol.254.
Et quid si potest adiri superior,ibid. fol.eod.
Alternatiua pœnarum existente cui detur electio,Iudici,vel reo, q.85.nu.6. fol.253
Amicus suorum appellatione continetur, q.14. nu.10. fol.91.
Amor excusat,q.68.nu.11. fol.216
Amor in delictis an excuset,quæst.60.num.37 fol.194.
Amouens litteras Iudicis à manu seruientis, quomodo puniatur,q,68.nu.39. fol.217
Et quid de lacerante litteras iudiciales, ibid. nu.40. fol.eod.
Et quid de occidente captum in manibus iustitiæ. ibid.nu.42. fol.eod.
Et quid de monente bannitos, vt fugerent, quãdo familia Curiæ ad illos veniebat,ibid. nu.43. fol.eod.
Et quid de monente debitorem ciuilem, ibid. nu.44. fol.eod.
Amplectens domicellam inuitã in publica via quomodo puniatur,q.92.nu. 2. fol.264.
Anania impugnatur, q,100.nu.2. fol.280.
Andreas Barb. ab impugnatione Clar. defenditur,q.38.nu.50. fol.138
Angelus impugnatur.§.furtum nu. 54. & seq. fol.33.
Animal irrationabile si delinquat an teneatur Dominus,q.99.nu.9. fol.279.
Animalia inuenta damnum dãtia in agro alieno, an per Dominũ agri retineri possint, q. 82.nu.15. fol. 243.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.16. fol. 244.
Animus delinquendi, vel occidendi deliberatus quomodo præsumatur,§.homicidium,remiss.nu.6. fol.42.
Animus deliberatus occidendi quibus coniecturis probetur,remiss.ibid.nu. 15. fol.43.
Et fiscus tenetur eas probare ibid. nume. 16. fol.eod.
Et super qualitate animi deliberati est locus torturæ,ibid.nu. eod. fol.eod.
Et confitens se volũtariè occidisse, tollit cõiecturas etiam iuris, & de iure, ibid. num. 17. fol.eod.

Et

Et vna cōiectura, vel præsumptio tollit aliā, & maior ratio vincit minorem, ibid. nu. 18 fol. eod.
Antiani reuelantes secreta Vniuersitatis priuātur officio, q. 73. nu. 6. fol. 226.
Annuus redditus an spectet ad Dominum loci in quo soluitur, vel ad Dominum territorij, in quo est sita res propter quam soluitur, q. 78. nu. 140. fol. 238.
Aperiens tractatum maleficij, an teneatur nominare personas, q. 87. nu. 6. fol. 257.
Apostasia quid sit, & quomodo puniatur, & de ipsius processu, & executoribus, quæst. 78. nu. 18. fol. 233.
Appellans in syndicatu contra officialē debet iustificare appellationem ex eisdem actis, q. 73. nu. 37. fol. 227.
Appellatio nō admittitur in crimine assassinij, §. assassinium nu. 12. fol. 9.
Appellatio à tortura an liget manus Iudicis, q. 64. nu. 84. fol. 207.
Et quid practicetur in statu Ecclesiastico, ibidem, nu. 85. fol. 207
Et quid in Regno Neap. ibid. fol. eod.
Appellatio an admittatur à decreto de nō torquendo, ibid. nu. 86. fol. eod.
Appellatio an admittatur à prohibita delatione armorum, q. 82. stat. 6. nu. 52. fol. 245.
Appellatio à pœnis arbitrarijs an admittatur, remiss. q. 94. nu. 2. fol. 266.
Appellatio non admittitur in criminalibus de consuetudine Italiæ, q. 94. nu. 8. fol. 267.
Fallit in Regno Neap. ibid. nu. 9. fol. eod.
Appellatio in Regno Neapolitano admittitur in criminalibus à qualibet prouisione, ibid. fol. eod.
Appellatio an liget manus ante inhibitionem, ibid. nu. 13. fol. 270.
Appellatio admissa de facto cui de iure non esset admittenda, an executionem sententiæ suspendat, ibid. nu. 14. fol. eod.
Appellatio iniusta ligat manus Iudicis in Regno Franciæ, ibid. nu. 16. fol. 270.
Nisi essent Iudices, à quibus in criminalibus non appellatur, ibid. fol. eod.
Appellatio an admittatur in notorio, ibid. nume. 20. fol. eod.
Appellatio in Regno Neap. non admittitur pro homicida, ibid. nu. 30. fol. 271.
Appellatio à tertio interposita executionem suspendit etiam ipso reo inuito, ibid. nume. 54. fol. 272.
Appellatio interposita in Ciuitate, vbi appellare licebat si illa Ciuitas fuerit dismembrata ab aliquo Ducatu, & alteri Præsidi submissa, à quo Præside terminetur, ibidem, nu. 49. fol. 271.
Appellatio an admittatur à non admissa exceptione absentiæ, q. 34. nu. 11. fol. 128
Appellatio in Regno Neap. in syndicatu ad quē fiat remissio, q. 35. nu. 25. fol. 131.
Appellatione prohibita per statutum in criminalibus pluribus modis limitatur tale statutum, q. 94. nu. 43. & seq. fol. 271
Appellatione prohibita reis cēsetur etiā prohibita fisco, ibid. nu. 26. fol. 271
Appellatione interposita per inquisitum ipso iure per fiscum intelligitur facta adhesio appellationi, ibi. nu. 32. fol. 271
Appellatione pendente potest fieri taxatio expensarum ante inhibitionem, quæst. 62. nu. 11. fol. 199
Appellationes in causis criminalibus apud suprema tribunalia frequenter cognoscūtur, etiam quod post tempus ad appellādum fuerint interposita, ibi. nu. 94. fol. 266.
Appellationes qualibet à sentētijs in causis homicidiorum in statu Ecclesiastico sunt sublatæ, q. 94. nu. 22. fol. 270.
Appellationes in pœnis pecuniarijs admittuntur in statu Ecclesiastico facto actuali deposito, vel data cautione in forma depositi si appellans non sit confessus, ibidem num. 28. fol. 271.
Et debent infra sex menses expediri, q. 94. nu. 29. fol. eod.
Aprutij Prouincia in miseria à latronibus, & militibus redacta, q. 98. nu. 11. fol. 270.
Aprutini citati ad Magnam Curiam Vicariæ de mense Iulij expectant Septembrē, q. 34. nu. 32. fol. 129.
Arbiter an possit punire testem coram eo falsū deponentem, q. 38. nu. 32. fol. 137
Arbitrium Iudici commissum circa torturā, quomodo intelligitur, quæst. 64. nume. 28. fol. 203.
Arbitrium Iudici concessum per statutum in puniendo, non habet locum in casibus, in quibus specialiter per statutum est pœna imposita, q. 83. nu. 40. fol. 250
Arbitrium concessum, vsq; ad mortem intelligitur exclusiuè, ibid. nu. 41. fol. eod.
Arbitrium in pœnis non extenditur ad mortem in delictis non consumatis, ibid. nu. 42. fol. eod.
Arbitrium cōcessum in cōdemnando non censetur cōcessum in procedendo, ibidē, nu. 45. fol. eod.

INDEX

Arbitrium Iudicis cessat, vbi lex, vel statutum speciatim pœnam imponit, quæst. 85. nume. 3. fol. 253.
Et quæ nam sit imponenda, si tempore delicti erat vna pœna, & tempore sententiæ alia diuersa, ibid. nu. 4. fol. eod.
Et quid in causa appellationis ibid. nume. 5. fol. eod.
Arbitrio Iudicis statuitur terminus accedēdi ad aliquem locum, q. 34. nu. 2. fol. 128.
Et quid in nauigatione nu. 3. fol. eod.
Et quid ad perquirendum absentem, nu. 16. fol. eod.
Arbitrarijs in pœnis Iudex potest punire pecunia, & in corpore, q. 83. nu. 38. fol. 250.
Et an ad mortem naturalem ibidem, num. 39. fol. eod.
Et an ad perpetuum carcerem, ibid. num. 43. fol. eod.
Arborum incisores quomodo puniātur, q. 68. nu. 120. fol. 220
Arbores incidēs, & exportās tenetur furti, §. furtum, nu. 92. fol. 35.
Et quid de incidēte arbore, & inde mele fauis extrahente, ibid. nu. 93. fol. eod.
Archidiaconus potest punire Episcopum extraneum delinquentem in sua Diœcesi. q. 35. nume. 16. fol. 131.
Archiepiscopus quando possit puniri à suffraganeo, q. 35. nu. 17. fol. 130.
Aretini error, q. 94. nu. 5. fol. 266.
Arma in vno territorio portans, & in alio uim committens in vtroq; punitur, quæst. 38. nume. 23. fol. 137.
Arma portare quādo liceat, remiss. q. 82. nu. 49 fol. 245.
Arma venenata portās an sit magis puniēdus, ibid. nu. 50. fol. eod.
Arma iuxta aliquem inuēta an illius esse præsumātur, ibid. nu. 59. fol. eod.
Arma amittuntur à portante licet nihil dictū sit in proclamate de amissione illorum, ibidē stat. eod. nu. 63. fol. eod.
Et cui acquirātur, ibid. nu. 64. fol. eod.
Et quid seruetur in practica, ibid. num. eod. fol. eod.
Arma deferēs si per Iudicem videatur potest puniri sine alio processu ibidem nume. 65. fol. 246.
Arma per momētum habēs an debeat puniri, ibid. nu. 74. fol. eod.
Arma deferēs ex priuilegio si cū illis offendit, perdit priuilegium, ibid. nu. 75. fol. eod.
Arma ligata portās nō dicitur habere malum animum, ibid. nu. 78. fol. eod.
Armatus fugiens ad Ecclesiam an gaudeat ipsius immunitate, q. 30. nu. 16. fol. 121.
Armorum delationem officialis suo antecessori prohibere potest, q. 82. nu. 52. fol. 245.
Armorum delatio potest per Magistratum prohiberi, ibid. nu. 51. fol. 245
Armorum delationis pœna, & an admittatur appellatio in ea, ibid. nu. 53. fol. eod.
Et an in declaratione incursus pœnæ, ibidem nu. 54. fol. eod.
Armorum delatione suspectus, si resistat familiæ inspicienti an portet arma, an in pœnam incidat, ibid. nu. 60. fol. eod.
Armorum mētione facta in statuto, an extēdatur ad arma defensibilia, ibidem, nume. 66. fol. 246.
Armorum appellatione, quid veniat, remissiuè ibid. nu. 67. fol. eod.
Et an dētes, ibid. nu. 68. fol. eod.
Et an arma rusticalia, ibid. nu. 69. fol. eod.
Et an fustes, & lapides, ibid. num. 70. fol. eod.
Et an cultellus ad panem, ibidem nume. 71. fol eod.
Armorum delatio quādo sit concedēda, remiss. ibid. nu. 72. fol. eod.
Articulos falsos producēs, eisq; renunciās sine partis protestatione an sit puniēdus, §. falsū nu. 71. fol. 18.
Articulos falsificās an præsumatur sciēter, uel ignoranter facere, ibid. nu. 73. fol. 82.
Et qua pœna sit puniendus si super eis testes examinauerit, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quid stāte statuto neminem prætextu ignorantiæ se tueri posse, remiss. ibidem, num. 74 fol. eod.
Artifex malè versatus in artificio quomodo puniatur, q. 83. num. 3. remiss. fol. 248.
Artifex debilitatus in digito particulari, an dicatur debilitatus in membro, remiss. q. 69. nu. 2. fol. 221.
Assassinus Clericus ipso iure intelligitur degradatus, q. 36. nu. 33. fol. 133
Et potest per Iudicem laicū puniri, absq; alia degradatione, ibid. nu. 34. fol. eod.
Assassinus solitus committere assassinia potest puniri ex solo conatu, quæst. 92. nume. 4. fol. 264.
Assassinus nō dicitur occidēs sub spe equi sibi donādi, §. assassininum, sub nu. 10. fol. 9.
Assassinus non dicitur accipiens pecuniam pro expēsis tātum faciēdis, nu. 8. fol. eod.
Nec accipiēs dono vnum par caligarū, ibid. nu. eod. fol. eod.

As-

INDEX

Assassinus nõ dicitur spe, vel gratia delinquẽs sine promissione, ibid. nu. 7. fol. 9.
Assassinus nõ est propriam iniuriam vlciscẽs, socijs pecunia adductis, ibid. nu. 5. fol. 9.
Assassinium clerici potest cognosci per vtrũq; Iudicem, q. 36. nu. 37. fol. 133
Assassinium an committat vulnerans pro pecunia, non secuta morte, §, assassinium, nume. 2. fol. 9.
Assassinium quomodo probetur, ibidem, nu. 3. fol. eod.
Assassinium non inducitur ex generali, & incerta promissione, ibid. nu. 6. fol. 9.
Et quid si nihil remaneat in lucro, ibid. num. eod. fol. eod.
Assassinium non committit interficiẽs sub spe cõsequendi hæreditatem occisi, ibid. nu. 11. fol. eod.
Assassinium requirit occisum esse Christianũ, ibid. nu. 13. fol. eod.
Et in dubio interfectus præsumitur Christianus, ibid. nu. 14. fol. 9.
Assassinium quibus argumẽtis probetur, ibid. nu. 21. fol. eod.
Et an per socior criminis, ibidem, remissiuè, nu. 22. fol. eod.
Et an per testes examinatos parte non citata ibid. nu. eod. fol. eod.
Assassini qui dicantur, & vnde effluxerint, §. assassinium nu. 1. fol. 9.
Assassinij pœna nõ tenetur inquisitus de auxilio, ibid. nu. 19. fol. eod.
Nec dicitur assassinus, si probabiliter ignorauerit pecuniam interuenisse, ibid. num. eod. fol. eod.
Assassinij pœna nõ tenetur mãdans, si mandatarius præmio, et particulari odio mortis est, ibid. nu. 20. fol. eod.
Assassinij pœna circa mandantem, & mandatarium, quæ sit in Regno Neapolitano, ibid. nu. 23. fol. 9.
Assassinij affectus punitur, licèt nõ sit secutus effectus, ibid. nu. 24. fol. eod.
Et de quo affectu sit intelligẽdum, ibid. num. eod. fol. eod.
Assassinij qualitas debet cõcludenter probari quãdo laicus cõtra Clericum vult procedere, q. 44. nu. 59. fol. 147.
Assassinij qualitas in Clerico debet cõstare ante inquisitionem, q. 36. nu. 35. fol. 133.
Et quæ requirãtur, remiss. fol. eod.
Et quid si nõ appareat de assassinio ibid. f. eo.
Assassinij qualitas est discutiẽda primò si Clericus incompetẽtiam Iudicis allegat, ibidem nu. 36. fol. eod.
Ascendens de nocte cum scalis ad domum alienam quomodo puniatur, quæst. 68. num. 10. fol. 216.
Ascribẽs sibi aliquid testamẽto alieno in quibus casibus excusetur, remissiuè, §. falsum, nu. 222. fol. 23.
Et Notarius mercedem sibi debitam pro scripto testamento ascribere potest ibidem, nume. 223. fol. eod.
Et quid si sibi legatum ascribat, remiss. ibid. nu. 224. fol. eod.
Assertio vulnerati etiam sine iuramento sufficit ad inquirendum, quæst. 21. nume. 53. fol. 101.
Assertio vulnerati se mori culpa medici nõ iuuat percussorem, nisi aliter de hoc constet, q. ead. nu. 59. fol. eod.
Assistens homicidio quando dicitur ei præstare opem, q. 90. nu. 12. fol. 261.
Et quid si delinquentem associauerit, ibidem, fol. eod.
Et quid si steterit à longè, nec mouerit arma, ibid. fol. eod.
Assistens armatus, nec prohibens delictum cũ potuerit videtur esse particeps facinoris si delinquentem postea associauerit, ibid. nume. 15. fol. eod.
Assistens delicto quomodo puniatur, ibid. nume. 16. fol. eod.
Assistens violẽtiæ non animo offendendi, quid debeat facere, vt non teneatur, ibid. nu. 21. fol. 262.
Et quomodo probet, se non dedisse opem licèt astiterit, ibi. nu. 22. fol. 262.
Et an in dubio præsumatur astitisse animo offendendi, ibid. nu. 23. fol. 262.
Assistẽs scienter bastonãti, qui postea occidit, quomodo puniatur, ibid. nu. 29. fol. eod.
Assistere delicto an præsumatur quis, remittitur arbitrio Iudicis, ibid. nu. 17. fol. 261.
Asilorum immunitates à Tib. Imp. sublatæ fuerunt, q. 30. nu. 32. fol. 121.
Associãs post delictum habet præsumptionem contra se q. 90. nu. 18. fol. 262.
Associãs aliquem, qui alium sibi obuiam factũ interficit, an teneatur, & quando ibid. nume. 24. fol. eod.
Attentatio qualibet, siue actus, qui tendit ad distinguendum, est punibilis, dummodo non sit in leuibus delictis, q. 89. nu. 9. fol. 259.
Attentans corrumpere Iudicem punitur, etiã quòd Iudex non consenserit, ibid. nume. 10. fol. eod.

Auctor

Auctor secūda vice Gubernator Spoleti,q.29. nu.22. fol.119.
Audiētia Regia Regni Neapolitani,an & quā do remittant Vassallos Baronum,q. 38. nume.91. fol.139
Auferens scripturas à manibus Iudicis qua pœna puniatur,§ falsum,nu.213. fol.23.
Auferre quid significet, & an probet violētiā, q.83.nu.23. fol.249.
August.de Arim.impugnatur,q.38.nume. 46. fol.138.
Auctoritas iudicialis nō debet vilescere,q.46. nu.57. fol.156.
Auctor noua rixa quomodo cognoscatur,q.47. nu.35. fol. 160
Auctor noua causa nō potest nouam causam allegare,q.47.nu.53. fol.161.
Auth.bona damnatorum declaratur, & limit. q.78.nu.6. fol.232
Auth.præterea,C.vnd.vir.& vx.an procedat publicatis bonis mariti,quæst.78.nume.87. fol.236.
Auxiliator in delictis, an, & quādo teneatur, q.90.nu.1. fol.261.
Et quando quis dicatur auxiliator, fol.eod.
Et quomodo puniatur præstans auxilium rūpenti pacem,ibid.nu.2. fol.eod.
Auxiliator quādo possit puniri etiam pro qualitate,q.90.nu.3. fol.261
Et quādo teneatur plusquam principalis, ibidem nu.4. fol.eod.
Auxiliator in conducendo interficiendum ad locum delicti in dubio quādo dicatur in dolo,q.90.nu.6. fol.261
Auxiliator an teneatur eadem pœna,qua principalis interueniēte eius scientia , ibidem, fol.eod.
Et quid in minore 25.annis, ibid. fol.eod.
Et quid de accommodante domum ad faciendum tractatum de homicidio,q.90. num.7. fol.261.
Auxiliator an teneatur si non apparet de præcedēte tractatu,ibid.nu. 8. fol.eod.
Et quid si nō cōstet principalem deliquisse aliter quam per contumaciam , ibidem nume.9. fol.eod.
Et quid practicetur in statu Ecclesiastico , ibid,nu.10. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.nu.11. fol.eod.
Auxiliator an possit torqueri super tractatu prohibito q.90.nu.31. fol.262.
Auxilium delinquenti potest præstari tribus temporibus,q.90.nu.5. fol.261
Auxilium,& assistētia quomodo probētur,ibidem nu.13. fol.eod.
Et quomodo quis excusetur ab assistentia,remiss.ibid.nu.14. fol.eod.
Auxilium præstatur acclamando contra eum, qui offenditur,q.90.nu.25. fol.262.
Et custodiendo sarcinas,& vestes delinquentium,ibid.nu.26. fol.eod.
Auxilium cooperatiuum an dicatur præstare assistens armatus,& nihil faciens , ibidem nu.30. fol.eod.

B

Bal.in l.per hanc num.17.C.de temp. app.enucleatur,quæst.44.num.38. fol.146.
Bal. in l. non ideò minus.C.de accusat.declaratur,q.89.nu.8 . fol.259
Baldus impugnatur q.77.nu.31. fol.230
Bannitus ex cōtumacia , an dicatur bannitus ex maleficio. §.primo.nu.20. fol.2.
Bannitus quomodo probetur, §.homicidiū,remissiuè,nu. 189. fol.51
Et quando possit occidi,ibidem,remissiuè.nu. eodem. fol.eod.
Bānitus pro assassinio impunè occiditur de iure canonico.§.homicidium,nu.190. fol.eod.
Bannitum etiam extra territorium bannientis interficiens,gaudet beneficio statutariæ impunitatis.ibid.nu.192. fol.51.
Et illius exceptionem opponens impedit vlteriorem processum,ibid.nu.eod. fol.eod.
Bannitus non potest seipsum impunè interficere etiam stante statuto,quòd bannitus occidi possit,ibid.nu.193. fol.51.
Bānitum ex statuto impunè occidēs potest muros Ciuitatis trāscendere,& arma prohibita deferre,§.homicidium,nu. 199. fol.eod.
Bānitos impunè occidi ad persecutionem bānitorum deputatus ex causa statuere potest, ibid.nu.203. fol.52.
Bannitum capiēs pro furto non potest nominare bānitum pro homicidio licet captus cōfiteretur homicidium, pro quo nō fuerat bannitus,ibid.nu.208. fol.eod.
Bānitum ignorāter occidēs nō cōsequitur præmiū,§.homicidium nu.209. fol.eod.
Bānitum occidēs fortuito, vel ad sui defensionem, siue vt officialis nō habebit præmium statuti,§.homicidum nu.212. fol.53.
Bānitum occidēs, qui dolosè eius bannū procurauit nō gaudet beneficio statuti , ibidē nume.213. fol.eod.
Bānitus nō potest impunè offendi ex dispositione

ne statuti post terminum bāni.si antea legitimè impeditus comparere nō potuit, §. homicidium nu.214. fol.53
Bānitum pro furto capiēs, vel interficiēs, an possit nominare bānitum pro homicidio, stāte statuto, quòd possit remittere bānitū pro minori delicto, ibi.nu.215. fol.eod.
Bānitus habēs nominationem tātum, & expectās decretum nō poterit interim capi, licèt adhuc nō sit indultatus, ibidem nume. 216. fol.eod.
Bānitus reponēdus in pristinam libertatem, quomodo relaxari debeat, §.homicidium, nume.eod. fol.53.
Bānitus ex pluribus bānis præsentās, aut interficiēs bānitum ex vnico bāno, an sit liberādus ab omnibus bānis, stāte statuto, quòd debeat eximi de bāno, ibidem, nume. 217. fol.eod.
Bānitum capitale delictum committētem, minori tamē pœna ex iusta causa cōdemnatū capiēs, aut interficiēs, debet sine remissione partis gaudere præmio statuti proposito occidēti, vel capiēti bānitum, ibidem, nu.218. fol. eod.
Bānitū occidētis præmium competit etiam interficiēti extra territorium, §. homicidium, nu.219. fol.53.
Bānitum interfecisse mētiēs ad cōsequēdum præmiū statuti, vltimo supplicio est plectēdus, ibid.nu.220. fol.eod.
Bāniti an possint sine peccato offendi stāte statuto, quòd sine peccato offendātur, ibid. nume.221. fol.eod.
Bānitum capiēs eumq; in arbore suspēdēs, an incidat in pœnam homicidij, vel vsurpatæ iurisdictionis, §. homicidium, nume. 222. fol.53.
Bānitum impunè offendēs ex statuto an possit sæuiri in eius cadauer, ibidem, nu.223. fol.eod.
Bānitum capiētis, vel occidētis præmium non competit capiēti, vel occidēti mulierem bānitam, ibid.nu.226. fol.eod.
Bānitum occidēs mulier cōsequitur præmium statuti, §.homicidium, nu. 227. fol.eod.
Bānita mulier prægnās an vi statuti impunè occidi possit, ibid.nu.224. fol.eod.
Bānitæ mulieri, cuius vir est bānitus an liceat adulterari ibid. nu.225. fol.53.
Bannitum patrem an impunè occidat filius, stāte statuto, quòd bānitus possit impunè offendi, §.homicidium nu.228. fol. 54.
Bannitum maritum non licèt vxori occidere ex dicto statuto ibid. nu. 229. fol.eod.
Bannitus Ferrariensis ex Parma, eoq; legatus à suo Principe missus, non potest tamquam bannitus offendi, ibid. nu.230. fol.54.
Bannitus an impunè occidi possit ab eo, qui in tregua, vel pace iurauit eum non offendere ibid.nu.231. fol.eod.
Et quid in foro honoris, ibid.nu.232. fol.eod.
Et quid de iure Canonico §.homicidium, nume.232. fol.eod.
Bannitus post promissionem de non offendendo non liberatur à fideiussione præstita, ibid. nu. 234. fol.eod.
Bannitus, si se defendendo homicidium committat, non frangit cautionem de non offendendo §. nu.235. fol.54.
Bannitum, qui ex statuto impunè occiditur, an proditoriè occidere liceat, ibid. nume. 236. fol. eod.
Bannitus impune occiditur ad instantiam inimicorum, vel pro pecunia stante dicto statuto, ibid.nu.237. fol.eod.
Bannitus gratiatus à Principe, nondum tamē cancellatus ex albo, an possit impunè occidi virtute dicti statuti §.homicidium nu.238. fol.54.
Et quid de bannito minus legitimè cancellato, ibid. remissiuè nu.239. fol.eod.
Et quid de bannito non cancellato, qui pœnā soluit, vel gratiam obtinuit, ibid.remissiuè nu.eod. fol.eod.
Et quando præsumatur scientia gratiæ, ibid. remissiuè nu.eod. fol.eod.
Et de modo defendendi occidentem bānitum gratiatum, non tamen cancellatum ex libro bannitorum, ibid.remissiuè nu.240. fol.54.
Bannitum petentem se deleri à banno occidēs, an debeat puniri §. homicidium num. 241. fol.eod.
Bannitus iniustè cancellatus à banno, vel à nō habēte authoritatē impune occiditur, ibid. nu.242. fol.eod.
Et dicitur iniustè cancellatus, vbi non apparet de causa, ibi.nu.eod. fol. eod.
Bānitus toleratus an impunè possit occidi, §. homicidium, nu. 243. fol.54.
Bānitus, habēs saluumcōductum, potest offendi ixtra locum delicti, ibid.num.244. fol.eod.
Bānitus nō cācellatus ex albo, an possit impunè offendi, stāte reformatione, bānitos omnes absolutos esse, & de eorum banno cancellatos, ac restitutos, ibidem, remiss. num. 245. fol.eod.
Et quid si fuerit cancellatus ex vno libro, & non

non ex altero,§.homicidium,remiß.nu. 246 fol.54.

Et quid probare debeat Aduocatus bãniti cõtra homicidam,remifs.ibid.nu.eod. fol.eod.

Bãnitus gratiatus de homicidio tacita alterius homicidij gratia impunè poteſt occidi,§.homicidium,nu.247. fol.54.

Bãnitus gratiatus ſub cõditione habẽdæ pacis, an ſi habita pace toleretur à Principe, poſſit impunè offendi, antequam cancelletur à bãno,ibid.nu.248. fol.eod.

Bãnitus ſi ſub cõditione alicuius ſeruitij debeat rebãniri,vel ſit liberatus à bãno,an deſinat eſſe bãnitum abſq; declaratione Iudicis ſuper ſeruitio præſtito,§.homicidium,nume.250. fol.55.

Bãnitus intra tempus aſſecurationis homicidium committẽs,impunè occiditur ex dicto ſtatuto,ibid.nu.251. fol.eod.

Bãnitus habẽs ſaluumcõductum,ſi ſit repertus in comitiua bãnitorum, iure occiditur,§.homicidium,nu.252. fol.55.

Bãnitum occidẽs, dicitur eſſe in culpa nõ inueſtigãdo,an eſſet ſublatum bãnum, ibid.nume.253. fol.eod.

Bãnitus,an poßit impunè occidi, ſi proteſtetur obtinuiſſe gratiam,ibid.nu.254. fol.55.

Bãnitus minus legitimè, vel nulliter an poßit impunè offendi in ſtatu Eccleſiaſtico,ibidẽ, nu.255. f.eod.

Bãnitus per ſentẽtiam legis municipalis dumtaxat, an poßit impunè offendi virtute dicti ſtatuti,§.homicidium,nu.257. fol.55

Bãnitus clericus à Iudice laico ignorante illũ eſſe clericum,an poßit impunè occidi ſtante dicto ſtatuto,ibid.nu.258. fol.eod.

Et an dictus Clericus bãnitus, ſi alium bãnitum occidat, gaudeat præmio,ibid.nu. 259. fol.eod.

Bannitos an clerici impunè occidere poßint. ibid. fol.eod.

Bannitus an poßit impunè occidi ex dicto ſtatuto pẽdẽte appellatione à ſentẽtia banni, §.homicidium,nu.260. fol.55.

Et an pendente reſtitutione in integrum, vel alio remedio,ibid.nu.261. fol.eod.

Et an pendẽte termino ad appellandum,ibid. nu.262. fol.eod.

Et quid in confeſſo,& conuicto,§.homicidiũ, nu.263. fol.55.

Bannitus dum ad ſupplicium ducitur an poßit impunè occidi,ibi.nu.264. fol.eod.

Bannitum captum à Curia occidens, an committat crimen læſæ Maieſtatis, ibidem, remißiuè,num. 265. fol.55.

Bannitus captus à priuato an poßit ab alio impunè occidi,§.homicidium,nu. 266. fol.eod.

Et quis eorum debeat conſequi præmiũ, ibid. nu.eod. fol.56.

Bannitus an poßit impunè occidi, dum citatus iret ad Iudicem,ibid.nu.267. fol.eod.

Bannitus an poſsit occidi extra territoriũ,ſtãte ſtatuto,quòd impunè occidi poſsit in Ciuitate,vel diſtrictu,§.homicidium,nu.268. fol. 56.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,ibidem,nu.269 fol.eod.

Et an occidenti competat præmium ſtatuti, ibid.nu. 270. fol.eod.

Bannitus impunè occiditur,vbi eſt confederatio in loco banni,& locus eſt præmio ſtatuti, §.homicidium. nu.271. fol.56.

Bannitus pro aſſaſsinio quando poſsit impunè occidi extra territorium bãni, vbi nõ uiget ſtatutum offendẽdi bannitum impunè,ibid. nu.272. fol.eod.

Et quid ſi ſit Clericus,ibid.nu.273. fol.eod.

Bannitus propter læſæ Maieſtatis,aut rebellionis crimen,vel ſimile, extra bannientis territorium impunè occiditur, & competit occidenti præmium ſtatuti,§. homicidium, nume.274. fol.56.

Bannitũ occidẽs in Eccleſia nõ tenetur ſacrilegij,ibid.nu.275. fol.eod.

Bannitum interficiẽs poteſt incontinẽti illum impunè ſpoliare,& derobare,ibid. nu. 276. fol.eod.

Bannitum occidẽs extra territorium, vbi impunè occidi poterat, non debet puniri à Iudice originis,vel domicilij,§.homicidiũ.nume.277. fol.56.

Bannitum præſentantis præmium debetur cõſignanti caput,ibid.nu.278. fol.eod.

Bannitum occidenti ad defenſam non datur præmium ſtatuti,ibid.nu.279. fol.eod.

Et quid in occidente bannitũ ignorãter,ibid. nu.280. fol.eod.

Bannitum interficere exiſtimãs, ſed alium nõ bãnitum occidat,an teneatur aliqua pœna, §. homicidium,nu.271. fol.56

Bannitus,ſiue exulatus ab aliquo loco, ſi moritur pẽdẽte exilio,nõ poterit in dicto loco ſepeliri ſine licentia ſuperioris,quæſt.100.nume.3. fol.280.

Bannitum in libris centum,ſi ex ſtatuto impunè occiditur, an liceat interficere bannitũ in pluribus minoribus ſummis excedẽtibus inſimul cẽtũ libras,§.homicid.nu. 282.f.56

Ban-

Bannitus an posit se defendere, ibid. nu. 283. fol. eod.
Bannitus, cuius bona fiscus ademit, liberatur à creditoribus, q. 78. nu. 155. fol. 239.
Et an fiscus sit necessarius successor, ibidem, nu. eod. fol. eod.
Et fisco repudiante quis succedat, ibid. f. eod.
Et quid si fiscus succedat in quota bonorum, ibid. fol. eod.
Bãnitus, qui potest impunè offendi, potest etiã bonis priuari, eadem quæst. nu. 114. fol. 237.
Bannito excluso à successione, an admittatur fiscus, vel veniens ab intestato, ead. quæst. nu. 115. fol. eod.
Et an ius adeundi transeat in fiscum, ibidem nu. 116. fol. eod.
Bannitus nõ dicitur de cuius bãno disputatur, q. 82. nu. 39. fol. 245.
Bannitus nõ admittitur ad appellandum per Procuratorem in casibus, in quibus bãnitut poterat appellare, q. 93. nu. 5. fol. 266.
Bãnitus admissus ad appellãdum, debet assumere in se onus probãdi innocẽtiam, q. 94. nu. 7. fol. 267.
Et si Iudex vellet assumere in se onus probãdi delictum, nõ posset, ibid. nu. 7. fol. eod.
Banniti in Regno Neap. nõ habẽtur pro mortuis, nisi fuerint foriudicati, quæst. 96. nu. 2. fol. 276.
Bãnitus punitur pœna bãni, nõ obstãte, quòd in sentẽtia sit erratum in nomine appellatiuo, ead. quæst. nu. 3. fol. eod.
Error in nomine appellatiuo quando noceat, ibidem. fol. eod.
Et quid de errore cognominis, ibid. fol. 276.
Bannitus in statu Ecclesiastico captus infra annum, vel post, facta recognitione, ducitur ad supplicium, nõ obstantibus quibuscumq; appellationibus, & nullitatum oppositionibus, ead. q. nu. 4. fol. eod.
Quid autem executionem impediat, ibidem nu. 5. fol. 277.
Bannito est danda dilatio ad dicẽdum quicquid, & causam, quare non debeat exequi, q. 96. nu. 6. fol. eod.
Et quid in Regno Neapolitano, ibid. nume. 7. fol. eod.
Et quid si terminus non fuerit petitus, ibidẽ nu. 8. fol. 277
Et quid in statu Ecclesiast. ibid. nu. 9. f. 277
Bannitus ob cõtumaciam, nõ tamen ex statuto habitus pro confesso, poterit, quandocumq; capiatur, suam innocẽtiam probare ead. q. nu. 12. fol. eod.
Bannitus an posit admitti elapso termino ad probandum qualitates facti delicti, ex quibus apparet, illud sibi licuisse, eadem quæst. nu. 12. fol. eod.
Bannitus ab vno loco status Ecclesiastici, intelligitur bannitus ab omnibus terris Romanæ Ecclesiæ, q. 96. nu. 16. fol. 277.
Bannitus captus elapso biẽnio nõ potest opponere nullitates, & instare, vt processus exhibeatur ad ostendẽdum de nullitate, ead. q. nu. 17. fol. eod.
Bannitus, comparẽs infra annum spõtè, auditur in statu Ecclesiastico, quæst. 94. nu. 40. fol. 271.
Et quomodo id intelligatur, remissiuè ibidẽ, fol. eod.
Et an litteræ ad nouas defensiones concedantur in Regno Neapolitano, eadem q. nu. 41. fol. eod.
Bannitus si de facto fuerit admissus per Iudicem ad defensiones, an processus valeat, eadem q. nu. 42. fol. eod.
Et quid in statu Ecclesiastico, ibid. fol. eod.
Bannito admisso ad defensiones, an absolutio subsecuta valeat, q. 94. nu. 65. fol. 273.
Bãnitus in statu Ecclesiastico an posit per Iudicem infra annum admitti ad nouas defensiones, absq; alia licẽtia Principis ead. quæst. nu. 66. fol. eod.
Bãnitus, qui propter impedimẽtum non potuit comparere, restituitur, & admittitur ad probãdum impedimentum, ead. quæst. 94. nume. 69. fol. 274.
Bannitus ad caput, & furcas quomodo sit puniendus, q. 99. nu. 14. fol. 280.
Bãnitus, cui ex dispositione statuti audientia denegatur, nõ potest agere ad pœnam pacis ruptæ, q. 47. nu. 69. fol. 163
Bãnitus in statu Ecclesiastico si comparuerit infra annum, an posit torqueri, quæst. 64. nu. 34. fol. 204.
Bãnitus, nõ tamẽ cõdemnatus, comparẽs post terminum sibi assignatum, an torqueatur, ibid. nu. 40. fol. eod.
Bossij error ibid. nu. 41. fol. eod.
Boss. lapsus, q. 94. nu. 65. fol. 273
Bãnitus ab vno Iudice, an posit per aliũ torqueri, q. 64. nu. 44. fol. 205
Et quid si vnus subsit alij, nu. eod. fol. eod.
Bãnitus ad pœnam potest torqueri, etiam si statutum permitteret bãnito purgationẽ coiecturæ, ibid. nu. 45. fol. eod.
Bannitus, admissus ad nouas defensiones, an posit per solam cõdemnationem torqueri, si de-

deperditæ sint informationes, ibid. num. 47. fol. eod.
Bannitus admissus ad nouas defensiones, si docuerit de innocẽtia, an poßit torqueri, q. 69. nu. 51. fol. 205.
Et quid si à Principe fuerit expreßim remissa contumacia, ibid. nu. 52. fol. eod.
Et quid si probetur illum fuisse absentẽ tempore delicti, ibid. nu. 53. fol. 206.
Bannitus quando fiat infamis, quæst. 71. nu. 14 fol. 223.
Bannitus ab vna Ciuitate an censeatur bãnitus à confederata, ibid. nu. 17. fol. 224
Bannitus ab vno loco censetur bannitus ab omnibus eiusdem dominij, ibid. nu. 19. fol. eo.
Et quid in statu Ecclesiastico, ibidem, nu. 20. fol. eod.
Bannitus ab vna Ciuitate intelligitur bannitus à Roma, ibid. nu. 21. fol. eod.
Bannitus de Castello subiecto Ciuitati, intelligitur etiam bãnitus de Ciuitate, quæst. 71. nume. 25. fol. 224.
Bãnitus à toto statu Principis an intelligatur bãnitus à Ciuitatibus post bãnum alienatis, vel acquisitis, ibid. nu. 26. fol. eod.
Bannitus ad arbitrium Iudicis quamdiu duret bannum, ibid. nu. 28. fol. eod.
Bannitus ex crimine infami si cancelletur simpliciter, intelligitur etiam restitutus ad famam, q. 59. nu. 2. fol. 186.
Limita, nisi esset cõuictus per aliud genus probationis, quàm ex contumacia, ibidem, nu. 3. fol. eod.
Item nisi fuisset cancellatus, quià soluisset pœnam, ibid. nu. 4. fol. eod.
Bannitus an poßit citari, remißiuè, quæst. 32. nu. 17. fol. 126.
Banniti in statu Ecclesiastico sunt priuati omni factione testamenti, q. 71. nu. 16. f. 223.
Banniti superiorum dicuntur bãnniti in terris subditorum, quãuis habeãt merũ, & mixtũ imperium, ibid. nu. 24. fol. 224.
Banniti nostri temporis an æquiparẽtur deportatis, ibid. nu. 23. fol. eod.
Banniti capitaliter in statu Ecclesiastico non possunt rebãniri per Gubernatores, & alios officiales, q. 59. nu. 35. fol. 188
Etiam si essent banniti pro homicidio casuali, ibid. nu. 36. fol. eod.
Bannitus pro vno delicto, si de alio accusetur, an poßit citari, remiss. q. 16. nu. 1. fol. 94.
Bãniti in statu Ecclesiastico non audiuntur, nisi ex liquidißimis probationibus innocẽtiã probent, quæst. 44. nu. 15. fol. 144.
Quid in statu Mediolani, ead. quæst. num. 16. fol. eod.
Quid si Princeps rescribat, quòd eis fiat iustitia condemnatione non obstante, ead. quæst. nu. 17.
Bãnito admisso ad nouas defensiones, accusator poterit comprobare suam intentionem, ead. quæst. 44. nu. 22. fol. eod.
Bãnito admisso ad nouas defensiones, an fiscus poßit nouiter suam intẽtionem, ead. quæst. nu. 25. fol. 145.
Sfort. Odd. cons. in prædicta quæst. nume. 26. fol. eod.
Bannitus minor an restituatur, ead. quæst. 44. nu. 50. fol. 146.
Bannitus captus in statu Ecclesiastico non potest per Iudicem ad nouas defensiones admitti, ead. q. nu. 51. fol. eod.
Bannitus comparens ante sententiã, licet post terminum banni, audiri debet, nec tenetur probare errorem suæ cõfeßiones, ead. quæst. nu. 73. fol. 148.
Bãnitus detegẽs alios bãnitos, an poßit per Iudicem rebãniri, quæst. 29. num. 16. & 17. fol. 119.
Bãniti, an gaudeãt immunitate Ecclesiæ, q̃st. 30. nu. 28. fol. 121.
Bãnitus si fiat oblatus, an gaudeat beneficio fori, quæst. 35. nu. 22. fol. 131.
Bannitus ab vna Ciuitate intelligitur bãnitus à Roma, q. 38. nu. 78. fol. 139.
Bannum solum, an, & quando sufficiat ad torturam, q. 64. nu. 32. fol. 204.
Et quid in Regno Neapolitano, ibidẽ, nu. 33. fol. eod.
Bannum quomodo intelligatur, ibid. num. 42. fol. 205.
In bãno positus in statu Ecclesiastico, si comparet post terminum bãni, & ante sentẽtiã audiri debet, sin minus habetur pro cõfesso, & potest cõdemnari absq; alia citatione, ibid. nu. 50. fol. eod.
Bannum succedit loco adnotationis bonorum, q. 44. nu. 7 fol. 143
Baptismus viuentis an præsumatur in dubio, §. assassinium, nu. 15. fol. 9
Baptismus vnico teste probatur, ibid. num. 17. fol. eod.
Baptismus quomodo probetur, ibid. remißiuè, nu. eod. fol. eod.
Baptizatus præsumitur, qui ex Christianis natus parẽtibus, inter Christianos fideliter est conuersatus, ibi. nu. 16. fol. eod.
Baractariæ accusatio est popularis, quæst. 73. num.

num.21. fol.227
Baractariam tractans Iudex, & pecuniam accipiens, si postea eum pœniteat, an euitet pœnam, ead.q.nu.22. fol.eod.
Baractariam pro committendo pecunia accepta, cui applicetur, ead.q.nu.23. fol.eod.
Baractariam vnius officialis sciens, alter officialis tenetur eam reuelare, ead. quæst. nume.24. fol.eod.
Baractaria non dicitur recipere sportulas palam, & bona fide, ead.q.nu. 26. fol.227.
Baractaria in dubio an præsumatur, quando officialis, quid recepit, ead.quæst. nume. 27. fol.eod.
Et quid si mãdat pecuniam dari alteri, ibid. nu.28. fol eod.
Baractaria quomodo probetur, quæst. 73. nume.15. fol.226.
Et si Iudicem pœniteat an teneatur de baractaria, nu.22. fol.227
Baractaria quomodo probetur in Regno Neap. q.ead.nu.18. fol.226
Baractans dicitur proditor, & quomodo puniatur, ead.q.nu.19. fol.eod.
Barba an sit membrũ, q.69.nu.3.et 9.fol.221.
Barones non possunt inconsulto Principe gratiare bannitos, q.59.nu.17. fol.187
Etiam si bannum nõ recepisset perfectionem, ibid. fol.eod.
Etiam si de innocentia banniti constaret, ibidem. fol.eod.
Et in bannitione ex causa ciuili, ibid. f.eod.
Limita quando bannitus plures bannitos appræhendisset, ibid.nu.18. fol.eod.
Barones licet habeant merum, & mixtum imperium, & omnimodam iurisdictionem non possunt gratiare post sententiam, q. 59. nume.20. fol.187.
Barones Regni Neap. gratiant vassallos ante sententiam, & parte concordata, ibidẽ, nume.21. fol.eod,
Barones prædicti componunt post sententiam, si ab ea fuerit appellatum, ibid.nu.23.f.eod.
Etiam, quòd causa esset introducta à Magna Curia Vicaria si habent primas, & secũdas causas, ibid.nu.24. fol.eod.
Barones prædicti non cognoscunt de crimine hæresis, læsæ Maiestatis, et falsæ monetæ, q. 59.nu.25. fol.187.
Barones abutentes potestate in gratiando vassallos possunt priuilegijs priuari, ibidem, nume.28. fol.eod.
Barones non possunt remittere pœnã infamiæ, ibid.nu.31. fol.eod.
Nec concedere gratiam nisi ad pœnam eis applicandam, ibid.nu.32. fol.eod.
Barones quando possunt facere gratias, remiss. ibid.nu. 34. fol.eod.
Barones, & eorum officiales receptantes facinorosos, possũt per Principem iurisdictione priuari, q. 90. nu.61. fol.264
Baro non potest receptare suum vassallum bannitum à Principe, q.71.nu.22. fol.224.
Baro non debet esse berruarius sui subditi, ibidem, nu.23. fol.eod.
Baro potest inquirere contra subditum extra territorium delinquentem licet non habeat priuilegium cognoscendi de delicto commisso extra territorium, q.39.nu.13. f.140.
Barones vnius Castri si administrationem diuidant, & vnus delinquat an alter puniat, q.38.nu.8. fol.136.
Baro habens iurisdictionem ciuilẽ in vno territorio potest puniri à condomino habẽte criminalem, ibid.nu.10. fol. eod.
Baro habens iurisdictionem in suos vassallos etiam alibi delinquentes non tenetur remittere, ibid.nu.69. fol.138.
Baronum vassalli in Regno Neap. an, & quando remittantur à Regijs Audientijs, ibidem, nu.91. fol.139.
Bart.in l.1.ff.de his quib.vt ind.decl.quæst.24 nu.42. fol.109.
Item in l.maritus de, quæst.24.nu.142.f.114.
Bar.in l.si quis §.si mandauerit, ff. de acq. hered.declar.q.89.nu.23. fol.260
Bastardus quando possit institui, §. adulteriũ, nu.16. fol.4.
Becchetti an gaudeãt priuilegio fori, quæst.35 nu.23. fol.131.
Beneficium impetrãti per priuationẽ alicuius ex delicto non datur signatura quò ad priuationem, nisi se inscribat ad pœnam talionis, q.81.nu.4. fol.241.
Et quid seruetur in practica, ibidem, num.5. fol.eod.
Beneficij titulum an sufficiat allegare, q. 36. nu.14. fol.132.
Beneplacitum sub nomine dignitatis, an expiret morte Principis, q.71.nu.32. fol.224.
Berruarium interficiens ab eo iniuria prouocatus non punitur morte, q.93.nu.14.f.265.
Berruarius, qui in Ciuitate Spoleti suffocauit captum, dum eum ducebat ad carceres, fuit per Auditorem condemnatus ad furcas, q. 56.nu.11. fol.178
Berruarij an accusare possint, q.14. nume.33. fol.92.

Ber-

Berruarij censentur infames infamia facti, & sunt vilissimi, q.24.nu.67. fol.110.
Et quando probent, ibid.num.68.& q.25.nu.25. fol.110.& 115.
Berruarijs an liceat vulnerare fugientem pro causa pecuniaria, q.29.nu.6. fol.119.
Berruarij capientes delinquentes debent habere præmia proposita capienti malefactores, q.29.nu.21. fol.eod.
Bladum extrahẽs in itinere inuentus an pœnã incurrat, q.82.nu.90. fol.246
Blasphemiæ materia, remiss.§.blasphemia, nume.1. fol.10.
Et de percutientibus, & deturpantibus imaginem Dei, Sanctorum, Pontificis, aut Principis, ibid. remiss.num.eod. fol.eod.
Blasphemantem non accusans puniendus est, §.1.nu.4. fol.1.
Blasphemia est delictum publicum, §.1.num.4. fol.1.
Blasphemia, quæ dicatur, §. blasphemia, nu.2. fol.10.
Blasphemia hæreticalis, quæ dicatur, ibid. nume.eod. fol.eod.
Et quibus pœnis puniatur, ibidem, remissiuè, nu.eod. fol.eod.
Blasphemiæ species quot sint, ibid.nu.eod.f.eod.
Blasphemia quot modis dicãtur, ibid.remiss.nume.eod. fol.eod.
Blasphemia an sit, dicere, al dispetto di Dio, Deũ tedeat, Deo displiceat, vel Dio pouerinazzo, §.blasphemia, nu.4. fol.10
Blasphemantem non deferens puniendus est, ibid.nu.5. fol.eod.
Blasphemãs potest secreto denunciari ex cõst. Iulij III.ibi.nu.6. fol.eod.
Blasphemantes quibus pœnis afficiantur in statu Ecclesiastico, remiss.ibi. nu.eod. fol.eod.
Blasphemantium falsi denũciatores, & testes, quomodo sint puniendi ex dicta cõstit. Iulij III.§.blasphem.nu.7. fol.10.
Blasphematores seipsos accusantes, euitant pœnas temporales ex eadem constit. Iulij III. ibid.nu.eod. fol.eod.
Blasphemantium pœna, quæ sit in Regno Neap. ibi.nu.8. fol.eod.
Et quæ in Regno Franciæ, ibi.nu.9. fol.eod.
Blasphemantiũ pœnæ diuersæ, remiss.§. blasphemia, nu.10. fol.10.
Blasphemans pluries eodem tempore, an vnica pœna sit puniendus, stante statuto, vel Principis ædicto, imponentibus varias pœnas pro diuersis vicibus, ibid.nu. 12. fol.eod.
Blasphemans Deum, & Sanctos eodẽ impetu, vnica pœna est puniendus, ibi.nu.13.fol. 11
Blasphemanti potest imponi pœna à Tribunali Laico, & Ecclesiastico, ibi.nu.15. fol.eod.
Et quid in alijs delictis mixti fori, ibidẽ, nume.eod. fol.eod.
Blasphemiæ specialia, remiss.ibid.nu.16.f.eod.
Blasphemans non potest gratiari à Principe, nec etiam de plenitudine potestatis, §. eodẽ, nu.16. fol.eod.
Blasphemantes non admittũtur in Regno Neapolitano ad gratiam, vel compositionem, §. blasphem.nu.eod. fol.11.
Blasphemans nõ punitur in practica ab vtroq; Iudice, ibi.nu.17. fol.eod.
Blasphemans incorrigibilis potest inquiri ab hæreticorum inquisitoribus, ibi.nu.18.fol.eod.
Blasphemans Iudæus quomodo excusetur, & à quo Iudice sit puniendus, §.blasphemia, nume.19. fol.11.
Blasphemãs in rixa, an teneatur pœna blasphemiæ, q.60.nu.35. fol.194.
Blasphemia est mixti fori, §.Blasphemia, nu.20 fol.11.
Delicta mixti fori non habent præuentionẽ in Regno Neap.ibid.nu.17. fol.eod.
Blasphemãs per iracundiã an excusetur, ibid. nu.21. fol.eod.
Et de exceptionibus blasphemiæ, remiss.ibid. nu.22. fol.eod.
Et quando quis dicatur iusto dolore motus ad iracundiam, remiss.§.blasphemia, num.eod. fol.11.
Blasphemans, si statim se corrigit, blasphemiæ pœnam euitat, ibid.nu.23. fol.eod.
Blasphemans, vel homicida an excusetur à pœna temporali propter malam consuetudinẽ, §.blasphem.nu.24. fol.11.
Et consuetudo an excuset à pœnis, ibidem, nume.eod. fol.eod.
Blasphemans quot modis à pœna blasphemiæ se possit excusare, remissiuè, §.blasphemia, nume.25. fol.11.
Blasphemans absolutus à sacerdote an dicatur habere pacem blasphemia, quæst.58. nu.36. fol.183.
Blasphemus an gaudeat immunitate Ecclesiæ, q.30.nu.15. fol.120
Boer.decis.26.& 263. declaratur, quæst.51. nu.4. fol.169.
Bona sodomitæ an publicentur, §.sodomia, nume.18. fol.77.
Bona mobilia vsurariorum describi, & sequestrari possunt, §.vsura, nu.34. fol.81.
Bonorum adnotatio seruatur in Regno Neapolitano,

litano,q.44.nu.8. fol.143.
Et quomodo fiat,remiss.ibid. fol.eod.
Bona non prohibita expreßim alienari, sed ex mente testatoris, volentis ea conseruari in familia,non transeũt in fisco,q.78.nu.41. fol.234.
Bona contumacium quomodo vendantur in dicto statu,q.44.nu.11. fol.144.
Bonorum adnotatio propter contumaciam differt ab ea,quæ fit ob delictum,ead.q.nu.12. fol.eod.
Bona fideicommißi,si viuente hærede moriatur fideicommissarius,transeunt liberè in fiscũ, q.78.nu.35. fol.233.
Bona aduentitia non publicantur, etiam,quòd inter patrem, & filium esset factum compromissum,& laudum,vt filius de illis poßit liberè disponere,q.78.nu.55. fol.234
Bona matris publicatis, an reseruetur aliquid filijs,q.78.nu.131. fol.238
Bona confiscata applicantur domino territorij, licèt confiscatio præcesserit concessionem Castri,ead.q.nu.137. fol.eod.
Bona clerici condemnati per Episcopum applicantur domino temporali,q.78.nume.138. fol.eod.
Bona alieni territorij veniunt quando confiscãtur bona vbicumq; existentia, licèt ibi non essent leges speciales, virtute quarum posset fieri confiscatio,ead.q.nu.141. fol.eod.
Bona confiscata cui applicentur de consuetudine,q.78.nu.143. fol.239
Bona confiscata si à fisco loci derelinquãtur, in quo sita sunt non applicantur fisco condemnantis,ead.q.nu.145. fol.239.
Bona alibi sita, quando compræhendantur in confiscatione,ead.q.nu.147. fol.eod.
Bona, quæ non veniunt in confiscatione, remanent,cum venientibus ab intestato, ead.q. nu.148. fol.eod,
Bona vxoris condemnatæ,quæ maritum interfi cere fecit,sita extra territorium,cui applicentur,q.78.nu.149. fol.239
Bona extra territoriũ veniũt in cõfiscatione, quãdo pœna imponitur p statutũ, in casu in quo erat ẽt ĩposita de iure cõi,ibi.n.150.f.eo.
Bona extra territoriũ,quãdo cõfiscãtur,Princeps non põt concedere gratiã, quo ad bona alterius Principis,q,78.nu.132. fol.238.
Et quid in bonis applicatis Baroni,ibid.f.eod.
Bona citati sub pœna confiscationis cui applicẽtur,ead.q.nu.133. fol.eod.
Bonis confiscatis banniti,cuius bona fiscus ademit liberatur à creditoribus,q.78.nu.155. fol.139.
Bona fama excusat,q.86.nu.5. fol.255.
Bona fides an præsumatur in acquirente rem furtiuam ab alio, quam à fure, §.furtum, nu.130. fol.37.
Bononia propter rebellionem subuersa ex gratia fuit reædificata,q.16.nu.24. fol.95
Boss.à Sim.de Prat.reprehensus, q.49.nu.56. fol.167.
Brachium seculare quando cõcedatur, remiss. q.37.nu.14. fol.135.
Brachium Ecclesiasticum quando concedatur, remiss.ead.q.nu.15. fol.eod.
Brixiæ quoq; ob rebellionem condemnata fuit remissa pœna,q.16.nu.25. fol.95.
Bullas detrũcans,de litteris papalibus,vel alijs incidit in falsum,§.falsum,nu.178.fol.22.

C

CAdauer occidẽtis seipsum an debeat suspendi,q.51.nu.43. fol.171
Et quando in mortuos sæuire liceat, ibid.nu.42. fol.170
Cadauer suspensi,an,& quando poßit tradi ad anotomiam,q.100.nu.4. fol.280
Cadauere reperto in territorio, & processu existente,quòd fuerit quis occisus alibi,quæVniuersitas teneatur,q.82.nu.4. fol.243.
Cadaueris pinguedo an poßit à Medicis retineri in foro conscientiæ,q.100.nu.5. fol.280.
Cadaueris recognitio, quomodo sit facienda,q. 52.nu.5. fol.171
Calliditas quid sit,q.84,nu.6. fol.251.
Calũnia præsumpta quomodo excusetur,q.62. nu.28. fol.200.
Calumniator an puniatur aliter, quam in expensis,q.62.nu.31. fol.200.
Calumniator quomodo puniatur, q.82.num.7. fol.199.
Calumniator potest inquiri ex officio, ibidem, nu.18. fol.199.
Calumniator vltra damnum tenetur ad pœnã, ibid nu.19. fol.eod.
Calumniatorem non puniens ad quid teneatur in Regno Neap.q.62.nu.21. fol.199.
Calumniator an puniatur, licet de calumnia non sit conuictus,ibid.nu.34. fol.200.
Calumniari quãdo quis dicatur in Regno Neapolitano,ibid.nu.27. fol.200.
Calumniari quis præsumatur,ibidem,num.20 fol.199.
Campanario non pulsante campanam hora solita quid sit agendum.quæst.82. numè.73. fol.246.

Cancellarius falsificans saluumconductũ Principis, quomodo puniatur, remiß. §. falsum, nu. 177. fol. 22.
Cancellatio facta à non habentente authoritatem non valet, §. homicidium, nu. 249. f. 55.
Canon. si quis suadente, declarationes, limitationes, & ampliationes, remiss. q. 77. nu. 2. fol. 229.
- Et quot requirantur, vt habeat locum, ibidẽ, nu. 10. fol. eod.
Et an procedat in clerico coniugato, ibidem, nu. 11. fol. eod.
Et an in clerico hæretico, ibid. nu. 12. fol. eod.
- Et quid in pcutiẽte in ludo, ibid. nu. 13. f. eod.
Et quid in muliere, q. 77. nu. 14. fol. 229.
Et quid si clericus non incedat in habitu clericali, ibid. nu. 15. fol. eod.
Et quid in offendente cadauer clerici, ibidem, nu. 16. fol. eod.
Capiens temerè innocẽtem ad quid teneatur, q. 28. nu. 3. fol. 118.
Capiens aliquem, & vulnerans, an teneatur de vulnere, & priuato carcere, quæst. 68. nume. 98. fol. 219.
Et quid in detinente mulierem causa libidinis, q. 68. nu. 99. fol. 220.
Capiens hominem in vno loco, & in alio derobans, in vtroq; punitur, quæst. 38. nu. 24. fol. 137.
Capitalis inimicitia in verbo inimicus.
Capitanei, conuertentes in eorum vsum pecunias dandas militibus, tenentur de residuis, q. 68. nu. 80. fol. 219.
Capitaneus belli potest concedere saluum conductum bannito, & hosti, quæst. 32. num. 39. fol. 126.
Capit. 1. de priuileg. in 6. declaratur, q. 38. nume. 6. fol. 136.
Captura delinquentis potest fieri à quolibet Iudice, quando adest suspitio fugæ, q. 28. nu. 2. fol. 118.
Et quid si non adsit periculum fugæ, q. 28. nu. 1. fol. 118.
Captura in criminalibus est permissa, licèt pœna sit pecuniaria. ibid. nu 10. fol. eod.
Captura an sit concedẽda in criminalibus, statur arbitrio Iudicis, ibid. nu. 11. fol. eod.
Et quid seruetur in Vrbe, nu. 12. fol. eod.
Et quid si non constet de delicto, q. 28. nu. 16. fol. 118.
Et quid seruetur in Regno Neap. ibid. fol. eod.
Captura ante contumaciam est arbitraria, postea necessaria, ibid. nu. 13. fol. eod.
Captura delinquentis in flagranti, potest à quolibet fieri, ibid. nu. 28. fol. 118
Captus per mantellum in hostio Ecclesiæ, & offensus extra, non dicitur percussus in Ecclesia, q. 38. nu. 53. fol. 138.
Captus absq; inditijs an debeat excarcerari, si superuenerint inditia, q. 28. nu. 8. fol. 118.
Captus nulliter relaxari non debet, si de nouo esset captura concedenda, q 28. nu. 9. f. eod.
Captus an quis præsumatur intra fines Ecclesiæ, vel extra, si de hoc sit controuersia inter captum, & familiam capientem, q. 30. nume. 24. fol. 121.
Carcer quotuplex, q. 46. nu. 2. fol. 153.
Carcerum effractores, & auxiliatores, quomodo puniantur in statu Ecclesiastico, q. 68. nume. 26. fol. 216.
Carcerum custodes quomodo puniantur in Regno Neapolitano, si carcerati aufugiant, ibidem, nu. 19. fol. eod.
Et an teneantur custos, si eius socius aufugerit cum carcerato, q. 68. nu. 20. fol. eod.
Et quid si custodem elegerit, qui reputabatur sufficiens, & postea mores mutauit, ibidem, nu. 21. fol. eod.
Et quid si carceratum liberasset habentem rescriptum Principis, quòd liberaretur cedendo bonis ante decretum iudicis de eum admittendo ad cessionem, ibid. nu. 22. fol. eod.
Et an teneatur de fuga carcerati, qui dedit fideiussorem de non discedendo, q. 68. nu. 23. fol. 217.
Et quid si pratio, vel gratia fregerit carceres, ibid. nu. 24. fol. eod.
Et quid si nobilem minus arctè detinuit, & ille aufugit, ibid. nu. 25. fol. eod.
Et quid si fugiens erat iniustè carceratus, q. 68. nu. 26. fol. eod.
Et an possit carceratos dimittere causa voti implendi, ibid. nu. 27. fol. eod.
Carcere priuato vtendi ius quis habeat; & an possit cedi, q. 68. nu. 85. fol. 219.
Carcerare an liceat vxorem furem, & adulteram, ibid. nu. 86. fol. eod.
Carcer priuatus committitur retinẽdo aliquẽ sub custodia fideiussorũ, ibid. nu. 87. fol. eod.
Carcer priuatus committit per omnẽ inclusionem, & detentionem, ibid. nu. 90. fol. eod.
Carcerans aliquem in loco, vnde facilè poterat fugere, non cõmittitur priuatum carcerem, ibid. nu. 92. fol. eod.
Carcer priuatus quando committatur, q. 68. nu. 93. fol. 219.
Et an per detentionem alicuius in via, ibidẽ, nu. 44. fol. eod.

Et quid si detineatur bannitus,ibid.num.26. fol.eod.

Carcer priuatus committitur, quando à principio captura est illicita,quæst.64.num. 94. fol..219.

Et incidens in tale delictum,committit crimẽ læsæ Maiestatis,q.64.nu.eod. fol.eod.

Carcer priuatus quando committatur in Regno Neap.ead.q.68.nu.100. fol.220

Carcerem priuatum committens tenetur ad restitutionem damnorum,ibidem, num.103 fol.eod.

Carceris priuati pœna,ibid.nu.105. fol.eod.

Carceris tempus quando computetur in tẽpus exilij,q.71.nu.6. fol.223

Carcer quando detur ad pœnam de iure ciuili, q.70.nu.6. fol.222.

Et an imponi poßit per iudices laicos,& sit in vsu,remiß.ibid.nu.7.

Et si imponatur an sententia, valeat,q. 70. nu.8. fol.eod.

Et quid si Iudex habeat arbitrium imponẽdi omnem pœnam,ibid.nu.9. fol.eod.

Carceris perpetui loco succeßit condemnatio ad triremes,q.70.nu.10. fol.222.

Iudex Ecclesiasticus non potest dictam pœnam laico imponere, etiam ob delictum Ecclesiasticum,ibid.nu.12. fol.eod.

Carcerum visitatio quomodo fiat in RegnoNea politano,q.46.nu.13. fol.153.

Carceris effractores etiam dicuntur, qui iussi ad eum se conferre neglexerint,q.21. nume.91. fol.102.

Carceris effractores, quibus pœnis puniantur, remiß.q.21.nu.92. fol.eod.

Et an habeantur pro confeßis,remiß. ibidem, nu.93. fol.eod.

Carceratio iusta quot requirat,q.46. nume.1. fol. 153.

Carceratio quando excuset à cõparendo,q.34 nu.35. fol.129.

Et quid si detineatur sub fideiußione per Ciuitatem,ibid.nu.36. fol.eod.

Carceratus si velit interesse examini testium infirmorum,quid agendum,quæst.45.nu.50 fol.151.

Carceratum alloquens,quando incurrat pœnã impositam alloquenti carceratum, ead.q.46 nu.4. fol.153.

Carceratus iniustè an post decem dies possit appellare,eadem quæst.46.nu.5. fol.eod.

Carceratus appellans à carceratione, pendente appellatione non excarceratur,ead.q.46. nu.6. fol.eod.

Carceratorum visitatio quomodo sit faciẽda, ead.q 46.nu.8. fol.eod.

Carcerati infirmi sunt habilitandi fideiussoribus,ead.q.46. nu.9. fol.eod.

Et quid si eos non inueniant,ibidem,num.10 fol.153.

Et quid si is non reperiatur ad cuius instantiam quis fuit carceratus,ibidem, num.11. fol.eod.

Carcerato pauperi in Regno Neapolitano, administrantur alimenta per Curiam, ibidẽ, nu.14. fol.eod.

Et quid de iure communi,ead.q.46.num.15. fol.eod.

Carceratus mortuus repertus, an præsumatur mortuus culpa custodis,quæst.ead.nume.17. fol.154.

Carcerati quando sint relaxandi fideiussoribus,ead.q.nu.19. fol.154.

Carcerati contractus quando valeat,ead.q.nume.20. fol.eod.

Carceratus ob pœnam pecuniariam an sit cum fideiussoribus relaxandus,ead.q.nume.41. fol.eod.

Quid seruetur in Regno Neapolitano, ibidẽ, nu.22. fol.eod.

Et quando non sit relaxandus etiam in pœna pecuniaria,remiss.eadem quæst. 46. nu.23. fol.154.

Carceratus magnæ æstimationis relaxatur, etiam in causa corporali,eadẽ q.46. nu.24. fol.eod.

Carceratus pro pœna pecuniaria non debet relaxari,si ipse à principio carcerari maluit, ead.q.46.nu.27. fol.eod.

Carceratus pro pœna pecuniaria non debet relaxari si sit inditiatus ad torturam, ead.q. 46.nu.28. fol.eod.

Carceratus spontè confessus non relaxatur,q. 46.nu.30. fol.154.

Item si sit solitus aufugere,ibidem, nume.31. fol.eod.

Item si de socijs sit interrogandus,ibid. nu.32 fol.eod.

Item si sit captus in fragranti,ibidem,nu.33. fol.eod.

Et quid si sit condemnatus in pœnam corporalem ob defectum pecuniariæ, ead.q. 46.nume.34. fol.154.

Et quomodo hoc casu sit concipienda fideiussio,ibid. fol.eod.

Carcerati in die Natalis,seu Paschatis possunt relaxari etiam non publicato processu, ead. q.46.nu.38. fol.eod.

Carceratus relaxatur sub cautione etiam pẽdente processu, si de innocentia constat, ead. q.46.nu. 39. fol.154.
Quid autem in Regno Neapolitano, ibidem, fol.eod.
Carceratus, si tempore sententiæ reperiatur relaxatus, & pars appellat non reducitur ad carceres, nec è contra, quæst. 46. nume.40. fol.155.
Carceratus an sit fideiussoribus relaxandus remittitur Iudicis arbitrio quæst. 46. nu. 41. fol.eod.
Et quales debeant esse fideiussores. ibidẽ, nume. 42. fol.eod.
Carceratus non potest ponere alium in eius locum, vt excarceretur, ibid.nu.43. fol.eod.
Carceratus relaxatus fideiussoribus non idoneis potest iterum capi, vt idoneos præstet, q.46.nu.44. fol.155.
Et an primi sint liberati, ibid.nu.45. fol.eod.
Et quid si postea efficiãtur non soluẽdo, ibid. num.46. fol.eod.
Carcerati an possint adinuicem pro se fideiubere, q.46.nu.47. fol.eod.
Carceratus an possit amoueri à carceribus Baronis pendente appellatione ad Iudices superiores, q.94.nu.50. fol.271.
Carceratus quomodo probet non posse reperire fideiussores, q.46.nu. 50. fol.eod.
Carceratus reus absq; præstatione fideiussionis, an possit à fideiussore offerri, vt amplius nõ teneatur, q.46.nu.72. fol.156
Carceratus coiens cum ancilla, vel vxore custodis carceris, arbitrio Iudicis punitur, §. fornicatio, nu.24. fol.27
Carceratas mulieres carnaliter cognoscentes, qua pœna puniantur, remissiuè, ibidem, nume.25. fol.27.
Carcerati ab aliquo iudice non sunt idonei testes contra illum, q.73.nu.16. fol.226
Carceratus, qui potest condemnari ad opus publicum, potest condemnari ad officium carnificis, q. 99.nu.5. fol.279.
Carceratus non est idoneus testis contra Iudicem, qui eum carcerauit, q.24.nu.21.f.109
Carcerati, quando, & quomodo propter infirmitatem relaxentur, q.34.nu.23. fol.129.
Carceratus in ipsa carceris effractione captus æquè, ac si aufugisset condẽnandus est, q.21 nu.86. fol.102
Et quid in auxiliante, aut instigante ad fractionem carceris, remissiuè, ibidem, num.87 fol.eod.
Carcerato indebitè opem ferens ad fugiendum punitur licèt principalis nõ teneatur, q.21. nu.97. fol.103.
Carceratus indebitè non peccat fugiendo, ibidem, nu.100. fol.eod.
Cardinalem offendens, quomodo puniatur, q. 77.nu.25. fol.229.
Et quid de offendente Episcopum, & alios inferioris ordinis. q.77.nu.26. fol.229.
Et quid de turbante diuina officia ibid. nume.27. fol.eod.
Et quid de offendente Legatos sedis Apostolicæ, ibid.nu.28. fol.230.
Caro, & corium non deducuntur in emẽdatione bouis quæst.82.nu.12. fol.243.
Castigans immoderatè quomodo puniatur, remissiuè quæst.56.nu.1. fol.178.
Castigans immoderatè tenetur pro excessu, ibid.nu.8. fol.eod.
Castigatio immoderata, an præsumatur dolosa ibid.nu.7. fol.eod.
Castrans seipsum quomodo puniatur, remiss. quæst.68.nu.17. fol.216.
Et quid in medico castrante propter valetudinem ibid. nu.18. fol.eod.
Et quid si eius culpa castratus moriatur, & fuit protestatus eum recipere pro homine mortuo ibid. fol.eod.
Castrense peculium an publicetur, & an profecticium, q.78.nu.57. fol.235.
Caualeriatus officium, & similia, an veniant in confiscatione, q.78.nu. 21. fol.233.
Cauendum à Catalanis, quæst.32 .nume.26. fol.126.
Cauere nolentes sunt carcerandi, q.47.nu. 22. fol. 160.
Causæ coherentes delicto, & extrinsecæ, quæ dicantur, q.85.nu. 31. fol.254.
Causæ criminales in Regno prædicto in longum nimium protrahuntur, & male tractantur, q.94.nu.9. fol.267.
Causæ criminales, vel ciuiles, quæ dicantur, q. 1.nu.1. fol.83.
Et quid si contra statutum, quis in forensem alienauit, remiss.ibid.nu.2. fol.eod.
Et an causa possessionis turbatæ sit criminalis, vel ciuilis, aut mixta, remissiuè, ibidem, nu.3. fol.eod.
Causæ criminales quæ dicãtur in Regno Neap. ibid.nu.4. fol.eod.
Causa criminalis dicitur quando pœna delicti applicatur fisco, quæstione 1. numero nono, fol.84.
Et quid si pœna conuentionalis applicaretur fisco ibid.nu.10. fol.eod.

Et quid si pars pœna applicaretur accusatori, ibid.nu.11. fol.eod.
Et quid de causa pacis rupta, remiss. ibidem, nu.12. fol.eod.
Causa ciuilis an suspendatur ob criminalem, q.1.nu.14. fol.85.
Et an exceptio falsitatis impediat sententiæ executionem, remiss. ibid.nu.15. fol.eod.
Et an conuentus criminaliter possit cōtra accusatorem ciuiliter agere, ibid.nu.16.f.eod.
Et an absoluto iudicio ciuili, vel criminali possit agi alia via, ibid.nu.17. fol.eod.
Causa si duobus cōmittatur quis cognoscat, q.45.nu.1. fol.149.
Causa quare locus non sit tutus, exprimi debet, q.34.nu.29. fol.129.
Causa excusationis cessante cessat excusatio, ibid.nu.33. fol.eod.
Causa iniusta quando excuset, q.60.num.78. fol.196.
Et a pœna pecuniaria ratione lata culpæ, ibidem, nu.79. fol.eod.
Causa quomodo sit probanda, ibid. nume. 81. fol. 196.
Causa etiam leuis excusat in delictis etiā maioribus, q.60.nu.82. f.196
A falso, ibidem. fol.eod.
A crimine læsæ Maiestatis, ibidem. fol.eod.
A conuenticula, ibidem. fol.eod.
A contumacia, ibidem. fol.eod.
A periurio, ibidem. fol.eod.
Et quid si actus iure naturali sit prohibitus, ibid.nu.83. fol.eod.
Causa an excuset à pœna etiam conuentionali, q.60.nu.85. fol.196.
Causa noua in dubio præsumitur, q.47.nu.50. fol. 161.
Et quid si fuerit promissum non offendere, quomodocumq; & ex quacumq; causa, tàm cognita, quàm incognita, ididem, nume.51. fol.161.
Causa noua quomodo cognoscatur, ibi. nu.52. fol.eod.
Causæ nouæ auctor non potest nouam causam allegare, ibid nu.53. fol.eod.
Causæ criminales an restituantur perempta instantia, q.51.nu.22. fol.169.
Causas quadraginta duas repellendi testes, remiss.q.24.nu.112. fol.112.
Cautela vt pax, & concordia non praiudicet, q.21.nu.148. fol.105.
Cautio de non offendendo an duret extra territorium, q.47.nu.5. fol.159
Et an comprahendat consanguineos alienigenas, ibid. nu.6. fol.eod.
Et an bannitum nominatū in tregua, ibidem, nume.7. fol.eod.
Et quid si adsit iuramentum, ibidem, num.8. fol.eod.
Et quando intelligatur rupta, remiss. q.47. nu.9. fol.159.
Et ad dictam cautionem petēdam requiritur speciale mandatum, ibid.nu.10. fol.eod.
Cautio prædicta an sit præstanda pro familia, & adherentibus, ibid.nu.11. fol.eod.
Et an à Marito vxori, ibid. fol.eod.
Cautionem prædictam petens iustam causam timoris probare debet, ibid.nu.14. fol.eod.
Et quæ sit iusta causa remittitur arbitrio Iudicis, ibid.nu.15. fol.eod.
Et quid seruetur in statu Ecclesiastico, q.47. nu.16. fol.159.
Cautio prædicta si contineat diem, an currat de momento ad momentum, ibid.nu.18.f.eo.
Et Momentum quot modis sumatur, remiss. ibid.nu.19. fol.eod.
Cautionem prædictam præstans sub protestatione, quod non valeat nisi similis per partē fuerit præstita, si interim offendat an excusetur, ibid.nu.20. fol.eod.
Et protestatio prædicta an sit admittenda, q.47.nu.21. fol.159.
Cautio prædicta quamdiu durat, nu.30. ibid. fol.160.
Quando dicatur rupta, ibid.nu.31. fol.eod.
Et quid de pace ibidem, nu.32. fol.eod.
Cautio facta per totum mensem Maij, & vltra ad beneplacitum iudicis non extendetur vltra dictum mensem non facta declaratione beneplaciti, q.47.nu.39. fol.161
Cautio prædicta an rumpatur pro exoneratione archibusij, ibid.nu.44. fol.161.
Et an per insultum, q.47.nu.45. fol.eod.
Cautionē prædictam frangens tenetur ad pœnam conuentionalē, & etiā corporalē iuxta qualitatem delicti, q.47.nu.43. fol.161.
Cautione ab vtraq; parte rupta quomodo pœna exigatur, ibid.nu.47. fol.eod.
Cautiones de non offendendo præstitæ in vno territorio, si in alio contraueniatur, an dicantur rupta, q.47.nu.68. fol.163
Cautio iuratoria quando admittatur, q.46. nu.49. fol.155.
Cedens bonis, si est, suspectus de occupatione bonorum, poterit torqueri, q.64.nu.10.f.202.
Christi imaginē proijciens, quomodo puniatur, §.blasphemia, nu.31. fol.10.
Christianus cētum, & quinquaginta vno casibus

bus dicitur hæreticus,remiss.§. hæresis, nume.4. fol.38.
Citatio nulla non validatur,si procurator compareat,& dicat de nullitate actorum,q.31 nu.1. fol.122
Citatio nulla validatur,si procurator simpliciter compareat,& processum cõtinuet, ibid. nu.2. fol.eod.
Citatio an sit necessaria,quando causa iudicis arbitrio remittitur,remissiuè,ibid. num.4. fol.eod.
Citatio non potest tolli per statutum,q.31.nume.8. fol.122.
Citatio prima est de iure naturali, aliæ vero de iure positiuo,ibid.nu.9. fol.eod.
Citatio post conclusum in causa est de iure positiuo,ibid. fol.eod.
Citatio non requiritur contra retinentes violenter terras Ecclesiæ,vel Imperij,q.31.nume.10. fol.122.
Citatio facta generali pro interesse fisci, non tenet,ibid.nu.12. fol.eod.
Citationis forma in Regno Neap. remiss. ibid. nu.13. fol.eod.
Citatio an valeat sub pœna confiscationis bonorum,q.31.nu.28. fol.123.
Citatio ad respondendum cuidam inquisitioni contra eum formata,valida est, ibidem, nu.35. fol 123.
Citatio ad domum sufficit in Regno Neap.ibidem,nu.45. fol.eod.
Citatio ad domum sufficit in statu Ecclesiastico,q.31.nu.46. fol.123.
Citationes Romæ,quomodo fiant,remiss.ibidẽ, nu.47. fol.eod.
Citatio ad domum quomodo fiat in Regno Neapolitano,si nullus in ea habitet,remiss. ibid. nu.48. fol.eod.
Citatio facta ad apothecam anvaleat,remiss. q.31.nu.49. fol.123.
Citatio per edictũ an valeat,& quomodo fiat, remiss.ibid.nu.50. fol.eod.
Citatio sine termini præfixione an liget,ibidẽ, nu.67. fol.124.
Citatio in ciuilibus sub pœna confiscationis nõ valet.q.78.nu.20. fol.233.
Citatio partis an requiratur in inferenda tortura testi inhabili,q.25.nu.10. fol. 115.
Citatio sub pœna confessi, & conuicti valet, & seruatur in Tribunali Auditoris Cameræ,q.44.nu.14. fol.144
Citatio ad locum notoriè, non tutum est ipso iure nulla,q. 34.nu.27. fol.129.
Citatio minus legitima in causa statuti non vitiat sententiam,q.44.nu.79. fol.148
Citatio minus legitima non vitiat actum, in quo non requirebatur,ead q. nume.80. fol.eod.
Citatio procuratoris non sufficit si non constet in actis de mandato, quæst.45.nume.51. fol.151.
Citatio an requiratur in capiendo informationem quando mãdatur iudici,vt se instruat, q.45.nu.37. fol. 151.
Citationis relatio nõ potest fieri die feriato, q. 31.nu.61. fol.124.
Citationis relatio an debeat constare Iudici ex actis,antequam pronunciet,q.31. num 62. fol.124.
Citati personaliter non possunt allegare absentiã,q.34.nu.13. fol.128.
Citatus quibus modis excusetur ne teneatur comparere,remiss.ibid.nu.38. fol.129.
Citatus comparens antequam ad pœnam contumaciæ sit condemnatus non debet vlterius cõdemnari,licet comparuerit post terminũ, q.44.nu.82. fol.148.
Citatus à Regia Audientia in Regno Neapolitano etiã,quòd notoriè constat esse sub Barone personaliter cõparere tenetur ipsius priuilegium, & fori declinatoriã allegaturus, q.38 nu.92. fol.140.
Citatus à duobus Iudicibus non potest coram secundo allegare pendentiam coram primo, in quo est contumax,q.38.nu.93. fol.eod.
Ciuiliter potest agi pro delicto etiam post viginti annos,q.51.nu.11. fol.169.
Ciuitas occidens duos Episcopos non potest amplius ipsum habere,q.77.nu.29. fol. 230.
Clam quid fieri quando dicatur,q. 60. nu.74. fol.195.& q.78.nu.96. fol.236.
Et quid si dicatur Notario,vt nihil propalet, ibid.nu.97. fol.eod.
Clam, & palam relinqui quando dicatur, q. 79.nu.2. fol.240.
Clausula super quibus omnibus non operatur, vt si fiat pcessus super vulneribus, & mors sequatur posit pcessatus de morte puniri, q.31.nu.44. fol.eod.
Clausulæ, vt petitur ex certa scientia, motu proprio non obstante quando tollant subreptionem,& quid operetur,quæst.59.nu.81. fol.190.
Et quid si in gratia non dicitur ad postulationem,sed postulatio gratiam præcedat,ibidem. fol.eod.
Clericalis habitus,& tonsura coram quo Iudice sit probanda,q.36.nu.24. fol.133.

Cle-

Clericatus quomodo probetur, q.36.nu.13.20. 22. & 29. fol.132.
Et an per testes singulares, ibi.nu.23. f.133.
Clericatus exceptio quomodo cognoscatur in Regn.Neap.q.36.nu.19. fol.eod.
Clericatus non probatur ex sola possessione habitus, & clericalis tõsuræ, ibid.nu.30.f.133
Clericatus assumptus post delictum an eximat à iurisdictione laicali, q.36.nu.41.fol. 134
Et quid si post condemnationem, ibid. nu.42. fol. eod.
Clericatus quando dicatur assumptus in fraudem, ibid.nu.48. fol.eod.
Clericus an possit puniri de assassinio à Iudice laico, §.assassinium, nu. 25. fol.10.
Clericus falsum testimonium dicens, qua pœna puniatur, remiss. §.falsum, nu.65. fol.18
Clerici falsificantes litteras Apostolicas, vel iudicum quibus pœnis puniantur, remiss. ibid. nu.188. fol.22.
Clericus alienas litteras aperiens, deponendus est, ibid.nu.208. fol.23.
Clerici concubinarij, vel fornicarij, quibus pœnis feriantur, remiss. §.fornicatio, nume.6. fol.28.
Et quomodo puniantur, remiss, ibid.num.11. fol.28.
Clericus, vel Monachus insultatus, an debeat fugere, §.homicidium, nu.92. fol.46.
Et quid in foro cõsciẽtiæ, ibid.nu.93. f.eod.
Clericus bannitus à Iudice laico ignorante illũ esse clericum an possit impunè occidi, §. homicidium, nu.258. fol.55.
Et an dictus Clericus bannitus occidens aliũ bannitum gaudeat præmio, ibid. fol.eod.
Clericus, vel Episcopus Monialẽ carnaliter cognoscẽs deponitur, §.fornicatio, nu.18. f.28
Clerici consanguineum percutiens respectu ipsius clerici incidit in can.si quis suadente, q. 77.nu.3. fol.228.
Et quid de percutiente fratrem tertij ordinis S.Francisci, ibid.nu.4. fol.eod.
Et quid de patre percutiente filium clericũ, ibid.nu.5. fol.eod.
Et quid de minore, ibi. nu.6. fol.eod.
Et an ipso facto percutiẽs in d. can. incidat, ibid.nu.7. fol.228.
Et an requiratur publicatio, & quid operetur dicta publicatio, ibi.nu.8. fol.eod.
Et quid in spuente in faciem clerici, q.77. nume. 9. fol.eod.
Et quid de effudente aquam super eum, q.77 fol.228.
Et quid de eum detinente per vestem, vel frenum equi, ibid.nu.eod. fol.eod.
Et quid de auferente aliquid ab eius manibus, q.77. fol.eod.
Clericum percutiens pluries, an pluries sit excommunicandus, q.77.nu.19. fol.eod.
Clerici bona condemnati per Episcopum applicantur Domino temporali, q.78. num.138. fol.238.
Clericus an ligetur statuto dictante non posse extrahi frumentum sub pœna confiscationis pro fructibus bonorum Ecclesiasticorũ, q.82. nu.87. fol.246.
Clerici propter violẽtiam quomodo puniãtur, q.83.nu.22. fol.249.
Clericus repertus in adulterio potest per maritũ adulteræ detineri per 20.horas absq; metu excommunicationis, q.68.nu.140.f.220.
Clericus præstans fideiussorem laicum, si offendat, fideiussor coram laico conuenitur, q.47 nu.46. fol.161.
Clericus adulter potest per Episcopum puniri, non obstante compositione facta per eius Vicarium, q.57.nu.18. fol.179
Clericus frangens saluamguardiam Principis an possit per Iudicem laicum puniri, q.32. nu.41. fol.126.
Clericus in d.Regno an possit declinare forum in criminalibus per procuratorem, ibid. nume. 48. fol.eod.
Et quid si citantur priuilegiati, ibid.nu.49. fol.127.
Clericus potest esse testis contra laicũ si de crimine ciuiliter agitur, nec ei nocet, quòd postea eum Iudex capitaliter puniuit, q. 24. nu.48. fol.110.
Clerici quando possint carcerari, num. 123. q.28. fol.118.
Et an per laicum, ibid.nu.25. fol.eod.
Clericus debet remitti absq; alia requisitione, q.28.nu.27. fol.118.
Clericus non iudicatur à laico, q.36.nume. 1. fol.132.
Clericus quomodo possit capi à laico, ibid.nu. 2 fol.eod.
Clericorum famuli an gaudeant priuilegio fori, q.36.nu.3. fol.132.
Clericus quando iudicetur à laico, ibid. num. 4 fol.132.
Clericus Principi suspectus potest ab ipso eijci, ibid.nu.6. fol.eod.
Clericus potest eijci quando Episcopus eũ odit, & est periculum scandali, ibid.nu.7.fol.eod.
Clericus non potest priuilegio fori renuntiare, q.36.nu.10. fol.132.

INDEX

Clericus sodomita qualiter puniatur, remiss. §.sodom.nu.17. fol.77
Clericus fideiubens de iudicatum soluendo coram laico, coram quo Iudice sit conueniendus, quæst.95.nu.7. fol.275.
Clericus non habens in ære, luet in corpore, q.95.nu.13. fol.eod.
Clericus iactans se delictum commisisse suspēditur ab officio, & beneficio, esto, quòd verè non deliquerit, q.21.nu.133. fol.105.
Clericus non opponens declinatoriam fori potest puniri, q.36.nu.11. fol.132.
Clerici coniugati an gaudeant fori priuilegio, ibid.nu.12. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.
Clericus quando dicatur incedere in habitu, et tonsura, q.36.nu.15. fol.132.
Clericus factus post delictum an cognoscatur à Iudice laico, q.ead nu.18. fol.133.
Clericus remittendus, debet remitti suis expēsis, ibid.nu.22. fol.eod.
Clericus captus à laico debet statim repeti à suo Prælato, q.36.nu.26. fol.133.
Clericus primæ tonsuræ an gaudeat priuilegio fori, ibid.nu.27. fol.eod.
Et quomodo practicatur in Regno Neap.ibid. nu.28. fol.eod.
Clericis in Regno Neap. auferuntur arma; & quomodo, nu.31. fol.eod.
Clerici an possint impunè occidere bannitos, §.homicidium, nu.259. fol.55.
Clericus rebellis per quos puniatur, q.26.nume.32. fol.133.
Clericus assassinus ipso iure intelligitur degradatus, ibid.nu.33. fol.eod.
Et punitur per Iudicem secularem, absq; alia solemni degradatione, ibid.nu.34. fol.eod.
Clericus assassinus potest cognosci ab vtroq; Iudice, & habet locum preuentio, ibid. nume.37. fol.eod.
Clericus degradādus debet esse incorrigibilis, q.36.nu.39. fol.134.
Et quid in Clerico hæretico, & conspirante cōtra Episcopum, ibid.nu.40. fol.eod.
Clericus post delictum vxorē ducens à quo puniatur, ibid.nu.46. fol.eod.
Et quid in sacro Consilio Neapolitano, ibidē, nu.47. fol.eod.
Clericus perdit priuilegium ex inualido matrimonio, cuius priorem virum interfecit, q.36.nu.47. fol.134.
Clericus debet remitti absq; declaratione, nume.52. fol.eod.
Cogitationis pœnam nemo patitur, quæst.91.num.1. fol.264
Et quid si sit verbis expressa, ibid. fol.eod.
Cogitatio cum aliquo facto extrinseco concurrente pœnitentia non punitur, ibid. num.4. fol.eod.
Cogitatio quomodo probetur, remissiuè, ibidē, nu.6. fol.eod.
Cohabitatio, & conuersatio stricta cnm inimico à testimonio repellit, q.24.nu.34. f.109.
Coitum sodomiticum præsumitur passa mulier coacta, §.sodom.nu.5. fol.77.
Collaterales non reuelantes delictum committendum contra collateralem, puniuntur extra ordinem, q.87.nu.3. fol.257
Collecta, quomodo imponatur Villæ, quæ nō habet bona in communi, q.82.nu.11.fol.243.
Columbum alieni columbarij etiam in suo capiens, vel occidens furtum committit, §.furtum, nu.91. fol.35
Collusio quomodo probetur, q.57.nu.25.f.180
Commater an possit agere de morte cōpatris, q.14.nu.48. fol.91.
Cōmensalis quis sit, remiss.q.35.nu.20.f.131.
Commentariensis quomodo iuret, & ad quid teneatur, q.46.nu.7. fol.153
Commentariensis quid debeat facere si carceratus ægrotat, vel moriatur, ibid. nume.16. fol.154.
Et quid si carceratus reperiatur mortuus, ibidem, nu.17. fol.eod.
Et quid si dederit fideiussores de securo carcere, ibid.nu.18. fol.eod.
Commentariensium crimina, summariè sunt cognoscenda, & leuato velo, q.68. num.32. fol.217.
Commissio de recipiendo testes super principali, non extenditur ad receptionem testiū ad repulsam, q.26.nu.12. fol.116.
Commissarius Iudicis ordinarij ad examinandum, an possit repetere testes, sine noua commissione, ibid.nu.13. fol.eod.
Committens plura delicta, quorum vnum spectat ad Regios officiales ab ipsis de omnibus cognoscetur, q.38.nu.79. fol.139.
Cōmodatarius an teneatur furti, si equo absq; Domini voluntate ad longius iter vtatur, §.furtum, nu.82. fol.35.
Communia delicta quæ sint, §1 nu.7. fol.1.
Communitas nō tenetur si vetturalis, vel alius facit iter per loca insolita, q.82.nu.2 f.243
Et quomodo probet se fuisse diligentem, nu.3. fol.eod.
Et si ex processu apparet, quòd homo fuit occisus in vno territorio, & in alio cadauer repe-

reperiatur, quæ Vniuersitas teneatur, ibid. nu. 4. fol.eod.
Et quid si medietas cadaueris reperiatur in vno territorio, & alia in alio, ibid. nume. 5. fol.eod.
Communitas an possit cedere bonis, q. 82. nume. 12. fol. 243.
Comparatio litterarum in materia libelli famosi, an faciat indicium, q. 68. nu. 69. f. 218
Compellens aliquem ad aliquid sibi dandum, quomodo puniendus sit, q. 83. nu. 29. f. 249.
Complices socij criminis adhærentes fautores, instructores, & consiliarij, qui dicantur, remiss. q. 21. nu. 22. fol. 100.
Componens cum fisco quando possit iterũ molestari, q. 54. nu. 18. fol. 181
Componens Iudex non debet esse nimis liberalis alias præsumitur fraus, q. 85. nume. 37. fol. 254.
Compositio non admittitur in Regno Neap. pro crimine sodomitico, § sodomia, nu. 8. f. 77.
Compositio facta cõtra formam prædictam est nulla, & ea non obstante compositus debet cõdemnari, q. 59. nu. 49. fol. 188.
Et si fiat sine remissione partis, ad quos Iudices sit recurrendũ, remiss. ibid. nu. 50. f. eo.
Et an ipsemet Iudex, qui composuit, possit cõpositionem reuocare, ibid. fol.eod.
Et datum pro compositione esse restituẽdum, ibid. fol.eod.
Compositiones an fiant in Regno Neap. pro nefando vitio, & blasphemia, q. 59. nume. 26. & 51. fol. 187.
Compositiones quomodo sunt faciendæ, ibidem, nu. 27. fol.eod.
Compositio non potest fieri in Regno Neap. non concordata parte, ibid. nu. 44. fol. 188.
Et requiritur pro forma, vt remissio præcedat, q. 59. nu. 44. fol. 188.
Et quid si pars non quærelauerit, ibid. f. eod.
Et quid in transactionibus, ibi. fol.eod.
Etiam si fiat saluo iure partis, ibid. fol.eod.
Nisi delictum fuerit commissum in persona incognita, ibid. fol.eod.
Compositiones quando fiant in Regno Neapolitano, q. 58. nu. 8. fol. 181,
Compositio quomodo sit faciẽda, ne includant confessionem, q. 49. nu. 67. fol. 167.
Compositio non potest fieri in atrocissimis incon sulto Principe, q. 59. nu. 55. fol. 189.
Compositio non debet fieri cum illis, qui plures deliquerunt, q. ea. nu. eo. fol.eod.
Compositio cum famosis latronibus non potest fieri in Regno Neapolitano, ibi. fol.eod.
Compositio, vt valeat, quot requirãtur, q. 85. nu. 34. fol. 254.
Et quid si in sententia non fuerit expressa pœna, ibid. nu. 35. fol.eod.
Compositio mulcta fit ad arbitrium Iudicis, q. 95. nu. 17. fol. 275.
Compositus pro delictis quãdo ex prætextu metus possit ab officiali in syndicatu solutum repetere, remiss. q. 49. nu. 65. fol. 167.
Compositus an cẽseatur confiteri delictũ, ibid. nu. 66. fol. 167.
Conatus quid sit, & quando puniatur, remiss. q. 92. nu. 1. fol. 264.
Conatus in delictis leuibus non est considerandus, q. 92. nu. 5. fol. 264.
Conatus de generali consuetudine, an sit puniẽdus, ibid. nu. 7. fol.eod.
Concubina quæ dicatur, remissiuè, §. fornicatio, nu. 8. fol. 28.
Conclusum in causa, quãdo quis dicatur, q. 61. nu. 7. fol. 198.
Cõcubinatus est prohibitus de iure ciuili, §. fornicatio, nu. 7. fol. 28.
Et quæ dicatur concubinas, §. fornicatio, nume. 8. fol. 27.
Concubinatus notorius, quomodo probetur, remiss. ibid. fo. 28.
Concubinarijs pœna imposita per Conciliũ Tridentinum, q. 37. nu. 13. fol. 134.
Concubinatus an probetur per disparitatẽ personarum, & longam cohabitationem, remissiuè, §. stuprum, nu. 32. fol. 80
Conclusio non fit in causis criminalibus, q. 49. nu. 42. fol. 166.
Condemnatio adulteri non nocet adulteræ, §. adulterium, nu. 94. fol. 7.
Condemnatio testium de falso, an, & quando præiudicet parti, §. falsum, nu. 67. fol. 18.
Cõdemnatio an sequi possit ex inditijs, vel præsumptionibus, q. 20. nu. 10. fol. 96
Et quid si hinc inde adsint præsumptiones, remiss. ibid. nu. 11. fol. 97
Et quælibet præsumptio, vel coniectura à duobus testibus est probanda, ibid. nu. 12. f. eod.
Et an tortus, & nihil confessus possit condemnari, ibid. num. 13. fol.eod.
Condemnatio quomodo sit facienda, quãdo pœna est applicãda pro poena fisco, & pro alia accusatori, remiss. q. 95. nu. 25. fol. 276
Condẽnatio expensarũ an fiat in Regno Neap. in criminalibus, q. 62. nu. 22. fol. 200.
Et an de iure communi, ibid. nu. 23. fol.eod.
Et an in statu Ecclesiastico, ibid. nu. 24. f. eod.
Condẽnatio ad triremes solet ita fieri, vt quãdo-

documq; reperiatur liberatus, vltimo suppli cio puniatur, q.70.nu.12. fol.222
Cōdemnato ad amputationem manus, qua manus sit amputanda, q.69.nu.10. fol.222.
Condemnatio rei in contumaciam, an exequatur contra fideiussores sine nouo processu, q. 56.nu.90. fol.157.
Condemnatus ad mortem non potest occidi, q. 99.nu.2. fol.279.
Cōdemnati ad mortem, vestes cuius sint in statu Ecclesiastico, & Regno Neap.q.100. nume.6. fol.280
Condemnati in contumaciam in statu Ecclesiastico, elapso anno non appellant, nec etiā capti infra annum, q.94. nu.23. fol.270
Cartarius impugnatur, ibid.nu.47. fol.272.
Vide infra littera F, verb.Flamin.
Condemnatus in contumaciam in poenā mortis pro crimine, pro quo talis poena non debet imponi, nō debet pœna mortis puniri, sed tantum debita, q.96.nu. 10. fol.277.
Condemnatus ad exulandum potest à creditoribus confirmari in carcere, si ante sententiam fuerit dictum, q.97.nu.1. fol.278
Condemnatus de aliquo crimine toleratur, quo usq; finitur iudicium accusatoris contra aliquem per eum institutum, ibid.nu.2.fol.eod.
Condemnatus, si dum ducitur ad supplicium, transeat propè Ecclesiam, an gaudeat immunitate illius, q.30.nu.29. fol.121.
Condemnatus in duobus locis potest cogi ad solutionem vtriusq; poene, q.39.nu.4.fol.40.
Condemnatus in loco delicti pecunialiter si poenam soluit, nō potest in loco domicilij capite puniri, q.39.nu.5. fol.eod.
Condemnati, vel condemnandi excusatio, an prosit, q.21.nu.60. fol.61.
Condemnatus debitè potest torqueri adhuc, quo ad complices, q.57.nu.20. fol.179.
Condemnatus pro vulnere, quando possit condemnari de morte, ibid.nu.21. fol.eod.
Cōdemnatus in duobus locis pro eodem delicto in contumaciam ad vtramq; condemnationem tenetur, ibid.nu.24. fol.180.
Condemnatus in vno loco, an possit molestari in alio, ibid. nu.26. fol.eod.
Farinacius impugnatur, ibid.nu.27. fol.eod.
Condemnatus ad triremes, si inde fugiat, quomodo puniatur, q.67.nu.13, fol.214
Et quid si fuerit captus ab hostibus, & postea reuertatur, an debeat transmitti ad triremes, ibid.nu. 14. fol.eod.
Condemnatus ad publicationem bonorum, an sit condemnandus etiam ad expensas, q.62. nu.10. fol. 199
Condemnatus ad aliquam poenam, & eam nō soluens, an teneatur in conscientia, ibidem, nu.26. fol.200
Condemnatus non potest opponere praescriptionem, etiam quòd post 50. annos post sententiam sit captus, q.51.nu.2. fol.169
Condemnatus potest contra alios torqueri, q. 64.nu.150. fol.211.
Condemnatus inculpatum exculpans, potest iterum torqueri, ibid.nu. 151. fol.eod.
Condominus iniuriatus à suo subdito, non cognoscit de iniuria; sed an socius, q.38.nu.9. fol.136.
Conducens interficiendum in locum delicti, quando dicatur in dolo, q.90.nu.6. f.261.
Confessio adulteri carentis genitalibus nō nocet, §. adulterium, nu.41. fol.5.
Confessio mulieris sola non probat adulteriū, ibid.nu.40. fol.eod.
Confessio furis, quandoq; sibi non praeiudicat, §.furtum, nu.26. fol.32
Confessio vera, & ficta differunt, remissiuè, q.44.nu.41. fol.146
Confessio vera, & ficta, an differat quo ad interesse partis, & fisci, q.2.nu.10. fol.84.
Confessio minoris in criminalibus sine curatore valet, q.50.nu.9. f.168.
Quid in confessione ficta vigore statuti, ibidem, nu.10. fol.eod.
Confessio ficta operatur non obstante praescriptione, q.51. nu.9. fol. 169.
Exceptiones sunt perpetuae, ibid.nu.10.f.eod.
Cōfessio an operetur post praescriptionē, ibid. nu.14. fol.eod.
Confessio ficta in vno iudicio, non probat in alio, q.54. nu.4. fol.174
Cōfessio vera praeiudicat, licet fortuito facta, ibid.nu. 5. fol.eod.
Confessio facta in inquisitione nocet etiā ad fauorem personae, quae non fuit pars illius iudicij, ibid.nu.6. fol.eod.
Confessio facta per litteras missas Iudici, probat, ibid.nu.7. fol.eod.
Confessio quid operetur, remiss.q.55.nume.1. fol.175.
Confessio extraiudicialis quando probet. ibid. nu.2. fol.eod.
Confessio extraiudicialis facit indicium ad torturam, ibid.nu.3. fol.eod.
Et confitens extraiudicialiter delictum punitur arbitrio iudicis de illa iactatione, & gloriatione, q.55. nu. 3. fol.175.
Confessio coram Iudice incompetenti, an probet,

bet,ibid.nu.4. fol.eod.
Et an poßit reuocari,ibid.nu.5. fol.eod.
Confeßio extraiudicialis cum iuramento plenè probat,ibid.nu.6. fol.eod.
Confeßio incidēter facta an praeiudicet,q.55. nu.7. fol.175.
Et quid in sacro Consilio Neap.ibid. fol.eod.
Et quid in crimino falsi,nu.8. fol.eod.
Confeßio sub promißione impunitatis, an,& quando praeiudicet,ibid.nu.11. fol.eod.
Et an Iudex teneatur eam seruare,q.55.nume.12. fol.175.
Confeßio sola delicti an noceat si de delicto nō constet,ibid.nu.15. fol.eod.
Et quid si Iudex condemnauerit,& postea cōstet,ibid.nu.16. fol.eod.
Confeßio quando non praeiudicat,remißiuè,q.55.nu.19. fol.176
Confeßio super processu facto non seruato iuris ordine,an,et quando praeiudicet,ibidem, nu.25. fol.eod.
Confeßio coram Iudice delegato non validat processum nullum,ibid.nu.26. fol.eod.
Confeßio nulla nō firmat processum inualidū, ibid.nu.27. fol.eod.
Confeßio an validet processum nullum ex defectu iurisdictionis,q.55.nu.29. fol.176
Confeßio etiam ratificata non sanat inquisitionem formatam non praecedentibus inditijs,ibid.nu. 30. fol eod.
Confeßio quando dicatur sanare vitium processus,ibid.nu.31. fol.eod.
Confeßio torti sine inditijs est nulla,q.55.nume.32. fol.176.
Et etiam iurata,& in criminalibus exceptis, & millies ratificata,ibid.nu.eo. fol.eod.
Item in tortura indebitè repetita, fol.eod.
Confeßio leuiter torti sine inditijs valet,q.55. nu.34. fol.176.
Confessio facta metu torturae,an valeat, ibid. nu.35. fol.eod.
Et quando dicatur talis,ibid.nu.36. fol.eod.
Et quid si superueniant inditia, ibid. nu.37. fol.eod.
Et quid si fuerit lata sententia vigore dictae confessionis,q 55.nu.37. fol.176.
Et quid si Iudex habeat liberum arbitrium, ibid.nu.39. fol.eod.
Et quid si superueniet indicium confessionis extraiudicialis,ibid.nu.40. fol.eod.
Confeßio,an,& quando poßit reuocari,q.55. nu.49. fol.177.
Et quid si sit redacta in scriptis,ibid.nu.50. fol.eod.
Et quid si constet de errore in vna parte ipsius,ibid,nu.51. fol.eod.
Et quid si non fuerit acceptata,ibid.num.52 fol.eod.
Et quid si sit datus terminus ad deliberandū, ibid.nu.53. fol.eod.
Confessio an possit reuocari in secunda instātia,q.55.nu.55. fol.177.
Confessio post sententiam quando reuocetur, ibid.nu.57. fol.eod.
Et quid post executionem,ibid.nu.58. f.eod.
Et an ex interuallo,ibid.nu.59. fol.eod.
Et an post conclusionem,q.55.nu.60. fol.177
Et quid si adsit iuramentū,ibid.nu.61.f.eod.
Confessio an possit declarari,remissiuè, ibid. nu.63. fol.eod.
Confessio facta sub promissione gratiae an possit reuocari,q.55.nu.65. fol.177.
Et quid de confessione facta ob contumaciā, ibid.nu.66. fol.eod.
Confessio potest interpraetari, vt tantùm non perimatur,ibid.nu.67. fol.eod.
Confessio deliberata an reuocetur,ibid.nu.68 fol.eod.
Confessio facta in libello positionibus,& precibus,an possit reuocari,remiss.q.55.nu.69. fol.177.
Confessio in dubio,an praesumatur erronea,ibidē,nu.70. fol.eod.
Confessionis error quomodo cognoscatur, & probetur,ibid. nu.71. fol.eod.
Confessio geminata an possit reuocari, ibidē, nu.72. fol.eod.
Confessio iuxta causam probationis non reuocatur,ibid.nu.73. fol.eod.
Confessio minoris contra alium,valet etiam sine curatore,q.60.nu.21. fol.193
Confessio spontanea an prosit, ibid.num.112. fol.198.
Confessio patris ob torturam filij, vel è cōtra, non valet sine ratificatione, q.64.num.92. fol.208.
Confessio quando dicatur ex torta metu tormentorum,q.64.nu.96. fol.208
Confessio carcerati,quando dicatur facta metu,ibid.nu.90, fol.eod.
Confessio facta non in tortura,sed tantum in tormentis praeparatis non valet sine ratificatione,q.64.nu.129. fol.210
Et quid in homine robusto,& sagaci,ibidem, nu.130. fol.eod.
Foller.lapsus,ibidem.
Cōfessio latronū sufficit sine ratificatione, & etiā robusti leuiter torti,q.64.nu.133.f.210

Con-

Confessio iūcta cū alijs inditijs, valet etiā sine ratificatione, ibid. nu. 137. fol. eod.
Et an, & quando possit reuocari, ibid. f. eod.
Et quid si praecesserit confessio extraiudicialis, ibid. fol. eod.
Confessio extraiudicialis, & confessio facta in tortura an iungantur, q. 64. fol. 210.
Confessio in dubio an praesumatur spontanea, ibid. nu. 138. fol. eod.
Confessio facta in tormentis, vt probet, quae requirantur, ibid. nu. 142. fol. eod.
Confessio voluntaria, & confessio spontanea, quomodo differant, remiss. q. 64. num. 144. fol. 211.
Confessio in tortura, an, & quando validior sit spontanea, q. 65. nu. 2. fol. 211.
Confessio spontanea sine inditijs valet ad condemnandum, q. 65. nu. 4. fol. 211
Et quid si fuerit reus absolutus, quia crimen non erat probatum, ibid. nu. 5. fol. eod.
Et quid si non praecessit processus, ibid. nu. 6. fol. eod.
Et quid in confessione muti signis declarata, ibid. nu. 7. fol. eod.
Confessio spontanea nō requirit ratificationē, q. 65. nu. 9. fol. 211.
Cōfessio rei maior est alijs probationibus, ibid. nu. 10. fol. eod.
Confessio facta post appellationem ab interlocutoria de torquendo appellationem non impedit, & dicitur facta metu tormentorum, q. 94. nu. 18 fol. 270
Confessio ficta inducta à statuto operatur circa ea, quae sunt facti, non iuris, q. 96. nu. 13. fol. 177.
Confessio extraiudicialis, vt faciat indicium plura requirit, remiss. q. 21. nu. 121. f. 104.
Confessio extraiudicialis nō probatur per unicum testem licet tortum, & quomodo probetur, remiss. ibid. nu. 122. fol. eod.
Confessio extraiudicialis rei, sicut facit indicium ad torturam, ita confessio extraiudicialis querelantis, quae facit ad fauorē rei, prodest ad absoluendum, ibid. nu. 123. f. eod.
Confessio an faciat inditium ad torturam, si reus eam reuocauit, ibid. nu. 124. fol. eod.
Confessio extraiudicialis, & etiam iudicialis, potest reuocari constito de errore, q. 21. nume. 125. fol. 104
Confessio extraiudicialis facta à minore facit inditium, si tamen minor eius aetatis sit, vt possit torqueri, ibid. nu. 126. fol. eod.
Cōfessio extraiudicialis, vt faciat inditiū, non requirit partis praesētia, ibid. nu. 127. f. eod.
Confessio extraiudicialis parte praesente plenè probat, si de crimine ciuiliter agatur, ead. q. nu. 128. fol. eod.
Confessio extraiudicialis, vt faciat inditium, debet esse particularis, & non in genere, q. 21. nu. 129. fol. 104
Confessio facta sacerdoti, non facit inditium, nec vllum effectum operatur, si sacerdos confessionem reuelet, ibid. nu. 130. fol. eod.
Confessio extraiudicialis an operatur contra sententiam, ibid. nu. 131. fol. eod.
Confessio facta coram iudice incompetenti, si à iudice competenti omnia acta declarētur nulla non praeiudicat, q. 21. nu. 134. f. 105.
Confessio coram iudice incompetenti, quādo faciat indicium, remiss. ibid. nu. 135. fol. eod.
Confessio facta coram Notario maleficiorum, absq; iudice, facit inditium ad torturā, ibidem, nu. 137. fol. eod.
Confessio reuocata an faciat inditium ad torturam, remittitur arbitrio Iudicis, ibidem, nu. 139. fol. eod.
Confessio facta in tormentis ante repetitionē testium, nō conualidatur ex repetitione subsequenti, q. 45. nu. 15. fol. 150
Confessus duo furta, de quibus constabat, et plura alia minima, de quibus non constabat, an possit ad furcas condemnari, §. furtum, nume. 28. fol. 32.
Confessus fictè potest condemnari, licet Iudici constet, quod poterat aliqua exceptione se tueri, q. 44. nu. 42. fol. 146
Cōfessus absq; denunciatione, vel inquisitione, aut accusatione condemnari non pōt, q. 11. nu. 1. fol. 90
Confessus fictè per statutum, an, & quando appellet, q. 94. nu. 3. fol. 266.
Confessus, & conuictus ēt metu tormentorū nō appellat, q. 94. nu. 15. fol. 270.
Confessus spontè in statu Ecclesiastico non appellat, ibid. nu. 17. fol. eod.
Confessus coram sacerdote, & testibus dicitur publicus reus criminis, q. 55. nu. 3. f. 175.
Confessus delictum si de facto fuerit absolutus, an vigore illius confessionis possit iterū molestari, q. 57. nu. 15. fol. 179.
Confessus bis crimen vario modo, postmodum generaliter confessionem ratificās nō potest puniri, sed debet magis specificè interrogari, q. 64. nu. 132. fol. 210.
Confessus, & ratificās, an debeat puniri, si post sententiam de innocentia constet, ibidem, nume. 134. fol. eod.
Confessus, & ratificans nō admittitur amplius

ad

ad reuocandum,ibid.nu.140. fol.eod.
Confessus delictum, de quo inquirebatur, an possit super aliis interrogari nullis extantibus inditiis,q.64.nu.147. fol.211.
Et quid in Clerico,ibid.nu.148. fol.eod.
Confessus sponte debet condemnari,etiã, quòd secundo loco in tortura contrarium deposuerit,q.65.nu.1. fol.211.
Confessus crimen an censeatur fateri qualitates,ibid.nu.8. fol.eod.
Confessus an dicatur propriè conuictus si statutũ de cõuicto loquatur,q.66.nu.6.f.212.
Confessus coram iudice incompetenti,cõfirmare tenetur confesssionem coram competenti, & ex ea põt damnari,q.21.nu.136. f.105.
Confessus in tormentis quare possit repeti si cõfessionem reuocauerit,ibid.nu.138. fol.eod.
Confiscatio bonorum, non dicitur pœna extraordinaria,q.64.nu. 125. fol.210.
Confiscatio bonorum quomodo procedat de iure,q.78.nu.1. fol.232.
Et quare sit introducta, nu.2. fol.eod.
Et quomodo applicetur si fuerint plures Domini vnius Castri,q.79.nu.3. fol.232
Confiscatio bonorum non habet locum, quando imponitur pœna extraordinaria, q. 85.nu. 40. fol.254
Confiscatio quæ infligitur ipso iure, quid operetur,remiss.q.78.nu.4. fol.232.
Et quando veniat ipso iure,remiss. ibid. nume.5. fol.eod.
Confiscatio quando dicatur venire tacitè, & in consequentia,ibid.nu.7. fol.eod.
Confiscatio non habet locum contra Neapolitanos,nisi in crimine lesæ Maiestatis, & hæresis,q.78.nu.8. fol.232.
Nec Bononiæ ex cõsuetudine,ibid.nu.9.f.eod.
Et quis in eis succedat,nu.10. fol.eod.
Confiscatio imposita contra dispositionem, Auth.bona, est nulla,sine appellatione,q. eadẽ, nu.11. fol.eod.
Confiscatio imposita per statutum dictantes, quòd bona delinquẽtium verè, vel fictè intelligantur confiscata à die commissi criminis,quomodo intelligatur,q.78.nu.12.f.232
Confiscatio non habet locum in condemnato ad mortem pro furto ex forma statuti, ibidem, nu.13. fol.eod.
Nec in delictis priuatis,nisi statuto caueatur nominatim,q.78.nu.14. fol.233.
Nec in eo,qui cõdemnatus moritur,nisi in crimine hæresis,& Maiestatis,ibid.nu.15.f.eo.
Nec in delictis consumatis,ibid.nu.16.f. eod.
Confiscatio fit ipso iure in ducentum quinquaginta casibus,remiss.q.78.nu.17. fol.233.
Confiscatio non venit sub generali arbitrio iudici cõcesso,ibid.nu.19. fol.eod.
Confiscatio an extendatur ad feuda, ibid. nume.23. fol.eod.
Et an ad bona prohibita per testatorem alienari,q.78.nu.24. fol.233.
Et an ad emphiteosim,nu.25. fol.eod.
Et an ad ius patronatus,nu. 26. fol.eod.
Et quid si confiscatur Villa, in qua erat ius patronatus,nu.27. fol.233
Et an ad iura actiones, & nomina debitorũ, q.78.nu.28. fol.233.
Et an ad vsumfructum bonorum prohibitorum alienari,ibid.nu.29. fol.eod.
Et an ad bona feudalia,ibid. nu.30. fol.eod.
Et an ad fructus feudi, ibid.nu.31. fol.eod.
Et quid si fuerit facta substitutio sine liberis q.78.nu.32. fol.233.
Et quid si fuerit facta confiscatio tacentibus, fideicommissariis,& videntibus, an fideicõmissum extinguatur,ead.q.nu. 33. fol.eod.
Confiscatio bonorum filii an extendatur ad legitimam viuo patre, q.78.nu.48. fol.234.
Et an ad peculium profectitium, in quo filius habeat potestatem donandi, & disponendi, ibid.nu.49. fol.eod.
Et quid in peculio aduentitio,nu.51.fol. eod.
Et quid in statu Ecclesiastico,nu.50. fol.eod.
Et quid si in eo filius habet administrationẽ, q.78.nu.52. fol.234.
Confiscationis ipso iure effectus,q.78.nu. 102. fol.236.
Et quid si statutum requirat delinquentẽ cõdemnari,q.78.nu. 103. fol.eod.
Confiscatio ad quem pertineat mutato Domino ante sententiam, sed post delictum, ibid.nume.144. fol.239.
Confiscatio quando ad bona alibi sita, extendatur,ibid.nu.145. fol.eod.
Confiscationis pœna non habet locum pro contumacia in causa ciuili, & si motu Principis fuisset concessa,q.31.nu.22. fol.122.
Confiscatis bonis patris,an confiscatur vsusfructus dicti peculii in damnum filii,q. 78. nume.53. fol.234.
Confiscatis bonis patris, an aliquid filiis reseruetur,ibid.nu.120. fol.238
Et quid de nepotibus,& filiis adoptiuis,& legitimatis,ibid.nu.121. fol.eod.
Confiscatum feudum, an applicetur Domino, vel Principi,q.78.nu.134. fol.238.
Et quid de bonis confiscatis ob crimẽ hæresis, ibid.nu. 135. fol.eod.

Et quid ob crimen læsæ Maiestatis, ibidem, nume. 136. fol. eod.
Confiscata bona applicātur Domino territorij, licèt confiscatio præcesserit concessionem castri, q. 78. nu. 137. fol. 238.
Confiscatis bonis vbicumq; existentibus veniūt bona alieni territorij, licèt ibi non essent leges speciales, virtute quarum posset fieri cōfiscatio, ibid. nu. 141. fol. eod.
Confiscata bona cui applicentur de consuetudine, q. 78. nu. 143. fol. 239.
Cōfiscata bona si à fisco loci derelinquantur, in quo sita sunt, non applicantur fisco condemnantis, ibid. nu. 145. fol. eod.
Confiscatis bonis existentibus extra territoriū, Princeps non potest cōcedere gratiā, quo ad bona alterius Principis, q. 78. nu. 132. f. 238
Et quid in bonis applicatis Baroni, ibid. f. eod.
Confitens delictum sub spe impunitatis, quomodo sit puniendus, remiss. q. 55. nu. 9. fol. 175.
Confitens se hominem occidisse, & proiecisse in mare, an puniatur cadauere non apparēte, ibid. nu. 13. fol. eod.
Confitens se latronem, & disrobatorem stratarum, sibi non præiudicat, nisi crimina confiteatur in specie, q. 55. nu. 21. fol. 176.
Confitens se Titium occidisse condemnari pōt, si Titius ille nō reperiatur, ibi. nu. 23. f. 176
Confitens delictum cum aliqua qualitate, an, & quomodo puniatur, ibid. nu. 41. fol. eod.
Confitens se vulnerasse ad sui defensionē, quādo teneatur probare qualitatem, si de pœna conuentionali agatur, ibid. nu. 42. fol. eod.
Confitens delictum simpliciter, an cēseatur cōfiteri eius qualitates, q. 55. nu. 43. fol. 177.
Cōfitens se occidisse ad sui defensionē, an possit torqueri, vt purè fateatur, ibid. nu. 46. f. eo.
Et quomodo hoc casu sit respondendū, ibidem, nu. 47. fol. eod.
Confitens aliquem occidisse cum tamen vulnerasset, an secuta morte post confessionē possit ex illa confessione condemnari, q. 65. nume. 3. fol. 211.
Confitens extra iudicium se gloriando delictū commisisse, quod non commisit, iudicis arbitrio punitur, q. 21. nu. 132. fol. 105.
Confratres, & oblati an gaudeant priuilegio fori, & per quos puniantur in Regno Neap. q. 35. nu. 21. fol. 131.
Confrontatio non valet, si non præcedant iuramenta testium ad præsentiam partis, q. 45. nu. 46. fol. 151.
Confrontatio testium cum reo quid operatur, ibid. nu. 54 fol. 152.
Confrontatio quomodo sit facienda, remissiuè, ibid. nu. 60. fol. eod.
Confrontatio sine iuramento nihil operatur, ibid. nu. 64. fol. eod.
Confrontatio habetur loco publicationis, q. 45. nu. 61. fol. 151.
Confrontatio quādo habetur loco repetitionis, ibid. nu. 63. fol. eod.
Confugiens cum furto ad Ecclesiam, an fiat sacrilegus, q. 38. nu. 49. fol. 138.
Confugiens ad sacerdotem portantē Eucharistiā, an, et quādo liberetur, q. 98. nu. 2. f. 278
Et quid si obuiet Cardinali, remiss. ibidem, nu. 3. fol. eod.
Et quid si meretrix petat condemnatum in maritum, ibid. nu. 4. fol. eod.
Confugiens ad Ecclesiam an possit capi, q. 30. nu. 5. fol. 120
Quid in statu Ecclesiastico, nu. 6. fol. eod.
Quid in Regno Neap. nu. 7. fol. eod.
Quid in Parma, nu. 8. fol. eod.
Coniectura subornationis, remiss. §. falsum, nume. 14. fol. 15.
Conuictus, vt accusare possit, arbitrio Iudicis diffinitur, q. 14. nu. 9. fol. 91.
Conuincti quando ad accusandum admittantur, ibid. nu. 13. fol. eod.
Et inter eos datur ordo prælationis, ibidē, nume. 14. fol. eod.
Et pluribus concurrentibus, qui sint præferendi, remiss. ibid. nu. 15. fol. eod.
Consanguineum clerici percutiens respectu clerici incidit in c. si quis suadente diabolo, q. 77. nu. 3. fol. 229
Consanguineus inimici ex linea ascendenti, & descendenti non facit inditium, quæst. 24. nu. 14. fol. 108.
Consanguinei vsq; ad quem gradum repulsentur, ibid. nu. 15. fol. eod.
Consanguinei appellatione venit amicus intimus, ibid. nu. 16. fol. eod.
Consanguineus se offerens omnino repellitur, q. 24. nu. 130. fol. 113.
Consanguineo an sit credendum, remittitur arbitrio Iudicis, q. ead. nu. 133. fol. eod.
Et quid si sit multū notæ fidei, nu. 134. f. eod.
Cætera vide supra in verb. affinitas.
Consanguineis deponentibus contra ipsorum consanguineos, maiores probationes requirunt in contrarium, q. 24. fol. 114
Consanguineis accusati testium depositionem impedientibus non oritur præsumptio cōtra accusatum, q. 21. nu. 147. fol. 105
Cōsāguineus quādo possit accusare, q. 14. nu. 4 fol. 91.

Con-

Consanguinitas transuersalis an repellat à testimonio, q. 24. nu. 57. fol. 110.
Conscius criminis, quando reuelare teneatur, q. 87. nu. 1. fol. 257.
Consentiens decreto litterarum remissionaliũ an possit reuocare consensum, q. 26. nu. 11. fol. 116.
Consilium in dubio præsumitur bonum, q. 88. nu. 5. fol. 258.
Consilium instigatio, instructio, & persuasio, quomodo differat, ibid. nu. 7. fol. eod.
Consuetudo loci in pœnis infligendis est seruãda, q. 60. nu. 95. fol. 197
Consuetudo an excuset à pœnis, §. blasphemia, nu. 24. fol. 11.
Consuetudo, quòd non pereat instantia, valet, q. 51. nu. 27. fol. 170
Consuetudo potest inducere, vt delinquens in vna Ciuitate, puniatur in alia confederata, q. 38. nu. 25. fol. 137
Consuetudo, quòd quis sit Iudex in causa propria an valeat, q. 35. nu. 33. fol. 131.
Consuetudo in pœnis imponendis attẽdi debet, q. 67. nu. 11. fol. 214.
Consuetudo in delictis puniendis potest quantum lex, q. ead nu. 12. fol. eod.
Consuetudo generalis, quòd non punitur affectus, nisi secuto effectu, intelligitur quo ad pœnam ordinariam, et non extraordinariã, q. 79. nu. 12. fol. 259.
Consulentes falsum testimonium machinãtes, & falsi testantes, qua pœna puniantur in Regno, §. falsum, nu. 41. fol. 16.
Consulens delictum quando puniatur, q. 88. nume. 1. & quomodo, remiss. ibid. fol. 258.
Cõsulens amasio vxor, vt maritum occidat, an punienda sit vt homicida, ibid. nu. 2. fol. eod.
Consulens delictum tenetur nedum si is cui cõsuluit offendit, sed etiã quãdo ipse, vel alius offensus fuerit, ibid. nu. 3. fol. eod.
Consulens delictum, quid debeat facere, antequam crimen sequatur, vt euitet pœnam, q. 88. nu. 4 fol. 258
Consulens debet probare, quòd delinquẽs etiã sine suo consilio deliquisset, ibid. fol. eod.
Consulens non potest cõdemnari si principalis fuerit absolutus, q. 88. nu. 6. fol. eod.
Consulens, vel persuadens, aut inflammans, ad sui ipsius commodum, an dicatur mandare, & teneatur pœna statuti, remiss. q. 89. nu. 4 fol. 259.
Contemnere dicitur nolens obedire, §. 1. nu. 21 fol. 2.
Contrarius testis quomodo torqueatur, q. 25. nu. 21. fol. 115.
Contrarium tamen seruatur in practica, q. 94 nu. 31. fol. 271.
Et quid in Francia, ibid. fol. eod.
Contumacia purgata an faciat inditiũ ad torturam, q. 64. nu. 36. fol. 204
Et quomodo purgetur, ibid. nu. 37. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 38. fol. eod.
Contumacia habetur pro confeßione, quando ex statuto contumax habetur pro confesso, q. 51. nu. 35. fol. 170.
Contumacia an poßit remitti, remißiuè, q. 31. nu. 23. fol. 123.
Contumacia est in causa, quòd fiscus plenius nõ probet suã intentionẽ, q. 44. nu. 28. f. 145
Cõtumacia an sit acceptãda, ibi. nu. 64. f. 147
Contumax in comparendo potest probare suam innocentiam, licet à statuto habeatur pro cõfesso, & conuicto, §. falsum, nu. 126. fol. 20.
Contumax in criminalibus non censetur Iudicem contemnere, sed nolle in sui discrimen incidere, q. 31. nu. 21. fol. 123.
Contumax in criminalibus non mulctatur, ibidem. fol. eod.
Contumax an poßit condemnari non dato ei termino ad se defendendum, & dicendũ causam quare non debeat mulctari, remißiuè, ibid. nu. 24. fol. eod.
Cõtumax an appellet, remiß. q. 31. nu. 25. f. 123
Contumax non potest citari ad comparendum sub pœna carcerationis, vel banni, ibid. nume. 26. fol. eod.
Contumacium bona quomodo vẽdantur in statu Ecclesiastico, q. 44. nu. 11. fol. 144.
Contumax habetur pro confitente factum, non qualitatem facti, cuius essentia ab illo facto, vel confeßione non pẽdet, ibid. nu. 55. f. 147
Contumax habitus pro confesso vigore statuti existentis in loco delicti, an vigore illius statuti poßit alibi puniri, remiß. ibid. num. 65. fol. 147.
Contumax habitus pro confesso, & conuicto, licet minor, non est amplius audiendus, q. 44. nu. 72. fol. 148.
Contumax in expensis litis condemnatus non habens in ære, debet puniri corporaliter, q. 95. nu. 14. fol. 275.
Et quid si pars, cui pœna venit applicãda, nõ consentiat mutationi pœnæ, ibi. nu. 18. f. eod.
Conuictus, & confessus, quando poßit appellare, remiß. q. 94. nu. 1. fol. 265
Et quando quis dicatur talis, ibid. fol. eod.
Conuictus, vt accusare poßit arbitrio iudicis definitur, q. 14. nu. 9. fol. 95

Conuictus an sit torquendus, q. 64. nu. 22. fol. 203. & q. 66. nu. 2. fol. 212
Conuictus quis dicatur, ibid. nu. 5. fol. 212.
Cõuictus de crimine non punitur in Regno Frãciæ, nisi sit etiam confessus, vbi agitur de vltimo supplicio, aut membri mutilatione, q. 66. nu. 2. fol. 212
Conuictus, qui sẽper negauit in tortura, ordinaria pœna puniri potest, q. 64. nu. 116. f. 209.
D. Clari lapsus, ibid. fol. eod.
Conuictus, an possit puniri pœna ordinaria, si fuerit tortus sine præiudicio conuicti, & confessi criminis, & semper perstiterit in negatiua, q. 64. nu. 24. fol. 203.
Et protestatio ista quid operetur, ibid. nu. 20. fol. eod.
Et quomodo hoc casu debeant fieri interrogationes, ibid. nu. 21. fol. eod.
Cõuinci, ex quibus quis possit, q. 66. nu. 1. f. 212
Copia testiũ examinatorũ pro informatione Curiæ, an sit danda reo, q. 49. nu. 44. fol. 166.
Et quid de copia depositionũ testium inquisitorum de subornatione, ibid. nu. 45. fol. eod.
Copia allegationũ an sit dãda, ibid. nu. 47. f. eo.
Corrigendi animus quomodo probetur, q. 56. nume. 12. fol. 178.
Corpora delinquentium iudex non permittens sepulturæ tradi, an, & quando teneatur, q. 100. nu. 2. fol. 280.
Corpus delicti per indicia probatur, vbi ipsius vestigia non remanent, q. 55. nu. 22. fol. 176
Corrigendi animus quomodo probetur, q. 56. nume. 12. fol. 178.
Corrumpens iudicem quomodo puniatur, q. 73. nu. 13. fol. 226.
Corrumpens Aduocatum partis, punitur vt falsarius, & causam perdit, q. 72. nu. 18. f. 225
Creditores damnati cuius bona fuerint cõfiscata, si possessioni bonorum inhærent, debẽt stare in possessione, donec eis fuerit satisfactũ, q. 78. nu. 160. fol. 239.
Creditoribus est administrandum ius sũmariè, ibid. nu. 162. fol. eod.
Credulitas an excuset, q. 60. nu. 77. fol. 195
Credulitas nimiæ culpæ ascribitur, q. 73. num. 43. fol. 228
Credulitatis causa quomodo probetur, q. 60. nume. 80. fol. 196.
Cridæ, quæ solent fieri per Senat. Mediolani, quomodo intelligantur, q. 78. nu. 166. f. 240.
Crimen falsi grauissimũ est, §. falsũ nu. 1. f. 15.
Crimen falsi acerrimam indagationem requirit, ibid. nu. 34. fol. eod.
Crimen falsi non probatur per comparationem litterarum, ibid. nu. 108. fol. 19.
Et comparatio litterarum cum alijs adminiculis facit inditium ad torturã, ibid. fol. eod.
Et quomodo sit facienda comparatio in crimine falsi, remiss. ibid. nu. 109. fol. eod.
Crimen falsi verè dolum requirit, §. falsum, nume. 297. fol. 26.
Crimen læsæ Maiestatis quadraginta quinque modis committitur, §. læsæ Maiestatis nu. 2. fol. 63.
Crimen læsæ Maiestatis cõmittitur contra Imper. Remp. Regem, & quemlibet alium Dominum non recognoscentem superiorem, ibidẽ, nu. 3. fol. 66
Crimen læsæ Maiestatis, qualiter in primo, vel in secundo capite committatur, remiss. ibid. nu. 6. fol. eod.
Crimen læsæ Maiestatis excluditur, vbi alia cõiectura minoris delicti sumi potest, ibid. nume. 8. fol. eod.
Crimen læsæ Maiestatis incurrit offendens Sedis Apostolicæ Legatum, Cardinalẽ, Patriarcam, Archiepiscopum, Episcopum, vel eius Vicarium, §. læsæ Maiestatis, nu. 12. fol. 67.
Crimen læsæ Maiestatis committit etiã non subditus, ibid. nu. 14. fol. eod.
Crimen læsæ Maiestatis requirit declaratoriã Iudicis, ibid. nu. 16. fol. eod.
Crimen læsæ Maiestatis an extinguatur morte, remiss. §. læsæ Maiestatis, nu. 27. fol. 69.
Crimen læsæ Maiestatis contra absentem agitatur, & quandoq; contra non citatum, §. læsæ Maiestatis, nu. 34. fol. 70
In crimine hæresis põt procedi post mortẽ infra quadraginta annos, q. 51. nu. 34. f. 170.
Et imponitur pœna cõfiscationis oĩum bonorũ aduersus quẽcũq; possessorẽ, q. 51. n. eod. f. eo.
Crimen vsurarum an sit merè Ecclesiasticum, remiss. §. vsura, nu. 21. fol. 82.
Crimen stellionatus, remiss. q. 83. nu. 12. f. 249
Crimen semel in iudicio deductum, quãdo possit iterum deduci, q. 57. nu. 60. fol. 170,
Crimen veneni est detestabile, & lõge grauius homicidio, q. 64. nu. 126. fol. 220
Crimen, an, & quando probetur per instrumentum, q. 54. nu. 1. fol. 174.
Crimen, an, & quando morte extinguatur, q. 51. nu. 33. fol. 170.
Culpa lata in adulterio non æquiparatur dolo, §. adulterium, nu. 32. fol. 5.
Culpa quando punitur capitaliter, remissiuè, q. 84. nu. 8. fol. 251.
Culpa lata quando æquiparatur dolo, q. ead. nume. 9. fol. eod.

Cul-

Culpa quando dicatur lata, & latißima, ibidem, nu. 10. fol. eod.
Curator, an requiratur in criminalibus, q. 50. nu. 10. fol. 168.
Curia maior, an, & quando remittat ad inferiorem, q. 37. nu. 71. fol. 138.
Custos carceris ratione culpæ potest puniri capite, q. 84. nu. 7. fol. 251.
Custos carcerum de proximo relaxandum, nō ita cautè detinens excusatur, quæst. 68. num. 28. fol. 217.
Item si senem detinet minus arctè, quàm iuuenem, ibid. fol. eod.
Item si decipiatur ab vxore carcerati portante ei alimenta, si cum veste muliebri extraxit, ibid. nu. 29. fol. eod.
Et an in dubio præsumatur diligens, vel negligens, q. 68. nu. 30. fol. 217
Et an liberetur à custodia carcerati, si Iudex alios mittat ad custodiam carcerati, ibidem, nu. 31. fol. eod.

D

Damna remittere nemo tenetur, q. 58. nu. 64. fol. 184.
Damna soluens, Vniuersitas potest ea recuperare à delinquente, postea reperto, q. 82. nu. 6. fol. 243.
Et si imposuerit collectam, & ante exactionem delinquens reperiatur, non erit collecta vlterius exigenda, ibid. nu. 7. fol. eod.
Damni dati statutum an habeat locum in furto, & contra, q. 82. nu. 13. fol. eod.
Damni causam dans, damnum dedisse videtur, q. 82. nu. 14. fol. eod.
Damnorum datorum causa, quomodo agitētur in statu Ecclesiastico, q. 82. nu. 36. fol. 244.
Damnum datum quando dicatur, remiß. q. 82. nu. 13. fol. 243.
Damnum quando probetur per iuramentū damnum paßi, §. furtum, nu. 75. fol. 34
Et an admittatur probatio in cōtrarium, ibid. nu. eod. fol. eod.
Damnum datum ex leuißima culpa, an resarcire debeat, q. 62. nu. 25. fol. 200.
Damnum dantia animalia in agro alieno, si dominus agri ea inueniat, an retinere poßit, q. 82. nu. 15. fol. 243.
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 16. fol. eod.
Damnum an probetur per iuramētum damnum paßi, q. 82. nu. 24. fol. 244
Et quid si probetur contrarium, ibidem, nu. 25. fol. eod.
Et quid si iurans exceßiuè iurauerit, an petatur reductio, q. 82. nu. 26. fol. 244.
Et quid si reus petat exprimi dies dāni, an dānum paßus ad hoc teneatur, nu. 27. fol. eod.
Et an stetur iuramento damnum paßi super incidenti, & emergenti, ibid. nu. 28. fol. eod.
Damnum paßi iuramento standum, dictante statuto, quomodo intelligatur, quæst. 82. nu. 29. fol. 244.
Et an poßit iurare contra laboratores, & operarios, remiß. q. 82. nu. 30. fol. eod.
Debitor, cuius bona fuerūt publicata, si restituatur ad vitam tantum, an teneatur ad antiqua debita, q. 77. nu. 157. fol. 239.
Debitor delinquens an poßit dare in solutum bona creditoribus, q. 78. nu. 104. fol. 236.
Et quid si sit obligatus cum iuramento, ibidem, nu. 105. fol. eod.
Decianus in tract. crimin. impugnatur, q. 38. nume. 19. fol. 137
Decian. cons. 96. num. 20. impugnatur, quæst. 44. nu. 56. fol. 147
Decian. lapsus, §. furtum, nu. 60. fol. 33.
Declaratio super contumacia non requiritur in statu Ecclesiastico, q. 44. nu. 71. fol. 148.
Declaratoria an poßit fieri post mortē rei, q. 51. nu. 37. fol. 170
Decreti Mediol. (quòd Collaterales in crimine læsæ Maiestatis morte puniantur,) intellectus, q. 86. nu. 15. fol. 255
Et an statutum prædictum comprehendat minores, q. 86. nu. 16. fol. 255
Et an in materia dicti statuti masculinum concipiat fœmininum, ibid. nu. 17. fol. eo.
Decuriones, hodie qui dicantur, quæst. 64. nume. 65. fol. 206.
Defendere licet socium itineris, & amicū, §. Homicidium, nu. 71. fol. 46.
Defensio quando sit licita, remißiuè, §. homicidium, nu. 77. fol. eod.
Defensio quomodo probetur, remißiuè, §. eodem, nu. 100. fol. 47.
Defensio quomodo sit in iudicio deducēda, et probanda, remiß. §. eod. nu. 104. fol. eod.
Defensio quādo dicatur facta cum moderamine inculpatæ tutelæ, §. homicidium, nu. 106. f. 46
Defensio illicita est cum armis aduersus verba iniuriosa, vel percußionem cū baculo, §. eod. nu. 110. fol. eod.
Defensio an fuerit facta ex interuallo, vel incontinenti, remittitur arbitrio iudicis, §. eodem, nu. 113. fol. eod.
Defensio valet, licet facta sine termino, q. 48. nume. 6. fol. 163.
Defensiones poßunt denegari latroni famoso, q. 49. nu. 52. fol. 167.
Defensiones limites exceßos esse nec nè, remittitur arbitrio iudicis, §. homicidiū, nu. 71. f. 46.

INDEX.

Defensionis limites excedens, punitur arbitrio Iudicis,§.homicidium,nu.71. fol.46.
Defensionis limites excedens in rixa,nullam pœnam moretur,ibid.nu.107. fol.47.
Defensionis modum excedens aggressus, non debet condemnari ad pœnam conuentionalem, ibid.nu.108. fol.eod.
Defensor in criminalibus an admittatur, q. 32. nu.2. fol.127
Deformatus ab aliquo animali,ob deformitatem non potest agere contra dominũ,quæst.99. nume.9. fol.279.
Deformitas quomodo extimetur,remiss.q.69.nume.6. fol.221.
Degradatio solemnis nõ requiritur in Clerico assassino,q. 36.nu.33. fol.133.
Degradatio requirit incorrigibilitatem,q.eadẽ, nu.39. fol.140.
Degradatio in dubio,intelligitur de leuiori, q.74 nu.1. fol.228,
Degradationis forma,remiss.q.36.nu.38.f.133.
Delegari causæ criminales an possint,q.41.nu.2. fol.141.
Delegatio causarum generalis an comprehendat causas criminales,q.ead.nu.5. fol.eod.
Delegata iurisdictio,vel excitata quando dicatur,q.41.nu.3. fol.141.
Delegatus an possit subdelegare,quæst.eadem,nume.7. fol.141.
Et quid in delegato à Principe,nu.8. fol.eod.
Delegatus citans,an debeat inserere in citatione copiam delegationis,ibid.nu.6. fol.141.
Delegatus quãdo cognoscat de iniuria facta suo officiali,q.35.nu.29. fol.131.
Delegatus ad se informandum de mala fama, nõ potest se informare de bona,quæst..60.nu.88. fol.196.
Delegati famulus si delinquat, per quem iudicetur,q.38.nu.88. fol.139.
Delicta publica,vel priuata quæ dicãtur;& cur ita dicta,remiss.§.1.nu.1.& 6. fol.1.
Delicta merè Ecclesiastica quæ sint; quæ merè secularia,& quæ communia,remissiuè,ibidem, nu.7. fol.1.
Delicta,quæ sint nominata, & quæ innominata, remiss.§.1.nu.8. fol.1.
Delicta,quæ sint leuia,quæ grauia, & quæ grauissima,siue atrocissima,remissiuè,ibidẽ,nume.9. fol.1.
Delicta exceptuata,quæ sint,remissiuè,q.21.nume.35. fol.100.
Delicta enormia quæ dicãtur,q.28.nu.24.f.118
Delicta mixti fori quæ dicãtur,remissiuè,q.37. nu.1. fol.134
Delicta mixti fori habent præuentionẽ in Regno Neap.§.Blasphemia sub nu.17. fol.11.
Delicta atrocia inter affines, & consanguineos, grauius puniuntur,q.60.nu.115. fol.198.
Delicta grauiora secundum seueritatem legum sunt punienda,q.67.nu.5. fol.213
Delicta quando dicantur plura,remiss.q.84. nume.87. fol.251.
Delicti publici accusatio an forensibus cõpetat, §.1.nu.2. fol.1.
Et an cuilibet de populo accusare liceat:cũ bona conscientia,ibid.nu.3. fol.eod.
Delicti grauitas,an semper arguatur ex qualitate pœnæ,ibid.nu.13. fol.2.
Delicti occulti inquisitionem Iudex incipit à Custodibus,q. 82.nu.9. fol.243.
Delicto in confinio commisso quid agendum,q.38 nu.30. fol.137.
Delicto incepto in vno territorio, & alibi consumato,quæ Vniuersitas teneatur,quæst.82.nume.23. fol.244.
Delictum dicitur enorme,quod fit cum fractura ostij,vel capsæ,§.1.nu.10. fol.1.
Delictum maius est,quod de nocte,quàm quod de die committitur,ibid.nu.11. fol.1.
Et in dubio præsumitur commissum de die, ibidem,nu.eod. fol.eod.
Delictum maius est percutere alapa, quam pugno,ibid.nu.12. fol.2.
Et quæ sit ratio,ibid.nu.eod. fol.eod.
Delictum,quod committitur faciendo, an sit semper grauius ille,quod committitur omittendo, §.1.nu.15. fol.2.
Delictum,quod committitur omittendo, non punitur criminaliter,ibid.nu.16. fol.2.
Delictum maius est commissum in Ciuitate, quã ruri,ibid.nu.17.fol.2.et q.60.nu.75.fol.195.
Item in diebus festiuis,q.60.nu.76. fol.195.
Delictum maius est,quod pecunia, quã quod gratis committitur, ibid.nu.18. fol.2.
Delictum,quod committitur omittendo,non dicitur propriè maleficium,§.1.nu.19. fol.2.
Delictum quando dicatur commissum prætextu officij,q.35.nu.13. fol.131.
Delictum an dicatur plenè probatum, non probatis qualitatibus in accusatione deductis,q.66 nu.25. fol.213.
Delictum antiquum quando dicatur, q. 60.nume.106. fol.197.
Delictum futurum non potest per Principem remitti,q.59.nu.95. fol.191.
Delictum fuisse cõmissum sufficit quomodocumq; constare,q 55.nu.14. fol.175.
Delictum minus an confundatur cum maiori, q. 84.nu.27. fol.252.
Delictum commissum ab amico cõsanguineo,vel famulo alicuius,an præsumatur factum de voluntate ipsius, q.86.nu.6. fol.255.

Deli-

Delictum factum à filio, quando censeatur factũ à patre, q. ead. nu. 12. fol. eod.
Delictum non prohibens, cum poßit, peccat mortaliter, & tenetur in foro conscientiæ, q. 87. nu. 15. fol. 258.
Delinquens si reperiatur in fragranti, quis ordo procedendi seruari debeat, remißiuè, q. 8. nu. 1. fol. 88
Et an faciant fidem Ministri Curiæ, vel alij eũ consignantes, remiss. ibid. nu. 2. fol. eod.
Et quis dicatur in fragrãti captus, remiss. q. 8. nu. 3. fol. 88.
Et an quilibet poßit capere repertum in fragranti, & ad Iudicem ducere, remiss. ibidem, nu. 4. fol. eod.
Et an priuati, sint in culpa, nisi in fragrãti depræhensum capiant, ibid. nu. 5. fol. eod.
Delinquens in fragranti repertus, absq; processu potest puniri, q. 8. nu. 7. fol. 88.
Et contra eum proceditur iuris ordine non seruato, ibid. nu. 9. fol. eod.
Et an eo casu admittenda sit appellatio, ibidẽ, nu. 10. fol. eod.
Et an appellatione interposita, vel pendẽte termino ad faciendum defensiones, sit differẽda executio, ibid. nu. 11. fol. eod.
Et quid si timeatur de tumultu, quæst. 8. nu. 12. fol. 88.
Delinquens, & se reuelans, an habeat præmium propositum reuelanti delinquentem, q. 27. nume. 10. fol. 117.
Et quid in socio, nu. 11. fol. eod.
Coracoræ publici latronis in Hyspania, exẽplũ, ibid. nu. eod. fol. eod.
Delinquens, an, & quando poßit capi, vide supra in verbo capturam, & verbo Iudex
Delinquens in fragranti, potest à quolibet capi, q. 28. nu. 28. fol. 118
Delinquens propè Ecclesiam quãdo præsumatur delinquere spe immunitatis, q. 30. nu. 20. f. 121
Delinquens in vna Ciuitate an puniatur in confederata, q. 38. nu. 26. fol. 137
Et quid seruetur in Regno Neap. & statu Ecclesiastico, ibid. num. 27. fol. eod.
Delinquens in confinio duorum territoriorum, si in vno habitet, à Iudice illius punitur; q. 38. nu. 28. fol. eod.
Delinquens in vno territorio, & alio confugiens, debet remitti ad locum delicti, vel in loco capturæ puniri, q. 38. nu. 56. fol. 138
Et contraria consuetudo non valet, ibid. f. eod.
Delinquens remissus, secũdum quas leges debeat puniri, q. 38. nu. 64. fol. eod.
Delinquens quare sit remittendus ad locum delicti, q. 38. nu. 65. fol. 138.
Delinquens extra officium, an poßit puniri ab ordinario, q. 38. nu. 39. fol. 139.
Delinquens in mari per quẽ iudicem puniatur, ibid. nu. 4. fol. 136.
Delinquens sub spe impunitatis non est tutus, q. 59. nu. 97. fol. 191
Delinquens si habet dilucida interualla, quando præsumatur deliquisse, q. 60. nu. 29. fol. 194.
Delinquens an poßit dare insolutum bona creditoribus, q. 78. nu. 104. fol. 236
Delinquens, an, & quando perdat administrationem bonorum, q. 78. nu. 172. fol. 240.
Delinquentes Regni Neap. an poßint stare in statu Ecclesiastico, & contra, quæst. 71. num. 14. fol. 224.
Delinquentes debent publicè puniri, nisi de licẽtia Principis, & ad requisitionem parentum, q. 99. nu. 7. fol. 279
Denunciantes ex officio si ob pecuniam crimina celant, simoniam committunt, q. 7. nu. 3. f. 87.
Denunciantis dictum an faciant plenam fidem, ibid. nu. 1. fol. 87.
Et an sit ei credendum quòd fuerit ab alio impeditus, vel verberatus, ibid. nu. 2. fol. eod.
Denunciare delicta, an cuilibet liceat, ibid. nume. 13. fol. eod.
Denunciator in actis nõ nominatus an poßit ad expensas condemnari, q. 62. f. 200.
Deponens aliud in iudicio, & aliud extra iudicium qua pœna sit puniendus, §. falsum, nume. 40. fol. 16.
Deponens falsum sine dolo an sit puniendus, ibidem, nu. 252. fol. 24
Depositũ negans, torqueri potest, q. 64. nu. 9. f. eo.
Deportare quid sit, remiss. q. 67. nu. 15. fol. 214.
Deportationis loco succeßit decapitatio, ibidem, nu. 16. fol. eod.
Deportationis pœna est in vsu apud Ianuenses, ibid. nu. 17. fol. eod.
Depositio testis etiam in tortura, absq; citatione non nocet parti, q. 11. nu. 3. fol. 90.
Depræhensus in mendacio quomodo sciuerit delictum poterit torqueri, quæst. 21. nume. 157. fol. 106.
Desistentia, an, & quando admittatur in Regno Neap. q. 58. nu. 15 fol. 181.
Et quid in statu Ecclesiastico, nu. 18. fol. eod.
Dicens se velle Regem occidere, si aliud nõ fecit, non tenetur, q. 91. nu. 2. fol. 264
Limita nisi hoc cum pluribus dixisset faciendo coniurationem, ibid. fol. eod.
Amplia, vt non teneatur etiam si solus secum dixisset, & iurasset, ibid. nu. 3. fol. eod.
Dictum vnius testis in vna causa probat contra eundem testem contraria deponentem in alia inter diuersas personas, quæst. 54. nume. 3. fol. 174.

INDEX.

Diei falsa demonstratio,& mensis, an vitiet inquisitionem,q.66.nu.22. fol.213

Dies,& hora an exprimi debeant quando opponitur contra testes, q. 24. nume. 84.& seq. fol.111.

Dies termini,an,& quando computetur in termino,q.48.nu.2. fol.163.

Dies quando interpellet pro homine,q.46.nu.52 fol.155.

Diffamatio,an debeat praecedere inquisitionem, q.6.nu.1. fol.87.

Differētia,quādo iudex procedat vt ordinarius, vel vt delegatus, q.41.nu.4. fol.141

Diffidatus, quis propriè dicatur,remiss.§.assassinium,nu.18. fol.9.

Dilatio concessa reo fit communis actori,q.44.nume.27. fol.145

Dilatio ad se defendendum, an sit danda reo nō petenti,q.49.nu.51. fol.167.

Et quid si cauillandi causa petat, ibid. nu.52. fol.eod.

Dilatio à Iudice concessa potest cōmutari, abbreuiari,& reuocari,q.48.nu.1. fol.163.

Limita nisi is,cui fuerat concessa ea vti cœpisset,ibid. fol.eod.

Item nisi fuisset data de consensu partium,ibidem. fol.eod.

Dilatio longior conceditur nobili quàm rustico, q.48.nu.3. fol.163.

Et quando possit alterari,remiss. fol.eod.

Dilatio vni parti concessa, est alteri communis, q.47.nu.8. fol.63.

Ampl. etiam si fuerit concessa de iure speciali, ibid. fol.eod.

Dilatio secunda,nec noua capitula, nec noui testes post primum terminum dātur in sacro Cōsilio Neapolitano,licèt de æquitate reus admittatur in criminalibus ad vberiùs probādum, & se defendendum sine dilatione,q.48. nu.5. fol.163.

Dilatione pendente Iudicis officium conquiescit, ibid.nu.4. fol.eod.

Et an processus factus ea pendente sit nullus, ibidem. fol.eod.

Et an consensu partium ratificari possit, ibid. fol.eod.

Dilationes in criminalibus non sunt necessariò dandæ,q.48.nu.7. fol.163

Dispositio cap.1.& 2. de adulter. an seruetur in Regno Neap.§.stuprum,nu.25. fol.79.

Dispositio omnis capit interpretationem à solito, q.49.nu.61. fol.189

Disputatio cum Aduocatis non requiritur, cùm tractatur de inferenda tortura testibus,q.56 nu.6. f.114.

Disrobantes in stratis publicis impunè occidi possunt,§.Homicidium.nu.285. fol.57

Diuturnitas temporis quando excuset,q.60.nume.109. fol.198.

Et an in grauibus delictis,ibidem,nume.110. fol.eod.

Et Farinac.lapsus notatur,ibidem, num.112. fol.eod.

Doctor testis si variat an torqueatur, q. 25.nume.19. fol.115

Doctor priuatus propter delictum an possit iterum doctorari,q.73.nu.3. fol.226

Doctores debent intelligi secundùm leges, quas allegant,q.44.nu.54. fol.147.

Doctores impunè arma deferunt,q.82. num.77. fol.246.

Doctores in rebus proprijs sciunt minùs quàm alij,q.49.nu.12. fol.164.

Doctores quando possint torqueri, & carcerari, q.64.nu.62. fol.206

Doctores non torquentur si examinati vtì testes vacillauerint,ibid. nu.65. fol.eod.

Dolor an excuset, & quando, q. 60.nume. 72. fol. 195.

Et quid si offensus non dederit causam doloris, ibid.nu.73. fol.eod.

Dolus ex qualitate facti, & personarum perpenditur,§.falsum,nu.253. fol. 24

Dolus verus,& præsumptus probantur indicijs, & coniecturis,ibid.nu. 256. fol.24.

Et de modis probandi,& præsumendi dolum,remiss.ibid.nu.257. fol.eod.

Dolus præsumitur 123.modis, remissiuè, §.falsum,nu.294. fol.25.

Et quomodo præsumatur,remiss.ibid.num.295 fol.eod.

Dolus ex præsumptionibus, & coniecturis inducitur, & cessat, in d. §. falsum, nume. 296. fol.25.

Dolus verus,& præsumptus quomodo probētur, remiss.ibid.nu.299. fol.26.

Dolus ex quibus præsumatur cessare, q. 60. nume.84. fol.196

Dolus in dubio an præsumatur,q.60. num. 113 fol.198.

Dolus in delictis quando requiratur,q.84.nu.1. fol.251.

Dolus præsumitur modis 123.remiss.q.ead.nu.3 fol.eod.

Dolus quomodo probetur, ibidem, nume. 2. fol.eod.

Dolus non datur vbi non est causa delinquendi, q.84.nu 4. fol.251.

Dolus verus, & præsumptus quomodo probētur, remiss.ibid. nu.5. fol.eod.

Dolus,calliditas,machinatio,& fraus,quid sint, ibid nu.6. fol.eod.

Dolus

Dolus est, qui non sequitur arbitrium imperantis, q.31.nu.21. fol.123.
Dolus in materia incendij quomodo probetur, q.68.nu.51. fol.218.
Dolus præsumitur in sciente, vel scire debente, q.90.nu.41. fol.262
Domesticus quis sit, remiss.q.35.nu.20. fol.131.
*Domicilium contrahi quomodo dicatur, remiss.q.82.nu.86.& sup.q.39.nu.6.*fol.246. & 140.
Et quomodo probetur, ibid.nu.8. fol.eod.
Dominis duobus existentibus, quorum vnus habet ex cōuentione Regimen pro duobus annis, non potest remittere pœnam bannitis ante dictam conuentionem, q.59.nu.8. fol.186.
Dominus præsumitur informatus de qualitate, et conditione famuli, q.85.nu.4. fol.255.
Dominus, an teneatur insolidum, si plures de sua familia dānum dederint, q.86.nu.18. f.256
Dominis duobus existentibus insolidum in eodem castro, an alter poßit alterum punire, q.35.nu.8. fol.130.
Et quid si vnus ciuilem, alius criminalem iurisdictionem habeat, ibid.nu.9. fol.eod.
Dominus domus, in qua res furtiua reperta fuit, an dicatur in culpa, q.21.nu.160. fol.106
Et an credatur vnico testi, quòd ibi reperta fuerit, ibid.nu.161. fol.eod.
Et quæ probatio, vel indicium inde oriatur, remiß.ibid.nu.162. fol.eod.
*Dominus rei furtiuæ nō repetit precium emptori bonæ fidei restitutum, §.furtum, nu.123.*f.36
Domum sodomitis commodantes, vel precium accipientes, pari pena plectuntur, §.sodomia, nume.11. fol.77.
Domus existens intra 40. passus propè Ecclesiā, an gaudeat immunitate Ecclesiæ, q.30.num.9 fol.120.
Domus diruenda debet dirui à fundamētis, q.82 nu.92. fol.246.
Domus an poßit dirui pro contumacia, ibid. nume.93. fol.eod.
Domus in statu Ecclesiastico diruuntur pro pace fracta, q.82.nu.94. fol.247.
Domus cōis an poßit dirui, ibid.nu.95. fol.eod.
Et quid si sit alteri obligata, ibid.nu.96. f.eod.
Et an destructa poßit reædificari, ibid.nu.97. fol.eod.
Donatio causa mortis facta vxori an publicetur confiscatis bonis mariti, q.78.nu.76. fol.235.
Et quid in donatione propter nuptias, & inter viuos, ibid.nu.77. fol.eod.
Donatio facta à viro vxori ante reatum nō pertinet ad fiscum, q.78.nu.66. fol.235.
Donatio non reuocatur condemnato donatore in contumaciam, q.78.nu.90. fol.236.
Donatio causa mortis reuocatur secuto crimine, etiam non docto de fraude, ibidem, num.91. fol.eod.
Et quomodo probetur fraus, remißiuè, num. 92. ibid. fol.eod.
Donatio facta incapaci, cui applicetur, q.79.nume.14. fol.241
Dormiens si delinquat an excusetur, si postea ratum habuerit, q.60.nu.43 fol.194
Dotis vsusfructus an publicetur, q.78. num.72. & 74. fol.235.
Dos, in quibus casibus propter adulterium non amittatur, remißiuè, §.adulterium, nu. 100. fol.7.
Dos, an veniat in executione si vxor fuerit condemnata, q. 78.nu.62. fol.235.
Et quid stante statuto, quòd vir dotem lucretur, ibid.nu.63. fol.eod.
Et si mulier fuerit restituta, an recuperet acquisitum viro propter confiscationem, ibidem, nu.64. fol.eod.
Dos amissa ab vxore propter mortem mariti applicatur hæredibus viri, quæst.78.nume.68. fol.235.
Dos aufertur marito statim lata sententia contra vxorem, ibid. nu.69. fol.eod.
Dos filiæ publicatur etiam in praiudicium patris, ibid.nu.70. fol.eod.
Dos vxoris mandantis interfici maritum an veniat in confiscationem, ibid.nu.71. fol.eod.
Dos vxoris quando confiscetur propter hæresim mariti, q.78.nu.75. fol.235.
Dos debet reddi per fiscum vxori ex bonis mariti publicatis summariè, & sine sententia diffinitiua, ibid.nu.78. fol.eod.
Dos confessata quando poßit exigi contra fiscū, remiß.q.78.nu.85. fol.236.
Dos quomodo sit restituenda, vt fiscus non poßit aliquo tempore molestare, remiß.q.78. nu.86. fol.eod.
Et Auth.præterea, C.vnde vir. an procedat publicatis bonis mariti, ibid.nu.87. fol.eod.
Duellum hodie est probitum per Conciliū Tridentinum, q.63.nu.6. fol.201.

E

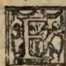

*Brietas an excuset, q.60.nu.39.*f.164
Ebrietas in Hyspania non excusat, ibidem, nu.42. fol.eod.
Ebrietas quomodo probetur, ibidē, nume.40. fol.eod.
Ebrius cui fuit sal positus in vino, an excusetur, remiß.q.60.nu.41. fol.164.
Ecclesiastica delicta quæ sint, §.1.nu.7. fol.1.
*Ecclesiæ bona furto subtracta auocātur à detinēte sine pretij restitutione, §.furtū, n.129.*f.37

INDEX.

Ecclesiasticus Iudex quãdo cognoscat de delictis laicorum, q.36.nu.5. fol.132.
Ecclesiasticus iudex debet statim repetere clericum à laico captum, ibid.nu. 26. fol.133.
Ecclesiasticus iudex potest contra sacrilegos ad excommunicationem, & alias pœnas spirituales procedere, non obstante sententia iudicis laici, q.36.nu.50. fol.134.
Ecclesiasticus Iudex in Regno Neap. nõ exercet iurisdictionem in laicos, ibid.nu. 51. fol.eod.
Ecclesiasticus iudex non tenetur stare processui facto per iudicem secularem, ibid.nu.53. f.eo.
Ecclesiasticus Iudex non punit testem laicũ, qui coram eo falsum deposuit per latã sententiã, q.38. fol.137.
Ecclesiasticus Iudex an possit inhibere iudicem laicum, pendente iudicio falsitatis per clericũ commissæ, coram ipso laico, ibid.nu.37. f.eod.
Ecclesiasticus Iudex potest procedere contra delinquentes in Ecclesia ratione sacrilegij, q.38 nu.51. fol.138
Ecclesiasticæ personæ omnes subsunt vni Principi, ibid.nu.81. fol.139.
Ecclesiastica libertas quando dicitur violari, q.77.nu.30. fol.230.
Ecclesiastica libertas non læditur per statutum laicorum habens in se naturalem, & ciuilem æquitatem, q.77.nu.37. fol.230.
Edicta contra scientes aliquid, an sint valida, q.27.nu.8, fol.117.
Et an si quis virtute illorum non reuelauerit. possit postea examinari ad defensam, ibidẽ, nu.9. fol.eod.
Effractores carceris etiam dicũtur, qui iussi ad eum se conferre neglexerint, q.21.nume.91. fol.102.
Effractores carcerum, quibus pœnis feriantur, remiss.ibid.nu.92. fol.eod.
Egregiæ personæ, quæ dicãtur, q.26.nu.6.f.116.
Emendatus quando possit esse testis, remissiuè, & quomodo probetur emendatus, q.24. num. 105.& 106. fol.112.
Emens rem furtiuam, an teneatur eam domino sine precio restituere, §.furtũ, nu.104. f.36.
Et petens eã sibi restitui debet ꝓbare furto subtractam fuisse, ibid.nu.105. fol.eod.
Et quid si solutum fuerit preciũ illi penes quẽ res furtiua erat, §.furtum, nu.106. fol.36.
Et res etiam sine furto in aliũ trãslata, an sine precio sit restituenda, ibid.nu.eod. fol.eod.
Emens equum furto subtractum à transeunte amittit precium, §.furtum, nu.107. fol.36.
Et qualiter probetur fuisse subtractũ, remiss. ibid.nu.eod. fol.eod.
Et an illi, cui fuit sublatus, possit à fure ꝓpria authoritate recuperare, ibid.nu. 108. f.eod.
Et an debeat præsentare Iudici, & expẽsas reficere, §.furtum, nu.109. fol.36.
Emens equum furtiuum à Zingaro, ad quid teneatur, remiss.ibid.nu.111. fol.eod.
Emens rem raptam à latronibus, vel ab hoste, nomine domini, an amittat precium, ibid. nume.110. fol.eod.
Emens rem furtiuam extraordinariè punitur, §.furtum, nu.117. fol.36.
Et an cõtra eum possit agi actione furti ad rei persecutionem, ibid.nu.118. fol.eod.
Emens rem furtiuam bona fide, eamq́; postea vendens non tenetur domino restituere precium, §.furtum, nu.128. fol.37
Emens scienter à filiofamilias rem subreptã patri tenetur furti, ibid.nu.119. fol.36
Emptor rei alienatæ in fraudem fisci, non recuperat illius precium, q.78.nu.101. fol.236.
Episcopus non potest gratiare condemnatum ad perpetuum carcerem, q.59.nu.33. fol.187
Episcopus extraneus delinquens in aliena Dioecesi, an possit ab Archidiacono puniri, q. 35. nu.16. fol.130.
Episcopus an possit punire Patriarchã delinquẽtem in sua Dioecesi, ibid.nu.15. fol.130.
Episcopus delinquens cognoscitur à Papa, q.35. nu.14. fol.eod.
Episcopus prohibens ne quis eat ad Monasteriũ, potest punire euntem, licet exemptum, q.38. nu.7. fol.136.
Episcopus an possit confiscare omnia bona clerici delinquentis, q.80.nu.2. fol.241.
Episcoporum famuli an gaudeant priuilegio fori, q.36.nu.3. fol.132.
Equus alienus an incidat in commissum ratione fraudatæ gabellæ, siue currus alienus, q. 82. nu.91. fol.246.
Eremitæ, & hospitalarij an gaudeant priuilegio fori, q.35.nu.23. fol.131.
Error quomodo probetur, remiss.q.55. num.54. fol.177.
Æs alienum quomodo diuidatur, quando bona per confiscationem diuiduntur inter plures fiscos, q.78.nu.153. fol.239.
Examen non dicitur perfectum, si in eodem constituto reus reuocauerit dictum cum rationis redditione, q.21.nu.151. fol.105.
Examinatus vti principalis in se, & testis in alios, non posset torqueri tãquàm testis, nisi datis copijs indiciorum, q.25.nu.38. fol.115.
Excellentia hominis quomodo sit probanda, q.60 nu.98. fol.197
Exceptio quæ potest opponi contra accusatorem, procedit etiam contra Iudicem inquirẽtem, q.51.nu.12. fol.169.
Exceptiones sunt perpetuæ, ibid.nu.10. fol.eod.

Exceptio opposita contra testes, an sit reseruanda, vel à pricipio repellat, q.53.nu.2. f.171
Exceptio requirens altiorem indaginẽ est reseruanda, & quæ sit, ibid.nu.4. fol.172
Exceptio impunitatis impedit processum ad vlteriora, q.31.nu.52. fol.127.
Etiam quòd bannitus interfectus esset extra territorium bannientis, ibid. fol.eod.
Exceptiones contra testes an sint reseruãdæ, vel repelluntur à principio, q.24.nu.25. & 141. fol.114.
Exceptio incompetentiæ fori, potest per quẽlibet opponi, q.33.nu.7. fol.127
Et an per infamem, ibid.nu.8. fol.eod.
Exceptio fori debet ante litem contestatam opponi, q.39.nu.10.& q.35.nu.1. fol.130
Et quomodo poßit proponi post sententiã, q.35.nu.2. fol.eod.
Exceptionibus propositis cõcernentibus simul psonã iudicis, & partis censetur prius præposita exceptio respiciens personam iudicis de ordine intellectus, q.35.nu.3. fol.130.
Exceptio absentiæ, & infirmitatis pōt per quẽlibet pro citato allegari, q.34.nu.7. fol.128.
Exceptio infirmitatis non admittitur non docto de loco vbi sit infirmus, ibid.nu.20. fol.129.
Exceptio carcerationis, quando citatum ab alio Iudice excuset, ibid.nu.35.& seq. fol.129.
Exceptio clericatus quomodo cognoscatur in Regno Neapolitano, q.36, nu.19. fol.133.
Exceptio excommunicationis, vel falsi procuratoris etiam post litem contestatam opponi potest, q.14.nu.2. fol.91.
Exceptio contra socium criminis quomodo sit formanda, remiss.q.21.nu.44. fol.101
Exceptio incõpetentiæ potest quãdocunque opponi, si iurisdictio est limitata, q.42.nu.7.f.141
Excessus officialium Regis, vel Baronum, à quibus indicibus cognoscantur in Regno Neapolitano, q.16.nu.10. fol.94
Excipiens contra testes debet specificare locũ delicti, tempus, & circunstantias, q.24.num.83 fol.111.
Et an diem, & horam, ibid.nu. 84. fol.eod.
Excommunicatus publicè quis dicatur, q.50.remiß.nu.40. fol.168.
Excommunicatus patitur 62. pœnas, remiss.q.77.nu.1. fol.229
Declarationes, et limitationes ad can. si quis suadente diabolo, remiss.q.77.nu.2 fol.eod.
Excommunicatus potest iterum excommunicari, q.77.nu.20. fol.229
Excommunicationis sententia lata ex falsa causa, et mala intẽtione valet, q.77.nu.38.f.230
Et quando dicatur nulla, ibid.nu.39. fol.eod.
Excõicatio in participantes non fertur nisi canonica monitione præcedẽte.q.77.nu.21.f.229
Aliorum verò locorum excommunicandus, q.77.nu.23. fol.229
Excommunicatio iniusta ligat quoad homines, non quoad Deum, nisi excommunicatus eam contemneret, ibid.nu.40. fol.230.
Limita in tali iniustitia, quæ redderet sententiam nullam, ibid.nu.41. fol.eod.
Excommunicatus publicus nõ potest esse iudex, q.43.nu.20. fol.142
Excommunicatus existens per annum in excõmunicatione sit suspectus de hæresi, q.73.nume.48. fol.228.
Exculpatio quomõ sit faciẽda, et qd psit, remiss.q.52.nu.3.fol.171.& q.21.nu.57. fol.101.
Excusationes falsitatis remißiuè, §. falsum, nume.265. fol.65.
Excusator an interueniat in criminalibus, q.33 nu.1. fol.127
Et quid in Regno Neap.nu.3. fol.eod.
Et quid in Regno Franciæ, nu.4. fol.eod.
Et quid in statu Mediolani, nu.5. fol.eod.
Et quid Florentiæ, nu.6. fol.eod.
Excusationis causa cessante, cessat ipsa excusatio, q.34.nu.33. fol.129
Exculpatio condemnati, vel condemnandi, an prosit, q.21.nu.60. fol.101.
Executori referenti captũ sibi exemptũ, an credatur, q.68.nu.47.q.29.nu.13.f.217, & 119.
Nuncio publico, an, & quando credendũ, ibidẽ, nu.14.& 48, fol.119.& 217.
Executio potest fieri sine citatione ex processu informatiuo, secretè facto per Legatum Papæ contra committentes crimen læsæ Maiestatis, q.31.nu.11. fol.122.
Executor capiens aliquem iniustè potest impunè ipsum liberare, q.28.nu.17. fol.118.
Executores incedentes per comitatus non debẽt grauare rusticos, ibid.nu.30. fol.eod.
Executori dicenti se habere commißionem an credatur, q.29.nu.4. fol.119.
Executor an poßit resistentem offendere, ibidẽ, nu.1.& seq. fol.eod.
Executores non debẽt introire domũ alicuius potẽtis ad inquirendũ ibidẽ latitantem sine licentia iudicis, q.30.nu.30. fol.121.
Et quid in practica, ibid.nu.31. fol.eod.
Executio sententiæ an impediatur probato impedimento, remiss.q.34.nu.6. fol.128.
Executio non potest fieri contra aliquem, quamuis criminosum ante sententiam, q.93.nu.10 fol.265.
Executio sententiæ etiam legitimæ multis modis impeditur, remiss.q.94.nu.61. fol.273.
Executio an sit facienda ex sola productione sẽtentiæ, q.96.nu.18. fol.277.

Executio sententiæ abscißionis manus differtur post partũ, donec nutrix fuerit reperta, q.97 nu.7. fol.278.
Executio sententiæ criminalis, an fiat diebus festiuis, ibid.nu.8. fol.eod.
Et feriæ vnde dictæ, ibid.nu.9. fol.eod.
Exiliorum genera quot sint, q.71.nu.1. f.223.
Exilium verè, & propriè quando dicatur, ibid. nu.2. fol.eod.
Exilium vnde dictum, & eius incommoda, ibid. nu.3. & 4. fol.eod.
Exilium à quo iudice intelligatur datum, ibidẽ, nu.11. fol.eod.
Exiliũ frãgere quis dicatur, q.71.nu.28. f.224.
Exiliũ frãgentis pœna, remiß.ibid.nu.29. f.eod.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.30. fol.eo.
Eximens captum pro debito, tenetur ad solutionem debiti, q.68.nu.33. & 46. fol.217.
Et quid si exemptus ad carceres reducatur, ibidem, nu.34. fol.eod.
Et quomodo sit puniendus, ibid. nu. 35. & 43. fol.eod.
Et quid in eximente captum pro causa criminali, ibid.nu.36. fol.eod.
Et qd in eximente condẽnatũ, ibid.nu.37. f.eo.
Et quid in impediente capturã, q.68.num.38. fol.217.
Eximẽs captum pro debito an admittatur ad pbandum illum esse debitorẽ, ibid.nu.46. f.eod.
Eximens captum indebitè an puniatur, q.29. nu.12. fol.119.
Expensas litis querulans an teneatur subministrare accusato pauperi, q.46 nu.12. fol.153.
Expensarum appellatione, venit etiam expensa pro habenda sententia in forma probante, q.62.nu.14. fol.199.
Expensarum condemnatio an fiat in Regno Neapolitano in criminalibus, q.62.nu.22. f.200.
Et an de iure communi.ibid. nu.23. fol.eod.
Et an in statu Ecclesiastico, ibid.nu.24. f.eod.
Expeditio causæ criminalis non retardatur in Regno Neap.sub ptextu testiũ Curiæ nõ repetitorũ, q.49.nu.37. f.151. *et q.45.nu.43.* f.166
Exportans an in dubio censeatur exportare pro victu, vel mercatura. q.82.nu.88. fol.246
Expositi an censeantur legitimi, & poßint ad sacros ordines promoueri, q.83.nu.34. fol.250.
Exterus stãs ad seruitia alicuius, an dicatur habitator, q.39. nu.9. fol.140.
Extrahens bladũ cõtra formã statuti, quo casu poßit impunè extrahere, q.82.nu.89. f.246.
Exulatus à loco delicti, & à propria patria, exulatus intelligitur, q.71.nu.5. fol.223
Exulatus si reperiatnr debitor alicuius non põt ad instantiam creditorum detineri in carceribus instante fisco pro executione exilij, ibidem, nu.7. fol.eod.
Et quomodo consulatur creditoribus, ibid. f.eo.
Et quod si fiscus non instet, sed ipsemet carceratus, ibid.nu.8. fol.eod.
Exulatus si fiat clericus, & frangat exilium debet cognosci per iudicem Ecclesiasticum, q.71 nu.31. fol.224.
Exulatus, siue bãnitus ab aliquo loco, si moritur pendente exilio, nõ poterit in dicto loco sepeliri sine licentia superioris, q.100.nu.3. f.280.

F

FAb.de Monteleo.lapsus, q.98. num.10 fol.279.
Fabricans falsas scripturas, vel producens testes, vt falsum deponant, et respondens nolle vti, non euitat pœnam falsi, §.falsum, nu.136. fol.20.
Factum aliter probari non posse, quomodo dicatur, q.24.nu.114.115.123, & seq. fol.112.
Falsa scriptura vtens, an præsumatur author falsitatis, §.falsum, nu.122. fol.20.
Falsa scriptura vtens, an puniatur æquè, ac si illam fabricasset, ibid.nu.144. fol.21
Falsam rationem reddens, sed verum deponens, falsi crimen non incurrit, §.falsũ, nu.35. f.16
Et variatio in dicto, & ratione non attenditur ad inducendam falsitatem, ibid.nu.36. fol.16
Falsam monetam cudere parantes, si pœniteat, non puniuntur pœna ordinaria, ibid.nu.315. fol.26.
Falsarius debet in uinculis causam dicere, q. 46.nu.35. fol.154.
Et si fuerit relaxatus sub cautione, non citata parte, est ad carceres reuocandus, ibid.nu.36 fol.eod.
Falsarius, an recipiatur in testem contra falsarium, q.25.nu.12. fol.115.
Falsæ monetæ criminis specialia, remiß. §.falsũ, nu.319. fol.27.
Falsi crimen grauißimum est, §.falsũ, nu.1. f.15
Falsi specialia, remiß.ibid.nu.2. fol.eod.
Falsi crimen, in generali delictorum abolitione non comprehenditur, ibid.nu.3. fol.eod.
Falsi crimen acerrimam indagationem requirit, §.falsum, nu.4. fol.15.
Falsi crimen non probatur per comparationem litterarum, ibid.nu.108. fol.19.
Et cõparatio litterarũ cũ alijs adminiculis facit inditium ad torturam, ibid.nu.eo. fol.eod.
Et quomodo sit facienda comparatio litterarũ in crimine falsi, remiß.ibid.nu.109. fol.eod.
Falsi crimen accusationem non requirit, §.falsũ nu.114. fol.19.
Falsi suspicio cessat in testamento contra Notarium

rium viuente testatore.ibid.nu.147. fol.21.
Falsi pœna, an teneatur mutans, vel abradens litteras iustitiæ, Principis, vel sigillum in facti narratione, remiss.§.falsum, nu.187.f.22.
Falsi suspitiones, inditia, & præsumptiones, remiss.ibid.nu.231. fol.23.
Falsi suspitio cessat coniecturis, & præsumptionibus, ibid.nu.232. fol.eod.
Falsi suspitio an pro veritate habeatur, remiss. §.falsum, nu.234. fol.24.
Falsi suspicio leuioribus probationibus, & præsũptionibus in causa ciuili; contra instrumentũ inducitur, quã in criminali, §.falsũ, nu.239. fol.24.
Falsi suspitio sufficit ad capturam, vbi de falso ciuiliter agitur, ibid.nu.241. fol.24
Falsi pœna quæ sit, remiss.ibid.nu.246. fol.eod.
Falsi crimen, si graue est pœna mortis punitur, ibid.nu.249. fol.eod.
Falsi pœna tria copulatiuè requirit, ibidem, nume.255. fol.eod.
Falsi conatus non secuto effectu extraordinariè punitur, §.falsum, nu.277. fol.25.
Falsi crimen verè dolũ reqrit, ibid.nu.297.f.26
Et quando procedat in eo condemnatio ex præsumptionibus, remiss.ibid.nu.298. fol.eod.
Falsi pœna quantum fieri potest à Iudicibus euitanda est, §.falsum, nu.307. fol.26.
Falsi testes, falsumq́ testimonium consulentes, aut machinantes, qua pœna puniantur in Regno Neapol.ibid.nu.41. fol.16
Falsi suspecti testes, quando ob contumaciã, tanquam confessi condemnentur in Regno Neapolitano, ibid.nu.62. fol.17.
Falsi crimen an incurrat testari prohibẽs, et quibus pœnis puniatur, remiss.ibid, nu.225.f.23
Et quid sit practica instituendæ, & probandæ quærelæ contra prohibentem testari, ibidem, nu.226. fol.eod.
Falsi testes, qua pœna puniantur in Regno Neapolitano, remiss.§.falsum, nu.250. fol.24
Falsi testis dicto vtens circa extrinseca, & ad causam non facientia pœna falsi nõ tenetur, ibid.nu.70. fol.18.
Falsi testis dicto, vel falso instrumento vtens de peritorum consilio, non excusatur, ibid.nu.75 fol eod.
Falsi pœna an teneatur vendens eandẽ rẽ duobus, remiss.§.falsum, nu.228. fol.23.
Falsi pœna punitur Notarius conficiens instrumentum, de quo rogatus non fuerat, licèt sint verè contenta in eo, ibid.nu.77. fol.18.
Et etiam si nõ cõpleuerit instrumentũ falsũ pœna ordinaria tenetur, ibid.nu.78. fol.eod.
Et de puniendo Notarium de falso instrumento, remiss.ibid.nu.79. fol.eod.
Et statutum puniens Notarium de falso non cõprahendit aliam pœnam indictam contra falsum fabricantem.§.falsum, nu.89. fol.18.
Falsi pœna Notarius condemnatus nõ perdit omnino potestatem conficiendi instrumenta, ibid. nu.81. fol.eod.
Et Iudex in condemnatione exercitiũ Notariatus reseruare non potest, ibid.nu.82. fol.eod.
Falsi pœna an condemnetur Notarius conficiens instrumentum falsum, quod sit nullum, ibidẽ, nu.85. fol.eod.
Et quid si mutaretur data in scriptura priuata, §.falsum, nu.86. fol.18.
Falsi suspectus Notarius si nolit, vel differat ad instantiam partis, matricem producere, poterit torqueri, ibid.nu.87. fol.eod.
Falsi pœna ordinaria non punitur Notarius conficiẽs instrumentũ falsum pro defensione partis, ibid.nu.91. fol.eod.
Falsi pœnam an incurrat Notarius ponẽs in instrumento mutui verbum numerauit, si verè pecunia non fuerit numerata, §.falsum, nume.145. fol.21
Et asserens aliàs in sui præsentia fuisse numeratam pecuniam non punitur de falso, licèt falsum dicat.ibi.nu.146. fol.eod.
Falsi pœna an puniatur Notarius omittens solẽnitatem, ibid.nu.149. fol.eod.
Et an præsumatur in Notario potius error, quã falsitas, remiss.ibid.nu.150. fol.eod.
Falsi pœna an teneatur Notarius, si falsum instrumentũ nõ perfecit, §.falsum, nu.161. f.21
Falsi pœna tenetur notarius asserens se rogatũ de instrumento, cuius notulã dedit, & verè rogatus non esset, ibid.nu. 167. fol.22
Et idem si dicat se non recordari quando factũ est de recenti, §.falsum, nu.168. fol.22.
Et eo casu potest compelli ad exhibendum oẽs suas imbreuiaturas, ibid.nu.eod. fol.eod.
Falsi pœna tenetur notarius, & ad interesse partis negans se fuisse rogatum de instrumẽto, uel illud celans, aut dicens se non recordari, si cõuincatur per testes, §.falsum, nu.169. fol.22.
Et hoc etiam casu potest compelli ad exhibendum suas imbreuiaturas, vt fiat perquisitio, ibid.nu.170. fol.eod.
Falsi pœnam incurrit notarius ostendens attestationes non publicatas, pars autem nulla pœna tenetur, §.falsum, nu.221. fol.23.
Falsi pœna tenetur litteras iudicis à manu seruientis amouens, ibid.nu. 201. fol.22.
Et quid in lacerãte, remiss.ibid.nu.202. f.eod.
Falsi pœna an teneatur aperiens litteras, §.falsum, nu.205. fol.23.
Et diuulgãs contẽta in litteris ad alterius iniuriã, tenetur actione iniuriarũ, ibi.n.206.f.eo.

Falsi

Falsi pœna tenetur lacerans, vel comburens litteras alteri scriptas, ibid. nu. 207. fol. eod.
Falsi pœna quando teneatur signãs litteras alieno sigillo, §. falsum, nu. 210. fol 23
Falsi pœna an teneatur non restituens litteras ei, cui mandatum susceperat restituendi, remiss. ibid. nu. 219. fol. eod.
Falsi accusatio non requirit expressionem loci, aut tempus, q. 12. nu. 4. fol. 90.
Falsificans articulos, an præsumatur sciẽter, uel ignoranter fecisse, §. falsum, nu. 73. fol. 18.
Et qua pœna sit puniendus, si super eis testes examinauerit, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quid stante statuto neminem prætextu ignorantiæ se tueri posse, remiss. ibid. nu. 74. f. eod.
Falsificans litteras delegati Papæ, minus punitur, quàm si litteras Papæ falsificasset, §. falsum, nu. 189. fol. 22
Et idem esset in falsificante litteras Proregis, ibid. nu. 190. fol. eod.
Falsificans monetam qua pœna puniatur, remissiuè, §. falsum, nu. 308. fol. 26.
Et moneta à non habente authoritatem fabricata, dicitur falsa, ibid. nu. 309. fol. eod.
Et de præstantibus opem consocijs, ac eã ex pẽdentibus, de iudicibus, probationibus, excusationibus, & pœnis, remiss. ibid. nu. 310. f. eod.
Falsificans bagattinos non tenetur pœna statuti, §. falsum, nu. 316. fol. 27.
Et statutũ contra falsificãtẽ monetã, intelligitur de moneta statuentis, ibid. nu. 317. f. eod.
Falsificans monetam sui Principis reus est læsæ Maiestatis, ibid. nu. 318. fol. eod.
Falsificans acta Notarius tenetur pœna vltimi supplicij, § falsum, nu. 289. fol. 25
Falsificans plura capita libri, vel alterius scripturæ, aut producens plures testes, & instrumenta falsa eodem, vel diuerso tempore, ad vnum finem pro vna falsitate, vnica pœna punitur, §. falsum, nu. 251. fol. 24
Falsificantes litteras, vel sigillum Papæ, Regis, Iudicum, & Prælatorum; vel mandantes, vel scienter illis vtentes, quibus pœnis feriantur, §. falsum, nu. 186. fol. 22.
Falsificatio litterarum Papæ, vel Regum nõ regulatur ab alijs falsitatibus, ibid. nu. 182. f. 22.
Et habet sexdecim speciala, ibid. nu. 183. f. eod.
Falsis testibus scienter vtens respõdere tenetur, an velit illius vti, etiam stante statuto in quibusdam casibus non debere responderi, §. falsum, nu. 143. fol. 21.
Falsitas non solet committi sine causa, §. falsum, nu. 8. fol. 15.
Et ad incurrendum falsum quid sufficiat, ibidem, nu. 9. f. eod.
Falsitas probatur præsumptionibus, & coniecturis, ibid. nu. 10. fol. eod.
Falsitas quomodo probetur, remissiuè, §. falsum, nu. 11. fol. 15.
Falsitas testium per alios testes nõ falsos, et post sententiã, probari põt, ibid. nu. 37. fol. 16.
Falsitas multis modis committitur in rescriptis Apostolicis, remissiuè, §. falsum, nu. 176. f. 22.
Et de cancellario saluumconductum Principis falsificante, remiss. ibi. nu. 177. fol. eod.
Et detruncans Bullas de litteris Papalibus, vel alijs, in falsum incidit, ibid. nu. 178. fol. eod.
Falsitas, an præsumatur potius in litteris gratiæ, quam iustitiæ, remissiuè, §. falsum, num. 184. fol. 22.
Falsitas litterarum Apostolicarum est mixti fori, ibid. nu. 185. fol. eod.
Falsitas cõmittitur delẽdo, uel interlineãdo scripturas, lacerando, addendo, detrahendo, vel aliquid amouendo, §. falsum, nu. 197. fol. 22.
Et non est locus pœnæ falsi, nisi substantia mutetur, ibid. nu. 189. fol. eod.
Et quando dicatur vitium rasuræ, siue cancellationis in parte substantiali, vel accidẽtali commissum, remiss. ibid. nu. 199. fol. eod.
Et rasura non nocet, si põt legi, quod prius erat scriptum, §. falsum, nu. 200. fol. 22.
Falsitas ex duabus præsumptionibus probatur, quando ciuiliter agitur, ibid. nu. 233. fol. 23.
Falsitas probationibus necessaria concludẽtibus probari debet, ibid. nu. 235. fol. 24.
Falsitas in re modica, etiam cum dolo, leuiter punitur, §. falsum, nu. 273. fol. 25.
Et res modica videtur non excedens duos aureos, ibid. nu. 274. fol. eod.
Falsitas etiam modica in litteris Apostolicis, vel Regijs, punitur pœna ordinaria, ibid. nu. 275 fol. eod.
Et non distinguitur, an sit in parte substantiali, ibid. nu. 276. fol. eod.
Falsitas, an poßit committi sine dolo, remissiuè, §. falsum, nu. 291. fol. 25.
Falsitas non praiudicialis an sit punibilis, remissiuè, ibid. nu. 302. fol. 26.
Et quid in falsificantibus litteras Apostolicas, vel Regias, ibid. nu. 303. fol. eod.
Et quid in falsificante scripturã, quæ erat nulla, §. falsum, nu. 304. fol. 26.
Et quid si scriptura à principio nulla, ex aliquo statuto superueniente, fidem faceret, ibidem, nu. 305. fol. eod.
Falsitas in scriptura priuata, vel publica ad fauorem scribentis, an sit punienda pœna falsi, ibid. nu. 306. fol. eod.
Falsitas, etiam sine dolo commissa, arbitrio Iudicis punitur, §. falsum, nu. 307. fol. 26.
Falsitas instrumenti an probetur per testes, remis-

missiuè,ibid.nu.89. fol.18.
Et quando instrumentum præsumatur totum falsum,remiss.ibid.nu.eod. fol.eod.
Falsitas testium, & falsitatis excusationes, remiss.§.falsum,nu.69. fol.26
Falsitas in vno capitulo nō vitiat coetera in uno diuersa, q.53.nu.20. fol.172.
Falsitatem fabricans, & ea vtens, non tenetur de vsu,§.falsum, nu.29. fol.16
Falsitatem committens,quomodo,& quādo causam amittat,remiss.ibid.nu.280. fol.25
Et quid in Regno Neap.ibid. nu. 281. fol.eod.
Falsitatis suspitio ex quibus præsumptionibus inducatur,remiss.§.falsum,nu.99. fol.18.
Falsitatis excusationes,remiss.§.falsū,nu.265. fol.25.
Falso instrumento vtens in iudicio, an sit puniēdus de falso,si fuerit productum cum clausula,si,& in quantum,§.falsum,nu.119.fol.19
Falso instrumento in prima instantia vtens, an possit in causa appellationis illius vsui renūciādo,falsi poenā euitare,§.falsū,n.134.f.20
Falso teste vtens ad occultandum crimē consanguinei,vel amici, punitur ademptione tertiæ partis bonorum,ibid.nu.261. fol.25.
Falso vtēs in facto proprio præsumitur sciēter, in alieno ignoranter,ibid.nu.293. fol.eod.
Falsos testes producens,eisq; renunciās sine partis protestatione,an sit puniendus, remissiuè, §.falsum,nu.71. fol.18.
Et quid in producente falsos articulos,ibidem, nu.72. fol.eod.
Falsos testes producēs,puniēdus est, etiā si postea dicat se illis vti nolle,§.falsū,nu.121.f.19
Falsum multis modis committitur, §.falsum, nu. 6. fol.15.
Et quæ necessariò requirantur,vt dicatur commissum,ibid.nu.7 fol.eod.
Falsum quibus modis cōmittatur in scripturis, remiss.§.falsum,nu. 110. fol.19.
Et ex quibus inducatur suspicio falsi, ibid.nume.111. fol.eod.
Et ex quibus præsumptionibus,ibi.nu.99. f.18
Falsum,quomodo,& quādo possit euitari in productione,& vsu instrumenti, vel attestationum,remiss.§.falsum, nu.120. fol.19
Falsum in multis casibus perpetratur,remiss.ibidem,nu.179. fol.22.
Et de eo,qui finxit se creditorem mercatoris de aliqua re in præiudicium aliorum creditorū, remiss.ibid.nu.180. fol.eod.
Et de falsificantibus ponderibus annonæ, & similibus,remiss.ibid.nu.181. fol.eod.
Falsum committens in iudicio, an sine nouo processu puniri possit,§.falsum,nu.246. fol.24.
Falsum accipitur propriè, & strictè in statuto, ibid.nu.263. fol.25.
Falsum etiam sine dolo temerè deponens,puniendus est, ibid.nu.300. fol.26
Falsum non dicitur, quod adiuuatur primordio veritatis,ibid.nu.301. fol.eod.
Falsum deponens in causa capitali contra innocentem, qua pœna sit puniendus,§.falsum,nume.31. fol.16.
Et quid si pro saluāda vita,vel honore alterius falsum deposuerit,ibid.nu.32. fol.16
Falsum deponens,existimans se verū dicere, an pœna falsi puniri possit,ibid.nu.33. fol.eod.
Falsum deponēs,per verbum,credo, et cōuictus, pœna falsi tenetur,§.falsum,nu.34. fol.16
Falsum dicens in vno capitulo, in oībus falsum dicere præsumitur,ibid.nu.38. fol.eod.
Falsum deponens super negatiua non coarctata extraordinariè punitur,§.falsū,nu.53.f.17.
Falsum deponens extra factum principale, an possit puniri de falso,remiss.ibi.nu.54.f.eod.
Et quando testis tangat negotium principale, remiss.ibid.nu.55. fol.eod.
Et an eo casu reprobetur eius dictum, §.falsū, nu.eod. fol.17.
Falsum deponens sine iuramento, extraordinariè punitur,ibid.nu.61. fol.eod.
Falsum Clericus deponens, qua pœna puniatur, remiss.ibid.nu.65. fol.eod.
Falsum deponens sine dolo, an sit puniendus, §. falsum,nu.252. fol.24
Et dolus ex qualitate facti, & personarum perpenditur,ibid.nu.253 fol.eod.
Falsum deposuisse,quis præsumitur,Iudicis arbitrio,ibid.nu.254. fol.eod.
Falsum deponens ad defensam non punitur pœna ordinaria.§.falsum,nu.258. fol.24.
Et quid in mandante, vt falsum testimoniū diceretur,ibid.nu.259. fol.eod.
Et testis non examinādus,si falsū dixerit examinatus,an debeat puniri, remiss. §.falsum, nu.260. fol.25.
Falsum deponens, vbi est socius criminis, nulla pœna punitur,ibid.nu.262. fol.eod.
Falsum deponens per torturam excusatur à crimine falsi,ibid.nu.278. fol.eod.
Et testes condemnati de falso, non præiudicant eos producenti,nec è cōtra,ibid.nu. 279.f.eo.
Falsum deposuisse testem, scienter præsumitur, §.falsum,nu.292. fol.26.
Falsum instrumentum Notarius consiciens igne comburitur,§.falsum,nu.92. fol.18.
Falsum,an committat Notarius,occultās instrumentum,& qua pœna puniatur,remiss. ibid. nu.94. fol.eod.
Falsum committit Notarius,addens instrumēto sine licentia iudicis,§.falsum,nu.154.fol.21.

Et si

Et si per errorem addat diuersum à Prothocollo, tenetur saltim læso ad interesse, ibidem, nume. 155. fol. eod.
Falsum cōmittit, litteras alieno nomine scribens eo ignorante, §. falsum, nu. 211. fol. 23.
Falsum capitulum producens, ac super eo testem examinari faciens, eoq; examine vtens, an, & quādo puniri debeat quamuis testis posset excusari, ibid. nu. 285. fol. 25.
Falsum deponens per metum non excusatur, q. 60. nu. 61 fol. 195
Falsus testis quis dicatur, §. falsū, nu. 30. fol. 16.
Falsus testis quando præsumatur ex repugnantia, & contrarietate, ibid. nu. 39. fol. eod.
Falsus testis vt dicatur, an sit necessariū probari ipsum fuisse corruptum, remiss. §. falsum, nu. 65. fol. 18
Falsis testis tenetur ad oē damnum contingēs ex illo testimonio, ibid. nu. 66. fol. eod.
Falsus testis, vel producens falsum instrumentū, aut illud conficiens non punitur de falso, nisi pars petat criminaliter puniri, vel iudex inquirat de eo delicto, ibid. nu. 240. fol. 24.
Fama quomodo probetur p testes, q. 6. nu. 2. f. 86.
Et quibus magis sit credendum, si ab vna parte affirmatiuè, ab alia negatiuè fuerit probata, remiss. ibid. nu. 3. fol. eod.
Et an fama faciat semiplenam probationem in criminalibus, remiss. ibid. nu. 4. fol. eod.
Et an testes super fama reddentes causam sciētia de auditu faciāt indiciū, q. 6. nu. 5. f. 86.
Et an probent si deponant se audiuisse publicè dici, ibid. nu. 6. fol. eod.
Et an debeant nominare eos, à quibus audiuerunt, ibid. nu. 7. fol. eod.
Et quid si decem testes de ea deponant, ibidem, nu. 8. fol. eod.
Fama non formiter probata coadiuuat probationes iam factas, q. 6. nu. 9. fol. 86.
Fama orta ab habente interesse in causa, nihil operatur, ibid. nu. 10. fol. eod.
Fama posterius probata elidit priorem contrarium, q. 6. nu. 11. fol. 87.
Et quid si eodem tempore concurrerent, ibidē, nu. 12. fol. eod.
Et an testes debeant scire quid sit fama, ibid. nu. 13. fol. eod.
Fama, an sit sufficiens indicium ad torturam, q. 21. nu. 1. fol. 99.
Fama est magnū indicium in delictis nocturnis, ibid. nu. 2. fol. eod.
Fama in criminalibus an probet plenè, vel semiplenè, ibid. nu. 3. fol. eod.
Fama cum teste de visu an probet, ibi. nu. 4. f. eo.
Fama probari potest, matrem à filio fuisse percussam, q. 21. nu. 5. fol. 99.
Fama an sufficiat ad condemnandum, ibid. nume. 8. fol. eod.
Fama publica in statu Ecclesiastico plenè probat in quibusdam delictis, ibid. nu. 9. fol. eod.
Fama cum denunciatione sindici facit indicium ad torturam, ibid. nu. 10. fol. eod.
Fama bona quando præualeat malè, vel ècōtra, ibid. nu. 12. fol. eod.
Fama cum adminiculis in his, quæ difficilis sunt probationis, plenè probant, q. 63. nu. 8. f. 201.
Fama sola sufficit si est difficillima probatio, ibidem, nu. 9. fol. eod.
Fama bona quid operetur, q. 60. nu. 86. fol. 196.
Fama bona in genere an præferatur malæ in specie, ibid. nu. 87. fol. eod.
Fama mala quando iungatur cum alia specie probationis, ibid. nu. 90. fol. 196
Fama mala debet probari in specie, ibid. num. 91 fol. eod.
Fama sola sufficit in causa pacis ruptæ, q. 47. nu. 77. fol. 160.
Et contumacia in statu Ecclesiastico, ibidē, nume. 28. fol. eod.
Famæ malæ indicium quomodo tollatur, q. 60. nume. 89. fol. 196.
Familia volente aliquem inspicere, an portet arma, si is resistat an pœnam incurrat, q. 82. nume. 60. fol. 245.
Familia potest torqueri cū agitur de indicijs mariti contra vxorem, vel è contra, q. 64. nu. 20 fol. 203.
Familia officialis an possit impunè resistentem offendere, q. 29. nu. 1. & 5. fol. 119
Familia officialis debet portare insignia iuxta solitum Regiminis, ibid. nu. 2. fol. eod.
Familiares q dicātur, remiss. q. 35. nu. 19. f. 130.
Famuli clericorum, & episcoporum an gaudeāt priuilegio fori, q. 36. nu. 3. fol. 132
Famulis Curiæ asserentibus se inuenisse aliquē cum armis an credatur, q. 82 nu. 61. f. 245.
Et an ex ea relatione possit veniri ad condemnationem, q. 82. nu. eod. fol. eod.
Et quid si repertus cum armis aufugerit in domum, an possit extrahi, ibid. nu. 62. fol. eod.
Famulus, vel nuncius non restituens pecuniā Titio, cui deferendā dominus tradiderat, an furtum committat, remiss. §. furtū, nu. 4. fol. 31.
Famulus aufugiens, an censeatur conuictus de furto, q. 66. nu. 7. fol. 212
Famulus an præsumatur deliquisse de consensu domini, q. 86. nu. 7. fol. 255.
Et quando obliget suū dominū, ibid. nu. 8. f. eod.
Et an exhibendo famulum dominus liberetur, ibi. nu. 9. fol. 255.
Famulus exterus stās ad seruitia alicuius an dicatur habitator illius loci, q. 39. nu. 9. f. 140.

Famulus Iudicis delegati, si delinquat, per quem puniatur, q.38.nu.88. fol.139.
Famulus fugiens à domino, an præsumatur res amissas subtraxisse, §.furtum, nu.5. fol.29.
Farinat. lapsus, q.21.num.99.fol.103. & q.60. nu.111. fol.198.
Farinac. impugnatur, q.59.nu.43.fol.188.q.64 nu.35.fol.294.& q.94.nu.66. fol.273.
Farinat. error q.59.nu.43. fol.188.
Felynus impugnatur q.98.nu.6. fol.278.
Feriæ vnde dictæ, q.97.nu.9. fol.278.
Fætus præsumitur animatus, ideò reus tenetur probare negatiuam, q.68.nu.9 fol.216.
Feudum confiscatum an applicetur Domino, vel Principi, q.78.nu.134. fol.238.
Et quid de bonis confiscatis ob crimen hæresis, ibid.nu.135. fol.eod.
Et quid ob crimen læsæ Maiestatis, ibi.nu.136. fol.eod.
Fœmina habilitata per statutum non facit indicium ad torturam, q.21.nu.19. fol.99.
Et quid in statu Ecclesiastico, ibid.nu.20. f.eo.
Fideiubens pro vulnerante an teneatur morte secuta, q.46.nu.98. fol.157.
Fideiubẽs de non offendẽdo an possit cõdemnari ex cõtumacia principalis, q.47.nu.26. f.160.
Fideiubens pro accusatore de reficiendis expensis in casu succumbentiæ, an teneatur si causa fiat deserta, q.18.nu.1. fol.95.
Fideicommissum factum in casu, quo hæres committat delictum, an dicatur factum in fraudem fisci, q.78.nu.38. fol.234.
Et quid in crimine læsæ Maiestatis, ibid.nu.39 fol.eod.
Et quid de legitima, ibid.nu.40. fol.eod.
Fideiussio non valet, nisi præstetur officiali, vel Notario, q.46.nu.75. fol.157.
Fideiussio de repræsentando coram vno Iudice, an transeat ad successorem, ibid.nu.78. f.eod.
Et an in causa appellationis, ibid.nu.79. f.eod.
Fideiussio coram Iudice incompetenti est nulla, q.46.nu.80. fol.157
Fideiussio simpliciter iuxta solitum scripta censetur habere oĩa requisita, ibid.nu.82. f.eod.
Fideiussio probat etiam sinè scriptura, ibid. nume.83. fol.eod.
Fideiussio est strictissimè interpretanda, ibidem, nu.84. fol.eod.
Fideiussio facta penès acta fauore fisci, an valeat, q.46.nu.87. fol.157
Fideiussio de repræsentando si non sit scripta nõ obligat vltra duos menses, ibid.nu.88. fol.eod.
Fideiussio de præsentando quando transeat ad hæredes, ibid.nu.91. fol.eod.
Fideiussio de soluendo iudicatum an expiret absoluto reo in prima instãtia, ibid.nu.92. f.eod.
Fideiussio de iudicio sisti quomodo sit capienda, q.46.nu.93. fol.157.
Et an expiret lata sententia, ibid.nu.94. f.eod.
Et an perempta instantia, ibid.nu.95. fol.eod.
Et quid si adest clausula toties quoties, ibidem, nu.96. fol.eod.
Fideiussio præstita oretenùs durat duobus mensibus in scriptis perpetuò, q.95.nu 3. fol.275.
Fideiussio de iudicio sisti, toties quoties finitur perempta instantia, q.51.nu.28. fol.170.
Fideiussionis indemnitas venit in eodem officio per modum sequelæ, q.95.nu.5. fol.eod.
Fideiussio de præsentando ad certum diem non tenetur nisi fuerit monitus, q.46.nu.51. f.55
Et dies quando interpellet pro homine, ibidem, nu.52. fol.eod.
Fideiussor de præsentando infra octo dies, si non fuerit requisitus, an teneatur ampliùs, ibidẽ, nu.54. fol.eod.
Fideiussor primus an liberetur per dationẽ secũdi, q.46.nu.68. fol.156.
Fideiussor de tuto carcere, vel de repræsentando admittitur ad cessionem bonorum, q.95.nume.15. fol.275.
Sed meliùs est pro bono publico contrarium decernere, ibid.nu.eod. fol.eod.
Fideiussor de tuto carcere an liberetur ex prorogatione loci, q.46.nu.69. fol.156.
Fideiussor, vt supra si sit præsens, & videat locũ mutari à Curia, an liberetur, ibid.nu.71. f.eo.
Fideiussor an obligetur non obligato principali, ibid.nu.73. fol.eod.
Fideiussor de præsentando, si non præsentat tenetur ad pœnam promissam, q.46.nu.81. f.157.
Et si fuit in dolo punitur extra ordinem, ibidẽ, nu.eod. fol.eod.
Fideiussor an possit se obligare ad pœnam corporalem, ibid.nu.89. fol.eod.
Fideiussor de præsentando an teneatur post sententiam, ibid.nu.97. fol.eod.
Fideiussor an liberetur si procurauerit banniri suum principalem, q.46.nu.99. fol.157.
Fideiussor non tenetur præsentare bannitũ etiã cum saluoconducto, ibid.nu.100. fol.eod.
Et quid si principalis fiat clericus, ibid.nu.101. fol.eod.
Et quid si denuo delinquat, ibid.nu.102. f.eod.
Fideiussor non tenetur præsentare reũ alio Tribunali, quàm eo, quo fuit facta obligatio, q.46 nu.103. fol.158
Et quid si reus fuerit captus, & postea aufugit, ibid.nu.104. fol.eod.
Et quid si iudex fuit in causa nè reus præsentaret, ibid.nu.105. fol.eod.
Fideiussor desistendo in criminalibus non potest suscipere defensiones rei, sed solùm petere inducias

ducias ad præsentandũ,q.46.nu.107. f.eod.
Fideiussor non præsentans reum vltra pœnã debitam fisco,an teneatur etiam parti ad interesse,ibid.nu.109. fol.eod.
Et l.sancimus,C.de fideiuss. an procedat in promissione iurata,ibid.nu.108. fol.eod.
Fideiussor potest se defendere non obstante contumacia principalis,q.47.nu.30. fol.160.
Fideiussor an possit allegare nouam causam,ibidem,nu.55. fol.162
Fideiussor de reficiendis expensis in casu succumbentiæ non tenetur ad expensas, ad quas fuit accusator condemnatus ob peremptionem instantiæ,q.62.nu.9. fol.199.
Fideiussor de repræsentando, si poenam soluerit, ob non repræsentationem potest solutum repetere à fisco,qui reo principali successit,q.95.nu.1. fol.275.
Fideiussor liberatur confiscatis bonis principalis,ibid.nu.28. fol.eod.
Fideiussor soluens non obstãte appellatione interposita per principalem, debet conseruari indẽnis,si appellatione nesciuerit,ibid.nu.6.f.eod.
Fideiussor clericus de iudicatum soluendo coram laico,coram quo Iudice sit conueniendus,ibid.nu.7. fol.eod.
Fideiussor debitoris,cuius bona fuerunt confiscata,non per hoc erit liberatus, quæst.78.nume.156. fol.239.
Fideiussor accusatoris de expensis in casu succũbentiæ pro desertione causæ non tenetur,q.18 nu.1. fol.95.
Fideiussor de tuto carcere an teneatur ad pœnã, si indebitè carceratus aufugerit,quæst.21.nume.98. fol.103
Fideiussor,quòd carceratus non aufugeret,tenetur ad pœnam, licet custodis culpa aufugerit, ibid.nu.102 fol.eod.
Fideiussor carcerati de non discedendo,an teneatur ad poenam si custos dissimulata licentia iudicis eum ad discedendum induxerit, ibid.num.103. fol.eod.
Fideiussor carcerati de nõ discedendo ob aliquã iustam causam an teneatur ad pœnam recurrẽte carcerato ad supiorẽ,ibid.nu.109. f.eod.
Et quid si recurrit ad amicum superioris,& qd si adest clausula de non discedendo, etiam nõ recurrendi ad superiores,q.21.nu.eod.f.103.
Et an eo casu sit puniendus carceratus alia poena,ibid.nu.110. fol.eod.
Fideiussore non existente soluendo,cuius sit periculum q.46.nu.37. fol.154.
Fideiussores de repræsentãdo non habent beneficium excussionis,q.46.nu.43. fol.155
Fideiussores non possunt se excusari etiam,quòd reus repræsentandus veniret capitaliter puniendus,ibid.nu.65. fol.156
Limita si per superiorem esset comminata mors reo,& ille aufugit,ibid.nu.66. fol.eod.
Amplia etiam si promisisset, non obstante quacumq; causa etiam de nouo superueniente, ibidem,nu.67. fol.eod.
Fideiussores duo debent dari pro quolibet inquisito in Regno Neap.q.46.nu.85. fol.157
Fideiussores in Regno Neap.tenentur insolidum, licèt non fuerit dictum in promissione, ibidẽ, nu.86. fol.eod.
Fideiussores rei qui pro pace seruanda fideiusserunt,præferuntur fisco in fructibus bonorum subiectorum fideicommisso,q.78.nu.37.f.234
Idem in fideiussoribus de repræsentando, ibidẽ, nu.eod. fol.eod.
Fides tacita quando dicatur accommodari,q.79 nu.3. fol.240
Filiæ condemnata de crimine læsæ Maiestatis,legitima quanta sit quæst.78.nu.130. fol.238.
Filiæ exulatæ, à statuto, an debeant paci interuenire quæst.58.nu.62. fol.184.
Filij appellatione,an veniat nepos quæst.86.nume.30. fol.256.
Et an in legitima imputentur bona extra territorium, ibid.nu.31. fol.eod.
Filij positi in conditione quando faciant deficere conditionem ad fauorem ipsorum,vel fisci,remissiuè quæst.78.nu.36. fol.233.
Filij bonis publicatis an reseruetur aliquid patri, ibid.nu.123. fol.238.
Et quid in crimine læsæ Maiestatis,ibidem, nume.124. fol.eod.
Et quid de filiabus,ibid.nu.125. fol.eod.
Filij culpa parentum in duodecim casibus puniũtur,remiss.q.86.nu.18. fol.256
Filij banniti alimenta non debentur fisco, q.78. nu.109. fol.237.
Filij nondum nati,nec concepti tempore pacis an comprehendantur in pace,q.47.nu.41. f.161
Filij quando teneantur alere matrem amittentẽ dotem pp adulteriũ,§.adulteriũ,nu.102.fol.7
Filijs reseruata portio debetur viuente patre, quæst.78.nu.128. fol.238.
Filijs an reseruatur aliquid de bonis matris publicatis, ibid.nu.131. fol.eod.
Filio bannito non debetur legitima, quæst.78.nume.127. fol.238.
Filio non licet verberare patrem eum percutientem,q.56.nu.3. fol.178
Filio licet corrigere famulum patris præsente patre, ibid.nu.6. fol.eod.
Filius adulterans vxorem patris, amittit etiam priuilegium filiationis,§.adulteriũ,nu.66. f.6
Filius parãs venenũ patri,quod dare non potuit tenetur parricidij,§.homicidiũ,nu.33.fol.44.

Filius patrem, & libertus patronum in adulterio deprehensos non possunt occidere, ibidem, nume.182. fol.51
Filius homicida potest exhæredari, quæst.78.nume.111. fol.237
Filius, & seruus accommodantes tacitam fidem excusantur, q.79.nu.6 fol.240.
Filius institutus hæres ab eo, qui à patre instituti fuit occisus, non tenetur vindicare necem defuncti cōtra ꝓpriū patrē, ibid.nu.17.f.241
Filiusfam. an contrahat matrimonium sine consensu patris, q.82.nu.44. fol.245.
Et an possint emitti denunciationes, ne pater sciens tale matrimonium, illud impediat, ibid. nu.45. fol.eod.
Filiusfam. Iudex per imperitiam malè iudicans, non tenetur vltra peculium, q.83.nu.4.f.248
Et quid si tempore syndicatus sit effectus sui iuris, ibid.nu.6. fol.eod.
Et quid si tempore syndicatus peculium decreuit, nu.5. fol.eod.
Filius quando priuetur feudo propter delictum patris, remiss.q.86.nu.2. fol.255
Filius non reuelans delictū cōmittendum contra patrē, tenetur vt parricida, q.87.nu.2.f.257
Idem in alijs descendētibus, ibid.nu.eod. f.eod.
Et qua pœna, remiss.ibid.nu.eod. fol.eod.
Filius negocians nomine patris totum lucrum acquirit patri, q.78.nu.54. fol.234.
Filius homicida potest exhæredari, ibidem, nume.111. fol.237.
Filius non potest cogi accipere legitimam in pecunia, nec in re viliori, q.78.nu.122. fol.238
Filius exclusus ab hæreditate ob aliquod detrimentum, est etiam exclusus à legitima, ibidē, nu.126. fol.eod.
Filius potest accusare patrem de læsa Maiestate, absq; ingratitudinis nota, §. læsæ Maiestatis, nu.25. fol.69.
Filius iniuriā inferēs patri, matri, auo, vel auiæ moderato eorum arbitrio punitur, §. parricidium, nu.11. fol.71
Filius non ratificans pacem factam, non dicitur proditor, q.58.nu.34. fol.182
Filius exhæredatus an faciat pacē de morte patris, ibid.nu.56. fol.184
Filius an mitius puniatur, si offeratur à patre, q.60.nu.100. fol.197.
Et quid è contra, ibid.nu.eod. fol.eod.
Fisco repudiante quis succedat, quæst.78.nume.155. fol.239.
Fiscus an succedat in bonis occisi stante alio in pari gradu cum interfectore, §. homicidium, nu.57. fol.45.
Fiscus excluditur stante statuto, homicidam non posse succedere occiso, ibid. nu.62. fol.eod.
Et quando homicida succedat interfecto, & fiscus auferat, vt indigno, remissiuè, ibidem, nume.63. fol.eod.
Et quid si interficiat bannitum, vel vxorē adulteram, remiss.ibid.nu. eod. fol.eod.
Fiscus quando auferat rem ab indigno, quæst.39 nu.1. fol. 240
Fiscus vendicat relictum incapaci, si consanguinei erant negligentes in capiendo dictum relictum, ibid.nu.11. fol.eod.
Item si consanguinei renunciauerint, ibidem, nu.12. fol.241.
Fiscus non appellat, q.94.nu.24.& infra.f.270
Fiscus in statu Ecclesiastico non prosequitur appellationē, vbi adest instigator, nisi data cautione per instigatorem de reficiendis expensis primæ, & secundæ instantiæ in casu succumbentiæ, ibid. nu.25. fol.eod.
Fiscus est subditorum calamitas, q.3.nu.4.f.85.
Fiscus pro euidenti calumnia condemnatur in expensis in controuersia criminali, q.10.nume.9. fol.90.
Fiscus est vbiq; præsens, q.10.nu.10. fol.eod.
Et an ei prosit confessio procuratore fiscali absente, ibid.nu.11. fol.eod.
Fiscus an restituatur in criminalibus, q.44.nume.24. fol.145.
Fiscus in obtinenda restitutione vtitur iure minoris, ibid.nu.31. fol.eod.
Fiscus est successor illius, qui ad suimet fauorem est prohibitus alienare, si delinquat, q.78.nume.42. fol.234.
Quid si est prohibitus inter viuos, ibidem, nume.43. fol.eod.
Fiscus an detrahat trebellianicā, ibi.nu.44.f.eo.
Fiscus an possit opponere vxori exceptionem nō numeratæ dotis, q.78.nu.67. fol.235.
Fiscus an succedat in iuribus conditionalibus, ibid.nu.106. fol.237.
Et quid de substitutione facta post mortem instituti, ibid.nu.107. fol.eod.
Fiscus succedens alicui per confiscationem, pōt exigere dotem filiæ, soluto matrimonio vigore stipulationis factæ per patrem, quæst. 78. nume.108. fol.237.
Fiscus potest petere supplementum legitimæ, ibidem, nu.112. fol.eod.
Fiscus an succedat condemnato in omnibus iuribus ad extraneos hæredes transeuntibus, ibidem, nu.113. fol.eod.
Fiscus an succedat in ius adcrescendi, quæst.78.nume.116. fol.237.
Fiscus succedit in hæreditate patris in Regno Neapolitano, pro rata qua filius successisset, ibid.nu.118. fol.eod.
Et quòd pater in Regno prædicto nō molestetur pro

pro filijs delinquentibus, ibid.nu.119.fol.eod.
Fiscus succedit in nomine debitoris existente in alieno territorio, ibid.nu.139. fol.238
Fiscus non habet ius accrescendi, nec est propriè hæres, q.78.nu.146. fol.239
Fiscus non habetur per omnia loco hæredis, ibid. nu.154. fol.eod.
Fiscus non est necessarius successor, ibidem, nume.155. fol.eod.
Fiscus nō tenetur si succedat in quota bonorum, ibid.nu.eod. fol.eod.
Fiscus non potest dicere creditoribus, vt satisfaciant sibi de alijs bonis non confiscatis, q. 78. nu. 158. fol.239
Fiscus non tenetur ad debita contracta per confiscationem, ibid. nu.161. fol.eod.
Fiscus potest cogere Notarios ad exhibēdum instrumenta, ibid.nu163. fol.eod.
Fiscus non tenetur creditoribus condemnati in certa summa pecuniaria, ibid.nu. 164. f.eod.
Fiscus possessor rerum vacantiū an teneatur pro obligatione extra territorium, quæst. 78.nume.165. fol.240.
Et an ad expensas litis, ibid.nu.166. fol.eod.
Et an ad alimenta filiæ, ibid.nu.eod. fol.eod.
Et an ad legata, & fideicommissa, ibidem, nume.eod. fol.eod.
Fiscus conuenitur à creditoribus vti possessor, & ideò non tenetur vltra vires hæreditatis, q.78 nu.168. fol.240.
Fiscus in quæsitis post sententiam omnibus præfertur, ibid.nu.169. fol.eod.
Et in quibus bonis rei pro expensis factis, in eo capien.ibid.nu. 170. fol.eod.
Fiscū in dubio condemnandū esse, quomodo sit intelligendnm, remiss.ibid.nu.171. fol.240.
Fiscus an restituatur sub prætextu, quòd nūc habet notitiā delicti, q.51.nu.15. fol.169.
Fiscus pace fracta an agit ad pœnā nomine partis læsæ, absq; mandato, neq; etiam suo, si fisci noīe non fuerit acceptata, q.47.nu.38.f.160.
Fiscus non agit nisi obligatio sit facta sibi, vel alij suo nomine recepti, q.46.nu.76. fol.157.
Fiscus potest appellare à minoritate pœnæ, q.57. nu.26.fol.180.& q.94.nu.27. fol.271
Fiscus in Regno Neap.non appellat, quæst.57.nume.32. fol.271
Et quomodo ei succurratur, remissiuè, ibidem, nu.33. fol.eod.
Fiscus in criminalibus an restituatur, ibid.nume.33. fol.eod.
Et quid si sit lata sententia præuaricatione, vel collusione, ibid.nu.34. fol.eod.
Fiscus Episcopi an habeat bona, quando laicus cōmittit crimē Ecclesiasticū, q.90.nu.1.f.241
Fiscus potest diuidere rem sibi applicatam cum alio, et illi alij datur electio, q.80.nu.23.f.276
Et alienare rem communem inuito socio, etiam quòd minor pars sit ipsius fisci, ibid. fol.eod.
Fiscus concurrens cum aliquo in pignore potest alienare pignus, & anterioribus creditoribus satisfacere, & sibi residuum retinere, ibidem, fol.eod.
Fiscus potest alienare rem communem, & cum Ecclesia, ibid. fol.eod.
Etiam quòd sit diuidua, q.95.nu.eod. fol.276.
Non tamen quando habet solum vsumfructū, ibid. fol.eod.
Fiscus in alienatione rei communis debet prius interpellare consortes, ibid. fol.eod.
Fiscus non potest rem alienare habita fide de precio, & nō præcedentibus subhastationibus, ibidem. fol.eod.
Fiscus nō potest impedire quin soluatur pars pœnæ priuato, cui debetur, q 95.nu. 27.fol.276.
Flam.Chart.lapsus, q.2.nu.13. fol.85.
Flam.Chart.impugnatur, q.49.nu.35. fol.165 & q.94.nu.57. fol.272
Flam.Chart.error.ibid.nu.25. fol.165
Fodiens propè muros Ciuitatis quomodo puniatur, q.68.nu.71. fol.219.
Foller.error q.49.nu.43. fol.166
Foller.impugnatur, q.45.nu.23. fol.150
Forensis an teneatur ex delatione armorum, q.82.nu.76. fol.246.
Forensis quis dicatur remiss.ibid.nu.85. fol.eod.
Forensis non dicitur nobilis, q.60.nu.93. f.197.
Foriudicatus in Regno Neap. non appellat, nec admittitur ad probandum innocentiam, q.94 nu.8. fol.267.
Poterit tamen dicere de nullitate foriudicationis, ibid.nu.eod. fol.eod.
Forma libelli contra iudicem malè iudicantem, q.83.nu.10. fol.249
Fornicatio quomodo probetur, & præsumatur, remiss.§.fornicatio, nu.1. fol.28.
Fornicatio per vim cum meretrice est punibilis, ibid.nu.2. fol.28
Et in Regno Neap. vim inferens meretricibus capite punitur, ibid.nu.3. fol.eod.
Fornicationis pœna quæ sit, ibi.nu.4. fol.eod.
Forum quot modis quis sortiatur, q.39. num.11. fol.140.& supra q.35.nu.4. fol.130.
Forum ratione delicti quomodo competat, remissiuè, q.38. fol.136
Forum competit ratione delicti etiam, quòd delinquens ex priuilegio non possit renunciare pro delictis, nisi coram vno Iudice, ibidem, nume.3. fol.eod.
Frater fideicommissarius sub conditione mortis amittit fideicommissum si fratrem occidat, §. homicidium, nu.51. fol.45

Frater admittitur ad probandum innocentiam fratris,q.24.nu.132. fol.113.
Frater cogitur testificari contra fratrem in maioribus criminibus,& in defectum aliarū probationum,q.24.nu.136. fol.113.
Fraus,dolus,machinatio, & calliditas quid sint, q.84.nu.6. fol.251
Fraus præsumitur secuto delicto incontinēti post alienationem,q.78.nu.98. fol.236
Fraus ludi à quibus probari poßit, §.ludus, nume.14. fol.70.
Fraus quomodo probetur,q.78.nu.92. fol.236
Fuga an probet contra delinquentem, quæst. 21. nu 63. fol.102
Et in famulo debet probari fuga,& amißio rei, ibid.nu.64. fol.eod.
Fuga quomodo faciat indicium ad torturam, remiß.ibid.nu.65. fol.eod.
Fuga Notarij an praiudicet parti, quando accusatur de falso,q.21.nu.66. fol.102
Fuga non præsumitur in viro integerrimo,ibidē, nu.67. fol.eod.
Et qualiter tollatur suspitio fuga, remiß. ibidē, nu.68. fol.eod.
Fuga delinquentis an faciat indicium ad torturam,ibid.nu.69. fol.eod.
Et quid in præparante eam, vel attentante, q. 21.nu.70. fol.102.
Et quid si fuga aliqua probabili causa coloratur, ibid.nu.71. fol.eod.
Fuga officialis est crimen læsæ Maiestatis, ibidē, nu.72. fol.eod.
Fuga post formatā inquisitionē facit maximū indicium alijs concurrentibus,ibid.nu.73. f.eod.
Fuga post purgatā suspitionem per torturam non præsumitur ob timorē iudicij,ibid.nu.74. f.eo.
Fuga ī criminalibus facit indiciū,ibi.n.96. f.103
Fuga officialis quam probationem inducat, remiß.ibid.nu.108. fol.103
Fugæ præparatio idem operatur,quod, & fuga ipsa,q.21. fol.102
Fugæ indicium tollitur per spontaneam comparitionem etiam præcedente citatione,ibidem,nume.79. fol.eod.
Fugere nō dicitur,recurrens ad locum,vbi est caput iustitiæ,q.21.nu.78. fol.102
Fugere nō dicitur,qui vadit ad superiores,q.34. nu.37. fol.129.
Fugiens à manibus executorum an faciat inditium ad torturam,q.21.nu.76. fol.102.
Fugiens ex iusta causa arbitrio iudicis non facit indicium,ibid.nu.75. fol.eod.
Fugiens à carceribus an habeatur pro confeßo, remiß.ibid.nu.80. fol.eod.
Et quomodo cognoscatur animus non reuertēdi, remiß.ibid.nu.8. fol.eod.
Et quid de fugiente à palatio officialis,q.21.nume.82. fol.102
Et quid de torto iniustè,ibid.nu.83. fol eod.
Et an sit citandus,ibid.nu.84. fol.eod.
Fugiens è domo iudicis,vel de palatio, aut domo, seu Ciuitate loco carceris aßignatis, an teneatur pœna frangentis carcerem, ibidem, nume.89. fol.eod.
Fugiēs è thalamo,in quo erat sequestratus,habetur pro confeßo,q.21.nu.93. fol.102
Fugiens è carceribus,si statim reuertatur,ēt citatus, tollit omne indicium ibid.nu.94 fol.eod.
Fugiens absq; fractione carceris an habeatur pro confeßo,ibid.nu.95. fol.eod.
Fugiens à carceribus,si breui reuertatur,qua pœna sit mulctandus,remiß.q.21.nu.104. f.103.
Et an teneatur ad pœnam conuentionalem, ibidem,nu.105. fol.eod.
Fugiens à carcere quomodo excusetur, remiß.q. 68.nu.15. fol.216
Fugientes à carceribus,vel de palatio, quibus pœnis sint plectendi, si innocentes detegant, remiß.q.21.nu.85. fol.102
Fugientes à carceribus sine violentia, puniuntur arbitrio iudicis,ibid.nu.101. fol.103.
Fumi vēditor quis sit,& quomodo puniatur,q.73 nu.14. fol.226.
Fur debet puniri, licet persona sit incognita, cui furatus est,§.furtum,nu.10. fol.31
Fur non debet relaxari,nisi restituta re furto subtracta,vel soluta,§.furtum,nu.31. fol.32
Etiam si ciuiliter actum non fuerit ad furti restitutionem, vel iudex procederet per inquisitionem,ibid.nu.eod. fol.eod.
Et iudex tenebitur,si per negligentiam non fecerit restituere,ibid.nu.32. fol.eod.
Et quid in diffamatoribus,ibid.nu.33. fol.eod.
Et fur debet condemnari ad restitutionē, quàmuis nihil fuerit petitū, vel aliter, quā deceat, §.furtum,nu.34. fol.32.
Et est condemnandus in eodem iudicio,instātia, & sententia, licèt damnaretur ad mortem, alias iudex teneretur de suo,ibid.nu.35. f.eod.
Et bona furis sunt tacitè hypothecata pro restitutione aduersus hæredes, & alios poßeßores, ibid.nu.36. fol.eod.
Fur nocturnus cum armis agrediens,laqueo suspēditur, ibid.nu.45.§.furtum,nu.45. fol.32.
Fur inquisitus, quòd mille, & vltra subtraxerit de tasca,& condemnatus ad pœnam,& restitutionem,non potest amplius ex eadem sententia puniri, nce pars petere nisi mille; licèt reuera bismille fuißent in tasca, ibid.nu.48. fol.32.
Fur in foro conscientiæ quid teneatur restituere remißiuè,§.furtum,nu.71. fol.34.
Et re extincta sine eius culpa an teneatur ad esti-

æstimationem,ibid.nu.eod. fol.eod.
Et ad expensas, quas furtum passus fuit in requirenda re,ibid.nu.72. fol.eod.
Fur repertus in flagranti potest sine sententia fustigari,ibid.nu.74. fol.eod.
Fur an excusetur à pœna furti,si probet suum esse debitorem, cui furatus est,§.furtum,fol.34.
Fur an excusetur à pœna furti,si Dominus protestetur de ipsius volūtate rem fuisse sublatam, ibid.nu.82. fol.35
Fur pro leui furto quādoq; torquetur ad pœnā,& pro pluribus minimis suspēditur,ibid.nu.88.f.eo.
Et punitus leuiter tamquàm pro leui furto non punietur vlterius, licèt postea furtum fuisse magnum appareat,ibid.nu.89. fol.eod.
Fur in quibus casibus excusetur à pœna furti, remiss.ibid.nu.99. fol.eod.
Fur non excusatur licèt ex eius furto, aliquod reip.bonum accidat,§.furtum,nu.103. fol.36.
Fur nocturnus potest vulnerari, etiam absq; periculo amittendi bona,ibid.nu.163. fol.50
Fur nocturnus an possit impunè vulnerari, & occidi pro defensione rei minimæ,aut vilis,ibidē, nu.164. fol.50.
Et quid si iam exiuerat à domo fugiens cum re minima,ibid.nu.165. fol.eod.
Fur,& adulter quando dicatur pacem frangere, q.47.nu.65. fol.162.
Fur non dicitur pacem rumpere,ibid. fol.eod.
Fur committens furtum cum scalis ad domū alienam,quomodo puniatur,q.68.nu.12. fol.216
Fur non debet relaxari nisi restituta re furtiua, licèt ciuiliter pro ea actum nō fuerit,& iudex procedat ex inquisitione,q.2.nu.7. fol.84.
Fur deprehensus in flagranti potest sine sententia fustigari,q.8.nu.13. fol.89.
Et quid in furibus vuarum,ibid.nu.14. fol.eod.
Fur non tenetur se reuelare,q.27.nu.7. fol.117
Fur potest vbiq; capi,puniri,& conueniri,vt rem reddat,q.38.nu.39. fol.137
Fur non valens reddere rem furatam,vendundatur,ibid.nu.40. fol.eod.
Fur rapiens cum armis in vno loco,& in alio cum re captus, an vtrobiq; puniatur, remiss.ibidē, nu.43. fol.eod.
Fur transiens cum furto per aliquem locum, pōt ibi puniri,licet non resideat per diem, ibidem, nu.45. fol.138
Et quid seruetur in Catalonia,ibid.nu.47.f.eo.
Furans Domino sciente,præsente,& non contradicēte,an teneatur furti,§.furtū,nu.80.f.34.
Et quid in filio,vel alia persona coniuncta,ibid. nu.eod. fol.35.
Furans quod sibi debetur,an sit tutus in conscientia,& factis monitionibus teneatur reuelare, aut restituere,ibid.nu.87. fol.eod.
Et quid de scientibus illum accepisse,ibidem,nume.eod. fol.eod.
Furatam rem acquirens ea perempta ad illius pretium tenetur,§.furtum,nu.131. fol.37.
Furari non licèt Domino rem suam ab alio occupatam,ibid.nu.79. fol.35.
Furari propter necessitatem an sit licitum, ibid. nu.97. fol.25.
Et quomodo quis dicatur esse in extrema necessitate,remittitur arbitrio iudicis,ibi.nu.98.f.eo.
Furari an liceat domino rē suam, vel propria authoritate capere ibid.nu.127. fol.37.
Furca est pœna ignominiosa in Italia,sed in Frācia secus,ibid.nu.68. fol.34.
Furca suspenduntur pro homicidio ignobiles in Italia,nobiles vero capite truncatur, ibidem, nu.69. fol.34.
Furca quando quis suspendatur remiss.quæst.60. num.96. fol.197.
Furcis nobiles non suspenduntur, nisi concurrat enormitas delicti,§.furtum,nu.68. fol.38
Et quid in crimine furti,ibid.nu.eod. fol.eod.
Furcarum pœna an sit maior amputatione capitis,quæst.99.nu.15. fol.280.
Furem diurnū ex interuallo occidens,eo quod iuris remedio recuperare non potuit, mitius punitur, §.furtum,nu.166. fol.50
Fures ex generali consuetudine pro tribus furtis suspenduntur laqueo,ibid.nu.27. fol.32.
Fures,& malefici omni cum sæuitia sunt puniendi,ibid.nu.58. fol.33.
Fures domestici qui dicantur,& quæ sint necessaria,vt domestici appellentur, §.furtum, nume.84. fol.35
Et familiaris vnam rem hodie furans, & cras alteram,licèt viles,punitur tanquam de magno furto,ibid.nu.85. fol.eod.
Fures in quibus casibus excusentur,& pœnā mortis euitent,ibid.nu.102. fol.eod.
Fures qua actione possint agere pro recuperatione rei ab eis furto subtractæ contra alium furem eandem rem subripientem,§.furtum, nume.125. fol.36.
Furibundus si post delictum fiat sanus, an possit puniri,q.60.nu.33. fol.194
Foriosus semel, semper talis præsumitur, quæst. 60.nu.31. fol.eod.
Furiosus an possit extraordinariè puniri, ibidē, num.34. fol.eod.
Furiosus sponte effectus non excusatur, ibidem, num.32. fol.eod.
Furis confessio quandoq; sibi non præiudicat, §. furtum,nu.26. fol.32.
Furis appellatione venit deflorans virginem,q̄st. 83.nu.44. fol.250.
Furor quomodo pbetur remiss.q.60.nu.30.f.194

Furor

Furta non sunt inuestigāda per auguria, vel magica documenta, aut superstitiones, §. furtum, nu. 14. fol. 31.
Et an possit imponi ædictum de furtiuis rebus indicandis, remiss. ibid. nu. 15. fol. eod.
Et ille tenetur rem furtiuā exhibere, penes quē reperitur, ibid. nu. 16. fol. eod.
Et an dominus domus in qua fuit reperta res furtiua dicatur in culpa, & furti conscius, remiss. ibid. nu. 17. fol. eod.
Et an credatur vnico testi ibi fuisse repertam, remiss. §. furtum, nu. eod. fol. 31.
Et an dominus domus possit torqueri, & condemnari, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an Aduocatus consulens furem, ac retinēs penes se rem furtiuam, teneatur propalare furtum, vel reum, remiss. ibid. nu. 18. fol. eod.
Furta tria licet leuia pœnam mortis merentur, §. furtum, nu. 29. fol. 32
Furta sequentia an aggrauent præcedentia, vel ècontra, §. furtum, nu. 56. fol. 33
Furta de quibus non potest cognosci cursu temporis, vel diuersitate loci aggrauant, etiam stāte statuto de huiusmodi delictis nō posse fieri processum, ibi. nu. 62. fol. eod.
Furta, de quibus secuta fuit absolutio, aut alius index cognoscere non potest, numquid aggrauent vltimum furtum, §. furtum, nu. 63. f. 34.
Et quid si pro eis pœnam soluisset, ibidem, nume. 64. fol. eod.
Et quid si extarent statuta, quòd de talibus delictis ante tempus, vel alio loco commissis non possit fieri processus, ibid. nu. 65. fol. eod.
Furti perquisitio domino concedenda est, §. furtum, nu. 12. fol. 31.
Furti pœna quæ sit, & quæ olim apud Græcos, & alios, remiss. ibid. nu. 24. fol. eod.
Et quæ in Regno Neap. ibid. nu. 25. fol. eod.
Furti pœna punitur capiens bona in mare proiecta tempore tempestatis, vel cadentia à rheda, seu curru, §. furtum, nu. 40. fol. 32.
Furti causam dans aperiendo, vel frangendo ianuam domus in qua furtum factum fuit, an teneatur furti, ibid. nu. 41. fol. eod.
Furti pœna tenentur vicini receptātes furto subtracta à filijs, vxore, marito, vel patre, §. furtum, nu. 81. fol. 35.
Furti an teneatur commodatarius, si equo absque domini voluntate ad longius iter vtatur, ibid. nu. 92. fol. eod.
Furti pœna an teneatur famulus, vel creditor subtrahendo quantum sibi debetur, ibidem, nume. 86. fol. eod.
Furti tenetur arbores incidens, & exportās, ibidem, nu. 92. fol. eod.
Et quid de incidente arborem, & exinde fauos melis extrahente, ibid. nu. 93. fol. eod.
Furti actio an detur pro re minima, §. furtū, nume. 96. fol. 35.
Et an pro gallina, ibid. nu. eod. fol. eod.
Furti tenetur pignori res alienas scienter accipiens, §. furtum, nu. 114. fol. 36.
Et quid in iudæis ibid. nu. eod. fol. eod.
Furti actione an teneatur insolutum accipiens res furtim subtractas, ibid. nu. 116. fol. eod.
Furti tenetur emens, scienter à filiofam. rem subtractam patri, §. furtum, nu. 119. fol. 36.
Furtiua res ad furem reuersa ex deposito, vel cōmodato, cui sit restituenda concurrentibus domino, & depositario, §. furtum, nu. 124. f. 36.
Furtiuam rem emens an teneatur eam domino, sine precio restituere, ibid nu. 104. fol. eod.
Et petens eam sibi restitui, debet probare furto subtractam fuisse, ibid. nu. 105. fol. eod.
Et quid si solutum fuerit precium illi, penes quē erat res furtiua, §. furtum, nu. 106. fol. 36
Et res etiam sine furto in alium translata, an sine precio sit restituenda, ibid. nu. eod. fol. eod.
Furtiuam rē iudæi scienter ementes furtum committunt, ibid. nu. 115. fol. eod.
Et dominus, si soluisset precium, recuperat, ibid. nu. eod. fol. eod.
Furtiuam rem emens extraordinariè punitur, §. furtum, nu. 117. fol. 36.
Et an contra eum possit agi actione furti ad rē persequendam, ibid. nu. 118. fol. eod.
Furtiuam rem bona fide emens, eamq; postea reuendens, non tenetur domino pretium restituere, §. furtum, nu. 128. fol. 37
Furtiuam rem acquirens, an præsumatur esse in bona fide ab alio, quā à fure, ibid. nu. 130. f. eo.
Furtiuas res emptas an iudæi nō refecto ptio debeant restituere, §. furtū, nu. 112. fol. 36.
Furtiuū equum emens à Zingaro, ad quid teneatur, remiss. ibid. nu. 111. fol. eod.
Furtiuæ rei dominus nō repetit pretium emptori bonæ fidei restitutum, ibid. nu. 113. fol. eod.
Furtiuæ rei preciū publicè, & bona fide emptæ in mercato, vel nundinis, non debet restitui, etiā si extaret statutum, quòd res furto subtracta publicè, & bona fide empta vindicari non possit, §. furtum, nu. 126. fol. 37.
Furto rē subtractā an tertius possit auferre à fure in flagrāti reperto, §. furtū, nu. 73. fol. 34.
Furto equū subtractū emens à transeunte, amittit pretium, ibid. nu. 107. fol. 36
Et qualiter probetur fuisse subtractum, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an ille, cui fuit sublatus possit à fure propria authoritate recuperare, §. furtū, nu. 108. f. 36
Et an debeat præsentare iudici, & expensas restituere, ibid. nu. 109. fol. eod.

Furto subtracta bona Ecclesiæ, auocātur sine pre cij restitutione, ibid. nu. 129. fol. 37
Furtum de iure canonico sumitur pro omni vsur patione, §. furtum, nu. 1. fol. 31
Furtum in foro poli sola volūtate contrahitur; se cus in foro fori, ibid. nu. 2. fol. eod.
Et in re ppria, cū creditur aliena, ibid. n. eo. f. eo.
Furtū in re cōi committitur, ibid, nu. 3. fol. eod.
Et quid in socio negociante pecuniam cōmunē, §. furtum, nu. eod. fol. 31.
Furtum committitur cum rei amotione, & cōtra ctatione, ibid. nu. 6. fol. eod.
Furtū, vel rapinā non cōmittit, qui per vim, metumuè, aliquid consequitur, ibid. nu. 7. fol. eod.
Furtum manifestum, & fur manifestus quis dicatur. §. furtum, nu. 11. fol. 31.
Furtū fecisse præsumūtur vicini cōuersantes, & familiares malæ famæ, ibid. nu. 13. fol. eod.
Et contra quos præsumatur de furto, remiss. ibidem, nu. eod. fol. eod.
Furtū an psumatur ab eo cōmissū, penès quē res furtiua fuit reperta, remiss. ibid. nu. 19. f. eod.
Et an teneatur docere à quo rē habuerit, remissiuè, §. furtum, nu. eod. fol. 31.
Furtum quādo dicatur delictum atrox, vel enorme, ibid. nu. 20. fol. eod.
Et an comprehendatur sub statuto loquente de robaria, ibid. nu. 21. fol. eod.
Furtum an dicatur egregiū, vel enorme, remittitur arbitrio iudicis, ibid. nu. 22. fol. eod.
Furtum licet modicum dicitur enorme, si ex eo tumultus subsequatur, ibid. nu. 23. fol. eod.
Furtum magnū an pœna mortis vindicetur, §. furtum, nu. 42. fol. 32.
Et quid si statutum tria furta requireret, ibidē, nu. eod. fol. eod.
Et quæ sint necessaria, vt dicatur furtum magnū, vel egregium, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an sit furtum magnum, remittitur arbitrio Iudicis, ibid. nu. 43. fol. eod.
Furtum quibus circunstantijs aggrauetur, §. furtum, nu. 44. fol. 32
Furtū vnicum quibus casibus pœna capitis plectatur, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Furtum quando dicatur vnicum, remiss. ibidem, nu. 46. fol. eod.
Furtum dicitur vnicum, etiam si plura commissa fuerint vna die, vel nocte in vna domo, vel pluribus, §. furtum, nu. 66. fol. 34.
Et quid si fur confiteatur se plura furta fecisse in eodem loco diuersis tamen temporibus, vel cum temporis interuallo, ibid. nu. 67. fol. eod.
Furtum quomodo constare dicatur, ibidem, nume. 76. fol. eod.
Furtum per testes probari potest, ēt statuto probationes testium reijciente, ibid. nu. 77. fol. eod.
Furtum cōmittens in domo amici, an excusetur, si dicat fecisse ioco, §. furtum, nu. 83. fol. 35.
Furtum committit colūbas alieni columbarij ēt in suo capiens, vel occidens, ibid. nu. 91. f. eod.
Furtum non committit accipiens fructus ex fundo suo, in quem alius fuerat missus in possessionem ex primo decreto, ibid. nu. 94. fol. eod.
Et pro paruo furto infertur tortura legitimis præcedentibus indicijs, ibid. nu. 95. fol. eod.
Furtum an committat vincens filiosfamilias, aut seruo pecuniam patris, vel domini, §. furtū, nume. 120. fol. 36.
Et an patri competat actio, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et ludēs præsumitur sciuisse pecuniā esse filijfamilias, vel serui, ibid. nū. 121. fol. eod.
Et ad pœnam corporalem contra eum procedi non posset, §. furtum, nu. eod. fol. 36
Et ignoranter vincens, ciuiliter tantum conuenitur, ibid. nu. 122. fol. eod.
Et an furtum committant ludentes cum Monachis, furiosis, & alijs non habentibus liberā administrationem rerum oppositarum in ludo, remiss. ibid. nu. 123. fol. eod.
Furtum aduersus nautas, cauponas, vel stabularios, quomodo probetur, remiss. §. furtum, nume. 132. fol. 37.
Et de iuramento in litem, ac famil. torquen. remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an sit standum iuramento scholaris, vel hospitis, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et adictum l. 1. ff. naut. caup. stab. procedit etiā in cameris locandis, ibid. nu. 133. fol. eod.
Et an caupo teneatur ob furtum, si clauem tradiderit hospiti, §. furtum, nu. eod. fol. 37
Et quādo teneatur caupo ad emendā rerū subtractarum in hospitio suo, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quid si quis in cauponam gratis diuerterit, ibid. nu. 135. fol. eod.
Et an teneatur caupo de rebus per fenestrā sublatis à fure, vel viatore, ibid. nu. 136. fol. eod.
Et an hospes suspectus de calūnia possit torqueri, ibid. nu. 137. fol. eod.
Furtum an includatur statuto de damno dato loquēte, & an contra, statuto loquente de furto, q. 82. nu. 13. fol. 243.
Furtum non remittitur per contractationem pretij rei furatæ, q. 38. nu. 41. fol. 137
Furtum per contractationem quomodo committatur, ibid. nu. 42. fol. eo.
Fustigatio est pœna corporalis, licet non capitalis, q. 70. nu. 30. fol. 222
Fustigatio est grandis pœna, & comparatur morti, ibid. nu. 4. fol. eod.
Et pro quibus delictis imponatur, ibidem, nume. 5. fol. eod.
Et de catena infami, ibid. fol. eod.

Habi-

G

Abellam indebitam, vel tributum exigens an committat furtum, §.furtũ, nu. 9. fol, 31.

Gabriel.conf.170.lib.1.declaratur, q. 44.nu.57. fol.147.

Generalis locutio non redditur subreptitia, licet in aliqua minima specie non verificetur sub genere inclusa, q.59.nu.79. fol.190

Gomez. intellectus ad c.sicut, de homic.quæst. 68. nu.9. fol.216

Gram.decis.declaratur, q.64.nu.121. fol.209.

Gramm.conf.explicatur, q.44.nu.58. fol.147

Gratia concessa de facto nõ prodest, licet obtinẽs credidisset obtinentẽ habuisse potestatẽ, q.59 nu.29. fol.187

Gratia concessa verbotenus an expiret per mortem concedentis, q.ead.nu.13. fol.187.

Et quid seruetur in Curia Romana, nu.14.f.eo.

Gratia facta bannito, non tamen adhuc munita sigillo, si bannitus sub illius clipeo reuertatur, non potest puniri, sed debet curare sigilli appositionem, q.59.nu.12. fol.187.

Gratia facta mediante pecunia, an dicatur verè gratia, q.ead.nu.11. fol.187.

Gratia in crimine læsæ Maiestatis non valet sine clausula Motu proprio, q.59.nu.90. fol.191.

Gratia facta sine pace parti non noces, nec iuribus suis, q.ea.nu.54. fol.189.

Gratia interinata, an, et quando gratiatus possit puniri, q.ea.nu.54. fol eod.

Et a quo iudice sit approbanda, nu.55. fol.eod.

Gratia non probatur per testes, q.59.nu.9.f.187

Et qd de gratia facta ab inferiori, nu.10.f.eod.

Gratia obtenta non expressa qualitate delicti, ob quam Princeps potuisset nõ concedere, est nulla, q.59.nu.86. fol.191

Gratia à Principe concessa pro delicto in suo territorio commisso, non eximit delinquentem à pœna in alio territorio imponenda, quæst.59. nu.15. fol.187.

Gratia Principis in festo Natalis, & Paschatis, tollit vitium subreptionis, & censetur facta motu proprio, q.59.nu.76. fol.190

Gratia quando dicatur subreptitia, quæst.59.nume.73. fo..190

Et quãdo ex taciturnitate vitietur, ibidem, nume.74. fol.eod.

Et an ipso iure, ibid. fol.eod.

Et quid si contineat clausulam, quòd de subreptione dici non possit, nu.75. fol.eod.

Gratia quando trahatur ad bona alienata, remissiuè, q.59.nu.65. fol.190.

Et quando ad fructus perceptos ex bonis publicatis, ibid.nu.66. fol.eod.

Et quando trahitur, an fiscus teneatur ad restitutionem precij, & fructuum, & an teneatur de euictione, nu.67. fol.eod.

Et quid si Princeps ea bona donauerit, & donatarius vendiderit, nu.68. fol.eod.

Gratia quomodo probetur, q.59.nu.59. fol.189

Gratia signata, fiat, vt petitur, non dicitur signata motu proprio, & asserat se facere ad instãtiam partis, q.59.nu.83. fol.190

Et quid si Papa manu propria scripserit motu proprio, & asserat se facere ad instantiã partis, q.59.nu.84. fol.eod.

Gratia simpliciter facta, censetur facta secundũ stylum gratiantis, q.59.nu.60. fol.189.

Gratiã pducẽs fatetur delictũ, q.49.n.69.f.167.

Gratiã impetrãs pro secũdo homicidio, an debeat facere mentionẽ primi, q.59.nu.72. fol.190.

Gratiandi potestas Principi reseruata non censetur translata in feudatariũ generaliter de regalibus inuestitum, q.ead.nu.30. fol.187.

Gratiatus de delicto, an censeatur restitutus ad famam, & honorem, q.ead.nu.5. fol.186.

Gratiatus in loco delicti an possit molestari in loco domicilij, q.57.nu. 19. fol.179

H

Abitans in confinio duarum Ciuitatũ, ab vtroq; iudice puniri potest, q. 39. nu.7. fol.146.

Habitus an sit clericalis, vel nè, à quo cognoscatur, q.36.nu. 17. fol.132.

Hæreditas paterna an publicetur, si filius ante patris delinquat, & eo mortuo fiat inquisitio, & condemnatio, q.78.nu. 117. fol.237.

Hæreditas ablata alicui, vt indigno applicatur fisco testatoris, q.ea.nu.142. fol.239.

Hæreditas repudiata trãsit ad substitutos, q.79 nu.13. fol.241

Hæreditas ĩ qbus casibus auferatur ab indigno, et applicetur fisco, remiss.§.homic.nu.53.f.45

Et quid in legato, remiss.ibid.nu. 54. fol.eod.

Et præter fiscum non põt alius huiusmodi indignitatem opponere, ibid.nu.55. fol.eod.

Et quãdo nõ applicetur fisco, remiss.nu.65.f.eo.

Hæres accusati potest petere, vt declaretur defunctum non deliquisse, q.51.nu.32.fol.170.

Crimen, an, & quando morte extinguatur, ibid. nu.33. fol.eod.

Hæres an teneatur dolo defuncti in cõtractibus, ibid.nu.36. fol.170.

Hæres an teneatur ex confessione facta propter contumaciam defuncti, ibid.nu.40. fol.eod.

Hæres quando non teneatur, ibid.nu.41.fol.eod.

Hæres quomodo teneatur ex delicto defuncti, ibidem, nu.45. fol.171

Et an vltra vires hæreditarias, quæst. 51. nume. 46. fol. eod.
Hæres calumniatoris tenetur ad damnum, & interesse, q. 62. nu. 15. fol. 199.
Hæres an præsumatur in dubio accõmodasse tacitam fidem, q. 79. nu. 4. fol. 240
Et an teneatur respondere si tacitam fidem accommodauit, ibid. nu. 5. fol. eod.
Hæres accommodans tacitam fidem, si est Clericus bona debentur fisco Ecclesiastico, & è contra, nu. 15. q. ead. fol. 241.
Hæres, qui non habet testes comprobandi homicidium non dicitur in mora accusandi, q. eadẽ, nu. 16. fol. eod.
Hæresis an probetur per testes singulares, remissiuè, §. hæresis, nu. 2. fol. 38.
Et semel tortus ꝑ hæresi quãdo poßit tertiò repeti, et quo gradu torturæ, ac de potestate iudicis anteq̃ torqueatur, remiß. §. hæresis, nu eo. f. eo.
Et de abiuratione facienda, & pænitẽtia imponenda abiurato, ibid. remiß. nu. 3. f. eod.
Hæresis atrocitas remiß. ibid. nu. 4. fol. eod.
Hæresis iudices qui sint, remiß. ibid. nu. eod. f. eo.
Et inquisitores quæ poßint, & quæ non, remiß. §. hæresis, nu. eod. fol. 38.
Et de iudicibus secularibus, remiß. nu. eod. f. eod.
Et quæ leges in eodem crimine sint seruandæ, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quomodo formetur processus, remiß. ibidem, nu. eod. fol. eod.
Et qualiter procedatur per inquisitionẽ, aut denuntiationem, remiss. §. hæresis, nu. 5. fol. 38.
Et de exceptionibus citatione, & carceratione, remiß. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et procedendum est summariè, & de plano, ibidem, nu. eod. fol. eod.
Hæresis abiuratio quomodo sit facienda, remiss. ibid. nu. 11. & 14. fol. eod.
Hæresis pœnæ quãdo possint augeri, cumulari, minui, aut cõmutari, remiss. §. hæresis, n. 12. f. 38
Hæresis abiuratio, & purgatio quomodo sit facienda, ibid. nu. 14. & supra 11. fol. eod.
Et pœna ignis puniendus, viuus concrematur, ibid. nu. 15. fol. eod.
Hæresis quomodo probetur, remissiuè. ibidem, nume. 23. fol. eod.
Et quid operentur præsumptiones, & suspiciones, §. hæresis, nu. 24. fol. 38
Et quæ sint in eo crimine specialia, remiss. ibid. nu. 25. fol. eod.
Et quomodo, & quibus indicijs procedatur ad torturam, remiss. ibid. nu. 26. fol. eod.
Hæresis cognitio cõtra Papã, et Principes, quãdo, & quomodo fieri possit, remiss. ibid. n. 29. f. eo.
Hæresis inquisitores sunt legati S. P. & non subsũt alicui domino tẽporali, q. 38. nu. 57. f. 138
Hæresis quomodo probetur, q. 55. nu. 20. f. 176.
Hæreticus quis propriè dicatur, & quibus signis demonstretur, remiss. §. hæresis, nu. 1. fol. 38.
Et quando dicatur conuictus de hæresi, remiss. ibid. nu. 2. fol. eod.
Hæreticus quando censeatur relapsus, & de relapso verè, vel fictè, remiss. nu. 3. fol. eod.
Et quomodo procedatur reo recusante abiurare, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et qualiter agendum sit contra pertinaciter loquentes, & defendentes errores, remiss. §. hæresis, nu. eod. fol. 38.
Hæreticus manifestus notorius, occultus, & deprahensus quis, remiss. §. hæresis, nu. 6. fol. 38.
Hæreticus an sit iudicandus retinens penès se libros prohibitos, ibid. nu. 7. fol. eod.
Hæretici an dicantur inuestigãtes furta cũ phiala, candelis accensis, et similibus, remissiuè, ibidem, nu. 82. fol. eod.
Et an eius cognitio pertineat ad officium inquisitionis, ibid. remiss. nu. 9. fol. eod.
Hæreticorum pœnæ quæ sint, remiss. §. hæresis, nume. eod. fol. 38.
Hæretico incontinenti reuerso parcitur, ibid. nume. eod. fol. eod.
Et quando dicatur incõtinẽti reuersus, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Hæreticorum receptatores, & fautores, quibus pœnis afficiantur, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Hæreticus vsq; quò ad pœnitentiam admittatur, remiss. §. hæresis, nu. eod. fol. 38.
Et quis censeatur relapsus, & seculari brachio tradendus, remiss. ibid. nu. 17. fol. eod.
Et de relapsorum pœnis, remissiuè, ibidem, nume. eod. fol. eo.
Et quando relapsi morte feriantur, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et qui sint impœnitentes, ac pertinaces, & qualiter puniendi, remiss. §. hæresis, nu. 18. f. 38.
Hæreticorum bona ante delictum acquisita præuia declaratoria iudicis confiscantur, ibidem, nu. 19. fol. eod.
Et immobilia fisco loci, vbi sunt, applicãtur, ibidem, nu. 20. fol. eod.
Hæreticorum bona, quando eorum filijs reseruentur, ibid. nu. 21. fol. eod.
Hæreticorũ aduocatus, et procurator, se iustis tãtùm defensionibus vsuros iurare debẽt, §. hæresis, nu. 22. fol. 38.
Hæreticorum defensiones, remiss. ibid. nu. eo. f. eo.
Hæreticus intrà quinquennium post mortem accusatur, ibid. nu. 27. fol. eo.
Et qualiter sit procedendum, & sententiãdum, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an hæredes possint appellare, remissiuè, nume. 28. fol. eod.

Homi-

Hispanorum mos est non seruare fidem, q. 32. nume. 25. fol. 126.
Homicida nō pōt in bonis occisi ex testamēto, vel ab intestato succedere, §. homicid. nu. 58. f. 45
Et quid in occidente filiū, vel fratrē testatoris, aut alterius, cui succedere possit, ibi. n. 59. f. eo.
Et quid in feudalibus, remiss. ibid. nu. 60. f. eod.
Et an fratre occidente fratrem confeudatariū feudi paterni, filius occisoris possit in feudo succedere, ibid. nu. 61. fol. eod.
Homicida, aut vulnerās quādo teneatur ad dāna, expensas, & interesse, ibid. nu. 67. fol. eod.
Et quid si ad pœnam de qua in cautione de non offendendo, offensus sit condemnatus, §. homicidium, nu. 68. fol. 45.
Et an possit in lite iurari, remiss. ibidem, nume. eod. fol. eod.
Et an debeat haberi ratio cicatricum, & deformitatum, remiss. ibid. nu. 69. fol. eod.
Homicida probās interfecisse ad sui defensiones, an sit liberandus sine licentia Principis, §. homicidium, nu. eod. fol. 46.
Homicida prouocans primo, non gaudet priuilegio necessariæ defensionis, quāuis postea rixādo ponatur in discrimē vitæ, ibid. nu. 78. f. eo.
Homicida alium interficiens pro defensione bonorum suorum an excusetur. ibid. nu. 79. f. eo.
Et quid in foro conscientiæ, ibid. nu. 80. fol. eod.
Et quādo dicatur facere defēsionē, ibi. n. 81. f. eo.
Et quid in clerico, ibid. nu. 82. fol. eod.
Homicida quando excusetur ob iracundiam, rixam, consanguinitatem, amicitiam, vel similia, remiss. §. homicidium, nu. 109. fol. 47.
Homicidæ incertitudo pluribus modis consideratur, remiss. §. homicidium, nu. 119. fol. 48.
Et an omnes interuenientes homicidio sint puniēdi pœna ordinaria. remiss. ibi. n. 120. f. eo.
Et quid in pluribus vulnerantibus, remiss. ibidem, nu. eod. fol. eod.
Et quid si plures per vim inuadentes possessiones cōmittant homicidium, ibid. nu. 121. f. eod.
Et an possint oēs torqueri ad habendam veritatem, §. homicidium. nu. 122. fol. 48.
Et à quo sit inchoandum, ibid. nu. 123. fol. eod.
Homicida ex animo deliberato nullibi debet esse securus, q. 38. nu. 55. fol. 138
Homicida probans occisum esse bannitum, absoluitur, stante statuto bannitum posse impunè occidi, §. homicidium, nu. 191. fol. 51.
Homicida notorius in statu Ecclesiastico, et non bannitus impunè, ibid. nu. 256. fol. 55.
Homicidium commissum inter ludentes ad brachia, vel ad pugnos, aut ad lapides, an sit casuale, remiss. §. homicidium, nu. 1. fol. 42
Homicidiū dicitur casuale inter amicos, ibidem, nu. 2. fol. eod.
Homicidium sine dolo committens qua pœna plectatur, remiss. ibid. num. 3. fol. eod.
Homicidium quando dicatur potius culpa, quàm dolo commissum, ibid. nu. 4. fol. eod.
Homicidij causam dare quis dicatur, & qua pœna sit puniendus, remiss. ibid. nu. 5. fol. eod.
Homicidij pœna an puniri debeat percutiens caput lapide, vel alio instrumento apto ad interficiendum, ibid. nu. 7. fol. eod.
Et quid in homicidio facto cum baculo, & spatularum percussione, §. homicidium, nu. 7. fol. 43
Homicidiū pugno dolosè cōmittēs punitur æquè, ac si gladio occidisset, ibid. nu. 8. fol. eod.
Homicidij pœna an tentatur occidens vnum, volens alterum occidere, ibid. nu. 12. fol. eod.
Homicidium an præsumatur cum dolo, & ex proposito, ibid. nu. 13. fol. eod.
Homicidium quando dicatur commissum animo deliberato, remiss. ibid. nu. 14. fol. eod.
Homicidij pœna in Regno Neap. & in statu Ecclesiastico, §. homicidium, nu. 42. fol. 44.
Homicidium committens in rixa punitur æquè, ac si deliberatè cōmisisset, ibid. nu. 43. fol. eod.
Et quid si ex vulneribus illatis in rixa mors sit secuta, ibid. nu. 44. fol. eod.
Homicidium quibus modis dicatur qualificatū, et qbus causis aggrauetur, remiss. ibi. nu. 47. f. eo.
Homicidium sine dolo committens pœna arbitraria punitur, §. homicidium, nu. 84. fol. 46.
Homicidij pœna non tenetur occidens alium in rixa, cum crederet insultantem interficere, ibidem, nu. 86. fol. eod.
Et quando teneātur mediatores offendētes unū ex rixantibus, remiss. ibid. nu. 87. fol. eod.
Et quid si mediatorē opposui insultanti, & mediator fuit interfectus, ibid. nu. 88. fol. eod.
Homicidium quomodo probetur factum ad defensionem, §. homicidium, nu. 74. fol. 46.
Homicidium factum ad defensionem non est punibile, etiam stante statuto, quòd pœna mortis puniri debeat, ibid. nu. 75. fol. eod.
Homicidium potius ad defensam, quàm ad vindictam factum præsumitur, ibid. nu. 95. f. 47.
Et quid si duo adinuicem se insultauerunt, & vnus fuit interfectus, remiss. ibid. nu. 96. f. eo.
Et quid in eo qui primo incapit, remiss. §. homicidium, nu. eod. fol. 47
Et quid si testes dicāt homicidium fuisse factū ad defensam, neq; aliam rationem adducunt, remiss. ibid. nu. 97. fol. eod.
Et an probent per verbum credo, ibidem, remiss. nu. 98. fol. eod.
Et quid in dubio, quando non apparet quis primo euaginauerit, §. homicidium, nu. 99. f. eod.
Et quibus pœnis puniatur, remiss. ibidem, nume. eod. fol. eod.

Et defensio quomodo probetur, remiss, ibidem, nu.100. fol.eod.

Homicidium si mentitus commiserit, mitius punitur, ibid. nu.112. fol.eod.

Homicidium an committere liceat pro euitanda iniuria personali, §. homicidiũ, nu.114. f.47.

Homicidium confessus in tortura, potest tamen probare ad sui defensionem fecisse, ibidem, nume.115. fol.eod.

Et huiusmodi declaraoio potest etiam fieri per procuratorem, ac impedit torturam rei, ibid. nu.116. fol.eod.

Et si confiteatur hominem interfecisse, mox reuocando confessionem conuincatur de mendacio, auditur postea dicens ab alio fuisse interfectum, ibid. nu.117. fol.eod.

Homicidium in rixa an pœna mortis puniatur, §. homicidium, nu.128. fol.48.

Homicidij an teneatur omnes, si tot sint vulnera, quot sunt ij, qui homicidio interuenerunt, remiss. ibid. nu.134. fol.48.

Homicidium non dicitur ex animo deliberato, si malefactor dũ capitur, occidatur, q.28. nume.29. fol.118

Homicidij tenetur adulter, si deprahẽsus in adulterio patrem adulteræ se defendendo interficiat, §. homicidium, nu.172. fol.50.

Homicidiũ in 23. casibus non punitur pœna mortis, remiss. ibid. nu.284. fol.57

Homicidium cõmissum in duello permisso à Principe non punitur, ibid. nu.286. fol.eod.

Homicidij affectus, vt pœna mortis ex dispositione statuti puniri possit, quæ requirantur, ibidem, nu.292. fol.eod.

Homicidium probatur, licet testes de diuerso armorum genere deponant, q.66. nu.24. fol.213

Homicidium sine dolo commissum punitur arbitrariè, q.84. nu.13. fol.251.

Homicidij mandatum quomodo probetur, q.89. nu.26. fol.260

Et an ex eo quòd capite annuerit quis ad malefactorem, ibid. fol.eod.

Et an per allocutionem ad aures, ibidem, nume.27. fol.eod.

Homo repertus mortuus, an præsumatur occisus, vel sua morte obijsse, q.4. nu.9. fol.86

Homo liber non potest dari pro obside, nisi pro publica vtilitate, q.46. nu.43. fol.155

Hospitalarij, & Eremitæ an gaudeant priuilegio fori, q.35. nu.23. fol.131

Honores, qui confert per gratiam, Christum spernit, q.93. nu.12. fol.268.

Hospitalia gaudent immunitate, quæst.30. nume.11. fol.120

Hospitalia debent esse facta, vel confirmata ab Episcopo, ibid. nu.13. fol.eod.

Et an præsumãtur talia, nu.14. fol.eod.

Hospites an teneantur de receptatione, q.90. nume.48. fol.263

I

Iactans se fecisse delictum, quòd non fecit, extraordinariè punitur, q.87. nu.22. fol.258

Iacob. de Aren. ab impugnatione D. Clar. defenditur, q.44. nu 5. fol.143.

Ignobilis committẽs homicidiũ, suspẽditur, q.60 nu.85. fol.197

Ignis pœna quando imponatur, remissiuè, q.99. nu.8. f.279

Ignorans non dicitur iurisdictionem prorogare, q.42. nu.8. fol.141. & q.60. nu.46. fol.194

Ignorans proclama an debeat puniri pœna illius q.60. nu.46. fol.194

Ignorantia in delictis in excuset, quæst.60. nume.44. fol.194

Ignorantia quomodo probetur, ibid. nu.45. f.eod.

Ignorantia proclamatis quomodo probetur, q.60. nu.47. fol.eod.

Ignorantia, vel scientia accusare volentis quomodo probetur, q.57. nu.8. fol.179

Et an per iuramentum, remissiuè, ibidem, nume.19. fol.eod.

Illustris quis dicatur, remissiuè, arbitrio Iudicis, q.46. nu.51. fol.155

Imaginem, Dei, Sanctorum, Principis, aut Pontificis percutiens, aut deturpans, qua pœna puniendus, §. blasphemia, remissiuè, nu.1. fol.10.

Imaginem Saluatoris pingens humi, vel deturpans debet mori, q.68. nu.49. fol.217

Et quid in imagine Summi Pontificis, ibidẽ, nume.50. fol.218

Immobilium appellatione an veniat pecunia data cambijs, & destinata ad emptionem immobilium, q.78. nu.151. & seq. fol.239.

Immunitatis Ecclesiæ an extendatur ad dormitorium Monasterij, q.30. nu.1. fol.120.

Immunitas Ecclesiarum an extendatur ad domũ in 40. passus propè Ecclesiam, ibid. nu.9. f.eod.

Immunitas prædicta an extendatur ad hospitalia, q.30. nu.11. & 18. fol.120. & 121.

An ad palatium Episcopi, nu.10. fol.eod.

An ad blasphemos, nu.15. fol.eod.

An ad vulnerantem proditoriè, nu.17. fol.eod.

An ad rebelles, nu.19. fol.eod.

An ad sacrilegos, nu.22. fol.121.

An ad iudæos volentes fieri Christianos, q.30. nu.23. fol.121.

An ad bannitos, ibid. nu.28. fol.eod.

An ad condemnatos, nu.29. fol.eod.

Immunitates Cardinalium à Sixto quinto subla

tæ,q.30.nu.33. fol.121.
Immunitates Asilorũ à Tiberio Imperatore fuerunt sublatè,ibid.nu.31. fol.eod.
Immunitas Ecclesiarum an hodie procedat, et quando,q.3[illegible]nu.5.18.& 19. fol.120
Et an in statu Ecclesiastico,nu.6. fol.eod.
Et an in Regno Neap. nu.7. fol.eod.
Et an Parmæ, nu.8. fol.eod.
Impedimentum quomodo probetur,quæst.26.nume.17. fol.116.
Imperator ex quibus causis possit deponi, q.35. nu.6. fol.130.
Imperator, Rex, & alius Princeps non potest statuere, quòd Principi in causa propria credatur,q.53.nu.44. fol.174.
Impetrans pro secundo homicidio, an debeat facere mentionem primi,q.59.nu.72. fol.190.
Gratia quando dicatur subrepta,remiss. ibidẽ, nu.73. fol.eod.
Et quando ex taciturnitate vitietur, ibid. nume.74. fol.eod.
Et quando vitietur ipso iure, ibid. fol.eod.
Et quid si in gratia adsit clausula,quod de subreptione,& obreptione dici non possit,ibidem, nu.75. fol.eod.
Impetrans an teneatur probare exposita esse vera,vel excipiens apposita,q.59.nu.85.f.190.
Impetrans remissionem pœnæ iam solutæ, debet narrare iam soluisse,ibid.nu.88. fol.191.
Item etiam causam ex qua pœna fuit imposita, q.59.nu.89. fol.191
Impostura quid sit,& quomodo puniatur, q.83. nu.13. fol.249
Impubes non potest accusari de adulterio,§.adulterium,nu.6. fol.3.
Impubes quando possit esse testis, quæst. 24.nume.109. fol.112.
Et quid si veritas aliter non possit haberi,ibid. nu.107 fol.eod.
Et quid si sint duo impuberes,ibid.nu.108.f.eo.
Impubes pubertati proximus potest leuiter torqueri,vt faciat aliquale indiciũ,nu.110.f.eo.
Et quid si non debuit torqueri,& fuerit tortus, ibid.nu.111. fol.eod.
Incapaci relictum pertinet ad substitutum, vel grauatum,q.79.nu.10. fol.240
Incapaci relictum vendicat fiscus, si consanguinei erunt negligentes in capiendo dictum relictum,q.79.nu.11. fol.240
Item si consanguinei renunciauerint,q.ead.nume.12. fol.241.
Incendiarius Ecclesiarum est ipso facto excõmunicatus,& absoluendus à Papa, aliorum verò locorum excõmunicandus,q.77.nu.21.f.229.
Incendiarij pœna non tenetur incendens domum propriam,nisi fecerit,vt incenderet bona alie na,ibid. nu.23. fol.eod.
Incendiarij Ecclesiarum etiam non consecratarum,& cœmiterij, sunt ipso facto excommunicati,ibid. nu.24. fol.eod.
Incendiarij pœna,q.68.nu.52. fol.218
Incendium committens, etiam sine leuissima culpa,tenetur ad emendationem dãni,ibid.f.eod.
Incendium quando præsumatur commissum culpa inhabitantium,q.68.nu. 53. fol.eod.
Incestuosus,seu nefarius coitus dicitur in infinitum inter ascendenres,& descendentes,§.incestus,nu.3. fol.57.
Et qua pœna puniatur,§.eod.nu.4. fol.eod.
Incestus quando concurrit cum adulterio,§.adulterium,nu.27. fol.4.
Incestus quid,§.incestus,nu.1. fol.57
Incestus quomodo probetur, remiss. §. incestus., nu.5. f.eod.
Incestus pœna minor est in mulieribus,§.incestus nu.9. fol.58.
Incestus pœna,quæ sit de iure ciuili,et canonico, nu.eod. fol.eod.
Et quæ in statu Ecclesiastico.§.eod.nu.10.f.eo.
Incestus cũ adulterio,& stupro an puniatur pœna mortis,ibid.nu. 11. fol.eod.
Incestæ nuptiæ cur ita dictæ,§.incest.nu.2.f.57.
Incestæ nuptiæ de iure canonico an subiaceant dispositioni,Auth.incestas nuptias,C.de nupt. §.eod.nu.12. fol.eod.
Incompetentia iudicis ante litem contestatã debet proponi,q.35.nu.1. fol.130.
Et quando post sententiam,remiss.nu.2.f.eod.
Incompetentia iudicis potest per quemlibet opponi,q.33.nu.7. fol.127.
Indicia quomodo probẽtur,remiss. quæst.22.nume.1. fol.106.
Indicium,an,& quãdo nascatur ex dicto vnius, ibid.nu. 2. fol.eod.
Et an ex plurium dicto singulariter deponentium,ead.q.nu.6. fol.eod.
Indicium remotũ debet probari per duos testes, ibid.nu.5. fol.eod.
Indicium quando dicatur proximum,& quando remotum,q.64.nu.58. fol.206
Indicia sufficientia quando dicantur, & quãdo dicantur purgata,ibid.nu.56. fol.206
Indicia duo etiam leuia sufficiunt ad torturam, ibid.nu.60. fol.206.
Indicia quando censeantur purgata,ibidem,nume.115. fol.209.
Indiciorum copia est danda miserabilibus personis,etiam quòd non petãtur,q. 49.nu.9.f.164
Etiam si statutum cõcederet copiam,si petatur, ibid. fol.eod.
Indiciorum copia,an, & quando sit danda, remiss.ibid.nu.10. fol.164

An tertio comparenti pro suo interesse, ibidem, nu. 11. fol.eod.
An Doctori carcerato, ibid.nu.12. fol.eod.
Indiciorum copia est danda, licet Princeps mandet procedi ex processu informatiuo, q.49.nume.17. fol.165
Et quid si iudex ex statuto haberet liberum arbitrium, ibid.nu. 18. fol.eod.
Et quid si non petatur, nu.19. fol.eod.
Et quid in crimine lesæ Maiestatis, ibidem, nume.20. fol.eod.
Et si fuerit denegata, an confessio valeat ad cōdemnationem, q.49.nu.21. fol.165
Indiciorum copia datur in statu Ecclesiastico, et quod non petatur, ibid.nu.22. fol.eod.
Indiciorum copia est danda petenti ante torturam, ibid.nu.24. fol.eod.
Et quid si petens esset torturæ alligatus, ibidē, fol.eod.
Indiciorum copia potest negari homini malæ famæ, & etiam aduocato, ibid.nu.25. fol.eod.
Indicium, argumentum, præsumptio, suspicio, coniectura, & fictio, quid sint, remiss. quæst. 20. nu.1. fol.96
Indicium vnde dicatur, quotuplex sit, & quomodo probetur maleficio proximum, vel remotū, remiss.ibid.nu.2.& 4. fol.eod.
Indicia magna qualiter distinguātur à leuibus, remiss.ibid.nu. 3. fol.eod.
Indicia legitima ad formādam inquisitionem remittuntur arbitrio iudicis, ibid.nu. 5. fol.eod.
Indicia ad torturam sufficientia quæ sint, q.20. nu.6. fol.96
Indicia indultata quæ sint, ibid.nu.9. fol.eod.
Indicia sufficientia ad condemnationē quæ sint, remiss.ibi.nu. 14. fol.97.
Indicium vnius testis de visu, & omni exceptione maioris non sufficit dictante statuto, vel lege standum esse indicijs quò ad plenam probationem, q.21.nu.18. fol.99.
Indicium fugæ tollitur per spontaneam comparitionem etiam præcedente citatione, ibidē, nume.79. fol.102.
Indicium resultans ex dicto socij criminis, etiam in casibus exceptuatis eliditur ad bonam famam inculpati, ibid.nu.36. fol.100
Indicium suspicionis tolliur per cautionem de nō offendendo per plures inimicitias, quas offensus habet, & si quis post offensionem recepisset sanctam Eucharistiam, q.21.nu.116. f.104.
Indicium minarum quomodo tollatur, remissiuè, ibid.nu.144. fol.105.
Indiciū indubitatū quid sit, ibid.nu.158. f.106.
Indicium qualequale quid importet, quæst.24.nume.23. fol.109
Indultus quid sit, & quando concedendus, et quomodo, q.59.nu. 97. fol.191.
Indultus comprahendit delicta tempore cōcessionis nondum detecta, q.59.nu.93. fol.191.
Et an comprahendat delicta futura, remissiuè, ibid.nu.94. fol.eod.
Indultus de omnibus delictis præteritis intelligiur parte concordata, ibid.nu.106. fol.192.
Indultus Regij an extendātur ad vassallos Baronum, q.59.nu.97. fol.191
Indultus priuatus quid sit, ibid. fol.eod.
Indultus generalis non comprahendit delicta in officio commissa, q.59.nu. 103. fol.eod.
Infamia iuris, & facti quæ dicatur, & quomodo probetur, q.24.nu.61.& seq. fol.110
Infamia superueniens non minuit de fide, ibidē, nu.78. fol.111
Infamia an impediat fieri examen à principio, ibid.nu.96. fol.eod.
Infamia irrogatur per carcerationem ad pœnā, q.72.nu.1. fol.225
Infamia quid sit, ibid.nu.2. fol.eod.
Infamia iuris tripliciter infertur, ibi. nu.3.f.eo.
Infamia iuris quæ sit, & quæ infamia facti, remiss.ibid.nu.4. fol.eod.
Infamia facti quotuplex, ibid.nu.5. fol.eod.
Infamia facti quomodo irrogetur, & quos effectus habeat, remiss.ibid.nu.6. fol.eod.
Infamia canonica quomodo contrahatur, q. 72. nu.7. fol.225.
Infamia quomodo probetur remissiuè, ibidem, nume.8. fol.eod.
Infamia est pœna corporalis, & morti comparatur, ibid.nu.9. fol.eod.
Infamia publica, & clamosa non indiget probatione, ibid.nu.10. fol.eod.
Infamia an sit perpetua, si pœna principalis sit ad tempus, ibid.nu.12. fol.eod.
Infamia non tollitur per emendationem vitæ, q. 72.nu.14. fol.225.
Infamia per simplicem indulgentiam Principis de delicto factam, non censetur remissa, ibid. nu.15. fol.eod.
Infamis non debet videre faciem Principis, ibid. me.11. fol.eod.
Infamis ex aliquo delicto, si est cōdemnandus ad pœnam infamiæ, pœna debet mutari, & alterari, q.72.nu.13. fol.225.
Infamis quando repellatur à testimonio, q.24.nume.60. fol.110.
Infamis potest testificari de gestis in postribulo, ibid.nu. 65. fol.eod.
Infamis de iure sufficit ad inquirendum, ibidem, nu.66. fol.eod.
Infamis contra infamem quando testificetur, remiss.q.24.nu.75. fol.111.
Infamis quando admittatur in testem, ibidem, num.

num.86. fol.eod.
Et an contra eum producentem,q.24.nu.76.& 77. fol.111.
Et an restitutus,nu.79. fol.eod.
Et an emendatus,nu.80. fol.eod.
Et quid si deponat de gestis à se,nu.82. fol.eod.
Et an in subsidium,nu.88. fol.eod.
Et quid si cum eo concurrat vnus testis valdè dignus,q.24.nu.87. fol.111.
Et an per dispensationem,nu.91.& 92.fol.eod.
Et quid si habetur pro non infami,nu.90.f.eod.
Et quid si fuerit condemnatus de infamia, & appellauerit,& appellatio fuerit deserta, nume.93. fol.eod.
Et quid si non opponatur,nu.94. fol.eod.
Infamis an efficiatur occidens bannitum, q.24. nu.95. fol.eod.
Infamis quis efficitur per solam confeßionem factam in iudicio,q.24.nu.104. fol.112.
Infamis efficitur condemnatus de crimine ciuiliter,q.72.nu.20. fol.225.
Et quid de condemnato in contumaciam,& iuris ordine non seruato,ibid.nu.21. fol.eod.
Infamis efficitur condemnandus ex ratihabitione,q.72.nu.23. fol.eod.
Infamis potest allegare absentiã citati, & debet admitti,q.32.nu.42. fol.126
Infamis admittitur ad allegandum incompetentiam fori,& quando,q.33.nu.8. fol.127
Infans ex officio debet absolui,q.60.nu.8.f.193
Et quid de furioso, ibid.nu.9. fol.eod.
Et quid de surdo, ibid.nu.eod. fol. eod.
Infans an poßit ferula cædi, q.64.nu.68. f.206.
Infirmi carcerati, quando,& quomodo sint relaxandi,q.34.nu.23. fol.129.
Infirmus,si vulneretur,& moriatur,an præsumatur mortuus ex vulnere, §. homicidium, nume.156. fol.49
Infirmitas, & absentia citati potest per quemlibet allegari,q.34.nu.7. fol.128.
Infirmitate citati allegata,quid sit agendũ,ibid. nu.19. fol.129
Infirmitatis exceptio non admittitur, si non reperitur locus,vbi sit infirmus,q.34.nu.20.f.eod.
Infirmitas quomodo probetur,q.34.nu.21.f.eod.
Infirmitas suorũ an excuset,ibidem,nume.22.et seq. fol.eod.
Inhabiles quomodo admittantur in testimonio,remiß.q.24.nu.113. fol.112.
Et quid si plures defectus patiantur,ibidem,nume.118. fol.eod.
Cætera vide in verbo testis inhabilis.
Inhabilitas accusatoris an poßit opponi post litẽ contestatam,q.15.nu.3. fol.94.
Inhonestas mulieris probatur per testes singulares,& reddit stuprum impunibile, §.stuprum, num.29. fol.80
Inimicitia contrahitur cum iudice per capturã, & carcerationem,q.24.nu.20.& 21.fol.109.
Inimicitia an repellat à principio, ita, vt iudex nõ poßit ad examẽ deuenire,ibid.nu.25. f.eo.
Inimicitia præsumpta testimonium repellit,ibid. nu.27. fol.109
Et quid de incognita, & ex causa minus probabili,nu.28. fol.eod.
Inimicitia capitalis vnde nascatur,ibidem, nume.31. fol.eod.
Inimicitia,vel conuersatio,quando dicatur parua,vel magna,est iudici arbitrium,quæst. 24. nu.35. fol.109
Inimicitia capitalis repellit testimonium, etiam si proueniat ex culpa eius contra quem deponit,ibid.nu. 36. fol.eod.
Inimicitia repellens testes debet esse grauis,q.53. nu.9. fol.172
Inimicitia ad repellendum testimoniũ debet probari in specie,q.24.nu.41. fol.109
Inimicitiæ causam sufficit probare, licèt pars ignoret,ibid.nu.42. fol.eod.
Inimicitia satìs constat per cautiones de non offendendo,ibid.nu.43. fol.110.
Inimicitia capitalis præsumitur inter litigãtes, q.21.nu.114. fol.104.
Et inter litigantem, & aduocatum sibi contrarium,q.ead.nu.eod. fol.eod.
Inimicitia satis ꝓbata dicitur, si inimicitia causa probetur,q.21.nu.115. fol.eod.
Inimicitiæ suspicio quomodo tollatur remittitur arbitrio iudicis ibid.nu. 117.& 118.fol. 104.
Inimicitia quando faciat indicium ad torturã, & quæ capitalis dicatur,remißiuè,ibidem,nume.119. fol.eod.
Inimicitia non facit indicium ad omnia delicta, sed ad ea tãtùm,quæ ad alterius iniuriã perpetrantur,ead.q.nu.120. fol.eod.
Inimicus an poßit esse testis,q.24.nu.13.fol.108
Et quid de inimico vtriusq́; partis,ibidem, nume.32. fol.109.
Et an consanguineus inimici, & amicus, q.24. nu.14.& seq. fol.108.
Inimicus præsumptus,& reconciliatus,quid operentur,remiß.q.24.nu.17.& 29. fol.108.
Inimicus non admittitur in testimonium etiam cum tortura,ibid,nu. 18. fol.eod.
Etiam in articulo mortis,& sacramento Eucharistiæ recepto,q.24.nu.19. fol.109.
Inimicus iudici præsumitur, qui ab eo fuit tortus,vel etiam carceratus,q.24.nu.58.fol.eod.
Et quid si veritas aliter haberi non potest,q.24 nu.117. fol.112
Inimicus facit qualequale indicium,q.24.nu.22 & nu.23. fol.109.

INDEX.

Inimici capitales de visu quando faciant indicium, ibid. nu. 24. fol. eod.
Et quid de inimico non capitali, nu. 33. fol. eod.
Inimicus præsumitur is, qui aliquem non diligere dixit, q. 24. nu. 30. fol. 109.
Inimicus mihi præsumitur conuersans cum inimico meo, ibid. nu. 34. fol. eod.
Inimicus tempore iuramenti, & depositionis amicus, an probet, q. 24. nu. 44. fol. 110
Iniuriæ propulsatio dicitur incontinenti facta, si sequenti die fiat, §. homicidium, nu. 21. & nume. 113. fol. 43. & 47.
Iniuria facta Ministro alicuius iudicis exercenti officium in alterius territorio, per quem cognoscatur, q. 35. nu. 12. fol. 131.
Iniuria an censeatur facta officiali, vt officiali, an vt priuato, q. 35. nu. 34. fol. 132
Iniuria infertur etiam per actum proximũ verberationi, §. iniuria, nu. 1. fol. 59.
Iniuriam personalem facit retinens equum freno, licèt equitantem non percutiat, ibidem, nume. 2. fol. eod.
Iniuria fit etiam facto, apponendo cornua, vel aliud infamatorium, ibid. nu. 3. fol. eod.
Iniuriæ personalis, & verbalis exempla, remissiuè, ibid. nu. 4. fol. eod.
Iniuriæ certa pœna dari non potest, ibidem, nume. 5. fol. eod.
Iniuria committitur etiam facto in præcedendo minus legitimè, §. iniuria, nu. 6. fol. 59.
Et eo casu potest resisti armata manu, ibidem, nu. 7. fol. eod.
Iniuria voluntariè passa ab vno de domo, & familia, potest ab alijs eiusdem domus, & familiæ actione iniuriarium vlcisci, ibidem, nume. eod. fol. eod.
Iniuria atrox quæ, remiss. ibid. nu. 12. fol. eod.
Iniuria per verba impersonalia quonam pacto fiat, remissiuè, §. iniuria, nu. 13. fol. 60.
Iniuria an reproperetur animo vindicandi, vel defendendi, quomodo cognoscatur, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Iniuria fit quibuscumq; verbis offendatur, vel grauetur opinio alterius, ibid. nu. 14. fol. eod.
Iniuria facta ciui non potest remitti per Antianos sine consensu consilij, q. 58. nu. 35. fol. 183.
Iniuria verbalis quando fiat absenti, remissiuè, §. iniuria, nu. 15. fol. 60
Iniuria fit etiam verbis subdolè dictis, & indirectis; item iussu, & nutu, ibid. nu. eod. f. eo.
Iniuria dicitur etiam verbalis, quæ fit per scripturam, ibid. nu. 16. fol. eod.
Iniuria minor est, si in genere fiat, quàm si in specie, & dominatim, ibid. nu. 17. fol. eod.
Iniuria eiusq; remissio quomodo probetur, remiss. §. iniuria, nu. 18. fol. 60
Iniuria non fit sine dolo, ibid. nu. 19. fol. eod.
Verba, tu falsum dicis, an præsumãtur dolosè prolata, & animo iniuriandi, ibid. nu. 20. f. eo.
Verba, tu bonus homo, an sint iniuriosa, remiss. §. iniuria, nu 21. fol. 60.
Carcerari faciens non suspectum de fuga, quomodo excusetur ab iniuria, ibid. nu. 22. f. eod.
Appellans, si contra iudicem à quo, verba iniuriosa dixerit in libello, notatur infamia, & ab eodem iudice sine processu extraordinariè punitur, ibid. nu. 23. fol. eod.
Et quid si sententiam iniustam, vel iniquam dixerit, ibid. nu. 24. fol. eod.
Iniurians magistratum, quomodo puniendus, q. 68. nu. 55. fol. 217.
Et quid de dante alapam officiali, ibidem, nume. 56. fol. eod.
Et quid de iudice condemnante aliquẽ ad mortem per iracundiam, vel pecunia, ibidem, nume. 57. fol. eod.
Iniuriarum actione in multis casibus agi potest, §. iniuria, nu. eod. fol. 59
An fiat volenti, & quis possit agere pro fisco, & cui credendum, ibid. nu. eod. fol. eod.
Iniuria fit iudici dicendo, al sindicato ti voglio. §. iniuria, nu. 25. fol. 60.
Iniuriarum non tenetur officialis iniuriosũ verbum proferens animo corrigendi, ibidem, nume. 26. fol. eo.
Iniuriarum tenetur iudici allegans eum suspectum, nec probans suspicionis causam, ibidem, nu. 27. fol. eod.
Iniuriarum non tenetur asserens se nobiliorem, & probiorem altero, ibid. nu. 28. fol. eod.
Iniuriarum non tenetur dicens tu es imprudẽs, §. iniuria, nu. 30. fol. 60.
Iniuria est dicere, tu non civedi, ibi. nu. 32. f. eo.
Iniuria infertur ex minis, ibid. nu. 33. fol. eod.
Iniuria facta vni de familia omnibus facta intelligitur, ibid. nu. 37. fol. eod.
Et an etiam omnibus consanguineis quarti, vel vlterioris gradus, et agnatis, ibid. nu. eo. f. eod.
Et quibus eorum competat actio iniuriarũ, ciuilis, vel criminalis, §. iniuria, nu. 38. fol. 60.
Iniuria facta colono, procuratori, negociorum gestori, vel familiari, an possit agere dominus, & principalis, ibid. nu. 39. fol. eod.
Iniuria facta vni de collegio, an omnibus facta censeatur, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et clericus, vel alij de domo, aut familia, possũt agere pro iniuria ipsis illata, si clericus, vel vnus de domo, aut familia, se verberibus subiecerit, §. iniuria, nu. 40. fol. 60.
Iniuriarum non tenetur vocans meretricem, meretricem emendatam, ibid. nu. 41. fol. eod.
Iniuriarum tenetur delens insignia familiæ, & arbi-

arbitrio iudicis punitur, etiam si illa in pristinum restituerit, ibid. nu. 42. fol. eod.
Iniuria vni illata quando eius cõiunctis facta dicatur, remiss. §. iniuria, nu. 43. fol. 61
Iniuriæ æstimatio quomodo sit facienda, remiss. ibid. nu, 44. fol. eod.
Iniuriæ taxatio differt à taxatione damnorũ, & quo pacto vtraq; fieri debeat, ibid. nu. 45. f. eo.
Iniuriarum libellus procedit, etiam si pluris æstimetur iniuria, quam habeatur in bonis, §. iniuria, nu. 46. fol. 61.
Iniuria illata Doctori punitur, l. Iulia, de vi pub. nu. 48. fol. eod.
Iniuriarum gradus, & pœnæ, remiss. nu. 47. f. eod.
Iniuria ex consulto facta grauior censetur, ibid. nu. 49. fol. eo.
Iniuria personis Ecclesiasticis facta, quatuor concurrentibus, morte punitur, ibid. nu. 49. fol. eo.
Iniurians an teneatur iniuriato ad satisfactionẽ iniuriæ, siue honoris, §. iniuria, nu. eod. fol. 62.
Iniuriarum actione condemnatus an efficiatur infamis, ibid. nu. 50. fol. 62.
Iniuria quando inferatur Magistratui; & quomodo debeat emendari, nu. 51. fol. eod.
Iniuriarum actio criminalis quãto tempore præscribatur, §. iniuria, nu. 52. fol. 62.
Et quid de actione ciuili, ibid. nu. 53. fol. eod.
Iniuriarum actio criminalis, nec hæredi, neq; in hæredem datur, licet possit cedi, ibidem, nume. 54. fol. eod.
Iniuriarum actione agitur etiã pro verbis, quæ quoad se iniuriam non sonant, ibidem, § nume. 44. fol. 61.
Iniuriarum præscriptio, ante, & post litem contestatam opponitur, §. iniuria, nu. 55. fol. 62
Et in vim dilatoriæ opposita impedit litis ingressum, ibid. nu. eod. fol. eod.
Iniuria per metũ illata anno vtili præscribitur, ibidem, nu. 56. fol. eod.
Iniuria ex quibus actibus censeatur remissa, ibidem, nu. 57. fol. eod.
Et remissio tacita operatur ad impediendã accusationẽ, sicut expressa, §. iniuria, nu. 58. f. 62
Et in Regno Neap. debet fieri expressè in iudicio, ibid. nu. eod. fol. eod.
Iniuriarum in crimine quomodo procedatur in Regno Neap. §. iniuria, nu. 46. fol. 62.
Iniuriam inferens, nec iure iurando excusatur, quin fecerit animo iniuriandi, ibidem, nume. 59. fol. 62.
Iniuria an possit reuocari, ibid. nu. 60. fol. eod.
Iniuriarum an teneatur erga Notarium, qui supplicãdo Principi, negauerit donationem fuisse factam in testamento, vel publicatam, ibidem, nu. 61. fol. eod.
Et quid si in simplici libello aliquid asseruerit in aliorum iniuriam suppressis nominibus, nume. 62. fol. eod.
Iniuriam quomodo faciat ingrediens alienũ fundum venandi causa, & à quibus possit venatio prohiberi. §. iniuria, nu. 42. fol. 61.
Iniuriam verbalem an armis repellere liceat ibidem. nu. 65. fol. 62.
Iniuriarum actio quando competat socio iniuriati, nu. 67. fol. 63.
Et quid si verum dicatur, ibid. nu. 68. fol. eod.
Iniuriarum an teneatur vocans alterum bastardum, vel excommunicatum, postquam fuerit legitimatus, vel absolutus, §. iniuria, nu. 69. f. 62
Iniuriarum an possit agi pro iniuria vera, cuius detectio concernit bonum publicũ, ibidem, nume. 70. fol. eod.
Et quid si obÿciatur crimẽ alicui post restitutionem Principis, ibid. nu. 71. fol. eod.
Iniuria verbalis an tollatur per reuocationẽ verborum iniuriosorum, §. iniuria, nu. 72. fol. 62.
Iniuriæ propriæ, vel suorũ accusatio diuersè proponitur, q. 14. nu. 5. fol. 91.
Iniuriam suorum prosequens non agit ad pœnam conuentionalem, ibid. nu. 12. fol. eod.
Iniuriosis verbis prouocatus, an possit iniuriosè respondere, dare mentitam, vel alapam, §. iniuria, nu. 64. fol. 62.
Iniuriosa verba eodẽ impetu dicta, licèt sint plura, faciunt vnum conuitium, ibid. nu. 8. fol. 59
Et quid in statuto imponente pœnam pro quolibet verbo iniurioso, ibid. nu. 9. fol. eod.
Iniuriosa verba quæ dicantur, §. iniuria nume. 11. fol. eod.
Iniuriatus verbis, si gladio iniuriantem occidat, mitius citra pœnam capitis est puniendus, §. homicidium, nu. 110. fol. 47.
Iniuriatus quando possit se propria authoritate vindicare, etiam defensionis modum excedẽs, ibid. nu. 112. fol. eod.
Iniuriatus non potest repròperare iniurianti maiorem, vel similem iniuriam, §. iniuria, nume. 13. fol. 60.
Et quid si statutum puniret iniuriãtem pro qualibet vice, ibid. nu. 10. fol. 59.
Iniuriatus potest agere non solum criminaliter, & ciuiliter, sed quandoq; etiam ad damna, expensas, & interesse, ibid. nu. 44. fol. 61.
Et in quibus personis deformitas, vel cicatrix patens, debeat per iudicem æstimari, ibidẽ, nume. eod. fol. eod.
Pro iniuria, ex qua sequitur mors, nõ agitur, nisi criminaliter, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quomodo iudex procedat ad commodũ partis offensæ, & fisci, ibid. nu. eod. fol. eod.
Innocentia potest probari per præsumptiones q̃st. 66. nu. 13. fol. 213.

Innocẽtiæ argumentũ, remiß.ibid.nu.14.fol.eod.
Innocẽtiæ signa, remiß. quæst.49.nu.49.fol.166.
Inobedientia omnis est mutabilis, quæst. 64. nume.43. fol.205.
Inquisitio potest fieri in syndicatu contra officiales in Regno Neap.q.35.nu.26. fol.131
Inquisitio scrupulosa fieri nõ debet in syndicatu, q.73.nu.38. fol. 227
Inquisitio valet, etiam quòd ignoretur nomen delinquentis, q.52.nu.4. fol.171.
Inquisitio contra delinquentem extra territoriũ, quomodo sit formanda, q.85.nu.1. fol.253.
Inquisitio valet, licèt non constet de nomine occisi, q.31.nu.38. fol.123
Inquisitio potest formari contra mandantẽ, licèt non constet de mandato, ibid.nu.39. fol.eod.
Inquisitio tenet, licet non exprimatur tempus maleficij, quod ex iusta causa non potuit scire, q. 31.nu.40. fol.123.
Inquisitio in crimine falsi non requirit tempus, ibid. nu.41. fol.eod.
Inquisitio valet non expresso loco delicti, quòd ex iusta causa non potuit sciri, ibid. nu. 42.f.eod.
Inquisitio in crimine falsi requirit expreßionem loci, ibid.nu.43. fol.eod.
Inquisitio non fit ad priuatorum commodum, q.3. nu.3.q.11.nu.2. fol.85.& 90
Inquisitio cessat stante accusatione coram alio iudice, ibid.nu.5. fol.eod.
Inquiri non potest pro leuißima causa, seu culpa, ibid.nu.2. fol.eod.
Et quid pro culpa leui, ibid.nu.eod. fol.eod.
Inquisitio inchoata ab vno iudice qualiter poßit perfici à successore, q.5.nu.1. fol.86.
Inquisitio formari potest, licet nomen delinquẽtis ignoretur, ibid.nu.2. fol.eod.
Inquisitio ob priuatam vtilitatem, quandoq; in ciuilibus permittitur, q.17.nu.3. fol.95
Inquisitionem an debeat procedere diffamatio, remiß.q.6. nu.1. fol.86.
Inquisitores hæresis quæ poßint, & quæ non, §.hæresis, nu.4. fol.38.
Et iudices qui sint, remiß.ibid.nu.eod. fol.eod.
Inquisitor cuiuscumq; Prouinciæ potest petere remißionem in causis hæresis à quocumq; inquisitore, q.38.nu.57. fol.138
Inquisitus à Barone si capiatur à Curia, superiori an remittatur, q.38.nu.61. fol.eod.
Inquisitores hæresis omnes sunt legati S. P. ibidem. fol.eod.
Inquisitores non subsunt alicui domino temporali, ibid. fol.eod.
Inquisiti de pace fracta non audiũtur extra carceres in statu Ecclesiastico, q.49.nu.55.f.162
Et quid in fideiußione, ibid.nu.56. fol.eod.
Inscriptio ad pœnam talionis non est in vsu, §. adulterium, nu.5. fol.3.
Instantia per biennium quomodo perire dicatur, q.51.nu.19. fol.169.
Et quid seruetur in Regno Neap.ibi.nu.20.f.eo.
Instantia statutaria sicut legitima, ibidem, nume. 21. fol.eod.
Instantia perempta, an pereat effectus confeßionis, q.51.nu.23. fol.170.
Instantia non currit contra Principem, q. 51.nume.24. fol.eod.
Instigator an sit citandus, quando proceditur per inquisitionem, remiß.q.10.nu.7. fol.90
Et an poßit torqueri, remiss.ibid.nu.8. fol.eod.
Institutus hæres ab eo, qui à patre instituti fuit occisus, non tenetur vindicare necem defuncti contra proprium patrem, q.79.nu.17. fol.241
Instrumentum ex quibus præsumitur falsũ, §.falsum, nu.76. fol.18.
Instrumentum falsum in vno capitulo, an cẽseatur in omnibus falsũ, remiss.ibid.nu.88.f.eod.
Et an falsitas instrumenti probetur per testes, remiss.ibid.nu.89. fol.eod.
Et quando instrumentum præsumatur totũ falsum, ibid.nu.eod. fol.eod.
Instrumentum simulatum scribenti manus amputatur, §.falsum, nu.93. fol.18.
Instrumenti falsitas per tres testes probatur, ibidem, nu.98. fol.eod.
Instrumentum quando reddatur suspectũ de falso, si testes contradicant, remissiuè, §.falsum, nu.106. fol.19.
Instrumenti fides vacillat, si duo ex testibus instrumentarijs negent, se interfecisse, ibidẽ, nume.100. fol.19.
Et quomodo sit articulandum, ibid.nu.101.f.eo.
Et an duo testes instrumentarij, & supernumerarij sufficiant ad puniendum Notariũ de falso, ibid.nu.102. fol.eod.
Et quid facere debeat iudex duobus testibus extraneis contradicentibus instrumento, remiss. §.falsum, nu.103. fol.19.
Et quomodo contra ipsum instrumentum deponere debeant, ibid.nu.104. fol.eod.
Instrumentum suspectum de falso producens, qua pœna sit puniendus, ibid.nu.112. fol.19.
Instrumentum pluribus modis redditur suspectũ de falso, §.falsum, nu.113. fol.19.
Instrumentum simulatum non dicitur falsum, ibid.nu.116. fol.19.
Et quomodo dicatur falsus, & quãdo simulatũ, ibidẽ, sub nu.eod. fol.eod.
Instrumentum falsum mutui altero producente, altero solutionis, ambo puniuntur de falso, ibidem, nu.118. fol.eod.
Instrumentum falsum producens ignoranter, & renuncians, an aliud instrumentum eiusdem

tenoris manu alterius notarij producere possit, remissiuè, §.falsum nu.118. fol.19.
Instrumentum producens, si non habet terminum à statuto ad respondendum, an eo uti velit, illũ iud ex parte petente statuere debet, ibidem, nume.123. fol.eod.
Et quid operetur eiusmodi terminus, ibidem, nume.124. fol.eod.
Et nihilominus admittitur probatio contra sciẽtiam præsumptam, ibid.nu.125. fol.eod.
Instrumentum producens cum qua protestatione, dato termino ad respondendum, debeat illius vsui renunciare, vt eodem instrumento cõtra alium vti possit, §.falsum nu.127. fol.20.
Et quid si renunciat vsui testiũ, ibid.nu.eo.f.eo.
Et si scriptura producatur à procuratore, sunt interrogandi principales, & procurator, ibid. nu.128. fol.eod.
Et procurator debet habere mandatum in iudicio, vt possit huiusmodi interrogatorio respõdere, vel sequi ratificationem domini, §.falsum, nu.129. fol.20.
Et interrogatus à procuratore non tenetur respondere, ibid.nu.130. fol.eod.
Instrumentum producens, vel testes, non tenetur de falso, nisi fiat protestatio per petentem declarationem, velle partem, & testes de falso redarguere, ibid.un.132. fol.eod.
Instrumentum producens, vel testes debet clarè, & sine aliqua conditione, & protestatione post terminũ respondere §.falsum nu.135. fol.20.
Et respondens, nolle vti, non euitat pœnam falsi; si testes produxit, vt falsum deponerent, vel scripturas falsas fabricauit, ibi. nu.136.f.eo.
Et an si respondeat, nolle testibus vti, excusetur de productione articuli falsi, §.falsum, nume.137. fol.21.
Et renũcians vsui longè post disceptationem habitam super falsitate productorum, non excusatur, ibid.nu.138. fol.eod.
Et an si respondeat, nolle vti instrumento, quod suspicatur falsum, possit aliud eiusdem tenoris ab alio rogatum producere, & eo vti, remiss. ibid.nu.139. fol.eod.
Et si pars respondeat, nolle vti, pars contraria, vel fiscus vti poterit, §.falsum, nu.140.fol.20.
Et non respondens, aut obscurè, vel qualificatiuè, perinde est, ac si nolle vti, respondisset, ibidem, nu.141. fol.eod.
Et re integra potest moram purgare, & indulgeri per Principẽ ad respondendũ, ibidem, nume.142. fol.eod.
Instrumentum, vel scripturas coram iudice lacerans violenter, qua pœna puniatur, ibidẽ, nume.212. fol.23.
Et quid si auferret, licet non uiolaret, ibidem, nume.213. fol.eod.
Et quid de proijciente in ignem instrumẽta producta, ibid. nu.214. fol.eod.
Et quando lacerans instrumentum cõmittat falsum, remiss.§.falsum, nu. 215. fol.23.
Et puniendus est, si subripiens rem propriam laceraret, vel in ignẽ proijceret, ibi.nu.216.f.eo.
Et quæ sit pœna lacerantis cartã à libro communis, vel fisci, ibid.nu.217. fol.eod.
Instrumentum falsum, vel de falso suspectũ, quomodo probetur, remiss.§.falsum, nu.236.f.24.
Et quæ sit differentia inter falsum, & de falso suspectum, remiss.ibid.nu.237. fol.eod.
Instrumentum notarij, qui consueuit instrumẽta conficere, non probat in ciuilibus, nisi testibus comprobetur, §.falsum, nu. 243. fol.24.
Instrumentum Notarij nondum condemnati de falso, redditur suspectum, ibid.nu.244. f.eod.
Et instrumenta præterita non annullãtur, licèt aliqualiter sint suspecta, ibid.nu.245. fol.eod.
Instrumentum deperditum quomodo refici possit, q.64.nu.48. fol.205.
Et quomodo probetur amissio, ibid.nu.49.fol. eod.
Insultans in vno territorio, et in alio vulnerans, in vtroq; loco punitur, q.38.nu.16. fol.136.
Insultans cum baculo, an possit vulnerari gladio, §.homicidium, nu.110. fol.47.
Insultans cum armis, si est solus, an puniatur de vi publica, q.83.nu.15. fol.249.
Insultatus an teneatur aufugere, §.homicidium, nu.90. fol.46.
Insultatus potest aggressorẽ in terra prostratum vulnerare, & occidere, ibid nu.91. fol.eod.
Insultatus an peccet in sequendo aggressorem, & eum percutiendo, quando ad sui honoris defensionem opus esset, ibid.nu.93. fol.47.
Et quid in ijs, qui reuerentiam debent, ibidem, num.94. fol.eod.
Insultatus quomodo non excedat moderamen inculpatæ tutelæ, §.homicidium, nu. 101.fol.47.
Et quando teneatur fugere, & possit aggressorẽ fugientem prosequi, vulnerare, & occidere, ibidem, nu.eod. fol.eod.
Insultatus censetur omnia facere ad defensionẽ, num.102. fol.eod.
Insultatus occidens insultantem non tenetur pœna pacis ruptæ quæst.47.nu.42. fol.161.
Insultus dicitur noua causa ibi.nu.56. fol.162.
Insultus, & vulnus quomodo confundantur, q̃st. 38.nu.17. fol.136.
Insultus non dicitur fieri, nisi quis sit adeo propinquus insultato, vt potuerit illum verberare, q. 83.nu.27. fol.249.
Insultus, & delatio armorum an confundantur, quæst.84.nu.25. fol.252.
Cephal.in cõs.204 impugnatur, ibi.nu.26. f.eo.

INDEX

Insultus, & percussio quomodo confundãtur, ibidem, nu. 261. fol. eod.
Interdictum quid sit, quomodo, & quid operetur, remiss. q. 76. nu. 1. fol. 228
Interesse ex dispositione iuris communis debetur parti offensæ, & fortius quam pœna fisco, q. 93 nu. 5. fol. 265
Interficere existimans bannitum, si alium nõ bãnitum occidat, an teneatur aliqua pœna, §. homicidium, nu. 281. fol. 56
Interficiens bannitum potest incontinenti illum spoliare, & derobare, ibid. nu. 276. fol. eod.
Interficiens bannitum extra territorium, vbi impunè occidi poterat, non debet puniri à Iudice originis, vel domicilij, ibid. nu. 277. fol. eod.
Interrogandi praxis contra pducentem instrumẽtum, vnde sumatur, §. falsum, nu. 131. fol. 20.
Et habet etiam locum in productione testium, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quomodo debeat concipi interrogatio, vt producens instrumentum, vel testes, teneatur præcisè respondere, ibid. nu. eod. fol. eod.
Interrogatio contra producentem instrumẽtum, vel testes, in quacumq; parte iudicij fieri pôt, ibid. nu. 133. fol. eod.
Interrogatio de socijs quomodo sit facienda, q. 64 nu. 23. fol. eod.
Inuentori rei alienæ an liceat aliquid recipere, q. 27. nu. 5. fol. 117.
Ioãnes de Anania impugnatur, q. 100. n. 2. f. 280
Iracundis calor quanto tempore durari dicatur ad euitandum animi deliberati qualitatem, §. homicidium, nu. 20. fol. 43.
Iracundia an excuset, q. 60. nu. 36. fol. 194
Irregularitas quãdo incurratur, remiss. q. 40. nu me. 1. fol. 141
Irregularis non efficitur præsbiter Missam celebrans, si insultatus homicidium committat, §. homicidium, nu. 76. fol. 46.
Et potest Missam inchoatam perficere, ibid. nume. eod. fol. eod.
Iudæi ex mandato Pontificis vsuras licitè exercent, §. vsur. nu. 20. fol. 82
Et in casu prohibito possunt puniri à iudice laico, ibid. nu. eod. fol. eod.
Iudæus Christianam adulterans, grauius est puniendus, §. adulterium, nu. 84. fol. 7.
Iudæus blasphemãs quomodo excusetur, & à quo Iudice sit puniendus, §. Blasph. nu. 19. fol. 11.
Iudei cum Christianis coeuntes, & è contra, quibus pœnis puniatur, §. fornicatio, nu. 26. fol. 27
Et quid de Cathecumenis, & Sarracenis, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et statutum contra Iudæum Christianam mulierem cognoscentem, si non distinguat de nupta, vel meretrice, quomodo sit intelligendum, remiss. ibid. nu. 27. fol. eod.
Et fiscus tenetur probare mulierem fuisse Christianam, & Iudæum non ignorasse, ibidem, nume. 28. fol. eod.
Iudeus vxoratus Christianam meretricem carnaliter cognoscens, extraordinariè punitur, §. fornicatio, nu. 29. fol. 27.
Iudæus adulterans Christianam meretricem non punitur pœna adulterij, ibid. nu. 34. fol. 28.
Iudæus cognoscens meretricẽ Christianam quomodo puniatur, ibid. nu. 31. fol. eod.
Et quid de Turco, & alijs extraneis fidei, ibidẽ, nu. eod. fol. eod.
Iudæam Christianus cognoscens excusatur à pœna ordinaria ob minorem ætatẽ, ibi. nu. eo. f. eo.
Iudæorum coitus à quocumq;, & perpetuò accusari possint, §. fornicatio, nu. 33. fol. 29
Iudæi an debeant res furtiuas emptas pretio non restituere, §. furtum, nu. 112. fol. 30.
Iudæi rem furtiuam scienter ementes furtum cõmittunt, ibid. nu. 115. fol. 36.
Et dominus si soluisset pretium, recuperat, ibid. nu. eod. fol. eod.
Iudæus post delictum factus Christianus an possit punire, q. 51. nu. 47. fol. 171.
Iudæus est infamis infamia facti, quæst. 24. nume. 69. fol. 110
Et an admittatur contra Christianos, ibidem, num. 70. fol. eod.
Et quomodo iuret, ibid. nu. 71. fol. eod.
Iudæi qua pœna, & à quibus iudicibus puniãtur de periurio, §. periur. nu. 6. fol. 72.
Iudæus an possit in atrocioribus iura transgredi, §. 1. nu. 14. fol. 2.
Iudex procedit ex officio in crimine adulterij, vel accusatore desistente, vel mortuo; etiam stante statuto, quòd sine querela procedi non possit, §. adulterium, nu. 7. fol. 4.
Iudex secularis procedit ex officio contra mulierem cum clerico notoriè fornicantem, §. fornicatio, nu. 9. fol. 27
Iudex contra vxorem procedit, adultero tantùm per maritum accusato, §. adulteriũ, nu. 8. fol. 4
Iudex habens facultatem à statuto inquirendi de omnibus delictis, non potest de adulterio inquirere, constãte matrimonio, ibid. nu. 9. fol. 4.
Iudex procedit in crimine adulterij deducto in iudicio, non obstante concordia partium, ibid. nu. 10. fol. 4.
Iudex Ecclesiasticus an possit pcedere ex officio in crimine adulterij, incestus, stupri, & fornicationis, stante constitutione Marchiæ, quod certæ psonæ ad accusandũ admittatur, ibi. n. 30. f. 5.
Et an dicta constitutio habeat locum in huiusmodi criminum attẽtione, ibid. nu. 31. fol. eod.
Iudex potest exhumari facere cadauer pro faciẽda re-

da re-

da recognitione vulnerum, & aliarum percussionum, q.4.nu.4. fol.86
Iudex laicus an possit cognoscere de matrimonio incidenter, §.raptus, nu.36. fol.74.
Iudex laicus potest declarare quem incidisse in periurium, si sit q̃stio facti, §.periur.nu.5.f.72
Iudex an teneatur condemnare iniuriantem ad satisfactionem honoris, §.iniuria, nu.47.f.61.
Iudicis officium venit ad damna, & interesse partis in iudicio falsi, etiam criminaliter intentato, §.falsum, nu.5. fol.15
Iudex condemnando notarium de falso, eius exercitium reseruare non potest, ibid.nu.84.fol.18
Iudex quid facere debeat duobus testibus extraneis contradicentibus instrumento, remiss. ibidem, nu. 103. fol.19.
Iudex parte petente debet statuere terminũ producenti instrumentum ad respondendũ, an eo vti velit, si non habeat illũ à statuto, §.falsũ, nu.123. fol.20
Iudex, si ciuiliter agatur, non debet in dubio instrumento fidem adhibere, ibid.nu.238.fol.24
Iudex in condemnatione exercitiũ notariatus reseruare non potest, ibid.nu.82. fol.18.
Iudex secularis an possit adulterij Iudiciũ prosequi, si opponatur matrimonium esse nullum, §. adulterium, nu. 44. fol.5.
Et an de matrimonio incidenter cognoscere, ibidem, nu.45. fol. eod.
Iudex secularis procedit ex officio cõtra mulierẽ cũ clerico notoriè fornicãtẽ, §.fornic.n.9.f.28
Iudex secularis potest vxorem habentem cogere, vt concubinam dimittat, ibid.nu.12. fol.27.
Iudex innocentem damnans ad mortem, qua pœna puniatur, §.homicidium, nu.37. fol.44
Et quid si calore iracundiæ alium necauerit, ibidem, nu.eod. fol.eod.
Et quid si citra mortem ad pœnam corporalem condemnauerit, ibid.nu.eod. fol.eod.
Iudex indebitè reum quæstionibus subijciens, vel in torquendo modum excedẽs, qua pœna sit puniendus, ibid.remiss.nu.38. fol.eod.
Iudex arbitrium in causis capitalibus habens, an punire eum possit, qui concedente statuto, bannitum occidit, ibid. remiss.nu.188. fol.51.
Iudex in accipiendis informationibus debet scribi facere singula verba materna testiũ, nihil addendo, nec minuendo, q.26.nu.1. fol.116.
Iudex corruptus quomodo puniatur, quæst.73.nume.12. fol.226.
Et quid de corrumpente nu.13. fol.eod.
Et quid de promittentibus expeditum litium finem, ibid.nu.14. fol.eod.
Iudex accipiẽs pecuniã ꝓ barattaria, si posteà pœnitui, an euitet pœnam, q.73.nu.22. fol.227.
Iudex an cognoscat de iniuria illata suo Ministro, officium exercenti in aliena iurisdictione, q.35.nu.12. fol.130
Iudex quando possit iudicare in causa propria, ibid.nu.30. fol.131
Iudex potest recusari, quando pœna venit sibi applicanda, ibi.nu.31. fol.eod.
Iudex iniuriatus, si aliquid recipiat ab iniuriante, ne ipsum puniat, tenetur illud restituere in foro conscientiæ, ibid.nu.32. fol.eod.
Iudex an possit ex cõsuetudine iudicare in causa propria, ibid.nu.33. fol.eo.
Iudicis arbitrio statuitur terminus accedendi ad aliquem locum, q.34.nu.2. fol.128
Item ad perquirendum absentẽ, ibi.n.16.f.128
Iudex laicus non cognoscit de clericis, quæst. 36. nu.1. fol.132.
Iudex laicus quando possit capere clericos, & de ipsorũ delictis cognoscere, ibid.nu.2. & 4.f.eõ.
Iudex laicus attentans procedere cõtra clericũ, an ipso iure sit excõmunicatus, nu.8.& 9.f.eo.
Iudex Ecclesiasticus quando cognoscat de delictis laicorum, nu.5. fol.132.
Iudex Ecclesiasticus, quando possit inhibere iudici seculari, remiss.ibid.nu.9. fol.eod.
Iudex laicus capiẽs clericũ, debet particulariter describi facere in quo habitu ceperit, q.36.nu 16. fol.132
Iudex Ecclesiasticus debet statim repetere clericum captum à laico, ibid.nu.26. fol.133
Iudex Ecclesiasticus põt cõtra sacrilegos ad excõicationẽ, & alias pœnas ꝓcedere spũales, nõ obstãte sentẽtia iudicis laici, q.36.nu. 50.f.134
Iudices Ecclesiasticus nõ tenetur stare ꝓcessu facto per iudicem secularem, ibid.nu.53 fol.eod.
Iudices Ecclesiastici non exercent iurisdictionẽ cõtra laicos in Regno Neap. q.36.nu.51.f.134
Iudices, qui sint competentes executionum sentẽtiarum criminalium, an ordinarij, vel appellationum, remiss.q.95.nu.3. fol.275.
Iudices, qui sint competentes executionum sentẽtiarum criminalium in Regno Neap. au officiales Baronum, vel Regij, quando causæ per viã appellationis ad Regia tribunalia deuoluũtur, remiss.ibid. fol.eod.
Iudex loci delicti põt procedere contra delinquẽtem absolatum in domicilio, q.38.nu. 2.f.136.
Item contra delinquẽtem in mari territorio suo adiacenti, nu.4. fol.eod.
Et quid si delinquens sit priuilegiatus, ibidem, nu.5. fol.eod.
Iudex lata sentẽtia an possit procedere cõtra eũ, qui corã se falsum deposuit, q.38.n.31.f.137.
Iudex cuius in iurisdictio fuit prorogata, an puniat testem falsum, ibid.nu.53. fol.eod.
Iudex maior deponẽs falsum coram minori, an ab eo puniatur, ibid.nu.34. fol.eod.

Iudex examinans ad instantiam alterius iudicis potest punire testem falsum licet non sit iudex causa principalis, ibid. nu. 36. fol. 137
Iudex laicus an possit inhiberi per Ecclesiasticũ, coram quo pendet causa falsitatis cõmissa per clericum coram dicto laico, ibi. nu. 37. fol. eod.
Iudex Ecclesiasticus põt ꝓcedere cõtra delinquẽtẽ in Ecclesia rõne sacrilegij, q. 38. n. 51. f. 138
Iudex laicus non potest capere laicum in Ecclesia delinquentem, sed Ecclesiasticus capiet, & tradet eum Curia seculari, ibid. nu. 52. fol. eod.
Iudex post remissionẽ non põt amplius cognoscere, an deliquerit, ibid. nu. 63. fol. eod.
Iudices eiusdem domini, si non remittunt delinquentes ad locum delicti puniuntur de inobedientia, ibid. nu. 66. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 67. fol. eod.
Iudex potest committere carceratum detineri in quocumq; loco sua iurisdictionis, donec mittat familiam pro eo, q. 46. nu. 3. fol. 153.
Iudex potest ex officio cogere partes ad præstandũ cautiones de nõ offendẽdo, q. 47. n. 17. f. 159
Iudex alterius instantia, an, & quando possit publicare processum, q. 49. nu. 1. fol. 164
Iudex an possit prohibere, ne reus Aduocatum, & Procuratorem alloquatur, ibid. nu. 3. fol. 164.
Aret. in adnot. ad Crau. l apsus. fol. eod.
L. custodiã, ff. de pub. iudi. non seruat. fol. eod.
Ioseph. Ludou. error. fol. eod.
Iudex non tenetur dare fideiussiones, donec effectualiter completa fuerit informatio, q. 49. nume. 7. fol. 164
Iudex ꝓcedẽs ex officio an possit ad torturã deuenire non data copia indiciorũ, ibi. n. 26. f. 165
Iudex de consuetudine in omnibus delictis procedit, q. 51. nu. 30. fol. 170.
Iudex non potest præfigere terminum offenso ad quarelandum, q. 58. nu. 9. fol. 181
Iudex an possit procedere post remissionẽ partis in statu Ecclesiastico, ibid. nu. 12. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 13. fol. eod.
Iudex an possit compellere ad pacem, quæst. 58. nu. 74. f. 185
Et an ad treguam, ibid. nu. 75. fol. eod.
Et si compellat an teneatur edicto quod metus causa, ibid. nu. 76. fol. eod.
Iudex quando possit gratiare bannitos, remiss. q. 59. nu. 19. fol. 187.
Iudex non potest dicere indulgentiam Principis præsentãti, quid fateatur delictũ alias nõ utetur, ibid. nu. 91. fol. 191.
Iudex dicẽs victũ victori non prolato aliquo verbo an cẽseatur condẽnare, q. 62. nu. 12. f. 199.
Iudex omittens condemnationem expẽsarum, poterit eodem die supplere, ibid. nu. 13. fol. eod.
Iudex calũniare inquirẽs, an, & quomodo puniatur, q. 59. nu. 29. fol. 200.
Iudex torquens sine indicijs quomodo puniatur, q. 64. nu. 2. fol. 202.
Iudex an debeat obedire Principi mandanti aliquem torqueri absq; indicijs, ibid. n. 29. f. 203.
Iudex in causis arduis põt ꝓcedere ex ꝓcessu informatiuo ad torturam, ibid. nu. 87. fol. 207.
Iudex excedens modum in puniendo, quomodo puniatur, q. 64. nu. 111. fol. 208
Et quomodo probetur excessus, remiss. ibidẽ, nume. 112. fol. 209.
Quæ tortura quomodo ꝓbetur, ibi. nu. 113. f. eo.
Iudex debet esse promptus ad puniendum, vbi constat de maleficio, q. 66. nu. 8. fol. 212.
Iudex an debeat iudicare ex conscientia, vel ex actis, remiss. ibid. nu. 10. fol. 212
Iudex, cui pars in secreto veritatẽ causæ cõfessa fuit, contra illam confessionem iudicare nõ debet, q. 66. nu. 10. fol. 212.
Iudex videns aliquem portantem arma, põt illũ punire, ẽt ꝙ nõ cõstet ex actis, ibid. nu. eo. f. eo.
Iudex potest compellere ciuem turbulentũ, q. 68. nu. 111. fol. 220
Iudex põt commutare pœnã mẽbri, si cõdemnata sit ita debilis, ꝙ moreretur, q. 69. nu. 12. f. 222.
Et quid si reus nullã manũ habeat, & crimẽ pœnam manus requirat, ibid. nu. 13. fol. eod.
Iudex Ecclesiasticus nõ põt dictã pœnã laico ĩponere ẽt ob delictũ Ecclesiasticũ, q. 70. n. 11. f. eo.
Iudex an possit blandè, & conuicijs confessionẽ à reo extorquere, q. 55. nu. 10. fol. 175
Iudex condemnando potest ex causa bonã famam iusto reseruare, q. 77. nu. 19. fol. 225
Iudex potest perempta instantia punire contumacẽ factũ durante instantia, q. 51. n. 25. f. 170.
Itẽ quãdo Rex est consulendus, ibid. nu. 26. f. eo.
Iudex in omnibus delictis potest principalis rei præsentiã requirere, q. 32. nu. 11. & 16. f. 125.
Iudex potest assecurare testes, vt tutò veniãt ad se examinandum, ibid. nu. 36. fol. 126
Iudex condemnans aliquem in exiliũ ad tempus sine determinatione temporis censetur pro decennium condemnasse, q. 71. nu. 9. fol. 223
Et quid si dixerit condemno te ad pœnã exilij, absq; aliqua mentione tẽporis, ibi. nu. 10. f. eod.
Iudex delicti potest condemnare in pœnam exilij à loco delicti, & à loco originis, & à loco habitationis, ibid. nu. 12. fol. eo.
Iudex præcipiens alicui pro aliquo delicto, ne recedat de domo non potest comminari nisi ad pœnam delicti, q. 31. nu. 30. fol. 123.
Comminatio indigẽs Principis nihil facit ad pœnam pecuniariam, ibid. nu. 31. fol. eo.
Iudex potest ex officio repellere testem inimicum, nisi opponatur, q. 24. nu. 39. fol. 109
Iudex torquens sine indicijs non excusatur dominus se fecisse de conscientia Principis, nisi in

scri-

scriptis appareat, q. 25. nu. 37. fol. 115.
Iudex quarelatus de extorsione, si simpliciter respõdeat, quod quicquid habuit, iustè habuit, nõ uidetur fateri extorsionẽ, q. 73. nu. 31. fol. 227.
Iudex negligens quomodo puniatur, & quãdo dicatur negligens, ibid. nu. 32. fol. eod.
Iudex propter negligentiam potest priuari exercitio suæ potestatis saltẽ quò ad illam causam, q. ead. nu. 33. fol. eod.
Et quomodo practicetur in Regno Neap. ibi. f. eo.
Et quid in negligentes ne partes veniant ad arma, q. 73. nu. 34. fol. 227
Iudicis negligentia in quibus casibus puniatur, remiss. ibid. nu. 35. fol. eod.
Iudex seruãs statutum contra libertatem Ecclesiasticam an peccet, q. 77. nu. 31. fol. 230
Iudex in delicto occulto incipit inquisitionem à custodibus, q. 82. nu. 9. fol. 243.
Iudex malè iudicans quomodo puniatur, q. 83. nume. 2. fol. 248.
Et quid de arbitro, arbitratore, Notario, Medico, aduocato, agrimensore, & artifice, remissiuè, ibid. nu. 3. fol. eod.
Iudex filius famil. per imperitiam malè iudicans non tenetur vltra peculium, ibid. nu. 4. fol. eod.
Et quid si tempore syndicatus peculium decreuit, q. 83. nu. 5. fol. 248.
Et quid si tempore syndicatus sit effectus sui iuris, nu. 6. fol. eod.
Iudex per imperitiã malè iudicans punitur, licèt grauatus non appellauerit, ibid. nu. 7. fol. eod.
Et quid in practica, nu. 8. fol. eod.
Et quid si sententia non fuerit executioni demandata, q. 83. nu. 9. fol. 249
Iudex condemnans indebitè ad mortem, quomodo puniatur, ibid. nu. 11. fol. eod.
Stellionatus crimen, remiss. nu. 12. fol. eod.
Iudex in pœnis arbitrarijs potest punire pecunia, & in corpore, q. 83. nu. 38. fol. 250.
Et an ad mortem naturalem, ibid. nu. 39. f. eod.
Iudicis arbitriũ cessat, vbi lex, vel statutum speciatim pœnam imponit, q. 85. nu. 3. fol. 253.
Iudex ex causa potest alterare pœnam statutariam, & consuetudinariã, ibid. nu. 23. fol. 254
Iudex potest minuere pœnam ex causa, licèt lex præcisè illã pœnã imponat, q. 85. nu. 23. f. 254.
Et hoc etiam si Iudex non haberet facultatẽ dispensandi, ibid. fol. eod.
Et quod iurasset seruare statutũ, ibid. nu. 24. f. eod.
Itẽ mitigare pœnã statuto puniente delictũ attentatum sicut perfectum, ibid. nu. 25. fol. eod.
Item si pro modica summa pœna mortis imponatur, nu. 26. fol. eod.
Iudex ex causa potest in sententia reseruare famam condemnato, q. 85. nu. 27. fol. 254
Itẽ notario cõdẽnato de falso, famã, et exercitiũ, ibid. fol. eod.
Iudex an teneatur mitigare pœnã, ibi. n. 28. f. eo.
Et quando possit eã alterare, remiss. ibid. f. eod.
Et an in sentẽtia teneatur exprimere causam, q. 85. nu. 29. fol. 254
Et quid in Regno Neap. remiss. nu. 30. fol. eod.
Iudex non põt facere cõpositionem post sententiã inconsulto Principe, ibid. nu. 32. fol. eod.
Nec etiam post appellationem, cui fuerit renunciatum, q. 85. nu. 33. fol. 254.
Iudex imponens minorem pœnam sine causa quomodo puniatur, ibid. nu. 36. fol. eod.
Iudex in cõpositionibus nõ debet esse nimis liberalis alias præsumitur fraus, ibid. nu. 37. fol. eod.
Et compositiones in Regno Neap. quomodo fiant, q. 85. nu. 37. fol. 254
Iudex alterans pœnam an debeat causam exprimere, ibid. nu. 38. fol. eod.
Et quid si potest adiri superior, ibid. fol. eod.
Iudex dicens nuncio virtute officij dagli, an censeatur mandasse de occidendo, quæst. 89. nume. 24. fol. 260.
Iudex in sententijs criminalibus cõdemnatorijs, debet condemnare ad interesse partis, et absq; petitione, q. 93. nu. 4. fol. 295.
Iudex pronuncians aliquem condemnãdum, an, & quando intelligatur condemnasse, quæst. 93. nu. 12. fol. 265.
Iudex condemnans in vna parte, nõ censetur in alia absoluere, q. 93. nu. 15. fol. eod.
Et quid si iudex dicat, quia nobis cõstat delictũ per te esse cõmissũ, ideò si ex tali delicto tanta pœna tibi imponi debet, secundum formam statuti, eam tibi imponimus, ibid. n. 16. fol. eod.
Iudex est citandus quando tractatur de reuocando sententiam, & quando, q. 94. nu. 55. f. 272.
Iudex non potest contumaci remittere expensas, & interesse partis, q. 95. nu. 18. fol. 275.
Iudex laicus, cui fuit remissa causa ab Ecclesiastico, an teneatur stare sententiæ illius, vel debeat cognoscere de nouo, q. 96. nu. 14. fol. 277
Et quid in causis hæresis, ibid. nu. 15. fol. eod.
Iudex potest dare licentiam, vt condemnatus ad mortem per viam occidatur, si dubitetur, quod dũ ducitur ad supplicium in itinere auferatur, q. 99. nu. 1. fol. 279.
Iudex potest facere gratiã reo morituro, si velit officium carnificis exercere, ibid. nu. 5. fol. eod.
Iudex, qui reũ mortis occidi fecit nõ pro Tribunali, nec in loco solito, sed in conuiuio, & delitijs, vt meretriculæ cõplaceret, quæ volebat id uidere quomodo sit puniendus, q. ead. nu. 6. fol. eod.
Iudex non permittens corpora delinquentium sepulturæ tradi, pœnam incurrit, si nõ erãt cõdẽnati, vt in loco patibuli relinqueretur, q. 100. nu. 2. fol. 280.
Iudex Ecclesiasticus potest in crimine vsurarum

vltra pœnas canonicas mulctam imponere, & ex officio procedere,§.vsura,nu.35. fol.83.
Iudex supremus potest iudicare secundum cõsciẽtiam,& potest, quæ potest Princeps, q.56. nume.14. fol.178.
Iudex coram quo ciuiliter agitur de vsuris,potest in eodem processu iniuriosum diffamatorem ciuiliter condemnare,ibid.nu.36. fol.eod.
Iudex causarum ciuilium potest ex officio punire testem deponentem falsum in iudicio corã eo agitato,§.falsum,nu.247. fol.24.
Et si de falsitate constat,poterit condemnare sine citatione, ibid. fol.eod.
Iudex criminalis quãdo possit cognoscere de causa ciuili,vel è cõtra,remiss.q.2.nu.6.et 9.f.84
Iudex,qui non facit restitui damnum parti læsæ, peccat,ead.q.nu.8. fol.eod.
Iudex potest capere informationem delicti post confessionem,q.4.nu.1. fol.86.
Iudices iudicãdo caueant,ne dicant,quod videatur vulgo iniquum,q.83.nu.46. fol.250.
Iudici an satis constet de delicto ex querelis aliorum criminum,q.4.nu.2. fol.86
Iudici si sit cõcessũ arbitriũ generale, id nõ extẽdatur ad bonorũ cõfiscationẽ,q.83.n.47.f.250
Iudici,quando,& quomodo debeat constare de delicto,anteq̃ procedat ad inquisitionẽ,capturã, torturã,vel cõdẽnationẽ,remiss.q.4.n.3. f.eo.
Et sufficit constare per factam, si non reperiatur corpus occisi,q.4.nu.4. fol.86.
Et in delicto facti permanẽtis non sufficeret denunciatio officialis,ibid.nu.5. fol. eod.
Et qd si ignoretur nomẽ delinquẽtis, ibi.n.6.f.eo.
Et quomodo in furto,vel stupro, dicatur constare de delicto,ibid.nu.7. fol.eod.
Iudex potest inquirere antequam moneat offensum ad accusandum,q.3.nu.6. fol.85.
Iudex an semper secundum acta, & probata iudicare debeat,q.8.nu.15. fol.88
Iudex an possit offenso statuere terminũ ad accusandum,q.15.nu.5. fol.94
Iudex habens à statuto liberum arbitrium inquirendi,& puniendi maleficia quid agere possit, remiss.q.20.nu.15. fol.97
Iudex habet varios gradus inuestigabiles,ac tres motus animi,q.20.nu.4. fol.96
Iudex an possit interrogare reum in specie de delicto,vel de socio criminis,q.21.nu.28.fol.109
Iudex recusatus an teneatur ad instantiam partis iurare, an causa suspicionis sit vera, q.43. nu.6 fol.141.
Iudex recusatus quare non cognoscit de sua suspicione,& tamẽ cognoscit,si est cõpetẽs,ibi.n.21 fol.eod.
Iudex torquens ex depositione testium examinatorum parte non citata, tenetur in syndicatu, q.45.nu.55. fol.152.
Iudex non debet esse affectator rigoris,neq̃ clemẽtiæ,q.44.nu.39. fol.146.
Iudex in notorijs potest supplere etiam de facto, ibid.nu 61. fol.147
Iudex an possit publicare adictum ad reuelandũ delinquentes,q.27.nu.6. fol.117.
Iudex debet supersedere in examine, si fiat protestatio,ne aliquis examinetur, quia inimicus;et offeratur in promptu probatio inimicitiæ, de quo iudex summatim cognoscere debet, q. 24. nu.25. fol.109.
Iudex incõpetens,an,& quando possit delinquentem capere,q.28.nu.12.26.28. fol.118.
Iudex capiens innocentem temerè quomodo puniatur,ibid.nu.3.4.5. fol.eod.
Et quid de Iudice Ecclesiastico capiente clericũ temerè,ibid.nu.6.& 7. fol.eod.
Iudex non cogitur incipere à captura personæ,q. 28.nu.14. fol.118.
Et quid in delicto graui,ibid.nu.15. fol.eod.
Iudex quãdo possit ad capturam deuenire,q.28. nu.11. fol.118.
Et quid seruetur in Vrbe,ibid.nu.12. fol. eod.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.16. fol.eod.
Et quid si non constet de delicto,ibid. fol.eod.
Iudex tenetur carcerare filium ad iussum patris, q.28.nu.18. fol.118.
Iudex extrahens delinquentem ab Ecclesia sub promissione impunitatis, an teneatur eam obseruare,q.30.nu.2. fol.120
Iudex Ecclesiasticus non potest aliquem per vim ab Ecclesia extrahere,ibid.nu. 3. fol.eod.
Iudex laicus potest auferre arma à portãtibus in Ecclesia, nu.4. fol.eod.
Iudex laicus extrahens,quẽ ab Ecclesia,an teneatur iurare ei vitã seruaturũ,q.30.n.25.f.121
Et si iurauerit,an teneatur ei obseruare, ibidẽ, nu.26. fol.eod.
Iudex an teneatur seruare fidẽ ei,quem promissa impunitate criminis coegit à loco sacro discedere,q.30 nu.27. fol.121
Iudex an possit dicere defensori, volo, ꝙ veniat principalis,tamquàm melius informatus,q.33 nu.9. fol.127
Iudex Ecclesiasticus in quibus casibus cognoscere possit,remiss.q.37.nu.1. fol.134.
Iudex laicus quando possit de vsuris cognoscere, remiss.q.37.nu.7.& 9. fol.134.& 135
Iudex laicus in statu Ecclesiastico an possit ex officio ꝓcedere cõtra vsurarios,ibi.nu.9.10.f.135
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.11. fol.eod.
Iudex incõpetens põt punire delinquentẽ,cũ quo fuit lis contestata non apposita declinatoria fori,q.39.nu.10. fol.140
Iudex quot modis efficiatur suus,ibi.nu. 11.f.eo.

Iudex originis potest inquirere contra subditum extra territoriũ delinquentẽ, ibid. nu. 12. f. eo.
Iudex ordinarius præcipiendo per p̃ceptũ, vel per proclama, quod aliquid fiat, vel nõ fiat absq; impositione pœnæ, intendit delinquentem punire pœna ordinaria, q. 31. nu. 31. fol. 123
Iudex ordinarius, si ei causa committatur, an efficiatur delegatus, q. 41. nu. 1. fol. 141
Iudex recusatus, vide in verbo recusari.
Iudex suspectus, vide in suspectus, & suspicio.
Iudex declarans se competentem, an possit procedere in causa, si ab hac pronuncia fuerit appellatum, q. 42. nu. 16. fol. 142
Iudices pp consuetudinem licitè transgrediãtur formã statutorum, q. 67. nu. 11. fol. 214.
Iudicis præsentia in criminalibus supplet defectũ curatoris, q. 55. nu. 24. fol. 176
Iudicis arbitrio remittitur an carceratus sit fideiussoribus relaxandus, q. 46. nu. 41. fol. 155.
Et quales debeant esse fideiussores, ibidem, nume. 42. fol. eod.
Iudici asserenti se corruptum fuisse, an credatur in præiudicium partis, q. 73. nu. 19. fol. 226
Iudicis arbitrio remittitur quis dicatur Illustris, q. 46. nu. 51. fol. 155
Iudicis verbis non creditur, nisi ex processu appareat, q. 66. nu. 11. fol. 212
Lim. ad l. sciant, C. de probat. ibid. nu. 12. f. eod.
Iudicialis auctoritas non debet vilescere, q. 46. nu. 57. fol. 156
Iudicis arbitrium in criminalibus, quale intelligatur, remiss. q. 31. nu. 36. fol. 123.
Iudex comminatus alicui pœnam aliquam, non cogitur eam imponere, q. 31. nu. 32. fol. 123.
Iudex habens liberum arbitrium non potest sine indicijs torquere, ibid. nu. 37. fol. eod.
Iudicium adulterij an possit prosequi per iudicẽ secularem, si opponatur matrimonium esse nullum, §. adulterium, nu. 44. fol. 5.
Iudicij substantialia non possunt per partem remitti, q. 44. nu. 21. fol. 144
Iul. Clar. repræhenditur, q. 38. nu 72. fol. 139
Iul. Clar. declaratur, q. 64. nu. 46. fol. 205
Iul. Clar. lapsus, q. 78. nu. 56. fol. 234.
Iul. Clar. ab impugnatione Chartar. defens. q. 44. nu. 74. fol. 148.
Iul. Clar. à Rimin. iun. impugnatus, quæst. 53. nume. 41. fol. 173
Iura conditionalia an transeant in fiscum, q. 78. nu. 106. fol. 237.
Et quid de substitutione facta post mortem instituti, ibid. nu. 107. fol. eod.
Iuramentum suppletorium non habet locũ in sindicatu, q. 73. nu. 13. fol. 228.
Iuramentum in criminalibus, an, & quando deferatur, q. 63. nu. 1. fol. 200.
Iuramentũ an probet, remiss. q. 66. nu. 19. f. 213.
Iuramẽtum accusatoris super quantitate rerum ablatarum, vbi agitur contra tertium, q. 90. nu. 57. fol. 263
Iuramento damnum passi, an, & quando sit standum, q. 86. nu. 10. fol. 255.
Iuramenti temerarij transgressor etiam sine absolutione nõ repellitur à testificando, §. periur. nu. 11. fol. 72.
Iuramẽta testiũ possũt remitti, q. 45. n. 53. f. 181
Iurans falsum dum credit iurare verum excusatur, §. periur. nu. 12. fol. 72.
Iuratoria cautio quando admittatur, quæst. 46. nu. 49. fol. 155
Iurisdictionem ciuilem habens in vno castro, potest puniri à condomino habente criminalem, si ibi delinquat, q. 98. nu. 19. fol. 136
Iurisdictio quando dicatur delegata, vel excitata, q. 41. nu. 3. fol. 141
Iurisdictio quando possit prorogari, quæst. 42. nume. 2. fol. 141
Et quid si sit limitata, nu. 6. fol. eod.
Et an per procuratorem, nu. 5 fol. eod.
Et an per dationem fideiussionis, ibid. nu. 4. f. eo.
Ius ciuile, & canonicum si sint cõtraria, quod obseruandum sit, q. 51. nu, 44. fol. 171
Ius accrescendi non competit fisco, nec est propriè hæres, q. 78. nu. 146. fol. 239.
Iuris, vel facti quæstio quando dicatur in materia vsurarum, q. 37. nu. 8. fol. 134.
Ius canonicum, quando est contrarium iuri ciuili, an sit seruandum in vtroq; foro, §. raptus, nu. 37. fol. 74

L

Acerans instrumentum quando committit falsum, remissiuè, §. falsum, nu me. 215. fol. 23.
Lacerans cartam de libro communis, vel fisci, qua pœna puniatur, ibi. nu. 217. f. eo.
Læsæ maiestatis crimen quadraginta quinq; modis committitur, §. læsæ maiestatis, nu. 2. fol. 63
Læsæ maiestatis criminis duo sunt capita, §. eod. nu. 1. fol. 63
Et quæ sit pœna vtriusq; §. eod. nu. eod. fol. eod.
Læsæ maiestatis crimen committitur contra Imperatorem, Rempublicam, Regem, et quemlibet alium dominum non recognoscentem superiorem, §. læsæ maiestatis, nu. 3. fol. 66
Et Vassalli recognoscentes Regem, si se cõtra Barones rebellent, qua pœna sint plectendi, §. eod. nu. 4. fol. 66.
Læsæ maiestatis rei contra alium quam Regem, vel eius Consiliarium, filijs non auferuntur bona, §. eod. nu. 5. fol. eod.

Læsæ Maiestatis crimen qualiter in primo, vel in secūdo capite cōmittatur, remiss. §.eo.n.6. f.eo.
Læsæ Maiestatis, et falsi pœnā incurrit faciēs sibi domū aperire sub noīe officialis, §.eo.nu.7.f.eo.
Læsæ maiestatis crimē excluditur, vbi alia coniectura minoris delicti sumi pōt, §.eod.nu. 8.f.eo
Læsæ maiestatis reus ex affectu mutationis status non efficitur, §.læsæ maiestatis, nu. 11. fol.67.
Læsæ maiestatis crimen incurrit offendens Sedis Apostolicæ Legatū, Cardinalē, Patriarchā, Archiepūm, Epūm, vel eiusVicariū, §.eo.n.12.f.eo.
Et an occidens officialē Principis, ibi.n.13.f.eo.
Læsæ maiestatis crimen committit etiam non subditus, §.læsæ maiestatis, nu. 14. fol.67.
Et quid in clerico, remiss. §.eod.nu.15. fol.eod.
Læsæ maiestatis crimen requirit declaratoriā iudicis, §.eod.nu.16. fol.eod.
Et qualiter sit facienda declaratoria pro publicatione bonorum, remiss. §.eod.nu.17. fol.eod.
Læsæ maiestatis pœnæ ex l.quisquis, C.ad l.Iul.maiest. non habeant locum contra filias dotādas, §.eod.nu.18. fol.eod.
Nec etiam contra filios clericos, §.eod.n.19.f.eo.
Et quid in filio emancipato, §.eod.nu.20. f.eod.
Et filius tenetur pro patre, sed non è contra, §.læsæ maiestatis, nu.21. fol.67
Et an priuetur feudo, vel emphiteosi ob læsā maiestatem à patre, §.eod.nu.22. fol.eod.
Et an natus post delictum patris fiat obnoxius huiusmodi pœnis, §.eod.nu.23. fol.eod.
Et pœna patris nocet filijs in bonis obueniētibus ex eius persona, §.eod.nu.24. fol.eod.
Læsæ maiestatis criminis vnum & triginta specialia, §.læsæ maiestatis, nu.25. fol.67
Læsæ maiestatis cognitio, an veniat in concessione meri, et mixti impij, vel regaliū, §.eo.n.eo.f.68
Læsæ maiestatis affectus cum alio communicatus fit punibilis, §.læsæ maiestatis, nu.26. fol.69
Læsæ maiestatis crimen, an extinguatur morte, remiss. §.eod.nu.27. fol.69.
Et qualiter sit procedendum, §.eod.nu.28.f.70.
Et quid si committatur cōtra Principes inferiores, §.eod.nu.29 fol.eod.
Et quæ probationes requirātur, §.eo.n.30.f.eod.
Læsæ maiestatis crimen contra absentem agitatur, & quādoq; cōtra nō citatū, §.eo.n.34.f.eo.
Laici non possunt statuere super Ecclesijs, q. 77. nu.33. fol.230
Laicus deponens ad defensā præfertur clerico deponenti contra reum, q.24.nu.47. fol.110
Laicus contra clericum in causa criminali nō facit plenam probationem, q.24.nu.49. fol.eod.
Laicus quando admittatur in testem contra clericum, nu. 50. fol.eod.
Et quid si veritas aliter haberi non posit, q.ea. nu.51. fol.eod.
Laicus Iudex, an, & quando cognoscat de excessibus clericorum, & possit eos capere, q.36. nu.1.2.4. fol.132.
Laicus attentans procedere contra clericum, an ipso iure excommunicationem incurrat, nu.8. & 9. fol.132.
Laicus delinquens simul cum clerico per quem iudicem iudicetur, q.36.nu.49. fol.134
Laicus Iudex an possit inhiberi per Iudicem Ecclesiasticū, coram quo cognoscitur de falsitate commissa per clericum coram laico, q. 38.nume.37. fol. 137
Laicus an posit capere laicum delinquentem in Ecclesia, q.ead.nu.52. fol.138.
Laqueus si rumpatur dū quis suspenditur, an reus liberetur, q.98.nu.8. fol.278.
Et qd in praxi author obseruauerit, n.9.f.279.
Lata culpa in adulterio non æquiparatur dolo §. adulterium, nu.32. fol. 5.
Latro capiens socios latrones an debeat habere præmium, q.29.nu.24. fol.119
Latrones stratarū in Regno Neap. non remittuntur, sed puniuntur à capientibus, q.eadem, nume.68. fol. 138.
Et quid si Baro habeat priuilegium in Vassallos etiam alibi delinquentes, nu.70. fol.eod.
Latrones possunt defensionibus renunciare, q.49 nu.59. fol.167.
Legitima consignata filio in vita patris, an augeatur auctis bonis, q.86.nu.25. fol.256.
Et quomodo contra patrem sit facienda executio pro legitima, nu.26. fol.eod.
Et sententia lata contra filium præiudicat patri, nu.27. fol.eod.
Legitima an sit computanda tempore solutionis, an tpe cōdēnationis, remiss. q. 86.nu.33.f.256.
Legitima cum detrahitur, an computentur filiæ à statu Ecclesiastico exclusæ, q.ead.nu.37.f.eod.
Legitima filij non debetur fisco viuo patre, nume.111. fol.237
Legitima filiæ rebellis quanta sit, quest.eadem, nume.130. fol.238
Legitimam in statu Ecclesiastico tenetur soluere pater pro filio condemnato in contumaciam, q. 86.nu.19. fol.256.
Et quid de iure communi nu.20. fol.eod.
Et quid si filius delinquat extra territorium, nume.21 fol.eod.
Et quid si pater esset forensis, & haberet possessiones in loco vbi filius deliquit, nu.22. fol.eod.
Et quid si habeat nepotem ex eodem filio delinquenti, q.86.nu. 23. fol.256
Et quid si patrimonium augeatur, nu.24.f.eod.
Legitima alienatio quando posit prohiberi ob minorem ætatem, q.78.nu.46. fol.234.
Et an confiscetur, nu.47. fol.eod.

Lena non dicitur, quæ commisit semel lenocinium cũ aliqua muliere honesta absq; mercede, q.68 nu.9. fol.218.
Lenones qui dicantur, q.68.nu.58. fol.218.
Lenonum pœna in statu Ecclesiastico, & Regno Neap. ibid.nu.60.& 67. fol.eod.
Lex canonica in adulterio seruanda est, §.adulterium, nu.79. fol.6.
L.non tantum, ff.de appell.declaratur, q. 94. nume.5. fol.266.
L.querelã nõ habet locũ in Eccl.q.51.nu.3.f.169
L.eos, C.de mod.mult.non seruatur in facto, q.31 nu. 33. fol.123
L.eos, C.de mod.mult.declaratur, ibi.nu. 34.f.eo.
L.1.C.de transf.declaratur, q.44.nu.35.fol.146.
L.petendæ, C.de temp.in int.rest.intell.q.44.nume.36. fol.eod.
Libellus iniuriarum procedit, etiam si pluris æstimatur iniuria, quàm habeatur in bonis, §.iniur.nu.46. fol.61.
Libellus quomodo sit formandus contra iudicem malè iudicantem, q.83.nu. 10. fol.249.
Libellus sufficit, quòd præsumptiuè concludat, q. 85.nu.19. fol.253
Liber rationum in parte falsus, in totum præsumitur falsus, §.falsum, nu.90. fol.18.
Libertas Ecclesiastica non læditur per statutum laicorum habens in se naturalem, & ciuilem æquitatem, q.77.nu.37. fol.230
Licentia de capiendo, an duret in tempus successoris, q.28.nu.19. fol.118
Et an expiret per mortẽ mãdantis, nu.20.f.eo.
Licentia extrahendi bladum durat per septem dies, q.82.nu.82. fol.246.
Et debet præcedere extractionem, nõ subsequi, nu.83. fol.eod.
Et an ad prædictum statutum liget forẽses agricolas, quò ad suam partem, ibid.nu.84.fol.eod.
Ligans per sortilegia homines, ne vxorem cognoscant, non punitur morte, q.68.nu.118.f.220
Limit.nisi debita opera inimicitiam cõtraxerit, vt à testimonio repelleretur, q.24.nu.37.f.109
Limitat.ad l.querelam, C.de fal.remissiuè, q.51. nu.1. fol.168.
Limitat.ad Auth.apud eloquentissimum, remiss. q.26.nu.14. fol.116
Limit.& annot.ad l.1.C.de famos.lib.§. iniuria, nu.62.& 67. fol.62.& 63
Limit.nisi iudex esset arbiter, qui imperium haberet, q.38.nu.32. fol.137
Limit.& ampl.ad l.1.C.de famos.libell.q.68.nume.62. fol.218
Limit. nisi statutum requiret testes omni exceptione maiores, q.24.nu.89. fol.111
Limit.nisi p̃ tali iniuria pax inita fuisset, q. 47. nu 64. fol.164.
Lis quando dicatur cõtestari, q.45.nu.57.f.152.
Litis contestatio est necessaria in Regno Neap. & de eius forma, remiss.q.45.nu.2. fol.149
Litis contestatio an requiratur de iure canonico, quando proceditur per inquisitionem, q. 44. nu. 3. fol.143
Litteræ ad nouas defensiones non concedũtur in pœnis pecuniarijs per Sen.Mediolani, quæst.94 nu.38. fol.271
Litteræ prædictæ an operentur etiam quò ad interesse partis, q.ead.nu.39. fol.eod.
Litteræ prædictæ non conceduntur in Regno Neapolitano, q.94.nu.41. fol.271.
Litteræ ad nouas defensiones sunt concedendæ, nisi indicia sint vrgentia, q.ead.nu.67. fol.274
Litteræ prædictæ non conceduntur, si fuerunt calumniosæ petitæ, q.ead.nu.68. fol.eod.
Litteræ, quare dicantur obreptitiæ, & quare non valeant, q.59.nu.77. fol.190.
Litterarum acceptio cum taciturnitate super suspitione criminis contra accipientem, an faciat indicium ad torturam, q.20.nu.8. fol.96.
Litteras scribens bannito, dicitur ei præstare auxilium, q.82.nu.38. fol.245.
Litteras, vel sigillum Papæ, Regis, iudicũ, vel Prælatorum falsificantes, vel mandantes, vel scienter illũ vtentes, quibus pœnis feriantur, remissiuè, §.falsum, nu.186. fol. 22
Litteras iustitiæ, vel sigillum Principis abradens in facti narratione, an falsi pœna teneatur, remiss.ibid.nu.187. fol.eod.
Litteras delegati Papæ falsificãs minus punitur, quam si litteras Papæ falsificasset, ibidem, nume.189. fol.eod.
Et idem est in falsificantes litteras Proregis, ibidem, nu.190. fol.eod.
Litteras iudicis à manu seruientis amouẽs, pœna falsi tenetur, §.falsum, nu.201. fol.22
Et quid in lacerante, remiss.ibid.nu.202.fol.eo.
Litteras non dicitur aperuisse, qui non legit, ibid. nu.203. fol.eod.
Et quis dicatur legisse, remiss.ibi.nu.204.fol.eo.
Litteras aperiẽs an incidat in pœnam falsi, §.falsum, nu.205. fol.23
Et diuulgans contenta in litteris ad alterius iniuriam, tenetur actione iniuriarum, ibidẽ, nume.206. fol.eod.
Litteras alteri scriptas lacerans, vel comburens, pœna falsi tenetur, ibid.nu.207. fol.eod.
Litteras publicas aperiens, vt aduersarios Principis, vel Reip.iuuet, læsæ Maiestatis reus efficitur, §.falsum, nu.209. fol.23
Litteras alieno signans sigillo, quando incidat in pœnam falsi, ibid.nu.210. fol.eod.
Litteras alieno nomine scribens, eo ignorãte, falsum committit, §.falsum, nu.211. fol.23.

Litteras relationis aperiens, etiam Summo Pontifici directas, extraordinariè punitur, ibidem, nu. 218. *fol.eod.*

Litteras non restituens ei, cui mandatum restituendi susceperat, an incidat in pœnam falsi, remiss.ibid.nu. 219. *fol.eod.*

Locus non tutus excusat à comparendo, quæst. 34.*nu.*25.*& seq.* fol.129.

*Et quomodo probetur talis, nu.*30. *fol.eod.*

*Et an credatur nuncio de non tuto accessu deponenti, nu.*34. fol.eod.

*Luca de Penna error, q.*98.*nu.*10. fol.279

*Ludēs præsumitur sciuisse pecuniā esse filijfamilias, vel serui, §.furtum, nu.*121. fol.36

Et ad pœnam corporalem cōtra eum procedi nō posset, ibid.nu.eod. *fol.eod.*

*Et ignoranter vincens, ciuiliter conuenitur, ibidem, nu.*122. *fol eod.*

*Et an furtum committat ludens cum Monachis, furiosis, & alijs non habentibus liberam administrationem rerum appositarum in ludo, remiss.ibid.nu.*123. fol.eod.

*Ludens cum pluribus ad plures ludos, an debeat puniri pro pluribus delictis, stante statuto, q lusor puniatur in certa quantitate, §. ludus, num.*13. fol.70.

*Ludentes ad creditum, vel mutuantes ludētibus nullam habent exigendi actionem in Regno Neap.§.eod.nu.*15. fol.70.

*Ludorum species, & qui sint permissi, & qui non, remiss.§.eod.nu.*2. fol.70.

*Et officiales nō prohibentes, quos possunt phibere, ad quid teneantur, §.eod.nu.*3. fol.eod.

Ludus quid, §.eod.nu. 1. fol.eod.

*Ludus ī officialibus est detestabilior, §.eo.n.*4.f.70

*Ludus permittitur tpe pestis, §.eod.nu.*5. *fol.eod.*

Ludus pilæ, quādoq; est phibitus, §.eo.nu. 6.*f.eo.*

*Ludus vsq; ad quam summam sit licitus, §.ludus, nu.*7. *fol.*70

*Et quid in Regno Neap.§.eod.nu.*8. *fol.eod.*

*Ludus scaccorū, à quo inuentus, §.eod.nu.*9. f.eo.

*Ludus aleæ dicitur ludus fortunæ, §. furtum, nume.*101. fol.35.

*Ludus, vt vulgo dicitur ad scotum, an sit permissus, §.ludus, nu.*10. *fol.*70.

Et an requirat æqualitatē, remiss. nu. 11.*f.eod.*

*Ludi receptator dicitur aleator, §. furtum, nume.*101. fol.35

*Ludo scienter vincens filiofamilias, aut seruo pecuniam patris, vel domini, an furtum committat, §.furtum, nu.*120. *fol.*35

Et an patri competat actio, ibid.nu.eod.fol.eod.

*Ludū aleæ tenens in domo, lucri causa, an pro furto in ea cōmisso tempore ludi actionem habeat criminalem, vel ciuilem, §.eod.nu.*100. fol.35.

*Et quid in alijs ludis prohibitis ibi.nu.eod.*f.*eod.*

*Ludi fraus à quibus probari possit, §. ludus, nume.*14. *fol.*70

*Lusores quibus pœnis plectantur, remissiuè, §.ludus, nu.*12. *fol.*70

Et eadem afficitur pœna, qui vidit ludere, vel ludentem docet, §.ludus, nu.eod. *fol.eod.*

M

*Achinatio, calliditas, dolus, & fraus, quid sint, q.*84.*nu.*6. fol.251.

*Magister potest castigare discipulos modestè, q.*59.*nu.*9. fol.178

*Et quid debeat probare ad euitandam pœnam, ibid.nu.*9. fol.eod.

*Magistratus maior qs dicatur, q.*85.*nu.*31.f.254

*Magna Curia Vicariæ est maius Tribunal Italiæ, q.*49.*nu.*36. fol.166.

*Magna Curia Vicariæ habet prahemiuentiam ex processu informatiuo, ibid.nu.*14. fol.165.

*Gubernatoribus Romæ datur ius prædictū, ibid. nu.*15. fol.eod.

Magna Curia Vicariæ potest procedere ad torturam ex processu informatiuo, & quomodo, q. 64.*nu.*88. *fol.*207.

*Non tamen contra Neapolitanos, nisi de licētia Proregis, ibid.nu.*89. fol.eod.

*Et quid de Gubernatorib.Romæ, ibi.nu.*80.f.eo.

*Maior quando dicatur quis in Regno Neap.q.*60. *nu.*13. fol.193.

*Quid in statu Ecclesiastico, ibid.nu.*14.fol.eod.

*Quid in Hyspania, ibid.nu.*15. foi.eod.

*Maledicentes Principi qua pœna sint ferendi, §. læsæ Maiest.nu.*10. *fol.*66.

*Et quid de maledicente Pontifici, vel Episcopo, §.eod.nu.*11. fol.207

*Malefactor tenetur ad interesse damni etiam extrinsecum, §.furtum, nu.*72. fol.34

Malefici, & fures, omni cum sæuitia sunt puniendi, §.furtum, nu. 58. fol.33

*Maleficia puniri fauor publicæ disciplinæ suadet, q.*44.*nu.*63. fol.147.

*Maleficiū taciturnitatis, vel insensibilitatis quod dicatur, q.*64.*nu.*119. fol.209

*Maleficium quomodo impediri possit, remiss.q.*47. *nu.*13. fol.159.

*Mandans an puniatur eadem pœna, qua mandatarius, q.*89.*nu.*1. fol.259.

*Mandans, quando pœna extraordinaria sit puniendus, remiss.ibid.nu.*2. fol.eod.

*Mandans alicui, vt homicidium faceret, & illi alteri mandauit, oēs tenentur eadē pœna, q.*89. *nu.*6. fol.256

*Mandās in grauibus delictis ex simplici mādato, nullo effectu secuto, extraordinariè punitur, et q ad aliquē actū deuētū nō fuerit, q.*89.*nu.* 7. *fol.*259.

Et q mandatarius non acceptauerit, ibid. f. eod.
Mandans an teneatur, si mandatarius excesserit fines mandati, q. 89. nu. 15. fol. 259
Et quid si excesserit præsente, & vidente mãdãte, & non cõtradicẽte, q. 89. nu. 8. et 16. f. 260
Mandans vulnerari quando non teneatur morte secuta, remiß. ibid. nu. 17. fol. 259
Et qd si expreßè mãdasset ne iterficeret, ibi. f. eo.
Et quid si mandauerit mulierem rapi, & in raptu fuit interfecta, ibid. nu. 18. fol. eod.
Mandans delictum fieri, quomodo puniatur in loco mandati, q. 38. nu. 11. fol. 136.
Et quid si in vno loco mãdauit, delictum fieri in alio, ibid. nu. 21. fol. 137.
Mandans, & mandatarius an ab eodem iudice cognoscantur, ibid. nu. 12. fol. 136
Mandans, & tractans differunt, ibid. nu. 14. f. eo.
Mandatarius an faciat indicium contra mandãtem, q. 21. nu. 41. fol. 101
Et quid in crimine assaßinij, ibid. nu. 42. f. eod.
Mandatarius an probet excusando mandantem, ibid. nu. 43. fol. eod.
Mandatarius, qui non acceptauit mandatũ, facit indicium ad torturam contra mandantem, cõcurrẽte aliqua psumptione, q. 89. nu. 11. f. 259
Mãdatarius ex sola mãdati susceptione, si delictũ est atrox punitur, et q mandatũ nõ habuerit effectũ, qa sibi reuocatũ fuit, q. 89. n. 13. f. 259
Mandatarius, qui mandatũ susceperit, quibus excusari poßit, remiß. ibid. nu. 14. fol. eod.
Mandati verba sunt probanda, q. 89. nu. 5. f. 259
Mandati reuocatio an admittatur in crimine assasinij, §. assasinium, nu. 6. fol. 9.
Mandatum quibus verbis inducatur, consiliũ, inflãmatio, & instigatio, remiss. q. 89. nu. 3. f. 259
Mandatum de occidendo an probetur per illa verba, dà dà al traditore, secuto homicidio, ibidẽ, nu. 21. fol. 260.
Rimin. iun. taxatur, ibid. foi. eod.
Et quid si quis dixerit alicui, io stò di mala voglia, perche vorrei, che'l tale mi fosse leuato dinanzi à gl'occhi, & fosse morto, & per paucos dies fuit interfectus ab eo, cui dicta verba fuerunt dicta, q. 89. nu. 22. fol. 260
Et quid si post homicidium eidem dedisset pecuniam, vut aufugeret, ibid. fol. eod.
Mandatum in homicidio ex multis indicijs colligitur, remiss. q. 21. nu. 40. fol. 101.
Mãdatum speciale requiritur ad petendã cautionem de non offendendo, q. 47. nu. 10. fol. 159.
Mãdatum superioris in delictis an excuset, q. 68 nu. 49. fol. 194
Mandatũ quomodo probetur, ibid. nu. 50. fol. eod.
Mãdatũ iudicis factum in scriptis grauius ligat, quam factum oretenus, ibid. nu. 51. fol. eod.
Mandatum Regis contemnens quomodo puniendus, q. 68. nu. 52. fol. 195
Mandasse an censeatur iudex de occidendo dicẽs nuncio virtute offcij, dagli, q. 89. nu. 24. f. 260
Mandatum an præsumatur, si consanguinei alicuius offensi ad illius præsentiam offendentem vulnerauerint, q. ead. nu. 25. fol. eod.
Mandatum homicidij quomodo probetur, ibidem, nu. 26. fol. eod.
Et an eo quòd quis capite annuerit ad malefactorem, ibid. fol. eod.
Et an per allocutionẽ ad aures, ibid. nu. 27. f. eo.
Mandans fieri homicidium non gaudet immunitate Ecclesia, q. 89. nu. eod. fol. 121
Manus non debet amputari patri famil. habenti plures filios infantes, sed debet potius relegari, q. 85. nu. 41. fol. 254
Manus violentas inijcere in clericum, quãdo quis dicatur, q. 77. fol. 229
Maritus habens concubinam, non potest accusare de adulterio, §. adulterium, nu. 11. fol. 4.
Maritus an post accusationem possit à pœna adulterij vxorem liberare, ibid. nu. 13. fol. 4.
Maritus quibus casibus non possit vxorẽ de adulterio accusare. ibid. nu. 15. fol. 4.
Maritus accusãdo vxorẽ de adulterio nõ debet intẽtare publicã vocẽ, et famã. §. adult. n. 36. f. 5
Maritus vxorem suam accusans à iudicibus derideri solet, ibid. nu. 59. fol. 6.
Maritus committens homicidium propter vxoris adulterium mitius punitur, ibid. nu. 60. fol. 6.
Et potest ordinare vxori, vt fingat præbere aures adultero, & interim se preparare ad offendendum, ibid. nu. 61. fol. eod.
Maritus non lucratur dotem propter vxoris adulterium facta ciuiliter matrimonij separatione à iudice laico, §. adulterium, nu. 87. fol. 7.
Maritus quando lucretur dotem sine sententia iudicis ppter vxoris adulteriũ, ibid. nu. 91. f. eod.
Maritus an possit propria authoritate expellere vxorem, vel separare ob notoriam fornicationem, vel adulterium, ibid. nu. 92. fol. eod.
Et eo casu pẽdente lite super restitutione dotis, maritus non tenetur vxerem alere, §. adulterium, nu. 93. fol. 7
Maritus an lucretur dotẽ vxoris ob verbera aufugiẽtis, & adulterãtis, remiss. ibid. nu. 98. f. 7.
Maritus, facta thori separatione, tenetur alere vxorem honestè viuentem, ibid. nu. 113. fol. 8.
Et ea supstite nõ põt aliã ducere, ibi. n. 114. f. eo.
Maritus recipiens vxorem adulteram, an videatur illius mores præteritos, & futuros approbare, §. adulterium, nu. 115. fol. 7.
Maritus iurans de adulterio vxorẽ nõ accusare, an teneatur seruare iuramẽtũ. ibi. nu. 116. f. 7
Maritus nõ põt vxori adulterãti parcere sub cõuentione lucrãdi eius bona, ibid. nu. 117. f. eod.
Mari-

Maritus sciens,& non accusans vxorē adulterā, an lenocinij pœnā incurrat,ibid.nu. 119. f.eo.
Maritus præbens venenū vxori ex eo non moriente,qua pœna teneatur,§. homicid. nu.32.f.44
Maritus occidens vxoris fratrem , priuatur eius successione,§.adulterium,nu.50. fol.45.
Maritus an priuetur lucro dotis,si vxor cū eo cubans reperiatur mortua,ibid.nu.64. fol.eod.
Maritus impunè occidens vxorē in adulterio repertā,an lucretur dotē,stante statuto,q p mortē vxoris eam lucri faciat,ibid.nu.65.fol.eod.
Maritus interficiens vxorem,an perdat ius succedendi,quod debet in defectum coniunctorum, ibid.nu. 66. fol.eod.
Maritus in Regno Neap.vxorem etiam prægnantem,et adulterū statim in adulterio deprehensos impunè occidere pōt,§.adult.nu.175.f.50
Maritus interficiens osculantem vxorem,qua pœna sit puniendus,ibid.nu.176. fol.eod.
Maritus in Hyspania pro suo arbitrio de vxore, & adultero , eorumq́ bonis vindictam sumit , ibid.nu.177. fol.eod.
Maritus,cui licet vxorem in adulterio deprehensam occidere,etiam prægnantem interficere poterit,ibid.nu.178. fol.eod.
Maritus an possit opponere contra fiscum , q non teneatur,nisi in quantum facere potest, q.78. nu.73. fol.235
Maritus cōdēnatus pōt restituere dotē vxori,vel ei dare alia insolutum,q.78.nu.65. fol.235.
Maritus rapiens vxorem an teneatur de vi,§.rapt.nu.13. fol.73.
Maritus ex ficta adulterij confessione non lucratur dotem,q.2.nu. 11. fol.84.
Maritus est torquendus, si vxor reperiatur mortua de mane,quæ de sero erat sana,& eam malè tractabat,q.21.nu.159. fol.106
Maritus interficiens vxorem an possit habere pacē à filijs communibus,q.58.nu.53. fol.183
Farinac.impugnatur,ibid.nu.54. fol.eod.
Mariti zeloti possunt carcerare vxores, q.68.nume.101. fol.220.
Marito an liceat vxorem baculo percutere, remiss.q.56.nu.4. fol.178.
Maritus quando corrigat,ibid.nu.5. fol.eod.
Marito licet vxorem corrigere, etiam quòd prius præstitisset cautionem de non offendendo eam, ibid.nu.13. fol.178
Maritus an cogatur deponere contra vxorem in defectū aliarū personarū,q.24.nu.137.f.113
Et parente contra liberos,& è contra,ibid.f.eo.
Matres præbentes poculum filiabus prægnātibus ad faciendum abortum,qua pœna plectantur, §.homicidium,nu.29. fol.44.
Matrimonio prohibito per statutum, ne contrahatur cum forensi,an tale statutum valeat,q.82 num.43. fol.245
Matrimonium per Principes,nec per alios quouis modo prohiberi potest,ibid.nu.42. fol.eod.
Matrimonium filius an contrahat sine consensu patris,ibid.nu.44. fol.245
Medicamentū dās mulieri,vt fieret p̄gnans,si ea moriatur est relegandus,q.68.nu.9. fol.216.
Medico ascribitur mors infirmi multis concurrentibus,remiss.§.homicidium,nu.39. fol.44
Medicus negligens circa curam infirmi,an teneatur,l.Corne.de sicar.ibid.nu.40. fol.eod.
Medicus quandoq́ tenetur tantùm de dolo,& lata culpa,& interdum etiam de leuissima, ibidem,nu.41. fol.eod.
Medicus pro inspiciendis vulneribus,à quo sit eligendus,ibid.nu.161. fol.50
Medicus,qui causa valetudinis causat abortum, quomodo puniendus,q.68.nu.3. fol.216.
Et quid in ipsamet muliere,ibid.nu.4. fol.eod.
Membrum debilitatum differt à deturpato,q.69 nu.7. fol.222
Et quando dicatur debilitatum, vel amputatū, ibid.nu.8. fol.eod.
Memorialia data contra officiales sine noīe, sunt reijcienda,q.73.nu.42. fol. 228
Mēdaciū quomō p̄betur,remiss.q.21.n.149.f.105
Mendacium indicat,si copia ipsius fuerit tradita cum termino ad purgādū,ead.q.nu. 153.f.eo.
Mendacium quando faciat indicium , remissiuè, ead.q.nu.154. fol.eod.
Et quid si sit à remotis,ibid.nu.155. fol.eod.
Et quid si sit valde substātiale,q.21.2.156.f.eo.
Mentita quando est prohibita punitur ēt,q sit dictum salho honore tuo,§.iniuria,nu 68.fol.62
Mentita quando sit licita in foro conscientiæ, §. iniur.nu.66. fol.eod.
Meretricem scienter in vxorem accipiens, est melioris conditionis,quam alij,q.98. nu.11.f.279
Meretrix nupta committēs adulterium an possit puniri,§.adulterium,nu.27. fol.4.
Meretrix quæ dicatur,§.adulterium,nu.28.fol.5
Meretrix si petat coudemnatū in maritū, an ille liberetur,q.98.nu. 4. fol.278
Meretrix an dicatur illa,quæ vni tantum sui copiam fecit,q.24.nu.97. fol. 111
Et quid si amoris causa , vel auro obcæcata ,q. 24.nu.100. fol.111.
Meretrix est infamis infamia facti,ibi.n.98.f.eo.
Meretrix quæ dicatur,& quomodo probetur, ibidem,nu.99. fol.eod.
Meretrix licet emendata,non est fide digna,ibid. nu.101. fol.eod.
Meretrix nupta non comprehenditur à statuto excludente meretrices à testimonio,ibidem,nume.102. fol.eod.
Metus excusat à dolo,§.falsum,nu.278. fol.25.

Metus

Metus in delictis quãdo excuset, q. 60. n. 57. f. 195
Et coactus à latronibus ad pulsandũ hostiũ alterius an excusetur, ibid. nu. 58. fol. eod.
Metus quãdo dicatur iustus, ibid. nu. 59. fol. eod.
Metus culpatus an excuset, q. 60. nu. 60 fol. 195.
Metus causatur ex strepitu armorum, & rugitu aliorum, ibid. nu. 62. fol. eod.
Metus an præsumatur, & quãdo, ibid. n. 63. f. eod.
Metus an facilius probetur, quàm spontanea voluntas, ibid. nu. 64. fol. eod.
Metus reuerentialis quomodo probetur, quæst. 58. nu. 55. fol. 183.
Metũ militũ allegãs nõ auditur quãdo guerra est generalis, & Duces consueuerunt dare saluum conductum, q. 34. nu. 26. fol. 129
Milites an suspendantur, §. furtum, nu. 70. f. 34.
Milites destinati ad capiendum latrones in Regno Neap. sunt latronibus peiores, & grauius populos molestant, q. 94. nu. 11. fol. 268.
Minæ an excusent homicidam à pœna ordinaria, §. homicidium, nu. 105. fol. 47.
Minæ probantur per testes singulares, q. 21. nume. 143. fol. 105
Follerij lapsus, ead. q. nu. eod. fol. eod.
Minarũ indicium quomodo tollatur, remiss. ibid. nu. 144. fol. eod.
Minore restituto aduersus rem iudicatã, cẽsetur etiã restitutus aduersarius, q. 44. n. 23. f. 145.
Minor non restituitur in pœnalibus ad necem alterius, ibid. nu. 32. fol. eod.
Item quando tractat magis de lucro odioso, & damno alterius, quàm de proprio incommodo, ibid. nu. 33. fol. eod.
Minor bannitus an restituatur, ibid. n. 50. f. 146.
Minor in criminalibus censetur maior, quæst. 60. nu. 4. fol. 193
Minor 25. annis an excusetur in delictis ibidem, nu. 11. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 12. fol. eod.
Minor an comprahẽdatur in statuto pœnali, ibid. nu. 16. fol. eod.
Minori pluries delinquenti, an debeat augeri pœna, q. 60. nu. 17. fol. 193
Minor asserens se maiorem an sibi præiudicet, ibidem, nu. 18. fol. eod.
Minor an restituatur aduersus confessionem, stãte statuto, quòd minor possit stare in iudicio, ibid. nu. 19. fol. eod.
Et quid si confessus fuerit cum consensu curatoris, ibid. nu. 20. fol. eod.
Minor in crimine læsæ Maiestatis an restituatur, q. 60. nu. 24. fol. 193.
Minor aduersus veram contumaciam non restituitur, ibid. nu. 25. fol. eod.
Et quando dicatur verus contumax, ibid. f. eod.
Minores in quibus casibus torqueãtur, q. 64. n. 67 fol. eod.
Minor, qui nõ debuit torqueri, si fuerit tortus, an faciat indicium, q. 24. nu. 111. fol. 112.
Minor restituitur aduersus omissam allegationẽ suspitionis, q. 43. nu. 12. fol. 142.
Minoritas quando præsumatur, q. 60. nu. 5. f. 193
Momentum, quot modis sumatur, remiss. q. 47. nume. 19. fol. 159
Monacum interficientis, bona an danda sint monasterio, vel filijs monaci ante ingressum susceptis, stante statuto, quod bona occidẽtis hæredibus occisi debeantur, §. homicidium, nu. 52. fol. 45
Monaco habente filiũ interfecto, à quo sit habẽda pax, à filio, vel à monasterio, q. 58. n. 37. f 183
Et quid si filius, & monasterium discordent, ibidem, nu. 38. fol. eod.
Moneta à non habente authoritatem fabricata, dicitur falsa, §. falsum, nu. 309. fol. 26.
Moneta quot modis dicatur falsa, ibi. n. 311. f. eo.
Moneta ex quibus probetur falsa, remiss. ibidem, nu. 313. fol. 26
Monetam falsam cudens, euitat pœnã falsi, si ea non perfecta pœnituit, ibi. nu. 315. f. eo.
Et locus est pœnæ statuti cõtra cudẽtes monetã, licet delictũ nõ sit cõsumatũ, ibid. n. 314. f. eo.
Et de præstantibus opem consocijs, ac eam expẽdentibus de iudicibus, & excusationibus, & pœnis, remiss. ibid. nu. 310. fol. eod.
Monetam tingens, vel tingi faciens, punitur pœna mortis, §. falsum, nu. 320. fol. 27.
Et quid stante consuetudine, remiss. ibidem, nume. 321. fol. eod.
Et faciens falsos cugnos monetæ, puniri debet, ibid. nu. 322. fol. eod.
Et debet apparere euidenter, vt sit locus pœnæ de falsa moneta, ibid. nu. 323. fol. eod.
Et sciens cudentem monetam falsam, debet reuelare, §. falsum, nu. 324. fol. 27
Monetam radentis, & minuentis, quæ sit pœna in Regno Neap. & in statu Ecclesiastico, ibidem, nu. 326. fol. eod.
Et tondens monetam parui momenti, non incidit in pœnam statuti, si eam misit ad Zeccam, ibid. nu. 327. fol. eod.
Monetam falsam scienter expendens, qua pœna plectatur, §. falsum, nu. 328. fol. 27.
Et quid si ignoranter, ibid. nu. 329. fol. eod.
Et quando monetam falsam expendens, vel habens puniatur, remiss. ibid. nu. 330. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 331. fol. eod.
Monetã ab alio diminutã expendẽs, an debeat puniri, remiss. §. falsum, nu. 332. fol. 27.
Monetam falsam expendens, nõ tamen plumbeã, vel stamneam, tenetur pœna extraordinaria, ibid. nu. 333. fol. eod.
Et expendens quatrinos in parua quãtitate, nõ tenetur pœna statuti, ibid. nu. eod. fol. eod.

Mone-

Monetam argenteam deaurari faciens, eaq́; meretricem deludens, leui pœna pecuniaria puniendus est, ibid nu.334. fol.eod.
Monetam non falsam pluris, quàm valet dolosè expendens, pœna arbitraria punitur, ibidem, nu.335. fol.eod.
Monetam falsam cudi, qui prohibere potest, & nō ꝓhibet tenetur pœna falsi, q.87.nu.14. f.258.
Moniales patientes se violari, quibus pœnis hodie puniantur, et quibus olim Virgines vestales, §. fornicatio, nu.14. fol.27.
Et de cognoscente carnaliter monialem, aut conuersam, vel monialem osculante, remiß. ibidē, nu.15. fol.27.
Monialem violans, committit incestum, adulterium, & stuprum, §. fornicatio, nu.16. fol.27.
Et vterq́; iudex in puniendo præuenire potest, ibid.nu.20. fol.eod.
Monialē rapiens laicus, vel sollicitans, aut corrūpens, capite punitur, eiusq́; bona intra annum monasterio applicantur, ibid.nu.17. fol.27.
Et monialis arctiori monasterio traditur cū bonorū vsufructu donec vixerit, ibid.n.eod. f.eo.
Monialem carnaliter cognoscens Episcopus, vel Clericus, deponitur, ibid.nu.18. fol.27.
Monialem rapiens debet pacem habere à Papa, §. fornicatio, nu.19. fol.27.
Monialis quomodo poßit se à sacrilegæ fornicationis crimine purgare, remiß. ibid.nu.20. fol.27.
Moniales impudicè viuentes sunt carcerandæ in eodem monasterio, ibid.nu.21. fol.27.
Monialium appellatione an contineantur seruientes conuersæ, & sorores tertij ordinis S. Francisci, remiß. §. fornicatio, nu.22. fol.27
Monialem corrumpens quot crimina committat, §. incest.nu.6. fol.57
Et quibus pœnis sit plectendus, ibid.nu.eod. f.eo.
Et iudex laicus potest præuenire in puniendo, ibid.nu.7. fol.eod.
Et quibus hodie pœnis afficiantur moniales corruptæ, remiß. ibid.nu.eod. fol.eo.
Monitoriæ quādo sint cōcedēdæ, q.27.nu.3. f.117
Et quos non ligent, ibid.nu.4. fol.eod.
Mōtes pietatis an poßint accipere aliquid pro mutuo, §. vsura, nu.19. fol.83
Mora requirit declarationem, q.46.nu.55. f.155
Mora quando purgatur in Regno Neap. ibid. nume.eod. fol.eod.
Mora non purgatur si reus fuerit captus per Curiam, q.46.nu.58. fol.156
Petr. Bellug. in tract. spec. princ. impugnatur, ibidem, nu.59. fol.eod.
Mora quando poßit purgari post factam executionem, ibid.nu.60. fol.eod.
Mora geminata non purgatur, ibid. nu.61. fol.eo.
Item quando executio est facta à lege ipso iure, ibid.nu.62. fol.eod.
Moræ purgatio quando cesset, q.46.nu.55. f.155.
Mortis electio an poßit remitti arbitrio rei, q.85 nu.9. fol.253
Mortem alterius reuelans ante verisimilem notitiam præsumitur conscius, q.20.nu.7. fol.96.
Mors quotuplex, q.67.nu.11. fol.214.
Mors quomodo probetur, q.51.nu.31. fol.170.
Mortis pœna quomodo poßit à condemnato euitari, remiss. q.98.nu.1. fol.278.
Mortem nemo sibi ipsi inferre potest causa religionis, nec ꝓ euitādis peccatis, q.64.n.115. f.220
Mortuo reperto in confinio vterq́; iudex procedet, q.38.nu.29. fol.137
Motus proprius, siue statutum ꝙ capiens bānitū, vel interficiens poßit se eximere à banno, vel nominare alium bannitum, an comprahendat bannitos post motum proprium, vel statutum, §. homicidium, nu.205. fol.52.
Et quid in Regno Neap. ibid.nu.206. fol.eod.
Et stante dicto Motu prop. vel statuto capiēs bānitum, vel interficiens non amittit præmiū, si postea delinquat, ibid.nu.207. fol.eod.
Et concessa nominatione dictorum bannitorum capienti, vel occidenti aliquem ex capitibus, si post factam nominationem captus, vel interfectus reperiatur esse simplex bannitus primus nominatus dumtaxat gratiam obtinebit, §. homicidium, nu.eod. fol.52.
Et capiens bannitum pro furto non potest nominare bannitum pro homicidio; licèt captus confiteretur homicidium, pro quo non fuerat bannitus, ibid.nu.208. fol.eod.
Et bannitum ignoranter occidens non consequitur præmium, ibid.nu.209. fol.eod.
Et an huiusmodi motus proprius habeat locum, si inimicus occideret bannitū, ibi.nu.210. f.eo.
Et comprahendat clericos bannitos, §. homicidium, nu.211. fol.53.
Mulcta adiudicata parti nō potest remitti, q.95. nu.20. fol.276.
Mulctis geminatis vna tantum soluitur, ibidem, nu.21. fol.eod.
Mulcta non potest imponi, si formanda est inquisitio, q.32.nu.15. fol.122.
Mulcta insolita dicitur iniusta, ibi.nu.27. f.123.
Mulcta non pōt induci in causa criminali quādo per statutum potest ad diffinitiuā contra cōtumacē absentem deueniri, ibid.nu.29. fol.eod.
Mulcta per pauperatem non commutatur in corporalem, sed potest iudex illā remittere, q.95. nu.16. fol.275.
Mulctæ compositio fit ad arbitrium iudicis, ibidē, nu.17. fol.275
Mulcta ꝓp paupertatē remissa, nō exigitur si reus venerit ad pinguiorē fortunā, ibid.n.19. f.eod.

Mulier

Mulier pœna adulterij puniri non potest, si existē te fama publica de morte mariti, adulterium committat, §.adulterium, nu.48. fol.5.
Mulier cum clerico adulterium committens, non punitur à iudice seculari, ibid.nu.49. fol.eod.
Mulier committens adulterium propter munera, an dicatur inuita peccare, ibid.nu.71. fol.eod.
Et dans munera, an pœna statuti contra adulterantem inuitam puniri debeat, ibi.nu.eo. f.eo.
Et quid in practica, §.adulterium, nu.72. fol.5.
Mulier habens filium ex adulterio conceptum, an teneatur reuelare, remiss.ibid.nu.101. fol.7.
Mulier perdit dotem conuiuando cum extraneis, & interueniendo in ludis theatralibus, §.adulterium, nu.99. fol.7.
Mulier inhonestè viuens post mortem viri amittit dotem de rigore, ibid.nu.105. fol.eod.
Item parafrenalia, & lucra quæcumq; ex bonis mariti, ibid.nu.eod. fol.eod.
Item donationem sibi à marito factam, ac tutelam filiorum, ibid.nu.eod. fol.eod.
Et an luxuriosè viuens intra, vel post annū luctus, filiorum successione priuetur, ibidem, nume.106. fol.eod.
Mulier consentiens osculo, qua pœna plectatur in Ciuitate Neap.ibid.nu.110. fol.eod.
Mulier occidens bannitum, consequitur præmium statuti, §.homicid.nu.227. fol.53.
Mulierē bannitam, cuius etiam vir est bannitus, non licèt adulterare, ibid.nu.225. fol.53
Mulieri non creditur de violentia, vbi carnalis copula sit secuta, §.fornicatiò, nu. 39. fol.28.
Mulier in adulterio depræhēsa quæ dicatur, §. homicidium, nu.183. fol.51
Mulier bannita prægnans, an virtute dicti statuti impunè occidi possit, ibid.nu.224. fol.53.
Mulieres an teneātur pœna proclamatis prohibētis armorum delationem, q. 82.nu.55. fol.245.
Et an in pœna proclamatis prohibentis ire de nocte, ibid.nu. 54. fol.eod.
Mulieri asserenti Titium voluisse eam carnaliter cognoscere non creditur, §.sodom. nu.4. fol.77.
Mulieri asserenti se fuisse tentatam de stupro nō creditur, nec matri eius, si cum ea maritus de violentia testaretur, §.stuprum, nu.6. fol.78.
Mulier si fiat prægnans, an præsumatur violentata, §.stuprum, nu.11. fol.79.
Mulieri asserenti se vim passam, vel stupratam, aut tentatam de stupro, non creditur, ibidem, nu.40. fol.eod.
Muliere asserenti se defloratam an credatur, ibidem, nu.41. fol.eod.
Mulieres duæ honestæ vitæ, ac sociæ criminis in crimine partus suppositi plenè probant, q.21. nu.47. fol.101.
Mulier an restituatur aduersus confessionem delicti, q.60.nu.22. fol.193.
Mulier prægnans an possit examinari, q.64. nume.75. fol.206.
An torqueri, ibid.nu.76. fol.207.
Et quid si sit prægnans ex adulterio, ibid. fol.eo.
Et quid si dolosè in carcere cōcepisset, ibid. f.eo.
Et quid si torqueatur, & fuerit confessa, ibidem nu.77. fol.eod.
Et quomodo cognoscendum, an sit prægnans, ibidem, nu.78. fol.eod.
Et quid si fuerit torta, & fecerit abortum medico dicente, se credere non esse prægnantem, an iudex teneatur, q.64.nu.79. fol.207
Mulier non prægnans potest torqueri, ibidem, nume. 80. fol.eod.
Et an possit blanditijs ad confitendum induci, ibid.nu.71. fol.eod.
Auctoris opinio, ibid.nu. 82. fol.eod.
Mulier prægnans non fustigatur, ibid.nu.83. f.eo.
Mulier fugiens de carcere, causa euitandæ libidinis, excusatur, q.68.nu.23. fol.216.
Et quid si consensu custodis iuerit ad aliquā Ecclesiam ex voto, ibid.nu.14 fol.eod.
Mulieri non licèt interficere seipsam pro tuenda castitate, q.68.nu.114 fol.220.
Et occidere seipsum quare nō liceat, remissiuè, q.16.nu.115. fol.eod.
Mulier non est facta ad imaginem Dei, quæst.70. nu.2. fol.222.
Mulier prægnans non punitur corporaliter, q 97. nu.3. fol.278
Nec relegatur, ibid.nu.eod. fol.eod.
Etiam quòd esset p̄gnās ex adulterio, ibid. f.eod.
Etiā, ꝗ in carcere malitiosè concepisset, ibi. f.eo.
Et quid obseruandum sit post partum, quæst.97 nu.4. fol.272.
Et an possit examinari, ibid. fol.eod.
Et quomodo probetur prægnans, ibid. fol.eod.
Mulier pōt pro alio appellare, q.94.nu.52. f.272.
Mulier, an, & quando possit esse testis in criminalibus, q.24.nu.7.& seq. fol.108.
Et quid de iure canonico, ibid.nu.9. fol.eod.
Et quid si proceditur per viam inquisitionis, uel denunciationis, ibid. fol.eod.
Et quid in crimine hæresis, læsæ Maiestatis, & simoniæ, ibid.nu.10. fol.eod.
Mulier deponens pro reo præfertur viro deponēti ad offensam, ibid.nu.12. fol.eod.
Mulieres honestæ possunt examinari extra Curiam etiam in criminalibus, q.26.nu.6. f.116
Mulier potest carcerari post condemnationem, q. 28.nu.21. fol.118
Mulier quando possit personalitēr detineri, ibid. nu.22. fol.eod.
Multiplicatio pœnarum quando fiat, quæst.84.nume.15. fol.251.

Multitudini est magis monendum, quam minandum, q.60. nu. 101. fol.197.
Multitudo quando dicatur, & quãdo excusetur, ibid. nu. 103. fol. eod.
Muros ascendens, vt bannitum interficiat, an sit plectendus, q.68. nu.70. fol.219
Et fodiens propè muros Ciuitatis ad quid teneatur, ibid. nu.71. fol. eod.
Muros transcendentis pœna, ibid. nu.72. fol. eod.
Et quid in transcendente tempore pacis, & non dolosè, ibid. nu.73. fol. eod.
Mutuanti an liceat alipuid accipere vltra sortẽ, §. vsura, nu.3. fol.81
Mutuans granum, vel quid aliud, quod cursu temporis deterioratur pacto adiecto, quòd non reddatur nisi tali die vsuram committit, ibidem, nu.4. fol. eod.
Mutus, an, & quando poßit esse testis, & quomodo eius depositio sit recipienda, quæst.24. num.2. & 3. fol.108.
Mutus quando æquiparetur infanti, quæst.59. nume.26. fol.193

N

NArrans in precibus non animo deliberato homicidium commisisse, si ex actis contrarium potius appareat, poterit torqueri pro veritate sine ipsius iniuria, nisi alio modo vellet ostendere per ipsum exposita esse vera, q.59. nu.92. fol.191.
Nasus, auricula, & oculus non veniunt appellatione membri, licet maior pœna in offendentes prædicta propter deformitatem imponatur, q.69. nu.5. fol.222.
Neceßitas famis, vel paupertatis nõ excusat adulteram à pœna, §. adulterium, nu.76. fol.6.
Negatiua non entis an sit probabilis, quæst.52. nu.1. fol.171
Negligentia rei facit, vt restitutio sibi concessa actori prosit, q.44. nu.34. fol.145.
Nell. in tract. de bannit. locus explicit. ead. q. nume.37. fol.146.
Nobiles in Italia pro homicidio, capite truncantur, ignobiles furca suspenduntur, §. furtũ, nume.69. fol.34
Nobiles furcis non suspenduntur, nisi concurrat enormitas delicti, ibid. nu.68. fol.34.
Et quid in crimine furti, ibid. nu. eod. fol. eod.
Nobiles in Regno Neapolitano non condemnãtur ad triremes, q.60. nu.96. fol.197.
Nobiles in statu Ecclesiastico, & ignobiles indifferenter ad pœnam triremium condemnantur, ibid. fol. eod.
Nobiles quando sunt furcis suspendẽdi, quæst.60. nu.97. fol.197.
Nobilis quis dicatur, ibid. nu.92. fol.196.
Nobilitas minuit fidẽ ꝓbationũ, ibid. nu.95. f. eo.
Nobilitatis priuilegia, remiß. ibid. nu.94. f.197.
Nobilis an puniatur minori pœna corporali, quàm ignobilis, quando lex est vniformis, ibid. q.60. nu.95. fol.196.
Nobilis debet suspendi, si est consuetudo in Ciuitate, quòd nobiles suspendantur, ibid. fol. eod.
Nobilis delinquens in contumelia officij, vel dignitatis, magis punitur, quàm ignobilis, ibi. f. eod.
Nomen, vel vestes sibi mutantes, quibus puniantur pœnis, remiß. § falsum, nu.194. fol.22
Et quid de consulente, vt quis sibi nomẽ mutet, ibid. nu.195. fol. eod.
Et quando sit licitum mutare nomen proprium, signum, vel sigillum, & alienũ sumere, & quomodo, remiß. ibid. nu.196. fol. eod.
Notario scribenti instrumentum simulatum manus amputatur, §. falsum, nu.93. fol.18.
Notario dicenti, se amisisse protocollum, aut originale, non creditur, ibid. nu.162. fol.21.
Et quid si cum iuramento diceret, se amisisse, ibid. nu.163. fol.22.
Et an eo casu poßit torqueri, ibid. nu.164. f. eo.
Et quid si protocollum producere, aut ostendere noluerit, ibid. nu.165. fol. eod.
Notario asserenti de alicuius confeßione extraiudiciali non creditur, q.21. nu.123. fol.104.
Notario condemnato de falso poteſt reseruari fama, & exercitium, q.85. nu.27. fol.254.
Notarius conficiens instrumẽtum, de quo rogatus non fuerat, punitur de falso, licèt sint vera cõtenta in eo, §. falsum, nu.77. fol.18
Et etiam si non compleuerit instrumentũ falsũ, pœna ordinaria tenetur, ibid. nu.78. fol. eod.
Et de puniendo notarium pro falso instrumẽto, remiß. ibid. nu.79. fol. eod.
Et statutum puniens notarium de falso, non cõprahendit aliam personam falsum fabricantem, §. falsum, nu.80. fol.18.
Notarius condemnatus de falso, non perdit omnino potestatem conficiendi instrumentum, ibid. nu.81. fol. eod.
Et Iudex in condemnatione exercitium notariatus reseruare potest, ibid. nu.82. fol. eod.
Notarius conficiens instrumentum super vsuris, quibus afficiatur pœnis, ibid. nu.83. fol. eod.
Notarij de falso condemnati, instrumentis præteritis fides adhibetur, §. falsum, nu.84. fol.18.
Notarius conficiens instrumentũ falsũ, qđ sit nullum, an pœna falsi puniatur, ibid. nu.85. f. eo.
Et quid si mutaretur data in scriptura priuata, §. falsum, nu.86. fol.18
Notarius suspectus de falso, si nolit, vel differat ad instantiam partis, matricem producere, poterit torqueri, ibid. nu.86. fol. eod.

Nota-

Notarius falsificans instrumentum pro defensione partis, non punitur pœna ordinaria falsi, ibid.nu.91. fol.eod.
Notarius conficiens instrumentum Communitatis falsũ, igne cõburitur, §. falsũ, nu.92. f.18.
Notarius officio priuatus, faciens instrumenta, extraordinariè punitur; sed si falso facit se notarium, & instrumentum conficit, pœna mortis, §.falsum, nu.81. fol.18.
Notarius occultans instrumentum, an committat falsum, & qua pœna sit puniendus, remissiuè, ibid.nu.94. fol.eod.
Notarius, ponens in instrumento mutui verbum numerauit, an incidat in pœnam falsi, si verè pecunia nõ fuit numerata, §.falsũ, n.145. f.21
Et asserens alias in sua præsentia fuisse numeratam pecuniam, nõ punitur de falso, licèt falsum dicat, ibid.nu.146. fol.eod.
Notarius si nomina, etiam absentiũ describat in instrumento, stante consuetudine, excusatur à pœna falsi, §.falsum, nu.148. fol.eod.
Notarius omittens solemnitatem, an puniatur de falso, ibid.nu.149. fol.eod.
Et an præsumatur in notario potius error, quã falsitas, remiss.ibid.nu.150. fol.eod.
Notarius non potest ex arbitrio omittere necessaria de iure, vel de facto, vel de consuetudine, §.falsum, nu.151 fol.eod.
Et pariter non est in arbitrio partiũ, quominus omissa vitient, ibid.nu. 152. fol.eod.
Notarius omittẽs in instrumẽto, quod noceat parti, quando, & quomodo teneatur de damno, & interesse, ibid.nu.eod. fol.eod.
Et quando præsumatur in eo potius error, quàm dolus, remiss.§.falsum, nu.153. fol.21
Notarius addens instrumento sine licentia iudicis, falsum committit, ibid.nu 154. fol.eod.
Et si per errorem addat diuersum à protocollo, tenetur saltim læso ad interesse, ibi.n.155. f.eo.
Notarius conficiens instrumentum illicitum, quibus pœnis puniri debeat, remiss.ibi.n.156. f.eo.
Notarius imputatus de falso, ex qbus indicijs torqueri possit, §.falsum, nu.157. fol.21.
Notarius conficiens instrumentũ vsurarum, quibus pœnis puniatur, ibid.nu.158. fol.eod.
Notarius in quibus casibus instrumentum conficere non possit, remiss.ibid.nu.159. fol.eod.
Notarius an teneatur pœna falsi, si falsum instrumentum non perficit, ibid.nu.161. fol.eod.
Notarius an præsumatur rogatus, remiss.§.falsũ, nu.166. fol.22.
Notarius asserens se rogatum de instrumento, cuius notulam dedit, & vere rogatus non esset, tenetur de falso, ibid.nu.167 fol.eod.
Et idem si dicat, se non recordari, quando factũ est de recenti, ibid.nu.168. fol.eod.
Et eo casu potest compelli ad exhibendũ omnes suas imbreuiaturas, ibid.nu.eod. fol.eod.
Notarius negans se fuisse rogatum de instrumento, vel illud celans, aut dicens, se non recordari; si conuincatur per testes, tenetur ad pœnam falsi, et interesse partis, §.falsum, nu.169. f.22
Et hoc etiam casu potest compelli ad exhibendũ suas imbreuiaturas, vt fiat perquisitio, ibidẽ, nu.170. fol.eod.
Notarius amittens protocollum, licèt authenticũ habeat, iudicis arbitrio punitur, nisi probauerit absq; eius culpa combustum, vel deperditũ, ibid.nu. 171. fol.22
Et tenetur ad omnia damna, et interesse partis, ibid nu.172. fol.eod.
Et efficitur periurus, ibid.nu.173. fol.eod.
Et probata amissione, quis teneatur probare dolum, vel culpam, §.falsum, nu.174. fol.22.
Notarius suspectus de falso potest torqueri, si testibus contradicentibus instrumento, & instãte parte, nolit, vel differat matricem producere, ibid.nu.175. fol.eod.
Notarius ostendens attestationes non publicatas, falsi pœnam incurrit; pars autem nulla pœna tenetur, ibid.nu. 221. fol.23.
Notarius falsificans acta publica tenetur pœna vltimi supplicij, §.falsum, nu.289. fol.25
Notarius non capiens idoneos fideiussores, an, & quando teneantur, q.46.nu.48. fol.155
Notarius condemnatus de falso, an pro hoc officio tabellionatus sit priuatus, q.73.nu.45. f.228.
Notorium dicitur tripliciter, q.9.nu.1. fol.89.
Notorium quid sit, & quomodo inducatur, remiss. ead.q.nu.2. fol.eod.
Et statutum faciens mentionem de notorio, de quo sit intelligendum, ead.q.nu.3. fol.eo.
Et an sit necessaria citatio in notorio, remissiuè, ead.q.nu.4. fol.eod.
Et an requiratur probatio, quando delictũ fuit factum coram iudice, & alijs sufficiẽtibus ad notorium, q.9.nu.5. fol.89
Et quomodo procedatur, si delinquitur corã iudice, & notario tantum, ead.q.nu.6. fol.eod.
Notorium per quos testes probetur, remiss.ead.q. nu.7. fol.eod.
Et an requirat sententiam, ead.q.nu.8. fol.eod.
Et an appellationem admittat, q.9.nu.9. fol.89.
Notoriũ est triplex, & tripliciter deducitur, q.94 nu.19. & 21. fol.270
Noua causa quando in dicto statuto allegari possit, q.47.nu.29. fol.160
Noua causa in dubio p̃sumitur, q.89.n.50. f.161.
Et quid si fuerit promissum non offendere, quomodocumq;, qualitercumq;, & ex quacumq; causa tàm cognita, quàm incognita, ibi.nu.51. f.eo.
Noua causa quomodo cognoscatur, ibi.n. 52. f.eo.

Nouæ causæ Auctor non potest nouam causam allegare, ibid. nu. 53. fol. eod.
Nouatio quando liberet fideiussores, quæst. 46. nume. 70. fol. 156.
Nulla existente sententia non potest reus puniri, sed iterum est inquirẽdus, q. 94. nu. 64. f. 273.
Nullitas in criminalibus non admittitur post annum in statu Ecclesiastico, q. 94. nu. 56. f. 272.
Et quid si nullitas proueniat ex defectu citationis, iurisdictionis, inquisitionis ineptæ, & notoriæ iniquitatis, q. ead. nu. 57. fol. eod.
Nullitas ex defectu iurisdictionis est maior quacumq; nullitate, q. 94. nu. 58. fol. 272
Nullitas excludit rem iudicatã, q. ea. nu. 60. f. eo.
Nullitas potest opponi in Regno Neap. contra sententiam foriudicationis, q. 94. nu. 63. fol. 273
Nullitas ex eisdem actis, à quocumq; iudice ẽt inferiori potest recognosci, q. 59. nu. 50. fol. 188.
Et an teneatur necessario super nullitate pronunciare, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quid si fuerit petitum procedere super nullitate, ibid. fol. eod.
Nullitas est mera defensio, q. 50. nu. 1. fol. 168.
Nullitas, quæ colligitur ex eisdẽ actis, potest quãdocumq; opponi, ibid. nu. 2. fol. eod.
Nullitate prohibita per statutum, an censeatur prohibita nullitas, quæ proponitur per viã exceptionis, q. 94. nu. 59. fol. 272.
Nullitatem prohibens statutum quomodo intelligitur, remiss. q. ead. nu. 62. fol. 273
Numerus testium nõn supplet defectum iuramenti, q. 45. nu. 41. fol. 151.
Nuncio quando sit credendum, q. 8. nu. 6. & 8, & q. 29. fol. 88, & 119.
Nuncio referenti se citasse de commissione, an credatur, q. 44. nu. 69. fol. 148.
Nuncio deponenti de accessu non tuto, nõ creditur, q. 34. nu. 34. fol. 129.
Nuncio si post relationem in scriptis factã neget se citasse an credatur, q. 31. nu. 51. fol. 123
Relatio nuncij generaliter facta se fecisse, prout in mandatis, an valeat, ibid. nu. 52. fol. 124
Nuncio an credendum, remiss. q. 31. nu. 53. f. 124
Nuncio an credendum, quando pars negat fuisse citata, ibid. num. 63. fol. eod.
Nuncio dicente se aliter retulisse, quàm Notarius scripserit, an credatur, q. 31. nu. 57. fol. 124
Nuncios falsò referentes Auctor puniuit catena infami, exilio, & priuatione officij, ibidem, nume. 55. fol. eod.
Et pœna facientis fieri falsam relationem, quæ sit, remiss. ibid. nu. 56. fol. eod.
Nuncius falsò referens quomodo puniatur, q. 31. nu. 54. fol. 124.
Nuncius non referens citationem, tenetur parti ad interesse, ibid. nu. 58. fol. eod.
Nuncius potest citare per alium nunciũ, vbi sunt plures nuncij publici, ibid. nu. 60. fol. eod.
Nuncius Regius potest citare in terra Baronis, absq; licentia, ibid. nu. 55. fol. eod.

O

Obijciens aliquid contra testem, & non probãs, an puniatur, q. 53. n. 15. f. 172
Et quid in Regno Neap. ibi. n. 16. f. eo.
Et an debeat specificare locũ, tẽpus, et circunstantias, q. 24. nu. 83. fol. 111.
Et an diem, & horam, nu. 84. fol. eod.
Et an retardet examen à principio, ead. q. n. 25 & 96. fol. 109. & 111.
Oblati, & Confratres an gaudeant priuilegio fori in Regno Neap. q. 35. nu. 21. fol. 131.
Obstetrices possunt cogi ad deponendum, & cum iuramento, q. 4. nu. 8. fol. 86.
Occidens animal ad defensionem non tenetur domino, q. 99. nu. 9. fol. 279
Et si coierit cum muliere comburitur vna cum ipsa, ibid. fol. eod.
Occidens bannitum, licet impune per statutum, fit infamis, & non admittitur in testem, q. 24. nu. 95. fol. 111
Occidens condemnatum ad mortem ad euitãdum infamiam, quomodo puniatur, §. homicidium, nu. 28. fol. 44.
Occidens ex iusto metu non punitur ordinariè, §. eod. nu. 118. fol. 47
Occidens iudicẽ iniustè torquentẽ, vide in verbo tortus.
Occidens mediatorem, vel alium ad defensam, & homicidium negans an torqueatur, §. eod. nume. 85. fol. 46
Occidens malefactorem in captura non dicitur homicida ex aĩo deliberato, q. 28. n. 38. f. 118.
Occidens nuncium quomodo puniatur, quæst. 29. nu. 3. fol. 119.
Occidens præsumitur in dolo, §. homicidium, nume. 150. fol. 49
Occidens proximum morti debet puniri, vt homicida, §. homicidium, nu. 162. fol. 50.
Occidens quem ex proposito, & ad Ecclesiam confugiens, præsumitur occidisse sub spe immunitatis, q. 30. nu. 21. fol. 121
Occidere seipsum quare non liceat, quæst. 68. nume. 115. fol. 220
Occisurus bannitum, si in actu occisionis alium occidat, non rumpit pacẽ, q. 47. nu. 57. fol. 162.
Occisus in rixa an præsumatur aggressor, §. homicidium, nu. 129. fol. 48.
Et quid nemine moriente, ibid. fol. eod.
Et quid si ambo rixãtes sunt vulnerati, nec appareat de aggressore, ibid. fol. eod.

Et in dubio cōtra occidentem dolus præsumitur, ibid.nu.13. fol.eod.
Occisus, si relinquat patrem, filium, & vxorē, qua postea filio successit, à quo sit habenda pax, q. 58.nu.52. fol.183
Odium præcedens, & minæ sequentes probant indicium, licèt inimicus talia facere non sit consuetus, q.21.nu.141. fol.105.
Et quæ indicia contra minantem oriantur, remiss.q.ead.nu.eod. fol.eod.
Offendens adulterantē suam vxorem, vel rapientem filiam, an dicatur pacem frangere, q.47. nu.63. fol.162.
Offendens Cardinalem quomodo puniatur, q.77. nu.25. fol.229
Offendens patrem, fratrem, vxorem, aut filiū, an cōmittat pœnā stipulationis, q.47.n.58. f.162.
Offensa facta Monaco, & facta Clerico seculari, an differat, q.58.nu.39. fol.183
Offensa leuis, vel grauis quæ dicatur, quæst. 77. nu.17. fol.229.
Offensa personalis, & in personam quomodo differat, q.47.nu.4. fol.159
Offensa quandò dicatur fieri, vt cōmittatur cautio de non offendendo, q.47.nu.2. fol.159.
Offensa verbalis an comprahendatur sub cautione prædicta, q.ead.nu.3. fol.eod.
Offensus, declarans, se non intēdere quærelare cōrā testibus, cēsetur remittere, q.58.nu.4.f.180
Offensus quando faciat indicium, remiss. q.21. nu.58. fol.101.
Et quid si exculpet, q.ead.nu. 59. fol.eod.
Offensus cum baculo si fratrem rogauit, vt suam iniuriam vlcisceretur, & frater offensorem interfecit, an teneatur de homicidio, q. 89. nume.19. fol.260
Et quid de domino dicēte dicta verba famulo, q fuerat verberatus, q.ead.nu.20. fol.eod.
Officialis an cognoscat de iniuria sibi illata, q.35 nu.27. fol.131
Officiales carcerem priuatum tolerantes, fiūt rei læsæ Maiestatis, q.68.nu.192. fol.220
Officiales destinati ad capiendū malefactorē, debēt captū superiori assignare, q.ea.n.91.f.219
Officiales euntes pro malefactoribus capiēdis, & exactores collectarum, non debent grauare rusticos, q.71.nu.13. fol.223.
Officiales, qui non steterunt syndicatui quousq; teneantur, & an poßint cōueniri in patria, q.51 nu.18. fol.169.
Officiales habentes concubinas in statu Ecclesiastico, priuantur officijs, & declarantur inhabiles, §.fornicatio, nu.5. fol.27.
Officiales an poßint accusari durāte officio, q.16 nu.2.& 8. fol.94.
Et vbi poßunt, non conueniuntur coram syndicatoribus, q.ead.nu.3. fol.eod.
Et pendente lite, an suspendantur ab officio, ibidem, nu.4, & 6. fol.eod.
Et quando sit eis interdicenda administratio, remiß.q.16.nu.5. fol.94
Officialis pendente contra eum inquisitione ab officio suspenditur, q.16.nu.6. fol.eod.
Officiales legitimè officio priuati non possunt amplius illud exercere, etiam ex Principis concessione, q.16.nu.7.fol.94.& q.73.nu.11.f.226.
Officiales violentas manus injciētes in subditos, aut eos alijs iniurijs afficientes, quomodo puniantur, remiß.q.16.nu.8. fol.94.
Officiales durante officio possunt cōueniri ex iussu superioris, ibid.nu.9. fol.eod.
Officiales Regij, vel Baronales, à quibus iudicibus iudicentur in Regno Neap.q.ead.nu. 10. & q. 35.nu.10. fol.94, & 131
Et quid si delinquat in terra Baronis, q.35.nume.11. fol.eod.
Officiales offensos subditus non defendens quomodo puniatur, q.16.nu.10. fol.94
Et an teneatur ex sola scientia delicti committendi in officiales, ibid.nu.12. fol.eod.
Officiales etiam à carceribus fugientes, elidūt omne indicium, si spontè, ac breui licèt citati redierint, q.71.nu.106. fol.103.
Et an contra eos iuretur in litem, vel in supplementum probationis, ibid.nu.107. fol.eod.
Officialis fuga quam probationē inducat, remiß. q.21.nu.108. fol.eod.
Officiales non tenētur aßistere syndicatui de psona, si habēt solū q̄relas ciuiles, vel ēt criminales, sed ciuiliter intētatas, q.ead.nu.111. f.eo.
Quod tamen intellige, vt ibid. fol.eod.
Elapso termino statuto ad dandum quærelas, q. 21.nu.112. fol.eod.
Officiales Baronum in Regno Neap. an poßint cōmutare pœnam mortis incōsulto Prorege, q.59 nu.51. fol.189
Et quid debeant considerare dum componunt, ibid. fol.eod.
Officiales à Principe assumpti ad aliud officium non tenentur de persona stare syndicatui, q.21 nu.113. fol.104.
Quod tamen declaratur, vt ibid. fol.eod.
Nisi causa subterfugiendi syndicatum officium procurasset, vel ad postulationem obtinuisset, q.ead.nu.eod. fol.eod.
Officiales quando dicantur delinquere in officio, remiss.q.73.nu.1. fol.226
Et quid si offendantur, q.35.nu.34. fol.131.
Officiales in officio delinquentes in statu Ecclesiastico priuantur officio statim, quòd fuit conuictus de delicto absq; alia sententia priuationis q.73.nu.2. fol.226.

Officiales Vniuersitatum,& Antiani &c.reuelātes secreta Vniuersitatis priuantur officio, q.73.nu.6. fol.226.
Officiales ipsorũ vota propalantes, quomodo puniantur in Regno Neap.ibid.nu.8. fol.eod.
Et quid in reuelantibus secreta Curiæ,q.87.nume.8. fol.257.
Officiales contemnentes mandatum Principis, cũ clausula, pro quãto gratiam suã carã habent, officio priuantur,q.73.nu.10. fol.226
Officialis priuatus officio tamquã malè versatus, non potest ad officium redire,ibi.nu.11.f.226
Officiales sciẽtes barattariã alterius officialis,tenentur eam reuelare,q.ead.nu.24. fol.227.
Officiales recipientes sportulas palam,& bona fide,non dicuntur committere barattariã,ibid. nu.26. fol.227.
Officiales quid recipientes, an præsumũtur in dubio recepisse pro barattaria,q.ead.nu.27.f.eo.
Et quid si mandent pecuniam alteri dari, q.73. nu.28. fol.227.
Officiales recipientes pecuniã post latam sententiã,an præsumantur corrupti,q.ea.n.29.f.eo.
Officialis an præsumatur acquisiuisse ex bonis fisci,q.68.nu.83. fol.219
Officiales si delinquãt ad fauorem Vniuersitatis, an teneantur successores,q.73.nu.25. f.227.
Officiales in Regno Neap.non possunt recipere mutuo aliquam pecuniam,q.ead.nu.30. fol.eod.
Officiales de quibus debeãt syndicari, ibidem,nume.36. fol.eod.
Officialis non euitat syndicatũ de barattarijs,& illicitis extorsionibus, ẽt si habuerit officiũ,cũ pacto de nõ stãdo syndicatu,q.73.n.37.f.227
Officialis in loco vbi officium exercuit, ad syndicatum stare debet,q.73.nu.45. fol.228
Officialis ante syndicatum potest cõueniri in sex casibus,q.73.nu.46. fol.eod.
Officiales nõ possunt condẽnare nisi querela præcedente, q.ead.nu.40 fol.227
Officiales syndicandi non debet interim officium exercere,ibid.nu.41. fol.228
Officiales in syndicatu an admittantur ad iuratoriam cautionem,q.ead.nu.44. fol.eod.
Officiales possunt prohibere suos antecessores, ne arma deferant,q.82.nu.52. fol.245
Officiales, si insultẽtur,ciues præsentes opẽ ferre tenentur,alias puniuntur,q.87.nu.13.f.258.
Officiales,& Barones receptãtes facinorosos possunt per Principem iurisdictione priuari, q.90,nu.61 fol.264
Officiales Baronum habẽt latiores habenas in faciendis cõpositionibus in Regno prædicto,quàm officiales Regij,q.59.nu.50. fol.189,
Officiales an possint imponere pœnam capitis, & confiscationis contra non reuelantem delinquẽtem,q.27.nu.15. fol.117
Officiales capientes delinquentes, an debeant habere præmium,q.ead.nu.14. fol.eod.
Officiales an recuperẽt expẽsas factas pro capiẽdo malefactore,q.29.nu.20. fol.119
Officiales quomodo syndicentur in Regno Neap. q.35.nu.24. fol.131
Officiales Regni Neap.tenẽtur capere malefactorem,& remittere ad locũ delicti,quæst.38.nume.67. fol.138.
Officium iudicis venit ad damna,& interesse partis in iudicio falsi etiam criminaliter intentato,§.falsum,nu.5. fol.15.
Officium Caualeriatus,& similia, an veniant in confiscatione,q.78.nu.21. fol.233.
Officij priuatio an dicatur pœna ciuilis,vel criminalis,q.73.nu.4. fol.226
Officialium electio quomodo sit facienda,q.93.nume.12. fol.270.
Et an in ea possit interuenire pcurator,ibi.f.eo.
Opponẽs alicui infamiã,nõ retardat eius examẽ, nisi velit incõtinẽti probare,q.24.n.96.f.111
Opponens crimẽ cõtra testẽ debet specificare locũ delicti,tẽpus,et circũstãtias,q.24.n.83.f.111
Operarij habent actionem iniuriarum aduersus conducentem, qui eos immisit in feudũ alienũ, q.60.nu.53. fol.195
Ordinarius Iudex,si ei causa committatur,an remaneat ordinarius, vel delegatus, q.41.nume.1. fol.141
Ordinarius quando possit absoluere, remiss.q.77. nu.18. fol.229.
Originalis processus nemini est dandus,quæst.49. nu.6. fol.164.
Originarius quis dicatur,& quomodo probetur,q. 39.nu.1.& 2. fol.140
Originis Iudex an possit inquirere contra subditum delinquentem extra territorium,q. eadẽ, nu.12. fol.eod.
Osculantis impudicè pœna remittitur iudicis arbitrio,q.83.nu.31. fol.249
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.32. fol.eod.
Et quid in statu Ecclesiastico,ibid.nu.33.f.eod.

P

Paciscens cum parte mediante pecunia non euadit infamiam, quæst. 58. nume.66. fol.184
Paciscentes de iniurijs censetur cõcordasse ibid.nu.6. fol.181
Palam, & clàm relinqui quando dicatur, q.79. nu.2. fol.249
Palam relictum indigno non applicatur fisco, sed remanet apud hæredes,ibid.nu.7. fol.eod.
Limit.nisi hæres deuenerit ad rei traditionem, ibid.

ibid.nu.8. fol.eod.
Amplia si hæres paciscatur dictum legatũ præstare, dummodo fiat palam, ibid.nu.9. fol. eod.
Plagiarius quis dicatur, remiss.q.68.n. 84.f.219
Palatium Episcopi an sit immune, quæst. 30. nume.101 fol.120
Papa ex iusta causa potest tollere defensionem, q.49.nu.56. fol.167.
Boss. à Sim.de Prat.reprehens.ibid.nu.57.f.eod.
Papæ, Cardinali, Iudici, Notario, an credatur, q.53.nu.42. fol.173.
Papæ creditur in antiquis, & cum adminiculis, ibid.nu.44. fol.174.
Papa an conuincatur per duos testes, quæst. 66. nu.30. fol.213
Papa, an, & quando possit habilitare infames, & criminosos ad testimonium, q.24. num. 72. & seq. fol.110
Papa regulariter accusari non potest, nec à Concilio, q.35.nu.5. fol.130
Papa quando possit deponere Imperatorem, ibid. nu.6. fol.eod.
Papa cognoscit de delictis Eporum, ibi.n.14.f.eod.
Papa est Iudex ordinarius singulorum, quæst.38. nu.77. fol.139.
Parentes an cogantur deponere contra filios in defectu aliarum probationum, & è contra, q.24.nu.137. fol.113.
Parricidæ sepultura denegari, & violari potest, §.parricidium, nu. 18. fol.71.
Parricida est non detegens conspirationem cõtra patrem initam, §.parricid.nu.4. fol.71.
Parricida priuatur sepultura, & in mare, vel flumen deijcitur, §.eod.nu.18. fol.eod.
Parricidæ sepultura impunè violatur, ac impeditur, §.eod.nu.eod. fol.eod.
Parricidæ de iure diuino morti tradebantur, §.eodem, nu. 15. fol 71.
Parricidij tenetur occidens patrem spiritualem, §.parricid.nu.1. fol.71.
Parricidæ impropriè dicũtur, qui patrem, aut matrem carcerandum curant, §.eod.nu.2. fol.eo.
Parricidij tenetur filius nõ adiuuans patrem, dũ potest, ne vulneretur, §.eod.nu.3. fol.eod.
Parricidij pœna habet etiam locum in filio sacerdotis, §.eod.nu.5. fol.eod.
Parricidium inter ascendentes, & descendentes, vel è contra, remiss.§.parricidiũ, nu.6. fol.71.
Parricidium an cõmittatur in transuersalibus, & patronis, remiss.§.eod.nu. 7. fol.eod.
Parricidij pœna quæ sit, remiss.§. eod.nu.8. f.eod.
Parricidij exceptiones, remiss.§ eod.nu.9. f.eod.
Parricidij pœnã qbus casibus euitãt parẽtes occidẽtes filios, vel è contra, §.eod.nu.10. fol.eod.
Parricidij pœnæ an sit locus, si filius anniculus reperiatur mortuus in lecto patris, matris, aui, vel auiæ, §.parricidium, nu. 12. fol.71.
Et quid si in lecto nutricis, ibid.nu.13. fol.eod.
Et quid si mulier in latrinam partum ignoranter effudisset, ibid.nu.14. fol.eod.
Parricidij conatus an sit puniendus pœna ordinaria, ibid. nu.16. fol.eod.
Parricidij causam præstantes, aut operã qua pœna sint plectendi, §.parricidiũ, nu.19. fol.71.
Et extraneus mandans filio, vt patrem occidat, parricidij tenetur, ibid.nu.20. fol.eod.
Et filio ferente opem extraneo, vt patrẽ interficiat, an vterq; puniatur de parricidio, §.eodẽ, nu.21. fol.eod.
Partus exponentes, quomodo puniantur, q.83. nume.34. fol.250.
Et positi an censeantur legitimi, & possint ad sacros ordines promoueri, ibid. fol.eod.
Et quid de exponente spurium, ibid.nu.35. f.eo.
Partus suppositio quibus coniecturis, & præsumptionibus probetur, remissiuè, §.falsũ, nu. 44. & 192. fol.22.
Et probatur etiam per testes participes criminis, ibid.nu.193. fol.eod.
Partes non interueniunt examini testium, q.45. nu.10. fol.150.
Nec aduocatus, nec procurator, ibid.nu.11.f.eo.
Limita in aduocato, et pcuratore fisci, n.12.f.eo.
Pater retinens domi filiũ non cõmittit priuatum carcerẽ, nec dominus seruũ, q.68.n.87.f.219.
Et quid in carcerante volentem, ibi.nu.89.f.eo.
Pater an cogatur ad cauendum de non offendendo filium, q.47.nu.23. fol.160.
Pater an possit reuocare confessionem filij spurij. q.55.nu.56. fol.177.
Pater an possit remittere iniuriam factam filio, q.58.nu.27. fol.182.
Et si remiserit, an mater possit accusare, ibidẽ, nu.28. fol.eod.
Et qd in sorore si frater remiserit, ibi.n.29.f.eo.
Pater vilis non potest remittere iniuriam filij, ibidem, nu.30. fol.eod.
Nec etiã iniuriã violati thori, ibid.nu.31.f.eod.
Patre remittente, an alij filij agere possint, q.58. nu.32. fol.182
Et an filius iniuriatus, ibid.nu. 33. fol.eod.
Pater quando præsumatur verberare animo corrigendi, q.56.nu. 2. fol.178.
Pater cognoscens filiam propriam, vel filius matrem, aut nouercam, vel frater sororem, alumnusq; nutricem, quomodo puniantur, remiss.§. incestus, nu.12. fol.58
Pater quãdo possit filiã in adulterio deprehẽsam impunè occidere, remiss.§.homicid.nu.17.f.71
Pater an repellatur ab accusando iniuriam filij, vbi filius repelleretur, q.14.nu.6. fol.91.
Pater potest prosequi mortem filij naturalis non vulgo

vulgo quæsiti, ibid. nu. 7. fol. eod.
Pater quando præferatur matri, fratribus, & nepotibus in accusando mortẽ filij, q. 15. n. 6. f. 94
Et si omnes concurrerent, omnes admitterẽtur, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et si filius erat Monacus, an præferatur pater, vel Abbas, aut Prior, ead. q. nu. eod. fol. eod.
Patre paciscente pro crimine filij etiam mediãte pecunia, non oritur indicium contra filium, si ipse non consensit, q. 21. nu. 146. fol. 105
Pater non admittitur in criminalibus pro filio in statu Ecclesiastico, nisi pro suo interesse, et quo modo, q. 33. nu. 12, & 13. fol. 127
Pater calore iracundiæ occidens filiũ, an excludatur ab eius successione, §. homicidiũ, n. 48. f. 44
Et altero ex filijs occidente patrem, alter patri succedit, ibid. nu. 49. fol. eod.
Pater an possit impunè filiã prægnantem in adulterio deprahẽsam interficere, ibi. nu. 167. f. 50
Et quando dicatur reperta in ipsa turpitudine, remiss. ibid. nu. 168. fol. eod.
Et si sit virgo, vel vidua, non potest impunè occidere, §. homicid. nu. 169. fol. 50
Et non licet auo neptem in eius potestate constitutam interficere, ibid. nu. 170. fol. eod.
Pater non põt in præludijs adulterij repertam impunè occidere. ibid. nu. 171. fol. eod.
Pater an possit de iure canonico filiam, & maritus vxorem in adulterio repertam impunè occidere. ibid. nu. 173. fol. eod.
Pater, & maritus possunt citra excommunicationem clericum in adulterio deprahensum occidere, §. homic. nu. 174. fol. eod.
Pater, vel maritus, lege ciuili permittente, adulteram, aut adulterũ occidens, an sit tutus in terris Ecclesiæ, ibid. nu. 179. fol. eod.
Et quid de pœna spirituali, ibid. nu. 180. fol. 51.
Patre, vel marito conuocante amicos ad interficiendum adulterum in casu de iure licito, an sint amici puniendi, §. homicidiũ, nu. 185. f. 51
Et eo casu maritus, & socij possunt comparere per procuratorem, ibid. nu. 186. fol. eod.
Pater potest mandare filio, vt adulteros interficiat, ibid. nu. 187 fol. eod.
Pater in Regno Neap. non molestatur pro filijs delinquentibus, q. 78. nu. 119. fol. 237
Pater quando teneatur pro delicto filij, remissiuè, q. 86. nu. 11. fol. 255.
Pater in statu Ecclesiastico tenetur soluere legitimam pro filio condemnato etiam in contumaciam, q. 86. nu. 19. fol. 256
Et quid de iure communi, ibid. nu. 20. fol. eod.
Et quid si filius delinquat extra territorium, nume. 21. fol. eod.
Et quid si pater esset forẽsis, & haberet possessiones in loco, ubi filius deliquerit, q. 86. n. 22. f. 256
Et quid si habet nepotem ex eodem filio delinquente, ibid. nu. 23. fol. eod.
Et quid si patrimoniũ augeatur, ibi. nu. 24. f. eo.
Pater an possit reuocare confessionem factam à filio de delicto, q. 86. nu. 28. fol. 265
Et an appellare à sententia lata contra filium, q. ead. nu. 29. fol. eod.
Pater soluens pro filio habente bona materna, an censeatur de suo soluisse, ibid. nu. 34. fol. eod.
Et quid in statu Ecclesiastico, ibid. nu. 35. f. eod.
Pater an teneatur pro filio, qui alium filium interfecit, q. 86. nu. 36. fol. 256.
Et Farinac. impugnatur, ibid. fol. eod.
Pater non tenetur pro filio bastardo, quæst. 86. nume. 38. fol. 257.
Item si filius sit soluendo, nu. 39. fol. eod.
Nec pro filio impubere, nu. 40. fol. eod.
Et quid de minore 25. annis, nu. 41. fol. eod.
Farinac. impugnatur, ibid. fol. eod.
Pater tenetur soluere poenam pro filio etiam iniustè condemnato, ibid. nu. 42. fol. eod.
Patria potestas an perdatur per mediã capitis diminutionem, remiss. q. 78. nu. 59. fol. 235
Patriarcha punitur ab Episcopo, in cuius Diœcesi deliquit, q. 35. nu. 15. fol. 130.
Pauper an possit accusare, q. 14. nu. 40. f. 93
Pauperi est dãda copia gratis, q. 49. nu. 27. f. 165
Pauper quis dicatur, remiss. ibid. nu. 28. & q. 14. nu. 140. fol. 165, & 93.
Et quid seruetur Romæ, ibid. nu. 29. fol. 165.
Paupertas quomodo probetur, q. 24. nu. 52. f. 110
Et an, et quãdo à testimõio repellat, ibi. n. 53. f. eo.
Pace inter aliquos stante, in qua verbis generalibus tantum erant comprahẽsi banniti, si aduersarij in pace comprahẽsi dictos bannitos prosequantur, & occidant vnum ex cõprahẽsis specialiter in pace, qui bannitos fauebat, an incidant in pœnam, q. 47. nu. 34. fol. 160.
Pace habita à principali, non est amplius de causa tractandum, q. 58. nu. 60. fol. 184
Pax à quibus sit habenda, q. 58. nu. 1. fol. 181
Pax quomodo probetur, ibid. nu. 2. fol. eod.
Pax habita post sẽtẽtiã an psit stãte statuto, ꝙ habita pace qs mitius puniatur, q. 58. nu. 3. f. 181
Pax, & remissio an differant, ibid. nu. 5. fol. eod.
Pax de delicto intelligitur, & de qualitatibus ipsius, ibid. nu. 7. fol. eod.
Pax facta sub conditione, ne offendens redeat ad patriam sine licentia offensi, an valeat, q. 58. nu. 19. fol. 182.
Pax à cõiunctis vsq; ad quem gradũ requiratur, ibid. nu. 23. fol. eod.
Pax an sit habenda à filijs adoptiuis, emãcipatis, naturalibus, & legitimis, ibid. nu. 24. fol. eod.
Pax debet constare in actis, ibid. nu. 25. fol. eod.
Pax facta à tutore ante confectionem inuentarij.

an valeat,q.58.nu.47 fol.183
Pax facta pro vulnere an prosit secuta morte, ibid.nu.51. fol.eod.
Pax habita ab vno ex pluribus hæredibus, an sufficiat,ibid.nu.57. fol.184
Pax,& concordia differunt,ibid.nu.58. fol.eod.
Pax non dicitur rupta ex parte prouocati,si incõtinenti sequatur offensio,q.47.nu.54. fol 162.
Pax,à quibus requiratur in Regno Neap. q. 58. nu.59. fol.184.
Pax facta absenti an requirat ratificationem, q. 58.nu.63. fol.184
Pax potest dici sine actu exteriori pro salute animæ,& sacerdos tenetur absoluere confitẽtem, ibid.nu.73. fol.185.
Pax ex qbus impediatur, remiss. ibi.n.78.f.185.
Pax an valeat cum pacto, quòd offendens exulet à Ciuitate per tantum tpis,q. 67.nu.20.f.214
Et quid si exilium non fuerit seruatum,ibidem, nu.21. fol.eod.
Pax facta à pluribus,si vnus offendat, an omnes teneantur,d.47.nu.34. fol.160.
Pax an dicatur rupta,si aliquis ex comprahensis in ea, ante ipsius ratificationem offendatur, q. 47.nu.37. fol.160
Pax non dicitur rupta propter adulteriũ,§. adulterium,nu.74. fol.6.
Pax, & transactio quando faciant indicium ad torturam,q.21.nu.145. fol.105
Pacem à Papa habere debet rapiens Monialem, §.fornicatio,nu. 19. fol.28
Pacẽ exposcentes per vim,& metum in statu Ecclesiastico incurrunt pœnam læsæ Maiestatis, q.59.nu.51. fol.189
Peculatus quid sit,& eius pœna,q.68.n.76.f.219
Et quid in actuario nõ scribente processum,ibidem,nu.78. fol.eod.
Peculatus crimen est scribere in tabula publica minorem pecuniæ summã,q̃ sit recepta,& exigere à fisco non debitum,q.68.nu.79. fol.219.
Peculatus crimẽ est grauius furto, ibi.n.81. f.eo.
Peculiũ castrẽse,an publicetur,q.78.n.57.f.235
Et quid de vsufructu peculij profectitij,vel aduentitij.ibid. nu.58. fol.eod.
Pecunia data pro assassinio,cui sit applicanda,§. assasin.nu.9. fol.9.
Pecuniam publicæ administrationis retinẽs,quomodo puniatur,q.68.nu.77. fol.219
Pecunia accepta pro committẽda barattaria, cui applicetur,q.73.nu.23. fol.227.
Pecunia tradita cambijs,connumeratur inter immobilia,q.78.nu.151. fol.239
Item destinata ad emptionem immobilium, ibidem,nu.152. fol.eod.
Percutiens manu vacua cum sanguinis effusione minori pœna punitur,quàm si cum armis, §.homicidium, nu.9. fol.43.
Percutiens lapide, cum haberet ensem in manu, & secuta morte,mitius citra poenã capitis puniri debet,ibid.nu. 10. fol.eod.
Percutiens mediatorem, vel alium se defendẽdo, an teneatur aliqua poena,ibid.nu.89. fol. 46.
Et quid in percutiente pugno armato, remissiuè,ibid.nu.11. fol. 43.
Percutiens consanguineum clerici respectu clerici incidit in canonem, si quis suadente diabolo,q.77.nu.3. fol.229.
Et quid de percutiente fratrem tertij ordinis S. Francisci,q.ead.nu.4. fol.229.
Et qd de patre pcutiẽte filiũ clericũ, nu.5.f.eod.
Et quid de minore,nu.6. fol.eod.
Et an ipso facto percutiens in dictum canonem incidat,nu.7. fol.eod.
Et quid de effundente aquam super eum, ibidẽ, nu.9. fol.eod.
Et an requiratur publicatio, & quid operet dicta publicatio,nu.8. fol.229.
Et quid de eum detinente per vestes, vel frenũ equi,nu.9. fol.eod.
Et quid de spuente in faciem clerici,ibidem,nume.9. fol.eod.
Et quid de auferente aliquid ab eius manibus, ibid.nu.eod. fol.eod.
Percutiens Episcopum quomodo puniatur,remissiuè,q.76.nu.2. fol.228
Percutiens pluries clericũ, an sit pluries excommunicandus,q.77.nu.19. fol.229.
Periurium quid sit,§.periurium,nu.1. fol.72
Periuriorũ diuersitas,remiss.ibid.nu.3. fol.eod.
Periuriũ in dubio nõ præsumitur,ibid.nu.5. f.eo.
Periurij poena qua sit,remiss.ibid.nu.6. fol.eod.
Periurij poena in Regno Neap.§.periur.n.8.f.72
Periuriũ nõ cõmittitur sine dolo,ibid.nu.10.f.eo.
Periurium nõ committit testis in secundo examine deponens,ꝙ se in priori nescire asseruerat, ibid.nu.13. fol.eod.
Periurij poena ex qualibet iusta causa excusatur.§.eod.nu.14. fol.eod.
Periurium in pluribus casibus excusatur, remissiuè,§.eod.nu.15. fol.eod.
Peiurij poena non habet locum in principali examinato,tãquam teste,nec in teste habente interesse in causa,§.periurium,nu.17. fol.73.
Periurium etiam nobile interdum extraordinariè punitur,ibid.nu.18. fol.eod.
Periurus quis dicatur,§.periur.nu.2. fol.72.
Periurus est nõ obseruans,quod sub fide nobilitatis promisit,ibid.nu.4. fol.eod.
Periurus fustigatur tanq̃ infamis,ibid.nu.7.f.eo.
Periurus an possit esse testis,§.eod.nu.9. fol.eod.
Periurus non dicitur, qui tpe statuto soluere non potuit,quod iurauerat,ibid.nu.eod. fol.eod.

Periurus an post emendationẽ, vel absolutionẽ repellatur à testificando,§.periur.nu.eod. fol.72
Periurus qui ad causæ decisionẽ falsò iurauit, Iudicis arbitrio quò ad fisci commodum mulctatur,§.eod.nu.16. fol.73
Periurus non est idoneus testis etiam absolutus,q.53.nu.18. fol.172
Persona, cui fuit res ablata,si nesciatur, non refert,si de re constat,q.55.nu.18. fol.176.
Persona vilis potest cogi ad faciendum officium carnificis,q 99.nu.3. fol.279.
Persuasio quid sit,q.88.nu.8. fol.258.
Petens mẽdaciter præmium propositũ interficiẽti bannitũ,quomodo punitur,q.27.nu.16.f.117
Petr.Bellug.in tract.spec.princ.impugnatur,q.46 nu.59. fol.156
Pignus an possit dari loco fideiussorum,quæst.46. nu.43. fol.155.
Pinguedo hominis an possit retineri à Medicis in foro conscientiæ,q.100.nu.5. fol.280.
Pirata non dicitur assassinus,§.assassin.nu.4.f.9.
Pisistrati Atheniensium tyranni factum egregiũ. q.83.nu.30. fol.249.
Plagiarius quis dicatur,remiss.q.68.n.84.f.219
Pœna legalis,& dies impediant purgationem moræ,q.46.nu.63. fol. 156
Poena an dicatur incursa,si duo ad inuicem se offendãt,et auctor nesciatur,q.47.nu.36.f.160
Poena pacis ruptæ quomodo sit diuidenda inter cõsortes,ibid.n.67. fol.163
Poena quæ infligitur ipso iure transit in hæredes, etiam lite non contestata,q.51.nu.34.fol.170
Poena non declarata contra defunctam,an possit declarari contra hæredes,ibid.nu.38. fol.eod.
Poena pacis ruptæ debetur etiam, quòd subsequatur reconciliatio,q.58.nu.10. fol.181
Poenæ quando sint augendæ, vel alterandæ, remiss.q.60.nu.1. fol.193
Poenarum genera quot sint,q.67.nu.1. fol.213.
Poena in dubio intelligitur de corporali,quæst.ea. nu.2. fol.eod.
Poenæ plures an imponi possint pro vno delicto, ibid.nu.3. fol.eod.
Poena corporalis dicitur, licèt statutũ loco poenæ corporalis subroget pecuniariã,q.67.n.4. f.eo.
Poena mẽbri intelligitur de amputatione manus, q.69.nu.1. fol.221
Poena dantis poculum amatorium nõ secuto abortu,q.68.nu.9. fol.216
Et quid in scienter recipiente,ibid. fol.eod.
Et quid in poculo dato causa amoris,vel abortionis,ibid. fol.eod.
Aut causa amoris liciti,vel cõceptionis, & mors sequatur,ibid. fol.eod.
Poena libelli famosi habet locum in scribente,edẽte,& retinente,q.68.nu.64. fol.218
Et quid seruetur in practica,ibid.nu.65. f.eod.
Pœna stigmatis quare sit sublata,q.70.n.1.f.222
Pœna cautionis ab vtraq; parte rupta, quomodo exigatur,q.47.nu.47. fol.161
Pœna priuati carceris,q.68.nu.105. fol.220
Pœna conatus adulterij est arbitraria,§.adulter. nu.68. fol.6.
Pœnis quibus feriantur falsificantes litteras, vel sigillum Papæ,Regis,Iudicum, aut Prælatorũ, vel mandantes,aut scienter illis vtentes, remiss.§.falsum,nu.186. fol.22
Pœna falsi an teneatur mutans, vel abradẽs litteras iustitiæ Principis, vel sigillũ in facti narratione, remiss.ibid.nu.187. fol.eod.
Pœna mitiori tenetur falsificans litteras delegati Papæ,quàm ipsius Papæ,ibid.nu.189. fol.eod.
Et idem est in falsificante litteras Proregis,ibid. nu.190. fol eod.
Pœnis quibus puniantur clerici falsificantes litteras Apostolicas,remiss.ibid.nu.188. fol.eod.
Pœna stupri voluntarij,§.stuprum,nu.39.fol.80.
Pœna falsi,quæ sit remiss.§.falsum,nu.246.f.24.
Pœna falsi,si graue est crimen,est mors,ibidẽ,nume.249. fol.eod.
Pœna falsi tria copulatiuè requirit, ibidem, nume.255. fol.eod.
Pœna falsi in re modica est leuis,ibi.n.273.f.273.
Et res modica videtur non excedens duos aureos,§.falsum,nu.274. fol.24
Pœna ordinaria punitur falsitas etiã modica in litteris Apostolicis,vel Regijs,ibi.nu.275. f.eo.
Et non distinguitur, an sit in parte substantiali, ibid.nu. 276. fol eod.
Pœna conatus falsi est extraordinaria, ibidem, nu.277 fol.eod.
Pœna falsi etiã sine dolo commissi est arbitraria, §.falsum,nu.307. fol.26.
Pœna falsi quantum fieri potest à iudice euitãda est,ibid.nu.eod. fol.eod.
Pœna falsificantis monetam,remissiuè,§.falsum, nu.308. fol.26.
Et moneta à non habente authoritatem fabricata dicitur falsa,ibid.nu.309. fol.eod.
Et de præstantibus opem consocijs, ac eam expẽdentibus,de iudicibus,probationibus, excusationibus,& pœnis,remiss.ibidem, nume. 310. fol.eod.
Pœna qua puniendus sit producens instrumẽtum suspectum de falso,§.falsum,nu.112. fol.19.
Pœna lacerantis cartam de libro communis, vel fisci,quæ sit,ibid.nu.217. fol.23
Pœnis falsi an puniatur Notarius conficiẽs instrumẽtũ falsum,quod sit nullũ,§.falsũ,n.85. f.eo.
Pœna imposita per statutũ falsificanti publicum instrumentum habet locum contra falsificantem acta iudicialia,ibid.nu.95. fol.18.

Et

Et statutum puniens certa poena producentem instrumentum falsum non habet locũ in pducente falsos testes, §.falsum, nu.96. fol.18
Et puniens facientem fieri instrumentũ falsum habet locum contra suadentem alteri, vt falsũ deponeret, ibid.nu.97. fol.eod.
Pœna qua puniuntur testes falsi in Regno Neap. remiß.§.falsum, nu.250. fol.24.
Poena qua puniatur prohibens testari, remiss. ibid.nu.225. fol.eod.
Poena iniuriæ certa dari non potest, §.iniuria, nume.5. fol.59.
Poena parricidij habet etiam locum in filio sacerdotis, §.parricid.nu.5. fol.71
Poena parricidij, quæ sit, remiss.§.eod.nu.8. f.eo.
Poenam parricidij quibus casibus euitant parentes occidẽtes filios, vel è cõtra, §.eo.n.10.f.eo.
Poenæ parricidij an sit locus, si filius anniculus reperiatur mortuus in lecto patris, matris, aui, vel auiæ, §.eod.nu.12. fol.eod.
Poena periurij in Regno Neap.§.periur.n.8.f.72.
Poena periurij ex qualibet iusta causa excusatur §.eod.nu.14. fol.eod.
Poena periurij non habet locum in principali examinato tanquàm teste, nec in teste habente interesse in causa, ibid.nu.17. fol.73.
Poena raptus an habeat locum in sponso rapiente sponsam, §.rapt.nu.5. fol.eod.
Pœna raptoris de iure canonico an habeat locũ in socijs, & auxiliatoribus, remiss.§.eo.nu.8.f.eo.
Poena raptus, remiss.§.eod.nu.9. fol.eod.
Poena raptoris punitur mulier falsò accusans de raptu, §.eod.nu.10 fol.eod.
Poena raptus an habeat locum in muliere rapiente virum, §.raptus, nu.31. fol.74.
Poena sacrilegij quæ sit, §.sacrilegiũ, nu.9.fol.75
Poena sacrilegij non confunditur cum poena alterius delicti, §.eod.nu.13. fol.eod.
Poena symoniæ, remiss.§.symonia, nu, 17. fol.76.
Poena sodomiæ quæ sit, §.sodomia, nu.7. fol.77
Poena sodomiæ ordinaria an temperetur in ætate minori, §.eod.nu.13. fol.eod.
Poena stupri, vel alia, an teneatur rem habẽs cũ ancilla, §.stupr. nu.2. fol.78.
Poena stupri quæ sit, ibid.nu.10. fol.79
Poena stupri cum scalis commissi in Regno Neap. §.eod.nu.eod. fol.eod.
Poena stupri in muliere quæ sit, §.eod.n. 13.f.eod.
Poena pecuniaria à statuto imposita non compræhendit puellam, vel viduam patientem se stuprari, §.eod.nu.14. fol.eod.
Poena stupri à iure imposita non tollitur ex alia diuersa statuti, §.stuprum, nu.20. fol.78.
Poena stupri tollitur matrimonio, non autem poena dotandi, §.eod.nu.22. fol.eod.
Poena falsi an teneatur vendens eam rẽ duobus, remiss.§.falsum, nu.228. fol.23
Et quid in donante, vel obligante rem duobus, ibid.nu.229. fol.eod.
Poena adẽptionis tertiæ partis bonorum punitur vtens falso teste ad occultandum crimen consanguinei, vel amici, ibid.nu.261. fol.25.
Poena falsi punitur Notarius cõficiens instrumẽtum, de quo rogatus non extat, licet sint vera contenta in eo, §.falsum, nu.77. fol.18
Et etiam si non compleuerit instrumentũ falsũ, poena ordinaria tenetur, ibid.nu.78. fol.eod.
Et de puniendo Notario pro falso instrumẽto, remiss.ibid.nu.79. fol.eod.
Et statutum puniens Notarium de falso nõ comprehendit aliam personam falsum fabricantem, § falsum, nu. 80. fol.18.
Poenis quibus afficitur Notarius conficiens instrumentum super vsuris, ibid.n.83. f.eo.
Et quid si mutaretur data in scriptura priuata, §.falsum.nu.86. fol.18.
Pena ordinaria falsi non punitur Notarius falsificans instrumentum pro defensione partis, ibid. nu.91. fol.eod.
Poena ignis plectitur Notarius conficiens instrumentum Cõmunitatis falsum, ibid.n.92.f.eod.
Poena manus punitur notarius conficiens instrumẽtum simulatum, ibid.nu. 93: fol.eod.
Poena qua sit puniendus, & an cõmittat falsum Notarius occultãs instrumentũ, ibi.n.94.f.eo.
Poenã falsi an incurrat notarius ponẽs in instrumẽto mutui verbũ numerauit, si verè pecunia non fuerit numerata, §.falsum, nu. 145.fol.21
Et asserens aliàs in sui præsentia fuisse numeratam non punitur de falso licet falsum dicat, ibidem, nu.146. fol.eod.
Poenam falsi non incurrit Notarius, si nomina et absentium describat in instrumento, ibidem, nu.148. fol.eod.
Poena falsi an puniatur Notarius omittẽs solemnitatem, §.falsum, nu. 149. fol.21.
Et an psumatur iu Notario error potius, quàm falsitas, remiss.ibid.nu. 150. fol.eod.
Poenis quibus puniri debeat Notarium conficiẽs instrumentum illicitum, remissiuè, ibidem, nume. 156. fol.eod.
Poenis quibus puniatur Notarius cõficiens instrumentum vsurarium, ibid.nu.158. fol.eod.
Poena falsi an teneatur Notarius, si instrumẽtum falsum nõ perfecit, ibid.nu.161. fol.eod.
Poena falsi tenetur Notarius asserẽs se rogatum de instrumẽto, cuius notulã dedit, & verè rogatus nõ est, §.falsum, nu. 167. fol.22.
Et idem si dicat se nõ recordari quãdo factũ est de recẽti, ibid.nu.168. fol.eod.
Et eo casu potest oompelli ad exhibẽdum omnes eius imbreuiaturas, ibid. nu.eod. fol.eod.

Pœna falsi,& interesse partis, tenetur Notarius, negans se fuisse rogatum de instrumento,vel illud celans,vel dicat se non recordari,si cōuincatur per testes,§ falsum,nu-169. fol.22.
Et hoc etiam casu potest compelli ad exhibendū suas imbreuiaturas,vt fiat perquisitio, ibidē, nu.170. fol.eod.
Pœna arbitraria punitur notarius amittens protocollum licèt authenticum habeat,nisi probauerit absq; eius culpa combustum, siue deperditum,ibid.nu.171. fol.eod.
Et tenetur ad omnia damna, & interesse partis,§.falsum,nu.172. fol.22
Et efficitur periurus,ibid.nu.173. fol.eod.
Et probata amissione quis teneatur probare dolum,vel culpam,ibid.nu.174. fol.eod.
Pœnis quibus puniatur mutans sibi nomen,vel uestes,remiss.ibid.nu. 194. fol.eod.
Et quid de consulente,vt quis sibi nomē mutet, ibid.nu.195. fol.eod.
Et quando sit licitū mutare sibi nomē propriū, signum,vel sigillū,& alienum sumere,& quādo,remiss.§.falsum,nu.196. fol.22.
Pœna falsi tenetur Notarius ostendens attestationes non publicatas,pars autem nulla pœna tenetur,§.falsum,nu.221. fol.23.
Pœna vltimi supplicij tenetur Notarius falsificās acta publica,ibid.nu.289. fol.25.
Pœna falsi tenetur litteras iudicis à manu seruiētis amouens,ibid.nu. 201. fol.22
Et quid in lacerāte,ibid.remiss.nu.202.fol.eod.
Pœna falsi an teneatur litteras aperiens,§.falsū nu.205. fol.23.
Et diuulgans contenta in litteris ad alterius iniuriā tenetur actione iniuriarū,ibi.n.206.f.eo.
Pœna falsi tenetur litteras alteri scriptas lacerans,vel comburens,ibid.nu.207. fol.eod.
Pœnæ læsæ Maiestatis reus efficitur litteras publicas aperiens,vt aduersarios Principis, vel Reipub.iuuet,ibid. nu.209 fol.eod.
Pœna falsi quando teneatur signans litteras alieno sigillo,§.falsum,nu. 210. fol.23.
Pœna extraordinaria tenetur aperiens litteras relationis etiam Summo Pontifici directas,ibidem,nu.218. fol.eod.
Pœna falsi an teneatur litteras non restituēs ei, cui mandatum restituendi susceperat, remiss. ibid.nu.219. fol eod.
Pœna capitis in Regno Neap.puniuntur vim inferentes meretricibus,§.fornicatio,nu.3.fol.28.
Pœna fornicationis quæ sit,ibid.nu.4. fol.eod.
Pœnis quibus puniantur Moniales patiētes se violari,& quibus olim virgines vestales, ibidem, nu.14. fol.eod.
Et de cognoscente carnaliter monialē,aut cōuersam,vel monialem osculante,remiss. §.fornicatio,nu.15. fol.28.
Pœna capitis punitur Monialem rapiens laicus, vel sollicitans,aut corrumpens, eiusq; bona intra annū Monasterio applicātur,ibi.n.17.f.eo.
Et Monialis arctiori Monasterio tradita cum bonorum vsufructu donec uixerit,ibi.nu.eo.f.eo.
Pœna depositionis est contra Clericū,vel Epm Monialē carnaliter cognoscentes, ibid.nu.18f.eo.
Pœna furti quæ sit, & quæ olim apud Græcos, & alios,remiss.§.furtum,nu.14. fol.31
Et quæ in Regno Neap.ibid.nu.25. fol.eod.
Pœna ignis puniendus,viuus cōcrematur, §.hæresis,nu.15. fol.37.
Pœna hæreticorum quæ sint,ibid.nu.10. fol.38.
Pœna præbentis poculum amatorium ex quo præter propositum mors secuta est, remiss. §.hæresis,nu.31. fol.39.
Pœna sortilegij, ibid.nu.32. fol.eod.
Pœna statuti non habet locum in adultero,& adultera,nisi probētur esse in matrimonio, §. adulterium,nu.43. fol.5.
Pœna adulterij,quæ in Regno Neap.ibi.n.46.f.eo.
Et quæ in Flandria,ibid.nu.47. fol.eod.
Pœna adulterij non habet locum in muliere committente adulterium existente fama publica de morte mariti,ibid.nu.48. fol.eod.
Poena auth.sed hodie, C. de adult. non seruatur, §.adulterium,nu.50. fol.5.
Poena adulterij non habet locum in eo,qui coactè commisit adulterium,ibid.nu.53. fol.eod.
Poenæ adulterij diuersæ,ibid.nu.54. fol.6.
Poenæ adulterij diuersarū nationum quæ, remiss. ibid.nu.64. fol.eod.
Poena adulterij quandoq; est arbitraria,§.adulterium,nu.65. fol.eo.
Poena adulterij est arbitraria,ibid.nu.68. fol.eo.
Poena statuti contra adulterantem inuitam an habeat locum contra dantem munera, ibidem, nu.eod. fol.eod.
Poena quando vniformiter est taxata à lege, vel statuto,an sit facienda distinctio personarum, q.60.nu.65. fol.197
Poena non minuitur ob beneficium factum Reipublicæ,si in eam crimen grauissimum committitur,q.60.nu.99. fol.197
Poena non minuitur facienti beneficium Reipublicæ casualiter, furtum committendo,ibid.f.eod.
Poena mādātes adulterari q̄,§.adult.n.73.f.eod.
Poena percutientis,vel deturpantis imaginē Dei, Sanctorum,Pontificis,aut Principis, §.Blasphemia,nu.1. fol.10
Poena blasphemantis,ibid.nu.2. fol.eod.
Poena blasphemantis in Regno Neap.ibi.n.8.f.eo.
Poenæ blasphemantis diuersæ,ibid.nu.10.fol.eod.
Poena vltra relegationem, quæ sint, remissiuè quæst.44.nu.6. fol.143.

Poena

Poena dantis amatoriũ poculũ, q.60.n.28.f.164.
Poena commutata efficit, vt non sit locus priuationi officiorum, quæ erat, q.73.nu.9. fol.226.
Poena quandoq; dicatur arbitraria, remiss. q.83. nu.1. fol.248.
Pœna iudicis male iudicantis, q.ead.nu.2.fol.eod.
Et quid de arbitro, arbitratore, Notario, Medico, Aduocato, Agrimensore, & artificè, remiss. ibid.nu.3. fol.eod.
Poena duplicata per statutum in delictis nocturnis procedit in poenis pecuniarijs tantũ, q.82. nu.99. fol.247
Et an in dubio delictum præsumatur cõmissum de die, vel de nocte, ibid.nu. 100. fol.eod.
Et quãdo dicatur committi de nocte, vel de die, ibid.nu.101. fol.eod.
Poenarum arbitriũ nõ extenditur ad mortem in delictis non consumatis, q.83.nu.42. fol.250.
Poena perpetui carceris non potest imponi per iudicem laicum habentem arbitrium imponendi omnem poenam, ibid.nu.43. fol.eod.
Poenæ an sint multiplicandæ, quando quis plura delicta commisit, q.84.nu.15. fol.251
Poena si imponitur à iure canonico, & alia à iure ciuili, an vtranq; reus sustineat, quæst. 85. nume.5. fol.253.
Poenarum alternatiua existẽte, cui detur electio iudici, vel reo, q.85.nu.6. fol.eod.
Poena minor est eligenda, ibid.nu.7. fol.eod.
Poena vna electa non admittitur variatio, ibid. nu.8. fol.eod.
Poena mortis in Regno Neap. non potest commutari nisi ad triremes, q.85.nu.39. fol.254.
Quod tamen non procedit in officialibus Baronum, ibid. fol.eod.
Nec seruatur de consuetudine, ibid. fol.eod.
Poenam alterans iudex an debeat causam exprimere, q.85.nu.38. fol.254
Et quid si potest adiri superior, ibi.nu.eod.f.eod.
Poenam statutariã iudex potest alterare ex causa, ibid.nu.23. fol.eod.
Etiam ꝗ iurasset seruare statutũ, nu.24. f.eod.
Item mitigare poenam statuto puniente delictũ attentatum sicut perfectum, ibid.nu.25.f.eod.
Item si pro modica summa poena mortis imponatur à statuto, q.85.nu.26. fol.254.
Poena soluta per patrem pro filio an computetur in partem ipsius filij, q.86.nu.32. fol.256
Poena corporalis quando subrogatur in defectum pecuniariæ, est iudici arbitraria, quæst.95.nume.12, fol.275
Poena legalis, & conuentionalis an possit exigi in foro cõscientiæ, q.80.nu.3. fol.241
Poena in dubio cui sit applicanda, ibid.nu.4.f.eo.
Et quid de poena conuentionali, nu.5. fol.eod.
Poenæ cõuentionales pacis, et treguæ ruptæ debẽt in statu Ecclesiastico ad fauorem Cameræ Apostolicæ stipulari, q.80.nu.6. fol.241.
Poenæ conuentionales transeunt ad hæredes, ibidem, nu.77. fol.eod.
Poena cõuentionalis non stipulata ab aliqua persona publica pro fisco ipsi fisco non debetur, ibidem, nu.8. fol.eod
Poena talionis non seruatur de consuetudine, nisi in teste, q.81.nu.1. fol.241.
Poena Baronum in Regno Neap. malefactores acceptantium, q.90.nu.62. fol.264.
Poena diuidenda inter fiscum, & partem, an, & quãdo exigatur à fisco ĩ totũ, q.95.n.22.f.276
Poena applicatur iniuriato quando ille deliquit, cui erat applicanda, q.ead.nu.24. fol.eod.
Poena mortis quomodo possit à condemnato euitari, remiss.q.98.nu.1. fol.278
Poena furcarum an sit maior amputatione capitis, vel contra, q.99.nu.15. fol.280
Poenalis promissio de non offendẽdo in personam, non committitur per iniuriam verbalem, §.iniuria, nu.31. fol.60
Poenitẽtia in occultis p̃sumitur, q.91. n.5.f.264.
Portio reseruata filijs debetur viuẽte patre, q.78 nu.128. fol.238.
Et an filijs natis post bannum, nu.129. fol.eod.
Positi in cõditione quãdo faciãt deficere cõditionem ad fauorem ipsorum, vel fisci, remissiuè, q.78, nu.36. fol.233
Positioni criminosæ nõ est regulariter respõdẽdũ, q.45.nu.3. fol.149
Potestas gratiãdi Principi reseruata non cẽsetur trãslata in feudatarium generaliter de regalibus inuestitum, q.59.nu. 30. fol.187
Potestas Principis absoluta, & ordinaria, ibidem nu.71. fol.190
Potestas compellẽs testem ad dicẽdum falsũ, tenetur poena talionis, q.81.nu.2. fol.241
Potestas patria an perdatur per mediam capitis diminutionem, q.78.nu.59. fol.235.
Practica examinãdi testem extraneæ locutionis, q.24.nu.6. fol.108
Præceptum nõ potest esse initium inquisitionis, q.31.nu.14. fol.122.
Præcepta poenalia an requirãt causam, ibid. nume.16. fol.eod.
Præcepta ad informãdum, vel ad audiẽdũ, et faciẽdum quicquid per Curiã rationabiliter iniũgetur, an valeant, remiss.ibid.nu.17. fol.eõ.
Præceptũ iudicis sine causæ cognitione valet circa pertinẽtia ad eius officiũ, ibid.nu.18. f.eod.
Præcepto iudicis cõtraueniẽs puniri debet ob contẽptũ licèt iustè cõtraueniat, ibi.nu.19. f.eod.
Cõtẽnere plus est, quã nõ parere, q.31 n.20.f.123
Præheminẽtia magnæ Curiæ Vicariæ quando habeat locum, q.49.nu.54. fol.167

INDEX.

Prælati insufficientis pœna,q.73.nu.49.fol.228.
Præmium propositum reuelanti bannitum de cuius bonis soluatur,q.27.nu.13. fol.117.
Et an debeat officiali,ibid.nu.14. fol.eod
Præmium statutum capienti malefactorem an debeatur priuatis conuocatis per Curiam, q.29. nu.19. fol.119.
Præmium petens propositum interficienti bannitum,asserens mendaciter se bannitum interfecisse,debet pro præmio capitaliter puniri,q.27 nu.16. fol.117.
Præmium cui debeatur si duo simul concurrãt in captura,q.29.nu.25. fol.120
Præmium an duplicetur ei,qui pluries eundẽ bãnitum cœperit,vt quia captus aufugit, ibidẽ, nu.26. fol.eod.
Præparatio fugæ idem operatur quod, & fuga ipsa,q.21.nu.75. fol.102.
Præparatoria stupri tentãs qua pœna teneatur, remiss.§.stuprum,nu.30. fol.80.
Præscriptio temporis non prodest condemnato, q. 60.nu.107. fol.197.
Et quando non habeat locum,ibid. fol.eod.
Præscriptio in criminalibus non interrũpitur per oblationem libelli,q.51.nu.5. fol.169
Et an opponatur post litem cõtestatam, ibidem, nu.6. fol.eod.
Et an ea non opposita processus valeat, ibidem, nu.7. fol.eod.
Præscriptio potest opponi per quemlibet de populo,q.51.nu.8. fol.169.
Præscriptio delicti quando currere incipiat,ibid. nu.13 fol.eod.
Præscriptio statutaria non habet locum in crimine falsi,ibid.nu.16. fol.eod.
Præscriptio parte pœnæ applicanda offenso præscribitur etiam pars applicanda fisco,q.95.nume.26. fol.276.
Præstans fideiussionem coram incõpetenti, an proroget iurisdictionem,q.42.nu.4. fol.147.
Præsumptio est contra associantem delinquẽtem post delictum,q.90.nu.18. fol.262.
Præsumptio occulti auxilij cessat quando astans rixæ fuit tamquam mediator,q.ead.n.19.f.eo.
Et quid si dissuaserit fieri maleficium,& postea tẽpore delicti astitit armatus,ibi.nu.20.f.eod.
Præsumptiones,& cõiecturæ in adulterio quæ, §. homicid.nu.38. fol.43.
Præsumptiones,& suspitiones in crimine hæresis, remiss.§.hæresis,nu.24. fol.38
Præsumptionibus,& coniecturis inducitur, et cessat dolus,§.falsum,nu.296. fol.26.
Præsumptus,& verus dolus quomodo probent,remiss.ibid.nu.299. fol.eod.
Præsumptiones,& probationes fornicationis quæ, §.fornicatio,nu.1. fol.28
Præsumptiones,& coniecturæ quibus partus suppositio probatur,§.falsum,nu.192. fol.22.
Præsumptus,& verus dolus probantur indicijs,et coniecturis,ibid.nu.256. fol.24.
Et de modis probandi,& præsumendi dolum,remiss.ibid.nu.57. fol.eod.
Præsumptio,argumentum,indicium,suspitio,coniectura,& fictio,quid sint,remiss.quæst.20.nume.1. fol.96.
Præsumptiones,& indicia falsi, remissiuè, §.falsum,nu.231. fol.23.
Et ex duabus præsumptionibus probatur falsitas,quando ciuiliter agitur,ibid.nu.233.f.eo.
Præsumitur dolus centum, & viginti tribus modis,remiss.§.falsum,nu.294. fol.26.
Et quomodo p̃sumatur,remiss.ibid.n.295.f.eod.
Præsumptiones plures,an,& quando coniungantur,q.22.nu.7. fol.106.
Præuaricatio quid,& de eius pœna,remiss.q. 72. nu.16. fol.225
Præuaricatio quomodo probetur,remiss.quæst.57 nu.10. fol.179.
Præuentio non habet locum in Regno Neap. inter iudicẽ laicũ,& Ecclesiasticũ,q.37.nu.2.f.134.
Et quid in statu Ecclesiastico,ibid.nu.3.fol.eod.
Præuentio nõ operatur si præueniens sit negligẽs, vel in dolo,ibid.nu.4. fol.eod.
Præuentio quando habeat locum,remissiuè,q.38. nu.82. fol.139.
Et quid si iudices sint sub diuersis præsidibus, ibid.nu.82. fol.139
Et quid si delinquens procurauerit inquiri in Curia vbi imponitur minor pœna,ibidem, nume.84. fol.eod.
Et quomodo probetur,remiss.nu.85. fol.eod.
Et quid si eadem hora à duobus iudicibus fuerit formata inquisitio,q.38.nu.86. fol.eod.
Et quid si reus aget hoc casu, ne à duobus vexetur,ibid.nu. 87. fol.eod.
Præuentio non habet locum quando alicui iurisdictio cõpetit virtute priuilegij,ibid.n.90.f.eod.
Princeps potest eijcere clericum,& prælatum sibi suspectum,q.36.nu.6. fol.132.
Principes remittentes criminosos ad locum delicti sunt laudandi,q.38.nu.72. fol.139.
Princeps potest contra absentes in criminalibus ad sententiam diffinitiuam deueniri,q.44.nume.1. fol.143.
Princeps an possit remittere pœnam applicãdam parti,q.59.nu.6. fol.186
Princeps in casibus in quibus nõ potest remittere pœnam applicandam parti, potest imponere silentium,& ei denegare audientiam, ibidem, nu.7. fol.eod.
Princeps non potest facere, quòd inimici in testes recipiantur,q.24.nu.26. fol.eod.

Prin-

Princeps omnes pœnas pōt remittere, & augere, q.59,nu.15. fol.187
Princeps an possit gratiare homicidam ex animo deliberato,ibid.nu.16. fol.187
Princeps quando possit remittere iniuriā,& damna alterius pro bono pacis,q.59.nu.37. f.188.
Princeps non potest remittere pœnam parte non concordata,q.59.nu.38. fol.188
Et quando possit remittere,ibid.nu. 39. fol.eod.
Et quando partes possint cogi ad pacem, remiss. ibid.nu.eod. fol.eod.
Princeps quando possit pœnam remittere,ibid.nume.40. fol.eod.
Et quid de iudice ordinario,ibid.nu.41. f.eod.
Princeps remittens pœnam non concordata parte mortaliter peccat,q.59.nu.42. fol.188
Et quid in mulcta ex vera contumacia,ibidem, nu.43. fol.eod.
Princeps an possit gratiare quo ad pœnam corporalem,& interesse publicum sine pacem,q.59. nu.52. fol.189.
Princeps Bisiniani potest componere etiam parte non concordata,q.59.nu.22 fol.187
Principi recognoscenti superiorem non creditur, q.54.nu.43. fol.173
Principi aliquid seuerius mandanti an sit parendum,q.60.nu.54. fol.195.
Et quid si secunda iussio interueniat, ibidem, nu.55. fol.eod.
Et an iudex parendo peccet,ibid.nu.eo. fol.eod.
Princeps an possit tollere defensionem,& an ipsū modum variare,q.49.nu.53. fol.167.
Princeps est consulendus,si populus gratiā petit, q.60.nu.99 fol.197
Princeps an possit tollere citationē,remiss.q.31. nu.3. fol.122.
Princeps potest ex iusta causa citationes remittere,ibid.nu.5. fol.eod.
Principis volūtas nō impeditur citatione in actibus,quos liberè potest agere,ibid.nu.6. fol.eod.
Princeps de plenitudine potestatis quando possit ferre sentētiam sine citatione,ibid.nu.7.f.eod.
Princeps de potestate ordinaria non potest procuratorem in criminalibus admittere, in quibus de iure non admittitur,q.32.nu.1. fol.125
Princeps ex causa pōt alicui facere saluam guardiam,q.86.nu.13. fol.255
Princeps si donauerit bona confiscata,donatarius tenetur creditoribus,q.78.nu.159. fol.239
Principalis varius non torquetur,si tamen fuerit examinatus tamquàm principalis in se, & testis in alios,& si sit varius in alios, et cōuictus torqueri potest,q.21.nu.150. fol.105
Priuatus potest requirere alios priuatos ad capiendum malefactorem,q.29.nu.18. fol.119.
Priuati conuocati per Curiam ad capiendum malefactorem non consequuntur præmium statutum capienti malefactorem,ibid.nu.19. f.eod.
Priuatus officio tamquam malè versatus, nō potest ad officium redire,q.73.nu.11. fol.226
Priuatio officij an dicatur pœna ciuilis, vel criminalis,ibid.nu.4. fol.226
Et an in ea possit interuenire procurator,q.73. nu 5. fol.226.
Priuilegium amittitur p reatū,q.64.n.63.f.206
Priuilegium fori quando omittatur per contumaciam,q.32.nu.50. fol.127
Priuilegium fori competens clerico,cur non competat eius fideiussori laico,q.36.nu.9.fol.132.
Priuilegia Ecclesiarum hospitalibus competūt, q. 30.nu.12. fol.120.
Probatio quando dicatur fieri incontinenti,q. 53 nu.3. fol.172
Probatio difficilis quando dicatur,remiss. q. 64. nu.17. fol.203.
Probatio plena sufficiens, liquida, liquidissima, euidens,patens,perspicua quādo dicatur,q.66 nu.18. fol.213.
Probatio plena insurgit ex pluribus indicijs contra solitum delinquere,ibid.nu.20. fol.eod,
Probationes apertissimæ tollunt ineptitudinē processus,q.55.nu.28, fol.176
Probationes duæ semiplenæ an iungantur in criminalibus,q.63.nu.6. fol.201.
Probationes liquidæ requiruntur in materia pacis fractæ,& treguæ,q.66.nu.15. fol.213
Item contra iudicem,ibid.nu.16. fol.eod.
Et quales in causis vsurarijs,& falsi, ibidem, nu.17. fol.eod.
Probationes legitimæ nō eneruantur per negationem rei factam in tortura, licèt Iudex nō protestetur citra præiudicium probatorum torquēri,q.64.nu.118. fol.209
Probationibus necessario cōcludentibus debet pbari falsitas,§.falsum,nu.235. fol.24
Probatio contra scientiam præsumptam admittitur in crimine falsi,ibid.nu.125. fol.20.
Probationes instrumenti falsi, vel de falso suspecti,quæ,nu. 236. fol.24.
Probatio omnis est iudici arbitraria,quæst.82.nume.31 fol.244
Et an hoc statutum procedat in fauorē forensis, ibid.nu.32. fol.eod.
Et quid si damnum passus sit pauper, & minùs legalis,ibid nu.33. fol.eod.
Et quid si libellus sit ineptus,nu.34. fol.eod.
Probatio plena requiritur, quando agitur contra tertium,ibid.nu.35. fol.eod.
Processus symoniæ qualiter sit formandus,remissiuè,§.symonia,nu.23. fol.76.
Processus an sit nullus,si Iudex denegat terminū ad certiorandum,q.34.nu.4. fol.128.

INDEX.

Processus factus per iudicem excommunicatũ est nullus, q.50.nu.3. fol.168.
Processus, an, & quando sit nullus ex defectu indiciorum, ibid.nu.5. fol.eod.
Processus absq; inditijs valet, si non opponatur, q. 64.nu.39. fol.204.
Processus factus contra plures an sit publicãdus, si omnes non compareant, q.49.nu.31. f.165.
Processus copia datur ante repetitionẽ, si per reos fuerint habiti testes pro repetitis, ibidem, nume.32. fol.165.
Processus originalis nemini est dandus, quæst. 49. nu.6. fol.164
Processus primus deperditus, si post confectionem secundi reperiatur, & sint diuersi, quis eorum sit attendendus, q.49.nu.16.fol.165. & q.93. nu.1. fol.264
Et quid si reperiatur post sententiam, q.93. nume.2. fol.265.
Et quid si Iudex diceret non fuisse iudicatum, ibid.nu.3. fol.265.
Proclama an liget absentes, q.60.nu.48. fol.194.
Procurator fiscalis procedit per inquisitionem cõtra tenentes bona Principis, q.11.nu.3.fol.90.
Procurator debet habere mandatum in iudicio, vt possit respondere interrogatorio, vel debet sequi ratificatio domini, §.falsum, n.129.f.20
Et interrogatus à procuratore non tenetur respondere, ibid.nu.130. fol.eod.
Procuratoris citatio non sufficit, si non constat in actis de mandato, q.45.nu.51. fol.151
Procurator admittitur ad declinandum forũ, q. 33.nu.10. fol.127
Procurator generalis ad omnes causas nõ potest cõparere in causa criminali, ibid.nu.11. f.eo.
Procurator sine speciali mandato non prorogat iurisdictionem, q.42.nu.5. fol.141.
Procurator sine speciali mandato an possit Iudicẽ suspectum allegare, q.43.nu.8. fol.141
Procurator allegans iudicem suspectum, & non probans, punitur in Regno Neapolitano, ibidẽ, nu.5. fol.141
Procurator an præiudicet domino, stante statuto, ꝙ producens falsos testes amittat causã, §.falsum, nu.282. fol.25
Procuratore producente falsos testes, an teneatur dominus, remiss.ibid.nu.283. fol.eod.
Procurator generalis cum libera, an si falsum capitulum produxerit, possit dominus puniri de falso, remiss.ibid.nu. 286. fol.eod.
Et qua sit eius pena; & an, & quando causam amittat, remiss.ibid.nu.287. fol.eod.
Procurator an possit pacem facere, q. 58.nu.48. fol.183.
Et an conditionem apponere, ibid.nu.49. f.eod.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.50. fol.eod.
Procurator in criminalibus quando admittatur, remiss.q.32.nu.2. fol.125.
Procurator non admittitur etiam pro minore, ibidem, nu.3. fol.eod.
Procurator in Regno Neap. in criminalibus non admittitur nisi ad allegandum excusationem absentia, infirmitatis, vel captiuitatis, ibidem, nu.4. fol.eod.
Et quid de nullitate citationis, ibid.nu.5. f.eod.
Procurator non auditur in statu Ecclesiastico in causa sanguinis, nisi reo in carceribus constituto, ibid.nu. 6. fol.eod.
Procurator non admittendus non admittitur ẽt in causa appellationis, q.32.nu.8. fol.125
Procurator non auditur in causa criminali, sed pecuniaria, & quando admittatur, remissiuè, ibid.nu.9. fol.eod.
Procurator an admittatur pro accusatore, remissiuè, ibid.nu.10.& 53 fol.eod.
Procurator an interueniat in causa iniuria criminaliter mota, ibid.nu.12 fol.eod.
Procurator non admittitur in delicto, cuius pœna est arbitraria, antequam pecuniaria decla retur, q.32.nu.13. fol.125.
Procurator non admittitur in pœna declarata pecuniaria, quando reus fuerit contumax, & obtinuerit admitti ad nouas defensiones, vel fuerit restitutus, ibid.nu.14. fol.eod.
Procurator admittitur pro bannito ad petendum indultum pro illo crimine, ex aliqua causa sibi competentem, q.32.nu.51. fol.127
Quid seruetur in Regno Neap.ibid. fol.eod.
Quid in statu Ecclesiastico, ibid. fol.eod.
Procurator an admittitur ad proponendum exceptiones dilatorias, q.32.nu.43. fol.126
Et quid in Regno Neapolitano, ibid. nu.45. f.eo.
Et quid in statu Ecclesiastico, ibid.nu.45. f.eod.
Procurator nõ intervenit in causa appellationis, si non poterat interuenire in prima instantia, q.94.nu.4. fol.266
Proditor dicitur, qui offendit alium sine diffidatione, aut præbet alteri potionem venenatam, §.homicid.nu.22.& 23. fol.43.
Proditor quis dicatur, & quot modis, remiss. ibid. nu.24. fol.eod.
Proditor an dicatur occidens inimicum ex insidijs, ibid.nu.25. fol.eod.
Proditor in Hyspania dicitur etiam ille, qui retro occidit inimicum suum, ibid.nu.eod. fol.eod.
Proditor quis dicatur, & proditoris signa, q. 68. nu.106. fol.220.
Proditor dicitur occultè, & sine causa offendens eum, qui tunc de ipso fidebat, ibi.nu.107.f.eo.
Producẽs instrumentũ, vel testes debet clarè, et sine aliqua cõditione, aut protestatione post terminũ responderere, §.falsum, nu.135. fol.20.

Et

Et respondens nolle vti, non euitat pœnam falsi, si testes produxit, vt falsum deponerent, vel scripturas falsas fabricauit, ibi.nu. 136.f.eo.
Et an si respondeat nolle testibus vti, excusetur de productione articuli falsi. §.falsum, nume.137. fol.21
Et renuncians vsui longè post disceptationē habitam super falsitate productorum non excusatur, ibid.nu.138. fol.eod.
Et an si respondeat nolle vti instrumento, quod suspicatur falsum, possit aliud eiusdem tenoris ab alio rogatum producere, et eo vti, remissiuè, ibid.nu.139. fol.eod.
Et si pars respondeat nolle vti, pars contraria, vel fiscus vti poterit, §.falsum, nu.140. f.21.
Et non respondens, vel obscurè, aut qualificatiuè perindè est, ac si nolle vti respondisset, ibid. nu.141. fol.eod.
Et re integra potest moram purgare, & indulgeri per Principem ad respondendum, ibidē, nume.142. fol.eod.
Producens falsos testes si fuerit punitus non nocebit testibus, necècontra, ibid.nu. 28. fol. 16.
Producens falsum instrumentum, aut illud conficiens, vel falsus testis, non punitur de falso, nisi pars petat criminaliter puniri, vel Iudex inquirat de eo delicto, §.falsum, nu.240. fol.24.
Producens capitulum falsum, ac testem super eo examinari faciens, eoq; examine vtēs, an, & quando puniri debeat, quamuis testis posset excusari, §.falsum, nu.283. fol.25.
Producens petitionē pro se, & litis consortibus, an tāquā falsarius puniri possit, si vnus ex cōsortibus non interuenerit, neq; consenserit petitioni, ibid.nu.288. fol.eod.
Professus post conditionem an gaudeat priuilegio fori, q.36.nu.42. fol.eod.
Et quomodo probatur, remiss.ibid.nu.43. fol. eo.
Professus post habilitationem an intelligatur religiosus, ibid.nu. 44. fol.134
Prohibēs testari an incidat in crimen falsi, et quibus pœnis puniatur, remissiuè, §.falsum, nume.225. fol.23.
Et quæ sit practica cōstituendæ, & probādæ querelæ cōtra prohibētem testari, ibi.n.226.f.eod.
Prohibens testari peccat grauissimè cum obligatione restituēdi, ibid.nu.227. fol.eod.
Prohibēs aliquē testari quomodo puniatur, q.83. nu.83. fol.249
Prohibēs alienari ad sui fauorē, si delinquat, habet fiscum successorem, q.78.nu.42. fol.234.
Et quid si sit prohibitus inter viuos, ibidem, nume.43. fol.eod,
Et an fiscus detrahat trebellianicam, ibidē, nume.44. fol.eod.
Et an restitutus ex indulgentia Principis recuperet bona remansa penes agnatos, quæ testator prohibuerat alienari, quia volebat ea remanere in familia, ibid.nu.45. fol.eod.
Proijciens imaginem Christi, vel Sanctorū in terram de iure canonico arbitrariè punitur, §. Blasphemia, nu.3. fol.10.
Promissio de parendo mandatis Curiæ quādo operetur, remiss.q.46.nu.77. fol.157
Promissio de non offendendo quid sit. quæst.47.nume.1. fol.159.
Promissor facti alieni liberetur, facta possibili diligentia, q.46.nu.74. fol.156.
Prorogare iurisdictionem quid sit, remiss. q. 42. nu.1. fol.141.
Et an possit fieri in criminalibus, ibi.nu. 2.f.eo.
Prorogari non potest iurisdictio limitata, ibid.nume.4. fol.eod.
Prorogatio iurisdictionis quādo dicatur fieri, ibidem, nu.3. fol.eod.
Prosper Farinac.impugnatur, q.39.nu.15.q.94. nu.66. fol.140, & 273
Prosper Farinac.lapsus q.80.nu.41. fol.257.
Prosp.Farin.impugnatur, q.64.num.35.& q.94. nu.66. fol.204.& 273.
Protestatio rei, quòd habet testes pro repetitis, exceptis mortuis, & absentibus, saluo iure repetēdi super interrogatorijs, an sit admittenda, q. 49.nu. 34. fol.165.
Flamin.Cartar.impugnatur, ibid.nu. 35. f.eod.
Prouocans in rixa, etiam quòd dicat ad duellum, non incurrit pœnam duellantis, quæst. 60. nume.66. fol.195.
Prouocare an dicatur quis ex his verbis, totti da parte, dammi la strada, ibid.nu. 70. fol.eod.
Prouocatio legitima quando dicatur facta, ibid. nu.68. fol.195.
Prouocator quis dicatur, ibid.nu.67. fol.195
Prouocatus an excusetur, q.60.nu.65. fol.195
Prouocatus ex interuallo faciens occidi mediāte pecunia, an excusetur, ibid.nu.69. fol.eod.
Prouocatus in dubio an præsumatur, ibidem, nume.71. fol.eod.
Pubertati proximus quando quis dicatur, remiss. q.60.nu.10. fol.193.
Publicatio est necessaria ad impugnandū testes, & eorum dicta, q.49.nu.8. fol.164
Publicatio non dicitur fieri per confrontationes, ibid.nu.eod. fol.eod.
Publicatio bonorum nō extēditur ad bona postea acquisita, q.78.nu.110. fol.237
Publicatis bonis patris, si ex statuto reseruetur dimidia bonorum filijs, in illa pater non habet vsumfructum, q.78.nu.60. fol.235.
Publicatis bonis filij an reseruetur aliquid patri, q.78.nu.123. fol.238
Et quid in crimine læsæ Maiest.ibi.n.124. f.eo.

Et

Et quid de filiabus, nu. 125. fol. eod.
Publicatis bonis matris, an reseruetur aliquid filijs, ibid. nu. 131. fol. 238
Purgatio quotuplex sit, & in quibus casibus facienda, q. 63. nu. 3. fol. 200
Purgationis forma, remiss. ibid. nu. 4. fol. eod.

Q

Vaestio iuris, & facti qua dicatur in materia vsurarum, q. 37. nu. 8. fol. 134.
Qualitas assassinij debet concludenter probari quando Iudex laicus contra clericum vti assassinum vult procedere, q. 44. nu. 59. fol. 147.
Qualitas in inquisitione non probata, an possit probari post sententiam ad augendam pœnã, q. 85. nu. 20. fol. 254
Qualitas non proposita à principio an possit addi pendente iudicio ad aggrauandum pœnam, q. 66. nu. 26. fol. 213.
Lim. nisi adderetur post tempus per statutũ prœscriptum accusationi, ibid. nu. 27. fol. eod.
Et quid si qualitas prædicta reperiatur probata, non tamen à principio deducta, ibidem, nume. 28. fol. eod.
Qualitas probanda debet probari, tàm agendo, q̃ excipiendo, q. 85. nu. 21. fol. 253
Nisi in fine accusationis fuerit petitum reũ condemnari secundum formam iuris, Constitutionum, & statutorum, q. 85. nu. 27. fol. 253
Qualitas separata à delicto, si est notoria, licèt non sit probata in processu, potest Iudex procedere ad condemnationem quasi super notorio, q. 44. nu. 60. fol. 147
Qualitates à iure præsumptæ, an sint probandæ, vel solum allegandæ, q. 85. nu. 17. fol. 253.
Et quid si insunt de natura rei, nu. eod. fol. eod.
Qualitates an sint narrãdæ, remittitur arbitrio Iudicis, q. 59. nu. 87. fol. 191
Quando non oritur actio parti, non oritur fisco ad publicam vindictam, q. 19. nu. 1. fol. 95
Querela differt à querimonia, & lamentatione, q. 10. nu. 3. fol. 89
Et an cedula data in occulto debeat monere Iudicem ad inquirendum, ibid. nu. 4. fol. eod.
Querelæ renunciãs, vel ab ea desistens, an iterũ querelare possit, remiss. q. 10. nu. 1. fol. eod.
Et an si neget quis iniuriam sibi factam possit reuocare dictum, & de iniuria accusare, ibid. nu. 2. fol. eod.
Querelans an teneatur subministrare expẽsas litis accusato pauperi, q. 46. nu. 12. fol. 153.
Querelans si desistat, vel moriatur, poterit Iudex procedere ex officio, q. 10. nu. 5. fol. 89.
Querelans tenetur declarare, an intendat facere partes in iudicio, q. ead. nu. 6. fol. 90
Querulatus Iudex de extorsione, si simpliciter respondeat, quòd quicquid habuit, iustè habuit, non videtur fateri extorsionem, quæst. 73. nume. 31. fol. 227
Quæstio qua dicatur facti, et qua iuris, quæst. 37 nu. 6. fol. 134.
Qui non habet in ære, luat in corpore, quæst. 95. nu. 8. fol. 275.
Amplia etiam in muliere, nu. 9. fol. eod.
Et à quo Iudice causa hæc sit tractanda, ciuili, vel criminali, ibid. nu. 10. fol. eod.
Et in quibus personis hæc regula procedat, ibid. nu. 11. fol. eod.
Quando procedatur in crimine per exceptionẽ, remiss. q. 19. nu. 3. fol. 95

R

Apiens Monialem à quo debet habere pacem, q. 58. nu. 40. fol. 183
Rapiens filiam alicuius non dicitur frãgere cautionem de non offendendo, ẽt si capiendo, & adducendo illam percuteret, q. 47. nu. 62. fol. 162
Rapiens maritus vxorem, an teneatur de vi, §. rapt. nu. 13. fol. 73
Rapiens meretricem an sit puniendus, §. eod. nume. 24. fol. 74.
Et quid in Regno Neap. §. eod. nu. 25. fol. eod.
Et quæ dicatur publica meretrix, & quomodo probetur, remiss. §. rapt. nu. 26. fol. 73.
Rapiens Religiosum nouitium capite punitur, §. eod. nu. 33. fol. eod.
Rapiens carentem patre non compræhenditur pœna statuti contra rapientem filium, §. eodẽ, nume. 34. fol. eod.
Rapiens puellam in vno territorio, & in alio cognoscens in vtroq; punitur, q. 38. nu. 20. f. 137
Raptores quomodo puniãtur in Regno Neap. remiss. §. rapt. nu. 3. fol. 73
Raptoris pœna de iure canonico an habeat locum in socijs, & auxiliantibus remissiuè, §. eodem, nu. 8. fol. eod.
Raptor quibus de causis excusetur, remiss. §. eod. nu. 9. fol. eod.
Raptoris pœna punitur mulier falsò accusans de raptu, §. eod. nu. 10. fol. eod.
Raptores quibus pœnis puniãtur in Ciuitate Neapoli, §. eod. nu. 11. fol. eod.
Et quid in muliere consentiente raptui, §. rapt. nu. 12. fol. 73.
Raptor non punitur pœna raptus, si constet de spõtanea mulieris voluntate, §. eod. nu. 16 fol. 74.
Et quæ dicatur voluntas libera, & quomodo probetur, remiss. §. eod. nu. 17. fol. eod.

Raptor

Raptor non tenetur pœna legis vnica, C. de rapt. Virg. si mulier sui iuris consenserit se rapi, §. eod. nu. 18. fol. eod.
Et quomodo ꝓbetur volũtas, §. rapt. n. 19. f. eod.
Et erit locus pœnæ raptus, si mulier blanditijs, et pollicitis fuerit seducta, §. eod. nu. 20. fol. eod.
Raptor an teneatur pœna raptus, si raptam carnaliter non cognouerit, §. eod. nu. 22. fol. eod.
Raptor mulieris solutæ ab ipso, vel alio carnaliter cognitæ, an teneatur pœna statuti de rapiente mulierem honestam, §. rapt. nu. 27. fol. 73.
Raptor non tenetur pœna statuti contra rapientem mulierem honestã, nisi probetur honestas tempore raptus, §. eod. nu. 29. fol. 74.
Et quid si spontè confessus fuerit raptum, §. eod. nu. 30. fol. eod.
Raptor an possit cum rapta matrimonium contrahere, & pœnas à iure ciuili impositas euitare, §. eod. nu. 35. fol. eod.
Rapta facit indicium ad torturam contra raptorem, & socios, q. 21. nu. 62. fol. 102.
Raptus nõ præsumitur ex libidine in muliere inepta ad Venerem, §. rapt. nu. 1. fol. 73.
Raptus cũ quibus mulieribus cõmittatur, §. eod. nu. 2. fol. eod.
Raptus quomodo committatur, & probetur, remissiuè, §. eod. nu. 4. fol. eod.
Raptus pœna an habeat locum in sponso rapiente sponsam, §. rapt. nu. 5. fol. 73.
Et quid de iure canonico, §. eod. nu. 6. fol. eod.
Raptæ confeßio an prosit raptori, remiß. §. eod. nume. 7. fol. eod.
Raptus pœna, remiß. §. eod. nu. 9. fol. eod.
Raptus au poßit committi sine violentia, §. eodẽ, nu. 14. fol. eod.
Et mulieri dicenti se non fuisse violentatam, cũ iuramento creditur, ibid. nu. eod. fol. eod.
Raptus non committitur in muliere corrupta honestè viuente, §. rapt. nu. 28. fol. 74.
Raptus pœna an habeat locum in muliere capiente virum, remiss. §. eod. nu. 31. fol. eod.
Et quid in viro rapionte virum libidinis causa, §. eod. nu. 32. fol. eod.
Ratificasse delictum quis censeatur ex eo, ꝙ commodum immediatè ad eum peruenit, q. 87. nume. 16. fol. 258
Ratificari an possit factum, & nõ qualitas, q. ea. nu. 17. fol. eod.
Ratificare potest quis illud, quod non nomine suo gestum fuit, ibid. nu. 20. fol. eod.
Et an talis ratificatio in foro fori puniri possit, q. 87. nu. 21. fol. eod.
Ratificatio quomodo sit facienda, remiss. q. 64. nume. 131. fol. 210.
Ratificatio an requiratur si confessio etiam iudicialis præcesserit, ibid. nu. 135. fol. eod.
Glo. fin. in l. capite, ibid. nu. 130. fol. eod.
Ratificatio non requiritur in capto in flagranti, q. 64. nu. 134. fol. 135
Ratificatio facta in loco torturæ, an valeat, ibid. nu. 143. fol. eod.
Ratificatio an sit facienda coram testibus, ibidẽ, nu. 145. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. q. 64. nu. 146. fol. 211.
Ratificatio an requiratur in teste torto, q. 25. nume. 4. fol. 114
Ratificatio delicti fit non solum expressè, sed etiã tacitè, q. 87. nu. 18. fol. 258.
Et quando Vniuersitas dicatur ratificasse tacitè, remiss. ibid. nu. 19. fol. eod.
Ratificatio delicti de æquitate canonica nõ debet puniri pœna ordinaria, q. 87. nu. 23 fol. eod.
Ratificatio adulterij, & stupri an possit puniri sicut ratificatio homicidij, ibi. nu. 24. fol. eod.
Ratificationis materia, vbi tractetur, ibidem, nume. 25. fol. eod.
Ratificans in vno territorio delictum commissum in alio, à quo iudice cognoscatur, quæst. 38. nume. 22. fol. 137
Rebellis quis dicatur, remiss. §. læsæ Maiestatis, nu. 31. fol. 70
Et an requiratur sentẽtia, vel declaratoria sufficiat, remiss. §. eod. nu. eod. fol. eod.
Et an bona rebellis transeant in fiscum ipso iure, remiss. §. eod. nu. 32. fol. eod.
Rebellio, quomodo ex inobedientia incurratur, §. eod. nu. eod. fol. eod.
Et eo casu bonis publicatis filius potest agere pro recuperatione, §. eod. nu. 33. fol. eod.
Receptans scienter delinquentem statim post delictum, an præsumatur particeps criminis, q. 90 nu. 54. fol. 263.
Receptans bannitum, qui deliquit extra territorium an puniatur, q. ead. nu. 55. fol. eod.
Receptans vnam rem ex pluribus rebus sublatis, an teneatur ad restitutionem omnium, remiss. q. 90. nu. 58. fol. 263
Receptans sciẽter rem furatam sine spe lucri, an teneatur furti, q. ead. nu. 59. fol. eod.
Receptans scienter bannitum, an teneatur, si solum sciebat illum esse bannitum, non autẽ causam banni, q. 90. nu. 43. fol. 262.
Receptans per vim bannitos non punitur aliqua pœna, q. 90. nu. 46. fol. 263
Etiam quòd non recesserit, sed cum eis in domo remanserit, nu. 47. fol. eod.
Receptans bannitum toleratum nõ tenetur ad pœnam, q. ead. nu. 50. fol. eod.
Itellige, si erat publicè tolleratus, ibid. fol. eod.
Receptans consanguineos est mitius puniendus, q. 90. nu. 51. fol. 263
Etiã ꝙ receptasset criminosos læsæ Maiest. ibid. fol. eod.

Receptans scienter pluries bannitum, si demũ eũ Curiæ ꝓdiderit, an teneatur, q.90 n.49. f.263.
Receptare rem, & pati, vt res illata eo absente in domo sua remaneat, differunt, q.ea.n.56. f.eo.
Receptare quid sit, q.90.nu.32. fol.262.
Receptare an dicatur dando potum alicui, q.ead. nu.33. fol.eod.
Et an is, qui delinquentem inuenit in domo sua, nu.34. fol.eod.
Et an per vnam vicem tantum, nu. 35. fol. eod.
Et quid si nesciebat illum esse delinquentem, nume.36. fol.eod.
Et quid si erat notorium, q.90.nu.37. fol.262.
Et an præsumatur scientia, vel ignorantia, & quomodo probetur, nu. 38. fol.eod.
Et an probetur ignorantia per iuramentum, nume. 39. fol.eod.
Et quid si erat absens à loco, nu.40. fol.eod.
Receptationis pœna an teneantur hospites, q. 90. nu.48. fol.263.
Receptatores filiorum delinquentium, hodie eadẽ pœna puniũtur, sicut extranei, ibi.nu.51. f.eo.
Receptatores puniuntur arbitrariè, q.eadem, nume.52. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.nu.53. fol.eod.
Et quid in statu Ecclesiastico, ibid. fol.eod.
Recusandi iudicẽ, quæ differentia sit inter ius canonicum, & ius ciuile. q.43.nu.6. fol.141
Recusari Iudex quando possit, q.43.nu.1. f.141.
Et an ordinarius, & delegatus Principis, nu.2. & 3. fol.eod.
Recusationis causæ, & quis de eis cognoscat, nu.14 & 15. fol.142.
Recusatus Iudex per sententiam an possit appellari, q.43.nu.13. fol.142
Recusatus Iudex quando remoueatur in Regno Neap.nu.19. fol.eod.
Regnum Neapolitanum maxima latronũ frequẽtia funestatur, q.94.nu.10. fol.267
Et ratio redditur ad longum per discursum, ibidem. fol.eod.
Reiterare delictum quãdo quis dicatur, q.84.nume.28. fol.252
Reiteratio delictorũ aggrauat, q.ead.nu.29. f.eo.
Relapsus supra verb. Hæreticus.
Relatio nũcij simpliciter facta se fecisse, prout in mandatis an valeat, q.31.nu.52. fol.124.
Relatio Nuncij debet præcedere cõtumaciã, aliàs sententia est nulla, q.44. nu.68. fol.147
Item etiam cõmissio Iudicis debet præcedere citationem, ibid. fol.148
Relatio citationis non potest fieri per alium nuntium, vbi sunt plures nuntij publici, q.31. nume.59. fol.124.
Relaxatio simpliciter facta causa cognita, absq; sẽtẽtia, habetur ꝓ absolutoria, q.62.n.6. f.199
Relaxatus simpliciter à carceribus causa cognita sine alia sententia an possit iterum molestari, q.57.nu.7. fol.179.
Relaxatus sub cautione de repræsentando, quando possit inquietari, ibid.nu.12. fol.179.
Et quid in absoluto per præscriptionem, ibidem, nu.13. fol.eod.
Et quid in absoluto ꝑ baptismũ, ibid.nu.14. f.eo.
Relegare quid sit, remiss.q.62.nu.18. fol.214.
Relegati ad tempus non amittunt bona, ibidẽ, nume.19. fol.214
Relegatus si fuerit Clericus, & religionẽ frãgat, à quo puniatur, q.36.nu.45. fol.134
Relictum penitus incapaci pertinet ad substitutum, vel grauatum, q.79.nu.10. fol.240.
Religiosus non dicitur ante professionem, q. 58. nu.41. fol.183.
Remissio generalis an extendatur ad crimen falsi, & quando, q.59.nu.98. & 102. fol.191
An ad homicidium commissum proditoriè, ibid. nu.99. fol.eod.
An ad crimen læsæ Maiestatis, ibid.n.100. f.eod.
An ad solitos delinquere, & iterum gratiatos, ibid.nu.101. fol.eod.
Remissio generalis an extendatur ad carceratos, ibid.nu.108. fol.192.
Remissio partis quando præiudicet fisco, q.58. nume.11. fol.181.
Remissio plena an tollat repetitionem damnorũ, q.58.nu.67. fol.184.
Remissio pœnæ conuentionalis censetur facta per cassationem processus, ibid.nu.69. fol.eod.
Remissio plenissima comprahẽdit etiam damna, & interesse, ibid. nu.70. fol.eod.
Remissio iniuriæ, & consecutio satisfactionis inter se sunt diuersa, ibid.nu.71. fol.eod.
Remissio an possit probari per testes, ibidem, nume.72. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.q.58.nu.73. fol.185.
Remissio in dicto Regno non potest fieri per procuratores sine speciali mandato, & quare, q.59. nu.46. fol.188.
Et quomodo debeat fieri, remiss.ibid.n.47. f.eo.
Et quomodo debeat de ea cõstare, ibi.n.48. f.eo.
Et non præcedente partis remissione, officiales non possunt facere causæ relationem ad instantia petentium compositionem, ibid.nu, eo. f.eod.
Remissio partis debet præcedere compositionẽ in Regno Neap. aliàs compositio non valet, q. 59. nu.44. fol.eod.
Remissio delinquentis quomodo sit facienda, & quot requirat, remiss.nu.58.q.38. fol.138.
Et cuius expensis, nu.59 fol.eod.
Remissio delinquentis in territorio Baronis habẽtis iurisdictionem in delinquentem in suo territorio priuatiuè, & annullatiuè, an debeat fieri

fieri ad Baronem delinquentis habentem iurisdictionem in suos vassallos etiam alibi delinquentes, remiss. nu. 60. fol. eod.
Remissio debet peti ante condemnationem, ibidē, nu. 62. fol. eod.
Remissio ad locum delicti quare fiat, nu. 65. f. eod.
Remissio habet locum etiā inter diuersa dominia, nu. 72. fol. 139.
Remissio solius offensi non sufficit in Regno Neap. q. 59. nu. 48. fol. 188.
Remissio debet fieri, etiam q capiēs nō haberet authoritatem capiendi, q. 38. nu. 73. fol. eod.
Et an in leuibus delictis, nu. 74. fol. eod.
Et an in causis ciuilibus, ibid. fol. eod.
Et quid seruetur Romana Curia, nu. 75. fol. eod.
Remissio causæ non fit in Regno Neap. nisi constet de corpore delicti, q. 38. nu. 54. fol. 138.
Remissiones ad testes examinandos, an concedātur in criminalibus, remiss. q. 26. nu. 8. fol. 116.
Et an in causis ciuilibus, magnis, & arduis, remiss. ibid. nu. 9. fol. eod.
Et quid si probatio sit facienda per instrumenta, nu. 10. fol. eod.
Remissiones indistinctè fiunt in statu Ecclesiastico, nu. 80. fol. 139
Remittens iniuriā precio mediante, non censetur remittere dāna, & interesse, q. 58. n. 68. f. 184
Renuncians defensionibus in criminalibus reuocare potest, q. 49. nu. 62. fol. 167
Renuncians repetitioni testium absq; reseruatione opponendi cōtra dicta, & personas, non sibi pīudicat, quia pōt opponere, ibi. nu. 38. f. 166.
Renuncians querelæ, vel ab ea desistēs, an iterū querelare possit, remiss. q. 10. nu. 1. fol. 89
Renunciatio defensionum an firmetur iuramēto, q. 49. nu. 60. fol. 167
Renunciatio defensionum, quia nulla adest defensio, quomodo sit facienda, ibid. nu. 62. fol. 167.
Renunciari defensionibus quando possit, remiss. ibid. nu. 58. fol. 167
Renunciari defensionibus in criminalibus non potest, q. 55. nu. 62. fol. 177
Repetitio testium quomodo fiat, remissiuè, q. 45. nu. 13. fol. 150.
Repetitio quando non requiratur, remiss. ead. q. nu. 29. fol. eod.
Repetitio testium quomodo sit scribenda, ead. q. nu. 39. fol. 151
Repetitio testium non est necessaria, quando reo confesso datur terminus ad faciendū suas defensiones, ead. q. nu. 42. fol. eod.
Repulsa quomodo fiat in Regno Neapolitano, q. 53. nu. 8. fol. 172
Repulsari possūt ēt testes post mortē, ibi. n. 10 f. eo.
Repulsa debet fieri in specie, ibid. nu. 11. fol. eod.
Repulsa in criminalibus conceditur indistinctè, q. 49. nu. 40. fol. 166.
Requisita antequā contumax condēnetur, remiss. q. 44. nu. 44. fol. 146.
Rescriptum Principis concedens nouam cognitionem aduersus sententiam, an deroget sententiæ, nisi fuerit dictum, etiam si transierit in rē iudicatam, q. 64. nu. 37. fol. 271.
Resistentia facta Curiæ an confundatur cū homicio subsequēti post resistētiā, q. 84. n. 16. f. 251
Resistentia permittitur, quando Iudex non obstāte iusta appellatione procedit ad executionem irretractabilem, q. 29. nu. 7. fol. 119
Resistentia quando sit licita, nu. 9. 10. fol. eod.
Resistere quis dicatur, nu. 8. q. ead. fol. eod.
Respōsio indefinita debet intelligi secundū pcedentem interrogationem, q. 55. nu. 44. fol. 177.
Abb. declaratur, remiss. ibid. nu. 45. fol. eod.
Responsio rei non occidi, & si occidi, feci ad meam defensionem, an sit admittenda, ibi. n. 48. f. eo.
Restitutio alicui concessa, an competat ēt aduersario, respectu eorū, quæ de nouo restitutus deducit, q. 44. nu. 29. fol. 145
Restitutio non habet locum in criminalibus, ead. q. nu. 30. fol. eod.
Restitutio gratiosa quæ dicatur, q. 59. remissiuè, nu. 56. fol. 189.
Restitutio Principis de bonis alienatis, an extēdatur ad bona acquisita p Baronē, ibi. n. 62. f. 189
Et an ad bona feudalia, & emphiteutica, ibid. nu. 63. fol. eod.
Et quando sit facienda, vt comprahendat bona alienata, ibid. nu. 60. fol. eod.
Et an sit opus noua apprahensione possessionis, ibid. nu. 65. fol. 190
Restitutio plenissima an extendatur ad bona alienata, ibi nu. 70. fol. eod.
Restitutio finita guerra extenditur etiam ad mortuos, ibid. nu. 96. fol. 191.
Restitutus à Principe recuperat bona prohibita alienari pro familia ad familiam deuenta ob confiscationem, ibid. nu. 57. fol. 189
Et quid si sit restitutus sine alterius præiudicio, ibid. nu. 58. fol. eod.
Restitutio in criminalibus quando concedēda, remiss. nu. 23. fol. 193.
Reuelantes secreta Curiæ officiales quomodo puniantur, q. 87. nu. 8. fol. 257
Et quid de Antianis reuelantibus secreta Vniuersitatis, nu. 9. fol. eod.
Reuelans delictum in crimine lesæ Maiestatis, licèt particeps consequitur præmium, quæst. 27. nu. 12. fol. 117
Reuelās seipsum nō cōsequitur pmiū, nu. 10. f. eo.
Reuocatio confessionis calumniosè petita non est admittenda, q. 55. nu. 64. fol. 177
Reus potest reuocare dictum suum antequàm cōuincatur docto de errore, q. 21. n. 152 fol. 105.

Reus in Regno subscribit suam depositionē, q.64. nu.146. fol.210.
Et quid si litteras nesciat, ibid.nu.eo. fol.eod.
Et quid in statu Ecclesiastico, ibidem, nu.149. fol.210.
Reus nolens respondere pracisè, sed remittens se alteri depositioni, an possit torqueri, quæst.45. nu.4. fol.149
Et quomodo possit cogi reus nolens respondere, remiss.ead.q.nu.5. fol.eod.
Reus nolens iurare habetur pro confesso, secundū Speculatorem, qui ab auctore impugnatur, ibidem, nu.eod. fol.eod.
Reus falsum deponens an possit puniri, ead.q. nume.6. fol.eod.
Et quid si Iudicem corrumpat, quæst. 45. nu.7. fol.149.
Et quid si fuerit interrogatus vti testis, & falsū dixerit, ead.q.nu.8. fol.150.
Et quid si Iudex sub pœna ei præceperit, vt dicat veritatem, an teneatur ad illam pœnam, q.45.nu.9. fol.150.
Reus habens testes pro legitimè examinatis pōt re integra reuocare consensum, ead.quæst. nume.27. fol.eod.
Reo nolente habere testes pro legitimè repetitis, nec dare licentiam procedendi quid agendum, q.45.nu.65. fol.152.
Rei non solent dare licentiam procedendi in statu Ecclesiastico, nec in Regno Neapolit. ead.q. nu.66. fol.eod.
Reus admissus ad faciendum defensionem, cōdem natione non obstante, an possit opponere nullitatem, q.44.nu.18. fol.144.
Reus in criminalibus non potest defensionibus renunciare ead.q.nu.20. fol.eod.
Reum non se defendentem, licet cuilibet defendere, q.94.nu.53. fol.272
Reus carceratus absq; p̄sentatione fideiussoris, an possit a fideiussore offerri, vt amplius non teneatur, q. 46. nu.72. fol.156.
Reus debet reduci ad carceres inferiores, & ei dari licentia, ut possit cum Aduocato, & Procuratore colloqui post datum terminum defensionis, q.49.nu.2. fol.164
Rei examinati possunt liberè alloqui Aduocatos, & Procuratores in statu Ecclesiastico, ibidem, nu.5. fol.164
Reus non potest defensionem renunciare, q.49.nume.39. fol.166
Flam.Char.lapsus, ibid. fol.eod.
Reus in criminalibus an possit renunciare appellationi, q.49.nu.57. fol.167
Reus nō potest in criminalibus respōdere per uerbum credo, q.6.nu.14. fol.87.
Reus quādo teneatur edere iura fisco, tàm in causa ciuili, quam criminali, quæst.27. nume.1. & 2. fol.117.
Rex, si delinquat, à quo iudicetur, remiss.q.35. nu.7. fol.130.
Rimin.iun.taxatur, q.89.nu.21. fol.260
Rixa quid sit, §.homicidium, nu.124. fol.48
Rixæ author quis dicatur, ibid.nu.125. fol.eod.
Et an puniatur de homicidio, de q... aut as no puniretur ob incertitudinem occisoris, ibidē, nume.126. fol.eod.
Rixæ author qua pœna sit plectendus, si appareat de homicida, ibid.nu.127. fol.eod.
Rixæ authore non apparente, si vulnerās dicat ad sui defensionem fecisse, neuter tenetur ad pœnam conuentionalem de non offendendo, ibid. nu.132. fol.eod.
Robariæ appellatione quid cōtineatur, quæst.12. nu.18. fol.24.
Roma est communis patria, q.38.nu. 76.fol.19.
Ruin.cons.118.lib. 5.declaratur, quæst. 34. nume.4. fol.127

S

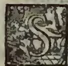

Sacerdos in pœnitentijs sacramentalibus, an habeat liberum arbitrium, q.83.nu. 46. fol.50
Sacerdos an teneatur reuelare delictum, quod aliquis cōfessus est se facturum, q. 87.nu.4. fol.257
Sacerdotium probatur per testes singulares, q.36 nu.23. fol.133.
Sacra res, vel sāctæ, quæ dicātur, §.sacrilegium, nu. 6. fol.75.
Sacrilegij species, remiss.§.eod.nu.2. fol.75.
Sacrilegij atrocitas, pœna, excusatio, auxilium, cōsensus, Iudex competēs, remissiuè, §. eodē, nume.3. fol.eod.
Sacrilegij pœna quæ sit, §.sacrilegium.nu.9.f.75.
Et quæ verberātis, vel occidētis clericum, ibidem. fol.eod.
Et quæ in Regno Neap.nu.10. fol.eod.
Et officia diuinia quæ dicantur, §. eodem, nume.11. fol.eod.
Sacrilegij pœna nō confunditur cum pœna alterius delicti, §.sacrilegium, nu.13. fol.eod.
Sacrilegi qui sint, remiss.§.eod.nu. 2. fol.75.
Sacrilegi possunt per Ecclesiasticum Iudicem excommunicari, & alia pœna spirituali puniri, non obstante sentētia Iudicis laici, quæst. 3(nu.50. fol.13(
Sacrilegium ratione personæ rei, & loci multifariè committitur, remissiuè, §.sacrilegium, nume.1. fol.75
Sacrilegium à quo Iudice, & quibus pœnis puniatur, remiss.ibidem. fol.eod.

Sacri-

Sacrilegium qualiter cōmittatur circa personas, et quæ requirantur, remiß. §. eod. nu. 2. fol. eod.
Et quomodo circa res, loca, iura, & bona Ecclesiæ, remiß. ibid. nu. 3. fol. eod.
Sacrilegium an committatur in Ecclesia nondum consacrata, ibid. nu. 4. fol. eod.
Sacrilegium quot modis incurritur, & quibus modis defendi poßit, remiß. ibid. nu. 5. fol. eod.
Sacrilegium non committit percutiens Clericum diuina officia perturbantem, ibid. nu. 12. f. eod.
Sacrilegus an dicatur interficiens portātē palliū supra corpus Christi, ibid. nu. 5. fol. eod.
Sacrilegus an dicatur exponens res furtiuas venales propè cemiterium, ibid. nu. 7. fol. eod.
Et an eo casu confugiens ad Ecclesiam poßit extrahi, ibid. nu. 8. fol. eod.
Sacrilegus nō gaudet immunitate Ecclesiæ, q. 30. nu. 22. fol. 121
Sagittans in vno territorio, & in alio percutiens, à quo Iudice puniatur, q. 38. nu. 18. fol. 136
Salua guardia quid sit, remißiuè, quæst. 47. nume. 25. fol. 160
Salarium carneficis quantum debeat esse, q. 99. nu. 4. fol. 279.
Saluusconductus non conceditur ad agendum, q. 32. nu. 18. fol. 126
Saluusconductus an sit concedendus bannito, remiß. nu. 19. fol. eod.
Saluusconductus datus alicui, & socijs extenditur ad hebreos, ibid. nu. 21. fol. eod.
Saluusconductus quando poßit à Iudice concedi, ibid. nu. 27. fol. eod.
Saluusconductus in statu Ecclesiastico publicatur in locis publicis, ibid. nu. 28. fol. eod.
Saluusconductus potest à Iudice concedi in statu Ecclesiastico, ibid. nu. 29. fol. eod.
Saluusconductus datus in eundo intelligitur etiā in redeundo, ibid. nu. 30. fol. eod.
Saluuscōductus quantū duret, ibid. nu. 31. f. eod.
Saluusconductus extenditur ad res, & personas, ibid. nu. 32. fol. eod.
Saluuscōductus morte expirat, nisi verba sint ampla, ibid. nu. 34. fol. eod.
Saluusconductus an admittatur, si solet delinquere, ibid. nu. 35. fol. eod.
Saluusconductus de eundo liberè intelligitur etiā de mittendo nuncium, ibid. nu. 38. fol. eod.
Saluumconductum frangens quomodo puniatur, remiß. nu. 20. fol. eod.
Saluumconductum frangēs quando teneatur crimine lesæ Maiestatis, remißiuè, ibidem, nume. 22. fol. eo.
Saluumconductū habens, si capiatur debet reponi in pristinam libertatē, ibid. nu. 33. fol. eod.
Saluumconductum petens debet narrare omnes qualitates, ibid. nu. 37. fol. eod.
Saluumconductum Principis frangens quomodo puniatur, remiss. ibid. nu. 40. fol. eod.
Saluumconductum tollitur per subsequens delictum, §. furtum, nu. 57. fol. 33
Saluoconducto abutens, quomodo puniatur, remissiuè, q. 32, nu. 23. fol. 126
Satisfactio debet fieri iuxta mensuram iniuriæ, q. 58, nu. 65. fol. 184
Scalis ascendens noctu domum mulieris, qua pœna sit plectendus, §. stuprum, nu. 33. fol. 80.
Sciens tractatum proditionis contra Principem, vel eius statum, & non reuelans, punitur pœnà mortis, §. 1. nu. 5. fol. 1.
Sciens delictum committendum, & non reuelans an teneatur, remiss. q. 87. nu. 12. fol. 258
Scientia an præsumatur in receptante bannitum à Ciuitate vicina, vel Metropolitana, q. 90. nume. 42. fol. 262.
Scientia præsumitur inducta ex rumore, & fama, q. ead. nu. 44. fol. 263
An autem sufficiat ad imponendam pœnā corporalem, nu. 45. fol. eod.
Scloppi delatio, vel retentio per statutum prohibita, quomodo intelligatur, q. 82. nu. 79. fol. 246.
Scribens instrumentum simulatum punitur manu, §. falsum, nu. 93. fol. 18
Scribens libellum, & lettere de gl'auisi *in lesionem famæ alicuius quomodo puniatur in statu Ecclesiastico, q. 68. nu. 63.* fol. 218.
Scripturas falsas fabricans, vel testes, vt falsum deponant, producens, & reproducens nolle vti, non euitat pœnam falsi, §. falsum, n. 136. fol. 20
Et an si respondeat nolle testibus vti, excusetur de productione articuli falsi, ibidem, nu. 137. fol. 21.
Scripturas, vel instrumentum coram Iudice lacerans violenter, qua pœna puniatur, ibidem, nu. 212. fol. 23.
Et quid si auferret, licèt non violaret, ibidē, nume. 213. fol. eod.
Et quid de proijciente in ignem instrumēta producta, ibid. nu. 214. fol. eod.
Et quando lacerans instrumentum cōmittat falsum, remiss. ibid. nu. 215. fol. eod.
Et puniendus est, si arripiens etiam rem ꝓpriā laceraret, vel in ignem proijceret, ibidem, nume. 216. fol. eod.
Et quæ sit pœna lacerantis cartam de libro communis, vel fisci, ibid. nu. 217. fol. eod.
Scripturā falsam, vel publicam, vel priuatā producens, pari pœna punitur, ibid. nu. 115. f. 19.
Secretum dicitur quod vulgus ignorat, q. 73. nume. 7. fol. 226.
Secreta reuelantes Antiani priuantur officio, ibidem, nu. 8. fol. 226.
Secularia delicta quæ sint, §. 1, nu. 7. fol. 1.

Seditiosus, quis, & quomodo puniendus, quæst. 68. nu. 108. fol. eod.
Senectus, et decrepitas quomodo probentur, q. 64. nu. 70. fol. 206
Et quid si senex tortus confiteatur, ibidem, nume. 71. fol. eod.
Et quid si fuerit ad torturam indiciatus, ibidẽ, nu. 72. fol. eod.
Senectus in delictis an excuset, q. 60. n. 27. f. 193
Senex an possit torqueri, q. 64. nu, 69. fol. 206.
Senex quis dicatur, q. 60. nu. 28. fol. 194.
Sententia faciens mentionem processus, an probet processum præcessisse, q 50. nu. 6. fol. 168
Et quid si sint lapsi decem anni, ibid. nu. 7. f. eo.
Sententia in pœna pecuniaria, an mortuus reus feratur in personam procuratoris, vel hæredis, q. 51. nu. 39. fol. 170
Sententia lata per Iudicem alterius dominij, an probet delictum alibi commissum, si aliter non constet, q. 55. nu. 17. fol. 175.
Sententia criminalis non transit in rem iudicatã quò ad procuratorẽ fiscalem, q. 57. nu. 4. f. 179
Iul. Clar. à Bertaz. impugnatur, ibi. nu. 5. f. eod.
Sententia ex nouis probationibus non cõualescit, q. 66. nu. 9. fol. 213.
Sententia in criminalibus non requiritur conformis libello, ibid. nu. 29. fol. eod.
Sententia capitalis an debeat continere illa verba, vt anima à corpore separetur, & quare, q. 67. nu. 9. fol. 214
Sententia lata personaliter non comparẽte in statu Ecclesiastico, est ipso iure nulla, & fisco, vel parte non agente, q. 32. nu. 7. fol. 125.
Sententia condemnans aliquem ad mortem, non expresso mortis genere, an valeat, remissiuè, q. 67. nu. 10. fol. 214.
Sententia non valet, ꝙ quis de arbore præcipitetur, veneno occidatur, vel mortem sibi eligat, ibid. nu. 12. fol. 214
Sententia lata super inquisitione formata de facto, non infamat, q. 72. nu. 22. fol. 225
Et infamis non efficitur condemnatus ex ratihabitione, ibid. nu. 23. fol. eod.
Sententia lata super adulterio valet, licèt de stupro solũ fuerit probatum, §. adult. nu. 12. f. 4.
Sententia contra hæreticos qualiter ferenda sit, remiss. §. hæresis, nu. 13. fol. 38
Sententia condemnatoria super homicidio ad iudicium Medici imperiti, si de contrario constet per peritiores debet etiam sine appellatione retractari, §. homicidium, nu. 145. fol. 49
Sentia lata per verba futuri temporis, vel modi infinitiui, an valeat, q. 93. nu. 12. fol. 265.
Sententia valet in criminalibus, licèt non sit conformis libello, q. 12. nu. 11. fol. 90.
Sententia lata in personam vnius ex cõsortibus delicti, an prosit, vel noceat alijs, remiss. q. 84. nu. 31. fol. 251
Sententia lata contra filium, præiudicat patri, q. 86. nu. 27. fol. 256
Sententia à quo sit legenda, q. 93. nu. 6. fol. 265.
Sententia prout in cedula an valeat, remissiuè, nu. 7. ibid. fol. eod.
Sententiæ in Regno Neap. quomodo proferantur, ibid. nu. 8. fol. eod.
Sententia debet prius scribi, & postea legi, ibidẽ, nu. 9. fol. eod.
Sententia an debeat continere causam, remiss. q. 93. nu. 11. fol. 265.
Sententia criminalis potest ferri contra fugientem licet absentem, q. 21. nu. 88. fol. 102
Sententia continens grauiorem pœnam, & non æquam delicto, non est mandanda executioni, quãuis in contumaciã lata, q. 93. nu. 13. f. 265
Sententia contra principalem, an, & quãdo mandetur executioni contra fideiussorem sine nouo processu, q. 95. nu. 4. fol. 275
Sententiæ duæ, contra, & ad fauorem fisci, quæ sit exequenda, q. 95. nu. 3. fol. 275.
Sententiæ capitales an exequantur ante lapsum decem dierum, q. 96. nu. 1. fol. 276.
Sententia post decennium quando retractari possit in criminalibus inconsulto Principe, q. 98. nu. 5. fol. 278
Et quid si sit lata vigore statuti, quòd cõtumax habeatur pro confesso, ibid. nu. 6. fol. eod.
Et Felyn. impugnatur, ibid. fol. eod.
Sententia si est nulla, non potest reus puniri, sed iterum est inquirendus, q. 94. nu. 64. fol. 272.
Sententia criminalis, si est primis conformis, non obstãte nullitatis exceptione executioni demãdatur in pœnis, quæ retractari possint, ibidẽ, nu. eod. fol. eod.
Sententia, an, & quando trahat confiscationẽ bonorum, q. 78. nu. 173. fol. 240.
Sententia condẽnatoria ad mortem nõ exprimẽs genus mortis, quomodo sit exequenda, q. 99. nume. 11. fol. 279
Et quid de sententia condemnante ad plures pœnas, ibid. nu. 12. fol. eod.
Et quid seruetur in practica, ibid. nu. 13. f. 280
Sententia in propria causa est nulla etiam parte non exponente, q. 55. nu. 35. fol. 131
In causa suorum parte nõ opponente, valet, ibidem, nu. 36. fol. 131.
Sẽtentiæ executio an impediatur probato impedimento, remiss. q. 34. nu. 6. fol. 128.
Sẽtentia lata contra infirmum, an valeat, ibidẽ, nu. 24. fol. 129
Sententia lata tamquam super notorio licèt Iudici nõ cõstet factũ notoriũ ex quo tamẽ ita est, irreuocabiliter tenet, q. 44. nu. 62. fol. 147.

Sepul-

Sepulchrorum vastatores quomodo puniendi, q. 68.nu.139. fol.221
Et quid de extrahentibus cadauera ex sepulchris,ibid.nu.140. fol.eod.
Et quid de ea spoliantibus,ibid. fol. eod.
Et quid de sepulchra demolientibus,ibid. f.eod.
Et quomodo excusentur,ibid.nu.141. fol.eod.
Simonia,quid sit,vnde dicta, & in quibus contrahatur,remiss.§.simonia,nu.1. fol.76.
Simonia quibus modis committatur, & an precibus,vel gratia,remiss.ibid. nu.2. fol.eod.
Simonia,quibus contractibus, vel pactis inducatur,remiss.ibid.nu.3. fol.eod.
Simonia mentalis qualiter contrahatur,& tollatur,remiss.§.simonia,nu.eod. fol.76.
Simonia quomodo euitetur, & in quibus casibus non contrahatur,remiss.ibid.nu.4. fol.eod.
Et an consuetudine,necessitate, vel penitentia, excusetur,remiss.ibid.nu eod. fol.eod.
Simonia qualiter probetur,remiss.nu.5. fol.eod.
Simoniæ precium applicatur Ecclesiæ, cui sit iniuria,ibid.nu.6. fol.eod.
Simonia mentalis non obligat ad restitutionem, ibid.nu.7. fol.eod.
Simonia conuentionalis non tollitur pœnitentia, sicut,& mentalis,§.simonia,nu.8. fol.eod.
Simonia non committitur corrumpendo testē, uel Iudicem in causa temporali,ibid.nu.9.fol.eod.
Simonia est dare aliquid prædicatori vltra alimēta,ibid.nu.10. fol.eod.
Et pro habendo officio in statu Ecclesiastico,non licet aliquid tribuere,§.simonia,nu.11. f.76.
Et quomodo iurent officiales eiusdem status, ibidem,nu.12. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.13. fol.eod.
Simonia an possit committi à Papa, & in quibus, remiss.§.simonia,nu.14. fol.76.
Et quid de Regibus,aut Principibus, præstantibus consensum in electione,ibid.nu.15 fol.eod.
Simonia nō contrahitur in beneficialibus, accedēte Papæ consensu,secus de simonia à iure diuino inducta, ibid.nu.16. fol.eod.
Simoniæ pœna, remiss.ibid.nu.17. fol.eod.
Simonia æquiparatur hæresi, & læsæ Maiestati, §.simonia,nu.19. fol.76.
Simonia post sententiam non recepit appellationem,ibid.nu.20. fol.eod.
Simoniæ duo specialia,ibid.nu. 21. fol.eod.
Simonia quibus coniecturis detegatur,remissiuè, nu.22. fol.eod.
Simonia an præsumatur ex munere dato concedenti beneficium,vel aliud spirituale, remiss. §.simonia,nu.eod. fol.76.
Simoniæ processus qualiter sit formandus,remiss. nu.23. fol.eod.
Simoniaci qui sint,remiss.ibid.nu.15. fol.eod.
Simoniaci,vel mediatores in ordine, aut beneficio,ipso facto excommunicati, à Pontifice dumtaxat absoluuntur,ibid.nu.18. fol.eod.
Simulatio an intercesserit, Index arbitrabitur, q.78.nu.93. fol.236.
Simulatio cōtractus præsumitur ēt, quod quis habeat pacem cum inimicis,ibid.nu.94. fol.eod.
Item si alienās remanserit in possessione rei donata,ibid.nu.95. fol.eod.
Syndicus tenetur seipsum delinquentem deferre, q.7.nu.4. fol.87.
Et an recipi possit in testem,remiss.ibidem, nume.5. fol.eod.
Et quæ exceptiones contra eum opponi possint, remiss.ibid.nu.6. fol.eod.
Et falsum denuncians,qua pœna sit plectendus, remiss.ibid.nu.7. fol.88.
Et an debeat consequi partem accusatoris uigore banni,remiss.q.7.nu.8. fol.88.
Et quid si præuentus ab offenso, vel alio non denuntiauerit,remiss.nu.9. fol.eod.
Sindicus intra tempus faciendæ denunciationis remotus,tenetur nihilominus denunciare delictum,ibid.nu.10. fol.eod.
Et stante termino quatuor dierum ad denunciādum,an incurrat pœnam,si vulnus intra id tēpus non denuncians,mortem inde secutam, intra alios quatuor dies denunciauerit, remiss. ibid.nu.11. fol.eod.
Sindicus non tenetur denunciare delicta extra territorium commissa,ibid.nu.12. fol.eod.
Societas,seu soccida,in quibus licita sit,remiss.§. vsur.nu.18. fol.82
Socij,& complices nominati in capitulis, absq; nominibus debēt reo declarari,q.49.n.31. f.165
Socij,qui dicantur in saluoconductu,remiss.q.32 nu.24. fol.126.
Socius reuelans socium, an consequatur præmiū, q.27.nu.11. fol.117.
Socius accusare pōt de morte socij,q.14.n. 8.f.91
Socij criminis,complices, adhærentes,fautores,instructores,& consiliarij,qui dicantur, remiss. q.21.nu.22. fol.100
Socij alicuius furti, vel rapinæ,an teneātur insolidū ad restitutionē,& quid in vtroq; foro: & si vnus satisfaciat insolidum, an alij teneātur p æquis portionibus,remiss.q.84.n.32. f.252.
Socius criminis an possit in testem admitti,q.21. nu.23. fol.100.
Socius criminis an possit interrogari de cōsocijs, ibid.nu.24. fol.eod.
Et an inculpatio eius,vbi interrogari non poterat,faciat indiciū ad torturā, ibi.n.25. f.eod.
Et gratiatus, vel absolutus non potest tāquàm testis interrogari de socijs etiam in crimine hæresis,ibid.nu.26. fol.eod.

g 3 Et gra-

Et gratiatus à Principe potest torqueri pro interesse partis, ibid. nu. 27. fol. eod.

Socius criminis, qui confitetur de se, nõ probat cõtra alium, q. 21. nu. 29. fol. 100

Et an si sit etiam periurus faciat indicium ad inquirendum, ibid. nu. 30. fol. eod.

Socius criminis an faciat indicium ad torturam, ibid. nu. 31. fol. eod.

Clar. & Boss. ab impugnatione Rol. defendũtur, ibid. nu. 32. fol. eod.

Socius criminis cui sit promissa impunitas, an probet, remiss. q. 21. nu. 33. fol. 100

Socius criminis quando plenè, & quando semiplènè probat, ibid. nu. 34. fol. eod.

Socius criminis an prosit exculpando, remiss. ibid. nu. 37. fol. eod.

Socius criminis quando faciat adminiculum, vel præsumptionem, ibid. nu. 38. fol. eod.

Socij criminis duo, vel plures, an sufficiant ad cõdemnandum, vel saltem faciant indicium ad torturam, q. 21. nu. 45. fol. 101

Et quid si deponãt ad defensam, ibid. n. 46. f. eo.

Et in crimine partus suppositi duæ mulieres honestæ vitæ, ac sociæ criminis, plenè probant, ibid. nu. 47. fol. eod.

Socij criminis probant coniurationem, q. ead. nume. 48. fol. eod.

Socius criminis, neq; in casibus permissis facit indicium, nisi adhibeatur in testem cum iuramẽto parte citata, q. 21. nu. 50. fol. 101

Socius criminis an probet magis cum tormentis, quam sine, ibid. nu. 51. fol. eod.

Et sufficit nominatio statim post torturam, ibi. nu. 52. fol. eod.

Et non probat, si leuiter fuerit tortus, aut mortuus sit, ibid. nu. 53. fol. eod.

Sodomiæ vitium peius est, quàm cum matre concubere, §. sodomia, nu. 1. fol. 77.

Sodomia qualiter probetur, & per quos testes, ibidem, nu. 2. fol. eod.

Et non creditur puero, vel meretricibus asserentibus se fuisse sodomiam passos, ibid. nu. 3. f. eo.

Sodomiæ pœna quæ sit, ibid. nu. 7. fol. 77

Et quæ in Regno Neap. nu. 8. fol. eod.

Sodomiæ pœna ordinaria an temperetur in ætate minori, §. sodom. nu. 13. fol. 77.

Et quid in statu Ecclesiastico, ibid. nu. 14. f. eod.

Sodomiæ vitium tentans impunè occiditur à tentato, ibid. nu. 15. fol. 77. §. homicid. n. 285. f. 57

Sodomia impedit, & dirimit matrimonium, §. sodom. nu. 19. fol. 77.

Sodomiticum coitũ præsumitur passa mulier coactè, ibid. nu. 5. fol. 77

Et an dicatur propriè committi sodomia cũ muliere, ibid. nu. 6. fol. eod.

Sodomitis domum commodantes, vel pretium accipientes pari pœna plectuntur, §. sodomia, nume. 11. fol. 77

Sodomitæ bona an publicentur, ibid. nu. 18. f. eod.

Sodomitæ an puniantur affectu, si effectus secutus non fuerit, §. sodom. nu. 20. fol. 78.

Sodomita in casu notabili non punitur pœna mortis, ibid. nu. 21. fol. eod.

Sodomita mulctatur pœna ordinaria, licèt nõ cõstet de corpore delicti, ibid. nu. 12. fol. eod.

Sodomita non liberatur, si frangatur laqueus dũ suspenditur, q. 98. nu. 10. fol. 278

Solitus delinquere, an ex hoc possit torqueri, q. 64 nu. 31. fol. 204.

Soluens pater pro filio habente bona materna, an censetur de suo soluisse, q. 86. nu. 34. fol. 256.

Et quid in statu Ecclesiastico, nu. 35. fol. eod.

Soror defuncti existente filio, non potest pacẽ facere, q. 58. nu. 61. fol. 184

Et quid de vxore interfecti, ibid. fol. eod.

Sortilegiorum pœna, remiss. q. 68. nu. 117. f. 220

Sortilegia an sapiant hæresim, remiss. §. hæresis, nu. 30. fol. 38

Et quæ sit pœna præbentis poculum amatorium, ex quo præter propositum mors secuta est, remiss. nu. 31. fol 39.

Et quid seruetur hodie apud sanctum officium, remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.

Sortilegij pœna, ibid. nu. 32. fol. eod.

Specialia adult. §. adult. nu. 17. fol. 4.

Specialia blasphemiæ, remissiuè, §. blasphemia, nume. 16. f. 11.

Specialia falsi, remiss. §. falsum, nu. 2. fol. 15.

Specialia sexdecim falsificationis litterarum Papæ, vel Regum, ibid. nu. 183. fol. 22.

Et non regulatur ab alijs falsitatibus, ibid. nume. 182. fol. eod.

Specialia criminis falsæ monetæ, remiss. §. falsum, nu. 319. fol. 27

Specialia in crimine hæresis, §. hæresis, remissiuè, nu. 25. fol. 38

Spoletani habent manus nimium promptas ad offendendum, & se vindicandum, quæst. 47. nume. 24. fol. 160.

Spolians cadauer in Regno Neap. punitur pœna manus, q. 68. nu. 142. fol. 221

Sponsus an comprætendatur nomine affinium in casu cautionis de non offendendo, quæst. 47. nume. 61. fol. 162

Sportularum interesse an habeatur in consideratione, q. 42. nu. 15. fol. 142

Spurij an cõpræhẽdatur in pace, q. 47. n. 40. f. 161

Spurius an possit remittere necem patris, vel ècõtra, q. 58. nu. 42. fol. 183.

Statutũ, ꝑ puniendus pœna corporali, relaxetur fideiussoribus, valet, q. 46. nu. 25. fol. 154

Et quid de consuetudine, ibid. nu. 26. fol. eod.

Statu-

Statutum de abscindente membrum, an habeat locum in barba, q.59.nu.3. fol.222
Et an in membro inutile, ibid. fol.eod.
Et quid in digito, si eius abscissione fiat arida tota manus, ibid.nu.4. fol.eod.
Statuto imponente pœnã manus, cum qua percussit, debet in articulis poni qua manu fuerit facta percussio, ibid.nu.11. fol.eod.
Statutum imponens mortem pro incendio domus, quomodo intelligatur, q.68.nu.54. fol.218.
Statutum de verbis iniuriosis, an habeat locũ in libellis famosis, ibid.nu.56. fol.eod.
Statutum de occidente hoĩem, an habeat locũ in procurante abortum, q.68.nu.5. fol.216
Et quomodo puniatur filia, quæ suasionibus matris fecit abortum ad occultandum turpitudinem, ibid.nu.6. fol.eod.
Et quid de muliere accipiente medicamenta, ne conciperet, ibid. nu.7. fol.eod.
Statutum minuens pœnam furti, non procedit in peculatu, ibid.nu.82. fol.219
Statutum de turbante pacificum statum Ciuitatis, quomodo intelligatur, ibid.nu.109. fol.220.
Statutum de pœna capitali quomodo intelligatur de morte naturali, q.67.nu.6. fol.213
Statutum, quòd quis capite puniatur, non est intelligẽdum de morte naturali, si in illo casu ius ciuile pœnam mortis imponeret, ibi.n.7. f.214.
Statutũ, ꝙ quis capite puniatur est intelligẽdum de morte naturali, si in illo casu ius ciuile pœnam mortis imponeret, ibid.nu.8. f.214
Stante statuto, ꝙ victus semper condemnetur in expensis, si Iudex victũ absoluerit, poterit absolutionem reuocari, q.62.nu.8. fol.199.
Stante statuto, ꝙ confitens delictũ puniatur, pōt Iudex procedere ad condemnationẽ, ẽt ꝙ reus defensiones petierit, q.49.nu.49. fol.166.
Statuto declarãte, quæ indicia requirãtur, cessat arbitrium Iudicis, q.64.nu.57. fol.206.
Statutũ, ꝙ Iudex nõ possit cognoscere de delictis sex mensibus post introitum officij commissis, quomodo intelligatur, q.51.nu.17. fol.169.
Statutum puniens adulterium, vel stuprum, pœna pecuniaria, compræhendit etiam Iudæos, §. adulterium, nu.81. fol.6.
Et quomodo intelligatur, nõ distinguẽs, an sit nupta, vel meretrix, remiss.ibid.nu.82. fol.eod.
Et huiusmodi statutũ habet locũ ẽt in Christiano Iudæam adulterante, ibid.nu.83. fol.eod.
Statutum, quòd nixus committere adulterium, capite puniatur, intelligitur de eo, qui commisit, non de eo, qui tantùm attentauit, ibidem, nu.44. fol.5.
Statutum contra falsum testimonium suadentes, instruentes, vel subornantes, (licet non sequatur effectus,) compræhendit eum, qui suaderi, instrui, vel subornari passus est, §. falsum, nume.22. fol.16
Statutum imponens pœnam falsificanti publicũ instrumẽtum, compræhendit falsificantẽ acta iudicilia, ibid.nu.95. fol.18.
Et puniens certa pœna producentem instrumentem falsum, non habet locum in producẽte falsos testes, ibid.nu.96. fol.eod.
Et puniens fieri facientem instrumentum falsum, habet locum contra suadentem alteri, vt falsum deponeret, ibid.nu.97. fol.eod.
Statutum puniens Notarios scienter contractus illicitos conficientes, requirit scientiam, in specie super contractu, de quo agitur, §. falsum, nu.160. fol.21.
Statutum contra falsificantem sigillum Regis, non compræhendit falsificantem scripturam, ibid. nu.191. fol.22.
Statutum contra falsificantem monetam, nõ procedit in falsificante monetam reprobatã in loco statuentium, §. falsum, nu.312. fol.26.
Statutũ, quòd quis puniatur tamquàm falsarius, intelligitur de pœna arbitraria, ibidem, nume.264. fol.25.
Statutum puniens falsum testem, non comprahẽdit virum bonæ existimationis, & probitatis, ibid.nu.266. fol.eod.
Statutum contra producentem falsum testẽ, eoq; vtentem, an habeat locum aduersus inducentem pecunia testem ad dicendum veritatem, ibid.nu.267. fol.eod.
Statutũ, ꝙ instruens falsũ testimoniũ, pœna falsi puniatur, de qua pœna sit intelligẽdũ, stãte altero statuto, ex quo amputatio manus cõmittẽti, falsũ imponitur, remiss.§. falsũ, n.268. f.eo.
Statutum contra producentes falsos testes, vel instrumenta, an compræhendat tertium inducentem, vel subornantem testes ad tacendum veritatem, remiss.nu.269. fol.eod.
Statutũ puniens falsum testem, an habeat locum in mandante, remiss.ibid.nu.270. fol.eod.
Statutũ aduersus fieri facientes falsa instrumenta, compræhendit persuadentem alteri, vt falsum deponat, nu.271. fol.eod.
Statutum puniens Notarium de falso, non procedit in alio falsum fabricante, ibidem, nume.272. fol.eod.
Statutum, puniens morte Notarium faciantẽ instrumentum falsum, an ꝓcedat in actuario falsificante acta, §. falsum, nu. 209. fol.25
Statutum cõtra Iudæum Christianam mulierem cognoscentem, si non distinguat de nupta, vel meretrice, quomodo sit intelligendum, remiss. §. fornicatio, nu.27. fol.28
Statutum cõtra adulteros, & stuprantes comprahendit etiam Iudæos, ibid.nu.33. fol.29.

Statutum de furto non habet locum in damno dato, nec è contra, §. furtum, nu. 6. fol. 31
Statutum, vel cõsuetudo super furto, an comprahẽdat crimen expilatæ hæreditatis, vel rapinam, ibid. nu. 30. fol. 32
Statutum, si respiciat valorẽ rei, debet valor cõi æstimatione probari, §. furtum, nu. 37. fol. eod.
Statutum disponẽs, ꝙ furãs rem valoris puta scutorum decem, suspendatur, comprahẽdit duos, vel plures eam summam furto subtrahẽtes, & diuidentes, §. furtum, nu. 38. fol. 32.
Et si diceret, ꝙ furans infra valorem vnius auri fustigetur, & res tãti valeat, nec pluris, aut minoris perinde est, ac si esset infra vnum aureum, ibid. nu. 39. fol. eod.
Statutum puniẽs opem sicut furtũ nõ habet locũ in receptione rei furtiuæ, ibid. nu. 47. fol. 30
Statutũ, ꝙ quis pro tertio furto suspẽdatur, an cõprahendat mulieres, ibid. nu. 49. fol. eod.
Et quomodo Iudex tertij furti procedere debeat pro aliorum furtorum ratificatione, §. furtum, nu. 50. fol. 32.
Et an sufficiat reũ inueniri absq; auriculis, ibidem, nu. 51. fol. eod.
Statutum Parmæ super quarto furto declaratur, ibid. nu. 52. fol. 33.
Statutum, quòd pro tertio furto moriatur, nõ habet locum in contrahente rem eandem per diuersas iurisdictiones, §. furtum, nu. 53. fol. 33.
Et an Iudex primi, vel secundi, vel tertij furti, possit punire furem pœna mortis, si alia duo extra suum territorium fuerint cõmissa, ibidem, nu. 54. fol. eod.
Et an Iudex originis possit punire furtum alibi commissnm, ibid. nu. 55. fol. eod.
Statutum, ꝙ pro tertio furto fur suspendatur, procedit etiam si pro primis duobus furtis non fuerit punitus, §. furtum, nu. 59. fol. 33.
Et an si pro tribus furtis varias pœnas indiceret, & pro quarto pœnam mortis possit fur pro quarto furto suspendi, si pro tribus primis non fuerit condemnatus, ibid. nu. 60. fol. eod.
Statutum pro tertio furto furem suspendi, requirit temporis interuallũ ab vno furto ad aliud, ibid. nu. 61. fol. eod.
Statutum cõtra volentes venenare, nõ comprahẽdit præparantes tãtum venenum, §. homicid. nu. 35. fol. 44.
Statutum imponens pro homicidio pœnam pecuniariam, an valeat, §. homicid. nu. 46. fol. 44.
Statutum loquens de bãnito nõ verificatur in eo, de cuius banno disputatur, ibid. nu. 194. fol. 51
Statutum, quòd bannitus possit impunè occidi, an comprahendat clericos malefactores, ibid. nu. 195. fol. eod.
Et quid in eo, qui fuit citatus comparuerit, mox iterum citatus, & contumax fuerit bannitus, ibid. nu. 196. fol. eod.
Et quid in proximo bãniendo, ibidem, num. 197. fol. eod.
Et quid si non sit descriptus in libro bannitorũ, §. homicidium, nu. 198. fol. 51.
Statutum, quòd bannitus impunè possit occidi, an habeat locum in socijs bannitorum, ibidem, nume. 200. fol. eod.
Et an eo casu liceat bannitorum bona dilapidare, ibid. nu. 201. fol. eod.
Et in quibus casibus eiusmodi statutum amplietur, & limitetur, remissiuè, §. homicidium, nume. 202. fol. 52
Statuto permittente bannitum impunè occidi, an possit renunciari, remiss. nu. 204. fol. eod.
Statutum, seu motus proprius, quòd capiens bãnitum, vel interficiens possit se eximere à bãno, vel nominare alium bannitum, an comprahendat bannitos post statutum, vel motũ propriũ, ibid. nu. 205. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. §. homicid. nu. 206. f. 52
Et stante dicto statuto, vel motu proprio capiẽs bannitum, vel interficiens, non amittit præmium, si postea delinquat, ibid. nu. 207. f. eod.
Et concessa nominatione duorum bannitorũ capienti, vel occidenti aliquẽ ex capitibus, si post factam nominationem captus, vel interfectus, reperiatur esse simplex bannitus, primus nominatus dumtaxat gratiam obtinebit, ibidem, nume. eod. fol. eod.
Et capiens bannitum pro furto, non potest nominare bannitum pro homicidio, licèt captus confiteretur homicidium, pro quo non fuerat bannitus, ibid. nu. 208. fol. eod.
Et bannitum ignoranter occidens non consequitur præmium, §. homicidium, nu. 200. fol. 52.
Et an huiusmodi motus proprius habeat locum, si inimicus occideret bannitum, ibidem, nume. 210. fol. eod.
Et an comprahendat clericos bannitos, §. homic. nu. 211. fol. 53.
Statutum contra iniuriantem non comprahẽdit eum, qui impium, ingratum, & pessimum hominem alterũ appellauerit, §. iniuria, n. 29. f. 60.
Statututum contra iniuriantem comprahendit eũ, qui in supplicatione hoĩem malæ cõditionis, & famæ alterum dixerit, ibid. nu. 34. fol. eod.
Et habet locum etiam contra scribentem iniuriam, ibid. nu. 35. fol. eod.
Et si puniret dicentem alteri verba iniuriosa, nõ comprahenderet loquẽtem cõtra absentem, ibid. nu. 36. fol. eod.
Statutum de iniurijs nõ comprahendit dãtem mẽtitam etiam in iudicio, pro defensione sui honoris, §. iniuria, nu. 63. fol. 62

Statutum, vel lex contra rapientes mulieres, aut eis vim inferentes, etiã copula nõ secuta, non cõprahendit rapientes, vel vim inferentes ex alia causa, quam libidinis, §. rapt. nu. 3. fol. 73.
Statutum contra cognoscẽtem carnaliter mulierem inuitam, an comprahendat eum, qui puellam auro induxerit ad sibi consentiendũ, ibid. nu. 21. fol. 74.
Statutũ cõtra raptorẽ, et copula non secuta, quomodo sit intelligendum, ibid. nu. 23. fol. eod.
Statutũ loquens de sacrilegio, an intelligatur de sacrilegio secũdum ius canonicũ, vel secundũ ius ciuile, §. sacrilegium, nu. 14. fol. 75
Et imponens pœnam furanti comprahendit sacrilegium, §. rapt. nu. 15. & 17. fol. 73
Statutorum de sacrilegio loquentium interpratatio, remiss. ibid. nu. 16. fol. eod.
Statutum imponẽs sodomitæ pœnam pecuniariã non vales, §. sodom. nu. 9. fol. 77.
Et stante dicto statuto quomodo sodomita sit puniendus, remiss. ibid. nu. 10. fol. eod.
Statutum, quòd fideiussores de non offendẽdo, vel de pace seruãda teneãtur ex cõtumacia principalis ad pœnam cõuẽtionalem, de qua pœna sit intelligendum, q. 2. nu. 12. fol. 85.
Statutum loquens de accusatione, an comprahẽdat denũciationem, vel inquisitionem, remiss. q. 3. nu. 1. fol. 85
Statutum alleuiãs pœnam de pace facta cum offenso, non intelligitur de facta cum fisco, sed cum principaliter offenso, q. 58. nu. 4. fol. 181.
Statutum quòd quilibet accusare possit intelligitur de habili, q. 14. nu. 3. fol. 91
Statutũ, si extaret, q credatur nuncio, an probatio admittatur in contrariũ, q. 31. n. 64. f. 124
Statutum puniens venenare tentantem, quomodo intelligatur, ibid. nu. 134. fol. 221
Statutum, quòd vnus teneatur pro alio, quomodo sit intelligendum, q 86. nu. 14. fol. 255
Statutum, quòd auus soluat condemnationem pro Nepote, intelligitur filio non existente, ibidem, nu. 30. fol. 256.
Statutum, quod vnus pro alio teneatur, an, et quãdo valeat, q. 86. nu. 3. fol. 255
Statutum contra scientes, & non reuelantes, non habet locum contra scientes, non tamen habẽtes probationes, q. 87. nu. 7. fol. 257
Statutum puniens præstantem auxilium maleficio, intelligitur dum maleficium est in fieri, nõ in consumato, q. 90. nu. 27. fol. 262
Statutum puniẽs auxiliãtem, vt principalẽ, intelligitur de auxilio, quod fuit causa maleficij, ibid. nu. 28. fol. eod.
Statutum puniẽs præstãtem opẽ furi, sicut furẽ, nõ habet locum in receptãte rem furatam, ibidem, num. 60. fol. 264.
Statutum, q à sentẽtijs in criminalibus nõ possit appellari, querelari, restitui, aut de nullitate dici, quomodo intelligatur, q. 94. nu. 34. & ibi Chart. impugnatur. fol. 271
Statutũ prohibens appellationẽ in criminalibus, pluribus modis limitatur, remiss. ibi. n. 43. f. 261
Statutũ pdictum non habet locum in causa ciuili occasionata ex causa criminali, ibi. n. 44. f. eo.
Nec etiam in casu mixto, ibid. fol. eod.
Item intelligitur quò ad diffinitiuam, nõ interlocutoriam, q. 94. nu. 45 fol. 271
Limita, nisi disponeret, q à nulla sententia appelletur, nu. 46. fol. eod.
Et an liget forẽses, nu. 47. fol. eod.
Et quid si cõstet de notoria innocẽtia, n. 48. f. eo.
Statutum prohibẽs dici de nullitate, an procedat, si de nullitate excipiatur, ibid. nu. 59. fol. 272.
Statutum prohibẽs simpliciter nullitatẽ, quomodo intelligatur, q. 94. nu. 62. fol. 273.
Statutum cõtra libertatem Ecclesiasticam nõ valet, q. 77. nu. 31. fol. 230.
Limita nisi esset cõtra priuilegiũ datũ alicui Ecclesiæ particulari, ibid. nu. 32. fol. eod.
Statuto, quæ possunt afferre clericis commodũ, & incommodum, nõ dicũtur cõtra libertatem Ecclesiæ, q. 77. nu. 34. fol. 230
Statutum, quòd nemo coquat panem alicui Monasterio, ne molet bladam, ne aliquid vẽdat, an sit cõtra libertatem Ecclesiasticam, ibidẽ, nu. eod. fol. eod.
Statuta quãdo dicãtur cõtra libertatem Ecclesiasticam, ibid. nu. 35. fol. eod.
Et quæ requirantur, vt incurratur excommunicatio, remiss. ibid. fol. eod.
Et quid de Vniuersitate faciẽte talia statuta, q. 77. nu. eod. fol. 230
Et quid de mãdãte, dictãte, scribẽte, & cõsulẽte, ibid. fol. eod.
Et quid si decuriones mandauerint alicui fieri statuta, & ille faceret aliqua cõtra libertatẽ Ecclesiæ, nu. 36. fol. eod.
Et quid si post dicta statuta ponatur statutum cassãs, ibid. fol. eod.
Statutum, quòd bona delinquentium verè, vel fictè cõfiscata, intelligãtur à die commissi criminis, quomodo intelligatur, q. 78. nu. 12. f. 232.
Statutum de damno dato, an habeat locum in furto, & ecõtra, q. 82. nu. 13. fol. 243
Statutum, quòd Vniuersitas teneatur de occiso, habet locum, si cadauer inueniatur, nõ habẽs vulnus, puta, quia fuerit quis venenatus, ibid. nu. 21. fol. 244.
Statutum, quòd stetur iuramẽto damnum passi, quomodo intelligatur, ibidem, nu. 29. fol. 243.
Et an possit iurari cõtra laboratores, & operarios, remiss. nu. 30. fol. eod.

Statutum prohibens loqui cum bannito quomodo intelligatur,q.82.nu.40. fol.245.

Et an habeat locum in scribente,ibi.n.41.f.eod.

Et an in mittente nuncium,num.42. fol.eod.

Statutum prohibens contrahi matrimonium cum forensi,an valeat,ibid.nu.53. fol.eod.

Statutum prohibens armorum dilationem ad festam,non ligat transeuntē per illū locum,& se firmantem ad aliquid emendum,q.82. f.245.

Et an liget equites priuilegiatos,ibid.n.58.f.eo.

Statutum præstans præmium inuenienti bannitum, intelligitur si ipsum ceperit,quæst.27.nume.17. fol.117.

Statutū puniens fugientē, intelligitur de eo, qui capi non potuit,q.29.nu.15. fol.119

Statutum præmians præsentantem bannitum,habet locum in capiente bannitum ante statutū, ibid.nu.23. fol.eod.

Statutum,vt quilibet habeatur pro confesso, nisi per se cōparuerit,intelligitur condemnatus ad allegandum causas causæ,non autem absētiæ, q.34.nu.8. fol.128.

Statutū,quòd quis pro tribus furtis moriatur,non procedit in contractante eādem rem per diuersas regiones,q.38.nu.44. fol.138.

Statutum de armis an extendatur ad arma defensibilia,q.82.nu.66. fol.246.

Statutum prohibens delationem,vel retentionem sclopi,quomodo intelligatur,ibid.nu.79.f.eod.

Statutum prohibens exportationem frumēti sub pœna confiscationis, an comprahēdat saccum, ibid.nu.80. fol.eod.

An intelligatur de pane,farina,ordeo, & leguminibus,remiss.q.82.nu.81. fol.246

Stante statuto,quòd nullus extrahat bladum vltra duos menses, si quis incaperit extrahere, nec perfecit,poterit adhuc sine pœna extrahere,ibid.nu.89. fol.eod.

Statutum duplicans pœnas in delictis nocturnis, procedit in pœnis pecuniarijs tantum,q.82.nume.99. fol.247.

Et an in dubio delictum præsumatur cōmissum de die,vel de nocte,ibid.nu.100. fol. eod.

Et quādo dicatur committi de nocte, vel de die, ibid.nu.101. fol.eod.

Statutum,quòd confessus mitius puniatur,an procedat in negante à principio,& postea confitētem,q.82.nu.102. fol.247

Et an in confitente metu probationum,& tormētorum,nu.103. fol.eod.

Et in confitente delictum,sed negante eius qualitates,nu.104. fol.eod.

Et quid si pœna sit imposita ipso iure,num.105. fol.eod.

Et quid si pœna non est mitigabilis, nume. 106. fol.eod.

Et quid si sunt detrahendæ duæ quartæ, q. 82. num.107. fol.247.

Et an procedat in causa appellationis, nu. 108. fol.eod.

Statutum,quòd condemnati soluētes in termino, habeant beneficium quartæ, porrigitur ad condemnatos carceratos,ibid.nu.109. fol.eod.

Statutū, quòd pœna pro negatione augeatur,vel per confessionem minuatur, quando locum habeat,q.82.nu.110. fol.247.

Statutum de offendente ad domum, an habeat locum in offendente ad hostium,ibi.nu.111.f.eo.

Et an in proijcientem arma ex via, & offendentem stantes in domo,ibid.nu.112. fol.eod.

Et an offendentem in tecto,nu.113. fol.eod.

Et an agredientem in domo,in qua aggressus nō habitabat,q.82.nu.114. fol.247

Et an in offendentem in apotheca, ibidem, nume.115. fol.eod.

Statutum puniens euntem de nocte sine lumine, non habet locum in spatiante sub porticu suæ domus,ibid.nu.116. fol.eod.

Statuto duplicante pœnam pro maleficio commisso in domo habitationis iniuriati, debet constare,quòd tempore maleficij iniuriatus ibi habitabat,ibid.nu.117. fol.eod.

Et quid si fuit factus insultus iuxta domum per duos pedes,q.82.nu.118. fol.248.

Et quid si molendinarius offendatur in molendino,nu.119. fol.eod.

Et quid si Nauta in naui,ibid. fol.eod.

Statutum puniens vulnerantem habet locum in eo,qui vulnerat seipsum,ibidem, nume. 121. fol.eod.

Statuto puniente cicatricem deformem,debet deformitas probari,ibid.nu.122. fol.eod.

Statutum puniens vnionem decem armatorum, habet locum etiam in sex armatis, q. 83. nume.14. fol.249.

Statutum,quòd volens aliquam violenter corrūpere,puniatur morte,quomodo sit intelligendū q.83.nu.26. fol.eod.

Statutum concedens Iudici arbitrium in puniendo,non habet locum in casibus, in quibus specialiter per statutum est pœna imposita, ibidē, nu.240. fol.250.

Statutum puniens homicidium nocte quomodocumq; commissum, habet locum etiam in homicidio commisso sine dolo,q.84.nu.11. fol.251.

Et quid si fuerit commissum ad defensam, ibid. nu.12. fol.eod.

Statuta pœnalia requirunt dolum, ibidem, nume.14. fol.eod.

Statutum puniens vulnus,an procedat in vulnerante cum dentibus,cum sanguine,vel cum armis non offensibilibus,ibid.nu.20. fol.eod.

Statutum puniens pœna mortis furtum decẽ scutorum, an habeat locum, si plures vnam rem furati sint dicti valoris, ibid. nu. 30. fol. 252
Statutum imponens pœnã nouã, an cẽseatur recedere à pœna iuris communis, q. 85. n. 2. f. 253
Statutũ, q̃ nõ soluenti infra terminũ amputetur manus, an requirat monitionẽ, ibi. n. 10. f. eod.
Et quid si non specificetur tempus in statuto, nume. eod. fol. eod.
Et an stãte tali statuto admittatur procurator, nu. 11. fol. eod.
Et si lapso termino soluerit, censetur remissa pœna manus, ibid, nu. 12. fol. eod.
Et an Iudex lapso termino possit eligere pœnam pecuniariam, nu. 13. fol. eod.
Et dictum statutum quomodo sit intelligendum, q. 85. nu. 14. fol. 253
Et an si notoriè non sit soluendo, adhuc debeat expectare tempus statuti. nu. 15. fol. eod.
Et si in defectum pœnæ pecuniariæ deberet decapitari, an requiratur dolus, nu. 16. fol. eod.
Statuto puniente vtentem falso instrumento dolosè, an dolus sit probandus, ibid. nu. 18. f. eod.
Statutum, quòd sola fama probet delictum, an ualeat, q. 21. nu. 8. fol. 99.
Statutũ, q̃ inter Magnates sufficiat fama, si hinc inde p̃bata fuerit, non sufficit, ibid. nu. 7. f. eo.
Statutum, q̃ particeps criminis sit idoneus testis, & accusator, qualiter debeat intelligi, remiss. nu. 39. fol. 101.
Stante statuto, q̃ quis citetur, q̃ cõpareat per se, vel per alium, si fiat citatio simpliciter, vt ipse compareat, citatio valebit, q. 44. nu. 81. f. 148.
Statutum contra fugiẽtem à carceribus publicis comprahendit fugientẽ à camera, vel palatio pro carcere assignatis, q. 21. nu. 90. fol. 102
Statutum, q̃ contumax habeatur pro conuicto, & confesso, pluribus modis limitatur, remiss. q. 21 nu. 40. fol. 146.
Statutum, q̃ contumax habeatur pro confesso plura operatur, remiss. ibid. nu. 43. fol. 146
Debet tamen prius constare de corpore delicti, q. 21. nu. 44. fol. 146
Statutum suprascriptum an afficiat minores, ibidem, nu. 47. fol. 146
Flamm. Cartar. impugnat. ibid. nu. 48. fol. eod.
Statutum prædictum non comprahendit pupillũ, ibid. nu. 49. fol. eod.
Statutum prædictum an operetur quò ad qualitates aggrauantes, ibid. nu. 52. fol. eod.
Anchar. in cons. 408. declaratur, quæst. 21. nume. 53. fol. 147
Statutum loquens de vero malefactore, an habeat locum in habito pro confesso, ibidem, nume. 66. fol. 147.
Foller. lapsus, ibid. nu. 67. fol. eod.
Stante statuto, quòd cõtumax ponatur in banno, non requiritur alia Iudicis interlocutoria, quæ faciat eum contumacem, q. 21. nu. 70. fol. 148.
Stante prædicto statuto, an si bãnitus audiretur, processus sit nullus, ibid. nu. 75. fol. 148.
Et si bannitus appellauerit, an sibi incũbat onus probandi suam innocentiam, quæst. 21. nume. 76. fol. 148.
Statutum prædictum an procedat quò ad pœnam applicandam parti, ead. q. nu. 77. fol. eod.
Et quid si ex processu constat de innocentia, ibidem, nu. 78. fol. eod.
Stellionatus crimen, remiss. q. 83. nu. 40. fol. 249.
Stylus, quòd non detur copia indiciorum, an valeat, q. 49. nu. 13. fol. 164
Stuprans ancillam propriam, qua pœna sit puniẽdus, remiss. §. fornic. nu. 23. fol. 28.
Stuprans tutor pupillam deportatur, eiusq; bona publicantur, §. stuprum, nu. 18. fol. 79.
Stuprans viduam, cum qua matrimonium esse nõ potest, deportatur, ibid. nu. 34. fol 80
Eadem pœna punitur vidua. ibid. fol. eod.
Stuprans Virginem nondum viri potentem, qua pœna afficiatur, §. stuprum, nu. 45. fol. 81.
Stuprata qualiter sit dotanda, §. stuprum, nume. 17. fol. 79
Stuprata an possit stupranti dotem remittere, ibidem, nu. 19. fol. eod.
Stuprata non debet tradi custodienda consanguineis, aut matri absq; fideiussione, ibidem, nume. 21. fol. eod.
Stupratæ an sit danda dos antequàm nubat, ibid. nu. 24. fol. eod.
Stupratæ honestas an sit probanda, ibidem, nume. 26. fol. eod.
Et inhonestas probatur per complices delicti, §. stuprum, nu. 27. fol. 80.
Stuprata non violenter, uel p̃cio conuento, amittit ius petendæ dotis, ibid. nu. 28 fol. eod.
Et eo casu iniuriarum actione competit patri æstimatio damni, ibid. nu. 28. fol. eod.
Mulieris inhonestas p̃batur per testes singulares, et reddit stuprum impunibile, ibi. nu. 29. f. eod.
Stuprum quid sit, §. stuprum, nu. 1. fol. 78.
Stupri, vel alia pœna an teneatur rem habens cũ ancilla, §. stuprum, nu. 2. fol. 78.
Et quid si carnaliter cognoscat ancillam suam, ibid. nu. 3. fol. eod.
Stuprum non committit, qui ignoranter coit cum Moniali, ibid. nu. 4. fol. eod.
Stuprum quomodo probetur, ibid. nu. 5. fol. eod.
Et quando in eo sit locus torturæ, §. stuprum, nume. eod. fol. 78.
Et nõ creditur mulieri asserẽti se fuisse tentatã de stupro, nec matri eius, etiã si cũ ea maritus de violentia testaretur, ibid. nu. 6. fol. eod.

Et mulier de violentia non probat, si copula carnalis sit secuta, §. stuprum, nu. 7. fol. 78.
Et violatæ mulieris vociferatio facit indicium, ibid. nu. 8. fol. eod.
Et in flagranti reperti excusentur de stupro, si antea se se matrimonium contraxisse dicant, ibid. nu. 9. fol. eod.
Stupri pœna quæ sit, nu. 10. ibid. fol. 79.
Stupri cum scalis commissi pœna in Regno Neap. remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Stupra duo committens vilis persona, vltimo supplicio plectitur, §. stuprum, nu. 12. fol. 78.
Stupri pœna quæ sit in muliere, ibid. nu. 13. f. eod.
Stupri non violenti pœnam euitandi cautela, ibidem, nu. 15. fol. eod.
Stuprum non tollitur, si postea mulier stuprata efficiatur meretrix, ibid. nu. 16. fol. eod.
Stupri pœna à iure imposita non tollitur ex alia diuersa statuti, ibid. nu. 20. fol. eod.
Stupri pœna tollitur matrimonio, non autē pœna dotandi, §. stuprum, nu. 22. fol. 78
Stuprum post 25 annum puellam committens nō punitur, ibid. nu. 23. fol. eod.
Stupri præparatoria tētans qua pœna teneatur, remiss. ibid. nu. 30. fol. 80
Stuprum quomodo purgetur, ibid. nu. 31. fol. eod.
Stuprum quando dicatur violentum, & pœna capitis mulctetur, ibid. nu. 36. fol. eod.
Et quid in prosternente Virginem in terram, vt eam carnaliter cognoscat, §. stuprū, n. 37. f. 78
Stuprum an dicatur violentum propter blanda verba, & allectamenta, ibid. nu. 38. fol. eod.
Stupri voluntarij pœna, ibid. nu. eod. fol. eod.
Subditi non defendentes officialem, quibus pœnis puniantur, q. 16. nu. 11. fol. 94
Submittens se gratijs Curiæ an præsumatur confiteri delictum, q. 49. nu. 68. fol. 167
Subornans testes punitur, licèt testes recusauerint falsum deponere, §. falsum, nu. 12. fol. 15.
Etiam si testibus corruptis non vtatur, ibidem, nu. eod. fol. eod.
Et quid si testis persuasus ad dicendum falsum, deponeret veritatem, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quando præsumatur subornatio, remiss. ibid. nu. 13. fol. eod.
Subornans testes extra causam finalem condemnationis, vel absolutionis, minori pœna tenetur, § falsum, nu. 15. fol. 15
Subornatus an probet contra subornantem, ibid. nu. 16. fol. eod.
Subornans testes, vt alibi deponant falsum, poterit in loco subornationis puniri; & testes in loco falsitatis, ibid. nu. 23. fol. 15.
Subornans testes, tenetur etiam ad refectionem expensarum reo absoluto, ibid. nu. 24. fol. eod.
Subornationis coniecturæ, remissiuè, §. falsum, num. 14. fol. 15
Subreptio omnis in gratiosis vitiat ipso iure, q. 59. nu. 80. fol. 190.
Subreptio non tollitur ex expressione facti principalis, nisi exprimatur modus, ibi. nu. 78. f. 190.
Substantialia iudicij non possunt per partes remitti, q. 44. nu. 21. fol. 144.
Suffraganeus quando possit punire Archiepiscopum, q. 31. nu. 17. fol. 131
Superstitiosi quomodo puniantur, quæst. 83. nume. 36. fol. 250.
Supplicans Principi an censeatur confiteri delictum, q. 49. nu. 63. fol. 167.
Supplicatio reprobata an præiudicet, ibidem, nume. 74. fol. eod.
Surdus, & surdaster nō sunt idonei testes de his, quæ auditu percipiuntur, q. 24. nu. 4. fol. 108.
Suspectus allegatus impeditur iurisdictionē exercere, q. 42. nu. 9. fol. 142
Et quid si exerceat, ibid. nu. 10. fol. eod.
Suspēsus, an, & quādo possit de furcis tolli, q. 100 nu. 1. fol. 280
Suspensi cadauer, an, & quando possit tradi ad anotomiam, ibid. nu. 4. fol. 280.
Suspensi hominis pinguedo an possit retineri à medicis in foro conscientiæ, ibid. nu. 4. fol. 280.
Suspendendi hominis vestes cuius sint, tàm in Regno Neapolitano, quàm in statu Ecclesiastico, ibid. nu. 6. fol. eod.
Suspensio quid sit, quòtuplex, à quibus abstinere faciat quando imponatur, & de illius forma, remiss. q. 75. in princ. fol. 228
Suspensus aliquis repertus non præsumitur suspēsus à se, sed fiscus id probare debet, q. 68. nume. 116. fol. 220
Suspicio falsitatis ex quibus præsumptionibus inducatur, remiss. §. falsum, nu. 99. fol. 18.
Et ex quibus inducatur, §. falsum, nu. 111. f. 19
Suspicio falsi contra Notarium in testamētis cessat viuente testatore, ibid. nu. 147. fol. 21.
Suspiciones, indicia, & præsumptiones falsi, remissiuè, §. falsum, nu. 231. fol. 23.
Suspicio, & præsumptio quid sit, q. 23. nu. 4. f. 96.
Suspicio falsi cessat coniecturis, & præsumptionibus, §. falsum, nu. 232. fol. 23
Suspicio quid, & quot sint gradus suspicionis, remiss. §. falsum, nu. 230. fol. 23
Suspiciones falsi, indicia, & præsumptiones, remissiuè, ibid. nu. 231. fol. eod.
Suspicio falsi an pro veritate habeatur, remiss. ibid. nu. 234. fol. 24
Suspicionem iudicis allegans, & non probans tenetur iniuriarum, q. 42. & 7. fol. 141, & 142.
Et quomodo punitur in Regno Neapolitano, ibid. nu. 5. fol. 142
Et quomodo in statu Ecclesiastico, ibi. nu. 6. f. eo.

Suspicionum causa per quem cognoscuntur, q.42. nu.17. & 18. fol.142
Suspiciones ortæ ante conclusum in causa, nō possunt post conclusum allegari in Regno Neapolitano, nu.11. fol.142.
Etiam quòd allegans probare velit de nouo ad eius notitiam deuenisse, ibid. fol.eod.
Suspicio inimicitiæ quomodo tollatur, remissiuè, q.21.nu.117. fol.104.
Suspicio inimicitiæ quomodo tollatur, remittitur arbitrio iudicis, ibid.nu.118. fol.eod.

T

Talionis pœna non seruatur de consuetudine, nisi in teste, q.81.nu.1. f.241
Temperies aeris à comparendo excusat, q.34.nu.31. fol.129.
Tempus an sit de substantia probationis, q.12.nume.9. fol.90.
Tempus breue quando dicatur, Iudicis arbitrio remittitur, q.46.nu.56. fol.155.
Et iudicialis authoritas non debet vilescere, ibidem, nu.57. fol.eod.
Tempus ad præsentandum statuitur arbitrio Iudicis, ibid.nu.106. fol.158.
Tempus, & locus an requirantur in falsi causa, q.12.nu.4. fol.90
Tempus statutum ad perquirendum, an prorogetur, q.34.nu.17. fol.128
Terminos mouētis pœna, remiss.q.83.n.37. f.250
Terminus quinquaginta dierum ad syndicādum officiales, an possit abbreuiari, quæst. 21. nume.111. fol.103
Terminus per statutum præfixus sub pœna confessi non potest per Iudicem alterari, quæst.44 nu.45. fol.146
Terminus datus à statuto, quòd nō soluenti infra talē terminū amputetur manus, an requirat monitionem, q.85.nu.10. fol.253.
Terminus datus à Iudice etiam cōminatoriè, nō prohibet purgationem moræ, q.46.n.64. f.156
Et quid si non specificetur terminus in statuto, q.85.nu.10. fol.253
Et an stāte tali statuto admittatur procurator, ibid. nu. 11. fol.eod.
Et si elapso termino soluerit, cēsetur remissa pœna manus, nu.12. fol.eod.
Et an Iudex elapso dicto termino possit eligere pœnam pecuniariam, q.85.nu. 13. fol.253
Et dictum statutum quomodo sit intelligēdum, nu.14. fol.eod.
Et an si notoriè non sit soluendo adhuc debeat expectari tempus statuti, nu.15. fol.eod.
Et si in defectum pœnæ pecuniariæ debeat decapitari requiritur dolus, nu.16. fol.eod.
Tertio comparenti ad defensionē absentis, an sit danda copia, q.49.nu.30. fol.165
Tertius non potest appellare, si reus confessus in confessione perseuerat, q.94.nu.51. fol.271.
Tertius an possit interuenire in causa criminali pro suo interesse, q.2.nu.4. fol.84.
Testamento alieno aliquid sibi adscribens, in quibus casibus excusetur, remissiuè, §.falsum, nume.222. fol.23
Et Notarius mercedem debitā pro scripto testamento sibi ascribere potest, ibid.nu.223. fol.eo.
Et quid si sibi legatum ascribat, remiss. ibidem, nu.224 fol.eod.
Testari prohibens, an incidat in pœnam falsi, & quibus pœnis puniatur, remissiuè, ibidem, nume.225. fol.eod.
Et quæ sit practica instituenda, et probādæ querelæ contra prohibentem testari, ibidem, nume.226. fol.eod.
Testari prohibens, peccat grauissimè cum obligatione restituendi, ibid.nu.227 fol.eod.
Testator confitens se fuisse vsurarium, super talis extitisse præsumitur, vt hæres teneatur ad restitutionem, §. vsura, nu.7. fol.81.
Testis vnicus quomodo probet, vel faciat indiciū, q.22.nu.2. fol.106.
Testis vnicus deponens de aliquo actu proximo, vel remoto, ipsi maleficio aliqualem præsūptionem facit, ead.q. nu. 3. fol.eod.
Testis, an, & quando præsumatur omni exceptione maior, ibid.nu.9. fol.eod.
Lim. nisi qualitas hæc à statuto requireretur, tūc enim esset probanda, nu. 9. fol.106
Testis non potest accusari ab eo, contra quem deposuit, vt tamquàm socius criminis repelleretur, q.24.nu.38. fol.109
Testis studiosè percussus, vt repelleretur à testimonio non repellitur, ead.q.nu. 40. fol.eod.
Testis quomodo dicatur deponere spontè, vel coactè, ibid.nn.46. & nu.135. fol.110
Tbstis non confessus tempore debito an repellatur à testimonio, ead.q.nu.103. fol.112.
Intell. nisi fuerit declaratus propter hoc excommunicatus, ibid. fol.eod.
Testis qui non debuit examinari, si de facto examinetur quando faciat indicium, q.24.n.143, & q.25.nu.1. fol.114.
Testis affinis, vide supra affinis, et cōsāguineus.
Testis infamis, vide supra verbo infamis.
Testis inimicus, vide supra verbo inimicus.
Testis laicus vide supra verbo laicus
Testis minor supra minor, & verbo impubes.
Testis mulier supra mulier.
Testis mutus supra mutus.
Testis pauper supra paupertas.
Testis surdus supra surdus.

Testis

Testis varius supra verbo, variatio.
Testis vilis infra in verbo vilis.
Testis, qui non debet admitti sine tortura, si de facto fuerit admissus nō probat, q. 25. n. 1. f. 114.
Testis tortus debet ratificare, nu. 4. fol. eod.
Cætera vide supra verb. tortura.
Testis, qui repellitur à lege facit indicium ad torturam, q. 28. nu. 13. fol. 118
Testes sufficit concordare in facto principali, q. 25. nu. 17. fol. 115
Limit. nisi agatur de probanda re verbali, veluti confessione, ibidem. fol. 115
Testis cōtrarius quomodo torqueatur, nu. 21. f. eo.
Testis vilis quando torqueatur, nu. 22. fol. eod.
Testis, qui interfuit delicto, & negat se vidisse, vel audiuisse, an possit torqueri, quæst. 25. nume. 28. & 39. fol. 118.
Et an præsumatur vidisse, vel audiuisse, remiss. ibid. fol. eod.
Testis conuictus de mendacio ex dicto alterius dignioris, licèt solius potest torqueri, nu. 30. f. eo.
Testis tortus, non indiciatus de veritate occultanda, non probat, nu. 32. & 33. fol. eod.
Et quid si indicia superueniant, nu. 36. fol. 115.
Testis, dicens aliquem actui interuenisse, an probet illius scientiam, q. 28. nu. 34. fol. 118
Testis in foro conscientiæ an possit pro saluanda alicuius vita celare veritatem absq; peccato mortali, remiss. ibid. nu. 35. fol. eod.
Testis potest torqueri si Iudex suspicetur, quod sciat veritatem, & reuelare nolit, quæst. 25. nume. 40. fol. 116
Testis cum se declaratur non requiritur citatio partis, q. 45. nu. 30. fol. 150.
Testis examinatus sine citatione partis non probat, ead. q. nu. 35. fol. 151
Etiam coram Papa, fol. eod.
Etiam quod procedatur manu regia. fol. eod.
Etiam quòd Iudex arbitrium procedendi haberet. fol. eod.
Etiam quòd inquisitus esset carceratus. fol. eod.
Testis sine citatione partis non probat etiam cum tormentis, q. 45. nu. 36. fol. 151
Testis repetendus, si citatus aufugiat præsumitur deposuisse falsum, ead. q. nu. 40. fol. eod.
Testis an possit petere, q sibi legatur suum primū examen, ead. q. nu. 45. fol. eod.
Et quid in reuelatione facta virore monitorij, fol. eod.
Testis quando præsumatur corruptus, & possit corrigere dictum suum, §. falsum, nu. 13. f. 15.
Testis deponens falsum potest à Iudice causarum ciuilium ex officio puniri, si coram eo agatur, §. falsum, nu. 247. fol. 24
Et si de falsitate constat poterit cōdemnari sine citatione, ibid. nu. 248. fol. eod.
Testis subornatus an probet contra sub ornātem, ibid. nu. 16. fol. 15.
Testis corruptus contra corrumpentem admittitur, quando veritas aliter haberi non potest, §. falsum, nu. 17. fol. 15.
Et quando testi corrupto sit credendum, remiss. ibid. nu. 18. fol. eod.
Et an duo testes dicentes, se à patre corruptos, sufficiant ad condemnandum, ibi. nu. 19. f. eo.
Et quid si sint singulares, §. falsum, nu. 20. f. 16.
Testis asserens aliquem voluisse eum pecunia corrumpere, an plenè probet, ibid. nu. 21. fol. eod.
Testis corrupti depositio an faciat indiciū ad torturā contra corrumpentē, ibid. nu. 25. fol. eod.
Testis falsus quis dicatur, §. falsum, nu. 30. f. 16.
Testis in causa capitali contra innocentē falsum deponens, qua pœna sit puniendus, ibidem, nume. 31. fol. eod.
Et quid si pro saluāda vita, vel honore alterius, falsum deposuerit, §. falsum, nu. 32. fol. 16.
Testis an pœna falsi puniri possit, si existimās verum dicere, falsum deponat, ibd. nu. 33. f. eod.
Testis per verbum credo falsum deposuisse conuictus, pœna falsi tenetur, ibid. nu. 34. fol. eod.
Testis deponens verum, sed falsam rationem reddens, falsi crimen non incurrit, §. falsum, nume. 35. fol. 16.
Et variatio in dicto, & ratione non attenditur ad inducendum falsitatem, ibid. nu. 36. fol. eo.
Testis super vno capitulo falsum dicens, in omnibus præsumitur falsus, ibid. nu. 38. fol. eod.
Testis quando præsumatur falsus ex repugnātia, & contrarietate, ibid. nu. 39. fol. eod.
Testis aliud in iudicio deponens, & aliud extra iudicium, qua pœna sit puniendus, remissiuè, §. falsum, nu. 40. fol. 16
Testis deponens de præsentia alterius, & alter negans, an possit torqueri, §. falsum, nu. 45. f. 17.
Testis sibi contrarius in tortura, an sit conciliandus, remiss. ibid. nu. 47. fol. eod.
Testis ad euitandum contrarietatem debet se remittere ad primam depositionē, ibi. n. 49. f. eo.
Et quando hoc facere possit, remissiuè, §. falsū, nu. 50. fol. 17
Et an contrarietas resultans inter partes, & dicta testium, possit ad concordiam reduci, ibid. remiss. nu. 51. fol. eod.
Testis deponens super negatiua, quando sit suspectus de falso. ibid. nu. 52. fol. eod.
Testis super negatiua non entis falsum deponēs, extraordinariè punitur, §. falsum, nu. 53. f. 17
Testis deponens falsum extra factum principale, an possit puniri de falso, remissiuè, ibidem, nu. 54. fol. eod.
Et quando testis tangat negotium principale, remiss. ibid. nu. 55. fol. eod.

Et an eo casu reprobetur eius dictum, ibidē, nume.eod. fol.eod.

Testis deponens homicidium fuisse factum die Lunæ, qua die tantum interuenit mandatū, an sit contrarius alijs deponentibus de die, qua uerè fuit factum, §.falsum, nu.50. fol.17.

Et an si deponat falsum in circunstantia pertinente ad negotium principale, puniatur de falso, ibid.nu.55. fol.eod.

Testis si negat dixisse, prout reperitur scriptū, an magis credendum sit Notario, quàm testi, remissiuè, §.falsum, nu.56. fol.17

Et an Notarius possit torqueri, remiss. ibid. nume.eod. fol.eod.

Et si vltra Notarium scribens examen, idem testaretur, statur scripto, ibid.nu.57. fol.eod.

Testis tenetur iurare de iure diuino, ibidem, nume.58. fol.17.

Et an valeat eius dictum sine iuramento, §.falsum, nu.59. f.17.

Et quid si post depositionem iuret, ibi.nu. f.eo.

Testis potest iurare per procuratorem, tamē deponere, ibid.nu.60. fol.eod.

Testis sine iuramento falsum deponens extraordinariè punitur, ibid.nu.61. fol.eod.

Testis, vt dicatur falsus, an sit necessarium probari, ipsum fuisse corruptum, remiss. §.falsum, nume.63. fol.18.

Testis pecuniam accipiens pro falso testimonio ferendo, qua poena sit puniendus, remiss.ibidem, nu.64. fol.eod.

Testis falsus tenetur ad omne damnum contingēs ex illo testimonio, ibid.nu.66. fol.eod.

Et quid eo casu probare debeat, ibid.nu.eo. f.eo.

Testis falsus, cuius dictum sit renunciatum, an finita causa possit puniri, ibid.sub nu.75. fol.18.

Testis falsus, vel producens falsum instrumentū, aut illud conficiens, non punitur de falso, nisi pars petat criminaliter puniri, vel Iudex inquirat de eo delicto, §.falsum, nu.240. fol.24.

Testis falsum dponens sine dolo, an sit puniēdus, ibid.nu.251. fol.eod.

Et dolus ex qualitate facti, & personarum perpenditur, ibid.nu.253. fol.eod.

Testis scienter, vel ignoranter falsum deposuisse, Iudicis arbitrio remittitur, §.falsum, nu.254. fol.24.

Testis deponens falsum ad defensam, nō punitur poena ordinaria, ibid.nu.258. fol.eod.

Et quid in mandante, vt falsum testimoniū diceretur, ibid.nu.259. fol.eod.

Testis non examinādus, si examinatus falsum dixerit, an debeat puniri, remissiuè, §.falsū, nume.260. fol.25

Testis deponens falsum, si est socius criminis, nulla poena punitur, ibid.nu.262. fol.eod.

Testis per torturam falsum deponens, excusatur à crimine falsi, ibid.nu.278. fol.eod.

Testis punitur scienter falsum deposuisse, §. falsum, nu.292. fol.26

Testis deponens in primo examine, aliquid factum de Seio, si iterum examinetur, & interrogatus, qui fuerint præsentes, respondeat, & reus, quomodo saluetur, ibid.nu.51. fol.17

Testis torquendus non relaxatur fideiussoribus, q.16.nu.29. fol.154

Testis an teneatur respondere super crimine sibi obiecto, q.53.nu.12. fol.172

Testis criminosus non repellitur, si agitur ciuiliter in his, quæ sunt difficilis ꝓbationis, ibidē, nu.13. fol.eod.

Testis an possit vti socius repulsari, si reus negauerit delictum commissum, ibid nu.14 f.eod.

Testis in vno falsus, an in omnibus fide careat, ibid.nu.17. fol.eod.

Testis iurās dicere veritatem super omnibus, de quibus interrogabatur, si in aliquibus circunstantijs sit falsus, an in coeteris probet, q.53. nu.21. fol.172

Testis falsus in his, quæ mediatè spectant ad negotium, non repellitur in totum, ibi.nu.22. f.eo.

Testis vnum dicēs in vno iudicio, & aliud extra an probet, ibid.nu.25. fol.eod.

Testis falsum dicens extra iudicium, an puniatur, q.53.nu.26. fol.173

Et quid si in iudicio deposuerit, & extra reuocauerit, ibid.nu.27. fol.eod.

Et quid si dicat extra iudicium, se in iudicio falsum deposuisse, an noceat primæ depositioni, ibidem, nu.28. fol.eod.

Testis contrarius an probet, remissiuè, ibidē, nume.29. fol.eod.

Et quando possit suum dictum corrigere, ibidē, nu.30. fol.eod.

Testis in prima tortura dicens vnum, in secunda aliud, est tertiò torquendus, q.53.n.32. f.173.

Testis, si in prima, et secunda tortura variet, cui dicto erit standum, ibid.nu.33. fol.eod.

Testis repetendus, an possit se remittere primo examini, ibid.nu.34. fol.eod.

Testis non dans contestem in specie, dicitur singularis, ibid.nu.38. fol.eod.

Testis fisci pro reo deponens, probat, licèt sit singularis, & de auditu, ibid.nu.40. fol.eod.

Testis non reddens rationem scientiæ, quādo probet, q.53.nu.45. fol.174.

Et quid si ex dispositione sua, ratio colligi possit, q.53.nu.46. fol.eod.

Testis vnus, non omni exceptione maior, quando faciat indiciū ad torturā, q.64.nu.59. f.206.

Testis in criminalibus post publicationē, quando admittatur, q.61.nu.1. fol.198.

Et quid

Et quid si fiat absq; praeiudicio vlterioris processus, ibid. n. 2. fol. eod.
Et an ad probandam confessionem aduersarij, ibid. nu. 3. fol. eod.
Et an an detegendam falsitatẽ, ibid. nu. 4. f. eo.
Et quid si agatur de crimine ciuiliter, ibid. nume. 5. fol. eod.
Testis bannitus, interrogatus, si est bãnitus, an teneatur respondere, q. 71. nu. 15. fol. 223
Testis tortus an debeat ratificare, remiss. q. 64. nume. 141. fol. 210.
Testis depositio etiam in tortura, absq; citatione non nocet parti, q. 11. nu. 3. fol. 90.
Testis vnicus an faciat indicium ad torturam, q. 21. nu. 15. fol. 99.
Et an debeat esse omni exceptione maior, ead. q. nu. 14. fol. eod.
Et quid si veritas aliter haberi non potest, ead. q. nu. 15. fol. eod.
Et quid in delictis exceptis, ead. q. nu. 16. f. eod.
Et quid in Regno Franciae, ead. q. nu. 17. fol. eod.
Testis in articulo mortis falsum dixisse deponẽs, ac fuisse corruptum, an prosit inculpato, q. 21. nu. 61. fol. 102.
Testis citatus non comparens tenetur poena stellionatus, q. 26. nu. 16. fol. 116
Testis post iuramentum se absentans tenetur poena falsi, n. 16. fol. eod.
Testis falsus an possit ab arbitrio puniri, q. 38. nume. 32. fol. 137
Et an à Iudice, cuius iurisdictio fuit prorogata, nu. 33. fol. eod.
Et quid si deponat falsum coram Iudice nõ suo, nu. 35. fol. eod.
Et an possit puniri post latam sententiã in causa principali, nu. 31. & 38. fol. eod.
Testis inhabilis de facto examinatus, an possit p Iudicem ex officio repelli parte non opponẽte, q. 24. nu. 144. fol. 114
Testis falsus, quò ad vnum articulum in omittendo, non repellitur quò ad alios, quaest. 53. nume. 19. fol. 172.
Testes singulares quomodo iungantur ad faciendum indicium, vel probationem, remiss. q. 22. nu. 4. fol. 106.
Testes in facto concordes, sed in tempore discordes, vel non recordantes, faciunt indicium ad torturam, ead. q. nu. 8. fol. eod.
Testes duo non omni exceptione maiores habẽtur loco vnius, ead. q nu. 10. fol. eod.
Et an plenè probent, statur arbitrio Iudicis, ibid. nu. 11. fol. eod.
Testes non integri non probant, ibid. nu. 12. f. 106
Testes in criminalibus non recipiuntur ad perpetuam rei memoriam, q. 24. nu. 1. fol. 108.
Testes diuersae locutionis quomodo examinari debeant, q. ead. nu. 5. & 6. fol. eod.
Testes inhabiles quando admittantur, q. 24. nume. 118. 119. 120. & 121. fol. 112.
Et quid si proceditur ad instantiã partis, ead. q. nu. 122. fol. eod.
Testes inhabiles an possint de consensu partium habilitari, ibid. nu. 126. fol. eod.
Testes inhabiles non probant, cum de facto pprio deponant, ibid. nu. 127. fol. 119
Testes inhabiles non admittuntur ad repulsam, q. 24. nu. 129. fol. eod.
Testes inhabiles quando admittuntur ad defensam, & eam probent, eod. nu. & 131. fol. eod.
Testes, qui non coguntur testificari, si spontè deponant, quando probent, q. 24. nu. 139. fol. 114.
Testes inhabiles quando admittuntur, debet probari, quòd aliter veritas haberi non potest, ibidem, nu. 123. fol. 112.
Et an sufficiat, quòd ipsi hoc dicant, n. 124. f. eod.
Et quid si à iure praesumatur, nu. 125. fol. eod.
Et quid in delictis nocturnis, & factis domi, nume. 120. & 121. fol. eod.
Caetera vide supra verbo, inhabilis.
Testes, quando possint torqueri, q. 25. nu. 2. f. 114
Testes non debent torqueri ante examen rei principalis, nu. 3. fol. eod.
Testes non repetiti non faciunt indicium, q. 45. nu. 14. fol. 150.
Testes iurati parte non citata non faciunt indicium, ead. q. nu. 16. fol. eod.
Etiã, quod per Principẽ omnis solemnitas esset remissa, ead. q. nu. 17. fol. eod.
Testes in repetitione dicentes se non recordari, nõ probant, q. 45. nu. 18. fol. 150.
Testes quomodo probent absq; repetitione, ead. q. nu. 19. fol. eod.
Et an faciant praesumptionẽ, ead. q. nu. 20. f. eo.
Testes nõ possunt repeti post conclusum in causa, ead. q. nu. 21. fol. eod.
Testes mortui habentur pro repetitis, & probant, saluo iure opponendi cõtra dicta, & personas, q. 24. nu. 22. fol. 150
Testes habiti pro legitimè examinatis habentur pro repetitis, ead. q. nu. 25. fol. eod.
Testes non dicuntur legitimè examinati, si fuerit decreta copia sub conditione, quatenus, testes habeantur pro legitimè examinatis si postea fuerit tradita simpliciter non habits testibus pro talibus, q. 45. nu. 26. fol. 150.
Testes quibus necessario est standum, probant sine citatione partis, ead. q. nu. 28. fol. eod.
Testes examinati in partibus longnquis, probãt absq; citatione, ead. q. nu. 31. fol. eod.
Item si examinẽtur in articulo mortis, nec pars citari possit, ead. q. nu. 32. fol. eod.
Itẽ si pars expssè consentiat, ead. q. nu. 33. f. eod.

Testes

Testes repeti debent etiam, ꝗ procedatur sola facti veritate inspecta, & omni solemnitate omissa, q.45.nu.30. fol.150.
Testes debent repeti post litem contestatã, ead.q. nu.44. fol.eod.
Testes non iurati non probant etiam cum tortura, ead.q.nu.47. fol.eod.
Faciunt tamen præsumptionem ad informandũ conscientiam Iudicis, ibidem. fol.eod.
Testes quando probent sine iuramento, remiss.q. q.45.nu.48. fol.150
Testes in confrontatione deponentes non præsumuntur iurati, nisi ex actis appareat, ead. q. nu.49. fol.eod.
Testes deponẽtes sine iuramẽto in præsentia partis nihil dicentis, nõ probant, ead.q.n.52.f.eo.
Testes debent examinari post litem cõtestatam, q.45.nu.56. fol.152.
Testes examinati ante litem contestatam cũ tormentis, an post litis contestationem sint iterum torquendi, ibid.nu.58. fol.eod.
Testes falsi pœna ridicula in Hyspania puniãtur, q.68.nu.48. fol.217.
Testes singulares, & inimici nõ admittuntur in crimine blasphemiæ, §.blasphemia, nu.14.f.11
Testes, qui viderunt adulterantes per foramen, probant, §.adulterium, nu.42. fol.5.
Testes falsos producens, eisq; renuncians sine partis protestatione, an sit puniẽdus, remiss.§.falsum, nu.71. fol.18
Testes subornans punitur, licèt testes recusauerint falsum deponere, ibid.nu.12. fol.15.
Et etiam si testibus corruptis non vtatnr, ibidẽ, nu.eod. fol.eod.
Et quid si testis persuasus ad dicendum falsum, deponeret veritatem, ibid.nu.eod. fol.eod.
Et quando præsumatur subornatio, remiss.ibid. nu.13. fol.eod.
Testes quando dicuntur subornati, §.falsum, nume.14. fol.15.
Testes subornans extra causam finalem condemnationis, vel absolutionis, minori pœna tenetur ibid.nu.15. fol.eod.
Testes subornans, vt alibi deponant falsum, poterit in loco subornationis puniri; & testes in loco falsitatis, §.falsum, nu.23. fol.16.
Testes subornans tenetur etiam de refectione expensarum reo absolnto, ibid.nu.24. fol eod.
Testes plures falsos, & plura instrumenta falsa producens ad vnum finẽ, pro vna falsitate est puniendus, §.falsum, nu.27. fol.16.
Et quid in committẽte plures falsitates diuersis temporibus, & locis, ibid.nu.27. fol.eod.
Et si producẽs falsos testes fuerit punitus, nõ nocebit testibus; nec è cõtra, ibid.nu.28. fol.eod.
Testes falsi, falsumq; testimonium cõsulentes, aut machinãtes, qua pœna puniãtur in Regno Neapolit.§.falsum, nu.41. fol.16.
Testes si sunt numero pares, probãt digniores, ibidem, nu.eod. fol.eod.
Et eo casu minus digni nõ tenẽtur de falso, ibid. nu. eod. fol.eod.
Testes deponẽtes cõformia iuri communi, et aptiora natura, magis probãt, ibid.nu. 43. fol.eod.
Testes inuicem cõtrarij, quibus sit credẽdum, ibidem, nu.44. fol.eod.
Testes suspecti de falso, quãdo ob cõtumaciã, tam quàm cõfessi cõdemnẽtur in Regno Neapol. §. falsum, nu.62. fol.17
Testes inducẽs ad deponẽdum veritatem eis incognitam, extraordinariè est puniẽdus, remissiuè, ibid.nu.68. fol.18
Testes descripti in instrumento, vel testamento, an probent, si dicãt nõ interfuisse, ibidem, nume.107. fol.19
Testes falsos producens puniendus est, etiam si postea dicat, se illis vti nolle, ibidem, nu. 121. fol. eod.
Testes falsi qua pœna puniãtur in Regno Neap. remiss.§.falsum, nu.250. fol.24.
Testes cõdemnati de falso, nõ præiudicãt eos producẽti, nec ècõtra, ibid.nu.279. fol.25.
Testes super negatiua præsumũtur falsi, q.52.nume.2. fol.171
Testes quãdo repellãtur, remissiuè, quæst.53. nume.1. f.eod.
Testes examinati, in prima instãtia nõ possunt repulsari in secũda, nisi ex falsitate, ibidem, nume.5. fol.172
Testes falsi possunt probari falsi, etiam post sentẽtiam, ibid.nu.6. fol.eod.
Testes, licèt diuersimodè deponãt de genere armorum, probãt homicidium, ibid.nu.23. fol.eod.
Testes quãdo dicãtur varij, & cõtrarij, q.53.nume.24. fol.172
Testes singulares quãdo probẽt, remiss.ibid. nume.36. fol.eod.
Et qui dicũtur singulares, ibid.nu.37. fol.eod.
Testes nobiles verisimilia deponẽtes probãt, licèt singulares, ibid. nu.39. fol.eod.
Testes ad defensam probãt etiã domestici, & per verbum credo, q.53.nu.47. fol.174
Testes varij, cõtrarij, & vacillãtes, qua pœna puniãtur, ibid.nu.33. fol.172.
Testes torti sine indicijs nõ probãt, quæst.55.nume.33. fol.176
Testes ad instãtiam fisci semper recipiũtur, q.61 nu.6. fol.198
Testes duo cõiunguntur, si sunt omnĩ exceptione maiores, q.66.nu.3. fol.212
Et quãdo dicãtur tales.ibid.nu.4. fol.eod.
Testes debẽt examinari separatim de iure diuino

no,q.53.nu.2. fol.106
Testes sunt interrogādi de causa scientiæ, aliter non probant,ead.q.nu.9. fol.eod.
Testes non possunt deponere per nunciū, nec per eorum scripturas,q.26.nu.2. fol.116.
Et in causis criminalibus arduis debent examinari coram Iudice,ibid. fol.eod.
Testes deponentes vidisse Titium,& Seium rixātes,& q non viderunt aliquem ipsorum vulnerasse, sed q sedata rixa vnus ex eis erat vulneratus,probant contra aliū,q.66.n.21.f.213
Testes duo plenè probant non tamen quæstionati, ibid.nu.23. fol.eod.
Testes ad defensam possunt examinari, etiā post publicationem, cessante timore subornationis, q.49.nu.41. fol.166.
Testis falsus,cuius dicto sit renunciatum, an possit puniri finita causa,§.falsum,nu.75. fol.18
Testes habiti pro repetitis,probant,quæst.49.nume.33. fol.164
Testes sufficit haberi per reum pro legitimè examinatis,q.11.nu.5. fol.90.
Testes quomodo probent delictum fuisse factū noctis tempore,q.21.nu.21. fol.99.
Testes duo infames faciunt indicium ad torturā, ead.q.nu.49. fol.101
Testes infames non admittuntur ad testificandū sine tortura,ead.q.nu.54. fol.eod.
Testes examinati pro informatione Curiæ, parte non repetuntur,si bannitus admittatur ad nouas defensiones,q.45.nu.49. fol.152
Testes ignoti idiomatis quomodo examinandi, q. 26.nu.4. fol.116
Testes possunt cogi ad confrontationem,q.45. nume.62. fol.152
Testes in criminalibus debent examinari coram Iudice,q.26.nu.5. fol.116
Teste contradicente Notario cui credatur, q.53. nu.35. fol.173
Testem falsum allegans,quia subornatum, an teneatur vtrumq probare,ibid.nu.7. fol.172
Testi etiam coactè deponenti, is contra quem deposuit præsumitur inimicus,q.24.nu.45.f.110
Testi non idoneo creditur cum verisimilia deponit,ead.q.nu.116. fol.112
Testium dicta quomodo sint scribenda in Regno Neap.q.23.nu.1. fol.106
Testium habilitas quo tempore requiratur, q.24 nu.81. fol.111.
Testium repetitio quomodo fiat, remissiuè, q.45. nu.13. fol 150.
Testium repetitio quomodo sit scribenda, ead. q. nu.39. fol.151
Testium numerus non supplet defectum iuramenti,ead. q.nu.41. fol.eod.
Testium repetitio non est necessaria, quando reo confesso datur terminus ad faciendū suas defensiones,ead.q.nu.42. fol.eod.
Auctoris consilium super hoc. fol.eod.
Testium iuramenta possunt remitti,quæst.45.nume.53. fol.151
Testium confrontatatio cum reo quid operetur, ead.q.nu.54. fol.eod.
Testium condemnatio de falso,an, & quādo præiudicet parti,§.falsum,nu.67. fol.18.
Testium falsitas per alios testes non falsos probari potest,etiam post sententiā,ibi.nu.37. f.16.
Testium dicta an sint concordanda, vt euitetur falsum,remiss.ibid.nu.46. fol.17.
Testium falsitas,& falsitatis excusationes,remissiuè,ibid.nu.69. fol.18
Testibus,an confessioni sit magis standum, q. 64. nu.120. fol.209
Thori separatio fit per quamcumq fornicationē, §.adulterium,nu.85. fol.7.
Et propter sodomiam,ibid.nu.86. fol.eod.
Tonsura collata à Prælato non suo valet,q.36.nume.25. fol.133.
Tormentū caualletti an sit nouum,quæst.64. nume.106. fol.208.
Et quid de tormento ignis,ibid.nu.107. f.eod.
Torquens indebitè in Regno Neap. quomodo puniatur,q.64.nu.114. fol.209.
Torqueri an possit testis varius in causa ciuili,remiss.q.64.nu.12. fol.202
Torqueri quando possit vxor accusata à marito de adulterio,§.adulterium,nu.20. fol.4.
Torqueri tota familia potest pro adulterio,ibidē, nu.21. fol.eod.
Torqueri,& carcerari quando possint Doctores, q.64.nu.62. fol.206
Torqueri an possit senex,ibid.nu.64. fol.eod.
Torqueri an possit mulier prægnans,quæst.64.nume.76. fol.207.
Et quid si sit prægnans ex adulterio,ibid. fol.eo.
Et quid si dolosè in carcere concepisset, ibi.f.eo.
Et quid si torqueatur,& fuerit confessa, q. 64. nu.77. fol.208
Et quomodo cognoscēda an sit pgnans,ibid. f.eo.
Et quid si fuerit torta,& fecerit abortum, Mēdico dicente,se credere non esse prægnātem,an teneatur Iudex,ibid.nu.79. fol.eod.
Torqueri potest mulier non prægnans, q. 64.nume.80. fol.207.
Et an possit blanditijs ad confitendum induci, ibid.nu.81. fol.eod.
Torqueri an possit febricitans,ibid.n.73. f.206.
An surdus,nu.74. fol.eod.
An mutus,ibid. fol.eod.
Torqueri prius debet,qui habet malum pronomē, & phisonomiam,ibid.nu.93. fol.207.
Tortura non infertur testi vario, si in secundo exa-

examine allegat causam rationabilem varietatis,q.25.nu.5. fol.114.
Et quando sit inferenda,re mittitur arbitrio Iudicis,nec disputatur cum Aduocatis,nu.6. f.eo.
Et quid in inquisitione generali,nu.7. fol.eod.
Et quid in Clerico,nu.8. fol.eod.
Et ante litem contestatam,nu.9. fol.eod.
Et quid in libero homine,q.25.nu.31. fol.115
Tortura cum infertur ad validitatem testis debet pars citari,& ea præsente iuramentum deferri,nu.10. fol.115
Et quid si testis non faceret indicium an poßit torqueri,nu.11. fol.eod.
Et an in causa ciuili,nu.15. fol.eod.
Et an repetatur nu.35. fol.eod.
Tortura potest inferri etiam non repetitis testibus de stylo,q.45.nu.24. fol.150
Tortura in Regno Neap.quando irrogetur ex processu informatiuo,q.45.nu.36. fol.151.
Tortura infertur in crimine blasphemiæ, quãuis pœna per statutum, aut consuetudinem esset pecuniaria,§.blasphem.nu.11. fol.10.
Tortura leuis infertur etiã Notario in causa falsi ciuiliter intentata,§.falsum,nu.242. fol.24
Tortura pro paruo furto infertur legitimis præcedentibus indicÿs,§.furtum,nu.95. fol.35
Tortura an irrogetur in causa appellationis, remiß.q.64.nu.1. fol.202
Tortura indebitè illata an processus factus postea valeat,ibid.nu.3. fol.eod.
Tortura illata ab vno Iudice, qui causam remisit,an computetur,ibid.nu.4. fol.eod.
Tortura quando posit inferri priusquam cõstet de delicto,ibid.nu.5. fol.eod.
Tortura,an poßit inferri, vbi est pœna pecuniaria tantum,q.64.nu.6. fol.202
Tortura in quibus casibus sit inferenda, remiss. ibid.nu.7. fol.eod.
Tortura an sit inferenda in causa ciuili, ibidem, nu.8. fol.eod.
Tortura in Regno Neap. nisi in pœnis vltra relegationem,q.64.nu.11. fol.eod.
Tortura an habeat locum, quando agitur de crimine ciuiliter,q.64.nu.13. fol.203
Tortura an poßit inferri pro interesse partis, si quis gratiatus fuerit saluo interesse partis ciuiliter,q.64.nu.14. fol.203
Et quid in causis minimis, & damnorum datorum,ibid.nu.15. fol.eod.
Et quid si sit probatum delictũ,ibid.n.16. f.eod.
Tortura facile adhibetur in delictis nocturnis,q.64.nu.18. fol.203.
Et in dictis delictis sufficiunt coniecturæ,ibidẽ, nu.10. fol.eod.
Tortura an posit inferri quãdo quis est gratiatus saluo interesse partis ciuil. ibidem, nume.21. fol.eod.
Tortura illata absq; indicÿs, an conualidetur illis superuenientibus, q.64.nu.30. fol.202
Tortura quando adhibeatur absq; indicÿs, remissiuè,ibid.nu.27. fol.eod.
Tortura, quando valeat sine indicÿs; q.64.numr.54. fol.206.
Tortura quare inuenta,ibid.nu.55. fol.eod.
Tortura,quando irrogetur personis exceptuatis, q.64.nu.61. fol.206
Tortura leuior est inferenda nobilibus,ibidẽ,nume.64. fol.eod.
Tortura est incohãda à filio in præsentia patris; si de eodem crimine ambo sint inquisiti, q. 64. nu.91. fol.208.
Tortura est incipienda ab eo, qui habet malũ nomen,siue malam phisonomiam,ibi.n.93. f.eod.
Tortura à quo sit incipienda,Iudicis arbitrio remittitur,ibid.nu.9. fol.eod.
Tortura quando sit adhibenda cum ictibus cordæ,ibid.nu.98. fol.208.
Tortura an vltra tres vices sit repetenda,ibidẽ, nu.99. fol.eod.
Tortura adhibenda testibus non requirit causæ discusßionẽ cum aduocatis, q.64.n.102. f.208
Tortura an præsumatur immoderata,ibidẽ, nume.108. fol.eod.
Tortura quãdo poßit repeti,remiss.quæst.64.nume.152. fol.211.
Et quid si procedatur ex processu informatiuo, ibid.nu.153. fol.eod.
Tortura quomodo probetur,q.64.nu.113. f.209.
Tortura est fragilis, & de facili non est ei credendum,ibid.nu.118. fol.209.
Tortura quando posit inferri pro inueniendis rebus fisci,q.78.nu.16. fol.240
Tortura quomodo habeat locũ in crimine stupri, §.stuprum,nu.5. fol.80.
Tortura an posit repeti vltra tres vices Iudicis arbitrio remittitur, inspecta qualitate indiciorum,q.21.nu.140. fol.105
Tortura gradus,remiss.q.64.nu.95. fol.208
Tortura non tollit pœnam ordinariam in solito delinquere, q.84.nu.29. fol.251.
Tortura locus non est in adulterio sine vi cõmisso,stante consuetudine,q puniatur pœna pecuniaria,§.adulterium,nu.62. fol.6.
Tortus super vno indicio, super omnibus cẽsetur tortus,q.64.nu.100. fol.208.
Tortus,si ceciderit,quia malè ligatus, an teneatur Iudex,q.64.nu.109. fol.208.
Tortus indebitè,si Iudicem occiderit, nõ punitur morte,ibid.nu.110. fol.eod.
Tortus super indicÿs indubitatis, cum protestatione,citra præiudicium probatorum, etiam q super principali delicto interrogetur, poterit

ad triremes condemnari,q. 64.nu.122.f.209.
Imo etiam ad pœnam ordinariã,si adsit frequẽtatio delictorum,ibid.nu.123. fol.210.
Et quid si sortilegijs vtatur,ibid.nu. 141.f.eod.
Tortus,qui negauit, an debeat statim absolui,q. 64.nu.126. fol.210
Et quid seruent officiales in statu Ecclesiastico, ibid.nu.127. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.128. fol.eod.
Tortus indebitè,si Iudicem occidat, non punitur morte,q. 29.nu.11. fol.119.
Tractans,& mãdans differũt,q.38.n.14.f.136.
Tractatus punibilis pũnitur à Iudice loci, in quo fuit factus,q.ead.nu.13. fol.36.
Tractatus quomodo probetur,remiss.n.15. f.eod.
Transactio,& pax, quando faciant indicium ad torturam,q.21.nu.145. fol.105
Transactio quare prohibeatur in crimine adulterij,q.58.nu.20. fol.182
Et quando possit fieri in crimine raptus, ibidẽ, nu.21. fol.eod.
Transactio nulla an impediat in transigentẽ iterum agere,ibid.nu.22. fol.eod.
Transfuga quis sit,q.68.nu.119. fol.220.
Tregua inter aliquos existente, si fuerit facta pax, & vnus promiserit filium suum absentem,& in pace comprahensum, infra octo dies pacem ratificaturum post eius reditum,alias pœna tregua,quo ad filium tantum duret,si filius ignorante patre redeat, & vnum ex eis offendat,an pater ignorans interpellatus ad pœnam treguæ teneatur,q.47.nu.49. fol.161.
Tregua an rũpatur ex noua causa ibi.n.49.f.161
Tumefactio ab extra an dicatur vulnus, si intus sit facta scissura, q.84.nu.19. fol.251
Et quid si tumor ille aperiatur ferro, ibid.f.eod.
Turbatorũ pacis, pœna de iure canonico, ciuili, & Regni Neap.remiss.q.68.nu.110.fol. 220.
Turbare,an quis dicatur agendo in iudicio, remiss. q.82.nu.48. fol.245.
Turbatiua quomodo excusetur,ibid.nu.46.f.eod.
Turbatiua quomodo probetur,ibid.nu. 47. fol.eo.
Turbatiuã quando laboratores committere dicãtur,ibid.nu.48. fol.eod.
Tutor,an,& quando possit facere pacem, q. 58. nu.43.& 45. fol.183
Et quid de minore,ibid.nu.43. fol.eod.
Et an teneatur ad illius obseruationem,ibidem, nu.44. fol.eod.
Et quomodo sit facienda cum pupillis,ibidem,nume.45. fol.eod.
Tutor stuprans pupillam deportatur, eiusq; bona publicantur,§.stuprum,nu.18. fol.79
Tyranni solent officiales eligere ignaros, & crudeles,ac sibi obsequentes,quæst.60. nume. 56. fol.195.

V

Acillatio supra verbo variatio.
Vagabundus potest vbiq; conueniri, & puniri,q.38.nu.54.fol.138, & q.39. nu.16. fol.140
Vagabundus quis sit,q.39.nu.17. fol.eod.
Vagabũdus quomodo citetur,q.31.nu.67.f.124.
Variatio in teste quando faciat locum torturæ,q. 25.nu.5. fol.114
Et quid in rustico,q.ead.nu.19. fol.115.
Et quid in doctore,nu.19. fol.eod.
Et quid in causa ciuili,nu.15. fol.115
Et quomodo sit scribenda, nu.13. fol.115.
Variatio modica non nocet,q.25.nu. 16.fol.114.
Variatio potest arbitrariè puniri,nu.24.fol.eod.
Variatio testium debet precedere torturã,q.ead. nu.20. fol.eod.
Vassallus Baronis fidelis, si rebelletur contra Regem,an feuda,quæ tenet à Barone,redeant ad ipsum,vel ad Regem,q.78.nu.22. fol.233
Vassallus Baronis in Regno Neap. an, & quando remittatur à Regijs audiẽtijs,q.38.n.91.f.139
Vassallus excusatur à crimine læsæ Maiestatis, qui ob metum bonorum hostes Domini adiuuauit, §.læsæ Maiestatis,nu.9. fol.66
Vassalli recognoscentis Regem, si se contra Baronẽ rebellent,quomodo puniãtur,§.eo.n.4.f.66.
Vendens alienam rem,an, & quando furtum cõmittat,§.furtum,nu.8. fol.29.
Vendens bona in fraudem fisci non potest ea repetere,q.78.nu.89. fol.236
Vendens carius ad tẽpus,quãdo nõ cõmittat vsuram,remiss.§.vsura,nu.4. fol. 81.
Vendens rem duobus,an teneatur pœna falsi, §. falsum,nu.228. fol.23.
Et quid in donante,& obligante,nu.229. f.eod.
Vendens rem habita fide de precio cum intentione eandem minoris redimendi, committit vsuram,§.vsura,nu.12. fol.82.
Venena mala,quæ dicantur, & quæ non mala, q. 68.nu.121. fol.220.
Venenans habet animum deliberatum occidẽdi, & est proditor,ibid.nu.123. fol.eod.
Venenans committit homicidium, & proditoriũ, ibid.nu.125. fol.eod.
Venenãs,qua pœna puniatur,q.68.n.130.f.221
Venenans pro pecunia quomodo puniatur, ibidẽ, nu.136. fol.eod.
Veneni crimen est atrocissimum, & occultum,& ideo Iudex debet esse promptior ad torquendũ, q.68.nu.128. fol.220
Et quæ indicia sufficiant contra vxorẽ tẽtantẽ venenare maritum,ibid.nu. 129. fol.eod.
Veneni dictio ex vulgari consuetudine loquendi intel-

intelligitur de malo veneno, ibi. nu. 122. f. eod.
Veneni sex specialia, remiss. ibid. nu. 135. fol. eod.
Veneni suspicio magis cadit in mulieribus, quam viris, q. 68. nu. 137. fol. 221.
Exemplum in materia veneni centū septuaginta matronarum in Vrbe, ibid. nu. 138. fol. eod.
Veneno occidens plus est, quàm occidere gladio, q. 68. nu. 124. fol. 220.
Venenatus quomodo cognoscatur, & quibus indicijs probetur, ibid. nu. 127. fol. eod.
Venenum vendens qua pœna puniatur, q. 68. nume. 131. fol. 221
Et quomodo in Regno Neap. ibid. nu. 132. f. eod.
Et quomodo in statu Ecclesiastico, ibi. n. 133. f. eo.
Vendens venenum quomodo puniatur supra venenum.
Venenans consanguineum, ne suspendatur, quomodo sit puniendus, q. 68. nu. 45. fol. 217.
Venenatio est crimen publicum, §. homicidiū, nume. 31. fol. 44
Et quomodo cognoscatur, probetur, vel reprobetur, nu. 30. fol. eod.
Veneni appellatione venit malū venenū, §. eodē, nu. 36. fol. eod.
Venenum ementis, vel vendentis pœna, §. homicidium, nu. 26. fol. 44
Et quid si mors non sequatur, ibid. nu. 27. fol. eo.
Venenū pecunia daturus, si pœnitētia ductus mādatū detegat, arbitrariè punitur, ibi. n. 34. f. eo.
Verbum sæpissimè de tribus vicibus intelligitur, §. furtum nu. 29. fol. 32.
Verisimilia quæ dicantur, remiss, q. 54. num. 31. fol. 173, & q. 55. nu. 3. fol. 174.
Veritas, quādo aliter haberi non potest, admittūtur testes inhabiles, q. 24. nu. 114. fol. 112
Et quando id dicatur, nu. 115. fol. eod.
Vestes condemnati ad mortem, cuius sint in Regno Neap. & statu Ecclesiast. q. 100. n. 6. f. 280
Vidua stuprata an amittat dotem, aut legatū sibi à marito relictum, §. adulterium, num. 107. & seq. fol. 7. & §. stuprum, nu. 43. fol. 80
Et an minores restituātur ad opponendū huiusmodi exceptionem, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an ob adulteriū commissum, viuēte, & ignorāte viro, ibid. nu. 44. fol. 31
Vidua viuens inhonestè amittit dotem de rigore, §. adulterium, nu. 105. fol. 7.
Item paraphernalia, & quæsita ex bonis mariti, ac tutelā filiorum, ibid. fol. eod.
Et quid de successione filiorum, nu. 106. fol. eod.
Vilis quis dicatur, q. 25. nu. 23. fol. 115
Vilis testis quādo torqueatur, q. ea. n. 22. et 27. f. eo.
Vilis testificari nō pōt in causa graui, n. 24. f. eod.
Et quid si deponat de gestis à se, q. ea. nu. 26. f. eo.
Vilis potest cogi ad faciendum officium carnificis, q. 99. nu. 3. fol. 289.
Villa non dicitur, quæ non habet quinq; patres famil. q. 29. nu. 27. & q. 82. nu. 1. fol. 120. & 243
Villa non tenetur nisi facta prius diligentia pro inueniēdo malefactore, q. 82. n. 8. et 17. f. 243.
Et quomodo contra ipsam procedatur, dū inquiritur malefactor, nu. 9. fol. 243
Villa an teneatur, si Iudex cum inquisito processerit ad compositionem, nu. 10. fol. eod.
Et quomodo imponatur collecta, si non habet bona in communi, nu. 11. fol. eod.
Et an dānū passus ēt teneatur cōtribuere, ib. f. eo.
Villa an teneatur si adsit fama, & cōiectura, fuisse datum damnū ab inimico, q. 82. n. 19. f. 244
Villa an teneatur emendare damnum datum Ecclesiæ, nu. 20. fol. eod.
Cætera vide supra verbo Vniuersitas.
Vindictā transuersalē committens incidit in crimen læsæ Maiestatis, q. 47. nu. 59. fol. 162.
Et in Ciuitate Spoleti pingitur in loco publico capite euerso, nu. 60. fol. eod.
Violentia in Clerico quomodo puniatur, q. 83. nume. 22. fol. 249.
Violentia non dicitur, vbi non interuenit resistentia, §. stuprum, nu. 40. fol. 80
Violentia non dicitur probata, si Titius per vim mulierem cognouisse probetur, nu. 39. fol. 80.
Violentia differt à vi, q. 83. nu. 21. fol. 249.
Virginitas an p̄sumatur, vel debeat allegari à muliere in causa stupri, §. stuprum, nu. 48. fol. 80.
Virginem non viri potentem stuprās, quomodo puniatur, §. eod. nu. 45. fol. eod.
Et quid de ducēte eā in vxorē, remis. n. 46. f. eo.
Vis publica, & priuata quādo dicatur, q. 83. nume. 14. fol. 249.
Vis publica an confundatur cum alio delicto propter quod infertur, nu. 17. fol. eod.
Vis publica an cōmittatur p̄ vnū solū, n. 18. f. eod.
Et an requirat dolum, nu. 20. fol. eod.

Et an requirat dolum, nu. 20. fol. eod.

Vis dicitur illata cū armis, licèt q̄s arma deiecisset, postq̄ ad locum peruenit, q. 89. n. 19. f. 240.
Vis, & violentia differunt, nu. 21. fol. eod.
Et quando committatur, remiss. ibid. fol. eod.
Vis dicitur, quoties quis sibi ius dicit, & p̄pria authoritate aliquid occupat, q. ead. n. 83. fol. eod.
Vis publica censetur deducta, si ex processu probetur de armis, licèt in libello simpliciter sit facta mentio de vi, nu. 25. fol. eod.
Vim priuatam committens, punitur, licèt rem raptam restituat, q. ead. nu. 16. fol. eod.
Vim vi repellere quando liceat, remiss. §. homicidium, nu. 71. fol. 46.
Visitatio carcerum quomodo fiat in Regno Neap. q. 46. nu. 13. fol. 153
Vitium sodomiæ supra in verbo sodomia.
Vniuersitas, & mulier, an possint per procuratorē com-

Statutum de furto non habet locum in damno dato, nec è contra, §. furtum, nu. 6. fol. 31
Statutum, vel cõsuetudo super furto, an compræhẽdat crimen expilatæ hæreditatis, vel rapinam, ibid. nu. 30. fol. 32
Statutum, si respiciat valorẽ rei, debet valor cõi æstimatione probari, §. furtum, nu. 37. fol. eod.
Statutum disponẽs, ꝙ furãs rem valoris puta scutorum decem, suspendatur, compræhẽdit duos, vel plures eam summam furto subtrahẽtes, & diuidentes, §. furtum, nu. 38. fol. 32.
Et si diceret, ꝙ furans infra valorem vnius auri fustigetur, & res tãti valeat, nec pluris, aut minoris perinde est, ac si esset infra vnum aureum, ibid. nu. 39. fol. eod.
Statutum puniẽs opem sicut furtũ nõ habet locũ in receptione rei furtiuæ, ibid. nu. 47. fol. 30
Statutũ, ꝙ quis pro tertio furto suspẽdatur, an cõprahendat mulieres, ibid. nu. 49. fol. eod.
Et quomodo Iudex tertij furti procedere debeat pro aliorum furtorum ratificatione, §. furtum, nu. 50. fol. 32.
Et an sufficiat reũ inueniri absq; auriculis, ibidem, nu. 51. fol. eod.
Statutum Parmæ super quarto furto declaratur, ibid. nu. 52. fol. 33.
Statutum, quòd pro tertio furto moriatur, nõ habet locum in contrahente rem eandem per diuersas iurisdictiones, §. furtum, nu. 53. fol. 33.
Et an Iudex primi, vel secundi, vel tertij furti, poßit punire furem pœna mortis, si alia duo extra suum territorium fuerint cõmissa, ibidem, nu. 54. fol. eod.
Et an Iudex originis poßit punire furtum alibi commissnm, ibid. nu. 55. fol. eod.
Statutum, ꝙ pro tertio furto fur suspendatur, procedit etiam si pro primis duobus furtis non fuerit punitus, §. furtum, nu. 59. fol. 33.
Et an si pro tribus furtis varias pœnas indiceret, & pro quarto pœnaus mortis poßit fur pro quarto furto suspendi, si pro tribus primis non fuerit condemnatus, ibid. nu. 60. fol. eod.
Statutum pro tertio furto furem suspendi, requirit temporis interuallũ ab vno furto ad aliud, ibid. nu. 61. fol. eod.
Statutum cõtra volentes venenare, nõ compræhẽdit præparantes tãtum venenum, §. homicid. nu. 35. fol. 44.
Statutum imponens pro homicidio pœnam pecuniariam, an valeat, §. homicid. nu. 46. fol. 44.
Statutum loquens de bãnito nõ verificatur in eo, de cuius banno disputatur, ibid. nu. 194. fol. 51
Statutum, quòd bannitus poßit impunè occidi, an compræhendat clericos malefactores, ibid. nu. 195. fol. eod.
Et quid in eo, qui fuit citatus comparuerit, mox iterum citatus, & contumax fuerit bannitus, ibid. nu. 196. fol. eod.
Et quid in proximo bãniendo, ibidem, num. 197. fol. eod.
Et quid si non sit descriptus in libro bannitorũ, §. homicidium, nu. 198. fol. 51.
Statutum, quòd bannitus impunè poßit occidi, an habeat locum in socijs bannitorum, ibidem, nume. 200. fol. eod.
Et an eo casu liceat bannitorum bona dilapidare, ibid. nu. 201. fol. eod.
Et in quibus casibus eiusmodi statutum amplietur, & limitetur, remißiuè, §. homicidium, nume. 202. fol. 52
Statuto permittente bannitum impunè occidi, an poßit renunciari, remiß. nu. 204. fol. eod.
Statutum, seu motus proprius, quòd capiens bãnitum, vel interficiens poßit se eximere à bãno, vel nominare alium bannitum, an compræhendat bannitos post statutum, vel motũ propriũ, ibid. nu. 205. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. §. homicid. nu. 206. f. 52
Et stante dicto statuto, vel motu proprio capiẽs bannitum, vel interficiens, non amittit præmium, si postea delinquat, ibid. nu. 207. f. eod.
Et concessa nominatione duorum bannitorũ capienti, vel occidenti aliquẽ ex capitibus, si post factam nominationem captus, vel interfectus, reperiatur esse simplex bannitus, primus nominatus dumtaxat gratiam obtinebit, ibidem, nume. eod. fol. eod.
Et capiens bannitum pro furto, non potest nominare bannitum pro homicidio, licèt captus confiteretur homicidium, pro quo non fuerat bannitus, ibid. nu. 208. fol. eod.
Et bannitum ignoranter occidens non consequitur præmium, §. homicidium, nu. 200. fol. 52.
Et an huiusmodi motus proprius habeat locum, si inimicus occideret bannitum, ibidem, nume. 210. fol. eod.
Et an compræhendat clericos bannitos, §. homic. nu. 211. fol. 53.
Statutum contra iniuriantem non compræhẽdit eum, qui impium, ingratum, & peßimum hominem alterũ appellauerit, §. iniuria, n. 29. f. 60.
Statututum contra iniuriantem compræhendit eũ, qui in supplicatione hoĩem malæ cõditionis, & famæ alterum dixerit, ibid. nu. 34. fol. eod.
Et habet locum etiam contra scribentem iniuriam, ibid. nu. 35. fol. eod.
Et si puniret dicentem alteri verba iniuriosa, nõ comprahenderet loquẽtem cõtra absentem, ibid. nu. 36. fol. eod.
Statutum de iniurijs nõ compræhendit dãtem mẽtitam etiam in iudicio, pro defensione sui honoris, §. iniuria, nu. 63. fol. 62

Sta-

INDEX.

Statutum, vel lex contra rapientes mulieres, aut eis vim inferentes, etiã copula nõ secuta, non cõprahendit rapientes, vel vim inferentes ex alia causa, quam libidinis, §. rapt. nu. 3. fol. 73.

Statutum contra cognoscẽtem carnaliter mulierem inuitam, an comprahendat eum, qui puellam auro induxerit ad sibi consentiendũ, ibid. nu. 21. fol. 74.

Statutũ cõtra raptorẽ, ẽt copula non secuta, quomodo sit intelligendum, ibid. nu. 23. fol. eod.

Statutũ loquens de sacrilegio, an intelligatur de sacrilegio secũdum ius canonicũ, vel secundũ ius ciuile, §. sacrilegium, nu. 14. fol. 75

Et imponens pœnam furanti comprahendit sacrilegium, §. rapt. nu. 15. & 17. fol. 73

Statutorum de sacrilegio loquentium interpretatio, remiss. ibid. nu. 16. fol. eod.

Statutum imponẽs sodomitæ pænam pecuniariã non valet, §. sodom. nu. 9. fol. 77.

Et stante dicto statuto quomodo sodomita sit puniendus, remiss. ibid. nu. 10. fol. eod.

Statutum, quòd fideiussores de non offendẽdo, vel de pace seruãda teneãtur ex cõtumacia principalis ad pænam cõuẽtionalem, de qua pæna sit intelligendum, q. 2. nu. 12. fol. 85.

Statutum loquens de accusatione, an comprahẽdat denũciationem, vel inquisitionem, remiss. q. 3. nu. 1. fol. 85

Statutum alleuiãs pænam de pace facta cum offenso, non intelligitur de facta eum fisco; sed cum principaliter offenso, q. 58. nu. 4 fol. 181.

Statutum quod quilibet accusare possit intelligitur de habili, q. 14. nu. 3. fol. 91

Statutũ, si extaret, q̃ credatur nuncio; an probatio admittatur in contrariũ, q. 31. n. 64. f. 124

Statutum puniens venenare tentantem, quomodo intelligatur, ibid. nu. 134. fol. 221

Statutum, quòd vnus teneatur pro alio, quomodo sit intelligendum, q 86. nu. 14. fol. 255

Statutum, quòd auus soluat condemnationem pro Nepote, intelligitur filio non existente, ibidem, nu. 30. fol. 256.

Statutum, quod vnus pro alio teneatur, an, et quãdo valeat, q. 86. nu. 3. fol. 255

Statutum contra scientes, & non reuelantes, non habet locum contra scientes, non tamen habẽtes probationes, q. 87. nu. 7. fol. 257

Statutum puniens præstantem auxilium maleficio, intelligitur dum maleficium est in fieri, nõ in consumato, q. 90. nu. 27. fol. 262

Statutum puniẽs auxiliãtem, vt principalẽ, intelligitur de auxilio, quod fuit causa maleficij, ibid. nu. 28. fol. eod.

Statutum puniẽs præstãtem opẽ furi, sicut furẽ, nõ habet locum in receptãte rem furatam, ibidem, num. 60. fol. 264.

Statutum, q̃ à sentẽtijs in criminalibus nõ possit appellari, quarelari, restitui, aut de nullitate dici; quomodo intelligatur, q. 94. nu. 34. & ibi Chart. impugnatur. fol. 271

Statutũ prohibens appellationẽ in criminalibus, pluribus modis limitatur, remiss. ibi. n. 43. f. 261

Statutũ p̃dictum non habet locum in causa ciuili occasionata ex causa criminali, ibi. n. 44. f. eo.

Nec etiam in casu mixto, ibid. fol. eod.

Item intelligitur quò ad diffinitiuam, nõ interlocutoriam, q. 94. nu. 45 fol. 271

Limita, nisi disponeret, q̃ à nulla sententia appelletur, nu. 46. fol. eod.

Et an liget forẽses, nu. 47. fol. eod.

Et quid si cõstet de notoria innocẽtia, n. 48. f. eo.

Statutum prohibẽs dici de nullitate, an procedat, si de nullitate excipiatur, ibid. nu. 59. fol. 272.

Statutum prohibẽs simpliciter nullitatẽ, quomodo intelligatur, q. 94. nu. 62. fol. 273.

Statutum cõtra libertatem Ecclesiasticam nõ valet, q. 77. nu. 31. fol. 230.

Limita nisi esset cõtra priuilegiũ datũ alicui Ecclesiæ particulari, ibid. nu. 32. fol. eod.

Statuto, quæ possunt afferre clericis commodũ, & incommodum, nõ dicũtur cõtra libertatem Ecclesiæ, q. 77. nu. 34. fol. 230

Statutum, quòd nemo coquat panem alicui Monasterio, ne molet bladam, ne aliquid vẽdat; an sit cõtra libertatem Ecclesiasticam, ibidẽ, nu. eod. fol. eod.

Statuta quãdo dicãtur cõtra libertatem Ecclesiasticam, ibid. nu. 35. fol. eod.

Et quæ requirantur, vt incurratur excommunicatio, remiss. ibid. fol. eod.

Et quid de Vniuersitate faciẽte talia statuta, q. 77. nu. eod. fol. 230

Et quid de mãdãte, dictãte, scribẽte, & cõsulẽte, ibid. fol. eod.

Et quid si decuriones mandauerint alicui fieri statuta, & ille faceret aliqua cõtra libertatẽ Ecclesiæ, nu. 36. fol. eod.

Et quid si post dicta statuta ponatur statutum cassãs, ibid. fol. eod.

Statutum, quod bona delinquentium verè, vel fictè cõfiscata, intelligãtur à die commissi criminis, quomodo intelligatur, q. 78. nu. 12. f. 232.

Statutum de damno dato, an habeat locum in furto, & ecõtra, q. 82. nu. 13. fol. 243

Statutum, quòd Vniuersitas teneatur de occiso, habet locum, si cadauer inueniatur, nõ habẽs vulnus, puta, quia fuerit quis venenatus, ibid. nu. 21. fol. 244.

Statutum, quòd stetur iuramẽto damnum passi, quomodo intelligatur, ibidem, nu. 29. fol. 243.

Et an possit iurari cõtra laboratores, & operarios, remiss. nu. 30. fol. eod.

Statutum prohibens loqui cum bannito quomodo intelligatur, q.82.nu.40. fol.245.
Et an habeat locum in scribente, ibi.n.41.f.eod.
Et an in mittente nuncium, num.42. fol.eod.
Statutum prohibens contrahi matrimonium cum forensi, an valeat, ibid.nu.53. fol.eod.
Statutum prohibens armorum dilationem ad festam, non ligat transeuntẽ per illũ locum, & se firmantem ad aliquid emendum, q.82. f.245.
Et an liget equites priuilegiatos, ibid.n.58.f.eo.
Statutum præstans præmium inuenienti bannitum, intelligitur si ipsum ceperit, quæst.27.nume.17. fol.117.
Statutũ puniens fugientẽ, intelligitur de eo, qui capi non potuit, q.29.nu.15. fol.119
Statutum præmians præsentantem bannitum, habet locum in capiente bannitum ante statutũ, ibid.nu.23. fol.eod.
Statutum, vt quilibet habeatur pro confesso, nisi per se cõparuerit, intelligitur condemnatus ad allegandum causas causæ, non autem absẽtiæ, q.34.nu.8. fol.128.
Statutũ, quòd quis pro tribus furtis moriatur, non procedit in contractante eãdem rem per diuersas regiones, q.38.nu.44. fol.138.
Statutum de armis an extendatur ad arma defensibilia, q.82.nu.66. fol.246.
Statutum prohibens delationem, vel retentionem sclopi, quomodo intelligatur, ibid.nu.79. f.eod.
Statutum prohibens exportationem frumẽti sub pœna confiscationis, an comprahẽdat saccum, ibid.nu.80. fol.eod.
An intelligatur de pane, farina, ordeo, & leguminibus, remiss.q.82.nu.81. fol.246
Stante statuto, quòd nullus extrahat bladum vltra duos menses, si quis inceperit extrahere, nec perfecit, poterit adhuc sine pœna extrahere, ibid.nu.89. fol.eod.
Statutum duplicans pœnas in delictis nocturnis, procedit in pœnis pecuniarijs tantum, q.82.nume.99. fol.247.
Et an in dubio delictum præsumatur commissum de die, vel de nocte, ibid.nu.100. fol.eod.
Et quãdo dicatur committi de nocte, vel de die, ibid.nu.101. fol.eod.
Statutum, quòd confessus mitius puniatur, an procedat in negante à principio, & postea confitẽtem, q.82.nu.102. fol.247
Et an in confitente metu probationum, & tormẽtorum, nu.103. fol.eod.
Et in confitente delictum, sed negante eius qualitates, nu.104. fol.eod.
Et quid si pœna sit imposita ipso iure, num.105. fol.eod.
Et quid si pœna non est mitigabilis, nume.106. fol.eod.
Et quid si sunt detrahendæ duæ quartæ, q.82. num.107. fol.247.
Et an procedat in causa appellationis, nu.108. fol.eod.
Statutum, quòd condemnati soluẽtes in termino, habeant beneficium quartæ, porrigitur ad condemnatos carceratos, ibid.nu.109. fol.eod.
Statutũ, quòd pœna pro negatione augeatur, vel per confessionem minuatur, quando locum habeat, q.82.nu.110. fol.247.
Statutum de offendente ad domum, an habeat locum in offendente ad hostium, ibi.nu.111.f.eo.
Et an in proijcientem arma ex via, & offendentem stantes in domo, ibid.nu.112. fol.eod.
Et an offendentem in tecto, nu.113. fol.eod.
Et an agredientem in domo, in qua aggressus nõ habitabat, q.82.nu.114. fol.247
Et an in offendentem in apotheca, ibidem, nume.115. fol.eod.
Statutum puniens euntem de nocte sine lumine, non habet locum in spatiante sub porticu suæ domus, ibid.nu.116. fol.eod.
Statuto duplicante pœnam pro maleficio commisso in domo habitationis iniuriati, debet constare, quòd tempore maleficij iniuriatus ibi habitabat, ibid.nu.117. fol.eod.
Et quid si fuit factus insultus iuxta domum per duos pedes, q.82.nu.118. fol.248.
Et quid si molendinarius offendatur in molendino, nu.119. fol.eod.
Et quid si Nauta in naui, ibid. fol.eod.
Statutum puniens vulnerantem habet locum in eo, qui vulnerat seipsum, ibidem, nume.121. fol.eod.
Statuto puniente cicatricem deformem, debet deformitas probari, ibid.nu.122. fol.eod.
Statutum puniens vnionem decem armatorum, habet locum etiam in sex armatis, q.83.nume.14. fol.249.
Statutum, quòd volens aliquam violenter corrũpere, puniatur morte, quomodo sit intelligendũ q.83.nu.26. fol.eod.
Statutum concedens Iudici arbitrium in puniendo, non habet locum in casibus, in quibus specialiter per statutum est pœna imposita, ibidẽ, nu.240. fol.250.
Statutum puniens homicidium nocte quomodocumq; commissum, habet locum etiam in homicidio commisso sine dolo, q.84.nu.11. fol.251.
Et quid si fuerit commissum ad defensam, ibid. nu.12. fol.eod.
Statuta pœnalia requirunt dolum, ibidem, nume.14. fol.eod.
Statutum puniens vulnus, an procedat in vulnerante cum dentibus, cum sanguine, vel cum armis non offensibilibus, ibid.nu.20. fol.eod.

Statu-

Statutum puniens pœna mortis furtum decē scutorum, an habeat locum, si plures vnam rem furati sint dicti valoris, ibid. nu. 30. fol. 252
Statutum imponens pœnā nouā, an cēseatur recedere à pœna iuris communis, q. 85. n. 2. f. 253
Statutū, ꝙ nō soluenti infra terminū amputetur manus, an requirat monitionē, ibi. n. 10. f. eod.
Et quid si non specificetur tempus in statuto, nume. eod. fol. eod.
Et an stāte tali statuto admittatur procurator, nu. 11. fol. eod.
Et si lapso termino soluerit, censetur remissa pœna manus, ibid, nu. 12. fol. eod.
Et an Iudex lapso termino poßit eligere pœnam pecuniariam, nu. 13. fol. eod.
Et dictum statutum quomodo sit intelligendum, q. 85. nu. 14. fol. 253
Et an si notoriè non sit soluendo, adhuc debeat expectare tempus statuti. nu. 15. fol. eod.
Et si in defectum pœnæ pecuniariæ deberet decapitari, an requiratur dolus, nu. 16. fol. eod.
Statuto puniente vtentem falso instrumento dolosè, an dolus sit probandus, ibid. nu. 18. f. eod.
Statutum, quòd sola fama probet delictum, an ualeat, q. 21. nu. 8. fol. 99.
Statutū, ꝙ inter Magnates sufficiat fama, si binc inde ꝓbata fuerit, non sufficit, ibid. nu. 7. f. eo.
Statutum, ꝙ particeps criminis sit idoneus testis, & accusator, qualiter debeat intelligi, remiß. nu. 39. fol. 101.
Stante statuto, ꝙ quis citetur, ꝙ cōpareat per se, vel per alium, si fiat citatio simpliciter, vt ipse compareat, citatio valebit, q. 44. nu. 81. f. 148.
Statutum contra fugiētem à carceribus publicis comprahendit fugientē à camera, vel palatio pro carcere aßignatis, q. 21. nu. 90. fol. 102
Statutum, ꝙ contumax habeatur pro conuicto, & confesso, pluribus modis limitatur, remiß. q. 21 nu. 40. fol. 146.
Statutum, ꝙ contumax habeatur pro confesso plura operatur, remiß. ibid. nu. 43. fol. 146
Debet tamen prius constare de corpore delicti, q. 21. nu. 44. fol. 146
Statutum suprascriptum an afficiat minores, ibidem, nu. 47. fol. 146
Flamm. Cartar. impugnat. ibid. nu. 48. fol. eod.
Statutum prædictum non comprahendit pupillū, ibid. nu. 49. fol. eod.
Statutum prædictum an operetur quò ad qualitates aggrauantes, ibid. nu. 52. fol. eod.
Anchar. in conf. 408. declaratur, quæst. 21. nume. 53. fol. 147
Statutum loquens de vero malefactore, an habeat locum in habito pro confesso, ibidem, nume. 66. fol. 147.
Foller. lapsus, ibid. nu. 67. fol. eod.
Stante statuto, quòd cōtumax ponatur in banno, non requiritur alia Iudicis interlocutoria, quæ faciat eum contumacem, q. 21. nu. 70. fol. 148.
Stante prædicto statuto, an si bānitus audiretur, processus sit nullus, ibid. nu. 75. fol. 148.
Et si bannitus appellauerit, an sibi incūbat onus probandi suam innocentiam, quæst. 21. nume. 76. fol. 148.
Statutum prædictum an procedat quò ad pœnam applicandam parti, ead. q. nu. 77. fol. eod.
Et quid si ex processu constat de innocentia, ibidem, nu. 78. fol. eod.
Stellionatus crimen, remiß. q. 83. nu. 40. fol. 249.
Stylus, quòd non detur copia indiciorum, an valeat, q. 49. nu. 13. fol. 164
Stuprans ancillam propriam, qua pœna sit puniēdus, remiß. §. fornic. nu. 23. fol. 28.
Stuprans tutor pupillam deportatur, eiusq́ bona publicantur, §. stuprum, nu. 18. fol. 79.
Stuprans viduam, cum qua matrimonium esse nō potest, deportatur, ibid. nu. 34. fol 80
Eadem pœna punitur vidua. ibid. fol. eod.
Stuprans Virginem nondum viri potentem, qua pœna afficiatur, §. stuprum, nu. 45. fol. 81.
Stuprata qualiter sit dotanda, §. stuprum, nume. 17. fol. 79
Stuprata an poßit stupranti dotem remittere, ibidem, nu. 19. fol. eod.
Stuprata non debet tradi custodienda consanguineis, aut matri absq́ fideiußione, ibidem, nume. 21. fol. eod.
Stupratæ an sit danda dos antequàm nubat, ibid. nu. 24. fol. eod.
Stuprata honestas an sit probanda, ibidem, nume. 26. fol. eod.
Et inhonestas probatur per complices delicti, §. stuprum, nu. 27. fol. 80.
Stuprata non violenter, uel ꝓcio conuento, amittit ius petendæ dotis, ibid. nu. 28 fol. eod.
Et eo casu iniuriarum actione competit patri æstimatio damni, ibid. nu. 28. fol. eod.
Mulieris inhonestas ꝓbatur per testes singulares, et reddit stuprum impunibile, ibi. nu. 29. f. eod.
Stuprum quid sit, §. stuprum, nu. 1. fol. 78.
Stupri, vel alia pœna an teneatur rem habens cū ancilla, §. stuprum, nu. 2. fol. 78.
Et quid si carnaliter cognoscat ancillam suam, ibid. nu. 3. fol. eod.
Stuprum non committit, qui ignoranter coit cum Moniali, ibid. nu. 4. fol. eod.
Stuprum quomodo probetur, ibid. nu. 5. fol. eod.
Et quando in eo sit locus torturæ, §. stuprum, nume. eod. fol. 78.
Et nō creditur mulieri afferēti se fuisse tentatā de stupro, nec matri eius, etiā si cū ea maritus de violentia testaretur, ibid. nu. 6. fol. eod.

Et mulier de violentia non probat, si copula carnalis sit secuta, §. stuprum, nu. 7. fol. 78.
Et violatæ mulieris vociferatio facit indicium, ibid. nu. 8. fol. eod.
Et in flagranti reperti excusentur de stupro, si antea se se matrimonium contraxisse dicant, ibid. nu. 9. fol. eod.
Stupri pœna quæ sit, nu. 10. ibid. fol. 79.
Stupri cum scalis commissi pœna in Regno Neap. remiss. ibid. nu. eod. fol. eod.
Stupra duo committens vilis persona, vltimo supplicio plectitur, §. stuprum, nu. 12. fol. 78.
Stupri pœna quæ sit in muliere, ibid. nu. 13. f. eod.
Stupri non violenti pœnam euitandi cautela, ibidem, nu. 15. fol. eod.
Stuprum non tollitur, si postea mulier stuprata efficiatur meretrix, ibid. nu. 16. fol. eod.
Stupri pœna à iure imposita non tollitur ex alia diuersa statuti, ibid. nu. 20. fol. eod.
Stupri pœna tollitur matrimonio, non autē pœna dotandi, §. stuprum, nu. 22. fol. 78
Stuprum post 25 annum puellam committens nō punitur, ibid. nu. 23. fol. eod.
Stupri præparatoria tētans qua pœna teneatur, remiss. ibid. nu. 30. fol. 80
Stuprum quomodo purgetur, ibid. nu. 31. fol. eod.
Stuprum quando dicatur violentum, & pœna capitis mulctetur, ibid. nu. 36. fol. eod.
Et quid in prosternente Virginem in terram, vt eam carnaliter cognoscat, §. stuprū, n. 37. f. 78
Stuprum an dicatur violentum propter blanda verba, & allectamenta, ibid. nu. 38. fol. eod.
Stupri voluntarij pœna, ibid. nu. eod. fol. eod.
Subditi non defendentes officialem, quibus pœnis puniantur, q. 16. nu. 11. fol. 94
Submittens se gratijs Curiæ an præsumatur confiteri delictum, q. 49. nu. 68. fol. 167
Subornans testes punitur, licèt testes recusauerint falsum deponere, §. falsum, nu. 12. fol. 15.
Etiam si testibus corruptis non vtatur, ibidem, nu. eod. fol. eod.
Et quid si testis persuasus ad dicendum falsum, deponeret veritatem, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quando præsumatur subornatio, remiss. ibid. nu. 13. fol. eod.
Subornans testes extra causam finalem condemnationis, vel absolutionis, minori pœna tenetur, § falsum, nu. 15. fol. 15
Subornatus an probet contra subornantem, ibid. nu. 16. fol. eod.
Subornans testes, vt alibi deponant falsum, poterit in loco subornationis puniri; & testes in loco falsitatis, ibid. nu. 23. fol. 15.
Subornans testes, tenetur etiam ad refectionem expensarum reo absoluto, ibid. nu. 24. fol. eod.
Subornationis coniectura, remissiuè, §. falsum, num. 14. fol. 15
Subreptio omnis in gratiosis vitiat ipso iure, q. 59. nu. 80. fol. 190.
Subreptio non tollitur ex expressione facti principalis, nisi exprimatur modus, ibi. nu. 78. f. 190.
Substantialia iudicij non possunt per partes remitti, q. 44. nu. 21. fol. 144.
Suffraganeus quando possit punire Archiepiscopum, q. 31. nu. 17. fol. 131
Superstitiosi quomodo puniantur, quæst. 83. nume. 36. fol. 250.
Supplicans Principi an censeatur cōfiteri delictum, q. 49. nu. 63. fol. 167.
Supplicatio reprobata an præiudicet, ibidem, nume. 74. fol. eod.
Surdus, & surdaster nō sunt idonei testes de his, quæ auditu percipiuntur, q. 24. nu. 4. fol. 108.
Suspectus allegatus impeditur iurisdictionē exercere, q. 42. nu. 9. fol. 142
Et quid si exerceat, ibid. nu. 10. fol. eod.
Suspēsus, an, & quādo possit de furcis tolli, q. 100 nu. 1. fol. 280
Suspensi cadauer, an, & quando possit tradi ad anotomiam, ibid. nu. 4. fol. 280.
Suspensi hominis pinguedo an possit retineri à medicis in foro conscientiæ, ibid. nu. 4. fol. 280.
Suspendendi hominis vestes cuius sint, tàm in Regno Neapolitano, quàm in statu Ecclesiastico, ibid. nu. 6. fol. eod.
Suspensio quid sit, quotuplex, à quibus abstinere faciat quando imponatur, & de illius forma, remiss. q. 75. in princ. fol. 228
Suspensus aliquis repertus non præsumitur suspēsus à se, sed fiscus id probare debet, q. 68. nume. 116. fol. 220
Suspicio falsitatis ex quibus præsumptionibus inducatur, remiss. §. falsum, nu. 99. fol. 18.
Et ex quibus inducatur, §. falsum, nu. 111. f. 19
Suspicio falsi contra Notarium in testamētis cessat viuente testatore, ibid. nu. 147. fol. 21.
Suspiciones, indicia, & præsumptiones falsi, remissiuè, §. falsum, nu. 231. fol. 23.
Suspicio, & præsumptio quid sit, q. 23. nu. 4. f. 96.
Suspicio falsi cessat coniecturis, & præsumptionibus, §. falsum, nu. 232. fol. 23
Suspicio quid, & quot sint gradus suspicionis, remiss. §. falsum, nu. 230. fol. 23
Suspiciones falsi, indicia, & præsumptiones, remissiuè, ibid. nu. 231. fol. eod.
Suspicio falsi an pro veritate habeatur, remiss. ibid. nu. 234. fol. 24
Suspicionem iudicis allegans, & non probans tenetur iniuriarum, q. 42. & 7. fol. 141, & 142.
Et quomodo punitur in Regno Neapolitano, ibid. nu. 5. fol. 142
Et quomodo in statu Ecclesiastico, ibi. nu. 6. f. eo.

Suspicionum causa per quem cognoscuntur, q.42. nu.17.& 18. fol.142
Suspiciones ortæ ante conclusum in causa, nō possunt post conclusum allegari in Regno Neapolitano, nu.11. fol.142.
Etiam quòd allegans probare velit de nouo ad eius notitiam deueniisse, ibid. fol.eod.
Suspicio inimicitiæ quomodo tollatur, remissiuè, q.21.nu.117. fol.104.
Suspicio inimicitiæ quomodo tollatur, remittitur arbitrio iudicis, ibid.nu.118. fol.eod.

T

Talionis pœna non seruatur de consuetudine, nisi in teste, q.81.nu.1. f.241
Temperies aeris à comparendo excusat, q.34.nu.31. fol.129.
Tempus an sit de substantia probationis, q.12.nume.9. fol.90.
Tempus breue quando dicatur, Iudicis arbitrio remittitur, q.46.nu.56. fol.155.
Et iudicialis authoritas non debet vilescere, ibidem, nu.57. fol.eod.
Tempus ad præsentandum statuitur arbitrio Iudicis, ibid.nu.106. fol.158.
Tempus, & locus an requirantur in falsi causa, q.12.nu.4. fol.90
Tempus statutum ad perquirendum, an prorogetur, q.34.nu.17. fol.128
Terminos mouētis pœna, remiss.q.83.n.37.f.250
Terminus quinquaginta dierum ad syndicādum officiales, an possit abbreuiari, quæst. 21. nume.111. fol.103
Terminus per statutum præfixus sub pœna confessi non potest per Iudicem alterari, quæst.44 nu.45. fol.146
Terminus datus à statuto, quòd nō soluenti infra talē terminū amputetur manus, an requirat monitionem, q.85.nu.10. fol.253.
Terminus datus à Iudice etiam cōminatoriè, nō prohibet purgationem moræ, q.46.n.64.f.156
Et quid si non specificetur terminus in statuto, q.85.nu.10. fol.253
Et an stāte tali statuto admittatur procurator, ibid. nu. 11. fol.eod.
Et si elapso termino soluerit, cēsetur remissa pœna manus, nu.12. fol.eod.
Et an Iudex elapso dicto termino possit eligere pœnam pecuniariam, q.85.nu.13. fol.253
Et dictum statutum quomodo sit intelligēdum, nu.14. fol.eod.
Et an si notoriè non sit soluendo adhuc debeat expectari tempus statuti, nu.15. fol.eod.
Et si in defectum pœnæ pecuniariæ debeat decapitari requiritur dolus, nu.16. fol.eod.
Tertio comparenti ad defensionē absentis, an sit danda copia, q.49.nu.30. fol.165
Tertius non potest appellare, si reus confessus in confessione perseuerat, q.94.nu.51. fol.271.
Tertius an possit interuenire in causa criminali pro suo interesse, q.2.nu.4. fol.84.
Testamento alieno aliquid sibi adscribens, in quibus casibus excusetur, remissiuè, §.falsum, nume.222. fol.23
Et Notarius mercedem debitā pro scripto testamento sibi ascribere potest, ibid.nu.223. fol.eo.
Et quid si sibi legatum ascribat, remiss. ibidem, nu.224 fol.eod.
Testari prohibens, an incidat in pœnam falsi, & quibus pœnis puniatur, remissiuè, ibidem, nume.225. fol.eod.
Et quæ sit practica instituendæ, et probādæ querelæ contra prohibentem testari, ibidem, nume.226. fol.eod.
Testari prohibens, peccat grauissimè cum obligatione restituendi, ibid.nu.227 fol.eod.
Testator confitens se fuisse vsurarium, super talis extitisse præsumitur, vt hæres teneatur ad restitutionem, §.vsura, nu.7. fol.81.
Testis vnicus quomodo probet, vel faciat indiciū, q.22.nu.2. fol.106.
Testis vnicus deponens de aliquo actu proximo, vel remoto, ipsi maleficio aliqualem præsūptionem facit, ead.q. nu. 3. fol.eod.
Testis, an, & quando præsumatur omni exceptione maior, ibid.nu.9. fol.eod.
Lim. nisi qualitas hæc à statuto requireretur, tūc enim esset probanda, nu. 9. fol.106
Testis non potest accusari ab eo, contra quem deposuit, vt tamquàm socius criminis repelleretur, q.24.nu.38. fol.109
Testis studiosè percussus, vt repelleretur à testimonio non repellitur, ead.q.nu. 40. fol.eod.
Testis quomodo dicatur deponere spontè, vel coactè, ibid.nu.46.& nu.135. fol.110
Testis non confessus tempore debito an repellatur à testimonio, ead.q.nu.103. fol.112.
Intell. nisi fuerit declaratus propter hoc excommunicatus, ibid. fol.eod.
Testis qui non debuit examinari, si de facto examinetur quando faciat indicium, q.24.n.143, & q.25.nu.1. fol.114.
Testis affinis, vide supra affinis, et cōsāguineus.
Testis infamis, vide supra verbo infamis.
Testis inimicus, vide supra verbo inimicus.
Testis laicus vide supra verbo laicus
Testis minor supra minor, & verbo impubes.
Testis mulier supra mulier.
Testis mutus supra mutus.
Testis pauper supra paupertas.
Testis surdus supra surdus.

INDEX.

Testis varius supra verbo, variatio.
Testis vilis infra in verbo vilis.
Testis, qui non debet admitti sine tortura, si de facto fuerit admissus nō probat, q. 25. n. 1. f. 114.
Testis tortus debet ratificare, nu. 4. fol. eod.
Cætera vide supra verb. tortura.
Testis, qui repellitur à lege facit indicium ad torturam, q. 28. nu. 13. fol. 118
Testes sufficit concordare in facto principali, q. 25. nu. 17. fol. 115
Limit. nisi agatur de probanda re verbali, velu ti confessione, ibidem. fol. 115
Testis cōtrarius quomodo torqueatur, nu. 21. f. eo.
Testis vilis quando torqueatur, nu. 22. fol. eod.
Testis, qui interfuit delicto, & negat se vidisse, vel audiuisse, an possit torqueri, quæst. 25. nume. 28. & 39. fol. 118.
Et an præsumatur vidisse, vel audiuisse, remiss. ibid. fol. eod.
Testis conuictus de mendacio ex dicto alterius dignioris, licèt solius potest torqueri, nu. 30. f. eo.
Testis tortus, non indiciatus de veritate occultanda, non probat, nu. 32. & 33. fol. eod.
Et quid si indicia superueniant, nu. 36. fol. 115.
Testis, dicens aliquem actui interuenisse, an probet illius scientiam, q. 28. nu. 34. fol. 118
Testis in foro conscientiæ an possit pro saluanda alicuius vita celare veritatem absq; peccato mortali, remiss. ibid. nu. 35. fol. eod.
Testis potest torqueri si Iudex suspicetur, quod sciat veritatem, & reuelare nolit, quæst. 25. nume. 40. fol. 116
Testis cum se declaratur non requiritur citatio partis, q. 45. nu. 30. fol. 150.
Testis examinatus sine citatione partis non probat, ead. q. nu. 35. fol. 151
Etiam coram Papa, fol. eod.
Etiam quod procedatur manu regia. fol. eod.
Etiam quòd Iudex arbitrium procedendi haberet. fol. eod.
Etiam quòd inquisitus esset carceratus. fol. eod.
Testis sine citatione partis non probat etiam cum tormentis, q. 45. nu. 36. fol. 151
Testis repetendus, si citatus aufugiat præsumitur deposuisse falsum, ead. q. nu. 40. fol. eod.
Testis an possit petere, q sibi legatur suum primū examen, ead. q. nu. 45. fol. eod.
Et quid in reuelatione facta virore monitorij, fol. eod.
Testis quando præsumatur corruptus, & possit corrigere dictum suum, §. falsum, nu. 13. f. 15.
Testis deponens falsum potest à Iudice causarum ciuilium ex officio puniri, si coram eo agatur, §. falsum, nu. 247. fol. 24
Et si de falsitate constat poterit cōdemnari sine citatione, ibid. nu. 248. fol. eod.
Testis subornatus an probet contra subornātem, ibid. nu. 16. fol. 15.
Testis corruptus contra corrumpentem admittitur, quando veritas aliter haberi non potest, §. falsum, nu. 17. fol. 15.
Et quando testi corrupto sit credendum, remiss. ibid. nu. 18. fol. eod.
Et an duo testes dicentes, se à patre corruptos, sufficiant ad condemnandum, ibi. nu. 19. f. eo.
Et quid si sint singulares, §. falsum, nu. 20. f. 16.
Testis asserens aliquem voluisse eum pecunia corrumpere, an plenè probet, ibid. nu. 21. fol. eod.
Testis corrupti depositio an faciat indiciū ad torturā contra corrumpentē, ibid. nu. 25. fol. eod.
Testis falsus quis dicatur, §. falsum, nu. 30. f. 16.
Testis in causa capitali contra innocentē falsum deponens, qua pœna sit puniendus, ibidem, nume. 31. fol. eod.
Et quid si pro saluāda vita, vel honore alterius, falsum deposuerit, §. falsum, nu. 32. fol. 16.
Testis an pœna falsi puniri possit, si existimās verum dicere, falsum deponat, ibd. nu. 33. f. eod.
Testis per verbum credo falsum deposuisse conuictus, pœna falsi tenetur, ibid. nu. 34. fol. eod.
Testis deponens verum, sed falsam rationem reddens, falsi crimen non incurrit, §. falsum, nume. 35. fol. 16.
Et variatio in dicto, & ratione non attenditur ad inducendum falsitatem, ibid. nu. 36. fol. eō.
Testis super vno capitulo falsum dicens, in omnibus præsumitur falsus, ibid. nu. 38. fol. eod.
Testis quando præsumatur falsus ex repugnātia, & contrarietate, ibid. nu. 39. fol. eod.
Testis aliud in iudicio deponens, & aliud extra iudicium, qua pœna sit puniendus, remissiuè, §. falsum, nu. 40. fol. 16
Testis deponens de præsentia alterius, & alter negans, an possit torqueri, §. falsum, nu. 45. f. 17.
Testis sibi contrarius in tortura, an sit conciliandus, remiss. ibid. nu. 47. fol. eod.
Testis ad euitandum contrarietatem debet se remittere ad primam depositionē, ibi. n. 49. f. eo.
Et quando hoc facere possit, remissiuè, §. falsū, nu. 50. fol. 17
Et an contrarietas resultans inter partes, & dicta testium, possit ad concordiam reduci, ibid. remiss. nu. 51. fol. eod.
Testis deponens super negatiua, quando sit suspectus de falso. ibid. nu. 52. fol. eod.
Testis super negatiua non entis falsum deponēs, extraordinariè punitur, §. falsum, nu. 53. f. 17
Testis deponens falsum extra factum principale, an possit puniri de falso, remissiuè, ibidem, nu. 54. fol. eod.
Et quando testis tangat negotium principale, remiss. ibid. nu. 55. fol. eod.

Et an

Et an eo casu reprobetur eius dictum, ibidē, nume. eod. fol. eod.
Testis deponens homicidium fuisse factum die Luna, qua die tantum interuenit mandatū, an sit contrarius alijs deponentibus de die, qua uerè fuit factum, §. falsum, nu. 50. fol. 17.
Et an si deponat falsum in circunstantia pertinente ad negotium principale, puniatur de falso, ibid. nu. 55. fol. eod.
Testis si negat dixisse, prout reperitur scriptū, an magis credendum sit Notario, quàm testi, remissiuè, §. falsum, nu. 56. fol. 17
Et an Notarius poßit torqueri, remiß. ibid. nume. eod. fol. eod.
Et si vltra Notarium scribens examen, idem testaretur, statur scripto, ibid. nu. 57. fol. eod.
Testis tenetur iurare de iure diuino, ibidem, nume. 58. fol. eod.
Et an valeat eius dictum sine iuramento, §. falsum, nu. 59. fol. 17.
Et quid si post depositionem iuret, ibi. nu. eo. f. eo.
Testis potest iurare per procuratorem, non tamē deponere, ibid. nu. 60. fol. eod.
Testis sine iuramento falsum deponens, extraordinariè punitur, ibid. nu. 61. fol. eod.
Testis, vt dicatur falsus, an sit necessarium probari, ipsum fuisse corruptum, remiß. §. falsum, nume. 63. fol. 18.
Testis pecuniam accipiens pro falso testimonio ferendo, qua poena sit puniendus, remiß. ibidem, nu. 64. fol. eod.
Testis falsus tenetur ad omne damnum contingēs ex illo testimonio, ibid. nu. 66. fol. eod.
Et quid eo casu probare debeat, ibid. nu. eo. f. eo.
Testis falsus, cuius dicto sit renunciatum, an finita causa poßit puniri, ibid. sub nu. 75. fol. 18.
Testis falsus, vel producens falsum instrumentū, aut illud conficiens, non punitur de falso, nisi pars petat criminaliter puniri, vel Iudex inquirat de eo delicto, §. falsum, nu. 240. fol. 24.
Testis falsum deponens sine dolo, an sit puniēdus, ibid. nu. 251. fol. eod.
Et dolus ex qualitate facti, & personarum perpenditur, ibid. nu. 253. fol. eod.
Testis scienter, vel ignoranter falsum deposuisse, Iudicis arbitrio remittitur, §. falsum, nu. 254. fol. 24.
Testis deponens falsum ad defensam, nō punitur poena ordinaria, ibid. nu. 258. fol. eod.
Et quid in mandante, vt falsum testimoniū diceretur, ibid. nu. 259. fol. eod.
Testis non examinādus, si examinatus falsum dixerit, an debeat puniri, remissiuè, §. falsū, nume. 260. fol. 25
Testis deponens falsum, si est socius criminis, nulla poena punitur, ibid. nu. 262. fol. eod.
Testis per torturam falsum deponens, excusatur à crimine falsi, ibid. nu. 278. fol. eod.
Testis praesumitur scienter falsum deposuisse, §. falsum, nu. 292. fol. 26
Testis, dicens in primo examine, aliquid factum praesente Seio, si iterum examinetur, & interrogatus, qui fuerint praesentes, respondeat, ꝓ nullus, quomodo saluetur, ibid. nu. 51. fol. 17
Testis torquendus non relaxatur fideiussoribus, q. 46. nu. 29. fol. 154
Testis an teneatur respondere super crimine sibi obiecto, q. 53. nu. 12. fol. 172
Testis criminosus non repellitur, si agitur ciuiliter in his, quae sunt difficilis ꝓbationis, ibidē, nu. 13. fol. eod.
Testis an possit vti socius repulsari, si reus negauerit delictum commissum, ibid. nu. 14 f. eod.
Testis in vno falsus, an in omnibus fide careat, ibid. nu. 17. fol. eod.
Testis iurās dicere veritatem super omnibus, de quibus interrogabatur, si in aliquibus circunstantijs sit falsus, an in coeteris probet, q. 53. nu. 21. fol. 172
Testis falsus in his, quae mediatè spectant ad negotium, non repellitur in totum, ibi. nu. 22. f. eo.
Testis vnum dicēs in vno iudicio, & aliud extra an probet, ibid. nu. 25. fol. eod.
Testis falsum dicens extra iudicium, an puniatur, q. 53. nu. 26. fol. 173
Et quid si in iudicio deposuerit, & extra reuocauerit, ibid. nu. 27. fol. eod.
Et quid si dicat extra iudicium, se in iudicio falsum deposuisse, an noceat primae depositioni, ibidem, nu. 28. fol. eod.
Testis contrarius an probet, remissiuè, ibidē, nume. 29. fol. eod.
Et quando poßit suum dictum corrigere, ibidē, nu. 30. fol. eod.
Testis in prima tortura dicens vnum, in secunda aliud, est tertiò torquendus, q. 53. n. 32. f. 173.
Testis, si in prima, et secunda tortura variet, cui dicto erit standum, ibid. nu. 33. fol. eod.
Testis repetendus, an poßit se remittere primo examini, ibid. nu. 34. fol. eod.
Testis non dans contestem in specie, dicitur singularis, ibid. nu. 38. fol. eod.
Testis fisci pro reo deponens, probat, licèt sit singularis, & de auditu, ibid. nu. 40. fol. eod.
Testis non reddens rationem scientiae, quādo probet, q. 53. nu. 45. fol. 174.
Et quid si ex dispositione sua, ratio colligi poßit, q. 53. nu. 46. fol. eod.
Testis vnus, non omni exceptione maior, quando faciat indiciū ad torturā, q. 64. nu. 59. f. 206.
Testis in criminalibus post publicationē, quando admittatur, q. 61. nu. 1. fol. 198.

Et quid

Et quid si fiat absq; praiudicio vlterioris processus, ibid.n.2. fol.eod.
Et an ad probandam confessionem aduersarij, ibid.nu.3. fol.eod.
Et an an detegendam falsitatē, ibid.nu.4. f.eo.
Et quid si agatur de crimine ciuiliter, ibid. nume.5. fol.eod.
Testis bannitus, interrogatus, si est bānitus, an teneatur respondere, q.71.nu.15. fol.223
Testis tortus an debeat ratificare, remiss.q.64.nume.141. fol.210.
Testis depositio etiam in tortura, absq; citatione non nocet parti, q.11.nu.3. fol.90.
Testis vnicus an faciat indicium ad torturam, q.21.nu.15. fol.99.
Et an debeat esse omni exceptione maior, ead. q. nu.14. fol.eod.
Et quid si veritas aliter haberi non potest, ead. q.nu.15. fol.eod.
Et quid in delictis exceptis, ead.q.nu.16. f.eod.
Et quid in Regno Franciæ, ead.q.nu.17. fol.eod.
Testis in articulo mortis falsum dixisse deponēs, ac fuisse corruptum, an prosit inculpato, q.21. nu.61. fol.102.
Testis citatus non comparens tenetur pœna stellionatus, q.26.nu.16. fol.116
Testis post iuramentum se absentans tenetur pœna falsi, n.16. fol.eod.
Testis falsus an possit ab arbitrio puniri, q.38.nume.32. fol.137
Et an à Iudice, cuius iurisdictio fuit prorogata, nu.33. fol.eod.
Et quid si deponat falsum coram Iudice nō suo, nu.35. fol.eod.
Et an possit puniri post latam sententiā in causa principali, nu.31.& 38. fol.eod.
Testis inhabilis de facto examinatus, an possit p Iudicem ex officio repelli parte non opponēte, q.24.nu.144. fol.114
Testis falsus, quò ad vnum articulum in omittendo, non repellitur quò ad alios, quæst.53. nume.19. fol.172.
Testes singulares quomodo iungantur ad faciendum indicium, vel probationem, remiss. q.22. nu.4. fol.106.
Testes in facto concordes, sed in tempore discordes, vel non recordantes, faciunt indicium ad torturam, ead.q.nu.8. fol.eod.
Testes duo non omni exceptione maiores habētur loco vnius, ead.q nu.10. fol.eod.
Et an plenè probent, statur arbitrio Iudicis, ibid.nu.11. fol.eod.
Testes non integri non probant, ibid.nu.12.f.106
Testes in criminalibus non recipiuntur ad perpetuam rei memoriam, q.24.nu.1. fol.108.
Testes diuersæ locutionis quomodo examinari debeant, q.ead.nu.5.& 6. fol.eod.
Testes inhabiles quando admittantur, q. 24. nume.118.119.120.& 121. fol.112.
Et quid si proceditur ad instantiā partis, ead.q. nu.122. fol.eod.
Testes inhabiles an possint de consensu partium habilitari, ibid.nu.126. fol.eod.
Testes inhabiles non probant, cum de facto pprio deponant, ibid.nu.127. fol.119
Testes inhabiles non admittuntur ad repulsam, q.24.nu.129. fol.eod.
Testes inhabiles quando admittuntur ad defensam, & eam probent, eod.nu.& 131. fol.eod.
Testes, qui non coguntur testificari, si spontè deponant, quando probent, q.24.nu.139. fol.114.
Testes inhabiles quando admittuntur, debet probari, quòd aliter veritas haberi non potest, ibidem, nu.123. fol.112.
Et an sufficiat, quòd ipsi hoc dicant, n.124.f.eod.
Et quid si à iure præsumatur, nu.125. fol.eod.
Et quid in delictis nocturnis, & factis domi, nume.120.& 121. fol.eod.
Cætera vide supra verbo, inhabilis.
Testes, quando possint torqueri, q.25.nu.2. f.114
Testes non debent torqueri ante examen rei principalis, nu.3. fol.eod.
Testes non repetiti non faciunt indicium, q. 45. nu.14. fol.150.
Testes iurati parte non citata non faciunt indicium, ead.q.nu.16. fol.eod.
Etiā, quod per Principē omnis solemnitas esset remissa, ead.q.nu.17. fol.eod.
Testes in repetitione dicentes se non recordari, nō probant, q.45.nu.18. fol.150.
Testes quomodo probent absq; repetitione, ead.q. nu.19 fol.eod.
Et an faciant præsumptionē, ead.q.nu.20. f.eo.
Testes nō possunt repeti post conclusum in causa, ead.q.nu.21. fol.eod.
Testes mortui habentur pro repetitis, & probant, saluo iure opponendi cōtra dicta, & personas, q.24.nu.22. fol.150
Testes habiti pro legitimè examinatis habentur pro repetitis, ead.q.nu.25. fol.eod.
Testes non dicuntur legitimè examinati, si fuerit decreta copia sub conditione, quatenus, testes habeantur pro legitimè examinatis si postea fuerit tradita simpliciter non habits testibus pro talibus, q.45. nu.26. fol.150.
Testes quibus necessario est standum, probant sine citatione partis, ead.q.nu.28. fol.eod.
Testes examinati in partibus longinquis, probāt absq; citatione, ead.q.nu.31. fol.eod.
Item si examinētur in articulo mortis, nec pars citari possit, ead.q.nu.32. fol.eod.
Itē si pars expssè consentiat, ead.q.nu.33.f.eod.

Testes

Testes repeti debent etiam, quod procedatur sola facti veritate inspecta, & omni solemnitate omissa, q.45.nu.30. fol. 150.
Testes debent repeti post litem contestatā, ead.q. nu.44. fol.eod.
Testes non iurati non probant etiam cum tortura, ead.q.nu.47. fol.eod.
Faciunt tamen præsumptionem ad informandū conscientiam Iudicis, ibidem. fol.eod.
Testes quando probent sine iuramento, remiss.q. q.45.nu.48. fol.150
Testes in confrontatione deponentes non præsumuntur iurati, nisi ex actis appareat, ead. q. nu.49. fol.eod.
Testes deponētes sine iuramēto in præsentia partis nihil dicentis, nō probant, ead.q.n.52.f.eo.
Testes debent examinari post litem cōtestatam, q.45.nu.56. fol. 152.
Testes examinati ante litem contestatam cū tormentis, an post litis contestationem sint iterum torquendi, ibid.nu.58. fol.eod.
Testes falsi pœna ridicula in Hyspania puniātur, q.68.nu.48. fol.217.
Testes singulares, & inimici nō admittuntur in crimine blasphemiæ, §.blasphemia, nu.14.f.11
Testes, qui viderunt adulterantes per foramen, probant, §.adulterium, nu.42. fol.5.
Testes falsos producens, eisq; renuncians sine partis protestatione, an sit puniēdus, remiss.§.falsum, nu.71. fol.18
Testes subornans punitur, licèt testes recusauerint falsum deponere, ibid.nu.12. fol.15.
Et etiam si testibus corruptis non vtatnr, ibidē, nu.eod. fol.eod.
Et quid si testis persuasus ad dicendum falsum, deponeret veritatem, ibid.nu.eod. fol.eod.
Et quando præsumatur subornatio, remiss.ibid. nu.13. fol.eod.
Testes quando dicuntur subornati, §.falsum, nume.14. fol.15.
Testes subornans extra causam finalem condemnationis, vel absolutionis, minori pœna tenetur ibid.nu.15. fol.eod.
Testes subornans, vt alibi deponant falsum, poterit in loco subornationis puniri; & testes in loco falsitatis, §.falsum, nu.23. fol.16.
Testes subornans tenetur etiam de refectione expensarum reo absolnto, ibid.nu.24. fol eod.
Testes plures falsos, & plura instrumenta falsa producens ad vnum finē, pro vna falsitate est puniendus, §.falsum, nu.27. fol.16.
Et quid in committēte plures falsitates diuersis temporibus, & locis, ibid.nu.27. fol.eod.
Et si producēs falsos testes fuerit punitus, nō nocebit testibus; nec è cōtra, ibid.nu.28. fol.eod.
Testes falsi, falsumq; testimonium cōsulentes, aut machinātes, qua pœna puniātur in Regno Neapolit.§.falsum, nu.41. fol.16.
Testes si sunt numero pares, probāt digniores, ibidem, nu.eod. fol.eod.
Et eo casu minus digni nō tenētur de falso, ibid. nu. eod. fol.eod.
Testes deponētes cōformia iuri communi, et aptiora naturæ, magis probāt, ibid.nu. 43. fol.eod.
Testes inuicem cōtrarij, quibus sit credēdum, ibidem, nu.44. fol.eod.
Testes suspecti de falso, quādo ob cōtumaciā, tamquàm cōfessi cōdemnētur in Regno Neapol. §. falsum, nu.62. fol.17
Testes inducēs ad deponēdum veritatem eis incognitam, extraordinariè est puniēdus, remissiuè, ibid.nu.68. fol.18
Testes descripti in instrumento, vel testamento, an probent, si dicāt nō interfuisse, ibidem, nume.107. fol.19
Testes falsos producens puniendus est, etiam si postea dicat, se illis vti nolle, ibidem, nu. 121. fol. eod.
Testes falsi qua pœna puniātur in Regno Neap.remiss.§.falsum, nu.250. fol.24.
Testes cōdemnati de falso, nō præiudicāt eos producēti, nec ècōtra, ibid.nu.279. fol.25.
Testes super negatiua præsumūtur falsi, q.52.nume.2. fol.171
Testes quādo repellātur, remissiuè, quæst.53. nume.1. f.eod.
Testes examinati, in prima instātia nō possunt repulsari in secūda, nisi ex falsitate, ibidem, nume.5. fol.172
Testes falsi possunt probari falsi, etiam post sentētiam, ibid.nu.6. fol.eod.
Testes, licèt diuersimodè deponāt de genere armorum, probāt homicidium, ibid.nu.23. fol.eod.
Testes quādo dicātur varij, & cōtrarij, q.53.nume.24. fol.172
Testes singulares quādo probēt, remiss.ibid. nume.36. fol.eod.
Et qui dicūtur singulares, ibid.nu.37. fol.eod.
Testes nobiles verisimilia deponētes probāt, licèt singulares, ibid. nu.39. fol.eod.
Testes ad defensam probāt etiā domestici, & per verbum credo, q.53.nu.47. fol.174
Testes varij, cōtrarij, & vacillātes, qua pœna puniātur, ibid.nu.33. fol.172.
Testes torti sine indicijs nō probāt, quæst.55.nume.33. fol.176
Testes ad instātiam fisci semper recipiūtur, q.61 nu.6. fol.198
Testes duo cōiunguntur, si sunt omni exceptione maiores, q.66.nu.3. fol.212
Et quādo dicātur tales.ibid.nu.4. fol.eod.
Testes debēt examinari separatim de iure diuino

no,q.53.nu.2. fol.106
Testes sunt interrogãdi de causa scientiæ, aliter non probant,ead.q.nu.9. fol.eod.
Testes non possunt deponere per nunciũ, nec per eorum scripturas,q.26.nu.2. fol.116.
Et in causis criminalibus arduis debent examinari coram Iudice,ibid. fol.eod.
Testes deponentes vidisse Titium,& Seium rixãtes,& quod non viderunt aliquem ipsorum vulnerasse, sed quod sedata rixa vnus ex eis erat vulneratus,probant contra aliũ,q.66.n.21.f.213
Testes duo plenè probant non tamen quæstionati, ibid.nu.23. fol.eod.
Testes ad defensam possunt examinari, etiã post publicationem, cessante timore subornationis, q.49.nu.41. fol.166.
Testis falsus,cuius dicto sit renunciatum, an possit puniri finita causa,§.falsum,nu.75. fol.18
Testes habiti pro repetitis,probant,quæst.49.nume.33. fol.164
Testes sufficit haberi per reum pro legitimè examinatis,q.11.nu.5. fol.90.
Testes quomodo probent delictum fuisse factũ noctis tempore,q.21.nu.21. fol.99.
Testes duo infames faciunt indicium ad torturã, ead.q.nu.49. fol.101
Testes infames non admittuntur ad testificandũ sine tortura,ead.q.nu.54. fol.eod.
Testes examinati pro informatione Curiæ, parte non repetuntur,si bannitus admittatur ad nouas defensiones,q.45.nu.49. fol.152
Testes ignoti idiomatis quomodo examinandi, q.26.nu.4. fol.116
Testes possunt cogi ad confrontationem,q.45.nume.62. fol.152
Testes in criminalibus debent examinari coram Iudice,q.26.nu.5. fol.116
Teste contradicente Notario cui credatur, q.53.nu.35. fol.173
Testem falsum allegans,quia subornatum, an teneatur vtrumq; probare,ibid.nu.7. fol.172
Testi etiam coactè deponenti, is contra quem deposuit præsumitur inimicus,q.24.nu.45.f.110
Testi non idoneo creditur cum verisimilia deponit,ead.q.nu.116. fol.112
Testium dicta quomodo sint scribenda in Regno Neap.q.23.nu.1. fol.106
Testium habilitas quo tempore requiratur, q.24 nu.81. fol.111.
Testium repetitio quomodo fiat, remissiuè, q.45.nu.13. fol 150.
Testium repetitio quomodo sit scribenda, ead. q.nu.39. fol.151
Testium numerus non supplet defectum iuramenti,ead.q.nu.41. fol.eod.
Testium repetitio non est necessaria, quando reo confesso datur terminus ad faciendũ suas defensiones,ead.q.nu.42. fol.eod.
Auctoris consilium super hoc. fol.eod.
Testium iuramenta possunt remitti,quæst.45.nume.53. fol.151
Testium confrontatatio cum reo quid operetur, ead.q.nu.54. fol.eod.
Testium condemnatio de falso,an, & quãdo præiudicet parti,§.falsum,nu.67. fol.18.
Testium falsitas per alios testes non falsos probari potest,etiam post sententiã,ibi.nu.37.f.16.
Testium dicta an sint concordanda, vt euitetur falsum,remiss.ibid.nu.46. fol.17.
Testium falsitas,& falsitatis excusationes,remissiuè,ibid.nu.69. fol.18
Testibus,an confessioni sit magis standum, q.64.nu.120. fol.209
Thori separatio fit per quamcumq; fornicationẽ, §.adulterium,nu.85. fol.7.
Et propter sodomiam,ibid.nu.86. fol.eod.
Tonsura collata à Prælato non suo valet,q.36.nume.25. fol.133.
Tormentũ caualletti an sit nouum,quæst.64.nume.106. fol.208.
Et quid de tormento ignis,ibid.nu.107. f.eod.
Torquens indebitè in Regno Neap. quomodo puniatur,q.64.nu.114. fol.209.
Torqueri an possit testis varius in causa ciuili,remiss.q.64.nu.12. fol.202
Torqueri quando possit vxor accusata à marito de adulterio,§.adulterium,nu.20. fol.4.
Torqueri tota familia potest pro adulterio,ibidẽ, nu.21. fol.eod.
Torqueri,& carcerari quando possint Doctores, q.64.nu.62. fol.206
Torqueri an possit senex,ibid.nu.64. fol.eod.
Torqueri an possit mulier prægnans,quæst.64.nume.76. fol.207.
Et quid si sit prægnans ex adulterio,ibid. fol.eo.
Et quid si dolosè in carcere concepisset, ibi.f.eo.
Et quid si torqueatur, & fuerit confessa, q. 64. nu.77. fol.208
Et quomodo cognoscẽda an sit prægnans,ibid. f.eo.
Et quid si fuerit torta,& fecerit abortum, Mẽdico dicente,se credere non esse prægnãtem,an teneatur Iudex,ibid.nu.79. fol.eod.
Torqueri potest mulier non prægnans, q. 64.nume.80. fol.207.
Et an possit blanditijs ad confitendum induci, ibid.nu.81. fol.ecd.
Torqueri an possit febricitans,ibid.n.73. f.206.
An surdus,nu.74. fol.eod.
An mutus,ibid. fol.eod.
Torqueri prius debet,qui habet malum pronomẽ, & phisonomiam,ibid.nu.93. fol.207.
Tortura non infertur testi vario, si in secundo

examine allegat causam rationabilem varietatis,q.25.nu.5. fol.114.
Et quando sit inferenda,remittitur arbitrio Iudicis,nec disputatur cum Aduocatis,nu.6. f.eo.
Et quid in inquisitione generali,nu.7. fol.eod.
Et quid in Clerico,nu.8. fol.eod.
Et ante litem contestatam,nu.9. fol.eod.
Et quid in libero homine,q.25.nu.31. fol.115
Tortura cum infertur ad validitatem testis debet pars citari,& ea præsente iuramentum deferri,nu.10. fol.115
Et quid si testis non faceret indicium an possit torqueri,nu.11. fol.eod.
Et an in causa ciuili,nu.15. fol.eod.
Et an repetatur nu.35. fol.eod.
Tortura potest inferri etiam non repetitis testibus de stylo,q.45.nu.24. fol.150
Tortura in Regno Neap.quando irrogetur ex processu informatiuo,q.45.nu.36. fol.151.
Tortura infertur in crimine blasphemiæ, quãuis pœna per statutum, aut consuetudinem esset pecuniaria,§.blasphem.nu.11. fol.10.
Tortura leuis infertur etiã Notario in causa falsi ciuiliter intentata,§.falsum,nu.242. fol.24
Tortura pro paruo furto infertur legitimis præcedentibus indicijs,§.furtum,nu.95. fol.35
Tortura an irrogetur in causa appellationis, remiss.q.64.nu.1. fol.202
Tortura indebitè illata an processus factus postea valeat,ibid.nu.3. fol.eod.
Tortura illata ab vno Iudice, qui causam remisit,an computetur,ibid.nu.4. fol.eod.
Tortura quando possit inferri priusquam cõstet de delicto,ibid.nu.5. fol.eod.
Tortura,an possit inferri, vbi est pœna pecuniaria tantum,q.64.nu.6. fol.202
Tortura in quibus casibus sit inferenda, remiss.ibid.nu.7. fol.eod.
Tortura an sit inferenda in causa ciuili, ibidem, nu.8. fol.eod.
Tortura in Regno Neap. nisi in pœnis vltra relegationem,q.64.nu.11. fol.eod.
Tortura an habeat locum, quando agitur de crimine ciuiliter,q.64.nu.13. fol.203
Tortura an possit inferri pro interesse partis, si quis gratiatus fuerit saluo interesse partis ciuiliter,q.64.nu.14. fol.203
Et quid in causis minimis, & damnorum datorum,ibid.nu.15. fol.eod.
Et quid si sit probatum delictũ,ibid.n.16.f.eod.
Tortura facile adhibetur in delictis nocturnis,q.64.nu.18. fol.203.
Et in dictis delictis sufficiunt coniecturæ,ibidẽ, nu.19. fol.eod.
Tortura an possit inferri quãdo quis est gratiatus saluo interesse partis ciuil. ibidem, nume.21. fol.eod.
Tortura illata absq; indicijs, an conualidetur illis superuenientibus, q.64.nu.30. fol.202
Tortura quando adhibeatur absq; indicijs, remissiuè,ibid.nu.27. fol.eod.
Tortura, quando valeat sine indicijs, q.64.nu.54. fol.206.
Tortura quare inuenta,ibid.nu.55. fol.eod.
Tortura,quando irrogetur personis exceptuatis, q.64.nu.61. fol.206
Tortura leuior est inferenda nobilibus,ibidẽ,nume.64. fol.eod.
Tortura est incohãda à filio in præsentia patris, si de eodem crimine ambo sint inquisiti, q. 64. nu.91. fol.208.
Tortura est incipienda ab eo, qui habet malũ nomen,siue malam phisonomiam,ibi.n.93. f.eod.
Tortura à quo sit incipienda,Iudicis arbitrio remittitur,ibid.nu.9. fol.eod.
Tortura quando sit adhibenda cum ictibus cordæ,ibid.nu.98. fol.208.
Tortura an vltra tres vices sit repetenda,ibidẽ, nu.99. fol.eod.
Tortura adhibenda testibus non requirit causæ discussionẽ cum aduocatis, q.64.n.102.f.208
Tortura an præsumatur immoderata,ibidẽ, nume.108. fol.eod.
Tortura quãdo possit repeti,remiss.quæst.64.nume.152. fol.211.
Et quid si procedatur ex processu informatiuo, ibid.nu.153. fol.eod.
Tortura quomodo probetur,q.64.nu.113.f.209.
Tortura est fragilis, & de facili non est credendum,ibid.nu.118. fol.209.
Tortura quando possit inferri pro inueniendis rebus fisci,q.78.nu.16. fol.240
Tortura quomodo habeat locũ in crimine stupri, §.stuprum,nu.5. fol.80.
Tortura an possit repeti vltra tres vices Iudicis arbitrio remittitur, inspecta qualitate indiciorum,q.21.nu.140. fol.105
Torturæ gradus,remiss.q.64.nu.95. fol.208
Tortura non tollit pœnam ordinariam in solito delinquere, q.84.nu.29. fol.251.
Torturæ locus non est in adulterio sine vi cõmisso,stante consuetudine,q puniatur pœna pecuniaria,§.adulterium,nu.62. fol.6.
Tortus super vno indicio, super omnibus cẽsetur tortus,q.64.nu.100. fol.208.
Tortus,si ceciderit,quia malè ligatus, an teneatur Iudex,q.64.nu.109. fol.208.
Tortus indebitè,si Iudicem occiderit, nõ punitur morte,ibid.nu.110. fol.eod.
Tortus super indicijs indubitatis, cum protestatione,citra præiudicium probatorum, etiam q super principali delicto interrogetur, poterit

ad triremes condemnari,q.64.nu.122.f.209.
Imo etiam ad pœnam ordinariã,si adsit frequẽtatio delictorum,ibid.nu.123. fol.210.
Et quid si sortilegijs vtatur,ibid.nu.141.f.eod.
Tortus,qui negauit, an debeat statim absolui,q.64.nu.126. fol.210
Et quid seruent officiales in statu Ecclesiastico, ibid.nu.127. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.128. fol.eod.
Tortus indebitè,si Iudicem occidat, non punitur morte,q.29.nu.11. fol.119.
Tractans,& mãdans differũt,q.38.n.14.f.136.
Tractatus punibilis pũnitur à Iudice loci, in quo fuit factus,q.ead.nu.13. fol.36.
Tractatus quomodo probetur,remiss.n.15.f.eod.
Transactio,& pax, quando faciant indicium ad torturam,q.21.nu.145. fol.105
Transactio quare prohibeatur in crimine adulterij,q.58.nu.20. fol.182
Et quando possit fieri in crimine raptus, ibidẽ, nu.21. fol.eod.
Transactio nulla an impediat in transigentẽ iterum agere,ibid.nu.22. fol.eod.
Transfuga quis sit,q.68.nu.119. fol.220.
Tregua inter aliquos existente, si fuerit facta pax, & vnus promiserit filium suum absentem,& in pace comprahensum, infra octo dies pacem ratificaturum post eius reditum,alias pœna tregua,quo ad filium tantum duret,si filius ignorante patre redeat, & vnum ex eis offendat,an pater ignorans interpellatus ad pœnam treguæ teneatur,q.47.nu.49. fol.161.
Tregua an rũpatur ex noua causa ibi.n.49.f.161
Tumefactio ab extra an dicatur vulnus, si intus sit facta scissura, q.84.nu.19. fol.251
Et quid si tumor ille aperiatur ferro, ibid.f.eod.
Turbatorũ pacis, pœna de iure canonico, ciuili, & Regni Neap.remiss.q.68.nu.110.fol. 220.
Turbare,an quis dicatur agendo in iudicio, remiss. q.82.nu.48. fol.245.
Turbatiua quomodo excusetur,ibid.nu.46.f.eod.
Turbatiua quomodo probetur,ibid.nu. 47. fol.eo.
Turbatiuã quando laboratores committere dicãtur,ibid.nu.48. fol.eod.
Tutor,an,& quando possit facere pacem, q. 58. nu.43.& 45. fol.183
Et quid de minore,ibid.nu.43. fol.eod.
Et an teneatur ad illius obseruationem,ibidem, nu.44. fol.eod.
Et quomodo sit facienda cum pupillis,ibidem,nume.45. fol.eod.
Tutor stuprans pupillam deportatur, eiusq́; bona publicantur,§.stuprum,nu.18. fol.79
Tyranni solent officiales eligere ignaros, & crudeles,ac sibi obsequentes,quæst.60. nume. 56. fol.195.

V

Acillatio supra verbo variatio.
Vagabundus potest vbiq́; conueniri, & puniri,q.38.nu.54.fol.138, & q.39. nu.16. fol.140
Vagabundus quis sit,q.39.nu.17. fol.eod.
Vagabũdus quomodo citetur,q.31.nu.67.f.124.
Variatio in teste quando faciat locum torturæ,q.25.nu.5. fol.114
Et quid in rustico,q.ead.nu.19. fol.115.
Et quid in doctore,nu.19. fol.eod.
Et quid in causa ciuili,nu.15. fol.115
Et quomodo sit scribenda, nu.13. fol.115.
Variatio modica non nocet,q.25.nu. 16.fol.114.
Variatio potest arbitrariè puniri,nu.24.fol.eod.
Variatio testium debet præcedere torturã,q.ead. nu.20. fol.eod.
Vassallus Baronis fidelis, si rebelletur contra Regem,an feuda,quæ tenet à Barone,redeant ad ipsum,vel ad Regem,q.78.nu.22. fol.233
Vassallus Baronis in Regno Neap. an, & quando remittatur à Regijs audiẽtijs,q.38.n.91.f.139
Vassallus excusatur à crimine læsæ Maiestatis, qui ob metum bonorum hostes Domini adiuuauit, §.læsæ Maiestatis,nu.9. fol.66
Vassalli recognoscentis Regem, si se contra Baronẽ rebellent,quomodo puniãtur,§.eo.n.4.f.66.
Vendens alienam rem,an, & quando furtum cõmittat,§.furtum,nu.8. fol.29.
Vendens bona in fraudem fisci non potest ea repetere,q.78.nu.89. fol.236
Vendens carius ad tẽpus,quãdo nõ cõmittat vsuram,remiss.§.vsura,nu.4. fol.81.
Vendens rem duobus,an teneatur pœna falsi, §. falsum,nu.228. fol.23.
Et quid in donante,& obligante,nu.229.f.eod.
Vendens rem habita fide de precio cum intentionẽ eandem minoris redimendi, committit vsuram,§.vsura,nu.12. fol.82.
Venena mala,quæ dicantur, & quæ non mala, q. 68.nu.121. fol.220.
Venenans habet animum deliberatum occidẽdi, & est proditor,ibid.nu.123. fol.eod.
Venenans committit homicidium, & proditoriũ, ibid.nu.125. fol.eod.
Venenãs,quæ pœna puniatur,q.68.n.130.f.221
Venenans pro pecunia quomodo puniatur,ibidẽ, nu.136. fol.eod.
Veneni crimen est atrocissimum, & occultum,& ideo Iudex debet esse promptior ad torquendũ, q.68.nu.128. fol.220
Et quæ indicia sufficiant contra vxorẽ tẽtantẽ venenare maritum,ibid.nu. 129. fol.eod.
Veneni dictio ex vulgari consuetudine loquendi intel-

intelligitur de malo veneno,ibi.nu. 122.f.eod.
Veneni sex specialia,remiss.ibid.nu.135. fol.eod.
Veneni suspicio magis cadit in mulieribus, quam viris,q.68.nu.137. fol.221.
Exemplum in materia veneni centũ septuaginta matronarum in Vrbe, ibid. nu.138. fol.eod.
Veneno occidens plus est, quàm occidere gladio, q.68.nu.124. fol.220.
Venenatus quomodo cognoscatur,& quibus indicijs probetur,ibid.nu.127. fol.eod.
Venenum vendens qua pœna puniatur,q.68.nume.131. fol.221
Et quomodo in Regno Neap.ibid.nu.132. f.eod.
Et quomodo in statu Ecclesiastico,ibi.n.133.f.eo.
Vendens venenum quomodo puniatur supra venenum.
Venenans consanguineum,ne suspendatur,quomodo sit puniendus,q.68.nu.45. fol.217.
Venenatio est crimen publicum,§.homicidiũ, nume.31. fol.44
Et quomodo cognoscatur, probetur,vel reprobetur,nu.30. fol.eod.
Veneni appellatione venit malũ venenũ,§. eodẽ, nu.36. fol.eod.
Venenum ementis,vel vendentis pœna,§. homicidium,nu.26. fol.44
Et quid si mors non sequatur,ibid.nu.27.fol.eo.
Venenũ pecunia daturus, si pœnitẽtia ductus mãdatũ detegat,arbitrariè punitur,ibi.n.34.f.eo.
Verbum sæpissimè de tribus vicibus intelligitur, §.furtum nu.29. fol.32.
Verisimilia quæ dicantur,remiss, q. 54. num.31. fol.173.& q.55.nu.3. fol.174.
Veritas,quãdo aliter haberi non potest,admittũtur testes inhabiles,q.24.nu.114. fol.112
Et quando id dicatur,nu.115. fol.eod.
Vestes condemnati ad mortem, cuius sint in Regno Neap.& statu Ecclesiast.q.100.n.6.f.280
Vidua stuprata an amittat dotem,aut legatũ sibi à marito relictum,§.adulterium,num.107.& seq.fol.7.& §.stuprum,nu.43. fol.80
Et an minores restituãtur ad apponendũ huiusmodi exceptionem,ibid.nu.eod. fol.eod.
Et an ob adulteriũ commissum,viuẽte, & ignorãte viro,ibid.nu.44. fol.31
Vidua viuens inhonestè amittit dotem de rigore, §.adulterium,nu.105. fol.7.
Item paraphernalia,& quæsita ex bonis mariti, ac tutelã filiorum,ibid. fol.eod.
Et quid de successione filiorum,nu.106. fol.eod.
Vilis quis dicatur, q.25.nu.23. fol.115
Vilis testis quãdo torqueatur,q.ea.n.22.et 27f.eo.
Vilis testificari nõ pot in causa graui,n.24.f.eod.
Et quid si deponat de gestis à se,q.ea.nu.26.f.eo.
Vilis potest cogi ad faciendum officium carnificis, q.99.nu.3. fol.289.
Villa non dicitur,quæ non habet quinq; patres famil.q.29.nu.27.& q.82.nu.1.fol.120.& 243
Villa non tenetur nisi facta prius diligentia pro inueniẽdo malefactore,q.82.n.8.et 17.f.243.
Et quomodo contra ipsam procedatur,dũ inquiritur malefactor,nu.9. fol.243
Villa an teneatur,si Iudex cum inquisito processerit ad compositionem,nu.10. fol.eod.
Et quomodo imponatur collecta,si non habet bona in communi, nu.11. fol.eod.
Et an dãnũ passus ẽt teneatur cõtribuere,ib.f.eo.
Villa an teneatur si adsit fama,& cõiectura,fuisse datum damnũ ab inimico,q.82. n.19.f.244
Villa an teneatur emendare damnum datum Ecclesiæ,nu.20. fol.eod.
Cætera vide supra verbo Vniuersitas.
Vindictã transuersalẽ committens incidit in crimen læsæ Maiestatis,q.47.nu.59. fol.162.
Et in Ciuitate Spoleti pingitur in loco publico capite euerso,nu.60. fol.eod.
Violentia in Clerico quomodo puniatur,q.83.nume.22. fol.249.
Violentia non dicitur,vbi non interuenit resistentia,§.stuprum,nu.40. fol.80
Violentia non dicitur probata, si Titius per vim mulierem cognouisse probetur,nu.39. fol. 80.
Violentia differt à vi,q.83.nu.21. fol.249.
Virginitas an psumatur,vel debeat allegari à muliere in causa stupri,§.stuprum, nu.48.fol.80.
Virginem non viri potentem stuprãs,quomodo puniatur,§.eod.nu.45. fol.eod.
Et quid de ducẽte eã in vxorẽ,remis.n.46.f.eo.
Vis publica,& priuata quãdo dicatur, q.83. nume.14. fol.249.
Vis publica an confundatur cum alio delicto propter quod infertur,nu.17. fol.eod.
Vis publica an cõmittatur p vnũ solũ,n.18.f.eod.
Et an requirat dolum,nu. 20. fol.eod.
Et an requirat dolum,nu.20. fol.eod.
Vis dicitur illata cũ armis, licèt qs arma deiecisset,postq̃ ad locum peruenit, q.89.n.19.f.240.
Vis,& violentia differunt,nu.21. fol.eod.
Et quando committatur,remiss. ibid. fol.eod.
Vis dicitur,quoties quis sibi ius dicit, & ppria authoritate aliquid occupat,q.ead.n.83. fol.eod.
Vis publica censetur deducta,si ex processu probetur de armis, licèt in libello simpliciter sit facta mentio de vi,nu.25. fol.eod.
Vim priuatam committens,punitur, licèt rem raptam restituat,q.ead.nu.16. fol.eod.
Vim vi repellere quando liceat,remiss. §. homicidium,nu.71. fol.46.
Visitatio carcerum quomodo fiat in Regno Neap. q.46.nu.13. fol.153
Vitium sodomiæ supra in verbo sodomia.
Vniuersitas,& mulier,an possint per procuratorẽ com-

comparere in criminalibus in Regno Neap.q. 32.nu.46. fol.126.
Et quid si citentur decem personæ,nu.47. f.eod.
Vnio armatorum semper præsumitur ad malum finem,q.83.nu.14. fol.249
Vnionum materia,& decretorum vniones prohibentium,vbi tractetur,ibid. fol.eod.
Vniuersitas an poßit agere pro iniuria facta vni de Vniuersitate,q.14.nu.46. fol.93.
Vniuersitas soluens dãna põt ea recuperare à delinquente postea reperto,q.82.nu.6. fol.243.
Et quid si imposuerit collectam, & ante exactionem delinquens reperiatur,nu.7. fol.eod.
Vniuersitas nõ tenetur in RegnoNeap.si vulneratus aliquo tpe superuixit,q.ead.nu.22. f.244.
Vniuersitas delinquens quomodo puniatur, q.60. nu.102. fol.197.
Vniuersitas quando dicatur delinquere ratificando,q.16.nu.13. fol.94.
Et q̃ sint articulãda,& ꝓbãda,n.14,et 17. f.95
Et quomõ poßit delinquere,& puniri,n.15.f.eo.
Et qualiter vt singuli, ibid. fol.eod.
Vniuersitas quando delinquit cõicato cõsilio, habetur recursus contra hoomines de consilio, q. 16.nu.16. fol.95.
Vniuersitas an dicatur delinquere, si non præcedat consilium,q.ead nu.18, & 19. fol.eod.
Vniuersitas quomodo sit citãda,q.ead.nu.20.f.eo.
Vniuersitas potest comparere per procuratorẽ in criminalibus,nu.21. fol.eod.
Vniuersitas cõdẽnata ꝓ delicto in pœnã pecuniariã,quomodo imponat collectã,q.16.n.22.f.95
Et innocentes an teneantur,nu.23. fol.eod.
Vniuersitas,si pecuniariter mulctetur, an adhuc delinquentes puniantur corporaliter, ibidem, nu.26. fol.eod.
Vniuersitas,quæ tenetur capere malefactorẽ,quomodo probet suam diligentiã,q.29.n.28.f.120
Vniuersitas hæretica quomodo puniatur,§. hæresis,nu.13. fol.37
Vociferatio mulieris violatæ an faciat indicium, §.stuprum,nu.8. fol.78
Vsusfructus amissus per confiscationẽ, an recuperetur ꝑ restitutionẽ,et gratiã,q.59.n.69.f.190
Vsura cuius fori,q.37.nu.5. & 7. fol.134.
Et quid si incidenter fuerit deducta,nu.8. f.eo.
Et quid in statu Ecclesiastico,nu.9. fol.134
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.10. fol.eod.
Vsura quid sit,§. vsura,nu.1. fol.81
Et in quibus contractibus directè contrahatur, nu.2. fol.eod.
Et quomodo committatur ibid. fol.eod.
Et an circa mutuum frumenti, vel pecuniæ ad frumentum,ibid. fol.eod.
Et quid in annuo censu,ibid.nu.4. fol.eod.
Vsura in dubio an præsumatur,§.eod. nu.5. f.eo.
Vsura determinanda est potius per Doctores iuris canonici,quàm Theologia,nu.6. fol.eod.
Vsura piratica,quæ dicatur,nu.8. fol.82.
Vsura colligitur quandoq; ex contractuum coniunctione,nu.9 fol.eod.
Et quomodo cognoscatur,remiß.nu.10. fol.eod.
Vsura prohibetur 19.rationibus,remiß.n.11.f.eo.
Et an in ea habeat locum tortura,nu.14. f.eod.
Et quid in Regno Neap.nu.15. fol.eod.
Et an in causa vsurarum poßit procedi ex officio,tàm de iure cõi, q̃ Regni Neap. & in statu Ecclesiastico,q.17.nu.1.& 2. & §. vsura, nu. 16,& 17. fol.95,& 82.
Vsura,quando sit permissa,remiß.§.eo.n.18. f.eo.
Et in quibus societas,seu soccida sit licita,remißiuè, ibid.nu.eod. fol.eod.
Et quid in cambijs,nu.19. fol.eod.
Vsura est prohibita lege Mosaica, Euangelica,Canonica,Authentica,Philosophica, & Politica, idest ciuili,§.eod.nu.12. fol.eod.
Vsura qualiter probetur,§.eod.nu.22. fol.eod.
Et an per argumenta,& coniecturas,ibidẽ,nume.26. fol.eod.
Et an per testes qui eam soluerunt,nu.23. f.eod.
Et quid in statu Ecclesiastico,nu.24. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.nu.25. fol.83
Vsurarum crimen an sit merè Ecclesiasticum,remiß.§.eod.nu.21. fol.82.
Vsurarius vltra pœnas canonicas an poßit criminaliter puniri à iudice Laico,§ eod.n.13.f.82.
Vsurarius manifestus quomodo probetur,nu. 22, & nu.37. fol.eod.
Vsurarius quomodo puniatur,§.eo.nu.27 fol.83.
Et quomodo in Regno Neap.nu.28. fol.eod.
Et quid in statu Ecclesiastico,nu.29. fol.eod.
Et pœna mutuantis ad vsuras, an extendatur ad recipientem,nu.30. fol.eod.
Vsurarius an excusetur à pœna ob consuetudinẽ malam,& iniustam,§.eo.nu.31. fol.eod.
Et an sit puniendus,si vsuras nõ recipit,ibidẽ, nu.32. fol.eod.
Et quid si fuerit solũ nixus fœnerari,n.33.f.eo.
Vsurarius manifestus quis dicatur, & quomodo probetur,nu.37. fol.eod.
Vsurarius fit infamis ex sola iudicis declaratoria,nu.38. fol.eod.
Vsurariorum bona mobilia describi, & sequestrari poßunt,§.eo.nu.34. fol.83.
Vtens falso teste,vel instrumento de consilio peritorum,an excusetur,nu.75. fol.eod.
Vtens falso instrumento in iudicio, an teneatur pœna falsi,si illud produxerit cum clausula,si, & in quantum,§.eod.nu.119. fol.19.
Vtens falsa scriptura, an præsumatur auctor falsitatis,nu.122. fol.20.
Vtens falsa scriptura an puniatur,perinde, ac si fabri-

fabricasset,§.falsum,nu.144. fol.21.
Vtens scienter falsis testibus,respõdere tenetur,an velit illis uti,ẽt stãte statuto, in quibusdã casibus non debere respõdere,§.falsũ,nu.143.f.21
Cætera vide supra in verbo falsum.
Vulnerans licet proditoriè,non tamẽ occidẽs, Ecclesiæ immunitate gaudet,q.30.nu.17. f.121.
Vulnerans an possit puniri antequam mors vulnerati sequatur,remiss.q.31.nu.15. fol.125.
Vulnerans mulierem prægnantem, ignorans eam esse talem, mitius punitur,q.68.nu.2. fol.216.
Vulnerans seipsum quomodo puniatur,§.homicidium,nu.289.& q.68.nu.112.fol.57.& 220
Et an vulneratus, præsumatur vulneratus à seipso,q.ead.nu.113. fol.220
Et an comprahendatur sub statuto de vulnerãte,§.homicid.nu.290. fol.57.
Et qd si aliquẽ ꝑsequẽtẽ ceciderit,nu.291.f.eo.
Vulnerans in Regno Neap. cum armis prohibitis, quomodo puniatur,q.69.n.14. fo.222
Vulnerans an teneatur de homicidio,si vulneratus utens incantationibus, & imperitis medicis moriatur,§.homicid.nu.137. fol.49.
Vulnerans mortaliter non potest puniri de homicidio,nisi morte secuta,licèt certum sit vulneratum moriturum,etiam stante statuto, quòd occidens occidatur,ibid.nu.138. fol.49
Vulnerans an teneatur de homicidio,quando dubio existente, an sit vulnus mortale vulneratus obierit,remiss.nu.141. fol.49
Et qd si decesserit ex alia infirmitate,n. eo. f.eo.
Vulnerans quãdo præsumatur habuisse animum occidendi,ibid.nu.143. fol.eod.
Vulnerans lethaliter tenetur de homicidio, licet vulneratus culpa sua obierit,§.eo.n.157. f.eo.
Vulnerans pro pecunia etiam sine animo occidendi grauius punitur, §.homicid.nu.292.fol.57.
Vulnerans animo occidendi punitur maiori pœna,quàm proposita à statuto contra vulnerantem,§.eod.nu.288. fol.eod.
Vulnerans condẽnatus de homicidio an possit probare contrarium eius,quod medici retulerunt, & sententia sine appellatione valeat retractari,§.eod.nu.160. fol.50
Vulneratus an possit petere lucrum cessans, vel damnum emergens,si consecutus est pœnã con rionalẽ de nõ offendẽdo,§.homicid.nu.36.f.45
Vulneratus pro cicatrice,& deformitate ad quid agere possit,qua actione,& quo casu,§.homicidium,nu.eod. fol.45.
Vulneratus potest ciuiliter agere ad damna,expẽsas, & interesse,licèt vulnerans sit absolutus ab inquisitione,ibid.nu.eod. fol.46.
Vulneratus percussorem prosequens, & eum occidens,extraordinariè puniendus est,n.90.f.eo.
Vulneratus non lethaliter, si infra modicũ tẽpus moriatur,an præsumatur mortuus ex vulnere, & vulnerans teneatur de homicidio, vel vulnere tantum,§.eod.nu. 142. fol.49
Et quid si ex spasmo superuenienti decedat, ibidem,nu.146. fol.eod.
Et quid probandum sit ad defensionem rei, remiss. ibid.nu.149. fol.49
Vulneratus nullum, vel imperitum medicum adhibens, dicitur esse in culpa, ibid.n.150.f.eod.
Et an in dubio ꝑsumatur negligẽtia,n.151.f.eo.
Et quomodo probetur,ibid. fol.eod.
Vulneratus an ex vulnere obiisse censeatur,si medici sint discordes,§.homic.nu,152. fol.49
Et quibus Medicis hoc casu sit credendum, nume.153. fol.eod.
Vulneratus an decesserit ex vulnere standũ est arbitrio Iudicis nulla temporis habita ratione, nu.154. fol.eod.
Et quid eo casu Iudex considerare debeat, nume.155. fol.eod.
Vulneratus in infirmitate præsumitur mortuus ex vulnere,nu.156. fol.eod.
Vulneratus post vulnus ambulans per triduum, si postea moriatur,an præsumatur decessisse ex vulnere,§.homicid.nu.158. fol.50.
Et quibus coniecturis probetur aliquem decessisse ex vulnere,nu.159. fol.50.
Vulnerati assertio etiam sine iuramento sufficit ad inquirendum,q.21.nu.55. fol.101.
Et an faciat indicium ad torturam in articulo mortis,n.56. fol.eod.
Et an eius exculpatio prosit,nu.57. fol.eod.
Vulnus mortale quando dicatur,§. homicidiũ,nume.135.& 144. fol.48,& 49
Et in quibus corporis partibus vulnera sint lethalia,nu.136. fol.eod.
Et præsumuntur mortalia,si mors sequatur, nume.147. fol.eod.
Vulnus an dicatur tumefactio ab extra, si intus sit facta scissura,q.84. nu.19. fol.251
Et quid si tumor ille aperiatur ferro,nu.eo.f.eo.
Vulnus quando dicatur,q.ead.nu.18. fol.251.
Vulnera plura inferens eodem tempore, an teneatur unica pœna,q.ead.nu.24. fol.251
Et quid si fuerint illata unico ictu,nu.eo. f.eod.
Vulnusculum non venit appellatione vulneris,q. 82.nu.123. fol.248.
Vulpell.impugnatur,q.44.nu.19. fol.144.
Vulpell.error,§.homicidium,nu.133. fol.48.
Item q.49.nu.46. fol.166.
Vxor liberans virum aliqua calliditate excusatur à pœna ordinaria,q.68.nu.44. fol.217
Vxor alicuius si occidatur à quo sit habenda pax à viro, aut patre,q.58.nu.26. fol.182
Vxor petens cautionem de non offendendo à marito, an audiatur,q.47.nu.12. fol.159.

Vxor an possit impedire demolitionem domus mariti sibi obligatæ, q.78.nu.83, & quæst.82.nume.98. fol.236, & 247.
Et quid seruetur in practica, quæst. 78. nu.84. fol.236.
Vxor cōsulens amasio, vt maritum interficiat, an punienda sit vt homicida, q.88.nu.2. fol.258.
Vxor relicta domina, massaria, & vsufructuaria, si bona confiscentur, erit vsufructuaria, nō alimentaria tantùm, q.78. nu.34. fol.233
Vxor virtute suæ hypothecæ non impedit cōfiscationem bonorum mariti, nu.79.q.ead.fol. 235
Lim. nisi mulier inhæreret possessioni illorum bonorum, nu.30. fol.eod.
Amplia etiam in donatione ante nuptias, nume.81. fol.eod.
Vxor sciens maritum occidendū, & non reuelās, tenetur eadem pœna, q.87.nu.5. fol.257
Vxor propria authoritate recipit possessione suorum bonorum, antequàm à fisco occupentur, q.ead.nu.82. fol.236
Vxor petens alimenta ex bonis viri an sit audienda, q.ead.nu.88. fol.236.
Vxor an possit maritum de adulterio accusare, §.adulterium, nu.2. fol.3.
Vxor accusatur de adulterio, licèt adulter ignoretur, §.eod.nu.3. fol.3.
Vxor accusata de adulterio an possit liberari à marito, §.eod.nu.15. fol.4.
Vxor nō excusatur de adulterio sub prætextu nō redditi sibi debiti à marito, §.eod.nu.18 fol.4.
Vxor accusata de adulterio, quādo possit torqueri, §.eod.nu.20. fol.4.
Et an pendente accusatione debeat à marito alimentari, §. eod.nu.19 fol.4.
Vxor contra naturam à viro subagitata, qua pœna sit plectenda, §.sodomia, nu.16. fol.77.
Vxor potest accusari de adulterio, etiam cum Papa commisso, §.adulterium, nu.22. fol.4.
Vxor non priuatur dote ob adulterium ignorāter commissum, §.eod.nu.32. fol.5.
Nec etiam punitur, si per vim fuerit adulterata, nu.96. fol.7
Vxor adultera, an, & quando in vinculis à marito detineri possit, §.eod.nu.52. fol.5.
Et an tota familia possit p adulterio possit torqueri, §.eod.nu.21. fol.4.
Vxor accusata de adulterio potest obijcere paritatem criminis, etiam post litem contestatam, §.eod.nu.88. fol.7.
Vxor propter fornicationem mariti potest petere separationem thori, nu.89. fol.eod.
Et quomodo probetur fornicatio, remiss. ibidem, nu.90. fol.eod.
Et quid si cum soluta coierit, nu.95. fol.7.
Vxor an possit propria auctoritate à marito expelli ob notoriam fornicationē, vel adulteriū, vel se ab eo separare, §.eo.nu.92. fol.7.
Et interim pendente lite super restitutione dotis, an teneatur vir ad alimenta, nu.93.f.eod.
Vxor dotem recuperat, & lucratur donationem propter nuptias separato thoro ob culpam mariti, §.eod.nu.103. fol.7.
Vxor putatiua an dotem perdat ob adulterium, §.eod.nu.104. fol.eod.
Vxor an perdat dotē propter osculū, n.109.f.eo.
Vxor cum marito se commiscens, censetur iniuriam ei remisisse, §.eo.nu.118. fol.8.
Vxor propter adulterium non amittit dotē in præiudicium patris, vel filiorum, §.eod.n.129.f.eo.
Vxoris bonis publicatis non veniunt vestes festiuæ, & preciosæ, q.78.nu.61. fol.235
Vxoris dos mandantis interfici maritū, an veniat in confiscationem, q.ead.nu.71. fol.235
Vxoris dos quādo confiscetur propter hæresim mariti, q.ead.nu.75. fol.eod.
Vxor sciens maritum velle committere crimen læsæ Maiestatis, non tenetur illum prodere, q.87.nu.10. fol.258.
Quid in patre, & filio, ibid.nu.11. fol.eod.
Et quid in matre, ibid. fol.eod.
Vxores duas, vel duos maritos, vel plures ducens eodem tempore, quibus pœnis puniatur, remissiuè, §.fornicatio, nu.34. fol.28
Et quid in habente duas sponsas, vel vnam vxorem, & vnam sponsām, remiss. nu.35. fol.eod.
Et quomodo puniatur in Hyspania, nu.36.f.eod.
Et quid in Iudæis, nu.37. fol.eod.
Et quid si vxor credens virum mortuum, alium ducat, nu.38. fol.eod.

X

XIXTVS V. P. M. Cardinalium franchitias abrogauit, q.29.nu.2. fol.119
XIXTVS V.P.M. præmia concessit etiam berruarijs capientibus bannitos, quæst. 30. nume.33. fol.121

Z

Zingari pro furtis minimis etiam gallinarum puniendi sunt, §.furtum, nume.90. fol.35.
Zuntatores, siue impostores, acrius sunt puniendi quam fures, q.83. nu.13.f.248

FINIS.

IOAN. BAPTISTAE BAIARDI
ADDITIONES, ET ANNOTATIONES INSIGNES, AC SOLEMNES AD IVLII CLARI
Lib. v. receptarum ſententiarum, ſiue Practicam Criminalem.

Quæ ſingulis Paragraphis, & Quæſtionibus referuntur.

§. PRIMVS.

SVMMARIVM.

1 *Delicta publica, vel priuata quæ dicantur, & cur ita dicta remiſſiuè nu. 6.*
2 *Delicti publici accuſatio an forenſibus competat.*
3 *Et an cuilibet de populo accuſare liceat cum bona cõſcientia.*
4 *Blaſphemia eſt delictum publicum.*
Blaſphemantem non accuſans puniẽdus eſt ibid.
5 *Sciens tractatum proditionis contra Principem, vel eius ſtatum, & non reuelans punitur pœna mortis.*
7 *Delicta quæ ſint merè Eccleſiaſtica, & quæ communia remiſſiuè.*
8 *Delicta quæ ſint nominata, & quæ innominata remiſſiuè.*
9 *Delicta quæ ſint leuia, quæ grauia, & quæ atrociſſima remiſſiuè.*
10 *Delictum dicitur enorme, quod fit cum fractura oſtij, vel capſæ.*
11 *Delictum maius eſt quod de nocte, quàm quòd de die committitur.*
Et in dubio pſumitur cõmiſſũ de die. nu. eod.
12 *Delictũ maius eſt pcutere alapa quã pugno.*
Et quæ ſit ratio ibid.
13 *Delicti grauitas an ſemper arguatur ex qualitate pœnæ.*
14 *Iudex an poſſit in atrocioribus iura tranſgredi.*
15 *Delictum, quod committitur faciendo, an ſit ſemper grauius illo, quod omittendo committitur.*
16 *Delictum quod committitur omittẽdo non punitur criminaliter.*
17 *Delictum maius eſt commiſſum in ciuitate, quàm ruri.*
18 *Delictum maius eſt quod pecunia, quàm quod gratis committitur.*
19 *Delictum, quod committitur omittendo non dicitur propriè maleficium.*
20 *Bannitus ex contumacia, an dicatur bannitus ex maleficio.*
21 *Contemnere dicitur, nolens obedire.*

Accusare in Regno Neap. nemo potest tam quàm vnus de populo nisi suã, vel suorum iniuriam prosequatur nu. 3.

Rincipiũ ibi, publica sũt.

1 Adde, † quæ delicta publica, quæ priuata dicantur, vt per Placẽtinum in tract. de accusat. tit. 2. nu. 1. cũm sequen. & Iacob. Nouel. in pract. crim. in tit. indicia, quæ præcedere debẽt nu. 1. cum sequẽ. & Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 5. cap. 3. & ibi etiam habetur, quare dicãtur delicta publica, & priuata; & non valet semper consequẽtia: Quilibet de populo potest accusare de tali crimine, ergò crimẽ est publicum; nã etiam in delicto priuato, propter quod imponitur pęna pecuniaria, applicãda Fisco, admittitur quilibet de populo ad accusãdũ pro illa pœna; & tamen non dicitur delictum publicũ, sed dicitur competere publica accusatio. Accusatio etiã suspecti tutoris competit cuilibet de populo, etiã si agatur ad remotionem, & tamen iudiciũ illud non est publicum, ita tradit Soci. in c. veniens nu. 41. & seq. de accusat. & de hoc habetur per Clar. infrà in quæst. 17. versicu. Sed quid.

2 Item † Adde, quòd pro delicto publico forenses accusare non possunt, nisi eo casu, quo ædificium fieret in via publica, quia sua interest propter facultatem transeundi; & est communis opin. vt per Gomez de delictis in c. 1. nu. 28. versi. aduertẽdũ, vbi ipse tenet, quòd forẽses accusare possunt, quẽ sequitur D. Farin. in quæst. 12. nu. 11. tamẽ aliter iudicatum fuit in casu, de quo per Soci. in c. cum P. Manconella nu. 20. de accusat. & ꝑ Gomes. vbi suprà

3 nu. 29. habetur, † an possit quilibet de populo accusare cum bona conscientia. Item adde, quòd in Regno Neap. nullus admittitur ad accusandum tãquam vnus de populo, nisi suam, suorumq; iniuriam prosequatur per Ritum 191. & ibi Cara. sed in practica seruatur quòd accusationes omnium recipiuntur, & postea instantibus partibus reijciuntur, vt attestatur Franch. decis. 382. nu. 10. vol. 1.

Item omne delictum, Ibi, & potest poni exemplum. Adde † quòd

4 nedum blasphe mia est delictum publicũ, & potest quilibet accusare; sed etiam nõ accusãs blasphemãtem punitur. c. si quis per capillum. 22. q. 1. ibi si quis autem.

5 Prætereà etiam. Adde, † quod similiter sciens tractatum proditionis contra Principẽ, vel eius statum, nedùm potest accusare, sed etiam reuelare tenetur: aliàs potest puniri pœna mortis, vt infrà in quæst. 87. versicu. punctus est.

Hæc tamẽ omnia, Ibi sed certè

6 hæc materia. Adde, † si per statutum detur cuilibet potestas accusandi de aliquo crimine, vbi de iure communi nõ datur; Illud crimẽ non dicitur publicum, nisi exprimatur à statuto, quod sit publicũ iudicium, ità tenet Bart. & Ang. in l. 1. ff. de public. Iudic. quos refert, & sequitur Soci. in c. veniẽs nu. 8. de accusat. vbi dicit etiam, quòd secundum Imol. non est peccatum dicere, quòd vbicunq; in iure est statutũ, quòd de aliquo delicto publica sit accusatio; quòd tũc illud crimen intelligatur publicũ, & publici Iudicij, subdens, quòd opin. Imol. fortè videtur verior; sed quòd opin. Bart. & Ang. in practica seruanda est.

7 Præmittendum est. Adde † videndũ D. Farinac. in quæst. 8. n. 125. vbi posuit multas limitationes, & latissimè hãc quæstionem tractauit.

8 Habes et. Adde † videndũ D. Farinac. in quæst. 8. nu. 19. vbi latè.

9 Sunt etiam delictorum. Adde † idẽ tenuit Menoch. de arbitr. iud. ĩ casu 266. videlicet quòd arbitrio Iudicis committatur, quodnam graue delictum dicatur; Vide etiam Odd. de restit. in integr. quæst. 60. art. 1. vbi declarat, quæ delicta dicãtur leuia, quę grauia, quę grauiora, quę grauissima, siue atrocissima.

10 Item † adde, quòd, quando delictum fit cum fractura ostij, vel capsæ, dicitur enorme, Boer. in decis. 173. nu. 6. Item adde, quòd delictum dicitur graue, per quod populus remanet scãdalizatus, secũdũ Abb. ĩ c. At si clerici extra de Iud.

11 Item † adde, quòd maius delictum est illud, quod de nocte cõmittitur, quàm de die; & ideò maiori pœna punitur, & in dubio ꝓsumitur commissum de die, Bald. & Imol.

Imol. in l. Titius. §. Lucius in fine. ff. de liber. & posth. Ceph. in cons. 206. nu. 4. & Marf. cons. 83. nu. 16.

12 Item † adde, quòd magis delinquit, qui alapa, quàm qui pugno percutit, Ioã. Anton. de Nigr. ĩ c. 149. sub rubr. de iniurijs, & violẽt. nu. 13. fol. 140. & ratio est, secũdum eum, quia pueri alapa percutiũtur, vt experiẽtia docet, & non pugno, & sic, qui dat alteri alapã videtur eum in duobus offendere, quia tractat eũ, vt puerũ, & alia est ꝑ offensione, non sic in pugno, quia non tractatur pueriliter.

13 Ibi, alij vero dicunt. Adde † ꝙ non sẽper ex quali tate pęnę arguitur qualitas delicti, Crau. de antiq. tẽp. par. 4. sect. videamus modò de aliquib⁹, n. 26. & Farinac. quæst. crim. q. 18. nu. 87. vbi dicit recurrendũ esse ad qualitatem pœnæ, vbi cadere posset dubium probabile, An vnum delictũ sit maius altero, vt nec lex, aut natura id apertè docuerit, Vide etiam Bero. in c. At si clerici nu. 96. cum sequen. de iudic. vbi latissimè de cons. Decij, & consi. Soc. hîc allegatis, adinuicèm sibi contrarijs; cum ibi tenuerit Deci. delictũ furti, quo imponitur pęna furcarũ, maius esse homicidio, quod puniri debet pœna capitis, & seqtur Soci. concludendo, homicidium dolosũ maius delictum esse, quàm furtum; & quòd maioritas pœnę ad cognoscendum maioritatem delicti attendi non debet. Sed vtrùm sit publicum, & priuatũ delictum, & si statutum alterat pœnam delicti, natura ipsius delicti nõ immutatur, vt latè ibi per eum nu. 98.

Ibi quinimò etiam secundũ ius.

14 Adde, † quòd hoc dictum, quòd propter enormitatẽ delicti aliquãdo licitum est iura trãsgredi, habet locum in maioribus Magistratibus tantùm; secùs autem in minoribus, vt sũt Potestates, & Iudices Terrarum, qui iurant seruare statuta; nam tales non possunt leges, statuta, nec cõsuetudines trãsgredi, Ias. in §. ex maleficijs nu. 15. de action. vbi dicit, hoc dictũ perpetuò cordi tenẽdum, quem sequitur Marf. in pract. crim. in §. diligenter nu. 176. Et hoc dictũ procedit in causis arduis, quæ concernũt bonum statum reipublicæ, Salicet. in auth. hodie C. de iud. quẽ sequitur Gram. vot. 30. nu. 15. & ad hanc regulam, quod ꝑpter atrocitatem, & enormitatem delicti liceat iura transgredi, vide ẽt Ias. in l. 1. in prin. C. de precib. Imper. offer. sed Roma. in repet. l. si vero, §. de viro, fallẽ. 46. ff. solut. mat. nõ tenet dictũ Inno. sed dicit, quòd tunc debet superior cõsuli; & hoc arbitror tutius esse, & qđ magis placeret Principi, si periculum non esset in mora; & qui maiores magistratus dicantur, vide Ias. in d. authen. hodie.

Est etiam communis regula.

15 Adde † circa istam regulam nonnullas fallent. quas ponit Ias. in allegata l. si mora num. 25.

16 Item † adde, quòd delictum, quod committitur omittendo, non punitur criminaliter, secundum Bal. in l. data opera col. 2. vers. distinguo, C. de ijs ꝗ accus. non poss. & decis. Pedemon. 71. n. 37. Sed vide Ias. in d. l. si mora nu. 23. cum sequen.

17 Item † adde, quòd maius delictum est illud, quod committitur in ciuitate, quàm quod ruri, Bal. in l. cum ancillis C. de incest. nupt. & Io. de Ana. in c. in tãtum nu. 7. de collus.

18 Item † adde, quòd delictũ factum per pecuniam, est maius delictum, quam illud, quòd fit gratis, Ana. & Fely. in c. sicut dignum. §. insuper de homic.

19 Sed quæro nunquid. Adde, † quod maleficiũ, strictè loquendo, non continet delictũ, quòd est in omittendo: sed solummodò, quod est in faciendo, Bal. in l. ignorantia, nu. 2. C. de crim. stellion.

Quæro etiam, ibi, sed certè licet

20 hæc opinio. Adde, † quòd idem tenet Bart. in l. omne delictũ ff. de re milit. & Nell. de bannitis in 2. par. secũdi temp. quæst. 59. Sed de ista quæstione vide nouissimè tradita per Menoch. in comẽt. pręsumpt. lib. 2. præsumpt. 70. vbi latissimè, & per Farinac. var. quæst. in quæst. 11. num. 93. qui sequitur D. Clarum, & nu. 97. versic. sextò aduertatur.

Item adde, quòd citatus ꝑ aliquo maleficio, si cõparuerit in Iudicio, & omnia cõtenta in inquisitione negauerit, & suas exceptiones, & defensiones proposuerit, & posteà iterùm citatus nõ comparuerit, & bannitus fuerit potiùs dicetur bãnitus ob contumaciam, quàm ob maleficia; &

ideò non poterit impunè offendi, stante statuto, ꝙ bannitus impunè offendi possit, Curt. Sen. consi. 59. nu. 17.

21 Ibi contemptus. Adde† quòd quis dicitur contemnere, quādò voluntas dirigitur, vt nolit obedire, quia spernit pٍotestatem præcipientis, Rimin. iun. in consi. 707. nu. 20. vol. 6.

§. Adulterium.

SVMMARIVM.

1 *Adulter, & adultera an possint in eodem libello accusari.*
2 *Adulterij accusatio quot modis in iudicio pponi possit remissiuè.*
Vxor an possit maritum de adulterio accusare. nu. eod.
3 *Vxor accusatur de adulterio, licet adulter ignoretur.*
4 *Adulter an possit accusari in vno libello, & adultera in alio.*
5 *Inscriptio ad pœnam talionis nō est in vsu.*
6 *Impubes non potest accusari de adulterio.*
7 *Iudex procedit ex officio in crimine adulterij, vel stupri accusatore desistente, vel mortuo, etiam stante statuto, quòd sine querela procedi non possit.*
8 *Iudex cōtra vxorem procedit, adultero tantùm per maritum accusato.*
9 *Iudex habēs facultatem à statuto inquirendi de omnibus delictis, nō potest de adulterio inquirere, constante matrimonio.*
10 *Iudex procedit in crimine adulterij deducto in iudicio, non obstāte cōcordia partiū.*
11 *Maritus habens concubinam non potest accusare de adulterio.*
12 *Sententia lata super adulterio valet, licet de stupro solùm fuerit probatum.*
13 *Maritus an post accusationem possit à pœna adulterij vxorem liberare.*
14 *Adulterium quādo dicatur crimen publicū.*
15 *Maritus quibus casibus non possit vxorem de adulterio accusare.*
16 *Bastardus quando possit institui.*
17 *Adulterij specialia.*
18 *Vxor nō excusatur à pœna adulterij propter non redditum sibi debitum à marito.*
19 *Vxor debet alimentari pendente adulterij quæstione.*
20 *Vxor accusata à marito de adulterio quādo possit torqueri.*
21 *Et p adulterio tota familia potest torqueri.*
22 *Vxor potest accusari de adulterio etiam cum Papa commisso.*
23 *Adulterium non dicitur commissum cū dolo, & fraude, si probetur mulieris volūtas.*
24 *Adulterium an committat cū soluta credēs accedere ad nuptā, vel ecōtrà, remissiuè.*
25 *Adulterium etiam dicitur, quando coniugatus coit cum soluta.*
26 *Et an stuprum possit appellari remissiuè.*
27 *Adulterium cum meretrice nupta commissum an sit punibile.*
Et quid si cum adulterio cōcurrat incestus, ibidem.
28 *Et quæ dicatur meretrix.*
29 *Adulterium an sit crimen priuatum.*
30 *Iudex Ecclesiasticus an possit procedere ex officio in crimine adulterij, incestus, stupri, & fornicationis, stante constitutione Marchiæ, quòd certæ personæ ad accusandum admittantur.*
31 *Et an dicta constitutio habeat locum in huiusmodi criminum attentatione.*
32 *Lata culpa in adulterio non æquiparatur dolo.*
Vxor non priuatur dote ob adulteriū ignoranter commissum. ibidem.
33 *Adulterium, stuprum, vel inhonestas mulieris an possit probari per testes singulares.*
34 *Adulterium ex quibus actibus probetur remissiuè.*
35 *Et quas probationes requirat.*
36 *Maritus accusando vxorē de adulterio, non debet intētare publicam vocem, & famā.*
37 *Adulterium quot modis probari possit remissiue.*
38 *Et quibus coniecturis probetur, & præsumptionibus.*
39 *Adulterium probatur coniecturis, & fama publica.*
40 *Adulterium non probatur sola mulieris confessione.*
41 *Et confessio adulteri carentis genitalibus non nocet.*
42 *Adulterium probatur per testes qui viderunt adulterantes per foramen.*
43 *Adulter, et adultera non puniūtur pœna statuti, nisi probentur esse in matrimonio.*
44 *Iudex secularis an possit adulterij iudiciū pseq. si opponatur matrimoniū esse nullū.*
45 *Et an de matrimonio possit incidenter cognoscere.*
46 *Adulterij pœna q̄ sit in Regno Neapolitano.*
47 *Et quæ in Flandria.*
48 *Mulier pœna adulterij puniri non potest, si exi-*

existente fama publica de morte mariti adulterium committat.
49 Mulier cum clerico adulterium committẽs, non punitur à Iudice seculari.
50 Adulterij pœna ex auth. sed hodie C. de adult. non seruatur.
51 Et illa pœna non haberet locum, quãdo actum esset ad separationem thori.
52 Vxor adultera an, & quando à marito in vinculis detineri possit remissiuè.
53 Adulterij pœna non est puniendus, qui coactè adulterium commisit.
54 Adulterij pœnæ diuersæ.
55 Adulterij non violenti pœna de consuetudine est pecuniaria.
56 Et Romæ est capitalis per constitutionem Sixti PP. Quinti.
57 Adulter iniustè punitus non recuperat pœnam solutam.
58 Adulterij pœna punitur accedens ad solutã credens accedere ad nuptam, vel econtra.
59 Maritus vxorem adulteram accusans à Iudicibus derideri solet.
60 Maritus committens homicidium propter vxoris adulterium mitius punitur.
61 Et potest ordinare vxori, vt fingat præbere aures adultero, & interim se præparare ad offendendum.
62 Torturæ locus non est in adulterio sine vi commisso stante consuetudine, quòd puniatur pœna pecuniaria.
63 Adulterium, & incestum simul committens qua pœna puniatur, stante vno statuto, q̃d pro adulterio soluãtur XXV. floreni, & altero, q̧ procedatur de similibus ad similia.
64 Adulterij pœnæ diuersarum nationum remissiuè.
65 Adulterij pœna quandoq; est arbitraria.
66 Filius adulterans vxorem patris amittit etiam priuilegium filiationis.
67 Adulterium in matrimonio vero, vel putatiuo, eadem pœna punitur.
68 Adulterij conat⁹ pœna arbitraria punitur.
69 Et quæ dicatur adulterij attentatio.
70 Et quis dicatur alterius vxorẽ sollicitare.
71 Adulterium committens mulier propter munera, an dicatur inuita peccare.
Et dãs munera an pœna statuti cõtra adulterantem in vitam puniri debeat. nu. eod.
72 Et quid in practica.
73 Adulterari mandãs qua pœna sit puniẽdus.
74 Pax non dicitur rupta propter adulterium.
75 Adultera pœnam adulterij non euitat ob sæuitiam viri.
76 Et famis necessitate, vel paupertate non excusatur.
77 Adulterans mulierem bannitam etiam cum vi nulla pœna punitur.
78 Adultera reperta in fragrãti est infamis ipso iure, secus in adultera.
79 Lex canonica in adulterio seruanda est.
80 Adulterij pœna an habeat locum in sponsa remissiuè.
81 Statutum puniẽs adulterium, vel stuprum, pœna pecuniariã, cõprahẽdit etiã iudæos.
82 Et quomodo intelligatur nõ distinguens an sit nupta, vel meretrix, remissiuè.
83 Et huiusmodi statutum habet etiam locũ in Christiano iudæam adulterante.
84 Iudæus Christianam adulterans grauius est puniendus.
85 Thori separatio fit per quamcunq; fornicationem.
86 Et propter sodomiam.
87 Maritus nõ lucratur dotem propter vxoris adulterium facta ciuiliter matrimonij separatione à Iudice seculari.
88 Vxor de adulterio accusata potest obijcere paritatẽ criminis etiã post litẽ cõtestatã.
89 Vxor ob fornicationem mariti potest petere separationem thori.
90 Et quomodo ꝓbetur fornicatio remissiuè.
91 Maritus quando lucretur dotem sine sententia iudicis propter vxoris adulterium.
92 Vxor an possit ꝓpria authoritate à marito expelli, vel se separare ob notoriam fornicationem, vel adulterium.
93 Et eo casu pendente lite super restitutione dotis, maritus non tenetur vxorem alere.
94 Adultero absoluto etiam adultera censebitur absoluta.
Et condemnatio adulteri non nocet adulteræ. num. eod.
95 Vxor potest petere dotem, ac thori separationem etiam si vir cum soluta coierit.
96 Vxor de nocte, ac per vim adulterata, non perdit dotem, nec alia pœna punitur.
97 Adultera non perdit dotem putatiuam.
98 Maritus an lucretur dotem vxoris ob verbera aufugientis, & adulterantis remissiuè.
99 Mulier perdit dotem conuiuando cum extraneis, & interueniẽdo ĩ ludis theatralibus.
100 Dos in quibus casibus propter adulterium non amittatur remissiuè.
101 Mulier habens filium ex adulterio conceptum an teneatur reuelare remissiuè.
102 Filij quãdo teneantur alere matrem amittentem dotem propter adulterium.

103 *Uxor doté recuperat, & lucratur donationem propter nuptias, facta thori separatione ob culpam viri.*
104 *Uxor putatiua an perdat dotem propter adulterium.*
105 *Mulier inhonestè viuens post mortem viri amittit dotem de rigore.*
Item parafrenalia, & lucra quæcunq; ex bonis mariti. nu. eod.
Item donationem sibi à marito factam, ac tutelam filiorum. nu. eod.
106 *Et an luxuriosè viuens intra, vel post annum luctus priuetur filiorum successione.*
107 *Vidua an propter stuprum amittat dotem remissiuè.*
108 *Et quid de legatis sibi à marito factis.*
109 *Uxor an propter osculum amittat dotem remissiuè.*
110 *Mulier consentiens osculo qua pœna plectatur in Ciuitate Neap.*
111 *Adulterium an præsumatur ex solo osculo.*
112 *Adulteriũ probatur cõiecturis, & præsumptionibus.*
113 *Maritus facta thori separatione tenetur alere uxorem honestè viuentem.*
114 *Et ea superstite non potest aliam ducere.*
115 *Maritus recipiens uxorẽ adulteram, an videatur illius mores præteritos, & futuros approbare.*
116 *Maritus iurans de adulterio uxorẽ non accusare, an teneatur seruare iuramentum.*
117 *Maritus non potest uxori adulteranti parcere sub conuentione lucrandi eius bona.*
118 *Uxor cum marito se carnaliter cõmiscens, censetur ei iniuriam remisisse.*
119 *Maritus sciens, et nõ accusans uxorẽ adulteram, an lenocinij pœnam incurrat.*
120 *Uxor propter adulterium nõ amittit dotem in præiudicium patris, vel filiorum.*
121 *Adulterij exceptio an possit opponi per hæredes mariti, vel per filios contra matrẽ, remissiuè.*
122 *Adulterij accusatio quãdo transeat ad hæredes extraneos.*
123 *Adulterij accusatio, vel exceptio nõ tollitur per subsequẽs matrimonium cũ adultero.*
124 *Adulterij accusatio quanto tẽpore præscribatur.*
125 *Et quid de exceptione adulterij.*
126 *Et an pscribatur quo ad pœnã spiritualẽ.*
127 *Et quid si per vim fuerit commissum.*
Adulteri pœna in Regno Neap. est mors sub num. 46.
Et an ex causa possit minorari ibidem.
Et quæ pœna imponatur in statu ecclesiastico ibidem.
Statutũ quod nixus cõmittere adulteriũ capite puniatur, intelligitur de eo, qui cõmisit, non de eo qui, tãtũ attẽtauit sub n. 44.

Dulterij in principio. Ad de,

1 † q adulter, & adultera nõ possunt in eodẽ libello accusari, l. si maritus. §. fin. ff. de adulter. & si accusantur, libellus non procedit, etiam parte non opponente, Cagnol. in l. edita nu. 287. C. de eden. & Io. de Ana. in c. intellexim⁹ nu. 10. in fin. ibi ideò dicit Angelus, nisi quando ageretur coràm Iudice ecclesiastico ad separationẽ thori; quia tũc benè adulter, & adultera possunt in eodem libello accusari, gl. singul. ĩ c. statuit 2. q. 5. quã refert, & sequitur Rom. sing. 276. incis, Io. de Arno. probl. 3. & †

2 quot modis quis accusari possit de adulterio, & an, & quãdo liceat mulieri maritum accusare, sicut marito uxorem, vide Fran. Marc. in decis. 514. par. 1. & infra.

3 Item † adde, quòd potest proponi accusatio de adulterio contra uxorem, etiam quòd ignoretur psona adulteri, Natt. in cons. 422. nu. 7. vol. 2.

4 Item † adde, quòd quando in eodem libello adulter, & adultera accusantur, in neutrius persona procedit accusatio; & hoc est speciale in adulterio, & quãdo accusatur vnus in vno libello, & alius in alio, tunc reijcitur pars libelli, & pceditur super primo, secundùm Bald. in cons. 6. nu. 2. & 3. hic alleg. & ibi reddit rationem dicẽs, quòd nõ debet accusator adulterij esse partialis, sicut nõ potest ex inscriptione pati duas penas, quoniã vna pena consumitur cum de iure cõmuni adultero fit pœna mortis, & econtra subscribẽti se ad penam talionis, & non probanti, quod tamen procedit, quando agitur ad pœnam capitalem, non autem, quando mulier accusatur ad effectum perdẽdę dotis; vt per eundem Bald. cons. 6. nu. 4. Sed † ego arbi-

5 tror, quòd hodie posset pcedi super vtroque libello, quia de cõsuetudine amplius nõ fit inscriptio ad penam talionis, vt per Duen. reg. 27.

6 Item † adde, quòd Impuberes non possunt accusari de adulterio, quia præsumũtur inhabiles ad coitũ; tollitur tamẽ hęc præ-

præsumptio per contrarium factum, Soc. in c. 1. nu. 7. & 17. de delict. puerorum.

7 Item† adde, quòd si extaret statutum, quòd in crimine adulterij, vel stupri non posset ꝓcedi, nisi ad querelam partis; data querela, poterit Iudex ꝓcedere ex officio, etiam quòd querelās desisteret, per tex. in l. constante matrimonio in fi. ff. de adult. Affli. in const. legum asperitate nu. 12. & idem habetur in dec. Gram. 31. hîc per Clar. alleg. nu. 3. & seq. & hoc procedit, eo desistēte in quacūq; parte iudicij, & appellatione pendente, vel accusatore mortuo, vt per Crau. in rit. 21. & Gram.

8 in d. decis. †tenet etiam, quòd cōtra vxorem poterit ꝓcedi, etiam quòd eam maritus nō accusauerit, sed adulterū tātùm.

9 Itèm† adde, quòd si statutum permitteret Iudici inqrere, & punire de omnibus delictis, non intelligitur, quòd permittat inquiri de adulterio, constante matrimonio, Brun. de const. & decret. in vers. Inquisitio fol. 144.

10 Item† adde, ꝙ adulterij crimine, deducto in Iudicio, postquàm de re constat, legitimè, debet Iudex ꝓcedere, non obstāte concordia partium, Affl. in d. const. legum asperitate nu. 11.

11 Item† adde, ꝙ maritus tenens concubinā nō potest accusare de adulterio, Deci. in l. semper in contractibus. ff. de reg. iur. Marf. in l. 1. de rapt. virgin. nu. 60. & seq.

12 Item† adde, quòd si qs accusauerit aliquē de adulterio, & ꝓbauerit de stupro, sentētia super eo lata erit valida, quia nomen adulterij est genus, ita Bal. in l. si ca. C. de adult. quem seqtur Fely. in c. licet hely. nu. 29. de Simon. De hoc tamē vide Aret. de malef. & ibi addent. in vers. *che hai adulterato* nu. 59.

13 Item† adde, quòd maritus post accusationem poterit liberare vxorem per recōciliationem à pœna, ante tamē sententiā, & Iudicis auctoritate, & non aliter: secùs autem, secuta cōdemnatione, etiam quòd condemnatio non fuisset demādata executioni, Boer. decis. 298. nu. 3. & seq.

14 Itē† adde, quòd ex officio per viā Inquisitionis non potest ꝓcedi contra adulteros, ne fedentur connubia, etiam quòd Adulterium sit crimē publicum; qa illud est verum, postquàm nomē est receptum inter reos, secūdùm Bart. in l. 2. §. si publico. ff. de adult. & Affl. in cōst. legum asperitate nu. 9. Gram. d. decis. 31. nu. 6. & quādo dicatur in crimine adulterij nomē receptum inter reos, vide Bar. in l. adulterij C. de adulter. Fallit tamen, quotiès Adulterium est notorium, quia tūc Iudex potest ex officio ꝓcedere, Gram. d. decis. 31. nu. 7. & per Cōc. Trid. sess. 24. cap. 8. incip. graue peccatū &c. de reformat. matrim. Sācitum fuit, quòd procedatur ex officio ab Ordinarijs locorum, quādo mulieres, siue coniugatæ, siue solutæ cum adulteris, seu concubinarijs publicè viuūt, si ter admonitæ non paruerint.

15 Item† adde, quòd in sex casibus nō licet marito accusare vxorē de adulterio. Primus, quando ipse fuit causa adulterij, etiā si causa fuerit remota, puta quia eam reliquerit sinè necessarijs ad vitam, dummodò ipsa priùs egerit cōtra virū, vt prouideret de alimentis: secundus casus est, quando vir tradidit alteri vxorem adulterādam, Bero. in cōs. 148. nu. 11. vol. 1. Sed adulterium, etiā consentiēte marito commissum, punitur, l. 2. §. 1. ff. de adult. Nell. de bān. in 2. par. 2. tēporis quæst. 46. vers. Iuris autē. Tertius est, cū ipsa credidit virum defunctū, & nupsit alteri: Quartus, si fuisset vi oppressa; Ideò adulterata per tyrannū, vel Regem non potest accusari de adulterio, quia ꝑsumitur per vim, & me-

16 tum adulterata; immo† potest bastardum, ex ea natum, instituere, secundùm Bal. in l. eā, quam col. 9. vers. scias, quòd in istis spurijs C. de fideicomm. Quintus, si post adulterium eam reconciliauit: Sextus est in c. gaudemus de diuort. vt plenè de prædictis habetur per Affl. in cōst. legū asperitate. §. qui coràm. sed nouissimè Laurent. tonnini Rodulphi in caut. 6. nu. 167. & sequē. ponit vndecim remedia, qbus vxor, vel vir, de adulterio accusati, se valeāt aduersùs accusatorē reparare, & Affl. in d. §. qui coràm in fine; Vide etiam Viui. opin. 33. nu. 26. & idem Affl. vbi suprà, dicit, ꝙ Io. And. in nouell. ī c. intelleximus, & post

17 eū Io. de Anā. ibi in pen. col. ponit † multa specialia in crimine adulterij videlicet primò ꝙ ī multis casibus repellitur eius accusatio, vel exceptio; ex quo seqtur, ꝙ nō semper admittitur, qui suā iniuriam prosequitur, videlicet, quòd ꝑtextu sui adulterij repellit maritus ab accusādo, & prosequēdo suam iniuriam. Secūdò quòd vt qs ex præsumptionibus cōdemnetur de

adulterio. Tertiò quòd in causis adulterij exceptiones debēt proponi, & opponi ante litis cōtestationem, nec admittūtur postea. Quartò quòd cōuictus, & condemnatus ex hoc crimine ꝑ modū exceptionis punitur. Quintò ꝙ seruus admittit ad accusandū. Sextò ꝙ minor vigintiquinque annis etiā admittitur. Septimò ꝙ in hoc crimine nulla dat dilatio, nisi ex causa adeò, ꝙ probationes factę, nō data dilatione ad probādum, valent. Octauò, ꝙ minori non subuenitur. Nonò, quòd adulteriū vxoris nocet viro. Decimò, ꝙ hoc crimē nō tollitur in baptismo. Vndecimò, ꝙ de hoc crimine vir, & mulier nō possūt simul accusari ab eodem, & ex eadem causa.

18 Item† adde, quòd mulier non excusatur à pœna adulterij ex eo, q̄a maritus ei nō reddidit debitū naturæ, Boer. decis. 297. num. 15.

Item adde, quòd vxori nō licet accusare maritum de adulterio criminaliter, l. 1. C. de adulter. & ratio habetur ꝑ Frā. Marci in decis. 514. nu. 16. cum sequen. & per Bero. in c. 1. nu. 39. de accusat. sed benè ei licet agere ciuiliter ad separationē tori, & vt vir restituat dotem, & perdat donationem propter nuptias, l. cōsensus. C. de repud. Abb. in c. plerūq; nu. 5. de donat. int. vir. & vxor. Mars. in l. 1. nu. 60. C. de rap. virg. Cōrad. in pract. crim. tit. de adulter. nu. 11. Bero. cons. 55. nu. 5. vol. 1. August. in addit. ad Ang. verb. *che mi hai adulterato*, vers. quæro, q̄a video; vbi dicit, q̄d Salicet. ponit vnum casum singularē, quādo vxor possit accusare maritum de adulterio, etiā criminaliter, videlicet, quādo vxor prosequitur suā iniuriā, puta, quia maritus cōmiserit adulterium cum vxore filij ipsiꝰ mulieris, nati ex alio matrimonio, vel cum vxore fratris ipsius mulieris.

19 Item† adde, quòd mulier debet habere alimenta, donec cōuincatur de adulterio, Bald. in cōs. 176. Cecilia recessit vol. 1. & per Paris. cons. 54. assertæ sentētię vol. 4.

20 Item† adde, ꝙ mulier accusata de adulterio à marito potest torqueri, extātibus indicijs, Rom. cons. 451. non autem ad effectum perdēdæ dotis, cum sit pro interesse priuato, etiā si extaret statutū, quòd pro adulterio possit deueniri ad torturā, secūdùm Bald. cons. 6. nu. 6. vol. 5. & Bologn. cons. 9. nu. 85.

21 Item† adde, ꝙ in materia adulterij tota familia potest torqueri pro veritate eruēda, Bal. in l. fi. ff. de quęst. & Paris. de put. in tract. de Synd. in ver. tortura cl. 2. c. 3. nu. 2. nisi sint bonę famę, & vitæ, secūdùm Bald. in l. 1. C. locat.

22 Item† adde, quòd vxor potest accusari de adulterio, etiā cōmisso cum Papa, licèt Papa regulariter accusari non possit, Anchar. in c. ea, q̄ nu. 28. de reg. iur. in 6. Sed credēdū non est in ęternum, ꝙ ullus Pontifex adulterium cōmittat, licet vt homo sit possibile.

23 Item† accusans aliquem de adulterio, & dicēs eum commisisse adulterium cū dolo, & fraude, nō obtinebit, si ꝓbaretur mulieris volūtas, & accusatus absolueretur; Roma. consil. 167. incip. Antonius.

24 Tribus autē modis. Adde, †An accedens ad solutam, credēs accedere ad nuptam, committat adulterium; & è cōuerso. Vide Io. Andr. in Mercurial. reg. 14. cū quis succedit, ubi plenè hanc quęstionem ad partes examinat. & uide infra nu. 58.

25 Ibi, cęterùm quando vir coniugatus. Adde, † quòd Menoch. in cons. 249. per totum uol. 3. tenet cōtrariū, quòd scilicèt adulteriū sit tàm de Iure ciuili, quàm de Iure Canonico.

26 Ibi, & quod talis coitus. Adde † uidendum Frāc. Vegij. cons. 66. nu. 215. cum sequen. ubi facit multas distinctiones.

27 Quęro, nunquid, ibi, aut verò postquàm. Adde, † quòd hoc dictū est uerū, nisi īteruenisset adulterium cum incestu; quia tunc puniretur de incestu, secundùm Salyc. in l. qui adulterium, de adulter.

Item adde, quòd istud adulteriū debet puniri pęna extraordinaria, secundū. Areti. in §. nouissimè nu. 4. Instit. de senatusc. orfici. quia res est mali exempli; & hoc mihi uidetur honestum. Sed Franc. Vegij in cōs. 66. nu. 119. tenet, quòd debeat puniri pœna ordinaria; & dicit, hāc esse communem opin. ꝑ tex. in l. si uxor in princ. ubi Bart. ff. de adult. nisi adulter ignoraret, eā esse nuptam; quia tunc excusaretur: tamē ibi nu. 121. dicit, quod forsan cōsuetudo aliter obseruat, & ꝙ etiam aliter ꝑ statuta ꝓuidet, sed ꝙ ista est ueritas de Iure: sed

Bursat. in cõs. 218.nu. 14.attestat, magis communem opinionem esse, ꝙ non committatur adulterium, & ꝙ aliqua pœna nõ tenetur, dum in matrimonio in uita meretricali perseuerauerit.

Item adde, ꝙ habens rem uenerem cũ muliere, etiam nupta, quę cum multis rẽ carnalem habuerit, non potest puniri de adulterio, quia uilitas uitę adulteræ eũ à pœna adulterij excusat; ipsa autem nõ excusatur, & pęna adulterij punitur, ita notab. Ang. in l.1.C.de rapt.uirgin. quẽ refert, & sequitur Affli. in const.legum asperitate nu.5.

28 Item† Adde, quòd meretrix dicitur etiã illa, quę unũ admiserit, & mercedem ab eo receperit, secũdùm Luc.de penn.in l.si qua in principio C.de spect.& scen.lib.x. Affli.in const. quę passim nu.2.fol.325.

29 Est autem hodie. Adde,† quòd Affl. in cõst.legum asperitate nu.12. tenet contrarium, scilicèt, ꝙ Adulteriũ, postq̃ nomen receptũ est inter reos, sit delictum publicum; quod quãdo sit, uide suprà in principio huius. §. uers. Item adde, quòd ex officio per uiã in fi. & Gram.in decis.31.nu. 6. declarat, tunc esse crimen publicum, quãdo querela pręcessit; & sic eo casu dicitur nomẽ receptũ inter reos; & tũc Iudex poterit procedere ex officio, ẽt quòd querelãs desisteret.

30 Item† adde, ꝙ in statu ecclesiastico prouisum fuit per Cõst.Marchię in lib.4. cap. 69.& 70. ꝙ in crimine incestus, adulterij stupri, & fornicationis nullus ad accusandũ admittaẽ, nisi esset pater, mater, auus, uel auia, filij, & nepotis vtriusq; sex⁹ vsq; ad secũdum gradum; fratres, & sorores, & filij fratrum, & sororum, qui prænominati solùm ad prędictam accusationem, vel delationem, admittũtur, & si contra infamatũ de adulterio publica laborat infamia, quòd possit procedi ex officio; sed hodie Iudex ecclesiasticus ex officio procedere potest per Cõc.Tridẽt.sess.24.de reform. matr.c.8. seruata forma, ibi tradita.

31 Item † adde, quòd stante tali statuto, sicut nõ potest procedi, nisi dicta accusatione præcedente in dictis delictis, ita etiam in eorum attentatione, vt per Bald.in consil.16.vol.3.

32 Quæro etiam. Adde, † ꝙ lata culpa in adulterio nõ ęquiparatur dolo, c. in lectũ 34. q.2.& ista est magis communis opinio doctorum, secũdùm Bernon.in tract.de cõcub. in rub.de adult.nu.70. vbi cõcludit, quòd vxor propter adulteriũ nõ priuatur dote, nisi illud sciẽter, & dolosè cõmisisset: secùs, si ignoranter, & citrà consensum.

Item quęro; de quo fit tãtùm mentio in summarijs, & tractat remissiuè de ꝓbatione adulterij.

33 Adde, † quòd Zas. cons. 11.vol.2. tenet, ꝙ ꝑ testes singulares probetur adulteriũ, stuprum, & inhonestas mulieris; idẽ tenet Soci.iun.cõs.99.vol. 2. Gabriel de testib. concl.2.nu.50. Et hoc ꝓcedit etiã, si vnus testis deponeret de vna re inhonesta, & alius de alia diuersa, secundum Grãm. decis.107.nu. 9. Et an per testes singulares,
34 & ex quibus † actibus ꝓbetur adulteriũ, vide Bertaz.cõs.20.per totũ; Boer. decis. 23.nu.44. Natt.cõs.478.nu. 2. Rimin.iun. cons.7.nu.59. Bonacoss.in prima par. ver. testis singularis, Bursat.cõs.218. Crau.cõs. 73.nu.36. vide etiã Laurẽ. Crichou.com.
35 opin.in litera A. vbi ponit, quæ † probationes requirantur in hoc crimine adulterij, tàm, quãdo ꝓceditur criminaliter, quàm
36 ad separationẽ tori. & maritus †. debet cauere, ne ad probandum istud crimen intẽtet publicam vocem, & famam cõtra vxorem; quia probaret propriam sciẽtiam, & sic proprium lenocinium, vxorem adulteram retinendo, l. crimen C.de adult.& sic veniret reijciẽdus, Bal.in cons. 310.nu.5.
37 vol.1. Sed quot † modis adulteriũ probari possit plenissimè, & copiosissimè habẽ ꝑ Mascard. de probat.à concl.57. vsq; ad concl. 66. vide omninò, quia ibi habẽtur omnia, quę circà probationem huius deli-
38 cti haberi possunt; Et de † p̃sumptionibus, quibus ꝓbari possit, latè per Menoch. de pręsump.lib. 5.pręsump.41.par.2. vide ẽt Rimin.iun.in cõs. 260.nu. 41.cum sequẽ. & cõs.274.per totum, vbi latissimè, quòd ex alaruatione cum iuuenibus adulteriũ probatur; sed Bertaz.in cons.311.nu.2.cõtrarium tenuit, & ibi addentes.

39 Item † adde, quòd adulteriũ probatur coniecturis, & p̃sumptionibus, à iure receptis, etiã, quãdo criminaliter proceditur, per Menoch.cons.31.& Frãc.Marci. in decis.514.nu.14.& 15.par.1. & fama publica. Paris.cons.54. nu.6. cons.57.nu. 34.& cons.170.nu.12. lib.4.

40 Item† adde, quòd adulteriũ nõ probatur

mulieris confessio sola non nocet alium

tur cōtra alium ſola mulieris confeſſione, not.Doct. in c.ſignificaſtis de adulter.Pariſ.conſ.177.nu.28.vol.4.Siluan. cōſ. 50.
41 nu.41.vol.1.&† confeſſio adulteri carētis genitalibus nō nocet, ſpecul.de confeſſ.§. ſequitur videre verſ.11.non valet.

42 Item† adde, ꝙ probatur adulterium per teſtes, qui viderūt per foramen adulterantes; & non dicuntur ſingulares, quādò ſucceſſiuè viderūt vnus poſt alium, Alber. in l.teſtium nu.9.C.de teſtib.& ibi Cin.Bal. & Salic.Aufr.ad Capell.Tholoſ.dec.309.

43 Item † adde, ꝙ ad hoc, vt adulter, vel adultera puniantur pęna ſtatuti, probādū erit, ꝙ erant in matrimonio, Affl.in cōſtit. legum aſperitate nu.4.

44 Hoc crimen. Adde, †quòd ſi cōſtaret de coitu; ſed opponeret matrimonium ob aliquod impedimētum canonicum eſſe nullum, tunc iudex ſecularis teneretur remittere cauſam Epiſcopo; ſed plus poſſet dicere excipiēti, vt coràm eo produceret, quę intēderet probare coràm Epiſcopo, & ſi videret, ea nō obſtare, poſſet ꝓcedere ad vlteriora, Fely.in c.cū ſit de for.comp.Affl.in cōſtit.de Adulter. coercen.nu.7. Hoc tamen procedit, ſi vir accuſauerit iure mariti; quia tunc oportet probare, ꝙ verè ſit vxor: ſi verò accuſauerit iure extranei, ſufficit ꝓbare, ꝙ illa mulier habebatur ꝓ vxore, & ita tractabatur; & eo caſu, ſi ex parte accuſati fieret ꝓbatio, ꝙ illa non poterat eſſe vxor, non releuatur, quin cōdemnetur de adulterio; ſed debet probare, ꝙ nō habebatur; nec tractabatur, vt vxor; &, hoc ꝓbato, reus abſoluetur. ità declarat Bart.ī l.ſi vxor.§.ſed ſi ea. ff.de adult.ſed de generali cōſuetudine iu
45 dex† laicus in cauſa adulterij, criminaliter intentati poteſt cognoſcere incidēter, an matrimonium adſit, vel non, Frāc.Marci. deciſ.514.nu.19.& 20.

Sed quæro, quæ ſit pœna, ibi, in
46 fœmina ꝓpter ſexus. Adde, † ꝙ in RegnoNeap. adeſt Conſt. legū aſperitate; qua adultera tradēda eſt viro, nullatenus ſeuituro vitæ periculo, niſi ad naſi trūcationem; & ſi vir in eam vindictam dare noluerit, publicè eſt fuſtigāda, & per dictam conſt. uiris propter adulteriū imponitur pena mortis, q̃ hodie ſeruatur ſecundum Frāch.in deciſ. 340.nu.5. vbi atteſtatur ꝙ per ſacrū conſilium ita iudicatum fuit, dicit tamen ꝙ dicta pena, ex cauſa minorari poteſt, & ꝙ dicta pœna infligi poteſt tam viro nobili, q̃ ignobili, ſed ī ſtatu eccleſiaſtico sūt magis miſericordes, quia vir committēs adulteriū nō punitur niſi ad pęnam viginti quinque florenorum, & ſi retinet vxorem alterius volētem abſq; voluntate mariti incurrit pęnam cētum florenorum ita diſponit Conſt.Marchiæ in lib.4.cap.69. Hodie tamen in vrbe tātum pro adulterio fuit impoſita pęna mortis per motum proprium Sixti Quinti.de quo infra ibi. ſed qcquid ſit, & Neuiz.in Syl.nupt.lib.2.verb.diuiti non eſt nubendum nu.86.inquit, ꝙ quidā Nobilis de Diœceſi Taurinenſi vxori ſuæ adulteræ naſum abſcidit, vt ob deformita
47 tem amatores eam relinquerēt; & † quòd hoc frequentatur in Flandria.

48 Item† adde, ꝙ mulier committēs adulterium tēpore, quo credebat, maritū ſuū eſſe mortuū, vt erat fama, & publicè dicebat, nō poteſt puniri de adulterio, ſed de fornicatione; & ſi cōfeſſa fuiſſet adulteriū, probata dicta fama, confeſſionē reuocare poterit; ità habetur per Feder.de ſenis in
49 conſ.167.vbi† dicit etiam, quòd ſi adulterium commiſerit cum clerico, nō poterit puniri à Iudice ſeculari.

50 Item† adde, ꝙ rectè auth. ſed hodie C. de adulter.nō debet ſeruari; nō enim decet, quòd adultera, quę per legem diuinā lapidabatur, nunc in monaſterium ad corrumpēdas ſacras, & ſanctas Moniales deputetur; ſępè nāq; malorum cōſortia. &c. 28.q.1. c.ſępe, nec enim incorruptus permanere poteſt, q corruptis ſociatur, 23.q. 4.c.quiſquis; & ideò Luc.de pēn.reprehēdebat huiuſmodi auth.vt refert Barth. de Capua ſuper Conſtit. maieſt.nu. 17.

51 Item † adde, ꝙ iſta pœna intruſionis in monaſterium non habet locum, quando actum eſſet ad ſeparationē tori; quia tūc inuita nō tenetur intrare monaſteriū, ſed tantùm cauſa cōtinentię obſeruādę, Boer. deciſ. 298.in fin.

52 Item† adde, an mulier adultera, & quādo à marito in vinculis detineri poſſit, latè per Franc. Marci.deciſ.762.numero 6. par.2.

53 Item† adde, quòd pęnam adulterij non fert, qui coactè illud commiſit, c. ꝓpoſito 32.q.5.& latè Menoch.de arbitr.iud.caſu 354.nu.9.

Ibi

Ibi refert, fuiſſe furcis ſuſpēſum
54 quendam famulum &c. Adde† ꝙ diuerſas pœnas diuerſorum populorum ponit in crimine adulterij Greg. Tholoſ. in ſiſigmatis lib. 36. cap. 6. & infra nu. 64.

Ibi, ſed quicquid ſit ſecundùm
55 Iuris communis &c. Adde † Crau. conſ. 137. vbi dicit de generali conſuetudine adulterium non poſſe puniri pœna corporali, ſed pecuniaria tãtum extraordinariè, & ibi multis Iuribus affirmat, dictam conſuetudinem eſſe validam, dūmodò adulterium ſit factum de voluntate mulieris: aliàs, ſi eſſet violentum adulterium, conſuetudo non excuſaret, idem tenuit in conſil. 41. nu. 8. & 9. vbi dicit etiam, ꝙ in his criminibus, ad venerem pertinentibus, lapſi ſunt, & labuntur etiam viri, alioquin integerrimi, ſanctiſſimi, & religioſiſſimi, & in iſtis vitijs carnis mitiùs eſt agendum, dicit Bauer. in §. autem col. 2. Inſtit. de hæred. inſtit. Et licèt Menoch. de arbitr. iud. caſ. 398. nu. 25. dicat, quòd non eſt verum, pœnam adulterij in deſuetudinem abijſſe; & quòd dictū Crau. procedit fortè, quoad accuſationem maritorum, tamen ſe decipit, quia non videmus aliquem puniri pęna mortis, vel corporali, ſed pecuniaria, vel raro corporali; quinimò adulteria noſtris temporibus ſoli Deo punienda relinquuntur, dummodò violētia, vel aliæ qualitates aggrauantes non accedant, vt latè Brug. tit. de adult. in ſua praxi, quem refert, & ſequtur
56 Vulpell. in conſ. 94. nu. 9. Sed† nouiſſimè Sixtus V. P. Maximus volens prouidere huiuſmodi deprauatæ peccandi conſuetudini, edidit Conſtitutionē ſuper adult. ſtupr. lenocin. & temer. tor. ſepar. imponendo contrafacientibus pęnam mortis; quæ Conſtitutio eſt tantùm localis in vrbe, & fuit publicata ſub die. 3. Nouembris 1586.
57 Itē† adde, ꝙ ſi adulter fuit iniuſtè punitus, eo ꝙ poſteà conſtet, quòd fuit fornicatio, quia illa mulier non erat coniugata, non recuperat pęnam ſolutam, ita tenet Abb. in c. ſuborta in fin. de re iud. &
58 † accedens ad ſolutam, credens accedere ad nuptam, & è conuerſo, qua pœna in utroq; foro ſit puniendus, uide Io. Andr. in mercurialibus reg. 25. cùm quis ſuccedit, Bart. & Bald. in auth. hodie C. de repud. ubi tenent, quòd debet puniri, tanquàm adulter.

Ibi, ne perpetuam infamiam.
59 Adde, † quòd idem dicit Caſtr. conſil. 275. col. 2. lib. 2. quòd adulterati dum accuſant, à Iudicibus derideri ſolent, & pulchrè Neuiz. lib. 1. Syl. nupt. nu. 34. & 89. quos ſecutus eſt Soci. iun. conſ. 34. nu. 9. uol. 2. Vnde iuſtam habet occaſionem maritus, ſi ad Iudicem non habet recurſum; ſed propria auctoritate ſe diſponat ad uindicandam propriam iniuriam, ut ait Boer. deciſ. 298. nu. 1. ubi poſteà dicit, quòd ſanctius eſſet vindicare iniuriã Iu-
60 dicis auctoritate; † Etſi maritus homicidiū committeret per prędicta minùs pu-
61 niretur, Gramm. deciſ. 23. nu. 1. † etiam ſi maritus ordinaret ſuæ vxori, vt fingeret ſe prębere aures attentanti eius pudicitiam, & dare locum, & tempus, & ſe præparare, & congregare fratres, & conſanguineos, & expectare illic venientem, & eum offendere ex quo ſine magna verecundia non poterat tales iniurias ſub ſilentio pati, & quia de talibus iniurijs non ſolet querela proponi coram iudice, niſi per viles homines, & impotētes, qui de verecundia pęnes homines, & vulgū non curant ita tradit Iō. Ant. de nigr. ſuper capitulis Regni ĩ cap. 252. incip. ord. peruerſorum nu. 47.

Item adde, quòd, ſtāte huiuſmodi conſuetudine, de qua per Crau. d. conſ. 137. quòd adulter debeat puniri extraordina-
62 riè pœna pecuniaria, non † poterit deueniri ad torturam in delicto adulterij ſine violentia commiſſi, per ea, quę tradit Crau. d. conſil. nu. 11. & in conſil. 41. nu. 8. & 9.
63 Item † adde, ꝙ ſi extaret ſtatutum, qđ pro adulterio imponatur pœna 25. Florenorum, & alio ſtatuto caueatur, ꝙ procedatur de ſimilibus, ad ſimilia, committēs adulterium, & inceſtum ſimul, poterit puniri duplici pęna, vel pęna arbitraria, abſque tamen morte, vel mutilatione, cum poſſit dici caſus ommiſſus, Bald. in conſ. 429. lib. 5.
64 Item† adde, quibus pœnis diuerſæ nationes adulteros puniebãt, per Menoch. de arbitrar. iud. lib. 2. caſ. 419. cent. 5. vbi dicit,

65 dicit, quòd† de Iure communi aliquando pœna adulterij est arbitraria Iudicis; & in Statu Ecclesiastico uid. supra sub nu. 46.

66 Item† adde, quòd filius adulterãs vxorem patris, vltra alias pęnas amittit priuilegium filiationis, Io. de Anan. in rubr. de his, qui sin. nu. 4.

67 Item† adde, quòd eadem pœna punitur adulterium in matrimonio putatiuo, sicut in vero, Castr. cõs. 147. vol. 2. Crau. cons. 205. nu. 36.

68 Item† adde, quòd in crimine adulterij punitur etiam conatus, cum quis vxorẽ alterius sollicitauerit, & pœna est extraordinaria Iudicis arbitrio, Alex. cons. 3. nu. 2. vol. 1. Tiraq. de pœn. caus. 39. & 40.

69 &† dicitur attentatio per solum actũ uerbi non facti, Bald. in l. si quis non dicam rapere C. de Episc. & cleric. qui inquit, grauiùs puniri, cum ad actum proximum

70 facti deuenit. Et† sollicitare dicitur, qui muneribus allicit, & tentat, & qui mulierem alloquitur, & illi suadet, vt suis votis annuat; Et fortiùs sollicitare dicitur is, ꝙ

71 verè munera dederit; nam mulier† si acceptis muneribus consentiat, inuita potiùs, quàm volens peccare dicitur, Bero. cons. 207. nu. 23. vol. 3. & Dec. cons. 170. col. 2. Mars. sing. 353. Datio, qui affirmat hunc dantem munera pęna statuti puniri, qua punitur adulterans inuitam; quod est dignum memoria ad interpretationem statuti, vt dicit Menoch. de arbitr. Iud. cas.

72 360. nu. 51. ubi plenè sed† hoc non seruaretur in practica scilicet quod mulier muneribus allecta pęnam adulterij euitaret; nec ꝙ adulterans, qui dona dedit, ueniret puniendus pęna adulterij per uim cõmissi: nam ut omnes sciũt, ferè semper in huiusmodi crimine munera interueniũt, & ideò arbitror, huiusmodi dictum esse potius subtile, quàm in iudicijs seruandum, alias omnia adulteria punirentur tanquàm per uim commissa.

73 Item† adde, quòd mandans adulterari debet puniri de ordine, & consilio eadẽ pœna, qua punitur adulter, etiam quòd esset pęna statutaria, Bald. in l. non ideò nu. 23. C. qui accusare poss. Bart. in l. hæc uerba. ff. de adult. & Alex. consil. 65. nu. 2. uol. 4. licèt mandans adulterari non committat adulterium, Moron. in tract. de pace, fide, & treu. quęst. 67. nu. 4. Sed ego arbitror, quòd maiori pęna sit puniẽdus, cum in eo sit dolus, vel animus iniuriandi; sed ille, qui adulterium facit lapsu libidinis inducitur, quia naturalis inclinatio inducit homines ad libidinis appetitum,

74 Neuiz. in Syl. nupt. lib. 1. nu. 202. & † ideò propter adulterium pax non dicitur rupta, Alexan. cons. 113. vol. 2. Corn. consil. 51. volum. 1.

75 Item† adde, quòd adultera, adducendo viri sæuitiam, non valet euitare pœnam, vt not. in c. ex litteris de diuort. Bologn. cons. 23. Paris. cõs. 23. nu. 45. & 60. vol. 4.

76 Item† adde, quòd committens adulterium necessitate famis non excusatur, Menoch. cons. 31. nu. 30. & 32.

Item adde, quòd adulteram non excusat paupertas, l. palam. §. non est ignoscendum ff. de rit. nupt.

77 Item † adde, quòd adulterans per vim mulierem bannitam, non punitur etiam ob iniuriam illatam marito, patri, & consanguineis, Bero. cons. 197. nu. 9. vol. 3.

78 Item† nota, quòd adultera est infamis ipso Iure etiam non condemnata in sententia, si fuerit reperta in adulterio, & nõ aliàs, l. palàm. §. quæ in adulterio ff. de rit. nupt. & ibi gl. sed Adulter nõ est infamis, nisi per sententiam, Alex. in d. l. palàm, & gl. ĩ l. etsi crimine. C. de adult. & ibi Salic.

79 Item † nota, quòd in adulterijs lex canonica, & non Imperialis seruari debet, Bero. in consil. 175. nu. 27. vol. 2.

80 Sed hæc omnia. Adde † videndum Couar. in 4. decret. par. 1. cap. 1. nu. 13. cum sequen. vbi plenè hanc quæstionem examinauit.

81 Pone stat statutum. Adde, † quòd statutum puniẽs adulterium, vel stuprum pęna pecuniaria comprehendit etiam iudęos adulterium, vel stuprum committentes, Rolan. consil. 35. num. 39. 45. & 49. vol. 2. & si statutum

82 non facit distinctionem† an sit nupta, vel meretrix, quomodo sit intelligendum, vide Menoch. de arbitr. Iud. casu 290. & Gabriel com. concl. lib. 7. conclus. 21. Et

83 † quòd Iudęus committens adulterium cum christiana puniri debeat pœna statuti illius loci, in quo adulterium commisit, tenuit etiã Decian. in tract. crim. lib. 5. cap. 14. nu. 9. vbi multos, idem tenentes accumulauit.

Item adde, quòd similiter pœna statuti esset puniendus christianus, qui carnaliter

liter iudęam cognosceret etiam in forma matrimonij, Decian. in tract. crim. lib. 5. cap. 16. nu. 3. tom. 1.

84 Ibi ego verò in iudęo. Adde, † quod idem tenet Decian. in d. tract. crim. lib. 5. cap. 16. nu. 3. tomo 1. scilicet, quòd pœna esset augenda, citra tamen pœnam capitis propter qualitatem personarum, & vt tollatur scandalum.

Sed pone quòd ex statuto. Adde si extaret statutum, quòd nixus committere adulterium capite puniatur intelligitur si commissit adulterium, non si attentauit tantùm ita consuluit Bald. in cons. 356. vol. 1.

Habet ēt adulteriū. Alia quoq;.

85 Adde † quod ēt per quancūq; fornicationē fit separatio thori, Soci. iun. consi. 148. nu. 3. vol. 1. Rolan. cōs. 50. in fi. vol. 1. Simon de Pretis cons. 148. nu. 4. & Bursat. cōs. 218. per totū., vbi attestatur de cōmuni; & idē

86 † est propter sodomiam, communem dicit Barbat. cons. 64. art. vlt. per totum vol. 1. Angusc. cons. 9. lib. 5. num. 4. & Bursat. vbi supra nu. 10.

87 Item † adde, quòd maritus non lucratur dotem propter adulterium vxoris, separato matrimonio à Iudice seculari, nā Iudex secularis non est iudex competēs, quando agitur ciuiliter, Io. Andr. in c. fi. de for. compet. lib. 6. Abb. in c. cum sit generale eod. tit. & in c. plerunq; vers. nota secūdò de donat. int. vir. & vx. & Didac. in c. 4. decretal. 7. par. §. 6. nu. 8.

88 Item † adde, quod vxor accusata de adulterio potest obijcere post litem contestatam exceptionem paris criminis, etiam ante litem contestatam commissi, Couar. in 4. decretal. par. 2. cap. 6. a. b. nu. 6.

89 Item † adde, quòd similiter propter fornicationem mariti potest peti per vxorē separatio thori, Soci. iun. cōs. 32. vol. 2. &

90 ibi habetur, † quomodo fiat probatio fornicationis, & per Bursat. cons. 218. vol. 2.

91 Item † adde, quòd quando adulterium est notorium, & maritus vxorem expulisset, dotem sine alia sententia, vel Iudicio lucratur, & saltem ope exceptionis poterit vxorem expulsam, dotem repetētem, repellere, c. pen. de donat. int. vir. & vx. & Bal. nouel. in tract. de dote par. 7. priuileg. 11. num. 7. in fine. Sed aduerte, quod Couar. in 4. decretal. par. 2. §. 5. nu. 12. tenet, quod vxor non possit à marito expelli propria auctoritate ob notoriam fornicationem, nisi quando vxor in iudicio crimen confessa fuisset, vel publicè cum adultero

92 cohabitaret; & † an vxor possit se auctoritate propria separare à consortio, & domo mariti propter fornicationem, maximè quando fornicatio, seu adulterium esset notorium per confessionem, aut sententiam latam in alio iudicio, vide Fran.

93 Marci. decis. 514. par. 1. & † lite pendente super restitutione dotis maritus an tenētur prestare alimenta vxori, quæ non sua culpa recessit, Affl. in decis. 10. Guid. pap. decis. 439. nu. 4. Boer. decis. 325. nume. 2. Ceph. cons. 127. nu. 6. Ioseph. Lud. decis. Perusi. 46. nu. 4. & hoc procedit, etiam si exceptum sit ei de adulterio per maritū, Feder. de sen. cons. 176. Botta in cons. 24. nu. 9. & 10. Et idem esset, si vxor spontè discessisset ob timorem adulterij; quo casu hęres mariti posset repellere eam, probando adulterium, licèt maritus non accusasset de adulterio, Bald. nou. in tract. de dot. par. 7. priuil. 11. nu. 8.

94 Item † adde, quòd, absoluto adultero, censetur etiam adultera absoluta, Gabr. in concl. 3. de leg. & constit. vnde absolutio adulteri prodest adulteræ; sed condemnatio non nocet, Crau. consil. 206. nume. 2.

95 Item † adde, quòd si vir etiam cum soluta coiuerit, vxor poterit petere dotem, & thori separationem, Soci. cōs. 148. vol. 1. Franc. Curt. cons. 83. Paris. cons. 54. nu. 42. & seq. uol. 4.

96 Itē † adde, quòd mulier de nocte adulterata, & cōpressa per uim, quia non fuit ausa clamare; etsi eius metus fuit conditionalis, & non præcisus, non perdit dotem, nec alia pœna punitur, etiam si ciuiliter agatur, Abb. cons. 4. uol. 1. quem refert, & sequitur Menoch. de arbitr. Iud. cas. 354. nu. 9.

97 Item † adde, quòd adultera non perdit dotem putatiuam, gl. singul. in l. consensu C. de repud. sed uide infra nu. 104.

98 Item † adde, si commissum sit adulterium ab uxore, quę ob uerbera mariti aufugit, an maritus lucretur dotem, Vide Ancar. cons. 409. & Lopes in rubr. de Donat. int. uir. & ux.

Et

Et ſcias, quòd hoc caſu &c. Ibi

99 ſi verò ſeparatur. Adde† quòd mulier conuerſando in conuiuijs cum extraneis, & interueniendo in ludis Theatralibus, perdit dotem, ſicut ſi adulterium commiſiſſet, Deciſ. Pedem.77.nu.31.& tàm perdit dotem datam, quàm promiſſam, Rolan.in tract. de lucro dotis quæſt.5.n.10.

100 Itē†adde, quòd mulier propter adulterium perdit dotem, quando illud ſcienter, & dolosè commiſiſſet: ſecùs, ſi ignoranter, niſi eſſet craſſa, & ſupina ignorantia, Bermon.de concub.in rubr.de adulter.nu.70.& 71.

Item adde, quòd in quibuſdam caſibus propter adulterium dos non amittitur, quos accumulauit Viui.ī opin.1060. quæ eſt vltima; & ibi num.21.ponit, quid

101 †facere debeat mulier habens filium ex adulterio conceptum, quem maritus credat eſſe ſuū, an teneatur reuelare; & hanc quæſtionem latiſſimè explicauit, ad quā vide etiam Couar. in c. peccatum fol. 8. ſub nu.2. Nauar.in Manuali cap. 16. nu. 44.cum ſequen. tomo 1.

102 Item†adde, ſi vxor perdit dotē, ꝙ eius filij eam alimentare teneantur; ſi ad meliorem vitam redeundo, honeſtatem conſeruauerit: ſecùs verò, ſi in turpitudine vitam agendo perſtitiſſet, Deciſ.Pedem. 124.per totam.

103 Item†adde, ꝙ ſi fit ſeparatio matrimonij, quo ad thorum culpâ mariti dos eſt reſtituenda vxori, quæ lucratur donationem propter nuptias Franch. deciſ. 244. volum.2.

104 Sed quid ſi. Adde†videndum Deciſ. Pedem. 77. n. 18.29. vbi diſtinguit, ſi vxor putatiua adulteriū commiſerit animo explendæ libidinis, tunc amittit dotem: ſi verò non gratia libidinis, ſed vindicandæ iniuriæ ſibi illatæ ob mariti cum impudicis mulieribus concubitum, eo caſu non amittit.

105 Item adde, † quòd mulier etiā perdit dotem, ſi poſt mortem mariti agit vitam inhoneſtam de rigore: ſecùs de ęquitate; perdit etiam parafrenalia, & lucra quæcunque de bonis mariti prouenientia, & donationem ei factam per maritum, etiā ſi in donatione non ſit additum, quòd caſtè viuat, Io.Lup. in repet.rubr.de donat. int.vir.& vx. col. 370. §.67.nu.4.& in d. rubr.col.3.§.11.nu. 5. Perdit etiam tutelam filiorum, Io. de Garron. in auth. eiſdem num.19.& 20.C. de ſecund. nupt.& Boer.deciſ.338.nu.12.

106 priuatur† etiam, luxuriosè viuens, infra annum luctus, vel poſt, ſucceſſione bonorum prouenientiū à patre, filijs decedentibus poſt pubertatem; decedētibus verò ante pubertatem, non priuatur, nec priuatur ſucceſſione bonorum, per filios aliunde acquiſitorum, quam ex bonis patris, etiam ſi meretricetur, Paul.de Caſtr.in l.omnem C.ad Tertull.Bald.in margar.in verb. mater.& Io. de Garron. in auth. ex teſtamento C. de ſecund.nupt.nu.30.& Marſ. in ſing. 688. Sed Alciat.in præſumpt. 9.reg.2.tenet, ꝙ fornicans vltra tempus luctus non inci-

107 dat in illas pœnas; & ibi† etiam tenet, viduā non perdere dotem; & ad iſtam quæſtionem, an perdat dotem vidua propter ſtuprum, vide etiā Couar. in 4.decretal. par.2.cap.7.nu.10.& 11.& vide, quæ poſui infra in §. ſtuprū in verſ.ſed nunquid.

108 Item†adde, quòd ſimiliter perdit legata, ſibi à marito facta, etiam ſi virum dehoneſtaſſet intra annum luctus, cum præſumatur idem feciſſe, durante matrimonio, Ruy.cōſ. 155. nu. 1.vol.3.Rolan. in conſ. 86. nu.35.& deciſ. Pedem.77.in fin.& Bott.conſ.17.nu.2.

109 Scias etiam. Adde † circa iſtam quæſtionem Bolognetum in rubr.de eden.nu.2.cum ſequen. vbi latiſſimè, & per Viui.opin.1060. quęſt.vlt.nu. 5.cum ſequen.

110 Item † adde, quòd in Ciuitate Neap. mulier deoſculata, quę deoſculationi conſenſerit, nedum ipſo facto perdit omnes dotes, ſi quas habet, vel habitura eſſet, ſed etiam paterna, maternaque ſucceſſione irreuocabiliter ſpoliatur, & nullus pro ea intercedere poteſt, alias punitur, ita prouiſum fuit per cap.Regni 262. incip. vt ſine mortalis ſub rubr.de rapt. virg.ſub colo.matrim. dicens, quòd mulieres ſępius amandi materiam amātibus ſuis nutu, & actibus dare ſolent, cum nullus vnquàm credatur eſſe adeo impudicus amator, vt amare non deſinat eam, quę recuſat amari.

Ibi, cum enim adulterium.

111 Adde,† quòd ex ſolo oſculo non præſumitur

mitur adulterium, vbi post deosculationem se vicissim deosculantes statim recesserint, vt per Ruy. in cons. 162. nu.4. vol.4. sed de hoc dicto valde dubito, q̃a mihi videtur, quòd sit nimiùm subtile; negari enim non potest, quòd inter deosculantes maxima non adsit amicitia.

112 Ibi, quod intellige. Adde † ꝙ Menoch. in consil. 51. tenet, quòd probatur adulterium coniecturis, & præsumptionibus à Iure receptis; etiam quando criminaliter proceditur. Et vide, quę posui suprà in vers. item quæro.

Facta autem thori, Ibi, tenetur

113 etiam maritus. Adde, † quòd maritus nõ tenetur eam alimentare, si in illa vitæ turpitudine luxuriosè vitam agendo perstiterit: secùs autem, si ad meliorem vitam rediret, & de commisso delicto se pœnituisset, per ea, quæ tradit Osasc. in decis. 124. vbi cõcludit, filios teneri ad præstandum alimenta matri propter adulterium ad amissionem dotis condemnatæ, cum hac tamen distinctione.

114 Item † adde, quòd nec etiã potest maritus, ea viuẽte, aliam accipere vxorem, Didac. in loco hic citato nu. 13. vbi latè hanc quęstionem examinauit.

115 Caueat etiam maritus. Adde, † ꝙ maritus recipiens vxorem dicitur approbare ipsius vxoris mores, non præteritos duntaxàt, sed ẽt futuros, secundum Ang. de malef. in vers. *che hai adulterato* sub nu.49. ver. quartò opponitur. sed August. ibi nu.50. tenet contrarium, quoad mores futuros;

116 etiam quòd maritus † expressè per pactum iuratum promitteret, mulierem de adulterio futuro non accusare; quia tale pactum non valeret, in quantum venit contra publicam vtilitatem; & nõ obstante tali pacto iurato posset accusare; benè valeret, quoad id, quòd mariti priuatam contineret vtilitatem. Et etiam contra Ang. tenet Laurent. Rodulph. caut.6. nu. 87. cum sequen.

117 Itẽ † adde, ꝙ si vxori adulterę parcat maritus ea cõuentione, vt penès eũ maneat bonorũ lucrũ, talis cõuentio non valeret, Io. Lop. in repet. rubr. c. per vestras. §.24. num.4. fol.55. de donat. int. vir. & vxor.

118 Item † adde, quòd si vxor passa fuerit cognosci à marito, censetur iniuriam remisisse, nec poterit agi de adulterio, Bertazz. consil.228. nu. 12. vol.1.

119 Item † adde, quòd maritus sciens, & nõ accusans vxorem de adulterio, dicitur leno, & pęnam lenocinij incurrit, l. crimen la 1. C. de Adult. & Franc. Marci. in decis. 514. nu.2. Hoc tamẽ locum non haberet in marito multùm catholico, & vitę sanctę, quòd viam Christi vellet imitari, hoc est, retribuere malum pro bono, & pro crucifigentibus orare, Socin. in c. de his nu.45. de accusat.

Et hæc quidem de adulterio.

120 Adde, † quòd non perdit dotem in prę iudicium patris, Bald. in l. si dotem C. de Iure dot. & est communis opin. Alexan. in l.2. §. quid si col.1. ff. sol. matr. & Ceph. consil.256. nu.30.

Item adde, quòd nec etiam perdit dotem in pręiudicium filiorum, quia ad eos spectat, etiam ꝙ sint filij primi matrimonij, Io. Lopes in rubr. de donat. inter vir. & vxor. nume. 4. Et hoc procedit, etiamsi extaret statutum, quòd si vxor adulteriũ committit, maritus lucretur dotem; quia tunc etiam spectat ad filios primi mariti, secundùm Bald. in l. hac edictali col.3. C. de secund. nupt. Crem. sing. 87. & Carer. in pract. §. homicidium il.6. nu.257.

121 Item † adde, An exceptio adulterij possit opponi per hæredes mariti, quãdo maritus viuens conquestus non fuit, Gabr. lib.7. concl. 35. nu.8. vers. ex prima cõm. opin. & de matre adultera, & filio ei dotẽ negante, & de adulterio excipiẽte, Mars. de Fideiuss. nu.134. & Menoch. cons.31.

122 per totum. vide † etiam Franch. in decis. 240. vol.2. vbi tenet, ꝙ ius accusandi de adulterio transit ad hęredes extraneos stante conquestu viri in eius vita.

123 Item † adde, quòd non tollitur ius accusandi, siue excipiendi de adulterio, etiã quòd cõtraxisset matrimonium cum eo, cum quo tempore primi mariti commisisset adulterium l. commissum. C. de adulter. Girlan. de pęn. omnis. coit. cap.6. numero 17.

Vnum tamen, volo, vt scias.

124 Adde, † quòd istud quinquennium procedit respectu adulteri accusandi: sed re-

spectu

spectu adulterę tollitur hoc crimen spatio sex mensium vtilium, quorũ duo dantur marito, vt accuset iure mariti, & quatuor, vt ipse, & quilibet possit accusare iure extranei. itá declarat glo. in l. adulter C. de adult. dummodò dicti sex menses vtiles non excedant quinquennium, quo adulter pręscribit, vt ibi dicit glo.

Item adde, quòd quinquennium incipit currere, non à prima vice commissi adulterij, sed ab vltima secundùm veriorem, & magis communem opinionem, de qua attestatur Ang. de Castr. in consil. 94. nu. 10. vol. 1. inter cons. crim. diuer. paruę impressionis, & idẽ habetur infrà ĩ quęst. 51. vers. sed hîc quęro.

Item adde, quòd Iuri accusandi præscribitur spatio sexaginta dierũ, quotiès accusatur uxor Iure mariti contrà maritum, & dicti dies sunt vtiles, l. Iure mariti C. de adulter.

125 Item † adde, quòd licèt accusatio adulterij sit quinquennalis; excipiendi tamen potestas est perpetua; & est magis communis opin. vt per Alexan. in l. cum mulier col. fin. ff. solut. matr. & Balb. de præscript. 4. par. 4. par. prin. quæst. 2. nume. 9. Menoch. consil. 31. nu. 15. & 34. & Bott. consil. 17. nu. 9.

126 Item † adde, quòd adulterium spatio quinquennij, quoad pęnam temporalem præscribitur, non autem quoad spiritualem; quia maritus, etiam elapso dicto tẽpore potest petere separationem thori, secundùm Crau. de antiq. temp. par. 4. sectione, materia ista singularis Testium num. 88.

127 Item † adde, quòd licèt adulterium, & etiam stuprum, incestus, lenocinium, & similia, quæ à lege Iulia de adulterijs puniuntur, quinquennio præscribantur: hoc autem non procedit, quando per uim committuntur, Afflict. in tit. quæ sint regalia. §. condemnatorum num. 14. in vsibus Feud. Mars. in l. qui fálsum. §. accusatio nu. 4. & 16. ff. ad leg. Cornel. de Fals. Conrad. in pract. in tit. de suprat. num. 6. Boer. in decis. 26. nu. 14. & Foller. ĩ pract. crim. in vers. foriudicentur nu. 19.

§. Assasinium.

SVMMARIVM.

1 Assasini qui dicantur, & vnde effluxerint.

2 Assasinium an committat vulnerans pro pecunia non secuta morte.

3 Assasinium quomodo probetur.

4 Pirata non dicitur assasinus.

5 Assasinus non est propriam iniuriam vlciscens, socijs pecunia conductis.

6 Assasinium non inducitur ex generali, & incerta promißione.

Et quid si nihil remaneat in lucro. nu. eod.

7 Assasinus non dicitur delinquens spe, vel gratia sine promißione.

8 Assasinus non dicitur accipiens pecuniam pro expensis tantùm faciendis.

Nec accipiens dono vnum par caligarum. num. eod.

9 Pecunia data ꝓ assasinio cui sit applicãda.

10 Assasinus non dicitur occidens sub spe equi sibi donandi.

11 Assasinium non committit interficiens sub spe consequendi hæreditatem occisi.

12 Appellatio non admittitur in crimine assasinij.

13 Assasinium requirit, occisum esse Christianum.

14 Et in dubio interfectus præsumitur Christianus.

15 Baptismus viuentis an præsumatur in dubio.

16 Baptizatus præsumitur qui ex christianis natus parentibus inter Christianos fideliter est conuersatus.

17 Baptismus vnico teste probatur.

Et quomodo probetur baptismus, remißiuè. nu. eod.

18 Diffidatus quis propriè dicatur, remißiuè.

19 Assasinij pœna non tenetur inquisitus de auxilio.

Nec dicitur assasinus, si probabiliter ignorauit pecuniam interuenisse. nu. eod.

20 Assasinij pœna non tenetur mandans, si mandatarius præmio, & particulari odio motus est.

21 Assasinium quibus argumentis probetur.

22 Et an per socios criminis remißiuè.

Et an per testes examinatos parte non citata remißiuè. nu. eod.

23 Assasi-

23 *Assasinij pœna circa mandantem, & mandatarium, quæ sit in Regno Neapolitano.*
24 *Assasinij affectus punitur, licèt non sit secutus effectus.*
Et de quo affectu sit intelligẽdum. nu. eod.
25 *Clericus an poßit puniri de assasinio à. Iudice laico.*
Mādati reuocatio an admittatur in crimine assasinij sub. nu. 6.

Ssassinus in principio.

1 Adde, † qui dicantur Assassini, & vnde effluxerint per Menoch. de arbitr. Iud. cas. 360. nu. 41. Et in materia istius delicti vide Gab. in lib. 7. concl. 1. vbi plenissimè, & inter alia habe-
2 tur, quòd † vulnerans pro pecunia non committit assassinium, si non sequatur mors; & ita etiam tenet Io. Ant. de Nigr. in c. 7. frequens sub nu. 68. versic. quòd si quis mandauit, licèt Alex. in consil. 166. circa fi. vol. 7. contrarium tenuisse uideatur. Vide etiam Mascar. de probat. concl. 137. & 138. par. 1. vbi latissimè, quomodo
3 † probetur assassiniũ, & quis sit assassinus. Et dicit Alciat. in consil. 11. nu. 17. lib. 1. quòd ad hoc, ut quis dicatur assassinus, oportet, non simpliciter quòd delinquat per pretium; quia etiam milites hoc modo essent assassini, sed quòd suscipiat mādatum occidendi hominem pretio con-
4 uento. Et ibi tenet etiam, quòd † pirata non dicitur assassinus, ponendo multas differentias inter piratam, & assassinum. Et in materia assassinij vide etiam Monticel. ĩ reg. suis crim. reg. 8. vbi ponit multas ampliat. & limit. & Viui. com. conclus. in ver. assassini.

5 Item † adde, quòd assassinus non est is, qui propriam iniuriam vlciscitur, socijs pecunia cōductis, vt per Hier. Gabr. cōs. 170. nu. 13. vbi respondet ad cons. Ang. 14. Ibi enim aderat mādatum, & promis-sio pecunię; & per eundem Gabr. ibi nu.
6 18. habetur, quòd † assassinium non facit generalis, & incerta promisso; & num. 21. quòd assassinium expensę non inducunt, sed aliquid remanens, quod lucrum afferat. Sed per cons. Neapol. contrarium fuit decisum. Franc. decis. 176. & quòd ex generali, & incerta promissione assassinium non inducatur, tenuit etiam Io. Ant. de Nigr. in c. frequens nu. 73. Et ad probandum assassinium, non sufficit probare promissionem pecunię: sed necesse est probare conuētionem habitam de committendo homicidium; & sic, quòd assassinus mādatum acceptauerit: aliàs non diceretur. assassinium. Ita tenet Bald. in consil. 383. Bertonus vol. 5. & clariùs in cons. 98. vol. 1. Gram. in voto. 11. nu. 19. & in consil. 1. nu. 50. cum alijs sequen. post decis. & Carer. in sua pract. §. circa nu. 33. Sed ego arbitror, quòd non requiritur probatio acceptationis, si secutum sit homicidiũ; ex quo nedum probatur acceptatio, sed etiā mandati executio, vt patet ad sensum; qa ab effectu secuto cognoscitur contrahentium intētio, vulgata regula, & an in hoc crimine admittatur reuocatio mandati vide Couar. in clement. si furiosus par. 2. nu. 6. & 9. & Io. Ant. de Nigr. in d. c. frequens. nu. 68. cum sequen.

7 Item † adde, quòd assassinus minimè dici potest, qui spe, vel gratia adductus, sine ꝓmissione delinquit, vt alteri morem gerat, Io. Ant. de Nigris, in c. 7. nu. 70. Aret. consil. 167. nu. 17. Gabriel. com. concl. lib. 7. concl. 1. nu. 34. & Viui. opin. 74. versic. tertiò, quòd assassini. nec committeretur assassinium, si mandaret his verbis: *Che non li mancarebbe mai à suoi bisogni*. secundum Vulpell. in consil. 143. vbi dicit
8 etiam, † quòd nec accipiens pecunias pro expensis, in hospitio faciendis, dicitur assassinus, nec accipiens dono vnum par caligarum Carrer. in pract. §. homicidium num. 13.

9 Item † adde, quòd illa pecunia, quę datur assassino, applicatur illi, propter quē fuit data, vt offenderetur, Roman. sing. 333. incip. pecuniam per tex. in l. 3. §. illud ff. de calumniat. & Boer. in decis. 153. num. 23. & per Doct. in l. 1. ff. de cōdit. ob turp. caus. vel hæredibus interfecti, etiam lite non contestata cum assassino, quia eius hæres, non contestata lite, tenebitur restituere illam pecuniā ipsi offenso, vel eius hęredi; & hoc propter immanitatem criminis, tex. cum glo. & Ang. in l. 1. §. fin. ff. de eo, per quem fact. fuer. & ibi Alexan. Capic. decis. 155. col. fin. Bolog. consil. 8. col. 3. Mars. in l. is, qui cum telo nu. 75. C. de sicar.

10 Item † adde, quòd nō dicitur assassinus occidēs sub spe equi, quem existimet fortè, vt sibi donetur à mandante, Bald. consil. 383.

sil.383.lib.5. Alciat. consil. 11.nume.14. lib.1.

11 Item†adde,quòd interficiens aliquem spe consequendi bona,& hęreditatem occisi, non dicitur commisisse assassinium, Grat.consil.32.nu.45.& seq. vol.2.

12 Item†adde,quòd in hoc crimine assassinij non admittitur appellatio, Capic.d. decis.155.nu.25.in 7.speciali.

13 Ibi,Benè verum est. Adde,†quòd ad hoc,vt qs propriè dicatur assassinus, opus est,vt interfectus fuerit Christianus; quòd etiam attestatur hanc esse communem, Aret. consil.165. col. 2. & ibi attestatur etiam de consuetudine.

14 Item†adde,an in dubio interfectus pręsumatur Christianus,vel Paganus, vel Iudæus,Affl. in const.si damna clandestina. 15.notab. vbi ꝑ glos.in c.præsbiteri,con-

15 cludit,†quòd in dubio præsumatur Christianus,quãdo dubitatur de baptismo viuentis, non pręsumitur baptismus; & ibi vide omninò circa huiusmodi pręsum-

16 ptionem; &† baptizatus pręsumitur,qui Christianis parentibus natus inter Christianos est fideliter cõuersatus,donec euidentissimis contrarium argumentis probatum fuerit, c. si nulla extant de consecrat.dist.4.

17 Item†adde, quòd ad probandum baptismum vni Testi creditur, Cassan. in consuet.Burgun.fol.272. nu. 11. & quomodo probetur, quem esse baptizatum, latè per Mascard.in concl. 163.

18 Sed quæro. Adde,†quis propriè dicatur diffidatus videndum per Ruy.cons.4.nu. 14. vol.5.post Bal.in l.3. C. ad l.Falcid. & in l. cum mulier.ff. sol.matr.

19 Item†adde,quòd pęna assassinij ꝑ uniri non potest inquisitus de auxilio;nec potest dici Assassinus,si inter mãdantem, & mãdatarium pecuniam interuenisse probabiliter ignorauerit, Paris. cõs.166.vol. 4.Capic.in decis.155. & Vulpell. in consil.143.in fine.

20 Item†adde,quòd mandans pœna assassinij non teneretur,quando mandatarius præmio,& particulari odio motus est.ita tradit Vulpell.in consil.143. nu.10.

21 Præterea, quamuis. Adde, † quòd idẽ tenuit Rolan.in consil. 14.nu.15.vol.4.Sed aduertendum est, quòd tunc probabilia argumenta sufficiunt ad probandum huiusmodi crimen assassinij,quando talia argumenta probabilia sunt indubitata,& non aliter.ita voluit Fely. in c. afferte in 3.limit.de præsumpt.& Gram.voto.11.in fi-

22 ne;&† an,& quando istud crimen per socios criminis probari non possit, Bursat. in cons.192.& quomodo tale crimen assassinij probatur, vide omninò Mascard. de probat. concl. 13.& 138.vol.1.& ibi, an Testes probent, si examinati fuerint, parte non citata.

23 Scias etiam. Adde, † quòd in Regno Neap.ad tollendas difficultates,fuit edita pragmatica per Cardinalem de Granuda Proregem, quę incipit, *In ogni tempo* in ordine 17. Qua fuit prouisum, ꝙ mandans, & mandatarius,si uulnera interuenerint, pœna mortis naturalis puniantur.

24 Item†adde,quòd in hoc crimine punitur affectus,nõ secuto effectu, nedum de Iure communi,sed etiam de Iure statutario,ut plenè per Corn. in consil. 249 .per totum uol. 1.etiam quòd statutum disponeret,quòd accipiens pecuniam,aut promissionem precij ad assassinandum aliquem, tanquàm assassinus pœna capitali puniatur,& non diceret, pœna mortis; & de quo affectu sit intelligendũ,idest,quãdo quis dicatur deuenisse ad actum proximum, uide Gabriel. d.concl.1. nu. 11. cum sequen.Corn.cons. 202.col.1.vol.1. Afflict.in Const. Regni sub rubr. de percuss.illic.cum armis num.16.vbi tenet,ꝙ tunc dicetur deuentum ad actum proximum, quando deuentum est ad aliquam offensam,vt etiam videtur tenere Gram. voto.9.nu.10.Sed Iacob. de san. Georg. in l. 1.§. hæc verba.ff. quòd quisq; iur.tenet sufficere, quòd deuenerit ad locũ maleficij perpetrandi; & Bald.in l. non ideò minùs in 6.quæst.C.de accusat.dicit,considerandum non esse,an mandatarius deuenerit ad actum proximum in atrocioribus,sed sufficere,quòd deuenerit ad aliquem actum, vltrà tractatum; & sic non steterit in nudis terminis cogitationis: & idem videtur sentire Felyn.in tract.de conatu in 3.limit.& Gram.voto. 8.num. 11. cum sequen.& decis. 38. & prædicta refert Decian.in tract.crim.lib.9.cap.30. nu.38.tomo 2.

Viden-

25 Videndum eſt etiam. Adde † videndum Rimin. iun. in conſil. 685. vol. 6. vbi latè, quando Iudex laicus poſſit punire clericum, crimen aſſaſſinij committentem; & quæ requirantur, vide etiã Ant. Scappi in tract. de Iure non ſcripto lib. 1. cap. 5. nu. 6. & quæ poſui in dicta quæſt. 36. verſic. Item quæro.

§. Blaſphemia.

SVMMARIVM.

1 *Blaſphemiæ materia remiſſiuè.*
Et de percutientibus, ac deturpantibus Imaginem Dei, ſanctorum, Pontificis, aut Principis remiſſiuè. nu. eod.
2 *Blaſphemia quæ dicitur, quæ ſit hæreticalis, quibus pœnis puniatur, quot ſint ſpecies blaſphemiæ, & quot modis dicatur quis blaſphemare remiſſiuè.*
3 *Proyciens imaginem Chriſti, vel Sanctorũ in Terram de iure Canonico arbitrariè punitur.*
4 *Blaſphemia an ſit dicere* al diſpetto de Dio, *Deum tædeat, Deo diſpliceat, vel* Dio pouerinazzo.
5 *Blaſphemantem non deferens puniẽdus eſt.*
6 *Blaſphemans poteſt ſecretò denunciari ex Conſtitutione Iulij III.*
Blaſphemãtes quibus pœnis afficiantur in ſtatu Eccleſiaſtico remiſſiuè. nu. eod.
7 *Blaſphemantium falſi denunciatores, & teſtes quomodo ſint puniendi ex dicta Conſtitutione Iulij III.*
Blaſphemãtes ſeipſos accuſantes euitant pœnas temporales ex eadem Conſtitutione Iulij III. nu. eod.
8 *Blaſphemantium pœna quæ ſit in Regno Neap.*
9 *Et quæ in Regno Franciæ.*
10 *Blaſphemantium pœnæ diuerſæ, remiſſiuè.*
11 *Tortura infertur in crimine blaſphemiæ quamuis pœna per ſtatutum, aut conſuetudinem eſſet pecuniaria.*
12 *Blaſphemans pluries eodem tempore, an vnica pœna ſit puniendus, ſtante ſtatuto, vel Principis edicto imponentibus varias pœnas pro diuerſis vicibus.*
13 *Blaſphemans Deum, & Sanctos eodem impetu vnica pœna eſt puniendus.*
14 *Teſtes ſingulares, & inimici non admittuntur in crimine blaſphemiæ.*
15 *Blaſphemanti poteſt imponi pœna à Tribunali laico, & Eccleſiaſtico.*
Et quid in alijs delictis mixti fori. nu. eod.
16 *Blaſphemiæ ſpecialia remiſſiuè.*
Blaſphemãtes non admittuntur in Regno Neap. ad Gratiam, vel Compoſitionem. nu. eod.
17 *Blaſphemans non punitur in practica ab vtroq; Iudice.*
Delicta mixti fori non habent præuentionem in Regno Neapolitano. nu. eod.
18 *Blaſphemans incorrigibilis poteſt inquiri ab Hæreticorum inquiſitoribus.*
19 *Iudæus blaſphemans quomodo excuſetur, & à, quo Iudice ſit puniendus.*
20 *Blaſphemia eſt mixti fori.*
21 *Blaſphemans per iracundiam an excuſetur.*
22 *Et de exceptionibus blaſphemiæ remiſſiuè.*
Et quando quis dicatur iuſto dolore motus ad iracundiam remiſſiuè. nu. eod.
23 *Blaſphemans, ſi ſtatim ſe corrigat, blaſphemiæ pœnam euitat.*
24 *Blaſphemans, vel homicida an excuſetur à pœna temporali propter malam conſuetudinem.*
Conſuetudo an excuſet à pœnis. nu. eod.
25 *Blaſphemans quot modis à pœna blaſphemiæ ſe poſſit excuſare, remiſſiuè.*
Blaſphemans non poteſt graciari ab Imperatore, nec à Rege, vel alio Principe, nec de plenitudine poteſtatis ſub. nu. 16.

Omne conuitium in principio. 1 Adde † in materia Blaſphemiæ videndum Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 375. vbi multa accumulauit, & Maſcar. de ꝓbat. cõcl. 195. & de his, qui percutiunt Imaginem Dei, & Sanctorum, & eas ſpurcauerint. Vide eumdem Menoch. Caſ. 376. Et de his, qui, data opera, Imaginem Sũmi Pontificis, vel ſupremi Principis deturpant, vide Bombin. q. 7. vbi dicit, ꝙ, ſi eſt conſecrata Pontifici, vel ſupremo Principi, eſt pęna mortis; quia tenetur l. Iulia maieſtatis. Et in materia Blaſphemiæ vide etiã Ludo. Monal. de reprobat. ſent. Pilati in principio & Boer. deciſ. 301. & omninò
2 Farina. in quæſt. 20. vbi † latiſſimè, quæ dicatur blaſphemia, & quando dicatur blaſphemia hæreticalis, & quibus pœnis puniatur,

niatur,& quæ sint species blasphemiæ; & quot modis dicatur quis blasphemare, vide Decian. in tract. crim. lib. 6. cap. 2. tom.
3 2. & † proijcientes imaginem Christi, & Sáctorum in terram de iure canonico arbitrarie puniuntur per tex. & glo. in c. cũ canonici §. fin. ff. de offi. ordin. in 6.

Sed nunquid, ibi, apud nos.

Adde, quòd Dominus Clarus refert, & sequitur Mascar. de probat. in concl. 194.
4 nu. 5. & similiter† est blasphemia, dicere, Deum tædeat, Deo displiceat, & similia; scilicèt, quãdo huiusmodi verba sunt prolata super facto licito: secùs autem, si super facto illicito, vt puta, si dicatur, displiceat Deo, quòd fœnus exerceam, quòd adulterium committam, & similia. ita tradit Couaru. in c. quamuis. §. 7. nu. 9. vers. quinto idem de pract. & Menoch. de arbitr. in cas. 375. nu. 11. est etiam blasphemia, dicere, *Dio pouerinazzo*, vt per Adden. ad Bertazz. consil. 553. versic. ex his constat vol. 2.

Sed q̃ro, q̃ sit pęna Blasphemiæ.

5 Adde, † quòd nedùm Blasphemans est puniendus, verum etiam blasphemantem non deferẽs, c. si quis per capillum 22. q. 1. ibi si quis autem talem hominem non manifestauerit, & doctor. in c. nonnulli extra, de Iudæ. Idem statuit Leo. X. in Const. 11. vers. statuimus, & otdinamus in Bullar. nouiter impresso fol. 194. Et Iulius. III. in Const. 43. vers. monendo tamen eos, in eodem Bullar. fol. 545. vult
6 etiam, † quòd quis possit secretè absq; expressione sui nominis denũtiare blasphemantes, & dat formam secretè denuntiandi, & in dictis Constitutionibus ponuntur pœnæ, quibus in statu Ecclesiastico Blasphemantes puniuntur, cõtra quos etiam adest Const. Pij Quinti in eodem Bullario fol. 926.

Item † adde, quòd falsi denũtiatores blasphemantium, & falsi testes puniuntur ijsdem pœnis, quibus blasphemi, & vlterius ad triremis perpetuos, Iulius III. d. const. 43. vers. Si qui (quod Deus auertat) & ibi dicit, quòd blasphematores, se ipsos accusantes, euitant pœnas temporales.

8 Item † adde, quòd de Iure Regn. Neap. per Const. incip. blasphematoribus est pęna mutilationis linguæ, & posteà per Pragmat. Ferdin. Reg. incip. Considerando. vltra linguæ abscissionem, adest pęna tertiæ partis bonorum, & vltimo loco per Pragm. Philip. Reg. Incip. *Perche molti ribaldi*, vltra alias pęnas stabilitas per Reg. Pragm. adest pœna triremium per quadriennium.

9 Item † adde, quòd de Iure Regni Franciæ pro prima vice mulctantur blasphematores; pro 2. 3. & 4. duplicatur mulcta; pro quinta vice maximo cum vituperio fustigantur, & impunè ab omnibus iniuriantur, & etiam mulctantur; pro sexta vice labrum superius cum ferro ardẽti scindendum venit, ita quòd dẽtes appareãt; pro septima vice labrum inferius; & pro octaua lingua scindenda erit. ita refert Casfane. in consuet. Burgund. car. 68. nu.
10 59. & † de multis alijs pœnis, quibus blasphemi puniuntur, vide Decian. in tract. crim. lib. 6. cap. 6. tomo 2.

11 Item † adde, quòd in isto crimine habet locum tortura, etiam quòd per statutum, siue consuetudinem pœna blasphemię esset redacta ad pœnam pecuniariam; nam attendenda est pœna ordinaria à Iure imposita, & non pœna à consuetudine, vel statuto minorata, quia in delictis origo, & causa originis attenditur, & non finis, arg. l. 3. C. ad macedon. & pœna pecuniaria successit in locum pœnæ ordinariæ, ex quo sapit eandem naturam, l. fin, & l. sed & si quis, §. quæsitum. ff. si quis caut. & ideo Bal. in l. si eum. ff. eod. tit. in vlt. lect. tenuit, quòd si per statutum loco pœnæ corporalis subrogatur pecuniaria, nihilominùs dicitur pœna corporalis; & quòd nõ obstante minoratione pœnæ sit locus torturæ in hoc delicto blasphemiæ tàm atroci, in terminis tenuit Fabius Montileon. in prax. arbitr. 3. par. 4. par. quęst. 6. nu. 758. & Alex. Roman. super Pragm. de blasphemia nu. 98. vbi vterq; eorum impugnat Gramm. in consil. 15. nu. 3. contrarium tenentem. Et Afflict. in Const. Iustitiarij nomen nu. 18. dicit, quòd pęnarum augumentum, siue diminutiuo non mutant qualitatem delicti. Et aliquando in tali delicto tortura ad pęnam irrogari potest vt per Boer. decis. 301. nu. 11.

12 Item † adde, quòd stante stantuto, siue Principis proclamationibus, quòd si quis blasphemauerit Deum, vel sanctos, pro

prima

prima vice puniatur in decem;pro secunda duplicetur;pro tertia fustigetur. Si qs eodem impetu, & eodem tempore pluriès blasphemauerit,vnicum delictū erit, & pro vnica vice puniri debebit, Anguss. in consil.12.vol.1.Cępo.in cons.77.circa medium,quem refert, & sequitur Alciat. in tract.de pręsump. reg.2.pręsump.6.nu. 4.& idem tenet Couaru.uar. resolut.cap. 10.nume.8.lib.2. Petr.à Plac.epit.delict. cap.1.nu.18.in fine,& Farin.in quæst.22. num.29.Sed Lazarus Fœnut.in tract.suo de momento cap.28.nu. 16. distinguit in materia statuti, prout de iniuria; de qua distinctione hēs infra in §. iniuria ī prin. ad quem te remitto in uer. puta si quis.

13 Item† adde, quòd si quis blasphemauerit Deum, & Sanctos uno impetu, unica pœna tantùm est puniendus, Bald. in l.si duo rei.§.semel nu. 2.ff.de arbitr.Mars.in l.si in rixa nu.21.ff.de sicar. Cępol.consi. 77.circa med.& Alciat. de pręsump. reg. 3.pręsump.6.nu.4.

14 Reperio etiam. Adde† uidēdum Mascar.in tract. de probat.in conclus.194.& Gram.in consi.15. nume.12.ubi tenet, quòd inimici in hoc crimine non admittuntur, neque etiam testes singulares,Alex.consil. 72. num.7. uolum.1.

Hoc crimen blasphemiæ. Adde,

15 †quòd si blasphemanti imposita fuerit pęna per Tribunal laicale,non tamen ecclesiasticum impeditur aliam imponere pęnā, & hoc est speciale in hoc crimine blasphemię, non autem in alijs criminibus, quę sunt mixti fori,Abb.in d.c.2.num.4. de maled.& Fab.Montel.in praxi arbitra

16 li par.4.num.743.ubi ponit alia† octo speciala huius criminis,quę tamen pro maiori parte sunt in Regno Neap.per Pragmaticas Reg.quarum altera est,quòd blasphematores non possint admitti ad aliquam gratiam, siue compositionem: sed ꝙ debeāt puniri pęnis per dictas Pragm.

17 impositis.sed quòd Blasphemans† puniatur ab vtroq; Iudice, hoc non vidi seruari in practica in statu Ecclesiastico, nec in Regno Neap.quinimò in dicto Regno in delictis,quæ sunt mixti fori,non est locus pręuentioni,quia prouisum fuit per Reg. Pragm.Regis Philippi,incip. Reuerende uir.quæ est.3.sub tit.de iurisd. fol. 122.ꝙ Officiales ecclesiastici non exerceant iurisdictionem contra laicos, & per legem diuinam pęna blasphemiæ non potest remitti ab Imperatore, vel Rege, vel alio Principe,nec etiam de plenitudine potestatis Bald.& Comes Bened. de Plotis in consil.6.num.5. inter consil.crim.diuers. tomo 2.

18 Item† adde,quòd Inquisitores hæreticæ prauitatis non possunt inquirere blasphemantes,pręterquàm in vno casu,videlicet, quando blasphemans monitus nollet desistere,& esset incorrigibilis,Afflict.in const. inconsutilem 48. quem refert Carrer.in tract.de hæret.nu.93.vers. item procedere possunt.

19 Sed pone, quòd Iudæus. Adde †Rui. in consil.145.col.5. vol. 5. vbi tractat de excusatione Iudęorum blasphemātium, & vbi Ecclesia non habet iurisdictionem temporalem, iudæi non puniuntur, nisi per Iudicem secularem,secundùm Alex. in cons.99.hìc allegato: sed ego vidi seruari cōtrarium, quòd etiam in locis non subiectis ecclesię puniuntur à Iudicibus Ecclesiasticis.& credo hanc esse rationē,

20 quia crimen† blasphemiæ est mixti fori, vt per Boss. in tit. de inquisit. nu. 132. & nonnulli tenuērunt, puniendos esse per Inquisitorem; sed hoc latissimè habetur per Adden.ad Bertazz.in consil.250.

21 Excusari potest. Adde, † quòd hoc procedit, quando quis iracundia,& iusto dolore motus blasphemat, vt per Foller.in pract. censuali, in verb.Nicolaus Episcopus, nu.56.cum seq.& per Fab.de Monteleo. in pract. super.4.literis arbitralibus par.4.nu.72.vbi

22 † ponit exceptiones in crimine blasphemię;& multa exempla,quando quis dicatur iusto dolore motus ad iracūdiam; vide etiā Menoch.de arbitr. Iud. casu 375. num.33.& ea,quæ posui in d.quęst.60.in vers.est etiam ira breuis furor.

23 Item† adde,quòd si quis statim se corrigat,puta,*dicendo,Dio me'l perdoni*,percutiēdo pectus,vel os, vel aliqd simile agendo ex subita correctione,pęnam euitaret blasphemiæ, qa esset euidēs argumentū, quòd ex lubrico linguæ blasphemauerit, Alex.cons.15.ante fin.vol. 3.Fely.in c.auditis,col.18.de pręscript.Gerard.sing.83. Soci.in consil. 102.& Cępoll.cons.79.

24 Item potest excusari. Adde,† quòd mala consuetudo excusat à pena temporali, etiam homicidij, non autem æternali, Cremens. sing. 149. mos puerorum, Anchar. & alij doct. in c. cum venerabilis de consuetud. Roman. sing. 19. an consuetudo; & intellige de cõsuetudine publica, quæ excusat, dummodò non sit cõtra ius diuinum, vel naturale, & non sit per Principem, vel legem abolita, quia tunc nõ excusat, Tiraq. de pœn. temp. cau. 42. vbi plenè hanc materiam tractauit, & poslet excusari à blasphemia, vt mitiùs puniatur; Et ideò vide eum, qui multùm diffusè hanc materiam tractauit; sed Bero. in consil. 90. per totũ vol. 3. tenet, quòd consuetudo à pœna legis excusat, etiam quòd consuetudo per legem Principis abrogata fuisset, si ante, & post dictam legem consuetudo seruata fuerit; & quòd hoc procedat in licitis, non autem in illicitis, vt est in ludo prohibito. Vide etiam Gram. in cons. 15. nu. 12. & Mascard. de probat. in concl. 194. nu. 9. vbi tenet, quòd cõsuetudo excusat à rigorosa pena: sed contrarium est verius, quòd non excusat, quia in his, quæ de se, & sui natura, mala, & detestabilia sunt, & presertim contra ius diuinum; cõsuetudo, etiam quòd totus mundus illa vteretur, non excusat, c. flagitia. 32. q. 7. Calcan. cõs. 28. col. 5. Gabriel. com. cõcl. lib. 7. concl. 8. nu. 27. Fely. in c. ea, quæ de Symon. & latè Farinac. quæst. crim. in q. 20. nu. 44. cum sequẽ. &
25 † quot modis blasphemans à pœna blasphemiæ se excusare possit, latè habetur per Decian. ĩ tract. crim. cap. 5. tomo 2.

§. Falsum.

SVMMARIVM.

1 Falsi crimen grauissimum est.
2 Falsi specialia remissiuè.
3 Falsi crimen in generali delictorum abolitione non comprehenditur.
4 Falsi crimen acerrimam indagationem requirit.
5 Iudicis officium venit ad damna, & interesse partis in iudicio falsi etiam criminaliter intentato.
6 Falsum multis modis committitur.
7 Et quæ necessariò requirantur ut dicatur commissum.
8 Falsitas non solet committi sine causa.
9 Et ad incurrẽdum falsum quid sufficiat.
10 Falsitas probatur præsumptionibus, & coniecturis.
11 Falsitas quomodo probetur remissiuè.
12 Subornans testes punitur, licèt testes recusauerint falsum deponere.
Et etiam si testibus corruptis non vtatur. eod. nu.
Et quid si testis persuasus ad dicendum falsum deponeret veritatem. nu. eod.
13 Et quando præsumatur subornatio, remissiuè.
Testis quãdo præsumatur corruptus, & possit corrigere dictum suum. nu. eod.
14 Testes quando dicantur subornati.
Subornationis cõiecturæ remissiuè. nu. eod.
15 Subornans testes extra causam finalem condemnationis, vel absolutionis minori pœna tenetur.
16 Subornatus an probet contra subornantem.
17 Testis corruptus contra corrumpentem admittitur quãdo veritas aliter haberi non potest.
18 Et quando testi corrupto sit credendum remissiuè.
Et an faciat inditium ad torturam infra nu. 25.
19 Et an duo testes dicentes se à parte corruptos sufficiant ad condemnandum.
20 Et quid si sint singulares.
21 Testis asserens aliquem voluisse eum pecunia corrumpere, an plenè probet.
22 Statutum contra falsum testimonium suadentes, instruentes, vel subornantes, licèt non sequatur effectus, comprehendit eum, qui suaderi, instrui, vel subornari passus est.
23 Subornans testes, vt alibi deponãt falsum, poterit in loco subornationis puniri, & testes in loco falsitatis.
24 Subornans testes tenetur etiam ad refectionem expensarum reo absoluto.
26 Testes plures falsos, & plura instrumenta falsa producens ad vnum finem pro una falsitate est puniendus.
27 Et quid in committente plures falsitates diuersis temporibus, & locis.
28 Et si producens falsos testes fuerit punitus, non nocebit testibus, nec è contra.
29 Falsitatem fabricans, & ea vtens, non tenetur de vsu.

30 Testis

30 Testis falsus quis dicatur.
31 Testis in causa capitali contra innocentem falsum deponens qua pœna sit puniendus.
32 Et quid si pro saluanda vita, vel honore alterius falsum deposuerit.
33 Testis an pœna falsi puniri possit, si existimans verum dicere, falsum deponat.
34 Testis per verbum credo falsum deposuisse conuictus pœna falsi tenetur.
35 Testis deponens verum, sed falsam rationẽ reddens falsi crimen non incurrit.
36 Et variatio in dicto, & ratione non attenditur ad inducendam falsitatem.
37 Falsitas testium per alios testes non falsos etiam post sententiam probari potest.
38 Testis super vno capitulo falsum dicens in omnibus præsumitur falsus.
39 Testis quando præsumatur falsus ex repugnantia, & contrarietate.
40 Testis aliud in iudicio deponens, & aliud extra iudicium, qua pœna sit puniendus remissiuè.
41 Testes falsi, falsumq; testimonium consulentes, aut machinantes qua pœna puniantur in Regno Neap.
42 Testes si sunt numero pares, quando digniores, minus dignos vincunt.
Et eo casu minus digni non tenentur de falso. nu. eod.
43 Testes deponentes cõformia iuri communi, & aptiora naturæ magis probant.
44 Testes inuicem contrarij quibus sit credendum.
45 Testis deponens de præsentia alterius, & alter negans an possint torqueri.
46 Testium dicta an sint concordanda, vt euitetur falsum remissiuè.
47 Testis sibi contrarius in tortura an sit conciliandus remissiuè. nu. 48.
49 Testis ad euitandum contrarietatem debet se remittere ad primam depositionem.
50 Et quando hoc facere possit remissiuè.
51 Et an contrarietas resultans inter partes, & dicta testium possit ad concordiam reduci remissiuè.
52 Testis deponens super negatiua quando sit suspectus de falso.
53 Testis super negatiua non coarctata falsum deponens extraordinariè punitur.
54 Testis deponens falsum extra factum principale an possit puniri de falso remissiuè.
55 Et quando testis tangat negotium principale remissiuè.
Et an eo casu reprobetur eius dictũ. nu. eod.
Testis deponens homicidium fuisse factum die lunæ, qua die tantum interuenit mandatum, an sit contrarius alijs deponentibus de die, qua verè fuit factũ sub. nu. 50.
Et an si deponat falsum in circunstantia pertinente ad negotium principale puniatur de falso. nu. eod.
56 Testis si negat dixisse prout reperitur scriptum, an magis credendum sit Notario, q̃ testi remissiuè.
Et an Notarius possit torqueri remissiuè. nu. eod.
57 Et si vltra Notarium scribens examen idem testaretur, statur scripto.
58 Testis tenetur iurare de iure diuino.
59 Et an valeat eius dictum sine iuramento.
Et quid si post depositionem iuret. nu. eod.
60 Testis potest iurare per procuratorem, non tamen deponere.
61 Testis sine iuramento falsum deponens extraordinariè punitur.
62 Testes suspecti de falso quando ob contumaciam tamquàm confessi condemnentur in Regno Neap.
63 Testis vt dicatur falsus, an sit necessarium probari ipsum fuisse corruptum remissiuè.
64 Testis pecuniam accipiens pro falso testimonio ferendo qua pœna sit puniendus remissiuè.
65 Clericus falsum testimonium dicẽs qua pœna puniatur remissiuè.
66 Testis falsus tenetur ad omne damuum contingens ex illo testimonio.
Et quid eo casu probari debeat. nu. eod.
67 Condemnatio Testium de falso an & quomodo præiudicet parti.
68 Testes inducens ad deponendum veritatem eis incognitã extraordinariè est puniẽdus.
69 Testium falsitas, & falsitatis, excusationis, remissiuè.
70 Vtens dicto falsi testis circa extrinseca, & ad causam non facientia pœna falsi non tenetur.
71 Falsos testes producens, eisq; renuncians sine partis protestatione an sit puniendus remissiuè.
72 Et quid in producente falsos articulos.
73 Falsificans articulos an præsumatur scienter, vel ignoranter fecisse.
Et qua pœna sit puniendus si super eis testes examinauerit. nu. eod.
74 Et quid stante statuto neminem prætextu ignorantiæ se tueri posse remissiuè.
75 Vtens dicto falsi testis, vel falso instrumen-

to de peritorum consilio non excusatur.

76 *Instrumẽtum ex quibus præsumitur falsũ.*

77 *Notarius conficiens instrumentum de quo rogatus non fuerat, punitur de falso licet sint vera contenta in eo.*

78 *Et etiam si non compleuerit instrumẽtum falsum pœna ordinaria tenetur.*

79 *Et de puniendo Notarium pro falso instrumento remißiuè.*

80 *Et statutum puniens Notarium de falso non comprehendit aliam personam falsũ fabricantem.*

81 *Notarius condemnatus de falso non perdit omnino potestatem conficiendi instrumenta.*

Notarius officio priuatus si facit instrumenta extraordinariè punitur, sed si falsò notarium se faceret, & instrumenta cõficeret, pœna mortis veniret puniendus. ibidem.

82 *Et iudex in condemnatione exercitium Notariatus reseruare non potest.*

83 *Notarius conficiens instrumentum super vsuris quibus afficiatur pœnis.*

84 *Notarij de falso condemnati instrumentis præteritis fides adhibetur.*

85 *Notarius conficiens instrumentum falsum, quod sit nullum an pœna falsi puniatur.*

86 *Et quid si mutaretur data in scriptura priuata.*

87 *Notarius suspectus de falso si nolit, vel differat ad instantiam partis matricem prõducere, poterit torqueri.*

88 *Instrumentum falsum in vno capitulo, an censeatur in omnibus falsum remißiuè.*

89 *Et an falsitas instrumenti probetur per testes remißiuè.*

Et quando instrumentum præsumatur totum falsum remissiuè. nu. eod.

90 *Liber rationum in parte falsus in totum præsumitur falsus.*

91 *Notarius falsificans instrumentum pro defensione patris non punitur pœna ordinaria falsi.*

92 *Notarius falsum immunitatis instrumentum conficiens igne comburitur.*

93 *Instrumentum simulatum scribenti manus amputatur.*

94 *Notarius occultans instrumentum, an cõmittat falsum, & qua pœna sit puniendus remißiuè.*

Testis falsus cuius dicto sit renuntiatum an finita causa poßit puniri sub. nu. 75.

95 *Statutum imponens pœnam falsificanti publicum instrumentum comprehendit falsificantem acta iudicialia.*

96 *Et puniens certa pœna producẽtem instrumentum falsum non habet locum in producente falsos testes.*

97 *Et puniens fieri facientem instrumentum falsum habet locum contra suadentem alteri, vt falsum deponeret.*

98 *Instrumenti falsitas per tres testes probatur.*

99 *Falsitatis suspitio ex quibus præsumptionibus inducatur, remißiuè.*

100 *Instrumenti fides vacillat, si duo ex testibus instrumentarijs negent se interfuisse.*

101 *Et quomodo sit articulandum.*

102 *Et an duo testes instrumentarij, & supernumerarij sufficiant ad puniendum Norium de falso.*

103 *Et quid facere debeat Iudex duobus testibus extraneis contradicentibus instrumento remißiuè.*

104 *Et quomodo contra ipsum instrumentum deponere debeant.*

105 *Et quid si de tempore non recordentur.*

106 *Instrumentum quando reddatur suspectũ de falso si testes contradicant, remißiuè.*

107 *Testes descripti in instrumento, vel testimonio an probent si dicant se non interfuisse.*

108 *Falsi crimen non probatur per comparationem literarum.*

Et comparatio literarum cum alijs adminiculis facit inditium ad torturã. nu. eod.

109 *Et quomodo sit facienda comparatio literarum in crimine falsi remißiuè.*

110 *Falsum quibus modis committatur in scripturis remissiuè.*

111 *Et ex quibus inducatur suspitio falsi.*

112 *Instrumentum suspectum de falso producens qua pœna sit puniendus.*

113 *Instrumentum pluribus modis redditur suspectum de falso.*

114 *Falsi crimen accusationem non requirit.*

115 *Scripturam falsam, vel publicam, vel priuatam producens pari pœna punitur.*

116 *Instrumentum simulatum non dicitur falsum.*

117 *Et quando dicatur instrumentum falsum, & quando simulatum.*

118 *Instrumentum falsum mutui altero producente, & altero solutionis ambo puniuntur de falso.*

119 *Vtens falso instrumento in iudicio an sit puniendus de falso si fuerit productum*

cum

cum clausula si, & in quantum.

120 *Falsum quomodo, & quando poßit euitari in productione, & vsu instrumenti, vel attestationum remissiuè.*

Instrumentum falsum producens ignoranter, & renuntiauerit an aliud instrumentum eiusdem tenoris manu alterius notarij producere poterit sub nu. 118. remissiuè.

121 *Testes falsos producens puniendus est etiã si postea dicat se illis vti nolle.*

122 *Vtens falsa scriptura, an præsumatur autor falsitatis.*

123 *Instrumentum producens si non habet terminum à statuto ad respondendum, an eo vti velit, illum Iudex parte petente statuere debet.*

124 *Et quid operetur huiusmodi terminus.*

125 *Et nihilominus admittitur probatio contra scientiam præsumptam.*

126 *Contumax in comparendo potest probare suam innocentiam, licet à statuto habeatur pro confesso, & conuicto.*

127 *Instrumentum producens, cum qua protestatione, dato termino ad respondendum, debeat illius vsui renunciare, vt eodem instrumento contra alium vti poßit.*

Et quid si renunciat vsui testium. nu. eod.

128 *Et si scriptura producatur à procuratore, sunt interrogandi principalis, & procurator.*

129 *Et procurator debet habere mandatum in iudicio, vt poßit huiusmodi interogatorio respondere, vel sequi ratificatio domini.*

130 *Et interrogatus à procuratore non tenetur respondere.*

131 *Interrogandi praxis contra producentem instrumentum vnde sumatur.*

Et habet etiam locum in productione testium. nu. eod.

Et quomodo debeat concipi interrogatio, vt producens instrumentum, vel testes teneatur præcisè respondere. nu. eod.

132 *Instrumentum producens, vel testes non tenetur de falso, nisi fiat protestatio per petentem declarationem, velle partem, & testes de falso redarguere.*

133 *Interrogatio contra producentem instrumentum, vel testes in quacumq; parte iudicij fieri potest.*

134 *Vtens falso instrumento in prima instantia, an poßit in causa appellationis illius vsui renunciando falsi pœnam euitare.*

135 *Instrumentum producens, vel testes debet clarè, & sine aliqua conditione, aut protestatione post terminum respondere.*

136 *Et respondens nolle vti, non euitat pœnam falsi si testes produxit, vt falsum deponerent, vel scripturas falsas fabricauit.*

137 *Et an si respondeat nolle testibus vti, excusetur de productione articuli falsi.*

138 *Et renuncians vsui longè post disceptationem habitam super falsitate productorum non excusatur.*

139 *Et an si respondeat, nolle vti instrumento, quod suspicatur falsum, poßit aliud eiusdem tenoris ab alio rogatum producere, & eo vti remissiuè.*

140 *Et si pars respondeat nolle vti, pars contraria, vel fiscus vti poterit.*

141 *Et non respondens, vel obscurè, aut qualificatiuè, perinde est ac si nolle vti, respondisset.*

142 *Et re integra potest moram purgare, & indulgeri per Principem ad respondendũ.*

143 *Vtens scienter falsis testibus, respondere tenetur, an velit illis vti, etiam stante statuto in quibusdam casibus non debere respondere.*

144 *Vtens falsa scriptura, an puniatur æquè, ac si illam fabricasset.*

145 *Notarius ponẽs in instrumento mutui, verbum numerauit, an incidat in pœnam falsi, si verè pecunia non fuit numerata.*

146 *Et asserens aliàs in sua præsentia fuisse numeratam pecuniam, non punitur de falso licèt falsum dicat.*

147 *Falsi suspitio cessat in testamento contra Notarium viuente testatore.*

148 *Notarius si nomina etiam absentium describat in instrumento stante consuetudine excusatur à pœna falsi.*

149 *Notarius omittens solemnitatem an puniatur de falso.*

150 *Et an præsumatur in Notario potius error quàm falsitas remissiuè.*

151 *Notarius non potest ex arbitrio omittere necessaria de iure, vel de facto, aut de consuetudine.*

152 *Et pariter non est in arbitrio partiũ quominus omissa vitient.*

Notarius omittens in instrumento quod noceat parti, quando, & quomodo teneatur de damno, & interesse. nu. eod.

153 *Et quando præsumatur in eo potius error, quàm dolus remissiuè.*

154 *Notarius addens instrumento sine licentia iudicis falsum committit.*

Et

155 Et si per errorem addat diuersum à protocollo tenetur saltim laeso ad interesse.
156 Notarius conficiens instrumentum illicitũ quibus pœnis puniri debeat, remißiuè.
157 Notarius imputatus de falsò, ex quibus indicijs torqueri poßit.
158 Notarius conficiens instrumentum vsurarium, quibus pœnis puniatur.
159 Notarius in quibus casibus instrumentum conficere non poßit remißiuè.
160 Statutum puniens Notarios scienter contractus illicitos cõficientes, requirit scientiam in specie super contractu, de quo agitur.
161 Notarius an teneatur pœna falsi, si falsum instrumentum non perfecit.
162 Notario dicenti, se amisisse protocollum, aut originale non creditur.
163 Et quid si cum iuramento diceret se amisisse.
164 Et an eo casu poßit torqueri.
165 Et quid si protocollum producere, aut ostendere noluerit.
166 Notarius an præsumatur rogatus remissiuè.
167 Notarius asserens se rogatum de instrumento cuius notulam dedit, cum verè rogatus non esset tenetur de falso.
168 Et idem si dicat, se non recordari, quando factum est de recenti.
Et eo casu potest compelli ad exhibendum omnes suas imbreuiaturas.nu.eod.
169 Notarius negans, se fuisse rogatum de instrumento, vel illud celans, aut dicens se non recordari, si conuincatur per testes, tenetur ad pœnã falsi, & interesse partis.
170 Et hoc etiam casu potest compelli ad exhibendum suas imbreuiaturas, vt fiat perquisitio.
171 Notarius amittens protocollum, licèt authenticũ habeat, Iudicis arbitrio punitur, nisi probauerit absque eius culpa combustum, vel deperditum.
172 Et tenetur ad omnia damna, & interesse partis.
173 Et efficitur periurus.
174 Et probata amissione quis teneatur probare dolum, vel culpam.
175 Notarius suspectus de falso potest torqueri, si testibus contradicentibus instrumento, & instante parte nolit, aut differat matricem producere.
176 Falsitas multis modis committitur in rescriptis Apostolicis remissiuè.
177 Et de Cancellario saluum cõductum Principis falsificante, remissiuè.
178 Et detruncans bullas de literis Papalibus, vel alijs in falsum incidit.
179 Falsum in multis casibus perpetratur remissiuè.
180 Et de eo qui finxit se creditorem Mercatoris decocti in præiudicium aliorum creditorum remissiuè.
181 Et de falsitatibus ponderum, annonæ, & similium remissiuè.
182 Falsificatio literarum Papæ, vel Regum nõ regulatur ab alijs falsitatibus.
183 Et habet sexdecim specialia.
184 Falsitas an præsumatur potius in literis gratiæ, quàm iustitiæ remissiuè.
185 Falsitas literarum Apostolicarum est mixti fori.
186 Falsificantes literas, vel sigillum Papæ, Regis, Iudicum, & Prælatorum, vel mandantes, aut scienter illis vtentes quibus pœnis feriantur remissiuè.
187 Falsi pœna an teneatur mutans, vel abradens literas iustitiæ, Principis, vel sigillũ in facti narratione remissiuè.
188 Clerici falsificantes literas Apostolicas, uel Iudicũ, quibus pœnis puniãtur remissiuè.
189 Falsificans literas Delegati Papæ minus punitur, quàm si literas Papæ falsificasset.
190 Et idem est in falsificãte literas Proregis.
191 Statutum contra falsificantem sigillum Regis non comprehendit falsificantem scripturam.
192 Partus suppositio quibus cõiecturis, & præsumptionibus probetur remissiuè.
193 Et probatur etiam per testes participes criminis.
194 Nomen, vel vestes sibi mutantes, quibus puniantur pœnis, remissiuè.
195 Et quid de consulente, vt quis sibi nomen mutet.
196 Et quando sit licitum mutare nomen proprium, signum, vel sigillum, & alienum sumere, & quomodo remissiuè.
197 Falsitas committitur delendo, vel interlineando scripturas, lacerãdo, addendo, detrahendo, vel aliquid amouendo.
198 Et non est locus pœnæ falsi, nisi substantia mutetur.
199 Et quando dicatur commissum vitium rasura, siue cancellationis in parte substantiali, vel accidentali remissiuè.
200 Et rasura non nocet, si potest legi quod prius erat scriptum.

201 Literas

201 Literas Iudicis à manu seruientis amouēs pœna falsi tenetur.
202 Et quid in lacerante remißiuè.
203 Literas, nō dicitur aperuisse, qui non legit.
204 Et quis dicatur legisse remißiuè.
205 Literas aperiens, an incidat in pœnā falsi.
206 Et diuulgans cōtenta in literis ad alterius iniuriam tenetur actione iniuriarum.
207 Literas alteri scriptas lacerans, vel comburens pœna falsi tenetur.
208 Clericus alienas literas aperiens deponendus est.
209 Literas publicas aperiens, vt aduersarios Principis, vel Reip. iuuet, læsæ Maiestatis reus efficitur.
210 Literas alieno signans sigillo, quando incidat in pœnam falsi.
211 Literas alieno nomine scribens, eo ignorante, falsum committit.
212 Instrumentum, vel scripturas coram Iudice lacerans violenter qua pœna puniatur.
213 Et quid si auferret, licèt non violaret.
214 Et quid de proijciente in ignem instrumenta producta.
215 Et quando lacerans instrumentum committat falsum remißiuè.
216 Et puniendus est, etiam si arripiens rem propriam laceraret, vel in ignem proijceret.
217 Et quæ sit pœna lacerantis cartam de libro Communis, vel fisci.
218 Literas relationis aperiens etiam summo Pontifici directas extraordinariè punitur.
219 Literas non restituens ei, cui mandatum restituendi susceperat, an incidat in pœnam falsi remißiuè.
220 Acta missa à Iudice ad Cōsultorē si pars, cui deferenda traduntur, dißigillet, aperiat, & legat quam pœnam patiatur.
221 Notarius ostendens attestationes non publicatas falsi pœnam incurrit, pars autem nulla pœna tenetur.
222 Testamento alieno aliquid sibi ascribens in quibus casibus excusetur remißiuè.
223 Et notarius mercedem sibi debitam pro scripto testamento ascribere potest.
224 Et quid si sibi legatū ascribat, remißiuè.
225 Testari prohibens, an incidat in crimen falsi, & quibus pœnis puniatur remißiuè.
226 Et quæ sit practica instituendæ, & probandæ querelæ contra prohibentem testari.
227 Testari prohibens peccat grauißimè cum obligatione restituendi.
228 Vendens eamdem rem duobus, an teneatur pœna falsi remissiuè.
229 Et quid in donante, vel obligante rem duobus remissiuè.
230 Suspitio quid, & quot sint gradus suspitionis remissiuè.
231 Falsi suspitiones, inditia, & præsumptiones remissiuè.
232 Falsi suspitio cessat coniecturis, & præsumptionibus.
233 Falsitas ex duabus præsumptionibus probatur quando ciuiliter agitur.
234 Falsi suspitio an pro veritate habeatur remissiuè.
235 Falsitas probationibus necessariò concludentibus probari debet.
236 Instrumentum falsum, vel de falso suspectum quomodo probetur remissiuè.
237 Et quæ sit differentia inter falsum, & de falso suspectum respectiuè.
238 Iudex si ciuiliter agatur, non debet in dubio fidem instrumento adhibere.
239 Falsi suspitio leuioribus probationibus, & præsumptionibus in causa ciuili contra instrumētum inducitur, quàm in criminali.
240 Testis falsus, vel producens falsum instrumentum, aut illud conficiens, non punitur de falso, nisi pars petat criminaliter puniri; vel Iudex inquirat de eo delicto.
241 Falsi suspitio sufficit ad capturam, vbi de falso ciuiliter agitur.
242 Tortura leuis infertur etiam Notario in causa falsi ciuiliter intentata.
243 Instrumentum Notarij, qui consueuit instrumenta falsa conficere, non probat in ciuilibus, nisi testibus comprobetur.
244 Instrumentum Notarij non dum condemnati de falso redditur suspectum.
245 Et instrumenta præterita non annullātur licèt aliqualiter sint suspecta.
246 Falsi pœna quæ sit remissiuè.
Falsum committens in iudicio, an sine nouo processu puniri possit. nu. eod.
247 Iudex causarum ciuilium potest ex officio punire testem deponentem falsum in iudicio coram eo agitato.
248 Et si de falsitate constat, poterit condemnare sine citatione.
249 Falsi crimen si graue est, pœna mortis punitur.
250 Testes falsi qua pœna puniantur in Regno Neap. remissiuè.
251 Falsificans plura capita libri, vel alterius scripturæ, aut producens plures testes, & in-

instrumenta falsa eodem, vel diuerso tempore ad vnum finem pro vna falsitate vnica pœna punitur.
252 Testis falsum deponens sine dolo an sit puniendus.
253 Et dolus ex qualitate facti, & personarum perpenditur.
254 Testis scienter, vel ignoranter falsum deposuisse præsumitur Iudicis arbitrio.
255 Falsi pœna tria copulatiuè requirit.
256 Dolus verus, & præsumptus probantur indicijs, & coniecturis.
257 Et de modis probandi, & præsumendi dolum remissiuè.
258 Testis deponens falsum ad defensam, non punitur pœna ordinaria.
259 Et quid in mandante, vt falsum testimonium diceretur.
260 Testis non examinādus, si examinatus falsum dixerit, an debeat puniri remissiuè.
261 Vtens falso teste ad occultandum crimen consanguinei vel amici punitur ademptione tertiæ partis bonorum.
262 Testis deponens falsum, vbi est socius criminis nulla pœna punitur.
263 Falsum accipitur propriè, & strictè in statuto.
264 Statutum, quod quis puniatur tamquàm falsarius, ītelligitur de pœnā arbitraria.
265 Falsitatis excusationes remissiuè.
266 Statutum puniens falsum testem non comprehendit virum bonæ existimationis, & probitatis.
267 Statutum contra producentem falsum testem, eoq; vtentem, an habeat locum aduersus inducentem pecunia testem ad dicendum veritatem.
268 Statutum quod instruens falsum testimonium pœna falsi puniatur, de qua pœna sit intelligendum, stante altero statuto, ex quo amputatio manus cōmittenti falsum imponitur remissiuè.
269 Statutum contra producentem falsos testes, vel instrumenta an comprehēdat tertium inducentem, vel subornantem testes ad tacendam veritatem remissiuè.
270 Statutum puniens falsum testem, an habeat locum in mandante remissiuè.
271 Statutum aduersus fieri facientes falsa instrumenta comprehēdit persuadentem alteri, vt falsum deponat.
272 Statutum puniens Notarium de falso non procedit in alio falsum fabricante.
273 Falsitas in re modica etiam cum dolo leuiter punitur.
274 Et res modica videtur non excedens duos aureos.
Actio de dolo non datur in summa duorum aureorum. nu. eod.
275 Falsitas etiam modica in literis Apostolicis, vel Regijs punitur pœna ordinaria.
276 Et non distinguitur an sit in parte substantiali.
277 Falsi conatus non secuto effectu extraordinariè punitur.
278 Testis per torturam falsum deponens excusatur à crimine falsi.
Metus excusat à dolo. nu. eod.
279 Testes condemnati de falso non præiudicāt eos producenti, nec e contra.
280 Falsitatem committens quomodo, & quando causam amittat remissiuè.
281 Et quid in Regno Neap.
282 Procurator an præiudicet Domino stante statuto, producentem falsos testes amittere causam.
283 Procuratore falsos testes producente, an teneatur Dominus remissiuè.
284 Actor producens falsum instrumētum mutui, causam amittit, licèt reus instrumentum solutionis etiam falsum produxerit stante statuto, quòd committens falsum, amittat causam.
285 Producens capitulum falsum, ac testem super eo examinari faciens, eoq; examine vtens, an, & quando puniri debeat, quamuis testis posset excusari.
286 Procurator generalis cum libera an si falsum capitulum produxerit, poßit Dominus puniri de falso remissiuè.
287 Et quæ sit eius pœna, & an, & quando causam amittat remissiuè.
288 Producens petitionem pro se, & litis consortibus an tamquàm falsarius puniri posset, si vnus ex consortibus non interuenerit, neq; consenserit petitioni.
289 Statutum puniens morte Notarium facientem instrumentum falsum an procedat in actuario falsificante acta.
291 Falsitas an posit committi sine dolo remissiuè.
292 Testis præsumitur scienter falsum deposuisse.
293 Vtens falso in facto proprio præsumitur scienter, in alieno ignoranter.
294 Dolus præsumitur centum, & viginti tribus modis remissiuè.
295 Et quomodo præsumatur remissiuè.

296 *Dolus ex præsumptionibus, & coniecturis inducitur, & cessat.*
297 *Falsi crimen verum dolum requirit.*
298 *Et quando procedat in eo condemnatio ex præsumptionibus remissiuè.*
299 *Dolus verus, & præsumptus quomodo probentur remissiuè.*
300 *Falsum etiam sine dolo temerè deponens puniendus est.*
301 *Falsum non dicitur, quod adiuuatur primordio veritatis.*
302 *Falsitas non praiudicialis, an sit punibilis remissiuè,*
303 *Et quid in falsificantibus literas Apostolicas, vel Regias.*
304 *Et quid in falsificante scripturam, quæ erat nulla.*
305 *Et quid si scriptura à principio nulla ex aliquo statuto superueniente, fidem faceret.*
306 *Falsitas in scriptura priuata, vel publica ad fauorem scribentis an sit punienda pœna falsi.*
307 *Falsitas etiam sine dolo commissa arbitrio Iudicis punitur.*
Falsi pœna quantum fieri potest à Iudice euitanda est. nu. eod.
308 *Falsificans monetam qua pœnâ puniatur remissiuè.*
309 *Et moneta à nõ habente authoritatem fabricata dicitur falsa.*
310 *Et de præstantibus opem consocijs, ac eam expendentibus, de Iudicibus, probationibus, excusationibus, & pœnis remissiuè.*
311 *Et quot modis dicatur moneta falsa remissiuè.*
312 *Et statutum contra falsificãtem monetam non procedit in falsificante monetam reprobatam in loco statuentium.*
313 *Et ex quibus moneta probetur falsa, remissiuè.*
314 *Et locus est pœnæ statuti contra cudentes monetam, licet delictum non sit consumatum.*
315 *Et cudens falsam monetam euitat pœnã falsi, si ea non perfecta pænitentia ducitur.*
316 *Falsificans bagattinos, non tenetur pœna statuti.*
317 *Et statutum contra falsificantem monetam intelligitur de moneta statuentis.*
Falsam monetam cudere parantes, si pœniteant, non puniuntur pœna ordinaria. nu. supra 315.
318 *Falsificans monetam sui Principis, reus est læsæ Maiestatis.*
319 *Falsæ monetæ criminis specialia remissiuè.*
320 *Monetam tingens, vel tingi faciens punitur pœna mortis.*
321 *Et quid stante consuetudine remissiuè.*
322 *Et faciens falsos cugnos monetæ puniri debet.*
323 *Et debet apparere euidenter de falsa moneta, & sit locus pœnæ.*
324 *Et sciens cudentem monetam falsam tenetur reuelare.*
325 *Monetam radentis, aut minuentis qua pœna in Regno Neap. & in statu ecclesiastico.*
326 *Et quid si reducatur ad iustum pondus.*
327 *Et tondens monetam parui momenti non incidit in pœnam statuti, si eam misit ad Zeccam.*
328 *Monetam falsam scienter expendens quæ pœna plectatur.*
329 *Et quid si ignoranter.*
330 *Et quando monetam falsam expendens, vel habens puniatur remissiuè.*
331 *Et quid in Regno Neap.*
332 *Monetam ab alio diminutam expendens an debeat puniri remissiuè.*
333 *Monetam falsam expendens, non tamen plumbeam, vel stancam, tenetur pœna extraordinaria.*
Et expendens quatrinos in parua quantitate, non punitur pœna statuti. nu. eod.
334 *Monetam argenteã deaurari faciens, eaq; meretricem deludens, leui pœna pecuniaria puniendus est.*
335 *Monetam non falsam pluris quàm valeat dolosè expendens, pœna arbitraria punitur.*
Testis dicens, in primo examine aliquid factum præsente scio, si iterum examinetur, & interrogatus qui fuerint præsentes, respondeat quòd nullus quomodo saluetur nu. 51.

1 Alsi crimẽ grauissimum est in principio. Adde, ꝙ crimẽ falsi est grauissimum, & nullum crimen est in mundo, quod ita vituperet famam, & statum hominis, sicut ipsum, in tãtum, quòd pęnæ mortis simile est, Paul. de Castr. in consil. 151. incip. videtur dicen. & Mars. in rubr. de Fals. nu. 16. & est detestabilius homicidio, & veneficio, secundum Soci. in consil.

in conſil. 39.nu. 7. vol. 2. & propter eius enormitatẽ multa habet ſpecialia , Marſ. conſil.105.num.7.Gram. deciſ. 2.nu.28. & latiſſimè Monticel. in pract. crim. reg.
2 15.nu.108.cum ſequen.vbi † ponit duodecim ſpecialia ; & alia ponit Conrad.in pract,crim.tit.de Falſarijs nu.34.& etiam propter eius atrocitatem in generali abolitione delictorum iſtud crimen nõ com-
3 prehenditur, †vt infrà in queſt.59.verſ. in huiuſmodi autem generali ; & in hoc delicto acerrima indagatio eſt fienda,
4 †Alex.conſ.77.in fine vol.1.& Curt.iun. conſ.53.nu. 17. Et in hoc iudicio, crimi-
5 naliter etiam intentato, † venit officium Iudicis ad damna, & intereſſe partis, Rimin.conſ.1. Et in hac materia falſi latiſſimè habetur per Ferran.Gargiar.cõſ.126. vol. 1. inter conſil. crim. diuerſ. magnæ impreſſionis.

Sciendum eſt, quòd falſitas.

6 Adde,†quòd aliquando iſtud crimen cõmittitur dicto, aliquando ſcripto, & aliquando facto, vt ait Monticel. in pract. crim.in reg.15.nu.7.& ibi à nu.8.vſq; ad num.25. habentur multa exempla, quomodo dicto falſum committatur;& à nu. 25. vſq; ad num.48. habetur de falſitate, ſcripto commiſſa: & vſq; ad num.86.tractatur de falſitate, quæ committitur facto. Et poteſt etiam dici, quòd quatuor modis falſum committi ſolet, ſcripto,vt in notario falſum inſtrumentum ſcribente; dicto, vt in falſo Teſte;facto,in eo,qui nummos adulterinos cudit ; & vſu, vt in eo,qui falſis probationibus vtitur.ita tradit Maſcard. de probat.concl.739.nu.16. & Port.in conſ.7.nu.39. dicit,quòd falſũ committitur verbo, ſcripto, nutu,atq; ſi-
7 gnis, &† tria neceſſariò requiruntur, vt falſitas commiſſa dicatur, ſcilicet dolus, mutatio veritatis, & quòd alteri noceat, vel nocere poſſit,Afflict.deciſ.vltima nu. 8.& 13.Cepha.conſ.230.num. 8.& 355. nu.44.vol.3.& Bertaz.conſ.71. num.51.
8 vol.1 .&† falſitas committi non ſolet ſine aliqua cauſa,vt per Craue. conſ.75.num. 13.& 17.& Rolan.conſ. 38.nu.39. vol.1.
9 &† ad incurrendum falſum non eſt neceſſarium, quòd aliquis pro certo ſciat probationem eſſe falſam : ſed ſufficit, quòd credat veroſimiliter talem eſſe,ſi cum ſua opinione concordat veritas,quia verum eſt, aliquem vſum fuiſſe falſo Inſtrumento,& dolosè , ex quo credebat, illud eſſe falſum;vnde debuit abſtinere ; ità tradit Fely.in c.prȩſentium nu.12.de teſti.& fal-
10 ſitas† ex prȩſumptionibus, & coniecturis regulariter probatur,cum ſit difficilis probationis Marſ.conſ.27.nu.8.Capy.deciſ.
11 30.& conſil.39.num.7.& de† modo probandi falſitatẽ latè habetur per Maſcard. concl.739.740.& 741.& Menoch.de prȩſump.lib.5.prȩſump. 20.

Subornans autem teſtes.

Adde,
12 † quòd ſubornans de actu ſubornationis puniri poteſt, etiam ſi Teſtes recuſauerint falſũ deponere,Bertaz.conſ.218.nu.6.& ſimiliter punitur , etiam ſi teſtibus corruptis non vtitur,Boer.in deciſ.319.nume. 6.& etiam puniri debet , ſi teſtis perſuaſus ad deponendum falſum , verum diceret,ſed pœna extraordinaria, quia alicui nõ fuit illatum nocumentum,Afflict.ſuper Cõſt. lib.3.rubr.40.in conſt.qui falſitatem nu. 1.& in materia ſubornationis,& quando
13 †prȩſumatur,vide multa per Crau.in conſil.6.num.22.cum multis ſequen.& teſtis quando præſumatur corruptus , & poſſit dictum ſuum corrigere , Siluan. conſ.87. per totum ; & in hac materia ſubornationis vide etiam Marſ. in conſil. 78. col.4. conſil.101. col.6.Gram.in conſ.46.num. 10.Afflict. in conſt. ſi damna clandeſtina
14 num.34.& an,& quando† teſtes dicantur ſubornari,Maſcard.de ꝓbat.concl.1340. vol.3.& multæ coniecturȩ ſubornationis habentur per Vulpel.in conſ.103.nu. 13.
15 Item† adde,quòd ſubornans teſtes,ſed non ſuper his,in quibus cauſa finalis condemnationis , vel abſolutionis conſiſtit, minori pœna tenetur, Bald.in conſ.106. num.3.vol.1.Deci.conſ.102.inter conſil. crim.1.tom.nu.30.Bertaz. conſ.61.num.
16 39.Et† an ſubornato contra ſubornantẽ credatur,Vulpel. conſ.103.& Franc.Mar-
17 ci.deciſ.488.vbi cõcluditur,†quòd quando aliter veritas haberi non poteſt,teſtes corrupti admittuntur contra corrumpentem. Et de hoc vide etiam Bertaz.in conſil.156.per totum; & quando teſti corru-
18 pto ſit credendum,†pulchram diſtinctionem habes per Bero. in quæſt. 58. quam
19 declarat Vulpel.in d.conſ.103.Et †ſi duo teſtes dicant,ſe à parte corruptos, vt falſum deponerent , non ſufficiunt ad condem-

demnandum, sed ad torturam, & quod sint
20 singulares† Boer.in decis.319.num. 5.& quomodo intelligenda sit ista singularitas in hac materia subornationis vide Ceph.cons.234.nu.23.

21 Item† adde, si quis voluerit testem pecunia corrumpere, ne contra eum deponeret, si testis hoc asseruit, plenè probat, Gabr.com.concl.lib.1.tit.de testib. cõcl. 1.nu.24.cum sequen. vide tamen Socin. iun.in consil.39.nu.54.vol.2. Rui.in consil.15.col.fin.vol.5.& Bero. quæst. 58.

22 Item† adde, si statutum disponit, quòd qui falsum testimonium perhibendum suadent, instruunt, vel subornant, etiam si effectus non sit secutus, puniantur, habet locum, cũ quis suaderi, instrui, vel subornari passus est, quamuis effectus subsecutus non fuerit; non autem, quando subornare volenti fuit denegatus assensus. ita tradit Vulpell.in cons. 25. per totum.

23 Item† adde, quòd subornans testes, vt deponant falsum in alio loco, poterit puniri in loco subornationis, & testes in loco falsitatis, Decian. in consil. 95.in fine volum.2.

24 Item† adde, quòd subornans, vltrà pœnam, tenetur ad refectionem expensarũ reo, si fuerit absolutus, Blan.ĩ pract. crim. in prin.nu. 38.& 39. & Botta in consil. 1. nume. 72.

Ibi. Quinimo idem Bossius.

25 Adde† quod idem tenet Ioseph.Lud. ĩ decis. lucen. 15.nu.6.asserens se pluries ita practicasse, licet Bertaz. in cons.156.nu.5.& Rolan.consil.98.nume. 22.vol.4.Boss.& Clarum impugnare tentauerint, sed dicant quicquid velint, quòd ita seruatur & ita ego quoque practicaui, & practicari vidi.

26 Producens falsos testes. Adde, † quod producẽs plures testes falsos, & plura instrumenta falsa ad vnum finem, non potest puniri, nisi pro vna falsitate, Bart. in l. inficiãdo. §.infans nu.3.ff.de furt. Bald.in l.quicunque nu.6. C.eod.Cæpol.cons.77.num.8. Boss.in tit. de pœn.num. 7. Et licèt Soci. in consil.62.volum. 1.contrariũ tenuerit in eo, qui diuersis temporibus fecerit plures falsitates; tamen posteà dicit, contra-
27 riam opin.esse veriorem. Sed† si quis plures falsitates fecerit diuersis temporibus, & locis, licèt ad vnum finem, teneretur pluribus pœnis, Decian.cons. 463. nu.8. de hoc tamen vide omninò Couaru.var. resol.lib. 2.cap.10.num.8. vers.quintum,
28 vbi latissimè, et si† producens falsos testes fuerit punitus, testibus non nocebit: & è conuerso, nec pœna testis falsi nocebit producenti, secundum Natt.in cons.668. nu.5.& Rolan.cons.13. nu.11.vol.2.

29 Item† adde, quòd fabricans falsitatem, & ea vtens non tenetur de vsu, quia tendit ad eundem finem, Boer. decis. 82.nu. 10.Plot.in l.si quando C.vnde vi.numero 715.

30 Testis, qui falsum. Adde, † quòd falsus testis ille dicitur, qui nec per se visis, neq; notis, neq; auditis, deponit c.testes 3.q.3.& interdũ testis deponit uerũ vere, interdũ falsum falso, interdum verum falso, & interdum falsum vere, nam si testis veritatem, quã sensu percipit deponit, tunc loquitur verum, & vere, si vero deponit falsum, & dicit se interfuisse, & scripsisse, deponit falsum falso, si vero deponit veritatem in se ipsa, quam tamen non vidit, & asserit se vidisse, deponit verum non existentia terminorum in se ipsis, tamen per falsam reditionem causę deponit falsum, si vero testis deponit esse tale id quod communiter videtur tale, licet non sit, deponit falsum vere, idest vera intentione, vt si deponit de prętura Barbarij, vel de sipho aurеij ĩ crusta, quod in medula erat ęneũ, quæ medula nõ videtur ita declarat Bal. in consil.20.nume.16.inter consil.diuers. tomo primo.

31 Item† adde, quòd licèt testis, qui in causa capitali contra innocentem falsum deposuit, pœna mortis sit puniendus, etiam quòd ille, cõtra quem fecit testimonium, condemnatus non fuerit, vt hìc habetur, & per Mars.in cons.27.nu. 1.& Io.Crot. in suo tract. de test. par.9.nu.380.contrarium tamen de consuetudine seruatur, quia punitur pœna extraordinaria, videlicet ad triremes, vel ad aliam pœnam. ita habetur in decis. Pedemont.19.vbi testis falsus fuit punitus ad amputationem manus, cum publicatione bonorum. Sed Peguer. in quæst. crimin. cap.19. attestatur, quòd in sacro regio consilio Cathalonię decisum fuit, quòd testis falsum deponens in crimine capitali furcis suspenderetur,

deretur, dūmodò falsitas esset in substantialibus, non autem in accessorijs. quo casu pœna extraordinaria venirent puniendi.

32 Et † econuerso, si testis falsum deponit non animo nocendi, sed pro saluanda vita, vel honore alicuius rei, puniri etiam debet de falso, quia non est mentiendum 22.q. 2. c. si quis ad te, & c. ne quis, cum nec prætextu boni sit faciendum malum 1.q.1.c. non est putanda, & de hac quæstione vide Afflict. in const. humanitate colum.4. nō autem pœna ordinaria falsi, sed extraordinaria secundum Gramm. in uoto.5.

33 Item † addes, si testis falsum deponeret, credens dicere verū, an dicatur falsarius, ita vt pœna falsi puniri possit, vide Gabriel.com. conclus. lib.7.tit. de criminal. concl.33.

34 Item † adde, quòd testis deponens per verbum (credo) si falsum deposuisse conuincitur, pęna falsi punitur, Bal.& Salicet. in l. de tutela C. de in integr.restit. Alex. cons.28.num.5.vol.6. Ang.cons.3. col.1. Ias. in rubr. ff. de Iurciur.num.9. Conrad. de off. prætor. de testi. nu.40.

35 Item † adde, quòd testis, qui verum deposuit, sed falsam rationem reddidit, crimen falsi non incurrit, Fely. in consil.48. nu. 13. Gabri.lib.7.tit. de malef. conclus. 33.nu.6. in fi.& Benin. consil.25.num. 4.

36 vol. 1.& † variatio in dicto, & ratione nō attenditur, ad hoc, vt testis falsus reputetur idem, Rimin. cons. 559. nu. 19. vol.3. & consil.99.nu.54.vol.1.

37 Item † adde, quòd falsitas testium probari potest per alios testes, qui interfuerunt corruptioni, vel subornationi aliorum; & probari potest etiam post sententiam, sed nōn per testes falsos, vt per Mascard. de probat. concl.746.

38 Item † adde, quòd testis inductus super pluribus capitulis, si super vno capitulo falsum dixerit, præsumitur super omnibus alijs capitulis falsum dixisse, Gād. de fals. nu.26. Alex. cons.27. num.3. vol. 2. Paris. cons.74.num.21.vol.1.& Soci. vbi asserit communem cons. 41.col. 2. vol.2. Gabriel.com. concl.lib.7.conclus.4.& latè per Mascard. de probat.concl.743. vbi ponit multas ampliat.& limi.& Menoch. de præsumpt.lib.5.præsumpt. 22.per totam; vbi ipse quoq; hanc quæstionem multùm plenè tractauit; & ibi in pręsūpt.

39 sequenti habetur † quando testimonium ex repugnantia, & contrarietate presumatur falsum, & ad hanc materiam vide infra in quæst. 53. ad vers. sed quæro.

40 Ibi, & in hoc proposito. Adde, † qua pœna puniri debeant testes, qui vnum in iudicio, & aliud extra iudiciū testati sunt, per Menoch. de arbitr.iud.cas.312.

41 Item † adde, quòd in Regno Neap. hodie propter frequentiam falsorum testiū, extant duæ nouellæ Pragmaticæ, vna Caroli Quin. & alia Regis Philippi ab Austria, quę sunt 3.& 4. sub tit. de falsis. Quibus disponitur, quòd testis, qui falsum testimonium perhibuit in causis criminalibus, tàm ad offensā, quàm ad defensam, punitur pœna mortis naturalis irremissibiliter, & eadem pœna puniuntur, qui consuluerint, instruxerint, vel machinauerint falsum testimonium committi; si verò in causis ciuilibus, tàm testis, quàm consulentes, pœna truncationis manus dexterę, & perpetui exilij à Regno puniuntur; & si delictum prędictum reiterauerint, pœna mortis naturalis; & sic per dictas Pragm. ampliùs in Regno non erit locus his, quę tradit Gram. in voto 5. hîc allegato, vbi tenuit, quòd deponens falsum contra Fiscum pœna ordinaria non erat plectendus, & quomodo sint intelligendę dictæ Pragm. latè per Prosperum Carau. in commento d. Prag.4. quę incipit. quoniam falsorum testium.

42 Conuincitur etiam. Adde, † si testes sint numero pares, quòd digniores vincunt alios, non autem, vt minùs digni teneantur de falso, Boss. in tit. de opposit. contra testes nu. 14. sed hoc locum non habet, quando minùs digni deponunt prò reò, secundū Ruin. consil.158. nu.14. vol.5. Quod tamen procedit, quando solùm dignitate

43 differunt, vt ibi per eum nu.20.& † magis credendum est testibus deponentibus id, quod est conforme, & consonum iuri communi; quàm alijs, aliter deponentibus, Inno. in c. auditis de præscrip. Abb. in c. licèt testis. Et magis credendum est testibus deponentibus ea, quæ sunt aptiora naturæ, Cors. in sing.8. in ver. testis, &

44 ad hanc quæstionem † quando testes adinuicem sunt contrarij, quibus magis sit credendū, latè habetur per Gabriel.com. concl.

concl. titul. de testi. concl. 4.

Ibi, Sed certè ego non credo. Adde, quòd ista opinio d. Clari est magis communis, vt per Viui. in opin. 899. nu.
45 3. vol. 3. etsi vnus † testis deponat de præsentia alterius, & alter neget, se fuisse præsentem, datur materia Iudici inquirendi alterutrum; & non deuenitur ad tormenta, alio nõ docto, ita Bal. in l. testium versicul. modò insurgit dubium C. de testi. quẽ seqtur Natt. in cons. 392. nu. 2. vol. 2.

Scias tamen, ibi, concordanda,
46 vt euitent falsum. Adde † videndum ad hãc quæst. Excellent. D. Pet. Antoniũ à Petra nobilem de Placẽtia Cõsiliariũ Serenissimi Ducis Parmę, & Placentiæ Dñi mei & demum Pręsidẽ meritissimũ Perill. & Excelsi Consilij pdicti Serenissimi D. D. Ducis ĩ suo celeberrimo Tract. de Fideic. q. 12. nu. 901. vsq; ad nu. 1214. vbi ita diffusè, elegãter, & ordinatè hanc materiã tractauit, vt ni-
47 hil ampliùs desiderari possit. † Primò tractauit, an testis in se ipso cõtrarius apparens sit reconciliandus, faciendo quinq; capita; Primum est, an sit reconciliandus, vt saluetur à falsitate; Secundum an etiã vt probet; Tertium in quibus casibus debeat, & possit recõciliari; Quartum quid agendum sit, quando conciliationi non sit locus; Quintum, quomodo sit cognoscendum, an testis in se ipso uarius, vel contrarius sit, quòd possit, vel non possit conciliari; & de hoc posuit quadraginta quatuor exempla: Secundò tractat de conciliatione vnius testis cum altero, & sic de duobus testibus sibi contrarijs; & in hoc etiam posuit triginta nouem exẽpla. Tertiò tractat, quãdo sunt plures testes inter se contrarij; & ponit sex exempla; Ideò vide omnino hunc pulcherrimum tractatum, quia alibi non reperies. Vide etiam Decian. in cons. 40. per totũ vol. 2. vbi cõcordat multas depositiones vnius testis, qui videbatur sibi cõtrarius; & in consil. 93. num. 44. eod. vol. tractat,
48 † quando testis est sibi contrarius in tortura, an sit conciliandus. de quo vide etiã Gram. voto 30. num. 28. & voto sequen. nu. 18. & 19. Et, quomodo testes contrarij reducantur ad concordiam, vide etiã Crot. in tract. de test. nume. 127. cum septem; colum. sequen. & Bertaz. in cons.
49 5. Sed, † vt testis non sit sibi contrarius, dat cautelam Bar. in l. eos nu. 8. ff. de fals. vt se remittat ad primam eius depositionem, quæ relatio est admittenda, vt ple-
50 nè per Natt. in cons. 537. nu. 8. & † quando liceat testi in secunda interrogatione se ad primam referre, vide Menoch. de arbitr. Iud. cas. 109.

Item adde, quòd, si testis deponat, homicidium fuisse factum die lunæ, qua die interuẽnit tantum mandatum; & alij testes deponant, alio die fuisse factum homicidium, reducuntur ad concordiam. Roma. in sing. 576. & Io. Crot. in tract. de test. 337.

51 Item † adde, an testes sint concordandi, quando per dictionem (ante, vel post) quibus in casibus, & ad quem finem, & an possit concordari contrarietas, quæ resultaret inter partes, & dicta testium, & de teste vario ad concordiam reducendo, latè per Laur. Tenni. caut. 267. & 268.

Item adde, si testes deposuerint, maleficium commissum fuisse, præsente Titio; & Seio; & demum iterũ interrogati, qui fuerunt pręsentes responderunt, quòd nullus, debent intelligi, nisi exceptis pręnominatis; similiter, si deposuerint, quicquid sciant super aliquo facto; posteà dicant interrogati, se nihil scire, debent intelligi, nisi illud, quod suprà dixerint; Et si dicant, aliquid factum tempore vindemiæ, vel tempore guerræ, etiam si id factum fuerit parùm ante vindemiam, vel guerrã, probant, ad prædicta vide Gram. in consil. 33.

52 Solet etiam dici. Adde, † quòd hoc procedit in negatiua pura, & simplici: secùs autem in negatiua, quæ sit loco, & tempore coarctata, quia est mera falsitas. ita declarat Mascard. de probat. concl. 1087. num. 6. & 8. & Crau. cons. 9. nu. 7. vers. Quinimo apertissimè. Et licèt Hercul. in tract. de negat.
53 proban. nu. 130. teneat, † quòd testis falsum deponens super negatiua, non coarctata nulla pœna ordinaria, nec extraordinaria puniri possit; tamen, iudicio meo, se decepit, quia extraordinariè est puniẽdus, si apparet de falsitate; saltẽ ob temerariam assertionem, vt dicit D. Clarus.

Sed quid si testis non deposuerit.

rit. Adde videndum Menoch. de arbitr.
54 Iud.cas. 307.& †quando testis tangat negotium substantiale, & quando nõ, vide Rimin. iun. in consil. 286. nu. 8. & dictum ipsius testis non reprobatur, licèt puniatur pœna stellionatus, Viui. opin. 936. & an testis probet, & quando, vide etiam Menoch. de præsumpt. lib. 5. præ-
55 sump. 72. num. 19. Et† si falsitas commissa fuerit circa circunstantiam, quæ pertinet ad negatium principale, & confert ad eius veritatem, vel falsitatem; tunc dicitur esse in negatio principali, & punitur pœna ordinaria, de falso, puta, si versetur super loco, vel tempore delicti, seu contractus. ita tradit Rimin. iun. consil. 112. nu. 18. vol. 1. & predicta procedunt etiam quòd statutum puniret falsum Deci. consil. 102. nume. 30. inter consf. crim. diuers. tomo 1.

56 Pone testis negat. Adde† vidẽdum Natt. in cõs. 392. vbi latè de hac quæstione tractauit, & an Notarius possit torqueri; & dicit Gram. in voto 30. num. 11. quòd in causa Ciuili magis creditur notario; si autem in criminali, magis creditur testi. Sed ad hanc quæstionem, cui magis sit credendũ, notario, vel testi, vide Mascard. de probat. vbi latissimè in conclus. 1099. nu. 7. cum sequen. & Menoch. de præsumpt. lib. 2. præsump. 79. nu. 15. & 16.

Ibi, sed si vltra Notarium. Adde,
57 †quòd idem esset, si ipse notarius haberet scriptorem, qui scriberet examen, & vterq; attestaretur; quia tunc etiam staretur ei, quòd scriptum reperiretur contra testem negantem, se ita dixisse, vt est de mente Abb. in c. de testi. & Alciat. in tract. de p̃sump. reg. 2. præsump. 13. nu. 19. vbi dicit, se vidisse ita seruari in practica vide etiam Mascard. vbi suprà.

Tu scis, quòd dictum testis.
58 Adde, †quòd testis iurare tenentur de iure diuino, Viui. opin. 96. num. 8. vol. 1. Et testis, sine iuramento deponentis dictum est nullius momenti, etiam quòd ille testis sit religiosus, & Episcopus, & Cardinalis, vt per Viui. opin. 931. nu. 4. vol. 3.
59 & ibi nu. 15. habetur, † quòd, si testes non iurati deponant, licèt posteà iurent, non probant, & quomodo hoc procedat, vide, quæ posui infra in quæst. 45. vers. Cęterùm si, ibi. & ideò debent de nouo iurare.
60 Item† adde, quòd testis potest præstare iuramentum per Procuratorem, habentem speciale mandatum non tamen potest deponere dictum suum per Procuratorem, Viui. opin. 426. nu. 9. vol. 1.

Ibi, quòd poterit puniri de falso.
61 Adde, † quòd debet puniri pœna extraordinaria, Bald. consf. 106. vol. 1. Ang. consf. 194. col. 2. Maran. in pract. 6. par. act. 6. nu. 21. Caraui. in comment. ad Pragmat. quoniam falsorum, tit. de fals. nu. 38. dicit, quòd d. Clarus hîc ita est intelligendus. & ibi hoc limitat in 4. casibus, Primò quando testis deponeret sine Iuramento, quia produceretur ad declarandum eius dictum obscurum; tunc enim, quia talis declaratio non dicitur noua testificatio, non requiritur nouum Iuramẽtum, Bart. in l. hæredes palàm. §. si quid posteà nu. 7. ff. de testam. Mars. in l. 1. §. si quis vltrò. ff. de quæst. Secundò quando esset remissum à partibus; quod fieri potest, & depositio valet, c. tuis, de testibus. Tertiò quando produceretur super aliquo facto notorio; tunc enim sine iuramento valet, Soc. in reg. 424. prima fallent. Barbat. in d. c. tuis. Quartò quando examinaretur ad Iudicis informationem, quod etiam sine Iuramento fieri potest, vt tenet glo. notab. in c. 1. §. si duo de pac. tenen. vbi Bald. Et ista est communior opin. quòd testis non iuratus non possit puniri pœna falsi, sed pœna extraordinaria, vt ait Bertaz. consf. 8. nu. 69. & 70. vbi impugnando Bursat. in consf. 99. nume. 50. tenuit, hanc opinionem esse communiorem.
62 Item† adde, quòd in Regno Neap. prodita est regia Pragmatica incipiens, testem falsum, sub tit. de falsis, dicens, quòd præmissa citatione cum inserto tenore depositionis falsæ, si testes contumaces facti fuerint ex eodem Processu possunt, tanquàm confessi, condemnari, dummodò falsitas ex actis appareat: Sed quando non apparet respectu contumaciæ, vt falsi, condemnari non possunt, Capyc. in decis. 60. vbi declarat dictam pragmaticam.

Quæro, nunquid ad hoc, Ibi nisi ta-

63 si tamen pars. Adde † videndum Mascard. de probat. concl. 28. & ibi nu. 2. quando adest clausula. Non se astringens &c.

64 Sed quid è conuerso. Adde † Menoch. videndum in casu. 310. vbi habetur, qua pœna puniri debeant testes, qui pro ferendo testimonio pecuniam acceperunt.

Pœna autem testis, falsum de-
65 ponentis. Adde † Bern. Diaz. in pract. crim. cano. cap. 87. vbi latè, qua pœna puniatur clericus, testimonium falsum dicens, quando via directa conuictus sit, & quando per viam exceptionis.

Ibi, Item falsus testis tenetur.

66 Adde, † quòd falsus testis tenetur versùs partem de omni damno contingente propter illud testimonium. Sed non sufficit probare falsitatem, nisi probetur etiam, Iudicem fuisse secutum falsitatem, & ob testimonia falsa ad sententiam deuenisse. ita Ancha. cons. 24. col. 2. vers. Ad hoc dico, Deci. in c. licet causam, de probat. col. 18. vers. Secundò dicitur, & Simon de Prætis cons. 191. nu. 11. aliàs contra testes
67 falsos agi non potest. & quando † condemnatio testium de falso præiudicet parti Rolan. cons. 13. vol. 2.

68 Vtens dicto falsi testis. Adde, † quòd si quis induxerit testes ad deponendum veritatem, licèt eis incognitam, qui potiùs dicuntur de temeritate redargui, non erit locus pœnæ ordinariæ, sed extraordinariæ, secun-
69 dum, Pet. de Ancha. in cons. 24. & † plura de falsitate testium, & de excusationibus falsitatis habentur per Campeg. in tract. de test. in reg. 424. & reg. 436.

70 Item † adde, quòd vtens testibus, qui circa extrinseca, & ad causam non facientia falsum deposuerint, pœna falsi non tenetur, Vulpel. cons. 144. nu. 8.

Ibi, & istud interrogatorium.

71 Adde, † quid si renunciauerit absque isto interrogatorio, videndum Capyc. decis. 67. vbi etiam de producente articulos falsos; vide etiam Menoch. de arbitr. Iudic.
72 cas. 315. Et † licèt producens responderit, nolle vti, si articulus erit falsus, tenebitur de falso, Corrad. in pract. crim. lib. 1. c. 9. nume. 14. fol. 394. & Menoch. dicto casu
73 315. num. 30. & † de falsificante articulos circa factum alienum, vel proprium, an præsumatur scienter, vel ignoranter, qui super eis testes examinauerit, qua pœna
74 puniri debeat. & † quid si extaret Statutum, quod prohiberet, vt nemo se tueri possit prætextu ignorantiæ vide omninò Rimin. iun. in cons. 345. vol. 3. & Menoch. vbi supra nu. 11. cum sequen. qui impugnant Rui. in cons. 86. vol. 4. tenentem, quòd in actore ignorantia in facto alieno, sicut in facto proprio non præsumatur.

75 Item † adde, quòd vtens dicto falsi testis, vel falso instrumento de peritorum cōsilio non excusatur vt per Ruin. cons. 86. nu. 9. vol. 4.

Item adde quòd testis falsus, etiam quòd vsui eius renuntiatum fuerit de falsitate puniri poterit ex officio, etiam finita causa principali, si iudex habet merum imperium Ang. in l. 1. in prin. C. de calumn. vbi respondet ad Alber. in l. nullum nu. 2. C. de testi. tenentem non posse procedi ex officio sine q̄rela quando causa principalis est finita dicens illud procedere si tractatur de imponenda pœna extraordinaria testi laico per iudicē ecclesiasticū, vel per iudicem causarum ciuilium. Hāc quæstionē examinauit Carau. in Pragm. 1. nu. 191. de falsis, attestando ita iudicatum fuisse in Regia audientia Principatus citra uide etiam infra nu. 247.

Fabricans falsum Instrumentū.

76 Adde † videndum Menoch. de præsumpt. lib. 5. præsumpt. 29. & Mascard. de probat. in concl. 740. vbi latissimè habetur, ex quibus Instrumentum præsumatur falsum; & ex quibus non præsumatur falsum, vide Bertaz. consil. 521. num. 6. cum seq. vol. 2.

77 Item † adde, quòd Notarius conficiens Instrumentum falsum punitur de falso, etiam quòd probatum esset, omnia contenta in Instrumento esse vera, de quo Instrumento notarius non fuerat rogatus, Cassan. in consuet. Burg. fol. 1525. nu. 16. & 17.

78 Item † adde, quòd notarius faciens instrumentum falsum, etiam si non compleuerit, pœna ordinaria falsi tenetur, secun-

dum Lucam de pen. in l. 1. nume. 8. C. vt nemo ad suum patroc. lib. 11. quem refert, & sequitur Vrsil. ad. Afflict. in decis.
79 21. nu. 3. & † de puniendo notario de falso instrumento vide etiam Paris. consi. 162. volum. 4.
80 Item † adde, quòd statutum puniens Notarium de falso non habet locum in alia persona fabricante falsum, Fulgos. consi. 123. col. 3.
81 Item † adde, quòd Notarius condemnatus de falso perdit potestatem conficiendi Instrumenta, nisi in octo casibus, vt per Fely. in c. fraternitatis num. 4. cum sequen. de hæret. & si postea conficeret instrumenta puniretur pœna extraordinaria, sed si notarium falso, se fecisset, & instrumenta confecisset pœna mortis esset puniendus Menoch. de arbitr. iud. ca-
82 su 320. nu. 9. Et † si Iudex in condemnatione notario exercitium notariatus reseruaret; non propterea Instrumenta conficere posset, & artē suam exercere, Gād. in tit. de falsis nu. 30. & Mōticel. in pract. crimin. in reg. 15. nu. 142. quos sequitur Farin. in quæst. 17. nu. 21. & Iudex dictā reseruationem facere non potest, maximè, quando nulla est expressa causa reseruationis, Bertaz. cons. 24. nume. 5. & Aug. ad Ang. in ver. Falsario, vers. Quæro
83 aliquis notarius; & similiter † notarius cōficiens Instrumentum super vsuris repellitur ab Instrumentis publicis conficiendis, iudicatur periurus, & pœna infamiæ notatur Rom. sing. 185. & Luc. in tract. de
84 vsur. comment. 3. §. 1. nume. 25. & † adhibendam esse fidem Instrumentis præteritis notarij de falso condemnati tradit Bertaz. cons. 521. nume. 33. cum sequen. volum. 2.
85 Item † adde, quòd Notarius conficiens Instrumentum falsum, quod sit nullū, nō punitur pœna falsi, Gram. vot. 25. nu. 12. sed alia pœna, nisi mutauerit datam Instrumenti, etiam quòd Instrumentum esset nullū, vt per Marc. decis. 673. & 739.
86 & Bertaz. consil. 543. nu. 14. Et † hoc esset etiam si mutaretur data in scriptura priuata, Idem Marc. decis. 671.
87 Item † adde, quòd orta suspicione falsi contra notarium, si appareant testes contradicentes Instrumento, & fiat instantia, vt notarius exhibeat matricem, & primā scripturam, & ipse non velit producere, vel differat, poterit torqueri, sm Bald. in rubr. C. de fid. instrum. vers. Quæro, dixi superiùs, & Fran. Curt. in cons. 55. nu. 18. & Rom. in consil. 174. vlt. col. vbi dicit, ꝙ neminem habet contradictorem.
88 Item † adde, ꝙ Instrumentum falsum in vno capitulo, an totum censeatur falsum, latè per Foller. in pract. crim. in vers. Item ꝙ commisit falsitatem nu. 68. & Felyn. in c. fraternitatis nu. 16. cum sequen. de hæret. vbi ponit sex limitationes, & latissimè per Mascard. de probat. concl. 742. &
89 ibi in quæst. præcedēti habetur, † an falsitas instrumēti probetur per testes; & quādo Instrumentum præsumatur totū falsū, vide etiam Menoch. de præsumpt. lib. 5. præsumpt. 21. per totum, & Gabriel. com. opin. lib. 7. concl. 3.
90 Item † adde, ꝙ liber rationum falsus in vno totus falsus p̄sumitur, & nullā fidem facit, Paul. de Cast. cons. 301. nu. 4. vol. 1. Gabriel. cons. 148. nu. 9. vol. 1.
91 Item † adde, si notarius pro defensione patris falsificauit Instrum, non punitur pœna ordinaria Falsi, Castr. cons. 371. præmittendum est nu. 5. vers. postremò vol. 1.
92 Item † adde, ꝙ notarius conficiens falsū Instrumentum immunitatis, pœna ignis punit, l. 1. C. de immuni. nem. conced. lib. 10. & Rom. sing. 385. quē sequitur Ang. de Arim. ad Ang. in glos. falsario nu. 48.
93 & † in dictis locis habetur describente instrumentum simulatum, ꝙ perdat manū;
94 & † de notario instrumentum occultāte, an committat falsum; & qua pœna puniri debeat, habetur per Boer. in decis. 292.
95 Item † adde, quòd statutū imponens pœnam falsificanti publicū Instrumentū, habebit locū in falsificante acta Iudicialia, vt est cōis opin. de qua per Crot. cōs. 151.
96 nu. 22. vol. 2. licèt † statutum puniens certa pœna producentem instrumentum falsum, non habeat locum in producēte falsos testes, Crot. d. cons. 151. nu. 75. sed secundum Decis. Pedemont. 67. statutum
97 † puniens fieri facientem instrum falsum, habet locum etiam aduersùs eum, qui suasit alteri, vt falsum deponeret.
98 Itē † adde, ꝙ falsitas instrumenti per tres testes probari potest, & nō per pauciores,
99 sm Bal. in cons. 403. nu. 1. vol. 5. & † multas præsumptiones, ex quibus inducitur iusta suspicio falsitatis, accumulauit Mascard. de probat. in concl. 740. vol. 1.

100 Item†adde,quòd si duo testes de his, q̃ Instr̃o interfuisse dicantur, deposuerint, nunquàm se interfuisse,instrumenti fides vacillaret,Bar.in l.1.§. fin.nu.8.ff.quẽad. testam.aper. & in repet. l. in exercendis C.de fide Instrum. Fely. & alij in c.cum Ioannes de fide Instrum.Crau.consil.56. nu.17.dicens, dictos testes ita deponentes aliquo modo nõ esse singulares,vt voluerunt aliqui; & istam ait cõem Foller. in pract.crim.in versic. Item quod cõmisit falsitatem nu. 64. cum multis sequen. vbi hanc materiam abundè explicat, & Boss.in tit. de fals.nu.32.cum seq. vbi inquit,cõem conclusionẽ esse,q̃ sunt contestes,prout visum est Bart. in locis supraci
101 tatis;q̃,vt cessent dubitationes, dicit,†q̃ hoc modo articulandum est, videlicet tali loco, & tpe, tales testes tali contractui præsentes non fuisse, & q̃ vnus non fuit cum alio in dicto loco,nec potuisset esse, quin se inuicèm vidissent. Et licèt Pract. Papien.in forma opposit.contra Instrum. in glo.Super verbis, dignoscitur esse falsum,sub nume.2.dicat cõem opin.esse,q̃ duo testes tm̃ Instr̃m nõ impugnent, aduertendum est, q̃ loquitur de his, qui nõ sunt in instr̃o descripti.& circa istam materiam falsi instr̃i vide Lanfr. in c. quoniã contra extra de probat. Deci. in c. tertio loco eodem tit.Rui. cons.37.vol.4.Boer. in decis.118. & latè Boss.in loco supraci-
102 tato,vbi tenet,q̃†duo testes instrumentarij,& supernumerarij,ideſt non necessarij non sufficiunt, vt notarius de falso puniatur, sed,vt tormẽtis subijciatur; quem sequitur Lauren.Tenni.in caut.119.& in
103 caut. 120. habetur, †quid facere debeat Iudex, qñ duo testes non instrumentarij instr̃o contradicerent; & in caut.372. hr̃,
104 †qũo testes non scripti in instr̃o contra ipsum instr̃m deponere debeant, videlicet,q̃ dicant,se dicto loco, & tpe, quo cõtractus fuit celebratus,pręsentes fuisse.de hoc vide ẽt Gram.cons. crim. 57.nu.10.
105 Et† si testes de tpe non recordarentur, Bart.in d.l.in exercẽdis nu.16. dat remedium, q̃ volens producere dictos testes, verificandi curã habeat,q̃ ille contractus semel tantùm fuit inter partes celebratus,etsi pars hoc fateretur, dicta testiũ reprobantium de necessitate concluderent, etiamsi de tpe minimè recordarentur; & dę hoc ẽt vide Alex.in cons.4.col.3.vol.
106 2.&†qñ reddatur suspectũ Instr̃m, si testes vel instrumentarij, vel ex non descriptis cõtradicerẽt;vide omninò Menoch. de arbitr.Iud.casu 105.& est aduertẽdũ
107 q̃ † si testes descripti in instrumento vel testamento dicant,se non interfuisse,non probant, & non statur eorum assertioni, nisi probatum fuerit, q̃ essent illi ijdẽ descripti in instrumento, vel testamento cũ multi reperirentur; qui vocantur eodem nomine. ita tradit Card. in c.cũ Ioannes de fide Instrum. quem refert, & sequitur Fely.in d.c.nu. 6. quòd istud est valde signandum,& non vsitatum: Sed ego crederem, hoc non esse verum, ubi nomina testium essent descripta eo modo,quo solent describi cum nominibus, cognominibus,patrijs,vicinia, siue parochia, & cũ nominibus patrũ; hoc forsan posset procedere,si testes essent forenses.
108 Item†adde, q̃ cõparatio litterarum in crimine falsi nõ probat, nec facit indiciũ ad torturam,nisi concurrente mala fama, vel alijs adminiculis,Curt.in l. admonendi nu.116. ff. de iureiur. Crau. de antiq. temp.par.1.vers.Nõ omitto.& accusator iurare debet, aliam probationem non habere,nisi per litterarum comparationem;
109 &† qũo sit facienda comparatio litterarum in crimine falsi, Vulpel.in cons.135.

Producẽs falsum Instrumentũ.

110 Adde, †quibus modis falsum committatur in Instrumento, & in alijs scripturis, latè per Plot.in l.si quando §.44. nu.1. cũ
111 sequen.&†quę inducant suspicionem in scriptura publica, & quæ in scriptura priuata, Menoch. de præsumpt. lib. 1. præsumpt.99.nu. 3.& 20.
112 Item†adde, q̃ punitur etiam producẽs Instrumentum suspectum de falso, sed pena extraordinaria, si veritatem non probauerit,Archid.in c.in memoriã 19. dist. Bal.& Salicet.& communiter docto. in l. iubemus C.de probat.& Ferrant.Gargia. in consil.126.nu.9. cum sequen.tomo 1. inter consil.crimin.diuers. similiter attestatur de communi, Illustrissimus Card. Alba.compater meus semper Colendissimus idem tenuit in consil.33. per totum, quẽ refert, & sequitur Bertaz. in cõs.91. nu.34.vol.1.Capy.decis.30.ĩ fi. Mõticel. in pract. crim.reg. 15.nu.118.& ibi dicit, q̃ dẽt puniri pœna pecuniaria Decian.in

conf.109.nu.76.vol.2. Specul. de instru. edit.§.restat nu.2.Maran. in tract. de ordine iud.par.6.tit.de Inquisit.nume.149. Luc.de pen. in l. si vacantia col. 2. C. de bon.uacan. lib. 10. & Iacob. Mandel. in cons.99.hanc materiam discutit,& ponit differentiã inter Instrum falsũ,& Instrum suspectum de falso. vide etiam Gabriel. com.concl.lib.7.concl.6. vbi plenissimè.

113 Et† pluribus modis probatur,ꝙ Instrum sit suspectum de falso;probatur enim per eius inspectionem, qñ apparet vitiatũ,& vituperatum vitio visibili,si persona producẽtis sit solita producere falsas scripturas, & si persona scribentis sit solita facere falsa Instrumenta; & ex his tribus Instrumentum esse suspectum de falso probatur secundũ Bal.in cons. 402. vol.5. & Crau.cons.134.nu.34.quos refert,& sequtur Ferrant,Gargia.in d.cõs. 126. nu.11. Redditur ẽt suspectum Instrum, qñ non contineat verisimilia, vel præbeat aliquã aliam suspicionẽ,q̃ remittitur arbitrio Iudicis,vt nõ adhibeat fidẽ, scd̃m Mandel. in dicto cõs. 99. & de multis alijs modis, qbus inducatᷓ suspicio falsi,vide Crau. in d.cons.134.Neuiz. cõsil,8.nu.38.& cõsil. 27.nu.13.& Decis.Pedem. 117.Multa ẽt exempla vitij visibilis Instrorum habentur ꝑ Menoch. de adip. possess. remed.4.

114 nu.700.cum sequen. & † in hoc crimine nõ requiritur accusatio, Bertazz.in dicto cons.91.nu.35.vide etiam ad ꝑdicta,quę posui infra in uersic.Trita est conclusio.

115 Item†adde,ꝙ producens priuatam scripturã falsã,pari modo punitur,ut producẽs falsũ Instrum,Bal.in l.1.col.1. C.de fide Instrum.Simõ de Pręt. ĩ cõs.180.n.14

116 Item†adde, ꝙ Instrum simulatũ nõ põt dici falsum,Alex. ad Bart.in l.quid sit falsum.ff.de fals.Bald, in l. si ex cautione C. de non num.pec.q.1. quem seqtur Natt.

117 consil.314.nu.6.ubi dicit,tunc†Instrum dici falsum, quando ab illo remouentur uerba,& mens contrahentiũ; si uerò uerba concurrunt sola mente retenta, tunc simulatum esse,non falsum.

118 Itẽ†adde, si Titius ꝑduxit Instrum falsum mutui contra Sẽpronium,qui produxit aliud Instrum falsum solutionis,quòd vterq; debet puniri de falso, Bal.in rubr. C.de fide instrum.nu.50.& Ias.in §.in bonæ fidei nu.81.Instit.de action.

Itẽ adde si qs ꝑduxerit falsũ instrum ignorãter,& deinde videns aliqua,q̃ erãt contra instrum renuntiauerit, an postea poterit producere aliud instrum eiusdem tenoris factum per manus alterius Notarij. Affiict. in const. Regni si qs campsor uersic.q falso instro nu.4.lib.3.fol.69.vbi se remittit ad distinctionem Bar. in l.si qs legatum nu.2.ff.de falsis.

Vtens falso instrumento.

119 Adde,† quòd vtens falso Instrumento in iudicio non punitur,si instrumentum fuerit productum cũ clausula,si,& in quãtum,appareat verum,ut plenè per Foller. in pract.crim.in vers. Itẽ ꝙ commisit falsum nu.11.nisi fuerit institũ, ꝙ declaret, si intendat uelle uti dicto Instro, quia uolebat contra eũ de falsitate procedere ſm Foller.cons.140.tomo 1.crim.diuers.magnę impressionis, Berous cons.22.nu.34. uol.3.ubi attestatur de ueriori,& Capyc. decis.67.in fine, etiam quòd notoriè appareret de falsitate,ut ibi per Foller.& nisi pars,contra quam fuerit productum,dixerit,illud esse falsum, & causam falsitatis assignauerit, quia tunc non euitabit pœnam falsi,si statim non destiterit: secùs,si probetur, Instrumentum esse suspectum, non aũt falsum, nisi producens, dicto Instrumento fidẽ astringat. ita tradit Ang. de Malef.in uer.falsario num.44.& Fely. in c.præsentium nu. 11.in fine de testi.Et

120 †qũo, & qñ falsi crimen euitari possit in productione,& usu Instri,& attestationũ; & de hoc interrogatorio,aduersùs producentẽ faciẽdo,latè per Laur. Tenni.caut. 70.Et ubi Foller.in d.cons. 140.nu.17.dixit,ꝙ utens falso Instro,uel falsis testibus, ẽt ꝙ falsitas sit notoria; non possit puniri, nisi institũ fuerit,an eis uellet uti;contrariũ tenuit Fely.in dicto c. pñtium nu. 13. de testi.vbi dicit,ꝙ si falsitas testium productorum patet ex dictis ipsorum testiũ, tunc pars, utẽdo dictis testibus incidit in pœnam falsi,etiam si pars aduersa nõ protestatur aliquid, quia falsitas est notoria, q̃ constat ex actis; Vnde non põt allegari præsumptio ignorantiæ,uel error iuris,& quòd ideò tunc est necessaria cautela,ut, quamprimũ pars legat,protestatur se nolle uti. idem tenet Crau.cons. 134.nu.34. & Conrad.in sua pract.crim.in tit.de fal-

121 sarijs nu.19. &†an ꝑducẽs falsos testes, etiãsi postmodùm dicat, se illis nolle uti, sit

fit puniēdus, vide Gabriel.com.cōcl.lib. 7.cōcl.7. nu.8.& Menoch.casu.315.num. 30.& vide quæ posui infra num.137.

122 Item† adde, ꝙ vtens falsa scriptura præsumitur, ꝙ fuerit auctor falsitatis, Alex. cons.77.col. 2. Gabriel.cons.169. nu.62. vol.1.nisi ipse nominet, ac probet auctorem;& non sufficit ostēdere, à quo habuerit exēplum productum, Ferrāt. Gargia. cons.126.num.89. vol.1.inter cons.crim. diuers. & ad prædicta vide etiam Crau. cons.315.& Natt.cons.152.

123 Ibi. Et si in eo termino. Adde,† ꝙ si terminus non daretur à statuto, parte petente, illum deberet Iudex statuere, Gabriel.d. conclus.7.nu.10.& datio termini vltra ꝙ operatur scientiam, saltem præsumptam, vt hîc dicit D.Clarus, operatur etiam, vt respōdens deinde nō possit reuocare eius responsionē ex interuallo, vt not.Pract. Papien.de forma interrogationis versic. Cōpellatis.nu.12. Rom.cons.346.nu.10. Aluaro. in tract.feud. tit. si de feud. fuer. cōtr.c.si vassallus nu.11.Cum: super Rit, magn.curiæ cap.37.nu. 100. nisi esset responsio procuratoris, tutoris, vel curatoris, dato eis termino quia posset reuocari per principalem, probato errore, vt per Pract.Papien.vbi supra d.nu.12.Sed ego arbitror, ꝙ non posset reuocari, si mādatū esset in indiuiduo ad ita respondendum.

124 Itē† adde, ꝙ datio termini operat̄, etiāq; respondens nō excusaretur, si diceret habuisse consilium à peritioribus sic rñdendi, quia in talibus respōsionibus facti nō militat excusatio peritorum, Ruin. cons. 86.num.9.vol.4. quem sequitur Gabriel. vbi supra num.5. quem vide omnino in hac materia, vbi ampliat, & limitat.vide etiam Cōrad.in sua pract. crim.dicto tit. de fals.nu.3.cū seq.& Afflict.ī decis.189.

125 Item† adde, quòd contra hanc præsumptam scientiam, admittitur probatio in contrarium, etiā quòd datus sit terminus ad deliberandum. ita notat Menoch. de arbitr.dicto casu 315. nu.18. & 19. & idē

126 † esset, etiam si ex statuto contumax in comparēdo habetur pro confesso,& conuicto, quia admittetur eius probatio si voluerit probare de eius innocentia, & ita decisum fuit per sacrum Regiū Consiliū in causa cuiusdā medici cōdēnati de falso ad trūcationē manus per magnā Curiā Vicariæ, vt attestatur Gram. in addit. ad Regiam Pragm.incip. testē falsum nu.18.

Ibi. Et scias, ꝙ statuto dicto ter-

127 mino. Adde, † ꝙ dato termino ad rñdēdū, interrogatus, ne videatur tacitè cōfiteri, Instrumentū esse falsum, renuntiando vsui debet rñdere cū ista protestatione, ꝙ non renuntiat propter hoc, ꝙ credat, Instr̄um esse fasum;& posset dicere, quia habet alias probationes;& hoc modo posset vti illo Instr̄o contra aliam personā, vt per Castren.in l.si aduersarius C.de fide Instrum.& Bal.in l.fi. sub nu.9. C.eod.tit.dicit, ꝙ debet rñdere, hoc modo, quia non puto, mihi hūc testē, vel hoc Instr̄um necessarium; Ideò de hoc teste, vel Instr̄o non curans vsui cedo; & ibi ēt dat consilium, ꝙ talia potiùs faciat per procuratorem generalē cū libera, quàm per se. Ad prædicta vide omninò Cępo. caut. 53.nu.1.Cotta.in memorial.in ver. Instrumento vel testibus, vers.debebit ergo; & Menoch.d.casu 315.num. 21. & ibi num.28.habetur, quòd quando renūtiat vsui testium falsorum, dicat causam, cur vti non vult, dicendo, quia credebat illos verum dixisse.

128 Item† adde, ꝙ huiusmodi interrogatio potest fieri, ēt ꝙ scriptura per procuratorē producta fuerit, & principalis poterit interrogari Lapus.alleg. 119. Immò ambo erūt interrogandi simul; nā, si principalis rñderit nolle vti, tūc solus procurator tenebit̄. ita not. Castren.in l. si ius iniquū. §.si procurator nu. 5. ff. quod quisq; iur. Roman.cons.105.nu. 2. & Gabriel.com.

129 concl.lib.7.concl. 7.nu.4.& † procurator non pōt rñdere, licèt haberet mandatum spāle,& specialissimū, sed requiritnr mandatū in indiuiduo ad ita, & ita rñdendū; aliàs in criminalibus nō præiudicaret domino.ita Bar.ī l.filiusfam. nu.11.ff.de donat.& Menoch.d.casu 315.nu.25.vel qđ dñus ratū habuerit, Capy.decis.67. nu.3. nec sufficeret mandatum generale cum libera ad respondendum, quia talis procurator non posset facere, ꝙ dominus caderet in pœnam, vt per Rimin.iun.in cons.

130 345.nu.10.vol. 3.& † sicut ꝓcurator, qui non habet mandatum in indiuiduo, non potest respondere, ita etiā interrogatus à procuratore non tenetur respondere, secūdū Spec.de procur.§.1.quęst.14.nu.12

131 Item † adde, ꝙ hæc praxis interrogādi sumitur in l. si veteris. C. de fide instrum. quæ lex licèt loquatur de Instrumento tamen habet locum etiam in testibus eadem ratione; & interrogatio debet concipi in specie, non in confuso, vtrū velit vti, vel ne Instrumēto, vel scriptura ꝓducta, & omnibus in eis contentis, & debet exprimi in interrogatione, quæ pars intendatur argui de falso, & debet etiam protestari, se velle illam partem, seu totā scripturam redarguere de falso super qua fit interrogatio; aliàs producens non teneretur precisè respondere, Archid. in c. memoriam 29. distin. Aretin. in §. appellantur col. 5. vers. Sed pone, Instit. de except. Gabriel. d. conclus. 7. num. 1. & 9. & Vrsil. ad Afflict. in decis. 189. nume. 2. sed posset dici contrarium, quando quis vult redarguere Instrumentum de falso, quia non debet cogi dicere, in qua parte velit dicere falsum, Bal. in l. fin. nu. 2. C. de fide Instrum. & Gram. in addit. ad pragm. Regni, testem falsum num. 17. dicit, quòd ideò non tenetur quis declarare, quando intendit arguere instrumentum de falso, ex quo, antequàm sibi exhibeatur instrumentum originale, nō potest scire, in qua parte sit falsitas, si vellet instrumētum arguere ex causa rasuræ, vel alterius vitij, de quo nō apparet in copia, facta tamen editione accusatio debet esse clara Capy. decis. 79. nu. 2. quæ ratio cessat in testibus, ex quo pars potest se certificare, super quo vult eos redarguere.

132 Item † adde, quòd debet fieri protestatio per petentem fieri declarationem, ꝙ vult, partem, & testes redarguere de falso; aliàs non teneretur de falso, Bald. in l. diuus la 2. ff. de fals.

133 Item † adde, quòd hæc interrogatio potest fieri in quacunq; parte iudicij, vt not. Vrsil. in addit. ad Afflict. in decis. 266. maximè num. 4. vbi dicit in Praxi seruari, ꝙ etiam post rem iudicatam.

134 Item † adde, ꝙ si quis vsus fuerit falso instrumēto in prima instātia, & postea in causa appellationis dixerit, se eo vti nolle, est locus pœnitentiæ, secundū Bald. in l. alia, col. fin. vers. Extra quæro C. de his, quibus, vt indign. quod dictū pro notabili refert, & sequitur Alex. cons. 108. col. fin. vol. 6. & Crau. cons. 46. num. 11. quod tamen procedit, si in prima instantia non fuerit interrogatus: secùs verò, si interrogatus fuisset, quia tunc debet puniri; & non esset locus pœnitentiæ in causa appellationis. ita declarat Menoch. dicto casu. 315. nu. 29.

135 Item † adde, ꝙ post datum terminum ad respondendum responsio debet esse clara, & nitida, sine aliqua conditione, & protestatione: alias perinde est, ac si non fuisset respōsum, vt voluit Bar. in l. diuus la. 2. nu. 2. ff. ad leg. Corn. de fals. Lapus al legat. 119. nu. 4. Bald. qui loquitur in terminis statuti in consil. 96. decreto. vol. 1. Cępo. caut. 53. num. 2. Fulg. cons. 177. per totum. & secūdū hanc opin. fuit iudicatū, Afflict. decis. 189. vbi Vrsil. in addit. Ferret. cons. 88. Bero. cons. 22. nu. 34. vol. 3. quos omnes refert, & sequitur Bertaz. in cons. 496. vbi latè per totum vol. 2.

Item adde, quòd responsio facta cum protestatione de vtēndo scriptura, quatenus vera sit, vel quòd vult vti in illis passibus, & punctis, in eius fauorem tendentibus, non valet, si facta fuerit post interrogationem, & terminum datū: secùs autē, si ante, Fulg. dicto cōsil. 177. Afflict. d. decis. 189. Bal. cons. 96. in princ. vol. 1. & latè Bertaz. d. cons. 496. nu. 6. vol. 2.

Item adde, quòd respondens velle vti testibus in concernentibus substātiam necessariam negocij, de quo agitur, & fidem testium productorum ad eius victoriam; in alijs autem non concernentibus negociū, de quo agitur, nec necessarijs, si quæ sunt, non curat vti, quia eis nō egeat, nec necessaria sint, nec prosint ad victoriam causę, declarando, intelligendo, concordando, distinguendo, limitando, & supplendo eorum dicta secundum Ius &c. talis responsio est admittenda secundum vsum, vt ait Boss. in tit. de fals. nu. 155. cū sequen. sed Bertaz. in d. cons. 496. num. 6. dicit, hanc respōsionem procedere posse ante interrogationem, & dationem termini ad respondendum, vel in Statu Mediolani, vbi est talis vsus.

Item adde, ꝙ quis non potest respondere, ꝙ vult vti in tali loco, vel in talibus verbis, Oldr. consil. 32. Cępo. cons. 53. & Soci. iun. cons. 41. vol. 2.

136 Item † adde, ꝙ respondens nolle vti testibus, vel scripturis productis, non euitat pœnam falsi, si testes produxit, vt falsum deponerent, vel instrumentum, seu scri-

ꝑturas falsas fabricauerit, Bar. in l. 3. nu. 4. & ibi Bald. nu. 5. C. de fide instrum. Crau. cons. 46. nu. 11. Abb. in c. præsentium nu. 10. de testi. Ruin. cons. 86. nume. 3. vol. 4. Menoch. de arbitr. Iud. d. casu 315. num. 30. & Anchar. iun. quæst. 44. num. 3. & 4. par. prima.

137 Item† adde, ꝙ pariter non excusatur de productione articuli, & capituli falsi, etiamsi ꝙ respondeat, nō velle vti testibus, vt notat Fulg. in c. præsentium nume. 11. declarādo, vt ibi per eum de testi, Ruin. d. cons. 86. nu. 6. vol. 4. Boss. in tit. de fals. nu. 154. Foller. in Pract. crim. part. 1. secundæ part. in vers. Item quod commisit falsitatem num. 44. & Menoch. d. casu 315. nume. 30. nisi se excusaret ex iusta causa, quia fabricasset eos super facto alieno, vt ibi per eum.

138 Item† adde, quòd respōdens nolle vti non excusatur, si respondisset longè post disceptationem habitam super falsitate, & veritate productorum, renuntiando v-sui, Menoch. d. casu 315. nu. 29.

139 Item† adde, quòd respōdens nolle vti Instrumento quod suspicatur falsum, si deinde aliud producat eiusdem tenoris rogatum ab alio Notario, an possit eo vti, Afflict. super const. Regni. lib. 3. rubr. 40. cap. qui falsò nu. 3. vbi se refert ad distinctionē Bar. in l. si quis legatum. ff. ad leg. Corn. de fals. quæ videri potest.

140 Item† adde, si quis respōdit, nolle vti; pars contraria vti poterit, Crau. de antiq. temp. in prima par. nu. 150. Boss. in tit. de public. process. nu. 17. & Boer. decis. 245. & de fisco vide Boss. in tit. de fals. nu. 127. & num. 162. vbi dicit, quòd potest vti illis testibus.

141 Item† adde, quòd non respondens vel obscurè, aut qualificatiuè, habetur, ac si respondisset, non velle vti, not. Bal. d. cōs. 96. nu. 3. vol. 1. Cępo. in caut. 53. nu. 3. Socin. sen. cons. 24. nu. 31. vol. 1. requiritur tamen contumaciæ accusatio, Rolan. cōs. 99. nu. 16. vol. 3. & pronuntia, seu declaratoria Iudicis super contumacia, quòd habeatur pro negante Bart. in l. eiusq; delatorem nu. 2. ff. de iure fisci, Bal. in l. 1. nu. 84. C. de confess. latè Capyc. decis. 121. nu. 24. & Mars. in pract. crim. §. aggredior nu. 105. cum sequen. maxime nu. 123. & 124. & in hac pronuntia fienda, an requiratur partis citatio, Gabriel. com. concl. tit. de citation. concl. 1. nu. 363. & latè Tiraquel. in tract. Res inter alios acta, limit. 15. & 31. Et an à tali pronuntia appellare liceat, stante statuto, Quòd contumax in non respondendo habeatur pro negāte, ad tradita per Bald. in cōs. 269. in prin. vol. 1. Ripa in l. 1. nu. 28. ff. de vulg. & pupil. & Asin. in Praxi. §. 19. cap. 15. nume. 5. & 6.

142 Item† adde, quòd non respondens, antequàm pronuntietur contra eum, potest moram purgare deinde respondendo; ita not. Castrens. in l. 2. §. Quòd si actor nu. 2. ad finem; vbi Curt. iun. nu. 11. C. de iur. calum. & sic re integra potest mora purgari, not. etiam Castren. cōs. 160. nu. 1. vol. 1. Alex. in l. si insulam nu. 36. ff. de verb. oblig. Asin. in Praxi. §. 10. cap. 15. ad finē, & etiam post pronuntiam potest admitti contumax ad respondendum, re integra, donec secuta sit sentētia super causa principali, not. Orian. in c. Quoniam contra nu. 13. de ꝓbat. Ripa in d. l. si insulā n. 89. ff. de verb. oblig. Asin. vbi suprà. Osasch. decis. 5. nu. 4. vers. Nec videatur, limitando, vbi aduersarius nō grauaretur in probādo, hoc in positionibus procedere idē Osasc. decis. 71. nu. 56. Per Principem autem potest indulgeri ad respondendum, re integra, etiam post sententiam nō executam, refectis expensis, Bal. consil. 121. vol. 1.

143 Item† adde, quòd stante statuto, vt est Mediolani, quod in quibusdam casibus, an velit vti testibus, respōdere non teneatur, si constabit, ꝙ quis scienter falsis testibus vsus fuerit, non obstante tali statuto, respondere tenebitur. Boss. in tit. de fals. num. 118. & 153. quem refert, & sequitur Asin. in praxi. §. 20. cap. 2.

144 Ibi. Scias etiam. Adde † ꝙ Carau. in ritu 281. num. 5. videtur tenere contrarium, dicens, quòd falsificans scripturam priuatam, quæ probat, punitur pœna falsi, sicut vtens, & allegat tex. in l. Si quis decurio. & ibi Bald. C. de fals. & multos alios text. & etiam Alexand. in cons. 77. nu. 1. Sed vide Menoch. de arbitr. Iud. casu 315. num. 3. ubi tenet, quòd falso vtens, pœna arbitraria punitur.

Notarius autem. Adde videndum Addentē ad Bertazz. in consil. 544. vbi latissimè de hac quæ-

145 quæstione,† An notarius falsum commit tat, si in Instrumento mutui apposuit verbum, numerauit, & pecunia non fuit numerata.

146 Item† adde, quòd notarius cõficiens instrumentum mutui, & asserens, quòd heri in sua præsentia fuit numerata pecunia, non punitur de falso, licèt falsum dicat, quia loquitur, vt priuata persona, cũ non probet de numeratione; nã tempore numerationis non fuit de dicta numeratione rogatus. Notarius enim non potest attestari in instrumento, nisi de visis tempore rogationis. ità notabil. tradit Bal. in l. ex his. col. 2. C. de testam. mil.

147 Item† adde, ꝙ contra notarium in materia testamenti cessat suspicio falsi, quãdo testator viuit, cum agatur de modico præiudicio quia testamentum est reuocabile, Port. conf. 95. nu. 10.

148 Sic etiam, si notarius. Adde, † ꝙ si consuetudo est, vt notarius scribat nomina etiam absentium, talis consuetudo excusat notarium à pęna falsi, vt tradit Iacob. de san. Georg. in l. de quibus nu. 54. ff. de legi.

149 Pariter etiam. Adde, † ꝙ si notarius aliquam solemnitatẽ omittat, tunc considerandum est, an ipse notarius sit bonæ famæ, quia tunc præsumitur, errore illã omisisse: si autem sit malæ famæ, tunc præsumitur falsarius, & puniri debet, Bal. in l. Quoties. §. 1. ff. de hæred. instit. & Ferran. Gargia. conf. 125. nu.

150 29. vol. 1. inter conf. crim. diuers. Et† an error ĩ notario potiùs præsumatur, quàm falsitas, latissimè per Mascard. de probat. concl. 644. & Ias. in l. errore C. de testam. Et Socin. conf. 277. col. 1. & 2. vide etiam Paul. de Castr. in conf. 422. viso, & exa-

151 minato vers. Sed † in casu nostro, vol. 2. vbi dicit, non esse in arbitrio notarij omittere illa, quę necessariò sunt ponenda vel de iure, vel de facto, vel ex consuetu-

152 dine, sicut† nec in arbitrio partium, quominus omissa vitient; & si notarius omittat aliquid in instrumento; quod noceat parti, tenetur de dãno, & interesse; & de damnis statur iuramẽto partis, si notarius illud dolosè omisit, sed si culpa, interesse debet plenè probari, vt per Boss. tit. de fal sis nu. 68. & 75. & sub nu. 56. & 66. habe-

153 tur, † quando præsumatur potiùs errasse, quàm dolum commisisse, & ad prædicta vide etiam Alciat. in tract. de præsumpt. reg. 3. præsumpt. 13. nu. 13. Plot. in l. si quã nu. 618. C. vnde vi, & Boer. decis. 37. nu. 4. qui loquuntur in testamento, & in om-

154 nibus instrumentis; & † sicut non potest omittere, ita etiam aliquid instrumento addere non potest sine licentia Iudicis: aliàs falsum cõmittit, latè Bertaz. in cons. 543. per totũ, & ibi addent. latissimè; Etsi

155 errore† ductus addidisset instrumẽto aliquid diuersum à prothocollo, teneretur saltem læso ad interesse, Bar. in l. fin. nu. 6. ff. de tabul. exhiben. & Anguf. conf. 5. nu. 5. libro primo.

Adde, ꝙ notarius conficiens &c.

156 Adde† ad hoc videndum Guid. PP. decis. 433. vbi dicit, quibus pęnis debeat puniri, & Alex. in consil. 77. circa medium

157 vol. 1. vbi† ponit indicia, per quę potest deueniri ad torturam contra Notarium imputatum de falso. uide etiam Lud. à Peguer. in quæst. crim. cap. 33. num. 1. vbi

158 tenet, quòd† Notarius conficiens Instrumẽtum vsurarium peccat mortaliter, infamis est, à testimonio repellitur, arte sua priuatur, & ad restitutionem in subsidiũ

159 tenetur, &† de multis casibus in quibus Notarius instrumenta conficere non potest habetur per Luc. de Pen. in l. 1. nume. 1. C. vt nemo ad suum patroc. lib. 11.

160 Item† adde, si statutũ puniat notarios, scienter contractus illicitos conficientes ad hoc, vt habeat locum, debet probari scientia de tali contractu illicito in notario. ita Bertaz. in conf. 189. nu. 3. vol. 1.

161 Item† adde an Notarius teneatur pęna falsi si incępit falsum instrumentum, sed non perfecit hanc quæstionem plenè disputat Luc. de pen. in l. si quis C. vt nemo ad suum patro. lib. 11. col. 2. & latè prosequitur Gram. in decis. 7. & 74. vbi de actu consumato, & de conatu, & plura de falsitate.

162 Item notarius negans. Adde, † ꝙ Notario dicenti, se prothocollum, aut originalem notam perdidisse non creditur, quia cum apud illum semel fuit, præsumitur dolus, & culpa, ex quo tenebatur ad custodiam, ratione sui officij publici, Bald. & Imo. in l. cum ita. §. species. ff. de leg. 2. Feder. de sen. conf. 113. incip. legitimus constituit. Felyn. in c. accepimus de fide Instr. Nec

163 † nota-

163 †notario creditur, si cum iuramento dixerit amisisse, Cephal.cős. 170.nu.6. Sed si adsunt aliæ coniecturæ, & præsumptiones cum iuramento creditur, Bal.in l.fin. ad fin.C.de eden.Alex.in l.si quis.§.fi.ff. eod.& Alciat. cons.18.lib. 7. vbi attesta-
164 tur de communi; & ibi etiam dicit, † ꝙ non potest torqueri, quando pro eo concurrunt coniecturæ, & præsumptiones; &
165 si †notarius ꝓducere, seu ostendere prothocollũ noluerit, poterit torqueri, Curt. sen.cons.55.num.18.& Bal.in rubr.C.de
166 fid.instrum.Et † an notarius pręsumatur rogatus, latè per Mantic.de cõiect.vltim. volunt.lib. 2. tit.12. & Menoch. de præsumpt.lib. 2.præsumpt.81.& Mascar. concl. 1097.
167 Item†adde, quòd notarius similiter tenetur de falso, si dicat, se rogatum de aliquo Instrumento, dando notulam eius, parti, licèt non esset rogatus, Alex. consil. 77.nu.1.vol.1.idem si dicat non recordari, quando factum est de recenti, Roman.
168 sing.376.cum addit.ibi.Et quando †notarius dicit, se non recordari, potest compelli ad exhibendum omnes suas imbreuiaturas, ut perquiratur, si inter eas adest illa imbreuiatura, Lanfr.in c.quoniam cõtra, nu.474.de probat.
169 Item†adde, quòd notarius negans se rogatum fuisse de aliquo instrumento vel illud celans, vel dicens, non se recordari, si conuincatur, vltrà pœnã falsi, tenetur parti ad omne interesse, Io.de Amic. in cõs.
170 106.& potest†compelli ad exhibendum eius imbreuiaturas, vt fiat perquisitio si adest instrumentum, de quo quæritur, & si nõ reperitur, oportet probari per testes, quod fuit rogatus, alias non posset puniri de falso Lanfran. de Ariadno in tract. de fide instrum. num. 2.in vol. 5.tract.& non potest probari per præsumptiones Mantic.de coniect. vltim.volunt. lib.2.tit.12. in fine.
171 Itẽ†adde, ꝙ notarius amittens prothocollum, si non probauerit, absq; eius culpa cõbustum, siue deperditum, debet puniri Iudicis arbitrio Menoch. de arbitr.
172 cas.370.&†tenetur ad omnia damna, & interesse partium, Fran.Marc.decis. Delfin.193.Cephal.d.cons.170.num.2.& 6.
173 efficiturq; † periurus, Rui.cõs. 11.nu.19. vol. 3.& hæc procedunt, etiamsi authenticum haberet, quia tenetur penès se seruare, & custodire prothocollum, & notã originalem, Menoch.de arbitr. d. cas.370 num.2.& in hac materia vide Bart. in l.si qs ex argentarijs, §. an verò hæredi.ff.de eden. vbi multùm notab. distinguit, &
174 †differit, probata amissione, quis teneatur probare dolum, vel culpam, in quo vltimo artic.vide Gomes.var. resol.tom. 2.cap.3.sub nu.22.vbi reassumit Bart.sed in exemplis, per eum ibi datis, non conuenit cum Bart. & certè decipitur in aliquo ex eis exemplis, vt apud Bart.est videre.
175 Item†adde, si orta suspicione falsi contra notarium, appareant testes contradicentes Instrumẽto, & fiat instantia, vt notarius exhibeat matricem scripturam, & primam imbreuiaturam, & ipse nolit producere, uel differat, poterit torqueri, secundum Bal. in rubr. C.de fide instrum. Franc.Curt.cons. 56.nu.38. Roma.cons. 174.col. fin.
176 Sunt etiam alij casus. Adde, † ꝙ pluribus modis committuntur falsitates circa rescripta sed. Apost. quos accumulauit Hostien. in summa. titul. de crimine falsi, nu.3. & in hac materia uide etiã Doctor.
177 in c.falsariorum eod. tit.& de† cancellario. Saluumconductum Principis falsificante habetur per Port.in cons. 94. cum
178 alijs duobus sequen.& detruncans†Bullas de literis Papalibus, vel de alijs literis incidit in falsum, Bart. in l. Paulus in fi-
179 ne.ff. de fals.&†alij casus, in quibus crimen falsi committitur, habentur per Iacob.de san. Georg.in l.repetita quidem,
180 nu.2.ff.de fid.instrum. & præsertim† de eo, qui finxit se creditorẽ mercatoris fallit in præiudicium aliorum creditorum,
181 & de † multis falsitatibus Ponderum, annonæ, & similium, uide Fulg.cons.123. & Menoch. de arbitr. Iud. casu 306. cum multis sequen.
182 Itẽ†adde, quòd in huiusmodi crimine, quãdo falsificãtur literæ Papæ, vel Regũ, multa non considerantur, quæ regulãtur in alijs falsitatibus, vt per Afflict. in cõst. Regni, quæ incipit, qui litteras, lib. 3.quẽ refert, & sequitur Cassan.in consuet.Burgun.fol.64.num.51. & pleniùs per Fabi. Monteleo. in sua Praxi. arbitr. par. 4.nu.
183 815. vbi † in hoc crimine falsificationis litterarum apostolicarum, & Regiarum

sexdecim specialia accumulauit.
184 Item † adde, an falsitas potiùs præsumatur in litteris gratiæ, quam iustitiæ, Mascard.de probat.concl. 747.vol.2.
185 Item † adde, quòd falsitas commissa in litteris apostolicis est crimen mixtum, quod potest puniri à Iudice Ecclesiastico,& seculari,ita Abb.& Doct.in c. cum sit generale de foro compet.& Boss.in titu.de fals.nu.108.
186 Item † adde,quibus pœnis puniãtur falsificantes litteras,vel sigillum Papæ, Regis,Iudicum,& Prælatorum, aut scienter vtens dictis litteris falsis,siue sit clericus, siue laicus,latè per Boer.in decis.82. Grãmat.voto 25.nu.9.& Socin.in c.falsariorum de crimine fals. & de pœna mandantis talem falsificationem fieri, Gram. de-
187 cis. 27.& † an pœna falsi teneatur mutans,vel abradens litteras Iustitiæ Principis,vel sigillum, quoad facti narrationẽ, Plot.consi.95. vbi loquitur de constitutione Mediolani,qua puniuntur falsificãtes litteras,sigillum, & litteras Principis,
188 & quibus † pœnis puniantur clerici falsificãtes litteras apostolicas, vel Iudicũ, Bern.Diaz. in Pract.crim.cano.cap.108.
189 Item† adde,quòd falsificans litteras De legati Papæ,ita acriter nõ punitur, sicut, si falsificasset litteras Papæ,Felyn.in c. 2.
190 de rescript.vers.stylus; & † ita est de falsificãte litteras Proregis,secundũ Gram. in decis.27.in fine.
191 Item † adde,quòd statutum puniens ad mortem falsificantem sigillum Regis non habet locum in falsificante verba scripturæ Regis,Afflict.decis.404. & ibi late de pœna iuris communis, & Regni Neap. falsificantis sigilla,& litteras Principis.

Partum supponens. Adde, quòd iste casus deficit in textu authoris, licèt reperiatur in summario,de quo vide per.Boss. in tit.de
192 partu † supposito,& quibus coniecturis, & psũptionibus partus suppositio pbari possit latissimè p Mascar.de probat. cõcl. 1147.& Menoch.de præsumpt.lib.5. præ
193 sumpt.24.&† per testes criminis participes istud crimen pbatur,Dec. cõs.342.p totũ,& cum Decio in eadem causa cõsuluit Ruin.in cons.158.vol.5.& idem tenet Crauet.in cons. 178.nu.3.

Mutatio nominis. Adde, quòd etiã iste casus non reperitur in textu,& est positus in summario, de quo vide similiter Boss.in tit.de
194 † mutatione nominis,& latissimè p Menoch.de arbitr. Iud. casu 318. & quibus pœnis mutantes sibi nomen puniri debeant,& idem dicendum est de mutatione vestium dolosè facta, vt per Port.cõs.
195 77.nu.3.& † de consulente, vt quis nomen sibi mutet,vide Socin.iun.in cõs.38 vol.2.& Afflict.super const. eos qui sciẽter,in fine de periur.rubr.55.lib.3.vbi de consulente, vt quis sibi mutet nomen, quando deponit testimonium,qui punia-
196 tur de falso,& quando sit licitũ † mutare nomẽ propriũ,signũ, vel sigillũ,& alienũ sumere,& quomodo,Guliel.de Bened.in c.Raynutius in prin.fol.4.nu.44.& an ex iusta causa absq; pœna mutari possit, Bertaz.cons.408.nu.15.& 19.vol.2.

197 Abradens instrumentum. Adde † ꝙ delendo,vel interlineando scripturas committitur falsitas,Ruy. cons.15.vol.5.Item & lacerando, Grat.cons. 59.nu.12.& cons. 72.vol.1.& Marc.quæst.741.Item si scripturæ aliquid addat,vel detrahatur, Ancar.cons. 173. In Christi nomine,Marc. q.743.& si aliquid amoueatur, Abb.in c. ex litteris de fid. instr. Marc. q. 141. Sed
198 † ad hoc,vt pœnę falsi locus sit,oportet, vt rei substantia commutetur c. ex litteris de fide Instr.Bal.& Doct.in l.fin.C.de edict.Diu.Adr.toll.Cephal. cõs. 331. nu.
199 13.& † quando dicatur commissum vitium rasuræ, siue cancellationis in parte substantiali,vel accidentali, Menoch. de adipisc.possess.remed.4. nu.712.cum se-
200 quen. Et † rasura non nocet, quando, ea non obstante,potest legi,ꝙ prius erat scriptũ,Crau.cõs.73.nu.15.& Gram.cõs.75. in ciuil.&Vrsil.ad Afflict.in decis.vlt.nu. 7.& Menoc.vbi s.& de rasura scripturę, vide ẽt Mascar.de pbat.cõcl.1254.vol.3.

201 Aperiẽs litteras alienas. Adde† ꝙ amouẽs litteras Iudicis à manu seruientis, pœna falsi tenetur Guid.Papa decis.579. num.5. &
202 † q.d.in lacerãte lras iudiciales, vide eũdẽ Guid.PP.in decis.233.& ibi addent.
203 Itẽ†adde,ꝙ nõ dr̃ aperuisse lr̃as,q nõ legit,Bar.ĩ l.3.§.si qs tabulas ff.ad sillan. &
204 † qs dicer̃ legisse scripturã,Bar.& Bal.in l.1.ff.de his,q̃ in testam.delen.in prin.& Bar.in l.qui testamẽtũ ff.ad l. Cornel. de fals.

205 fals. ita distinguit† aut quis aperuit literas, vt aduersario mittentis eas ostendat; & tali in casu incidit in pœnam falsi: si verò aperit, & ipsemet vidit, & alteri non ostendit; & tunc putat, quòd debeat puniri extraordinariè crimine stellionatus: & idem tenet Roma. in consil. 367. vers. Dum verò. Et Alciat. in consil. impresso
206 post eius tract. de duel. nu. 14. &† si diuulgaret contenta in literis ad alterius iniuriam, actione iniuriarum teneretur, Gondisl. Villadiego Hispanus in tract. de legat. in 111. par. q. 1. nu. 4.
207 Item† adde, qui literas alteri scriptas lacerat, vel cōburit, tenetur pœna falsi, Abb. in c. cum olim de offi. deleg.
208 Item† adde, quòd si aperiens literas alterius, esset clericus, eius pœna esset depositio, c. ad falsariorum, de crim. falsi & Roma. cons. 367.
209 Item† adde, quòd si quis ex apertura literarum publicarum cōsilium ineat, quo hostes Principis, aut Reip. aduersùs eos iuuet; tali casu aperiens literas publicas incidit in crimen læsæ maiestatis, Roma. in dicto cons. 165.
210 Item† adde, quòd sigillans literas alieno sigillo absq; expressa attestatione incidit in pœnam falsi, & quando, vide Franc.
211 Marc. decis. 974. &† similiter scribens literas alieno nomine, & ignorante, dicitur falsarius, Felyn. in c. 1. num. 5. de magistris.
212 Itē† adde, ꝙ lacerans instrumentū violēter in præsentia Iudicis, punitur arbitrio iudicātis Alex. in l. respiciendum. §. delinquunt ff. de pœnis, Bald. in l. 1. nu. 2. C. de fid. Instrum. & Abb. in c. accepimus, nu. 4. extrà eod. & ibi in additionibus multùm diffusè declaratur ista materia de lacerā-
213 dis scripturis; vbi habetur, †ꝙ eadem pœna veniret puniendus, si auferret, licèt nō violaret. & idem tenuit Roman. in sing. 381. & Bal. in c. peruenit el primo de testi. cogen. quòd si laceratio fit, vt veritas occultetur, punitur pœna falsi: aliàs verò punitur extraordinariè. & idem tenuit Fely. in c. accepimus, nu. 12. cum sequen.
214 & ibi nu. 14. dicit† de proijciente instrā in ignem, postquam fuerint producta, quando arguebantur de falso, quòd de-
215 bet puniri pœna falsi; & quando† lacerās instrumenta falsum committat, latè per Mascard. de probat. concl. 959. vol. 2.

216 Item† adde, ꝙ veniret puniēdus, etiam quòd arriperet rē propriam, & laceraret seu in ignem proijceret, quia punitur talis temeritas, Ancar. cons. 173. nu. 6.
217 Item† adde, quòd lacerans cartam de libro communis, vel fisci punitur pœna l. si quis id, quod. §. 1. secundum Bart. ff. de Iurisd. omn. Iud.
218 Item† adde, quòd aperiens literas relationis vnius Iudicis, etiamsi dirigerentur Summo Pontifici, non tenetur pœna falsi, sed extraordinaria, text. est in c. cum olim magister, de offic. deleg. & ibi Abb. dicit communem, & Bertaz. consil. 112. vbi dicit, quòd aperiens literas tenetur pœna falsi, quando ostendit aduersario. & ibi in addition. habentur tres casus, in quibus non tenetur pœna falsi.
219 Item† adde, an ille, qui non restituit literas eius, cuius mandatum suscepit, puniendus sit, & incidat in falsum, Bald. in l. Titio, cum esset, in princ. ff. ad municip. & etiam ibi Bart. nu. 3.
220 Item† adde, quòd si Iudex mittat acta ad consultorem, & pars, cui acta sunt commissa deferenda consultori, disigillat, aperit, & legit, aliam pœnam non patitur, nisi quòd contra illa acta nihil ampliùs potest opponere, c. cum olim magister, de offic. deleg. & ibi Bald. & Fely. dicunt, ꝙ licèt non possit dicere scripturam disigillatam non esse veram, poterit tamen dicere, contenta in ea non esse vera. idem tenet Angus. in cons. 20. lib. 1. vbi dicit,
221 quòd licèt† notarius ostēdens attestationes, nondum publicatas, incurrat pœnam falsi; pars autem, cui fuerunt ostensæ, nullam pœnam incurrit.
222 Ascribens sibi legatum. Adde † videndum omninò Hostiē. in summa, tit. de crimine falsi, nu. 5. circa huiusmodi falsitatem; & in quibus casibus excusari possit.
223 Item† adde, quòd notarius potest sibi ascribere in testamento certam quantitatem pro mercede, & precio scripti testamenti; & non incurrit pœnam falsi, dummodo quantitas legata non sit nimis excessiua pro debito suæ mercedis, quia saperet legatum, Cuman. cons. 79. quem sequitur Simon de Pretis de interpret. vlt. volun. lib. 2. solut. 2. nu. 28.
224 Ibi, Si tamen notarius. Adde, † ꝙ idē tenet Mantic.

Mantic.de coniect.vltim.volun.lib.1.tit. 6.num.5.

225 Prohibens aliquem testari. Adde † vidē dum Plot.in l.si quando,§.45.nu.1.C.vnde vi. Practica autem, & modus querelæ instituendæ aduersùs aliquem prohibentem, ne quis possit testari,seu mutare primum testamentum, & quot requirantur,
226 & quomodo probentur, † plenè habentur per Paris.cons.67.vol.3.& Guliel.de Bened.in c. Raynutius, in ver.condidit, col.2.nu.23.de testam. vbi dicit etiam,ꝙ prohibitio probatur, si impediat venire notarium,uel testes;Et quibus pœnis prohibens testari puniatur,uide omninò Menoch.de arbitr.Iud.casu 395. ubi de hac
227 materia † latissimè, & grauissimè peccat cum obligatione restituendi,& pœna perdendi hereditatē Nauar.in manuali confess. cap.26.nu. 36. tomo primo fol.454. vide etiā omninò nouissimè tradita per Peregrin.de iure fisci,lib.2.tit.6.vbi, quibus modis testari prohibeatur,& quę probationes requirantur, & prohibitum quē fuisse testari,quomodo probetur; vide ēt Mascard.de probat.concl.1355. Hoc autem non procedit, quando post prohibitionem potuit testator multotiès ad libitum testamentum condere, aut mutare; quoniam tunc illi,qui prohibuerant,damnum aliquod sentire non debent, Menoch.vbi supra nu.25.

Vendens eandem rem duobus.
228 Adde,† ꝙ fallit tribus modis, vt p Plot. in repet.l.si quando,§.4.nu.60.fol.50.C. vnde vi. vide Menoch. de Arbitr. Iud. cas. 381. vbi declarat statutum de pœna vendentis rem duobus; & ibi nu. 11.po-
229 nit etiam † de donātibus rem duobus. Et quòd hodie huiusmodi delictum non sit punibile pœna falsi,Bursat.cons. 100.nu. 31.vol.1.vbi dicit, quòd tantùm punitur ex iuris municipalis censura.

Item adde, ꝙ obligans rem suam duobus,debet dicere secundo; etsi non prædixerit,crimine stellionatus tenetur, l. 3. ff.de crim.stell. quod intelligendum est,si debitor interrogatus esset; aliàs non:Aliter magna pars hominum,qui res suas obligant passim hoc crimine tenerētur;qđ non est dicendum. Vnde bonum esset, si creditor timet, rem alij priùs fuisse obligatam,vt interroget tempore contractus debitorem;& tunc,si per calliditatem negauerit,tenebitur pœna, d.l.3. Ita declarat Rebuff.in const.reg.tom.2.in tract.de const.reddituum artic.1.glo. 8. vers. 15. fol. 408. & si dicit, illam non esse alteri obligatam;& si cōtrarium appareret,promittit illam liberare,euitat pęnā, Negus. de pignor.par.3.1.memb. num. 21.Et ad hoc dictum,quòd vendens eandem rem duobus teneatur pęna falsi, vide etiam Monticel.in pract.crim.reg.15.num.56. vbi plenè.

Item adde,quòd obligans eandem rem duobus euitat pœnam,si alterum per oblationem pecunię seruat indemnem,Luc. de pęn.in l.1.nu.11.C. vt nemo ad suum patroc.lib.11.

Trita est conclusio apud omnes;
230 quòd suspicio. &c. Adde,† quid sit suspicio, & quot gradus sint suspicionis,latissimè per Menoch.de præsumpt. lib.1.quæst.7.nu. 41.cum multis sequen. & de multis suspicionibus habetur per Crau.in cons. 134. nu.26.cum sequen.& cons.28.Ruin. cōs. 35.vol.4.Socin.iun.cōs.189.nu.61. vol. 2.Paris.cons.12.nu.16.vol.4.Neuiz. cōs. 8.nu.38.Decis.Pedem.117.Decian. cons. 99.nu.11.vol.2. Monticel.in pract.crim. reg.15.num.125. vbi accumulauit tresde-
231 cim † suspiciones falsitatis, siue indicia. vide etiam Mascard.de probat. concl.740. vbi multùm latè,quæ præsumptiones inducāt iustā causam falsitatis, & Menoch. de arbitr,Iud.casu 187.nu.34.& in tract. de præsumpt.lib.5.quæst.20.& Vęral.decis.4.par.2.maximè, quando agitur ciuiliter ; & ad hanc materiam, & de multis præsumpt. vide etiam Ferrāt.Gargiaren. cons.123. & cons.125.vol. 1.inter consil. crim.diuers.& Plot.consil.79. vbi tractat de coniecturis cuiusdam donationis. Et sicut suspicionibus, & pręsumptionibus
232 inducitur falsitas;ita† etiam coniecturis, & præsumptionibus cessat suspicio falsi; & quibus præsumptionibus,& coniecturis,habetur per Port.cons.95. & magis latè Menoch.de præsumpt.d. quæst. 20.Et
233 † falsitas ex duabus p̄sumptionibus probatur,quādo ciuiliter agitur, Crau. dicto consi.134.nu.39.Ceph.cons.287.nu. 40. Et Mascard.d.conclu.740.nu.45.& circa

dictum

234 dictum Archid. quòd† suspicio falsi pro veritate habeatur vide Crau.d.cons.134. nu.26. & Gabriel. com.concl. lib.7. conclus.6.& Abb.consil. 99. per totum : sed contra Gabriel.in loco supracitato tenet Rimin. iun.in cons.58.per totum; vbi aliter declarat dictum Archid. & suspicio falsi in ciuilibus pro falsitate habetur, nisi à parte producente, siue fabricante instrumentum veritas approbetur. & poterit procedi ad puniendum, l.iubemus, C.de probat. quod est speciale in crimine falsi, secũdum Curt.cons.55. nu. 16.& Ferrãt. Gargiaren.in d.cons.123.nu.24. & cons. 125.nu. 24. vbi de communi attestatur.

Ibi. Est igitur distinguendum.

235 Adde,† quomodo intelligenda sit regula, ꝙ ad probandã falsitatem, probationes debent esse de necessitate concludentes, Ferrant.Gargiar.in cons. 126. num. 8.&
236 sequ.& ibi etiam habetur, quomodo† ꝓbatur Instrumentum falsum, & instrumentum suspectum de falso, vide etiam Alba. d. cons. 99. vbi hanc materiam plenè di-
237 scutit,&† quæ differẽtia sit inter falsum, & suspectum de falso.

Ibi. Aut loquimur in ciuilibus.

238 Adde,†quòd in dubio si agitur ciuiliter, Iudex instrumento fidem adhibere non
239 debet, Alba.d.cons.99.nu.7.&†qñ quis arguit falsi suspicionem, cõtra instrumentum, vt in causa ciuili, & pecuniaria nullam faciat fidem, satis erunt leuiores probationes, & præsumptiones, quàm illæ requisitæ in causa criminali, dummodo prę sumptiones sint satis urgentes: secùs aũt, si leues, friuolæ, & temerariæ, Paris.cons. 28.nu.50.vol.2.Natt.cons.633. nu.16.& Menoch.de præsump.lib.1.quæst.99.nu. 19.& ꝙ suspitio falsi pro ueritate habeatur in ciuilibus ad infringendum fidẽ probationum tantum, non autem ad puniendum Ioseph. Ludo. in decis. Lucens. 15. num. 65.

240 Item† adde, quòd testis, uel instrumentum, contra quod tãtummodò excipitur, quòd est falsum adhoc, ut non probet, & probatur id uerùm esse, per cõfessionem, vel per testes, non facit fidem; sed tamen ex ordine, nec extra ordinem non punitur de falso testis, nec producens Instrumentũ, vel illud conficiens, nisi excipiens petat etiam, illum testem, vel partem criminaliter puniri, vel Iudex inquirat de eo delicto, secundum magis communem opinionem, vt per Boss.in tit.quomodo procedatur per except. nu.2.& 3.

241 Item† adde, quòd in causa ciuili, vbi agitur de falso, potest deueniri ad capturam ex sola suspicione falsi, Fab.Timè.ad Magin. in decis. Lucens. 43. litera b, & latè Menoch.de pręsumpt. d. quæst.99.nu.8. vbi latè.

242 Item† adde, ꝙ in causa falsi, ciuiliter mota, potest deueniri ad leuem torturam, ẽt contra Notarium, Franc.Marc.decis.163 nu.6.par.2.Mascard.de probat.cõcl.740. nu.47.vol.2.Afflict.super Constit.Regni, lib.3.tit.de falsarijs, nu.4.& Fab.Time.ad Magin.in d.decis.42.litera, à, & decis.43. litera, b, vbi dicit, quòd suspicio falsi sufficit ad capturam, & coniecturæ ad torturam; sed non ita acriter, sicut in criminalibus.

243 Item† adde, ꝙ si producitur instrumẽtũ confectum à notario, qui consueuit conficere instrumenta falsa, non probat in ciuili: sed repellitur, nisi testibus cõprobetur, Paul.de Castr. in l.vlti. in prin. C.de probat. Alex.cons.77. nu.6. vol.1. Curt. iun.cons. 178.nu.13.qui verè responderunt de instrumento, quod dicebatur suspectum vitio latenti, testibus tamen, & coniecturis detecto, & comprobat Natt. cons.633.nu.13. sic etiam de vitio latenti respondet Neuiz.cons.27.nu.13.& 25. & ita tradit Menoch.de pſumpt. d.quęst. 99.nu.17.& 18.

244 Item† adde, ꝙ si Notarius nõdum esset condemnatus de falso; sed valde esset suspectus, & diffamatus, instrumenta ab eo confecta essent suspecta, Paul. de Castr. cons.103.vol.2.Bald.cõs.66.factum tale, vol.3.Ferrant.Gargiar.cons. 125. nu.29. vol. 1. inter cons. crim. diuers. Menoch. de præsumpt.lib.5. quæst. 20.nu.27.Mascard.de probat.conclus. 740. nume. 26.
245 & Bertazz. consil. 21. numero 2. &† instrumenta præterita non annullantur, licèt aliqualiter suspecta reddantur, vt per Docto.in cap. fraternitatis, de hæret. Alex. cons. 133. num.9.vol.7.Franc. Marc.cons.22.nu.27.Paset.cons. 8. num. 8.& Bertaz.consil.521.num.35.vbi attestatur hanc esse veram, & communem opinionem.

Sed

Sed quæro, quæ sit pœna falsi.

246 Adde † videndum Menoch. de arbitr. Iud. casu. 306. vbi plenè de hac materia tractauit, & committens falsum in iudicio, sine nouo processu puniri potest, vt per Anchar. conf. 173. col. fin. & Alex. consil. 35. nu. 1. vol. 2. Et de ista quæstione plenè habetur per Boss. in tit. quomodo per ex-
247 cept. procedatur, & † Iudex etiam causarum ciuilium potest ex officio punire testem, qui falsum deposuit in iudicio coràm eo agitato, quia de omni delicto, qđ fit in actu iudiciario, vel à parte, vel à notario, vel teste, vel aduocato Iudex ex officio potest punire delinquentem, latè Rolan. conf. 12. in prin. vol. 2. & an finita
248 causa principali vide supra nu. 75. & † si de falsitate cōstat iudici, poterit condemnare testem sinè citatione, secundum Bal. in l. presbiter, nu. 2. C. de Episc. & cler. &
249 † si est graue crimen falsi, punitur pœna mortis, Marf. in rubr. nume. 2. ff. de fals. Boer. decis. 82. nu. 8. & Port. conf. 94. nu. 40. & eadem pœna punitur faciens, & fieri faciens etiam si statuto falsitas puniatur vt per Rotam Pedemont. decis. 67.
250 Et † qua pœna testes falsi puniantur in Regn. Neap. vide, q̄ posui supra ad vers. testis, qui falsum.
251 Item † adde, ꝙ falsificans plures postas, seu plura capita libri, vel instrumenti, seu alterius scripturæ eodem tempore, dicitur vna falsitas; etsi diuersis temporibus, & ex interuallo, dicitur pluribus vicibus falsificasse, & plures commisisse falsitates, tamen si plures falsitates tenderēt ad eūdem effectum, & finem, puta, si quis diuerso tempore plures testes falsos, seu plura instrumenta falsa, seu simul testes falsos, & falsa instrumenta ad vnum, & eundem finem, & pro eadem causa fabricaret, & produceret eodem, vel diuerso tempore, & etiā ex interuallo diceretur vnica falsitas, & vna tantùm pęna esset puniēdus, Soci. cōs. 62. vol. 1. Plot. in l. si quando, §. 44. num. 5. & 6. C. vnde vi, & Couar. var. resolut. lib. 2. cap. 10. nu. 8. secùs autem, si committantur ad diuersum finem, & ad reportandam victoriam in diuersis causis, quia tunc multiplicanda est pœna pro numero falsitatum, Couar. vbi suprà.
252 Item † adde, ꝙ testis, dolo cessante, nulla pœna punitur, Corn. conf. 182. nu. 6. vol. 4. Paris. conf. 151. nu. 23. vol. 4. Anchar. quæst. 44. nu. 4. nec quidem pœna extraordinaria stellionatus, quæ requirit dolum, l. 3. ff. de crim. stellion. Bal. conf. 14. & 15. vol. 1. Socin. iun. conf. 39. nu. 85. &
253 conf. 41. nu. 8. vol. 2. & dolus † ex qualitate facti, & personarū perpēditur, Aret. in c. in nobis, de test. Alciat. in l. si ex falsis, vers. ita demum, nu. 10. C. de transact. Plot. in repet. l. si quando, num. 722. C. vnde vi, & Vulpel. conf. 138. & Iudicis arbitrio remittitur, quando præsumatur testis scienter, vel ignoranter falsum dixisse testimonium, Menoch. de arbitr. iud. casu 308. sed idem Menoch. casu 309. nu. 7. contra Corn. & alios, tenens, dicit,
254 † ꝙ arbitrio Iudicis puniri dēt, & ad hoc allegat Alciat. in l. 1. §. Sed si mihi in fine, ff. de verb. oblig. ita tenentem.
255 Item † adde, vt quis de falso pœna ordinaria puniri possit, tria copulatiuè requirūtur, mutatio scilicèt veritatis, quòd dolo veritas mutata fuerit, & ꝙ mutatio nocuerit, uel nocere poterit, Castrens. conf. 157. vol. 1. Afflict. decis. 404. nu. 8. Ceph. conf. 355. nu. 44. uol. 3. & Gabriel. consil. 169. nu. 14. & consil. 180. nu. 6. & non sufficit dolus pręsumptus, sed requiritur dolus verus, Rimin. iun. conf. 145. nu. 11. & Gabriel. in d. conf. 169. nu. 16. cum seq.
256 & † vterquè dolus, tàm verus, quàm præsumptus, probatur indicijs, & cōiecturis; differunt tamen in modo probādi; dolus enim verus probatur coniecturis, & indicijs manifestis, & concludētibus; præsumptus verò, quando indicia, & coniecturæ non sunt ita manifestę, vt omninò dolum concludant. ita post alios tradit, ponens exempla Rimin. iun. in consil. 43. nu. 44. cum sequen. & latiùs conf. 184. num. 1 & de dolo vero, & p̄sumpto vide apud Menoch. de recuper. possess. remed. 19. num.
257 135. & † multos modos probandi, & pręsumendi dolum vide etiam per Decian. in conf. 19. num. 17. vol. 1. conf. 65. num. 5. 11. & 12. vol. 2. & conf. 32. nu. 3. vol. 3.
258 Item † adde, quòd testis deponens falsū ad defensam contra Fiscum pęna ordinaria nō est puniēdus, Gram. vot. 5. Bertaz. consil. 218. num. 1. vol. 1. & Boss. in tit. de
259 fals. nu. 138. & eadem † pœna est puniendus ille, qui mandasset, vt falsum testimonium diceretur, Bal. in l. vnica, §. ne autē, C. de cad. tollend. & Gram. in constit. &

capit.

capit.Regni, in const.Qui falsitatem, sub nu.2.fol.116.

160 Item†adde, an testis, qui non debebat examinari, si examinatus falsum dixerit, debeat puniri, Afflict.in c.1.§.sacram. de consuet.rer.feud.

161 Item†adde, quòd qui falso teste vtitur, ad occultandum crimen consanguinei, vel amici, tenetur pœna Senatusconsulti Volusiani tantùm, quæ est ademptionis tertiæ partis bonorũ, l. ex Senatuscõsult. ff.ad leg.Iul. de vi priu.Io.Igne. in l.1.§. si cum omnes.ff.ad Senatuscõsultum Syllanum,& Gram.in d.cõst.Qui falsitatem, nu.3. Sed ego arbitror, ꝙ hodie huiusmodi falsitas puniatur pœna arbitraria, vt aliæ falsitates puniuntur, per ea, quæ tradit Gand.in loco hîc citato.

162 Item†adde, ꝙ testis deponẽs falsum de aliquo delicto, in quo sit socius criminis, non debet puniri de falso, nec aliqua pœna, Bertaz.cons.61.nu.26. vol. 1.

Ibi.Et ideò secundùm eum, vbi

163 adsunt statuta. Adde, † ꝙ qñ statutum irrogat pœnam falsum committenti, vel committi facienti, debet accipi falsum propriè, & strictè, & pro tali falsitate, quæ comprehendatur sub cap.l.Corneliæ, de fals.non autem de ea, quæ largissimo modo est immutatio veritatis, vel largo modo fit sinè dolo, vt declarat Bar.in l. quid sit falsum, ff. ad l. Corn.de fals.Cẹpo.consil.22. nu.12. Paris.consil.151.nu.24.vol.4. Bosl.in tit.de fals.nu.80.Fran.de Porcellis, consil. 65. nu.4.vol.1.consil.crim.diuers.& Bertaz. cons.172.nu.8.vol.1.

164 Item†adde, si statutum dicat, ꝙ quis puniatur tanquàm falsarius, non debet puniri, l.Cornelia, de fals.sed alia pœna arbitrio Iudicis, vt ait Bal. in c. nonnulli, §. sunt & alij, sub nu.3.de rescript. & Felyn. in c.solitæ col.2.de maior.& obedien.vide etiam Imo.in cons. 104. vbi in terminis talis statuti loqtur de falsitate testiũ;

165 Et†pro excusatione falsitatis plura habentur per Campeg.in tract. de test. reg. 424.& 436.

166 Item†adde, ꝙ statutum puniens testem falsum non comprehendit virum bonæ existimationis, & magnæ probitatis, qui, si falsum deposuisset, videretur potiùs p errorem, & non dolosè sic dixisse, secundum Bal. in l.quotiens.ff.de hæred.instit. Cẹpo.cons.25.& Paris.cons.151.vol.4.

167 Item†adde, ꝙ statutum puniens testem falsum producẽtem, & eo vtentem, punit eum, qui induxit testem ad dicendum veritatem pro pecunia, Pau.de Castr.in l.2. in prin.vbi Ias.num.5. & 6.ff.ob turpem causam.contrarium autem tenuit Boss. in tit.de apposit.cõtra testes, nu.150.& 151.

168 Item†adde, si extant duo statuta, vnum scilicet, quod falsum committens pœna amputationis manus puniatur; aliud, ꝙ ille, qui instruxit testem ad falsum deponendum, pœna falsi puniatur; an istud statutum intelligatur de pœna manus, secundum aliud statutum, vel de pœna iuris communis, idest secundum legem Corneliam de falsis, Afflict. super const. Regni in cõst.qui falsitatem, nu.3.rubr.40. lib.3.fol.321.

169 Item†adde, si tertius, & non principalis, qui litigat, induxit, siue subornauit testem ad veritatem tacendam, an teneatur statuto de pœna producentis falsum testem, vel instrumentum, Bertaz. consil. 218.cum seq. vol.1. & Menoch.cas.310.

170 Item†adde, an statutum puniẽs testem falsum habeat locũ in mandante, Bertaz. dicto cons.218.vol. 1.

171 Item†adde, ꝙ statutum disponens fieri facientes falsa instrumenta damnari amputationis pugni, & confiscationis bonorum, habet locum aduersùs eum, qui persuasit alteri, vt falsum deponeret, vt latè per Cacher.in decis.67. per totam.

172 Item†adde, quòd statutum puniens notariùm de falso non habet locum in alio falsum fabricante, Fulgo.cons.134.col.3.

173 Item†adde, ꝙ falsitas in re modica dicitur leue delictum, etiam ꝙ dolus interuenerit, & leuiter debet puniri, vt p Crau. cons.46.nu.12.& in fine, & cons.75.nu. 16.Rolan.consil.38.nu.37.vol.1.& sequitur Menoch.de arbitr. iud. casu 306. nu. 36.vbi dicit, ꝙ arbitrio Iudicis est puniẽda,

174 &†res modica videtur esse, quando non excedit summam duorum aureorũ, in qua summa non datur actio de dolo, secundùm Crau.ubi supra, ꝙ tamen non

175 †procedit in falsitate commissa in literis Apostolicis, vel Regijs; nam licèt sit modica rasura, vel mutatio, tenetur, vt latè per Marsi.cons.80. num.28. iunctis dictis per Ant.de Butr.in c.ex literis in fine, de

276 fide instr. neq; in † tali falsitate erit distinguendum, prout in alijs, an sit posita in loco substantiali, vel non, vt per Fely. in c.2.de rescript. Marian. Soci. in c. fin. de crim.falsi, & Anan.in c. accedens, eo. titul.

277 Item†adde, ꝙ conatus in crimine falsi, non secuto effectu, pęna extraordinaria punitur Afflict.super cõst.Regni, in cõst. qui falsitatem, in prin. rubr.40.lib.3.fol. 321.

278 Item†adde, quòd à crimine falsi excusatur testis, qui per torturam deposuerit falsum, quia metus excusat à dolo, Bald. in l.nouissimè,versic. tertio, ꝙ testis, ff.ꝙ falsò tut.auth.

279 Item†adde, quòd licèt testes condemnentur de falso,non prępiudicat ei,quid dictos testes produxit; nec è conuerso, vt per Natt.conf.668. nu.5.

Item propter falsitatem. Ibi, Tu verò dic. Adde Rimin.iun.consi.345. vol. 3.latè quomodo, & quã

280 do † propter falsitatem causa amittatur.

281 Item†adde, quòd cõtrarium est in Reg. Neap.vbi viget Pragm.incip. testem falsum,sub tit.de falsis,qua cautũ est, ꝙ producens testes falsos, vel alias scripturas scienter,vel eis vsus fuerit, ipso iure causam perdat, nisi infra octo dies post processum publicatum continuo sequentes renunciauerit coram iudice talium testiũ depositioni specificè, & non in generali. A qua pœna ecclesiæ, pupilli, mulieres,& miserabiles ꝑsonæ sunt immunes, in quã pœnam tantum eorum procuratores, curatores, & actores incidunt; & de hoc vide etiam Capic. decis. 67. in prin.

282 Item†adde, si extaret statutum, quòd producens testes falsos amittat causam, an procurator præiudicaret domino,Ca-

283 pic. dicta decis. 67. &†quando procurator producit falsos testes,an teneatur dominus, Boss. in tit. de fals. num. 120. & Anan. in cons. 12.

284 Item†adde,ꝙ è conuerso si ille qui impugnat instrumentum de falso, succumbat, an perdat illud, quòd potuisset petere ex illo instrumento, vide Iacob. de Sancto Georg. in.l. alia causa,in fine, C. de his, quibus, vt indign. vbi tenet, quòd sic in testamento; & in alijs instrumentis, quòd non.

Item adde, si actor produceret instrumentũ falsum,putà mutui, & reus aliud instrumẽtum falsum solutionis; & extaret statutũ, quòd committens falsum deberet perdere causam, hoc casu actor tantum causam perdere debet, & non reus, quia in pari turpitudine melior est causa possidentis, ita Bald. in rubr. C. de fide instrum. col. 15. vers. incidenter etiam quæritur. Titius produxit. & Ias. in §. in bonæ fidei, nu.81.Instit.de action.dicit,hoc esse ma-

285 gnum,& mirabile dictum,& in † hac materia, quando producens capitulum falsum, & super eo testem examinauerit, & eo examine usus fuerit,an, & quando puniri debeat esto etiam, quòd testis posset

286 aliqua causa excusari, & † quid de procuratore habente mandatum generale cum libera, falsum capitulum producente,an ob hoc dominus possit puniri de fal

287 so,& †quæ sit eius pœna,& an, & quando amittat causam, vel non, vide per Rim.iun.cons.345.vol.3.

Ibi. aut verò est commissa falsi-

288 tas circa acta. Adde, † si quis tradiderit notario actuario scripturam expositionis, & requisitionis, in qua contineret, ipsum,& nonnullos alios litis consortes in causa ciuili comparere, & petere declarari, secundùm eorum expositionem, & petitionẽ; si appareret, ꝙ vnus ex consortibus non interuenisset, nec consensisset scripturę illius petitionis, an producens tanquàm falsarius puniri possit,vide Anguf.in consil.4.lib.1.vide etiam Menoch.casu 309. nume.2.

289 Item†adde, an statutum puniens Notarium conficientem falsum instrumentũ pœna mortis habeat locum in magistro actorum falsificante acta Bar. in l. fraudem.§.neq; instrumenta. ff. de iure fisci, & Gram.in decis.27.

Excusatur autem à crimine.

291 Adde,†ꝙ idem tenet Crau.cõs.46.nu.1. Rolan.cons.38.nu.45. vol.1.Becci.cons. 78.nu.16.& Bertaz.cõs.8.nu. 58. cũ seq. & si quis diceret,ꝙ hoc modo nemo poterit puniri de falso,quia in dubio dolus non pręsumitur,& quilibet negaret dolo illud falsum commisisse,sed per errorem; & per consequens,cum dolosum nõ esse.

ad hoc

ad hoc habetur responsio per Cœpo.in consil.21.nu.31.cum multis sequen.vbi distinguit.vide etiam Menoch.de arbit.
292 Iud.casu 308.& 309. vbi dicit†testem presumendum esse, ꝙ scienter, & non ignorãter falsum testimonium dixerit; & qui falso vtitur in facto proprio prę-
293 sumitur sciẽter,†& in facto alieno ignoranter,idem Menoch.in casu.316.nu.9.
294 & 10.&†dolus cẽtum, & viginti tribus modis præsumitur vt per Luc. de pen. in l.quemadmodum. C. de agric.& cẽs.
295 lib.10.&†quomodo presumatur dolus, vide etiam Decian.conf.19.nu. 17. vol. 1.conf.65.nu.5.11.&12.vol. 2. & latissimè in consil.32. nu.3. cum multis seq. vol.3.Mascard. de probat. conclus.530. & 531.Menoch.de præsumpt.lib.5.præ-
296 sumpt.3.num. 14.cum sequen. &†sicut dolus coniecturis, & præsumptionibus inducitur ita etiam præsumptionibus,& coniecturis cessare præsumitur, de quibus per Mars.in rubr.nume. 4.de fals.& in l.1.nu.3.eod.tit. Cępo.conf.21.num. 24.& Capyc.decis.67.nu.7.
297 Item†adde, quòd in materia falsi non sufficit dolus presumptus;sed requiritur dolus verus,l.nec exemplum, C.de fals. Rimin.iun.consi.145.nu.21.& latiùs,ac meliùs Gabriel.consi.169.num.16.cum
298 sequen.&†quando in hoc crimine procedat cõdemnatio ex presumptionibus, Crau.consil.134.nu.29.& Gabriel. con-
299 sil. 180. nu.20.& †quomodo probetur dolus verus,& dolus præsumptus,Rim. iun.consil.43.nu.44.& consil.184.nu.1. & seq.& de dolo vero,& præsumpto vide etiam Menoch.de recuper. possess.remed.15.nu.135.
300 Item†adde,quòd licèt non adsit dolus, si temerè falsum deposuerit, non omninò debet absolui, saltem ob periurium, & mendacium factum in iudicio Ceph. conf.355.nu.50.Menoch.de arbitr.iud. casu 309.nu.7.& casu sequen.

Præterea excusatur. Adde videndum Gram. consil.30.in fine, & in voto. 26. nu.12. Crau.consil.46. num.8.Corn. consil.26. nu.15. Alciat.consil. 461.num.6.& Menoch. consil.221.num. 18.& in tract.de præsumpt. lib.5. præsumpt.20.num.53.
301 vbi dicit,†quòd falsi coniecturã euitari potest,quãdo adest veritatis primordium,vide etiam Mars.sing. 35.

Item excusatur, si falsitas. Adde
302 † vidẽdum Gabr.com.concl.lib.7. conclus. 5. Menoch.de arbitr.Iud. casu 306.nu.14. & Natt.conf. 588.nu.15.
303 Item†adde, quòd falsificantes litteras apostolicas, siue regias debent puniri de falso, etiam quòd per eorum falsitatem nulli nocumentũ datum fuerit, Bar.Bal. & Salyc.in l.damus,C. de fals.de quo latè per Alex.cõs.70.col.6.& cõs.73.vol.1

Ibi. Hinc infertur, quòd quan-
304 do scriptura,&c. Adde† vidẽdum Gabriel. com.cõclus. lib.7.concl.5.nu.9.

Item adde,quòd licèt ex actu nullo nõ sequatur pœna,tamen fallit,quando ille actus nullus fuit de facto mandatus executioni,Bald.in l. obseruare,§.pacisci,q. 6. ff.de offic. proconf.& Ias.post alios in l.1.§.fin. ff. quod quisq; iuris, Marcabr. conf.94.nu. 151.
305 Item† adde, ꝙ si scriptura à principio nulla, quæ fidem non faciebat, si posteà fidem faceret,putà ex aliquo statuto superueniente, non propterea falsum diceretur commissum, Boss.tit. de his,qui sibi ascribunt in testamento, nu.6.

Item adde,quòd regula, Quòd ꝓ actu nullo pœna non imponitur, non procedit in his, quæ sunt de genere prohibitorum, vt per Crau.in conf.4.sub nu.22. quem sequitur Botta.in conf.59.nu.50.
306 Item†adde, ꝙ si quis in libro suo scribat,aliquem esse suum debitorẽ;vel si tabellio conficiat instrumentum publicũ falsum in sui fauorẽ,tales possunt puniri de falso,quia, quantum in eis fuit,validiùs falsitatem confirmare non potuêrunt,Salyc.in l.1,C.de sepulc.viola. sed Socin. in consil.104.nu.2. vol.1.contrarium tenuit, asserendo, hanc esse communem;vide tamen Gabriel.com. cõcl. lib.7.concl. 5. nu. 2.cum sequen.vbi habetur, quando falsitas commissa in scriptura priuata puniri possit.

Ibi. Propterea ego hoc casu dicerẽ &c. Adde, ꝙ Monticel.in pract. crim.reg.15.nu.31. tenet, ꝙ debet puniri de falso, quẽ refert Bertaz. conf.91.nu.16.

Ibi. Et in hoc proposito gene-
307 raliter concludo &c. Addet videndũ Menoch. de arbitr. Iud. d. casu 306. nu. 20. cum seq. vbi idem tenet, & refert multos alios, idem tenentes. idem etiam tenuit Mazzol. cons. 99. nu. 23. & Lud. Bologn. cons. 30. Sed vide omninò Vulpel. in consil. 129. cum multis subscriptionibus, vbi tenet, quòd requiritur etiã dolus, adhoc, vt quis pœna extraordinaria puniri possit; & quòd, his duobus concurrentibus, scilicèt, ꝙ nocere nõ possit, & quòd absit dolus, nulla pœna ordinaria, nec extraordinaria imponi possit; & ibi loquitur de quadam additione facta quibusdam capitulis. Sed Alciat. in l. 1. §. sed si mihi, in fine, ff. de verb. oblig. quem sequitur Menoch. de arbitr. iud. casu 309. nu. 7. tenet, quòd falsitas, etiam sine dolo commissa, arbitrio iudicis puniri debet. & ita sępe seruaui, & seruari vidi.

Item debet iudex omni studio. Adde pro concordia testium ea, quæ posui supra ad vers. scias tamen. Et circa instrumenta suspecta de falso, vide Menoh. de præsumpt. lib. 5. præsumpt. 20. & 21. & debet iudex considerare qualitatem vitij, vt adducatur ad fidem per illos gradus, quos cõsiderat Bart. in l. admonendi, nu. 19. ff. de iur. iur. Curt. iun. in consil. 132. nu. 10. in fine. & de dictis gradibus latè habetur per Menoch. de præsumpt. lib. 1. q. 7.

Dixi etiam, quòd circa monetã.
308 Addet videndum Fulgos. in cons. 139. vbi latè de falsis monetis, & quibus pœnis eas falsificantes puniuntur, dicens, ꝙ diuersa est pœna s̃m diuersitatem monetarum, conditionem personarũ, & terrarum statuta, vel consuetudines. vide etiam Nouell. in pract. crim. in rubr. contra monetarios, vbi latissimè vide etiam Peguer. in quæst. crim. cap. 46. & ibi nu.
309 7. habetur, † ꝙ moneta, etiam ꝙ in se esset bona, dicitur falsa, & adulterina, si à non habente auctoritatem fabricata fuerit. sed oĩnò vide Decian. in tract. crim. lib. 7. cap. 23. 24. 25. 26. 27. & 28. tom. 2.
310 vbi magis latè, q̃ alibi, † de falsæ monetæ crimine, de p̃stantibus opẽ, conscijs, & expendẽtibus, de iudicibus, & probationibus, de excusationibus ab hoc cri-
311 mine, & de eius pœnis, † & quot modis dicatur falsa moneta latè Bal. in c. quanto col. 2. in prin. de iureiur. & in consil. 376. Domini de la Scala, vbi dicit, quod moneta falsa dicitur ex tribus causis, ex causa materiali, ex causa formali, & ex causa efficiente, & ad prædicta habetur plenè per Io. Ant. de Nigr. in c. 31. de pęna infligen. falsarijs, & Afflict. in c. 1. in ver. monetę in tit. quæ sint reg. de vsib. feud. ponit viginti duas quæstiones in materia monetarum, & multa alia dicit in const. adulterinam, & alias quæstiones in eadem materia posuit Franciscus Curt. in l. cum quid ff. si cert. pet.
312 Item † adde, ꝙ si extaret statutum puniens falsificantem monetam, non procederet in falsificante monetam reprobatam in loco statuentium, quoniam statutum loquens de moneta procedit in moneta vsuali, Alex. in l. eleganti, §. qui reprobos, ff. de pign. act. & in consi. 104. primò vol. Mars. cons. 71. num. 10. Tul. Scarlatt. consil. 115. inter consil. crim. diuers. in fol. lib. 1. Barbat. cons. 51. lib. 3. Tiraq. de retract. §. 1. gl. 20. numero 12. Cassan. in consuet. Burgund. in rubr. 1. tit. 63. com. opin. in vers. Monetam falsam, nume. 4. Rol. cons. 29. vol. 3. Alciat. cons. 14. lib. 7. Cephal. cons. 230. vol. 2. Paris. consil. 169. vol. 4. Et in hac materia falsę monetæ vide Menoch. de arbit. cas. 316. vbi multùm diffusè, & Machel. in patrocinio 44. nume. 5. & Viui. opin.
313 519. nu. 4. vol. 2. Et † ex quibus moneta probetur falsa, Mascard. de probat. conclus. 1066. vol. 2.
314 Item † adde, si extaret statutum, quòd cudentes monetam adulterinam, pœna capitali feriantur cudens pecuniam, etiam quòd adhuc imaginem Principis non impresserit, pœna mortis naturalis est puniendus, licèt delictum non sit perfectum, Gramm. decis. 74.
315 Item † adde, ꝙ monetam falsam cudẽs, si, ea non perfecta, pœnituit, pœnam falsi euitat, Gram. cons. 36. nu. 19. & Menoch. de arbitr. iud. casu 360. nu. 10. vide etiam Mars. in l. qui falsam, ff. de fals. & in cons. 105. nu. 5. & Afflict. in const. adul-

adulterinam nume. 6. vbi ponit casum, quando aliqui reperti sunt per curiam cum cunijs aptis ad faciendam falsam monetam,& cum materia mixta pro faciendo monetam adulterinam, & dicūt verum esse,ꝙ volebāt facere falsam monetam,& omnia fuerunt præparata, sed postea pęnituerunt, & noluerunt perficere, & si constat, quòd est verum non puniuntur pœna ordinaria.

316 Item†adde,ꝙ falsificans bagatinos nō tenetur pęna statuti, quia statutum licèt generaliter loquatur, non comprehēdit vilissima,& minima, Alex. in cons. 104. nu.7.& per totum,vol. 1.quem sequitur Afflict.in d.const. adulterinam nu.4.

317 Item†adde,ꝙ statutū puniens falsificantem monetam debet intelligi de eo,qui monetam statuentis falsificauit; & licèt

318 † sit crimen læsę maiestatis,illud tamen non est verum,quādo pecunia sui Principis nō fuerit falsificata,Rolan.cons.29 nu.34.vol.3.vbi de priuatione feudi hr̄.

319 Item†adde, quòd huiusmodi crimen falsæ monetę multa habet specialia,quę ponit Hosti. in summa, in tit. de crim. falsi,sub nu.7.& magis latè Fab.Monteleo.in sua pract. arbitr.par.4.num.403. cum sequen.

320 Item† adde, quòd tingens monetas, vel tingi faciens de iure communi punitur pœna mortis,l. quicunq. ff.ad l.Cornel.de fals. quem tex.not.Mars.cōtra illos,qui deaurari faciunt monetas argenteas meretricibus tradendas,in l.qui falsum,nu. 101.ff. ad l.Corn.de fals.& vid.

321 infra nu.334.Et quid†stāte consuetudi

322 ne, vide per Bertaz.in cons. 56. Et † ꝙ faciens cugnos monetæ falsos,puniri debeat,Capel.Tholos.decis.162. & decis.

323 Delphin.443. & 598. Et†ad hoc, vt qs puniri possit de falsa moneta, debet apparere de ea,euidenter, etiam ꝙ confiteretur,se falsam monetam fabricasse,Cephal. in consil.230.nu.11.vol.2.

324 Item†adde, ꝙ sciens aliquem cudere monetam falsam tenetur reuelare Bar. in l.lege Cornel.nu.2.ff.de falsis, & Carau.in ritu.4.nu.3.

Radens autem, aut minuens.

325 Adde,†ꝙ de iure Regni Neap.monetam radens, vel alio modo diminuens, publicatis bonis ad mortem damnatur per Const.Qui nūmos,vbi Affl.& pract. reg. quę est prima sub tit.de monitis. Et in Statu Ecclesiastico per Const. falsam monetam, de falsar. lib.4.cap.64.si quis totonderit,vel limauerit monetam,causa illam diminuendi, si fuerit aurum in centum Florenis auri pro qualibet vice punitur: Sed per mot.propr.Pij.V. sub die 3.Nouembris.1570.imponitur pœna vltimi supplicij tàm tondentibus,siue radentibus monetam auream, quàm argenteam, & in materia monetarū tōsarū tradit Mars.in indiuiduo in cōs.81

326 Item†adde,ꝙ radens,& tondens reducendo monetam ad iustum pondus non dicitur delinquere,neq; potest puniri secundùm Alciat.in cons. 14. per totum, tomo. 2.lib. 7. quem refert, & sequitur Menoch. de arbitr. iud.casu.316.nu. 36. contrarium autem tenuit,scilicèt, quòd possit puniri pœna falsi, Grat. consil.59. & 72.vol.1.Beneuē.in tract. de mercat. fol.7.nu.12. & Vrsil. ad Afflict. in decis. vlt.nu.6.

327 Item† adde, quòd tondens monetam non incidit in pœnam statuti,si illę pecunię erant parui momenti,nec eas expendit; sed misit ad Zeccham Bertaz.consi. 552.per totum. Et in materia monetarum tonsarum, quę sunt parui momenti,vide Mars.cons. 71. & Scarlat.consil. 115.vol.1.cons.crim.diuers.

328 Expendens autem. Adde, †ꝙ expendens falsam monetam scienter debet puniri, nisi doceat ab alio habuisse, licèt testes nō deponant de nomine, secundùm Bart. in l.maiorē,C.de fals. quod est verū s̄m Mars.ibi singulariter, quando expendēs est persona honesta:aliàs testis debet de noīe deponere, & Ang. Aret.cū addit, August.arimin.ī tract.malefic.in verbo,

329 falsarij.8.col.&†expendens ignoranter non punitur;quę ignorātia præsumitur, aut saltem iuramento probatur,Crau.in

330 cons.244.nu.4.&†quando monetā falsam expendens,vel habens puniatur vide Bursat.in cons.146. vol.2.

331 Item†adde,ꝙ in Regno Neap.monetā falsā scienter expendēs punitur vt falsificans,qui incurrit pœnam mortis, & confiscationis omnium bonorū per constitutionē incip.adulterinā, & ibi Afflict. nu.7.& Franch. decis. 401.vol.2.

332 Item † adde, an expendens monetam, ab alio diminutam, puniri debeat, & qua pœna, Cępo. in conſ. 77. & ibi, quæ dicatur falſa moneta.

333 Item † adde, quòd expendens falſam monetam, ſi non apparet, ꝙ tales nummi ſint plumbei, vel ſtannei, non incidit in pœnam legis Cornel. de falſis; ſed ſolùm pęna extraordinaria tenetur, Alex. conſil. 121. nu. 3. vol. 7. & ibi per totum conſilium tenet, defendendo quendam Parmenſem militem, quod expendens quatrenos falſos in parua quantitate, nõ poteſt puniri ad pœnam ſtatuti, pœnam mortis imponentis, & idem ante eum tenuit Bald. in conſ. 155. vol. 3. vbi nedum conſiderat rei quantitatem in qua falſitas ſit commiſſa, ſed qualitas hominis, & animus illius, & an falſitas potuiſſet nocere, nec nè.

334 Item † adde, quòd monetam argenteam deaurari faciens, vt meretricem deludat, leui pœna pecuniaria eſt puniendus Bertaz. in conſil. 56. vol. 1.

335 Item † adde ꝙ expendens monetam nõ falſam, ſed pluſquam valeat, nõ punitur, niſi dolosè expẽdidiſſet pro maiori pretio, quia tunc pœna arbitraria puniri debet Io. Ant. de Nigr. in c. 31. nu. 9. de pęna infligen. falſarijs.

§. Fornicatio.

SVMMARIVM.

1 *Fornicatio quomodo probetur remiſſiuè.*

2 *Fornicatio per vim cum meretrice eſt punibilis.*

3 *Et in Regno Neap. vim inferentes meretricibus capite mulctantur.*

4 *Fornicationis pœna quæ ſit.*

5 *Officiales habentes concubinas in ſtatu Eccleſiaſtico priuantur officijs, & inhabiles declarantur.*

6 *Clerici concubinarij, vel fornicarij, quibus pœnis feriantur remiſſiuè.*

7 *Concubinatus eſt prohibitus de iure ciuili.*

8 *Et quæ dicatur concubina remiſſiuè.*

9 *Iudex ſecularis procedit ex officio contra mulierem cum clerico notoriè fornicantem.*

10 *Concubinatus notorius quomodo probetur remiſſiuè.*

11 *Clerici concubinarij quomodo puniantur remiſſiuè.*

12 *Iudex ſecularis poteſt vxorem habentẽ cogere, vt concubinam dimittat.*

13 *Concubinatus quandoq; non tranſit in ſtuprum, licet requiſita ad concubinatum non concurrant.*

14 *Moniales patientes ſe violari, quibus pœnis hodie puniantur, & quibus olim Virgines Veſtales remiſſiuè.*

15 *Et de cognoſcente carnaliter Monialem, aut conuerſam, vel Monialem oſculante, remiſſiuè.*

16 *Monialem violans committit inceſtum, adulterium, & ſtuprum.*
Et vterq; Iudex in puniendo præuenire poteſt nu. eod.

17 *Monialem rapiens laicus, vel ſollicitans, aut corrumpens capite punitur, eiusq; bona intra annum Monaſterio applicãtur. Et Monialis arctiori Monaſterio traditur cum bonorum vſufructu donec vixerit. nu. eod.*

18 *Monialem carnaliter cognoſcens Epiſcopus, vel Clericus deponitur.*

19 *Monialem rapiens debet pacem habere à Papa.*

20 *Monialis quomodo poſſit ſe à ſacrilegæ fornicationis crimine purgare, remiſſiuè.*

21 *Moniales impudicè viuentes ſunt carcerandæ in eodem Monaſterio.*

22 *Monialium appellatione an contineantur ſeruientes, conuerſæ, & ſorores tertij ordinis S. Franciſci remiſſiuè.*

23 *Stuprans ancillam propriam qua pœna ſit puniendus remiſſiuè.*

24 *Carceratus coiens cum vxore, vel ancilla cuſtodis carcerum arbitrio Iudicis punitur.*

25 *Et quid in cognoſcentibus mulieres carceratas, remiſſiuè.*

26 *Iudæi cum Chriſtianis coeuntes, & e contra quibus pœnis afficiantur remiſſiuè. Et quid de Cathecumenis, & Saracenis remiſſiuè. nu. eod.*

27 *Et ſtatutum contra Iudæum Chriſtianã mulierem cognoſcentem, ſi non diſtinguat de nupta, vel meretrice, quomodo ſit intelligendum, remiſſiuè.*

28 *Et fiſcus tenetur probare mulierem eſſe Chriſtianam, & Iudæum non ignoraſſe.*

29 *Iudæus vxoratus, Chriſtianam meretricẽ carnaliter cognoſcens extraordinariè punitur.*

Iudæus

30 *Iudæus adulterans Christianam meretricem non punitur pœna adulterij.*
31 *Iudæus cognoscens meretricem Christianam quomodo puniatur.*
Et quid de Turco, & alijs extraneis fidei nu. eod.
32 *Iudæam Christianus cognoscens excusatur à pœna ordinaria ob minorem ætatē.*
33 *Statutum contra adulteros, & stuprantes comprehendit etiam, & Iudæos.*
34 *Vxores duas, vel duos maritos, vel plures, ducens eodem tempore, quibus pœnis puniatur, remissiuè.*
35 *Et quid in habente duas sponsas, vel vnā vxorem, & vnam sponsam, remissiuè.*
36 *Et quomodo puniatur in Hispania, remissiuè.*
37 *Et quid in Iudæis habentibus duas, vel plures vxores.*
38 *Et quid si vxorem credens virum suum mortuum esse, alium ducat remissiuè.*
39 *Mulieri non creditur de violentia, vbi carnalis copula sit secuta.*

1 FOrnicatio. Adde † vidē dū Mascard. de probat. conclu. 810. vbi latè, quomodo fornicatio probetur, & præsumatur.

Ibi, & hoc adeò verum est.

2 Adde † quòd Couar. lib. 3. varia. resol. cap. 14. nu. 2. tenet cōtrarium quòd meretrix publica non potest cogi, & stuprans eam per vim pœna extraordinaria est puniendus.

3 Item † adde quòd in Regn. Neap. adest constitutio qua pœna mortis puniuntur vim inferentes meretricibus, quæ incipit omnes nostri Rubr. 20. lib. 1. & idem tenet Menoch. de arbitr. cas. 291. vbi citat Couar. in loco supracitato, & ibi respondet ad cons. Alciat. hic allegatum.

Sed quæro, quæ sit pœna.

4 Adde † videndum de pœna fornicationis, per Menoch. de arbitr. iud. cas. 289. & per Concil. Trident. sess. 24. cap. 8. de reformat. matrim. prouisum fuit, concubinarios tàm solutos, quàm vxoratos, si postquàm ab ordinario, etiam ex officio ter admoniti ea de re fuerint, & cōcubinas nō eiecerint, seq; ab earum conuersatione non seiunxerint, excommunicatione feriendos esse, à qua non absoluantur, donec re ipsa admonitioni factæ paruerint. Et si per annum in concubinatu, neglectis censuris, permanserint, contra eos ab ordinario seuerè pro qualitate criminis procedatur, & mulieres, siue coniugatæ, siue solutæ, quæ cum adulteris, siue concubinarijs publicè viuunt, si ter admonitæ non paruerint, ab ordinarijs locorum ex officio grauiter prō modo culpę puniantur, & extra oppidum, vel diœcesim (si ordinarijs videbitur) inuocato, si opus fuerit, brachio seculari, eijciantur, alijs pœnis contra adulteros, & cōcubinarios inflictis, in suo robore permanentibus.

5 Item † adde, quòd in Statu ecclesiastico per Const. Nicolai V. summ. Pontif. de quā in Bullar. nouiter impresso, const. 3. fol. 71. fuit prouisum, quòd officiales tenentes concubinas incurrant pœnas priuationis officiorum, & declarari debeāt ad officia inhabiles.

6 Item † adde, ꝙ pęnę Clerici concubinarij ponuntur per Concil. Trident. in sess. 25. cap. 14. de reformat. & plenè per Menoch. in cas. 410. & in casu. 289. & in materia concubinatus, vide Illustrissimum D. Card. Paleot. in suo tract. de noth. & spuri. c. 12. in fine, & Mascard. de proba. in ver. Concubina. & vide infra nu. 11.

Et in primis. Ibi. Ego certè suspicor in puncto Iuris.

7 Adde, † immò magis communis opinio est, quòd concubinatus de iure ciuili est etiam prohibitus, Marzar. in consil. 9. vers. Aduertendum est, ad fin. & idem tenet Decian. cons. 5.
8 nu. 94. vol. 1. Et quæ † dicatur concubina, vide Masolli. cons. 31. nu. 7.
9 Item † adde, quòd Iudex secularis non potest procedere ex officio contra mulierem occultè fornicantem, cum clerico in sacris, siue in minoribus cōstituto: secùs autem, si clericus notoriè, & publicè cum ea fornicetur quia tunc iudex secularis illam mulierem punire poterit, Pet. de Anchar. in consil. 196. nu. 3. cum sequen. & in c. ea, quæ, nu. 28. & 29. de
10 reg. iur. in 6. & † quomodo probetur concubinatus notorius, habetur per Foller. in pract. crim. canon. in fi. inter Miscellan. nu. 38. fol. mihi. 328.

Clericus autem cōcubinarius.

11 Adde† videndum Decian. in tract. crim. cap. 21. lib. 6. tomo 2. vbi latè de clericis concubinarijs, & quibus pœnis puniantur; & in cap. 23. eodem libro de alijs clericorum illicitis coitibus. & vide supra num. 6.

Ibi. Item de Iure tenens.

12 Adde, † quòd Iudex secularis potest tenentem vxorem, & concubinam cogere, vt concubinā dimittat, Alber. de Ros. in l. iustitia, §. Iuris præcepta, ff. de iust. & iure, quem refert, & sequitur Io. de Arnon. singulari. 67. in patria mea.

13 Vnum tamen scias. Adde, † quòd hoc non procedit, si diu cohabitauerint, quia vetus stuprum purgatur, & præsumitur concubinatus, Mazol. consi. 31. nu. 8.

14 Cum moniali. Adde † videndum Menoch. de arbitr. Iud. cas. 389. nu. 22. cum seq. vbi habetur, quibus pœnis puniebātur virgines vestales; & quibus hodie puniantur moniales, quæ se corrumpi patiun-
15 tur. Et † de cognoscente monialem professam, non tamen adhuc consecratam, & cōuersā; & de osculāte monialē vide Decian. in tract. crim. lib. 6. cap. 20. to. 2.

16 Item † adde, quòd subagitans monialem committit incestum, adulterium, & stuprum; & vterq; iudex in puniendo præuenire potest, decis. Pedem. 103. Deci. cons. 338. nu. 1. & consil. 589. nu. 5.

17 Item † adde, quòd laicus rapiēs monialem, vel sollicitans, vel corrumpens capite punitur, & eius bona confiscantur, & ipsi monasterio applicātur, cui currit annalis præscriptio ad illa vendicanda: aliàs applicantur fisco; & monialis dēt tradi arctiori monasterio, vt habetur in auth. de Illustriss. Episcop. §. si quis rapuerit, col. 9. qui est registratus in c. si qs rapuerit 27. q. 1. Franc. Marc. decis. 966. par. prima vbi dicit etiam pro gl. in d. c. in verbo, cautioni, quòd bona monialis spectabunt secundo monasterio quoad vsumfructum, donec vixerit.

18 Itē † adde, quòd Episcopus, seu clericus carnaliter monialem cognoscens debet deponi, Bertach. in tract. de Episc. 2. par. 8. part. princip. nu. 33. lib. 4.

19 Item † adde, quòd rapiens monialem debet habere pacem à Papa, Boss. in tit. de pac. nu. 27.

20 Itē † adde, quòd forma purgationis monialis à tali crimine habetur per Lap. in alleg. 54. nu. 6.

21 Item † adde, quòd moniales impudicè viuentes debent carcerari in eodē monasterio Frā. Marc. d. decis. 966. in fine.

22 Item † adde, vt per Feder. de Senis in consil. 213. an seruientes, & conuersæ appellatione monialium contineantur, & an comprehendantur sorores tertij ordinis sancti Francisci vide Carer. in pract. in §. homicidium. 6. nu. 257. vbi tenet, quòd sic.

23 Cum subdita. Adde, † qua pœna puniri debeat ancillam propriam stuprans, Menoch. de arbitr. iud. casu. 293.

24 Cum carcerata. Adde, † quòd è contra si carceratus carnaliter cognosceret vxorem, siue ancillam custodis carcerum deberet puniri arbitrio Iudicis, Menoch. de arbitr. Iud. casu. 292. in fin. vbi latè hanc materiam tractauit, qua pœna plectantur cognoscentes carnaliter mulieres
25 carceratas. † & de ista materia etiam plenè habetur per Boer. in decis. 317. hîc allegata; & ibi etiam tractatur de cancellario cognoscente carceratam; vide etiam Farinac. var. quæst. in quæst. 31. numero 112. cum sequen. vbi opin. Menoch. sequitur, quæ mihi multùm placet.

26 Cum Iudęis. Adde † circa huiusmodi quęstionem uidendum Menoch. de arbitr. iudic. casu. 290. ubi pulchram facit distinctionem, & ibi ponit de Cathecuminis, & Sarace-
27 nis. Et † si extaret statutum simpliciter disponens, Iudęos morte mulctari, si carnaliter cognouerint mulierem Christianam, nulla facta distinctione, an sit nupta, uel meretrix, quomodo esset intelligendum, uide etiam Gabriel. con-
28 clus. 21. lib. 7. & † Fiscus tenetur probare, illam mulierem esse Christianam, & quòd Iudęus sciret, Alciat. consil. 11. num. 7. to. 2. lib. 7. vide etiam Vulpel. in
29 cons. 42. ubi cōsuluit † pro Iudęo uxorato, qui carnaliter mulierē Christianā meretricē cognouerat, ut non posset puniri pœna

pœna capitali, sed pęna extraordinaria, & Alex. in fortioribus, in consi. 99. volu.
30 6. consuluit † Iudæum, adulterium committentem cum Christiana meretrice, non fore adulterij pœna puniendum, refert, & sequitur Neuiz. in Sylua nup. lib. 4. sub nu. 46. & Viui. opin. 391. vbi latè,
31 † qua pœna Iudæus cognoscens Christianam puniatur; & latissimè per Decian. in tract. crimin. tomo 1. lib. 5. cap. 12. nume. 20. cum sequen. vbi, quibus pœnis puniantur Iudæi, qui rem carnalem habeant cum muliere Christiana meretrice, vel honestæ vitæ, vel in figura matrimonij; imo secundum Petrum de Vbal. in consi. 29. vol. 1. inter consi. crimin. diuers. paruæ impressionis Iudæus carnaliter se immiscuens cum muliere Christiana meretrice, quæ stat in lupanario non potest aliqua pęna puniri per iudicem secularem, nec ecclesiasticũ, quia lex facit meretrices indignas obseruatione legum, sed hoc iudicio meo non seruaretur in practica ob qualitatem iudaicam, quæ aggrauat ex conuersatione, & qualiter Christianus cognoscens Iudęã, etiam in forma matrimonij habetur per Boer. in d. decis. 316. num. 5. & Decia. in d. tractat. crim. lib. 5. cap. 16. nu. 3. tomo 1. vide etiam Boss. in tit. de coitu damnato, & punibili nu. 20. & Paul. Girlan. in tract. de pœnis omnifa. coitus cap. 12. per totum, & ibi etiam de turco, moro, hæretico, saraceno, & de similibus extraneæ fidei, & cognoscens iudæam † à pœ-
32 na ordinaria ob minorẽ ętatem excusatur, Alciat. consi. 58. in fi. quem sequitur Menoch. casu 329. nu. 3.
33 Item † adde, quòd statutum puniens adulterium, & stuprum pœna pecuniaria, comprehendit etiam Iudæos, adulterium, vel stuprum committentes, Rolan. consi. 35. nu. 39. 45. & 49. vol. 2.
34 Dicitur etiam. Adde † in hac materia illius, qui eodem tempore duas, vel plures ducit vxores, vel maritos, videndum Menoch. de arbitrar. iud. lib. 2. cent. 5. cas. 420. vbi multa accumulauit, & de multis nationibus, quæ pluralitatem vxorum admittunt, vide etiam Boss. in tit. de coit. damna. nu. 78. vbi refert de quodam, qui ob lepidũ dictum, & responsum fuit gratiatus. Et
35 † quid de habente duas sponsas, vel vnã vxorem, & vnam spõsam, vide Areti. in tract. malefic. in verb. *che m'hai adulterato*, vers. & aduertas, vide etiam Couaru. in 4. decretal. par. 2. §. 3. nu. 6. vbi dicit, quòd fœmina nupta, si scienter contraxerit cum secundo, qui eam scienter acceperat, adulterij pœna damnatur, cum viro; & ibi ponit alias pœnas, & quomo-
36 do † in Hispania puniantur; & de pœnis habentis duas vxores, vel duos maritos, vide etiam Viui. com. opin. 1057. in ver. vxores duas habens.
37 Item † adde, quòd Iudæi habẽtes duas, vel plures vxores puniuntur, sicut Christiani, nisi primam solemniter repudiassent; quòd licet facere Iudæis, l. nemo Iudæorum, in fin. C. de Iudæis, & in c. gaudemus, de diuort. Bal. consi. 428. inquisitio dicta, nu. 3. vol. 5. & latè per Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 5. cap. 12. nu. 13.
38 Sed pone, quòd mulier. Adde † videndum Menoch. de arbitr. Iud. lib. 2. cent. 5. casu. 420. nu. 118. cum seq.
39 Omnes autem coitus. Adde † quod Hostiens. in c. continebatur, extra de despons. Impub. dicit, quòd mulieri non creditur de violentia, si copula carnalis sit secuta.

§. Furtum.

SVMMARIVM.

1 *Furtũ de iure canonico sumitur pro omni vsurpatione.*
2 *Furtum in foro poli sola voluntate contrahitur secus in foro fori.*
Et in re propria, cum creditur aliena. nume. eod.
3 *Furtum in re communi committitur.*
Et quid in socio negociante pecuniam communem. nu. eod.
4 *Famulus, vel nuncius non restituens pecuniam Titio, cui deferendam dominus tradiderat, an furtum committat remissiuè.*
5 *Famulus fugiens à, Domino an præsumatur res amissas subtraxisse.*
6 *Furtum committitur cum rei amotione, & contrectatione.*
Statutum de furto non habet locum in damno

damno dato, nec e contra.nu.eod.

7 Furtum vel rapinam non committit, qui per vim, metum uè iustum aliquid consequitur.

8 Vendens scienter rem alienam, an furtũ committat.

9 Et quid in exigente tributum, vel gabellam indebitam.

10 Fur debet puniri licet persona sit incognita cui furatus est.

11 Furtum manifestum, & fur manifestus quis dicatur.

12 Furti perquisitio domino concedenda est.

13 Furtum fecisse præsumuntur vicini conuersantes, & familiares malæ famæ.
Et contra quos præsumatur de furto remißiuè.nu.eod.

14 Furta nõ sunt inuestiganda per auguria, vel magica documenta, aut superstitiones.

15 Et an poßit proponi edictum de furtiuis rebus indicandis, remißiuè.

16 Et ille tenetur rem furtiuam exhibere, penes quem reperitur.

17 Et an dominus domus, in qua fuit reperta res furtiua, dicatur in culpa, & conscius furti, remißiuè.
Et an credatur vnico testi, ibi fuisse repertam, remißiuè nu.eod.
Et an dominus domus poßit torqueri, & condemnari, remißiuè.nu. eod.

18 Et an Aduocatus consulens furem, ac retinẽs penes se rem furtiuam, teneatur pro palare furtum, vel reum. remißiuè.

19 Furtum an præsumatur ab eo cõmissum, penes quem res furtiua fuit reperta, remißiuè.
Et an teneatur docere, à quo rem habuerit, remißiuè.nu.eod.

20 Furtum quando dicatur delictum atrox, vel enormè.

21 Et comprahendatur sub statuto loquente de robaria.

22 Furtum an dicatur egregium, vel enormè, remittitur arbitrio Iudicis.

23 Furtum licet modicum dicitur enormè si ex eo tumultus subsequatur.

24 Furti pœna, quæ sit, & quæ olim apud Græcos, & alios, remißiuè.

25 Et quæ in Regno Neap.

26 Furis confeßio quandoq; sibi non præiudicat.

27 Fures ex generali consuetudine pro tribus furtis laqueo suspenduntur.

28 Confeßus duo furta de quibus constabat, & plura alia minima de quibus non constabat, an poßit ad furcas condemnari.

29 Furta tria licet leuia pœnam mortis merentur,
Verbum sæpißimè de tribus vicibus intelligitur. nu.eod.

30 Statutum, vel consuetudo super furto, an comprahendat crimen expilatæ hæreditatis, vel rapinam.

31 Fur non debet relaxari, nisi restituta re furto subtracta, vel soluta.
Etiam si ciuiliter actum non fuerit ad furti restitutionem, uel Iudex procederet per inquisitionem.nu.eod.

32 Et Iudex tenebitur, si per negligentiã non fecerit restituere.

33 Et quid in diffamatoribus.

34 Et fur debet condemnari ad restitutionẽ, quamuis nihil fuerit petitum per partẽ, vel aliter, quàm deceat.

35 Et est condemnandus in eodem iudicio, instantia, & sententia, licet damnaretur ad mortem aliàs Iudex teneretur de suo.

36 Et bona furis sunt tacitè hipothecata pro restitutione aduersus hæredes, & alios possessores.

37 Statutum si respiciat valorem rei, debet valor communi æstimatione probari.

38 Statutum quod committens furtum in re valoris scutorum decem suspendatur, cõprahendit duos, vel plures eam summam furto subtrahentes, & diuidentes.

39 Et si diceret quòd furans infra valorem vnius auri fustigetur, & res tanti valeat, nec pluris, aut minoris, perinde est, ac si esset infra vnum aureum.

40 Furti pœna punitur capiens bona in mare proiecta tempore tempestatis, vel cadentia à rheda, seu curru.

41 Furti causam dans aperiendo, vel frangendo ianuam domus, in qua furtum factum fuit, an teneatur furti.

42 Furtum magnum an pœna mortis vindicetur.
Et quid si statutũ tria furta requireret. nu.eod.
Et quæ sint necessaria, vt dicatur furtũ magnum, uel egregium, remißiuè.nu.eod.

43 Et an sit furtum magnum remittitur arbitrio Iudicis.

44 Furtum quibus circũstantijs aggrauetur.
Furtum vnicum quibus casibus pœna capitis plectatur, remißiuè.nu.eod.

45 Fur

45 *Fur nocturnus cum armis aggrediens laqueo suspenditur.*
46 *Furtum quando dicatur vnicum remißiuè.*
47 *Statutum puniens opem, sicut furtum, nō habet locum in receptatore rei furtiuæ.*
48 *Fur inquisitus quòd mille, & vltra subtraxerit de tasca, & condemnatus ad pœnā, & restitutionem, non potest amplius ex eadem sententia puniri, nec pars petere, nisi mille, licet re vera bis mille fuissent in tasca.*
49 *Statutum quod pro tertio furto quis suspēdatur, an comprahendat mulieres.*
50 *Et quomodo Iudex tertij furti procedere debeat pro aliorum furtorum verificatione.*
51 *Et an sufficiat, reum inueniri absq; auriculis.*
52 *Statutum Parmæ super quarto furto declaratur.*
53 *Statutum, quod fur pro tertio furto moriatur, non habet locum in contrectante rem eamdem per diuersas iurisdictiones.*
54 *Et an Iudex primi, vel secundi, aut tertij furti poßit punire furem pœna mortis, si alia duo extra suum territorium fuerint commissa.*
Angel. impugnatur nu. eo. & seq.
55 *Et an Iudex originis poßit punire furtum alibi commissum.*
56 *Furta sequentia, an aggrauent præcedentia, vel e contra.*
57 *Saluumconductum tollitur per subsequens delictum.*
58 *Fures, & malefici omni cum sæuitia sunt puniendi.*
59 *Statutum, quod pro tertio furto fur suspendatur, procedit etiam si pro primis duobus furtis non fuerit punitus.*
60 *Et an si pro tribus furtis varias pœnas indiceret, & pro quarto pœnam mortis, poßit fur pro quarto furto suspendi si pro primis tribus non fuerit condemnatus.*
Decian. lapsus nu. eod.
61 *Statutum pro tertio furto furem suspēdi, requirit tēporis interuallum ab vno furto ad aliud.*
62 *Furta de quibus non potest cognosci cursu temporis, vel diuersitate loci aggrauant etiam stante statuto de huiusmodi delictis non posse fieri processum.*
63 *Furta de quibus secuta fuit absolutio, aut alius Iudex cognoscere non potest, numquid aggrauent vltimum furtum.*
64 *Et quid pro eis pœnam soluisset.*
65 *Et quid si extarent statuta, quòd de talibus delictis ante tempus, vel alio loco cōmißis non poßit fieri processus.*
66 *Furtum dicitur vnicum etiam si plura cō missa fuerint vna die, vel nocte in vna domo, vel pluribus.*
67 *Et quid si fur confiteatur, se plura furta fecisse in eodem loco, diuersis tamen temporibus, vel cum temporis interuallo.*
68 *Nobiles furcis non suspenduntur, nisi concurrat enormitas delicti.*
Et quid in crimine furti. nu. eod.
Furca est pœna ignominiosa in Italia, sed in Francia secus. nu. eod.
69 *Nobiles in Italia pro homicidio capite trūcantur, ignobiles furca suspenduntur.*
70 *Milites an suspendantur.*
71 *Fur in conscientiæ foro, quid teneatur restituere, remißiuè.*
Et re extincta sine eius culpa, an teneatur ad æstimationem. nu. eod.
72 *Et an ad expensas, quas furtum passus fecit in requirenda re.*
Malefactor tenetur ad interesse damni etiam extrinsecum. nu. eod.
73 *Furto rem subtractam, an tertius poßit auferre à fure in fragranti reperto.*
74 *Fur repertus in fragranti potest sine sententia fustigari.*
75 *Damnum an, & quando probetur per iuramentum damnum paßi.*
Et an admittatur probatio in contrariū. nu. eod.
76 *Furtum quomodo constare dicatur.*
77 *Furtum per testes probari potest, etiā statuto probationes testium reijciente.*
78 *Fur an excusetur à pœna furti si probet suum esse debitorem cui furatus est.*
79 *Furari non licet Domino rem suam ab alio occupatam.*
80 *Furans Domino sciente, præsente, & non contradicente an teneatur furti.*
Et quid in filio, vel in alia persona coniūcta. nu. eod.
81 *Furti pœna tenentur vicini receptantes furto subtracta à filijs, vxore, marito, vel patre.*
82 *Commendatarius an teneatur furti, si equo absq; Domini voluntate ad longius iter vtatur.*
Fur an excusetur à pœna furti si Dominus protestetur de ipsius voluntate rem fuisse

fuiſſe ſublatam.nu.eod.

83 Furtum committens in domo amici,an excuſetur ſi dicat fuiſſe ioco.

84 Fures domeſtici,qui dicantur, & quæ ſint neceſſaria,vt domeſtici appellentur.

85 Et familiaris vnam rem hodie furans, & cras alterã,licet viles,punitur tamquàm de magno furto.

86 Furti pœna an teneatur famulus,vel creditor ſubtrahendo quãtum ſibi debetur.

87 Furans quod ſibi debetur, an ſi tutus in conſcientia, & factis monitorijs, teneatur reuelare,aut reſtituere.

Et quid de ſcientibus illum accepiſſe.nume. eod.

88 Fur pro leui furto, quandoq; torquetur ad pœnam, & pro pluribus minimis ſuſpenditur.

89 Et punitus leuiter tamquàm pro leui furto non punitur vlterius, licet poſtea furtum fuiſſe magnum appareat.

90 Zingari pro furtis minimis etiam gallinarum ſunt puniendi.

91 Columbas alieni columbarij etiam in ſuo capiens, vel occidens furtum committit.

92 Arbores incidens, & exportans tenetur furti.

93 Et quid de incidente arborem, & inde fauos mellis extrahente.

94 Furtum non committit accipiens fructus ex fundo ſuo,in quem alius fuerat miſſus in poſſeſſionem ex primo decreto.

95 Tortura pro paruo furto infertur, legitimis præcedentibus inditijs.

96 Furti actio an detur pro re minima.

Et an pro gallina.nu.eod.

97 Furari propter neceſſitatem an ſit licitũ.

98 Et quando quis dicatur eſſe in extrema neceſſitate,remittitur arbitrio Iudicis.

99 Fur in quibus caſibus excuſatur à pœna furti, remiſſiuè.

100 Ludum aleæ tenens in domo lucri cauſa, an pro furto in ea commiſſo tempore ludi actionem habeat criminalem, vel ciuilẽ.

Et quid in alijs ludis prohibitis.nu.eod.

101 Ludus aleæ dicitur ludus fortunæ.

Ludi receptator dicitur aleator. nu. eod.

102 Fures in quibus caſibus excuſantur, & pœnam mortis euitant.

103 Fur non excuſatur, licet ex eius furto aliquod Reip.bonum accidat.

104 Emens rem furtiuam, an teneatur eam Domino ſine precio reſtituere.

105 Et petens eam ſibi reſtitui, debet probare furto ſubtractam fuiſſe.

106 Et quid ſi ſolutum fuerit præcium illi penes quem erat furtiua.

Et res etiam ſine furto in alium tranſlata,an ſine precio ſit reſtituenda.nu.eod.

107 Emens equum furto ſubtractum à tranſeunte,amittit precium.

Et qualiter probetur fuiſſe ſubtractum remiſſiuè.nu.eod.

108 Et an ille,cui fuit ſublatus, poſſit à fure propria authoritate recuperare.

109 Et an debeat præſentare Iudici,& expenſas reficere.

110 Emens rem raptam à latronibus, vel ab hoſte nomine Domini,an amittat preciũ.

111 Emens equum furtiuum à Zingaro ad quid teneatur remiſſiuè.

112 Iudæi an debeant res furtiuas emptas, nõ refecto precio reſtituere.

113 Dominus rei furtiuæ, non repetit preciũ emptori bonæ fidei reſtitutum.

114 Pignori ſcienter accipiens res alienas furti tenetur.

Et quid in Iudeis.nu.eod.

115 Iudæi rem furtiuam ſcienter ementes, furtum committunt.

Et Dominus ſi ſoluiſſet præcium, recuperat.nu.eod.

116 Furti actione an teneatur inſolutum accipiens res furtim ſublatas.

117 Emens rem furtiuam extraordinariè punitur.

118 Et an contra eum poſſit agi actione furti ad rei perſecutionem.

119 Emens ſcienter à filio familias rem ſubreptam patri,tenetur furti.

120 Ludo ſcienter vincens filio familias, aut ſeruo pecuniam patris, vel Domini, an furtum committat.

Et an Patri competat actio eod.nu.

121 Et ludens præſumitur ſciuiſſe pecuniam eſſe filij familias,vel ſerui.

Et ad pœnam corporalem contra eũ procedi non poſſet.nu.eod.

122 Et ignoranter vincens ciuiliter tantum conuenitur.

123 Et an furtum committant ludentes cum Monachis furioſis,& alijs non habẽtibus liberam adminiſtrationem rerum appoſitarum in ludo, remiſſiuè.

124 Furtiua res ad furem reuerſa ex depoſito,vel commodato,cui ſit reſtituenda,cõcurrentibus Domino, & depoſitario.

125 Fures qua actione poſſint agere pro recupera-

peratione rei ab eis furto subtracta cōtra alium furem eamdem rem surripiētem.

126 *Precium rei furtiuæ, & bona fide empta in mercato, vel nundinis, non debet resti tui, etiamsi extaret statutum, quòd res furto subtracta publicè, & bona fide empta vendicari non possit.*

127 *Furari an liceat domino rem suam, vel propria authoritate capere.*

128 *Emens rem furtiuam bona fide, eamq; postea reuendens non tenetur domino restituere pretium.*

129 *Ecclesiæ bona furto subtracta auocantur à detinente sine pretij restitutione.*

130 *Bona fides, an præsumatur in acquirente rem furtiuam ab alio, quàm à fure.*

131 *Furatam rem acquirens ea perempta ad illius pretium tenetur.*

132 *Furtum aduersus nautas, caupones, vel stabularios quomodo probetur remissiuè. Et de iuramento in litem, ac familia torquenda, remissiuè, nu. eod. Et an sit standum iuramento scholaris, vel hospitis. nu. eod.*

133 *Et edictum l. 1. ff. naut. caup. stabul. procedit etiam in cameris locandis. Et an caupo teneatur ob furtum, si clauē Cameræ tradiderit hospiti. nu. eod.*

134 *Et quando teneatur caupo ad emendam rerum subtractarum in hospitio suo.*

135 *Et quid si quis in cauponam gratis diuerterit.*

136 *Et an teneatur caupo de rebus per fenestram sublatis à fure, vel viatore.*

137 *Et an hospes suspectus de calumnia possit torqueri.*

1 FVrtum in princ. Adde, † quòd furtum de iure canonico largè sumitur pro omni vsurpatione 14. q. 5. c. dixit. dominus, §. 1. & Zanet. in tract. de different. vtriusq; Iuris, nu. 61. quod tamē procedit, quoad deū, 2 non autem quoad homines; & ideò † in foro poli absq; contrectatione rei alienæ, sola voluntate furtum committitur, & etiam in re propria, quando creditur aliena. secus in foro fori, cum non possit dici furtum, si non adest rei alienæ contrectatio. ita declarat Summa Syluestr. in tit. de furto, in princ.

3 Item † adde, quòd furtum committitur etiam in re communi, l. rei communis, l. merito, ff. pro socio, & l. si socius, ff. de furt. & si socius negociauerit pecuniam communem, negociasse præsumitur iure communi, & non iure proprio, ne furtū cōmisisse dicatur, ita Crau. in cons. 286.

4 Item † adde, si famulus, vel nuntius, cui per dominum tradita fuit pecunia, vt illam Titio deferret, & illam nō dedit, an furtum committat, vide per Crau. in cōsil. 244. col. fin. & per Foller. in fragmen. not. 127.

5 Item † adde, quòd famulus, qui aufugit à domino, præsumptionem habet contra se, quòd res amissas subtraxerit; & quomodo hoc procedat, & quando aufugisse dicatur, vide Natt. in consil. 407. & Mascard. de probat. conclus. 822. vbi latissimè.

6 Item † adde, quòd furtum committitur cum rei amotione, & contrectatione; & ideò statutum de furto non habet locū in damno dato; & è contra statutum de damno dato non habet locum in furto, quia damnum datum est cum rei corruptione, vt per Deci. in consi. 83. Grat. in consi. 154. vol. 2. Bal. Alex. & Ias. in l. 1. §. fin. ff. si quis insdicenti non obtemp. & Plot. in l. si quando, C. vnde vi, §. 2. nume. 43.

7 Item † adde, quòd furtum, & rapina nō committitur ab eo, qui per vim compulsiuam, metumue iustum etiam mortis aliquid ab aliquo consequitur, Bero. cons. 195. vol. 3.

8 Item † adde, quòd scienter vendens rē alienam, tum demum furtum committit, & de furto puniendus est, si rē ipsam tradat; vt voluit glo. in l. item si res, in prin. in glo. magna circa medium; & ibi Bart. ff. de alien. iud. mut. ca. glo. & Doct. in l. si seruum vestrum, C. de furt. & requiritur vera, & realis traditio; nec sufficeret constitutum, aut precarium, Franc. Aret. in l. 3. §. si rem apud te, ff. de acquiren. poss. & Tiraq. de constit. par. 3. limit. 26. nu. 3. contrarium autem, quòd sufficiat constitutum, tenuit Salic. in d. l. si seruum vestrum, quem sequitur Ias. in d. l. 3. §. si rem, versi. Sed adde ad istam regulam, Tiraq. vbi supra nu. 7. qui hoc indecisum relinquit.

9 Item † adde, quod exigens tributum, siue gabellam præter debitum, scienter, furtum committit; si ignorāter, tenetur ad

ad duplum; & si ob id mercatores recusant transire per illud territorium, tenetur ad interesse Communitati illius territorij, Fran.Mar.decis. 421.par.2.

10 Item† adde, quòd fur debet puniri, si apparet de furto, licèt Iudici sit incognita persona, cui factum est furtum, ita tradit Alex.consil.23.vol 6.

Furtorum aũt duo sunt genera.

11 Adde, †quòd ad hoc, vt furtum dicatur manifestum, attenditur principium, est text.in l.si quis in seruitute, ff.de furtis. Et habetur per Alciat.de præsumpt.reg. 2.præsumpt.32.nu.3.& Menoch.de præsumpt.lib.6. quæst. 17. nu.5.& ideo fur non manifestus, si peruenerit ad locum destinatum, est fur non manifestus: & tamen, si postea, mutato proposito, exportet ad alium locum, & in itinere deprehendatur cum furto, non propterea efficitur fur manifestus, vt per Io. de Lignano, in cons.10.nu.9. vol.1. inter consil.crim.diuers.

Quæro, nunquid liceat. Adde

12 † de perquisitione cócedenda, vt per Iacob. sancto Georgio in l.2.C.de seru.fugit.

13 Item†adde, quòd vicini, & conuersantes præsumuntur fecisse furtum, si sint malæ famæ, Bart.in l.fin. ff. de quæstion. & glo.de exhibitio.reor. in prin.dicit, ꝙ furtum potiùs præsumitur factum à familiaribus, quàm ab extraneis, si sunt malæ famæ, & contra quos possit præsumi de furto, vide Mascard. de probat. concl.831.vol. 2.

14 Item† adde, quòd furta non sunt inuestiganda per auguria, vel alia magica documenta, 26.q.2.c.illud, & per ea inquirere est idolatria, d. quæst.2. c.sed & illud, sicut nec per Phialam, nec aliam superstitionem, vt dicit Barb. in cons. 55. vol.1. & de hac superstitione Phialæ latissimè habetur per Martin. de Arles in tract.de superstition.lit.l.sub num.98. in prin.& sequen.fol.271.tom.3.tract.nec perquirẽdũ est cum sedacio, vt per Stephan.in sua Nigromãtia, in dialogo 58.

15 Solent etiam. Adde, †quæ posui infra ad quæst. 27. in vers.sed quæro.

16 Sed nunquid ille. &c. Adde, †ꝙ ille, penès quem reperitur res furata, tenetur eam exhibere, &, facta exhibitione, debet deponi penès tertium, lite pendente, nõ obstante oblatione fideiussionis de ea restituenda in fine litis, Iustinian.bonden. in cons.104. tomo 2.cons. crim. diuers.

17 magn.Impress. & an† si res furtiua fuerit in domo alicuius reperta, dominus illius domus dicatur in culpa, & conscius furti, an ꝙ ibi reperta sit, credatur vnico testi; & an dominus possit poni ad tor-

18 turam, & condemnari, & †an Aduocatus consulens furem secretò, & retinẽs rem furatam, penès se depositatam, teneatur saltem ad propalandum furtum, vel reũ, vide Decian.vbi latissimè in cõs. 93.per

19 totum vol.2.&†ad istam quæstionem, an furtum præsumatur commissum ab illo, penès quem res furata inuenta fuerit, & an teneatur docere, à quo rem habuerit, vide etiam Mascard.de probat.conclus. 833.vol.2.& Menoch.de præsumpt.lib. 9.præsumpt.29.

Quæro, an furtũ dicatur graue.

20 Adde, † quòd furtum est delictũ atrox, quãdo pœna furcarũ imponitur, Gram. in decis.38.nu. 12. & etiã dicitur atrox, & enorme, quãdo fit cum fractura ostij,

21 capsæ, vel serræ; & †tunc comprehẽditur sub statuto loquente de robaria. ita tradit Bero.in consil.214.num. 2. vol.3.&

22 quando† furtum dicatur egregium, vel enorme, remittitur arbitrio Iudicis, Cassan.in consuet.Burgun.§. 5.fol.165. vers.quando autem.

23 Item† adde, ꝙ furtum dicitur enorme etsi esset modicum quando ex eo tumultus, & publicę quietis perturbatio sequeretur Ias.in l.cum seruus nume. 4. ff.de cond. ob causam quare sequitur Boss.in tit.de furt.nu.60.

Sed quæro, quæ sit pœna furti.

24 Adde†vidẽdum Menoch.de arbitr.Iud. cas.295.vbi latè de pœnis furti, & quomodo olim puniebãtur fures apud Grecos, Aegyptios, Germanos, & Romanos.

Ibi. Quinimmò dicit Paris.

25 Adde, †ꝙ non est tàm admirandum de dicta lege Federici Imperatoris, quæ nõ fuit imposita solùm pro furto, sed concurrẽte violatione pacis; quia in Regno Neap.

Ne ap.adest c.incip.ad hoc,in ordine,ex quo disponitur, vt furtum committens vltra vnciam,quæ est sex scutorum, vel tria minima furta, pœna mortis puniri debeat,super quo capitulo latissimè scripsit Io.Ant.de Nigris, & ibi nu. 28. dicit, ꝙ lex Regni licèt sit nimis dura, est tamen seruanda.

Scias tamē, quòd hęc cōclusio.

26 Adde,†ꝙ conficiens se esse famosum furem, vel publicum talis confessio sibi nō præiudicat, quia in iure consistit quando quis dicatur fur publicus,& famosus, vel latro,sed solum præiudicat cōfessio, quando fatetur factum puta feci tale, & tale furtum, vel latrocinium Ang.cons. 403.& Crau.cons.262.

Ibi. Et ideò de generali.

27 Adde,†quòd idem tenet Gomes.de delict.cap.5.nu.6.ꝙ pro tertio furto de generali consuetudine imponitur pœna mortis,& Vulpell. in cons.16. nu.3.Couar.var.resol.lib.2.c.9.nu.7.& Mascard. de probat.concl.838.nu.6. vol.2.

28 Item†adde, ꝙ si quis cōfessus fuerit duo furta de quibus constabat, & plura alia minima de quibus non constabat, nesciens nomina eorum quibus subtraxerat poterit puniri ad pœnam furcarum, vt per Gram.in decis. 48. per totam.

Item adde,ꝙ pro pluribus minimis furtis quis est puniendus, Gram. vot.9.nu. 25.& vot.17.nu.5.& ibi nu.23.inquit,ꝙ cum dicitur sæpissimè, id ter agi sat est, & Menoch.de arbitr.Iud. cas.295.num.
29 17.dicit, quòd ille, qui † committit tria furta,etiam leuia, pœna mortis puniri debet,& de communi attestatur.

30 Ibi. Ego puto in hoc. Adde,†ꝙ statutum de furto non comprehendit crimen expilatæ hæreditatis, latè per Menoch. in casu 300.& ideò non poterit puniri pœna furti,sed Boss.in tit.de furt.nu.23.dicit, quòd nunquàm super hoc,quando erat aduocatus,fuit auditus,licèt allegaret diuersitatem terminorum,quia iudices non curant huiusmodi subtilitates, postq̄ maius est delictum, sicut etiam esset,si tractaretur,an rapina comprehendatur in statuto de furto loquēte,& ibi, sub nu.21. dicit, quòd crimen expilatæ hæreditatis dicitur furtum largo modo, eo quòd appellatur furtū magis improbum, ad differentiam furti simplicis, & rapina improbissimum.idem tenuit Cassan.super consuet.Burg. in §.5. fol.151. vers.Nunquid; vbi dicit, quòd nedum crimen expilatæ hæreditatis comprehenditur sub statuto furti,sed etiam sub consuetudine. & hoc etiam tenet Bal.in l.de his,C.de furt.Sed super ista quęstione vide Io.Ant.de Nigr.in ca.incip. Ad hoc sub rubr.de furtis,nu.144.vbi latissimè eam examinauit, & tenet,ꝙ expilatores extraordinariè puniātur.sed opin. Boss.& Cassanei mihi placet.

31 Item†adde,ꝙ fur relaxari non debet,nisi furto restituto,vel facta solutione,etiā ꝙ ciuiliter actum non fuerit ad furti restitutionem. quod procedit etiam,si Iudex per inquisitionem procederet:aliàs
32 si Iudex † per negligentiam non fecerit restituere furtum parti,ipse tenebitur in solidum,Bal.in l. quod euitandi,in fine, C.de cond.ob turp.causam,& cons.497 vol.2.Capel.Tholos.& ibi adden.in decis.22.Boss.ī tit.de furt.nu.49.& Grau.
33 consil.53.nu.3.vbi dicit,hoc etiam†habere locum in diffamatione indebita,cū diffamatores dicantur fures honoris, & bonæ famæ; & quòd ideò manus Curię euadere non debent ante factam restitutionem honoris, & famæ per emendam honorabilem, & æstimationē iniu-
34 riæ.Et†debet condemnari ad restitutionem rei, etiam ꝙ nihil petitū fuerit per partem,vel aliter petitum quàm deceat Cassan.in cons.40.nu.2.in fine, & super consuet.Burgun.fol.163.num.2.Guliel. de benedic.in c. Raynutius, in versic.si absque liberis,il 2.nu. 39.de testam.simi-
35 liter † condemnari debet ad restitutionem rei furatæ in eodem iudicio instantia,& sententia etiam ꝙ condemnaretur ad mortē: aliàs Iudex teneretur de suo, vt per Viui.opin.447.nu.3.vol.1.& bo-
36 na† furis sunt tacitè hypothecata pro restitutione,secundum Bald.& Salyc.in l. furti,C.de furt.& Negusant. de pignor. par.2.membro. 4.vers.nonus,num.124. vbi dicit, quòd non tantùm contra hæredes delinquentis, sed etiam aduersùs quemcunq; alium possessorem bona huiusmodi possunt ab eo, qui damnū passus est,peti vigore tacitæ hypothecæ, &

hoc saltem ex æquitate iuris canonici,& de communi attestatur, sed D.Camillus Plautius in quodam suo responso potiùs subtili, quàm vero contrà prędictos tenuit, videlicet, quòd bona furis non sunt tacitè hypothecata.

37 Item† adde, si statutum respiceret valorem rei, valor debet probari communi æstimatione, Io. Ant. de Nigris in c. ad hoc, nu.49. in rubr. de furt.

38 Item† adde, si statutũ disponeret, quod furtum committens valoris decem scutorum suspẽdatur,& duo, vel plures furto subtraherent dictam quantitatem,& eam diuidẽrẽt, omnes deberent suspendi, etiam quòd pars cuiuslibet eorũ non ascenderet ad summam contentam in Statuto, quia omnes tenentur in solidũ, ita tenet Io And. de Isern. in tit. de pace tenen. §. si quis quinq; solidos, col. fin. vbi allegat tex. in l. 1. C. de cond. furti, quẽ refert,& sequitur Io. Ant. de Nigr. in cap. 10. incip. ad hoc, nu. 60. sub rubr. de furt.

39 Item† adde, ꝙ si statutum disponit, quòd furans valorem vnus scuti infra fustigetur, si res tantùm valet, & non plus, nec minùs, perinde est, ac si esset infra vnum aureũ, Io. Ant. de Nigr. in d. c. 10. incip. ad hoc, nu. 7. sub rubr. de furt.

40 Item † adde, quod punitur pœna furti capiens bona proiecta in mari tempore tempestatis, siue illa bona capiat in mari, siue in littore fluctibus expulsa;& idẽ est de capiente bona cadentia à rheda, siue curru, Instit. de rer. diuis. in fi.& Menoch. de arbitr. Iud. cas. 297.

41 Itẽ† adde, si aliquis inimicitiæ, vel iniuriæ causa ianuam alicuius effregerit, siue aperuerit,& alius, fracta ianua, furtũ fecerit in illa domo, frangens, siue aperiens ianuam tenetur de furto, si comprehẽdebat, furtum ibi esse committendũ: secùs, si ignorabat furtum committendum, Bart. in l. in furti. §. ope in prin. ff. de furt.& Alex. in consil. 103. videtur, col. 5. vol. 1.

42 Sed an pro vno furto. Adde, † ꝙ immò opi. Bald. est magis communis secũdum Menoch. de arbitrar. Iud. cas. 295. nu. 9.& hanc opinionem tenuit Ludouicus à Peguera in suis quæst. crim. cap. 27. nu. 6. etiã quòd statutũ tria furta requireret. Et ad hoc, vt dicatur furtum magnum, vel egregiũ, quæ requirantur vide Decis. Delphin. 6. nu. 4. vbi ponit de quodã magno furto facto de nocte cum gladio, & per fenestram; quę aggrauant; sed non concludit, an esset pœna mortis puniendus;& ibi nu. 8.& 9. dicit etiam, ꝙ quando quis se abscondit in domo, vel facit fracturam, quod furtum aggrauat. Et

43 † quando dubitatur an sit magnum furtũ, relinquitur arbitrio iudicis, Menoch. de arbitr. Iud. d. cas. 295. nu. 10.

44 Itẽ† adde, ꝙ in multis casibus pro vno furto tantùm imponitur pœna mortis, quos enumerauit Gomes. de delict. c. 5. nu. 10.& ibi nu. 7. tenuit, ꝙ pro vno furto, quantuncunq; magnó non potest imponi pœna mortis, nisi in casibus per eũ

45 expressis. Et† quòd fur nocturnus, qui cũ armis aggreditur, pro vnico furto furca suspendi debeat, tenuit Cassan. in con-

46 suet. Burg. fol. 164. nu. 8.& † quando dicatur vnicum furtum, vide eundem in §. 5. fol. 157. nu. 10. cum sequen.

47 Itẽ† adde, quòd statutum puniens opẽ, sicut furem, locum non habet in receptatore rei furtiuæ, Rimin. iun. in cõs. crim. diuer. parue Impress.

48 Item† adde, si quis fuerit inquisitus, ꝙ in tasca furatus fuerit mille,& vltra,& condemnatus fuerit ad aliquam pœnam,& ad restitutionem mille,& vltra;& posteà repertum fuerit, ꝙ in tasca erãt duo mille, non poterit ampliùs puniri, nec pars vigore dictæ sententiæ poterit petere, nisi mille: sed poterit agere ciuiliter ad alia mille. ita tradit Paul. de Castr. in cõsil. 18. non uideo, vol. 1.

49 Sed pone, stat statutum, quòd pro tertio. Adde, † an tale statutum comprehendat mulieres, vt per Cępol. in cons. 36. vbi tenet, ꝙ nõ comprehendat. Sed Bald. in consil. 247. vol. 5. tenet, ꝙ sic, quem sequitur Cassan. super consuet. Burg. fol. 155. num. 1. vbi latè hanc quæstionem examinauit.

50 Item † adde, ꝙ quando reus confitetur alia duo furta, alibi commissa, Iudex loci, vbi tertium furtum commissum est, debet mittere literas reqsitorias ad alia loca, vbi priora delicta sunt commissa,

51 ad ea verificanda; nec † sufficeret, ꝙ reus reperiretur sine auriculis, quia de illis

furtis

furtis fuisset punitus, ita tradit Gomes. in. c. 5. nu. 14. de delictis.

52 Item† adde quòd statutum Parmæ, cuius verba sunt hæc videlicet; Pro quarto verò furto, cuiuscumque sit quantitatis, vel æstimationis suspendatur per gulam, dum tamen furta præcedentia inter omnia fuerint valoris librarum 25. Imperialium, & ab inde supra; si verò fuerit minoris valoris librarum 25. Imperialium, minùs puniatur ad arbitrium Iudicis, uel potestatis, &c. non intelligitur comprehendere quartum furtum: sed requiritur ad hoc, vt quis possit suspédi pro furto, quòd tria præcedentia furta, inuicem cumulata, ad summã librarum 25. Imperialium ascendant sine quarto, licet adsint illa verba, inter ómnia, ita declarat Alex. in cons. 110. per totum, vol. 4.

53 Item† adde, quod statutum disponens, quòd fur pro tertio furto moriatur, non habet locum in contractante rem vnam per diuersas iurisdictiones, secundum Ang. Fulg. & Salyc. in authen. sed nouo iure, C. de ser. fugit. & Bal. in. c. ecclesia sutrina de causa possess. & proprietat.

54 Item† adde, quod iudex tertij furti poterit punire ad pœnam furcarum, si alia duo priùs extra territorium commissa fuerunt; non autem, si esset iudex primi, vel secundi furti, & quod alia alibi commissa fuissent, quia furta sequentia non aggrauant præcedentia: sed præcedentia aggrauant sequentia, eò maximè, si de alijs alibi commissis pœna soluta fuis-

55 set; & quia† iudex originis non potest punire furtum extra territorum suũ commissum, ita declarat, & restringit hanc communem opinionem per D. Clarum hîc firmatam, Ang. inter cons. Bal. in cons. 348. vol. 5. quem sequitur Gomes. in titu. de delict. cap. 5. nume. 9. & idẽ tenuit Bertaz. in cons. 39. nu. 21. vol. 1. quæ restrictio seu declaratio mihi videtur, quòd non sit vera, nec aliquo modo sustineri possit; aut enim procedet iudex originis, seu domicilij, & tunc poterit punire ratione iurisdictionis suæ omnia furta alibi commissa, iuxta formam statuti, vt infra latiss. per d. Clar. in quæst. 39. vers. sed quæro; aut proceditur à iudice delicti, ubi commissum fuit primum, vel secundum furtum, & poterit similiter punire de alijs alibi commissis, iuxta formam statuti, nã de eo, de quo principaliter non potest cognosci, cognoscitur per consequentiam, seu concomitantiam, etiam si de alijs, extra territorium factis pœna soluta fuisset, ita tradit Bal. in authen. sed nouo iure, nu. 4. C. de furt. & Gand. de malefi. in rubr. de furi. & latron. sub nu. 5. dicens, quòd sæpe contingit, quòd quis nón habet directo, habet per consequentiam, arg. l. quoties, C. de iud. ibi tamen subdit, quòd iudex puniat de commissis in sua iurisdictione, & de alijs fiat remissio; sed de consuetudine, remissiones non fiunt, ergo ibi debet puniri de omnibus furtis,

56 nec obstat illa consideratio, quòd† furta sequentia non aggrauant præcedentia, quia potiùs est contrarium, quia ex primo furto cognoscitur mala voluntas, ex secundo, magis cognoscitur, & ex tertio multò magis; & sic semper aggrauatur per continuationem, siue reiterationem mala voluntas, quæ orta est à primo furto, & ita semper aggrauatur illud prmum furtum, ex quo solo non poterat cognosci praua voluntas furantis, & ideò iura noluerunt pro primo furto etiam magno, quòd quis pœna mortis puniatur, sed pro tribus, vel quatuor, & sic propter consuetudinem, & reiteratio nem furtorum; quæ consuetudo non cadit in vno furto, ita Bald. & cęteri in d. authen. sed nouo iure; & quòd secundum delictum aggrauat primum, tenuit

57 Iodoc. in Pract. crim. in cap. 26. nu. 7. dũ† dicit saluum conductum criminoso concessum ei non prodesse, si aliud delictum cõmittit, quia illud ipsum aggrauat; immò potest etiam dici, quod numerus furtorum aggrauat; & sic, quòd præcedentia aggrauat sequentia, & sequentia præcedentia, & ita concludo, quòd per quencunque iudicem, siue originis, siue domicilij, vel delicti, dummodo tria furta commissa fuerint, fures possint puniri ad mortem iuxta formam statuti, vel consuetudinis; & ita semper vidi obseruati. Et ad illud, quod hîc dicit D. Clarus, quòd hanc opinionem seruaret, si fur esset subditus ratione originis, vel domicilij; aliàs non, respondentur per supradicta, scilicet, quòd quis non habet directò, habet per consequentiam,

E & con-

& concomitantiam, vt dicunt Bald. & Gand. in locis supracitatis, ego valde admiror, quòd multi consulentes cauillationibus, conantur defendere fures, & latrones, ne pœnis furcarum puniantur; qui si carnificibus non traderentur, nemo ab eorum manibus tutus esset illi iudices, qui, reiectis subtilitatibus, eos suspendi faciunt, omni gloria sunt digni; & non sunt feroces, nec crudeles, vt aliqui dicunt, c. non est crudelis. 23. q. 5. quinimmo Beatus Gregorius in expo
58 sitione Psalmi, † lætabitur iustus; dicit iudicem esse peste Reipublicæ, qui reos cum rigore non corrigit, & secundum Paul. de Castr. in l. nemo, C. de episc. aud. non potest Deo pinguior victima mactari, quam homo iniquus, & in sacris litteris scriptum est, non permittas viuere maleficum super terram, ego quidem fui semper scelestorum hominum persecutor, & presertim furum, & latronum, qui sunt pestis super terram. Germania felix, vbi raro furta, & latrocinia committuntur, quia omni eum sæuitia, & absq; misericordia puniuntur, & sic in illis partibus omnes sunt tuti de eorum bonis, & personis; nam iudices dum apparet commissum crimen, & à quo, debent esse prompti ad puniendũ, nec debent ponderare omnes subtilitates iuris, fauor enim publicæ disciplinę suadet, vt maleficia non remaneant impunita, Gram. in decis. 36. nu. 63. vbi dicit etiam, quòd quando delinquentes non puniuntur, publica turbatur lætitia, & ait etiam Bald. in c. olim, col. pen. de rescript. quod contra malos non est vtendum malua, seu emplastro, sed gladio, & ita faciunt boni rectores, qui sunt soliti prudenter gubernare ciuitates, & prouincias, vt malis hominibus expurgentur. l. congruit de off. presid.

Quæro etiam, stante statuto,
59 Adde † quòd dictum statutũ procedit, etiã si fur pro primis duobus furtis non fuerit punitus, seu condemnatus, secundũ Gomes. de delictis, c. 5. nu. 9. vers. sed his non obstantibus, vbi attestatur de communi hoc etiam decidit Bal. in cons. 247. ad euidentiam, vol. 5. quod à forciori comprobatur, si statutum habet locum, quando fur pro allijs furtis pœnas luit; ergo multò magis, si de aliquo punitus non fuerit.

60 Item † adde, si statutum diceret, quòd qui commiserit primum furtum, incidantur ei auriculæ, qui secundum, incidantur nares, qui tertium, oculi eruantur, qui quartum, furca suspendatur; requiritur ad hoc, vt possit puniri pro quarto furto ad pœnam furcarum, quod pro primis tribus furtis fuerit condemnatus. ita Decian. in cons. 24. nu. 16. cum sequen. vol. 3. sed ego arbitror hoc verum non esse, nec aliquo modo posse sustineri; quia hoc nõ probant doctores, quos ipse allegauit, vt penès eos est videre; & per ea quæ tradit Gomes. in d. c. 6. nu. 9. siq; interpretatio Deciani esset vera, maximum resultaret inconueniens, quòd si aliquis centum furta commisisset, non posset puniri, nisi ad incisionem auricularum, & postea alia centum, nisi ad incisionem naris; & sic ad infinitum, antequàm furca suspenderetur; sequeretur etiam, quòd non possent suspendi fures nisi prædictis membris mutilati essent, & tamen in ciuitate Venetiarum, vbi dicit Decianus, extare tale statutum, vidi multos fures suspensos, qui auriculas, nares, & oculos habebant.

61 Item † adde, stãte statuto, q̃ pro tertio furto, vel pro tribus furtis fur suspendi possit; si in inquisitione dictum fuerit, quòd furtum commiseret tribus vicibus poterit puniri ad pœnam furcarum, si ex narratione furtorum facta in inquisitione apparebit de temporis interuallo, vtputa, quod vna die fecerit vnum furtum, alia die aliud, & alio tẽpore aliud, ita tradit Bald. in d. cons. 247. vol. 5.

62 Item † adde, quòd etiam furta, de quibus non potest cognosci cursu temporis, vel diuersitate loci, aggrauant, secundũ Dyn. & alios cõiter, in l. si cui, §. fin. ff. de accusat. & ita cõmuniter seruatur per iudices, etiam quòd extarent statuta, quòd de talibus delictis post certum tempus, vel in alio loco commissis, non possit fieri processus; & quicquid in contrarium fiat, sit ipso iure nullum; & de illis statutis nihil curant. ita dicit Nell. de bann. in 2. par. 1. temp. q. 6. quem refert, & sequitur Marian. Soci. in c. qualiter, & quando, nu. 909. de accusat. &

Gomes

Gomes.in.c.5.sub nu.8.de delictis.

63 Sed quid si. Adde † si quis fuerit inquisitus de tribus furtis, tamen de primo,& secundo fuit absolutus à iudice, illa duo prima non debent computari, vt aggrauent vltimum,quia effectualiter duo prima non commisit, Cassan.in cõsuet. Burgund.§.5.fol.160. sub nu. 16. vers. contrarium, sed Cels. Hugo.in cons.85. hanc quęstionem diffusè tractauit,& concludit,quòd nedum delicta, quę commisit aliquis in alieno territorio, de quibus iudex cognoscere non potest,siue quia in alieno territorio commissa fuerunt; siue quia ex condẽnatione secuta fuit condemnatus pro illis; siue quia sit præscriptione tutus, vel quia sit à Principe gratiatus, accumulantur ad effectum aggrauandi delictum, postea commissum, sed etiam delicta, de quibus fuit absolutus per iudicis diffinitiuam sententiam, quando de delictis, de quibus fuit absolutus, veraciter fuerat annotatus; & ideò vide eum omnino quia multùm egregiè hanc quęstionem examinauit,& de hoc etiam habetur per Menoch. de arbitr. iud. casu

64 295.nu.18.& † etiam,quòd de illis pœnam soluisset,vt ibi per eum sub nu. 19.

65 & ita seruatur per iudices,dato † etiam, ꝙ extarent statuta, quòd de talibus delictis ante tempus, vel alio loco commissis non possit fieri processus, & quicquid in contrarium fiat sit ipso iure nullum,& de illis statutis nihil curãt, ita dicit Nell. de bannitis in 2.par.2.temp.q. 6.

66 Vnum tamen nota. Adde† quòd si plura furta vna die, vel nocte commissa fuerint in vna domo,vel in pluribus,dicitur vnum furtum, secundũ Boer.decis. 219.quem refert, & sequitur Menoch.de arbitr.

67 iud.cas. 295. nu. 20. Item† adde, quòd si fur confessus fuerit,se plura furta fecisse eodem loco diuersis temporibus illa confessio debet interpretari pro fure in mitiorem partem, scilicèt, quòd fecerit diuersis temporibus continuatis, vnde erit vnum furtum tantum, & non plura, nisi dicatur cum temporis interuallo,secundum Bald. in auth.sed nouo iure, col.3. vers. cum quid si confitetur, C.de ser. fugit. Alex. cons. 71. nu. 14. inter cons. crim. diuers. vol. 2. paru. impress. sed Bald.in cons.247.col.1. vol.5.pleniùs hanc quastionem disputat; & est sibi contrarius, cum dicat concludendo, quòd per illa verba, sex vicibus, intelliguntur sex furta, & de hoc vide etiam Cassan.super consuet. Burgund.fol.178. nu.1.

68 Est igitur pœna furum. Adde † quòd nobiles furcis non suspenduntur: sed,concurrente enormitate delicti, suspenduntur, Grammat. vot.3. nu.8.& in hoc crimine furti non fit distinctio inter nobilem, & ignobilem, Afflict. in const. terminum vitæ, nu.46.lib.1.& ibi dicit, quòd furca est pœna ignominiosa in ita-

69 lia: secùs in Francia,& † quòd nobiles in Italia pro homicidio amputatione capitis puniuntur, & non nobiles furca suspenduntur,quia est maior pœna amputatione capitis,cum sit magis ignominiosa,Bart.in l.desertorẽ in prin.ff. de re milit. Bald.cons. 358.vol.3.& Deci.in cõs. 65.nu.4.&.5. etiam quòd debeant furcę suspendi, habetur per Bal.in c.1.de pac. iur. firman. §. iniuria punitur, nu. 9.

70 Item † adde, quòd de consuetudine milites non suspenduntur etiam pro delicto, pro quo plebeius suspenderetur, ſm Bald. in.c.1. §. si rusticus, de pac.tenen.sed ego vidi seruari contrariũ,& seruaui,concurrente enormitate delicti.

71 Pœna autem quadrupli. Adde† uidendum Couar. in c. peccatum de reg.iur. in 6. par. 2.§. 6. vbi latè,quæ fur teneatur restituere in foro conscientiæ, & re extincta, an teneatur ad ęstimationem, etiam si perierit absq; eius culpa, quando eodem modo apud dominum peritura fuis-

72 set, & † tenetur etiam restituere impensas, quas furtum passus fecit in quęrenda re sibi furto subtracta, scilicet eas, quas vir prudens,& bonus facere debuisset,quia earum causa fuit, & non solum fur, sed etiam quilibet alius malefactor tenetur ad interesse dãni etiam extrinsecũ Nauar. in Manuali confessor. cap.17. nu.140.tomo p.fol.220.

Potest etiam fur deprehensus.

73 Adde † aduertendum, quòd non licet tertio, auferre rem furto sũbtractam à fure dato, quòd eum inueniret in flagranti

granti crimine, Bald. in.l. vt vim, ff. de iust. & iur. Io. de Aluarot. conf. 74. nu. 51. inter conf.crim.diuerf. vol. 1. paruæ impreffionis per not. in l. itaq; fullo ff. de furt. & ita fentit Bal. in l. vt vim ff. de iuft. & iur. tñ glo. in c. 1. de pace tenẽ. vr̃ hoc reftringere ad perfonas coniunctas.

74 Item † adde, quòd deprehenfus in furto in fragranti poteft fuftigari fine prolatione diffinitiuæ fentẽtiæ, Angel. in.l. ictus fuftium colum. 1. ff. de his qui not. infam. & Iaf. in l. vnica nume. 29. ff. fi quis iufdicen. non obtemp.

Item cõtra furem iuratur in litẽ.

75 Adde † videndum omnino Mafcard. de probat. in concl. 471. vbi latiffimè habetur, an, & quando damnum probari poffit per iuramentum damnum paffi, & an contra dictum iuramentum contrarium probari poffit; & vide etiam Ang. in l. qui vas, C. de furt.

Quando autem dicatur confta-

76 re de furto. Adde † quòd dicitur conftare de furto fi iudex, quando dicitur furtum fuiffe commiffum, faciat defcribi per notarium querelam, teftes & miffionem officialis fui, vbi commiffum fuit furtũ & relationem, & debet verificari, quòd res, quæ dicitur furto fubtracta, erat in domo, & quòd auditus fuit rumor, vel acclamatio, vel quòd dominus rei conqueftus eft cum vicinis, ita tradit Roland. in conf. 51. nu. 10. &. 11. vbi pofuit alias præfumptiones; fed latiùs per Mafcard. in concl. 830. & 831. & 832. vol. 2. & inter alias præfumptiones fufficit legalitas perfonæ damnum paffi, & lamentationes, Foller. in pract. crimin. in ver. capiat informationem, nu. 17. &. 18. & poteft probari per teftes domefticos, per focios, & familiares, qui dixerint fe audiuiffe ftrepitum de nocte, & clamorem, item fe vidiffe res antea effe in domo, & modò non reperiri; item, fi appareat de fractura domus oftij, muri, & capfulæ, Alex. in conf. 54. vol. 2. & Bero. in c. 1. nu. 50. de reftit. fpoliat. & quando præfumatur factum fuiffe furtum, latè per Menoch. de præfump. lib. 6. præfump. 61. nu. 21.

77 Item † adde, quòd non obftante ftatuto, probat ioues teftium reijcente furtum per teftes probari poteft An. conf. 55. nu. 2. & ratio, quia furtum de iure diuino eft probibitum, fequitur Marf. in rubr. nu. 52. C. de probat.

78 Excufatur autem fur. Adde † quòd hoc dictum eft verum, fi nullum iftorum quattuor concurrit. Primum, quod poffit iudice fententiante, fuum rehaberẽ, quia nemo debet fibi ius dicere: fecundùm fcandalum fui, vel proximi innocentis, cuius forte cuftodiæ erat res commẽdata: tertium, periculum mortis corporalis, vel alterius læfionis magnæ; quartum, periculum mortalis peccati, fcilicet periurij, & huiufmodi; quià, aliquo iftorum interueniente, non licet, immo fi accepit, & imminet periculum aliquod iftorum trium poftremò dictorum, tenetur reftituere, ita declarat Summa Angelica, in ver. furtum, nu. 40. quam fequitur Afin. in tract. de execut. cap. 58. nu. 4. par. 2.

79 & † per Sũmam Siluestr. in ver. furtum in 13. quæft. fex requiruntur, & quando liceat furto fubtrahere fibi debitum late Io. Ant. de Nigr. in c. ad hoc nu. 106. vbi ponit tres opiniones, & concludit, quod qñ quis habet copiã iudicis, & poteft probare de fuo credito tunc non eft licitum furari, quia debet debitorem in iudicio conuenire, & contrafaciens punitur non tamen pena furti, fed alia extraordinaria, & ad hoc allegat Alexand. in conf. 135. colum. 3. volum. 1. quem fequitur Fab. de Monteleone in praxi. arbitr. par. 5. nu. 10. fol. 437. vbi loquitur de famulo furante domino pro fuo falario, & vide infra nu. 87.

Item adde, quòd rem fuam occupatam per alium non licet domino furari, Alex. conf. 135. vol. 1. Cepol. conf. 26. Plot. in l. fi quando, nu. 851. Menoch. de recup. poff. remed. 2. nu. 284. Bertaz. conf. 8. nu. 36.

Item excufatur, fi probet &c.

80 Adde † quòd ideò capiens rem alterius, domino fciente, præfente, & non contradicente, non tenetur de furto, fecundum Archid. in. c. pœnale. 14. q. 5. fi prohibere poterat: fecus, fi ob timorem non contradiceret, quia non habetur pro confentiente, Abb. & Fely. in. c. nonne, col. 5. verf. Fallit tertiò, de præfumpt. fed

Rimin.

Rimin.iun.in consil. 106. nu.2.tomo 1. cons. diuers. crim. paruæ Impress. dicit quòd taciturnitas non habetur pro con sensu, quoad alterius delinquentis excusationem, nisi alia concurrat præsumptio cum taciturnitate, vt in surripiente rem meam, quia non intelligor consen-
80 tire, nisi forte esset filius, vel alia persona coniuncta, quia ratio coniunctionis inducit præsumptionem cessantis doli, Bal.in l.si fine, col. 2.C.ad Velleian.
81 Item † adde, quòd vicini, qui scienter receptant res furatas à filijs, & ab vxore, marito, vel patribus furantibus, tenentur pœna furti, glo. & Castrens.in l. eos, C.de furt.& Rimin.iun. in cõs.106. in prin.tomo 1.cons.diuers. crim. paru. impress.

Ibi. Vltra talem protestatio-
82 nem concurrerent. &c. Adde, † ꝙ idem esset, si dominus sibi accommodaret equũ vsq; ad villam, quia de facili potuit credere, quòd concessisset in longius iter, ita exemplificat Aret.in §. furtum, Inst. de obligat. quæ ex delict. nu. 3.& ibi dicit etiam, quòd præsumptio Iuris est contra furem, quod ipse crediderit, dominum non permissurum, quia nemo præsumitur iactare suum; & quòd talis protestatio domini rei furatæ nihil operetur, nisi concurrentibus alijs adminiculis, & remittatur arbitrio Iudicis, an sit credendum idem tenuit Menoch. de arbitr.Iud.cas.298. & ibi in fine dicit, ꝙ licèt in his, quæ ab animo nostro depen dẽt, assertioni cum Iuramẽto credatur. illud tamen non procedit, quando adest præsumptio in contrarium, vt in furto;& ita etiam declarat Crau.in cons.225.nu. 9.& cons.271.col.vlt.& Natt.cons.230. nu.6.vol.1.
83 Item † adde, si quis committeret furtum in domo amici, non excusaretur, postq̃ fuit detectus, si confiteretur, & diceret iocosè fecisse, nisi illud probaret, c. 1.de præsump.& glo. in l.si non conuicij, C. de iniur.

Posset ẽt allegare, furtũ dome-
84 sticum esse. Adde, † qui dicãtur fures domestici, & dic, ꝙ pater, mater, filius, maritus, vxor, ascriptitius, colonus, seruus, mercenarius, cliẽs, seruientes, familiares, domestici, & alij, vt per Cepoll.in auth.sed nouo Iure, C. de seru. fugit. vt dicantur domestici, requiritur cohabitatio, ac etiam præstatio expensarum, Soci.cons. 17.Alex.consil. 135.lib.1. Calcat.cons.106. tom.1.cõs. crim.diuers.mag.impress.
85 Item † adde, quòd si familiaris hodie furatur vnam rem, & cras alteram, etiam viles, quòd punietur tãquàm de magno furto. & ita limitatur l. respiciendum §. furta ff. de penis Cyn. Bald. & alij in l. apud antiquos, C. de furt. quos refert, & sequitur Barbat. cons. 11. nu.21.vol. 2.& Boer. decis.316.nu.7.
86 Item † adde, ꝙ famulus non tenetur pœna furti, subtrahendo tantum, quantum sibi debetur, & ita creditor, Gram. cons. 50. Plot.in l.si qñ, §.53.nu. 7.fol.285.nisi habuisset aĩum furandi, vt per Gram. ibi. Sed punitur pœna arbitraria, quia non potuit propria authoritate sibi ius dicere; ex quo poterat pro eius salario Iudicem adire, Cepol.cons. 26. Alexan. cons. 225.circa primũ dubiũ vol.1.Et de creditore vide Menoch. de recup. poss. remed.5. sed vide supra nu.78.
87 Item † adde, ꝙ furari illud, quod sibi debetur, in conscientia, est licitum:& si postea fiant monitoriæ, non tenetur reuelare, nec restituere; Immò nec scientes il lum accepisse, si sciunt illum pro certo fuisse creditorem, non tenentur etiam ipsi propalare, Cepoll.cõs. 26.Syl.nupt. in ver.Monitoriæ, nu. 43. fol.267.
88 Pariter etiam. Adde, † ꝙ Paris. in tract.sindic. in c.tortura c'l primo dicit, quòd pro leui furto quandoq; fur torquetur ad pœnam, & quod pro pluribus furtis minimis impo nitur pœna mortis, Gramm. vot.17.nu. 5.fur enim magis ille est, qui modica furatur, quàm qui magna, secundũ Tiraq. in l.2.nu.12.de ll.connub.
89 Item † adde, ꝙ punitus leui pęna, tamq̃ pro leui furto; si posteà reperiatur, ꝙ furtũ fuit magnũ, ampliùs nõ poterit puniri, licèt sufficiẽter nõ fuerit punit⁹. Paul. de Castr.cons. 18.non video, vol.1.
90 Item † adde, quòd etiam Zingari pro fur tis minimis, & pro furto gallinarum debent puniri, Plot.in cons.50.nu.27.
91 Item † adde, quòd capiens columbas de

alieno Columbario, etiã in suo, vel eas occidens, furtum committit, Cassan. in consuet. Burg. fol. 1489. nu. 5.

92 Item † adde, quòd incidens arbores, & illas exportans, furtum committit, vt per Paris. in cons. 111. nu. 24. vol. 1.

93 Item † adde, ꝙ si apes fortè consederunt in arbore alicuius, & ibi fauos mellis fecerint; & alius incidit arborem, & fauos mellis acceperit, furtum non committit, nisi dominus arboris fecerit signum in arbore, ex quo apparet, quòd dñium, & possessionem apum, & mellis acceperit: sed incidens arborem tenebitur de incisione arboris, l. si apes, in prin. ff. de furt. & Io. Ant. de Nigr. in c. 10. incip. adhoc. nu. 91. sub rubr. de furtis.

94 Item † adde, ꝙ capiens fructus ex fundo suo, in quo alius fuerat missus in possessionem ex primo decreto, furtum non committit, Roman. in cons. 150. in proposita quæstione, in princ. & Io. Ant. de Nigr. in c. ad hoc, nu. 83.

95 Item † adde, ꝙ pro paruo furto quis, præcedentibus legitimis indicijs, torqueri põt, Lud. à Peguer. in quest. crim. c. 16.

96 Item † adde, ꝙ licèt detur actio furti pro re minima, exclamat tñ Marsil. in sing. 378. geminatio ante finem, contra Iudicem punientem furẽ pro re minima, & Bertaz. in cons. 198. nu. 1. vol. 1. dicit, ꝙ nunq̃ audiuit, ꝙ pro re minima quis fuerit inquisitus. & ideò Doct. Nauar. in disputatione super c. fin. 14. q. 6. defendit, non concedendã esse actionem furti ꝑp ablationem rei exiguæ, quę non pertingat ad pęnam mortalem: secùs aũt dicit in gallina, vt ĩ Manuali, c. 17. nu. 4. vers. 2. quod ego crederem procedere in istis qui delectantur huiusmodi aucupio gallinarũ, vt etiam dicunt Add. ad Bertaz. in d. cons. 198. in fin.

Quandoque etiam excusatur.

97 Adde, † ꝙ hoc fallit, quando existens in necessitate furatur existenti in simili necessitate, q̃a tunc nõ excusatur, ẽm Cassan. in consuet. Burg. fol. 187. nu. 27.

98 Item † adde, quòd remittitur arbitrio iudicis, q̃n quis dicatur esse in extrema necessitate, ẽm Cassan. in cõsuet. Burg. fol. 187. nu. 30. & habetur per Felyn. in c. 3. de offic. deleg. col. 3. quando dicatur grãuis necessitas, ad hoc, vt habeat excusare. Sed circa istam quęstionem, quando ratione necessitatis liceat furari, & quæ necessitas requiratur, vide Cassan. vbi supra, fol. 188. nu. 15. cum sequen. &

99 † ibi multi casus habentur, in quibus fur excusatur à pœna furti; vide etiam Viui. opin. 345. vbi ipse quoque ponit quasdam limitationes.

100 Item † adde aliam excusationem, quando furtum fit in domo tenentis ludum aleę causa lucri, tempore quo luditur, siue factum fuerit à lusoribus, siuè à quocunq; alio, & retinens ludum nõ habet actionem nõ tantùm pœnalem, sed nec etiam ad rei persecutionem, ita Ang. de malef. & ibi adden. in ver. mettidore dè mali dadi; in vers. Et viso ꝙ ludus, nu. 6. & 8. & Menoch. de arbitr. casu. 399. nu. 23. & hoc habet locum ẽt quoad alios ludos prohibitos, vt per Iodoc. in suo Enchirid. crim. cap. 126. nu. 6. cum seq. & Burs. cons. 116. nu. 5. & licèt Paris. de ludo, nu. 46. dicat non dari actionem criminalem contra furẽ, vult tamen, ꝙ detur actio ad persecutionẽ rei, quod negat post alios Cępol. caut. 55. & Ias. in l. si stipulatus fuero hanc summam, nu. 4. ff. de verb. oblig. quos sequtur Menoch. dicto casu 399. in fine. & hoc puto non procedere, si tenens ludum haberet licẽtiã à Principe, prout solet concedi à

101 Principibus Deũ nõ timentibus; & † oĩs ludus fortunæ dr̃ ludus aleæ, ẽm Gram. in cons. 35. nu. 59. & Paris. de Put. in d. tract. de ludo, nume. 4. vbi dicit etiam, quòd receptator ludi dicitur aleator.

102 Item † adde, quòd Io. Ant. de Nigr. super cap. Regni in c. 10. incip. ad hoc, sub rubr. de furtis, nu. 73. ponit trigintanouem excusationes, quibus fures secũdũ eum excusari possunt, & Cassan. super consuet. Burg. fol. 185. vsq; ad fol. 217. ponit viginti quatuor casus, quibus fur euitat pęnam mortis, inter quos adsunt etiam casus, quos hîc ponit Clar. sed caueant fures, ne cadant, quia apud iustos, & practicos Iudices in paucis casibus pęnam furcarum euadere possent; Iudices enim, dum apparet commissũ fuisse crimen, & à quo, debẽt esse prompti ad puniendum, nec debent ponderare oẽs iuris subtilitates, fauor enim publicæ disciplinæ suadet, vt maleficia non remaneant impunita. ita dicit

Bal.

Bal. in.l.si.ita vulneratus, ff.ad leg.aquil. quam refert, & sequitur Grammat. in decis. 36. nu. 63.

103 Item † adde, quod committens furtũ non debet excusari, etiam quòd ex illo furto aliquod bonum reipublicæ sequatur, secundum Pet.Anch. in.c.1.de cõst. vbi dicit, quòd ingressus domum alicuius, si scrinium surripueret, in quo erant litteræ proditionis ciuitatis; hoc patefacto, pœnam nõ euitabit, cum intentionẽ habuerit furandi; vnde fortuna, quæ felix ciuitati fuit, non consideratur, sed solus animus, refert, & sequitur Guielm. de Bened.in repet.c.Rainaldus, in quest. an liceat occid. peccat. nu. 39. extra de testamen.

104 Sed hic incidenter quæro. Adde † circa istam quæst. videndum Alciat.de præsumpt.reg.3. præsumpt.29. vbi plenè, & Couar. in.c.peccatũ, in 3.par.§.1. nu.5. fol.218. & summam Syluestr. in ver. restitutio, 3. nu. 7. vers. quartum si verò emit, Ioseph.Lud.decis.Perus.42.prima parte, Mozzius in tract. de empt. & vend.nu.31.cum sequen.& latissime per Menoch.de præsũpt.lib.5.presumpt.29.

105 num. 9. & † qui petit rem sibi restitui debet probare, sibi furto subtractam fuisse, Bald. cons.42. vol.1. & de huiusmodi probatione sufficit, quòd habeat literas testimoniales sui iudicis ordinarij, Mandel. cons. 84.nu.3.& ibi, nu.2.

106 dicit, † quòd si solutum fuerit pretium illi, penès quem erat res furata, non nocet, si cum protestatione fuerit solutum; & ibi dicit etiam, quòd res debet restitui sine pretio, etiam quòd sine furto fuerit translata in alias personas.

107 Item † adde, quòd emens equum furto subtractum à transeunte, pretiũ amittit, Afflict.super Cõst.Regni, lib.3. rubr. 36. & Port. cons. 60. & de modo probandi equum furto fuisse subtractum, & maximè quando duo contendunt equũ esse suum, Marscard.de probat.conclus. 634. vol. 2.

108 Item † adde, quòd ille, cui equus fuit furto subtractus, propria auctoritate eũ habere poterit si fur cum dicto equo sit in fuga, siue adsit suspicio fugæ, uel

109 furtum sit factum incontinenti, & † non tenetur presentare equum iudici, Ang. in.l.qui vas, nu.6. ff. de furt. & Alex. in cons. 64. per totũ, vol.3. Io. And. & Doct. in. c. nullus, de pignor. & Bonacoss. in tract.equorum, quæst.25. sed ego arbitror, quòd tutiùs esset omnia notificare posteà iudici.

Item adde, quòd possum recuperare equum à fure absq; refectione expensarum, ad quas non teneor, secundum Bal. in.l.ex argento.ff. de cond.furti.

110 Item † adde, quòd emens rem raptam à latronibus exteræ gentis cũ dicta protestatione, vel ab hoste, poterit consequi pretium, dummodò non potuisset illos capere cum re furtiua, Natt. cons. 439. Alciat. d.præsumpt.29. nu.4. & Couar. in reg. peccatum, de reg. iur. par. 3. §. 1.nu.5. vbi tenet, ꝙ in casu prędicto tenetur in foro interiori, & exteriori restituere pretium, attestando hanc opinionem esse magis communem, Bertaz.

111 cons. 43. nu. 5. vbi consuluit † ad quid teneatur emens equum furtiuum à Zingaro, sed circa istam limitationem, quòd dominus rei furatæ teneatur restituere emptori pretium, quando emit à latronibus cũ dicta protestatione, vide Couar. vbi sup. fol. mihi 218. & ista limitatio non procedit, nisi vtiliter egerit pro domino, vt quia emit pretio paruo, & non aliter, & nisi publicè fuisset protestatus, quòd ea intentione emebat, idest pro restituendo domino, vt plenè per sum. Syluestr. in ver. restitutio 3. nu.7. vers. quartum si verò emit. Contrarium

112 † est in Iudęis, quibus priuilegia ferè vbiquè concessa fuerũt, quòd non refecto pretio non teneatur restituere, vt de simili tradit Abb. in. c. quòd clericis nu.34.de.for.compet.Cremens.sing.82.

113 Item † adde, quòd si dominus restituisset pretium emptori bonæ fidei, tunc ampliùs repetere non poterit, l. seruus cuiusdam, vbi Pau. & Ias. ff. de cond. indeb. Mozzius in tract. de empt. & vend. nu. 32. & Alciat. in d. presumpt. 29.nu. 4. reg. 3.

114 Item † adde, quòd accipientes res alienas pignori scienter, tenentur de furto, tex.notab.in l.si seruus.ff.de cõd.indeb. per quem text. Paul. de Castr. & Ias. ibi valde exclamant contra Iudæos, & alios accipientes pignori res furto subtractas à filijs familias, & seruis, denegantes illas

restituere, nisi soluto pretio, de quo ie-nè per Marſ. in ſing. 13. & conſ. 53. nu. 24. & in ſing. 334. vbi atteſtatur, quòd Hebræis ex priuilegijs per totam Italiã conceditur, vt tutò res furtiuas pro pignore accipiant, idem tenet Alciat. in d. præſumpt. 29. nu. 7. vbi tamen dicit tale ſtatutum, ſiue priuilegium non habere locum, vbicunq; mutuans ſciret rem eſſe alienam, ex quo furtum committeret; & ſimiliter dictum priuilegium, ſiue Decretum non procederet in Iudæo accipiente rem alienam, quam veriſimiliter ſcit eſſe alienam, quia tunc teneretur reſtituere pignus illud domino liberè ſine pretio, Anan. in conſ. 70. & Boſſ. in titu. de indicijs, nu. 62. & de dicto priuilegio, ſiue Decreto, vide Cremenſ. ſing. 81. & Fely. in c. cauſam quæ, col. 8. de teſt. &

115 † quòd Iudęi delinquant, & furtum cõmittant, ſi rem furatam ſcienter emant, non obſtante dicto priuilegio; & quòd dominus ſi hoc caſu pretium ſoluiſſet, illud poterit recuperare tanquàm indebitè ſolutũ, latè per Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 5. cap. 12. nu. 19. contrarium

116 verò eſt in eo, † qui res furto ſubtractas in ſolutum accepit, quia non tenetur actione furti, ſecundum Iacob. Philip. Porc. in cõſ. 206. ſed mihi videtur, quòd nihil probat, & quòd in hoc ſe decipit, cum datio in ſolutum ſit alienatio, Afflict. in deciſ. 369. nu. 1. & Alex. in conſ. 52. vol. 1. & militat eadem ratio in accipiente in ſolutum, quæ militat in emptore.

117 Item † adde, quòd emens rem furtiuam ſcienter punitur pœna extraordinaria, Marſ. conſ. 32. & 33. & in d. conſ. 53. ea ratione, quia delictum iam erat conſumatum, & Vrſill. in addit. ad Afflict. deciſ. 369. num. 5. dicit habuiſſe in facto in magna Curia Vicariæ, in perſona cuiuſdam Ioan. Baptiſtæ de Cioffo, qui ſcienter emerat quædam ſerica magni valoris à quodam, qui illa furto ſubtraxerat, & fuit condẽnatus ad triremes per quinquennium; & tamen tenebatur ad pœnam mortis, per cap. Regn. ad hæc.

118 Item † adde, quòd contra ementem ſciẽter rem alienam, agi poteſt actione furti, ſi res extat; non autem, ſi non extaret, quia non poſſet agi ad precium, niſi in ſubſidium, vt per Afflict. in deciſ. 369.

119 Item † adde, quòd emẽs à filiofam. rẽ ſurreptam patri, ſcienter, tenetur furti, Areti. in §. ij qui, Inſtit. de obligat. quæ ex delict. naſcunt. nu. 2.

120 Item † adde, quòd vincens in ludo ſciẽter pecuniam ſeruo, quæ erat ſui domini, vel filiofam. quæ erat patris, committit furtum, & illam non lucratur, Rolan. conſ. 45. nu. 4. vol. 1. & pater poteſt repetere, & actione furti agere contra luſore, Bal. in rubr. C. de cond. ob turp. cauſan, & etiam ibi Iaſ. niſi pater ſciuerit filiun furari in domo, & nullam prouiſionem feciſſet, quo caſu vincens, ſeu retinens rem furto ſubtractam à filio, non tenetur de furto, vt pulchrè cõſuluit, Rimin. iun. conſ. 106. inter conſ. crimin. di-

121 uerſ. partæ impreſſionis, & † ludens præſumitur ſciuiſſe pecuniam eſſe ſerui, vel filij famil. vt per Alciat. in tract. de pręſumpt. reg. 3 præſumpt. 29. nu. 6. non tamen poſſe procedi cõtra talem luſorem ad pœnam corporalem, ex quo non eſſet in dolo, ſed in culpa, vt ibi per Alciat.

122 & † ſi ignoranter, poterit conueniri tantummodò ciuiliter, ſecundùm Bald. in rubr. C. de cond. ob turp. cau. & Alciat.

123 in loco ſupracitato, & † quando ludens cum filijs fam. ſeruis, monachis, furioſis, & alijs non habentibus adminiſtrationẽ liberam rerũ in ludo appoſitarum committat furtũ, vide Viu. comm. opin. 468. nu. 19.

124 Item † adde, quòd res furtiua ſi reuerſa eſt ad furem, forte quia ille cui alienauit, accommodauit, vel depoſuit ipſam penès furem; & in repetitione ipſius rei concurrant depoſitarius, & verus dominus, potiùs fienda eſt reſtitutio vero domino, ſi in iudicio concurrunt: ſi verò extra iudicium concurrunt, aut deponens emit bona fide, & reſtitutio ei eſt fienda; aut mala fide, & tũc debet reſtitui domino; ita tradit Marian. Soc. in cap. 4. nu. 7. de furt.

125 Item † adde, quòd fures, & latrones nõ poſſunt agere actione furti ad rem quã furto ſubtraxerant contra alium furem, qui eandem rem ſubtraxiſſet, nec ad exhibendum, nec interdicto ne vis fiat ei; poſſunt tamen petere reſtitutionem, ſi ſunt ſpoliati, Craſſ. in repet. c. cum ad ſedem apoſtolicam, num. 94. & 95. de reſtit. ſpoliat.

126 Item

126 Item † adde, quòd pretium rei furtiuæ emptę publicè,& bona fide in mercato, siue in nundinis,non debet restitui,etiā si extaret statutum, quòd rē furtiuā publicè,& bona fide in mercato emptā vēdicandi ius non sit, ēt quòd nomine domini emisset,Benin.in decis. Bonon.34. & si valet statutum, procedit tantummodo inter ipsos statuentes, vt in dicta decisione.

127 Item † adde, quòd non licet domino rem suam propria authoritate accipere, §.Ita tamen,Instit.de vi bonor.rap.nisi eam iuris remedio recuperare non posset,quia tunc liceret etiam furari Ias.in l.1.nu.8.C.de testam.Mars.in sing. 177. malitijs,Tiraq.de retract. in proem. nu. 71.Menoch.de recup.poss.remed.1.nu. 312. & seq. & Pont. in tract. de spolio lib. 1. nu.124.& lib.1.nu.83 vbi dicit, quòd si res sic violenter occupata consignaretur Iudici ad effectum, vt pro iustitia desuper consuleret, vel violentia fuisset commissa deficiente Iudice, qui iustitiam ministrare posset, quòd tunc licet rem propriam furto subtractam authoritate propria recuperare.

128 Item † adde, quòd emptor rei furtiuæ bona fide, qui alteri postea reuendidit, non tenetur restituere domino rei furtiuæ,pretium illius quod percepit ab emptore, Ang.cons.36. tom. 2. cons.crim. diuers.magn. impress.

129 Item † adde,quòd bona Ecclesię furto subtracta auocantur à detinente, non restituto pretio, communis est opin. Bursat.cons.43. nu. 31.

Ibi. Scias tamen, quòd si illam
130 acquisiuit bona fide. Adde† quòd acquirēs ab alio,& non à fure, præsumitur in bona fide,Bald.in rubr.de inuest. de re alien. fac. in vsib.feud. Sed contrarium tenet Anton. Scap. in tract. iuris non script. quod in vtroq; for. obser.lib. 3.cap. 44. nu. 8. cum sequen.dicens,quòd acqui-
131 rens † rem furto subtractam, si non extat, ad æstimationem rei indistinctè tenebitur, & quòd pro empta agi potest ad rem, in condemnatione tamen venire potest pretium rei, & affirmat se pluriès ita in Vrbe iudicasse.

pro cōplemēto huius materiæ.

132 Adde † circa istam quæstionem, Plot. in l.si quando,§.10.nu. 6.vsq; ad nu.15. C.vn.vi,vbi multùm diffusè,tàm de iuramento in litem,quàm de procedendo contra familiam ad torturam, pulchrè distinguendo, & limitando eam declarat;vide etiam Paris.in cons.74.vol.1.& Bero.in c.1.nu.46. cum sequen. de rest. spol. vbi latè,quòd sit standum iuramento hospitis,& etiam scholaris, qui stabat ad cameram, seu duodenam in domo alicuius,& pecuniæ,seu vestes de camera,& domo subtractæ fuerunt,& de nauta,vide etiam Bertaz. cons.338.per totum,& ibi addentes,& de huiusmodi iuramento habetur etiam per Menoch. de arbitr.iud.casu 208.nu.26.vbi tenet, quòd remittitur arbitrio iudicis in multis casibus.

133 Item † adde,quòd edictum l. 1.ff. naut. caup.& stab.procedit etiam in illis, qui accommodant cameras, vt vulgò dicitur,le camere locande, Bertaz. cōs.313.

134 Item † adde, quòd licet caupo clauem cameræ tradiderit hospiti,tenetur tamē ob furtum, & de dolo, si factum est sine fractione,Bertaz. d.cons.313.nu.7. & in cons.161.& quando caupo, siue hospes teneatur ad emendam rerum in hospitio suo subtractarū, & quid requiratur, ad hoc vt teneatur,Bartho.de Vulpis in cons.95.vol.1.inter cons.crim. diuers.& latè tradit Peguer.in quęst.crim.cap.45. vbi distinguit, quando furtum commissum fuerit à viatorib9, vel à familia cau-
135 ponis;& † tenet,ꝙ caupo tenetur, etiam quòd quis in cauponā gratis diuerterit.

136 Item † adde, quòd quando fur introiuit per fenestram, & abstulit res hospitis, caupo tenetur,Rimin.cons.391.& quando constat furtum factum fuisse à viatore idem scribit Anchar.Regiens.quæst. 61.per totam,lib. 1.

137 Item † adde, si hospes esset suspectus de calumnia,an sit torquendus, vide Pari.de syndic.in vlt.quæst. incip.Quidam vir leuis,quæ est in fine tract. vbi ponit multa exempla quorundam, qui dicebant,se disrobatos esse, & fuerunt puniti.

§.Hæ-

§. Hæresis.

SVMMARIVM.

1 Haereticus quis propriè dicatur, & quibus signis demõstretur, remißiuè.

2 Et quando dicatur conuictus de hæresi remißiuè.

Hæresis an probetur per testes singulares remißiuè. nu. eod.

Et semel tortus pro hæresi quando poßit tertio repeti, & quo gradu torturæ, ac de protestatione iudicis antequàm torqueatur, remißiuè. nu. eod.

3 Et de abiuratione facienda, & pœnitentia imponenda abiurato, remißiuè.

Hæreticus quando censeatur relapsus, & de relapso verè, vel fictè, remißiuè. nume. eod.

Et quomodo procedatur reo recusante abiurare remißiuè. nu. eod.

Et qualiter agendum sit contra pertinaciter loquentes, & defendentes errores, remißiuè. nu. eod.

4 Christianus centum, & quinquaginta vno casibus dicitur hæreticus, remißiuè.

Hæresis atrocitas remißiuè. nu. eod.

Hæresis Iudices qui sint, remißiuè, numero eod.

Et inquisitores quæ poßint, & quæ non remißiuè nu. eod.

Et de Iudicibus secularibus remißiuè. nu. eod.

Et quæ leges in eo crimine sint seruandæ remißiuè. nu. eod.

Et quomodo formentur processus, remissiuè. nu. eod.

5 Et qualiter procedatur per inquisitionẽ, aut denunciationem, remißiuè.

Et de exceptionibus, citatione, & carceratione, remißiuè nu. eod.

Et procedendum est summariè, & de plano. nu. eod.

6 Hæreticus manifestus, notorius, occultus, & deprahensus qui, remißiuè.

7 Hæreticus an sit iudicandus retinens penès se libros prohibitos.

8 Hæretici an dicantur inuestigantes furta cum phiala, candelis accensis, & similibus, remißiuè.

9 Et an eius cognitio pertineat ad officium inquisitoris remißiuè.

10 Hæreticorum pœnæ quæ sint remissiuè.

11 Hæresis abiuratio quomodo sit facienda. remissiuè. nu. 14.

Hæretico incontinenti reuerso, parcitur. nu. eod.

Et quando dicatur incontinenti reuersus remissiuè nu. eod.

12 Hæresis pœnæ quando possint augeri, cumulari, minui, aut commutari remissiuè.

13 Vniuersitas hæretica quomodo puniatur remissiuè.

Hæreticorum receptatores, & fautores quibus pœnis afficiantur remissiuè. numero eod.

Sententia contra hæreticos qualiter ferenda, remissiuè nu. eod.

14 Hæresis abiuratio, vel purgatio quomodo facienda.

15 Pœna ignis puniendus viuus cõcrematur.

16 Hæreticus vsq; quò ad pœnitentiam admittitur, remissiuè.

17 Et quis censeatur relapsus, ac seculari brachio tradendus, remissiuè.

Et de relapsorum pœnis, remissiuè. nume. eod.

Et quando relapsi morte feriantur, remissiuè, nu. eod.

18 Et qui sint inpœnitentes, ac pertinaces, & qualiter puniendi, remissiuè.

19 Hæreticorum bona ante delictum acquisita praeuia declaratoria Iudicis confiscantur.

20 Et immobilia fisco loci, vbi sunt, applicantur.

21 Hæreticorum bona quando eorum filijs reseruentur, remissiuè.

22 Hæreticorum Aduocatus, & procurator, se iustis tantum defensionibus vsuros, iurare debent.

Hæreticorũ defensiones, remissiuè. nu. eod.

23 Hæresis quomodo probetur, remissiuè.

24 Et quid operentur præsumptiones, & suspitiones remissiuè.

25 Et quæ sint in eo crimine specialia, remissiuè.

26 Et quomodo, & cum quibus inditijs procedatur ad torturam, remissiuè.

27 Hæreticus intra quinquennium post mortem accusatur.

Et qualiter sit procedendum, & sententiandum, remissiuè. nu. eod.

28 Et an hæredes possint appellare, remissiuè.

29 Hæresis cognitio contra Papam, & Principes.

cipes quando, & quomodo fieri possit, remissiuè.

30 *Sortilegia an sapiant hæresim, remissiuè.*

31 *Et quæ sit pœna præbentis poculum amatorium, ex quo præter propositum mors secuta est. remissiuè.*

Et quid seruetur hodie apud sanctum Officium, remissiuè. nu. eod.

32 *Sortilegij pœna.*

Pro intelligentia terminorum, in principio.

1 Adde, † vt per Rimin. iun. in cons. 395. vol. 4. vbi latissimè, quãdo quis dicatur hæreticus formaliter, & propriè, & qui-
2 bus signis talis demonstretur, & † quando dicatur conuictus de hæresi, & an testes singulares probẽt hæresim, & quãdo semel tortus pro habenda veritate hæresis repeti possit, nedùm secundo loco, sed etiam tertio, & quo gradu torturæ, & de protestatione fiẽda, antequàm
3 reus torqueatur per Iudicem, de † abiuratione fienda, & quando relapsus censeatur, & de pœnitentia abiurato imponenda, de relapso verè, vel fictè, & quomodo procedendum sit reo abiurare recusante, & quomodo agendum sit circa pertinaciter loquentes, qui conuicti tenaciter defendunt errores, nec volunt illos detestari, nec abiurare, nec ad Ecclesiam redire, vide etiam omninò Decian. in tract. crim. lib. 5. cap. 16. tomo 1.
4 vbi accumulauit † cẽtum quinquaginta, & vnum casus, in quibus Christianus dicitur hęreticus, & in sequentibus capitulis habetur, in quibus casibus non dicat̃ hæreticus, hæresis atrocitas, qui sint Iudices in causis hęresis, quę possint Inquisitores hæresis, & quæ non possint, de officio ecclesiasticorũ Iudicũ in causis hæresis, & eorum pœnis, de Iudicibus secularibus, quæ leges sint seruandæ in causis hæresis, de processibus contra hæreticos, quomodo sint formandi, per inqui-
5 sitionem quomodo † procedatur in hoc crimine, quomodo per denunciationẽ, de exceptionibus, de citatione, de carceratione, quòd procedit̃ summariè, & de
6 plano in hoc crimine, & † de manifesto, notorio, & occulto hæretico, & deprehenso habetur in c. 53.

7 Item † adde, ꝙ tenens penès se libros ꝓhibitos iudicatur hæreticus de iure ex Concilio Tridentino secũdùm Carocc. in c. nunquid, par. 2. fol. 137. num. 26. de reg. iur. in 6. Sed de hoc ampliùs est deliberandum, secundum Bursat. in cons. 7. nu. 5. vide etiam Appostill. ad Roma. in sing. 326. vbi hoc limitat tribus modis.
8 Item † adde, an hæretici dicantur quærentes scire furtum occultum cum phiala plena aqua, candelis accensis, & pueris, aut puellis virginibus interpositis,
9 quædam verba dicentibus, & † an eius cognitio pertineat ad officium Inquisitoris, & de alijs ad Nigromantiam pertinentibus, Rimin. iun. in consi. 414. volum. 4.
10 Adde † quam pœnam mereatur hæreticus, per Menoch. de arbitr. iud. cas. 374. & per eumdem in casu 372. habetur,
11 † quomodo facienda sit abiuratio hæresis, & in casu seq. quòd hæretico incontinenti in viam reuerso parcitur; & quãdo dicatur reuersus incontinenti, & latissimè per Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 5. capit. 40. de pœnis hæreticorum in capit. 41. de pœnis hæreticorum spiritualibus, quæ animam tangunt, de pœnis corporalibus, & de pœnis infamiæ, & amissionis dignitatum, & in
12 capit. 49. habetur, † quando pœnæ in hoc crimine possint augeri, vel minui, vel cumulari, vel commutari, & in cap.
13 50. habetur, quomodo † vniuersitas hæretica puniatur, & in capit. 51. habetur de fautoribus, & receptoribus hæreticorum, & quibus pœnis puniantur; & in c. 38. habetur de sententia, qualiter contra hæreticos sit ferenda.

14 Ibi, & nota quòd. Adde † videndũ Decian. in tractat. criminal. tomo primo libro quinto, capit. 47. vbi latissimè de abiuratione, & quomodo sit facienda, & in cap. sequenti habetur de purgatione.

15 Item † adde, quòd quotiescunq; quis pęna ignis punitur, tunc viuus concremari debet, l. vniuersis, C. vbi Fiscal. caus. Corset. in sing. 51. in verb. pœna, incip. aliqui diuidentes.

Sed vsque ad quod tempus.

16 Adde † videndum omninò Decian. in tract.

tract.crim.tomo 1.lib.5.cap.54.num.3. vbi latissimè hanc quæstionem tractauit, & totam materiam de pœnitentibus hæreticis.

17 Ibi, nisi his, qui. Adde, † quis censeatur relapsus, ita vt seculari brachio sit dimittendus; latè per Rim. iun. in cons.686. vol. 6.& per Decian.in tract.crim.tom. 1.cap.56.vbi etiam de relapsorum pœnis,& quando relapsi morte puniri debeant.

18 Vnum tamen scias. Adde, † qui sint impœnitentes,& pertinaces, & qualiter puniantur latè habetur per Decian. in tract. crim.tomo 1.lib.5. cap. 55.

Item bona condemnatorum.

19 Adde † videndum Decianum in tract. crim.tomo 1.lib.5.cap.44. vbi latissimè de pœnis hæreticorum, bona respicientibus.

Item adde, quòd bona acquisita per hęreticum à die commissi delicti citra vsq; ad sententiam, non veniunt in confiscatione bonorum, sed ea tantum, quę tempore delicti possideret, vt est communis opinio.Burs.consil. 14. nu.18. 43.nu.4. & ibi num. 1.dicit, quòd bona hæretici non dicuntur Fisco incorporata, nec apprehendi possunt, nisi præuia declaratoria sentētia, & attestatur de cōi. & idem tenuit Lapus in allegat. 127.Anastasius Canonicus nu.8.

20 Item † adde, quòd bona immobilia hæretici Fisco, vbi sita sunt, applicantur cōis est opin.Bursat.d.cons.43.nu.14.

Et scias, quòd licèt bona dam-

21 natorum. Adde † vidēdum Decian. in tract.crim.tomo 1. lib. 5.cap.45.vbi latissimè habetur, quando bona hæreticorum reseruantur filijs, & quando non.

22 Vlteriùs pro hæreticis. Adde, † ꝙ Aduocatus, & Procurator iurare debent, se iustis duntaxàt defensionibus vsuros, Decian.in tract.crim.tomo 1.lib.5.cap.37. vbi latissimè habetur de defensionibus reorum in huiusmodi crimine hęresis.

Habet etiam hoc crimen.

23 Adde, † quòd ad probandum huiusmodi crimen, sufficiunt testes singulares, vt plenissimè per Rimin. iun. in consil.85. per totum, tomo 2. inter consilia crim. diuers. vbi attestatur de magis cōi, & quomodo probetur, quem esse hæreticum, & an per testes singulares, latissimè per Mascard.de probat.conclus. 855. &

24 856.cum sequen.& quid, † & quantum operantur pręsumptiones, & suspiciones in huiusmodi crimine hæresis, vide Menoch.in tract.de Pręsump.lib. 1.pręsump.100.&

25 † quæ sint specialia in hoc crimine,& quomodo probari possit; vide etiam Decian. in tract. crim.tomo 1. lib.5.cap.20.& cap.35. & in cap. 36.ha-

26 betur quomodo † in hoc crimine sit procedendum ad torturam, & quæ indicia requirantur.

27 Item de crimine hæresis. Adde, † quòd accusatio debet fieri infra quinquenniū à die mortis, ad hoc, vt memoria damnari possit, l. 2. C.de aposta. & ibi Bart. & Roman.in sing.436.incip.de crimine lęs.maiest.sed Marian.Socin.ī c.veniēs, nu. 149.de accusat.dicit, quòd hoc dictū nōn est verum, nec tutum, quia contra text.in c.2.§.fin.de pręscript. lib. 6. vbi requirūtur. 40.anni, nisi fortè diceretur illud procedere, quantum ad publicationem bonorum, sed quoad damnationē memoriæ, quòd procederet dictū Bart. licèt Bart. videatur loqui in publicatione bonorum;& ideò Socin.ibi nihil decidit.Et qualiter sit procedēdum, vt memoria defuncti dānetur vide Paris. cōs. 2.nu. 209.vol.4.Gomes.var.resol. tom. 3.tit.de crim. lęs.maiest. nu. 12. Zanch. de hæret. cap. 41.nume.3. cum sequen. Guindi.de heret.quęst.22.num.9.Alba. cons.90.in fine,& forma sententię habetur per Zanch. in d.cap.41.nu.3.& quando defunctorum memoria in hoc crimi

28 ne damnari possit,& † an hęredes possint appellare, latè per Decian.in tract.crim. tom.1.lib.5.cap.57.& 58.

Item licèt Papa. Adde, † quando,& quomodo contra Papam,& Principes sit de hæresi procedendum, latè pro Decian.in tract. crim. tomo 1.lib.5.cap.52.

30 Successiuè quæro. Adde † omninò videndum Farinac. nouiter impressum, var. quæst. in

In quæstione 20. à num. 73. vsq; ad 112. vbi latissimè de hac materia sortilegij.

31 Ibi. Aut inuocantur. Adde † videndum Menoch. de arbitr. Iud. cas. 358. vbi de eo, qui dedit poculum amatorium, ex quo præter propositum mors secuta est, qualiter puniatur, & quid hodie apud sanctum officium, vide locat. in suo iudiciali Inquisit. fol. 321. cap. pocula amatoria.

Ibi pęna autem de iure cōi &c. Adde q̃ pœna sortilegiorũ, & diuinatorum tam de iure ciuili, quàm canonico est quòd fustigentur, nisi sint hæretici, & hoc in vili persona; in Notabili autē pœna est perpetui carceris text. est singularis in c. quod cōtra sortilegos, aliàs contra idolorum 26. q. 5. quem adhoc pro singulari refert, & sequitur Roman. in sing. 660. incip. Tu scis quod isti diuinatores, vide etiam in hac materia sortilegiorum, Menoch. de arbitr. iud. in cas. 388.

§. Homicidium.

SVMMARIVM.

1 Homicidium commissum inter ludentes ad brachium, vel ad pugnos, aut ad lapides, an sit casuale remissiuè.

2 Homicidium dicitur casuale inter amicos.

3 Homicidium sine dolo committens qua pœna plectatur remissiuè.

4 Homicidium quando dicatur potius culpa quàm dolo commissum.

5 Homicidij causam dare quis dicatur, & qua pœna sit puniendus; remissiuè.

6 Animus delinquendi, vel occidendi deliberatus quomodo præsumatur, remissiuè.

7 Homicidij pœna, an puniri debeat percutiens, caput lapide, vel alio instrumento apto ad interficiendum, & quid in homicidio facto cum baculo, & spatularum percussione.

8 Homicidium pugno dolosè committens, punitur æquè, ac si gladio occidisset.

9 Percutiens manu vacua cum sanguinis effusione minori pœna punitur, quàm si cum armis.

10 Percutiens lapide, cum haberet ensem in manu etiam secuta morte, mitius citra pœnam capitis puniri debet.

11 Et quid in percutiente pugno armato remissiuè.

12 Homicidij pœna, an teneatur occidens vnum, volens alterum occidere.

13 Homicidium an præsumatur cum dolo, & ex proposito.

14 Homicidium quando dicatur commissum animo deliberato remissiuè.

15 Animus deliberatus occidendi quibus coniecturis probetur, remissiuè.

16 Et fiscus tenetur eas probare. Et super qualitate animi deliberati est locus torturæ. nu. eo.

17 Et confitens se voluntariè occidisse, tollit coniecturas etiam iuris, & de iure.

18 Et vna coniectura, vel præsumptio tollit aliam, & maior ratio vincit minorē.

19 Animus occidendi ex genere armorum præsumitur remissiuè.

20 Iracundiæ calor quanto tempore durare dicatur ad euitandum animi deliberati qualitatem.

21 Iniuriæ propulsacio dicitur incontinenti facta, si sequenti die fiat.

22 Proditor dicitur, qui offendit alium sine diffidatione, aut præbet alteri potionem venenatam. nu. 23.

24 Proditor quis dicatur, & quot modis remissiuè.

25 Proditor an dicatur occidens inimicum ex insidijs. Proditor in Hispania dicitur etiam ille, qui retro occidit inimicum suum. ibidem.

26 Venenum malum ementis, aut vendentis pœna.

27 Venenum præbens an pœna capitis sit puniendus, si mors secuta non fuerit.

28 Occidens, vel occidi faciens condemnatum ad mortem ad euitandum infamiam quo modo mulctari debeat.

29 Matres præbentes poculum filiabus pregnantibus ad faciendum abortum, qua pœna plectantur.

30 Venenatio quomodo cognoscatur, probetur, aut reprobetur, remissiuè.

31 Venenatio est crimen publicum.

32 Maritus præbens venenum vxori ex eo non morienti qua pœna teneatur.

33 Filius parans venenum patri, quod dare non potuit, tenetur parricidij.

34 Venenum pecunia daturus, si pœnitentia ductus, mandatum detegat iudici pœna arbi-

arbitraria punitur.

35 *Statutum contra volentes venerare, non comprahendit praeparantes tantum venenum.*

36 *Veneni appellatione venit malum venenum.*

37 *Iudex innocentem damnans ad mortem qua poena puniatur.*
Et quid si calore iracundiae alium necauerit. nu. eod.
Et quid si citra mortem ad poenam corporalem condemnauit. nu. eod.

38 *Iudex indebitè reum quaestionibus subijciens, vel in torquendo modum excedens qua poena sit puniendus remißiuè.*

39 *Medico ascribitur mors infirmi multis concurrentibus remißiuè.*

40 *Medicus negligens circa curam infirmi tenetur l. Cornel. de Sicar.*

41 *Medicus quandoq; tenetur tantum de dolo, & lata culpa, & interdũ etiam de leuißima.*

42 *Homicidij pena in Regno Neap. & Statu Ecclesiastico.*

43 *Homicidium committens in rixa punitur aequè, ac si deliberatè commisisset.*

44 *Et quid si ex vulneribus illatis in rixa mors sit secuta.*

45 *Occidentes ex interuallo sibi minãtem ex causa iusti metus quomodo puniantur.*

46 *Statutum imponens pro homicidio poenam pecuniariam an valeat.*

47 *Homicidium quibus modis dicatur qualificatum, & quibus causis aggrauetur remißiuè.*

48 *Pater calore iracundiae occidens filium an excludatur ab eius successione.*

49 *Et altero ex filijs occidente patrem alter patri succedet.*

50 *Maritus occidens vxoris fratrẽ priuatur eius successione.*

51 *Frater fideicommissarius sub conditione mortis amittit fideicommissum si fratrem occidat.*

52 *Monacum interficientis bona an danda sint Monasterio vel filijs Monaci ante ingressum susceptis stante statuto quòd bona occidentis haeredibus occisi debeantur.*

53 *Haereditas in quibus casibus auferatur ab indigno, & applicetur fisco remißiuè.*

54 *Et quid in legato remißiuè.*

55 *Et praeter fiscum non potest alius huiusmodi indignitatem opponere.*

56 *Et quando nõ applicetur fisco remißiuè.*

57 *Fiscus an succedat in bonis occisi stante alio in pari gradu cum interfectore.*

58 *Homicida non potest in bonis occisi ex testamento vel abintestato succedere.*

59 *Et quid in occidente filium, vel fratrem testatoris, aut alterius cui succedere posset.*

60 *Et quid in feudalibus remißiuè.*

61 *Et an fratre occidente fratrem confeudatarium feudi paterni filius occisoris poßit in feudo succedere.*

62 *Fiscus excluditur stante statuto homicidam non posse sucedere occiso.*

63 *Et quando homicida succedat interfecto, & fiscus auferat, vt indigno remißiuè.*
Et quid si interficiat bannitum vel vxorem adulteram remißiuè. nu. eod.

64 *Maritus an priuetur lucro dotis si vxor cum eo cubans reperiatur mortua.*

65 *Maritus impunè occidens vxorẽ in adulterio repertam an lucretur dotem stante statuto, quòd per mortem vxoris eam lucrifaciat.*

66 *Maritus interficiens vxorem an perdat ius succedendi quod habet in defectum coniunctorum.*

67 *Homicida, aut vulnerans quando teneatur ad damna, expensas, & interesse.*

68 *Et quid si poenã de qua in cautione de nõ offendendo offensus sit consecutus.*
Et poßit in litẽ iurari remißiuè. nu. eod.

69 *Et an debeat haberi ratio cicatricum, & deformitatum remißiuè.*
Vulneratus an poßit petere lucrum cessans, vel damnum emergens si cõsecutus est poenam conuentionalem de non offendendo remißiuè. nu. eod.
Vulneratus ad quid agere poßit qua actione, & quo casu pro cicatrice ac defor mitate remißiuè. nu. eod.

70 *Vulneratus potest ciuiliter agere ad damna, expensas, & interesse licet vulnerans sit absolutus ab inquisitione.*

71 *Vim vi repellere quomodo liceat remißiuè.*
Defensionis limites excessos esse nec ne remittitur arbitrio iudicis. nu. eod.
Defensionis limites excedens punitur arbitrio iudicis. nu. eod.

72 *Homicida probans interfecisse ad sui defensionem, an sit liberandus sine licencia Principis.*

73 *Aggressor potest occidi ob periculum iniuriae*

ieria personalis.
74 Homicidium quomodo probetur factum ad defensam remißiuè.
75 Homicidium factum ad defensam non est punibile etiam stante statuto, quòd pœna mortis puniri debeat.
76 Irregularis non efficitur presbiter missã celebrans, si insultatus homicidium committat.
Et potest missam incohatam perficere. nu. eod.
77 Defensio quando sit licita remißiuè.
78 Homicida prouocans primo non gaudet priuilegio necessariæ defensionis, quamuis postea rixando ponatur in discrimen vitæ.
Aggressus an poßit impune occidere furiosum, siue dormientem aggressorem. ibidem.
79 Homicida alium interficiens pro defensione bonorum suorum an excusetur.
80 Et quid in foro conscientiæ.
81 Et quomodo dicatur facere ad defensionem.
82 Et quid in Clerico.
83 Defendere licet socium itineris & amicũ.
Aggressorem an liceat extraneo occidere pro defensione alterius extranei. ibid.
84 Homicidium sine dolo committens pœna arbitraria punitur.
85 Occidens mediatorem, vel alium ad defensam, & homicidium negans non debet torqueri.
86 Homicidij pœna non tenetur occidens alium in rixa, cum crederet insultantem interficere.
87 Et quando teneantur mediatores offendentes vnum ex rixantibus remißiuè.
88 Et quid si mediatorem opposui insultanti, & mediator fuit interfectus.
89 Percutiens mediatorem, vel aliũ se defendendo an teneatur aliqua pœna.
90 Insultatus an teneatur fugere.
Vulneratus percussorem prosequens ac eum occidens pœna extraordinaria punitur. nu. eod.
91 Insultatus potest aggressorẽ in terra prostratum vulnerare, & occidere.
92 Clericus, vel Monachus insultatus an debeat fugere.
93 Et quid in foro conscientiæ.
Insultatus an peccat in sequendo aggressorem, & eum percutiendo quantum ad sui honoris defensionem opus esset. nu. eod.
94 Et quid in ijs qui reuerentiam debent.
95 Homicidium potius ad defensam, quam ad vindictam factum præsumitur.
96 Et quid si duo adinuicem se insultarunt, & vnus fuit interfectus remißiuè.
Et quid in eo qui primo incepit remißiue. nu. eod.
97 Et quid si testes dicant homicidium fuisse factum ad defensam, neque aliam rationem adducant remißiue.
98 Et an probent per verbum credo remißiue.
99 Et quid in dubio quando nõ apparet quis primo euaginauerit.
Et quibus pœnis puniatur remißiuè. nu. eod.
100 Defensio quomodo probetur remißiuè.
101 Aggressorem etiam se non defendentem occidens mitius punitur.
Insultatus quando non excedat moderamen inculpatæ tutelæ. nu. eod.
Et quando non teneatur fugere, & poßit aggressorẽ fugientem insequi vulnerare & occidere. nu. eod.
102 Insultatus censetur omnia facere ad defensam.
103 Aggressor quis præsumatur, & quibus coniecturis, aut præsumptionibus.
104 Defensio quomodo sit in iudicio deducenda, & probanda remißiuè.
105 Minæ an excusent homicidam à pœna ordinaria.
106 Defensio quando dicatur facta cum moderamine inculpatæ tutelæ.
107 Defensionis limites excedens in rixa nullam pœnam meretur.
108 Defensionis modum excedens aggressus non debet condemnari ad pœnam conuentionalem.
109 Homicida quando excusetur ob iracundiam, rixam, cõsanguinitatem, amicitiã, vel similia remißiuè.
110 Iniuriatus verbis si gladio iniuriantem occiderit, mitius citra pœnam capitis est puniendus.
Defensio illicita est cũ armis aduersus verba iniuriosa, vel percußionem cum baculo. nu. eod.
111 Vulnerari an posßit gladio insultans cum baculo.
112 Homicidium si mentitus commiserit, mitius punitur.
Iniuriatus quando poßit se propria authoritate vindicari, etiam defensionis modum

modum excedens.nu.eod.
113 Defensio an fuerit facta ex interuallo, vel incontinenti remittitur arbitrio Iudicis.
Iniuriæ propulsatio dicitur incōtinenti facta, si sequenti die fiat.nu.eod.
114 Homicidium an committere liceat pro euitanda iniuria personali.
115 Homicidium confessus in tortura potest tamē probare ad sui defensionem fecisse.
116 Et huiusmodi declaratio potest etiā fieri per procuratorem, ac impedit torturam rei.
117 Et si confiteatur hominem interfecisse, mox reuocando confeßionem conuincatur de mendacio, auditur postea dicens ab alio fuisse interfectum.
118 Occidens ex iusto metu non punitur ordinariè.
119 Homicidæ incertitudo pluribus modis consideratur remißiuè.
120 Et an omnes interuenientes homicidio sint puniendi pœna ordinaria remissiuè.
Et quid in pluribus vulnerantibus remissiuè.nu.eod.
121 Et quid si plures per vim inuadentes possessionem committant homicidium.
122 Et an possint omnes torqueri ad habendam veritatem.
123 Et à quo sit incohandum.
124 Rixa quid sit.
125 Rixæ author quis dicatur.
126 Et an puniatur de homicidio, de quo alias non puniretur ob incertitudinem occisoris.
127 Rixæ author qua pœna sit plectendus, si appareat de homicida.
128 Homicidū in rixa an pœna mortis puniatur.
129 Occisus in rixa an præsumatur aggressor.
Et quid nemine moriente.nu.eod.
Et quomodo sint puniendi rixantes si ambo sunt vulnerati, & nescitur aggressor.nu.eod.
130 Et in dubio contra occidentem dolus præsumitur.
131 Aggressor quis præsumatur remissiuè.
132 Rixæ authore non apparente si vulnerans dicat ad sui defensionem fecisse, neuter tenetur ad pœnam conuentionalem de nō offendendo.
133 Vulpell. error.
134 Homicidij pœna an teneantur omnes si tot sint vulnera, quot sunt ij, qui homicidio interuenerant remissiuè.
135 Vulnus mortale quando dicatur.
136 Et in quibus corporis partibus vulnera sint lethalia.
137 Vulnerans an teneatur de homicidio, si vulneratus vtens incantationibus, & medicis imperitis obierit.
138 Vulnerans mortaliter non potest puniri de homicidio nisi secuta morte vulnerati, licet certum sit, eum moriturum, & stāte statuto, quod occidens occidatur.
139 Vulnerans inquisitus de homicidio debet cōdemnari de eo, si sequatur mors vulnerari pendente inquisitione, vel finita.
140 Et inquisitus de vulnere debet puniri de homicidio superueniente obitu vulnerati etiam si lata esset sententia super vulnere.
141 Vulnerans an teneatur de homicidio, quādo dubium est, an sit vulnus mortale, & nihilominus vulneratus obierit remissiuè.
Et quid si vulneratus decesserit ex alia infirmitate.nu.eod.
142 Vulneratus non letaliter si infra modicū tempus moriatur, an præsumatur ex vulnere mortuus, & vulneratus teneatur de homicidio, aut de vulnere tantum remissiuè.
143 Vulnerans, quando præsumatur habuisse animum occidendi remissiuè.
144 Vulnus, quando non sit mortale.
145 Sententia condemnatoria super homicidio ad iudicium Medici imperiti, si de cōtrario constet per peritiores, debet etiam sine appellatione retractari.
146 Vulneratus si spasmo superueniente moriatur, præsumitur ex vulnere mortuus.
147 Vulnus præsumitur mortale, si post vulnus, mors sequatur.
148 Vulneratus si moriens dixit se non decedere ex vulnere, sed ex mala cura, vel Medicorum culpa, & pacem fecerit, an iuuet percussorem.
149 Et quid probandum sit ad defensionem remissiuè.
150 Vulneratus, vel nullum, vel imperitum Medicum sibi adhibens, dicitur esse in negligentia, & culpa.
151 Et negligentia in dubio non præsumitur.
Et quomodo probetur remissiuè. nu.eod.
152 Vulneratus an ex vulnere obijsse censeatur si Medici sint discordes.
153 Et quibus Medicis sit credendum, quando inui-

do inuicem sunt contrarij.
154 Vulneratus an decesserit ex vulnere, standum est arbitrio Iudicis, nulla temporis habita ratione.
155 Et quid eo casu Iudex considerare debeat.
156 Vulneratus in infirmitate præsumitur mortuus ex vulnere.
157 Vulneratus lætaliter tenetur de homicidio, licet vulneratus culpa sua obijerit.
158 Vulneratus post illatum vulnus ambulans per triduum, si postea moriatur, an præsumendum sit ex vulnere decessisse.
159 Vulneratum ex illatis vulneribus obijsse, quibus coniecturis probetur remissiuè.
160 Vulnerans condemnatus de homicidio an possit probare contrarium eius, quod Medici retulerunt sententia sine appellatione valeat retractari.
161 Medicus pro inspiciendis vulneribus, à quo sit eligendus.
162 Occidens proximum morti, tamquam homicida punitur.
163 Fur nocturnus potest vulnerari etiã absq; periculo amittendi bona.
164 Fur nocturnus an possit impunè vulnerari, & occidi pro defensione rei minimæ, aut vilis.
165 Et quid si iam exiuerat è domo fugiens cum re minima.
166 Furem diurnum ex interuallo occidens, eò quod iuris remedio sua bona recuperare non potuit, mitius punitur.
167 Pater an possit impunè filiam pregnantẽ in adulterio depræhensam interficere.
168 Et quando dicatur reperta in ipsa turpitudine remissiuè.
169 Et si sit Virgo, vel vidua, non potest impunè occidere.
170 Et non licet auo neptem in eius potestate constitutam interficere.
171 Pater non potest filiam in præludijs adulterij repertam impunè occidere.
172 Homicidij tenetur adulter, si depræhensus in adulterio patrem adulteræ se defendendo interficiat.
173 Pater an possit de iure canonico filiam, & maritus vxorem in adulterio repertam impunè occidere.
174 Pater, & Maritus possunt citra excommunicationem clericum in adulterio depræhensum occidere.
175 Maritus in Regno Neap. vxorem etiam prægnãtem, & adulterum statim in adulterio deprahensos impunè occidit.
176 Maritus interficiens vxorem qua pœna sit puniendus.
177 Maritus in Hispania pro suo arbitrio de vxore, & adultero, eorumq; bonis vindictam sumit.
178 Maritus, cui licet vxorem in adulterio deprahensam occidere etiam pregnantem interficere poterit.
179 Pater, vel Maritus lege ciuili permittente adulteram, aut adulterum occidens, an sit tutus in Terris Ecclesiæ.
180 Et quid de pœna spirituali.
181 Adulterum posse impunè occidi cur introductum remissiuè.
182 Filius patrem, & libertus patronũ in adulterio deprahensos, non possunt occidere.
183 Mulier in adulterio deprahensa quæ dicatur.
184 Adulterium an probetur confessione mulieris extraiudiciali geminata.
185 Patre, vel marito conuocante amicos ad interficiendum adulterum in casu de iure licito, an sint amici puniendi.
186 Et eo casu Maritus, & socij possunt comparere per procuratorem.
187 Pater potest mandare filio, vt adulteros interficiat.
188 Iudex arbitrium in causis capitalibus habens, an punire eum possit, qui concedente statuto bannitum occidit, remissiuè.
189 Bannitus quomodo probetur, remissiuè. Et quando possit occidi remissiuè. num. eodem.
190 Bannitus pro assassinio impunè occiditur de iure canonico.
191 Homicida probans occisum esse bannitũ, absoluitur, stante statuto bannitum posse impunè occidi.
192 Bannitum etiam extra territorium bannientis interficiens gaudet beneficio statutariæ impunitatis. Et illius exceptionem opponens impedit vlteriorem processum, nu. eod.
193 Bannitus non potest se ipsum impunè interficere etiam stante statuto, quòd bannitus occidi possit.
194 Statutum loquens de bannito, non verificatur in eo, de cuius banno disputatur.
195 Statutum, quod bannitus possit impunè occidi, an comprahendat clericos malefactores.
196 Et quid in eo, qui citatus cõparuerit, nox iterũ citatus, & cõtumax fuerit bãnitus.

237 Bannitus impunè occiditur ad instantiã inimicorum, vel pro pecunia, stante dicto statuto.
238 Bãnitus gratiatus à Principe, nõ dumtamen cancellatus ex albo, an possit impunè occidi, virtute dicti statuti.
239 Et quid de bannito minus legitimè cancellato, remissiuè.
Et quid de bannito non cancellato, qui pœnam soluit, vel gratiam obtinuit. remiss. nu. eo.
Et quando præsumatur scientia gratiæ, remiss. nu. eo.
240 Et de modo defendendi occidentẽ bãnitũ gratiatum, non tamen cancellatum ex libro bannitorum. remissiuè.
241 Bannitum petentem se deleri à banno, occidens, an debeat puniri.
242 Bannitus iniustè cancellatus à bãno, vel à non habente authoritatem, impune occiditur.
Et dicitur iniustè cancellatus, vbi non apparet de causa.
243 Bãnitus toleratus an impunè possit occidi.
244 Bannitus habens saluum conductum potest offendi extra locum delicti.
245 Bannitus non cancellatus ex albo, an possit impunè offendi, stante reformatione, bannitos omnes absolutos esse, & de eorũ banno cancellatos, ac restitutos, remiss.
246 Et quid si fuerit cancellatus ex vno libro, & non ex altero, remissiuè.
Et quid probare debeat Aduocatus banniti contra homicidam, remiss. nu. eod.
257 Bãnitus gratiatus de homicidio, tacita alterius homicidij gratia, impunè potest occidi.
248 Bannitus gratiatus sub conditione habẽdæ pacis, an si habita pace, toleretur à Principe, possit impunè offendi antequã cancelletur è banno.
249 Cancellatio facta à non habente authoritatem non valet.
250 Bannitus si sub conditione alicuius seruitij debeat rebanniri, vel sit liberatus à banno, an desinat esse bannitus absq; declaratione Iudicis super seruitio præstito.
251 Bannitus intra tempus assecurationis homicidium committens, impunè occiditur ex dicto statuto.
252 Bannitus habens saluum conductum si sit repertus in comitiua bannitorum iurè occiditur.
253 Bannitum occidens dicitur esse in culpa non inuestigando an esset sublatum bannum.
254 Bannitus an possit impune occidi, si protestetur obtinuisse gratiam.
255 Bannitus minus legitimè, vel nulliter, an possit impunè offendi in statu Ecclesiastico.
256 Homicida notorius etiam non bannitus impunè offendi in statu Ecclesiastico.
257 Bannitus per sententiam legis Municipalis dumtaxat, an possit impunè offendi virtute dicti statuti.
258 Bannitus clericus à Iudice laico ignorante illum esse Clericum, an possit impunè occidi, stante dicto statuto.
259 Et an dictus Clericus bannitus, si alium bannitum occidat gaudeat præmio.
260 Bannitus an possit impunè occidi ex dicto statuto pendente appellatione à sentẽtia banni.
261 Et an pendente restitutione in integrum, vel alio remedio.
262 Et an pendente tempore ad appellandũ.
263 Et quid in confesso, & conuicto.
294 Bannitus dum ad supplicium ducitur, an possit impune occidi.
265 Bannitum captumà Curia occidens, an cõmittat crimen læsæ Maiestatis, remissiuè.
266 Bannitus captus à priuato, an possit ab alio impunè occidi.
Et quis eorum debeat consequi præmiũ, nu. eod.
267 Bannitus an possit impunè occidi, dum citatus iret ad Iudicem.
268 Bannitus an possit occidi extra territorium, stante statuto, impunè occidi in Ciuitate, vel districtu.
269 Et quid in statu Ecclesiastico.
270 Et an competat occidenti præmium statuti.
271 Bannitus impunè offenditur, vbi est confederatio cum loco banni, et locus est præmio statuti.
272 Bannitus pro assassinio, quando possit impunè occidi extra territorium bãni, vbi non viget statutum offendendi bannitum impunè.
273 Et quid si sit clericus.
274 Bannitus propter læsæ Maiestatis, aut rebellionis crimen, vel simile extra bannientis territorium impunè occiditur, & competit occidenti premium statuti.

275 *Bannitus occidens in Ecclesia, nō tenetur sacrilegij.*
276 *Bannitum interficiens potest incontinenti illum impunè spoliare, & derobare.*
277 *Bannitum occidens extra territoriū, vbi impunè occidi poterat, non debet puniri à Iudice originis, vel domicilij.*
278 *Bannitum præstantis præmium debetur consignanti caput.*
279 *Bannitum occidenti ad defensam, non datur præmium statuti.*
280 *Et quid in occidente bannitum ignoranter.*
281 *Bannitum interficere existimans se aliū non bannitum occidat, an teneatur aliqua pœna.*
282 *Bannitus in libris centum si ex statuto impunè occiditur, an liceat interficere bannitum in pluribus minoribus summis excedentibus in simul centum libras.*
283 *Bannitus an possit se defendere.*
284 *Homicidium in viginti tres casibus non punitur pœna mortis, remissiuè.*
285 *Sodomiticum vitium tentans impunè occiditur.*
286 *Homicidium commissum in duello permisso à Principe non punitur.*
287 *Disrobantes in stratis publicis impunè occidi possunt.*
288 *Vulneranti à statuto pœna proposita, vulnerans animo occidendi maiori pœna punitur.*
289 *Vulnerans seipsum qua pœna sit puniendus. remissiuè.*
290 *Et an comprahendatur sub pœua statuti contra vulnerantem, remissiuè.*
291 *Et prosequens alium cadentem, ac se ipsum vulnerantem, an debeat puniri tam quàm vulnerans.*
292 *Homicidij affectus, vt pœna mortis ex dispositione statuti puniri possit, quæ requirantur.*
292 *Vulnerans pro pecunia etiam sine animo occidendi grauius punitur.*
Condemnatus in quinquaginta libris, quas si non soluerit infra mensem, pœna duplicetur, an non soluendo in prædicto termino possit impunè offendi, stante statuto, quod condemnatus in centum impunè offendi possit, vide sub nu. 282.
Bannitos an clerici impunè occidere possint sub nu. 259.

Omicidij materia malo fato &c. ĩ principio.

Adde quid sit homicidium, & vnde dicatur latè per Carer. in pract. crim. §. 1. nu. 1. cum sequen. fol. 46.

1 Casu autem dicitur &c. Adde † in eo, qui interfecit eum, cum quo ad brachium, siue ad pugnos, siue ad lapides ludebat Deci. cons. 9. per totum, & alia exempla de casuali homicidio habentur per Carer. in pract. crim. in §. homicidium el primo, & quæ pœna plectuntur delinquentes in ludo siuè permisso, siuè prohibito Menoch. de arb. iudic. cas. 400.

2 Item † adde quòd homicidium dicitur casuale inter amicos Io. de Amicis cōs. 86. nu. 15. & cons. 7. num. 37. & Bertaz. cons. 208. nu. 14. cum seq. Et ad excusandum homicidium casuale consuluit Socin. cons. 16. vol. 1.

Culpa dicitur homicidium.

3 Adde † videndum Menoch. de Arbitrar. Iud. cas. 324. vbi qua pœna puniatur homicidium sine dolo commissum, & Carer. in §. homicidium. 1. num. quinto, & 6. cum sequen. vbi latè de pœna pecuniaria, & de exilio per quinquennium, cum multis limitationibus: vide Cępo. cons. 30. vbi consuluit in casu Ragatij ad lapides ludentis, & vnū aliū occidit.

4 Item † adde, quòd homicidium potiùs dicitur culpa, quàm dolo commissum, quando percussus insequitur vulnerantem, qui fugiebat, & eum occidit, Fely. in c. dilecti filij, col. 6. de excep. & Affli. in const. terminū vitæ, nu. 18. vide, quæ posui infra in vers. Atq; adeò vera est

Ibi. Item in eo, qui culpa sua.

5 Adde † alium casum, quando quis dat causam homicidio, & qua pœna puniatur, vt per Cacher. in decis. 104.

Dicitur etiam culposum. Adde videndum Mascard. de probat. conclus. 97. &
6 98. † quomodo præsumatur animus delinquendi, & animus deliberatus ad occidendum, vbi plenè de multis coniectu ris, & præsumptionibus, & præcipuè de pręsumptionibus, hic per D. Clarum po sitis

fitis, vide etiam Alba. in conf.46.& omnino Vulpell. in conf.126. vbi tenet † ꝙ
7 percutiens in capite cum saxo, vel alio instrumento apto ad interficiendum debet puniri pęna homicidij, etiam quòd percusserit in rixa, & ibi respondet ad Gram. Bal. Io. de Amicis, Signor. & Marsil. hic allegatos, & cõtra Mars. tenuit ẽt Laur. ab Occa in conf.63. nu. 25. & 26. inter conf. crim. diuers. tomo 2. Sed contra Vulpell. in d. consil. 126. tenuit Mascard. in concl. 864. num. 15. par. 2. & de homicidio facto cum baculo, & percussione in spatulis, vide Mars. in consil. 7. per totum.

8 Item † adde, quòd si quis pugno aliquẽ interfecisset manu vacua, punitur, ac si gladio occidisset, casus est sing. in l. quæ actione. §. 1. ff. ad l. Aquil. quem adhoc ponderat originaliter Iacob. Butr. vt refert, & sequitur Bald. in c. 1. §. iniuria. vlt. col. de pac. tenen. Barb. in suo tract. de pręst. Cardinal. vlt. fol. col. 1. vers. vidi dubitari, vbi subdit, se habuisse in facto, quod est verum, sc̄d'm Bald. in p̄cit. loco, dum tamen dolo interficiat.

9 Item † adde, quòd minor pœna irrogatur percutienti manu vacua, & cum sanguine, quam cum armis, secundum Angel. in l. si gemine, circa princip. ff. arbor. furt. Cęsar.

Ibi. Vt in casu Siggnor. cõs. 63.

10 Adde † quòd idem esset, si haberet ensem in manu, & percussisset cum lapide, & non cum ense; & de tali percussione secuta fuerit mors: nam tunc non punitur pœna capitis, sed mitiori, ex quo potuit percutere cũ ense, & percussit cum lapide. quo casu non p̄sumitur habuisse animum occidendi. ita Ant. Corsett. in repert. ad Abbat. in litera D. verb. Delictum, subdens ita de facto fuisse iudicatum, per tex. in l. omne delictum. §. si q̃s commilitonem. ff. de re milit.

Ibi. vel pugno etiam armato.

11 Adde † videndum etiam Deci. conf. 9. & declara, vt per Carer. in pract. crimin. §. homicidium. 1. nu. 23. & 26.

Dicunt etiam aliqui. Ibi. Sed

12 certè ego, si casus. Adde † ꝙ idem tenet Boss. ĩ tit. de homicid. nu. 73. vt, si adsit animus occidendi in genere, occidens pœna ordinaria sit puniendus, tamen secundũ contrariam opin. decisum fuit per Senat. Pedemõt. vt attestatur Ant. Thesau. in decis. 243. sed forsan posset responderi illud, quod dicit Boss. in loco supracitato; & illa decisio (sit dictum cum pace illius senatus) non est sequenda: sed opinio Bart. Clari, & Boss. virorũ illustriũ, qui veritatẽ, & nõ apices Iuris, sequuntur. Nec dicatur, ꝙ cõtra dictam opin. in facti contingentia per Cons. Neap. iudicatum fuit, teste Gram. in loco supracitato, quia ibi dicit, quòd ita pronuntiatum fuit de mandato magni Capitanei Consalui Proregis illa die, qua recessit à Gubernio dicti Regni; & solet dici, ꝙ tempore recessus cassantur mille processus, non autẽ per bonos Gubernatores. Et opinionem Bart. tenuerunt ẽt And. de Iser. in constit. Neap. lib. 1. Rubr. 13. de homicid. punien. num. 13. & ibidem Afflict. nu. 23. quam sententiam probat, & veram esse censet Lugdunen. in consuet. Paris. tit. 1. §. 30. quæst. 41. nu. 153. quos refert, & sequitur Couar. in prima parte relect. §. 10. nu. 14.

Idem tenuit Gomez. in c. 3. de delictis nu. 34. & ibi nu. sequenti tractauit quæstionẽ hic per D. Clarum in fine tactã, de eo qui superuenit, & etiã de mediatore, qui fuit occisus, & concludit opinionem Bart. & sequacium etiam eo casu esse verissimam in pũcto iuris, ꝙ talis homicida debet puniri pęna mortis, q̃a vere fuit in dolo, & dabat operam rei illicite, sed ꝙ opinio cõtraria est equior, ego autem contra dictam Bart. decisionem, in consulto Principe nunquam iudicarem.

Dolosum aũt homicidiũ &c.

13 Adde † ꝙ in dubio præsumitur, quòd homicida fecerit delictum cum dolo, & ex proposito, nisi cõtrarium probetur, Gomes. de delict. cap. 3. nu. 17. & Blanc. de indic. tenet, ꝙ dolus præsumatur in actu delicti, non autem ex proposito, & sic ꝙ animus deliberatus non præsumatur; & ita declarat ibi, nu. 54. & 56. & quando dubium est, an quis interfecerit animo occidendi, an non, si constat, ꝙ aliàs aliquem occiderit, præsumptio resultat, ꝙ

animo occidẽdi illum occiderit; Gand. in tract.de malef.sub rubr. de homicid. col.fin. Marſ.in l. 1. §. diuus Adrianus, nu.39.ff.de ſicar.& Foller. in verſ. recipiantur defenſiones, nu.29.

Ex propoſito. Ibi. Et dixi ex in-
14 teruallo. Adde, † quòd contra Clarũ tenet Vulpell.in conſ. 127.
15 Ibi. Animus autem. Adde† videndum Menoc. de arbitr.Iud.caſu.361.vbi enumerauit viginti coniecturas, quibus animus iſte deliberatus, & penitùs occidendi conijcitur, & ibi nu.30.opinio. Caſſo. conciliat cum Claro; & adhoc vide etiam Bertazz.conſil. 85. & Maſcard. de probat. concl.98. & 864.
16 Item† adde, quòd Fiſcus tenetur probare coniecturas, Boſſ.tit.de homicid.nu. 46.& erit locus torturæ ſuper hac qualitate animi deliberati, Carer.in pract.in §.homicidij, nu.34.hoc latè proſequitur Burſ.conſ.271.nu.36. cum ſequen.
17 Item† adde, quòd confitens ſe voluntariè occidiſſe, per eius confeſſionem tollit omnes coniecturas, etiam iuris, & de iure, vt in authẽ.de æqualit. dot. §.illud in gloſ.& per Innoc.in c.plerique de immun.Eccleſ.& Aret. in conſ.80.num.3.
18 Item † adde, quòd vna coniectura, vel præſumptio tollit aliam; & ſpecialis tollit generalem; & magis veriſimilis præfertur minùs veriſimili; & maior ratio vincit minorem, Alba.conſ.56. num.4.

Ibi. Item ex genere armorum.
19 Adde† videndum Aret. in conſ. 80.vbi de occidente cum gladio.

Ibi. Et ideo etiã ſi quis poſt ac-
20 ceptam iniuriam &c. Adde † ꝙ calor iracundiæ dicitur durare per triginta dies, ſecundum Luc.de penn.in l. omnes omninò curiales, C. de decurioni. lib. 10. Deci.in l.quicquid calore, de reg. iur.& Menoch.in caſ.361.nu.20.tenuit, quòd remittatur arbitrio iudicis.
21 Item † adde, quòd incontinenti facta iniuriæ propulſatio ſi die ſequenti fiat, Menoch.conſ.107.num.40. Corrad.de duell.par. 1.concl.18.nu. 1. & Bombin. conſ.9.nu.13.

Proditoriè verò dicitur &c.
22 Adde† quòd ille, qui offendit alium ſine diffidatione, dicitur proditor, ſecundũ Io.And.in c.1.col.5.extra de homicid. in 6.quem ſequitur Bald. in auth. Item nulla cõitas, C. de epiſcop. & cleric. & Afflict. in deciſ.265.nu.64. Similiter il-
23 le, † qui dat alteri potionem venenatã, dicitur proditor, vt tenet Iacob.Butr.in l.athletas, §.calumniator. ff. de infamibus, Bal.in l.nemo clericus, C.de ſumm. Trinit.& Fid. Cathol. & Auguſt. in addit.ad Ang. in verb. fecit inſultum, col.
24 fin.Fely.in c.1.de homicid.&† quis dicatur proditor, & quot modis, vide latè per multa exempla, glo.in c. clericus il 1.in verb.proditionibus 46. diſtinct. & Firman.in repert.in verb. Proditor; in quibus locis multa exempla videre poteris.Et in hac materia proditionis plenè habetur per Io.Ant.de Nigr. in c.nuper ad vindictam, & in addit.fol. 62. & per Burſat.conſ.196.num.142.vol.2.& per Petr.à placa in epit.delict. c.21.in fine princ.& Couar.var. reſolut. lib. 2. c. fin.nu.7.verſ.tandem his prænotatis, in
25 fin.&† licèt ibi concludant, proditorem eſſe illum, qui per inſidias occidit, etiam quòd occideret inimicum ſuum. quos ſequitur D. Farinac.quæſt. crim. quæſt. 18.nu.76.& 77.Ego ſequor opin. Bart. in l. reſpiciendum. §.delinquunt. ff. de pœn.qui dicit occidentem per inſidias, vel retrò inimicum ſuum, non eſſe proditorem, quia debebat præcauere ab inimico ſuo, quem ſequuti fuere Gerard. ſing.14.Ang.de malef.in ver.fecit inſultum, verſ.& benè nota, Plac.epit.delict. in d.cap.21.nu. 2.& Gomez. cap. 3. tit. de homicid.nume.5. & ibi Emmanuel. Suarez in addit. atteſtatur de communi; & ego nunquàm vidi formari Inquiſitionem de proditione contra occidentem inimicum ſuum retrò, vel per inſidias, & de proditione vide Farinac. vbi ſupra nu.73.cum ſequen.vide etiam, ꝗ poſui infra in quæſt.68. verſ. proditor. Sed in Hyſpania per legem Regiam offendẽs retrò, & non de facie, ad faciem proditorium committit, etiam ꝙ inimicum ſuum occidat, vel offendat, & proditor occidẽs trahitur ad caudam equi per vias publicas, & poſtea furca ſuſpenditur,

ditur, Idem Gomez. ita atteſtatur in lo-co ſupra citato.

Punitur etiã, vt homicida &c.

26 Adde† quòd venenum malum emi, nec etiam vendi poteſt, l. quòd ſæpè, §. vene ni mali. ff. de contrahẽd. empt. l. 3. ff. de ſicar. & qua pœna contrafaciens puniatur, Menoch. de arbit. Iud. caſu 359. vbi dicit, pœna arbitraria puniendum eſſe; & quando aromatarij toxicum vendentes teneantur, vide Bonacoſſ. in tract. de ſeruis, & famulis queſt. 208.

Item adde Vulpell. videndum in conſ. 145. vbi tenuit contra Clar. in caſu cu-

27 iuſdam famuli, qui† venenum Domino ſuo præbuerat, vt puniretur pœna mortis, etiam quòd mors ſequuta non fuiſſet; ita etiam iudicauit Senatus Mediolani in concubina, quæ venenum concubinario exhibuerat, etiam morte non ſecuta, vt meminit Boſſ. ĩ tit. de homicid. nu. 13. cum ſeq.

28 Item † adde, quòd non punitur pœna mortis, ſed relegationis ille, qui necauit, vel necari fecit condemnatum ad mortem eiuſdem parentelæ, vt vitaret infamiã, ita notab. tenet Iacob. Bellon. in pract. Iudic. Rubr. de quæſt. nu. 138. Conrad. in pract. crimin. in tit. de venefic. nu. 13. fol. 336. & in tit. de homicid. nu. 20. licèt contrarium dicat dicto tit. de homic. nu. 7. vide etiam Fely. in c. cũ iuramento de homicid. in fin. vbi dicit, quòd tenetur de parricidio, & ita tenuit etiam Bal. in l. libertas. ff. de ſtatu hominum, Marſ. in l. 1. num. 6. ff. de ſicar. Foller. in pract. crim. in ver. item qui ſororem venenauit, nu. 34. & Boer. in deciſ.

29 216. nu. 3. circa fi. & nu. 4. Et † ibi etiam habetur de matribus dãtibus poculum filiabus impregnatis ob pudorẽ, & qua

30 pœna puniri debeant, & † qualiter venenatio cognoſcatur, Pariſ. de Put. de ſynd. in ver. tortura licèt, vt Marſ. in l. 1. §. pro ptereà, nu. 37. ff. de ſicar. Et quando ꝓbetur, vel potiùs reprobetur Paul. de Caſtro, conſil. 197. viſa inquiſitione,

31 & † crimen iſtud eſt publicum, l. 1. ff. de publi. indic. Ideò cuilibet de populo accuſatio competere poteſt.

32 Item† adde, quòd ſi maritus dederit venenum vxori, licèt euaſerit, tenetur de parricidio, vt per Bart. in l. 1. in fin. ff. de parricid. & per Salic. ĩ l. 1. C. de malefic. Ang. in gl. ex interuallo. Carer. in pract. crim. §. homicidij, c. l 1. nu. 151. vbi dicit Bald. tenere contrarium in conſ. incip.

33 Stepha. & † idem eſt in filio, qui voluerit venenare patrem, ꝙ tenetur de parricidio, licèt venenum dare non potuerit ſecundum Gomez. de delict. cap. 3. nu. 7. & ibi nu. 8. habetur, quomodo delictũ veneni poterit probari, & de multis indicijs in huiuſmodi crimine habetur per Alba. in cõſ. 72. & Paul. de Caſt. in conſ. 195. quod ꝓ ſingulari Pariſ. de Puteo allegat in tract. de Synd. in ver. tortura, cap. mandauit, col. 2. verſ. mu-

34 lier inquiritur. Et† an venenum præbẽs veniat pœna ordinaria puniendus, ſi mors non ſequatur, vide Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 360. nu. 46. vbi latè hanc quæſtionem tractauit, & ibi cauſam dicit, quòd ille, qui ſuſcepit mandatum, & pecunias, vt venenum daret, deinde pœnituit, & mandatum Iudici detexit, arbitrio iudicis debet puniri, ſecundum Io. de Ligna. inter conſ. crim. diuerſ. paruę impreſſionis conſ. 20. in fin. lib. 1. & de pœna vendentis malum venenum, uide eundem Menoch. caſu. 359.

Item adde, quòd licèt tentans alterum veneno necare pęna mortis puniri non debeat, vt tenet hic D. Clar. tamen hoc non ꝓcederet, vbi adeſſet ſtatutum puniẽs pœna ordinaria attentatum, vt per Carer. in loco ſupra citato, nu. 21.

35 Item† adde, ſi ſtatutum dicat, ſi quis voluerit venenare, capite puniatur; quòd ſi quis præparauerit tantùm venenum, non decapitabitur, ſecũdũ Fran. Crem. in ſing. 49. & Deci. in l. non vult hæres eſſe. ff. de reg. iur.

36 Item† adde, quòd dictio (veneni) ex vulgari conſuetudine loquendi ſolet fieri interpretatio de malo veneno, ad mortem inferendam apto, Fely. in c. ſuper his, nu. 20. de accuſat. & Alciat. in l. qui venenum, ff. de verb. ſignifi.

Item Iudex, qui Innocentem.

37 Adde, † quòd erit in arbitrio ſuperioris mortem tali Iudici imponere, ſi paſſus ſupplicium, iniquè, & doloſè fuerit, condemnatus; & ſi iudex ex ira ſeu calore nimio aliquem necauerit, non punitur morte naturali, ſed deportatione in in-

ſulam. ita latè tradit Boer. in deciſ. 153. nu. 8. cum ſequen. & ibi nu. 13. habetur qua pœna ſit puniendus, ſi non ad mortem condemnauit, ſed ad aliam pœnam corporalem.

Ibi. Item ſi aliquem poſuit.

38 Adde † videndum Menoch. de arbitr. iud. caſ. 340. vbi latè, qua pœna puniendus ſit Iudex, qui vel omninò indebitè reum quæſtionibus ſubiecit, vel in torquēdo modum exceſſit, vide etiam quæ poſui infra in quæſtione 64. verſ. iudex autem.

Item medicus, ſi malum me-

39 dicamentum &c. Adde, † ꝙ multa interuenire debēt, vt mors infirmi medico imputetur: de quibus habetur per Io. de Anan. in

40 c. tua nos, de homicid. & † medicus negligens circa curam infirmi tenetur l. Cornel. de ſicar. Crau. conſ. 132. col. 2.

Ibi tenetur etiam medicus.

41 Adde † quòd ſi medicus gratis operam ſuam prẹſtabat, tenetur ſolùm de dolo, & lata culpa; ſi verò cum precio, tunc etiam de leuiſſima teneretur Alber. de Roſat. in l. ſed etſi quẹcunque, nu. 10. ff. ad leg. Aquil.

Sed quæro, quæ ſit pẹna homi

42 cidij. Adde † ꝙ in Regno Neap. contra occidētem eſt pẹna mortis naturalis per Conſtit. incip. terminum vitæ Franch. deciſ. 324. in princ. & late Fab. de Monteleo. in praxi. arbitr. par. 4. nu. 536. fol. 210. & ſimiliter in ſtatu eccleſiaſtico eſt pœna mortis naturalis per Conſt. Marchiæ in lib. 4. cap. 54. incip. homicidium ſi quis.

43 Item adde † quòd committens homicidium in rixa punitur non minùs grauiter, quàm ſi id faceret deliberatè, Boſſ. in tit. de Inquiſit. nu. 116. vide tamen Lud. à Peguer. in q. crimin. cap. 14. vbi

44 latè † examinauit, an homicidium ex vulneribus in rixa illatis ſecutum ſit pẹna ordinaria homicidij puniendum, vel extraordinaria, arbitrio Iudicis; & diſtinguit, an habuerit animum occidendi, vel non.

45 Item † adde, ꝙ occidentes ex interuallo ex cauſa metus, quomodo iuſte habuerunt ab illo, qui minatus erat eis mortē, & ſolitus illas exequi, ſunt condemnandi ad perpetuas triremes, vt latè per Gram. deciſ. 5. per totam, & an interficiens portantem pallium ſiue Balduchinum ſub quo erat ſacratiſſimi corpus Chriſti ſit puniendus pœna c. Fẹlicis de pœnis in 6. Hāc quæſtionem poſuit Foller. in pract. crim. in Fragmen. num. 48. ſed eam non decidit dicens cogitandum eſſe.

Sed nunquid valet ſtatutum.

Ibi. Et ita teneas, & ſerues in

46 practica. Adde † ꝙ idem tenet Rolan. conſ. 98. nu. 26. vol. 1. & cōſ. 111. nu. 39. vol. 2. Hip. Rimin. in l. 1. nu. 195. ff. quod quiſq; iur. & iſta eſt magis communis opin. ꝙ huiuſmodi ſtatutum non ſit validum, eſſet tamen intelligendum, quando homicidiū eſſet doloſum Kircou. comm. opin. cent. 4. concl. 63.

De iure autem canonico. Ibi.

Sed in homicidio deliberato,

47 ſiuè qualificato. Adde † quibus modis homicidiū dicatur qualificatum, & quibus cauſis aggrauetur per Guliel. Bened. in c. Rainutius, de teſtam. in fin. in quẹſtione de homicidio, vbi multum diffuſè hanc materiam tractauit, & qua pœna puniēdus ſit clericus, qui committit homicidium qualificatum.

Priuatur etiam homicida.

48 Adde, † ꝙ ſi pater calore iracundiæ occidit filium habētem bona materna, non ſuccedit; ſed fratres occiſi, ſi pater renunciat vſufructui, ſecundum Ang. in l. adoptiuum. §. patronum. ff. de in ius voc. & dicit, ita fuiſſe ſeruatum in facto, ſed Alex. de Neuo in conſ. 91. nu. 11. dicit, ꝙ dictum Ang. non poteſt procedere, cum portio illa, in qua pater debuiſſet ſuccedere, veniat confiſcanda, & in alijs portionibus fratres defuncti, cum non ſint ſequentes in gradu ſucceſſionis, ſed pares patri debent ſuccedere; & ibi nu. 7. di

49 cit, † ꝙ ſi quis habet duos filios, & vnus occidat patrem, delictum eius nō nocet fratri

fratri suo, quominus succedat patri.

50 Item † adde, quòd si maritus interficeret fratrem vxoris non poterit habere commodum ex illius bonis; sed vxor, & eius filius poterũt succedere, Io. Lopez. in rep. rubr. c. per vestras. §. 70. num. 17. fol. 165. de donat. int. vir. & vxo., & ibi
51 nu. 17. dicit, quòd † frater substitutus per fideicommissum, sub conditione mortis non consequitur fideicommissum, si fratrem occidit, idem tenet Bald. consi. 50. vol. 4.

52 Item † adde, statuto disponente, vt bona occidentis hæredibus occisi debeantur, si quis monachum occidat bona mònasterio debentur, & non filijs, quos ante ingressum habuerat, dummodò non adsit testamentum, quia deberẽtur hæredi instituto; quæ bona pro dimidia erunt Ecclesiæ, alia dimidia erit distribuenda pro anima occisi in eleemosynam, Bero. in c. in præsentia, nume. 473. de probat. vbi ad partes hanc quęstionẽ examinauit.

Ibi. Si verò non extent filij,

53 Adde, † quòd pluribus casibus quis dicitur indignus in quibus succedit fiscus, vt per Bart. in l. hæreditas, C. de his, qui bus, vt indign. & ibi nu. 6. dicit, quòd ratio, quare applicetur fisco, quod aufertur tanquàm ab indigno est, quia turpia lucra sunt extorquenda ab hæredibus, per l. in hæredem, ff. de calumniat. Et
54 quando † legatum auferatur alicui, & applicetur fisco, vide Bart. in l. fin. ff. de his, quæ vt indign. Natt. consi. 462. in fine, Mantic. de cõiect. vlt. vol. lib. 12. tit. 5. nu. 19. cum seq. & ibi nume. 20. dicit,
55 † quòd alius hanc indignitatem opponere non potest, quia exciperet de iure tertij, attestando de communi, & in hac materia, quando bona; quæ auferuntur tanquàm ab indignis applicari debeant fisco, vide Boss. in tit. de his, quib. vt in-
56 dign. & in tit. seq. habetur, † quando nõ applicantur, ad hoc vide etiam Afflict. super feud. in tit. quæ sint regal. vbi enumerat duodecim casus, quibus res aufertur, vt ab indigno, nec in fiscũ peruenit.

57 Item † adde, quod secundum Bart. in l. cum ratio, §. prætereà, ff. de bon. damnat. bona occisi non veniunt ad fiscum, si adest alius, qui sit in eodem gradu cum interfectore, vt putà si frater occideret fratrem, quod alius frater occisoris succederet, & non Fiscus. idem tenuit etiam Alex. de Neuo in consil. 91. nu. 11. Sed hoc non est ita simpliciter verum, quòd tota illa hęreditas applicetur alijs venientibus ab intestato, qui sunt in paritate gradus cum interfectore, nec etiam est verum absolutè, quod tota applicetur fisco; eligitur enim media via, videlicet, quòd portio, in qua successurus erat interfector applicetur Fisco: portio autem, quæ pertinebat ad alios pares in gradu eis reseruatur. ita tenent Bald. Salyc. & Alex. in d. l. hæreditas. C. de his, quibus, vt indignis. & de communi attestatur, Boss. in d. tit. de his, quib. vt indign. nu. 16. & Alb. cons. 7. nu. 10. Gomes. epit. delict. tom. 3. cap. 3. sub nu. 51. vbi dicit hanc opinionem communem veriorem, & tenendam.

58 Item † adde, quòd si iustus, & legitimus hæres successit occiso, vel ex testamento, vel ab intestato, nõ potest instituere hæredem in d. hæreditate, & bonis occisi occisorem; qui nec in dictis bonis ab intestato succedere potest, Gomes d. c. 3. nu. 52. vbi latè.

59 Item † adde, quid de occidente filium testatoris, & quid de occidente fratrem testatoris, seu illius, cui quis succedere potest, Roman. sing. 467. occidens; & ibi
60 vide addent. vbi in fine habetur, † quid in bonis feudalibus; de quibus vide etiã Francis. Mariam de Plotis cons. 66. tomo 1. inter cons. crim. diuers. & Ioã. Ba-
61 ptistam de Plot. in cons. 25. † in quo late an filius fratris, qui fratrem confeudatarium feudi paterni interfecit, sit incapax, ne in feudo succedere possit filio interfecti patrui sui, & in hac quæst. de bonis feudalibus, vide etiam Peregr. de iure fisci lib. 2. tit. 3. nu. 17.

62 Item † adde, quòd vbi extaret statutũ, vt occisor non possit succedere occiso in eius bonis ex testamento, nec ab intestato, tunc fiscus excluderetur, vt per Corn. cons. 222. lib. 4. Barb. cõs. 8. nume. 8. vol. 3. Rui. cons. 129. vol. 2. & Io. Ant. Angus. cons. 76. lib. 6. & cum D. Clar. alleget Bald. in terminis statuti in l. si quis incesti, C. de incest. nupt. & dicat magis communem opin. esse contra Bald. allegando Boer. decis. 25. nu. 8. id attestantem,

tem, profectò Boer. hoc nō concludit in terminis statuti, sed postquàm discussit opiniones de iure communi, dixit magis communem esse pro fisco; & de statuto, ac doctrina Baldi incidenter locutus fuit. Et dum idem Clar. allegat Barbat. dicto cons. 8. sub num. 4. & cons. 70. num. 45. lib. 4. In quibus locis prędictus Doctor duntaxàt loquitur in terminis iuris communis, vtiq; dicendum venit, quòd in illis etiam terminis ipse D. Clarus locutus fuerit, licèt videatur dixisse contrarium in terminis statuti. Et tale statutum est in ciuitate Spoleti, vbi sum ad præsens, secunda vice Gubernator sub Pontificatu sanctissimi D. N. Syxti Quinti; per quod causa duorum Iuuenum de Ligutijs, qui duas sorores inter fecerunt; & frater ipsorum prætendit hęreditatem, & bona, quæ peruenissent ad dictos occisores ex bonis dictarum interfectarum; decisa fuit ad fauorem dicti fratris, & contra Fiscum, per Magnificum D. Fabium Timeum de Bōscrinis Vrbenetanum Locumtenentem meum.

63 Et† de ista quęstione quando interficiēs succedat interfecto, & fiscus auferat tanquàm ab indigno, & quando interficiat impunè, vt quia occidat bannitum, vel vxorem adulteram, vide nouissimè per Peregrinum de iure fisci, lib. 2. titul. 3. per totum, vbi magis diffusè, quàm alibi.

64 Ibi. Sed quid si maritus interficiat vxorē. Adde, † ꝙ nedum ꝑdit lucrum dotis, si constat, ꝙ vxorem occiderit, sed etiam si vxor reperiatur mortua manc cuius sero erat sana ex quibusdam percussionibus sibi illatis, quia præsumitur interfecta à marito, cum ea cubante, nullis in camera siue domo præter eos existētibus, si prius ab eodem male tractabatur. ita concludit Bal. consf. 122. proponitur ꝙ vxor Petri fornarij vol. 1. & notat Luc. de pen. in l. fin. col. 2. vers. item nota, ꝙ maritus C. de incolis lib. 10. & sequitur Boer. in decis. 261.

65 Ibi. Et hæc conclusio locum habet. Adde† quòd opinio Bart. optimè saluatur per distinctionē, de qua per Rolā. in dicto tract. de Lucr. dot. quæst. 63. nu. 6. scilicet, quòd maritus interficiens vxorem in adulterio repertam, statuto, vel consuetudine sic permittente lucratur dotem, si lex, vel statutum deferat lucrū ex alia causa, quàm ex delicto, prout est, stāte statuto, quòd, vxore prę moriente, maritus lucretur dotem; quod lucrum defertur propter onera matrimonij; vide ēt Mars. consil. 93. & 226.

66 Itē† adde, quòd maritus occidens eius vxorem perdit ius succedendi, quod habet, in defectum coniunctorum, Bal. in l. 1. C. vn. vir, & vxor: de quo pleniùs per Guliel. Benedict. in c. Rainutius, in vers. mortuo itaq; testatore, e'l primo nu. 17. quod tamen fallit, si, statuto permittente, occidat, Campeg. in tract. de dote, par. 8. in 5. quæst. & Boer. in decis. 25. num. 4.

Tenetur etiam homicida.

67 Adde† in hac materia, quando homicida, siue vulnerans tenentur ad damna, expensas, & interesse, & quando possit iurari in litem, vt per Plot. in l. si quando, nu. 694. cum seq. & ibi nu. 698. dicit, quòd cicatricum, & deformitatū in homine libero nulla habetur ratio: quod secùs est in seruo, & animali bruto. Et quando vulneratus possit petere, vel lucrum cessans, vel damnum emergens,
68 & si† consecutus est pœnam, de qua in cautione dè non offendendo, vide Bertazz. cons. 16. vbi respondit, ꝙ non, sed Vulpel. in tract. de pace quęst. 64. contrarium tenuit, dicens, ꝙ pęna conuentionali parti soluta, quia paci, vel promissioni de non offendendo sit contrauētum propter vulnera, & medelas, interesse quoq; peti poterit, quia dicta pœna ratione contemptus potius, quàm interesse apposita censetur, & quādo offensus possit iurare in litem, uide etiam Bertaz. consil. 17. & 18. Et in hac materia quòd occidens teneatur ad expensas, & damna, ac interesse, uide multas ampliationes, & limitationes per Ioseph Lud. in cōclusione 39. & Soci. in c. rixati, nu. 57. de homicid. ubi habetur, ad quid uulne-
69 ratus agere possit, & qua actione, & † quo casu agere possit pro cicatrice, & deformitate. Et quo ad ęstimationem operarum uulnerans non tenetur, si uulneratus

tus nullã habebat artem, ut per Afflict. in Constit.in pecuniarijs litibus nu. 38. & si hęredes.

70 Item†adde, quòd uulneratus potest ciuiliter agere contra uulnerantem. ad damna, expensas, & interesse, licèt uulnerans sit absolutus ab inquisitione, secundum Borgnin.in consil. 233. uolum. 2.Roman. in consil. 223. & consil. 213. Maran.in spec.aureo, in 4.par. 1.distin. nu.5.car.33.& nu.20.car.35. & Borgni. filius in tract.de usufruc.mulieri relicto, sub nu.232.

Excusatur autem homicida:

71 Adde†uidēdum Menoch.de arbitr.iud. casu 277. ubi quando uim ui repellere liceat,& ꝙ remittitur arbitrio iudicis,qñ quis defensionis limites excessisse dicat, & in casu sequenti habetur, ꝙ excedens modum defensionis arbitrio iudicis punitur.

Item adde quod si quis teneret aliquē prostratum in terram, eum multis pugillis percutiēdo,& ipse percussus gladiunculo, quē ad latus gestabat, ipsum interficeret,non esset puniendus pœna ordinaria,sed exilij per sex annos ita Vrsil. ad Afflict.ī decis.289.nu. 34.per ea quę tradit Alex.in cons.76.uol.1.

72 Item†adde, quòd probans fecisse homicidium ad sui defensionem, est liberandus etiam absque licentia Principis de iure secundum Boer. in decis. 164. nu.15.circa fin.tamen ibi dicit,quòd de stylo curiarum Francię nunquàm liberatur per iudices sine remissione à Principe priùs obtenta,quod esset seruandū

73 vbiq; per omnes iudices &†nedum aggressorem licitum est occidere, non solum quando imminet periculum vitæ, sed etiam, quando imminet periculum alicuius iniurię personalis,Mars. consil.

74 81.nu.16.&†quomodo probetur homicidium, ad sui defensionem factum fuisse latissimè per Mascard. de probat.conclus.1126.

75 Item†adde,quòd homicidium factum ad sui defensionem non est punibile, ét stante statuto indifferenter disponente, homicidium pœna mortis puniri,secundum Bald.in cons.19.nu. 8. inter cons.

76 crim.tom.1.nec†etiam Præsbyter celebrans missam,si insultatus committeret homicidium,efficeretur irregularis, qn posset post illud missam inceptam perficere,Mars.in l.1.nume.28.& seq.ff.ad l. Corneliam,de sicar. & in cons. 4. nu.4.

77 & 5.& cons.82.nu.2.&† in hac materia quando licita sit defensio,uide Duen.in reg. 191. & 192. vbi ponit multas ampliat.& limit.

78 Item†adde, quòd ille,qui primò prouocasset ad verba iniuriosa,licèt posteà rixando ponerętur in discrimine vitę,si interficeret,non gauderet priuilegio necessarię defension is, quia ipse causa fuit mali,& posuit semetipsum in necessitate, & per præsumptionem iuris non videtur interficere ad sui necessariam defensionem, l. quoniam multa facinora, C.ad l.Iul.de vi.& Bald. in consil. 143. num.1.uol. 1. & Bolognet. in l. vt vim, nu.94.& 95.circa finem.ff.de iust.& iur.

Item adde quod aggressus potest etiā impune occidere furiosum,siue dormiētem aggressorem. Bald.in repet. l. 1.nu. 50.C.vnde vi,& Gomez.de delictis c.3 nu.20. sed ego credo hoc verū non esse ita simpliciter, nam si potuisset aufugere,& non aufugisset,quod extraordinariè veniret puniendus, quia tunc aufugiendo non incurritur aliquod periculum honoris,quinimo non aufugiendo.

79 Hæc autem conclusio Adde,† ꝙ Bolognet. in d.l.vt vim,nu.66.cum sequen. conatur velle restringere hanc communem opinionem,vt solùm procedat,quando quis pro defensione bonorum suorum poneretur in discrimine vitæ, & sic, ꝙ vtrunq; concurreret, videlicèt defensio personę,& rerum;quę restrictio mihi nō placet, per ea, quę adducit Clau. in d.l. vt vim,num. 76. vbi tenet communem opin. quòd pro sola defensione rerum

80 licitum sit homicidium,quod†etiā procedit in foro conscientiæ, Rimin.iun.in d.l.vt vim,num. 359. cum seq.& Achil.

81 Pedroche in consi.36.num.340.& † intellige quando talis defensio fit incontinenti,& etiam ex interuallo,vbi iudicis copia non offertur Alciat.cons.132.col. 2.tom.2.lib.5.& Moron.in tract. de fide pace,& treg. quęst. 162.num.1.

82 Item † adde, quòd etiam clericus pro defensione rerum suarum.vim ui repellere licet,Inno.in c.nisi cum pridem 15. col.

col. de renunt. & Fely. in cons. 50. num. 11. sed Foller. in pract. crim. cano. c. 14. in ver. & reis admissis nu. 7. dicit, nullo modo licere clericis occidere rapiẽtes, aut furantes, benè tamen præter occisionem, & percussionem licet defendere res proprias, cum sit permissa modica percussio pro defensione rerum, vt per Abba. in c. significasti, de homic.

Item locum habet non solum.
83 Adde, † quòd etiãm licet defendere socium itineris, & amicum, vt per Deci. cons. 469. nu. 3. & 4. Gram. cons. 56. nu. 25. & Bertaz. cons. 473. nu. 2. vol. 2. & de extraneo occidenti aggressorem pro difensione alterius extranei, late habetur per Gomez. in c. 3. nu. 21. vbi tenet, qđ non potest puniri nisi pęna extraordinaria, etiam quod aggressus nõ clamasset, & auxilium non petijsset, attestando se defendisse à pęna mortis quemdam mediatorem, qui cum baculo aggressorem occiderat, & de hoc vide etiam Boer. in decis. 83. quando mediator interfecit rixantem, vel interfectus fuit, & Menoch. de arbit. casu. 324. num. 9. vbi concludit quod talis homicida, sit puniendus pęna arbitraria, dummodo non adsit dolus.

Adde, quòd nõ solùm licet in-
84 sultato. Adde, † ꝙ non punitur pœna homicidij, sed punitur arbitrio Iudicis, Menoch. de arbitr. Iud. cas. 324. nu. 9. Boer. decis. 83. vbi mediator cum accepisset, vel teneret arma vnius ex rixantibus, qui se defendere non po-
85 terat, ab eo fuit interfectus; & si † interficiens alium, siue mediatorem, se defendendo, homicidium negaret, non esset torquendus, quia homicidium esset impunibile, vt per Alba. in cons. 56. nu. 35. & in dicto consilio habetur de quodam
86 † homicidio in rixa commisso ab vno ex rixantibus, credente occidere insultantem, quem sequitur Bertaz. cõs. 223. nu. 12. ambo concludentes non teneri
87 de homicidio, & † in d. decis. Boerij habetur etiam, quando teneantur mediatores, qui vnũ ex rixantibus offendunt.
88 Ibi. Sed pone, ego fui. Adde, † ꝙ in sing. hîc alleg. de hoc verbum nullũ, nec de quæstione Ang. Imno Felyn. in c. significasti e'l 2. nume. 14. de homicid. refert, quod Ang. in d. q. tenuit, quòd talis apprehendens puniatur, quasi excesserit defensionem, ponentem innocentem in periculo: sed Boer. in decis. 84. nu. 4. tenet contrarium, ꝙ aliqua pœna non teneatur nisi eo dolosè, vt clypeo vsus fuisset, se retroponendo.

Ibi. Et ita fuit absolutus per senatũ quidã Ant. Dauerius &c.
89 Adde, † quòd debebat condemnari aliqua pœna per text. in l. scientiam, §. qui cum aliter. ff. ad leg. Aquil. vbi proijciẽs lapidem contra aggressorem, si non eũ, sed prætereuntem percusserit, tenetur; & ibi Bald. dicit, quòd licèt sit licitum percutere aggressorem; non tamen mediatorem, vel alium, videatur Boer. in decis. 83. in fine. Et Menoch. de arbitr. Iud. casu 324. vbi ipse quoq; tenet qđ pęna arbitraria sit puniendus.

90 Atque adeò vera est. Adde † quòd insultatus nedum aufugere non tenetur, sed si percussus fuerit, & post ictum insequendo percussorem, siuè vulnerantem fugientẽ eum occiderit, non debet puniri pœna mortis, sed alia pœna extraordinaria, quia est potiùs culposus, quàm dolosus, Abb. in c. olim, e'l 1. de rest. spol. Fely. in c. dilecti filij, col. 6. de except. & hoc firmant scribẽtes, maximè Io. de Anan. in c. significasti, il 2. de homicid. hoc etiam firmãt Ang. Aret. & ibi addent. in tract. de malefic. in uers. & dictus Titius, se defendendo, in fine; Afflict. in constitut. terminum vitæ, nume. 18. & Boer. in decis. 168. nume. 8. Et de hoc vide etiam Natt. in cons. 412. nu. 21. & latè per Carer. in pract. in §. homicidium. 6. nu. 152 & 153.

91 Item † adde, ꝙ etiam insultato licet uulnerare, & occidere aggressorum, in terra prostatum, cum potuerit timere, ne amicus, vel coniunctus illius veniret ad opẽ illi ferendum, Bertrand. cons. 290. num. 13. quem sequitur Bertaz. cons. 1. num. 34. vol. 1.

92 Item † adde, quòd clericus tenetur fugere, Felyn. in d. c. dilecti filij, nu. 21. de except. sed Bolognet. in l. vt uim, nu. 92 ff. de iust. & iure, tenet cõtrarium, quòd clericus aufugere non tenetur; dicens,

hoc esse verum in monaco, cum videatur mortuus in mundo; & ibi nu.21.te-
93 net, quod nec† in foro conscientię quis aufugere tenetur. Quinimo insultatus non peccat insequẽdo aggressorem, & eum percutiendo tantum, quãtum ad sui honoris defensionem opus esset, nam licet illud non esset defendere personam, neque fortunas, esset tamen defendere honorem, quem licet defendere, etiam occidendo, si eo ad id opus esset ita tradit Nauar. in Manuali confessa.cap.15.nu. 4.fol.148.tom.1.
94 Item† adde, quòd quilibet tenetur fugere ab illis personis, quibus reuerentiam debet, vt per Bolognet. in d. l. vt vim, nu.93.

Sed quomodo probatur, quòd fecit ad sui defensionem &c.

95 Adde, † quòd in dubio potiùs pręsumitur factum ad defensionem, quàm ad vindictam, Deci. in cons. 459.num.4.& 469.nu. 11.& consil. 478. nu. 7. Alciat. reg.3.pręsumpt. 39. num.5. Boer.decis. 237.Crau.cons.151. num.18.Soci.iun. cons.135.num. 1.& 2.Bertazz.cons.31.
96 nu.9.Et† quid si duo adinuicèm se insultarunt, & eodem tempore euaginarunt, & vnus occisus fuit, an alius dicatur fecisse ad defensionem, Bart.in l.1.§.cum arietes, ff. si quadrup. paup. fecis.dicat. & ibi in apost. Nunquid in dubio pręsumendum sit, illum fecisse ad sui defen-
97 sionem, qui primò inceperit, & † an testes probent defensionem, si dicant, factum ad sui defensionem, licèt aliam rationem non adducant, Deci.d.cons.459
98 Et† an probent, per verbũ, credo, Boer. decis.164. nu.17. & in hac materia de-
99 fensionis vide Boer.decis. 168.& † quid in dubio, quando non apparet, quis primò euaginauerit, & quibus pœnis puniatur, uide Menoch. de arbitr. iud.cas.
100 363.&† quomodo probetur defensio, vide omninò Mascard. de probat. conclus.490.& 491.

Item adde, quòd ad defensionem probandam, etiam pręsumptiones, & coniecturæ admittuntur, Bald.in l.1.num.46. C.de confess.& ibi Barb.Gram.cons.19. nu.10.& cons.56.nu.21.vbi dicit, quòd probatur per coniecturas, quæ Iudicis arbitrio reliquuntur, & multò magis ex iuris pręsumptione defensio deducitur, Vulpell.in cons.44.nu.8.& quòd defensio probetur per præsumptiones, & coniecturas, vide omninò Mascard.de probat.conclus.490.& 491.& plenissimè in conclusione 1126.vol.3.& Ceph.cons. 140.nu.13.vol.1.
101 Adde† etiam, quòd occidens aggressorem, etiam non se defendentem, mitiùs punitur, Gram.decis.5.nu. 22. & in hac materia quomodo insultatus non egrediatur modum tutelæ, & quomodo non teneatur fugere; & quo casu liceat fugientem aggressorem insequi, vulnerare, & occidere, uide Bertazz.in consil.1. per totum.
102 Item† adde, quòd insultatus censetur etiam omnia facere ad sui defensionẽ, Alex.cons.109.col.1.vol.1.Deci.consil. 459.& 469.nu.8.Boer.decis.164. num.
103 17.Bero.cons.194.nu.9.vol.3.&† quando non apparet, quis fuerit aggressor, inspicienda est qualitas vtriusq; rixantium, Io.de Amic.cons.32.nu.6.Gram. vot. 22. nu.10. & 24.nu.5.& consil.29. num.14.Alciat.reg.3.præsumpt.39.Carer.in pract.crim.§.6.nu.139.Et quibus coniecturis, & pręsumptionibus quis pręsumatur aggressor, Bertazz.cõs.1.& 30. nu.3.cum seq. & quando ignoratur aggressor, præsumitur, quod superuiuens fuerit aggressor, si alter est mortuus, Gomes.de delict.cap. 3.nu.25.
104 Item† adde, qualiter sit deducenda ista defensio in Iudicio, idest quomodo sint formandi articuli, & quid debeant deponere testes, vt sufficienter sit probatum, quòd quis fecit ad necessariam suã defensionem, latè per Bolognet.in l. vt vim, numero 35. cum sequen. ff.de iust. & iure.

Ibi. Non enim tenetur.

105 Adde† videndum Gramm. in decis.5. Thob. non. cons.109.& Bertaz.in consil.433.& 434.vbi latissimè, quando minæ excusent. homicidium à pœna ordinaria.

Scias tamen, quod talis defensio.

106 Adde, † quòd cum moderamine inculpatæ tutelæ, quid factum fuisse dicitur, quando non potuit aliter quis euadere periculum personæ, famæ, seu honoris, vel

vel rerum, Gramm.in conf. 56.nu.16.

Item adde,quòd moderamen inculpatæ tutelæ non consideratur,quando insultatus,furore accensus,excesserit,quia primi motus non sunt in potestate nostra;ita singulariter dixit Afflict.in cõst. asperitatem,in 7.notab.subdit tamẽ,totum residere in pectore Iudicis,& idem tenuit Menoch.de arbitr. Iud.caf. 277. & 278. vbi plenè in hac materia scripsit,& Gramm.in conf.56. nu.17.& 18.

107 dicit,† quòd excedens moderamen inculpatæ tutelæ, non tamen ex proposito,sed in rixa, non dicitur incurrisse ali

108 quam pœnam.Et† ad pœnam conuentionalem aggressus,qui,se defendendo, modum excessit,nõ debet puniri, Affli. decis.206. nu.3. & 4.

Ibi : Sed etiam si excessisset.

109 Adde† videndum Aret. in conf.80.nu. 8.& ibi latè,quando iracundiæ calor rixa,consanguinitas,amicitia,instrumentum, vitæ anteactæ conuersatio, casus, & deliberandi tempus excusent,& alleuient occisorem.

Ibi : Hinc est, quòd si aliquis insultet me cum baculo &c.

110 Adde † videndum Boer. in decis. 169. vbi tenet, ꝙ iniuriatus verbis, si gladio occiderit,mitiùs sit puniendus.sed vide Gram.decis.98.vbi quidam fuit iniuriatus verbis,&baculo percussus in capite, & spatulis à quadam muliere,qui impatiens doloris eam interemit ; nihilominùs per duas sententias fuit condemnatus ad remigandum;& in conf.63.num.

111 31.dicit,quòd † vulnerare non possum cum gladio insultãtem me cum baculo, si poteram me aliter defendere, prout in dubio præsumendum est, me aliter defendere posse, vide etiam Capic. de-

112 cis.58. vbi†dicit, quòd mẽtitus,mitiùs sit puniendus ; quod intelligendum est si mentita non fuerit iusta, idest si non fuerit data ad repulsandam iniuriam,vide etiam Gram.decis.23.vbi tenet, ꝙ licet iniuriato se vendicare propria auctoritate, licèt modum excedat,quãdo iniuria est talis,quòd, adeũdo iudicem, res poneretur in derisum, & iniuriatus reputaretur vilis, quo casu est in facultate iudicis illũ non condemnare ad mor

113 tem,si fuerit homicida, &†an ex interuallo, vel statim facta fuerit defensio, cõmittitur arbitrio iudicis, Boer. decis. 168.nu.6.& dicit Menoch. in conf.107. nu.40.vol.2. quòd propulsatio iniuriæ dicitur facta incontinenti,si die sequenti facta fuerit.

114 Item†adde,quòd percussus cum pugno potest occidere cum gladio, si euadere non potest ab iniuria personali,vt ab altero pugno, pro quo euitando, & pro qualibet iniuria personali licet occidere,secundum Gramm.in conf.29.per totum,quem sequitur Mazzol.consil. 11. Sed vide omnino Crau. in consil. 119. nume.7.

Item adde de percusso cum pignatta, quod non teneatur, si occidit se defendendo Alex.conf.76.vol.1.

Item adde per Bald.in l.1.C. vnde vi, col.6.de eo,qui volebat dare alicui maxillatam, qui gladio se defendit si aliter non posset euadere maxillatam, ꝙ non punietur de homicidio.

Sed hic occurrit alia quæstio .

115 Adde,†hoc procedere,etiam quòd homicidium compulsus tortura confessus fuisset,Bertazz.consil.128.nu.13. dummodò cum dicta qualitate fuerit confessus,Bertazz.conf.27.nu.3.

116 . Item†adde, quòd huiusmodi declaratio,scilicet, quòd occiderit ad defensionem, potest fieri per procuratorem in defensionibus,& facta dicta declaratione non potest deueniri ad torturam contra reũ, vt per Bero.in conf. 194. vol.3.

117 Item†adde si è contra,aliquis cõfessus fuerit occidisse hominem, posteà reuocat confessionem, quia dicit hominem viuere,posteà conuincitur de mẽdacio, auditur,si vult dicere,quòd ab alio, nõ à se fuit interfectus, Bal.in l.1. num.16. verf.quintò punitur,C.de seru.fugit.

Potest ẽt homicida se excusare.

118 Adde,†ꝙ nedum excusatur occidens insidiatorem,sed etiam interficiens ex interuallo ex causa metus,quem iustè habuerat,ab illo,qui minatus erat ei mortem , & erat solitus exequi excusatur à pœna mortis, & condemnatur ad perpetuos triremes Gramm.decis. 5. per totam.

Alia

119 Alia etiam est defensio. Adde † quod pluribus modis incertitudo consideratur; nam interdum est respectu delictum passi, interdum respectu delinquentium, interdum mixtìm ex vtroq;, & interdum est error, vt per Alber. de Rosat. in l. item mela, nu. 6. ff. ad l. Aquil.

Ibi: Tu igitur pro veriori. Adde videndum Bertazz. in cons. 335. vbi hanc distinctionem de incertitudine delinquentium declarat, & alios ponit casus, per D. Clarum non tactos; vide etiã Menoch. de arbitr. Iud. cas. 362.
120 vbi † latè de pęna, quæ sit contra plures vulnerantes, tàm in rixa, quàm sedato animo, vel si ex vno, vel ex pluribus vulneribus secuta est mors, vide etiam Thesaur. in decis. Pedem. 31.
121 Item † adde, quòd si tractatus est, non ad homicidium, sed ad aliud illicitum, vt, si plures homines armati essent coadunati ad inuadẽdum possessionem per vim, & secutum sit homicidiũ, tunc omnes non tenentur de homicidio, sed quilibet de eo, quod fecit, ita Iul. Scarlat. in cons. 112. nu. 26. cum sequen. inter cons. crim. diuers. vol. 1. quẽ sequitur Bursat. cons. 316. nu. 32. Sed contrarium tenuerunt addentes ad Bertazz. in consil. 299. in litera. A. vers. sed casus est à Claro, ut scilicet omnes teneantur, quæ opinio mihi non placet; tamen ipsi addentes se declarauerunt. in cons. 326. in princ. & de hac quæst. vide etiam Boss. in tit. de homicid. nu. 25. & 74.

Ibi: Benè verũ est, quòd hoc casu si appareat, quis fuerit &c. au-
122 thor &c. Adde, † quod hoc casu incertitudinis Iudex poterit oẽs subijcere tormẽtis ad habẽdã veritatẽ, Marsi. in l. 1. §. diuus, nu. 52. ff. ad. l. Corn. de sicar. Plac. d. cap. 12. nu. 12. Menoch. de arbitr. Iud. cas. 362. nu. 20. & latè per Charta. de execu. sent. cap. fin. nu. 245. cum se-
123 quen. & inchoandum † erit ab illo, qui similia commisit, Mars. in l. 1. nu. 21. ff. de quæst. Decian. cons. 75. nu. 8. volu. 3. Rolan. cons. 63. nu. 9. vol. 2. & licèt Foller. in cons. 137. nu. 9. inter cons. crim. diuers. vol. 1. quem sequitur Bursat. consil. 116. nu. 11. tenuerit non posse deueniri ad torturam, nisi contra eos, qui sint malæ conditionis, & famæ; tamen addentes ad Bertazz. in cons. 335. eos optimè impugnando concludunt, quòd indistinctè omnes, qui interuenẽrunt rixæ, torqueri possunt pro inueniẽda veritate; sed inchoãdũ esse ab illis, q. sint malæ famæ, si inter rixãtes adsint, & ita practicari vidi.

Sed hic incidenter. Ibi, si verò
124 cõpareat. Adde, † quod rixa est duorũ, aut pluriũ vi cõtentio l. fin. ff. de vi bon. rapt. & not. in l. fin. ff. ad leg. Corn. de sicar. quæ ex improuiso procedit l. 1. §. diuus. ff. eodem, & l. 3. ff. de vi priua.
125 Itẽ adde, † quòd author rixæ dicitur ille, qui dixit, aut fecit, vel facere tentauit aliquid illicitum; ex quo verisimiliter sequi posset delictum subsecutum, Bart. in l. diuus, ff. ad l. Cornel. de sicar. & delictũ incipit, qui delinquentem ad iram prouocat, Bald. cons. 143. super quæst. nu. 1. vol. 2. & Angus. cons. 27. nu. 10. & in cõ-
126 sil. 23. discutit, † an author rixæ puniatur de homicidio, de quo aliâs non puniretur ob incertitudinem occisoris; & ibi declarat d. l. quem multa.
127 Item † adde si de interfectore appareret, quòd author rixæ, cuius causa fuit commissum homicidium, præter tamen voluntatem suam; sed tantummodo occasionem præbuit, debet puniri pœna extraordinaria arbitrio Iudicis, Decis. Pedem. 104. per totam.
128 Item † adde, quòd licèt apud Senatum Mediolani raró homicidium, in rixa cõmissum, pœna mortis puniatur; tamen de iure occidens in rixa hominem non minùs punitur, quàm si id deliberatè faceret, Boss. in tit. de inquisit. nu. 116. & Aret. cons. 80. col. 2.
129 Item † adde, si duo rixassent, an interfectus præsumatur aggressor, & quid quãdo nullus est mortuus, Alciat. in tract. de præsumpt. reg. 3. præsump. 39. Deci. cons. 459. & Boer. decis. 237. & ibi quomodo sint puniendi rixantes, quando ambo sunt vulnerati, & nescitur, quis fuerit aggressor. sed vide omnino Crau. in consi. 151. col. 5. qui miratur de De-
139 cio, & Boerio; quia in † dubio præsumendum contra occidentem, quòd dolo fecerit, c. 1. de præsumpt. & l. 1. C. de sicar.

131 ficar. & † de multis præsumptionibus, & coniecturis, quibus præsumi potest, quis fuerit aggressor, vide Cæpo. in consil. 29. & 42. Gramm. voto 22. & consil. 62. Menoch. de arbitr. iud. cas. 363. & in tract. de præsump. præsump. 39. lib. 5. Vulpell. in cons. 118. & Hercul. in tract. de caut. de non offend. in c. 39. vbi latè, quando ignoratur, quis primò cautionẽ fregerit.

132 Item † adde, quòd quando nõ apparet, quis fuerit author rixæ, & vulnerans dicat, se vulnerasse, ad sui defensionem, nemo tenetur ad pœnam conuentionalem, de non offendendo, vt per Hercul. in tract. de non offend. cap. 30. per totũ, & tàm quoad pœnam applicandam parti, quàm fisco, vt ibi per eum, num. 10. Mars. in rubr. num. 406. C. de probat. & Plac. epit. delict. cap. 12. lib. 1. num. 16.

133 † sed contrarium tenuit Vulpell. in cõs. 50. & in quæst. 106. quæ est vltima in tract. de promiss. de non offend. scilicet, quòd ambo teneantur ad pœnam conuentionalem, quo ad fiscum tantum, idẽ tenuerunt Moron. in tract. de fid. treg. & pace q. 168. nu. 1. & Bertazzo. in consil. 48. nu. 8. vol. 1. dicens, quòd in Auditorio Vrbinen. ita obtinuit, & quòd pluries ipse ita iudicauit. Ego autem arbitror (sit pace dictum) illas sententias nõ posse subsistere, saltem ex parte eius, qui insultatus fuerat, quia non est iustitia, si propter peccatorem innocẽs puniatur, vt dicit Boer. in d. decis. 237. circa finẽ. Nec dictæ sententię sustineri possent ex eo, quòd licet de aggressore non appareat vterq; de delicto puniatur, quia illud est propter malum exemplum, & ob vtilitatem publicam nè delicta remaneant impunita, Boer. d. decis. 37. num. 4. & solum puniunt pœna pecuniaria arbitrio iudicis, qui potius excessum, quã dolosum considerabit ita Menoch. de arbitr. iud. d. casu 363. num. 19. sed pœna conuentionalis respicit commodum bursale fisci, quod est contra bonum publicum, & esset iniquum, quòd insultatus duplici pœna grauaretur, scilicet pę na delicti per eum non commissi, & pœna conuentionali, cum afflictio non sit addenda afflicto. Accedat etiam quia illud, quod ad fisci commodum statutũ est à fortiori debet esse statutum ad beneficium, & commodum priuatorum iuxta legem vnicam §. pen. C. de caduc. tollen. & Menoch. de arbitr. iud. quæst. 98. num. 4. & dicit Luc. de Penna in l. 1. vers. ad idem est. C. de desort. lib. 12. qui licet Reipublicę vindicta criminum debeatur, principalius, debetur priuato, facit etiam regula, qui nõ cõpetit actio criminalis fisco, vbi non oritur parti actio ciuilis, vt infra in quæst. 50. in fine. Et ideo concludo primam opinionem esse sequendam, tanquam veram, & verissimam, & aliam fugiendam, & faciũt, & ea quæ infra posui ad quæst. 2. in versic. & hæc quidem conclusio, ibi vnum tamen nota in verbo item adde, quòd si statutum. Item tenuerunt etiam Moron. in tract. de fide treug. & pace quæst. 168. nu. 1. Bertaz. cons. 48. nu. 8. volu. 1. Mars. in rubri. C. de probat. nu. 406. Carer. in pract. crim. §. Homicidium 6. nu. 345. Plac. in epit. delict. lib. 1. c. 12. nu. 6. & addentes ad Bertaz. in consil. 299. littera A.

Ibi: Aut verò sunt certi. Adde

134 † quomodo sint puniendi, quando tot sunt vulnera, quot sunt ij, qui homicidio interuenerunt, quo casu articulus est magis dubius, vt per Boss. in titu. de homicid. nu. 27. & vide etiam Menoch. de arbitr. casu 362. & Gomez. de delict. c. 3. nu. 56. vbi latè.

Quandoq; etiam solet ad excusandum. Ibi Primus casus.

135 Adde, † quòd vulnus dicitur mortale, quando secundum regulas medicinæ vulneratus, aut nullo modo sanari potest, aut cum maxima difficultate: sicut ille, qui de leui potest curari, non dicitur mortiferè vulneratus, Bal. in c. 1. nu. 3. quibus mod. feud. amitt. & in l. 1. §. fi. ff. ad Syllan. vbi dicit, quòd vulnus dicitur mortale, quando à principio videbatur mortale & per Io. de Platea in l. semel, C. de re milit. lib. 12. Gram. in consil. 2. nu. 4. Bertazz. in cons. 85. nu. 28. &

136 vulnera, † in quibus corporis partibus sint lethalia, vide Boer. in decis. 323. nu. 3. & de istis tribus casibus vide Rimin. iun. in cons. 121. per totum.

137 Item † adde, si vulneratus fecerit se mederi incantationibus, & medicis imperitis,

tis, vulnerans nõ tenetur de homicidio, vt per Soc. in cõſ. 178. col. fin. hîc allegato, quod tñ cõſilium in d. col. fi. intelligitur per Iac. Nouell. in tract. ad defen. nu. 121. procedere, qñ medici dederint politiam, ſiuẽ ſchedulam vulnerum ſine periculo mortis, & in loco nõn periculoſo, neq; cum periculoſo inſtrumento.

138 Item † adde, ꝙ vulnerans mortaliter nõ poteſt ſtatim puniri de homicidio, licèt certũ ſit, vulneratũ euadere nõ poſſe, & ſi extaret ſtatutũ, ꝙ occidens occidatur; quia, donec aĩa eſt in corpore, quis non dr̃ mortuus, Bal. in c. 1. §. iniuria, col. pen. de pac. iuram. firman. Marſ. ĩ pract. crim. §. & quia, nu. 2. cum ſeq. & Franc. Marc. in deciſ. 779. nu. 2. par. 2. Sed debet expectari, ꝙ mors ſuperueniat, & tunc põt puniri de occiſo, vt hîc dicitur. & ſi Iudex aliter faceret, teneretur de homicidio, vt cõtigit de facto in D. Odone Poteſtate Florentiæ, qui fecit decapitare vulnerantem ante mortem vulnerati; & in ſyndicatu fuiſſet punitus de occiſo, ſi Dux non veniſſet Florentiam, qui eũ liberauit, ita inquit Bal. in l. huic ſcripturæ, §. ſi ſeruus, ff. ad l. aquil. & in l. dãni, §. ſabini, ff. de damn. infect. quem referunt Boer. in deciſ. 323. nu. 6. & Gram. in conſ. 49. nu. 14.

139 Item † adde, ſi vulnerans fuiſſet inquiſitus de homicidio, debet condemnari, tã quàm occiderit, licèt vulneratus fuerit mortuus poſt finitã inquiſitionẽ; &, ꝙ ea pendente, mors ſuperuenerit, Bal. in l. ſi in rem, in fin. ff. de pign. action. Gram. d. conſ. 49. nu. 14. & conſ. 161. nu. 13. te

140 net † quòd è côuerſo, ſi fuerit inquiſitus de vulnere, quòd debet puniri de morte, ſi mors ſequatur; quia in criminalibꝰ Iudex non habet conſiderare modũ cõcludendi in libello, ſed qualiter lex concludat ſecundum qualitatem delicti, & ſimiliter poterit cõdẽnari de morte, nõ obſtante, ꝙ ſententia lata eſſet de vulnere, Bart. in l. ſenatus, de accuſat. & Boer. in d. deciſ. 323. nu. 4. circa fin.

141 Ibi: Secundus eſt caſus. Adde † videndum Boer. in deciſ. 323. nu. 8. & vulnerãs nõ tenetur de occiſo ſi modo vulneratus deceſſerit ex alia infirmitate, non trahẽte originem à prima, ſed penitùs diuerſa, & quòd ſit habilis ad inducendam mortem, Io. de Anan. in c. ad audientiã,

142 nu. 2. de homicid. & † vulneratus non lethaliter, ſi infra modicum tempus moriatur, an præſumatur ex vulnere mortuus; & an vulnerans teneatur de vulnere tantum, vel de occiſo, Cuman. conſi.

143 135. & † quando præſumatur, habuiſſe animum occidendi, vide Menoc. de pręſumpt. lib. 5. præſumpt. 40.

144 Item † adde, quòd vulnus non eſt mortale, quando à die vulneris, vſq; ad 21. diẽ nulla ſuperuenerit febris, nullumq; accidens vulnerato, Soci. conſ. 187. col. pen. vol. 2. Calcaſat. conſ. 104. inter cõſi. crim. vol. 1.

145 Item † adde ſi medici facerent relationem, quòd vulnus erat mortale, & Iudex reum condemnaſſet de occiſo, qui condemnatus diceret medicos falſum depoſuiſſe, & peteret, corpus interfecti exiſtens in ſepultura reuideri per medicos peritiores; & ſi ità factum fuiſſet, & medici retuliſſent, illud vulnus non fuiſſe mortale, illa ſententia deberet retractari, etiam quòd condemnatus non appellaſſet, ſecundum Afflict. in conſt. Terminum vitæ, nu. 42. vbi latè hanc quæſtionem examinauit.

146 Ibi: Tertius eſt caſus. Adde † ſi ſpaſmus ſuperuenerit præſumitur mortuus ex vulnere, Bald. conſ. 334. nu. 4. vol. 2. Dec. cõſi. 416. nu. 9. vide omninò Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 275. vbi plenè.

147 Item † adde; quòd vulnus præſumitur mortale, ſi poſt vulnus ſequatur mors, Io. de Anan. in c. Ioannes, nu. 2. de homicid. Cæpoll. in conſ. 40. nu. 18.

148 Item † adde, quòd ſi moriens dixerit, ſe mori non ex vulnere, ſed mala vita, & culpa medicorum, & pacem fecerit, nõ iuuat percuſſorem, ſi aliter nõ appareat, Io. de Anan. & Felyn. in c. exhibita, de homicid. Felyn. in c. litteras, col. pen. de præſcrip. Marſ. conſ. 78. nu. 21. Caſſane. in conſuet. Burgund. rubr. 1. §. 6. num. 7. fol. 271. vide etiã Foller. in pract. crim. in verſ. recipiantur defenſiones, nu. 4. &

149 † ibi etiam habetur, quid probandũ ſit ad defenſionem rei, vide etiã Gomez. de delictis c. 3. num. 29. ubi latè, quòd in dubio ſemper ſit præſumẽdum, quòd uulneratus ex uulnere deceſſerit, & ibi etiam de uulnerato, qui poſt triduum

ambulauerat, quomodo sit intelligendum.

Ibi: Aut apparet de aliqua negli
150 gentia. Adde † quòd culpa, & negligẽtia est, nullum adhibere medicum, vel peritum, Corn. conf. 263. volum. 3. vel tardè, Marf. conf. 7. nume. 49. & Mascard. de probat. conclus. 1035. in
151 prin. † & negligentia non præsumitur, & quomodo probetur idem Mascar. in conclus. 1088.

Scias autem, quòd in hoc, an
152 vulnus fuerit lethale &c. Adde † si plures medici fuerint examinati, & sint discordes, quòd eo casu iudicatur contra percussorem, quòd ex vulnere decesserit, Gramm. cõs. 49. nu. 6. sed Marf. in pract. crim. §. & quia, num. 17. contrarium tenet per regul. quòd semper in dubijs, & obscuris debemus inclinare in mitiorẽ partem, Cæpoll. autem in consil. 61. nu. 21. & Boer. in decis. 323. num. 24. circa
153 med. dicunt, † quòd quando numerus, & dignitas medicorum, qui sunt contrarij, esset æquales, vel omnes dicerent ea, quæ verisimilia essent, iudicandum esset contra vulnerantem: sed quando pro vulnerante essent plures, digniores, & meliùs dicentes, ac verisimiliora deponentes, tunc illis esset standum; tamẽ Menoch. de arbitr. iud. cas. 275. in fi. dicit, in dubio, pronuntiandum esse, quòd ex vulnere non sit mortuus. Et quibus medicis sit credendum, quando sunt cõtrarij, Cæp. in dicto consil. 61. nume. 21. Sed ad hanc quæstionem, quando medici sunt contrarij, an pronuntiandum sit contra percussorem, vel ad eius fauorẽ, vide distinctionem, quam facit Mascar. de probat. in conclus. 1034. nu. 45. & 46 volum. 2.

Item adde, quod dictum Medicorum potest recipi etiam publicatis attestationibus tàm ad petitionem alterius partis, quàm ex mero Iudicis offitio, ita Bal. in c. causam de probat.

Ibi: Propterea tutius est dicere.
154 Adde, † quòd ista communis opin. procedit, non habito respectu ad spatium tẽporis, etiam si moreretur, post octo mẽses, dummodò nunquàm conualuerit à die illati vulneris: sed semper processerit de malo in peius, quia tunc præsumitur ex causa vulneris mortuus, Abb. in c. 2. de cleric. percuss. quẽ sequitur Marf. in pract. crim. §. & quia hîc alleg. nu. 16. circa med. Gramm. consi. 49. nu. 10. Sed
155 † Iudex arbitrari debet, considerato priùs medicorum Iudicio, & alijs circũstantijs, & causis, quibus considerari potest, an ex vulnere, vel alia causa mortuus sit, Boer. decis. 323. nu. 12. vers. qd tenendum; vbi dicit, hanc opin. esse veram. Idem tenet Menoch. de arbitr. iud. cas. 275. Plac. in epit. delictorum, capit. 13. nu. 24. In quibus locis diffusè tractatur de multis, quibus presumi potest, an ex vulnere, vel alia causa sit mortuus, à quibus Iudex regulari potest; & præcipuè per Boer. d. decis. num. 11. cum seq. vbi duodecim posuit præsumptiones, sex cõtra reum, & sex ad eius fauorem; & similiter Blanc. in pract. crim. in cap. his sic præmissis, multas posuit præsumptiones ad hanc materiam.

156 Cæterùm si vulneratus. Adde † quòd vulneratus in infirmitate præsumitur mortuus ex vulnere, non autem ex infirmitate, licèt sit contrarium, quòad reg. cancellar. Fely. in c. presbyterorum, de homicid. Rebuff. in Praxi benef. in reg. de infir. ben. resign. glo. 11. & Sebast. med. in tract. mors omnia soluit, par. 1. num. 71.

Ibi. Sed quantũ in hoc proposito dicetur. longum interuallũ. Adde, quòd, non obstante medicorum sententia, quòd nullus lethaliter vulneratus possit viuere vltra quadraginta dies, Iudex post dictum tempus, immò etiam post octo menses potest arbitrari, an ex vulnere sit mortuus, vt dixi in addit. præcedenti; & est aduertendũ, quòd Blanch. hîc allegatus, non ita dicit, sed quòd remittitur arbitrio Iudicis, & ibi nu. 121. dicit, quòd ita tenet etiam Soc. in conf. 178. vol. 2. & Asin. consil. 97. nu.
157 1. inter consi. crim. volu. 2. dicit, † quòd vulneratus lethaliter ab initio, quandocunq; mors sit secuta, etiam propter defectum vulnerati, vel quia non fuerint adhibiti medici, vel imperiti non excusatur

cusatur vulnerans, quin teneatur de occiso, & attestatur de communi.

Ibi. Si tamen vulneratus post
158 illatum vulnus &c. Adde, † quòd Gomes. de delict. cap. 3. nu. 29. dicit glosam hîc allegatam esse falsam, quia solùm debet attendi, an vulnus fuerit lethale, vel nè; & an ex eo, vel occasione eius decesserit; non verò, an infra triduum, vel post triduum, vel aliud tempus ambulauerit. vel saltem quòd dicta gl. venit declaranda hoc modo, quòd in casu, quo sit dubium, an vulnus fuerit lethale, vel non, propter excessus, quos fecerit vulneratus, presumatur non esse mortale, quando post triduum, vel aliud tempus benè ambulauit; & dicit, quòd ita tenet, & declarat Bal. in l. 1. C. de ędilit. edict. nu. 12. & Bart. in l. fin. C. ad l. Cornel. de sicar. nu. 12. Abb. & alij in c. 2. de cleric. percuss. Fely. in c. præsbyterum, de homicid. & Mars. in pract. §. & quia, nu. 16. hîc alleg. Et ad d. glosam alium dedit intellectum Plac. in epit. delict. cap. 13. num. 23. prout est videre apud eum. Et cum d. gl. diuersimodè fuerit intellecta, dixit Mars. in cons. 7. nu. 27. quòd ideo Docto. omnes communiter tenent, Iudicis arbitrio relinquẽdum esse, an vulneratus fuerit mortuus ex vulnere, an non, attenta qualitate vulneris; quem refert, & sequitur Rimin. iun. in addit. ad
159 cons. 281. Rimin. senior. & † quibus coniecturis probetur, vulneratum ex illatis vulneribus mortem oppetijsse, latè per Mascard. de probat. concl. 1073.

Sed pone, ꝙ fuerit lata sententia &c. Ibi. Sed certè apud nos.
160 Adde, † quòd hanc opinionem tenuit Abb. in c. proposuisti, nu. 11. de probat. quòd de rigore, nec de ęquitate, possit talis sententia retractari, ex quo appellatum non extitit; & etiam propter timorem subornationis, quæ cadit tàm in peritis, quàm in testibus. quem sequitur Dec. in d. c. proposuisti, nu. 16. subdens, ꝙ si iusta causa allegatur, ex qua verisimiliter iniustitia arguatur in relatione peritorum poterit peti restitutio in integrum à Principe. sed Blanc. in pract. crim. in c. his sic stantibus, nu. 93. distinguit, quòd si medicus electus fuerit ex officio, sententia poterit reuideri, aut à partibus, & tunc non.

Ibi. Sed hoc apud nos non ser-
161 uatur. Adde, † quòd si pars vulnerati, & pars vulnerantis concordãt de medicis, vno, vel pluribus assumẽdis, Iudex acquiescere debet: si verò discordant, ipse Iudex tunc eliget, Guliel. de Suzar. in procem. ff. §. 1. & Blanc. in pract. crim. in c. his sic præmissis, nu. 87. & hoc, quando procederetur per viam accusationis: secùs autem, quando procederetur per Inquisitionem, & sic ex officio; nam tunc partes non habent se intromittere; sed Iudex ex officio eliget, vt ibi per dictum Blanc. sed ego credo, quòd benè faceret Iudex ad euitandam omnem suspicionem si permitteret electionem medicorum fieri per partes, dummodò pax non sit secuta, ne dubitetur de collusione, vel quòd vnum eligeret fiscus, & alium inquisitus.

162 Sed quid si reus. Adde, † quòd occidens illum, ꝗ est proximus morti, & ꝗ nullum habeat officium vitæ, punitur tanquam homicida l. huic scripturę ff. ad leg. Aquil. & Bald. in Decret. in rubr. de vita, & honest. cleric. nu. 3.

Vltima est defensio &c.

Ibi. Primò quòd istud fiat.

Adde vnum notab. dictum Alex. de Ne
163 uo in consil. 89. vbi † multùm subtiliter tenuit, quòd licet vulnerare furem nocturnum, etiam sine periculo perdendi res suas; & ibi declarat text. in l. furem, ff. de sicar. quod loquatur, quando quis processit ad occisionem, vt tunc teneatur probare, quòd aliter res suas defendere non potuisset.

164 Item † adde, ꝙ adhoc, vt fur nocturnus impunè possit occidi, requiritur, quòd immineat periculũ perditionis magnæ rei: secùs, rei vilis, Areti. in verb. & vestem cœlestem col. 2. per textum in l. si ex plagijs, §. tabernarius. ff. ad l. Aquil. Sed Flori. in d. §. tabernarius tenuit, ꝙ pro defensione rei suæ etiam minimæ, quilibet potest vulnerare, & occidere
165 furem nocturnum: sed † non licet eũ occidere, qui iam domo exiuit, & fugit cũ re

re minima, quem refert, & sequitur idẽ Alex. de Neuo d. conf. 89. nu. 5. & seq. & quòd non liceat furem occidere pro re modica, tenet Tiraq. in tract. de iudic. in reb. exig. feren. q. 77.

Ibi: Idem etiam est dicendum.

166 Adde, † ꝙ si ex interuallo occiderit, quã do Iudicem adiuit, & eius bona iuris remedio recuperare non potuerit, mitiùs puniri debet, Asin. in consil. 111. tom. 2. consf. crimin. diuers. magn. Impress.

Dixi etiam posse adulterũ &c.

167 Adde † quòd pater potest occidere filiã inuentam in adulterio etiam prægnantem, Bart. in l. Imperator, la. 2. nu. 2. ff. de stat. hom. idem tenẽt ibi in prima lectura Ang. & Bald. quòd non puniatur de homicidio. In secunda autem lectura tenet idem Bald. referendo Guliel. & Cyn. & subdit, sed tu dic, quòd dolor nõ debet impedire animum; vnde licèt pater non puniatur, tamen aliqualiter punitur propter partum.

168 Item † adde, quando dicantur reperti in ipsa turpitudine, vt per Iodoc. in pract. crim. in cap. 89. nu. 19. fol. 247. &
169 ibi nu. 23. dicit, † quòd quando est virgo, vel vidua, eam impunè non potest
170 occidere; & † quòd etiam non permittitur auo neptẽ, quam habet in potestate, occidere. Et idem tenet Arct. in glo. *Che m'hai adulterato la mia donna*. vide etiam Decian. in tract. crim. lib. 9. cap.
171 15. nu. 15. tomo 2. vbi † tenet, quòd pater deprehendens filiam in præludijs adulterij, putà, permittentem lasciuè tractari, & osculari ab adultero, non poterit eos impunè occidere, quando aliqua pœna sit puniendus.

172 Item † adde, quòd si adulter deprehensus in adulterio, se defendendo, interficeret patrem, deberet puniri de homicidio, quia eius defensio est prohibita, Bolognet. in l. vt vim, nu. 18. ff. de iust. & iur.

173 Item † adde, quòd de iure canonico nõ licet patri occidere filiam in adulterio deprehẽsam, c. inter hæc 33. q. 2. & Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 2. cap. 19. nu. 8. tamen communis opin. est in contrariũ, quòd patri, & marito licitum sit occidere filiam, vel vxorem de iure canonico etiam in terris ecclesię quamuis in Foropoli secùs sit Paris. consf. 154. nu. 12. vol. 4. Neuiz. in Sylua nupt. lib. 1. nu. 83. fol. 52. & 53. & latè Cepha. in consil. 305. per totum, vol. 3. vbi consuluit pro patre, qui filiam, & amasium in flagranti crimine repertos interfecerat; & ibi dicit, ꝙ c. inter hęc, sentit de pœna spirituali.

174 Item † adde, quòd licet patri, & marito interficere clericũ repertum in flagranti, idest in adulterio, nec per hoc incideretur in sentẽtiam excommunicationis latæ sententiæ, vt in terminis tenuit Fulgos. in l. quid ergo, in §. si hęres. ff. de leg. 1. & ibi Bal. quos sequitur Bremon. de concub. in rubr. de adulterio nu. 19.

Sed quid dicendum in marito?

175 Adde † quòd in Regn. Neap. adest Constitutio, quòd licet marito vxorem occidere, & adulterum deprehensos in adulterio, nulla tamen mora protracta; quæ constitutio incip. si maritus vxorem. Et non fit distinctio, an sit nobilis, vel vilis persona, vt per Afflict. in d. constit. & ibi
176 nu. 4. habetur, quòd † si maritus interficeret deosculantem vxorem; & postea probaretur quòd adulterium nõ fuerat secutum, non debet puniri pœna homicidij, sed mitiori, ob iustum dolorem. Et
177 † in Hispania adsunt decreta, per quæ mulier, & adulter traduntur in manibus mariti, qui de eorum personis, & bonis potest facerẽ, quod uult, Io. Lup. in rubr. de donat. inter vir. & vxor. car. 10. in 4.

178 Item † adde, quòd quando licet marito interficere vxorem in adulterio deprehensam, eam interficere potest, etiam prægnantem, vt per Bald. in l. Imperatorem, ff. de statu homin. quem refert, & sequitur Fely. in c. si verò, col. 11. extra de sent. excom. & idem tenuit Io. de Arno. in epito. 52. vbi d. constit. Regn. ampliat, vt maritus uxorem interficere possit, etiam quòd esset pręgnans; & sequitur Cepha. consf. 305. nu. 7. vol. 3.

179 Item † adde, quòd si pater, uel maritus occidit adulterum, uel adulteram in casu à lege ciuili permisso in terris Imperij est tutus; sed in terris ecclesiæ poterit puniri pœna capitali, secundum Anan. in c. interfecisti, nu. 8. de homicid. quem refert, & seqtur Fely. in c. Ecclesia sãctæ

Mariæ,num.42. de constit. & Couar.in 4.decret.par.7.§.7. nu. 15. Contrarium tenet Neuizzan.in Sylua nupt. lib. 1.in verb.non est nubendum,num.84.quòd immò in terris Ecclesiæ in Foro contentioso sit tutus, & non possit puniri attestando de communi, prout etiam attestatur.Paris.cons.154.num.12. vol.4.&
180 Cepha.cons.305.In† quibus locis tamē concluditur,quòd non sint liberi à pœ-
181 na spirituali; & † quare constitutum sit adulterium, posse impunè occidi,Sylua nupt.libr. 1. versic. non est nubendum, num.79.

182 Item † adde, quòd sicut libertus non potest patronum suum in adulterio cū eius vxore repertum occidere; sic nec filius patrem; quia, quamuis reperiatur in adulterio,remanet pater,cui reuerentia debetur; nec est,quoad filium turpis persona, quæ occidi potest per maritū; vt tenet Bart. in l.si adulterium,§.fin. ff. de adulter.quem refert,& sequitur Gulielm. de Benedict.in c.Rainutius,num. 30. fol. mihi 212. Angus. consil. 7. nume. 10.

183 Item† adde,quòd deprehensa in adulterio non solùm dicitur illa, quæ reperitur in flagranti,sed etiā illa,quæ est conuicta de adulterio, Bart.in l.1. per illum text.C.de petit. bono. sub.lib.10.Ang. Raph.& Paul. de Castr. in l.3. in princ. C.de ser. fugit. vbi not. distinguunt,an statutum,vel lex loquatur in præterito, videlicet,si fuerit deprehensus;aut in futuro, si deprehendatur quia primò casu intelligitur quomodolibet conuictus,in secundò de actuali apprehensione, sequitur Deci. in c.cum non ab homine, nu.11.de iud.& Bertaz.in consil.42,nu. 10.vol. 1. & ibi etiam dicit, quòd vxor per eius confessionem factam marito dicitur deprehensa In adulterio.

184 Item † adde, quòd confessio mulieris extraiudicialis geminata, si concurrant aliæ præsumptiones,& coniecturæ,probat adulterium,Bertazz.dicto cons. 42. nume.1. cum seq.Grat.cons.80.num.3. volum.2. Socin.iun.consil. 32. numero 17.volum.2. Rimin.iun.consil.174.numero 35.

185 Dubium est. Adde,† quòd si quis vocaret multos amicos,vt adulterum tutò interficerent, illi amici non debent puniri,Paris.cōs.154 vol.2.&Socin. iun.cons.32.vol.2.ubi dicit etiam, quòd maritus,& socij possunt
186 comparere per Procuratorem † quod tamen procedit,quando mādatum fuerit absq; precio; aliàs mandans,& mandatum suscipiens grauioribus pœnis essent puniendi,secundum Plaz.epit. de-
187 lict.lib.1.cap.15.in fine. &† quòd pater possit mandare filio, ut interficiat adulteros,latissimè per Viui. opin. 33.incip. adulteri.

Plerunq; et,vt dixi,excusat &c.

188 Adde † in hac materia Menoch. de arbitr.Iud. q. 90. vbi multùm diffusè explanauit, quādo Iudex habens arbitriū in causis capitalibus possit punire occidentem bannitum, statuto occidi concedente: ad quod statutum vide etiam Viui.opin. 770. vbi ponit multas limita-
189 tiones; & † bannitum quem esse quomodo probetur, & quando possit iure occidi Mascard. concl.162.vol.1.

190 Item† adde,quòd bannitus pro assassinio de iure communi impunè occidi potest, c. pro humani,de homicid.in 6. & Ang.in cons.14.

191 Item† adde, si accusatus de homicidio probauerit,quòd occisus erat bannitus: sed non probatur qui erat bannitus ante vulnus,vel post, debet absolui,stante statuto,quòd bannitus impunè possit occidi,Foller.in vers.recipiantur defensiōnes reorum,nu. 33.in pract. crim.

Ibi. Sed quia communiter per Italiam extant statuta, &c.

192 Adde,† q huiusmodi exceptio impunitatis impedit processum ad vlteriora etiam, q interfecerit bānitum extrà territorium bannientis Brun. in tract. de const.& Decret. in ver. bannitus super verbo banniti statutarij vers. statutum dicit,quòd bannitus,&Franch.in decis. 276.numero 2. vol.2. & potest opponi per procuratorē,vt infra quęst. 32.uers. quæro modò.

193 Item† adde,quòd bannitus non potest se ipsum interficere,etiam stante huiusmodi statuto secundum Bald. Salyc. Fulg.Paul. & Ias. in l.1. C. de ser.fugit. Guliel.de Bened.in c.Rainutius,ī uerb. mortuo itaque Testatore, nu.46.fol.84.

par.2.latè per Menoch. de arbitr. Iud. caſ.284.nu.32.

194 Item† adde, quòd ſtatutum loquens de bannito non verificatur in bannito, de cuius banno diſputatur Bal.in l. 2. ad finem,C.ſi pẽd.appell.mors interue. quẽ ſequitur Soci.ſen.in conſ.122. nume.4. vol.1.

195 Item† adde, quòd huiuſmodi ſtatutum non habet locum in clericis malefactoribus,Bald.in c.cum non ab homine, co lum.fin.de Iud.quem refert,& ſequitur Marſ.in rubr.de fideiuſſ. nu. 118. & idẽ Bald.in l.1.nu.9. C. ſi non à comp.Iud. vbi videtur diſtinguere, quòd aut clericus occiſus non erat in habitu; taliter ꝙ occidens ignorauit, & tunc vendicat ſibi locum ſtatutum: aut erat in habitu,& tunc ſecùs.

196 Item† adde, quòd dictum ſtatutum nõ habet locum, ſi citatus pro aliquo delicto comparuerit in Iudicio, & omnia contenta in inquiſitione negauerit, & ſuas exceptiones,& defenſiones propoſuerit;& poſteà iterum citatus non comparuerit,& bannitus fuerit, quia potiùs dicitur bannitus ob contumaciã, quàm ob maleficia; & ideò non poterit impunè offendi,ſecundum Curt.ſen.in conſ. 59.nu.17.

197 Item † adde, quòd hoc ſtatutum nedũ habet locum in bannito, verùm etiam in eo,qui de proximo eſt banniendus, Iaſ.in conſ. 133.ad fin.vol.1. Burſat.cõſil.216.in fine,volu.2. ſi verè ſunt lapſa tempora omnia præfixa ad comparendum, vt dicit Caſtrenſ.in l.3.§.ſi ſeruus. ff.de acq.poſſ.Iaſ.in l.ſi qua mulier, col. 6.C.de ſacroſanc. Eccleſ. Marſ. ſingul. 106.& conſ.94.qui de proximo, & in l. vnica nu.74.C.de rapt.virg.& conſ.94. Alij contrarium tenuerunt, vt dicit Tiraq.de ll.connub.gl.2.num. 5.& præſertim Aret.& Alex.in d.§.ſi ſeruus, & Lazar.Fenut.in tract.ſuo de momen. temporis,cap.28.nu.4.vbi dicit, quòd opinio Aret.& Alex.contra Caſtren. eſt vera,eò maximè,ſi ſuperſit facultas appellandi;& quòd opin.Caſtr. poteſt procedere in caſibus, in quibus de iure communi, vel municipali appellari non poſſit, de hoc vide etiam addent. ad Bertaz.in conſ.223. verſ. ampliant pleriq;, & Bertaz.in conſ.494.nu.3. vol.2.

198 Item † adde, quòd hoc ſtatutum habet locum in bannito notoriè,& per publicum proclama, quòd poteſt impunè offendi, etiam quòd non ſit deſcriptus in libro bannitorum, Bero.in conſil. 196. nu.36.vol.3.

199 Item† adde,ſi interficiens bannitũ, muros ciuitatis tranſcenderit, non eſt puniẽdus,nec etiamſi arma prohibita portauerit,latè per Burſat. in conſi. 134.volum.2.& armis prohibitis habetur, etiã in conſ.141.eod.vol. Bero. conſil. 196. nu.19.& conſ.ſequen.vol.3.Bertaz.cõſil.132.num.5.& ibi addent.vol.1.Menoch.de arbitr.iud.caſu 394.nu.73. Viui.comm. opin. in ver. ſtatutum diſponens,quòd bannitus,& Vulpel.conſ.66 num. 7.

200 Item † adde, quòd ſtante dicto ſtatuto etiam ſocij bannitorum impunè occidi poſſunt,ſicut cæteri banniti, ſi præſtant opem bannito,ne offendatur, Caſtrenſ. conſ.235.aliàs 194.vol. 1. Bero. conſil. 196.nu.16.cum ſeq.& 197.nu.4. vol.3. quos refert, & ſequitur Bertazz. conſil. 223.nu.12.& 13. vol.1.

201 Item† adde, quòd ſtante hoc ſtatuto bãnitus poteſt offendi in bonis ſuis, Paul. de Caſt.Roma. Alex. & Iaſ.in l.1. C.de hæred.inſtit.Bal.in l.nõ ſolùm,C.de vectig.& commiſ. Imo. in l. ex facto, §.ſi quis rogatus,ff.ad trebell.Rui.in conſi. 49.nu.6.vol.4.Alciat.in conſ.6.lib. 2. & Vulpell. vbi de communi atteſtatur in conſ.142.nu.6. Contrarium aũt tenuit Illuſtriſs.& Reuerẽdiſs.Card. Alban. in conſ.8.nu.29. quem ſequitur Peregrin. in tract.de iure fiſci,lib.3.tit.7. num.45. in fine,Bolognet.autem in l.vt vim, nu. 30.cum ſequen.ff.de iuſt.& iure, ità diſtinguit,quòd ſi eſt bannum Imperiale, vt eſt.quando quis ipſo iure bannitur, abſq; ſententia Iudicis,vt dicitur in authent.caſſa,C. de ſacroſan. Eccleſ. & in c.pro humani, de homicid. in 6.& in c. excommunicatus,§.moneantur,de hæret,tunc bona banniti poſſunt dilapidari,& occupari: vbicunq; verò bannum non imponitur ipſo iure, ſed per ſentẽtiam,communiter concludit, quòd eius bona dilapidari non poſſint. ſed prima opinio,quòd poſſit offendi in bonis, eſt communis,ſecundum Viui. com. opin. 770.nu.28.vol.2. Quinimò etiam poſt

mortem

mortem, si interfector illum statim, & in continenti deprędauerit: secùs, si ex interuallo, Paul. de Castr. cons. 3. in fine, vol. 3. Burs. cons. 124. nu. 14. vol. 2. & Viui. vbi supra, nu. 29.

202 Item † adde, quòd plures sunt casus, in quibus dictum statutum non habet locũ, de quibus plenè habetur per Duen. in reg. 68. vbi ponit multas ampliationes, & limitationes, quarum omnes iudicio meo, non sunt veræ, & in hac materia vide etiam Nell. de bannit. in 2. par. 2. tempor. q. 7. cum sex sequen. & in quæst. 15. 25. & 26. & Menoch. de arbit. iud. quæst. 90.

Ibi: Videntur. n. talia statuta.

203 Adde, † quòd nedum huiusmodi statuta sunt valida, sed etiam officialis deputatus ad persecutionem bannitorum poterit ordinare, suadente causa, vt quia multum ciuitatem opprimebant, quòd cuilibet licitum sit bannitos occidere, Ang. in l. 1. ff. quòd quisq; iur. Rimin. iun. cons. 238. nu. 5.

204 Item † adde, an huic statuto permittenti, bannitum impunè occidi posse, renũtiari possit, Ferret. in tit. de ferijs, nu. 91.

205 Item † adde, an motus proprius Summi Pontificis, quo concedirur præmiũ pro extirpatione bannitorum, vt capiẽs, vel interficiens bannitum, si ipse est bannitus, possit se eximere à banno; & si non est bannitus, habeat facultatem nominandi, & liberandi alium bannitum de pari, vel minori crimine, comprehẽdat bannitos post motum proprium, in simili decreto, siue statuto Lucensi, Angel. in cons. 67. consuluit, ꝙ non; & idem tenuit Bart. in l. cum lex, ff. de legib. & in l. oẽs populi, nu. 64. ff. de iust. & iur. & Cyn. in l. leges, C. de legib. & hoc, vt ibi dicit Bart. ne daretur materia delinquendi, & idem tenuit D. Clarus infra in quæst. 59. vers. successiuè. Sed Nell. in tract. bãnit. in 3. par. 2. temp. q. 10. vbi dicit hunc articulum non esse paruæ importantię, ita distinguit, quòd si aliqua ratione, vel causa fit reformatio in statutorum corpore non clausa, & ista secundũ causam, vel rationem declaratur; vt contineat, vel non contineat bãnitos in futurum; si verò nulla causa est expressa, & statutum loquitur expressè in futurum, & tunc ad futuros tantùm; aut in pręteritum, & solum de præteritis intelligitur; aut loquitur dubiè, quòd potest intelligi de præteritis, & futuris, & statutum est talis naturæ, vt reddat delictum penitùs impunitum; & tunc non trahitur ad futuros bannitos; aut statutum non reddit maleficium penitùs impunitum, sed condemnationem mitigat; & tunc, cessante illa ratione, habebit locum etiã in futurum. Alio modo Bolognet. distinguit in d. l. omnes populi, num. 241. quòd statutum concernens indulgentiã delictorum, non trahitur ad futura, quãdo illa indulgẽtia fit simpliciter propter letitiam, vel aliud seruitium temporale: sed quando fit propter seruitium perpetuum, & propter publicam vtilitatem duraturam, tunc trahitur etiam ad futurum tempus, vt euenit in statutis, quæ dant præmium interficienti bannitos, & foriudicatos, vt si ipsi sunt foriudicati, restituantur; nam tunc talia statuta durabunt perpetuò, & comprehendent etiam delinquentes post statutum; & quòd ita videmus seruari in practica. Propterea ego credo, quòd motus proprius, & statuta similia respiciant tàm bannitos futuros, quàm præteritos, cum intersit reipubiicæ, vt tàm banniti facti, quàm fiendi extirpentur; sed in vno casu tantùm iudicio meo, procedere non possunt, videlicet, quòd obtinens facultatem nominandi non possit nominare bannitos factos post motum proprium, sed solũmodò pręteritos, ne daretur materia malignandi, & committendi delicta, l. si vnus, §. illud, ff. de pact. & l. cõuenire, de pact. dotal. & ita notant Bart. Bald. & alij in d. l. cum lex ∴ Quilibet. n. posset se inducere ad delinquendum; nam esset certus, quòd cum aliqua nominatione facile à banno se liberaret, & quodammodo etiam contra volũtatem Principis, si concessio nominandi respiceret bannitos factos, & fiẽdos, & quòd peius est, quis posset sibi prouidere secretò de nominatione, antequàm homicidium committeret. Nec dicatur, quòd eadem ratio militat ex eo, quòd se remittere possit interficiendo alium bannitum, quia de hoc non est certus, cum ita de facili non interficiantur banniti, & eos interficiendo fit inimici-

tia cum eorum attinentibus, & amicis, & ipse etiam eidem periculo subiaceret, quando esset bannitus; sed benè esset certus, quòd posset emere aliquam nominationem, si quilibet bannitus nominari posset; nec tollitur pręmium nominandi capientibus, siuè occidentibus bānitos; sed tantummodò restringitur, vt non possint nominare bannitos factos post motum proprium ratione prædicta. Non obstat decisio Ang. in d. consil. 67. quia eius fundamenta non subsistunt, nec in casu per eum proposito, quorum primum est dictum Cyni in d. l. leges, quòd statutum disponens, si bannitus soluit decem, possit se facere cancellari de bāno, non se extendit ad banniendos, quòd est æquissimum aliàs inuitarentur homines ad delinquendum, si itâ gratis absoluerentur, vt dicit Io. Bapt. à sancto Seuer. in d. l. omnes populi, nu. 158. sed motus proprius contrariū effectum operatur, cum tendat ad extirpationem bānitorum, & non ad eorum impunitatem; & in casu nominationis, vt tollatur omnis suspicio fraudis, & occasio delinquendi, facultas nominandi, vt dictum fuit, restringitur ad bannitos præteritos tantùm. Minùsq; facit aliud fundamentum, dum dicitur, verba stipulatione vallata, quæ propter eorum ambiguitatem ad plures sensus sunt trahibilia, in dubio intelliguntur, vt minùs obligēt, quàm sit possibile, & imputetur stipulatori, qui potuit legem apertiùs dicere, l. veteribus, ff. de pact. quia non sumus in stipulatione, sed in constitutione, siue priuilegio Principis ad fauorem publicum inducto, & pro cōmuni quiete, vt dicit Bolognet. in d. l. omnes populi, num. 241. & plenè Ias. cons. 33. vol. 1. vbi dicit, quòd talia statuta non debent restringi, sed latè interpretari. Nec repugnat conclusio Bart. in d. l. cum lex, & in l. omnes populi, cum sit idem statutū, de quo per Cyn. allegatum per Ang. in quo eadem militat ratio, quòd daretur delinquendi materia, vt dicit ipse Bart. si traheretur ad futurum. Accedat etiā, si motus proprius non comprehenderit, nisi bannitos factos, vtique tenderet ad fauorem bannitorum fiendorum, quia, cessantibus pręmijs, persecutionem non
206 haberent. Et† post hęc scripta ego inueni Prosper. Carau. super Pragm. 1. de exulibus, vbi tenet quod huiusmodi Decreta non comprehendāt delinquentes futuros, sed postea dicit, quod Illustrissimus pro Rex eos admittit, quando interficiunt alios bannitos, & non dicit quando habentur nominationes, & vide quę posui infra ad quęst. 59. in versic. successiuè.

207 Item† adde, ꝙ stante dicto motu proprio, vel simili statuto præmium concedente si capiens, vel interficiens bannitum, postea delinquat, non amittit præmium sibi promissum, quia per gratiam primum delictum extinguitur, & de secundo delicto puniri debet, & si concederetur nominatio duorum bannitorū capienti, seu occidenti aliquem ex capitibus bannitorum, & facta nominatione, de duobus bannitis, postea reperiretur ꝙ captus, vel interfectus erat simplex bānitus, eo casu, primò nominatus erit gratiandus. ita decisum fuit per sacrum Consilium Neap. in dictis duobus casibus, vt attestatur Franch. in decis. 433. vol. 2.

208 Item† adde, quòd capiens bannitum, vt putà pro furto, qui posteà confitetur homicidium, de quo non erat bannitus, nō poterit remittere bannitum pro homicidio, sed pro furto tantum, per tex. vbi Bart. in l. si is, §. quòd si seruus. ff. de acquir. rer. domin. vbi habetur, quòd nō dicitur inuentum opera alicuius, quod dedit fortuna. Facit etiam, quòd occidens bannitum, quem ignorabat esse
209 bannitum, non consequitur† pręmium, vt est cōmunis opin. de qua per Afflict. super Const. in rub. 3. nu. 53. quę refert, & sequitur D. Clar. infra vers. fuit etiā. Præterea capiens bannitum habet facultatem remittendi alium similem; sed ille erat bannitus de furto, & non de homicidio, quod casu fuit repertum.

210 Item† adde, an motus proprius habeat locum, quando inimicus occidit bannitum, Mars. consi. 10. nu. 42. quem refert, & sequitur Arnon. solil. 40. dicit, quòd nedùm pręmio est indignus, verum etiā pro homicidio puniendus, allegat pro hoc Bal. in l. decuriones, nu. 3. C. in qb. caus. impunit. irrogat. Fely. in c. si perfodiens, num. 2. de homicid. Grat. verò in cons. 44. nu. 34. vol. 2. distinguit, dicens, quod

quod impunitatem cõsequitur, non præmium. Sed Carauit. in pragm. prima de exulibus, nu. 134. tenet, nullam incurrisse pœnam; & quòd præmium habere debeat, impugnans Marſ. & alios contrarium tenentes. Et ego credo, hoc eſſe veriſſimum, & ita ſemper practicaui, & practicari vidi, quia lex indiſtinctè omnibus capientibus, ſeu interficientibus bannitos impunitatem, & præmiũ concedit; & banniti non interficiuntur ab amicis, ſed ab inimicis, & maleuolis, qui præmio ad eos occidendos magis inuitantur. Et non poteſt negari, quin tales occidentes ſint executores iuſtitiæ in effectu, & quòd mentem Principis non adimpleant; nec inficiari poteſt, ꝙ ſi banniti ab inimicis non perſequerentur; paruam perſecutionem haberent.

211. Item† adde, quòd motus proprius, & ſtatuta ſimilia comprehendũt etiam clericos bannitos, qui poterunt impunè offendi, ſecundum Marſ. in conſ. 12. num. 14. Sed vide quę poſui ſupra in verſ. plerumq; in verbo. Item adde, quòd huiuſmodi ſtatutum non habet.

212 Item† adde, quòd occidens bannitum fortuitò, vel ad ſuam defenſionem, vel vt officialis, non gaudet priuilegio ſtatuti præmium concedentis, ſecundum Stephan. de Federic. in tract. de interpret. iur. par. 1. nu. 45.

213 Item† adde, quòd occidens bannitum non gaudet beneficio ſtatuti, quando ipſe doloſè procurauit bannum, Abb. in c. poſtulaſtis, nu. 7. de conceſſ. præben. Ant. car. conſ. 408. Natt. conſ. 233. Fely. in c. non debet, nu. 4. & ſeq. de teſtib. Roma. ſing. 591. Roland. conſ. 66. nu. 47. vol. 1. & Marc. deciſ. Delphin. 425. num. 6. lib. 2. & Rolan. de lucro dotis, quæſt. 61. nume. 7.

214 Item † adde, quòd ſtante ſtatuto, quòd bannitus elapſo termino banni, poſſit impunè offendi, ſi conſtat, bannitum intra terminum banni comparere non potuiſſe, vt quia carceratus, vel alia legitima cauſa impeditus, interim offendi nõ poterit; communis eſt opin. de qua teſtatur, Iaſ. in l. ſi quis ſtipulatus, §. 2. nu. 8. ff. de verb. oblig.

215 Item † adde, quòd capiens bannitum pro furto, ſiue interficiens non poterit remittere bannitum pro homicidio, ſtãte ſtatuto, quòd poſſit remittere bannitum pro minori delicto, quàm ſit bannitus occiſus, vel captus, ità tenet Soci. in conſ. 157. vol. 2. vbi diluit omnia argumenta Decij, qui contrarium conſuluerat in conſ. 65. & idem Deci. in c. at ſi clerici nu. 60. de Iudic. dicit, quòd ſecundũ conſilium ſuum fuit iudicatum; ſed additio ad d. conſilium dicit, quòd malè conſuluit, & malè iudicatum fuit: ſed Blanc. in pract. crim. in c. viſis indicijs, nu. 133. tenet, quòd conſilium Soci. procedat in homicidio ex propoſito facto: ſecùs verò, ſi in pura rixa; tunc enim eſt minus furto, quia eſt dolus preſumptus, vt ibi latè per eum: mihi autem indiſtinctè placet opin. Soci. & ita vidi obſeruari, & ipſe quoq; obſeruaui.

216 Item† adde, quòd bannitus, qui habet nominationem tantum, & expectat decretum, ſi captus fuerit vti bannitus, & declaratum ſit non poſſe gaudere dicta nominatione debet reponi in priſtinam libertatem, nam paria ſunt captum eſſe cum indultu, vel intuitu indultus, vt per Alber. & alios in l. de præſenti, C. de his qui ad Eccleſ. confug. & quia nemo ſub fide publica decipiẽdus eſt l. 1. C. de his, qui ven. ætat. impet. & ibi Pau. de Caſtro, & ita deciſum fuit per ſac. Reg. Conſ. Neap. vt atteſtatur Nunti. Tartal. in ſua praxi crim. cap. 1. de defenſ. reorum in addit. 2. & quãdo delinquens ponitur in libertatem debet ita poni, quòd ſit difficilis eius perſecutio Bart. in l. 1. §. 1. ff. de acqui. rer. domin. & Fely. in c. innouamus extra de treg. & pace.

217 Item † adde, ſtante ſtatuto quòd præſentans bannitum, ſiue interficiens debeat eximi de banno; quòd ſi bannitus ex pluribus bannis bannitum præſentauerit vno banno bannitum, tantum eximi deberet de vno banno, niſi bannum ſuum eſſet de pluribus delictis inſimul commiſis, Alberi. in qq. ad ſtatuta q. 98. in 4. parte.

Ibi: Adde q, huiuſmodi ſtatutũ.

218 Adde, † quòd ſi extaret ſtatutum, quòd occidens bannitum, vel eum capiẽs haberet præmium, putà, quòd ſi capiens eſſet bannitus poſſet ſe rebannire, & à banno ſe liberare; & aliquis cęperit bãnitum,

nitum,qui commisit tale delictum, propter quod pœnam mortis naturalis merebatur,Iudex tamen non imposuit ei talem pœnam, sed mitiorem fortè propter aliquam qualitatem de iure pœnã minorantem; vel quia in Processu non ad erant probationes,sed inditia,ex quibus tortus, non fuit confessus,ipsum liberauit,nunquid iste capiẽs statuti pręmio gaudebit? vide Prosperum Viualdum Sabinitanum, in pragm. de exulibus,nu.136.vbi tenet,quòd debet gaudere præmio; & dicit, quòd quotidie ita seruatur; & ibi nu. 171. tenet etiam, quòd bannitus possit â banno liberari, etiam si non habuerit remissionẽ à parte;& quod ita practicatur.

219 Item† adde, quòd statutum dans præmium occidenti bannitum comprehendit etiam occidentem bannitum extra territorium,Marſ.consil.57. nu.35.in 1. & Bald.in conſ.424. vol.5.

220 Item† adde, quòd mendaciter dicens, se interfecisse bannitum, vt statuti præmium consequeretur,mortem reportare debet,vt in facti contingentia in ciuitate Parisiorum decisum fuit; ita refert, & concludit Guliel. de Bened.in c.Rainutius,in ver. mortuo itaque testatore, e'l primo nume. 341. & dicit Foller.in pract.crim.in 3.par.3. par.nu.116.hanc doctrinam esse notandam.

Sed nunqd stantẽ hoc statuto. Ibi. Ego verò excusarem à pec-

221 cato. Adde† quòd idem tenet Afflict. in const. de forbãnit.nu.30.fol. 9.ꝙ non sit in peccato mortale, quando respectu solius vindictæ publicæ occidit, auctoritate S. Thomæ de Aquino motus, vt ibi per eum. Et hoc etiam tenet Menoch. de arbitr.Iud.q. 90.nu.5.

Est tamẽ diligẽter aduertendũ.

222 Adde† quid si aliqui caperent bannitũ, & eum in arbore suspenderent, an inciderint in pœnam homicidij,& vsurpatę iurisdictionis, Afflict. in constit. de forbannit.nu.50. fol.10. vbi concludit, ꝙ non,quia suspendere est occidere,nisi facerent illud pro exercenda iurisdictione, quam non haberent.

223 Item† adde,ꝙ licèt statutum permittat bannitum impunè offendi; non tñ permittit,vt quis in banniti cadauer sæuire posset,quia tũc hæres offenderetur,Cagnol.in reg.nõ licet.ff.de reg.iur. Quod intelligendum est, si aliquis inueniret eius cadauer,& illud offenderet,non autem,si bannitum occidisset.

Sed an stante huiusmodi sta-

224 tuto &c. Adde, † quòd vi huius statuti mulier bannita etiamsi sit prægnãs,poterit impunè occidi, Bal. in l.Imperator,la 2.in 3.repet.ff. de statu hom.Nell.in tract.bannit.in 2.par.2. temp.nu.39.& ibi num. 45. de bannita ꝑgnãte distinguit, non excusari eã interficientẽ,si manifestè erat ꝑgnãs,siuè fuerit ꝑgnans ex marito, siue ex illicito coitu;si verò manifestè prægnãs nõ apparebat;& tunc,si probatur, occidentem sciuisse,punitur: aliàs,non; secũdum eum. Sed Viui.in opin.770.nume. 19. tenet, quòd mulier bannita prægnans nõ possit occidi,licet ignoretur,illam prægnantem esse, quia de hoc cogitare debuit, etiam si partus esset adulterinus, & etiã si esset prægnans decem,vel viginti dierum. & de hoc statuto vide omnino Viui.in opin.770.vbi ponit multas limitationes.

225 Item† adde, quòd non licet adulterare mulierem bannitam,etiam si eius maritus esset bannitus,est text. sing. in auth. de lenonibus.§.1.col.3.& Io.Lop.in repet. c. per vestr. de donat. inter vir. & vxor.in rubr.§.78.nu.7. fol.175.

226 Item† adde,si statutum concederet nominationem capienti, vel occidenti bãnitum,vel aliud præmium,nõ habet locum in capiente,vel interficiente mulierem bãnitam,Ang.conſ. 67. municipali lege,& benè; ratio enim statuti,siue cõstitutionis est, vt numerus bannitorum inquietantium extirpetur. quę ratio cessat in muliere, cum à seculo non sit auditum, quòd fœminæ bannitæ inquietassent,quò fit,vt etiam ipsius constitutionis dispositio cessare debeat, c. cum

227 cessante,de appellat.Sed † è conuersò, si mulier occidisset bannitum,præmium consequeretur, quia statutum haberet effectum suum, quòd audacia bannitorum refrenaretur,& eorum numerus extirparetur, vulgata reg. vbi eadẽ ratio, ibi militat eadem iuris dispositio.

Sed

Sed hic quæro, nunquid ſtāte.
Ibi: Mihi quidem hæc opinio.

228 Adde, † quòd idem tenuit Menoch.de arbitr.iud.q.90.nu.43.vbi hanc opinionem benè muniuit, & probauit; & ità multum doctè tenet Foller.in pract.censuar.in ver.Nicolaus epiſcopus, nu.148 cum ſequen.vbi declarat tex.in l. minimè,ff.de relig.& ſumpt.fun.procedere, quando filius occiderit patrem, defendendo patriam,qui eam expugnare vellet; & ſic defenſio eſſet neceſſaria; & ꝙ aliter quodammodo fieri non poſſit, vt hic dicit D.Clarus, & hoc etiam videtur ſentire Franch.in deciſ.276.num.9. cum ſequen.vol.2.

229 Item † adde, quòd vxori licet occidere maritum bannitum, Cæpoll.conſ.5.nu.28.& 29. hìc allegato, & ita decisū fuit per ſacrum conſilium Neap. vt atteſtatur Franch.in deciſ.276.vol.2.vbi multum latè hanc quæſtionem examinauit.

230 Item † adde, quòd bannitus, putà ex Parma,qui eſſet Ferrarienſis, ſi ad Parmenſes Ambaſciator per ſuum Principem mitteretur, offendi ibi, tanquàm bannitus,non poſſet, vt not. dixit Ang. in §. Reuerendiſs. in auth. de ſanctiſs. Epiſco.quem ſequitur Rip.in l.ſi conſtāte,nu.48. ff.ſolut.matrim. etiam ꝙ eſſet bannitus pro crimine læſę maieſt. Gig. d.tract.de crim.læſ.maieſt.lib.3. q. 7.in fine.

Quæro, aliquis fecit pacem.

231 Adde,†quod idem tenet Gozzad.conſ.61.& eſt magis communis opinio,quòd quis interficere poſſit bannitum impunè,licèt in tregua, vel pace iurauerit eū non offendere,Bero.conſil. 166.nu.13. volu.3.& dicit Crot.conſ.346.quòd illud ſtatutum cum ſit in odium bannitorum,pacto immutari non poteſt, nec illi derogari, cum ſit emanatum ob publicam vtilitatem. & quòd ideò ſi inimicus poſt bannum fecit pacem, adhuc impunè offendi poterit, & eſt cōmunis. Idem tenuit Corn.in conſ.104. col.2.& conſil.217.col.fin.vol.1. & Simō de Pręttis, conſ.78. nu.6.& per totum, videlicet, ꝙ poſſit impunè offendi, etiam ꝙ fuerit promiſſum non offendere bannitos,& tàm in pœna publica,quàm in pęna conuētionali, veriorem affirmat eſſe Vulpell.in conſ. 37. etiam quòd pax ſit

232 facta cū bannito; vbi † tamen dicit,aliud cenſendum eſſe in foro honoris,cum hoſti fides ſit ſeruanda, niſi de mandato iudicis bannitos ſequeret,quia tunc apud probos viros excūſaretur ſed ſi pax fuerit facta cum bannito, mediante magiſtratu,qui ſtipulatus fuerit pro ſe,& nomine publico tenet Marſ. in conſil. 9.ꝙ impunè non poſſit offendi. Sed aduer-

233 tendum eſt,† quòd prædicta non procedunt de iure canonico, vbi adſit iuramētum,ratione periurij, vt latè per Bero.in c. quoniam eccleſiarum, nu.123. de conſtit.

234 Itē † adde, an è conuerſo bannitus poſt promiſſionem de non offendendo ſit ipſe, & eius fideiuſſor liberatus à fideiuſſione,& ei cōtrauenire liceat,vide Hercul.in tract.de caut. de non offend.cap.23. & Moron. in tract. de fide treug. & pace quæſt. 108. vbi tenet ꝙ non.

235 Item † adde, quòd bannitus ſe defendens,ſi occidit,licèt, ſtāte dicto ſtatuto, impunè poſſit occidi,tamen cautionem non frangit, quia defenſio eſt iuris naturalis,Ferret.in tit.de ferijs,num.91.& Herc.in tract.de caut.de nō offend.cap.23.nu.4.

Sed an licebit, virtute huius ſta-
236 tuti. Adde, † quòd ſi eſſet bannitus ꝑ crimine læſæ maieſtatis, proditoriè poſſet interfici, vt per Cæpol. conſil. 34.col.3.verſ.præterea,Menoch. de arbitrar.Iud.quæſt.90.nu.50.& in Regno Neap.adeſt Pragm. Regis Philip. in tit. de exulibus incip.*eſſendo peruenuto*.qua conceditur facultas occidendi bannitos omni meliori modo,& forma qua poterunt.Ex quo ſequitur, quòd etiam proditoriè occidi poterunt.

Ibi.Contrariam tñ ſententiam.

Adde,quòd immò cōtraria tenenda eſt, quòd videlicet bannitus proditoriè impunè occidi poteſt,Roc. à curt.in c.fin. fol.20.de conſuet.Petr.à Plac. epit. delict.cap.7.nu.7. Vulpell.in conſ.59.nu.2 vbi dicit,quòd receptior eſt iſta ſententia, vt bannitos etiam proditoriè interficere liceat;& idem tenuit Vivi.comm. opin.lib. 1.in verb.ſtatutum,quod bannitus

nitus.& Bursat. cons.134. nu.13.vol.2. quòd est verum, dummodò bannito ab interfectore non fuerit data fides, secundum Bero.in c. quæ in ecclesiarum, nu. 126.de const.& sic Bero. tenet hîc cum D. Claro.

237 Item† adde, quòd bannitum occidit impunè, qui ad instantiam inimicorum suorum, & pro pecunia eum occidit, est cõmunis opinio per Monticell. in pract. crimin.post eius repertor. de testib. nu. 28.fol. 36.& latè tractat Nell.de bannit. par.2.2.temp.quæst.12.

Item quęro, pone, q, bannitus.

238 Adde† ad hanc quęstionem videndum Gabriel.lib.6.tit. de reg. iur. conclus.6. nu. 11. cum seq. vbi multùm latè hanc materiã tractauit,& Menoch. de arbitr. iud.casu 283.nu. 3. vide omninò etiam Mascard.in tract.de probat. concl.162. vbi latissimè hanc materiam tractauit,

239 quando bannitus† non cancellatus impunè occidi possit, cum multis ampliationibus, & limitationibus, & quid de bannito non legitimè cancellato, & de non cancellato; qui pœnam soluerit, vel gratiam obtinuerit. De hoc habetur etiam per Duen.reg.68.num. 2.& 3. & Mars. sing.340. & quando pręsumatur sciẽtia gratiæ Ang.in l.Titius §. Lutius,

240 &Titi⁹ ff.de lib.& posth.Et† ad materiã defendendi occidentem bannitum gratiatum, non tamen cancellatum à libro bannitorum, vide Mars.in cons.10.per totum, & Bero.cons. 54.nu. 33. vol.2.& cons.182.vol.3.

241 Item† adde, quòd interficiẽs illum, qui petebat se cassari à banno, debet puniri, si debebat cãcellari: aliàs nõ; Franch. in c.cum quis, in fin. de reg.iur. in 6.Et quid si non habuerit gratiam; sed fuerit

242 † iniustè cãcellatus de banno à non habente auctoritatem? vide Menoch. de arbitr. Iud.q. 90.nu.23.vbi tenet, quòd impunè possit offendi, accumulãdo multos, idem tenentes. & idem dicit esse si de banno liberatus fuit, sed de liberatione non apparet in libro publico bannitorum.

243 Item adde, quòd† bannitus non gratiatus, sed toleratus non potest impunè occidi, Mars.cons.46.Crau.cons.168.nu.4 sed tolerantia talis esse debet, vt appareat, Principem approbasse illius bãniti habitationem in ciuitate, quia simplex tolerantia de facto non sufficeret, Menoch.cõs.276.nu.50. & in q.90. nu.56. & 57.de arbitr.Iud.& Ruin.in cons.85. nu.9.cum sequẽt.vol.4.vbi latè, de qua tolerantia intelligi debeat.

244 Item adde,† quòd bannitus habens tolerantiam, seu saluum conductum non poterit offendi in loco delicti: secùs autem, si in alieno territorio habitaret, ut per Bero.in cons.196.nu. 33.vol.3.

Item adde, si fuisset facta reformatio,

245 quòd omnes bãniti† sint absoluti,& de eorum banno cancellati, ac restituti, & reperiatur post reformationem, bannũ non esse cãcellatum, an bannitus possit impunè offendi, vide Ang.in cons.288. viso themate, quę refert Blanc.in pract. crimin.in verbo, ignorantia, nu. 168. & nu.161.& 166.tractat, quando cancella

246 tio fuisset facta de vno libro, † & non de alio; & nu.seq. quid probare debeat Aduocatus banniti contra interfectorem.

247 Item adde, quòd bannitus† habens gratiam de homicidio, tacita primi homicidij gratia, poterit impunè occidi, vt per Alex.in cons. 114. vol. 1. & Boss. in tit.de remed.ex sola clem. nu. 37.

248 Item adde, quòd † bannitus gratiatus à Principe, habita priùs pace ab offensis,& sic gratia sit sub conditione, si pacem habuerit, vel habebit; qui à banno non fuerit cancellatus, poterit impunè offendi, etiam quòd in patriam reuersus toleratus fuerit à Principe, qui eum pro milite assumpsisset, & q ante gratiã pacem habuisset, de qua per instrumentum publicum constaret, nisi per iudicẽ esset declaratum, conditionem illam extitisse, & sic pacem habuisse: aliàs per gratiam; sub conditione factã non desineret esse bannitus. ita tradit Ruin. in cons.85.vol.4.per totum; vbi cõcludit, interficientem talem bannitum, ita gratiatum,& toleratum, fore, & esse absoluẽdum ab omni pœna ordinaria, & extraordinaria, idẽ tenet Moron.in tract. de fide treug.& pace quęst. 106.nu. 15. cum sequen. De qua conclusione valde dubito, vt saltem à pœna extraordinaria absolui non possit; & ideò cogitandum est.

Item

249 Item† adde, ꝙ cancellatio facta ab eo, qui ius non habet, non valet Bal. in consil. 402. vol. 1. nu. 2. Ruin. conſ. 49. nu. 8. vol. 4. & poteſt impune interimi Bal. in c. 1. in prin. Hic finitur lex Corradi Cepo. conſ. 7. Marſ. ſing. 340. & in pract. crim. §. aggredior nu. 5. Et dicitur etiam iniuſtè cancellatus, vbi non apparet de cauſa cācellationis Marſ. conſ. 55. nu. 5. Carer. de homi. nu. 201. Menoch. de arbitr. iud. quęſt. 90. nu. 25. & latè Moron. de fide treug. & pace quæſt. 106. in fine, & in dubio quis, præſumitur iniuſtè deletus à banno, quando non apparet cauſa cur fuerit abſterſus Bald. in c. cum ſuper col. 6. de re iud. & in cōſ. 208. incip. coniugamus vol. 6. Abb. conſ. 7. vol. 3. & Maſcard. de probat. concl. 162. nu. 14 vol. 1.

250 Item† adde, ſi poſt bānum facta ſit lex, quòd banniti debeant rebanniri, qui ſeruirēt duobus menſibus in exercitu ſuis expenſis; vel dicebatur, quòd eſſent à bāno liberati, & aliquis fecerit id, quod lex mandat, non deſinit eſſe bannitus, niſi ſequatur declaratio iudicis, ꝙ id factum ſit, quod fieri debuit; tamen ſi lex diceret, quòd ipſo iure ſit liberatus, tūc non requireretur declaratio; ſed ſtatim eſſet liberatus, Nell. in tract. de banni. in 3. par. 2. temp. q. 79. quem refert, & ſequitur Ruin. in d. conſ. 85. nume. 4. & 7. volum. 4.

Ibi. Quòd ita pluriès vidit in

251 facto obſeruari. Adde,† ꝙ ſi bannitus habuit ſecuritatem à Principe pro vno anno, & in dicto tempore homicidium commiſerit, & poſteà occidatur; quòd occidens non venit puniēdus, Afflict. in conſt. de for. bannitis, num. 32. fol. 9. vbi plenè iſtam quæſtionem examinauit; vide etiam Gabriel. lib. 6. concluſ. 6. tit. de reg. iur.

252 Item† adde, ꝙ bannitus habens ſecuritatem putà per mēſem, licitè poterit occidi tam à ſciente ſecuritatem, quàm ab ignorante, ſi reperitur in cōmitiua bannitorum ita Nell. de bān. in 2. par. 2. tēp. quæſt. 15. nu. 15.

253 Ibi Aut conſtat. Adde,† ꝙ occiſores dicerentur eſſe in culpa, non inueſtigando, quando quis verè erat rebannitus, vt per Ruin. in d. conſ. 85. num. 8. vol. 4.

Sed quid ſi bannitus, &c.

254 Adde, † quòd hæc concluſio limitatur, niſi vltra proteſtationem bannitus offerret, ſe paratum ire ad iudicium, Roman. ſing. 276. & Rip. poſt Fely. in c. cum in. Ferrarienſis, nu. 156. declarando, vt per eum, in verb. Quid tenendum.

Maior eſt dubitatio, quando

255 bannum, &c. Adde,† quòd in ſtatu eccleſiaſtico fuit ad hoc prouiſum per Conſtit. Marchiæ, lib. 4. cap. 35. vbi permittitur, impunè offendi etiam non legitimè, & nulliter bannitum, ſi nullitas non erat patens, & ſi interfector ignorauit: ſi verò erat patens, quòd teneatur de homicidio culpoſo, & non doloſo occidens, qui non diligenter bannum inſpexit; & per eand.

256 Conſt. cap. 36. fuit prouiſum,† quòd homicida notorius, licèt non bannitus, poſſit impunè offendi. Et ad hanc quæſtionem, an liceat occidere nulliter bannitum, vide Menoch. de arbitrar. Iud. caſu 283.

257 Item † adde, quòd ſtante huiuſmodi ſtatuto poteſt delinquens impunè offendi, licèt non fuerit bannitus, & condemnatus per os iudicis ſententiantis, ſed per ſententiam legis municipalis, ſi ſtatutum dixerit, vt putà, ſi incendium, vel tale delictum fecerit, ex tunc ſit bannitus, & condemnatus in pœnam capitis; vel ſi dixerit, ipſo iure ſit condemnatus, vt per Corne. in conſ. 281. nume. 7. cum ſequen. vol. 4.

258 Item† adde, quòd clericus bannitus à iudice laico, qui ignorabat, illum eſſe clericum, poteſt impunè occidi, ſtante d. ſtatuto, Bald. in l. 2. ff. ſi quis in Ius voc. Roncet. 4. col. ſed Bal. ſibi contrarius in l. 1. C. ſi a non comp. Iudice, tenet, quòd non excuſatur, qui occidit clericum bānitum, quamuis ignorauerit, eſſe clericum; & ſequitur Alex. in conſ. 442. viſis dubitationibus. Primam verò opinionē tenet Fely. in ſuo Repertor. in verb. prorogatio facta de incompetenti Iudice, poſt Io. Andre. in reg. Quòd qs, de reg. iur. in 6. Alber. de roſat. in 4. par. ſtatut. q. 26. & Alex. ſibi contrarius in cōſ. 330. incip. attenta diſpoſitione ſtatuti, col. 4.

Item

259 Item† adde quod e cõtrario si clericus bannitus à iudice seculari occidat, vel capiat alium bannitum secularem an debeat gaudere præmio statuti. si fuerit bannitus pro crimine Assassinij debet gaudere, secus autem si pro delictis, quorum cognitio ad secularem spectare nõ possit, tunc iudex laicus eum indultare non poterit, etiam quòd alium bannitũ cępisset, vel occidisset, quia fieret pręiudicium iudici ecclesiastico, ad quem spectat remissio. ita tradit Carau. super Pragm. 1. de exulibus nu. 117. sed ego vidi contrarium in quodam fratre Iacobo, quòd multa homicidia perpetrauerat, & latrocinia, & postea cum interfecisset nonnullos de sua comitiua fuit à Commissarijs Regijs indultatus, & deinde ibat armatus cum magna caterua tutus, & securus, quod erat maximum scandalum, & pessimum. sed quando clericus bannitus est publicus malefactor, & homicida, & latro, illum interficiens, debet gaudere beneficio statuti, etiam si sciret eum esse clericum, quia amittit priuilegium clericale. ita latè Franc. in decis. 463. vol. 3. vbi dicit, quòd etiam in Reg. Neap. clericus vti laicus citatus tenetur per Rit. comparere personaliter cum bullis clericatus, aliàs habetur pro contumace, & poterit foriudicari, & eũ interficiens fruetur præmio statuti.

Item adde an clerici stante dicto statuto possint impunè occidere bannitos latè per Mars. cons. 11. incip. circa hoc dubium.

Successiuè quæro, vtrùm pendente, &c.

260 Adde, † quòd bannitum interficiens, pendente appellatione à sententia banni, non euitat pœnam, etiam quòd sententia per desertionem transierit in iudicatum, non obstante statuto concedente bannitum interfici posse, Io. Crot. in tract. de testib. nume. 190. Bald. in l. qui à latronibus, in principio de testam. Hanc tamen limitationem, quòd bannitus, pendente lite super validitate banni, siue sententiæ, impunè non possit offendi, ita distinguit Bero. in c. quę in ecclesiarum, num. 120. de const. videlicet, quòd limitatio absq; dubio procedat, quoad ipsum litigantẽ super banno cum bannito, sed quoad tertium, quòd aut bannitus nondũ erat in libro bannitorum descriptus, & tunc non possit impunè offendi; aut fuit descriptus, & dubium erat, an super validitate banni lis penderet; & tunc interficiens à pęna homicidij excusaretur, sed non à culpa, cum non inuestigauerit, an bannum in rem iudicatam transiuerit.

Item adde, quòd bannitus non potest offendi, appellatione pendente, siue appellatio sit recepta, siue non, vsq; quò de appellatione ipsa fuerit cognitum, quòd tamen verum est, quotiescunque appellatio temeraria, & calumniosa non fuerit interposita, & notoriè istud appareret, Blanc. in pract. crim. c. ignorãtia, nu. 101. cum seq. fol. mihi. 824.

261 Item† adde, quòd bannitus, pendente restitutione in integrum, non potest impunè offendi, etiam si statutum diceret, quòd querelæ bannitorum non debeãt admitti, Lancellot. in tract. de attentat. par. 2. cap. 18. nu. 40. fol. 380. & est idem quando bannitus alio modo de banno iniusto conqueritur, Menoch. de arbit. q. 90. nu. 58.

Ibi. Quinimmò neq; etiam.

262 Adde, † quòd hoc non procedit de consuetudine parlamenti, & aliarum curiarum Delphinatus, Franc. Marc. decis. 907.

263 Item† adde, quòd etiam non procedit in confesso, & conuicto; tunc enim dicti decem dies non expectãtur, Guid. pap. decis. 74. & ad prędicta vide etiam Lancellot. in tract. attent. par. 2. cap. 11. nu. 21. & 22.

Quęro etiã, pone, q, bannitus.

264 Adde, † quòd bannitus condemnatus, qui duceretur ad mortem, nõ potest impunè occidi, nec etiam à familia officialis, nisi de licentia iudicis, quando dubitaretur ne auferretur, Bal. in l. addictos, C. de Episc. aud. Afflict. in const. terminum vitę, nu. 22. fol. 52. Carrer. in pract.

265 crimin. §. circa, nu. 221. fol. 119. &† an interficiens bannitum captum à curia committat crimen læsæ maiestatis, vide Bursat. in cons. 216. vol. 2.

266 Item† adde, quòd si bannitus fuerit captus à priuato, an alius possit eum impunè occidere, Nell. de bannit. in 2. par. 2. temp.

temp.q.72.tenet,quòd sic: sed eum occidens tenebitur capienti pro eius interesse, quia non potuit præmium consequi. quod secundũ eum procedit,si erat certum, quòd ille bannitus captus non erat à capientis manibus euasurus:aliàs non teneretur.

267 Item† adde, quòd si non fuerit captus, sed citatus, &, dum ad iudicem veniebat,occiditur,si iam se præsentauerat,& erat sub oculis iudicis,non potest impunè occidi; & ita fuit Florentiæ iudicatũ per D. Odofred. Si autem fuit occisus, quando erat in via,occidi potest,nisi esset sibi data securitas,& de illa occidenti cõstabat,Bald.in l.4.ff.de stat.homin. quem refert,& sequitur Anan.in c.cum iuramento,nu.7.de homicid.

Vlterius quæro, nunquid, &c.

268 Adde,† quòd occidẽs bannitum extra territorium,à quo est bannitus,non potest puniri,etiam ꝙ statutum diceret, vt puta, quòd bannitus possit impunè occidi in Ciuitate, vel districtu Parmæ, Ruin.cõs.84.nu.6.cum seq.vol.4.& hoc intelligitur, quoad iudicem loci, à quo ille erat bannitus;sed benè poterit à iudice puniri, in cuius territorio bannitũ interfecit, Ruin.dicto consil. 84. Thob. Non.cons.98.nu.8.quod verum est,nisi in Prouincia decretum, siue constitutio extaret,quòd bãnitus ab vno loco bannitus ab omnibus locis Prouinciæ intel-

269 ligatur,vt† est in statu Ecclesiastico vbi adest Bulla Clemen.7. de qua in Bullario nouiter impresso,fol.291.tunc enim talis bannitum offendens vbiq; locorũ dictæ Prouinciæ, in quibus vigerent statuta, quòd banniti possent impunè offendi,licitè potuisset, & absq; pœna bannitum offendere, vt tradit Corne.

270 cons.192.lib.3. Et† nedùm interficiens bannitum extra territorium non potest à Iudice puniri,à quo fuit bannitus,sed etiam debet præmium consequi,si à statuto conceditur,Bald.in cons.434.præmittẽdum est,vol.5.Crau.cons.409.nu. 15.Rimin.iun.cons.470. nu.63.cum sequen. Sed non euitabit peccatum, nec homicidij pęnam,Ferret.in consil. 330. nu.4.vol.2.

271 Item† adde, quòd nedùm potest impunè offendi bannitus in loco banni, sed etiam in loco confœderato, Alba.cons. 49.num.1.& Plot. in consil.24.num.43. & debet habere præmium constitutum, secundum Ferret. in dicto consil. 330. num.2.

272 Item† adde,quòd bannitus pro assassinio potest impunè occidi extra territorium, dummodò probabilia argumenta appareant de delicto corã iudice,à quo fuit bannitus, Boss. in tit. de manda. ad homicid.nu.19. etiam non existente statuto, quòd bannitus possit impunè offendi,nec ab aliquo iudice occidens pu-

273 niri poterit, cum assassinus, licèt † esset clericus,à toto populo christiano per legem sit diffidatus, & ab omnibus possit impunè offendi, c. pro humani, de homicid. in 6.Ang.cõs. 14. Curt.sen.cons. 70.nu.8.Gram.vot.8.& 20. Ruin. cons. 4.col.4.vol.5.

274 Item† adde,quòd bannitus propter lęsæ maiestatis,vel rebellionis crimẽ, aut propter aliud atrocissimum delictũ impunè occidi potest extra bannientis territorium, & interficiẽs debet præmium consequi,si à statuto conceditur, vt per Ferret.in consil.330.nume. 4. cum seq. volum.2.

275 Ibi. Et in ecclesia. Adde,† quòd interficiens bannitum in Ecclesia non punitur de sacrilegio, Nell.in tract.bannit.2.par.2.temp. quæst.48. Mars.in ult.q.pract. crim. Viui.comm.opin.verb.statutum,disponẽs ꝙ bannitus,Bursat.consil.134.num.8.&

276 cons.216.nu.144.vol.2.& † etiam interficiens bannitum potest incontinenti illum spoliare, furtumq;, & derobationẽ committere impunè, Castren. cons.31. seu 33.Nell.de bannit.in 2.par.3.temp. q.3.Io.de Arno.dialog.17.Bursat.cõns. 134.nu.14.vol.2.

Ibi. Quinimmò reperio.

277 Adde, † quòd idem consuluit Ruin. in d.cons.84.per totum,vol.4.scilicet,ꝙ iudex originis, vel domicilij, non potest procedere contra subditum, qui bannitum interfecerit extra territorium in loco,à quo fuerat bannitus, in quo extabat statutum,vt impunè possit bannitus occidi.

Fuit etiam aliquãdo dubitatũ.

Ibi.

Ibi. Sed si vltra impunitatem

278 statutum, &c. Adde, † quòd si stat statutum, quòd presentans curiæ bānitum viuum, seu mortuum, præmium cōsequatur, sat erit consignare caput, iuxta tex. in l. cum in diuersis, ff. de religio. & sumpt. fun. & ita in practica obseruatur.

279 Item † adde, quòd interficiens bannitum, se defendendo, non consequitur præmium statuti, Bart. in l. nulla macula, C. de delat. lib. 10. Roman. in l. si quis in graui, §. virum, ff. ad Syllan. Afflict. in const. pen. nu. 68. in fine, & Mars. in consil. 10. nu. 44. & 45.

280 Item † adde, quòd bannitum occidens ignoranter, non consequitur præmium à statuto concessum, secùs si ignorasset constitutionem, siue statutum, premium concedens, & sciuisset illum esse bannitum, quia tunc gaudebit dicto præmio, Afflict. in const. 2. Rub. 3. nu. 78. Bart. in l. omnes populi, nu. 38. & ibi Crot. num. 127. ff. de iust. & iur. Et de hac materia, quando statutum concedens præmium, porrigat effectum suum ignoranti dictū statutum, uide Fely. in c. Cognoscentes, vers. 3. limita, de constitut.

281 Item † è conuerso, si alicui fuit relatū, quòd in aliqua parte nemoris erat quidam Ioannes Bannitus, quo audito de nocte accessit ad illum locum, & ibidem inuenit Petrum, qui non erat bannitus, & ipsum credens esse Ioannem eum occidit, & capite abscisso accessit ad curiā petens præmium, an debeat puniri, cognito, ꝙ erat Petrus. Hanc quæstionem posuit Franc. de Aret. in l. cum seruo, ff. de iniur. & arguit, quòd excusatur, & in nullo punitur, non enim cogitauit delinquere, sed putauit licitè agere, punitur tamen pro modo culpæ si aliqua potest considerari.

Sed quæritur, pone, ꝙ statutū.

282 Adde † ꝙ ita distinguēdū est; aut condēnationes sunt diuersæ, & pro diuersis delictis; aut vna condemnatio in diuersis summis, sed pro delictis diuersis, vtroq; casu non fit coaceruatio summarum; aut pro vnico delicto per vnicam sententiam quis condemnatur in diuersis summis; & tunc fit coaceruatio illarum summarum, & erit locus statuto, ita declarat Peregr. de iure fisci, lib. 4. tit. 8. nu. 31. & de hoc etiam tractat Lambertēg. in tract. de contract. eorum, quibus &c. in fine tract. nu. 254. fol. 454.

Item adde, quòd stante tale statuto, interficiens in Rixa condemnatum, in diuersis summis veniet absoluendus, tūc enim fit coaceruatio summarum, quia sumus in fauorabilibus, cum agatur de liberatione rei, qui nō interfecit animo deliberato virtute statuti, & propter condemnationem, sed incidēter, & hoc procederet etiā, si ignoraret statutum, ità egregiè consuluit Ang. de Castro in cons. 41. inter cons. crim. diuers. tomo 2. cui se subscripserunt Pet. de Soncino, & Io. Baptista Rosellus, & ibi respondetur ad doctr. Bar. hic allegatam, & potest audiri per procuratorem, vt ibi per eos.

Item adde, quòd stante dicto statuto, si quis fuerit condemnatus in libris quinquaginta, quas si non soluerit infra mēsem pœna duplicetur, si in dicto termino non soluerit impunè poterit offendi secundum Ant. de Bongi. in consil. 67. Franc. de Maclauel. in cons. 68. Petr. de Soncino in cons. 69. & Ang. de Castro, in cons. 70. inter cons. crim. diuers. paruę impressionis tomo 2.

Item scias, quòd si Officiales.

Adde videndum quæ posui infra ad. quæst. 32. nu. 51.

In hoc etiam proposito quero.

283 Adde † vided. doct. in d. l. vt vim, vbi distinguitur, si statutum diceret, licitum sit bannitum occidere, quòd tunc bannitus non potest se defendere: secùs, si diceret, bannitus impunè offendi possit, quia hoc casu non tollitur defensio bannito; sed redditur homicidium impunitum. Si verò vltra verba prædicta, quòd bannitus impunè offendi possit, statutū promitteret præmium occidentibus bannitum, tunc etiam sublata esset defensio bannito, secundum Grat. in cons. 44. nu. 17. & in d. consi. pulchram quæstionem proponit, ad quid prodesse possit huiusmodi quæstio, si liceat bannito se defendere, videlicet de pace, quę dicebatur facta inter bannitum, & offendentem, sed Bolognet. in d. l. vt vim. nu. 15.

cum

cum seq. reprehendit istam distinctionem, & comprobat communem opin. multis fundamentis; siue dicat, statutum impunè, siue licitè, quòd bannitus non possit se defendere; etsi interficeret aggressorem, se defendendo, quòd de nouo esset banniendus.

284 Sunt etiam alij casus. Adde† vidē dum in Afflict. in const. terminum vitæ fol. 52. vbi ponit viginti tres casus, siue fallentias; in quibus homicidium non potest puniri pœna mortis, vide etiam Plac. epit. de lict. cap. 28. nu. 9. vbi ponit remissiuè tamen cētum casus, in quibus pœna mortis homicida non punitur; sed ego arbitror, non esse verum in omnibus casibus.

285 Item † adde alium casum, quòd attentans de vitio sodomitico potest impunè interfici ab ipso tentato, vt per Iuliū Ferrer. fol. 155. num. 66. quem sequitur Ant. Scap. in tract. iur. non scrip. lib. 5. cap. 143. nu. 12. vbi dicit, quò ipso patrocinante, liberatus fuit quidam famulus pictoris Bononiæ. Et Leonissæ contigit casus, dum eram locumtenens pro Serenissima Madama ab Austria in nobilissima ciuitate Aquilana, & in toto Celsitudinis suæ statu, quidam Pedagogus tentabat de dicto vitio quendam puerum, qui cum gladiolo ei totum priapum amputauit, & non fuit molestatus ab illo Gubernatore, me ita mandante, non ꝙ Ferrer. & Scap. vidissem, quos posteà vidi, sed propter illud pueri tàm notabile factum; & pedagogus non fuit punitus, quia aufugit.

Item adde, quòd occidi impunè potest, qui gratiam nullam impetrauit, Alexā. cons. 114. vol. 1. & Bosl. in tit. de remed. ex sola clement. Princip. nu. 37.

286 Item† adde, quòd homicidium in duello secutum non punitur, si fiat cum authoritate Principis, secundum Bal. in c. 1. de pace tenen. in vsi. feud. col. 6. Ioan. de Anan. in rubr. de cler. pugn. in duello, Ioā. de Lign. in tract. de duello, ante fin. & Marsi. in l. 1. limitat. 7. ff. de sicar.

287 Item † adde, quòd disrobantes in stratis publicis impunè occidi possunt, l. 1. & 2. C. quib. liceat sine iud. vend. Fab. de Monteleone in praxi arbitrar. par. 6. fol. 489. num. 5. & Foller. in practi. criminali in ver. audiantur excusat. nu. 89.

288 Vltimò quæro Adde,† quòd si statutum imponeret pœnam vulneranti, si vulnerauerit animo interficiendi, maiori pœna erit puniendus, secundum Salyc. in l. is, qui cū telo, C. de sicar. & Gramm. consi. 49. nu.

289 7. Et † quid de vulnerante se ipsum, & qua pęna puniatur, Gramm. decis. 44.

290 vbi, † an statutum comprehendat, se ipsum studiosè vulnerantem, & de insequendo alium qui cecidit, & se ipsum

291 vulnerauit † dicit Bar. in l. si gemina arbor col. 2. ff. arb. furtim cæsarum, quòd non debet puniri tanquàm vulnerans, sed solum, vt fieri faciens vulnus, quem refert, & sequitur Foller. in pract. crim. in ver. pœnis debitis ferian. nu. 10.

Item adde, quod in vrbe adest constitutio localis per bullam sextam Alexandri VI. qua prouisum fuit, quod offendentes litigantes in Romana Curia eius aduocatos, procuratores, sollicitatores, notarios, & testes ex causa litis per se, vel per alios incurrant pœnam criminis lęsæ maiestatis, excommunicationis, ammissionis iurium, & omnium bonorum, etiam quod mors nō sequatur, dummodo adsit mutilatio membri, vt latius in dicta Bulla de qua habetur per Pute. in decis. 102. lib. 1. vbi dicit, quod si vulnera illata fuerint litiganti, præsumitur ex causa litis, nisi alia causa appareret, & in decis. 104. eod. lib. tenet etiam in verberante procuratorem reuertentem ad curiam occasione litis.

292 Item adde, † quod si ex statuto solus conatus pœna mortis puniretur, quamuis secutum non esset homicidium, ad hoc, vt esset locus statuto, duo copulatiuè requirerentur, scilicet vulnus, seu insultus cum telo euaginato, & animus deliberatus occidendi; & quòd hæc duo contra eandem personam concurrant, Alba. cons. 30. in prin.

293 Item † adde, quòd vulnerans per pecuniam, & si nōn habuit animum occidendi, magis debet puniri, Gabriel. lib. 7. titu. de malef. concl. 1. nu. 30.

In verbo, & si hæredes supra pagina 46. col. 1. linea 3. sub nu. 69. in fine, desunt infrascripta verba, & si hæredes, cum sequentibus.

Et si hæredes occisi agerent contra homicidam pro interesse, & operibus quibus caruit defunctus, qui erat, vt puta officialis, qualiter, & pro quot annis opere estimari possint, an vsq; ad centum annos cum de iure, quis tantum viuere præsumatur l. fin. C. de sacrosanct. Eccl. vel estimatio sit facienda secundum dispositionem l. si hæreditatum ff. ad leg. falcid. vide Gomez. de delictis c. 3. nu. 38. & ibi etiam an occidens ad sui defensionem, si excesserit teneatur ad interesse, & habet etiam quando offensus non fuit occisus, sed factus inutilis, tunc delinquẽs tenetur ad operas annuatim quolibet anno quo vixerit, Ego autem arbitror, quòd circa tempus operarum non sit attendenda dispositio dictarum legum, sed remittendum esse Iudicis arbitrio, cui remittitur damnum, & interesse, quod passo, siue vulnerato resarciendum est, vt per Menoch. de arbitr. casu 122. sed ego nunquàm vidi, quòd quis agat ad dictam operarum æstimationem defuncti, & actio ad damnum expensas, & interesse transit ad hęredes, idem Gomez. ubi supra nu. 37.

§. Incestus.

SVMMARIVM.

1 *Incestus quid.*
2 *Incestæ nuptiæ cur ita dictæ.*
3 *Incestuosus, seu nefarius coitus dicitur in infinitum inter ascendentes, & descendentes.*
4 *Et qua pœna puniatur.*
5 *Incestus quomodo probetur, remissiuè.*
6 *Monialẽ corrũpẽs quot crimina cõmittat. Et quibus pœnis sit plectendus, nu. eod.*
7 *Et Iudex laicus potest præuenire impuniendo.*
8 *Et quibus hodie pœnis afficiantur Moniales corruptæ remissiuè.*
9 *Incestus pœna minor est in mulieribus. Incestus pœna, quæ sit de iure Ciuili, Canonico, & Regni, nu. eod.*
10 *Et quæ in statu Ecclesiastico.*
11 *Incestus cum adulterio, & stupro, an puniatur pœna mortis.*
12 *Incestæ nuptiæ de iure Canonico an subiaceant dispositioni auth. incestas nuptias. C. de nupt.*
Pater cognoscens propriam filiam, vel filius matrem, aut nouercam, vel frater sororem, alumnusuè nutricem, quomodo puniatur, remissiuè. nu. eod.

Incestus committitur in personas, in princ.
1 Adde, † quòd incestus est coitus inter consanguineos, vel affines, qui, vtroq; iure prohibente, matrimonium contrahere nequeunt, c. lex 36. q. 1. & Couar. in 4. decretal. §. 8. cap. 6. nume. 1.
2 vbi dicit etiam, quòd † incestæ nuptiæ dicuntur, quasi in illis minimè adsit cestus, idest cingulum illud, quo Venus vtebatur ad honestas nuptias. Et coitus
3 inter ascendentes, & † descẽdentes vsq; in infinitum dicitur coitus nefarius, seu
4 incestuosus. & † tales coeuntes per modum fornicationis pœna mortis puniũtur Girlan. de pœn. omnif. coit. cap. 2. & Boer. in decis. 318. hic allegata, & ibi loquitur de patre cognoscente filiam propriam, & de filio cognoscente matrem, vel nouercam, vel concubinam patris sui, & de alumno cognoscente nutricẽ, ac de cognoscente consanguineam vxoris suæ. & prædicta, si scienter. aliàs, si ignoranter, excusaretur ab incestu, non autem à pœna fornicationis, Crau. consil. 244. nu. 7. & Boss. in tit. de coit. damn. nu. 7. dicit, quòd parentes propter coitũ habitum cum earum filiabus, fuerunt igne combusti, vel furcis suspensi, iussu
5 Senatus. Et † quomodo probetur incestus, Mascar. de probat. concl. 893.
6 Sed nunquid. Adde, † quòd cognoscens carnaliter monialem, quattuor crimina committit, incestum, sacrilegium, adulterium, & stuprum; & punitur capite, eiusq; bona applicantur Monasterio monialis violatę;
7 & † iudex laicus potest præuenire in puniendo, decis. Pedemon. 103. Decia. consil. 338. nu. 1. Franc. Marc. decis. delphin. 966. Girland, de pœn. omnifar. coit. q. 1.
8 & † quibus pœnis hodie puniãtur Moniales, Menoch. de arbitrar. Iud. cas. 389 nu. 22. cum seqq.

Sed

Sed quæro, quæ fit pœna.

9 Adde, † quòd in hoc delicto minùs debent puniri mulieres, quàm mares, vt consuluit Foller. in conf. 79. nu. 3. inter conf. crim. diuerf. vol. 2. & idem tenuit in fua Prax. crimin. 6. par. princip. in c. de form. capitul. in crim. inceft. nume. 9. quando inceftus committitur per viam fornicationis, & fecundum Bal. funt arbitrariè puniendę in conf. 429. volu. 5. quem refert, & fequitur Fab. de Monte leo. in praxi. arbitr. par. 4. num. 126. fol. 137. vbi latiffimè, quæ pœna fit indicta tam de iure canonico, quàm ciuili. & de iure Regni Neap. contra committentes inceftuofum coitum, & etiam quæ impediant matrimoniũ, fed fi nuptiæ præceffferint, & talis coitus fit commiffus in figura matrimonij; tunc, fi fcienter, funt feparandi, & alijs pœnis plectendi, de quibus in l. qui contra legum, C. de inceft. nupt. fi verò ignoranter, pariter illis; fed, quando inceftus committitur per uiam fornicationis, non fit illa diftinctio, fcienter, an ignoranter, nifi mulier fit meretrix, uel aliter impudica; tũc enim non punitur uir pœna inceftus, fi uerè erat ignarus, ut per Girlan. de pęn. omnif. coit. in d. q. 3. & Menoch. de arbitr. iud. cafu. 389. ubi tamen dicit, quòd debet pniri de iure canonico ob fornicationem, fed Bertaz. in con. 261. nu. 1. tenet, quòd ignorantia excufet, etiam quòd inceftus fuerit commiffus per uiã fornicationis ex æquitate.

10 In † ftatu autem Ecclefiaftico per Conftitutionem Syxti V. contra inceftuofos prouifum fuit, ut quicunq; aufu nefario fcienter matrem, & filiam, fiue duas forores germanas carnaliter cognouerit, etiam fi eæ, earumuè altera publicæ meretrices fuerint, fiue clàm, fiuè palam, aut in figura matrimonij inceftum commiferit, fiue etiam cum altera earum legitimo matrimonio coniunctus fuerit, pœna vltimi fupplicij plectatur, & fimili pęna puniatur mulier, quæ fciens matrem, aut filiam, uel fororem fuam cum aliquo uiro rem habuiffe eidem uiro ipfa quoq; fui corporis copiam fecerit. Et fimiliter difponitur, unamquãq; mulierem, etiam corpore publicè quæftum facientem, quæ cum patre, & filio, fiue cum duobus germanis fratribus fciẽter fe carnaliter commifcuerit, fiuè à prædictis, fciens, fe carnaliter cognofci permiferit, etiam fi eorum alteri legitimo toro fuerit copulata, pœna ultimi fupplicij puniri debere; & ꝙ idem fit in uiro, qui fciens patrem, aut filium, uel fratrem fuum cum muliere aliqua rem habuiffe, ipfe etiam eandem mulierem carnaliter cognofcere non erubuerit.

11 † Et quamuis inceftus committatur cum aliqua fpecie fornicationis, puta cum adulterio, fiue ftupro, non debet puniri pœna mortis de iure communi, licèt eadem fit pœna inceftus, & adulterij, ut dixit tex. in l. fi quis uiduam ff. de quæftion. tamen pœna in adulterio fuit aucta per tex. in l. quamuis la 2. C. de adult. non autem in inceftu, vnde cum in inceftu non fit alterata remanet eadem pœna, quę erat introducta per tex. in d. l. fi quis uiduam, & fic æquiparatio quam facit glo. in l. fi adulterium cum inceftu, ff. de adul. uidetur procedere de iure digeftorum, ita in fpecie dicit Ang. in d. l. fi adulterium, refert, & fequitur Alex. in conf. 219. colum. 2. uolum. 6. & Bermon. in allegato tract. de concub. in tit. de inceftu nu. 15. uerf. fed aduertendum eft, ubi dicit hanc opinionem effe ueriorem, & ęquiorem, quia ubi agitur de correctione iuris non debet fieri extenfio per fubauditos intellectus de cafu expreffo ad cafum non expreffum, etiam ꝙ eadem, uel alia ratio uertatur, & fecundum iftam opinionem iudicatũ fuit per Reg. confilium Neap. ut atteftatur Franch. in decif. 378. uol. 2. & ita etiã fentire uidetur Senatus Mediolani, cum diuerfimodè puniat inceftuofos fecundum exempla per D. Clarum hic pofita, & quibus pœnis fint puniendi patres, q cognofcũt ꝓprias filias, & filij matres, aut nouercas, uel concubinas patris, uel alumnus nutricẽ, aut illi, q cognofcũt forores, aut alias uxoris fuæ cõfanguineas ꝑ modũ fornicationis, aut ĩ figura matrimonij uide Boer. ĩ decif. 318. ubi plenè.

Et fcias, ꝙ difpofitio d. Auten.

Quæro, nunquid difpofitio d. Auth. Ibi. Et hãc opionem dicit effe cõiorem, probabiliorẽ, &c.

12 Adde, † quod hanc opinionem tenuit etiam Anguſ. in conſil. 7. vol. 1. & D. Franch. in deciſ. 240. numero 15. volum. 2. vbi latè, & concludit ſecũdum cauſam iudicandum eſſe, ſcilicet, quòd crimen inceſtus de iure canonico non puniatur pęna inceſtus de iure ciuili.

§. Iniuria.

SVMMARIVM.

1 *Iniuria infertur etiam per actũ proximum verberationi.*
2 *Iniuriam perſonalem facit retinens equum freno, licet equitantem non percutiat.*
3 *Iniuria fit etiam facto, apponendo cornua, vel aliud infamatorium.*
4 *Iniuriæ perſonalis, & verbalis exempla remiſſiuè.*
5 *Iniuriæ certa pœna dari non poteſt.*
6 *Iniuria committitur etiam facto in præcedendo minus legitimè.*
7 *Et eo caſu poteſt reſiſti armata manu.*
Iniuriarum actione in multis caſibus agi poteſt. nu. eod.
An fiat volenti, & quis poſſit agere pro fiſco, & cui credendum. nu. eod.
Iniuria voluntariè paſſa ab vno de domo, & familia, põt ab alijs eiuſdem domus, et familiæ actione iniuriarũ vlciſci. nu. eo.
8 *Iniurioſa verba eodem impetu dicta, licet ſint plura, faciunt vnum conuitiũ.*
9 *Et quid in ſtatuto imponente pœnam pro quolibet verbo iniurioſo.*
10 *Et quid ſi ſtatutum puniret iniuriantem pro qualibet vice.*
11 *Iniurioſa verba quæ dicantur remiſſiuè.*
12 *Iniuria atrox quæ remiſſiuè.*
13 *Iniuria per verba imperſonalia quo nam pacto fiat remiſſiuè.*
Iniuria an reproperetur animo vindicandi, vel defendendi, quomodo cognoſcatur remiſſiuè. nu. eod.
Iniuriatus non poteſt reproperare iniuriãti maiorẽ, vel ſimilẽ iniuriã. nu. eod.
14 *Iniuria fit, quibuſcunque verbis offendatur, vel grauetur opinio alterius.*
15 *Iniuria verbalis quando fiat abſenti remiſſiuè.*
Iniuria fit etiam verbis ſubdolè dictis, & indirectis, item rixu, & nutu. nu. eod.
16 *Iniuria dicitur etiam verbalis, quæ fit per ſcripturam.*
17 *Iniuria minor eſt, ſi in genere fiat, quàm ſi in ſpecie, & nominatim.*
18 *Iniuria, eiuſq; remiſſio quomodo probetur remiſſiuè.*
19 *Iniuria non fit ſine dolo.*
20 *Verba tu falſum dicis, an præſumantur doloſè prolata, & animo iniuriandi.*
21 *Verba tu bonus homo, an ſint iniurioſa remiſſiuè.*
22 *Carcerari faciens non ſuſpectum de fuga, quomodo excuſetur ab iniuria.*
23 *Appellans ſi contra iudicem à quo verba iniurioſa dixerit in libello notatur infamia, & ab eodem iudice ſine proceſſu extraordinariè punitur.*
24 *Et quid ſi ſententiam iniuſtam, vel iniquam dixerit.*
25 *Iniuria fit iudici,* dicendo, al ſindicato te voglio.
26 *Iniuriarum non tenetur officialis iniurioſum verbum proferẽs, animo corrigẽdi.*
27 *Iniuriarum tenetur iudici allegans eum ſuſpectũ, nec probans ſuſpitionis cauſã.*
28 *Iniuriarum non tenetur aſſerens, ſe nobiliorem, & probiorem altero.*
29 *Statutum cõtra iniuriantem non comprehendit eum, qui impium, ingratum, & peſſimum hominem alterũ appellauerit.*
30 *Iniuriarũ nõ tenetur, dicẽs, tu es impudẽs.*
31 *Pœnalis promiſſio de nõ offendẽdo in perſonam nõ cõmittitur per iniuriã verbalẽ.*
32 *Iniuria eſt dicere,* Tu non ci vedi.
33 *Iniuria infertur ex minis.*
34 *Statutum contra iniuriantem comprehendit eum, qui in ſupplicatione hominem malæ cõditionis, & famæ alterũ dixerit.*
35 *Et habet ẽt locũ cõtra ſcribentẽ iniuriã.*
36 *Et ſi puniret dicentem alteri verba iniurioſa non comprehenderet loquentem contra abſentem.*
37 *Iniuria facta vni de familia omnibus facta intelligitur.*
Et an ẽt omnibus conſanguineis quarti, uel ulterioris gradus, et agnatis, nu. eod.
38 *Et quibus eorum competat actio iniuriarum ciuilis, vel criminalis.*
39 *Iniuria facta colono, procuratori, negociorum geſtori, vel familiari, an poſſint agere Dominus, & principalis.*
Iniuria facta vni de collegio an omnibus facta cenſeatur remiſſiuè. nu. eod.
40 *Et Clerus, vel alij de domo, aut familia poſſunt agere pro iniuria ipſis illata, ſi cleri-*

clericus, vel vnus de domo, aut familia se verberibus subiecerit.
41 Iniuriarum non tenetur vocans meretricem, meretricem emendatam.
42 Iniuriarum tenetur delens insignia familiæ, & arbitrio iudicis punitur, etiam si illa in pristinum restituerit.
Iniuriam quomodo faciat ingrediens alienũ fundum venandi causa; & à quibus possit venatio prohiberi, ibidem.
43 Iniuria vni illata quando eius coniunctis facta dicatur remissiuè.
44 Iniuriæ æstimatio quomodo sit facienda remissiuè.
Iniuriarum actione agitur etiam pro uerbis, quæ quoad se iniuriã non sonãt, ibid.
Iniuriatus potest agere non solũ criminaliter, & ciuiliter, sed quandoq; ẽt ad damna, expensas, & interesse. ibidem.
Et in, quibus psonis deformitas, vel cicatrix patẽs debeat p Iudicẽ æstimari. ibid.
Pro iniuria, ex qua sequitur mors, nõ agitur nisi criminaliter. ibidem.
Et quomodo Iudex procedat ad commodum partis offensæ, & fisci. ibidem.
45 Iniuriæ taxatio differt à taxatione damnorum, & quo pacto vtraq; fieri debeat.
46 Iniuriarum libellus procedit etiã si pluris æstimetur iniuria, q̃ habeatur in bonis.
Et quãdo pcedatur in Regno Neap. ibid.
47 Iniuriarum gradus, & pœnæ remissiuè.
Iudex an teneatur condemnare iniuriantem ad satisfactionẽ honoris ibidem.
48 Iniuria illata Doctori punitur l. Iulia de vi pub.
49 Iniuria ex cõsulto facta grauior cẽsetur.
Iniuria personis Ecclesiasticis facta, quattuor concurrentibus morte punitur. ibid.
Iniurians an teneatur iniuriato ad satisfactionem iniuriæ, siue honoris, ibidem.
50 Iniuriarum actione condemnatus an efficiatur infamis.
51 Iniuria quando inferatur Magistratui, & quomodo debeat emendari.
52 Iniuriarum actio criminalis quanto tempore præscribatur.
53 Et quid de actione ciuili.
54 Iniuriarum actio criminalis, nec hæredi, neq; in hæredem datur, licet possit cedi.
55 Iniuriarum præscriptio ante, & post litem contestatam opponitur.
Et in vim dilatoria opposita impedit litis ingressum. nu. eod.
56 Iniuria per metum illata anno vtili præscribitur.
57 Iniuria ex qbus actibus cẽseatur remissa.
58 Et remissio tacita operatur ad impediendam accusationem, sicut expressa.
Et in Regno Neap. debet fieri expressè, & in iudicio. nu. eod.
59 Iniuriam inferens, nec iureiurndo excusatur, quin fecerit animo iniuriandi.
60 Iniuria an possit reuocari.
61 Iniuriarũ an teneatur erga Notarium, qui supplicando Principi, negauerit, donationem fuisse factam in testamento, vel publicatam.
62 Et quid si in supplici libello aliquid asseruerit in aliorũ iniuriã suppressis noĩbus.
63 Statutum de iniurijs non comprehendit dantem mentitam etiam in iudicio pro defensione sui honoris.
64 Iniuriosis verbis puocatus, an possit iniuriosè respondere, dare mẽtitã, vel alapã.
Mentita quando est prohibita punitur, ẽt; q̃ sit dictum saluo honore tuo. nu. eod.
65 Iniuriam verbalem an armis repellere liceat remissiuè.
66 Mẽtita quãdo sit licita in foro cõsciẽtiæ.
67 Iniuriarum actio quando competat socio iniuriati.
68 Et quid si verum dicitur.
69 Iniuriarum an teneatur vocans alterum bastardum, vel excommunicatum, postquàm fuerat legitimatus, vel absolutus.
70 Iniuriarum an possit agi pro iniuria vera, cuius detectio concernit bonum publicum remissiuè.
71 Et quid si obijciatur crimen alicui post restitutionem Principis.
72 Iniuria verbalis an tollatur per reuocationem verborum iniuriosorum.

Niuria pluribus modis committitur. Adde, † q̃ nõ solùm per verberationem infertur iniuria, sed etiam per actum proximum, putà, eleuando manum, minando verberare; Et ideò potest agi actione iniuriarũ, Guid. Pap. decis. decis. 12. Brun. cons. 134. & Viui. decis. 161. in prin.

2 Item † adde, quòd retinens equum freno, quamuis equitãtem non percutiat, dicitur iniuriam inferre, & personaliter offendere. ita affirmat Vulpell. in tract. de pace, quæst. 92.

3 Item † adde, quòd facto etiam commit-

 titur

titur iniuria, apponendo cornua, vel aliud infamatorium, & competit actio iniuriarum, tex. est in l. Cõstitutionibus ff. de iniur. quẽ ad hoc allegat Firman in repertor. suo, in verbo, actio iniuriarum. Et in hac materia iniuriarum vide Fab. Mõtel. de arbitr. par. 4. fol. 367. vbi
4 †ponit exempla iniurię personalis quinque modis; & etiam multa verbalis iniuriæ exempla, & præsertim de mentita
5 &† ibi etiam dicit, quòd de iniurijs non potest dari certa pœna, cum ex varietate locorum, temporum, personarũ, & factorũ, ipsæ quoque pœnæ variari solẽt.
6 Item† adde, quòd facto etiam committitur iniuria, si vnus precedat alium, qui secundùm eius dignitatem non debebat illi præferri, Bal. in l. obseruare. §. antequàm. ff. de off. procons. licèt contrarium tenuerit Io. Fab. in §. aliam, ff. de bon. poss. immò Bal. ibi plus dicit, quòd
7 licèt † resistere de facto armata manu, quia nemo tenetur iniuriam pati; & maximè secundum eum, si sit in quasi possessione, ratione consuetudinis existentis in loco. Et ita tenet ẽt Cassan. in con suet. Burgund. fol. 850. nu. 17. cũ sequẽ.

Item adde ꝙ in multis alijs casibus potest agi actione iniuriarũ, vt per Afflict. in tit. de pace iuramento Firman. §. iniuria nu. 23. vbi infinitos casus enumerauit, & ideo ad eius dicta te remitto.

Item adde an iniuria fiat volenti, & an tunc agi possit per iniuriatum, vel per iudicem ad fauorem fisci, & an credatur ei, cui iniuria fuit facta, dicenti de uolun tate sua sibi factam fuisse iniuriam, latè per Boss. in tit. de Iniur. nu. 14. cum seq. & Gram. decis. 37. num. 13. vbi tenet ꝙ iudex ex officio procedere potest ad fauorem fisci, etiam quòd iniuria volenti facta fuisset.

Item adde ꝙ si vnus de domo, & familia voluntariè se subiecerit vulneribus alterius, poterunt alij de dicta domo, & familia agere iniuria sic illata sibi in alterũ. Soc. in c. cũ cõtingat nu. 10. de sen. excom. & ibi dicit idem esse de clerico.

Ibi. Verbo, putà, si quis.

8 Adde † quòd plura verba iniuriosa eodem impetu dicta vnum conuitium faciunt, licèt oratio iniuriosa sępè repetatur, Bart. in l. item apud labeonem, §. ait prætor, ff. de iniur. Couaru. var. qq. lib. 2. cap. 10. nu. 8. vbi plenissimè de iniurijs, in foro animæ, & in foro iudiciali,
9 & de remissionibus. Et† idem esset, si statutum puniret quodlibet verbum iniuriosum; nam debet intelligi de quolibet verbo prolato ex interuallo, nõ autem, quando plura eodem impetu proferuntur, Deci. in l. si familia, nu. 19. ff. de iurisd. omn. Iud. Bar. consil. 108. & Petr. Ant. Anguis. conf. 12. Sed Bart. Fœnut. in tract. suo de momento, cap. 20. num. 12.
10 ita† distinguit, ꝙ si statutum puniret q̃dlibet verbum iniuriosum, putà in decẽ, tunc plura verba iniuriosa eodem instanti prolata idem significantia, vt si quis in alium dicat, *traditore, traditore*, seu, *ladro, mariolo, tagliaborse*, quæ ferè idem significant, debent puniri pro vna iniuria tantum, quia est quædam verborum multiplicatio, quæ non mutat substantiam rei; si verò essent plura verba diuersas iniurias significantia; putà, si dictum esset; *ladro, traditore, falsario*; tunc tot pœnæ imponi deberent, quot verba iniuriosa essent: aliàs statutum frustrà exprimeret pœnam pro quolibet verbo iniurioso. Et non potest dici, quòd verbum accipitur pro vna oratione; nam supradicta verba sunt plures orationes ex nomine, & verbo per se consistentes. Et hanc distinctionem sequitur Petr. à Plaza in epit. delict. cap. 1. nu. 17. Et si statutum puniret iniuriantem pro qualibet vice, putà, in decem, tunc proferens plura verba iniuriosa, etiam diuersas iniurias significantia, eodem tamen impetu, & momento non posset puniri, nisi pro vna iniuria; nec sufficeret quodlibet interuallum: sed requiritur tempus omninò separatum; vt si incontentione sermonis aliqua verba iniuriosa protulerit; posteà intermediatis alijs sermonibus, rursùs alia proferat verba iniuriosa; dicetur tamen vna iniuria tantùm, incontinenti facta, quia reqritur; quòd omninò discessum sit ad alios actus, vt per eundem Fęnut. in loco supracitato, & Cępo. in cons. 76. nu. 4. & cons. 77. in fine. Ego autem arbitror, quòd vbi esset consuetudo, qua statuta interpretari solẽt, ꝙ illa esset seruanda.
11 Et† quæ dicantur verba iniuriosa, Gramm. decis. 14. num. 9. & 10.
12 &† in hac

hac materia quæ dicatur iniuria atrox, Menoch.de arbit.Iud. caf.263.fol.271.
13 & quomodo fiat iniuria† per verba impersonalia, & quomodo cognoscatur, si reproperatur iniuria animo iniuriandi, vel defendendi, Capic.decis.58. vbi habetur, quòd iniuriatus non potest reproperare iniuriam contra iniuriatum, dicendo similem, vel maiorem iniuriam.
14 Et generaliter dicas, † quòd quis quibusuis verbis offendatur, aut grauetur, eius opinio, iniuriam patitur, vt per Lancellot.Conrad.in tract. de iniuriantibus in sua pract. crim. nu.4.& in tract. de duell.& pac.concl.17.nu.1.& ibi nu.
15 10.habetur, quando † iniuria verbalis etiam fiat absenti, & non solùm verbis expressis, sed etiam subdolè dictis, & indirectis, quis iniuria afficitur, immò etiã risu, & solo nutu, d. conclus.17. nu.3.&
16 †iniuria, quæ fit per scripturam, dicitur
17 verbalis, Rom.in cons.378.&† hoc procedit, siue iniuria inferatur in genere, siue in specie, Soci. cons.118.nu.1.vol.1. Est tamen minor iniuria, quando fit in genere, quàm, quando fit in specie, & nominatur persona, Alciat. in cons.40. nu.7.lib.5.Bero.in cons.161. col.3.& 4. vol.3.& Bertazz.in consil.237. num. 6.
18 vol.1.&† quomodò probetur iniuria, & remissio iniurię, vide Mascar. de proba. conclus.902.
19 Item†adde, quòd iniuria non fit sine dolo, Bald. consil.444.nu.4.vol.4. Alex. cons.209. nume. 14.lib.6. Boss.in tit.de iniur.num.13. ita vt non sufficiat etiam lata culpa, Bald. consil. 277. numero 2. volum.5.

Ibi. Vel si appellauerit aliquem
20 falsarium. Adde,† quòd verbum prolatum contra aliquem: tu falsum dicis, non infert, quòd sit dictum dolosè, & aĩo iniuriandi, nec ex proposito, sed potiùs ex lapsu linguę, vt non prȩsumatur delictũ, Salicet.in l. Tutela, C.de integr. rest.min.quem refert, & sequitur Ferret. in cons.375. nu.3. vol.2. Sed ego dubito, hoc verum non esse, si huiusmodi verba irato animo prolata fuissent; & credo, ꝙ remittendum esset iudicis arbitrio, qui consideratis præcedentibus verbis, & modo, quo dicta fuissent, posset cognoscere, an lapsu linguę, vel iniuriãdi animo fuissent ꝓlata.

Ibi: Tu es bonus homo.
21 Adde†Card.in c.ex litteris, de consuet. & Neuizz.in Sylua nupt. lib. 4.nu.76.

Ibi. Vel fecerit aliquem incarce
22 rari. Adde,†quòd intelligens, ex fama aliquem esse suspectum de fuga, & eũ incarcerari fecerit, excusatur ab iniuria, Cæpo. cons.70.nu. 13.Boer.cons.4. nu.43.& sufficit, si suam intentionem ꝑ vnum testem ꝓbauerit, vel semiplenè, Bald.in l.3.C.de calumniant. Ang.in l. Athletas, §.calumniator, nu.7. ff.de his, qui not.infam.Ias.cons.2.nu.9. vol.1.& etiam excusari debet, si testes essent reprobati, Bart.in l.1.nu.6.ff.ad turpil.
23 Item†adde, quòd etiam appellans nõ debet iniuriosa verba dicere contra iudicẽ qui sñiam tulit: aliàs debet puniri pœna extraordinaria, vltra quod notatur infamia, l. iudici.ff.de iniur. & quod plus est, puniri põt ab eodẽmet iudice, & sinè processu, sed de facto, quia defendit suam iurisdictionẽ, & honorem sui officij; & quia iniuria est notoria, quæ in appellationis libello, & penès notariũ, q̃ est publica persona, Iudici infertur, vt ꝑ Paul. de Castr.in l.Illud, ff.de appellat. quem refert, & seq̃tur Grauat.in addit. ad Prax.Vestr.lib.7.cap.3.nu.31.& Menoch.de arbitr. Iud. cas. 263.nu.7.& 8.
24 tñ aduertendum est,† quòd si appellans sentẽtiam iniustam, vel iniquam dicat, non videtur per hoc conuitiari iudici; sed ita demũ, si impingat illi dolum, vt per Castr.in d.l.Illud; nihilominus dicit Grauat.in loco supracitato, ꝙ solet adde per appellantes, saluis semper vestris honore, & reuerentia, & in Regno Neap. semper dicitur cum reuerentia.
25 Item†adde, quòd dicendo Iudici: *Al sindicato ti voglio.* inferẽ iniuria, Bart.in
26 l.si tutor, ff.de author.tutor.sed†officialis actione iniuriarũ non tenetur si animo corrigendi verbum iniuriosum protulerit Oldr.cons.13.Natt.cons.462.nu. 20.& Fely.in c.cum te col.fin.in fine de sent.de re iud.
27 Item†adde, ꝙ allegans iudicem suspectum, & causas suspicionis non probãs, actione iniuriarũ tenetur Iudici allegato suspecto, Bald.in c. super, de offic. &

 Ang.

Ang. in l. quæ omnia. ff. de pact.

28 Item† adde, quòd si quis dixerit alicui, quòd est nobilior, & probior eo, nō tenetur actione iniuriarum, vt decisum fuit per Bart. & Gulielm. de Cun. in consil. 5. vol. 1. cons. crim. diuers. magnæ impress. & Plot. in cons. 131. nume. 20. inter cons. crim. vol. 1. & Alciat. in cons. 2. lib. 7. vbi dicit, quòd nō facit iniuriam, qui dicit, sum nobilis, & probus, sicut tu, & plùs.

29 Item† adde, quòd dicens, aliquem esse impium, ingratum, pessimum hominē, & similia, non potest puniri pœna statuti punientis iniuriantem, cum non sint verba iniuriosa, sed diffamatoria, quia non descendit ad nominationem alicuius delicti in specie, & in indiuiduo, putà, quia non dixit, esse homicidam, adulterum, spurium, & similia, vt latè per Ruin. in cons. 162. nu. 2. vol. 4.

30 Item† adde, quòd dicens tu es impudens non tenetur actione iniuriarum, vt consuluit Natta cons. 67. in princ.

31 Item† adde, quòd Iniuria verbalis est offensio personæ, sed non in personam, Bald. in rubr. Solut. matrim. col. 2. vers. Sed quæstionis. Et ideò pœnalis promissio de non offendendo in personam non committitur per conuitium, siue iniuriam verbalem, Cephal. cons. 190. volum. 2.

32 Item† adde, ꝙ dicens: *Tu non ci vedi*, tenetur iniuriæ, Gramm. decis. 14.

33 . Item† adde, quòd minæ inferunt iniuriam, Augu. de Arim. ad Ang. in ver. & dictus Titius, se defendendo, colum. 2. versic. quæritur, an ex solis minis, quē refert, & sequitur Bertaz. cons. 434. nu. 8. vol. 2.

34 Item† adde, quòd supplicans si appellauerit aliquem hominem malæ conditionis, & famæ, tenetur pœna statuti punientis iniuriantem, Fely. in consil. 46.

35 inter cōs. crim. tom. 2. &† ibi dicit, quòd statutum de iniuriante habet locum in scribēte iniuriam; & idem tenet Bursat. cons. 94. nu. 5. sed si statutum diceret, ꝙ

36 † si quis alicui dixerit verba iniuriosa, non comprehendit obloquentē contra absentem, secūdum Soci. in c. 1. nu. 3. de maledic. & statutum puniēs verba iniuriosa habet locum etiā quando uerba proferūtur in genere, licet non exprimatur certa species maleficij. ita Bar. in l. 3. ff. de lib. & posth. quem sequitur Fely. ubi supra nu. 16.

37 Item† adde, quòd iniuria facta vni de familia intelligitur facta omnibus de familia, l. lex Cornelia, in prin. ff. de iniur. Tiraq. in tract. de pœn. caus. 51. nu. 88. & remittitur arbitrio iudicis, qui ex facti qualitate, & regionis consuetudine iudicabit, an etiam consanguineus ultra quartum, vel vlteriorem gradū ea iniuria affectus sit, Menoch. de arbitr. Iud. cas. 262. & 161. nu. 4. dicit, quòd ista regula intelligitur, quoad ea, in q̃bus animi affectum consideramus, non quoad commodum aliquod, vtputà, ꝙ omnis possit agere, vel pœnam conuentionalē consequi, & allegat Ias. in l. si ità stipulatus, §. Grisogonus, nu. 53. & Gramm. in cons. 12. nu. 27. & Soci. in c. olim, nu. 20. de iniur. dicit, ꝙ licèt iniuria facta vni de agnatione censeatur facta omnibus

38 de illa parentela; tamen non † cuilibet de agnatione competit actio ciuilis iniuriarum, sed solùm iniuriam passo, & ei, qui illum habet in potestate; & ꝙ alij criminaliter accusare pñt, per ea, quæ tradit Bart. in d. l. lex Cornel. ff. de iniur. & per Soci. in dicto c. olim, eod. num. habe

39 tur etiā, ꝙ iniuria† illata colono, vel procuratori, siue negociorū gestori, vel alij familiari libero, dominus, vel principalis poterit agere, si in eorum contumeliā iniuria facta fuerit, & etiā an iniuria facta vni de collegio, facta intelligatur toti collegio; & an collegium agere possit.

40 Item† adde, si vnus de domo, vel familia se subiecerit verberibus alterius, poterunt illi de domo, & familia agere pro iniuria illata sibi in altero, Soci. in c. contingit, nu. 10. de sent. excomm. vbi dicit idem esse in clerico, si passus fuerit, se verberari, quia à clero pro iniuria sibi illata agi poterit.

41 Item† adde, ꝙ vocans meretricem, meretricem emendatam, non tenetur actione iniuriarū, Luc. de pen. in l. errat. C. de castre. pecul. lib. 12. Afflic. de feud. in tit. de pace iuram. firm. §. iniuria, nu. 20.

42 Item† adde, quòd delens aliena insignia, tenetur actione iniuriarū, Cagnol. in l. 1. nu. 179. ff. si cert. pet. ac etiam, si illa reponat, & in pristinum restituat, Rip. in d. l. 1. numero 74. ac pœna arbitraria

traria

traria punitur, Marſ. ſing. 474. Menoch. de arbitrar. caſ. 281. num. 4. cum ſeq. Et multos alios caſus penè infinitos, in q- bus homo homini actione iniuriarum teneri poteſt, enumerauit Afflict. in titu. de pace iur. firman. in §. iniuria nu. 23. & ideo ad eius dicta te remitto.

Quærò, nũquid, ſi qs intret, &c.

Adde, quòd imò de iure fit iniuria Domino fundi priuati, ſi venator fundum ingrediatur ipſo prohibente, eſt tex. in l. iniuriarum. §. vlt. ff. de iniur. l. diuus. ff. de ſeruitut. ruſt. præd. Deci. conſil. 197. Afflict. ſuper conſtit. ſcire volumus nu. 9 & Couar. 2. par. relect. §. 8. nu. 2. cum ſequen. & ibi etiam habetur, quòd venator licet inuito Domino fundum ingreſſus fuerit, non tenetur ad reſtitutionem auium, & ferarum, dicit tamen Boſſ. in tit. de regal. in fin. quòd communiter tenetur, licere etiam in agris alienis recreationis cauſa venari cum canibus, & auibus non autem cum retibus, laqueis, faucis, & huiuſmodi artibus fraudolentis, præterquam in capiendis, & occidendis beſtijs nociuis, prout ſunt apri, lupi, vrſi, leones, & ſimiles, & an Principes, Barones, ſeu feudatarij poſſint venationẽ prohibere, Deci. in d. conſ. 197. Couar. vbi ſupra, Boſſ. in dicto tit. de regal. nu. 42. Gramm. in deciſ. 67. & latiſſimi Io. Ant. di Nigr. in cap. 23. Grauamina nu. 114. vbi ponit multos caſus, & in ſupra dictis locis habetur etiam de cautellis, quibus facultas venandi acquiritur, & ammittitur.

Item iniuria facta vxori, &c.

43 Adde, † an, & quando iniuria facta vni ex coniunctis cenſeatur facta alijs Menoch. de arbitr. iud. caſu. 262.

Scire debes, quòd ex iniuria.

44 Ibi: Ciuiliter agitur. Adde, quòd nedum eum expreſſim iniuria dicatur, actione iniuriarum agi poteſt, ſed etiam quando aliqua verba proferuntur, quæ quoad corticem iniuriam non ſonant, ſed in effectu iniurioſa ſunt; vt ſcribit Card. in c. ex litteris nu. 1. de conſuet. Neuiz. in ſilua nupt. lib. 4. nu. 76. & Plaz. c. 1. nu. 13. vbi exemplificat in eo, qui dicit alicui, tu es vna bona mulier, & in eo qui dicit doleo, quòd fuiſti verberibus affectus, vt per Ang. in l. veſtem, ff. de iniur. & etiam de illis, qui ſub ſpetie pietatis iniuriant, dicendo talis eſt perſona ſatis prudens, ſed doleo ꝗ ei ſucceſſit illud ſiniſtrum, quòd à tali fuit multis verberibus percuſſus, vel quòd eius vxor fuit inuenta cum tali, vt habetur per Carau. in vltimo Ritu nu. 22.

Item adde, quòd iniuriatus non ſolum poteſt principaliter pro iniuria agere ciuiliter, vel criminaliter, ſed etiam incidenter ad damna, expenſas, & intereſſe iuxta tradita per Couar. variar. reſolut. c. 10. nu. 7. vbi latè, & Gomez. de delictis c. 6. nu. 9. & ibi etiam ſi offenſus, & iniuriatus remaneat claudus, vel aliquo membro perpetuo debilitatus, quòd nõ poſſit exercere officium ſuum, qualiter per Iudicem fiat extimatio operarum.

Item adde ſi tali iniuriato remanſit aliqua cicatrix, vel deformitas patens ex iniuria ſibi illata, illa non poteſt, nec debet eſtimari per offenſum, nec per iudicem tanquam damnum, vel intereſſe, quòd non procedit in muliere ſaltem non nupta, nec in ſeruo in quibus fieret eſtimatio cicatricis, ſeu deformitatis, tamen eo caſu, quòd cicatrix, vel deformitas non debet eſtimari in homine libero, offenſus eſtimabit grauius offenſam ſuam, & rectus iudex grauius condemnabit, ita tradit Gomez. de delictis c. 6. nu. 12. Roman. conſ. 278. Plaz. lib. 1. c. 3. nume. 36. & Moron. de fid. treg. & pace, quæſt. 124. nu. 23.

Item adde, quòd ſi ex iniuria illata ſequatur mors nõ poteſt agi ciuiliter, etiã, quòd ex iniuria duplex oriatur actio, ſcilicet ciuiliter, & criminaliter, ita habetur per Gomez. de delictis, cap. 6. nume. 14.

Item adde, quòd pro iniuria iudex nõ poteſt ex officio procedere ad commodũ partis offenſę, niſi ad eius inſtãtiam, ſecus vero, quo ad pœnam pecuniariã fiſco applicandam, etiam ſi iniuria fuiſſet remiſſa, ita Boſſ. in tit. de iniuria nume. 31.

Sed nũquid in libello iniuriarũ.

45 Adde, † quòd Couaru. in lib. 2. var. reſolut. cap. 10. nu. 7. fol. 539. tenet, quòd immò

immò actor debet taxare eius iniuriam cum iuramento ante sententiam, plurimùm enim dicit, defferre æstimationẽ ipsius iniurię ab æstimatione damnorũ datorum,& expensarum.iniurię æstimatio fit ad certam quantitatem iuratam ab iniuriato affectionis iuramento,salua semper Iudicis taxatione, de qua quantitate iurata moderatio fit, sed damnorum, & expensarum taxatio fit à Iudice,& quantitas ab eo diffinitur, & posteà ab ipso actore iuratur,dictam quanti
46 tatem esse veram: Et † si quis æstimaret iniuriam,quòd voluisset potiùs amittere centum,vel mille de bonis suis, quã dictam pati iniuriam;& non habuit tan tum in bonis, quanti estimat iniuriam, tamen libellus procederet, vt ait Afflict. in const.varietates pœnarum; & ibi atte statur,Gramm.ita vidisse seruari in magna Curia Vicariæ in diuersis causis, & quomodo sit formandus libellus in Regno Neap.pro verbis iniuriosis, & an iudex possit procedere ex officio, & q̃d si iniuria facta fuisset viduis,pupillis, ecclesiasticis, & alijs miserabilibus personis,& quid si iniuria facto illata fuisset, Foller.in fragmen.post pract.crim.in titu. de iniur.Gram.decis.37.nu.22. & latissimè per Carau.in vlt. ritu nu. 7.cum sequen.

Sed quæro, quæ sit pœna iniu-
47 riæ,&c. Adde videndũ † Menoc.de arbitr. Iud.casu 263.vbi latè,ꝙ inter iniurias aliquis datur gradus, cum aliquę simpliciter iniurię,aliquę atroces iniuriæ appellãtur, & quibus pęnis coerceantur,vide etiam Gram. in decis. 37. num. 11.vbi dicit,quòd,quando agitur criminaliter ex officio Iudicis ad denũtiationem partis, tunc Iudex ex officio potest arbitrari pœnam in corpus, vel in pecuniam applicandam in totum Curiæ,& in puniendis iniurijs tria sunt pręcipuè consideranda,primo,qualitas iniuriarum,secundo qualitas iniuriati,& iniuriantis, tertio,modus, quo illata fuit iniuria,ita tradit Lud.Peguer. in decis. criminali 13. nu. 18. vbi refert de quodam,qui dixerat alteri, ꝙ erat iudeus,& illud postea affirmauit ĩ multis locis,qui fuit condemnatus, quòd duceretur per loca solita Ciuitatis ad publicè reuocandum verba,quæ dixerat,& ad dicendum, *che haueua mal detto*, & ꝙ per annum in exilium mitteretur,sed ad istam honoris satisfactionem,puta se mentiẽdo,vel veniam petendo,aut famam restituendo,an Iudex iniuriantem cõdemnare debeat latè per Carau. in vlt. ritu nu.20. vbi concludit verissimã esse opinionem,tàm de iure,quàm de consuetudine,quòd non tenetur condemnare ad satisfactionem honoris partium,licet in Hispania aliter statutum sit in quinq; verbis iniuriosis scilicet leprosus, sodomita, hæreticus, proditor,& cornutus, in quibus contumeliam dicens illam retractare debet coram Iudice,& honestis personis palinodiam canendo,& trecentum solidis mulctatur, ita tradit Couar. var.resolut.lib.1.cap.11.num.2.& Plac. epit.delict.lib.1.cap.1.nu.2.
48 Item † adde,quòd iniuria commissa cõtra Doctorem efficitur grauiter, & punitur lege iulia de vi publ.Guid. Papæ decis.88.num.5.& Crau.cons.168.nu. 10.
49 Item † adde,quòd iniuria grauior censetur illius,qui ex cõsulto iniuriam facit, quam qui non ex consulto Arist. problem.29.quęst.6.& Petr.Foller.in cons. 80. in princ. inter cons. crim.diuers.tomo 2.

Item adde,quòd iniuria facta personis Ecclesiasticis capitali pœna punitur dũ modo quattuor insimul concurrãt,Primum, quòd sit Præsbiter, vel Clericus, secundum, quòd iniuria sit facta tempore,quo celebrantur Diuina officia, tertium,quòd fiat in Ecclesia. Quartum, ꝙ Diuina officia fuerint turbata, ita Bald. & Salicet.in Authent.sed nouo iure. C. de episc.& cler.& Ioã. Ant. de Nigr. super capit. Regni c. 149. Rub. de offen. violen. & iniur. illatis religiosis nu. 14. vbi dicit,quòd prædicta sunt intelligenda pro atroci iniuria, & etiam intelligũtur de Litanijs,vt in d. Authent.& Diuina officia dicuntur Mattutinum, Missæ, & Vesperæ, vt per Præpo.in cap. de his nu.7.distin.13. Hæc autem omnia officia æquiparata fuerunt per Clem. 1. §. fin. vbi glos. & Card.de Relig. & vene. sancto. interque non connumerantur, neq; Diuina Officia censentur horæ canonice per Gloss.in clem.1.de celebrat. Missæ, & de prædictis habet etiam per

Fab.

Fab.Montel. in praxi arbitr. par. 4.fol. 370.nu.68.cum sequent.

Item condemnatus &c.

Ibi modo sit iniuria atrox. &c. Adde Menoch.de arbitr. iud.casu 263. vbi plenè hanc materiam tractauit, & quæ dicatur iniuria atrox, & quando iniuria fit Magistratui, & quomodo debeat fieri emendatio honorabilis vide Franc.Marc.in decis.34.nu.6.vbi tenet, quòd debent recognoscere publicè eorum errorem,& se dedicere, quòd mentiti sunt per os suum.

Et ad hanc quæstionem an iniurians teneatur iniuriato ad satisfationē iniuriæ,siue honoris ita ꝙ possit de hoc à Iudice in sententia condemnari, Couar. variar.resol.lib.1.c.11.sub nu.4.vers.iustissimum tamen est, & lib.2. c.10.nu.7. vers. tenetur item, Et magis latè per Carau.in vltimo Ritu nu.20.vbi concludit ꝙ de consuetudine per Iudices ad satisfationem honoris iniuriantes non condemnantur.

50 Ibi: Sed certè Ang. Adde†hoc dictum limitandum esse, vt per Clar. infra quæst.72. vers. damnatus videlicet dummodo in contumaciam non sit condemnatus.

51 Ibi,& sic apertè inclinat in sententiam. Adde† ꝙ Tiraq. in tract. de Iud. in reb. exig. fer. quæst. 64.tenet contrarium ꝙ videlicet condemnatus pro leui iniuria nō efficiatur infamis, & istam esse communem opinionē attestatur Viu.comm.opin.verb. infamis non efficitur.

Tollitur autem actio iniuriarū.

52 Adde†quòd actio iniuriarum criminalis durat anno nisi in tribus casibus videlicet si quis pulsatus fuerit,aut verberatus;aut domus sua vi introita,in quibus est perpetua,quia descēdit à,L. Cornelia l.lex Cornelia in prin. ff.de iniur. Cępol.cons.70.num. 3. & est cōis opin. Soarez recept.sent.in verb. Iniuriarum nu.70. & Boer.in decis. 289.nu.11. vbi dicit,ꝙ si quis fuerit vulneratus, post annum poterit agere pro iniuria, & interesse suo etiam si delinquens pro vulneribus per iudicem fuisset punitus.

53 Item†adde quòd actio ciuilis iniuriarum annali præscriptione etiam tollitur nisi intra annum à, tempore illatæ iniuriæ cōmputandum, lis fuerit contestata l.si non conuitij. C.de iniur. Rot. Rom.decis. 240.pro iniurijs verbalibus in nou. vbi adest longa additio, quam refert,& sequitur Bald. in loco hic allegato.

Item adde quòd talis actio iniuriarū non solum perpetuatur per litis contestationem, sed etiam per libellum datū Principi l.1. & 2. quando libell. Princ. dat. & Soci. in c.si culpa in fin.de iniur. & dam. dat. vbi plenè in hac materia, quanto tempore pręscribatur actio iniuriarum.

54 Item†adde quòd actio criminalis iniuriarum non datur hęredi, nec in hæredem duabus rationibus gl. in l. iniuriarum la prima in prin.ff.de iniur.Angus. cons.21.num.4. lib.3.cędi tamen potest Paul.de Castr.in l.vlt.nu.4. C.de hęred. re.actio.vend.

55 Item†adde quòd exceptio pręscriptionis actionis iniuriarum est mixta, & potest opponi ante litem contestatam, & post,& si in vim dilatoriæ opponitur,litis ingressum impedit,Cępo.dicto consil.70.nu.6.cum sequen.

56 Item† adde quòd annus non est continuus, sed vtilis quando vni fit iniuria, per metum,Cępol. dicto consil. 70. numero 4.

Itē tollitur per conuersationē.

57 Adde,†quòd iniuria remittitur dissimulatione, vt si risit, vel lusit iniuriatus cū iniuriante, vel comedit cum eo postea, præsertim, si ex parte iniuriantis aliqua bona merita processerunt; vel si fuit ipsum alloquutus,æquo tamen animo,vel confabulatus. Item,si salutauit iniuriantem; item, si cum amicalibus verbis misit ad eum litteras,nuncium, vel exemplum, vt plenè per Lucam de pen. in l. vnica,nu.22.vers.9.quæritur.ibi iniuria quippe.Et quibus modis iniuria censeatur remissa,latè Menoch. de præsumpt. lib.3.præsumpt.114.Mascard.de proba. conclus.902.vol.2.& per Viui.in decis. 330.vbi septem signa ponit, quibus reconciliatio præsumitur. Et quando comedunt simul,intellige,si sponte hoc faciunt:

ciunt: secùs, si causa honestatis, quod fortè sunt inuitati in aliquo conuiuio, & sedēt ad vnam mensam in simul; nam per hoc non censet remissa iniuria, Io. Fab. & post eum Ang. in §. fi. Instit. de iniur. sicut quando quis recipit inimicum ad osculum pacis in ecclesia, per hoc non cēsetur remissa Iniuria, clem. fin. de sen. excomm. & Io. de Amic. cons. 4. nu. 25. vers. exemplum sunt duo Inimici. Bald. in c. 1. quib. mod. feud. amitt. & Paris. de put. de syndic. in cap. vltimò circà pdicta quęro nu. 4. Sed aduertendum est, quod producto libello per iniuriatum, conuersatione, & similibus actibus actio iniuriarum non tollitur, Capel. Tholos.
58 decis. 233. & † ista tacita remissio iniurię ita sufficit, sicut expressa, vt accusatio fieri non possit ita Faber. & Ang. in §. fin. instit. de iniur. & Luc. de pen. in l. 1. C. de publ. lętit. lib. 12. in quibus locis habetur, quæ virtus sit tacitæ remissionis. Sed in Regno Neap. non sufficit tacita remissio, sed requiritur, vt exprefsè fiat & in iudicio secundum Regias Pragm. sub tit. de composit.

Item adde, quòd iniuria non censetur remissa licèt inter se iniuriati contrahāt, Bertaz. in cons. 361. num. 5. vbi declarat dictum Baldi, qui videtur tenere contrarium in c. 1. nume. 13. de prohib. feud. alien. per Fede. vt scilicet procedat in contractu gratuito, & non in contractu vltrò, citroq; obligatorio.

59 Quæro nunc. Adde, † quòd nec statur iuramento iniuriantis, quod non fecerit animo iniuriandi, nisi probet, Alex. de Neuo in consil. 82. nu. 6. Sed uide Cagnol. in l. quicquid calore iracundiæ, nu. 14. de regul. Iur. vbi
60 multos allegauit tenentes, quòd † iniuria reuocari possit; sed vèrior est, quod non possit reuocari, vt per Addent. ad Bertaz. in cons. 307. vbi latè, quid agendum esset, quatenùs alia opinio esset magìs vera.

61 Item † adde, quòd erga notarium non tenetur actione iniuriarum ille, qui non animo iniuriandi, sed, vt sibi prodesset, supplicādo Principi, dixit donationem quandam non fuisse factam in testamento, vel non publicatam, Bertaz. consil.
62 214. & Paseth. cons. 183. sed † in hac materia, quando supplici libello immissum est aliquid, quod in alterius iniuriam trahi potest, licèt suppressis nominibus, quod pęna iniuriarum teneatur, scribit Purpur. cons. 524.

Quæro etiam, nunquid &c.

63 Adde, † quòd statutum de iniurijs non comprehendit illum, qui dicit: Tu mentiris, vt quia sibi fuit dictum: Tu es fur, prodiror, & similia; & sic data fuit mentita ad tuendum suum honorē; Menoch. in cons. 41. vbi multùm diffusè, Alciat. cons. 248. & 288. & Moron. in tract. de fid. treug. & pace quæst. 161. num. 12. Et hoc est verum, etiam si dicat in Iudicio secundum Iacob. de Beluis. in pract. in tit. de iniur. & quòd prouocatus verbis iniuriosis possit illi iniuriosè respondere, Paul. de Cast. Ang. & Moder. in l. fin. ff. quod quisq; iur. Natt. cons. 6. nu. 5. & cōtra Clar. tenet Paulus Granut. phęm. 5. per totum. Sed in hac quæstione vide omninò Bolognet. in l. vt vim, num. 94.
64 95. ff. de Iust. & iur. vbi † tenet, quòd prouocatus verbis iniuriosis potest dare mentitam, vel alias obijcere iniurias, vel dare alapā; & latissimè meliùs, quàm alij, hanc materiam tractauit, declarando, in quibus casibus hæc fieri possint, & cuius naturæ sit mentita; & an possit dari mentita supra mentitam; vide etiam Addent. ad Bertaz. consil. 135. litera. A. & consil. 358. vbi dicunt, quòd contra Clarum iudicarent, prout ego bis iudicaui; nam, si licet hominem pro defensione honoris sui interficere, vt ipse Clar. fatetur in §. homicidium, vers. idēque, ergò multò magis verba proferre licebit, dummodò mentita sit data ad repulsandam iniuriam, & incontinenti, & non ex interuallo, quia tunc non est licita, vt ait Boss. in tit. de homicid. nu. 87. & vbi mentita esset prohibita, erit punibilis etiam si dictum fuisset saluo honore tuo. Menoch. in d. cons. 41. nu. 32. & iniuriatus per aliā iniuriam propulsare potest quia iniuria alia iniuria compensatur Plac. epit. delict. lib. 1. cap. 1. nu. 21
65 † & ibi etiam an iniuriam verbis illatam armis repellere liceat.
66 Item † adde, quòd in foro conscientiæ licet dare mentitam ad repulsandam iniuriam, vel dicere iniuriantem esse mendacem, sed non licet appellare iniuriantem

iuriantem latronem, vel concubinarium, & similia, quia hoc esset vlcisci, & non defendere Dominus Sot de iustit. & iure 5. q. 9. artic. 3. col. 2. in fine, & mentiri dicitur qui falsum scienter dixerit Pari. de Put. in tract. de duello lib. 6. c. 15. nu. 2. Soci. iun. conf. 123. nu. 21. cum seq. vol. 2.

Item quæro, nunquid &c.

67 Adde † quòd, si dicatur alieni iniuria nō vera, quæ in socio, qui secum sit, vera sit; si socius habet actionem iniuriarum,

68 Ias. in l. turpia, nu. 10. ff. de leg. 1. Et † de iniuriante, & verum dicente, videatur Roma. per conclusiones distinctas, procedens in conf. 96. & Didac. var. resolut. lib. 1. cap. 11. vbi latissimè, & Plac. epit. delict. cap. 1. nu. 2. lib. 1.

69 Item † adde, quòd etiam dicens alicui bastardū, vel excommunicatum, non tenetur actione iniuriarum; etiam si ille esset legitimatus, vel absolutus, si non apparet, quòd notitiam habuerit de legitimatione, & absolutione, Dec. conf. 102. tom. 1. diuers. criminal. mag. Impress. &

70 † quando iniuria vera sit, & eius patefactio cōcernat bonum publicum, an possit actione iniuriarum, vide Gram. decis. 37. vbi tenet, quòd sic si adest animus, & voluntas iniuriandi, ita etiam tenet Lud. Peguer. in decis. criminali 13. per totam.

71 Item † adde, q obijciens alicui crimen post restitutionem principis factam, iniuriarum tenetur, quia nullo modo reipublicæ intererat, crimen obiectum detegi, vt illud puniretur, cum Principis gratia remissum, & extinctū esset, Crau. conf. 168. nu. 3. vbi, & quando scientia præsumatur, quòd gratia sit concessa.

Quæro, quid si iniurians.

72 Adde † videndum Plot. in consil. 131. nu. 17. inter conf. crim. diuers. tomo 1. vbi tenuit, quòd quælibet iniuria verbalis reuocatur per reuocationem verborum iniuriosorum factam per iniuriantem, ita quòd nec ciuiliter, nec criminaliter agi potest pro tali iniuria, etiam si reuocaretur cum honestate iniuriantis, putà, quia dicat, quòd ea, quæ dixit, nō sunt vera; & quòd ea dixit calore iracundiæ, vel malè informatus; & ibi allegat multos, idem tenentes.

Et si opinio Ploti esset verior procederet si reuocatio fieret in illo loco, vbi verba iniuriosa fuerint prolata, & si palam, palam reuocentur, & incontinenti, antequàm iniuriatus recedat à loco iniuriȩ, ita addentes ad Bertaz. in consil. 307. volu. 2. sed opinio D. Clari iudicio meo est sequenda.

§. Læsę Maiestatis.

SVMMARIVM.

1 *LÆsæ Maiestatis criminis duo sunt capita.*
Et quæ sit pœna vtriusq; nu. eod.

2 *Læsæ Maiestatis crimen quinq; quadraginta modis committitur.*

3 *Læsæ Maiestatis crimen committitur contra Imperatorem, Remp. Regem, & quemlibet alium Dominum non recognoscentē superiorem.*

4 *Et Vassalli recognoscentes Regem, si se contra Barones rebellent, qua pœna sint plectendi.*

5 *Læsæ Maiestatis Rei contra alium, quàm Regem, vel eius Consiliarium, filijs non auferantur bona.*

6 *Læsæ Maiestatis crimen qualiter in primo, vel in secundo capite committatur, remissiuè.*

7 *Læsæ Maiestatis, & falsi pœnam incurrit faciens sibi domum aperiri, sub nomine officialis.*

8 *Læsæ Maiestatis crimen excluditur, vbi alia coniectura minoris delicti sumi potest.*

9 *Vassallus excusatur eò crimine læsæ Maiestatis, si ob metum amittendi bona hostes Domini adiuuerit.*

10 *Maledicentes Principi, qua pœna sint feriendi.*

11 *Et maledicens Pontifici, vel Episcopo, nō punitur.*
Læsæ Maiestatis reus ex affectu mutationis status non efficitur, nu. eod.

12 *Læsæ Maiestatis crimen incurrit offendēs Sedis Apostolicæ, Legatum, Cardinalem, Patriarcham, Archiepiscopum, Episcopum, vel eius Vicarium.*

13 *Et an occidens officialem Principis.*

14 *Læsæ Maiestatis crimen committit etiam non*

non subditus.
15 *Et quid in Clerico remißiuè.*
16 *Læsæ Maiestatis crimen requirit declaratoriam Iudicis.*
17 *Et qualiter sit facienda declaratoria pro publicatione bonorum, remißiuè.*
18 *Læsæ Maiestatis pœnæ ex l. quisquis C. ad l. Iul. Maiest. non habent locum contra filias dotandas.*
19 *Nec etiam contra filios clericos.*
20 *Et quid in filio emancipato.*
21 *Et filius tenetur pro patre, sed non è contra.*
22 *Et an priuetur feudo, vel emphiteosi ob læsam Maiestatem à patre.*
23 *Et natus post delictum patris non sit obnoxius huiusmodi pœnis.*
24 *Et pœna patris nocet filijs in bonis obuenientibus ex eius persona.*
25 *Læsæ Maiestatis criminis vnum, & triginta specialia.*
Læsæ Maiestatis cognitio an veniat in concessionem meri, & mixti Imperij, vel Regalium, nu. eod.
Filius potest accusare patrem de læsa Maiestate, absq; ingratitudinis nota, nu. eod.
26 *Læsæ Maiestatis affectus cum alio communicatus, sit punibilis.*
27 *Læsæ Maiestatis crimen an extinguatur morte remißiuè.*
28 *Et qualiter sit procedendum.*
29 *Et quid si committatur contra Principes inferiores.*
30 *Et quæ probationes requirantur.*
31 *Rebellis quis dicatur remißiuè.*
Et an requiratur sententia, vel declaratoria sufficiat remißiuè. nu. eod.
32 *Et an bona rebellis transeant in fiscum ipso iure remißiuè.*
Rebellio quando ex inobedientia incurratur. nu. eod.
33 *Et eo casu bonis publicatis filius potest agere pro recuperatione.*
34 *Læsæ Maiestatis crimen contra absentem agitatur, & quandoq; contra non citatum.*

1
Æsæ maiestatis. Adde † quòd in hoc crimine læsæ Maiestatis duo sunt capita. Primũ est, qñ cõmittitur contra Rẽp. vel cõtra Principẽ, vt ī l. fin. ff. ad l. Iul. maiest. vel quando conspiratur de nece Senatoris, vel Collateralis, vel Consiliarij Regis, vt l. quisquis, C. ad l. Iul. maiest. licèt dicat Salyc. quòd; quando conspiratur cõtra Officialem Principis filij non amittunt hæreditatem paternam. ita dicit ipse in d. l. quisquis, qui nullam facit differentiam, an conspiretur de morte Principis, vel eius officialis. Secundum caput l. Iuliæ maiest. est, quando committitur non contra Remp. nec in Principẽ, vel eius Collateralem, sed alio modo; & tũc non est pœna omnium bonorum, nec puniuntur filij hæreditatis priuatione; sed tantùm committens delictum ipse punitur pœna mortis, vt not. glo. in d. l. fin. ff. ad l. Iul. maiest. &† quadraginta 2
quinq; modis quis incidit in crimen lęsæ maiest. Primò si quis subditus Regis assumit arma, vel facit guerram, vel bellum aduersùs, & contra Regem, l. 1. ff. ad l. Iul. maiest. vbi tex. loquitur de eo, qui sumit arma aduersùs populum Romanum. Idem tamen dicendum est de Rege in Regno suo, vt dicit Bart. in l. hostes nu. 6. ff. de capt. & in l. lex 12. tabularum, ff. ad l. Iul. maiest. in princ. Idem, si congregaret contra aliam Ciuitatem, non recognoscentem superiorem, vt dicit glo. in l. fallaciter, C. de abolitio. sed glo. & Io. Fab. Instit. de pub. Iudic. §. publica, in gl. quæ incipit, Romanorum, dicit, quòd si quis congregat gentem contra Ciuitatem, non committit crimen læsæ maiestatis, vt filij puniantur priuatione bonorum, sicut, quãdo contra Regem, vel populum Rom. committitur; benè tamen committens aliquid contra Remp. propriam, committit crimen seditionis, & sic pœna capitis punitur, per l. 1. C. de seditionis. & sic consuluit Bal. in cons. suo, quod incipit, quanquã sint multa, & pulchra. Benè tamen impropriè delinquens cõtra patriam propriã dicitur committere crimen lęsę maiestatis. Et sic patet, ꝙ istud crimen põt propriè, & impropriè committi, vt dicunt Cyn. & Salyc. in d. l. quisquis, & Ang. in l. 1. ff. eod. Dicit tamen Salic. in d. l. fallaciter, C. de abolition. quòd si patria proditur, non vt à Principe auferatur, sed vt auferatur Baroni, tunc non committitur hoc crimen; secùs, si ad finem, vt Principi auferatur, quod est menti tenendum.

Secundò

Secundò modo committitur crimen læſæ maieſtatis, ſi aliquis offendit aliquos, qui fuerint aſſecurati à Pop. Rom. vel à Rege; omnia enim, quæ dicuntur de Pop. Rom. tribuenda ſunt Regi, & Ciuitati non recognoſcēti ſuperiorem, per ea, quæ notant Doctores in d.l. Hoſtes, & Guliel. decun. in l. ex hoc iure, ff. de iuſt. & iur. & Salic. in d. l. quiſquis. Iſte ſecundus modus probatur in l. 1. iūcta gl. 1. ff. ad l. Iul. maieſt.

Tertiò modo committitur ſi quis cōſilium fecit dolo malo aduersùs Pop. Rom. vel Regem, vt in d.l. 1.

Quartò ſi quis obſides ſinè iuſſu Principis interfecit, d.l. 1.

Quintò ſi quis conueniat homines telis, vel lapidibus in Vrbe aduersùs Pop. Rom. vel Regem, vt occupent loca, vel templa, vt in d.l. 1.

Sextò ſi quis conuocet certum hominum conuentum irè ad ſeditionem Ciuitatis, d.l. 1. & facit l. 1. C. de ſeditios.

Septimò ſi quis magiſtratū Pop. Romani occidit, vel dolo malo conſilium dedit, vt occideretur, d.l. 1. verſ. cuiusuè opera, &c. quod verum eſt, etiam ſi non occidit: ſed ꝓceſſit ad actum, vt in d.l. quiſquis. Qui ergò occidit officialē Regis habētem merum imperium à Rege crimen læſæ maieſtatis committit, quia dicitur læſa maieſtas Principis, cum aliquis ſibi collateralis læditur, c. ſi quis 6. q. 1. & c. Felicis de pen. in 6. & in d.l. quiſquis. Et hoc verum, ſi occidatur officialis, vt illa prouincia careat illo officiali, vel propter odium, quod habet aduersùs Principem, occidat officialē eius, vel alia cauſa, dum tamen reſpectu officij: ſed ſi officialis fuiſſet occiſus particulari odio, putà, quia erat inimicus particulari inimicitia, tunc non tenetur l. Iul. maieſt. ita Andr. in Conſtit. Reg. vt participatio. Et ſic patet, quòd, cum hodie ferè omnes Barones Regni ex priuilegio habent à Rege merum, & mixtum Imperium. quòd ſi ipſi offendantur, contra eos committitur crimen læſæ maieſtatis, & hoc firmat Bart. in extrauag. Ad reprimendum, in verbo, rebellādo. Sed de hoc dicam in 2. quæſt.

Octauò modo committitur crimen hoc, ſi quis ſumit arma contra Remp. d.l. 1.

Nonò, ſi quis mittat litteras, vel nuncium, vel ſignum dedit hoſtibus Pop. Rom. dolo malo, vt hoſtes ipſi iuuentur contra Pop. Rom. vt in d.l. 1. ibi quiuè hoſtibus, &c. Dicitur autem iuuare hoſtes ille, qui mutuat pecuniam hoſtibus, vt dicit Bart. in l. 3. ff. ad l. Iul. maieſt. & qui hoſtes iuuat telis, & armis, vt in l. fi. & ibi Bal. C. quæ res export. nō deb. ſed de iſta materia quis dicatur opem præſtans, habes plenè per ſcribentes, & ibi plures remiſſionis ī l. 1. C. de ſeru. fugit. Sed quid ſi non miſit literas hoſtibus, ſed recepit literas ab hoſtibus, an ex hoc incidat in crimen læſæ maieſtatis; videtur, quòd ſic, ſi illas non reuelauit, quia ille, qui recipit literas, & nihil dicit videtur approbare, vt dicit Ang. in l. 1. C. de fil. fam. lib. 10. In contrarium tñ determinatur, quia ille, qui ſolùm recipit literas ab hoſtibus, etiam ſi non reuelauit, non incidit in crimen læſæ maieſtatis; quia hoc non reperitur iure cautū; nec lex loquens de eo, qui mittit literas hoſtibus, extenditur ad eum, qui ſolùm literas hoſtis recipit, tanquàm exorbitans, argum. l. Si verò, §. de viro, ff. ſolu. matr. Facit reg. odia, de regul. Iur. in 6. Facit optimè tex. iunct. gl. & ibi Bart. in l. 1. ff. ad l. Pomp. de parricid. vbi occidens conſobrinum d.l. non tenetur; non tamen lex illa comprehendit occidentes in quinto gradu pares coniūctos, de quibus dicta lex loqtur, niſi ex interpretatione ipſius iuriſconſulti. ergò, ceſſante interpretatione, lex loquens de occidente conſobrinum, non extenditur ad occidentem, exiſtentem in quarto gradu. Sic & in caſu noſtro lex loquens de mittēte literas hoſtibus, non extenditur ad recipientem ab eis. Et ita ante tribunal diuæ memoriæ Regis Alphonſi allegauit quidam magnus Aduocatus Conciſtorialis, nomine Antonius Caſarellus, vt teſtantur ſuæ allegationes factæ in defenſionem Marchionis Giracij inquiſiti, de crimine læſæ maieſtatis, dicens, plus idem doctor in dictis ſuis allegationibus, quod ex ſola ſigillatura literarum ad hoſtes non contrahitur crimē iſtud, niſi expreſsè probetur de miſſione ad hoſtes, quia hoc non dicit lex Iulia maieſtatis, meritò non eſt extendenda, vt ſupra quod eſt notādum; Quid de eo,

qui

qui non hostibus, sed fidelibus scripsit id, quod est in damnum Principis, si esset verum: & est falsum, tunc ex qualitate personæ iudicabitur, per l. 1. C. si quis Imp. maled. & dicit gl. fin. in c. non omnis 5. q. 5. quòd qualitas facti ex persona facientis præsumitur.

Decimò committitur crimen læsæ maiestatis, si quis sollicitauerit, vel concitauerit milites, vt rebellentur contra Remp. vel Regem, vel sollicitauerit, vel concitauerit ipsos milites, vt fieret seditio, vel tumultus aduersùs Remp. vt in d. l. 1. ibi. quiuè milites, &c. Et sic infertur, quòd ille, qui Ciuitates obedientes Principi facit ei rebelles, tenetur hoc crimine, vt in l. 3. & 4. ff. ad l. Iul. maiest. Et hoc voluit D. Card. Florent. in cl. pastoralis, in princ. in q. notab. de re iudic.

Vndecimò committitur si miles, vel alius officialis Regis, postquàm sibi successum fuerit, discesserit de prouincia, quæ sibi fuerat commissa, ante quinquaginta dies, qui statuuntur pro syndicatu, vt in l. 2. ff. ad l. Iul. maiest. & expressiùs patet in l. 1. C. vt omn. Iud. tam ciui. quàm milit. & in auth. de admin. §. 1. & sic fuga in officiali, qui dēt stare in Syndicatu, facit eum incidere in crimen læsæ maiest. vt in dictis iuribus. Non tamen intelligas, quòd hoc delictum committens sit in primo capite l. Iul. maiest. quoniam tale delictum non est contra Remp. nec contra Regem.

Duodecimò committitur, si aliquis sine licentia superioris exercitum deseruit, d. l. 2. ff. ad l. Iul. maiest.

Decimotertiò committitur, si quis priuatus ad hostes perfugerit, vt ĩ d. l. 2.

Decimoquartò cōmittitur, si aliquis scripsit aliquid falsum scienter in tabulis publicis, hoc est in libris Reipublicę, vel Principis. Et licèt tale crimen de directo nō sit commissum contra Rēpub. vel regem, tamen est in primo cap. legis Iul. maiest. Nota ergò, & tene mēti hoc genus falsi, quod inducit crimen hoc in primo capite. Et nisi diceret tex. nunquàm ego hoc tenerem, vt patet expressè in tex. iunct. gl. in d. l. 2.

Decimoquintò committitur, si quis hostes concitauerit, vt bellum sumant, vel aliquid aliud contra remp. vel Regē faciunt in eius damno, vt in d. l. 3.

Decimosextò committitur, si quis opem hosti dederit, vt in d. l. 3.

Decimoseptimò committitur, si quis miles, vel armiger stans in proelio recesserit, aut aliud fecit, propter quod eius opera factum est, quòd hostes habuerint victoriam, vt patet in d. l. 3. ibi, qui imbellis cesserit. &c.

Decimooctauò committitur, si quis sinè licentia Principis tenuerit arcem, vel Fortalitia in confinibus regni, vt in d. l. 3. & patet ĩ l. 2. C. de fund. limitroph. & terr. lib. 11.

Vigesimononò committitur, si quis erat Castellanus Regis ĩ aliquo Castro, & illud dedit hostibus; vel erat Castellanus Regis, & Rex voluit eum priuare Castellina, & alium constituere Castellanum, scribendo sibi, quòd Castrū consignet Titio, & ipse noluit illud cōsignare, vel misit milites ad hostes sine licentia Principis, omnibus istis modis exponitur illud verbum positum in d. l. 3. ibi dum dicitur, aut castra concesserit.

Vigesimò committitur, si quis sine licentia Principis gesserit bellum, vt in d. l. 3. dicitur enim bellum illicitum, quando fit sine Principis auctoritate, vt not. Doct. in l. ex hoc Iure, ff. de Iust. & iur. Et quòd tale bellum illicitum committens incidat in crimen læsæ maiestatis, satìs patet in l. Papinianus, §. rei ꝑ duellionis, ff. de acquir. hæred. facit l. 1. C. de gladiat. lib. 12. & §. per contrarium, Instit. de hæred. quæ ab intest. & l. fin. ff. ad l. Iul. maiest. vbi dicitur, quòd per duellionis reus est hostili animo aduersùs Rempub. vel Principem animatus, vt in l. vnica; & ibi glo. C. vt armor. vsus, lib. 11.

Vigesimoprimò committitur, si quis elegit sibi milites de alijs militibus sine licentia Principis, vt dicit tex. in d. l. 3. ibi, delectumuè habuit; & patet in l. milites, C. de re milit. lib. 12.

Vigesimosecundò committitur, si qs exercitum comparauerit. i. præparauerit sine iussu Principis, d. l. 3.

Vigesimotertiò committitur, si Princeps ordinauerit in Prouincia caput exercitus ad ipsius, vel pro eius arbitrio & demum illi exercitui destinauit aliud caput, illud vetus admouendo, ꝙ noluit exercitum cōsignare illi, qui sibi successit,

sit,vt dicit expresse tex.in d.l.3.optimè facit tex.in d.l.1.C.vt omn. iud.tàm ciuil.quàm milit.

Vigesimoquarto. Committitur, si quis deputatus ad exercitum recesserit sine licentia Regis, vel Principis; vel si Princeps erat in prœlio, & eum deseruerit,vt patet in d.l.3.ibi, quiuè Imperium; faciunt ea, quæ habentur in c.1. in principio qb. mod. feud. amitt.& in cap. 1. §. 1. quę sit prim. caus. benefic. amitt.

Vigesimoquinto. Committitur, si quis assumpsit auctoritate propria magistratus officium cum falsis literis, vel alio modo, dolo malo se gesserit pro magistratu, cum non esset, vt dicit tex. in d.l.3.ibi dum dicit, quiuè priuatus, facit l. qui nomine, ff. de fals. & nota, quòd non solùm tenetur crimine lęsæ maiest. qui prędicta fecerit, sed etiam, si non fecerit, sed curauerit facere, ut dicit text. in d. l. 3. in fin. Facit l.fin. & ibi Bald. C. quę res export. non deb. Faciunt not. in l. si quis non dicam rapere, C. de episcop. & cler. & not. in cap. 1. §. si voluerit, de capit. qui cur. vend.

Vigesimosexto. Committitur,si quis solus iurauit, quòd ipse Principem interficiet, uel aliquod sibi magnum malum faciet;vel iurauit,quòd aliquis malum faciet contra Remp. etiam si nihil aliud fecit, ut probat tex.in l.4.in principio.ff. ad l.Iul.maiest. sed contrarium tenuit Afflict. super feud. in d.cap. 1.§. si voluerit,num.22.cum sequen.de cap. qui cur.vend. in const.regni, in constit. asperitatem, nu.2.

Vigesimoseptimo. Committitur, si quis operam dedit, vt exercitus Pop. rom.vel Principes proditoriè incidat in manus hostium, uel insidias eorum; qđ multis exquisitis coloribus, & astutijs fieri poterit, probat tex.in d.l.4.dum dicit,exercitus pop.rom.

Vigesimooctauo. Committitur, si Princeps sperabat habere hostes in manibus, vel esse eorum uictorem; & aliquis malus homo aduisauit hostes de præparatione Regis, vel Ducis belli; ita quod propter eius aduisum hostes non sunt in posse Regis, vel Ducis, vt dicit text. in d.l. 4. ibi quominùs hostes in potestatem Populi Romani veniant.

Vigesimonono. Committitur,si quis commeatum dederit hostibus pop.rom. vt d.l.4.

Trigesimo. Committitur, si quis iuuauerit, dando hostibus pecuniam mutuò, vel vendendo eis arma,vt sunt balistæ,bambardæ,tela lanciæ,& alia genera armorum,vel præstiterit auxilium,de aliqua alia re,vt probatur in d. l. 4.& facit tex.in d.l.fin. & ibi Bald. C. quæ res export. non deb.

Trigesimoprimo. Committitur, si quis dedit operam, vt amici Pop.rom. vel Regis fiant eorum inimici, uel hostes,vt in d.l. 4. & dico, quòd si aliquis dedit operam, vt hostes Romani prædam factam diuidant inter eos, viui sunt concremandi,vt l.fin. C. de re milit.lib.12.

Trigesimosecundo. Committitur, si aliquis dolo malo fecit, quominùs baro non obedierit Principi, vt probatur in d. l. 4. ibi, dum dicit, quo rex exteræ nationis, &c. nam olim Reges subditi erant Populo Romano, & ideò vocabantur Reges exteræ nationis; & si aliquis dabat operam, quominùs tales Reges non obtemperarent præceptis Pop.Rom. crimen læsę maiest.committebat, vt ibi dicitur.

Trigesimotertio. Committitur, si quis operatus fuit dolo malo, vt hostibus Pop. Rom. magis dentur obsides, quàm pecuniaria subuentio; expedit.n. magis Reip. Rom. pecuniã dare, quàm obsides, vt probat tex. in d.l.4. ibi quò magis obsides.

Trigesimoquarto. Committitur, si quis aliquem confessum, & condemnatum de crimine læsæ maiestatis exemerit à carceribus, operando, vt à carceribus fugiat, vel à manibus familiæ, vt probat text.in d.l. 4. in fin. sed si inquisitus de crimine læsę maiest. existens in carceribus non fuit confessus ipsum crimen, nec condemnatus, & aliquis eum exemerit à carceribus, tunc non incidit in crimen lęsę maiestatis, sed capite punitur, vt in l. fin. C. de hęret. & manich. In alijs autem casibus qualiter puniantur facientes fugere carceratos à carceribus, uidè text. in auth. ut omne. obed. iudic. prouinc. §. arripiendum.

dum. Et facit ad hoc, quòd dicit And. in tit. quæ sint regalia in d. §. committentes in 2. colum. qui voluit, quòd si Princeps concedat alicui Priuilegium, vt facinorosi ad mortem damnati, quando vadunt ad supplicium, transeuntes per domum eius possint auferri impunè à manibus familiæ potestatis, tale priuilegium non valet; vt in l. quicunq; C. de diuers. offic. lib. 12. quia esset iniquum, & contra publicum vtilitatem, quę vult, quòd maleficia non remaneāt impunita. Caueant ergo milites impetrare priuilegia contra publicam vtilitatem. nec etiam valeret talis consuetudo, quantumcunque antiqua in aliqua domo, vel terra; quia talis consuetudo esset contra neruum correptionis, quia inducit peccatum, vt in c. fin. in vlt. glos. de consuetud. c. frustra. 8. distinct. & secundum Andr. in tit. quæ sunt regalia. §. bona committentium crimen.

Trigesimoquinto. Committitur, quando quis statuas Imperatoris, aut imagines conflauerit, vt in l. qui statuas, ff. ad l. Iul. maiest. quod procedit secundum Iura digestorum. Hodie autem per aduentum Christi D. N. sublatæ sunt imagines propter peccatum Idolatriæ, quod grauissimum est, de quo plenè per B. Thomam secunda secundæ quæstione 96. Ideò Principes hodie prohibent, ne quis sine rescripto erigat statuam, vt in l. 1. C. de statu. & Imag. non tamen licet ipsis imaginibus inferre iniuriam, vt in l. vnica, C. de his, qui ad stat. confug.

Trigesimosexto. Committitur, si quis prodiderit dolo malo aliquam prouincialem Ciuitatem, vel consuluit, quòd Ciuitas rebelletur, vt in l. pen. ff. ad l. Iul. maiest. notatur in cl. pastoralis, de sent. & re iudic.

Trigesimoseptimo. Committitur, si quis crimen perduellionis contra Principem, vel Rempub. commiserit, & efficitur hostis, & rebellis ipsius Principis, vt dicit glo. in fin. ff. eo. titu. vbi dicitur, quòd non omnibus supradictis modis incidendo in crimen læsę maiestatis, quis perdit bona, & applicantur fisco; sed tantùm ille, qui committit crimen perduellionis aduersùs Rempub. vel Regem; Et sic non omnis proditor dicitur committere crimen lęsę maiest. sed tantùm ille, qui prodit in læsionem Regis, in sui persona, vel reip. nam multis modis committitur proditio, de quibus per Lucam de pen. in l. fin. C. de delat. lib. 10. & per Salicet. in l. fallaciter, C. de abolitionibus, & per Ang. in consil. 259. incip. consultatio, & Afflict. super Feud. in cap. 1. in prin. quib. mod. Feud. amitt. & tamen non omnis proditor dicitur committere crimen lęsæ maiestatis: sed, qui committit proditionem in magnum damnum Regis, vel reip. Vnde si Baro, qui habet terram, quæ possit impedire, ne gens munita inimica regi transitum faciat per illam terram, & permiserit, ipsam transire, proditor esset, vt in l. si quis barbaris, C. de re milit. lib. 12. & dicitur tunc impugnare Regem; & ideò incidit in crimen læsæ maiestatis. Idem, si guerram mouit in Regno, vt in Const. Reg. Comes.

Trigesimooctauo. Si Cardinalis, viuo Papa, procederent ad eligendum alium Papam, eo non deposito, secundum Io. Andream in cap. veniens, de testibus, & Bald. in l. quoniam, C. de testam. diceretur tunc scisma, à quo Deus auertat.

Trigesimonono. Committitur, si aliquis operatur, quòd aliqua Ciuitas, vel castrum, quod erat ad fidelitatem regis, discedat ab eius fidelitate, vt not. in l. fallaciter. & ibi glos. Angel. & Salicet. C. de abolit. facit. l. pen. ff. ad l. Iul. maiest.

Quadragesimo. Committitur, si quis incidit in simplicem scientiam alicuius mali, quod habet contingere ex facto hominis in personam regis, vel contra rempubl. & non reuelauit, licèt nulla operatio, vel factum ipsius interuenerit, vt probatur in l. quisquis, in fine, & ibi not. doctor. C. ad l. Iul. maiest. Faciunt not. per Bart. in l. vtrùm numero 3. ff. de parricid. sed Afflict. super Feud. in dicto tit. quæ sint regalia, in §. bona committentium, numero 103. tenet, hoc dictū procedere, quando illa scientia posset per alium probari: sed, si probari non posset, non tenetur reuelare, nec patefacere, pro hoc allegat glos. in c. plerunque in 2. quęst. 7. quæ

dicit,

dicit, quòd bonus vir id, quod scit, quod non potest probari, debet tacere. ita dicit Bald. in quodam suo consilio incip. quamquàm allegata sint multa, vbi deplorat mortem cuiusdam militis, qui ex hac causa fuit decapitatus, prout refert Io. de Plat. Instit. de public. iudic. §. publica. Faciunt notata per Bart. & Angel. in l. 1. §. occisorum, ff. ad Syllan. & per Abbat. in cap. 1. de restit. spoli. & in cap. 1. de offic. deleg. & per Ang. in l. fin. ff. ad l. Iul. de parricid. & ista est magis communis opinio, & humanior, secundum Rolan. in cons. 88. numero 10. cum sequen. volum. 2. consultius tamen est, vt sciens detegat, secretè admonendo Principem, vt à tali machinatione cauere possit, quicquid sit reuelando, vt ibi per Roland. in fine. ad hoc vide etiam D. Clar. infra in quæstione 87. versic. punctus est; & Viui. opin. 694. incip. scientia sola. Et dico, quòd si ita non faceret, vtique vnà cum opin. Roland. & aliorum, sic tenentium decapitaretur, eius bona occuparentur, & tota eius familia in profundum mitteretur. vide etiam Decis. Pedemon. 80. vbi de quadam muliere, quæ sciuerat tractatum contra Principem, & illum non reuelauerat, & qua pęna veniret punienda, quæ mulier erat mater facientis tractatum.

Quadragesimoprimo. Si quis Cardinalem sanctæ Romanæ ecclesiæ hostiliter fuerit insecutus, vel percusserit offendendo, non defendendo, aut cęperit, aut socius fuerit facientis, aut fieri mandauerit, vel factum ratum habuerit, aut consilium dederit, vel fauorem aut postea receptauerit, vel defensauerit scienter eundem, hæc omnia continentur in cap. felicis, de pœn. lib. 6.

Quadragesimosecundo. Modo committitur, quando quis conspirauit in necem alicuius collateralis, vel consiliarij Principis, tunc habetur, ac si in necem Principis conspirasset, vt dicit tex. in d. l. quisquis. & ratio est, quia isti consiliarij sunt pars corporis Principis, vt ibi dicit text. ideo eadem offensio reputatur; & pro hoc facit, quia qui tangit vnam partem corporis, totum corpus tetigisse videtur, l. vulgaris. ff. de furt. & dicit Afflict. super feud. in titu. quæ sint regalia, §. bona committẽtium crimen, nu. 107. dicit, quòd vidit Priuilegium Reginę Io. prædictę vindicantis mortem Andr. de Isern. eius Consiliarij, & Prædecessorum Regum, occisi tarda hora noctis, dum veniret à Castro prope portam Petruciam, per quosdam Theutonicos acriter condemnatos de crimine lęsę maiestatis.

Quadragesimotertio. Committitur, si quis contra iuramentum ligij periurauerit, de quo in d. cl. pastoralis, de re iud. Facit glo. in l. 2. C. ad l. Iul. maiest. & text. in auth. vt non lux. con. nat. colum. 6. de quo per Cyn. in l. 2. C. de iureiur.

Quadragesimoquarto. Committitur, si quis dicat se Regem regni Neap. qđ est patrimonium B. Petri, vt in cap. ad apostolicæ, de re iudic. lib. sexto. hoc dicit Bart. in l. 2. in princip. ff. ad l. Iul. maiest. qui non intrat per ostium, ille fur est, & latro, de iur. patr. c. relatum, & c. insinuatum, de symo.

Quadragesimoquinto. Modo, si, facta pace inter duos Reges, cum eorum sequacibus, & vnus sine iusta causa offendit alium; & sic frangitur pax secundum Bart. in l. 1. nu. 6. ff. ad l. Iul. maiest. dum dicit, hæc lex potest intelligi in securitate, &c.

3 Et sciatis, † quòd sicut hoc crimen committitur contra Imperatorem, & Rempublicam Imperij; sic etiam committitur contra Regem, & quemlibet alium Dominum, non recognoscentẽ superiorem, vt tenet expressè Andr. in tit. quæ sint regalia, in §. bona committentium, colum. 6. & Bart. in l. hostes, ff. de capt. & postl. reuers. Paul. de Liaz. in d. cl. pastoralis, Arch. in d. cap. felicis, in verb. maiestatis, de pœn. lib. sexto. & Brixiens. in uerb. maiestas, allegat text. in l. nemo, C. de episc. aud. & Bart. in extrauag. ad reprimendum, in verb. rebellando benè faciunt omnia illa, quæ allegat glo. in prœm. Constit. Regn. & text. in l. si familia, ff. de iurisd. omn. iud. ubi contra Regem cõmittitur crimen læsæ maiest. idem Bart. in l. lege 12. tabularum, ff. ad l. Iul. maiestatis. Ex

4 † quibus infertur, quòd si vassalli Baronum, regem recognoscentes, se rebellãt

contra baronem, non tangendo regem, non incidunt in læsæ maiest. crimen; hoc voluit Oldradus in cons. 43. incip. quæritur vtrum & Bart. in l. executorem, C. de execut. re. Iud. sed alia sunt pœna puniendi, si iniustè se rebellauerunt. hoc sanè intellige, quando Baro non habet merum, & mixtum Imperium secùs, si haberet merum, & mixtum Imperium à rege, & offenderetur in persona tunc esset illud delictum crimen læsæ maiestatis; tamen non puniuntur filij, vt dicit Salicet. in d. l. quisquis. & patet expressè in l. 1. ff. ad l. Iul. maiest. ibi, quo quis magistratum Pop. Rom. &c. & idē voluit Bart. in d. extrauag. ad reprimendam, in verb. rebellando; & Luc. de pen. in l. 1. C. vt armorum vsus, lib. 11. in 2. col. & August. in addit. ad tract. Ang. de malef. in verb. *Che hai tradito la tua*

5 *patria.* Et ibi de ista materia. Et† committentis crimen læsæ maiest. in aliam personam, quàm in regem, vel eius consiliarium, nunquàm filij priuantur bonis, vt in d. l. fin. ff. ad l. Iul. maiestat. Hęc omnia ferè ita vtsupra formaliter accumulauit Afflict. super Feud. in tit. quæ sint regalia, in §. & bona committentium crimen. Et in hac materia vide etiam Fabi. Montel. super 4. literis arbitralibus, par. 4. nume. 315. cum seq. fol.

6 169. vbi distinguit, & ponit, † quot modis cōmittatur in primo capite, & quot modis in 2. & tractatur etiam diffusè per Boss. in tit. de crimine læsæ maiest. & diffusissimè per Gigan. in tract. suo de crim. læsę maiest.

7 Item† adde, quòd fingens se esse officialem, & sub nomine officij faciens sibi aperire aliquam domum, vt aliquando faciunt discoli, incurrit pœnam l. 1. ff. ad l. Iul. maiest. & pariter pęnam falsi, Frāc. Marci in decis. 514. numero 3. circa finem.

8 Item† adde, si fiat actus inferens crimē læsæ maiestatis, vt est ascensus per muros, castri occupatio, pōtium demolitio, sed alio nomine, & ex alia causa, quàm Principem offendendi, tunc non incurritur crimen læsę maiestatis, quia, vbi potest capi alia coniectura minoris delicti, quis non dicitur committere tale crimen. sed ab eo excusatur Ruin. cons. 1. vol. 5. Deci. cons. 102. nume. 17. inter cons. crimin. tom. 1. Cephal. cons. 75. nū. 9. & seq. & cons. 76. nu. 78. Bursat. consil. 152. nu. 37.

Ibi. Vel quia cū hostibus dñi.

9 Adde, † quòd metus vasalli, ne bona sua depopulentur, & deuastentur, & auferantur, excusat vasallum, qui hostes domini adiuuit, Imol. cons. 34. Abb. cons. 3. vol. 2. Gramm. cons. 31. Grat. cons. 1. nu. 84. lib. 1. & consil. 5. nume. 36. & seq. eod. vol. Tiber Decian. cons. 23. nume. 26. lib. 1.

Ibi. Item secūdum aliquos potest poni exemplum in eo, qui de Principe, aut Domino suo

10 obloquutus. Adde, † quòd nomini Principis detrahēs ad ipsum Principem remittendus, & puniendus est pro motu animi sui, l. vnica C. si quis Imper. maled. in fine, Afflict. decis. 265. nu. 62. & decis. 307. vide omninò Menoch. de arbit. Iud. cas. 377. vbi plenè, qua pœna sint puniendi maledicentes Principi; & an Principi eos punire expediat.

11 Item† adde, quòd maledicens Papæ, vel Episcopo nō punitur, Alber. de ros. in rub. C. si quis Imp. maled.

Item adde videndum in hac materia, quando verba iniuriosa, & maledica contra Principem prolata faciant proferentem reum esse criminis læsę maiestatis, Bursat. in cōs. 28. Grau. cons. 224. Natt. cons. 592. num. 23. & Mascard. de probat. concl. 462. nu. 35. vbi tenent, verissimam esse sententiam, quòd quis propter verba iniuriosa, & maledica prolata de Principe, non incidat in crimen læsæ maiest. sed debeat puniri iuxta dispositionē l. vnic. C. si quis Imp. maled. arbitrio eiusdem, habita ratione qualitatis personæ, verba proferentis, & ob quam causam, quæ magis peccat in leuitate vitæ, quàm cerebri, quàm quòd multùm sit prudens, Boer. in tract. de seditios. in 4. præmisso, nu. 1. & 2. nisi essent verba cōtra Principem, mulierem viduam, quæ multum eius existimationem læderent; quia tunc aliud esset statuendum, Mars. cōs. 1. nu. 22. cum seqq. & Bursat. cons. 147. nu. 10. 41. & seq. &

de maledicētibus Principem, & eorum pęnis latè per Decian. in tract. crim. lib. 7. cap. 50. vbi multa habentur Principum exempla, qui, vti Principes alti animi, maledicta neglexerunt. Et an habēs desiderium mutationis status, committat istud crimen, Bertazz. consil. 28. numero 12. volum. 1. vbi tenet, quòd non; tamen cautius est non propalare tale desiderium: nam legitur in Historijs, quòd Agrippa, qui affectabat imperium pro Caio nepote Tiberij Imperatoris dixit, vtinam viderem mortem importuni senis, scilicèt Tiberij, & Caium dominum totius orbis; fuit accusatus apud Imperatorem Tiberium de hoc crimine, quod dicebant esse maiestatis, quòd orauerat Deum pro morte Imperatoris, & Tiberius eum capi fecit, & incarcerari, vbi stetit per sex menses; & succedente morte Tiberij, fuit Caius ad imperium sublimatus, qui statim eum liberauit, & sibi bona, ac honores amplissimos contulit.

Quæro nunquid offendēs Car-
12 dinalem. Adde † quòd nedùm offendens Cardinalem incurrit crimen læsæ maiestatis, sed etiam si quis offendat Episcopum, vel eius Vicariū, secundum Bolognin. consf. 75. & de offendentibus Cardinales, Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, & Sedis Apostolicæ Legatos, latè per Viui. opin. 88. lib. 1. & incurritur crimen læsæ maiestatis in primo, & secundo capite, Bero. in consf. 114. nu. 49. vol. 1.

13 Quæro etiam. Adde, † quòd occidens officialem nō committit crimen læsæ maiest. dummodò propter eius factum, non Principis offendatur, nec stet circa latus ipsius Principis, & quòd supremus non sit, & superiorem recognoscat, Bar. in l. hostes nu. 15. ff. de capt. & postlim. reuer. Isern. tit. quæ sint regalia, super verbo, & bona committentium, Dec. consf. 410. Gigas. in tract. de crim. læsæ maiest. lib. 3. capit. 23. num. 7. & Alciat. consf. 19. lib. 7. & est receptissima sententia, vt per Vulpell. in consf. 21. nu. 5.

Vidi quandoq; dubitari. Adde,
14 † quòd dicitur lædere maiestatem Principis ille, qui lædit eius honorem, etiam si non sit subditus, Bero. consil. 165. nume. 19. volu. 3.

Hinc infertur, q͛ licet clerici, &c.
15 Adde † videndum D. Farinac. in q. 8. nu. 28. cum sequen. vbi latissimè hanc quæstionem tractauit.

Prætereà licet hodie, &c. Ibi. Nisi sequuta sentētia hoīs, &c.
16 Adde, † quòd in hoc delicto requiritur declaratoria; & ista est magis communis opin. vt per Gabr. comm. concl. lib. 7. concl. 11. vbi ponit multas ampliatio-
17 nes, & limitationes; & † quomodo sit facienda declaratoria, ad hoc, vt quis sit priuatus suis bonis propter istud crimē, vide per Gabriel. consf. 179. nu. 1. & 2.

Hæ autem pœnæ, & aliæ, &c. Ibi: Et ideò tales pœnæ.
18 Adde, † quòd filię fœminæ debent dotari, Rolan. consf. in consf. 33. vol. 2.
19 Item † adde, quòd nec habent locum in filij clericis, secundum Borellū in tract. de arbitrar. §. 1. gl. 3. num. 54.
20 Item † adde, quòd etiam non habent locum in filio emancipato ante patris delictum, cui pater donauit bona, Afflict. in const. patarenorum in fin.
21 Item † adde, quòd in crimine hæresis, & læsæ maiestatis filius tenetur pro delicto patris; sed non è conuerso, pater tenetur pro delicto filij. & quę sit ratio diuersitatis, vide per Afflict. in d. const. Patarenorum, nu. 42.
22 Item † adde, àn filius, & quando feudo, & emphiteusi priuetur ob delictum lęsę maiestatis à patre commissum, vide Capr. reg. 77. vbi latissimè; & Bero. in consf. 77. nu. 7. vol. 1.

Fuit etiam aliquando dubitatū.
23 Adde † Rolan. in consf. 74. vol. 3. vbi tenet, quòd huiusmodi pœnæ non habēt locum in filijs natis post delictum.

Vnum tamen non omitto.
24 Adde, † aduertendum esse, quòd in casibus, in quibus pœna patris nocet filijs, nocet tantum in his, quæ descendūt ex persona patris: secus in alijs, quæ aliundè obuenērunt ipsis filijs, Gram. decisf. 6

nu. 14. vide etiam Bero. in cons. 65. nu. 155. vol. 1. & ibi etiam dicit, quando filius amittat feudum.

Scias autem, quòd in hoc atrocissimo delicto lex nonnulla

25 specialia, &c. Adde, † quòd in hoc crimine habentur triginta vnum specialia. Quorum Primũ est. Quòd propter delictum patris filij priuantur successione, quia macula patris inficit etiam sanguinem filiorum, vt dicitur in l. quisquis; & ideò filius in hoc crimine, licèt ipse nihil deliquerit, propter patris delictum sustinet pœnã, vt per Andr. de Isern. in c. 1. §. prętereà, quæ sit prim. caus. benef. amitt. vbi voluit etiam, quòd in feudus descendens ex illo sanguine maculato, & infecto, est priuatus successione, & hoc voluit dispositio d. l. quisquis: Regulariter autem cõtra, vt in l. crimen, ff. de pœn. & de ista materia, an patris delictum noceat filio, & nepoti, dixit Andr. in d. §. prætereà, & in c. 1. §. hoc quoq; de successio. feud. & ibi remissiuè. Fit tamen differentia inter filios masculos, & fœminas in hoc crimine, quia filius nihil habebit de bonis paternis; sed filię fœminę illius, qui læsę maiestatis crimen commisit, dotari debet per Fiscum de illis bonis, vt patet expresse in d. l. quisquis, §. ad filias, & voluit Andr. in cõst. Regn. ob filiorum culpas, vbi allegat l. tutores, ff. ad l. Iul. de vi priu. & l. si marito, in princ. ff. sol. matrim. Idem dicit Bald. in l. patri, 4. col. C. de dot. promiss. & hoc benè seruatum fuit in Regno Neap. nam Rex Ferdinãdus maritauit honorificè filias Principis Rossani, qui commiserat crimen læsæ maiest. notoriè contra Regem ipsum, vt ait Afflict. in tit. quæ sint regalia, §. bona committentiam, nu. 3. Et quæ est ratio diuersitatis, dic, quòd ratio est, quia masculi sunt audaciores fœminis; & propterea lex præsumit masculos magis inclinare in crimen paternum, vt dicit notab. tex. in d. l. quisquis, nisi in actibus venereis, in quibus mulieres sunt magis audaces, quàm viri, vt dicit Cyn. in d. l. quisquis, in 6. notab. Vnde Quint. Audacem faciebat amor, &c. Et est sciẽdum, quòd licèt filij priuentur ob culpã prædictam hæreditate paterna; tamen in feudis antiquis, in quibus agnati collaterales succedunt propter crimen læsæ maiest. commissum per agnatum, tenentem feudum, non priuatur successione feudi immediatè successurus post mortem illius, qui commisit dictum crimen; Fiscus enim tenebit feudum, donec viuit ille, qui delictum commisit; & posteà succedit Agnatui collateralis, qui aliàs succederet, vt dicit Andr. in d. §. prætereà. & idem in capit. 1. §. deniq; , quæ sit prim. caus. benefic. amitten. quia resoluto iure datoris, resoluitur &c. vt not. Doct. maximè Paul. de Castro in l. Insulam, in princ. ff. solut. matrim. & ex his primum speciale habetis in hoc crimine, quia filius portabit iniquitatem patris.

Secundum speciale est, quòd quilibet admittitur in hoc crimine ad accusandum, etiam qui aliàs repelleretur, vt ff. ad l. Iul. maiest. l. famosi, & 2. q. 1. c. in primis. §. gloriosus vero: est enim hoc crimen publicum, vt in l. 1. ff. de publ. Iudic. facit. c. Ius publicum, distinct. 1. & idem est in alijs criminibus exceptis, vt not. in c. per tuas, & in c. licèt heli, de Symon. dicitur enim crimen læsę maiestatis exceptum, vt 6. q. 1. c. quisquis Instit. de publ. iudic. §. 2. Specul. in tit. de accusat. in fin. & non solùm tales inhabiles admittuntur ad accusandum, verùm etiam ad testificandum; quia in hoc crimine est exęquata conditio Testium, vt dicit tex. in const. prosequentes. subaudi ad testificandum ea, quę respiciunt delictum, non autem adminicula delicti, vt dicit Bartol. in l. in quæstionibus, ff. ad l. Iul. maiest. ex quo infertur, quòd in causa læsæ maiestatis iudex de facili non debet dare terminum ad repulsam: sed debet primò videre articulos expulsatorios, quia, si velit testes repulsare, tanquàm infames, non debet concedere repulsam, quia non debet quis admitti ad probandum; quod probatum non releuat, l. ad probationem, C. de probat. sed si velit repulsare testes, tanquam inimicos, tunc concedet ipsam repulsam, iuxta not. in d. capitu. per tuas. de symon. secundum Bartol. in d. l. in quæstionibus. Et sic intelligitur id quod dicit Bart. in extrauag. ad reprimendum, in verb. in figura Iudicij,

dicij, in 4.colū. dum dicit, quòd in hoc crimine fit publicatio Processus: aliàs auferretur parti ius defensionis: si enim non publicaretur, non posset impugnare testes, & eorum dicta, subaudi testes, tanquàm inimicos, non tanquàm aliter inhabiles, per d.l.famosi. Et per hoc facit Const. Regni, quæ incipit, si quis per inquisitionem, quæ vult, quòd in hoc crimine non detur copia testium parti inquisitæ, nisi facta consultatione Regi; & si rex rescripserit, dandam esse copiam, datur; aliàs non: & hoc habet locum tantùm in crimine læsæ maiest. qđ tangit personam Regis, non autem in alio crimine læsæ maiestatis. quod fortè tangeret eius collaterales, & non eius personam, vt dicitur in d. constit. in verb. prӕterquàm; quod est notandum. Hoc latiùs disputat Andr. in tit. quæ sint regalia, in §. bona committentium, pro, & contra. An, scilicet si quis occidat Consiliarium Regis, vel eius Cancellarium odio particulari, licèt rex eo careat, sit crimen læsæ maiest. & in persona Domini Andreæ, qui fuit interfectus, Regina Ioanna prima fecit edictum, vt committat crimen læsæ maiest. occidens Consiliarium Regis, siue particulari odio, & inimicitia, siuè, vt Rex careat illo Consiliario vtili Reipublicæ, & Regi, & quasi ipse præscius de sua morte violenta prolixiùs dictam quæstionem examinauit per duas columnas.

Tertium est speciale, quòd serui torquentur in caput domini, vt in l. meminisse, & in l. fin. C. ad l. Iul. maiest.

Quartum speciale est, quòd milites, & aliæ personæ, quæ non possunt torqueri, in hoc crimine nullum habent priuilegium, vt in l. nullus, C. eod. tit.

Quintū est speciale, quòd postquàm est commissum tale crimen, taliter delinquens non potest quicquam de bonis suis alienare, nec debitores eis soluentes liberantur, vt in l. fin. C. eod. tit. & patet in d. c. Felicis, de pœnis in sexto. Ibi dum dicitur, nullus ei debita reddere; quod non est sic in alijs criminibus, vt in l. post contractum. ff. de donat.

Sextum. Speciale est, quòd ille, qui committit tale crimen, postquàm mortuus est, potest accusari, vt eius memoria damnetur, quod non est sic in alijs criminibus, vt in l. fin. C. ad l. Iul. maiest. & not. in §. interdum, Instit. de hæredit. quæ ab intest. & hoc solùm habet locum, quando committitur crimen per duellionis, vt dicit Azo. in summ. eod. tit. num. 4. allegat l. fin. C. eod. titu. & talis accusatio non potest fieri, nisi in quinquennium, à die mortis, argum. l. 2. C. de apostat. Modum autem procedēdi contra talem mortuum, vt damnetur eius memoria, vide per scribentes in d. §. interdum, & per Ang. in d. l. fin. C. ad l. Iul. maiest.

Septimum. Speciale est, quòd in hoc crimine venit imponenda pœna mortis, & omnium bonorum publicatio, tàm burgensaticorum, quàm Feudalium, vt in d. l. quisquis. Et ideò dicitur crimen arduum, vt in cap. primo de cleric. pugn. in duell. & sub generalibus verbis non veniunt ardua, vt in l. non solùm, in princ. ff. de procurat. de quo per Ludo. Roman. in l. sed & si quis, §. quæsitum, ff. si quis caution. & per Io. mont. & Io. Andr. in cap. in generali, de reg. iur. lib. 6. Et si Rex concederet ad tempus Baroni in terris suis, vel alicui Capitaneo merum, & mixtum Imperium in tali ciuitate, & castris, cum omnibus prouentibus, & introitibus, non venit cognitio criminis læsæ maiestat. nec eius punitio; quia iste casus est de reseruatis ipsi Regi, quia semper in concessionibus Feudorum, & Castrorum cum mero, & mixto Imperio consuetùm est reseruare crimen hæresis, falsæ monetæ, & crimen læsæ maiestatis: & ista consueta reseruari censentur reseruata, etiam quòd non sit dictum per text. in c. cum M. Ferrariens. de constit. vbi Bald. dicit, quòd ille text. ad hoc est melior, qui sit in iure. Et dicit Andr. Barb. in c. quod translationem de offic. deleg. quòd similis tex. est in l. generaliter, de fideiuss. & ibi etiā dicit ex auctoritate Lud. Rom. in quodam suo cōsilio, ꝙ si datur mandatum ad negocium, intelligatur esse datū ad consueta fieri in dicto mandato, ēt ꝙ non sit expressum, allegat multa iura ad hoc. Et ideò dicitur ad tempus, quia, si in perpetuum essent concessa aliqua regalia in territo-

 rio,

rio, tunc veniunt Regalia, hîc contenta, vt dicit Paul. de Castr. in cons. 227. incip. ad primum, circa fin. refert Fely. in c. quæ in Ecclesiarum, de constit. Sed nõ omnia, vt de crimine læsæ maiestatis cõmisso contra regem concedentẽ, & alia, quæ suut reseruata Regi in priuilegium Coronæ Regię, vt dicit Luc. de pen. in l. 1. C. de priuileg. scholar. lib. 11. prout refert Paris de Put. in tract. de syndic. in 6. car. in 2. Impress. Et licèt bona prædicta, quoad dominium ipso iure perdantur, vt in l. eorum. ff. ad l. Iul. maiest. & d. l. quisquis. & voluit And. in c. 1. quo tẽp. mil. & in c. 1. de feud. sin. culp. nõ amitt. Archid. in d. c. felicis. & expresè hoc cauetur in Regno, in c. quod incip. nuper apud Tranum; & in alio c. quod incip. bona proditorum; tamen quantum ad auocandam possessionem requiritur sententia declaratoria, vt not. in auth. de incest. nupt. §. 1. & in c. cum sim. de hæret. lib. 6. & Andr. in locis pręallegatis.

Octauum. Speciale est, ꝙ in hoc crimine punitur voluntas, quæ venit ad actũ sine opere perfecto, vt 6. q. 1. c. uerum, d. l. quisquis, & in clem. pastoralis, in verb. tractauerat, de re iudic. de quo in capit. 1. §. si voluerit, de capit. qui cur vend.

Nonum. Speciale est, ꝙ committens tale crimen priuatur beneficio consuetudinis, quo cæteri gaudent 11. distinct. §. nos.

Decimum. Speciale est, ꝙ hoc crimine condemnatus patitur, vt arma eius, quæ sunt depicta in Ciuitate debẽt destrui, & deuastari, vt not. Bart. in l. eorum, ff. de pœn.

Vndecimum. Speciale est, quòd in hoc tàm magno crimine procedi potest per accusationem, inquisitionem, & denunciationem summariè, & de plano, sine libello, strepitu; & figura Iudicij, vt patet in extrauag. ad reprimen dum, quam notab. Bart. glossauit, & dicit Andr. in d. titu. quæ sint regalia, §. bona committentium, col. 6. vers. Item nota, quòd in crimine maiestatis, quòd in hoc crimine proceditur summariè, & sine libello, vt in l. manichęos, C. de hæret. & Instit. de hæred. quę ab intest. §. per contrarium.

Duodecimum. Speciale est, quòd nemini de se confesso contra alium creditur, nisi in crimine læsę maiest. vt. 15. q. 3. c. nemini, not. in c. cum monasterium, extra de confess. & in l. quoniam liberi, C. de testib. not. in c. vlt. de testib. cogẽ. Ludoui. Rom. in l. si quis in graui, ff. ad Syllan. & de isto articulo, an in hoc crimine ex dicto socij possit procedi ad torturam contra alium nominatum socium in crimine, dicit Dyn. in tract. de quęstion. quòd inculpatio, quam facit socius criminis de alio in casibus, in quibus potest interrogari de socio. de quibus in gl. in l. accusationis, C. de accusat. facit indicium ad torturam, quod verũ est, si cum dicto socij concurrat alia pręsumptio, vel aliud indicium: aliàs sola depositio non sufficeret ad torturam, vt tenent Alex. cõs. 89. vol. 3. & Abb. sicul. in c. 1. de confess. & Franc. Brun. in tract. de quęstion. in 5. quæst. Alex. cons. 118. vol. 4. gl. in d. l. accusationis. & ibi Alber. de rosat. & Andr. in const. Regn. si damna clandestina, gl. in l. si filium, C. de liber. caus. vide etiam ad hoc Alex. in l. 1. ff. de quæst. & Bart. in l. reperti. §. is qui. ff. eod. tit. Bald. in l. quoniam, C. de testib. & Paul. de Castr. cons. 18.

Decimumtertiũ. Speciale est, quòd in hoc crimine admittitur probatio per testes singulares, sicut in crimine vsurariæ prauitatis, vt habetur ĩ l. 1. C. de testam. ita consuluit Petr. de Anchar. cons. 266. dum quęritur, vtrùm ad probandum D. Manfredum de Cumo Capitaneum gẽtium armorum D. Baldassarus Cossa, Rom. Eccl. Cardinal. & Legati de Latere Bonon. ac Romandio. pro Romano Pontif. fecisset tractatum, conspirationem, & rebellionem dictorum Legati, & Pontificis cõtra statum, probetur per quatuor testes singulares, de quorũ singularitatibus in d. cons.

Decimumquartum. Speciale est, quòd ille, qui læsę maiestatis crimen commisit, non potest agere in Iudicio, vt voluit Specul. in tit. de actore, §. 1. vers. Item ꝙ commisit crimen lęsę maiest.

Decimumquintum. Speciale est, quòd ille, qui commisit hoc crimen, nõ potest facere testamentum, nec actiuè, nec passiuè, vt dicit Specul. in tit. de Instrumen. edit. §. compendiosè, vbi ponit personas, quæ non possunt facere testamentũ, in vers. 14. allegat l. pen. C. ad l. Iul. maiest.

ieſt.Idem voluit ſpecul. in tit. de Iudic. in §.1.verſi. eſt etiam alia ratio hæreditatis.ſed de hoc eſt tex.hodie in d.c.felicis,ibi,dum dicitur, nec teſtamenti liberam habeat factionem, nec ad alicuius bona ex teſtamento,vel ab inteſtato vocatur, & pro hoc facit, quia ille, qui commiſit tale crimen,habetur pro mortuo. Et ideo ſi filius, qui commiſit hoc crimen, eſſet præteritus à patre, teſtamentum valet; & non poteſt dicere filius teſtamentum nullum, quia cenſetur mortuus, licèt corporaliter viuat. ita Bald.in l.hac edictali,C.de ſecũdi.nupt.

Decimumſextũ.Speciale eſt,ꝙ ille,qui commiſit tale crimen, vel eius filius,nõ poteſt ſe defenſare ſub prætextu alicuius præſcriptionis, vt in c. regni, quod incip.bona proditorum.

Decimumſeptimũ.Speciale eſt,quòd in hoc crimine admittitur probatio per duellum,vt not.gl.in l.fi.ff. ad l.Iul.maieſt.Et ideò hoc crimẽ vocatur perduellionis, de quo per Afflict. in c. 1. in §.ſi quis hominem,de pac.tenen. vel veriùs ſecundum gl. in d.l. fin. dicitur crimen perduellionis, ideſt bellum tanquàm cũ hoſtibꝰ Pop.rom. l.quos nos,ff.de verb. ſignif.& not.Io.de Ligna.in tract.ſuo de bello.

Decimumoctauum. Speciale eſt,ꝙ ille, qui manifeſtat ſocios huius criminis occultos,antequàm fiat, veniam mereatur, vt l.antepen.in fi. C.ad l.Iul.maieſt.

Decimumnonum.Speciale eſt,ꝙ domus illius,qui tale crimen commiſit,debet deſtrui, & dari in collapſum vſq; ad fundamenta, & iſta eſt noua pœna impoſita per Papam in d.c.felicis,de pœñ. in 6. Vnde ciuitas propter rebellionem ſubijcitur aratio, vt not. Andr.in c.1.§. fin.de ca.corr.de iur.auc.Quid autem,ſi domus ruinanda communis ſit cum aliquo,qui non deliquit,quid faciendum? vide per Archid.in d.c.felicis, & ibi etiã Io.Andr.Doct.in l.ſi communi, ff.ſi ſeruit.vendic. per Bart. in l. Atheius ait §. de eo opere.ff.de aqu.plu. arcen. & in l. ſi is,cum quo. ff.com.diuid.Bald.in l.ſed etſi ſeuerior,C.de infam.Alber.de roſat. in 3.par.ſtatut.car.139.

Vigeſimum.Speciale eſt, quòd prohibitum eſt ꝓ filijs rebellium,vel pro illis, qui commiſerunt crimen læſæ maieſtatis poſtulare, vel aduocare in cauſis, vt patet in d.c.felicis, ibi,ſit eis poſtulandi negata facultas, niſi concedatur licentia, prout moris eſt. Et ſcias,quòd tanta eſt vis huius delicti, quòd filius non dicitur ingratus, accuſando patrem cum veritate de hoc crimine, vt eſt gl.in cõſt. Regni,inconſutilem,de hęretic.in verb. flammarum.

Vigeſimumprimũ. Speciale eſt, quia dicit Archidiaconus in d.c.felicis,in verſi.5.opponitur, quòd ſpeciale eſt in hoc crimine,quòd damnato non licet appellare propter criminis immanitatem, ſicut eſt in raptu virginum, vt C.de rapt. virg.l.1.§.quibus, & in falſificatore monetę,l.1.§.appellandi, C.de falſ.monet. & in hæretico, vt in c. inquiſitionis, de hæret.lib.6.Sed cõtrarium tenuit Andr. de Iſern.in d.tit.quæ ſint regalia, §. bona committentium,col.9.quia nõ reperitur iure cautum, quòd in hoc crimine ſit ꝓhibita appellatio: Fallit,niſi in proditione commiſſa eſſet concitata ſeditio, vel facto ordinata; vt in l.conſtitutiones,ff.de appell. videlicet, ſi aliquis ordinaret, quòd ciuitas rebellaret, hic eſt dux,& caput factionis,& non appellaret condemnatus, ſecũdum Andr. vbi ſupra. Secũdò,fallit,niſi eſſet notorium facti permanentis, ſicut ille,qui tenebat nouercam pro concubina,vt 2.q.1.c.de manifeſta,& c.Deus omnipotẽs, & not. in c. veſtra,de cohabit. cleric.& mulier. & in l.data opera, C. qui accuſare non poſs. Ergò in notorio facti tranſeuntis poterit appellare cõdemnatus,vt latiùs concludit Andr. in loco citato, qui ſuper hoc articulo, an à ſententia in hoc crimine poſſit appellari, ſcribit per duas columnas, pro, & contra,redarguendo, & finaliter concludendo, prout ſupra dixi.Et clarè iſta concluſio patet in d.c.de manifeſta,in gloſ.magna. & in c. prætereà,& in c.cum ſit romana, de appellat. Et vide ad ſaturitatem de hoc articulo Areti.in tract.malefic.in verb. præſente Caio, & appellante, & Gigan.in tract. de crimin.læſę maieſt. tit.de plur.quęſt. quæſt.13.

Vigeſimumſecundum.Speciale eſt,ꝙ puniuntur receptatores illius, qui commiſit tale crimen, pœna capitis, vt not. in l.1.ff.de recept.& patet in c.quod incip.

cip.bona proditorum. de quo per Bart. in l.fin.C.de fabricens.in l. 1. C. de desertor.& in l.omnes,C. de agric.& censit.lib.10.

Vigesimumtertium. Speciale est, ꝙ in isto crimine potest incipi à quæstionibus contra accusatum, quando indicia haberi non possunt: secùs, si possunt haberi, vt in l.si quis alicui,C.ad l.Iul.maiest.& dicit Salic. ibi, quod est speciale in hoc crimine, vt talis præsumptio sit sufficiens ad torquendum accusatorem, qui pro se contra accusatum habebat sufficiens indicium: sed loquitur per verbum, credo. Facit, quod not. Bald. in l. quicunque, de ser. fugit. in fin. ꝙ in istis tractatibus, qui fiũt secretò propter probationis difficultatem incipiendum est à tortura. Sed id speciale nòn puto verum, Afflict. in d.tit. quæ sint regalia,§. bona committentium,nu.44.quia Ang. & Salic.in d.l.si quis alicui,expressè videntur tenere, quòd in hoc crimine nõ potest procedi ad torturã sine indicijs, sicut in alijs criminibus.

Vigesimumquartum. Speciale est,ꝙ licèt regulariter sententia lata contra absentem non valeat, vt in l.absentem, C.de accusat.tamen in hoc crimine valet sententia lata contra absentem, vt dicit ibi Ang. & patet in d. cl. pastoralis, de re iudic.

Vigesimumquintum. Speciale est in Regno Neap. quòd de hoc crimine nullus officialis cognoscit, nisi magna Curia Vicariæ, vt in cõst.Regni, statuimus, de offic.maior.offic.

Vigesimumsextum. Speciale est in d. Regno, quòd in hoc crimine non datur copia repertorum sine speciali consultatione, & responsione Regis, vt dicitur in const. hi,qui.

Vigesimumseptimum. Speciale, quòd in hoc crimine non editur nomen delatoris, vt dicitur in d.const. hi,qui.

Vigesimumoctauum. Speciale est, ꝙ postquàm quis est carceratus pro isto crimine, non potest excarcerari sine expressa licentia Regis.

Vigesimum nonum. Speciale est, ꝙ illi, qui incidunt in hoc crimen, & retinẽt terras ecclesiæ, vel Imperij, possunt condemnari per sententiam sine citatione, dictum est singulare Io. Andr. in c.cum olim, de re iudic. per illum tex. fuit memor Bald. in prælud. feudor.

Trigesimum. Speciale est, quòd clericus delinquẽs hoc crimine punitur per Iustitiarium, & non per iudicem ecclesiasticum, vt in Const. Regn. incipiẽ. De personis clericorum, sed ista constitutio non procedit per Iura canonica, nisi quoad Feuda, vt ibi per Andr.

Trigesimumprimum. Speciale est, ꝙ in hoc crimine punitur criminaliter vniuersitas delinquẽs per Principem, quia Ciuitas subijcitur aratro, vt in l. si vsufruct. ff. quemadmodùm seruit. amitt. quod verum est, si Princeps hoc declarauit, vt dicit Bart. in extrauag. ad reprimendum, in verb. rebellando, in fin. Et sic, si Princeps non declarauit, illam vniuersitatem rebellem, & debere subijci aratro, non potest per tertium allegari rebellio, & tunc in hac declaratoria veniunt pupilli, & illi, qui non deliquerũt; hoc est, speciale in hoc crimine; regulariter autem vniuersitas pro alio crimine non punitur criminaliter, vt pupilli innocentes, & furiosi puniantur: sed pœna commutatur in pecuniariam, vt dicit Bart. in l. aut facta, §. nonnunquàm, ff. de pęn. & Salic. in l. 1. C. de seditios. Et ista specialia nota, quia dominus Cardinalis in d.cl. pastoralis, & Io. Andr. in d.c. felicis, in nouella non ponunt tot specialia, quæ sic formaliter fuerunt congesta per Afflict. in c. 1. in tit. quæ sint regalia, in usib. Feud. in §. bona committentium; & mihi ea placuit hîc posuisse.

Ego autem addo aliud specialissimũ, omnibus tamen notum, quod est sola Principis voluntas, qui facit, quicquid vult, & sibi placet; & vel homini illi, qui de tali crimine nedum imputatus, sed adumbratus fuerit.

26 Item † adde, quòd si quis solus dixerit, & iuratus fuerit, quòd vult committere delictum contra Regem, & nihil aliud fecerit, non punitur ille affectus: secùs, si cum alio dixisset, Afflict. in const. asperitatem, nu. 2. fol. 48.

Item licèt regulariter &c.

27 Adde † videndum Rolan. in cons. 1. nu. 16. & sequen. vol. 3. & qualiter sit procedendum, ut memoria defuncti damnetur, uide Paris. in cons. 2. nu. 209. vol. 4.

&

& infra quantum tempus damnari possit, Carrer. in tract. de hæret. nu. 142.

28 Item† adde, quòd quando proceditur contra memoriam defuncti in crimine læsæ maiest. citandi sunt filij, cognati, & successores defuncti, vt veniant ad contradicẽdum, ne memoria defuncti damnetur; & non solùm sunt citandi, quando post mortem cœptum sit iudicium; sed etiam, quando in vita fuit accusatus, & pendente appellatione decessit, Gigas in tract. de crim. læsæ maiest. in verb. qualit. in crim. læsæ maiest. q. 21.

Ibi. Sed quando committitur. Adde videndum Pereg. de iure fisci, lib. 4. tit. 5. nu. 19. cum pluribus sequen. vbi latissimè examinauit hãc quæst. an morte extinguatur & memoria damnari pos-
29 sit, quando † huiusmodi crimen contra alios Principes committitur; & concludit, quòd consuetudo regionis attendi debet.

30 Item† adde, quòd requiruntur plenæ probationes ad hoc, vt defuncti memoria damnari possit, & eius bona publicari, secundum Deci. in cons. 410. nec sufficeret, quòd Princeps affirmaret, defunctum commisisse delictum.

31 Hinc infertur. Adde, † quòd quando quis dicatur rebellis vidẽdum Brun. in cons. Feud. 38. & an sententia, & quando requiratur, ad hoc, vt dicatur rebellis, latè Mascard. de probat. concl. 1257. vol. 3. & quando sola declaratoria sufficiat, vt quis sit re-
32 bellis, & † an ipso iure bona rebellis in fiscum transeunt, & quando rebellio sola inobediẽtia incurratur, uide omninò Gabriel. in cons. 179. & ibi etiam habetur, quando quis fuerit citatus sub pœna rebellionis, ut coràm Principe per-
33 sonaliter compareret; & † si per tale præceptum bona fuerint publicata, quòd filius poterit agere remedio reintegrandi.

Item quamuis regulariter, &c.
34 Adde, † ꝙ in hoc delicto nedum proceditur contra absentem, sed etiam in aliquo casu contra non citatum, vt dixi infrà in quæst. 31. versic. adde, quòd hęc omnia.

§. Ludus.

SVMMARIVM.

1 Ludus quid.
2 Ludorum species, & qui sint permissi, & qui non. remissiuè.
3 Et Officiales non prohibentes ludos, quos possunt prohibere, ad quid teneantur.
4 Ludus in officialibus est detestabilior.
5 Ludus permittitur tempore pestis.
6 Ludus pilæ quandoq; est prohibitus.
7 Ludus vsq; ad quam summam sit licitus.
8 Et quid in Regno Neap.
9 Ludus scaccorum à, quo inuentus.
10 Ludus vt vulgo dicitur, ad scottum, an sit permissus.
11 Et an requirat æqualitatem, remissiuè.
12 Lusores quibus pœnis plectantur remissiuè.
Et eadem afficitur pœna, qui vidit ludere, vel ludentem docet. nu. eod.
13 Ludens cum pluribus ad plures ludos, an debeat puniri pro pluribus delictis, stãte statuto, quòd lusor puniatur in certa quantitate.
14 Ludi fraus-à, quibus probari possit.
15 Ludentes ad creditum, vel mutuantes ludentibus nullam habent exigendi actionem in Reg. Neap.

In hac materia &c. in principio. Adde, † quòd
1 ludus est actus quidam cessationis, vel recreationis, quandoque ex sola fortuna, interdum ex industria, nonnunquam ex vtroque proueniens, Marian. Socin. in c. inter dilectos, nu. 25. de excess. prælat. Et in materia ludi vide Menoch. de arbitra. iud. cas. 399. & Caccialup. in tract. de lud.
2 ubi habetur, quot † sint species ludorum, & qui permissi, & qui non. Et Viui. opi. 468. & 469. & in d. opin. 468. nu. 9. dici-
3 tur, † quòd officiales, qui possunt prohibere ludos, & non prohibent, tenentur ad restitutionem perditi à tẽpore, quo
4 prohibere potuissent, & † ipsi officiales ab huiusmodi vitio ludi se abstinere debẽt, & quidem si in alijs detestabile hoc pessimum vitiũ in magistratibus detestabilius,

ſtabilius, & horribilius cenſendum eſt communi vna omnium ſententia, nam tot ſunt puncta, tot in eis ſunt peccata ſolerunt. in tit. de vita, & honeſtate cleric. & Fab. de monteleone in praxi arbitr. par. 1. nu. 3. cum ſeq. fol. 30. vbi latè quot mala ex ludo oriantur.

5 Item † adde, quòd ludus permittitur tempore peſtis, ad effugiendas malenconicas cogitationes ſecundum Rip. in tract. de peſt. in tit. de remed. præſeru. cor. peſt. nu. 157. & in hac materia ludi, & quando, & quibus caſibus ſit permiſſus, vide Capr. in reg. 86. vbi multas quæſtiones poſuit, & latiſſimè tractauit, & addentes ad Bertazz. in conſ. 379. in litera. b.

6 Ibi, vbi verò. Adde, † quòd ludus pilæ, in quo ſolùm verſatur ingenium, aliquando eſt prohibitus, vt per Burſat. conſ. 116. nu. 6.

7 Scias tamen &c. Adde, † quòd licet ludere vſq; ad ſcutum vnum ſcilicet per totum vnũ diem Bart. in l. inficiando, §. infans, ff. de furt. & Amod. in tract. de ſyndic. num. 92. &

8 † in Ciuitate Neap. luſores non poſſunt per diem continuum horarum 24. ludere vltra ducatos decem, vt per Reg. Pragm. incipien. eſſendo venuto folio 444.

Quæro, nunquid clerici.

9 Adde, † quòd ludus ſcaccorum, & tabularum cum taxillis fuerunt inuenti per Priamidem in exercitu grecorum contra Troyam ad ociandum milites Macro. ſatur. 53. refert Marian. Soci. in c. inter dilectos de exceſ. prela. & Par. in tract. de ludo. nu. 6.

Quæro etiam, nunquid iſtæ

10 ſortes. Adde, † quòd conuentio ſoluendi mille ſub futuro fortunæ, vel conditionis euentu eſt licita, putà, ſi creatus fuerit Titius Pontifex hoc anno, vel ſi talis moreretur infra menſem, vel ſimilis conuentio, quas appellamus Scottum, Stracc. de mercat. in fi. primæ part. de ſponſion. mercat. 4. quæſtione nu. 1. & ſeq. quoniam dubius euentus non reddit cõtractum illicitum, ſed conditio pro cauſa legitima reputatur, l. in naui, vbi Caſtr. ff. locat. & Alex. in l. à Titio, ff. de verb. oblig. Deci. conſ. 115. num. 2. vbi hanc, vti communem, approbat Paris. de Put. de ludo, num. 26. Thom. de Aquin. in 2. 2. quæſt. 32. artic. 7. concludens, me poſſe promittere tibi centum, ſi plura puncta à fortuna habueris, quàm ego, quod dictũ ſequuntur Imol. & Canoni: communiter in c. pen. de vit. & honeſt. cleric. Barbat. conſ. 63. vol. 3. Afflict. deciſ. 389. nu. 3. vbi ita iudicatum refert Burſat. conſ.

11 136. num. 153. volum. 2. & † an in huiuſmodi ſponſionibus æqualitas requiratur, Bertaz. in conſil. 379. & ibi addentes in littera. d. & Nauar. conſil. 19.

Sed quæro, quæ ſit pœna &c.

12 Adde, † videndum Menoch. de arbitr. iud. caſu 399. tam de pęna clerici, quàm laici, & quid de iure cęſareo, & quid de iure Pontif. & quid quando ludo admixtum ſit delictum, & ita punitur eadem pœna is, qui videt ludere, vel ludentem docet, qua is, qui ludit. ita tenet Bald. in auth. Interdicimus, in princ. C. de epicop. & cleric. Et quid ſi extaret ſtatutum, quòd luſor puniatur in tan-

13 tum, † an, ſi quis cum pluribus luſerit vna nocte plures ludos. plura delicta commiſerit, vide Io. de Anan. in c. fi. de colluſ. num. 14. & Bart. in l. inficiando, §. infans, nume. 5. vbi tenet, quòd ſit vnus ludus, & non plures ludi, & ibi addentes dicunt, hoc eſſe verum, niſi receſſerit à bancho ludi, & poſteà, mutato propoſito, redeat, licèt incontinenti; & q. tunc dicitur bis delinquere.

Item vincens in ludo reprobato, &c. Ibi dummodò in ludo fraus non interuenerit &c.

14 Adde, † quòd fraus commiſſa in ludo probatur per Burros, luſores, & homines malæ conditionis, & famæ, Salic. in l. ea quidem, C. de accuſation. & fraus tunc dicitur commiſſa in ludo, quando fit vltra leges, & cautelas ludi, & ideo in tali cauſa iudicandum eſt, ſecundum iudicium peritorum, ita Couar. in c. peccatum de reg. iur. in 6. 8. 4. nu. 4.

15 Item mutuans in ludo. Adde, † q. in Regno Neap.

Neap. prouisum fuit per Reg. Pragm. sub tit. de aleator. fol. 20. q de mutuo facto per ludentem illi cum quo ludit nō iūs reddatur, nec etiam ludentibus ad creditum.

§. Parricidium.

SVMMARIVM.

1 *Parricidij tenetur occidens patrem spiritualem.*

2 *Parricida impropriè dicitur, qui patrem, matrem, aut fratrem carcerandum curat.*

3 *Parricidij tenetur filius non adiuuans patrem, dum potest, ne uulneretur.*

4 *Et parricida est non detegens conspirationem contra patrem initam.*

5 *Parricidij pœna habet etiam locum in filio sacerdotis.*

6 *Parricidium inter ascendentes, & descendentes, vel econtra remissiuè.*

7 *Parricidium an committatur in transuersalibus, & patronis remissiuè.*

8 *Parricidij pœna, quæ sit remissiuè.*

9 *Parricidij exceptiones remissiuè.*

10 *Parricidij pœnam quibus casibus euitant parentes occidentes filios, vel è contra.*

11 *Filius iniuriam inferens patri, matri, auo, vel auiæ, moderato eorum arbitrio punitur.*

12 *Parricidij pœnæ an sit locus, si filius anniculus reperiatur mortuus in lecto patris, matris, aui, vel auiæ.*

13 *Et quid si in lecto nutricis.*

14 *Et quid si mulier in latrinam partū ignoranter effudisset.*

15 *Parricidæ de iure diuino morti tradebantur.*

16 *Parricidij conatus an sit puniendus pœna ordinaria.*

17 *Pater quando possit filiam in adulterio depræhensam impunè occidere remissiuè.*

18 *Parricida priuatur sepoltura; & in mare, vel flumen deijcitur.*

Parricidæ sepoltura impunè violatur, ac impeditur. nu. eod.

19 *Parricidio causam præstantes, aut operā, qua pœna sint plectendi.*

20 *Et extraneus mandans filio, vt patrem occidat, parricidij tenetur.*

21 *Et filio ferente opem extraneo, vt patrem interficiat, an vterq; puniatur de parricidio.*

Quæro, nunquid, occidēs patrē naturalē &c.

1 Adde, † quòd eadem pœna punitur, qui occidit patrem spiritualem, qua qui occidit carnalem, Tiraq. de pœn. tempor. cauf. 21. num. 2. fol. 91.

2 Item † adde, quòd parricidium dicitur facere, qui procurat patrem, vel matrem, vel fratrem carcerari, sed impropriè secundum Bald. in cap. 1. §. fin. quę sit 1. cau. benefic. amitt. in vsib. feud.

3 Item † adde, quòd filius videns patrem vulnerari, si ipsum non adiuuat, dum potest, tenetur pęna parricidij, l. vtrùm, ff. de parricid. & Modest. Polenton. in conf. 83. nu. 19. & 20. vol. 2. inter conf. crimin. diuerf. paruę impression.

4 Item † adde, quòd filius, qui conscius est de conspiratione, in eius patrem facta, si eam non detexerit, parricida est, d. l. vtrùm, ff. de parricid. & ibi Bart. & in l. 1. §. occisorum, ff. ad Senatusconf. Syllan. Deci. in l. culpa caret, ff. de reg. iur. Plaz. epit. delict. lib. 1. cap. 22. num. 16. Menoch. de arbitr. casu 355. nu. 15.

5 Item † adde, quòd pœna parricidij habet locum etiam in filio sacerdotis, vt per Io. de Anan. in c. cum venietis, nu. 6 de his, qui filios occid.

Scias autem, quòd licèt text. in

6 l. vnica. Adde † videndum Decian. in tract. crim. lib. 9. cap. 8. & 9. tom. 2. vbi latissimè de parricidio ascendentium, in descendentes, & descendentium in ascendentes.

Sed quid dicendum in transuersalibus:

7 Adde † videndū Decian. in tract. crim. lib. 9. cap. 10. tom. 2. vbi latissimè tractat de homicidio transuersalium, & patronorum.

Sed q̄ro, quę sit pęna parricidij.

8 Adde † vidēdum Decian. in tract. crim. lib. 9. cap. 16. tom. 2. vbi latè habetur de pœnis parricidij, & † in c. pręcedenti ha-

9 betur de excusationibus parricidij.

10 Item † adde, quòd filij, siue parentes nō incurrunt pœnam parricidij, sed relegatio-

gationis, si inueniunt filios coeuntes cũ eorum nouerca, & è contrà, eosq; occiderent, Bart. Bald. & Marſ. in l. diuus, ff. de parricid. & Angel. in verb. *Che hai adulterato la mia donna*. Fallit etiam, si occiderentur, quando sunt proditores patriæ, Salicet. in l. 1. C. de his, qui parent. Et quomodo hoc sit intelligendũ, multùm notabiliter declarauit Foller. in sua pract. censual. in verb. Nicolaus episcopus, nu. 148. cum seq.

Item adde, quòd pater, siue filius si commiserit aliquam causam ingratitudinis, per quam possit exhæredari, & occideretur à patre, vel à filio, non haberet locum pœna parricidij; sed arbitrio iudicis debet puniri, Plac. epit. delictorum, lib. 1. cap. 22. num. 16. Ripa in l. fin. nu. 6. C. de reuoc. donat. & Menoch. de arbitr. iud. casu 356.

11 Item † adde, quòd si filius iniuriatur patri, matri, auo, vel auiæ, debet puniri illa pęna, qua prædicti voluerint, l. 3. & seq. C. de patr. potest. dummodò non excedant modum in pœna, quia pietas paterna debet in pietate, non in atrocitate consistere. Bonifac. Vitali. in tract. de malefic. in tit. de parricid. num. 5. vbi di-
12 cit † etiam, quòd si filius anniculus reperiatur mortuus in lecto patris, vel matris, aui, vel auiæ, si cõstaret, quòd dolosè eum occidisset pœna parricidij puniretur; & in dubio propter amorem paternũ debet præsumi, illum potiùs mortuum casu, aut negligentia, quàm dolo,
13 & impunitum esse debet; & † idem esset, si reperiretur mortuus in lecto nutricis, si esset bonæ famæ, & conditionis mulier: si verò fuerit in culpa, puniretur arbitrio iudicis, & non ad mortem. & idẽ tenuit Cassan. in consuet. Burg. fol. 58.
14 nume. 33. & † de muliere, quæ doloribus ventris oppressa accedens ad latrinam partum in illam effudisset, dicens, quòd nesciebat, se esse prægnãtem, uide decis. Pedem. 60.

15 Item † adde, quòd etiam de iure diuino parricidæ morti tradebantur, Exod. cap. 20. dum dicitur qui percusserit patrem suum, vel matrem, morte moriatur, & in Leuitic. cap. 2. habetur, quòd qui maledixerit patri, aut matri, mortẽ moriat̃, & sanguis eius sit super eum.

16 Item † addę, quòd conatus in crimine parricidij actui proximus punitur pœna ordinaria parricidij, Couaru. in clem. si furiosus, par. 2. nu. 12. Menoch. de arbit. iud. cas. 360. nu. 63. & si conatus fuerit remotus, pœna extraordinaria punitur, secundum Menoch. dicto casu, nu. 63. & Couaru. in d. cl. si furiosus dicit, quòd in veneno, etiam quòd non fuerit datũ, sed pręparatum dumtaxat debeț indici pœna ordinaria parricidij, per text. in l. 1. ff. de parricid. & Neuizz. in Syluan. nupt. lib. 1. nume. 44. & quando conatus puniatur in parricidio, vide per Decia. in tract. crim. lib. 9. cap. 12. tom. 2.

17 Item † adde, quòd pater occidere potest impunè filiam deprehensam in adulterio, l. patri. ff. de adulter. dummodò concurrant qualitates d. legis in patre, de quibus supra in §. homicidium, vers. Dixi etiam.

Item adde, quòd socius in isto crimine etiam extraneus, tenetur eadem pœna, qua principaliter parricida, vt per
18 Gomes. de delict. cap. 3. nume. 3. & † ibi dicit etiam, quòd parricidæ denegatur sepultura. & quòd practicatur, quòd parricida proijciatur in mare, vel in flumẽ, vt inde in perpetuum non extrahatur. & idẽ tenet Menoch. de arbit. iudic. cas. 387. nu. 30. vbi dicit ꝙ sepultura parricidæ posset impunè violari, ac impediri.

19 Item † adde, quòd medicus, vel alius, qui daret venenum filio, vt illud daret patri, vel mutuans pecuniã pro emendo veneno, vt patrem interfici faceret, uel qui fideiuberet, vel proxeneta scienter, teneretur pęna parricidij, morte secuta: aliàs, mitiori pęna teneretur, Carrer. in §. homicidij, nu. 128. & ibi nu. 29. tenet,
20 † quòd si extraneus mandauerit filio, vt patrem occidat, tenebitur de parricidio, Cępol. in cons. 36.

21 Item † adde, ꝙ si filius præstaret opem extraneo, vt patrem occidat, tenetur de parricidio. sed extraneus occidens, ut simplex homicida, Ang. de Malefic. in verb. dicto maleficio, vers. quæro, qua pœna, ibi, quid è contrà. sed Io. de Arnon. in caut. s. videtur tenere contrariũ.

Ibi, & deinde eis nõ denegatur.

Adde, ꝙ de iure sepultura põt denegari parricidę, & põt violari impunè Menoc. de arbitr. iud. casu. 387. nu. 30.

§. Periu-

§. Periurium.

SVMMARIVM.

1 *Periurium quid sit.*
2 *Periurus quis dicatur remissiuè.*
3 *Periuriorum diuersitas, remissiuè.*
4 *Periurus est non obseruans quod sub fide nobilitatis promisit.*
5 *Periurium in dubio non incurritur.*
6 *Periurij pœna quæ sit remissiuè.*
Iudei qua pœna, & à quibus iudicibus puniantur de periurio. nu. eod.
7 *Periurus fustigatur tamquàm infamis.*
8 *Periurij pœna in Regno Neap.*
9 *Periurus an possit testis.*
10 *Periurium non committitur sine dolo.*
Periurus non dicitur, qui tempore statuto soluere non potuit, quod iurauerat. nume. eod.
Periurus an post emendationem, vel absolutionē repellatur à, testificando, nu. eod.
11 *Iuramenti temerarij transgressor etiam sine absolutione non repellitur, à testificando.*
12 *Iurans falsum, dum credit iurare verum, excusatur.*
13 *Periurium non committit testis in secundo examine deponens quod se in Priore nescire assencerat.*
14 *Periurij pœna ex qualibet iusta causa excusatur.*
15 *Periurium in pluribus casibus excusatur remissiuè.*
16 *Periurus, qui ad causæ decisionem falsò iurauit iudicis arbitrio quo ad fisci commodum mulctatur.*
17 *Periurij pœna non habet locum in principali examinato tamquam teste, nec in teste habente interesse in causa.*
18 *Periurium etiam nocibile interdum extraordinariè punitur.*
Iudex laicus potest declarare ꝙ quis incurrerit periurium, si quæstio est facti sub nu. 5.

Periuriū est mendacium.
1 Adde, † quòd hanc diffinitionem ponit Boer. decis. 305. sed Decian. in tract. crim. lib. 6. cap. 7. tomo 2. hanc diffinitionem impugnat, dicens, quòd non comprehendit omnes casus periurij, & quòd magis satisfacit diffinitio, glo. vlti. in c. tua nos, de iur. iur. quæ sic diffinit, quòd Periurinm sit transgressio iuramenti, quę diffinitio omnem casum comprehendit alia definitio habetur ꝑ Couaru. in prima parte ĉt lect. §. 7. in prin. vbi dicit est secūdum Diuum Thomam, quod per iurium est transgressio præcepti prioris tabulæ & ex eo honori, & reuerentię Dei optimi Maximi
2 detrahitur & † quando quis dicatur periurus, vide Crau. in cons. 65. num. 9. &
3 † de diuersis modis periurij habetur per Viui. decis. 120.
4 Item † adde, quòd committit periuriū ille, qui promittit attendere, & obseruare, & non contrafacere sub fide nobilitatis, & sic, vt dicitur, *à fede da gentilhuomo*, & efficitur periurus, si contrauenit secūdum Bertrand. in cons. 162. nu. 8. & seq. vol. 1. quia fidei datio, & iuramentum æquipollent, c. ad aures, quod met. cau. c. 2. in fi. de fideiuss. Capr. reg. 71. nu. 6. Sed ad hanc quęstionem vide omnino Couar. in 1. par. relect. §. 2. nu. 2. vbi distinguendo concludit quòd si fides accipicitur pro fide humana, quam Gentiles, Turcę, ac Saraceni seruare tenentur iure naturali gentium, vel pro fide nobilitatis, quæ eam fidem significat, quam nobiles pręceteris in humanis conuentionibus pręstare solent, & debent, tunc in istis casibus promissio, vel assertio facta sub mentione fidei nō inducit iuramentum, nec habet vim aut religionem, quoad periurium, nec quoad alios iuris effectus, aut fides ī pactis, & conuentionibus intercedit, eo sensu quo pro virtute Theologica adsumitur, & tunc iuramentum, & eius veros effectus inducit, quia vt res sacra in testimonium adducitur, si quis per fidem Christianam, aut per fidem Christi aliquid asseuerauerit, aut seruare promiserit, & ibi etiam dicit quòd in dubio, promissio intelligenda est de fide humana, & non de illa, quę virtutem Theologicam habet, vide etiam Moron. in tract. de fide treug. & pace quæst. 16. vbi dicit quòd fides, quæ ad naturam pertinet, & iuramentū differunt, & quòd fidei violator crimine stellionatus punitur, & redditur

redditur infamis, & dicta fides (licet Couar. vbi supra dixerit eam non habere vim, quo ad iuris effectus) habet vim iuramenti, quo ad obligandum, & parit actionem, vt per Afflict. decis. 389. vbi Vrsill. qui similiter dicit, ꝙ frangens fidé non plectitur eadem pœna, qua iuramentum rumpens, & sic non seruans fidem humanam, periurium non committit, nec punitur pœna periurij; & in terminis de eo, qui promisit soluere certo tempore sub tale per tactus palmarum, & postea non soluit, quod non possit puniri pœna periurij, sed arbitrariè habetur per Afflict. in constit. Eos qui scienter nu. 11. lib. 3.

5 Item† adde, quòd semper in dubio facienda est interpretatio, ne quis periurium incurrisse dicatur, Bero. cons. 149. nu. 12. vol. 1. & per iudicem laicum quis declarari potest incurrisse periurium, qñ non est quæstio iuris, sed facti Roman. sing. 425. incip. ego coram magnis, & Fely. in c. 1. de iureiur.

Sed q̃ro, q̃ sit pęna periurij, &c.

6 Adde† in materia periurij, & quibus pęnis puniatur periurus, videndum Menoch. de arbitr. iud. cas. 319. & ibi latè habetur, quòd Iudæi periuri à summo Pontifice, & suis ministris puniri debẽt, sed non pœna spirituali, Socin. iun. cõs. 125. nu. 10. & quomodo puniatur periurus, vide etiam Brun. in repert. suo, in vers. in 1. conclusione, ver. Iuramẽtum, fol. 156. lib. 3. repert. antiq. & Rom. in
7 sing. 425. dicit, † quòd etiam fustigatur, vt infamis; & vide etiam ibi appostillantes. & quibus pœnis periurium puniatur, tàm in principali, quàm in teste, latè habetur etiam per Cassan. super consuet. Burgund. in rub. 10. in ver. des retraictis, §. 12. vers. sed pone, quòd contrarium, fol. mihi 1362. Mars. in Pract. crim. in §. superest, nu. 160. & magis latè per Decian. in tract. crim. lib. 6. cap. 13. tomo 2. & Viui. in decis. 120. Ioan. à Selua de iureiur. quæst. vlt. vbi tradit vndecim periurij pœnas.

8 Item† adde, ꝙ in Regno Neap. pœna periurij est pęna maus per cõstit. eosq; quod intellige, vt per Fab. de mõteleo. in praxi arbitra. par. 4. numero 23. fol. 344.

Repellitur etiam periurus à te-
9 stificando. Adde, † quòd periurus nõ probat, etiam quòd deponeret cùm tortura, Ruin. consil. 146. numero 4. volum. 4. & Grauat. consil. 6. nume. 16. & Cephal. cons. 233. nume. 7. & cons. 234. nu. 1. & Viui. comm. opin. in verb. testis. non potest esse periurus, nume. 3. nisi in negocio hæresis, in quo testis periurus admittitur, ut ibi, num. 8.
10 & † periurus non posset dici ille, qui sine dolo, & ex inaduertentia peieraret, seu quia ad tempus statutum soluere non potuerit, quod iurauit, & Viui. in d. verbo, testis non potest, dicit, quòd periurus nec post emendationem, siue absolutionem à periurio, in testem admittitur, & quòd nunquàm potest admitti, nisi id caueatur, & quòd Pontifex posset habilitare illum ad testificandum. sed ad prædicta omnia vide Mascard. de probat. conclu. 1168. vol. 3. vbi latissimè habetur, in quibus casibus testis periurus repellatur.

11 Item† adde, quòd quando periurium est temerarium, vt putà de non reuelando partum suppositum, trãsgressor non repellitur à testificando, etiam absolutione non præcedente, Rui. consil. 158. nu. 20. vol. 5.

Excusari aũt põt periurus &c.

12 Adde† quòd iurans falsum, credens iurare verum, excusatur, vt est communis opin. de qua Mandos. in appostil. ad Roman. cons. 391.

13 Item† adde, quòd testis potest in secundo examine testificari id, de quo in priore nihil scire asseruit, tanquàm melius recordatus: & quòd ideò non commisit periuriũ, ẜm Vulpel. in cons. 71. De quo dicto valde dubito, nisi optimã diceret rationem, cur meliùs recordaretur.

14 Item† adde, quòd quęlibet iusta causa excusat à pęna periurij; & est magis cõmunis opin. vt testatur Bero. consil. 88. nu. 3. vol. 1.

Scias etiam alios esse casus.

15 Adde† videndum Decian. in tract. crimin. lib. 6. cap. 11. tomo 2. vbi habentur plures casus, in quibus periurium excusatur.

Ibi.

Ibi. Item quando defertur in

16 Iudicio &c. Adde † contrarium esse verius, quòd immo periurus ad causæ decisionem debet puniri ad commodum Fisci pœna arbitraria, vt plenè probauit Cagnol. in l.si qs maior, nu. 127. C. de transact.& magis diffusè Menoch.de arbitr.cas.319.nu.9. & seq.

17 Item † adde, quòd si reus examinatus fuerit, vti testis,& negauerit, non poterit puniri pœna periurij; & similiter Testis habens interesse, nec alia pœna, vt p Bertaz.in cons.124. & ibi addentes volum.1.

18 Item † adde, quòd scienter iurans falsum, alteri nociuum, & postea confessione propria de periurio conuictus, pęna extraordinaria punitur, vt per Boer. in fine decis.allegatæ,& per Craue. in consil.73.nu.37.iuncto num.6.vers. postremo; qui loquitur, quando ex actis constat.& ita tradunt Adden. ad Bertaz. in cons.300. vers. Excipio tamen.

Item adde, ꝙ etiam iuramentum calumniæ puniri potest, si per ipsius iurantis confessionem, aut per euidentem probationem constaret iurantem, vel in iuratiòne ipsa, vel aduersus eam calumnia vsum fuisse c.vltimo de iureiuran.nu.6. & Couar.in prima par.relect.§.7.nu.7.

§. Raptus.

SVMMARIVM.

1 *Raptus non præsumitur ex libidine in muliere inepta ad Venerem, nu. 1.*

2 *Raptus cum quibus mulieribus committatur.*

3 *Raptores quomodo puniantur in Regno Neap. remiss.*
Statutum, vel lex contra rapientes mulieres, aut eis vim inferentes, etiam copula non secuta, non comprehendit rapientes, vel vim inferentes ex alia causa, quàm libidinis, nu. eod.

4 *Raptus quomodo cōmittatur, & probetur, remissiuè.*

5 *Raptus pœna an habeat locum in spōso rapiente sponsam.*

6 *Et quid de iure canonico.*

7 *Raptæ confessio, an prosit raptori, remiss.*

8 *Raptoris pœna de Iure canonico an habeat locum in socijs, & auxiliantibus, remissiuè.*

9 *Raptus pœna remissiuè.*
Raptor quibus de causis excusetur remiss. nu. eod.

10 *Raptoris pœna punitur mulier falsò accusans de raptu.*

11 *Raptores quibus pœnis plectuntur in Ciuitate Neap.*

12 *Et quid in muliere consentiente raptui.*

13 *Rapiēs maritus vxorē, an teneatur de vi.*

14 *Raptus an possit committi sine violentia.*

15 *Et mulieri dicenti se non fuisse violentatam, cum iuramento creditur.*

16 *Raptor non punitur pœna raptus, si cōstet de spontanea mulieris voluntate.*

17 *Et quæ dicatur voluntas libera, & quomodo probetur remissiuè.*

18 *Raptor non tenetur pœna l. vnicæ C. de rapt. virg. si mulier sui iuris consenserit se rapi.*

19 *Et quomodo probetur voluntas.*

20 *Et erit locus pœnæ raptus, si mulier blanditijs, & pollicitis fuerit seducta.*

21 *Statutum contra cognoscentem carnaliter mulierem inuitam, an comprahendat eū, qui puellam auro induxerit sibi consentiendum.*

22 *Raptor an teneatur pœna raptus, si raptā carnaliter non cognouit.*

23 *Statutum contra raptorem etiam copula non secuta, quomodo sit intelligendum.*

24 *Rapiens meretricem an sit puniendus.*

25 *Et quid in Regno Neap.*

26 *Et quæ dicatur publica meretrix, & quo modo, probetur remissiuè.*

27 *Raptor mulieris solutæ ab ipso, vel alio carnaliter cognitæ, an teneatur pœna statuti de rapiente mulierem honestam.*

28 *Raptus non committitur in muliere corrupta honestè viuente.*

29 *Raptor non tenetur pœna statuti contra rapientem mulierem honestam, nisi probetur honestas tempore raptus.*

30 *Et quid si spontè confessus fuerit raptū.*

31 *Raptus pœna an habeat locum in muliere rapiente virum; remiss.*

32 *Et quid in viro rapiente virum libidinis causa.*

33 *Rapiens Religiosum nouitium capite punitur.*

34 *Rapiens carentem patre non comprahenditur*

ditur pœna statuti contra rapientem filium.

35 *Raptor an possit cum rapta matrimonium contrahere, & pœnas à iure Ciuili impositas euitare.*

36 *Iudex laicus an possit cognoscere de matrimonio incidenter.*

37 *Ius canonicum quando est contrariũ iuri ciuili, an sit seruandum in vtroq; foro.*

Aptum committit, in
1 principio. Adde, † quòd Carrer. in §. homicidium, num. 289. dicit, quòd mulier senex incepta ad venerem, præsumitur in dubio rapta ex alia causa, quàm libidinis; & mulier iuuenis præsumitur rapta ex causa libidinis, vt per Deci. consil. 234. & Carrer. in loco allegato, & Plot. in repet. l. si quando, §. 2. num. 20. Et ista est magis communis opin. secundum Viui. comm. opin. in verb. raptor,
2 vbi multùm diffusè, & † cum quibus personis raptus committatur, vide Carrer. vbi supra, num. 275. cum seq. vbi dicit, quòd committitur, siue fuerit virgo, siue vidua, siue monialis, siue nupta, honestè viuens; & ibi etiam ponit, quomo-
3 do in † regno Neapolitano puniantur raptores. Et omnes leges, siue statuta, vel decreta totius orbis punientia rapientes mulieres, vel eis vim inferẽtes, etiam si copula non sequatur, procedũt contra eos, qui libidinis causa rapiunt, vel vim mulieribus inferunt: secùs, si ex alia causa, quia tunc non puniuntur ipsa pœna rapientis mulierem, vel ei vim inferentis, vt per Carrer. Deci. &
4 Plot. in locis supracitatis. & † quomodo raptus committatur, & probetur, latè per Mascard. de probatio. conclu. 1253. volum. 3.

Sed q̃ro, quæ sit pœna raptus.

5 Adde, † quòd sponsus, qui per vim sponsam de pręsenti cognouerit, & rapuerit, non est puniendus pœna raptus, sed mitiori, arbitrio iudicis, nisi rapuerit, & cognouerit fraude, & dolo sponsam tractantem ingressum religionis, secũdum Couaru. in 4. decretalium, par. 2. cap. 7. §. 4. nume. 12. & ibi dicit, quòd forsan idem deberet seruari in sponso de futuro, in quo rigor dictæ legis non debet strictè seruari propter præcedentem tractatum, & promissionẽ matrimonij con-
6 trahendi; sed de † Iure canonico raptus nedùm sponsæ, sed etiam eius, cum qua fuit factus tractatus matrimonij, est impunibilis, si mulier volens rapiatur s̃m Gram. consf. 48. num. 5. & Gabriel. consf. 172. nu. 19. & consil. 173. nu. 5. & tamen dicitur nuptijs iniuriam inferre. 36. q. 2. c. si quis virginem, cum ibi notat. vide etiam Gabriel. in d. consf. 173. nu. 3. vbi
7 ponit, † an cõfessiones mulieris prosint ad fauorem raptoris.
8 Item † adde, an pœna raptoris de iure Canonico habeat locum in socijs, & auxiliatoribus; distingue, vt per Bal. in l. priuilegia, C. de sacrosan. Eccl. Carrer. in pract. crim. §. circa, nu. 299. & Iacob.
9 Nouel. in tract. ad defen. nu. 127. & † de pœna raptus, & ex quibus causis excusetur raptor, vide Decian. in tract. crim. lib. 8. cap. 12. & 13. tomo 2. & in cap.
10 14. numero 2. habetur, † quòd mulier falsò accusans de raptu pœna raptoris punitur.
11 Item † adde, quòd huiusmodi pœna l. vnicæ fuit mitigata in raptoribus in Ciuitate Neapolitana, per cap. 262. incip. vt sine mortal. pecca. quia si est paterfamiliàs punitur publicatione bonorum; & si filius familiàs, commodo successio-
12 nis priuatur: & † ibi etiam punitur mulier consentiens raptori, & cum raptore voluntariè fugiẽs, quia perdit dotes, & paterna, maternaque successione priuatur, & nullus pro ea intercedere potest, alias punitur.
13 Item † adde, ꝙ licèt vi rapiẽs vxorem, de raptu non teneatur, tenetur tñ de vi, vt sentit Rip. in l. miles, §. qui iudicati, ff. de re iudi. &, quomodo hoc ꝓcedat, vide Gabr. consf. 172. nu. 10.

Adde, quòd pœna d. l. vnic.

14 Adde, † quòd multi tenuerunt, raptum non posse committi sine violentia, quia rapina non fit sine violentia, Ang. in l. sed eximendi ff. ne quis eum, qui. Sed ad hanc contrarietatem vide Mascard. de probat. conclus. 1253. num. 25. cum
15 sequen. vbi eam conciliat; & quòd † mulier non fuerit violentata, & spontè accesserit, ipsi mulieri cum Iuramento cre

ditur

ditur, Marſ.conſ.61.nu.23.cum ſequen. Ad prædicta vide ēt Decian. in tractat.
16 crim.lib.8.cap.7.nu.19.cũ ſeq. vbi† concluditur, raptorē puniri non poſſe pęna raptus, ſi verè apparebit de ſpontanea
17 voluntate mulieris, & † quæ dicatur libera voluntas,& quomodo probari poſſit, vide etiam Ruin.in conſ.122.per totum, vol.4.vbi defendit quendam raptorem, qui fuerat inuitatus à muliere litteris ſuis, vt eam raperet.
18 Item † adde, quòd mulier in nullius poteſtate exiſtens, ſi permittat ſe rapi raptor non poterit hac lege puniri, ſecun-
19 dum Marſ.in d.l.vnic.nu.6. & † volũtas probata dicitur, vbi recepit, & non con-
20 tradixit. Sed † aduertendum eſt, quòd ſi dicta mulier blanditijs ſeducta fuiſſet, & promiſſionibus, quòd tunc locus eſſet pœnæ raptus: ſecùs autem ſi ipſa voluntariè conſenſiſſet, Maſcard. de probat. concl.1253.nu.29. & 30.

21 Ibi. Quinimmo. Adde† an ille, qui per auri munera inducit mulierem ad ſibi conſentiendum, dicatur violentiam feciſſe puellę, & teneatur pœna ſtatuti cognoſcentes mulierem inuitam, Maſcard. de probat. concl.1409.nu.28.cum ſequen. & Plot. in l.ſi quando, C.vnde vi.§.2.nu. 14. cũ ſequen. vbi tenet, quòd ſic, limitãdo hoc non procedere, vbi cõſuetudo eſſet corrumpendi mulieres per pecuniam, & cõtra corrumpentes non procedendi vigore ſtatuti, ſiue decreti, quem ſequitur Maſcard. ubi ſupra, nu.34.

Sed quid ſi ille, qui rapuit. Ibi: Quem refer Afflict. ſuper 1. par-
22 te conſt. Regni. Adde † Gram. ita tenentem in deciſ. 2.nu.29. ſed aduerte, quòd Affl.in d.loco tenet contrarium, ubi dicit, ueritatē eſſe, quòd per ſolum raptum etiam ſine corruptione uirginitatis eſt pœna mortis. Et hanc diſtinctionem, quam ponit Clar. facit etiam Couar.in d.clem. ſi furioſus, quem ſequitur Menoch.de arbitr.caſ.360.nu.30.idem etiam tenet Maſcard.de probat.concl.1253.nu.35.cum ſequen.& Gabr.conſ.172.num.3. & ibi
23 nu.6.dicit, † quòd ſtatutum puniens raptorem pœna raptus, etiam copula carnali non ſequuta, debet intelligi, ſi non ſequatur propter impedimẽtum: ſecus, ſi noluerit. & rapiens monialem eſt puniendus pœna mortis, etiam ſi eam carnaliter non cognouerit, per l.raptores, C.de epiſc.& cleric.& ita tradit Decian. in tract.crim.lib.8.cap.11. num.34.tom. 2.ubi etiam ſequitur diſtinctionem D. Clari.

Quæro, nunquid pœna raptus.
24 Adde † Couar. lib.3.uar.reſolut.cap.14. num.2.& Menoch.de arbitrar. Iud. caſ. 291.ubi tenent, quòd rapiens meretricē debet puniri pœna extraordinaria. & quòd iſta opinio eſt uerior, & magis recepta, Alciat.conſ.21.tom.2. uolu.3. & hoc arbitror ueriſſimum eſſe, cum ſit facienda differentia inter mulieres honeſtas, & meretrices, ſed Peguer. in quæſtionib.crimin.cap.43.num.14.& 15.tenet, quòd aliqua pœna non puniatur, niſi mulier inhoneſta non conſenſiſſet raptui, quia uolebat redire ad uitam honeſtam, uel quia contradicebat ratione affinitatis, uel conſanguinitatis, quam habuiſſet cum raptore, uel quòd mulier iã deſiuiſſet meretricari, & honeſtè uiuere cœpiſſet. quibus in caſibus raptor teneretur pœna. l. raptores, C. de epiſc.& cler.ſecundum Paul. de Caſtro ibi, nu.2 & Fulg.nu.8.& licèt Afflict.in conſt. hic allegata referat Cynum; dicit tamen, ꝙ
25 Cyn. uidit † illud in Regno Neap. ubi adeſt Conſtit. Quòd inferentes: uiolentiam meretricibus pœna mortis puniuntur.& ideo ille Florentinus, quem dicit Gramm.in loco hic citato fuit furca ſuſpenſus, non autem ex diſpoſitione iu-
26 ris communis. Et † quæ dicatur publica meretrix, uide Ang.in conſ. 10. num.5. & de modo probandi aliquam eſſe meretricem, uide Maſcard.de probat. cõcl. 1063.uol.2.
27 Item † adde, quòd raptor mulieris ſolutæ per uim, etiam ab alio ſemel cognitę, & oſculatæ, uel ab ipſo, non tenetur pœna ſtatuti de raptore mulieris honeſtæ, Paul.Caſtr.in conſ.306.uiſo ſtatuto, nec eam ui rapuiſſe præſumitur Alber. in 2. par. ſtatut. q. 92. Gand. in tract. malef. Rubr.de aliquib.quæſt. uari. Marſ. ſing. 74.& in pract.in §.diligenter, nu.105.& Plot. in l.ſi quando, C. unde ui, §.2.nu. 26.& Gram.in deciſ.107.nume.5. vide

etiam Cæpol.in conſ.57.per totum, ubi defendit unum à pœna raptus ex eo, ꝙ probatum erat, quòd anteà pluriès eam uolentem cognouerat. Sed Corn.contrarium tenuit in conſ.80. vol.2.

28 Item† adde, quòd raptus non committitur in muliere corrupta honeſtè viuẽte, Alber.de Roſ.in 3. part. Statut. q. 3. Caſtrenſ.conſ.231.Afflict.in tit.quę ſint regal.§.condemnatorum, nu. 21.Idem tenet Gramm.in dicta deciſ.107.nu.5.

29 Item† adde, quòd rapiens non poterit puniri pęna ſtatuti punientis honeſtam mulierem rapientem; ſi non fuerit probatum, quòd tempore raptus illa mulier eſſet honeſtæ vitæ, Cæpol.conſ. 58. verſ.& pro hoc allego Aemilian.conſil. 72.Rimin.conſ.17.num.16. Soc.conſil. 439.vol.3.

30 Item† adde, quòd ſi quis, ſtante dicto ſtatuto, confeſſus fuerit ſponte raptum, non poterit puniri pœna ſtatuti, ubi dictæ qualitates non fuerint probatæ, videlicet, quòd ſit honeſtæ vitæ, & bonæ conditionis, & famæ, Marſ.ſing. 187. & 189.Burſat.conſ.69.nu.3. & ſeq.

Ibi. Apud nos autem ceſſat. Adde, quòd Boſſ.in tit.de plurib.violẽt. nu.69. dicit, ꝙ in ſtatu Mediolani adeſt decretũ Ducis Franciſci, quòd talis coitus in meretrices punitur etiam vltimo ſupplicio arbitr.iudicis; & per illud decretum tollitur etiam in honeſtatis probatio, quando mulier habitat cum pr̃e.

Sed pone, quòd mulier rapuerit virum.

31 Adde † Menoch.in caſ. 291.in fin.de arbitr.iud. vbi Clarum ſequitur.

Vnũ tñ nota in hoc propoſito.

32 Adde, † quòd vir rapiens virum libidinis cauſa poteſt puniri pœna l. vnic.ſecundum Salic.in d.l. quem refert, & ſequitur Girlan.in tract.de pœn.omnifar. coitus, cap.10.nu.5.licèt Bal.in d.l.vnica teneat contrarium.

33 Item† adde, quòd rapiens maſculum nouitium à religione capite punitur, Bald.in l.data opera, nu.9.C. qui accuſ. non poſſ.& cum ſequitur Io. de Ana.in c.6.de apoſta. col.1.

34 Item† adde, ſi extaret ſtatutum puniẽs pœna capitis rapientem filium alicuius non haberet locum in filio rapto carente patre, Iaſ. in l. fin. C. de indict. viduit.toll.

Ibi. Ego certè. Adde, quòd D.Clarum ſequitur Decianus in tract.crim.lib.8.cap. 11. num. 29.tomo 2.

Quæro modò, nunquid poſſit raptor.

35 Adde† quòd hodie per Cõcil. Trident.ſeſſ.24. cap. 6. de reformat. matrim. inter raptorem, & raptam, quandiu ipſa in poteſtate raptoris manſerit, nullum poteſt conſiſtere matrimonium. & licèt poſtea ſequatur matrimonium, raptor, & ei dantes conſilium ſunt excommunicati, & infames, & raptor tenetur dotare raptam, ſiue eam duxerit in vxorem, ſiue non.& de hoc etiam habetur per Viui. comm. opin.679. nu.7. debet etiam puniri per iudicem ſecularem ad pęnas de iure ciuili raptoribus impoſitas, vt ꝓpter matrimonium pœnæ raptus non euitentur, Peguer. in quæſt. crim. cap.42.vbi dicit, quòd pœnę ſunt temperandæ.

Ibi. De iure canonico benè poteſt, &c. Adde, hoc verum, dummodo ſit liber conſenſus mulieris, & quòd fuerit reſtituta in libertatem, Barbat.conſ.vltimo, vol.2.

Et ſi accuſatus, ſiue inquiſitus coram iudice ſeculari de raptu virginis ad ſui excuſationem opponeret matrimoniũ inter eos contractum fuiſſe, qui tollit pę-
36 nam raptus d.c.fin. de rapt.ipſe† iudex ſecularis de dicto matrimonio cognoſcere poterit, ſi tantum de matrimonio facto tractatur, non autem ſi tractaretur vtrum matrimonium teneret.Boſſ.de foro competen.nu. 121. & ratio eſt, quia habemus regulam firmam, & tritam ꝙ incidentia facit de incompetenti competentem, ſiue ſit iudex ordinarius, ſiue delegatus, ſiue arbiter; niſi in ſpirituali incidenti coram laico.ita tradit Fely.in c.cum ſit nu. 45. de foro competen.

37 Item adde, † quòd quando ius canonicum eſt contrarium iuri ciuili; vt in hoc caſu, ius canonicum eſt ſeruandum in terris eccleſię etiam in foro ciuili, ſed ſecus in terris imperij, niſi ſit materia con-

concernens peccatum, vt latè per Fely. c. in causis nu. 5. de test. vbi multos accumulauit idem tenentes, & de hoc vide etiam Neuiz. in Sylua nupt. in ver. quomodo iudicandum sub nu. 69. versic. est tamen notandum vbi ponit alios casus in quibus seruatur ius canonicum in vtroq; foro.

§. Sacrilegium.

SVMMARIVM.

1 *Sacrilegium ratione personæ, rei, & loci multifariè committitur, remissiuè.*
Sacrilegium à quo Iudice, & quibus pœnis puniatur, remissiuè, num. eod.
2 *Sacrilegi qui sint, remissiuè.*
Sacrilegij species remissiuè. nu. eod.
Sacrilegium qualiter committatur circa personas, & quæ requirantur, remissiuè, nu. eod.
3 *Et quomodo circa loca, res, iura, & bona Ecclesiæ, remissiuè.*
Sacrilegij atrocitas pœna, excusatio, auxilium, consensus, Iudex, & processus, remiss. nu. eod.
4 *Sacrilegium an committatur in Ecclesia nondum consecrata.*
5 *Sacrilegium quot modis incurritur, & quibus modis defendi possit, remissiuè.*
Sacrilegus an dicatur interficiens portantem pallium supra Corpus Christi, num. eod.
6 *Sacræ res, vel sanctæ, quæ dicantur.*
7 *Sacrilegus an dicatur exponens res furtiuas venales propè cemeterium.*
8 *Et an eo casu confugiens ad Ecclesiam possit extrahi.*
9 *Sacrilegij pœna quæ sit.*
Et quæ verberantis, vel occidentis clericum, nu. eod.
10 *Et quæ in Regno Neapolitano.*
11 *Et offitia diuina, quæ dicantur.*
12 *Sacrilegium non committit percutiens clericum diuina offitia perturbantem.*
13 *Sacrilegij pœna non confunditur cum pœna alterius delicti.*
14 *Statutum loquens de sacrilegio, an intelligatur de sacrilegio secundum ius canonicum, vel secundum ius ciuile.*
15 *Et imponens pœnam furanti comprahendit sacrilegium. nu. 17.*
16 *Statutorum de sacrilegio loquentium interpretatio remissiuè.*

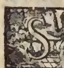
Acrilegium secundum ius ciuile, in principio.
1 Adde † in materia sacrilegij, quot modis committatur ratione personæ, ratione rei, & loci; & quot modis puniatur, & à quo iudice, Afflict. in Const. multæ leges in rubr. de crimin. sacrileg. fol. 35. & plures modos committendi sacrilegium accumulauit Luc. de pen. in l. 1. nu. 1. C. vt dignit. ord. serue. lib. 12. sed vide omninò Decian. in tract. crim. tomo 2. lib. 6. cap. 4. cum multis sequen.
2 vbi, qui † sint sacrilegi; quot sint species sacrilegij; quomodo committatur contra personas; quæ requirantur, respectu personæ offensæ, vt sit sacrilegium; & quæ requirantur respectu personæ offendentis, qualis debeat esse offensa; de
3 sacrilegio † circa loca, & circa res, iura, & bona ecclesiæ; de atrocitate sacrilegij, de pœnis sacrilegis, de excusatione eorum, qui sacrilegium committũt, de præstantibus auxilium, & consensum sacrilegio; quis sit iudex in causa sacrilegis,
4 & de processu in dicto crimine. Et, † an sacrilegium committatur in ecclesia dedicata, & non consecrata, vide Archid. in c. si quis 17. q. 4. vbi tenet, quòd nõ, quia locus dedicatus tantùm sacer non dicitur, & sacrilegium nõ committitur,
5 nisi in re sacra, & † quot modis sacrilegium committatur, & quibus modis defendatur, vide etiam Foller. in pract. crimin. canon. par. 2. cap. 17. nume. 15. cum sequen. fol. 201. & an interficiens portãtem pallium, siue baldachinum supra Corpus sacratissimi Christi, & offendẽs presbiterum corpus sacratissimum gestantem committat sacrilegium, vel crimen lęsæ maiestatis diuinæ, & qua pęna veniret puniẽdus Foller. in pract. crim. in fragm. nu. 47. vbi dicit, quòd tunc habebat hunc terribilem casum præmani-
6 bus, & † quæ res dicatur sacra, vel sancta, vide Gomes. in c. 5. nu. 11. de delictis, vbi dicit, quòd sacra potest dici custodia, calix, ara, vestimentum, & similis res, non verò alia, quæ pertinet ad ornatum, & cultum diuinum, vt vasa, quibus

ponitur vinum,& aqua, vel aliquod pallium,vel lignum,quo cooperiuntur altaria; & crux etiam dicitur sacra, licèt sit de ligno, ferro, lapide,vel alia materia, quia repræsentat illam veram crucem, in qua D. N. Iesus Christus passus est. ita tenet S.Thom.2. 2. quæst.5.artic.3. versi.respondeo,& Gomes. in d. cap.5. nume. 11. de delict. & quid dicatur sacrum, vide etiam Peguer.in q.crimin.c. 24.num.3.

7 Item†adde,quòd si fur res furatas exponat venales ꝓpè aliquod cimiteriũ, ꝙ ratione mutationis territorij dicitur
8 sacrilegus,&†ideò confugiens ad ecclesiam potest extrahi, secundum Bernar. de Landri. in addit. ad Angel. Aret. in versic.& vestem celestem,versic.quæro, quòd si fur; vbi allegat Specul. & Castrens.ita tenentes.

Sed quæro, quæ sit pœna sacri-
9 legij. Adde†vidẽdum Menoch. de arbitrar.cas.389.vbi multùm diffusè tractauit,qua pœna sacrilegi puniantur;& ibi nu.15.dicit, quòd hodie de iure ciuili offendens clericos incurrit pœnam mortis, ex auth. sed nouo iure, C. de episc.& cler.quatuor tamen concurrentibus, Primò, quòd sit clericus, Secundò,quòd celebrẽtur diuina, Tertiò, ꝙ sit in ecclesia,quartò,quòd diuinũ officium perturbetur: alioquin, altero ex his quatuor deficiente, pęna solùm erit exilij. & hoc secundum Bald.in d.auth. Sed nouo iure. & de sacrilegij pęna varia habentur per Luc.de pen. in l.1.nu. 2.C. ut dignit. ordo seru. lib.12. & per Lud.à Peguer. in quæst. crimin. in cap. 24. ubi contra D. Clarum tenet, quòd crimen sacrilegij quando sacrum de sacro tollitur,regulariter pœna mortis pu
10 niri debet,& non arbitraria,&† qua pęna de iure Regni Neap.puniatur Foller. in pract.crim. in fragm.in tit.de sacrilegio nu.47.& Fab.de monteleo.in praxi arbitr.par.4.nu.518.

11 Item†adde,quòd diuina officia dicuntur Matutinum,Missę,& Vesperę,ut per Pręposi.in c.de his,nu.7.19.distinct.Hęc autem omnia officia æquiparantur, per Clem.1.§.fin. ubi gl.& Card.de reliqu. & uenerat. sanct. inter quę non numerantur, neque diuina officia censentur horæ canonicæ,per glo. in cl. 1.de celebrat.miss.

12 Item†adde, quòd si percussio fieret in clericum turbantem diuina officia,tunc non committeretur sacrilegium, vt est tex.in c. veniens.& ibi Abb. de sent.excommun.Arch.in c.in loco benedictionis 5.q.4.& Foller.ĩ pract. crim. canon. cap.17.nu.44.

13 Item†adde,quòd pœna sacrilegij non confunditur cum pœna delicti de vulnere; sed vulnerans in ecclesia est condemnandus in pœnam sacrilegij, & in pœnam vulneris, secundum Bart. in l. senatus,ff.de accusation.Et,quibus pœnis sacrilegij crimen puniatur,vide etiã Foller.in pract.crim.can. cap.17.

Sed pone, ꝙ per aliqđ statutũ.
14 Adde, † quòd idem tenuit Mazzol. in cons.29.numero 11. vbi ipse attestatur
15 etiam de communi.&†statutum imponens pœnam furanti, comprehẽdit etiã sacrilegium, videlicet furtum rei sacræ, ne scilicet minori pęna puniatur sacrilegium,glo.& Bal.in l. si nondum, C.de furt. versic. Sed ad quid sacrilegium, & Alex.in addit.ad Bart.in l.de his, C.eo.
16 tit.de † interpretatione statutorum de sacrilegio loquentium, vide Decian.in
17 tract.crim.lib.6.cap.38.tom. 2.&†ꝙ statutum de furto comprehendat sacrilegium tenuit Franch. in decis.315. nu.7. vbi attestatur quod ita in Regno Neap. obseruatur.

§.Symonia.

SVMMARIVM.

1 *Ymonia quid sit, vnde dicta, & in quibus contrahatur, remissiuè.*

2 *Symonia quibus modis committatur, & an precibus, vel gratia, remissiuè.*

3 *Symonia quibus contractibus, vel pactis inducatur, remissiuè.*

Symonia mentalis qualiter contrahatur, & tollatur, remissiuè, nu. eod.

4 *Symonia quomodo euitetur, & in quibus casibus non contrahatur, remissiuè.*

Et an consuetudine, necessitate, vel pænitentia excusetur, remiss. nu. eod.

5 Symo-

5 *Symonia qualiter probetur, remiß.*
6 *Symoniæ præcium applicatur Ecclesiæ, cui fit iniuria.*
7 *Symonia mentalis non obligat ad restitutionem.*
8 *Symonia conuentionalis non tollitur pænitentia, sicut, & mentalis.*
9 *Symonia non committitur corrumpendo testem, vel Iudicem in causa temporali.*
10 *Symonia est dare aliquid Prædicatori vltra alimenta.*
11 *Et pro habendo offitio in statu Ecclesiastico non licet aliquid tribuere.*
12 *Et quomodo iurent officiales eiusdem status.*
13 *Et quid in Regno Neap.*
14 *Symonia an poßit committi à Papa, & in quibus, remißiuè.*
15 *Et quid de Regibus, aut Principibus præstantibus consensum in electione.*
Symoniaci qui sint, remißiuè, nu. eod.
16 *Symonia non contrahitur in beneficialibus accedente Papæ consensu, secus de symonia à iure diuino inducta.*
17 *Symoniæ pæna remißiuè.*
18 *Symoniaci, vel mediatores in ordine, aut beneficio ipso facto excommunicati à Pontifice dumtaxat absoluantur.*
19 *Symonia æquiparatur hæresi, & læsæ Maiestati.*
20 *Symonia post sententiam non recepit appellationem.*
21 *Symoniæ duo specialia.*
22 *Symonia quibus coniecturis detegatur, remißiuè.*
Symonia an præsumatur ex munere dato concedenti beneficium, vel aliud spirituale, remiß. nu. eod.
23 *Symoniæ processus qualiter sit formãdus, remissiuè.*

Ymonia est studiosa in princ.
1 Adde † quòd aliam ponit diffinitionem Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 5. cap. 77. vbi dicit, hanc diffinitionem cõprehendere symoniam solam mentalem, & in animo consistentem, neq; ad actum deductam, cum dicat, quòd est studiosa voluntas; & ibi etiam latè habetur, vnde dicta sit symonia; & in cap. 79. multùm diffusè tractatur, quæ sint spiritualia, pro quibus, contrahatur symonia; & in cap. 80. quæ dicantur annexa spiritualibus.

2 Ibi: Et dixi emendi. Adde † quibus modis cõmittatur symonia, & an precibus, & gratia fiat, Redoa. in tract. de symon. per totũ, & magis distinctè Nauar. in suo Manuali confess. c. 23. de symon. à nu. 99. vsq; ad nu. 112. & latè etiam per Decian. in
3 d. tract. lib. 5. cap. 82. habetur, † quibus contractibus, vel pactis inducatur; & in cap. 83. quomodo symonia mentalis cõtrahatur, & quomodo tollatur, & in cap.
4 84. latissimè, quæ † requirantur, vt euitetur symonia; & in quibus casibus nõ contrahatur. & quid dari possit; & an, & quãdo consuetudo excuset, & an necessitas,
5 & an pœnitentia; & † quomodo probetur symonia, latissimè per Mascard. de probat. concl. 1304. & 1305.
6 Item † adde, quòd datum per symoniã applicabitur illi Ecclesiæ, cui per talem dationem facta est iniuria, Bart. in auth. quom. oport. episcop. §. & hanc.
7 Item † adde, quòd symonia mentalis licèt sit prohibita, non tamen obligat ad restitutionem, vt est communis opin. de qua Franc. Marc. in decis. 167. nume. 12. Torniell. consf. 19. num. 1. secùs in vsura mentali.
8 Item † adde, quòd in symonia conuentionali non sufficit pœnitere; & in mentali sic, Soc. in c. tua nos, num. 11. de symon.
9 Item † adde quòd dans pecuniam Iudici, vel testi, corrumpendo, non committit symoniam, si causa est merè temporalis, Host. in cap. tua nos de symon. quem ibi nu. 12. refert, & sequitur Soci.

Quæro, nunquid sit symonia.
10 Adde, † quòd si aliquid vltra alimenta prædicatori daretur pro prædicationibus esset symonia, vt est cõmunis opin. per Rip. in 1. respons. de consuet. nu. 45. Innoc. & alij communiter in c. cum voluntate, de sent. excommun.

Præterea quæro, nunquid pro habendo.
11 Adde, † quòd in statu Ecclesiastico adest Constitutio Pij V. de qua in Bullar. fol. 1157. constit. 50. contra ambientes, & precio, vel promissione impetrantes officia iurisdictionis,

ctionis, administrationem habētia, quæ ligat etiam mandatores.

12 Ibi tenenturq; officiales. Adde, † quòd in statu Ecclesiastico tale iuramentum non præstatur ab Officialibus, qui tātummodò iurant in manibus Illustriss. Card. Camerarij de fideliter seruiendo, & de non accipiendo aliquod genus muneris præter esculenta, & poculenta, quæ triduò consumi possint, iuxta formam iuris communis.

13 Item † adde, quòd in Regno Neap. adsunt similiter constitutiones, capitula, & pragmaticæ contra obtinentes pretio, vel promissione officia; & ibi præstatur ab officialibus sacramentum sub hac forma tradita per Pragmat. Caroli V. Imper. incip. & quia sæpeuumero, in tit. de official. quæ est Pragm. 4. scilicet, quòd per se, vel per alium sub spe, & occasione habendi huiusmodi officium, nō dedit aliquid, nec intendit aliquid dare, nec aliquis per se, nec promisit Iustitiario alicui, aliijuè officiali, vel alicui pro ipso, vel vxori, nec alteri personæ sub colore mutui, vel sub colore fraudis, durāte officio, nec, eo finito, occasione promissionis prædictæ ratione officij obtinendi, & quilibet officialis præfatum iuramentum in præsentia decem testium recipere tenetur. sed vana fuit huiusmodi prouisio Caroli V. quia licèt tale Iuramentum præstetur, tamen non seruatur.

Quæro etiam, nunquid Papa.

Adde vidēdum Decian. in tract. crim.
14 tomo 1. lib. 5. cap. 78. vbi † latè, qualiter Papa possit committere symoniam, & in qbus beneficijs, & an pro Papatu, &
15 † an Reges, & Principes consensum in alicuius electione prestantes symoniam incidant; & ibi, qui possint esse symoniaci.

Itē quero, nunquid crimen &c.

16 Ibi. sed certè caueant. Adde † q symonia non est vbicunq; pactio omnis in beneficialibus habet consensum Papæ, vt est communis opin. Bologn. cons. 19. num. 35. nam Papæ auctoritas excusat à symonia de iure positiuo inducta, non autem iure diuino, vt per Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 5. cap. 84. num. 9.

Sed quæro, quæ sit pœna.

17 Adde † Foller. in Pract. crim. canon. cap. 18. nu. 50. plenè tractat, quæ pœna sit symoniaco imponenda, & Diaz. in pract. sua crim. canon. in c. 85. & latissimè per Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 5. capit. 87.

18 Item † adde, quòd omnes symoniaci, quacunq; præfulgeant dignitate, & etiā mediatores, qui symoniam commiserunt, tàm in dando, quàm in recipiendo, in ordine, aut beneficio tantùm, siue in Curia, siue extrà, siue ipso facto excōmunicati, vt per extrauag. Paul. II. & p aliam extrauag. Sixt. incip. & si dominici gregis, requiritur Papalis absolutio. ita habetur per summ. Armill. in titu. de excomm. cap. 59. fol. 489.

Scias autem, quòd symonia.

19 Adde, † quòd istud delictum symoniæ æquiparatur heresi, & crimini læse maie
20 statis, & ab eo non datur appellatio, † nisi quis appellaret ante sententiam, Fely. in d. c. sicut, de symon. & per Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 5. cap. 85. vbi latissi
21 mè de atrocitate huius criminis, in † quo dantur duo specialia, primùm q contra eos sufficiunt in probationem signa, & presumptiones, vt infra, vers. item scias, aliud est, vt contra eos ad accusandum admittantur serui infames, meretrices, & criminosi, c. tanta, vbi latè Abb. & cæteri de symon.

Item scias, q licèt regulariter.

Adde vidēdum Menoch. de presumpt. lib. 5. præsump. 8. & Mascard. de probat.
22 conclus. 1304. & 1305. vbi † habetur quibus coniecturis detegatur symonia; & an præsumatur, quando munus aliquod donatum fuit ei, qui concessit beneficiū, vel quid aliud spirituale, de quo latè per Redoan. in tract. de symon. in 3. par. cap. 25. num. 14. & per Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 5. cap. 84. & in cap. 86.
23 habetur, † quomodo in hoc crimine formandus sit processus.

§. So-

§. Sodomia.

SVMMARIVM.

1 *Sodomiæ vitium peius est, quàm cum matre concubere.*
2 *Sodomia qualiter probetur, & per quos testes.*
3 *Et non creditur puero, vel meretrici asserentibus, se fuisse sodomiam passos.*
4 *Mulieri asserenti, Titium voluisse eam carnaliter cognoscere, non creditur.*
5 *Sodomiticum coitum præsumitur passa mulier coactè.*
6 *Et an dicatur committi propriè sodomia cum muliere.*
7 *Sodomiæ pœna quæ sit.*
8 *Et quæ in Regno Neap.*
Compositio nõ admittitur in Regno Neap. pro crimine sodomitico, nu. eod.
9 *Statutum imponens sodomitæ pœnam pecuniariam, non valet.*
10 *Et stante dicto statuto quomodo sodomita sit puniendus, remissiuè.*
11 *Sodomitis domum commodantes, vel præcium accipientes pari pœna plectuntur.*
12 *Sodomita mulctatur pœna ordinaria, licet non constat de corpore delicti.*
13 *Sodomiæ pœna ordinaria an temperetur in ætate minori.*
14 *Et quid in statu Ecclesiastico.*
15 *Sodomiæ vitium tentans impunè occiditur à tentato.*
16 *Vxor contra naturam à viro subagitata, qua pœna sit plectenda.*
17 *Clericus sodomita qualiter puniatur, remissiuè.*
18 *Sodomitæ bona an publicentur.*
19 *Sodomia impedit, & dirimit matrimonium.*
20 *Sodomitæ an puniatur affectus, si effectus secutus non fuerit.*
21 *Sodomita in casu notabili non punitur pœna mortis.*
Sodomiæ criminis specialia sub nu. 19.

Sodomia, vitium nefandum, &c. Adde, †quòd hoc vitium est maius,
1 quàm si quis propriam matrem cognosceret, 32. q. 7. cap. adulteri, pro quo illæ quinq; Ciuitates fuerunt igne consumptæ, Genes. 19. cap. & Doctor. in c. clerici, de excess. prælat. & in materia huius delicti vide Menoch. de arbitr. cas. 286.
2 &†quomodo probetur, & an per sociũ criminis, & an per minorem viginti annis, an per testem inimicum, an per testem, plures defectus patientem, an per testes de auditu, vide Mars. in cons. 28. Paris. in cons. 163. vol. 4. & Mascard. de probat. concl. 1313. & quòd in hoc cri-
3 mine somodię non†credatur puero dicenti, se fuisse sodomitatum, Gramm. in decis. 40. num. 14. & decis. 28. colum. 5. vbi tenet contra Calcan. in consil. 109. nec etiam creditur meretrici dicenti, se sodomitatam fuisse, vt latè consuluit Decian. in cons. 83. per totum, volum. 3.
4 &† similiter non creditur mulieribus dicẽtibus, quòd talis voluit eam cognoscere, quia deponunt in causa propria Crau. in consil. 41. circa principium nisi concurrat fama publica secũdum Paul. de Castr. in cons. 348. circa finem, vol. 1

Vidi quandoque. Ibi. Tu dic, quòd etiam cum fœmina, &c.

5 Adde, †quòd mulier patiens coitum sodomiticum præsumitur coactè, & non voluntariè, & saltem metu reuerentia-
6 li, Socin. in cons. 263. & † an propriè dicatur committi vitium sodomiæ cum muliere, vide etiam Menoch. de arbitr. iud. cas. 286.

Sed quæro, quæ sit pęna sodomiæ. Ibi tñ de consuetudine.

7 Adde, †quòd idem tenet Duen. reg. 113. scilicèt, quòd laicus comburi debet, nõ autem viuus comburitur; sed priùs occiditur, & demùm eius corpus igni, & flammis traditur, ne lenta morte in desperationem salutis æternæ inducatur. ita Couar. uar. resol. lib. 2. cap. 10. nu. 9. & ita pluries in Gubernijs meis seruari feci, vt scilicet prius cum laqueo in gutture suspenderetur, & postea comburaretur, & ita de consuetudine seruatur, ut ait Foller. super Pragm. 2. sub tit. de sodomia nu. 24. & in pluribus locis ita per
8 statuta disponitur, & præsertim† in Regno Neapolitano ubi adsunt Pragmaticæ sub tit. de sodomia; quibus prouisum fuit, quòd committentes hoc nefandum crimen comburantur, contra quos omni rigore

ni rigote officiales procedere tenentur: aliàs incurrunt priuationem officiorũ, & alias pœnas, vt in dictis pragmat. & denunciantibus præmium decem vnciarum auri statuitur, ac etiam prohibetur omnibus officialibus sub grauissimis pęnis, vt de hoc nephando vitio nullo modo compositionem, aut gratiam facere
9 possint, & † si statutum puniret sodomitam pœna pecuniaria, non valeret, Alber. de Rosat. super stat. q. 23. nume. 23. vers. nec valeret statutum. &, stante præ
10 dicto statuto, † qualiter committẽtes tale crimen essent puniendi, vide Barchin. in pract. cancell. Apost. fol. 113. vers. In quadam terra Italiæ; & ibi vide alia de materia.

11 Item † adde, quòd consentientes sodomitis in hoc vitio, vt putà, domũ cõmodando, vel recipientes precium eadem pœna puniuntur, Afflict. in Const. Regn. in tit. de adult. rubr. 42.

12 Item † adde, quòd ad pœnam sodomię punitur sodomita, etiam quòd non constet de corpore delicti, Boss. tit. de delicto, nu. 32. & Plot. in cons. 132. num. 22. vol. 1. inter cons. crim. diuers.

13 Item † adde, quòd ob teneram ætatem delinquens in hoc crimine excusatur à pœna ordinaria, Soc. iun. consil. 7. ĩ fine, volu. 3. Menoch. de arbitr. Iud. cas. 329. nu. 5. sed Bombin. cons. 65. per totum, tenet, quòd minor in hoc crimine debeat
14 puniri pœna mortis; & † in statu Ecclesiastico adest Const. Marchiæ in lib. 4. cap. 69. qua maior decem, & octo annis in hoc delicto pœna ordinaria punitur.

15 Item † adde aliam pœnam, quòd tentās de hoc nefando crimine impunè potest interfici à tentato, vt tenet Ferrerius in suo tract. de re milit. fol. 155. nu. 67. quẽ refert, & sequitur Ant. Scap. in tract. Iuris non scripti, lib. 5. cap. 143. nume. 12. vbi dicit, quòd, ipso patrocinante, fuit liberatus quidam famulus Pistoris Bononiæ; & Leonissæ contigit casus, dum erã locumtenens pro Serenissima Madama ab Austria in nobilissima Ciuitate Aquilana, & in toto eius statu Aprutino, ꝙ quidam puer cum gladiolo totum priapum suo Pedagogo eum tentanti amputauit, qui nõ fuit à curia molestatus, me ita mandante, non quòd vidissem Ferretriũ, & Scapum, sed propter egregiũ, & notabile factum pueri; & pedagogus non fuit punitus, quia aufugit.

16 Item † adde, quòd vxor à viro subagitata contra naturam, etiam quòd curiæ non denuntiauerit non debet puniri pęna mortis, nisi aliquo modo appareret de eius voluntate id actum fuisse, vt si nunquam de hoc conquesta fuit, sed tacuit, & conquerendo poterat euadere huiusmodi crimen, quia forte habebat parentes potentes, vel ex alijs appareret, quòd voluntariè consensisset, & tũc teneretur pœna mortis, sed si diu nõ tacuit, & sæpe conquesta fuit cum parentibus, & alijs, & vir erat rixosus, & potens, de quo verisimiliter poterat dubitari, & parentes, & consanguinei erant humiles, & ex alijs coniecturis poterat constare, quòd non voluntariè, sed saltem metu reuerentiali id passa fuit, ẽt si non denuntiasset, pœna ordinaria non est punienda, ita tradit Foller. in comment. ad dictam pragm. de sodom. num. 25. cum multis sequen. in lib. Commen. diuers. super Pragm. fol. 111. vbi hãc quęstionem latè tractauit.

17 Item clericus sodomita. Adde, † quibus pœnis puniatur clericus sodomita, latè per Lambert. in tract. iuris patron. in 1. par. 2. lib. artic. 18. 9. q. nu. 8. cum sequẽ. fol. 81. & Viui. comm. opin. in ver. sodomita, & Menoch. de arbitr. Iud. cas. 286. nu. 2. cum seq. Decian. cons. 83. nume. 2. vol. 3. & Plot. in cons. 132. nu. 4. volu. 1. inter cons. crim. diuers.

Item sodomita ipso iure perdit.

18 Adde, quòd † Plot. in cons. 132. tom. 1. cons. crim. diuers. tenet contrarium, & latè hanc quæstionem examinauit. & si in sententia apposita fuisset bonorum publicatio sententia non valeret, Thob. Non. cons. 104. nu. 9. vbi allegat Plot. in d. cons. & eum sequitur; & si delíquens moritur ante condemnationem, non punitur, nec eius bona publicantur, Butr. cons. 58. per totum.

Itẽ propter crimẽ sodomiticũ.

19 Adde, † quòd nedùm propter istud nefandum crimen separatur matrimoniũ, sed etiam impeditur, ne contrahatur, propter criminis horribilitatẽ, licèt per sodo-

sodomiam affinitas contrahi non possit, vt per Lambert.in tract. iuris patron.in 1.par. 2.lib.articu.18.9.q.nu.21.fol.82. vbi latè hanc quæstionem tractauit. Et de hoc crimine decem, & octo specialia accumulauit Fab.de Monteleo. in praxi arbitr.par.4.488.cum sequen.fol. 200.

Quæro, nūquid in hoc delicto. Ibi. Et reperio etiam q; Afflict.

20 Adde, † quòd idem tenet Soc.iun.in cō sil.7.nu.1.vol.3.quem refert,& sequitur Menoch.de arbitr.Iud.casu 286.nu.18.

21 Item † adde casum notabilem, in quo committens sodomiam non punitur pœna mortis,vt si infamatus ab alio, quòd de nocte, cum dormiret secum in lecto commisit sodomiam,& tortus confessus esset,quòd in somnis,dum cogitabat accedere ad quandam mulierem; accessit ad illum,tanquàm ad fœminam, sed nō deliberatè,& in sua mente,cum non cōstet de veritate aliter,quam per suam cōfessionem qualificatam. ita tradit Gomes.de delictis,cap.3.nu.26. circa finē, vbi dicit se euasisse quendam à pœna mortis, qui ita fuerat diffamatus. Sed ego dubito,quòd Iudex, & Aduocatus erant similes reo,qui à manibus boni Iudicis non euasisset, quia cantilenam nō credidisset.

§. Stuprum.

SVMMARIVM.

1 *STuprum quid sit.*

2 *Stupri, vel alia pœna an teneatur rem habens cum ancilla.*

3 *Et quid si carnaliter cognoscat ancillam suam.*

4 *Stuprum non committit, qui ignoranter coit cum Moniali.*

5 *Stuprum quomodo probetur.*
Et quando in eo sit locus torturæ, nu.eod.

6 *Et non creditur mulieri asserenti se fuisse tentatam de stupro,nec matri eius etiā si cum ea maritus de violentia testaretur.*

7 *Et mulier de violentia non probat, si copula carnalis sit secuta.*

8 *Et violatæ mulieris vociferatio facit inditium.*

9 *Et an in flagranti reperti excusentur de stupro si antea se se matrimonium cōtraxisse dicant.*

10 *Stupri pœna quæ sit.*
Stupri cum scalis commißi pœna in Regno Neap.remißiuè,nu.eod.

11 *Mulier si fiat prægnās an præsumatur violentata.*

12 *Stupra duo committens vilis persona vltimo supplicio plectitur.*

13 *Stupri pœna, quæ sit in muliere.*

14 *Adultera pœna pecuniaria à statuto imposita non compræhendit puellam, vel viduam patientem se stuprari.*

15 *Stupri non violenti pœnam euitandi cautela.*

16 *Stuprum non tollitur, si postea mulier stuprata efficiatur meretrix.*

17 *Stuprata qualiter sit dotanda.*

18 *Stuprans tutor pupillam deportatur,eiusq; bona publicantur.*

19 *Stuprata an poßit stupranti dotem remittere.*

20 *Stupri pœna à iure imposita non tollitur ex alia diuersa statuti.*

21 *Stuprata non debet tradi custodienda cōsanguineis,aut matri absq; fideiußione.*

22 *Stupri pœna tollitur matrimonio, non autem pœna dotandi.*

23 *Stuprum post 25. annum puella cōmittens non punitur.*

24 *Stupratæ an sit danda dos antequam nubat.*

25 *Dispositio cap.1.& 2.de adult.an seruetur in Regno Neapol.*

26 *Stupratæ honestas,an sit probanda.*

27 *Et inhonestas probatur per complices delicti.*

28 *Stuprata non violenter,vel precio conuento amittit ius petendæ dotis.*
Et eo casu iniuriarum actione competit patri æstimatio damni, nu.eod.

29 *Mulieris inhonestas probatur per testes singulares, & reddit stuprum impunibile.*

30 *Stupri præparatoria tentans qua pœna teneatur remißiuè.*

31 *Stuprum quomodo purgetur.*

32 *Concubinatus an probetur per disparitatē personarum, & longam cohabitationem. remißiuè.*

33 *Scalis ascendens noctu domum mulieris, qua pœna sit plectendus.*

34 *Stuprans viduam, cum qua matrimoniū esse non potest, deportatur.*

35 *Et eadem pœna punitur vidua.*

36 *Stu-*

36 *Stuprum quando dicatur violentum, & pœna capitis mulctetur.*
37 *Et quid in prosternente Virginem in terram, vt eam carnaliter cognoscat.*
38 *Stuprum an dicatur violentum propter blanda verba, & allectamenta.*
39 *Violentia non dicitur probata, si Titius per vim mulierem cognouisse probetur.*
Stuprij voluntarij pœna; nu. eod.
40 *Mulieri asserenti se vim passam, vel stupratam, aut tentatam de stupro, non creditur.*
Violentia non dicitur, vbi non interuenit resistentia. nu. eod.
41 *Mulieri asserenti se defloratam, an credatur.*
42 *Virginitas, vt præsumatur in stupro, an debeat allegari ab ipsa muliere.*
43 *Vidua an propter stuprum amittat dotem, aut legatum sibi à marito relictum.*
Et an minores restituantur ad opponendum huiusmodi exceptionem, nu. eod.
44 *Vidua ob adulterium viuente, & ignorante viro commissum priuatur legato.*
45 *Stuprans virginem non dum viri potentem, qua pœna afficiatur.*
46 *Virginem non dum viri potentem in vxorem ducens an sit puniendus, si nixus est eam carnaliter cognoscere, & nu. 47.*
Tortura quando habeat locum in crimine stupri sub nu. 5.

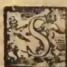

STuprum multis modis committitur, in

1 principio. Adde, † quòd stuprum propriè est illicita virginum defloratio, sub parentum custodia existentium, vel inordinatus concubitus, quo virginalis integritas corrumpitur, c. lex illa, 36. q. 1. Thom. in 2. 2. quęst. 154. nu. 6. Mandos. cons. 71. nume. 1. vol. 1. & Rimin. Iun. ponit exempla in cons. 199. nu. 25. vol. 2.

2 Item † adde, quòd accedẽs ad istas, quę vulgò dicuntur fanteschæ, non puniuntur de stupro, vt per Soci. cons. 148. vol. 1. quod tamen intelligi debet, dummodo non sint virgines, nec nuptæ, nec viduæ honestæ. ita declarat Franc. Veg. in cons. 66. nu. 229. & ibi, nu. 244. dicit, ꝙ dictæ fantellastræ non præsumuntur virgines; & quòd ideò dicunt Doctores, ꝙ coitus cum istis fantellastris non est punibilis, quando non sunt alteri nuptæ, nec viduæ honestæ.

3 Item † adde, quòd cognoscens ancillas suas non punitur, Alex. in cons. 13. nu. 6. vol. 7. & Gramm. decis. vltima nume. 7. quod intelligendum est, si iam ab alio cognitæ fuerunt: secùs, si ab eo stuprantur, quoniam tunc iudicis arbitrio puniuntur, Menoch. de arbitrar. Iud. cas. 293. vide etiam Boss. in tit. de coitu damnato, & punibili nu. 26. cum sequen.

4 Item † adde, quòd stuprum non committit, qui ignoranter coit cum moniali, Bald. in c. 1. quib. mod. feud. amittat. el 2. ad fin. vers. Item dicit.

5 Quęro, nunquid stuprum possit probari &c. Adde † videndum Crauett. cons. 205. num. 13. dum dicit stuprum probari saltem per famam. Et quomodo probetur; vide etiam Mascard. de probat. conclus. 1343. & per Ang. in cons. 125. habetur, ꝙ contra stupratorem etiam faciunt inditia plures consanguinei patris puellæ ratione numeri concurrente verisimilitudine, quod esset eius amore captus. & per Afflict. in vsib. feud. in tit. quę sint regalia in ver. contrahentium vers. multis. habetur quando possit perueniri ad torturam in crimine stupri.

6 Item † adde, quòd non creditur mulieri dicenti, se fuisse tentatam de stupro, Ias. in cons. 72. vol. 1. Paris. cons. 14. & 160. vol. 4. Boer. decis. 319. nu. 7. Gram. cons. 45. etiam si cum ea maritus de violentia testaretur, licèt aliter veritas haberi non posset, nisi aliæ concurrerent coniecturę, vt ibi per eum, & Vulpell. in cons. 94. nume. 3. & Bertazz. cons. 3. nu. 2. cum sequen. & ibi nume. 18. tenet, ꝙ

7 nec matri creditur; & † multò minùs mulieri creditur de violentia, si copula carnalis interuenerit, Hostien. in c. continebatur, extra de despons. impub. verum

8 est, quòd † vociferatio mulieris violatæ facit magnum indicium, Afflict. in cõst. de raptu virg. nu. 24. fol. 78. & Mascard. de probat. concl. 1409. nu. 27. vol. 3.

9 Item † adde, ꝙ si vir, & mulier inuenti in actu commissionis, & inquisiti de stupro asserunt, quòd priùs matrimonium adinuicèm contraxerant, eis creditur, con-

concurrentibus aliquibus indicijs,& ex cusantur,Bald.de pac.iur.firm.§.iniuria, col.pen.& Alex. in cons.24.nu.15.vol. 2. & si alia non concurrent talis confessio non iuuaret Mars. in sing. 22. incip. confessio offensi.

Sed quæro,quę sit pęna stupri.

10 Adde,†quòd vltra pœnam depositionis tenetur eam dotare, siue seductus fuerit à puella, vel quòd ipse eam seduxerit; etsi stuprum fuerit cum violentia,debet etiam in monasterium, vel in carcerem detrudi, ita Diaz.in cap. 77.hîc citato, quem sequitur Foller.in pract.crim.canon.in ver. Vel flagitium carnis,numero 14.

Ibi. Laicus autem &c. Adde,quòd si laicus stuprans eam in vxorem non ducat, quia sit vxoratus,uel quia nolit,aut non possit, tenetur de iure canonico ultra dotē constitutam alia pœna pecuniaria, siue extraordinaria arbitrio Iudicis secundū Corrad. in pract.crim.tit.de stuprat.nu. 16.& Girlan. in tract.de pœn.omnifar. coit. cap.7. nu.2. & de pęna stupri tam cōtra clericum,quàm laicum, & tam in foro conscientiæ, quàm de iure ciuili,& pontificio latè p Menoch.de arbitr.iud. casu 288.& quę pęna sit stupri in Regno Neap. commissi cum schalis Franch. in decis.333.nu.3.uol. 2.

Item adde, quòd etiam stuprator tenetur capere, & alere prolem nasciturā ex stuprata, si eam prægnātem reliquit, quòd præsumitur, nisi probet,alios habuisse copulam cum ea,idest post triennium, usque ad illam ætatem, qua ipse se alere poterit ex lucris personæ suæ, & usque ad triennium mater spurium alere tenetur,nisi talis mulier esset adeò pauper, quòd oporteret eam manibus operari pro uictu, quia lactando filium operari non posset, & eo casu pater teneretur etiam infra triennium. ita Neuizz.in Sylua nupt.lib.3.nu.25. Et præsumitur filius stupratoris, etiam quòd per uim stuprum cōmissum fuerit,Bald. in l.si qua illustris,uersi.quid ergo,si ma-

11 ter, C.ad orifician.sed † Boer. in decis. 241.num.7. tenet, quòd quando mulier redditur prægnans nō præsumatur uiolētia cum requiratur omissio spermatis utriusque, sed hoc est relinquendum medicis.

12 Item†adde, quòd uilis persona plura stupra committens punitur pœna mortis propter reiterationem, & dūr plura, si sunt duo, uel tria, ita tradit Gramm. in uoto 17.ubi dicit, quòd ita fuit iudicatum,& executum.

13 Item†adde, quòd in muliere de iure canonico nulla est pęna stupri: sed de iure ciuili eadem est pœna,quæ de crimine adulterij,scilicet, vt puella,seu vidua verberata detrudatur in monasterium, Io.de Plate.in §.item lex Iulia,de adulter. Instit.de public. Iudic. col. pen.qui ad finem dicit, quòd talis æquiparatio

14 sit de iure communi; tamen † statutum imponens pœnam pecuniariam adulteræ,non habebit locū in vidua, vel puella patiente se stuprari,& Syl.nupt.lib.3. nu.72.idem tenet, & refert Io. de Plat. Sed Afflict. in tit. quæ sint regalia,§.condemnatorum,nume. 13.dicit, quòd crimen stupri non est punibile in muliere, lege ciuili,videlicet cum voluntate,siue sit virgo,siue vidua, quia non reperitur iure cautum, nisi quando rapuit iuuenem;& ibi reprehendit Ang.& appostil. in tract. de malef.in verb. *Che mi hai adulterato la mia donna*. vbi tenet, quòd pœna stupri,de qua in d. §. eadem lege habet locum in muliere, quæ patitur se strûprari voluntariè.

15 Item† adde,quòd datur cautela ad euitandam pœnam stupri sine violentia, vt protestetur quòd cum ea vult committere stuprum hac intentione, vt eam habeat in concubinam; & sic excusabitur ab omni pœna.ita tradit Afflict.in c.quę sint regalia,§.condemnatorū,nu.17. vel quòd diu cohabitauerit,quia vetus stuprum præsumitur concubinatus,Mazol. in cons.31.nume. 8. de hoc vide etiam Gram.voto 4.nu.15.Lud.Sard.in tract. de legitim.in titu.de connub.& Peregr. de iure fisci lib.3.tit.18.nu.6. vbi de prædicta protestatione.

16 Item† adde,quòd stuprum commissū, antequàm esset meretrix,non tollitur,si posteà meretrix efficiatur,Ang. in l.mater,§.1.ff.de adulter.

17 Item † adde, an dos sit constituenda secundùm dignitates, & facultates stuprantis,an verò secūdùm ipsius virginis qua-

qualitatem, Decis. Pedemont. 107. vbi decisum fuit, dotandum esse secundum qualitatem, & facultates stupratoris, habita ratione qualitatis ipsius virginis; ita vt maior sit dos: quàm si à patre filiæ virgini fuisset constituta, & Plot. in l. si quando, §. 24. num. 5. dicit, quòd dos debet assignari maior, quàm exposcat qualitas virginis, & secundum Hostien. in rubr. de adulter. i uers. & qualiter puniatur, il primo, dos debetur, consideratis pluribus, arbitrio Iudicis. &, quomodo Iudex arbitrari debeat, uide Diaz. in pract. crim. cano. in cap. 77. uers. Tertiò quæro, qualiter.

18 Item † adde, quòd tutor stuprans pupillam deportatnr, & eius bona publicantur, Girlan. de pœnis omnifar. coit. cap. 9. nu. 7.

19 Item † adde, quòd licèt puella stuprata liberaret stupratorem, nihilominùs ipse dotem dare teneretur, patre ita volente, Flor. in 2. par. summæ, tit. 5. cap. 6. §. 1. quem sequitur Gab. Saray. in addit. ad Matthes. in sing. 99. sed ego teneo contrarium, quòd scilicet eam dotare teneatur, etiam patre nolente, quia pœna c. 1. & 2. de adulter. non fuit imposita ad vindictam, sed ad bonum publicum, & spirituale, ut per Bero. quæst. 84. nume.

20 8. vbi hac ratione tenet, quòd, † si statutum pœnam stupratoribus imponeret diuersam, non tolleret pœnam d. c. 1. & 2. quibus sancitum fuit, vt stuprata in vxorem ducatur, & dotetur, vt infra dicam. Et licèt Diaz. in pract. crim. cano. in c. 77. vers. quartò quæro, primam opinionem tenere videatur, eam limitando; tamen ego in opinione mea persisto, eo maximè, quòd Diaz. præsupponit, statutum esse ad fauorem stupratæ, vt à stupratore dotāda sit; & quòd ideò fauori suo renuntiare possit. quod minimè dicendum est, cum introductum fuerit ob bonum publicum, & spirituale, vt per Bero. in loco supracitato. Possent tamen pater, & filia fauori suo tacitè renūtiare nihil petendo.

21 Item † adde, quòd stuprata non est tradenda consanguineis suis absq; fideiussione, ne fortè eam occidant, nisi matri, de qua lex confidit, quòd eam non offendet, nec offendi faciet. ita tradit Afflict. in constit. mulier, quę dotarium, in 6. not. Sed Foller. in pract. crim. canon. in ver. uel flagitium carnis, cap. 19. nu. 15. tenet, quòd nec matri sine fideiussione sit relaxanda; nam licèt præsumatur, ipsam adeò amare filiam, quòd eam nō offenderit, nihilominùs non præsumitur, quòd possit illam à ui, & potentia masculorum liberare.

22 Item † adde, ꝙ matrimonium tollit pęnas stupri, sed non pœnam dotandi, Gabriel. cons. 173. nu. 15.

23 Item † adde, quòd si puella stuprum committit post 25. annum, non punitur, Afflict. in constit. in aliquibus, numero 75.

24 Item † adde, quòd dicta dos non est danda, nisi cum nupserit, nec sufficit cautio de nubendo, nec transmittitur ad hæredes defloratæ, non nuptæ, Borgni. in repert. decis. suarum in uer. matrimonium, num. 7. cum sequen. vbi dicit, ita pluriès iudicatum fuisse in foro Fiuizanensi; quam refert, & sequitur Claud. Bertaz. ad cons. patris sui. 96. Sed ego vidi semper seruari contrarium, & pluriès etiam seruaui, quòd statim deflorans cogitur ad soluendum dotem parentibus puellæ, quibus facta fuit iniuria, vel ad deponendum, quia deflorans, ne cogeretur soluere dotem, posset multis fraudibus impedire, vt maritum non inueniret, & hoc modo faciliùs deflorata inuenit maritum.

Ibi. Sed quicquid sit. Adde, ꝙ in Regn. Neap. quidam Augustinus scoppæ propter stuprum voluntarium cum quadam ancilla in domo Patroni commissum, fuit condemnatus à Magna Curia Vicariæ ad eam dotandam, & ad relegationē triennalem in insulam, vt attestatur Gramm. in decis. 107. per quam sententiam ap-

25 paret, † ꝙ dispositio dictorum cap. primi, & secundi de adult. vbiq; non seruatur, & licet dicta sententia per sacrum Reg. cons. reuocata fuisset, non fuit propter qualitatem pœnę, sed quia constabat de inhonestate dictæ mulieris, vt in d. decis. apparet.

Ibi. Hæc autem omnia.

26 Adde, † quòd ista qualitas debet probari per accusatorem, siue quærelantē, quia quilibet præsumitur honestus, Cæpol.

pol.conſ. 58.in fine, vbi dicit, quòd per
27 complices delicti poteſt probari inhoneſtas. De hoc vide Boſſ. in titu.de plurib.violent,nu. 65.cum ſeq. & ibi tenet Boſſ. quòd ſi ſtatutum requiret qualitatem honeſtatis, accuſans, ſiue Fiſcus illã probare tenetur, ſed quòd contrariũ ſeruatur, quia accuſati capitulant inhoneſtatem. Sed de hoc vide omninò Maſcard.de probat.concl.1248.nu.21.vol. 3.vbi latè de iſta quæſtione, & declarat dictum Boſſij. Et, quòd qualitas honeſtatis à ſtatuto requiſita, ſit probãda, vide Burſa;.in conſ.69.nu.4.Cephal. cõſi. 206.nu.7.& 350.nu.24.Rimin.ſen.cõſi. 17.nu.16.Roland.conſ.84.nu.10.vol.3. & ſi non eſſet probanda ſecundùm opinionem aliquorum, ſaltem deberet allegari, Soc. conſ.274. & quòd talis qualitas eſſet ponenda in inquiſitione, tenuit idem Rimin.in d.conſ.17.num.16:& de hac materia vide Bertazz. in conſ.50.ꝑ totum, vbi multos accumulauit tenẽtes, quòd talis qualitas honeſtatis probari debeat.& in materia qualitatum, quę requiruntur à ſtatuto, quando ſunt qualitates, quæ à iure præſumuntur; quando ſint probandæ, vide, quæ appoſui in q. 85.verſ.vbi agitur de imponenda.

28 Item † adde, quòd ſi probaretur, ſtuprum fuiſſe commiſſum de voluntate puellæ, uel cum ea conuentum fuiſſet de precio, ipſa puella perderet ius petendæ dotis; tamen pater puellæ poſſet agere actione iniuriarum, & damni ęſtimationem ſibi prouenientis, petere, quia maiori eget pecunia ad eam dotandam. ita concludit Bernard.Diaz. in pract.crim. canon.in c.77.uerſ.Quantum autem.

29 Item † adde, quòd inhoneſtas mulieris probari poteſt per teſtes ſingulares, Gram.deciſ.107. nu. 9. quæ inhoneſtas facit ſtuprum impunibile, ut ibi per eũ, & Natt.conſ.421.nu.12.& 13.

30 Item†adde, qua pœna teneatur ille, q. non intulit uim uirgini, ſed ſolùm illam interrogauit, & appoſuit manum ad brachium, Berraz.in conſ.203.uol.1.

31 Item † adde, quòd ſtuprum non purgatum per longam cohabitationem, uel per concubinatum, & quomodo, & quæ requirantur, uide per Gramm. in uot.4.
32 & † an concubinatus probetur per diſparitatem perſonarum, & per longam cohabitationem, Maſcard.de prob.cõcl. 341.& 342. uol.1.

33 Item † adde, quòd ponens ſcalas ad feneſtras, ſiue muros alicuius mulieris honeſtæ cauſa uiolandæ eius caſtitatis, punitur pœna mortis; ſi uerò non eſſet mulier caſta, ſed meretrix, punitur pœna extraordinaria, Bald.in l.fi.in 1.lect. ff.de rer.diuiſ.Et ita executum fuit in Ciuitate Neap.ut atteſtatur Gramm. in deciſ. 36.ubi latiſſimè de hoc tractauit; ſed ibi aderat bannum, de mandato Proregis emanatum.

34 Item†adde, quòd ſtuprans viduam cognatam, vel aliam, cum qua matrimonium eſſe non poſſit, pœna deportationis punitur, l.ſi quis viduam, ff.de quęſt.
35 & ibi Marſ.& †eadem pœna punitur vidua, vt ibi per eundem Mar. nume.4.cũ ſequen. vbi hanc quæſtionem latè examinauit.

Ibi. Quod intellige, ſi tale ſtu-
36 prum ſine vi &c. Adde, † quòd ad hoc, vt ſtuprum dicatur cum violentia commiſſum, oportet, quòd violentia ſit facta perſonæ, q̃a crimen violentiæ dicitur crimen perſonale, Bar.in l.licitatio, §. quod illicitè, ff. de public.Ex quo ſequitur, quòd ſi quis frangeret oſtium domus, vel thalami, & violenter ingrederetur, & non violenter cognoſceret, nõn diceretur commiſiſſe in coitu violentiam, ſed violenter tantum ingreſſum fuiſſe. ita in terminis cõſuluit Caſtrenſ.in conſ.27. nu.1. & 2. vol.1.quem ſequitur Decian. in tracta. crim.lib.8.c.15.nu. 3. tom. 2.licet And. de Iſern.in tit.quæ ſint rega.in ver.contrahentium inceſtus nuptias, nume. 40. poſt med.contrarium tenuerit. Sed contrarium tenuit And.de Iſern.ſuper feudis, in tit. quæ ſunt regalia, in uer. contrahentium inceſtas nuptias nu.40.poſt medium.

37 Item † adde, ꝙ proſternens in terram virginem, ſi conatus eſt illam cognoſcere, per hoc non debet pęna capitis puniri, vt cõſuluit Cuman.conſ.95. Chriſtophorus, quem refert, & ſequitur Deci.in l.ſi fugitiui, nu.46. C. de ſer. fugit.

Item adde, ꝙ ille, qui per violentiam virginem ſtuprauerit, vel eam de domo rapuerit, & alibi aſportauerit, vel eam ſolli-

sollicitauerit,& interpellauerit cũ odiosis artibus, circumueniẽdo,quamquam ex post facto interueniat uoluntas ipsius virginis, uel honestæ viduæ, tunc committens stuprum punitur etiam pœna capitis, ut per Afflict. in titul. quæ sint regalia,§.condemnatorum,nume. 2.

38 Item† adde, quòd stuprum uiolentum non tantum dicitur quando interuenit uis,& uiolentia uera, sed etiam quando interueniunt blanda uerba, & allectamenta,ac dolosæ promissiones,& isto casu etiam punitur pœna mortis,quia illa promissio,& seductio est uis interpretatiua,ita tradit Afflict.in const.si quis rapere.2.not.3.quæst.num.9. & Foller. in pract.crim.1. par.3.par.nume.16.& hoc procedit etiam ꝙ ipsa accessisset ad domum uiri,ut ibi per Afflictum,ubi quoque habetur,ꝙ stuprum uoluntarium,sine alliciamentis punitur medietate bonorum omnium suorum fisco applicandorum(licet ipsa ad domum uiri accessisset,si uir est honestę cõditionis,)& relegatione temporali arbitrio iudicis, si uero sit uilis persona,fustigatur, & nihilominus in exilium mittitur, & ista est pęna, quæ imponitur de iure ciuili per tex.in §.item lex Iulia instit.de pub.iud. quæ tamẽ pluribus modis limitatur per Girlan.in tract.de pen. omnis.coit.cap. 7.num.4.

39 Item † adde, quòd si quis probetur cognouisse mulierem per uim, quia illa ellocutio potest intelligi actiuè, & passiuè; ideò interpretabitur passiuè, ut excludatur delictum,Bart.in l.2. in fine,ff. de duobus reis,Abb.in c.dubium, e'l 2. col.ult.de elect.Decian.consil.8. nu.45. uol.1.

40 Item adde, † quòd mulieri asserẽti, se uim passam,uel tentatam de stupro, seu stupratam,non creditur,Crau.consi.41. nu.2.Grat.conf.52.nu.28.Gram. consi. 45.nu.1. & Bertaz.conf.3.volu. 1. & de violentia ista vide Brunellum in tract. de sponsal.concl.18.nu.10.tomo 10.ubi refert notabile exemplum de quodam iudice,qui condemnauit accusatum de huiusmodi violentia ad dandam illi mulieri certam quantitatem pecuniarũ, cui postea dedit licentiam auferendi illas pecunias illi mulieri, & cum non potuisset ob resistentiam dictæ mulieris mãdauit,vt restitueret pecunias accusato, q̃a multo magis defendisset corpus si voluisset,ad illud carmen Ouidij.

Vim licet appelles,grata est vis ista puellis,

Et vis videtur fieri, dum mulier magno clamore auxiliũ implorat, vt per Iodoc. in sua practica. cap.95.nu.6. & 10. aliàs non dicitur violentia, si non interuenit resistentia, Corn.conf.24.vol.2.& quando mulier diu tacuit, & distulit accusare,accusatus præsumitur innocens, quia ex tarditate præsumitur dolus,& calumnia,Boer.decis.42.num. 20. & Foller.in pract.censuaria fol.250.

Sed pone,ꝙ stuprator dicat &c.

41 Adde, † quòd credendum sit mulieri asserenti se fuisse defloratam,Paris. consil.160.uolu.4.Foller.in pract.crim.uer. & si confitebuntur,nu.146.fol. 327.

Ibi. Responde quòd in dubio.

42 Adde, † quòd virginitas debet allegari,& ab ipsa muliere,& non à tertio, ad hoc,vt præsumatur,Crau.consi.166.nu. 5.sed Mascard.de probat. conclu.1410. nu.9.cum sequen. dubitat de hoc dicto, quia uirginitatis præsumptio est naturalis,cum sit circa qualitatem insitam à natura.

Sed nunquid vidua committẽs stuprum &c. in fin. Ibi etiam, q̃n tale stuprũ fuerat cõmissũ.

43 Adde,† quòd Senat.Pedemont.iudicauit secundum affimatiuam opinionem, intra annum luctus,decis.Pedem. 77.in fin.Et idem tenuit Rolan.consil.86.nu. 42.in 2.Bertazz.conf.20.nu.42.& Viui, comm.opin.in vltima opin.in uer. uxor ubi dicit sic uidisse seruari, & minores non sunt restituendi ad opponendã huiusmodi exceptionem stupri,ad effectũ, vt mulier perdat dotem, quia agitur de lucro captando ex delicto alterius, sed restituitur, vbi agitur de lucro mulieris, Frapech.in decis.421.per totum, volu.1. sed idem Bertaz.in conf.316.num.9. dicit,veriorem esse opinionem tenentiũ, quòd indistinctè, vidua committens stuprum quouis tempore, dotem non amittat. Idem tenet Vulpell.in consil. 123. quoad dotem, quò verò ad legatum,à

marito

marito sibi factum, dicit eam esse priuandam, & ab eius petitionē repellēdā.

44 Item † adde, quòd vidua propter adulterium commissum, viuente, & ignorante marito, perdit legatum, ei factum, & habetur pro reuocato, & remanet penès hæredem mariti; si verò de adulterio cōmisso, marito uiuente, non possit apparere, sed duntaxat de stupro commisso in uiduitate legatum perdit, & applicatur fisco, Rui. consi. 155. nu. 3. & 4. uol. 3 uide etiam Neuiz. in Sylua nupt. lib. 2. in vers. seni non est nubendum, nu. 45. vbi de omnibus, quæ perdit vidua stuprum committens.

Fuit aliquando dubitatum. Ibi. Prætereà crederem hoc relinquendū arbitrio Iudicis, in fin.

45 Adde, † quòd idem tenet Menoch. de arbitr. Iud. cas. 294. ubi plenè hāc mate-
46 riam tractauit; & ibi habetur, † quid de uirgine uiri impotente in uxorē ducta,
47 an maritus puniatur. Et tenet, † ꝙ uti stuprator puniri debeat, idē affirmat Afflict. in constit. si quis rapere num. 17. dicit tamen, quòd in istis actibus de iure canonico malitia supplet ętatem, adeo, quòd maritus puniri non poterit, quia tunc matrimonium tali coitu consumatur, dummodo uirgo, ita fuerit ętati proxima, quòd potuerit copula carnali coniungi, & non adsit uiolentia, uel post uiolentiam consensus accedat, est tex. in c. de illis de dispons. impuber. & ibi etiam posuit alias quæstiones in materia stupri, quas uidere poteris.

§. Vsura.

SVMMARIVM.

1 *Vsura quid sit.*
2 *Vsura directè contrahitur in mutuo, in cæteris cōtractibus indirectè.*
Vsura multifariè committitur, nu. eod.
Vsura fit etiam circa frumenti mutuū, vel pecuniæ ad frumentum, remissiuè, nume. eod.
3 *Mutuanti an liceat aliquid accipere ultra sortem.*
4 *Mutuans granū, vel quid aliud, quod cursu temporis deterioratur pacto adiecto, quod non reddatur nisi tali die, vsuram committit.*
Vendens carius ad tempus, quando committat vsuram, remissiuè, nu. eod.
Vsura quomodo contrahatur annuo cēsu, remissiuè. nu. eod.
5 *Vsura an præsumatur in dubio.*
6 *Et in materia vsurarum standum est potius Doctoribus Iuris Canonici, quā Theologis.*
7 *Testator confitens se fuisse vsurariū, semper talis extitisse præsumitur, vt hæres teneatur ad restitutionem.*
8 *Vsura piratica quæ dicatur.*
9 *Vsura quandoq; colligitur ex contractuum coniunctione.*
10 *Et quomodo cognoscātur contractus vsurarij, remissiuè.*
11 *Vsura decem, & nouem rationibus prohibetur, remissiuè.*
12 *Vsura est prohibita lege Mosaica, Euangelica, canonica, autentica, philosophica, & politica, idest ciuili.*
Vendens rem habita fide de pretio cum intentione eandem minoris redimendi vsuram committit. nu. eod.
13 *Vsurarij ultra pœnas canonicas an possint criminaliter puniri à Iudice laico.*
14 *Et an sit locus torturæ in hoc crimine.*
15 *Et quid in Regno Neap.*
16 *Et an Iudex secularis in eodem Regno possit procedere ex officio contra vsurarios.*
17 *Et quid de iure communi, remiss.*
18 *Vsuræ in quibus casibus sint permissæ, remissiuè.*
Et in quibus societas, seu soccida sit licita remiss. nu. eod.
19 *Et quid de cambijs mercatorum, remissiuè.*
20 *Iudei ex indulto Pontificis vsuras licitè exercent.*
Et in casu prohibito poterunt puniri à Iudice laico, nu. eod.
21 *Vsurarum crimen an sit merè ecclesiasticum, remiss.*
22 *Vsura qualiter possit probari.*
Et an per argumenta, & coniecturas, nu. eod.
Vsurarius manifestus quomodo probetur, remiss. nu. eod.
23 *Vsura an probetur per testes, qui eam soluerunt.*

24 *Et quid in statu Ecclesiastico.*
25 *Et quid in Regno Neap.*
26 *Vsurarius contractus probatur præsumptionibus, & coniecturis.*
27 *Vsurarij quibus pœnis afficiantur.*
28 *Et quibus in Regno Neap.*
29 *Et quid in statu Ecclesiastico.*
30 *Et pœna mutuantis ad vsuram non extẽditur ad recipientem.*
31 *Vsurarius an excusetur à pœna ob consuetudinem malam, & iniustam.*
32 *Vsurarius an sit puniendus, si vsuras non recepit.*
33 *Et quid si dumtaxat fuerit enixus fænerari.*
34 *Vsurariorum bona mobilia describi, & sequestrari possunt.*
35 *Iudex ecclesiasticus potest in crimine vsurarum vltra pœnas canonicas mulctam imponere, & ex officio procedere.*
36 *Iudex coram quo ciuiliter agitur de vsuris, potest in eodem processu iniuriosum diffamatorem ciuiliter condemnare.*
37 *Vsurarius manifestus quis dicatur, & quibus modis probetur.*
38 *Vsurarij sunt infames sola Iudicis declaratoria.*
Montes pietatis aliquid accipere possunt, sub nu. 19.

Sura est lucrum ex mutuo. In principio.

1 Adde, † quòd vsura pluribus modis diffinitur; & ista est illa diffinitio, quę videtur magis recepta, quòd vsura est, quicquid sorti accedit ex pacto, vel intentione præcedente, ita Innoc. Abb. Card. & Anan. in c. 1. de vsur. quam diffinitionẽ multis rationibus impugnat Couar. lib. 3. var. resol. cap. 1. aliam tradendo diffinitionem, videlicet, quòd vsura est voluntas capiendi vltra sortem lucrum aliquod temporale vi, & causa mutui principaliter. sed vtraq; diffinitio à Io. Bapt. Lupo reprehẽditur in tract. suo de Vsur. comment. 1. §. 1. & alio modo usurã diffinit, dum dicit, quòd vsura est lucrum receptum à creditore pro usu rei, mutuo datæ; ibi tamen concludit, quòd si aliæ diffinitiones in Iure sunt periculosę, ista est periculosissima.

Committitur autem vsura.

2 Adde, † quòd usura committitur directè in mutuo, indirectè in cæteris contractibus, decis. Pedem. 95. nume. 36. Bero. cons. 168. uol. 1. Menoch. cons. 109. nu. 28. & ob malam intentionem sub quacunq; uerborum conceptione potest cõtineri, Natt. cons. 672. nu. 9. Rim. iun. cõsil. 463. nu. 30. & Menoch. d. consil. 109. multas detegit artes, quibus quandoq; à fœneratoribus ignari homines decoquuntur, uide etiam Natt. cons. 369. ubi tractat de usuris, quæ committũtur mutuando frumentum, uel pecuniã ad frumentum; & in consil. 498. nume. 28. ubi
3 † tenet, quòd mutuans potest licitè aliqd recipere, quando sponte, aliquid datur remunerationis gratia, nulla interueniẽte obligatione, siue intentione, & an licitum sit locare bonos ad granum, vide Laurent. de Rodulphis in tract. de vsur.
4 q. 23. & † mutuans granum, vel quid aliud, quod cursu temporis deteriorari potest, pacto adiecto, quòd non reddatur nisi tali die vsuram committit. Plot. cons. 74. num. 2. & de vendente cariori pretio ad tempus, quando non committat vsuram, Beci. cons. 111. & quomodo committatur usura in contractu annui census, Io. Ant. de Nigr. super cap. Regni in cap. 238. nu. 27. cum sequen. & in Const. 82. Pij Quinti ubi datur forma creandi census.
5 Item † adde, quòd in dubio fauore animæ iudicandum est pro usura, Cassane. cons. 63. nu. 2. Bero. cons. 198. nu. 2. uol. 1. Bursat. cons. 165. sed in foro contentioso usura non præsumitur, & eam allegans probare tenetur, Bald. cons. 39. & 220. uol. 3. Grau. cons. 48. nu. 8. ubi ipse dicit etiam, quod in foro consciẽtię opinio eligi debet in dubio, quæ animæ sit tutior; nisi quis esset solitus fœnerari; quia tunc etiam in foro contentioso in dubio contractus iudicaretur usurarius, Deci. in l. rogasti; §. si tibi, in fin. ff. si cert.
6 pet. & † in materia usurarum potius est standũ doctoribus iuris canonici, quàm theologis, vt per Alex. in cons. 1. col. 5. vol. 2. Deci. cõs. 111. nu. 5. & Rimin. iun. cons. 177. nu. 25.
7 Item † adde, quòd si testator confessus est, se fuisse vsurariũ, præsumitur, quòd

semper

semper fuerit ad finem, quòd hæres cõpellatur ad restitutionem, quia erit salubrius pro anima defuncti, Anchar. cons. 129. & Alciat. de præsumpt. reg. 3. præsumpt. 1. in fine.

8 Item† adde, quòd vsura pyratica dicitur, vbi venditur tempus, & qui, data dilatione, cum fideiussione vendunt merces cariori pretio, easq; per se, vel per interpositas personas reemunt viliori pretio, deinde illas cariori reuendunt; & isti sunt meri latrones, Franc. Scagl. super ritib. magn. Curiæ vicar. ritu, vsura, num. 7. fol. mihi, post Carauit. 223. & vide infra nu. 12.

9 Item† adde, quòd vsura colligitur aliquando ex duorum contractuum coniunctione, l. si ventri, §. 1. ff. de priuil. credit. & Bald. in rubr. extra. de offic. iud. nu. 4. & † ad decernendos aliquos contractus vsurarios vide Crau. in consil. 145. vol. 1.

10

11 Sciendum est autem. Adde, † quod vsura est prohibita multis rationibus, vt per Marian. Soci. in Rubr. de Vsur. vbi decem, & nouem rationes posuit, & multùm diffusè hanc materiam vsurarum tractauit; & ibi nu. 79. dicit, † quòd vendẽs pãnum, vel equum illi, qui mox eidem venditori pro minori precio est reuenditurus, qui venditor fecit dilationem temporis de precio primæ venditionis, vsuram committit, si cum intẽtione redimendi ab eodem vendidisset. Et vsura est prohibita lege Mosaica, Euangelica, canonica, autentica, Philosophica, & politica, idest ciuili, secũdũ Ant. Corset. in cons. 25. in prin. inter cons. crim. diuers. tomo 2. vbi latè prosequitur.

12

13 Et ex hoc infertur. Adde, † quòd similiter Io. Bapt. Lup. in §. 4. c. quãquã, de vsur. nu. 18. tenuit magis communem opinionẽ esse, quòd vsurarij vltra pœnas canonicas possunt criminaliter puniri per iudicem laicum, & tàm vsurarij simplices, quàm manifesti; & ibi impugnat Menoch. de arbitr. iud. cas. 398. vbi tenuit in foro ciuili puniri non posse. Hãc eandem opinionem, tanquàm magis communem affirmauit decis. Pedem. 137. num. 11. & Rimin. iun. cons. 369. nume. 19. & consi. 399. nume. 19. & consi. 218. num. 72. vbi dicit, quòd vsurarij puniti per episcopum possunt etiam puniri per iudicem laicum pro excessu pœnæ; & hãc opinionem tenet etiam Gabriel. lib. 7. conclus. 20. vbi tamen eam limitauit, quòd licèt vsurarius criminaliter puniri posset, non tamen inquiri, & puniri posset per iudicem laicum, allegando Socin. in consil. 209. & alios, vt ibi per eum. Sed dicta limitatio non est vera, quando causa potest cognosci per laicum, cum opinio contraria, vt dixi, sit magis vera.

14 Item† adde, quòd in hoc crimine vsurarum potest irrogari tortura, Soci. consil. 219. in fine, vol. 2. & Io. Bapt. Lup. in tract. de vsur. in c. quanquam, num. 20. etiã si ageretur ciuiliter. Natt. cons. 369. nu. 14. vol. 2. licet contrarium tenuerit Foller. in pract. crim. can. in c. 20. nu. 16. distinguendo tamen, quẽ sequitur Bertaz. in consil. crim. 251. nu. 45. vol. 2. sed

15 † in Regn. Neap. in tali delicto non deuenitur ad torturam, vt per Marant. in 6. par. in mat. Inquisitionis, nu. 127. fol. mihi 332.

16 Item† adde, quòd Iudex secularis in hoc crimine in Regn. Neap. non potest procedere ex officio absque partis instantia, nisi contra vsurarios manifestos per reg. Pragmat. Carol. V. incip. Vsurarum etiam voraginem, pragm. 4. in tit. de vsurar. per quam fuit correcta Constitutio Regn. Neap. incip. vsurariorum; permittens inquiri in isto crimine usurarum, vt ibi declarat Affl. & de hoc vide etiam Cauens. super ritib. mag. Cur. ritu, item quòd nullus, num. 9. fol. mihi post Carauit. 208. vide etiam Carauit. in ritu 20. num. 3. & desistente accusatore in quacunque parte iudicij, iudex poterit procedere in causa per ritum 21. & ibi Carau. qui tenet, quòd ecõuerso, scilicet mortuo accusato de vsura procedere non poterit, sed vide, quæ posui infra in quæst. si ad uersic. scias etiam, &

17 † quando iudex de iure communi in causa usuraria possit ex officio procedere, & an illud facere possit, nulla præcedente diffamatione, Lud. à Peguer. in quęst. crim. cap. 35.

18 Casus autem. Adde, † quòd Cassan. in consuet. Burg. fol. 767. nu. 22. uiginti casus enumerauit, in

 quibus

quibus secundum eum vsuræ sunt permissæ;& ibi fol.774.nu.54.tractat,an,& in quibus casibus soccida sit licita, vbi
19 plenè;& ibi nume.53.an cambia † mercatorum sint vsuraria. de quo vide etiã Rodulph.in tract. de vsur. in 3. par.vbi latè dictam quæstionem examinauit. vide etiam Soci.in tract. fallent. reg. 3. per totam, Doct. in l. si in insulam, §. vsuras,ff.sol.matr.Carrer.in tract.de heret.in prin.nume.9. Alphons. Guerrer. in tit.de vsur.cap. 67.& Viui.opi.1048. & 1049. In quibus locis enumerantur circa 32.casus,in quibus vsurę sunt permissæ.

Item adde inter alios casus, quòd si ciues inuiti cogũtur mutuare pecuniam Reip. vel Principi,possunt aliquid vltra sortem vsurarum nomine recipere; & vsura hoc casu utroq; iure permissa est, Paul.de Cast.in l.si quis neque causam, in fine prin.ff.si cert. pet. & in cons.19. Crot. in l.nemo potest,numero 3. ff. de leg.1.& Vasqui. de success. creat. lib.1. §.6.nu.22.

Item adde, quòd Mõtes pietatis,qui à Ciuitatibus in subuentionem pauperum constituũtur, licet aliquid accipiãt pro mutuo,vt officialibus de competenti salario satisfaciant,nullam vsurariam prauitatem committunt, vt per Ant. Corset.in cons.25. per totum inter consil.crim.diuers.tomo 2.& de hoc adsunt plures declarationes sum.Pont.ad fauorem multarum Ciuitatum, quæ huiusmodi montes pietatis constituerunt, & præsertim Innoc. 8. pro Patria mea de anno 1488.16. calen. Iunij.

Hæc autem conclusio.
20 Adde,†quòd iudeis ex permissione,& authoritate apostolica licitum est vsuras, & vsurarum vsuras exigere absque metu pœnæ, & iudæus vsurarius in casu,in quo puniri possit,à iudice laico puniri poterit,Bero.in cons.209.vol.3.sed lege Mosaica prohibita erat vsura secũdum Ant.Corset.cons.25.num. 1. inter cons.crim.diuers.tomo 2.

Hoc crimen est merè ecclesiasticum.
21 Adde videnda, † quæ posui in quæst. 37. hic allegata in versic.Quæro igitur. Et in hac quæstione, an crimen vsurarum sit merè ecclesiasticũ,vel mixti fori, latè per d.Farin. in quæst.8.num. 134.cum sequen.& per Lud.à Peguer.in quæst.crim. cap.30. & decis.Pedemont.137.

Quæro, an crimen vsurarum possit probari.
22 Adde† vltra per authorem tradita in d. q. 53. quòd ad probandam vsuram sufficiunt probationes leuiores, quàm in alia causa non sufficerent, cum sit crimen difficilis probationis propter cauillationes fœneratorum, & quòd contractus vsurarij velatè,& clandestinè fieri solent,Alex.consil.46.colum.1.uol.3. & consil.54.col.1.uol.6.Grau. cons. 73. num.7.& proceditur per argumenta, & coniecturas etiam diuersæ speciei, & licet probationes non sint necessariò concludentes, tamen quando essent aliquæ uerisimilitudines, saltem duæ simul iunctæ inducunt uehementem præsumptionem etiam sufficientem ad condemnationem,Bal.nouel.in cons.23.uisis dictis contractibus inserto in primo uol. consil.Cornei, & Plot. consil.83. nu.1.cum sequen. &, quomodo probari possit usura, & usurarius manifestus, uide Mascard. in conclus.1398.& 1399. uol.3.
23 Item†adde,quòd testes,qui soluẽrunt usuras, probant contra inquisitum, uel accusatum,si renuntiauerit eorum interesse,& commodo,Bald.in l.dictãtibus, C.de testament.Deci. cons.342.num.4. Ias.cons.78.col.3.uol.3.Io.Bapt.Lup.in tract.de usur.cõment.4. in c. quãquàm, nu.2.Grau.cons.73.num.29. & seq.ubi addit,quòd dictis testibus magis credẽdũ est,quia deponunt de facto proprio: contrarium tamen tenet Bursat. in consil.320.nu.89.& 90.ubi dicit,quòd non sunt omni exceptione maiores,& quòd plenè non probant.Et siue dicta renunciatione, siue protestatione non essent idonei,Feder.de sen. cons. 61. Roman. sing.355.Fely.in c.personas,de testib.
24 Item†adde,ꝙ in statu ecclesiastico fuit prouisum per Const. March. lib.3. cap. 13.ꝙ sufficiant quatuor testes, qui usuras soluerint,si in actis ꝓtestati fuerint, se illarum repetitioni renuntiare,addendo,quòd pauciores sufficerent,si cum illis alia concurrent adminicula.

25 Item

25 Item † adde, quòd in Regn. Neap. per Pragm. incip. quia nouiter, sub titu. de vsurar. fol. 427. publica fama concurrente, tres testes singulares de re propria testificantes sufficiunt in causa vsurariæ prauitatis.

Item adde, quòd testes, qui soluērunt vsuras, faciunt fidem, quando deponūt in fauorem tertij, non autem ipsorum, Bald. cons. 361. vol. 5. & Grau. consil. 6. nu. 102. & in materia de modo probandi, vide Ioā. Bap. Lup. in tract. de vsur. comm. 4. c. quanquàm, nu. 22. cum seq. Grauat. cons. 73. & consil. 6. & Menoch. de arbitr. cas. 235. nu. 25. vide etiā Natt. in cons. 369. nume. 11. vbi tenet magis comm. opin. esse, quòd vsurarius nō possit conuinci per testes, qui ab eo sub vsuris receperant, sed quòd potest subijci tormentis.

26 Item † adde, quòd contractus etiā probatur vsurarius ex præsumptionibus, & coniecturis, Ias. in l. Prætor ait, nu. 27. ff. de eden.

27 Sed quæro, quæ sit pœna exercentis &c. Adde, † quòd vsurarij de iure communi regulariter puniuntur arbitrio Iudicis, Menoch. de arbitr. Iud. cas. 398. nu. 23. & Bero. in cōsil. 206. nu. 22. vol. 3. vbi attestatur de cōmuni; vide etiam Lud. à Peguer. in q. crim. cap. 30. vbi resoluitur, quibus pœnis vsurarij puniantur, & quòd Principes seculares in suis Regnis possunt arbitrariè imponere pœnas contra vsurarios.

28 Item † adde, quòd in Regn. Neap. adest pœna publicationis bonorum, per Constit. Vsurariorum, vbi Afflict.

29 Item † adde, quòd in statu Ecclesiastico prouisum fuit per constit. March. cap. 13 lib. 3. quòd vltra alias pœnas spirituales à sacris canonibus constitutas, vsurarij incurrunt pœnas centum ducatorum, ipso facto Cameræ Apostolicæ applicādorum.

Item adde multas alias pœnas vsurarijs infligendas, per Io. Bap. Lup. in tract. de vsur. comment. 4. c. quanquam, à num. 2. vsq; ad nu. 18.

Item adde, quibus pœnis clericus usurarius iure pontificio puniatur Couar. uar. resolut. lib. 3. cap. 3. nu. 3.

30 Item † adde, quòd pœna imposita mutuanti ad usuram non extenditur ad recipientem, Boer. decis. 48. nu. 5.

31 Item † adde, quòd consuetudo etiam mala, & iniusta excusat usurarium à pœna, Bart. in l. si quis fugitiuus, §. apud labeonem, ff. de ædilit. Rocch. de Curt. in tract. de consuet. nu. 129. Dec. cons. 170. col. 3. ad fin. Grat. cons. 87. nu. 21. & consil. 39. nu. 4. uol. 2. Soc. iun. cons. 83. ad finem, uol. 2. ubi fortiùs uoluit non posse quem condemnari, nisi probaretur, tales contractus illicitos reputari. idem etiam tenuit Grau. cons. 6. nu. 103. & cōs. 145. nu. 12. & Curt. iun. cons. 239. nu. 58. uol. 3. & Bertaz. cons. 2. nu. 25. uol. 1. ubi multos alios accumulauit, idem tenentes; & idem etiam tennit Io. Bap. Lup. in tract. de usur. comm. 4. in c. quanq; nu. 65. sed prædicta non uidentur procedere de iure canonico, secundum Rim. iun. consil. 218. nu. 53. & ibi nu. 57. & in cons. 399. nu. 56. cum sequen. dicit etiam, quòd si manifestè apparet ex forma contractus, vsuram esse commissam, talis consuetudo non excusaret à pœna, & allegat Natt. cons. 586. col. fin. & idē tenet Lup. loco præcitato; &, quòd consuetudo fœnerandi non excuset à pœna temporali, multùm egregiè tenuit Lud. à Peguera, omninò vidēdus in quæst. crim. cap. 34.

32 Item † adde, quòd vsurarius debet puniri, etiam quòd vsuras non receperit, quia vsurarius dicitur ille, cui facta est promissio de soluendo vsuras, Ioan. de Anan. in c. miserabilem, de vsur. & Ant. de Burg. in tract. de empt. & vend. in c. ad nostram, num. 6. vsq; ad num. 15. nisi quoad pœnam, c. quanquam, de vsur. in 6. quia tunc requiritur, quòd vsura fuerit exacta: aliàs vsurarius non posset puniri pœna d. c. quanquam, vt per D. Ant. de Burg. in loco supra allegato, vbi hāc quæstionem latè examinauit.

33 Item † adde, quòd solus conatus in crimine vsurarum punitur, Menoch. de arbitr. Iud. cas. 360. nu. 83.

34 Item † adde, quòd in causa vsurarum potest fieri inuentarium bonorum mobilium, & sequestratio, Carauita in ritu 21. nu. 13.

35 Item † adde, quòd Iudex ecclesiasticus vltra pœnas canonicas potest imponere aliam pœnam pecuniariam, & ex officio

ficio procedere, Corn.conſ. 19.uol. 3.(li cèt aliter ſenſerit Deci.in conſ. 170.)& Maran.in pract.par.6.in ver. Inquiſitio, nu. 111.vbi pleniſſimè diſputat, & cum Corneo concludit.

36 Item † adde, quòd Iudex, coram quo ciuiliter agitur contra aliquem de vſuris, poterit condemnare ciuiliter iniurioſum diffamatorem in cauſa vertente coram ipſo Iudice in eodem Proceſſu, vt per Crau. conſ.53.per totum.

Sed hìc quæro, quis dicatur vſu
37 rarius, &c. Adde, † quòd Iudicis arbitrio relinquitur, quis dicatur vſurarius manifeſtus, Menoch. de arbitr. Iudic. caſ.235. & ibi latè ponit, quot modis dicatur vſurarius manifeſtus, & quibus modis probetur, & ibi etiam reijcitur opin. Grau.in conſ.6. nume.102.uide etiam Maſcard.de probat. concl.1418.

Punitur etiam vſurarius de iure ciuili. Adde, quod idem tenuit Burſ.
38 conſ.207.nu. 8. uol.3.& † quòd ſufficit ſola Iudicis declaratoria, ubi etiã atteſtatur de communi, & Matheſil. in ſing.49. dicit, quòd, ſi quis diceret contrarium, eſſet hæreticus.

Quæſtio I.

SVMMARIVM.

1 CAuſæ criminales, vel ciuiles quæ dicantur.
2 Et quid ſi contra ſtatutum quis in forenſem alienauit remiſſiuè.
3 Et an cauſa turbatæ poſſeſſionis ſit criminalis, vel ciuilis, aut mixta remiſſiuè.
4 Cauſæ criminales quæ dicantur in Regno Neap.
5 Iudex criminalis quando poſſit cognoſcere de cauſa ciuili, vel econtra remiſſiuè.
6 Actio ex delicto priuato quo iure oriatur ad fauorem partis, & fiſci remiſſiuè.
7 Et quando non oritur parti, nec oritur fiſco.
8 Et ſi pars excluditur à, pœna, fiſcus etiam repellitur.
9 Cauſa criminalis dicitur quando pœna delicti applicatur fiſco.
10 Et quid ſi pœna conuentionalis applicaretur fiſco.
11 Et quid ſi pars pœnæ applicaretur accuſatori.
12 Et quid de cauſa pacis ruptæ remiſſiuè.

IN primis igitur pro intelligentia &c. Adde videndum Menoch. de arbitr. Iud. caſu 265. vbi
1 † habetur, quæ dicatur cauſa criminalis; vide etiam Viui.comm.opin.172.nu.3. vol.1.& Maſcard.de probat.concl.463. vol.1.& Bertaz.cõſ.399. & ibi latiſſimè
2 per addentes, an † cauſa ſit criminalis, quando quis contra ſtatutum in forenſem alienauerit; & † an cauſa turbatæ
3 poſſeſſionis ſit criminalis, vel ciuilis, aut mixta, latè per Ioſeph.Lud.concl.71.
4 Item adde, † quòd hodie in Regno Neap.ad tollendas huiuſmodi diſceptationes adeſt Pragm. Regis Ferdinandi, incip. Illuſtri Viceregi, ſub tit. de iuriſdict.inuic.non turban.quæ declarat, tũc dici cauſam criminalem, quando venit imponenda pœna mortis naturalis, ciuilis, vel abſciſſionis membri, & in alijs caſibus, ciuilem dici. Et ſuper d. Pragm. multa accumulauit Io.Ant.de Nigr.fol. 205.ſuper capit.regn.

5 Ibi. Vtilitas autem. Adde † videndum Menoch. de arbitr.iud.quæſt.82.vbi latè quando iudex cauſæ criminalis cognoſcere valeat ſuper ciuili, & econtra, & in quæſt. 91.nu.71.

Ego tñ pro clariori intelligẽtia.

Ibi. Ex ſecũda aũt ſpecie duplex. Adde videndum Bero.in rubr.de accu-
6 ſat.num. 19.vbi latè † quo iure actio iſta ad fauorem priuati, & ad fauorem fiſci oriatur.
7 Item adde, quòd quando † actio non oritur

oritur parti, non oritur reipublicæ ad publicam vindictam, & tunc Iudex non potest inquirere. l. non solùm, §. quanquam, ff. de iniur. quem tex. adhoc allegat Bart. cons. 100. numero 2. & Cępol. cons. 58. num. 26. & ita concludit Mars. in pract. crim. §. constante, nu. 34. & ibi ponit exempla, quando non oriatur actio parti. & hoc procedit secundum eū ibi nu. 37. in delictis commissis contra priuatos. Et in hac materia vide Maran. in pract. in 4. par. fol. 77. vbi plenissimè,
8 & si parti, † & fisco est quæsitum ius ad aliquam pęnam, si pars ex aliqua causa excludi potest, fiscus etiam excludi poterit, est text. in l. fin. circa finem, C. de ijs qui à non domin. manu. fuer. & hoc dicit notabil. Gramm. in addit. ad Const. Regni, in Const. si quis in posterum, nu. 6. lib. 1.

Secundus autem est casus.

Adde, quòd hoc dictum, quòd ubi pęna vęnit applicanda fisco dicitur esse cau-
9 sa criminalis, procedit† vbi talis poena imponeretur pro aliquo delicto, vt est de mente Bal. in l. fin. C. de litig. & clarius voluit Alex. in l. 3. de sepul. uiol. in addit. & Foller. in pract. crim. in uer. audiantur excusatores nu. 176.

Item adde, quòd si pœna ex conuentione, præter pœnam delicti, applicare-
10 tur fisco, diceretur causa ciuilis, † & non criminalis, quando ad ipsam pœnā conuentionalem ageretur, secundum Petr. Caleph. in cons. 86. nume. 2. uol. 2. inter cons. crim. diuer. paruę Impress.
11 Item adde quòd causa † dicitur criminalis quando pars pœnę applicatur accusatori Alex. in cons. 132. col. fi. uol. 1.
12 & quòd † de causa pacis ruptæ an sit ciuilis, uel criminalis uide Corn. cons. 41. uol. 1. & cons. 42. uol. 2. Corn. cons. 42. col. penul. ad fin. uol. 1. Grat. cons. 136. nu. 9. uol. 1. & Bertaz. consil. 280. num. 6. uol. 2. ubi loquitur de pœna conuentionali pacis fractæ.

Quæstio II.

SVMMARIVM.

1 *Actio criminalis, & ciuilis quomodo simul cumulari possint, remissiuè.*
2 *Et prius debet decidi criminalis, quàm ciuilis etiam stante statuto, exceptiones reseruandas esse in fine litis.*
3 *Et quid si ageretur coram duobus Iudicibus.*
4 *Et an tertius possit interuenire in causa criminali pro suo ciuili interesse.*
5 *Et an eo casu possit status causæ inter fiscum, & Reum innouari, remissiuè.*
6 *Iudex maleficiorum quando possit cognoscere de causa ciuili, vel econtra, & nume. 9.*
7 *Fur non debet relaxari, nisi restituta re furtiua, licet ciuiliter pro ea actum non fuerit, & Iudex procedat ex inquisitione.*
8 *Iudex, qui non facit restitui damnum parti læsæ, peccat.*
10 *Confessio vera, vel ficta an differant quo ad interesse partes, & fisci.*
11 *Maritus ex ficta adulterij confessione non lucratur dotem.*
12 *Statutum, quòd fideiussores de non offendendo, vel de pace seruanda teneantur ex contumacia personalis ad pœnam conuentionalem, de qua pœna sit intelligendùm.*
13 *Flamm. Chart. impugnatur.*
14 *Causa ciuilis an suspendatur ob criminalem.*
15 *Et an exceptio falsitatis impediat sentētiæ executionem, remissiuè.*
16 *Et an conuentus criminaliter possit contra accusatorem ciuiliter agere.*
17 *Et an absoluto iudicio ciuili, vel criminali possit agi alia via.*

Dixi supra quæst. pxima.
1 Adde in materia † istius quæstionis Plot. cons. 77. inter cō sil. sua, Bursat. cons. 33. Natt. cons. 138. & pleniùs per Lancellot. in tract. de attēt. par. 2. cap. 4. limit. 23. & Crau. in consil. 280. Plot. cons. 73. in princ. & Crau. in cons. 74. inter cons. crim. diuers. uol. 2. &

2 † criminalis causa debet prius decidi, q̃ ciuilis, etiam stante statuto, quòd omnes exceptiones reseruentur in fine litis cognoscendæ, Plot.in cons.78.nu.6. in uolumine consiliorum suorum, & in consi. 73.nu.31. inter cons. crim. diuers.tomo 2.ubi ad hoc allegat Bal. in consil. 169. uol.5.& Alciat.in consi. 748.

Ibi. Et dicendum est, quòd nõ.

3 Adde, quòd hoc † procedit etiam si ageretur coram duobus Iudicibus, scilicet coràm uno criminaliter, & coram alio ciuiliter, quia tunc etiam non possunt cumulari, Puteus decis. 275. lib.1.

Et hæc quidem conclusio.

Adde in hac materia cumulationis, Crauet.cons. 14.&58.ubi etiam habetur,† q̃

4 tertius potest interuenire in causa criminali pro interesse suo ciuili, & ibi, quo

5 tempore,& an † ex interuentu status causæ inter fiscum, & reos poterit alterari, & renouari; & in materia turbationis

6 † Iudex maleficiorum potest etiam incidenter cognoscere ciuiliter, Menoch.de retin.possess.remed.3.num.549. & uide infra nu. 9.

Ibi. Vnũ tñ nota ĩ hoc ꝓposito.

7 Adde, quòd fur † relaxari non debet, nisi furto restituto, licèt ciuiliter actũ non fuerit ad furti restitutionem. quod procedit etiam si Iudex per inquisitionem procedat. aliàs ipse Iudex parti tenebitur in solidum, Grau. consi.53. nume.3. etiam si in actis non appareat de petitione partis læsæ, Ant.Sola.in commẽt. const.Sabaud. in uer.ut nemo inuitus ac

8 cusari, nu.2.fol.170.& iudex peccat, † q̃ non facit damnum parti restitui, cũ posset, siue sit reipublicæ, siue personæ particularis, iuxta Scotum communiter receptum in 4.lib.sent.dist.15. quæst. 2. quẽ sequitur Nauar.in Manuali cap. 37. nu. 136.fol.220.tomo 1.

9 Item adde, quòd Iudex, † qui de causa criminali cognoscit, potest etiam incidenter de ciuili cognoscere ex eodẽ facto descendente; hoc tamen procedit, quando reus criminaliter cõdemnatur, quia tunc etiam poterit condemnari ad restitutionem rerum damnum passo: secùs uerò, quando absoluitur, quia tunc non poterit cognoscere ciuiliter de illa re, Bertaz.cõs.232.Rimin.cons. 106.nu. 8.inter cõs.crim. diuers. paruæ impress. lib.1.Rota, ut per Crescen.in decis.167. lib. 1.& iudex si absolueret reum à pœna furti,& condemnaret ad restitutionẽ rerum furto ablatarum, sententia esset nulla, Natt.consil.407. nu.14.uol.2.

Item adde, quòd Iudex maleficiorum potest cognoscere de causa ciuili incidẽter,& eam suo Iudicio terminare, licèt aliter de crimine non constet, nec super eo crimine sententia fuerit lata; & si accusatus fuerit ciuiliter condemnatus, talis sententia erit valida; ita tradit Simõ de Drusio, in cons.49.nu. 2. vol.2.inter cons. crim. diuers. paruæ impressionis, quem refert,& sequitur Menoch.de retinen.possess.remed.3.nu.549.& quòd Iudex criminalis possit cognoscere incidenter de causa ciuili, & econuerso iudex ciuilis de criminali, latè Vant. in tracta.de null.in tit.de null. ex defe. iurisd. ordi.nu.47. cum sequen. & Menoch. de arbitr.iud.quæst.82.nu.11. & quæ dicatur incidens quæstio, & quæ emergens, & quæ dependens idem Menoch. in quæst.45.

10 Item adde, quòd ista † differentia inter confessionem veram, & fictam, quoad interesse partis, communiter nõ tenetur, quia si contumacia operatur, quoad pœnam criminalẽ, ergò multò magis, quoad ciuilem applicandam parti, ita tradit Gulielm.de Bened.in cap.Raynutius, in uer.mortuo itaq; testatore, nu.175.cum sequen.de testam.vbi dicit, hanc differẽtiam saluari per Anchar. in cons.408.in

11 vno casu singulari, scilicet, vbi agitur † de lucro dotis applicando marito propter adulterium, quia nunquam applicabitur ex tali ficta confessione, quæ non facit ad lucrum dotis, quia requiritur vera probatio adulterij. Accedat etiam illud quod dicit Firman. in suo repertorio, in ver.contumax puniri multis modis, vers.contumax qui ex forma statuti potest condemnari ad pœnam, potest ẽt condemnari ad rei restitutionem, & ibi allegat Tortel. & Nellum, & sic non est verum, quòd nullus reperiatur, qui dictam differẽtiam impugnet, vt dicit Rolan. in d. cons. 30. hîc allegato; & esset valde ridiculosum, si alicui sublatus esset

equus,

equus, vel veſtis, vel pecunia, & ſimilia, quod nõ poſſet reintegrari de rebus ſuis per Iuſdicentem, qui furem cõtumacem ad mortem condemnare potuit; ſed ꝙ teneretur formare Proceſſum coram Iudice ciuili, vt bona ſua ſibi reſtituerentur; & quòd contumacia tantùm operatur circa pœnam parti applicandam, & eius intereſſe, quantum ad criminalem: comprobatur, quia Princeps magis debet ꝓuidere ſubditis, quàm eius Fiſco, Luc. de Penn. in l. 1. num. 5. C. de ſuper in dicto, lib. 10. aliàs non eſſet iuſtus, & ad prædicta faciunt etiam quæ infra dicuntur.

12 Item adde, quòd ſi † ſtatutum diſponeret fideiuſſores de non offendendo, vel de pace conſeruanda teneri ad pœnam conuentionalem, etiam probata contrauentione per fictam confeſſionem, deberet intelligi de pœna conuentionali applicanda Fiſco, non autem de pœna applicanda parti; ita concludit declarãdo Motum proprium Pij Quarti, Charta. in tract. de execut. ſent. contum. cap. 1. nu.
13 396. quod ego arbitror, † verum nõ eſſe, quia nõ debet eadẽ diſpoſitio diuerſo iure cenſeri, cum ex eodem cõtractu oriatur actio, quę non poſſet oriri Fiſco, niſi oriretur parti offenſæ, quãdo ſumus in delictis contra priuatos commiſſis, vt per Marſ. in pract. crim. in §. conſtante, nu. 33. quod comprobatur; nam Fiſcus nõ poteſt ſuam partem conſequi, ſi pars offenſa non poteſt, Bertaz. in conſil. 30. nu. 33. vol. 1. & eſſet iniquũ, quòd Princeps potiùs voluiſſet prouidere eius Fiſco, quàm ſubdito offenſo, quod non eſt dicendum, ſecundum Luc. de penn. in l. vnica, nu. 5. C. de ſuper in dicto, lib. 10. quia quod ad fiſci commodum ſtatutũ eſt, à fortiori debet eſſe ſtatutum ad beneficium, & cõmodum priuatorũ, iuxta l. vnicam §. pen. C. de cad. tollen. Bar. in l. ambitioſa, nu. 13. ff. de Decret. ab ord. facien. & Menoch. de arbi. iud. quęſt. 98. nu. 4. & intentio Pont. fuit prouidere, vt paciſcentes, & exiſtentes in treuga tuti viuere poſſint, quod non eſſet, ſi ex ficta confeſſione pars pœnę tantùm ſolueretur, & hoc modo lucro Fiſci, & non ſubditorum quieti fuiſſet prouiſum. Ex quibus concluditur, quòd cõfeſſio ficta operatur tàm reſpectu pœnæ applicandæ Fiſco, quàm parti, nec obſtat Corn. in d. conſ. 300. quia ibi actio ex eodem fonte non oriebatur, & opinio Cornei forſan non eſt tuta, per ea, quæ in pręcedenti additione poſui.

Sed q̃ro, quid in reo cõuento.

14 Adde, quòd ob iudicium † criminale ſuper falſitate teſtium non ſuſpenditur iudicium ciuile, quãdo alius, quàm actor, vel reus iudicium inſtitueret, Doct. omnes in l. fi. C. de ordin. cognit. & Anguſ. conſ. 6. nu. 9. vol. 1.

Item adde, quòd quando obijcitur, teſtes eſſe falſos, non impeditur quin procedatur ſuper negocio principali, ſi animo calumniandi opponitur, & an calumnioſè opponatur, vide omnino Barbat. in conſ. 43. nume. 7. vol. 1. & dicit Boſſ. in tit. de falſis nu. 150. quòd Senatus Mediolani quotidie aduertit, faciendo videri indicia falſitatis ab aliquo fiſcali, vel ſtatuendo breuem terminum accuſatori ad illa examinanda, & Barb. in dicto conſil. 43. ponit etiam, quando
15 opponitur † exceptio falſitatis contra ſententiam, an impediat executionem eius, de quo uide etiam Fely. in c. de cętero, col. 3. de re iud.

16 Item adde, quòd quando cauſa † ciuilis mota fuit ab vno, & cauſa falſitatis mouetur à reo contra actorem, vbi ex mero iudicis officio proceditur criminaliter, non impeditur iudicium in cauſa ciuili, Bald. in l. 1. num. 6. C. de appell. Bart. in l. 2. §. hoc edicto, ff. vi bon. rapt. Ang. in tract. malefic. in verſ. & ad querelam, nume. 89. aſſerentes, vbi ex officio iudicis proceditur, non vendicare ſibi locum diſpoſitionem l. 1. C. quando ciuil. act. & Anguſ. d. conſ. 6. num. 9. Sed uide Crau. in conſ. 280. col. 2. vbi concludit, quòd ſi cauſa criminalis ſit præiudicialis ciuili, priùs cognoſcitur de criminali, & ſuper ſedetur in ciuili, & è contra, & idem ſi vtraque ſit ciuilis, ſiue criminalis, quia ſemper de preiudiciali, priùs cognoſcitur, ſiue principaliter moueatur, ſiue incedenter; etſi aliter fiat, ſententia eſt nulla, vt ibi per eum. Sed uide omnino Plot. in conſil. 73. in prin. vol. 2. conſil. crim. diuerſ. ubi multùm latè, quãdo cauſa criminalis faciat ceſſare ciuilem.

Item adde, quòd vbi quis uenit condem-

demnandus ad mortem, non suspenditur iudicium ciuile, sed procedit causa ciuilis, & criminalis accumulata, secundum Bal. in l.1.2. col. uers. Sed contra hoc, C. de appellat.

16 Sed quid è conuerso. Adde vt per †Puteum in decis. 98. lib. 1. vbi hanc quæstionem examinauit, & tenet contrarium, videlicet, quòd reus possit conuenire ciuiliter accusatorem ex alia causa penitus separata, non autem, quando causa criminalis præiudicat ciuili, dicens, quòd stantibus authoritatibus, ibi per eum allegatis, non potest cerni, quæ illarũ opinionum sit communis, & ibi habetur, quando causa criminalis sit præiudicialis ciuili.

An autem reus criminaliter.

Vltimus. Quæro nunquid.

Ibi. Præterea cum hodie.

17 Adde, quòd idem † tenet Anguf. cõs. 6 nu. 9. & 10. lib. 1. Natt. cõs. 138. nu. 12. & Lancilot. in tract. de attenta. capit. 4. limit. 23. sed vide etiam supra ad versic. sed quæro in uerbo. Item adde, quòd quando causa ciuilis, & Boss. in titu. de indit. nu. 99.

Quæstio III.

SVMMARIVM.

1 *Statutum loquens de accusatione, an comprahendat denunciationem, vel inquisitionem, remissiuè.*
2 *Inquiri non potest pro leuissima culpa.*
Et quid pro culpa leui, nu. eod.
3 *Inquisitio non fit ad priuatorum commodum.*
4 *Fiscus est subditorum calamitas.*
5 *Inquisitio cessat, stante accusatione corã alio Iudice.*
6 *Iudex potest inquirere antequàm moneat offensum ad accusandum.*

Debes autem scire quòd ex istis duobus. Adde, si 1 per † statutum fit mentio de accusatione an comprehendat denunciationem, vel inquisitionem, videndum Foller. in pract. canon. cap. 5. de denunciat. nu. 44.

2 Sed certè quicquid sit. Adde, † quòd nõ potest procedi per uiam inquisitionis pro leuissima culpa, pro qua nemo criminaliter puniri potest, sed ciuiliter ad æstimationem damni, & similiter pro culpa leui, dummodo sit in omittendo; & ratio est, quia respublica non reputatur offensa, nec eius interest, & etiam quia iudex 3 † ad commodum priuatorum inquirere non potest. ita tradit Bald. in l. data opera num. 5. C. de ijs qui accus. non poss. & Maran. de ordine iud. par. 4. prin. nu. 75. cum sequen.

Ibi, & ratio est quia hodie.

Adde quòd non immeritò Bald. in c. 1. colum. fin. extra de iure iurando dixit, 4 quòd fiscus † nihil aliud est quàm subditorum calamitas.

Hinc infertur, quòd licet. Ibi. Quòd scilicet accusatione superueniente procedatur. Adde quòd 5 si inquisitio † fuerit formata per vnum iudicem, & accusatio producatur corã alio iudice, tunc silet inquisitio, quia electio iudicum est actoris. ita tradit Ang. de Vbald. in repet. l. si vacantia nu. 221. C. de bon. vacant. lib. 10.

Et consequenter hodie. Ibi, sed certè hodie. Adde quòd idem seruatur etiam de iure canonico, quia iudex † potest inquirere nõ 6 monito offenso ad accusandum, vt ait Arno. in Comment. 41.

Quæstio IIII.

SVMMARIVM.

1 *Iudex potest capere informationẽ delicti post confessionem.*
2 *Iudici an satis constet de delicto ex querelis aliorum criminum.*
3 *Iudici quando, & quomodo debeat constare de delicto antequàm procedat ad inquisitionem, capturam torturam, vel condemnationem remissiuè.*

4 Et

4 *Et sufficit constare per famam si non reperiatur corpus occisi.*

5 *Et in delicto facti permanentis non sufficeret denunciatio officialis.*

6 *Et quid si ignoretur nomen delinquentis.*

7 *Et quomodo in furto, vel stupro dicatur constare de delicto.*

8 *Obstetrices possunt cogi, & debent deponere cum iuramento.*

9 *Homo repertus mortuus an præsumatur occisus, vel sua morte obijsse.*

Iudex potest exhumari facere cadauer pro facienda recognitione vulnerum, vel aliarum percussionum sub. nu. 4.

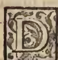

Ictum est, quibus modis criminaliter. Adde, ꝙ Iudex
1 † potest etiam se informare de delicto post confessionem Aret. in verb. Et vestem cęlestem, versic. quid si quis confiteretur, quando confitetur alia delicta.
2 Et in hac materia, an dicatur satis† constare, quando in actis constat de querelis aliorum furtorum, siue delictorum commissorum uide Gramm. decis. 48. & ad capturam potest deueniri, antequam constet de crimine, c. si clericos, de sent. excom. in 6. & Paris. de Put. in uerb. an iudex, qui pro debito, núm. 12.
3 Et quādo† possit deueniri ad torturam, antequam constet de corpore delicti, vide Gram. uoto 2. & Gabriel. comm. concl. lib. 7. concl. 17. vbi ponit multas ampliat. & limit. Et quòd malefactor possit capi etiam, antequam constet de delicto, ne aufugiat, tenet Blāc. in tract. de indic. nu. 8. Sed de prædictis quādo, & quomodo iudici constare debeat de corpore delicti, antequàm procedat ad Inquisitionem, capturam, seu condemnationem, nouissimè per Farinac. quæst. crim. in quæst. 2.

Item adde, quòd si non reperitur corpus occisi, quia fortè fuerit combustum, vel proiectum in mare, uel in flumen, ꝙ
4 sufficiat constare per famam † Bald. in l. cum probatio, ff. de ꝓbat. & August. ad Aret. de malef. in uerb. fama publica, vers. duodecimo, num. 108. & Mars. consil. 8. in prin. vers. quinimò adeo, & si cadauer fuisset sepultum. poterit iudex illud exhumari facere, Maranta in tit. de inquisit. nu. 18. Iodoc. in pract. in tit. de inspectione occisi cap. 75. nu. 1. Bal. in l. si quis testibus in fine C. de testi. Clar. infra in quęst. 55. vers. quomodo autem Farinac. quæst. 2. nu. 5. & Paris. de synd. in uer. confessio nu. 6. ubi attestatur se vidisse huiusmodi exhumationes in pluribus locis, & præsertim in vrbe.

Quando verò est delictum facti permanentis. Ibi. Nisi priùs Iudex. Adde, quòd non sufficit denunciatio facta per officialem ad
5 hoc deputatum† Blanc. in l. fin. nu. 18. ff. de quæstion. Plot. in l. si quando, §. 49. nu. 6. Sed debet fieri visitatio iuxta formam traditam per Foller. in ver. capiat informationem, nu. 4.

Ibi. Quòd siue ignoretur. Adde, quòd idem tenet Natta in cons.
6 442. vol. 2. & tunc iudex† debet inquirere de ætate, statura, vestitu, & alijs signis ipsius delinquentis incogniti; & de dictis signis debet constare in Processu per testes; alias Inquisitio non valeret; & sententia non posset exequi, nisi ipse delictum confiteretur, Farinac. in quęst. crim. quæst. 3. nume. 10. versic. sublimitando.

Ibi. Et hæc, quæ dicta sunt de homicidio. Ibi in furto. Adde, quòd inter alias præsumptiones
7 furti † sufficit legalitas personæ damnum passæ, & lamentationes Foller. in pract. crim. in uer. capiat informationē, nu. 8. 11. & 12. & vide, quæ posui supra ad. §. furtum, in uers. quando autem dicatur constare de furto.

Ibi. In stupro illato. Adde, ꝙ ita docet Abb. in c. proposuisti, extra de probat. nu. 3. quòd inspiciantur puellæ defloratæ, & Alber. in l. 1. §. ex rescripto, nume. 8. ff. de verit. inspic. tamen Tiraq. de ll. connub. in l. 4. nu. 22. dicit, quòd genitalia virginis non sunt inspicienda ad conijciendum de stupro, & oculus, & manus obstetricum sæpe fallitur. 27. q. 1. c. nec aliqua, & Franc. Marci decis. 678. par. 2. Et hoc mihi contigit in facto, dum eram Gubernator Ciuitatis Spoletanæ, vbi quæ-

quædam puella fuit tradita duabus obstetricibus ex improuiso vocatis; qua inspecta cum iuramento retulerunt, eam esse virginem;& postmodum fuit reperta prægnans; & cum per Curiam procederetur contra dictas obstetrices pro falsa relatione,se excusabant, quòd illud indicium est fallax; nec poterat verisimiliter dubitari de corruptela,quia statim, data querela de stupro, per Curiam ex improuiso fuerunt adhibitę;& in illa Ciuitate erant multæ obstetrices, & ipsa puella dicebat,se fuisse defloratam. & ꝙ virginitas probetur per assertionem honestarum mulierum,& obstetricum, Mascard.de probat.concl.1410.nu.16,vol.3.& Bertaz.cons.452.nu.20.volu.2.vbi reprobat dictum cuiusdam obstetricis, quæ prætendebat,& ita deponebat, quãdam fuisse virginem, & hoc ex partu cognouisse; inquit enim quòd ex partu potest quidem cognosci, an sit primus partus,& an priùs, quàm tunc fuerit prægnans; sed an fuerit virgo,nec nè, id ex partu non potest cognosci.

8 Item adde,quòd obstetrices † cogi possunt Io.de Plat.in l.patrimonium, C.de muner.patrim.lib.10. & debent deponere cum iuramento, Franc. Marci. decis. 678.& 680.nu.4.par.2.

Hæc autem omnia. Ibi. ꝙ quis seipsum præcipitauerit, &c.

9 Adde,quòd vbi reperitur † aliqs mortuus,& non appareant vulnera, non pręsumitur occisus,sed sua morte mortuus, vt dicit Bal.in l.huic, ff. ad l.aquil.

Item adde,quòd repertus præcipitatus in puteum, vel ex turri, vel laqueo suspensus,vel vulneratus,& mortuus,non præsumitur, quòd se ipsum occiderit, Plot.cons.130.num.82.inter cons.crim. diuers.mag.impress.lib.1.sed in istis casibus per coniecturas, & indicia probabitur de corpore delicti,vt per Boss.in tit. de delictis,nu.10.& per Foller.in pract. crim.in ver. capiat informationem, nu. 24.& in ver.Item,quòd suffocauit vxorem,nu.16.& nu.59.& latissimè per Farinac.quęstio.crim.q.2.nu.29.vbi ponit aliquas coniecturas, & præsumptiones, quibus probari potest, an delictum scelere commissum fuerit.

Quæstio V.

SVMMARIVM.

1 *Nquisitio inchoata ab vno Iudice qualiter possit perfici à successore.*

2 Inquisitio formari potest,licet nomẽ delinquentis ignoretur,

Væro in qbus casibus. Ibi. Cæterùm de cõsuetudine. Adde, quòd Iudex

1 † nouus poterit finire inquisitionem per ꝑdecessorem suum inceptam; sed debet dare nouam dilationem, secundum Paul.de Castro in l. edictum,ff.de Iudic. qui intelligit de dilationibus expectatorijs.

Poterit igitur. Ibi. Et habito indicio contra aliquem.

2 Adde, quòd etiam Inquisitio † formari potest,quando ignoratur nomen delinquentis secũdum Boss.in tit.de delicto, nu.33.& qualiter practicatur, vide eundem Boss.in tit.de inquisit. nu. 78.

Quæstio VI.

SVMMARIVM.

1 *Nquisitionem an debeat præcedere diffamatio, remißiuè.*

2 Fama quomodo probetur per testes,nu.seq.

3 Et quibus magis sit credendum, si ab vna affirmatiuè, ab altera negatiuè fuerit probata, remißiuè.

4 Et an fama faciat semiplenam probationẽ in criminalibus, remißiuè.

5 Et an testes super fama reddentes causã scientiæ de auditu faciant inditium.

6 Et an probent si deponant audiuisse publicè dici.

7 Et an debeant nominare eos à quibus audiuerunt.

8 Et quid si decem testes de ea deponant.

9 Fama non formiter probata coadiuuat probationes iam factas.

10 Fama orta ab habente interesse in causa nihil operatur.

11 Fa-

11 *Fama posterius probata elidit Priorem cõtrariam.*
12 *Et quid si eodem tempore concurrerent.*
13 *Et an testes debeant scire quid sit fama. remissiuè.*
14 *Reus non potest in crimiualibus respondere per verbum credo.*

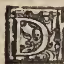

Ictum est supra. Ibi. Si præcedat contra aliquem diffamatio.

Adde, vt per Duen. in reg. 298. vbi de
1 ista † quæstione tractauit, & posuit multas ampliationes, & limitationes, & latè per Farin. in quæst. 9. per totam.

Sciendum est autem. Adde, quòd
2 si decem † testes deposuerint de fama, probant licèt formiter, vt requiritur, nõ deposuerint, quia decem testes faciũt vnitatem, Bal. in authen. quod locum, prope fin. C. de collat. Gram. in cons. 57. nu. 19. & Carrer. in pract. in prin. num. 11. dicit, quòd cautela est, vt super fama examinentur plures testes, saltem vsq; ad numerum decem. Sed requiritur, quod dicti testes non patiantur defectus: aliàs non probarent, vt látè per Natt. in consil. 473. nu. 22. vol. 2. & Mascard. in concl. 749. nume. 37. dicit, quòd dicti decem testes ad hoc ut probent, debent esse bonæ famæ; sed Bursat. in consil. 35. numero 25. volum. 1. hanc conclusionem, quòd per decem testes mala fama probetur, licèt minùs legitimè deponant, impugnat. Sed Paris. in consil. 67. nu. 108. vol. 3. dicit, doctrinam Baldi in d. authen. quòd locum, nõ seruari in foro ciuili, cui contradicit Vulpell. in cons. 29. nume. 9. dicens, quòd attestanti de consuetudine non creditur, nisi in ea Curia, qua uersatur; dicit tamen, quòd fama hoc modo per decem testes probata vehemẽs fama non dicitur, & per quot testes probetur fama, & quo pacto deponere de-
3 beant etsi per testes † probata fuerit affirmatiuè ab vna parte, & ab alia negatiuè, quibus fides adhibenda sit, & an probetur, quando testes in fine eorum examinis deponant de prædictis extare publicam uocem, & famam; & an fama
4 † semiplenam probationem faciat, quando agitur criminaliter, vide Mascard. in tract. de probat. concl. 749. 750. 752. & 754. multas remissiones habes etiam per Foller. in pract. crim. in ver. dentur capitula, quòd suffocauit uxorem, num. 37. quomodo ꝓbetur fama. sed Gram. in cons. 42. num. 8. dicit, quòd toto tempore uitæ suę, nũquam uidit processum, in quo potuerit reperire probatam fuisse famam publicam, propter multa, quæ requiruntur ad ipsius famæ probationem.

Illud tamen in primis. Adde, ꝙ te-
5 stes † deponentes super fama, si exprimãt causam, faciunt indicium, quamuis de causa nõ deponant, nisi de auditu; sed non est habile indicium, nisi ex post facto fuerint probatæ omnes causæ expresse per testes, ut est inimicitia, uel alia similis, Blã. in l. fin. num. 311. Gram. cons. 42. per totum, Brun. in tract. de indic. 3. quæst. prin. par. nu. 32. & Foller. in pract. crim. in uer. dentur capitula, quod suffocauit uxorem, nu. 28. ad finem.

Debent etiam dicere. Ibi. Quinimmò hanc opin. in fin.

6 Adde, quòd Bursat. † in cons. 87. num. 47. Curt. iun. in cons. 344. num. 7. tenent hanc opinionem contra Bart. esse magis seruatam, quòd fama probetur, si testis dicat, id publicè dici audiuisse.

Sed quid non sunt super hoc in
7 terrogati? Adde, quòd nominari † debent authores, quando fama habet originem solùm ex dicto personarum, saltem duo à quibus audiuerint dici, vt per Foller. in pract. crim. in ver. dentur capitula, quòd suffocauit, nume. 28. secùs utem, quando habet originem ab aliquo actu; & tunc non debent nominare eos, à quibus audiuerunt. & in hoc fama potest habere originem à vilibus personis. ita declarat Bart. in l. de minore, §. plurimùm quoq; nu. 15. ff. de quæst.

8 Item adde, quòd probarent, si † essent decem testes, etiam si non nominarent authores, Raph. Cum. cons. 68.

9 Item adde, quòd fama † licèt non sit formiter probata, tamen coadiuuat probationes iam factas, Bart. in d. §. plurimùm,

mũm,nu.30.& Ferrant.Garg. conſ.126. nu.80.cum ſeq.inter conſ. crim. diuerſ. tomo 1. in fol.

Ibi. Debet enim fama.

10 Adde, quòd ſi fama † originem haberet à parte, ad cuius fauorem tendit, nihil operaretur, vt per Natt.in conſ.473. nume.17.& ibi nu. 20. habetur, quòd ſi
11 duæ † famæ contrariæ eſſent probatæ,
12 poſterior elideret priorem;& ſi† eodem tempore concurrerent, ſtaretur illi famæ, quæ veriſimilioribus ꝑbationibus fuiſſet probata.

Quæro nunc, nunquid ad hoc.

13 Adde videndũ Menoch.de arbitr.iud. quæſt.78. vbi latè de hoc articulo.

Succeſſiuè quęro.Ibi.ſed ſi reus eſt præſens.

14 Adde, an Reus † in criminalibus debeat reſpondere per verbum credo, Bart.in l.genero, nu.2.circa med.ff. de his, qui notan. infam. vbi tenet, quòd non, ſed quòd debet reſpondere per verbum veritatis, ſcio hoc, vel feci hoc.ita etiam tenet Afflict.in conſt.de interrogat. litigat.nu.7. fol.41.

Quæſtio VII.

SVMMARIVM.

1 *DEnuntiantis dictum an faciat plenam fidem.*
2 *Et an ſit ei credendum, quòd fuerit ab alio impeditus, vel verberatus.*
3 *Denuntiantes ex officio, ſi ob pecuniã crimina celant, ſymoniam committunt.*
4 *Syndicus tenetur ſe ipſum delinquentem deferre.*
5 *Et an poßit recipi in teſtem, remißiuè.*
6 *Et quæ exceptiones contra eum opponi poßint, remißiuè.*
7 *Et falſum denuntians qua pœna ſit plectendus, remißiuè.*
8 *Et an debeat conſequi partem accuſatoris vigore banni, remißiuè.*
9 *Et quid ſi præuentus ab offenſo, vel alio non denuntiauerit, remißiuè.*
10 *Syndicus intra tempus faciendæ denuntiationis remotus tenetur nihilominus denuntiare delictum.*
11 *Et ſtante termino quatuor dierum ad denuntiandum, an incurrat pœnam, ſi vulnus intra id tempus non denuntians, mortem inde ſecutam intra alios quatuor dies denuntiauerit.*
12 *Syndicus non tenetur denuntiare delicta extra territorium commiſſa.*
13 *Denuntiare delicta an cuilibet liceat.*

Abes igitur, quòd dictũ denunciantis. Ibi. Bene verum eſt.

1 Adde, quòd idem† tenet Pariſ.de Put. in tract. ſyndic. in verb. nuncius.§. Iudex, vbi hanc materiam plenè tractauit,
2 & an eis † credatur, quòd ab aliquo fuerint impediti, ne ſibi mandata exequerentur, vel quòd fuerint verberati, vide Tiraq.de retract.§.8.gl.9.nu.14. Alciat. de præſumpt.reg.3.præſumpt.14.Guid. Pap. deciſ.557.& 628. Gabriel. in concluſ.ſuis, concl.4.nu.3.titu.de citat. & ꝙ huiuſmodi denunciator poſſit eſſe teſtis in leuibus delictis, quando denunciat ex neceſſitate officij ſui, Maſcar. de probat.concl.26.nu.7.vol.1.& Campeg.de teſti.reg.103. vbi latè.

Ibi.ſcilicet Beroarij. Adde videndum Grat.in conſ.43.vol.2.num.22. vbi tenet, quòd Beroarij in teſtes admittuntur, ſi alias non patiuntur defectus, ſed nunquàm ſunt integrè fidei.ad hoc vide etiam Maſcard.de probat.conclu.189.& quæ poſui infra ad quæſt.8. in verſ. ſcias tamẽ.

Scias aũt, ꝙ antiquis tẽporibus.

3 Adde, quòd iſti † Officiales ſi ob pecuniam crimina celant, quæ denuntiare tenẽtur, ſymoniam committunt, c. nemo de ſymo.& Luc.de pen.in l.vnica, nu.9. C. de Irenar.lib.10.

Sed quæro, nunquid tales. Ibi. Quinimmo ex conſuetudine.

4 Adde, quòd ſyndicus † tenetur ſe ipſũ delinquentem deferre. Catald.in conſi. 52.inter conſ.crim. diuerſ. lib.1. fol.99. quem refert, & ſequitur Menoch. de arbitr. Iudic.caſ.323.nu.15.& an ſyndicus
5 † poſſit recipi in teſtẽ, & an poſſit oppo-
6 ni contra eum; & quæ † exceptiones; & an

an poterit puniri, si falsum denunciaue-
7 rit,& qua pœna,† & an ei debeatur pars
8 accusatoris, quæ debetur virtute † bannimentorum, vide Salicet. in l. ea quidẽ, C. de accusat. & Ang. in l. si vacantia, C. de bon. vacantibus, & quid si fuerit † pre
9 uentus ab offenso, vel alio, & non denũciauerit, Bald. in l. sororem, ff. de his, qui bus vt indign. Bart. in l. diuus la 2. nu. 12 ff. de custod. & exhib. reor.

10 Item adde, si syndicus † qui habet quatuor dies ad denũciandum, interim fuerit remotus, an successor, vel ipse teneatur denunciare, vide Bald. in rubr. extra de constit. num. 28. ubi dicit, quòd primus tenetur denunciare, & non secundus, quia est de reliquijs officij sui, & in l. fin. in fin. ff. de iurisd. omn. Iud. quem sequitur Gabr. in consil. 175. in fine, volum. 1.

11 Item adde, quòd syndicus † habẽs quatuor dies ad denũciandum si aliquis fuerit vulnerat⁹, qui mortuus est infra quatuor dies, non incurrit pœnam ex eo, q̃ non denunciauerit vulnus; si infra alios quatuor dies mortem denunciauerit, Bald. in l. si ita stipulatus, ff. de verb. oblig. quem refert, & sequitur Io. Ant. de Nigr. in c. 7. frequens, nu. 32. Ego autẽ crederem contrarium, quia Iudex non potuit capere informationem à vulnerato; & forsan delictum remaneret impunitum, si delinquens ignoraretur, & eo maximè, quia syndici in princ. officij sui iurant seruare statuta; & ego ita seruarem, si curia non haberet informationem de delinquente.

12 Item adde, quòd syndicus † non tenetur denunciare delicta extra territoriũ commissa, sed solùm ea, quæ in territorio committuntur, vt per Gabriel in cõsil. 175. nu. 10. uol. 1.

Dixi suprà, q. nõ modo officiales
13 Adde, quòd de iure † ciuili non possunt denunciare, nisi deputati ad denunciandum, sed de iure canonico, quilibet dummodo nõ sit infamis, vel inimicus, aut conspirator, vel vilis persona Iodoc. in pract. sua criminali cap. 7.

Quæstio VIII.

SVMMARIVM.

1 *Delinquens si reperiatur in flagranti quis ordo procedendi seruari debeat remißiuè.*
2 *Et an faciant fidem Ministri Curiæ, vel alij consignantes, remißiuè.*
3 *Et quis dicatur in flagranti captus remißiuè.*
4 *Et an quilibet poßit capere repertum in flagranti, & ad iudicem ducere remißiuè.*
5 *Et an priuati sint in culpa nisi in flagrãti deprahensum capiant.*
6 *Nuncio quando sit credendum & nu. 8.*
7 *Delinquens in flagranti repertus absq; processu potest puniri.*
9 *Et contra eum proceditur iuris ordine nõ seruato.*
10 *Et an eo casu admittenda sit appellatio.*
11 *Et an appellatione interposita, vel pendente termino ad faciendum defensiones sit differenda executio.*
12 *Et quid si timeatur de tumultu.*
13 *Fur deprahensus in flagranti potest sine sententia fustigari.*
14 *Et quid in furibus vuarum.*
15 *Iudex an semper secundum acta, & probata iudicare debeat.*

Lijs etiam modis aperitur iudici. Adde, qualis
1 Processus † sit habendus contra delinquentem repertum in flagranti crimine, & an Ministri
2 † Curię, vel alij præsentantes captum in flagranti, si testificantur de visu, contra eum faciant fidẽ And. de Iser. & Afflict. in const. humanitate, tit. de his, qui fideiuss. num. 27. & 28. fol. 209. lib. 2. Foller. in pract. crim. in ver. item quòd fuit captus in flagranti, nu. 12. & Farin. quęst. 21. num. 157. vbi dicit, quòd si alij testes haberi non possunt, tunc creditur ipsis Beroarijs, & officialibus, si alios non patiuntur defectus, in delictis leuibus, non autem in grauibus, vt per Boss. in tit. de denunc. num. 10. in quibus non probãt crimen, sed faciũt indicium ad torquendum

dum Franch.in decis.379. vbi de capto cum archibusicto paruo. & ita ibi decisum fuit per sacrum consilium. Et quis
3 dicatur† captus in flagrāti,& an ille,qui latitabat, sed non per magnum interuallum, nullo actu extraneo in medio in-
4 terueniente,& an quilibet† possit capere delinquentem in flagranti,& eum du
5 cere ad iudicem;& an sint in culpa†priuati, si potuerunt capere malefactorem in flagranti, & non ceperunt,uide eundem Afflict. in constit. qualit. instit. se gerer.nu.7.& seq.fol.122. lib.1.& vide Foller. in pract. crim.in d. uer.Itē quòd fuit captus in flagranti, vbi plenè hanc materiam tractauit, & Farinac. in dicta quæst.21.nu.133.cum multis sequen.Et
6 quando sit credendum†nuncijs,& executoribus, vide Bero. in q.84. Mascard. de probat.in uerb.Biruarij,conclu. 189. & Paul. Granut.lib. 1. Theorem. 19. & executoribus non creditur aliquid dicentibus, quando de eorum lucro agitur, Alciat.in tract.præsumpt.reg.3. præsumpt.24.nu.6.

Scias tamen. Ibi.Solent itaque cauti iudices. Adde, quòd deprehen
7 sus†in flagranti crimine, etiam sine processu potest damnari, & puniri, Alex.cons. 275. uiso themate lib.7.Florian.in l.si seruus, nu.5. uersic. sed aduerte,ff.ad l.Falcid. Mars.in l.vni. C.de rapt.uirgin. numero 89. usque ad num.94.

8 Item adde,quòd in leuibus † delictis, vt quis sit inuentus cum armis, uel ad ludendum, adhibetur fides birruarijs,siue executoribus, Bart. in l. prætor ait, uers.sed quid debet, ff.de damn.infect. Alex.consil.2. uol.3. Roman.cons.414. Et in materia armorum Carrer. in uer. Itemq; eorum,nu.30.& Foller.in pract. crim.in d. uers. Item ꝙ fuit captus,&c. nu.7.ubi dicit,quod probāt, si per alios non potest probari, & hanc materiam plenè tractauit Mascard. de probat. in uerb. birruarij, concl.189. Contrarium tamen tenuit Bero.q.84.sed uide etiam quæ posui supra quæst.7. in uers. habes igitur,ibi. scilicet Beroarij. In grauibus autem delictis non probant ministri capiētes delinquentem ad conuincendū, sed ad torquendum, & ita decisum fuit per sacrum Consilium in quodam reperto cum tormento paruo, ut attestatur Franch.in decis.379.uol.2.

Sed nunqd reo capto inflagrāti.
9 Adde,quòd contra†captum inflagranti proceditur ex abrupto iuris ordine non seruato, Affl.in const. humanitate,6.notab. uersic. Item quærit hîc Andr. & in Const.Iustitiarij nō per Kalēdas,Gram. decis.36.nu.8.nec datur copia repertorum,siue indiciorum, ut tenet Bald. hîc allegatus, nec expeditur citatio ad sententiam,Gramm.d.decis. 36. nume.71. cum seq.

10 Item adde,quòd pro eo†non admittitur appellatio ad effectum, ut iudex, à quo teneatur illi deferre,Foller.in d.uer sic.Item quòd fuit captus, nu.4.

Ibi. Bene verum est. Adde, quòd etiam appel-
11 latione interposita†executio non est differenda,& posteà superiori scribere causam, quare appellationi non detulerit, Boer.decis.153.num.5. nam quando periculum est in mora, iudex potest exequi, & posteà processum scribere,Boer. decis.259.num.5.quem refert,& sequitur Lancellot. in tract.de attēt.ampliat. 4.nu. 16.fol.215.& etiam pendente dilatione ad faciendum defensiones non est differenda executio, si aliter tumultus sedari non potest, Rom.in sing. 577. & de periculo propter moram credēdum erit officiali illud asserenti,dummodò illius assertio aliquibus uerisimilibus, & urgentibus præsumptionibus, & rationibus munita sit.ita tradit Anchar.consil.277.numero 12. quem sequitur Mascard.de probat.conclus. 1257.num. 14. uolum. 3.

12 Item adde,quòd similiter Iudex†non debet differre executionem,quando timet,quòd amici,& consanguinei faciāt tumultum, & auferant condemnatum; nam tūc debet accelerari executio, etiā durāte termino defensionis,ut per Carrer. in pract.crim.§. homicidium, l'ultimo,num. 80.

Item adde,quòd è conuerso tumultus populi facit differre, executionem, non tamen liberare, sicut facit accelerare executionem, non tamen innocentem condemnare,l.decurionum,C.de pœn.

&

& Carrer.in loco supracitato, nu.79.

Quæro, An quando reus est de-
13 prehensus. Adde, quòd in specie † de fure, quòd si deprehensus fuerit in flagranti poterit fustigari sine prolatione sententiæ diffinitiuæ, Ang.in l.ictus fustium, col.1.ff.de his, qui not.infam.& ibi etiam dicit, quòd
14 hodie seruatur, quòd inuenti † ad furandum vuas, per Officiales absq; interlocutoria, vel diffinitiua ducuntur cũ vuis ad collum per Ciuitatem, & Ias. in l. vnic.nu.29.ff.si quis Iusdic. non obtẽp. dicit, quòd in leuibus delictis inuentus in flagranti sine aliquo processu potest puniri ad catenam; & ita dicit de facto seruari.

Sed pone, q̃ Iudex oculis ꝓprijs.

Ibi. Vult tñ, q̃ secundum acta.

Adde circa istã regulam, quòd Iudex secundùm acta, & probata iudicare debet, vt per Diaz.in reg.377. vbi multas ponit limitationes, vide etiam Couar. var.resol.lib.1.cap.1. sub nu.7. Summã Syluestr.in verbo Iudex, il 2.quæst.5.& Mascard.de probat.concl.948.num.10. & 11.

Quæstio IX.

SVMMARIVM.

1 *Notorium dicitur tripliciter.*
2 *Notorium quid sit, & quomodo inducatur, remißiuè.*
3 *Et statutum faciens mentionẽ de notorio, de quo sit intelligendum.*
4 *Et an requiratur probatio, quando delictum sit coram Iudice, & alijs sufficientibus ad notorium.*
6 *Et quomodo procedatur, si delinquitur coram Iudice, & Notario tantum.*
7 *Notorium per quot testes probetur, remißiuè.*
8 *Et an requirat sententiam.*
9 *Et appellationem admittat.*

Sed quid dicendum in crimine notorio.

1 Adde, quòd notorium † potest esse tripliciter, videlicet, quoad Iudicẽ, & quoad alios, quoad alios, & non quoad Iudicem, & quoad Iudicem, & non quoad alios, vt dicit glo. in cap.fin. verb.quoad se ipsum, de cohabit. clericor.& mulier.& gloss. in c. consuluit, in verb.notoria, de appellat.& quòd dica
2 tur† notorium, & quomodo inducatur, vide Menoch. de arbitr.Iud.cas. 166.vide etiam Foller.in pract.crim.in ver.itẽ qui est notorius delinquens, Capr. in tract.Notorij, in quo latissimè hanc materiam tractauit, & ad saturitatem nouissimè per Farin.quæst.21. per totam.
3 Item adde, quòd statutum † faciẽs mẽtionem de notorio in materia restringibili, debet intelligi de notorio facti, & non Iuris, Abb.in c.dudum, nu.7.de electión.

Quæro, nunquid in notorijs.

Adde Gabriel.comm. concl. lib. 2.de
4 citat.concl.1.num.2.vbi tractat † plenè hanc quæstionem, an requiratur citatió in Notorijs; & ibi ponit tres declarationes.

Item quæro, nunquid. Adde, q̃ quando
5 aliquod delictum † committitur, præsente Iudice in actu exercendi Iustitiam, & officium suum, & tot alijs, qui sufficiant ad notorium facti, eo casu non requiritur probatio, vt per Boss. in tit.de denũciatio.num.5.cum sequent.& de modo practicandi istud dictum, vide Luc. de penn.in l.quoties, C. de dignit. lib. 12.
6 & quomodo procedatur, quando delinquitur coram Iudice, & notorio tãtum, vide Foller.in pract.crim.in uers. Item, qui est notorius delinquens num. 27. cum seqq. & non requiritur sententia, ut per Gramm. decis. 105. nu. 16.& ad hanc quæstionem, an requiratur probatio, uide etiam Paris. in cons.147.uol.4. Rolan.cons.99.nu.22.uol.1.Gramm.in decis.36.num.55.cum sequen.& latissimè Mascard.de probat.concl.1103. uolum. 2.

Quæro nunc, per quot testes.
7 Adde uidendum † Mascard. de probat. concl.1105.uol.2.

Præterea quæro, nunquid.
8 Adde, quòd inoleuit † cautela, ut Iudex pronunciet factum, de quo agitur,

esse notorium, ut per Gramm. in decis. 65.nu.12.& in decis.105.num.16.dicit, quòd in duobus notorijs non est necessaria declaratoria,idest in notorio, actu permanente, & in Notorio commisso corâm Iudice pro Tribunali sedente;& ad materiam notorij uide Salicet. in l. ea quidem, C. de accusat. ubi per decē questiones hanc materiam examinauit; & uide etiam Boss.in tit. quomodò procedatur in crimine notorio.

Vlteriùs quæro. Adde circa istam quæstionem,an ad
9 mittatur † appellatio in notorijs, Capr. comm.concl.in tit. de notor. in 4.mēb. princip.nu.102.ubi latissimè,& Lancellot.in tract.de attēt.par.2.cap.12.limit. 9.& ibi nu.9. dicit, quòd Iudex,à quo, non poterit deuenire ad executionem in notorijs, si à Iudice, ad quem fuerit inhibitū;& ibi ponit alias limitationes. Vide etiam Gomez.de delictis capit.1. nu.47. ubi dicit, quòd in delicto notorio Iudex potest denegare appellationem,& suam exequi sententiam ante tamen inhibitionem Iudicis ad quem,dū modo appareat in sententia, quòd Iudex condemnauit reum, uti de notorio crimine secus autem si simpliciter condemnauit, ut quemlibet criminosum, Nam tunc teneretur appellatione deferre.

Quæstio X.

SVMMARIVM.

1 *Querela renuncians, vel ab ea desistens,an iterum querelare possit remissiuè.*
2 *Et an si neget quis iniuriam sibi factam possit reuocare dictum, & de iniuria accusare.*
3 *Querela differt à querimonia, & lamentatione.*
4 *Et an cedula data in occulto debeat mouere Iudicem ad inquirendum.*
5 *Querelās si desistat, vel moriatur, poterit Iudex procedere ex officio.*
6 *Querelans tenetur declarare an intēdat facere partem in iudicio.*
7 *Instigator an sit citandus quando proceditur per inquisitionem,remissiuè.*
8 *Et an possit torqueri, remissiuè.*
9 *Aduocatus, vel procurator fiscalis dolosè instigantes, quibus pœnis sint afficiendi. Fiscus pro euidenti calumnia condemnatur in expensis in controuersia criminali, ibid.*
10 *Fiscus est vbiq; præsens.*
11 *Et an ei prosit confessio procuratore fiscali absente.*

ALius est modus in principio. Adde, an desistens
1 † à querela,vel querele renuntians, iterum ad querelādum admittatur,Bart.in l.si maritus la.2.§.si negauerint,num. 4.ff.ad l.Iul.de adult. Bal.in l.accusationem,C.de his, qui accus.nō poss.vbi plenè. Et quid si aliquis
2 †interrogatus dicat. Titium nihil iniurię sibi fecisse, an poterit, suam confessionem retractando, de aliqua iniuria ipsum titium accusare, siue querelare, vide Luc.de Penn.in l.1.nume.47.uers. 7. Ex hoc sequitur. ubi videtur tenere, quòd sic.C.de desertor. lib.12.
3 Item adde, quòd querela † differt à querimonia, & à lamentatione, ut per Afflict.in const.pessimam.nu.7.fol.70.
4 Item adde,quòd cedula,†quę datur in occulto, non debet mouere iudicem ad inquirendum: sed ille,contra quem porrigitur,si instat,vt procedatur,debet audiri,secūdum l. diffamari, C.de ingenu. & manumiss. & l.1. C. de famos. libell. Felyn.in c. inquisitionis, nume. 12.de accusation.

Scias autem,quòd hęc querela. Ibi . Sed in casibus, in quibus.
5 Adde,quòd iudex,†data querela,poterit procedere ex officio, etiā quòd querelans desisteret, per text.in l.constante matrimonio, in fi. ff. de adulter. Afflict. in constit. legum asperitate, nume. 12. Gramm.decis.31. nū.3.cum seq. & hoc procedit in quacunque parte iudicij, etiam quòd desistat, appellatione pendēte,uel accusatore mortuo, ut per Carauit.in rit.nu.2.

Quæro, nunquid instigator. Adde, per solam querelam, instigationem, & sollicitationem non intelligi querelantem facere partem in iudicio: sed

6 sed oportet † declarari; Et ideò solet peti, vt mandetur querelanti, quod declaret, si intendit facere partem in iudicio ad quod tenetur iudex secundũ Foller. in pract.crim.in verb. Audiantur exce-
7 ptiones, num. 2. & an instigator † quando proceditur per inquisitionem sit citandus Bal.cons.226. vol. 1. & an insti-
8 gator torqueri † possit Brun.in tract. de indic.in 8. quæst.princ.13.not.

Sed nunquid Aduocatus. Ibi. Benè verum est. Adde, quòd non solùm ꝓcurator,
9 vel Aduocatus fisci † debet ob talem vexationem condemnari in expensis, & eas soluere de proprio, sed etiam maxima pęna veniret plectendus, ut decidit Imperator in l.vniuersi, C. vbi caus.fiscal. ubi eos uiuos concremari iussit, & ita tenet Gramm.decis.60.num.21.sed prædictæ non seruantur in practica, & si quis ageret ad dictas pœnas derideretur, uel forsan puniretur. Et hoc etiam tenuit Boer. in decis.324.in princ. scilicet, quòd si fiscus esset in euidenti calũnia in expensis veniret condemnandus, Dicit tamen Ant. Colomb. in tract. de modo proced. in controuer. criminal. art.138. quòd fiscus nullas dat, nec recipit expensas allegando tex. in l. fin. C. de fruct.& lit.expen. quem refert, & sequitur Peregri. de iure fisci lib.7. titu. 4. de senten. aduersus fiscum in fin.

Sed quæro, tu scis, Ibi, & dicitur semper. Adde, quòd ratio est, qa
10 fiscus † vbiq; est præsens, glo.in l.1.in princ.C.de quadrien. præscript. licet secundum Salicet.in l.generaliter, 6. quæst.in fin. C.de non numer. pecu.& Macabr.in cons. 28. nume.158.
11 Fisco non prosit † confessio, si procurator fiscalis est absens, sed Cald. in cons. 16. de testam. contrarium tenet, & ita seruatur.

Quæstio XI.

SVMMARIVM.

1 *Confessus absq; denunciatione, vel inquisitione, aut accusatione condemnari an possit.*

2 *Inquisitio fieri non potest ad priuatorum commodum.*

3 *Procurator fiscalis procedit per inquisitionem contra tenentes bona Principis.*

4 *Testis depositio etiam in tortura, absq; citatione, non nocet parti.*

5 *Testes sufficiunt haberi per reum pro legitimè examinatis.*

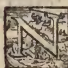

NVnc videamus. Adde, ꝙ immo, nec etiam confessus potest cõ
1 demnari sine † denunciatione, vel inquisitione, vel accusatione, secundum Cæpol.cons.39.in fine, vbi dicit, quòd si consuetudo fuisset in cõtrarium, esset valida. Sed vide cons.94.incerti authoris inter cons. crim. tomo 1. magnæ impressionis, vbi dicit hoc procedere, quando fit confessio incidenter de aliquo delicto, contra eum non intentato, aliàs sola confessio etiam nullo pręcedente processu, vel inualido sufficeret ad condemnandum, & vide etiam quæ addidi infra in quæst. 55. nume.7. vbi de confessione incidenter facta.

Item adde, quòd Iudex non potest in-
2 quirere ad priuatorum † commoditatẽ, Innocent.in cap.ad nostram, de iur.iur. Sed bene poterit procedere per viam inquisitionis contra tenentes bona Principis, secundum Luc.de Penn. l. 1.C.de cond.& procur.lib.11. quem refert, & sequitur Afflict. in constit.inter multas nu.7.& per illam constitutionem in Re
3 gno † Neap. Procurator fiscalis põt procedere per inquisitionem contra occupantes bona ad Regium fiscum spectantia.

Item quæro, nunquid. Adde, ꝙ depositio testis absq; citatione, etiam quòd es
4 set facta † in tortura, parti non nocet, Felyn.in c.2.extra de testib.& Laurent. de Pin.cons.69.nu. 12.

Ibi. Sed si reus comparet. Adde, quòd sit satis, ꝙ testes Curię ha
5 beantur per reũ pro ritè, † & rectè examinatis, & repetitis, vt per Capic.decis. 74.& Foller.in pract.crim.in ver. detur copia capitul. etiam quòd essent mille testes, Areti.in cõs.163.col. 2. & vide, ꝗ posui infra ad q̃st.45. d.vers. Cęterùm.

Quæſtio XII.

SVMMARIVM.

1 *ACcuſatio quid ſit,& quotuplex, remiſſiuè.*
2 *Accuſare an dicatur,qui ſimpliciter libellum accuſationis produxit, remiſſiuè.*
3 *Accuſatio quomodo differat à denunciatione,vel delatione, remiſſiuè.*
4 *Accuſatio falſi non requirit expreſſionem loci, aut temporis.*
5 *Et locus poteſt ſuppleri ex probationibus ſequentibus.*
6 *Et Iudex etiam ex officio ſupplet locum, & alia neceſſaria.*
7 *Et an poſſit ex officio accuſatorem cogere ad exprimendum diem delicti.*
8 *Et an falſa demonſtratio diei,vel menſis vitiet probationem criminis.*
9 *Et quando tempus ſit de ſubſtantia probationis.*
10 *Accuſator an teneatur ſe inſcribere ad pœnam talionis,remiſſiuè.*
11 *Sententia valet in criminalibus, licet nō ſit conformis libello.*

Actenùs de Inquiſitione dictum eſt. Adde videndum
1 †Decian.in tract.crim.tom.1.lib.3.cap. 1.ubi latè,quid ſit accuſatio, quotuplex ſit,& quid ſit propriè accuſare; & an accuſare dicatur, qui ſimpliciter libellum
2 accuſationis† produxit;an potiùs requiratur perſeuerātia uſq; ad finem iudicij; & in c. ſequenti habetur quomodo dif-
3 ferat accuſatio† à denunciatione, & uerbum defero à verbo,accuſo.

Dixi exprimēdum eſſe locum, & tempus. Adde, quòd in crimine falſi nō requiritur locus,
4 nec tempus † gl.inſtit. de publ. iudic.in principio Marſ. in rubr. de falſ.numero 16.Afflict.in Conſtit.Reg.in titu.de falſar.num.6.

Item adde,quòd locus poteſt ſuppleri
5 ex probationibus ſequentibus† Petr.de Ancar. in clem. conſtitutio, de electio. Roman.in l.non ſolùm.§. ſed ut probari,ff.de nou.oper.nunciat. Imol.in c.cū dilectus,de ordin.cognit.

Item adde, quòd iudex ex officio poteſt ſupplere locum, & alia neceſſaria,
6 †ne iudicium reddatur eluſorium,Abb. in c.cauſam de iudic. & Deci.in c. dilecti,de iudici.Ferran.Gargia.conſ. crim. tom.1.in fol.

Dixi etiam, quòd eſt exprimendum tempus. Adde,quòd iudex ex officio cogere non poteſt accuſatorem ad exprimēdum diem
7 delicti , † ſed benè ad requiſitionem partis poterit, Octauian. Veſtri. in ſua practic.in tit.de reſponſion.rei ad poſitiones actoris,col. 2. quem refert, & ſequitur Viui.opin.24.nu.3.vol.1.

Sed, quid ſi accuſator. Adde, ꝙ falſa demonſtratio diei non vitiat probationē
8 criminis in cauſa Inquiſitionis: † ſecùs, ſi falſus eſſet menſis , quia tunc deficit tempus,quod eſt de forma Iudicij, Bal. in l.priùs,nu.46.C.de his, qui accuſ.nō poſſ.

Item adde,quòd tempus eſt de ſubſtātia probationis, quando quis vult pro-
9 bare,tunc alibi fuiſſe,† Inno.in c.qualiter,& quando,el 2.uerſ. tunc autem, de accuſation.

De iure autem ciuili. Adde,vt per Duen. ī reg. 27. vbi plenè de huiuſmodi ſolemnita-
10 te † inſcriptionis tractauit, reddens rationem, quare in deſuetudinē abierit.

Vltimo quæro. Adde, quòd licet ſententia debeat eſſe conformis libello; hoc tamen nō pro-
11 cedit in criminalibus, † quia Iudex pōt condemnare,& pœnam imponere, probato delicto, non attenta petitione,vel concluſione, vt eſt communis opinio, de qua per Gomes. de delict. cap.11. nu.8.

Quæſtio XIII.

SVMMARIVM.

1 *ACcuſatoribus concurrentibus, quis ſit præferendus,remiſſiuè.*
2 *Accuſatus quando poſſit pendē-*

te accusatione de eodem delicto ab aliȷs accusari, remißiuè.

Ictum est de accusatione. Ibi. Et in primis q̃ro. Adde videndum Decian. in tract.crim.tom.1.lib.3.cap.32. vbi latè,
1 pluribus † accusatoribus concurrentibus, quis sit præferendus, & magis diffusè per Farinac. quæst.13. per totam; & quando semel accusatus, pendente illa accusatione de eodem delicto ab aliȷs
2 accusari possit † Decian. vbi supra, capit. 31.

Quæstio XIIII.

S V M M A R I V M.

1 Ccusatoris, & accusati legitimatio an in primis discutienda sit.
2 *Exceptio excommunicationis, vel falsi procuratoris etiam post litem contestatam opponi potest.*
3 *Statutum, quòd quilibet accusare poßit, intelligitur de habili.*
4 *Accusare quando poßit consanguineus.*
5 *Accusatio iniuriæ propriæ, vel suorum diuersè proponitur.*
6 *Pater an repellatur ab accusando iniuriã filiȷ, vel filius repelleretur.*
7 *Pater potest prosequi mortem filiȷ naturalis non vulgo quæsiti.*
8 *Socius potest accusare de morte sociȷ.*
9 *Conuictus, vt accusare poßit arbitrio Iudicis definitur.*
10 *Amicus suorum appellatione continetur.*
11 *Accusare an possit amicus.*
12 *Suorum iniuriam prosequens non agit ad pœnam conuentionalem.*
13 *Conuincti quando ad accusandum admittantur.*
14 *Et inter eos datur ordo prælationis.*
15 *Et pluribus concurrentibus, qui sint præferendi, remißiuè.*
16 *Accusatore mortuo, vel impedito quomodo alter admittatur.*
17 *Clericus an possit accusare, nume.19.& seq.*
18 *Et an possit excipiendo crimẽ opponere.*
22 *Accusare an possit miles nostri temporis.*
23 *Et an filius familias.*
24 *Et quid in statu Ecclesiastico, vel in Regno Neap.*
25 *Et an minor.*
26 *Et quid in statu Ecclesiastico.*
27 *Et an mulier, vel vxor, aut sponsa.*
28 *Et quid in Regno Neapolit.*
29 *Et an criminosus.*
30 *Et an infamis, & in quibus casibus.*
31 *Et quæ dicatur infamia iuris, aut facti, vel canonica, remisiuè.*
32 *Et quomodo constet de infamia facti, vt quis repellatur ab accusando, remiss.*
33 *Et an Beroariȷ accusare possint.*
34 *Et an Iudei, vel hæretici, remißiuè.*
35 *Et an accusatus, remißiuè.*
36 *Et quid in Regno Neapol.*
37 *Et an excommunicatus.*
38 *Et quid si non fuerit oppositum de excõmunicatione.*
39 *Et an inimicus.*
40 *Et an pauper.*
Et quis dicatur pauper, remißiuè.
41 *Et an laicus possit accusare clericum.*
42 *Et an parentes filios, frater sororem, affinis affinem, vel econtra, remißiuè.*
43 *Et an alieno nomine liceat accusare, remißiuè. num.47.*
44 *Et in Regno Neap. mulieres coniugatæ, & Vniuersitates per procuratorem accusare possunt.*
45 *Et an Syndicus Vniuersitatis ad vnicã tantum causam possit accusare.*
46 *Et Vniuersitas potest agere pro iniuria facta vni de Vniuersitate.*
48 *Et Commater potest accusare de morte Compatris.*
49 *Et filia Sacerdotis de morte patris.*

Vnc videamus. Adde, ꝙ in primis, & ante omnia excutiendum est de legitimatione personarum
1 † tàm accusatoris, quàm accusati; siue velit accusare nomine proprio, siue alieno, nisi in exceptione excommuni-
2 cationis, † quæ licet sit dilatoria, tamen de ea etiam post litem contestatam proponi, & cognosci potest propter periculum animæ; & in exceptione dilatoria, quæ reddit iudicium retrò nullum ipso iure, vt est exceptio falsi procuratoris Bero. in c.1.nu. 5. cum sequen. de accusat.

Quæſtio XIIII.

Ibi. In primis igitur. Adde, quòd ſi ſtatutū dicat, quòd quilibet poſſit accuſare de tali crimine, reſtringitur ad habilē, † Paul.
3 de Caſtr. in l. 2. §. Prætor, nu. 5. ff. qui ſatiſd. cogan.

Adde, quòd conſanguineus poteſt accuſare, quādo ſuorum proſequitur iniu
4 riam criminaliter, † non autem ciuiliter, Foller. in pract. crim. in ver. Audiantur exceptiones, nu. 55.

Item adde, ꝙ quando quis ſuam pro-
5 priam iniuriam proſequitnr, † poteſt accuſare de quacunq; iniuria, ſed pro ſequendo offenſam ſuorum accuſat, cum mortem duntaxat propinquorum vindicat, d. l. hi tamen ff. de accuſat. in prin. & ita tenet Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 5. num. 9.

Item adde, quòd ſi pater querelauerit
6 de iniuria facta filio, † vbi filius repelleretur, repellitur etiam pater. ſi autem ex forma querelæ apparet, eum accuſaſſe de iniuria facta ſibi patri per perſonam filij, tunc non repelleret̄, Foller. in pract. crim. uer. banniantur, num. 58.

Item adde, quòd pater poteſt proſequi mortem ſui filij naturalis, ideſt ex con-
7 cubina retenta in domo † ſecùs in uulgo quæſitis, Bal. in l. 1. nu. 33. C. qui accuſ. non poſs. & Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 5. nu. 12.

Item adde, quòd ſocius poterit accuſa
8 re de morte ſocij † in mercatura, uel in aliquo artificio, Maſuer. in pract. crim. tit. de expenſ. Intereſ. & damn. fol. 107. col. 2. verſ. Item per homicidium.

Item adde, quòd remittitur arbitrio iu
9 dicis, quæ dicatur perſona cōiuncta, † vt accuſare poſſit, ſecundum Menoch. de arbitr. caſ. 146. nu. 8.

Item adde, quòd appellatione ſuorum
10 continetur amicus, † ſingulari amicitia coniunctus, vt tenuit Bal. in l. 1. nu. 33. C. qui accuſ. licèt fateatur hoc non ex proprietate ſermonis, ſed fictè, & quòd
11 amicus accuſare poſſit, † tenet Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 3. cap. 5. num. 13. cum ſequen. quod forſan intelligendum eſt, quando non extant conſanguinei.

Item adde, quòd quando quis ſuorum iniuriam proſequitur, non poteſt agere
12 ad pœnam conuentionalem, † Iaſ. in l. ſi ita ſtipulatus, §. Cryſogonus, ff. de verb. oblig. Gram. conſ. 12. nu. 27. & Menoch. de arbitr. caſ. 262. nu. 4.

Item adde, ꝙ nunquàm poſſunt con-
13 iuncti accuſare, † niſi priùs videatur, an principalis offenſus velit accuſare, l. Se natus, ſecundum unum intellectum. & ibi Bald. in princ. C. de his, qui accuſ. nō poſs. & inter coniunctos eſt ordo præ-
14 lationis † ex gradu, caritate, dignitate, ætate, & ſexu, Bald. in l. priùs, C. eo. tit. Et qui ſint præferendi, quando plures
15 concurrunt, † vide omninò Gomez. de delict. cap. 1. nu. 35. verſ. ſi uero plures, & ibi nu. ſequenti habetur, quomodo, & infra quantum tempus, ſi accuſator
16 moriatur, † vel aliàs impeditus, alius ad mittatur.

Dixi in primis. Adde videndum D. Farin. in quæſt. 12. nu. 12. vbi concludit, clericum non poſ-
17 ſe accuſare † niſi proſequendo ſuam propriam offenſam, vel eccleſiæ ubi tamen pęna ſanguinis non ueniret imponēda.

Item adde, quòd clericus per viam exceptionis crimen opponere poteſt, etiā ſi pro eo pœna ſanguinis ueniret impo-
18 nenda, † vt tenent omnes in c. ſuper his, de accuſat.

Item adde, quòd clericus accuſare po-
19 teſt, ſi ciuiliter ageret, † quia ceſſat ratio pœnæ ſanguinis, nam poteſt intereſſe ſuum proſequi ciuiliter; quo caſu licet videretur iudici imponere pœnam ſanguinis, tamen nihil imputandum eſſet clerico accuſanti, c. 2. de homicid. Et ad ſupradicta vide Decian. in tract. crim. tomo 1. cap. 10. lib. 3.

Item adde, quòd clericus regulariter
20 clericum accuſare † poteſt, c. ex parte, c. licet, & c. veniens, de accuſat. & latè per Decian. in d. tract. crim. c. 10. nu. 17. cum ſeq. lib. 3. ubi ponit duas limitationes.

Ibi. Benè verum eſt. Adde, quòd idem eſt, etiā ſi poſtea pœna ſanguinis eſſet commiſ-
21 ſa, † & ſciuiſſet pro certo clericus, eam pœnam imponi debere, & accuſatum eſſe moriturum, quia nullam irregularitatem incurrit ſtante d. proteſtatione, Foller. in pract. crim. canon. cap. 4. num. 38. fol. 47.

Quæro etiam, nunquid miles.

Ibi.

Ibi. Sed hodie. Adde, quòd ſecùs eſſet in militibus etiam
22 noſtri temporis, † qui eſſent in caſtris, quia in eis militat eadem ratio, ne deſerant militarem diſciplinā; ita tradit Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 16. nu. 7. in quo capitulo latè, quando milites accuſare poſſint.

Sed quid in filio familias.

Adde vidēdum Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 3. cap. 9. vbi latè, quando fi-
23 lius familias poſſit accuſare † vel non, & quando patris conſenſus requiratur; vide etiam Farin. quæſt. 12. nume. 10. vbi vnà cū D. Claro atteſtatur, ſe nūquàm vidiſſe in practica dubitari in cauſis criminalibus, an filiusfamiliàs, ſiue agēdo, ſiue ſe defendendo poſſit ſtare in Iudicio ſine conſenſu patris; ſed quòd ſemper vidit ſine dicto conſenſu procedi, ſiue de publico, ſiue de priuato crimine ageretur, prout Ego quoq; vidi ita practicari.

Ibi. Ego certè nunquam vidi in practica dubitari. Adde, quòd in ſtatu Eccleſiaſtico fuit expreſsè prouiſum per Conſtit. March. cap. 17. lib. 4. quòd fi-
24 liusfam. poſſit accuſare, † denunciare, & ſe defendere ſine conſenſu patris, ſiue curatoris auctoritate, ſi multùm vrgentia præcedant inditia contra ipſum, & quòd habeat legitimam perſonam ſtandi in Iudicio in criminalibus, tàm in primis cauſis, quàm in cauſis appellationū. & in Regn. Neap. fuit prouiſum, per ritum 201. & 161. Carau. quòd filius fam. non admittatur ad denunciandum, niſi ſe obliget ad certam pœnam de probādo ipſam denunciationem, & non concordando cum denunciato ſine licentia Curię, cui obligationi pater conſentiat, vel niſi conſtet Curiæ, quòd habeat de alijs bonis, de quibus poſſit ſolui dicta pœna; quæ pœna per deſuetudinem iā receſſit ab aula, vt ait Gramm. deciſ. 39. in fin.

Sed quid in maiore XIIII.

Adde, quòd in hac quęſtione quatuor ſunt opiniones; & iſta eſt magis communis, quòd maior xx. annis indiſtinctè
25 † in omnibus criminibus, etiam ꝗ ſuā, vel ſuorum iniuriam non proſequatur, accuſare poſſit: Si verò ſit minor xx. annis, ſiue pubes, ſiue impubes in criminibus exceptis accuſare poteſt, cum auctoritate tamen tutoris; vel curatoris; ſi verò non agitur de criminibus exceptis, minor xx. annis ab accuſando repellitur, niſi ſuam, vel ſuorum iniuriam proſequatur; ſed cum curatoris auctoritate, ſi adultus ſit; vel ſi infans, tutor eius nomine accuſabit, & non alius. ita Bero. in c. 1. nume. 50. de accuſat. & D. Farin. in quæſt. 12. nu. 15. & nunquam vidi hanc conſuetudinem, de qua D. Clarus hîc atteſtatur, quòd ſcilicet indiſtinctè admittatur minor ad accuſandum, dūmodo ætatē xiiij. ann. exceſſerit; quem ſequitur D. Farin. vbi ſuprà, dicens, quòd ipſe etiam ita indiſtinctè vidit ſeruari in Vrbe: ſed ego inueni in multis locis ſtatuta ita diſponentia, & præſertim in
26 ſtatu † Eccleſiaſtico adeſt Conſt. Marchiæ in lib. 4. cap. 17. qua prouiſum fuit, vt minores xiiij. annis in cauſis criminalibus habeant legitimam perſonam ſtandi in Iudicio, tàm in primis cauſis, quàm appellationis, quæ Conſtit. per Bullam Pauli III. de qua in princ. ipſarum Conſtitutionum, ſeruatur etiam in Vrbe, & in toto ſtatu Eccleſiaſtico, & ſi eam D. Farin. vidiſſet, vtiq; de ea mentionem feciſſet, & de dicta conſuetudine atteſtatus non fuiſſet.

Item adde, quòd minor non poteſt accuſare de adulterio, quia hoc ſpecialiter, & nominatim cautum eſt, l. ſi maritus, §. lex Iulia de adult. & eſt ratio, ne iuuenis ętatis calore matrimonia infeſtet, ita etiam tradit Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 3. cap. 12. nu. 24. In quo capitulo latè habetur de hìs, qui ratione ætatis accuſare prohibentur.

Præterea dixi. Adde, quomodo, & quando mulier admit-
27 tatur ad accuſandum † de iniuria illata alicui de ſuis, per Carauit. ritu 191. nu. 8. & ibi habes practicam, & quomodo ſeruatur in Regno Neapolit. vide etiam Crau. in conſ. 220. in 1. dubio, & de vxore latè habetur per Farin. in quæſt. 13. nu. 14. cum ſequen. vbi etiā de ſpōſa per verba de præſenti.

Item adde, quòd mulier in alios nouē

M 4 caſus

casus accusare potest, Primo in crimine læsæ maiestatis, Secundo in crimine de annona, Tertio de suspecto tutore, Quarto de falso testamento, Quinto de crimine hæresis, Sexto de crimine sacrilegij, Septimo de crimine symoniæ, Octauo de dilapidatione bonorum ecclesiæ, Nono de commatre, quæ potest accusare occisorem compatris, ita tradit Gigas de crimin. læsæ maiest. lib. 2. rubr. qui accusare possint, quæst. 2. per totam; & quando ratione sexus, quis prohibeatur accusare, latissimè per Decian. in tract. crim. lib. 3. cap. 7. tomo 1. & si uxor concurrat cum filijs ad accusandum de morte mariti filij præferuntur Franch. in decis. 382. uol. 2. & ibi ẽt
28 dicit, ꝙ in illis casibus in quibus † mulieri permittitur accusare, nũquàm admittitur, nisi prius exploratum sit, quòd alij quibus de iure communi competit nolunt accusare, uel sint in mora accusandi, sed ibi nu. 10. attestatur etiam, quòd in Regno indistinctè recipiuntur querelæ, siue masculorum, siue fœminarum, & postea instantibus partibus, & eis auditis, reijciuntur reiciendi.

Dixi quoq;, quòd propter indignitatem, Ibi. Nam in foro ecclesiastico. Adde, quòd criminosus licèt non admittatur ad
29 accusandum regulariter, † tamen, ubi familiaris episcopi reperitur criminosus, in pœnam tolerantis talem in domo, poterit ipsum episcopum accusare, c. nulli, de accusat. & Gomes. in reg. cancel. de impetr. ben. vac. per obit. quæst. 7. vers. vel etiam quarto.

Secundus est casus. Adde, quòd infamis infa-
30 mia iuris † in sexdecim casibus accusare potest, Primus est si suã, uel suorum iniuriam prosequatur. Secundus in crimine læsæ maiest. Tertius in crim. hæresis. Quartus in crimine symoniæ. Quintus in crimine fraudatæ annonæ. Sextus in l. Cornel. C. de fals. & in testamento falso liberti paterni, uel materni. Septimus in crim. suspecti tutoris. Octauus in crim. fraudati census, quod committit, qui furatur pecuniam sibi commissam. Nonus in crimine perduellionis, quod est simile crimini læsæ maiest. Decimus in crimine falsæ monetæ. Vndecimus in crimine sacrilegij. Duodecimus in maleficijs. Decimustertius in latronibus. Decimusquartus in eo qui potest accusare accusatorem suum. Decimusquintus in eo, qui fuit per Episcopũ toleratus, qui licèt sit infamis, tamen in odium ipsius episcopi eum tolerãtis potest ipsum accusare. Decimussextus in arenario, qui licèt sit infamis, tamen accusat arenarium. Quos omnes casus congessit Soci. in c. si legitimus, num. 17 de accusatio. Et ad hanc quæstionem quando infamis accusare possit; & quæ
31 dicatur infamia iuris, † & quæ infamia facti, & quæ dicatur infamia canonica latè per Bero. in c. 1. nu. 41. cum sequen. de accusat. uide etiã Farin. in quęst. 12. nu. 17. & Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 3. cap. 17. vbi latissimè, & quomodo
32 dicatur constare † de infamia facti, ad hoc, ut repellatur ab accusando; Et ibi
33 etiam habetur, quòd Beroarij licèt † notati dicantur infamia ob vile exercitiũ, Bal. in l. fin. quæst. 8. C. de ædilit. edict. tamen non erit equum, vt repellantur. Et
34 Iudęi sunt † infames infamia canonica, Bertaz. in cons. 502. num. 11. & quando iudæi accusare non possint, & hæretici latè per Decian. vbi supra, cap. 18.

Tertius est casus. Adde videndum Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 3. cap. 24. vbi latissimè,
35 quando accusatus † possit accusare, vel
36 non. Et in Regno Neap. † adest regia Pragm. 1. sub tit. de accusat. qua cauetur, quòd accusatus, eius uxor, liberi, parentes, aut fratres vtrinq; cõiuncti insimul habitantes de crimine aliquo priuato, vel publico quantumcunq; maiori, prima accusatione pendente, accusare nõ possint accusatorem, eius coniugem, liberos, parentes, fratresue vtrinq; coniunctos in eadem tamen habitatione manentes, si accusatus fideiussionem pręstiterit de stando iuri prima accusatione finita, sed si accusatus, vel aliquis de prædictis post cęptam causam accusationis offensus fuerit, tunc poterit accusare, si suam, vel suorum iniuriam prosequi voluerit, & eodẽ tpe super vtraq; accusatione siue quærela ꝓcedi poterit.

Ibi. Postquàm autem. Adde, ꝙ limitatur

hoc

hoc decem modis, ut per Duen.reg. 29.

Ibi. Quòd licèt ordo naturalis. Adde Rimin.iun.in conſ. 114. vbi tractat, an procedendum ſit eodem tempore ſuper vtraque accuſatione, vel ſuper prima, & ea expedita, ſuper ſecunda.

Quæro, nunquid excōicatus. Adde, quòd excommunicatus accuſare
37 non poteſt, etiam quòd ſuam, † vel ſuorum iniuriam proſequeretur, Feder.de ſenis in conſ. 116. & Farin. in quæſt. 12. num. 31.

Item adde, quòd iſta concluſio, ut excommunicatus accuſare non poſſit, procedit in excommunicato excommunicatione maiori, non autem in excommunicato excommunicatione minori, vt per Plac.in cap. 44. hîc allegato, nume. 12. quem ſequitur Farinac. vbi ſupra num. 32.

Item adde, quòd excommunicatus, nec etiam in criminibus exceptis accuſare poteſt, quia in illis militat etiam ratio participationis euitandæ, & in crimine hæreſis ita tenet Carrer.de hæret.num. 107. quem ſequitur Decian. in tractat. crim.tom. 1.lib. 3. cap. 20. num. 6. & ibi num. ſequenti dicit, quòd excommunicatus alium æquè excommunicatum accuſare poteſt; tamen in fine uidetur contrarium ſentire.

Item adde, quòd exceptio excommunicationis coram iudice ſeculari ſolùm poteſt opponi, non autem probari, etiã per, inſtrumenta, ſecundum Bald. in l. quotiès, in fin. C.de iud. Et etiam quòd non exciperetur, non eſt admittendus,
38 † quia Iudex ex officio debet eum repellere, c. exceptionem, in fine, de except. Imo. & Socin. in cap. nulli, in fin. de accuſat.

Vlteriùs dixi. Adde, quòd de iure ciuili inimicus non eſt
39 prohibitus accuſare † Bart. in l. qui accuſare, ff. de, accuſat. Sed eſt prohibitus accuſare de iure canonico, & quomodo procedat, vide Socin. in d.c. repellantur per totum, ubi plenè. Et in omnibus caſibus inimicus poterit accuſare, & debet admitti, ſi cum accuſato in carceribus ſe conſtituat, Marſ. in pract. crim. in §. diligenter num. 208. Sed de iſta quæſtione quòd inimicus accuſare non poſſit, latiſſimè habet per Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 3. cap. 25. vbi multùm diffusè habetur de cauſis inimicitiæ.

Sed hìc ẽt q̃ro, nũquid pauper.
40 Adde videndum † Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 65. vbi habetur, quis dicatur pauper.

Item adde, quòd pauper, & ſuſpectus accuſans ſe ſubſcriberet ad pœnam talionis, & carceri ſe manciparet, eſſet admittendus, vt per Marſ. in pract. crim. §. diligenter, nu. 205. ſed validiſſimè contrarium tenuit Decian. in tract. crimin. tom. 1. lib. 3. cap. 17. in 10. limitatione.

Item adde, ꝙ poteſt accuſare, ſi ſuam, vel ſuorum iniuriã proſequatur, Anch. conſ. 416. col. 2. & Decian. in d. tract. crimin. tomo 1. lib. 3. cap. 22. nu. 21.

Propter reuerentiam. Adde videndũ Decian.
41 † in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 10. nu. 6. cum ſequen. vbi habetur multiplex ratio huius concluſionis, & quòd laicus poteſt accuſare clericum in crimine hæreſis, ſymoniæ, læſæ maieſt. aſſaſſinij, & in alijs caſibus, vt ibi per eum, & quòd talis prohibitio non procedit, ſi ante litis conteſtationem non opponatur, & ad prædicta vide etiam Farin. quæſt. 12. nu. 13.

Item adde, an, & quando pater poſſit accuſare filium, & filius patrem, mater filium, & filius matrem, frater ſororem, & ſoror fratrem, & affinis affinem, per Soci. in c. accuſaſti, num. 11. cum ſeq. de accuſat. vbi latè, & Gabriel. conſ. 74. nu. 4. vol. 1. & Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 14. vbi latè, qui propter reuerentiam accuſare prohibeantur.

Item quæro nunquid poſſit. Adde videndum Farin. quæſt. 12. nu. 51. & Decian. in tract. crim. tomo 1. lib.
43 3. cap. 36. in quibus locis † latiſſimè, quando nomine alieno accuſare liceat.

Ibi. Quòd ita tenẽt oẽs doctores. Adde, quòd idem tenetur Capic. deciſ. 5. etiam quòd nõ eſſet Syndicus vni
44 uerſalis, † ſed ad vnam cauſam tãtum, & ſi dubitatur de mãdato, quòd debeat
45 admitti, cum cautione de rato, & † in Regn.

Regn. Neap. adest Const. Generalia iura, per quam Syndicus Vniuersitatis, & procurator mulieris coniugatæ possunt accusare alieno nomine, & Afflict. in d. constit. dicit requiri, quòd syndicus habeat mandatum speciale, non autem in vniuersali. Immò videtur sentire, quòd etiam specialis possit accusare, & si dubitatur de mandato, tunc debeat admitti cum cautione rati.

Item adde, quòd Vniuersitas potest
46 agere pro iniuria facta † vni de Vniuersitate; nam qui tangit membrum, corpus tangit, Oldr. cons. 66. incip. an ex delicto, Foller. in pract. crim. verb. audiantur exceptiones, nu. 70.

Item adde, quòd ista regula, quòd qs non possit alieno nomine accusare, fal-
47 lit † in Fisco, Illustribus personis, mulieribus honestis, & minoribus; nā omnes istæ personę per procuratorem, tutores, & curatores, accusare possunt, vt habetur per Afflict. in const. beneficium, nu. 2. gl. in d. constit. Generalia iura, & in mandato debent apponi omnes illæ solemnitates, & requisita, quæ debent apponi in accusatione; aliàs mandatum esset inefficax, Roman. cons. 40.

Quæro, an compater. Adde, quòd etiam com-
48 mater † potest accusare occisores sui cōpatris, secundum Boer. decis. 233.

Quæro, an filij illegitimi.

Ibi. Si verò sunt spurij.

Adde, quòd filia sacerdotis potest ac-
49 cusare de morte patris, † secundū Ang. in l. 1. ff. de accusat. & ibi Bart.

Quæstio XV.

SVMMARIVM.

1 *Ccusator inhabilis an possit ex officio à, iudice repelli post lapsum termini ad proponendum declinatoriam.*

2 *Et quomodo sit procedendum super inhabilitate accusatoris, & rei.*

3 *Accusatoris inhabilitas an possit opponi post litem contestatam.*

4 *Accusatio prohibita à, statuto reddit processum nullum, & condemnationem inualidam.*

5 *Iudex an possit offenso statuere terminū ad accusandum.*

6 *Pater quando præferatur matri, fratribus, & Nepotibus in accusando mortem filij.*

Et si omnes concurrerent omnes admittentur ibidem.

Et si filius erat Monacus an præferatur pater, vel Abbas, aut Prior.

Isum est, quæ personę.

Adde videndum Bero. in c. 1. de accusat. nu. 2. vbi dicit
1 † hoc verum esse etiam si pars sit exclusa à proponendo declinatoriam contra inhabilitatem personæ per lapsum termini, ita tamen distinguendo, quòd aut est talis exceptio declinatoria contra inhabilitatem personę, quæ Iudicium retrò nullum non redderet, vt est exceptio, quòd quis sit miles, vel fęmina, vel similis; & tunc ea nō potest opponi post lapsum termini, aut est talis exceptio, quæ retrò redderet iudicium nullum, vt exceptio falsi procuratoris, vel, quòd sit seruus furiosus, vel infans; & tunc per Iudicem ex officio repelli potest, & Cōrad. in pract. in tit. de accusat. nu. 14. ita distinguit, quòd si accusator sit omninò & prorsus inhabilis, putà Iudęus, hæreticus, infamis, & similis, qui repelluntur odio ipsius personæ, & istos etiam parte non opponente, Iudex ex officio repellere potest; secùs, si non sint omninò inhabiles, vt puta, quia possint expressè, vel tacitè consensum partium habilitari, quia tales, parte non opponente, à Iudice non possunt repelli.

Sed quæro, quid si aliquis.

Adde, quòd facta oppositione per reū
2 contra personam accusatoris, † & replicatione ad excludendam oppositionē, & personam rei, si exceptiones oppositæ personarum legitimitatem respicerēt, & erant tales, quæ immediatè excludebant litigantes à limine Iudicij propter eorum inhabilitatē, & sic erant declinatorię contra p̄sonas litigantium, tunc quærēdum est priùs de replicatioue accusatoris, quàm rei, aut replicatio accusatoris opposita contra exceptionē inhabilitatis personæ suæ respiceret

non

non inhabilitatem perſonæ, ſed merita cauſæ, tunc priùs cognoſcendum eſſet de exceptione rei conuenti, quàm de replicatione accuſatoris, ita traditBero. in c. 1. nu. 10. de accuſat.

Sed pone, quòd aliqua perſona. Adde, quòd exceptio iſta eſt dilatoria,
3 & debet opponi ante lit. conteſt. †Bart. in l. qui accuſare, in principio. ff. de accuſat. ſed Conrad. in pract. tit. de accuſat. dicit, quòd ſi inhabilitas prouenit de iure ciuili, tunc de ea opponi debet ante litem conteſtatam, ſi verò proueniat de iure gentium, uel naturali; & tunc poteſt etiam poſt litem conteſtatam opponi.

Item adde, quòd ſi ex forma ſtatuti qs
4 non poſſit accuſari† per aliquam perſonam, ſi fuerit accuſatus, & in contumaciam condemnatus, non valebit proceſſus, & condemnatio ſecundum Bald. in conſ. 426. lib. 5.

Item quæro, ſi alicui. Adde, quòd nec iudex ad inſtantiam inquiſiti poterit manda-
5 re offenſo, † quòd ſi intendit facere partem in iudicio compareat infra certum terminum ad exponendam querelam: aliàs, eo elapſo, non audietur, niſi præceſſerit diffamatio facta per offenſum, quia licèt taceat in querelando, tamen ratione diffamationis poterit ſibi præfigi talis terminus, &, eo non veniente, decerni; quòd aliàs non audietur, Roman. conſ. 53. Cagn. in l. diffamari, num. 14. verſ. quarta difficultas, & Carau. in rit. roſ. nu. 7. vbi dicit, quòd idem eſſet in eo, qui ſemel accuſauit, non autem in eo, qui non querelaſſet.

Succeſſiuè quæro. Adde, quòd ſi pater, & mater concurrant in accuſando de morte
6 filij, præfertur† pater ratione patriæ poteſtatis; ſed ſi pater remiſerit, poterit mater accuſare, ſecundũ Salic. in l. vxor, C. qui accuſ. non poſſ. & pater præfertur etiam in accuſando de morte filij, fratribus, & nepotibus ex ipſo filio præmortuo, niſi pater colluderet cum occiſore, ſiue componeret; & ſi omnes voluerint concurrere inſimul, omnes de ęquitate admittuntur, Boer. deciſ. 120. ubi plenè. & per Foller. in pract. crim. in ver. audiantur exceptiones nume. 42. cum ſequen. vbi etiam habetur, quòd ſi filius alicuius factus monachus occiſus fuerit, pater, & abbas ſiue Prior admittuntur inſimul ad accuſandum, quilibet pro ſuo intereſſe, & remiſſio unius non nocet alteri quominus agere poſſit, ut etiã per Boer. deciſ. 121.

Quæſtio XVI.

SVMMARIVM.

1 *Banitus pro vno delicto, ſi de alio accuſetur, an poſſt citari, remiſſiuè.*
2 *Officialis an poſſit accuſari durante officio, & nu. 8.*
3 *Et vbi poſſet contra eum agi, non conuenitur coram ſyndicatoribus.*
4 *Et pendente lite ſuſpenditur ab officio, & alius ſubrogatur.*
5 *Officiali accuſato quando ſit interdicenda adminiſtratio, remiſſiuè.*
6 *Officialis pendente contra eum inquiſitione ab officio ſuſpenditur.*
7 *Officialis legitimè priuatus officio non poteſt amplius illud exercere etiã ex Principis conceſſione.*
8 *Officiales violentas manus inferentes in ſubditos, aut eos alijs iniurijs afficiẽtes, quibus pœnis plectantur, remiſſ.*
9 *Officialis durante officio poteſt conueniri ex iuſſu ſuperioris.*
10 *Officialium Regis, vel Baronum exceſſus, à quibus Iudicibus cognoſcantur in Regno Neap.*
11 *Officialem non defendentes ſubditi, quibus pœnis puniantur.*
12 *Et an teneatur ex ſola ſcientia delicti committendi in perſonam officialis.*
13 *Vniuerſitas quando dicatur ratificando deliquiſſe, remiſſiuè.*
14 *Et quæ ſint articulanda, & probanda, remiſſiuè, & nu. 17.*
15 *Et quomodo poſſit Vniuerſitas delinquere, & puniri, remiſſ.*
Et qualiter, vt ſinguli, remiſſiuè.
16 *Et quando deliquit communicato conſilio habet recurſum contra homines de conſilio.*
18 *Et an teneatur Vniuerſitas non præcedẽte conſilij deliberatione.*
19 *Vniuerſitas an dicatur delinquere non cõ-*

municato conſilio.

20 *Vniuerſitas quomodo ſit citanda.*

21 *Vniuerſitas poteſt comparere per procuratorem in criminalibus.*

22 *Vniuerſitas condemnata pro delicto debet ſoluere pœnam pecuniariam per as, & libram.*

23 *Et innocentes non ſunt torquendi, nec pro pœna tenentur ad collectas.*

24 *Bononia propter rebellionem ſubuerſa ex gratia fuit reædificata.*

25 *Brixiæ quoq; ob rebellionem condemnatæ fuit remiſſa pœna.*

26 *Vniuerſitas etiam ſi pœna pecuniaria pro delicto mulctetur delinquentes tamẽ corporaliter puniri poterunt.*

Sed nunquid bannitus.

1 Adde, quomodo ſit citandus † vt per Foller.in pract.crim. in ver.vel eos verbal. cita.fue. num.32. & vide quæ poſui in quæſt. 32. ad verſ. tu ſcis,quòd bannitus.

Itẽ quęro pone. Pręterea quęro.

2 Adde Afflict.in conſtit.Regn.conſt.ſtatuimus,vt magn.nu.39.vbi ponit† quinq; fallentias,Pariſ.de ſynd.ver. durante officio,& Carauit.rit.295.nu.3.& quan
3 do Iudex poteſt conueniri † non conuenitur coram ſyndicatoribus, qui ſolùm poſſunt ſyndicare officiales,quãdo ſunt expirata officia,Ang.in l.iubemus,C.ad l.Iul.repetund. Pariſ.loco præcit.§. officiales;& tunc,durante lite, ſuſpenditur
4 ab officio, † Gramm.conſ.10.nu.2. Pariſ.d.tract.verb.accuſatus,& alius ſubrogatur. Et quando officiali accuſato ſit
5 adminiſtratio interdicenda† vide Frãc. deciſ.8. & pendente inquiſitione cõtra officialem, quòd officialis ſuſpendatur
6 ab officio,Decl.ſ.Tholoſ.370.& ibi Aufr. in addit.& Franc.Marc.quæſt.654.& officialis ſemel legitimè priuatus non po
7 teſt ampliùs illud officium exercere, † Capic.deciſ.121.nu.17.quod procedit, etiam ſi ex Principis reſcripto id ſibi cõcederetur,vt not.Franc.Marc.deciſ.390 nu.2.& Capic.vbi ſupra ſed de hac quæ
8 ſtione an officialis durante officio † accuſari poſſit,vide omnino Io.Anton.de Nigr.in c.132.nu.71.de ſyndicatu, ubi ponit decem limitationes, & quas pœnas incurrant officiales,qui violẽtas manus in ſubditos ſuæ iuriſdictioni imponunt,& alijs iniurijs afficiunt.

Item adde,quòd officialis, durante officio, poteſt conueniri ex mandato ſupe
9 rioris ita iubentis, † quia princeps, ſiue eius delegatus poteſt facere ſyndicari ſuos officiales, quandocunq; ſibi placeret,& ſic durante officio,Gramm. deciſ. 40.nu. 9.

10 Item adde,quòd in Regno Neap.† de exceſſibus officialium,tàm Regis,quàm Baronum,qui in officio delinquunt ſola Magna Curia Vicariæ cognoſcit per Ritum 49.vbi latè Carau.& de hoc cognoſcere nõ pñt Barones, niſi ex priuilegio eis conceſſum fuerit, vel eiſdẽ legitima præſcriptione præcedente licitum eſſet, aliàs crimine vſurpatæ iuriſdictionis teneretur,vt dicit expreſsè Regia pragm. Caroli V.incip. prohibemus, Foller. in fragm.poſt.pract.crim.de iuriſd.iud.nu. 29.& Carau.in d. ritu 49.nu. 11. & ſola magna curia Vicariæ cognoſcit de exceſſibus officialium, qui in officio delinquunt,tàm actiuè,quàm paſſiuè, Frãch. in deciſ.274. vol. 2. ſed nõ cognoſcit de magiſtro actorum de Beroarijs nuncijs caſtellanis, & priſonerijs Baronum, vt per Foller.in pract.crim.in ver. audiantur excuſatores nu. 138. & de magiſtro actorum ita per ſacrum Conſilium deciſum fuit, vt atteſtatur Franch. in deciſ. 407.vol.2.& in deciſ.274. nu.8. dicit,ꝙ d.ritus intelligitur, tàm de officialibus Baronum, quàm Regijs,& ita ſeruatur in practica.

Vlteriùs, quæro nunquid.

Adde, quòd quando Ciues vident offendi officialem, cui ſunt ſubditi ratione iuriſdictionis, vel ei vim inferre, te
11 nentur † ipſum defendere; aliàs ſunt in pœna,& delinquunt,& erit delictum in omittendo,in quo ad hoc, vt committatur,non eſt opus conuocatione populi, vel congregatione Conſilij,& deliberatione, ſed eo ipſo committitur, Capic. deciſ.149. vbi habetur,quibus pœnis pu
12 niri debeant, & quòd ex ſola ſcientia † delicti committendi in perſonam officialis tenentur. & quando Vniuerſitas
13 dicatur† deliquiſſe,ratificando,vide Pedem.deciſ.138.per totam. Et ibi habe-

tur

14 tur quænam sint † articulanda, & probāda, & quomodo vniuersitates possint
15 delinquere, & puniri, † & etiam quomodo, vt singuli, vide etiam Gomes. de delict. cap. 1. nu. 52. & 53. & Boer. in tract. de seditiosis, quæst. vltima vbi plenè, an vniuersitas possit delinquere tàm in omittendo, quàm in committendo, & Carer. in pract. crim. §. homicidium 6. sub nu. 348. & 349. & quando fit com-
16 municato † consilio, quòd tunc vniuersitas potest habere recursum contra illos de consilio nu. 351. cum sequen. & de hac materia etiam latissimè habetur per Mascard. de probat. conclus. 1413. quæ probanda sint, ad hoc, vt vniuersi-
17 tates de delicto † teneantur. & nouissimè per D. Farin. in quæst. 24. nu. 108. cum multis sequen.

Item adde, quòd vniuersitas teneretur
18 etiam si non præcessisset † deliberatio Consilij, si syndicus fateretur in iudicio factum à communitate, quia tunc præiudicat communitati, secundum Deci. consil. 22. & Plot. in l. si quando §. 51. nume. 9.

Item adde, quòd vniuersitas non dici
19 tur delinquere † nisi communicato consilio in delicto momentaneo: secùs in delicto successiuo, & continuato, vt dicit Anchar. cons. 157. vel 188. incip. ex narratis in facto, colum. 4. Card. Florēt. in clem. 1. §. ciuitas de Pen. in 4. quæst. Fely. in c. dilectus, nume. 7. de symon. vbi ponit duas alias limitationes, & Brun. in cons. feud. 21. incip. nobilis domine. Item limita tertiò, nisi facto delicto in vniuersitate per paucos homines, sequeretur posteà ratificatio aliorum; & tunc puniretur vniuersitas, secundum Innoc. in c. graue de sent. excomm. Itē quartò limita, nisi tota vniuersitas fuisset ibi, vbi factum esset delictū per paucos, & non contradixit, licèt non congregata, ad hoc, vel non esset pulsata campana, Bal. in l. sicut. §. 1. ff. quid quisque iur. & Afflic. in const. dubitationem num. 11. & 12. rubr. 101. fol. 190. & ibi num. 4. dicit, quòd quando vniuersitas
20 est citanda † sufficit, rectores eius conueniri, vel maiorem partem in loco, in quo sunt soliti congregari; & si clauditur porta ciuitatis, vel loci vniuersitatis ponatur citatio in porta loci, uel in ecclesia vicina. Et ita plenè tradit Bald. in l. etiam, de execut. rei Iud. & in Auth. cum testator, C. ad l. Falcid. ubi dicit, quòd citatio non debet fieri ad domos singulorum Rectorum, sed ad locum residentiæ, etiam quòd Afflict. in const. dubitationem, num. 5. dicat, quòd contumacia facta syndico non potest constituere vniuersitatem in contumacia, nisi postquàm vniuersitas fuerit citata, & syndicum constituerit, & admissus fuerit; quia tūc sufficit etiam citari in singulis actis, & requiri, ut per Luc. de pen. in l. fin. C. de re milit. & ratio est, quia si prima citatio incipiat à procuratore, & procurator sit contumax, illa contumacia non nocet domino absenti, Bart. in l. quamuis, ff. de damn. infect. & quomodo citari debeant uniuersitates uide etiam Io. Bapt. Villalob. in suis com. opin. in uer. vniuersitas nume. 45. & Menoch. de recup. poss. in octauo remed. nu. 119. ubi tenet, quòd sufficit vniuersitatem citari per edictum propositum in loco, ubi consueuit congregari.

Item adde, quòd vniuersitas potest
21 comparere per procuratorem † Io. Ant. Rub. Alex. in tract. de potestate procur. num. 152.

Sed quomodo punitur vniuersitas. Ibi. Si verò pœna æquè cadit in singulos. Adde, quòd quan-
22 do vniuersitas † condemnatur in pœna pecuniaria pro delicto, talis pœna non debet solui per capita, sed per æs, & libram, secundum magis communem opinionem, de qua per Felyn. in c. grauem, extra de sent. excommunicat.

Item adde, quòd quando vniuersitas condemnatur in executione, quæ fieret pro pœna imponēda communitati, vel vniuersitati, illi qui contradixērunt, &
23 sunt innocentes † non sunt torquendi, nec ad soluendam collectam cogēdi, ut per Anan. in c. dilecti el 2. de symon. &
24 ibi post Abb. dicit, quòd Bononia † fuit submissa aratro, sicut Carthago, licèt ex gratia fuerit reædificata, & quòd Brixia
25 † quandoque propter rebellionem fuit ad hoc condemnata, licet talis pœna ex gratia fuerit remissa.

Item adde, quòd vniuersitate punita pecu-

pecuniariter, singuli delinquentes cor-
26 poraliter etiam poterunt puniri, † sm Luc.de penn.in l. 3.col.pen.& fin. C.de exact.& exeq. lib. 12.& per Decis. Pedem.138.num.15.& per Gomes.de delict.cap. 1.num. 53.

Quæstio XVII.

SVMMARIVM.

1 *VSurarij per inquisitionem in statu ecclesiastico puniuntur.*
2 *Et quid in Regno Neap.*
3 *Inquisitio ob priuatam utilitatem quandoque in ciuilibus permittitur.*

Sed quid si pro aliquo delicto. Ibi. Adde. quòd plerunq;.

1 Adde, quòd in statu † Ecclesiastico Iudices contra Vsurarios per inquisitionē procedere debent,& eos ad pœnam ordinariam punire per Constitu.Marchiæ
2 lib.2.cap.2.& in Regno † Neap.ex officio potest procedi contra Vsurarios manifestos tantum, vt in Pragm.4. Caroli V.incip. Vsurarium etiam voraginem, sub rubr. de Vsurarijs. in lib. pragmat. fol.429.

Item adde, quòd in multis casibus ciui-
3 libus est permissa Inquisitio † ob priuatam vtilitatem principaliter, de quibus per Diaz.in reg.337.

Quæstio XVIII.

SVMMARIVM.

1 *ACcusatoris fideiussor de expensis in casu succumbentiæ pro desertione causæ non tenetur.*
2 *Accusator de consuetudine litem non contestatur, nec de calumnia iurat.*

Tenetur etiam accusator satisdare &c. Adde, quòd si data fuerit per accusatorem, vel querelantem cautio de expensis in casu succumbentiæ, & demùm non succubuit in causa principali, sed super desertione ipsius, quòd
1 fideiussor † an tenebitur, Bal.in cōs.106. num.17.vol.2. & Maran.in pract.par.6. memb.8.nu.17.

Dixit ēt Bart. Ibi. sed certè hoc.

Adde, quòd de generali consuetudine attestatur Vitalin. in suo tract.malef. in tit. quot modis super malef. proced.nu.
2 9. dicens, † quòd licèt de iure super libello, seu accusa lis contestari, & de calumnia iurari debeat, tamen quòd non seruatur.

Quæstio XIX.

SVMMARIVM.

1 *QVando non oritur actio parti, non oritur fisco ad publicam vindictam.*
2 *Actio parti quando non oriatur, remissiuè.*
3 *Quomodo procedatur in crimine per exceptionem, remissiuè.*

Priusquā tñ adulteriora.

1 Adde, quòd quando † actio non oritur parti, non oritur fisco ad publicam vindictam, & tūc iudex non potest inquirere.l. non solum. §. quamquam ff.de iniur. quem tex. ad hoc allegat Bart.in cons.100.nume.2.& Mars.in pract.crim.§.constante, nu.34.
2 & ibi † ponit multa exempla, quādo nō oriatur actio parti, sed vide, quæ posui supra ad quæst.1.in vers.ibi ex secunda.

Vnū scias tñ. Per exceptionē aūt.

3 Adde † videndum Boss. in tit. quomodo procedatur per exceptionem vbi latissimè hanc materiam tractauit, vide etiam Luc.de Penna in l. 1.nu.13. C.de numer. actuar.lib.12. vbi ponit limitationes, de quo habetur etiam per Ruin. in cons.82.vol.4.& per Vrsil. ad decis. Afflict.176.

Vltimò non est omittendum.

Adde, quòd hoc procedit quando confitenti delictum incidenter non fuit datus

tus terminus ad se defendendum contra eius confessionem,secus vero quando defensiones habuisset, vel eas fecisset,quia tunc absque nouo processu poterit pœna ordinaria puniri,& ita decisum fuit per sacrum Consilium,vt attestatur D.Vinc.Franch.in decis. 240.nu. 13.vol.2. vbi dicit, quòd Afflictus ita loquitur in decis.176.hic allegata,& dicit etiam, quòd quando tela iudicij est ordinata contra eum contra quem constat etiam incidenter de aliquo delicto, quod sit annexum principali delicto debet puniri pœna ordinaria sine nouo processu,& ad hoc allegatur Fely. in c. 1.nu.1.& 4.de except. & Luc.de pen.in l.1.nu.13.C. de numer.actuar. lib.12.

Item adde, quòd licet confessio incidenter facta non sufficiat ad pœnam ordinariam,nisi incipiatur nouus processus, fallit tamen si confessio facta tangeret habilitatem, vel inhabilitatem personæ, nam tũc dicta confessio quatenus inficit personam,sequitur eum quocunque se vertit, sicut infamia, & lepra leprosum;ita tradit Afflict.in const.Regni Blasfemantibus nu.3.

Quæstio XX.

SVMMARIVM.

1 *INdicium,argumẽtum,præsumptio,suspicio, coniectura, & fictio quid sint remissiuè.*

2 *Indicium vnde dicatur, quotuplex sit, & quomodo probetur maleficio proximum, vel remotum remissiuè. & nu.4.*

3 *Indicia magna qualiter distinguantur à, leuibus remissiuè.*

4 *Credulitatis quattuor gradus ad sciendũ ea,quæ sunt facti transeuntis. num.eod.*

Iudex habet varios gradus inuestigabiles,ac tres motus animi,nu.eod.

Suspicio, & præsumptio quid sit. nume. eod.

5 *Indicia legitima ad formandam inquisitionem remittuntur arbitrio iudicis.*

6 *Indicia ad torturam sufficientia quæ sint.*

7 *Mortem alterius asseuerans ante verisimilem notitiam præsumitur conscius.*

8 *Litterarum acceptio cũ taciturnitate super suspicione criminis contra accipientem an faciat indicium ad torturam.*

9 *Indicia indubitata quæ sint.*

10 *Condemnatio an sequi possit ex indicijs, vel præsumptionibus.*

11 *Et quid si hinc inde adsint præsumptiones remissiuè.*

12 *Et qualibet præsumptio, vel coniectura à,duobus contestibus est probanda.*

13 *Et an tortus, & nihil confessus possit condemnari.*

14 *Indicia sufficientia ad condemnationem quæ sint remissiuè.*

15 *Iudex habens à,statuto liberum arbitriũ inquirendi, & puniendi maleficia quid agere possit;remissiuè.*

COnstito de delicto. Ibi. Nihilominus,vt materia.
1 Adde, quid sit Indicium † argumentum,præsumptio,suspicio, conie
2 ctura,fictio: vnde dicatur indiciũ† quotuplex sit, & quomodo probetur indicium proximum maleficio, & quomodo remotum,Carrer. in pract. crim.fol. 74.& 75.nu.106.& quomodo distinguan
3 tur † magna inditia à leuibus, vide Bal. in l.non hoc,in fine,C. vnde.cogn.& qñ
4 dicatur indicium proximum,† & quãdo remotum, Ioseph.Ludou.in suis cõclus. comm.conclu.45.& Osasch.decis.79.nume.15. sed de prædictis ad saturitatem habetur per excellen. Dominum Petr. Ant.in suo celeberrimo tract. de fideicomm.quæst.9.num.123.cum seq. vide etiam Maschar. de probat. concl.15. & Menoch.de præsumpt.lib.1. quæst.7. Et Bart.in l.admonendi col.3.vers.hoc pręmisso.ff.de iureiuran.dat vnam singularem doctrinam ad sciendum ea,quę sũt facti transeuntis,videlicet per credulitatem per quatuor gradus. Primo cum Iudici res proponitur per actorẽ, & per reum negatur,tunc inducitur animus Iudicis ad dubitãdum, quia nescit vbi applicet animum suum,an ad vnam partẽ, vel ad aliam post dubitationem, potest Iudex inclinare animum suum ad aliquam partium,ex leui Indicio, vel leui argumentatione,& istá dicitur suspicio, quæ mouet animum Iudicis non tamen in totum remouet dubietatem,& hic est primus gradus probationis, siue credulitatis,

tatis, quia iam incipit animus Iudicis adherere vni parti licet remaneat dubius, post autem istam suspicionem, si Iudici apparent argumēta fortiora, tūc Iudex incipit opinari, tamen adhuc dubitat ne sit contrarium, modicum tamē dubiū remanet, & ista vocatur opinio, post istam opinionem si Iudici apparet, tantùm quòd firmiter adhereat vni par ti, tunc dicitur perfecta credulitas, vt ibi latius per eum, & Bald. in rub. de contr. inuest. dicit quòd certi sunt gradus inuestigabiles, videlicet gradus informationis, gradus hominis præsumptionis, gradus præsumptionis legis, gradus vehementis adminiculationis, gradus semiplenæ probacione, & gradus indubitatę scientiæ, & probationis, & subdit ibi circa finem, quòd tres sunt animi Iudicis motus videlicet impulsiuus, siue suspicans, præsumptiuus, siue inclinatio vehemens, seu impressiuus, & clarus, siue plenariè informatus, primus videlicet ad inquirendum &c. vt ibi per eum, q etiā dicit in l. ea quidem col. 1. de accusat. quòd suspicio est aliqua applicatio animi ad aliquid cum vehementi titubatione, & præsumptio hominis est quidā conceptus causatus in mente ab aliqua probabili coniectura.

Ad formandam, seu transmittendam. Ibi, sed quæ sint ipsa.

Adde, quæ sint legitima indicia ad formandam Inquisitionem remittitur arbi
5 trio Iudicis, † vt per Menoch. in tract. de præsumpt. lib. 1. quæst. 44. nu. 9.

Ad torturam etiam. Adde Menoch. in tracta. de præsumpt. lib. 9. quæst. 89. vbi ac-
6 cumulauit † quadraginta tria indicia, q̄ secundum eum sunt sufficientia ad torturam; & ipse etiam tenuit in casu 270. de arbitr. Iud. quòd remittitur arbitrio Iud. Vide etiam Mascard. de probat. cōclu. 1385. & quæ posui infra in quęst. 64. vers. dixi quoq; ibi uon potest dari.

7 Item adde, asseuerans † mortē alicuius ante verisimilem notitiam, esse cōscius præsumitur alicuius conspirationis factæ in mortem, Ripa in respons. 7. nu. 3.

8 Item adde notabilem casum, † si alicui scriptum fuerit, vt aduertat, ne capiatur nam aliqui testes deposuerunt se tale delictum occultum fecisse, & ille recipiat litteras, & illas legat, & nihil dicat, non se excusando, quòd de tali delicto est innocens, an talis receptio cum taciturnitate faciat contra eum indicium ad torturam. Hāc quæstionem tractauit Mars. in pract. crim. §. diligenter nu. 136. cum sequen. vbi dicit cogitandū esse, ego aūt arbitror, quòd forsan faceret indiciū ad torquendum concurrentibus aliquibus adminiculis, siue coniecturis, & ꝙ post receptionem dictarum litterarū aliquo modo latitare cepisset.

Ad condemnandum verò.

9 Adde, quòd Indicia indubitata † sunt demonstrationes rei per signa sufficientia, ꝑ quæ animus ī aliquo tanq̄ existēte quiescit, Brun. in tract. de Indic. & q̄st. in prin. nu. 3. & in q̄st. 4. nu. 5. dicit, ꝙ Indicia indubitata sunt ea, quæ à lege sunt
10 approbata, & vult, per ea fieri † cōdēnationem, & quando contra aliquē inquisitum adsunt plura indicia dubitata tunc resultat vnum indicium indubitatum, & de pluribus indicijs indubitatis habetur per Guid. de Suzza. in tract. de indic. & tort. nu. 99. & ibi Bologn. in addic. & Gabriel. cons. 177. nu. 3. lib. 2. dicit indicia indubitata esse, ex quibus resultat violēta præsumptio, quòd delictum sit perpetratū, nec aliud esse possit. & in hac materia vide etiam Gandin. de præsumpt. & indic. indubit. & quando, & quomodo quis ex præsumptionibus damnari possit, latè per D. Ioseph. Lnd. in concl. 45.

Scias tamen, q in hoc articulo.

Adde in hac materia multas ampliationes, & limitationes per Ioseph. Lud. concl. 45. & Mōticel. in pract. crim. reg. 11. & Petr. Caleph. in cons. 86. vol. 2. inter cons. crim. diuers. vbi dicit, quòd q̄s damnari non potest ex præsumptionibus hominis, sed iuris; & quòd non sufficiunt præsumptiones temerariæ, sed probabiles exiguntur; quem refert, & sequitur Bertaz. in cons. 242. nu. 13. & cōsil. 251. nu. 58. & 59. Vide etiam Ferran. Gargia. cons. 126. nu. 100. & seq. vol. 1. cons. crim. diuers. vbi dicit, quòd etiam ex præsumptionibus potest quis condēnari, quando pręsumptiones reperiūtur appro-

approbatæ à dictis Doctorum;& quando reus ex præsumptionibus damnatur,
11 si hincinde adsint præsumptiones† vide Iul.Scarlat.cons.120.inter cons.crim.diuers.vol.1.& quælibet præsumptio,siue coniectura,etiam minima duobus testi-
12 bus contestibus est probanda, † Ceph. in cons.225.nu.46.& Burs.in cons.117. nu.21.vbi de communi attestantur.
13 Item adde,quòd rei legitimè † torti pro eorum delictis,licet confessi nō fuerint, remanentibus tamen, indicijs possunt perpetuo morti, ciuili tradi secundum latè congesta,& decisa in sacro consilio per Gramm.decis.8.vel ad tempus,vt per eūdem Gramm.in decis.42.& 96. in fine,quē ad hoc allegat, & sequitur Fab. de Monteleone in praxi arbitrali par.4 fol.332.nu.29.

Item adde, quæ indicia sufficiant ad
14 condemnationem,†vt per Bal.in l.milites,C.de quæstionibus,& Abb.in c. tertio loco,4.col.in fin.de probation. & Iacob.Nouell.in pract.crim.in c.de indic. quæ præcedere debeant, nu.22. Ita distinguit, quòd aut indicia sunt approbata à lege ad condemnationem faciendam; & tunc ista sufficiunt ad condemnandum,vt est bonus textus in l.adulterij,C.de adulter.vel approbantur à lege,& si agitur de pœna corporali leui, vt putà de fustigatione, benè probant, vt est tex.in l. 3. vers. & quia plerunq;. ff.de offic.præf.vigil.aut indicium est semiplenè probatum per vnum testē, concurrentibus alijs argumentis;& tūc sufficiunt ad condemnandum, Bart.in l.1.§. idem Cornelio,ff. de quæst. aut non est semiplenè probatum,tunc etiam distinguit secundum Abbat.& Doctor.in d.c. tertio loco.Sed hanc quæstionem,quādo pœna ordinaria puniri possit de delicto conuictus præsumptionibus,& coniecturis;magis diffusè,quam alij, tractauit Menoch.in tract. de præsump.lib.1. quæst. 97.

Item adde, quid facere possit Iudex si
15 ex forma † statuti habet liberum, & generale arbitrium inquirendi,& puniendi maleficia,& excessus,vt per Gand.de quæstio.nu. 41. & an possit condemnare,stante dicto arbitrio,si deuentum fuerit ad torturam contra reos, etiam cum protestatione,vide Rimin.iun.in consil. 705.nu.25.cum seq.vol.6.

Ibi. Alij vero dicunt. Adde, quòd idem habetur per Osasc. in decis. Pedem.72. vbi plenè.

Item scias. Adde vidēdum Gomez. de delictis c.12. sub nu. 25. vbi multa alia exempla ponit.

Quæstio XXI.

SVMMARIVM.

1 *Fama an sit sufficiens indicium ad torturam.*
2 *Fama est magnum indicium in delictis nocturnis.*
3 *Fama in criminalibus an probet plenè, vel semiplenè.*
4 *Fama cum teste de visu an probet.*
5 *Fama probari potest matrem à filio fuisse percussam.*
6 *Statutum quòd sola fama probet delictū, an valeat.*
7 *Statutum, quòd inter Magnates sufficiat fama, si hinc inde probata fuerit, non sufficiet.*
8 *Fama an sufficiat ad condemnandum.*
9 *Fama publica in statu ecclesiastico plenè probat in quibusdam delictis.*
10 *Fama cum denunciatione syndici facit indicium ad torturam.*
11 *Fama an probet in his quæ sunt difficilis probationis.*
12 *Fama bona quando præualeat malæ, vel econtra.*
13 *Testis vnicus an faciat indicium ad torturam.*
14 *Et an debeat esse omni exceptione maior.*
15 *Et quid si veritas aliter haberi non potest.*
16 *Et quid in delictis exceptis.*
17 *Et quid in Regno Franciæ.*
18 *Indicium vnius testis de visu,& omni exceptione maioris non sufficit, dictāte statuto, vel lege standum esse indicijs quo ad plenam probationem.*
19 *Fœmina habilitata per statutum non facit indicium ad torturam.*
20 *Et quid in statu ecclesiastico.*
21 *Testes quomodo probent delictum fuisse factum noctis tempore.*
22 *Socij criminis,complices,adhærentes,fautores,*

tores, instructores, & consiliarij qui dicantur remissiuè.
23 Socius criminis an possit in testem admitti.
24 Socius criminis an possit interrogari de consocijs.
25 Et an inculpatio eius vbi interrogari nõ poterat, faciat indicium ad torturam.
26 Et gratiatus, vel absolutus non potest tãquam testis interrogari de socijs, etiã in crimine hæresis.
27 Et gratiatus à Principe potest torqueri pro interesse partis.
28 Iudex an possit interrogare reum in specie de delicto, vel de socio criminis.
29 Socius criminis, qui confitetur de se, non probat contra alium.
30 Et an si sit etiam periurus, faciat indicium ad inquirendum.
31 Socius criminis an faciat indicium ad torturam.
32 Clar. & Boss. ab impugnatione Bal. defenduntur.
33 Socius criminis, cui sit promissa impunitas, an probet remissiuè.
34 Socius criminis quando plenè, & quando semiplenè probet.
35 Delicta exceptuata quæ sint remissiuè.
36 Indicium resultans ex dicto socij criminis (etiã in casibus exceptuatis) eliditur ob bonam famam inculpati.
37 Socius criminis an possit exculpando remissiuè.
38 Socius criminis quando faciat adminiculum, vel præsumptionem.
39 Statutum quod particeps criminis sit idoneus testis, & accusator qualiter debeat intelligi remissiuè.
40 Mandatum in homicidio ex multis indicijs colligitur remissiuè.
41 Mandatarius an faciat indicium contra mandantem.
42 Et quid in crimine assassinij.
43 Mandatarius an probet excusando mandantem.
44 Exceptio contra socium criminis quomodo sit probanda remiss.
45 Socij criminis duo, vel plures an sufficiãt ad condemnationem, vel saltim faciant indicium ad torturam.
46 Et quid si deponant ad defensam.
47 Et in crimine partus suppositi duæ mulieres honestæ vitæ, ac sociæ criminis plenè probant.
48 Socij criminis probant coniurationem.
49 Testes duo infames faciunt indicium ad torturam.
50 Socius criminis neq; in casibus permissis facit indicium nisi adhibeatur in testem cum iuramento parte citata.
51 Socius criminis an probet magis cum tormentis, quàm sine.
52 Et sufficit nominatio statim post torturam.
53 Et non probat si leuiter fuerit tortus, aut mortuus sit.
54 Testes infames non admittuntur ad testificandum sine tortura.
55 Vulnerati assertio etiam sine iuramento sufficit ad inquirendum.
56 Et an faciat indicium ad torturam in articulo mortis.
57 Et an eius exculpatio prosit.
58 Offensus quando faciat indicium ad torturam remissiuè.
59 Et an exculpando probet.
60 Condemnati, vel condemnandi exculpatio an prosit.
61 Testis in articulo mortis falsum dixisse deponens, ac fuisse corruptum, an prosit inculpato.
62 Rapta facit indicium ad torturam contra raptorem, & socios.
63 Fuga an probet contra delinquentem.
64 Et in famulo debet probari fuga, & amissio rei.
65 Fuga quando faciat indiciũ ad torturam remissiuè.
66 Fuga Notarij an præiudicet parti, quando accusatur de falso.
67 Fuga non præsumitur in viro integerrimo.
68 Et qualiter tollatur suspitio fugæ, remissiuè.
69 Fuga delinquentis an faciat indicium ad torturam.
70 Et quid in præparante eam, vel attentante.
72 Et quid si fuga aliqua probabili causa coloratur.
73 Fuga post formatam inquisitionem facit maximum indicium alijs concurrẽtibus.
74 Fuga post purgatam suspitionem per torturam non præsumitur ob timorem iudicij.
75 Fugæ præparatio idem operatur quod, & fuga ipsa.
76 Fugiens à manibus executorum, an faciat

ciat indicium ad torturam, si statim citatus compareat.

77 Fugiens ex iusta causa, arbitrio iudicis non facit indicium.

78 Fugere non dicitur recurrens ad locum, vbi est caput iustitiæ.

79 Fugæ indicium tollitur per spontaneam comparitionem, etiam praecedente citatione.

80 Fugiens à carceribus an habeatur pro confesso.

81 Et quomodo cognoscatur animus in reuertendo remissiuè.

82 Et quid de fugiente de palatio officialis.

83 Et quid de torto iniustè.

84 Et an sit citandus.

85 Fugientes è carceribus, vel de palatio quibus pœnis sint plectendi, si innocentes detegantur remissiuè.

86 Carceratus in ipsa carceris effractione captus, aquè ac si aufugisset, habendus est.

87 Et quid in auxiliante, aut instigante ad fractionem carceris remiss.

88 Sententia criminalis potest ferri contra fugientem, licet absentem.

89 Fugiens è domo iudicis, vel de palatio, aut domo, siue Ciuitate, loco carceris assignatis, an teneatur pœna frangentis carcerem.

90 Statutum contra fugientem è carceribus publicis comprahendit fugientem à Camera, vel palatio pro carcere assignatis.

91 Fugiens è thalamo, in quo erat sequestratus, habetur pro confesso.

Carceris effractores etiam dicuntur, qui iussi ad eum se conferre neglexerint.

92 Carcerum effractores quibus pœnis feriantur remissiuè.

93 Et an habeantur pro confessis remissiuè.

94 Fugiens è carceribus si statim reuertatur, etiam citatus, tollit omne indicium.

95 Fugiens absq; effractione carceris, an habeatur pro confesso.

96 Fuga in criminalibus facit indicium.

97 Carcerato indebitè opem ferens ad fugiendum punitur, licet principalis non teneatur.

98 Fideiussor de tuto carcere an teneatur ad pœnam, si indebitè carceratus aufugerit.

99 Farinatij lapsus.

100 Carceratus indebitè non peccat fugiendo.

101 Fugientes è carceribus sine violentia puniuntur arbitrio iudicis.

102 Fideiussor quòd carceratus non fugerit, tenetur ad pœnam, licet custodis culpa aufugerit.

103 Fideiussor carcerati de non discedendo ad teneatur ad pœnam, si custos dissimulata licentia iudicis eum ad discedēdum induxerit.

104 Fugiens è carceribus si breui reuertatur, qua pœna sit mulctandus remissiuè.

105 Et an teneatur ad pœnam conuentionalem.

106 Officialis etiam à carceribus fugiens, elidit omne indicium, si sponte, ac breui, licet citatus redierit.

107 Et an possit contra eum iurari in litem, vel in supplementum probationis.

108 Officialis fuga quam probationem inducat remissiuè.

109 Fideiussor carcerati de non discedendo ob aliquam iustam causam, an teneatur ad pœnam, recurrente carcerato ad superiorem.

Et quid si recurrit ad Amicum superioris, & quid si adest clausula de non discedendo, etiam non recurrendi ad superiores.

110 Et an eo casu sit puniendus carceratus alia pœna.

111 Terminus quinquaginta dierum ad sindicandum officialem, an possit breuiari.

Officialis non tenetur assistere sindicatui de persona, si habet solum querelas ciuiles, vel etiam criminales, sed ciuiliter intentatas, quod intellige.

112 Elapso termino statuto addandum querelas.

113 Officialis assumptus ad aliud officium à Principe non tenetur de persona stare sindicatui; quod tamen limitatur.

Nisi causa subterfugiendi sindicatum officium procurasset, vel ad postulationem obtinuisset.

114 Inimicitia capitalis præsumitur inter litigantes.

Et inter litigantem, & aduocatum sibi contrarium.

115 Inimicitia satis probata dicitur, si inimicitiæ causa probetur.

116 Indicium suspitionis tollitur per cautionem de non offendendo per plures inimicitias, quas offensus habet, & si quis post offensionem recepisset sanctam Eucharistiam.

117 *Inimicitiæ suspitio quomodo tollatur remißiuè.*

118 *Inimicitiæ suspitio quomodo tollatur, remittitur arbitrio iudicis.*

119 *Inimicitia quomodo faciat indicium ad torturam, & quæ capitalis dicatur remißiuè.*

120 *Inimicitia non facit indicium ad omnia delicta, sed ad ea tantum, quæ ad alterius iniuriam perpetrantur.*

121 *Confeßio extraiudicialis, vt faciat indicium plura requiruntur remißiuè.*

122 *Confessio extraiudicialis non probatur per vnicum testem licet tortum, & quomodo probetur remißiuè.*

123 *Notario asserenti de alicuius confeßione extraiudiciali non creditur.*

124 *Confeßio an facit indicium ad torturam, si eam reus reuocauerit.*

125 *Confeßio extraiudicialis, & etiam iudicialis potest reuocari, constito de errore.*

126 *Confeßio extraiudicialis facta à minore facit indicium, si tamen minor eius ætatis sit, vt poßit torqueri.*

127 *Confeßio extraiudicialis, vt faciat indicium, non requiritur partis præsentia.*

128 *Confeßio extraiudicialis parte præsente plenè probat, si de crimine ciuiliter agatur.*

129 *Confeßio extraiudicialis, vt faciat indicium debet esse particularis, & non in genere.*

130 *Confeßio facta sacerdoti, non facit indicium, nec vllum effectum operatur, si sacerdos confeßionem reuelet.*

131 *Confeßio extraiudicialis an operetur contra sententiam.*

132 *Confitens extra iudicium se gloriando delictum quod non commisit, iudicis arbitrio punitur.*

133 *Clericus iactans se delictum commisisse suspenditur ab officio, & beneficio; esto, quòd vere non deliquerit.*

134 *Confeßio facta coram iudice incompetenti, si à iudice competenti omnia acta declarentur nulla, non præiudicat.*

135 *Confessio coram iudice incompetenti quomodo faciat indicium remissiuè.*

136 *Confessus coram iudice incompetenti tenetur confirmare confessionem coram competenti, & ex ea potest damnari.*

137 *Confessio facta coram Notario maleficiorum absque iudice, facit indicium ad torturam.*

138 *Confessus in tormentis quare poßit repeti, si confeßionem reuocauerit.*

139 *Confeßio reuocata, an faciat indicium ad torturam, remittitur arbitrio iudicis.*

140 *Tortura, an poßit repeti vltra tres vices, iudicis arbitrio remitttitur inspecta qualitate indiciorum.*

141 *Odium præcedens, & minæ sequentes probant indicium, licet inimicus talia facere consuetus non sit.*

142 *Et quæ indicia contra minantem oriantur remissiuè.*

143 *Minæ probantur per testes singulares. Folle.lapsus.*

144 *Minarum indicium quomodo tollatur remissiuè.*

145 *Pax, & transactio quando faciat indiciũ ad torturam.*

146 *Patre paciscente pro crimine filij etiam mediante pecunia non oritur indicium contra filium, si ipse non consensit.*

147 *Consanguineis accusati testium depositionem impedientibus non oritur præsumptio contra accusatum.*

148 *Cautelæ, vt pax, & concordia non præiudicet.*

149 *Mendacium quomodo probetur remiss.*

150. *Principalis varius non torquetur si tamen fuerit examinatus vti principalis in se, & testis in alios, & sit varius in alios, vel conuictus, torqueri potest.*

151 *Examen non dicitur perfectum, si in eodem constituto reus reuocauerit dictum cum rationis redditione.*

152 *Reus potest reuocare dictum suum antequàm conuincatur docto de errore.*

153 *Mendacium indiciat, si copia ipsius fuerit tradita cum termino ad purgandum.*

154 *Mendacium quando faciat indicium remissiuè.*

155 *Et quid si sit à remotis.*

156 *Et quid si sit valde substantiale.*

157 *Depræhensus in mendacio quomodo sciuerit delictum, poterit torqueri.*

158 *Indicium indubitatum quid sit.*

159 *Maritus est torquendus, si vxor reperiatur mortua de mane, quæ de sero erat sana, & eam male tractabat.*

160 *Dominus domus, in qua res furtiua reperta fuit, an dicatur in culpa.*

161 *Et an credatur vnico testi quòd ibi reperta fuit.*

162 *Et quæ probatio, vel indicium inde oriatur remissiuè.*

123 Con-

Confessio extraiudicialis rei sicut facit indicium ad torturam, ita confessio extraiudicialis quærelantis, quæ facit ad fauorem rei prodest ad absoluẽdum sub nu. 123.

Assertio vulnerati dicentis, se mori culpa medici, non iuuat percussorem, si aliter hoc non apparet sub nu. 59.

Fama sola. Ibi. Quòd scilicet fama sola sit sufficiens indicium ad torturam.

1 Adde videndum † Duen. in reg. 301. vbi ponit quinque limitationes.

2 Item adde, † quòd fama est magnum Indicium in delictis de nocte commissis, Bald. in cons. 174. col. 1. vol. 2. Grau. cons. 178. nu. 8. & Menoch. de arbitr. Iudic. cas. 261. tenet, quòd licèt simplex fama non faciat Indicium ad torturam, quod tamen facit fama vehemens, & quod remittitur arbitrio Iudicis, quæ frequens, ac vehemens fama dicatur, & Gram. decis. 34. nu. 52. & seq. & quòd fama vehemens faciat Indicium ad torturam, vide etiam Duen. reg. 301. limit. 1. vbi tenet, quòd sic, & ibi plenè tractauit, quando fama faciat Indicium ad torturam, vide etiam Gram. in cons. 42. nume. 15. vbi post multos tenet, quòd ex fama à personis fide dignis orta, nullũ resultat Indiciũ, sed quòd fama solùm confirmat alias probationes, quando non probatur habuisse originem à iusta suspicione; & hoc etiam voluit Ang. in l. fin. sub nu. 4. vers. an ergo fama, C. de quæst. & quando faciat fama Indicium ad torturam, vide omnino Menoch. de præsumpt. lib. 1. quæst. 70. nu. 28.

Ibi fama. n. in criminalibus.

3 Adde in hac materia, an fama in criminalib⁹ probet plenè, vel semiplenè, † tradita per Duen. in reg. 300. vbi ponit quinq; ampliationes, & sex limitationes, & Fely. in c. veniens, nu. 12. cũ seq. de testib. vide omnino Mascard. de probat. concl. 754. vbi latissimè, an fama semiplenam faciat probationem, quando agitur criminaliter.

4 Item adde, quòd fama iuncta cum vno teste de visu nõ probat, † Bart. in l. de minore, §. tormenta, ff. de quæstion. Paris. de syndic. verb. tortura, §. quidam latro famosus, nu. 5. Sed Fely. in d. c. veniens, nu. 14. tenet, quòd fama cum vno teste de veritate, & cum alio Indicio plenè probat delictum, & Rimin. iun. in cons. 84. nu. 18. cons. crim. tom. 2.

5 Item adde, quòd per famam potest ꝓbari, quòd filius percusserit matrẽ, † Bernard. Diatz. in reg. 331.

6 Item adde, si statutum disponeret, ꝙ sola fama probet delictum, valet: † sed qa est contra Ius commune, pluribus modis restringitur per Deci. in c. 1. nu. 48. & seq. de appellat.

7 Item adde, quòd si statutum vult, ꝙ cõtra magnates sufficiat fama, & fama fuerit probata hinc inde talis fama nõ probat, † secundum Bald. in l. sacrosanctæ, C. de episc. & cleric. Burs. cons. 98. num. 17. cum seq. & cons. 88. nu. 14. & consil. 20. nu. 20. & in multis alijs consilijs, vbi plenè tractat, & Menoch. consil. 94. nume. 8.

8 Item adde, quòd fama † sola, iunctis aliquibus adminiculis, vbi vertitur difficultas probationis, inducit plenam probationem sufficientem ad condemnandum, non autem ad pœnam ordinariã, sed extraordinariam, Gramm. decis. 42. nu. 12. & cons. 57. nu. 17. & Paris. de syndic. in verb. tortura. §. quidam latro famosus, vbi plenè. Sed hoc per Iudices pendentes parùm practicatur, nisi in casu Paridis, quando esset famosus latro, etiam quòd fuisset tortus, & confessus non fuisset.

9 Item adde, quòd in statu † Ecclesiastico robariæ, incendia, & alia grauia maleficia, vel damna in terra, vel in mari cõmittuntur de nocte, probantur per publicam famam, quæ habetur in dictis delictis pro plena probatione, vt per Cõst. March. lib. 4. cap. 22.

10 Item adde, quòd fama facit † indicium ad torturam, si cum ea concurrit denunciatio syndici secundum Brun. in tract. de Indic. par. 1. quæst. 3. nu. 32.

Ibi. Posset etiam esse delictum adeò difficilis probationis.

11 Adde, quòd ita † tenet Bart. in l. si quidem, C. sol. matr. & Roman. cons. 76. in causa nobilis viri, col. 2. vers. Tertiò ad

hoc;quem refert, & sequitur Soci. iun. cons.90.nu.16.vol.2.vbi dicit,quòd fama videtur per se, plenè probare in his, quæ sunt difficilis probationis. & licèt hoc procedat in causis ciuilibus, tamen in criminalibus faciet semiplenam probationem; & sic faciet Indicium ad torturam.

Ibi. Sed pone, quòd reus.

12 Adde, quòd hoc procedit, † si vtraq; sit probata in genere,vel in specie, quia si vna genere,alia in specie, præualet illa,quæ fuit probata in specie, Alexan.in cons.77.vol.1.& Curt.cons.55.& decis. Pedem.79.nu.54.est verum, quòd licèt non tollat,& non præualeat, tamen elidet,Bal.in l.2.C.de falsis. Et aduertas,ꝙ fama bona præualet malæ,quando non adest aliud Indicium contra reum:secùs verò,si adest,Gād.in tract.de pręsumpt. nu.15.vbi plenè examinat quęstionem, quando fuit commissum delictum,& statim inculpatus fuit Titi⁹, & diffamatus, & pro eo fuit probata bona fama, an sit torquendus.

Vn⁹ testis deponēs de maleficio.

13 Adde, † quòd Blanc. in repet.l. fin. ff. de quæstion.nu.316.cum sequent. multùm notabiliter dicit,& declarat, quòd sufficit, ꝙ testis sit integer, & idoneus, idest,quòd non repellatur à iure,& non requiratur, quòd sit omni exceptione
14 maior.†

Item adde, esto, quòd requiratur ista qualitas, quòd sit omni exceptione maior,hoc nō procedere, quādo aliter ve-
15 ritas haberi nō potest † secūdum Frāc. Cason.ī tract.de Indic.& tormēt. tract. 10.cap. 1.nu.12.

Item adde,quòd nō requiritur, quòd sit omni exceptione maior, quando Iudex habet arbitrium, tàm in procedendo,quàm in sententiando, vel ꝙ possit procedere, sola facti veritate inspecta, Alex.cons.65.nu.9.vol.1. Gramm. decis.34.nu.31.& Boss.in titu. de Indic.& consid.num.12.& ibi nu.14.dicit,quòd prædicta conclusio fallit, vbi testis non omnino integer coadiuuaretur alijs adminiculis.

Item adde, quòd faceret Indicium ad torturam,etiam quòd nō esset omni exceptione maior, si concurreret leuitas vitæ Rei, Carrar.in l.obseruare curabis, nu.110.& Plot.in l.si quando,nu.829.

16 Item adde, quòd licèt in delictis† exceptis admittantur inhabiles, vt in crimine læsæ maiestatis,vel symoniæ, tamen non sufficeret vnus testis ad torturam,secundum Alex.cons.11.lib.1.Marsil.cons.101.incip. Illumina quæro;& in pract.crim.in §.diligenter,nu.5.6.

Item adde,quòd vnus testis, omni exceptione maior facit Indicium ad torturam,dummodò aliæ circunstantiæ non resistant,Blanc.in repet.l.fin.ff.de quæst. nu.324.& Carrer. in l. obseruare, num. 110.circa med. Gramm.cons. 53. num. 6.& Marsi.in pract.criminali,in ver. diligenter,in prin.

17 Item adde, quòd in Francia†per Cōst. B.Ludouici in tit.de quæst. honestæ personæ,vel bonæ famę, etiam si sint paupe res ad dictum vnius testis subijci tormētis non possunt:& ita in illa Curia Franciæ de stylo seruatur, vt affirmat Boer. in decis.163.nu.3.

Item adde,quòd si ex forma statuti,vel legis deberet stari Indicijs,quantum ad plenam probationem, Indicium vnius testis de visu, & omni exceptione maio
18 ris non sufficeret, † sed esset necesse, ꝙ probaretur per duos testes, Marsi. ī sing. 269.aliàs dixi,& in pract.crim.§. diligēter, nu.4.circa med.

19 Item adde, quòd fœmina † non facit Indicium ad torturam,quando est habilitata per statutum secundum Catald.in quodam suo cons.prout refert Firman. in verb.fœmina,sed in statu Ecclesiasti-
20 co † attestationibus mulierum,plena fides in causis criminalibus adhibetur, vt per Const.March.lib.4.cap.17.

Sed quid si testis non viderit.

21 Adde,quòd si testes affirmarēt,† quēpiam noctis tempore vidisse aliquē interficere,si probetur,eo tempore lunam obscuram fuisse, & eo loci lumen non fuisse,tunc pro falsis haberentur, & per computum dierum poterit probari lumen lunæ, ita Menoch. de arbitr. Iud. cas.279.nu.3.Plot.in repet.l.si quando, nu.844.fol.301.& ibi nu. 17. vers. fallit tertiò,tenet,quòd testes probarēt si deponerēt,cognouisse de nocte, quia erāt valde

valde propinqui, quamuis luna non luceret, vel saltem erit remittendum arbitrio Iudicis, & quando Testes, qui deponunt de aliquo maleficio de nocte commisso, probent, vide omnino Viui. opin. 950. vbi latissimè, & Mascar. cõcl. 1109. nu. 9.

Dictum socij criminis. Adde, quã do quis di
22 catur † socius criminis per Rui. consil. 158. nu. 15. vol. 5. & de complicibus socijs, adhærentibus, fautoribus, & instructoribus, vide Carrer. in pract. crim. in §. homicidium, nu. 14. Paris. in cõsi. 168. col. fin. volu. 4. & glo. in clem. 1. de pen. in ver. defensauerit, vbi latè qui complices, socij, & consiliarij dicantur.

Item adde, quòd non potest dici socius criminis, qui fuit coactus per vim, & violentiam, l. si vxor, §. si quis, ff. ad leg. Iul. de adult. & Lud. Alfer. cons. 143 nu. 9. tom. 1. inter cons. crim. diuers. magnæ impressionis.

Ibi. Alij verò dicunt. Adde, quòd idem tenet Vulpel. cons. 52. nu. 2. & de hoc vide ẽt Maschar. de probat. concl. 1311. nu. 51. vol. 3. vbi dicit, quòd ita seruatur de generali consuetudine Italię, & ita semper vidi seruari in quocunq; delicto.

Retenta igitur cõi conclusione.

Adde, quòd hoc dictũ, quòd particeps delicti non debet admitti in testem, procedit quando producitur ad probãdum delictum contra alium, cum quo participauit in delicto, & sic ad finem, vt ille puniatur criminaliter, vel ciuiliter, non autem, quando proceditur cõtra tertiũ, quia tunc admittitur secundum Ruin. in cons. 158. nu. 18. vol. 5. Sed de hoc dicto ego valde dubito, quia potest opponi, quòd sit criminosus, & infamis, vt ꝑ D. Clar. in quæst. 53. vers. sed nũquid, & per addita in hac quæstione in vers. Si verò quæris.

Ibi. Debent tamen Iudices, quantum possibile est, Adde, ꝙ hodie de consuetudine fit interrogatio in omni cau-
24 sa de consocijs, † Blanc. in tract. de Indic. nu. 374. & inculpatio in casibus, de quibus de Iure non debuisset interroga-
25 ri, de consuetudine facit Indicium † ad torturam, si persona nominata sit malæ conditionis, & famæ, Gandin. in titu. de quæst. num. 18.

26 Item adde, quòd gratiatus, † siue absolutus, sicut reus, non potest regulariter interrogari de socijs. ita ipse etiam tanquàm testis de socij interrogari non potest, nec etiam in crimine hæresis, vt latè per Deci. in cons. 137. nu. 12. & 14. dicit tamen Paris. de Puteo in tract. synd. in ver. tortura, c. 2. per totum. Sed hodie per Sac. Consi. Neap. seruatur indistinctè, quòd socius gratiatus, qui vt delictum publicet, habuit gratiam de pęna quo ad se torquetur non obstante gratia, vt faciat indicium contra socios. ita Franch. decis. 459. vol. 3. quòd gratiatus
27 † à Principe occasione delictorum ab ipso commissorum poterit torqueri ꝑ interesse partis ad sciendum damna data, & participes, vt lux veritati appareat per suam confessionem, quia Princeps, concedendo gratiam, non videtur remittere Ius partis, licèt remiserit pœnam, nec obstat, quòd tortura sit pœna, quia isto casu non consideratur, vti pœna, sed vti inquisitio, & probatio veritatis, Princeps. n. remittendo pœnam, non videtur remittere probationem per tormenta principalis, quæ fit ad releuandã partem offensam ab onere probandi, & est Ius partis, & Pari. sequitur Ant. Scap. in tract. Iuris non scripti, lib. 5. cap. 119. nu. 19. cum sequen.

28 Item adde, quoad suggestionem, † ꝙ idem tenuit Pau. de Cast. in cons. 284. volu. 2. Foller. in pract. crim. in 3. par. 3. par. in ver. & si confitebuntur, num. 76. debet. n. Iudex interrogare reum in genere, si cum aliquo fecit rixam, & debet cauere, vt non interroget, an percusserit Caium cum ense in brachio, vel in tali loco, ac nominare aliquem, quòd cum eo fuerit ad delinquendum, Castrẽ. vbi supra, & Bologn. in addit. ad Sucar. in tract. de indit. num. 24. & 25. & Brun. in tract. de indic. & tort. quæst. 5. 2. partis, num. 56. vbi de suggestione non fienda reo, nec testibus, & quãdo reus esset ita indiciatus, quòd appareret illum commisisse delictum, posset Iudex interrogare in specie, Boss. in titu. de examinibus reorum, nu. 12.

Si vero quæris an dictum socij criminis.
29 Adde quòd reo criminis, † qui confitetur de se non credituur de alio, & ratio est, quia cum non possit alium accusare, non potest testificari, quia accusatio, & testificatio pari passu ambulant, & etiam quia est infamis; Quid ergo si Iudex primo eum in alium examinaret, & tunc non erat infamis, & secundo examinaret eum in se ipsum, idem esset si incõtinenti, & in eo districtu ordinis, vel fortè indistinctè, non valeret, ne fiat fraus legi prohibẽti, ita dicit Bal. in c. cum Monasterium nu. 5. de confess.

Scias tamẽ, quòd hęc cõclusio.
30 Item adde, quod debet † intelligi de eo, qui est periurus super iuramento licito, vt per Dominum Clarum supra in §. periurium, vers. repellitur, & Ruin. consil. 158. nu. 20. vol. 5.

Ibi, & plerumq; etiam ad torturam consuetudo obseruat.
Adde quod ita affirmat Boss. in titu. de indicijs, nu. 156. quòd consuetudo obseruat, quòd attenta tortura socij crimi-
31 nis, † vbi tamen adsit aliud adminiculũ, deuenitur ad torturam. Sed Roland. in cons. 94. nu. 16. & cons. 98. num. 19. cum sequen. vol. 4. Boss. & D. Clar. de huiusmodi consuetudine attestãtes impugnare conatur, dicens, quòd saluari non possunt, nisi quòd sit consuetudo status Mediolani, vbi fuerunt ambo senatores.
32 Ego autem miror de tanto viro, † q. sic animosè dicat contra istos Excellentissimos viros, & tàm magnos practicos, qa per viginti septẽ annos continuos hanc consuetudinem, alio tamen concurrente adminiculo, & tortura socij criminis, practicaui, & practicari vidi in statu Ecclesiastico, & in Regno Neapolitano, & ita practicabant, & quotidie mei Auditores practicant: aliàs omnia ferè delicta remanerent impunita, præsertim occulta, quia non reperirentur; & est aduertendum, quòd Boss. & D. Clar. quando attestantur de consuetudine status Mediolani, dicunt, ita seruat Senatus apud Nos, & verba similia; & non attestantur de consuetudine in genere, put faciunt in casu, de quo tractatur, & quãdo testes plures patiuntur defectus, an talis consuetudo sit seruanda, latè posui infra ad quest. 24. in vers. sciendum est tamen.

Successiuè quæro, nunquid.
Adde videndum omninò Mascard. in tract. de probat. concl. 1311. per totam, vbi magis latè, quam alij hanc quæstionem tractauit, cum multis ampliationibus, limitationibus, & declarationibus, & quid de socio criminis cui sit promis-
33 sa impunitas, an probet † Boss. tit. de opposit. contra test. nu. 21.

Sed quid in criminib⁹ exceptis.
34 Adde, quòd socius † criminis, ẽt quòd esset tortus, solus, idest si alia non cõcurrunt, non facit Indicium, nec in criminibus exceptis; sed solùm facit qualẽ, qualem præsumptionem, Gramm. in consi. 66. nu. 3.

Ibi. Quæ quidẽ aliqualis p̄sũptio.
Adde, quod dictum socij criminis cum diffamatione rei facit semiplenam probationem, & si cum socio criminis concurrat vnus alius testis idoneus, fit plena probatio, secundum Calcan. consil. 110. col. 1. in fin. quem refert, & sequitur Grau. cons. 178. num. 3. circa med. & ad hanc quæstionem, quando socius criminis faciat Indicium, vide omninò Io. Ant. de Nigr. super cap. Regni. in c. 7. frequens sub nu. 57. vbi latè cum multis li-
35 mitationibus, & quæ sint crimina † exceptuata, & quæ adminicula habeat cõsiderare Iudex, vide etiam Grau. consil. 178. vbi ad hanc materiam multa accumulauit, & qualis debeat esse illa suspicio, quæ concurrere debeat, vt possit deueniri ad torturam, remittitur arbitrio Iudicis, Menoch. de arbitr. Iud. casu 474
36 nu. 47. & Indicium resultans † ex dicto socij criminis in casibus exceptuatis, eliditur per bonam famam, Gram. decis. 28. nu. 18. Dec. cons. 17. & cons. 189. &
37 sicut dictum socij † criminis nocet, an econuerso exculpatio postea facta prosit, & si torqueri poterit, vide infra remissiuè ad vers. assertio vulnerati, ibi etiam de stilo seruari.
38 Itẽ adde, quòd facit adminiculũ, † siue

præ-

prẹſumptionem , ſi inculpatus habuerit
conuerſationem cum inquiſito,Carrer.
in l.obſeruare,nu. 122. verſi.erit admi-
niculum,& Gramm.vot.6.

39 Item adde,quòd ſi ſtatutū† permittat,
quòd particeps criminis ſit idoneus te-
ſtis,& idoneus accuſator , quomodo ſit
intelligendum,Corn.conſ.324. vol.3.

Et ex hac concluſione. Adde mul
ta exem-
40 pla indiciorum † ad cognoſcendum , ꝙ
quis mandauerit,homicidium commit-
ti,vt per Gramm.in deciſ.34. num. 38.
& ſuper iſto articulo , an mandatarius
41 †faciat indicium contra mandantem,vi
de Gram.deciſ.28.per totam,& in con-
ſil.21.conſ.36.conſ.44.conſ.66. conſil.
70.& voto.34.& Io. Ant. de Nigr.in c.
7.num.64.cum ſequen. Et ibi habetur,
quẹ adminicula conſiderare habeat iu-
dex,& ibi num. 68.latè examinat,nun-
42 quid in crimine† aſſaſſinij mandatarius
indicium faciat,& Burſat. in conſ. 192.
nu.7.vol.2.tenet, quòd nec in crimine
aſſaſſinij mādatarius faciat indicium ad
torturam contra maudantem, alijs ad-
miniculis non concurrentibus.

Item adde è conuerſo , ſi mandatarius
43 †dicat, ſe non feciſſe,exequendo man-
datum ,ſed occidiſſe motu Proprio, ꝙ
erat ſuus principalis, & capitalis inimi-
cus , vtrùm ei credatur in excuſatione
mandantis, Bal.in c.1.de pace iur.firm.
§.iniuria punitur,nu.18.dicit recurren-
dum eſſe ad coniecturas,& quòd in du-
bio præſumitur,contra mandantem,l.ſẹ
pe in fi.ff.de verb.ſignif. de hoc vide ẽt
Boſſ.in tit.de delicto nu.50.& Cẹpo.in
caut.39.tenet,quòd excuſaret ſi conſta-
ret de aliqua cauſa.& ibi per Boſſ.habe-
tur ſi mandans fateretur , & mandata-
rius negaret,quòd confeſſio mandantis
non eliditur.

In hoc aũt ꝓpoſito aduerte tu.
44 Adde Gomeſ.†de delict.cap. 12.nume.
16. vbi hanc materiam tractat, & idem
tenet .

Sed pone,quòd non vnus tan-
tùm,ſed duo ſocij. Adde , ꝙ hoc
45 procedit, †ſi ſo
cij criminis in tortura deponant, vt per
Roland.in conſ.16. nume.18. vol. 1.ſed
Maſcard.de probat.concl.1311.nu. 18.
tenet contrarium,ſcilicet,quòd duo ſo-
cij , vel plures non faciant indicium ad
torturam .

46 Item adde, quòd ſicut plures†ſocij cri
minis non probant contra ſocium , ita
nec ad eius fauorem, vt ſi ſunt quatuor
in rixa quorum tres deponunt quartum
non fuiſſe culpabilem, eis non creditur
ita tradit Bal.in l. quoniam liberi nu.2.
C.de teſti. quẽ refert, & ſequitur Boer.
in deciſ.319.hic allegata , & Monticel.
in reg.4.ampliat.3. & dicit Campeg. in
ſuo tract.de teſti.reg.86.& 87.quòd ſo-
cius pro ſocio in criminalibus non ad-
mittitur , & ad hoc vide omnino Ma-
ſcard.de probatio.concl.1311.& 1357.
volum.3.

Item adde,quòd in materia partus ſup
poſiti duæ mulieres honeſtẹ vitæ ſociæ
47 criminis plenè probant†ſecundū Deci.
conſ.342.per totum, quem refert,& ſe-
quitur Grau.conſ. 178.nume. 3. de hoc
vide etiam Maſcar. de probat. concluſ.
1311.num.56.& concl.1147.num. 35.
quod procedit quando agitur ciuiliter,
non autem ſi ageretur criminaliter.

48 Item adde,quòd coniuratio† facta in-
ter aliquos probari poteſt per ipſos com
plices,& ſocios criminis, vt notat Bald.
in l.quam , in verſic.quæro igitur, C. de
teſtib.quem ſequitur Dec. dicto conſil.
342.nu.3.

Item adde, quod ſicut duo ſocij crimi
nis faciunt indicium ad torturam , ita
etiam ſufficiunt ad torturam duo teſtes
49 infames,†vt per Gram.in conſi. 1.nu.4.
& conſil.32.nu.14. Brun. de indic. in 2.
quæſt.1.par.nu.7.

Quæro,nunquid. Adde, quòd nõ
50 ſufficit,†vt reus
iuret ſuper facto ſuo proprio, quia tunc
deponit, vt pars , de facto proprio non
tamen,vt teſtis,parte citata, & iuramen
to tanquàm à teſte præſtito , ſed iudex
debet eſſe cautus,vt reum , vel inquiſi-
tum deponentem de ſocijs adhibeat in
teſtem,parte citata, & præſtito iuramen
to , & poſtea faciat dare copiam depo-
ſitionis,ita tradit Gomeſ. de delict.cap.
12.num.18.circa med.ubi refert , & ſe-
quitur Marſ. hic allegatū, & in practica
ſeruatur apud bonos iudices , quòd rei
cum iuramento examinãtur, tamquàm
prin-

principales in se, & testes in alios; & postea nominati citantur ad videndum iurare testes, vel cum eis fit confrontatio, delato prius iuramento principali ad pręsentiam socij nominati, vel quando conceduntur copię, habentur testes pro ritè, & rectè examinatis, & legitimè repetitis, & sic eius depositio tenet.

Scias ēt, q̄ dictū socij criminis.

Adde, quòd plus creditur confitēti de se, & socio sine tormentis, quàm cū tor-
51 mentis, † Franc. Arct. consl. 61. Soc. cōs. 233. Deci. cons. 175. secus verò, quando de alio tantùm interrogatur, quia tunc validior est confessio cum tormentis, Bart. in l. 1. §. quæstioni. ff. de quæstion.
52 Item adde, quòd sufficit, † vt nominatio de socio sit facta, statim, deposito reo, de tortura, Blanc. de Indic. nu. 380.
53 Item adde, quòd socius criminis† non probat, si leuiter fuerit tortus, quia non dicitur tortus, & peti potest, vt sufficienter torqueatur: aliàs ei non creditur, cū habeatur pro non torto; & si esset mortuus, similiter ei non crederetur, perinde, ac si eius depositio facta fuisset sine
54 tormentis. & idem erit in teste† infami, & alijs similibus, quòd non admittūtur in testes, nisi cum tortura; ita egregiè tradit Io. Ant. de Nigr. in c. 7. frequens, nu. 51. Sed hoc nunquam vidi practicari, & cautus Iudex, parte instante, non deueniret ad reiterationem torturæ, quia dubitaret de collusione, nec cautus aduocatus faceret huiusmodi instantiam, si non esset certus de reuocatione, & sic, iudicio meo, istud nō facilè poneretur in practica. Sed Aduocatus rei debet dicere, quòd non probat, quia leuiter tortus non dicitur tortus.

Assertio vulnerati. Ibi. Nihilominus, quicquid sit de iure certe de consuetudine, &c.

Adde, quòd potest formari inquisitio,
55 etiam quòd offensus deposuisset † sine iuramento, quia informatio à principali potest capi sinè iuramento, & cum iuramento, ut per glos. in c. 1. §. si duo, in verb. testimonium, de pac. tenen. & Paris. de Put. in tract. de synd. in uerb. tortura, §. officialis posuit ad torturam; offensus nanq; ad probationem examinari non debet, sed ad instructionem tantùm, Vulpel. in cons. 99. num. 16.

Ibi. Etiam de stylo seruari &c.

Adde, quòd assertio iniuriati in articulo mortis, concurrente inimicitia, facit
56 indicium ad torturam, † secundū Gram. in decis. 35. nume. 7. & ibi nume. 8. dicit idem esse, quando adest consanguinitas inter vulneratum, & inquisitum; vide ēt Menoch. de arbitr. iud. cas. 99. num. 16. vbi plenè, eò maximè, si vulneratus perseueraret post susceptam Eucharistiam vsque ad mortem, Bald. in cons. 25. vol. 1. quem refert, & sequitur Vulpell. in consil. 72. num. 2. & de assertione vulnerati Mascard. in concl. 144. Vide etiam Couar. var. resol. lib. 2. cap. 18. nu. 8. & ibi in fine, an exculpatio moriētis pro-
57 derit; † & tenet, quòd iudex, si indicia vrgerent, debet torquere reum, non obstante occisi attestatione; & de hoc quoque habetur per Menoch. de pręsumpt. lib. 1. quęst. 91. & quando credatur of-
58 fenso† ad torquendum, optimè distinguit Casson. in tract. de indic. tract. 8. cap. 1. de dicto offensi, & delinq. & hanc quæstionē plenè examinauit Menoch. de præsumpt. lib. 1. q. 89. nu. 77. cum sequen. & Mascard. de probatio. conclus. 1129. vol. 3. & Io. Ant. de Nigr. vbi etiā
59 de † exculpatione offensi, in cap. 7. frequēs, nume. 76. cum sequen. de qua exculpatione habetur etiam per Alciat. de præsumpt. reg. 3. præsump. 4. nu. 10. vbi, quòd exculpatio vulnerati non operatur, quando in contrarium indicia vrgeant, quem sequitur Vulpell. in cons. 225. num. 27. sicut etiam assertio vulnerati dicentis se mori culpa medici non iuuat percussorem, si aliter hoc non appareat Mars. sing. 22. & Fely. in c. literas col. pen. de pręsumpt. & de exculpatione offensi, vide etiam Mascard. conclus. 1130. vol. 3. & 389. vol. 1. & quid de exculpato à condemnato, vel condemnan-
60 do† quem inculpauerat in tortura latè per Gram. in voto. 3. & 11. Bursat. cons. 201. nume. 148. Menoch. de pręsumpt. quęst. 90. num. 3. Mars. in pract. §. restat Rimin. iun. cons. 420. num. 17. Mascard. de probat. concl. 1130. num. 14. vbi an talis exculpatio prosit, & exculpans potest

test iterum torqueri secundum And.de Iser.in const. si damna clādestina quem refert, & sequitur Carrer. in l. obseruare sub nu.188.vers.& nota, quòd etiam post sententiam.& quid de teste in articulo mortis deponente † se falsum deposuisse, & corruptū à parte fuisse Mars. in consil. 78. & vide quæ posui infra in quæst.53.vers.secundus est casus.
61

Item adde, quòd dictum raptę facit in
62 dicium ad torturam† contra raptorem, & socios. Carrer.in pract.crim.in §.circa, e'l 2.num.301. & ratio est, quia uoluntas mulieris iuris pręsumptione coacta præsumitur,l.1.§.pœnas autem, C. de raptu virg. Mars. cons. 61. Mascard. de probat.cōcl.1253.nu.28. & Decian. in tract. crim.lib.8.cap.9. nu.11.

Fuga delinquētis. Adde in hac ma
63 teria† Claud.Bertaz. ad cons.133.Bertazz. sui patris, ubi more suo multa accumulauit; vide etiā Menoch.cons.230. nu.76. qui sequitur hanc distinctionem D.Clari, & in consi.
64 246.nu.73. vbi loquitur de famulo, † & quòd debet probari fuga, & amissio rei. & in hac materia fuga, vide etiam Mascard.de probat.concl.498. & 819. vbi latissimè, & Viuiu.comm.opin.in ver.fuga, & nouissimè per eundem Menoch. de præsump.lib.1.quæst.89. nu. 36.ple-
65 nissimè tractatum fuit, quando fuga† In dicium ad torturam faciat, & an fuga no
66 tarij † noceat parti, quando quis accusatur, vel inqritur de falso, vide Io. And. in addit.ad Specul. in tit. de præsumpt. §.species, vers.violenta.
67 Item adde, quòd fuga † nunquam præsumitur in viro integerrimo famę, & honoris sui curioso, Ang.in l. si à bonæ fidei, ff.de rei vendic.Mars.cons.69.num. 38.& Fely.in c.cum contingat, colum.3 vers.1.conclusio de rescript. & Decian. in cons.8. nu.198.& ibi multum diffusè tractauit de fuga, & habetur per Bertazz.in cons.560.quomodo tollatur su-
68 spicio fugæ.†
69 Item adde, quòd nuda, † & sola fuga non facit indicium: sed suspicionem inducit, secundum Alex.consil. 65. uol.1. nisi rumore præcitato, iuncta verò cum adminiculis, ut fama, inimicitia, & alijs circunstantijs, & coniecturis, facit Indicium ad torturam: quod procedit etiam
70 in præparante,† & attentante aufugere, ita tradit Carrer. in pract.crim. in l.ob-
71 seruare, nu.112.nisi fuga posset † aliquo modo colorari ex aliqua probabili causa; nam tunc non facit Indicium: & ideò si dicat timuisse, ne occidatur à consanguineis occisi, & quia ab ipsis fuit inculpatus, & tunc, ex quo ei locus non erat tutus, se absentauit, & aufugit, non facit indicium, si de his constabit, & stabitur eius iuramento, si probationes non habebit, uel quòd se absentauerit propter partialitatis timorem, uel propter uerba minatoria partis, uel quod dubitabat carcerari, ut plenè per Carrer. in loco citato, & etiam esset probabilis causa, si diceret, se recessisse, ut amicos uideret, Decian.d.cons.8.nu.199. & absētia alicuius semper præsumitur in bonam partem, Bal. in l.in bone fidei, C. de iur. iur.& Mars.in pract. crim.§. diligenter, nu.43.concludit, quòd nunq̄ fuga facit indiciū ad torturam, quia aut fuga erit post accusationem, & inquisitionem, & tunc non facit indicium, aut post suspitionem inquisitionis, & idem erit, quia poterit dicere, quòd aufugit propter suspicionem, ne contra eum formaretur inquisitio, & stabitur eius iuramento, & ego numquàm practicari vidi, quòd propter solam fugā deueniatur ad torturam, nisi alijs concurrentibus.

Ibi primo, vt crimen. Adde, quòd
72 similiter† fuga est crimen quando officialis aufugit ab officio suo, & tenetur crimine læsæ maiestatis §.1.in auten.de admini. not. Ripa in l.admonēdi ff.de iureiur. & est communis opinio, vt per Viui.opinio. 343.num.32.

Ibi quę tamen intelligenda est.
73 Adde quòd si vltra† fugam adessent alia indicia, seu suspicionis contra fugientē, quod tunc fuga post formatam inquisitionem, facit contra eum maximum indicium, Beu.consil. 70.nu.24. Duen. in reg. 391.limit.1. & ibi habentur alię limit.& ampliat.
74 Item adde quòd fugiens † post purgatam omnem suspicionem per torturam non præsumitur fugere propter timorē iudicij, Alciat. cons. 20.tom.2.lib.7.
75 Item adde quòd idem operatur† præparatio

paratio fugæ, quod operatur ipsa fuga Bald. in l. pen. C. de pignor. actio. Marſ. in l. 1. num. 25. ff. de quæſt. & Rim. iun. conſ. 302. nu. 11. vol. 3.

76 Item adde quòd fuga † non facit indicium, quãdo reus fugit manus executorũ, & poſtea citatus ſtatim venit Gram. vot. 10. nu. 2. & Blanc. in l. fi. ff. de queſt. num. 286. Zaſi. in conſ. 19. nu. 12. vol. 1. & Boer. in deciſ. 215. nu. 27. niſi in fuga faceret reſiſtentiam Curiæ, quia tunc faceret indicium ad torturam, ſi captura eſſet iuſta. Carrer. in pract. crim. in l. obſeruare nu. 115. fol. mihi 24.

77 Item adde, quòd fuga † ex cauſa non facit indicium, & quæ ſit iuſta cauſa, remittitur arbitrio iudicis. Iaſ. in l. admonendi nu. 169. ff. de iur. iur.

Item adde, quòd nõ dicitur fugere quã
78 quis vadit ad Ciuitatem † metropolitanam, vbi eſt caput iuſtitiæ, & ibi publicè verſatur Gramm. conſ. 42. nu. 18.

Ibi ſcias ẽt ꝙ quã ille q aufugit &c.

79 Adde quòd ad hoc, vt ſpontanea † comparitio tollat indicium fugæ, requiritur quòd citatio præcedat. Gram. conſ. 42. nu. 18. quem refert, & ſequitur Rimin. iun. conſ. 88. num. 49.

Tertio aũt modo opponit᷑ fuga.

80 Adde quòd vigeſimoſecundo † requirũtur ad hoc vt fugiens habeatur pro confeſſo ſecundum Foller. in pract. crimin. in verb. & ſi confitebuntur num. 45. fol. 373. & Paul. Ghirl. de relax. carcerat. in c. de fuga incarcerati, & ibi quomodo
81 cognoſcatur † ſi reus receſſerit animo fugiendi, & non reuertendi, & ita habetur
82 pro confeſſo quãdo aufugit † de palatio officialis in quo detinebatur Gram. cõſ.
83 57. nu. 4. & tortus † iniuſtè fugiens de carceribus non habetur pro confeſſo, nec inde puniri debet ita Alex. in conſ. 144
84 vol. 2. & an ſit neceſſarium † citare fugitiuum ad ſententiam idem Ghirl. in d. c. de fuga nu. 13. ibi tenet eſſe magis tutũ quid ſic. Ad omnia, & quibus pœnis ſint
85 puniendi fugientes † de carceribus, vel de palatio etiamſi reperirentur innocẽtes, & an ſint citandi, vide pleniſſimè in d. deciſ. Boer. 215. & Menoch. de arbitr.
86 iud. caſ. 301. vbi † dicit etiam, quòd carceratus, qui effregit carcerem, & iã exibat, & interim fuit captus, perinde habetur, ac ſi perfectè aufugiſſet, & Bertaz. conſ. 35. vol. 1. vbi etiam de opem feren
87 te, † & inſtigãte ad fractionem carceris, & quid de carcerato ſub ſolis compedibus, & quando fuga faciat haberi fugientem pro confeſſo vide Duen. reg. 392. vbi multas ponit ampliatio. & limitat. & Maſcard. in tract. de probat. concluſ. 820. volum. 2. & quando aufugit fractis carceribus in conclu. 266. vol. 1. ubi latiſſimè, & ibi nu. 3. dicit ꝙ contra fugien
88 tem poteſt ferri ſnĩa † licet abſentẽ, ac ſi verè in iudicio delictũ confeſſus fuiſſet,
89 & ꝙ fugiens † de domo iuſdicentis, uel hẽat ſub ꝑcepto pro carcere palatiũ, domũ, vel ciuitatẽ, teneatur pena frangẽtis carcerẽ, vide Bertazz. conſ. 35. nu. 3. & Curt. Sen. in l. admonendi nu. 675. ff. de iure iur. Gramm. d. conſ. 57. Beu. conſil. 44. nu. 36. Viuu. comm. opin. in ver. fugiens, & Maſcard. de prob. in verb. carceratus concl. 266. nu. 19. & Deciſ. Lucẽſi 90. nu. 5. vbi dicit veriorem opinionẽ eſſe, quòd ſtatutum puniens fugientem à carceribus publicis, comprehendit fu-
90 gientem à Camera, † vel palatio ꝓ carcere à Iudice aſſignato, & de eo, qui aufugit de thalamo, in quo erat ſequeſtra-
91 tus, † vide Bret. conſ. 65. nu. 6. & conſil. 124. nu. 2. vbi tenet, quòd habetur pro confeſſo.

92 Item adde, quòd non ſolum illi † dicũtur frangere carceres, qui illis fractis ab eis aufugiunt, ſed etiam illi, qui à Iudicibus iuſſi ad eos non ſe conferunt, ita affirmat Iacob. de Beluiſ. ĩ ſua pract. crim. in tit. de inquiſit. nu. 56. quem ſequitur Ant. Scap. in tract. iuris non ſcrip. lib. 5. cap. 54. num. 6. ſed ad omnia prædicta, quibus pœnis puniantur carcerum fra-
93 ctores, & quibus caſibus habeantur † pro confeſſis, vide omninò nouiſſimè per D. Farin. quæſt. crim. in quæſt. 30. vbi magis latè, quàm alibi.

Item adde, quòd ſi fugiens à carceri-
94 bus † citò ſponte, & etiam citatus reuerſus fuerit, tolluntur omnia quæ ex fuga precedente contra eũ orta fuiſſent Plot. in l. ſi quando, §. 30. nu. 3. fol. 200. C. vnde ui.

Ibi, quia imo ſecundũ aliquos.

95 Adde, quòd immò † iſta opinio eſt verior

rior secundum Lud. Peguer. in quæst. crim.cap.1.& ibi attestatur, quòd ita decisum fuit in Regio Consilio Cathaloniæ,& arbitror opinionem suam esse verissimam.

Item adde, quòd vtcumq; procedant præmissa, negari non potest, quin fuga
96 †regulariter faciat in criminalibus indicium, secundum Bart.in l.fin.ff. de quæstio.cons.70. nu.23.

Ibi. Sed quando fuit indebitè.

Adde, quòd contrarium esset in auxi-
97 liatore † ad fugiendum, quia veniret puniendus, vt auxiliatoris audacia reprimeretur, licet principaliter non teneretur, Mars.in pract.§. attingam, num.38. & Menoch. de Arbitr.casu 301. nu. 16.
98 Item adde, quòd promittens † de tuto carcere pro aliquo indebitè carcerato, si aufugerit ad pœnam promissam tenebitur secundum Rim.iun. in cons. 82.nu. 1.& 16.vol. 2.inter cons. crim.diuers.& cons.135.nu.1.& 21.volu.2. Contrariũ autem tenuit Farinac.varia. quæstio. in quæst.30.nu.61.cum multis sequen.ubi
99 latè hãc quæstionem tractauit, sed † ego dubito, quòd eius opinio in practica nõ posset obtineri. Quinimo sæpè vidi huiusmodi exceptiones reijci,& fideiussores condemnari, adest nempè cõtẽptus Iudicis,& hoc negari non potest, cuius ratione prætoriæ stipulationes semper debentur, quando illis per partes cõtrauentum fuit, ad tradita per Vulpel.in cõsil.39.tanto magis, quòd pro actu Iudicis præsumendum est c. in præsentia de renunciat. & ad cognoscendum an carceratio fuerit iusta, vel iniusta opus esset publicari indicia,& informationes contra reum contumacem existentes, quòd minimè fieri debet, vt per Clar.infra in quæst.49.vers.scias tamen; confert etiã multum, quòd materia informationũ,& capturæ est quasi arbitraria Iudici, & hodie seruatur in delictis grauibus, ꝙ plerumq; Iudices, antequàm indicia in scriptis redigantur, faciunt reos detineri,& bene faciunt, quando adest suspiciò fugæ, ita tradit Clarus infra in quęstio.28.vers.scias autem, quò fit, vt si detentus aufugerit, antequam informationes redactæ essent in scriptis, captura esset nulla, quia post fugam non posset iustificari in præiudicium fideiussoris. Nec repugnat si diceretur, quòd si principalis iniustè carceratus aufugerit ad aliquam pęnam nõ teneretur, ergo multo minus fideiussor, cum in duriorẽ conditionem obligari non possit l.grecę.§.illud.ff.de fideiuss. nam respondetur, hoc verum non esse, vbi Iuramentum fideiussioni accesserit, cuius virtute fideiussor, tãquam principalis tenebitur, Abb. & communiter Doct. in c. cum contingat de iureiur.& ibi Alciat. nu.173.Angel. in l.hi qui accessiones, ff.de fideiuss. Rom.in l.1.§.si quęsita, ff.de ver.oblig. & Alex.in cons.30.vol.4.caueant igitur fideiussores, ne carcerati pro quibus de tuto carcere fideiusserunt, aufugiant, q̃a cogerentur ad soluendum fideiussionẽ, vsq; ad minimum quadrantem, si aliam excusationem non haberent.

Ibi. Neq; tenentur redire.

100 Adde, quòd nec etiam peccat † secundum Nauarr.in manuali confess.cap.12. nu.18.fol.102. tom.1.

Ibi scias ẽt, q̃ si carcerati aufugiãt.

101 Adde, quòd Iudicis † arbitrio puniri debent, Boer.decis.215.nu.15.Menoch. de Arbitr.Iud.cas.301.nu.3.Bert.consil. 44.nu.35.& 36.Comens. consil. 105.& si quis promiserit, quòd non aufugeret,
102 teneretur etiam, quòd culpa † custodis aufugisset, Boss.in titu.de carcer.fideiuss. committ.num.62. Rimin.iun. in consil. 135.nu.27. vol.1.& Bertaz.in consi.80. num. 12.
103 Item adde, quòd carceratus † sub fideiussione de non discedendo de aliquo loco, si aufugerit, fideiussor tenebitur ẽt, quòd custos carceris ei dixisset, quòd poterat discedere, quia licentiam à Iudice habuerat, Rim.iun.in consi.82. nel 2.inter cons. crim. diuers. & plenius in cons.135. vol.2. suorum consiliorũ, vbi in fine vlterius tenet, quòd si quis fuerit carceratus in fauorem fisci, non sufficit licentia discedendi habita ab ipso Iudice, sed requiritur etiam cõsensus ipsius fisci, sed contra Rimin.consuluit Bertaz. cons.80.257.& 421.sed D. Farin.cõtrarium tenet in quæst.30.nu. 177. Verum si sub dictis verbis custodis non aufugisset, sed à loco sibi assignato tantum recessisset,

cessisset,& tandem ad dictum locum reuersus fuisset, tunc fideiussor non tenetur secundum Bertazz. in cons. 80.sed cauti Iudices faciant promittere, & stipulari, quòd non discedet sine licentia iudicis in scriptis obtenpta; & vide quę posui infra quæst.46. vers. quæro, quæ debeat esse,ibi item adde,quòd fideiussor primus.

Ibi scias etiam, q; si talis fugiēs.

104 Adde, quòd licet recedens † breui reuersus pœna fracti carceris non teneatur, alia tamen pœna pro carceris exitu tenetur,Boer.in decis.215.nume. 19. & Vulpel.in cons.139.nu.17.

105 Item adde,quòd recedens † à carceribus, non euitat pœnam conuentionalē de non discedendo, etiam quòd statim sit reuersus,secundum Vulpell. in cons. 139.per totum:contrarium tamen videtur tenere Farinac. var. quæst.in quæst. 30.nume.70.cum sequen.vbi dicit ꝙ in vrbe vidit fieri compositionem cum fideiussore promedietate, & quòd vidit absoluere fideiussorem, & concludit,ꝙ ipse numquàm condemnauit fideiussorem ad totam pœnam, sed ad dimidietatem;quæ opinio mihi multum placet, & ibi etiam dicit,quòd licet carceratus, qui reuersus est tamquàm fugitiuus, & fractor carceris non sit puniendus,tamē de eius temeritate impunitus non dimittitur, & ita tenuit etiam Caccial. in tract.de debitore suspecto quæst.1.nu.2

Præterea etiā pōt poni exēplū.

106 Adde quòd si Officialis, † qui aufugit, spontè,& citò reuersus fuit, etiam si citatus esset,& à carceribus aufugisset,tolluntur omnia indicia, quæ ex fuga præcedente contra eum fuissent orta. Bart. in l.quis sit fugitiuus.§.1.ff.de edil.edic.

107 nec potest iurari in litem†cōtra ipsum, nec in supplementum probationis vigore dictæ fugæ, sed requiruntur plenæ probationes.ita plenè tradit Plot. in l.si quando C. vñ vi.§.30. nu. 3.fol.200.& ibi nu.4.dicit quòd contra officialem fugientem non potest iurari in litem si cōtra eum ageretur criminaliter ad pœnā corporalem, siue duplici fuga officialis

108 quam probationem contra ipsum † faciat, & quando; vide omnino Mascard. de probat.concl.821.& concl. 498. nu. 8.cum sequen. & contra eum vti criminosum ferri potest sententia etiam vsq; ad mortem Franc.decis.459. vol.3.

Item adde quòd discedens à loco sibi assignato cum fideiussione de non discedendo ob aliquam iustam causam, & ac

109 cedens ad superiorem,non tenetur,†qa nō dicitur cōtrauenisse Hercul. in tract. de non offendendo c.50.nu.21. & Boss. in tit.de carcer.fideiuss.commit. nu.45. vbi dicit idem esse si fugit ad amicum Domini pro auxilio impetrando, sed si discesserit sine causa, vel cum causa iniusta,tūc licet aufugisse non dicatur, quia ad superiorem conuolauit l. quis sit fugitiuus.§. idem probat Viuianus. ff.de

110 edil.ędicto;puniri tamen debet†aliqua pœna leuiori pro carceris exitu,& temeritate, qua vsus est in discedendo sine licentia iudicis,vt tenet Caccial.in tract. de debit. suspec. quæst.1.nu.3.& etiam ad pœnam conuentionalem;nisi quando sumus in casu in quo recursus,& applicatio ad superiorem erat iusta, & de iure denegari non poterat, vt per Hercul. vbi supra & per Farin. quæst. crim. in quæst.30.nu. 171. cum sequen.vbi ēt habetur de clausula quando promissum est non discedere sub quouis prætextu. etiam recursus ad superiorem,qui iudicio meo nullo modo impediri potest,& credo,quòd dicta clausula parum aut nihil operatur, sed quòd tantummodo sit considerandum,an iusta causa discesserit.

111 Item adde,quòd iste terminus† quinquaginta dierum non est in usu, quia in multis locis ad sunt statuta,quibus syndicatui terminus præfigitur,& quia etiā syndicatores,arbitrio suo tempus præfigunt,vt per Carau.in ritu 295.num.29. vbi latè, an per syndicatores terminus statutus officialibus ad stādum syndicatui breuiari possit.

112 Item adde,quòd officiales† non tenentur assistere syndicatui de persona,quando non habēt querelas criminales, sed tantum ciuiles, uel criminales ciuiliter intentatas,cum possint relicto procuratore recedere l. 1. §. quod si intra C. vt omnes iudices elapso tamen tempore statuto ad dandū quærelas, vt dicit tex. in d.l.1.in prin.& Io.de Amicis in consil.139.

ſil.139. nume.12. in fine & Io. Ant. de Nigr.in cap.132.nu.46.

113 Item adde, quòd officialis † aſſumptus ad aliud officium poteſt diſcedere, & per procuratorem ſyndicatũ facere, quã vocatur à Principe, niſi ipſe procuraſſet cauſa ſubterfugiẽdi ſyndicatum, vel ad eius poſtulationem obtinuiſſet Pari. in tract.de ſynd. in ver.Procurator col. 2. Io.Ant.de Nigr.in cap.132.num. 47. & Afflict. in conſt. Regni incip. occupatis circa finem.

Inimicitia vigẽs ĩter offensũ &c.

114 Adde, quòd ex iuris † præſumptione præſumitur inter litigantes inimicitia capitalis, Gramm.in deciſ. 33. nu.6.& ibi etiã habetur quòd ſufficit probare cauſam odij, & inimicitiæ, licet odium non

115 oſtendatur, † & etiam inimicitia cõtrahitur inter litigantem, & aduocatum ſibi contrarium, Blan. in tract. de indic. nume. 142.

116 Item adde, quòd cautio † de non offendẽdo tollit ſuſpicionis indicium, vt per Gulielm.deugar in ſuo tract. de ſecurit. quem Bertacch. allegat in ſuo repertor. in verbo iudicium verſ. 50. & Anton. Galeat.in conſ. 110. nu.27.tom. primo conſ.criminal.in fol.& ibi nu. 28. dicit, quòd ſimiliter tollitur ſuſpicionis indicium, quando offenſus plures habet inimicos, & ibi num.29. dicit idem eſſe, quã poſt inimicitiam offenſus recipit abſolutionem, & sãctiſſimam Euchareſtiam; idem tenet Burſ.conſ. 20.nu. 19. vol.1. & Rimi.iun.conſ.88.num.16.vol.1.vbi latè quæ tollant ſuſpicionem inimicitiæ.

117 † Ego autem arbitror hoc uerum non eſſe indiſtinctè, ſed quòd ſit conſideranda qualitas perſonæ, & ideo relinquen-

118 dum eſſe arbitrio iudicis, †

Adde quòd Natt.in conſ.499.num. 6. contrarium tenuit, vbi adſit inimicitia

119 † capitalis, vel quæſtio de maiori parte bonorum, & idem tenuit Gomeſ.de delict.in cap.13.nu.11. hic allegato ita diſtinguendo, & concordando opiniones, vt ſi inimicitia ſit maxima, & ex graui cauſa producta ſit ſufficiens indicium ad torturam, ſi vero leuis ex leui cauſa orta, tunc ſola inimicitia non ſufficiat ad torquẽdum, hoc etiam tenet Gram. in deciſ.33. nu. 8. & quandò inimicitia faciat indicium ad torturã vide etiam Maſcard.de probat. concl.901.vol.2.& Rimin.iun.conſ.302.vol.3. & quæ dicatur inimicitia capitalis, remittitur arbitrio iudicis Menoch.de arbitr.iudic.caſu. 110. & in materia inimicitiæ vide quæ poſui infra in quæſt. 24.ad verſ. Itẽ quæro numquid.

Item adde quòd indicium inimicitiæ,

120 † non eſt indicium generale ad omnia delicta, ſed ad ea tantum, quæ ad alterius iniuriam perpetrantur, vt ſunt homicidia, vulnera, verbera, & ſimilia, nõ autem quo ad ea, quæ ad proprium commodum facientis committuntur, vt eſt furtum, falſum adulteriũ, & ſimilia Bart. in l.repeti. §. 1.ff. de quæſt. & Gabriel. conclu.lib.7. concl.18. vbi de hac quæſtione, an inimicitia faciat indicium ad torturam, & in conſ. 422. nu.19.vol.2. vbi dicit quòd inimic⁹ poteſt torqueri, quando quis eſt interfectus, & ignoratur à quo.

Confeſſio extraiudicialis facit contra confitentem.

Adde in materia confeſ-

121 ſionis extraiudicialis † quæ requirantur ad hoc, vt faciat indicium latè per Foller.ĩ pract.crim.in 2.par.3.part. in verſ. etſi confitebuntur, & Carrer. in pract. crim.in l.obſeruare nume. 121.vbi ampliat, & limitat; & debet eſſe veriſimilis, vtputa quòd habeat cauſam præeſiſtentem, in qua conſiſtat honor, ſeu vtilitas, vel aliud ſimile, vt inquit Alciat.in l.fugitiuus ff.de verb.ſignif. & licet Foller. in loco ſupracitato commemoret decẽ, & ſeptem requiſita, tamẽ verè quatuor tantummodo ſunt, reliqua enim ſunt cum cœteris cõiecturis, & indicijs communia, vt conſiderauit Menoch.de præſump.lib.1.quæſt.89.nu.215. vbi plenè tractat, quando confeſſio extraiudicialis indicium ad torturam faciat, de hoc etiam latè habetur per Maſcard.in concluſ.350.vol.1.& iſta confeſſio extraiu-

122 dicialis non poteſt probari † per unicum teſtem etiam tortum, vt per Bertaz.cõſ. 549. nu.6.uol.2. & quomodo probetur latè per Marſcard. de probat.concl.350

123 & Notario † aſſerenti de confeſſione extraiudiciali non creditur Specu. in titu. de teſte §.reſtat.

Item

Item adde, quòd quemadmodum confessio extraiudicialis rei est sufficiens indicium ad torturam, ita & pariformiter confessio extraiudicialis, & fortius iudicialis quærelantium faciens pro reo prodest ad absolutionem, secundum Rom. in cons. 167. nume. 7. vers. sexto satis. & Pau. Meren. in cons. 91. nu. 64. inter cõs. crim. diuers. tomo 2.

124 Item adde, quòd ista limitatio † quòd possit talis confessio reuocari, fuit Fely. in d. c. at si clerici, vbi dicit, quod talis confessio non facit indicium ad torturam quoties ante ceptum iudicium reus eã reuocauerit, & Deci. in l. magistratibus ff. de iurisd. omn. iudic. dictam limitationẽ nõ impugnat, sed de hoc vide Blanc. de indic. num. 209. vbi plenè hanc quæstionem tractauit tenens, quod aliquando non potest reuocari, & quando possit reuocari, quòd debeat probari de errore,

125 † sed Gomes. de delict. in cap. 13. sub num. 8. expresse tenet, quòd non possit reuocari affirmando contrariam opinionem esse falsam. Ego autẽ credo, quòd semper possit reuocari docto de errore, quia etiam confessio iudicialis, si constet de errore reuocari poterit. Boss. in tit. de confess. nu. 60. & vbi D. Clar. hic dicit, quòd si sola reuocatio hoc operaretur, numquàm esset locus communi conclusioni; propter hoc enim deuenitur ad torturam, quia reuocatur confessio, nam si non reuocaretur nõ opus esset tortura, non est bonum argumentum, quia Fely. non loquitur de reuocatione facta in iudicio, sed de reuocatione facta ante ceptum iudicium, & sic posset habere locũ communis conclusio, etiam quòd limitatio esset vera, quando confessio extraiudicialis fuisset reuocata non ante, sed post iudicium inceptum.

Item adde quòd huiusmodi confessio extraiudicialis facit indicium ad tortu-

126 ram, etiam quòd sit facta à minore † dũmodo sit eius ętatis, vt torqueri possit Gomes. de delict. cap. 13. sub nu. 8.

Item adde, quòd confessio extraiudi-

127 cialis † facit indicium, siue facta fuerit præsente, siue absente parte, Gomes. de delict. cap. 13. sub nu. 8. & Bal. in l. quoniã intelligitur ff. de his qui not. infam. Ang. in l. 1. C. de cõfes. & Fely. in c. olim de rescrip. quod tamen fallit, si agitur de crimine ciuiliter, quia tunc confessio extraiudicialis parte præsente plenè pro-

128 bat, † & preiudicat Abb. in c. quã sit de excess. prelat. & ĩ d. c. olim de rescrip. vbi etiam Fely. num. 5. Sali. in l. fin. col. 5. C. de quest. & Imol. in c. at si clerici de iud. vbi reprobat Ant. de Butrio cõtrarium tenentem, & ad hanc quæstionem uide omnino Mascard. cons. 349.

Item adde, quòd confessio extraiudi-

129 cialis † facit indicium, si fuerit facta particulariter, quia confessus est se occidisse talem hominem, vel fecisse tale furtum, secus tamen si sit in genere, quia confessus est se occidisse quendam hominem, vel fecisse quóddam furtum, nã talis confessio generica, & in discreta nõ facit indicium ad torturam, vt per Bald. in l. quoniam ff. de his qui not. infam. pen. col. vers. quinto, & vlt. quæro, quẽ refert, & sequitur Gomes. de delict. cap. 13. sub nu. 8.

Item adde quòd confessio extraiudicialis facta coram sacerdote in confes-

130 sione † penitentiali non faceret indiciũ, si sacerdos postea dictam confessionem reuelaret, nec aliquem effectum, quia talis confessio fuit facta tamquam soli Deo, & non tamquàm homini, ita tradit Gomes. de delictis cap. 13. nu. 9.

131 Item adde, quòd confessio † extraiudicialis de aliquo delicto non facit indicium quando contra suam cõfessionem, fuit iudicatum, quia fuit absolutus de illo delicto, & talis confessio non est attendẽda, & potest confitens eã non obstante illud negare, ita tradit Bertaz. in cons. 396. sub num. 5. vol. 2. sed hoc ita simpliciter non est verum, nam aut confessio fuit facta in iudicio, & illa nõ obstante fuit absolutus, & post absolutionem, siue sententiam etiam extraiudicialiter confessus fuit, se fecisse illud delictum, & tunc confessio non nocebit, quia contra dictam confessionem alias iudicatum fuit, & Curia amplius non potest super ea se fundare, quia illam non approbauit, nec recepit, vt dicit Abb. in c. mulieri de iureiur. aut fuit absolutus nulla præcedẽte confessione, & post sententiam confessus fuit extraiudicialiter se commisisse illud delictum, de quo fuit absolutus, tunc talis confessio faciet indicium, & nocebit, ita distinguere videtur

tur Foller.in sua pract. crim. in 1. parte tertiæ part.in verb.confitebuntur num. 40.cum sequen.vbi declarat dictum Innoc.in d.c.mulieri, qui dicit, quòd post sententiam cuilibet licet contra confessionem suam venire, & ita debent intelligi omnes Doct. quos allegat Bertaz. qui omnes se fundant super doctrina Inno.in d.c.mulieri.

132 Item adde,quòd Iudicis† arbitrio punitur,qui extraiudicialiter gloriatus est aliquod crimen commisisse,etiam si appareret, quòd non deliquisset, Menoch. de arbitr.iud.cas.331. & in casu sequen

133 ti dicit,quòd clericus † ob talem iactationem ab officio, & beneficio suspenditur.

Sed hic quæro. Adde, quòd si per iudicẽ omnia acta

134 †coram alio iudice vti incompetenti fuerint declarata nulla, & illa irritauit, & annullauit, & sic contra dictam confessionem pronunciatum fuit;ex quo dicta confessio sic reuocata amplius confitenti nocere non potest,nec ad torquẽdum,ita tradit Rolan. in consi.21.num. 23.vol.3. & ibi latè de confessione facta coram iudice incompetenti habetur, quando faciat indicium ad torturam,

135 †& quòd confessio incidenter facta coram iudice incompetẽti non sufficit ad torquendum.

Sed quid si reus; Ibi sed cõtrarium in practica seruatur.

Adde, quòd confessione facta coram iu

136 dice incompetenti tenetur†ipse reus illam confirmare coram competenti, & ex ea condemnari, & est communis opinio, vt per Bologn.in consi.8.nume. 16. supra allegato.

Sed hic cadit pulchra quęstio.

137 Adde, quòd similiter † confessio facta coram Notario maleficiorum, absque iudice facit indicium ad torturam, Bal. in l.iubemus num.1.C. de liber. causa.

Vlterius quęro; Quid si reus.

138 Adde quæ † sit ratio, quod qui semel confessus est in tormentis, si postea reuocat confessionem, potest repeti tormentum,per Afflict. in constit.de. hom. cland.nu.45. vbi plenè.

139 Item adde quòd iudicis†arbitrio relinquitur,an confessio reuocata faciat indicium sufficiens ad torturam,Dec.in l. Magistratibus nu.10.ff. de iurisd. omn. iud.& Menoch.de arbitr. casu. 270.numero 4.

Ibi.Quinimo si reus. Adde,quòd

140 tortura† nõ potest repeti vltra tres vices diuersis temporibus,& si non confitetur,seu confessionem non ratificet, habentur indicia pro purgatis,ita tenet Paul.de Castr. in cons.299. visa inquisitione volum.2. in fine,Mars.in sua pract.crim.§.quoniã nume.8.Gram.in cons.21.& in voto 6. num.17.& si vltra tres vices torquetur, dicitur tortura immoderata, vt ibi per eos,& Io.Ant.de Nigro in c.7. frequẽs. nu.50.sed ego arbitror considerandum esse grauitatem delicti, qualitatem rei, & qualia præcesserint indicia, quæ possunt adeo esse vrgentia, vt quarto reus etiam torqueri poterit, & ita etiam videntur tenere Blan.& Carer.in locis hic citatis, & tandem si non ratificauerit,debet relaxari sub fideiussione de se repręsentando,vel absolui ab hactenus deductis,Chart.in praxi interogan.reo.lib.4. cap.1.num.164.

Minæ præcedentes in fine.

141 Adde quòd† odium præcedens,& minę sequentes sufficiunt ad probationem indicij,vt quæ nõ prosunt singula, multa iuuant,& hoc procedit licèt inimicus talia facere consuetus non sit, si enim esset consuetus, sola inimicitia faceret plenam probationem,ita tradit Crau. cons.35.nu.3.& quæ indicia contra mi-

142 nantem oriantur,† Mascard.de probat. conclu.1057. vol.2. & Menoch.de præsumpt.quæst.89.nu.65.& quando offensus alium haberet inimicum,tunc minæ non facerent indicium,secundum Casson.in tract.de indic.cap.1.num. 17.sed secundum Parid.de sind. in ver.tortura cap.6.num.3.remittitur arbitrio iudicis an minæ faciant indicium ad torturam, quem sequitur Boss. in loco hic allegato.

143 Item adde†quòd minæ probantur per testes singulares,vt per Gram. decis. 5. nu.15.& Dominus Pet. Ant. à Petra in tract.suo de fideic.q.12.nu. 542.& licet

Foller.in pract.crim.in ver. item, quòd sororem venenauit, numero 25. dicat hoc procedere, quando testes essent singulares ratione loci, vel temporis, secus vero si non concordarent de qualitate minarum, quia iudicio meo ista declaratio, siue restrictio non est vera. quia qñ qs minatur, minæ non sunt semper vno modo, & eisdemmet verbis, sed potest esse, quòd ad pręsētiam vnius testis vno modo minatus fuerit, & ad præsentiam alterius alio modo, & quomodo tolla-
144 tur tale indicium minarum† vide Blāc. de indic.nu.183.

Pax seu transactio. Adde an pax, vel transactio
145 faciat indicium ad torturam † Plot. in repet.l.si quando.§.5.nu. 16. fol. 289. vbi tenet, quòd sic, si precio fuerit facto; secus si gratis. idē tenuit Brun. in tract. de indic.& tortura par.1. quæst.3.num. 27.& Mars.in pract.criminali §.diligenter nu. 178. ad hoc vide etiam Vulpel. in tractat. de pace quæst. 27. & latè per Mascard.in tract.de probat. concl.500. vol.1.

146 Item adde, † quòd si pater paciscitur pro crimine filij etiam mediante pecunia, quòd non facit indicium contra filium, si ipse non consensit, Corn. consil. 300.in hac consultatione vol.3. Afflict. in constit.post citationem in fine, vbi dicit habuisse de facto, quem sequitur Io. Ant.de Nigr.in cap.220. ad consultationem nume. 24. & similiter præsumptio
147 † non est contra accusatum, si consanguinei sui testium depositionem impediunt, Abb.in c.constitutus de testi.Bal. in l.1. vol. 4. C. de ser.fug. & Curt.sen. consil.41.nu.2.

Ibi, & ideo cautela est. Adde a-
148 lias† tres cautelas, quibus paciscens sibi non præiudicat; prima est, vt pax, & concordia fiat iussu iudicis; secunda est, vt pax fiat gratis per pactum gratuitum; tertia est vt reus expresse neget crimen commisisse, & non animo cōfitendi delictum, sed quòd facit talem cōcordiam ad euitanda dispendia litis, Cepo.caut.240.& Brun.de indic.car. 3. col.4. vers. quæro quid, & Ias.in l. transigere in fine C. de transact. & notarius in caut. hic per D. Clarum posita, quando stipulatur nomine quorum interest, debet ponere non animo confitendi delictum, secundum prædictos doctores, vbi supra.

Mendacium, seu variatio.

149 Adde† quomodo probetur mēdacium, Boss.in tit.de indicijs, & tort.nu. 37.

150 Item adde, quòd licet† principalis varius non possit torqueri, tamen examinatus vti principalis quo ad se, & tamquàm testis quo ad alios, prout communiter solet fieri peractuarios, & in eo qđ respicit socios fuerit vari⁹, vel cōuictus per alios testes, quòd occultet veritatē, poterit torqueri, secūdum Carau. in rit. 79.in fin.requiritur tamen, vt seruentur ea, quę seruari debent in tortura, quę infertur reis inquisitis, secundum Foller. in pract.crim.in vers. capiat informationem nume. 38. & quo ad principalem, quādo est varius, siue contrarius in his, quæ non spectant ad eius defensionem, est torquendus, secundum Blanc. de indicijs nu.269.

151 Item adde, † perfectum non dici examen, siue negationem, si in eodem constituto reus reuocauerit primum dictū cum rationis redditione, Bal.in l.Presbiteri C.de episc.& cleric.& Ias.in l.lecta ff. si cert.pet.& Bursat.in cons. 79.num. 15. Quinimo habetur in decis. Pedem.
152 79. nu. 17. quòd reus† potest corrigere dictum suum antequàm cōuincatur docto de errore.

153 Item adde, † quòd mendacium facit indicium, si fuerit tradita copia mendacij cum termino ad purgandum, Mars. in cons.51. nu.71.

Item adde notab. distinctionem Blāc. in repet.l.fi.ff.de quæstion. quem refert, & sequitur Rim.iun.cons.302.num.16.
154 vol. 3. vbi quando† mendacium faciat indicium ad torturam, & de hoc vide ēt Franc.Casson. in tract. de indicijs tract. 9.c.2.& Cran.cons.260. nu. 5. & Natta in cons.42.nu.4.& cons.sequen.& 499. vol.3. & Mascard. conclu. 1040.vide ēt Vulpell.in cons.109.num.8. vbi dicit, ꝙ
155 mendacium† etiam à remotis ad indicium faciendum, prodest, & Gramm. in consil.17. nume.9.de eo, qui negauerat commedisse domi alicuius, & quando
156 mendacium est valde † substantiale de per se, est indicium sufficiēs ad torturā, Alb.

157 Alb.conſ.56.nu.31.& depręhenſus† in mẽdacio, quomodo ſciuerit de delicto, ſtatim poterit torqueri. Iacob. Nouel. in tract. ſuo nu.2.& 18.

Cæterum, ſola inconſtantia. Si aliquis viſus ſit exire ex aliqua domo, ibi tale indicium.

158 Adde, quòd† tale indicium dicitur indubitatum, & indicium indubitatum dicitur, & diffinitur, quòd ſit demonſtratio rei per ſigna ſufficientia, per quę animus in aliquo tamquam in exiſtente quieſcit, & plus inueſtigare non currat l. indicia C. de rei vend. & ita diffinit Bal. in l. ea quidem col. 2. C. de accuſat. Brun. in tract. de indic. 4. quæſt. princ. 2. exemplo, vbi etiam ponit exempla indiciorum indubitatorum, & Pau. Girlan. in tract. de quæſt. 3. quæſt. exempla ponit etiã Gand. in rubr. de indic. & pręſump. ad condemn. vide etiam per Iacob. de ſan. Georg. in l. cum probatio col. 1. &

159 fin. ff. de probat. &† ſi vxor reperiatur mortua manè, cuius ſero erat ſana ex quibuſdam percuſſionibus ſibi illatis, an præſumatur à marito interfecta, cum ea cubante nullis in camera, aut domo pręter eum exiſtentibus, ſi prius ab eodem malè tractabatur, latè Boer. in deciſ. 261 vbi concludit, quòd maritus eſt torquendus.

Si res furata reperiat penes aliquẽ

160 Adde omnino† videndum Decian. in conſil. 39. per totum vol. 1. vbi latiſſimè an ſi res furtiua fuerit in domo alicuius reperta, dominus illius domus dicat in

161 culpa, & conſcius furti, &† an ꝙ ibi reperta ſit credatur vnico teſti, & an propter hoc ille dominus poni poſſit ad torturam, & cõdemnari; vide etiam omnino Menoch. de præſumpt. præſumpt. 29. vbi multum diffusè habetur de hu-

162 iuſmodi præſumpt. † & vidi quæ poſui ſupra in §. furtum verſ. numquid.

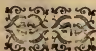

Quæſtio XXII.

SVMMARIVM.

1 *Indicia quomodo probentur remiſſiuè.*

2 *Teſtis vnicus quomodo probet, vel faciat indicium remiſſiuè.*

3 *Teſtis vnicus deponẽs de aliquo actu proximo, vel remoto, ipſi maleficio facit aliqualem præſumptionem.*

4 *Teſtes ſingulares quomodo iungantur ad faciendum probationẹm, & indicium ad torturam remiſſiuè.*

5 *Indiciũ remotũ debet ꝓbari ꝑ duos teſtes.*

6 *Teſtes plures ſingulariter deponentes non faciunt indicium.*

7 *Præſumptiones plures, an & quando coniungantur.*

8 *Teſtes in facto concordes, ſed in tempore diſcordes, vel non recordantes, faciunt indicium ad torturam.*

9 *Teſtis præſumitur omni exceptione maior. Lim. niſi qualitas hæc à ſtatuto requireretur, tunc enim eſſet probanda.*

10 *Teſtes duo non omni exceptione maiores habentur loco vnius.*

11 *Teſtes duo non omni exceptione maiores, an plenè probent, iudicis arbitrio remittitur.*

12 *Teſtes non integri non probant.*

Viſum eſt. Adde videndum

1 †ad hanc quęſtionẽ quomodo probentur indicia, Maſcard. in tractat. de probat. concl. 894. volum. 2. & an teſtis

2 † vnicus faciat indicium ad torturam, Gabriel. iun. conclu. 1. nu. 71. & in dicta cõcluſione ponit multas ampliationes, & limitationes, quãdo teſtis vnicus plenè probet, & etiam Lancellot. Conra. in ſua pract. cap. dicta teſtium aſſumendo num. 5. ponit triginta quinque caſus, in quibus ſecundum eum vnico teſti plenè creditur, vide etiam Maſcar. de probat. concl. 5. num. 118.

Ibi, & tunc talis teſtis non facit indicium ad torturam.

3 Adde quod ille† teſtis facit aliqualem pręſumptionem, ſecundum Fulgoſ. in l. fin. ff. de quęſtion. quem refert, & ſequtur

Brun.in tract.de indic. quęstione 2.pri. par. nu.5. vide etiam Blanc.in d.l.fi.nu. 366.vbi plenè.quod probent testes sin-
4 gulares,† & quando coniunguntur ad faciẽdum probationem, & indicium ad torturam,Gramm.in decis.34.num.35. & in cons. 32.nu. 10.Crau.cons.35.nu. 6.& Vulpell.cons.109.nu.3. & cons.39.
5 num.11.qui dicit,quòd licèt† indicium remotum debeat probari per duos te-
6 stes,tamen ꝙ plures†testes, deponentes singulariter de singulis indicijs,probant plures pręsumptiones,quæ faciunt indicium ad torturã, quoniam quæ non singula prosunt,multa collecta iuuãt,Natt. cons.369. in fin. Gigas in tract.de crim. lęs.maiest.lib.2. titul.quomodo, & per quém quęst. 25. in fine Gram. cons.57. col.pen.Paris.cons.57. col.1.Rimin.iun. cons.359.num.4.vol.4. & Excell.Dñus Petr. Ant. à Petra in suo tract.de fidei-
7 com.quęst.12.nu.520.& sequen.† & licet in coniũctione pręsumptionum, seù indiciorum debeant singula indicia, & pręsumptiones esse in suo genere perfectè probata, hoc tamen intelligendum est, vt requiratur ad condemnãdum,nõ aũt ad torquendũ, ita respondit Arnal. Albertin.in tractat. de agnoscen.assert. cathol.& hęret.quęst. 25.nu.20.
8 Item adde,quòd testes†in facto concordes, sed in tempore discordes, vel non recordantes,faciunt indicium ad torturam, secundum Ang.in consil.3.nu. 3.
9 Verum tamen scias. Adde†videnda, quæ posui supra quęst. proxima in vers. vnus testis,& si extaret statutum requirens testem omni exceptione maiorem, tunc nõ præsumitur talis,nisi probaretur, secus autem si à statuto talis qualitas non esset requisita, quia eo casu de iure communi pręsumeretur omni exceptione maior,ita Alciat.de pręsumpt.reg.3.pręsump.2.nu. 11. & per totam,& latissimè per Mascard.de probat.in conclus.1248 nu.12.vol.3.
10 Item adde,†quòd duo testes non omni exceptione maiores,saltem habentur loco vnius testis, secundum Imo. in l.q. testamento de testam. & Calcan.consil. 109.col. 2.vers.pręterea dico,sed Ang. in cons. 128. videtur velle contrarium,
11 & Alex.in cons.131.col.6.tenet,ꝙ†duo testes non omni exceptione maiores non probãt plenè,Aret.autem, & Fely. in c. licet vniuersis de testi. dicunt esse in arbitrio iudicis,tamen aduerte,quòd licet sit in arbitrio iudicis,nihilominus,
12 quando † non sunt integri testes iudex non debet arbitrari,quòd duo testes sufficiant,vt dicit Corn. in consil. 55.in fine vol.4.

Quæstio XXIII.

SVMMARIVM.

1 *Testiũ depositiones quomodo sint scribendæ in Regno Neap.*
2 *Testes debent examinari separatim de iure diuino.*
3 *Testes sunt interrogandi de causa scientiæ,aliter non probant.*

Vero postquàm. Ibi non autem probo.

1 Adde, ꝙ in Regno † Neap. per Regiam Pragm.6. incip. item quia nobis, sub tit.de actuarijs scribis prouisum fuit,quòd dicta testium pro,& contra inquisitos integra recipiantur, sed male obseruatur.

Adde,quòd in recipiendis indicijs, si-
2 ue informationibus examinatio†testiũ, est facienda secretò, vt per glos. in l. si quando C. de testi. quæ dicit, quòd fuit inductum per Danielem di Susanna, vt legitur in eius libro cap.13.& ideo Bar. in tract. ad reprimen. in ver. figura nu. 15.tenet, quòd sit,de iure naturali,siue
3 Diuino, & testes† sunt interrogandi de causa scientiæ alias non probant,Bald. in cons.77.vol.3.

Quæstio XXIIII.

SVMMARIVM.

1 *Testem in criminalibus non recipiendum ad perpetuam rei memoriam.*
2 *Mutus non potest esse testis, nisi sciat literas,vel per indubitata signa ad plenum intelligatur.*
3 *Muti testimonium per scripturam latum, quomodo recipiatur remissiuè.*

4 *Surdus*

4 *Surdus etiam, & surdaster non sunt idonei testes de his, quæ auditu percipiuntur.*
5 *Testis si sit diuersæ locutionis, adhibitis interpretibus examinari debet.*
6 *Practica examinandi testem extraneæ locutionis.*
7 *Mulier an possit esse testis in criminalibus remissiuè.*
Mulieres tres an conuincat reum nu. eod.
8 *Et quid seruetur in practica in terris ecclesiæ.*
9 *Mulier in criminalibus admittitur in testem de iure canonico; quando veritas aliter haberi non potest.*
10 *Item quando proceditur per viam inquisitionis, vel denunciationis.*
11 *Item in crimine hæresis, læsæ maiestatis, & simoniæ.*
12 *Mulier deponens pro reo præfertur viro deponenti ad offensam.*
13 *Inimicus quando repellatur à testamento, & quomodo probetur talis remissiuè.*
14 *Consanguineus inimici ex linea ascendenti, & descendenti, non facit indicium.*
15 *Consanguinei inimici vsque ad quartum gradum possunt repulsari.*
16 *Consanguinei appellatione venit amicus intimus.*
17 *Inimicus præsumptus, & reconciliatus, quid operentur remissiuè.*
18 *Inimicus non admittitur in testem, etiam cum tortura.*
19 *Inimico non creditur, etiam in articulo mortis, & sacramenta Eucharistiæ recepta.*
20 *Inimicus iudici præsumitur, qui ab eo fuit tortus, vel etiam carceratus.*
21 *Carceratus non est idoneus testis contra iudicem, qui eum carcerauit.*
22 *Inimicus facit quale quale indicium.*
23 *Et quid importet quale quale indicium remissiuè.*
24 *Inimici capitales de visu cum alijs adminiculis, quando faciant indicium ad torturam.*
25 *Iudex debet supersedere in examine, si fiat protestatio, ne aliquis examinetur, quia inimicus; & offeratur in promptu probatio inimicitiæ, de qua iudex summatim cognoscere debet.*
26 *Princeps non potest facere, quòd inimici in testes recipiantur.*
27 *Inimicitia præsumpta testem repellit.*
28 *Item incognita, & ex causa minus probabili.*
29 *Inimico reconciliato non est credendum.*
30 *Asserens se non diligere aliquem, videtur asserere se ei inimicum.*
31 *Inimicitia capitalis vnde oriatur remissiuè.*
32 *Inimicus vtriusq; partis pari inimicitia non repellitur.*
33 *Inimicus non capitalis, an faciat indiciũ, remittitur arbitrio iudicis.*
34 *Cohabitatio, & conuersatio stricta cum inimico, à testimonio repellit.*
35 *Inimicitia, vel conuersatio, quando dicatur parua, vel magna, est Iudici arbitrium.*
36 *Inimicitia capitalis testem repellit, etiam si prouenerit ex culpa eius, contra quem deponit.*
37 *Limit. nisi debita opera inimicitiam contraxerit, vt à testimonio repelleretur.*
38 *Testis non potest accusari ab eo contra quem deposuit, vt tamquàm socius criminis repellatur.*
39 *Iudex ex officio non potest repellere testes inimicos, nisi ex processu de inimicitia appareat, nisi per partem opponatur.*
40 *Testis studiosè percussus, vt repelleretur à testimonio, non repellitur.*
41 *Inimicitia ad repellendum testem debet specificè probari cum causa ipsius.*
42 *Inimicitiæ causam sufficit probare licet à parte ignoratam, Bart. in l. 1. ff. de his quib. vt ind. declaratur.*
43 *Inimicitia satis constare dicitur ex cautionibus de non offendendo.*
44 *Inimicus tempore iuramenti, & amicus tempore depositionis, non repellitur.*
45 *Testi etiam coactè deponenti, & grauato is contra quem deposuit, præsumitur inimicus.*
46 *Testis quando dicatur deponere spõtè, vel coactè remissiuè nu. 135.*
47 *Laicus deponens ad defensam præfertur Clerico deponenti contra.*
48 *Clericus potest esse testis contra laicum, si de crimine ciuiliter agitur, nec ei nocet, si postea iudex illum sanguine puniret.*
49 *Laicus contra Clericum in criminali non facit plenam probationem.*
50 *Laicus, quando admittatur in testem contra Clericum remissiuè.*
51 *Et quid si veritas aliter haberi non potest.*

52 Paupertas quomodo probetur.
53 Paupertas, quando repellat à testimonio, est iudici arbitrium.
54 Affinitas soluta, an repellat, remittitur arbitrio iudicis.
55 Affinitas par inter accusatum, & accusantem, non repellit à testimonio.
56 Affines plures super eodem facto deponentes probant.
57 Consanguinitas transuersalis non repellit in totum à testimonio.
58 Affinitas transuersalis leuis non minuit de fide.
Et vsque ad quem gradum affinis repellatur, & si contra affinem deponit probat.
59 Affinis non potest esse testis pro affine iniuriato, vbi est consuetudo, quòd omnes de familia reuocare soleant ad animũ iniuriam factam consanguineo.
60 Infamis quomodo repellatur à testimonio remissiuè.
61 Infamia iuris, & facti quæ dicatur.
62 Infamia iuris non probatur nisi per confessionem, vel sententiam.
63 Infamia probatur per testes non iuratos.
64 Infamia quomodo probetur remissiuè.
65 Infamis potest esse testis de gestis in prostribulo.
66 Infamis infamia iuris sufficit ad inquirendum.
67 Berroarij censentur infames infamia facti, & sunt vilissimi.
68 Berroarij quando probent remissiuè.
69 Iudæus est infamis infamia facti.
70 Iudæus non admittitur regulariter cõtra Christianum.
71 Iudæus quomodo iuret remissiuè.
72 Papa potest ad testimonium habilitare infames, & criminosos, & alios inhabiles.
73 Lim. nisi sint inhabiles ex dispositione iuris naturalis.
74 Item si testificarentur in Concistorio Principis.
75 Infamis contra infamem, quomodo testificetur remissiuè.
76 Infamis potest esse testis contra eum producentem.
77 Lim. nisi causa infamiæ de nouo emerserit.
78 Infamia superueniens non minuit de fide.
79 Infamis restitutus admittitur in testem.
80 Et quid de emendato.
81 Testis habilitas, an consideretur tempore iuramenti, vel depositionis.
82 Infamis de iure facit semiplenam probationem de gestis à seipso deponens.
83 Opponens crimen contra testem debet specificare locum delicti, tempus, & circumstantias.
84 Dies, & hora non est exprimenda dum opponitur contra testes.
Lim. nisi dies, & hora essent de substantia materiæ in actis deductæ.
85 Infamis quando admittitur in testem remissiuè.
86 Infamis torquendus, vt probet, debet sufficienter torqueri.
87 Infamis infamia facti, & vnus testis valde dignus plenè probant.
88 Infamis infamia iuris admittitur in testem in subsidium.
89 Lim. nisi statutum requiret testes omni exceptione maiores.
90 Infamis, qui habetur pro non infami, potest esse testis.
91 Infamis potest esse testis per dispensationem.
92 Infamis quando possit dispensari ad testimonium remissiuè.
93 Condemnatus de infamia, si appellauit, & interim testificetur, non vitiatur sua depositio, licet postea sententia per desertionem sit confirmata.
94 Infamis probat, si non opponatur.
95 Occidens bannitum licet impunè per statutum: tamen efficitur infamis, & in facto graui non admittitur in testem sine tortura.
96 Opponens alicui infamiam, non retardat eius examen, nisi velit incontinenti probare.
97 Meretrix an dicatur illa, quæ vni tãtum sui copiam fecit cum mercede.
98 Meretrix est infamis infamia facti.
99 Meretrix quæ dicatur, & quomodo probetur remissiuè.
100 Meretrix non dicitur, quæ amoris causa sui copiam fecit amanti, vel si auro obcecata fuisset.
101 Meretrix licet emendata non est fide digna.
102 Meretrix nupta non comprehenditur à statuto excludente meretrices à testimonio.
103 Testis non confessus tempore debito non repellitur à testimonio.
Intel. nisi fuerit declaratus propter hoc excommunicatus.

104 *Infamis quis efficitur per solam confeßionem factam in iudicio.*
105 *Emendatus quando poßit esse testis remißiuè.*
106 *Emendatio quomodo probetur remißiuè.*
107 *Impubes facit indicium, quando veritas aliter haberi non potest.*
108 *Impuberes duo plenè probant, quando veritas non potest aliter haberi.*
109 *Impubes quando poßit esse testis remiss.*
110 *Impubes pubertati proximus potest leuiter torqueri, vt faciat aliquale indiciũ.*
111 *Minor, qui non debuit torqueri, si fuerit tortus, an faciat indicium remißiuè.*
112 *Causas quadraginta duas repellendi testes remißiuè.*
113 *Inhabiles quomodo admittantur remiss. Et quid si plures defectus patiantur, vide infra.nu.128.*
114 *Veritas quando dicatur aliter haberi non posse.*
115 *Veritatem aliter haberi non posse remittitur arbitrio Iudicis.*
116 *Testi non idoneo creditur, quando verisimilia deponit.*
117 *Inimici non admittuntur in testes etiam, quòd veritas aliter haberi non poßit.*
118 *Testes inhabiles quando admittũtur, non faciunt plenam probationem.*
119 *Testi inhabili ita demum creditur, si verisimilia deponit.*
120 *Testes inhabiles admittuntur in delictis nocturnis.*
121 *Et quid in delictis factis domi remiss.*
122 *Testes inhabiles non admittuntur, quando proceditur ad instantiam partis.*
123 *Testes inhabiles quando admittuntur, debet probari, quòd factum per alios probari non potest.*
124 *Nec sufficit, quòd ipsi testes hoc dicant.*
125 *Nisi id à iure præsumatur.*
126 *Testes inhabiles possunt de consensu partium tacito, vel expresso ad testimonium habilitari.*
127 *Testibus inhabilibus nõ creditur, cum de facto proprio deponunt.*
129 *Testes inhabiles admittuntur ad defensam, non tamen ad repulsam testium.*
130 *Consanguineus se offerens omnino repellitur.*
131 *Testes inhabiles quomodo probent innotiam remisiuè.*
132 *Frater admittitur ad probandum innocentiam fratris.*
133 *Consanguineò an sit credendum remittitur arbitrio iudicis.*
134 *Consanguineus multum notæ fidei plenè probat.*
136 *Frater cogitur testificari contra fratrem in maioribus criminibus, & in defectum aliarum probationum.*
137 *Maritus etiam cogitur deponere contra vxorem.*
Et parentes contra liberos, & è contra.
138 *Consanguineis deponentibus contra ipsorum consanguineos probationes in contrarium fortiores requiruntur.*
139 *Testes qui non coguntur testificari, si sponte deponant, non probant, nisi in scriptis redigatur eos deposuisse spontè.*
140 *Absolutus, siue gratiatus non debet post absolutionem, vel gratiam examinari, vti testis contra socios.*
141 *Exceptiones contra testes an sint reseruandæ, vel repellant testes à principio.*
142 *Bart. in l. maritus ff. de quæst. declaratur.*
143 *Testis qui non debuit examinari, quando de facto examinatus faciat indicium remißiuè.*
144 *Testis inhabilis de facto examinatus an poßit per Iudicem ex officio repelli parte non opponente.*

Oeterũ in assumendis.
1 Adde ꝙ in† criminalibus nõ examinantur testes ad perpetuam rei memoriã. Rebuff. in 3. tom. constit. tit. de caus. benef. possess. nu. 9. artic. 2. glo. & in c. fin. vt lit. non contestat. Sed vide Alex. in cons. 201. colum. pen. & fin. vol. 2. & Felyn. in c. significauit de testi. vbi habetur in quibus casibus tale examen fieri possit, tam ratione actoris, quam rei, & de hoc etiam habetur remissiuè per Boss. in tit. de oppositionibus contra testes nu. 32.
2 Item adde, quòd mutus† testis esse nõ potest, nisi literas sciat nam tunc per scripturam admittitur, vel nisi indubitata habeat signa, quibus ad plenum intelligi possit. Bonif. de vitalin. in tract. de malef. in tit. de testi. prep. in c. cum apud de spons. Mars. in l. de minore. §. pluriũ quoque nume. 8. de quæst. Ripa. in l. 1.
3 num. 33. ff. de verb. oblig. & quando† ac

 cipiatur

cipiatur testimonium muti per scripturam latum, vide Io.Ignc.in l. 3. §.ignoscitur num.44. parte. 1.ad Syllan.& de hac quæstione, quãdo mutus possit esse testis, vide Mascard. de probat.conclus. 1358.nu.26.vol.3.

4 Item adde† quòd surdus, non potest esse testis de his, quæ auditu percipiuntur. Steph.aufr. in tract. de testi. nu. 88. & Bertacch.in vers. testes qui esse poss. nu.47.secus autem in surdastro Aufrer. vbi supra vers. surdaster tamen. & Mascard.de probat.conclu.1358. num.24. volum.3.

5 Item adde si testis † examinandus erit diuersæ locutionis, quàm regionis, in qua testatur, adhibendi sunt duo interpretes, vel vnus saltem si duo reperiri
6 nequeunt, & notarius † ita scribere debet, talis testis iuratus, & examinatus super dictis articulis sibi lectis, & vulgarizatis per talẽ iudicem, & per me notarium declaratis, & interpretatis per tales interpretes, siue per talem ipsi testi idem dixit, & respondit in tali sermone, & interpretato per tales, vel talem interpretes dicto iudici, & mihi notario declarato. ita docet Nell. in tract. de test. vers.qualiter nu.59. ad hoc vide etiam, quæ posui infra quæst. 26. in prin.

Quæro igitur in primis. Adde vidẽdum Mascard.de probat. concl. 726. an
7 femina† in causis criminalibus testis esse possit.

Adde, quòd admittitur.

Adde, quòd vbi agitur de pęna mortis imponenda tres feminæ non conuincunt reum, vt consuluit Rim. iun. cons. 217.nu.5.vol.2.

De iure autem Canonico.

8 Adde, quòd hoc in terris † ecclesiæ de facto non seruatur, vt dicit Alex.consil. 24.vol.2.Gram.cons. 12.nume. 17. sed aduertendum est, quòd extat constitut. March.in lib.4.cap. 17. quòd in criminalibus mulieres probant.

9 Item adde† quòd etiam mulier admittitur de iure canonico, quando aliter veritas haberi nõ potest. Alciat.in tract. de pręsump.reg.1.præsump.47. num. 3. Dec.cons.363.num.5.& Mars.in pract. crim.§.diligenter nume.81.

10 Item adde †quòd similiter admittitur, quando proceditur per viam inquisitionis, siue denunciationis, vt per Inno. in c.quoniam num.1. de testibus, & etiam
11 admittitur in crimine hæresis, † læsæ maiestatis, & simonię, vt plenè per Petr. Duen.reg. 315. & de hac quæstione vide etiam Mascard.de probat.concl.762. & 1358.nu.30.

12 Item adde† quòd testimonium mulierum præfertur testimonio masculorum, quoniam mulieres deponunt ad fauorem querelati, Mars. in l. vnius §. in ea causa in fin.ff.de quæstion. Gramm.consil.45.nume. 40.Foller.in pract. crim.in verb. recipiantur defensiones reorum nume. 28.& Roland. consil. 93. in fin. vol.4.

Item quęro nunquid inimicus.

13 Adde videndum† Mascard. de probat. conclu.1046. vbi latè quando inimicus sit repellendus à testimonio in causa inimici, & ex pluribus coniecturis, quis probatur inimicus, vt per eũdem Mascard. de probat.conclus. 898. per Viui. opin. 978.& Menoch.de arbitr.iud.casu.110.

Item adde, quòd inimicus non facit in
14 dicium, nec eius consanguineus † ex linea ascendenti, & descendenti; secus vero ex linea transuersali, quo casu non possunt repulsari. Gramm. decis.34.nu. 20.sed Botta in cons.2.num.13. cum sequen. tenet quòd ne dum inimicus capitalis repellendus est, sed etiam eius at
15 tinentes, † & consanguinei vsq; ad quartum gradum affinium, & ibi etiam nu. 19.dicit, quòd appellatione consangui-
16 nitatis, venit amicus intimus† Neuiz.in cons.57. nu. 14. & Natt.cons.95.nu.14. & ad hanc quæstionem, quòd inimicus repellatur à testimonio in causis criminalibus, vide etiam Menoch. de arbitr. quæst.28.num.6.cum sequen.& ibi latè
17 † de inimico præsumpto, & reconciliato, & casu 262.nu. 3.& in lib. 1. de pręsumpt.quęst.89.num.53.& Mascard.de probat.concl. 898.num.12. vol. 2.

18 Item adde, quòd inimici† nõ sunt admittẽdi etiã cum tortura, vt per Gram. cons.38.nu.11. & 12.& cons.45.nume. 17.Bertaz. in cons.8.num.44.& Boss.in tit.de inquisit.nu. 52. circa medium, & ibi

ibi nume.53. dicit quòd nec in articulo
19 mortis † inimico creditur, nec ſuſcepto corpore Chriſti etiam, quòd laboraret in extremis Marſ. in l. 1. §. prætcrea ff. quęſtio. & Bertrand. conſ.131.nume.9. vol.2.conſ.15. num.5. conſ.21.num.3. volum.3.

20 Item adde, quòd inimicitia † inter iudicem, & reum contrahitur nedum ex tortura, ſed etiam ex carceratione, & ideo contra officialem examinari non
21 poteſt † Gram. in conſ. 46. de hoc vide etiam Maſcard. de probat. conclu. 899. num. 22. & Menoch. de pręſumpt. lib.5. pręſumpt.42. nu.17.

22 Item adde, quòd licet † inimici non faciant indicium ad torturam, tamen faciunt quale quale indicium, vt dicit gl. in c. cum ideſt extra de ſent. & re iud. Pariſ. de ſyndic. in verb. tortura. §. an teſtes reprobati. Marſ. ſing. 158. teſtis qui
23 non debet in principio. & quid † importat hoc quale quale, vide Bal. in l. ſi duo patroni in prin. de iureiuran. & Felyn. in c. cum dilecti colum. pen. in fine de accuſat.

24 Item adde, quòd † depoſitiones inimicorum capitalium deponentium de viſu, iunctę cum alijs adminiculis, facerēt indicium ad torturam, in caſu, in quo conſuluit Roman. conſ.451. cum ibi allegatis, & maximè ſi iſti teſtes inimici eſſent bonę vitę, & famę, per ea quę dicit Bart. in l. deſertorem. §. ſed ſi ex improuiſo ff. de re milit.

25 Item adde, quòd quando Iudex † vult examinare teſtem inimicum, ſi fiat proteſtatio, quòd non debet examinari, q̃a eſt ſuus inimicus capitalis, & offerat in promptu probationes, impeditur examen, & debet iudex ſummatim de inimicitia cognoſcere, ſecundum Bart. & Marſ. in l.1. §. ſi quis dicatur ff. de quæſtion. & habetur per Gramm. deciſ. 34. num. 47. allegatum per Foller. in pract. crimin. in verb. capiat informationem nume.38. iſta enim exceptio non reſeruatur tēpore publicationis, vt per Menoch. de arbitrar. iud. caſ.239. nume.7. & 8.

26 Item adde † quòd etiam Princeps non poteſt facere quòd inimici teſtes recipiantur Pariſ. conſ. 2. nume.64. vol.4. & Menoch. de arbitr. iud. quęſt.28. nu.4.

Item adde Menoch. de arbitr. iud. d. quęſt.28. vbi habetur, quòd nedum hoc procedit in inimico vero, quòd repellatur à teſtimonio, verum etiam in præ-
27 ſumpto, † & in inimico, cuius inimicitia non eſt publica, ſed ignoratur, & etiam in inimico reconciliato, & etiam in ini-
28 mico ſi ex cauſa minus probabili † ipſa inimicitia prouenit, & illud, quod dici-
29 tur de inimico reconciliato, † intelligitur de eo, qui de recenti fuit reconciliatus, vt per Alciat. in tract. pręſumpt. 11. Tiraq. in tract. ceſſ. cauſ. limit. 16. nu.7. Couar. pract. qq. cap. 18. nu. 3. Blanc. de indic. nu. 137. vbi plenè.

30 Item adde, quòd qui aſſerit † non diligere partem, tacitè, & indirectè videtur aſſerere ſeeſſe inimicum partis. Steph. Aufr. in tract. de reprob. teſti. nume.49. Maſcard. de probat. concl. 898. num.40. & Decian. in tract. ſuo crim. lib.3. cap. 25. num.78. par.1.

31 Item adde † ex quibus cauſis oriatur capitalis inimicitia ad hoc, vt quis ratione inimicitię repellatᷓ à teſtimonio. Gigan. in tract. de crim. lęſæ maieſtatis lib.2. tit. quo non & per quos quæſt.2. per totam vbi poſuit circa viginti cauſas, & plenè de hac materia tractauit, & contrahitur etiam inimicitia capitalis ex verbis altercatorijs iniurioſis, & minatorijs ſecundum Marſ. in conſ. 2. nu. 12. Rolan. in conſ. 24. num.38. concludens talem teſtem repelli poſſe, & Rimin. iun. in cōſ. 211. nu. 42. & dicit Iaſ. in l. procurator C. de procur. in fine, hoc eſſe notādum quia quilibet diceret contrarium.

32 Item adde † quòd admittitur inimicus, ſi pari inimicitia vtriuſq; partis ſit inimicus Marſ. in l.1. §. cum quos latrones nu.12. ff. de quęſt.

33 Item adde, quòd vbi inimicitia † non ſit capitalis, vel magna, inimicus admittitur, ſed ita, vt ipſi teſti minus fidei adhibeatur, & non faciat ſemiplenam probationem Crau. conſil.6. num. 32. Corrad. in pract. crim. lib.1. cap.9. num.65. circa medium. Sed Abbas in c. inquiſitionis §. tertij nu.11. dicit, ꝙ relinquitur arbitrio iudicantis, & Gramm. deciſ.34. nu. 28. vbi dicit, relinqui arbitrio iudicis, an ex dicto inimici non capitalis reſultet indicium ad torturam.

Item

34 Item adde, quòd† cohabitans, & conuersans cum inimico meo, non potest esse testis, si conuersatio sit stricta, & longa, vt per Blanc. in tract. de indic. num. 164. vbi plenè, & quādò dicatur parua,
35 †vel magna inimicitia, & conuersatio, relinquitur arbitrio iudicis. Fely. in c. 1. & c. quoties de testib. Alex. consi. 78. nu. 7. volum. 1. & Ias. in l. admonendi num. 179. de iureiur. Corrad. in pract. crimin. lib. 1. cap. 9. nu. 64. & Menoc. de arbitr. Iud. cas. 110.
36 Item adde, quòd testis inimicus† capitalis repellitur, etiam si inimicitia prouenerit culpa eius, contra quem produci-
37 tur, dummodo† id non fecerit studiosè, & data opera, vt ipsum testem excludere posset. Gomes. de delict. cap. 12. num. 14. & vide infra nu. 40.
38 Item adde, quòd testis† non potest accusari ab eo contra quem fuit examinatus, vt tamquàm socius criminis repellatur. Bart. in l. 1. §. cū quis de quęstion. in l. quoniā C. de testib. & Bald. in auth. si quando eod.
39 Item adde, quòd† Iudex ex officio nō potest repellere testes inimicos, licet in processu constet de inimicitia, quia pars videtur tacitè eos admittere. Anton. de Butr. in c. cū dilectus el 2. de consuetud. nu. 33. & ibi Imo. nu. 34. Alex. vbi hoc reputat singulare, & valde vtile in practica in l. 4. §. hoc autem iudicium nu. 29. ff. de damn. infect. Fely. in c. intimauit de testib. nu. 10. & Gomes. tit. de delict. cap. 12. nu. 22.
40 Item adde† quòd testis, quem ego studiosè percussi, vt eum excludere possem, non repellitur à testimonio. Bart. in l. 1. §. cum quis ff. de quæstio. Bald. in auth. si dicatur vers. modo quæritur C. de testib. vbi assignat rationem, ne mea calumnia mihi prosit, & Deci. in consil. 163. col. 7. in princ.
41 Item adde† quod ad repellendum testem, non sufficit allegare inimicitiam in genere, sed oportet, eam probare in specie, scilicet quòd est grauissima, siue grauis, & causā dictæ inimicitiæ, & probatio debet esse euidens, & manifesta, Gramm. decis. 34. num. 24. & decis. 86. num. 6. alias sic in genere probata non sufficeret. Bald. in cap. constitutus de rescrip. & Carau. in ritu 73. num. 8.

42 Item adde† quòd sufficit probare causam inimicitiæ, & quod per partē ignoretur, vtputa Titius accusauit Semproniū de aliquo crimine, & licet ipse Sempronius nesciat se accusatum à Titio, tamen non poterit esse testis contra Titium. Vel pone. Titius adulterauit vxorem Caij, hoc tamen est incognitum ipsi Caio attamen non obstante illa ignorantia, quia causa subest inimicitię, non poterit ipse Caius testificari contra Titium: ita exemplificando tenuit Marsil. sing. 178. post Bart. Bald. & alios in l. 1. in fin. ff. de his, quib. vt indign. Alexan. consi. 126. in fin. vol. 4. Blanc. de indic. nu. 160. Gramm. uot. 6. nu. 6. Menoch. de arbitrar. iudic. quæst. 28. nu. 7. & Mascard. de probat. concl. 899. num. 3. Sed aduertendum est, quòd doctrina Bart. in d. l. 1. non ꝓcedit ita simpliciter prout exemplificauit Mars. d. sing. 178. nam si verè constaret, quòd testis non habuisset notitiam de iniuria sibi illata ab eo, contra quem deponit, non repelleretur à testimonio, vti inimicus verus, nec pręsumptus: quia non adesset odium, propter quod testes inimici repelluntur, cum ex odio resultet verisimilis suspicio falsitatis, vt ait Gomes. de proban. delict. cap. 12. num. 14. hoc idem voluit Mars. consi. 29. nu. 23. & Decian. in suo tract. crim. c. 25. nume. 9. lib. 3. par. 1. vbi multos accumulauit contrarium tenentes, sed ipsa doctrina procedit quando subest causa inimicitię, & ignoratur an offensus de offensione notitiam habuerit, idem enim iudicandum est de inimico præsumpto, quod de inimico vero, maximè in recipiendis testibus, vt per Innoc. in c. 1. de re iudic. & Gram. cōs. 45. nu. 17. & seq. vbi ad hoc dictam doctrinam Bart. allegauit, & ideo testes repellerentur etiam, quòd ipsi attestarentur nullam habere inimicitiam cum eo, contra quem deponunt, si tamen subsit causa inimicitiæ, ut per Gram. in dictis locis Mars. consi. 20. num. 35. Alex. consi. 99. in prin. vol. 4. Blanc. in l. fin. nu. 160. ff. de quæst. & Vulpell. consi. 26. num. 2. & licet Menoch. in d. quęst. 28. faciat differentiam inter inimicum præsumptū, & inimicum, cuius inimicitia ignoratur, tamen est idem, quia inimicus dicitur præsumptus quando adest causa inimicitię,

citiæ,& neſcitur inimicitia,& inimicitia capitalis pſumptionibus probatur. Bal. in conſ.40.num. 4.vol. 4. & ex fideiuſ-
43 ſionibus†de non offendendo ſatis conſtare dicitur de inimicitia. Vulpel. conſ. 26. in princ.
44 Item adde,quòd†ſi teſtis tempore iuraméti erat inimicus,& tempore depoſitionis amicus,vel econtra, vltima qualitas attenditur. Ruy.conſ.188.num.15. vol.1.

Sed quid ſi ſe ſequuta ſit.

Adde, videndum Maſcar. de probatio. concl.899.nu.10.

Sed nunquid ille, qui ſemel.

45 Adde,quòd ille† contra quem deponitur, licet coactè,ſi grauatur per eius dictum,præſumitur inimicus,& non poterit eſſe teſtis contra eum, Abb.in c.cum p.de accuſation.& Blanc.in tract. de indic.num. 155. vbi pleniſſimè in hac ma
46 teria,& quando teſtis † dicatur coactè, vel ſponte deponere.

Vlterius q̃ro nunquid clericus.

Adde tradita in hac quæſtione per Giga.in tract.de crim.læſę maieſt.lib.2.tit. quomodo, & per quos, quæſtio. 14. & Maſcard.de probat. concl. 306. & licet regulariter clericus non poſſit teſtificari in cauſa criminali ſine licentia Epiſcopi,tamen ſi de facto examinatus fuiſſet, eius depoſitio valeret,& teneret,ſecundum Carau.in ritu 144.nu.3.vbi atteſtatur hanc opinionem eſſe veriorem, & Rolan.conſ.24.nu.77. vol.1.
47 Item adde † ſi duo Clerici deponunt aliquem cõmiſiſſe delictum,& duo laici deponunt contrarium,laici clericis prę feruntur fauore defenſionis,Foller. in pract.crim.in ver.recipiantur defenſiones nu.30.
48 Item adde† vbi de crimine agitur ciuiliter clericus poteſt eſſe teſtis contra laicum, nec ei noceret,ſi poſtea iudex illum ſanguine puniret,Archid.in clem. teſtimonium de teſti. & turre cremata in c.teſtimonium.11.q.1.

Præterea quæro nunquid.

49 Adde,quòd† laicus non admittitur in teſtem contra clericum in cauſa criminali ad plenam probationem faciendã, ſecus tamẽ quoad indicium, quia dictũ laici facit indicium contra clericum ad torturam, & admittitur etiã laicus contra clericum ad probandam famam, & ita limitat. Marſ. ſing. 98. & Foller. in pract.crim.canon.cap.30.nu.9.& Ruin. in conſ.158.nume.17.vol.5.& quando
50 laicus † poſſit admitti in teſtimonium contra clericum in cauſa criminali,latè Maſcard.de probat.concl. 962. vol.2.
51 Item adde, quòd laicus†admittitur in teſtem contra clericum, quando aliter veritas haberi nõ poteſt, ſecundũ Abb. in c.de cœtero de teſti. vbi ponit alias limitationes,quem ſequitur Franc.Marci.in deciſ.776.nu.12. & ideo Abb. ibi dicit, quòd ſi clericus commiſit delictũ in loco,vbi non erat copia clericorum, quòd hoc caſu poterit conuinci per laicos,quem ſequitur Marſil. in ſua pract. crim.in §.diligenter nu. 81. & admittitur etiam quando delictum eſt notoriũ, Abb.in c.cum dilecti de purg. cano. & Fab.de monteleone in praxi arbitr.par. 6.fol.492.nu.7.

Quæro etiã nunquid pauperes.

52 Adde vidẽdum†Menoch.de arbitr.iud. caſu 96.Couar. var.reſolut.cap.6.nu.8. Addent.ad Bertaz.conſ.3. in litera b.& Maſcar.de probat. concl.1154.& 1155. vol.3.in quibus locis latè habetur,quomodo probetur paupertas, & quòd remittitur arbitrio iudicis, quãdo pauper
35 †ſit in teſtimonium admittendus, & de hoc,vide ẽt Menoc.de arbit.iud.caſ.65

Quæro modo nunquid in cauſis criminalibus affinis repellatur.

54 Adde,quòd ſoluta † affinitate,quis non repellitur à teſtimonio,Bald. & Ang. in l.cui eorum. §. affinitates. ff. de poſtul. Lanfr.dorian.in repet.c.quoniam cõtra in verb.teſtium depoſitione de probat. Marſ.in l.1.§.idem Humnio.col.1.ff.de quæſt.Sed Tiraq. in tract. ceſſ.cau.in 1. par.num.29.dicit,quòd licet vinculum affinitatis ſit ſolutum, non tamen diſſoluitur in totum amoris vinculum, licet per diſſolutionem affinitatis diminuatur,& ideo relinquendum eſſe arbitrio iudicis,quanta fides dicto teſti ſit adhibenda.

55 Item adde † quòd quando par esset affinitas inter accusatum, & accusantem, affines admitterentur, vt tradit Angel. in l. aut affinitate ff. de procurat. & quàm
56 plures affines † super eodem facto deponerent, probarent. Gram. conf. ciuil. 66. col. 7. Boss. in tit. de opposit. cõtra testes nu. 61. Gabriel. com. concl. in tit. de test. concl. 14. num. 3. & concl. 15. nu. 7. Gomes. tomo 3. cap. 13. rubr. de proban. delict. & Mascard. de probat. concl. 26. num. 4. concl. 68. num. 7. & conclu. 408. num. 21.

57 Item adde, quòd consanguinitas † repellit testem, quando talis consanguinitas ex linea ascendenti, vel descendenti, secus ex linea transuersali, quia tunc probant ad offensam, vt per Gramm. in conf. 12. nu. 25. & decis. 34. num. 20. vbi dicit, quòd ita obtinuit Mars. sing. 133. Tamen Ang. in conf. 194. col. 2. dicit, quòd licet affinitas transuersalis non repellat, diminuitur tamen de fide, quem refert, & sequitur Boss. in tit. de oppos. contra test. nu. 62. & quando affinitas in linea
58 collaterali est leuis † fidem nõ imminuit, Ias. in l. admonendi nu. 180. de iureiur. Ang. in d. conf. 194. Crau. conf. 2. num. 9. & Vulpell. in conf. 87. num. 3. ad prædicta, vide etiam Mascar. de probat. con clu. 68. & 904. & testes affines, vsque ad quem gradum repellãtur, Gabriel. com. concl. tit. de test. concl. 13. nu. 8. cum sequen. de quo, vide etiam Mascard. de probat. concl. 68. num. 14. sed aduertendum est, quòd quando deponunt contra affinem, quòd tunc probant. Rimin. iun. conf. 61. nu. 28. vol. 1. Gabriel. in tit. de test. concl. 14. nu. 12. & Mascard. de probat. concl. 857. nu. 13.

59 Item adde, quòd † hæc conclusio, vt nullus affinis possit esse testis pro affine iniuriato, cum iniuria facta vni de domo, vel de familia, censetur esse facta toti familiæ, & consanguinitati, procedit vbi esset consuetudo, quòd omnes de familia, siue de consanguinitate reuocare soleant ad animum suum iniuriam factam consanguineo suo, vel alteri de familia, secũdum Cyn. in l. vni. C. de rap. virg. & Paul. Ghirlan. in tract. de pen. omnif. coit. quæst. 10. nu. 5.

Item infamis infamia Iuris.

60 Adde † videndum Menoch. de arbitr. iud. quest. 27. & Mascard. de probat. con clus. 1356. vbi latissimè, quando testes infames à testimonio repelluntur.

61 Item adde, quòd † illa dicitur infamia iuris, quæ secundum leges ciuiles, vel ipso iure, vel mediante sententia est, Abb. in c. 1. de accusat. & infamia facti dicitur vbicunque est læsa fama, seu æstimatio alicuius, propter factum ab eo commissum, apud bonos, & graues uiros, Dyn. in c. infamibus de reg. iur. & Bart. in l. 1. ff. de his, qui erit infam. & ad prædicta, vide etiam Bal. & Ias. in l. 1. C. de sum. trin. & fide Cathol. & Couar. pract.
62 quest. cap. 18. nu. 1. & infamia † iuris non probatur nisi per sententiã, vel per confessionẽ delinquẽtis, quis delictũ probetur per testes, Iafred. in decis. 304. Viui. opi.
63 371 nu. 2. & infamia † probatur per testes, etiam nullo modo iuratos, Marsil. in sing. 109. & quomodo probetur in-
64 famia † vide omnino Mascar. de probat. concl. 895.

65 Adde, quòd infamis † potest esse testis de his, quæ in prostribulo committuntur, Bauer. in tract. de mora par. 3. nu. 3. tom. 16.

66 Item adde, quòd † testis infamis, infamia iuris sufficit ad inquirendum, Bald. in l. cũctos populos sub. nu. 5. C. de sum. trin. & fid. catth. & Boss. in tit. de inquis. num. 40.

67 Item adde, quòd berroarij † infames infamia facti, & vilissimi uiri censentur,
68 Bero. in quæst. 84. & quibus † casibus eorum testimonium admittatur, vide latè per Mascard. de probatio. conclus. 189. lib. 1.

69 Item adde, quòd iudæus † est infamis infamia facti l. cunctos populos C. de summa fide cathol. & regulariter Iu-
70 dæus non potest esse testis † contra Christianum, nisi in criminibus exceptis, Mascard. de probat. conclus. 944. nume. 9.
71 & per totam, & quo pacto † iurare debeat.

72 Itẽ adde, quòd testes † infames periuros, & criminosos, Papa ad testificandũ habilitare potest, & alios inhabiles, nisi
73 sint inhabiles † ex dispositione iuris naturalis, vt sunt inimici, & furiosi, vel quòd
74 reddant † testimonium in concistorio Principis, quia tunc non possunt habilitari

tari,latè Corset. in sing. suis in vers. testis 14.incip.communis conclusio.

75 Item adde,quòd infamis† potest dicere testimonium contra infamem, Ang. in l.arenam C.de inoff. testam.quod refert,& sequitur.Crau.cons.178. num.3. iuxta.fin. Hoc tamẽ limita pluribus modis,vt per Afflict.in constit. mores. nu. 23. sed prima opinio est communis, secundum Viuium opin.958. vol.3.

76 Item adde,quòd testis†esse potest contra producentem is, qui productus fuit pro producente,licet infamis,vel periu-
77 rus,nisi † causa de nouo emerserit l. si quis testibus C. de testib. & Bald. in l. 1.§.bestias post princip. ff. de postul.

78 Item adde,quòd † testis fides non minuitur ex superuenienti infamia, Ruin. cons.15.nu.6.vol.5.

79 Item potest†esse testis infamis restitutus ad famam,Felyn. in c. cum Ioannes de fid.instrum.nu.11.non actè emenda-
80 tus†ex quo tum comitatur infamia,quę cessante causa, non cessat,vt per Tiraq. in tract.cess. caus.limit.12.nu.11.& seq.

81 Et an†testis habilis tempore iuramenti, & inhabilis tempore depositionis sit admittendus, & quòd tempus sit inspiciendum, vide Abb.de rosa.in tract.de testib.§. consequenter nu.31.in 1.part. qui distinguit, vt in concernentibus solemnitatem testium producendorũ considerandum sit tempus iuramenti;in cõcernentibus fidem vtrumq; tempus,sed Alex.in cons.78.num.10.vol.1.tempus iuramenti, non depositionis inspiciendum est,& Rolan. consil. 41. numę. 43. vol.1.Ruin. vero in cons.188.num.15. vol.1.tenet, quòd attẽditur tempus depositionis.

82 Item adde,quòd † testis infamis infamia iuris non repellitur à testimonio, & facit semiplenam probationem, cum de gestis à seipso deponit.Paul.de Cast. in l.2.§.si absens ff.si ex nox.causa.Soc. iun.cons.61.nu. 16.vol.2. Gram. cons. 58.nu.18.& Menoch.de arbit. iud.casu 99. nu.10. videlicet,si non agit de proprio commodo,& incommodo,& affectionem non habeat ad causam,Tiraq. de retract.§.1.glos.14. nume. 50. & nisi quando deponeret de facto etiam à se gesto,quòd haberet admixtum factum partis, vt per Zuccar.in l.fin.C.de edict. Diui Adria. tol.nume.293.quem sequitur Bertaz.in consil. 284.nume.8.& nisi etiam,quãdo laus,uel opprobrium posset ipsi testi obuenire, quia tunc ei non creditur,Curt.iun. in consil.165. nume. 21.vol.2.

83 Item adde, quòd † quando excipitur contra testem ob infamiam, vel periurium, vel aliam similem exceptionem, non esse admittendum,debet specificari locus delicti, tempus, & aliæ circunstantię,vt tradit Bart.in l.3.§.lege Iulia, num.4.ff.de testi.Ang. de malef.in ver. quòd Iudex statuit nu. 27. & hanc opinionem ait esse communem, Foller. in pract.crim. in ver. si confitebuntur nu. 60. & magis communem asserit. Viui. com.opin. in ver. testium criminosorũ, & Boer.decis.321. num. 3. dicit aduertendum esse, quòd licet in oppositione ad testes exacta requiratur expressio loci,scilicet temporis, & aliarum circum-
84 stantiarum: diei tamen, † & horæ non exigitur expressio,dummodo mensis,& annus specificentur, nisi dies, & hora essent de substantia materiæ in articulis deductę.

85 Item adde,quòd infamis † infamia facti etiam,quòd sit emendatus,nõ debet admitti, nisi famæ sit restitutus, vt not. in c.testimonium de test. & ibi Fely. in 2.conclusione, Alex.in consi.32.colum. fin.volum.6.& Ferret.in consil.367.nu. 2.vol.2.

Adde nisi in casibus in quibus specialiter inductum est, vt infames admittantur.Hypol.cons.101.num. 18.volum.2. & 102.nu.15.& 119.nu.14.vol.2.& hoc tamen intellige in quibus casibus admittãtur Campeg. in tract. de testi. reg. 29.30.& 31.& Crot.in d.tract.in 3.par. num.20.cum sequen.& in 4.par.nu.63. cum sequen.

86 Item adde†quòd vbi testis infamis est torquendus adhoc, vt probet,si leuiter fuerit tortus,non dicitur tortus, & peti potest, vt sufficienter torqueatur, alias ei non creditur, cum habeatur pro non torto,& si esset mortuus,similiter ei non crederetur perinde, ac si eius depositio sine tormentis facta fuisset,cum factum minus legitimè habeatur pro nõ facto, ita multum eleganter tradit Io. Ant. de Nigr.in c.7.frequens.nu.51. & ibi idem

dicit

dicit de socio criminis, & de similibus, qui sine torturam probant.

87 Item adde,† quòd testis infamis infamia facti, & testis valde dignus plenè probant, vt not. Doct. in l. si quis ex argẽtarijs §. cogentur ff. de eden. vbi Bal. & Angel. & Roland. consil. 98. nume. 6. volum. 4.

88 Item adde,† quòd in subsidium ita admittuntur testes infames infamia iuris, sicut infamia facti, Soci. in reg. 415. nisi

89 †à lege, vel statuto requirerentur testes omni exceptione maiores, quia tunc ẽt infamis infamia facti repelleretur à testimonio, vt per Bal. in l. optimã. C. de contrahen. & committen. stipul. & Soci. in reg. 416. secunda Fallent. scilicet cum tortura, Gram. decis. 35. nu. 58. & cons. 58. num. 3. Menoch. de arbitr. quæst. 27. & Mascard. de probatio. conclus. 1356. num. 52.

90 Item adde, quòd infamis† quando habetur pro non infami, potest esse testis, glo. in l. cum lex in fine ff. de testam. & Alex. in cons. 138. nu. 2. vol. 1.

91 Item adde, quòd testis† infamis potest esse testis, si à principe fuerit dispensatum, vel in crimine læsæ maiestatis, vel cum infamia alterius sit detegenda, vel in subsidium cum tormentis, Menoch. de arbitr. iud. quæst. 27. num. 7. & quan-

92 do Papa,† vel Princeps possit dispensare infamem, vt admittatur ad testimonium, vide Felyn. in c. testimonium nu. 22. dum sequ. de test.

93 Item adde, ꝙ si condemnatus† de infamia appellat, & pendente appellatione testificatur; licèt postea per desertionẽ appellationis sententia sit confirmata, non tamen vitiatur illud testimonium, Fely. in d. c. testimonium nu. 17. de test. vbi latè de hac materia testis infamis, & per alios.

94 Item adde, † quòd testimonium infamis probat, si non opponatur, Felyn. in d. c. testimonium nu. 3. de testi.

95 Item adde, quòd † occidens bannitũ, licèt aliqua pœna non puniatur, ita statuto permittente, nihilominus est infamis, vt per Bal. in l. decuriorem circa fi. C. quibus ex cau. infamia irrog. quem sequitur, & refert Mars. in consil. 9. nu. 39. & ĩ l. lege Cornelia. ff. de sicar. adeo, quòd in facto graui nõ potest esse testis absq; tortura, secundum Bald. in auth. si dicatur col. fin. C. de testi. quem refert, & sequitur Viui. opin. 770. nu. 5. vol. 2.

96 Item adde, quòd opponens† testem esse infamem, nõ facit retardare eius examinationem, sed hęc exceptio reseruatur in fine iudicij, nisi pars vellet eam incontinenti probare. Viui. opin. 977. nu. 4. vol. 3.

Item meretrix. Adde, quòd potest

97 dici† meretrix, quæ vni tantum consentit cum mercede, secundum Lucam de penn. in l. si qua in principio C. de spect. & sani. libr. 11. & Bald. in l. idem §. quoties de condit. ob turp. caus. Sed Viui. cõmuni opin. opin. 679. nu. 4. impugnat Lucam de pœna, & Afflict. cum sequen. dicens, quòd illa dicitur meretrix, quæ duos, & non plures ad coitum admisit causa quæstus, & ꝙ dicitur publica meretrix, & meretrix

98 †est infamis infamia facti l. palam §. quę adulterio ff. de rit. nupt. Paris. cons. 54.

99 nu. 49. vol. 4. Et quę† dicatur meretrix, vide Couaru. 2. part. relect. cap. 2. nu. 4. & Franc. decis. Neap. 68. & qualiter probetur aliquam esse meretricem, Sylu. nupt. in verb. non est nubendum num. 145. Rolan. cons. 63. nu. 14. vol. 3. & consil. 74. nu. 20. vol. 1. Alex. cons. 13. num. 23. vol. 7. vbi dicit, quòd potest probari per eum, qui cum ea concubuit, Paris. cons. 54. num. 48. vol. 4. Crau. cons. 23. Natt. cons. 205. in fin. Bursatt. cons. 69. nume. 16. Bald. consil. 208. vol. 4. Alex. cons. 77. vol. 7. Gabriel. comm. cõcl. lib. 1. conclu. 2. tit. de testib. & ultimo loco, vide Mascard. in tract. de probat. concl. 1063. uol. 2.

100 Item adde, quòd† illa quæ amoris causa sui copiam facit amanti, non dicitur meretrix, Menoch. de arbitr. iudic. casu 328. & esset idem si auro obcęcata fuisset, secundum Adden. ad Bertaz. in consil. 134. in litera c. quod forsan uerum esset considerata paupertate mulieris, & quantitate pecuniæ, & quòd uni tantũ complacuisset.

101 Item adde, † quòd meretrix emendata non est fide digna, glo. & Iacob. in l. testium fides nu. 14. ff. de testib.

102 Item adde, quòd† statutum prohibens, quòd meretrix nõ possit examinari, nõ comprehẽdit meretricem nuptã, Alex.

&

& Sicul.in addition.ad Bal.in l.conſentaneum C.quomodo,& quando iudex, & Arno.epit.19.

Quæro, nunquid conſtitutus in peccato mortali. Adde, quòd
103 teſtis,† qui eſt in peccato mortali, quia confeſſus non fuit tempore debito parocho,à teſtimonio non repellitur non ſecuta declaratione, quòd propterea excommunicationis nexu ſit innodatus,Socin. iun.in conſil.32. nume. 28. uolum.1.quem refert, & ſequitur Vulpell.in conſil.53.in fine.

Ibi ſcias tamen. Adde, quòd ſola
104 †confeſſio facta in iudicio ſufficit,quia efficitur infamis, vt per Bart.in l.ictus fuſtium num. 3. ff.de his,qui notan.infam.& Maſcard.de probat.concl.895.nu.13. & 14.& ad iſtam
105 quæſtionem,quando emendatus† poſſit eſſe teſtis in cauſa criminali,vide Fely.in c.teſtimonium de teſt. & quomo-
106 do probetur, quòd ſit emendatus,†Maſcar.de probat.concl.600.vol.2.& ad repellendum teſtem tamquàm criminoſum, non ſufficit quodlibet crimen, ſed requiritur,quòd ſit animaduerſione dignum, & non leue,Natt.in conſ.161.nu.10.vol.1.& Maſcar.de probat. concluſ.27.nu.2.

Vidi quandoq; dubitari, nunquid pupillus. Adde, quòd quando
107 †aliter veritas haberi non poteſt, dictum impuberis non ſolum facit indicium ad inquirēdum, ſed etiam ad torturam, ſecundum Marſ. in pract.crim.§.diligēter nu. 80. & Alber. de Roſ.in l.teſtimonium ff. de teſtib.dicit,quòd quando delictum aliter probari non poteſt,niſi per minores, ꝙ tunc
108 duo† impuberes probāt delictum, quē refert idem Marſ.in d. §. diligenter nu. 82.& in l. infames col. pen. verſ. etiam illud dictum C.ad l.Corn.de ſicar.quod dicit eſſe ſingulare verbum, & Gramm. conſ.45.nu.21.& iuramentum eſt deferendum pupillis de veritate dicenda, ſi ſunt doli capaces,Fran. Marc. in deciſ.
109 792. par. 2.& quando poſſit† pupillus dicere teſtimonium,Maſcar. de probat. conclu.1246.vol.3.& dicit Marſ. in l.1. C.ad leg.Corn.de ſicar.& in d.l.infans. col.3.quòd ipſe conuincit quēdam maritum, qui vxorem haurientem aquam in puteum proiecit, per duos infantes ſuos, quem refert, & ſequitur Boer. in deciſ.261. vbi ponit aliū caſum de alio marito, quòd fuit tortus, quia duo ſui infantes contra eum deponebant.

110 Item adde, quòd† teſtis impubes poteſt leuiter torqueri, non vt plenè probet, ſed faciat quale indicium, & non debet intelligi de infante,ſed de eo,qui eſt proximus pubertati.ita latè ꝑ Brun. in tracta.de indic.& tort. in 4. quæſt.2. par.num.16. cum ſequen.& vide, quæ poſui infra in quæſt.64. verſ.quęro nunquid minores.

111 Item adde,†ſi minor torqueri non debeat,& fuerit tortus,an faciat indicium, Bar.in l.marit⁹.ff. de q̄ſt. & Marſ. in l.1. §.diuus Antonius in princ.ff.eodem.

Habes igitur plures cauſas.
112 Adde† videndum Afflictum in conſt. mores diſſolut.num. 1.cum ſequen. fol. 128.vbi ponit quadraginta duas cauſas, ex quibus quis à teſtimonio repelli poteſt.

Sciendum eſt tamen aliquos
113 eſſe caſus. Adde in quibus † caſibus teſtes inhabiles admittuntur,vt per Maſcar.de probat.cōcl.1359. & quòd teſtes non admittuntur ſine tortura, quando non ſunt idonei ex defectu famæ, vel ſtatus;etiam in caſu, quañ do veritas haberi nō poteſt,quod ſecus eſt quando alio reſpectu teſtes non ſunt idonei,Marſ. in pract.crim.§.diligenter nu.62.& 83. & in cōſ.109.nu.15.Alex. conſ.11.nume.6.vol.1. Carer. in pract. crim.nu.65. Grat.conſ. 59.col.fin.verſ. ſecundo,vol.2.& illud quod ſeruatur ꝑ Senatum, eſt de iure,nam ſatis eſt quod
114 à communiter accidentibus alij† teſtes haberi non poſſint,nec eſt neceſſarium, vt impoſſibile ſit alios teſtes haberi,Zaſ. conſ.2.nu.60.vol.2. Gramm. deciſ. 34. nu.7.vbi dicit,quòd in his, quæ à communiter accidentibus fiunt clam, & ſecretè,inhabiles,& non idonei,& q. aliàs non admitterentur, haberentur pro idoneis,& Alex.conſ.112.vol.2.& in conſ. 152.nume.15.vol.5.vbi dicit,ꝙ dicitur

testes inhabiles non admitti,quando ex natura actus alij potuerũt interuenire; procedere, quãdo quis in culpa fuit eos non adhibendi, vt in matrimonio, vel simili casu:secus vbi nulla culpa potest imputari, puta quando quis fuit vulneratus coram testibus inhabilibus, tunc enim sufficere debẽt,& sequitur Gram. in consi.26.num.27.& licet.Rimin.iun. in conf.360.nume.88.cum sequen. vol. 4.dicat,sibi non placere ea, quæ dixerunt Clar.Alex.& Gramm.tamen mihi videtur contra fundamenta multum vrgere, & præcipuè, quòd multa delicta defectu probationum remanerent impunita,quòd esset contra bonum publicum; cum delicta committantur magis occultè,quàm sit possibile,vt ꝓbari non possint.& ad hanc quæstionem,quòd testes inhabiles admittantur,vbi aliter veritas haberi non possit, vide etiam Gabriel.com.concl. lib. 1.tit.de test.concl. 7.& quòd aliter veritas haberi non possit,arbitrio iudicis remittitur, qui inspecta qualitate personarum, loci,negocij, temporis,& huiusmodi,poterit arbitra-
115 ri, an veritas aliter haberi possit, † nec ne.Plot.in l.si quando. §.2.nu.8.C.vnde vi,quem refert, & sequitur Mascar. de probat.concl.1403.nu.4. vol.3.
116 Item adde,†quòd testi non idoneo creditur, quando verisimilia deponit,Ang. in conf.367.colum.fin.Crau. consil. 35. num.7.
117 Itẽ adde, quòd licet†inhabiles admittantur, quando veritas aliter haberi nõ potest,non tamen admittuntur inimici, vt per Gram.conf. 45.num.19. & Io.de Arnon.in soliloq.53. inimicus vbi plenè,& Bertaz.consil.528. vbi dicit,quòd nec etiam in articulo mortis,nec in crimine læsæ maiestatis, vel hæresis:nec iudex potest admittere testes inimicos, quando aliter veritas haberi non possit, etiam quòd liberum haberet arbitrium. Menoch.de arbitr.iud. quæst. 28.
118 Item adde,†quòd in casibus,in quibus testes inhabiles admittuntur, non probant plenè, sed solum faciunt qualem qualem probationem, vt dicit Aret. in c.cum nuncius colum.2.in fin.de testib. Gram.conf.59.nu.12.& conf. 45. num. 24.Alex.consil.64.lib.1. Marf.conf.31. nu.30.& Carer.in pract.crimin.in Lobseruare num.165.vbi dicit, quòd admittuntur ad torquendum , non autem ad condemnandum: & Corset.consil. 217. volum.1.
119 Et isti testes† inhabiles quando admittuntur, ita demum eorum dictis fides adhibetur, si verisimilia deponũt, Ang. conf.367.col.fin.& Crau.conf.35.nu.7. & si ex verisimilibus coniecturis,ex numero testium, & ex qualitate tam deponentium,quàm eorum, contra quos deponitur,ac alijs circunstantijs sic testificantes, non falsa dicere præsumuntur, vt dicit Gundizalucc. in tract. de heretic.quæst.13.nu.12.
120 Item adde, quòd † in delictis factis de nocte,testes inhabiles admittunt, Alex. conf.156.nu.10.lib.5.Crauet.conf.178.
121 num.2.vol.1. & de delictis,†quæ fiunt in domo,quando inhabiles admittãtur, Ruin.conf.158.nu.12.vol.2.
122 Item adde,quòd† admittuntur inhabiles, quando proceditur ex officio , non autem ad instantiã partis,vt per Gram. d.conf.45.nu.12.
123 Item adde, quòd† testes inhabiles,qñ admittuntur, debet probari per producentem,quod per alios probari non potest,Capell.Tholos.decis.4.Grat.consil. 59.nu.38. vol.2.Alex.conf.64.col. pen. vol.1.Gramm.conf.45.num.10.nec suf
124 ficit,† ꝙ testes ipsi deponant, non posse probari per alios testes , vt per Alex. & Grat.in locis præcitatis,sed ista qualitas
125 †non debet probari,cum à iure præsumatur, vt est,quando de nocte committitur delictum,vel in nemore ; sed tantummodo,probari debet,quãdo à communiter accidentibus facilis est probatio,ita declarat Bond. in conf. 54. num. 43.& sequen. inter conf.crimin. diuers. vol.2. magnę impress. sed hoc non vidi seruari in practica.
126 Item adde,†quòd testes inhabiles possunt de consensu partium habilitari, & validari,Marf.sing.92.& in l.1.§.ad quęstionem num.14.ff.de quæst. & in rubr. de probat.c.1. nu.117. & Alex.in conf. 122.num.8.vol.2.vbi tenet,ꝙ inhabilitas testis expressè,vel tacitè remitti potest ; & testes contra se produci patiens, nihil excipiens, siue protestans,videtur consentire.Spec.in c.per tuas de donat. inter vir.& vxor. col.4.

127 Item adde, quòd † testes inhabiles admittũtur, quando sumus in his delictis, in quibus veritas aliter haberi non potest, quando deponunt tantummodo de facto inquisiti, siue inculpati; secus vero si deponunt de aliquo facto proprio, scilicet de eo, quod ipsi fecerunt, quia tunc eis non creditur. Marſ. consil. 74. num. 8. decis. Pedem. 79. nume. 42. Grat. in cons. 59. nume. 39. uol. 2. Marſ. in cons. 102. nume. 7. Gramm. cons. 45. num. 24.

128 Item adde, † ꝙ testes inhabiles, qui plures patiuntur defectus, etiã ꝙ ueritas aliter haberi non possit, non admittuntur; & eorum depositiones annihilãtur, Soci. cons. 118. uol. 1. Barbat. cons. 65. uol. 4. Marſ. cons. 102. & sing. 385. ubi dicit, ꝙ si testis laborat aliquo defectu, non repellitur in totum, sed si plura contra eũ laborant in totum, repellitur, Grat. cõs. 59. uol. 2. Gram. cons. 45. nu. 22. & uoto 34. num. 8. Paris. cons. 2. num 85. uol. 4. Rolan. cons. 24. nu. 61. & cons. 73. num. 24. uol. 1. Syluan. cons. 81. num. 15. Bursat. cons. 70. uol. 3. Ceph. cons. 65. Rim. iun. cons. 113. 644. & 571. Ioãnes Turci. cons. 81. num. 65. inter cons. crimin. diuers. tomo 2. ubi dicit, quòd potest uerificari in duobus defectibus tantum, & quòd ista regula, ut testes inhabiles admittantur, quando ueritas aliter haberi non possit, limitatur, ubi testes patiũtur plures defectus, & cõmunẽ tradit Soarez in uer. testis inhabilis, nu. 217. Bursat. cons. 275. & Bertaz. cons. 3. num. 32. dicit, quòd omnium consensu tales testes nullam faciũt præsumptionem, nec etiam cum tortura, ut per Bursat. cons. 192. uol. 2. quia tortura tollit unicã inhabilitatem, & non plures, Crau. cõs. 6. nu. 54. & hoc procedit etiam, quòd de iure communi, statuto, uel cõsuetudine in aliquo casu socij criminis admitterentur, quia intelligendum est de socio criminis, alias non infami ex alio delicto, Gram. cons. 38. Marſ. cons. 74. num. 23. Paris. cons. 53. nu. 36. uolum. 4. Bursat. ubi supra nu. 20. quo casu, nec ad inquirendum sufficiunt, ut per eundem Bursat. cons. 275. nu. 19. uol. 3. & consil. 69. num. 15. uolu. 1. quem refert, & sequitur Mascard. de probat. concl. 1311. nu. 41. & 42. nec etiam admittuntur in criminibus exceptis. Cephal. cons. 204. Natt. cons. 298. num. 6. & Mascard. conclu. 1359. per totam, vbi dicit, quòd licet iura voluerint testes alias inhabiles admittendos in crimine heresis, læsæ maiestatis, latrocinij, simoniæ, coniurationis; & in alijs exceptis, & atrocibus, in quibus aliter veritas haberi non possit; tamen si tales testes plures defectus patiãtur, infames, & domestici omnino repellũtur, & ideo in crimine læsæ maiestatis esse reijciendos consuluit Crau. in d. cons. 6. in crimine falsę monetę, Marſ. in d. cons. 74. in crimine falsi Rolan. in d. cons. 16. uol. 1. in crimine stupri uiolenti Rim. iun. cons. 571. & in crimine sodomiæ idem Mascar. in concl. 1313. nu. 12. & 13. concludit socium criminis alijs defectibus laborantem, nunquàm admittendũ, per ea, quę consuluit Marſ. cons. 28. & Paris. cons. 163. vol. 4. & prædicti testes ab alijs suppleri nõ possunt, cùm eorum depositiones sint prorsus annullatę, & perindè, ac si examinati non fuissent, iuxta not. per Abb. & alios in c. ex parte de testi. & Rolan. in d. cons. 98. nu. 52. vol. 4. vbi enim testis esset omnino inhabilis, eius testimonium suppleri non potest Crau. cons. 42. col. fi. & cons. 172. num. 2. & in tract. de antiqui. temp. num. 257. in 1. parte, nec etiam per numerum testium, quia quod est nullum, suppleri non potest. Craue. cons. 99. nu. 10. testis ita demum suppletur ex integritate alterius testis, quando defectus in totum nõ annullat testimonium, sed debilitat, vt per Crau. cons. 9. num. 12. Nec dicatur, quòd tales testes cum tortura admittuntur, vt per Boss. in tit. de indicijs nu. 156. & Clar. supra in quęst. 21. vers. Scias tamen, nam impugnantur per Rolan. in cons. 94. nu. 21. & 98. nu. 19. vol. 4. & Bertaz. in cons. 225. nu. 19. sed quicquid sit de iure, veritas est, ꝙ consuetudo seruat, vt omnes testes cum tortura admittuntur, etiam quod mille defectus paterẽtur, alias raro dictum socij criminis indicium faceret, quia pauci sunt socij criminis, qui pluribus defectibus non sint notati, & sic delicta remanerent impunita. Ego tamen arbitror, quòd tales testes, cum sint magis infames, maiori tortura sint afficiendi ad eorum dicta conualidandum.

Item scias, quòd isti omnes.

129 Adde, † quòd licèt huiusmodi testes admittantur ad defensam, non admittuntur ad reprobationem testium, cum sit materia odiosa. Bald. & Salic. in l. parentes C. de testib. Gramm. in cons. 32. num. 12. & decis. 34. nu. 14. & ibi num. 18. dicit, quod licet non repellantur, qđ
130 tamen non sunt integri testes, & † quando testis consanguineus se offert, omnino repellitur, Aret. in c. veniens el 2. de testi. & Boss. de opposit. cõtra testes nu. 62. & quòd innocentia inquisiti, siue accusati possit probari per testes consanguineos, affines cõiunctos, domesticos, familiares; & alios inhabiles, & non idoneos, u ide omnino Mascard. de probat.
131 concl. 904. vbi ponit † multas ampliationes, & limitationes, & quòd frater
132 etiam admittatur † ad probandam innocẽtiam fratris, est magis communis opinio, ut ibi nume. 4. & per Gabriel. com. conclu. lib. 7. tit. de criminalibus concl. 22. & omnes prædicti admittuntur ad probandum innocentiam accusati, nisi contra eos essent alij testes Gram. in decis. 34. nu. 14. & Viui. opin. 960. num. 10 dicit. etiã Fely. in c. literas de presumpt. vers. quintus casus, quod fortè consanguinei nõ possunt produci in causis criminalibus consanguineorum ad defensam, ubi in causa esset accusator, quia tunc nedũ ageretur de præiudicio fisci, sed etiam partis, quod est præiudicium maximum, & Felyn. refert Gramm. in cons. 32. num. 13. in fin. sed ego credo, quòd possent examinari iuxta declarationem per Dñum Clarum hic positam, quòd remitteretur arbitrio iudicis, an probarent.

133 Item † adde, quòd socius criminis non admittitur in testimonium ad defensam sociorum, licet inhabiles admittantur, secundum Bald. in l. quoniam liberi num. 2. C. de testi. Campeg. in suo tract. de testi. reg. 86. & 87. & latè Mascar. de probat. conclu. 1311. & 1357. vol. 3. sed vide etiam Ceph. in cons. 75. nume. 49. & Bertaz. cõs. 538. vol. 2. qui cõtrarium tenuerunt, qñ aliter ueritas haberi non possit. Sed ego arbitror, hoc relinquendum esse arbitrio iudicis.

Ibi, quod tamen intellige.

134 Adde † quòd frater, vel cõsanguineus deponens in causa fratris, vel consanguinei, eius fides non diminuitur, si sit multum notæ fidei, & integræ vitæ. Io. And. & Imol. in c. cum R. Canonicus de offi. deleg. quos sequtur Crot. in tract. de testi. nu. 85. & 86. vbi pro ista opinione allegat textum in c. in literis in fine de testi. & idẽm tenet Gigas in tract. de crimin. læsę Maiest. lib. 2. tit. quomodo, & per quem quęst. 9. nu. 7.

Scias tamen quòd sunt aliquæ
135 personæ. Adde † videndum ad hanc questionẽ Foller. in pract. crim. in verb. capiat informationẽ nu. 29. vbi latè, & quòd testes tunc dicuntur inuiti, quando citati ad deponendũ, venerunt, & allegauerunt eorum priuilegium, petendo, non esse cogendos ad deponendum; quo non obstante, iudex compulit eos testificari; non autem qñ fuerunt tantum citati, & eis fuit factum mandatum, quòd deponant, & illi deposuerunt non allegando priuilegium, per ea quæ tradit Alber. de Bos. in l. lege Iulia ff. de testi.
136 Item † adde, quòd frater contra fratrẽ in maioribus criminibus, & exceptis, in defectu aliarum probationum testificari, cogi potest. Feder. Schen. in tract. de test. nume. 3. & 4. tomo 13. Gigas in tract. de crimin. lęsę maiestatis lib. 2. tit. quomodo, & per quem quæst. 9. num. 3. & Mascard. de probat. concl. 462. num.
137 8. & concl. 857. nu. 16. & † quãdo aliter veritas haberi non possit, maritus contra vxorem, & econtra cogitur testificari, Capel. Tholos. decis. 4. & liberi cõtra parentes, & parentes contra liberos, Gomes. c. 12. in rubr. de probat. delict. nu. 24. vers. aduertendum tamen tom. 3 & Schen. in tract. de testi. num. 31. licet contrarium ipse tenuerit, & ad effectum cõpellendi priuilegiatos, & coniunctos, satis esset iuramentum partis, dicentis, non ad fuisse alios, quàm priuilegiatos, siue coniunctos; nulla tamen interueniente in contrarium cõiectura, argum. c. 2. §. fin. de iuram. calumn. in 6. & per ea quæ ibi Doct. & ita tradit etiam Nauar. in manuali confess. cap. 25. rubr. de peccatis

peccatis testium nu.46.fol.410.tom. 1.

138 Item† adde, quòd quãdo filius, vel frater deponunt contra patrem, matrem, vel fratrem, verisimile est, quòd veritatem deposuerint, & tunc in contrarium fortiores, & efficaciores probationes requiruntur, Dec. in cons. 342.nu.1. circa med.

139 Item† adde, quòd testes, qui testimonium dicere non compelluntur, si spontè deponũt, fidem non faciunt, si in scriptis non redigatur, eos voluntariè deposuisse; quia præsumeretur, quòd inuiti deposuissent, vt per Nell. in tract. de test. vers. qualiter, nu. 96. Bart. in authen. Presbiteros nume. 3. C. de epis. & Cler. & Lauren. tenn. caut. 269. & Brun. in tractat. de indicijs quæst. 2. prim. par. num. 14.

140 Item† adde, quòd absolutus, siue gratiatus, non debet examinari post absolutionem, vti testis contra socios, vt per Deci. in cons. 137. nu. 14.

Vidi etiam plerumq; dubitari.

141 Adde, † quod in dubio exceptiones cõtra testes nõ repellunt illos à principio, sed sunt reseruandæ, & tunc testes, qui non debent examinari, si examinantur, nullum faciunt indicium; secus verò si exceptiones non essent reseruatæ per iudicem, quia tunc facerent indicium, iuxta tradita per Ferret. in cons. 350. &

142 † ita declarat procedere Doct. Bart. in l. maritus ff. de quæst. vbi dicit, articulos reprobatorios ad impediẽdum examen testium nominatorum admittendos esse, ne examinati faciãt indicium, & ibi etiam dicitur, quòd exceptio contra testes, etiam repellens ab initio, est reseruanda, si requiratur altam indaginem improbando illam: vide quæ posui infrà in quæst. 53. in prin. & ad hanc

143 quæstionem, an testes, † qui non debẽt examinari, si examinati fuerint, faciant indicium, vide omnino Brun. in tract. de indic. & tort. in quæst. 2. primæ par. & Gram. in cons. 42. num. 4. & 5. & latè etiam habetur per Mascard. de probat. concl. 1359. nu. 10.

144 Item adde, si de facto † testes inhabiles fuerunt examinati, an possint per iudicem ex officio repelli, parte non opponente; hanc quæstionem posuit Anto. de Butr. in c. cum dilectus el 2. de consuet. & Gomez. de delictis c. 12. nu. 22. vbi concludit, quòd sic, quando testes sunt inhabiles ex eorum defectu, vel incapacitate; vt sunt infames, feminę, & similes, quia tunc consensu tacito, vel expresso ipsius partis, contra quam producuntur, non possunt habilitari; quia fauore publico prohibentur. secus tamẽ est, quãdo testes sunt inhabiles principaliter fauore partis, vt domesticus, consanguineus, inimicus, vel similis; qa tunc iudex non potest, eos repellere ex officio, licet in processu constet de eorũ inhabilitate: pars enim videtur eos admittere, vel habilitare.

Quæstio XXV.

SVMMARIVM.

1 Testes, qui non debent admitti sine tortura, si fuerint de facto admissi, non probant.

2 Testes quomodo possunt torqueri remiss.

3 Testes non debent torqueri, nisi postquàm fuerit reus examinatus.

4 Testis tortus debet ratificare.

5 Testes varius non torquetur, si in secundo examine allegat causam rationabilem.

6 Testis an sit torquendus, remittitur arbitrio Iudicis, nec disputatur cum Aduocatis.

7 Et poterit torqueri tam in inquisitione generali, sicut in speciali.

8 Testis inhabilis potest torqueri, licet sit clericus.

9 Testes non torquentur ante litem contestatam.

10 Tortura quando infertur ad validitatem testimonijs, debet pars citari, & ea præsente iuramentum deferri.

11 Testis, qui non faceret indicium, non torquetur.

12 Falsarius non recipitur in testem, etiam contra falsarium, quod tamen limitatur, vt ibi.

13 Variatio, & vacillatio quæ dicatur, & quomodo sit scribenda remissiuè.

14 Testis varius potest arbitrariè puniri.

15 Testis varius in causa ciuili potest torqueri.

16 Testium modica varietas non nocet.

17 *Testes sufficit concordare in facto principali.*
Limita; nisi agatur de probanda re verbali, veluti confessione.
18 *Testis varius torquetur, licet sit rusticus. Quod tamen remittitur arbitrio iudicis.*
19 *Doctor examinatus, vt testis, licet sit varius, non torquetur.*
20 *Testium variatio debet præcedere torturam.*
21 *Testis contrarius quando torqueatur remissiuè.*
22 *Et quid de teste vili.*
23 *Vilis quis sit, remittitur arbitrio iudicis.*
24 *Testis vilis in graui causa testificari non potest.*
25 *Berroarij an probent.*
26 *Testis vilis non repellitur, deponens de gestis à seipso.*
27 *Testis vilis sciens factum, & nolens reuelare, potest absq; indicijs torqueri.*
28 *Testis, qui interfuit delicto, & negat vidisse, vel audiuisse; quando possit torqueri.*
29 *Et an præsumatur vidisse, vel audiuisse remissiuè.*
30 *Testis conuictus de mendacio ex dicto alterius dignioris, licèt solius, torqueri potest.*
31 *Testis liber homo non torquetur, nisi vacillet, vel præsumatur scire id, quod negat, & spontè accedat ad testimonium.*
32 *Testis tortus, non indiciatus de veritate occultanda, non probat.*
33 *Testis semel tortus, non repetitur absque nouis indicijs.*
34 *Testis dominus aliquem alicui actui interuenisse, an probet illius scientiam.*
35 *Et quid si ipse negauerit interuenisse remissiuè.*
Testis in foro conscientiæ, an possit pro saluanda alicuius vita celare veritatem absq; peccato mortali, remissiuè. nu. eod.
36 *Tortura testis non validatur ex indicijs superuenientibus.*
37 *Iudex torquens sine indicijs, non excusatur, dicens, se fecisse de conscientia Principis, nisi appareat.*
38 *Examinatus vti principalis in se, & testis in alios, nõ posset torqueri tamquàm testis, nisi datis copijs indiciorum.*
39 *Testes non debent torqueri nisi præcedant indicia contra reum.*
40 *Testis potest torqueri si Iudex suspicetur, quòd sciat veritatem, & reuelare nolit.*

SVnt etiã aliqui casus.
1 Adde† si contingeret, quòd tales testes essent admissi sine tortura, non creditur eorum dicto, sed statur dicto in tortura. Alciat. in tract. de præsumpt. 29. num. 13. & quando te-
2 stes † torqueri possunt, Franc. Marc. decis. 780. par. 2. & latè Cepo. in cons. 60. & vbi testis est torquendus, non debet
3 torqueri, nisi postquàm reus, †contra quem deposuit, examinatus fuerit; quia si confiteretur, non esset opus de aliqua tortura contra testem; & si negaret, torqueretur, ad hoc vt probaret.
4 Item adde, quòd tortura† testis nõ operaretur, si nõ adest ratificatio, vt in reo. Bar. in l. penul. ff. de quæst. & Boss. in tit. de confess. per torturam num. 7. & Gomez. in tit. de delictis c. 13. num. 29. vbi ipse etiam tenet, quòd requiritur ratificatio, licèt Bal. in l. fin. C. de quæst. contrarium dixerit. Sed de hoc vide Bertaz. in consil. 323. vbi habetur, quando quis torquetur in se, & in alium; & quãdo torquetur in alium tantum. & ibi dicit, quòd testis non debet torqueri, si aliter veritas haberi possit, & quòd testis
5 †varius, qui in secundo allegat causam rationabilem variationis, non est torquendus; & casus, in quibus testes possint torqueri, tangit Natt. in lib. 2. pract. tit. 15. obseruat. 9.
6 Item adde,† quòd in tortura testis, nõ exiguntur indicia, quæ requiruntur ad torturam rei; nec de eis habetur disputatio cum Aduocatis: sed totum iudicis arbitrio committitur. Bar. & Mars. in l. vnius. §. testes. ff. de quæst. & Brun. in tract. de indic. car. 7. in princ.
7 Item adde, quòd† ita potest torqueri testis in inquisitione generali, sicut in speciali. Bart. in l. qui sine nume. 4. ff. de quæst.
8 Item adde, quòd ita † testes clerici, si sunt infames, vel alias inhabiles, torqueri possunt, sicut laici; ita latè Foller. in pract. crim. cano. in ver. testibus diligenter examinatis, nu. 47.
9 Item adde, quòd sicut† ante litem contestatam testes non possunt recipi, ita

nec debent torqueri, ut per Bart. in l.si quis adulterium,nu. 1.ff.de adult.

10 Item adde, quòd† quando tortura est inferẽda pro validitate testimonij, pars citari debet, & etiam ea præsente iuramentum deferri. Boer.in decis. 319.nu. 4.& Vulpell.in cons.76.in fine.

11 Item adde,quòd† testis, qui alias non faceret indicium, non torquetur. Burs. in cons.216.nu.11.vol.2.& Bertaz.consil.549.nu.5.

12 Item adde, quòd†licèt testes inhabiles cum tortura admittantur, tamen falsarius non recipitur,etiam contra falsarium; nisi talis falsitas fuisset commissa in crimine lęsę maiestatis, ut falsare monetam Principis, uel eius sigillum; & tunc etiam aliqua alia præsumptio concurrere debet,& est torquendus. Innoc. & Bal.in c.1.de confess.

13 Item testis varius. Item adde, quæ dicatur†variatio, vel vacillatio vltra notata in c.pręterea de testib. cogen. vide Alber. de Ros.in tract.de teste varian. c.2.& Bar.in l.eos. C.de fals. Deci.& Doct. in c.quoniam contra de probat.& ibi per Abb. & Paris.in repet.nu. 157. cum sequen.an iudex debeat scribere uacillationem testium,& quando: & an eo teste præsente,uel absente; & si non scribit,qualiter teneať. & Notarius sub qua forma debeat vacillationem scribere: & an Notarius debeat scribere vacillationem secundum, quod citat iudex, vel qualiter.

14 Item adde,quòd† testis varius nedum potest torqueri,sed etiam pœna arbitraria potest puniri per Iudicem,corã quo vacillat.Abb.Felyn.& cęteri in d.c.quoniam contra de probat.

15 Adde, quòd†testis varius ita põt torqueri in causa ciuili, sicut in criminali. Marant.in Specul. de ord. iudic. par.6. act.14.num.6.fol. 496.& not.in l.ex libero §.fin.vbi Mars.ff.de quæst.& habetur in l.nullus C.de test.& in auth.præsbyteri C.de episc.& cler.

16 Item adde, quòd modica†varietas nõ nocet,sed sufficit quòd concordet in facto principali,† licet discordet in aliquibus circumstantijs. Alex.in cons.24.nu. 43.vol.2.quod tamen fallit, vbi tractatur de re verbali,idest de probanda confessione,in qua quælibet diuersitas operatur,vt testes censeantur varij. Ias.in l. 2.colum. pen. C. de bon. possess.secen. tab.& Alba.consil.56. num.29.

17

18 Item adde,quòd testis†varius,licèt sit rusticus,poterit torqueri; quia non potest esse simplicitas, vbi est contrarietas, secundum Io. Andr. in c. cum Ioannes Eremita de fid.instrum. & Bald. in l.scripturæ C.eod.tit.& Ias.in l.si quis id, qđ ff.de iurisd. omn. iud. & ista opinio est verior,secũdum Rip.in tract.de remed. pract.seruat. contra pest.nu. 234. ibi tamen subdit,quòd prudens,& circumspectus Iudex considerabit naturam personæ ipsius rustici, & qualitatem facti,super quo vacillauit;& omnibus rectè pẽsatis amplectetur,quę opinio sit sequenda.idem tenet Menoch.de arbit.iud.casu 194.nu.57.fol. 217.

19 Item adde,quòd†Doctores examinati vti testes; si essent varij, non possunt torqueri. ita tradit Mars. in l. ex libero nu.4.ff.de quæst. & Ceph. in cons.164. nu.8.vol. 2.

20 Item adde, quòd † ad torturam inferendam testibus propter vacillationem, non sufficit, quòd in tortura, vel post torturam vacillauerint; sed requiritur, quòd vacillatio præcesserit torturam. Ruin.in cons.7.in prin.vol.5.

Sed pone, quòd testis. Adde videndum Cępo.in consil.60. nume.12. in quibus casibus testis contrarius torqueri possit. †

21

Sed quęro nũquid vilis ꝑsona.

22 Adde,quòd testis† vilis regulariter non torquetur; nisi tribus concurrentibus; scilicet quòd vacillet, quòd cõuincatur de mendacio, & quòd spõtè accedat ad ferendum testimonium. Bart. in l.ex libero in fine princ.ff.de quæst.Paris.consil.151.num.17.uol.4. Ruin. cons. 147. nu.5.vol.5. Tob.noni.cons.99.vol.3.in fin.& Cępo.cons.60.num. 7. & quid in causa ciuili, Couar.pract. quæst.cap.18. sub nu.51. & quando dicatur† vilis remittitur arbitrio iudicis.Bal.in l. Gracchus.C. de adult. in princ. Menoch. de arbitr.iud.cas.67.& testis vilis†in causa graui testificari non potest.Gramm.decis.11.nu.4.& an Berroarij,qui† dicuntur,

23

24

25

tur vilissimæ personæ, in iudicio fidem faciant. Mascard. in conclus. 189. vol. 1.

26 Item adde, quòd† testis vilis nõ repellitur, quando deponit de gestis factis à seipso, & non agitur de proprio commodo, vel incommodo. Menoch. de arbitr. iud. casu 92. nu. 8.

Torquentur etiam testes, qui

27 delicto. Adde, quòd † testis, qui scit aliquod factum, & non vult reuelare, poterit sine indicijs torqueri; dummodo sit vilis persona. Gram. consil. 40. num. 21. & uot. 30. nu. 20. vbi dicit, quòd iudex potest torquere testes absque aliquibus indicijs, dum suspicatur, quòd sciat veritatem, & nolit reuelare, & quãdo possit torqueri testis, qui interfuit delicto, & negat factum vidisse, vel audiuisse; & an † præsumatur, quòd

29 viderit, vel audiuerit, latè Cepo. consil. 60. nu. 17.

30 Itẽ adde, quòd † sufficit dictum vnius testis ad faciendum torqueri, quando dicit alium fuisse presentem, si sit dignior. & in tali quæstione debet adhiberi causæ cognitio, Fran. Mar. in decis. 780. sub nu. 10. par. 2. Boss. in tit. de tortura test. nume. 10. & in tit. de indic. nume. 37. & Mars. in l. vnius §. testes torquendi ff. de quæst. & Foller. in pract. crim. in ver. capiat informationem, nu. 23.

31 Item adde, quòd† testis liber homo regulariter nõ torquetur, nisi vacillet, vel conuincatur de mendacio, dum negat facto interfuisse, cum interuenerit; vel alias sponte ad testificandum accedat. Bar. & Mars. in l. ex libero ff. de quæst. Carer. in sua pract. ver. obseruare curabis, num. 180. Boss. in tit. de tortura test. nu. 8. 10. & 13. vbi de communi; & vide supra nu. 22.

32 Item adde, † quòd testis non torquetur, nisi sit indiciatus de veritate occultanda; & aliter tortus, & confessus non probat, nec ei creditur. Deci. in cõs. 189. nu. 19. etiam quòd eius cõfessio millies ratificata fuisset; vel in repetitione sine causa confiteretur: quo casu nedũ contra reũ principalem, sed nec etiam contra se testem proprium nullam probationem faceret, licet ratificaret. Gram. consil. 21. nu. 18. & sequen. & vot. 6. nu. 15. cum seq. Gomes. de delict. cap. 13. num. 35. & latissimè per Bursat. in cons. 216. nu. 113. & 116. vol. 2.

33 Item adde, quòd† testis semel tortus, amplius non torquetur, nisi noua, & grauiora primis superuenirent indicia; vel non omnia priora purgasset. Campeg. reg. de test. 440. & latissimè per Bursat. in cons. 216. nu. 115. vol. 2.

34 Item adde, quòd si vnus† testis interrogatus super aliquo, respõdit, se nihil scire, & reprobatur per alios testes, qui dicunt ipsum fuisse præsentem; tunc ipse testis, qui nihil scire dixit, nõ potest torqueri pro habenda veritate; quia non sequitur, talis fuit præsens tali actui, ergo vidit, & intellexit: potest enim esse, quòd vnus esset separatus ab alio, ita quòd non intellexerit. l. diem proferre. §. coram. ff. de arbitr. & Bar. in l. 1. §. fin. ff. de auth. tut. Alex. in cons. 180. num. 1. vol. 2. Mars. in sing. 408. & Viui. opin. 899. nu. 2. & ibi num. 3. habetur, quando duo testes essent contrarij, quòd vnus diceret aliũ interfuisse, & ipse negauit: † quid

35 tunc esset agendum, & ad prædicta, uide etiam Cepo. in cons. 60. nu. 17.

Item adde, an testes in foro conscientiæ possint pro saluanda alicuius uita celare ueritatem, sine peccato mortali. Afflict. in constit. inquisitionibus nume. 6. cum sequen. & Hostien. in summa de peniten. & remiss. §. quæ interrogationes uers. dixisti unquam mendacium?

Solet dubitari. Adde, quòd licet non detur copia indiciorum, tamen si testes fuerint torti sine indicijs, nihil probant in eo, quod deposuerunt; nec faciunt indicium contra illum, contra quem deposuerũt. Bar. in l. 1. §. idem. ff. de quæst. & Gram. uoto 6. num. 10. cons. 21. nu. 19. & Ruin. cons.

36 7. in prin. ubi dicit† quòd nec etiam iustificaretur, si indicia post torturam superuenirent; & quòd iudex non potest

37 se excusare, † si fortè dicat, hoc fecisse de conscientia Principis, nisi appareat in actis.

38 Item adde, quòd examinatus† vti principalis in se, & testis in alios, tamquàm testis non posset torqueri non datis copijs indiciorum. Foller. in pract. crim. in ver. capiat informationem num. 22. de hoc vide etiam supra in quæst. 21. vers. mendacium,

Item

39 Item adde, quòd ad† torméta testium deueniri non potest, nisi præcedant indicia contra reum inquisitum, secundũ Bar. in l.1.in prin. circa fine. ff.de quęstio. quem refert, & sequitur Ruin. in cons.147.nu.6.vol.5.Boss.in tit. de tortura test.nu.1. & in tit. de mand.ad homic.num.3.& Bertaz.consi.549.num.3. vol. 2.

40 Item adde,quòd testis,† dum suspicatur, quòd sciat veritatem, per iudicem poterit torqueri absq; aliquibus indicijs, ut ueritatem dicat,si illam reuelare noluerit.Gram.uot.31.nu. 20.

Quæstio XXVI.

SVMMARIVM.

1 *IVdex in accipiendis informationibus debet scribi facere singula verba materna testiũ, nihil addendo, nec minuendo.*

2 *Testes non possunt deponere per nuncium, nec per eorum scripturas.*

3 *Et in causis criminalibus arduis debent examinari coram Iudice.*

4 *Testes ignoti idiomatis quomodo examinandi.*

5 *Testes in criminalibus corã Iudice debent examinari, licet egregij.*

6 *Egregiæ personæ quæ dicantur remiss.*

7 *Mulieres honestæ possunt extra Curiam examinari in causa etiam criminali.*

8 *Remissiones ad testes examinandos an concedantur in criminalibus remissiuè.*

9 *Et an in causis ciuilibus magnis,& arduis remissiuè.*

10 *Remissoria non conceditur, quando probatio non est facienda per testes,sed per instrumenta.*

11 *Consentiens decreto litterarum remissionalium potest reuocare consensu re integra.*

12 *Commissio de recipiendo testes super principali, non extenditur ad receptiorem testium ad repulsam.*

13 *Commissarius Iudicis ordinarij ad examinandum an possit repetere testes sine noua commissione.*

14 *Limitationes ad auth. apud eloquentissimum remissiuè.*

15 *Testis citatus non comparens tenetur pœna stellionatus.*

16 *Testis post iuramentum se absentans, tenetur pœna falsi.*

17 *Impedimentum quomodo probetur remiss.*

1 Olent autem. Adde, q; iudices† in capiendis informationibus debent scribi facere quicqd deponunt testes, tam contra reum,quã ad sui fauorem, & etiam contra fiscum, nec aliquid debẽt addere,uel diminuere depositionibus testium, sed attestationes suas secundum eorum uerba materna,& prout dicta sunt per eos extendi facere,& non aliter,alias rei erũt gehennę,& tenebuntur rationem reddere in die iudicij,cum tractetur de vita hominis.ita tradit Foller.in pract. crim. in verbo,capiat informationem nu. 54. & Carau.in ritu 235.nu. 3.& ideo optimè prouisum fuit in Regno Neap. per Regiam Prag. 6. incip. Quia nobis durum est,sub tit.de actuarijs,quòd dicta testiũ pro , & contra inquisitos integra recipi debeant,sed hoc malè seruatur,tam per malos iudices,quã actuarios,qui dicũt, nolle facere reorum defensiones,& hoc est,nè lucrum eis diminuatur.

2 Item adde, quòd testes † non possunt deponere per nuntium, nec per eorum scripturas,si loqui possunt,vt per Afflic. in constitut.instrumentorum robur, nu. 9.& latius per Couar.var. resol.lib.2.& c.13. nu.6.vbi attestaur de communi.

3 Itẽ adde,iudices † in causis arduis criminalibus non debent committere testium examinationem notarijs, sed ipsi sint præsentes examinationi,vt per Couar.varia. resol.lib.2.c.13.nu.10.& hoc omninò faciant,si uolunt esse tuti de eorum conscientia, quia ego scio,quid faciunt notarij in præiudicium iustitiæ ad fauorem delinquẽtium, vt plures expertus fui, Nimirũ si Carau.in vltimo ritu, dixit,q; valida est consequentia, actuarius,ergo latro,sed loquitur solum de regnicolis,qui non uocantur actuarij, sed magistri actorum.

4 Item adde,quòd quãdo iudex † habet examinare testes ignoti idiomatis,quos ipse non intelligat, & non habeant linguam latinam,debet adhibere duos interpretes, ut in c.quoniam cõtra falsam de probat.ita uoluit Bar.in l.1.§.ea uers.

ſed quero, quid fiet in iudicio de verb. oblig. & ibi poſuit practicam, quomodò notarius debeat ſcribere depoſitionem iſtius teſtis, cuius dictum per interpretes fuit declaratum iudici, & notario, & ibi ꝑ Doctores habetur, ſi duo interpretes nõ reperirentur, an ſufficiat vnus, & de hoc vide etiam, quæ poſui ſupra in quęſt. 24. in verſ. 1. vbi etiam habetur, quomodo teſtis mutus ſit examinandus.

5 Et aduerte. Adde, quòd de iure† perſonæ egregię examen in criminalibus committi non debet, ut per glo. in c. 1. de teſtib. cogen. quam gl. pro ſingul. allegat. Roman. in ſing. ſuo incip. egregia perſona, & firmat Abb. in c. cum cauſam in 9. col. verſ. quęro an

6 Iudex inferior de teſtib. & quæ ſint† illę perſonę, quę egregię dici poſſunt, uide Carau. in ritu 142. hic allegato nu. 7.

Item adde, quòd ſimiliter eſt de iure communi, quòd ſi ſunt examinandę mu

7 lieres † honeſtę in cauſa criminali, carũ examinationes poſſunt committi, per cap. 2. de iudic. lib. 6. & hoc etiam firmauit Afflict. in c. in pecuniarijs num. 16. lib. 2. rubr. 19.

Sed quæro quid agendum.

8 Adde, an† in criminalibus ſit concedenda remiſſoria, vide Gabriel. comm. concluſ. lib. 7. concl. 25. Simon de preta conſil. 14. num. 4. & Menoch. de arbitrar. iu-

9 dic. caſ. 250. & quid† in cauſis ciuilibus arduis, & magnis, vide Alciat. in conſ. 15. nu. 9. lib. 7. Beninten. in decis. 74. & Rimin. iun. in conſ. 219. & Franc. Mar. deciſ. 784. par. 2. & quòd quãdo proba-

10 tio † non debet fieri per teſtes, ſed per inſtrumenta, vel per ſcripturas, non concedatur pro illis remiſſoria, cum facile tranſmitti poſſint. Dec. in c. 1. nu. 74. de appellationib.

11 Item adde, ſi pars† conſenſerit decreto literarum remiſſionalium, quòd poterit reuocare conſenſum re integra, ante acceptationem cõſenſus, iuxta not. in l. error C. de iur. & facti ignor. & in c. fin. de confeſ. & Ferret. in conſ. 367. ſub num. 4. vol. 2.

12 Item addė, quòd commiſſio † facta de recipiendo teſtes ſuper principali, non extenditur ad receptionem teſtium ad repulſam, ex quo non eſt de appẽdicijs primæ commiſſionis. Spec. in tit. de teſte §. qualiter verſ. ſed quare, Iaſ. in l. 2. ff. de iuriſd. omn. iud. & Ancar. in c. præſentium §. teſtes de teſt. lib. 6. tamen iudex ſi uult, poteſt committere receptionem teſtium in cauſa repulſę illi, cui fuit commiſſa receptio teſtiũ in cauſa principali, per tex. & ibi Doct. in c. licet el. 3. de teſt. Afflict. in conſtitut. animalia nu. 2. vbi dicit quòd in Regno Neap. nunquàm committitur audientia teſtium in cauſa repulſæ, ſi cauſa eſt ardua.

13 Item adde, quòd Commiſſarius† iudicis ordinarij ad examinandum teſtes, nõ poterit eos repetere, ſine noua commiſſione; niſi neceſſarię interrogationes fuiſſent omiſſæ, vel quòd teſtes primo confusè depoſuiſſent. Ant. de Butr. in c. licet in fine de offi. deleg. & Afflict. in conſtit. in pecuniarijs nu. 3.

14 Vnum ſcias. Adde alias† limitationes ad d. auth. apud eloquẽtiſſimum, vt per Menoch. de recup. poſſ. 15. remed. nu. 359.

Sed pone, q; iudex eccleſiaſticus.

15 Adde, ꝙ teſtis† citatus ad veritatem deponendum, ſi non comparet, poteſt puniri pœna ſtellionatus: & ſi poſtquàm

16 iurauerit† ſe abſentaſſet, pœna falſi punitur. Bald. in l. presbiteri nu. 12. in fin. C. de epiſcop. & cleric. Ang. in l. argentarius §. cum autem. ff. de eden.

Ibi, legitimum impedimẽtum.

Adde, quomodo probetur impedimen-

17 tum, † vt per Menoch. de arbitrar. iud. caſu 118.

Quæſtio XXVII.

SVMMARIVM.

1 Eus quando non teneatur edere iura fiſco in cauſis ciuilibus remiſsiuè.

2 Et quid in criminali, ſed pecuniaria.

3 Monitoriæ quando concedi poßint, remiß.

4 Monitoriæ non adſtringunt illos, qui bona voluntate defuncti aliquid tenent.

5 Inuentori rei alienæ an liceat aliquid recipere.

6 Index

6 *Iudex an poßit publicare edictum ad reuelandum delinquentes, remißiuè.*
7 *Fur non tenetur se reuelare.*
8 *Edicta contra testes, seu sciētes aliquod factum non sunt valida.*
9 *Testes, qui virtute dictorum edictorum noluerunt deponere, possunt in eadem causa se examinari ad defensā rei absq; pœna incursu.*
10 *Delinquens, si se reuelauerit, non consequitur præmium propositum reuelanti malefactorem.*
11 *Et quid in socio remißiuè.*
Coracoræ publici latronis in Hyspania exemplum, nu. eod.
12 *Reuelans delictum in crimine læsæ Maiestatis, licet particeps, consequitur præmium, & liberatur.*
13 *Præmiū propositū reuelanti malefactorē, de cuius bonis soluatur.*
14 *Et an debeatur officiali, qui malefactorē cœperit.*
15 *Officialis an poßit imponere pœnam capitis, & confiscationis bonorum contra nō reuelantem delinquentem remißiuè.*
16 *Præmium petens propositum interficienti bannitum, asserens mendaciter se bannitum interfecisse, debet pro præmio capitaliter puniri.*
17 *Statutum proponens præmium inuenienti bannitum, intelligitur, si eum caperit.*

Ed hic incidenter q̄ro.

1 Adde, quòd in multis † casibus reus in causis ciuilibus non tenetur edere iura fisco, vt per Peregrin. de iure fisci lib. 7. tit. 3. num. 11. cum sequen.

Ibi, sed merè pecuniaria.

2. Adde, quòd† contrarium tenuerūt Ias. in l. 1. num. 8. Deci. in l. 2. num. 41. C. de eden. & idem Deci. in c. 1. nu. 14. & Peregr. de iure fisci lib. 7. tit. 3. nu. 23.

Sed quæro nunquid possit.

3 Adde, † videndū Neuiz. in Sylua nupt. lib. 3. nu. 28. cum sequē. vbi ponit quinque ampliat. & septem limitationes. vide etiam Soc. conf. 118. volum. 4. Crau. conf. 181. nu. 6. Alba. cōf. 15. & Purpur. conf. 363. num. 2. vol. 1. & dictis edictis,
4 siue monitorijs † non astringitur ille, qui bona voluntate defuncti aliquid tenet. Ripa respons. 77. sed latius habetur per Nauar. in suo manuali de furto.

5 Item adde, † quòd licet inuentori rei alienæ aliquid accipere à Domino, vt si bi rem indicet, secundum Hostien. in c. dudum el. 2. de election. tamen Abb. ibi in 6. col. in dubium reuocat.

Sed nunquid poterit iudex.

6 Adde videndum† Rimin. iun. in consil. 327. & Bertaz. conf. 107. & 343. vbi latissimè, quando quis non teneatur reuelare delinquentem, etiam stante proclamate, de quibus consultationibus valde dubito, quando ab habente authoritatē proclama factum fuerit, & secundū Ias. in l. 1. §. si tibi iudicium ff. de cond. ob turp. causam, quis non tenetur indicare furem, siue malefactorem, nisi in quinq; casibus.

7 Item adde, quòd nec† fur ipse tenetur se reuelare, vt per Rebuf. super const. tomo 2. in tractat. de famil. salar. glos. 10. num. 10.

8 Item adde, quòd huiusmodi † edicta contra testes, seu omnes sciētes successum rixæ, seu successum homicidij, non sunt valida, nec concedi debent: & te-
9 stes, † qui virtute edicti deponere noluerint, poterunt postea examinari in dicta causa ad defensionem rei, sine incursu alicuius pœnę. ita tradit Sola in Cōmen. ad const. Sabaudię in ver. vt nemo inuitus accusare nu. 6. cum seq. fol. 171.

In multis autem locis adsunt
10 statuta. Adde, ꝙ multo† minus d. statutum intelligitur de ipsomet malefactore, si se ipsum reuelat, Bart. in l. 1. §. si tibi ff. de cond. ob turp. caus. Bal. in l. 3. C. de eod. Afflict. in const. si damna clandestina nu. 70. & ibi nu. 50. loqui
11 tur etiam de socio. †
Sed contrarium legitur de Cęsare Augusto, qui decies sestertium edicto promiserat illi, qui Coracorā in Hyspania Ducem latronum ad se deduceret. Coracoras re intellecta, se ipsum Augusto spontè obtulit, ac premium petijt: Augustus illi veniam, & præmium promissum dari iussit, nè aut mercede promissa vitam eripuisse, aut publicam securitatem violasse videretur aduersus eum, q̄ in iu-

in iudicio spontè se ipsum præsentauerat; tametsi iure damnare, ac supplicio latronem afficere potuisset. Ita recitat Bodin.de republ.lib.1.cap.1. car. 2. in fine.

12 Item adde, quòd in crimine† læsę maiestatis, particeps reuelans delictum, liberatur, & præmium consequitur, Gigas in tract.de crim. læsæ maiest. lib. 2. quæst. 16.

Item adde, quòd iudex potest proponere præmium capienti malefactorem, si proponit cum consensu regentium ciuitatem, & tale præmium in dubio de-

13 bet solui de bonis offensi, † ad cuius iniuriam vindicandam hoc fit: & si illa bona nõ sufficerent, vltimo loco debet solui de bonis fisci. ita tradit Ang. in verb.quod fama publica vers.13. num. 72.cum seq.& Roman.cons.409.& tradit etiam Ang.ibi num. 74. quod offi-

14 cialis † publicus non debet habere tale præmium, etiam non à se constitutum, sed vniuersaliter ordinatum, & à statuto deputatum.

15 Item adde, †an officialis possit imponere pœnam capitis, & confiscationis bonorum per edictum contra non reuelantem delinquentem, uide Rimin.iun. cons.327.vol.3.

16 Sed pone, † stat statutum, pręmians interficientem bannitum, & aliquis mendaciter dixerit, bannitum interfecisse; & præmium peteret, loco præmij mortem reportare deberet. & ita incontingẽtia facti fuit decisum in Ciuitate Parisiorum, vt refert, & concludit Guiler. Bened.in c.Raynutius in verb.mortuo, itaq; testatore el 1.num.341.de testam.

17 Item adde, quòd si extaret† statutum, quod daret præmium inuenienti bannitum, debet intelligi de eo, qui bannitũ cęperit, secũdum Alber. Ang.& doctor. in l.1.§.fin. ff.quod quisq; iuris.

Quæstio XXVIII.

SVMMARIVM.

1 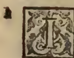 *Vdex incompetens an possit delinquentem capere, & competenti præsentare, & sine periculo fugæ.*

2 *Iudex quilibet dicitur competens ad capturam, quando adest suspitio fugæ.*

3 *Iudex capiens temerè innocentem puniendus est.*

4 *Tenetur parti ad interesse.*

5 *Et etiam iniuriarum.*

6 *Iudex ecclesiasticus clericum temerè carcerans, excommunicationem incurrit.*

7 *Lim.nisi aliqua iusta causa excusetur.*

8 *Captus absq; indicijs, an debeat ex carcerari, si postea indicia superuenerint.*

9 *Captus nulliter relaxari non debet, quando de nouo contra ipsum captura esset concedenda.*

10 *Carcerari quis potest in criminalibus, etiam quòd pœna sit pecuniaria.*

11 *Carcerandi arbitrium in criminalibus residet penes iudicem.*

12 *Quid Romæ seruetur.*

13 *Captura ante contumaciam est arbitraria, postea vero necessaria.*

Testis, qui repellitur à lege, facit indiciũ ad capturam nu.eod.

14 *Iudex non cogitur incipere à captura personæ.*

15 *Iudex non deueniens ad capturã in delicto graui, non caret suspicione.*

16 *Iudex an possit deuenire ad citationem realem, vel personalem, non constito de delicto.*

Et quid seruetur in Regno Neapolit.

17 *Executor capiens aliquem iniustè, potest inpunè ipsum liberare.*

18 *Iudex tenetur carcerare filium ad iussum patris.*

19 *Licentia de capiendo an duret in tempus successoris, remissiuè.*

20 *Et an post mortem mandantis.*

21 *Mulier potest carcerari post condemnationem.*

22 *Mulier quando possit personaliter detineri.*

23 *Clerici quando possint carcerari remiss.*

24 *Delicta enormia quæ dicantur remissiuè.*

25 *Clericus quando possit per laicum carcerari remissiuè.*

26 *Iudex incompetens potest delinquentem capere, vt præsentet Iudici competenti.*

27 *Clericus debet remitti absq; alia requisitione.*

28 *Delinquens in flagranti potest à quolibet capi.*

29 *Homicidium non dicitur ex animo deliberato, si malefactor, dum capitur, occidatur.*

30 Exe-

30 *Executores incedentes per Comitatus non possunt grauare rusticos.*

Dictum est de informationibus. Adde, quod Iudex
1 †incompetens potest delinquentem capere, & captum repræsentare competenti, etiam sine periculo fugæ. Bar. in l. si quis in seruitute ff. de furt. & Boer. in decis. 215. num. 34. contrarium autem tenuit Neuiz. consi. 52. nu. 14. sed Viui. in decis. 341. num.
2 12. tenet, quod ad omnem capturam† committendam omnis iudex est competens in suspitione fugæ.
3 Item adde, quod† iudex in criminalibus à captura personæ incipiens, si temerè caperet innocentem, punitur, vt dicit Bald. in l. 2. C. de ijs qui latro. & Paris. de put. in ver. captura num. 14. & in ver. quia plerumq;, & tenetur parti
4 ad interesse, †& expensas, vt ibi per eũ, & Bald. in l. seueriter C. de excusat. tut. immo talis iudex tenetur actione iniu-
5 riarum, †vt per Bar. & Ang. in l. si verò. §. 1. ff. qui satisd. cogan. & Aret. in tract. malef. in ver. prò quibus Antoninus fideiussit, & ibi Addent. & Episcopus, vel iudex Ecclesiasticus clericum carcerãs,
6 †incurrit etiam pœnam excommunicationis. c. si clericus de sent. excom. in sex
7 to, & Corn. in cons. 325. vol. 4. nisi†aliqua ex iusta causa iudex excusetur, vt per Pari. in d. vers. quia plerumq; & car
8 ceratus†non præcedentibus indicijs, licet postea indicia superueniant, debet relaxari, quia captura non potest iustificari ex nouis causis, & indicijs postea superuenientibus. Bal. & Paul. de Cast. in l. si quis ff. de testam. sed hoc non ser-
9 uatur in practica † & fatuus esset iudex, qui ita faceret: & est etiam de iure, per ea quę tradit Pau. de Cast. in cons. penul. in fine vol. 1. & addent. ad Bertaz. in cons. 465. in litera c. quia carceratus nulliter relaxari non debet, quãdo captura contra eundem de nouo esset concedenda, siue facienda. Crau. cons. 46. nu. 7. & Viui. opin. 87. nu. 7. vol. 1.

Ibi aliàs enim non est reus.

10 Adde, quòd in†criminalibus deuenitur ad capturam, & quòd pęna sit pecuniaria, Boss. in titu. de carcer. fideius. relax. nu. 2. & latè Farin. quęst. 27. nu. 39.

Scias autem, quòd in hoc.

11 Adde, quòd† in criminibus Iudex potest incipere à captura, antequàm constet de crimine, si timet de fuga, vel propter atrocitatem delicti, personæ qualitatem, & conditionem, & pœnę grauitatem. c. si clericus de sent. excom. Salicet. in l. ea quidem nu. 77. & in l. nullus nu. 4. C. de exhib. reis, & Cabal. ad constit. March. in c. 3. lib. 4. & est arbitrariũ Iudici, etiam nullis præcedentibus indicijs Menoch. de arbitr. iudic. quæst. 88. & dicit Ant. Scap. lib. 5. iuris nõ scripti,
12 cap. 13. nu. 3. quod Romæ † seruatur, quod iudices habita relatione alicuius exploratoris de aliquo delicto graui per aliquem commisso, committunt statim capturam: ut idem seruatur in toto statu Ecclesiastico; considerata tamen qualitate personarum, & grauitate delicti, & Foller. in pract. crim. in ver. notatos
13 capiat, nu. 2. dicit, quòd captura†est arbitraria ante contumaciam, & post necessaria. Et tenet Vulpel. in cons. 74. in prin. quòd iudex ex qualibet leuissima suspitione ad capturam deuenire potest, & idem dicit Afflict. in constitutione Baiulus si furem in fi. & etiam Mars. in sing. 93. incip. iudex licet, & dicit D. Clar. supra in quęst. 24. vers. vidi etiam plerunq;, quòd testis, qui prorsus à lege repellitur, facit indicium ad capturam, vbi ita iudici videatur, quia quælibet suspicio sufficit.
14 Item adde, quòd†licet possit Iudex incipere à captura personę, non tamen cogitur capere; si potius uellet eum citare; nec teneretur in syndicatu: imò si pars peteret familiam, & iudex denegaret, minimè teneretur in syndicatu, nisi reus esset contumax: quia tunc cogitur dare familiam, secundum Bart. in l. consentaneum. C. quomodo, & quando Iud. & Paris. in d. ver. captura §. quia plerunq; & Bar. in l. cum eo. ff. ad l. iul. pecul. sed hoc etiam cautus Iudex non faceret, si delictum esset tale, propter quod deueniendum esset ad capturam, alias non
15 careret suspitione, †& quandoque teneret in syndicatu, & ad interesse partis, si capturam denegaret, & carceratus aufugeret.

fugeret. Paris de puteo in ver. captura. §.quia plerunq; in princ.& Carau.in ritu 39. nu.11.

16 Item adde,quòd in Regno† Neap.Iudex nō debet citare principalem ad informādum, nec ad capturam,deuenire, nec eum examinare, nisi prius cōstet de delicto, alias iudex puniretur. Gramm. in decis.60.col.2. vers.circa secundum, nu.19.& hodie extat pragmatica Caroli quinti,qua cauetur, vt non procedatur ad capturam ,nisi incipiat constare de maleficijs,quæ incipit,inoleuit, quæ est prima sub titu. de custodia reorum, quæ pragmatica non seruatur per iudices,nisi quādo eis videtur, vt attestatur Carau.in ritu 39.sub nu.10.

17 Item adde,quòd si baiulus,† siuè executor aliquem capiat iniustè, poterit ipsum impunè liberare. l. si quis vxori. §. si fugitiuum ff.de furt. & Paris de syndicat.in §.officiales destinati in fine.

18 Item adde,†quòd ad iussum patris debet iudex filium detinere, cum non sit verisimile, quòd pater, qui plus diligit filium,quàm se ipsum,velit eum carcerari sine iusta causa, si pater sit honesta persona,& discreta. Iaffr. decis.209.Ascan. Clem.in tract. de patr.pot.effec.1. num.18.

19 Item adde,an † licentia de capiendo, duret in tempus successoris, per Bal. in l.1.num.3. ff. de postul. vbi dicit,quòd sic. distingue tamen, vt per Roland. in cons.38.nu.7.vol.3.& per Beu.consil.4.

20 nu. 13. & similiter durat† post mortem ipsius iudicis mandātis. Viui.opin.555. nu.4.vol.2.

Quæro igitur nunqd mulieres. Ibi:Sed certè qcquid sit de iure.

21 Adde, quòd circunscripta † huiusmodi consuetudine mulieres possunt detineri de persona post condemnationem, quia tunc cessat priuilegium, vt decidit Bald.in l.neq;.§. qui in iusuocatus ff.de in iusuoc. & Foller. in pract. crimin. in verb.notatos capiat de persona nu. 19.

22 & quādo mulieres† personaliter detinēri possint, vide Menoch.de arbit.iud.in quæst.88.nu.19.cum seq.

Quæro nunquid clericus. Adde, videndum Foller.in pract. crimi can.par.2.cap.20.nu.9. cum seq.vbi la-

23 tè,quando clerici † carcerari possint, &

24 quę dicantur† enormia delicta,pro quibus sub fideiussoria cautione liberantur.

Si vero loquimur in iudice seculari. Adde,vidēdum Dominum Farinacium in quæst. 8. nu. 116.

25 vbi ponit quinq; casus,† in quibus clericus per laicum carcerari potest, vide etiam Bertaz.& ibi addētes in cons.78. vbi latè de captura clerici facta per lai-

26 cum,quando sit licita , & sic iudex † incompetens potest delinquētem capere, vt captum repræsentet cōpetenti.Boer. in decis.215.nu. 34.

Ibi benè verum est. Item adde, ꝙ

27 Clericus† debet remitti sine reqsitione, not.in auth. vt cleric.apud propr.episcop.§.illud palam.c.vt famæ extra. de senten.excommuni. & Scaglion. in ritu 46. fol. 224. num.8.

Dictū est quæ personæ detineri possint.Ibi hęc tn̄ conclusio.

28 Adde,quòd nedum† delinquens in flagranti crimine capi potest per familiam absq; iudicis commissione, sed etiam à quolibet in ipso actu delinquendi, vel immediatè post, qui eum iudici pręsentare debet.Bald.super feud.de pace iur. firm.§.si quis vero nu.6.

Solet autem captura cōmitti. Ibi posset fortè tollerari in fine.

Adde,ꝙ ita consuluit Mandell. in cons.

29 47.& ibi tenet, quòd si malefactor† in captura occidatur,non possit inquiri de homicidio ex animo deliberato, & ꝙ licentia iudicis probatur,si familia admittit secum offensos,vel socios.

30 Item adde,quòd Baroncelli,†& executores incedentes per Comitatum pro malefactoribus inquirendis,vel pro exactionibus collectarum, nō possunt grauare rusticos, vt sibi præstent alimenta, vel ut commodent equos, & hoc non dēnt pati iudices l.2. & ibi Io. de plate. C.de Luc,aduoca.lib. 12. quem refert, & sequitur Rip.in tract.de remed.præstand.con.pest.nu.212.

Quæ-

Quæstio XXIX.

SVMMARIVM.

1 *F Amilia officialis an poßit impunè resistentem interficere, & num. 5.*

2 *Familia officialis debet portare signa iuxta solitum regionis.*

3 *Occidens Nuntium qualiter teneatur remißiuè.*

4 *Executori dicēti se habere commißionem, an credatur remißiuè.*

6 *Berroarijs an licet vulnerare fugientem pro causa pecuniaria.*

7 *Resistentia permittitur, quando iudex nō obstante iusta appellatione procedit ad executionem irretractabilem.*

8 *Resistere quis dicatur remißiuè.*

9 *Resistentia debet esse modesta.*

10 *Resistere quando liceat remißiuè.*

11 *Tortus indebitè, iudicem interficiens, non punitur pœna mortis.*

12 *Eximens captum indebitè, an teneatur.*

13 *Executori dicēti, captum sibi fuisse exemptum an credatur remißiuè.*

14 *Nuntio quando credendum remißiuè.*

15 *Statutum puniens fugientem intelligitur de eo, qui capi non potuit.*

16 *Bannitus alios bannitos detegens, potest per iudicem rebanniri.*

17 *Intellige si eos perdiderit, antequàm ab alio manifestetur.*

18 *Priuatus potest requirere alios priuatos ad capiendum malefactores.*

19 *Priuati conuocati per Curiam ad capiendum malefactorem, non consequuntur præmium.*

20 *Officialis recuperat expensas factas pro capiendo malefactore.*

21 *Berroarijs sunt concedenda præmia, vbi adest multitudo bannitorum.*

22 *XISTVS. V. P. M. præmia concessit etiam Berroarijs capientibus bannitos. Auctor secunda vice Gubernator Spoleti.*

23 *Statutum puniens præsentantem bannitum, habet locum in capiente bannitum ante statutum.*

24 *Latro capiens socium latronem, non debet habere præmium.*

25 *Præmium cui debeatur, si duo simul concurrant ad capiendum bannitum, remiß.*

26 *Præmium an duplicetur ei, qui eundem delinquentem pluries cœpit, vt quia captus euasit.*

27 *Villa, seu Castrum non dicitur, si non habet quinq; patres fam.*

28 *Vniuersitas, quæ tenetur capere malefactores, quomodo probet suam diligētiam, remißiuè.*

Aepè numero contingit; Ibi, & illud dictū Baldi refert August.
1 Adde, quòd † ita etiam concludit Gram.
2 decis. 41. quòd procedit si familia † portabat signa familiæ, quæ in illa regione
fieri solent, secundum August. ad Ang.
in verb. quod fama publica nu. 54. in fi.
vide etiam Boer. decis. 170. & ibi etiam,
3 qualiter teneatur occidēs nuntium. † Et
4 an credatur executori, † dicenti, se habere commissionem. Bart. & Ang. in l. prohibitum C. de iure fisci lib. 10. & vide
Marf. in pract. crim. §. vlterius nu. 7. &
in l. 1. nu. 78. ff. de sicar. & an berroarij
5 † teneantur, si occiderint resistentem in
captura, vel fugientē, vide Maccabruñ.
ab Anguill. cons. 53. vide tamē omnino
D. Farinacium in quest. 32. num. 39. &
sequ. vbi latissimè hanc quæstionem tractauit.
6 Item adde, ꝙ Berroarijs † non licet vulnerare fugientem, quem volebant capere ex causa pecuniaria. Bal. in Auth. sed
omnino num. 14. C. ne vx. pro marit. &
Augus. consil. 28. num. 5. sed circa istam
quæstionem, vide omnino D. Farinatiū
in quæst. 32. nume. 54. vbi contrarium
tenet.

Sed hic incidenter quero; Ibi nisi vellet inferre aliquod præiudicium irreparabile. Adde exēplum, † vt
7 est, si iudex non obstante appellatione
iustè interposita, vellet procedere ad
executionem irretractabilem, vt per
Guidon. papę decis. 579. nu. 3. vide etiā
Parid. de syndic. in verb. resistentia, &
per eundem in c. sequen. nume. 4. quis
8 † dicatur resistere, & quòd resistentia, q̄
9 fit officialibus, debet † fieri modestè. In
hac materia, quando liceat iudici, uel
10 eius familiæ resistere, † vide pulcherrimam

mam distinctionem per Afflict. in constit.pacis cultum num. 56.rubr. 8.tit.de cult.pacis fol. 40.& Cassane.in consuet. Burg. tit des Iusti ces & droicts.§. 7.qui multum diffusè hanc quæstionem tractauit.Rip.in tract.de remed.ad conser. hubert.num.89.Fely. in c.si quando.de offi.deleg. Sed magis diffusè hanc materiam tractauit Bolognet.in l.vt vim nu. 54.cum sequen.ff.de iust.& iur.vbi multas facit cõclusiones post Claud. seisell. ibi,& nouissimè Farina. var. questio. in quæst.32.nu.88.cum multis sequen.qui adeo hanc materiam tractauit, vt nihil amplius desiderari possit.

11 Item adde,si iudex†iniustè non præcedentibus indicijs torsit aliquem, tunc si ille indebitè tortus,occidit iudicem,nõ debet puniri pœna mortis; sed alia mitiori pœna,Mars.in sing.455. incip. difficillimum est iustum dolorem temperare,& in pract.in §.diligenter nu. 58.

Sed quid si ille erat indebitè detentus. Adde, quòd hoc procederet,

12 †si notoriè constaret de iniustitia,vt per Roman.cons.320.circa fin. & Alex.in l.4. in §. Item si quis ff.ne qs tum qui. Deci. in c. si quando de offic. deleg.& in l.vt vim col. 8.de iust.& iur. Et Cagnol.in l. vnic. ff.si quis iusdicen. in §.is videtur nu.28.& an credatur exe

13 cutoribus,†dicentibus, captum ab eorum manibus exemptum fuisse, Alciat. de præsumpt.reg.3.præsumpt.14.& Menoch.de arbitr.iudi.cas.112. vbi plenè

14 tractat†hanc materiam,quando nuntio publico sit credendum.

Quæro etiam nunquid ille.

15 Adde,si extaret† statutum, siue proclama puniens fugientem contra Berroarios,intelligitur de eo,qui capi non potuit,secus de capto, l. quis sit fugitiuus §. idem ait,vbi Bald.ff.de edilit. edicto.

Sed qd si delinquens aufugerit.

16 Adde,quòd etiam iudex†bannitum rebannire potest,si multos alios bannitos detexerit,ac causam appræhensionis eorum præstiterit,ita Bart. in l. ambitiosa num.8.ff.de decret. ab ordine facien.& Menoch. de arbitr. iud. quæst.92.nu.8.

17 quod tamen†intelligendum est,si prodiderit, antequàm ab alio manifestetur, glos.in l.1. in ver. processerit C. de desert. lib. 12. Sed ego consulo iudicibus inconsulto Principe hoc non faciant, si tempus concedit.

Vnũ tñ nota in hoc proposito.

18 Adde, quòd ne dum licet priuato † sine mandato iudicis capere malefactorem, vt ipsum iudici presentet,vt per Gram. in loco hic allegato num.6.& Iacob.de san.Georg.in l.si longius. §.si filiusfam. ff.de iud. sed etiam priuatus potest requirere alios priuatos, vt capiant malefactorem, & custodiant, donec iudici consignari possit. idem Gram. in d. addit.ad Const.Regni fol. 36. in constitu. ad officium nu.4. vbi allegat tex.in §.si quis vero auten.vt liceat matri,& auię.

Cęterum in multis ciuitatibus. Adde, quòd similiter homines terrarũ

19 †conuocati in auxilium Curię in persecutionem malefactorum, non debent habere pręmium, Paris in tract. de sindic.§.familiaris.

20 Item adde, ꝙ si officialis † aliquas expensas fecerit pro capiendo malefactorem, poterit illas recuperare. Paris de put.in tracta.de syndic. in ver.salarium §.si officialis nu.7.Ang.in auten.de collat.in §. iubemus, & Io. Ant.de Nigr.in

21 c.7.frequens nu.106. sed†quando adest multitudo bannitorum, expedit, vt Berroarijs pręmia concedantur,vt fecit Xistus Quintus in primo anno sui Pontifi-

22 catus,† & tunc eram Gubernator Ciuitatis Spoleti secunda vice, vbi aderat maxima copia bãnitorum,quorum fuit facta magna strages.

23 Item adde,quòd si statutum† dat præmium capienti bannitum,& illum præsentanti Curiæ, habet locum in eo,qui cepit ante statutum,& post presentauit, vt de communi testatur Ruin.conf. 49. vol.3.Rolan.in tract.de Lucr.dot.quęst. 93.& Decian.conf.2.nu. 104. vol.2.

24 Item adde,quòd si socius † latro capit socium latronem,non debet habere pręmium,Ang.in l.1.§.si ex stipulatione ff. ad Syllan.Ias. in l.1.§.si tibi ff.de cond. ob turp.causam.Afflict.in constit.si damna clandestina colum.13.verf.& in tantum.Brunus in tractat.de stat.constit.& decret.

decret.in ver.præmium vol.3.

25 Item adde, si † debetur præmium primo capienti, & duo simul capiant, cui debeatur, vide Bart.in l.qui filiabus.§.1 ff.de leg.1. & Brun. vbi supra.

26 Item adde,† si quis eundem delinquētem pluries cœperit, quia fortè primo fuit captus, & postea aufugit à carceribus, plura præmia habere debet, secundum Cuma. in consil.14.& Brun.vbi supra, multa alia. ad istam materiam vide per Bart.in l.1.C.de delator.lib. 10.vbi ponit, quid si se defendendo cœpit, & multa alia, an debeat habere præmiū.

E conuerso etiam. Adde, quòd vil-
27 la,† seu Castrum non dicitur si non habet quinq; homines patres familias, & non tenetur ad pœnam statuti, vt per Alex. in l.fin.col. 2.C.de testam.

28 Item adde, quomodo † probetur diligentiam per Vniuersitatem, quando tenetur capere malefactores; & quas defensiones possit facere, latè per Bart. in consi.102.charissime Domine; Isti nostri Huccerini, & Ioā.Ant.de Nigris in c. clandestinis, nu.22.

Quæstio XXX.

SVMMARIVM.

1 *Immunitas ecclesiæ an extendatur ad dormitoriū Monasterij.*
2 *Iudex, si delinquentem ab Ecclesia extraxerit sub promißione impunitatis, an teneatur eam seruare.*
3 *Iudex ecclesiasticus non poteſt per vim aliquem ab Ecclesia extrahere.*
4 *Iudex laicus, licet non poßit fugientes ad Ecclesiam ab ea extrahere, poteſt tamen in ea arma prohibita ab eis auferre.*
5 *Confugiens ad Ecclesiam, an poßit capi.*
6 *Quid seruetur in statu Ecclesiastico.*
7 *Quid in Regno Neapolitano.*
8 *Quid in Parma.*
9 *Domus exiſtens intra 40. passus propè Ecclesiam, an immunitate gaudeat.*
10 *Palatium Episcopi an sit immunè.*
11 *Hospitalia gaudent immunitate.*
12 *Priuilegia Ecclesiarum Hospitalibus competunt.*
13 *Hospitalia debent esse facta, vel confirmata ab Episcopo.*
14 *Et an præsumantur talia.*
15 *Blasphemus an gaudeat immunitate Ecclesiæ.*
16 *Armatus fugiens ad Ecclesiam, non eſt tutus.*
17 *Vulnerans licet proditoriè, non tamen occidens, Ecclesiæ immunitate gaudet.*
18 *Immunitas prædicta quando locum non habeat, remißiuè.*
19 *Et an habeat locum in crimine læsæ maieſtatis.*
Mandans fieri homicidium non gaudet immunitate Ecclesiæ, nu. eod.
20 *Delinquens prope Ecclesiam, quando delinquere præsumatur spe immunitatis.*
21 *Occidens quem ex proposito, & ad Ecclesiā cōfugiēs sub spe immunitatis, an occidisse præsumatur.*
22 *Sacrilegus non gaudet immunitate Ecclesiæ.*
23 *Iudei volentes fieri Chriſtiani, immunitate prædiſta gaudent.*
24 *Captus an quis præsumatur intra fines ecclesiæ, vel extra: si de hoc sit controuersia inter captum, & familiam capientem.*
25 *Iudex laicus extrahens quem ab Ecclesia, an teneatur iurare, ei vitam seruaturū.*
26 *Et si iurauerit, an teneatur obseruare.*
27 *Iudex an teneatur seruare fidem ei, quem promissa impunitate criminis coegit à loco sacro discedere.*
28 *Banniti an gaudeant immunitate Ecclesiæ.*
29 *Condemnatus, si dum ducitur ad supplicium, transeat propè Ecclesiam, an gaudeat immunitate illius.*
30 *Executores non debent intrare domum alicuius potentis ad inquirendum ibi latitātem sine licentia Iudicis.*
31 *Quod tamen non seruatur in practica.*
32 *Asylorum immunitates à Tiberio Imper. sublatæ fuerunt, ne daretur occasio delinquendi.*
33 *XISTVS V.P.M. Cardinalium franchisias abrogauit.*

Oeterum si delinquēs.
1 Adde videndum † ad hāc quęstionem de immunitate Ecclesiæ D.Farin.quæst.crim.in quęst.28.vbi latissimè per totam, & ista immunitas Ecclesiæ extenditur etiam ad Monasteriū fratrum, vt latè consuluit ad fauorem cuius-

cuiuſdam Parmenſis capti in dormitorio, Decian. in conſ. 80. nu. 38. vol. 3.

Ibi, ſed quicquid ſit, circa pœnã.

2 Adde, quòd ſi Iudex † promiſſa impunitate criminis, coegit à loco ſacro diſcedere, & ſecum ire delinquentem, an teneatur ei fidem ſeruare, vide Cyn. in l. in præſenti, C. de his qui ad eccl. confug. vbi tenet; Iudicem non debere, nec teneri promiſſionem ſeruare, ſi delinquens iure poterat ab Eccleſia extrahi, & hoc ab alijs communiter receptũ eſt, quibus, & Fortuni. in l. conuentionum col. 4. ff. de pact. accedit, exiſtimãs ſecus eſſe, ſi Iudex non promiſiſſet criminis impunitatem, ſed promiſit delinquentẽ reſtituerę Eccleſiæ, ſi ab ea exiret, vt ab eo ſeriem rei geſtæ inquireret; nam eo caſu tenet Iudicem teneri reum reſtituere eidem Eccleſiæ; quod tamen videtur dubium, Couar. variar. reſolut. lib. 1. c. 2 in fin. & Alciat. in tract. de præſumpt. reg. 3. præſumpt. 33. num 5. dicit, quòd non tenebitur ſeruare promiſſionem, quia eſt bonus dolus.

Ibi primum, vt inde violenter.

3 Adde, quòd † nec etiam violenter à Iudicibus Eccleſiaſticis extrahi poſſunt, Rebuff. in tomo 2. in tract. de immunit. Eccleſ. art. 1. glo. 2 nu. 40. fol. 338.

4 Item adde, quòd licet † laicus non poſſit fugientes ad Eccleſiam inuitos abducere, poteſt tamen ab eis arma prohibita, etiam intra Eccleſiam auferre, Couaru. var. reſol. lib. 2. cap. 20. nu. 18. verſic. 36. & Foller. in pract. crim. cano. cap. 37 nu. 30.

Scias autem, quòd etiam.

5 Adde, quòd idem tenuit † Berber. in ſuo viatorio iuris rubr. 33. de violat. immunit. nu. 3. in fin. Moron. in tract. de fide, treu. & pace, quæſt. 103. nu. 10. Foller. in pract. crim. in ver. notatos capiat de perſona num. 6. vltimæ impreſſionis in 4. folio, dicit, quòd Iudices ſuperiores hodie non ſeruant hoc priuilegium, quia indiſtinctè capiunt malefactores in Eccleſia; licet ſecus in inferioribus Iudicibus, vt ibi per eum: ſed habemus Concilium Triden. ſeſſio. 15. c. 20. quo renouatur obſeruantia immunitatis Eccleſiæ ſecundum formam Canonum, & aliorum Conciliorum, & ſic conſuetudo prædicta eſt ſublata, benè verum eſt, quòd in Vrbe, & in ſtatu Eccleſiaſtico,
6 † numquàm vidi confugientes ad Eccleſias eſſe tutos, niſi in leuibus delictis, & pro debito ciuili, & ita vidi ſeruari in
7 Prouincia Aprutina, † ſed in patria mea Concilium ſeruatur ad vnguem.

Hinc eſt, quòd licet de iure cõmuni, Ibi benè verum eſt.

9 Adde, quòd ita † conſuluit in caſu ſimili Mantu. in conſi. 60. nu. 14. ſed contrarium tenet Gigas in tract. de crim. læſæ Maieſt. lib. 1. quæſt. 10. in fin. vbi declarat, in quo caſu dictum cõſilium procedat, & dicit primam opinionem eſſe veriorem, & Vulpell. hanc conſuetudinem ait eſſe ſeruandam in conſil. 130. nu. 34.

Scias etiã, ꝙ licet de iure cauſa.

10 Adde, quòd Farinac. † quæſt. crimin. in quæſt. 28. num. 38. im pugnando, ſiue reſtringendo hanc conſuetudinem ad Regnum Hyſpaniarum de qua atteſtatur Couar. dicit à communi opi. recedẽdũ non eſſe, ſed ego vidi aliquando reos capi in palatijs Epiſcoporum, ſed forſan fuit de eorum licentia.

Quæro ſi cõſtructa ſit Eccleſia.

11 Adde, quòd Hoſpitalia † authoritate Epiſcopi facta hac immunitate gaudẽt, Iaſ. in l. plerią; nu. 16. ff. de in ius vocan. Couar. var. reſolut. lib. 2. cap. 20. num. 4. in fine. omnia. n. priuilegia iure Eccle-
12 ſijs † conceſſa Hoſpitalibus competũt, & tranſlata ſunt, ꝑ l. omnia, C. de epiſc. & cleric. & latè Fely. in c. de quarta nu. 3. de præſcript. & Curt. iun. conſi. 20. volum. 1. dummodo, vt dixi, ab Epiſcopo
13 confirmata, † ſiue facta fuerint, & quo-
14 modo hoc probetur, † ſiue pręſumatur, Benint. in deciſ. 13. nu. 4.

Quæro nunquid generaliter.

15 Item adde, quòd blaſphemator † Dei, & Virginis Marię, & ſacrilegus non gaudent immunitate eccleſię, vt per Capel. Tholoſ. deciſ. 422. Boer. deciſ. 110. Rebuf. in tract. de immun. eccle. art. 1. glo. 1. nu. 23. tomo. 2. fol. 336. & ibi nu. 21. dicit,

16 dicit idem eſſe†in eo,qui armatus fugit ad eccleſiam.

17 Item adde,quòd vulnerās†etiam proditoriè, debet gaudere immunitate eccleſiæ,ſi non occidit. ſecundum Decian. in conſ.80.nu.18. & 19. vol.3. vbi conſuluit pro quodam Parmenſi capto in quodam monaſterio fratrum,quia vulnerauerat quendam Paduanum. Et in hac materia immunitatis eccleſiæ, vide Giga. in tract. de crim.lęſę maieſt.lib.1.

18 quæſt.10. vbi ponit ſex caſus, † quibus non habet locum dicta immunitas.

Ibi.Quinimo Boſſ. Adde,ꝙ in crimi

19 ne†læſæ maieſtatis contrarium tenuit Rebuf. in tract.de immunit.eccleſ. arti.1.gloſ. 1. num.23. tomo. 2.fol.336. & Gigas in tractat. de crim.lęſę maieſt.lib.1.quæſt.10.nu.29.

Scias tamen,quòd hæc concluſio. Ibi & quidem ſi vltra.

Adde, quòd vulnerans tantum etiã per induſtriam, gaudet immunitate eccleſię,ſecundum Rebuf.in tomo.2.in tract. de immunit.eccleſ.tomo. 1.gloſ.1.verſ. quinto quibus perſonis,ibi ſecundo excipitur,fol. 334. contrarium tamen habetur ꝑ D.Farinac.quæſt.crim.in quęſt. 28.nu.25.

Punctus eſt,quando homicidiũ.

Adde,quòd nec etiam mandans fieri homicidium,gaudet immunitate eccleſiarum,cap.1.ibi vel defenderit,ſeu occultauerit,de homicid.in 6. & Ant.Colũb. in tract.ſuo de proceden.in controuerſ. crimin.art.117. inter tract. crim.diuerſ.

Item quæro,nunquid immunitas. Ibi hęc tamen concluſio.

20 Adde,quòd delinquens†in eccleſia,ſiue propè eccleſiam animo deliberato,non autem in rixa, præſumitur delinquere ſub ſpe immunitatis eccleſiæ, Henri. Bohic.in c. eccleſiæ de immunit.eccleſ. & Anch. in c.fin. eod.tit. quem refert,& ſequitur Alciat. in tracta. de præſumpt. reg.3.pręſumpt.33.nu.3.vbi plus tenet, quòd interficiens aliquem ex propoſi-

21 to,& protinus†ad eccleſiam fugiẽs,præſumitur ſub ſpe immunitatis id feciſſe, licèt ibi teneat, quòd regulariter quis non præſumatur ſub illa ſpe delinquere.ad prædicta, vide etiam Vulpell. in conſ.130.nu.7.

Sed quid ſi aliquis;Ibi quinimo.

22 Adde,quòd hoc procederet, † ſi de ſacrilegio non fuiſſet punitus, tunc enim ille, qui ſacrilegiũ commiſit, ſi ob aliud prius, vel poſterius delictum commiſſum,fugit ad Eccleſiam,immunitate nõ gaudet,ita tradit Boer.in deciſ.110.nu. 10.licet in fine dicat,cogita.

23 Præterea quæro. Adde, ꝙ iudęi,†ſi volunt fieri Chriſtiani,huiuſmodi immunitate gaudent, vt per Rebuf. in tomo. 2. in Conſtit.de immunit.eccleſ.art. 1.glo.1.verſ.quinto excipitur.fol.336.

Pone,familia inſequitur reum.

24 Adde,quòd ſi familia† reum caperet,& aſſereret eum cępiſſe in loco non ſacro, & ſic extra eccleſiam, vel fines eccleſiæ; & delinquens diceret, ſe captum fuiſſe in loco ſacro,an ſit credendum familiæ, & Decian.in tract. crim. lib. 6.cap. 29. num.10.tomo 2.tenet,credendum non eſſe familiæ: ſed ego credo, quòd hoc non obtineretur in practica, quia omnes rei ita dicerent.

Quęro nũc,nunqd in caſibus.

25 Adde,quòd licèt iudex† ſecularis iurare teneatur, antequàm reum extrahat ab eccleſia, quòd vitam, & membra ei delinquenti inhonorem eccleſiæ ſeruabit.c. id conſtituimus,& c.reum 17. q.4 & Guid.Papæ deciſ.121.in fine, hoc tamen hodie non ſeruatur. Rebuf. tom.2. in tract.de immunit. eccleſ.art.1.glo.3. num.1.cum ſequen.& ſi iudex ſecularis

26 †promitteret, non teneretur ſeruare dictam promiſſionem, ſecundum Alciat. in tract.de præſumpt. reg.3.præſumpt. 33.nu.5.Sed quando captura non fuiſſet facta ritè in eccleſia, captus debet reſtitui eccleſiæ, quæ petere poteſt, vt reſtituatur priſtinæ libertati, quia de facto fuit priuata,vt per Rebuf. vbi ſupra.

27 Quæro modo. Adde,ſi iudex†promiſſa impunitate criminis coegit à loco ſacro diſcedere, & ſecum ire delinquentem, an teneatur ei ſeruare fidem.Cynus in l. pręſenti C. de his qui ad eccleſiã confug.hanc quęſtionem

Q

stionem tractauit, & concludit iudicem non teneri, si delinquens iure poterat ab ecclesia extrahi;licet Fortun.in l.con uentionum col.4. ff. de pact. dixerit secus esse, si iudex non promisisset criminis impunitatem,sed delinquentem restiturum ecclesiæ si ab ea exiret, & secũ pergeret fortasse, vt ab eo seriem rei gestę inquireret.de quo dicto dubitat Couar.var. resol. lib.1.c.2. in fin.vbi attestatur opinionem Cyni esse communẽ.

Scias autem. Adde, quòd D. Farin. quæst.crim. quæst. 28. nu.47.dicit,hoc non esse verum,vt scili
28 cet banniti† hac immunitate gaudeant, quando capitaliter condemnati fuissent pro delictis, pro quibus immunitas locum non haberet; sed solum quando fuissent banniti pro homicidio simplici; vel pro alijs delictis, quibus tali immunitate gaudere potuissent.

29 Ibi fortius dico. Adde, quòd D.Farinat. † in d.quæst. 28.nu.69.contrarium tenuit.

Vltimo quæro Adde,quòd Couar. in loco hic allegato non tenet hanc opinionem, sed dicit,quod est dubius, an sit vera, dicens, se fateri maiorem honorem exhibendum fore Eucharistię, quam ipsis templis,quibus ob ipsam Eucharistiam plura priuilegia conceduntur, tamen cũ immunitas hæc canonibus statuta sit,nullibi Eucharistię hoc ius extra ipsas ecclesias datum fuisse legitur, & vide quæ posui infra ad quæst.98.in vers.sed pone.

In hoc autem proposito.

Itẽ adde, quod sicut delinquentes.

30 Adde,quòd publici† seruientes non debent intra domum alicuius potentis ad inquirendum ibi latitãtem sine licentia Iudicis,sed debẽt stare Boer.Decis.174.
31 nũ.4.sed hoc† in practica non seruatur, & quotidiè ingrediuntur etiam palatia Cardinalium,vt infra.

32 Item addè,quòd Tyberius† Imperator, nè daretur occasio delinquendi, Asylorum immunitates in vniuersa Romani Imperij dictione abrogauit; ita inquit Vulpell. in cons. 130. nu.11. & ita sæpe fecerunt multi Pontifices, & præsertim
33 Sixtus† quintus,qui huiusmodi franchigias, siue asylos Cardinalium substulerunt, vt ex eorum Bullis, siue constitutionibus apparet.

Quæstio XXXI.

SVMMARIVM.

1 *Citatio nulla non validatur, si procurator compareat, & dicat de nullitate actorum.*
2 *Citatio nulla validatur, si procurator simpliciter compareat, & processum continuet.*
3 *Princeps an possit tollere citationem remissiuè.*
4 *Citatio an sit necessaria, quando causa iudicis arbitrio remissiuè.*
5 *Princeps potest ex iusta causa citationem remittere.*
6 *Principis voluntas non impeditur citatione in actibus, quos liberè potest agere.*
7 *Princeps de plenitudine potestatis quomodo possit ferre sententiam sine citatione.*
8 *Citatio non potest tolli per statutum.*
9 *Citatio prima est de iure naturali, alia vero de iure ciuili.*
Citatio post conclusum in causa est de iure positiuo.
10 *Citatio non requiritur contra renitentes violenter terras ecclesiæ, vel Imperij.*
11 *Executio potest fieri sine citatione ex processu informatiuo secretè facto per legatum Papæ contra committentem crimen læsæ Maiestatis.*
12 *Citatio facta generaliter pro interesse fisci non tenet.*
13 *Citationis forma in Regno Neap. remiss.*
14 *Præceptum non potest esse initium inquisitionis.*
15 *Mulcta non potest imponi, si formanda est inquisitio.*
16 *Præcepta pœnalia an requirant causas.*
17 *Præcepta ad informandum, vel ad audiendum, & faciendum quicquid per Curiam rationabiliter inuingetur, an valeant remissiuè.*
18 *Præceptum iudicis sine causæ cognitione valet circa pertinentia ad eius officium.*
19 *Præcepto iudicis cõtraueniens, puniri debet ob contemptum, licèt iustè contraueniat.*
20 *Contemnere plus est, quàm non parere.*
Dolosus est, qui non sequitur arbitrium imperantis.

21 Con-

21 *Contumax in criminalibus non censetur iudicem contemnere, sed nolle in sui discrimen incidere.*
Contumax in criminalibus non mulctatur: nu. eodem.
22 *Confiscationis pœna non habet locum pro contumacia in causa ciuili, etiam si motu Principis fuisset concessa.*
23 *Contumacia an poßit remitti remißiuè.*
24 *Contumax an poßit condemnari non dato ei termino ad se defendendum, & dicendum causam, cur non debeat mulctari remißiuè.*
25 *Contumax an appellat remißiuè.*
26 *Contumax potest citari ad comparendum sub pœna carceris, banni, vel diruendum domus.*
27 *Mulcta insolita dicitur iniusta.*
28 *Citatio an valeat sub pœna confiscationis bonorum.*
29 *Mulcta non potest indici in causa criminali, quando per statutum potest ad diffinitiuam contra contumacem absentem deueniri.*
30 *Iudex præcipiẽs alicui pro aliquo delicto, ne recedat de domo, non potest comminari, nisi ad pœnam delicti.*
31 *Comminatio indignens Principis nihil facit ad pœnam pecuniariam.*
Iudex ordinarius præcipiendo per præceptũ, vel per proclama, quod aliquid fiat, vel non fiat absq; impositione pœnæ; intendit delinquentem punire pœna ordinaria. nu. eod.
32 *Iudex comminatus alicui pœnam aliquã, non cogitur eam imponere.*
33 *L. eos. C. de mod. mult. non seruatur in facto.*
34 *L. eos. C. de med. mul. declaratur.*
35 *Citatio ad respondendum cuidam inquisitioni contra eum formatæ, valida est.*
36 *Iudicis arbitrium in criminalibus quale intelligitur remißiuè.*
37 *Iudex habens liberum arbitrium, non potest sine indicijs torquere.*
38 *Inquisitio valet, licèt non constet de nomine occisi.*
39 *Inquisitio potest formari contra mandantem, licèt non constet de mandatario.*
40 *Inquisitio tenet, licèt non exprimatur tempus maleficij, quod ex iusta causa non potuit sciri.*
41 *Inquisitio in crimine falsi non requirit tempus.*
42 *Inquisitio valet non expresso loco delicti, qui ex iusta causa non potuit sciri.*
43 *Inquisitio in crimine falsi non requirit expreßionem loci.*
44 *Clausula super quibus omnibus, &c. operatur, vt si fiat processus, & mors sequatur, poßit processatus de morte puniri.*
45 *Citatio ad domum sufficit in Regno Neap.*
46 *Citatio ad domum sufficit in statu ecclesiastico.*
47 *Citationes Romæ quomodo fiant remiß.*
48 *Citatio ad domum quomodo fiat in Regno Neap. si nullus in ea habitet remiß.*
49 *Citatio facta ad apothecam, an valeat remißiuè.*
50 *Citatio per edictam an valeat, & quomodo fiat remißiuè.*
51 *Nuntio, si post relationem in scriptis factã neget se citasse, an credatur.*
52 *Relatio nuntij generalis facta se fecisse, prout in mandatis, an valeat.*
53 *Nuntio an credendum.*
54 *Nuntius falso referẽs quomodo puniatur.*
55 *Nuntios falso referentes Author puniuit catena infame, exilio, & priuatione officij.*
56 *Pœna facientis fieri falsam relationem remißiuè.*
57 *Nuntio dicenti se aliter retulisse, quam Notarius scripserit, an credatur.*
58 *Nuntius non referens citationem, tenetur parti ad interesse.*
59 *Relatio citationis non potest fieri per aliũ nuntium, qui non citauit.*
60 *Nuntius potest citare per alium nũtium, vbi sunt plures nuntij publici.*
61 *Citationis relatio non potest fieri die feriato.*
62 *Citationis relatio an debeat constare iudici ex actis, antequàm pronunciet.*
63 *Nuntio an sit credendum, quando pars negat fuisse citatam.*
64 *Statutum si extaret, quòd credatur nuntio; an probatio admittatur in contrariũ.*
65 *Nuntius Regius potest citare in terra Baronis absq; licentia.*
66 *Vagabundus citatur per edictum.*
67 *Citatio sine termini præfixione; an liget.*

Bi locus capturæ non fuerint. Ibi vel citatio esset nulla.

1 Adde, quòd citatio † nulla non valida-

 retur,

retur, si procurator compareret, opponens de nullitate citationum, & actorũ, quia hoc non posset inducere validitatem, & sic contrarium effectum; secus si
2 simpliciter comparuisset, † & processum continuasset. Ruin. cons. 61. nu. 38. vol. 5. Tiraq. de retract. tit. 1. §. 9. glo. 2. nu. 19. & adden. ad Bertaz. consi. 559. ad finem.

Ibi, & hoc locum habet.

Adde videndum Gabriel. in concl. suis lib. 2. tit. de citat. concl. 1. nu. 9. vbi multum diffusè huiusmodi quæstionẽ tra-
3 ctat; An † Princeps, siue Papa possit tollere citationem, & Staphil. in tract. de commiss. liter. iust. nu. 26. cum seq. fol. mihi 109. & An iudex cuius arbitrio est
4 causa diffinienda teneatur citare, † vide Menoch. de arbitr. iud. quæstione 17. & Gabriel. d. concl. 1. nu. 31. limitat hanc cõclusionem 13. quòd Princeps potest in suo processu omittere citationem, si
5 id ex iusta causa faciat. † Idem tenet Vasq. controuers. Illustr. cap. 31. num. 8. vbi dicit, rationem esse, nè iuris naturalis potestas, & imperium ad iuuandum insitum, incipiat esse nociuum; potest etiam Princeps tollere citationẽ in his actibus, quos ipse agere absq; iniuria potest liberè, etiam sine causa, & in alterius præiuditium, nec enim citatio tunc im-
6 pedire potest † Principis liberam voluntatem. Soci. cons. 164. vol. 2. Crau. cons. 5. & Couar. pract. quæst. cap. 23. vers. 2. item constat, & Viui. opin. 710. nu. 5. &
7 ibi num. 2. dicit, quòd Princeps † de absoluta potestate potest procedere, etiam parte non citata, & ferre sententiam sine citatione, quando apparet, cum omnino voluisse alicui præiudicare, ex quo actum eo inuito potest explicare.
8 Item adde, quòd citatio † nec à statuto, nec à Principe tolli potest. Bald. in l. 1. col. 1. vers. sed hic quæritur C. quomodo, & quando iud. cum alijs per Vant. de nullit. ex defect. citat. nu. 9. cum citatio sit iuris naturalis non propter se, sed ꝓpter defensionem, vt ibi per eũ nu. 6.
9 sed aduertendum est, quòd † prima citatio est de iure naturali, alię vero de iure ciuili; & post conclusum in causa est de iure positiuo. Afflict. decis. 283. & Doct. in c. ex parte el 2. de offic. delegat.

Adde, quòd hæc omnia.

Adde, ꝙ citatio non requiritur, quando Papa procedit contra committentem crimen lęsę maiestatis, retinendo terras
10 ecclesiæ, vel Imperij violenter. † Gigas de crim. lęsæ maiestatis in ver. qualit. in crim. lęsæ majest. quęst. 6. num. 7. & simi
11 liter † ex processu informatiuo occultè, & secretè facto contra committentem crimen lęsæ maiestatis per legatum Papę potest fieri realis executio contra ipsum, & Castra feudalia occupari ipso non citato. Anchar. in consil. 277. per totum.

Quæro nunc quæ sit forma.

Adde videndum Nattam in cons. 594.
12 nu. 15. vol. 3. & ibi habetur, † quòd citatio facta pro interesse fisci non tenet, tanquàm facta in genere generalissimo, nisi iustificetur per subsequentem accusationem, vel inquisitionẽ; & quæ con-
13 tinere debeat citatio † in Regno Neapolit. & eius forma habetur per Const. edictorũ, & ibi. Afflic. & Foller. in pract. crim. in ver. vel eos verbaliter citari faciat.

Item quæro nunquid. Ibi, sed de iure communi.

Adde, quòd iudex in criminalibus non potest facere præceptum imputatis de aliquo delicto, vt compare-
14 re debeant sub graui pęna, quia † pręceptum non debet esse initium inquisitio-
15 nis, & quia mulcta † non potest imponi, si formanda est inquisitio. Brun. consil. 87. num. 46. Bertaz. cons. 354. volum. 2. & Roland. cons. 47. nu. 44. & 45. vol. 2.
16 & an in præceptis † pœnalibus requirantur causæ, ad hoc vt teneant, & committatur pœna, & quid de præceptis ad informandum Curiam, vel ad audiendũ, & faciendum quicquid per Curiam ra-
17 tionabiliter iniungetur. † Paris. in tract. de syndic. in ver. restat videre de præcept. & præceptum iudicis factum sine
18 causæ cognitione valet, † si est circa ea, quæ pertinent ad eius officium. Alex. cons. 140. vol. 6.
19 Item † adde, quòd id, quod fit contra præceptum, & quòd iustè fiat, nè tamen contemnatur imperium, destruendum est,

est,& licet benè,puniẽdum Luc.de pen. in l.qui fiscales.C.de nauicular. lib.11.
20 vbi dicit,ꝙ plus est cõtemnere, † quàm non parere, imò est cõtrarium eius, qđ iniungitur facere; dolosus est enim eius animus,qui arbitrium non sequitur imperantis,sed suas potius explicat voluntates.

21 Item adde, quòd † in criminalibus nõ potest mulctari contumax, quia non venire præsumitur, non quia contemnat Iudicem,sed quia seipsum non contemnit,idest quia non vult se obijcere carceri, & pœnis conscientia forsan sceleris ductus; vel etiam sine scelere recusat in discrimen venire.Natt.in cons.594.volum.3.& ibi num.18.dicit, quòd pœna
22 † confiscationis bonorum pro contumacia in causa ciuili non potest imponi, etiam si motu Principis fuisset cõcessa, Mars.in l. de vno quoq; nu.175.ff.de re iud.Bonac.comm.opin.part.1.pag.116. & in hac materia contumaciæ,an contu
23 macia † remitti possit; & an contumax
24 † possit condemnari, nisi prius præfixo sibi termino ad se defendendum, & dicendum causam quare propter incursã contumaciam, & non comparitionem
25 mulctari non debeat;& an possit† appellare, vide omnino D. Farinac. quæst. crim.quęst.18.nu.58.cum sequen.& ibi num.39.habetur etiam, quòd cõtumax
26 †potest citari ad comparendum,sub pœna carcerationis,vel banni,vel sub pœna diruendæ domus.

27 Item adde, quòd mulcta † insolita, & non consueta de stilo Curiæ, dicitur iniusta,Felyn.in c.2.in ver.stilus Curiæ.

28 Item adde, quòd † Iudex non potest citare sub pœna confiscationis bonorũ, & ratio est,quia sequeretur,quòd derogaretur auth.bona damnatorum, C. de bon.præscript. vt dicit Natt.d. cõs.594.
29 nu.11.& ibi nu.9. dicit, quòd mulcta † non potest indici in causa criminali,vel prouidetur per statuta terrarum, quòd possit procedi ad diffinitiuam contra absentem contumacem. & an possit citari sub pœna confiscationis bonorum, vide etiam Peregrin. in tract. de iure fisci lib.5.nu.32.vbi plenè.

30 Item adde, † quòd quando Iudex in pœnam alicuius delicti præcipit alicui, ne recedat de domo,non potest comminari,nisi ad pęnam delicti,Ias.in l.quod iussit nu.19.ff.de re Iudic.nu.5.& consi. 416.nu.10.& ibi in fin.dicit,quòd com-
31 minatio † indignationis Principis nihil facit ad pœnam pecuniariam,de qua pęna indignationis habetur per Menoch. de arbitr.iud.casu 36.nu. 3. vbi concludit,quod sit pœna arbitraria.

Item adde,si Iudex ordinarius per præceptum,vel per proclama pręceperit,vt fiat, vel non fiat aliquid sine impositione pœnæ, intelligitur arbitraria contra delinquentem,Nell.de bannit.in 1.par. secundi temp.quęst.3.quem refert,& sequitur Soci.in c.licet nu.10.de pœn: Tamen non poterit excedere mulctam cõtentam in l.eos,C.de modo mulct. secũdum Oldr.consi.15.quem refert, & sequitur Afflict.in constit. Pęnam nouem vnciarum nu.4.In Regno,aut Neap.nõ poterit condemnare,nisi ad pœnam tertiæ partis bonorum mobilium, vt ibi p cum,quæ est pœna ordinaria contumacis per dictam constit.& obseruatur, vt etiam per Foller.in pract.crim.in verb. accusentur contumaciæ nu.11.

32 Item adde,quòd † licet Iudex comminatus fuerit alicui pœnam aliquam, nõ tamẽ cogitur eam imponere, sed potest mulctam imponere,vt per Barbat.cõsil. 72.2.dub.volu.3.& Cagnol. in d.l.1. in prin.nu.86.ff.si quis Iusdic.non obtemperauc.Imo potest in totum tam remittere ex causa,si sibi placet,vt per Alciat. in l.aliud est fraus, §. inter mulctam,ff. de verb.signifi.& Bertazol.in cons.415. num.6.

Ibi vide,quæ dixi. Adde,quòd hodie† de consue-
33 tudine per Iudices non seruatur, l.eos, C.de modo mulct. sed indistinctè arbitrio Iudicis mulctæ imponuntur nulla habita ratione quantitatis, Ias.in l.1.in prin.col.2.& ibidem Cagnõ.num.19.ff. si quis iusdicen.non obtemp.Rolan.cõsil.47.nu.13.vol.2.Menoc.in casu 280. nu.2.& Boss.in tit.de mulct.nu.8.dicit,
34 quòd dispositio dictæ legis †eos procedit,quando in præcepto non est taxata certa pœna, secus si pœna sit taxata, & determinata.

Quęro nunquid in citatione.

35 Adde,quòd sufficit, † quòd in citatio-

ne exprimatur, vt veniat ad respondendum cuidam inquisitioni contra cũ formatæ, secundum Bart.in l.inter accusatorem, ff.de public.Iudic.& Natt.d.cõs. 594.nu.15.

Arbitrio, absq; balia. Adde, quale
36 † arbitrium intelligatur in causis capitalibus per Menoch.de arbitr.Iudic.lib.1.quæst. 77.cũ multis alijs sequentibus, vbi plenissimè
37 de hac materia; & Iudex † licet habeat arbitrium, non potest venire ad torturã sine oportunis indicijs, Gramm.vot.30. nu.21.& in cons.3. nu. 19. & consil.64. nu.2. Paris.cons.151.col.3.vol.4. Iohã. tunij in cons.81.nu.68.inter cons.criminal.diuers.vol.2.magnæ impress.& vide etiam Menoch.de arbitr.quæst.84.lib.1 & in hac materia arbitrij Monticell. in pract.crim..reg.2. vbi ponit 41.casus, in quibus arbitrium Iudici à lege conceditur, & Burs.in cons.201.vbi latissimè de arbitrio concesso ad torturam cum amplissimis clausulis, & quomodo Iudex procedere debeat, vide etiam, quæ posui infra in quæst.64.vers.dixi, & ibi nè prætextu arbitrij.

Contra, & aduersus N. Ibi mo-
38 neo autem. Adde, quòd † similiter valet inquisitio, etiã quod non constet de nomine occisi, vt per Natt.in consi.422.nu.10. & infra in q̃st. 52.in fin.

39 Et F.mandatorem. Adde, quòd † inquisitio potest formari contra mãdantem, etiam quòd non constet de mandatario, Natt.d.cõs. 422. lib.2.

Quod de anno præsenti.

40 Adde, quòd † inquisitio tenet, licèt tẽpus maleficij non exprimatur, quando Iudex habet iustam causam ignorantię, quod non potuit scire tempus delicti, Natt.in d.cons.422.nu.11.vol.2.

41 Item adde, † quòd in crimine falsi non requiritur tẽpus, glos.instit.de pub. iud. in princ.Mars.in rub.ff.de fals.nu. 16.& Ferran.Garg.in cons.125.nu.1.tomo 1. inter cons.crim.diuers.

Existens Florentiæ. Adde, quòd in-
42 quisitio † valet, etiam si non exprimatur locus delicti, quando est in Iudice iusta causa ignorãtiæ, quòd non potuit scire locum, in quo fuit commissum delictum, Natt. d.consi. 422.nu. 11.

43 Item adde, quòd in † crimine falsi non requiritur expressio loci, gl.in st.de pub. iud.in prin.Mars.in rub.ff.de falsis num. 16.Ferran.Gargia.d.cons.125.nu.2.tomo 1.inter cons.crim.diuer.

Super quibus oĩbus & singulis.

44 Adde, quòd † stante hac clausula, si qs processatus fuerit de vulnere tantum, & mors sequatur, de morte puniri poterit. vide Carrer. in pract.crimin. fol. 175. num.8.

Ibi, & quòd talis citatio.

45 Adde, quòd † idem in Regno Neapol. seruatur de consuetudine, vt attestatur Foller.in pract.crim.in ver.& si confitebuntur 4.par.3.par.nu.3.in fine, & ita ẽt
46 seruatur in statu † Ecclesiastico, in quo expresè cauetur per Constit.lib. 4.cap. 10.quod vt bannum sequi possit, citatio fiat personaliter, vel ad domum habitationis, siue domicilij citandi; & de mate
47 ria citationum, & quomodo fiant † in Vrbe latè per D. Farin.in quæst.11.nu. 38. cum multis sequen.

48 Itẽ adde, † si in domo solitæ habitationis nullus habitat, quomodo in Regno sit facienda citatio ad dictam domum. latè per Afflict.in constit.citationis litteræ, & Foller.in pract.crim.in ver.vel eos citari faciat nu.29.

49 Item adde, † an citatio facta ad apothecam sit valida.latè per Addent. ad Bertaz.in cons.559. in littera A.

Ibi. Sed quando perfectè.

50 Adde † videndum Foller. in pract.crimin.in ver.vel eos verbaliter citari, nu. 39.& Mille.in pract.crim.fol.39.vbi tenent, quòd citatur per edictum affixum in palatio, vel voce preconis cum sono tubæ in loco publico, & consueto, exprimendo signa personæ; & quòd talis citatio erit valida.

Sed nunquid requiritur. Adde, si nuntius
51 † dicat citasse, & relationem in scriptis faciat, & postmodum attestatur, quòd illam falsò fecit, an sic standum, quòd sit falsa.

falſa.Bar.in l.ſi librarius ff. de reg. iur.& Bal.in conſ.252.vol.4. videntur decidere hanc quæſtionem,tenendo, quòd nõ ſit illi credendum:ibi tamen Bal. dicit,ꝙ ſi eſſet Iudex,ſtuderet per teſtes,& alio modo veritatem habere;& ſi habere nõ poſſet,nullo modo tali inſtrumento fidẽ adhiberet:& videtur concludere, quòd iſtud ſit remittendum arbitrio Iudicis, ſecũdum Inno.in c.1.de arbitr. ſed Lud. Bologn.in conſi.52.col.2.dicit, quòd ſi primo fecerit in ſcriptis, non eſt poſtea illi credendum ſi dicat contrarium.

52 Item adde,quòd relatio † generalis ꝑ quam Nuntius refert,ſe feciſſe,prout habebat in mandatis,valet,& tenet,ſecundum Soci.in conſi.56.col.2.vol.4.& an credatur nuntio,vide Menoc.de arbitr. iud.caſu 112. & Ioã. Baptiſtam Aſin. in practica de ordine iud.§.9.cap.2. vbi atteſtatur communem opinionem eſſe, ꝙ

53 nuntio † credatur, quando nuntius eſt iuratus.

54 Item adde, ſi nuntius † fecerit falſam relationem,qualiter puniri debeat,vide tex.in l.2. C.de ſport.Bald.in c. fin.in 2. colũ.de dolo,& cont.& Foller. in pract. crim.in ver.fiat relatio nuntij nume.15. vbi dicit, quòd debet priuari officio, & alius ſubrogari in loco illius,& etiã corporali macula poteſt puniri,& pœna fal

55 ſi.ego pluries† nuntios falſo referentes, feci ponere ad catenã,vt dicitur ad berlinam,& eos etiam exulando cum priuatione officij, & quòd amplius tale officium exercere non poſſent: & de illo, q

56 fecit † fieri falſam relationẽ,vide Guid. Papæ deciſ.44.

57 Item adde, ſi nuntius † refert notario, qui facit publicum inſtrumentũ de his, quæ ſibi retulit nũtius, qui poſtea dicit, ſe aliter retuliſſe,quam ſit ſcriptum; magis creditur notario, niſi eſſet ſuſpectus, & niſi de pœna falſi ageretur,Abb.in c. cum parati de appell.& in c.ad audientiam in 5.notab.de præſcrip.Ang. in l.1 §.1.ff.quemad.teſtam.aper.Alex. in cõſil.70.col.2.& conſ.74.col.pen. vol.1.& Fely.in d.c.ad audientiam col.2.& in c. cum cauſam in fine de teſt.

58 Item adde, quòd nuntius,† qui non refert citationem, vel actum ſibi commiſſum,tenetur parti ad intereſſe,Bal.in l.ſi mẽſor.ff.ſi men.falſ. mò.dixer.quem refert,& ſequitur Foller. in pract. crim.in verb.fiat relatio nuntij in fine.

59 Item adde,quòd relatio†citationis nõ poteſt fieri per alium nuncium, qui cita-

60 tionem non fecit,licet nuncius† publicus per alium nuncium citationis articulum explicare poſſit, quando in eadẽ curia ſunt plures nuncij publici, ſecundum Philip.Franch.in c. cum parati nu. 51.de appell.

61 Item adde,quòd relatio † citationis ꝑ nuncium non poteſt fieri die feriato, vt per Philip. Franch. in c. cum parati nu. 49.de appell.

62 Item adde,quòd Iudici† primo debet conſtare ex actis de relatione citationis antequam pronũciet,aliàs proceſſus eſt ipſo iure nullus etiam,quòd in veritate pars citata fuerit,& poſtea Iudici conſtaret,ita tradit Bart.in l. multum intereſt, ff.de cond.& demõſt.& ideo dicit Bald. in l.2.C.de ſportulis, quòd ſi Iudex feſtinat ad actum non expectata relatione nuncij, ſententia erit nulla cum debeat Iudici prius conſtare de cõtumacia partis,& hoc idem tenet Philip. Franch.in c.cum parati nu.34.de appell.vbi ponit quatuor limitationes, & hanc doctrinã Bart.atteſtatur eſſe communem,Vãt. in rubr.de null.& defectu citatio. dicẽs, ꝙ ſi poſt actum factum relatio fieret,nihilominus actus præcedens non conualeſceret cum à principio de relatione debuiſſet conſtare prætori,vt de ſua poteſtate certus fieret,ſed vide omnino Marſil.in l.patre,vel marito nu.46. cum multis ſequentibus,ff.de quęſt.vbi latiſſimè diſputat de veritate dictę doctrinę Bart. & an ſufficiat, quòd conſtet Iudici alio modo quam ex actis, quòd citatio fuiſſet executa.

63 Item adde ſi nuntius † refert ſe citaſſe, & pars negat, quòd magis credendũ eſt nuntio publico,& iurato,ſed aliquando erit arbitrarium Iudici ſecundum qualitatem perſonarum,& cauſæ,& ſecũdum coniecturas, & veriſimiles pręſumptiones, plus credere parti quam nuntio, ſi nuncius eſt vilis perſona, & pars ipſa in dignitate,vel vitæ laudabilis, & quandoq; exiget iuramentum à parte contra aſſertionem nuntij, & quandoq; plenã probationem,ita tenet Bald.in cap.quoniam contra de probationibus col.12.

Abb. & Philip. Franch. in c. cum parati, num. 36. de appell. & de hoc etiam vide Menoch. de arbitr. Iud. casu 112. nume. 10.

64 Item adde, quòd contra relationem † nuntij admittitur probatio etiam si extaret statutum, quòd credatur citationi, & relationi factæ per nuntium, Bald. in l. si tutor in fine, C. de peric. tutorum, & Philip. Franch. in c. cum parati num. 37. de appell. & ibi multa alia habentur in materia relationis citationum.

Posset fortè dubitari. Adde, quòd

65 officiales † Regij possunt citare in territorio Baronum, & nuntius Regius non debet accedere ad Baronem, seu eius officialē pro licentia, antequam citet. Boer. decis. 8. decis. Tholos. 423. & Foller. in pract. crimin. in ver. fiat relatio nuntij nu. 17.

Sed quid si reus. Adde, quòd vaga-

66 bundus † citatur per edictum, secundum Menoch. in consil. 100. nu. 110. volu. 1. & in tract. de recuperan. possess. remed. 8. num. 116. vide etiam Decian. in consil. 18. num. 85. volum. 1.

Sed hic quæro nunquid. Ibi, Sed certè in hoc Ducatu.

Adde, quod idem seruatur in statu Ecclesiastico, & in Regno Neapolitano, & ita semper seruari vidi, & seruaui.

Vltimo quæro. Adde, si quis fuerit

67 † citatus sine termini præfixione, an talis citatio arctet citatum ad comparendum, Bar. in l. liber homo, §. 1. ff. de verbor. obligat. & Bal. in l. consentaneum vers. & nota primo, C. quomodo, & quando Iudex, dicunt, quod tamquam incerta, & obscura nō arctat. Bal. vero sibi cōtrarius in l. & perfectius col. 3. vers. 2. quod vbi, C. de anna. except. tenuit contrarium, quia tacitè intelligitur tempus, infra quod citatus possit comparere, & hanc partē sequitur Boer. qui hanc quæstionem latè examinauit in decis. 235. quam magis communem esse attestatur Carau. in ritu 123. num. 9 dicit tamen, quòd cautius erit semper in citationibus terminum apponere: & istam quæstionem disputauit etiam Vātic. in tract. de nullit. ex defectu citat. in verb. terminus nu. 67.

Quæstio XXXII.

SVMMARIVM.

1 Rinceps de potestate ordinaria non potest procuratorem in criminalibus admittere, in quibus de iure non admittitur.

2 *Procurator in criminalibus quando admittitur remissiuè.*

3 *Procurator non admittitur etiam pro minore.*

4 *Procurator in Regno Neap. in criminalibus non admittitur, nisi ad allegandum excusationem absentiæ, infirmitatis, vel captiuitatis.*

5 *Et quid de nullitate citationis.*

6 *Procurator non auditur in statu ecclesiastico in causa sanguinis, nisi reo in carceribus constituto.*

7 *Sententia lata personaliter non comparente in statu ecclesiastico, est ipso iure nulla, ēt fisco, vel parte non agente.*

8 *Procurator non admittendus, non admittitur etiam in causa appellationis.*

9 *Procurator non admittitur in causa criminali, sed pecuniaria; & quando admittitur remissiuè.*

10 *Procurator an admittitur pro accusatore remissiuè, & nu. 53.*

11 *Iudex in omnibus delictis potest principalis rei præsentiam requirere, & nu. 16.*

12 *Procurator an interueniat in causa iniuriarum criminaliter mota.*

13 *Procurator non admittitur in delicto, cuius pœna est arbitraria, antequàm pecuniaria declaretur.*

14 *Procurator non admittitur etiam in pœna declarata pecuniaria, quando reus fuerit contumax, & obtinuerit admitti ad nouas defensiones, vel fuerit restitutus.*

15 *Vulnerās an possit puniri, antequàm mors vulnerati sequatur remissiuè.*

17 *Bannitus an possit citari remissiuè.*

18 *Saluus conductus non conceditur ad agendum.*

19 *Saluus conductus an concedendus bannito remissiuè.*

20 *Saluum conductum frangens, quomodo puniatur remissiuè.*

21 *Saluus conductus datus alicui, & socijs extenditur ad hebræos.*

22 Sal-

22 Saluum conductum frangens, quando teneatur crimine læsæ maiestatis. remiss.
23 Saluo conductu abutens, quomodo puniatur remissiuè.
24 Socij, qui dicantur in saluo conductu remissiuè.
25 Hyspaniarum mos est non seruare fidem.
26 Cauendum à Catalanis.
27 Saluus conductus quando possit à iudice concedi.
28 Saluus conductus in statu ecclesiastico publicatur in locis publicis.
29 Saluus conductus potest à Iudice concedi in statu ecclesiastico.
30 Saluus conductus datus in eundo, intelligitur etiam in redeundo.
31 Saluus conductus quantum duret.
32 Saluus conductus extenditur ad res, & personas.
33 Saluum conductum habens, si capiatur debet reponi in pristinam libertatem.
34 Saluus conductus morte expirat, nisi verba sint ampla.
35 Saluus conductus an amittatur, si sub eo deliquitur.
36 Iudex potest assicurare testes, vt tutò veniant ad se examinandum.
37 Saluum conductum petens, debet narrare omnes qualitates.
38 Saluus conductus de eundo liberè, intelligitur etiam de mittendo nuntium.
39 Capitaneus belli potest concedere saluum conductum bannito, & hosti.
40 Saluum conductum Principis frangens, quomodo punitur remissiuè.
41 Clericus frangens saluam guardiam Principis, an possit per iudicem laicum puniri.
42 Infamis potest allegare absentiam citati, & debet admitti.
43 Procurator an admittitur ad proponendũ exceptiones dilatorias.
44 Et quid in Regno Neapolitano.
45 Quid in statu ecclesiastico.
46 Vniuersitas, et mulier cõiugata an possint cõparere per procuratorẽ in criminalibus in dicto regno.
47 Et quid si fuerint citatæ decem personæ.
48 Clericus in dicto Regno an possit per procuratorem declinare forum in criminalibus.
49 Et quid si citantur priuilegiati.
50 Priuilegium fori quando admittatur per contumaciam.
51 Procurator admittitur pro bannito ad petendum indultum pro illo crimine ex aliqua causa sibi competente.
Quid autem seruetur in Regno Neapolit. nu. eod.
Quid in statu ecclesiastico. nu. eod.
52 Exceptio impunitatis impedit processum ad ulteriora.
Etiam quòd bannitus interfectus esset extra territorium bannientis nu. eod.

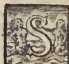Aepè numero in causis criminalibus.

Adde, ꝙ in casibus, in quibus
de iure in criminalibus non admittitur
procurator, quod Papa, nec Imperator
potest de potestate ordinaria ex parte
1 rei procuratorem admittere, † per text.
singul. in c. veniẽs de accusat. per quem
tex. ita dixit Alex. in d. §. ad crimen in
apost. ad Bar. vide etiam Mille. in pract.
crim. in rubr. denunc. formu. nu. 94. fol.
14. & Bertaz. cons. 422. num. 13. vol. 2.
Et in hac materia quando procurator
2 † possit admitti in criminalibus; vide
Gabriel. comm. concl. lib. 7. concl. 9. ubi
plenissimè, ac latissimè omnium, uide
Menoch. de arbitr. quæst. 80. ubi multa
statuta ad hanc materiam facientia de-
clarat, & vide Rubeu. Alex. in tract. suo
de potesta. procurat. & defens. in caus.
criminal. qui hanc materiam ex profes-
so disputauit, & tractauit; & in casibus,
in quibus quis per procuratorem audi-
ri non possit, non poterit audiri, etiam
3 quòd esset minor, † vt per Decian. in
cons. 18. nu. 178. & 200. vol. 1. & Bertaz.
in d. cons. 422. nu. 11. vol. 2.
4 Item adde, quòd in Regno † Neapoli-
tano ad tollendas cauillationes, & dispu
tationes fuit prouisum per rit. 269. ꝙ in
causis criminalibus nulla exceptio per
procuratorem citati admittatur, nisi ex-
ceptio infirmitatis aut absẽtię, aut capti
5 uitatis; potest tamen opponi † per pro-
curatorem nullitas citationis, si sit noto
ria; & ex eisdem actis oculis corporeis
legi possit, secundum Franch. in decis.
232. vol. 2. & in statu ecclesiastico fuit
prouisum per const. Marchiæ lib. 4. cap.
15. quòd vbi pœna sanguinis veniret
imponenda, nemo nisi in carcere consti
6 tutus audiatur per procuratorẽ. † & per
Pium.

Pium 4. in const. 76. vbi vlterius, habe-
7 tur, quòd processus, † & sententia pro reo personaliter non comparente lata, etiam fisco, vel parte non agente, sit nullius roboris, vel momenti; prorsusque pro infecta habeatur; & ipse reus debitis pœnis puniatur, quemadmodum antè processum; & sententiam punitus fuisset.

Ex hac autem ratione. Adde, quod
8 nec † in causa appellationis potest interuenire procurator August. de Arim. ad Ang. in tractat. malefic. in verb. præsente d. Gaio. num. 14.

Cęterū vbi ex iuris dispositione. Adde Marian. Soci. in d. c. veniens nu. 50. cum seqq. vbi tractauit, quando procurator admitti debeat, vbi pœna sit pe
9 cuniaria, † & ibi distinguit, quòd aut talis pęna imponitur de iure communi, aut ex forma statutorum: & nu. 61. ponit duas notabiles limitationes, & nu.
10 62. an, & quando in criminalibus † ex parte accusationis procurator interuenire possit; ideo vide eum omnino in d. c. in quo infinitos casus examinauit, & totam materiam, quando, & quibus casibus, & causis admittatur procurator in causa criminali, habes longè copiosius, & clarius expeditam, quàm cœteri Doctores tractent simul iunctim, vt affirmat ipse Soci. in fin. d. c. vbi dicit, quod ille c. veniens potest dici benè veniatis, sed hodie per constitutiones, statuta, & consuetudines adeo prouisum fuit, vt amplius de hoc non sit disputandum; & in omnibus ferè delictis principales tenentur comparere personaliter, tamquàm magis informati, & vt melius veritas haberi possit; & ita seruat practica iuxta doctrinam Bart. in l. seruum. §. pu
11 blicè ff. de procurat. quod iudices † possunt dicere; nolle aliquem admittere; sed velle, quòd principalis compareat, vt videat qua fronte, & qua trepidatione loquatur; per tex. in l. minorem. §. tormēta. ff. de quæst. licèt dicta doctrina Bart. intelligatur procedere, vt possit repellere procuratorem, non autem defensorem, seu instructorem, secundum Veronens. cons. 40. col. 3. in princ. quem refert, & sequitur Roland. consil. 47. nume. 21. lib. 3. vide etiam Capic. decis. 143.

Hinc est, quod si agatur de de-
12 licto. Adde, quod fallit † in crimine iniuriarum criminaliter moto, per tex. in l. fin. C. de iniur. exceptis personis Illustribus; sed hodie in regno Neapol. per rit. 269. in causis criminalibus obseruatur, vt supra dixi versic. 1. hac ead. quæst.

Sed quæro: quid si ex dispositione iuris. Ibi, si quidē pro eo delicto.
13 Adde, quod ità ēt tenet† Anchar. cōs. 272. quem sequitur Craue. cons. 224. col. 2.
14 vers. illud nō omitto, quod amplia† procedere, etiam si iudex, in cuius arbitrium pœna esset collata, contumacem in pœnam pecuniariam condemnasset, & condemnatus obtinuisset admitti ad nouas defensiones, quia tenetur se constituere in carceribus, prout tenebatur ante declarationem pœnę pecuniariæ, Ancar. d. cons. 272. Et idem est in causa restitutionis in integrum; siue sit minor, siue sit maior, Mars. sing. 221. restitutio, Plot. in l. si quando §. 16. nu. 13. fol. 174.

Sed pone, tu scis. Ibi, neq; puniri de occiso antequam vulnera-
15 tus moriatur. Adde, quid † si punitur ante mortem, videndum Parid. de syndic. verb. condemnatio, car. 25. & Boer. decis. 259.

Hæc autem conclusio. Ibi. Et in omnem casum Doctores.
16 Adde, quòd etiam in casib⁹, in quibus de iure communi in criminalibus procurator potest admitti, iudex potest dicere procuratori, quòd vult, quòd principalis personaliter compareat, tamquàm melius informatus. l. fin. C. de procur. & Boss. in tit. an in crimin. iud. nu. 2. & Capyc. in decis. 143. in fine, & Ant. Scap. in tract. iuris non script. quòd ser. in vtroq; forò lib. 3. cap. 42. vbi dicit, quod licèt pęna sit pecuniaria, tenetur comparere, & poterit detineri; & si non comparet, poterit procedi contra eum, tamquam contra contumacem; & poni in banno, & condemnari: & attestatur, quòd ita seruatur per totam Italiam.

Tu

Tu scis, quòd bannitus.

17 Adde † videndum Nellum de bannitis in prima par. primi temp. in 3. quæst. & Foller. in pract. crim. in verb. vel eos verbaliter citari faciat num. 32.

18 Item adde, quòd † saluus cōductus nō debet concedi ad agēdum, Bald. in l. sed si in hac, §. sed si per pœnam. ff. de in ius voc. & quando concedi debeat banni-
19 to, † & quibus pœnis violantes saluum
20 conductum puniantur, † vide Menoch. de arbitr. iud. casu 336. & 337. vbi latissimè.

21 Item adde, quòd † saluus conductus datus alicui, & socijs, extenditur ad hebreos, Ang. in l. 1. §. ad leg. iul. Maiest. & in l. vtimur, §. de sepul. viol. & Rolan. in cons. 35. nu. 33. vol. 2.

Sed hic quæro, quis possit. Ibi de Principe non est dubium.

22 Adde Boer. decis. 179. † vbi etiam habetur, saluum conductum frangens, quādo teneatur crimine lęsę Maiestatis; & qualiter puniatur, saluoconductu abu-
23 tens; † & qui socij † dicantur, vt saluus
24 conductus vnius prosit alteri: & ibi in fi
25 ne dicit, quòd Hyspanorum † mos est, non seruare fidem, prout etiam dicit Io. Andr. in prohem. decretal. quem sequitur Bal. ibi col. 6. vers. quæro si aliqua negantur, vbi dicit ibi Bal. caue ergo à Ca
26 thalanis, † & hoc credo esse verissimū, & Afflict. decis. 4. vbi dicit verum esse, securitatem posse per Iudicem ex iusta causa dari, quando datur ad tempus, & non in perpetuum; quia illa dari nō potest nisi à Principe; & hoc etiam procedere quando bannitus esset delinquens ab illo Iudice, qui dat securitatem: &
27 quando Iudex † saluum conductum cōcedere possit, Menoch. de arbitr. iud. q̃st. 81. & casu 337. & ibi etiam ostendens saluum conductum habentem, qua pœna puniatur: sed impetrans saluum conductum, si vult cautè agere, ne offendi possit, faciat illum publicari, & poni in loco, in quo apparet bannitus, ita docet Boss. in tit. de citation. nu. 36. & ita
28 vidi practicari in statu ecclesiastico, † & pręsertim in ciuitate Spoletana, scilicet, quòd saluus conductus publicatur in locis publicis sono tubæ; sed non vidi, ꝙ ponatur in loco, vbi apparet de banno; & credo ꝙ sufficiat publicatio ad hoc, vt non possit impunè offendi. Et in statu
29 † Ecclesiastico adest constitutio March. lib. 4. cap. 29. per quam conceditur facultas Iudicibus, vt possint concedere securitatem bannitis, inquisitis de alijs delictis; & huiusmodi securitates semper sint seruandæ, vide Nell. de bannit. q̃st. 15. 2. par. 2. temp. Gozad. cons. 22. num. 22. & ibi etiam, quòd habens saluum cōductum, nō potest molestari directè, nec indirectè; & dato saluo conductu in eūn-
30 do intelligitur † etiam in redeundo, Alexan. cons. 29. nu. 1. & cons. 90. volu. 6. & Nell. in tract. de bann. in 3. par. 2. temp. quæst. 17. & 18. vbi dicit, quòd communiter ad tollendum dubitationem, apponitur etiam standi, & recedendi; & ibi etiam habetur quando securitas intelli-
31 gatur pro † vna vice tantum, quādo nō apponitur tempus: si vero habet tēpus, quo concedens durare voluit illam; non finitur, licèt bannitus reuertatur ad locū extra dominium concedentis; quia ex temporis appositione colligitur cōtraria voluntas concedentis; & saluus condu-
32 ctus † extēditur ad res, & personas, Dec. in consil. 51. & Paris. in tract. syndic. in verb. saluus conductus, fol. 95. & ibi, ꝙ si capiatur habens saluum conductum,
33 † debet poni in pristinam libertatem; ēt quòd à Iudice authoritatem non habēte, illud habuisset, Franch. in decis. 258. nu. 1. vol. 2. sed de hoc vide Farin. quęst.
34 29. nu. 95. cum sequen. Et saluus † cōductus morte expirat, nisi verba sint ampla, tenet. Io. Faber. instit. mand. §. si adhuc vt puta, quòd duret donec reuocatū nō fuerit. Sed istā materiam salui cōductus, per quos concedi potest; & quā
35 do † admittatur propter delicta sub eo commissa; & omnia alia ad prædictam materiam facientia, vide omnino Farinac. var. quæst. in quæst. 29. per totam, & quando sub saluo conductu committitur delictum graue, salui conductus beneficium amittitur, etiam quòd cum iuramento concessum fuisset, ita Iodoc. in pract. crim. in c. 26. nume. 7. non autem, quando est delictum leue, quia tunc ēt quòd esset captus, reponitur in libertatem, Franch. in d. decis. 258. per totam vol. 2.

Item

36 Item adde, quòd † Iudex poteſt aſſecurare teſtes, vt tutò veniant examinandi. Foller. in pract. crim. in verb. capiat informat. num. 52. & circa huiuſmodi materiam ſalui conductus multa accumulauit Blāc. in loco allegato per Clar. vide etiam Magalott. in tractat. ſuo de ſaluo cond.

37 Item adde, † quòd volens obtinere ſaluum conductū, debet narrare oēs qualitates, alias non tenet. Bertaz. in conſil. 104. nu. 2.

38 Item adde, † quòd ſaluus conductus de eundo liberè, & ſecurè, intelligitur etiam de mittendo nuntiū, Bal. in auth. habita. 2. notab. C. ne fil. ꝓ patr. & Bart. ibidem in fin.

39 Item adde, quòd † Capitaneus belli poteſt facere ſaluum conductum bannito, & hoſti. Bart. in l. conuentionum in 2. oppoſ. ff. de pact. & ibi Bald. & Alex. &

40 qua pœna † puniatur frangens ſaluum conductum, ſiue ſaluamguardiam Principis, vide etiam Caſſan. in conſuetud. Burgund. in rubr. des ruſtices. verſ. aduerte tamen, quod videtur nu. 46. fol. mihi 62. vbi dicit, quòd debet puniri pęna extraordinaria: & ibi etiam habetur, an iudex laicus poſſit punire clericos ſaluamguardiam Principis frangentes. †

41

Prædicta autem concluſio.

42 Adde, quòd quilibet etiam infamis † poteſt allegare abſentiam imputati de delicto; & debet admitti, eſt cōmunis opinio, vt per Soc. ſen. in c. veniens num. 159. de accuſation.

Pariter etiam. Adde, quòd prędicta

43 de iure † communi procedunt; & etiam ſi extat ſtatutum, ꝙ inquiſitus de crimine nullam poſſit proponere defenſionem per procuratorē, quo caſu exceptio declinatoria fori per procuratorem proponi poſſet, cum per eam reus non defendatur ſuper crimine; Sed ſi ſtatutum diceret, ꝙ reus inquiſitus nullam poſſit proponere exceptio-

44 nem per procuratorē, vt prouiſum † fuit in Regno Neap. per rit. 269. tunc tales exceptiones non poſſent opponi per procuratorem; quia aliud eſt denegare defenſionem per procuratorem, aliud eſt denegare exceptionem. Aret. in d. c. veniens. nu. 39. verſ. conſequenter de accuſat. & ita tradit Carau. in d. rit. 269. in princ. vbi miratur de Gramm. qui in conſ. 1. de foriudicatis nu. 39. poſt deciſ. ſciens d. ritum, firmauit, quòd in dicto Regno exceptio declinatoria fori poſſit per procuratorem opponi; & ſimiliter dicendum eſt, quòd in ſtatu ec-

45 cleſiaſtico † huiuſmodi exceptiones proponi non poſſint per procuratorē, ſtante conſtitutione Marchiæ in lib. 4. c. 15. vbi diſponitur, quòd vbi pœna ſanguinis veniret imponēda, nemo niſi in carceribus conſtitutus per procuratorem, audiatur; & idem diſpoſitum fuit per Pium 4. in conſt. 76. & quòd ſi aliter factum fuerit, ſententia ſit nulla, & per d. Ritum 269. eſt etiam correcta conſtitu. Regni incip. Generalia circa, per quam

46 fuerat prouiſum, vt Vniuerſitas † & mulier cōiugata, poſſent in criminali cauſa comparere per procuratorem, ſcilicet quo ad mulierem, quæ non obſtante d. conſtitutione perſonaliter comparere tenetur, vt tradit Carau. in ritu 108. ſub nu. 3. & in d. ritu 269. ſub nu. 9. verſ. 7. amplia, & per ea quæ ibi notantur, poteſt etiam dici, quòd per eundem ritū cenſeatur de rogatum capitulis Regni, videlicet c. 204. 211. & 282. quibus fuerat prouiſum, vt ſi plures ſpeciales per-

47 ſonæ vltra † decem citentur in quibuſcunq; delictis, (excepto crimine hæreſis, & læſæ Maieſtatis) poſſent ipſi quoq; per procuratorem comparere, & poſtea ampliatum, etiam ſi decem tantum citarentur, & per d. c. 282. prohibitum ne citentur ad nouem, ad hoc vt diſpoſitionibus dictorum capitulorum non fieret fraus, & in practica ſeruaт̄ d. ritus 269. ſiue ſint decem, ſiue plures, qui ſint inquiſiti de eodem delicto.

48 Itē adde, quòd in Regno Neap. † nec Clericus ſi citatus fuerit ad informandum, poterit per procuratorem declinare forum; ſed comparere tenetur, & proponere declinatoriam, per ritum. 235. incip. Item obſeruat ipſa Curia, qui eſt in uiridi obſeruātia, vt atteſtaт̄ Franch. in deciſ. 329. nu. 4. vol. 2. ſed aduertendum eſt, quòd quando citantur clerici, citantur vti laici nomine proprio tantum. Et licet continuè reputentur contumaces clerici, vt laici citati, & nō comparentes

parentes personaliter coram iudice laico, iuxtà formam d. ritus, capto tum ipso clerico annullatur semper contumacia, quia Rex non potuit imponere legem ecclesiasticis personis, nec facere aliquid contra libertatem ecclesiasticã, vt per Gram. in cons. 1. post decis. & vot. 27. Capyc. decis. 161. & Foller. in pract. crim. in ver. audiant excusatores. nu. 39

49 Item adde, quòd in dicto Regno † citati, habentes priuilegium iudicis citantis forum declinandi, tenentur tamen comparere, & eius priuilegium allegare, per ritum 230. & ibi Carauit. tenet, quod etiam citatus à Regia audientia, quem notoriè constat esse sub Baronis dominio, comparere tenetur, & allegare priuilegium.

50 Item adde, † quòd citatus, si efficitur contumax, amittit priuilegium fori, si expresse ei renuntiari possit. Afflict. decis. 133. & Franch. decis. 417. vol. 2.

51 Quæro modo. Adde, † quòd similiter admittitur pro curator pro bannito, siue inquisito ad petendum indultum pro illo crimine, siue banno sibi ex aliqua causa competentem, secundum Bal. in l. reos nu. 35. vers. quæro hic C. de accusat. & Nell. de bannitis in 3. part. 2. temp. q. 68. sed in Regno Neap. per ritum 269. hic allegatum per procuratorem indultus peti nõ potest, & ibi Carau. nu. 4. & Franch. decis. 314. per totam. idem prouisum fuit in statu ecclesiastico per Piũ 4. in const. 76. in fin. Tamẽ Carau. in prag. 1. quęst. 17. num. 167. de exuli; & in d. ritu 269. nu. 6. circa finem dicit, quòd communi obseruantia introductum fuit, concedi indulta, etiam per procuratorem banniti, siue inquisiti; imò quòd etiam pro eo quilibet admittitur, licet non sit procurator, & ita etiam hodie obseruatur in statu ecclesiastico propter ingentẽ bannitorum numerum, quia nemo volebat se constituere in carceribus, & sic banniti ab alijs bannitis non interficiebantur.

52 Item adde, quòd † huiusmodi exceptio impunitatis impedit processum ad ulteriora, etiam quòd bannitus interfectus fuisset extra territorium bannientis. vt per Brun. in tract. de const. & decret. in verb. bannitus super verbo banniti statutarij vers. statutum dicit, quod bannitus possit impunè offendi. & Franch. in decis. 276. nu. 3. vol. 2.

53 Quæro nunquid ea, quę dicta sunt. Adde † videndum Menoch. de Arbitr. iud. q. 79.

Quæstio XXXIII.

SVMMARIVM.

1 *Excusator an interueniat in causis criminalibus, remissiuè.*

2 *Excusator in criminalibus non admittitur, nisi reis carceratis in statu ecclesiastico.*

3 *Idem in Regno Neap.*

4 *Idem in Regno Franciæ.*

5 *Idem in statu Mediolani.*

6 *Idem Florentiæ.*

7 *Exceptio incompetentiæ iudicis potest per quemlibet proponi.*

8 *Infamis admittitur pro alio ad allegandũ incompetentiam fori, si ex actis illa appareat.*

9 *Iudex an possit dicere defensori, volo, quòd veniat principalis, tamquàm melius informatus.*

10 *Procurator admittitur ad declinandum forum.*

11 *Procurator generalis ad omnes causas non potest comparere in causa criminali.*

12 *Pater non admittitur in criminalibus pro filio in statu ecclesiastico, nisi pro suo interesse.*

13 *Pater non potest filium absentem in criminalibus defendere, etiam pro suo interesse, vti pater, sed solum proponere certam defensionem, sicut posset procurator.*

Actenus de pcuratore. Adde, quòd multa in hac materia excusatorum † habẽtur 1 per Anton. de Carrar. in tractat. suo de excusat. vide etiam Grau. cons. 6. num. 88. Afflict. decis. 289. & Boss. in tit. an in crim. iudic. nu. 7.

Sed q plus est. Ibi. Sed certè hęc opinio. Adde, quòd in omnibus ferè Prouincijs, & Ciuitatibus extant

tant prouisiones, quibus cauetur, vt tales excusatores non admittantur, nisi reis in carceribus constitutis. In statu
2 †Ecclesiastico adest constitutio March. lib. 4. c. 15. & motus proprius Pij 4. sub tit. quòd banniti, & homicidæ non audiantur, nisi in carceribus constituti. In
3 Regno† autem Neapol. adest ritus 169.
4 Idem in Regno Franciæ, † vt attestatur Rebuff. super constit. vol. 3. in tract. de
5 excusat. in fin. & in statu Mediolani, † &
6 Florentię† similes constitutiones adesse affirmat Boss. in tit. an in criminalibus iudic. nu. 8. quibus statutis non obstan-
7 tibus, † exceptio incompetentiæ iudicis per alium proponi potest. Bal. in l. reos C. de accusat. & Gram. in cons. 1. nume. 39. cum sequen. de foriudic. post decis. vbi dicit etiam, quòd si illa exemptio à iurisdictione citantis apparet ex actis,
8 admittitur etiam infamis† ad ipsam allegandum.

Quinimò, vt dixi supra. Adde Boss. in tit. an in criminal. iudic. nu. 6. vbi videtur tenere contrarium, quòd hoc nō procedat, quando quis comparet vti defensor, sed tantum quando comparet vti procurator, & de hac quæstione vide etiam Capyc. in decis. 143. Ego autem arbitror illud, quòd procedit, quando quis vult comparere vti procurator, procedere etiam, si comparet vti defensor, & instructor; cum militet eadem ratio; vt scilicet reus comparere debeat personaliter, tamquàm melius informa-
9 tus, & vt Iudex † videat reum qua trepidatione, qua constantia, quo palore, & similibus; per se ipsum ad interrogata respondeat, vt dicit Antonius Scap. in tract. iuris non script. quod in vtroq; foro seruatur lib. 3. cap. 42. vbi attestatur, quòd per totam Italiam ita practicatur.

Sed nunquid excusator. Ibi.

Secus autem si concerneretur.

10 Adde, quòd etiam † per procuratorem potest declinari forum, vt tenet Guid. Papæ decis. 338. nu. 3. & ibi nu. 6. dicit,
11 quòd procurator generalis † ad omnes causas non potest comparere in causa criminali, sed requiritur mandatum speciale.

Vltimo quęro, quid si pater.

12 Adde, quòd in statu† ecclesiastico adest Const. March. lib. 4. c. 15. & c. 16. qua disponitur, quòd pater pro filio non audiatur, nec Abbas pro monacho, nec prelatus, aut Dominus pro subdito, vbi pœna sanguinis, vel iudicis arbitraria veniret imponenda, nisi reus se prius in carceribus constituerit, sed pater pro interesse suo audiri debet, comparitiones autem, & iura patris filio in carceribus non constituto suffragari non possint, & idem prouisum fuit per Pium IIII. in Constit. 76. Quinimò ibi disponitur, quòd sententia pro reo personaliter non comparente lata sit nullius roboris, & momenti, & debitis pœnis puniri debeat, ac si lata non fuisset.
13 Item adde, quòd pater† aliquo modo non potest defendere filium absentem de crimine imputatum, nec etiam pro interesse suo ratione patriæ potestatis, sed solum proponere certam defensionē, quæ non tangeret crimen, sicut posset procurator Barth. de valmar. in consil. 69. inter consil. crim. diuer. tomo primo vbi latissimè.

Quæstio XXXIIII.

SVMMARIVM.

1 *Absentiarum genera quot sint remissiuè.*
2 *Tempus accedendi ad aliquem locum Iudicis arbitrio statuitur.*
3 *Tempus in nauigationibus peragendis statuitur iuxta solitum illius nauigationis.*
4 *Processus an sit nullus, si Iudex negat terminum ad certiorandum.*
5 *Ruin. cons. 118. nu. 9. lib. 5. declaratur.*
6 *Sententiæ executio an impediatur probato impedimento remissiuè.*
7 *Exceptio absentiæ, & infirmitatis potest per quemcunq; allegari.*
8 *Statutum, vt quilibet habeatur pro confesso, nisi per se comparuerit, intelligitur; quantum ad allegandum causas causæ, non autem absentiæ.*
9 *Absentia in Regno Neapolitano non admittitur, quando citatus, fuerit visus die delicti, sequenti, vel præcedenti.*

10 *Et informatio, an quis fuerit visus capiatur summariè sine citatione partis.*
11 *Et an à non admißione interposita appellatio non suspendit.*
12 *Et infra quantum tempus debeat esse citatus.*
13 *Absentia citati personaliter malitiosè allegatur.*
14 *Absentia præsumitur malitiosè allegata, si ex processu præsumptio malitiosè colligitur.*
15 *Absentia illius, qui semel fuit in iudicio; præsumitur malitiosa.*
16 *Iudicis arbitrio statuitur tempus ad perquirendum absentem.*
17 *Tempus statutum ad perquirendum, an prorogetur.*
18 *Absentia an sit probanda, vel alleganda solum.*
19 *Infirmitate allegata quid agendum.*
20 *Infirmitatis exceptio non admittitur, si nõ reperitur locus, vbi sit infirmus.*
21 *Infirmitas quomodo probatur remiß.*
22 *Infirmitas duorum an excuset.*
Infirmitatem suorum allegans est risu dignus.
Authoris opinio in hoc.
23 *Infirmi carcerati quod non pro infirmitate sint liberandi, & quomodo.*
24 *Sententia lata cõtra infirmum an valeat.*
25 *Locus non tutus excusat à comparendò.*
Vt nec teneatur comparére per procuratorem.
26 *Metum militum allegans non anditur; quãdo est guerra generalis, & Duces belli cõsueuerunt dare saluum conductum.*
27 *Citatio in loco notoriè non tuto est ipso iure nulla.*
28 *Absens oblato saluo cõductu; an teneatur credere.*
29 *Non sufficit generaliter allegare locum cõparitionis non esse tutum, sed causæ sunt exprimendæ.*
30 *Locum non esse tutum quomodo probetur remißiuè.*
31 *Temperies aeris à comparitione excusat.*
32 *Aprutini citati ad magnam Curiã de mẽse Iulij expectantur vsq; ad mensem Septembris.*
33 *Excusationis causa cessante cessat ipsius effectus.*
34 *Nuntio deponenti de accessu non tuto non creditur.*
35 *Carceratio præsumitur affectata, facta p minorem Iudicem post citationem factã per maiorem.*
36 *Carcerationis excusatio non excusat citatum à maiori Iudice, & detentum à minori sub fideiußione per Ciuitatem.*
37 *Fugere non dicitur qui vadit ad superiores.*
38 *Citatus excusatur quis pluribus modis, ne comparere teneatur remißiuè.*

Ictũ est de excusatione. Adde in materia multa per Anton. de Carrar. in tractat. suo de excusat. & de absentia habetur per Glo. in l.fin.in verb.appellare.ff.de
1 integr.restit. quæ dicit † quòd quinque sunt genera absentiarum, de quibus vide etiam Ias.in §. rursus in princ. instit. de action. & per Ang. in disputatione, quæ incipit Bononiensis quidam, in 3. & 4.dubio, vbi multa notabilia ponit.
2 Item adde, quòd † Iudex debet concedere terminum competentem ad rationẽ viginti miliarium pro quolibet die, & vltra arbitrio suo secundum qualitatem personarum, & locorum, & in na-
3 uigationibus debet concedere † secundum solitũ illius nauigationis. Menoch. de arbitr.iud.caf. 2.
4 Item adde, † an, & quãdo processus sit nullus, si iudex negat terminum ad comparendum; seu ad certiorandum. Nell. in tract.de bannit. quæst.5.3.part.primi temp.quem refert, & sequitur Marian. Soci.in c.veniens num. 181. de accusation.& per Menoch. de arbitrar.caf.40. nu.13.habetur; quòd sententia non est nulla, etiam quòd per iudicem tantum tempus statutum non fuisset, vt perquiri potuisset per prouinciam, quãdo fuit allegata absentia, & nõ fuit dictum, quo in loco reperiatur citatus: quia tunc tẽpus remittitur arbitrio iudicis. & quòd sententia.& processus sint nulli, si iudex processerit ad vlteriora, non obstante excusatione, constito postmodum iudici de impedimento allegato, est communis opin.vt attestatur Bõbin.in cons. 63. nu.9. & 10. & in cons.68.nu.9.& licet Rui.cons. 118. nu.9.vol.5. videatur tenere, processum non esse nullum, si procurator, qui generaliter proposuerat absentiã sine aliqua iustę causæ expressione,

preſſione,fuit repulſus; tamen eſt aduer
5 tendum, quòd in caſu Rui. † pater non comparuerat, vt excuſator ad allegandum abſentiam, vt filium certiorare poſſet;ſed comparuerat ad eius plenam defenſionem: quia ſi tamquàm excuſator, & allegator abſentiæ ad certiorandum comparuiſſet,vtiq; ſufficiebat ſimpliciter ſine aliqua expreſſione iuſtę cauſæ, allegare citatum eſſe abſentem, vt per D.Clar.in verſ.ſeq. ſed ad hãc quęſtionem, an proceſſus ſit nullus, & ſententia lata contra contumacem comparere impeditum,ſi non miſerit excuſatorem, & proteſtatus non fuerit, & ſi
6 erit nullus an † ſententiæ executio impediatur probato impedimento,ſaltem ope reſtitutionis,latè per Farin. ĩ quęſt. 11. nu.59.
7 Item adde, quòd abſentia,†infirmitas, & aliæ excuſationes factæ per mulieres, minores,infames,clericos, & aliũ quécumq; inhabilem, & indignum,allegari poſſunt.Iodoc.in pract. crim.c. 25.Foller.in pract.crim. in verſ.audiantur excuſatores nume.10. & Soc.in c.veniens nu.158.& ſeq. de accuſat. vbi atteſtatur de communi, & hoc procedit,etiam, ꝙ quis eſſet poſitus in banno, & ſibi aſſignatus terminus octo dierum ex forma ſtatuti: quia ſi excuſator comparet,talis terminus banni eſſet differendus probata excuſatione, quia non crederetur iuramento excuſatoris; & ſimiliter admitteretur excuſator, etiam ſi extaret
8 †ſtatutum, quòd quilibet habeatur pro confeſſo,niſi comparuerit per ſe ipſum, quia debet intelligi, quantum ad allegandum cauſas cauſæ, non autem cauſas abſentię.ita tradit Bald. in l.ſeruum quoq;.§. publice. ff. de procurat. quem refert,&. ſequitur Marian.Soc.in d.c.veniens nu. 160. cum ſeq. Sed ſeruatur in practica, quod allegatur ſimpliciter abſentia per quemcunq; & datur terminus per iudicem ad certiorandum, ſiue perquirendum,etiam nulla facta probatione.

Sed pone, quod accuſator.
Ibi dicit autem Carauita.

9 Adde,quòd†ita fuit prouiſum in Regn. Neap.per cap.incip. poſt cõmiſſum flagitium,vbi plenè per Io.Anto.de Nigr. qui ponit multas limitationes ad dictũ cap.poſt commiſſum.&iſta informatio, quòd citatus fuerit viſus in loco delicti eo die, quo commiſſum fuit delictum, vel die præcedenti, vel ſequenti, ſum-
10 mariè capitur†abſq; citatione partis; ét extra informationem de delicto: quo caſu ſi abſentia non fuerit admiſſa, non poteſt appellari; & ſi appellatum fuerit
11 † à non admiſſione, currit tempus non obſtante appellatione: quod tamen in-
12 telligendum eſt,† quando delictum, pro quo,quis citatur eſt de recenti commiſſum;ſecus ſi non de recenti,ideſt per aliquos menſes, quod remittitur arbitrio iudicis,& ita ſeruatur, vt per Carau.in ritu 276. nu.7. & Franch.deciſ.327.nu. 5.vol.2.

Item adde,quòd etiam malitioſè dicitur opponi de abſentia,quando inquiſi-
13 tis fuit citatus perſonaliter † Carau. in d.ritu 266.num.7.vbi dicit etiam,quòd abſentia præſumitur malitioſè allegata, quando ex proceſſu colligitur præſum-
14 ptio.†
15 Item adde,quòd†malitioſè abeſſe prę ſumitur etiam non comparens, qui ſemel fuit in iudicio.Gemin.in c.actor de dolo,& contum.in fi.Innoc. in c. fin.de eo qui miſ.in poſſeſſ.
16 Item adde, quòd† quando excuſator allegat abſentiam, & non dicit, quo in loco citatus reperiatur,petens ſtatui terminum ad perquirendum, terminus ei ſtatuitur arbitrio iudicis, & iudex prudens tantum temporis concedat, infra quod perquiri poſſit in prouincia, cum ex ea nõ præſumatur exiuiſſe, & ita præſumitur contra citatum,ne multum temporis ei tribuatur, quia illi imputãdum eſt,quòd non dixerit familiæ, quo in loco erat iturus. ita tradit Menoch. de arbitr.caſ.40.nu.7.cum ſeqq. Ibi tamen in fine dicit, quòd terminus ſtatui debet, vt etiam extra prouinciam perquiri debet,ſecundum qualitatem perſonarum, & locorum.
17 Item adde,quòd elapſo†termino,ſi excuſator dixerit ſe diligenter perquiſiuiſſe, & non potuiſſe inuenire, & petat prorogari, ſeu de nouo dari alium terminum iudex procedere debet contra citatum, tamquàm cõtra contumacem. Anton.de Carrar. in tracta. de excuſat.

quæſt.

quæst. 15. & Foller. in pract. crimin. in verb. audiantur excusatores nu. 14.

Sed nunquid sufficit huic excu
18 satori. Adde, quòd† si per dictam excusationem leditur alius, vt quia propterea impediatur absolutio, vel cōdemnatio fienda, & tunc plenè debet probari. vt per Bart. de Capyc. super constit. Regni in rubr. de liter. citat. num. 7. fol. 58.

Dixi ēt, qđ auditur excusator.
19 Adde, quid† debeat facere iudex, quando allegatur infirmitas. Foller. in pract. crim. in verb. audiantur excusatores nu. 27. & 37. & seqq. vbi dicit, etiam quòd
20 infirmitate allegata, † si non reperitur, vbi sit infirmus, iudex dictam excusationem admittere non tenetur; & poterit procedere ad contumaciā, cum præsumatur eo casu excusationem infirmitatis malitiosè fuisse propositam. & quo
21 modo probetur infirmitas, † vide Mascar. de probat. concl. 896. vol. 2.
22 Item adde, quòd si pro parte citati† allegaretur infirmitas suorum, excusaretur à contumacia, sicut excusatur ratione propriæ infirmitatis. Ias. & alij in l. 1. col. pen. ff. de offic. eius & in l. 1. col. 2. ff. de in ius vocan. sed Rebuff. in comment. constit. Franc. in tract. de excusat. nu. 31. vol. 3. dicit, quòd ita generaliter de suis non est verum, sed tantum de patre, & filio, ac uiro, & vxore, subdens postmodum, quòd hodie uix excusatur quis obduram valetudinem, aut mortē patris, vel matris, aut vxoris. Carau. autem in rit. 269. nu. 24. in fin. dicit, quòd nedum, vt ait Rebuff. uix quis excusaretur, sed quòd moueretur risus omniū in tribunali astantium, si in casu, vbi citatur quis, vt pater compareat excusaretur propter infirmitatem prædictorū, quia practica Regni Neapolit. non vtitur talibus excusationibus, imò ob fraudes, quæ fiunt quotidie in excusandis citatis, magna cum difficultate admittitur excusatio propriæ infirmitatis. Ego vero dicerem, quòd attenta qualitate causæ, pro qua quis citatur, non malefacerent iudices, si citatis breuem dilationem concederent ob grauissimā infirmitatem parentum, & filiorum, aut vxoris; si fisco per dictam dilationem præiudicium non insereretur, quia si nō concederetur, potius seuitiam, quàm iustitia dici posset.

Item adde, quòd quando allegatur infirmitas per carceratum, & petit liberari à carceribus, †nè ibi moriatur, quod 23
in hoc debet esse iudex diligens, & multum circumspectus, quia sæpè carcerati fingunt infirmitatem, vt ex carcerentur, & eo casu debet medicum siue medicos peritos adhibere; qui non fallant, nec fallantur; & faciat scribi in actis eorum relationes cum iuramento. Et si ex causa ciuili essent carcerati, faciant requiri creditores, ita docet Paris. de put. de syndic. in verb. tortura vers. officialis posuit ad torturam nu. 1. & seq. & denunciatio facta per medicum, nihil operatur, nisi diligens inquisitio præcesserit ipsius medici, & iudicis, vtrum sit infirmitas simulata, vel vera, secūdum Corset. in sing. in verb. medicus. per ea quæ tradit Bart. in l. semel C. de re milit. lib. 12. vbi Lucas de penna dicit, quòd iudex vltra denunciationem medici, deberet inspicere dictum carceratum, ne deciperetur.

Item adde, si facta non fuerit fides de infirmitate, & iudex ad condemnatio-
24 nem procedat, sententia† mero iure valet, & tenet; sed datur restitutio in integrum alias sententia esset ipso iure nulla, si de infirmitate constaret. Bart. Ias. & alij in l. 2. §. si quis iudicio ff. si quis caut. & in l. 1. de restit. in integrum, & quando infirmitas esset leuis, vel febris quartana, latè per Odd. in tract. de restit. quæst. 11. art. 6. & 7. & 8.

Allegatur ēt quandoq; timor insidiarū. Ibi, & hāc opinionē.
25 Adde, quòd nec† etiam tenetur comparere per procuratorem, secundum Angel. in l. 2. §. quod diximus. ff. si qs caut. Afflict. decis. 29. nu. 4. vbi tenet, quòd quando iudex sciebat illud impedimentum, quòd tutè non poterat comparere, totus processus fuit, secus si iudex, ignoraret impedimentum, quia tunc valet processus, sed restituitur, & in decis. 289. nume. 20. cum seq. vbi dicit, quòd
26 quando guerra† est generalis, & Duces belli consueuerunt dare saluum conductum,

ctum, quòd tunc non excusatur allegãs metum militum,& allegat DD. de Rot. in tit. de dol.& contum. decis. 12. in no-
27 uis, & tunc citatio est ipso iure † nulla, quando fuit citatus in loco notoriè non tuto: quando vero non potest residere in loco propter suam, vel suorum inimi-
28 citiam, non tenetur † stare literis salui conductus,& debet mittere procuratorem, & allegare locum comparitionis non esse tutum,& instare, quòd sibi detur terminus ad probandum, quòd locus citationis non est sibi tutus, quo probato non tenetur comparere. sed aduertendum est, quòd non sufficit allegare
29 †locum comparitionis non esse tutum generaliter, sed debent exprimi causæ, alias citatus à contumacia non excusatur. Ruin. cons. 118. nu. 9. lib. 5. vide etiã Ceph. cons. 304. num. 100. cum sequen. vol. 3. vbi latè de citato ad locum non
30 tutum,&† quomodo probetur non esse tutum. Mascar. in concl. 17. cum tribus sequen. & de hoc vide etiam Vant. de nullit. in tit. de nullit. ex defectu iurisd. num. 156. Foller. in pract. crim. cano. in ver. non comparentes contumaces, & Menoch. de arbitr. casu. 153. nu. 6. Et de hoc vide etiam Philip. Franch. in c. ex parte tua nu. 15. cum sequent. de appel. vbi dicit, quòd tria sunt consideranda ad hoc, vt locus dicatur non tutus,& ibi etiam concludit, quòd exceptio loci nõ tuti possit allegari per quemcunq; absq; alio mandato, & satisdatione, & quòd potest allegari locus non tutus, etiam si ex sua,& propria culpa pręcesserit.

31 Item adde, quòd citatus † potest excipere de aere malo. Bart. in l. recusare. §. si quis ff. ad Trebellian. vt illi de Aprutio de mense Iulij vsq; ad mensem Se-
32 ptembris, quando citantur à † magna Curia Vicariæ. Scaglion. in rit. 163. nu.
33 27. & effectus† dictæ excusationis cessat, cessante causa, vt not. Hostiens. in c. dilecti. colum. 2. extra de for. compet.& Tiraquel. in tract. cess. caus. prim. part. num. 43.

34 Item adde, † quòd non creditur nuntio deponenti de accessu non tuto. Deci. cons. 460. nu. 26.

De carcerato autẽ aliqui tenẽt. Adde, quòd Carau. in loco hic citato non loquitur indistinctè, quòd carcera-
35 tio dicatur affectata, † quãdo secuta est post citationem factam; sed quando carceratur per iudicem inferiorem, postq̃ citatus fuit per maiorem; & ibi nu. 17. dicit etiam, quòd si quis per iudicem
36 inferiorem † detineretur sub fideiussione per Ciuitatem siue territorium, quod tunc exceptio carcerationis non excusaret, quia potest comparere si vult, quia non tenetur in uinculis, nec poterit molestari à iudice inferiori super contrauentione fideiussionis, nam qui vadit
37 ad superiores non fugit,† & Iudex maior prouideret, ne molestaretur, quia comparuit coram eo.

38 Adde, quòd multæ aliæ† excusationes vltra hic per D. Clar. positæ traduntur per Rebuff. super Constit. in tractat. de excusat. vol. 3. vbi post Carrar. hanc materiam latissimè tractauit, & quatuordecim excusationes ponit, alias ibi non numeratas arbitrio iudicis relinquendo.

Quæstio XXXV.

SVMMARIVM.

1 *Incompetentia Iudicis ante litẽ contestatam est proponenda.*
2 *Incompetentia Iudicis aliquando proponitur post sentẽtiam remissiuè.*
Exceptionibus propositis, concernentibus simul personam Iudicis, & partis censetur prius proposita exceptio.
3 *Iudicem respiciens de ordine intellectus.*
4 *Forum competens dicitur ratione delicti, originis, domicilij; & quòd sit vagabundus.*
5 *Papa regulariter accusari non potest, nec à Concilio.*
6 *Imperator potest à Papa deponi, & excommunicari propter hæresim, sacrilegium, periurium, exinanitionem feudi Ecclesiastici, & si in seruitutem redigat laicos, & Clericos, & libertatem Ecclesiasticam.*
7 *Rex si delinquat à quo Iudicetur, remiss.*
8 *Dominis duobus existentibus insolidum in eodem castro, an aliter possit alterum punire.*
9 *Et quid si vnus ciuilem, alius criminalẽ iurisdictionem habeat.*

10 Of-

10 *Officialium Regiorum excessus quis cognoscat, remissiuè.*
11 *Officialis maioris Iudicis delinquēs in terra Baronis, per quem puniatur.*
12 *Iniuria facta Ministro alicuius Iudicis exercētis officium in alterius territorio per quem puniatur.*
13 *Delictum quando dicatur commissum prætextu officij.*
14 *Papa cognoscit de delictis episcoporum.*
15 *Patriarcha poterit puniri ab Episcopo, in cuius Diocesi deliquerit.*
16 *Archidiaconus potest punire extraneum Episcopum delinquentem in Diocesi sua.*
17 *Suffraganeus quando possit punire Archiepiscopum.*
18 *Abbas habet in Monachos delinquentes ordinariam potestatem.*
Quod tamen limita, vt ibidem.
19 *Familiares qui dicantur, remissiuè.*
20 *Domesticus qui sit, remissiuè.*
Commensalis quis sit, remissiuè. nu. eod.
21 *Oblati, & confratres per quos puniantur in Regno Neap.*
Oblati, & confratres in Regno Neapolitano an gaudeant priuilegio fori, nu. eod.
22 *Bannitus si fiat oblatus, an gaudeat priuilegio fori.*
23 *Becchetti an gaudeant priuilegio fori.*
Et quid Eremitis, & Hospitalarijs ibidē.
24 *Officiales in Regno Neap. quomodo syndicentur, remiss.*
25 *Appellatio in syndicatu in Regno Neap. ad quem fiat.*
27 *Officialis an cognoscat de iniuria sibi illata, remissiuè.*
28 *Alapam dans potestati, potest per ipsum officialem ad furcas condemnari.*
29 *Delegatus cognoscit de iniuria facta officiali suo, dummodo ex causa officij.*
30 *Iudex quando possit iudicare in causa propria.*
31 *Iudex potest recusari etiam, quòd pœna esset certa, si ad eum veniret applicanda.*
32 *Iudex iniuriatus, si quid recipiat ab iniuriante, ne ipsum puniat, restitutioni tenetur in foro conscientiæ.*
33 *Consuetudo, quòd quis sit Iudex in causa propria, an valeat.*
34 *Iniuria an censeatur facta officiali, vti officiali; an vt priuato, remissiuè.*
35 *Sententia in propria causa est nulla, etiā parte non opponente.*
36 *Sententia in causa suorum parte non opponente est valida.*

PRæcedētibus q̄stionib⁹.

1 Adde, quòd† exceptio incōpetētiæ Iudicis regulariter ante litē contestatam est proponenda, & ēt in certis casibus, nedum post litem, sed
2 etiam post sententiam† proponi potest, vt per Bero. in c. 1. nu. 16. de accusat. & & ibi nu. 8. dicit, quòd ante omnia quærendum est de persona Iudicis, & si in
3 scriptura † exceptiones concernentes defectum personæ Iudicis, & partis simul proponerentur, & attento ordine scripturæ præcederet exceptio respiciēs partem, tamen secundum ordinem intellectus, diceretur prius proposita exceptio contra personam Iudicis, & de illa prius cognoscendum foret.

Ibi, ratione personæ declinatur forum iudicis. Adde videndum Fulgosium in cō
4 sil. 49. vbi dicit fornm non sortiti † nisi ratione delicti, originis, vel domicilij, vel quòd sit vagabundus.

Videndum igitur in primis.
5 Adde, quòd Papa † regulariter accusari non potest, nec à Concilio, nisi in certis casibus, vt per Decian. in tract. crimin. tom. 1. lib. 3. cap. 38.

Successiuè quæro. Adde, quòd Im
6 perator† à Papa potest deponi, & excommunicari propter heresim, sacrilegium, periurium, & exinanitionem feudi, quod ab ecclesia teneret, vel si in seruitutem vellet redigere laicos, & Clericos; vel libertatē ecclesiasticam impugnare, vt per Glos. & omnes scribentes in c. ad apostolic. de re iud. in 6. & Restau. in tract. de Imperatore quæst. 81. vbi multa circa hoc reperies ad saturitatem.

7 Item quæro. Adde vidēdum† Corset. in tract. de potest. Reg. q. 44. Zamor. in tract. de orig. Principatus in 2. par. in prin. Abb. & oēs in c. quæ in ecclesiarum de constit.

Idē ēt dicendū est de Ducibus.
8 Adde, quòd vnus† Princeps potest so-

cium sibi equalem in Principatu delinquentem punire. Rot. Rom. decis. 3. de for. compet. in antiq. sed Capyc. decis. 27. nu. 9. tenet contrarium, etiam quòd sint Domini insolidum, & ibi num. 10. & sequen. tenet, quòd si sunt duo domi-
9 ni,† quorum vnus habeat ciuilem, alius criminalem iurisdictionem in aliquo castro, & officialis habẽs ciuilem, deliquerit, quòd poterit puniri per alium officialem, habentem criminalem iurisdictionem, & merum, & mixtum imperiũ, & ad prædicta vide etiam Franch. in decis. 274. per totam vol. 2.
10 Item, si officialis† regius deliquerit in terra Baronis, ad quem spectet cognitio ad Baronẽ, vel ad Regem, vide Petr. in tit. de stat. vniuersit. car. 83. & Rebuff. in l. 2. C. de nupt. vide etiam Carauit. in rit. 49. num. 14. vbi ponit, quòd officia-
11 lis† maioris iudicis delinquens in terra Baronis extra exercitium officij, punitur ibi per Baronem, dummodo notum faciat superiori suo: & Boer. decis. 9. & ibi etiam ponit deseruientibus Regijs, quod debẽt remitti, si delinquunt in officio, & quomodo contra ipsos procedatur, & ibi etiam tenet, quòd si mini-
12 stro† vnius iudicis suum exercenti officium in alterius territorio fit iniuria, ꝙ Iudex cuius authoritate in alterius iurisdictione sergentarius fecerit executionem, cognosceret de iniuria, & quòd seruiens Regius si delinqueret in terra alicuius Baronis, siue Domini, est remittendus, si delictum erit circa officium suum; & si aliter deliquerit, erit puniẽdꝰ per officialẽ Baronis. Cassan. in consuet. Burgund. rubr. 13. §. 1. nu. 21. fol. 1457.
13 † & de prædicta quæstione habetur etiã per Foller. in pract. crim. in ver. audiantur excusatores nu. 143. vltimæ impressionis, quæ est in quarto folio, & quãdo delictum dicatur commissum in officio, aut prætextu officij, Alber. in l. senatuscõsulto ff. de offi. præsid. vbi dicit, quòd tunc propriè dicitur quis delinquere extra officium, quando delinquit de non pertinentibus ad officiũ, & dicit Salicet. in l. magistratus C. de iurisd. omn. iud. ꝙ tũc dicitur miles delinquere in officio, cũ vendiderit arma, vel æquos ei necessarios, & Rebuff. in tract. de sent. execu. glo. 15. fol. 381. in constit. 1. tomo ait, ꝙ executor dicitur in officio delinquere, qñ caperet bona clericorum pro executione, vel alias excederet, aut pecuniam acciperet, vt non exequeretur, vel non in illa re, vel differat, donec impetrentur literę appellationis.

Vlterius quæro; Ibi sed qcquid sit de iure. Adde, quòd Marian. Soc. in cap. si quis episcopus num. 6. cum sequen. de accusat. posuit plures opiniones, & tandem concludit,
14 quòd hodie solus Papa,† vel Legatus ab eo potest absoluere, vel condẽnare Episcopum.

Ibi, sed quid, si Archiepiscopus.
15 Adde, quòd etiam Patriarcha† poterit puniri ab episcopo, in cuius diocesi deliquerit. Abb. & latè Felyn. in d. c. cum inferior de maior. & obediẽ. 1. & 2. col. vbi Io. And. dicit quòd etiam Archidia-
16 conus† poterit punire extraneum Episcopum delinquentem in iurisdictione sua, nam etiam maior in alieno territorio habetur pro priuato, ita quoq; tradit Decian. in tract. crim. tom. 1. cap. 17. nu. 22. lib. 4.

Ibi, quod tamen intellige.
17 Adde, quòd suffraganeus† possit punire Archiepiscopum, si delinquat in diocesi eiusdem sui suffraganei, non vti suffraganei, quia erat ex dispensatione alterius Diocesis Episcopus, & sic quo ad illum Episcopatum non erat subditus Archiepiscopo. Felyn. in d. c. cum inferior num. 3. de maior. & obed. & Decian. vbi supra nu. 24.

Ibi, quo vero ad Monachos.
18 † Adde, quòd fallit in tribus casibus, primò nisi esset tale crimen, propter quod esset deponendus, quia tunc Episcopus solus esset iudex competens, secundò nisi Abbas sufficienter non puniuisset secundum Canones, sed tantum secundũ regulas claustrales, tertiò nisi Abbas esset negligens in corrigendo, vt de omnibus consuluit Roman. cons. 375. in proposita quæstione.

Quæro nunquid. Adde per Carau. in ritu 46. nu. 29.
19 cum sequen. qui dicantur familiares,† & quibus

quibus priuilegia dominorum conces-
sa intelligantur,& ibi etiam habetur qs
20 dicatur domesticus,† & quis commen-
salis, & quomodo probetur, quòd sint
familiares, vide Ang.in consi. 74.nu.2.
tomo 1.inter cons.crim.diuersorum.

Sed pone, quòd aliquis laicus.
21 Adde, q † in Regno Neap. per Robert.
Regē in c. priuilegia tit. de oblationib.
fol.337.fuit prouisum, quòd oblati, &
confratres retinentes bona, siue vsum-
fructum,& vxores, & habitum non por
tantes, non gaudent priuilegio clerico-
rum in ciuilibus, nec in criminalibus,
quod est etiam de iure communi, vt est
text. cum glos.in c.fin. de sepult. in 6.&
in c.priuilegia extra de priuileg.Abb.in
c.cum,& plantare de priuil. colum. fin.
Marian. Socin.in c.2.de for.compet.vbi
latè, & Afflict.in const. Regn.statuimus
la 2. col.6.in 4.questione in fin.si tamen
talis oblatus portaret habitum religio-
si,& staret in monasterio, licèt reseruas-
set sibi aliquid, gauderet priuilegio, q a
nō esset in fraudem, & ita procedit opi
nio contraria, de qua per Socin.in loco
supracitato,& quæ dicit Card.in Clem.
22 2.in q.12.de prębend.Et † quid si ban-
nitus,& condemnatus, qui postea fuit
effectus oblatus, fuerit captus, an debeat remitti ad Iudicem ecclesiasticum,
vide Federic.de sen.consil. 235. qui te-
net eum esse remittendum, si tempore
capturæ incedebat in habitu, quem de-
ferunt oblati,vide etiam Bald. in l.offi-
ciales.C.de episc.& cleric.vbi dicit,qđ
23 Becchetti, † qui sunt illi tertij ordinis
sancti Francisci, habent accidentia sine
subiecto, & quòd ideo nihil valet eis
eorum habitus,quia est potius quædam
apparentia in habitu, quàm in existen-
tia,& realitas in effectu, idē tenet Bart.
in l. 1.ff.de pœn.Idem dicendum est de
Eremita, & de rectoribus hospitalium
in proprietate,& coniugio, vt per Abb.
Gugliel.& Io.de Ligna. in clem. per li-
teras de præbendo,& Aufer.in addit.ad
Capel.Tholos. decis.8. & Soc. in d.c.2.
de for. compete.in 9. declaratione di-
cit, quòd illis, qui in talem regulam in-
grediuntur in fraudē, deberet cigni cor
dula non in loco centuræ, sed in guttu-
re,& eis pro parte sathanę furcas polli-
ceri,& in fine dicit, q in prædictis obla-
tis multum operatur consuetudo loci,
vide etiam Cald.cons.7.de for.compet.
vbi dicit in fine, quòd tenor priuilegij
concessi à Sede Apostolica dictis obla-
tis,siue fratribus tertij ordinis debet at-
tendi.

Præterea quæro. Adde, quomodo
24 † in Regno Nea-
politano officiales syndicantur,& à qui-
25 bus; & an sit† appellandum ad Barones,
seu ad mag. Cur. Vic.latè per Carau.in
ritu 295.& per Reg.Pragm. ibi allega-
tas.

Sed hic incidenter quæro.
26 Adde,quòd in Regno†Neap.prouisum
fuit per Reg. Pragm. quæ est tertia sub
tit. de offi.iud. & aliorum official.vers.
item, vt officiales, quòd in syndicatu
nedum contra officiales ad instantiam
quærelantium procedatur, sed etiam ad
perquisitionem fisci.

Solet etiam quandoque.
27 Adde videndum† Crau. in consil. 232.
col.3.vers.3. respondes & Farina. in q.
17.num.44.cum sequen.& si quis daret
28 †alapam Potestati, posset Potestas ip-
sum furcis statim suspēdi facere. Gram.
in decis. 36.nu.4.
29 Item adde,quòd†similiter iudex dele-
gatus poterit cognoscere de iniuria fa-
cta officiali suo ex causa officij, secus si
ex alia causa, quia tunc iudex ordina-
rius cognoscet Boer.decis.9.nu. 14.cum
sequen.
30 Ibi bene verum est. Adde, q†tale
delictum de-
bet esse notorium notorietate facti per-
manentis, quia ipso actu pronunciaret
iudex;& non sufficit,quòd sit facti tran-
seūtis,cum tale notorium indigeat pro-
batione,vt per glo.2.q.1. de transac. &
multa dicantur notoria, quæ non sunt.
c.consueuit de appellat.& in his proba-
tionibus recipiendis iudex posset gra-
uare partem,ideo vt suspectus, recusa-
bitur.ita not. Philip. Franc.post Abb.in
cap. proposuit de appellat. loquens in
suspitione iudicis, & in terminis in iu-
dice iudicare volente in causa propria.
not.Deci.in cap.cum venisset colum.5.
de iudic.

31 Item adde, quòd † etiam si pœna esset certa, tamen si veniret imponenda ratione proprij interesse, tunc poterit recusari iudex in causa propria is, ad quē pœna veniret applicanda. ita Salicet. in l.1.C.ne quis si sua cau.col.2.

32 Itē adde, † ꝙ Iudex iniuriatus, si quid receperit ab iniuriāte ne ipsum puniat, tenetur ad restitutionem in foro conscientię. Oldrad.cons.7.

33 Item adde, † si extaret consuetudo, ꝙ quis posset esse Iudex in causa propria, non valeret. Abb. in c.postulasti nu.14. de for. compet. sed Glos. in c. Romana de pœn.in 6. videtur tenere contrariū, scilicet, ꝙ consuetudo valeret. & Doct. in c. cum contingat extra. de for. compet. idem tenent Alex.in l. qui iurisdictioni ff. de iurisd.omn.iud. Affl. in cōst. iustitiarij ꝑ Prouincias in septimo not. & Io.Ant.de Nigr. quos omnes allegat in c.Regni in cap. 119. incip. Item statuimus, nu.8.

4 Item adde, si† dubitatur, an iniuria fuerit illata tāquàm officiali, vel tamquàm priuato, tunc recurrendum est ad coniecturas, & præsumptiones, vt per Parid. de syndic.in verb.iniuria officialis §.an si officialis processus, num.4. & ibi remissiuè habetur de coniecturis Capyc. decis.130.nu.12.

35 Item adde, quòd sententia† in causa propria dicta, est nulla etiam parte non opponente. Doct. in l.qui iurisdictioni. ff.de iurisd. omn.iud.& Vant.de nullit. in rubr. ex defectu iurisd. ordin.nu.93. Sed si sententia esset in causa suorum

36 † teneret parte non opponente. Cur. iun.in d.l.qui iurisdictionis, & Vant. in loco præcitato.nu.97.

Quæstio XXXVI.

SVMMARIVM.

1 *Laicus non cognoscit de clericis.*

2 *Laici quando capiant clericos.*

3 *Famuli clericorum, & episcoporum an gaudeant priuilegio fori.*

4 *Iudex laicus quando cognoscat de delictis clericorum.*

5 *Iudex ecclesiasticus quando cognoscat de delictis laicorum.*

6 *Princeps potest eÿcere clericum, & prælatum sibi suspectum.*

7 *Clericus potest eÿci, quando populus eum odit, & est periculum scandali.*

8 *Iudex laicus attentans procedere contra clericum excommunicationem incurrit.*

9 *An autem ipso iure.*

Iudex ecclesiasticus, quando posit inhibere iudici seculari remißiuè.nu. eod.

Priuilegium fori competens clerico, cur non cōpetat eius fideiussori laico.nu. eod.

10 *Clericus non potest priuilegio fori renunciare remißiuè, nec cum iuramento.*

11 *Et si non opponat declinatoriam poterit puniri.*

12 *Clerici coniugati an gaudeant dicto priuilegio.*

Et quid in Regno Neap.

13 *Clericatus quomodo probetur remißiuè; & nu.29.*

14 *Beneficij titulum an sufficiat allegare.*

15 *Clericus quando dicatur incedere in habitu, & tonsura.*

16 *Iudex capiens clericum, debet particulariter describi facere, in quo habitu ipsum cœperit.*

17 *Habitus an sit clericalis, vel ne, à quo iudice cognoscatur.*

18 *Clericus factus post delictum, an puniatur per laicum.*

19 *Clericatus exceptio quomodo cognoscatur in Regno Neapolitano remiß.*

20 *Clericatus probatur etiam per testes, & num.22.*

21 *Clericus remittendus suo iudici, debet remitti suis expensis.*

23 *Clericatus an probetur per testes singulares remißiuè.*

Sacerdotium probatur per testes singulares nu.eod.

24 *Clericalis habitus, & tonsura coram quo iudice sit probanda.*

25 *Tonsura collata à Prælato non suo valet.*

26 *Iudex ecclesiasticus debet statim repetere clericum à laico captum.*

27 *Clericus prima tonsura an gaudeat priuilegio fori.*

28 *Et quomodo practicatur in regno Neapolitano remißiuè.*

30 *Clericatus non probatur ex sola possessione habitus, & clericalis tonsura.*

31 *Clericis in Regno Neapolitano auferūtur arma præuia tamē monitione facta suis prælatis.*

32 Cle-

82 *Clericus rebellis per quos puniatur remissiuè.*
83 *Clericus assassinus ipso iure intelligitur degradatus.*
84 *Clericus assassinus per iudicem secularem puniri potest absque solemni degradatione.*
85 *Assassinij qualitas in clerico debet constare ante inquisitionem, & citationẽ aliàs omnia essent nulla ex defectu iurisdictionis.*
Et quæ requirantur remissiuè.
Et quid si non appareat de assassinio.
86 *Assassinij qualitas est discutienda primo, si Clericus incompetentiam iudicis allegat.*
87 *Clericus assassinus potest cognosci per vtrumq; iudicem, & erit locus præuentioni.*
88 *Degradationis forma remissiuè.*
89 *Clericus degradandus debet esse incorrigibilis.*
40 *Et quid de hæretico, & conspirante contra episcopum.*
41 *Clericatus assumptus post delictum, quando eximatur à iurisdictione laicali.*
42 *Professus post condemnationem, an possit declinare forum remissiuè.*
43 *Professio quomodo probetur remissiuè.*
44 *Professus post habilitationem, an intelligatur religiosus.*
45 *Relegatus si fiat clericus, & relegationem non frangat, à quo puniatur.*
46 *Clericus post delictum vxorem ducens à quo iudice puniatur.*
47 *Et quid seruet sacrum consilium Neapolitan.*
Clericus perdit priuilegium ex inualido matrimonio, cuius priorem uirum interfecit, sub nu. 14.
48 *Clericatus quando dicatur assumptus in fraudem.*
49 *Laicus delinquens simul cum clerico, per quem iudicem cognoscatur.*
50 *Iudex ecclesiasticus potest contra sacrilegos ad excommunicationem, & alias pœnas spirituales procedere, non obstante sententia iudicis laici.*
51 *Officiales ecclesiastici in Regno Neapolitano non exercent iurisdictionem contra laicos.*
52 *Clericus debet remitti absq; declaratione.*
53 *Iudex ecclesiasticus non tenetur stare processui facto per iudicem secularem.*

Mniũ aũt exceptionũ.

1 Adde, quòd ista† conclusio, siue regula, quòd Iudex secularis non possit cognoscere de delictis clericorum, procedit, siue clericus sit in sacris, siue in minoribus ordinibus tantum cõstitutus. Bertaz. in cons. 78. & ibi
2 addentes vol. 1. vbi latè de captura† clerici facta per iudicem laicum, & quando sit licita, sed hoc priuilegium declinandi forum non competit famulis clericorum, secus autem famulis episcopi, qui hoc priuilegio gaudent Capyc. decis. 12. & Boss. in titul. de foro compet. num. 127.
3 Item adde, quòd† ista regula fallit in quatuordecim casibus, in quibus iudex secularis potest cognoscere de crimine clerici, & criminaliter intẽtati, & in multis alijs casibns, quando agitur de crimine ciuiliter, vt plenè per Cassan. in consuet. Burgund. Rub. 1. §. 5. num. 47. cum sequen. fol. 192. & Guliel. de bened. in c. Rainutius in verb. & vxorem nomine Adelasiam, num. 459. vsq; ad num. 490. de testam. vide etiam Carau. in rit. 235. vbi dicit, quòd Cæsar Pirrinus in d. ritu inter Commentar. cauens. enumerauit viginti, & vnum casum in criminalibus, & ciuilibus 32. vide ẽt Aufrer. in tract. de potest. secul. & Maran. in 4. par. distinc. 11. nu. 2. & sequen. & viginti casus etiam accumulauit Decian. in tractat. crim. tom. 1. cap. nu. 66. cum seq. & simi-
5 liter regula est, quòd iudex† ecclesiasticus non possit cognoscere de delictis contra laicos, ad quam regulam sexaginta sex limitationes ponit Decian. in d. tractat. vbi supra cap. 10. vbi latissimè hanc materiam tractauit.

Item adde aliũ casum, quòd Princeps
6 † secularis, vbi ei est suspectus clericus, potest illum non admittere, & eijcere, licet ei à Papa sit concessa Ecclesia, secũdum Abb. in c. 1. col. fin. vers. itẽ potest in fine de electio. & ibi dicit, ꝙ nõ tenetur admittere Prælatum, de quo nõ posset confidere, ne fortè panderet aduersario secreta Prouinciæ, & idem Abbas in c. cum terra. col. 2 eod. tit. & Inno. in c. super his col. penul. de accusat. & dicit
7 etiam Abb. in d. c. 1. quòd clericus † potest eijci, quando populus eum odit, &

eſt periculum ſcandali, & ſequitur Felyn. in c. 2. verſ. decimo de præſcript. Verum dicit Bal. in c. 1. §. ſi clericus de pace tenenda, quòd in iſto ſecundo caſu debet fieri cum licentia Papæ, & hoc credo verum eſſe, niſi periculum eſſet in mora.

8 Item adde, quòd Iudex† temporalis attentans velle procedere contra Clericum, incurrit ſententiam excommunicationis ipſo facto, ſecũdum Guid. Pap.

9 deciſ. 77. ſed verius† eſt, quòd non ipſo iure ſit excommunicatus, ſed compellẽdus, vt deſiſtat per cenſuras eccleſiaſticas c. ſeculares de foro compet. in 6. & in addit. ad d. deciſ. 77. Guid. Pap. & per Decian. in d. tract. crim. lib. 4. cap. 13. nu. 11. & in d. cap. latiſſimè, habẽt etiam de inhibitionibus, quæ fiunt per eccleſiaſticos ſecularibus Iudicibus, & econtra.

Et quando Iudex Eccleſiaſticus poſſit inhibere Iudici ſeculari, vide Butr. Abb. & alios in c. ſuam de ord. cogn. & in c. dilectus filius de reſcript. Alex. in conſi. 156. viſis actis volu. 2. & Federi. de Sen. conſ. 300. factum eſt tale debitor promiſſit.

Item adde, quòd priuilegiũ fori, quod competit clerico, non competit eius fideiuſſori laico, & ſic non poterit declinare forum, nam exceptio declinatoria fori, competens principali, non cõpetit eius fideiuſſori, ſiue ceſſionario, l. ſi reus ff. de Iud. ſol. & l. ſed ſi reſtituatur §. 2. ff. de iud. & etiam quia exceptio, quæ cõpetit perſonæ principalis non competit fideiuſſori l. exceptiones quæ perſonæ, ff. de exceptionibus, & l. in omnibus ff. de reg. iuris, ſed hæc exceptio ineſt perſonæ clerici, ergo non prodeſt fideiuſſori, & ita tenet Bal. in rubr. C. de priu. dotis.

Secundo infertur. Adde videndũ

10 † Cepol. in cõſil. 11. in quinta quæſt. & etiam cum conſenſu Epiſcopi renuntiare non poteſt, Gram. deciſ. 29. nu. 9. nec etiam cum iuramento, Io. de Campeg. in conſ. 51. nu. 2. inter conſ. crim. diuerſ. tomo 2.

Eſt autem hæc exceptio.

11 Adde,† quòd ſi comparet, & non declinat forum per iudicem eccleſiaſticũ, pœna extraordinaria puniri debet; etiã ſi ſtatutum prohiberet declinare forum. Gram. in deciſ. 29. nu. 7.

12 Quæro an Clericus. Adde,† quòd hodie per ſacrum Concil. Tridentinum in ſeſſ. 23. cap. 6. incip. nullus prima tonſura, fuit prouiſum, quòd in clericis coniugatis ſeruetur conſtitutio Bonifacij IX. quæ incipit Clerici, qui cum vnicis, modo hi clerici alicui eccleſiæ ſeruiant, vel miniſtrent, & clericali habitu, & tonſura vtãtur, nemini quo ad hoc priuilegio, vel conſuetudine etiam immemorabili ſuffragante: & ad hoc vide Farin. in quęſt. 8. nu. 6. cum ſequẽ. & Campeg. in tract. & reg. de teſt. reg. 427. & in hac materia clericorum cõiugatorum multę quęſtiones habẽtur per Io. Ant. de Nigr. in clemen. de vita, & honeſt. cleri. & quomo-

13 do † probetur clericatus Maſcar. de probat. concl. 302. vſq; ad concl. 306.

14 Item adde, quòd habens † tonſuram, dicens ſe habere beneficium, non ſufficit probare titulum beneficij, niſi etiam probet illius poſſeſſionem, & ita iudicatum fuit in Vrbe, vt atteſtatur Farinac. quæſt. 8. nu. 45.

Item adde, quòd in Regno Neap. clerici coniugati non admittebantur ad huiuſmodi priuilegium, per ritum 66. qui poſtea fuit correctus per Prag. Regiam incip. nuper ad maieſtatem noſtram, & ſeruatur ius canonicum, vt ait Carau. in d. ritum.

Sed an ille, qui vnam tantum.

Item adde, quòd Clericus perdit priuilegium ex inualido matrimonio cũ adultera, cuius priorem virum interfecit, Bar. in deciſ. 262. nn. 1.

Dixi clericnm coniugatum.

Adde, videndum Foller. in pract. crim. in verb. audiantur excuſatores num. 42.

15 cum ſequen. vbi latè, quando clericus † dicatur incedere in habitu, & tõſura, & quando non; & ibi dicitur etiam, quod

16 Iudex, †ſi capit clericum, debet deſcribi facere particulariter, cum quo habitu fuit captus, quia non ſtatur eius dicto, ꝗ non incederet in habitu.

Ibi. regulariter autem.

17 Adde, quòd † idem tenet Soci. ſen. cõſil.

fil.122.uu.3.vol.1.

Sed hic quæro. Adde, videndum Ang.domini Alex. de Vbaldis in conſ.30.nu.37.& per totũ conſilium, vbi latè de clerico coniugato.inter conſ.crim.diuerſ. tomo 2.

18 Sed quid ſi clericus. Adde,quòd ſi militer,† ſi qs deliquerit, & poſt delictum ante ſententiam effectus ſit clericus,non poterit puniri per Iudicem laicum, niſi factus ſit clericus in fraudem. ita Carer. in pract. crim. in §.homicidium l'vltimo ſub nume.92.

Regulariter autem ſi clericus, Ibi in hoc tamen Ducatu.

19 Adde, quòd † ita obſeruatur in Regn. Neapol. per ritum 235. & ibi Carauita plenè docet pract. regni circa huiuſmodi cognitionem,& remiſſionem,& quãdo clericus ſit remittendus cum ſeruientibus,& cum cathena, & ibi nu.9.in fin. dicit,quòd clericis facienda eſt remiſſio per Iudices ſeculares, quotieſcunq; per informationem apparet de delicto, pro quo inquiritur, aliàs ſi conſtaret iniuſtè detineri, numquàm Iudici eccleſiaſtico eſſet remittendus, ſed per eundem Iudicem relaxandus; & ibi nu. 20. habetur, an ſufficiat producere bullas alicuius beneficij, vel requiratur bulla clericatus ad probandum clericatum; & quomodo Clericatus,& in ritu 275.nu. 18.vbi dicit, quòd probatur etiam per teſtes;
20 †& vide infra nu.22.
21 Item adde, quòd † Clerico petente ſe remitti ad ſuum Iudicem, ipſius clerici expenſis remitti debet, Bald. & poſt eũ Card.Alexandr.in c.1.§.ſi Iudex de pace tenen. in vſib.feud.deciſ.100.& 274. Menoch.de arbit.caſu 228.nu.8.& ſeq. & Foll.in pract.crimin. canon. in verb. miſcellanea quædam nu.50.fol. 330.
22 Item adde,ꝙ clericatus† probať ẽt per teſtes,c.tuæ de cler.peregr.ordin. not.ꝑ Gloſ.in c.ſi Iudex conſ.crim.11.Et licet Guid. Pap. contrarium teneat in deciſ. 449.num.13.Scaglio.in rit.65. dicit pluries iudicatum fuiſſe contra d. deciſionem, imo ſacerdotium probatur etiam
23 per teſtes ſingulares† ſecundum Angel. in l.2.ff.quemad.teſtam.aperi. in §.idẽ, imo per vnum teſtem probatur clericatus,ſecundum Iaſ. in l. admonendi, nu. 198.ff.de iure iur.& etiam per indicia, & coniecturas, vt per Boer. deciſ. 171. nu.25.quæ tamen procedunt, quotieſcunq; de alterius præiudicio non ageretur;ſecus vero ſi ratione clericatus eſſet lis introducta; vel etiam ſi tractaretur de iuriſdictione Iudicis ratione clericatus: quia tunc per duos teſtes probari deberet,Gabriel.comm.concl.tit. de teſti.concl.1.nu. 70. & quomodo probetur clericatus, & an per vnum teſtem, vide Maſcar.de probat.lib.1. concl.302 cum ſequen.& Viui. opin. 974. num.2. cum ſequen.vbi tenet, quòd per teſtes probari non poſſit prima tonſura, & clericatus; niſi allegaret ſcripturas,& litteras deperditas eſſe; & ibi dicit, quòd licet clericatus, & tonſura probari poſſint litteris, faciẽtibus mẽtionẽ de ipſa ordinatione clericali; hoc tñ nõ ꝓcederet in bulla,ac litteris Pontificis,in qua nominet aliquem clericum propter collationem beneficij ei factã, & coram quo Iudice ſcilicet ſeculari, ſiue Eccleſiaſtico
24 † ſit probanda tonſura, & habitus clericalis, vide Maſcar.de probat.conc.689. num. 2.
25 Item adde, quòd † tonſura collata à non ſuo Prælato,tenet.Guid.Pap.d.deciſ.449.nu.3.

26 Ibi debet autem Iudex. Adde, ꝙ †hoc procedit etiam,quòd clericus nolit excipere,quòd ſit clericus;alias iudex eccleſiaſticus teneretur ad pœnam, qua iudex ſecularis teneretur, niſi clericum mori feciſſet: & etiam teneretur de damno dato per iudicem ſecularem, vt per eundem Caſſan.in conſuet. Burg. fol. 202. num.73.

27 Cœterum ſi clericus. Adde,quòd † hodie ſecũdum Conc.Trident.requiritur,quòd habẽs primos ordines,habeat etiam beneficium eccleſiaſticum,vel quòd clericalẽ habitum,& tonſuram deferat,& alicui eccleſiæ de mandato epiſcopi inſeruiat; vel in Seminario clericorum, vel in aliqua ſchola, vel vniuerſitate de licentia epiſcopi, ſi vult gaudere priuilegio clericali 23. ſeſſ.cap. 6. incip.nullus prima tonſura lib.4. & quomodo dictũ
28 †decretum Concilij Tridentini practicatur

catur in Regno Neap.habes per Carau. in ritu 235.nu.21.& dicit Foller.in eod. ritu in suis comment.super Constit. ca-
29 pit.Pragm.& rit.regni, quòd hodie† nõ ita de facili expeditur articulus remissionis clericorum, & quòd datur terminus ad probandum incumbentia super petita remissione; & fiscus sępè nititur probare, clericum non incessisse in habitu,& tõsura; immiscuisse se enormibus; non fuisse insignitum caractere clericali; clericatum fuisse adeptum in fraudem:& si est beneficiatus, quòd non fuit adeptus possessionem beneficij, quòd alius illud possideat,& alia plura: & super his longa fit discussio; fit publicatio, citatio ad dicendum; & discutitur cum Aduocatis,& sæpe longo interiecto interuallo expedit, dicit etiam, quòd hodie isti clerici primæ tõsuræ, vt gaudeãt priuilegio, necesse est, quòd inseruiant in diuinis in illo seruitio, quod per eorum ordinarios assignabitur, vt cautum est in d. Concilio Trident. vide etiam Mascard.de probat.conclu. 302. nu. 14.
30 vbi dicit,†non probari clericatum ex sola possessione habitus, & clericalis tonsuræ; sed etiam requiri, vt alicui ecclesiæ ex mandato episcopi inseruiat, & illi sit ascriptus; vel in seminario clericorum, aut in aliqua schola, vel vniuersitate Episcopi iussu quasi in via ad maiores ordines suscipiẽdos versetur; vt sancitum est.in Concilio Trident. & quòd ita in praxi obseruatur, prout ipse multoties habuit in facto. & quomodo probetur clericatus, latè in d. conclus. 302. vsq; ad concl.306. & Farin. in quæst.8. nu.38.cum sequen. & in d.regno adest pragm.similis eidem Concilio, quæ incipit, quemadmodum canonicis sub tit. de clericis, seu diaconis saluaticis.

Vlterius quæro. Adde, quòd in re-
31 gno†Neap. prouisum fuit per Reg. Pragm. quintam sub tit. de clericis, quòd clericis arma portantibus tollantur, præuia tamen trina monitione facta sui prælatis, iuxta formam dictæ pragmaticæ.

Quæro nunquid clericus.

32 Adde† videndum D.Farinac.in quęst. 8.nu.28.cum sequen.vbi latissimè more suo hanc quæstionem tractauit.

Item quæro nunquid. Adde in
33 hac†materia videndum Decian.cons.82.per totũ lib. 2.& ibi nu.8.dicit, quòd clericus cõmittens assassinium ipso iure, intelligitur degradatus, idem tenuit in tract.crimin.lib.nono cap.30.nu.11.tom.2.vide
34 licet, quòd clericus † tale crimen committens potest per Iudicem secularem morte puniri absq; solemni depositione,& degradatione, & ita tenent cõmuniter Doct.in d.c.de homic. in 6. Mars. in l.1.num. 107.C.de raptu virg.& Couar.var.resolut.lib.2.capit.20.num. 10. Bernar.Diaz. in pract. crim. cano.c. 91. Capyc.decis.155.nu.26.
35 Item adde, quòd de † ista qualitate assassinij constare debet ante citationem, & inquisitionem, alias bannum, & omnia alia inde secuta essent nulla ex defectu iurisdictionis: etiam quòd post citationẽ de ista qualitate constaret, Gram. in cons.1.num.56.post decis.& quando Clericus committens crimen assassinij à iudice laico possit puniri, & quæ requirantur, vide per Rimin. iun. cons.685.p totum vol. 6. & Bald.in cons. 88.vol.2. vbi dicit, quòd etiam si constat contra clericum de delicto, si non apparet de assassinio absoluitur de assassinio, & de alio delicto cognoscet iudex ecclesiasticus.
36 Item adde, si per† clericum opponeretur de incompetentia iudicis contra iudicem secularem, primo discuti debet de qualitate assassinij. Gemi. consil. 57. in causa Archidiaconi vol. 2. vers. non obstat Io.Ant.de Nigr.in c. 7. frequens num.68.
37 Item adde, quòd licet† iudex secularis possit procedere contra clericum assassinum, potuit etiam ecclesiasticus contra talem clericum procedere, & locus est præuentioni, & si fuerit punitus ab Ecclesiastico, non poterit iterum à Iudice seculari puniri, Gram.in cons. 2.in causa venerabilis post decis.

Quæro etiam, tu scis. Scias autem, quòd regulariter.

38 Adde, videndum Carrer. † in tract.de hæret.ante nu. 135. vbi relatiuè de forma degradaionis.

Scias

Scias etiam, quòd clericus.

39 Adde, quòd alios† casus ponit Carer. in §. homicidium 7. sub nu. 59. & de hęretico† intelligitur de incorrigibili, vel relapso; & de eo, qui conspirat contra episcopum: similiter intelligitur de incorrigibili Nicol. superant. in consil. 101. numero 10. vol. 1. inter consil. crimin. diuers.
40

Sæpè numero contingit.

Adde, quòd hęc conclusio, quòd clerica
41 tus † assumptus post delictum commissum non eximat causam ipsius criminis à iurisdictione seculari, procedit, quando iudex præuenerit ante clericatum, & iudex secularis non poterit etiam, quando ante clericatum præuenisset eum capere, nec detinere sine licentia episcopi, qui si eam concedere noluerit, ipse iudex poterit appellare ad superiorem Episcopi. ita declarat Ang. de Cast. in consil. 37. lib. 2. cons. crim. diuers. magn. impress. & hanc distinctionem cōem, quod aut cū fraude, aut sine assumpserit clericatum, sequitur & Frāch. in decis. 209. nume. 2. cum sequen. & de eo, qui post
42 †condemnationem professionem fecerit, an sit exemptus à iurisdictione temporali, latè per eundem Franch. in decis. 384. & ibi, quomodo probetur professio:
43 † & etiam de eo, qui fuit habilitatus,
44 †& antequàm rediret ad carceres, assumpsit ordines, & beneficia, quòd fuit declaratum dictum religiosum esse remittendum ad iudicem ecclesiasticum, quo ad distinctionem personalem tm̄, & de istis quæstionibus multùm plenè habetur in d. decisionibus, & per Farinac.
45 q. 8. nu. 104. & si relegatus factus† sit clericus non poterit puniri à laico, si relegationē siue exilium fregerit, quia agit̄ de nouo delicto, vt per Alber. de rosat. in l. meminisse col. 2. de offi. Pręsid. quē sequitur Franch. in decis. 395. sed vide, quæ posui infra in quæst. 81. in prin. sed econuerso, si clericus commisit delictū tēpore, quo erat clericus, & postea vxo-
46 rem duxit,† debet puniri ab Episcopo, & non à iudice laico, ita iudicatum fuit
47 per Reg.† sacrum consiliū teste Gram. in decis. 10. & idem tenet Franch. in decis. 417. nu. 4. vol. 2.

48 Sed in hoc proposito. Adde, † videndū Farinac. in quæst. 8. nu. 110. vbi latè, quando Clericatus dicatur fraude post delictum assumptus.

Euenit plerumq; ibi, & ideo ab hac obseruātia nō recedas in fi.

49 Adde, quòd idem† tenet Sylu. nupt. car. 147. secundum paru. impress. & latius. Crau. cons. 232. per totum, & opinionē Ant. impugnat etiam decis. Pedem. 103.
50 nu. 10. vbi dicit, quòd non obstante† sententia iudicis laici poterit ecclesiasticus procedere contra tales sacrilegos ad excommunicationem, & alias pœnas spirituales, & pro ista opinione vidi nouissimè per Farinac. in d. quæst. 8. nu. 151. vbi tenet, quòd licèt vsu magis receptū esse videatur, quòd laicus cum clerico insimul delinquens possit à seculari iudice puniri, non tamen à Doctoribus hāc opin. tenentibus negatur, quin possit ēt à iudice ecclesiastico, si in captura pręueniat.

Quęro, quid si per laicum.

51 Adde, † quòd in Regoo Neapol. non est locus præuentioni, quia prouisum fuit per Reg. pragmat. incip. Reuerendæ vir fol. 122. quod Officiales ecclesiastici nō exercent iurisdictionem contra laicos.

Quęro, quomodo fiat remissio.

52 Adde, quòd† clericus debet remitti absque requisitione. not. in auth. vt cleric. apud proprium Episcopum. §. illud palam. C. vt fame extra. de sentēt. excōm. & Scagl. in rit. 46. num. 8. post Carauit. fol. mihi 224.

Vltimo quæro. Adde, quòd nec dū
53 †nō tenetur iudex ecclesiasticus stare processui facto à iudice seculari, sed ad hoc vt possit inquirere opus est nouo processu per ipsum incohato, & non debet ex processu fabricato à laico formare inquisitionem, vt per Ruin. cons. 7. nu. 6. vol. 5. vbi attestatur de communi.

Quæ-

Quęstio XXXVII.

Quæstio XXXVII.

SVMMARIVM.

1 *Delicta mixti fori quæ dicantur remissiuè.*
Iudex ecclesiasticus in quibus causis cognoscere possit remissiuè. nu. eod.
2 *Prauentio non habet locum in Regno Neapolitano inter Iudicē laicum, & Ecclesiasticum.*
3 *Et quid in statu Ecclesiastico.*
4 *Prauentio non operatur, si præueniens sit negligens, vel in dolo.*
5 *Vsurarum causa cuius fori sit.*
6 *Quæstio quæ dicatur facti, & quæ iuris.*
7 *Vsura quando incidenter deducitur Iudex laicus potest cognoscere, etiam quod sit quæstio Iuris.*
8 *Quæstio Iuris, vel facti, quando dicatur super vsuris, remissiuè.*
9 *Iudex laicus quando possit de usuris cognoscere, remissiuè.*
10 *Iudex laicus in statu Ecclesiastico potest procedere contra vsurarios ex officio, & sola facti veritate inspecta.*
11 *Et quid in regno Neapolitano.*
12 *Adulterium non cognoscitur criminaliter in foro canoncio ad pœnam, sed solum ad separationem thori, & amissionem dotis.*
13 *Concubinarijs pœna imposita per Conciliū Tridentinum remissiuè.*
14 *Bracchium seculare quādo concedatur, remissiuè.*
15 *Bracchium eclesiasticum quando conceda tur, remissiuè.*

IN hac exceptione. In fine. Adde videndum Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 27. vbi latè habetur, quę
1 delicta sunt mixti fori. † & in quibus causis iudex ecclesiasticus cognoscere possit, latè per Marant. in Specul. part. quar. dist. 11.
2 Adde, quòd hodie in Regn. † Neap. nō est locus præuentioni in huiusmodi delictis, quæ sunt mixti fori, quia prouisum fuit per Regiam pragm. Reg. Phil. incip. Reuerēn. Vir fol. 122. quòd officiales ecclesiastici non exercent iurisdictionem contra laicos, & idem prouisum
3 fuerat in statu ecclesiastico † per Pium quartum in motu proprio, de nō admittenda appell. de anno 1565. de mense Iunij, sed postea per Pium quintum dictus motus proprius 1566. die 20. Iunij ad terminos iuris redactus fuit, expressè cauendo, quòd in præuentionibus inter iudices ecclesiasticos, & seculares procedatur in omnibus, & per omnia iuxta formam iuris communis, & decretorum Concilij Tridētini, & non aliter, nec alio modo.
4 Item adde, quòd † post præuentionem non potest alter pręuentus se intromittere, nisi propter dolum, siue negligentiam iudicis præuenientis; quia aliter eo casu poterit procedere, & punire, ēt quòd sit iudex laicus, cum non intelligatur præuenisse, quòd dolo, vel negligentia procedere pretermittit. c. cum plures de offi. deleg. in 6. & Anchar. in consil. 196. nu. 7. & 8.

Quæro igitur. Ibi aut vertitur quæstio iuris super. Adde, ꝙ hoc pro-
5 cedit, † quando vertitur quæstio iuris canonici, quod disponit super vsuris. Sed si vertitur quæstio iuris statutarij, quod de vsuris loquitur, tunc iudex secularis potest cognoscere, † licèt sit quęstio iuris. ita declarat Paul. de Castr. in cons. 210. visis, & ponderatis omnibus vol. 2. vbi etiam subdit circa fin. consil. quod si iudex ecclesiasticus sibi inhiberet, posset ei facere responsionem, quod ad eum nō pertinet cognitio super his, quæ dependent à statuto laicorum, & sequuntur predicta Ias. in l. quoties. C. de iudic. & Natt. cons. 369. nu. 12. Bero. consil. 207. vol. 3. Rimin. iun. consil. 218. nu. 72. & cons. 399. nu. 20. Et quando di
6 catur quæstio † facti, vel iuris habetur per Bald. in l. Arethusa ff. de statu hominū vbi dicit, quòd quęstio facti est quæ exigit probationes facti, & quæstio iuris est quæ determinatur per disputationē, & interpretationem prudentum.

Ibi, Cęterū quando incidenter.
7 Adde, quòd idem † tenet Ceph. cōs. 402. nu. 16. & Rimin. iun. in cons. 399. nu. 21.
8 Item adde, quę † nam dicatur quęstio super

ſuper vſuris meri facti, & quę meri iuris, per Cacher.deciſ.Pedem.137.num.
9 11. Et quando Iudex † laicus poſſit cognoſcere de vſuris, vide etiam Io.Bapt. Lup.in tract.de vſur.in c.quamquàm in §.4.nu. 66. & quando eſt quæſtio facti, ſiue iuris, ſemper actor poteſt eligere iudicem eccleſiaſticum, vel ſi velit repetere vſuras, & ſi eſt quæſtio facti, & vſuras repetere velit, poteſt etiam adire iudicem ſecularem. ita tradit Paul.de Caſtr. in conſ. 109. viſa petitione numero 2. vol. 2.
10 Item adde, quòd † in ſtatu eccleſiaſtico prouiſum fuit per conſtitutionẽ March. in lib. 3. c.12. ad tollendas diſputationes, quòd iudices ſeculares poſſint contra vſurarios procedere ex officio, & in cap.13.in fin. prouiſum fuit, quòd etiã procedere poſſint ſola facti veritate in-
11 ſpecta, quid autem † in Regno Neap. obſeruetur, poſui ſupra in §. vſura, in verſ. & ex hoc infertur.

12 Quæro nunquid. Adde, quod Ferret. † in conſil. 185. vol.2.tenet contrarium, videlicet, quòd non poteſt agi in foro canonico criminaliter ad pœnam adulterij, etiam contra mulierem, niſi ad ſeparationem thori, & ad amiſſionem dotis, & atteſtatur de communi, & de hoc, vide etiam Afflict. in conſtitution. maieſtati noſtrę nu.4.lib.3.

Quæro etiam pro crimine. Adde, quod hodie eſt ſeruanda prouiſio Cõcilij Triden. vt patet ſeſſ.24.cap.
13 8.de reform. contra laicos † concubinarios, & ſeſſ.25.cap.14.de reform.contra clericos, concubinas, aut alias mulieres, de quibus poſſit habere ſuſpicio in domo, vel extra detinentes.

Vnum tamen volo. Ibi etiam ſine auxilio bracchij ſecularis.
14 Adde, an & quando iudex † ſecularis debeat concedere bracchium ſeculare, & quæ requirantur; & quid econuerſo; an & quando bracchium eccleſiaſticum iu-
15 dici † ſeculari ſit concedendum, vt per Natt.in conſ.529.vbi plenè de hac materia tractauit.

Quæſtio XXXVIII.

SVMMARIVM.

1 Forũ ratione delicti quando competat remiſſiuè.
2 Iudex loci delicti poteſt procedere contra delinquentem in loco domicilij abſolutum.
3 Forum competit ratione delicti, etiã quòd delinquens ex priuilegio non poſſit conuenire pro delicto, niſi coram vno Iudice.
4 Iudex loci delicti punit crimen commiſſũ in mari ſuo territorio adiacenti. Et quod ius ſit ſeruandum ibidem.
5 Et quando poſſit procedere contra delinquentem priuilegiatum remiſſiuè.
6 Cap.1.de priuileg.nu.6.declaratur remiſſiuè.
7 Epiſcopus prohibens, ne quis eat ad monaſteria, poterit eundem punire licet exemptum.
8 Barones vnius Caſtri ſi adminiſtrationem diuidant, & vnus delinquat, an alter puniat.
9 Condominus iniuriatus à ſuo ſubdito, non cognoſcit de iniuria; ſed an ſocius.
10 Baro habens iuriſdictionem ciuilẽ in vno territorio poteſt puniri à Condomino habente criminale.
11 Mãdans delictum fieri, quomodo puniatur in loco mandati.
12 Mandans, & mandatarius an habeat ab eodem Iudice cognoſci.
13 Tractatus punibilis punitur à Iudice loci, in quo fuit factus.
14 Tractans, & mandans differunt, remiſſiuè.
15 Tractatus quomodo probetur remiſſ.
16 Inſultans in vno territorio, & in alio vulnerans poteſt ab vtroq; Iudice puniri.
17 Inſultus, & vulnus quando confundantur.
18 Sagittans in vno territorio, & in alio percutiens, à quo Iudice puniatur.
19 Decian.in tract.crimin.impugnatur.
20 Rapiens puellam in vno territorio, & in alio cognoſcens, poteſt vtrobiq; puniri.
21 Mandans in vno loco committi homicidiũ in alio, vbi cognoſcatur, remiſſiuè.
22 Ratificans in vno territorio maleficiũ commiſſum in alio, à quo Iudice cognoſcatur.
23 Arma in vno territorio portans, & in alio vim

vim publicam committens, in vtroq; punitur.

24 *Capiens hominem in vno loco, & in alio derobans, in vtroq; puniri potest.*

25 *Consuetudo potest inducere, vt delinquens in vna Ciuitate, puniatur in alia confederata.*

26 *Delinquens in vna Ciuitate, an puniatur in confederata, remiss.*

27 *Et quid inter Regnum Neapolitanum, & statum Ecclesiasticum.*

28 *Delinquens in confinio duorum territoriorũ, si in vno habitet, à Iudice illius punietur.*

29 *Mortuo reperto in cõfinio vterq; Iudex procedat.*

30 *Delicto commisso in confinibus, quid sit faciendum.*

31 *Iudex lata sententia an possit procedere contra eum, qui falsa coram se deposuit.*

32 *Arbiter non punit testem falsum.*

Limit. nisi Iudex esset arbiter, qui imperium haberet.

Item nisi iurisdictionem à statuto haberet.

33 *Iudex cuius iurisdictio fuit prorogata, an puniat testem falsum.*

34 *Iudex maior deponens falsum coram minori, an ab eo puniatur.*

35 *Testis deponens falsum coram Iudice non suo, ab vtroq; potest puniri.*

36 *Iudex examinans ad instantiam alterius, potest punire testem falsum, licet non sit Iudex causæ principalis.*

37 *Iudex laicus an possit inhiberi per Iudicẽ Ecclesiasticum; coram quo cognoscitur de falsitate commissa per Clericum coram laico.*

38 *Iudex ecclesiasticus non punit laicum post sententiam, qui falsum coram eo deposuit.*

39 *Fur potest vbiq; capi, puniri, & conueniri, vt rem reddat.*

40 *Fur non valens reddere rem furatam, vendundatur.*

Quod tamen non seruatur in practica.

41 *Furtum non remittitnr per contractationem pratij rei furatæ.*

42 *Furtum per contractationem quando cõmittatur.*

43 *Fur rapiens cum armis in vno loco, & in alio cum re capta, an vtrobiq; puniatur, remissiuè.*

44 *Statutum, quòd pro tribus furtis quis moriatur, non procedit in contractante eandem rem per diuersas regiones.*

45 *Fur transiens cum furto per aliquem locum, potest ibi capi, & puniri, licet non resideat per diem.*

46 *August. de Arim. reprobatur.*

47 *Et quid seruetur in Catalonia.*

48 *Fur exponens rem venalem propè cimiterium, fit sacrilegus.*

49 *Et quid in confugiente cum furto ad Ecclesiam.*

50 *Barbat. ab impugnatione D. Clari defenditur.*

51 *Iudex Ecclesiasticus potest procedere contra delinquentes in ecclesia ratione sacrilegij.*

52 *Iudex laicus non potest capere laicum delinquentem in Ecclesia, sed Ecclesiasticus debet eum capere, & tradere Curiæ seculari.*

53 *Captus per mantellum in hostio Ecclesiæ, & offensus extra, non dicitur percussus in Ecclesia.*

54 *Vagabundus potest vbiq; puniri.*

Remissio causæ in Regno Neap. non fit, si nõ constat de corpore delicti, nu. eod.

55 *Homicida ex animo deliberato nullibi est securus.*

56 *Delinquens in vno territorio, & in alio fugiens, debet remitti ad locum delicti, vel ibi puniri.*

Et contraria consuetudo non valet.

57 *Inquisitor cuiusq; prouinciæ potest petere remissionem in causis hæresis à quocunq; inquisitore.*

Inquisitores hæresis omnes sunt legati S. P.

Inquisitores non subsunt alicui Domino temporali.

58 *Remissio quando sit facienda, & quod requirat remissiuè.*

59 *Remissio cuius expensis fiat.*

60 *Remissio delinquentis in territorio Baronis, habentis iurisdictionẽ in delinquẽtes in suo territorio priuatiuè, & annullatiuè, an debeat fieri ad Baronem delinquentis, habentem iurisdictionem in suos vassallos, etiam alibi delinquẽtes, remissiuè.*

61 *Inquisitus à Barone, si capiatur à Curia Superiori, an remittatur, remissiuè.*

62 *Remissio debet peti ante condemnationẽ.*

63 *Iudex post remissionem nõ potest amplius cognoscere, an deliquerit.*

64 De-

64 *Delinquens remissus debet puniri secundum leges Iudicis, ad quem remittitur.*
65 *Remissio ad locum delicti quare fiat.*
66 *Iudices eiusdem Domini si non remittunt delinquentem ad locum delicti, puniũtur de inobedientia.*
67 *Officiales in Regno Neapolitano tenentur capere malefactores, & remittere.*
68 *Latrones stratarum in dicto Regno non remittuntur, sed puniuntur à capientibus.*
69 *Baro habens iurisdictionem in suos vasallos, etiam alibi delinquentes, non tenẽtur remittere.*
70 *Latro stratarum captus per Regiam Audientiam non remittitur ad Baronẽ, habentem dicta priuilegia.*
71 *Curia maior, an, & quando remittat ad inferiorem.*
72 *Remissio habet locum etiam inter diuẽrsa dominia.*
Principes remittentes criminos, sunt laudandi.
Iul. Clar. repræhenditur.
73 *Remissio debet fieri, etiam quòd capiens non haberet authoritatem capiendi.*
74 *Et an in leuibus delictis.*
Et an in causis ciuilibus, ibidem.
75 *Et quid seruet Romana Curia.*
76 *Roma est communis patria.*
77 *Papa est Iudex ordinarius singulorum.*
78 *Bannitus ab vna Ciuitate intelligitur bãnitus à Roma.*
79 *Committens plura delicta, quorum vnum spectet ad Regius officiales, ab ipsis de omnibus cognoscetur.*
80 *Remissiones fiunt indistinctè in foro Ecclesiastico.*
81 *Ecclesiasticæ personæ omnes subsunt vni Principi.*
82 *Præuentio quando habeat locum, remiss.*
83 *Et quid si Iudices sint sub diuersis præsidibus.*
84 *Et quid si delinquens procurauerit inquiri in Curia, in qua minor pœna imponitur.*
85 *Et quomodo probetur, remissiuè.*
86 *Et quid si eadem hora à duobus Iudicibus fuerit formata inquisitio.*
87 *Et quid reus aget hoc casu, ne duobus vexetur.*
88 *Famulus Iudicis delegati si delinquãt, per quem puniatur.*
89 *Delegatus extra officium delinquens, potest puniri ab ordinario. Auctoris consilium.*
90 *Præuentio non habet locum, quando iurisdictio alicui competit virtute priuilegij.*
91 *Vassalli Baronum in Regno Neapolitano, an, & quando remittantur à Regijs Audientijs.*
92 *Citatus à Regia Audientia, etiam quòd notoriè constet esse sub Barone, primò comparere tenetur eius priuilegium, & fori declinatoriam allegaturus.*
93 *Citatus à duobus Iudicibus non potest coram secundo allegare pendentiam litis coram primo, in quo est contumax.*

Ictum est de iudicis cõpetentia. Adde ad hanc regulã, † φ forum quis sortitur ratione delicti, plures ampliationes, & limitationes, p Duen. in reg. 378. & Decian. in tractat. crimin. tom. 1. lib. 4. cap. 17. per totum.

2 Item adde, quòd Iudex† loci delicti poterit procedere contra delinquentem, etiam quòd fuisset condemnatus, siue absolutus in loco domicilij, siue originis, vt per Viui. com. opin. 420. num. 4. vol. 1. sed vide quæ posui infra, in quęst. 57. vers. scias etiam.

3 Item adde, quòd ratione† delicti quis sortitur forũ loci, in quo deliquit, q̃uis haberet priuilegium, quòd etiam ratione delicti non posset, nisi coram alio iudice conueniri, c. 1. & ibi Doctor. de priui. in 6. & in c. fi. de foro compet. quamuis Bald. in l. 1. & auth. ibi posita. C. vbi de crim. agi. oper. contrarium sentiat, & malè secundum Paul. Castr. & alios in d. authen. & Bero. in consil. 172. num. 1. vol. 3.

4 Item adde, quòd iudex† ratione delicti poterit punire delictum commissum in mari territorio suo adiacenti. Bart. in l. 1. C. de Class. lib. 11. Mars. in l. fin. nu. 3 de iurisd. omn. iud. & Decian. in tractat. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 17. nu. 29. & vbi agitur de delicto puniendo facto in mari, vel in insula, vel in litore, vel portu est obseruandum ius consuetudinarium illius maris, insulæ, vel portus, per text. notab. in auten. de vsu naut. §. fi. & Cępol. de ser. rust. prædio. cap. 26.

5 Item adde, an & quando †ratione delicti priuilegiatus amittat priuilegium, siue

ſiue exemptionem,& puniri poſſit à iudice loci,in quo delictum commiſit,latè per Couar.pract.quæſt.cap. 11. num.6.
6 vbi habetur etiam de intellectu† c.1.de priuileg. in 6. & per Decian. in tractat. crim.tomo 1.lib.4. cap.17.nu.30.& 31. & c.28.& Feder. de ſenis conſ.2. incip. ſtatuto Epiſcopi.
7 Item adde,quòd Epiſcopus,†qui conſtitutionem edidit contra euntes ad monaſteria,poterit punire eundem ad monaſteria, etiam exemptum. Gemin.in c. 1.§.fin. de ſtat. reg. in 6. & ibi dicit,ita tenuiſſe lupus.

Quęro pone,q̄d ſint duo Dñi.

8 Adde, quòd contrarium † habetur per Rot.Roman.deciſ.3. de for. compet. in antiq.nec obſtat,ut ibi dicitur,quòd par in parem non habeat imperium, quia Baro delinquendo factus eſt, ſicut alius priuatus, & eſt cõmunis opinio,de qua per Iaffr.Balb.deciſ. 116. ſed Fely. in c. prudentiam hic allegatus impugnat d. deciſ.Rot. Rom. dicẽs eſſe communem opin.quòd puniri non poſſit,& reſpondet ad deciſionem.
9 Item adde,ſi vnus†ex condominis fuerit iniuriatus per ſubditum ſuum, non poterit cognoſcere de iniuria ſibi illata, ſed condominus cognoſcet Innoc. Io. Andr.& alij in c.dilectus de pœn.& Innoc.in c.ex parte de verb.ſignif. & Bar. in l.qui iuriſdictioni colum. fi. verſ. ſed nunquid ff.de iuriſd. omn. iudic.
10 Item adde, quòd ſi ſunt†duo Domini, quorum vnus habeat ciuilem, alius criminalem iuriſdictionem in aliquo Caſtro,& officialis habens ciuilem delinquerit, quod poterit puniri per officialem, habentem criminalem iuriſdictionem, ſi non delinquat in officio in concernentibus officium,vt per Capyc. deciſ. 27. num. 10.

Item quęro,nunquid mandãs.

11 Adde,quòd mandans† in loco mandati pœna extraordinaria puniri debet,ſecundum Imol. in l. ſi vt proponatur, ff. de fideiuſſ. quem refert, & ſequitur Bero.q.89.& per ea,quę ibi traduntur,põt dici, quòd quando mãdatum eſt de per ſe punibile,vt in c.1.de homicid.in 6.& in crim. læſæ maieſt. & rapt.virg. debet puniri pœna ordinaria.

Ibi,dicit tamen Bald.

12 Adde, quòd hanc†doctrinam Bald.ſequitur Angel. in glo. & Sẽpronium mandatorem quæſt.20.nu.41. & ibi Auguſt. de Arimin. Capyc. deciſ. 122.nu.7.& Boſſ.in tit. de for. compet. nu.109.vbi plenè huiuſmodi quæſtionẽ tractauit,& ibi atteſtatur ita determinatum fuiſſe in ſenatu, quia licèt ſit idem factum,tamen diuerſæ oriuntur obligationes,nec vna accedit alteri.

Vidi aliquando dubitari.

13 Adde,quòd tractatus † debet puniri à Iudice territorij,in quo fuit factus,quãdo tractatus in iure eſſet punibilis,vt in caſu c.1.de homicid.in 6.in crimin. læſ. maieſt.& in crim.raptus, & in alijs ſimilibus caſibus,ſecus vero ſi tractatus non eſſet punibilis,Bero. quæſt.84. & ibi in
14 fin.dicit,quòd tractans, † & mandãs crimen inter ſe differunt, & quomodo tra
15 ctatus † de committendo maleficio probetur,vide Maſcard.de probat.concluſ. 1386.

Item pone, quòd aliquis.

16 Adde, quòd ſi quis in † vno territorio inſultauerit,& in alio vulnerauerit, ſiue occiderit, poterit puniri per Iudices vtriuſq; territorij de inſultu per Iudicem territorij, in quo inſultauit, & per alium de vulneribus,ſiue homicidio,qa inſultus,& vulnera,ſiue homicidiũ ſub-
17 ſecutum non confunduntur,† ſecus autem ſi inſultus, & vulnera in eodem territorio commiſſa fuiſſent,nam tunc confunderentur.ita tradit Bero.in quęſt.89 & hoc caſu,& ſimilibus arbitror locum non eſſe præuentioni; nam quilibet Iudex poteſt punire delictum,quod committitur in ſua iuriſdictione,in qua maior eſt omnibus alijs Iudicibus, not.Docto.in l.Magiſtratibus,ff.de iuriſd.omn. iud.& latè per Decian.in tract.crim.tomo 1.lib.4.cap 16.num.7.ſed ſi extaret ſtatutum,& diſtinguẽdum.nam ſi dicat,
18 quòd quicunq; † ſagittauerit,vel ſcloppum exonerauerit,tunc punietur etiam à Iudice,in cuius iuriſdictione exiſtens exonerauit, dato, quòd in aliena iuriſdictione occiderit; ſecus ſi ſtatutum puniret percutientem, vel vulnerantem,

rantem, vel occidentem, ita determinauit Pet. quem refert Cyn. in l. 1. C. vbi de crim. agi oportet, & Io. And. in cap. in obscuris de reg. iur. in 6. in nouellis, & idem videtur tenere Bar. in l. libellorum de accusat. nu. 7. & ita etiam tradit Decian. in tract. crimin. tomo 1. lib. 4. c. 17. nu. 9. & ibi num. sequenti dicit, quod idem esset, si quis existens in vno territorio conuicium dixerit in aliquem in alieno territorio existentem, nam si statutum punit proferentem conuicia, punietur in loco, in quo protulit; si vero punit iniuriantem, vel conuiciantem, attenditur locus, in quo ille passus est in-
19 iuriam; & licet Decian. † ibi prosequendo dicat, si non extaret statutum, quòd de iure communi confunduntur mandatum, tractatus, sagittatio, percussio, prolatio iniuriæ, & passio ipsius; quia de iure communi delictum denominatur à fine, & sic à consumatione, Bart. in d. l. libellorum nu. 7. ex quo videtur velle inferre, quòd statuto nō existente, Iudex loci, in quo consumatur delictum, solus procedere possit. sed ego credo hoc nō esse verum, quia delicta prædicta nō cōfunduntur, quando actus cœptus in vno territorio, fuisset cōsumatus in alio, sed solum quando in eodem territorio fuit cœptus, & consumatus, vt per Bero. in d. q. 89. nu. 2. & ideo concludendum est, quod de iure communi, si delictum erit diuisibile, in vtroq; loco puniri, vt si quis in vno territorio cœpit aliquem, & commisit priuatum carcerem, & in alio spoliauit, nam de captura iudicabitur à Iudice loci, in quo cœpit illum, & de spolio à Iudice in quo expoliauit, ita Bal. in c. 1. §. iniuria nu. 11. de pace iuram. firm. ita
20 si quis rapuit † puellā in vno territorio, & eam in alio cognouit, vt per Mars. in l. fin. nu. 196. ff. de iurisd. omn. iud. & ibi nu. 204. habetur; et si existens Bononiæ
21 mandat † homicidium committi Florentiæ, & secuto homicidio, vbi poterit in-
22 quiri, & similiter de ratificante † in vno territorio delictum, in alio territorio commissum, à quo Iudice debeat puniri, habetur per Decian. in tract. crim. to-
23 mo 1. cap. 16. nu. 13. & † si quis portaret arma in vno territorio, & in alio vim faceret publicā cū ipsis armis, per vtrūq; iudicem puniri poterit. Gram. in consil. 43. num. 2. & consil. 55. num. 3.

Adde, quòd si puella fuit capta in vno territorio, & cognita in alio, vnusquisq; iudex poterit procedere, secūdum Bal. in l. si quis non dicam rapere col. 5. C. de episc. & cler. quem refert, & sequitur Felyn. in c. 1. sub num. 12. de præsump.
24 & ibi † dicit, etiam quòd si in vna villa vnus fuit ligatus; & in alia derobatus, quòd similiter ab vtroq; iudice poterit contra delinquentes procedi.

25 Successiuè quæro. Adde, quòd † cōsuetudo potest inducere, quòd delinquens in Ciuitate confederata puniatur. vt per Pet. Ra. in tract. de consuet. sub nu. 248.

26 Item adde, quòd † Mars. in cons. 121. nu. 9. cum sequen. tenet contrarium, videlicet, quòd committens delictum in vna Ciuitate, possit puniri in alia ei confederata, & ibi accumulauit multos idē tenentes; sed hoc nunquàm vidi seruari, & conuentio, quæ est inter summum
27 † Pontificem, & Regem Philip. de qua in libro pragmaticarum, sub tit. de malefact. est solum, quòd banniti non sint tuti, sed quòd debeant ab officialibus vtriusq; Principis omni cum diligentia persequi, & ad eorum officiales remitti.

Præterea quæro. Adde, quòd si cum
28 altero † ex illis iudicibus cōcurrēt aliquis alius modus, quo quis sortitur forum, vt quia esset iudex domicilij, vel originis delinquentis, tūc is præfereretur, qui duplici iure fuerit iudex, quia duo vincula magis stringūt, ita tenet Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 17. nu. 19.

29 Adde, quòd si maleficium † committatur in confinio, & homo reperiatur mortuus prostratus, ita quod tangat de vtroque territorio, & confinio, vterq; iudex poterit procedere contra delinquentem. Bald. in l. si vero §. quòd si ex medrano ff. de his qui eiec. vel effud. & in l. 2. C. vbi de crim. agi oport. & Botta. consil. 47. nu. 56.

Ibi, sed quicquid sit. Adde, quòd
30 † hoc non est de ęquitate, quia ne reus vexetur à duobus Iudicibus, deberent inter se concordare, vel alter vices amborum substineret. vt per Marian. in c. postulasti. nu. 7. de foro competen.

Vlterius quæro. Sed quæro, 31 nunquid iudex. Adde, an iudex† testem, qui corã eo falsum deposuit, posset punire lata sententia in causa principali, procedendo per inquisitionem: & dic, aut fit depositio coram iudice habente merum imperium, & tunc potest etiam postea inquiri; aut non habet merum imperium, & nõ potest. ita distinguit Ang. de Vbald. in repet. l. si vacãtia de bon. vacant. lib. 10. num. 138. & ibi nu. 140. cum seq. ponit, quòd testis deponens falsum coram 32 arbitro, †non poterit per eum puniri, nisi fuerit factum compromissum in iudicem habentem imperium, qui non vt arbiter, sed vt iudex eum punire posset, sed si non haberet imperiũ, etiam quòd esset iudex non posset punire, quia non incidisset quæstio coram eo, tamquàm coram iudice, sed tamquàm coram arbitro; dicit tamen, quòd si esset arbiter, habens iurisdictionem à statuto, prout in Ciuitate Perusij, posset punire, sed ꝙ numquàm vidit illud obseruari Perusij, vbi tales arbitri habentes iurisdictionem eliguntur, licèt de iure fieri posset, 33 & num. 149. ponit, quòd iudex, † cuius iurisdictio fuerit prorogata, poterit punire testem coram eo falsum deponentem, & idem credit de iudice ad vnam causam delegato. ponit etiam ibi num. 34 152. quòd si iudex† maior coram iudice minori falsum deponeret, quòd per illum iudicem inferiorem posset puniri. Sed de ista quęstione vide etiam Menoch. de arbitr. iud. quæst. 91. vbi latè, quando iudex ad cognoscendum causas ciuiles habet arbitrium tamquàm iudex ordinarius, vel delegatus.

35 Item adde, quòd poterit † puniri ab vtroque iudice, si ab vno non fuerit sufficienti, & congrua pęna punitus, vt est communis opin. de qua Becci. conf. 69. nu. 4. vol. 1.

36 Item adde, quòd deponens † falsum coram iudice, qui ad instantiam alterius iudicis examinaret, ab eo poterit puniri, licèt non sit iudex causæ. ita Bal. in l. nullum num. 6. C. de test. Marian. in c. postulasti num. 19. de foro compet. & Decian. in tract. crimin. tomo 1. cap. 17. num. 28.

Sed hic quæro, quid si clericus, Ibi benè potest Iudex laicus.

37 Adde, quòd iudex† laicus poterit procedere in causa, etiam quòd sibi per iudicem ecclesiasticum inhibitum fuisset, coram quo clericus fuisset conuentus de falso. vt per Feder. de sen. in consil. 93. quem sequitur Soci. in conf. 99. nu. 21. vol. 3. & Lancel. in tract. de attent. par. 2. cap. 20. nu. 87.

Quæro nunquid è conuerso.

38 Adde, quòd iudex† ecclesiasticus nõ poterit punire testem laicum, qui coram eo deposuerit falsitatem post sententiã in causa datam, quia functus est officio suo. Butr. & Bald. in c. 1. de calumniat. & Fely. ibi num. 4. & secundum hanc decisionem iudicatum fuit, vt refert Vrsill. ad Afflict. in decis. 219. hic allegata.

Tu scis, ꝙ furtũ est cõtrectatio.

39 Adde, quòd fur† vbiq; potest conueniri, capi, & puniri, vt rem furatã, aut eius æstimationem restituat, etiam si reperiatur sine re furata, & si fur non habuerit, quod pro furto reddat, & incognito rem furatam vendiderit, ipse vendun-40 dabitur, † vt per Bernard. de Plotis consil. 133. nu. 45. fol. 167. inter consil. crim. diuers. tomo 1. sed hoc non credo, nec seruatur, vt vendundari possit.

41 Item adde, quòd non† diceretur committere furtum per contrectationem, si non apportaret rem furatam, sed precium, vt per Martin. de Gratis conf. 61. num. 4. & 5. volum. 1. inter conf. crimin. paruæ impressionis, & Ang. hic allegatũ in ver. etiam vestem cęlestem vers. quęro, quòd si fur in fine, & ibi August. de 42 Arim. vbi ad hanc† doctrinam Bart. multas ponit limitationes, & inter alia limitat dictam doctrinam non procedere, si non fecerit residẽtiam per spaciũ vnius diei, quẽ refert, & sequitur Boer. in decis. hic allegata, nu. 48.

43 Item adde, si quis † cum armis fecerit rapinam Perusij, postea cum re apta captus fuerit Mediolani, an debeat puniri tamquàm latro, an tamquàm simplex fur, hanc quæstionem tractat Bald. in c. 1. §. iniuria punitur. num. 11. de pace iur. firm.

Item

Item adde, retẽta opinione Bart. quòd
44 ſtatutum diſponens, † vt fur pro tribus furtis moriatur, non habet locum in cõtractante rem vnam per diuerſas iuriſdictiones, vt dicatur tria furta commiſiſſe: ſecundum Ang. Fulgo. & Saly. in authen. ſed nouo iure C. de ſer. fugit. & Bald. in c. eccleſia Sutrina de cauſ. poſſeſſ. & propriet. & latiſſimè per Alex. de Imol. in conſ. 71. nu. 20. vol. 2. inter cõſi. crim. diuer. paruæ impreſſionis, & ibi ẽt impugnat opin. Bart.

45 Itẽ adde, quòd Iudex † loci per quẽ fur trãſit cum rem furata, poteſt eũ capere, & punire ſecundum Bar. in conſ. 9. inter conſ. crim. diuerſ. magnæ impreſſionis, tomo 1. ex quo ſequitur limitationem
46 Auguſtini † ſupra recitatam, ſcilicet, ꝙ requiratur reſidentia per ſpatium vnius diei, non eſſe veram, quæ mihi videtur ridiculoſa, & ſemper vidi in practica puniri fures captos cum rebus furatis, etiã tranſeundo per alia territoria, licet moram ibi nõ traxerint per ſpacium vnius diei, & ſi aliquid Auguſtino furto ſubtractum fuiſſet, vtiq; hoc non dixiſſet.

Ibi certè in hoc Ducatu.

47 Adde, quòd in Principatu † Cathaloniæ ſeruatur opinio Bar. vt atteſtatur Peguera. in quæſt. crim. cap. 28.

Ibi, & ſecundum hãc opinionẽ.

48 Adde, pro opinione † Barbat. facit Bernard. de Land. in addit. ad Ang. in d. verbo, & veſtem cęleſtem, verſ. quæro quid ſi furtum num. ibi allegat. Specul. & Caſtren. tenentes in locis ibi per eum alle-
49 gatis, quòd ſi fur † res furatas exponat venales propè aliquod cimiteriũ, quod ratione mutationis territorij dicitur ſacrilegus, & confugiens ad Eccleſiam, poteſt extrahi, & ſi D. Claro aliquid ſubtractum fuiſſet à fure, qui ad eccleſiam fuiſſet, non dixiſſet Barb. non poſſe defen-
50 di. †

Vidi etiam quandoq; dubitari.

Adde, quòd ratione ſacrilegij poteſt ẽt
51 procedere Iudex Eccleſiaſticus, † ſi vult contra illum, qui in Eccleſia deliquit, ſecundum Didac. var. reſolut. cap. 20. nu. 18. & Farin. quæſt. 28. nu. 62. & licet lai-
52 cus † ſit Iudex competens, non tamen poterit capere delinquentem in Eccleſia, ſed Eccleſiaſticus capiet, & tradet Iudici ſeculari, Abb. & ceteri in c. cum ſit generale de foro compet. nume. 27. vbi Maria. Soci. in nume. 25. & Barbat. nume. 235.

53 Item adde, quòd ſi quis fuerit † captus per Mantellum in hoſtio Eccleſię, & ductus extra Eccleſiam fuerit offenſus, nõ dicitur percuſſus in Eccleſia, Bald. in capit. 1. verb. iniuria col. 4. de pace iuram. firm. & Io. Andr. in capit. fin. de immunit. eccl. in nouella, vbi Abb. tenet contrarium.

Eſt autem tantæ potentiæ.

54 Adde, quòd hoc fallit † in vagabundo, quòd vbiq; puniri poteſt, vt per Couar. pract. quæſt. cap. 11. nu. 7.

Ibi, & licet aliqui. Adde, quòd in Regno Neapol. ſeruatur per Regia tribunalia, quòd quãdo per officiales Baronum petitur remiſſio alicuius cauſæ per viam grauaminis in illis tribunalibus introductę, ſi nõ cõſtat de corpore delicti, non remittitur ẽt quòd Barones habeant primam, & ſecũdam inſtantiam priuatiuè, & hoc per Deciſ. Guid. PP. 202.

Sed certè quicquid ſit de iure.

55 Adde, quòd iſta conſuetudo † non valet reſpectu homicidæ animi deliberati, quia eſt contra ius diuinum, ſecundum Bernard. de Plot. in conſ. 133. per totum inter conſ. crim. diuerſ. tomo 2.

56 Item adde, quòd iſta † conſuetudo nõ valet, ſi delinquens remanet impunitus, quia ſi non fieret remiſſio, eſſet contra ius publicum, cum delicta per talem cõſuetudinem remanerent impunita. & ad hoc vt valeat, requiritur, quòd Iudex qui non vult remittere, velit punire, ita tenet Cald. in capitu. 1. de raptor. quem omnes ſequuntur, & in ſpecie, Abb. in c. fin. de foro compet. nume. 23. Iaſ. conſ. 121. vol. 1. Boer. deciſ. 29. nu. 6. & Gram. deciſ. 26. nu. 3.

Hoc tñ quod non fiat remiſſio.

57 Adde, quòd in cauſis † hæreſis quilibet inquiſitor cuiuſcumq; Prouincię poteſt petere remiſſionem à quocunq; alio inqſitore, quia oẽs inquiſitores ad cauſas

hæreſis ſunt Rom.Pontif.Legati, & crimen eſt merè eccleſiaſticum,ratione cuius nulli Domino temporali ſubſunt inquiſitores,ſed ſoli Pontifici,aut Generalibus inquiſitoribus debent obtemperare, & delinquentes ab Hyſpania in Italiam remitti debent,ita tradit Fran. Peguer.ſchol.45.ad 3. par.Director.Inquiſit.col.3.

Ibi,& ideo ſcd͠m Ang.in d.l.ſolet.

58 Adde,quæ requirant,† vt fiat remiſſio videndum Guid.PP.deciſ.202.& ibi in addit.vbi habetur, quòd nouem requiruntur, & in quibus caſibus ſit facienda remiſſio,& quæ requirantur, vide etiã Caſſan.in conſuet.Burgund. rubr. 12.§. 1.nu.1.fol.1433. & caſus in quibus non fit remiſſio in criminalibus,vide per Oldrad.conſi.104.quod remiſſio,& ad prędicta omnia, vide omnino Decian. in tract.crim.tomo 1.lib.4.cap.19.vbi latiſſimè,& in caſibus,in quibus eſt remittẽdus reus, debet remitti ſub bona custo-
59 dia expenſis† remiſſionem petentis, vt per Aufrer.in addit.ad Cap. tholoſ. deciſ. 100. Boer.deciſ. 303. & Decian.ubi ſupra nu. 19.

60 Item adde, an † remiſſio delinquentis in territorio Baronis habentis iuriſdictionem cognoſcendi in delinquentes in ſuo territorio priuatiuè,& annullatiuè debeat fieri ad Baronem,& Dominũ delinquentis ſimiliter habentis priuilegium cognoſcendi in ſuos vaſſallos alibi delinquentes,vide Foller.in pract.criminin verb.audiantur excuſatores,nu. 65.cum ſequẽ.& Gram.in deciſ.30. per totam,vbi latiſſimè,& per Carau.in ritu 205.nu.3.& in Pragm.6.incipiente pro bona,§.item,quòd Gubernator de officio Iuſtitiarij.

61 Item adde † ſi inquiſitus per Iudicem Baronis fuerit captus à Curia ſuperiori,ſiue à Principe, an ſit facienda remiſſio,Gram.deciſ.30. & Foller. in d.verb. audiantur excuſatores nu. 82.

62 Item adde,† quòd remiſſio debet peti ante condemnationem aliàs reo condẽnato per Iudicem,qui fecit capturã, nõ habeat locum remiſſio,Gram.deciſ. 26. num.5.& Afflict.in Conſtit.Capitaneorum nu. 12.fol.107.& ibi num.ſeq.dicit cuius expenſis debeat fieri dicta remiſſio, & ibi dicit etiam,quòd Iudex qui remiſit delinquentem ad requiſitionem Iudicis loci,vbi eſt commiſſum delictũ, non poteſt amplius cognoſcere,an deli-
63 querit, † & idem tenuit Oldrad.in conſil.89.incip.Epiſcopus,& reus qui remittitur debet puniri ſecundum legem Iu-
64 dicis † ad quem fit remiſſio, Alciat. de præſumpt.reg.3.præſumpt. 33. in fine.

65 Item adde,quòd † fit remiſſio ad locũ delicti duabus de cauſis, vt cęteri timeant,& vt conſolentur parentes offenſorum not. auth.qua in prouincia C. vbi de crim.agi oport.

66 Item adde,quòd † Iudices, qui eſſent ſub eodem dominio,ſi non remitterent delinquentes ad locum delicti puniẽdi eſſent de inobediẽtia, ſecundum Iacob. Beluiſ.in c.romana,§.contrahẽtes num. 113.de foro competent.lib.6. quem refert,& ſequitur Ant.Scap. in tract. iuris non ſcrip.lib.5.cap.8. num. 9. & in Re-
67 gno † Neapolit. fuit prouiſum per Reg. Pragm.Caroli V.quæ eſt quinta ſub tit. de delicto quis conueniri poteſt, quòd officiales Regni debẽt capere delinquẽtes, qui etiam delinquunt extra territorium,& illos remittere ad officialem territorij,in quo deliquerint,ſed aliàs non eſſent publici latrones,diſrobatores ſtra-
68 tarum publicarum,† qui poſſunt à quocunq; officiali capi,& puniri, ſed de dicta Pragm.vide Foller.in pract. crim.in verbo audiantur excuſatores,nu. 89.vbi tenet,quòd dicta pragm.non habeat lo-
69 cum quo ad Barones † iuriſdictionem habentes in eorum vaſſallos cognoſcendi de delictis,etiam alibi commiſſis priuatiuè,ſed ſolum procedere in officialibus Regis de vno ad alium, non autem in officiali Regio ad Baronem,vel de Barone ad Baronem,atteſtando per Deum ſe millies ita obtinuiſſe, ſed ego reperio aliter deciſum fuiſſe per Sacr.Reg.conſ. de regia Audientia ad Baronem,ſcilicet
70 quod latro † ſtratarum captus per regiã Audientiam ad Baronem dicta priuilegia habentem,non eſt remittendus, vt atteſtatur Franch.in deciſ.426. volum.2 Sed aduertendum eſt,quòd ſi Iudex requiſitus, ſuperior iuriſdictione ſit, non remittitur Iudici inferiori, ſed ipſe cognoſcit de cauſa, nam dici ſolet, quòd
71 Curia maior † non remittit inferiori,

Caſſan.

Cassan.in consuet.Burgund.rub.12.nu.16.Couar.pract. quæst.cap.11.num.10. vers.13. illud, vbi hanc limitationem intelligit procedere, vbi Iudex maior,& inferior potest causam iam ceptam corã inferiori auocare,aut retinere cuiuscũq; appellationis occasione, secus si hãc nõ habeat potestatem,quẽ refert, & sequitur Farinac.quæst.crimin.in quæst.7.nume.33.

Ibi,quòd tamen ego nunquàm.

72 Adde, quòd † non obstante tali cõsuedine remissio in grauibus delictis, & ẽt leuibus fieri potest,Abb.cons. 24.vol.1. & latissimè Decian. in tract. crim.tomo 1.c.19.nu.6.quo stante D.Clarus deberet laudare, & non damnare Principes remittentes,quia delicta non remanent impunita.

Ibi. Sunt etiam quædam.

Adde,quòd Bertaz.in cons. 410. in fine vol.2.dicit falsum esse, quòd Domini Veneti non obseruent conuentiones de tradẽdis bannitis,& veritatem dixit: Vtinam omnes Principes ita obseruarent fidem,vt seruat,& semper seruauit illa Serenissima, & iustissima Respublica,quam Deus conseruauit ob suam integerrimam fidem, & iustitiam.

Sed quid si Iudex. Ibi, & ego

73 semper vidi. Adde,quòd† hoc est de iure, & ita fuit decisum per sacr.cons.Neapol.vt attestatur Frãc. decis.37.

Item, quod qñ agitur ciuiliter.

74 Adde † videndum Couar.pract.quęst. cap.11. nu.7. nec in causis ciuilibus habet locum remissio.Bart.& Doct.in l.hæres absens,§.si quis ff.de iudic. fallit tamen pluribus modis, vt per Soci.in reg. 336.& per Diaz. in reg. 514.

Scias etiam, q, curia Romana.

75 Adde vidẽdum D.†Prosp.Farin.in suis quęst.crim. q̃st.7.nu.12. vbi latissimè,& cõcludit,ꝙ in Vrbe oẽs delinquẽtes puniuntur, & si nõ sunt subditi ecclesiæ,& extra statutũ Ecclesiasticũ deliquerint, non pœna ordinaria,sed extraordinaria Iudicis arbitrio puniri debent.

Ibi, quia Roma est cõis patria.

76 Adde tex.†in l. Roma.ff.ad municip.c.
77 fin.de for.compet.& Papa†est iudex ordinarius singulorum 9. quæstione 3. c. cũcta,& c. per principalem de election. & semper iuxta iuris communis dispo-
78 sitionem bannitus,†& condemnatus de vna ciuitate intelligitur bannitus à Roma,secũdum Iacob. Beluis.in sua pract. crim.in tit. de fuga reorum nu. 30. quẽ refert,& sequitur Ant.Scap.in tract.iuris non scrip.lib.5.cap.6.nu.3.

79 Adde,quòd si quis†plura delicta commiserit, quorum vnum sit priuilegiatũ, de quo cognoscere debeant officiales Regij, per cognitionem illius trahitur ad eos cognitio aliorũ delictorum. Cassane.in consuet.Burgund.rubr. 11. § 11. nu.26.vers.limita.2.fol. 376.

Item intelligenda sunt.

80 Adde,quòd in foro † ecclesiastico indi-
81 stinctè fiunt remissiones,cum omnes†ecclesiasticæ personæ subsint vni Principi supremo spirituali, videlicet Papæ 9. quæstione 3.c.cuncta per mundum,qui cogeret personas ecclesiasticas remittere recusantes, & ideo in illis est eadem ratio,quæ erat in foro temporali tempore legis cõditæ per illum, qui solus pręerat temporali iurisdictioni, quo tempore totus orbis suberat vni Principi videlicet Imperatori, & ista est opinio Card.Florent.in clem. pastoralis in glo. in verb.de more de sent. & re iud. quẽ refert, & sequitur Cassanc. in consuet. Burgund.Rub.12. §.1.nu.14.vers.& hoc est verum fol.1436.

Frequẽter ẽt dubitare cõtingit.

82 Adde,inter quos † detur præuentio, & in quibus causis,vt per Decian.in tract. crim.lib.4.c. 20. tomo 1. vbi ponit vndecim casus, in quibus est locus pręuentioni cum duodecim limit.& in c.21.habetur quando, & per quos actus dicatur legitimè facta præuentio. & in c.sequenti habetur de effectibus præuentionis,& ideo vide eum in locis prædictis, in quibus de materia præuentionis latissimè tractatur, & de hoc etiam per Gram.decis.30. & si iudices proceden-
83 tes sint sub diuersis†præsidibus prouin-

ciæ, ideſt ſub diuerſis Principibus, non eſt locus præuentioni, vt infra in quæſt. 39. verſ. ſed quęro circa finem. Et in hac materia pręuētionis vide oīno Marian. Soci. in c. propoſuiſti à principio vſque ad finem per tredecim columnas. Vitalin. in tract. clauſ. in octaua charta, & pluribus ſequentibus, & Boſſ. in tit. de foro competen. nume. 36. cum multis alijs.

84 Item adde, quòd ſi delinquens † procurauerit inquiri in Curia, in qua imponitur minor pęna, talis præuentio non valet, vt per Bald. in l. ſi ſeruus plurium. §. ſi quis tamen ff. de legat. primo. & Fely. in c. non debet nu. 3. de teſtib. Becc. conſil. 69. nu. 7. & ſequen. Et quis ſit præferendus de iure communi, vide Foller. in verb. audiantur excuſatores, nu. 159.

85 vbi plenè, & ex quibus præuentio † probari poſſit, Maſcard. de probat. concluſ. 1226. vol. 3.

86 Item adde, quòd † ſi eodem tempore, vtputa eadem hora fuerit formata inquiſitio à duobus iudicibus, tunc ceſſat præuentio, & reus debet recurrere ad ſuperiorem, quando ſub eodem Principe ſunt iudices, & inſtare, ne ex eodem delicto vexetur in duobus locis. Boſſ. in tit. de for. compet. num. 104. ſed ſecundum Bald. in deciſ. 329. dicit, quòd in d.

87 caſu † reus poterit eligere quem iudicē velit, & alteri opponere non exceptionem præuentionis, ſed quòd cauſa coram altero pendet; vide etiam Io. Anto. de Nigr. ſuper capitul. Regn. vt delatas. fol. 241. nu. 58. vbi aliter loquitur.

88 Adde, quòd ſi contentio † eſſet inter iudicem ordinarium, & iudicem delegatum de aliquo crimine commiſſo ab aliquo de familia iudicis delegati, iudex ordinarius erit præferendus, ſi delictum non fuerit commiſſum ex cauſa officij, ſi vero ex cauſa officij, cognoſcet delegatus, ſiue ipſe deliquerit, ſiue ex facto officij ſui offenſus fuerit, ita tradit Boer. in deciſ. 9. & ibi etiam habetur, quòd ſi

89 delegatus † delictum commiſerit extra officium ſuum, poterit puniri ab ordinario, & idē deciſum fuit per Capel. Tholoſ. in deciſ. 423. item fuit quæſitum an ſi delegatus, & de hoc vide oīno Grauat. in addit. ad pract. Veſtrij lib. 3. cap. 9. nu. 20. ſed puniri non poterit niſi finita delegatione. Iaſ. in l. 2. nu. 1. ff. de in ius. voc. Ego nunquàm vidi in facto, ꝙ ordinarius puniat delegatum Principis in territorio ſuo delinquentem, nec conſulerem iudicibus, vt hoc facerent, niſi de licentia Principis, vt admonuit Bar. in l. Officialem C. de offi. recto. prouin. & idem eſt, quando officialis maioris iudicis deliqt in terra Baronis extra exercitium officij, quòd poterit puniri per Baronem, ſiue eius officialem. Boer. d. deciſ. 9. Carau. in rit. 49. nu. 14. & Caſſan. ſuper conſuet. Burgun. fol. 305. nu. 36. verſ. ſed iuxta prædicta, vbi pleniſſimè hāc quæſtionem examinauit, & hoc eſt verum, dum tamen notum faciat ſuperiori ſuo, vt ibi dicit Carau.

90 Item adde, † quòd quando alicui competit iuriſdictio virtute priuilegij, non eſt locus præuentioni. vt per Gram. in deciſ. 30. nu. 12. quod tamen, vt ibi dicit, in ſacro cōſilio obtinere non potuit. Nam in Regno practicatur, quòd vaſal

91 li † Baronum citantur à magna Curia Vicariæ, vel à regia Audiētia illius Prouinciæ, & ſi comparent perſonaliter, & petatur remiſſio ab ipſo citato, vel à Barone, ſiue ab eius officiali, remittitur, & ita quotidie ſeruatur, dato etiam, quòd iudex Baronis non præueniſſet, & hoc ratione priuilegiorum, quæ tribunt Baronibus iuriſdictionem priuatiuam cū cęteris officialibus, ſi vero non comparent proceditur in cauſa per Regiam audientiam, non obſtante litis pendentia, & præuentione facta à iudice Baronis, & non fit remiſſio, licet Barones habeāt in priuilegijs, quòd eorum vaſalli non poſſint ab alio quocunq; officiali citari, trahi, & euocari; & quòd aliter citati nō teneantur comparere; & caſu quo fuerint effecti contumaces, contumacia ſit nulla, quia de tali clauſula Barones nunquàm fuerunt, nec ſunt in poſſeſſione; & ideo priuilegijs omiſſis ſeruatur id, quod iuris eſt, & ex conſequenti, allegata litis pendentia, & præuentio non obſtat ſecundo iudici, per rationem, quā tradit Bar. in l. ſepulchri nu. 3. ff. de ſepul. violat. quia proceſſus primi iudicis per ſecundum non impeditur, ex quo liberè poteſt procedere, quamuis neuter poſſit delictum punire, cum delinquentem non habeant, adeo, quòd inquiſito

quisito non comparente personaliter coram secundo iudice, etiam ad instantiam Baronis non remittitur, nec de remissione tractatur. si autem comparet, purgata contumacia fit remissio per Pragm. 6. incip. pro bona. §. item, quòd Gubernator sub tit. de officio iustitiarij, & prędicta latè habentur per Carau. in ritu 205. num. 3. sed hodie seruatur, quòd si tales contumaces reperiantur in carceribus Baronum, & tractetur de remissione, conceduntur prouisiones à Magna Curia Vicariæ, quòd Regia audientia de remissione cognoscat, non amoto carcerato, & hoc, vt inanes cir-
92 cuitus euitentur. Et citatus † à Regia audientia, etiam quòd notoriè constet, eũ esse sub Baronis dominio, personaliter comparere tenetur, & eius priuilegium allegare, & forum declinare, per ritum 230. vbi Carau.

93 Item adde, quòd citatus † coram duobus iudicibus, si comparet coram secundo iudice, & allegat litis pendentiam, coram primo supersederi non debet, nam alias sequeretur, quòd esset in ipsius citati potestate, eludere pœnam, cum corã primo non compareat, & coram secundo impediat propter pendentiam litis, Bar. in l. sepulchri num. 2. de sepul. viol. Alex. cons. 11. col. 2. in quinto dubio volum. 1. & cons. 23. vol. 3. Fely. in c. qualiter col. 1. de iud. & licet multi contrariũ tenuerint, tamen ista est verior, secundũ Pau. de Cast. Alex. & Ang. in l. hoc amplius, §. celsus, ff. de dam. infect. quos sequitur Carau. in ritu 205. nu. 1. quod tamen, vt ibi per eum limitatur, non procedere si coram primo iudice purgasset contumaciam solutis expensis, & præstita cautione de stando iuri, vel esset paratus nunc purgare, & cautionem præstare de stando iuri coram primo.

Quæstio XXXIX.

SVMMARIVM.

1 *Riginarius quis dicatur, remissiuè.*
2 *Originarius quomodo probetur, remissiuè.*
3 *Absolutus in loco delicti, non potest molestari in loco originis, & nu. 14.*
4 *Condemnatus in duobus locis potest cogi ad solutionem vtriusq; pœnæ.*
5 *Condemnatus in loco delicti pecuniariter, si pœnã soluit non potest in loco domicilij capite puniri.*
6 *Domicilium quomodo contrahatur, remiss.*
7 *Habitans in confinio duarum Ciuitatum ab vtroq; Iudice puniri potest.*
8 *Domicilium quomodo probetur, remiss.*
9 *Famulus exterus stans ad seruitia alicuius, an dicatur habitator illius loci.*
10 *Iudex incompetens potest punire delinquẽtem, cum quo fuit lis contestata non opposita incompetentia.*
11 *Iudex suus dicitur ratione originis, domicilij, delicti, & consensus.*
12 *Iudex originis potest inquirere contra subditum extra territorium delinquentem.*
13 *Item Baro licet non habeat priuilegium cognoscendi delictum extra territorium.*
15 *Prosp. Farinac. impugnatur.*
16 *Vagabundus potest vbiq; conueniri.*
17 *Vagabundus quis sit, remissiuè.*

Iximus delinquentem.
1 Adde † videndum, quis dicatur locus originis, & quot modis quis dicatur originarius, latè per Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 17.
2 nu. 19. cum sequen. & † quomodo probetur, quem alicuius loci originarium esse, Maschar. de probat. concl. 1141. volum. 3.

3 Item adde, quòd poterit † procedere, nisi in loco delicti fuisset absolutus, vt per Viui. commun. opin. 420. nu. 4. vol. 1. sed si fuisset condemnatus, poterit etiã puniri à Iudice domicilij, siue originis, etiam ad publicationem bonorum, Alciat. cons. 3. lib. 7. nisi primam condem-
4 nationem soluisset, & si reus † passus fuerit se condemnari in duobus locis, poterit cogi soluere condemnationem in vtroq; loco, nec poterit allegare præuẽtionem; si est contumax in eo loco, in quo est facta præuentio, cum non possit contumax vti beneficio, l. vbi cæptum est iudicium, ita latissimè traditum fuit per Boss. in tit. de for. compet. nu. 79. cũ sequen. & per Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 16. nu. 7.
5 Item adde, quòd si Iudex † loci delicti condemnauit pecunia, & soluit, & eodẽ tem-

tempore locus domicilij condemnauit capite, non poterit capite puniri, secundum Bald. in conſ. 124. Quidam cagnus vol. 5.

Sortitur etiam quis forum.

6 Adde, quomodo† domicilium contrahere, & ſortiri qualiter, & quando de iure quis dicatur. Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 16. nu. 8. & ibi num 22.

7 habetur, quòd habitans † in confinibus duarum Ciuitatum, vel prouinciarum ab vtroq; Iudice puniri poteſt, & quo-

8 modo domicilium probetur, † Maſchar. de probat. concl. 534. vol. 2. & ex quib⁹ contractum eſſe dignoſcatur, Menoch.

9 de Arbitr. iud. caſu 86. & an † famulus exterus, qui ſtat ad ſeruitia alicuius dicatur habitator illius loci, Gramm. deciſ. 87.

10 Item adde, † quòd quis poteſt puniri in loco, vbi lis eſt conteſtata, non oppoſita fori exceptione ab eo, qui ſciebat, ſe non eſſe ſuppoſitum iuriſdictioni illius Iudicis, qui de maleficio cognoſcit. Gādin. in tract. de malef. in titu. vbi puniatur delinquens in princ. & in vlt. quæſtione, verſ. nam dixit ipſa lex, vbi dicit, quòd vbi lex dicit, quòd Iudex puniat delinquētes vbicumq; delinquerint, debet intelligi, dummodo ſint ſuæ iuriſdi-

11 ctionis, † vel ratione originis, vel ratione domicilij; vel ratione delicti, vel ratione conſenſus.

Ibi, certè negari non poteſt.

12 Adde, quòd Becc. † in conſil. 93. tenet hanc partem affirmatiuam eſſe magis communem, idem tenet Bero. in conſil. 162. vol. 3. & ſecundum hanc opinionē affirmatiuam deciſum fuit per ſacrum conſil. Neap. vt atteſtatur Franch. in deciſ. 66. Quinimo etiam ibi iudicatū fuit,

13 quòd officialis Baronis † inquirere poſſit vaſſallum extra territorium delinquētem, etiam quòd Baro non haberet priuilegium cognoſcēdi delicta extra territorium.

Ibi, ſi tamen reus. Adde videndum Ruin. ī conſil. 84. nu. 5. vol. 4. vbi idem tenet, quòd accu-

14 ſatus, † vel inquiſitus de delicto extra territorium commiſſo à Iudice delicti amplius non poterit moleſtari per Iudices originis, vel domicilij; ſed ſi nō fuerit abſolutus, vel punitus pendente Iudicio coram primo Iudice in contumaciam, alius Iudex poterit ipſe quoq; inquirere: & ſimiliter quando contra reū contumacem fuit lata ſententia cōdemnatoria, quæ non potuit exequi. & idē tenet Bar. in l. ſepulchri, ff. de ſepulch. viol. & ibi in fine dicit, quòd ab vtroq; Iudice poterit cogi ad ſoluendū vtrāq; condemnationem; & ſecundum Viui. in opin. 420. nu. 4. abſolutus, vel condemnatus in loco domicilij, vel originis nō prohibetur accuſari in loco delicti, quia eſt principalis locus, in quo punitio fieri debet; ſecus in condemnato, & abſoluto in loco delicti, in quo caſu amplius moleſtari non poterit. ſed D. Proſp. Farin. in ſuis elegantiſſimis quæſt. crim. in q̄ſt. 7. ſub nu. 26. dictam opinionem reprobat, atteſtando hanc eſſe veriorē, quòd indiſtinctè etiam, quòd ſimus in diuerſis iuriſdictionibus, & territorijs, condemnatus, vel abſolutus in vnico loco, ſiue domicilij, ſiue originis, ſiue delicti, non poſſit vllo modo moleſtari in alio, fraude, & colluſione ceſſante; vt hic dicit D.

15 Clarus; ſed ego † valde dubito, quòd dictum Farin. non procedat, niſi quando reus fuiſſet punitus, quòd tunc amplius non eſſet moleſtandus, vt plenè dixi infra in quæſt. 57. verſ. ſcias etiam.

16 Cæterum ſi reus. Adde ad † hanc quęſtionem Boſſ. ī titu. de foro compet. ſub nu. 70. Soc. in reg. 87. fallē. 6. Neuiz. in ſylua nupt. lib. 4. nu. 104. & Duen. in reg. 378. limit. 4. & Claud. in reg. crim. 7.

17 Sed hic quæro. Adde hic† videndū Maſchar. in tract. de probat. in concluſ. 1395. vol. 3.

Quæſtio XL.

SVMMARIVM.

1. *IRregularitas quando incurratur, remiſſiuè.*

ITem quæro nunquid.

1 Adde videndum † Cępol. in conſ. 78. ubi ponit multos caſus, in quibus incurritur irregularitas.

Quæ-

Quæstio XLI.

SVMMARIVM.

1 *Vdex ordinarius si ei causa committatur, an efficiatur delegatus.*
2 *Delegari causæ criminales quando possint, remissiuè.*
3 *Iurisdictio quando dicatur delegata, vel excitata, remissiuè.*
4 *Diffinitiua an Iudex procedat, vt ordinarius, vel delegatus, remissiuè.*
5 *Delegatio causarum generalis an compræhendat causas criminales, remissiuè.*
6 *Delegatus citans an debeat inserere in citatione copiam delegationis.*
7 *Delegatus an possit subdelegare.*
8 *Delegatus Principis an subdeleget causas meri, & mixti imperij.*

Actenus de Iudicibus.

1 Adde, quòd si † Iudici ordinario causa committitur, si eius iurisdictio fuit alterata, tunc erit Iudex delegatus, & tunc ab eius sententia appellatur ad superiorem, Ang. ĩ l. 1. §. si quis simpliciter, ff. de verb. oblig. & ibi communiter Doct. & Viu. comm. opin. 421. vol. 1. & ad hanc materiã delegan-
2 di† causas criminales, & quando delegã tur iudicibus ordinarijs, & quando iuris
3 dictio dicatur excitata, † vel delegata;
4 & quæ differentia sit quando† Iudex ꝓcedit vt ordinarius, vel vt delegatus; & mortuo delegato an ordinarius possit se
5 impedire; & an delegatio† causarum generalis compræhendat etiam causas cri
6 minales; & an delegatus † citans debeat copiam delegationis in citatione inserere, vide oĩno Decian. ĩ tract. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 25. vbi latissimè.

Si verò est Iudex delegatus.

7 Adde videndum† Capram comm. con clus. in reg. 79. per totam.

In delegato autem à Principe.

8 Adde vidẽdũ† Menoc. de arbit. iud. ĩ q̃st. 54. vbi hãc q̃stionẽ latissimè tractauit, cõcludendo delegatũ Principis non posse subdelegari cãm meri, ac mixti Imperij.

Quæstio XLII.

SVMMARIVM.

1 *Rorogare iurisdictionem quid sit, remissiuè.*
2 *Et an possit fieri in criminalibus.*
3 *Et quomodo prorogatio fieri dicatur:*
4 *Præstans fideiussionem coram iudice incompetenti de parendo mandatis, non dicitur prorogare iurisdictionem.*
5 *Procurator sine speciali mandato iurisdictionem non prorogat.*
6 *Iurisdictio limitata, & delegata non potest prorogari.*
7 *Exceptio incompetentiæ potest quandocunque opponi, si iurisdictio est limitata.*
8 *Ignorans non dicitur iurisdictionem prorogare.*

Væro nunquid.

Adde videndum omnino Decian. ĩ tract. crim. lib. 4. cap. 23.
1 vbi † habetur, q̃d sit prorogare iurisdi-
2 ctionem, & an † fieri possit prorogatio ĩ criminalibus, & ĩ q̃bus casibus, & quæ sit tacita prorogatio, & q̃bus concurren
3 tibus fiat prorogatio, † & multa alia habentur ad materiam facientia, & inter alia notatu digna, habetur, quòd q̃s præ
4 stando † fideiussionem coram Iudice incompetenti de parendo mandatis, non dr̃ prorogare iurisdictionem, q̃a tacitè semper intelligitur hæc conditio, si competens fuerit, vt per plura Paris. cõs. 48. nu. 1. cum sequen. vol. 1.
5 Item adde, quòd† procurator sine speciali mãdato iurisdictionem prorogare nõ potest. c. cum olĩ de off. deleg. Guid. PP. decis. 285. nu. 2.
6 Item adde, † ꝙ iurisdictio delegata, & limitata nõ potest prorogari Abb. ĩ c. P. & G. de offic. deleg. & Docto. ĩ l. 2. ff. de
7 Iudic. & Natt. cons. 82. vbi dicit, † quòd exceptio incompetentiæ Iudicis quandocunq; opponi potest, quando iurisdictio est limitata, & Ruin. consil. 165. nu. 12. vol. 4.
8 Item adde, quod iurisdictionis† proro gatio errore sine ignorantia facti impeditur. Bero. ĩ consil. 9. num. 28. volum. 3.

Ibi,

Ibi quicquid tamen. Adde, quæ posui supra in quæst. 39. vers. sortitur etiam.

Quæstio XLIII.

SVMMARIVM.

1 *Iudex quando possit recusari, remissiuè.*
2 *Et quid in ordinario.*
3 *Et quid in delegato Principis.*
4 *Suspicionem iudicis allegans, & non probans in Regno Neapolitano pœnam incurrit.*
5 *Idem in Aduocato, & procuratore.*
6 *Et quid in statu ecclesiastico.*
Recusandi iudicem quæ differentia sit inter ius canonicum, & Ciuile nu. eod.
Iudex recusatus, an teneatur ad instantiam partis iurare, an causa suspicionis sit vera nu. eod.
7 *Suspicionem non probans, tenetur iniuriarum.*
8 *Procurator sine speciali mandato non potest iudicem suspectum allegare.*
9 *Iudex allegatus suspectus impeditur iurisdictionem exercere.*
10 *Et si procedat, an processus sit ipso iure nullus.*
11 *Suspiciones ortæ ante conclusum in causa, non possunt post conclusionem allegari in Regno Neap.*
Etiam quòd allegans probare velit de nouo ad eius notitiam deuenisse.
12 *Minor restituitur aduersus omissam exceptionem suspicionis.*
13 *Iudex per sententiam recusatus, potest appellare.*
14 *Et ex quibus causis recusetur, remiss.*
15 *Et an ipsemet possit cognoscere super exceptionibus contra se oppositis.*
Sportularum interesse an habeatur in consideratione, remissiuè.
16 *Iudex declarans se competentem, an possit procedere in causa principali, si ab hac declaratione fuerit appellatum.*
17 *Suspicionum causæ per quem cognoscantur.*
18 *Et quid seruetur in practica.*
19 *Iudex recusatus non remouetur in Regno Neap. nisi factis probationibus.*
20 *Excommunicatus publicus non potest esse iudex.*
21 *Iudex recusatus quare non cognoscit de sua suspicione, & tamen cognoscit, si est competens.*

Væro nunquid.

1 Adde in hac † materia recusationis Iudicis in causis criminalibus videndum Osasc. decis. 15. per totam, & Rolan. consi. 19. nu. 14. & consil. 31. in fin. volum. 3. vbi dicit, quòd suspicio Iudicis secundum ius canonicum debet probari, secus de iure ciuili, quia iusta causa secundum communem est iuramentum. sed omnino vide Io. Anto. de Nigr. super capitulis Regni in cap. 217. incip. prolixitatem, vbi ad saturitatem de recusatione Iudicis habetur, & quid Iudicem recusantes facere possint pendente recusatione, & licèt de iure Iu
2 dex † ordinarius recusari non possit Authē. si vero contingerit, C. de Iud. tamē hodie non seruatur, vt dicit Bald. in d.
3 Authē. & recusatur † etiā delegatus Principis, Menoch. de arbitr. iud. quæst. 54. nu. 12. & 13. & in Regn. Neap. prouisum fuit per Ritum 265. secundum dispositionem iuris canonici, quòd allegans
4 † Iudicem suspectum debet probare causas suspicionum. & eis non probatis, punitur arbitrio Iudicis suspicionē cognoscentis; & idem dicitur in prag. 40. incip. allegātibus sub tit. de offic. sacri Regij consilij, vbi quòd tali pœna arbitraria non tantum principalis puniri pote-
5 rit, sed etiam procurator, † & Aduocatus, quòd suspiciones ipsas proposuerint, & de prædictis vide etiam Carau. in d. ritu 265. vbi plenè, & ibi non datur appellatio à decreto in causis suspicionum Iudicum pro ritu 265. & ita habetur per Franch. in decis. 408. vol. 2. & vide infra nu. 13. Et in statu Ecclesiastico de forma recusandi Iudicem habetur p Constit. Marchiæ cap. 17. lib. quinto, & ibi latissimè per addentes. Et quæ sit differentia in modo recusandi Iudicem inter ius canonicum, & ciuile, latè Philip. Franch. in c. cum speciali num. 46. de appell. & Abb. in c. si quis contra clericum de foro competen. & per eundem Frāc. vbi supra num. 28. habetur etiam si pars recusans petit ipsum Iudicem interro-

gari

gari cum iuramento, si causa suspicionis sit vera, an iudex iurare teneatur.

7 Item adde, quòd de iure † communi allegans iudicem suspectum, si causas non probauerit, actione iniuriarum tenetur. secundum Bald. in c. super de offi. deleg. & Ang. in l. quæ omnia ibi magis conuicium. ff. de procur.

8 Item adde, quòd iudex † suspectus allegari debet per principalem, non per procuratorem, nisi habeat ad hoc speciale mandatum, vt inquit Rebuf. in tract. de recusat. arti. 1. glo. 1. num. 1. vol. 3. & ratio est secundum eum, quia procurator non potest aliquid facere, per quod dominus incidat in pęnam, si ad id nõ fuit specialiter constitutus, dicit tamen ibidem fuisse decisum, ibiq; seruatum. ꝙ si Dominus esset absens, & iudex esset suspectus, posset allegare suspicionem, offerendo dominum ratum habiturum, & petendo terminum ad habendam ratificationem, & speciale mãdatum, & ipse deberet abstinere. sed hodie ista cessant, quia communis forma omnium procurationum se habet, quòd in specie dicatur istud, vt etiam dicit Carau. vbi supra nu. 25.

9 Item adde, quòd post † recusationem impeditur exercitium iurisdictionis, &

10 processus † factus per iudicem suspectũ, est ipso iure nullus. Corn. conf. 247. col. 1. vol. 1. Deci. conf. 275. col. 1. & Vant. de nullit. sententia. ex defectu iurisdict. ordin. nu. 140. cum seq. vid. tñ Rot. Pedem. decis. 84. vbi distinguit & Couar. pract. quæst. cap. 26.

Item adde, ꝙ in Regno Neap. fuit prouisum per Reg. Pragm. quòd suspicio-

11 nes † ortæ ante conclusionem in causa, non possunt allegari cõtra Iudices post conclusum in causa, etiam quòd allegãs suspiciones prædictas, velit probare de nouo ad eius notitiam peruenisse, prout erat prouisum per cap. regni prolixitatem, Franch. in decis. 431. vol. 2. vbi te-

12 net, † quòd minor aduersus omissam allegationem suspicionis restituitur.

13 Item adde, quòd Iudex † recusatus per sententiam, potest appellare, Abb. cons. 92. Mandell. cons. 95. lib. 1.

14 Ex quibus causis. Adde videndum † Philip. Frãc. in c. postremo de appell. vbi enumerat 40. causas; Vide etiam Maran. in Spec. par. 6. vers. appellatio nu. 28. Lanfranc. in c. quoniam contra ver. recusationes de ꝓbat. & Capy. decis. 137. & 138.

15 Vnum tamen scias. Adde ad † istã regulam, videndum Felyn. in c. super litteris nu. 18. cum seq. de rescript. vbi ponit de Iudice delegato, & de Iudice ordinario, cum multis ampliat. & limitat. & an interesse sportularum sit habendum in consideratione.

16 Item adde, quòd si Iudex † pronunciaret se competentem, & appellatum fuisset, tali casu appellatio ligaret manus Iudicis, vt non posset procedere ad vlteriora in causa principali; quod tamen intelligendum est, quando ad instantiam alicuius Baronis, vel alterius Iudicis fuisset petita remissio causæ; secus autem ad instantiam inquisiti. Curt. iun. in consil. 124. sacratissimè nu. 13. & Rebuf. in tracta. de sentent. exequu. art. 3. gloss. 2. in prin. & art. 9. glo. 6. volu. 1. & ratio talis distinctionis est, quia primo casu interlocutoria quo ad Baronem, aliumue Iudicem, habet vim diffinitiuæ, secũdo vero casu non, & ita in practica quotidie obseruat, vt inquit Carau. in ritu 259. in fine.

Ibi, & ideo sup tali exceptione.

17 in fine. Adde, quòd † ita tenet Archid. in c. suspecti col. 3. q. 5. vbi dicit ita seruare Curiam Romanam, quòd de tali exceptione delegatus nõ cognoscit, & à quo sit cognoscendum de suspicionibus Iudicum, habetur in locis supracitatis, & quando causa suspicionis esset euidenter iusta in iure, & in facto, tunc non esset necesse eligere arbitros, vt tenet Abbas in c. cum speciali in fin. de appell. & de istis arbitris, qui eliguntur in causa recusationis, vide etiam Fely. & alios in c. suspicionis de offi. deleg.

18 Ego autem non vidi in pract. † quòd in causis criminalibus suspicionum causæ probentur coram arbitris, sed Princeps auditis causis pro parte reorum expositis, si eis iustæ videbuntur, remouent Iudices, siue sint ordinarij, siue delegati; & & alijs Iudicibus causas committunt, vel Iudici ordinario datur adiunctus: in

19 Regno † tamen Neapol. arbitror, quòd Iudi-

Iudices non remoueantur, nisi factis ꝓbationibus. iux. formam d. ritus 265. & supradictæ pragmaticæ.

20 Item adde, quòd † excommunicatus publicè non potest esse Iudex ordinarius, nec delegatus, & omnia per eum gesta, erũt nulla, & inualida, vt per Vãt. de nullit. in titu. de nullit. ex defectu iurisd. ord. nu. 137. & in tit. de nullit. ex defectu iurisd. nu. 61. cum seq. vbi habetur etiam, quando quis dicatur publicè excommunicatus.

Item adde, quæ nam sit ratio differen-
21 tię, † quòd Iudex recusatus non recognoscit de sua suspicione, & tamen cognoscit, an sit Iudex competens latè per Philip. Franc. in c. secundo requiris nu. 12. de appell.

Quæstio XLIIII.

SVMMARIVM.

1 *Princeps potest contra absentem in criminalibus ad sententiam diffinitiuam deuenire.*
2 *Absens in quibus casibus possit condemnari.*
3 *Litis contestatio an requiratur de iure canonico, quando proceditur per inquisitionem.*
4 *Absens potest condemnari, quando crimen est liquidatum inter præsentes.*
5 *Iacob. de Aren. ab impugnat. Iul. Clar. defenditur.*
6 *Pœnæ vltra relegationem quæ sint, remiss.*
7 *Bannum successit loco adnotationis bonorum.*
8 *Adnotatio bonorum seruatur in Regno Neapol.*
Et quomodo fiat, remissiuè.
9 *Admissus ad nouas defensiones, & absolutiones recuperat bona alienata.*
10 *Et quid in statu ecclesiastico.*
11 *Bona contumacium quomodò vendantur in d. statu.*
12 *Adnotatio bonorum propter contumaciam differt ab ea, quæ fit ob delictum.*
13 *Admissus ad nouas defensiones, intelligitur solum admissus ad ostendẽdum suam innocentiam.*
14 *Citatio sub pœna confessi, & conuicti valet, & seruatur in tribunali D. Auditoris Cameræ.*
15 *Banniti in statu ecclesiastico non audiuntur, nisi ex liquidißimis probationibus innocentiam probent.*
16 *Quid in statu Mediolani.*
17 *Quid si Princeps rescribat, quòd eis fiat iustitia, condemnatione non obstante.*
18 *Reus admissus ad faciendum defensiones, condemnatione non obstante, an poßit opponere nullitatem.*
19 *Vulpell. in cons. 105. impugnatur.*
20 *Reus in criminalibus non potest defensionibus renunciare.*
21 *Substantialia iudicij non possunt per partes remitti.*
22 *Bannito admisso ad nouas defensiones, accusator etiam poterit probare suam intentionem.*
23 *Minore restituto aduersus rem iudicatã, censetur etiam restitutus aduersarius.*
24 *Fiscus an restituatur in criminalibus.*
25 *Bannito admisso ad nouas defensiones, an fiscus poßit nouiter suam intentionem probare.*
26 *Sfort. Odd. consilium in prædicta quæstione.*
27 *Dilatio concessa reo fit communis actori.*
28 *Contumacia rei est in causa, quòd fiscus plenius non probet suam intentionem.*
29 *Restitutio alicui concessa, prodest etiam aduersario respectu eorum, quæ de nouo restitutus deducit.*
30 *Restitutio non habet locum in pœnalibus.*
31 *Fiscus in obtinenda restitutione vtitur iure minoris.*
32 *Minor non restituitur in pœnalibus ad necem alterius.*
33 *Item quando tractat magis de lucro odioso, & damno alterius, quàm de proprio incommodo.*
34 *Negligentia rei facit, vt restitutio sibi concessa, actori prosit.*
35 *L. 1. C. de transac. declar.*
36 *L. petendæ. C. de temp. in int. rest. intellectus.*
37 *Nell. de band. 2. p. 2. t. q. 34. locus explicitus.*
38 *Bal. in l. per hanc nu. 17. C. de temp. app. enucleatur.*
39 *Iudex non debet esse affectator seueritatis, neq; clementiæ.*
40 *Statutum, quòd contumax habeatur pro conuicto, & confesso, pluribus modis limitatur, remißiuè.*
41 *Confeßio vera, & ficta differunt remiß.*

42 Con-

42 *Confeſſus ficte poteſt condemnari, licet iudici conſtet, quòd poterat aliqua exceptione ſe tueri.*
43 *Statutum, quòd contumax habeatur pro confeſſo, plura operatur remiſsiuè.*
44 *Debet tamen prius conſtare de corpore delicti.*
Requiſita antequàm contumax condemnetur, remiſsiuè.
45 *Terminus per ſtatutum præfixus ſub pœna confeſſi, non poteſt per iudicem alterari.*
46 *Abſentia poteſt allegari, etiam quòd quis ſit poſitus in banno.*
47 *Statutum ſupraſcriptum afficit minores.*
48 *Flamm. Chartar. impugnatur.*
49 *Statutum prædictum non comprahendit pupillum.*
50 *Minor bannitus an reſtituatur.*
51 *Bannitus captus in ſtatu eccleſiaſtico non poteſt per iudicem ad defenſiones admitti.*
52 *Statutum prædictum an operetur quo ad qualitates aggrauantes.*
53 *Anchar. in conſ. 408. declaratur.*
54 *Doctores debent intelligi ſecundum leges, quas allegant.*
55 *Contumax habetur pro confitente factum, non qualitatem facti, cuius eſſentia ab illo facto, vel confeßione non pendet.*
56 *Decian. conſ. 96. nu. 20. lib. 3. declaratur.*
57 *Gabr. conſ. 170. nu. 26. lib. 1. explicatur.*
58 *Gramm. conſ. 1. nu. 56. declaratur.*
59 *Aſſaßinij qualitas debet concludenter probari, quando laicus contra clericum vult procedere.*
60 *Qualitas ſeparata à delicto, ſi eſt notoria, licèt non ſit probata in proceſſu, poteſt iudex procedere ad cõdemnationem, quaſi ſuper notorio.*
61 *Iudex in notorijs poteſt ſupplere etiam de facto.*
62 *Sententia lata tamquàm ſuper notorio, licèt iudici non conſtaret factum notoriũ, ex quo tamen ita eſt, irreuocabiliter tenet.*
63 *Maleficia puniri fauor publicæ diſciplinæ ſuadet.*
64 *Contumacia an ſit accuſanda.*
65 *Contumax habitus pro confeſſo vigore ſtatuti exiſtentis in loco delicti, an vigore illius ſtatuti poßit alibi puniri, remiß.*
66 *Statutum loquens de vero malefactore, an habeat locum in habito pro confeſſo.*
67 *Foller. lapſus.*
68 *Relatio nuntij debet præcedere contumaciam, alias ſententia eſt nulla.*
69 *Item etiam commißio iudicis debet præcedere citationem, nuntio referenti ſi citaſſe de commiſsione, & an ei credatur.*
70 *Stante ſtatuto, quòd contumax ponatur in banno, non requiritur alia iudicis interlocutioria, quæ faciat eum contumacem.*
71 *Declaratio ſuper contumacia non requiritur in ſtatu eccleſiaſtico.*
72 *Contumax habitus pro confeſſo, & conuicto, licèt minor, non eſt amplius audiendus.*
73 *Bannitus comparens ante ſententiam, licèt poſt terminus banni, audiri debet; nec tenetur probare errorem ſuæ confeſsionis.*
74 *Iul. Clar. ab impugnatione Flam. Chart. defenditur.*
75 *Stante prædicto ſtatuto, an ſi bannitus audiretur, proceſſus ſit nullus.*
76 *Et ſi bannitus appellauerit, an ſibi incumbat onus probandi ſuam innocentiam.*
77 *Statutum prædictum an procedat quo ad pœnam applicandam parti.*
78 *Et quid, ſi extra proceſſum conſtet de innocentia.*
79 *Citatio minus legitima in cauſa dicti ſtatuti non vitiat ſententiam.*
80 *Citatio minus legitima non vitiat actum, in quo non requirebatur.*
81 *Stante ſtatuto, quòd quis citetur, vt compareat per ſe, vel per alium; ſi fiat citatio ſimpliciter, vt ipſe compareat, citatio valebit.*
82 *Citatus comparens, antequàm ad pœnam contumaciæ ſit condemnatus, non debet vlterius condemnari, licèt comparuerit poſt terminum.*

Iſum eſt de exceptionibus; Ibi, & in primis ſciendum eſt.

1 Adde, quòd † hoc fallit in Papa, & in Imperatore, Ang. in l. reos, C. de accuſat. & Fely. in c. cum olim num. 14. de re iudic.

2 Item adde, † quòd iſta concluſio fallit etiã in alijs caſibus, in quibus poteſt deueniri ad cõdemnationem, etiam capitalem

talem contra abſentem. primus faciens aliquem ſpadonem.l. Cornelia.§.conſti tutum ff.ad l.Cornel.de ſicar.ſecundus repertus in venali perfidia apparitor. l. ne diu. C.de pen.tertius in crimine lęſę maieſtatis,quos refert Marſ.in d.l.Cornel.§.conſtitutum nu.7.& Cepoll.conſ. 40. nu.8.& Villalob. comm. opin. verſ. abſens in principio.& fallit etiam in cri mine hęreſis, iuxta. c. cum contumacia de hæretic. in 6.& Boſſ. in tit. an in criminal.iudic. num.6.& in tit. de req.reis nu.1.verſ.fallit,&vide omnino Marian. Soc.in c.qualiter & quando num. 927. cum ſequen.de accuſat. vbi magis diffuſè,quàm alibi hęc materia tractatur,quō non poſſit deueniri ad condemnationē contra abſentem,tā de iure ciuili,quàm de iure canonico ; & de conſuetudine, ſeu ex forma ſtatutorum,& ibi habetur quòd de iure canonico abſens condemnari poteſt;& diſputatur, an requiratur

3 litis†conteſtatio de iure canonico,quādo iudex procedit per inquiſitionem : & hanc quæſtionem an requiratur litis conteſtatio,latius tractauit in d.c.qualiter, & quando nume. 960. Et quia hic D.Clarus impugnans Iacobū de Aren. tenet,quòd nec etiam , quando crimen eſt liquidatum inter præſentes , poteſt eo caſu ferri ſententia contra abſentem

4 †& allegat Bald.in l.quàmuis la 1.nu.1. C.de adult. teſtantem de communi , & Boſſ. in tit. de req.rei nu.1. in fin. quos refert,& ſequitur.D. Flamm.Chartar.in ſuo tract.de exec.ſent.cōtum.c.1.nu.2.

5 Ego tamen aduertendum puto , † opinionem Iacob. de Aren. conciuis mei eſſe veriſſimam, ita diſtinguendo.ſi poſt litem conteſtatam adhuc non liquidato negotio , reus ſe abſentauerit , & tunc contra eum abſentem ſententia ferri nō poſſit in caſu à relegatione ſupra iuxta comm.vt per Bart. in l. abſentem ff. de pœn. Boſſ. in loco per Clar.citato,& ēt Soc.in d.c. qualiter,& quando nu. 928. vbi nullam facit mentionem de liquidatione delicti, ſed tantummodo atteſtatur comm. opin. eſſe contra tenentes , quod lite conteſtata poſſit condemnari abſens,etiam in pœnis ſupra relegationem ; ſi vero reus non ſe abſentauerit, ſtatim lite conteſtata , ſed poſt liquidatum delictum, tunc crederem in eū abſentem ſententiam fieri poſſe, etiam vltra relegationem ratio enim in l.abſentem eſt,ne quis ex præſumptionibus dānetur,vt per Boſſ.d.tit.de req. rei nu. 1. in princ. ac etiam quia requiritur magna cauſæ cognitio, vbi agitur de magno præiudicio,quæ eſſe non poteſt,niſi inter præſentes , vt per Bald.in l. abſentem,C.de accuſat.nu.8.quæ rationes liquidato crimine,ceſſare videntur, quia ſententia non fertur ex præſumptionibus; ſed ex veris probationibus,& cauſa cognita, & vbi reus eſt de ipſo crimine legitimè conuictus , non eſt vlterius quærendum,ſed illum iudex condemnare debet,vt dicit Boſſ.in tit. de conuict. nu.3.& Clar.in quæſt.66.in princip. Et ideo inoleuit practica , & ſtylus in Regno Franciæ,quòd non ſeruatur,l.abſētem,ſi de delicto per informationes cōſtet , ſed contra abſentes tam minores, quàm maiores quatuor prius obtentis contumacijs diffinitiuè proceditur, etiā lite non conteſtata,ita affirmat Boer. de ciſ.63.nu.8.& ſeq.

Nec dicatur,ꝙ abſēs fruſtra dānaretur, cum non poſſet fieri executio , vt dicit Bald.in d.l.quamuis ſub nume.1.quia ſi hæc ratio vrgeret, ſequeretur , quòd in crimine læſæ Maieſtatis , & in alijs caſibus ſupra deductis ſnīa in abſentē ferri nōpoſſet,& tñ de iure ferri poteſt,quod procederet etiam ſecundum ſtatuta , ex quibus fiunt condemnationes capitales in abſentes,& tamē exequi nō poſſunt, niſi quando condemnati peruenerunt in fortijs Curiæ;Et licet hæc quæſtio videatur de lana caprina ſtantibus ſtatutis,& couſuetudine in contrarium,tamē quia hic D. Clar. loquitur de iure communi,hæc pauca dixiſſe volui.

Ibi, ſed vbi venit tantummodo.

6 Adde,†quæ nam ſint pœnę vltra relegationem,vt per Foller.in pract. crimin. in verb.pœnis deb.feriantur nu. 46.

Sed hodie ; Ibi dicit etiam Bald.

7 Adde, quòd † idem tenuit Natt.conſil. 540.nu.19.& in conſi.542.nu.5. quòd loco adnotationis bonorum hodie ſubintrauit bannum.

8 Item adde,quòd in Regno † Neap.hodie ſeruatur adnotatio bonorū per Cōſt.

gran-

grandis vtilitas,qua ſtatutum eſt,ꝙ omnia bona mobilia, & immobilia contumacis debeant adnotari, & deſcribi, & quòd bonorum mobilium tertiam partem in ſui commodum fiſcus cõuertat, & irremiſſibiliter acquirat ſtatim propter contumaciam inquiſiti; & ſolet Curia facere compoſitionem de dicta tertia parte: alia vero bona ſic adnotata conſeruabuntur, vt ſi contumax intra annum comparuerit,& ſuam contumaciam purgauerit, recuperet dicta bona; & ſi intra annum non comparuerit, & foriudicatus fuerit,bona fiſco vendicantur,niſi habuerit contumax filios,quia ſi vnicum filium habuerit,bona ęqualiter inter ipſum, & fiſcum diuidentur; & ſi duos habuerit filios, fiſcus habebit tertiam partem bonorum contumacis ſtabilium, & ſic ſi plures habuerit, alia vero bona mobilia contumacis elapſo anno erunt fiſci, ſiue contumax habuerit filios, ſiue non; & in hac materia adnotationis, quę fit in Regno, vide Foller. in pract.crim.in verb. adnotatio bonorum.

Ibi iuxta formam traditam in l.ſi quis intra prouinciam. Adde, videndum Bart. in l.facultas C. de iur.fiſci lib.10.vbi plenè.

Facta autem huiuſmodi deſcri
9 ptione. Adde,quòd†admiſſus ad nouas defenſiones,& abſolutus, quãdocunq; recuperat bona, etiam per fiſcum alienata, quia eſt reſtitutio per viam iuſtitiæ.Iaſ.in l. Gallus §. & quid ſi tantum,nu.73.ff.de lib.& poſth.& ibi Crot.num.118.Boſſ.in tit.de remed.ex ſol.clem.princip.nu.3.& ſeq.Alciat.con ſil. 169. num. 15.& Menoch.de recup. poſſ.remed.10.num.113. vbi plenè.Sed
10 † in ſtatu eccleſiaſtico contrarium ſeruatur,ſcilicet,quòd alienata per fiſcum non reſtituũtur,etiam,quòd banniti virtute motus ꝓprij Pij quarti,& Pij quinti infra annum audiri poſſint,facta enim
11 condemnatione,† & confiſcatione bonorum, & capta poſſeſſione nomine fiſci attinentes bannitorum vſq; ad quartum gradum ſecundum ius canonicum computandum, compelluntur ad redimendum bona confiſcata,ſi ſunt ſoluendo; ſin minus,Communitates locorũ, vbi bona ſita ſunt.iuxta conſt.March.in lib.4.c.19.Et ſi poſtea banniti ſe conſtituunt,& ſint abſoluti, non propterea recuperabunt bona, ſi ſunt alienata,& ita ſemper vidi obſeruari. Et quòd ſtatim fiſcus capiat poſſeſſiónem bonorum deſcriptorum,& confiſcatorum, & quòd illa non expectato anno arbitrio ſuo vendat,ita etiam Farinac.quæſt.crimin. quęſt.11.nu.88.in vrbe & in ſtatu eccleſiaſtico ſeruari atteſtatur.

Ibi, & licèt Caſſaneus. Adde, ꝙ Farinac. quæſt.crim. in quæſt.11. nu. 62.verſ.ſed quid ſit,atteſtatur,ita ſeruari in ſtatu eccleſiaſtico, & ego quoq; idem atteſtor.

Ibi, & hoc eſt rationabile.
12 Adde,quòd differentia† eſt inter publicationem bonorum, quæ fit ex delicto, & eam,quæ fit ratione contumacię, per lapſum anni à die adnotationis bonorũ,ita tenet Carau.in ritu 205.num.17. per ea,quę tradit Afflict.in conſt.Regni Patarenorum nu.25. vbi ponendo multos caſus, in quibus bona publicantur, ponit iſtum caſum publicationis, ratione contumaciæ per lapſum anni, vt diuerſum ab alijs, in q̃bus fit ex delictis, & hoc etiam colligitur ex notatis hic per D.Clarum,dum dicit,ꝙ reus comparens infra annum,ſtatim recuperat bona adnotata, & non remanent in ſequeſtro, donec ſit diſcuſſum ſuper crimine, quod fieret,ſi adnotatio facta fuiſſet ratione delicti, & ſi comparet poſt annũ, non recuperat bona, etiam quòd eſſet abſolutus à delicto,vt ſupra hic per D. Clarum in 1.verſ.ad finem.

Quæro quando reus. Ibi. Sed quicquid ſit de iure. Adde, quòd
13 †bãnitus admiſſus ad nouas defenſiones, intelligitur admiſſus ad oſtendendum innocentiam ſuam,non autem ad faciendũ alias defenſiones.Bald.in l.ita demum in fin. C.de procurat. Iaſ. in l.ſi his, qui teſt. fac.poſſ.Hier.Gabriel.conſil. 171.num. 16.vol. 2.& Abb. conſ.56.num.22.vbi
14 loquitur de † citato ſub pœna confeſſi, & conuicti, quod poteſt fieri, vt ipſe ibi dicit,& ita ſeruatur in vrbe,apud tribunal

nal. Reuerendissimi D. Auditoris Cameræ, captis tamen prius informationibus. qđ si ita citatus patiatur condẽnari, & postea comparuerit, tenetur concludenter probare de eius innocentia, vt supra dictum est: & in statu Ecclesiastico
15 adest † constitutio March. in lib. 4. cap. 15. vers. nisi forsan extaret statutũ, quod disponitur, quòd stante statuto, quòd cõtumax habeatur pro confesso, non audiantur banniti, nisi ex liquidissimis probationibus constaret Iudici ipsum non
16 commisisse delictum; Sed † Senatus Mediolani admittit bannitum ad faciendũ nouas defensiones, vt possint se defendere non obstante sententia, & banno, per quam admissionem non tollitur cõfessio, & fiscus habet intentionem fundatam, & quod Iudices referunt Senatui statum causæ, & si ex qualitate Indiciorum tutam habet conscientiam, mãdat sententiam exequi, & aliquando iubet torqueri ad habendam veritatem. ita refert Boss. in tit. de liter. Princip. vbi hãc quæstionem tractauit, & quòd bannitus admissus ad nouas defensiones, debeat probare de eius innocentia D. Farinac. quæst. 11. nu. 100. cum sequen. post hæc scripta visus magis plenè, quàm alibi, & ita eleganter, & ad saturitatem, vt nihil amplius desiderari possit; & ibi dicit hoc in statu Ecclesiastico multo magis seruãdum esse per motum proprium Iulij II. per Pium IIII. confirmati, quo cauetur, quod bannitus etiam post sentẽtiam audiatur, si supplicauerit, & in carcere innocentiam suam probare voluerit: sed
17 si Princeps concederet, † quòd fiat iustitia, non obstante contumacia, cũ defensio nemini sit auferenda; tunc reus non tenetur probare, & satis eius defensionẽ fecisse diceretur, si actor non probaret, etiam si extaret statutum, quòd contumax haberetur pro confesso, & conuicto: nisi Principi in aliquo esset obreptum, quia tunc nõ valeret rescriptum. ita ex traditis per Bal. in consi. 121. vol. 1. & si rescriptum diceret, reus admittatur ad nouas defensiones, condemnatione non obstante, vide Vulpell. in consil. 105. vbi dicit, sententiam non elidi ex tali rescripto, quia sat est rescriptũ operari, vt audiatur, quia alias non audiretur, statuto sic disponente, contumacia, & res iudicata appellationẽ prohibent, & quòd ita huiusmodi rescriptum interpretatur Ducale Auditorium Vrbinense, vt quis audiatur tantum, cõtumaciæ, banni, & sententiæ effectu in suo robore permanẽte, & ibi dicit etiam, quòd
18 de nullitate sententiæ † obici nõ potest, quia ex quo fuit petitum, & obtentum reum audiri, condemnatione non obstãte, renunciatum videtur nullitati, & præsuppositum sententiam valere: quod. n. nullum est, obstare non potest. Sed ego
19 † arbitror, hoc verum non esse, quia obiectum nullitatis est mera defensio, vt voluit Io. Andr. in nouel. in c. 1. de rescrip. in 6. quem sequitur Fely. in cap. ex parte col. penul. de off. deleg. & Paris. de synd. in §. an si sententia lata, vers. nam
20 quædam sunt sententiæ. Sed † in criminalibus nemo defensionibus suis renuntiare potest. glo. in l. pactum inter hæredes in verb. liceat ff. de pact. ergo &c.
21 Quin † imo nec in ciuilibus acta substãtialia de voluntate partium omitti possunt, nisi partes ipsæ per pactum, siue stipulationem se obligent, non excipere de nullitate. ita tradit Vant. de nullit. in titu. qualiter sententiæ, & processus nu. 18. quod pactum in causa criminali non admittitur, vt dictum fuit; ex quibus sequitur, quòd reus admissus ad faciendũ defensiones, si sententia contra eum lata ex defectu citationis, siue iurisdictionis, vel alio substantiali defectu erit nulla, poterit de nullitate opponere, etiam quòd in rescripto ad sint illa verba condemnatione non obstante, durum esset vtq; si per d. clausulam sententia, vtputa defectu citationis, nulla conualidaretur, quòd minime Princeps facere potest, cum non possit tollere defensiones reo, vt est communis opinio, de qua per Soci. in cons. 266. sub nu. 42. vol. 2. minusque reus, acceptando rescriptum sibi præiudicare potuit iuribus supra deductis.

Item adde, quòd admissus ad faciendum defensiones, probando eius bonã famam, nihil operatur contra sententiã, quæ facit plenam probationem. vt per Vulpel. in cons. 105. nu. 6.
22 Item adde, quòd admisso † bannito ad nouas defensiones, accusator, siue quærelans poterit probare crimen banniti, per

per ea quæ tradit Nell. de bannit. in 2. par. 2. temp. quæstione 34. ibi, etiam ad uersarius suus crimen, & licet Nell. loquatur de bannito non ex forma statuti, sed de eo, qui à iudice propter eius cōtumaciam, & fugam habitus fuit pro confesso, & sic fuit bannitus, tamen idē est in bannito ex forma statuti, disponentis, contumacem haberi pro confesso, cum nulla diuersitatis ratio possit considerari, dummodo post sententiam audiatur, siue ex gratia Principis, siue aliter: faciunt etiam tradita per Odd. in tractat. de restit. in integr. quęstione 47. articu. 10. num. 47. vbi tenet

23 per l. 1. C. si aduers. transact. † quod minore, siue maiore restituto aduersus rē iudicatam, intelligitur etiam restitutus aduersarius, si capitula illius sententiæ

24 sunt connexa. Sed quo ad fiscum, † licèt succedat loco accusatoris. Bart. in l. 2. §. si publico ff. de adult. videtur contrarium, quod scilicet, non intelligatur admissus ad faciendum nouas probationes contra bannitum, cum regula-

25 riter in pœnalibus fiscus† non restituatur, nisi per Principem ex sua absoluta potestate, concurrente commissi facinoris magnitudine; vel quòd sententia lata fuisset dolo, vel fraude, vel præuaricatione, aut collusione; quia tunc etiam à iudice fiscus restitueretur. Ita tradit Boss. in tit. si aduers. rem iud. restit. postul. numero 9. cum sequen. & d. Excell. D. Odd. in dicto tractat. quęstione 3. artic. 13. num. 85. par. 1. vbi testatur de magis communi, quod fiscus in pœnalibus non restituatur. Quod comprobatur nam. l. diui fratres ff. de pœn. per quam introductum fuit remedium illud, quòd ex gratia iustitiæ Princeps concedit bannito, vt possit facere nouas defensiones, admittit dictum remedium gratia damnati, secundum Boss. in tit. de supplic. aduersus rem iud. nu. 6. sed si fiscus, qui habet sententiam pro se iterum posset contra eum inducere nouas probationes, ipsum remedium magis tenderet ad fauorem ipsius fisci, quàm banniti; sed forsan fiscus intelligeretur admissus ad probandum contra bannitum admissum ad nouas defensiones, vbi quis per simplicem contumaciam de aliquo atrocissimo delicto fuisset bannitus, & ipse fiscus vellet inducere testes nouiter repertos, & hoc pro bono publico, ne tantum facinus remaneret impunitum. argumento eorū, quæ habentur per Boss. in tit. si aduers. rem iudic. nu. 15. Tamen ego credo, ꝙ in tali casu Princeps esset consulendus. Cogita, quia istam quæstionem non inueni ab aliquo tactam; Et ideo decreui super hoc puncto, cum mihi accidisset in facto, dum secūda vice eram Gubernator Illust. Ciuitatis Spoleti, cōsulere prædictū D. Oddum, qui ex professo totam materiam restitutionis in integrū latissimo campo disseruerat, vt in dicto suo per celebri tractatu videre est; qui sic à me consultus, vt infra respondit.

Illust. & Excellentiss. Domine Baiarde, Domine mi colendissime.

26 Dubitauit† Excell. V. an si bannitus in contumaciā restitutus sit ex gratia Principis ad faciendum suas defensiones, & ad innocentiā eius ostendendam, econtra fiscus quoque dicatur restitutus ad melius probandam suam intentionem contra dictum bannitum.

Et videtur, quòd fiscus sit admittēdus ad huiusmodi probationes. Primò, per reg. l. 1. C. de transact. Secundò, per l. pe tendæ. C. de temp. integr. restit. vers. q̄d

27 si defensio; vbi actori† fit commune beneficium dilationis ad probandum reo concessę. Tertiò, per id, q̄d scribit Nell. de bānit. in 2. par. 2. temporis quęst. 34.

28 Quartò, quia† contumacia rei videtur esse in causa, quare fiscus non probauit clarius suam intentionem, quando illud condemnauit, satis enim fuit id, q̄d fecit, iuncta rei contumacia, ideo subintrat communis conclusio Doctorum, ꝙ restitutio concessa alicui ad nouas probationes faciendas prodest quoque, & communis est aduersario eius, de qua per Bart. in l. 1. §. nunciatio nu. 36. ff. de op. nou. nunciat. & ibi Alex. in fin. cum concord. vt per eum, & per Canon. in c. auditis col. fi. de restit. in integr. vbi Ancar. in fin. Butr. nu. 29. Card. q. 5. & sequtur Capyc. decis. 170. nu. 2. & ego sequutus fui in tract. de restit. q. 47. artic. 11. Quintò, per id, quod scribit Bald. in l.

29 ꝑ hāc nu. 17. C. de tēp. appell. vbi† vult,

quòd restitutio minoribus, vel maioribus ex causa concessa, prosit quoq; aduersarijs eorum respectu, quæ de nouo ab ipsis restitutis per nouos testes, vel instrumenta deducuntur.

30 In contrarium est† communis illa conclusio, quod in pœnalibus non succurritur ope restitutionis in integrũ, per tex. in l. auxiliũ. §. in delictis ff. de minorib. & per illum tex. ita tradit Ang. in l. fin. añ fin. ff. si test. liber esse. Ias. in add. ad Specul. in tit. de accus. vers. quod si iudex. Crem. sing. 23. Boss. in tit. si aduers. rem iud. num. 13. Tob. consil. 105. num. 3. Ant. Gabriel. lib. 7. concl. titu. de crimin. conclu. 13. in fin. vbi verius, & ęquius esse dicit. Pro qua facit clara ratio, nam fiscus non potest in hac materia restitutionis esse magis priuilegiatus, & fauore dignus, quàm sit ipse mi-
31 nor, cum iure eius† vtatur in obtinenda restitutione in integrum l. 1. C. de sent. aduers. fiscum lat. & ibi glo. iuncta. l. 1. vbi expressum. C. ex quibus cau.
32 maior. sed minor† non restituitur in pęnalibus in necemq;, vel pęnam alterius. l. auxilium ff. de min. in prin. l. sepulchri ff. de sepul. viol. & l. in causæ la 1. ff. de min. tradũt moderni in l. 1. §. nunciatio, & ibi Rui. nu. 234. ff. de op. no. nunc. Felyn. in c. fraternitatis col. 5. vers. fallit 3. de testib. Couar. prac. quęst. cap. 26. nu. 4. vers. 1. cum concord. quos congessi in tract. restit. q. 89. num. 21. & seq. in 2. par. Item nõ restituitur minor,
33 † vbicũq; magis tractat. de lucro odioso, & de damno alteri inferendo, quàm de suo proprio cõmodo. Bart. in l. cũ §. si pupilli nu. 1. ff. de vsur. Paul. de Castr. in l. 3. §. labeo in fin. ff. de acquir. poss. Alexand. cons. 119. num. 13. lib. 6. Curt. iun. consil. 110. nume. 14. Afflict. decis. 391. per totum, & est tex. in l. sciendum ff. ex quib. caus. maior. Ergo neq; fiscus, cum in necem alterius tendat effectus restitutionis, quam sibi communem esse prætendit contra d. l. in causæ ff. de minor.

Pro resolutione, ego puto sic posse dici, & ab integerrimo, & oculatissimo pręside seruandum esse. Aut fiscus vult admitti ad probandum aliquid, quod tendit ad elidẽdas nouas rei probationes, & puto quòd possit, & admitti debeat. Aut vero vult nunc probare nouis testibus, & indicijs nocẽtiam rei melius, quàm fecerit ab initio, antequàm eum condemnaret, & puto quòd non possit; & utrũq; membrũ vr̃ mihi clarè probari ex theorica Bart. & scribentium in d. l. 1. §. nunciatio ad fin. ff. de op. nou. nun
34 ciat. quæ est, quòd quando† negligentia rei fuit in causa, quo minus actor melius suam intentionẽ probaret, quia ipsi actori non erat opus melius probare ad obtinẽdum, quàm eo modo, quo fecit, stante negligẽtia rei, tunc restituto reo ad melius probandum suã innocentiã, põt quoq; actor admitti ad probãdum contrarium: secus vero si actor id omisit ex propria eius secordia, vt distinguunt prææallegati, & ego dixi plene d. tract. q. 47. artic. 11. sed in proposito, si fiscus omisit probare delictum concludẽter, & dilucidis probationibus, prout probare debebat ex mera secordia, q̃a fuit contentus dictum reum in contumaciam condemnare ex leuibus inditijs, prout hodiernis temporibus procuratores fisci facere solent, vt possint illico ad executiones in rebus, & bonis deuenire, sibi imputare debeat, neq; amplius audiendus est in nomine alterius, quemadmodum neq; minori suffragatᷣ lapsus ętatis in nomine, & pœnam alterius. Si uero uult nouas probationes rei nouis quoq; probationibus elidere, videlicet conuincere testes rei de mendacio ratione loci, vel temporis per alios testes nouiter ad illorum receptionem examinandos, & tunc poterit, quia nihil est, quod ei imputari possit, & sic nõ ex aliquo priuilegio speciali, sed iure cõmuni facere poterit, quia si non prius hoc fecit, fuit in causa, quia non prius ipse reus huiusmodi probationibus ad suam innocentiam ostendendam vsus fuit. Et hanc puto meram veritatem, & bonam viam ad reprimendas simul, & semel reorum calliditates, quando dolo malo huiusmodi probationes suę innocentiæ differunt post condemnationes ad fisci fauorem factas, & etiã fiscorum nimias festinationes in deueniendo ad condemnationes reorum, & confiscationes bonorum absque legitimis probationibus, quando illas habere possunt, & negligunt.

Qui-

Quibus stantibus remanent conciliata contraria, quæ faciebant iure optimo scrupulum Illust. D. V.

35 Nam ad† l. 1. C. de transact. respondetur, quòd procedit, quando alias is, qui restitutionem petit, tractat de remanendo in lucro, vnde non mirum, si etiam aduersarius dēt reponi ī pristino statu, alias secus. Corn. cons. 198. nu. 8. lib. 3. dixi in d. tracta. quæst. 41. art. 12. nu. 60. quod lucrum non adest hic ex parte rei
36 restituti. Ad scd̄m† rn̄detur distinguendo, vt per Bart. & alios in d. §. nunciatio, & dixi supra in conclusione. Ad tertiū
37 † rn̄detur, ꝙ vltra qd̄ ibi loquitur de accusatore, procedit, qn̄ ipse reus admittitur iure communi ad suam innocentiā probandam, tunc enim, & fisco iure cōi eodem competet eadem facultas probandi delictum; hic vero secus, vbi nō nisi ex gratia audiri potest re⁹, prout ipsemet Nell. considerat, si diligenter inspiciatur. & ratio differentiæ est ea, de qua per Bart. & pręalleg. in d. §. nunciatio, nam non est inconueniens, quòd fiscus reseruet sibi clariores ꝓbationes, qn̄ expectat, seu expectare pōt, & dēt, ꝙ reus possit, & velit ad suam defensionē, & suā innocētiā iuris cōis beneficio detegere, vnde sibi nō imputatur negligētia eo casu, sicuti in casu, quo reus non potest amplius sperare audientiam, nisi ex supremi Principis gratia, cuius concessio solet reputari impossibilis, vt dici solet. Ad quartum rn̄detur distinguēdo, vt supra in conclusione. Ad quintū
38 respond. ꝙ procedit dictū† Bald. eo modo, quo ego distinxi, videlicet, qn̄ ꝓbationes fisci tēdūt ad elidendū probationes rei eo mō, quo s̄. dixi, aliàs secus. Et ita puto de iure ęquius, & securius ad tollendas, vt dixi, reorum calliditates, & fiscorum negligentias, & nimias
39 † confiscationum anxietates, neq; seueritatis, neq; clementiæ nimię affectatur dici poterit iudicio meo iudex, qui in huiusmodi casibus diligenter perpēdet species probationum, quas fiscus facere voluerit in terminis huius gratiosæ instantiæ, q̄ certè in odium eius, cui concessa fuit, nequaq̄ retorquēda videtur, vt ipsam Illust. D. V. considerat, nisi eo modo quo supra dixi, saluo semper &c.

Sfortia Oddus.

Dictum est, quòd ex generali
40 consuetudine. Adde, quòd † istud statutū, quòd contumax habeatur pro confesso, & conuicto, pluribus modis limitatur, vt per Plot. in cons. 52. nu. 14. cum seq. & sex debet considerare iudex, antequàm deueniat ad condemnationem virtute dictæ fictæ confessionis, quæ animaduertit Guigliel. bened. in c. Raynutius in vers. Mortuo itaq; testatore, num. 158. vsq; ad num. 169. & ibi nume. 173. cum
41 seq. quatuor† ponit differentias inter confessionem veram, & fictam, & sub d. nu. 169. dicit etiā, quòd Iudex propter
42 fictam confessionem poterit† condemnare contumacē, etiam si constaret iudici, ꝙ poterat se tueri ꝑꝑ præsumptionē iuris, & de iure, vel alia exceptione, vt puta exceptione tp̄is, siue p̄scriptionis:
43 & multos effectus † huius statuti accu-
44 mulauit etiā Ioseph. Ludouic. 3. & † tale statutum non habebit locū, si prius non cōstat de corpore delicti. Decia. in cōs. 96. sub. nu. 19. vol. 3. & Ant. Colūbanus in tract. de cōtro. crimin. artic. 152. fol. mihi 412. in vol. tract. diuers. crim. dicit, quòd antequàm contumax condēnetur, iudex debet aduertere ad septē.
45 Item adde, † ꝙ iudex nō pōt diminuere, vel prorogare terminū præfixū à statuto ad cōparendū, alias habeatur pro confesso. Bald. in auth. iubemus nu. 10. C. de iud. & Rim. iun. in cōs. 115. nu. 28
46 vol. 2. † sed qn̄ petit̄ terminus allegādo absentiā, siue infirmitatē, iudex d. terminū suspēdere pōt, cū absentia possit allegari, ēt qn̄ quis esset positus in bāno, vt supra dixi in quæst. 39. in princ.
47 Item adde, ꝙ hoc † statuto afficiuntur ēt minores absq; curatore citati, & condemnati. Natt. cons. 542. num. 27. cons. 540. & 541. Ioseph. Ludouic. in d. cōcl. 3. D. Odd. de restit. ī integr. par. 2. quęst. 82. nu. 103. Menoch. cons. 100. nu. 120. & seq. lib. 1. Boer. decis. 63. Sed D. Flam. Chartar. in tract. suo nouiter impræsso de execut. sentent. contum. cap. fin. nu. 224. cū seq. multos accumulauit tenentes contrariū, inhærēdo eorū opinioni, dicens, ꝙ tenentes opinionē affirmatiuā, non poterūt negare, qd̄ si contigisset sn̄iam latā fuisse contra minorē, & ille

captus fuerit, ratio tamen ętatis habenda est, quæ de iure haberi debet, quàmuis simus post sententiam, & quod passim ita seruatur in magna Curia Vicariæ, allegãs ad hoc Foller. in pract. crim.
48 in verb. foriudicentur nu. 7. Ego † autem nõ reperio Foller. ita dicentem in libro meo, nec in Regno vidi hoc seruari, in quo per sex annos continuos, & vltra, Magistratu potitus sum, sed Foller. formaliter dicit, quòd ad impediendã prolationem sententiæ foriudicationis, primò potest opponi de minori ætate, quę obstat in tantum, quòd minor foriudicari non potest, vnde cogetur iudex dare terminum ad probandum de minori ętate, & quòd aliquando vidit processum ad sententiam foriudicationis, ita quòd quandocunq; peruenerit ille foriudicatus in fortijs Curiæ, habeatur ratio de minori ętate allegata. Ex quibus non est mirandum, si postea capto foriudicato habetur ratio ętatis, q̃a hoc fuit reseruatum in sentẽtia obnegatum terminum ad probandum minorem ętatẽ, allegatam ad sententiam, vt ipse Foller. dicit; & si non fuisset facta isthæc reseruatio, vtiq; iudex non potuisset huiusmodi considerationem ætatis habere, cum iam functus esset officio suo. l. iudex ff. de re iudic. & ideo nec sententiã suam aliquo modo retractare posset inconsulto Principe, etiam si ipse iudex videret proprijs oculis illum viuum, qui dicebatur occisus, vt dicit Guigliel. Benedict. in loco supracitato nu. 162. per vulgat. tex. in l. 1. §. fin. ff. de quæstion. Ergo multo minus poterit retractare sententiam contra minorem latam, habendo rationem ętatis, quæ de iure haberi deberet, nisi vt dixi, de voluntate, & licentia Principis.

49 Item adde, quòd † dictum statutum nõ comprehendit pupillos, vt per Boer. in decis. 63.

50 Item adde, quòd † minor bannitus in contumaciam virtute dicti statuti non debet restitui aduersus bannum, nisi legitimo impedimento, videlicet infirmitatis, captiuitatis, & similium, fuerit impeditus, vt per D. Oddũ in d. quæst. 82. art. 8. sed in statu ecclesiastico adest constitutio Pij V. quòd bannitus non comparens infra annum à die condemnationis, amplius non possit admitti ad defensiones, nec ad dicendum de nullitate, quæ constitutio ita seruatur contra minores, sicut contra maiores, vt ibi attestatur D. Odd. & ita ego vidi semper obseruari. sed si tam maior, quàm minor infirmitate, captiuitate, vel alio iusto impedimento detentus fuerit, quod infra annum ad se purgandum venire non potuerit, debet admitti ad faciendum suas defensiones, vt tradit, Boer. d. decis. 63. nu. 15. quæ admissio seu restitutio cum sit ex gratia iustitiæ, minimè per iudicem fieri potest, sed recurrendũ est ad Principem, vt infra per D. Clar. quæst. 94. vers. est etiam, vt per Boss. in tit. de remed. con. bann. num. 3. Et in sta-
51 tu † ecclesiastico expresse prouisum fuit, quòd iudices non possint, nec debeant bannitos captos siue infra annum, siue post annum admittere ad eorum defensiones, sed quòd debeant sententias exequi, non obstante quacunq; appellatione, & dictione nullitatis, nisi ad defensiones admissi fuerint per ipsum Principem, qui sibi hanc facultatem reseruauit, vt in dictis motibus proprijs.

52 Item † adde, quòd istud statutum non operatur, quòd cõtumax habeatur pro confesso, & conuicto quo ad qualitates aggrauantes delictum, sed requiritur, quòd aliter constet, quàm per huiusmodi fictam confessionem, vt notab. tradit Anchar. in consil. 408. num. 5. quem refert, & sequitur Ias. in l. si duo. patroni. §. si quis iurauerit num. 9. ff. de iureiur. August. ad Ang. in verbo, qui D. Iudex, nu. 38. Foller. in pract. crim. in 4. par. 3. part. in verb. confitentur nu. 9. Guigliel. Bened. in c. Raynutius, in verb. mortuo itaq; testatore nume. 168. de testam. & Mars. in pract. crim. in §. postquàm nu. 62. & D. Carthar. in suo tract. de execut. sentent. contum. num. 358. & seq. vbi multos accumulauit contrarium tenentes, & præsertim Roland. in cons. 31 num. 7. vol. 1. sed dicit primam opinionem esse magis communem, etiam q̃ totus tenor inquisitionis in citatione insereretur. Ego autem arbitror vtramq; esse veram, ita distinguendo. aut tractamus de qualitatibus separatis à delicto, quæ plenè possunt probari, aliter quàm per contumaciam rei, vtputa, quod qs

sit

sit vxoratus, vel pater, vel clericus, aut Officialis; aut quòd aderat pax, quando formatur inquisitio de pace fracta, & similia; & tūc prima opin. procedit, & ita
53 loquitur Ancar. † in d. cons. 408. dum dicit tale statutum non operari quo ad qualitates aggrauantes delictum ratione personæ, in qua delinquitur, vel personæ delinquentis, quæ qualitates omnino sunt separatæ à delicto, & ita debent intelligi Doctores hanc opinionē sequentes, quia omnes allegant d. consi.
54 Anchar. Doctores. n. † debent intelligi sm doct. quos allegant, vt per Grat. consil. 63. nu. 40. vol. 2. & hoc etiam sentire videtur Ant. Columbanus in tract. procedendi in controuers. crim. artic. 152. quia dum dicit contumacem non haberi pro confesso virtute statuti, quo ad qualitates aggrauantes, ponit exempla qualitatum à delicto separatarum, videlicet, quando quis est citatus ad respondēdum super parricidio, vel adulterio. Aut tractamus de qualitatibus annexis delicto, quæ fiunt ab ipso delinquente, vtputa, ꝙ interfecerit cum assassinio, vel proditoriè, vel ꝙ vulneratum, siue interfectum derobauerit, aut ꝙ cum armis prohibitis vulnerauerit, & similia, & tūc procedit secunda opinio, vt contumax ita habeatur pro confesso super huiusmodi qualitatibus delicto annexis, sicut super delicto principali, eo maximè ꝙ possunt dici pars delicti alias non possent probari, si non probaretur delictū principale, & aliquando illud probari potest, & non qualitates, sed sufficit, ꝙ adsint indicia ad inquirendum, & ista distinctio colligitur ex traditis per Ang. cons. 146. vers. nec contumacia, vbi di-
55 cit, † quòd contumax habetur pro confitente factum, non qualitatem facti, cuius essentia ab eius facto, vel confessione nō pendet, & ita ēt animaduertit Illustrissimus Card. Alban. ī lucubration. ad Bart. in d. l. si duo. patroni §. si quis iurauerit nu. 3. quem refert, & sequitur D. Cartar. in d. c. num. 384. Nec obstat Becc. in cons. 11. nu. 18. vbi tenuit, quòd ficta confessio propter cōtumaciam ex statuto resultans non se extendit ad qualitatem, quòd homicidium ex proposito, & voluntate fuerit commissum, sed quoad homicidiū tantum, & quòd ideo fiscus tenetur probare illam qualitatē, quia D. Chartar. in d. c. num. 369. ad eū rectè respondit, dicens, quòd homicidium præsumitur dolosè, & ex proposito factum, cum sit de genere prohibitorum, & ideo fiscum non teneri ad probandum illam qualitatem. Minusq; ob-
56 stat † Decian. in cons. 96. num. 20. vol. 3. vbi consuluit, quòd ficta confessio nōn operatur circa qualitatem robbariæ, licet operetur circa homicidium, quod prętendebatur factum cum robbarijs, quæ est qualitas annexa delicto. nam respondetur, quod solum allegat Ancar. in d. cons. 408. qui loquitur de qualitatibus personæ offensæ, & offendentis, quæ sunt qualitates separatæ à delicto, & non dependet à facto contumacis, nec ab eius confessione, vt dixit Ang. d. consil. 426. Benè fateor, quòd si in casu Deciani nulla extabant indicia de robarijs, sed potius constabat de contrario, quòd facta confessio circa dictam qualitatem non nocebat, & hoc modo
57 † respondetur ad D. Gabriel. qui tenet in cons. 170. nu. 26. volum. 1. non posse pronunciari contra inquisitum de assassinio, nisi veris, & plenis probationibus de assassinij qualitate appareat: quia ipse etiam allegat Ancar. in d. cons. 408. & Guigliel. Bened. in d. c. Raynutius, in verb. mortuo itaq; testatore num. 168. qui loquitur tantummodo de qualitatibus separatis à delicto, vt dixi, quæ nō dependent à confessione contumacis, & non de qualitate annexa delicto. Respondetur etiam, quòd in casu D. Gabriel. constabat, quòd istud delictum nō erat cum assassinio, & ideo ficta cōfessio nihil operari poterat circa qualitatem
58 assassinij. Et ad Gramm. † in consi. 1. nu. 56. quem allegat Gabriell. respondetur, quòd ibi requirebatur plena probatio qualitatis assassinij, quia iudex volebat fundarę iurisdictionem in clericum, & priuare iurisdictione sua iudicem ecclesiasticum, quod minimè fieri poterat per cōfessionem fictam, vt ibi plenè per Gram. nu. 53. & ad hoc, vt laicus possit
59 punirè clericum, † requiritur, quòd qualitas assassinij probata sit concludenter, secundū Deci. in cons. 13. col. 2. Merenda in cons. 88. nu. 7. vol. 2. criminalium, & Rimin. iun. cons. 685. nu. 9. vol. 6.

60 Vlterius,†ego credo,quòd quãdo qualitas separata à delicto est nototia, vtputa,quòd quis sit pater, vel maritus, vel clericus, quia publicè celebrat Missam, vel Episcopus,& similia;si non fuerit ꝓbata in processu, quòd nihilominus Iudex, quasi super quodam notorio,ad cõdemnationem procedere poterit. vt per Ang. d. consil. 246. vers. circa quod, & Aret. in tract. malefic. in verb. cicatrix num.3.quem refert, & sequitur Mars.in pract.crim.§.aggredior nu. 130. vbi in fortioribus terminis tenent,quòd si statutum dicit,quòd non possit ferri sentẽtia condemnatoria de cicatrice; nisi adhibitis medicis, qui ita iudicent, tamen si ipsa cicatrix est notoria, poterit Iudex deuenire ad condemnationem nõ
61 adhibitis medicis,quia in notorijs † Iudex potest supplere etiam de facto,vt dicit Bald.in l.circa principium,C. vt quæ desun.Aduoc. & talis sententia cum sit valida,exequi poterit,licet D.Chartar. in d.tract.in c.final.nu.261.tenuerit, eã non esse exequẽdam,si in processu qualitates aggrauantes probatæ non appareant.Et quòd exequi debeat, comprobatur per doctr. Innoc.in c.tua in fin.de cohabitat.cler.quem refert, & sequitur Gramm.in decis.65.nu.60.vbi dicit,ꝙ si
62 Iudex † processit, tamquam Iudex sup notorio, licèt sibi non constaret factum notorium, ex quo tamen verè est notorium,sententia eius in reuocabiliter tenet.Et quando apparet de delicto Iudices debent esse prompti ad puniẽdum, nec debent ponderare omnes iuris solẽ
63 nitates,quia † fauor publicæ disciplinæ suadet, vt maleficia puniri debeãt.vt tradit Gramm.decis.36.nu.63.si aliquis reperiretur capitaliter bannitus,ex eo qđ Episcopum vulnerasset, & in processu non constaret de Episcopatu,& notoriũ esset,quod sit Episcopus, vtiq; ridiculosum esset,si sententia non exequeretur ob dictam qualitatem notoriam, & in processu non probatam, & de vulneribus tamen puniretur. Si vero huiusmodi qualitas separata à delicto, esset dubia,vtputa an esset cicatrix, vel ne, an esset clericus, quia non incederet in habitu,& tonsura; vel an esset pater, vel maritus:quia fortè essemus inter forenses delinquentes incognitos, & an pax inita fuisset inter rixantes, quando formatur inquisitio de pace rupta, & similia, eo casu arbitror, condemnationem non esse exequẽdam, si de dicta qualitate in processu non appareret, & consulendum esse Prin cipem.
64 Item adde,quòd stante † d. statutó,nõ est necesse,accusare contumaciam. Trigon.in sing.88.& Bonacoss.comm.opin. in verb.contumax semel citatus in fin. par.2.& vide in hac quæst.Rolan.in cõsil.90.nu.16.vol.3.vide etiam Chart.in d.tract.de execut.sent.contum. cap.fin. num.167.cum seq.vbi multa accumulauit,& concludit,quòd hodie de consuetudine non seruatur, quòd contumacia accusari debeat, siue procedatur per viã inquisitionis, siue accusationis.
65 Item adde,†an contumax habitus pro confesso ex forma statuti loci, vbi fuit commissum delictum,possit in alio loco vigore illius statuti, puniri.ponit Imo.in cap. de his de accusat.
66 Item adde,quòd†statutum loquens de vero maleficio, vel de vero malefactóre,habet locum in condemnato de maleficio per contumaciam,stante statuto, quòd contumax habeatur pro cõfesso, vt per Bald.in consi.193.num. 1.vol.2.
67 & † licet Foller.in pract. crim. in 4.par. 3.par.in verb.& si confitebuntur nu.41. dicat contrarium consuluisse Corn. in cons.42.nu.4.& 5. vol.1.Ego tamen nõ inuenio dictum consilium in libro meo, imo reperio,quod idem consuluit in cõsil.281.per totum vol.4.

68 Sed nunquid debet. Ibi, in Italiam autem. Adde, quòd licet† aliquis verè sit cõtumax, si Iudex hoc ignorans,eum cõdemnat, hic actus non valet, quia debet præcedere in actis relatio nuntij,qui eum citauit.Bart.in l.multum interest, ff.de condit.& demonstr.& si Iudex prius pronũciaret contra contumacem, quàm relationem reciperet,& postmodum reciperet relationem, sententia esset nulla, & processus, secundum Marant, de ordin. iudit.par.6.vers.proposui, aliàs citatio, nu.56.Rolan.in consi.47.nu.70.volu. 2. & relatio nuntij nihil proficit ad aliquẽ constituendum contumacem, nisi constaret de commissione sibi ad citandum data

data, ſecundum comm.opin.de qua per Rolan.in conſi.90.nu.32.vol.1.& d.cōſil.47.nu.65.& Vant. in tract. de nullit. ex defectu citationis, nu.40. vbi tamen dicit magis communem opin.eſſe,quòd
69 nuntio referenti,† ſe de Iudicis commiſſione citare,creditur, concludit autem, ſtandum eſſe ſtylo,& conſuetudini Curiæ, vbi fueris.& iſta doctrina,quòd præcedere debeat relatio, eſt laudata ꝑ omnes Doctores,vt dicit Fely.in c.quoniā contra nu.28.de probat. vbi hoc limitat duobus modis.

70 Item adde,†ſi ſtatutum dicit contumacem debere poni in banno, quòd nō eſt opus alia Iudicis interlocutoria, quæ faciat eum contumacem, Bald. in qq. ad ſtat.verb.contrahere,& vide Rolā. cōſi.
71 90.lib.3. Et in ſtatu † Eccleſiaſtico non eſt neceſſaria huiuſmodi declaratio ſuper contumacia,per Cōſt.March. in lib. 4.cap. 1.& 10.

72 Quæro nunc. Adde, videndū†Natt. conſ.542.nu.7.& 10. vbi concludit,bannitum vigore ſtatuti, quo contumax habetur pro confeſſo,& conuicto,non eſſe audiendum: & quòd condemnatio reuocari non poteſt, etiā quòd bannitus eſſet minor. & de hac materia tractat etiam in conſi. 540.quē refert,& ſequitur D.Ioſeph. Lud.in cōclu.3.

73 Ibi,tu vero dic. Adde,†quòd Char. in tract.de execut. ſent.c.1.nu.147.cum ſequen.tenet contrarium,ſcilicet, quòd bannito comparenti poſt terminum banni ante ſententiam diffinitiuam incumbit onus probādi ſuam innocentiam, dicens, quòd D. Clarus hic malè locutus eſt, qui cum ſit
74 vir † tantæ auctoritatis, & doctrinæ, & quòd maiores totius Italiæ Magiſtratus vſq; ad mortem geſſerit, ita de facili non eſſet repræhendendus; & tāto minus,quia veritatem dixit,ſalua pace D. Chart.Nam bannum ratione contumaciæ datum,reuocatur,quàm primum citatus compareat,etiam ſi comparet poſt terminum in banno aſſignatum,vſq; ad ſententiam diffinitiuam.Soci. in c.qualiter & quando el 2. nu. 994. de accuſ.& latè poſui infra in quæſt.64.ver.ſed nūquid bannitus, ibi ergo inquiſitus, & Ang. de malefic. in verb.qui Dominus Iudex videns nu. 4.& Farinac.quęſt.11. nu.3.verſ.præmitto quarto, vbi citat D. Clarum in hoc loco, & eum ſequitur. Nec obſtat dicere, quòd hoc modo lapſus termini nihil operaretur, quia operatur, vt inquiſitus habeatur pro confeſſo,ſed reuocabiliter.eo enim comparente,& negante, lapſus termini nihil operatus eſt,& amplius non habetur ꝑ confeſſo: ſed eo non comparente, & ſecuta Iudicis declaratione,tunc lapſus termini operatur,quòd habetur pro confeſſo irreuocabiliter. ita tradit Paul. de Caſt. in conſ. 3.num.4.& 24.vol.3.ſi bannitus comparens poſt terminum banni antè ſententiam condemnationis teneretur docere de eius innocentia, ſequeretur, quòd non probata innocentia, ad executionem contra eum eſſet deueniẽdum.ſed quis Iudex ita imprudens, & temerarius hoc faceretur?nemo certè,ſi ante comparitionem diffinitiuè condēnatus non fuiſſet. Accedat, quòd ſuper huiuſmodi contumacia requiritur declaratio,quæ per totam Italiam de generali conſuetudine fit eodem contextu cum condemnatione, declarando eum contumacem, vt per Clar. ſupra verſ. nunquid,& verſ.videmus, quæ ſit forma:& ita ſemper vidi obſeruari.nec credo,quòd per D. Chart. poſſit atteſtari, opinionem ſuam practicari vidiſſe, & hoc modo ſententia,ſiue condemnatione opus non eſſet, ſi poſitus in banno, elapſo termino banni ante ſententiam ita teneretur oſtēdere eius innocētiam, ſicut poſt condēnationem. Nec poteſt dici, quòd D.Clarus loquatur, quando reus vult aſſumere onus probādi, quòd maleficium non commiſit, quod facere tenetur poſt ſentētiam,ſed clarè,& apertè dicit, quòd ſufficit eum comparere, quo caſu contumacia purgatur, & non tenetur probare innocentiam ſuam.

75 Adde,†quid ſi bannitus, cui per ſtatutum audientia eſt denegata, audiretur, an proceſſus nullo opponente factus, eſſet nullus. Afflict. in conſt. de forbannit.nu.43.fol.10. remiſſiuè. Et Vant. de nullit.in tit.de nullit. ex defect.inhabil. nu.52.vbi tenet, quòd eſſet nullus abſque ope alicuius exceptionis, etiam ꝙ ſtatutum ſimpliciter prohibuerit, ipſum audiri,& non addiderit, ſi ſecus factum

fuerit,sit nullum,si fuerit agitatus in ter ritorio banniti,quia illud statutum non haberet locum extra territorium. sed si statutum prohibens audientiam, adderet pœnam,si non fuisset oppositum,gesta valerent, & pœna solueretur: sed si vltra pœnam statutum annullaret actũ, tunc sine dubio omnia acta essent nulla,& ita Vant.in d.nu. 52. multum eleganter declarauit.

76 Item adde,†quòd stãte huiusmodi statuto,quòd contumax habeatur pro confesso,reo post cõdemnationem,licèt appellauerit,incumbet onus probãdi eius innocentiam, etiam si iudex vellet talem contumaciam remittere, vt plenè per Cępol.consi.63.num. 12.cum sequ. & Bald.in l. ita demum C. de procurat. ubi dicit, quòd si bannitus probauit in appellatione de eius innocentia, obtinebit; licet habeatur pro confesso, & conuicto; quia illud procedit ex ficta confessione,quæ resultat ex sola contumacia: sed si non assumpserit in se onus probandi innocentiam, tunc debet succumbere.quia in dubio standum est cõfessioni,etiã fictæ.uide etiam Curt. iun. in l.principales.§.si actor num.30.C.de iureiur.calumn.

77 Item adde, † quòd huiusmodi statutũ procedit quo ad pœnam applicandam fisco,non parti. Bertaz.consi.17.nu.11. Sed aduerte, quòd sententia lata in iudicio criminali accusationis,uel inquisitionis prodest fisco,& parti lęsę,quo ad pœnam legalem,sed non ad conuentionalem.Bero.consi. 206. nu.40. uol.3.

Quæro etiam nunquid.

78 Adde, quòd†si iudici constaret ex processu informatiuo de innocentia contumacis, non debet eum cõdemnare,licèt habeat confessionem fictam ex contumacia, uigore dicti statuti. ita docet Bart.in l. absentem ff. de pœn.uide etiã Afflict.in constit. de forbannit. nu. 33. & seq.fol.9.

Item quæro nunquid.

79 Adde, quòd si citatio†minus legitima interueniret, non ideo uitiaretur sententia, quia licet citatio inualida uitiet
80 processum; fallit, tamen in casibus, †in quibus non est necessaria citatio,ut per Decian.in cõs. 18.nu.216.& 217.uol.2.

81 Item adde,† si dictat statutum, quòd quando aliquis ponitur in banno, debeat citari,ut ueniat ipse, uel alius pro eo, si iudex citauit simpliciter, ut compareat,ualebit bannum,licèt non fuerit seruata forma citationis à statuto expressa, quia iudex intelligitur citare,vt veniat per se, vel per alium, vnde expressio nihil operatur, ex quo tacitè includitur.Natt.consi.542.num.23. vol.3.

Ibi, & in Regno Neapol.

Adde, quòd hoc non seruatur, nisi quando iudex uult deuenire ad foriudicationẽ,vt per Foller.in pract.crim.in verbo foriudicantur,vbi dat formam citandi,& foriudicandi.

Vidi quandoque dubitari.

82 Adde, quòd † si citatus non comparet in termino,sed comparet antequàm sit ad pœnam contumaciæ condemnatus, non debet condemnari, etiam quòd sit contumax.Afflic.in constit.in pecuniarijs nu. 36.fol. 233. vbi dicit hoc esse in uiridi obseruantia.

Quæstio XLV.

SVMMARIVM.

1 *Causa si duobus cõmittatur,quis cognoscat.*
2 *Litis contestatio est necessaria in Regno Neap.& de eius forma, remissiuè.*
3 *Positioni criminosæ non est regulariter respondendum.*
4 *Reus nolens respondere præcisè,sed remittẽs se alteri depositioni, an possit torqͦri.*
5 *Et quomodo cogi possit reus nolens respõdere, remissiuè.*
Reus nolens iurare habetur pro confesso secundum Speculatorem, qui ab auctore impugnatur, nu.eod.
6 *Reus falsum deponens an posit puniri.*
7 *Et quid si Iudicem corrumpat.*
8 *Et quid si fuerit interogatus vti testis, & falsum dixerit.*
9 *Et qd si iudex sub pœna ei præceperit,vt dicat veritatẽ,an teneatur ad illã pœnã.*
10 *Partes nõ interueniunt examini testium.*
11 *Nec Aduocatus, aut Procurator.*

12 Lim.

12 Lim. in Aduocato, & Procuratore fisci.
13 Repetitio testium quomodo fiat, remissiuè.
14 Testes non repetiti non faciunt indicium.
15 Confessio facta in tormentis ante repetitionem testium non conualidatur in repetione subsequenti.
16 Testes iurati parte non citata non faciunt indicium.
17 Etiam quòd per Principem omnis solemnitas esset remissa.
18 Testes in repetitione dicentes, se non recordari, non probant.
19 Testes quando probent absq; repetitione.
20 Et an faciant præsumptionem.
21 Testes non possunt repeti post conclusum in causa.
22 Testes mortui habentur pro repetitis saluo Iure opponendi contra dicta, & personas.
23 Foller. impugnatur.
24 Tortura potest inferri etiam non repetitis testibus de stylo.
25 Testes habiti pro legitimè examinatis, habentur pro repetitis.
26 Testes non dicuntur legitimè examimati, si fuerit decreta copia sub cōditione, quatenus testes habeātur ꝑ legitimè examinatis, si postea fuerit tradita simpliciter, non habitis testibus pro talibus.
27 Reus habens testes pro legitimè examinatis, potest re integra reuocare cōsensum.
28 Testes, quibus necessario est standum, probant sine citatione partis.
29 Repetitio quando non requiratur, remissiuè.
30 Testis cum se declarat, non requiritur citatio partis.
31 Testes examinati in partibus longinquis probant absq; citatione.
32 Item si examinentur in articulo mortis, nec pars citari possit.
33 Item si pars expressè contradicat.
34 Testes repeti debent, etiam quòd procedatur sola facti veritate inspecta, & omni solemnitate omissa.
35 Testis examinatus sine citatione partis, non probat.
Etiam coram Papa.
Et quòd procedatur manu regia.
Et quòd Iudex arbitrium procedendi haberet.
Et quòd inquisitus esset carceratus.
36 Tortura in Regno Neap. quando irrogetur ex processu informatiuo.
37 Citatio an requiratur in capiendo informationē, quando mandatur Iudici, vt se instruat.
38 Testis sine citatione partis non probat, etiam cum tormentis.
39 Testium repetitio quomodo sit scribenda.
40 Testis repetendus, si citatus aufugiat, præsumitur deposuisse falsum.
41 Testium numerus non supplet defectum iuramenti.
42 Testium repetitio non est necessaria quando reo confesso datur terminus ad faciendum suas defensiones.
Auctoris consilium super hoc.
43 Expedicio causæ criminalis in Regno Neap. non retardatur prætextu testium Curiæ non repetitorum.
44 Testes debent repeti post litem contestatā.
45 Testis an possit petere, quòd sibi legatur primum examen.
Et qd ī releuatione facta vigore monitorij.
46 Confrontatio non valet, si non præcedant iuramenta testium ad præsentiam partis.
Et quid si sequatur.
47 Testes non iurati non probant etiam cum tortura.
Faciunt tamen præsumptionem ad informandum conscientiam Iudicis.
48 Testes quando probent sine iuramento, remissiuè.
49 Testes in confrontatione deponentes, non præsumuntur iurati, nisi in actis appareat.
50 Carceratus si velit interesse examini testium infirmorum, quid agendum.
51 Citatio procuratoris non sufficit, si non cōstat in actis demandato.
52 Testes deponentes sine iuramento in præsentia partis, nihil dicentis, non probāt.
53 Iuramenta testium possunt remitti.
54 Confrontatio testium cum reo quid operetur.
55 Iudex torquens ex depositione testiū examinatorum parte non citata, tenetur in syndicatu.
56 Testes debent examinari post litem contestatam.
57 Lis quando dicatur contestari.
58 Testes examinati ante litem contestatam cum tormentis, an post litis contestationē sint iterum torquendi.
59 Testes examinati pro informatione Curiæ parte non citata, non repetuntur, si bānitus

nit us admittatur ad nouas defensiones.
60 *Confrontatio quomodo sit facienda, remiss siuè.*
61 *Confrontatio habetur loco publicationis.*
62 *Testes possunt cogi ad confrontationem.*
63 *Confrontatio quando habeatur loco repetitionis.*
64 *Confrontatio sine iuramento nihil operatur.*
65 *Reo nolente habere testes pro legitimè repetitis, nec dare licentiam procedendi, quid agendum.*
66 *Rei non solent dare licentiam procedendi in statu Ecclesiastico, nec in Regno Neapolitano.*

Actenus de his, q̃ fiunt.

1 Adde, si† duob9 Iudicibus causa commissa fuerit, corã quo erit facienda præsentatio; & apud quẽ ex eis sit carcerãdus ipse reus, vide Bertaz. in cons. 422. nu. 20. & seq. vol. 2. vbi dicit, quòd quando commissio sit facta per nomen collectiuum, debent simul concordare de loco, & communi carcere habendo, cum habeant parem auctoritatem.

2 Et in primis. Adde, quòd† in Regno Neap. requiritur litis contestatio, & de eius forma, & quomodo sit facienda, latè per Foller. in pract. crim. in verb. fiat litis contestatio.

Sed hic incidenter quæro.

3 Adde, quòd † veritas est in contrariũ, quod positioni criminosæ regulariter non est respondendum ad instructionẽ aduersarij, seu releuationem oneris probandi, vt est communis opin. de qua ꝑ Ias. in l. omnem officium, ff. de offic. assess. in princ. vt per Bal. in l. accusatorẽ nu. 7. vers. super hoc melius, C. de his qui accus. non poss. vbi pulchram facit distinctionem, & ibi dicit, quòd in criminalibus non quæritur ueritas ꝑ uiam positionis, sed officio Iudicis per modũ interrogationum.

Scias autem, quòd reo capto.

Ibi. Responde quod hoc casu.

4 Adde, quòd similiter † reus torquendus est, donec respondeat Iudici, & replicet, quando postquam acceptum est cõstitutum à reo de plano, & si dicitur ad torturam, & iterum interrogetur, quid sciat de tali re, respõdeat, dixisse, & interrogatus quid dixerit, respõdet, esse scriptum; & aliud responsum non uult dare, & sic licèt indicia sint leuia, reus poterit torqueri adhoc, vt respondeat, & replicet. vt per Franc. Cason. in tract. suo de torment. c. 3. num. 4. folio mihi 361. & Blanc. in tract. de indic. in verb. ex verbis indicia, num. 273. fol. mihi 333.

Sed pone. Adde, videndum Claud. Battãd. in pract. crim. reg.
5 12. num. 18. † vbi etiam de alijs modis, quibus rei ad respondendum cogi possunt. sed de hac quæstione nouissimè habetur latè per D. Chart. in sua praxi interog. reorum lib. 3. cap. 2. nu. 1. cum sequen. ad quem me remitto. de hoc etiã vide Vulp. cons. 34. nu. 7. & Menoch. de præsumpt. lib. 1. quæst. 89. nu. 142.

Adde, si reus nolet iurare, habetur ꝓ confesso. ita dicit Specul. in tit. de iur. calu. §. superest. vers. quoniam, vbi allegat tex. in l. si cõfessus ff. de cust. reorũ, quòd dictum credo non esse verum, quia text. allegatus hoc non probat, sed erit cogendus ad iurandum.

Quid ergo si reus. Adde, quòd hoc
6 † est verũ, quando crimen est tale, ex quo veniat imponenda pœna sanguinis. l. transigere, & ibi glos. & Bald. C. de transact. & Paul. Girland. de relax. carcerat. vers. quæro nu. 9. rub. de fuga incarcerati.

7 Item adde, quòd † similiter reus corrumpens iudicem, vt proferat sententiam, quando crimen est capitale, non punitur; cum sit licitum qualitercumq; proprium sanguinem redimere. Bart. in l. qui explicandi. C. de accusat. Bero. in quæst. 134. nu. 4. & Foller. in pract. crim. in fragmentis num. 181. sed. Simon de pret. cons. 105. num. 20. cum seq. tenet contrarium, quod videlicet sanguinem suum non licet periurio, vel falsitate, vel aliqua fraude redimere, & ꝙ committens delictum pro saluatione suæ vitæ, eiusdem delicti pęnam non aufugit, vt in frãgente carceres. Salic. in l. 1. nu. 19. C. de hæred. instit. Franc. Cason. in tract. crimin. tract. q. c. 11. de sortileg. & Luc. de penn. in l. quoties col. 9. C. de dignit.

dignit.lib. 12. & idem tenet Ant. Scap. in tract.iuris non scripti lib.5. c.122.

8 Item adde, quòd reus † interrogatus vti testis, si negauerit, similiter non poterit puniri pœna periurij, nec pęna falsi, vt per Bertaz. in cons. 124.nu. 1. & 2. vol.1. & ibi addentes, vbi plenè, quādo in constitutis suis dicitur principalis in se, & testis in alios, quia habet interesse: vt idem Bertaz. in cons. 323.nu. 2.vol.2. Vide etiā Chart. in praxi interrog. reorum lib.3.cap.3.nu.16. vbi tenet, quod non possit puniri.

9 Item adde, quòd † si Iudex pręceperit principali, quòd habeat respondere, & dicere veritatem sub aliqua pœna, & responderet, demum conuincatur de mēdacio, quòd tunc tenetur ad illam pœnam. secundum Bald. in l. ius alimentorum, ff. vbi pupill. educ. de beat. sed Foller. in pract. crim. in verb. et si cōpareāt nu. 12. dicit, quod Bald. iudicio suo ibi, in vltima solutione, uidetur se limitare, sed per Senat. Pedemont. iudicatū fuit secundum opinionem Bald. ut in decis. Pedem. 66. ubi habetur, an hoc procedat, ubi pœna sanguinis ingeratur.

Quæro etiam nunquid.

10 Adde, quòd nec † etiam partes possūt esse præsentes de positionibus, quæ debent fieri secretò. Gomes. de delict. cap. 1.nu.65. ubi dicit communem, licèt partes debeant uidere testes, quando iurāt: 11 nec etiam debent interuenire † Aduocatus, & procurator fisci, iuxta tradita per Afflict. in const. quæstiones num. 6. sub. 12 41. sed ego † semper uidi seruari cōtrarium quo ad Aduocatum, & procuratorem fisci.

Cœterum si reus in examine.

13 Adde, † uidendū Foller. in pract. crim. in uerb. & demum repetātur testes, ubi dat formam repetendi.

14 Item adde, quòd adeo † est necessaria repetitio testium cū citatione partis, quòd ea omissa, si reus torqueretur, & fateretur, nulla omnino esset confessio. Brun. in tract. de indic. col.3. Corn. consi.68. uol.2. Ruin. consi.46. uolu. 4. & Vulpell. in consil.95. in princ. nec sufficeret illa Generalis monitio ad omnes, & singulos actus, & uidēdū examinari testes in responsione ad inquisitionem, quando pars non est cōtumax Io. And. ad Spec. tit. de citat. §. viso Imol. & Barb. in cap. consuluit de off. deleg. Feder. de sen. in cons. 161. & 189. & Vulpell. in d. cons. 95. nu.3. & testes parte non citata examinati, etiam si essent mille testes, non probant; nec ex eis resultat indicium. Gram. vot. 30. nu. 7. & 8. & testis non ritè examinatus, licèt sit omni exceptione maior, nō facit indicium. Mars. sing. 242. incip. quando testis, & cons. 64. nu. 41. vol.1. Rebuff. in tract. de inquisit. seu causa commiss. art.20. num. 18. tomo 3. sed de hoc vide infra in vers. Item adde, quòd si essent. Et si quis fuerit tor-

15 tus † testibus parte non citata examinatis, si postea fuerunt reproducti, & legitimè examinati, nō conualidatur confessio metu torturæ facta. Boer. in decis.

16 163.nu.8. & testes parte † non citata curati, non faciunt indicium, etiam quòd per Principem omnis solemnitas sit re-

17 missa. † Boss. in tit. de opposit. contra teste; nu.34.

18 Item adde, si testes † in repetitione dicant, se non recordari, non probant, secundum Foller. in vers. & demum repetantur testes nu.7.

19 Adde, quòd in † crimine lęsę maiestatis, assassinij, & alijs grauibus delictis, & criminibus, testes probant, etiam non repetiti parte citata. Fely. in c. frequenter in prin. vt lite non contestata. Diaz. in sua pract. c.92.nu.20. Gram. cons.40. nu.7. Capy. decis. 155. colum. antepen. Mascard. de probat. concl. 137. num.2. contrarium autem tenuit Burs. in cons. 201.num. 113. vol.2. vbi conatur probare hāc partem esse veriorem. Foller. in pract. crim. in verb. & si confitebuntur num.41. cum seq. & ibi num.45. dicit, quòd licèt testes recepti parte non citata, non faciant indicium, tamen fa-

20 ciunt aliquando † argumentum, & præsumptionem. ita etiam dicit Gram. decis.34.nu.33. decis. 11.nu.13.

21 Item adde, quòd si † testes non possunt repeti, postquàm pronunciatum est in causa. Gram. decis.28.nume.6. nec post conclusionem. Capyc. decis. 35. in fin. quos sequitur Foller. in pract. crim. in verb. & demum repetantur testes num. 12. possunt tamen repeti publicatis attesta-

testationibus. Rimin. sen. consf. 138. nu. 11. vol. 1.

22 Item adde, quòd testes† mortui habentur pro repetitis, & probant, saluo iure opponendi contra eorum dicta, & personas, secundum Paul. de Castr. in l. fin. C. de testi. & Ioan. mille. in sua pract. fol. 84. nu. 17. sed Foller. in pract. crim. in ver. & demum repetantur testes, nu. 6. dicit, quòd non credit, istud dictum procedere in criminalibus ad plenam probationem, & ideo cogitandum esse.

23 Sed ego † credo, hoc procedere etiam in criminalibus, & ad plenam probationem, ita distinguendo, quòd si reus citatus, & inquisitus fuerit antè mortem testium, & comparere noluerit, ꝙ tunc habeantur pro repetitis in odium contumaciæ, vt hic per D. Clarum; secus vero si ex negligentia iudicis citatus non fuisset, nisi post mortem, & comparuit, & tunc non habeantur pro repetitis. tamen contra Foller. est tex. Clar. & auctoritas Mille. nec ipse Foller. affirmatiuè loquitur.

24 Item adde, quòd potest † deueniri ad torturam etiam non facta repetitione cum citatione partis, dummodo stylus ita se habeat. Alex. consf. 65. volum. 1. Bologn. in addit. ad Guid. de Suz. in tract. de torm. in verf. pro concluf. Domini Auctoris, & Gramm. in decif. 34. nu. 37. circa finem.

25 Item adde, quòd † quando testes habentur pro ritè, & rectè examinatis, ꝙ tunc habentur pro repetitis, & ac si parte citata examinati fuissent. Capyc. decis. 74. & Vulpel. consf. 68. nu. 7.

26 Item adde, † si copia processus per iudicem decreta fuerit sub hac conditione, quatenus testes habentur pro rectè, & legitimè examinatis; si postea tradita fuerit copia simpliciter, non habitis prius à reo pro talibus, non dicuntur legitimè examinati. Vulpel. in consf. 32. num. 6.

27 Item adde, quòd† reus, qui habuit testes pro ritè, & rectè examinatis, potest reintegra eius cõsensum reuocare. quia in his quæ sunt publici iuris, non procedit regula, ꝙ semel placuit. Hieron. Gabriel. consf. 178. num. 18. vol. 1. quem sequuntur addentes ad Bertaz. in consf. 91. in l. d. vol. 1.

28 Item adde, quòd si† sunt testes omni exceptione maiores, quorum dictis esset de necessitate standum, quibus aliquid opponi non posset, valeret eorum iuramentum, & dictum sine citatione partis, ut probatur ex dictis Anton. de Butr. in c. veniens el 1. col. 2. de testib. & est de mente Bart. in l. Theopompus ff. de dot. preleg. verf. item quæro quando aliquis. Marf. in l. 1. §. fin. colum. 5. verf. & facit. ff. de quęst. & Viui. comm. opin. in ver. testes non possunt examinari nu. 7. & idem esset, si partes dicto testis stare assenserunt. idem Viui. opin. 942. num. 3. & Soci. in reg. 406. testium depositiones.

29 Item adde † multos casus, in quibus non requiritur repetitio, quos ponit Felyn. & Aret. in c. 2. de test.

30 Item adde, † quòd ad declarationem dicti testis non requiritur citatio, secundum Rim. in consf. 482. col. fin. quem sequitur Boss. in tit. de opposit. contra testes, nu. 35.

31 Item adde, quòd si testes† fuissent examinati in partibus longinquis ad probandum naufragium, eorum depositio valeret absq; citatione partis, secundũ Bart. in l. 1. C. de naufrag. & Alex. in l. 4. §. pretor col. 2. ff. de damn. infect. Castr. in l. si creditor C. de pign. & Gabriel. communi. opin. tit. de citat. concluf. 1. num. 352. vbi ampliat. hanc limitationem in quocumq; casu occurren. & in remotis partibus. & aliæ limitationes in tit. habentur. vide etiam Mascard. de probat. concluf. 273. Alciat. consil. 101. num. 19.

32 Item adde, † si testis esset in articulo mortis, quòd pars non possit citari, posset omitti citatio partis. Natt. in consil. 537. nu. 15. vol. 3.

33 Item adde, † si testes fuerunt examinati parte non citata, visura testes iurare, quod pars poterit consentire expressè, non autem tacitè, quod valeant attestationes, perinde ac si vocata fuisset. Guid. pp. decis. 216. nu. 2. & Viui. opin. 931. nu. 18. vol. 3.

34 Item adde, quòd† testes sunt repetendi parte citata, etiam quòd procederetur sola facti veritate inspecta; vel essemus in casibus, in quibus proceditur argumentis, & præsumptionibus, vt in decis.

decis.Pedemon. 79.num. 19. & etiam vbi causa committatur omni iuris solē-
35 nitate omissa, nec posset omitti † citatio,ēt per Principem, secundum Abb. in cons.46. vol.2. nec testi examinato coram Papa creditur sine citatione partis.Gram.decis.103.nu. 233. vel quòd in causa homicidij de nocte commissi, quæ fuisset commissa cum ampla auctoritate procedendi,inquirendi,carcerādi,& torquendi pro inueniendis, & puniendis delinquentibus, prout sibi videbitur opportunum arbitrio suo,& secundum eius conscientiam. vt per Simon.de Pretis,cons.202.nu. 7. etiam si procederetur manu regia.Bar.in l.filius fam.nu.4. ff.de donat.Ias.in §. in bonæ fidei nume.4. nume.26. instit. de actio. Claud.Bertaz.in addit.ad cons.94. Bartho l.patris in littera B,& requiritur dicta citatio,etiam quòd inquisiti essent carcerati,vt per Mars.in cons. 12.num. 5.& in l.1.nu.4.ff. de quæst. nec dicatur,quòd quando Iudex habet præheminentiam procedendi ex processu informatiuo, potest deueniri ad torturā,
36 etiam parte † non citata, argumento eorum,quæ de præheminentia Magnę Curiæ Regni Neap. scribit Carrer. in pract.in prin.nu.108.& Gramm.in cōsil.64.nu.4.ēt voto 3.& 30.nu. 23.quia talis præheminentia procedit ex cap. Regni 272.incip.si cū sceleratis,in quo expressè Iudici conceditur,vt parte nō vocata ad torturam procedere possit. & ita etiam respondetur in d.decis.Pedemont.79.nu.19.& si mandatur Iudici,vt se instruat, an requiratur citatio
37 in assumenda† informatione, vide Marian.in tract.de priuileg. rubr. de officiali Dominorum conclus.3.
38 Item adde, †quòd testis examinatus parte non citata, non nocet parti, etiā quòd eius depositio facta fuisset in tormentis,Fely.in c.2.de test.;& Laurent. de Pinu.cons.64.nu.2.
39 Itē adde,quòd repetitio† testium debet fieri per Iudicem, nisi fuerit legitimè impeditus, legendo vnicuiq; testi depositionem suam separatim ab alijs testibus,& in secreto; ne vnius depositio per aliam fabricetur,& lecta depositione testi,debet scribi actus repetitionis,iuxta tradita per Foller.in pract.crimin. in verb.Et demum repetantur testes nu.4.
40 Item adde,si testis†citatus ad hoc, vt repetat, quod dixit in primo examine, si arripuit fugam, eius depositio facta falsa præsumitur, & est maxima præsūptio innocentiæ accusati,siue inquisiti, vt per Bottum in cons. 1.nu.75. & 76.

Item adde, quòd licèt regulariter examen reddatur nullum,si pars non fuerit citata ad videndum iurare testes,tamen sanatur, si cum interrogatorijs datis ab ipsa parte examinati appareant per commissionem,arbitrio Iudicis.ita Ant.August.decis.727.lib.3.Put.decis. 301.lib.3.& Viui.opin.931.nu. 6. vol. 3.contrariū tamen videtur tenere Bertaz.cons.359.nu. 23.vol.2.
41 Item adde, quòd numerus † testium non supplet defectum aliorum testium deponentium sine iuramēto. Viu.opin. 931.nu.17.vol.3.

Item adde, quòd in Regno Neapolitano solent haberi testes pro citatis,iuratis,& legitimè repetitis,præter testes absentes, & mortuos,vt refert Foller. in pract. crim.in verb. detur copia capitulorum nu.5. & ibi disputat, an fiscus instare possit, vt non detur copia processus cum dicta reseruatione. Sed vide, quæ posui infra in quæst. 49.vers. Item scias vbi latissimè.
42 Item adde, quod non†est opus repetitione testium, quando reo confesso datur terminus ad faciēdum defensiones suas, quia ex ipsa confessione iam sequuta,cōdemnatio sequi debet:& ideo in decreto defensionis non est necessaria illa clausula, habitis testibus &c.ita tradit Carth.in praxi interrog.reorum lib.4.cap.2.nu.29.sed iudicio meo melius esset, quòd testes haberentur pro repetitis. nam si confessio rei ex aliquo capite annullaretur, testes non repetiti,nihil probarent, quod fisco esset dānosum,cuius interest plures habere ꝓbationes,& fundamenta.Iudices igitur in decreto clausulam apponant,vel testes repeti faciant ante dationem termini ad faciendum defensiones,si cautè procedere volunt.
43 Item adde,quòd†in Regno Neap. extát Regia pragm. incipiēs Carolus &c. quæ est tertia sub titu.de citationibus, qua

qua cauetur, quòd expeditio causæ criminalis nullatenus retardetur prætextu testium Curiæ non repetitorum, vt etiam habetur per Gram. in decis. 28. nu. 6. & statuitur quoq; in d. pragm. testes posse repeti infra tempus datũ reo ad defensionẽ, & postea per tres dies: nisi testes sint absentes, quo casu dabitur competens dilatio.

44 Item adde, quòd † repetitio testium debet fieri post litem contestatam, scilicet post interrogationem, & responsionem rei, c. qualiter, & quando el 2. extra de accusat. & Mille. in pract. fol. 118 nu. 24.

45 Item adde, † quòd testis nõ potest cogi ad se repetendum, & non lecta sua depositione, Boer. in decis. 108. quod non procederet, vbi prima depositio non esset iurata, vt solet fieri in propalationibus, & quæ metu excommunicationis, siue monitorialium fuerit, quæ depositio non debet legi, quia vel saltem erit in arbitrio Iudicis facere testi legi eius depositionem, quia nullus subest timor variationis: nam illud primũ dictum cum nõ sit iuratum, nihil facit, quominus testis possit contrarium cum iuramento deponere absq; timore contrarietatis. ita tradit Neuiz. in sylua nupt. lib. 3. nume. 61. & Bar. in l. eos, ff. de fals. dat aliud consilium, quòd testis in repetitione, si primã depositionem videre non potest, dicat, quòd ipse deponit, prout sibi videtur modo, sed si appareret aliter dixisse in alia depositione, ex tunc corrigit secundum dictum, & se reducit ad primum, cum illo tempore melius recordetur. sed primum consilium, vt scilicet petat sibi legi primam depositionẽ, videtur esse verius secũdũ Boer. in d. decis. 108. sub nu. 9.

Ibi, & ideò debẽt denuò iurare.

46 Adde, aduertendum † esse, quòd debeant iurare ad præsentiam partis, quãdo fit confrontatio. Boer. decis. 319. nume. 4. & antequã deponant: quia si post depositionem iurarent, eorum depositiones non essent validæ. Boer. decis. 259. nu. 2. contrarium autem multi tenuerunt. sed Socin. in c. paternitatis de testi. ita distinguit, aut testis incontinẽti post depositionem iurat spontè, non requisitus à Iudice: veluti dico Titium occidisse Seium, & ita iuro; tunc admittitur. aut incontinenti iurat, requisitus à Iudice, & tunc repellendus est testis. cuius distinctionis ea ratio est, quia qñ quis spontè iurat, cessat ratio, quòd propter erubescentiam, & euitandam infamiã nõ sit reuocaturus dicta prius per eum, & hanc distinctionem etiam probauit Fely. in c. de testib. nu. 8. extra de testi. & testis sine iuramento, etiã quòd

47 deponeret in tortura nõ ꝓbat. † Crau. in cons. 6. nu. 48. faciunt tamen prę sumptionem ad informandam Iudicis conscientiam. Rip. in l. admonendi, nume. 197. ff. de iureiur. & Deci. in consi. 159 & de ista quæstione, quòd testes prius debeant iurare, antequam deponãt, &

48 in quibus † casibus sine iuramento ꝓbent. Masch. de probat. concl. 1361. nec

49 † præsumitur iuramentum delatũ fuisse in confrontatione, si non apparet in actis. Bertaz. cons. 341. nu. 30. volu. 2.

50 Item adde, si † carceratus velit videre iurare testes, qui essent infirmi, vel senes, vel alio modo impediti, quòd nõ possent venire in iudicium, Iudex si dubitat de fuga ipsius carcerati, non debet eum mittere ad videndum iuramẽta testium, sed debet cogere carceratũ, vt constituat procuratorem ad videndum iuramen: Et si non velit facere dictum procuratorẽ, Iudex in eius contumacia poterit recipere iuramenta dictorum testium; & si Iudex nõ timeret de fuga, poterit mittere carceratum benè custoditum, expẽsis tamẽ ipsius carcerati. ita tradit Afflict. in constit. in pecuniarijs nu. 18. lib. 2. rub. 29.

51 Item adde, quòd † examen factum nõ facta citatione ad videndum iurare testes, non valet; etiam si citetur procurator, de cuius mandato in actis non constet. Viui. commun. opin. in verb. testes non possunt examinari, nu. 2. fol. 93.

52 Item adde, quòd si fuero † citatus, & testes non iurati deponunt me præsente, tacente, & non contradicente, non videor propterea consentire, quòd deponant sine iuramento, quamuis iura-

53 mentum possit remitti testi. † ita tradit Io. Andr. in c. nuper de testib. quem refert, & sequitur Ias. in l. quæ dotis num. 107. ff. solut. matrim.

Item

54 Item adde, quòd confrontatio † testiũ cũ reo operatur plus, quàm si testes parte citata fuissent examinati. ita dicit Affl. in constit. si damna clandestina nu. 36. in rubr. 27. lib. 1. quem sequitur Anto. Scap. in tractat. iuris non scripti lib. 5. cap. 114. nu. 8.

55 Item adde, si officiales † ex indicijs per dicta testium non confrontatorum, vel parte non citata examinatorum inquisitos ad torturam ponerent, tenerentur in syndicatu, & confessio, quæ ex tali tortura sequeretur, non valeret. Brun. in tractatu de indicijs, & tort. quæst. 2. pri. par. num. 9. & Ant. Scap. in tractatu iuris non scripti lib. 5. c. 114. num. 9. & 10. nisi in casibus, in quibus testes non repetiti, probant.

Ibi, nam illa tortura, & omne id, quod fuit. Adde, quòd in crimi-
56 nalibus † testes non debent examinari lite nõ contestata, quia strictè proceditur. Abb. Innoc. & Marian. Soci. in c. quoniam frequenter extra vt lit. non contest. alias talis testis lite non contestata examinatus, non faceret indicium. Abb. in c. 1. col. 2. de confess. etiã quod essent mille testes. Aret. in cons. 163.
57 col. 2. & lis † dicitur contestata per solam responsionem rei interrogati à iudice super delicto. vt supra in principio. Mars. in pract. crim. §. diligenter à num. 62. vsq; ad num. 67. & Gomes. de delict. cap. 12. nume. 18. circa medium tractant istam materiam, & non dicunt
58 quòd tortura † reiteretur, sed debet de nouo iurare, vti testis, parte citata, quia non sufficit primum iuramẽtum, & idẽ dicit Boer. in decis. 319. nu. 4. vbi allegat Mars. in loco supracitato, & ideo ego credo, quod si deposuerit de socio in tortura, quod sufficiat illum repetere cum iuramento, vel cum eo prestito iuramento, facere confrontationem absque aliqua reiteratione torturæ: sed si socium sponte sine tormẽtis nominauerit, tunc erit torquendus ad purgandam infamiam; tamen me remitto.

Ibi, in hoc autem proposito.
59 Adde, quòd ita † communiter seruari attestatur Cart. in tractat. de execut. sent. contum. cap. fin. num. 175. & Mascard. de probat. in conclus. 496. num. 13.

Ibi, hęc aũt cõfrõtatio fieri solet.
60 Adde Gugliel. † bened. in verb. mortuo itaq; testatore in c. Raynutius nu. 102. de testam. vbi tradit formam, quomodo sit facienda huiusmodi confronta-
61 tio, quæ habetur loco publicationis † secundum Bart. in extrauag. ad reprimendum in verb. & figura. & de forma confrontationis latè per Cart. in sua praxi interrog. reorum lib. 3. c. 3. nume. 28. &
62 testes cogi possunt, † & compelli, vt confrontentur secundum eum in d. praxi. lib. 3. c. 1. nu. 93. & ibi nu. 97. quando sit abstinendum à confrontatione.
63 Item adde, quòd † confrontatio est loco repetitionis, quando testes iurant in præsentia rei in actu confrontationis. Bertaz. cons. 70. num. 30. vol. 2. consil. crimin. diuers. in folio quem refert, & sequitur Bursat. cons. 192. num. 35. vol.
64 2. vbi dicit, quòd confrontatio † sine iuramento nihil operatur, & quòd iuramentum est nullum, si defertur per fiscum.

Facta autem repetitione, & confrontatione. Adde, quid esset faciẽdum, si reus
65 † non vellet dare hanc licentiam, nec habere testes pro repetitis, & legitimè examinatis. vt per addentes ad Bertaz. in cons. 91. in l. d. vol. 1. & ista consuetudo, quòd per reos huiusmodi licentia
66 detur iudicibus, non est † in statu ecclesiastico, nec in regno Neap. sed habentur testes pro legitimè examinatis; vel quòd repetuntur reo citato, vel in eius faciem examinantur, quando fit confrontatio.

Quæstio XLVI.

SVMMARIVM.

1 *Carceratio iusta quot requirat.*
2 *Carcer quotuplex, remissiuè.*
3 *Iudex potest committere carceratum detineri in quocumq; loco suæ iurisdictionis, donec mittat familiam pro eo.*
4 *Carceratum alloquens quando incurrat pœnam impositam alloquẽti carceratũ.*

5 Car-

5 Carceratus iniuſtè an poſt decem dies poſſit appellare.
6 Carceratus appellans à carceratione pendente appellatione non excarceratur.
7 Commentarienſis quomodo iuret, & ad quid teneatur.
8 Carceratorum viſitatio quomodo ſit facienda.
9 Carcerati infirmi ſunt habilitandi fideiuſſoribus.
10 Et quid ſi eos non inueniant.
11 Et quid ſi is, non reperiatur ad cuius inſtantiam quis fuit carceratus.
12 Querelans an teneatur ſubminiſtrare expenſas litis accuſato pauperi.
13 Carcerum viſitatio quomodo fiat in Regno Neap.
14 Carcerato pauperi in Regno Neap. adminiſtrantur alimenta per Curiam.
15 Et quid de iure communi.
16 Commentarienſis quid debeat facere, ſi carceratus ægrotat, vel moriatur.
17 Et quid ſi carceratus reperiatur mortuus.
18 Et quid ſi deberet fideiuſſores de ſecuro carcere.
19 Carcerati quando ſint relaxandi fideiuſſoribus, remiſſiuè.
20 Carcerati contractus quando valeat.
21 Carceratus ob pœnam pecuniariã an ſit fideiuſſoribus relaxandus.
22 Quid ſeruetur in Regno Neap.
23 Et quando non ſit relaxandus etiam in pœna pecuniaria, remiſſiuè.
24 Carceratus magnæ extimationis relaxatur etiam in cauſa corporali.
25 Statutum, quòd puniendus pœna corporali relaxetur fideiuſſoribus, valet.
26 Et quid in conſuetudine.
27 Carceratus pro pœna pecuniaria non debet relaxari, ſi ipſe à principio carcerare maluit.
28 Carceratus pro pœna pecuniaria non debet relaxari, ſi ſit indiciatus ad torturam.
29 Teſtis torquendus, non relaxatur fideiuſſoribus.
30 Carceratus ſpontè confeſſus, non relaxatur.
31 Item ſi ſit ſolitus aufugere.
32 Item ſi de ſocijs ſit interrogandus.
33 Item ſi fuerit captus in flagranti.
34 Et quid ſi ſit condemnandus in pœnam corporalem ob defectum pecuniariæ. Et quomodo hoc caſu ſit concipienda fideiuſſio.
35 Falſarius debet in vinculis cauſam dicere.
36 Et ſi fuerit relaxatus ſub cautione non citata parte, eſt ad carceres reuocandus.
37 Fideiuſſore non exiſtente ſoluendo, cuius ſit periculum.
38 Carcerati in die Natalis, ſeu Paſchatis poſſunt relaxari etiam nõ publicato proceſſu.
39 Carceratus relaxatur ſub cautione, etiã pendente proceſſu, ſi de innocentia conſtat.
Quid autem in Regno Neapol.
40 Carceratus, ſi tempore ſententiæ reperiatur relaxatus, & pars appellet, non reducitur ad carceres, nec econtra.
41 Iudicis arbitrio remittitur, an carceratus ſit fideiuſſoribus relaxandus.
42 Et quales debeant eſſe fideiuſſores.
43 Fideiuſſores de repreſentando non habẽt beneficium excuſſionis.
Carceratus nõ poteſt ponere alium in eius locum, vt excarceretur, nu. eod.
Homo liber non poteſt dari pro obſide, niſi pro publica vtilitate.
Pignus an poſſit dari loco fideiuſſorum.
Aduocatus, & Procurator an poſſint fideiubere per clientulis.
44 Carceratus relaxatus ſub fideiuſſoribus non idoneis, poteſt iterum capi, vt idoneos præſtet.
45 Et an primi ſint liberati.
46 Et quid ſi poſtea efficiantur non ſoluendo.
47 Carcerati an poſſint ad inuicem pro ſe fideiubere.
48 Notarius non capiẽs idoneos fideiuſſores, an, & quando teneatur.
49 Cautio iuratoria quando admittatur.
50 Carceratus quomodo probet non poſſe reperiri fideiuſſores.
51 Illuſtris quis dicatur, remittitur arbitrio Iudicis.
Fideiuſſor de præſentando ad certã diẽ, non tenetur niſi fuerit monitus.
52 Dies quando interpellat pro homine.
53 Mora requirit declarationem.
54 Fideiuſſor de præſentãdo infra octo dies, ſi infra octo dies non fuerit requiſitus, an teneatur amplius.
55 Moræ purgatio quando ceſſet, remiſſiuè.

56 Tem-

56 Tempus breue quando dicatur, est Iudici arbitrium.
57 Iudicialis auctoritas non debet vilescere. Mora quando purgetur in Regno Neapolitano.
58 Mora non purgatur, si reus fuerit captus per Curiam.
59 Petrus Bellug. in tractat. specul. Print. impugnatur.
60 Mora quando possit purgari post factam executionem.
61 Mora geminata non purgatur.
62 Item quando executio est facta à lege ipso iure.
63 Pœna legalis, & dies impediunt purgationem moræ.
64 Terminus datus à Iudice etiam comminatoriè, non prohibet purgationem moræ.
65 Fideiussores non possunt excusari, etiam quòd reus repræsentandus veniret capitaliter puniendus.
66 Limit. si per superiorem esset comminata mors reo, & ille aufugit.
67 Amplia etiam si permisisset non obstante quacumque causa, & iam de nouo superueniente.
68 Fideiussor primus an liberetur per dationem secundi.
69 Fideiussor de tuto carcere an liberetur ex prorogatione loci.
70 Nouatio quando liberet fideiussores.
71 Fideiussor vt supra si sit præsens, & videat locũ mutari à Curia, an liberetur.
72 Reus carceratus absque præsentatione fideiussoris, an possit à fideiussore offerri, vt amplius non teneatur.
73 Fideiussor an obligetur non obligato principali.
74 Promissor facti alieni liberatur, facta possibili diligentia.
75 Fideiussio non valet, nisi præstetur officiali, vel Notario.
76 Fiscus non agit, nisi obligatio sit facta sibi, vel alij suo nomine recepto.
77 Promissio de parendo mandatis Curiæ, quid operetur, remissiuè.
78 Fideiussio de se præsentando coram vno Iudice, an transeat ad successorem.
79 An in causa appellationis.
80 Fideiussio coram Iudice incompetenti est nulla.
81 Fideiussor de præsentando, si non præsentat, tenetur ad pœnam promissam. Et si fuerit in dolo, punitur extra ordinationem.
82 Fideiussio simpliciter iuxta solitum scripta, censetur habere omnia requisita.
83 Fideiussio probat etiam sine scriptura.
84 Fideiussio est strictissimè interpretanda.
85 Fideiussores duo debent dari pro quolibet inquisito in Regno Neap.
86 Fideiussores in Regno Neapolitano tenentur insolidum, licet non fuerit dictum in promissione.
87 Fideiussio facta penes acta fauore fisci, an valeat.
88 Fideiussio de repræsentãdo, si non sit scripta, non obligat vltrà duos menses.
89 Fideiussor an possit se obligare ad pœnã corporalem.
90 Condemnatio rei in contumaciam an exequatur contrà fideiussorem sine nouo processu.
91 Fideiussio de præsentando, quando transeat ad hæredes.
92 Fideiussio de soluendo iudicatum, an expiret absoluto reo in prima instantia.
93 Fideiussio de iudicio sisti, quomodo sit capienda.
94 Et an expiret lata sententia.
95 Et an perempta instantia.
96 Et quid si adest clausula toties quoties.
97 Fideiussor de præsentando an teneatur post sententiam.
98 Fideiubens pro vulnerante, an teneatur morte secuta.
99 Fideiussor an liberetur, si procurauerit bãniri suum principalem.
100 Fideiussor non tenetur præsentare bannitum etiam cum saluo conductu.
101 Et quid si principalis fiat clericus.
102 Et quid si denuò delinquat.
103 Fideiussor non tenetur præsentare corã alio Tribunali, quam eo, in quo fuit facta obligatio.
104 Et quid si reus fuerit captus, & postea aufugit.
105 Et quid si Iudex fuit in causa, ne reus se præsentaret.
106 Tempus ad præsentandum statuitur arbitrio Iudicis.
107 Fideiussor desistendo in criminalibus, nõ potest suscipere defensiones rei, sed solũ petere inducias ad præsentandum.
108 L. sancimus C. de fideiuss. an procedat in fideiussione iurata.
109 Fideiussor non præsentans reum, vltra

pœnam debitam fisco, an teneatur etiã parti ad intereſſe.

His p actis debet iudex.

1 Adde, quatuor † requiri, vt carceratio dicatur iuſta, videlicet cauſa, iuriſdictio, ordo, & forma carcerationis. Boer. deciſ. 215. nu. 33.

2 Item adde, quòd carcer† quadruplex dicitur ſecundum Caſſan. in conſuet. Burgun. in tit. des droictz. rub. 1. num. 69. fol. 99. & ſecundum Carau. in ritu 47. nu. 18. & 19. eſt quintuplex.

3 Item adde, quòd iudex† poteſt committere, carceratum detineri in quocũque loco ſuæ iuriſdictionis, donec mittat familiam pro eo. Bald. in authen. ſi quis C. de adult. & Pariſ. de ſynd. in §. carcer. & carceratus in fine.

Ibi. Et prohibere ne cũ aliquo.

4 Adde, an† & quando dicatur commiſſa pœna, ſi inhibitum fuerit carceratis, vt neminem alloquantur aliquo modo directè, vel indirectè. Crau. in conſ. 3.

Sed quid ſi reus. Adde, quòd iniu-
5 ſtè† detentus põt ſemper appellare, etiam poſt decẽ dies à tempore mandati de capiendo, vel à tempore capturæ, etiã quòd eſſent lapſi triginta anni. Franc. in c. ſuper eo, el 2. num. 4. de appellat. quia grauamen eſt continuum, & ſucceſſiuum. Bald. in l. 2. C. de epiſcop. audient. Abb. & alij in c. ex parte el 1. de appellat. & Gomeſ. de delict. cap. 10. num. 10. hoc tamen nõ procedit, quando quis appellat à grauamine ſibi iam per menſem puta illato, quia ab illo grauamine præterito, qua ſi non ſit amplius, infra decem dies non poſſet validè appellare, nõ procedit ẽt ſi vltra illationem grauaminis ſucceſſiui iudex etiam pronuntiaſſet, carcerationem eſſe iuſtam: quia tunc neceſſe eſſet appellare infra decem dies à die latæ ſententiæ. Lancell. in tract. de attentat. par. 2. cap. 12. nu. 131. cum ſeq.

6 Item adde, quòd appellans† à carceratione, & à ſententia, quòd quis detineatur in carceribus, etiam pendẽte appellatione detinetur in carceribus, & ſic ſucceſſiua quædam executio ſententiæ ſit contra appellantem, nõ obſtante ſua appellatione. ſecundũ Bald. in l. 2. verſ. ſed incidenter C. de epiſc. audien. Maran. in 3. par. 6. par. prin. actu. 2. nu. 178. verſ. 10. limita, & Lancel. de attent. par. 2. c. 12. ampl. 4. nu. 21.

7 Scias etiam. Adde, quid † facere teneatur commentarienſis, & quod iuramentum præſtare dẽat in introitu officij ſui, per tex. in clem. 1. §. porro de hæretic.

Ibi. Quinimò ſolet ſingulo.

8 Adde in materia† viſitationis carcera torum, videndos Doct. in l. 3. C. de epis aud. Et quid debeat facere iudex, qñ ali
9 quis carceratus eſt infirmus, † & petit liberari ob infirmitatem. vide Parid. in tractat. de ſyndic. in verb. tortura verſ. officialis poſuit ad cordam nu. 3. & ubi carceratus eſſet infirmus, adeo quòd leuiori carcere indigeret, & non reperi-
10 ret fideiuſſores, †cuſtodia adhiberi debet ſuis ſumptibus, cum id fiat pro eius ſalute. arg. l. 4. C. fin. regun. & Pari. de put. in tract. de ſyndic. in ver. carcer in c. an carcerarius teneatur alimentare.
11 Et quid etiam facere debeat, †quando carcerari faciens neſcitur, vel non reperitur, vide Bald. in l. ſi quis in fin. ff. de condit. inſtit. Ang. in l. fi. ff. de exhiben. reis, & per Parid. in d. tract. de ſyndic. in verb. captura verſ. licèt dicatur. Et
12 an quærelans, † ſeu inſtigator teneatur ad ſumptus in litem accuſato, quando eſt adeo pauper, quòd nequit ſe defendere. vide Boer. in deciſ. 325. vbi tenet, quòd ſic.
13 Item adde, quòd in† materia viſitationis carceratorum benè fuit prouiſum in regno Neap. per Carol. V. in pragm. incip. pro cura pauperum mandamus, quod de publico ſalarientur duo medici, vnus Phiſicus, alter Chirurgus, qui habeant vacare circa curam carceratorum, & deputetur aliquis, qui habeat vacare circa curationẽ eorum, & per conſtit. humanitate, fuit prouiſum, quòd ſi carceratus ſit adeo pauper, quòd expẽ-
14 ſas† ſibi miniſtrare non poſſit, quod Cu
15 ria eum alimentare teneatur. Et hoc† ẽt eſt de iure communi, quod carceratus, ſi eſt pauper, debet cuſtodiri expenſis fiſci; & ſi non eſt pauper, expenſis ſuis. Bart. & Alex. in l. ſanctum ff. de rer. diuiſ.

uiſ.& Affli.in d.conſtit.humanitate nu. 52.& in deciſ.71.

Sed in hoc propoſito. Adde, ꝙ Luc. de pen.in l.cum ſæpè contingit. C.de erogat.milit. ann. lib.12. docet, quòd cu-
16 ſtos † carceratorum videns carceratum egrotantem coram teſtibus, proteſtari debet,quod ipſe captiuus abſq; ſui culpa moritur, quodq; in eius cuſtodia nihil egit, propter quod periculum mortis incurrerit. Et quòd tales proteſtationes faciendæ ſunt coram alijs cuſtodibus,& eis deponentibus,ac etiam affirmantibus rem ſic eſſe, & carceratus
17 †inuentus mortuus, præſumitur mortuus culpa cuſtodis. Maſcard. de proba. concl.267.& ibi nu.13.dicit,quòd ſi carceratus ſibi ipſi ſpontè mortem intulerit,quòd præſumitur id accidiſſe culpa cuſtodis carcerum.Corn. conſ. 136.per totum uolum.1.vbi latè,quando cuſtos mortuo carcerato teneatur.& ibi etiam inſtruit cuſtodem, quid facere debeat, quãdo carceratus eſt mortuus, & idem
18 eſſet†etiam,quòd fideiuſſionem carceratus dediſſet de tuto carcere. ſecundũ Lancel.Conrad. in ſuo tract. crimin. in tract.de carcerat.nu.26. quem refert,& ſequitur Bertaz.in conſil.421. num.31. vol.2.

19 Plerumq; vero. Adde † videndũ Menoch.de arbit. iud.caſu 303.& 304.

Ibi. Scias etiam quòd licet.
20 Adde,†videndum Farinac.quæſt. crim. in quæſt.35. & ibi in fine declarat conſuetudinem, de qua atteſtatur Alber. procedere,quando carceratio eſt iuſta, & licita,nec vllus metus, aut ius cõtrahenti carcerato infertur: ſed vbi carceratio eſſet iniuſta,& ad fauorem carcerantis,(qui vim,& metum carcerato intuliſſet,) contractus fuiſſet celebratus, eo caſu contractus non valeret.

21 In hac autem materia. Adde, ꝙ idem†eſt, quando pœna non eſt expreſsè determinata à lege, vel ſtatuto, ſed arbitraria, quod non liberantur inquiſiti ſub fideiuſſoribus.Gram.conſ. crim. 55.nu. 7.& hoc, quia nulla cauſa poteſt eſſe in principio certa omnino,de pœna imponenda, & quando ſumus in delicto, in quo pœna eſt arbitraria,iudicatur tamquàm delictum,in quo eſſet pœna corporalis imponenda, donec fuerit per iudicem arbitrata.Ancar. cõſ.272.plenè, & ſubtiliter nu.1.& 2.Craue.conſ.224.
22 nu.3.& ita obſeruatur†in regno Neap. & Magna Curia,& Regijs Audientijs Prouinciarum etiam. ſi certum eſſet ex communi obſeruantia non eſſe imponendam pœnam vltra relegationem, ſed infra,vt atteſtatur Carau.in ritu 41. num.15.& in d.regno fuit etiam prouiſum per Reg.pragm.8.incip. procura.§. Item vogliamo lo 1. de off.mag. Iuſtit. quòd vbi venit imponenda pœna ſolum relegationis,non ſit permiſſa liberatio inquiſiti, etiam ſub fideiuſſoribus, neq; per palatium Curiæ, neq; per aliã partem;niſi ex cauſa toto tribunali viſa,& audito aduocato fiſcali.Et quando pœna eſt arbitraria, an carceratus ſit fideiuſſoribus relaxandus, vide omnino Menoch.de arbitr.caſ.303.num.39.vbi repræhendit Gram.d.conſ.55.& ſequitur Bald.in l.2.col.vlt.C.de exhib. reis, ita diſtinguentem. ſi ex conſuetudine pro illo delicto imponitur pęna corporalis,& non relaxatur: & ſi pecuniaria, relaxatur. & quando non cõſtat de con ſuetudine; Menoch. ibi num.41.tenet, hoc eſſe iudicantis arbitrio:& ibi etiam in d.caſu 303.habentur plures caſus, in quibus reus non eſt relaxandus fideiuſſoribus, etiam quòd pœna eſſet pe-
23 cuniaria.†

Item adde, ꝙ carceratus nobilis magnæ æſtimationis,& diues,relaxatur fideiuſſoribus,vbi etiam ſit pœna corpo-
24 ris afflictiua,†etiam ſi negaret imputationes ſibi datas,imò poteſt etiam relaxari ſub iuratoria cautione,vtputa mille ſcutorum,de ſe repræſentando toties quoties;& de parendo iudicatũ perpenſa criminis qualitate, dignitate, nobilitate,& diuitijs.ita tradit Girlan. in tractat.de relax.carcer.in rubr.de fideiuſſ. nu.8.quem refert, & ſequitur Conrad. in pract.crim.lib.1.cap. 9.§.3.ſub rubr. de carceratione num. 15. fol. 276.uide etiam Iodo.in pract.crim.cap. 20.num. 11.fol.48.vbi latè.
25 Item adde,ſi extaret† ſtatutum,quòd puniendus pœna corporali, fideiuſſoribus

bus veniret relaxandus, esset validum. Cepol.conf. 40. Caballin. ad constitut. Marchiæ lib.4.in c.fideiussoribus num.
26 27.& an†consuetudo valeret,vbi impo neretur pœna capitis. vide Rocch. de Curt.super cap.fin.de consuetud.& Au gust.ad Ang.de malef.in ver. pro q̃bus Antonius in prin.

Ibi.Vbi uero nõ ingeritur pęna.

27 Adde,quòd licet pœna † sit pecuniaria, reus tamen non erit fideiussoribus rela xandus,si ipse à principio carcerari vo- luit, & postea in fine,quando sententia est ferẽda,vellet dare fideiussores.Ang. in l.nullus. C. de exhib. reis. Et quid si dicta fideiussio data fuerit coram vno iudice,an operetur, si per alium iudicẽ iudicatum fuerit latè per Gabriel.com. concl. lib. 3.tit. de fideiuss.concl.4.vide etiam Couar.in c.requisisti nu. 6.de te- stam.vbi tenet,quòd dicta fideiussio du rat coram successore, etiam quòd ex- presso nomine ipsius iudicis data fuis- set.

28 Item adde,quòd quando reus† est in- diciatus ad torturam, non est relaxan- dus fideiussoribus, etiam quòd agatur de pœna pecuniaria. Bald. in l. si quis post.ff.de testam.& Farin. in quæst.33. nu.38.& sequen. ibi nu. sequenti dicit,
29 similiter†testis torquendus fideiussori- bus relaxari non debet.

30 Item adde, si†reus sponte confiteretur delictum, etiam quod pœna esset pecu niaria,fideiussoribus non esset relaxan- dus.Bald.in l.nullus C.de exhib.reis,& Marsi.in pract. crim. in §.attingam nu.3. & Gram.in conf.55.nu.8.

31 Item adde,quòd † carceratus ex deli- cto,pro quo fideiussoribus esset relaxã- dus,si alias de carceribus aufugisset, am plius non esset relaxandus,sed diligen- ter custodiendus, quia perdit beneficiũ l.1.ff.de cust. reorum ita tradit Marsi. in l.maritus col. penult.ff.de quæst.& Au- gust.ad Ang. in vers.pro quibus Anto- nius in prin.

32 Item adde,quòd†liberandus fideiusso riæ cautioni,potest sine iniuria detineri in carcere, vt socios manifestet,vel q̃d aliud, vbi de socijs interrogari possit. Paris. de syndic. in §.carcer,& carcera- tus vers.quæro si est factum delictum.

33 Item adde, quòd† captus in flagranti non est relaxandus sub fideiussoribus, licet pœna delicti esset pecuniaria, se- cundum Mars.in pract.crim.in §.attin- gam nu.3. & Gram.in conf. 35.num.8. quos sequitur Carau.in ritu 41.in fin.

34 Item adde,quòd pœna † corporali in pecuniariæ defectum condemnandus, fideiussoribus est relaxandus,vt per de- cis.Pedemont.18.vbi datur forma fide- iussionis pręstandæ. Vide etiam Aret.in tract.malefic.in ver.pro quibus,& quo- libet eorum,vbi dicit,quòd est relaxan dus, quando est tale delictum, ex quo non venit principaliter,nec in defectũ, vel in quandam consequentiam corpo ris afflictiua imponenda.

35 Item adde,quòd† accusati de falso,in carceribus ius dicere debent, etiam si pœna pecuniaria venirent puniendi. Gramm.conf. 109. ciuili col. 2.Mars.in sua pract.in ver.attingã nu. 8. & Foller. in sua pract.crim.2.par.2.par.vers.exa- minati num. 19. & hoc procedit simili- ter,si statutum puniret testem falsum in libris mille soluendis infra decem dies, alias ei manus dextera amputetur.Ma- gon.in decis.Lucens.42. & ibi num.22. respondet ad Castren. in conf.328.vol.
36 2.& si†carceratus pro crimine falsi fuis- set relaxatus cum cautione, parte non citata,est reuocandus ad carceres.vt la- tè per Deci. in consil. 143. per totum, quem sequitur Ferran. Gargi.in consil. 125.num.25.vol.1.inter conf. crim.di- uers.sed ad hanc materiam, quando car ceratus sit fideiussoribus relaxandus; &
37 fideiussore non existente soluendo,†an iudex, vel notarius pro eo teneatur,vi de omnino Farinac.var.quęst.in quæst. 33.per totum,vbi multum diffusè hanc materiam tractauit.

Solent etiam plerumq; iudices.

38 Adde, quòd† talis relaxatio fieri põt, etiam non dum publicato processu, vt per Franc.Mar.in decis. 796. & de ista relaxatione vide etiam Menoch.de ar- bitr.iud. casu 303.num. 38. & Farin. in quęst.33.num.77. vbi de consuetudine vrbis attestatur.

Pariter etiam. Ibi Carauita super
39 40.†Adde quòd Ca rauit.in d.ritu 40.dicit, quòd in regno con-

contrarium seruatur, & ibi attestatur, quod ipse non potuit obtinere liberationem sub fideiussoribus, etiam quòd constaret de innocentia rei.

Ibi. Nihilominus practica obseruat. Vide infra quęst. 64. vers. illata. Ibi. Hęc autem relaxatio.

Adde, quòd si liberatur ante sententiã,
40 †& pars post sententiam appellaret, remaneret in libertate, sed quando fertur sententia, & reperitur carceratus, & appellatur, tũc pendente appellatione non liberatur. Rom. sing. 496. accusatus.

In dubio autem. Adde, hoc esse
41 † arbitrarium iudici, qui habet considerare qualitates delictorum, personarum, facultatum, & aliarum circũstantiarum. ita dicit Iodoc. in c. 20. qui ad hoc ponderat tex. in l. 1. ff. de custod. reorum, & Menoch. de arbitr. d. cas. 303. nu. 2.

Ceterum debet iudex. Adde quales
42 † debeãt esse isti fideiussores, qui ad præsentandum inquisitum præstantur, vt per Afflict. in const. humanitate nu. 4. cum seq. Cassan. super consuet. Burg. tit. des iustices rub. 1. §. 5. nu. 171. Carau. in rit. 160. & Cauen. in rit. 135. & per Cassan. in loco supracitato habetur, quòd talis fide-
43 iussor † non habet beneficium excussionis, & quòd reus non admittitur ad dandum pignus, vbi non potest dare fideiussorẽ, si iudex nolit recipere, & an iudex, aduocatus, & procurator possint esse fideiussores pro clientulis suis, Boer. decis. 315. num. 2. Nec carceratus alium in eius locum ponere potest, puta patrem, filium, fratrem, vel alium coniunctum; quia liber homo non potest se obligare pro obside, nisi pro publica vtilitate, nõ autem pro priuata, ita Afflict. in constit. humanitate sub nu. 54. lib. 2.

44 Item adde, quòd si iudex † maleficiorũ acceptauit fideiussores non idoneos, & captum relaxauit, poterit tamen iterum capere reum, & facere quòd alios præstet fideiussores, quibus pręstitis nihilo-
45 minus † etiam primi fideiussores remanent obligati. Bal. in l. 1. ff. si quis in ius vocatus non cer. quem sequitur Augu. ad Aret. in verb. fama publica car. 11. & Mars. in rubr. de fideiuss. nu. 75.

46 Item adde, † quòd si quis dederit fideiussorem idoneum, qui postea factus sit pauper, & non soluendo, iterum poterit cogi ad præstandum fideiussorem idoneum si dicta fideiussio fuerit data ex officio iudicis. Mars. in rubr. de fideiuss. num. 74.

47 Item adde, quòd † carcerati possunt ad inuicem fideiubere. Bart. in l. Romanus ff. de tutor. & curator. dat. & quotidie ita seruari attestatur Carau. in rit. 160. in fin. quando sunt facultatibus idonei, & dicta fideiussio, quæ datur adinuicem inter inquisitos, dicitur fideiussio Vicaria, vt per Carau. in rit. 163. num. 1. Sed Iodoc. in pract. crim. cap. 20. nu. 15. fol. 49. tenet, quòd licebit in paruis delictis ciuiliter intentatis.

Ibi. Sed certe in hoc Ducatu.

48 Adde, quòd notarius, † qui accepit fideiussores non idoneos, de iure communi non tenetur, Ang. in cons. 285. contrarium autem habetur per D. Farinac. in quæst. 33. nu. 88. vbi accumulauit etiam multos casus, in quibus notarius non tenetur, præsertim quando de mandato iudicis fideiussorem recepit.

Sed quid agendum si reus.

49 Adde, quòd † ista regula habet multas limitationes, quas ponunt Alex. Ias. & Iacobin. in l. 1. ff. quis satisd. cogan. quod tamen etiam non procedit, vbi cautio fideiussoria non posset præstari propter malos, & corruptos mores eius, qui præstare tenetur, vt dicit Bald. in aut. cui relictum. C. de indicta iud. tollen. quod dictum, esse benè notãdum, ait Iacobi. ibi col. 2. vers. dicit etiam.

Sed quomodo probabitur.

Adde quòd Socin. in c. qualiter, & quando 1030. de accusat. consuluit iudices,
50 † quod faciant examinare testes, qui cognoscant conditionem inquisiti, & qui talis est, qui non reperiret fideiussores verisimiliter, & eorum depositiones faciant redigi in scriptis. sed in practica obseruatur illud, quod dicit hîc D. Clar. retento tamen prius reo in carceribus per aliquot dies iudicis arbitrio, postea fisci procurator se informet de qualita-

te rei,& an dolosè differat,malaque intentione,& inuenta impossibilitate, tūc relaxabiť sub iuratoria cautione,ita ī effectu seruať,& ita ēt affirmat Ant.Scap. in tract.iuris nō scripti lib. 5.c.74.nu.5.

51 Scias autem. Adde,quòd†iudicis arbitrio relinquitur,quis dicatur illustris. Menoch.de arbitr. iud. caſ.68.nu.2.

Quæro quæ debeat esse forma.

52 Adde,quòd promittens † præsentare aliquem intra certum tempus,non dicitur in mora ad committendam pęnam, nisi post præceptum sibi factum de præsentando, & tunc incipit currere tēpus. ita tradit Paul.de Castr.in cons.100.volum.2.quem sequitur Felyn.in c. finautem sub nu.4.de rescrip. Ias.in l.si ex legati causa col.pen.in vlt.limit.ff.de verbo.oblig.& in l.vniuersa nu.6.C.de precib.imper.offeren.Marſ.in l. vnius §.cogniturum nu.18.ff.de quæst. & latius in rubr.de fideiuss.nu.16.Boss.in tit. de carcer.fideiuss.commit.nu.61. Deci.in cōs. 2.nu.7.Vrsil.ad Afflict. in decis. 130.in fine,Gigas.in tract. de pensio.quęst.77. nu.7.Gabriel.Com.conclu.in tit. de solut.concl.9.nu.22.Decian.in consil.11. nu.15.vol.2.Port.in cōs.5.nu.18.Herc. in tract.de caut.de non offend.c.23.nu. 26.Rolan.cōs.58.nu.14.vol. 1. & Hier. Gabriel.cons.173.nu.5.vol. 2. & Iudex non aliter deuenire poterit ad condemnationem,nisi dicta monitione præcedēte,vt ait Moron. in tract.de fide,treu.& pace cap.128.nu.3.nec obstat,quòd re-

53 gulariter dies interpellat † pro homine, nam illa regula procedit in actibus extraiudicialibus, secus autem in Iudicialibus.ita respondent Fely. & Marſ.in d. §.fin autem,& in d.§.cogitaturum.Contrarium autem,quòd non requiritur interpellatio,tenuerunt Deci. in cons.145 & Cacheran.in decis.Pedemont.49.vbi purgatio moræ fuit admissa, quia infra tantumdem tempus purgata nō fuerat, sed Bertaz.in cons.560.vol.2. dictā decision.conatur reddere dubiam, & ideo cauti Iudices in similibus fideiussionib⁹ apponere faciunt clausulam, etiam inrequisitus,sed esto, quòd absq; interpellatione quis diceretur morosus ipso iure, requireretur tamen declaratio Iudicis, qui eum declaret esse morosum, aliàs non posset deueniri ad exe[illegible]ionem,vt per Rimin.iun.in cons.404. [illegible]4. cum sequen.vol.4.& quòd requir[illegible] interpellatio, attestatur de magis communi D.Farinac.in quæst.34. num. 125.cum multis sequen. vbi latissimè hanc quæstionem examinauit.

54 Item addet† quando fideiussor promisit pręsentare aliquem infra octo dies, si infra dictum tempus non fuerit requisitus,an amplius teneatur illum repræsentare,& si dictum tempus appositum fuerit gratia faciendæ obligationis, vt si ꝓmitteret præsentare infra octo dies ad beneplacitum Iudicis,vel gratia differēdæ obligationis;vide Paul. de Castr. in cons.100.num.2.vol.2.Ripa in l.dies §. hoc autem iudicium nu.11.ff.de damn. infect.Deci.in cons.145.& Herc.in tracta.de caut.de non offend.cap.23.num. 26. vbi dicit, ꝙ tempus in dubio finiendæ obligationis appositum videtur.

55 Item adde,quòd † de æquitate Canonica fideiussor potest purgare moram repręsentando reum infra breue tempus, vel spontè se præsentauerit,etiam quòd in fideiussione adsit dies, & pœna,& iuramentum,Marſ.in sing.463.Doct. in l. si insulam,ff.de verb.oblig.Gabriel.consil.181.nu.7.vol.1.Rimin.iun. in consil. 124.nu.47.cum sequen.volu.2.Bertaz. in d.consi. 560 num.25.&latè per Mascar.in tract.de probat.concl.1066. nu. 24.& Viui.comm.opin. 522. vbi latissimè, & an ita de æquitate canonica possit purgari in alijs locis,sicut in terris Ecclesiæ subiectis,etiam si purgationi esset renunciatum, & quòd post breue tempus mora purgari possit,etiam si apposita fuerit dies, & pœna,fuerit declarata, ita decisum fuit de Senat. Pedemonta. vt attestatur Tesaur.in decis.77.& hanc opinionem latissimè tenuit Dominus Farinac.quæst.34.nu.135.cum sequent. & Steph.de se Raph.de priuileg.iuram. priui.48.nu.11.& sequen.vbi ponit decem,& octo casus in quibus moræ purgatio non admittitur in promissionibus iuratis,nec etiam de ęquitate canonica,

56 & quòd tempus dicatur breue†ad præsentandum reum, & purgandam morā remittitur arbitrio Iudicis, vt per Menoch.de arbitr.iud. in casu 40. & Ias.in

l.& si

l.& si post tres nu. 6. ff. si quis caret, aliàs
57 sequeretur, quòd iudicis † auctoritas quotidie contemneretur, & carcerati, vel habilitati recederent, aut se præsentarent ad sui libitum, prætextu, quòd omni tempore moram purgare possent, quòd quidem permitti non debet, ne iudicialis auctoritas vilescat, vt dicit Carau. in ritu 163. nu. 2. & ideo infra breue tempus, & non semper mora purgari potest, nec dicatur, quòd per tex. in l. sãcimus. de fideiusso. ad purgandam moram, tantum tempus conceditur, quantum ex conuẽtione fuit statutum, hoc. n. est secundum vnum intellectum, sed secundum alium conceditur tempus sex mẽsium, vt ibi tenuit Bar. Ripa. in l. si insulam nu. 62. ff. de verb. obligat. Alciat. 3. libro peregr. iur. cap. 20. Curt. iun. cõs. 281. nu. 22. Herc. ĩ d. tract. de caut. de nõ offend. cap. 23. nu. 23. Maran. de ordine iud. 8. mem. num. 5. & per D. Clar. hic vers. sed hic quęro, Menoch. in d. casu 40. & Bertaz. in d. cons. 560. nu. 3. & per huiusmodi contrarietatem remittitur arbitrio Iudicis, vt dixi, quod tempus dicatur breue ad purgandam moram nõ obstante d. l. sancimus, vt per Menoch. in d. casu 40. Quinimo fortius refert Bertaz. in d. cons. 560. nu. 23. quòd vòluit Pet. Belluga in suo tractatu specul. Prin. rubr. 31. de officia. incarc. milit. nu. 27. quòd etiam si pœna fuisset exacta in totum, vel in partẽ fideiussores possunt purgare moram præsentando reum, & ꝙ eius opinionem sequutus fuit Gram. in decis. 95. cum temperamento tamen, vt suprasederetur, vsq; ad exitum causæ, & reperto quòd principalis iustam causam foueret, fideiussor esset liberat⁹, si vero iniustã, quòd non esset exẽptus, & sequitur Foller. in pract. crim. in ver. verum si citati nu. 13. & Carau. in ritu 163. vbi æquiparat casum fideiussionis de se repręsentãdo ad casum fideiussio. de non discedendo à camera, vel palatio, & discessit, sed in d. decis. 95. nõ fuit iudicatum, nisi de fideiussione de se repræsentando, & ibi etiam dicit, quòd si reus habetur in fortijs post incusatam
58 pœnam, quia fuit captus, † semper debetur pœna, cum non possit tractari de purgatione moræ, vbi opera fideiussorum non intercessit ad pręsentandum reum, nec ipse reus sponte se præsentauerit, &
59 quia d. Belluga dicit, † quòd si fideiussores possunt purgare moram etiã, quòd pœna sit exacta in totum, vel in partẽ, ego credo, quòd in hoc se decipiat, nam facta executione non est locus purgationi moræ, Rimin. sen. in cons. 421. num. 8. vol. 2. & Ias. in l. si insulam num. 31. ff. de verb. oblig. vbi tamen põnit duas limi-
60 tationes, † sed posthęc scripta vidi D. Farin. qui multum egregiè hanc quæstionẽ tractauit in quæst. 34. nu. 125. cum multis sequent.

Nec omittendum est, quod prædicta æquiparatio, quam facit Carau. in d. ritu 163. de fideiussione de non discedendo ad fideiussionem de repręsentando, subsistere non potest, quia dictæ fideiussiones differunt, cum maius sit delictum in faciẽdo, quam in omittendo, vt consíderault Boss. in tit. de carcerat. fideiuss. cõmitten. nu. 49. Quem sequitur Riminal. Iun. in cons. 82. nu. 19. inter consil. crim. diuers. tom. 2. Quo stante illud quod decisum fuit in d. decis. 95. non procederet in fideiussione de tuto carcere, si carceratus aufugeret, & postea se pręsentaret, vt ibi Carau. pręsupponit, eo maxime, quod in fuga adest contemptus Iudicis, cuius ratione, pętorię stipulationes sẽper debentur, quando illis contrauentũ fuit, ad tradita per Vulpell. consil. 39. & etiam quia dicta decisio est fundata in purgatione morę, quę non potest habere locum in fideiussione de non discedendo.

Non obstat cons. Romani 193. allegat. in eadem decisione, in quo detentus recesserat à curia sine licentia, & redierat, & tamen pœna stipulationis non fuit cõmissa, quia loquitur de fideiussione de Iudicio sisti data in causa ciuili ad instãtiam creditoris, vt de eius persona esset securus. Et si diceretur, quòd ea fuit ratio decisionis, quia non licet hominem possidere, & pœnam exigere per text. in l. apud Celsum. §. labeo. ff. de doli exceptione. Respondetur, quod hoc modo si reus esset captus per familiam curię, pœna non posset exigi, quia etiam eo casu curia possideret hominem, & tamen pœna deberetur, cum non intercesserit opera fideiussorum, ad eum præsentandum, nec ipse reus sponte se pręsenta-

uit,& tenet Carau.in d.ritu nu. 2. in fine.& sic apparet quod causa decisionis fuit tantummodo purgatio moræ.

61 Item adde, quòd † vbi geminata erit mora,& apposita dies,& pœna,non poterit purgari, Ias. in l.si insulā nu. 15.ff. de verbor.oblig.& decis. Pedemon.71. num.7.nec etiam de ęquitate canonica, Rom.cons.352. Gozad.cons.57. num.1. & Boer.cons. 22.nu. 3.

62 Item adde,quòd mora† nō potest purgari, quando executio est facta à lege ipso iure, & est magis cōmunis opinio, vt per Paris.in consil.19.num. 228. volum. 2.

63 Item adde,quòd dies,† & pœna adiecta à lege impedit purgationem moræ Rui.in cons.198.col.4.vol.1.& Gabriel. com. conclu. in tit.de solut. conclus. 9. num.12.

64 Item adde, quòd† quando datum est tempus ad purgandum moram à iudice etiam comminatoriè reintegra, admittitur purgatio moræ,secus autem si tempus ad purgandum moram datum fuerit à lege,quia tunc nō purgatur mora,decis.Pedem.71.nu.59. & 63.

65 Item adde,quòd † fideiussores de repræsentando non possunt excusari,etiā quòd repræsentandus veniret pœna capitali plectendus, Bertaz.cons. 500.vol. 2.licet Gabriel. in cons. 181.cōtrarium tenere videatur.

66 Item adde, quòd fideiussor† de aliquē repræsentando non tenetur, quādo per superiorem est cōminata mors reo principali, ex qua comminatione ille fugā arripuit.Petr.Calefat.in cōs.87. nu. 47. inter cons. crim. diuers. paruæ impress. quem refert,& sequitur Bertaz.in cons. 435.nu.3. vbi dicit, ꝙ nec etiā tenetur, si oblata fidantia noluerit comparere, & idem tenuit Gabriel. cōs.183. & hoc

67 † ꝓcedit, etiam quòd fuisset promissum repræsentare non obstante quacunque causa,etiam de nouo superuenienti, secundum Bottum in cons. 38.nu.8.

68 Item adde, quòd† fideiussor primus nō liberatur per dationem secundi. Afflict. in constit.humanitate nu.10.lib.3.rubr. 10.si expręsè non fuerit facta nouatio, vt ibi per eum.contrariū tenet Gabriel. consi.181.nu. 16.& ibi similiter fideiussio de non discedendo de vno carcere, nō tollitur per aliam fideiussionem præstitam causa infirmitatis de non disce-

69 dendo de alio loco,† in quo fuerat trāslatus, & recuperata valetudine de redeundo ad eumdem carcerem,idem Gabriel.cons.170.vol.2. & similiter fideiussor carcerati,quòd nō exibit de tali domo ex prorogatione loci,censetur liberatꝰ, quia nō fuit facta nouatio,Bertaz. in cons. 63. vol.1. & quando dicatur fa-

70 cta† nouatio, per quam fideiussores liberati videantur Decian.cons.72.per totū vol.2.Cephal.cons.331. & Rimin. iun. consil.201. & si fideiussor esset præsens,

71 †& videret,quòd mutaretur à Curia locus carcerato,pro quo ipse fideiusserat, quòd de dicto loco non discederet, & taceret, non esset liberatus à d. fideiussione,nam assentiens, & non contradicens non obligatur.Marc.decis.539.nu. 6.1. par. & est cōmunis opinio.Gomes. variar.resolut.tom.2.cap. 13. num. 20. vers.secundo modo.Burs.cons. 193.nu. 49. & ita tenuerunt addent. ad Bertaz. in d.cons.63. in litera E.vbi respondent ad Barbat.qui contrarium tenuit in consil. 31.nu.15.vol. 1.& vide,quæ posui supra in quæst.21.vers.fuga,ibi scias etiā, quòd si carcerati aufugiant.

72 Item adde,quòd si † reus erit carceratus absq; presentatione fideiussoris,si fideiussor voluerit eū repręsentare,vt amplius non teneatur,an iudex illam præsentationem acceptare debeat,Roman. cōs.137. & latissimè per Farin. in quęst. 34.nu.99.& dicit Afflict.in const.Regni Humanitate nu.15. quòd ita obtinuit.

73 Item adde, quòd† adhoc, vt fideiussio valeat, requiritur,vt principalis se obliget,& postea fideiussor, alias non tenet obligatio fideiussoris, quia cum sit accessoria, non potest stare sine principali, ita tradit Bal.in cons. 261.nu.7.vol.1. & Maran.de ord.iud. memb.8.num.26. credo tamen, quòd valeret si fideiussor se obligaret vti principalis, & principaliter insolidum, & cum alijs clausulis, quæ solent apponi.

74 Item adde, quòd nemo† fideiubendo factum alienum promittere potest, de hoc est tex. expressus in l. sicut ff. de fideiuss.& Bart.in l.cum filiusfam.§. 1.sub num.1.ff.de verb.oblig. vbi dicit,quòd qn̄ fideiussor ꝓmittit, quòd principalis

faciet,

faciet, talis promissio non valet, & quòd ideo frustra quæritur de mora, & quando promittit cum iuramento facta possibili diligentia liberatur, vt latè per Paris. in cons. 110. nu. 75. & 76. vol. 1.

75 Item adde, quòd † fideiussio non valet, nisi fiat officiali, vel notario, l. eum qui pro quo, ff. de in ius voc. per regulam, l. stipulatio ista. §. alteri, ff. de verb. oblig. quæ regula etiam procedit in fisco, vt ibi per Ias. in prin. & ita tradit Boss. in titu. de carcer. fideiuss. committ. sub num.
76 68. & fiscus † agere non potest, si ei non fuerit facta promissio, vel aliquis pro eo non receperit, vt consuluit Corn. in cõs. 211. vol. 3.

77 Item adde † an promissio de parendo mandatis Curiæ intelligatur tantummodo de iudicio sisti, vel etiam de iudicatur soluẽdo, Alex. in d. l. cum pro quo, & ibi Ias. ff. de in ius vocan.

78 Item adde, an † fideiussio de se repræsentando coram vno Iudice transeat ad successorem, Roma. in cons. 210. in rub. de fideiuss. nu. 133. vbi distinguit, & Rolan. in cons. 58. nu. 13. vol. 1. vide etiam Andr. de Isern. in tit. quæ sint regalia in verb. vectigalia, & an dicta fideiussio du
79 ret, si causa occasione † appellationis alteri cõmissa fuerit, Bellamer. decis. 335. & si fideiussio præstita fuerit coram Iu-
80 dice in competenti, est nulla † Franch. in decis. 400. nu. 8. vol. 2.

81 Item adde, quòd † fideiussores de non repręsentando principalem non tenentur ad aliud, quàm ad pœnam promissam, nisi dolo non præsentent, quoniam tunc extra ordinem punirentur, l. si quis de custod. reorum, & ibi Bar. Carraui. in rit. 159. nu. 4. Cassan. in consuet. Burgũ. tit. des iustices rub. 1. §. 5. num. 169. & Guid. pap. decis. 570. nu. 3.

82 Item adde, quòd † fideiussio iuxta consuetudinem simpliciter scripta, in eam intelligitur omnis solemnitas à iure, & statutis requisita, Soc. cons. 94. vol. 1. & ibi etiam dicit, quòd fideiussio etiam si-
83 ne scriptura probaret, † & fideiussionis
84 obligatio † strictissimè est interpretãda. Ferret. cons. 49. nu. 2. & Menoc. in cons. 212. nu. 13. vol. 3.

85 Item adde, quòd in Regno † Neap. semper pro quolibet inquisito debent dari duo fideiussores, & licet ipsi fideiussores fideiubeant ad certam summam, ad præsentandum tamen quilibet eorum tene-
86 tur insolidum † etiam si non dicatur in fideiussione, quòd insolidum promittũt per ritum incip. item pro quolibet latè Foller. in fragm. in verb. fideiussores nu. 268. & 269. in fine pract. crim.

Item adde, quòd fideiussio facta penes acta furore fisci concurrenti, perinde est
87 † ac si interuenisset stipulatio. l. cum ostẽdimus, §. fin. & ibi Bart. ff. de fideiuss. tut. Abb. in c. nõne. de pręsumptio. doctor. in l. 1. in princ. ff. de verb. oblig. & Ias. in cons. 111. sub nu. 4. vol. 1. & Carauit. in rit. 159. sed contra Bart. est cõmunis opinio, secundum Boer. in decis. 314. num. 5. Socin. autem in c. qualiter, & quando nu. 1043. de accusat. dicit vtramq; opinionem saluare posse, quia aut fideiussor interuenit pro maleficio ad publicã vtilitatem, & tunc procedit prima opinio, quia fauor pupilli, & fisci ęquiparatur. vt per Bal. in d. l. cum ostendimus, §. fin. aut interuenit ad priuatam vtilitatẽ, & tunc procedit secunda opinio: & vide etiam Ang. de malefi. in ver. pro qbus, & quolibet ipsorum nume. 14. & ibi addent.

88 Item adde, † quòd si fideiussio de repręsentando aliquem nõ fuerit scripta, fideiussor non tenebitur eum repręsentare elapsis duobus mensibus. l. si fideiussor, C. de fideiuss.

89 Sed nunquid. Adde Petr. † à Duena in reg. 331. nu. 3. vbi hanc quęstionem examinauit: & an consuetudo esset valida, quòd quis pro alio ad pœnam corporalem se obligare possit.

90 Vbi vero. Adde, † quòd condemnatio facta contra reum in contumaciam sine nouo processu, non potest exequi contra fideiussorem, vt per Cuma. in cons. 32. vers. 2. sed vide quæ posui infra in quæst. 95. in princ.

91 Item adde, an † & quando huiusmodi fideiussio transeat ad hæredes fideiussoris. Aret. de malef. in verb. pro quibus Antonius in princ. Roland. in cons. 58. vol. 1. & Sebast. med. in tract. mors omnia soluit. quæst. 45. nu. 125. vbi tenet, quòd talis fideiussio de aliquem repræsentãdo morte fideiussoris extinguitur. sed vide Farin. in q. 34. nu. 12. cum seq.

Item

Item adde, an fideiuſſor de iudicio ſiſti, & iudicatum ſoluendo, ſit liberatus, ſi principalis cōdemnatur, & eius bona publicantur. Raphael de Raymon. in conſ.36.nu.12.cum ſeq.inter cōſ. crim. diuerſ.tomo primo.

Sis tamen cautus. Adde, vidēdum
92 †omnino ad hāc quæſtionem Gabriel.com.conclu.in tit. de fideiuſ.concluſ.4. & Franch.in deciſ. 320.per totam, vbi data fuerat fideiuſſio de ſtando iuri ſub pœna magnæ Curiæ applicanda, & de ſoluendo quicqd iudicatum fuerit, non adiecto per magnam Curiam, & reus fuit abſolutus, & poſtea appellatione interpoſita per ſacrum Conſilium condemnatus; & tamen fuit deciſum, fideiuſſores teneri.

93 Item adde, quòd fideiuſſio† eſt recipiēda de iudicio ſiſti, & de repræſentando toties, quoties, & de iudicato ſoluendo; tam in dicta Curia, quàm alibi, ſi contingat appellari. vt per Fran.Mar.deciſ. 797.in princ.par.2. ſed uide Farinac.in quæſt.34.nu.110.cum ſequen.

94 Item adde, quod ſimiliter † fideiuſſio de iudicio ſiſti, lata ſententia expirat. l. grecè. §. & poſt litem ff. de fideiuſs. & ibi Bart. & Doctores Viui. comm.opin. 118.nu.2.Duen. reg.333. quod ampliatur quatuor modis, & duobus modis limitatur per Iaſ. in l.2.§.ſi in fideiuſſorē ff.qui ſatiſd. cogant.

95 Item adde, quod† vtraq; fideiuſſio, tā de iudicio ſiſti, quàm de iudicatum ſoluendo, perit perempta inſtantia, tam in criminalibus, quàm in ciuilibus. vt per Petr. Caleſ. in conſil. 87. inter conſilia crim.diuerſ. vol.2. paru. impreſſ.etiam,
96 quòd adeſſet† clauſula, toties quoties. vt per Afflict.in conſtit.ſępè contingit nu. 4.lib.2.rubr.14. & Carau. in rit.44.nu. 12.ſed Gabriel. in conſ. 181.num.2.tenet contrarium, & ibi nu.3. dicit etiam, quòd fideiuſſor promittens aliquem repręſentare toties quoties, tenetur etiam
97 poſt ſententiam,† quando ſententia eſt cōdemnatoria, & aliquid occaſione eiuſdem criminis contra eum reſtat faciendum: ſecus autem quando eſt abſolutoria. & ad iſtam quæſtionem an fideiuſſor de repręſentando teneatur etiā poſt ſententiam, vide Laurent. Rodulph. in caut.78. vbi tenet, cautius eſſe, quòd apponatur in fideiuſſione etiam poſt ſententiam. & Viui.comm.opin.298. vbi tenet, quòd durat etiam poſt ſententiam, ſi adſunt verba toties quoties; vel ſi appellatio fuerit deſerta.

98 Sed quæro pone. Adde, quòd† hāc diſtinctionem impugnat Bart.in l. fideiuſſores magiſtratuum, vbi ita diſtinguendo, dicit, fideiuſſorem non teneri, ſi interceſſerit accuſatione iam propoſita: ſed ſi nulla eſſet ꝓpoſita accuſatio, ſed ſolum ſuper vulnere promiſit de iudicio ſiſti, & iudicatum ſoluere, tunc tenetur ad mille, quia tunc videtur fideiuſſiſſe in omnem cauſam, quæ ex vulnere deſcenderet, & Bart. ſequitur Barth. Soci. in conſ.273. volu. 2. Sed Alber. de Roſate in l. diuerſum, ff. quorū bono. aliter tenet. Paul. de Caſtr. in d.l. fideiuſſores magiſtratuum, ità diſtinguit, quòd inſpiciēda eſt inquiſitio, ſi loquatur de vulnere ſimpliciter, vt fideiuſſor non teneatur: ſi vero loquitur de vulnere mortali, tunc propter illam additionem cenſetur etiam inquiſit⁹ de morte, & fideiuſſor tenebitur. & dicit conſuluiſſe in Ciuitate Brixię, & ita fuiſſe iudicatum. ſed iudex inquiſitū de vulnere non relaxat fideiuſſoribus.

99 Adde, quòd ſi fideiuſſor† eius, qui aufugit, procurauerit eum banniri, vt excuſaretur ab eo pręſentando, non eſſet liberatus, ſecūdum Bart.in l. ſi vero in prin. ff.qui ſatiſd.cog. & ibi Fulgoſ. ſubtili ratione tenet contrarium.

100 Item adde, quòd† nec cum ſaluocōductu fideiuſſor tenetur pręſentare bannitum Buti.in conſ.167. nu.16.inter conſ. crim. diuerſ.tomo 1. magnę impreſſ. & Tobi. Noni. conſil. 165. num.2. eodem tomo.

101 Item adde, † quòd ſi principalis ſit clericus, quòd fideiuſſor non tenetur eum pręſentare, & ſic liberatur, Card. in clemē.1.9.quęſt.de cenſ. Bal.in l.ſi filius, ff. de tut. & ratione diſtra. & Boſſ.in tit.de carc. fideiuſſ.com.nu.42.

Ibi, Propterea Iudex.

102 Adde, quòd† hoc fuit conſilium Gand. in tit.de multis quęſt.dependen.à ſtatuto ſub nu.33.verſ.vnde bonus, & cautus Iudex. ſed contra hoc conſiliū tenet Gabriel.in conſ.181.

103 Item

103 Item adde, quòd† si fideiussor esset citatus ad præsentādum reum coram alio tribunali, quàm coram eo, in quo fuit facta obligatio fideiussoris, non tenetur eum præsentare. Rolan. in cons. 58. nu. 11. vol. 1.

Ibi, esset excusatus. Adde, quòd similiter fideiussor de repræsentando toties quoties, ex-
104 cusatus† si principalis pro illa causa fuisset captus à Curia, & postea aufugisset, quia tunc non teneretur eum repræsentare. Afflic. in decis. 130. & Gram. cons. 66. num. 60. & 64. secus si ex alia causa fuisset carceratus, & aufugit, quia fideiussor nō esset liberatus, nisi fideiussor, quando ille erat carceratus, protestatus fuisset, quòd habet illum præsentatum per eum in carceribus, & amplius non vult teneri. vt per Afflic. in d. decis. 130. sub num. 5. & hoc procederet, etiam quod promissum fuisset repræsentare, non obstante quacūq; causa, etiam de nouo superuenienti, secundum Bottam in cons. 38. quod tamen non procederet, si alius iudex, cui facta non fuisset promissio, reum principalem capi fecisset, quia tūc fideiussor non liberaretur ob talem capturam, nec etiam cum protestatione Io. de Anan. in cons. 44. nu. 4. inter cōsi. crim. diuers. tomo 1. & de ista quęstione latè habetur per D. Farin. in quæst. 34. num. 99. cum seq. Et si aduocatus daret consilium, quod captus aufugeret, vt fideiussor liberaretur, acriter puniendus esset, Franc. Mar. decis. 797. in fin. 1. 2.

105 Item adde, †quòd fideiussor non excusaretur, si à iudice esset persuasum illi, qui deberet præsentari, vt aufugeret secundum Cępo. in cons. 25. num. 2. cum sequen. nisi via iudiciaria impedimentum præstitum fuisset; vel nisi pœna deberet applicari ipsi officiali, vt ibi per eū, & ita etiam tenet Boss. in tit. de carcer. fideiuss. committ. num. 62. vbi dicit per ea, quæ tradit Ancar. in cons. 341. viso themate in fine, quòd ille, qui monuit, faciendo illum aufugere tenetur. contrarium autem tenuit Foller. in pract. crim. in fragmentis de fideiuss. num. 255. vbi etiā de iudice mināte velle malè tractare reum, dicit tñ in fine cogitandū esse.

Sed hic quęro quantum tēpus.

106 Adde, quòd † remittitur arbitrio iudicis, quod tempus sit statuendum fideiussori, vt principalē pręsentet. Menoch. in casu 40. de arbitr. iud.

107 Item adde, † quòd fideiussor desistendo in criminalibus, non potest suscipere defensiones rei, sed petere tantum inducias ad eum sistēdum. vt per Boss. in tit. de carcer. fideiuss. comm. nu. 52. & Bartolom. de Valmara. in cons. 69. num. 23. inter cons. crim. diuers. tom. 1. mag. impress.

Item adde, quòd fideiussor desistendo in criminalibus non habet beneficium excussionis, & ab eo iudex potest incipere, vt reum sistat. Bar. & Alex. in l. 2. ff. si quis satisd. cogantur & Cassan. super consuet. Burg. fol. 232. nu. 171.

108 Item †adde, quòd l. sancimus nō habet locum, quando promissio de exhibēdo aliquem fuit iurata. Bart. in l. si insulam col. fin. ff. de verb. oblig. & ibi Rip. num. 62. & 91. Alex. cons. 76. nu. 8. & sequen. vol. 5. vbi dicit, Doctores ita communiter tenere. Rube. cons. 113. vbi similiter dicit, quòd est communis. Et licet Bald. in l. qui ad crimen col. 3. C. qui accusat. non posse tenuerit contrarium, tamen per Ias. in d. l. si insulam nu. 35. reprobatur, & ibi etiam ipse attestatur de communi, idem habetur in decis. Pedemon. 49. num. 11.

Successiuè quæro. Adde, quòd vl-
109 tra† pœnā promissam, quæ applicatur fisco, fideiussor etiam tenetur parti ad interesse. Afflict. in decis. 234. Foller. in pract. crimin. in fragm. num. 260. qui dicit communem Viui. com. opin. 109. contrarium autem tenuit Paul. de Castr. in l. 2. §. in fideiussorem ff. qui satisd. cogan. Cępo. consil. 25. num. 2. Menoch. de arbitr. iudic. cas. 304. nu. 5. & Gram. ad Afflict. decis. 234. dicit, quòd de anno 1531. secus seruatū fuit in magna Curia Vicariæ in causa cuiusdam Francisci Paragalli cum quodam Francisco Hispano, qui sistere promiserat Hieronimum suum nepotem in causa criminali, qui aufugit, & ipse fideiussor carceratus fisco pœnā soluit, & liberatus fuit, & ista opinio videtur ęquior, ne afflictio addatur afflicto, quando scilicet ipse fideiussor non fuerit in dolo, vt reus fugā arriperet. ita dicit Laurent.

tenni.

tenni.in caut.76. Et ego nunquàm vidi in practica, quòd fideiussor teneatur ad aliquod interesse partis, quando certa pœna est promissa, & idẽ affirmat D. Farinac. in quæst. 34. num. 5. quæ post hæc scripta uidi.

Quæstio XLVII.

SVMMARIVM.

1 *Promißio de non offendẽdo quid sit.*
2 *Offendere quando quis dicatur, vt incidat in pœnam promissam de non offendendo.*
3 *Offensio verbalis an comprahendatur sub cautione prædicta.*
4 *Offensa personalis, & in personam quomodo differant, remißiuè.*
5 *Cautio de non offendendo an duret extra territorium.*
6 *Et an comprahendat consanguineos alienigeros.*
7 *Et an bannitum nominatum in treuga.*
8 *Et quid si ad sit iuramentum.*
9 *Et quando intelligatur rupta, remißiuè.*
10 *Mandatum speciale requiritur ad petendã dictam cautionem.*
11 *Cautio prædicta an sit præstanda pro familia, & adherentibus.*
12 *Et an à marito vxori.*
13 *Maleficium quomodo impediri poßit, remißiuè.*
14 *Cautionem prædictam petens, iustam causam timoris probare debet.*
15 *Et quæ sit iusta causa, remittitur arbitrio iudicis.*
16 *Et quid seruetur in statu ecclesiastico.*
17 *Iudex potest ex officio cogere partes ad dictam cautionem.*
18 *Cautio prædicta si contineat diem, an currat de momento ad momentum.*
19 *Momentum quot modis sumatur, remiss.*
20 *Cautionem prædictam præstans sub protestatione, quòd valeat, nisi similis per partem fuerit præstita; si interim offendat, an excusetur.*
21 *Et protestatio prædicta an sit admittenda.*
22 *Cauere nolentes, sunt carcerandi.*
23 *Pater an cogatur ad cauendum de non offendendo filium.*
24 *Spoletani habent manus nimium promptas ad offendendum, & se vindicãdum.*
25 *Saluaguardia quid sit, remißiuè.*
26 *Fideiubens de non offendendo, an poßit condemnari ex contumacia principalis.*
27 *Fama sola sufficit, in casu pacis ruptæ.*
28 *Item contumacia in statu ecclesiastico.*
29 *Noua causa quando in dicto statu allegari poßit.*
30 *Fideiussor potest se defendere non obstante contumacia principalis.*
Cautio prædicta quàmdiu durat.
31 *Quando dicatur rupta.*
32 *Et quid de pace.*
33 *Pax facta à pluribus, si vnus offendat, an omnes teneantur.*
34 *Pace inter aliquos stante, in qua verbis generalibus tantũ erant comprahensi banniti, si aduersarij in pace comprahensi dictos bannitos prosequantur, & occidãt vnum ex comprahensis expresè in pace, qui bannitis fauebat, incidant in pœnam.*
35 *Auctor rixæ quomodo cognoscatur.*
36 *Pœna an dicatur incursa, si duo adinuicem se offendunt, & auctor nesciatur.*
37 *Pax an dicatur rupta; si aliquis ex comprahensis in ea, ante ipsius ratificationẽ offendatur.*
38 *Fiscus pace fracta non agit ad pœnam nomine partis læsæ absq; mandato, neq; etiã suo, si fisci nomine non fuerit acceptata.*
39 *Cautio facta per totum mensem maij, & vltra ad beneplacitum iudicis, non extẽditur vltra dictum mensem, non facta declaratione beneplaciti.*
40 *Spurius an comprahendatur in pace.*
41 *Et an filij nondum nati, nec concepti tempore pacis.*
42 *Insultatus, occidens insultantem, nõ tenetur pœna pacis fractæ.*
43 *Cautionem prædictam frangens, tenetur ad pœnam conuentionalem, & etiam corporalem iuxta qualitatem delicti.*
44 *Cautio prædicta an rumpatur per explosationem archibusij.*
45 *Et an per insultum.*
46 *Clericus præstans fideiussorem laicum, si offendat, fideiussor coram laico conuenientur.*
47 *Cautione ab vtraq; parte rupta, quomodo exigatur pœna.*
48 *Treuga inter aliquos existente, si fuerit facta pax, & vnus promiserit filium suũ absentem, & in pace comprahensum, infra*

fra octo dies pacem ratificaturum post eius reditum, aliàs pœna treugæ quoad filium tantum duret, si filius ignorante patre redeat, vt vnum ex eis offendat, an pater ignorans, & non interpellatus ad pœnam treugæ teneatur.

49 *Treuga an rumpatur ex noua causa.*

50 *Causa noua in dubio præsumitur.*

51 *Et quid si fuerit promissum non offendere quomodocunque, qualitercunq; & ex quacunq; causa, tam cognita, quam incognita.*

52 *Causa noua quomodo cognoscatur.*

53 *Auctor nouæ causæ non potest nouam causam allegare.*

54 *Pax non dicitur rupta ex parte prouocati, si incontinenti sequatur offensio.*

55 *Fideiussor an possit allegare nouam causam.*

Inquisiti de pace fracta non audiuntur extra carceres in statu ecclesiastico.

Et quid de fideiussoribus ipsorum.

56 *Insultus dicitur noua causa.*

57 *Occisurus bannitum, si in actu occisionis alium occidat in pace comprahensum, non dicitur, pacem frangere.*

58 *Offendens patrem, fratrem, vxorem, aut filium, an committat pœnam stipulationis.*

59 *Vindictam transuersalem committens incidit crimen læsæ maiestatis in statu ecclesiastico.*

60 *Et in Ciuitate Spoleti pingi debet in loco publico capite euerso.*

61 *Sponsus an comprahendatur nomine affinium in casu cautionis.*

62 *Rapiens filiam alicuius, non dicitur frangere cautionem de non offendendo, etiam si rapiendo, & abducendo illam percuteret.*

63 *Offendens adulterantem suam vxorem, vel filiam rapientem, non dicitur pacem frangere.*

64 *Lim. nisi pro tali iniuria pax inita fuisset.*

65 *Fur non dicitur pacem rumpere.*

Fur, & adulter quando dicatur pacem frangere.

66 *Adulterans mulierem vetulam, & deformem, non dicitur fecisse animo offendendi, sed libidinis causa.*

67 *Pœna pacis ruptæ quomodo sit diuidenda inter consortes.*

68 *Cautiones de non offendendo præstitæ in vno territorio, si in alio contraueniatur, an dicatur rupta.*

69 *Bannitus, cui ex dispositione statuti, audientia derogatur, non potest agere ad pœnam pacis ruptæ.*

Requenter contingit.

1 Adde, q; † promissio de non offendẽdo est legitimum pręsidium, quod iustè timenti iniuriam sibi inferri, ad ipsius instantiam, vel ex officio præsidis, ne partes ad arma procedant, præstari solet. ita trádit Vulpel. de promiss. de non offendẽ. quęst. 73. nu. 3.

2 Item adde, † quando quis dicatur offendere, & quæ offensa propriè dicatur, vt quis teneatur ad pœnam promissam de non offendendo. Bero. cons. 202. nu. 1. & 25. vol. 3. & Cephal. in consil. 587. nu. 39. vol. 4. vbi dicit, quòd illa dicitur propriè offensa, ex qua potest quis agere suo nomine actione iniuriarum. & Corn. in cons. 51. nu. 6. vol. 1. dicit, quòd offensa dicitur omne id, quod prouocat ad iracundiam, & meretur pęnam, licet quandoq; largè loquendo, dicatur offensa etiam illud, quod non meretur pęnam. Addent. ad Bertaz. in cons. 76. sed vide omnino Vulpel. in cons. 26. nu. 7. & 8. vbi tenet, quòd quando agitur, q; ex pmissione vnius alter teneatur, verbum offendere strictissimè capitur; videlicet, vt iniuria fiat corpori, vel rebus corpori cohęrentibus, & ad hoc allegat Deci. cons. 406. & Marf. cons. 80. nu. 31. vide etiam eundem Vulpell. in tract. de pace quæst. 91. cum sequen. vbi dicit, q; promissio de non offendendo generaliter, seu simpliciter præstita, etiam

3 verbales † graues, tamẽ arbitrio iudicis, amplectitur: secus est autem, si est de non offendendo personaliter, vel in personam, quia offensam, quæ verbis fiunt, non continet. & ibi ponit etiam, quæ nã differentia inter offensam personalem,

4 & offensam in personam, † & multa qñ quis personaliter offendi dicatur. Et an

5 † ista cautio de non offendendo obseruanda sit extra territorium, vide Franc. Hercul. de caution. de non offend. cap. 9. fol. 39. vide etiam Menoch. de arbitr. cas. 141. fol. 174.

6 Item adde, quòd † huiusmodi cautio de non offendendo, vel de conseruãdo pacem,

cem, non comprehendit consanguineos alienigenos, secundum Alciat. cõs. 388. vel cons. 39. nobilium tom. 2. lib. 6. fol. 127.

7 Item adde, †quòd nec etiam comprehendit capitaliter bannitum. Hom. cõs. 112. etiã quòd esset nominatus in treuga, & cum iuramento, secũdum Gozad. cons. 61. nu. 14. cum sequen. sed contrarium tenet virtute iuramenti, Mars. consil. 9. & cons. 107. nu. 15. Grat. consil. 44. vol. 2. & de hoc vide Hercul. d. tract. de caut. de non offend. cap. 23. vbi multos
8 allegat, qui† tenent, quòd non obstante iuramento non comprehenditur, quando impunè offendi potest.

Item adde, quòd cautio de non offendendo, comprehendit etiam offendentem extra territorium loci, in quo non offendere promisit. Bart. in l. illicitas, §. ne potenriores, ff. de offic. præsid. & Ias. in l. fin. nu. 12. de iurisd. omn. iud. & ibi Mars. nu. 20.

9 Item adde, †quòd aliquando quis nõ tenetur pœna conuentionali, licèt offendat aduersarium offensa, quæ pœnam mereatur. Bero. cons. 202. vol. 2.

9 Et in primis. Adde, †quòd ad petendam huiusmodi cautionem requiritur mandatum speciale, vt per Alex. in cons. 78. col. 1. in fin. vol. 5.

11 Item adde, † an quis teneatur præstare cautionem de non offendendo etiam pro familia, & adhærentibus, vt per Ludoui. Bologn. in repet. §. cato col. 99.

12 Item adde, an, † & quando vxor possit petere istam cautionem à marito, Natt. in cons. 616. vol. 3.

13 Ibi, & hæc practica. Adde, quòd† pluribus modis prouideri potest, ne maleficia committantur, & octo modis docet Afflict. in constit. intentionis nu. 60. Et Iudex, vt obuietur delicto futuro, potest recipere testes non iuratos, & etiam infames audire, delictum reuelare volentes, ad inquisitionem procedẽdo, vt tradit Mõticell. in prax. crim. reg. prin. num. 45. & Barbat. cons. 64. in prin. vol. 1. nam multa specialia à iure sunt introducta, nè delictum futurum committatur, l. nullus, C. de summ. trin. & fide Cath. vbi Bal. & Io. And. in c. Præterea de testib. dicitur, quòd vt obuietur futuro crimini, derrogatur. Iuri: & Iudex tenetur obuiare de lictis, aliter potest remoueri ab officio secundum Bald. in l. 1. §. quies, ff. de off. Pręfect. Vrb. & debet esse facili ad credendum de delicto committẽdo, ad hoc nè committatur, Glo. in c. hoc videtur, 22. q. 5. Barb. vbi supra, Cassan. consi. 1.

Sed nunquid potest Iudex.

14 Adde, an† petens cautionem de nõ offendendo: iustam causam timoris probare debeat, Masch. de probat. conclu. 1370. & quæ sit iusta causa timoris, re-
15 mittitur arbitrio Iudicis, † secũdum Menoch. de arbitr. Iud. casu 140. nu. 40. Et
16 in statu Ecclesiastico passim, † & indistinctè, nulla facta probatione de causa timoris, partes coguntur ad præstãdum dictam cautionem, data prius cautione per partem, quæ petit cautionem sibi dari; & quando dubitatur de aliquo scan-
17 dalo. coguntur ex officio. † etiam inuitis ambabus partibus. Quinimò Iudex in sententia, quam profert ad fauorem inquisiti, potest iusta causa subsistẽte etiã ex officio condemnare inquisitum absolutum, ad pręstandum cautionem de nõ offendendo quærelantem offensum, vel testes contra eum examinatos, Franch. in decis. 359. vbi etiam tenet, quòd quãdo vanus est timor petẽtis reciprocam fideiussionem, pars non tenetur reciprocè fideiubere.

Item adde, quòd de iure potest Iudex ex officio cogere partes ad dictam promissionem, vt per Rot. Bonon. in decis. 65. vbi etiam habetur, quæ sit fideiussio de non offendendo, & treuga.

18 Itẽ † adde, si in d. fideiussione, siue treuga apposita fuerit dies, an currat tẽpus de momento ad momentum, Corn. in cons. 279. in hac consultatione vol. 4. Et
19 quot modis sumatur † momentum, vide glo. in l. 1. C. quę sit longa consuet. in verb. appellat. & Gram. super constitut. Regni in const. appellationum tempora nu. 12.

20 Item adde, quòd petens † cautionẽ de non offendendo, cum protestatione, quòd dicta cautio non valeat, nisi similis fuerit præstita cautio per aduersarios, quòd talis protestatio non excusat ab offensa, quę exinde fieret. Vulpell. in tract. de pa-
21 ce quęst. 81. & ibi† etiam dicit, quòd talis

lis protestatio admitti non debet, nec dicta cautio, propterea annullatur, nisi in eo excessu, in quo discordaret à data per aduersarios. vt consuluit Lauren. ab Occha cons. 66. nu. 17. vol. 2. cons. crim. diuers. & Bertaz. in cons. 183. nu. 13. & 14. vol. 1. & ibi dicit etiam Vulpel. quòd in statu Vrbin. publico proclamate prouisum fuit, vt facta requisitione de cauendo sub pœna, cautiones sub eadem pœna pro pręstitis habeantur, quod est optimum decretum ad euitandum scandala. Et apud bonos, & practicos iudices, quando fit præceptum ad cauendũ de non offendendo, ponitur clausula, vt interim habeatur pro data, si recusant fideiubere, non sunt reiciendi à Ciuitate, vt dicit D. Clarus, quia hoc modo nõ
22 obuiatur scandalis, sed sunt † carcerandi, vt fideiubeant; & de dicta protestatione non est curandum, etiam si ipse ex officio coactus fuerit ad pręstandum dictam cautionem, quæ data fuisset cum conditione, quòd ab altera parte præstetur similis, & reciproca, alias non intelligatur data, scilicet, quando timor sit vanus, vt est, quando pars est senex, vel non apta ad ostendendum: & si fideiussio fuerit fracta, pœna non obstante, dicta protestatione, & quòd exaduerso aliqua fideiussio præstita non fuerit, erit exigenda, ita tradit Frãch. in decis. 359. per totam vol. 2. Idem tenuit Hercul. in tract. de caut. de non offen. c. 31. num. 9. & ex traditis ibi etiam probatur, quod dicta protestatio nihil operatur, quando fuit facta ab eo, qui cautionem spontè dedit; secus si iussu iudicis; nisi timor esset vanus, vt dixi.
23 Item adde, quòd † si filius naturalis pręstat fideiussionem de non offendendo patrem, ipse etiam tenetur reciprocam præstare fideiussionẽ filio instãte. vt decisum fuit per sacr. Reg. consilium teste Franch. in decis 418. vol. 2. Et ego dum eram Gubernator Ciuitatis Spoletanæ, vbi duabus uicibus fui Gubernator, plures tam ex officio, quàm ad instantiam partium, fuerunt præstitæ cautiones inter patres, & filios legitimos, & naturales de se non offendendo, & si disputatũ fuisset (prout in casu suprascriptæ decisionis) interim se offendissent, quia Spo
24 letani † hñt manus nimiũ promptas ad se offendẽdum, & iniurias vindicandũ. Ibi, & hanc custodiam appellamus saluamguardiam.
25 Adde † in hac materia saluæguardiæ decis. Pedem. 88. vbi plenè, vt Guid. Pap. decis. 418. Io. Feral. in tract. de priuileg. Regni Frãciæ priuileg. 16. Cassan. super consuet. Burg. in rubr. des iustices, vers. aduerte tñ, num. 46. fol. 16. & in Cathal. glor. mundi in par. 1. nu. 118. & 195. & Neuiz. cons. 83. vbi ponit differentiam inter saluamguardiam generalem, & specialem. vide etiam Menoch. de arbitr. iudic. cas. 338.

Sed quæro quomodo. Adde, quid agendum, quando quis petit sibi dari cautionẽ de non offendendo à forense. Fely. in rubr. de treuga, & pace in 4. declaratione Ias. in l. super possess. nu. 7. C. de transact. & Melch. de facinis cons. 78. inter consil. crim. diuers. vol. 1.
26 Item adde, quòd † isti fideiussores de non offendẽdo sub pœna, non possunt teneri ad pęnam, neq; cogi ex processu, & bãno lato contra reum principaliter ratione suæ contumaciæ; etiam alijs indicijs, & præsumptionibus concurrentibus, sed legitimæ probationes requiruntur. Bero. in cons. 203. per totum vol. 3. nec ex dicto vnius testis de visu, & contumacia asserti delinquentis, secundum Plot. in cons. 130. nu. 22. inter cõs. crim. tom. 1. dicit tamen Vulpell. in tracta. de pace q. 104. in fine, quòd leuiores probationes sufficiunt, quia contumaciæ principalis fisci probationes plurimũ coad-
27 iuuãt. & † Alex. in cons. 115. viso themate col. 3. vers. quinimo vol. 4. tenet, quod in pace rupta, etiam si non esset plenè probatum delictum, sufficiat, quòd in loco delicti sit publica vox, & fama. notat latè, & seqtur Mars. in l. de minore §. plurimum col. 3. ff. de quæstion. & latissimè per Iustin. Bonden. in cons. 54. num. 34. & per totum. maxime concurrente condemnatione principalis, & quòd delictum de nocte commissum fuisset inter cons. crim. diuer. vol. 2.
28 Item adde, quòd † in statu ecclesiastico prouisum fuit per pium motum, pprĩũ Pij IIII. de quo in Bullar. 870. quòd fideiussores de non offendendo teneant

ad

ad soluendum pęnã promissam per solã cõtumaciam principalis, ac si per testes plenè delictum, & contrauentio probata esset. Non autem per hoc prohibetur, quin fideiussores ipsi comparere nõ possint, & ostẽdere se ex tali delicto nõ teneri, secundum Bertaz. in consil. 280. & 287. dummodo prohibitum non sit
29 allegare nouam causam, † quæ in certis casibus allegari non potest per motum proprium Pij V. vt latè posui infra ad vers. quęro nunc pone.

Item quæro quanto tempore.

30 Adde † Menoch. vidẽ. in casu 141. de arbitr. Iud. vbi habetur quanto tẽpore duret hæc cautio.

Sed quoniam plerumque.

31 Adde, quomodo † cautio ista de non offendendo rupta dicatur, vel non, vt per Masch. de probat. concl. 1131. & ex
32 quibus pax dicatur † rupta, per eumdẽ habetur in concl. 1157. vol. 3.
33 Item adde † aliam quæstionem, quòd si plures fecerint pacem cum aliquibus, & promiserunt eos non offendere sub pœna mille, si postea aliquis eorum offendatur ab aliquo ex parte, non tenetur solus offensor ad pœnam conuẽtionalem, sed quilibet de parte offendente pro virili portione. ita tradit Alex. in cõsil. 116. vol. 4. de quo cõsilio vide Thob. Non. in consi. 152. num. 17. inter consil. crim. diuers. tomo 1. vbi dicit, quòd Alexand. loquitur quando plures, qui fecerunt pacem, cõsiderantur, vt vnum corpus.
34 Item adde † alia quæstionem, quòd pace, seu treuga inter aliquos inuicẽ de se non offendendo, & cum iuramento facta, quorum aliqui ex vna parte non expresse, & nominatim, sed verbis generalibus tantum compręhensi in treuga, & pace banniti erant, & rebelles, poterantq; de iure ex sententia contra eos lata offendi, & occidi, si aduersarij in pace, seu treuga comprehensi, illos bannitos occisuri, ad locum aliquem accedãt, & eos interficiant, & cum eis alium nõ bannitum expresse in pace, seu treuga comprehensum, quòd bannitorum erat socius, & defensor, si pacem, seu treugã non rupisse dicuntur, vt latè per Bero. in cons. 196. per totum vol. 3. & in consil. seq.

Sed hic quæro pone.

Adde, videndum omnino Vulpell. in cons. 118. vbi tenet, recurrendum esse ad coniecturas, & pręsumptiones ad co-
35 gnoscendum, quis fuerit aggressor, † siue auctor rixę, & ibi ponit multas pręsumptiones, vide etiam Hercul. de caut. de non offen. in c. 30. vbi latè, quando quis fatetur se vulnerasse ad sui defensionem, & non apparet quis fuerit inceptor rixæ.
36 Item adde, quòd † in dubio non præsumitur aggressor, si tractatur de pęna conuentionali, & commodo priuati, Masch. de probat. concl. 72. num. 15. & quando ambo sunt vulnerati, & non apparet de inceptore, an teneatur ad pœnam conuentionalem de se non offendendo, vel de pace seruanda, vide quę posui supra in §. homicidium vers. alia est defensio, ibi benè verum est in fine.
37 Item adde, quòd pax, † aut treuga facta inter aliquos etiam pro absentibus, pro quibus Notarius fuerit stipulatus, aliquo ex dictis absentibus, ante ratificationem illius offenso, nullum ei, aut hęredibus ius ad pœnam agẽdi competit, nec pax dicitur rupta, etiam quòd post offensam offendens ratificasset, Bero. in cons. 199. vol. 3. Decian. cons. 24. num. 61. volum. 1. & latissimè Rimin. in cons. 103. vol. 1. & cons. 470. vol. 4. vbi idẽ tenuit, quòd extarẽt constitutiones, quòd condemnationes pręiudicarent principalibus delinquẽtibus compręhensis in pace, licèt non fuissent in pace nominati, nec etiam ratificassent, declarãdo dictam constitutionem non habere locũ in ignorãtibus, & absentibus, & ibi multi contrarium tenẽtes. Sed si principales pro absentibus de rato promisissẽt, tũc pax, aut treuga esset rupta ante ratificationem, quantum ad obligandum principales, quoad pœnam conuentionalẽ. Dec. cons. 531. in fin. & Moron. in tracta. de fide, treug. & pace, quęstio. 135. num. 1.
38 Itẽ adde, † quòd fiscus pace fracta nomine partis lęsę absq; mandato ad pœnam, rectè non agit, neq; nomine suo, si publica persona pœnam promisisã fisci

nomine

nomine non acceperit; & nisi plena, & legitima probatio fuerit facta de offensa.Bero.in conf.200.vol.3.

39 Item adde,† si quis sub pœna promisse rit non offendere,nec offendi facere aliquem per se,vel per alium de sua parentela,pro quibus de rato ꝓmisit,& quòd promissio esset duratura per totum mensem Maij,& vltra ad beneplacitum Pręsidis,eo offenso per eorum de d.parentela post mensem Maij, durante adhuc officio præsidis,& nulla facta declaratione beneplaciti, promittens ad pœnam non tenetur.secundum Bero. conf. 204. vol.3.

40 Item adde,† si pater promitteret pro se, & filijs suis non offendere, vel pacē conseruare,quòd etiam filij spurij intelligerentur compræhensi,vt latè per Rimin.iun. in conf. 442.per totum vol.4.

41 & an filij non nati,†nec concepti tempore pacis intelligantur comprehensi. Bertaz.cōf.30.& 185.vol.1.& cōf.282. vol.2.& Rim. iun.conf.101.vol.1.

42 Item adde, quòd† si vnus ab altero insultatur,& ille insultatus se defendendo occidit insultantem, & excessit modum in se defendendo, non punitur pœna conuentionali, sed pro excessu tantum. Afflic.in decis.206.incip.penes,& apud acta,& Foller.in pract. crim.in verb.recipiantur defensiones nu. 14.

Ibi. Impunè illum offendere.

43 Adde,quòd† offendens aliquem, cum quo habet fideiussionem de non offendendo, poterit ab eo exigi pœna fideiussionis, & puniri etiam pœna corporali iuxta qualitatem delicti.Marf.conf. 9.col.fi.& Foller.in pract.crim.in verb. pœnis debitis nu.23.

Ibi.Cephal.conf.35. Item adde,

44 †quòd fideiussio de non offendendo facta,& in personam tātum per explosationem archibusciatæ non rumpitur, quando non ad

45 est offensio. Gabriel. conf.171. nec †insultu rumpitur fideiussio,quę est de non offendendo in personam. Alex. in l.semel mora ff.solut.matr.& Grat. in conf. 3.nu.3.vol.2.cōtrarium tenuit, scilicet, quòd ex insultu, & sola inuasione proxima maleficio pax,& treuga dicatur rupta.tenuit Lud. à Peguer. in q.cri.c.21.

& maxima stante stipulatione de non offendendo,& iniuriam inferendo.

46 Item adde,si† clericus præstiterit fideiussionem de non offendendo laicum, & laicus erit fideiussor,poterit conueniri coram iudice laico.Afflict.decis.206. & Guid.Pap.decis.562.

Ibi.Cephal.consi.35.Adde, quòd Ceph. dicto

47 conf.35.nu.31.& sequen.†dicit,quòd si ab vtraq; parte fuerit contrauētum, partes non potuerunt agere ad pęnam cōuentionalem, quia mutuæ pœnæ compensatione tolluntur, & quia est iudicium ciuile: sed fiscus pœnam sibi applicatam in instrumento ab vtraque parte exigere poterit,quia est iudicium criminale.adhoc vide etiam Vulpel. in conf. 89.per totum,& in tract. de pact.quæst. 103.vbi tenet,quòd fiscus pœnam conuentionalem exigere poterit. sed uide quæ posui supra ord. §. homicidium in vers.alia etiam est defensio.

48 Item†adde,quòd treuga inter aliquos prius existente sub pœna: si postea pax inter eosdem facta sit,& vnus ex eis pro mittat filium suum absentem, alias in treuga compræhensum, pacem ratificaturum infra octo dies post eius redditū in patria,alias pœna, de qua in treuga iam facta inter dictas partes in suo robore pro d.filio tantum remaneat, ex eo ꝙ ignorante patre dictus filius in patriam reuersus,pacem non ratificauit, sed vnū de cōphensis in pace vulnerauit,pater ignorās,& non interpellatus, vt faceret filium ratificare,ad pœnam dictam non tenetur.secundū Bero.in conf. 205.vol. 3. Ego autem de huiusmodi cōclusione valde dubito,& credo,posse agi ad pœnam in treuga contētam, quæ fuit reseruata,donec ratificasset, quam ratificationem infra octo dies post redditum in patriam facere tenebatur. & iste est verus intellectus illius stipulationis, ni fallor. & ideo fuit dictum, quòd in suo robore pro dicto filio tantum remaneret, & non fuit dictum,quòd post octo dies nō sequuta ratificatione intelligeretur renouata.ex quo parum facere videtur responsio Beroi dicentis,quòd dicitur renouata, si pater esset in mora faciendi ratificare filium infra octo dies, eo maximè, quòd treuga nō erat extincta,qa

nōdum pax erat inita,siue perfecta cum filio, alias filius nō fuisset tutus,cum amplius non fuisset sub treuga, nec sub pace,nisi elapso dicto tempore, quod non est dicendum, alias resultaret istud inconueniens contra bonum publicum,& mentem contrahentium, qui viuebant sub treuga,& vt magis tuti essent, pacē inierunt, & voluerūt treugam quo ad filium tantum in suo robore permanere,donec ratificasset.& quòd pater teneretur ad faciendum eum ratificare infra dictum tempus, accedat etiam,quòd si fideiussio treugæ extincta fuisset, amplius reuiuiscere non poterat sine noua stipulatione cum fideiussoribus fienda. Ergo dicendum est,quòd in suo robore vsq; ad ratificationem remanebat,& sic filius erat tutus sub treuga ante ratificationem,& post ratificationem sub pace. ex quo sequitur quòd similiter pars aduersa tuta erat sub treuga, & ideo offendi ab eo sine fractione ipsius treugæ nō poterat.

Quæro nunc,pone. Adde, quòd
49 in hac† quæstione indistinctè posita, maxima est inter Doctores controuersia, multi enim tenuerunt hoc tantum procedere in pace, non autem in treuga, quam voluerunt ob offensam ex noua causa factā, ruptam esse, & pœnam commissam, vt latè per Moron.in tract.suo de pace,& treuga quæst. 117.& 118. vbi recitatis Doctorum opinionibus, concludit veriorem esse, quòd treuga ad instar pacis ex noua causa non rumpatur; dicit tñ, ꝙ bonum esset habere iudicem amicū, & ꝙ in arduis optimè faceret iudex Principem consulendo: & hanc similiter dicit veriorem Bero. in cons.206. nu.13. vol.3. Viui.opin.227.lib. 1.& Benint.in decis.65.nu.4. Vulpel.vero in tracta.de pace quæst.72.dicit,quòd in tanta maiorum nostrorū altercatione animus suus adhuc in dubio versatur, & ibi ponit quandam suam distinctionem, quam videre poteris.Sed ego in facti contingentia opinionem negatiuam tamquàm verissimam semper seruaui,& seruari vidi. nam ratio quę militat in pace,militat ēt in treuga, vt ait Benint. in allegata decisione,& multas alias rationes, & fundamenta adduxit Maron. in d. tractat. quæst.319.320. & 321.& ratio est, nam id quod non subijcitur materiæ belli, non venit in materia pacti,vel pacis, vt ait Bal.in l.si prædium nu.17.C. de ędi-
50 lit.action. & in dubio† causa noua præsumitur.Alex.conf. 115.vol.4.& Bero. in cons.198.nu.14.vol.3.

51 Item adde,†quòd etiam ex noua causa tenetur ad pœnam conuentam,si promissum fuerit sibi inuicem, & vicissim non offendere,molestare, inquietare,& damnificare quomodocunq;, qualitercunq;,& ex quacunq; causa tam cognita,quàm non cognita,ex quibus verbis partes videtur voluisse,siue ex antiqua, siue ex noua causa conuenta pęnę locū esse.ita tradit Rimin. iun. cons.101.nu. 23.& per totum vol.1.sed in eodem casu Rimin.contrarium, & melius iudicio meo consuluit Bertaz. in cons.185.vol. 1.& 282. uol.2.

Ibi, hoc tamen intellige.

52 Adde,quòd†ad cognoscendum,quando sumus in dubio, an sit verisimile, & præsumatur, quòd ex noua causa, vel antiqua causa offensa illata fuerit,considerandum est,si qualitas nouæ offensę correspondet qualitati antiquæ offensæ;tunc in dubio offensa debet pręsumi illata ob antiquam causam, & inimicitiam, super qua pax siue treuga fuit facta,& sic dicetur pax, siuè treuga fracta; si vero qualitas nouæ offensæ non correspondet qualitati antiquæ, tunc pax siue treuga nō dicitur rupta, quia debet præsumi offensa facta ex noua causa, & non ex antiqua.ita tradit Bal.in l.si pędiū in pen.& vlt.col.C.de ędilit.action. quem sequitur Alex.in l.semel mora ff. solut.matr.Ceph.in cons.35.num.5.hic allegato,& Bero.in cons. 206.num. 12. vol. 3. & an offensa magis respondeat nouæ, quàm veteri causæ,iudicis arbitrium terminare debet. ita Vulpell. in tract.de pace quæst.47.

Ibi.Item intellige. Adde,quòd vbi
53 †auctor, q. fuit nouæ causæ,pacem, vel treugam rupit, nouam causam allegare non poterit, ne ex sua fallacia pręmium consequatur;& ne homini licitum sit legē eludere. arg. l. qui testamentum de probat.& dicit Alex.in cons. 36.vol.6.& Mars. in sing.

337.℘ incipiens rixam, si ostẽdatur, nõ rumpitur pax, vel treuga. Et de prædictis latè per Moron. in tract. de fide, pace, & treuga quæst. 122. & 123. vbi habetur, quæ dicatur iusta causa. & in quæst. 124. & 125. habetur, ℘ pro parte prouo-
54 cati pax non dicitur rupta, † si incontinenti sequitur offensio, & non ex interuallo; & quod pax non dicatur rupta pro parte prouocati, si incontinenti sequitur offensio, & non ex interuallo, tenet etiã Vulpel. in tract. de Pace q. 103.

Item adde, quòd adhoc, vt quis teneatur de pace, seu treuga rupta, necesse est, quòd constet de contrauentione legitimè, & plenè per testes, vel per veram confessionem principalis. Bero. in cons. 197. nu. 2. vol. 3. Et si statutum disponeret contumaciam rei principalis nocere fideiussoribus, per hoc non prohiberet, quòd fideiussores ipsi non possint comparere, & ostendere, se ex tali delicto nõ tenen. Bertaz. cons. 280. & 287.

55 Item adde, quòd† in statu ecclesiastico noua causa in pace, nec in fideiussione potest allegari, per Mot. prop. Pij IIII. & Pij V. de quibus in bullario nouiter impresso, fol. 870. & fol. 933. nec potest allegari per fideiussores, ne per indirectũ principales defendantur, vt in d. mot. propr. Pij IIII. Et qui vult allegare nouam causam, debet prius obtinere facultatem eam allegãdi, secundum Vulpel. quæst. 47. & 48. an offensio ex antiqua, vel noua causa facta præsumatur; & qualis causa esse debeat, vt à fractione pacis, vel induciarum excuset, & in consil. 88. nu. 2. vbi dicit, quòd causa noua, vt excuset, debet esse prouocans, & quæ ad iracundiam. Et in ista quæst. de noua causa, vide Hercul. de caut. de non offend. cap. 13. fol. 50. vbi etiam declarauit d. mot. proprium, quòd non procedat, quando noua causa est clarè probata, & non est dubia, vel ambigua, quæ non cẽsetur sublata per Mot. proprium, sed cẽsetur excludere iniustam, leuem, vel friuolam causam, non veram, & probatam. ita simile decretum propriè declarat Bertazz. cons. 4. nu. 10. & consil. 151. nu. 13. & Bero. in cons. 198. nu. 15. & 16. vol. 3. dicitur, quòd tale decretũ non esset validum, si non intelligeretur, quòd solum haberet locum in casu dubio, in quo de iure communi præsumitur ex noua causa; nam stante tali decreto, in dubio ex causa antiqua intelligeretur: sed quãdo pro certo constat offensionẽ fuisse factam ex noua causa, pax, seu treuga non dicitur rupta, & ita interpretanda esset conuentio, si instrumẽto pacis exprefsè conuentum fuisset, vt non posset allegari causa noua. Bertaz. cons. 147. nu. 24. vol. 1. & ℘ pax non dicatur rupta, vbi adsit causa noua, vide Decian. cons. 4. num. 22. vol. 3. etiam si causa sit iniusta, Thob. Non. consil. 108. num. 17. & cons. 111. nu. 10. & 11. Vulpell. in cons. 67. & Bero. in cons. 198. nu. 2. vol. 3. In materia d. mot. propr. & an causa noua allegari possit per fideiussores, vide D. Hieron. Mag. decis. Lucun. 100. nu. 19. cum sequen. & ibi adnotata per Fab. Tim. de Bonserinis de Vrbeueteri, qui fuit in Gubernio Spoletano meus Generalis locũtenens, & Modest. polent. cons. 49. nu. 42. vol. 2. cons. crim. diuers. mag. impress. tenet, quòd in his, quæ non tangunt delictum, debet audiri. & Scarlatt. cons. 114. inter cons. crim. tomo 1. tenet indistinctè, quòd fideiussores audiri debeãt. idem tenet Bertaz. cons. 287. col. 2. vbi dicit, hoc procedere, etiam stante statuto, quòd contumacia noceat fideiussori, & principales inquisiti de pace fracta, siue eorum fideiussores extra carceres non possunt audiri, per Bullam Clem. VII. de qua facit mentionem Thob. Noni. in cons. 152. nu. 18. inter cons. crim. diuers. tomo 1.

Item adde, quòd pœna apposita pro pace conseruanda, quæ fuit applicata fisco per paciscentes, non potest remitti in præiudicium fisci. Bal. Ang. & alij in l. in insulam §. fin. sol. mat. Couar. var. resol. lib. 1. c. 14. in fi. Moron. in tract. de pace fide, & treuga quæst. 129. nu. 25.

Ibi. Prout in facti contingentia consuluit Cephal. cons. 35.

56 Adde† Hercul. de caut. de non offend. cap. 13. & decis. Lucẽs. 100. & quòd simplex insultus, propter quem insultatus insultantem offendit, dicitur esse noua offensionis causa, vt offendens de pace rupta non teneatur. Boro. in consil. 198. nu. 2. vol. 3. & Alex. in l. qui seruum ff. de verb. oblig.

Ibi, & hæc quidem concluſio.

Adde, quòd hoc procedit in mutua promiſſione de non offendendo, quæ pœna conuentionalis parti obſeruanti applicatur: ſecus autem quando pœna applicatur fiſco, vt hic dubitatiuè tenet dominus Clarus, quod procedit ſi in ſtipulatione adſit clauſula, rato manente pacto; & clauſula, quæ pœna toties committatur ſoluta, vel non: quia tunc non poteſt excuſari eo prætextu, quòd altera pars prius contrauenerit, & offenſioni cauſam prębuerit. ita tradit Vulpel. in conſ. 89. per totum.

Ibi. Tamen illud habet locum.

Adde videndum Bero. in conſ. 196. nu. 25. vol. 3. vbi tenet, quòd vterq; à pęna immunis eſſet. idem tenet Viui. in opin. 84. in verb. currentibus nu. 4. vide etiã Corn. in conſ. 51. num. 5. vol. 1. & illud, quod dicit D. Clarus, quòd quando agitur de pœna pecuniaria, omnes puniuntur, procedit quo ad pœnam delicti, nõ autem quo ad pœnam conuẽtionalem. & Bero. d. conſ. 196. nu. 16. quod occiſu-
57 rus † principaliter bãnitum, ſi in actu occiſionis occaſionaliter occidat alium nõ bannitum, & compræhenſum in pace, non dicitur treugam rupiſſe.

Quęro etiã, ſi duo promiſerũt.

58 Adde, videndum † Vulpel. de pac. queſt. 40. idem tenet Bero. conſ. 135. num. 17. vol. 3. quod pœna non dicatur commiſſa: nec etiam diceretur commiſſa, ſi poſtea frater interfecti, qui erat compræhenſus in promiſſione, occideret offendentem, quia ut ibi dicit Bero. eſt noua cauſa. ſed Luc. de pen. in l. vni. nu. 50. C. publ. lętit. vel conſ. tenet contrarium, ꝙ offendens vxorem, patrem, filium, vel fratrem, pęnam ſtipulationis committit.

Ibi, quod tamen intellige.

59 Adde, quòd in † ſtatu eccleſiaſtico ſumentes vindictam contra propinquos offendentes, ſiue ſit ille, qui fuit offenſus, vel alius ſuus propinquus, quòd offendat ad vltionem iniuriæ propinqui ſui, crimen lęſę maieſtatis, & rebellionis incurrit, & alias pœnas de q̃bus in cõſt. S. Paul. 2. fol. 91. quæ conſtitutio, licèt ſit localis in vrbe per Clem. 7. conſt. 6. fol. 287. fuit extenſa per totum ſtatum eccleſiaſticum, & poſtmodum fuit confirmata per Piũ IIII. & V. & multos alios Pontifices, vt apparet in Bullario noui-
60 ter impreſſo. Et in † Ciuitate Spoletana propter frequentiam d. delicti, quod ibi appellatur, vendetta tranſuerſale, fuit edita conſtitutio per Illuſtriſs. D. Cardinalem Sfortiam, tunc ſtatus eccleſiaſtici Legatum, qua, vltra alias pœna committens tam enorme delictum, euerſo capite in loco publico pingi debet, & illa conſtitutio in quolibet bimeſtri legitur in publico Concilio. Et hoc tam deteſtandum ſcelus iura non cogitauerũt, ſicut nec D. Clarus hic ſciuit, quo nomine illud appellare poſſet.
61 Item adde, † quòd cautio præſtita inter inimicos de non offendẽdo affines, & attinentes, tam actiuè, quàm paſſiuè, vſq; ad tertium gradum, ſecundum ius canonicum incluſiuè computandum, nõ compræhendit ſponſum, & ſponſam, & conſequenter eorum conſanguineos, & affines. Viui. com. opin. 808. num. 32. & 41. vol. 3.

Sed, quid ſi vnus ex illis.

62 Adde, quòd † idem eſſet, ſi alter ex ijs, qui pacem ſub pœna fecerunt, violẽter filiam alterius rapuerit, etiam ſi rapiendo, & abducẽdo, rapiẽs illam acriter percuſſerit. Alex. conſ. 113. vol. 2. quem ſequitur Bero. in conſ. 208. num. 8. vol. 3.
63 ſed ille, † cui vxor adulterata, vel filia ſtuprata, vel rapta fuerit, poterit adulterantem, ſiue rapientem offendere abſq; eo, quod dicatur rumpere pacem, ſecundum Paul. de Caſt. in l. qui ſeruum ff. de verb. oblig.
64 Item adde, † quòd fallit, niſi pax pro tali iniuria facta fuiſſet. Melchior. in conſil. 78. num. 35. vol. 1. conſ. crim. fol. 169. & Io. de Anan. in rubr. de adult. num. 7.
65 & idem eſt in furto, † vt propter furtum pax non dicatur rupta. Corn. in conſil. 51. nume. 3. volum. 1. quæ tamen non procedunt, vbicunq; aliquo veſtigio, ſigno, vel coniectura colligi poſſet adulterium ipſum, ſeu furtum commiſſum fuiſſe non animo explendæ luxuriæ, aut lucri propoſito, ſed principaliter offenden-

dendi, & vindicandi, & tunc pax rupta censeretur. Mand. in addi. ad Roman. in consil. 183. post Gozad. in consil. 31. numero 14. & Viui. opin. 366. sub nume. 5. vol. 2. Sed Luc. de pen. in l. vnica num. 54. C. publicæ lętitiæ, vel consulum, lib. 12. vbi tenet indistinctè, quòd paciscens, qui promittit nō offendere in personam, nec in rem, si adulteret vxorem paciscentis volentem, vel filiam, siue neptem ex filio; vel sororem, vel nurum; adulterium commisit: & ibi num. 55. dicit etiam, quòd ex lenocinio cum personis prædictis paciscentis, pax dr̄ rupta. Bertaz. autem in cons. 26. dicit magis communem esse, quòd pax non dicatur rupta, & opus non esse, quòd cō stet magis motum fuisse ex libidine, quam odio.

Ibi, & ideo similiter.

66 Adde, quòd licet† mulier esset vetula, & deformis, quòd per hoc non diceretur fecisse animo offendendi, sed causa libidinis, ita consuluit Bertaz. cons. 261. per totum.

67 Quæro quomodo. Adde† videndū Rimin. iun. cons. 306. vol. 3. vbi habet, quomodo sit facienda diuisio pœnę pacis ruptæ inter consortes.

68 Item adde, † quòd cautiones de non offendendo in vno territorio præstitę, si in alio sit contrauentum, dicūtur ruptæ, & exigi possunt, iuxta tradita per Vulpell. in cons. 89. per totum.

69 Item adde, quòd † bannitus, nec eius procurator non admittitur agendo ad pœnam pacis ruptæ, saltem pro parte sibi applicanda, quando ex dispositione statuti, banniti non audiuntur, nec ad agendum admittuntur, Bero. in cons. 197 nu. 1. vol. 3.

Quæstio XLVIII.

SVMMARIVM.

1 *Dilatio à Iudice concessa potest commutari, abbreuiari, & reuocari.*

Lim. nisi is, cui fuerat concessa, ea vti cœpisset.

Item nisi fuisset data de consensu partium.

2 *Dies termini an, & quando computetur in termino, remissiuè.*

3 *Dilatio longior conceditur nobili, quam rustico.*

Et quando possit alterari, remissiuè.

4 *Dilatione pendente Iudicis officium conquiescit.*

Et an processus factus ea pendente sit nullus.

Et an consensu partium ratificari possit.

5 *Dilatio secunda, nec noui articuli, nec noui testes post primum terminum dantur in sacro Cōsilio Neapolitano, licet ex aquitate reus admittatur in criminalibus ad vberius se defendendum sine dilatione.*

6 *Defensio valet licet facta sine termino.*

7 *Dilationes in criminalibus non sunt necessariò dandæ.*

8 *Dilatio vni parti concessa, est alteri communis.*

Ampl. etiam si fuerit concessa de iure speciali.

Væro quot dilationes.

1 Adde, quòd † dilatio data per Iudicem, potest ab eo commutari, reuocari, & abbreuiari; nisi ille cui data fuit dilatio, incepisset illa vti. Iafred. Balb. decis. 338. dicit communem. & nisi dilatio data fuisset de cōsensu partium, idest accusatoris, vel fisci, quia tūc reuocari non posset sine consensu partium. Gabriel. comm. concl. lib. 2. sub rubr. de dilatio. concl. 1. nume. 10. Et an

2 †dies termini cōputetur in termino, vide multas limit. per Petr. Duen. reg. 196 & 197. & Tiraq. de retract. lignag. §. 1. gl. 11. nu. 19. & nu. 42.

3 Item adde, † quòd nobili datur dilatio longior, quàm rustico, Menoch. de arbitr. iud. cas. 52. fol. 108. vbi plenè de materia dilationum, & quando sint prorogande, & quando coarctande.

4 Item † adde, quòd dilatione pręcedente officium Iudicis conquiescit. l. siue pars, C. de dilatio. & an dilatione pendente processus Iudicis reddatur ipso iure nullus, & an sententia sit ipso iure nulla, vt consensu partium ratificari nō possit, vide omnino Gabriel. comm. concl. lib. 2. tit. de dilat. concl. 1. vbi ad hāc regulam

gulam ponit mulctas ampliat. & limitationes.

5 Item † adde, quòd in Regno Neapolit. adeſt conſtit. quæ incipit, lite legitimè conteſtata, qua diſponitur, quòd in primo termino dato omnia producantur; & loquitur tàm in criminali, quàm in ciuili: & ideo ſacrum conſilium non admittit nouos articulos poſt terminum, nec nouos teſtes, nec dat ſecundam dilationem, ſed de ęquitate permittit, quòd reus ſine aliqua dilatione examinet ad pinguius probādum, & ſe defendendū, ex quo ſumus in criminalibus, vt atteſtatur Capyc. in decif. 81. in fin. & Carau. in rit. 69. vbi latiſſimè, & Foller. in pract. crim. in verb. & facta litis conteſtatione num. 9.

6 Item adde, quòd † valet defenſio, etiā quòd facta fuiſſet ſine termino. ſecundū Bart. in l. vnius, §. cogniturum, nu. 2. ff.
7 de quęſt. † & in l. 1 criminali, ff. de adult. quia dicit Bal. in l. 1. C. qui accuſa. non poſſ. quòd in criminalibus cauſis neceſſariò dilationes non ſunt dandæ.

8 Cætera autem. Adde, quòd † omnes termini dati vni parti, ſunt alteri communes, etiam quòd ei re non integra renuntiaſſet, & etiam ſi terminus datus eſſet minori iure ſpeciali reſtitutionis in integrum. vt per Carau. in rit. 90. nu. 2. & ſeq.

Quæſtio XLIX.

SVMMARIVM.

1 IVdex alterius inſtantia, an, & quando poſſit publicare proceſſum.
2 Reus debet reduci ad carceres inferiores, & ei dari licentia, vt poſſit cū Aduocato, & Procuratore colloqui poſt datum terminum defenſionis.
3 Iudex an poſſit prohibere, ne reus Aduocatum, & Procuratorem alloquatur.
Stracc. in adnot. ad Crau. lapſus.
L. cuſtodiam ff. de publ. iud. non ſeruatur.
4 Ioſeph. Ludou. error.
5 Rei examinati poſſunt liberè alloqui Aduocatos, & Procuratores in ſtatu Eccleſiaſtico.
6 Originalis proceſſus nemini eſt dandus.
7 Iudex non tenetur dare defenſiones, donec effectualiter amplexa fuerit informatio.
8 Publicatio eſt neceſſaria ad impugnandū teſtes, & eorum dicta.
Publicatio an dicatur fieri per confrontationem.
9 Indiciorum copia eſt danda miſerabilibus perſonis, etiam quòd non petant.
Et ſi ſtatutum concederet copiam, ſi petatur.
10 Indiciorum copia, an, & quando ſit dāda, remiſſiuè.
11 An tertio comparenti pro ſuo intereſſe.
12 An Doctori carcerato.
Doctores in rebus proprijs ſciunt minus, quam alij.
13 Stylus quod non detur copia indiciorum, an valeat.
14 Magna Curia Vicariæ habet præeminentia in torquendi ex proceſſu informatiuo.
15 Gubernatoribus Romæ datur ius prædictum.
16 Proceſſus primus deperditus ſi poſt confeſſionem ſecundi reperiatur, attendi debet.
17 Indiciorum copia eſt danda, licet Princeps mandet procedi ex proceſſu informatiuo.
18 Et quid ſi Iudex ex ſtatuto haberet liberum arbitrium.
19 Et quid ſi non petatur.
20 Et quid in crimine læſæ Maieſtatis.
21 Et ſi fuerit denegata, an confeſſio ualeat ad condemnationem.
22 Indiciorum copia datur in ſtatu Eccleſiaſtico, etiam quòd non petatur.
23 Flamm. Chart. error.
24 Indiciorum copia eſt danda petenti ante torturam.
Et quid ſi petens eſſet torturæ alligatus.
25 Indiciorum copia poteſt denegari homini malæ famæ, & etiam Aduocatus.
26 Iudex procedens ex officio, an poſſit ad torturam deuenire, non data copia indiciorum.
27 Pauperi eſt danda copia gratis.
28 Pauper quis dicatur, remiſſiuè.
29 Et quid ſeruetur Romæ.
30 Tertio comparenti ad defenſionem abſentis an ſit danda copia.
31 Proceſſus factus contra plures, an ſit publicandus, ſi omnes non comparent.
Socij & complices nominati in capitulis abſq;

absq; nominibus, an debeat reo declarari, nu. eod.
32 *Copia processus datur ante repetitionem, si per reos fuerint habiti testes Curiæ pro repetitis.*
33 *Testes habiti pro repetitis probant.*
34 *Protestatio rei, quòd habet testes pro repetitis, exceptis mortuis, & absentibus, & saluo iure repetendi super interrogatorijs; an sit admittenda.*
35 *Flamm. Chartar. impugnatur.*
36 *Magna Curia Vicariæ est maius Tribunal Italiæ.*
37 *Expeditio causæ criminalis non retardatur in Regno Neap. sub prætextu testium Curiæ non repetitorum.*
38 *Renuncians repetitioni testium absq; reseruatione opponendi contra dicta, & personas, non sibi præiudicat, quin possit opponere.*
39 *Reus non potest defensionibus renunciare.*
Flamm. Chartar. lapsus.
40 *Repulsa in criminalibus conceditur indistinctè.*
41 *Testes ad defensam possunt examinari, etiam post publicationem cessante timore subornationis.*
42 *Conclusio non fit in causis criminalibus.*
43 *Foller. error.*
44 *Copia testium examinatorum pro informatione Curiæ an sit danda reo.*
45 *Et quid de copia depositionum testium inquisitorum de subornatione.*
46 *Vulpell. impugnatur.*
47 *Copia allegationum an sit danda.*
48 *Innocentiæ signa, remissiuè.*
49 *Stante statuto, quòd confitens delictũ puniatur, potest Iudex procedere ad condemnationem, etiam quòd reus defensiones petierit.*
50 *Dilatio ad se defendendum, an sit danda reo non petenti.*
51 *Et quid si cauillandi causa petatur.*
52 *Defensiones possunt denegari latroni famoso.*
53 *Princeps an possit tollere defensiones, vel ipsum modum variare.*
54 *Præeminẽtia magnæ Curiæ Vicariæ quãdo locum habeat.*
55 *Papa ex iusta causa potest tollere defensionem.*
56 *Boss. à Sim. de Prat. reprahensus.*
57 *Reus in criminalibus an possit renunciare appellationi.*
58 *Renunciari defensionibus quandò possit, remissiuè.*
59 *Latrones possunt defensionibus renunciare.*
60 *Renunciatio defensionum an firmetur iuramento.*
61 *Renunciatio defensionum, quia nulla adest defensio, quomodo sit facienda.*
62 *Renuncians defensionibus in criminalibus reuocare potest.*
63 *Supplicans Principi an censeatur confiteri delictum.*
64 *Supplicatio reprobata an præiudicet*
65 *Compositus pro delicto, quando ex prætextu metus possit ab officiali in syndicatu solutum repetere, remissiuè.*
66 *Compositus an censeatur confiteri delictum.*
67 *Compositio quomodo sit facienda, ne includat confessionem.*
68 *Submittens se gratijs Curiæ, an præsumatur confiteri delictum.*
69 *Gratiam producens, fatetur delictum.*

Bi accusator. Ibi, fit publicatio processus.

1 Adde,† an iudex alterius instantiæ poterit publicare processum, & in quibus casibus, si à primo iudice non fuerit publicatus. latè Felyn. in c. causam quæ. nu. 14. de test.

Ibi, Cum termino defensionis.

2 Adde, q; † dato termino defensionis re⁹ debet reduci ad carceres inferiores, id est poni ad largam, vt possit loqui cum procuratoribus, & Aduocatis, & ordinare suas defensiones. secundum Marf. in pract. crimin. §. postquàm nu. 5. in fin. quem refert, & sequitur Foller. in sua pract. crim. in verb. & facta litis contest.
3 nu. 10. nec potest† vetari, quòd reus eos non alloquatur, vt per Straccham in adnota. ad Crau. in consil. 35. vbi tamen laudat illos iudices, qui aliquo officiali Curiæ assistente admittunt defensores rei ad alloquendum, ne instruantur rei, & ne occasio detur veritatem occultandi, & adhoc allegat tex. in l. custodians ff. de pub. iud. Ego autem hoc nõ approbo, quia si libera non est locutio, liberæ non sunt defensiones, nam aduocati, &

procuratores timore illius officialis,ſed potius fiſci,vel accuſatoris exploratoris non audebunt dicere omnia, quæ facerent ad defenſionem rei, vtputa pro repulſandis teſtibus,vel aliquid contra accuſatorem,& ſimilia. nec tex.in l.cuſtodias illud probat, quinimo contrarium: ibi enim habetur, quòd quando fiebat examen rei, debebant eſſe præſentes patroni cauſarum, quod erat ad fauorem reorum: ſed hodie nõ ſeruatur,ita dicit D.Clarus ſup.in quæſt. 45.in verſ.quæro etiam,& ſi fiſcus poteſt recipere informationes,& examinare reum ſine interuentu eius aduocati, & procuratoris,ita etiam, & reus debet poſſe alloqui eius aduocatos,& procuratores ſine præſentia fiſci,vel eius, ſiue accuſatoris exploratorum,cũ in iudicijs ſeruanda ſit ęqualitas,imò ſemper eſſe debet fauorabilior cauſa reorum, vt per D. Clarum ſup.in quæſt.23.verſ.Item quæro nunquid,fateor tamen,quòd hoc poſſit fieri cum publicis latronibus,ſicarijs, aſſaſſinis, & ſimilibus diffamatis, qui poſſunt nominare plures complices, & ita aliquando feci ſeruari per Auditores meos; ſed ꝙ indiſtinctè ſit faciendum cum omnibus reis,non laudo, nec ſolet fieri apũd bonos, & iuſtos iudices, & † licet Ioſeph.
4 Ludou.in concl.38.verſ.infertur 99.dicat quòd ex communi obſeruantia non ſolẽt poni ad largam in caſibus arduis, niſi poſtquàm ratificauerint delictum, vel eſſent in caſu abſolutionis,& ſi eorũ Aduocati, vel procuratores voluerunt alloqui eos,permittitur in præſentia iudicis,vel fiſcalis,vel Notarij, vel ſaltim Cuſtodis carcerum,tamen ſalua eius pace,ſe decipit,& ipſe cõfitetur,quòd contrarium practicauit, & practicari vidit,
5 †& neſcio videre, quomodo tam breui tempore iuri communi abrogatum fuerit, ſi verſatus fuiſſet in Regno Neap.& in ſtatu Mediolani, de huiuſmodi obſeruantia vtiq; atteſtatus non fuiſſet, & in ſtatu eccleſiaſtico prouiſum fuit per motus proprios Pauli III. ad fauorem pauperum, & Pij IIII. ſuper reformatione Auditoris Cameræ,quòd completo proceſſu,& dato termino ad faciendum defenſiones ſuas, debet poni ad largã, vel in ſecretis carceribus, ꝓut facti qualitas expoſtulat; ſed tamen ei ſic retento in ſecretis carceribus, pendente termino defenſionis, commoditas dari debet liberè loquendi cum eius Aduocatis, & procuratoribus etiam ſemotis arbitris; niſi tamen qualitas cauſæ aliud neceſſario ſuadeat. & licèt dicti motus proprij loquantur de iudicibus Almæ Vrbis,tamen ſeruari debent in toto ſtatu eccleſiaſtico. ſecundum Menoch. in conſil. 51.num.36.volum.1.quem refert,& ſequitur Chart. in prax.interrog.reorum lib.3.cap. 3.nu.47.

6 Item adde,quòd†Notarius nemini dare debet originalem proceſſum, vt eſt communis opin.Io.de Amic.conſ.106. num.7.

7 Item† adde, quòd Iudex licitè copias, & defenſiones denegare poteſt, donec effectualiter completa fuerit informatio, nam primo debet fundari intentio actoris, & Curiæ per teſtes, antequàm reus audiatur in ſuis exceptionibus, & defenſionibus, vt per Foller.in pract.crimin. in verb. recipiantur defenſiones, nu.22.

8 Item adde,quòd† per confrontationẽ dicitur etiam fieri publicatio teſtium, Bar. in extrauag. ad reprimen. in verb. & figura,dicens,quòd ſi non publicarentur,non poſſent impugnari teſtes, nec eorum dicta.

Et hæc quidem concluſio.

9 Adde,quòd copia†indiciorum eſt dãda mulieribus, pupillis,pauperibus, & alijs perſonis miſerabilibus,& non petẽtibus;licèt extaret ſtatutum,quòd copia daretur parti,ſi eam petierit. Marſ. conſ. 56.nu.14.in 1.Simon de Pręt. cõſ. 202. num.15. & Vulpell.conſil.34. num. 6.& conſ. 74. num.7. Et in hac materia, an
10 †ſit danda copia indiciorum, vide Bertazz.in conſ.130.cum addition.vbi ponit multas ampliationes.& ibi habetur,
11 an†ſit danda tertio comparenti pro ſuo intereſſe,& copiæ debent dari etiam do
12 ctori†carcerato, potius quàm alijs,quia doctores in rebus proprijs ſciũt minus, quàm cœteri, vt dicit Boſſ. de indicijs, & conſid. nu. 80. ſed aduertendum eſt,
13 vbi extaret†ſtylus,vel conſuetudo contraria,quòd copia indiciorum,& terminus ad defendendum dari non debet. Rota deciſ.11.col.fin.Afflict.deciſ.391. nu.

nu.5.& decis.135.nu. 3.& Paris. consil. 44.vol.1. quos omnes refert, & sequitur. Viui.opin.717.nu.24.vol. 2.sed iudicio meo Afflict.in d.locis hoc firmare non videtur, nisi contra latrones insignes, disrobatores stratarum, incendiarios, violentos raptores, & committentes grauia crimina, contra quos laborat infamia. Et etiam aduertendum est, ꝙ in Regno Neap. non potest dici stylus, q̄a
14 †Magna Curia Vicariæ habet præheminētiam expresè à Rege concessam, quę ex processu informatiuo ad torturam
15 procedere potest, & †talis præheminentia concessa fuit etiam Gubernatoribus Vrbis per summ. Pontif. Leonem X. vt in constit.7. de qua in Bullario nouiter impresso, vol.1.fol.185. vide tamen circa huiusmodi stylum Alex. in cons. 65. nu.9.& 10.vol.1.vbi conatur defendere officialem post factum; sed ibi sub nu. 3.dicit, quòd si antè torturam requisitus fuisset de consilio, consuluisset officialē rectè, & sanctè facturum, si ne dum vnā dilationem, sed etiam plures ad indicia antè torturam purganda, dedisset. & sic arbitror, quòd omnes iusti iudices facere debeant, & teneantur.
16 Item adde, †si processus esset deperditus, & fieret nouus, & ante sententiam reperiretur primus; debet iudicari secūdum primum. Afflict. in const.cordi nu. 19.rubr.5.lib.2. & vide, quæ posui infra in quæst.93.in prin. Ibi, in hac tamē Prouincia.
17 Item adde, quòd† Iudex tenetur dare copiam indiciorū reo, etiam si Princeps rescripsisset, cōtra inquisitum proceden dū esse ex processu informatiuo. Gram. cons.64.Rolan.cons.12.vol.2.Paris.con
18 si.2.nu.156.vol.4.& †hoc procedit etiā, quòd iudex ex forma statuti haberet liberū arbitrium, ita consuluit Ruin.consi.147.nu.7.vol.7.& Menoch.de arbitr. iud.quæst.78.in fin. Sed ego vidi semper, quòd iudices habentes auctoritatem à Principe procedendi ex processu informatiuo, denegatis copijs indiciorum, ad torturam deueniunt.

Sed nunquid. Ibi, tu vero dic.

19 Adde, † videndum Viui. opin.717.vbi ponit multas ampliationes, & limitationes. & an danda sit copia in crimine lę-
20 sæ maiestatis, † & si reus, qui tenebatur petere copiam, tortus fuerit ante petitionem copiæ, & postea ante repetitionem torturæ illam petierit, non est danda, si super primis indicijs torquetur, super quibus sufficienter non fuerit tortus, & sibi imputet si antè primam torturam, copiam non petierit. Mars. in l.vnius §.
21 cogniturum nu.3.ff.de quæstio. & † si copia denegata fuerit, an ex confessione facta à reo etiam ratificata, possit deueniri ad condemnationem, vel ad alium effectum. Girlan. in tract. de quæst. & tortura in vlt.cap.nu.10.
22 Item † adde, quòd in statu ecclesiastico iudices debent dare copias indiciorum, etiam si petitæ non fuerint per motus proprios Pauli III. in fauorem pauperū, & Pij IIII. sup reformatione officij Au-
23 ditoris Cameræ; licet † Chart. in praxi interrogandorum reorum lib.3.c.3.nu. 52.dicat, intelligendos esse secūdum ius commune, scilicet, si petātur. de quo intellectu valde dubito. nam motus proprij nihil operarentur, quia de iure com muni debent dari petenti. nec facit doctrina Ias. in l. vniuersa C. de precibus imper. offeren. de statuto requirente, vt fideiussio præstetur, quod debet intelligi si petatur, nam statutum nō disponit super eo, quod de iure cōmuni fieri debebat, vt disponunt Motus proprij: & velle interprætari, quòd summi Pontifices in suis Motibus proprijs nihil disponant vltra ius commune, mihi videtur durum; tamen me remitto, & credo, ꝙ potius erat dicendum, ꝙ prędicti Motus proprij parum obseruantur.
24 Ibi; Si vero petat. Adde, quòd† omnino dari debet, etiam quòd reus esset torturæ alligatus, & esset supersedēdum, secundum Vulpel. in cons.21.nu.2. & cons.74. num.8. nisi iudex procederet ex processu informatiuo virtute pręheminentię, quia tūc non tenetur dare copiam ante torturā, quam habet magna Curia Vicariæ, & Gubernator Vrbis.
25 Item adde, † quòd homini malæ conditionis, & famæ capto, potest denegari copia indiciorum, cui etiam propter delicti qualitatem Aduocatus denegatur. Aug. ad Angel. in verb. ꝙ fama publica præcedēte nu.37. Tiraq. de pęnis mitig.

causa

26 causa 49.nu.30. & etiam iudex† procedens ex officio,poterit deuenire ad torturam,nõ datis copijs indiciorũ. Grãm. vot.3.nu.26.& in conf.34. nu.13.

Ibi, scias tamen expensis.

27 Adde, quòd pauperi† inquisito debent dari copiæ indiciorum, fieri acta, & defensiones gratis. Foller, in pract. crim.in verb.recipiantur defensiones, num.27.
28 †& quis dicatur pauper in causa ciuili, & criminali; declarat Alex. in conf. 18. vol.2. & Menoch.de arbitr. iud.cas.65.
29 & in statu† ecclesiastico expresse prouisum fuit per motum proprium Pij IIII. super taxa mercedum Notariorum criminalium Vrbis in fine, quòd pauperibus détur copiæ processus gratis, & vbi opus fuerit loco copiæ indiciorum, tradantur originalia Aduocato, & procuratori pauperum gratis, & sine aliqua impensa, remittendo arbitrio Aduocati,& procuratoris Pauperum, quis sit pauper.

Scias tamen, q; hęc publicatio.

30 Adde, quòd tertio† comparenti copia non est deneganda, licèt reus sit absens; nec potest deueniri ad condemnationẽ statuto permittente, vnicuiq; de populo veniẽdi ad defensam absentis,alias sententia esset nulla.Paul.de Castr.in cons. 331.in fin.vol. 2.

Sed pone, quòd plures sint rei.

31 Adde,† quòd idem habetur per Anto. Scap.in tract.iuris nõ scrip. lib.5.c.14. nu.14.cum seq.& ita passim practicatur apud bonos, & practicos iudices.

Ibi, ipsis autem cõtumacibus.

Adde,q; D. Clarum sequitur D. Chart. in pract.sua interrog.reorum cap.3. nu. 73.lib.3.sed Foller.in prac.crim. in ver. detur copia nu.12.dicit,quòd socij complices,mandantes, & mandatarij debẽt per curiam declarari,& nominari,vt cõmodè re⁹ possit facere defensiones suas, & ad hoc allegat Mars. in consil. 49. qui ita generaliter non loquitur, sed tantummodo de mandatario,& non de alijs. Ego autem vidi practicari in statu ecclesiastico, & etiam in Regno Neap. quòd nomina sociorum, & complicum tacentur, sed quò ad mandatarium, fateor,quòd debet nominari,si de eius nomine apparet in processu,quia principaliter tangit defensionem mandantis; & si darentur omnia nomina sociorum,esset pandere secreta Curię,contra quam multi falsitates fabricari possent, & forsan posset dici, hoc relinquendum esse arbitrio iudicis.

32 Item scias. Adde,quòd† in omnibus Curijs ferè totius Italiæ seruatur, quòd copia processus datur,&c antè repetitionem testium, si per reos, vel eorum procuratores adhoc in spetie constitutos, testes Curiæ habentur pro ritè,& rectè examinatis,& repetitis: q̃a
33 tunc† perinde est, ac si parte citata per iudicem repetitio formiter facta fuisset. Capic.decis.74.Vulpel.cons.68.num.7. & Foller.in pract.crim. in ver.detur co-
34 pia capitul.nu.5.vbi dicit,†quòd multoties, vt habeatur copia repertorum, solent haberi testes pro citatis, iuratis, & legitimè repetitis, præter absentes, & mortuos; sed quòd fiscus instare potest, vt non detur cum dicta reseruatione, nisi omnes habeantur pro repetitis; & q; ita seruatur in magna Curia Vicariæ, licèt Salerni, & in sancto Seuerino detur copia repertorum, etiam cum dicta reseruatione. Sed Chart. in sua praxi interrog.reor.lib.3.c.3.num. 61. cum seq. absolutè tenet, hanc reseruationem esse admittendam, dicens, quòd copia est concedenda, si reus vel eius procurator ad hoc in specie constitutus, habeat testes pro ritè,& rectè examinatis, præter absentes,& mortuos;& saluis sibi exceptionibus contra personas, & dicta testium,& repetitione super interrogatorijs,quatenus illos repetere voluerit; eo quòd ita in statu ecclesiastico practica inoleuit,& etiam in Regno: allegans ad hoc Capic. in d. decis.74. & Foller. in pract. crim. in ver. si confitebuntur nu.
35 51.in quibus †locis, nulla fit mentio de dicta reseruatione, vt in eis est videre. quinimò Foller. in loco supra per me citato,tenet predictam reseruationem nõ esse concedendam, dum dicit, quòd fiscus instare potest, vt non detur copia cum dicta reseruatione, & quòd ita obseruat magna Curia Vicariæ.& licèt postea ibidem contrarium tenere videatur,

in

in testibus absentibus, qui longa absentia ab futuri sint; illud tamen non affirmat, dicēs, quòd est maius dubium quò ad absentes, quàm ad mortuos, qui amplius repeti non possent. & benè dicit, quia si testes sunt præsentes, possunt induci ad discedēdum, vt non habeantur pro repetitis; & absentes, vt non redeāt, ne repeti possint; & sic quocunq; modo militat suspitio fraudis, tam quò ad testes absentes, quàm præsentes; nec vnquàm vidi in statu ecclesiastico practicari, quòd huiusmodi reseruationes admittantur, sed quòd tantummodo habentur testes pro repetitis saluo iure opponendi contra eorum dicta, & personas; alias nimis damnosum esset fisco, si absentes non haberētur pro repetitis propter timorem fraudis, vt supra dixi: & reseruatio testium mortuorum minimè fieri potest, quoniam est contra casum, l.fin. C.de testib. qua disponitur, ꝙ testes mortui, licèt repetiti non fuerint, probant saluo iure legitimo ipsi reo opponēdi contra personas, & dicta testiū: & ita firmat ibi Paul. de Castr.& Mille. in sua praxi fol.54.nùm. 17. Alia reseruatio repetendi testes, quatenus illos repetere voluerit omnino est reicienda, cum ipsa quoq; sit multum præiudicialis. Et ideo Clar. in quæst.53. vers. Quartus est casus in fin. monet iudices, præsertim in causis criminalibus, vt se abstineant ab huiusmodi repetitionibus, quę fiunt ad instantiam partium, nam sæpè nùmero ꝓcessus inuoluunt, ac destruūt, magnamq; præbeat occasionem subornationibus, & falsitatibus testium. & licèt de iure communi permittebatur inquisito, vt posset facere interrogatoria testibus cōtra ipsum examinatis; hodie tamen de stylo omnium Curiarum non dantur, quia inquisitus habet repulsam. Foller. in verb. recipiantur defensiones. nu. 32. quem sequitur Clar. in quæst. 23. item quæro. Stantibus itaq; prædictis, concludendum est; quòd iudices nullo modo dictas reseruationes admittere debent, cum sint ita præiudiciales, maximè, quia à magna Curia Vicariæ, (quæ
36 †est maius tribunal totius Italiæ) reiciātur, iuxta illud prouerbium. A boue maiori discat arare minor; sed concedere possunt copias habitis testibus pro ritè repetitis, cum reseruatione tantum, si petatur opponēdi contra personas testiū, & eorum dicta; & hoc à lege cōceditur. Clar. in d.quęst. 23. vers. Item quæro. Ex hoc capite etiam est reiciēda reseruatio de testibus absentibus, quia nunquàm fieri potest publicatio processus, nec dari copia pacti, nisi prius factis debitis testium repetitionibus, vt hic per D.Clarum. ex quo sequitur necessario, ꝙ omnes testes tam absentes, quàm pręsentes prò repetitis habeantur, alias publicatio non posset fieri, quia debitæ repetitiones testium non essent factæ, vtiq; ridiculosum esset, publicare processum nullum, imperfectum, & nihil probantem, reuelando secreta Curiæ inquisito sub spe repetendi testes absentes, qui raro opera inquisitorum repeti posset: quod esset contra vtilitatem publicam, quia multa delicta impunita remanerent. & ideo licitum est iudici, denegare copias, & defensiones reo, donec fiat repetitio, quia non dum processus dicitur completus. vt per Foller. in pract.crim. in vers. recipiantur defens.num.22. & Chartar. vbi vt supra nu.57.cum seq. volens igitur copiam processus, debet renunciare repetitioni testium indistinctè, tam absentium, quàm præsentium, vel expectare, vt repetantur, & eo casu, fiscus omni cū diligentia procurare debet, vt quàm primum fiat repetitio, quæ si fieri non poterit infra competentem dilationem, reus, ne in carceribus marcescat, est relaxandus sub fideiussione de se repręsentādo toties quoties in forma, & sic reo, & fisco succurritur; quæ tamen nō pro-
37 cedunt in Regno Neap. †vbi expeditio causę criminalis nullatenus retardari potest prætextu testium Curiæ non repetitorum. vt per Gramm. decis. 28.nu.6.
38 Nec omittam, quòd si inquisiti †renunciarent repetitioni testium absq; reseruatione opponendi contra eorum depositiones, & personas, non sibi præiudicarent, quin dictas oppositiones facere possent, quia à lege pro defensionibus reorum conceduntur. Clar. supra in d.quæst. 23. vers. Item quæro, Aliter sequeretur, quòd reus expresè renunciaret defensionibus suis, quod minimè fieri potest, vt per Glos.& DD. in l.pactum inter hæredem ff.de pact.& renunciare

repe-

repetitioni testiũ, nihil aliud est, quàm renunciare citationi ad videndum curare testes, vtsupra dixi; nihilominus procuratores ad abundantiorem cautelam, dictam reseruationem facere solent, licet Chart. vbi supra nu. 70. & 71. dicat, quòd quando testes habentur pro ritè repetitis, si non fieret huiusmodi reseruatio, siue protestatio excipiendi contra eorum dicta, & personas, non posset postea contra testes opponere, & eorũ dicta impugnare, per ea quæ tradit Salyc. in l. si quis testibus C. de testib. & post eum Foller. in pract. crim. in verb. concedatur repulsa, num. 18. Maran. in Spec. 6. part. actu 13. quæ procedunt in
39 causis ciuilibus, non autem † in criminalibus, in quibus nemo potest renunciare defensionibus suis, vt latè per Boss. in tit. de opposit. contra testes num. 8. & 9. & ita etiam in simili tenet idem Foller. in loco citato num. 15. dum dicit, ritum, quo cauetur repulsam peti, debere intra decem dies procedere in ciuilibus, & non in criminalibus, vbi tractatur de vita hominis, & quòd numquàm vidit
40 seruari illum ritum, sed † repulsam dari indistinctè, quando petita fuit. hinc est, quòd etiam post publicationem processus possunt examinari testes ad defen-
41 sam, si cessaret suspicio † subornationis, iuxta trad. per Clar. in q. 61. vers. fin. vbi tenet etiã, quòd in causis criminalibus
42 non concluditur in causa, † dicens ęquũ esse, & rationabile, quòd vbi de vita hominis tractatur, reus quandocunq; suas probationes, & defensiones facere pos-
43 sit. & miror de Follerio, † dum dicit, ꝙ quando inquisitus citatur ad vidẽdum iurare testes, vel quòd coram eo examinantur, debet esse cautus, & protestetur cõtra personas testium, & eorum dicta, ne videatur consentire, quia consentire non possunt, vt dictum fuit. Et ego nũquàm vidi, nec forsan ipse, quòd rei in confrontationibus, quæ fiunt cum testibus, talem protestationem faciant. Rei nempè essent in maximo periculo vitę, si omittendo dictam protestationem, viderentur consentire depositionibus contra eos factis, quæ protestatio omitti posset ignorantia reorum, vel procuratorum; & ideo dici non potest, quòd dicta reseruatio, seu protestatio sit necessaria, sed quòd potius sit ad benè esse, quàm de necessitate.

44 Item adde, quòd copia † testium examinatorum pro informatione Curiæ, nõ datur, quia eorum attestationes, parte non citata, nullum inquisito afferunt præiudicium; sed datur copia attestationum, quæ factæ fuerunt cum citatione partis, nisi dubitaretur de variatione ab examine informatiuo ad aliud examen. ita tradit Deci. in l. 2. num. 21. de eden. & Vulpel. in consil. 102. vbi tamẽ dicit, dictum Decij procedere, quando aliter, quàm per simplicem partis assertionem de varietate dubitaretur. Ego autẽ semper vidi practicari, si testes non habentur pro repetitis, & quòd repetantur, ꝙ datur copia tàm primi examinis, quàm repetitionis, & tanto magis, quòd in secundo examine non extẽditur tota depositio, sed primum examen confirma-
45 tur. & ibi Vulpell. tenet, † dandam non esse copiam inquisito de subornatione constitutorum testium, quòd affirmabãt se subornatos fuisse, sed ꝙ solum daretur copia examinis facti, vti testis parte
46 citata, quod † mihi videtur durum, quia multa possent esse in constitutis, quæ tenderent ad defensionem rei, & quòd forsan detegerent falsitatem testium.

Quęro nũquid sit danda copia.

47 Adde, quòd † Guid. pap. decis. 442. tenet quòd non.

Est igitur certa iuris conclusio.

Adde, quòd reus pluribus modis se defendere potest, & ponit Bursat. in cons. 216. sub nu. 229. viginti duo signa inno-
48 centiæ † multum notabilia.
49 Item adde, quòd si † extaret statutum, quòd confitens delictum, puniretur, iudex non obstante petitione termini ad se defendendum, poterit statim procedere ad condemnationem, præmissa tamen interlocutoria, videlicet, dilationẽ non esse dandam, tamquàm per calumniam petitam. ita notab. Innoc. in c. ad petitionem de accusat. Ego autem arbitror, quòd cautius faceret iudex, si dilationem concederet, saltem vbi ageretur de pœna corporali.

Ibi. Et aduerte. Adde, quòd hoc
50 † procedit in dilatione

latione,quæ esset cōcessa per legem scriptam,quia tunc debet dari etiam parte non petente:; secus vero in dilatione, quæ conceditur ministerio iudicis, quā iudex non tenetur dare nisi petatur. ita distinguit Bal.in l. nouerint in princ.C. vt intr.cert.temp. vbi dicit, hac distinctione posse defendi iudicem, si delinquentes confessum mitteret ad furcas, non dato termino ad faciendū suas defensiones.Sed ego dubito, quòd non esset bona defensio,& ideo iudices caueāt ab huiusmodi distinctione.

51 Item adde, quòd† iudex poterit denegare defensiones in criminalibus,quando vidit illas peti cauillādi causa, vt per Rolan.in cons. 12.num.42.vol.3.& De-
52 cian.in cons.99.nu. 12. vol.2.Et† similiter poterit denegare defensiones furibus famosis,& latronibus. Mars. in l. 1. nu.43.ff.de quæst. pro quibus nō debet pati aliquem aduocare, per tex. in l. omnes C.de defens. ciuit.& nedum publicis furibus denegari possunt defensiones,sed etiam cuilibet insigni, delinquēti,dummodo notoriè sint tales, secundū Boss.in tit.de indic.num.76.& Rolan.d. cons.12.nu.62.vbi loquitur de latronibus,disrobatoribus, incendiarijs, violatoribus, & raptoribus publicè diffamatis.

Et hoc adeo verum est.

53 Adde Afflict.†in constit.inquisitionis. §.item dura nu.3.fol.142.lib.1. vbi plenè tractat istam quęstionem,& ibi dicit, quòd licèt Princeps non possit tollere defensionem,poterit tamen variare modum defensionis. & ibi etiam in fi.& in decis.391.exclamat contra præheminētiam Vicarię,quòd ex processu informatiuo possit deueniri ad torturam, & concludit non habere locum contra homi-
54 nem bonæ famæ,† sed solum contra latrones insignes,disrobatores,stratarum, incēdiarios,violentos,raptores, & committentes grauia crimina, contra quos laborat infamia;& quòd contra istos potest procedi iuris ordine non seruato, & sic ad torturam ex processu informatiuo: quia propter terribiles casus, licèt iustas leges transgredi. & de huiusmodi præheminentia plenè tractauit Gram. vot.3.vbi ponendo intelligentiam, & limitationem ad dictam præheminētiam, tenet,quòd procedendo ex processu informatiuo tortura repeti non debet,sed contrarium tenuit Simon de prætis in cons. 104.nu.5.& 6.& ibi tenet,etiam ꝙ contra hominem malæ vitæ, & famæ ēt de iure communi procedi possit ad torturam,nō data copia indiciorum, quod similiter tradit Gramm.in d. vot. 3. nu. 7.& 26.& cons.17.num. 16. & cons.34. col.fin.& qualis sit præheminentia Vicariæ, in quibus casibus, & quomodo ea vti possit,habes in c.Regni 272.& ibi latissimè per Io.Ant. de Nigr. nu.9. & nu. 28.vbi concludit,quòd licèt magna Curia Vicariæ habeat dictam præheminentiam,& plenum,ac liberum arbitrium in maleficijs, tamen quòd nō possit aliquē torquere, nisi in illo processu informatiuo concurrant legitima indicia,ex quibus si esset legitimus ꝓcessus, posset inferri tortura; & ita ī specie tenet Gram. in cons.64.nu.6.vbi multa allegat.

55 Item † adde, quòd summus Pontifex ex iusta causa potest tollere defensionē, vt per Deci.in c.dilecti col.7.de except. Alex.in l.mulier col.5.ff. sol. matrim. & Vasq.controuers.Illustr.cap. 31.num.9. vbi dicit rationem esse ne id ius natura insitum ad iuuandum incipiat esse nociuum,& in c. 36. tenet, quòd Princeps ex iusta causa possit tollere defensiones in criminalibus,ne dum ex plenitudine potestatis, sed etiam de potestate ordinaria.

Item adde,quòd ad hanc quęstionem, quòd princeps non possit tollere defensionem in criminalibus, Sim. de Pret. cons. 203.& Natt.cons.451. num. 30.re-
56 prehendit† Boss.qui in tit.de indici.nu. 142.tenuit,quòd iudex habens commissionem procedendi ex conscientia, potest sine indicijs torquere reum.& quòd Princeps regulariter possit tollere defensiones in criminalibus, habes per Viui. opin.717. vol.2. vbi ponit multas ampliationes,& limitationes.

Quæro nunc, an possit reus.

57 Adde, an † idem sit in appellationibus, qđ in criminalibus,vt non possit renunciari appellationi.vide decis.Delfin.60. nu.7.in 2.par. & Boer.in decis. 267.sub num.16.circa med.vbi tenet, ꝙ in causa crimi-

criminali, quando tractatur de morte ciuili, vel naturali, vel membri mutilatione, non potest per condemnatum, vel condemnandum expresse appellationi suæ, vel per quemlibet alium interpositæ, vel interponendæ, renunciari.

58 Item adde, quòd † renunciatio valet in nouem casibus, quos ponit Felyn. in c. cum venissent de testib. & in c. quærenti nu. 3. de for. compet. & in c. si diligenti eod. tit. dicit etiam, quòd reus criminis potest renunciare defensioni statutariæ.

59 Item adde, quòd † latrones suis defensionibus possunt renunciare simpliciter, & renunciatio tenet, secundum Angel. in l. custodias de pub. iud. & ibi etiam imo.

60 Item † adde, quòd nec etiam cum iuramento reus potest renunciare defensionibus suis. Bald. in l. vnica C. de confess. nu. 27. & Gomes. de delict. cap. 1. nu. 66. & ibi dicit etiam, quòd defensionis personæ, & status non potest renunciari: &

61 quando fit † renunciatio cum clausula, quia nullam habet defensionem, debet fieri hoc modo; videlicet, talis inquisitus sponte ex certa scientia, sciens carere omni spe defensionis, renũciauit cuilibet termino sibi statuendo, tam ex for mam iuris communis, quàm statutorum, & hanc formam tradit Soci. in cap. qualiter, & quando num. 1055. de accusat. vbi dicit, quòd talis renunciatio valebit.

62 Item adde, † quòd renunciatio defensionis reuocari potest in causa criminali, glos. & Doct. in l. 2. C. quorum appellat. non recip. Ang. in l. non tantum ff. de appellat. Mar. Fran. decis. Delfin. 60. nu. 8. par. 2.

Sed hic incidenter quæro.

63 Adde, † an confessio delicti resultet ex precibus Principi porrectis. decis. Pedemont. 138. num. 1. & Capy. decis. 71.

64 vbi † habetur etiam, an narrata in rescripto præiudicent inter alias personas, si secus rescriptum reprobauerit, & si lata fuerit sententia cõtra illud rescriptum, & quando confessio facta in precibus probet contra confitẽtẽ, vide Mascard. de probat. in conclus. 368. & ibi an possit reuocari, & in concl. 301. & quòd de confessione facta in libello, in positionibus, in capitulis, & in exceptionibus; & an ex supplicatione, & veniæ petitione quis dicatur fateri delictum, vide omnino Farinac. quæst. crim. q. 5. nu. 25. vbi latissime.

65 Item adde, † an & quando confitens delictum, & componẽs cum fisco possit ex prætextu metus ab officiali in syndicatu repetere. Io. de Amicis cons. 49.

66 Item adde, † an confiteri delictum videatur, ille, qui soluit aliquid pro compositione, & si soluit parti, vel fisco, vt per Paris. de Put. in tract. de syndic. in verb. compositio, vers. an officialis Epi, nu. 2. Bal. in l. ea quæ ultima col. vers. sed quid si non vult negare C. de cond. indeb. Paul. de Castr. cons. 220. incip. notandum, quòd in fin. & Pau. Ghirlan. in tract. de relax. carcer. titu. de pœnarum composit. quæst. 4. & ibi etiam, quomo-

67 do sit facienda † compositio, ne fateri videatur.

68 Item adde, quòd se † submittẽs gratijs, & misericordiæ Curiæ, seu iudicis, prout sæpe faciũt carcerati in regno Neap. vbi iudices regulariter habent potestatem componendi delicta ante sentẽtiã, præcedente tamẽ remissione partis, nõ fatetur delictum, saltem, vt possit condemnari, & si iudex non uult facere gratiam, vel misericordiam in pristino statu illum reponere debet, quia illa submissio intelligitur facta sub conditione, si fiat gratia arbitrio boni iuri, alias non nocet. Ang. & alij in l. fin. de pretor. stip. per tex. in c. veniens, & in c. sanè de renun. Alex. in cons. 70. nu. 10. & 11. vol. 1. Guido Pap. decis. 495. ille, qui se submittit, & Io. Ant. de Nigr. super capit. Regni in c. 297. incip. multorum ad aures nostras, num. 14. vbi latè, & Menoc. de arbitr. iudic. quæst. 8. nu. 37. sed Gigas in tract. de crim. læsæ maiest. quæst. 23. nu. 3. dicit, quòd si venia fuerit petita solemniter in iudicio siue coram iudice, quòd censetur illud fateri; si uero extraiudicialiter, illud fateri non videtur, concor. not. per Rom. in l. si quis in graui §. 1. ff. ad syllan. sed vide Blanc. in repet. l. fin. de quæst. num. 308. & in pract. crim. quæst. 49. vers. sed hic incidenter Alciat. consil. 108. num. 10. & seq. lib. 5. Franc. Marci decis. 389. num. 2. secunda parte Corset. ad repert. Abb. in ver. absolutio

solutio nu.7. & hanc distinctionem sequitur etiam Mascar.in concl.501.vide etiam Neuiz.in cons.68.num.12.& 13. vbi dicit etiam,quòd producens gratiã, fatetur delictum, & idem tenuit Gram. in cons.34. nu.5.

Quæstio L.

SVMMARIVM.

1 *Vllitas est mera defensio.*
2 *Nullitas, quæ colligitur ex eisdẽ actis,potest quandocumq; opponi.*
3 *Processus,factus per Iudicem excommunicatum,est nullus.*
4 *Excommunicatus publicè quis dicatur,remissiuè.*
5 *Processus an,& quando sit nullus ex defectu indiciorum.*
6 *Sententia, faciens mentionem processus, an probet processum præcessisse.*
7 *Et quid si sint lapsi decem anni.*
8 *Curator an requiratur in criminalibus.*
9 *Confessio minoris sine curatore in criminalibus valet.*
10 *Et quid in confessione facta vigore statuti.*

Nunc de reorũ defensionibus. 1 Adde,quòd† nullitas est mera defensio rei, Paris.de Put.in tract.de synd. in §.an si sententia lata vers.quædam sunt sententiæ, & Felyn. in c. ex parte col. pen. de offi.delega.

2 Item adde, † quòd nullitas processus, & sententiæ,causæ principalis,quæ colligitur ex eisdem actis, potest opponi tempore allegationum iuris, etiam si aliter primò non fuerit in actis de ipsa nullitate exceptum;& potest opponi etiam post conclusum in causa,dummodo nullitas depræhẽdatur, vtsupra exactis per solas allegationes iuris.ita tradit Ferret. in cons.379.volum. 2.& Vant.de nullit. in rubr.quot,& quibus modis null.proponi poss.nu.22.

3 Item adde,quòd†processus, & omnia acta per iudicem ordinarium,siuè delegatum publicè excommunicatum, sunt nulla,& inualida. Vant. de nullit.in tit. de nullit. ex defectu iurisd.ordin.num. 137.& ibi nu.136.dicit, quòd protestatio aliqua à parte non erit fienda, & in tit.de nullit.ex defectu iurisd.deleg.nu. 61.cum seq. vbi etiam habetur,quando 4 quis dicatur publicè† excommunicatus ad effectum, quòd processus nõ teneat.

5 Item adde,quòd†processus valeret,ẽt si esset nullus ex eo, quòd indicijs legitimis non præcedẽtibus processum fuerit,quia quòd indicia debent præcedere, intelligitur locum habere, si inquisitus comparuit, & opposuit de nullitate inquisitionis ex defectu indiciorum; secus si non fuerit oppositum. c. 2. de accusat.in 6. Alex.cons.120. nu.2.volum. 7.Ruin.80.num.3.volum.4.Becci. cons. 70.in fin.

6 Item adde,† quòd sententia condemnatoria, vel absolutoria criminalis faciẽs mẽtionem processus, si reperta fuerit in Camera Romanę Ecclesię,vel thesaurarij inter alias sententias, & à tali sententia non esset appellatum, vel reclamatum,vel de nullitate dictum intra annum à tempore, quo fuit lata, ꝙ pro tali sententia præsumatur,& fingatur totum processum etiam processisse,secundum Const. March. lib.4. cap.26.Rub. de condemnat.in caus. crim.

7 Itẽ adde, †ꝙ si ex verbis sententiæ apparent omnia solemniter præcessisse, & sunt elapsi decem anni, non potest amplius de nullitate dici, etiam quòd non appareat de processu,& sentẽtia exequi debet.Gram.decis.24.

Ibi,& dicit Boss.in tit.de cõfess.

8 Adde,quòd†idem tenuit Antonius Columb.in suo tract.contro.crim.art.171. vbi dicit, quòd in criminalibus non attẽditur auctoritas patris, siue curatoris, vel alia auctoritas, asserẽdo ridiculosũ 9 videri,quòd auctoritas† hæc interuenire debeat, quæ adaptari nunquàm posset; nec inueniretur pater,qui vellet assentire, quòd filius delictum confiteretur; pariter, nec curator, qui datur tantum ad vtilia gerenda. & art. 174.affirmat,quòd pręsentia iudicis in criminalibus supplet defectum curatoris.

10 Item adde,quòd†idem est in ficta confessione,stante statuto, quòd contumax habeatur pro confesso; quod confessio minoris

minoris eſt valida, etiam nullo dato curatore, & poteſt condemnari. Natt. conſil. 540. 541. & 542.

Quæſtio LI.

S V M M A R I V M.

1 *Limitationes ad l. querelam, C. de falſis, remiſſiuè.*

2 *Condemnatus non poteſt opponere præſcriptionem, etiam quòd poſt quinquaginta annos poſt ſentẽtiam ſit captus.*

3 *L. quærela non habet locum in Eccleſia.*

4 *Boer. in deciſ. 26. & 263. declaratur.*

5 *Præſcriptio in criminalibus non interrumpitur per oblationem libelli.*

6 *Et an opponatur poſt litem conteſtatam.*

7 *Et an ea non oppoſita proceſſus valeat.*

8 *Præſcriptio poteſt opponi per quemlibet de populo.*

9 *Confeſſio ficta operatur non obſtante præſcriptione.*

10 *Exceptiones ſunt perpetuæ.*

11 *Ciuiliter poteſt agi pro delicto etiam poſt viginti annos.*

12 *Exceptio, quæ poteſt opponi contra accuſatorem, procedit etiam contra Iudicẽ inquirentem.*

13 *Præſcriptio delicti quando currere incipiat.*

14 *Confeſſio an operetur poſt præſcriptionem.*

15 *Fiſcus an reſtituatur ſub prætextu, quòd nunc habet notitiam delicti.*

16 *Præſcriptio ſtatutaria non habet locum in crimine falſi.*

17 *Statutum, quòd Iudex non poſſit cognoſcere de delictis ſex menſibus antè introitũ officij commiſſis, quomodo intelligatur.*

18 *Officialis, qui non ſtetit ſyndicatui, quamdiu teneatur, & poſſit conueniri in patria.*

19 *Inſtantia per biennium quomodo perire dicatur.*

20 *Et quid ſeruetur in Regno Neapol.*

21 *Inſtantia ſtatutaria currit, ſicut legitima.*

22 *Cauſæ criminales an reſtituantur perempta inſtantia.*

23 *Inſtantia perempta, an pereat effectus cõfeſſionis.*

24 *Inſtantia non currit coram Principe.*

25 *Iudex poteſt perempta inſtantia punire cõtumacem, factum durante inſtantia.*

26 *Item quando Rex eſt conſulendus.*

27 *Conſuetudo quòd non pereat inſtantia, valet.*

28 *Fideiuſſio de iudicio ſiſti toties quoties, finitur perempta inſtantia.*

29 *Accuſatio ciuilis an tranſeat in hæredes.*

30 *Iudex de conſuetudine in omnibus delictis procedit.*

31 *Mors quomodo probetur.*

32 *Hæres accuſati poteſt petere, vt declaretur, defunctum non deliquiſſe.*

33 *Crimen, an, & quando morte extinguatur.*

34 *Pœna quæ infligitur ipſo iure trãſit in hæredes etiam lite non conteſtata.*
In crimine hæreſis poteſt procedi poſt mortem infra quadraginta annos, nu. eod.
Et imponitur pœna confiſcationis omniũ bonorum aduerſus quemcumq; poſſeſſorem. nu. eod.

35 *Contumacia habetur pro concluſione, quã do ex ſtatuto contumax habetur pro confeſſo.*

36 *Hæres an teneatur dolo defuncti in contractibus.*

37 *Declaratoria an fieri poſſit poſt mortem rei.*

38 *Pœna non declarata cõtra defunctum, an poſſit declarari contra hæredem.*

39 *Sententia in pœna pecuniaria, an mortuo reo feratur in perſonam procuratoris, vel hæredis.*

40 *Hæres an teneatur ex confeſſione ficta propter contumaciam defuncti*

41 *Hæres quando non teneatur.*

42 *Quando in mortuos ſeuerè liceat, remiſſiuè.*

43 *Cadauer occidentis ſeipſum an debeat ſuſpendi.*

44 *Ius ciuile, & canonicum ſi ſint contraria, quid obſeruandum ſit.*

45 *Hæres quando teneatur ex delicto defuncti.*

46 *Et an vltra vires hæreditarias.*

47 *Iudæus poſt delictum factus Chriſtianus, an poſſit puniri, remiſſiuè.*

Oteſt etiam reus.

1 Adde, huiuſmodi † præſcriptio limitatur pluribus modis per Carer. in pract. crim. §. homicidium 6. nu. 378. & ſeptem modis, vt per Foller. in pract. in verb. foriudicentur, nu. 17.

nu.17.cum seq.& ibi nu.26.habetur, quod ista exceptio potest opponi per agnatos, & cognatos, & Balb.in tract.de pręscrip.4.par.prin.q.2.vbi tenet hanc pręscriptionem locum non habere in crimine suppositi partus, Parricidij, & concessionis; & de crimine lęsæ maiestatis idem tenet Gigas in tracta. de crimine læsę maiestatis lib.1.qualiter in crimine læsę maiest.procedat Balb.de præscript. in 3.par.6.par.prin.& Marsi.in l. qui falsam.§.1.ff.ad leg.Cornel.de fals.vbi hãc limitationem extendit ad crimen sodomię, & stupri violẽti, & alia delicta excepta, & enormia, & ista præscriptio limitatur quindecim modis per Decian. in tract.crim.tom.1.lib.3. cap.37.

2 Item adde, quod † condemnatus non potest huiusmodi præscriptione se tueri, etiam quòd post quinquaginta annos post sententiam captus fuerit. Nell. in tract.bann.in 2.part. 2.temp. quæst.64. quem refert, & sequitur Foller.in pract. crim.in verb.captis foriudicatis, num.7. & vltimo loco Chart.in trac.de execut. senten.contum.cap.fi.nu. 313. cum seq. & etiam nefandum crimen sodomiticũ vllo vnquàm tempore nõ præscribitur, vt per Guliel.Bened.in c. Raynutius in ver.mortuo itaq; testat. nu. 138.

Item adde, quòd licet crimen falsi spatio viginti annorum præscribatur, per tex.in d.l.quærelam, hoc tamen fallit in

3 †ecclesia; contra quam nunquàm præscribitur, secundum Spec. in tit. de senten.§.quoniam, vbi allegat tex.in c. verè omnis. 30.q.2.quem refert, & sequitur Roma.sing.185.& in aliquibus casibus agi potest vsque ad centum annos Boss.in tit.si ex fals.instrum. nu. 6.

Item adde, quòd in hac materia præscriptionis d.l. querelam, quod secundũ Vrsillum ad Afflict. in decis. 164. nu. 6. destinguendum est, quòd aut viuit delinquens, & tũc datur accusatio vsq; ad annos 20.cum bonorum confiscatione, iuxta tex.in l.querelam, & tunc procedunt adducta in decis.Boer.26.hic allegata: aut est mortuus; & tunc quinquennio etiam in crimine læsæ Maiestatis, & publicatione bonorum cum accusatione

4 delicti, & tunc procedunt † tradita per Boer. in decis.263.nu.18.quæ distinctio an sit vera, cogitandum relinquo, sufficit mihi eam retulisse.

5 Item adde, † quòd ad interrumpẽdam pscriptionem in causa criminali nõ sufficit libelli porrectio, sed requiritur citatio, vt in causa ciuili, & est magis communis opinio secundum Gabrie. com. conclu.lib. 2.titu.de citatio.concl.1.nume.387.

6 Item adde, † quòd potest opponi quãdocumq; etiam post litem contestatam, Arno.in Comment.155.& Felyn. in c. inter monasterium col.7.de re iudic.Iafred. decis. 318. & si † non oponeretur

7 accusatio, seu inquisitio valeret, & iudicium teneret, secũdum Bart.in l.1.§. accusationem ff. ad turp.& in l. absentem vlt.col.ff.de pen.& Balb.in 4.par.princ. quæst.2.

8 Item † adde, quòd potest opponi etiã per quemlibet de populo, Mars.cons.24 nu.30.

9 Item adde, † quod si non obstante lapsu temporis procedatur, & vocatus nõ veniret, ficta confessio operatur, vt veniat puniendus, non obstãte præscriptione. Bart.in cons.100. à Domino Tyno, & in l.absentem vers.quarto ff.de pœn. quem refert, & sequitur Boss.in titu.de bann.nullit.nu.6.& Gugliel.Bened.in c. Raynutius in verb. mortuo itaq; testatore nu.169.quia tempus non tollit cõdemnationem criminalẽ ipso Iure, sed parit exceptionem.

Et hæc quidem conclusio.

Adde quòd licet accusatio, seu inquisitio spatio 20. annorum tollatur, vt quis amplius de crimine inquiri, nec accusari possit, hoc tamẽ procedit agẽdo, secus autem excipiendo; quia exceptio-

10 nes † sunt perpetuæ, Ceph. in consil. 338.nume.65.volum.3.& cons.558. nu

11 me.57. volum.4. & licet † agi non possit criminaliter nisi spatio viginti annorum, poterit tamen agi ciuiliter, vsq; ad triginta annos, secundũ Boss.in tit.quomodo procedatur per actionem in delictis nu.20.distinguendo, vt ibi per eũ.

Ibi, sed certe illa glosa.

12 Adde, quòd † ratio est, quia omnis exceptio, quæ opponi potest contra accusatorem, oponi potest etiam contra Iudicem inquirentem.

Poteſt autem. Adde quę poſui ſupra in §.adulterium verſ. vnum tamen.

Sed quæro ſi ſtatutum. Ibi ſed certe contraria opinio eſt magis

13 communis. Adde † videndum Ludouicum de Interamna cõſi.60.lib. 2.inter conſ. crim.diuerſ.vbi intelligit iſtam communem,quãdo delicta deuenerunt ad notitiam, & non in delictis occultis.idem affirmat Marian. ſoc.conſ.ſeq.int.d. conſ.ſed Franc.de Albergott.d.lib.2.conſ.12.dicit iſtud procedere, quando delictum fuit omnino ocultum, ſed ignorabatur à quo fuerat commiſſum, quod tunc incipit currere à die delicti commiſſi, Et hanc cõmunem opinionem limitat Alex.l.fin.col.fin.C. de dol. quem ſequitur Boſſ.tit. de ſent. nu.110.de qua limitatione tractat idem Franc.d.conſ.12.

14 Item adde, † quòd elapſo tempore ſtatuti poterit Iudex cognoſcere, vbi de delicto conſtabit per confeſſionem partis.Alexand.in l.fin. col.fin.C. de dol.& Boſſ. in ſuprad. loco; Sed Soc. in conſ. 108.nu.3. vol.4. tenuit contrarium, & Pariſ.conſ.196.nu.3.vol.4.& Sylua qui dicit cõmunem in conſ.7.nu.7.Et quod poſt lapſum termini expiret iuriſdictio tenuit Crot. conſ.70.nu.44. & Roland. conſ.94.nu.11. vol. 3. ſed verba ſtatuti ſunt inſpicienda, quia ſi ſtatutum tollit inſtantiam, adhuc durat actio, licèt inſtantia ſit lapſa, & tunc attenditur confeſſio, ſi uero præſcriptum ſit iuri inquirendi, ita ſtatuto diſponente, tollitur delictum, & eo caſu confeſſio nihil operatur, ita Scarlatt. inter conſ. crim.diuerſ. conſ.112.nu.21.vbi dicit,quòd iſta opinio eſt verior.

15 Item† adde, quòd vbi ſtatutum præfigit terminum iudici ad inquirẽdum, nõ poterit fiſcus petere reſtitutionẽ eo prætextu, quod nunc habeat probationes eius delicti, vel ſcientiã illius,quæ prius non habebantur. Socin. in conſil. 108. vol.4.

16 Item† adde,quòd iudex in crimine falſi poſt inquirere etiam poſt tempus datum à ſtatuto,ſecũdũ Marſ.in ſing.507.

17 Item† adde,ſi ſtatutum,quòd iudex nõ poſſit cognoſcere de maleficijs cõmiſſis ſex menſibus ante introitũ officij, debet intelligi de delictis,quæ non durãt, ſed momẽto fuerũt expedita, vt ſunt homicidia:ſecùs ſi delicta durant,vt ſunt furta.Bar.Alex.& alij in l.eum qui. §.in popularibus ff.de iureiur.& ideo iudex poterit inquirere,etiam ſi furtum commiſſum fuerit ſex menſibus antè introitum ſui officij,& idem erit de teſtamento falſo, vt per Garg.conſ.124.nu. 17. vol.1. inter conſ. crim. diuerſ. & de prædictis latè per Lazar.Feruit.in tract.de momẽto temp.c.10.nu.38.

Hac ẽt p̃ſcriptionis exceptione.

18 Adde,†quid ſi officialis non ſteterit ad ſyndicatum, nec abſolutoriã habuerit, an perpetuò,vel ſecundũ naturam actionum conueniri poterit in patria ſua de geſtis in officio, latè Io.Ant.de Nigr.ſuper cap.Regni cap.132.nu.18.ſub rubr. de ſyndicatu.

Alia etiam eſt defenſio.

19 Adde, † an huiuſmodi inſtantia pereat, quando fuerit proceſſum per inquiſitionem; & an inſtantia per lapſum biennij pereat, & omne ius, vel de nouo poſſit accuſari, vel diffinitiuè ſit abſoluendus, & an competat reſtitutio parti,vel fiſco, vide per Gram.in vot. 31. vbi pleniſſimè,& an currat in cõciſtorio Principis, & Benint.in deciſ.76.nu. 14.vbi dicit, ꝙ cauſæ criminales terminantur biennio, ſiue procedatur per viam accuſationis, ſiue inquiſitionis. vide etiã per Carrer. in pract.crim.in §.obſeruare num. 369. & Carau.in rit.248.vbi multum diffusè hãc materiam tractauit,& ibi etiam po-

20 ſuit,†quomodo in Regno Neap.procedatur circa peremptionem inſtantiæ, & quid ſeruatur, & inſtantia ſtatuti currit

21 †in cauſa inquiſitionis,ſicut inſtantia iuris communis.Bero. in cap. venerabilis nu.79.de iud.& ibi nu.37.an contra clericos,quo tempore finiri debeant cauſę

22 criminales,& in hac† materia inſtantiæ, vide etiam Franch.in deciſ. 250. vol.2. vbi tenet cauſas criminales omnimodò eſſe finiendas infra biennium, ſublata ſpe prorogationis,diſpenſationis,retractationis, reſtitutionis in integrum, & purgationis moræ, nec ex quauis occaſione ſiue proxima; ſiue remota vltra biennium prorogari, ſiue per actorem,

ſiue

siue per reum,siue per iudicem steterit: & in fine dicit, quòd in Regno Neap.à Proregibus instantia sine aliqua causæ cognitione prorogatur.

23 Item adde,quòd† si accusatus, siue inquisitus confessus fuerit delictum,quòd poterit condemnari, non obstante peremptione instantiæ,tamquàm ex notorio;cum enim non pereat confessio,quę facit notorium. vt not. extra de appell. c.romana.§. si autem lib.6.& ideo reus codẽnari poterit,quia in notorijs,non requiritur ordo iudiciorum, & facit qđ dicit Innoc. in c. per inquisitionem extra de electio.& in c.cũ super de confess. Et idem est,si tempus instãtiæ esset præfixum à consuetudine, vel à statuto, secundum Gram.in constit.Regn.de desistent.ab accusatione in fin. Et an idem sit in ficto confesso,quia contumax, vide Roland.cons.94.vol.3.& idem esset, si perempta instãtia appellationis, idest, quòd appellatio esset decreta, appareret de confessione,iudex posset condemnare.Bero. in c. venerabilis, nu.67.circa med. de iudi.

24 Item† adde, coram Principe instantiã non obseruari, secundum Calcan.cons. 26.nu.9.& Menoch.de arbit.iud.quęst. 8.nu.22.fol. 10.

25 Item adde,†quòd iudex poterit condemnare,& punire cõtumacem perempta instantia, qui non obtemperauerit mandato iudicis, facto durante instãtia Andr.de Isern.in constit.in pecuniarijs, & Afflict.in const.accusatorem nu. 4.

26 Item† adde, prout ibi dicit idem Afflict. quòd nunquàm currit instantia in causa,de qua secundum iura, & Constitutiones, Rex est consulendus. & idem tenet Luc.de pen.in l.fin.C.de naufrag.

27 & ibi etiam idem Afflict. dicit, † quòd consuetudo potest facere, quòd in causa non pereat instantia.

28 Item adde,†quòd fideiussio de iudicio sisti toties quoties finitur finita instantia.Affl. in constit. sępè contingit nu.4. & 5.& Imol.in cons.47.in casu permisso,& Carauit. ritu 44.nu.12.

Pariter etiàm posset allegare.

29 Adde, quòd † non procedit, quando accusatio esset ciuilis,quia tunc indistinctè transit ad hæredes, modo accusator decesserit post litem contestatam,vt per Gomes.in c.1.de delict.nu.85.

Quid si accusator. Ibi, Sed hoc intellige. Adde, quòd hanc restrictionẽ Domini Clari impugnat

30 Farin. in quęst.4.nu.32.in fin.vbi†dicit, quòd hodie de consuetudine Iudex in omnibus delictis procedere potest, Qui nimo hoc esse de Iure, per tex.in l.constante matrimonio in fine ff. de adult.& hoc latè habetur supra ad §. adulterium in prin. in vers. item adde,quòd si extaret statutum.

Quæro nunc. Adde, quòd mors

31 † viginti modis probatur,quãdo agitur de re pecuniaria,seu de p̃iudicio reparabili, secus autem,vbi de re graui, seu de p̃iudicio irreparabili, nam tunc plenè mors omnino probari debet,vt per Sebast. Med.in tract. mors omnia soluit par.1. nu.87. cum seq. fol. 13. & quomodo mors probari possit,vide omnino Maschar.de probat.conclus. 1070. & 1071.& 1072.

32 Item† adde,quòd licet iudicium regulariter morte extinguatur; tamen hæres accusati potest instare, & petere, à Iudice, vt declaret defunctus, delictum non commisisse, habita, & recepta super hoc informatione, & probatione vera, & iuridica, & Iudex tenetur facere pro euitãda infamia defuncti, & conseruanda eius memoria l.filio.§.scia ff. de adimen. leg.& Gomez.de delict.cap.1.nu.83.

Sunt tamen aliqua crimina.

33 Adde,† videndum Peregr.de Iuribus, & priui.fisci,lib.4.tit.5.nu.6.cum sequẽ. vbi accumulauit decẽ & septem casus, in quibus per mortem delinquẽtis crimen non extinguitur quò ad pœnam,respectu bonorum fisco applicandorum, vel respectu pœnæ pecuniariæ,& de crimine hæresis ita tenet latè Direct. inquisit. par. 2. quæst. 121. quod procedit in hæretico vero non suspecto, Zanch.de Hæretic. c. 24. nu. 2. & in crimine læsæ Maiestatis Adde Menoch. cons. 99. & Decian.cons.18. vol.1. contra Roland. cons.1.vol.3.vbi multa de pœna pecuniaria, & tenuit etiam Menoch. in casu 265.nume.11. pœnas pecuniarias non extingui morte delinquentis.

Scias etiam. Ibi, scias autem, quòd in casibus. Adde, quòd idem tenet Iafredd. in
34 decis. 391. quòd pœna, † quę infligitur ipso iure, transit contra hæredem, etiam lite non contestata contra defunctum. Adde, quòd Gomez. in loco hic allegato tenet, quòd in crimine hæresis post mortem potest procedi infra quadraginta annos, & imponitur pœna confiscationis omnium bonorum, quæ nocet hæredibus, & alijs quibuscunq; possessoribus, per tex. in c. 2. de præscript. in 6. & ibi ad contraria respondet, sed vide quæ posui supra in §. hæresis ad vers. Item de crimine hæresis.

Ibi, cõsuluit in facti contingentia Alba. cons. 90. Adde, quòd ibi
35 Alba. dicit, † q contumacia habetur pro conclusione, stante statuto, quòd contumax habeatur pro confesso, & dat formam sententiæ. vide etiã Menoc. de recup. poss. remed. 1. nu. 159. & cons. 99. nu. 157.

36 Item † adde, quòd hæres tenetur ex dolo commisso per defunctum in cõtractu, vel quasi cõtractu indistinctè, ẽt lite nõ cõtestata cum defuncto, & etiam quod ad hæredem nihil peruenerit ex dolo l. ex contractibus, & l. ex deposito ff. de action. & obligat. & l. 1. C. ex delict. defunct. & glos. ibi Abb. in c. fin. de sepul. Franc. Tigrin. cons. 16. num. 6. & Vgoli. cons. 17. nu. 7. inter cons. vltimar. volũt.

37 Ibi † adde, q non requiritur, quod ante mortem sequuta sit declaratio criminis.

38 Adde, quòd † declaratoria etiam post mortẽ rei fieri potest, & ista est verior, vt per Nell. de bannitis in 1. par. 2. tempori quæst. 7. Boss. in tit. de senten. num. 47. & Bero. in cons. 176. nu. 93. vol. 1. q a declaratoria nõ requiritur ad effectum pœnæ committendæ, & dominij rerum in fiscum transferẽdi, sed tantum super facto, & aduocatione possessionis bonorum, nam facta declaratione criminis commissi, ex tũc retro declaratur, reum ex delicto incurrisse in pœnas à lege ipso iure in dictas. Abb. in c. peruenit de cens. Bero. in d. cons. 176. nu. 95. sic etiã contingit in criminibus, pro quiqus rei defuncti memoria damnatur, & in his huiusmodi pronunciatio requiritur, veluti in crimine læsæ maiestatis, & hæresis. Rolan. cons. 8. nu. 8. vol. 3. Bursat. cõsil. 43. Menoc. cons. 99. nu. 172. & ita tradit Peregr. de iur. fisci lib. 4. tit. 5. nu. 13. Adde circa huiusmodi quæstionem, si pœna non declarata contra auctorem possit contra eius hæredem declarari, vide Gabriel. concl. 35. lib. 7. vbi plenè, vide etiam decis. Pedem. 148. vbi tenet, sententiã pecuniariam mortuo reo post litem cõtestatam, modo de delicto confessus, aut conuictus fuerit, proferri posse, & hoc pcedere siue procedatur per viam inquisitionis, siue accusationis, & tam in confiscatione omnium bonorũ, siue partis, quàm in condemnatione facta in quantitate, & hæc est communis opinio Bursat. cons. 77. nu. 21. vide etiã Bertaz. cons. 33. num. 5. vol. 1. & ibi per Addent. in litera b. & in dicta decis. Pe-
39 dem. habetur etiam, an † sententia in pęna pecuniaria ferri possit in personam pcuratoris, effecti Dñi litis mortuo reo post litem contestatã, & de delicto conuicto, vel confesso, an autẽ ferri debeat in personam hęredum mortuorum.

40 Item † adde, quòd confessio ficta, quæ resultat ex contumacia, quando transit ad condemnationem, pœna transmittitur ad hæredes propter sententiam, decis. Pedem. 106. & Bertaz. cons. 83. num. 31. secus vero si delinquens antè condemnationem mortuus fuerit, quia tũc hæres non poterit condemnari; morte enim delictũ extinguitur. Paul. de Cast. in l. transigere nu. 9. C. de transact. Bart. in l. ex iudiciorum ff. de accusat. Angel. Aret. consil. 71. nu. 41. vol. 1. crim. & hoc communiter in palatijs versatur, vt dicit Ludouic. conclu. 3. lib. 1. comm. vers. ampliatur nono.

41 Item † adde, quòd hæres nõ tenetur in duobus casibus, vnus est. ff. si mens. fals. mod. dix. l. si ex duobus §. vlt. alius est. ff. de tributor. l. illud. §. vlt. & ita tenet glo. magna in fin. c. fin. de sepult.

Sed hic incidenter quęro; ibi rñde quò ad pœnã corporalẽ.
42 Adde † Menoch. de arbitr. iud. d. casu. 285. &

285.& latissimè per Farin. d. quæst. 10. nu.77.cum seq.

Ibi. Id fecisse conscientia proprij sceleris. Adde Menoch. de arbitrar.iud.cas.284. nu.15. vbi tenet, quòd iudicis arbitrio relin-
43 quitur,†an cadauer illius, qui sibi mortem consciuit,suspendi debeat, & idem tenet in casu 285.num. 7. Mars.in l.fin. num.40.ff. de quæst.Boer.in decis. 316. nu.9.& Sebasti. Medices in tract. mors omnia soluit par.1. nu. 142.vide etiam Farinac.var. quæst.in quæst. 10.nu.77. cum sequen. vbi latissimè.

44 Vlterius quæro. Adde distinctionē, †quam facit Osas. in decis.pedem.151.in Terris non subiectis ratione temporalitatis ecclesiæ,seruandum esse ius ciuile;locis vero subiectis ecclesiæ, seruandum esse ius canoni-
45 cum ; & quando hæres † teneatur de delicto defuncti,vide etiam Capr.com. concl.reg.67.per totam, & latissimè per Farinac.variarum quæst.in quęst.10.nu. 56.cum multis sequen. & ibi etiam,quā do reus fuerit condemnatus in cōtumaciam.

46 Scias tamen. Adde tradita† per Osasch. decis. pedemōnt.152. in fine.

47 Vltimo quæro. Adde tradita†per Couar.varia. resol. lib.2.cap.10.nu.4.& vide etiam Ang.de Castro in 2.tom. cōs.crim.diuers. in cōs. 32.cum duobus alijs sequen. vbi habetur,quòd iudeus propter baptismum nō sit puniēdus pœna mortis,sed alia pęna, & idem Ang.ibi nu.5.dicit, quòd hoc sibi videtur æquum,& iuridicum, & si baptismus esset susceptus in fraudem, & cā euitandi pœnam mortis; & etiam si ad ipsam pœnam mortis iam condemnatus fuisset, & hoc fauore fidei.

Quæstio LII.

SVMMARIVM.

1 *Negatiua non entis an sit probabilis.*
2 *Testes super negatiua præsumuntur falsi.*
3 *Exculpatio quomodo sit facienda, & quādo prosit, remissiuè.*
4 *Inquisitio valet, etiam quòd ignoretur nomen delinquentis.*
5 *Cadaueris recognitio quomodo sit facienda.*

1 Scias autem. Adde videndum †Natt. in cons.648.vbi,quòd negatiua non entis sit punibilis.

Ibi, caueant tamen testes.
2 Adde † vidēdum Deci. in cap.quoniā contra nu.3. & 18.de probat.

Potest etiam hæc negatiua.
3 Adde,videndum† Couar.varia. resol. lib.2. cap.18. nu. 8. in fine. Menoch. in cōment.præsumpt.lib.1.quæst.90. Ioan. Ant.de nigr.in c.7.frequens nu.76.cum sequen. Alciat. de præsump. reg.3.præsump. 4. nu.10. & Vulpell.in cons.225. nu.27. & in cons.113.num. 8. & Burs.in cons.20.nu.38.& 39.& Hercul.in tract. de negat.proban.nu.159.& omnino addentes ad Bertaz.in cons.246.in l.a.vol. 1.vbi latissimè, an quibus modis fiat exculpatio,& quando prosit inculpato, vidi etiam Maschar.de probat.cōcl.1130. nu.10.& 15.& de exculpatione eius,qui extra carceres facit fidem ad fauorem alicuius carcerati, puta pro homicidio, dicentis se illud homicidium fecisse, & propterea carceratum esse innocentem, vide Foller.in pract.crim.in 2. par.3.par. in ver. confitebuntur nume. 9. vbi tenet talem exculpationem non prodesse.

4 Vlterius quæro. Adde,quòd similiter † valet inquisitio,ēt q̄ ignoretur nomen delinquentis, vt supra in quæst.31.vers.contra, & aduersus, & eo casu quando Iudex mittit
5 ad inspiciendum cadauer † faciat descri bi signa dicti cadaueris. Farinac. quæst. crim. quæst.2.nu.28. vbi latissimè.

Quæstio LIII.

SVMMARIVM.

1 *Testes quando repellātur,remiss.*
2 *Exceptio opposita contra testes an sit reseruāda, vel à principio repellat.*

3 *Pro-*

3 *Probatio quādo dicatur fieri incontinēti.*
4 *Exceptio requirens altiorem indaginem est reseruanda; & quæ sit.*
5 *Testes examinati in prima instantia, non possunt repulsari in secunda, nisi ex falsitate.*
6 *Testes falsi possunt probari falsi, etiā post sententiam.*
7 *Testem falsum allegans, qui subornatum, an teneatur vtrumq; probare.*
8 *Repulsa quomodo fiat in Regno Neap.*
9 *Inimicitia repellens testes, debet esse grauis.*
10 *Repulsari possunt testes etiam post mortē.*
11 *Repulsa debet fieri in specie.*
12 *Testes an teneatur respondere super crimine sibi obiecto.*
13 *Testis criminosus non repellitur, si agitur ciuiliter in his, quæ sunt difficilis probationis.*
14 *Testis an posit vti socius repulsari, si reus negauerit delictum commissum.*
15 *Obijcientes cōtra testes, & non probantes, an pœnam incurrant.*
16 *Et quid in Regno Neapolitano.*
17 *Testis in vno falsus, an in omnibus fide careat.*
18 *Periurus non est idoneus, etiam quòd sit absolutus.*
21 *Testis iurans dicere veritatem super omnibus, de quibus interogabitur, si in aliquibus circonstantijs sit falsus, an in cæteris probet.*
22 *Testis falsus in his, quæ mediatè spectant ad negotium, non repellitur in totum.*
23 *Testes (licèt diuersi in genere armorum) probant homicidium.*
Testis falsus quò ad vnum articulum in omittendo, non repellitur quò ad alios. nu. 19.
Falsitas in vno capitulo non vitiat cætera omnino diuersa. nu. 20.
24 *Testes quando dicātur varij, & contrarij.*
25 *Testis vnum dicens in iudicio, & aliud extra, an probet.*
26 *Testis falsum dicens extra iudicium, an puniatur.*
27 *Et quid si in iudicio deposuerit, & extra reuocauerit.*
28 *Et quid si dicat extraiudicium se in iudicio falsum deposuisse, an noceat primæ depositioni.*
29 *Testis contrarius an probet, remißiuè.*
30 *Et quando poßit suum dictum corrigere.*
31 *Verisimilia quæ dicantur.*
32 *Testis in prima tortura dicens vnum, in secunda aliud, est tertiò torquendus.*
33 *Testis si in prima, & secunda tortura variet, cui dicto erit standum.*
34 *Testis repetendus an poßit se remittere primo examini.*
35 *Teste cōtradicente Notario, cui credatur.*
36 *Testes singulares quando probent, remißiuè.*
37 *Et quando dicuntur singulares.*
38 *Testis non dans contestem in specie, dicitur singularis.*
39 *Testes nobiles veresimilia deponentes, probant licèt singulares.*
40 *Testis fisci pro reo deponens, probat licèt singularis, & de auditu.*
41 *Iul.Clar. à Rim.Iun.inpugnatus.*
42 *Papæ, Cardinali, Iudici, Notario an credatur.*
43 *Principi recognoscenti superiorem non creditur.*
44 *Papæ creditur in antiquis, & cum adminiculis.*
45 *Testis non reddens rationē scientiæ quando probet.*
46 *Et quid si ex depositione sua ratio colligi poßit.*
47 *Testes ad defensam probant etiam domestici, & per verbum credo.*
Testes varij, contrarij, & vacillantes quæ pœna puniantur, sub nu. 33.
Imperator, Rex. & alius Princeps non potest statuere, quòd Imperatori, Regi, vel alteri Principi credatur in causa propria, ciuili, vel criminali sub nu 44.

St etiā pars defensionis.

1 Adde, quòd Afflict.† in constit. mores dissolutè nu. 1.cū seq.fol.228.ponit 42.causas, quibus testes à testimonio repellantur. vide etiā Monticell.in repetit.testium fol.185.cū multis sequentibus, vbi ponit, quibus modis testes impugnari possint.& an ad probandam inhabilitatem testium requiratur, ꝙ probetur, illam adesse tempore iuramenti, vel depositionis; vel requiratur, quòd adsit inhabilitas vtroq; tempore Mascar. concl.1356.nu.9.vol. 3.& concl.26.nu. 5.vol.1.

2 Item adde,† quòd quando opponitur exceptio cōtra testes, est in arbitrio iudicis

dicis recipere probationem exceptionis statim, vel reseruare ad tempus publicationis, licet regulariter reseruetur, Fely. & alij in c. ex parte de testi. Mascard. de probat. concl. 694. & Menoch. de arbit. iud. casu 239. nu. 9. Hoc tamen fallit in exceptione excommunicationis contra testem opposita propter periculum communionis; & ideo dicta exceptio nõ est reseruanda, secundum Io. And. in d. c. ex parte, & Lanfr. in tract. de testi. num. 67. Fallit etiam, si opponẽs se offerat incontinenti probaturum, nam tunc etiam debet admitti probatio, & non reseruari, vt per Inno. in d. c. ex parte nume. 1. in verb. probaturum, & Lanfran. in d. nu. 67. Fallit etiam, quando opponitur inimicitia capitalis, auten. si testis §. si vero C. de test. & ibi Bart. nu. 10. & Lanfr. in d. nu. 67. Item fallit, si opponens dicat, vitium esse publicum, siuè notorium; & tunc etiam nõ reseruatur, secundũ Inn. in d. c. ex parte. nec requiritur, quòd opponens se offerat incontinenti se probaturum, vt dicit Fely. in d. c. ex parte nu. 14. & ad omnia prædicta vide Mascard. de probat. concl. 694. vol. 2. fallit quoq; si est exceptio infamiæ de facto ex delicto, & offeratur probatio incontinenti, secundum Ferret. cons. 367. in prin. vol. 2. & ibi nu. 9. dicit, quòd satis esset, si peteret breuem dilationem, etiam si non se offeret incontinenti, & ꝙ appellatio esset bona, si statim probatio non admitteretur, sed illa reseruaretur: & quando offeretur probatio incontinenti, non requiritur, quòd offerens testes secum ducat, sed sufficit, quòd simpliciter se offerat incontinenti probaturum. Deci. in c. interposita col. 3. vers. postremo de appellat. & ibi habetur, etiam si interposita fuerit appellatio, coram quo veritas exceptionis sit probanda, an coram iudice à quo, vel iudice ad quem, & quando

3 probatio† dicatur fieri incontinenti, remittitur arbitrio iudicis, secundum Menoch. de arbitr. iud. casu 9. nu. 5.

4 Item †adde, quòd exceptio contra testes etiam repellens ab initio, est reseruanda, si requirat altiorem indaginem in probando illam, secundum Ferret. in cons. 350. nu. 6. vol. 2. & exceptio altiorem indaginem requirens, quæ dicatur, iudicis arbitrio remittitur. Menoch. casu 20. nu. 3.

5 Item adde, †ꝙ testes non obiectati in prima instantia, in alijs instantijs impugnari nõ possunt; nisi noui testes in causa appellationis producti fuissent. Crauet. in addit. ad pract. Vestr. lib. 5. cap. vlt. nu. 32. vel quando pars velit ipsos repulsare tamquàm falsarios. & in tantum hoc est verum, quòd etiam si in prima instantia fuit concessa repulsa, & fuisset obiectum de falsitate contra dictos testes, & nihil fuisset probatum con

6 tra eos, posset fieri probatio† falsitatis in causa appellationis, etiam post sententiam infra tempus viginti annorum, vt per Bero. in c. licet causam nume. 28. de probat. sed si pars velit repulsare testes examinatos in prima instantia, tãquàm aliter criminos, hoc fieri non poterit, nisi in prima instantia fuisset repulsa petita, & non concessa; quia tunc deberet concedi. Afflict. decis. 266. sed secus de consuetudine Curiæ parlamenti, dicit Guid. pap. decis. 500. actor. vbi cõcludit, quòd obiectus dati contra testes, & nõ probati in causa principali, benè poterit probari in causa appellationis.

7 Item† adde, quòd quando quis allegat testem, falsum deposuisse, quia subornatus; quod teneatur vtrumq; ꝓbare. Ias. in l. si post diuisionem C. de iur. & fact. ignor. & in l. diuus. ff. de re iudic. & Plot. in l. si quando. C. vn. vi. nu. 522. Contrarium autem, quòd sufficiat probare solam falsitatem, tenuerunt Glo. Bar. Bal. & Paul. de Castr. in l. si ex falsis, C. de transact. & Alexan. in l. diuus Adrianus nu. 12. ff. de re iud. sed ad hanc quæstionem, vide Mascar. de probat. concl. 688. vbi eam latè examinauit, & ponit non

8 nullas limitationes: Et in hac† materia repulsæ testium, vide Foller. in pract. crim. in 2. par. 2. par. in verb. concedatur repulsa, vbi latissimè, & Carau. in ritu 73. & ibi nu. 8. dicit, quòd in Regno Neap. de ea tantum repulsa fit magnus casus, quæ inimicitiam tãgit, & de alijs multum nõ curatur, dummodo talis inimicitia in specie allegetur, & probetur: quia sic in genere probata, non sufficeret, & ratio est, qa ad hoc vt inimicitia

9 †repellat testem, debet esse grauissima, vel saltem grauis, secundum Gramm. in decis. 86. nu. 4. & 7.

10 Item adde, † quòd testes possunt repulsari, etiam quòd moriantur ante publicationem processus; licet morte crimina extinguantur: quia repulsa non fit cum teste, sed cum parte, & non fit ad effectum punitionis, sed ad fidem rei testificatę, ita tradit Carauit. in ritu 73. in fin.

In hoc autem propo sito.

11 Adde† videndum Crau. in consil. 162. num. 2.

Sed nunquid excipiens. Ibi, quod scilicet sufficiat. Adde, quòd

12 † ille testis, contra quem opponitur de aliquo crimine, non tenetur de eo respondere; ēt si tale crimen sit notorium. Fely. in c. cū causam col. 11. de testib. Syluan. nupt. in ver. Monitione nu. 34. lib. 3.

13 Item† adde, quòd testis criminosus nō repellitur, si de crimine agitur ciuiliter in his, quæ sunt difficilis probationis. Rui. cons. 188. nu. 15. cum seq. vol. 5.

Caueant tamen illi. Adde, quòd

14 pars, † contra quam deposuit, si negat crimen fuisse factum, non potest se fundare in assertione dicti testis ad proban. esse criminis participem, quia d. assertionem impugnauit. vt per Rui. d. cons. 158. nu. 21. & 28. vol. 5.

15 Item adde, quòd obiciens† contra testes, tenetur actione iniuriarum, si fuerit admissus, & non probauerit; secus si nō fuerit admissus, secundum Masuer. in sua pract. in tit. de iniur. nu. 12. & Boer. in decis. 245. nu. 7. sed cum d. protesta-

16 tione non tenerentur. In regno† autem Neap. adest prag. sub tit. de testi. refren. & repul. qua objjcientes tenentur ad pęnam decem tarenorum, licèt actione iniuriarum agi nō possit. vt per Carau. in ritu 73. nu. 10.

Sed quæro pone quòd testis.

17 Adde, ad hoc † videndum Gabriel. in quęstionibus suis lib. 7. cōcl. 4. vbi ponit multas fallentias, & ampliationes, vide etiam Menoch. de arbitr. iud. cas. 308. & qui in vno dixit falsum, in totum est periurus, & nihil probat, etiam id quod dicit verum propter iusiurandum, quod est indiuisibile, Affli. super cōstit. Regn. in c. de periur. lib. 3. fol. 152. in fin. vbi

18 † dicit, quòd etiam si esset absolutus à periurio, non esset idoneus testis in aliqua causa, & vide quæ posui supra ad §. falsum in vers. testis qui falsum.

19 Item adde, † quòd testes falsum deponentes in vno articulo, non reduntur falsi in allijs articulis, si falsum fuerit cōmissum per testes in omittendo, non autem in commitendo, qui tunc redderentur falsi in omnibus, ita declarat Tiraq. in tract. de pœn. temp. causa 44. nu. 42. quem sequitur Viu. opin. 935. nu. 1. & ibi num. 4. dicit, & de communi attesta-

20 tur, quòd falsitas† in vno articulo, seu capitulo non vitiat cœtera capitula omnino diuersa à falso, & Boer. in decis. 253. nu. 6.

Scias tamen. Ibi, nam eo casu

21 non dicitur falsus. Adde, quod † si testis iurasset super ommibus, de quibus interogabitur dicere veritatem, tunc si falsum deponeret in circunstantijs nō necessarijs omnino eius depositio in totum corruet, secūdum Aym. cons. 99. nume. 8. & Bertaz. cons. 296. nu. 6. vide etiam ea, quæ posui supra in §. falsum ad vers. sed quid si testis.

22 Item adde, † quod si testis deponeret falsum in eo, quod mediatè spectat ad negotium, non per hoc eius dictum in alijs corrueret. Aret. in c. licet causam de probat.

23 Item adde, † quod si testes diuerso modo deponerent de genere armorum, nihilominus probaretur homicidiū Mars. sing. 206. & consi. 37. Bertaz. cons. 5. nume. 11.

Prædicta autem omnia.

24 Adde † circa istam quæstionem de testibus variantibus, & contrarium dicentibus Menoch. de arbitr. Iudic. cas. 108. fol. 158. vbi plenè, vide etiam Gabriel. lib. 7. concul. 26. cum seq. conclus.

25 Primus est casus. Adde circa † istā quæstionem traditam per Menoch. de arbitr. Iudic. d. casu. 108. & Gabriel. conclus. communem lib. 7. tit. de maleficijs concl. 31. vbi plenè; vide etiam Crau. in cons. 75. nu. 31. vbi

vbi dicit, stãdũ esse dicto extraiudiciali, quãdo habet plures præsumptiones pro se vide etiam Viui. opin. 903. ubi idem tenet, quòd secundæ depositioni iuratæ standum sit, & quòd non possit puniri de falso.

26 Ibi scias tamen. Adde, quòd testis † ratione depositionis extraiudicialis non iuratæ debet puniri pœna extraordinaria criminis stellionatus Bald. in l. 1. nu. 2. C. de sepul. viola. Fely. in c. tua res de Iureiur. Soci. cons. 107. in pri. vol. 1. Afflict. decis. vlt. Grammat. vot. 36. Gabriel. comm. conclus. lib. 7. titu. de malefic. conclus. 5. nume. 24. & ex tali testimonio iudiciali ad sententiam diffinitiuam deueniri non potest, sed testis torqueri debet. vt per Crau. in cõs. 75. nu. 30. Et si prima depositio fuerit cũ iuramẽto, erit puniendus de periurio, & nõ pęna falsi quasi ea tantum admittenda sit contra testem in Iudicio falsum deponẽtem, & tunc ipsi testi non credatur propter manifestum periurium. ita tradit Couar. in 1. par. relect. §. 7. num. 5. circa fi.

27 Secundus est casus. Adde, videndum † Gabriel. comm. concus. lib. 7. titulo de maleficijs conclus. 30.

28 Item adde, † si testis post depositionem iudicialem extraiudicialiter diceret, se falsum deposuisse, an, & quando tales assertiones præiudicarent; & an facerẽt indicium ad torturam; & an probarent contra ipsos confitentes. vide Anchar. cons. 24. Deci. cons. 189. Soci. iun. cons. 39. nume. 54. volu. 2. Gramm. cons. 57. nu. 44. quos omnes accumulauit Gabr. com. conclus. lib. 7. tit. de maleficijs conclu. 32. nu. 11. vide etiam Mars. in repet. rubr. de fideiuss. num. 42. & in cons. 78. num. 18. & cons. 102. nu. 8. & cons. 101. num. 40.

29 Quartus est casus. Adde plenè † Menoch. de arbitr. iud. cas. 108. Bertaz. cons. 70. nu. 17. tom. 2. cons. crim. diuers. Ceph. cons. 233. & 234. & Bursat. cons. 216. nu. 101. vbi ex sex causis demõstrat. quando sit standũ primo dicto.

Ibi. Aut ipse testis dicit.

30 Adde, quòd correctio † fieri potest, siue fiat antequàm notarius priorem scripserit respõsionem, siue antequàm iudicis exeat conspectum; seu partem alloquatur: & licet talis correctio, siue reuocatio fieri permittatur, etiam si error non probetur, vt per Abb. & Fely. in d. c. præterea, tamen ipse testis saltem iustum errorem allegare debet; alioquin tãquam testis varius diuersa afferens testimonia in vna eademq; causa eodem tempore, & coram eodem iudice, de falso puniri posset, vt est ex mente Bar. in l. eos nu. 3. ff. de fals. & ita tradit Laurent. Tenni. in caut. 280. & si testis dictum suum semel declarasset, amplius illud declarare non potest Bar. in l. 1. ff. si cert. pet.

Ibi. Ego etiam puto. Adde Gabr. conclus. 26. lib. 7. vbi plenè, quando dictum testis cum tormentis præualeat, & iudicis ar-
31 bitrio relinquitur, quæ verisimilia † dicantur. Menoch. de arbitr. iud. cas. 85.

32 Item adde, † si tortus in caput aliorum in prima tortura dixit vnum, in secunda aliud, potest torqueri tertiò, vt stetur vltimo dicto conformi vni ex præcedentibus. Ang. in l. fin. C. de quæst. Gabriel. cons. 178. nu. 21. vbi dicit etiam, quòd si in prima, & secũda tortura idem dixisset, non est deueniendum ad tertiam torturam, quia nihil operaretur, si contrarium in tertia diceret, quia bis contrarium dixisset, & cui dicto sit standum, si
33 testis bis fuisset tortus, & variasset. † Decian. in cons. 9. num. 45. cum seq. vol. 2. Item adde, quòd hoc dixit Cepol. consil. 60. nu. 19. & seq. quod multum sit tribuendum iudici, an debeat stari primo, vel secundo dicto; & quæ depositio sit magis verisimilis, idem tenet Bart. Soc. cons. 253. vol. 2. quem refert, & sequitur Deci. in cons. 177. Rol. cons. 73. num. 35. vol. 1. Crau. cons. 6. num. 49. & cons. 75. nu. 32. & magis standum est dicto, quod est conforme, & consonum iuri communi, secundum Corset. in sing. 7. in ver. testis. Innoc. in c. auditis de præscript. & Paris. in cons. 67. nu. 113. vol. 3. & de testibus. verisimilia, aut inuerisimilia deponentibus, latè per Tiraq. in repet. l. si vnquàm de reuoc. donat. in præfactione, numero 37. cum multis sequentibus, & vide etiam Menoch. de arbitr. iudic. casu 85.

44 Item adde, quòd † statur narratiuæ Papæ cum magno præiudicio tertij, quando sumus in antiquis, & cum adminiculis, secūdum Cresent. decis. 89. Moheda. decis. 271. & sequen. Gomes. decis. 38. Ant. August. decis. 410. Ferret. in consil. 249. nu. 3. vol. 2. vbi de communi, quos oēs refert, & sequitur Viui. com. opin. 193. & 342. 639. nu. 4. & Crau. in tract. de antiq. temp. 1. part. nu. 33.

Item adde, quòd Imperator, Rex, vel alius Princeps nō potest statuere, quòd credatur in causa propria ciuili, vel criminali, Imperatori, Regi, aut Principi; & si statuerit, non valet statutum. Bal. & Comes Bened. de Plotis in cons. 5. inter cons. crim. diuers. tom. 2.

45 Præterea dixi. Adde, quòd † quando testes deponunt de illis maleficijs, quæ possunt percipi sensu corporis, probant sine alia ratione, etiā si non sint de causa interrogati. ita Deci. cons. 100. nu. 1. & quibus casibus testes, qui rationem scientiæ non reddūt, probent, uide per Campeg. in tract. de testi. reg.

46 Item adde, † ꝙ si ex depositione testis causa, & ratio etiam non reddita colligi posset, veluti si quis dicat fui præsens, tunc dictum valet. Inno. Fely. & Bal. in c. cū causam de testi. Et Illustriss. Card. Alban. Compater meus in Lucubra. ad Bart. in l. solā C. de testi. vel videri suo, vel iudicio suo.

47 Ibi. Sed hoc intellige. Adde, ꝙ † testes ad defensam, etiam quòd sint domestici, & familiares; si deponunt per verbum, credo, probant Mazzol. in consil. 77. nume. 10.

Quæstio LIIII.

SVMMARIVM.

1 *Crimen an, & quando probetur per instrumentum.*

2 *Acta facta in iudicio ciuili, an probent in criminali.*

3 *Dictum vnius testis in vna causa probat contra eumdem testem contraria deponē tem in alia inter diuersas personas.*

4 *Confessio ficta in vno iudicio, non probat in alio.*

5 *Confessio vera præiudicat, licèt fortuitò facta.*

6 *Confessio facta in inquisitione, nocet etiā ad fauorem personæ, quæ non fuit pars illius iudicij.*

7 *Confessio facta per litteras missas Iudici probat.*

Dictum est de exceptionibus Adde, † videndum Mascard. in tract. de probat. conclus. 460. & 499. vol. 1. vbi latè tractat, an crimen probetur per instrumentum, & in quibus casibus. 1

Item si producantur. Adde, ad hoc videndū Mascard. de probat. concl. 34. vol. 1.

2 Item adde, † an probationes factæ in iudicio inquisitionis, faciant fidem in iudicio inquisitionis, latè Marian. Soci. in repet. c. qualiter, & quando, quæst. 13. artic. 2.

3 Item adde, quòd † dictum vnius testis in vna causa facit fidem contra eundem testem, deponentem contrarium in alia causa inter alias personas. Fely. in c. causam, quæ de testi. nu. 21.

4 Sed quid si exhibeatur. Adde, ꝙ † intelligēdū est de confessione vera, & non ficta. Rom. in sing. 301. si confessus, & Alex. in l. 2. §. 1. ff. vi bonor. rapt.

5 Item adde, † quòd confessio vera præiudicat, etiā si fortuito facta fuisset. Bal. in l. quòd euitandi C. de cōdit. ob turp. caus. Felyn. in c. atsi clerici num. 12. de iudic.

6 Item adde, † quòd confessio facta iudice inquirente nocet confitenti etiam ad fauorem personæ, quæ non fuit pars illius iudicij: non autem confessio, quando fuit facta mediante accusatore, vt per Felyn. in cap. causam, quæ num. 23. de testi.

7 Item † adde, quòd confessio principalis absentis facta per literas missas Iudici, præiudicat, quia probat, vt per Bal. in c. olim ex literis de rescrip. nu. 7.

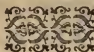

Quæ-

Quæstio LV.

SVMMARIVM.

1 Confeßio quid operetur, remißiuè.
2 Confeßio extraiudicialis quãdo probet.
3 Confessus coram sacerdote, & testibus, dicitur publicus reus criminis.
Verisimilia quæ dicatur, remißiuè. nu. eod.
Confeßio extraiudicalis facit indicium ad torturam.
Et confitens extraiudicialiter delictum punitur arbitrio Iudicis de illa iactatione, & gloriatione. nu. eod.
4 Confeßio coram Iudice incõpetenti an probet.
5 Et an poßit reuocari.
6 Confeßio extraiudicialis cum iuramento plenè probat.
7 Confeßio incidenter facta an præiudicet.
Et quid in Sacro Consilio Neapolitano.
8 Et quid in crimina falsi.
9 Confitens delictum sub spe impunitatis, quo modo sit puniendus, remißiuè.
10 Iudex an poßit blandè, & conuiuijs confessionem à reo extorquere.
11 Confeßio sub promissione impunitatis, an, & quando præiudicet.
12 Et an Iudex teneatur eam seruare.
13 Confitens se hominem occidisse, & proiecisse in mari, an puniatur cadauere non apparente.
14 Delictum fuisse commissum, sufficit, quomodocumq; constare.
15 Confessio sola delicti an noceat, si de delicto non constat.
16 Et quid si Iudex condemnauerit, & postea constet.
17 Sententia lata per Iudicem alterius domini an probet delictum alibi commissum, si aliter non constat.
18 Persona, cui fuit res oblata, si nesciatur, non refert; si de re constat.
19 Confessio quando non præiudicet, remissiuè.
20 Hæresis quomodo probetur.
21 Confitens se latronem, & disrobatorẽ stratarum sibi non præiudicat, nisi crimina confiteatur in specie.
22 Corpus delicti ex coniecturis probatur, vbi ipsius vestigia non remaneat.
23 Confitens se Titium occidisse, condemnari potest, si Titius ille non requiratur.
24 Iudicis præsentia in criminalibus supplet defectum curatoris.
25 Confessio super processu facto, non seruato iuris ordine, an, et quando præiudicet.
26 Confessio coram Iudice delegato non validat processum nullum.
27 Confessio nulla non firmat processum inualidum.
28 Probationes apertissimè tollunt ineptitudinem processus.
29 Confessio an validet processum nullum ex defectu iurisdictionis.
30 Confessio etiam ratificata non sanat inquisitionem formatam non præcedentibus indicijs.
31 Confessio quando dicatur sanare vitium processus.
32 Confessio torti sine indicijs est nulla.
Et iurata, & in criminibus exceptis, & millies ratificata.
Idem in tortura indebitè repetita.
33 Testes torti sine indicijs non probant.
34 Confessio leuiter torti sine indicijs valet.
35 Confessio facta metu torturæ an valeat.
36 Et quando dicatur talis.
37 Et quid si superueniant indicia.
39 Et quid si fuerit lata sententia vigore dictæ confessionis.
40 Et quid si superueniat indicium confessionis extraiudicialis.
41 Confitens delictum cum aliqua qualitate, an, & quomodo puniatur.
42 Confitens se vulnerasse ad sui defensionẽ, quomodo teneatur probare qualitatem, si de pœna conuentionali agatur.
43 Confitens delictum simpliciter, an censeatur confiteri eius qualitatem.
44 Responsio indefinita debet intelligi secundam præcedentem interrogationem.
45 Abb. declaratur, remissiuè.
46 Confitens se occidisse ad sui defensionem, an possit torqueri, vt purè fateatur.
47 Cautela quomodo hoc casu sit responsum.
48 Responsio rei, non occidi, & si occidi, feci ad meam defensionem, an sit admittenda.
49 Confessio an, & quando possit reuocari.
50 Et quid si sit redacta in scriptis.
51 Et quid si constet de errore in vna parte ipsius.
52 Et quid si non fuerit acceptata.
53 Et quid si sit datus terminus ad deliberandum.

54 Error

54 *Error quomodo probetur, remißiuè.*
55 *Confeſsio an poſsit reuocari in ſecunda inſtantia.*
56 *Pater an poſsit reuocare confeſsionem filij ſpurij.*
57 *Confeſsio poſt ſententiam quando reuocetur.*
58 *Et quid poſt exceptionem.*
59 *Et an ex interuallo.*
60 *Et an poſt concluſionem.*
61 *Et quid ſi adſit iuramentum.*
62 *Renunciari defenſionibus in criminalibus non poteſt.*
63 *Confeßio an poßit declarari, remißiuè.*
64 *Reuocatio confeßionis calumnioſè petita, non eſt admittenda.*
65 *Confeßio facta ſub promißione gratiæ, an poßit reuocari.*
66 *Et quid de confeßione facta ob contumaciam.*
67 *Confeßio poteſt interpretari, vt tamen nõ perimatur.*
68 *Confeßio deliberata, an reuocetur.*
69 *Confeßio facta in libello, poßitionibus, & precibus, an poßit reuocari, remißiuè.*
70 *confeßio in dubio non præſumitur erronea.*
71 *Confeſsionis error quomodo cognoſcatur, & probetur.*
72 *Confeßio geminata an poßit reuocari.*
73 *Confeſsio iuncta cum probationibus non reuocatur.*

Iſis defenſionibus, quæ
1 contra teſtes. Adde, † vidẽdum de uiribus confeſſionis Rimin.iun.in conſ. 103.nu.29.& 30.vol.1.

2 Ibi. Et in primis. Adde, quòd † confeſſio extraiudicialis veriſimilitudinibus fulcita, etiam plenam probationẽ in criminalibus facit. Capyc.deciſ.179.nu.2.Marſ.in l.de minore nu.52.ff.de quæſt.Tiraq.in l.ſi vnquàm.C.de reuoc.donat.Marſ.cõſ.116. & Carrer.in l.obſeruare nu.165.& tandem arbitrio iudicis commiſſum eſſe, dicit Boer.deciſ. 164.num.5.& 6.& vbi-
3 cunq; confeſſio † extraiudicialis facta foret de aliquo crimine coram ſacerdote, & aliquibus alijs teſtibus, tunc ea dubio procul operatur, vt confitens ipſe diceretur publicus reus criminis ita confeſſati.Abb.conſ.2 col.1.vol.2.Felyn.in c.auditis col.pen.de reſcrip.& Soci.conſil.127.col.2.vol.3. vbi dicit hanc eſſe communem opin. & ſequitur Viui. deciſ.149. Et ad cognoſcendum, quæ ſint veriſimilia, latè per Tiraq. vbi ſupra in præfactione nu.60.cum multis ſequentibus.Decian.conſ.62.nu.76.vol.3.& Menoch.de arbitr.iud. caſu 85.

Item adde, quòd confeſſio extraiudicialis non ſolum facit indicium ad torturam, ſed etiam confitens delictum extraiudicialiter iudicis arbitrio punitur de illa iactatione, & gloriatione. Marſ. in l.de minore nu.32.ff.de quæſt.& Menoch.de arbitr.caſu 331.

4 Præterea etiam. Adde tradita † per Maſcard.in tracta. de probat.concl. 352. vbi ad hanc quęſtionem multa accumulauit, & ibi etiam habetur, an talis confeſſio reuocari poſ-
5 ſit. †

Verum tamen ſcias. Adde, videndum Maſcar. de probat.conclu. 497. vbi latè an delictum probetur ex confeſſione extraiudiciali, vide etiam Gramm. conſil. 40.
6 num. 19.vbi tenet, † quòd confeſſio extraiudicialis iuramento interueniente præiudicaret.

Poſſet etiam dicere. Adde, quòd
7 aliter † fuit deciſum in ſacro Cõſilio Neap.deciſ.176. in caſu mulieris inquiſitæ de furto, quæ incidenter confeſſa fuit adulterium, in quo fuit dictum, quod ſpecialiter inquiratur de adulterio, & detur copia defenſionis, & fuit relaxata à carceribus cum fideiuſſione de ſe repræſentando; & hoc forſan fuit, quia delictum non erat de contingẽtibus cauſam, de qua principaliter agebatur. ſed aduertendum eſt, ꝙ dicta deciſio procedit, quãdo confeſſus delictum incidenter, non habuit defenſiones, vel ſe nõ defendiſſet; ſecus ſi defenſiones habuit, vel ſe defendiſſet: qa tunc non eſt opus aliqua inquiſitione, & pœna ordinaria puniri poteſt.ita declarat Franch.in deciſ.240.nu.13.vol.2.

8 Adde, quòd † confeſſio falſi incidenter facta debet puniri, ſecundum Marſ. in ſing.581.Pet.de Anchar.conſ.172.circa primum col.2.quem ſequitur, & refert Deci.in c.at ſi clerici col.3. verſ. ſed iſta limitatio extra.de iud.Soci.iun.in conſ. 39.nu.

39.nu. 20.vol. 2. & Boss. in tit. quomodo procedatur per except. nu. 9.

9 Allegare etiam posset. Adde, quà † pœna sit puniendus ille, qui sub spe impunitatis delictum confitetur. Menoch. de arbitr. iud. casu 367.

Circa primum. Ibi. Sed certè hæc opinio. Adde, quòd idem dicit Afflict. in const. de prest.
10 iuram. lib. 1. fol. 125. nu. 6. † quod non licet iudici dicere mendacium inquisito ad eruẽdam confessionem, sed quòd bene potest conuiuare reum, & post cœnã venire ad blanda colloquia, pro habenda confessione delicti, quod mihi non placet, quia est fraus, quam iudex minimè adhibere debet, & potest puniri tãquàm transgressor legis, vt idem Afflic. in const. in rub. de prestan. sacramento num. 6. eò maximè, quia iudices semper debent cauere, ne dicant aliquid in iudicando, quod videatur vulgo iniquum, vt not. glo. in l. si maior annis C. de transact. & Paul. de Castr. in consil. 300. sub num. 1. vol. 2. vbi dicit, quòd debemus semper iudicare pro opinione, quæ magis applaudet vulgi opinioni, quæ est quodammodo quoddam ius naturale insitum naturaliter mẽtibus cuiuslibet, nõ artificialiter, quamquàm de iure scripto possit illa vulgi opinio cauillari.

Circa secũdum. Ibi. Viuius lib.
11 comm. opin. Vide † hic Viuium, qui distinguit, quòd si reus perseuerauerit, postquàm spe promissionis frustratus fuerit, damnari poterit, vt per Imol. d. cons. 109. & alios ibi allegatos. Vide etiam omnino Menoch. de arbitr. iud. cas. 367. fol. 349. vbi aliam ponit distinctionem, & quod sit puniẽdus reus, qui sub spe impunitatis confessus fuit, pœna extraordinaria, quando confessionem non cõfirmat, nec reuocat, & Couar. variar. resol. lib. 1. cap. 2. in fin. vide etiam Gramm. in quæst. 3. vbi hanc quæstionem latè examinauit, & tenet,
12 † quòd iudex teneatur seruare promissionem; & quòd reus ex tali confessione non poterit condemnari. Idem tenet Carer. in pract. crim. §. homicidium l'vltimo sub nu. 43.

13 Potest etiam. Adde, quòd † si essent latrones, qui confiterentur occidisse mercatores, & eorum corpora proiecisse in mare, & esset propè littus maris, deberent puniri, etiam quòd corpora occisa non apparerẽt, ita limitat Ang. in l. 1. ff. de confess. quem refert, & sequitur Ias. in l. iusiurandum §. procurator in 7. col. ff. de iureiur. & Cassan. in consuet. Burgund. in rubr. 1. §. 5. nu. 40. fol. 190. vbi dicit, quòd dum ipse erat assessor Capitanei iustitiæ Mediolani, quidam Masserius confessus occidisse Dominum suum, & illius cadauer proiecisse in lacum Cumarũ, quod fuit piscatum, & non inuentum, sed fuit repertus sanguis in illo loco, in quo confitebatur eum interfecisse, qui locus distabat à lacu per iactum lapilli, & facto verbo cum senatu fuit condemnatus ad mortem: ibi dicit etiam idem Cassan. quòd non est necesse, quod constet de nomine occisi, & idem tenet Natt. cons. 442. vide etiam Boss. in tit. de delicto nu. 16. vbi dicit, quòd quãdo confessio non est nuda, sed erat indicium, vel fama, quòd delictum commissum esset, quòd tunc confessio ita vestita sufficiat, per ea quæ tradit Gand. in titu. de præsumpt. vers. aliud etiam nota dignum, dicens in hac materia, quòd ad hoc vt debeat, & possit præsumi contra aliquem, quod commiserit
14 delictum, debet † constare iudici delictũ fuisse commissum quomodocunq; , vel per testes, vel indicium, vel euidentiam facti; & ibi hoc existimat notatu dignũ, & obliuiori non tradendum, & ad istud
15 dictum, quòd quis † ex sola confessione damnari non possit, si nõ constet de delicto, vide Mascar. de probat. concl. 354. Crau. in consil. 260. Ceph. in cons. 230. nu. 11. & Gram. cõs. 60. nu. 9. vbi voluit, quòd nec etiam torqueri possit. vide etiam
16 Boer. in decis. 259. vbi † latè, an iudex condemnans ad mortem, antequàm bene constaret, excusaretur, si postea bene constet.

17 Item † adde, quòd si contra aliquẽ exhiberetur sententia condemnatoria, lata per Iudicẽ alterius territorij prorsus separati, scilicet alterius Principis, posset procedi contra eũ, ẽt non constito de delicto. Boer. in decis. 164. nu. 10. & Dñus Clar. in quæst. præcedẽti vers. sed pone.

18 Item

18 Item † adde, quòd non est necesse, quod constet de persona, cui fuit derobatum, sed sufficit, quòd constet de re furata. vt per Alex. consi. 23. lib. 6.

Item adde, quòd Marſ.in ſing.329.viginti duos casus accumulauit, in quibus
19 † secundum eum confessio non nocet confitenti, saltem quò ad plenam probationem faciendam, vel ad imponendam veram pœnam delicti, de quorum casuum veritate dubitat Ant. Scap. in tract.iuris non scripti, quod vtroq; foro obseruatur libr. 3. cap. 69. nu. 18. ego. quoq; de multis dubito, & de prædictis vide etiam Gabriel. com. concl. lib. 7. conclus.17.

Quomodo autem dicatur.
20 Adde, quòd est † necesse aliter apparere de hæresi, puta ita dixi, ita feci, ita credidi; confitendo opinionem, ex qua de iure arguatur hęresis. Crau.cōſ.262.nu.4.

Ibi. Et hic casus nullam habet difficultatem. Adde, quod idem tenuit Ang.in consil. 304. ex forma statuti, vbi consu-
21 luit †, quòd si aliquis tamquam latro, & disrobator stratarum inquiratur, & confiteatur se esse latronem, & stratarum disrobatorem, quòd talis confessio sibi non pręiudicat, nisi crimina in specie confiteatur, quia est confessio iuris, & non facti, quem refert, & sequitur Páris.de syndic. in verb. quidam latro famosus.

Ibi. Aut est delictū facti trāseūtis. Adde, videndum Farin.in quęſt.2.nu. 13. vbi dicit, quòd non sufficit querela, & confessio rei ad condemnandum, sed requiritur, quòd ex indicijs constet de
22 corpore delicti, † & quòd sibi non remanent vestigia, corpus delicti dicatur sufficienter probatū ex indicijs, & cōiecturis. Mascar.de probat. cōcl.830.nu.7.

Ibi, licet nō reperiretur cadauer.
23 Adde, quòd † idem tenet Bald.in l.quoties §. si quis ff. de hæred.institut. & de hoc vide Blanc. in sua prax. in princip. nu.3. & Diaz. in reg.124.limit.2.

Vlterius potest reus. Ibi etiam
24 dicit Albericus. Adde †, quòd contrariū tenuit Cyn. in d.l. Clarum, vbi dicit, quòd pręsentia Iudicis supplet defectum curatoris, quando minor torquetur, & confitetur in Iudicio sine curatore, qui interesse non debet; & idem tenet Bald.in c.item sacramenta de pac.iuram. firm.in 5.col. verſ.quid ergo.

25 Item posset allegare. Adde † ad hoc Maſchar.de prob.at.concluſ.357.vol.1.vbi ponit multas ampliationes, & limitationes, & Soc.iun. in conſ.39.nu.21.vol.2.

26 Item adde, quòd † cdnfessio facta corā Iudice delegato non validat processum nullum, Ang.in cōſ.217.col.fin.& Marſ. in conſ.46.nu.19.circa medium.

27 Item † adde, quòd confessio vera, si est nulla, conualidat processum iuris ordine non seruato fabricatum. Bal. in.l. 1.col. fin. verſ.item dicit C. de confeſſ. Alex. conſ.127.col.1.vol.4. Rolan. in conſ.94. nu.26.vol. 3. & latè per Cartar. de execut.ſent.cap.fin.nu.215.cum sequen.

28 Item † adde, quòd probationes apertissimæ, & concludentes ineptitudinem processus conualidant.vt not. in c. causam de testib.& in l.si patronus ff.de iureiur. &.Mant. in conſ.269.nu.10.

Ibi, quod tamen intelligendum
29 est, vt locū habeat. Adde †, quòd Fely.in d.c.qualiter, & quando §.licet nu.3. de accuſat. hanc conclusionem 12.modis limitat, & dicit Bero. in conſ.201.nume.26.vol.3. quòd si nullitas proueniret ex incōpetentia Iudicis, cuius iurisdictio non posset prorogari, quòd tunc illa nullitas per confessionem non tollitur.

30 Item † adde, quòd confessio facta ad inquisitionem formatam, non præcedentibus legitimis indicijs, etiam ratificata non conualidat, nec præiudicat. Pariſ. conſ.161 in fin. vol. 4. vbi respondet ad
31 illud dictum, quòd confesso † sanat omnem vitium processus, & ad hoc uide ēt Maſchar. de probat. concluſ. 351. vbi latè.

32 Si verò confessio. Adde, quòd † confessio facta in tormentis legitimis, non præcedentibus indicijs, est nulla, etiam quòd esset iuramēto ra-

to ratificata, & in criminibus exceptis, etiam in crimine læsæ malestatis, & hoc procedit, licèt iudex haberet arbitrium. ita latè Rolan. à Vall. conf. 12. num. 90. cum sequen. vol. 3. Bertaz. conf. 341. nu. 19. conf. 427. nu. 9. & conf. 449. num. 4. & Bursat. in conf. 201. num. 24. vol. 2. & cetum ratificationes non sufficerent, vt dicit Boss. in tit. de confessis per tortur. nume. 8. nec mille, vt per Iul. Scarlat. in conf. 112. nu. 36. tom. 1. inter conf. crim. in fol. & Bursat. in d. conf. 201. num. 20. & talis confessio non nocet sibi, nec alteri, vt per Plot. conf. 31. num. 14. & ad hanc quæstionem, an confessio facta per torturam nullis præcedentibus indicijs probet, latè per Mascard. conclus. 353. vol. 1.

Item adde, quòd idem est, si confessio fuerit facta post tormenta repetita, quę repeti non debuerant. Mars. in pract. crim. §. quoniam nu. 42.

33 Item† adde, quòd idē procedit in depositione testium, quæ non valet si fuerunt torti sine legitimis indicijs, nec facit indicium contra illum, contra quem deponunt. Deci. conf. 189. colum. pen. quem refert, & sequitur Gram. vot. 6. num. 10.

Ibi, & licet Paris. Put. de syndic. Adde, quòd ita tenet Gram. in decis. 34. nu. 55. cum sequen. & in cons. 40. nu. 15

34 eo maximè, quando fuit modica† tortura, & tortus non erat infirmus, nec debilis. & ibi num. 20. tenet etiam, quòd illa confessio erit valida, si tam ante torturam, quàm post extraiudicialiter emanauerit. & nu. 22. quòd si causa alteri iudici cōmissa fuerit, & inquisitus coram secundo iudice idē delictum spontè perseuerando confessus fuerit, quòd talis confessio omne vitium primæ confessionis factæ in tormentis sine legitimis indicijs coram primo iudice purgat, sed de hoc, vide Foller. in pract. crim. in ver. & si confitebūntur fol. 342. nu. 3. & ibi nu. 37. dicit, quòd confessio tenet, etiam

35 si facta fuerit† apud cordam, valet, & tenet. sed contrariū tenet Carer. in pract. crim. in l. obseruare nu. 172. & ibi latè

36 †quando confessio dicatur facta metu torturæ; & ad prædicta vide Boss. in tit. de confessis per torturam nu. 25. sed ad istam quæstionem, quòd confessio facta in tormentis, legitimis non præcedenti-

37 bus indicijs sit nulla, † & quòd superuenientibus postea indicijs non possit conualidari, vide Monticell. in sua pract. crim. reg. 18. vbi ponit vndecim ampliationes, & multas limitationes, ideo uide eum omnino. & quando vltra confessio

38 nem, † & expressam ratificationem, subsecuta fuerit condemnatio, quæ fecerit transitum in iudicatum, tunc amplius non erit tractandum de validitate confessionis, secundum Paul. Meren. in consil. 88. nu. 26. inter conf. crimin. diuers. tomo 2.

Ibi. Quinimò etiam si post. Adde, quòd ita tenet etiam Boer. decis. 259. & Roman. in consil. 165. Corn. in conf. 134. col. 2. vol. 4. & Gram. consi. 21 nu. 19. & 20. & conf. 37. nu. 6. & in voto

39 6. nu. 10. & hoc procedit, † quàmuis iudex haberet latum, & liberum arbitriū procedendi, & quòd confessio sit iurata, & delictum confessatum totum sit verificatum. Bertaz. conf. 341. nu. 19. 20. & 21. etiam si procederetur in crimine lęsæ maiestatis, vt per Bursat. in conf. 201 nu. 41. ubi de communi attestatur, nisi post confessionem rei sine indicijs extortam, superueniret indicium confessionis

40 extraiudicialis ipsius rei, † nam tunc prima confessio conualidaretur, secundum Mars. in l. quæstionis nu. 63. de quæst.

41 Posset quoq; reus. Adde, quomodo † confitens delictum cum aliqua qualitate puniatur. Gabriel. comm. concl. lib. 7. conclu. 19. vbi ponit multas ampliat. & limitat. in hac materia Bursatt. conf. 77. nu. 18. Osasch. decis. 60. num. 9. Ioseph. decis. Perus. 19. & Bertaz. conf. 27. & in conf. 449. num. 31. vbi declarat dictam doctrinam Bar. in l. Aurelius ff. de liber. leg. & an probetur homicidium per huiusmodi confessionem qualificatam, vbi alijs modis probari possit. Mascar. de probat. conclus. 867. ubi latissimè de hac quæstione habetur.

42 Item adde, † quòd ubi agitur de pœna conuentionali de non offendendo, confitens se vulnerasse ad sui defensionem, non tenetur probare qualitatem, & de treuga, seu pace rupta non potest condem-

demnari, tam quò ad pœnam parti applicandam, quàm fisco, nisi contra eum præsumptiones, & coniecturæ extarent, quòd non fecisset ad sui defensam. ad lã tè tradita per Hercul. in tract. de caut. de non offen. cap. 30. per totum.

43 Item adde, quòd † confitens delictum simpliciter, non dicitur confiteri qualitates. Bart. & Bald. in l. si cui §. si à filio ff. de legat. 1. & Brun. in cons. feud. 69. vol. 2. vers. 2. moueor in fin. & Ias. in d. l. si cui. §. fin. num. 10. cum seq. dicit, quòd

44 † responsio indefinita in criminalibus debet intelligi secundum præcedentem interrogationem; & ibi attestatur de communi.

Fortè posset hæc exceptio.

45 Adde † videndum circa doctrinam Abbatis Menoch. de arbitr. iud. casu 279. Gram. voto 24. num. 2. Gabriel. comm. concl. 19. nu. 7. Tiraq. de pœnis temper. casu 27. & Io. Petr. Anchar. lib. 1. quæst. fam. quæst. 40. num. 3. & dicta doctrina procedit, quoquomodo sit facta confessio, secundum Bertazz. cons. 449. nu. 30. & in cons. 450. vbi latè de hac quæstione.

Ibi. Quam tamen practicam.

46 Adde, quòd † ita tenuit Ferrat. caut. 5. ꝙ ita confitens non possit torqueri, tamen Boer. d. decis. 164. num. 11. tenet contra eum, quòd possit torqueri, quæ fuit opinio Bal. in l. 1. C. de fals. quam limitat. Gram. d. voto 2. nu. 12. idem tenet Bertaz. in cons. 449. num. 2. quod possit torqueri, vt purè homicidium fateatur, & si torqueretur, & perseueret in tortura, affirmando occidisse, vel occidi fecisse ad sui defensionem; tunc tollit, & elidit illam præsumptionem, quæ erat contra eum, & debet penitus absolui, & ita declarat Alciat. in l. 1. §. si quis simpliciter nu. 78. ff. de verb. oblig. & Boer. d. decis. 164. nu. 15. & decis. 237. in fin.

47 Cautius igitur. Adde, quòd † idem tenet Lauret. Tenni. in caut. 28. vbi reddit rationem, dicens, quòd si reus negat, non potest puniri, nisi conuincatur; si non negat, fiscus statim habet intentionem fundatam.

48 Item † adde, quòd huiusmodi responsio esset admittenda, etiam si statutum mãdaret accusationi simpliciter respõderi. Bald. in l. 1. sub nu. 2. C. de ędilict. actio. & Fely. in c. præterea in princ. de offi. deleg. vbi dicit, quòd ista est veritas, licèt idem Bal. & Ang. in l. manifestissimi C. de furt. cõtrarium voluerint, & Bal. idem voluit in l. iubemus C. de appell. & opin. Felyn. sequitur Bonacossa in quæst. crim. in verb. responsio simplex, & idem tenet Boss. in tit. de confess. nu. 30.

Sed pone, quòd reus. Adde, quòd

49 † confitens eius confessionem, incontinenti reuocare potest, etiam non docto de errore. gl. in c. fin. in verb. iusta causa de iureiur. Ias. in l. error colum. 2. C. de iur. & fact.

50 ignor. quod tamen procedit, † nisi fuisset redacta in scriptis; tunc enim non posset illam reuocare, nisi docto de errore, vt per Alex. in cons. 42. col. fin. & cons.

51 87. vol. 5. & similiter, † quando constaret aliquem in vna parte confessionis iuratæ errasse, nam de facili debet Iudex credere, eum etiam in alia parte idem fecisse, Cum. cons. 154. col. fin. & simili-

52 ter † confessio non acceptata, potest reuocari non probato errore, quæ tamen quandocunq; acceptari potest; & si acceptata fuerit, poterit etiam reuocari, sed oportebit probare de errore. ita tradit Alciat. de pręsumpt. reg. 3. pręsumpt. 21. & confessio reuocari potest, etiam quòd

53 inquisito † datus esset terminus ad respondendum, & deliberandum. Ant. de Put. c. fin. col. 19. de confes. Aug. de Arimin. ad Ang. in verb. comparent inquisiti; dummodo in specie specificet causam erroneam, cum non sufficiat allegare erroneam in genere. Curt. sen. in

54 cons. 55. nu. 13. & † de modo probandi errorem, vide Adden. ad Bertaz. in consil. 103. in litera. c.

55 Item adde, quòd † reus potest reuocare confessionem suam tamquàm erroneam, etiam si nõ reuocauerit in prima instantia. Afflict. in const. super incisionibus nu. 27. fol. 82. Capy. decis. 28. nu. 5.

56 Item † adde, quòd pater confessionem filij et spurij reuocare potest, vt per Bal. in l. vnica col. 17. vers. pone. C. de confess.

57 Item † adde, quòd confessio, etiam docto de errore post sententiam, reuocari non

potest,nisi per viam restitutionis in integrum. Bellam. decis.693.sed ad hoc,an, & quãdo confessio in criminalibus post sentẽtiam reuocari possit, vide omnino Bero.in cons.201.nu. 14.cum seq.vol.3.
58 & etiam post † executionem reuocatur, quò ad ea,quæ possint reuocari, vt ibi per eum nu. 19.
59 Item † adde, quòd confessio nedum incontinẽti reuocari poterit, sed etiam ex interuallo, puta in termino defensorio, vt per Ang. de malef. in ver. comparent inquisiti, & qualiter pro eorum defensione, Anchar. in cons. 24.& Signor.cõs. 155. nu.19.& nõ solum in termino pro-
60 batorio, sed † etiam post conclusum in causa. Ang. de malef. vbi supra, Mars. in l. 1.§.fin.num.93. de quæst. & Gram. in voto 10.nu. 23. licet Mars. in sua pract. in §. sequens quæstio. nu. 14.& Bal.in l. error C. de iur.&fact.ignor.tennerint,ꝙ post conclusum in causa non possint fieri probationes.
61 Item adde, quòd † cõfessio reuocari potest,etiam quòd iuramentum interuenerit,Mars.in l.1.in §.fin.nu. 40. de quæst. Bar. in l. error C. de Iur. & fact. ignor. Gram. voto 10. nu. 33. & Bero.in cons.
62 201.nu.17.vol. 3.& ratio est, qa† nemo renũtiare põt suis defensionibꝰ in criminalibus Bal.in autẽ. Iubemus circa med. C.vnde vi;qđ verũ est nisi hoc malitiosè fecerit. Paris. de synd.fol. 342.& si non posset reuocari, an saltem posset excu-
63 sari,† declarari, vel interpraetari. Mars. in l.1.§.fin.nu.91.de quæstion.
64 Item adde, † quòd si reuocatio confessionis calumniosæ fieret, non admitteretur.Bal. in l. à præcedente C.de dilat. & Ang.de Arim.ad Ang.in verb.comparent inquisiti.
65 Item † adde, quòd similiter confessio facta sub promissione gratiæ, reuocari poterit,nisi in ea confitens perseuerauerit. Paris. de put.in tract.de syndic.in verb. sequitur quæstio quotidiana, & Monticell.in sua pract.crim.reg.20.nu.9.
66 Item adde, † quòd confessio facta ore proprio,reuocari potest, non autem cõfessio facta per dispositonem statuti, disponentis contumacem haberi pro confesso. Mõticell. in sua praxi crim.in reg. 20.limit. 4. vbi latè quando confessio reuocari possit, & ꝑ Clar.ũ supra in quęst. 44.vers.quęro nunc,& Carthar.de executione senten.c.3.nu.38.
67 Item † adde, quòd reus confessionem suã interpraetari potest, tamen quòd eã non perimat. Natt. cons. 412. num. 18. vol.2.
68 Item † adde, quòd confessio etiam deliberata prætextu erroris reuocari põt, & hanc sententiam tamquam æquiorẽ, & magis cõmunem, dicit amplectẽdam esse Gabri.com. concl. in tit.de confess.
69 concl.5.in fin.& an,& quando† cõfessio facta in libello, positionibus, exceptionibus, capitulis, & precibus reuocari possit, vide Maschar. de probat. in consil. 368.
70 Item † adde, quòd confessio in dubio nõ pręsumitur errore facta, sed allegans illam esse erroneam, probare tenetur. Bar.in l.nõ fatetur ff. de cõfess. & Crau. de antiq.temp.in 1. par.in ver. propositum nostrum nu. 56. Corn. cons. 250. col.fin.vol.4.& Maschar.de probat. cõ-
71 clus.636.& quomodo † cognoscatur erronea, vide Bero.in cons. 87. volum.2. & cons.152.num.8. cum sequen. vol.3. & quomodo error confessionis probetur,latè habetur per Maschard.de ꝓbat. conclus.636.
72 Item adde, † quòd confessio geminata, & sæpiùs iterata prætextu erroris, reuocari potest.Bal.quem sequitur Alex.in l. 1.C.de error.calcu.& est verior opinio, vt per Bero. in cons. 201. nu. 30.vol.3.
73 Item adde, † quòd confessio, quæ habet etiã legitimas probationes adiunctas, est irreuocabilis,etiam prætextu falsitatis, vel erroris. Bero. in d. cons.201.nu. 5.vol.3.

Quæstio LVI.

S V M M A R I V M.

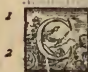

1 *Castigans immoderatè,quomodo puniatur, remissiuè.*
2 *Pater quando præsumatur verberare animo corrigendi.*
3 *Filio non licet verberare patrem, eum percutientem.*
4 *Marito an liceat percutere vxorem baculo,remissiuè.*
5 *Maritus quando corrigat,remissiuè.*

Filio

6 *Filio licet corrigere famulum patris præsẽte patre.*
7 *Castigatio immoderata, an præsumatur dolosa.*
8 *Castigans immoderatè, tenetur pro excessu.*
9 *Magister potest castigare discipulos modestè.*
10 *Et quid debeat probare ad euitandum pœnam.*
11 *Berroarius qui in Ciuitate Spoleti suffocauit captum dum eum ducebat ad carceres, fuit per Auctorem condemnatus ad furcas.*
12 *Corrigendi animus quomodo probetur.*
13 *Marito licet corrigere vxorem, etiam quòd prius præstitisset cautionem de non offendendo eam.*
14 *Iudex supremus potest iudicare secundum conscientiam, & potest quæ potest Princeps.*

Potest etiam poni.

1 Adde† Menoc. de arbitr. iud. in casu 364. vbi plenè de pœna excedentis castigationem moderatam.

2 Item adde, quòd † pater præsumitur verberasse filium causa correctionis, dummodo atrocitas pœnæ aliud non suadeat. Alciat. de præsump. reg. 1. præ-
3 sumpt. 3. nec† filio licet, patrem, cum verberantem, percutere. Bart. in l. vt vim ff. de iust. & iur.

4 Item adde, † an liceat marito vxorem baculo percutere, Alciat. de præsumpt.
5 reg. 1. pręsumpt. 3. nu. 3. & in quibus† casibus possit corrigere vxorem, habetur per Franc. Marc. decis. 762. par. 2.

6 Item adde, quòd † licet filio corrigere famulum, siue ancillam ad præsentiam patris, vel matris, quia præsumitur factum de eius mandato. Alex. in cons. 75. hic allegato.

7 Item† adde, quòd ille, qui potest moderatè corrigere, & castigare, si excedat modum in castigando, tenetur non tam quàm dolosus, sed culposus; nisi ex genere instrumenti præsumatur dolus, vt si percussit ferro, quia ex genere instrumenti præsumitur animus. Bald. in l. sed & si §. si magister ff. ad l. Aquiliam, & Alex. in cons. 75. nu. 6. sic allegato.

8 Adde, quòd† habens potestatem corrigendi, si modum excedit pro omnibus verberibus, non tenetur, sed solum pro excessu. Bart. in l. si adulterium cum incęstu, §. Imperatores ff. ad adulterium, & ibi Ang. & not. Doctor. in c. significasti *el primo*, in glos. fin. de homicid. & Alex. in d. cons. 75. nu. 4. hic allegato.

Ibi. Quò vero ad magistrum.

9 Adde, quòd ideo† magister Fantinus in Padua, magister in grammatica, fuit decapitatus, vt refert Salycet. in d. l. Item queritur, in §. item Iulianus ff. locat. ex cuius percussionibus puer obijt. & quid
10 †probare debeat magister ad euitandã pœnam Io. de Anan. in c. præsbyterum nu. 6. de homicid. & dicit Bal. in l. sed & si §. si magister ff. ad l. Aquil. quòd si magister excessit modum, tenetur nõ tamq̃ dolosus, sed tamq̃ culpabilis; nisi ex genere instrumenti præsumatur dolus. Et
11 ego† dum eram Gubernator Illust. Ciuitatis Spoleti prima vice de anno 1569. sedente Pio V. Pontif. opt. max. per hãc doctrinam Salyceti cõdemnaui ad mortem vnum birruarium, qui quemdam iuuenem nobilem de Grassis, ob delationem armorum à Curia captum, vt illũ magis tutè ad carceres duceret, laqueo ad eius collum posito, suffocauit, & birruarius fuit propterea furcis suspensus. Et super hac conclusione, quando dicatur moderata correctio, secundum qualitatem personarum, loci, tẽporis, & instrumentorum, quibus fit correctio; &
12 quomodo probetur, † quòd animo corrigendi; & quibus pœnis pro excessu puniatur, vide Marian. Soci. in c. ad audientiam nu. 5. cum seq. de homicid.

13 Item adde, quòd † correctio maritalis est permissa marito, etiam quòd prius præstitisset propter seruitiam suam cautionem, de non offendendo eam. Abb. in c. quemadmodum de iureiur. & Paris. in cons. 54. nu. 34. vol. 4.

14 Et in hoc proposito. Adde, † quòd doctrina Bar. forsan non haberet locum in supremis iudicibus, vt est sacrum Consiliũ Neap. Senatus Mediolani, & similis magistratus, qui possunt iudicare secundum eorum conscientiam, quia habent liberũ arbitrium; & possunt, quæ potest Prin-

ceps,ſecundum Guid. PP. deciſ. 29. & Rolan.conſ.70.nu.22.vol.1.eo maximè ſi actor,ſiue offenſus eſſet vir probus,& reus malę conditionis,& famæ, vt in ſimili habetur per Menoch. de arbit. iud. caſu 98.num.10. quando plus credatur probationibus rei, vel actoris.

Quæſtio LVII.

SVMMARIVM.

1 *ABſolutus an, & quando pro eadem cauſa poßit moleſtari.*

2 *Abſolutio delinquentis an proſit mandanti.*

3 *Acta facta inter accuſatorem, & accuſatum non egrediuntur illorum perſonas.*

4 *Sententia criminalis non tranſit in rem iudicatam quò ad procuratorem fiſcalem.*

5 *Iul.Clar. à Bertazz.impugnatus.*

6 *Crimen ſemel in iudicium deductum,quando poßit iterum deduci.*

7 *Relaxatus ſimpliciter à carceribus cauſa cognita, ſine alia ſententia, an poßit iterum moleſtari.*

8 *Ignorantia, vel ſcientia accuſare volentis quomodo probetur,remißiuè.*

9 *Et an per iuramentum, remißiuè.*

10 *Præuaricatio quomodo probetur, remiß.*

11 *Abſolutus in iudicio inquiſitionis, an, & quando poſſit moleſtari per viam accuſationis.*

12 *Relaxatus ſub cautione repræſentando, quando poſſit inquietari.*

13 *Et quid in abſoluto per præſcriptionem.*

14 *Et quid in abſoluto per Baptiſmum.*

15 *Confeſſus delictum, ſi de facto fuerit abſolutus, an vigore illius confeſsionis poſſit iterum moleſtari.*

16 *Abſolutio facta per officialem ex abrupto, non facta inquiſitione ſolemniter, nec dato termino, ſed ſolum examinatis teſtibus pro informatione curiæ, non valet.*

17 *Abſolutio facta per officialē in fine officij, non ritè procedendo,nō præiudicat parti, aut Reipub.nec ſucceſſori.*

18 *Clericus adulter poteſt per Epiſcopum puniri, non obſtante compoſitione pecuniaria,facta per eius Vicarium.*

19 *Gratiatus in loco delicti,an poſſit moleſtari in loco domicilij.*

20 *Condemnatus debitè, poterit adhuc torqueri quò ad complices.*

21 *Condemnatus pro vulnere, quando poſſit condemnari de morte.*

22 *Abſolutus,vel condemnatus quando poſſit ratione addita qualitatis iterum moleſtari.*

Et quid ſi pœnam ſoluit.

23 *Fiſcus poteſt appellari à minoritate pœnæ.*

24 *Condemnatus in duobus locis pro eodèm delicto in contumaciam,ad vtramq; condemnationem tenetur.*

25 *Colluſio quomodo probetur.*

26 *Condemnatus in vno loco, an poſſit moleſtari in alio.*

27 *Farinac. impugnatur.*

ALia eſt etiam defenſio.

1 Adde † videndum Roma. in conſ.213.præſuppoſito pro vero Fely.in d.c.de his,de accuſat.vbi ponit treſdecim limitationes, & Maran.in ſpec. in 6. & vlt. parte, in rubr. de inquiſ.in 4. quæſt.prin.num.44.vbi dicit, hanc regulam procedere, quando eſſet lata ſententia abſolutoria diffinitiua; ſecus ſi eſſet ab obſeruatione iudicij, quia tunc poſſet iterium inquiri, & accuſari. ſed uide omnino dominū Farin. in quæſt.4.per totam,vbi more ſuo multum latè hanc quæſtionem tractauit, & plenè etiam habetur per Decian. in ſuo tract.crim.tomo 1.lib. 3.cap.30.

2 Item adde, quòd abſolutio † delinquentis non prodeſt mandanti, vel ratum habenti,ſi abſoluatur, quia non fuit culpabilis; ſecus propter delictum non com-
3 miſſum; nam licet † res inter alios acta, non proſit alteri, illud procedit,quando iura diuerſarum perſonarū ſunt diuiſa, & ſeparata; ſecus quando per omnia eſt eadem cauſa defenſionis, & ex eodē facto ambo ſumunt originem, ita Frāc. in c. ratihabitionem nu. 6. de reg.iur.in 6. & ibi dicit, quòd formata inquiſitione contra duos,vt contra Titium,quia occidit, & contra Secum,quia mandauit;& contra vtrumq; eſt probatum;ſed Titius probauit, quòd fecit ad ſui defenſionē, & Seius nihil ꝓbauit; probatio Titij nō prodeſt Seio, vt abſoluatur, quia bona fides facientis, non excuſat malitiā mandantis; ſi verò Titius probauit, ſe fuiſſe abſen-

abſentem à loco maleficij, tunc ſi Iudex illos teſtes pro veritate vtriuſq; inquiſitionis communiter contra vtrumq; formatæ, quod potuit, & tunc per illas ꝓbationes, per quas abſoluitur Titius, abſoluetur Seius; ſed ſi iudex recipit illas probationes ad ſpecialem defenſioſionem Titij, tunc Titius abſoluetur, & talis probatio non proderit Seio; requiruntur tamen tunc clariores probationes contra Seium de ſuo mandato propter præſumptionem ſurgentem ex abſolutione Titij. ſed ſi ageretur per viam accuſationis, tunc prædicta diſtinctio locum non haberet; cùm acta facta inter accuſatorem, & accuſatum, (quantumcunq; generalia) non egrediantur ipſorum perſonam. & ita Bart. in l. denunciaſſe. §. quæritur. ff. de adult. & in l. adulter. §. eo tempore. ff. eod.

Et hæc quidem. Adde, quòd ſen-
4 tentia †criminalis non tranſit in rem iudicatam, quò ad procuratorem fiſcalem, ita refert fuiſſe iudicatum Rebuff. in proœm. conſt. in gl. 8. nu. 118. lib. 1.

5 Item† adde, quòd D. Clarus circa iſtā diſtinctionem, ſi reus fuerit abſolutus, quia cōſtitit ipſum non deliquiſſe, quòd non poterit amplius moleſtari, ſecus autem ſi fuiſſet abſolutus, eo quia probatū non fuiſſet delictum contra eum, reprobatur per Bertaz. in cōſ. 396. nu. 4. cum ſeq. vbi tenuit, quòd non poterit moleſtari, etiā quòd fuiſſet abſolutus ob nō probatum delictum, & ibi multos accumulauit idem tenentes, dicens ꝙ Butr. in d. c. de his hos duos caſus parificat, ſi nō fuit probatum, vel conſtitit de innocentia, niſi adſit clauſula, rebus ſic ſtantibus, vel alia ſimilis, & ita ēt obſeruat Senatus Mediol. vt in verſ. ſeq. D. Clar. atteſtatur, & quomodo probetur innocentia latè Maſcard. de probat. concluſ. 904. vol. 2.

Sed hic quæro. Adde Couar. var. reſol. lib. 2. cap. 10. vbi latiſſimè tractat hanc quæſtionem,
6 quando† crimen ſemel in iudicium deductum poſſit iterum in iudicio tractari, & de hoc caſu vide etiam Boſſ. de ſenten. nu. 64. Et ibi num. 60. an ſimpliciter
7 †relaxatus à carceribus cauſa cognita ſine ſententia, ex eadem cauſa iterum moleſtari poſſit, & de iſta mâteria quando abſolutus iterum moleſtari poſſit, tractauit, & Pau. Ghirlan. in tract. de relax. carc. in rubr. de abſolutione innocentis verſ. 2. quæro ſolutionem.

Sed pone, ꝗ aliquis; Ibi. Proba-
8 bitq́; Adde, quomodo †ꝓbetur ignorantia, & econtra; qualiter accuſatus probabit ſcientiam illius, qui vult eum accuſare de nouo. Soc. in d. cap. de his. nu. 47. de accuſat. & an ignorantia
9 probetur per iuramentum, †& quando, vide Menoch. de arbitr. iud. caſu 186.

10 Vlterius quæro. Adde† quomodo probetur præuaricatio, Soci. in c. de hic nu. 45. de accuſ.

Procedũt ēt. Ibi, ſed quid ſi pro-
11 ceſſum. Adde, quòd abſolutus† in iudicio inquiſitionis, nō poteſt amplius moleſtari per viam accuſationis, etiam ſi intētatur noua qualitas delicti; niſi probetur collusio in cauſa inquiſitionis; vel niſi offenſus accuſans ignoraret cauſam inquiſitionis. Bal. conſil. 192. vol. 3. & conſ. 430. formata vol. 5. & Crau. in conſil. 321. Federicus de
12 Vgho in fine, & ibi dicit† etiam quòd ſi inquiſitus fuerit relaxatus cum cautione de ſe repræſentando, non poterit inquietari, niſi nouis ſuperuenientibus indicijs.

Item adde, quòd iſta concluſio quinq; modis limitatur per Socin. in c. de his nu. 37. & 45. de accuſat. & ibi nu. 38. ha-
13 betur etiam de abſoluto† per viam præſcriptionis, quia fuit præſcriptum de poteſtate cognoſcendi de crimine, & an amplius poſſit cognoſci, & quid ſi confiteretur ſe deliquiſſe, an poſſet condemnari, & ibi nu. 19. quid de abſoluto per
14 baptiſmum.†

Item adde, quòd ſi aliquis ſponté confeſſus fuerit delictum, & iudex de facto eū abſoluerit, non poterit vi illius con-
15 feſſionis amplius condemnari. † Boer. deciſ. 289. nu. 8. & Rolan. conſ. 31. num. 23. vol. 3. vbi dicit, etiam ſententiatum fuiſſe contra ſententiā, quando fuit declaratum omnia agitata coram illo iudice tamquàm incompetenti, coram quo fuerat facta confeſſio, eſſe nulla, & illa iudex irritauit, & annullauit; & quòd dicta

confessio sic reuocata nullo modo confi tenti nocere potest, nec ad torturam.

16 Item† adde, quòd absolutus de nouo poterit inquiri, si inquisitio solemniter non fuerit facta, & datis copijs parti, & termino ad faciendum defensiones, & postea sententialiter absolutus, sed solũ examinatis testibus pro informatione iudicis, ex abrupto ad absolutionẽ deuentum fuerit, ita tradit Paul. de Castr. in conf. 348. notãdum nu. 1. circa med. vol. 1.

17 Item† adde, quòd si officialis, qui est in fine officij vult parti gratificari, vel implere crumenam, & non ritè procedendo, profert sentẽtiam absolutoriam, vel cancellat inquisitionẽ, & processus, hoc facere non potest; nec valet in præiudiciũ reipublicæ, & partis, ac successoris, non seruando debitum ordinem, vt per Pari. in tract. de synd. in uerb. pœna. §. iuxta prædicta col. 2. in fin. cum concordan. ibi quẽ refert, & sequitur Io. Ant. de Nigr. super cap. Regni cap. 46. incip. Item si quæ uniuersitates num. 6. de except. rei iud.

Habet etiam locum. Adde, quòd compositio

18 †pecuniaria facta cum officiali Episcopi per clericum de adulterio, non præiudicat ipsi Episcopo, quominus possit iterũ cognoscere, & legitimè criminosum punire, ita Paul. de Castr. in conf. 348. per totum uol. 1.

Ibi scias tamen. Adde, quòd aliter

19 †esset, si locus delicti, & locus originis esset sub eodem fisco, & eodem marsupio; quia tunc gratia prodesset. vt per Vulpell. in conf. 46. num. 10. & Farinac. quæst. crim. quæst. 7. num. 26.

Dictum est non posse procedi. Ibi, si quidem fuit punitus.

20 Adde, quòd licet† debita pœna condemnatus amplius molestari non possit, tam quàm de delicto conuictus; tàmen si prouisum non fuerit super eius tortura quò ad complices, cum ex processu liqueret delictum patratum fuisse cum socijs, poterit modo preses prouincię ipsum torquere solum ad sciendum socios, ne ipsi impunè pertranseant, & de eorum scelere glorientur; cum Reipublicę intersit delicta puniri, l. licitatio §. quod illicitè ff. de publica, & ita tradit Carau. in ritu 269. nu. 23.

21 Item† adde, ꝙ condemnatus de vulnere, potest condẽnari de morte, quia non erat bene actum, nisi occasione vulneris esset facta executio, & hoc quando mutatur titulus criminis, sed addit qua-

22 litas, an primo absolutus† ratione additæ qualitatis possit iterum accusari, vel fuit condemnatus; an iterato condemnandus. vide Specul. in tit. de accusat. vers. omnis accusator. vide etiam Ang. de Vbald. in repet. l. si vacantia. C. de bon. vacan. lib. 10. num. 137. vbi dicit, ꝙ si quis de simplici vulnere fuit accusatus, condemnatus, & punitus; quod iterato poterit accusari, vt pœnę augumentẽtur ratione qualitatis omissæ, hoc est ratione cicatricis; nisi ille, qui de vulnere accusauit, dolosè cicatricem omiserit: & hoc idem tenent Bar. & Doctores in l. senatus. ff. de accusat. Lancillot. in tract. de attent. par. 2. cap. 12. limit. 27. nu. 10. & Berò. in conf. 196. nu. 36. vol. 3. idem Ang. in d. l. si vacantia nu. 134. ponit, an iudex inquirens, si punit extra ordinem inquisitum, cum non possit eũ punire pœna ordinaria, an per talem punitionem tollatur pœna ordinaria. Et circa istam quæstionem, an condemnatus post sententiam diffinitiuam iterum possit accusari, & cõdemnari de eodem delicto, si in prima accusatione omissa fuerit aliqua qualitas quæ aggrauet delictum, & augeat pœnam, & si ante, vel post executionem primę sententię, vide omnino Gomez. de delictis c. 1. nu. 27. vbi tenet indistinctè, quòd condemnatus ratione omissæ qualitatis amplius molestari non possit, siue prima sententia sit executioni de mandata, siue non, & de hoc etiam habetur per Alciat. in c. pernitiosam nu. 128. de offi. ordin.

Itẽ adde, si in accusatione aliqua qualitas omissa fuerit, & reus fuerit condẽnatus pecuniariter, vbi propter qualitatem debebat condemnari corporaliter, denuò propter illam qualitatem poterit accusari, & pecunia restituetur, & pœna corporali punietur, secundum Bart. in l. senatus ff. de accusat. & Paul. de Castr. in conf. 348. nu. 1. circa med. vol. 1.

Item

23 Item † adde, quòd fiscus poterit appellare à minoritate pœnę. Gramm. decis. 14. nu. 2.

24 Item † adde pro limitatione regulæ, ꝙ quis pro eodem delicto bis puniri non debet, vt si quis vti contumax passus fuerit pro eodem delicto condemnari in duobus locis, poterit cogi ad soluendum vtramq; condemnationem, nisi ante secundam sententiam iam soluisset condemnationem primæ sententiæ. Bart. in l. sepulchri violati in fin. ff. de sepul. viol. & Boss. in tit. de for. compet. nu. 82. cum sequen. vbi latè hanc quæstionem tractauit, & ideo uide eum, & omnino Carau. in ritu. 205. nu. 10.

Ibi, adhuc tamen dicendum est.
Adde, quòd idem tenet Boer. in decis. 289. vbi hanc quæstionem plenè tractauit.

Ibi, quod tamen intellige.
Adde, videndum Carau. in ritu. 269. nu. 22 vbi. latè, ex quibus præsumatur
25 fraus, & collusio † facta inter inquisitū, & Iudicem, quo casu Præses Prouincię, siue Iudex maior iterum de causa cognoscere possit.

26 Scias autem. Adde, quòd † D. Farinac. quæst. crim. in q̃st. 7. nu. 26. vers. sed tertia, tenet contrariū, & impugnat consuetudinem hic allegatam, dicens, opinionem veriorem esse, quòd indistinctè, etiam quòd diuersæ sint iurisdictiones, & territoria, absolutus, vel condemnatus in vno loco, siue domicilio, siue originis, siue delicti, non possit vllo pacto molestari in alio, fraude, vel collusione cessante, ibi impugnando etiam Viui. tenentem in opin. 420. nu. 4. quòd absolutus, vel condemnatus in loco domicilij, vel originis non prohibetur accusari in loco delicti, quia est principalis locus, in quo punitio fieri debet; secus autem in condemnato, vel absoluto in loco delicti, quo casu amplius molestari non poterit. sed ego arbitror
27 opinionem D. Farinac. † quò ad punitionem factam, quando sufficienter punitus fuisset, esse veram, quia de eodem delicto nemo duplici pœna est puniendus; non autem quando fuisset absolutus in loco originis, vel domicilij; nam daretur materia fraudandi, quia delinquentes confugerent ad locum domicilij, & originis, vbi de facili ob defectū probationum, vel alia de causa absolutionem obtinerent, & de fraude constare non posset; & quia etiam locus delicti est locus principalis, & principaliter offensus, in quo punitio fieri debet, vt dicit Viui. in loco supra citato; sed si absolutus fuisset in loco delicti, eo casu crederem amplius non posse molestari, nā prædicta cessarent, & sic potest dici, ꝙ in casibus prædictis, scilicet quando absolutus fuisset in loco originis, vel domicilij, impugnandam non esse dictam cōsuetudinē, & ita etiam dicit D. Farinac. si benè eius fundamētum consideratur, dum tradit exemplum de punito, & non de absoluto.

Item adde, quòd quando reus potest puniri à duobus Iudicibus pro eodem delicto, si condemnatus fuerit pecuniariter ab vno, potest iterum condemnari corporaliter per alium Iudicem, ita dicit Bal. in l. 2. C. de sportul. quem refert, & sequitur Afflict. in const. blasphemiā in fi. lib. 3.

Quæstio LVIII.

SVMMARIVM.

1 *Pax à quibus sit habenda.*
2 *Pax quomodo probetur.*
3 *Pax habita post sententiam, an prosit stante statuto, quòd habita pace, quis mitius puniatur.*
4 *Offensus declarans coram testibus, quòd non intendit quærelare, censetur remittere.*
Statutum alleuians pœnam de pace facta cum offenso, non intelligitur de pace facta cum fisco, sed cum principaliter offenso, nu. eod.
5 *Pax, & remissio an differant.*
6 *Paciscentis de iniurijs censentur concordasse.*
7 *Pax de delicto intelligitur etiam et de qualitatibus ipsius.*
8 *Compositiones quomodo fiāt in Regno Neapolitano.*
9 *Iudex non potest præfigere terminum offenso ad quærelandum.*
10 *Pœna pacis ruptæ debetur etiam, quòd sub*

sequatur reconciliatio.
11 Remißio partis quando præiudicet fisco.
12 Iudex an poßit procedere post remißionē partis in statu Ecclesiastico.
13 Et quid in Regno Neapolitano.
14 Accusatore desistente an poßit procedi.
15 Accusatores an poßint impunè desistere in Regno Neap.
16 Et quid in statu Ecclesiastico.
17 Accusator nouus an poßit prosequi processum super quo fuit transactum.
18 Componens cum fisco quando poßit iterum molestari.
19 Pax facta sub conditione, ne offendens redeat ad patriam sine licentia offensi, an valeat.
20 Transactio quare prohibeatur in crimine adulterij.
21 Et quando poßit fieri in crimine raptus.
22 Transactio nulla an impediat transigentem iterum agere.
23 Pax à coniunctis vsq; ad quem gradū requiratur.
24 Pax an sit habenda à filijs adoptiuis, emancipatis, naturalibus, & legitimatis.
25 Pax debet constare in actis.
26 Vxore alicuius occisa, quis debeat facere pacem vir, aut pater.
27 Pater an poßit remittere iniuriam factā filio.
28 Et, si remiserit, an mater poßit accusare.
29 Et quid in sorore si frater remiserit.
30 Pater vilis non potest remittere iniuriam filij.
31 Nec etiam iniuriam violati Thori.
32 Patre remittente, an alij filij agere poßint.
33 Et an filius iniuriatus.
34 Filius nō ratificans pacē factam à patre, non dicitur proditor.
35 Iniuria facta ciui non potest remitti per Antianos sine consensu consilij.
36 Blasphemans absolutus à sacerdote, an dicatur habere pacem blasphemiæ.
37 Monaco habente filium, interfecto, à quo sit habenda pax, à filio, vel à Monasterio.
38 Et quid si filius, & Monasterium discordent.
39 Offensa facta Monaco, & facta Clerico seculari an differat.
40 Rapiens monialem à quo debeat habere pacem.
41 Religiosus non dicitur ante profeßionem.
42 Spurius an poßit remittere necem patris, vel ècontra.
43 Tutor, an, & quando poßit facere pacem. & nu. 45.
43 Et quid de minore.
44 Et an teneatur ad illius obseruantiam.
46 Et quomodo sit facienda cum pupillo.
47 Pax facta à tutore ante confectionem inuentarij an valeat.
48 Procurator an poßit pacem facere.
49 Et an conditionem apponere.
50 Et quid in Regno Neapolitano.
51 Pax facta pro vulnere, an prosit secuta morte.
52 Occisus si reliquerit patrem, filium, et vxorē, quæ postea filio succeßit, à quo sit pax habenda.
53 Maritus interficiens vxorem, an poßit habere pacem à filijs communibus.
54 Farinac. impugnatur.
55 Metus reuerentialis quomodo probetur.
56 Filius exhæredatus an faciat pacem de morte patris.
57 Pax habita ab vno ex pluribus hæredibus an sufficiat.
58 Pax, & concordia differunt.
59 Pax à quibus requiratur in Regno Neapolitano.
60 Pace habita à principali non est amplius de causa tractandum.
61 Soror defuncti, existēte filio, non potest pacem facere.
Et quid de vxore interfecti. ibidem.
62 Filiæ exclusæ à statuto an debeant paci interuenire.
63 Pax facta absenti an requirat ratificationem.
64 Damna remittere nemo tenetur.
65 Satisfactio debet fieri iuxta mensurā iniuriæ.
66 Paciscens cum parte, mediante pecunia, non euadit infamiam.
67 Remißio plena an tollat repetitionem damnorum.
68 Remittens iniuriam pretio mediante, non censetur remittere damna, & intereſſe.
69 Remißio pœnæ conuentionalis censetur facta per caſſationem processus.
70 Remißio pleniſsima comprehendit etiam damna, & intereſſe.
71 Remißio iniuriæ, & consequutio satisfactionis inter se sunt diuersa.
72 Remißio an poßit probari per testes.
73 Et quid in Regno Neapolitano.
Pax potest dici sine actu exteriori pro salute

lute animæ, & sacerdos tenetur absoluere confitentem, nu. eod.

74 *Iudex an possit compellere ad pacem, & nu. 7.*

75 *Et an ad treugam.*

76 *Et si compellat; an teneatur edicto, quod metus causa.*

78 *Pax ex quibus impediatur, remissiuè.*

SEquens est defensio.

Adde videndum Farinac. qst. crim. 14. vbi latissime † pax à quibus habenda sit, stante statuto, quod pacem habens mitius puniatur; & de modo † probandi pacem, latè habetur per Maschar. de probat. 1156. vol. 3. vide etiam, quæ posui infra ad vers. visum est.

1 2

3 Item adde, † si extaret statutum, quòd delinquẽs mitius puniatur secuta pace, siuè transactione ante sententiam diffinitiuam, pax siuè transactio post sententiam erit valida, si facta fuerit pendente appellatione, & sententia prima reuocari debet, & delinquens mitius puniri. ita tradit Gomes. de delict. in c. 3. num. 69. vbi attestatur, ita iudicatum fuisse in Cancellaria Regia de Valladolit, quem sequitur Plac. in epit. delict. cap. 39. nu. 27. & 28. Franch. in decis. 370. nu. 19. vol. 2.

Item adde, quod statutum alleuians pœnã facta pace cum offenso, non procedit, si fiat pax cum fisco, quia fiscus fuit secundario offensus sed pax debet fieri cum principaliter offenso. Brun. cõs. feud. 69.

4 Item † adde, quòd si offensus non conqueratur, & declaret in iudicio, vel extra coram testibus, quod non intendit exponere quærelam, nec in scriptis remittere, quia sibi esset dedecus, sed vĩdeat offensor habere pacem cum curia, quia quò ad se nihil vult videre, censetur remittere, & sic curia poterit remittere, siue componere. Bart. in l. 1. §. si Dominus ff. ad senatusconsf. sillanian. & Foller. in ver. audiantur exceptiones, num. 58. vbi dicit, cogita, & multa in hac materia remissionis habes per Carauit. in rit. 275. vbi plenè de hoc tractauit, &

5 inter alia † dicit, quòd pax, & remissio ad hunc effectum sunt idem, licèt inter se differant; remissio enim fit, cum ab vna parte tantum fuit offensio; pax vero, seu concordia cum ex vtraque parte.

6 Itẽ adde, quòd si † fiat pactum de iniurijs sibi factis, intelligitur fieri pax, & concordia; & ideò est satisfactum statuto, requirenti pacem, & concordiam, vt bannitus rebanniatur; vel accusatus nõ puniatur. ita tenet Ang. in l. 1. super glo. in verb. pactum ff. de pact. & Caccialup. in tract. de pact. in 2. quæst.

7 Item adde, † quòd pax facta de delicto, etiam quòd in instrumento pacis non fiat mentio de qualitate delicti, prodest inquisito, quia remisso delicto, eius qualitas remissa videtur. Bald. in cons. 378. vol. 4. & Roma. cons. 448. qui transcripsit consilium Baldi de verbo ad verbum, eum sequendo.

Ibi, & multis etiam in locis.

8 Adde, quòd in Regno † Neap. remissiones, seu compositiones nullo modo fieri possunt, nisi prius parte concordata, vt per ritum 172. & 173. & ibi latissimè Carau. qui ponit multas quæstiones si compositio, siue remissio, parte non concordata, facta fuisset, vide etiam Io. Anto. de Nigris super cap. regni in c. 221. incipien. exercere volentes, & omnino Fabium Monteleon. de literis arbitralib. par. 5. fol. 403. & per Pragm. nouellã prag. 4. sub tit. de composit. & de prædictis vide etiã, quæ posui infra in quæst. sequenti versic. adde quòd pro bono pacis.

Ibi. Quinimò in hoc ducatu.

Item adde, quòd stantibus ritibus prędictis, iudex non potest facere compositionem, siue remissionem cum illa cautela, quòd offenso statuat † terminum ad accusandum, siue quærelandum, si vult accusare; quia etiam quòd non compareat, & nihil dicat compositio non põt fieri; nisi remissio partis præcedat, quæ ad accusandum cogi non potest, siue ad agendum, Carau. in d. ritu 272. num. 20. nisi in casu ibi posito.

9

Ibi, Sed certè parum prodesset.

10 Adde, quòd idem † procederet, si pax facta fuisset à duobus sub obligatione, & pœna applicanda fisco, de non rumpendo

pẽdo eã;qui si se offenderẽt,& postea se reconciliarent, talis reconciliatio non noceret fisco.Fely.in conſ.10.nu.8.

11 Item† adde, quòd remissio partis prodesset in præiudicium fisci in delictis, quæ fiunt in omittendo, secus in illis,q̃ fiunt in committendo.Boer.in consuet. Bituricen.tit.de iurisd.omn.iud.§.16.in glo. fin.

12 Item† adde, quòd in statu ecclesiastico adest constitutio Marchiæ in lib. 4. c. 9. qua prouisum fuit, vt iudices vlterius procedere non possint facta remissione partis,& abolitione petita,& solutis solidis quinq; Cameræ Apostolicæ; dummodo non interueniat collusio, vel alia illicita pactio,facta cum accusato:quod arbitrio iudicis remittitur, exceptis hæresi, sodomia, latrocinio, incestu,homicidio,raptu virginum,& Monialium,falsitate, incendio doloso,sacrilegio,furto; & delictis commissis in personis officialium , & Curialium Curiæ prouinciæ;& vulneribus atrocibus; in quibus abolitio nullatenus admittatur,aut concedatur; sed d. constitutio non seruatur in practica, nisi in leuibus delictis, vt in verbis iniuriosis,pugnis,& similibus.

Sed punctus est.Ibi,post cęptũ. Adde, quòd in multis locis, præsertim in statu ecclesiastico communiter seruatur, vt pace habita, vel reuocatione q̃relæ ad cassationem processuum deueniri solet,incertis tamen casibus leuibus, & de ista consuetudine attestatur etiã Antonius Scap.in tractat. iuris non scripti, (quod in vtroq; foro obseruatur) lib.4.

13 c.9.nu. 10. Et† in Regno Neapol.parte concordata rarò deuenitur ad sententiam, sed ad aliquam compositionem. Carau.in ritu 341.num. 2. Et an habita

14 pace possit† deueniri ad condemnationem pœnę ordinariæ,vide Farin. quęst. crim.quęst.4.nu.34.

Ibi, sed certè de consuetudine. Adde, quòd Carau. in ritu 272. nu.26. idem attestatur, dicẽs,quòd facta remissione principalis offensi,vel eius,ad quẽ principaliter ius querelãdi pertinet, neque ex eodem,neque ex nouo processu tractatur amplius de causa, & q; hoc est bene notãdũ, quia seruatur in practica.

Ibi,& ideo in casibus. Adde,si extaret statutum,quòd in crimine adulterij, vel stupri,nõ posset procedi, nisi ad querelam partis,data querela poterit iudex procedere ex officio, etiam quòd querelans desisteret,per tex. in l. constante matrimonio in fin. ff. de adult. & Affict. in const.legum asperitate nu.12. & Gram. in decis.31.nu.3.cum seq.& hoc procedit eo desistente in quacunq; parte iudicij,etiam appellatione pendente, vel accusatore mortuo, vt per Carauit. in ritu 21.

15 Ibi.Sed certè. Adde,quòd idem† seruatur in regno Neap. licèt adsint constitutiones,& ritus imponentes pœnas desistentibus ab accusationibus , quæ hodie non seruantur, & accusatores sine metu alicuius pęnę desistere possunt,ita attestatur Carau.in ritu 205.nu.1. & 2.& miror de Foller.qui in pract.crim. in verb. audiantur exceptiones num.31. dicit, quòd desistentes tenentur ad pœnam sex tarenorum,allegando dictum ritum 205. & non vidit Carau.ibi attestantem illam pœnam pęnitus ab aula recessisse,nam quotidie accusatores desistunt sine licentia Curiæ,

16 & solutione pœnę,&† ita in statu ecclesiastico seruari uidi.

Sed pone quòd pars offensa.

17 Adde, quòd† tertius querelans non poterit prosequi processus, super quo fuit transactum, nec etiam iudex ex officio, si in illo delicto nõ poterit procedi, nisi ad q̃relã,sed oporteret aliũ formare processũ, & hoc in casibus , in q̃bus p̃missa est transactio;in casibus verò nõ p̃missis poterit accusator,& Iudex prosequi eũdem processum,secundum Bart.in l.transigere C. de transact. & ibi Alex. in 4. col.& magis communiter scribentes, vt plene per Maran. in 6. par. nu. 48. vide etiam Carau. in ritu 272. num. 23. vbi latè, vide etiam quæ posui infra vers.secunda regula.

18 Item adde, quòd † si fuerit transactum cum parte,& Curia in casibus permissis, nõ poterit molestari, vt per Paul.Girlã. in tract. de relax. carcerat. q̃st.6. sed de prędictis vide omnino nouissimè per Farinac.quæst. crim. in quæst.5.vbi plenius

quam

quam alibi an, & quando componens, transſigens cum fiſco, & Præſide poſſit iterum moleſtari, & inquiri de eodem delicto.

19 Item adde, † ſi pars offendens, ſiue denuntiata, & accuſata in eodem inſtrumento remiſſionis promiſit aliquid ratione expenſarum, & intereſſe; vel per annum non accedere ad patriam partis offenſæ, vel non tranſire per eius domos, & facta eſt compoſitio per Curiam cum delinquente, ſi pars offendens promiſſis non ſtetit, pars offenſa vlterius accuſare, & inquiſitum pœna debita puniri facere non poterit, tex. in terminis, quem ibi commendat Bar. Bald. & Salic. in l. quamuis C. ad turpill. & ratio eſt ſecundum Sali. ibi, quia per talem remiſſionem dicitur accuſator deſtitiſſe, & in Turpillianũ incidiſſe propter quod amplius deueniri ad condemnationem pœnæ ordinariẹ accuſari non permittitur, l. quòd deſtiterit ff. ad Turpil. quod tamẽ non procederet, quotieſcumq; remittẽs, non dum querelaſſet, & remitteret ante litis conteſtationem, & dationem fideiuſſionis debitẹ proſequenda, quoniam tunc cum ſimus ante litis conteſtationẽ per remiſſionem, quis non dicitur deſiſtere, nec in Turpillianum incidere; & propterea ſi inſtrumento dictum eſſet, quòd in caſu contrauentionis licitum eſſet agere, & ſuam querelam proſequi, poſſet ipſum accuſare, & pœnam iuris contra eum proſequi, quia non ſeruando promiſſa, incidit in pẹnam in inſtrumento contẽtam, non obſtante d. l. q̃uis, quæ in hoc caſu non habet locum ratione ceſſante, quod tamen verum eſt, ſecundum Bart. in l. ſi vnus. §. pactus in fi. ff. de pact. quem ibi ſequitur Alex. num. 16. & Iaſ. nu. 46. quotieſcunq; ex illo crimine veniret imponenda pœna pecuniaria, quæ poteſt in ſtipulationem deduci, quoniam tunc illa pœna potius imponeretur ex ſtipulatione, & pacto poſito in inſtrumento, quàm ex delicto, cuius pœna fuit remiſſa; ſecus ſi alia pœna, quàm pecuniaria, quoniã tunc talis adiectio non valeret, quia vt ibi dicit tex. ex delicto oriri debet, nõ ex pacto. & ideo melius eſt in iſtis inſtrumentis remiſſionum, in quibus aliquod dandum, vel faciendum promittitur, in caſu contrauentionis adijcere certam pẹnam pecuniariam, vna cum refectione damnorũ, expenſarum, & intereſſe; ità quòd pẹna ſoluta, vel nõ ſoluta, rata adhuc remaneat promiſſio, quemadmodum docet Spec. in tit. de treuga, & pace in princ. & ita tradit Carau. in ritu 275. nu. 12. cum ſeq. & an pax facta ſub conditione, quòd bannitus intra certum tempus, vel abſque paciſcentis licentia ad patriam redire non poſſit, valeat. Vulpell. in tract. de pace quæſt. 55.

20 Excipitur tamen. Adde † aliam rationem forsã meliorem, quòd prohibita ſit tranſactio in crimine adulterij, ne maritus in crimen lenocinij incideret, quia tranſactio fieri nõ poteſt nullo dato. vel retento. l. trãſactio C. de tranſact. hanc rationem conſiderauit Gregor. Tholoſan. in ſintagmatis lib. 28. cap. 2. num. 10. & lib. 36. cap. 11. nn. 8.

In alijs autem criminibus. Ibi;

21 & ſi dicas. Adde, quòd † parentes, ſi facerent pacem poſt finitum iudicium in crimine raptus, non incurrerent pœnam d. l. vnica, ſecundum Gabriel. in conſ. 172. nu. 43. vol. 1.

22 Secunda regula. Adde, quòd † in caſibus, in quib⁹ prohibita eſt tranſactio, non prohibetur repeti accuſatio, etiam à primo accuſatore, licèt tranſactionem fecerit quia nulliter tranſegit, ſecundum Fely. in c. de his. col. 1. verſ. ſecũdo limita de accuſat. Io. Marc. Monticel. reg. 1. nu. 9. Foller. pract. crim. canon. cap. 35. nu. 15. vbi dicit, hoc non procedere in tribus caſibus, ſcilicet in crimine adulterij, quando eſt impoſitum perpetuum ſilentium, & in tranſactione facta poſt litem conteſtatã; ſed ego numquam vidi hoc ſeruari in practica, quòd poſt pacem, ſiue trãſactionem. tranſigens, ſiue paciſcens poſſit de nouo accuſare, vel nouam accuſationẽ facere, quia vt dicit D. Clarus, de quocumque delicto de conſuetudine fiunt paces.

Viſũ eſt de quibus criminibus.

23 Adde, quòd † pax ſiue remiſſio eſt habenda, à deſcendentibus, ſiue aſcendentibus vsq; in infinitũ, & à collateralibus

vsq;

vsq; ad decimum gradum; & magis coniuncti occiso minus coniunctis præferũtur, latè per Nunc. Tartal. ad pragm. incip. *Nelli anni passati* par. 2.nu.18.cũ sequen. sub tit. de compos. in lib. comment. diuers. super pragmaticis, & Plac. lib.1.epit. delict. cap. 39. nu. 13. vbi de communi attestatur.

24 Itẽ † adde, quòd etiam à filijs adoptiuis habẽda est remissio, si transit in potestate adoptantis, iuxta terminos l. cũ adoptionis C. de adopt. §. sed hodie instit. eod. secus autem si non transeunt, ita tradit Nunci. Tartal. in commẽt. pragm.incip. *Nelli anni passati* num. 17. de composit. in lib. cõmẽt. diuers.super pragm. fol. 138. & habenda est etiam à filijs emancipatis, & in multis casibus etiam ad eorum filijs, ac etiam à filijs naturalibus legitimatis, & à naturalibus tantum, non existentibus filijs legitimis, & naturalibus, vt latè per eundẽ Nunci. in loco supracitato nu.22. cum seq. Itẽ adde, quòd si occiso nullus descendentium superstit, & superstite patre, & matre ab eis requiritur remissio; & matre existente tantum, ab ea est obtinenda, licèt filius vulgo esset quæsitus; vel quòd ipsa ad secũdas nuptias transiuisset, vel quòd esset infamis, & publicè quæstum faceret; vel quòd filio occiso tutorem non petijsset: & si cum dictis patre, matreq;, vel aliquo ipsorum superfit frater, & soror vtrinq; coniuncti, vel ipsis deficientibus eorum filij, ab omnibus requiritur remissio, vel à Nepotibus eis non existentibus. & si non existerent pater, & mater, sed auus, & auia; vel alter eorum; & frater, vel soror occisi; remissio quoq; ab omnibus obtinenda esset. ita habetur per Nunci. ad d. pragm. in 2. par. à princ. vsq; ad nume. 13. fol. 141.

25 Item † adde, quòd de pace debet apparere in actis. Bald. in cons. 402. vol. 1. & Meron. de fideiuss. treu. & pace, q. 106. num. 15.

26 Item adde, † quòd vxore occisa, patre, marito, & filijs existẽtibus, sufficit, quòd pax habeatur ab vno tantum, scilicet à patre, vel à marito, secundum Catald. in tract. de synd. quæst. 128. sed Vulpel. in tractat. de pace, quæst. 24. tenet, ꝙ ab omnibus habenda sit.

27 Quæro nunquid. Adde † vidẽdum Boss. in tit. de pace nu. 16. Crau. cons. 45. num. 8. & Foller. in verb. audiantur exceptiones, nume. 44.

28 Item † adde, quòd si pater remiserit, mater etiam poterit accusare, secundum Salicet. in l. vxor C. quis accus. nõ poss. & Afflict. in const. summo pericolo in q.

29 notab. & similiter † poterit soror accusare, si frater pacem fecerit de morte fratris sui occisi. Afflict. in const. iustitiarij nõ per Calendas in fi. & Foller. in pract. crim. in verb. audiantur exceptiones, nu. 21. & 22.

Ibi, hãc tamen conclusionem.

30 Adde † aliam limitationem, quando pater esset vilis persona, & filius honesta, quia tunc pater vilis, non potest remittere iniuriam illatam filio. Maran. in 1. par. nu. 68. & Bero. quæst. 75. vbi etiam dicit, quòd pater furiosus similiter non potest remittere iniuriam filij, nec forte mediante curatore; & an pater possit remittere iniuriam factam filio, latè habetur per D. Ioseph. Lud. in concl. 41. vbi ponit regulam, quòd pater possit remittere cũ quatuor ampliationibus, & quinque limitationibus: nec remittere po-

31 test † iniuriã violati thori sine filio. Bal. nouel. in tracta. de dote par. 6. priuileg. 28. nu. 2. Et similiter, si pater esset absẽs. Boer. decis. 120. col. 2. & ad hanc quæstionem nunquid pater possit remittere iniuriam facta filio, habetur etiam per Farin. in quæst. 14. nu. 34. cum seq.

32 Item adde, † quòd facta remissione à patre de iniuria facta filio, alij filij non poterunt agere de d. iniuria. Maran. in

33 d. par. 6. nu. 67. nec † ille; cui iniuria facta fuisset, quia per remissionem, quam facit pater, tollitur actio prætoria, quæ competit patri; & ciuilis, quæ competit filio, ita tradit Gabriel. in cons. 172. num. 44. vol. 1. vbi attestatur de communi, quod tamẽ limitatur in aliqbus casibus, quos recenset Ias. in l. in persona. ff. de pact.

Ibi, sed indistinctè vult.

Adde, quòd est de iure communi, secundum Vulpell. in tract. suo de pact. quæst. 8. Et hinc est, quod filius non dici

34 tur † proditor, si pacem à patre factam

ratam

ratam non habuit. Vulp. d. tract. queſt. 9. & 10. vbi habetur, an filius patre inuito poſſit facere pacem. & Bombin. in conſ. 59. per totũ, dicit, quòd licèt pater poſſit facere pacem inuito filio, vel filia, ſi eam fecerit, quòd vxor, & filij occiſi eã rumpere poterunt.

Ibi, hæc autem omnia. Adde, quòd idem tenuit de filio emancipato. Crau. conſ. 45. nu. 18.

35 Præterea quæro. Adde, quòd † ſimiliter Antiani non poſſunt remittere iniuriam factam Ciuitati ſine conſenſu conſilij. Bald. in c. 1. de pace iur. firm. §. iniuria punitur numero 6.

36 Sed quid dicendum. Adde, † ſi ſtatutũ dicter, quòd quicumq; habuerit pacem ab offenſo, liberetur à pęna ordinaria, ſi blaſphemans cõfeſſus fuerit peccatum ſacerdoti, & abſolutionem habuerit, & ſic pacem fecerit cum Deo, non gaudebit beneficio ſtatuti, ſecundum magis communem, vt per Couar. var. reſol. lib. 2. cap. 10. nu. 3. & latiſſimè per Decian. in tractat. crim. cap. 5. nu. 16. tomo 2. & ratio eſt, quia abſolutio ſacerdotis remittit pœnam ſpiritualem, non temporalem, vt declarat Io. And. in c. pro humani de homicid. in 6. & ita tenuit Ponzin. de lamijs, nu. 86.

37 Vlterius quæro. Adde videndum † Feder. de ſen. in conſil. 35. & Vulpell. in tractat. de pace quæſt. 13. vbi aliam faciunt diſtinctionem.

Ibi ego vero. Adde, quòd de iſta diſtinctione latè habetur per Felyn. Deciſ. & Pariſ. in c. præſentia nu. 127. de probat.

38 Ibi tutius eſt tamen. Adde, quòd † ſi filij, & cõſanguinei pacem facere vellent, & monaſterium denegaret, tunc fauore pacis, & liberationis à banno, filij præferẽtur, & è contra, ſi monaſterium pacem facere vellet, & filij negarent fauore liberationis, præfertur monaſterium; quæ tamen procedunt, ſi non adeſſet teſtamentum, quia tunc ſpectaret ad hæredes inſtitutos, ita tradit Bero. in c. in præſentia nu. 474. de probat. & quid ſi monachus offenſus non haberet filios, an ab ipſo vel à monaſterio, vel ab vtroq;, remiſſio ſit facienda, latè per Carau. in ritu 275. nu. 27. hic allegatum; & ibi etiam habe-
39 tur, † quòd eſt differentia inter offenſam factam clerico ſeculari, & factã monacho.

40 Item adde, quòd † rapiens monialem, obtinere debet remiſſionem à ſummo Pontifice, Boſt. in tit. de pace nu. 27. qđ intelligas vna cum cõſanguineis ſuam, vel ſuorum iniuriam pro ſequentibus, ſi erat profeſſa, ſecus autem, ſi non erat profeſſa, tunc enim ſufficeret habere remiſſionem à dictis conſanguineis, ac ſi rapta eſſet virgo, non monialis, ſed ſe-
41 cularis, † cum quis ante profeſſionem non dicatur religioſus, vt hic in fine, & Barb. in clem. 1. de cleric. & in conſ. 38. vol. 5.

Scias autem in hoc propoſito. Ibi, ſed circumſcripta.

42 Adde, quòd † hæc concluſio intelligitur, dummodo filij legitimi non eſſent, & ex damnato coitu non procedant, Plaza. Epit. delict. cap. 41. nu. 29. & in d. c. per totum, latè habetur de filijs illegitimis, necem patris vindicantibus. Et an pater poſſit facere pacem de morte filij ſpurij, Iodoc. in Enchir. rer. crimin. c. 146. num. 12.

43 Quæro an tutor. Adde, quòd † tutor, licèt poſſit facere pacem cum pupillo, non tamen illam facere poteſt ſub obligatione pœnali, & facta non valet, Thob. noni. in conſ. 152. nu. 11. inter conſ. crim. diuerſ. in folio tomo 1. Corſet. in tract. de priuileg. pacis priuileg. 88. & Laurent. Rinchou. lib. com. opin. cent. 5. concluſ. 73. tomo 2. nec pacem facere poteſt nomine pupilli, ſiue poſthumi nondum nati cum interfectoribus ſui patris, ſecundũ Bald. in l. 2. §. fin. ff. de teſtam. tutel. Iaſ. in l. pactum curatoris in fin. C. de pact. & Nunci. Tartal. ſuper prag. fin. de compoſit. num. 29. vbi hanc queſtionem examinauit.

43 Item adde, quòd minor † abſq; alijs ſolemnitatibus pacem facere poteſt, Bal. in c. 1. de pac. iuram. firm. §. 1. nu. 3. ſed quando pax facta à minore, ſeu ab eius
44 tutore, vel curatore valeat; & † an minor ob

ob ruptam pacem ſit puniendus pœnis conuentionalibus, & ſtatutarijs, latiſſimè per Farinac. var.quæſt.in quæſt. 15. per totum,& colleg.Maceraten.in conſ. 150.& Thob.noni. in conſ. 152. per totum,cum multis ſubſcriptionibus inter conſ.crim.diuerſ.in folio tomo 1.& hãc
45 †quæſtionem quando ſit valida pax facta à tutore,vel à minore nouiſſimè per Farin.habetur in quæſt.15. vbi ad ſaturitatem.

Ibi, atteſtatur idem op. extra.

Adde,quòd Decian.conſ. 38.vol.1.nu. 9.conſuluit, quòd iudicis decretum ad-
46 hiberi debet,& ibi † docet,quomodo ſit facienda pax pupilli.

Ibi, hæc tamen quæ de tutore.

47 Adde,†quòd licèt tutor generalis inuentarium generale non confecerit,nec ſatiſdederit,pax tamen erit valida,& non poterit dici de nullitate; nec erit locus reſtitutioni in integrum,ſecundum Carau.in ritu 275. nu. 23. cum ſeq.hic per D.Clar.allegatum.

48 Sed an procurator. Adde, quòd †ſi in mandato concedantur ſpecificè aliqui caſus paci ſimiles,& eiuſdem naturæ promiſcuę cum clauſula generali,ad pacem extenditur,Vulpell. in tract. de pace quæſt.4. nu.3.& ibi quęſt.5.habetur etiam,quòd mandatum ad pacem mandantis morte expirat.

49 Item†adde, quòd procurator conſtitutus ad faciendam pacem, & concordiam, ſi pactus ſit, quòd eius dominus, ac filij nõ poſſint ſtare, vel morari in Ciuitate,hoc facere non poterit, ſecundũ Anchar.in conſ.74. viſo diligenter inſtrumẽto,quem ſequitur Iacob. nouell. in pract.crim.c.vlt.nu.69.

50 Item adde†quòd in Regno Neap.non ſufficit mãdatum ſpeciale, & quomodo ſint faciendæ remiſſiones ſecundum regias pragm. latè habeť per Luci. Foller. in comment.ſuper pragm.de compoſit. nu.77.cum ſequen.in lib. comment. diuerſ.fol.134.

51 Quero pone. Adde,quòd†pax proderit vulneranti, etiã ſi mors ſequeretur,ſi dictum fuerit etiã, quòd mors ſequatur; vel ſi pax facta fuerit de vulnere, & de his quæ ex vulnere ſequi poſſent,vel aliquo modo deprę hendi poſſit,quòd paciſcentes etiã mortis caſum præcogitauerint, Vulpell. in tract.de pace q.22.& Pet. à Plaz. Epit. delict.c.12.col.fin.ſed de prædictis vide omnino Farin.queſt.14.nu.28.cum ſeq. vbi latè. & in Regno Neapol. per Reg. pragm.6.ſub tit.de compoſit. prouiſum fuit, quòd ſola remiſſio morientis non ſufficiat.

Ibi, aut vero ſtatutum.

52 Adde,† ſtante hoc ſtatuto, quòd pax requiratur ab hærede occiſi, ſi quis occiſus fuerit relictis filio impubere, vxore matre dicti impuberis, & patre; & mortuo impubere, mater ſucceſſit;an uis faciendæ pacis ſpectet ad matrem, vel ad patrem occiſi; hanc quæſtionem poſuit Nunci.Tartal.ad pragm.incip. *Nelli anni paſſati*, in 1.parte,num.55. ſub tit.de compoſ. in lib. comment. diuerſ. ſuper pragm.fol.140.vbi tenet,ſpectare ad patrem occiſi,& non ad matrem pupilli, licèt ſit hæres.

53 Contingit etiam. †Adde, quòd D.Farinac. in quæſt.14.nu.48. contrarium tenet,ſcilicet,quòd ſufficiat pax, ſeu remiſſio à filijs communibus habita,dicens, remiſſionem filiorum non pręſumi meticuloſam,niſi minæ, ſiue verbera præcedant.
54 Ego†autem (ſalua eius pace) arbitror,
55 hoc verum non eſſe, quia†ad pręſumendum metum reuerentialem non requiruntur minæ,nec verbera, vt ipſe præſupponit, ſed ſufficit ſola reuerentia, & enormis læſio,Capy.deciſ. 159. nu. 34. Gram.deciſ.103.nu.49. Neuiz.conſ.22 nu.20.Alba.conſ.77. nu. 11. affirmans, hanc eſſe communẽ opinionem,& conſil.69.nu.5.Crau.conſ.11.nu. 12. Curt. iun.conſ.141.nu.11.quos omnes,& multos alios refert, & ſequitur Maſcard.de probat.concl.1051. nu. 28. vol.2.& deciſ.Pedemont.172.num.5.vbi habetur, hoc procedere etiam,ſi adeſſet iuramentum: & quanta ſit læſio filij, qui matre priuatur,nemo eſt qui ignoret,quinimo remittitur arbitrio iudicis, quando metus reuerentialis pręſumatur,licèt de lęſione probatum non ſit, ſecundum Menoch.de arbitr.iudic.caſ.136.nu.7.ſtantibus

tibus itaq; prędictis, tollitur fundamentum exaduerso adductum, quo sublato, nempè firma remanet conclusio D. Clari,& senatus, qui ita de facili repręhendi non possunt, cum in illo supremo magistratu semper interueniant præstantissimi uiri eminentis scientiæ, ac multũ practici, & sequitur Clarum, & Boss. Nunci. Tartal. in comment. suo super pragm. Regni Neapol. incip. *Nelli anni passati* nu. 50. sub tit. decem posit. & Idẽ tenuit Vulpel. in tract. de pace quęst. 25. posset forsan aliquo casu præsumi, filiorum remissionem nõ esse meticulosam, vt si essent maiores, vel quòd separatim à patre habitarent, vel emancipati, aut quòd mater propter adulterium interfecta fuisset.

56 Quæro nunc. Adde, † quòd idem est in filio exhæredato, nam vis sanguinis exhæredatione non tollitur, text. est in l. fin. ff. vnde legit.

Frequẽter solet. Ibi, hęc autem

57 conclusio. Adde, quòd † si statutum diceret ab hærede occisi, tunc non requireretur ab alijs, Boer. decis. 121. nu. 3. sed Vulpell. in tract. de pace quæst. 20. dicit opinionem contrariã esse veriorem, quòd scilicet pax sit habenda ab omnibus hæredibus, etiam ꝙ statutum loquatur in singulari, vt scandali occasio auferatur.

58 Item adde, quòd † statutum de pace habenda non verificatur in concordia, qa pax est genus, & cõcordia species, Alex. & alij in l. 1. ff. de pact.

59 Item adde, quòd † in Regno Neap. prouisum fuit per Regiam prag. Regis Philippi, quæ est octaua sub titulo de compositionibus, quòd remissio, siue pax sit habenda ab omnibus, quibus successio deferatur.

Sed quid si inter hæredes.

60 Adde, † vidēdã distinctionem Vulpel. in tract. de pac. quæst. 14. fol. 30. sed vide etiam Carauit. in ritu 272. nu. 26. vbi dicit, quòd facta remissione principalis offensi, vel eius, ad quem principaliter ius querelãdi pertinet, neq; ex eodem, neque ex nouo processu tractatur amplius de causa, & quòd hoc est bene notandum, quia seruatur in practica.

61 Item adde, quòd † soror defuncti existente filio non habet ius faciendi pacẽ, etiam, quòd accusasset, Decian. cons. 38 nu. 12. & seq.

Item adde, si vxor interfecti concurreret cum cõsanguineis, vel hæredibus, ꝙ vxor præfertur, secundum Gomes. de delict. c. 3. nu. 65. & in Regno Neap. concurrit, & cum eis admittitur ad querelandum; & ideo, ab ea etiam requiritur remissio, secundum Nunci. Tartal. super pragm. 8. de composit. nu. 30. quod intellige, si est vidua, quia dicitur esse in matrimonio primi viri, & hoc etiam procedit in sponsa, vt ibi per eum.

Ibi. Bene verum est. Adde, quòd

62 † forsan posset dici contrarium, cum iura sanguinis statuto minimè tolli possint. l. iura sanguinis ff. de reg. iur. & quia ius faciendi pacem, non est hæreditarium, Bart. in l. damni §. sabini nu. 2. ff. de damn. infecto. Dec. in c. præsentia de probat. Shan. in tract. de inuent. parte 6. num. 56. relatus per Bonacos. lib. com. opin. crimin. par. 1. in ver. stante statuto, quòd occidens occidatur.

Sed quid si nullus. Ibi, pariter et. Adde, quòd hoc casu in Regno Neapol. cautius proceditur, quia pro interesse partis recipiunt cautionem de stando iuri cum parte, quandocunq; superuenerit, antequàm delinquens ad compositionem admittatur, ita tradit Carau. in ritu 272. nu. 29.

63 Dictum est. Adde, an † hoc casu, qñ pax fit absenti, requiratur ratificatio, & dicit Brun. in cons. 94. inter cons. crim. diuers. lib. 2. ꝙ sic, alias esset nulla: idem tenet Bertaz. in cõs. 95. eod. lib. sed cum quicquid fiat ob pacẽ, legis habeat vigorem, Bald. consi. 212. vol. 3. Nouel. de pace nu. 65. & ideo ratificatio non requiritur, & hanc esse magis communem opinionem, attestatur Hercul. de syluestris in consil. 97. inter cons. crim. eodem lib. vide tamen adhãc quæstionem Moron. in tract. de pace, fide, & treug. in quęst. 132. per totã: sed ad effectũ, vt reus mitius puniaĩ, vel grãm obtineat, non est opus aliqua ratificatione, cũ ea vtendo, satis ratificata dicatur.

64 Quæro modo. Adde,† quòd damna, & interesse in foro diuino, siue conscientiæ nemo tenetur dimittere 23. quæst. 4. c. si illic, & dicta satisfactio debet fieri competenter,
65 iuxta mensuram iniuriæ† d. c. si illic, & arbitrio boni viri. l. sed si vnius. §. ait Prętor. ff. de iniur. & si præter damna, & interesse, quæ passus est offensus, aliquid
66 datum fuerit† sine iussu iudicis, vterque erit infamis; offensor soluens, infamia iuris; & offensus recipiens, infamia facti; quia iniuriam, & corpus suum precio vendidit, vt plenè per Lucam de penn. in l. vnica C. publi. letic. vel cons. col. 10. vers. & hanc satisfactionem; idem tenet Vulpell. in tractat. de pace quæst. 28. vbi dicit, pacem esse validam propter publicam vtilitatem, & inimicitias tollen.

Item adde, quòd ille, qui paciscitur cũ parte, vel illum pecunia corrumpit, ne accedat ad Curiam ad illum accusandũ, non euadit infamiam, & nihil sibi prodest compositio quò ad Curiam, ac si nihil fecisset, secundum Girland. in tract. de relaxat. carcerat. in rub. de pœnar. compos. nu. 10.

67 Item† adde, quòd quando quis dicit, se facere plenam remissionem, dicuntur damna remissa, & actio iniuriarũ, Alex. & Ias. in l. si tibi §. quædam ff. de pact. post Bald. in c. 1. §. iniuria nu. 7. de paç. iuram. firm. Roman. in l. 1. num. 7. ff. ad syllan. & Alex. in d. §. quædam dicit, ꝙ si verba remissionis ita lata sint, quòd vltra iniuriam remitterentur, deuastationes, & expulsiones, tunc censerentur remissa damna, vt d. verba aliquid operarentur: sed Rimin. iun. in cons. 103. nu. 41. vol. 1. & in cons. 134. nu. 47. cum seq. tomo 1. inter cons. crim. diuers. contrarium tenuit, damnando, Alex. in d. l. si tibi. §. quędam ff. de pact. & ideo vide eũ: & idem esset, si dictum fuisset in pace, ꝙ omnis iniuria remittebatur, Vulpell. in tract. de pace, quæst. 29.

68 Item† adde, quòd remittens iniuriam precio, non videtur remittere damna, expensas, & interesse, quæ ex iniuria sibi illata potest prætendere; nisi, & illa remiserit, Gomes. de delict. cap. 6. num. 13. & Rimin. iun. in cons. 103. num. 39. vol. 1. & in cons. 134. nu. 48. tomo 1. inter cons. crim. diuers. & ibi sub num. 53. dicit, quòd non censentur remissa damna, & interesse, etiam quòd præcessisset instrumentum pacis, in quo promissum fuisset cum iuramento, reficere damna, interesse, & expensas, & postea in alio instrumento facta fuisset generalis renunciatio, aut remissio; cum non intelligatur derogatum illi conuentioni iuratæ, etiam si dictum fuisset in secundo instrumento, non obstantibus quibuscunque pactis, & capitulis; vnde iure merito Bal. in d. §. quædam dicit, quòd sis benè cautus, vt facias tibi remitti damna, & interesse, si uis, quòd plena sit remissio.

69 Item adde,† quòd si inter partes facta sit cassatio, & annullatio ꝓcessuum, iniuriarum, & condemnationum, censetur etiam remissa pęna conuentionalis, iam incursa ob fractionem pacis, siue treugę, Io. Franc. Terzanius cõs. 503. & 504. inter cons. crim. Bertaz. vol. 2.

Sed in proposito quæro.

70 Adde, quòd† quãdo fit remissio plenissimè, tunc damna, & expensæ ꝓsumuntur remissæ, Plac. Epit. delict. cap. 6. nu. 40. Menoch. de pręsumpt. lib. 3. ꝓsumpt. 114. nu. 6. & Mascard. de probat. concl. 902. num. 31. præsertim, quando est vir probus, clemẽs, & quietè viuit, secundũ Afflict. in c. 1. §. iniuria nu. 111. in fin. de pace iur. firm.

Adde, quòd etiam. Adde, ꝙ idem tenet Boss. in furto, in quo non sufficit, ꝙ fur satisfaciat, sed requiritur remissio partis, si extat statutum, vel consuetudo, vt non remittatur delictum, siue offensio sine pa-
71 ce; quia differunt† inter se, remittere iniuriam, & consequi satisfactionem, ita in tit. de remed. ex sola clem. num. 26. cum seq.

Scias etiam, quòd senatus.

72 Adde, ꝙ† Nell. in tract. bannit. 3. par. 2. temporis quæst. 38. num. 14. tenet, ꝙ remissio possit probari per testes, quem refert, & sequitur Carauit. in ritu 275. nu. 15. cum seq. ubi dicit, hoc esse verum de iure communi, illud comprobans, quia multi sunt casus, in quibus de necessitate requireretur scriptura, vt patet ex gl.

c. 1. §.

c.1.§.post de conf. quæ enumerat vigin ti noue, & Spec.de instrum.edit. §.restat vers. sed si vnus, & non reperitur casus iste, & ita in terminis tenuit Catald. de synd. quæstio. 99. quem refert Vulpel. in tract. de pace quæst. 66. subdens tamen, quòd Curia pacem, nisi in instrumento probetur, admittere non consueuit; & quod vidit seruari in Curia Vrbini, Marchiæ, Perusij, & Romæ illud, q; seruatur in statu Mediolani, sed quod

73 est contrarium de iure Regni † per d. ritum, quo disponitur, quòd duobus modis constare debet Curiæ de remissione partis offensæ, vel, quòd querelans ipse accedat ad iudicem, & dicat, q; non vult iustitiam de denunciato, vel, quòd appareat per instrumentum publicum de tali remissione, & vt tollantur fraudes, fuit prouisum per regiam pragmat. incip. *vna delas causas*, quòd remissiones debeant fieri per instrumentum coram Iudice.

Item adde hic incidenter, quòd instrumentum pacis, nec alius actus exterior est necessarius cum inimico pro salute animæ paciscentis, siue iniuriam remittentis, sed sufficit dilectio, & sacerdos tenetur absoluere confitentem, licet non velit peruenire ad actum exteriorem pacis, Odd. de rest. in integr. quæst. 85. artic.7.nu.54. contrarium autem tenuit Ludoui.de Bea. in respons. casuum consent. casu. 10. sed ego audiui, q; vtraq; opinio seruatur secundum voluntatem Episcoporum.

74 Pro complemento. Adde † Vulpell. in tract. de pace quest.3.vbi plenè, & ponit duas limitationes, & an Papa, & Princeps possint compellere ad pacem, & ibi tenet, q;

75 Iudex potest cogere ad treugam, † idem tenet Viui.opin.424.sub nu.4. vol. sed si diù inimicitia durauerit, vel si ex inimicitia reipublicæ posset preiudicium inferri, dicit tamē, quòd hoc numquam vidit seruari per Iudices ordinarios.

76 Item † adde, quòd si Iudex compelleret aliquem ad pacem, nō teneretur edicto, quòd metus causa, quia non facit ad suum commodum, & quia propter vtilitatem publicam mouetur, Bal.in l.continent ff.quòd.metus causa, quem sequitur Deci.in cons.42.sub.nu.6.

77 Item † adde, quòd sunt triginta, quæ ab hominibus tolluntur, & pacem impediunt. Luc.de penn.in l.1. in verb.pacis in quinta quæst. C. de public. letit.lib.12. & Archidiac. in c.nulli 25.quæstione 1. Bald.in prohem.decretal. & glo.in c.ad Apostolicę de re Iud. lib.6. Abb.in c.fin. de restit. spoliat.in 3.col.ponunt sex casus, propter quas non seruatur pax.

78 Item adde, † an Iudex possit cogere partes ad concordiam, quādo de lite graui scādalum timetur, latè per Luc. de pen. in l.1.nu.11.C.de Irenar.lib.10.

Quæstio LIX.

SVMMARIVM.

1 *Bsolutus, vel gratiatus per Regem, vel locumtenentem contra expressam formam decreti, vel statuti, non debet puniri, sed relaxandus est, ne sub fide regia decipiatur.*

2 *Bannitus ex crimine infami, si cācelletur simpliciter, intelligitur etiam restitutus ad famam.*

3 *Lim. nisi esset conuictus per aliud genus probationis, quàm ex contumacia.*

4 *Item nisi fuisset cancellatus, quia soluisset pœnam.*

5 *Gratiatus de delicto, an censeatur restitutus ad famam, & honores, remissiuè.*

6 *Princeps an possit remittere pœnam applicandam parti.*

7 *Princeps in casibus, inquibus non potest remittere pœnam applicandam parti, potest imponere parti silentium, & ei denegare audientiam.*

8 *Dominis duobus existentibus, quorū unus habeat ex cōuentione regimē pro duobus annis, non potest remittere pœnam bannitis ad dictam conuentionem.*

9 *Gratia nō probatur per testes, sed per scripturas.*

10 *Et quid de gratia facta ab inferiori.*

11 *Gratia facta mediāte pecunia an dicatur verè gratia.*

Et an reuocari possit, nu. eod.

12 *Gratia facta bannito, non tamen adhuc munita sigillo, si bannitus sub eius clypeo reuertatur, non potest puniri, sed debet curare sigilli appositionem.*

13 *Gratia concessa verbotenus, an expiret per mortem concedentis.*
14 *Et quid seruetur in Curia Romana.*
15 *Princeps omnes pœnas potest remittere, & augere.*
Gratia à Principe concessa pro delicto in suo territorio commisso, non eximit delinquentem à pœna in alio territorio imponenda. nu. eod.
16 *Princeps an possit gratiare homicidam ex animo deliberato.*
17 *Barones non possunt inconsulto Principe gratiare bannitos.*
Etiam si bannum non recepisset perfectionem, ibidem.
Etiam si de innocentia banniti constaret, ibidem.
Et in condemnatione ex causa ciuili, ibidem.
18 *Limit. quando bannitus plures bannitos apprehendisset.*
19 *Iudex quando possit gratiare bannitos, remissiuè.*
20 *Barones, licet habeant merum, & mixtum imperium, & omnimodam iurisdictionē, non possunt gratiare post sententiam.*
21 *Barones Regni Neap. gratiant Vassallos ante sententiam, & parte concordata.*
22 *Princeps Bisiniani potest componere etiam parte non concordata.*
23 *Barones prædicti componunt post sententiam, si ab ea fuerit appellatum.*
24 *Etiam quòd esset causa introducta in magna Curia Vicariæ si habent primas, & secundas causas.*
25 *Barones prædicti non cognoscunt de crimine hæresis, læsæ Maiestatis, & falsæ monetæ.*
26 *Compositiones non fiunt in Regno Neapolitano pro nefando vitio, & blasphemia.*
27 *Compositiones quomodo sint faciendæ.*
28 *Barones abutentes potestatem in gratiando Vassallos, possunt priuilegijs priuari.*
29 *Gratia cōcessa de facto, non prodest, nisi obtinens credidisset concedentem habere potestatem.*
30 *Potestas gratiandi Principi reseruata, nō censetur translata in feudatarium generaliter de Regalibus inuestitum.*
31 *Barones non possunt remittere pœnam infamiæ.*
32 *Nec concedere gratiam, nisi ad pœnā eis applicandam.*
33 *Episcopus non potest gratiare condemnatum ad perpetuum carcerem.*
34 *Barones quando possint facere gratias, remissiuè.*
35 *Banniti capitaliter in statu ecclesiastico nō possunt rebanniri per Gubernatores, & alios officiales.*
36 *Etiam si essent banniti pro homicidio casuali.*
37 *Princeps quando possit remittere iniuriā, & damna alterius pro bono pacis.*
38 *Princeps non potest remittere pœnam parte non concordata.*
39 *Et quando id possit, remissiuè.*
Et quando partes possint cogi ad pacem, remissiuè. ibidem.
40 *Princeps quando possit pœnam remittere.*
41 *Et quid de Iudice ordinario vel delegato.*
42 *Princeps remittens pœnam non concordata parte, mortaliter peccat.*
43 *Et quid in mulcta ex vera contumacia.*
Farinac. impugnatur ibidem.
44 *Composito non potest fieri in Regno Neap. non concordata parte.*
Et requiritur pro forma, vt remissio præcedat, ibidem.
Et quid si pars non querelauerit.
Et quid in transactionibus.
Et si fiat saluo iure partis, ibidem.
45 *Nisi delictum fuerit cōmissum in persona incognita.*
46 *Remissio in d. Regno non potest fieri per procuratorem sinè speciali mandato, & quare.*
47 *Et quomodo debeat fieri, remissiuè.*
48 *Et an sufficiat remissio solius offensi.*
49 *Et quomodo de ea constare.*
Et non præcedente partis remissione, officiales non possunt facere causæ relationē ad instantiam petentium compositionem. nu. eod.
Compositio facta contra formam prædictā est nulla, & ea non obstante compositus debet condemnari. nu. eod.
50 *Et si fiat sine remissione partis, ad quos Iudices sit recurrendum, remissiuè.*
Et an ipsemet Iudex, qui composuit, possit compositionem reuocare. nu. eod.
Et datum pro compositione erit restituendum. ibidem.
Nullitas ex ijsdem actis à quocumq; Iudice, & inferiori potest recognosci, ibidem.
Et an teneatur necessario super nullitate pronunciare, ibidem.
Et quid si fuerit petitum prouideri super nulli-

nullitate.ibidem.

Officiales Baronum habent laxiores habenas in faciendis compositionibus in Regno prædicto, quam officiales Regij.

51 *Pacem exposcentes per vim, & metum in statu ecclesiastico incurrunt pœnam læsæ Maiestatis.*

Officiales Baronum in d. Regno an possint commutare pœnam mortis in consulto pro rege, nu.eod.

Et quid debeant considerare dum componunt, nu.eod.

Compositio non poteſt fieri in d. Regno in crimine blasphemiæ, & sodomiæ, nu.eod.

52 *Princeps an possit gratiare quò ad pœnam corporalem, & interesse publicum sine pace.*

Gratia facta sine pace parti non nocet, nec iuribus suis, nu.eod.

53 *Reus obtinẽs gratiã sine pace, debet exulare à loco delicti.*

54 *Gratia interinata, an, & quando gratiatus possit puniri.*

55 *Et à quo Iudice sit approbanda.*

Compositio non potest fieri in atrocissimis in consulto Principe, nu.eod.

Compositio non debet fieri cum illis, qui plures deliquerunt, nu.eod.

Compositio cum famosis latronibus non poteſt fieri in Regno Neapolitano, nu. eod.

56 *Restitutio gratiosa quæ dicatur, remissiuè.*

57 *Restitutus à Principe recuperat bona prohibita alienari pro familia ad familiam deuenta ob confiscationem.*

58 *Etiam quòd sit restitutus sine alterius præiudicio.*

59 *Gratia quomodo probetur.*

60 *Gratia simpliciter facta, censetur facta secundum ſtylum gratiantis.*

61 *Dispositio omnis capit interpratationem à solito.*

62 *Rescriptũ Principis de bonis alienatis an extendatur ad bona acquisita per Baronem.*

63 *Et an ad bona feudalia, & emphyteutica.*

64 *Et quomodo sit facienda, vt comprahendat bona alienata.*

65 *Et an sit opus noua apprahensione possessionis.*

Gratia quando trahatur ab bona alienata, remissiuè.ididem.

66 *Et an ad fructus perceptos ex bonis publicatis.*

67 *Et an si trahatur, fiscus teneatur ad reſtitutionem pretij, fructus, & de euictione.*

68 *Et quid si Princeps ea bona donauerit, & donatarius ea vendiderit.*

69 *Vsusfructus amissus per confiscationem, an recuperetur per restitutionem, & gratiam.*

70 *Restitutio plenissima an extẽdatur ad bona alienata.*

71 *Poteſtas Principis absoluta, & ordinaria.*

72 *Impetrans gratiam pro secũdo homicidio, an debeat facere mentionem primi.*

73 *Gratia quando dicatur subreptitia, remissiuè.*

74 *Et quando ex taciturnitate vitietur.*

Et quando vitietur ipso iure, ibidem.

75 *Et quid si in gratia ad sit clausula, quòd de subreptione, & obreptione dici non possit.*

76 *Gratia Principis in feſto Natalis, & Pascatis tollit vitium subreptionis, & censetur motu proprio.*

77 *Littera quare dicãtur obreptitiæ, & quare non valeant.*

78 *Subreptio ex facti expressione generali non euitatur, nisi exprimatur modus.*

79 *Generalis locutio non redditur subreptitia licet in aliqua minima specie non uerificetur sub genere inclusa.*

80 *Subreptio omnis in gratiosis vitiat ipso iure.*

81 *Clausulæ vt petitur ex certa scientia, motu proprio, non obſtantibus, quando tollant subreptionem, & quid operẽtur, remissiuè.*

82 *Et quid si in gratia non dicatur ad postulationem, sed postulatio gratiam præcedat.*

83 *Gratia signata fiat vt petitur, non dicitur signata motu proprio.*

84 *Et quid si Papa manu propria scripserit motu proprio, & asserat se facere ad inſtantiam partis.*

85 *Impetrans an teneatur probare exposita esse vera, vel excipiens opposita.*

86 *Gratia obtenta non expressa qualitate delicti, ob quam Princeps potuisset non concedere, eſt nulla.*

87 *Qualitates an sint narrandæ, remittitur arbitrio Iudicis.*

88 *Impetrans remissionem pœnæ iam solutæ, debet narrare, se iam soluisse.*

89 *Item etiam causam, ex qua pœna fuit imposita.*

90 *Gratia in crimine læsæ Maiestatis non valet sine clausula, Motu proprio.*
91 *Iudex non potest dicere indulgētiam Principis præsentanti, quòd fateatur delictū, alias non vtetur.*
92 *Narrans in præcibus, se non animo deliberato homicidium commisisse, si ex actis contrarium potius appareat, poterit torqueri pro veritate sinè ipsius iniuria, nisi alio modo vellet per ipsum ostendere, exposita esse vera.*
93 *Indultatus comprahendit delicta tempore concessionis nondum detecta.*
94 *Et an comprahendat delicta futura, remissiuè.*
95 *Delictum futurum non potest per Principē remitti.*
96 *Restitutio finita guerra, extenditur etiam ad mortuos.*
97 *Delinquens sub spetie impunitatis, non est tutus.*
Abolitio quid sit, & quotuplex, nu. eod.
Barones in Regno Neapolitano an possint facere indultum in eorum statu, nu. eod.
Et quando, quibus ex causis, & quomodo, nu. eod.
Indultus Regij an extendantur ad vassallos Baronum, nu. eod.
Indultus priuatus quid sit, nu. eod.
98 *Remissio generalis an extendatur ad crimen falsi, & quando, & nu. 102.*
99 *An ad homicidium commissum proditoriè.*
100 *An ad crimen læsæ Maiestatis.*
101 *An ad solitos delinquere, & iterum gratiatos.*
103 *Abolitio generalis, quæ delicta comprahendat.*
Et an delicta commissa in officio, nu. eod.
104 *Et an crimen assasinij.*
105 *Et an extendatur quò ad restitutionem rei ablatæ.*
106 *Indultus de omnibus delictis præteritis, intelligitur parte concordata.*
107 *Abolitio, & indulgentia quomodo differant, remissiuè.*
108 *Remissio generalis an extendatur ad carceratos.*
109 *Abolitionis effectus, remissiuè.*

Lia est defensio.

1 Adde, quòd † stante decreto regio, siue statuto, quòd quis non possit de certis delictis in eodē decreto expressis per Regem, siue Principem, vel eius locumtenentem generalem, & alios quoscunq; Regios officiales, & ministros absolui, aut guidari cū clausula, quòd si contra decretum fiunt gratiæ delictorum, & guidatica sint ipso facto nullæ, & nulla; absolutus, siue guidatus per Regem seu eius locumtenentem de delictis in d. decreto absolui, & guidari prohibitis, de dictis delictis non debet puniri, sed est relaxandus, ne sub fide regia sit deceptus. ita decisum fuit per Regium Consilium Cathaloniæ, vt attestatur Peguer. in quæst. crim. c. 39.

2 Item † adde, quòd bannitus pro crimine ex quo irrogatur infamia, si cancellatus fuerit à banno ab habente potestatem, nulla facta mentione restitutionis, ad famam intelligitur restitutus, maximè si bannum sit in contumaciam latū,
3 & non † in conuictum per aliud genus probationis, quàm per contumaciam; & nisi cancellatus fuerit ex eo, quòd pœ-
4 nam soluerit. † ita latè per Alex. in cons. 112. vol. 2. & an gratiatus de delicto censeatur etiam restitutus ad famam, hono-
5 res, & dignitates, † vide omnino Odd. de rest. in integ. 2. quæst. 92. cum sequen. Ghirlan. de relax. carcer. tit. de benef. & indul. prin. quæst. 1. & quæst. 6. & Rolan. cons. 45. nu. 3. vol. 4.

6 Item adde, quòd † Princeps non potest remittere pœnam parti offensæ applicandam, Gramm. cons. 34. & plenè Menoch. de arbit. quæst. 96. quando pœna debetur de iure naturali, vel gētium: sed si pœna debetur iure ciuili, vel municipali, vel ex priuilegio Principis, tunc valet remissio. Menoch. de arbitr. iudic. in 5. centur. vltimo impressa in casu 447.
7 nu. 17. sed in casibus, † in quibus Princeps non potest remittere pœnam applicatam parti, potest tamen parti imponere silentium, & illi prohibere audientiā, vt tenent ferè omnes in l. Gallus §. & quod si tantum, & latè comprobat Cur. iun. in cons. 310. nu. 72. cum seq. vol. 3. & ad prædicta vide omnino addent. ad cons. Bertaz. 163. vol. 1.

8 Item † adde, quòd si sint duo Domini, quorum vnus ex conuentione habeat regimen, vtputa pro duobus annis, non potest pœnam remittere bannitis, seu condemnatis ante dictam conuentionē,

&

& dicti banniti non erunt tuti finito biennio, sed poterunt molestari, secundum Rimin.iun.in consil.33. per totum vol.1.

Item adde, quòd iudex non potest impetrata indulgentia à Principe, dicere reo fatearis prius delictum, alias nolo, vt indulgentia Principis vti possis. Afflict.in c.1.§.naturales in 4.notab. si de feud.fuer.controuer.int. dom.& agnat. & Gabriel.com.opin. libro 7. de malef. concl.23.in fine.

9 Item † adde, quòd gratia Principis, licèt quantum ad validitatem non requirat scripturam, tamen quò ad probationem requirit, & per testes probari non pôt.Boss.de remed.ex fol.clem.Princip. nu.54.Boer.decis.348. num.5. Cott.in memorab. in verb. gratiam à Principe. Natt.in conf.402.nu.31.& in conf.420. nu.11.reddit rationem, quare gratia requirat scripturam ad probationem, sed qualitates gratiæ possunt probari per testes. Abb.in c.auditis in 2.notab.de rest. in integr.& Fely.in c.2.col.7.de probat. & Soci.côs.287. Rot.decis.321.Bellam. decis.746.sed vide etiam Cassan. super consuet.Burg.fol.237.nume. 180. & ibi nu.185.attestatur, ꝙ fuit admissa proba-

10 tio gratiæ per testes; & dicit † etiam, ꝙ gratia facta ab inferiori potest regulariter probari per testes; vide etiam infra vers. quæro nunquid.

11 Item † adde, quòd gratia facta mediante pecunia, verè dicitur gratia, non obstâte pecunia, si gratia prępôderet. Soci. conf.4.col.2.vol.2. Curt.sen.consil.49. col.3.

Itē adde, quòd gratia Principis capta pecunia reuocari non pôt, ex quo transit in contractum irreuocabilem. Bal. in l. qui se patris C. vnde liberi vers. hoc scias Rom.sing.457. an iudex.Felyn. in cap.1.de probat.& Brun.conf. feud.12. col.10.

12 Item † adde, quòd gratia facta bânito, licèt sigillo non fuerit insignita, tamen sub clipeo litterarum reuersus, nô debet decapitari; & potest curare, vt sigillû apponatur impunè.Mandos.in glo. ad officium cancellariæ in §. vt proprium in glo. sigillû col.6. pag.311.vbi dicit, euasisse quendam à pœna mortis: & in hac materia gratiæ, vide omnino D.Odd.in tract.de rest.in integr.quæstione 92.vbi plenè.

13 Item adde, † quòd si gratia tantum verbo conceditur, aut fiat, non reuocatur morte concedentis, sed debent literę fieri tempore successoris, faciendo mentionem de concessione prædecessoris.& est

14 hodie practica † in Curia Romana, vt si Pontifex, qui fecit gratiam, moriatur ante bullas expeditas, vt successor concedat bullas, & super hoc adest reg.cancellariæ, quæ est octaua in ordine incip.Itē voluit, quòd concessa per prædecessorē, & ad prædicta vide Cassan. in consuet. Burg.fol.237.nu.180. cum seq.vbi latè.

15 Et hoc quidem. Adde, quòd † sicut Princeps omnes pœnas remittere potest, ita quoque per contrarium illas augere potest, & maiores induere. Alciat. in l.quos nos hostes ff.de verb.sign.& Soci.iun.conf.68.nu. 48.vol.3,& in his statur Principis volûtati, etiam quòd inordinatè processerit, seù ꝑcedi iusserit ad pœnas capitales, vt latè idem Soci.in conf. 92.vol.2. & qui non vult stare eius voluntati, contrariû faciat si potest.

Item adde, ꝙ gratia à Principe concessa pro delicto in suo territorio commisso, non liberat delinquentem à pęna in alio territorio imponēda.Oldr.conf.73. & Boss.in tit.de foro compet.nu. 85.

16 Item adde, quòd † Plot.in conf.73. nu. 45.vsq; ad fin. multum eleganter tenet, ꝙ Imperator, Rex, nec alius Princeps non potest facere gratiam, nec liberationem pœnę mortis homicidę, qui animo deliberato occiderit, etiam si vtilitas publica suaderet; & quod pacem, & remissionem ab offenso obtinuisset, de quo vide ea, quæ nouissimè tradit Farinac. quęst.crim.in quęst.6.num.15.cum seq. vbi latissimè de hoc articulo tractauit.

Ibi. Et dixi qđ potest Princeps.

17 Adde, † quòd hoc procedit, etiam si bannum perfectionē non recepisset, & de illius banniti adhuc carcerati innocentia constaret, nam adhuc restitui non poterit, sed opus erit Principem consulere, l.1.§.vlti.& ibi Mars.nu.46.ff. de quæst. post Bart.& alios.Ruin.conf.21.num.2. lib.4.procedit etiam in condemnatione

18 ex causa ciuili.Aret.consil.89. Fallit † tñ,

quando bannitus plures alios bannitos appræhendiderit, & eos ad Ciuitatem conduxerit à qua ipse,& alij erant banniti, tunc enim solus Iudex poterit rebannire text.. est singularis in l.non omnes §. fin. ff.de re milit.quem notat Roman. sing. 538. nullus. Menoch. de arbitr. Iudic. quæst.92.nu.5.cum sequen. & Farinac. quæst. crim. quæst.6.nu.10. cum sequen. vbi posuit multas amplia-
19 tiones, & limitationes † an Iudex possit gratiare bannitos.

Ibi. Barones seruent cōtrarium.

20 Adde, quòd † Barones habentes merū, & mixtum Imperium, & omnimodam iurisdictionē in causa capitali, post sententiam non poterunt facere gratiam Iacob.de sancto Georg.in tract.de feud. in glos.cum mero, & mixto imperio nu. 9. & an consuetudo tribuat huiusmodi iurisdictionem gratiandi, & an præscribatur cum sit de regalibus, vide Cassan. in consuet. Burg.fol.242.nu.12.cum.sequen.
21 Item adde,quòd† in Regno Neap.omnes ferè Barones habent priuilegia gratiandi,siue componendi delicta vassallorum ante sententiam,quando adest par-
22 tis remissio,exceptis † Principibus Bisiniani,qui habent potestatem, etiam parte non concordata, & dicta priuilegia interpraetantur, vt etiam post sentētiam componere,vel indulgere possunt, pen-
23 dente†tamen appellatione, quamuis appellatio introducta fuisset in magna Curia Vicariæ,si Barones habent primas,&
24 secundas causas † ita Franch. in decis. 370.vol.2.& faciunt tradita per Plac.in epit.delict.lib.1.cap.39.nu.27.& 28.Sed aduertendum est, quòd Barones non habent cognitionem criminis læsæ Maie-
25 iestatis, hęresis,& falsæ monetæ† in quibus delictis se nullo modo intromittere possunt, cum sint de reseruatis Principi, etiam quod in priuilegijs reseruata non fuisset, ad latè tradita per Isern.& Affli. in tit. quæ sint regalia, de vsib. feud. & de crimine sodomię,& blasphemię Dei, Iesu Christi, & gloriosissimę Mariæ Vir-
26 ginis cōponere non possunt, † per Reg. nouel. pragm. Regis Philipi incipien. *con grandissima raggione* fol. 437. licèt dicta delicta punire valeant, & quomodo sint faciendæ remissiones, vt compositiones sint validæ. Carau. in ritu 283. & 284. cum alijs duobus sequentibus, vide etiam quæ posui in vers. sequenti. Ibi quinimo in hoc Ducatu. & de mate-
27 ria compositionum, † & quomodo sint faciēdę, habetur per Carau.in d. ritibus Io.Ant.de nigr.in c.221. incip.exercere volentes Fab.Monteleo.in sua praxi super quatuor litteris arbitra. in quinta parte per totam, Lucium Foller. & Nunc.Tartal.in comment.super pragm. de composit. vbi latissimè ad saturitatē.
28 Et Barones † in componendis delictis, si sua abutuntur potestate, aggrauando Vassallos,priuilegijs,& sua iurisdictione priuari possunt, per Regiam pragm.Caroli Quinti incipient. mandamus sub tit.de Baronibus, & eorum officio Affli. in constit. rei vendicatione, & Io. Ant. de Nigr.in c. grauamina nu.50.vbi plenè de grauaminibus vassallorum tractauit.
29 Item adde,quòd † gratia de facto concessa nō prodest criminoso, etiam quòd impetrans ignorasset potestatem illius, qui gratiam cōcessit, & credidisset illum posse dare gratiam, sed poterit iterum per Principem capi, & detineri. ita tradit Cassan.in cōsuet.Burg.fol.244.vers. sed quia vtebatur de facto.
30 Item † adde, quòd hæc potestas soli Principi reseruata in feudatarium, etiā de regalibus in genere inuestitum, translata non censeretur.Fely.in c.quæ in ecclesiarum col.12.de cōstit.Luc.de penn. in l. contra rempub. C. de re milit. lib. 12. Afflict.in tit.quæ sint regal.nu.68.& Osasch.decis.101.nu.12.& Bart.in acta. §. amplianda ff. de re iudic. vbi dicit, ꝙ
31 Comites, † & Barones pœnam infamiæ, vel aliam pecuniariam remittere non possunt, & Boss.in tit.de remed. ex sol.clem. Princip.nu.51.dicit, feudatarios non posse subditis suis cōcedere
32 gratiam,nisi ad bona, † & pœnam, quæ
33 eis applicantur: nec Episcopus † potest remittere cōdemnatos ad carcerem perpetuum, cum hoc spectet ad supremum Principem, secundum Io.fab.in l.pœnā C.de pœn.quem refert, & sequitur Cassan.in consuet. Burg. fol. 242.nu.11. Et an Barones, & feudatarij gratias facere
34 possint, † vide omnino nouissimè Fari-

nac.

nac.quæst. crim.in quæst.6.nu.2.cum se quent.

35 Item adde,† quòd in statu ecclesiastico legati etiam à latere, Gubernatores, & alij officiales non possunt rebãnire, seu remittere capitaliter bannitos, vt per constit.8.Pij.II.de qua in Bullar.fol.81. & licèt loquatur de bãnitis pro homici dio,fuit tamen extensa ad alios ꝑ quocunq; capitali crimine bannitos, ꝑ Iul. II.in const.V.fol.153.& postmodum d. constitutiones per multos alios Pontifices confirmatæ fuerunt, præsertim per Pium V.in const.13.vers.& subsequenter sanctæ mem. fol.919. & nedum non possunt facere gratias, seu compositiones cum bannitis pro homicidio animo

36 deliberato,† sed nec etiam cum inquisitis,seu condemnatis de homicidio in rixa, seu casu fortuito, non alio quouis modo facto, pro quo pœna ordinaria, vel extraordinaria imposita, vel imponenda esset,vt per Pium IIII.const.104 fol. 810. circa vero alia delicta possunt facere compositiones,& gratias, vt quotidie faciunt.

Adde, quòd pro bono pacis.

37 Adde, † videndum Luc. de Penn.in l. vnica de publi.letitiæ, vel consul.num. 66.vbi latissimè.

Ibi. Quinimò in hoc Ducatu

38 non solet. Adde, quòd hoc† est etiã de iure communi, quòd Princeps non possit remittere pœnam parte non concordata,per l.2.C. de prę cib.Imper. offerend. ita dicit Andr. de Isern.in tit.de cap.qui cur. vend. in q̃st. de Curia Capuana,& vide Ruin.in cõs. 60.volu.5. Bald.in l.venia, C.de in ius vocan.3. & vlt.notab. & in l. quicunq;. C.de serui.fugit.vlt.col.& quando pos-

39 sit remitti † delictum, etiam inuita parte,& cõpelli partes ad faciendum pacẽ, vide Paul.de Cast.cõs.195. viso proces

40 su inquisitionis.& quando possit† Princeps remittere, vide Andr. de Isern. in tit.quæ sint regalia, §. & bona. Paul.de Castr.in conf.119.& Menoch. de arbit.

41 Iud.quęst.96.& ibi † etiam,quid de Iudice ordinario,& quid de delegato, & Plot. in cons. 78.nu.33. vbi latissimè in suis,& in cons.73.nu. 57.inter cons.crimin. diuers.volu.2.& Farin. in quæst.6. nu.15.cum multis sequen. in quibus locis attestatur, quòd de generali consuetudine totius Italiæ, & totius Orbis ita seruatur, quòd Princeps non solent remittere pœnas, nisi prius parte concor-

42 data,concludendo, quòd Princeps † illud facere non possit, aliàs, quòd facit contra conscientiam, & mortaliter peccat, secundum D. Thom. in 2. secundæ q̃st.63.art.4.vers.sed Princeps. Paris de put.de synd.in verb.compositio c.7.nu. 11.& Gram. cons. 34. nu.1.& voto 35.

43 nu.9.& hoc† etiam est seruãdum in mulcta ex vera contumacia,vt per tex.in c. venerabilibus §. porrò vers. secus de sent.excommu.in 6.vide etiam Bertaz. in cons.163.cum addit.vbi loquitur de parte tangente officiali, & quando pœna debet parti de iure ciuili, vel ex statuto,vel priuilegio Principis, vel de iure naturali,vel gentium; & quibus casibus Princeps pœnam parti applicatam tollere possit;& an possit imponere silentium, de qua materia ibi multum latè tractatur; & gratia facta homicidæ, vel alij delinquenti, si non præcesserit pax, & remissio partis offensæ, vel hæredum non valet,etiam quòd esset facta de plenitudine potestatis ab Imperatore, vel à Rege, nam pars offensa, vel hæres nõ recipit honoris sui recompensationem, vbi via iuris non punitur iniurians, vel offendens, sed absque pace Princeps ei gratiam facit,vt ait Beatus Thom.artic. 4.& ita Bal. & Comes Bened. de Plotis requisiti à Potẽtissimo Io. Galeatio Duce Mediolani responderunt, vt habetur in cons.6.inter cons.crim.diuers.tomo 2. & alį Plotus in cõs.73. nu.52.cũ sequen.eod. tomo dicit,quòd de iure diuino uidetur, ꝙ requiratur pax offensi, vel hæredum, & ꝙ absque ea,& si esset Imperator, Rex, aut Dux non possit facere gratiam, ac liberationẽ pro aliquo delicto, etiam alias gratiabili,& ibi latissimè hãc quæstionem tractauit.Ex quo, ni fallor opinio D. Farinac. in quæst.5. nu.12.dicentis gratiam,siue compositionem sine pace ualidam esse quò ad fiscum, nullo modo sustineri potest,si dicta distinctio esset uera, utiq; diuus Thomas,& prædicti doctores illam nõ ignorassent, & ideo secundũ eorum opinio-

nem ueram,& sanctam semper est iudicandum,& ad prædicta faciunt etiam q̄
44 posui supra in quæst. 2.nu.13.& in†Regno Neap. nō potest deueniri ad aliquā compositionem,nisi prius parte offensa concordata,per ritum 275.& Pragm.4. sub tit.de composit.quę vult pro forma, vt in primis, & ante omnia partium remissio præcedat, quæ seruanda omnino est,alias actus est nullus, nec per æquipolens seruari posset: & hoc procedit etiam, quòd ex officio sit processum super aliquo delicto,& pars non querelauerit,quia tunc etiam requiritur remissio partis ante compositionem. ita tradit Luci. Foller. in d.pragm. 4.de composit.nu. 101. hoc quoq; tenuit Carau. in d.ritu 272. nu. 20. & dicta pragm. & aliæ loquentes de compositionibus habent locum, & procedunt tam in transactionibus, quàm in compositionibus, vt per Luci. Foller.vbi supra num.65.& Carauit.in ritu 276. & per pragm. 3.de composit.nec potest fieri compositio sal uo iure partis,quando non adest remissio, vt disponebat ritus 274. qui fuit correctus per d. ritum 275. vbi plenè per Carauit.& in ritu 272. & ibi nu. 28.ha-
45 betur,quòd†si delictum fuerit commissum in persona incognita,ex quo remissio haberi non possit,quòd tunc eo casu poterit obseruare ritum 274. idest componere inquisitum, & pro interesse partis recipere cautionem de stando iuri cum parte quandocumq; superuenerit; nihilominus consuluit iudicibus, vt talem compositionem non faciant absq; li
46 centia Proregis. Vlterius,†hodie in dicto Regno remissio per procuratorem etiam cum speciali mandato non valeret,quia is, qui habet remittere, debet coram officiali id agere per nouissimam pragm. 7.§. *Vna dellas causas*, in tit. de composit.& ratio dictę pragm.fuit,vt in ea dicitur,ne partes offensæ p̄ uim, vel metum facerent remissiones,& ita habe tur per Carau.in d.ritu 273.& 275. sub
47 nu.7. in quibus ritibus docet,†quomodo in regno hodie fieri debeant remissiones partium, vt compositiones deli-
48 ctorum sint validæ,& sola remissio† mo rientis non sufficit,sed requiritur remissio omnium, quorum interest, idest eorum quibus successio defertur, & omnium,qui sunt in eodē gradu, per prag. 8.de compos.& per rit.275.& datur for
49 ma,† quomodo constare debeat de remissione partis offensæ, de qua prius debet apparere in actis,antequàm fiat cōpositio.Fab.de Monteleo. in prax.arbit. par. 5.nu.13.fol.370.vbi latissimè de materia compositionum,quē refert,& sequtur Nunci.Tartal.super pragm. 8.incip. *Nelli anni passati*,sub tit.de compositionibus, & per eandem pragmaticam prouisum fuit, quòd officiales non possint facere relationes, quando inquisiti petunt se admitti ad compositionem; nisi prius constiterit de partium remissione: & quando compositiones fiunt contra formam constitutionum, rituum, & pragmaticarum regni sunt nullæ, & inualidæ;& rei cōpositi,non obstante compositione, vltimo supplicio sunt condēnandi.Gram.vot.35.& ibi latè,quæ sint consideranda in compositionibus fiendis,& in consil.34. cōsuluit cōtra quēdā Panarellum, qui obtinuerat gratiam à Prorege, non habita remissione partis. vide etiam Luci. Foller. in d. pragm. 4. nu. 95. sub tit. de compositionibus,vbi dicit compositionem factam prius, parte non concordata,esse nullam,& inua-
50 lidam.Et† ad quos iudices sit recurrendum, quando compositiones fiunt nulliter. Carau.in dicto ritu 273. & Foller. in pract.crim.in verb.audiantur excusatores,nu.117.in 4.fol.in quo plura sunt, quàm in alijs, & si aditus fuerit iudex, qui fecit compositionem, nullam, ipsemet reuocare poterit,& cognoscere super delicto,& datum pro compositione erit restituēdū.Paris.de syndic. in verb. an si delinquēs in fine, quē seqtur Carauit.in d. ritu 273. in finalibus verbis, & Foller.vbi supra num.118. nam quæ fiunt contra leges, habenda sunt pro infectis, & ipso iure non valent. Fab. de Monteleo. in prax.arbitr.par.5.in uerb. facta compositione num. 4. fol. 446. & Vant.in tracta. de nullit.in tit.de nullit. ex defectu process.num. 118. Quinimò quando nullitas ex eisdem actis,& processu resultat à quocumq; iudice etiam inferiori poterit cognosci super negocio principali,dummodo sit iudex ordinarius, & quòd inferior possit cognoscere de nullitate gratię superioris,quando

op-

opponitur à parte, tenent communiter doct. in c. cum venissent de iud. & ibi pcipuè Fely. nu. 1. & Deci. nu. 5. & Feran. Gargia. in cons. 125. num. 17. inter consil. crimin. diuers. tomo. 1. & necessario super nullitate non erit pronunciandum, cum dicatur incidenter deducta, ita latè per eundem Vanti. in titu. coram quo nullit. propo. poss. numero 13. Capy. decis. 1. nu. 26. & Paul. de Castr. in consi. 232. per totum vol. 1. vbi plus voluit, quòd sententia lata super negotio principali sit valida, non pronuntiato super nullitate, etiam quòd expressè petitum fuisset, licèt Iudex nō benefaceret; Et in d. Regno Officiales Baronum, qui habent potestatem componēdi delicta, siue gratiandi, habent latiores habenas in compositionibus faciendis, quàm officiales Regij, qui non possunt componere, siue commutare delictorum pœnas, pro quibus veniret imponenda pœna mortis, vel membri mutilationis inconsulto Prorege Regni. per Pragm. 2. incip. Et ne sperata delictorum venia, sub tit. de composit. quæ non habet locum in officialibus Baronum, vt per Io. Ant. de Nigr. in c. ne peruersorum, nu. 8. & Carau. in ritu 272. nu. 7. qui tamen non possunt componere, nisi concordia partis læsæ præcedente, (quod etiam expressè dicitur in eorum priuilegijs,) & alijs supradictis requisitis; & licet in hoc maiorem auctoritatem habeant, debēt tamen benè aduertere, quid agant in cōponendis, siue gratiandis delictis, per Pragm. mandamus sub tit. de Baronib⁹, & eorū officio, qua prouisum est, vt Barones, & eorum officiales debeant delinquentes debitis pęnis punire, aut puniēdos mandare; & quòd eorum priuilegijs non abutantur, ne de eorum abusu pro iustitia contra eos prouideatur, & ita ēt latè tradit Luci. Foller. in d. pragm. de composit. nu. 95. & sequen. Sed aduertēdum est, quòd nec ipsi, nec Regij officiales possunt aliquo modo componere crimē sodomiæ, & blasphemię, per pragm. 2. de sodomia, & pragm. 5. de editis per
51 Illustriss. Card. de Granuela. At † in statu Ecclesiastico ad prouidendum, ne paces fiant per vim, & metum, inferentes minas pro habenda pace, incurrunt pœnas criminis læsæ Maiestatis, & alias pœnas, de quibus in Bulla Innoc. VIII. fol. 128. & Pauli II. fol. 98. & licèt supradictæ Bullæ sint locales in Vrbe, fuerunt tamen per Clemen. VII. extensæ per totum statum Ecclesiasticum, vt in d. Bulla. fol. 287. & postmodum cōfirmatę per Pium IIII. & V. & alios Pontifices, vt apparet in d. Bullario nouiter impresso; Sed in d. statu non curant de tot remissionibus, & concordia partium, quia vt plurimum, Gubernatores nulla habita cōsideratione, quòd mortaliter peccāt, solent componere delicta etiam enormia, & gratias facere absq; aliqua pace, siue concordia partis offensæ; & aliquādo ponunt clausulam in rescriptis, habita pace, vel humiliter petita, vel seruato exilio, & sępè à Ciuitate tantùm, donec pacem habuerint; & hoc quam sit iustū, & honestum, me remitto. Summi Pontifices hoc nēmpè non faciunt, quibus reseruata est gratia homicidij, quam non concedunt, vel rarò, & cū maxima causa, nisi prius pax secuta fuerit; & miror, quòd ad istud maximum inconueniēs,
52 non prouideatur. Contrarium, † quòd imo Princeps, quò ad interesse publicū, & ad pœnam corporalem sine pace remittere possit, tenet Thom. 2. 2. quæst. 77. nu. 1. Bart. Ias. & alij in l. venia, C. de in ius voc. Boer. quæst. 65. Boss. in tit. de remiss. ex sol. clem. Princip. Plot. consil. 78. num. 32. Couar. lib. 1. variar. resolu. cap. 20. num. 8. tamen pace nō facta ipsi parti, & iuribns suis gratia non nocet, Paul. de Cast. cons. 423. volu. 1. Osasch. decis. 134. nu. 11. hoc autem non est verum, ita simpliciter in qualibet remissione Principis; sed specialiter in ea, quę fit pro bono pacis, & sic cum causa, & ita sunt intelligendi Doctores supra allegati, vt tradit D. Farinac. in dicta quæst. 6. sub num. 18. cum sequen. vbi multū do-
53 ctè hanc quæstionem examinauit. & † quando reus obtinet gratiam delicti sine pace, debet exulari à loco delicti ad euitanda scandala. Deuteron. cap. 19.
54 ibi ad vnam Vrbium confugit; & sit † gratia non interinaretur ob grauitatem delicti, tunc reus restituendus est pristinæ libertati, ne Principis auctoritate deciperetur, l. 1. C. de his, qui veni. ętat. impetr. Boss. in tit. de remed. ex sola clem. nu. 42. Si vero non veniret interināda

ob

ob defectum verificationis contentorũ in precibus, vel ob subreptionem, deberet puniri; posset tamen iterum Principem supplicare, ac obtinere ampliorem gratiam ad remouẽdum dubium. Marc.
55 quæst. 504. in fin. & † cognitio approbationis gratiæ ei iudici spectat, in cuius territorio reus deliquit, l. 1. & auth. qua in prouincia C. vbi de crim. ag. oport. nisi à Principe causa commissa fuerit, vt plenè per Ant. Solam in constit. Sabaudiæ in Decret. Gratian. glos. 1. nume. 2. fol. 195.

Item adde, quòd iudex non potest cõponere in atrocissimis inconsulto Principe, nec debet componere cum illis, q pluries deliquerunt, Paul. Ghirland. in tract. de relax. carcer. cap. 2. & 3. & in regno Neap. fuit prouisum per cap. regni incip. Ne peruerso quòd famosi latrones, & alij malefactores grauiorum scelerum non admittantur ad compositiones, sed hoc malè seruatur per Barones, qui volunt pecunias.

Scias autem. Adde, quòd hoc potest facere Princeps cum bona conscientia, quando non est pars, quę accuset, & quando remissio non tẽdit in graue detrimentum Reipublicæ, quia alias non potest Princeps remittere cum bona conscientia. ita sanc. Thomas in 2. 2. quæst. 67. art. 4. quem refert, & sequitur Gomez. de delictis cap. 13. num. 38.

Adde vidẽdum ea, quæ posui infra sub nu. 97. vbi latè de hac materia.

56 Quæro nunquid. Adde, † quòd hãc materiam restitutionis gratiosæ excellens D. Oddus in suo tract. de restit. in integr. q. 95. 96. 97. 98. 99. eleganter, & diffusè more suo tractauit, vt nihil amplius desiderari possit, & ibi decidit omnes casus, qui in hac materia contingere possunt.

57 Item † adde, quòd restitutus ex Principis indulgentia, recuperat ex mente testatoris bona prohibita alienari, vt conseruarentur in familia, quæ propter publicationem peruenerant ad illos de fa-
58 milia, etiã quòd Princeps † dicat in gratia, ad bona sine alterius præiuditio. ita notabiliter tradit Illustriss. & Reuerendissimus D. Cardin. Albanus in cons. 1. nu. 18. & 20.

59 Item adde, quòd † gratia Principis nõ probatur per testes, Bald. in l. humanum ad finem, C. de legib. ita etiam Cott. in memorab. in verb. gratiam, & Boss. in titu. de remed. ex sol. clem. num. 54. Et licèt non possit probari per testes, tamen gratiæ, vel priuilegij qualitates poterũt probari. Abb. in c. auditis in 2. notab. de rest. in integr. & Deci. cons. 297. & tradit Rot. decis. 331. Romana Curia, & Bellam. decis. 246. vide etiam Natt. consil. 402. nu. 31. & 420. nu. 11. volu. 2. Sed ad prædicta, quomodo gratia Principis probetur, vide omnino Maschar. de probat. concl. 845.

Ibi. Haberi pro appositis.

Adde, quòd ista interpretatio est de iure facienda, Boer. in decis. 64. num. 5. & Boss. in d. tit. de remed. ex sola clemen.
60 prin. nu. 7. dicit † aduertẽdum esse, quòd vbi Princeps non soleret facere gratiã, nisi ratione personę cessaret difficultas, quia intelligeretur Princeps, secundum
61 vsum suum fecisse, quia † omnis dispositio capit interpretationem à solito, Inn. in c. olim in prin. de verb. signif.

Item quæro nunquid. Ibi, potest tamen Princeps, si velit.

62 Adde, quòd † restitutio facta per Principem de bonis alienatis, trahitur etiam ad bona acquisita per Baronẽ, in cuius territorio erant bona confiscata, vt per Cassan. in consuet. Burgund. rub. 1. §. 5. num. 142. fol. 223. & ibi dicit Cassan. q subsistente causa fieri potest, sed Boss. in tit. de remed. ex sol. clem. nu. 53. tenet, quòd hoc Princeps facere non potest. In hac materia vide Boer. quæst. 64. nu. 5. Osasch. decis. 90. nu. 14. Bursat. consil. 54. num. 20. Ruin. cons. 45. vbi plures casus distinguit, volu. 4. Deci. cons. 257. in fi. & Neuizz. cons. 68. nu. 47. qui consu-
62 luit contra Decium. Et an † contineantur etiã feudalia, & emphiteutica, Natt. cons. 471. hic allegato. formam autem litterarum gratiæ, idest clausularum, vt bona tertijs alienata comprænhendãtur,
64 docet † Cagno. remissiuè in l. ea sola. nume. 13. ff. de reg. iur. & Paris. in consil. 1. nu. 38. cum sequen. vol. 4. & si in eis inserantur vberes clausulæ, de quibus in decis. Rom. 64. in nouis acquiritur etiã pri-

pristina possessio, sine alia noua apprehē
65 sione, † vt per Ponc. in tract. de spolio
lib. 3. nu. 29. Et circa istam quęstionem,
quando gratia trahatur ad bona aliena
65 ta, † vide Menoch. de recup. poss. remed.
10. nu. 101. cum sequen. vbi plenè tracta
uit, & ibi nu. 113. tenet, quòd restitutio
per viam iustitiæ, & non per gratiam di
citur etiam trahi ad alienata; vide etiam
Peregr. de iure fisci lib. 5. tit. 2. num. 43.
vbi tenet gratiam non comprehendere
alienata, etiam si Princeps expressè di-
xerit, quòd restitutio trahatur ad bona
in alium translata; quod tamen per eum
ibi limitatur: vide omnino, & Viui. com
mu. opin. 78. & ibi dicit etiam, quòd re-
stitutio Principis trahitur ad bona, quæ
filijs erāt attributa, & ad bona, si ex for-
ma statuti pro parte hæredibus interfe-
cti, applicarentur: sed quocumq; casu
66 bānitus nō recuperaret fructus† à fisco,
nec ab alio, nisi causa iustitiæ restituere-
tur, tūnc. n. recuperaret etiam fructus. Et
an gratia delicti trahatur ad bona alie-
nata, vide nouissimè tradita per Farin. in
tract. suo quæst. crim. in quæst. 6. nu. 33.
cum sequen. vbi ponit multas amplia-
tiones, & limitationes. & etiam quando
67 gratia † trahitur ad bona alienata, an fi-
scus ad restitutionem precij, & ad fru-
ctus, & de euictione teneatur. Et vide
etiam Gomez. de delictis capitu. 13. sub
nu. 39. vbi concludit, quòd ille, cui per
legem, vel hominis dispositionem bona
delinquentis sunt applicata, nō tenetur
ea restituere, nec sibi auferuntur, siue sit
apprehensa possessio, siue non.

68 Item adde, quòd† si Princeps donaret
bona confiscata, & donatarius ea ven-
deret, & postea Princeps dicta bona cō
demnato restitueret, emptor non potest
ad rei euictæ pretium agere contra ven
ditorem, sed contra fiscum; nam euictio
vbi fit facto Principis, venditor ad resti
tutionem non tenetur. Puteus decis.
381. in causa Bononien. lib. 3. vbi tra-
ctat de bonis Bentiuolorum, quæ de an
no 1506. à Iulio II. fuerunt confiscata,
& per Bononienses Card. Papien. alie-
nata, & postmodum de anno 1514. per
Leonem Decimum ipsis Bentiuolis re-
stituta.

69 Item adde, quòd † extincto vsufructu
per confiscationem, si vsufructuarius ha
beret gratiam, & libertatem recupera-
ret, non videtur recuperasse vsumfru-
ctum, postquàm semel fuit extinctus, vt
per Deci. consil. 621. & Ias. in l. si is, qui
pro emptore nu. 89. vers. sicut secundū.
ff. de vsucap. non obstantibus allegatis
per Tiraq. in l. boues §. hoc sermone, in
4. limit. nu. 1. ff. de verb. signif. quia ibi
loqtur de vsufructu annuo, sed Borgn.
Caualcan. in tract. de vsufruct. mulieri
relicto nu. 233. vers. & extincto vsufru-
ctu, tenet, quòd vsusfructus semel ex-
tinctus, siue sit annuus, siue sit vnicum le
gatum, amplius renasci non possit.

Ibi, quæ tamen numquam mi-
70 hi placuit. Adde, quòd † idem tenet
Cassan. in consuet. Burg.
rubr. 1. §. 5. nu. 143. fol. 225. vbi dicit, ꝙ si
gratia contineret bona alienata, duo ab
surda sequerentur, vnum quòd fieret p
indirectum, (quod videtur fieri nō pos-
se) per directum, aliud, quòd Princeps
non administraret iustitiam, & de pote-
state Principis latissimè habetur p Pincl.
in repet. l. 2. C. de rescind. vend. in rubr.
c. 2. per totum, & ibi nu. 245. egregiæ im
71 pugnat† illam distinctionem, quam mul
ti Doct. faciunt, distinguendo potesta-
tem absolutam Principis ab ordina-
ria.

Debes autem aduertere tu.
72 Adde, quòd † hoc procedit tribus con-
currentibus, primò quòd sit homicidiū,
vel simile delictum, pro quo gratia obti
netur: secūdo, quòd pro illo sit facta gra-
tia, prout in effectu voluit Syluan. cons.
50. num. 1. & 12. Tertiò, quòd pœna sit
capitalis, prout secunda, pro qua gratia
vltimo obtinetur, & ab eodem Principe
non diuerso sint gratiæ concessæ, vt per
Syluan. d. cons. 50. nu. 12. & per Bursat.
cons. 177. nu. 23. cum seq. vol. 2. & no-
uissimè p Farinac. variar. quæst. in quęst.
6. nu. 47. cum sequen. vbi dubitat de prę
dictis tribus limitationibus, siue requisi
tis, de quibus ego quoq; valde dubito
per rationem, quam ipse allegat, & quia,
vt hic dicit auctor, volēs impetrare gra-
tiam, debet exprimere in supplicatione
omnia, quæ potuissent verisimiliter re-
trahere animum Principis à concessione
gratiæ, si ea sciuisset: & cum mihi bis ca-
sus

ſus contingerit, conſului Principem iuxta cōſilium Alciati in c. cum ab homine nu.44. de iudic. & Couar var.reſol.lib. 1.cap. 20. num 8.& nunc reperio, quòd Farinacius idem conſulit in loco ſupra-
73 citato.& gratia quo pacto † probetur ſubreptitia, latè per Maſcar. de probat.concluſ.846. Et etiam tenetur facere mentionem, non ſolum de delicto, de quo gratiam habuit, ſed etiam de delicto, de quo fuiſſet punitus, alias gratia eſſet nulla, ſecūdum Bal.in l. quicunq; C. de ſer. fug.& in l.3.de Epiſcop.aud. gl. Abb.& Io.de Ananiin c. 1.de cleric.percuſ. Bar. in l.ſi cui in fine ff.de accuſ. & Afflic. in Conſt. cum vniuerſis nu.8.
74 Item adde, quòd † gratia non vitiatur ex omnibus tacitis, quæ mouiſſent Principem ad non concedendum, ſed ex eis tantū, quæ ſunt expreſſa à iure. Egidius deciſ.698. incip. concluſio extra rotam, & Brun.conſ.feud.11.& Fely. in c.poſtulaſti col.3.verſ. declara etiam notabiliter, extra de reſcript. Toſſ.in titu. de remed. ex ſol. clem.princip. num.34. cum ſequen.Rot.deciſ.32.num.5.de reſcrip. in nou.Soci.conſil. 120. nume. 5. lib.4. Caſſad.deciſ.12. nu. 5. de preben. Curt. iun.conſ.27. col.fin.& conſ.32.ad fin.& huiuſmodi ſubreptio ipſo iure abſq; partis oppoſitione gratiam vitiat. Crauet. conſ.68.nu.2.& Ruin.conſ.21.num.13. lib.1.& cognitio, quādo taciturnitas vitiat gratiam alicuius rei, depræhenditur ex ſtylo, & concedentis ſolito, Burſat. conſ.177.nu.13.vol.2.
75 Item adde, quòd † ſi in gratia adeſſet clauſula, quòd de ſubreptione, & obreptione dici non poſſit, d. clauſula intelligitur iuridicè, exiſtentibus narratis in gratia, quoties gratia conceſſa fuerit ad petitionē partis; ſecus ſi motu proprio. Pute.deciſ.213.lib.2.
76 Item † adde, ꝙ gratia conceſſa à Principe in feſto Natiuitatis, vel Reſurrectionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti, cenſetur motu proprio conceſſa; & omne vitium ſubreptionis cenſetur ſublatum. Burſat.in conſ. 177.nu.15.vol.2.
77 Item adde, † quòd litteræ obreptitię dicuntur, quādo propter inuolucrum verborum Princeps decipitur, & dicuntur furtiuę, quia effugiunt plenam, & deliberatam conſciētiam Principis, & propterea non valent. Capr. comm. concl. reg.43.nu.5. & ſequen.
78 Item adde, quòd † ad ſaluandam ſubreptionem non ſufficit exprimere factum aliquod generaliter, niſi etiam exprimatur modus, per quem factum fuit, & qualitates.Brun.conſ.feud.12.col.4. Gram. conſ. 34.num.10. alias gratia erit nulla.
79 Bertaz.conſil.104.vol. 1. ſed † generalis locutio non redditur ſubreptitia, licèt in aliqua minima ſpecie incluſa, ſub genere verificari nō poſſit.Brun.cōſ. feud. 1.col. fin.
80 Item † adde, quòd in gratioſis omnis ſubreptio vitiat ipſo iure, communis eſt opin.per Fely.in c.ad audientiam num. 22.de reſcript.& Verall.deciſ.49.par.2.
81 Item † adde, quòd clauſulæ, vt petitur ex certa ſcientia, motu proprio, & non obſtātibus, quæ ſolent apponi in litteris gratioſis, nō tollunt ſubreptionem, quoties gratia eſt facta ad poſtulationē partis, vt per add.ad Bertazz.conſ.478.littera C, vſq; in fin. vol.2.& de iſtis clauſulis, & earum effectu, vide Gabriel.com. concl. lib. 6. tit. de clauſuliis concl. 1.& 2.& Rimin. iun. conſ. 5. nu. 22. vſq; in
82 fin. vol. 1. Et ſi in gratia † Princeps non dixerit ad poſtulationem partis, ſed ipſa poſtulatio præcedat, ſi poſtea ſequatur conceſſio cum clauſula, etiam motu proprio, illa clauſula nihil poteſt operari, Socc. iun.conſ.77.nu.98.vol.1.& Pariſ.
83 conſ.79.nu.23. vol. 4. Et gratia † etiam non cēſetur ſignata motu proprio, quādo eſt ſignata, fiat vt petitur, etiam quòd in corpore dicatur, motu proprio. Ve-
84 rall.deciſ.45.par.2. etiam ſi † Papa propria manu ſcripſerit clauſulam, motu proprio, & aſſerit ſe id facere ad partis inſtantiam, talis clauſula nihil operatur. Rui.conſ.41. col.5.vol.1.
85 Item † adde, quòd impetrans tenetur probare, omnia narrata per eum eſſe vera, vt per Fely. & Deci. in c. conſtitútus de reſcript. Crau. cōſ.104.nu.3.& 148. nu.8. & Pariſ.conſ.49.nu.30. vol.4.maximè, quando Princeps habet relationem ad ſupplicata, ſecundum Rip.lib.2. reſponſ. reſponſ. 24. nu. 4. ſed ad hanc quæſtionem, an impetrans, vel excipiēs, obreptionem probare teneatur, & an omnia in reſcripto narrata ſint probāda, latè Maſchar. de probat. cōcl.1123.vol.

3.Et

86 3. Et,† q̃ gratia ſit nulla, nõ expreſſa qualitate delicti, ob q̃ Princeps potuiſſet illã non concedere, vide Bertaz. conſ. 104. vbi etiam loquitur de ſaluo conductu obtento. Et in hac materia reſcriptorũ obreptionis, & ſubreptionis, vide Menoch. de arbitr. Iud. caſu 201. vbi multa accumulauit, & ibi nu. 25. dicit, quòd ar-
87 bitrio † Iudicis relinquuntur qualitates narrandæ in precibus, ne reſcriptum reddatur ſubreptitium.

88 Item † adde, quòd ſi aliquis fuerit condemnatus ad pœnam, quam ſoluit fiſco, & impetrat remiſſionem illius pœnæ, & non faciat mentionem, quod illa pœna erat ſoluta fiſco, non valet impetratio, tamquam ſubreptitia. Bald. & Iaſ. in l. nec dãnoſa circa Princip. C. de precibus Imper. offeren. & in l. præſcriptione in fin. C. ſi con. ius, vel vtil. publ. & Deci. in l. liberos C. de collat.

89 Item † adde, ſi quis fuerit cõdemnatus puta in mille libris, & impetrauerit à Principe gratiam, ſiue remiſſionem talis pœnæ, & non fecerit mentionem, ex qua cauſa fuerat condemnatus, non valet talis gratia. Iaſ. in d. l. nec dãnoſa in princ. Oldr. conſ. 22. incip. ad quæſtionem in fin. Alex. conſ. 114. col. 1. vol. 1.

90 Item † adde, quòd gratia, ſiue reſtitutio condemnati de crimine læſæ maieſtatis, ad hoc vt valeat, requiritur etiam, vt dicatur motu proprio Principis illa fuiſſe facta, vt per Curt. Iun. in l. 1. §. ſi p̄curator in princ. ff. quòd quiſq; vir. per tex. in l. 1. C. de petitio. bon. lib. quem refert, & ſequitur Cagn. in l. ea ſola in fin. ff. de reg. iur.

91 Et quia plerumq; Adde, quòd† iudex non poteſt impetrata indulgentia à Principe, dicere reo, fatearis prius delictum, alias nolo, vt indulgentia Principis vti poſſis. Afflict. in c. 1. §. naturales in 4. notab. ſi de feud. fuer. cont. int. dom. & agnat. ſed
92 ſi ex proceſſu † appareret, homicidium potius animo deliberato factum fuiſſe, quàm aliter; non tamen clarè conſtaret, & impetrans narraſſet, ſe nõ animo deliberato illud feciſſe; poſſet torqueri ad veritatem inueniendam ſine ipſius iniuria, niſi per alias p̄bationes vellet oſtendere, quæ narraſſet, vera eſſe. Boſſ. in tit. de remed. ex ſola clemen. Prin. nu. 42.

Succeſſiuè quæro, nunquid.

93 Adde, † quòd huiuſmodi decreta, ſiue indultus compræhendunt delicta, quæ tẽpore conceſſionis nondum erant detecta, ſecundum Grat. in conſ. 137. vol. 1. & conſ. 144. vol. 2. & ideo ſecundum eum, ſi aliquis bannitus pro aliquibus certis delictis cœperit, vel occiderit aliquem bannitum, & propterea de ſuis delictis indultatus fuerit, & demum cõpertum fuerit, aliud delictum commiſiſſe, de quo non fuerat adhuc inquiſitus, non poterit pro tali delicto per Curiam
94 moleſtari. &† ad hanc quæſtionem, an huiuſmodi decreta comprehendant delinquentes futuros, vide, quæ poſui ſupra ad §. homicidium verſ. plerumque etiam, ibi, item adde, an motus proprius.

Item adde, quòd decreta gratioſa nedum non compræhendunt delicta futu-
95 ra, † ſed nec p̄ gratiam Princeps poteſt remittere delictum futurum, l. ſi vnus §. illud ff. de pact. & Salyc. poſt Butr. in l. reſcripta C. de precib. Imper. offer. & Caſſan. in conſuet. Burgund. rubr. 1. §. 5. nu. 130. fol. 221. & Rol. conſ. 3. num. 40. vol. 2.

96 Item adde, † quòd indultus, ſeu reſtitutio finita guerra, quòd omnes rebelles ſint reſtituti in priſtinum, compræhẽdit etiam mortuos. Bald. in conſ. 408. quidã ciuis vol. 1. Sigiſmund. Lofredd. conſ. 8. quia illa reſtitutio retrotrahitur, & finguntur reſtituti præambula hora ante motam guerram, vt ibi per eos.

Fortius dico; Ibi. Et in hoc pro-
97 poſito. Adde Caſſan. † in conſuet. Burgund. rubr. 1. §. 5. nu. 130. fol. 221. qui refert Guliel. de Benedict. in loco hic citato, idem tenuiſſe.

In huiuſmodi autem generali.

Adde, quòd generalis abolitio, quæ fit à Principe, ſiue indultus, nil aliud eſt, niſi quædam indulgentia, quæ poteſt eſſe generalis, vel particularis, & à ſolo Principe conceditur, puta ob diem inſignem filij nati, resq; proſperè geſtas, hoſtesq; debellatos, vel ob poſſeſſionem Regni, vel ſtatus adeptam. l. abolitio cum l. ſequen. ff. ad turpil. & latè per Luci. Foller.

ſuper

super pragm.4. de composit. nu. 57.vbi dicit,quòd etiam Barones Regni Neap. faciunt indultum in eorum statu,attestā do, ita fecisse Don Ferdinandum Gonzagam, & Don Cesarem eius filium in nouo ingressu eorum status. sed hoc est intelligendum, dūmodo Barones in suis priuilegijs potestatem habeant componendi, & gratiandi, & quòd partium remissiones præcedant, & tales indultus aliquando solent concedi ob ingentem bānitorum copiam cum aliqua conditio ne,puta, vt inseruiant Principi in bello, vel in aliquo præsidio ad certum tempus, vel pro pecunia, quod non est laudādum. Et in omnibus ferè Ciuitatibus, & Prouincijs ad sunt statuta, siue bannimenta, quibus, bannitis alios similes bannitos interficientibus, gratia conceditur; & quādo huiusmodi indultus,siuè decreta gratiosa conceduntur,ferè semper aliqua delictorum genera excipiuntur, & sæpè delinquentes expresse nominantur, vt factum fuit per Serenissimum Regem Philippum, quando eius noīe adepta fuit possessio Regni Neap. per cessionem,siue refutationēRegnorū à Carolo Quinto Romanorum Imperatore Patre Maiestati suæ factam,qui indultus reperitur in pragmatica 5. sub tit.de abolitionibus, & de alio indultu eiusdem Maiestatis habetur, in pragm. 1. de edit.Card.de Granuel. qui conceditur delinquentibus, dummodo inseruiant in Regijs triremibus pro tempore ibi expresso,partium remissione obtenta, vel obtinenda. & in pragm. 2.& 15. eodem tit. alius indultus generalis per eandem maiestatem elargitus fuit post ortum Serenissimi Ferdinandi filij, non nullis grauibus delictis, & criminibus exceptis, qui compræhendit etiam vassallos Baronum,p̄ter in pœnis pecuniarijs,quæ Baronibus applicātur, & dictæ pragm.poterūt seruire pro forma indultuum,qui si fiunt simpliciter, multa delicta non compræhendunt, vt infrà patebit,& plenè habetur per Carer.in pract. §.circa nu.374.cum seq.Priuatus autem indultus est,quando alicui Princeps,vel alius superior indulget,§.quod Principi ver.planè. instit. de iur.nat.gen.& ciui. & Carer.in pract.crim.§. circa nu. 375. fol.136.

98 Ibi,crimen falsi. Item adde,†quòd contrarium tenuit Ang.in cons.254.Io. Rebuff. in l. diuus ff.ad Syllan. Boer. decis. 117. num. 23. quod scilicet remissio generalis extendatur ad omnes falsitatis criminosos, quò ad vindictam publicam, & non quò ad interesse partis, pro quo adhuc retinere debet in carceribus,sed de hoc vide Dominum Farinac. in quæstio. 10. num. 7.

99 Item†adde, quòd non compræhenditur homicida proditor, Carer. in pract. crimin.fol.18.nu.96.& Moder.in c. quę in ecclesiarum extra de constitut. si autem opinio contraria esset verior, non procederet,quando in banno,vel in carceribus non essent alij banniti, vel carcerati, nisi pro falsitate; vel quòd banniti, vel carcerati essent tres, quorum duo essent condēnati pro falsitate, alius vero pro alio crimine; tunc beneficio remissionis gauderent. Nell. in tractat. de bann.5.part.2.temp. quæst. 4. Mars. in rubr.de fals.num. 13. Caccialup. in l. omnes populi de iust. & iur. num. 112. & Montic.in pract.crimin. reg.15.num. 109.& 110.

100 Item†adde, quòd non compræhenditur delinquens in crimine læsæ maiestatis.Capy.decis.150.num. 56. Rimin. cons.12.nu.7. vol.1. & Gram. cons. 40. num.10.

101 Item†adde,quòd non compræhēduntur criminosi, qui pluries reiterauerunt delicta,de quibus aliàs fuerant per Principem liberati.Boer.in dicta decis. 217. num.22.& ad quæ gratia generalis extendatur, vide omnino Dominum Farinac.in quæst. 6. num.51. cum seq. & in quæst. 10.nu.7.& 8.habetur, an comprę hendat casus speciales, & crimen falsi:

102 †vide etiam Decian.in tract.crim.tom. 1.lib.3.cap.35. vbi de abolitione gene-

103 rali,&† quæ delicta compræhēdat,multum diffusè tractauit.

Item adde,quòd non compræhendun tur delicta in officio commissa, vt per Parid.in tract.de synd. in ver.an si pote stas,quę sequitur Carer. in pract. crim. §.circa nu.376.fol.mihi 136.

104 Item†adde, ꝙ in Generali abolitione facta à Principe, vel à statuto,non com præhenditur crimen assassinij, vt per Mascard.

Maſchard.in pract. crim.in §.diligenter, & §.examinata.

105 Item † adde, quòd huiuſmodi generales delictorum abolitiones, ſiue indulgẽtia intelliguntur quò ad pœnam, non autem quò ad rei captæ perſecutionem, Ang.in l.ſi docueris.C.ad l.Corn.de fal. quem ſequitur Caſſan. ſuper conſuet. Burg. rubr. 1. nu. 163. fol. 230. & dicit Marant. de ordine iud.iud.par.6.tit.de-
106 inquiſit. nu. 56.quod ſi Princeps † facit indultum de omnibus delictis præteritis, quod intelligitur, ſcilicet, parte offenſa concordata, aliàs non valeret, niſi vellet vti plenitudine poteſtatis, qua vti, non eſt præſumendum, Gramm. conſil.34.

Scias etiam, quòd licet. Adde uidendum Carer. in pract. crim. §. homicidium 6.
107 nu. 374. vbi † ponit differentiam inter abolitionem, & indulgentiam, & dixit, quòd quando abolitio generalis fit à Principe, eſt indulgentia, quæ extinguit delictum, & de hac indulgentia hic loquitur D. Clarus, & non de abolitione legali, quæ non extinguit crimen, ſed tamen inſtantiam Iudicij, & ideo tranſacta lætitia infra triginta dies, poteſt accuſator de nouo accuſare, l.ſi interueniẽte ff.ad turpil.
108 Item † adde, an generalis remiſſio trahatur ad eos, qui ſunt in carceribus, uide Bald. in conſ. 305. vol.1.col.1.in fin. & ad hanc materiam abolitionis generalis vide Plaz. epit. delict. cap. 38. vbi plenè, & Iodoc. in pract. crim.cap.146. & omnino Caſſan. in conſuet. Burg.fol. 183. nu. 2. cum ſequen. vbi latè tàm de abolitione generali, quàm ſpeciali, & Farinac.in d. quæſt.6. nu. 51.cum ſequen. & Decian. in tract. crim.tomo 1. lib. 3.
109 cap.35.nu.4.cum ſequen.vbi † latiſſimè de effectibus huius abolitionis, & quæ delicta non compræhendat.

Quæſtio LX.

SVMMARIVM.

1 *Poenæ quando ſint augendæ, vel alterandæ remiſſiuè.*
2 *Aetas an excuſet in delictis.*
3 *Aetas quomodo probetur.*
4 *Minor in criminalibus cenſetur maior.*
5 *Minoritas quando præſumatur.*
6 *Aetas quomodo probetur per teſtes.*
7 *Et quomodo per aſpectum, remiſſiuè.*
8 *Infans ex officio debet abſolui.*
9 *Et quid de furioſo, remiſſiuè.*
Et quid de ſurdo, & muto, remiſſiuè. ibidem.
10 *Pubertati proximus quando quis dicatur, remiſſiuè.*
11 *Minor vigintiquinq; annis an excuſetur in delictis.*
12 *Et quid in Regno Neap.*
13 *Maior quando dicatur quis in Regno Neapolitano.*
14 *Quid in ſtatu eccleſiaſtico.*
15 *Quid in Hyſpania.*
16 *Minor an cõprehendatur in ſtatu pœnali.*
17 *Minore pluries delinquente an debeat augeri pœna.*
18 *Minor aſſerens ſe maiorem, an ſibi præiudicet.*
19 *Minor an reſtituatur aduerſus confeſſionem, ſtante ſtatuto, quòd minor poßit ſtare in iudicio.*
20 *Et quid ſi confeſſus fuerit cum conſenſu curatoris.*
21 *Confeßio minoris contra alium valet etiã ſine curatore.*
22 *Mulier an reſtituatur aduerſus confeßionem delicti.*
23 *Reſtitutio in criminalibus quando concedenda, remiſsiuè.*
24 *Minor in crimine læſæ Maieſtatis an reſtituatur.*
25 *Minor aduerſus veram contumaciam non reſtituitur.*
Et quando dicatur verus contumax, ibidem.
26 *Mutus quando æquiparetur infanti.*
27 *Senectus in delictis an excuſet.*
28 *Senex quis dicatur.*
29 *Delinquens, ſi habet dilucida interualla, quando præſumatur deliquiſſe.*
30 *Furor quomodo probetur, remiſſiuè.*
31 *Furioſus ſemel, an ſemper talis præſumatur.*
32 *Furioſus an poſsit extraordinariè puniri, remiſsiuè.*
33 *Furibundus, ſi poſt delictum fiat ſanus, an poſsit puniri.*
34 *Furioſus ſpontè effectus, non excuſatur.*
35 *Blaſphemans in rixa, an teneatur pœna blaſphemiæ.*

36 Iracun-

36 *Iracundia an excuset, & quando.*
37 *Amor in delictis an excuset.*
38 *Pœna dantis amatorium poculum.*
39 *Ebrietas an excuset.*
40 *Et quomodo probetur.*
41 *Ebrius, cui fuit sal positus in vino, an excusetur, remissiuè.*
42 *Ebrietas in Hispania non excusat.*
43 *Dormiens si delinquat, an excusetur, si postea ratum habuerit.*
44 *Ignorantia in delictis an excuset.*
45 *Ignorantia quomodo probetur.*
46 *Ignorãs proclama, an debeat puniri pœna illius.*
47 *Ignorãtia proclamatis quomodo probetur.*
48 *Proclama an liget absentes.*
49 *Mandatum superioris in delictis an excuset.*
50 *Mandatum quomodo probetur.*
51 *Mandatum Iudicis factum in scriptis, grauius ligat, quam factum oretenus.*
52 *Mandatum Regis contemnens, quomodo puniendus.*
53 *Operarij habent actionem iniuriarum aduersus Dominum, qui eos immisit in fundum alienum.*
54 *Principi aliquid seuerius mandanti, an sit parendum.*
55 *Et quid si secunda iussio interueniat.*
Et an Iudex parendo peccet, ibidem.
56 *Tyranni solent in officiales eligere ignaros, & crudeles ipsorum Tyrannidi obsequentes.*
57 *Metus in delictis quando excuset.*
58 *Coactus à latronibus ad pulsandum hostiũ alterius, an excusetur.*
59 *Metus quando dicatur iustus.*
60 *Metus culposus an excuset.*
61 *Falsum deponẽs propter metum non excusatur.*
62 *Metus causatur ex strepitu armorum, & rugitu aliorum.*
63 *Metus an præsumatur, & quando.*
64 *Metus an facilius probetur, quam spontanea voluntas.*
65 *Prouocatus an excusetur.*
66 *Prouocans in rixa, etiam quòd dicat ad duellum, non incurrit pœnam duellantis.*
67 *Prouocator quis dicatur.*
68 *Prouocatio legitima quãdo facta dicatur.*
69 *Prouocatus ex interuallo, faciens occidi mediante pecunia, an excusetur.*
70 *Prouocare an dicatur quis ex his verbis,* Tuctti da parte, dammi la strada..
71 *Preuocator in dubio quis præsumatur.*
72 *Dolor an excuset, & quando.*
73 *Et quid si offensus non dederit causam doloris.*
74 *Clam quod fieri quando dicatur.*
75 *Delictum in Ciuitate maius est, quam factum ruri.*
76 *Item in diebus festiuis.*
77 *Credulitas an excusat.*
78 *Causa iniusta quando excuset.*
79 *Et an a pœna pecuniaria ratione latæ culpæ.*
80 *Credulitatis causa quomodo probetur.*
81 *Causa quomodo sit probanda.*
82 *Causa etiam leuis excusat in delictis etiã maioribus.*
A falso, ibidem.
A crimine læsæ Maiestatis, ibidem.
A conuenticula, ibidem.
A contumacia, ibidem.
A periurio ibidem.
83 *Et quid si actus iure naturali sit prohibitus.*
84 *Dolus ex quibus præsumatur cessare.*
85 *Causa an excuset à pœna conuentionali.*
86 *Fama bona quid operetur.*
87 *Fama bona in genere an præferatur malæ in specie.*
88 *Delegatus ad se informandum de mala fama, non potest se informare de bona.*
89 *Fama malæ indicium quomodo tollatur.*
90 *Fama mala quando iungatur cum alia specie probationis.*
91 *Fama mala debet probari in specie.*
92 *Nobilis quis dicatur.*
93 *Forensis non dicitur nobilis.*
94 *Nobilitatis priuilegia, remissiuè.*
95 *Nobilitas minuit fidem probationum.*
Nobilis an puniatur minori pœna corporali, quam ignobilis, quãdo lex est vniformis. nu. eod.
Pœna quando vniformiter est taxata à lege vel statuto, an sit facienda distinctio personarum. nu. eod.
Consuetudo loci in pœnis infligendis est seruanda. nu. eod.
Nobilis debet suspendi, si est consuetudo in Ciuitate, quòd nobiles suspendantur. nu. eod.
Nobilis delinquens in contumelia officij, vel dignitatis, magis punitur, quam ignobilis. nu. eod.
Ignobilis committens homicidium, suspenditur. nu. eod.

96 *Furca*

96 *Furca quādo quis suspendatur, remissiuè.*
Nobiles in Regno Neap. non condemnātur ad triremes. nu. eod.
Nobiles in statu ecclesiastico, & ignobiles indifferenter ad pœnam triremium condemnantur. nu. eod.
97 *Nobiles quando sint furcis suspendendi.*
98 *Excellentia hominis quomodo sit probāda.*
99 *Princeps est consulendus, si populus gratiā petit.*
Pœna non minuitur ob beneficium factum Reipublicæ, si in eam crimen grauissimū committitur. nu. eod.
Pœna nō minuitur facięti beneficiū Reipublicæ, casualiter furtū cōmittēdo nu. eod.
100 *Pater an mitius puniatur, si offeratur à filio.*
101 *Multitudini est magis monendum, quam minitandum.*
102 *Vniuersitates delinquentes quomodo puniantur.*
103 *Multitudo quando dicatur, & quando excuset.*
104 *Aggressor quis præsumatur.*
105 *Et quid in altercantibus verbis tantum, an sint puniēdi, si de prouocāte nō cōstet.*
106 *Delictum antiquum quando dicatur.*
107 *Præscriptio tēporis nō prodest cōdemnato.*
108 *Et quando non habeat locum.*
109 *Diuturnitas temporis quando excuset.*
110 *Et an in grauibus delictis.*
111 *Farinac. lapsus.*
112 *Confessio spontanea an prosit.*
113 *Dolus in dubio an præsumatur.*
114 *Affinitas an excuset.*
115 *Delicta atrocia inter affines, & consanguineos grauius puniuntur.*
Ignorantia facti dissimulata nō excusat. sub nu. 14.

Ictum est de defensionibus. Adde† ex qbus causis sint augendæ, & alterandæ per Carer. in pract. crim. in §. circa vltimam partem, num. 107. & Tiraquel. de pœn. qui facit in hoc magnū tractatum.
1

Ibi, quæro igitur nunquid ętas.

2 Adde† videndum Menoch. de arbit. iud. casu 320. & Duen. reg. 359. & quomodo
3 probetur minor ætas, †Gram. decis. 48. vbi an mater, & pater probent, & an ēt probetur per numerationem focularioRum, vide etiam Alciat. in tract. de præsumpt. reg. 2. pręsumpt. 14. & ibi, an probetur ętas per librum patris, & quis teneatur probare, & minor in criminali-
4 bus censetur maior, † Paris de Puteo in tract. de syndic. in verb. officialis posuit ad cordam, nu. 8. & Corne. in cons. 198. num. 3. in 3. par. & quomodo minoritas probetur, vel decrepitas, vide addit. ad Bertazz. in cons. 102. vbi multū diffusè, & latè, etiam Fab. Tim. de Bonserin. in adnotat. ad decis. Lucēs. D. Hier. Magon. decis. 13. nu. 7. & de modo probandi omnes ętates, vide oīno Mascard. in tract. de probat. lib. 2. conclus. 672. cum seq. & in conclus. 1059. vbi etiam, in quibus
5 † casibus minoratas præsumatur, & ea q̄ nouissimè tradit Menoch. de præsump. in lib. 2. præsumpt. 51. vbi plenissimè & quomodo ætas sit probanda per obste-
6 trices, & alios testes; † & quando dicant, se non recordari de anno, quo natus sit ille, cuius ętas ꝓbatur; & quomodo pro
7 bari possit per aspectum, † vide etiam Menoch. de arbitr. iud. casu 116. & 117. Bero. cons. 180. num. 4. vol. 1. vt latè per Laurent. Tenni. in caut. 272.
8 Item † adde, quòd iudex viso infante, debet pronunciare ex officio suo, vlterius non esse procedendum contra infantem. Bald. in l. reos. C. de accusat. & Soci. in c. veniens nu. 147. de accusat. &
9 ibi † etiam, quid agendum de furioso, de mentecapto, surdo, & muto à natiuitate, quādo accusantur de aliquo delicto, & de hoc vide etiam Doct. in l. 2. C. qui accus. non poss. Et quid de muto, & surdo, qui regulariter æquiparatur infanti, & furioso, vide Gomez. de delictis c. 1. num. 69. vbi concludit, quàm mutus, & surdus, qui delictum commisit, si apparet, quòd habeat intellectum, quem potest saltèm exprimere, & demonstrare signis, quòd tunc debet puniri pœna ordinaria, non ex sua confessione facta per signa, sed ex testium probatione, & attestatione. Ego autem credo, si indicia valida cum eius confessione motu facta, concurrerent, quòd pœna ordinaria puniendus esset.

Ibi, quando autem pupillus.

10 Adde † vidēdum Menoch. de arbitr. iud. casu 57. vbi tenet, quòd iudicis arbitrio

committitur, quando quis proximus pubertati dicatur; & ibi etiam, quæ debeat considerare iudex, & quando quis dicatur doli capax; & de prædictis, vide etiã Couar. in clem. si furiosus 3. par. delect. in initio sub nu. 5. & in 4. decret. cap. 5. num. 5.

11 Ibi, aut vero est maior. Adde, † q contrariũ est verius, vt ait Menoch. de arbitr. iud. cas. 329. nu. 9. sed hodie sublata est disce-
12 ptatio ista in regno † Neap. p Reg. prag. Regis Philippi incip. & si verum, in tit. de minorib. vbi disponitur, quòd minores possunt puniri pœna ordinaria, vel mitiori ad libitum, iudicis considerata qualitate personæ, delicti atrocitate, delictorũ reiteratione, ac cęteris alijs considerandis: sed aduertendum est, quòd iudex arbitrio suo vti non potest, nisi vsq; ad ętatem octo, & decem annorũ
13 completorum, nam minor † ętas in dicto regno nõ durat, nisi ad dictum tempus, tam in masculis, quàm in fœminis, quo tẽpore elapso, dicitur maior per constit. minorum iura, & ibi Afflict. num. 14. Et
14 in statu † ecclesiastico per mot. proprium Pij IIII. Dat. sub die 26. Maij 1565. sub tit. de non admittend. appellat. prouisũ fuit, quòd homicidis nõ prodest minor ętas viginti annorum, dum tamen maiores quatuordecim annorũ extiterint;
15 & † in Hispania si minor est decem, & septem annorum, iudex tenetur de necessitate, & præcisè minorare pœnam; si vero est maior decem, & septem annorum, est in arbitrio iudicis, attenta qualitate delicti, personæ, & aliorũ, minuere, vel non; ita attestatur Gomes. de delict. cap. 1. nu. 63. uers. sed hodie.
16 Item adde, † quòd statuta pœnalia ob delictum compræhendunt etiam minores. Bald. in qq. ad statuta in vers. dispensare, nisi statuta odio irrationabili moueantur. Natt. in cons. 542. nu. 19. vol. 3. & ibi per Bal. habetur, an iudex possit dispensare super pœna imposita à statuto, quando minor delictum committit.
17 Item adde, † quòd ex reiteratione delictorum minoribus pęna corporalis nõ augetur, ita sentit Ioseph Ludo. in decis. Lucen. 17. nu. 81. & Carer. in prac. crim. in verb. homicidium nu. 11. sed contrarium tenet Rim. iun. cõs. 245. nu. 3. vol. 3. & hanc esse veritatem affirmat Farinac. 2. quæst. crim. in quæst. 23. nu. 34.
18 Item adde, † quòd minor, qui se maiorem dixerit, ad quod interrogatorium respondere tenetur, sibi præiudicat; nisi restituatur, Foller. in pract. crim. in verb. & si comparent, nu. 6.

Ibi, proderit etiam minor ętas.
19 Adde, † an minor debeat restitui aduersus confessionem, stante statuto, quòd minor possit stare in iudicio, & Boer. de-
20 cis. 63. & si confessus † fuerit cum consensu curatoris, an restituatur, vide Specul. in tit. de restit. in integr. §. 11. in princ.
21 Item † adde, quòd confessio minoris valet sine auctoritate curatoris cõtra aliũ, & etiam cõfessio extraiudicialis. Foller. in pract. crim. in 2. par. 3. par. nu. 28.
Item adde, quòd sicut minor potest petere restitutionem aduersus confessionẽ delicti, quando contra eum non adest
22 alia probatio, ita etiam, & † mulier poterit petere restitui, secundum Afflict. in constit. obscuritatem 3. col. in 2. quæst.
23 nu. 6. & in hac † materia restitutionis in integrum, vide Bero. quæst. 135. & Odd. in suo celebri tractat. restitut. quæst. 80. vbi latissimè de restitutione aduersus delicta in genere; & in quæst. sequen. habetur de multis delictis particularibus, an aduersus ea restitui possit. sed minor
24 in † crimine læsæ maiestatis non restituitur in integrum, quia minor in tali crimine pro maiore reputatur. Ceph. consil. 304. nu. 195. cum seq. vol. 3.
25 Item adde, † quòd minor aduersus veram cõtumaciam non restituitur, sic nec contra verum dolum, & si in omittẽdo commisisset, & potest dici verus contumax, quãdo à iudice fuit declaratus, haberi pro contumace, confesso, & conuicto. Ceph. cons. 304. nu. 199. vol. 3.
26 Item † adde, quòd infanti ęquiparatur mutus, qui si constat eum carere ratione, ac intellectu, quòd signis non possit velle suum exprimere, & ideo tunc criminis reus factus, minimè puniri debet, secundum Plaz. in epit. delict. lib. 1. cap. 32. nu. 18.
27 Successiuè quæro. Adde † Gomes. in c. 1. de delict. nu. 68. vbi pulchram facit distinctionẽ, quam etiam facit Plati. in d. c. 32. num. 13. hic

13.hic allegat. vide etiam Menoch. de arbitr.casu 329.nu.20.& Tiraq.de pen.
28 temper.caus.8.&† quando quis dicatur senex,remittitur arbitrio iudicis,vbi senectus non reperiatur à iure determinata.Menoch. de arbitr. casu 59.& Duen. reg.250.ampl.6.

29 Item quæro nunquid. Item† adde, quòd si delictum fuerit commissum ab eo,qui habet dilucida interualla, in dubio præsumitur deliquisse tempore furoris.Foller.in pract.crim.in verb. recipiãtur defensiones reorum,num.34.nisi probaretur, quòd tẽpore dilucidi interualli deliquisset.Angel.de Malefic.in vers.scienter,& dolosè.Alex.cõs.141.vol.1. Barb. cons.40.Fulgos.cons.212.Guliel.Bened. in repet.c.Raynutius in verb.adiecti im
30 puberi nu.75.cum seq. & ibi, † quando probatur furor, & plenissimè quomodo probari possit, habetur per Mascard.in tract.de probat.concl. 826. & 827.& in
31 concl.825.habetur,†an is,qui semel fuerit furiosus, semper præsumatur furiosus, & quomodo probetur furor, vide etiam Fab. de Monteleone in praxi arbitr.par.1.fol.20.nu. 18.

Item adde,quòd ille, qui olim fuit furiosus,hodie furiosus præsumitur,si probaretur per aliquod tempus continuatũ fuisse furiosum;alias si probaretur de aliquibus actibus particularibus stultitiæ olim factis,non præsumeretur hodie furiosus: vel si probaretur de aliquo tempore sapiens,vt quia haberet aliqua dilucida internalla,nam tunc in dubio iudicamus eum stultum, vel sapientem secundum naturam actus ab eo gesti, vt per Bald.in c. 1. per quos fiat inuest. & Ancar.in clem. si furiosus de homicid.& Alciat. de præsumpt.reg.2.præsumpt.18 idem tradit Couar.in 4.decretal. cap.2. par.2.num.6.vbi dixit, quòd furor non prẹsumitur,& quomodo probetur,& ad hanc quæstionem, quando furiosus delictum committit, vide etiam Gomez. de delictis c. 1.nu.70.

32 Ibi. Secundum Bald. in loco præallegato. Adde adhoc† videndũ Menoch.de arbitr.iud. cas.325.& Duen.reg.259.sub tertia ampliatione.

33 Sed quæro,quid si istè. Adde, quòd † si furibundus post commissum delictum ad sanam mentem peruenerit,aliquali pœna afficitur.c.si quis insaniens 15. quæst. 1. fog.par.6. nu. 46. uide tamen Carer.in pract.§.homicidium 6.nu. 15. cum seq. vbi limitat quinq; modis.

34 Item adde† etiam, quòd si aliquis sua spontè in fauorem incidit,vt quia aliqd comedit, quod sciebat hominem in furorem vertere,tunc non excusatur.Marian.in c.ad audientiam in 3.quẹst.5.de homicid.

Ibi, & potest poni exemplum.
35 Adde,quòd† blasphemans in rixa,non tenetur pœna blasphemiæ, quia delinquens non est afficiendus diuersis pœnis,sed illa tantum, quæ pro delicto finali imposita est.ita tenuit Ceph.in consil.104.nu.45. sed contrarium tenuerũt Adden.ad Bertaz.in cons.205.vers.tertia est illatio, nã Blasphemia non est ordinatum crimen ad occisionem, siue ad rixam, & quòd debet puniri pœna extraordinaria,& hãc opinionẽ credo esse verã, cum sit delictũ penitus separatũ.

36 Ibi: Tu vero dic. Adde, quòd† homicidium commissum calore iracundiæ mitius puniatur,per Gram.vot.19.num. 14.& decis. 98.Mars.in pract.crim. §. quoniam col. 14.cum sequen.& Abb.in c.si rixati extra de iniur.quod intelligendum est,qñ causa furoris habet initium à iusta defensione,& tunc non prẹsumitur pro toto,sed pro tanto.Aret. consil. 80. & 34. Gram.decis.5. Aduerte tamen,quòd ad hoc vt calor iracundiæ excuset, & mitius puniatur,debet probari, quòd talis fuerit iracundia,quæ ipsum delinquentem à mente alienauit, alias nullam haberet excusationem, sed pœna ordinaria puniretur. Abb. in c.1. extra de his qui fil. occid.& in cap. dudum de conuers. coniugator & Deci. in l. quicquid calore nu.2.vbi dicit,difficile esse, probare talem iracundiam.intellige etiam, quando factum est incontinenti,vt tunc calor iracundiæ excuset, vt latè p Boer. decis.168.Est etiam diligenter inquirendum,si furor iracundiæ fuerit dissimulatus,necne,l.diuus ff.de offic.præsid.& si

constaret de delicto,& dubitaretur propter probationes, siue coniecturas hinc inde existentes,an appensatè,an calore iracundiæ,licèt in his, quæ pendent ex animo,stetur iuramento partis, hoc tamen non procedit,si habet præsumptionem contra se, vt in homicidio, secundum Mars.cōs.7. ex indicijs poterit deueniri ad torturam,vt confiteatur,si calore iracundiæ,vel appensatè commiserit homicidium. Mars.in l.repeti.nu. 17. ff.de quæst.& quādo dicatur calore iracundiæ,vide etiam Tiraq.de pœn.temper.caus. 1. vbi ad hanc regulam posuit multas ampliationes, & Petr. à duen. reg.292.& Carrer. in pract. crim. §.homicidium 6.nu. 271. & seq. vbi ponit, infra quantum tempus potest declarare factum calore iracundiæ.

37 Est & amor. Adde,ꝙ † delinquens amore compulsus, arbitrio iudicis puniri deb et. Menoch. de arbitr. iudic.casu. 328.num.2. & in casu

38 258. habetur de pœna † eius, qui dedit poculum amatorium, ex quo pręter propositum mors subsequuta est.

39 Præterea quæro. Adde,quòd† Pittacus Mitelemensis vnus ex septem Greciæ sapientibus dicebat,ebrios, si delinquerent, maiori pœna fore damnandos, quàm si sobrij fuissent, quia in eorum potestate erat, ebrios non esse,& Bald.in l.1.C. vn.vi, fatetur,ebriū esse in duplici pœna,ebrietatis videlicet, & criminis puniendum. in hac materia vide Blāc.in pract.crim. in c.ebrius,Menoch.de arbitr.cas. 326. & Tiraq.de pœn.temper.caus.6.& quo-

40 modo probetur ebrietas,†plenè per Lucam de pen.in l.repetita,nu.7. lib.12.& Mascard.in tract.de probat. concl. 478.

Item adde,quòd testibus dicētibus aliquem esse ebrium,non creditur,nisi applicent rationes sufficientes.Spec.in tit. de testi.§.7.nu.27.& Capyc.decis.159. nu.36.Et in hac materia ebrietatis,vide Anchar.q̄st.13.vbi plenè,& ibi in specie

41 habetur,de quodā ebrio,†cui sal fuit positum in vino,& commisit homicidium.

42 Item adde,quòd† Imperator Carolus. V.suis edictis iussit, pœnam ebrijs non esse minuendam, sed quòd punirentur de ebrietate,& de delicto:& hoc fuit in Hispania, prout refert Iodoch.in pract. crim.cap.84.nu.20.

43 Quæro etiam,pone. Adde†vidēdū Menoch. de arbitr.cas.327.& ibi num.7.dicit,ꝙ si dormiēs deliquerit,&postea vigilādo ratū habuerit, pœna ordinaria puniri dēt.

Quæro nunquid ignorantia.

44 Adde†in hac materia,an ignorantia excuset à delicto,viden.Blāc. in sua pract. crim.c.ignorantia fol.91.vbi plenìss. & Gabriel.concl.lib.6.tit.de reg. iur.conclu.6.vbi ipse etiam multum diffusè tractat hanc materiam.

Itē adde,ꝙ ignorātia facti nō excusat, si dissimulatur,vel cū q̄s vellet eū certiorare,noluisset audire, uel hoc sciēte, nō desistit,Bal.in l.quicūq;.C.de seru.fugit.

45 Item † adde, quòd pluribus modis probatur ignorantia, vt per Menoch.de arbitr.cas. 186.vbi concludit, quòd remittetur arbitrio Iudicis, & an ignorantia præsumatur, & quibus coniecturis probetur;& in quibus casibus iuramento ꝓbari possit, Maschar. de probat. concl. 879.880.& 881.vol.2.

46 Item † adde, quòd ignorans proclama, non debet puniri pœna in eo contenta. Becci. cons. 60. & decis. pedem. 71.vbi multa in materia ignorantię, & Gram. in decis. 36. nu. 16. cum sequen. & ibi

47 nu. 24. quòd quis † non admittitur ad probandam ignorantiam publici banni, sed ad probandam inscientiam admitteretur ad probandam absentiam à loco, & Ciuitate. Boss. in tit.de rapin. nu.24.

48 & 25. & an absens † à Ciuitate, in qua fit publicatio,ligetur,latè per addent.ad Bertaz.in cons.122. vol.1.

49 Solet dubitari. Adde † in hac materia videndum omnino Menoch.de arbitr. cas.354.

50 Item adde,quòd † mandatum debet ꝓbari per scripturam, alias non crederetur,l. 1. vbi Bart. & omnes C. de mand. Prin. nisi mandatum,à quo asserit mandatum habuisse, sit in eo loco, vel vicinus, ita quòd de facili possit ab eo veritas haberi.Gram.cons.54. nu. 17. & decis.36.nu.25.& 27.

51 Item adde, † quòd transgrediens mandatum Iudicis factū in scriptis, grauius punitur,quam trāsgrediēs factū in voce. Afflict.cōstit.si vasallus, nu. 24. fol.282.

52 Item

52 Item adde, † an Contemptor mandati Regis possit puniri pœna mortis, Affli. in prelud. const. post mundi Machinam nu.39.fol.17.

53 Item † adde, quod operarij habēt actionem iniuriarum contra dominum, qui eos immisit in fundum alienum verè, & tenetur Dominus se offerre liti pro illis. Rimin.cons.576.

Ibi. Idemq; si Princeps.

54 Adde, † q Martinus lauden. in tract. Princip.in 6.vers.dicit, quòd si Princeps iracundia motus sine causę cognitione mandauerit crudeles vindictas alicui Iudici, Iudex non debet permittere executionem vsq; ad 30.dies, vt interim cesset iracundia Principis, per tex.in l.si vendicari.C.de.pœnis.Et simile dicit de Papa, quando aliquid irrationabile mādat, debet eidem rescribi, c.si quando de rescript. Gram. vot. 32.nu.14. & seq.in quo tractat, quòd sibi iniunctū fuit per Proregem, vt nobilem sinè indicijs torqueret, & quòd Iudex debeat supersedere per triginta dies in exequendo ipsius Principis voluntatem, tenęt Viui. opin.638. vbi attestatur etiam de cōmuni, & repræhendit Dominum Clarum, dum dicit, quod hoc numquam suaderet amicis suis; quando Princeps reperiretur iratus, dicit tamen hoc procede

55 re, † nisi interueniret secundum rescriptum, & iussio ipsius Principis; quia tūc Iudex exequendo, non peccaret.ad hāc quęstionem, quid facere debeat Iudex, & an peccet parendo mandatis, uide omnino Rolan.in cons. 12. vol.3.decis. Pedemōt.79.Burs.cōs.201.nu.94.vol.2 Couar.in c. 1.var.resol.& nouissimè per Cartar.in tract. de execut.sententiæ cōtūm.in c.fin.nu. 327.cum multis seque. vbi magis latè, quàm alij hanc quæst.tractauit. sed hoc de raro contingit, nisi apud Tyranos, quibus non cōtradicitur,

56 quia † semper habent officiales secundū cor eorum, immemores salutis æternæ, qui nedum non repugnant, sed vbi mandata sunt magis iniusta, & iniqua, tanto libentius obediunt, & Tyranni nō solent accipere Doctores, qui officia apud iustos, & veros Principes exercuerint, sed Doctores ignaros, & crudeles, & eos, si sunt prompti, & veloces ad explendam Tyranidem suam, semper retinent, non obstantibus populorum suorum clamoribus.

57 Quæro modo. Adde † in hac quæstione, quando iustus metus excuset à pœna delicti, vidē. Tiraq. de pœn. temp. caus. 36. & Menoch.de arbitr.cas. 354. & ibi plenè habetur, an, & quando à pœna ordinaria, vel extraordinaria delinquens excusetur, vide etiam Bertazz. cons.172.nu.11. & ibi addent.vol.1. & in cons. 266.vol.

58 2. vbi habetur, quod coactus † à latronibus ad pulsandū alterius hostium, qui aperuit, excusatur, & dicit Bald. in c.sacris, vbi etiam Ant. de Butr. de his, quæ met.caus.quòd licèt fecerit per metum, debet puniri quò ad culpā, quia aliquo modo consentit. Hoc etiam tenuit Couaru.in 4.Decret.2.par.2.par.cap.3.§.4. nu.7.vbi dicit, quòd est venia dignus ad minuendam pœnam, non tamen, vt impunitus remaneat in grauibus delictis, attestando de communi.

59 Item adde, † quòd remittitur arbitrio Iudicis, quando metus dicatur iustus, & quando sit probatus, qui debet considerare qualitates metuentis, & metum inferentis, & facti. Menoch. de arbitr.cas. 135.& 136. Bursatt.cons.330.nu.66. & Bernar. Gamb.cons.47.nu.2. inter cons. Gigan. & Vitalin.in tract. clausul. tit.de reduct. ad arbitrium nu.76.

60 Item † adde, quòd quando quis sua culpa in metum incidisset, non excusaretur. Ioan.de amic. cons.34.nu.5. Gemin.cons.24.nu.1.

61 Item † adde, quōd testis falsum deponens propter metum, non excusatur. Tindar. in tract. de testib.nu.22.

62 Item † adde, quòd strepitus armorum, voces altæ, & rugitus aliquorum ne interficiat, causant iustum metum. Alex. in cons. 47. in causa prædicta vol. 4. & Afflict.in constit.asperitatem nu.22.

63 Item † adde, quòd metus non præsumitur, sed ad metum probandum sufficit leuis probatio, quia clam inferri solet; & ideo magis creditur duobus testibus de metu attestantibus, quam centū

64 asserentibus † voluntatem spontaneam, & maxime quando præsumptio esset in asserente metum, ita tradit Alciat. de præsumpt.reg.3. præsumpt. 7. & ita etiā

 habe-

habetur in addition. ad Bertazz. d. conſ. 172. vbi dicitur, quòd in his quæ cōmuniter ſolent fieri per coactos, ſufficiunt leuiores probationes; ſed in his, quæ ſolent fieri ſpōtè, requiruntur validiores. & quando metus pręſumatur, & quomodo probetur, & quando magis credatur duobus teſtibus deponentibus de metu, quam mille negantibus, vel aſſerētibus de ſpontanea voluntate, Maſchar. de pbat. concl. 1051. 1052. & 1053. vol. 2.

Item adde, quòd metus amiſſionis omnium bonorum, vel maioris partis, cenſetur cadere in conſtantem virum, tex. & ibi glo. in c. 2. de his quæ vi &c. Bar. in l. ſi ob turpem ff. de cód. ob turp. cau. & latè Couaru. in 4. decretal. 2. par. 2. par. c. 3. §. 4. num. 18.

Nunc vero, nunquid. Adde, quòd

65 † iudex poteſt eandem pœnam imponere pro homicidio prouocato, quàm pro deliberato; poteſt tamen etiam non imponere mutando illam. Boſſ. in tit. de inquiſit. nu. 117. & Gram. deciſ. 23. nu. 6. & deciſ. 98. & deciſ. 5. per totam.

66 Item adde, quòd † prouocans in rixa, etiam, quòd dicat ad duellum, non incurrit pœnam duellantis. Plot. in l. ſi qñ num. 705.

Ibi, mitius tamen punitur. Adde, quòd hoc non procederet, ſi prouocatio ab offendente prouenisset, vt per Boſſ. in loco ſupracitato, nu. 118. &

67 quis † dicatur prouocator, vide Bertaz. & ibi addent. in conſ. 88. & 89. & Menoch. in conſ. 41. & Bero. in conſ. 173. per totum vol. 3. vbi tenet, prouocatio-

68 nem † legitimam fuiſſe ex percuſſione pugno facta, & ſi is prius per verba generalia conditionaliter, & imperſonali-

69 ter prolata, mentitus eſſet. & † de prouocato, qui ex interuallo fecit occidi, mediāte pecunia, vt mitius puniretur, conſuluit Bertaz. conſ. 433. & 434. vbi rñdit ad Boer. in deciſ. 168. ſed de dictis conſilijs iudicio meo non eſt multum confidendū, ſtante maximè, quòd ibi aderat crimen aſſaſſinij: & quomodo probetur quem prouocatum fuiſſe, vide Maſcar. de probat. conclu. 1244. & de eo, quod

70 dixit † alicui, *tuotti da parte, dammi la ſtrada*, vide Bertaz. in conſ. 1. vol. 1. & Io. de Amicis conſ. 23. num. 1. & quibus coniecturis quis ex offendētibus, & inter ſe rixātibus prouocator pręſumatur,

71 † Maſcard. de probat. concl. 1128. vol. 3. & de hac quæſtione, quando prouocatio excuſat à pœna ordinaria, habetur etiam per Plaz. Epit. delict. lib. 1. cap. 1. num. 21.

Sed hic quæro nunquid.

72 Adde † videndum Cępoll. in conſil. 42. nu. 6. vbi dicit, quòd punitur arbitrio iudicantis, & ibi, quando quis dicatur iuſto dolore motus, & per Marſ. in pract. in §. quoniam nu. 66.

Item adde, quòd iuſtus dolor excuſat in delictis ad temperandam pœnam, et in ijs, qui dolore conciſi ex propoſito, & deliberatè delinquunt. Tiraq. de pœn.

73 temp. cau. 1. nu. 8. quod † procedit, quàm uis ille, qui vulnere, aut aliter læſus fuerit, cauſam non dederit. dolori. vulnerantis, vel lędentis: vt ibi, per Tiraq. nu. 10. & latè per Fran. Terzan. conſil. 505. num. 31. & 32. inter conſ. crim. Bertaz. vol. 2.

Ibi. Aut vero delictū eſt ex his.

74 Adde, quòd † qui facit taliter actum, q non poteſt venire ad notitiam eius, cuius intereſt, dicitur facere clam. Bart. in l. 2. C. de his qui public. ratioci. lib. 10. & maleficium commiſſum de nocte, dicit commiſſum clam, vel q fit per interpoſitā perſonam, vel ſpreta auctoritate eius, qui eam debebat impartiri. Fely. in cap. conſuluit num. 22. de off. deleg. & dicit Menoch. de arbitr. iud. in caſu 194. nu. 20. q remittitur arbitrio iudicis, quādo clam, vel palam, quid factum dicatur.

75 Item † adde, quòd maius delictum eſt illud, quod committitur in Ciuitate, q̃ quod in rure. Bald. in l. cum Ancillis C. de inceſt. nupt. & Io. de Anan. in c. in tātum nu. 7. de colluſio. deteg.

76 Item † adde, quòd eſt maius delictum illud, quod fit in diebus feſtiuis, & magis punitur. Bald. & Paul. de Caſtro in l. dies feſtos. C. de ferijs.

77 Et generaliter ſcias. Adde † circa iſtam regulā. Gabriel. concl. lib. 7. concl. 8. vbi ponit multas ampliat. & limit. & an communis vſus excuſet; & quid de eo, qui credidit

didit viro fidedigno, & ibi nu.85.dicit,
78 quòd† causa iniusta excusat à dolo præsumpto, non autem à dolo vero; & idẽ tenuit Alex.in cons.103.num.14.vol.1. & Tiraq.de pœn.temper.causa 11.nu.9. & Menoch.de præsump.lib.5.presump. 3.num.12.& Alciat. de præsump.reg.3. præsump.30.
79 Item† adde, quòd licet quelibet causa excuset à dolo,non tamen excusat à pęna pecuniaria, quæ datur ratione latæ culpæ.Plot. de in lit.iur.§.6.nu.30.
80 Item adde,ꝙ † causa credulitatis probatur per leuiores probationes, imo sola indicia sufficiũt. Alex.115.col.pen. vol.4.Curt.iun.cons.34. col.fin.& Plot. in cons.131.nu.24. inter cons. crim. diuers.tomo 1.in folio.
81 Item† adde,quòd non sufficit ad excusationem delinquentis aliqua causa motum,nisi etiam deductum, & probatum fuerit, cum ex tali causa motum. Alex. consil.103.num. 13. vers. & dato vol.1. Aret.cons.80.sicut de rer.col.1.vers.pro his facit Corn. cons.53. visa inquisitione nu.16.lib.4. Deci.cons.452.num.12. & quòd illa causa prius orta esset,quàm in pœnam contrauenieus incidisset, vt per Ang. & Imo.in l.ex consensu §.fin. ff.de appell.Deci.cons.452.num. 11. & Laurent. Rodulphi caut. 145. nu.18.& sufficit, quòd causa allegata semiplenè probetur.Alex. cons.53.num.15.vol.7. Craue.in cons.254.col.penul.vers. & si dicatur.Becci.cons.78. nu.29.& ibi per totum cons. loquitur in materia falsi, & similiter in crimine falsi consuluit Soci. iun.cons.37.num. 23. vol.2. & Paris.in cons.151.nu. 29. vol. 4. & quòd causa,
82 (licet† leuis,) excuset à dolo homicidã, vt minus plectatur,vide Afflict.in decis. 360.nu.6.Gramm.decis.29.num.16.& Soci.iun.cons.117.nu.13.vol.3. & causam etiam iniustam à crimine læsæ maiestatis excusare, consuluit Crau. cons. 6. nu.90.& à delicto conuenticulæ,& inalæ congregationis causa etiam leuis excusat.Crau.cons.4.nu.26.& causam excusare à mora,idem Crau. respondit in cons.247.num.3.& à contumacia idem cons.254. nu.2. & à periurio latè tradit Gramm.vot.10.nu.21.& 22.licet aliter senserit Ias.in l.si quis maior nu.3.C.de transact. Et in hac materia,quãdo quęlibet causa excuset, multa congessit Tiraq. de pœn.temp.caus.43.vbi vno aduertit verbo,causam iniustam non excusare,cum delictum notoriè prohibitum committitur; vel quando actus iure na-
83 turali prohibitus geritur, † Menoch.de recup.poss.remed.5.nu.51. cum seq. Et Cępo.in cons. 21.& ideo hoc in delictis non procedere declarat,Ang. in l.sed si lege §.scire de pet.hęred.& Curt.iun.in l.si quis id, quod num. 42. ff. de iurisd. omn.iud.quia quãdo quis facit ea, quæ sunt contra bonos mores, & quę vtroq; iure sunt prohibita, iniusta causa excusationem non præstat, cum præsumatur in dolo. Cępo.in cõs.24. & Sarnen.reg. de impe.bene. viuen.quæst.3.qui ita dicit,intelligendam esse l.si plagij. quæ ad hoc communiter solet allegari, quem refert, & sequitur Vulpell. in cons. 88. nu.5.& cons.111.nu.8.& Boss.in tit. de inquisit.nu.114. dicit, quòd ista regula, quòd quęlibet causa excuset à dolo, nõ procedit in delictis,quia non præsumit, quòd iusta causa mouerit delinquentẽ, vt per Aret.in cõs.80.& Alex.cons.103 col.pen.vol.1.& Ceph.in cons.35.num.
84 15.sunt† tamen multę præsumptiones, quæ faciũt cessare dolum in homicidio. Cępo.cons.33.col.3.& latius cons.31.
85 Item† adde,quòd iusta causa excusat à pœna conuentionali, vt per Bertaz. in cons.80.nu. 5. vol.1.non autem iniusta, vt per Cagn.in l.quod te nu.42.ff.si cer. pet. & per colleg. Prouinciæ March. vt in cons.150.nu.52. inter cons.crim.diuers.in fol.tom.1.

Frequens,& in criminalibus.

86 Adde,quòd† bona fama tollit indiciũ ad torturam contra reum existẽs,& probationes pro reo factas adiuuat.Bal.in l. 1.col.5.C.de confess. Ang.in l. milites. C.de quæst. Ias.in l.1.in fin.C. com.de leg.Deci. cons.175.col.pen.Mars.cons. 109.nu.27.Cępo.cons.21.Rolan.consi. 45.num.44.vol.1.Rimin.iun.cons.145. nu.13.vol.2.Decian. cons.2.nu.90.vol. 1.& Bertaz.cons.439.num.17.cum seq. vol. 2. & ideo Alex.in l. fin.in 3. apost. ff. de quæst.dicit, illud, quod dicitur,ꝙ quando contra reũ est aliquod indiciũ, quòd ex hoc ipse reus potest torqueri, esse verum,& habet locum, quãdo talis

reus. est vilis persona, & abiecta; secus autem, vbi est vir grauis bonæ vitæ, conditionis, & famæ; quia tunc non poterit torqueri: quem refert, & sequitur Mars. in pract. in §. diligenter sub num. 196. & Rolan. in cons. 16. nu. 26. vol. 1. Et quando bona fama fuit probata, & similiter mala; bona tollit malam, etiam quòd testes de bona deponentes, essent in minori numero, secundum Bald. in consil. 167. in fin. vol. 2. Corn. cons. 261. col. 9. vol. 4. Crau. cons. 275. nu. 12. Alex. cons. 150. col. 5. vol. 5. & Mant. cons. 67. col. 1 & ratio huius conclusionis est, quia testes de bona fama habent præsumptionem iuris pro se, quòd nemo præsumitur delinquere, ita tradit Natt. in consil.
87 262. nu. 11. vol. 2. & probatio † bonæ famæ in genere, præualet etiam malæ in specie, ita notab. dicit Bal. in l. ea quidē C. de accusat. ea ratione, quia famæ publicæ sunt incompatibiles. c. defleat peccator extra. de reg. iur. & quia quando genus potest saluari in alijs speciebus, vna exempta, tunc species eximitur in genere; sed bona fama nō potest saluari cum mala, ergo &c. & ibi affirmat hoc etiam tenuisse Gādinum, sed non dicit quo in loco; ideq; tenet Mars. in pract. in §. diligenter nu. 193. cum sequen. vbi impugnat Inno. & Roma. & alios contrarium tenentes, dicens, quòd hanc opinionem sequitur tamquam benigniorem, per regulam, semper in obscuris; & propter auctoritatem tantorum patrum hanc partem tenentium, quos ibi allegauit, & hoc confirmauit in cons. 72. in fi. quem sequitur Maluat. in cons. 110. nu. 22. inter cons. crimin. diuers. tomo 1. & Bertazz. in cons. 439. num. 19. vol. 2. & cons. 45. nu. 17. vol. 1. vbi de communi attestatur. Sed pro concordia Blan. in l. fin. num. 313. ff. de quæst. & in sua pract. crim. in c. his sic præmissis nu. 34. ita distinguit, aut fama delicti est simplex sine adiumento, quo casu facit indicium ad capturam, non autem ad torturam; & tunc bona fama indicium elidit. aut ultra famam delicti est causa, vel probatio, per quā ipsa adiuuatur, vt possit procedi ad torturam, & tunc bona fama nō tollit indicium, quia maior est infamia, & sic non æqualis. & ita etiam hic Dominus Clar. distingnit, & sic de generali consuetudine seruatur; & ita semper vidi seruari, quòd bona fama inquisiti nō tollit indicia in specie cōtra inquisitum laborantia, sed tantummodo indicium malæ famæ. Alex. cons. 77. num. 5. vol. 1. Mars. cons. 3. nu. 12. & Farin. quæst. 11. nu. 77. vers. in contrariū ubi de tali consuetudine attestatur. & fama bona in genere, quando dubia sunt indicia, ad torturam excludendam prodest, Decian. cons. 188. Cepo. cons. 40. Mars. cons. 130. & Vulpel. cons. 17. num. 5. & consi. 105. & dicit Menoch. in cons. 101. nume. 56. quòd hodie probatio bonæ famæ est leuis defensio, & ego multoties vidi probari bonam famam publicorum latronum.

88 Item † adde, quòd si datus fuerit delegatus, vt se informet de mala fama, non poterit se informare de bona. Rota Roma. in decis. 14. de iudic. in nouis, & Felyn. in c. cum dilecta nu. 6. in ver. gesta contra formam de rescrip.

89 Item † adde, quòd multis modis indicium malæ famę tollitur; vt per Foller. in pract. crim. in verb. dentur capitula, q suffocauit vxorem, nu. 28. cum sequen. & quid de bona fama in Doctore; & quid in nobili, an tollat indicium, vide Soci. iun. in cons. 39. num. 23. cum seq. vol. 2.

90 Item † adde, quod mala fama, quando non est plenè probata, non potest iungi cum alia specie probationis, vt per Bal. in l. 2. C. de excusat. tuto. quem sequitur Mars. in d. §. diligenter nu. 9. imo ad hoc vt posset supplere defectum alterius probationis, requiritur, quòd sit probata per testes discretos, & bonæ famæ, & nō per viles homines, & mulierculas. Rolan. in cons. 3. nu. 57. vol. 1.

91 Item † adde, quòd ad tollendam omnem suspitionem delicti, sufficit probare bonam famam in genere, sed non è contra, ad inducendam præsumptionē delicti nō sufficit probare malā famam in genere, sed necessaria est in specie; ita declarat Alex. in cons. 5. vol. 1.

Prodest ēt probatio nobilitatis.

92 Adde, † quis proprie dicatur nobilis. Paris. de put. in tract. de re militari vol. 6. tract. fol. 32. nu. 4. & ibi etiam nu. 13. quis dicatur nobilis verbaliter; & quòd tribus

tribus modis quis dicitur nobilis, & Menoch.de arbitr.iud.casu.67.

93 Adde, quòd † forensis non dicitur nobilis, quia quilibet nobilis in aliena patria, dicitur popularis. ita Bald.in c.quæ in ecclesiarum de offic. ordin. vide omnino

94 † in materia nobilitatis Tiraq. in tract. suo de nobilit.& quòd nobiles mitius puniãtur quam ignobiles, & de priuilegijs competentibus nobilibus, & in quibus differãt à plebeis, vide Bertrãd.

95 conf.313.nu.5.vol. 3. & nobilitas † etiã minuit fidem probationum, Bertazz. in conf. 251.nu. 66.

Item adde, quòd licet minus puniãtur nobiles quam ignobiles in pœnis corporalibus; hoc procedit, vbi pœna statuti est diformis non autem uniformis nam tunc eadem pœna punitur nobilis, qua, & ignobilis. Bald.in l. nemo C. de sum. Trin.& fide Cath. Tiraq.vbi multos allegat concordantes in tract. de pœnis,causa 31. num. 34. & in tract. de nobilitate cap.20. nu. 12. & Sebast. de Neap. in c. Regni incip.Placuit,dicit, quòd tunc fit distinctio liberi hominis à seruo, quãdo sunt puniendi eadem lege: secus si eadẽ pœna, quem refert, & sequitur Franch. decis.240.nu.7. inferendo, quòd nobiles in Regno Neap. propter homicidiũ pœna capitali puniuntur, & ignobiles suspenduntur. quia constitutio imponit pœnam mortis, & non pœnam furcarũ; ita tenet Gram. in decis. 32.nu.5.dicẽs, quòd pœna vniformiter taxata à lege, vel statuto, non est habenda distinctio personarum.Subdit tamen,quòd mitius agitur cum nobili, quam cum ignobili, quia nobiles non luunt in corpus, Sed ego arbitror, quòd consuetudo loci sit attendenda, quę attendi debet in pœnis infligendis.vt per Felyn.in c.inter cætera nu. 20. de rescriptis, & Franch. vbi supra nu.10. & dicit Cepol. in conf. 39. nu. 21. quòd si esset consuetudo in Ciuitate,quòd nobiles suspenderentur, illi esset standum.

Item adde, quod licet regulariter quãtum ad pœnam corporalem mitius puniantur nobiles,quam ignobiles; tamen ista regula fallit, quando quis delinquit in derogationem, siue contumeliam officij, vel dignitatis; quia tunc magis punitur nobilis, quam ignobilis pœna corporali, ita tradit Cepol. conf.39.nu.23. & 24.

Itẽ adde, quòd si ignobilis homicidiũ committit, suspenditur. Afflict. in cõst. terminum vitæ nu.46.

Ibi, & ideo de consuetudine.

Adde videndos octo casus, in quibus

96 † quis furca suspẽditur,quos ponit Gãd. in tract.malefic. in tit. de pœn. reor.nu. 58.vers. Item suspenditur.

Item adde, quòd in Regno Neap. similiter nobiles gladio puniuntur, & ignobilis laqueo, Franch.decis. 240. nu.8.& licet Afflict. in constit. terminum vitæ nu.46.& in constit. prosequentes in fine dixerit, quòd in crimine furti non sit distinctio inter nobilem,& ignobilem,tamẽ se decepit,quia in cap. Regni incip. ad hoc pro ipsum allegato, expressè disponitur in fine,ꝙ furtiuas manus extendens ad bona vltra vnciam, vel ad plura furta,licet minima,suspendi condemnetur.si nobilis, pęna capitali plectetur; & in crimine rapinæ idem disponitur in cap.placuit.

Item adde,quòd similiter in eodem regno Neap.nobiles ad pœnam triremiũ non condemnãtur, etiam quòd fuissent relegati in Insulam propter aliquod delictum, & relegationem fregissent, ita Gram. decis. 32.per totam,secus autem in statu ecclesiastico, & in patria mea, vbi tam nobiles,quam ignobiles,ad triremes condemnantur.

Ibi dicit etiam Bald. Adde Gram. uot. 3. nu. 8.

97 vbi dicit,quòd nobiles,† licèt furcis nõ suspendantur, tamen concurrente delicti enormitate suspendantur, & Mars.in conf. 9. nu. 19. & vide quæ posui supra in §.furtum vers.est igitur pœna.

Pariter etiam bonum est.

98 Adde,quòd † excellẽtia hominis debet probari per 15.testes,l.vnicuique C. de proxim. sacror.scrin. lib. 12.& Ias.in l. cum quid.ff.si certum petatur,& Guliel. de Bened.in c. Raynutius de testam. in uerb.adiecti impuber.num.20.fol.216. Et quòd pęna remittatur, seu minuatur ob excellentiam,non procedit in famoso latrone,& seditioso, quia punitur secundum Tiraq.de pœn.temper.cau.50.

vbi

vbi refert, quòd Cęsar Tyberius mandauit interimi artificem, qui vitium flexibile composuerat.

99 Item† adde, quòd quando Populus petit gratiam, Princeps est consulendus, vt per Roman. sing. 725. potestas, & Cępol. caut. 2. quando. nu. 1.

Vtilis est etiam probatio. Adde, quòd hoc non procederet si grauissimum crimen in Rempublicam commisisset, secundum Plac. epit. delict. lib. 1. cap. 33. sub nu. 3.

Item adde, si quis maximum beneficium Reipublicæ fecisset, furtum committendo, non propterea deberet excusari à pęna furti, secundum Pet. Anchar. in c. 1. de const. vbi dicit, quòd si ingressus domum alicuius scriniũ surripuisset, in quo erant literæ proditionis Ciuitatis, & hoc patefacto pœnam non euitaret, cum intentionem habuerit furandi, vnde fortuna, quæ felix Reipublicæ fuit non consideratur, sed solus animus. refert, & sequitur Gugliel. de Bened. in repet. c. Raynutius in quæst. an liceat accipere nu. 39. sed forsan mitius esset puniendus, ex quo literas proditionis Reipublicæ reuelasset.

100 Solet etiam dici. Adde† de hoc, videndum Tiraq. de pœn. tẽp. cau. 18. vbi plenè & in causa seq. tenet idem de patre, quòd si à filio puniendus offeratur, mitius sit agendum. Vide etiam Menoch. de arbit. iud. casu 347.

Allegatur etiam plerumque.

101 Adde, quòd † cum multitudine delinquentium magis cedendo, quàm iubendo; magis monendo, quàm minitando, agẽdum est; & Egisippus de Bell. Iudai. lib. 5. dicit, quòd animaduersio in singulos vsq; ad factum procedere debeat in multitudinem verbotenus: illa vsq; ad pœnam, ista vsq; ad correptionẽ, & hæc fuerunt verba Titij Imperatoris in obsidione Hierusalem. Luc. de penn. in l. siue ex prętoriano, de exact. & execut. lib.

102 12. vbi dicit† etiam, quòd vniuersitates delinquentes puniantur. vide ẽt Tiraq. de pœn. tẽper. cau. 47. vbi plenè, & quo casu multitudini non sit parcendum.

103 Item adde, † quòd multitudo in hoc casu non verificatur, nisi vltra quadraginta, & quòd pœna ordinaria principalioribus est infligenda, alijs vero mitigãda. Soci. in c. latores nu. 4. de cler. excomm. tamen ibi nu. 12. dicit, quòd multitudo debet intelligi secundum subiectam materiam, & ideo credo, quòd in tali casu non possit dari determinatus numerus, sed quòd remittatur arbitrio iudicis secundum qualitatem populi, si est Ciuitas, vel populus magnus, vel paruus. Et in hac materia quando mitius sit agendum, ubi sit multitudo delinquentium, & in quibus casibus multitudini non sit parcendum, uide Tiraq. de pœn. temp. cau. 41. vbi latiss.

Vidi ego quandoq;. Adde Boer. in decis. 237

104 † vbi habetur, quis præsumatur aggressor, mortuus, uel superstes, & in fin. dicit, ꝙ quãdo contra superstitem adsunt indicia, & coniecturæ, deueniendum est ad torturam super aggressione.

105 Item adde, † quòd duobus se inuicem verbis iniuriosis afficientibus, licet vterque puniatur, & compẽsatione non tollatur delictum, tamen quando non apparet quis inceperit, vel quando simul ambo inceperint, vterq; est absoluẽdus; secus si armis contendissent. Fely. in c. dilecti col. fin. de except. quem refert, & sequitur Boss. in tit. de iniur. nu. 8.

Præterea potest reus. Adde, quòd

106 † delictum potest dici antiquum etiam spatio octo annorum, vt per Gram. in cons. 39. vbi dicit, hanc regulam procedere etiam in homicidio; sed ibi loquitur de homicidio facto in rixa. & ꝙ procedat etiam in homicidio, idem tenuit Roch. de Curt. in repet. c. fin. in 1. notab. de consuet.

107 Item adde, † quòd ista regula non procedit in condemnato, in quo pœna non est temperanda, sed sentẽtia exequi debet, non obstante quacunq; præscriptione, siue diuturnitate temporis. Bal. in l. data opera nu. 57. vers. sed pone C. qui accus. non poss. Foller. in pract. crim. in verb. captis foriudicatis nu. 7. Chart. de execut. sent. contum. cap. fin. num. 313. & sequen.

108 Item adde, † quòd ista regula non procedit in crimine assassinij, læsæ maiestatis, hæresis, parricidij, suppositi partus, aposta-

apostatus, falsæ monetæ, simoniæ, concussionis, & abortus, in quibus nulla currit præscriptio: sed perpetuo horum criminum dum viuunt, accusari, inquiri, & puniri possunt. Gigas. in tract. de crim. læsę maiestatis lib. 1. qualiter in crimine lęsæ maiestatis procedatur, Bald. de præscript. in 3. par. 6. par. prin. Marś. in l. qui falsam §. 1. ff. ad l. Corn. de fals. vbi istã limit. extendit ad alia delicta excepta, & enormia, ad prædicta vide etiam Farin. var. quæst. in quæst. 10. num. 29. & 90.

109 Item adde, † quòd ista regula, vt diuturnitas temporis pœnam minuat, procedit, dummodo delinquens à tempore delicti perpetrati imposterum fuerit bonę, & laudatæ vitæ, nec aliud delictum commiserit, alias non minuitur pœna, ita multum prudenter tradit Farin. var. quæst. in quæst. 10. nu. 91.

Ibi. Apud nos autem.

110 Adde, quòd † Farin. var. quæst. in quęst. 10. nu. 84. dicit se credere, quòd iudex non solum possit, sed debeat ex diuturnitate temporis pœnam minuere, etiam in grauibus delictis; & propterea quòd possit isto casu homicidium ad pecuniariam compositionem admittere. Ego
111 † autem de hoc valde dubito, quia vt dicit D. Clarus, numquàm in practica hãc regulam in grauibus delictis vidi seruari, & consulo iudices, vt inconsulto Principe hoc non faciant, tum quia hodie Principes de delictis etiam leuibus volunt certiorari; tum quia, vt supra dicebam, enormia delicta non præscribuntur, vt latè per Marś. in d. l. quòd falsam §. 1. ff. de fals. Non obstat Afflict. in allegat. decis. 287. quia ibi per ritum magnæ Curiæ habebat auctoritatẽ cõponẽdi, & cõmutandi penã vltimi supplicij, vt in d. decis. legitur, nec Gram. in decis. 39. nam ibi agebatur de homicidio in rixa cõmisso, & per prouocatos, minusq; afficiunt alij Doctores allegati, quia loquũtur indistinctè, & non dicunt de delictis grauibus, & licet dicant de homicidio, non debet intelligi de doloso, & appensato; & ità ego semper eligerem opinionem D. Clari tanquam tutiorem.

Non desunt etiam Aduocati.

112 Adde † videndum Decian. in cons. 24. nu. 11. vol. 3.

113 Sed pone quòd illi. Adde, quòd † hoc procedit quando constat dolo, & ex proposito offendisse, aliàs in dubio non præsumitur dolus, sed casus in coniunctis personis, vt not. glo. & Marś. in l. 1. C. de sicar. Roman. in l. 1. ff. de in ius voc. Bal. in l. fi. 20. oppos. C. de hæred. instit. Cepoll. in cons. 23. Aret. cons. 80. sub nu. 5. Carrer. in pract. crim. in §. homicidij e'l 1. in fin. Bart. in l. vt vim ff. de iust. & iur. in fin. Salyc. in l. 1. C. ad l. Cornel. de sicar. dicit,
114 quòd non sufficit affinitas, † sed debet etiam considerari qualitas offendentis puta, an sit rixosus, vel insidiosus, an prauę, an verò frugi, vel vitæ religiosæ, vel valetudinarius, & dicit etiam, quòd si ꝑ vtraq; parte sint coniecturæ, quòd adsit dolus, & non adsit, quòd Iudex debet decidere ad fauorem affinitatis.

Ibi. Cęterum si delictũ sit leue.

Adde, quòd hanc distinctionem facit secundum Dyn. Gand. de malef. in rub. de aliquibus quæstion. nu. 1. quòd scili-
115 cet † delicta atrocia inter consanguineos, vel affines seuerius puniantur, & leuia mitius.

Quæstio LXI.

SVMMARIVM.

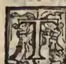

1 *Testes in criminalibus post publicationem, quando admittantur.*

2 *Et quid si fiat absq; præiudicio alterius processus.*

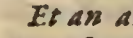

3 *Et an ad probandum confessionem aduersarij.*

4 *Et an ad detegendum falsitatem.*

5 *Et quid si agatur de crimine ciuiliter.*

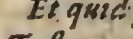

6 *Testes ad instantiam fisci semper recipiuntur.*

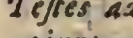

7 *Conclusum in causa quando dicatur.*

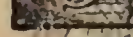
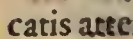

Sed quæro nunquid.

1 Adde, † an, & quando testes in causis criminalibus publicatis attestationibus super eisdem, vel directo contrarijs admittãtur ad priorem

rem

tem probationem coadiuuandam, latè per Vulpel. in conſ. 136. & per Rimin. iun. Simon de prętis, & multos alios ibi ſubſcriptos, Gabriel. com. conclu. lib. 1. tit. de teſti. concl. 21. nu. 103. cum ſeq. & Natt. in conſil. 359. vol. 2. & conſ. 565.
2 vol. 2. † & clauſula quæ ſolet apponi in calce Decreti, quando conceduntur copiæ, videlicet abſq; præiudicio alterius proceſſus, & examinis, eſt ſuperflua, ſecundum D. Carth. in ſua pract. interrog. reorum in fine nu. 23. cum ſequent. ſed ego arbitror, quod nocere nõ poſſit, qui nimo prodeſſe, ſi publicatio proceſſus facta fuerit cum dicta clauſula, ſiue proteſtatione, parte non contradicente.
3 Item † adde, quòd parte inſtante poſt publicationem proceſſus non poſſunt examinari teſtes, nec ad probandã confeſſionem aduerſarij, Bertaz. conſ. 529. vol. 2. & ibi addentes.
4 Item † adde, quòd inueniendæ falſitatis cauſa noui teſtes poſſunt ſuper articulis directò contrarijs, vel eiſdẽ produci, etiam publicatis atteſtationibus, ſecundum Bero. in conſ. 100. nu. 7. vol. 3.
5 Item † adde, quòd ſi agatur de crimine ciuiliter ad pœnam pecuniariam, non poſſunt examinari teſtes ad defenſam publicatis teſtibus, ſecundum Ferret. in conſ. 300. vol. 2.

Ibi. Quinimò ſecundũ aliquos.
6 Adde, quòd † teſtes ad inſtantiam fiſci ſemper recipiuntur pro maleficio reperiendo, etiam vſq; ad ſententiam, & in cauſa ſuperſedetur, Bar. in l. 2. §. ſi publico verſ. quæro vtrum. ff. de adult. Ang. in tract. de maleſ. in verſ. qui iudex dictum proceſſum, & Afflict. in conſt. terminum vitæ. nu. 44.

Quæro etiam. Adde, quòd hoc intelligitur de concluſione cauſæ proprio modo, quæ fit per hominem idest per litigatorem, vel per iudicem, ſed poteſt fieri concluſio per legem, vel ſtatutum. ita declarat Abb. in conſ. 90. nu. 4. vbi dicit etiam, quòd di-
7 citur † concluſum in cauſa, quando ſtatutum vult, ꝙ reus inquiſitus non cõparẽs intra terminum trium dierum habeatur pro confeſſo, & elapſis alijs tribus diebus nullo modo amplius audiatur.

Quæſtio LXII.

SVMMARIVM.

1 *Accuſatore non probante reus abſoluitur.*
2 *An diffinitiuè, vel ab obſeruatione iudicij.*
3 *Et quid ſi non fuerit data dilatio.*
4 *Abſolutio in Regno Neap. quomodo feratur.*
5 *Et quomodo in Regno Franciæ.*
6 *Relaxatio ſimpliciter facta cauſa cognita abſque ſententia habetur pro abſolutoria.*
7 *Calumniator quomodo puniatur.*
8 *Stante ſtatuto quod victus ſemper condẽnetur in expenſis, ſi Iudex victum abſoluerit, poteſt abſolutionem reuocare.*
9 *Fideiuſſor de reficiendis expenſis in caſu ſuccumbentiæ non tenetur ad expenſas, ad quas fuit actor condemnatur ob perẽptionem inſtantiæ.*
10 *Condemnatus ad publicationem bonorum, an ſit condemnandus etiam ad expenſas.*
11 *Appellatione pendente poteſt fieri taxatio expenſarum ante inhibitionem.*
12 *Iudex dicens, victum victori, non prolato aliquo verbo, an cenſeatur condemnare.*
13 *Iudex omittens condemationem expenſarum poterit eodem die ſupplere.*
14 *Expenſarum appellatione venit etiam expenſa pro habenda ſententia in forma probante.*
15 *Hæres calumniatoris tenetur ad damna, & intereſſe.*
16 *Aduocatus fiſci indebitè aliquem vexans, debet viuus comburi.*
17 *Quod tamen non ſeruatur.*
18 *Calumniator poteſt inquiri ex officio.*
19 *Calumniator vltra damnum tenetur etiã ad pœnam.*
20 *Calumniari quis præſumatur.*
21 *Calumniatorem non puniens ad quid teneatur in Regno Neap.*
22 *Condemnatio expenſarũ an fiat in Regno Neap. in criminalibus.*
23 *Et an de iure communi.*
24 *Et an in ſtatu eccleſiaſtico.*
25 *Damnum datum ex leuiſſima culpa an reſarciri debeat.*
26 *Condemnatus ad aliquam pœnam, et eam non ſoluens an teneatur in conſcientia.*

27 Ca-

27 *Calumniari quando quis dicatur in Regno Neapolitano.*
28 *Calumnia præſumpta quomodo excuſetur.*
29 *Iudex calumnioſè inquirens, an, & quãdo puniatur.*
30 *Accuſator in crimine læſæ Maieſtatis, & falſæ monetæ non punitur de calumnia.*
31 *Calumniator an puniatur aliter, quam in expenſis.*
32 *Accuſator falſus an puniatur de falſo.*
33 *Et quid in ſolito falſas accuſationes proponere.*
34 *Calumniator an puniatur, licèt de calumnia non ſit conuictus.*
35 *Accuſator habens aliqua indicia, excuſatur à calumnia.*
Etiamſi extaret ſtatutum, vt accuſator deficiens in probando, calumniari præſumatur nu. eod.
36 *Et quid quo ad expenſas.*
37 *Denunciator in actis non nominatus an poßit ad expenſas condemnari.*

Bi nihil alterius. Ibi eſt .n. vera iuris cõcluſio.

1 Adde † videndum ad hanc regulam Fran. Purpur. in l. qui accuſare. C. de edendo, & Marſ. in l. de minore. §. tormenta ff. de quæſt. & Maſcar. de probat. concl. 36. vol. 1. vbi habentur multę ampliationes, & limitationes, & an procedat iſta regula, quando actor nihil pro
2 bauerit, uel ſe abſentauerit, & † an iudex debeat abſoluere reũ diffinitiuè, uel ab obſeruatione iudicij, uide Doct. & præſertim Iaſ. in l. properandum §. & ſi quidem C. de iudic. ubi concludit, quòd ſi fuerit datus terminus ad probandum, & probatũ non fuerit, quòd tunc actor diffinitiuè abſoluitur, quod dictum limitatur ſecũdum Marſ. in ſing. 169. non procedere, quando fuit datus terminus ad defendẽdum abſente reo, quia ſi fuiſſet pręſens, forſitan confeſſus fuiſſet petitionem actoris, cogita tamen, ut ibi inquit Marſ. & an reus ſit abſoluendus, quando non conſtat eum deliquiſſe, uel cauſa ſit relinquenda indeciſa, uide quæ poſui infra in quæſt. 64. uer. illata reo ibi, & ita eſt communis practica.

3 Itẽ † adde, quòd iſta regula actore non probãte reus abſoluitur, intelligitur, qñ actor habuit dilationes ad probandum. Abb. in c. per tuas nu. 7. de appellat. Item adde, ut etiam hic dicit Clar. ꝙ debet abſolui, ubi non poteſt damnari, uel torqueri. Marſ. conſil. 44. num. 12. & conſ. 50. nu. 13.

Forma autem abſolutionis.

Ibi. Reperio tamẽ qđ Carauita.

4 Adde, quòd † hęc forma decreti, quę ſeruatur in Regno Neap. fuit prouiſum, pariterq́; decretum ſupraſcriptum fore, & eſſe relaxandum, & liberandum prout præſenti decreto relaxatur, & liberatur ſub fideiuſſoria cautione unc. auri centum de ſe repręſentando nouis ſuperuenientibus indicijs, & ita fuit dictum &c.

5 Idem † obſeruatur in Regno Franciæ, ꝙ non abſoluuntur rei, ſed liberantur ſub cautione de ſe repræſentando, vt atteſtatur Rebuff. & ita hodie ſeruatur in dictis caſibus, in quibus nemo liberatur ſine cautione, vt atteſtatur Franch. in deciſ. 276. in fin. vol. 2.

6 Itẽ † adde, quòd relaxatio ſimpliciter facta cauſa cognita abſq; ſentẽtia habetur pro abſolutoria. Boſſ. in tit. de ſenten. nu. 60.

Sed nunquid in iſtis cauſis cri-
7 minalibus. Adde † videndum Farin. quæſt. 16. vbi latiſſimè quando, & quibus pœnis calumniator puniatur, vide etiam addentes ad Bertaz. in conſ. 212. vol. 1.

Ibi, vt victus victori, &c.

8 Adde, quòd † ſtante ſtatuto, quòd victus in maleficijs ſemper deberet condemnari in expenſis, ſi iudex eum abſolueret ab expenſis, poſſet nihilominus ſententiam ſuam reuocare, & illum in expenſis condemnare. Fely. in c. inter monaſterium in fin. de re iudic.

9 Item † adde, ſi per accuſatorẽ data fuerit fideiuſſio de ſoluendo expenſas in caſu ſuccumbentiæ, & demum non ſuccũbuit ſuper cauſa principali, ſed ſuper deſertione, tũc fideiuſſor non tenetur. Bal. quẽ refert Maran. in pract. par. 6. mem. 8. nu. 17. in conſ. 106. proponitur vol. 2. & Carau. in ritu 194. in fin.

10 Item † adde, ſi reus condemnaretur in vniuerſali bonorum publicatione, non deberet condemnari in expenſis, quia tunc

tunc non esset addēda afflictio afflicto, secundum Bald. in l. 3. C. de fruct. & lit. expens. quem refert, & sequitur Soci. in c. calumniam nu. 89. de pœn. vbi subdit, quòd forsan eo casu accusator poterit recuperare expensas à fisco, quod tamē fieri non vidi in practica, & ibi Soci. dicit etiam, cogitabis.

11 Item† adde, si à sententia, in qua quis in expensis condemnatus fuit, appelletur; iudex poterit, appellatione pendente, taxare expensas, nisi iudex ad quem inhibuisset iudici à quo, vt in causa non se intromitteret, vt plenè per Carau. in ritu 298. nu. 24.

12 Item† adde, si iudex in sententia dicat, victum victori in expēsis, nec sequatur verbum condemnamus, nūquid quò ad expensas talis sentētia valebit, ita quòd suppleatur verbum condemnamus, uide Carau. in rit. 297. nume. 18. vbi hanc quæstionem plenè examinauit.

13 Item† adde, si iudex omiserit condemnare victum in expensis, victor per totā diem, qua lata est sententia, poterit petere, quòd iudex suppleat condemnationem expensarum, & iudex supplere tenebitur, quia per totam illam diem durat eius officium, quantūm ad expēsas, l. paulus la. 1. ff. de re iud. & Ripa in l. dies §. hoc autem iudicium nu. 84. ff. de dam. infect.

14 Item† adde, quòd sententia, quæ condemnat victum victori in expensis, compræhendit, & extenditur etiam ad expensas, quæ fiunt pro ipsa sententia habēda, in forma probante Afflict. in cōst. pro scripturis in fine fol. 250.

Ibi. Aut agitur de vera calūnia.

15 Adde, quòd† nedum falsus accusator tenetur, sed etiam eo defuncto iniustè accusatus poterit agere contra hæredes calumniatoris, & repetere eius damna, & interesse, etiam lite non contestata cum defuncto, & etiam si nihil ad defunctum ex huiusmodi damni datione peruenisset: & licèt de iure ciuili prædicta sine dubio non transeant, quando contra defunctum lis non fuit contestata, tamen de æquitate canonica procedunt, quæ est seruanda etiam in foro laicali, ita tradit Bertaz. in consil. 362. per totum.

Ibi, aut vero ꝓcedit simpliciter.

16 Adde, quòd† fisci Aduocatus, & procurator si indebitè aliquem vexaret, vel iniuria afficeret, vltra quàm debet, in expensis per talem vexationem factis condēnari debet, & eas soluere de proprio; debet etiā viuus comburi. Gram. decis. 60. nu. 21. & tenetur iniuriarum, si aliquem indebitè molestat. Crauet. in cons. 168. 2. dubio, & Bertaz. in consil.
17 390. nu. 11. & cons. 361. nu. 5. sed† prædicta nedum non obseruantur in practica, & ea petere in iudicio nempè ridiculosum esset, quinimò sępè indebitè molestati, si à molestijs liberari volunt, necesse est, ꝙ aliquid fisco de suo elargiantur.

Ibi. Aut procedit ex officio, sed alio.

18 Adde, quòd† Iudex potest procedere ex officio absque accusatore contra calumniatorem euidētem. Bart. in l. 1. in princ. ff. ad senatusconsf. Turpil. & debet ei dare terminum ad faciendū defensiones suas. Bart. in l. Athletas. §. calumniator ff. de infam. & Afflict. in constit. pœnam calumniæ nu. 4. In hac materia de refectione expensarum, & damnorum carcerati, vide Rimin. iun. cons. 303. lib. 3.

19 Item† adde, quòd vltra condemnationem expensarum debet condemnari ad pęnam calumniæ pro interesse publico, si verè probata fuerit calumnia. Boss. in tit. de accusat. nu. 27. & Laurent. Tenni. caut. 1. nu. 12. & sequen. vbi dicit, quòd ad puniendam calumniam pœna extraordinaria dupliciter imponitur, vno modo propter calumniæ pœnam ad publicum interesse, alio modo propter expensas, & damna per innocentem accusatum passa; & quòd ista impropriè dicitur pœna: sed si verè non fuerit probata pro damno, & expensis accusator condemnatur, vt ibi per eum. & qua pœna accusans, & non probans sit puniendus; & quo pacto id procedat; & quando ac-
20 cusator† calumniator præsumatur, vide Mascard. in concl. 24. & 25. vol. 1.

Ibi; Et ita vidi multos. Adde, ꝙ
21 † in Reg. Neap. si iudici constat de euidenti calūnia

nia accusatoris, vel denunciatoris, & ipsum non condemnet ad pœnam calumniæ, quæ est similitudo supplicij, ipse iudex puniretur pœna infamiæ, & duarū librarum auri purissimi, vt in c. Regis Roberti, quod incipit accusatorum temeritas, & per Afflic. in const. pœnam calumniæ nu. 6. & ibi plenè tractat materiam calumniæ, sed ratione victoriæ inquisiti liberati, etiam diffinitiuè absoluti non solent in dicto Regno fieri condemnationes expensarum in prima, nec in secunda instantia in causa criminali criminaliter mota non ad pœnam pecuniariam, licèt per Reg. pragm. temeritatem sub tit. de expens. generaliter prouideatur, quòd victus victori in expensis condemnetur, vel ex iusta causa absoluatur,
22 quæ non est in obseruantia, † vt attestatur Carau. in ritu 297. in prin. vbi non solum latè hanc quæstionē de iure Re-
23 gni tractauit, sed † etiam de iure communi, & tenet veriorem opin. esse, vt condemnationes expensarum in causis criminalibus fieri non debeant, & in statu
24 † ecclesiastico nunquàm vidi condemnare quærelantes ad expensas, nisi de calumnia appareret.

Vnum autem scias. Adde, quòd
25 † Couar. in 4. decretal. 2. par. cap. 6. nu. 12. tenet multum egregiè contra communem, quod ex leui, & leuissima culpa damnum datum etiam in foro conscientiæ resarciri debeat, maximè vbi natura contractus ex legis dispositione etiam leuissimam culpam considerat, & ibi nu. 10. & 11.
26 etiam habetur, an in foro † conscientiæ condemnatus teneatur soluere pœnas etiam ipso iure impositas, & conuentionales, & hanc opinionem contra communem esse veriorem, attestatur Paris. in repetit. quoniam contra nu. 85. cum sequen. de probat. vbi istam quæstionē plenissimè tractauit.

27 Dixi supra. Adde, q † in Regn. Neap. fuit derogatum iuri communi per const. pœnam calumnię, quod accusator tunc dicitur calumniasse, qñ apparet, quòd sit in euidenti calumnia, & ibi per Affl. habetur, quando quis dicatur esse in euidenti calumnia. & ad istam quæstionem quando, & quomodo accusator puniatur, vide omnino Farinac. nouiter impressum var. quæst. in quæst. 16. vbi latissimè more suo.

Ibi. quod tamen intelligeñ. est.
28 Adde † Menoch. de arbitr. casu. 321. & 322. vbi ponit decem causas iustas, quibus calumnia præsumpta excusari potest, & de alijs excusationibus uide etiã Laurent. Tenni. caut. 1. nu. 15. sed aduertendum est, quòd licet quis à præsumpta calumnia excusetur, non tamen erit excusatus ab expensis, vt per Boss. in tit. de accusat. nu. 28.
29 Item † adde, quòd iudex calumniosè inquirens excusatur à calumnia præsumpta, sed si de vera calumnia appareret, non veniret excusandus, & pœna extraordinaria puniretur. Boss. in tit. de accusat. nu. 21.
30 Item † adde, quòd accusator in crimine lęsę maiestatis, & in crimine falsæ monetæ si non probat, non punitur de calumnia, vt per Giga. in tract. de crim. læsæ maiestatis lib. 2. quæst. 19. in tit. qui accusari poss.

Sed quid si accusator. Adde, q
31 † Boss. in tit. de accusat. nu. 19. & 27. dicit, quòd nunquàm vidit seruari ius commune, quoniam accusator deficit in probatione, sed tantummodo, quòd condemnatur in expensis.

Ibi. Si tamen vis conuincere. Adde, quòd licet Bart. in l. si quis obrepserit nu. 1. ff. de fals. Alex. in consil. 11. nu. 4. vol. 1. & Franc. Mar. in decis. 898. nu. 1. part. 2. tenuerint falsum accusato-
32 rem posse puniri de falso, † contrarium tamen voluit Gand. de malef. in tit. de falso nu. 23. qui dicit, cum casus Bononiæ euenisset, ipse, & quatuor alij assessores deliberatè consuluerunt tali casu de falso agi non posse. idem tenuit Bal. in l. quicunq; in fine C. de seru. fugit. & August. ad Ang. in ver. & ad quærelam, & Boss. in tit. de accusat. nu. 17. & istam opinionem veriorem putat Menoch. in casu 322. nu. 5. nisi talis falsus accusator vlterius deliquerit, veluti falsos producendo testes, vel falsa instrumenta, quia tunc posset puniri de falso, vt dicunt Bal. August. & Boss. in locis supracitatis.
33 † & vbi quis falsas facere accusationes con-

consueuisset, puniretur in amputatione linguę,& capitis, secundū Bald. in l.data opera circa finem C.de accusat.& Fran. Mar.in decis.738.par.1.& ad omnia prę dicta vide Laurent.Tenni.in caut.1.nu. 6.cum sequen.

34 Item adde, † quòd accusatus remediū habet contra accusatorem, etiam quòd concludenti probatione de calumnia non sit conuictus, vt scilicet accusatus agat actione iniuriarum, & obtinebit, etiam si iniuriam minimè probauerit, & etiam si accusator à calumnia se excusaret, vt per Alex.in cons.11.num.4. vol.1.Soci.cons.118.nu.12.vol. 1. Menoch. de arbitr.iud. casu 321.nu.33.sed contrarium tenuit Cępol. in cons.crim. 70.in 3.dub.dicens; quòd si quis à calumnia excusatur, ab iniuria, etiam remanet excusatus;sed Laurent. Tenni.in caut.15. eum impugnat,tenendo primā opin.& idem tenuit Boss. in tit.de accusat.nu.19.ad finem,vbi dicit hoc remedium esse tutius, & non solum actione iniuriarum tenetur is, qui aliquem calumniosè accusat; sed etiam qui vexandi animo aliquem ad tribunal alicuius iudicis interpellat; & qui aliquem facit capi personaliter,& eius bona detinere, nulla iusta causa præcedente. Bertaz. in cons.361.in princ.

Sed pone, quòd accusator.

35 Adde,quòd† excusaretur à pęna calumniæ,etiam si extaret statutum, vt eo ipso,quòd in probando quis deficeret,calumniari præsumatur,& absq; alijs indicijs possit accusator de calumnia puniri.Bart.in l.fin.ff.de hæred.instit. & in l. 1.sub nu.6 ff.ad Turpil.Abb. & communiter Cano. in c. 2. extra. de calumn. & latè per Laurent.Tenni.in caut.1.nu.17. cum sequen.non autem per istam excu-
36 sationem fieret,†quin talis accusator in expensis reo absoluto condemnari deberet,vt ait Boss.in tit.de accusat. num. 28.& Menoch. de arbit. iud.in cas.321. nu. 34. & idem Laurent. Tenni.in loco supracitato.

Sed quæro nunquid. Adde, quòd
37 † etiam denunciator,& instigator in actis non nominatus poterunt ad expensas condemnari versus reum ipsum in eodem processu,licèt per inquisitionem processum fuerit. Ant.Sola in Comment.ad const. Sabaud.in ver.vt nemo inuit.accus.nu. 2.& 3.fol.170.

Quæstio LXIII.

SVMMARIVM.

1 *Iuramentum in criminalibus, an & quando deferatur.*
2 *Accusator non potest iuramentum deferre in praiudicium fisci.*
3 *Purgatio quotuplex sit, & in quibus casibus facienda.*
4 *Purgationis forma remissiuè.*
5 *Accusator quando possit torqueri.*
6 *Duellum hodie est prohibitum per Concilium Tridentinum.*
7 *Probationes duæ semiplenæ an iungantur in criminalibus.*
8 *Fama cum adminiculis in his, quæ difficilis sunt probationis, plenè probat.*
9 *Fama sola sufficit, vbi est difficillima probatio.*

Sed quid si accusator.
1 Adde † videndum Boer. in decis.86. vbi latè,an,& quando iuramentum in criminalibus deferatur, & per Mascard. de probat. conclus. 954.nu.38.

2 Scias etiam. Adde,quòd†si delatio iuramenti facta fuisset ab accusatore reo super crimine, talis delatio non valeret quò ad præiudicium fisci,quia accusator non debet posse præiudicare fisco. Boss. in tit. de falsis num. 127.& 128.

3 Solet etiam. Adde † videndum Mascard. de probat. concl. 954.nu.39.cum sequen.vbi latissimè, & Decian.in tract. crim.tomo 1.lib.5.cap. 48.vbi quotuplex sit purgatio,& in quibus casibus sit facienda, vide etiam Gabriel.cons.178. in fine.

Ibi. Forma autem huius purga-
4 tionis. Adde†videndum nouissimè in iudiciale inquisitorum per Locat.in ver.purgatio fol. 361. cum pluribus sequent.

5 Sed quæro. Adde, † videndum Carer. in pract. crimin. fol. 148. nu. 181. an & quando accusator, & instigator torqueri possunt.

Sed quid si dicat. Adde, quòd ho-
6 die † Duellum est prohibitum per Concilium Triden. sess. 25. cap. 19. sub pœnis in dicto cap. contentis.

Tu scis, q; in causis ciuilibus.
7 Adde, † quòd aliquando in criminalibus ad constituendam plenam, & perfectam probationem, duæ semiplenæ possunt coniungi probationes, & quandò sit hoc iure permissum, relinquitur arbitrio iudicis, iuxta tradita per Io. Bapt. de sancto Seueri. in l. admonendi num. 207. ff. de iureiur. quem refert, & sequitur Menoch. de arbitr. casu 492. sed de ista quæstione, an duæ semiplenæ probationes coniungantur in causis criminalibus, & quando agitur ad pœnam corporalem, siue pecuniariam, vide omnino eundem Menoch. in comment. de præsumpt. lib. 1. quæst. 41. & Gabriel. comm. opin. lib. 1. tit. de probat. conclu. 1. nu. 23.

Hinc infertur. Ibi. Et generali-
8 ter, quòd fama. Adde, quòd † vbi vertitur difficultas probationis, fama sola iunctis aliquibus adminiculis, inducit plenam probationem, quæ sufficit ad condemnandum, c. præterea, & ibi not. de testi. ita in terminis Ant. de Butr. in cap. veniens il 1. de test. Inno. in c. veniens de verb. signif. Alex. cons. 24. vol. 2. & Gram. in decis.
9 42. nu. 12. imò in his, quæ sunt † difficillimæ probationis, fama videtur per se probare, secundum Soci. iun. in consil. 90. nu. 16.

Quæstio LXIV.

SVMMARIVM.

1 *Tortura an irrogetur in causa appellationis, remissiuè.*

2 *Iudex torquens sine indicijs, quomodo puniatur.*

3 *Tortura indebitè illata an processus factus postea valeat.*

4 *Tortura illata ab uno Iudicē, qui causam remisit, an computetur.*

5 *Torturam quando possit inferri priusquā constet de delicto.*

6 *Tortura, an possit inferri, vbi est pœna pecuniaria tantum.*

7 *Tortura in quibus casibus sit inferenda, remissiuè.*

8 *Tortura an sit inferenda in causa ciuili.*

9 *Depositum negans torqueri potest.*

10 *Cedens bonis, si est suspectus de occupatione bonorum, poterit torqueri.*

11 *Tortura in Regno Neap. nisi in pœnis vltra relegationem.*

12 *Torqueri an possit testis varius in causa ciuili, remissiuè.*

13 *Tortura an habeat locum, quando agitur de crimine ciuiliter.*

14 *Tortura an possit inferri pro interesse partis, si quis gratiatus fuerit saluo interesse partis ciuiliter.*

15 *Et quid in causis minimis, & damnorum datorum.*

16 *Et quid si sit probandum delictum.*

17 *Probatio difficilis quomodo dicatur, remissiuè.*

18 *Tortura facilè adhibetur in delictis nocturnis.*

19 *Et in dictis delictis sufficiunt cōiecturæ.*

20 *Familia potest torqueri cum agatur de insidijs mariti contra vxorem; vel contra.*

21 *Tortura an possit inferri, quando quis est gratiatus saluo interesse partis ciuili.*

22 *Conuictus an sit torquendus.*

23 *Interogatio de socijs quomodo sit facienda.*

24 *Cōuictus an possit puniri pœna ordinaria, si fuerit tortus sine praiudicio conuicti, & confessi criminis, & semper perstiterit in negatiua.*

25 *Protestatio ista quid operetur.*

26 *Et quomodo hoc casu debeant fieri interrogationes.*

27 *Tortura quādo adhibeatur absq; indicijs, remissiuè.*

28 *Arbitrium concessum Iudici circa torturā quomodo inteligatur, remissiuè.*

29 *Iudex an debeat obedire Principi mandāti aliquem torqueri absq; indicijs.*

30 *Tortura illata absq; indicijs, an conualidetur illis superuenientibus.*

31 *Solitus delinquere an ex hoc possit torqueri.*

32 *Bannum solum, an, & quando sufficiat ad torturam.*

33 Et quid in Regno Neap.
34 Bānitus in statu ecclesiastico, si comparuerit infra annum, an possit torqueri.
35 Farinac. impugnatur.
36 Contumacia purgata an faciat indicium ad torturam.
37 Et quomdo purgetur.
38 Et quid in Regno Neap.
39 Processus absq; indicijs valet, si non opponatur.
40 Bannitus, non tamen condemnatus, comparens post terminum sibi assignatum, an torqueatur.
41 Boss. error.
42 Bannum quomodo intelligatur.
43 Inobedientia omnis est mulctabilis.
44 Bānitus ab vno Iudice, an possit per alium torqueri.
Et quid si vnus subsit alij. nu. eod.
45 Bannitus ad pœnam potest torqueri, etiam si statutum permitteret bannito purgationem contumaciæ.
46 Clar. declaratur.
47 Bannitus admissus ad nouas defensiones, an possit per solam condemnationem torqueri, si deperditæ sint informationes.
48 Instrumentum deperditum quomodo refici possit.
49 Et quomodo probetur amissio.
50 Positus in banno in statu ecclesiastico, si comparet post terminum banni, & ante sententiam, audiri debet, sin minus habetur pro confesso, & potest condemnari absq; alia citatione.
51 Bannitus admissus ad nouas defensiones, si docuerit de innocentia, an possit torqueri.
52 Et quid si à Principe fuerit expressim remissa contumacia.
53 Et quid si probetur illum fuisse absentem tempore delicti.
54 Tortura quando valeat sine indicijs.
55 Tortura quare inuenta.
56 Indicia sufficientia quādo dicātur, & quā do dicantur purgata.
57 Statuto declarante quæ indicia requirantur, cessat arbit. Iudicis.
58 Indicium quando dicatur proximum, & quando remotum.
59 Testis vnus non omni exceptione maior, quando faciat indicium.
60 Indicia duo etiam leuia sufficiunt ad torturam.
61 Tortura quando irrogetur personis exceptuatis.
62 Doctores quando possint torqueri, & carcerari.
63 Priuilegium amittitur per reatum.
64 Tortura leuior est inferenda nobilibus.
65 Doctores non torquentur, si examinati vti testes vacillarent.
66 Decuriones hodie qui dicantur.
67 Minores in quibus casibus torqueantur.
68 Infans an possit ferula cædi.
69 Senex an possit torqueri.
70 Senectus, & decrepitas quomodo probetur.
71 Et quid si senex tortus confiteatur.
72 Et quid si fuerit ad torturam indiciatus.
73 Febricitans an toqueatur.
74 An surdus.
An mutus nu. eod.
75 Mulier prægnans an possit examinari, & quomodo.
76 An torqueri.
Et quid si sit prægnans ex adultero, ibidem.
Et quid si dolore in carcere concepisset, ibidem.
77 Et quid si torqueatur, & fuerit confessa.
78 Et quomodo cognoscēdum an sit prægnās.
79 Et quid si fuerit torta, & fecerit abortū medico dicente, se credere, non esse prægnantem, an teneatur Iudex.
80 Mulier non prægnans potest torqueri.
81 Et an possit blanditijs ad confitendum induci.
82 Auctoris opinio.
83 Mulier prægnans non fustigatur.
84 Appellatio à tortura an liget manus Iudicis.
85 Et quid practicetur in statu ecclesiastico.
Et quid in Regno Neap. ibidem.
86 Appellatio an admittatur à decreto de nō torquendo.
87 Iudex in causis arduis potest procedere ex processu informatiuo ad torturam.
88 Magna Curia Vicariæ potest procedere ex processu informatiuo ad torturam, & quomodo.
89 Non tamen contra Neapolitanos nisi de licentia Proregis.
90 Et quid de Gubernatoribus Romæ.
91 Tortura est incohanda à filio in præsentia patris, si de eodem crimine ambo sint inquisiti.
92 Confessio patris ob torturam filij, vel è contra non ualet sine ratificatione.

93 Tor-

93 Tortura est incipienda ab eo, qui habet malum nomẽ, siue malam phisonomiam.
94 Tortura à quo sit incipienda, Iudicis arbitrio remittitur.
95 Torturæ gradus, remissiuè.
96 Confessio quando dicatur exorta metu tormentorum.
97 Confessio carcerati quando dicatur facta metu, & non valeat.
98 Tortura quãdo sit adhibenda cum ictibus chordæ.
99 Tortura an vltra tres vices sit repetenda.
100 Tortus super vno indicio, super omnibus censetur tortus.
101 Aduocatus, & Procurator fisci an debeãt interesse torturæ.
102 Tortura adhibenda testibus non requirit causæ discussionem cum Aduocatis.
103 Aduocati an sint citandi ad causam.
104 Quomodo seruetur in Regno Neap.
105 Et quomodo in statu ecclesiastico.
106 Tormentum caualletti an sit nouum.
107 Et quid de tormento ignis.
108 Tortura an præsumatur immoderata.
109 Tortus si ceciderit, quia malè ligatus, an teneatur Iudex.
110 Tortus indebitè, si Iudicem occiderit, non punitur morte.
111 Iudex excedens modum in puniendo, quomodo puniatur.
112 Et quomodo probetur excessus, remissiuè.
113 Tortura quomodo probetur.
114 Torquens indebitè in Regno Neap. quomodo puniatur.
115 Indicia quando censeatur purgata.
116 Conuictus, qui semper negauit in tortura, ordinaria pœna puniri potest.
117 D. Clari lapsus.
118 Probationes legitimæ non enaruantur per negationem rei factã in tortura, licèt Iudex nõ protestetur citra præiudicium probatorum torquere.
Tortura est fragilis, & de facili non est ei credendum, ibidem.
119 Maleficium taciturnitatis, vel insensibilitatis, quod dicatur.
120 Testibus, an confessioni sit magis standum.
121 Gram. decis. declarata.
122 Tortus super indicijs indubitatis cum protestatione citra præiudicium probatorũ, &c. etiam quod super Principali interrogetur, poterit ad triremes condemnari.
123 Imo etiam ad pœnam ordinariam, si adsit frequentatio.
124 Et quid si sortilegijs vtatur.
125 Confiscatio bonorum nõ dicitur pœna extraordinaria.
126 Tortus, qui negauit, an debeat statim absolui.
127 Et quid seruent officiales in statu ecclesiastico.
128 Et quid in Regno Neap.
129 Confessio facta non in tortura, sed tantũ tormentis præparatis, non valet sine ratificatione.
130 Et quid in homine robusto, & sagaci. Foller. lapsus ibidem.
131 Ratificatio quomodo sit facienda, remissiuè.
132 Confessus bis crimen vario modo, & postmodum generaliter confessionem ratificans, non potest puniri, sed debet magis specificè interrogari.
133 Confessio latronum sufficit sine ratificatione, & robusti leuiter torti.
134 Confessus, & ratificans an debeat puniri, si post sententiam de innocentia constet.
135 Ratificatio an requiratur, si confessio extraiudicialis præcesserit.
136 Glos. fin. in l. capite ff. de adul. reprobatur.
137 Confessio vincta cum alijs indicijs valet sine ratificatione.
Et an, & quando possit reuocari, ibidem.
Et quid si præcesserit confessio extraiudicialis, ibidem.
Confessio extraiudicialis, & confessio facta in tortura an iungantur, ibidem.
138 Confessio in dubio an præsumatur spontanea, vel coacta.
139 Ratificatio non requiritur in capto in flagranti.
140 Confessus, & ratificans non admittitur amplius ad reuocandum.
141 Tertius tortus an debeat ratificare, remissiuè.
142 Cõfessio facta in tormentis, vt probet, quæ requirantur.
143 Ratificatio facta in loco torturæ an valeat.
144 Confessio voluntaria, & confessio spontanea quomodo differant, remissiuè.
145 Ratificatio an sit faciẽda coram testibus.
146 Et quid in Regno Neap.
Reus in Regno subscribit suam depositionem, ibidem.
Et quid si literas nesciat, ibidem.
Et quid in statu ecclesiastico, ibidem, & infra nu. 149.

147 *Confessus delictum de quo inquirebatur, an possit super alijs interrogari nullis extantibus indicijs.*
148 *Et quid in Clerico.*
150 *Condemnatus potest cōtra alios torqueri.*
151 *Condemnatus inculpatum exculpans, potest iterum torqueri.*
152 *Tortura quando possit repeti, remissiuè.*
153 *Et quid si procedatur ex processu informatiuo.*

Oeterum vbi delictum.

1 Adde, † an in causa appellationis tortura possit irrogari, videndum Ioãnem de Anan. cons. 1. in fin.

Antequam tamen Iudex.

2 Adde † Menoch. de arbitr. cas. 340. vbi plenè qua pœna veniat puniendus Iudex, qui sine indicijs aliquē torturæ subiecerit.

3 Item † adde, si tortura fuerit indebitè, & iniustè illata, & in casu non permisso, aut de facto, & negauerit, non impeditur processus fiendus super delicto, sed vitiatur solum actus torturæ, Bald. in l. milites, & in l. 1. C. de quæst. Brun. in tract. de indic. quęst. 6. 2. partis post nu. 28. vers. vltimo nota, & Carrer. in pract. crim. in l. obseruare nu. 199. sed Mar. in pract. crim. in §. quoniam nu. 43. cum sequen. videtur tenere contrarium, dicens, quòd tortura indebitè data, omnia quæ sequuntur, redduntur nulla.

4 Item † adde, quòd si vnus Iudex intulit torturam, deinde causa remittatur ad alium Iudicem, prior tortura debet computari. Mars. in pract. crim. §. occurrit nu. 4. & Carrer. in pract. crim. l. obseruare nu. 199.

5 Debet autem Iudex. Adde † videndū Gabriel. lib. 7. comm. concl. concl. 17. vbi ponit multas limitationes, quando quis possit torqueri, antequam constet de delicto, vide etiam Crau. cons. 260. nu. 4. & cons. 287. col. 2.

Præterea debet Iudex. Adde Crau. in cōs. 137. nu. 11. vbi idē tenet, quod quando ingeritur 6 † pœna pecuniaria, non est ad torturam procedendum: sed contrarium tenuit Bal. in l. 2. C. de exhib. reis. Franc. Marci. in decis. 906. nu. 15. par. 1. & Paul. Girlan. in tractat. de quęst. & tortura, quęst. 7. nu. 6. cum. sequent. vbi impugnat rationem hic per D. Clarum adductam, quòd non sit deueniendum ad torturam, vbi non adest pœna corporis afflictiua, quia maior pœna infligeretur in perquirendo, quàm in condemnãdo,
7 dicens, † quòd in materia torturę non debemus attendere ad finem causæ, ex qua venit soluenda pecunia, sed ad principium, considerando eius naturam, an oriatur ex contractu, vel quasi, quo casu regulariter, non est locus torturę, etiam quòd aliter veritas haberi non possit: aut ex delicto, vel quasi, & tunc potest inferri tortura, quę fuit inuenta in causis criminalibus, contra culpabiles, etiã dolosos, vti remedium, etiam extraordinarium, quoties deficiunt plenæ probationes, vt notat Bald. in l. 1. C. quorū appellat. & credo hoc procedere in vilibus personis, & in quibus causis sit locus torturæ, vide Carer. in l. obseruare nu. 179. vbi latissimè.

8 Item adde, † quòd in causa ciuili quãdo habet crimen annexum, poterit deueniri ad torturam, vt si agatur deposi-
9 ti, † & negetur per debitorem, Abb. in c. primo de deposito, Par. de synd. in c. an in causa pecuniaria in princ. Gomez. de delict. cap. 13. nu. 29. & idem Par. in
10 vers. executio col. fin. dixit, quod † cedēs bonis, qui est suspectus de occupatione bonorum, potest torqueri, vt bona exhibeat, & prędictã tenet Franch. in decis. 276. nu. 12. & Girlan. in in tract. de tortura quæst. 7. quòd procedit, si Iudex causæ est talis, qui possit tormenta inferre, Ita Lucas de Pēn. in l. vorax col. 3. in fin. C. de. numer. actuar. lib. 11. & dicit etiam Bald. in l. sicut C. de falsis, quòd moderatè proceditur, sed hoc non ha-
11 bet locum in Regno † Neap. in quo per cap. Regni, tormenta, quis torqueri non potest, nisi in criminibus pœnam vltra relegationem infligentibus, vt per Io. Ant. de Nigr. in d. cap. tormenta nu. 13
12 Gram. voto 15. nu. 12. & an etiam † in causa ciuili, testis varius, vel vacillans possit torqueri, vide Mars. in l. de libero homine num. 12. ff. de quæst. & Girlan. vbi supra nu. 3.

Item

13 Item adde, † quòd tortura locum non habet, quando de crimine ciuiliter agitur, vt habetur in l. maritus ff. de qst. Bald. in cons. 6. factum tale est, Quidam nomine Blasius vol. 5. & Crau. cons. 137. nu. 12. fallit in causa falsi ciuiliter mota l. sicut, & ibi Bald. C. de fals. Alex. in l. Diuus ff. de quest. & Par. di Put. in tract. de synd. in verb. an in causa pecuniaria; sed contrarium tenet Carer. in pract. crim. in l. obseruare nu. 179. vers. quod mercatores; & credo hoc verum esse, quia si in causa ciuili, quando habet crimen annexum, potest deueniri ad torturam, ergo multo magis in criminali, etiam quòd ciuiliter agatur, dummodo sit Iudex, qui habeat auctoritatem torquendi, & moderatè procedatur, vt supra dixi.

14 Item adde, † si extat indulgentia Principis, saluo interesse partis ciuiliter, quod si pars petat interesse ciuiliter agendo, ex quo crimen habet annexum quò ad probandum delictum, & bona, poterit deueniri ad torturam, Carer. in pract. crim. in l. obseruare nu. 179.

Ibi. Nihilominus communiter

15 seruatur. Adde, † videndum Ioseph. Ludoui. in suis com. concl. in tit. de consuet. concl. illat. 106. vbi attestatur de communi obseruantia in multis locis Italiæ, quòd tortura adhibetur in delictis etiam minimis, & in causis damnorum datorum, dicens, quòd ipse deuenit ad tortura in quadam causa duorum bouum, qui occisi fuerant: sed tunc reus leuiter torquetur, vt ait Pau. Gitlan. in tract. de tort. c. 5. dicit tamen, quòd in omnibus casibus est attendenda qualitas personæ.

Debet autem iudex. Ibi, & ideo

16 si aliter. Adde † videndu Couar. pract. quest. cap. 23. col. 24. vbi ponit tres limitationes. limitatur etiam nisi torqueatur, vt ostendat socios mandatores, & complices, nam potest torqueri, etiam quòd constet de delicto, Carer. in l. obseruare nu. 188. vers. limita nisi torqueatur.

Et ideo dici solet. Adde Menoch. de arbit. iud. cas.

17 116. vbi ponit decem, & octo casus † difficilis probationis, licet, vt dicit ibi in principio, idem Menoch. remittatur arbitrio iudicis, qui casus dicantur difficilis probationis.

18 Item † adde, quòd de facili adhibenda est tortura in delictis nocturnis, nam quæ fiunt de nocte dicuntur occultè, & secretè fieri. Gramm. in vot. 21. nume. 5.

19 Item adde, quòd † in his delictis difficilis probationis sufficiunt leuiores probationes, imò coniecturæ. Bart. in l. si quis ex argentarijs ff. de eden. Et Gram. in d. vot. 21. num. 4. & Alex. in cons. 24. nu. 6. vol. 2.

20 Item adde, † si mulier marito mortis parasse insidias, vel quolibet alio genere voluntatem occidendi habuisse inueniatur, vel fortè maritus eo modo insectetur vxorem, tunc omnes de familia tam mariti, quàm vxoris (qui tamen tunc temporis domi fuerint) sine alia defensione torqueri poterunt, cum sit verisimile, illos scire factum, tex. est in c. si fortè mulier deponit, distinct. 1.

21 Item adde, † si extat indulgentia Principis (saluo interesse partis ciuiliter) quod si pars petat interesse ciuiliter agendo, ex quo crimen habet annexum quò ad probandum delictum, & bona, poterit deueniri ad torturam. Carer. in pract. crim. in l. obseruare nu. 179.

Scias etiam, quòd plerumq;

22 Adde, quòd † ista causa, vt reus non possit appellare vti conuictus, & confessus, non deberet mouere iudices, cum per totam Italiam cõmuniter sit prouisum per statuta terrarum, vt in sententijs capitalibus non liceat appellare; ita ait Gram. in vot. 1. hic allegato: & aduertendum est, quòd idem Bal. in l. qui sententiam in fi. C. de pœn. mutauit sententiam, & contrarium tenuit, dicendo, quod si dilucidè quis sit conuictus, non debet torqueri, quem refert, & sequitur Brun. in tract. de indic. quæst. 5. 2. par. nu. 16. vbi dicit, quòd hoc putat esse de iure verius, & sequendum, & ego in practica non vidi cõuictum torqueri pro habenda confessione delicti, de quo est conuictus, sed ad sciendum complices, socios, fautores, & auxiliatores, protestatione præmissa in forma.

23 Veritas est. Adde, quòd † quando interrogatio fit de socijs complicibus, siue mandatoribus, debet fieri in genere, & non in specie; vt si talis interfuit, vel mādauit, non nominando aliquē, ne fiat sugestio: nisi adessent indicia manifesta, quia tunc posset deueniri ad nominationem. Carer. in l. obseruare nu. 198.

Ibi, quando autem tales rei torquentur.

24 Adde de ista † protestatione videndum ēt Gram. decis. 96. vbi q̄s fuit interrogatus de eo, quo erat conuictus cum ista protestatione, & nihilominus fuit condemnatus ad pœnam extraordinariam, licèt stetisset in negatiua, & tamen secundum Cepoll. in cons. 32. hic allegato non debet reus interrogari super eo, de quo est cōuictus, sed de alia materia. idem tenet post eos, quos allegat Fab. Tim. in adnotat. ad decis. Lucen. Magon. decis. 89. nu. 12. & de

25 tali † obseruantia, quòd huiusmodi protestatio sit adhibenda, attestatur Gram. vot. 1. & Foller. in pract. crimin. vers. rei indurati nu. 3. & Sim. de pręt. cons. 104. num. 39. Boer. decis. 163. nu. 13. & quid operetur ista protestatio, vide Decian. cons. 93. nu. 74. uol. 2. & ibi nu. 20. si protestatio fuisset facta, quòd non intendebat eum interrogare circa talem rem, quia illud habebat pro certo, vide etiā Bertaz. cons. 333. num. 6. ubi dicit, quòd ista protestatio est vana, quando reus in tortura interrogatur super delicto proprio, non autem super alio, vt super socijs, vel mandatoribus, & in consil. 27. num. 9.

26 Item adde, † quòd quādo condemnatus, siue conuictus torquetur cum prædicta protestatione, debēt fieri interogationes extensæ, vt dicat socios, complices, & fautores, & non sub illis verbis, scilicet, & ad oportunam Domini interrogationem respondit, &c. vt solent facere multi Iudices, quia si reus respōderet super delicto principali, *Io non hò fatto quest' homicidio*, & in negatiua persisteret, per talem interrogationem obscurā videretur recessum à protestatione, ēt ꝙ fuisset interrogatus super delicto principali, nec standum esset Iudici, quid in interrogatione comprehēderetur c. quonia contra de probat. & Maschar. de probat. concl. 949. vol. 2. eo maxime, quando ignoramus, quòd in interrogatione dictum fuerit, ex responsione clara dignoscitur vt per Rimin. sen. cons. 702. nu. 12. vol. 4. & de prædictis latè habetur per Carthar. in tract. de execut. sent. cōtum. cap. 2. nu. 76. cum sequen.

27 Dixi etiam. Adde † videndum Carrerium in pract. crim. in l. obseruare sub nu. 184. vbi habetur, in quibus casibus Iudex non præcedentibus indicijs torquere valeat, vide etiā Menoch. de arbitr. iud. quæst. 84.

Ibi, ne prætextu arbitrij.

28 Adde † videndum Osasch. decis. 79. & Bursat. in cons. 201. vbi latissime de arbitrio concesso Iudici circa torturam Iuris ordine non seruato; prout sibi placuerit, & videbitur, & cum alijs amplissimis clausulis, & quomodo tale arbitriū intelligatur concessum, & quid possit fa-

29 cere Iudex. & si † Princeps asserens se habere informatam conscientiam, mandaret aliquem torqueri potestate absoluta, & non præcedentibus legitimis indicijs, mortaliter peccaret, & Iudex tali rescripto assentire non debet, Gram. in cons. 45. nu. 32. voto 38. & de cōmuni attestatur Io. Ant. de Nigris in c. subditorum nostrorum nu. 128. cum alijs sequen. & Viui. opin. 638. nu. 8. uol. 2. uide etiam quæ posui supra quæst. 31. vers. arbitrio atq; alia, tamē in practica cōtrarium seruatur, quia ferè semper Principi iudices obediunt, siue adsint indicia siue non.

Ibi Debent igitur. Adde, si Iudex sub prætextu arbitrij sui ex ceruice sua procederet ad torturam, non valeret, quod ageret, Roman. cons. 376. quæstio est Mars. in cons. 8. & 25. Foller. in pract. crim. in. verb. dentur capitula, quòd suffocauit vxorē nu. 25.

Ibi. Et ideo etiā si post torturā.

30 Adde, quòd † idem tenet Boer. decis. 249. in princ. nec conualideretur confessio, etiam quòd noua superuenissent indicia, glo. & Bart. in l. maritus ff. de q̄st. Brun. in tract. de indit. 2. par. vers. quinto principaliter nu. 47. Gram. cons. 21. nu. 19.

nu.19.& 20.& conſ.37.nu.6.cum ſeq. & Voto.6.nu.10. cum ſequen. niſi poſt cõfeſſionem rei indicijs non præcedẽtibus extortam ſuperueniret indicium confeſſionis extraiudicialis ipſius rei, nam tunc prima confeſſio conualidaretur, ſecundum Marſ. in l.quæſtionis nu. 66.de quæſt.

Sed pone, quod reus. Adde, quòd

31 † hæc ſola præſumptio non ſufficit absq; alijs adminiculis, cum ſit indicium remotũ, Blanc.in l.fin.nu.246.ff. de quæſt. quem ſequitur Brun.conſ.115.nu. 66.tomo.2.cõſ.crim. diuerſ.in folio, & Paul. Granut.Theorẽ. 25.nu.4.vbi dicit, quòd hæc præſumptio eſt ſicut herba betonica, quæ cœtera cõtra cum indicia non concludentia facit haberi pro concludentibus, vide tamen Duen.reg.301.vbi limitat, ſed ad prædicta, vide omninoFarin.quęſt.3.nu.20.

Sed nunquid bannitus.

32 Adde † in hac materia Blanc. in tract.de indic.in c.ex facto indicia nu.293. vbi plenè tractat, quando ex ſolo banno, & condemnatione quis poſſit torqueri ſine alijs indicijs, & quomodo procedat Doctr.Bald.in l.1.C. de hæred. inſtit.& Foller.in loco hic citato idest in 3.par.3. par.in ver.& ſi confitebuntur nu.8. vſq; ad nu.32.vbi ponit quatuordecim limitationes; ſed aduertendum eſt quòd D. Clar.hic tractat de bannito, & condemnato ad nouas defenſiones admiſſo, Foller.autem in loco ſupracitato loquitur de contumace, & bannito nondum

33 condemnato. Nam † in Regn. Neap. quã reus eſt contumax, poſt certum tempus fit etiam bãnitus, & poſtea elapſo anno à die banni contra eum deuenitur ad condemnationem, ſiue foriudicationem in certis caſibus ſecundum formam conſtit.pœnam eorum, vt ibi latè per Afflic. & Foller.in d.pract.crim.in verb. foriudicentur, & ſi poſt foriudicationem venerit in forcijs Curiæ, non admittitur ad nouas defenſiones, ſed ſententia condemnationis, ſiue foriudicationis executioni demandatur. ſi vero inquiſitus ante quàm foriudicetur, legitimè factus fuerit contumax, & bannitus, eo caſu ſine alijs indicijs torqueri poterit, facta tamen prius teſtium repetitione, vt ibi dicit Foller. & ita in dicto Regno ſeruatur.

Ibi. Et hoc caſu. Adde, quòd idem tenet Marſ. in l.1. num.2. ff.de quæſt. Menoch. de arbitr. quæſt.84.nu.7.

34 Item † adde, quòd bannitus, & condẽnatus in ſtatu eccleſiaſtico, ſi comparuerit infra annum, non poterit torqueri, niſi ſit malæ vitæ, & famæ, ſecũdũ Farin. in quæſt.11.nu.77. verſ. ſum huius opinionis, qui tamẽ affirmatiuè non loquitur, dicens, quòd ita credit, nã terminus ad purgandam contumaciam eſt vnius

35 anni vigore conſtitutionum, ſed † hoc eſſe non poteſt, quia bannitus, & condemnatus ſiue bonæ, ſiue malæ ſit famę, comparens infra annum, ſi de eius innocentia non docuerit, ſententia contra eum lata poterit exequi, non obſtantè dicta conſtitutionẽ, vt per eundẽ Farin. d.quęſt.11.nu.100.vſq; ad nu.103.ſi igitur contra bannitum, & condemnatum infra annum comparentem, & de ſua innocentia non docentem, poteſt deueniri ad executionẽ ſnīæ, multo magis poterit deueniri ad torturam, vt hic infra tenet etiam D.Clar.licèt indicia fuiſſent eliſa, quod fit ſæpè, quãdo iudex ex qualitate indiciorum tutam non habet conſcientiam, & ita ſeruatur per Senatum Mediolani, vt ait Boſſ.in titul. de liter. Princ.& quòd bannitus de aliquo delicto per contumaciam poſſit torqueri ſine alijs indicijs, etiam ſtante ſtatuto, quòd poſſit comparere, & contumaciam purgare, tradit in terminis Marſ.in l.1. nu. 2.cum ſeq. de quæſt. niſi probaret plenè eius innocentiam. Et ita in ſtatu eccleſiaſtico ſemper obſeruari vidi, quòd banniti ſi infra annũ comparuerint, torquentur, vel ſententiæ contra eos executioni demandentur, niſi de eorum innocentia plenè probauerint.

36 Item † adde, quòd ſimiliter poterit torqueri etiam purgata contumacia per ſtatutũ, vt per Marſ.in d.l.1.de quæſt. nu. 3.& Foller.in pract. crim. in verb. banniantur num.54.niſi probaret, quòd ex probabilibus cauſis fuerit abſens, vt per Marſ.in loco præcitato. Et dicitur purga-

37 ta contumacia in criminalibus, † cum pœna contumaciæ eſt ſoluta Curiæ, & contumax comparuerit coram illo iudi-

ce, qui illũ banniuit, vel saltem fideiussit de stãdo iuri, vt per Carau. in ritu 220. nu. 22. & cõtumax antequàm audiatur, debet reficere expensas accusatori, vt per Mars. in pract. crim. §. superest, & in l. patre nu. 17. ff. de quæst. quod etiam, vt ibi per eum, procedit in denunciante contumace. Et hoc, quòd expensæ sint reficiendæ in criminalibus, antequàm contumax audiatur, est verum, quando proceditur ad querelam: secus si ex officio, tunc non reficiuntur expensæ. ita Gulielm. de Bened. in verb. mortuo testatore el 1. nu. 169. in c. Raynutius de
38 testam. & † in Reg. Neapol. si contumax voluerit audiri, soluuntur per eum Curiæ ducati tres, & duo caroleni de regno, vt per rit. 211.

Ibi. Cum inquisitio, & bannũ non valeant. Adde, quòd processus
39 †tenet, etiam, quòd legitimis non præcedentibus indicijs processum fuerit, si non fuerit oppositum, quia inquisitus debet comparere, & opponere, processum non procedere ex defectu indiciorum; secus si fuerit oppositum, vt per Alex. cons. 120. nu. 2. vol. 7. Rui. cons. 80. nu. 3. vol. 4. & Becc. consil. 70. in fin.

Ibi. Si ergo inqsitus, vel citatus.
40 Adde, † cùm hic tractatur de bannito, & condemnato, qui potest torqueri sine alijs indicijs; quid de bannito tantum, idest deposito in banno, sed nondum condemnato, si comparet in termino sibi assignato à statuto, vel à iudice? nullam habet difficultatem, quod non potest torqueri: sed si comparet post terminum ante tamen condemnationem, in hoc stat difficultas. Soci. in cap. qualiter, & quando el 2. numero 994. de accusat. dicit, quòd bannum datum ratione contumaciæ reuocatur quàm primum, illo citato comparente, etiam si compareat post terminum in banno assignatum vsque ad pronunciationẽ sentẽtiæ, & q sicut in ciuili annullatur primum decretum per comparitionem ante secũdum decretum, ita in criminali quandocũq; ante sententiam comparendo bannitus annullat virtutem banni, perinde, ac si numquam fuisset bannitus; & Nell. in tract. de bannit. in 3. par. 1. temp. q. 8. dicit, quòd comparens post bannum ante tamen sententiam, illa contumacia confessionem nõ introducit, quia contumacia potest purgari vsq; ad sentẽtiam, & ea purgata non potest obici confessio, quæ ex illa resultat, quia cessante substãtia, cessat qualitas; & quòd nedum effectus contumaciæ tollitur per comparitionem factam ante sententiam, quinimo quòd tollitur etiam per comparitionẽ factam post sententiam, adhuc tamen Iudice pro tribunali sedente, & si bannitus, idest positus in banno, purgata contumacia reducitur in pristinum statum, perinde, ac si non fuisset bannitus, infertur, quod nec remanet indicium sufficiens ad torturam contra eum propter cõtumaciam, & hanc illationem etiam facit Foller. in pract. crim. in verb. banniãtur nu. 54. & similiter Clar. sup. quæst. 44. vers. quæro nunc, idem dicit, quòd scilicet, si reus comparet, antequàm cõntra eum proferatur sententia diffinitiua condemnationis, non tenetur probare errorem huiusmodi confessionis, sed sufficit ipsa comparitio, per quam sola purgatur contumacia, ob quam statutum inducit illam fictam confessionem: & si diceretur, quòd hoc modo lapsus termini nihil operaretur, quod esse non debet, l. 1. §. cum dicitur ff. si cui plusquam per l. falcid. Respondetur, quòd operatur, vt inquisitus habeatur pro confesso, sed reuocabiliter, quia eo comparente, & negante, lapsus termini nihil operatus est, & amplius non habetur pro cõfesso; sed eo non comparente, & sequuta declaratione Iudicis, tunc lapsus termini operatur, quod habeatur pro confesso irreuocabiliter, vt pulchrè tradit Castr. in
41 cons. 3. nu. 14. & 24. vol. 3. Nec † obstat, quod Boss. in tit. de indic. num. 133. cum seq. in titu. de bannit. num. 4. tenuerit contrarium, videlicet, quòd reus comparens ante sentẽtiam post terminum primi banni poterit torqueri ex sola contumacia sine alijs indicijs, dicens, quòd tradita per Soci. & Nell. in locis supra allegatis procedunt, quòad hoc, vt inquisitus comparendo condemnari non possit; nõ autem quod torqueri valeat, quia allegat Bald. in d. l. 1. C. de hæred. instituen. qui non loquitur de primo

banno,

banno, quod bannum est quædam sen-
tentia interlocutoria, quæ potest reuo-
cari, & resoluitur in vim citationis per
simplicem comparitionem, secundum
Bald. in l. licet contra. qui propriam. C.
de iureiur. & in l. 1. C. de postul. sed lo-
quitur de secundo banno ad pœnæ im-
positionem dato, quod non resoluitur
per comparitionem, vt tenet Bald. in d.
l. 1. num. 13. C. de hæred. instit. loquitur
autem, quòd post dictam sententiã ban-
nitus possit audiri virtute alterius statu-
ti, vel constitutionis, vt est in statu eccle-
siastico, in quo per annum à die cõdem-
nationis audiri potest, vel quòd sit posi-
tus ad nouas defensiones, & quòd tunc
bannitus sine alijs indicijs torqueri po-
tuerit: & d. doctrina Bal. ita intelligitur
per Alciat. de præsumpt. reg. 3. p̃sumpt.
22. in fin. & Mars. in l. 1. nu. 2. ff. de quæst.
& Brun. in tract. de indic. 5. quæst. 2. par.
nu. 7. quos sequuntur Gram. cons. crim.
34. nu. 14. & cons. 57. num. 5. Vulpel. in
cons. 105. nu. 2. & Menoch. de arbit. iud.
quæst. 84. nu. 7. & nouissimè in cõment.
præsumpt. lib. 2. præsumpt. 74. num. 14.
post Natt. in cons. 542. nu. 7. quem ipse
non allegat; & etiam hoc modo hic in-
telligitur per D. Clarum hic, dum dicit,
quòd bãnitus, & condemnatus sine alijs
indicijs torqueri potest, & allegat d. do-
ctrinam Baldi, per quam fuit deceptus
D. Boss. credẽs, Baldum loqui de primo
bãno, vt dixit in d. tit. de indic. nõ autẽ
de secũdo, de quo Bal. verè loquitur per
suprascripta, & ideò Boss. malè repræhẽ
dit Mars. & Brun. loco præcitato. Est
42 † enim aduertẽdũ, quòd duo sunt bãna.
Primum est cum termino ad comparẽ-
dum, quod resoluitur per comparitio-
nem, vt dixi. Secundum verò est ad pœ-
næ impositionem, quod nõ extinguitur
per comparitionẽ, licèt bãnitus posset
audiri forsan per aliud statutum vsq; ad
certum tempus, uel ex gratia Principis,
uel ex aliqua obseruantia, de quo loqui
tur Bald. in d. l. 1. & hanc distinctionem
tradunt addentes ad d. cons. 3. Pauli de
Cast. vol. 3. & hoc secundum bannum
est sententia condemnatoria, prout de-
clarat ipse Boss. in d. tit. de indic. nu. 134
qui Boss. allegat etiã apostillam ad Are-
tin. in glos. qui iudex uidẽs, quòd inqui-
siti non comparent col. 2. & Bald. in l. 2.
§. quid si actor. C. de iuram. calumn. qui
de hoc nihil dicũt, & Castrens. per eum
allegatus in d. cons. 3. vol. 3. similiter ni-
hil de hoc dicit, sed loquitur de secundo
bãno, idest de condemnatione: an bãni-
tus possit audiri post cõdemnationem,
stante statuto, quòd cõtumax habeatur
pro confesso, & conuicto, & cui incum-
bat onus probandi Curiæ, vel ipsi bãni-
to prout in eo est uidere. nec facit illud
Bossij fundamentum, si elapso termino
ad comparendum potuisset condemna-
ri, ergo poterit torqueri. quia si compa-
rendo ante sentẽtiam etiam post termi-
num, perinde est, ac si nõ fuisset positus
in bãno, sed resoluitur illud bannum in
vim simplicis citationis, ita necessariò
sequitur, quòd ratione cõtumaciæ nullũ
remaneat indicium, vt supra dictum est,
quod non sequitur post secundum ban
num, idest condemnationem, quia licèt
compareret, bannum illud non resolui-
tur in vim simplicis citationis, secundũ
Bald. in l. ita demum, C. de procurat. be-
nè valeret fundamentum, & consequen
tia Bossij, si post terminum dicti primi
banni ad comparendum, & se defendẽ-
dum positus in banno esset captus etiã
ante sententiam, quia tunc ex sola con-
tumacia sine alijs indicijs torqueretur,
cum verè sit contumax, quia non com-
paruit in tempore, nec postea contumã
ciam purgauit, quæ per solam compari-
tionem coram Iudice purgatur. Carau.
in ritu 220. nu. 22. & Clar. d. quæst. 44.
vers. quæro nũc, aliàs sequeretur, quòd
ille, qui comparet, non esset melioris cõ
ditionis illo, qui non vult parere man-
datis Curiæ, ita contemnendo Iudicẽ,
quod esset absurdum, quia omnis inobe
43 dientia † est mulctabilis, tot. tit. ff. si quis
ius dicen. non obtemper.

44 Item adde, † quòd bannitus, & cõdem
natus poterit torqueri sine alijs indicijs
ab illo Iudice, qui eum contumacem, &
bannitum fecit; secus autem ab alio Iu-
dice, quia sentẽtia lata per Iudicẽ vnius
Curiæ, non facit indicium in alia Cu-
ria, etiam quòd ambæ Curiæ sint sub
eodem Principe, dummodo vna non sit
sub alia, puta Curia minor sub maiori;
nam tunc contumacia habet vires suas,
secundum Afflict. in constit. humanitate
3. not. quem refert, & sequitur Foller. in

3. par.

3. par. 3. par. prin. vers. & si confitebuntur nu. 26. & Farin. quæst. 11. nu. 75.

45 Item adde, † q bannitus propter contumaciam, id est bannitus ad pœnam, poterit torqueri sine indicijs, etiam si statutum permitteret, quòd bannitus per contumaciam de aliquo delicto possit comparere, & contumaciam purgare, secundum Mars. in d. l. 1. nu. 2. ff. de quæst. vbi allegat doctrin. Nicol. de Mattarell. & Bald. in d. l. 1. C. de hæred. instit. quia secundum bannum, id est condemnatio non est loco citationis, sicut bãnum primum; & licet statutum permittat purgari contumaciam, id est, quòd audiatur; non autem per hoc sequitur, quòd non habeatur pro condemnato; & ideo poterit torqueri tamquàm bannitus, & cõdemnatus, licet audiatur virtute statuti; vel quòd per Principem sit positus ad nouas defensiones, & ita tradit Menoc. in tract. de præsumpt. lib. 2. præsump. 70 nu. 14. vbi dicit, quòd doctrina Bal. in d. l. 1. C. de hæred. instit. facit ad declarationem statutorum, quæ concedunt condẽnatis in contumaciam, vt possint intra aliquod tempus audiri, & ita practicatur, nisi probaret plenè eius innocentiam.
46 Et licet † D. Clarus hic dicat, quòd ex solo bãno poterit torqueri, loquitur, (& aliter intelligi non potest) de secũdo banno, id est de condemnatione, quia loqtur de admisso ad nouas defensiones, quod præsupponit cõdemnationẽ, alias non esset opus admissione ad nouas defensiones. Nec dicatur, quòd secundum prædicta rarò quis torqueretur ex sola contumacia, cum post sententiam diffinitiuam amplius non sit q̃rendum de delicto, sed solum sentẽtia exequi debeat, iuxta doctr. Bart. in l. diuus ff. de custod. reorum. Quia respõdetur, quòd poterit torqueri in casibus supra allegatis, vide licet, quando fuerit captus elapso termino primi banni ante tamen sententiam, vel post sententiam, quando uirtute statuti, vel cõstitutionis poterit audiri; vel quòd fuerit positus ad nouas defensiones. Et post hęc scripta venit in lucem tract. de execut. sent. cõtumac. D. Flãm. Carthar. qui in c. 1. nu. 452. cum seq. tenuit opin. Boss. Ego tamen non discedo ab hac opinione mea, quam credo ex rationibus supradictis veram esse, co maxime, quòd semper ita seruari vidi, & seruaui in practica.

47 Item † adde, quòd bannitus positus ad nouas defensiones per solum bannum, & condemnationẽ non poterit torqueri, si deperditæ fuissent informationes, & processus; sed de nouo deberent examinari testes super delicto, & audiri bãnitum super banno, & cõtumacia, & testibus de nouo examinatis: ita tradit Boer. in decis. 163. nu. 5. & Foller. in 3. part. 3. part. in verb. & si confitebuntur nu. 14. cum sequen. hic per D. Clarum
48 allegat. Et quomodo, † & quando instrumentum deperditum refici possit, vide Specul. in tit. de instru. edit. §. postquàm per tot. & præsertim nu. 11. vbi Io. And. in longa addit. in verb. vsus, & per totũ illum §. magistraliter tractat hanc materiam, & dat formulas tã partibus, quàm
49 iudicibus, & notarijs; vbi vide. Et † quomodo probetur amissio scripturæ, vide supra, quód scripsi ad §. falsum vers. Itẽ notarius negans.
50 Item † adde, quòd in statu ecclesiastico ad tollendam disceptationem, fuit prouisum per constit. March. lib. 4. cap. 10. sub rubr. de mod. & effe. citat. & ban. q positus in banno, si comparuerit etiam post terminum banni, & ante sententiã, personaliter, audiri debet, & si non comparuerit, habetur pro confesso, & conuicto, & verè contumace; & posset diffinitiuè condemnari absq; aliqua notificatione banni, vel alia citatione.

Ibi, pariter etiam si ille bãnitus.

51 Adde, † quòd bannitus admissus ad nouas defensiones, si docuerit de sua innocentia, & per contrarias probationes elisent nedum alia indicia contra ipsum urgentia; sed etiam indicium contumaciæ, non poterit torqueri, quia vna probatio fortior tollit aliam. ita Carthar. in tract. de execut. sent. contum. in c. 1. nu. 455. cum sequen. declarat istud dictum D. Clari, & eũ sequitur D. Farin. quæst. crim. in quæst. 11. nu. 82. & ibi dicit etiã,
52 quòd admissus † ad nouas defensiones, cui à Principe expresse remissa fuerit contumacia, non poterit torqueri, declarando ita procedere illud, qđ dixit Afflin constitut. clementiæ in 3. notabili, & Carer. in pract. crimin. in tractat. de indic.

dic.& tortura numero 19.

Ibi. Adhuc tamen poterit.

Adde,quòd idem tenuit Menoch.de arbitr.iud.quæst.84.nu.7.

53 Adde,quòd † positus ad nouas defensiones non poterit torqueri,si probatur,illum fuisse alio loco, tempore, quo factũ est delictum.Bertaz.cons.462.nu.3.vol.2.quod tamen non,pcederet,si de mandato condemnatus fuisset,& non constaret de tempore mandati.

Dixi quoque non sufficere.

54 Adde,quòd † quando quis torqueri possit non præcedentibus indicijs, Brun.in tract.de indic.car.9.vers.principaliter quæritur,& Boer.decis.163,nume. 4. & sequen.

Ibi, non potest dari certa doctrina, sed remittitur arbitrio iudicis. Adde, quòd tortura remittitur arbitrio iudicis, quia est

55 species probationis,& fuit inuenta,† vt subrogaretur in defectum testium, per quos veritas criminis plenè probari nõ potest.Grau.cons.35. in fin. & quòd re-

56 mittatur † arbitrio iudicis, quæ indicia sint sufficiẽtia ad torturam,& quale debet esse arbitrium, & quando dicantur purgata,vide etiam Menoch. de arbitr. iud.cas. 270. & 273. & in tract.de præsumpt.lib.1.quæst.44.num.9. cum seq. posuit quadraginta tria indicia sufficientia ad torturã, & dicit Bald. in cõs.515. nu.4.vol.5. quòd ad hoc,vt tortura imponatur, tria sunt necessaria,quòd indicia sint certa,idest probata, secundo ꝙ sint verisimilia, tertio quòd ,pbabiliter concludant. & in l. cum citra C. de iure dot.dicit,quòd indicium mouẽs aliqualiter animum iudicis,est sufficiens,si approbatum sit à iure, & hoc tradit etiam Crau.in cons.6.nu.12.quos refert,& sequitur Simon de pretis in cons. 15. nu. 19.concludens, quòd arbitrium iudicis in faciendis indicijs ad torturam non debet esse absolutum,sed limitatum à lege, & secundum legis dispositionem, & ita etiam tradit Blan.in repet.l.fi. nu.40 ff.de quæst.alias si iudex ex ceruice suà procederet, non valeret, quod ageret. Rom.cõs.376.Mars.cons. 8. & Foller.in pract.crimin.in ver. dentur capitula numero 25.

57 Item adde,†quòd vbi statutum declarat,quæ indicia requirantur,cessat arbitrium iudicis.Bald.cons.427. nu.9. vol. 5.quem refert,& sequitur Sim. de pręt. in cons.202.nu.16.& dicto statuto standum est, idem Simon de pręt.in consil. 15.nu.19.& 20.

Sed quæro, quot indicia.

Ibi. Alij vero distinguunt.

58 Adde†decis.Pedem.79.num.15.& 16. vbi habetur, quòd indicium dicatur proximum maleficio,& quod remotũ.

Ibi. Certum quicquid sit.

59 Adde, quòd † iudex habens arbitrium, potest habere indicium ex dicto vnius testis,etiã,quòd non sit omni exceptione maior,& ex eo torquere reum.Gandin.in tit.de præsump.& indic.uers.Itẽ quæro nunquid potestas, quem refert, & sequitur Alex.cons.65.col.pen.vers. & attento arbitrio vol. 1. Gram. decis. 34. num.37.& Menoch.de arbitr.quæst. 84.vbi ponit,quando indicijs non præcedentibus torquere possit iudex,habẽs arbitrium in capitalibus,& duo indicia

60 etiam†leuia sufficiunt ad torturam.Bertaz.in cons.213.nu.8.

Vbi subsint legitima indicia.

61 Adde,quòd † personæ, quæ regulariter torqueri non possunt in criminibus exceptuatis,torquentur, veluti in crimine læsæ maiestatis,hæresis,simoniæ, in maleficis,& mathematicis, falsi, in priuato carcere, de ingẽti assassinio, homicidio, sacræ personæ, vel magni Principis, & similibus, vt per pract.Corrad. in tit. de negat.crimin.nu.37.fol.302.

Quæro an Doctores. Adde,quòd

61 † Doctores in crimine læsæ Maiestatis Diuinæ; & humanæ torqueri possunt, & in crimine falsi,simoniæ,priuati carceris, & aliis criminibus exceptuatis, vt per Carer. & Brun. in locis hic per D. Clarum allegatis, & per Gram.in vot. 25. & etiam per Decian. in cons. 93. nu. 135. vol. 2. & Ceph.in cons.164.nu.8.vol.2. & Rolan. cons.31.nu.7.cum sequen. vol.3. & si in casibus non permissis torquerentur, & fate-

fatērentur, confeſſio eis non noceret tanquam nulla, etiam quòd eſſet ratificata. Carer. vbi ſup. Gram. in vot. 1. Marſ. in pract. crim. in §. expedita, nu. 46. & Gomes. in c. 13. ſub nu. 4. circa fin. de delictis. ſed caueant Doctores, ne fateantur, quia allegare huiuſmodi nullitatē, parū prodeſſet; nam in delictis grauibus torquentur, vt per Vulpell. in conſ. 141. nu. 11. vbi, n, agitur de delicto graui, Doctor non gaudet priuilegio carceris, nec

63 queſtionis, quia † reatus omne priuilegium tollit. Fran. Mar. deciſ. 709. par. 1. & ego vidi ſeruari, quòd Doctores torquētur in crimine homicidij, & alijs grauibus delictis, ſed leuia indicia non ſufficiunt; & requiritur, quòd ſint probabilia argumentis orta, ita vt ſola rei deſit confeſſio, & adeo clara, quòd Iudex ſit ferè certus, vt qui torturæ ſupponitur, delictum perpetrauerit. ita tradit Vulpel. in

64 d. conſ. 141. in prin. & Doctores; † & nobiles ſatis minus, quàm plebei ſunt torquendi in caſibus, in quibus torqueri poſſint, vt inquit Decian. in d. conſ. 93. nu. 135.

65 Item † adde, quòd Doctores torqueri non poſſunt, etiam ſi examinati, vti teſtes vacilarent. Marſ. in l. ex libero nu. 4. ff. de quæſt. & Ceph. in conſ. 164. nu. 8. vol. 2.

66 Præterea quæro Adde, quòd † Decuriones hodie dicuntur, Priores, Conſules, & Antiani Ciuitatū, vt per Gramm. vot. 1. nu. 20. & per Brun. de indic. quæſt. 4. 2. part. nu. 20. & multa in materia Decurionum habentur per Lancellot. Corrad. in tract. de Decurion. vbi pleniſſimè.

Quæro nunquid minores.

67 Adde, quòd † minores 14. annis in crimine lęſæ Maieſtatis torquentur, Capic. deciſ. 130. nu. 55. & Brun. in tract. de indic. & tort. quæſt. 4. par. 2. nu. 16. & nu. 27. dicit, quod vbi, & in caſibus, in quibus minores, & alij inhabiles admittuntur ad teſtificandum, in his erit locus torturæ; quod dicit notandum, quem refert, & ſequitur Carer. in pract. crim. in §. obſeruare, ſub nu. 180. verſ. item excipitur minor, & Marſ. in l. de minore nu. 11. ff. de quæſt. & debet intelligi de proximo pubertati, & leuiter torqueri debet, ſecundū Brun. in d. nu. 16. Vide etiā quæ poſui ſupra in quæſtione 24. verſ. vidi quandoq; dubitari.

68 Item adde, quòd † infans cum ferula cedi non poteſt, vt per Bologn. in addit. ad tract. de indic. & tortu. quem refert, & ſequitur Foller. in verb. & rei indurati nu. 20.

Non etiam debet Iudex ſenex.

Adde videndum Natt. conſ. 319. nu. 3.

69 & ſenectus † remittitur arbitrio Iudicis ſtante eius valetudine, robuſtitate, & attenta qualitate delicti, Brun. de indic. 4. par. nu. 18. Paris de ſynd. in §. officialis poſuit ad chordam nu. 11. & Menoch. de arbit. caſ. 59. nu. 3. & quomodo ꝓbe-

70 tur † ſenectus, & decrepitas, ſit in addit. ad Bertaz. in conſ. 102. & decrepitas eſt difficilis ꝓbationis. Alex. conſ. 29. volu. 7. & decrepitus cenſetur, qui ſeptuageſimum ætatis ſuæ annum egerit. Plaz. epit. delict. lib. 1. cap. 32. nu. 14. verſ. in ſignis eſt; & an ſenex poſſit torqueri, vide etiam Viuium hic allegatum comm.

71 opin. 698. vbi dicit, etiā ſi fuerit † tortus, confeſſio erit nulla, licet eſſet ratificata; ſed caueant ſenes ne fateantur, quia dubito, quòd hoc non poſſet obtineri in

72 practica, & ſenex decrepitas infirmꝰ, vel alius, qui torqueri non poſſit propter ętatem, vel infirmitatē, vel alia de cauſa, ſi ad torturam fuerit indiciatus, poterit condemnari ad aliquam pœnam pecuniariam, vel ad pœnam exilij, ſecundum Gomes de delict. cap. 13. nu. 28.

Item adde, quòd nedum ſenex ſtante eius valetudine, & robuſtitate poteſt tor-

73 queri, ſed etiam laborans † febre quartana poſt diem febris, dummodo tortura ſit leuis, & ſine quaſſata, ſiue ſterpata, vt per Fran. Mar. in deciſ. 790. per totam.

74 Item adde, † quòd ſurdus, & mutus à natura non poſſunt torqueri, vt cōfiteātur delictum. Brun. in tract. de indic. & tort. in 4. quæſt. 2. par. nu. 25. Fran. Caſſon. de tormen. c. 10. nu. 5. Ghirlan. de quæſt. in 6. quæſt. nu. 7. cum non poſſit damnari, niſi ex dictis teſtium, vt Brun. & alij vt ſup.

Quæro modo nunquid mulier

75 pręgnans. Adde, quòd † mulier prægnans etiam tēpore puerperij

perij poteſt exaaminari pro teſtimonio,
dummodo ad eam notarius tranſmittatur.
Franc. Marc. deciſ. 182. part.2. ſed
Fely.in c. quoniam frequenter,vt lit.nõ
conteſtata, & Florian. in. l. inuiti. de teſtib.tenent,
prægnantem non poſſe cogi
ad ſe examinandum, vti valetudinariã;
quod intellige ſecundum Bart.in l.2.§.ſi
non propter ff.ſi quis caut. quod non tenetur
comparere perſonaliter in iudicio,
etiam quòd eſſet prægnas ex alio, quam
marito, ſed ei debet mitti Iudex ad domũ,vt
iuret, & deponat, vt per Bertach.
in ver. mulier prægnans. fallit, quando
mulier pregnans eſſet ruſtica, & valens,
vt eo tempore portet onera. Iaſ. & Fulgoſ.in
l. 2.ff. de in Ius voc. & Rebuff. in
3.tom. conſtit. de excuſat.nu. 42. etiam
ſic non eſt verum illud, quod dicunt vulgares,prægnantem
non poſſe cogi ad iurandum.

76 Item † adde, quod pręgnans non poterit
torqueri, etiam quòd eſſet pręgnãs
ex alio, quam marito,& in carcere concepiſſet
etiam fraudolenter, & doloſè
cauſa euitandæ torturæ; & etiam quòd
eſſet pręgnans de pauco tempore, puta
10.vel 20. dierum, Bal. in. l. Imperator
la.2.ff.de ſtat. hom. Gomeſ. tomo.3.delict.
cap. 13. nu. 37. Iodoc. pract. crim.
cap.41.nu.6.Io.de Anan. in c.intelleximus
nu.7.de his qui fil.occid.pract. Corrad.tit.de
negat.crimin. nu.34. Brun. in
tract.de indic.quæſt.4.par.2. & ad id de
muliere prægnante,quòd non poſſit torqueri,
vide etiam Carer. in pract. crim.
in l.obſeruare nu. 180. verſ. Item excipitur
prægnans.

77 Item † adde, quòd ſi mulier prægnans
torqueatur, & confiteatur, talis confeſſio
non valet,ſecundum Bald,in d.l. Imperator
ff.de ſtat.hom.quem referunt,&
ſequuntur Anan.in d. c. intelleximus nume.7.&
Brun.in d.quæſt.4.nu.3.

78 Item †adde, quòd Iudex quotieſcũq;
dubitat, an ſit prægnans, debet cõſulere
Medicos, & obſtetrices,quos ſufficit de
credulitate deponere. Caſſan. in tract.
de tormen.cap.10.num.6. Bertach.in repet.
in verb. femina nu. 13. dicit, quòd
ipſi mulieri creditur per tres menſes, &
per Parr. in tract. de ſynd. in verb. tortura,
verſ. officialis, poſuit ad cordam,
79 vbi habetur, an officialis † teneatur in
ſyndicatu, qui tormentauit mulierem
prægnantem,quæ fecit abortum, adhibito
prius medico,qui dixit, ſe credere nõ
eſſe prægnãtem. ſed de modo probandi
prægnantiam,latè habetur per Maſchar.
de probat. concluſ. 1208.vol.3.

80 Item adde,ꝙ† mulier nõ prægnans poteſt
torqueri,ſicut alij, & blandis verbis
poteſt induci ad confitendum, quinimo
Pariſ. in tract. de ſynd. in verb. tortura
81 cap.7.dicit,quòd Iudex poteſt† mulierẽ
ad ſe adduci facere ſecreto in camera,
& eidem dicere, quod vult illam habere
in ſuam,& fingere, velle illam deoſculari,&
ei polliceri liberationem, & ꝙ ita
factum fuit à quodam Regente,qui quãdam
mulierem blanditijs iſtis induxit
ad confitendum homicidium, quæ po-
82 ſtea decapitata fuit. Ego † autem arbitror,
quòd hoc non ſit permiſſum Iudici,quinimo,
quòd eſſet omni reprehenſione
dignus, cum ſit fictio diabolica,
velle inducere mulieres ad confitendũ
delicta verbis, & actibus venereis, & libidinoſis,
quæ aliquando propter luxuriam
ſe inducunt ad venenandum maritos,
& ad faciendum committi homicidia,
& multo magis poſſent ſe inducere
ad confitẽdum falſum; & hæc diabolica
ſimulatio tanto magis eſt fugienda, per
ea,quę tradit D.Clarus ſup.in quęſt.55.
verſ.allegare etiam,& verſ.circa primũ.
& quis poteſt promittere, ſi Iudex haberet
mulierem formoſam ſolam in Camera,
quòd ab ea non conuerteretur.

83 Item†adde, quòd nec etiam fuſtigari
poteſt mulier pręgnans, ſecũdum Marſ.
in l.1.nu.22.ff.de quæſt.

Sed quid agendum. Adde, quòd
84 †Guid. Papæ
in deciſ.74.hic allegata,non dicit, vt ꝑ
auctorem refertur,ſed quòd ſeruatur in
Curia parlamenti, & in cœteris Curijs
Delfin. quòd proceditur ad executionẽ
interlocutoriæ ſuper tortura, etiam infra
decem dies;niſi fuerit appellatum,&
inhibitum: quandoq; tamen ſecundum
caſus exigentiam, & qualitatem perſonarum
expectatur lapſus decem dierũ.
Et ſic, quòd hodie de conſuetudine, &
ſtylo Curiarũ, reſpectu interlocutorię,
ad torturam remittitur arbitrio iudicantis.
85 Et† ego in ſtatu eccleſiaſtico, ac etiã
in Reg.Neap.obſeruaui,& obſeruari vidi

di, quòd non obstante appellatione existentibus indicijs legitimis, & datis copijs, & elapso termino ad purgandũ indicia, torquetur, cum ex prædictis appareat, quòd appellatio sit friuola, nec iudices in Regno interposita appellatione supersedere solent, si discussum fuerit super indicijs, nisi etiam fuerit p̄sentata inhibitio. Et ideo hac cautela vtuntur rei, & eorum procuratores, quòd dũ fabricantur processus, secretò obtinere procurant inhibitionem à Vicaria, vel ab Audientijs Regijs à cõminata tortura, quæ inhibitiones passim concedũtur, & eas iudicibus tempore torturę, vel ante p̄sentari faciunt, alias sine dicta prouisione torquerent̃, nõ obstan. c. Regni, quod incipit si iustè, quo disponitur, vt recipiantur appellationes ante torturã, quod non procedit, si iniusta est appellatio, quia tunc potest iudex appellationem non recipere, sed ad torturam deuenire, si datę fuerint defensiones, & seruata de iure seruanda. ita declarat. d.c. Foller. in pract. crimin. in 3. part. 3. part. princip. nu. 50. & Carer. in l. obseruare nu. 188. vers. limita prædicta, nisi præcedant. Et ideo rei inhibitiones præsentari faciunt, ut manus iudicis ligentur, qui amplius nõ procedit, nisi remissa causa, & ita credo, quòd facerent iudices ecclesiastici, si ante torturam inhiberẽtur: sed sine inhibitione, si essent practici, nõ curarent de appellatione. Et in statu ecclesiastico seruatur illud, quod dicit Maranta in loco hic citato, scilicet, quòd eodem instanti interponitur decretum de torquẽdo, & reus torquetur, quæ cautela iudicio meo est insipida, si appellationi esset deferendum, nam torquẽdus statim, quòd alligatur funi, vel spoliatur, & etiam, quòd esset ligatus, posset appellare, sed considerandum est, an appellatio sit friuola, nec ne. Sed quid, è conuerso, an per accusatorem, vel fiscum appel-
86 lari possit, si pronunciatum fuerit, † non esset torquendum. Bald. Et Salycet. in l. ante sententiam C. quorum appell. non recip. tenẽt, quòd sic; sed Brun. in tract. de indic. nu. 13. tenet, quòd non, quem refert, & sequitur Neuiza. in consil. 60. nu. 7. cum seq. vbi latè. Sed ego arbitror primam opinionem esse sequendam, cũ respiciat fauorem publicum, vt maleficia detegantur, & puniantur, quæ rarò hodie sine tortura detegi possunt, maximè quando sunt grauia, & occulta; alias esset in facultate iudicum siue ignoranter, siuè malitiosè occultare multa delicta, si tamen de malignitate appellantiũ appareret, quia nulla extarent indicia, & potius de innocentia inquisiti constaret, eo casu omnino esset reicienda appellatio. sed talia decreta, vt nõ torqueatur, non solent fieri; sed expeditur causa, inquisitum absoluendo, vel relaxatur sub fideiussione, de se repræsentando, quando potest sperari, vt superueniant indicia.

Sed quid si ille. Ibi, tu vero dic.

87 Adde, quòd † iudex in casibus arduis potest procedere ad torturam ex processu informatiuo, & excusatur in syndicatu. Alex. cons. 75. lib. 1. Gramm. consil. 40. num. 5.

88 Item adde, quòd † magna Curia Vicariæ virtute c. Regni quod incipit, si cum sceleratis, habet pręheminentiam, quòd potest torquere reum ex processu informatiuo, de quo capit. meminit Paris. de syndic. in verb. tortura, & Io. Anton. de Nigr. in d. c. & licèt ipse dicat multa requiri, adhoc vt magna Curia possit d. p̄heminentia vti, nihilominus hodie magna Curia ea vtitur, non adhibitis alijs circunstãtijs, nisi grauitate delicti, & vrgentia indiciorum: & si appellatur à decreto torturæ ad sacrum Consilium, consideratur, an sit casus, in quo magna Curia possit vti pręheminentia prædicta, &
89 an sint indicia urgentia: sed cõtra † Neapolitanos non potest vti pręfata præheminentia, nisi de licentia Proregis, re communicata cum Regentibus regiam Cancellariam, vt plenè per Franc. in de-
90 cis. 143. & † similis præheminentia etiam Gubernatoribus Vrbis, & coram Locũtenentibus cõcessa fuit, per Leonem X. summ. Pont. vt in bulla. 7. de qua in bullario fol. 185. vol. 1. qua auctoritate Locumtenentes, vt audiui, indifferenter vtuntur, siue adsint legitima indicia, siue non, apponendo clausulam in Decreto torturæ stantibus facultatibus concessis, &c. nulla habita consideratione, quòd intẽtio summi Pontificis non fuit, quòd quis torqueretur sine indicijs, quod minime

nime fieri poteſt, vt dixi ſupra in hac quæſt. in verſ. dixi, & ſupra in quæſt. 31. verſ. arbitrio.

91 Quæro ſi plures. Adde† ſi pater, & filius de eodem crimine eſſent inquiſiti, tortura, à filio eſt incohanda, & in præſentia patris, qa pater magis de filij tortura, quã de propria cruciatur l. iſte quidem §. fin. ff. q met. cauſa, Gãd. de maleſ. in tit. de queſt. nu. 11. Laurent. Tenni. caut. 90. Guid. de Suzar. in tract. de indicijs nu. 22. & latè per Marſ. in pract. crimin. in §. expedita

92 nu. 49. ſed aduertendum eſt, quòd† ſi pater confiteretur per torturam filij, vel filius per torturam patris, diceretur confeſſus in tormentis, & ideo nõ eſſet ſtandum illi ſimplici confeſſioni, niſi ratificatione adiuuaretur, ita tradit Bald. in l. 1. in fine C. ſi rector prouinc. in ſecunda lectura, quem refert, & ſequitur Tiraq. in repet. l. ſi vnquam de reuoc. donat. in præfactione nu. 8. vbi multa exempla ac cumulauit ſimilis confeſſionis ob amo-

93 rem parentum, & filiorũ, & ſi† torquendi eſſent ętate ęquales, vel indicijs, incipiendum eſſet ab eo, qui haberet malum pronomen, ſeu malam phiſonomiã, cum ex ijs cauſatur etiã indicium. Carrer. in pract. crim. in l. obſeruare num. 185. & quod ſeruatur in reis, etiam in teſtibus, ſi plures eſſent torquendi, vt p Marſ. in loco ſupra citato. Sed Afflict. in conſt. ſi damna clandeſtina nu. 75. hanc quæſtionem tractando à quo tortura ſit

94 incipienda, concludit, quòd † totum iudicis arbitrio ſit remittendum. &c.

Nunc de gradibus torturæ.

95 Adde, † vt per Menoch. de arbitr. iud. caſu 271. vbi plenè, & Ant. Scap. in tractat. iuris nõn ſcripti lib. 5. c. 110. ibi ponit ſeptem gradus torturæ: & quid conſiderare debeat iudex, uide etiam Crau. in conſ. 287. nu. 6. Couar. pract. quæſt. cap. 23. colum. 22. & Boſſ. in titul. de tortura num. 36.

Ibi, & nota, quòd licet. Adde, q

96 † cõfeſſio dicitur extorta metu tormentorum, nedum, quando quis fuit tortus, ſed etiam quando fuiſſet ligatus, vel conſtitutus in loco tormentorum; ſeu oſtenſis ſibi tormentis; nam tormentorum probabilis ſuſpitio idem operatur, quòd ipſorũ tormẽtorum illatio. Gram. in conſil. 21. nu. 23. & 24.

Sed an fortè. Ibi, aliqui dicunt.

97 Adde, quòd† dictum Anchar. procederet, quãdo quis eſſet carceratus in loco, in quo fame, & frigore grauiter afficeretur, ut expreſsè tradit Bart. in l. diuus nu. 2. ff. de quæſt. & Bertrand. conſ. 226. nu. 4. & 5. vol. 4. quos refert; & ſequitur Becc. in conſ. 70. nu. 14. & Natt. in cõnſ. 319. nu. 4. & ita etiam declarat Brun. in tract. de indic. & tortu quæſt. 2. par. 2. dicens, quòd confeſſio facta in carceribus, in quibus non denegatur cibus, non dicitur facta metu tormentorũ, & per conſequens, quòd non requiritur perſeuerantia, ſed pro cõcor. Claud. Batran. reg. crimin. 55. ita diſtinguendo, dicit, quòd confeſſio carcerati facta ad fauorem carcerantis in ciuilibus non valet, ſecus autem in criminalibus, quia tunc eſt valida, licèt in carcere facta fuerit.

Debet igitur iudex. Ibi, & ideo

98 ſcias. Adde, quòd† paſſim pro quolibet indicio non debẽt dari tres ictus chordæ, nam iudex debet conſiderare complexionem, & qualitatem rei, an ſit debilis, vel robuſtus, & ferox; an nobilis, vel ruſticus; & conſiderare criminis qualitatem. vt latè per Marſ. in d. pract. §. expedita num. 85. quid enim ſi eſſent, puta, quinq;, vel ſex indicia ſufficientia, & reus eſſet debilis, erit ne prò quolibet indicio ter torquẽdus? certè nõ; Et ideo remanet arbitrio iudicis. ita tradit Io. Ant. de Nigr. in c. 7. frequens nu. 34. & debet arbitrium iudicis eſſe iuri, & ęquitati congruum, alias ſi ex capite ſuo procederet ad torturam, non valeret, quod ageret, vt per Roma. conſ. 376. col. pen. ſed conſuetudo eſt, quòd cumulatis in ſimul omnibus indicijs, non dantur niſi duo, vel tres ictus funis p qualibet die, ſi tortura reiteratur, vt etiam atteſtatur Cum. de ſynd. cap. 21. de tort. nu. 20. niſi in parricidio, aſſaſſinio, crimine læſæ maieſtatis, publicis latronibus, & ſtratarũ diſrobatoribus, qui etiam acrius torquentur, vt per Carer. in pract. crim. in tractat. de indic. & tort. fol. 163. & dicit Gram. in conſ. 45. nu. 37. cum ſeq. quòd quando

99 quando † indicia essent sufficientia, non debet vltra tertiam vicem torqueri, idest in tribus diebus separatim, alias diceretur immoderatè tortus; & idem tenuit Paul. de Castr. in cons. 299. circa finem uolum. 2. & Blanc. in l. fin. num. 10. ff. de quæst. quod tamen fallit in supradictis delictis.

100 Item † adde, quòd iudex nō potest torquere reum super vno indicio, & si fuerit tortus, etiam cū protestatione, quòd intēdit torquere super vno indicio tantum, censetur super omnibus indicijs tortus, etiam quòd iudex haberet liberum arbitrium. Bertazz. in consil. 145. volum. 1.

101 Quæro nunc. Adde, quòd † etiam Aduocatus fisci, & procurator fisci non debent esse pręsentes, quando rei torquentur, secundum Bart. in d. l. custodias, & Affl. in constitu. quęstione 5. nu. 6. lib. 1. rubr. 41. Sed ego semper vidi seruari contrarium, & semper mādaui Auditoribus meis, vt uocarent procuratorem fiscalem ad uidendum torqueri reos, vt euitarentur suspitiones.

102 Ibi. Bene dicit Imola. Adde, ꝙ † nō debet admitti talis disputatio Aduocatorum in tortura, quæ adhibetur contra testes, secundum Bar. in l. vnius. §. reus, & §. Iudex ff. de quæst. quē sequitur Fran. Marci in decis. 908. nume. 5. hic allegata.

103 Item † adde, quòd licèt Aduocati non fuerint exhibiti in disputatione quæstionis cōtra principalem, non propter hoc vitiabitur processus, vel sententia, secundum Bar. Ang. & Io. de Imo. in d. l. custodias, & Foller. in cons. 141. nu. 4. tom. 2.

104 inter cons. crimin. diuers. sed † in Regno Neap. seruatur, ꝙ citantur ad discutiendum super indicijs, antequàm deueniatur ad torturam contra reos: sed in statu

105 ecclesiastico † non seruatur, sed si Aduocati uolunt audiri, audiuntur.

Item debet iudex. Adde, quòd in criminibus qualificatis, parricidio, assassinio, crimine lęsæ maiestatis, & publicis latronibus, modis exquisitis iudex torquere potest: & tormentum caualetti, quo multi iudices hodie vtūtur, non est nouum genus tor-

106 menti, † sed eo antiquitus vtebatur, vt per Cassan. in consuet. Burgun. in rub. 1. §. 8. fol. 316. & de multis modis, quibus vtitur ad tormentandum, vide Mars. in l. 1. nu. 55. ff. de quæstionibus. & de tor-

107 mento † ignis habetur per glos. in l. ædictum. ff. eod. tit.

108 Iudex aut. Ibi. Nam si fortè in tortura. Adde, quòd † in dubio non præsumitur, quòd excesserit, imò quòd suum officium temperatè gesserit. l. Herennius. §. caia. ff. de euict. vnde alleganti, quòd iniustè torsit, incumbit onus probandi, secundum Ang. in l. 3. C. de adult. & excessus potius ęquiparatur culpæ, quàm dolo. Fely. in c. cùm non ab homine in fin. de iud.

109 Item † adde, quod Iudex tenetur culpa, qui fecit ligare reum, vt eum torqueret, qui fuit malè ligatus, ex quo cecidit, & fractum fuit brachium, vel quid aliud sibi cecidit, secundum Paul. de Castr. in l. si vt certo §. nunc videndum ff. comm. sed contrarium, quod tenetur is, qui eum ligauit, ad cuius officium pertinet, tenet Paris. de put. de syndic. verb. an officialis, quem sequitur Bertaz. cons.

110 474. in fin. volum. 2. Et † quid si Iudex sine indicijs ponit aliquem ad torturam, & cum esset solutus uinculis, occidit Iudicem, an debeat puniri pœna mortis. Paris. de pute. de syndic. in uerb. quidā Iudex, dicit quòd non, & idem in Iudice, qui excessit modum puniendo innocentem calore iracundiæ, vel nimio feruore; mitius tamen punitur, quia relegabitur, per text. in l. lege iulia §. fin. ff. ad

111 leg. Iul. repet. officialis † in ratione officij delinquens, non tenetur de toto, licèt teneatur ratione excessus; & ideo non potest pœna ordinaria puniri, dum deliquit in exercitio sui officij. Bursat. cōs. 325. nu. 27. vol. 3. vide etiam Parid. de put. in verb. tortura c. 12. nu. 5. & Iacob. de Belu. in sua pract. crim. in rubr. de q̄st. nu. 75. vbi dicit, quòd si Iudex fuit in aliqua culpa excedendo modum, quòd putat, eum non teneri, arg. l. 1. de emēd. seru. quia valet argumētum de potestate dominica ad potestatem Rectoris. sed ad istam quæstionem, qua pœna puniendus sit Iudex, qui vel omnino indebitè reum quæstionibus subiecit, vel in torquendo

quendo modum excessit; & quomodo
112 † probetur Iudex modum non excessisse, vide Menoch. de arbitr. Iud. casu 340.
113 & quomodo probetur † tortura, vide Maschar. de probat. in concl. 1384. &
114 † in Regno Neap. si mors non sequatur pœna biennalis carceris irrogatur, per Cap. Regni incipiens si iustè, & Gram. cons. 15.

115 Illata reo tortura. Adde † videndum Menoch. de arbitr. Iud. cas. 273. vbi tenet, quòd quando indicia censeantur fuisse purgata, remittitur arbitrio Iudicis.

Ibi, & hoc etiam si delictum.

116 Adde, quòd † conuictus de crimine capitali, qui semper negauit in tortura, nedum non venit absoluendus, sed pœna mortis puniri debet, vt voluit Bal. in l. 1. in fin. C. de iuram. calumn. & in c. ad nostram de probat. quem ibi sequitur Felyn. Alex. ad Bart. in l. vnius §. reus ff. de q̄st. Paul. de Castr. in l. si quis in hoc genus. C. de episc. & cler. Roman. in l. 1. §. hoc rescriptum ff. ad Sillan. Paris. de put. in tract. de syndic. in verb. tortura, l'vltimo, in c. quidam latro, Mars. sing. 108. Gram. cons. 12. nu. 24. vbi dicit Cepol. in cons. 32. malè consuluisse, & contra casum l. qui sententiam C. de pœnis. Carer. in pract. crim. in tract. de indic. & tort. §. ius igitur nu. 13. & hanc opinionem, quādo delictum plene, & legitimè fuit probatum, veram esse, tenuerunt Andr. de Isern. in c. 1. §. publici latrones de pace tenen. Afflict. in constit. Neap. lib. 2. rubr. 10. nume. 20. & Couar. pract. quæst. c. 23. nu. 5. vers. & enim hoc nullibi, licèt pro contraria parte per D.
117 Clarum hic allegatus fuerit, † & hanc partem veriorem esse affirmant Cassan. super consuetud. Burg. fol. 206. nu. 93. & Follet. in pract. crim. in 3. par. 3. par. in verb. confitebuntur nu. 110. idemq; tenuit Rimin. iun. in cons. 84. nu. 12. cum sequen. inter cons. crim. diuers. tomo. 2. & in cons. 175. vol. 2. consiliorum suorū per totum, vbi optimè respōdit ad Grāmat. in decis. 8. ad doctrinam Alber. in l. ædictum, & ad Cepol. in cons. 32. hic allegatis Gomes. quoq; in c. 13. num. 20. vers. sed aduertendum de delictis, hanc opinionem tenuit, affirmando contrariā esse falsam, & ibi fortius voluit, quòd legitimæ probationes in processu contentæ per tormēta eneruari non possint, licet Iudex nulla facta protestatione ad torturam contra conuictum deuenerit,
118 † motus pluribus rationibus, & præsertim quia esset in potestate cuiuslibet imperiti Iudicis, seu malitiosi reum culpabilem à pœna delicti liberare, quòd esset in præiudicium Reipublicæ. Ego etiam (licèt multi contrarium tenuerint,) arbitror hanc opinionem, quando delictū per testes est plenè, & legitimè probatū, esse verissimam, & sequendam, cùm ad fauorem publicum tendat, vt per Ang. in l. si abducta in lectura Paduana C. de furt. vbi. n. apparet de crimine cōmisso, Iudices debet esse proni ad puniēdum, nec debent pōderare omnes iuris soleñitates, quia fauor publicæ disciplinæ suadet, vt maleficia puniri debeant, ita Grāmat. in decis. 36. nu. 63. Nā delinquentiū crassatur iniquitas, si eorum presumptio transit impunis, & ideo rigidè in eos exercenda est iudicialis auctoritas, 23. q. 5. c. relegētes Luc. de pen. in l. 1. nu. 3. C. de numer. actuar. lib. 12. & Gram. in voto. 35. nu. 3. & dum tales facinorosi nō puniuntur, publica lætitia turbatur, & ira Dei in Nos puocatur, l. nemo, & ibi Bal. C. de Episcop. audien. & idē Gram. in decis. 36. in prin. Adsurdum vtiq; & incōueniens esset, quòd fortitudo bracchiorum scelestorum, veritati, & testium probitati preualeret, cum tortura sit periculosa ad veritatem, vt inquit Brun. in tract. de indic. in 6. quæst. 2. par. in prin. & eleganter probat Rimin. iun. in d. cōs. 84. nu. 22. & 23. dum impugnat auctoritatem Tullij dicentis in topicis, illud verum esse, quòd tormentis fatetur, & dicit etiam Luc. de pen. in l. 1. nu. 5. C. de numer. actuar. lib. 12. quòd tortura est fragilis, & ei de facili non est credendū; Nam vsu compertum est, non semel tantam aliquando esse delinquentium in tormētis constantiam, vt sæpè ac acriter tormentis affecti, nihil fateri velint; & multorum exempla sunt apud Valerium Max. lib. 8. cap. 4. & ideo rectè dixit Vulpian. in l. 1. §. quæstioni fidem ff. de quæst. plerosq; ita tormenta contēnere, vt exprimi ab eis veritas nullo modo possit, Quidam etiam reperiun-

tur, qui diabolicis sortilegijs, & incantationibus ita graui sopore detinentur, quòd nullum dolorem pati uidentur, &
119 hoc appellatur † maleficium taciturnitatis, siue insensibilitatis, vt per Paul. Girlan. in tract. de quæst. & tortura quæst. 4.nu. 11. Quidam vero sunt, qui eorum impatientia confitentur delicta, quæ nũquam fuerunt, vt dicit Simon de Pret. in cõs. 105. nu. 5. & quod probationibus testium sit standum, & non iudicio torturæ, comprobatur, Nam si quis in tortura, & etiam sponte delictum confiteretur, & postea factis defensionibus per legitimas, & veras testium probationes constaret de errore confessionis, & de eius innocentia, nemini est dubium, quod standum esset probationibus contra propriam confessionem, Gram. decis. 34. nu. 36. & Bertaz. cons. 162. vol. 1. & sic veniret absoluendus. Si igitur contra confessionem, quæ est maior quacunq; probatione, statur probationibus testium, multo magis à contrario idem est faciendũ contra eius negatiuam metu mortis factam, cum contrariorum sit eadem disciplina, vulgata regula: & ita secundum probationes, quibus conuictus est, condemnari debet, non obstante negatiua, iuxta illud Euangelij, in ore duorum, vel trium stat omne verbum. Accedat aliud argumentum iudicio meo validissimũ, si reus propter indicia vrgentia, & indubitata non obstante tortura condemnatur ad pœnã triremium ad tempus, siue in perpetuum, vt hic ait D. Clarus, & Gram. in d. decis. 8. sequitur necessario, quòd tunc nulla habetur consideratio torturę, quia maior pœna imponi nõ potuisset, etiam quòd ad torturam non fuisset deuentum, cum nemo ex pręsumptionibus ordinaria pœna puniri possit, ad tradita per Doct. in c. afferte de præsumpt. & hoc ideo, quia Iudex tunc existens inter negatiuam, & indicia indubitata, neglecta negatiua rei, & tortura, applicat se ad præsumptiones, & reum condemnat ad intregram pœnam, quæ ex præsumptionibus imponi possit: sed si talem pœnam extraordinariam, quæ ex præsumptionibus imponitur, teneretur Iudex imponere, etiam quando reus est plenè conuictus, sequeretur, quòd nulla esset differentia inter plenas probationes, & indicia, quod minimè dicẽdum est; quinimo si talia indicia per torturam non eliduntur, multo minus plenæ probationes elidi possunt, vt inquit Gomes. vbi supra. quo sic stante, quando Iudex est inter affirmatiuam, & negatiuam; aut eligit negatiuam, & tunc reum absoluere debet; aut applicat se ad affirmatiuam, idest ad veras, & plenas probationes, & nullam vult habere considerationem torturæ, prout non habuit, vbi solum indicia indubitata existebãt; & tunc necesse est, quòd deueniat ad pœnam ordinariam; ad quam deuenire nõ potuit in 1. casu, quia ibi non aderant plenæ probationes, sed indicia tamen. Concludendum est igitur, quòd conuictus, non obstante tortura, debet puniri pœna ordinaria, & non extraordinaria; prout puniretur, quando solum adessent, vt sæpè dixi, indicia indbditata, &
120 non plenæ probationes. † Vbi autem reus plenis, & legitimis probationibus nõ esset conuictus, Ego quoq; inclinarem ad prædictam pœnam triremium, iuxta tradita per Gram. in d. decis. 8. 42. & 96. tamen aduertendum est, quòd in illis
121 † casibus non constabat de legitimis probationibus, sed de indicijs indubitatis, & ideo sacrum Consilium reos ad pœnã extraordinariã condemnauit, & idem facit senatus Mediolani, vbi indicia sint valde vrgentia, vt hic attestatur D. Clarus, qui non dicit, quòd ita faciat, vbi adsint plenæ probationes vt supra dixi, Quibus stantibus, mihi videtur, quod Dominus Clarus non possit defendi, dicens practicam Parlamẽti Parisien. esse Iuri, & æquitati contrariam, & quamuis Rimin. Iun. in dicto cons. 84. in fine dicat, quòd Iudices possunt mitigare pœnam, reos condemnando ad remigandum; licet prædicta opinio sit vera; Hoc tamen non procedit inconsulto Principe, nisi in maioribus Magistratibus, vt tradit Dominus Clarus infra. in quęst. 85. vers. vlterius quæro, & ad tollendas Aduocatorum disceptationes, Iudices quando contra conuictos ad torturam deueniunt, prius protestari debent in forma, vt quotidię practicatur, eos non interrogãdo super probatis, & respõdeant postea quicquid velint, vt tradit Boss. in tit. de
122 indic. nu. 130. Quinimo † reus super indicijs

dicijs, & præsumptionibus indubitatis cum dicta protestatione tortus, etiam quod super delicto principali fuisset interrogatus, poterit condemnari ad remigandū, vt per Gram. in d. decis. 96.

123 Item adde, † quòd tortura non tollit pœnam ordinariam, quando in reo adest frequentatio delictorum, si tortura fuit illata cum protestatione, citra præiudicium probatorum, secūdum Simon. de pretis in d. cōs. 105. vbi habetur etiā,

124 quòd reus vtens † sortilegijs, seu incantationibus contra torturam, ne confiteatur, potest puniri pœna mortis, siuè ad remigandum.

125 Item † adde, quòd vbi quis non debet puniri pæna ordinaria; sed extraordinaria, non potest puniri pœna publicationis bonorum, Bald. in. l. 1. C. ne sine iussu Prin. & de hoc vide Menoc. de arbit. Iud. quæst. 93.

Ibi. Et ita est cōmunis practica.

126 Adde, quòd † ideo D. Beccarius de Beccarijs non absoluebat reos statim, quando eos non reperiebat culpabiles, sed supersedebat, & in fine sui Regiminis absolutiones faciebat, vt dicit Boer. in

127 decis. 163. num. 15. sed † officiales status ecclesiastici ita non faciunt, sed auiditate pecuniarum statim absoluunt reos, secundum opinionem Gomesij pro habendis sportulis, imò multi eorum valde contristantur, quando reperiuntur culpabiles, non bono zelo, sed quia perdunt sportulas, & ideo non solent esse multum diligentes pro reprimendis delictis; Nimirum igitur si in statu ecclesiastico quotidie fiunt tot delicta enormia, & præcipuè homicidia. sed hāc quæstionem nouissimè examinauit Menoch. in tract. de præsumpt. quæst. 93. vbi impugnando D. Beccarium, & alios idem tenentes, tenuit, causam indecisam non esse relinquēdam, sed quod reus debet absolui ab obseruatione iudicij. Ego autē arbitror hoc remittendum esse arbitrio iudicis, qui debet considerare qualitatē processus, delicti, & inquisiti. sed in Re-

128 gno † Neap. obseruatur, quòd inquisitus præstet fideiussores de stando iuri, & de se præsentando toties quoties fuerit requisitus, secundum Carau. in ritu 248. nu. 18. & non datur alia absolutoria; sed fideiussio non datur eo modo, quod dicit Carauit. sed communiter seruatur, reum præstare fideiussionem de se repræsentando toties quoties nouis super uenientibus indicijs, & cum d. fideiussione relaxatur.

Cœterum si reus in tormentis.

129 Adde, quòd † requiritur ratificatio, etiā si confessio non esset facta cum tortura, sed tormentis sibi præparatis. Guid. pp. decis. 339. nu. 3. & Brun. in tract. de indic. in 6. quæst. 2. partis, nu. 4. & Girlan. de quæst. in 4. quæst. num. 2. hoc tamen limitat Foller. in pract. crim. in 3. par. 3. partis principalis nu. 113. non procede-

130 re † in uiro robusto, & sagaci, vt eius cōfessio sit valida sine ratificatione, sed hoc dictum mihi videtur periculosum, & quòd tutius esset habere ratificatio-

131 nem. & de forma † ratificationis habetur per Mars. in pract. in §. quoniam nu. 1. cum sequen. & Foller. in pract. crim. in verb. si confitebuntur in 3. part. 3. part. prin. nu. 81.

132 Item † adde, quòd si quis vario modo bis crimen confessus fuerit, & post modum confessionem suam generaliter ratificauerit, non poterit puniri, sed debet reus clarius, magisq; specificè super confessione ab eo facta interrogari in ratificatione. Bero. quæst. 126.

133 Item adde, † quòd si tortura esset leuis, & tortus robustus, confessio sine ratificatione valeret: & similiter in publicis latronibus confessio sine ratificatione ualeret, vt plenè per Mascar. de probatio. concl. 353. nu. 22. cum seq. vol. 1. & ibi nu. 26. dicit, quòd si post confessionem

134 legitimam, & ratificatam, † & sentētiam appareret de innocentia rei, quod sententia non deberet exequi; sed ego consulo iudices, vt ratificationem accipiant, etiam quòd tortura fuisset leuis.

135 Item adde, quòd † non requiritur ratificatio, vbi confessio extraiudicialis præcesserit, sed absque aliqua ratificatione reus diffinitiuè condemnari poterit. gl. fin. in l. capite quinto de adult. quam sequitur Ias. in l. Magistratibus num. 4. ff. de iurisd. omn. iud. Mars. in l. 1. §. diuus seuerus col. fin. ff. de quæst. & in pract. crim. in §. quoniam nu. 38. & Felyn. in cap. olim vers. octauo fallit de rescrip. &

Mascard. in d. concl. 353. nu. 22. sed Gomes. de delict. in cap. 13. sub nu. 8. dicit
136 †illam glos. & eius conclusionem esse falsam, & quòd semper legendo, iudicando, & consulendo contrarium tenuit, videlicet, quòd requiratur ratificatio, & optimè intentionem suam probat, vt ibi est videre. Eandem opinionē tenuit Boss. in tit. de confess. per torturam nu. 5. cum sequen. vbi attestatur illam opinionem nūquàm vidisse seruari in practica. Ego quoq; nunquàm vidi talem practicam, & semper mandaui meis Auditoribus, quando euenit casus, vt ratificari facerent, & hoc est seruādum, cum sit magis tutum; & post hęc vide Chart. ita tenentem in praxi interrogan. reorum in lib. 4. cap. 1. nu. 153.
137 Item adde, quòd† non requiritur ratificatio, nec confitenti prodest reuocatio confessionis, si contra eum adsunt alia indicia, iuncta cum confessione, licèt per tormenta extorta, quę inducunt veritatem indubitanter, nisi reuocans probaret contrarium per alia indicia contraria: & hoc procedit, quando essent plura indicia valde proxima vero facto, sicut est vnus testis de veritate facti; & duo de confessione extraiudiciali facta per eundem cum confessione extorta per torturam legitimis præcedentibus indicijs, & quamuis postea confessio talis extorta sit reuocata, poterit sequi condemnatio. ita tradit Bald. in l. fi. col. 1. C. de probat. quem refert, & sequitur Gram. in decis. 34. nu. 36. vbi dicit, ita tenuisse Boer. in decis. 163. quod nō est verum, quinimò ibi nu. 18. tenuit cōtra Bal. & eius sequaces, & idem tenet Boss. in tit. de confess. per torturam nu. 5. dicens, quòd malè faceret iudex, qui talē confessum puniret sine ratificatione, quia agitur de uita hominis, & quòd negari non potest, quin aliquid dubij apud iudicem prudentem remaneat. Nam prima est extraiudicialis, quæ potest esse facta gloriosè; alia in tortura, quæ potuit fieri per metum torturæ; & consequēter probatio dicitur præsumpta, & magis diuersi generis, quàm eiusdem; & quòd ideo nunquàm uidit illam opinionem seruari in practica. Ego vero credo vtramq; opinionem ueram esse, videlicet, quòd opinio Baldi procedat, vt possit deueniri ad pœnam extraordinariam; contraria autem, vt non possit puniri pœna ordinaria sine ratificatione, per ea quę tradit D. Clar. supra in quæst. 20. vers. scias tamen cum ibi additis.
138 Item adde, † quòd si dubitetur, an confessio sit facta coactè, in dubio præsumitur facta spontè, vt dicit Lanfr. dona. in sua prax. cap. 9. de conf. 3. cas. sub nu. 18.
139 Item adde, †si plenè sit probatum delictum per capturam personæ in flagranti crimine, quod non requiritur ratificatio. Gram. decis. 36. nu. 60.
140 Item adde, quòd† si reus post ratificationem reuocaret, nō est audiendus, sed non obstante reuocatione, debet cōdemnari. Gram. cons. 40. nu. 29.
141 Item† adde, an ratificatio, siue perseuerantia requiratur, quādo quis fuerit tortus in alium, idest in teste, vt per Ang. in l. fin. C. de quæstion.
142 Item† adde, quòd non sufficit confessionem factam in tormentis ratificatam fuisse, sed ad hoc, vt dicta confessio probet, requiritur etiam, quòd sit probabilis, possibilis, & verisimilis; & ideo relinquitur arbitrio iudicis, quantum sit credendum confessioni delinquentis factæ in tormentis, qui prædicta considerare debet. ita latè Mars. in l. quæstionis modum num. 17. ff. de quæst. & Menoch. de arbitr. iud. casu 269.

Et circa hanc ratificationē aduerte. Debet quoq; talis ratificatio. Ibi. Debet etiam fieri.

142 Adde, quòd† vbi consuetudo est, quòd rei in loco torturæ examinentur, & interrogentur, ratificatio ibi facta tenet, & valet. ita tradit Cępo. in cons. 39. nu. 51. cum seq. & hoc sæpè solet esse propter angustiam locorum, ubi officiales resident.

Ibi. Solentq; cauti Assessores.

144 Adde, quòd† fit differentia, si Notarius dixit, talis fuit spontè confessus, uel fuit voluntariè confessus, vt per Bald. in cap. 1. §. iniuria punitur de pace iur. firman. & ibi dicit, quòd istud est nouū dictum.
145 Ibi, & nota, quòd licet. Adde †videndum cons. sine auctore 94. nu. 11. vol. 1. inter cons.

146 conſ. crim diuerſ. & in † Regno Neap.
ſeruatur, quòd in ratificatione adhibentur teſtes, & etiam reus ſe ſubſcribit, & ita facit in omnibus ſuis conſtitutis; & ſi ſcribere neſcit, facit ſignum crucis, & poſtea Notarius iuxta illud ſignum ſcribit ſignum Crucis Titij ſcribere neſcientis: & in ſtatu eccleſiaſtico non adhibentur teſtes, nec reus ſe ſubſcribit, ſed ſufficit, quòd ratificatio fiat coram Iudice.

Sin autem reus. Adde, quòd idem tenet Boer. in deciſ. 160. nu. 13. Gram. deciſ. 33. nu. 36. & Bertaz. in conſ. 162. vol I.

Succeſſiuè quæro nunquid.

147 Adde, quòd † de conſuetudine nedum
poterit interrogari de alijs delictis, ſed torqueri, etiam nullis extãtibus indicijs; ſi confeſſus fuerit delictum, de quo contra eum erant indicia. Gram. deciſ. 34. nu. 34. & deciſ. 48. nu. 1. etiam ſi primum delictum confeſſus fuerit cum tortura cum indicijs, poterit poſtea ſine indicijs interrogari in genere de alijs delictis, et diſſimilibus, quando habetur mala opinio de eo. Boſſ. de indic. nu. 138. & Foller. in pract. crim. in verb. rei indurati nu. 6. & in verb. & ſi confitebuntur nu. 33. & 97. & hæc opinio tamquam cõmunis eſt amplectenda, vt ait Bertaz. conſ.
148 341. nu. 8. ſed hoc † non procedit in clerico, quia tortus in vno delicto, nullo modo poteſt in tortura interrogari de alijs delictis occultis. Foll. in pract. crim. cano. in ver. tormentis non ſubijciãtur,
149 nu. 16. ſed † in ſtatu eccleſiaſtico prouiſum fuit per Paulũ III. quòd reus nullo modo poſſit interrogari de alijs criminibus, de quibus contra eos non adſint indicia, vt in prima parte Bullarij fol. 472. conſt. 58. cuius verba ſunt hæc. Iidem iudices captum pro vno crimine ſuper alijs, de quibus indicia aliqua non habẽt, nullo modo interrogare præſumãt. ſed dicta bulla non obſeruatur, niſi forſan in Vrbe, in qua nunquam practicaui, ſed attenditur prædicta conſuetudo, & ita in ſtatu eccleſiaſtico ſemper practicari vidi, præſertim in furtis, Aſſaſſinijs, & ſimilibus delictis.

Ibi, tunc enim ſi eſt exequenda condemnatio.

150 Adde, quòd † de iure condemnatus debet torqueri etiam contra alios, vt habetur in l. qui vltimo in fin. ff. de pœn. & per illum tex. dicit Andr. de Iſern. in conſtit. damna clandeſtina, quòd ſi ante, aut poſt condemnationem reus excul-
151 pet † inculpatum, quòd poterit iterum torqueri.

Vltimo videndum eſt in hac
152 materia. Adde † videndum Menoc. de arbitr. Iud. caſ. 272.

Item adde, quod tortura non poteſt repeti, quando proceditur ex proceſſu in-
153 formatiuo, † vt per Gram. conſ. 64. nu. 9. cum ſeq. & Io. Ant. de Nigris in c. ſi cum ſceleratis in addit. nu. 10. in quo c. conceditur præheminentia magnæ Curiæ, de qua præheminentia planè habetur per Crau. in rit. 259.

Quæſtio LXV.

SVMMARIVM.

1 Confeſſus ſpontè debet condẽnari, etiam quòd ſecundo loco contrarium in tortura depoſuiſſet.
2 Confeſſio in tortura, an, & quando validior ſit ſpontanea.
3 Confitens aliquem occidiſſe, cum tantum vulneraſſet, an ſecuta morte poſt confeſſionem, poſſit ex illa confeſſione condemnari.
4 Confeſſio ſpontanea ſine indicijs valet ad condemnandum.
5 Et quid ſi fuerit reus abſolutus, quia crimen non erat probatum.
6 Et quid ſi non præceſſerit proceſſus.
7 Et quid in confeſſione muti ſignis declarata.
8 Confeſſus crimen, an cenſeatur confiteri qualitates.
9 Confeſſio ſpontanea non requirit ratificationem.
10 Confeſſio rei maior eſt alijs probationibus.

Bi reus delictum.

1 Adde, quòd ſpontè † confeſſus debet condemnari, etiam quòd ſecundo loco contrarium in tortu-

ra depoſuiſſet, quia ſtatur primo dicto rei, vt per Bart. in l. 1. §. quæſtione ff. de
2 quæſt. vbi facit tres caſus. † Primus eſt, quando quis in ſe tantum interrogatur, & tunc eſt validior confeſſio ſpontanea, quam cum tormentis. Secundus caſus eſt, quando quis de alio interrogatur, & tunc illa eſt validior, quę fit cum tormētis. Tertius eſt, quādo quis torquetᷣ in ſe, & in alium, & tunc debilior eſt cōfeſſio, quæ fit in tortura, quam quæ ſine tormentis. idem ſentit Marſ. in d. l. 1. §. qſt. ff. de quæſt. Gram. vot. 34. nu. 11. & conſ. 35. in fine, Foller. in pract. crim. in 3. par. 3. par. in verb. & ſi confitebuntur, nu. 90. & Deci. conſ. 175. nu. 8.

3 Item adde, † ſi vulnerans adhuc viuēte vulnerato confeſſus eſt, ſe occidiſſe, nunquid morte ſecuta, poterit ex illa confeſſione condemnari de homicidio, Bald. in c. 1. de pace iur. firm. §. iniuria punitur nu. 19.

4 Item † adde, quòd confeſſio ſpontè facta, etiam non præcedentibus indicijs valet, & ex ea confeſſione quis poteſt damnari. Aret. in tract. malef. in ver. fama publica præcedente verſ. Aduertas tamen, & Maſchard. de probat. concl. 357. nu. 5. & 34. vol. 1.

5 Item † adde, ꝙ confeſſio erit valida, & ex ea poterit qs dānari, ēt ſi fuerit abſolutus, qa crimē plenè nō fuerit probatū, & ſentētia in rē iudicatā trāſiuerit, Bero. in c. at ſi clerici nu. 67. cum ſequen. de iud. & ibi nu. 64. tenet, quòd ſi confeſſio facta fuiſſet in tormentis legitimis præcedentibus indicijs, non ſeruato tamen iuris ordine, quòd talis confeſſio non noceret; ſed ſi poſt confeſſionem etiam ſpontaneam reus de facto fuerit abſolutus, per illam confeſſionem amplius moleſtari non poterit, cum non teneatur ſtare confeſſioni, poſtquam eſt iudicatū in contrarium, Boer. deciſ. 289. nu. 8.

6 Item † adde, quòd confeſſus ſpontè debet condemnari, etiam non præcedēte proceſſu. Inoç. in c. qualiter el 2. col. penul. de accuſat. & in c. cum ſuper in glo. ſua in verb. deponendum de cōfeſſ. & Ang. in l. vulgaris de furt. & Bald. in l. mercalem de cond. ob turp. cauſ. ſed cōfeſſio non noceret ſi aduerſarius negaret, & contradiceret. Bal. in l. cum precum C. de liber. cau. quem refert, & ſequitur Pau. Meren. in conſ. 91. nu. 85. inter. conſ. crim. diuer. tomo. 2.

7 Item † adde, quòd mutus ex confeſſione ſua ſignis declarata condemnari non poteſt, ſed requiritur teſtium liquida ꝓbatio. Bal. in l. vnica nu. 27. C. de confeſſ. Alex. & Roma. in l. 1. ff. de verb. oblig. & Plaz. epit. delict. lib. 1. cap. 32. nu. 18. vbi dicit etiam, eum tamen eſſe interrogandum per ſigna, ſaltem pro ueritate habenda.

8 Item † adde, ꝙ non videtur fateri qualitates. Bart. & Bal. in l. ſi cui §. fin. ff. de leg. 1. & Brun. conſ. feud. 69. col. 2. verſ. 2. moueor, & Iaſ. in d. l. ſi cui. §. fin. dicit, ꝙ reſponſio indefinita in criminalibus intelligitur ſecundum interrogationem; & ibi atteſtatur de communi.

9 Sed quæro nunquid. Adde, quòd † confeſſio ſpontanea ſufficit abſq; ratificatione ad condemnandum, etiam quòd ſit facta in iudicio ſine aliquo iuramento; & etiam ſine aliqua Iudicis interrogatione, dato termino ad faciendum defenſiones. Gomeſ. de delict. in c. 12. nu. 3. cum ſequen. hic allegat. & ibi nu. 8. dicit, quòd ex vnica confeſſione delinquentis poteſt ipſe delinquens condemnari, etiam ſi talis confeſſio fieret, & contineretur in proceſſu nullo, & inualido de Iure, vel quia accuſans ſit inhabilis, vel libellus ſit ineptus, vel aliqua deficiat ſolemnitas, & ordo Iudiciarius, niſi nullitas reſultaret ex defectu iuriſdictionis: & atteſtatur de cōmuni. & quæ dicatur confeſſio ſpontè facta, vide Carrer. in d. l. obſeruare nume. 25.

10 Item † adde, quòd confeſſio propria rei de crimine patrato maior eſt quolibet inſtrumento, & quibuſcunq; depoſitionibus teſtium. Bal. in conſ. 192. proponitur, quòd in qualibet Ciuitate, col. 2. volum. 2. Crau. conſ. 61. nu. 13. Rimi. iun. conſ. 84. nu. 17. volum. 2. inter conſ. crim. diuerſ. & Bertazz. conſ. 341. nu. 4. volum. 2.

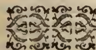

Quæ-

Quæstio LXVI.

SVMMARIVM.

1 Conuinci ex quibus quis possit.
2 Conuictus an sit torquendus.
Conuictus de crimine non punitur in Regno Franciæ, nisi sit etiam confessus, vbi agitur de vltimo supplicio, aut mẽbri mutilatione nu. eod.
3 Testes duo conuincunt, si sunt omni exceptione maiores.
4 Et quando dicantur tales.
5 Conuictus quis dicatur.
6 Confessus an dicatur propriè conuictus, si statutum de conuicto loquatur.
7 Famulus aufugiens an censeatur cõuictus de furto.
8 Iudex debet esse promptus ad puniendum, vbi constat de maleficio.
9 Sententia ex nouis probationibus non conualescit.
10 Iudex an debeat iudicare ex conscientia, vel ex actis, remissiuè.
Iudex, cui pars in secreto veritatem causæ confessa fuit, contra illam confeßionẽ iudicare non debet. nu. eod.
Iudex videns aliquem portantem, arma, potest illum punire, etiam quòd non constet ex actis nu. eod.
11 Iudicis verbis non creditur, nisi ex processu appareat.
12 Lim. ad l. sciant C. de probat.
13 Innocentia potest probari per præsumptiones.
14 Innocentiæ argumenta, remissiuè.
15 Probationes liquidæ requiruntur in materia pacis fractæ, & treugæ.
16 Item contra iudicem.
17 Et quales in causis vsurarum, & falsi.
18 Probatio plena sufficiens, liquida, liquidißima, euidens, patens, perspicua quando dicatur, remißiuè.
19 Iuramentum an dicatur probatio, remissiuè.
20 Probatio plena insurgit ex pluribus indicijs contra solitum delinquere.
21 Testes deponentes vidisse Titium, & Seiũ rixantes, & quòd non viderunt aliquem ipsorum vulnerasse, sed quòd se data rixa, vnus ex eis erat vulneratus, probãt contra alium.
22 Dici falsa demonstratio, & mensis, an vitiet inquisitionem.
23 Testes duo plenè probant, non tamen quæstionati.
24 Homicidium probatur, licet testes de diuerso armorum genere deponant.
25 Delictum an dicatur plenè probatum, non probatis qualitatibus in accusatione deductis.
26 Qualitas non proposita à principio, potest addi pendente iudicio ad aggrauandum pœnam.
27 Lim. nisi adderetur post tempus per statutum præscriptum accusationi.
28 Et quid si qualitas prædicta reperiatur probata, non tamen à principio deducta.
29 Sententia in criminalibus non requiritur conformis libello.
30 Papa an conuincatur per duos testes.

NEc omnia cessant.

1 Adde, quòd quis † conuincitur ex quinq; speciebus probationũ, scilicet testibus, propria cõfessione, instrumentis, rei euidentia, & violẽta præsumptione; vt not. extra de rest. spoliat. c. cum ad sedem §. nos igitur. vnde captus in flagranti crimine, ex eo solo dicitur esse conuictus, l. 1. §. 1. de rapt. virg. & Paris. de syndic. in verb. probatio, quia dicitur, quòd iudex in fi. & vbi reus est conuictus non requiritur confessio rei, & econtra; vbi est confessus non requiritur, quòd sit cõuictus. ita dicit Guliel. Bened. in c. Raynutius in verb. mortuo itaq; testatore num. 149. quem refert, & sequitur Cassan. in consuet. Burg. fol. 190. nu. 40. de testam. vbi
2 dicit, quòd male faceret † iudex, si conuictum poneret ad torturam, vt ore proprio delictum confiteretur. Sed in Regno Franciæ de stilo, & generali consuetudine contrariũ seruatur, quia non sufficit, ꝙ delatus fuerit testibus conuictus quãtumcuuq; clara probatione, nisi ore proprio sit crimen confessus, vbi agitur de vltimo supplicio, aut membri mutilatione, si factũ aliter notoriũ non esset, quòd aliqua tergiuersatione celari non posset, & si reus non vult cõfiteri debet poni ad quæstionem pro habenda confessione, ita attestatur Guliel. de Bened. in c. Raynutius in uerb. mortuo. 1. num. 349. de testamen. & Mansuer. in pract.

tit.de probat.§.idem vt delatus,& Ant. Colomb.in tract.de cõtrouers.crim.art. 207.& 208.

3 Item adde, † quòd ad conuincendum delinquentem requiruntur duo testes omni exceptione maiores;alias non probant ad condemnandum. Bal. in l. fin. col.1.& ibi etiam Salyc. C.de probat.& Carer.in pract. crim. in l. obseruare nu.

4 165.& ibi dicit, † quòd testes in dubio præsumuntur omni exceptione maiores, si nihil contra eos fuit oppositum. &

5 conuictus dicitur, † qui non potest negare crimen l.qui sententiam C. de pen. & qui commissa nulla potest tergiuersatione celare, c.cum olim de verb. signif. in fi. 2. q. 1. c. de manifesta,& ita tradit Isern,in constit. Iustitiarij non per calẽdas,in lib.constit.fol. mihi 75. & quãdo Reus per duos testes dicatur conuictus, latè per Gomez.de delictis c.12.nu.9.cũ sequentibus.

6 Item adde, † quòd confessus non dicitur propriè,& verè de crimine cõuictus, per tex.in. c. at si clerici de Iud. in prin. iuncto c.1. & §.fin.2.q.5.& Abb.in d.c. at si Clerici, tenet, quòd in materia statuti pœnalis, in quo fieret mentio de cõuictis, non compræhenderetur ille; qui fuisset contra seipsum confessus,nam talis non diceretur verè, & propriè conuictus,& ideo non deberet compræhẽdi sub statuto maxime odioso, in quo de cõuicto mẽtio simpliciter fieret. & Abb. sequitur Bero. in cons. 187. nu. 11.cum sequen.vol.3. & hoc est notatu dignum, si est verum; sed mihi videtur, quòd sit nimium subtile, & contra mentem,& rationem statuti; nam si vult conuictum puniri,multo magis confessum, cum nulla sit maior probatio, quam proprij oris confessio.

Ibi, & potest poni exemplum.

7 Adde videndum † de famulo aufugiẽte Natt.in cons. 407. vbi latissimè.

8 Item adde, quòd † vbi constat de maleficio, Iudices debet esse proni ad puniendum,nec debẽt multum ponderare iuris solemnitates, quia fauor publicę disciplinæ suadet, vt maleficia puniantur. Bald. in l. ita vulneratus, prima lectura, ff.ad leg.Aquil.refert.& sequitur Gram. vot.15.nu.16.& cons.49.nu.16.& Bertaz. cons. 341.nu.3.vol.2.

Item adde, quòd reus debet esse conuictus,vel confessus,anteq̃ condemnetur, quia non sufficeret, quòd post sententiã

9 constaret de delicto,† cum sententia ex nouis probationibus non recõualescat. latè per Boer. in decis.259.

10 Scias autem. Adde † videndũ Mascar. de probat.cõcl. 948. ubi latè, an Iudex iudicare debeat secundum consciẽtiam, an secundum allegata, & probata. Et Felyn.in c.pastoralis §. quia vero in fine de offi. deleg. vbi ponit septem fallentias. aliam addit. Curt. iun. in l. antepen. C. qui admitti scilicet, quòd si pars fatetur Iudici in secreto veritatem causæ, nunquam debet iudicare contra illam cõfessionem, quia ad subleuamen bonorum,& nõ ad tutamen malorum inuenta ęst tela iudiciaria, & eum sequitur sylua nup. in verbo quomodo iudicandum in dubio nu.121. vbi ponit aliam limitationem, quando Iudex videt aliquem portantem arma, quia tunc potest iudicare de his, quę vidit, licet non constet ex actis; & ad hoc allegat Ang. in cons. 343. in causa col. fin. Et ad illud, quòd dicit Felyn. vbi supra in secunda limitatione, quòd supremi Iudices possunt iudicare secundum conscientiam, uide etiam Guid. PP. in decis. 29. Rolan. cons. 70. nu. 22. vol. 1. & Menoch. de arbitr. Iudic.casu 98.nume.10.

11 Item adde, quòd † verbis iudicis non creditur, nisi ex processu appareat. Rolan.cons.94.nu.23.vol.1.& latè Mascar. de probatio.concl. 949. quando iudicis assertioni sit standum.

12 Debent autem. Adde, † quòd hoc pcedit, vbi agitur de pœna corporali,secus si de pœna pecuniaria, & ita illam leg. fin. de probat. limitant Ludouic.Bologn.in cons.49.in add. ad cons. Io.de Anan.quem refert, & sequitur Alciat.reg.2.præsump.9.nu. 4.& Cephal.in cons.141.num. 18. cum sequen.vol.1.

Item adde,ꝙ ista regula,quòd in criminalibus probationes debẽt esse luce meridiana clariores, procedit in condemnando, vt per Ang.in verb.de anno præsenti vers.quid si accusator:sed in absoluendo, probatio rei dubia releuat, per doctrin.

doctrin.Bart. in l.non solū §. sed vt probari ff.de oper. nou.nunc. & August. ad Angel.d.loco,& tenet Bart.in l. 1. §. de illo versi.quęro an hęres.ff.de bon. corū
13 qui sibi mor.quòd† innocētia possit probari per præsumptiones, quem refert,& sequitur Barth. Cepo.in cons.1.sub nu. 9.Bursat.in cons.216.nu.50.volum.2. Corn.cons.198.in fin.vol.2.& Crau.in
14 cons.11.num.10.&† multas innocentiæ præsumptiones accumulauit Burs. in d. cons.216.nu.129.& sic ista regula debet intelligi de probationibus fisci, vel accusatoris,non aūt rei.Fely.in c. significasti el 2.num.13.de probat. & Crau.cons.2. num. 16. & in hac materia uide Bertaz.
15 cons.18.nu.14.vbi dicit,† quòd in materia pacis,& treugæ ruptæ debent esse liquidæ,& in cons.71.nu.11.dicit, quòd
16 contra † iudicem debent esse legitimæ, & clarissimę: & in cons.170.ponit,quo-
17 modo debeant esse † in criminali causa vsurarum:& in cons.38.nu.9.quomodo
18 in crimine,& quę† sit prolatio legitima, seu plena; quæ sufficiens , quæ liquida, q̄ liquidissima;quæ euidens,seu patens,
19 quæ perspicua;& an iuramentum† dicatur ꝓbatiō;& quomodo huiusmodi probationes sint accipiendæ in materia statutorū,vide Cassan.super cōsuet. Burg. fol.309.nu.1.cum sequen.

20 Item adde,† quòd contra solitum delinquere ex pluribus indicijs,& præsumptionibus simul iunctis, etiam diuersæ speciei,fit plena probatio,secundū Lud. de Alfer.in cons.143.nu. 12. & 13.tom. 1.inter cons.crim.diuers.quem sequitur Rimin.iun.in cons.84 num.21.tomo 2. inter cons. crim.diuers.

21 Item adde,† si testes dicant vidisse Titium,& Seium rixantes,& quòd non viderunt aliquem ipsorum inferentē vulnus alteri, sed quòd sedata rixa viderūt vnum ex eis vulneratum , quòd ex hoc resultat indicium indubitatum , ex quo deueniri poterit ad condemnationem. Mars.in l.repeti.nu.29. ff.de quæst.& in rubr.C.de probat. nu. 334. & in singul. 298.dixit ibi.

22 Item adde, † quòd falsa demonstratio diei nō vitiat probationem criminis in causa inquisitionis , secus si falsus esset mensis, quia tunc deficit tempus, quod est de forma iudicij. ita tradit Bald. in l. prius nu.46.C.de his qui accus. nō poss.

Item adde, quòd licèt dicta duorum testium contra inculpatum plenè probēt,
23 l.vbi numerus.ff.de testi, tn̄ dictis† duorum quæstionatorum sine alijs adminiculis non statur, vt plenam faciant fidē. Boer.in decis.319.sub nu.4.

24 Item† adde, si vnus testis dicat, Titium vidisse Caium cum ense, & alius testis dicat cum Roncha,probant plenè, neq; ad hoc dicūtur singulares,& varij.Bero. in cons.201.nu.36. vol.3.

Sed quid si probatum.

Ibi, propterea super omnibus.

Adde, quòd idem tenet Gomes. de delict.cap. 11.nu.7.

25 Item adde, † quòd si factum, vel delictum proponitur simpliciter in accusatione,querela, vel inquisitione sine qualitate aliqua, quę delictum aggrauat, qđ
26 pendente† iudicio, & processu poterit addi,& commutari,vt pęna aggrauetur in sententia ; est communis opin. vt per Gomes.d.c.11.num.8.sed non post sententiam.Gomes.de delict.cap. 1. nu.28.
27 aduerte tamen,quòd† accusatio sine qualitate non suppletur, addendo eam post tempus, quod à statuto est præscriptum accusationi ; quia hoc modo esset aliud factum , licèt non nouum delictum , secundum Bald. in l. 11. in fin. C. quibus res iud.quem refert, & sequitur Felyn. in c. examinata nu. 11.circa finē de iud.
28 Item adde , quòd† si qualitas, quę aggrauat delictum , non fuerit apposita in querela,siue inquisitione,nec postea pēdente iudicio, & processu sit accumulata; si tamen reperiatur probata, poterit iudex condemnare in pœna ordinaria, ac si qualitas ipsa esset apposita cum ipso facto , & delicto. Gomes. in d.c. 11. nu.8. vbi attestatur de communi, & ibi
29 etiam dicit, quòd in criminalibus † non requiritur, quòd sentētia sit conformis libello , dummodo probatum sit delictum .

30 Sed quæro. Adde, quòd licet† Bero. in c. at si clerici nu. 8. & sequen.de iud.dicat istam opin.esse magis communem,tenet tamen contrariū, sed Viui.opin.915.nu.1.eum repręhendit,dicens, quòd malè sentit.

Quæ-

Quæstio LXVII.

Quæstio LXVII.

S V M M A R I V M.

1 *Pœnarum genera quot sint.*
2 *Pœna in dubio intelligitur de corporali.*
3 *Pœnæ plures an imponi poßint pro vno delicto.*
4 *Pœna corporalis dicitur, licèt statutum loco pœnæ corporalis subroget pecuniariam.*
5 *Delicta grauiora secundum seueritatem legum sunt punienda.*
6 *Statutum de pœna capitali, quando intelligitur de morte naturali.*
7 *Statutum, quòd quis capite puniatur, non est intelligendum de exilio si aliter apparet de mente statuentium.*
8 *Statutum, quòd quis capite puniatur, est intelligendum de morte naturali, si in illo casu ius ciuile pœnā mortis imponeret.*
9 *Sententia capitalis an debeat continere illa verba, vt anima à corpore separetur, & quare.*
10 *Sententia condemnans aliquem ad mortem, non expresso mortis genere, & an valeat, remißiuè.*
11 *Mors quotuplex sit.*
Consuetudo in pœnis imponendis attendi debet num. eod.
Consuetudo in delictis puniendis potest quantum lex num. eod.
Iudices propter consuetudinē licitè transgrediuntur formam statutorum. nu. eod.
12 *Sententia non valet, quòd quis de arbore præcipitetur; veneno occidatur; vel mortem sibi eligat.*
13 *Condemnatus ad triremes, si inde aufugiat, quomodo puniatur.*
14 *Et quid si fuerit captus ab hostibus, & postea reuertatur, an debeat transmitti ad triremes.*
15 *Deportare quid sit remißiuè.*
16 *Deportationis loco successit decapitatio.*
17 *Deportationis pœna est in vsu apud Ianuenses.*
18 *Relegare quid sit, remißiuè.*
19 *Relegati ad tempus non amittunt bona.*
20 *Pax an valeat cum pacto, quòd offendens exulet à Ciuitate per tantum temporis.*
21 *Et quid si exilium non fuerit seruatum.*

Vnc de pœnis videam⁹.

1 Adde, quòd Fely. † in c. qualiter, & quando, sub nu. 23. de accusat. dicit, quòd secundum leges septem sunt genera pœnarum tres capitales, & quatuor non capitales, quas ibi prosequitur.

2 Item adde, † quòd pœna in dubio intelligitur de corporali. Abb. in c. inter alia versic. ex hoc de immunit. Eccles. Card. in Clem. 2. §. 1. de hæret. & Caue. in Ritu 79. nu. 4. fol. mihi. 199.

3 Item adde, † an plures pœnæ imponi possint pro vno delicto Franch. in c. felicis §. Per hoc nu. 4. de reg. iur. in 6. vbi ponit regulam, quòd vnica tantum imponi potest cum octo fallentijs, sed dicta regula non seruatur.

4 Item † adde, si per statutū loco pœnæ corporalis subrogatur pecuniaria, nihilominus dicitur corporalis. Bal. in l. si quis cum. ff. si. quis caut. in vlt. lect.

5 Ibi, & ratio est. Adde, † hoc fallit in grauioribus delictis, quia in illis seueritatem legum sequi oportet, l. respiciēdum ff. de pœnis, Cepol. cons. 34. quem refert, & sequitur Neuiz. in sylua Nupt. in verb. quomodo iudicandum pro cōmuni nu. 47. vers. tertio limita.

Ibi, & ideo stante statuto,

6 Adde † hoc verum esse, nisi aliter cōstaret de mente statuentium, puta quia diceret, quòd anima separatur à corpore, vel nisi statutum imponeret pœnam capitalem in casu, in quo ius cōmune imponat pœnam mortis, quia intelligitur de pœna mortis naturalis, ex quo statutum interprætatur secundum ius commune: vel nisi statutum exprimeret alias pœnas mortis, & postea nominet pœnam capitis, quia intelligitur de naturali. ita declarat, & limitat Fely. in d. c. qualiter, & quando el. 2. §. ad corrigendos col. fin. de accusat. vel nisi vltra pœnam capitis imponeret etiam pœnam confiscationis bonorum Gram. decis. 72. in fin. & Ancar. Regien. quęst. 30. nu. 11. par. 2. vide etiā Foller. in pract. crim. in verb. pœnis debitis feriantur, nu. 47. vbi dicit, quòd vbicumq; in lege, vel statuto sit mentio de furca, gladio, terro; flama,

flāma, igne ſęuiſſimo, grauiſſimo, nouiſſimo, amariſſimo; vltimo ſupplicio, ferali peſte, obligatione mortis, uel ſanguinis diſpoſitione; datur intelligi, quòd criminoſus, de quo ibi fit mentio ad literam, occidendus eſt. ſed de prædictis magis latè, quàm alibi habetur nouiſſimè per Farin. in quæſt. 19. num. 4. cum multis ſequen.

Adde videndum Rimin. in l. imperium col. 18. ff. de iuriſd. omn. iud. vbi dicit,
7 †quòd hoc procedit, niſi aliter appareret de mente ſtatuentium, uel eſſemus
8 in caſu, in quo ius† Ciuile pœnam mortis imponeret, quia tunc tale ſtatutum deberet intelligi ſecundum Ius ciuile, ꝙ non placet, Neuiz. in ſylua Nupt. in ver. quomodo iud. pro cōmuni ſub nu. 47. verſ. item in dubio debemus euitare abſurdum, vbi tamen dicit cogitandum eſſe.

9 Ibi, & ideo videmus. Adde† vidēdū Barbat. conſ. 72. col. 11. vol. 2. vbi ipſe etiam ponit rationem, quare talia verba apponūtur, quæ videntur ſuperflua, quia amputato capite à ſpatulis, ſi non vult mori, non moriatur: ſed Marſ. in pract. crim. in §. oportunè nu. 40. dicit idem, quòd illa verba debent poni in ſententijs capitalibus, quòd taliter moriatur. vt anima à corpore ſeparetur; & ibi dicit, ꝙ eſt communis.

10 Item † adde, quòd ſi Iudex reum ad pœnam mortis condemnauerit, & non dixerit, ad ꝙ genus mortis; an dicta ſententia ſit valida; & an ſit intelligenda de morte naturali, latè per Luc. de penn. in l. 1. nu. 34. C. de deſert. lib. 12.

11 Diſtinguendo. Adde, ꝙ † ſpecies mortis ſunt quinq; ſcilicet ſpiritualis, ciuilis, ſecularis, affectualis, & æternalis. not. Archidia. 2. q. 7. c. placuit, & vide ibi. q. 15. c. placuit el 2. & Luc. de penn. in d. l. 1. nu. 33. C. de deſert. lib. 12.

Non eſt etiam hoc loco.

Adde, quòd in pœnis infligendis attēditur conſuetudo, quæ tamen poteſt in delictis, quātum lex. Abb. in c. de cauſis in fine de offi. deleg. & Felin. in c. inter cæteras nu. 20. de reſcript. vbi dicit, ꝙ propter conſuetudinem Iudices licitè tranſgrediuntur formam ſtatutorum, vt ſi ex ſtatuto latro debet ſuſpendi, & cōſuetudo addit, quòd ſtraſcinetur per Terram, illa ſeruabitur, & quòd in pœnis attēdatur cōſuetudo affirmat Franc. in deciſ. 240. nu. 10.

12 Item præcipitatio. Adde, ꝙ † ſimiliter quis condemnari non poteſt, vt arbore præcipitetur. Luc. de penn. in d. l. 1. nu. 34. C. de deſert. lib. 12. & ibi etiam dicit, quòd nemo condemnari poteſt, vt veneno necetur, aut telo, vel ſecuri occidatur, aut laqueo ſtranguletur, nec vt damnatus ſpeciem mortis ſibi eligat.

Item damnatio ad metallum.

Ibi, cuius pœnæ loco.

13 Adde, quòd † condemnatus ad triremes in perpetuum, ſi aufugerit à triremibus, pœna mortis naturalis non punitur, ſed debet redire ad ſeruiendum, niſi Iudex in ſententia appoſuerit clauſulā, quòd repertus extra triremes puniatur pœna mortis, vt magna Curia Vicariæ facere ſolet. Franc. deciſ. 140.

14 Itē† adde, ꝙ ſimiliter debet trāſgredi ad triremes, ſi fuerit captus ab hoſtibus, & poſtea liberatus. l. mulier in opus ſalinarum, & in l. in bello §. ſi deportatum ff. de capt. & poſtlim. reuerſ.

15 Deportatio etiam. Adde † Menoc. de arbitr. Iud. caſu. 330. & Natt. in conſ. 666. col. fin.

16 Ibi, ego credo. Adde, ꝙ† imo tenendum eſt, quòd hodie decapitatio ſit loco deportationis, nam Inſulæ aſſignabantur deportatis, vt ibi propter malum aerem cito morerētur, vt ait Bald. in l. 1. in fi. C. de Monopol.

17 Ibi, Venetijs etiam. Adde, † quòd ſimiliter apud Ianuenſes eſt in vſu, vt refert audiuiſſe Soci. in c. 1. nu. 9. de pœnis, & idem facit Rex Aragonię, qui viuit quaſi ad litterā ſecundum ius commune, vt dicit Bald. in l. 1. in fin. C. de Monopol. ſed aduertēdum eſt, quòd hoc ſeruatur in nobilibus perſonis, vt faciebant Romani.

Relegationis etiam pœna.

18 Adde † Menoch. de arbitr. Iud. in caſu 330. vbi de hac materia plenè tractauit.
19 Item adde, † quòd relegati, ſiue condemnati

demnati in exilium ad tempus non possunt puniri publicatione bonorum in totum, nec in partem, tex. est in l. relegatorũ §. ad tempus ff. de interd. & releg. secus si in perpetuum, vt ibi per glos. in verb. ad tempus.

20 Item adde, quòd † si inter paciscentes conuentum fuerit, quòd offendens exulet à Ciuitate per tot tempus, quod non est prohibitum, cum sit quodãmodo satisfactio iniuriæ; sed si exilium non ser-

21 uauerit, † non poterit tamquam violator relegationis, siue interdicti criminaliter puniri. ita tradit Bal. in c. 1. nu. 4. de lege Conradi. sed an huiusmodi pactiones sint validę, vide Vulpel. in tract. de pace quęst. 55. & Moron. in tract. de pace, fide, & treuga quæst. 187. & de hoc vide etiam omnino Carau. in ritu 275. nu. 12. cum sequen.

Quæstio LXVIII.

SVMMARIVM.

1 *ABortum procurans quomodo puniatur.*

2 *Vulnerans mulierem, ignorans eam pragnantem, mitius punitur.*

3 *Medicus, qui causa valetudinis causat abortum, quomodo puniendus.*

4 *Et quid in ipsamet muliere.*

5 *Statutum de occidente hominem, an habeat locum in procurante abortum.*

6 *Et quomodo puniatur filia, quæ suasionibus matris fecit abortum ad occultandum turpitudinem.*

7 *Et quid de muliere accipiente medicamenta, ne conciperet.*

8 *Abortus pœna in statu ecclesiastico.*

9 *Medicamenta dans mulieri, vt fieret pragnans, si ea moriatur est relegandus.*

Pœna dantis poculum amatorium nõ secuto abortu. nu. eod.

Et quid in scienter recipiente. nu. eod.

Et quid in poculo dato causa amoris, vel abortionis. nu. eod.

Aut causa amoris liciti, vel conceptionis, & mors sequatur. nu. eod.

Fœtus præsumitur animatus, ideo reus tenetur probare negatiuam. nu. eod.

Gomez. intellectus ad c. sicut de homicid. nu. eod.

Abortum committens punitur pœna mortis, si fœtus occisus sit animatus, secus si formam humanam non habeat. nu eod.

10 *Ascendens de nocte cum scalis ad domum alienam, quomodo puniatur.*

11 *Amor excusat.*

12 *Fur committẽs furtum cum scalis, est grauius puniendus.*

13 *Mulier fugiens de carcere causa euitandæ libidinis excusatur.*

14 *Et quid si consensu custodis iuerit ad aliquam ecclesiam ex voto.*

15 *Fugiens è carcere, quando excusetur, remissiuè.*

16 *Carcerũ effractores, & auxiliatores quomodo puniantur in statu ecclesiastico.*

17 *Castrans seipsum, quomodo puniatur, remissiuè.*

18 *Et quid in medico castrante propter valetudinem.*

Et quid si eius culpa castratus moriatur, & fuerit protestatus eum recipere pro homine mortuo, ibidem.

19 *Carcerum custodes quomodo puniantur in Regno Neap. si carcerati aufugiunt.*

20 *Et an teneatur custos, si eius socius aufugerit cum carcerato.*

21 *Et quid si custodem elegerit, qui reputabatur sufficiens, & postea mores mutauit.*

22 *Et quid si carceratum liberasset habentem rescriptum Principis, quòd liberaretur cedendo bonis ante decretum iudicis de eum admittendo ad cessionem.*

23 *Et an teneatur de fuga carcerati, qui dedit fideiussores de non discedendo.*

24 *Et quid si pretio, vel gratis fregerit carceres.*

25 *Et quid si nobilẽ minus arctè detenuit, & ille aufugit.*

26 *Et quid si fugiens erat iniustè carceratus.*

27 *Et an possit carceratos dimittere causa voti explendi.*

28 *Custos carceratum de proximo relaxandum non ita cautè detinens excusatur.*

Item si senem detinet minus arctè, quàm iuuenem, ibidem.

29 *Item si decipiatur ab vxore carcerati portante ei alimenta, si eum ueste muliebri excarcerauerit.*

30 *Et an in dubio præsumatur diligens, vel negligens.*

31 *Et an liberetur à custodia carcerati, si iudex*

iudex alios mittat ad custodiam carcerati.
32 Commentariensiū crimina summariè sunt cognoscenda, & velo leuato.
33 Eximens captum pro debito ciuili, tenetur ad solutionem debiti. nu. 46.
34 Et quid si exemptus ad carcerem reducatur.
35 Et quomodo sit puniendus. nu. 41.
36 Et quid in eximente captum pro causa criminali.
37 Et quid in eximente condemnatum.
38 Et quid in impediente capturam.
39 Amouens literas iudicis à manu seruientis, quomodo puniatur.
40 Et quid de lacerante literas iudiciales.
42 Et quid de occidente captum in manibus iustitiæ.
43 Et quid de monente bannitos, vt fugerent, quia familia Curiæ ad illos veniebat.
44 Et quid de monente debitorem ciuilem.
44 Vxor liberans virū aliqua calliditate, excusatur à pœna ordinaria.
45 Venenans consanguineum, ne suspenderetur, quomodo sit puniendus.
46 Eximens captum pro debito, an admittatur ad probandum illum non esse debitorem.
47 Executori referenti captum sibi exemptū, an credatur.
48 Nuncio publico an, & quando credendum. Testes falsi pœna ridicula in Hispania puniuntur. nu. eod.
49 Imaginē Saluatoris pingens humi, vel deturpans debet mori.
50 Et quid in imagine S. Pontificis.
51 Dolus in materia incendij quomodo probetur.
52 Incendiarij pœna. Incendium committens, etiam sine læuissima culpa, tenetur ad emēdationē damni nu. eod.
53 Incendium quando præsumatur commissum culpa inhabitantium.
54 Statutum imponens mortem pro incendio domus, quomodo intelligatur.
55 Iniurians magistratum, quomodo puniendus.
56 Et quid de dante alapam officiali.
57 Et quid de iudice condemnante aliquem ad mortem per iracundiam, vel pecuniā.
58 Lenones qui dicantur.
59 Lena non dicitur, quæ cōmisit semel lenocinium cum aliqua muliere honesta absq; mercede.
60 Lenonum pœna in statu ecclesiastico, & Regno Neap. nu. 61.
62 Limit. & ampl. ad l. 1. C. de famos. libell. nu. 67.
63 Scribentis libellos, & lettere de gli auisi in læsionem famæ alicuius pœna in statu ecclesiastico.
64 Pœna libelli famosi habet locum in scribente, edente, & retinente.
65 Et quid seruetur in practica.
66 Statutum de verbis iniuriosis an habeat locum in libellis famosis.
68 Actio libelli famosi quamdiu duret.
69 Comparitio literarum in materia libelli famosi an faciat indicium.
70 Muros transcendens, vt bannitum interficiat, an sit plectendus.
71 Fodiens propè muros Ciuitatis, ad quid teneatur.
72 Muros transcendentis pœna.
73 Et quid in transcendente tempore pacis, & non dolosè. nu. 74. & 75.
76 Peculatus quid sit, & eius pœna.
77 Pecuniā in publicæ administrationis retinens, quomodo puniatur.
78 Et quid in actuario non scribente prouentus in libro.
79 Peculatus crimen est, scribere in tabula publica minorem pecuniæ summam, quæ sit recepta, & exigere à fisco non debitum.
80 Capitanei conuertentes in ipsorum vsum pecunias dandas militibus, tenentur de residuis.
81 Peculatus crimen est grauius furto.
82 Statutum minuens pœnam furti, non procedit in peculatu.
83 Officialis an præsumatur acquisiuisse ex bonis fisci.
84 Plagiarius quis dicatur, remissiuè.
85 Carcere priuato vtendi ius quis habeat, & an possit cedi.
86 Carcerare liceat vxorem, furem, & adulterum.
87 Carcer priuatus cōmittitur retinendo aliquem sub custodia fideiussorum.
88 Pater retinens domi filium non committit priuatum carcerem, nec Dominus seruū nu. 95. & 97.
89 Et quid in carcerante volentem.
90 Carcer priuatus committitur per omnem inclusionem, & detentionem.

91 Officia-

91 Officiales deſtinati ad capiendum malefactorem, debent captum ſuperiori conſignare.
92 Carcerans aliquem in loco, vnde facile poterat fugere, non committit priuatum carcerem.
93 Carcer priuatus quando committatur.
94 Et an per detentionem alicuius in via. Carcer priuatus committitur, quando à principio captura eſt illicita nu. eod. Et incidens in tale delictum committit crimen læſæ Maieſtatis nu. eod.
96 Et quid ſi detineatur bannitus.
98 Capiens aliquem, & vulnerans, an teneatur de vulnere, & priuato carcere.
99 Et quid in detinente mulierem cauſa libidinis.
100 Carcer priuatus quando committatur in Regno Neap.
101 Mariti Zeloſi poſſunt carcerare vxores.
102 Officiales tolerantes priuatum carcerem, fiunt rei læſæ Maieſtatis.
103 Carcerem priuatum committens, tenetur ad reſtitutionem damnorum.
104 Clericus repertus in adulterio, poteſt per maritum adulteræ detineri per viginti horas abſq; metu excommunicationis.
105 Carceris priuati pœna.
106 Proditor quis dicatur, & proditoris ſigna.
107 Proditor dicitur occultè, & ſine cauſa offendens eum, qui tunc de ipſo confidebat.
108 Seditioſus quis, & quomodo puniendus.
109 Statutum de turbante pacificum ſtatum Ciuitatis, quomodo intelligatur.
110 Turbatorũ pacis pœna de Iure canonico, ciuili, & Regni Neap, remiſſiuè.
111 Iudex poteſt expellere ciuem turbulentũ.
112 Vulnerans ſe ipſum, quomodo puniatur, & an amittat bona.
113 Et an quis præſumatur vulneratus à ſe ipſo.
114 Mulieri non licet interficere ſe ipſam pro tuenda caſtitate.
115 Occidere ſe ipſum quare non liceat, remſſiuè. Mortem nemo ſibi ipſi inferre poteſt cauſa religionis, nec pro euitandis peccatis nu. eod.
116 Suſpenſus aliquis repertus, non præſumitur ſuſpenſus à ſe; ſed fiſcus id probare debet.
117 Sortilegiorum pœna, remiſſiuè.
118 Ligans per ſortilegia hominem, ne vxorẽ cognoſcat, non punitur morte.
119 Transfuga quid ſit.
120 Arborum inciſores quomodo puniantur.
121 Venena mala quæ dicantur, & quæ non mala.
122 Veneni dictio ex vulgari conſuetudine loquendi intelligitur de malo veneno.
123 Venenans habet animum deliberatum occidendi, & eſt proditor.
124 Veneno occidens plus eſt, quam occidere gladio.
125 Venenans committit homicidium, & proditorium.
126 Crimen veneni eſt deteſtabile, & longe grauius homicidio.
127 Venenatus quomodo cognoſcatur, & quibus indicijs probetur.
128 Veneni crimen eſt atrociſſimum, & occultum, & ideo iudex debet eſſe prõptior ad torquendum.
129 Et quæ iudicia ſufficiant contra vxorem tentantem venenare maritum.
130 Venenans qua pœna puniatur.
131 Venenum vendens qua pœna puniatur.
132 Et quomodo in Regno Neap.
133 Et quomodo in ſtatu Eccleſiaſtico.
134 Statutum puniens venenare tentantem, quomodo intelligatur.
135 Veneni ſex ſpecialia, remiſſiuè.
136 Venenans pro pecunia quomodo puniatur.
137 Veneni ſuſpicio magis cadit in mulieribus, quam in uiris.
138 Exemplum in materia veneni centum ſeptuaginta matronarum in Vrbe.
139 Sepulchrorum violentes quomodo puniendi.
140 Et quid de extrahentibus cadauera ex ſepulturis. Et quid de ea ſpoliantibus, ibidem. Et quid de ſepulchra demolientibus, ibidem.
141 Et quomodo excuſentur.
142 Spolians cadauer in Regno Neap. punitur pœna manus.

Bortum procurans.

1 Adde, quòd Iudicis† arbitrio puniri debet dans cauſam arbortui, ſiue fætus animatus, ſiue non animatus ſit, ſecundum Menoch. de arbitr. Iud. caſu 357. vbi etiam habetur, quãdo fætus dicatur animatus; & quòd abortioni cauſam dans pro ſalute mulieris, excuſatur, licèt ipſe teneretur, quòd

aliqua

aliqua pœna puniendus sit, & quòd pec cat quo ad Deum: & quòd percutiens
2 † mulieré, quam ignorabat esse prægnã tem, mitius puniri debet, licèt abortus sit secutus. & de prædictis vide etiam
3 Viui. in decis. 82. vbi latè † de Medicis, qui causa valetudinis causant abortum.
4 Item † adde, quòd mulier accipiens medelas, vt faceret abortum, & abortũ fecit, pœna arbitraria punitur, nisi pro pecunia illud faceret, quia tunc pœna mortis esset punienda, Menoc. de arbitr. Iud. casu 357. & est cõmunis opinio, vt per Gomes. de delict. cap. 3. nu. 10. vers. quartus casus; secus si id egerit odio ma riti, vel ex alia causa, quia mitius punitur, vt ibi per eum. vide etiam Afflict. in const. terminum vitæ nu. 19.
5 Item † adde, quòd statutum disponẽs, quòd occidens hominem, morte punia tur; compræhendit illum, qui dedit operam ad occidendum partum, secundum Cassan. in consuet. Burgun. fol. 56. nu. 23. sed contrarium tenuit Menoch. de arbitr. Iud. casu 357. nu. 10. & credo hãc opinionem esse veram, quia nundum natus, propriè non est homo.
6 Item † adde, quòd filia si est minor, & suasionibus matris impiæ abortum fecit, vt suam turpitudinem occultaret, tunc filia excusatur, secundum Deci. in cons. 535. nam, & matris iussus, ac mandatum, nec non, & ætas illi excusationẽ præstat: sed Menoch. in d. casu. 357. in fine dicit, quòd illam iudicaret pœna arbitraria dignam.
7 Item † adde, quòd si mulier acciperet medelas, vt non efficeretur prægnas, nõ debet puniri pœna homicidij, sed mitiori; & eadem pœna punitur, qui dedit medelas. Mars. in l. si mulieré ff. ad leg. Corn. de sic. & Foller. in pract. crim. in verb. pœnis debitis feriantur, nu. 66.
8 Item † adde, quòd in statu ecclesiastico adest constitutio, siue motus proprius Sixti quinti Dat. sub die 16. mensis Nouembris 1588. qua procurantes, consulentes, & cõsentientes quocunq; modo abortum, vel sterilitatem, pœna mortis naturalis puniũtur, siue partus sit animatus, siuè non, & tam Clerici, quam laici pœna vltimi supplicij puniri debent.
9 Item adde, † è contrario, si quis dederit medelam mulieri ad eam ingrauidandam, vnde tamen mortua est, debet relegari, per tex. in l. 3. §. ex senatusconsulto ff. ad. l. Corn. de sicar. & Foller. in pract. crimi. in verb. pœnis debitis ferian. nu. 64.

Item adde, quòd dans poculum causæ abortionis, vel amoris; & scienter recipiẽs arbitrariè puniri debent, etiam quod abortus non sit sequutus, nec aliud damnum, ob malum exemplum, Afflict. in constit. amatoria, nu. 3. lib. 3. & Gomez. de delictis c. 3. nu. 33. in fine.

Item adde, quòd dans poculum, non animo occidendi, sed causa amoris, vel abortionis; & recipiens moriatur, pœna mortis puniri debet, per tex. in l. si quis aliquid §. qui abortionis ff. de pœnis, & ibi Bart. & cõmuniter Doctores, & Gomez. de delictis c. 3. nu. 33. vbi dicit etiam, quòd si poculum fuerit datum causa amoris liciti, vel conceptionis, & mors sequatur, quòd eo casu extraordinaria pœna punitur.

Item adde, quòd in dubio fœtus præsumitur animatus, & ideo delinquens tenetur probare negatiuam, vt not. Ana. in c. sicut de homicidio, & ibi Card. & alij Doctores, sed Gomez. de delictis c. 3. nu. 32. cõtrarium tenuit, dicens, quòd iura, in quibus fundantur Ana. & cęteri, loquuntur quò ad irregularitatem, & nõ quò ad pœnam corporalem.

Item adde, quòd committens abortũ, etiam si fœtum monstruosum occideret, vt puta, si haberet vnum bracchiũ, vel plura bracchia; vel vnum pedem tãtum, vel plures; debet puniri pœna mortis, si anima esset infusa; secus vero si non esset in forma humana, quia haberet caput animalis bruti, vel simile. Bald. Angel. & communiter Doctores in l. quòd dicitur ff. de liber. & posthu. & Gomez. de dilectis c. 3. nu. 32.

Ascendens cum schalis.

10 Adde † videndum Menoch. de arbitr. iud. cas. 360. nu. 95. & Farinac. variarum quæst. nouiter impressum in quæst. 20. nu. 145. qui accedit cum Domino Claro, & Menoch. ibi etiam dicit, quòd si extaret bannum imponẽs pœnam mortis naturalis ascendentibus cum schalis denocte, absq; eo quòd diceret ex qua causa, apponerentur semper; cum

qui amoris causa sic per schalas ascen-
11 deret, à pęna mortis excusaretur. † Sed aduertendum est, quòd Bald. non dicit simpliciter, quòd ascendens cum schalis de nocte ad domum alienam, pœna vltimi supplicij puniatur, vt refert D. Clarus: sed dicit, quòd ponens schalas ad muros, vel ad fenestram alicuius, si hoc facit causa violandæ castitatis, est pœna mortis; secus si mulier non sit casta, sed meretrix, quia tunc extraordinariè punitur. tamen credo opinionem D. Clari sequendam esse, quando ad est consensus mulieris, vel non ponantur schalæ ad monasterium monialium.

12 Item † adde, quòd fur committens furtum cum schalis, si meretur pœnam fustigationis propter furtum per hãc qualitatem, quòd furatus est cum schalis, debet puniri ad triremes per quiquennium; ita decisum fuit in Regio consilio Cathaloniæ, vt attestatur Peguer. in quæst. crim. in cap. 26.

13 Carceratus. Adde, † quòd mulier fugiens de carcere causa euitandæ libidinis excusatur, secundum Bal. in l. 1. nu. 11. C. de ędil. action. & si
14 custodes † dimisissent eam exire causa voti explendi ad aliquam ecclesiam, nõ dicitur fugisse, quia reuertendi propositum semper detinuit, vt ibi per eundem
15 Bald. alias † limitationes ponit Viuius comm. opin. in ver. fuga. nu. 24.

16 Item † adde, quòd in statu ecclesiastico est Bulla Sisti V. anno 1. eius Pontif. qua puniuntur omnes, qui carcerem, aut aliam quamcunq; custodiam effregerint, siue tentauerint, siue ad hoc homines, vel arma ministrauerint, pęna lęsę maiestatis, & rebellionis; ac etiam auxilium, consilium, vel fauorem quoquomodo præstantes.

17 Castrans seipsum. Adde † videndũ Fab. de monteleone in sua praxi. abitrar. in 3. & vlt. par. 4. par. prin. nu. 930. cum sequen. fol. 292. vbi qua pœna de iure cano. sit puniendus, vide etiam Farinac. var. quæst. nouiter impressum quæst. 20. num. 153.
18 & † etiam Medici puniuntur castrantes homines, licèt ipsi consentiant, nisi ęgritudo sit mortalis, quæ non possit aliter, quàm per incisionem curari, & ideo ipsi semper dicunt, & protestantur, quòd recipiunt ipsum pro homine mortuo & ita tradit Ang. in l. lege Cornelia, §. constitutum ff. ad leg. cor. de sicar. vbi subdit, quòd putat talem protestationem parum prodesse, si ipsi medici, aliquam culpam, vel imperitiam cõmisserint in curatione, & mors sequatur. hoc etiã tenet Pari. de put. in ver. compositio vers. an si delinquens nu. 2. & si hoc seruaretur in practica, nempe multi medici punirentur.

19 Custos carcerum. Ibi, iuxta modum culpæ. Adde, quòd † in Regno Neapol. adest constitutio incip. custodes, qua custodes carcerum puniuntur pœna publicationis bonorum, & carcerationis per annum, si per eius negligentiam carcerati euaserint: si per fraudem, pœna capitali.

20 Ibi. Et hoc quidẽ locum habet in custode. Adde, † Commentariensem non teneri, si duo sunt commentariẽses, & vnus sine scientia, & consilio alterius aufugit cum carcerato, quia iuftè de socio suo fuit confisus. l. fin. vers. interdum ff. de custod. & exhib. reor. & ibi Alex. in apost. ad Bart. & Bologn. in addit ad d. l. fin. qui eam inducit pro Castellanis, quod tamẽ procedit, quando dominus carceris, vel Castri apposuit socium; secus si commentariensis, vel Castellanus socium apposuisset, quia tunc teneretur, quia malum socium apposuit. ita declarat Paris. de syndica. in §. licèt dicatur, ꝙ carcerarius, nu. 3. & ibi etiam habetur, si commentarien-
21 sis commiserit carceres alicui, † qui tũc sufficiens reputabatur, sed postea mutauit mores, nunquid ipse teneretur de carcerato, qui negligentia talis famuli
22 aufugit. & si carceratus † impetrauerat literas cessionis bonorum à Principe cũ mandato, quòd cedendo bonis liberaretur, & carcerarius liberasset illum, vel aufugisset, antequàm iudex decerneret admittendum, vel non admittẽdum ad cessionem bonorum, an teneretur, & an ad totum debitum, vel ad interesse, & in hac materia custodum carcerum, & quibus pœnis puniantur, vide Menoch. de arbitr. iud. cas. 302. vbi ponit multos casus. vide etiam Affl. in constit. Castellani

lani nu. 3. rubr. 88. fol. 169. vbi plenè de hac materia. sed omnino vide Farinac.
23 var. resol. nouiter impressum † in quæst. 31. vbi more suo mirabiliter hanc materiam ampliando, & limitando declarauit, & alibi ita benè examinatam non reperies, & ibi nu. 72. & 73. an custos teneatur de fuga carcerati, quando pro eo intercesserit fideiussor de tuto carcere, de quo habetur etiam per Bertaz. in cons. 257. nu. 5. & cons. 421. nu. 29. cum sequen. vol. 2.

24 Item adde, quòd † si custos carceris pretio, vel gratis, vel alio modo fregerit carceres, dimittens captiuum, tenetur pœna l. Iuliæ Maiest. l. cuiusq; dolo ff. ad l. Iul. Maiest. & hoc affirmat vidisse de facto Barthol. de Capua in suo sing. incip. nota quidam custos.

25 Item adde, † quòd Custos carcerum, qui nobilem carceratum non arctè detinuit, si ille nobilis aufugit, excusatur. Anton. Gabriel. lib. 7. concl. 8. num. 55. fol. 901. vbi infinitos accumulauit hoc tenentes. & in materia custodis carce-
26 rum, † & an teneatur, si fugiens iniustè fuit carceratus, vide etiam Becc. cõs. 44.

27 Item † adde, quòd custos non debet dimittere carceratum, vt exeat causa voti explẽdi, etiam quòd redeat, quia eius officium est, tenere inclusos; nisi hoc faciat ex consuetudine publica: nam non est delictum, nec delicti qualitas, quam publica consuetudo permittit. Bal. in l. 1. nu. 11. C. de ędilit. actioni.

28 Item adde, † quòd custos carceris excusatur, si non custodiuerit ita diligẽter illum, qui erat de proximo relaxandus, sicut illum, qui erat de proxim. cõmendandus. Ang. in l. si quis sub conditione §. fin. ff. de condi. instit. & Pari. de synd. in §. an potestas, qui aliquem, vbi dicit etiam, quòd excusatur ille, qui non custodiuit benè senem, sicut iuuenem; siuè eum, qui traditus est ligatus. & idem tenuit Bart. in l. si pecuniam §. sed si acceperit ff. de condit. causa data.

Itẽ add. si vnus officialis non habens carceres, recommendauit in carcerem Potestatis aliquem captiuum, qui carceratus deinde aufugit cum alijs carceratis; an carcerarius, cui custodia fuit demãdata, teneatur. vide Pari. de synd. in d. §. an Potestas, qui aliquem in fine.

29 Item † adde, quòd custos carceris excusatur, si fuit deceptus à filio, vel ab vxore carcerati, si cum induendo veste muliebre excarcerauerit, quando illi portant alimenta. vide Parid. de synd. in uer. carcer. in uers. an si plures, nu. 18.

30 Item † adde, quòd Custos, si carceratus aufugit, præsumitur negligens, & ipse tenetur suam diligentiam probare. Bar. in l. 3. §. effractores ff. de off. pręsid. Catald. in cons. 21. nu. 13. inter cons. crim. tom. 2. magnæ impress. & Pari. de synd. in §. qualiter autem probatur.

31 Item † adde, quòd custos non liberatur à carcerati custodia, licèt iudex ad custodiam famulos suos miserit, quando in carcere remanet captiuus, vt per Bar. in l. si vt certo §. si de me ff. commod. Catald. cons. 56. lib. 1. cons. crim. diuers. paruæ impress.

32 Item † adde, quòd iudex de plano, & sine figura iudicij potest audire crimina contra custodes carcerum, qui aliquid commiserint. glo. in l. vnius §. fin. ff. de quæst. & Pari. de synd. in §. carcer, & carceratus prin. & quando iudex cognoscit in causa sui officialis, ab illa sententia non potest appellari. l. 2. C. quorum appella. & isti possunt velo leuato propter commissa in officio remoueri à iudicibus. l. 2. vbi Bal. C. de sport. & Paris. de synd. vbi supra.

Eximens de manibus iustitiæ. Ibi. Et refert Carauita.

33 Adde, quòd † illa sententia fuit iniusta, quia eximens captum pro debito publico, vel priuato, tenetur ad solutionem debiti, secundum omnes scribentes per tex. in l. quotiens C. de exact. tribut. lib.
34 10. etiam quòd † is ad carcerem reducatur, Salycet. in l. admonendi de iureiur. & Paris. de syndic. in verb. probatio in syndicatu num. 2. Magon. decis. Lucens.
35 90. nu. 4. † Et ad pœnam extraordinariã, vt per Alex. cons. 35. vol. 2. & Cagn. in l. vnic. §. is videtur. nu. 47. ff. si quis ius-
36 dicen. vbi dicit, † eadem pœna puniri eximentem à manibus curiæ captum ex causa criminali, sed si exemerit condem-
37 natum, † vel confessum, vel conuictum de aliquo crimine, incurrit crimen lęsæ
38 maiestatis. & similiter † impediens officiales capere malefactorem confessum,

vel conuictum, incidit in legem iuliam maieſtatis, ſecundum Ang. in conſ. 74. nu. 16. tomo 1. inter conſ. crim. diuerſ. & de prædictis, vide etiam Viui. deciſ. 92. & Guid. pp. deciſ. 579. & 161. num. 5
39 habetur etiam, † qua pœna veniat puniendus ille, qui mouet literas iudicis à manu ſeruientis; & etiam quomodo puniantur lacerantes literas iudiciales,
40 † & per eũdem in deciſ. 233. & quando eximens aliquem de manibus familiæ condemnatum, vel in carcere exiſtentẽ
41 debent puniri † pœna criminis lęſæ maieſtatis, vide etiam Brun. in reg. 381. & omnino Gomeſ. de delict. cap. 2. nu. 7.
42 & an, † & quando interficiendo captos exiſtentes in manibus iuſtitiæ, incurratur crimen lęſę maieſtatis, uide omnino Burſat. conſ. 216. vol. 2.

43 Item † adde, quòd Cagn. in d. §. is videtur nu. 26. dicit, quod ſi quis præmonuerit bannitos, & homicidas, vt cauerent, quia miniſtri iuſtitiæ tunc veniebant ad capiendum illos, qui propterea euaſerint, quòd pari pœna veniret puniendus, tamquam præſtans opem, & auxilium dictis reis criminum ad euandẽdum. Sed Gomeſ. in tit. de delict. cap. 3. nu. 50. in fin. dicit, quòd debet puniri pœna extraordinaria; quia ſaltem voce præſtitit auxilium poſt delictum, & etiã tenetur ab intereſſe, vt per Caſſan. ſuper conſuet. Burg. rub. 1. §. 7. in tex. *de ſimple reſcoruesſe*, in verb. tertia cõcluſio, quòd
44 eximens, Fol. 304. & ibi † etiam dicit, ꝙ ille qui notificat debitori alicuius, quòd aufugiat, quia creditor ſuus ordinauit eum capi, tenetur creditori ad ſoluendũ debitum; & idem tenet Marſ. ſing. 137. Iure Clarum.

44 Item † adde, quòd ſi vxor maritũ ſuum à carcere exemerit mutatis veſtibus, vel alia calliditate, remanendo in carcere loco mariti, excuſatur à pœna ordinaria, vt per Gomeſ. de delict. cap. 9. num. 12.

45 Item † adde, quòd venenans conſanguineum, ſiue affinem in carcere detentum, condemnato, vel bannitum, ne vituperetur familia; ſi laqueo ſuſpendat, tenetur pœna parricidij, & non pœna læſæ maieſtatis. Burſat. in conſ. 216. nu. 9. vol. 2.

Item adde, de eximente, vel fugere faciente captum pro debito: vide Plotde in lit. Iur. §. 24. nu. 6. & ſequen. vbi di
46 cit, ꝙ tenetur ad debitum † nec eximẽs poterit probare captum non eſſe debitorem; & ſi eſſet debitor fiſci, quòd non teneretur, niſi ad debitum verum, & per ſacrum conſ. Neap. eximens cap. tum ꝑ debito ciuili, fuit dãnatus ad remigandũ per biennium, & ad damna partis, vt refert. Franc. deciſ. 442. vol. 3. Et in hac materia eximentis captum à manibus Curiæ, vide Caſſan. ſuper conſuet. Burgund. *des Iuſtices*, rub. 1. nu. 68. & §. 7. nu. 34. & Burſat. conſ. 216. in 1. quæſt. & Gugliel. de bened. in c. Rainutius verſ. mortuo itaq; nu. 180. de teſtam. & an
47 † credatur executoribus, dicentibus captum ab eorũ manibus exemptum fuiſſe, vide Alc. de præſumpt. reg. 5. præſumpt. 4. & Menoch. de arbirr. Iud. caſu 112. vbi plenè tractat hanc materiam
48 † quando nuncio publico ſit credendũ. ſed ad omnia prædicta de eximente captum, vel carceratum ex cauſa criminali condemnatum, vel non condemnatum; vel ex cauſa ciuili, & an credendum ſit beroarijs, vide omnino Farinac. variar. quæſt. in quæſt. 32. vbi latiſſimè, & etiam de Bulla Siſti. V. de hac materia diſponente.

Falſum teſtimonium dicens.

Adde vnum valde ridiculoſum, quòd in Hiſpania, per legem Regiam teſtes falſi hac pœna puniuntur, quòd ipſis extrahuntur dẽtes, non omnes, ſed eorũ quinta pars, etiam quòd falſum depoſuerint in cauſis ciuilibus, ſiuè Iudex ex officio, ſiue ad accuſationẽ procedat, vt atteſtatur Couar. in 1. par. relect. §. 7. nu. 6. verſ. lege Regia, vbi dicit hoc vidiſſe practicari.

Imaginẽ Chriſti, aut Sanctorũ.

49 Adde, quòd † ſimiliter incurrit pęnam mortis, qui Imaginem Saluatoris iacit in humo, vt pedibus opprimatur l. 1. C. nemini licet. ſign. Saluat. & quidam, qui occaſione pecuniæ amiſſæ in ludo, inciderat cum cultro imaginem Virginis Mariæ, & Saluatoris noſtri, quem in brachijs tenebat, fuit per ſacrum conſilium Neap. punitus ad truncationem manus, & ad pœnam mortis naturalis,

teſte

teste Franc.decis.504.vol.3. Et quòd lusores pęna mortis puniantur, quòd propter substãtiam cõmissam imagines Dei, & Sanctorum percutiunt, pulchrè Pari. de put. in tract.de ludo. col.pen.in ver. qua pœna puniantur.

Item adde, quòd secundum Menoch. de arbitr. Iud. in casu 376. pœna est arbitraria Iudici, & similiter de spurcante Imaginem Christi, vel Sanctorum. &c.

50 Item † adde, quòd deturpans data opera Imaginem summi pontificis, tenetur lege Iulia Maiest. si est Consecrata, alias non. Bombin. in 7. quæst.

Item adde, quòd in similibus delictis inspiciendum est, quod fieri consuetum est. glo. magna in l. quid ergo §. pœna grauior, & ibi Bart. col. 1. vers. quęro ff. de his qui not. infam. & Zas. cõs. 19. ad fin.

Incendiarij. Item illi, qui comburunt. Ibi. Hæc autẽ pœna.

51 Adde, quòd † pluribus modis dolus in incẽdijs probari potest, vt latè per Alex. in cons. 74. vol. 6. Cepol. cons. 69. Bald. in cons. 77. vol. 3. Socc. cons. 222. & Cal-
52 can. cons. 61. 62. & 63. Et † incendium in domo, si homo non fuit mortuus, nõ punitur pœna mortis, secundum Gram. vot. 19. nu. 5. Et Afflict. in constit. incipient. super incisionibus num. 12. vbi posuit septem quęstiones, & ibi etiam dicit quòd quandocumq; sit cõmissum incendium, siue dolo, siue lata, siue leuissima culpa, semper committẽs incendiũ, tenetur ad emendationem damni.

53 Item † adde in hac materia incendij Menoch. de arbitr. Iud. cas. 390. vbi plenè cuius culpa incendium commissum credatur; & qua pœna incẽdiarius sit puniendus ob leuem, & latam culpam; & quid si cum dolo factum sit incendium. vide etiam Socc. in c. si quis domum p tot. de iniur. & damn. dat. vbi multas q̃st. posuit, & hanc materiam plenè tractauit. & quando incendium præsumatur factum culpa inhabitantium, & in quibus casibus illi teneãtur, Mascard. de probat. latè in concl. 892. vol. 2. & Rolan. cons. 95. vol. 2.

54 Item † adde, quòd statutum imponens pœnam mortis pro incendio domus, est intelligendum, quãdo domus combusta erat in Ciuitate; secus si erat in Villa. Salicet. in l. data opera C. qui accus. non possunt, & Afflict. super constit. Regni lib. 3. rubri. 51. & est aduertendum, an ille, qui ignem imposuit, sit vilis persona, vel nobilis; & an domus combusta sit præciosa, vel exigua; & an aliquis homo sit mortuus propter illud incendiũ, vel non: quia secundum qualitatem personæ, & facti, pœna augebitur, vel diminuitur, secundum Salic. & Afflict. vbi supra.

Iniuriam faciens officiali.

55 Adde, † an durante officio eadẽ pœna puniãtur, Boss. in tit. de iniur. in fi. & Menoch. de arbitr. Iud. cas. 263. nu. 11. vbi tenet, quòd sit pœna arbitraria, & non pœna mortis; vide etiam Rolan. in cons. 48. nu. 1. cum sequen. uol. 2. ubi dicit, ꝙ
56 alapis † offendẽs officialem, pœna mortis punitur, & ibi nu. 13. hoc declarat, quomodo sit intelligendum: uide etiã Farinac. uariarum quęst. nouiter impręssum in quæst. 17. nu. 38. cum sequen. ubi latissimè, & an contemplatione officij, uel odio, & inimicitia particulari; & quã do sumus in dubio.

Iudex qui dedit operam. Ibi.

57 Item Iudex. Adde † uidendũ Gram. decis. 99. nu. 1. & 2. & Gomes. de delict cap. 3. nu. 16. uers. secũdus casus.

Lænones, & lęnæ. Adde, quòd
58 † lenones dicuntur, qui habent quæstuaria mãcipia, uel sub alterius nomine exercent lenocinium, ut qui prætextu tabernę habent mancipia quæstuaria. Franc. in decis.
59 Neap. 68. & ibi † tenet, quòd mulier, quæ commisit semel lenocinium respectu mulieris honestæ, non recepto salario; nec pro ea, nec pro muliere, nec ex consuetudine non est lena.

60 Item † adde, quòd de hoc delicto in statu Ecclesiastico adest cõstitutio Paul. IIII. de qua in Bullar. nouiter impresso, Fol. 637. const. 47. Et ultimo loco per Sanctiss. D.N. Sixtum Quintum in Bull. seu const. super temeraria thori separatione, ac publicis adulterijs, stupris, & lenocinijs in quibusdam casibus seuerius cohercendis, publicata sub die 3. Nouembris 1586. Sancitum fuit, quòd

pater, aut mater, vel maritus, qui suæ filiæ virginis pudorem, aut propriam vxorem alterius libidini tradiderit, & reipsa prostituerit, aut induxerit; vt stupra, & adulteria, quæstus, aut alia quauis causa palam exerceat, pęna vltimi supplicij puniatur, quæ constitutio est localis in Vrbe tantum.

61 Item † adde, quòd in Regno Neapo. adest prag. 1. in tit. de lęnonibus, qua puniuntur lenones pęna mortis, sed quò ad matres proprias filias prostituẽtes, adest constitutio Regis Rogeri, quæ incip. Matres, qua prouisum fuit, vt mater filiã virginem vendens ad stuprandum, & si non vendiderit, sed consentiat, vt se ꝓstituat, debeat puniri extraordinariè, q̃ constitutio postmodum per Constitutionem Federici Imper. quę incipit; matres fuit limitata, vt mater non puniatur concurrẽte voluntate filiæ, & impiæ matris, & ad dictam pragm. vide Foller. in pragmat. crim. in ver. item quòd fuit leno, vbi latè qua pœna lenones, tam de iure Regni, quam communi puniantur, sed ego video, quòd ista pragm. & alia statuta, & leges lenones punientes, non obseruantur.

62 Libelli famosi auctor. Adde, ꝙ † non habet locum pœna l. 1. C. de libell. famos. si non constat ad cuius iniuriam factus sit libellus, vel ipse qui fecit, nesciat ad cuius iniuriam fuerit. Bonifac. Vitalin. de malefic. in c. de famos. libell. & Bertaz. in cons. 237. nu. 5. & ibi addent. in l. d, vbi plenissimè, quòd requirantur ad hoc, vt sit locus pœnæ d. l. 1. tam contra auctorem libelli, quam contra non lacerantem.

Item adde, quòd ponens libellum famosum, pœna vltimi supplicij puniri debet, tam si contenta in libello sint vera, quam si sint falsa. Roman. cons. 96. nu. 3. vers. 2. vero casu. Couar. variar. resol. lib. 1. cap. 1. nu. 2. & cap. 11. nu. 6. Petr. à Plaza. in epit. delict. cap. 1. nu. 5. & Gomes. de delictis. c. 6. nu. 1. licèt contrarium tenuerit Plot. in cons. 35. nu. 5. & 6. & in cons. 131. nu. 6. & 12. inter cõs. crim. diuers. tomo 1. in folio, vbi concludit, requiri dolum, vt pœna mortis puniri possit: & ibi latissimè scripsit ad defensam famosum libellum faciẽtis, siue scribentis, vel propalantis, quod aut procedit quotiescumq; in libello est descriptum delictum, pro quo infamatus veniret puniẽdus pœna mortis, alias secus esset, & pœna Iudici arbitraria imponeretur. Petr. à Plaz. in c. 3. nu. 2. vbi de hoc plenè tractauit, & Gomes. in d. c. 6. nu. 1. etiã in hac materia libelli famosi, vide ẽt Cephal. in cõs. 341. ꝑ tot. vol. 3. vbi scribit ad defensam quorũdam, cui ego dubito, ꝙ bonus Iudex parũ crederet, quia eius fundamẽta parũ stringunt, cum sint contra rationem legis 1. C. de libel. famos.

63 Item † adde, quòd in statu ecclesiastico in materia libelli famosi, & literarũ nuncupatarum *de auuisi* continentium alicuius famæ læsionem, adest constit. Pij. V. 155. de qua in Bullar. nouiter impss. fol. 1162. & constit. 7. Greg. 13. fol. 1200. vbi imponitur pœna mortis.

64 Item † adde, quòd pœna famosi libelli, licèt sit capitalis, porrigitur ad edentes, scribentes, & retinentes illum, vt est cõmunis opin. de qua per Bursat. cons. 94. nu. 1. Gomes. de delict. cap. 6. nu. 1. tamẽ dicit Bursat. in d. cons. 94. nu. 33. quòd de Iure communi non imponitur hodie

65 † ex cõsuetudine generali pœna mortis, & capitalis; sed ad summum fustigationis, ictuum funis, bãni, uel pęna pecuniaria; & D. Clarus hic attestatur, idem practicari Mediolani.

66 Itẽ adde, † an statuta punientia uerba iniuriosa, comprehendant ẽt libellũ famosũ; & ꝙ libellans nõ possit puniri, nisi pœna statuti, uide Bursat. in d. consi. 94. per totũ, & Bertaz. in d. cons. 237. & ibi addẽt. & Ceph. in cõs. 1. nu. 41. cũ seqq.

67 Itẽ † adde, ꝙ ille, contra quẽ editus fuerit libellus famosus, excusatur à pœna libelli famosi, si contra eũ, tamq̃ prouocatus, aliũ ediderit famosũ libellũ. Plot. in cõs. 131. nu. 15. inter cons. crim. tomo 1. uid. tñ ꝓdictos addẽt. ad cõs. Bertaz. 237.

68 Item † adde, ꝙ post annũ, & diẽ tollitur actio libelli famosi, qa actio iniuriarũ tã ciuilis, q̃ pretoria, ẽt si per libellũ famosum fuisset facta iniuria. Plot. in d. cons. 131. nu. 19. inter cõs. crim. diuer. tom. 1.

69 Item † adde, quòd comparatio litterarũ in materia famosi libelli, facit indiciũ ad torturã, qñ inquisitus, siue accusatus negat scripturã, secundũ Frãc. Marci in decis.

decis. 935. par. 2. dicit tamen in fin. cogitandum esse, quia comparatio litterarũ interdum est fallax propter mutationẽ temporis, & attramenti.

70 Muros Ciuitatis. Adde, quòd† occidens bānitum in castro, licèt intret per muros, non incurrit pœnam huius legis fin. Ruin. consi. 2. uol. 5. idem tenet Nell. de bannit. 2. par. secundi temp. quæst. 13. vbi in fine dicit, quòd credit illum debere puniri arbitrio Iudicis, de hoc vide etiam Ias. in l. si quis nec causām in fin. ff. si certum petatur. Et quod procedat solum in muris Vrbis Romæ, tenet Bal. nouell. consi. 65. vbi ponit causas, & rationes d. legis, & aliquos casus excusabiles à pœna huius legis fin. & Magon. decis. Lucc. 90. nu. 14.

71 Item adde, † quòd muros Ciuitatis, vel Castri fodiens, vel propè eos, vt cadant, tenetur pœna d. l. fin. secundum Alexan. in l. pergit, C. de sepulch. viol. &

72 quòd† transcendens muros alterius Ciuitatis non puniatur pœna capitis, sed arbitraria Iudicis, vide Boer. decis. 232. & Menoc. de arbitr. Iud. lib. 2. cap. 483.

Ibi, vel viginti aureis. Adde, quòd

73 † hoc est de iure, vt transcendens muros tempore pacis punitur ad 20. solidos, Barthol. de Capu. in sing. suo incip. lex ista intelligẽda est per l. 1. Longobardorũ, ff. de furt. & seruo fugit.

Ibi, & ita omnino seruādũ esset.

74 Adde† videndum Ceph. in consil. 75. nu. 9. Burs. in cons. 152. nu. 37. vol. 2. & Claud. Bertaz. in addit. ad cons. patris 35. littera c. vbi alios adducit idem tenentes, scilicet, quòd transcendens muros non animo eos violandi, & dolosè non tenebitur pœna ordinaria.

Ibi, Et quod hæc pęna solūmodo. Adde Lucam de Penna in l. penul. col. fin. de colon. Illirior. qui idem tenet, ꝙ d. l. fin. debet intelligi in eo, qui transcēdit muros tēpore belli, & non pacis. sed ad hanc quęstionem de transcendentibus muros Ciuitatis, vide omnino Farinac. uariar. quæst. nouiter impressum in quęst. 20. nu. 146. cũ sequẽ. ubi latissimè, & Decian. in tract. crim. lib. 7. cap. 36.

Officialis, qui publicos prouen

76 tus subtrahit. Adde† quid sit peculatus, & quibus casibus committatur; & quibus pęnis puniatur, latè per Decian. in tract. crim. lib. 8. cap.

77 28. & 30. tomo 2. & qualiter† puniātur, qui habent pecuniām ex administratione publicarum pecuniarum, uide Ang. Aret. in §. fin. institu. de pub. iud. & latè per Parid. in tract. de synd. in §. syndicatur etiam officialis de subtractis; & quid

78 † de actuario, & q. d de officiali, & actuario, qui non scribit prouentus in libro, & qualiter teneatur Paris. in d. tract. in uerb. prouentus.

79 Item † adde, quòd crimen peculatus committit, qui in tabula publica minorem pecuniã scripserit, quam receperit, uel tacuerit l. hac lege ff. ad l. iul. pecul. Item adde, ꝙ similiter crimẽ peculatus committit, qui simulans esse fisci creditorẽ, acceperit, quod fisco debetur; quãuis pecuniam priuatam abstulerit. l. sacrilegi, ff. ad l. peculat.

80 Item† adde, quòd Capitanei, siue eorũ quęstores cōuertentes in usum propriũ pecuniam dandam militibus, incidunt in crimen de residuis. Cepo. cōs. 40. col. 6. uers. & breuiter, & Boss. in tit. de lege Iul. peculat. & de residuis, ubi dicit etiã,

81 quòd hæc furta sunt acriora † simplicibus furtis, & quòd ideo statuta furta punientia hæc compræhendunt; & ideo si

82 statutum† minuit pœnam furti, non intelligitur minuere pœnam peculatus, ut per Franch. in decis. 315. in fine.

Ibi. Sed hic incidenter.

83 Adde† uidendum Maschard. de probatio. conclu. 1134. an, & quando præsumendum sit officialem in dubio acquisiuisse ex bonis fisci, an ex bonis suis; & Barba. in consil. 39. num. 7. uolum. 4. ubi dicit, quòd officialis præsumitur acquisiuisse de bonis fisci, nisi reddiderit rationem administrationis suæ, uel quòd habeat alios redditus, quibus ditari potuerit, sed ad istam quæstionem uide omnino Pereg. de iure fisci lib. 6. tit. 3. nume. 6. cum sequen. ubi latissimè, & Roma. in cons. 159. nu. 5.

84 Plagiarius. Adde † uidendum Angel. Aret. in §. est, & in-

Iter publica nume. 3. instit. de pub. iud. vbi quando Plagium cōmitti dicatur,& quæ differētia sit inter Plagiariū,& furē, & quomodo unus ab alio cognoscet:ad hāc materiā vide Crau. i cōs. 280. col. 1.

85 Priuatum carcerem. Adde,† q. vti possint carcere priuato; & an istud Ius possit cedi.& si liceat carcerare furem vxorem, & adul

89 terum† latè per Boer. decis. 275.& Giga in tract. de crim. læsæ Maiestatis lib. 1. tit. qualiter,& à quibus cap. 35. fol. mihi 36. vbi ponit octo Fallentias, in quibus licèt vti carcere priuato; sed vide omnino Decian. in tract. crim. lib. 7. cap. 10. tomo 2. vbi latè quando, & quibus personis liceat exercere priuatum carcerē.

87 Item † adde, quòd pœna carceris incurritur, vbicunq; quis aliquem sub custodia fideiussorum detinet in loco, secundum Cassan. in consuet. burg. tit. *des droitr*. rub. 1. nu. 63. fol. 69.& ibi dicit, q̃

88 si pater, † vel dominus ponat filium, vel seruum in domo sua in carcere, non puniretur pœna d.l. 1. quia illud faciunt ad correctionem, quæ est eis permissa; ibi etiam in fine dicit, quòd exercens carcerem priuatum incurrit pœnam d. l. nedum carcerans aliquem contra eius vo-

89 luntatem, sed etiam volentem:† & quādo propriè incurratur pœna priuati carceris, vide Carau. in ritu 47. nu. 14. cum sequen.& Girl. in tract. de relax. carcer. sub rubr. de fug. incarcer. nu. 164.

90 Item † adde, quòd non solum quis dicitur cōmittere carcerem priuatum retinendo aliquem in carceribus inclusum, verum etiam, si retinet aliquem extra carceres in compedibus, siue vinculis, siue in latumijs, siue alio modo, vt in Camera; siue Ciuitate cum custodia hominum, ne retentus recedat;& generaliter ꝓcedit nō solū in carcere, sed in qualibet alia inclusione, seu alio quocunq; modo, quis retineatur. ita tradit Plot. in cōs. 73. nu. 9. inter cōs. crim. diuers. vol. 2

91 Itē † adde; q̃ ēt officiales destinati ad capiēdū malefactores, nō pñt eos apud se retinere vltra 20. horas; sed illos Superiori consignare tenētur; possunt tñ ex causa alijs tradere custodiendos. ita tradit Paris. de synd. i §. officiales destinati.

Item adde notab. limit. in ista materia per Ang. in tract. malefic. in verb. fama publica col. 27. in fin. in 12. quęst. vbi dicit, quòd licèt aliquis priuatus posuerit aliquem in carceribus, non tenetur pœ

92 na priuati carceris, si eum posuisset † in aliquo carcere, à quo de facili potuisset fugere,& sequitur Mars. in cons. 135. in præsenti causa col. pen. & cons. 136.& multa alia circa istam materiā, ibi vide per eum,& vide etiam Dec. cons. 100.

93 Item adde, quòd † vbi captura à principio est illicita, tunc aut detentus est inclusus, aut non; primo casu momentanea inclusio sufficit, quia delictum est consumatum. Secundo Non, quia debet tanto tempore detineri, quod detētus possit dici priuatus propria libertate, quod totum iudicātis arbitrio remittitur. Ang. in l. vni C. de priuat. carcer. & licet secundum eum ex modica detētione non incurratur crimen priuati carceris, tamen quia violentia est adhibita, non est dubium, quòd accusari poterit detētor l. iulia de vi publica; & priu. secūdum eum,& ibi etiam tenet, quòd de priuato carcere poterit accusari is,

94 qui aliquem detinet inuitum in uia,† licèt non includat, & quòd quis non possit puniri pœna priuati carceris, vbi modica fuerit inclusio, tenet Mars. in cons. 136. nu. 7. quem sequitur Plot. in consi. 19. nu. 65.& de hoc vide etiam Bertaz. cons. 426. nu. 5.& ibi latissimè addent. Vide etiam Boss. in tit. de carcere, num. 26. ubi ipse etiam tenet, quòd quando captura à principio est illicita, statim, quòd quis est captus, carcer priuatus committitur, & tale delictum faciens committit crimen læsæ Maiestatis, & vltimo supplicio puniri debet, ut per tex. in d. l. 1. C. de priu. carc.& ibi communiter Doctores.

95 Item † adde, quòd pater in filiū,& Dominus in seruum non committit priuatum carcerem, secundum Salyc. in d. l. 1 & ibi etiam tenet, quòd etiam tenēs bānitum, siue foriudicatū non incurrit pœ

96 nā priuati carceris † per illā rationē, quia si impunè pōt offendi, à fortiori poterit in carcere detineri, idem tenet Bald. in

97 d. l. 1.& pater † potest detinere filiū, etiā si esset clericus secundum Rayn. in sum. tit. de sent. excommunic. §. sequitur,& in tract. carcer. 6. col.

98 Itē † adde, q̃ aduertendū est ob quam causam

causam capiat, si enim capit aliquem, vt statim vulneret, vel occidat, tunc solum inspicitur illud delictum, sed si ex interuallo occidit, tunc ex vtroq; tenetur, & de occiso, & de priuato carcere. Bart. in l. capite quinto in fin. ff. de adult.

99 Item† adde, quòd tenēs mulierem causa libidinis, non incurrit pęnam priuati carceris, secundum Bart. in l. verum in fin. ff. de furt. Neuizz. in Silu. nupt. lib. 4. num. 46.

100 Item† adde, quòd in Regno Neap. nedum prohibita est carceratio, sed sola captura hominis illicita, per c. Regni Tenerij, & C. quod incip. amplius, & ita dicit Affl. in const. duram nu. 10. in fin. sed quando captura est licita, potest captus detineri per duos dies absq; pœna priuati carceris, per d. c. Regni Amplius nulli priuato.

101 Itē† adde, quòd mariti Zelosipia perciti, possunt carcerare vxores. Iodoc. in pract. crim. cap. 64. fol. 156.

102 Itē† adde, quòd rectores locorum, rei maiest. læsæ fiunt, si sciunt committi priuatū carcerem, & tollerāt. Bart. & Saly. in d. l. 1. de priu. car. & Ghirlan. in tract. de relaxat. carcerat. quæst. 1. num. 16. & Gig. in tract. de crim. læs. maiest. in rubr. qualiter, & à quibus quæst. 35. nu. 2.

103 Item† adde, quòd committens carcerem priuatum, tenetur ad restitutionem damnorum passorum, per detentum. c. pœnale 14. q. 5. & ammittit debitum, si quod cōsecuturus erat, & totidem auth. vt null. iud. §. quia vero.

104 Item† adde, quòd clericum adulterantem, vel turpiter agentem cum vxore, filia, vel sorore, & similibus, potest quis per 20. horas absq; metu excommunicationis retinere. Soci. in c. si læserit nu. 16. de iniur. & damn. dat.

105 Ibi. Credo etiam. Adde, ꝙ† hoc est de iure, secū dum Cassan. in consuet. Burgun. car. 54. ante nu. 117. vbi dicit, quòd cum leges dicant contra tales procedendum esse ad pœnam capitalem sine alia expressione vltimi supplicij, minor pœna erit statuenda, videlicet mortis ciuilis.

106 Proditor. Adde, quot† modis dicatur proditor, & quæ sint signa proditoris. Luc. de penn. in l. seruū domini C. de delat. lib. 10. vide etiam supra §. homicidium vers. proditoriè, & secundum Bald. cons. 361. lib. 4. proditor tripliciter sumitur, 1. qui prodit Principem, vel rempublicam: secūdo, qui prodit socium, vel amicum occidendo: tertio, qui prodit eum, qui in fide illum suscepit, & idem Bal. in l. 1. col. 7. quibus modis feud. amit. dicit, quòd offendens

107 † sine causa, & diffidatione occultè eum, qui de ipso tunc confidebat, dicitur proditoriè interficere, & idem tenet Burs. in cons. 216. nu. 142. vol. 2. & etiam dās venenum, proditor est, secundum Bald. in cons. 210. vol. 4. & Boss. in tit. de homicid. nu. 14. & ad prædicta nouissimè per Farin. in quæst. 18. nu. 73. cum seq. Et quando quis dicatur proditoriè occidere, vide etiam Affl. in decis. 265. nu. 64. & de istis tribus speciebus proditionis, latissimè habetur per Decian. ī tract. crim. lib. 7. c. 29. tomo 2. & in c. 31. habetur de pœnis proditorum.

108 Seditionis auctor. Adde† vidēdum Carer. in pract. crim. in l. obseruare nu. 97. & Boss. in tit. de seditio. & qui sint seditiosi, qua pęna puniantur, quando concitatur contra officialem; & quando vota videntur tendere ad bonum, tamen dicuntur ad malum finem, & ad concitandum rumorē, vide omnino Capy. decis. 130. & Boer.

109 in tract. de seditiosis, & quomodo† intelligendum statutum, quod indicit pœnam capitalem contra turbantem pacificum statum Ciuitatis, Menoch. de arbitr. iud. cas. 266. num. 5. Et in casu 394. nu. 78. dicit pœnam seditionem concitantium esse arbitrariā, & de pœnis con

110 tra† turbatores pacis tam de iure ciuili, quàm de iure canonico, & de iure regni Neap. latè habetur per Fab. de monte leone in praxi sua arbitr. part. 4. nu. 879 cum sequen. & ibi etiam de specialibus contra turbatores pacis, & etiam pœna eius, qui in Ciuitate turbulenter, & seditiosè se gerit; illa est, quòd à quoli-

111 bet iudice expelli debet† à Ciuitate, l. capitalium. §. solet ff. de pœnis, & Boss. in tit. de pœn. in fi.

Se ipsum occidere volens.

112 Adde, † quòd Plaza hic per D. Clarum allegatus, non attestatur de communi opinione, vt penes eum uideri potest:

lum.2.Barba.conf.23.col.8.volum. 2.&
129 Gram.voto 3.nu.3.& quæ†indicia sufficiant ad torturam contra vxorem,quę tentauit venenare maritum, vide Paul. de Cast.in vlt.conf. primi voluminis in cip.visa inquisitione.

130 Item adde, quòd † præbens venenum si mors non sequatur,non debet puniri pœna mortis,Gramm. conf. 36.nu.12. & decis.2.nu.33.& vide etiam Menoch. de arbitr. iud.casu 360.nu.46. Sed hoc debet intelligi secundum dignitatem, & qualitatem personarum, ita limitat Fab.Monteleo.in praxi arbit.4. par.nu. 687.in fin. quem sequuntur addent. ad Bertaz. conf. 57. in littera D,& ideo in Principe esset crimen læse Maiestatis,& pœna mortis esset puniendum ob solā attentationem, vt consuluit Bursat. consil.147.per totum,& hinc est, quòd Senatus Mediolani condemnauit ad mortem concubinam cuiusdam Magistri Petri,vt attestatur Boss.in tit.de homic.nume. 13.& hoc,vt Domini à seruis suis redderentur securi, idem consuluit Vulpell.in conf. 145. in causa cuiusdam famuli, qui venenum Domino suo præbuerat,ut pœna mortis puniretur, etiā quòd mors sequuta non fuisset, & si maritus dederit uenenum uxori, licet euaserit,tenetur de parricidio, Bart. in l.1. in fine ff.de parricid.& Carrer.in pract. crim.§.homicidium el 1.nu.151. & idē esset in filio, qui uoluisset uenenare patrem,Gomez.de delict.cap. 3.nu.7.

131 Item adde,quòd†uendens scienter uenenum malum, punitur ad mortem si sequutum sit homicidium,secus autem pęna arbitraria,etiam si ex statuto tractanti aliquem occidere pœna mortis imponeretur,ita consuluit Collegium Bono. in conf.41.inter conf.crim.diuers.uolu. 1. quem refert, & sequitur Menoch. de arbit.iud.casu 359. & aromatarius uendens uenenum malum personis probis, & non suspectis excusatur, ut ait Arno. in dialogo 44.

132 Item adde,quòd†in Regno Neapolit. adest const. Quicunq; toxicum,qua punitur pœna furcarum tenens, uel uendens malum uenenum ad nocendum, quę constitutio intelligitur,quādo mors sequuta fuisset, ut per Carrer. in pract. crim.§.Homicidij el 1.nu.97.

133 Item adde,quòd † in statu Ecclesiastico per constit.Marchiæ lib.4.cap.68. dādus uenenum malum,& dolosè uendentes,pœna mortis puniuntur, si aliquis mortuus fuerit, & ignoranter uendētes (etiā morte sequuta) pœnam homicidij non dolosè cōmissi incurrunt,& si mors interuenerit pœna legali puniuntur.

134 Item adde † si statutum extaret, quòd si quis uoluerit uenenare aliquem pęna mortis,mulcteī, debet intelligi si mors sequuta fuerit,Crem.singulari 49. Corne.conf.202.num.1.Cepol. conf. ult.& Carrer. in pract. crim.§. homicidij el 1. nu.97.

135 Item adde,quòd† in hoc crimine ueneni sex specialia accumulauit Fab. Mōteleon.in prax.arbit.par.4. nu.689.

136 Item adde,quòd † accipiens pecuniā, ut aliquem uenenaret, pœna mortis est puniendus,etiam non dato ueneno, ita consuluit Io.de Lignano in conf.20.per totum inter conf.crim.diuers. paruę impressionis uolu.1. contrariam autem tenuit Corn.in conf.202.nu. 1.uol.1.licèt statutum disponeret, quòd si quis commiserit homicidium, uel committi mandauerit,uel pro homicidio committendo depositum fecerit,morte puniatur,& sic in fortioribus terminis,sed defendendo opinionem Lignani,posset dici, ꝙ sicut est maius delictū occidere ueneno, quam gladio l.1.C. de Malef. & mathe. ita maius assassinium est accipere pecuniam pro uenenando, quam cum telo interficiendo,eo maximè, quòd occidēdus,si cum armis insultatus fuerit,forsan posset se defendere, uel alio modo euadere,& aliquando assassinus remanet captus,uel interfectus, & facilius hoc modo detegitur delinquens, quæ ita non possunt occurrere in assassino uenenante,& ideo plus est seuiendum in hanc assassinij speciem,quàm in illam, quæ cū armis committitur; tamen negari nō potest,quin pecuniam accipiens pro uenenando,laqueo sit suspendendus,si ad actum proximum deuenerit,etiam quòd homicidium non sequatur,ut sit in assassino tentante occidere cum gladio, Capic.decis.155.& D.Clar.supra in §. Assassinium uers.scias etiam,& ita quoque uidetur tenere Corn.in d. conf. 202.

137 Item adde,quòd†mulieres magis,quā uiri

viri sunt suspectę de veneficio, vt inquit Cantiuncula in topicis in loco ab adiunctis pag. 68. Et Hippol. Bonacossa in quæst. crim. statut. in ver. venenum
138 circa fi. & ad hoc optimè facit illud† notabile exemplum, quòd cum apud Romanos venenandi crimen penitus esset incognitum, existente Fabio Maximo ędili, data per eum fide cuidam ancillæ ab illa reuelatę fuerunt centum septuaginta matronę, quæ tali pessimo veneno vtebantur, & omnes damnatę fuerunt, vt refert summatim Valerius Maximus lib. 2. cap. 5. ex Liuio lib. 8. fol. mihi 94.

Violator sepulchrorum.
139 Adde† de pœnis violatorum sepulchrorum Menoch. de arbitr. iud. cas. 387. vbi plenè etiam, quando agitur ciuiliter, & ibi ponit multos casus; vide etiam omnino Farin. nouiter impressum variar. quæst. quæst. 20. nu. 114. cum seq. vbi latissimè quibus pœnis puniantur extra-
140 hentes† cadauera ex sepulturis, vel eius ossa; vel cadauera mortuorum spoliantes, vel sepulchra demolientes, & deuastantes; vel cadauera offendentes, vel caput cadauerum amputantes, vel impedientes, ne sepeliantur. vide etiam Decian. in tract. crimin. lib. 6. cap. 42. 43. & 44. vbi quibus modis sepulchra uiolentur, & quibus pœnis violatores punian-
141 tur, & de excusationibus † violantium. & in Regno Neap. spoliãs mortuum vltra pœnas impositas à iure communi,
142 incurrit pœnam manus,† per const. si qs aliquem occisum, quæ est vltima, & ibi Afflict. per quem habetur etiam, an liceat Carnifici spoliare suspensum pannis, & vestibus, & foriudicatum mortuum.

Quæstio LXIX.

SVMMARIVM.

1 *Poena membri intelligitur de amputatione manus.*
2 *Artifex debilitatus in digito particulari, an dicatur debilitatus in membro, remissiuè.*
3 *Barba an sit membrum: & nu. 9.*
Statutum de abscindẽte membrum, an habeat locum in barba. ibidem.
Et an in membro inutili, ibidem.
4 *Et quid in digito, si eius abscißione fiat arida tota manus.*
5 *Nasus, auricula, & oculus non veniunt appellatione membri, licet maior pœna In offendẽtes prædicta imponatur propter deformitatem, ibidem.*
6 *Deformitas quomodo æstimetur, remißiuè.*
7 *Membrum debilitatum differt à deturpato.*
8 *Et quando dicatur debilitatum, vel amputatum.*
10 *Cõdemnato ad amputationem manus, quæ manus sit amputanda.*
11 *Statuto imponẽte pœnam manus, cum qua percußit, debet in articulis poni, qua manu fuerit facta percußio.*
12 *Iudex potest commutare pœnam membri, si condemnatus sit ita debilis, quòd moreretur.*
13 *Et quid si reus nullam manum habeat, & crimen pœnam manus requirat.*
14 *Vulnerans cum armis prohibitis in Regno Neap. punitur manu.*

Væro igitur in primis.
1 Adde, quòd† vbi de iure communi pro aliquo delicto imponitur pœna membri, intelligitur de manu, per tex. in auth. vt null. iud. §. vlt. & ibi Doctor.

Item quęro. Ibi, & ideo statutũ.
2 Adde,† quid si artifex fuerit debilitatus in digito vtente principaliter, an dicatur debilitatus in membro. Fely. in cap. ego enim nu. 6. de iureiur.
3 Item adde,† quòd barba in homine est membrum, & ob id incidẽtem barbam, teneri pœna, qua plectitur is, qui membrum alicui abscindit, secundum Bald. in l. reos num. 6. C. de accusat. Et quid si abscinderet membrum inutile, vtputa, si alicui effoderet oculum obscuratum, an teneatur pœna statuti offendentem plectentis in membro, uide Alber. de Ros. de statut. quæst. 25. in repert. & in l. sedet si pupillus §. præscribere ff. de instit. act. vbi videtur tenere per illũ tex. quòd sic. sed ibi dicit Raym. & Guliel. tenere contrarium per l. 3. vers. Ideo ff. arbor. fuit. Cęsar. & not. in auth. sed nouo iure C. de seru. fugit. & de hoc vide

etiam

etiam Bald.in l.1. in fin. C. de dil.actio. vide etiam Vitalin. & Rub. in locis hic
4 allegatis, vbi postea† dicunt, quòd si pro pterea abscissionem digiti tota manus esset facta arida, & inutilis, quòd puniretur pœna abscissionis membri: Et ibi
5 etiam Vitali.dicit, quòd nasus,† auricula,& oculus non sunt mēbra,sed si eruatur oculus, vel abscindatur nasus, quòd maior pœna est imponenda,quàm pro digito,& auricula propter deformitatē,
6 q̃ subsequitur. & quomodo iudex† æstimabit deformitatem,vide Affl.in const. hac ædictali in fin. & an oculus sit membrum,Aristot. in 4.moralium,& Imol.in l.2.col.4.ff.de publi.iudic.tenent, quòd sic,quia habent propriam,& distinctam operationem in corpore nostro. Et ad-
7 uerte,quòd est differentia,† an membrū dicatur deturpatum, vel debilitatum;q̃a membrum deturpatum non dicitur debilitatum, vt dicit Ang. in l.non solum ff.de rei vend.& Deci.in l.si fugitiui.C. de seru.fugit.Abb.in c.accusasti in fi.ex-
8 tra.de accusat.vbi ponit† quomodo intelligatur membrum debilitatum, uel amputatum.
9 Item adde,quòd† barba non est membrum,quādo accipitur pro pilis,Cassan. in consuet.Burgund.rub.1.§.5. nu.3.cū sequen.& ibi ponit,an lingua, nasus,labia,dentes,mamellæ sint membrum: & an etiam statutum habeat locū in membro inutili.

Pone quòd aliquis. Adde,quòd tūc
10 † executio est facienda in manu debiliori,quándo delictum poterat ęquè faciliter fieri cum vna manu,sicut & cum altera,prout furtum; alias secus, prout est crimen falsi. Euerard.in centur.legal. in loco à priuatione ad habitum; & est communis opi. vt ait Graff. de communi opin. cap. 2. quæst.19.pag. 19. Vide tamen Gomes. in reg.Cancellar. de annal. poss. quæst. 48.pag. 293.col.1.in litera c.

11 Sed quis si reus. Adde,quòd si† statutum imponeret percutiēti pœnam manus,qua percussit, in articulis,siue querela poni debet,qua manu facta sit percussio,iuxta pract.traditam per Lucam de pen.in l. penul. C. de erogat. milit.anno lib. 12.

12 Item† adde, quòd si reus est ita puer, vel senex,quod moreretur, si illa pœna plecteretur,iudex poterit illam pœnam permutare; & si hoc non faceret, non posset appellari.Bald. in l. quicunq;. C. de seru. fugit.& Alex.in apostill.ad Bar. in l quid ergo ff. de infam. & Cępo. in authen.sed nouo iure nu.26.C. de seru. fugit.

13 Item adde, † quòd si reus nullam manum haberet, debet imponi alia pœna arbitraria, vt tenent omnes, secundum Salic.in d.auth.sed nouo iure, quod intelligit ibi Bartholom. Cępoll. quando ante sententiam fieret commutatio; sed si lata esset sententia, quæ condemnasset ad manus incisionem, & nullam haberet manum,sentētia esset nulla, & elusoria, vt ibi per eum..

Casus autem in quibus.

14 Adde† alium casum, in quo imponitur pęna amputationis membri, scilicet manus,in regno Neap. ubi uulnerans cum armis prohibitis, tali pœna est puniendus,per Const.si quis aliquem.& Frāch. decis.324.vol.2.

Quæstio LXX.

SVMMARIVM.

1 *Poena stigmatis quare sit sublata.*
2 *Mulier non est facta ad Imaginem Dei.*
3 *Fustigatio est pœna corporalis, licet non capitalis.*
4 *Fustigatio est grandis pœna, & comparatur morti.*
5 *Et pro quibus delictis imponatur.*
Et de catena infami, ibidem.
6 *Carcer quando detur ad pœnam de iure ciuili.*
7 *Et an imponi poßit per Iudices laicos, & sit in vsu, remißiuè.*
8 *Et si imponatur, sententia valeat.*
9 *Et quid si Iudex habeat arbitrium imponendi omnem pœnam.*
10 *Carceris perpetui loco succeßit condemnatio ad triremes.*
11 *Iudex ecclesiasticus non potest dictam pœnam laico imponere etiam ob delictum ecclesiasticum.*
12 *Condemnatio ad triremes solet ita fieri,*

vt

vt quandocumq; reperiatur liberatus, vltimo supplicio puniatur.

Vnt,& aliæ pęnæ; Ibi, sed postea fuit sublata. Adde, quòd ratio fuit, quia
1 †facies hominis est ad similitudinem,& pulchritudinē faciei Dei, vt inquit glo. in d.l.si quis in metallum, sed contrariū posset dici in muliere, per c. hæc imago
2 33.q.5.quia † mulier ad imaginem Dei non est facta,licèt tex. Genesis dicat faciamus hominem ad imaginem,& similitudinem nostrā, intellexit enim Deus de uiro,non de muliere, quia mulier nō est imago ipsius,nec Deus gloriatur per ipsam, sicut de uiro, ita etiā tradit Affl. in constit.Regn.const. legum asperitate rub.52.lib.3.nume. 8.quod etiam dixit Apost.1.ad Corint.cap.11. quod tamen declaratur per S.Augu.& S.Thomam relatos per Nouar.in c.illa anima num.3. de pęnit.distin.2.tom.2.

Est etiam pœna fustigationis.

3 Ibi,sed quæro. Adde, quòd † licèt non sit capitalis, est tamen corporalis,& adeo grādis, & grauis ꝓpter grauem,quam infert infamiā; cùm non nisi pro turpibus,& infamatorijs delictis irrogari soleat, vt æquipa-
4 ratur morti.† Menoch. de arbitr. iudic. quæst.80.nu.40.& 41.& Ioseph. Ludoui.in sua decis.Lucen.1. nu.24. par.1.q̃
5 pœna†fustigationis,& catenæ hodie imponi solet furibus, mariolis,incisoribus bursarum, truffatoribus, testibus falsis, blasfematoribus, & similibus facinorosis,vilibus,& infamibus personis.Farin. quæst.crim.quæst.19.nu.29.

6 Pœna autem carceris. Adde, q̃ † de iure ciuili aliquādo carcer ad tempus datur ad pœnam in leuibus delictis,in quibus iura,siue statuta nullum decernunt particulare supplicium. l.1.§. fin. ff. de ale. lus.& aleat.& Io.Plat.in l. nemo carcerem C.de exactori.tribut.lib. 10.& Bar. in tract.de carce. vt criminosus in carcere coniectus,ad certum tempus solo pane, & aqua maceretur, aut alias castige-
7 tur.& an†carcer perpetuus, vel ad tempus imponi possit per iudices laicos, & an sit in vsu, vide Menoc.de arbitr.iud. in quæst.89.nu.1.& Farin. in quæst. 19. nu.31.vbi latè.

8 Item adde, †quòd si iudex laicus condemnauit aliquem ad pœnam carceris perpetui, sententia non teneret, nisi in casu,quo de iure ciuili veniret imponēda aliqua pœna,per quam quis efficeretur seruus pœnę, vt in damnato in metallum: quod cum illa pœna non sit in vsu, poterit etiam iudex secularis loco ipsius d.pœnam perpetui carceris imponere. ita tradit Bal.in l.incredibile C.de pœnis,& Socin.in rubr. de pœnis num. 21.cum seq.& licet.Menoch.d.quęst.89 nu.9.videatur, contrarium tenere,tamē dicit cogitandum esse, quia magna est auctoritas Baldi.

9 Item adde,†quòd si iudici datum esset arbitrium per statutum imponendi omnem pœnam,non posset illam imponere; debet enim statutum intelligi, dummodo non imponatur pœna à iure prohibita,nisi in casu prędicto:vel quòd ex forma alicuius statuti pro aliquo delicto imponeretur pœna perpetui carceris.ita Bald. in d.l. incredibile C. de pœnis, & Soci.in rubr. de pœn. nu.21. cum sequen.& Menoch. d. quæstio. 89. num.6.

10 Item adde,† quòd loco pœnę carceris perpetui potest imponi pœna triremiū, secundum Affl.in constit.regn.incip.Hi qui in nu.7.8.& 9.notab.

11 Ibi.Ceterum non pōt iudex ecclesiasticus. Adde,quòd†hoc fuit dictum, Oldr.in cons. 88. incip. quæritur, quem referunt, & sequuntur Io.Andr. in add. ad Specul. in rubr.de off.ordin. Roman. sing. 711. tu scis, quod de iure ciuili, & August. de Arim.ad Ang.in verb.fama publica,nu. 88.& Paris.cons.2. nu.150. vol.4.

Frequens est etiam hodie.

12 Adde, quòd† imò aliquando solet fieri condemnatio ad triremes,cum ista qualitate,quòd quandocunq; reperiretur liberatus, illico vltimo supplicio plecteretur.Gram.decis. 8.in princ.

Quæ-

Quæstio LXXI.

SVMMARIVM.

1 EXiliorum genera quot sint.
2 Exilium verè, & propriè quãdo dicatur.
3 Exilium vnde dictum, & eius incommoda. & nu. 4.
5 Exulatus à loco delicti, & à propria patria exulatus intelligitur.
6 Carceris tempus quãdo computetur in tempore exilij.
7 Exulatus, si reperiatur debitor alicuius, non potest ad instantiam creditorum detineri in carceribus instãte fisco pro executione exilij.
Et quomodo consulatur creditoribus, ibidem.
8 Et quid si fiscus non instet, sed ipsemet carceratus.
9 Iudex condemnans aliquem in exilium ad tempus sine determinatione tẽporis censetur pro decennium condemnasse.
10 Et quid si dixerit condemno te ad pœnã exilij, absq; aliqua mentione temporis.
11 Exilium à quo Iudice intelligatur datum.
12 Iudex loci delicti potest condemnare in pœna exilij à loco delicti, & à loco originis, & à loco habitationis.
13 Officiales incedentes pro malefactoribus inquirendis, vel exactionibus collectarũ, non debent grauare rusticos.
14 Bannitus quando fiat infamis, remissiuè.
15 Testis bannitus interrogatus, si est bannitus, an teneatur respondere.
16 Banniti in statu ecclesiastico sunt priuati omni factione testamenti.
17 Bannitus ab vna Ciuitate, an censeatur bannitus à confederata.
18 Delinquẽtes Regni Neap. non possunt stare in statu ecclesiastico, nec è contra.
19 Bãnitus ab vno loco, censetur bannitus ab omnibus eiusdem dominij.
20 Et quid in statu ecclesiastico.
21 Bannitus ab vna Ciuitate, intelligitur bãnitus à Roma.
22 Baro non potest receptare suum vassallum bannitum à Principe.
23 Baro nõ debet esse berruarius sui subditi.
24 Banniti superiorum dicuntur banniti in terris subditorum, quamuis habeãt merum, & mixtum imperium.
25 Bannitus de Castello subiecto Ciuitati, intelligitur etiam bannitus de ciuitate.
26 Bannitus à toto statu Principis, an intelligatur bannitus à Ciuitatibus post damnum alienatis, vel acquisitis.
27 Banniti nostri temporis an æquiparentur deportatis.
28 Exilium frangere quis dicatur.
29 Exilium frangentis pœna, remissiuè.
30 Et quid in Regno neap.
31 Exulatus si fiat clericus, & frangat exilium, debet cognosci per Iudicem Ecclesiasticum.
32 Bannitus ad arbitrium Iudicis, quamdiu duret bannitum.
Beneplacitum sub nomine dignitatis, an expiret morte Printipis, nu. eod.

EXilij autem pœna.

1 Adde, †quòd quinq; sunt exiliorum genera. Primum dicitur esse maximum, vt cum quis condemnatur in metallum. Secundum quando condẽnatur in opus metalli, de quibus, & eorum differẽtia, est tex. in l. aut damna. §. diui verf. profectò ff. de pœn. Tertium dicitur deportatio in insulam, quę Ciuitatem Romanam adimit, l. inter pęnas. ff de interd. & releg. & nõ potest fieri nisi in perpetuum, l. relegatorum. §. hæc est differentia. ff. de interd. Quartũ est relegatio in insulam, quę ad tempus, & in perpetuum fieri potest d. § hæc est, licèt, quãdo fit in perpetuum, possit pars bonorum adimi, d. l. relegati in fi. Quintum dicitur, quãdo de Ciuitate quis eijcitur, vel quia interdicitur certi loci, vel certorum locorum habitatio, vel interdicuntur omnes loci, præter vnum, vt quando exularet à Prouincia præter vnam Terram, vt dicitur in l. exilium. ff. de interd. & releg. ita declarat Bald. in l. data opera verf. quatuor C. de his qui
2 accus. non poss. Verè†tamen, & propriè exilium tunc dicitur, cum caput eximitur de Ciuitate, l. 2. in princ. ff. de publ. iud. & ideo exilium propriè captum dici potest tantum illis tribus modis; cętera autem, quæ sequuntur, non exilia, sed relegationes appellantur, d. l. 2. impropriè tamen secus est, vt patet in d. l. exilium, & not. Bald. in d. l. data opera, vbi dicit, quòd quando exilium non eximit caput,

caput, non exilium, sed missio ad confines appellatur, per l. mathematicos C.
3 de Episcop.aud. Exilium, † vt dicit Luc. de Penn. in l. lenones C. de specta. & scorric. lib. 11. dicitur ab extra, & solo, quia exulat extra solum, siue locum patriæ suæ vadit: & vt dicebat Seneca de consolatione ad Albinam matrem, Exi-
4 lium loci cõmutatio est, quam hæc † sequuntur incommoda, paupertas, ignominia, & contemptus, quibus detractis, nihil est, quod magnopere exilium sit pertimescendum, quoniam assiduus est humani generis discursus, & naturalis quædam irritatio animis mortalium in esse creditur, cõmutandi sedes, & transferẽdi domicilia. Ex quibus patet, quòd ita exit solum suæ patriæ, vel locum mutat, qui exulat illis tribus primis exilijs, sicut qui vltimis.

5 Item adde, † quòd exulatus, siue relegatus à loco delicti, etiam à ꝓpria patria, communiter relegatus intelligitur. Iacob. de Beluis. in pract. Iudiciaria tit. de fuga reorum num. 39. quem refert, & sequitur Vulpell. in cons. 58. nu. 4.

6 Item † adde, quòd tẽpus carceris post sententiam computatur postea in tempore exilij, nisi cõdemnatus ex iusta causa detentus fuerit. Franch. in decis. 317. vol. 2.

7 Item † adde, quòd carceratus condemnatus in exilium, si reperitur debitor, non potest retineri in carceribus ad instãtiam creditorum, donec eis soluerit, instante fisco pro accessu condemnati ad seruandum exilium, siue relegationem; consuletur tamen tunc creditoribus: quia si debitor poterit præstare fideiussoriam cautionem de redeundo ad carceres exilio finito, illam præstabit; quando vero non poterit, statur eius iu-
8 ratoriæ cautioni. Si † vero fiscus non instaret, sed carceratus, & contradicunt creditores, nullo modo debitor transmittitur, sed in carceribus detinetur, donec soluerit, vel alio remedio vteretur; ita tradit Franch. in decis. 317. num. 6. cum seq. vol. 2.

9 Item adde, † si iudex imponens pœnã exilij ad tempus, dixerit ego condemno Titium in pœnam exilij ad tempus, nullo determinato tempore, tunc intelligitur exulatus per decennium, est tex. in l. fine præfinito ff. de pęnis, & ibi Bar.
10 & Bald. in l. 1. C. de postul. col. 1. & si † dixerit simpliciter, ego condemno ad pœnam exilij nulla facta mentione temporis, tunc intelligitur exulatus in perpetuum, l. seruus C. de pęnis, & ibi communiter Doctores, ita etiam tenet Gomez. de delictis c. 8. nu. 3.

11 Item adde, † quòd exilium intelligitur datum à territorio, & iurisdictione iudicis, qui sententiam protulit, & non de loco, & iurisdictione penitus extranea, in qua delinquens nullum habeat domi-
12 cilium; & † iudex loci, vbi commissum sit delictum, poterit condemnare in pœnã exilij à loco delicti, & à loco originis, & à loco habitationis, ita Gomez. de delictis c. 8. nu. 4. per text. in l. relegatorum §. intercede cnm §. sequenti ff. de interdictis, & relegatis, vbi Bart. & communiter Doctores.

Officiales Rectorũ Prouinciarũ.

13 Adde, quòd † nec etiam possunt grauare rusticos, vt sibi præstent alimenta, etiam quòd incederent pro malefactoribus inquirendis, vel pro exactionibus collectarum. Io. de Plat. per eum tex. in l. 2. C. de Lucr. Aduocat. lib. 12. quẽ refert, & sequitur Rip. in tract. de remed. præseru. contra pestem nu. 212.

14 Quæro nunc. Adde, † quòd bannitus in contumaciam, & sic ex ficta confessione, in duobus casibus fit infamis, vt per Decian. cons. 96. nu. 24. vol. 3.

15 Præterea quæro. Adde, si † testis fuerit interrogatus, an sit bannitus, tenetur respondere, si bannitus fuerit in cõtumaciam; nisi extaret statutum in loco à quo bãnitus sit, disponens contumacem haberi pro confesso; ita tradunt addent. ad Bertaz. in cons. 296. versicul. verum in quæstione: nam eo in casu non teneretur respondere. & ad hanc quæstionem, an bannitus possit esse testis, vide Maschard. de probat. 162. num. 34. & Monticel. in suo repert. testium in ver. bannitus.

Sed an poterit bannitus testari.

16 Adde, † quòd in statu Ecclesiastico fuit sublata huiusmodi disputatio per bullam Clem. VII. in qua expresse priuantur

tur banniti omni factione testamenti actiua, & passiua; de qua bulla facit mentionem Noni.conf.93.nu.4.

17 Quæro modo. Adde † videndum Menoc. de arbitr. Iud.quæst.100.nu.16. vbi tenet partem affirmatiuam;& idē tenet Marſ.conſ.32. nu.8.& Bertazz.conſ.467.nu.10.vol.2.

18 Item † adde, quòd banniti, & delinquentes ſtatus eccleſiaſtici non poſſunt ſtare in regno Neap.& è conuerſo, banniti, & delinquentes illius Regni non poſſunt ſtare in ſtatu eccleſiaſtico, & Iudices hinc inde eos capere tenentur, & ſibi remittere, per conuentionem inter Sanctum Pontificem, & Sereniſſimū Regem Philippū initam de anno 1566. de qua in libro pragm. ſub tit. de malefactoribus, fol. 359.

Ibi,vnum tamen volo, vt ſcias.

19 Adde, † quòd hoc eſt de Iure cōmuni, quòd bannitus de vno loco, cenſetur bannitus de omnibus locis, qui ſunt ſub eodem dominio, ſecundum Alber. de Roſ. in auth.qua in prouincia C. vbi de crim.ag.oport. quem refert, & ſequitur Marſ. in pract. crim. in §. oportunè nu. 38.& conſ.121.nu.12. Corrad.in pract. in tit. de inquiſit. nu. 14. fol. 250. & de hoc vide etiam Nell.de bann.in 1.par.2.

20 temp.quæſt.57. Et in † ſtatu eccleſiaſtico expreſsè prouiſum fuit in Bulla Clem. VII. contra homicidas impreſſa inter alias bullas, fol. 291. in Bullar. nouiter edito, vt bannitus à territorio vnius Ciuitatis, intelligatur bannitus ab omnibus terris Rom. eccleſiæ mediatè, vel immediatè ſubiectis, & quod ab illo Iudice puniri poſſit, vel quòd debeat remitti ad locum condemnationis, quæ quidem declaratio operatur poſtea, vt ab omnibus Ciuitatibus ſtatus eccleſiaſtici bannitus cenſeatur. Corne. conſ. 192.col.1.verſ.his tamen non obſtantur vol.3. Tob.Non. conſ.98.nu.2.& Viui. comm.opin. 770. nu.24. & quòd poſſit impunè offendi in omnibus locis ſtatus eccleſiaſtici, vbi vigeant ſtatuta, quòd banniti impunè offendi poſſint, etiam quòd non fuerit condemnatus in loco, vbi talia ſtatuta vigent,vt eleganter dixit Corn.d.conſ. 192. vol.1.

21 Item † adde, quòd ſecundum iuris cō munis diſpoſitionem bannitus, & condemnatus de vna Ciuitate, intelligitur bannitus à Roma iuxta tradita per Iac. Beluiſ.in ſua pract. crim. in titu.de fuga Reorum nu.30. quem refert,& ſequitur Ant.Scap.in tract. iuris non ſcrip. lib.5. cap.6. nu.3.

22 Item † adde, quòd bannitus à Curia Principis,vel in Regno Neap. à magna Curia Vicariæ,ſi eſt vaſſallus alicuius Baronis, ſiue feudatarij, ille Baro nō poteſt illum receptare, ſed eum expellere debet à ſua terra: bene eſt verum, quòd nō tenetur dictū bānitum capere,& præ-

23 ſentare,quia Baro † non debet eſſe birruarius ſui ſubditi.Affl.in conſt.pœnam eorum col.23.in fin. verſ.& aduerte, & in conſt.eos qui ſcienter col.pen. num. 19.in fin.& deciſ.265.col.2.

24 Item † adde,quòd banniti ſuperiorum dicuntur banniti in terris ſubditorum, quàmuis habeant merum, & mixtum Imperium. Bald. in l.etiam circa fin.C. de iur.dot.Brun. in tract. excluſ. fem.in 6.artic. princip.in 1. membr.quæſt.7.& Roland.de lucro dot.quæſt. 85.nu.6.

25 Item adde, † quòd bannitus de Caſtello adiecenti Ciuitati, intelligitur etiam bannitus de Ciuitate; & ideò bannitus de Caſtello ſubiecto Ciuitati, non poteſt ſtare in Ciuitate.Bald.in l.executorem col.9.C. de except. rei iud. & Foller.in pract.crimin.in verb. banniantur num.29.

26 Itē † adde, quòd ſi in loco ſeparato ius directum retineretur, vt puta quia ille locus,ſiue Ciuitas infeudaretur,ego credo, quòd tunc banniti non eſſent tuti in d.loco,ſiue Ciuitate ſeparata, per ea q̄ tradit Mart.de Laud. in tuc. de Princip.in verſ. 72.& Roland. de lucr. dot. quæſt.85. Et è conuerſo, an bannitus à toto ſtatu,& territorio Principis,intelligatur bannitus à Ciuitatibus,& territorio poſtea per Principē acquiſitis,Marſ. in pract.crim. §.aggredior nu. 22. & in conſ.121.nu.13.vbi tenet, quòd ſic: uide etiam Nell.in tract.de bān. in 1.par. 2.temporis quæſt.56.vbi latè, & Alciat. in conſ.7.nu.8.lib.7.tomo 2.

Dixi autem ſupra. ibi, neque ſimpliciter æquiparantur.

27 Adde † videndum in hac quæſtione, an ban-

banniti nostri temporis æquiparentur deportatis, Cassan. super consuet. Burg. fol. 362. nu. 4. cum seq. Bart. in quæst. incip. Lucanæ Ciuitatis statuto, & Puteū decis. 417. lib. 3.

28 Quæro, qua pęna puniatur frāgens fines exilij. Adde, † quis dicatur frangere fines, siue exilium, Ang. in cons. 379. nu. 2. &
29 quibus † pœnis frangens puniatur, latè Lud. à Peguer. in quæst. crim. cap. 41.
30 Item † adde, quòd in Regno Neap. prouisum fuit per Regias pragm. sub tit. de delegatis, quòd frangentes exilium, qui iuratoriam cautionem præstiterint de illud seruando, teneantur seruire pro tempore dupplicato in triremibus, dum modo dupplicatio non excedat decem annos.
31 Item † adde, quòd exulatus, siue relegatus effectus clericus post relegationem, siue exilium, si fugerit exilium, siue relegationem, secundus iudex idest ecclesiasticus cognoscere debet, quia agitur de nouo delicto, & noua conditione personæ. Franch. in decis. 395. vol. 2. sed ego valde dubito de huiusmodi decisione, saltem quò ad pœnam conuentionalē, quæ fuit stipulata pro fisco curiæ secularis, ideo cogitandum est.

Item adde, quòd in Regno Neap. adsunt quatuor Pragm. sub. tit. de relegatis, quibus frangētes fines exilij, siue relegationis puniuntur.

Item quæro, si iudex bāniuerit. Adde Menoch. de arbitr. quæst. 69. vbi plenè.
32 Item † adde, quòd beneplacitum sub nomine dignitatis, morte Principis non expirat, quia ea dignitas durat in successore, & in dubio intelligitur de dignitatis beneplacito. Ruin. cons. 104. vol. 5. quod tamē duobus modis limitatur, vt ibi per eum nu. 8. & 12. sed Bertaz. in cons. 22. & 23. Impugnat Rui. in d. cons. dum dicit, beneplacitum referri ad personam, si fuerit dictum à tertio ad beneplacitum Serenissimi Ducis nostri: sed quādo Princeps loqueretur in propria persona, vt si diceret ad nostrū beneplacitum, vel alia verba similia; quod tunc beneplacitum referreretur ad personā.

Item adde, si vtputà exilium, siue priuatio officij esset per decennium, & vltra ad beneplacitum Principis, & Princeps intra decennium decederet; etiam finito decennio beneplacitum non esset extinctum, sed in successorem transiret. Bertaz. in d. cons. 22. & 23. Et in hac quæstione, an mortuo iudice, vel Principe, arbitrium dicatur finitum, vide etiam Couar. var. resol. cap. 13. nu. 1. cū sequen. & Tiraquel. de ll. connub. glo. 4. nu. 18.

Iem adde, quòd consuetudo Senatus Mediolani, de qua per auctorem, est de iure, vt tenet Gozad. in cons. 61. nu. 15.

Quæstio LXXII.

SVMMARIVM.

1 INfamia irrogatur per carcerationem ad pœnam.
2 Infamia quid sit.
3 Infamia iuris tripliciter infertur.
4 Infamia iuris quæ sit, & quæ infamia facti, remissiuè.
5 Infamia facti quotuplex sit, remissiuè.
6 Infamia facti quomodo irrogetur, & quos effectus habeat, remissiuè.
7 Infamia canonica quomodo contrahatur.
8 Infamia quomodo probetur, remissiuè.
9 Infamia est pœna corporalis, & morti comparatur.
10 Infamia publica, & clamosa non indiget probatione.
11 Infamis non debet videre faciem Principis.
12 Infamia an sit perpetua, si pœna principalis sit ad tempus.
13 Infamis ex aliquo delicto, si est condemnādus ad pœnam infamiæ, pœna debet mutari, & alterari.
14 Infamia non tollitur per emendationem vitæ.
15 Infamia per simplicē indulgentiam Principis de delicto factam, non censetur remissa.
16 Præuaricatio quid, & de ipsius pœna, remissiuè.
17 Aduocatus pro aliquo in causa principali, potest contra eum aduocare in causa appellationis, non tamen honestè.
18 Corrumpens Aduocatum partis punitur, vt

vt falſarius; & cauſam perdit.
19 *Iudex condemnando poteſt ex cauſa bonã famam iuſto reſeruare.*
20 *Infamis efficitur cõdemnatus de crimine ciuiliter.*
21 *Et quid de condemnato in contumaciã, & iuris ordine non ſeruato.*
22 *Sententia lata ſuper inquiſitione formata de facto non infamat.*
23 *Infamis non efficitur cõdemnatus ex rati habitione.*

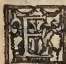

1 Est etiam grauis pœna infamiæ. Adde, † quòd ẽt infamia irrogatur per carcerationem ad pœnam factam, non autem pro delicto reperiendo, l. 1. & ibi Bart. C. de infam.

2 Item adde, † quòd infamia eſt læſæ dignitatis ſtatus alicuius, moribus, & legibus reprobatus. Bart. in l. 1. C. ex quibus cau. infam. irrog.

3 Item adde, † quòd infamia eſt triplex, ſcilicet infamia iuris, facti, & canonica. Abb. in c. teſtimonium de teſt. & quæ ſit
4 † infamia iuris, & quæ facti; & qui ſint infames infamia iuris, & qui ſint infames infamia facti, latè Iaſ. in l. cunctos populos col. 11. C. de ſum. trin. Et fide Cath. & Couar. pract. quæſt. cap. 18. nu. 1. & infamia iuris eſt duplex, vna quæ infertur per ſententiam, alia quãdo lex pronunciat illum infamem, ſecundum Afflict. in conſt. cordi nobis nu. 4. lib. 2. ſed ſecundum Franch. in c. repræhenſibilis nu. 5. de appellat. Infamia iuris tripliciter infertur, primò per ſententiam, ſecundò ex genere pœnę, tertiò ipſo iu-
5 re, ſiue ipſo facto. Infamia † autem facti eſt triplex, ſecundum Bald. in c. 1. an remoueatur circa med. de feud. & Iaſ. inſtit. de actio. §. ſic itaq; nu. 20. & infamia
6 † facti quomodo irrogetur, & quos effectus habeat, Iac. de San. Georg. in l. teſtium §. lege iulia vlt. col. ff. de teſti. &
7 infamia † canonica contrahitur per peccatum mortale, Abb. in d. c. teſtimoniũ
8 de teſt. & quomodo † probetur infamia, plenè Maſcard. de probat. concluſ. 895. & vide etiam, quę poſui ſupra in quæſt. 24. verſ. item infamis.

9 Itẽ adde, † quòd infamia eſt pœna corporalis. Boſſ. in tit. de carcer. fideiuſſ. relax. nu. 8. quinimo comparatur morti, eſt text. in l. iuſta ff. de manum. vind. & addent. ad Bertaz. in conſil. 198. in litera. A.

10 Item adde, † quòd quando infamia eſt publica, & publicè ſparſa, & clamoſa, nõ indiget probatione. Philip. Franch. in c. quia nos in princ. de appell.

11 Item adde, † quòd infamis non debet videre faciem Principis, l. 2. C. de dignit. lib. 12. & Bald. ſuper feud. in rubr. an ille, qui interfecit fratrem capit. 1. num. 2.

12 Item adde, † quòd licet pœna principalis ſit ad tempus, puta relegatio ad quinquenniũ; tamen infamia erit perpetua, nam pœna acceſſoria non dinumeratur à tempore principalis pœnæ. Ita Bald. in repet. l. quid ergo §. pœna grauior verſ. in eadem gloſ. non remittitur ff. de his qui not. infam. ad hoc tamẽ vidi Blanc. in pract. crim. in ver. poſtquàm vidimus nu. 53. cum ſequent. vbi tenet, quòd infamia ceſſat, facta pęnæ diminutione ex cauſa.

13 Item adde, † quòd vbi ex forma legis, vel ſtatuti alicui imponitur pœna infamiæ, & condemnandus ex alio delicto eſſet infamis, debet per iudicem pœna mutari, & alterari, per tex. in l. nouerint C. vt intra certum tempus, & ibi Ang. & Corſet. in ſing. ſuis in ver. pœna, & Foller. in pract. crim. in ver. pęnis debitis feriantur, nu. 39.

14 Item adde, † quòd infamia non tollitur per emendationem vitæ, c. teſtimonium de teſt. & Alex. in l. prætor §. is ẽt ff. de eden.

15 Item adde, † quòd infamia non remittitur per ſimplicem indulgentiam Principis de delicto factam, niſi expreſsè ad famam reſtituatur. Gram. voto 34. nu. 7. Pariſ. conſ. 1. nu. 18. vol. 4. Deciſ. Pedemont. 79. nu. 51. & latiſſimè per D. Odd. in tract. de reſtitutione in integrũ quęſt. 93. cum multis ſequentibus.

16 Tergiuerſator. Adde † in materia ꝑuaricationis Boſſ. in tit. de præuaric. & latiſſimè Menoch. de arbitr. caſ. 323. & Io. Mar. Corat. in ſuo tract. com. opin. nu. 34. cum ſequen. per quos latiſſimè de Aduocatis præuaricationem committentibus tractatur.

17 Item † adde, quòd Aduocatus meus in cauſa

causa principali, potest esse Aduocatus in causa appellationis cōtra me. Gemin. in c. Romana nu. 11. sed ibi Io. Andr. dicit, quòd non est honestum; caueant igitur Aduocati ne id faciant.

18 Item† adde, quòd è contra corrumpēs Aduocatum, siue procuratorem partis aduersæ, punitur tamquàm falsarius, Monticel. in reg. 15. num. 17. & causam perdit. Vant. de nullit. in tit. de nullit. ex defectu processus, & ord. iud. nu. 142.

Damnatus publico iudicio.

19 Adde,† quòd iudex condemnando potest ex iusta causa bonam famam condemnato reseruare. Boer. decis. 64. nume. 10.

20 Item† adde, quòd damnatus de crimine, ciuiliter efficitur infamis. Imo. in l. infamem ff. de publ. iudic. ubi attestatur de communi.

Ibi, & hoc quidē satis de plano.

21 Adde, quòd condemnatus† in contumaciam non efficitur infamis, nisi fuerit secuta corporalis pœnæ executio. Bart. in l. ictus fustium ff. de infam. Castr. in cōs. 467. nu. 2.

Item adde, quòd Bald. in l. 1. col. 10. vers. sed quid si dicit, C. de hęred. instit. dicit, non esse infamem, nisi infamia facti.

22 Item† adde, quòd sententia lata vigore inquisitionis, quæ formari non poterat, licèt de facto seruetur, non infamat. Soc. iun. cons. 37. in fin. vol. 2.

23 Item† adde, quòd condemnatus ex ratihabitione non efficitur infamis. Bald. in l. obseruare. §. post hæc nu. 5. ff. de offic. procons.

Quæstio LXXIII.

SVMMARIVM.

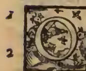

1 Officialis quando dicatur delinquere in officio, remissiuè.

2 Officialis in officio delinquens in statu ecclesiastico, punitur officio, statim quòd fuerit condemnatus de delicto absq; alia sentētia priuationis.

3 Doctor priuatus propter delictum doctoratu, an possit iterum doctorari.

4 Priuatio officij an dicatur pœna ciuilis, vel criminalis.

5 Et an in ea possit interuenire procurator.

6 Antiani reuelantes secreta Vniuersitatis, priuantur officio.

7 Secretum dicitur, quod vulgus ignorat.

8 Officiales ipsorum vota propalantes quomodo puniantur in Regno Neap.

9 Pœna cōmmutata efficit, vt non sit locus priuationi officiorum, quæ erat.

10 Officialis contemnens mandatum Principis cum clausula pro quanto gratiam suā caram habet, officio priuatur.

11 Officialis priuatus officio tamquam malè versatus, non potest ad officium redire.

12 Iudex corruptus quomodo puniatur.

13 Et quid in corrumpente.

14 Et quid de promittentibus expeditum litium finem.

Fumi venditor quis sit, & quomodo puniatur ibidem.

15 Barattaria quomodo probetur, remissiuè.

16 Carcerati ab aliquo Iudice non sunt testes idonei contra illum.

17 Iuramentum suppletorium non habet locū in syndicatu.

18 Barattaria quomodo probetur in Regno Neap.

19 Barattans dicitur proditor, & quomodo puniatur.

Iudici asserēti se corruptum fuisse, an credatur in præiudicium partis, nu. eod.

20 Acta facta per Iudices corruptos pecunia, sunt nulla.

21 Accusatio pro barattaria est popularis.

22 Iudex accipiēs pecuniam pro barattaria, si postea eum pœniteat, an euitet pœnam.

23 Pecunia accepta pro committenda barattaria, cui applicetur.

24 Officialis sciens barattariam alterius officialis, tenetur eam reuelare.

25 Officiale delinquente ad fauorem Vniuersitatis, vel officij, an teneatur successor.

26 Barattaria non dicitur recipere sportulas palam, & bona fide.

27 Officialis quid recipiens, an præsumatur in dubio recepisse pro barattaria.

28 Et quid si mandet pecunias alteri dari.

29 Officialis recipiens pecuniam post latam sententiam, an præsumatur corruptus.

30 Officiales in Regno Neap. non possunt recipere mutuò aliquam pecuniam.

31 Iudex querelatus de extorsione, si simpliciter respondeat, quòd quicquid habuit, iustè

iuſtè habuit; non uidetur fateri extorſionem.

32 *Iudex negligẽs quomodo puniatur, & quãdo dicatur negligens.*

33 *Iudex propter negligẽtiam poteſt priuari exercitio ſuæ poteſtatis, ſaltem quò ad illam cauſam.*

Et quomodo practicetur in Regno Neap. ibidem.

34 *Et quid in negligente ne partes veniant ad arma.*

35 *Iudicis negligẽtia in quibus caſibus puniatur, remiſſiuè.*

36 *Officiales de quibus debeant ſyndicari, remiſſiuè.*

37 *Appellans in ſyndicatu contra officialem, debet iuſtificare appellationem ex eiſdem actis.*

Officialis non euitat ſyndicatum de barattarijs, & illicitis extorſionibus, etiam ſi habuerit officium cum pacto de non ſtando ſyndicatui, nu. eod.

38 *Inquiſitio ſcrupuloſa fieri non debet in ſyndicatu.*

39 *Adminiſtrationis miſeria.*

40 *Officialis non poteſt condemnari, niſi querela præcedente.*

41 *Officiali ſyndicando interdicitur interim adminiſtratio.*

42 *Memorialia data ſine nomine contra officiales ſunt reicienda.*

43 *Credulitas nimia culpæ adſcribitur.*

44 *Syndicatus non poteſt per Principem tolli.*

Officialis in ſyndicatu an admittatur ad iuratoriam cautionem ibidem.

45 *Officialis in loco vbi officium exercuit, ad ſyndicatum ſtare debet.*

46 *Officialis ante ſyndicatum poteſt conueniri in ſex caſibus.*

47 *Notarius condemnatus de falſo, an per hoc ſit officio tabellionatus priuatus.*

48 *Excommunicatus perſiſtens per annum in excommunicationem, ſit ſuſpectus de hæreſi.*

49 *Prælati inſufficientis pœna.*

Vic etiam valde affinis.

1 Adde † vidẽdum Corn. cõſ. 132. col. 2. & D. Farin. in qſt. 19. vbi habetur, quòd quando quis dicatur delinquere in officio, & quòd per

2 † Rotã Romanã decisũ fuit, ꝙ officialis delinquẽs in officio, priuat̃ officio absq; alia ſententia priuationis, ſtatim ꝙ eſt cõdemnatus de delicto, & ſic declaratus, quòd delinquerit: quia in pœnis etiam ipſo iure impoſitis, requiritur declaratoria delicti, vt notant omnes in c. cum ſecũdum de hæreticis, & in c. Rodulphus, vbi Fely. de reſcrip.

3 Item adde, quòd † ſi Doctor propter delictum priuatur doctoratu, nõ poteſt doctorari, niſi ab Imperatore, vel à Papa. l. 2. in fin. C. de liber. & eorum lib. & ibi Bal. & in l. 2. C. de diuer. offi. lib. 12. & Iaſ. in l. 1. §. & poſt operis ff. de noui oper. nun.

4 Item † adde, quòd pœna priuationis officij eſt criminalis, quando apponitur ſola, ſed quando vltra priuationẽ officij apponuntur aliæ pœnæ, tunc eſt ciuilis, & procurator poſſet in ea interuenire,

5 † Abb. & Io. de Anan. in c. ſuper his de accuſat. Corn. in cõſ. 19. col. 2. circa fin. vol. 3. & Maran. in ſua pract. par. 4. nu. 32. cum ſequen. diſtin. 1.

6 Item † adde, quòd Antiani reuelantes ſecreta Vniuerſitatis, priuantur officio, ita Bal. in tit. de pac. tenen. in verb. In Nomine Chriſti, & in tit. quibus modis Feu. amit. & in titulo de pace tenen. in

7 verb. credentiam dicit, † quòd ſecreta dicuntur illud, quod vulgus ignorat.

8 Item † adde, quòd in Regno Neap. priuantur officio officiales, eorum vota propalantes, & etiam incurrunt pœnã indignationis, & irę Regis; ita prouiſum fuit per Reg. pragm. incip. cum vero ex propalatione ſub. tit. de offic. Iuſtitiarij ſeu magnæ Curię Vicarię fol. mihi 201.

9 Item † adde, ſi ſtatutum pro aliquo delicto imponat pœnam corporalem, & officij priuationem, & deinde pœna corporalis in pœcuniariam commutetur per aliud ſtatutum; amplius priuationi officij non eſt locus, cum in ipſa reformatione nihil dictũ ſit de officij priuatione, Deci. conſ. 90. col. 2. verſ. ſed tamen vlterius, quem refert, & ſequitur Menoch. de arbitr. iud. caſu 276. nu. 9.

10 Item † adde, quod pœnam priuationis officij incurrit Iudex, contemnens mandatum Principis, ſi ei iniunctum fuerit, pro quanto charam gratiam habuerit; etiam quòd ſit officium perpetuum. Gram. deciſ. 40. nu. 22.

11 Item † adde, quòd priuatus officio ſuo

 per

per sententiam ex eo, quòd malè versatus fuerit, ad officium redire non potest, secundum Cassan. in consuet. Burg. fol. 258. nu. 49. cum sequen.

Iudex committens Barattariã.

12 Adde, † quòd iudex corruptus sex pœnas incurrit, de quibus per Neuiz. in Sylu. nupt. lib. 5. in verb. quomodo sit iudicandum, nu. 91. & hanc materiam iudicis conrruti, vide plenè per Menoch. de arbitr. iud. cas. 342. & in cas. 343. habetur de pœna † corrumpentis iudices,
13 & in sequenti casu de pœna eorum, qui aliqua re accepta, vel promissa expeditum litis euentum promittunt, † & isti
14 corruptoribus sunt similes, & ibi etiam latè de venditoribus fumi, & eorum pœnis: sunt aliqui enim, qui cum gratia, vel familiaritate aliquid apud Principes, vel causarum iudices possunt, pecunias, & alia munera ab ijs, qui à Principe, vel à iudice aliquid sibi concedi postulant, accipiunt, vt quid futurum de illorum petitionibus sit, referant, & ij fumi venditores dicti sunt. & quomodo probe-
15 tur † barattaria, vide Mascar. de probat. in concl. 165. 166. & 453. & illi qui fuerunt carcerati ab aliquo iudice, contra
16 † eum non possunt recipi in testes, quia non sunt omni exceptione maiores, vt requiritur, nam contra iudices probationes debent esse legitimæ, & luce meridiana clariores, vt per Bertaz. in cons. 71. nu. 11. cum seq. ubi dicit etiam, quòd
17 in syndicatu † iuramẽtum in supplemen
18 tum probationis locum non habet, † sed in Regno Neap. adest cap. 46. incip. Itẽ quòd in omni casu, quo prouisum fuit, quòd in omni casu, in quo contra prohibitionẽ officialis dicitur recepisse, nec inde aliquid constare potest, purget se per iuramentum suum officialis tam ipse uidelicet, quàm ille, per cuius manus dicitur recepisse: & si prædictum iuramentum præstare recusauerit, stetur sacramento partis, à qua dicitur recepisse, & quantum ipse se soluisse iurauerit, sibi restituatur instanter, & nihilominus soluat Curiæ pœnam in talibus constitutam. vide etiam Io. Ant. de Nigr. in c. 260. incip. vulgaris famæ, & ibi nu. 23. habentur, quæ cõsiderari debeant, quando proceditur contra officialem de barattaria, & extorsionibus, & Pari. de synd. in verb. probatio. §. contra officiales, & barattaria probatur sicut dolus, scilicet indicijs, & coniecturis. l. dolum. C. de dolo. Boer. decis. 101. Crau. cons. 8. & cons. 319. & Plot. in l. si quando num. 76. C. vnde ui, & probatur etiam per iuramentum, secundum Ang. in auten. vt iud. sine quoquo suffrag. §. oportet ei, & per Gram. in d. cons. 35. nu. 53. cum sequen. latè quæ probationes requirantur in hoc crimine corruptelæ, quæ pœna imponatur contra officialem de iure cõmuni, & quæ per Const. Regni, & quando liberatur fideiussoribus, & per Regiã Pragmaticam incip. quis nescit sub titulo de muneribus, prouisum fuit, quòd ad probandam corruptionem contra officialem sufficiunt tres testes singulares bonæ famæ, & opinionis; & in crimine corruptelæ quomodo procedatur, & probetur, vide cap. regni incip. vulgaris famæ proloquium, & Foller. in fragmentis nu. 189. vbi latissimè, & ibi etiam habetur de d. cap. Item quòd in omni casu, & ad hanc materiam barattariæ vide omnino Port. in cons. 94. vbi consuluit contra Tabernam supremum cancellarium Mediolani. & barattans dicitur
19 proditor, † & contra eum potest procedi ad instar rei criminis læsæ maiestatis. ita Gigas in tract. de crim. lęs. maiest. lib. 3. rubr. de prodit. quæst. 2. & vltra pœnã priuationis officij incurrit etiam degradationis, & priuationis dignitatis. Capyc. decis. 121. nu. 18. vbi latè de hac materia Guid. Pap. sing. 510. vers. qualiter Lancell. de attent. par. 2. cap. 4. de atten. lite pendẽte nu. 20. Bonacossa in quęst. crim. in verb. syndicare vers. si condemnatus.

Item adde, quòd iudici asserenti se pecunia corruptum, sententiam protulisse, non creditur in præiudicium partis. Gabriel. commun. conclus. lib. 7. de malef. conclus. 32. nu. 7. & sequent. vbi hoc dictum declaratur.

20 Item † adde, quòd omnia acta per iudices pretio corruptos gesta, sunt nulla. l. venales C. quando prouoc. non esse neces. c. cum ab omni de vit. & honest. cleri. Archidiac. in cap. rectè 11. q. 3. Socin. in fallen. 356. Mars. in l. lege Cornelia ff. de fals. & Vant. de nullitat. in titul. de nullitat.

nullitat.ex defect.process.num.136.vbi dicit,quòd ipso iure non valent.

21 Item† adde,quòd accusatio pro barattaria est popularis, & cuilibet de populo competit,si agatur criminaliter;si autem ciuiliter,si applicatur fisco,competit cuilibet de populo, alias si aliqua pars applicatur parti, tunc competit solum soluenti,& eius hæredi.ita Ang.in l.1. vers. ad hanc partem.C.ad l.iul.repet.

22 Item† adde,quòd iudex si acciperet pecuniam, vt committeret barattariam,si pœniteat, antequàm barattariam committat, non euitat pœnam, secundum Bal.in l.generaliter §.1. ff.de calumniat. & ibi dicit, quòd ita per illum text.fuit determinatum Florentiæ in vno,quem reintegra pęnituerat,& idem refert in l. 1. §. ad bestias ff. de postul. & hoc pro valde notabile refert etiam Ias.in §.quadrupli nume.80. instit. de action. Mars. sing.326.pęnitentia,Roman. sing.332. & pulchrè per Boer.decis.153.vbi limitat post Bologn.in §. ibi per eum allegata,& videtur tenere,quòd sit idem, si iudex non receperit pecuniam, sed pa-

23 ctus fuerit,& ibi nu.23. tractat. cui† pecunia sit applicanda fisco, vel parti; & secũdum Roman.sing.333. per eum ibi allegatum regulariter applicatur parti; & de hoc uide etiam Doctores in l.1.& seq.ff.de cond.ob turp. caus. & Abb. in c.in omni col.2.de uit.& honest. cleric.

24 Item † adde, quòd in Regno Neapol. fuit prouisum per rit.4. incip.Item q̃ si aliquis, vbi Carau. quod alius officialis sciens aliquem officialem barattariam commisisse,tenetur reuelare, quod etiã est de iure communi, vt dicit Paris. in tract. syndic. in verb. syndicantur officiales lo 3.per tex. in §. necessitatẽ vers. sed etiam in auth. vt iudic. sine quoquo suffrag.

25 Item†adde,quòd si officialis delinquit prætextu officij, & ad cõmodum ipsius officij,vel vniuersitatis, successor in officio tenetur satisfacere. Aufr.ad decis.70 Tolos.& Moron.in tract.de pace, & fide,& treuga quæst.131.

26 Item†adde, quòd pecunijs solutis pro sportulis, si iudex eas acceperit palam, & bona fide, non potest dici commissa barattaria. Bald.in c.fin.nu.11.de appellat.Soci.in reg. 55. barattaria vbi dicit, ita fuisse iudicatum in fauorem cuiusdam iudicis. Felyn. in c.tua nos num.5. de Simon. & Mars. in rubr.ff. ad l.Cornel.de sicar.nu.10.& Bertaz.in cons.71. nu.23.& sequen.

27 Item†adde, quòd quando dantur pecuniæ officiali,præsumptio est contra ipsum de barattaria, tametsi mutui causa, vel alterius liciti contractus in illa numeratione nominetur, vt per Bald. in l. quisquis C.si cer.pet.Gramm. cons.35.

28 nu.8.nec refert,†an ipse officialis pecunias recipiat, vel eas vxori mandet per alterum tradi.l.2. ff.de calumn. & Port. in cons.94. num. 9. & 10. nisi donatum

29 † fuisset iudici post latam sententiam, quia illud non argueret, illum fuisse corruptum. Anchar.cons. 368.col. 6. quem sequitur Felyn. in c. tua nos de Simon. in fin. & Menoch. de præsumpt. lib. 5. præsumpt.8.nu.12. sed forsan non transiret sine suspitione, considerata tamen

30 qualitatẽ muneris,& † in Regno Neap. fuit prouisum per Pragm. 2. incip. Item quis nescit sub tit.de muner.offic. quòd iudices nullam quantitatem pecuniæ mutuo accipere possint.

31 Item†adde, quòd iudex querelatus in syndicatu de extorsione, respondẽs simpliciter, quòd quicquid fecit,& habuit iustè fecit, & habuit; non videtur fateri pecunias extorsisse. Io. de Amicis cons. 49.per totum.

Ibi,pars aut iudicẽ corrumpẽs. Adde Menoch. de arbitr. iud.casu 343. vbi hanc materiam latè tractauit.

32 Item Iudex. Adde † Menoch. de arbitr.Iud.casu 341. vbi plenè tractat de pœnis Iudicis negligẽtis ministrare iustitiam: & quomodo Iudex dicatur esse in negligentia, aut teneatur in syndicatu, vide Bald.in l.mancipia C. de seru.fugit. & Bart.in l. cognitione col.fin.ff.ad syllan. & negligentia an præsumatur, & quomodo probetur, latè per Masch. de probat. concl. 1088. vol.2.& nedum ipse Iudex,qui negligit facere iustitiam,tenetur parti,sed etiam Principi, qui illum Iudicẽ creauit.Fran. Niconit.in repet.c.quoniam contra nu. 1081. de probat. & Iudex negligens in puniendo delinquentem, quem corrigere potest, dicitur fautor eius, & Prin-

ceps criminis.c.quanto de sent. excom. & per Crau.in cons.314.col.3. vers. Iudex, & cons.132.col.2. & ibi alia de negligentia Iudicis, sed vtinam, quando Iudices non puniunt delinquẽtes, sit negligentia, & non malitia.

33 Item † adde, quòd iudicis negligentia in expediendo causas ciuiles, & criminales est iusta causa eũ priuandi, saltẽ in illa causa exercitio suę potestatis, & maior magistrat⁹ potest supplere, & iustitiã facere, etiam quòd esset Iudex feudatarij, siue Baronis habentis priuilegia, ꝙ in terris suis ipse solus, uel eius officialis iustitiam facere possit, sed maior magistratus vrbaniter agendo potest statuere terminum iudici, ad expediendum causas ciuiles siue criminales, quo elapso in casu negligentiæ poterit ipse maior magistratus procedere etiã in terris infeudatis, & separatis, & in omnibus causis tam ciuilibus, quam criminalibus ad feudatarios, & Barones, vel ad eorũ officiales spectantibus. Fely.in c.irrefragabili nu. 1. de offic. ordin. & latè Bernard.de Plot. in cons.133.nu.31.cum sequen.vol. 1. inter cons. crim. diuers. & hoc passim in Regno Neap. seruatur, vbi per iudices secundarum causarum primis, & per iudices tertiarum secundis fit preceptum ad instantiam partis quòd infra decem, vel quindecim dies causam expediant sub pœna auuocationis, quatenus in termino expeditionis reperiatur, & termino elapso, si causa non fuerit expedita per dictos iudices, auuocatur, quamuis Barones iurisdictionem priuatiuam habeant cum amplissimis priuilegijs. In statu autem ecclesiastico hoc numquam vidi practicari.

34 Item † adde, quòd officialis negligens in prouidendo, ne partes veniant ad arma, potest priuari officio suo. Bald. in l. 1.§.quis ff.de offi.pręfect.& Ang.in l. 2. §.ex his.ff.de verb.oblig.& Brun.in cõs. 66.col.6.

35 Item † adde, quòd in triginta sex casibus iudicis negligentia punitur, quos accumulauit Gomes.in Comment. ad regulas Cancell.in regula de triẽnali possessore quæst.28. & de modo probandi iudicis negligentiam, Menoch. in tract. de recuper.possessio. remed.7. quæst.5. vide etiam Mascar.de probat.1088. vbi etiam habetur, negligentiam non præsumi.

Ibi, debent ergo officiales.

Adde Ioseph. Ludouic. in concl. 38. in vers.infertur 102. vbi multos accumulauit idem attestantes, & dicit ita seruari in Vrbe, idem tenet Bertaz. consil. 71. & 91.vol.1. in quibus locis multum latè hanc materiam tractauit. & Gramm.in cons.54. num. 11. dicit, quòd hodie de consuetudine, ac etiam in pluribus locis per statuta Ciuitatũ, officiales non syn-

36 dicãtur, † nisi de furtis, pecunia accepta, & malè ablatis, & de cœteris barattarijs, non autem de iniquis decretis, aut sententijs malè latis, & ibi Gram.nu. 16

37 dicit etiam, quòd appellans † in syndicatu cõtra officialem, debet iustificare grauamen ex eisdem actis, & processu, nec posset nouas probationes inducere contra officialem. Et officialis debet syndicare de barattarijs, & illicitis extorsionibus, etiam si haberet officium cum pacto, siue priuilegio, quòd non teneretur stare syndicatui, vel quòd per literas Principis syndicatus fuisset remissus, quia literæ, priuilegium & pactum intelligerentur solum de culpis, & negligentijs, non autem de barattarijs, & illicitè extortis. Afflict.in constit.volumus nu. 4.& in const.minoribus nu. 6. & contra

38 † officiales scrupulosa inquisitio omnis reijcitur, alias frangeretur neruus iustitiæ, auctoritasq; iudicum deprimeretur, atq; vilesceret, & in officio successores lento gradu, vel calce procederent, ut per Gram.d.cons.54.nu.5.adhoc faciũt verba Ciceronis in oratione pro Lucio Flauo in 2. par. dicentis ad verbum oh

39 † conditiones miseras administrandarum Prouinciarum, in quibus diligentia plena simultatum est, negligẽtia vituperationum, vbi seueritas periculosa, liberalitas ingrata, sermo insidiosus, assentatio perniciosa, frõs omnium familiaris, multorum animus iratus, iracundiæ occultæ, blanditiæ apertæ, venientes prætores expectantur, præsentibus inseruiunt, & abeuntes deserunt.

40 Item adde, † quòd officiales condemnari non possunt, nisi querela pręcedat, vt est communis opin. de qua per Aret. in c.qualiter, & quando il 2. de accusat. nu.81.

nume.81. & ita seruatur in practica, &
41 quando officiales syndicantur, † administratio eius interdicitur. Gram. conf. 10.nume. 2. & 3. Lancellot. de attent. par.2.cap.5.nume.17.& Cappel. Thol. decis.370.

42 Item adde, † quòd contra officiales tã ad syndicatum permanentes, quàm etiã officia exercentes reijcienda sunt memorialia, sine nomine tradita. Spec. in
43 tit.de deposi.§.7.nu.10.culpę† enim nimia credulitas ascribitur, Roman. cons. 423.nu.12.

44 Item adde, quòd† Princeps non potest remittere, quòd officialis nõ stet ad syndicatum, Affl.in const.volumus num.4. lib.1.fol.194.& ibi etiam habetur, quòd officialis habet hoc priuilegium, quãdo stat in syndicatu, vt stetur iuratoriæ cautioni, si non habet fideiussores; nisi esset capitaliter accusatus: sed ego credo, ꝙ in practica hoc priuilegium non seruaretur considerata petitionum qualitate.

45 Item adde, † quòd officialis in loco vbi officium exercuit, debet stare ad syndicatum post finitũ officium l.1. C. ut oẽs Iudices, & in l. 1. C. vbi de crimine agi oportet, & l.1.C.ad legem Iul. repetun. & de his specialiter fuit prouisum in Regno Neap.& quòd alibi stare nõ possit per Constitu. Volumus, & ibi Afflict. num.2.

46 Item adde, † quòd officialis ante syndicatum potest conuenire in sex casib⁹, primo, si est officialis perpetuus, secundò, si actio esset tempore peritura, tertio, si commiserit furtum, siue barattariam in officio, quarto, si ita Princeps iusserit, quinto, potest conueniri à personis non subditis ratione officij, sexto, quando pro delicto imponitur pęna priuationis officij, ita tradit Afflict. in consti.statuimus nu.48.lib.1.& vide quę posui supra in quæst. 16. ad vers. præterea quæro.

Notarius condemnatus.

47 Adde, quòd† non sufficit condemnatio falsi, sed etiam requiritur, quòd in eadẽ sententia officio tabellionatus sit priuatus, ita tradit Nell. de bann. in 1.par.2. temp.quæst.151. quem sequitur Foller. in pract.crim.in verb. banniantur num. 39.& Mars.in pract.§.aggredior, nume. 108.& sing.200.nu.2.fallit tamen, si crimen sit notorium, & tale, per quod sit priuatus ipso iure officio tabellionatus, ita notat Tiraq. in repet. l. si numquam in verb. reuertatur nu.412.C. de reuoc. donat.sed in hac materia de priuatione officij tabellionatus, vide Felyn. in c.fraternitatis de hæret.vbi ponit multas fallentias.

48 Item Clericus. Adde, quòd† vltra priuationem beneficij, si per annum steterit in excommunicatione, poterit contra eum vti de hæresi suspectum, procedi, per Concil. Trident.sub decreto de reform. sess.25.cap. quamuis in fine.

Prælati insufficientes.

49 Adde† videndum Crau. in consi. 132. col.2.

Quæstio LXXIV.

SVMMARIVM.

1 *Degradatio in dubio intelligitur de leuiori.*

Qvandoq; etiam.

1 Adde, quòd † statutum imponens pœnam degradationis, erit intelligendum de leuiori, & sic de verbali degradatione. Foller. in pract. crim.canon.in verb.& si confessi, aut cõuicti nume. 22. quid si statutum simpliciter.

Quæstio LXXV.

SVMMARIVM.

1 *Suspensio quid sit, quotuplex, à quibus abstinere faciat, quando imponatur, & de illius forma, remißiuè.*

Coeterum vbi crimen.

Adde vidẽdum Foller. in practi. crim. cano. in verb. & si confessi, aut conuicti sint cap.33.nu.27.
1 & 63.vbi latè† ponit quid, & quotuplex sit suspensio, & quot sint suspensionum spe-

ſpecies,& à quibus officijs ſuſpenſus dicatur interdict⁹, & ſe abſtinere debeat: & ibi in hoc facit decem regulas, & ponit etiam, quando ſuſpenſionis pęna imponi poſſit non pręcedente monitione, & tradit formam inquiſitionis,& ſententiæ, ſuſpenſionis, vel abſolutionis.

Quæſtio LXXVI.

SVMMARIVM.

1 *Interdictum quid ſit, quomodo, & quid operatur, remiſſiuè.*

2 *Percutiens Epiſcopum, quomodo puniatur, remiſſiuè.*

Inter eccleſiaſticas cen-
1 ſuras. Adde † videndum Nauarr. in ſuo manuali, ſiue ſumma Confeſſ. cap. 27. num. 164. vſq; ad nu. 189. tomo 1. vbi interdictum quid, & quotuplex, quis, cur, & quomodo poteſt interdicere, & interdici,& quæ prohibeantur interdicto,& tēpore interdicti.

2 Item Ciuitas. Adde † videndum ea, quæ poſui in quęſt. ſequenti in verſ. percutientes iniurioſè, vbi quibus pœnis puniantur percutientes Epiſcopos.

Quæſtio LXXVII.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus patitur 62. pœnas, remiſſiuè.*

2 *Declarationes, ampliationes, & limitationes ad can. ſi quis ſuadente diabolo, remiſſ.*

Manus violentas iniycere in clericum, quā do quis dicatur, ibidem.

3 *Percutiens conſanguineum clerici, reſpectu clerici incidit in dictum can.*

4 *Et quid de percutiente fratrem tertij ordinis S. Franciſci.*

5 *Et quid de patre percutiente filium clericum.*

6 *Et quid de minore.*

7 *Et an ipſo facto percutiens, in d. can. incidens.*

8 *Et an requiratur publicatio; & quid operetur dicta publicatio.*

9 *Et quid in ſpuente in faciem clerici.*

Et quid de effudente aquam ſuper eo, ibidem.

Et quid de eum detinente per veſtē, vel frenum equi, ibidem.

Et quid de auferente aliquid ab eius manibus, ibidem.

10 *Can. ſi quis ſuadente. Quot requirat, vt locum habeat.*

11 *Et an procedat in Clerico coniugato.*

12 *Et an in clerico hæretico.*

13 *Et quid in percutiente in ludo.*

14 *Et quid in muliere.*

15 *Et quid ſi clericus non incedebat in habitu clericali.*

16 *Et quid in offendente cadauer clerici.*

17 *Offenſa leuis, & grauis quæ dicatur.*

18 *Ordinarius quando poſſit abſoluere, remiſſiuè.*

19 *Percutiens pluries clericum, an pluries ſit excommunicandus.*

20 *Excommunicatus poteſt iterum excommunicari.*

21 *Excommunicatio in participantes nō fertur, niſi canonica monitione præcedente.*

Incendiarius Eccleſiarum eſt ipſo facto excommunicatus, & abſoluēdus à Papa, ibidem.

22 *Aliorum vero locorum excommunicādus.*

23 *Incendiarij pœna non tenentur incedens domum propriam, niſi fecerit, vt incenderet bona aliena.*

24 *Incendiarij eccleſiarum etiam non conſecratarum, & cimiterij, ſunt ipſo facto excommunicati.*

25 *Cardinalem offendēs quomodo puniatur.*

26 *Et quid de offendēte Epiſcopum, & alios inferioris ordinis.*

27 *Et quid de turbante diuina officia.*

28 *Et quid de offendente legatos Sedis Apoſtolicæ.*

29 *Ciuitas occidens duos Epiſcopos, nō poteſt amplius Epiſcopum habere.*

30 *Eccleſiaſtica libertas quando dicitur uiolari.*

31 *Iudex ſeruans ſtatutum contra libertatē Eccleſiaſticam, an peccet.*

Baldus impugnatur, nu. eod.

Statutum contra libertatem Eccleſiaſticā non valet, ibidem.

32 *Lim. niſi eſſet contra priuilegium datum alicui Eccleſiæ particulari.*

33 *Laici non poſſunt ſtatuere ſuper eccleſijs.*

34 Sta-

34 *Statuta, quæ possunt afferre clericis commodum, & incommodum, non dicũtur cõtra libertatem Ecclesiæ.*
Statutum, quòd nemo coquat panem alicui Monasterio, ne molet bladum, ne aliquid vendat, vel emat; an sit cõtra libertatem Ecclesiæ, ibidem.
35 *Statutum quando dicantur contra libertatem Ecclesiasticam.*
Et quæ requirantur, vt incurratur excõmunicatio, remissiuè. ibidem.
Et quid de Vniuersitatè faciẽte talia statuta. ibidem.
Et quid de mandante, dictante, scribente, consulente, ibidem.
36 *Et quid si decuriones mandauerint alicui fieri statuta, & ille fecerit aliqua contra libertatem Ecclesiæ.*
Et quid si post dicta statuta ponatur statutum cassans, ibidem.
37 *Libertas Ecclesiastica non læditur per statutum laicorum, habens in se naturalẽ, & ciuilem æquitatem.*
38 *Excommunicationis sententia lata ex falsa causa, & mala intentione valet.*
39 *Et quomodo dicatur nulla.*
40 *Excommunicatio iniusta ligat quò ad hominem, non quò ad Deum, nisi excommunicatus eam contemneret.*
41 *Lim. in tali iniustitia, quæ redderet sentẽtiam nullam.*

Vccessiuè videamus.

1 Adde, quòd † ille, qui est excommunicatus patitur sexaginta duas pœnas, quas ponit Pet. Rebuf. in concorda. tit. de excomm. non vitan. vol. 2. & ad hoc vide etiam Carau. in ritu 236. nu. 12. cum sequen.

2 Percutiens. Adde † in hac materia c. si quis suadente diabolo Socc. in. c. peruenit nu. 11. vsq; ad fin. de pœn. vbi infinitas posuit quæstiones, spectantes ad materiã excommunicationis d. canon. quam examinauit per 35. col. & alibi non reperies ita diffusè tractatam: vide etiam septem casus, in quibus percutiens clericum non incidit in sententiam excommunicationis, de quibus per Inno. in c. non dubium de sententia excomm. & per Duen. in reg. 99. habes ad istam regulam vndecim ampliationes, & tres limitationes, & ibi in prima limitatione habetur, quòd non solum percutiens est excommunicatus, verum etiam ipso Iure sine aliqua denunciatione per extrauagantem Martini quinti, quæ incipit insuper ad euitanda, & illam refert etiam Felyn. in cap. Rodulphus numero 39. de rescript. Et quando quis dicatur iniicere manus violentas in clericum, Sum. Syluestr. in verbo excommunicatio 6. & Naua. in manu. c. 27. nu. 37.

3 Item adde, quòd † percutiens consanguineum clerici respectu tamen ipsius clerici incidit canonem d. c. si quis suadente, vt per Mars. in sing. 204.

4 Item adde, quòd † non incidit in canonem d. c. percutiens fratres tertij ordinis S. Francisci iuxta not. per Crau. in cons. 303. nu. 10. & Paris. consi. 40. num. 14. vol. 3.

5 Item adde, † quòd pater verberans filium Clericum non incidit in excommunicationem, secundum Floria. post Tancretũ in l. sed si §. si magister, ff. ad l. Aquil. & addent. ad Alciat. de præsum. reg. 1. præsump. 3. nu. 1.

6 Item † adde, quòd minor vigintiquinque annis incidit post pubertatem in pœnam dicti carceris, sed non tenetur ire ad Papam, quia potest absolui per Diocesanum, & in hoc minor ætas alleuiat, c. cum illorum in fin. de sententia excõmu. & Fran. Mar. in decis. 814. par. 2. sed vide omnino decis. sequen. 822. vbi aliter sentit, & distinguit.

7 Item † adde, quòd licet ipso facto incurratur in canonem c. quis suadẽte diabolo propter violentam iniectionẽ manuum in personam clerici, requiritur
8 † tamen publicatio, seu denuntiatio, licet per talem denunciationem amplius non ligatur, cum non sit de substantia excommunicationis, Frã. Mar. in decis. 810. par. 2.

9 Item adde, quòd † spuens in faciẽ clerici, vel effundens aquam super eũ animo iniuriandi, vel detinens clericũ per vestem, vel frenum equi, vel auferẽs aliquid de manibus suis, incidit in canonem, nisi vestes essent separatæ à persona clerici, Fran. Marci. decis. 819. par. 2.

10 Item † adde, quòd tria requirũtur ad hoc, vt pœnam Canonis incurratur, primo factum consumatum, secundo animus

mus iniuriandi, seu dolus. 3. violentia Fran.Mar.in decis.821.part.2.

11 Item† adde, quòd dispositio d.c.si quis suadente habet locum etiam in clerico coniugato c.vnico de cler.coniug. in 6. & Viui.opin.104.nu.5.vol.1.

12 Item† adde, quòd Clericus hæreticus posset percuti sine pœna d.c.si quis suadente. Card.in clemen.2.§.cœterum de elect.& Viui. vbi supra nu.7.

13 Item† adde, quòd vbicunq; quis ludēdo percuteret clericum, non incurreret excommunicationem aliquam.c. 1. de sentent. excomm.& Viui. d. opin. 104. num.11.

14 Item† adde, quòd c.si quis suadente ita habet locum in fœminis, sicut in masculis, vt absolui nequeant, nisi à Papa. Viui.d.opin.104.nu.8.

15 Item† adde, quòd percutiens clericum non indutum habitu clericali, pœnam d.c.non incurrit, quia in dubio non præsumit sciuisse, illum esse Clericum.Bero. cons.187.nu.6.vol.3.

16 Item† adde, quòd offendens cadauer Clerici, siue religiosi, vt iniuriam faciat, incidit in pœnam d.canonis, quia durat etiam priuilegium in cadauere. Felyn. in c.à nobis el 2.nu.1.de sent. excom.& Decian.in tract. crim. lib.6. cap. 17.nu. 19.tomo 2.

17 Scias tamen. Adde, quæ† nam dicatur leuis offensa, & q̄ grauis, vt per summam Armill. in c. excommunicatio el 5. nu. 9. & per Franc. Marci.in decis.823.vbi tenet, quòd Episcopi arbitrio relinquitur.

18 Item † adde plures casus speciales, in q̄bus ordinarius potest absoluere, quos ponit D.Ant.in Summa 3.par.tit. 24.§. 1.§.2.& §.3.& Franc. Marci decis. 822. & 826.& alijs sequen.par.2.

19 Sed pone. Adde, quòd† vnica tantū canonis sententia excommunicationis affici debet, & non pluribus excommunicationibus, & est communis opinio, vt per Couar. var. resol. lib.2.cap.10.nu.8.in vers. quartum, & ibi in vers. quintum est, habetur, quòd si quis percusserit clericum semel, ob id ipso iure à Canone fit excommunicatus, atq; iterum eumdem clericum ex interuallo percusserit, alia canonis sententia excommunicationis ligabitur, nam

20 semel excommunicatus † iterum potest excommunicari. glos. in c.cum pro causa, & in c. officij de sententia excōmun.

21 Clerici. Adde, quòd† talis excommunicatio hodie non potest ferri in participantes, nisi canonica monitione præmissa, vt in c. statuimus de senten.excom.in 6.& Socin.in c. significauit nu.7.hic allegat. & in c.perpēdimus in 10.princip. artic.nu. 234. de senten. excomm.

22 Incendiarij. Adde, quòd † incendiarius Ecclesiarum ipso iure est excommunicatus, sed incendiarius aliorum locorum non est excommunicatus, sed excommunicandus, & post publicationē absolutio reseruatur Papæ, nisi in mortis articulo. Socc. in d. c.tua Nos nu.13. & sequen. & in c. officij 23.art.de sent.excommunic.

23 Item † adde, quod si quis domum propriam, vel segetem incenderet, licèt peccaret abutendo re sua, tamen non teneretur pœna incendiarij, nisi dolo malo id faceret, vt etiam aliena bona incenderet.Socci.in c.cōquest. nu.29.de sent. excom.

24 Item † adde, quòd incendiarius ecclesiarum etiam non consecratarum ipso iure est excommunicatus, quod etiam procedit in cimiterijs, vt ibi per eum.

Item adde, quòd incendiarij sunt excommunicati, si non habent ius incendij, puta propter iustum bellum.23.q.4. c.qui peccat Soc.in d.c. conquest. num. 27.de sent.excom.

25 Offendentes. Adde† Soc.in c.in quibusdam nu.27.de pœnis, & quia tex.in c.felicis non loquitur de pœna interficientis Cardinalem, ibi dicit, quòd si esset laicus, non solum pœna capitali vltimi supplicij puniri deberet, verum etiam aliquo vltimo grauissimo supplicio, vt transiret in aliorum exemplum.

Percutientes. Adde Soci.in c.in quibusdam nu.28.cum se-

26 quen.de pœn.vbi† habetur quibus pœnis tam spiritualibus, quàm temporalibus offendētes Episcopos, præsbyteros, & alios clericos inferioris ordinis. & si quis offenderit Episcopum, vel clericos

27 in ecclesia, & diuina† officia turbauerit, pœna capitali punitur ad instar criminis

læsæ

læsæ maiestatis c. in primis §. de persona 2. quęst. 1. & l. si quis in hoc genus C. de episc. & cleric. & occidens Episcopum debet puniri per iudicem laicum, c. sunt quædam 23. q. 5. & de offendēte Epum, Archiepiscopū, Patriarchas, & Nuncios latè per Viui. opin. 88. lib. 1. & vltra alias pęnas percutiens Cardinalē, aut Epum, aut cęperit, seu bannierit, vel hæc mandauerit fieri, ratumue habuerit, ipso iure priuatur beneficio, Clem. 1. de pœn. & Rebuf. in tractat. de benef. tit. de modis amit. benef. nu. 39. & 40. & offendentes
28 †Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, Legatos, siue Nuntios sed. Apost. incurrunt pœnas d. cap. fęlicis. de pen. perinde ac si Cardinales offendisset, per Bull. in cęna Domini, vt latè per Nauar. in suo Manuali cap. 27. nu. 67. vers. secundā quò ad c. fœlicis, & pœnas tom. 1. & ibi vers. octaua dicit quòd Episcopum electum, & confirmatum, sed non consecratum percutiens non incurrit Bullam.

Ibi, vbi consuluit pro Ciuitate
29 Florentina. Adde, quòd † Ciuitas, q̃ occidit duos Episcopos, definit esse Ciuitas, & non debet vlterius ei dari Episcopus, 25. q. 2. c. ita nos Alber. de Ros. in rub. C. de episc. & cler. Card. Florent. in cl. 1. §. Ciuitas de pęn. Aff. in const. dubitationem nu. 14. rubr. 101. fol. 190.

Facientes seruari. Adde, quòd non
30 †incurrunt hanc excommunicationem, qui violant libertatem ecclesiasticam, vt nonnulli cēsuerunt, sed solum, qui eam violant per viā statutorum, & consuetudinem contrariam, ita ait Nauar. in suo manuali, cap. 37. nu. 119. tomo 1.

Item adde, quòd Bal. in §. proficisci 27 q. ff. de offic. proconsi. tenet, quòd Iudex
31 † seruans statutum cōtra libertatem Ecclesiasticam, non peccat, sed in hoc errauit, & statuta contra libertatem Ecclesiasticam non valent, nisi talia statuta essent
32 contra priuilegium † datum alicui particulari Ecclesiæ, vt est communis opin. de qua Tabiena. in verb. excommunicatio casu 20. pag. 670. & Gaiet. in sumula sua in ver. excommunicatio capit. 31. vers. quarto nota. sed laici † non
33 possunt statuere super ecclesijs c. quæ in ecclesiarum, & c. Ecclesia S. Marię de cō stit. & ibi doctores.

34 Item adde, † quòd statuta laicorū, quæ possent afferre commodum, & incōmodum clericis, non dicuntur contra libertatem Ecclesiæ, Abb. in c. Ecclesia S. Mariæ col. 5. vers. circa hoc, tamen & Marant. in disput. 8. nu. 20. contrarium tenuit Lappus in alleg. 92. inspeximus, dicens, quòd si quis statuat, ne quis panē coquat alicui Monasterio, vel ne molet bladum, vel ne aliquid vēdat, vel ab eis emat, & quòd laicus, quod tenet ab Ecclesia, possit certis casibus alienare, facit contra libertatem ecclesiasticam. Gaiet. autem in sumula in ver. excommunicatio cap. 37. in fine dicit, quòd prædicta non sunt proprie contra libertatem ecclesiasticam, sed contra humanam societatem, verum quia in odium ecclesiæ fiunt, præsumuntur fieri contra Ecclesiasticam libertatem, quod dictum inquit esse singulare, Nauar. tomo 1. tit. de cēs. ecclesiastica cap. 27. nu. 119.

35 Item adde, † quæ statuta dicantur contra libertatem Ecclesiasticam per Soc. in d. c. nouerint de sent. excōmm. num. 4. cum seq. vbi ponit, quæ statuta contra libertatem ecclesiasticam requirantur, vt excommunicatio ipso facto incurratur, & quæ violatio ecclesiæ libertatis; & an quis incurrat excommunicationē ipso iure ob violationem Ecclesię libertatis; & an procedat indistinctè, tam in clericis, quàm in laicis; & an Vniuersitas sit excommunicata, quæ talia statuta facit; & an mandantes, dictantes, con
36 sulentes, & scribentes; & quid † si Dominus, vel Decuriones mandarent aliquibus, quod facerent statuta, & illi fecerūt aliqua contra libertatem ecclesiasticā; vtrum mandatores sint excommunicati ipso facto, etiam quod post talia statuta ponatur statutum generale, cassans ea, an euitetur pœna excommunicationis: & quando statuentes, vel facientes seruari statuta, vel consuetudines contra libertatem Ecclesiasticam excōmunicentur, latè Gaietan. in sumula sua in ver. excommunicatio cap. 31. & 37. & Nauar. tomo 1. tit. de censura ecclesiast. num. 119. vbi ponit multas declarationes, siue limitationes.

Item

37 Item † adde, quòd libertas ecclesiastica non læditur per statuta laicorum, quæ habent in se naturalem æquitatem, & ciuilem. Bald. in cap. 1. de alienat. feudi. num. 7.

Item adde, quòd statutum laicorum valet in præiudicium Ecclesiæ in querendis, non in quæsitis. Bart. in l. rescripto §. fin. ff. de mun. & honor. Bald. in rub. de constit. col. 2. vers. quæro an valeat statutum, idem Bald. in cons. 9. inter cons. Anchar. incip. factum super quo col. fin. Barba. cons. 41. col. 20. vol. 1. Deci. cons. 269. nu. 9. & Crau. cons. 251. nu. 2.

Quæritur etiam. Ibi. Illam tamen puto restringendam. Adde, quòd ista restrictio, & declaratio fuit Taber. in c. perpédimus, quæ reprobatur per Soc. in d. c. perpendimus nu.
38 176. cum seq. † vbi concludit, quòd sententia excommunicationis tenet; siue lata fuerit ex falsa causa, siue ex non legitima etiam mala intentione, vel ex inuidia, dummodo potestas fuerit in excommunicatore, & dispositio in patiente, & habilitas materiæ.

39 Solet dubitari. Adde, quibus † casibus sententia excómunicationis sit nulla per Soci. in cap. perpendimus in 10. artic. quæst. 18. de sent. excom.

40 Item adde, quòd si † sententia excommunicationis esset iniusta, non ligaret quò ad Deum, sed quò ad homines, vt est communis opin. de qua Burs. in consil. 72. nu. 54. & Soci. in c. sacris num. 13. cum seq. vbi, quòd si excommunicatus contemneret, læderetur etiam quò ad Deum; & quod hoc procedit siue sententia sit iniusta ex ordine, siue ex animo,
41 siue ex causa; nisi † esset talis iniustitia, quæ redderet sententiam nullam, & ibi etiam tractat, quid de sententia iniusta delegati.

Quæstio LXXVIII.

SVMMARIVM.

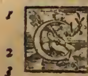

1 Onfiscatio bonorum quomodo procedat de iure.
2 Et quare sit introducta.
3 Et quomodo applicetur, si fuerint plures Domini vnius castri.
4 Confiscatio, quæ infligitur ipso iure, quid operetur, remissiuè.
5 Et quando veniat ipso iure, remissiuè.
6 Declarationes, & limitationes ad aut. bona damnatorum.
7 Confiscationem quando dicatur venire tacitè, & in consequentiam.
8 Confiscatio non habet locum contra Neapolitanos, nisi in crimine læsæ Maiestatis, & hæresis.
9 Nec Bononiæ ex consuetudine.
10 Et quis in eis succedat.
11 Confiscatio imposita contra dispositionem Aut. bona, est nulla sine appellatione.
12 Statutum, quòd bona delinquentium verè, vel fictè confiscata intelligantur à die commissi criminis, quomodo intelligatur.
13 Confiscatio non habet locum in condemnato ad mortem pro furto ex forma statuti.
14 Nec in delictis priuatis, nisi statuto nominatim caueatur.
15 Nec in eo, qui condemnatus moritur, nisi in crimine Heresis, & Maiestatis.
16 Nec in delictis non consumatis.
17 Confiscatio fit ipso iure in 250. casibus, remissiuè.
18 Apostasia quid sit, quomodo puniatur, & de ipsius processu, & excusationibus.
19 Confiscatio nō venit sub generali arbitrio concesso Iudici.
20 Citatio in ciuilibus sub pœna cōfiscationis non valet.
21 Officium Caualeriatus, & similia an veniat in confiscatione.
22 Vasallus Baronis fidelis si rebelletur contra Regem, an feuda, quæ tenet à Barone, redeant ad Baronem fidelem, vel ad Regem.
23 Confiscatio an extendatur ad feuda.
24 Et an ad bona prohibita per testatorem alienari.
25 Et an ad emphiteusim.
26 Et an ad ius Patronatus.
27 Et quid si confiscatur villa, in qua erat Ius patronatus.
28 Et an ad iura, actiones, & nomina delictorum.
29 Et an ad vsum fructum bonorum prohibitorum alienari.
30 Et an ad bona feudalia.
31 Et an ad fructus feudi.
32 Et quid si fuerit facta substitutio, si sine liberis.

33 Et

33 Et quid si fuerit facta confiscatio tacentibus, & videntibus fideicommissarijs, an fideicommissum extinguatur.

34 Uxor relicta Domina Massaria, & usufructuaria, si bona confiscentur, erit usufructuaria, non alimentaria tantum.

35 Bona fideicommissi, si uiuente hærede moriatur fideicommissarius, transeunt liberè in fiscum.

36 Filij positi in conditione quando faciant deficere cõditionem ad fauorem ipsorum, vel fisci, remissiuè.

37 Fideiussores rei, qui pro pace seruãda fideiusserant, præferuntur fisco in fructibus bonorum subiectorum fideicommisso.

Idem in fideiussoribus de repræsentando eodem nu.

38 Fideicommissum factum in casu, in quo hæres committat delictũ, an dicatur factũ in fraudem fisci.

39 Et quid in crimine læsæ Maiestatis.

40 Et quid de legitima.

41 Bona non prohibita expreßim alienari, sed ex mente testatoris volentis ea conseruari in familia, non transeunt in fiscum.

42 Prohibitus alienare ad sui fauorem, si delinquat, habet fiscum successorem.

53 Et quid si sit prohibitus inter viuos.

44 Et an fiscus detrahat Trebellianicam.

45 Et an restitutus ex indulgentia Principis recuperet bona remansa penes agnatos, quæ testator prohibuerat alienari, quia volebat ea remanere in familia.

46 Legitimæ alienatio quãdo poßit prohiberi ratione minoris ætatis.

47 Et an veniat in confiscatione.

48 Confiscatio bonorum filij an extendatur ad legitimam viuo patre.

49 Et an ad peculiũ profectitium, in quo filius habeat potestatem donandi, & disponendi.

50 Et quid in statu ecclesiastico.

51 Et quid in peculio aduentitio.

52 Et quid si in eo habet filius administrationem.

53 Confiscatis bonis patris, an confiscetur vsusfructus dicti peculij in damnũ filij.

54 Filius negotians nomine patris, totum lucrum acquirit patri.

55 Bona aduentitia non publicantur, etiam quòd inter patrem, & filium esset factũ compromissum, & laudatum, vt filius de illis bonis posset libere disponere.

56 Iul. Clar. lapsus.

57 Peculium Castrense, an publicetur, & an profectitium.

58 Et quid de vsufructu peculij profectitij, vel aduentitij.

59 Patria potestas an probatur per mediam capitis diminutionem, remißiuè.

60 Publicatis bonis patris, si ex statuto reseruetur dimidia bonorum filijs, in illa pater non habet vsumfructum.

61 Uxoris bonis publicatis, non veniunt vestes festiua, & praciosa.

62 Dos an veniat in executione, si vxor fuerit condemnata.

63 Et quid stante statuto, quòd vir dotem lucretur.

64 Et si mulier fuerit restituta, an recuperet acquisitũ viro propter confiscationẽ.

65 Maritus condemnatus potest restituere dotem vxori, vel ei dare prædia in solutum.

66 Donatio facta à Viro vxori ante reatum non pertinet ad fiscum.

67 Fiscus an poßit opponere vxori exceptionẽ non numeratæ dotis.

68 Dos amissa ad vxore propter mortem mariti, applicatur hæredibus viri.

69 Dos aufertur marito statim lata sententia contra vxorem.

70 Dos filiæ publicatur ètiam in præiuditiũ patris.

71 Dos vxoris mandatis interfici maritum, an veniat in confiscatione.

72 Doctis vsusfructus an publicetur.

73 Maritus an poßit opponere contra fiscum, quòd non tenetur nisi in quantum potest.

75 Dos vxoris quando cõfiscetur propter hæresim mariti.

76 Donatio causa mortis facta vxori, an publicatur confiscatis bonis maritis.

77 Et quid in donatione propter nuptias, & inter viuos.

78 Dos debet reddi per fiscum vxori ex bonis mariti, publicatis summariè, & sine sententia diffinitiua.

79 Uxor virtute suæ hypothecæ non impedit confiscationem bonorum mariti.

80 Lim. nisi mulier inhæreret posseßioni illorũ bonorum.

81 Ampl. etiam in donatione ante nuptias.

82 Uxor propria auctoritate recipit posseßionẽ suorum bonorum, antequam à fisco occupentur.

83 Uxor propter suam hypothecã impedit demolitionem bonorum mariti.

84 Et quid seruetur in practica.

Quæstio LXXVIII.

85 Dos confessata, quando possit exigi contra fiscum, remissiuè.

86 Dos quomodo sit restituēda, vt fiscus nō possit aliquo tempore molestari.

87 Auth. præterea C. vnde vir. an procedat publicatis bonis mariti.

88 Vxor petens alimenta ex bonis viri publicandis, an sit audienda.

89 Vendens bona in fraudem fisci, non potest ea repetere.

90 Donatio non reuocatur condemnato donatore in contumaciam.

91 Donatio causa mortis reuocatur secuto crimine, etiam non docto de fraude.

92 Fraus quomodo probetur.

93 Simulatio an intercesserit, Iudex arbitrabitur.

94 Simulatio contractus præsumitur, etiam quòd quis habeat pacem cum inimicis.

95 Item si alienus remanserit in possessione rei donatæ.

96 Clam quid fieri quando dicatur.

97 Et quid si dicatur Notario, vt nihil propalet.

98 Fraus præsumitur secuto delicto incontinenti post alienationem.

99 Alienatio facta post delictum, quando valeat, remissiuè.

101 Emptor rei alienatæ in fraudem fisci, non recuperat illius pretium.

102 Confiscationis ipso iure effectus.

103 Et quid si statutum requirat delinquentem condemnari.

104 Debitor delinquens, an possit dare insolutum bona creditoribus.

105 Et quid si sit obligatus cum iuramento.

106 Iura conditionalia an transeant in fiscū.

107 Et quid de substitutione facta post mortem instituti.

108 Fiscus succedens alicui per confessionem, potest exigere dotem filiæ soluto matrimonio vigore stipulationis factæ per patrem.

109 Alimenta filij banniti non debentur fisco.

110 Publicatio bonorum non extenditur ad bona postea acquisita.

111 Legitima filij non debetur fisco viuo patre.

Filius homicida potest exhæredari. nu. eodem.

112 Fiscus potest petere supplementum legitimæ.

113 Fiscus an succedat condemnato in omnibus Iuribus ad extraneos hæredes transeuntibus.

114 Bannitus, qui potest impunè offendi, potest etiam bonis priuari.

115 Bannito excluso à successione, an admittatur fiscus, vel veniens ab intestato.

116 Ius adeundi an transeat in fiscum.

117 Hæreditas paterna an publicetur, si filius ante mortem patris delinquat, & eo mortuo fiat inquisitio, & condemnatio.

118 Fiscus succedit in hæreditate patris in Regno Neap. pro rata, qua filius successisset.

119 Pater in Regno prædicto non molestatur pro filijs delinquentibus.

120 Confiscatis bonis patris, an aliquid filijs reseruetur.

121 Et quid de Nepotibus, & filijs adoptiuis, & legitimatis.

122 Filius non potest cogi accipere legitimam in pecunia, nec in re viliori.

123 Publicatis bonis filij, an reseruetur aliqd patri.

124 Et quid in crimine læsæ Maiestatis.

125 Et quid de filiabus.

126 Filius exclusus ab hæreditate ob aliquod detrimentum, est etiam exclusus à legitima.

127 Filio bannito non debetur legitima.

128 Portio reseruata filijs, debetur viuente patre.

129 Et an filijs natis post bannum.

130 Legitima filiæ condemnatæ de crimine læsæ Maiestatis quanta sit.

131 Publicatis bonis matris an reseruetur aliquid filijs.

132 Bona extra territorium quando confiscātur, Princeps non potest concedere gratiam quò ad bona alterius Principis.

Et quid in bonis applicatis Baroni, ibidem.

133 Bona citati sub pœna confiscationis, cui applicentur.

134 Feudum confiscatū an applicetur Domino, vel Principi.

135 Et quid de bonis confiscatis ob crimen hæresis.

136 Et quid ob crimen læsæ Maiestatis.

137 Bona confiscata applicantur Domino Territorij, licèt confiscatio præcesserit cōcessionem castri.

138 Bona Clerici condemnati per Episcopum applicantur Domino temporali.

139 Fiscus succedit in nomine debitoris existentis in alieno teritorio.

140 Annuus redditus an spectet ad Dominū loci,

ci, in quo soluitur; vel ad Dominũ territorij, in quo est sita res, ꝑpter quã soluitur.
141 *Bona alieni territorij veniunt, quando cõfiscantur bona vbicunq; existentia, licet ibi non essent leges speciales, virtute quarum posset fieri confiscatio.*
142 *Hæreditas ablata alicui ut indigno, applicatur fisco testatoris.*
143 *Bona confiscata cui applicentur de consuetudine.*
144 *Confiscatio ad quem pertineat mutato Dominô ante sententiam, sed post delictum.*
145 *Bona confiscata, si à fisco loci derelinquãtur, in quo sita sunt, non applicantur fisco condemnantis.*
146 *Fiscus non habet ius acrescendi; nec est propriè hæres.*
147 *Confiscatio quando ad bona alibi sita extendatur.*
148 *Bona, quæ non veniunt in confiscatione, remanent venientibus ab intestato.*
149 *Bona vxoris condemnatæ, (quòd maritum interficere fecit,) sita extra territorium, cui applicentur.*
150 *Bona extra territorium veniunt in confiscatione, quando imponitur per statutũ in casu, in quo erat etiam imposita de iure communi.*
151 *Pecunia tradita cambijs, connumeratur inter immobilia.*
152 *Item destinata ad emptionẽ immobilium.*
153 *Aes alienum quomodo diuidatur, quando bona propter confessionem diuiduntur inter plures fiscos.*
154 *Fiscus non habetur per omnia loco hæredis.*
155 *Bannitus, cuius bona fiscus ademit, liberatur à creditoribus.*
Fiscus non est necessarius successor. nu. eodem.
Fisco repudiante, quis succedat, ibidem.
Fiscus non tenetur, si succedit in quota bonorum. ibidem.
156 *Fideiussor debitoris, cuius bona fuerunt confiscata, non per hoc erit liberatus.*
157 *Debitor, cuius bona fuerunt publicata, si restituatur ad uitam tantũ, an teneatur ad antiqua debita.*
158 *Fiscus non potest dicere creditoribus, vt satisfaciant sibi de alijs bonis non confiscatis.*
159 *Princeps si donauerit bona confiscata, donatarius tenetur creditoribus.*
160 *Creditores damnati, cuius bona fuerunt confiscata, si possessioni bonorum inherẽtur, debent stare in possessione, donec eis fuerit satisfactum.*
161 *Fiscus non tenetur ad debita contracta post confessionem.*
162 *Crediteribus administrandum ius summariè.*
163 *Fiscus potest cogere notarios ad exhibẽdũ instrumenta condemnati.*
164 *Fiscus non tenetur creditoribus condẽnati in certa summa pecuniaria.*
165 *Fiscus possessorum bonorum vacantium an teneatur pro obligatione extra territorium.*
166 *Et an ad expensas litis.*
Et an ad alimenta filiæ. ibidem.
Et an ad legata, & fideicommissa. ibidẽ.
Cridæ, quæ solẽt fieri per Sen. Mediolani, quomodo intelligendæ. ibidem.
167 *Tortura potest inferri pro inueniendis rebus fisci.*
168 *Fiscus conuenitur à creditoribus vti possessor, & ideo non tenetur vltra uires hæreditatis.*
169 *Fiscus in quæsitis post sentẽtiam omnibus præfertur.*
170 *Et quid in bonis reî pro expensis in eo capiendo.*
171 *Fiscum in dubio condemnandum esse, quo modo sit inteligendum, remissiuè.*
172 *Delinquens, an, & quando perdat administrationem bonorum.*
173 *Sententia an, & quando trahat confiscationem bonorum.*

Vnc de pœnis pecuniarijs. Adde, quòd in † materia confiscationis bonorum iura sunt diuersa, de iure antiquo digestorũ, C. & auth. quod fuit triplex, vt latè per Cassan. in consuet. Burg. rub. 2. §. 1. nu. 6. fol. 346.

2 Item † adde, quòd confiscatio bonorũ videtur esse introducta pro supportandis expẽsis, quæ fiunt in processibus delinquentium, secũdum Cassan. in d. rub. 2. §. 1. nu. 31. fol. 376. vbi non allegat nisi Oldr. in cons. 17. post nu. 12. vbi contrarium dicit, ex quibus sequitur, ꝙ Cassan. eum non viderat.

3 Item † adde, quòd si sunt plures Domini habentes iurisdictionem, & vnus habeat maiorem partem, quod diuisio bonorum

norum confiſcatorum ſit inter eos pro rata iuriſdictionis. Bald. in l. ſeruus communis ff. de ſtipul. ſeru. & Io. Fab. in l. communes C. de cōmuni ſeru. manum.

4 Item † adde multos effectus, quos facit ad vtilitatem fiſci confiſcatio, quæ fit ipſo iure p Iacob. bellonis. in pract. crim. ſub rubr. de mortu. in carcerib. nu. 3. & Plot. in conſil. 130. num. 31. inter conſi. crimin. diuerſ. vol. 1. magn. impreſſ. vbi multa tractat in materia confiſcationis

5 bonorum: & in quibus † caſibus bona ipſo iure publicentur, late Peregr. de iure fiſci lib. 5. nume. 167. ibi deinde ſuperuenit.

6 Adde † vidēdum Peregr. de iure fiſci lib. 5. nu. 1. cum multis ſeq. vbi latè de iſta authen. bona damnatorum in quibus caſibus habeat locum, & in quibus non: & an procedat, quando bona alicui auferantur in contumaciam, & an quando pars bonorum admittitur, tradit etiam Bertaz. in conſ. 82. & 83. vol. 1.

Item adde, quòd authen. bona damnatorum habet locum, ſiue crimen ſit publicum, ſiue priuatum. Ignc. in l. fin. §. ſi ſibi manus nū. 108. ff. de bonis eorum, quam opinionem dicit communē Emanuel Soarez. in ſuo Theſauro recept. ſenten. in verb. bonorum confiſcatio num. 40. & ſequitur Bertaz. conſ. 83. num. 60.

7 Ibi. Scias etiam. Adde † videndum Cephal. in conſ. hic allegato num. 22. & Bertaz. in conſ. 83. nu. 61. vbi, quando confiſcatio bonorū dicatur venire tacitè in conſequentiam, & quando expreſsè impoſita dicatur.

Ibi, ſed certè quicquid ſit.

8 Adde, quòd † Neapolitani ex priuilegio non puniuntur pœna publicationis bonorum, niſi pro crimine hæreſis, & læſæ maieſtatis, vt atteſtatur Affl. in conſtit.

9 amatoria pocula poſt nū. 3. lib. 3. † & Bononiæ de conſuetudine bona delinquētium non publicantur, licet ſtatutum diſponat contrarium, teſte Gozad. in conſ. 96. nu. 4. quę conſuetudo fuit confirmata ex Bulla Pij IIII. vt dicit Bertazz. in conſ. 477. nu. 7.

10 Item † adde, quòd vbi bona non publicantur de iure, vel ex ſtatuto, vel de conſuetudine, in eis ſuccedunt vocati per auth. bona damnatorum, Bertaz. in conſil. 82. nu. 14. vol. 1.

11 Item † adde, quòd ſi Iudex contra tex. auth. bona damnatorum confiſcaret bona damnati, ſententia non valeret, etiā quòd non fuiſſet appellatum. Deci. poſt Bald. in conſ. 252. ſub nu. 5. & Cagn. in l. ea ſola num. 3. ff. de reg. iur. & Rolan. in conſ. 98. nu. 4. vol. 2. quod tamen procedit, niſi ſtatutum, vel conſuetudo permitteret confiſcationem. & quomodo

12 † interprętādum ſit ſtatutum, quo bona delinquentium verè, & fictè vbiq; ſita, vel reperta fiſco publicentur, & ipſo iure, & facto publicata, incorporata, & confiſcata fiſco, pariterque appręhenſa ſint, & eſſe intelligantur à die commiſſi criminis, etiam per ignorantiam, vel negligentiam, aut impoſſibilitatem officialium; vel aliter verè, & actu non fuerint apprehenſa, iure tamen legitimæ aſcendentium, & deſcendentium reſeruato, ſaluo, quòd in crimine læſæ maieſtatis diſponatur de legitima; prout iure communi cautū eſt, nec opponi poſſit, ꝙ nō appareat de aliqua appræhenſione, nec incorporatione, nec de aliquo proceſſu, & quolibet tempore executio, & appręhenſio fieri poſſint nulla præſcriptione admiſſa, nec obſtante, nec poſſint de huiuſmodi bonis applicatis Cameræ fieri contractus, aut aliquod inſtrumentum, nec aliquid aliud quòd proprietatem, vel poſſeſſionem reſpiciat in præiudiciū fiſci, vel habentis datum à fiſco; quod ſi ſecus factum fuerit, ipſo iure, & facto ſit irritum & inane. vide omnino Plot. in conſ. 130. per totum inter conſ. crimin. diuerſ. tomo 1. vbi latiſſimè de hoc ſtatuto, ſiue conſtitutione Mediolani, & de confiſcationibus, & quæ bona, & in quibus caſibus cōfiſcari poſſunt. & in conſ. 132. nu. 7. dicit etiam, quòd tale Decretum, licet diſponat, vt bona ipſo iure cēſeantur publicata à die commiſſi criminis, etiam ſi nō apparet de proceſſu, nec de apphenſione bonorum facta nomine fiſci, intelligitur tamen de iure, dummodo viuente delinquente ſit facta iudicis declaratio ſuper crimine, & confiſcatione.

Sed pone, quòd fuerit aliquis.

13 Adde, † quòd bona condemnati ad mortem pro furto ex forma ſtatuti non poſſint

sint publicari, tenet expresse Cagno. in l. ea sola sub nu. 7. de reg. iur. & Bald. in tit. de pace constant. in vers. criminalibus, quia secundum eum in l. 3. post medium C. si pend. appell. mors interuen. quando quis condemnatur ex crimine non numerato inter publica crimina, de quibus in l. 1. & per tot. ff. de pub. iudic. nunquam venit publicatio bonorum, & quod stat pro omnia sunt leges priuato-
14 rum iudiciorum: & † ideo bona condemnatorum ex forma statutorum non publicantur, nisi nominatim in statuto caueatur. idem tenet Cassan. in consuet. Burg. in rub. 1. §. 9. num. 134. cum seq. & ibi nu. 137. vers. quicquid, tamen dicit quòd in Burgundia confiscantur bona in furto, & quòd iudices se fundant per consuetudinem illius Prouinciæ, quod vbi confiscatur corpus, confiscantur & bona. & Augustin. cons. 1. nu. 7. vbi dicit idem esse, quando quis condemnaretur non ad mortem, sed ad mutilationem mébri, vel ad aliam pœnam corporalé.
15 Item † adde, quòd confiscatio non habet locum in eo, qui capitaliter condemnatus moritur, nisi in crimine læsæ maiestatis, & hæresis. Bart. in auth. sed nouo iure C. de pœn. iud. qui male iud. Mart. Lauden. in tract. de fisci quęst. 5. & Fran. Luc. eo. tract. in tit. de public. bonorum num. 10.

16 Multa autem. Adde, † quòd in delictis, in quibus bona publicantur, requiritur ex generali consuetudine, quòd effectus sit cósumatus, cum ex proposito delinquendi bona nó confiscantur. Bald. in consil. 361. vol. 1. Alex. cons. 15. vol. 1. Barba. cons. 23. vol. 1. qui dicit esse communé, quos refert, & sequitur Rimin. iun. in cons. 50. num. 97. vol. 1.

17 Item † adde, quòd confiscatio fit ipso iure in 250. casibus, quos nouissimè posuit Lud. Cressóles in tract. in quibus casibus iure ciuili omnium bonorum, vel partis publicatio sit in dicta à fol. 3. vsq; ad finem, vbi per 90. paginas ponit supradictos casus, vt refert Viui. comm. opin. 487. nu. 2. & Petr. à duen. reg. 150. in fin.

18 Apostata. Adde, † quid sit Apostasia, & quis propriè, & quis impropriè dicatur Apostata, & de eius pœnis, & quomodo contra Apostatas formatur processus, & sententia, & de excusationibus eorum, latè per Decian. in tract. crimin. tomo 1. lib. 5. cap. 70. cum sequen.

19 Quæro nunquid. Adde, † quòd in Generali arbitrio concesso iudici non venit potestas confiscandi bona. Natt. cons. 594. nu. 24
20 vol. 3. & ibi nu. 18. dicit, † quòd si in citatione causæ ciuilis apponitur pœna confiscationis bonorum, non erit valida, etiam si motu Principis fuerit concessa, vide etiam Menoch. de arbitr. iud. quæst. 93.

21 Nunc videamus. Adde † an officium, siue Caualeratus veniat in confiscatione bonorum. Bart. in l. illud C. de collat. vbi Ias. & in l. si da natione C. cum, & in l. 1. §. nec castrensi ff. de collat. bonor. & in l. Imperator ff. de fideicom. libert. & l. 2. ff. de bon. damnat. & Ias. in l. omnino ff. de inoff. test.
22 Item † adde, quòd si feudatarius Baronis commisit crimen rebellionis contra Regem, & Baronem fidelem, an feuda, quæ tenentur à Barone applicentur Baroni fideli, vel Regi. Affl. in decis. 282. in
23 2. dub. Et † an feuda veniant in confiscatione bonorum, & si extaret statutum, quod de omnibus bonis fieret confiscatio, vide Bertaz. in cóf. 281. & ibi addéc. 368. 369. vol. 2.
24 Item † adde, quòd bona prohibita alienari per viam testamenti, non veniunt in confiscationem, secundum Socin. in cons. 121. col. 4. vers. tertia ratio vol. 4. quem sequitur Soci. iun. in cons. 77. nu. 11. vol. 2. & idem tenuit Rui. in cons. 24 nu. 11. cum seq. vol. 5.

Ibi, infertur etiam, q. in confiscatione, Adde vltra tradita p D. Clarum in d. §. emphyteosis in quæst. 29. ea quæ posuit Gigas in tract. de crimin. læsæ maiestatis lib. 2. in tit. de pœnis comm. crim. lesę maiest. quæst. 6.
25 & quádo bona † emphyteotica transeát in fiscum, uide Farinac. in quæst. 25. nu. 50. cum seq.

Quæro modo. Ibi. Aut tale ius
26 patronatus. Adde, † quòd quando iuspatronatus transit ad fiscum.

...cum, intelligendum est, vt penes eum remaneat durante vita condẽnati. Soc. iun. in cons. 51. nu. 6. vol. 2. & ibi nu. 4. dicit, quòd in confiscatione bonorum mobilium, & immobilium non comprẽhenditur iuspatronatus, vel si de iure patronatus facta fuisset specialis mentio, quia sententia non valeret, si esset iudicis laici, vt per Deci. in d. c. quanto nu. 6. & quòd in cõfiscatione bonorum mobilium, & immobilium iuspatronatus non comphendatur, idem tenuit Mant. in consil. 5. ubi dicit, iuspatronatus non publicari per partem alias captam in Excellentissimo consilio decimum, quo disponebatur, quòd bona mobilia, & immobilia eiusdem Anselmi publicantur ob delictum rebellionis.

27 Item † adde, quòd quãdo confiscatum esset Castrum, seu villa, in qua esset iuspatronatus, tunc cum ipsa vniuersitate Castri, vel villæ in fiscum deuenirent iura patronatus, Gigas. de crim. læsæ maiest. lib. 2. tit. de pœn. quæst. 4. nu. 6. sed vide Farin. in quæst. 25. nu. 153. vbi tenet contra D. Clarum, quòd iuspatronatus nullo modo transeat in fiscum.

Successiuè quæro nunquid.

Ibi. Proculdubio Doctores.

28 Adde, quòd † si ex forma statuti sunt publicanda bona mobilia, & immobilia delinquentis, nõ publicantur iura, & actiones, secundum Fulgos. in l. quam tuberonis §. in peculio ff. de pecul. quem refert, & sequitur Soci. iun. cons. 51. num. 5. vol. 2. sed publicatis bonis simpliciter, includuntur iura, & actiones. Deci. in cons. 442. col. 1.

Item adde, quòd si ex statuto omnia bona mobilia, & immobilia homicidæ publicari debeant, non compræhenduntur nomina debitorum, Gand. in tracta. malef. in tit. vlt. & Tiraq. de vtroq; retract. in prin. glo. 7. sub nu. 9. pag. 24. nisi extaret statutum, quòd bannitus possit impunè offendi, nam tũc etiam compræhẽduntur nomina debitorum vbiq; existentium. Alb. cons. 17. nu. 18. & 19.

Item quæro nunquid. Ibi.

Contrariam tamen sententiã.

29 Adde, † quòd licet bona prohibita alienari non veniant in confiscatione bonorum, etiã eius vita durante, vsusfructus tamen dictorum bonorum publicatur, viuẽte reo vsufructuario, vt per Rubeũ, Alexand. cons. 154. & Giga. in tract. de crim. læs. maiest. lib. 2. tit. de pœnis committendis quæst. 3. nu. 3. & in hac quæ-

30 stione, an † in confiscatione bonorum veniant bona feudalia, vide omnino Peregr. in tract. de iur. fisci lib. 5. tit. 1. num. 71. & 196. cum multis alijs seq. & Farinac. in quæst. crim. 25. nu. 62. cum multis sequen. & quando feudum non con-

31 fiscatur, nec † etiam fructus feudi durante vita naturali vassalli, ad fiscum non pertinent. Thesaur. in decis. 167. nu. 2.

Ibi. Si vero fideicommissum.

32 Adde, quòd † si substitutio fuerit facta, si sine filijs decederet, an eo casu fiscus possit illa bona occupare, & vendere, Capy. cons. 125. vbi tenet quòd sic, &

33 quid † si fuerint cõfiscata, & alienata per fiscum scientibus, & non contradicentibus fideicommissarijs, censeatur extinctum fideicommiss. Alb. cons. 185.

34 Item adde, † quòd si bona subiecta fideicommisso publicatione venirent ad fiscum, quorum relicta esset vxor vsufructuaria, ac Domina, & Massaria, eo casu verus vsusfructus pertineret ad matrẽ, & non alimenta, cum bona deueniant in extraneum hæredem, cessat consuetudo interpretatiua, quæ fauore filiorũ dat matri solum alimenta, & ideo illi verus vsufructus dictorum bonorum confiscatorum debetur, & nõ fisco. Gabriel. in cons. 184. nu. 4. & 5. vol. 1.

35 Item † adde, si contingeret viuente reo decedere fideicommissarium substitutum, bona ipsa iure libero in fiscum cederent. Peregr. de iure fisci d. lib. 5. tit. 1. num. 69.

Item adde, quòd quando banniti nostri temporis æquiparantur deportatis, prout fit sæpè in statu Mediolani, teste Alciato in cons. 58. nu. 9. & Clar. supra

36 quæst. 71. vers. Dixit † autem, si quis bannitus fuerit cum publicatione bonorũ, qui sit grauatus restituere bona, si sine filijs decederet, an, & quando filij ita in conditione positi, facerent deficere conditionem fideicommissi, & an ad suum, vel fisci fauorẽ, de hoc latè habetur per Peregr. in d. tract. de iure fisci lib. 3. tit. 6. sed

6.sed omnino vide excell. D. Iosep. de Rusticis nobilem Aquilanum mihi vti fratrem honorandum in tract.suo an,& quando liberi in cond. positi lib.1. cap. 2.par.1.nu.58.cum seq.vbi interpretando multum egregiè,& notab.tex.in l.ex facto. §. ex facto ad Trebell. hanc quæstionem optimè explorauit,ad quē me remitto.

37 Item† adde, quòd in fructibus bonorū confiscatorum restitutioni subiectorum meliora,& potiora iura quàm fiscus, habent fideiussores dicti delinquentis,qui pro pace seruanda fideiusserant.Bertaz. in cons.139.vol.1.& ibi addent.& similiter fideiussores,qui fideiusserant de re præsentando pro delinquente iam carcerato. Becci.in cons.57.

38 Item† adde,quòd si testator instituit Titium., & si contingat eum committere delictum,propter quod bona publicentur, illum priuat eius hæreditate, quam eo casu vult peruenire ad filium Semproniј,an eo casu d. fideicomm.censeatur factum in fraudem fisci, vide Angus. cons.31.lib.6.Rui.cōs.129. nu.4. vol.2. & cons.25.col.pen. Rolan. in cons.56. nu.12.vol.1.Menoch. in cons.91. nu.6. & cons.77. nu.6.Gabriel.cons.123. nu. 12.& cons.140.nu. 39.Panzirol. consil. 181.vol.1. & Rimin.iun. in cons.131. nu.63.& cons.193.vbi tenent talē prohibitionem esse validam, & Rimi. in d. cons. 193.nu.12. voluit etiam, quòd in d.prohibitione compræhendatur legitima, vt non possit confiscari filio in minori ętate delinquente,& ibi nu.6.dicit prædicta procedere etiam, si extaret statutum, quòd bona homicidæ deberent publicari in totum, vel in partem; & ꝙ bona prohibita alienari non veniant in fiscum,etiam quòd dictum fuerit,vt veniant in fiscum, egregiè tenuit Excellēs D.Preda in suo tract.de fideicōm.quęst. 8.nume.110. cum sequent.vbi latissimè

39 hanc quæstionem examinauit: nec† et in crimine læsæ maiestatis publicantur bona prohibita alienari. Gramm. decis. 105.nu.31.& Deci.cons.442.

40 Item† adde, quòd legitima debetur fisco,nō obstante fideicommisso cum prohibitione de non alienādo, etiam quòd legitima detrahi per testatorem prohibita fuisset, nisi prohibitio de non alienando minori facta fuisset, & quòd in ea ętate deliquisset, vt latè per Rimin. iun.in cons. 50.nu.70.cum sequen.vol. 1.vbi impugnat Bero.in quæst.87.& in hac materia an bona prohibita alienari, & subiecta fideicommisso transeant in fiscum,vide Marzar.in Epit.de fideicom.quæst.47. vbi multa accumulauit. vide etiam Gabriel.lib.7.concl. 24.vbi ponit multas ampliat.& limit. & Miccha.Cras.in tract.de succeff.§.1. nu. 10. vbi dicit,quòd non transeunt in fiscum, nec in crimine læsæ maiestatis.

41 Item† adde,quòd bona subiecta fideicommisso, licèt expressè non sint prohibita alienari, tamen in testamēto adsint huiusmodi verba,quòd mens,& intentio testatoris est,quòd eius bona conseruentur in linea masculina vocatorum, non transeunt in fiscum,nec vita durante delinquentis.Botta in cons.39.per totum.

42 Item† adde, quòd prohibitio de non alienando ob sui fauorem,delinquēdo, habet fiscum successorem. Gram. decis. 105.nu.39.& Bosf. multum latè in loco hic allegato.& Gigas. in tract. de crim. læsę maiest.lib.2. tit. de pœn. quæst. 3. nu.2.& latissimè Gabriel.com.conclus. lib.7.conclu.24.vbi ponit multas ampl. & limit.

43 Item† adde,quòd quando non est prohibita alienatio simpliciter,sed per contractum dumtaxat inter viuos,tunc delinquendo transeunt in fiscum. Gram. d.decis.105.num.40. & seq.& Gabriel. cons.140.nu.32.vol.1.

44 Item† adde,ꝙ stante fideicommisso cū prohibitione alienationis ad fauorem alterius,fiscus non detrahit Trebellianicam.Gabriel.in cons.184.nu.7.& Rim. iun.in cons.131.nu.51.

45 Item† adde,quòd quando quis est prohibitus alienare cum causa,quia uult bona in familia remanere,si bona prohibiti fuerint confiscata,remanent penes illos de familia,sed reuocabiliter: quoniā secuta restitutione ex Principis indulgentia, eidem sunt restituenda, etiam si in gratia expressè fuerit dictum, ad bona sine alterius pręiudicio, ita multum egregiè tradit Illustris.& Reuerendiss. Cardinalis Alba.compater meus in consil.1.nu.18.& 20.

Quæstio LXXVIII.

Ibi. Vno tantum casu excepto.

46 Adde,†quòd non requiritur,vt constet de imbecillitate minorum,ad hoc vt va leat d.prohibitio , vt uoluit Alciat. in l. cum proponas.C.de pactis,& in consil. 635. quia Alciat.reprobatur,vt per Roland.in cons.98. num.28.& 29.vol.2.& idem Alciat.fuit sibi contrarius in cons. 522.

47 Item†adde , quòd nedum non potest detrahi legitima per fiscum, quando pa ter propter minorem ætatem filiorum eis prohibuisset alienationem omnium bonorum vsq; ad certum tempus , sed nec etiam,si prohibitio esset simplex, & perpetua; dummodo delictum in minoritate contingerit, nam durante minoritate talis prohibitio valet, & tenet.ita tradit Rimin.iun.in cons.131. num. 57. cum seq. vbi concludit, ꝙ stante fideicommisso cum prohibitione detractionis Trebellianicæ, & de non alienando ad alterius fauorem, per fiscum Trebellianica, nec legitima detrahi nõ potest, si delictum in minori ętate factum fuerit, maximè concurrente approbatione testaméti paterni facta per filium adeũdo hęreditatem paternam.sed Gabriel. in cons.184.nu.20.dubitat de opinione Decij in cons.442.hic per auctorem firmata,quòd prohibitio de non alienando vsq; ad certum tempus contineat &t & legitimam,tamen nihil firmat.

48 Præterea quæro. Adde,†an publicatis bonis filij fam. compræhendatur legitima viuo patre, & per l.si qua pęna ff. de his qui sunt sui. vel alien.iur. & Bal.in l.1. C.de bon.libert.videtur,quòd non, tamen Card. in clem.2.quæst.7. de re iud. vbi mouetur hinc inde per plura,sed Franc. de Curt. antiquiorem in cons. 59.10.& 11.col.& Alex.in cons. 37. vol. 1. & Soc. iun.in cons.51.vol.1. tenent, quòd non publicatur legitima nec post obitum patris, etiam quòd pater viuens legitimam filio assignasset, & tradidisset. Ruin.cons. 149. nu. 13. vol. 3. vide etiam Bologn. cons.35.in fin.& Decian.in cons.64.nu. 46. vol.3.

49 Item † adde,quòd dicta bona profectitia non veniunt in confiscatione, etiam quod filius haberet peculium profectitium cum expressa potestate donãdi, & dispẽsandi tale peculium. Ang.& Imol. in. l. si filius ff.de damn. infect. Aufr. in addit. ad decis. Tholos. 120. & Boss. in tit.de public. bon.nu.71.

50 Item † adde , quod in statu ecclesiastico publicatis bonis filij fam. publicatur peculium,& de eo soluitur pœna,vt per Constit.Marchiæ lib.4.cap.18.

51 Sed qd in aduentitijs. Adde,† ꝙ in confiscatione bonorum filij fam. ob crimen læsæ Maiestatis Diuinæ, & humanę commissum, venit etiam proprietas peculij aduentitij, saluo vsufructu patri, vt per decis.Pedemont.94.per totam.

52 Item† adde,si pater filio administrationem bonorum aduentitiorum concesserit , an publicatis bonis filij publicetur etiam peculium aduentitium in præiuditium patris;& quid è conuerso,publicatis bonis patris dicãtur publicatus vsusfructus † sine præiuditio filij, vide Abb. in cons.66.vol.2. Duen.reg. 275. limit. 7.Rodori. in l.post rem iudicatam nu.1. ff. de re iud. & Boer. decis.7. vbi plenè nu.15.& 16. & ibi nu. 13. quando filius fuit à patria potestate liberatus.

53

54 Item † adde, si filius negotiatus fuerit nomine patris,totũ lucrũ est patris. Roman.in cons.569. Crau.cons.165.nu.4. Ripa in l.in quartam nu.157.cum pluribus sequen. ff.ad l. falcid. & ideo publicatis bonis patris, publicatur etiam dictum lucrũ , non solum quò ad fructus, sed etiam quò ad proprietatem, cũ fuerit acquisitum patri, quando eius nomine filius negotiatus fuerit, vt ibi per eũ.

55 Item † adde , quòd bona aduẽtitia nõ publicantur, etiam si inter patrem, & filium fuisset factum compromissum, & laudatum , quòd de bonis in quibus pater habet vsumfructũ , filius possit liberè disponere.Abb. in cons.66.vol.1.

Iib. Cæterum in illis casibus.

56 Adde,quòd † D. Clarus, & Gigas non viderunt Rui.in cõs.hic allegato, in quo totum venit cõtrarium , vdelicet ,quòd peculium aduentitium publicatis bonis filij non venit in confiscatione bonorũ, nec in illis casibus , in quibus pater non habet vsumfructum,& in illo casu Ruin. consuluit etiam Soci.iun.in cons.77.per

totum

totum vol. 2. sed Menoch. de recuper. possess. in nono remedio nu. 81. cum sequen. videtur tenere contrarium, tamẽ in fine dicit cogitandum esse, quia magna est Ruini auctoritas.

Quæro etiam quid in peculio

57 Castrensi. Adde, † ꝙ Crotus in repet. l. frater à fratre col. 7. & col. 21. vers. tertia cõclusio C. de cõd. indebit. tenet contrarium, respondendo ad text. in d. l. tertia C. de bon. proscrip. super quo fundatur opinio tenentium contrarium, procedere secundum iura antiqua, secũdum quæ pater occupabat bona filij iure peculij, sed hodie filius fam. in peculio Castrẽsi heredem habet ab intestato §. 1. in auten. de hered. quæ ab intest. defer. & per Scribentes in l. si infanti C. de iur. deliber. & istam opin. de iure esse veriorem, & præsertim in crim. læsæ Maiestatis arbitratus est, Gigas in tract. de crim. læsæ Maiestatis. lib. 2. titu. de pœnis quæst. 12. hãc opinionẽ etiã tenuit Gomes. variar. resol. tomo. 2. de cõtract. c. 15. nume. 15. sed Couar. in cap. 8. hic allegato ad d. auth. respondet.

Quæro nunc. Adde alias duas limitationes, vt p Roder. Soarez. in l. post rem iudicatam notab. 23. nu. 6. ff. de re iud. fol. 529.

58 Item adde, † an vsusfructus peculij profectitij, vel aduentitij confiscatis bonis patris spectet fisco, patri, vel filio, vt per Borgni. Caualca. in tract. de vsufructu relicto mulieri num. 125. cum sequẽ. & ibi quid de vsufructu iuris; & an pa-

59 tria potestas † per mediam capitis diminutionem perdatur, ad prædicta, vide etiam Nell. in tract. de bann. in 1. par. 2. temp. q. 27.

60 Item † adde, quòd vbi bona publicentur propter delictum patris, si ex forma statuti reseruatur dimidia filijs, pater in illa parte non habebit vsumfructum, secundum Ang. in auth. idem est C. de bonisq; lib.

Quæro si bona mulieris. Ibi.

Constante autẽ matrimonio.

61 Adde, quòd † bonis vxoris publicatis, vestes festiuæ, & preciosæ non vidẽtur publicatæ, quia spectant ad maritum, Bart. in l. 1. §. ne castrense, ff. de collat. bonor. & Capr. in consil. 74. vbi attestatur de communi: & quòd viles dicuntur esse vxoris, & quæ sunt magni, vel parui valoris, relinquitur arbitrio Iudicis, idem Capr. cons. 135. nu. 16.

62 Item † adde, quòd contra vxorem dãnatam fit executio in dote, videlicet in proprietate, saluis tamen fructibus rerũ dotalium, saluis alimentis vxoris, & suorum liberorum, pro quibus omnibus fit dotis constitutio, ita not. dixit Henr. de Bouer. in suis sing. in verb. executio in 15. notab. incip. contra vxorem, vbi allegat iura, & præsertim tex. in l. si postulauerit §. iubet lex ff. de adult. quem refert, & sequitur Barthol. de Cap. super cap. regni in c. Item statuimus, quòd si

63 fure, num. 4. fol. 249. Sed † stante statuto, vel pacto, quòd maritus lucretur dotem, tunc dos non publicatur, vt per Rolan. de lucr. dot. quæst. 59. sed spectat marito, quod procedit etiam in illis qnque casibus, quibus publicatur dos, vt per Ploc. in cons. 130. num. 54. inter cõsil. crim. diuers. tomo 1. magnæ impress. nisi condemnaretur de hæresi, & esset heretica ante pactum de dote lucranda, quia pactum non valet, vt per Roland.

64 d. quæst. num. 5. Et † si bona fuissent publicata, & postea mulier fuisset restituta à Principe, tunc non solum recuperat bona sua à fisco, sed etiam forte acquisitum viro propter condemnationem, secũdum Bald. Nouell. in tract. de dot. 7. par. 11. spec. uers. insuper aduerte, & si

65 maritus cõdemnatus post cõdemnationẽ vult restituere vxori dotem, vel dare insolutũ certa prædia pro eius dote, potest, vt per Bald. cõsil. 40. incip. maritus volum. 1.

66 Item adde, quòd similiter potest repetere donationem ante reatum à viro sibi factam, & si esset nulla, eo mortuo cõfirmatur, & vxori, & non fisco pertinet, maxime donatio, quæ fit propter nuptias, vt habetur in l. res vxoris C. de donat. inter uir. & uxor. & ibi per Do-

67 ctores. Et † an fiscus possit opponere uxori exceptionem dotis non numeratæ, & in quibus casibus, vide Afflict. in constitut. Regni incip. causas per. in 5. notab. Ploc. in d. consil. 130. nume. 51.

inter consil.crimin.diuerso. magnæ impress.uolum.1.Cardin.Alban. in consil. 8.& Roland.in consil. 20. nume.16. & consi.74.num.10. uolum.4.

68 Item † adde, quòd si mulier amittit dotem propter mortem mariti, applicatur hæredibus uiri. Alexand. de Neuo. consil.18.nume.5.& Bertazi.consil. 83. num. 27.

69 Item † adde, quòd lata sententia contra uxorem, statim aufertur dos marito, quamuis detur pro alimentanda uxore, Ioan. Lopez. in l.78. numero 2.

70 & ibi nume. 3. dicit † etiam quòd dos filiæ in præiudicium patris publicari potest.

71 Item † adde, facta publicatione bonorum uxoris, ex eo quod mandauerit interfici maritum suum, an comprehendatur eius dos. Cephal. in consil. 204.

72 Et † in hac materia, quando publicatur dos uxoris, an maritus possit agere, quòd non sit publicanda in eius præiudicium quò ad usumfructum dotis; & an possit deducere lucrum statuti, uel

73 pacti; & nunquid possit † excipere, ut non teneatur, nisi in quantum facere potest, uid. Bonacoss.in extrauag.ad cōmu.opin.nu.61.

74 Item † adde, quòd confiscatis bonis mulieris, non comprehenditur ususfructus in publicatione, Bald. & Salic.in l. 1.C. de bon. liber. Alexand. in consil. 13. uisa prima consideratione colum.4. uersicu. uidetur pro hoc uolum. 1. & Bald. in authen. quod locum colum. 2. C.si secund.nupt.mulier. Paulus de mōte pico in repet.§. titia nume. 168. de leg.2.

Ibi. Publicatis aũt bonis mariti.

75 Adde, quòd † si bona mariti fuissent publicata propter hæresim, si uxor sciuisset illum fuisse hæreticum, eo casu dos etiam esset confiscata, & eam uxor petere non posset.capit. decreuit de hęret.in 6.& Cassan.in consuet.Burgund. rubr.1.§.5. nu.35. fol.357. quod tamen intellige, quando matrimonium, sciens eum esse hęreticum, contraxit, secus si ignara: quia tunc dotem non perdit: si vero ipsa esset heretica, illam amitteret. ita tradit Decian.in tract.crim. tomo 1. lib.5 cap.45.nu.10.

76 Item † adde, quòd publicatis bonis mariti, non solum dos regulariter non publicatur, nec etiam donatio causa mortis facta vxori, licet per bannum nō adimatur licentia marito eam reuocandi, Plot.in d.consi.130.num.25. inter consi. crim.diuers.& ibi nu 48.habetur etiam,

77 quòd datum † vxori constante matrimonio de donatione propter nuptias, vel etiam donatione inter viuos, vel causa mortis, non publicatur, etiam quòd statutum annullaret omnes donationes p maritos vxoribus factas, vide et Marsil. sing.316. Et de prædictis vide etiam Io. Lup.in repet.rubr.de donat.§.76. num. 24. Cassan.in consuet. Burgund.rubr.2. §.2. ad fin. & Couar.var.resol.lib.2.c.8. nu.7.uers.sic delinquente filio, ubi dicit, quòd propter crimen mariti non publicantur, quæ ex acquisitis matrimonio constante ad uxorem pertinent.

78 Item † adde, quòd uxori repetēti dotē bonis mariti confiscatis, dos debet solui per officiales fisci summariè, sine libello, & sine iudicio, & sententia diffinitiua. ita Bar.communiter approbatus in l.res §. res autē ff. de iure fisci. Paul. de Cast. & Alexā.in l.si marito ff. solut. matrim. Becc.consi.198.nu.1. & Mazoll.in consi. 48.nu.5.

79 Itē † adde, quòd vxor licet habeat bona mariti obligata pro dote, tamen pro restitutione dotis non poterit impedire eorum publicationem, & incorporationem, cum ipsa nō habeat dominium illoru in, nec possessionem, sed debet agere contra fiscum ad dotem suam, & eam recipere à manu fisci, ut notant Bartol. Alex.& Ang.in d.l.si marito ff.sol.matr. & Afflict. in const.iurisgentiu in 12.no-

80 tab. subdit tamen ibi Ang.quòd † si mulier inheret possessioni bonorum mariti sibi pro dote obligatorum, posset ipsa talem captionem impedire, & idem ibi tenet Alexand. & Cassan. in consuetud. Burgund.rubr. 2.§.2. nume. 4. fol.378. Vide etiam Roland. in cons.31.nume. 39. uolum.1. & hoc procedit siue dos consistat in pecunia, siue in specie: &

81 similiter procedit † in donatione ante nuptias, quòd poterit uti retentione, si possessioni inhærebit, iuxta tradita per Mazzoll. in consilio 48. fallit etiam, si res esset propria uxoris detenta

tamen per virum, quia tunc publicatis bonis mariti, poterit ingerere manus ꝓpria auctoritate, ne occupētur per fiscū,
82 & ideo † debet cauta vxor, vt non expectet auctoritatem Iudicis, præoccupare bona sua, quantumcunq; per virum detineantur. ita tradit Ang. in l. si quis C. de bon. damnat. quē refert, & sequitur August. ad Aret. in verb. & eius bona publicamus, nu. 10. & Capic. in decis. 130. nu.
83 73. fallit quoq; † si bona mariti deberēt deuastari, quia tunc de iure vxor habēs expressam, vel tacitam hypothecam, potest impedire, ne deuastentur. Paris de Puteo in tract. de synd. in verb. publicatio bonorum, quod tamen de facto non seruatur, vt affirmat Alber. de Ros. in 3. par. stat. in quæst. 7. dicens, quòd bona deuastantur, & fiscus satisfacit vxori, & alijs creditoribus, quem refert, & sequitur Augu. ad Aret. in loco supracitato, & Capic. in d. decis. 130. nu. 73. & idem tenet Io. Ant. de Nigris super cap. Regni in c. 133. nu. 8. vbi impugnat Parid. supracitatum; & quòd vxor de iure possit
84 impedire deuastationem; sed quòd † de consuetudine contrarium seruatur, tenuit etiam Gigas in tract. de crimine læsæ Maiestatis lib. 2. tit. de pœnis cōmitt. quæst. 36. nisi domus destruenda esset fundus dotalis ipsius vxoris, quia tunc non posset destrui, nam propriè non diceretur esse in bonis mariti, vt ibi plenè per eum.
85 Item † adde, an, & quando dos confessata exigi possit contra fiscum, Plot. in dicto cons. 130. nu. 51. inter cons. crim. diuers. & de hoc vide etiam Mazol. in cons. 48. per totum, & Bottam in consil. 23. vbi latè hanc quæstionem tractauit, & tenuit contra fiscum.
86 Item † adde, qua forma restitutio dotis fieri possit, vt fiscus sit securus, ne vnquā occasione dotium patiatur molestiam, vide Soci. iun. in cons. 55. vol. 2.
87 Item † adde, quòd vxor potest cōsequi contra fiscum quartam partem bonorū mariti sibi vxori debitam propter inopiam, quando est indotata, iuxta beneficiū auth. præterea, C. vnde vir, & vxor, Soc. cons. 121. col. 4. vol. 4. & Mazoll. in cons. 48. num. 11. & Plot. in d. cons. 130. nu. 41. cum seq. sed hoc numquam practicari vidi, & credo, quòd non posset obtineri à fisco propter eius voraginē, cum sit saccus sine conscientia, qui imbursat omnia malè acquisita, Guid. Pap. decis. 259. nu. 2.
88 Item † adde, quòd publicatis bonis mariti, & vxore comparente cum instrumēto dotali, & petente dotem alimenta, sibi sunt præstanda, donec fuerit iudicatum, vt per Boss. in titu. de alimen. vxor. præstan. col. 1. sed hoc numquam vidi obseruari, immo vxores cum maximo labore, & dispendio possunt recuperare eorum dotes, quando bona sunt apud fiscum.

Solet etiam sæpè dubitari.

Ibi. Si verò appareat fraus.

89 Adde, † quòd vendens bona in fraudē fisci, vt euaderet penam, ea repetere nō potest. Bart. in l. iusiurandum, quod ex conuentione §. fin. ff. de iureiur. Afflict. in c. Imperialem 13. notab. nu. 36. de ꝓhib. feud. alienat.
90 Item † adde, quòd emptores, siue donatarij non tenentur ad restituendum bona sibi vendita, siue donata per eū, qui in contumaciam condemnatus fuit, licèt de crimine læsæ Maiestatis condemnatus fuisset, etiam quòd Princeps asseruisset illum cōmisisse delictum, & etiā quòd statutum bona condemnati in cōtumaciā ipso iure publicaret, sed requiruntur plenæ probationes, quòd delinquerit. ita tradit Deci. in cons. 410. & Plot. in d. cons. 130. num. 71. & 76. inter cons. crim. diuers. tomo 1.
91 Item † adde, quòd donatio causa mortis secuto crimine, etiam non probata fraude, reuocatur. l. si aliqs ff. de donat. caus. mort. & Peguer. in quęst. crim. cap. 49. nu. 9.

92 Fraus autem. Ibi, vel si post alienationem. Adde † quibus coniecturis probetur huiusmodi fraus, latè per Bero. cons. 166. nu. 2. uol. 1. cons. 147. num. 28. uol. 2. & cons. 212. num. 4. uol. 3. Natt. cons. 162. & 213. Rolan. cons. 40. uol. 2. Rim. iun. cons. 62. Menoch. cōs. 109. Gabriel. cons. 74. Decia. cons. 105. & 68. uol. 2. & cons. 2. uolu. 1. Maschar. de probat. in uerb. contractus, & in uerb. donatio, sed uide omnino tradita per Menoch. de pręsump. lib. 3. pręsumpt.

sumpt.124. & Peregrin. de iure fisci lib. 5.tit.1.nu.156.cum multis sequen.& Peguer.in quæst.crim.cap.50. & sufficiunt duæ præsumptiones, Crau.consf.156. nu
93 me. 7. sed remittitur arbitrio † Iudicis, an contractus sit simulatus, secundum Parif.consf.54.nu. 22.uol.1.Crau.d.consil.156. nume.14. & Bertaz.consil.447. nu. 25.

Ibi. Vel si tempore alienationis.

94 Adde, † quòd contractus potest præsumi simulatus, etiã quòd quis habeat pacem cum inimicis suis, secundum Bald. in consf.70.num.1.uol.1.quem sequitur Bertaz.in d.consf.447.nu.24.

Ibi. Vel si post alienationem.

95 Adde, quòd † idem tenet Bero.in consf. 170.nu.2.uolu.1.ubi ipse etiam attestatur de communi, & postea declarat nu. 5.sed de hac præsumptione, uide omnino Maschar.de probat.concl. 439.

Ibi. Pariter etiam si alienatio.

96 Adde, † quòd contractus clam dicitur factus, cũ ad notitiam eius, cuius intersit uenire non potest. Bertaz.in d.consf.447
97 nu.20.& ibi † dicit etiam, contractum esse clandestinum, quando fuit factus coram Iudice,& consanguineis, si Notario est impositum, ut nihil propalet.

Ibi. Vel si delictum incontinenti.

98 Adde † uidendum Bertaz.in d. consil. 447.nu. 22. uol.2.

Cæterum post commissum.

99 Adde † Gigan.in tract.de crim.læsę Maiest.lib.2.tit.de pœnis commit. quęst.24 vbi plenè hanc quæstionem examinauit,& Peregr.de iure fisci lib. 5.tit.1.nu. 166.ubi quoq; habetur, in quibus casibus bona ipso iure publicãtur; uide etiã Bertaz.in d.consf.477.& alios Doctores ibi citatos per addentes.

Ibi. Vbi vero bona delinquentis.

100 Adde, † quòd nec etiam fiscus pretium emptori restituere tenetur, nisi illud inter bona delinquentis reperiretur, uel quòd cõuersum fuisset in utilitatem bonorum delinquentis, & illa utilitas unà cum bonis ad fiscum delata fuisset. Couar.in 4.decret.par.2. cap.6.nu.8. & 9. sed si alienatio fuisset facta ex causa necessitatis, nempè pro alimentis, tũc esset licita, nec per fiscum posset uendicari, ut ibi per eum. Et ad prædicta uide etiam Gomez.de delictis c.2.nu 2.& c.14.sub num.4. & ibi circa finem, habetur etiam an in casibus in quibus potest fiscus alienationes reuocare, possit etiam petere fructus medij temporis,& sententia lata contra principalem delinquentem. prę iudicat possessoribus dictorum bonorũ. idem Gomez.de delictis c.1.sub nu. 90. ubi attestatur de communi.

102 Item † adde alias quatuor vtilitates fisci, quando bona ipso iure publicãtur. Primò, quia fructus debentur fisco tempore commissi delicti: Secundò, quòd respectu bonorum, etiam mortuo reo ante condemnationem contra hæredes, & alios competit fisco actio ad bona: Tertio quia auth. bona damnatorum nõ habet locum, vbi bona fisco ipso iure competunt, seu confiscantur, sed solum vbi sententia requiritur, quia tunc illa iura corriguntur, vt parentibus,& agnatis relinquantur, secundum d. Auth. bona dãnatorum. Quartò, quia non dabitur appellatio à facto legis, vel decreti confiscantis ipso iure, vt diffusè hos effectus docet Iacob. de Beluis. in pract. crim. sub rubr. de mortuis in carcer. nu. 11. in ver
103 sic, sed quis sit effectus. Quæ † tamen nõ procedunt, quando lex, vel statutum publicãs bona ipso iure, requirit, quòd delinquens sit condemnatus, ita tradit Deci. in consf.410.col.pen.& fin. Curt. sen. in consf.59.quos refert,& sequitur Plot. in consf.130.nu. 31.& 32. inter consf.crimin.diuerf.tomo 1.

104 Scias etiam. Adde † videndum ad hanc quæstionem Peregrin de iure fisci lib.5.tit. 1.nu.183. quãdo datio insolutum facta per reum suis creditoribus sit valida.

Contingit aliqñ. Item in fiscũ.

105 Adde, quòd † debitor, qui iurauit soluere creditori, non obstante iuramento, tenetur soluere fisco, si bona publicantur, secundum Imol. in c. cum contingat nume.98.

Item adde, quòd iura conditionalia ex contractu prouenientia transeunt in fiscum

ſcum, quando eſſet cõditio caſualis, vel mixta, non autem poteſtatiua. Gomez. de delict. cap. vlt. nu. 2. & eſt communis opinio, ſecundum Soarez. recept. ſent. in verb. confiſcatio nu. 264. & ſeq. ſed Caſſa. ſuper conſuet. Burgun. tit. *des confiſcationes* rub. 2. §. 2. nu. 24. verſ. limita. 2. fol. 231. tenet, quòd omni caſu iura conditionalia ex contractu inter viuos transferantur in fiſcum, ſiue conditio ſit caſualis, ſiue mixta, & poteſtatiua: & an iura conditionalia veniant in confiſcatione, vide etiam Gabriel. de Benéd. in c. Rainutius in ver. & vxorem nomine Adelaſiam in quinta deciſ. num. 281. de teſtam. & Rimin. iun. in conſ. 50. nu. 88. vol. 1.

106 Item† adde, quòd licèt iura conditionalia non confiſcentur, hoc debet intelligi, quando debentur ſub conditione de futuro, ſecus ſi de præſenti, vel præterito. Gomeſ. d. cap. vlt. nu. 2. in fin. ſed latius in capit. 11. de qualitatib. contract. nu. 36. cum ſeqq. & præcipuè in verſic. quinto infero.

107 Item† adde, quòd fiſcus ad bona, in quibus delinquẽs erat ſubſtitutus poſt mortem inſtituti, mortuo deinde inſtituto, admitti non poteſt l. ſubſtitutio ff. de acquir. rer. domin. & ibi Bar. & Vulpell. in conſ. 112. in prin. ſed ibi nu. 9. & 10. dicit ſecus eſſe, ſi duo eſſent inſtituti hæredes re, & verbis coniuncti, & alteri póſt eius mortem alter ſubſtitutus, quia vnitum eſt ius accreſcendi, & illud ius ſubſtitutioni annexum trãſmiſſionem concèdit, & ideo, quòd ius illud publicari poteſt.

108 Item† adde, quòd ſoluto matrimonio fiſcus ex ſtipulatione agit ad dotis repetitionem mortua filia, cuius pater poſt ſtipulationem ex delicto damnatus fuerat. l. inter ſocerum, §. pater, ff. de pact. dota. & Vulpell. in conſ. 112. nu. 5. quia vt ipſe dicit, ibi ius erat in eſſe formatum.

Ibi. Et ex hoc infertur.

109 Adde, † quòd, nec etiam alimenta filij banniti, quę de iure naturæ debita ſunt, poteſt fiſcus petere à patre, vt per Spec. de exec. ſent. verſ. quid ſi filius in fine, & Nell. in tract. bann. in 1. par. 2. temp. nu. 36.

Vlterius quæro, nunquid in confiſcatione.

110 Adde, † quòd publicatis bonis filij famil. mortuo patre fiſcus bona paterna acquirere non poteſt. Alex. conſi. 15. & 23. vol. 1. Curt. conſ. 59. Deci. conſ. 449. Boſſ. in tit. de confiſcat. bono. nume. 80. Vulpell. conſ. 112. num. 4. & Lud. Cat. in conſ. 103. per totum inter conſ. crim. diuerſ. tomo 1.

111 Item† adde, quòd procedit etiam quò ad legitimam filiorum bãnitorum poſt mortem parentum, quod non acquiritur fiſco, ſed venientibus ab inteſtato, quando bannitus non eſt capax, vt per Cat. in d. conſ. 103. inter conſ. crim. diuerſ. tom. 1. in fol. Bertaz. conſ. 510. Deci. conſ. 438. nu. 8. Soci. iun. conſi. 51. nu. 4. vol. 1. & conſ. 123. nu. 5. uol. 4. Ruin. conſ. 49. nu. 4. vol. 4. & conſ. 149. num. 13. vol. 3. Boer. conſ. 1. nu. 11. & hæc opinio nullam habet difficultatem, ſi bona non ſunt penes ſolum bannitum, Ruin. conſ. 123. nu. 6. uol. 4. & idem tenuit Bertaz. iun. in addit. ad d. conſ. 510. patris ſui, vbi accumulauit omnes ſupradictos, nec etiam debetur legitima in bonis parentum in bannito ob crimen læſæ Maieſtatis, iuxta tradita per Soci. in conſil. 22. col. 4. vol. 1. quem refert, & ſequitur Bertaz. in d. conſ. 510. nu. 13. uide etiã Decian. in conſ. 64. nume. 43. uolum. 3. ubi tenet, quòd legitima debeatur filio, tanquam capaci, etiam ſi per ſtatutum banniti poſſent offendi, & tàm de bonis exiſtentibus in territorio bãnientiũ, quàm alibi, ſiue fuerint publicata bona, ſiue non, atteſtãdo de magis communi, & veriori, & ſi non eſſet capax, quòd legitima ſpectaret ad proximiores, non autem ad fiſcum: idem tenet Peregrin. de iure fiſci lib. 3. tit. 7. nu. 42. vbi impugnat deciſionem Bal. in l. ſi qua pœna de his qui ſunt ſui, vel alien. iur. vbi determinat, quòd filio bannito in ære, & perſona, etiam debeatur legitima, & quòd fiſcus ex perſona filij non poſſit illam petere, ſed bonum conſilium eſſet pro filio, quòd pater eum exhæredaret, qđ facere poteſt pro homicidio per eum cõmiſſo, vel ob alias cauſas maiores, aut ſimiles quatuordecim expreſſis, vt per Ripam in rubr. extra de iud. num. 20. &

Clar.in §. testamentum quæst. 41. vers. sed quæro, vbi attestatur de cõmuni, & in fin. dicit in practica ab hac opin. non esse recedendum: & idem tenet Laurent. Rodulphi caut. 92. nu. 19. cum sequen. vbi etiam dat cautelam, quòd ille cuius bona ad bannitum ab intestato peruenire debet, si est extraneus, alium instituat hæredem. aliam autem cautelam dat Durant. de arte testan. caut. 10. sub. tit. de his, qui non habent factio. testã. quod pater instituat alios fratres, vel aliquem alium. successurũ ab intestato, sed postea roget talem sic institutum restituere totam hæreditatem, vel partem ipsi bannito, cum fuerit ad patriam restitutus; nam tale fideicommissum valet, & d. caut. approbat Lud. Cat. in cõs. 103. nu. 8. inter cõs. crim. diuers. tomo 1. Sed prædicta non habent locum, quando legitima, vel aliquid loco legitimæ fuisset filio relictum in testamento per patrem ante condemnationem, tunc enim legi

112 tima debetur fisco, qui † etiam poterit petere d. legitimæ supplementum, vt tenuit Bertaz. in cõs. 489. vbi confutat dicta per Curt. Iun. qui tenuit contrariũ in cons. 182. nu. 8. cum seq. quod etiam procedit secundum Bertaz. in d. cõs. etiã si extaret statutum, quòd bannitus impunè possit offendi, & quòd omni actu legitimo esset priuatus. Sed aduertendũ est, quòd ibi Bertaz. loquitur de cõfiscatione facta post mortem patris. Et quòd confiscatio solum intelligatur de bonis præsentibus tempore commissi delicti, & non de bonis acquisitis, vel acquirendis post delictum in quacunq; confiscatione facta à lege, statuto, decreto, constitutione, ac sententia, est communis opin. vt inquit Ias. in l. si stipulatus. §. cũ stipulamur ff. de verb. obligat. & Plot. in cons. 130. num. 59. vol. 1. inter cons. crim diuers. magnæ impress.

113 Itẽ † adde, an omnia iura ad acquirendum condemnato competentia, quę ad illius hæredes extraneos transirent, ad fiscum quoq; per publicationem bonorum transeant, vt est in iure deliberandi, ex lege cum in antiquioribus C. de iur. deliber. item in transmissione, quę fit ex potentia suitatis ad quoscunq; hęredes, de qua in l. apud hostes C. de suis, & legit. item in vi repetendi supplementum legitimæ, vel in iure dicẽdi de nullitate testamenti, & in iure petendi restitutionem in integrum, latè, per Tiraq. de retract. lignag. §. 26. glos. 3. nn. 2. & sequen. Natta cons. 472. nu. 14. & latissimè per Peregr. de iure fisci lib. 5. tit. 1. nume. 84. & quò ad ius dicendi de nullitate testamenti, Alciat. in cons. 67. col. 2. lib. 9. tenet, quòd non transit ad fiscum.

Ibi. In bonis autem quæsitis.

114 Adde, † quòd illud, quod seruat Senatus Mediolani, est de iure, quando bannitus potest impune offendi, quia tunc potest priuari bonis suis acquisitis non tantum per fiscum, sed ẽt ꝑ quencunq; Priorem occupatorem, vt per Alba. in cons. 17. nu. 19. & Alciat. in cons. 6. nu.

115 14. lib. 2. & † quando bannitus à successione excluditur, an fiscus, vel ab intestato venientes admittãtur, vide Curt. iun. cons. 182. & Vulpell. in cons. 124. nu. 6. Lud. Cato. in cons. 103. inter cõs. crim. diuers. vol. 1.

Sæpè contingit. Ibi. Tu vero

116 dic, quòd aut &c. Adde † Cephal. in cõs. 321. vol. 3. vbi multum diffusè hanc materiam tractauit, & tenet, quòd ius adeundi nõ transmittatur in fiscum, & idem tenuit Decian. in cons. 18. nu. 338. vol. 1.

117 Item † adde, quòd si filius viuente patre homicidium commiserit, & pater postea moriatur, & eo mortuo formetur inquisitio contra filium, & condẽnetur pro homicidio cum publicatione bonorum, quod hæreditas non venit in fiscum, secundum Bart. in l. in fraudẽ ff. de iure fisc. & Nell. in tract. bãnit. in 1. par. 2. tẽp. quęst. 30. vbi dicit, quòd cautela est, quòd talis bannitus repudiet hæreditatem cum illo, ad quem deuoluitur hæreditas, & Plot. d. cons. 130. nu. 57.

118 Item † adde, quòd in Regno Neap. fiscus succedit in hæreditate patris banniti ab intestato decedentis, idest in ea parte, in qua esset successurus, si non esset bannitus, per constitut. ob filiorum culpas, in qua etiam disponitur, quòd

119 † patres pro filijs delinquentibus eis viuentibus nullam patiantur pœnam, & ibi

& ibi vide Afflict.

120 Videndum est. Adde † videndum Peregrin. de iure fisci lib. 5. tit. 1. nu. 34. ubi plenè, & 161. nu. 30. tenet, quòd filijs nondum natis, nec conceptis, nulla Portio debeatur, & hanc opinionem veriorē esse, dicit Gabriel. conf. 123. nu. 3. & 4.

Item adde Rot. Bonon. decis. 91. & Deci. in cons. 235. nu. 7. vbi dicit, quòd fiscus potest alienare omnia bona etiā communia, & ei legitimam consignare, & Menoch. de recup. poss. remed. 9. nu. 177. vbi plenè, & de ista quæstione, quā do legitima intelligatur reseruata filijs, plenissimè Farin. quęst. 24. nu. 34. cum sequen.

121 Item † adde, quòd etiam reseruatur nepotibus, & filijs naturalibus, & adoptiuis, dūmodo adoptio nō fuerit facta in fraudem. Plot. in cons. 130. nu. 87. inter cons. crim. diuers. vol. 1. & Rolan. cons. 97. nu. 33. vol. 2. & etiam legitima debetur legitimatis, Bal. ī c. de causis in col. penul. de offi. deleg. quem sequitur Cassan. in consuet. Burg. fol. 1147. vers. quarto facit.

122 Item † adde, quòd filius non potest cogi accipere legitimam suam in pecunia Ias. in l. scimus. C. de inoffi. testam. & debet habere legitimā ex re mediocri, nō meliori, nec viliori, vt per Guid. Pap. decis. 608.

123 Item † adde, quòd econtra publicatis bonis filijs, reseruanda est portio patri. Pau. Pichus in repet. §. Titia cum nube ret sub nu. 45. ff. de leg. 2.

124 Item † adde, quòd portio non reseruatur filijs, quādo pater fuit cōdemnatus pro crimine læsæ Maiestatis, Card. in clem. pastoralis nu. 15. de re iudi. & Boss. in tit. de crim. læsæ Maiestatis nu. 134. licet contrarium tenuerit Ang. in

125 cons. 357. in 2. dubio, † sed filiæ fęminę reseruatur pro ea dotanda, & est tertia pars bonorum, vt latè per Becci. in cōs. 8. per totum.

126 Item † adde, quòd filius ab hęreditate ob aliquod detrimentum exclusus, excluditur etiam à legitima, & ideo bonis patris confiscatis, sibi non reseruatur legitima, quia generaliter in omnib⁹ casibus, in quibus fiscus aufert hæreditatē filijs vti indignis, eis legitima non debetur, iuxta tradita per Peregrin. de iure

127 fisci lib. 2. tit. 7. nu. 9. & similiter † filio bannito legitima non debetur, idem Peregrin. de iure fisci lib. 3. tit. 7. nu. 31.

128 Item † adde, quòd portio, quæ reseruatur etiam viuente patre, debetur, & mors naturalis patris non est expectanda. Rola. in cons. 92. nu. 38. vol. 2.

129 Item † adde, quòd etiam filijs conceptis ante bannum, & confiscationem, reseruatur legitima, licèt nondum sint nati, secus aut si post confiscationem essent concepti, & ista est verior, secundū Gabriel. cons. 123. nu. 3. & 4. vol. 1. Peregr. de iure fisci lib. 5. tit. 1. nu. 40. & 41. licèt Boss. in crim. læsæ Maiestatis num. 138. contrarium tenuerit, & ad hāc quęstionem uide etiam D. Farinac. in q̄st. 24. nu. 42. & hoc procedit etiam, quòd elapsum sit tempus in cridis præfixum ad contradicendum. Plot. in cons. 130. nu. 78. vol. 1. inter cons. crim. diuers.

Ibi, an autem filius. Vide quæ posui in q̄st. 86. vers. sed quæro.

130 Item † adde, quòd bona non reseruātur filijs in crimine hæresis, & læsæ Maiestatis Ias. cons. 46. nu. 1. vol. 3. Deci. cons. 442. num. 2. &. Boer. decis. 264. in prin.

Ibi, nō tamē reseruatur dimidia. Adde, quòd Dominum Clarum refert Marcus Anto. Cucchus in tract. suo de legitima fol. 19. nu. 9. & Becci. in cons. 8. nu. 25. & 26. tenuit contra Rolan. in

131 cons. hic allegato † quòd legitima filię condemnatæ de crimine læsæ Maiestatis sit tertia pars, & licèt D. Farinac. vbi supra nu. 40. contrarium tenuerit, tamē ego uidi in practica seruari opinionem Clari, & pręsertim in statu ecclesiastico.

Ibi. Scias tamen, quòd in bonis matris Adde, quòd idem tenuit Card. Zabar. in Clem. pastoralis in princ. in 7. quæst. vbi mouetur. hinc inde per plura de re iud. sed tamen vide Fran. Curt. in cons. 59. col. 10. & 11.

132 Item † adde, quòd quando in publicatione bonorum comprehendantur bona alterius territorij, Princeps non potest concedere gratiam quò ad bona alterius dominij. Ancar. in cons. 160. alleg. per

leg.per Boss.in tit.de remed.ex sol. clemen.Princip.nu. 53.sed Cassan.in consuetud.Burgũ.in rubr.1.§.5.nume.142. uers.sum nunc in alio,tenet, quod quando fit restitutio per Principem etiam in bonis ad alium translatis, etiam alienatis:quod trahatur etiam ad bona acquisita per Baronem, in cuius territorio erant sita, & quòd Princeps hoc subsistente causa facere potest.

133 Itē† adde,quòd si Dominus citet subditum uassallum sub pœna confiscationis,ut coram eo compareat,& sic contumax adeo, quòd eius bona in contumaciam publicentur,illa bona erunt Domini directi, etiam quòd sint sita in territorio Feudatarij. Natt.cons.580.in 2. dubio vol.3.& Roland.cons.73.vol.4.

Sed hic quæro. Ibi. Bona autē ipsa applicantur Domino.

134 Adde,† quid si bona essent sita in territorio alicuius Feudatarij, vel alterius subiecti,an sint fisci Principis, vel illius Dñi.Boer. decis.264. nu.7.Afflict.decis. 282.& Guid. Pap.decis.76.si in terrã, & Grau.in cons.128. vbi plenè.

135 Item † adde, quòd si bona fuerunt confiscata ob crimen hæresis, debent applicari Dominis, inquorum territorijs sita sunt,nõ ipsi Principi. Isern.in c.quicũq; in vers. hæreditatem de pace tenen. & Grau.in.d.cons.128.nu.6.& ibi nu.7.di-

136 cit, quòd bona † confiscata ob crimen læsæ Maiestatis humanæ principaliter, q̃a immediatè offensa sit Maiestas Principis,pertinent ad ipsum Principem,nõ autem ad vassallum in cuius territorio sita sint.idem tenet Rolan. cons.78.vol. 2.& cons.73. vol. 4.& Natt. cons. 580. vol.3.

137 Item † adde,quòd bona confiscata pertinent ad Dominum Castri, in cuius territorio sita sunt,licèt confiscatio præcesserit concessionem Castri:dũmodo executio facta adhuc non sit, licet confiscatio facta fuerit per Iudicem alterius territorij.Bal.in cons.306.distinguendum, & in cons.419.Dominus noster Papa,& Grau.d. cons.128.

138 Item † adde,quòd bona clerici condēnati per Episcopum applicantur Domino temporali,de cuius dominio mouentur.Old.in cons.17.Grau.in d.cons.128 nu.6.& ibi nu.7.tractat, an bona feudalia ob crimen læsæ Maiestatis possint publicari,vide etiam Vrsill. ad Afflict. decis.282.

139 Item † adde, quòd nomen debitoris spectat ad fiscum Iudicis condemnãtis, licet debitor sit in alieno territorio. Alexan.cons.31.volum.1.& Soc.cons.36.& 101. vol. 1.licet Lappus contrarium tenuerit in alleg.92.incip.in Christi nomine Amen,in primis videndum est nu.9. ad hoc vide etiam Cassan. super cõsue. Consuet.Burgun.fol.1273.num.34. vbi videtur facere aliquam distinctionem, an dicta nomina competant pro re mobili,vel immobili,& fol. 372.num.13.& idem est in actionibus,quando actiones continent quid mobile.Cassan.in cõsuetud.Burgũ.in titu. de confiscat. fol.372. vers.aduerte,quod Bald.nu.13.& 14.

140 Item adde, † ad quem spectet annuus redditus,an ad Dominum loci, in quo soluitur, vel ad Dominum, in cuius territorio res est sita,pro qua soluitur, vide Aret. cons.10.& Cassan. d. loco fol.95. vers. & prædicta, vbi plenè hanc materiam tractauit:sed contra eum tenuit Tiraq.in tract.primogen.quæst.49.num.9. fol.334.videlicet, quòd attendatur territorium,vbi res est sita.

141 Item† adde, quòd quando confiscãtur bona vbicunq; existentia, comprehenduntur etiam existentia in alieno territorio,in quo non erunt leges speciales, virtute quarum posset fieri confiscatio, Cassane.in d.loco fol.373. vers. sed hoc esse verum.

Item adde,si in sententijs bona cõfiscata fuerint applicata illi fisco,siue Cameræ,cuius est officialis ille, qui condemnat, vtputa Cameræ Apostolicę,siue Ducali,vt solet fieri,an hinc bona in alieno territorio sita per illam sententiam sint illius fisci, quando distinctæ sint iurisdictiones, & bursæ, si sententia confiscationis lata fuerit à Iudice, qui iurisdictionem habeat à superiore vtriusq; territorij, vt in inq̃sitore hæreticæ prauitatis, vel à Iudice, qui sit constitutus ab illo, qui non sit superior alterius territorij,vide Nell.in tract.bann.in 1.par. 2. temp. quæst. 17. vbi plenissimè hanc quæstionem tractauit, quando confiscatio trahatur ad bona sita extra territorium

rium Iudicis confiscatis, quem sequitur Gigas in tract. de crim. læsæ Maiestatis lib.2.tit. de pœnis committen. quæst.2.

142 Item † adde, quòd quando hæreditas alicui aufertur tamquam ab indigno, applicatur fisco testatoris, non autem fisco loci, vbi bona sita sunt. Cassan. d. loco fol. 377. vers.istud. est regulare.

143 Item † adde, quòd licet de iure bona confiscata applicari debeāt Domino, in cuius iurisdictione sita sunt, non seruatur tamen de consuetudine, vt dixit Bursat. consf.43. nu. 13.

144 Item † adde, quòd si mutaretur Dominus loci ante sententiam (post tamen cō missum delictū,) illa cōfiscatio, siue pęna pertineret ad secundū Dñm, Guid. Pap. decis. 535. & Bertran. cons. 114. vol.2. sed vera, & communis concl. est in contrariū, q̄ videlicet spectet ad primū Dominum, cuius tempore fuit commissum dellictnm, quia statim cōmisso delicto, ius est quæsitum primo Domino. Tiraq. qui omnes congerit in tract. de retract. §.5. glos.4. vers. quid si sunt fructus iurisdictionis, num.18. quem refert, & sequitur Vinc. Frāc. in decis. Neap. 86. nu. 12.

145 Item † adde, quod si ille Dominus, in cuius territorio sita sunt bona, illa recusaret, quòd non essent fisci illius Princi-

146 pis, qui condemnauit, q. † non est locus Iuri accrescēdi, cum fiscus nō sit propriè hęres secundum Bald. in l.1. C. quando non pet. part.

147 Item † adde, quòd confiscatio non extenditur ad bona alibi sita, quādo ordo procedendi, & condemnandi est de iure municipali, vt quod contumax habeatur pro confesso. Anchar. in c. canonū statuta de constit. colū. 66. vers. postremo August. de Arim. ad Ang. in tract. malefici. vers. & estis bona publicamus in 2. addit. sed Bertaz. in cons.82. tenuit contrarium, & ibi multum diffusè hanc materiam tractauit, & in cons. seq.

148 Item † adde, quòd si in alieno territorio bona non confiscarentur de consuetudine, vel alia ratione, in eis succedunt vocati, per auth. bona damnatorum, & in cap. vn. sumitur. Igne. in l. cum fisco nu.33. & sequen. ff. ad senatus cons. Syllan. & Bertazz. in d. cons. 82. nu. 14.

149 Item † adde, si bona vxoris fuerint publicata ex eo, quod maritum suum interficere fecit, cui applicētur bona extrà territorium existentia, an fisco, vel proprio filio, vel remaneant in ipsius libera facultate, vide Cephal. in cons. 79. per tot. & Bertazz. in cons.82. & 84.

Ibi. Item Intellige vt procedat.

150 Adde, † quòd si statutū disponeret idē, quod ius cōe, videlicet quod in illo delicto bona de iure etiam communi venirent confiscanda, comprehenderentur etiam bona extra territorium. Bertaz. d. cons.82. nu.7. & seq.

Ibi. Sed certè, quando huiusmodi territoria. Adde, quòd Bologni. in cons.35. nume.7. dicit magis communem opin. esse in contrarium, quod bona in alieno territorio non publicentur.

Ibi. Sed bona mobilia.

151 Adde, quòd † pecunia cambijs tradita connumeratur inter immobilia, secundum Bal. in c. cum causam ad fin. de re iud. quem sequitur Tiraq. de retract. §. 1. glo.7. num. 117. sed contrarium tenet Pinel. in l. 1. C. de bon. mater. 2. par. nume.44.

152 Item † adde, quòd pecunia destinata ad emptionem immobilium, secundum magis communem opin. computatur inter bona mobilia. Boer. decis.209. Soci. iun. in cons. 120. num.18. vol.1. & Pinel. in d. l. 1. C. de bonis matern. 2. par. nu. 44.

Sed quæro an hoc casu.

153 Adde, † quòd quando propter publicationem bonorum existentium in diuersis territorijs quilibet fiscus capit bona sui territorij, tunc æs alienum diuiditur inter eos, non pro modo territorij, nec pro virili, sed pro rata bonorum ad quēlibet fiscum pertinentium. Alex. in consil.31. nu.9. vol.1. Et si in vno loco publicantur bona ex forma statutorum, ita vt alibi sita non publicantur, & condemnatus habeat creditores, tam in eo loco, quā alibi, quis teneatur ad debita, an ipse debitor, vel fiscus, vide Imo. cons.31. colum.7. quem refert, & sequitur Boss. titu. de fisco, & priuileg. eius nume. 71.

Sed an tenetur fiscus. Ibi, & habetur loco hæredis.

154 Adde, quòd † fiscus per omnia non habetur loco hæredis condemnati, gloss. Bart. & alij in l. inter eos. §. fin. de fideiuss. Iass. in l. ex facto §. Iulianus ff. de vulg. & pupill. & Peregrin. de iure fisci in lib. 5. tit. 1. nu. 60. cum sequen. ponit sex casus, in quibus fiscus non gerit vices hæredis.

Ibi. Et sic tenetur persoluere.

155 Adde, † quòd bannitus est liberatus à creditoribus, quando eius bona sunt adempta à fisco. Bald. in l. 2. C. ad l. Iul. de vi publ. & Gramin. decis. 85. in fin. & Bald. Nouel. in tract. de dot. in 7. par. priuil. 6. col. 11. vers. & ex prędictis, & Rim. sen. cons. 180. in princ. volu. 1. publicatis enim bonis condemnati totali obligatione, & liberatione in fiscum omnis obligatio transfunditur, vt est communis opin. Calcan. cons. 68. nu. 4. nisi fiscus publicationem factam recusaret, nam condemnatus bona retineret, & ideo bannitus agere, & conueniri posset, Bal. in l. si vero col. 2. ff. qui satisd. cogan. Martin. Lauden. in tract. de iure fisci quæst. 97. Nã inuito fisco bona nõ ĩcorporãtur, sed oportet, vt illa agnoscat. Bal. in l. non solum ff. de integr. rest. & in l. eius §. si cui ff. de testam. vbi inquit, quòd fiscus non est necessarius successor. sed Paul. de Castr. in d. §. si cui, tenet, quòd fisco repudiante habent venientes ab intestato: sed prima opinio est verior secundum Peregr. in tract. de iure fisci lib. 5. titu. 1. nu. 58. per tex. in l. si seruus plurium §. si quis ante ff. de leg. 1.

156 Item † adde, quòd si liberatur cõdemnatus publicatis bonis, non liberantur eius fideiussores, l. fin. C. de duobus reis, & Bal. in l. tam mandatori, C. de nõ nume. pec. quinimò Corn. in cons. 190. col. fin. uol. 1. tenet, quòd omnino condemnatus non liberatur, sed tantum ꝑ valore bonorum in fisco delatorum.

157 Item † adde, quòd si bannitus, cui bona fuerunt confiscata, habuerit gratiam à Principe de uita, & non recuperauerit bona, non tenetur ad antiqua debita. Cassan. in consuet. Burgũ. rub. 11. §. 11. nu. 34. fol. 377. & si bona confiscata sibi fuerunt restituta, tunc teneretur, ut uolunt Bal. Ang. Alex. & alij in l. si marito in princ. ff. solut. matrim. & Gigas in tract. de crim. læsæ Maiest. lib. 2. tit. de pœnis quæst. 24. nu. 7. etiam quòd creditores non contradixerint cridis, quæ fiunt publicatis bonis, quòd non comparens infra certum tempus à iure suo cadat, ad plenè tradita per Boss. in titu. de proclam. quod fit bon. publi. nu. 15. & 16.

158 Item † adde, quòd fiscus non potest dicere creditoribus, ut satisfaciant sibi de alijs bonis non confiscatis, secundum Paul. de Castr. in allegationibus suis post cons. 9. uol. 1.

159 Item † adde, si Princeps donaret bona confiscata, quòd donatarius teneretur satisfacere omnibus creditoribus, Boss. in tit. de bon. publ. nu. 12.

160 Item † adde, quòd creditores damnati, cuius bona confiscata fuerint, si sunt in possessione bonorum, debent stare in possessione, donec ei satisfactum sit de suis creditis. Bald. cons. 171. vol. 1. Boer. decis. 277. ante finẽ, & Bertaz. cons. 289. nu. 4. & 5.

161 Item † adde, quòd fiscus tenetur soluere etiam debita, quæ tempore criminis perpetrati ipse delinquens contraxerat, latè Gugliel. bened. in c. Raynaldus de testam. in vers. & vxorem nu. 850. non autem ea, quæ post commissum delictũ contraxisset. Couar. in 4. decretal. in 2. par. c. 6. nu. 9.

162 Item † adde, quòd quando fiscus tenetur soluere debita delinquentis, & recuperare bona contra eum, ius summariè fieri debet non oblato libello. Bald. in c. quando contra de probat. nu. 27. & sine sententia diffinitiua, & alio ordine iudiciario, sed solum recognitis, & visis iuribus creditorum. Io. de Amicis cons. 68. nu. 8.

163 Item † adde, quòd quando bona alicuius publicantur, fiscus pro inueniendis bonis condemnati potest mittere ꝑ omnibus notarijs, qui habent instrumẽta ad illum pertinentia, & eos cogere, vt sibi instrumenta exhibeant. tex. & glo. in l. facultas alias incip. defensionis, & ibi Bar. C. de iure fisci. lib. 10. & Fran. Lucan. in tract. de iure fisci nu. 44.

164 Item † adde, quòd si reus fuisset condemnatus in certa pecuniaria summa, fiscus

fiscus non tenetur illius creditoribus, sed debitor, in subsidium autem fiscus posset conueniri pro quanto in eum per uenisset à creditoribus anterioribus, si debitor non esset soluendo, Soci. iun. cons.74.vol.3.

Ibi. Sed quando capit bona.

165 Adde, † an, & quando fiscus possessor bonorum vacantium teneatur erga creditores, quorum actio oritur ex obligatione extra territorium facta, & ad quæ legata, & de eorum hypotheca, & an
166 † litis expensas, & ad alimenta filiæ minoris: & quomodo sint intelligendæ cridæ, quæ solent fieri per Senatum Mediolani, vt per Alex. Raud. in tract. de analogis lib.1.cap.33. vbi latissimè, & opinionem Domini Clari, quòd fiscus non teneatur, approbat Peregr. de iure fisci lib.4.tit.3.num.26. & in dicto tit. plenè habetur, quando fisco bona vacantia deferantur, & pro inueniendis
167 † rebus fisci fit indagatio etiam per tormenta l. 1. in fin.C.de natural.liber.

Vnum scias. Adde, quòd ratio est, quia fiscus conuenitur à creditoribus vti possessor, ideoq; pro mensura bonorum, tenet Anchar. consi. 294.317. & 322. & sequitur Ripa in l. ex facto, ff. ad Trebell.

Vidi quandoq; dubitari.

168 Adde, † quòd fiscus in bonis post sententiam quæsitis, priuato etiam anteriori præfertur, Vulpell. in cons.120.
169 Item † adde, quòd fiscus est præferendus creditoribus delinquentis, & ante omnia satisfieri debet de omnibus expensis vtilibus, & necessarijs per eum factis pro capiendo dicto delinquente, & pro sibi incorporandis eius bonis, etiã in præiudicium anteriorum creditorũ, ita tradit Afflict. in c.1. §. & bona cõmittentium nu.119. in titu. quæ sint regalia in vsib. feud. sed Gigas in tract. de crim. læsæ Maiestatis tit. de plur. & varijs qst. 12. contrarium tenuit impugnando Afflictum, & nouissimè per Peregr. de iure fisci lib.5.tit.1.num.193. impugnatur Gigas, & opinio Afflicti approbatur, quã ego arbitror veram non esse, quia Principes ad persecutionem delinquẽtium suis expensis tenentur, secũdum Luc.de Penna in l.1.col.7.C.vt rustica lib.12. Et vide Dida. Couar. in c.16. hic allegato, vbi latè declarat Regulam l. non puto ff.de iure fisci, quòd in dubio sit iudicandum contra fiscum, Alex. & alios in l.1.ff. solut. matrim. Calephat. in cons.87 inter cons. crim. diuers. vol.2. Neuiz. in sylua nupt. in vers. quomodo iudicandũ pro communi sub nu.47. uers. itẽ in dubio contra fiscum, & Peregr. in tract. de iure fisci lib.6. titu.6. nume.29. cum sequent.

Sed hic incidenter quæro: Ibi: Aut loquimur post delictum.

171 Adde, † hoc procedere etiam in pœnis ipso iure impositis; & licèt reus in crimine læsæ Maiestatis à die commissi criminis perdat administrationem bonorum, non tamen perdit dominium bonorum ante sententiam, Becc. cons. 57. Item adde, an priuandus bonis per sententiam faciat fructus suos post delictũ, donec sententia feratur, vel spectent ad fiscum, si ipso iure non priuatur à die cõmissi delicti. hanc quæstionem tractauit Couar. in 4. decretal. 2. par. pri. par. c.6. §.8. de contrahen. incest. nupt. nume.7. vbi tenet, quòd fisco sunt adiudicandi, & communem attestatur Io. Bernard. in pract. crim. cano. cap.133.

Ibi. Aut loquimur post sñiam.

172 Adde, † quòd hoc procedit, quãdo sententia est diffinitiua, secus vero si esset datum bannum, & ante sententiam diffinitiuam reus decederet, quia tunc cõfiscatio nõ haberet locum; nisi bannum esset tale, quòd post se non expectaret sententiam diffinitiuam, imo traheret confiscationem bonorum. Luchin. de Curte in cons.64. nu.12. cum sequen. tomo 1. cons. crim. diuers.

Quæstio LXXIX.

SVMMARIVM.

1 *Fiscus quando auferat rem ab indigno.*

2 *Palam, & clam relinqui quando dicatur.*

3 *Fides tacita quando dicatur accommodari.*

5 Et

4 *Hæres an præsumatur in dubio accommodasse tacitam fidem.*

5 *Et an teneatur respondere, si tacitam fidem accommodauit.*

6 *Filius, & seruus accommodantes tacitam fidem, excusantur.*

7 *Palam relictum indigno non applicatur fisco, sed remanet apud hæredem.*

8 *Lim. nisi hæres deuenerit ad rei traditionem.*

9 *Ampl. si hæres paciscatur dictum legatum præstare, dummodo fiat palam.*

10 *Relictum penitus incapaci pertinet ad substitutum, vel grauatum.*

11 *Fiscus vendicat relictum incapaci, si consanguinei erunt negligentes in capiendo dictum relictum.*

12 *Item si consanguinei renunciauerint.*

13 *Hæreditas repudiata ab indigno transit ad substitutos.*

14 *Donatio facta incapaci, cui applicetur.*

15 *Hæres accommodans tacitam fidem, si est clericus, bona debentur fisco ecclesiastico, & è contra.*

16 *Hæres, qui non habet testes ad probãdum homicidium, non dicitur in mora accusandi.*

17 *Filius institutus hæres ab eo, qui à patre instituti fuit occisus, non tenetur vendicare necem defuncti contra proprium patrem.*

1 Vando hæres. Adde, quod † ad hoc vt via fisco aperiatur, tria requiruntur. primum, quòd testator relinquat clam, alterum, quòd hæres tacitam fidem accommodet, Vltimũ de restituendo incapaci. Barbat. cõs. 46. lib. 1. Alex. cõs. 202. nu. 7. lib. 6. Dec. cõs. 311. col. fin. Anchar. iun. quæst. 31. in 1. part. & Bremond. de publ. concubinis. §. qui etiam filios nu. 22. vbi etiam declarat, † quomodo dicatur palam, vel clam

2 relinquere, ac probetur tacita fides ac-

3 commodata. † ad idem Iacob. à S. Geor. in l. cui tacitum in princ. ff. de probat.

4 Item † adde, an in dubio præsumendũ sit quòd hæres tacitam fidem accommodauerit. Bald. in cons. 140. casus est. nu. 1. lib. 2. Alex. cons. 51. propè fin. lib. 2. Cuman. cons. 108. nu. 2. Ias. 110. nu. 2. lib. 1. Corne. cons. 236. nu. 5. lib. 2. licet ad detegendum fraudem probationes admittantur, quæ alias non sufficerẽt, ex eo q̃ aliter probari non potest vt per Franc. de Rampon. cõs. 25. inter cons. Calderi de testam. in tantum, quòd ipsemet

5 † rogatus positioni respondere tenetur, si fuerit rogatus, etiam si iurasset, se id nõ dicturum cuiquam. Alb. cons. 42. col. 1. id tamen intelligi debet, vt per Couar. in 4. decret. 2. parte §. 5. nu. 10. cũ ad. uersatur. Vasq. contr. Illustr. cap. 10. n. ante fin. & in propria re. Pecchi. de testam. coniug. lib. 4. cap. 6. nu. 7.

6 Item adde, † quòd filius vel seruus rogantis, ob necessitatem, quam parendi habent, excusantur. l. in fraudẽ §. fin. ff. de his quibus vt indign. l. si tacitum ff. ad l. falcid. Odofr. in l. 1. in fi. C. de delat. lib. 10.

7 Item † adde, quòd quando quis relinquit palam, indigno fisco non applicantur, sed manet apud eum, à quo relictũ est l. non intelligitur in princ. ff. de iure fisci. Bart. in l. fin. nu. 8. ff. de his quib. vt indign. Doctor. in l. hæreditas C. eod.

8 Rui. cons. 49. col. fin. lib. 4. nisi † hæres ad rei traditionem deuenerit, nam tunc sibi auferri poterit, & fisco applicari. l. si postulante in fin. ff. ad Trebell. Bald. in in l. eam quam nu. 21. C. de fideicomm.

9 Item adde, † quòd si hæres conueniat, vel paciscatur præstare legatum incapaci, modo clam, non faciat, ius fisco non competit auferendi aliquid ab eo, cum obligatio facta versus incapacem pro non scripta habeatur, ad instar relicti palam. iuxta not. in l. 1. C. de hæred. instit. & Bald. in cons. 161. vers. prætererea quoties lib. 5.

10 Item † adde, quòd relictum penitus incapaci, (maximè, quando est incapax absq; delicto suo, vel aliqua sui culpa,) pertinet ad substitutos, si quos habet, & si nõ habet, remanet penes grabatũ, vel si relictũ est in institutione hæredis, venit ad veniẽtes ab intestato, si substitutũ, aut cohæredem non habet. Soc. Iun. cons. 3. nu. 13. vol. 3. Corne. cons. 110. col. f. & cons. 222. col. 2. vol. 4. Mars. cons. 93. col. fin. lib. 2. Tiraq. in l. si vnquam verb. reuertatur nu. 429. C. de reuoc. donat. Mazzol. cõs. 31. nu. 22. Hieron. Gabriel.

11 cons. 104. nu. 5. fiscus † autem id vendicat negligentibus consanguineis intra duos menses relicta bona à spurio euincere,

cere, aut petere: idem si pacto, vel renuntiatione consanguinei excluduntur.
12 † Couar. in 4. decret. par. 2. cap. 8. nu. 3.
13 Item † adde, quòd hæreditas repudiata ab indigno, non applicatur fisco, sed transit ad substitutos. Soc. iun. d. conf. 3.
14 nu. 16. & de † donatione inter viuos per se, vel per interpositam personam facta incapaci, an fiscus admittatur, & in quibus casibus, & post quas personas, vide Angussol. conf. 3. vbi plenè.
15 Item † adde, quòd quando hæres, qui accommodauit fidem de restituendo hęreditatem incapaci, est laicus, tunc hæreditas defertur fisco seculari, si vero sit clericus, defertur ecclesiastico: nam attenditur persona hæredis fidem præstātis, cum is delinquat, & adeo propter delictum auferatur hæreditas. Bald. in l. si quis præsbiter col. 1. C. de episc. & Cleri. quem sequitur ibi Plau. de Cast. Io. Lup. in rubr. de donat. §. 39. Cassan. in consuet. Burgun. rub. 8. §. 5. nu. 4. Anchar. in c. ea quę nu. 26. de reg. iur. in 6. Couar. in 4. decret. §. 5. cap. 8. nu. sed Vasqu. in tract. de success. creat. par. 1. lib. 3. §. 26. limit. 31. nu. 61. videtur tenere contrarium, & maximè quando clarius instituit spurium suum laicum; ibi tamē dicit cogitandū esse, quia non se firmat.
16 Item quando hæres. Adde, † ꝙ hęres, quando non habet testes, per quos possit probare maleficium, non dicitur in mora accusandi occisores. Bald. in l. 1. C. de his quib. vt indign. & Anguss. in cons. 14. nu. 3. vol. 1.
17 Item † adde, quòd filius, cuius pater testatorem occidisset, si institutus fuisset hæres, non teneretur vindicare necem defuncti cōtra propriū patrem, & idem si pater eius, qui occidisset testatorem, esset institutus hæres, quod non teneretur vindicare contra filium, ita limitat Ias. in l. 1. C. de his quib. vt indign. & Boer. decis. 25. nu. 13. & 14. & Achil. Pedroche in conf. 18. vbi etiam tenet, hoc edictum non habere locum in fideicōmissarijs. Et ad istam quęstionem, an hæres ob inultam necem defuncti hereditatem amittat, vide etiam Iacobi. de Sancto Georg. in l. 1. nu. fin. C. de his quibus vt indig. Gomes. de delict. cap. 3. nu. 53. Plac. epit. delict. cap. 39. nu. 23. & latè Peregr. de iure fisci lib. 2. tit. 5. vbi in fine sequitur Clarum, quòd ista pęna de consuetudine non seruatur, & ego nunquam vidi hunc casum in facto, licèt alij Doctores de tali consuetudine nihil dicant.

Quæstio LXXX.

SVMMARIVM.

1 *F*I*scus Episcopi an habeat bona, quando laicus committit crimen ecclesiasticum.*
2 *Episcopus an possit confiscare omnia bona clerici delinquentis.*
3 *Pœna legalis, & conuentionalis an possit exigi in foro conscientiæ.*
4 *Pœna in dubio cui sit applicanda.*
5 *Et quid de pœna conuentionali.*
6 *Pœnæ conuentionales pacis, & treugæ ruptæ debent in statu Ecclesiastico ad fauorem Cameræ Apostolicæ stipulari.*
7 *Pœnæ conuentionales transeunt ad hæredes.*
8 *Pœna conuentionalis non stipulata ab aliqua persona pro fisco, ipsi fisco non debetur.*

IN hac autem materia. 1 Adde, † quòd licèt hodie Episcopi habeant fiscum, tamen si persona esset laica, & delictum Ecclesiasticum, & ageretur de confiscando totam, vel quotam bonorum, pœna confiscationis esset applicanda fisco seculari, per tex. in c. cum secundum de hæreticis in 6. & ibi Probus, Anchar. cons. 16. Oldra. cons. 17. & Rolan. cons. 8. num. 9. volu. 3. secus si ageretur de pœnis pecuniarijs inferendis, quia spectarent fisco Episcopo, Anan. & alij in c. 2. extra de male. & de hoc etiam vide Clar. supra in §. hæresis vers. item bona, quæ ibi apposui.
2 Item adde, quòd † Episcopus non potest confiscare pro delicto clerici bona Ecclesiæ, Clem. 2. de hæret. & c. excommunicamus §. 1. eodem tit. secus autem bona mobilia ipsius clerici, & quęcunq; per eum intuitu Ecclesię acquisita, quæ ad Ecclesiam pertinent, & bona immobilia ad Dominum temporalem spectabunt

bunt, ita Menoch. conſ. 223. col. 2. & Pe regr. de iure fiſci lib. 1. tit. de ijs qui iura fiſcalia habent,

Sed hic incidenter quæro.

3 Adde † Gabriel. lib. 7. concluſ. 34. vbi plenè tractauit quæſtionem, an pœna le galis, & conuentionalis in foro conſciē tiæ exigi poſſit.

4 Item † adde, quòd ſi lex, vel ſtatutum faciunt mentionem de pœna pecuniaria, & non dicat, cui ſit applicanda, fiſco applicatur. Bart. in l. agraria ff. de term. moto, & Afflict. in c. 1. verſ. pœnarum, quæ ſint regalia. & in hac materia, quan do pœna fiſco, & quando parti dicatur applicata, vide Gabriel. cōm. concl. lib. 7. concl. 16.

5 Item adde, † quòd pœna conuentiona lis in dubio applicatur parti læſæ. Paul. de Caſt. in l. non impoſſibili, ff. de pact. vbi dicit etiam, quòd pœna delicti applicatur fiſco, & Iul. Ferrett. in tit. de ferijs nu. 192. ſed Rip. in rubr. ff. de damn. infect. tenet, quòd applicatur fiſco, & Herculan. in tract. de caut. de nō offend. cap. 10. num. 8. & in ſtatu Eccleſiaſtico adeſt motus proprius Pij 4. Dat. ſub die 26. menſis Maij 1565. de non admitten dis appellationibus in cauſ. crim. in quo
6 etiam diſponitur, † quòd pœnæ conuen tionales pacis, & treugæ ruptæ, & fideiuſſores de non offendendo ſtipulentur per notarios ad fauorem Cameræ Apo ſtolicæ, & non communitatum, vel alterius, & ſi aliter factæ fuerint in ipſius Cameræ fauorem ſtipulatæ cenſeantur.

7 Itē † adde, ꝙ pœnæ conuentionales trā ſeunt ad hæredes, Becc. in conſ. 9. num. 14. ubi atteſtatur de communi.

8 Item † adde, quòd pœnæ conuentiona lis promiſſa priuatis, & nō Notario, nec alteri publicæ perſonæ ſtipulanti, & acceptanti pro fiſco, nō poteſt acquiri ipſi fiſco, & conſequenter fiſcus ad pœnam agere nō poteſt, vt eſt communis opin. de qua per Bero. in conſ. 197. nume. 16. & conſ. 209. uol. 3.

Quæſtio LXXXI.

SVMMARIVM.

1 *Talionis pœna non ſeruatur de conſuetudine, niſi in teſte.*
2 *Poteſtas compellens teſtem ad dicendum falſum, tenetur pœna talionis.*
3 *Accuſans memoriam defuncti, tenetur eadem pœna.*
4 *Beneficium impetranti per priuationem alicuius ex delicto, non datur ſignatura quò ad priuationem, niſi ſe inſcribat ad pœnam talionis.*
5 *Et quid ſeruetur in practica.*
6 *Accuſator non admittitur in Curia Archiepiſcopi Neapolitani, niſi ſe obliget de probando.*
7 *Accuſationes falſas proponere ſolitus punitur amputatione linguæ, & capitis.*

1 Sed quæro. Adde † Pet. Duē. in regu. 27. vbi plenè, & ibi tenet, quòd iſta pœna talionis hodie de conſuetudine non ſeruatur, niſi in teſte, & idem tenet Bald. in l. 2. C. de reb. cred. Caſſan. in conſuet. Burgū. rub. 1. in titu. *des iuſtices* fol. 14. col. 3. nu. 15. Mille. in pract. fol. 25. nu. 12.

2 Item † adde, quòd poteſtas compellens teſtem ad dicendum falſum, debet puniri pœna tallionis. Bart. in l. 1. §. 1. ff. ad l. Cornel. de ſicar. & Mille. in pract. fol. 25 nu. 13. Et in hac materia vide etiam Couar. lib. 2. var. reſolut. cap. 9. nu. 1. & Menoch. de arbitr. caſ. 322. nu. 3.

3 Item † adde, quòd accuſans memoriā defuncti, tenetur ad pœnam talionis. gloſſ. in c. ſanè in verb. moſtrari 24. q. 2. quam allegat; & dicit eſſe bene not. Bal. in l. qui crimen 2. oppo. in fin. C. qui accuſ. non poſſ. Rom. ſing. 802. incip. tu ſcis, & Fran. de Aret. in l. pātonius §. rei perduellionis de acquir. hæred.

4 Item † adde, quòd vbi quis impetrat beneficium per priuationem alterius ex aliquo crimine, non datur ſibi ſignatura quò ad priuationem, niſi ſe inſcribat ad pęnam talionis. Gigas in tract. de crimine læſæ Maieſt. q. 1. in fin. & ibi num. 7. dicit etiam, quòd talis inſcriptio ad pœ nam

nam talionis hodie non est in vsu de iure ciuili, secus vero de iure canonico. Sed Foller.in pract.crimin. canonica in verb.accusatione porrecta nu.50. dicit,
5 quòd nunquam vidit † fieri dictam inscriptionem, & quòd idem attestatur Spec.in titu.de accusat.§.1.nu.3. asserit tamen verum esse, quòd in plerisq; Curijs sunt synodales constitutiones, & ritus super hoc expresè prouidentes, qui seruandi sunt: & ℘ inter cœteras Curias est Neapolitana, quæ habet sextum
6 ritum in ordine, quo cauetur, † vt nemo ad accusandum admittatur, nisi se obliget ad certam pœnam de probando.
7 Ibi. Scias tamen. Adde, quòd † vbi quis falsas solitus esset facere accusationes, puniretur in linguæ, & capitis amputatione, secundũ Bal.in l.data opera circa finem, C.de accusat. quem sequitur Frã. Mar. in decis. 738.par.1. & Laurent.Tenni. in caut.1. nu.9.& 10.vbi dicit, si accusatus vult accusatorem teneri de falso, & capitis, & linguæ amputatione puniri, vt perquirat, an fallos testes, vel falsa instrumenta produxerit, aut falso accusare solitus sit.

Quæstio LXXXII.

SVMMARIVM.

1 *Villa non dicitur, si non habet quinq; patres familias.*
2 *Communitas non tenetur, si victuralis, vel alius facit iter per loca insolita.*
3 *Et quomodo probet se fuisse diligentem.*
4 *Et si ex processu apparet, quòd homo fuit occisus in vno territorio, & in alio cadauer reperiatur, qua Vniuersitas teneatur.*
5 *Et quid si medietas cadaueris reperiatur in vno territorio, & alia in alio.*
6 *Vniuersitas soluens damna, poterit ea recuperare à delinquente postea reperto.*
7 *Et si imposuerit collectam, & ante exactionem delinquens reperiatur, non erit vlterius collecta exigenda.*
8 *Villa non tenetur, nisi facta prius diligentia pro inueniendo malefactore.*
9 *Et quomodo contra ipsum procedatur, dũ inquiritur malefactor, remißiuè.*
Iudex in delicto occulto incipit inquisitionem à custodibus.ibid.
10 *Villa an teneatur, si Iudex cum inquisito processerit ad compositionem.*
11 *Et si non habeat bona in communi, quomodo collecta imponatur.*
Et an damnum passus teneatur contribuere.ibidem.
12 *Communitas an poßit cedere bonis.*
Caro, & corium non deducuntur in emendatione bouis, ibidem.
13 *Statutum de damno dato, an habeat locũ in furto, & econtra.*
Damnum datum quando dicatur, remißiuè, nu.eod.
14 *Damni causam dans, damnum dedisse videtur.*
15 *Animalia inuenta damnum dãtia in agro alieno, an per Dominum agri retineri poßint.*
16 *Et quid in Regno Neap.*
17 *Villa, qua tenetur, quando reperitur malefactor non potest coduenire, nisi prius constet non reperiri malefactorem.*
18 *Robariæ appellatione quid contineatur.*
19 *Villa an teneatur, si adsit fama, & coniectura, damnum fuisse datum ab inimicis.*
20 *Villa non tenetur emendare damnum datum Ecclesiæ.*
21 *Statutum, quòd Vniuersitas teneatur de occiso, non habet locum, si cadauer inueniatur, non habens vulnus, puta quia fuerit suffocatus.*
22 *Vniuersitas non tenetur in Regnò Neap. si vulneratus aliquo tempore superuixerit.*
23 *Delicto incepto in vno territorio, & alibi consumato, qua Vniuersitas teneatur.*
24 *Damnum an probetur per iuramentũ dãnum paßi.*
25 *Et quid si probetur contrarium.*
26 *Et quid si iurans exceßiuè iurauerit, an petatur reductio.*
27 *Et quid si reus petat exprimi diem damni, an damnum passus ad hoc teneatur.*
28 *Et an stetur iuramento damnum paßi super incidenti, & emergenti.*
29 *Statutum, quòd stetur iuramento damnũ paßi, quomodo intelligatur.*
30 *Et an poßit iurari contra laboratores, et operarios. remiß.*
31 *Probatio omnis est Iudici arbitraria.*
32 *Et an hoc statutum procedat in fauorem forensis.*

33 Et quid ſi damnum paſſus ſit pauper, & minus legalis.
34 Et quid ſi libellus ſit ineptus.
35 Probatio plena requiritur, quando agitur contra tertium.
36 Damnorum datorum cauſæ quomodo agitentur in ſtatu Eccleſiaſtico.
37 Abſens tempore maleficij, an teneatur ad collectam impoſitam per Vniuerſitatem.

STATVTVM II.

38 Scribens litteras bannito, dicitur ei præſtare auxilium.
39 Bannitus non dicitur, de cuius banno diſputatur.
40 Statutum prohibens loqui cum bannito, quomodo intelligatur.
41 Et an habeat locum in ſcribente.
42 Et an in mittente nuncium.

STATVTVM III.

Matrimonium per Principes, nec per alios quouis modo prohiberi poteſt. ibidem.
43 Statutum prohibens contrahi matrimonium cum forenſi, an valeat.
44 Filius familias an contrahat matrimoniũ ſine conſenſu patris.
45 Et an poßint omitti denunciationes, ne pater ſciens tale matrimonium, illud impediat.

STATVTVM IIII.

46 Turbatiua quomodo excuſetur.
47 Turbatiua quomodo probetur.
48 Turbatiuam quando laboratores committere dicantur.
Turbatiua quibus verbis inducatur. ibid.
Turbare, an quis dicatur agendo in iudicio, remißiuè, ibid.

STATVTVM V.

STATVTVM VI.

49 Arma portare quando liceat, remißiuè.
50 Arma venenata portans, an ſit magis puniendus.
51 Armorum delatio poteſt per Magiſtratum prohiberi.
52 Officialis poteſt prohibere ſuum anteceſſorem, ne arma deferat.
53 Appellatio an admittatur à prohibita delatione armorum.
54 Et an à declaratione incurſus pœnæ.
55 Mulieres an teneantur pœna proclamatis, prohibentis armorum delationem.
56 Et an proclamatis pœna prohibentis ire de nocte.
57 Statutum prohibens armorum delationem ad feſtam, non ligat tranſeuntem per illum locum, & ſe firmantem ad aliquid emendum.
58 Et an liget equites priuilegiatos.
59 Arma iuxta aliquem inuenta, an illius eſſe præſumatur.
60 Fama volente aliquem inſpicere, an portet arma, ſi ille reſiſtat, an in pœnam incidat.
61 Famulis Curiæ aſſerentibus ſe inueniſſe aliquem cũ armis, an credatur.
Et an ex ea relatione poßit veniri ad cõdemnationem, nu. eod.
62 Et quid ſi repertus cum armis aufugerit in domum, an poßit extrahi.
63 Arma amittuntur à portante, licèt nihil dictum ſit in proclamate de amißione illorum.
64 Et cui acquirantur.
Et quid ſeruetur in practica, ibidem.
65 Arma deferens, ſi per Iudicem videatur, poteſt puniri ſine alio proceſſu.
66 Statutum de armis an extendatur ad arma defenſibilia.
67 Armorum appellatione quid veniat, remißiuè.
68 Et an dentes.
69 Et an arma ruſticalia.
70 Et an fuſtes, & lapides.
71 Et an cultellus ad panem.
72 Armorum delatio quando ſit concedenda, remißiuè.
73 Campanario non pulſante campanam hora ſolita, quid ſit agendum.
74 Arma per momentum habens, an debeat puniri.
75 Arma deferens ex priuilegio, ſi cum illis offendit, perdit priuilegium.
76 Forenſis an teneatur ex delatione armorum.
77 Doctores impunè arma deferunt.
78 Arma ligata portans non dicitur habere malum animum.
79 Statutum prohibens delationem, vel detentionem ſclopi, quomodo intelligatur.

STA-

STATVTVM VII.

80 *Statutum prohibens exportationem frumenti sub pœna confiscationis, an compræhendat saccum.*
81 *Et an intelligatur de pane, farina, hordeo, & leguminibus, remißiuè.*
82 *Licentia extrahendi bladum durat per septem dies.*
83 *Et debet præcedere extractionem, non subsequi.*
84 *Et an prædictum statutum liget forenses agricolas quò ad suam partem.*
85 *Forensis quis dicatur, remißiuè.*
86 *Domicilium contrahi quando dicatur, remißiuè.*
87 *Clericus an ligetur dicto statuto pro fructibus bonorum ecclesiasticorum.*
88 *Exportans an in dubio censeatur exportare pro victu, vel mercatura.*
89 *Stante statuto, quòd nullus extrahat bladum vltra duos menses, si quis incæpit extrahere, nec perfecit, poterit adhuc sine pœna extrahere.*
90 *Bladum extrahens, in itinere inuentus, an pœnam incurrat.*
91 *Equus alienus, seu currus, an incidat in cõmissum ratione fraudata gabella.*

STATVTVM VIII.

92 *Domus diruenda debet dirui à fundamentis.*
93 *Domus an poßit dirui pro contumacia.*
94 *Domus in statu Ecclesiastico diruũtur pro pace fracta.*
95 *Domus communis an poßit dirui.*
96 *Et quid si sit alteri obligata.*
97 *Et an destructa poßit reædificari.*
98 *Vxor an poßit impedire demolitionem domus mariti sibi obligatæ pro dote.*

STATVTVM IX.

99 *Statutum duplicans pœnas in delictis nocturnis, procedit in pœnis pecuniarijs tãtum.*
100 *Et an in dubio delictum præsumatur commissum de die, vel nocte.*
101 *Et quando dicatur committi de nocte, vel de die.*
102 *Statutum quòd confessus mitius puniatur, an procedat in negante à principio, & postea confitente.*
103 *Et an in confitente metu probationum, et tormentorum.*
104 *Et an in confitente delictum, sed negante eius qualitates.*
105 *Et quid si pœna est imposita ipso iure.*
106 *Et quid si pœna non est mitigabilis.*
107 *Et quid si sint detrahendæ duæ quartæ.*
108 *Et an procedat in causa appellationis.*
109 *Statutum, quòd condemnati soluentes in termino, habeant beneficium quartæ, porrigitur ad condemnatos carceratos.*
110 *Statutum, quòd pœna per negationem augeatur, vel per confeßionem minuatur, quando locum habeat.*

STATVTVM X.

111 *Statutum de offendente ad domum, an cõpræhendat offendentem ad ostium.*
112 *Et an projcientem arma ex via, & offendentem stantes in domo.*
113 *Et an offendentem in tecto.*
114 *Et an aggredientem in domo, in qua aggressus non habitabat.*
115 *Et an offendentem in apotheca.*
116 *Statutum puniens euntem de nocte sine lumine, non habet locum in spatiante sub porticu suæ domus.*
117 *Statuto duplicante pœnam pro maleficio commisso in domo habitationis iniuriati, debet cõstare, quòd tempore maleficij iniuriatus ibi habitabat.*
118 *Et quid si fiat insultus iuxta domum per duos pedes.*
119 *Et quid si molendinarius offendatur in molendino.*
Et quid si nauta in mari.
120 *Domus appellatione, quid veniat, remissiuè.*

STATVTVM XI.

121 *Statutum puniens vulnerantem, habet locum in eo, qui vulnerat se ipsum.*
122 *Statuto puniente cicatricem deformem, debet deformitas probari.*
123 *Vulnusculum non venit appellatione vulneris.*

1 Vod Villa. Adde, † quòd Villa, quę nõ habet quinq; patres famil. nõ tenetur resarcire damnum, quia non dicitur Villa. Alex. in l. fin. nu. 7. C.

7.C.de testam. quem refert, & sequitur Mars.sing.232.capias.

2 Item † adde, quòd si Victuralis, vel alius facit iter per vias insolitas, quòd tūc Communitas nō tenetur.Bart.in l.1. nu.2.ff.de his qui eiec. vel effud. quem refert,& sequitur Ripa in tract.de quęst. nu.85.& qualiter probetur negligentia,
3 & diligentia,† vide Bart.in cons.102.Et
4 quid † si ex processu appareat,quòd homo fuerit occisus in uno territorio,& inuentum est cadauer in alio,quæ vniuersitas teneatur, vide Afflict.in const.Reg. de homicid.Clandest. nu. 14. vbi dicit, quòd corpus mortuum non prębet testimonium loci, in quo cædes facta sit,&
5 ibi nu.15.habetur etiam,quòd si† medietas hominis inueniatur in vno territorio,& alia medietas in alio,ꝙ illa Vniuersitas tenetur, in cuius territorio reperitur pars cum capite: & ibi nu. 17. dicit, quòd Vniuersitas, quæ habeat communionem cum alia,non tenetur ad emendationem damni cum alia. Et quod corpus mortuum non probet, in quo loco cædes facta sit, tenet etiam Natt. cons. 585.nu.3.

6 Item † adde, quòd si Vniuersitas soluerit damna, & postea reperiatur delinquens,quòd poterit recuperare solutum à delinquente, & emendatio facta per Vniuersitatem retractari non poterit, secundum Afflict. in d.constit.nu. 22. & Paul. de Castr. in l. 2. §. si res ff. ad leg. rhod.de iactu. & Gram.in d.const.si dāna clādestina nu.11.& ibi nu.10.quòd si
7 † per Vniuersitatem imposita fuisset collecta pro emenda damni, & antequam fieret extimatio, constaret de damnum dante, non esset amplius procedendum ad executionem dictæ collectæ,nec Vniuersitas amplius ad emendationem tenetur.

8 Item † adde, quòd Villa non tenetur, nisi etiam facta inuestigatione prius pro reperiendo malefactore, argumento eorum, quæ tradit idem Afflict. in d. con-
9 stit. nu. 10. Et † quomodo procedatur contra Vniuersitatem, quando etiam inuestigatur de delinquenti, ibi nu. 11.& nu.54.habetur, quòd in delicto occulto Iudex inquirit, incipiēdo à custodibus:
10 & ibi nu.39.si † Iudex cum inquisito ꝓcesserit ad compositionem, an Villa teneatur, & in const. de malefic.clandest. nu.30.& 31.quando Villa tenetur emēdare damnū, an quilibet de Villa tenea-
11 tur:& si† Villa nō haberet bona in cōmuni,ex quibus possit soluere; an imponatur collecta per æs, & libram,vel per capita;& an ille qui passus est damnum teneatur contribuere in emendationem damni (de quo infra nu. 37.) & ibi nu.
12 34.† an Cōmunitas possit cedere bonis, & quomodo sit inponēda collecta, vide etiam Bero.in c.1.nu.54.de rapt.spoliat. & in emendatione bonis caro, & coriū non debet deduci, & apud me inuentū remanet, & totum damnum est mihi emendandum.c.2.de iniur. & damn.datis,& Gram.in d. constit. si damna clandestina,nu.4.fol.22.

13 Item † adde, quòd statuta loquentia de damno dato non habent locum in furto, & statuta loquentia in furto non procedunt in damno dato, quia damnū datum est cum rei coruruptione,furtum vero cum rei amotione,& contractatione. Plot. in l. si quando §.50.nu.43.vbi attestatur de communi, & ideo qui fructus in alieno colligit, & exportat, furtū committit. Natt. cons. 263. nu. 6.quod intellige si fructus sunt maturi: actio aūt legis Aquilię datur,vt emēdetur damnū. Afflict. in const.de animal.in pascui. §.si quando nu.3.fol.138. sed Bero. in cons. 213.& 214.vol.3.tenet cōtrariū,scilicèt, quòd statutum de emendatione damnorum datorum vendicat sibi locum etiam in furto. Et in materia damni dati, vide Plot. in repet. l. si quando §. 50. nu. 32. C. vnde vi,vbi de eo, qui vuas in agro alieno comedisset,& de eis nihil collegisset, & in eis falcem nō immisisset, & in §.53.nu.6.quādo datur damnum in frumento non maturo, vel in arboribus, siuè plantis iuuenibus, quomodo æstimari debeat, & de hoc etiam habetur per Crau. in cons.40.nu.10. & Menoch. de arbitr. iud cas. 149. nu. 21. vbi dicit, quòd iudicatur secundum illud tempus, & non ex tempore sit peruenienti. & cir-
14 ca reg.† qui dat causam damni,damnum dedisse videtur, vide Soci. in c. si culpa nu. 28. de iniur. & damno dato, & de animalibus inuentis in meo prato, an
15 † illa retinere possim, donec sim satisfactus, vide Boss. in titu.de damno dato nu.10.

nu. 10. vbi tenet, quòd non, ſi ſcio cuius ſint, ſed de hoc habetur etiam per Plot. in d. repet. l. ſi quando. §. 54. nu. 7. & Alciat. de præſumpt. reg. 1. præſumpt. 10. vbi dicit, quòd poſſunt retineri, donec ſoluantur alimenta, quæ venerunt in vtilitatem animalium, ſed attenduntur
16 ſtatuta, vel conſuetudo loci. & † in Regno Neap. ad ſunt conſtitutiones incip. Peruenit, & Animalia, lib. 31. quibus prouiſum fuit, non licere alicui capere, & detinere animalia aliena damnum dantia in ſuo ſolo, ſed teneri ea conſignare officiali loci ſub pœna furti.
17 Item † adde, ſi ſtatutũ diſponit, quòd Villa teneatur, quando non inuenitur malefactor, volens agere contra Communitatẽ, tenetur probare hanc negatiuam, quod malefactor non inuenitur, ſecundum Corne. in conſ. 123. col. 2. lib. 1. Crau. conſ. 121. nu. 11. & plenè per Maſchar. de probat. concl. 2001. Et circa huiuſmodi ſtatutum, quando Vniuerſitas teneatur de damnis datis in eius territorio, vide Io. Ant. de Nigr. in c. 26. clandeſtinas, fol. 82. vbi ponit nouas limitationes.
18 Item † adde, quod quando ſtatutum vult Villam de robaria commiſſa teneri, quid appellatione robariæ contineatur. Bald. in auth. de nouo iure C. de ſeru. fugit. & in l. ſi te. C. ex quibus cauſ. in fam. irrogatur, & Bart. in l. famoſos §. capitalium ff. de pœnis.
19 Item † adde, quando Villa non teneatur damnum, vel incendium reficere, ſi fama adeſt, & coniecturæ, damnum fuiſſe datum ab inimico. Bertaz. conſ. 481. per totum vol. 2.
20 Item adde, quòd hoc ſtatum locum nõ habet, ſi damnum eſſet illatum eccleſiæ, quia Vniuerſitas illud emendare non tenetur. Bonif. de Vital. in tract. malef. in rub. quot modis ſupra malef. proced. nu. 3. latè Gand. in tract. malef. in rubr. de aliquibus quæſt. col. pen. Alber. de Roſa in 2. par. ſtat. quæſt. incip. ſtatuto cauetur, vbi dicit hanc opin. veriorem, quos ſequitur Gram. ſuper cõſtit. ſi damna clandeſtina nu. 12. fol. 2.
21 Item † adde, ſi ex ſtatuto Vniuerſitas teneretur de occiſo, non teneretur de mortuo inuento in eius territorio, in quo vulnus aliquod nõ appareret, puta, quia ueneno, vel ſuffocatione interfectus fuiſſet. l. 1. §. occiſorũ ff. ad Syllan. Gram. ſuper cap. Regni incip. conſtitutionem diui patris fol. 136. & Iõ. Ant. de Nigr. in c. clandeſtinis nu. 23. ad finem de pœna homicid. clandeſt. & ibi
22 etiam † habetur, quòd in Regn. Neap. Vniuerſitas non tenetur, ſi homo mortuus aliquo tempore ſuperuixerit, & quòd eſt contrarium de iure communi.
23 Item † adde, quòd ſi aliquis fuerit captus in una Villa, & ligatur ſuper equo, & poſtea ductus, & robatus in alia Villa, vel vna puella fuit capta in vna Villa, & poſtea cognita ĩ alia, vtraq; Villa tenebitur. Bald. in l. ſi quis nõ dicam rapere nu. 10. & ſeq. C. de Epiſc. & Cleric.
24 Quæro nunquid. Adde † omnino videndum Maſchar. de probat. cõcl. 471. vbi latiſſimè, an damnum probetur per iuramentum illius, ꝙ damnum paſſus eſt. & in concl. ſequen. habetur, an damnum in dubio præſumatur illatum ab inimico, vel vicino; & quomodo probetur damnum fuiſſe, vel non fuiſſe datum.
25 Item † adde, quòd quando ſtatur iuramento illius, de cuius conſcientia quæritur, ſi probatur contrarium, ſtatur contrariæ probationi: nam lex, vel ſtatutum diſponens de ſtando alicuius iuramẽto, vel probationi, intelligitur, contrario non probato, etiam quòd iuramento deciſorio ſtari oporteat. l. nam poſtea ff. de iurãn. ſi per inſtrumenta detegatur falſitas, vt l. admonendi eod. tit. quia illud iuramentum habet vim ſententiæ, & probationis. ita tradit Ang. de Vbal. in conſ. 22. nu. 22. & 26. vol. 1. inter cõſ. crim. diuerſ. & in l. qui vas. C. de furt. vbi dicit, quòd contra iuramẽtum præſtitum ſuper valore rei furtiuæ, probatio in contrariũ admittitur. & de pdictis latè habetur p Alex. in l. qui bona §. qui damni ff. de damn. infect. & Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 76. nu. 17.
26 Item † adde, an ſtante tali ſtatuto, ſi ille, qui iurauit, exceſſiuè iurauerit, an poſſit peti, vt reducatur ad arbitriũ boni iuri. vide Afflict. in deciſ. 91. col. 5. Alex. in l. qui bona §. qui damni ff. de damn. infect. Aret. in §. actionum col. 14. inſtit. de action. & multa alia ad materiã iſtius ſtatuti de damno dato, vide latè per

Albert. Brun. in tract. de const. decret. statu. in verb. damnum in 3. vol. & latissimè per Plot. in repet. l. si quando §. 49. 50. & si vbi ponit 58. limitationes.

27 Item † adde, stante dicto statuto, quòd credatur iuramento damnũ passi, si reus accusatus petat exprimi diem per damnum passum, quia intendit illum redarguere de falso, & probare ipsum damnũ passum, vel accusatorem fuisse alibi, debet exprimi dies per damnum passum, alioquin eius iuramento non creditur; Bal. in l. 1. in fin. C. de Iudici. & est magis communis opin. vt per Plot. in cons. 94 num. 6.

28 Item † adde, quòd tale statutum, (quòd iuramento damnum passi credatur,) habet locum etiam, vt sit credendum illius iuramento super incidenti, & emergenti articulo. Bart. in l. solent nu. 8. ff. de alimen. & cibar. legat. Ias. in l. 2. nu. 6. C. de edict. diui Adria. tollen. Ripa in l. 3. nu. 4. ff. de damn. infect. qui alios huius opinionis recēset, & idem tenet Menoch. de arbitr. iud. quæst. 45. nu. 10.

29 Ibi. Quinimò licèt. Adde † in materia statuti ita disponentis, & an sit validum, si disponeret standum esse iuramento damnum passi; & quomodo tale statutum esset intelligendũ, & si opus esset probare, prius damnum datum fuisse, antequàm deueniretur ad iuramentum damnum passi;

30 & si † possit iurari contra laboratores, & operarios, & in quibus casibus. Plot. in tract. de in lit. iuran. §. 49. nu. 4. cum sequen. fol. 242. vbi huiusmodi materiam multum diffusè tractauit: & ibi quoq; dicit, quòd huiusmodi statutum, & similia semper intelligenda sunt accedente consensu Iudicis, & si ita Iudici visum

31 fuerit, cum † omnis probatio sit arbitraria Iudici. vide etiam Viui. opin. 786. & 788. vol. 2. & Bero. in cõs. 214. nume. 7. vol. 3. & Farinac. in quęst. 24. num. 197. cum sequen.

32 Item † adde, quòd hoc statutum volēs credi iuramento damnum passi, nõ procedit in fauorem forensis. Deci. in cons. 550. nu. 8. & Paris. cõs. 12. nume. 26. volum. 3. vbi attestatur de communi, quod etiam procedit, si forensis soluat onera merè realia, vt per Alex. cons. 117. aliàs 41. lib. 7.

33 Item † adde, quòd stante huiusmodi statuto, quòd credatur iuramento damnum passi, pauper nõ potest iurare. Paris. in cons. 164. nu. 2. vol. 4. quē refert, & sequitur Viui. opin. 988. nu. 3. volu. 3. & tale statutum, quòd credatur iuramēto damnum passi, semper intelligendũ est, concurrēte legalitate, & qualitate eius, cui iuramentum deferendum est. ita tradit Roman. in l. damnum la 3. ff. de damn. infect. Curt. in l. admonendi nu. 201. ff. de iureiur. & Maschar. de probat. in concl. 471. nu. 29. & 30. & in hoc versari debet arbitrium Iudicis, Marsil. in tract. de bann. in verb. Villa nu. 46.

34 Item † adde, quòd statutum, vt debeat credi iuramento damnum passi, vel saltuarij, vel officialis, vel alterius, non procedit, quotiescumq; libellus, vel petitio, vel accusatio, seu inquisitio, super quibus procederetur, esset ineptus, etiam quòd in iuramento exprimerētur, & fierent, quæ facta non fuerant in libello, seu accusatione. Dec. cons. 83. Ruin. consil. 10. vol. 5. & Plot. in l. si quando, C. vnde ui. §. 50. num. 44. vbi latè quando locus sit dicto iuramento.

35 Item † adde, quando agitur cõtra Villam, vel contra alium tertium, non sufficit huiusmodi probatio priuilegiata per iuramentum, sed requiruntur plenę probationes. Deci. in cons. 410. nu. 13. De hoc tamen vide omnino Bero. in cap. 1. nu. 46. cum sequen. de restit. spoliat.

Sed quid si damnum.

36 Adde, quòd † in statu Ecclesiastico in materia damnorũ datorum adsunt duę bullæ Pij V. de quibus in Bullario fol. 936. constit. 12. & 13. propè finem, & ad hanc quæstionem vide Farinac. quæst. 24. nu. 198.

Item quæro nunquid.

37 Adde, quòd † contrarium tenet Menoch. cons. 53. & 101. nu. 43.

Item adde, quòd stante statuto, quòd Vniuersitas teneatur damnum emendare, si non cęperit malefactorem, quod etiam ille, qui passus est damnum, tenetur contribuere ad emendationē. Bart. & alij in l. ab omnibus, §. Titius ff. de legat. 1. & Soc. in c. dilecta num. 53. de excess. prælat.

Statu-

Statutum, quòd nemo det auxi-
38 lium bannito. Adde, quòd† ſcribēs litteras bannito, dicitur ei præſtare auxilium: Bald.in l.1.in prin.ff.de verb. oblig.quem refert, & ſequitur Fely.in conſ.46.nu.11. inter cōſil.crim. tomo 2.

39 Item † adde, quòd ſtatutum loquens de bannito, non verificatur in eo, de cuius banno diſputatur.Bald.in l. 2.C.ſi penden. appellat. mors interuen. in fin. Soc.conſ. 122.nu.4.uol.1.

Quæro, ſi ſtatutum prohibeat.
40 Adde,quòd†ſtatutum prohibēs, quod nemo loquatur cum bannito, intelligitur,quando loqueretur cum bannito in præiudicium Regiminis,aliàs ſecus. Andr.Barb.in c. cum viceſimum de offi.delegat.vbi allegat.tex. ſing. in l.1. ff.ad l. iul.Maieſt.

41 Item † adde, quòd huiuſmodi ſtatutū non habet locum in ſcribente,niſi eadē ſit ratio. Burſat. conſ.94.nu.7.vbi atteſtatur de communi,& quòd ſtatutum de loquente cum bannito comprehendat
42 etiam ſcribentem, & nuntium † mittentem,vbi uiget eadem ratio. Rom. Iaſo. Crot.Rip.& alij communiter Doct.in l. 1. in princ. de verb. oblig. & latè Ferrā. Vaſq. in tract. de ſucceſſ.§. 15.num.55. & Caſſan.in conſuet.Burgu.nfol. 1510. verſ.viceſima quinta concluſio.

STATVTVM III.
Circa matrimonia.

Statutum prohibens. Adde, quòd etiam per ſanctam ſynodum Triden.ſeſſ.24.cap.9 prouiſum fuit, quòd Principes,nec alij quouis modo directè,ſiue indirectè,ſub pœna excommunicationis prohibere poſſint, quominus matrimonia liberè contrahantur.

43 Hic infertur. Adde † videndū Ceph. in cōſ. 92. & Paſettum in conſ. 4.

Sed nunquid. Ibi contrariam autem ſententiam. Adde, quòd
44 † filius familias non debet cōtrahere matrimonium ſine conſilio patris,vt latè per Menoch. conſ. 69. vbi examinauit hanc quæſtio-
45 nem,an Epiſcopus,†ſiue Vicarius poſſit omittere denuntiationem, ſiue concedere licentiam filio fam. contrahendi matrimonium non præcedentibus denuntiationibus, iuxta formam Concilij Tridentini,ne pater ſciens tale matrimonium,impedire valeat.

STATVTVM IIII.
De turbata poſſeſsione.

Quæro nunquid ingrediens. Adde videndum in hac materia turbationis, Menoch. in tracta. de retin.poſſeſſ. remed.3.nu.652. vbi ponit duode-
46 cim cauſas quibus † à pœna turbatiuę
47 excuſatur, & Lud.concl.71.& quæ† ſint probanda in hoc remedio,idē Menoch. vbi ſupra nu. 556. & Io.Bapt. Pont.de ſpolio lib.2.cap. 7.& 17.Vide etiam Pariſ.in conſ.126.volu. 4. & conſ.172.per
48 per totum volum. 3. †.& de laboratoribus laborantibus, qui nam dicantur turbare in poſſeſſione. tractat Rolan. cōſi. 54.per totum volu.1.Ripa in c.decernimus nu.41.de iud.& Menoch. de arbit. iud.caſu 354.nu.35.cum ſequent. & an turbatio verbalis ſufficiat,& per quę verba inducatur,Afflict.in deciſ.394.& ibi Vrſillus,& Nicol.Bellon.conſ.11. col.5. & an quis dicatur turbare, & moleſtare ſi agitur in iudicio,Alex.conſ. 32. nu.2. uol.2.

STATVTVM V.
Circa alienationes.

STATVTVM VI.
Circa delationem armorum.

49 Quæro ſtat ſtatutum. Adde†multos caſus, in quibus arma portare licet, vt per Afflict.in conſtit.intentionem, & Duen. in reg.55. & Caſſan.ſuper cōſuet. Burg. pag. 81. ſub. nu. 108. & de hac materia armorum latè etiā habetur per Ioſeph. Lud. in deciſ.Peruſ. 31. & per Marſ. in pract.crim.in §.pro complemento.

50 Item † adde, an portans arma venena-

ta

ta plus sit puniendus, quam statutum disponat. Barbat. de Cardin. legat. à latere quæst. 5. nu. 25. fol. 192.

51 Item † adde, quòd armorum delationem Magistratus prohibere potest, & est communis opinio. Aret. in §. fin. Instit. de auctor. tut. & Roland. in cons. 83.

52 nu. 6. lib. 1. & successor † nouus in officio potest prohibere, & punire officialem suum prædecessorem arma deferentē, secundum Gram. in const. intentionis nu. 2. fol. 8. vbi ad hoc allegat. tex. in l. tribunus. C. de milit. testam.

53 Item † adde, quod ab ædicto facto per Iudicem, ne portentur arma, non potest appellari. Guid. Papæ decis. 436. nu. 57.

54 potest tamen appellari à † declaratione, quòd inciderit in pœnam delationis armorum, vt tenet Afflict. in constit. intentionis nu. 59. & Carer. in pract. crim. in prin. nu. 58. vers. an sententia condemnationis: sed nunquam vidi aliquem interposuisse appellationem, & arbitror etiam, quòd non possit appellari, quia deferentes arma, capiuntur in fragranti, nisi prætenderet sibi licuisse arma deferre.

55 Item † adde, quòd statutum, siue proclama prohibens delationem armorū, comprehendit etiam mulieres, & si repertæ fuerint cum armis, puniri debēt. Soarez. comm. opin. vers. mulieres nu. 252. & Gabriel. comm. concl. lib. 6. titul. de verb. signif. concl. 6. nu. 37. & simili-

56 ter statutum, † quòd nemo proficisceretur de nocte, compræhendit mulieres. Viu comm. opin. opin. 808. nu. 7.

Item adde, quòd statutum prohibens

57 arma deferri ad festam, † non compræhendit illum, qui transeundo per illum locum, se firmauit ad aliquid emēdum. Bertaz. in cons. 217. vol. 1.

58 Item † adde, quòd equites priuilegiati, si arma ferre possint, non comprehēhenduntur banno, quòd arma non ferātur, nisi in banno adesset dictio vniuersalis, vt omnis, totus, vel æquipollens, vt quicunq; vel similis; tunc enim etiam personæ priuilegiatæ comprehēdūtur. Crau. cons. 284. & Herculan. de probā. negatiua nu. 23. & 24.

59 Sed quid si statutum. Adde, † qd si familia inueniret plures, inter quos esset ensis, vel pugio in terra, & omnes negarent ensem esse suum, quid agendum in illo casu, vide Alber. in tract. stat. in 2. par. quæst. 121. Menoch. de arbitr. iud. casu 394. nu. 53. & Decian. in tract. crimin. lib. 8. cap. 4. nu. 12. tomo 2. qui tamen in aliqua parte videtur dissentire à

60 Menochio. Et quid si familia † vellet intentare aliquem, si haberet arma, si recusauerit, & non permiserit se perquiri, an incurrat pœnam, idem Alber. d. quæst. 121. & dicit Bar. in l. euectiones, C. de cursu pub. lib. 12. quod ille, qui non permittit se scrutari, potest retineri per Curiam, & ex sola resistentia acriter puni-

60 ri. Et an † credatur familiæ, qui inuenerit aliquem cum armis. Paris in tract. de syndic. vers. Iudex in officio processit. & an Iudex possit exequi sine sententia, si aliquis fuerit captus cum armis, vide Ang. Bald. & omnes in l. ictus fustium de infam. & Andr. de Isern. in cōstit. Regn. Humanitatis, & Bald. in d. l. ictus fustium dicit, quòd si familia potestatis inuenerit aliquem cum armis, & refert Potestati, ex illa relatione posita in actis, potest eum condemnare, quem refert, & sequitur Afflict. in rubr. 1. in constit. Iustitiarij Non per calendas nu. 11. fol. 123. & Gram. idem tenet in constit. intentionis de illic. portat. arm. nu. 22. fol. 9.

62 Item † adde, quòd si familia repererit aliquem cum armis, & ipse aufugerit in domum suam, non poterit inde extrahi, licet semper familia eum insequuta fuerit. Bal. & Roman. in l. plerią; ff. de in ius vocan. vbi etiam Ias. nu. 12.

63 Item † adde, quòd si in edicto, siue ꝑclamate apponente pœnam deferētibus arma, nihil dictum fuerit de ammissione armorum, nihilominus perduntur. auth. de armis, & Alex. in l. 1. ff. ad l. iul. de vi pub. & Afflic. in const. intentionis num. 26. & Mars. in pract. crim. in §. pro complemento num. 12. vbi etiam dicit,

64 ita seruari de consuetudine, & dicta † arma debent applicari fisco, vt habetur in d. auth. de armis, & tenet Aluar. in §. si quis rusticus de pace tenen. & Gram. in d. constit. intentionis num. 17. sed hodie ex communi vsu applicantur familiæ capienti, vt fiat audacior, & diligentior in capiendis illis, qui arma ferūt, & hoc

hoc etiam ipsis edictis magistratuum caueri solet, quæ pœna obseruatur etiam in armis defensiuis, licet numquam viderim obseruatum, quòd si sola arma ad defensam habeantur, non autem ad offensam, illa amittantur. ita etiam tradit Decian. in tract. crim. lib. 8. cap. 4. nume. 18. tomo 2.

65 Item † adde, quòd si Iudex videt aliquem deferre arma, potest eum punire de delatione armorum absq; aliquo processu. Bald. in l. officium ff. fin. reg. Ias. in l. vnica ff. si quis iusd. non obtemp. nu. 28. & ibi Cagn. nu. 98.

66 Quæro nunquid. Adde† decis. Perus. 31. nu. 4. vbi habetur, quòd statutum prohibens portare arma, comprehendit tantum arma offensibilia, non autem defensibilia.

Et scias in hoc proposito.

67 Adde, † quæ veniant appellatione armorum, videndum Alciat. in l. armorũ, ff. de verb. sign. & Corsett. ĩ repert. Abb.
68 in verb. armorum, vbi latè. Et si quis † offenderit cum dentibus, vel cum ferramentis aptis ad artes, non dicatur offendere cum armis. Afflict. in const. de percuss. illic. nu. 5. lib. 1.

Item adde, arbitrio Iudicis relinqui, quæ veniant appellatione armorũ, Menoch. de arbitr. Iudic. d. cas. 394. nu. 77. & Corn. in cons. 199. vol. 4.

69 Item † adde, quòd deferens arma rusticalia, vt securim, ligones, & similia, non tenentur pœna statuti, attenta tamẽ qualitate personarum. Bertaz. in consi. 192. num. 7.

70 Item † adde, quòd licet appellatione armorum veniant fustes, & lapides, illud tamen verum est post percussionem, cũ ante percussionem non dicantur arma. Marsi. in pract. crim. in §. pro complemẽto nu. 10.

Ibi, Quod cultellus non venit appellatione armorum.

71 Adde, † quòd hoc est verum in cultello panis, secundum Io. de Anan. in c. lator de homicid. & Viui. opin. 763. num. 10. vol. 2. nisi portetur ad offendendum quia tunc cõtinetur appellatione armo-
72 rum, decis. Delphin. 4. nu. 13. Et † quę cõsiderare debeat officialis, concedens licentiam deferendi arma. Afflict. in const. vt Castellani nu. 5. lib. 1. fol. 62.

Pone in statutis, & edictis.

73 Adde, quid † si campanarius pulsaret campanam ante horam solitam, vel post Bonifat. Vitalin. in tract. suo de malef. in tit. de form. libell. nu. 80. & seqq.

Item adde, quod idem tenet Bursatt. cons. 141. nu. 33. uol. 2.

Item quæro nunquid. Adde, ꝙ idem habetur in decis. Perusi. 31. nu. 50.

74 Item adde, † quod qui per momentum tẽporis habuit arma in loco prohibito, uel cum illis paruam moram traxit, non debet puniri. Bursatt. cons. 141. nu. 16. & seq. & nu. 42. & cons. 331. nu. 37. Et de fermante per transitum cum armis prohibitis per modicam moram. Bertazz. cons. 217. & 219.

75 Item † adde, quòd habens priuilegiũ deferendi arma, si cum illis percusserit, ammittit priuilegium, & debet puniri de delatione armorum. Mars. in pract. crim. in §. pro complemento nume. 9. & seq.

76 Item † adde, teneri forensem de delatione armorum. Plaz. in epitom. delict. cap. 8. Petr. rauen. in tract. de consuetud. sub. nu. 202. vbi dicit, quòd mitius debet puniri.

77 Item † adde, quòd Doctores possunt impunè arma deferre. Bonincon. de Curtili in tract. de nobilit. in 5. par. sub nu. 72. & seq.

78 Item † adde, quòd portans arma ligata, non dicitur habere malum animum. Mand. in repert. inquisit. in verb. arma.

79 Quæro etiam. Adde, quòd † statutũ prohibens delationem sclopi, siue retẽtionem, intelligitur de apto ad ostendendum. Bolog. in cõs. 28. per totum, & Bonacoss. com. opin. tomo. 2. in ver: statutum puniens potestatem, sed ego dubito, quòd in practica non possit obtineri propter fraudes, quę possent fieri, puta in retentione sclopetti, nam quis possit retinere cannam, siue rotam, quam etiam haberet in domo, & sic ad eius libitum sclopettis vti posset.

STA-

STATVTVM VII.
Circa blada.

Statutum quòd blada.

80 Adde, † ſi ſtatutum prohiberet, non poſſe exportari frumentum ſub pœna confiſcationis ipſius frumenti, an etiam ſaccus, in quo exportabatur, comprehendatur, Rip. in tract.de peſt.in tit. de remed. ad conſeru. vbert.nu.130.tenet quòd nõ, & ibi nu.132.tenet, quòd nec plauſtra, & animalia, ſiue naues, quibus exportatur veniunt in confiſcatione. & ibi etiam nu. 52. plenè tractat, an ſtatu-
81 tum† prohibens extrahere frumentum, intelligatur etia de pane, farina, ſpelta, ordeo, & de leguminibus. & quid ſi ſtatutum prohiberet exportari triticum, vel victualia, an prædicta compræhenderentur, vide omnino Viuium opin. 765. vbi latiſſimè, quomodo, & in quibus caſibus procedat. Guid.Papæ in deciſ. 373.& Boer. in deciſ. 177.
82 Item † adde, quòd licentia extrahendi bladum, non extenditur vltra ſeptem dies, vel aliud, extra Ciuitatem. l.1.C. de tract.lib.12.vbi Bart.& Syluan. conſ.
83 34.nu.12. & † licentia debet pręcedere, & non ſufficit, quòd ſubſequatur Bart. Iaſ. & Doct.in l.ſi quis mihi bona.§.iuſſum ff.de acquiren.hæred. & Abb. in c. licet nu.11.de reg. iur. & vbi requiritur licentia, intelligitur de expræſſa, ita, ꝙ non ſufficiat tacita. Anchar. Franc.& alij in c. abbas de elect. in 6. & eſt communis opinio Corſet. ſing. in ver.licentia.
Item adde, quod appellatione bladi legumen non continetur. c. ex multiplici de verb.ſignif.& Doct.in l.triticum ff. de verb.oblig.

Quæro nunquid talia ſtatuta.

84 Adde, quòd † talia ſtatuta non ligant forenſes agricolas, quin poſſint partem ſuam fruměti aſportare ad domum ſuã, ſed ſi agricola forenſis illud frumentum Domino vendiderit, Dominus illud aſportare non poterit. Corne. conſ. 241. in cauſa inquiſitionis col. 2. vol. 4. & Rip.de remed. ad conſer.vbert.nu. 107. ſed quòd huiuſmodi ſtatuta ligent forẽſes, tenuit Decian. in conſ. 71. num.3. vol.2.

85 Item † adde, quis nam dicatur forenſis per Menoch.conſ.74.per totum.
86 Item † adde, quando quis dicatur contraxiſſe domicilium in loco. Menoch. de arbitr.caſ.86.
87 Item † adde, quòd iſtud ſtatutum non ligat clericos pro fructibus bonorum eccleſiaſticorum, ſecundum Ripam in d. tract.de peſte in tit.de præſeruat.remed. contra peſt.in parte.

Sed pone quòd ſtatutum.

88 Adde, † ꝙ hoc procedit, ſi conſtiterit de primo propoſito, quòd extraxerit cauſa vſus ſui, alias ab initio præſumitur habuiſſe animum vendědi, ſecundũ Rip.in tract.de remed.ad cõſeru. vbert. nu.109.cum ſeq.
89 Item † adde, ſi extaret ſtatutum, quòd nullus poſſit extrahere bladũ vltra duos menſes, quòd ſi quis incipit extrahere ante, & non potuit perficere, quòd etiã poſt duos menſes perficere poterit, quia attenditur principium legitimè factum. Decian. conſ.8.nu.242. vol.1.
90 Pone quòd ille. Adde, † quando inuentoribus credẽdum ſit, vt per Bonif. Vital. in tit.qui ſit accuſatio nu.82. ſed ad euitandas fraudes, ſolent fieri bannimenta, vt res exportari prohibitæ, amouere non poſſint de loco ad locum ſine licentia in ſcriptis, alias quòd intelligatur incidiſſe in commiſſum.

Vltimo quæro. Ibi. Aliqui vero dicunt. Adde, quòd idem tenet Bertazz. conſ. 6. num.4.
Item adde, quòd factum conductoris, puta mulionis non nocet Domino equi, vel currus neſcienti fraudationem ga-
91 bellę, ſeu datij, & ideo † equus, ſiue currus non incidit in commiſſum ratione fraudatæ gabellæ, ſeu datij, vt eſt communis opinio, de qua per Mazzol.conſ.60.nu. 11.per totum. Contrarium autem habetur deciſ.Pedem. 71. nu. 8. etiam quod Dominus ignorauerit, & quòd ei datur actio aduerſus extrahentem, vel reſtitutio aduerſus ſtatutum ex clauſula generali, ſed 1. opinio mihi placet, & iſtam vidi practicari, & practicaui, ſi Dominus ignorauerit.

Statu-

STATVTVM VIII.

Quòd pro aliquo delicto bona delinquentis deuastentur.

Plerumq; in ciuitatibus.

92 Adde, † si statutum dicit, quòd domus malefactoris debeat dirui, debet optimè dirui vsq; ad fundamentū, ita ꝙ non appareant vestigia edificij, vt per Bald. in l. prætor ff. de prætor. stipulat.
93 Item † adde, an domus possit dirui pro inobedientia, & contumacia. Bald. in l. cœtera. §. sed, & si quis ff. de leg. 1.
94 Item † adde, quòd in statu ecclesiastico adest constitutio Marchiæ in lib. 4. cap. 76. quòd rumpentibus pacem ex causa homicidij, seu vulneris, eius ædificia funditus destruantur, & diruantur.

Sed quid si delinquens.

95 Adde † in hac quęstione. Socin. in c. in quibusdam nu. 16. de pœn. vbi posuit octo opiniones principales, vide etiam Gigan. in tract. de crim. læsæ Maiestatis lib. 2. tit. de pœnis committen. quæst. 37. nu. 2. & ibi nu. 4. habetur, quando
96 domus, quam † ipse delinquens dederat pignori, vel in pignus acceperat, de-
97 strui debeat, & † an domus delinquētis destructa per sententiam, vigore statuti reædificari possit.

Sed pone. Ibi licèt Paris de Puteo in facti contingentia.

98 Adde, quòd Io. Ant. de Nigris super cap. 133. Regni Neap. nu. 8. impugnat Parid. de Puteo hic allegatum. & tenet, quod vxor non possit impedire deuastationem, & quòd fiscus tenetur satisfacere vxori, & quòd ita seruatur de facto: attestatur etiam Capic. decis. 130. num. 73. vbi refert, & sequitur Alberic. hic allegatum, & idem tenuit Gigas in tract. de crim. læsæ Maiestatis lib. 2. tit. de pœnis committen. quæst. 36. & ibi nu. 2. hanc conclusionē limitauit, non habere locum, quando domus esset fundus dotalis ipsius vxoris; quia tunc secundum eum non posset destrui.

STATVTVM IX.

Augens, vel minuens pœnam.

99 Quæro nunquid. Adde, † quòd statutum duplicās pœnas propter nocturna maleficia, intelligitur quò ad pœnas pecuniarias, non autem quò ad pœnas corporales, secundum Bartol. in l. sanctio ff. de pœn. & Natt. in cons. 469. nu. 18. & ideo pœnæ duplicatio non habet locum in amputatione manus. secundunm Bald. in l. 1. C. de sēt. quęst. ꝑ eo, & Foller. in vers. pœnis debitis nu. 40.

100 Pone quòd statutum. Adde, † ꝙ quādo maior pœna imponitur committenti delictum de nocte, quam de die, in dubio præsumitur commissum de die. Bald. & Imol. in l. Titius §. Lucius in fin. ff. de liber. & posth. Cephal. in cons. 206. nu. 4.

101 Quæro quomodo. Adde, † quòd statutum duplicans pœnam de nocte, debet intelligi de delictis commissis post sonum campanæ ad hoc deputatę, secundum Bald. in l. vlt. C. de his quibus vt indign. & nō sufficit probare delictum fuisse commissum de nocte, nisi dicatur post sonum campanæ, & etiam sonum campanę de manè. Ang. in cons. 196. iusis process. Lāfranc. in clem. sepe de verb. signif. vers. de plano nu. 2. & quando propriè dicatur dies, & an statutum puniens delinquentem certa die, compræhendat noctem præcedentem, & sequentem, latè Feder. de sen. in cons. 44. & Viui. opin. 774. vide etiam Bertaz. in cons. 131. & ibi addent. vbi quomodo intelligatur manè, & sero.

Stante statuto. Ibi, licèt deinde referat Ias. &c. Adde, quòd idem tenet Barbat. in cons. 82. col. 2. circa fin. vol. 3. & Bursat. in cōs.
102 79. nu. 7. dūmodo † si quis ante litem contestatam excipiendo negauerit, & postea confessus fuerit, secus si post litē contestatam, & hanc esse rationem inquit Bal. in l. 1. col. fin. C. de furt. in vers. quintus, quia negatio ante litem contestatam non inducit actori onus probandi, sed solum ea, quæ fit in contestatione, &

ne, & Bald. sequitur Alex. in l. cum qui in princ. col. 3. in fin. ff. de iure Iuran. Rolan. cons. 88. nu. 18. vol. 4.

103 Item † adde, quòd hoc statutum procedit etiam in eo, qui metu probationum, & tormentorum confessus est, ꝙ scilicet adhuc partius, & clementius puniendus est Hostiens. Fran. & Fely. in cap. de hoc de simon. Tiraq. de poen. tempor. causa 30. num. 13. & Bertaz. in cons. 505. nu. 29. vol. 2.

104 Item † adde, quòd confitens delictum, & negans qualitatem delicti, debet gaudere beneficio statuti, dūmodo qualitas negata non sonet in delictum, puta si cōfitetur interfecisse, sed ad sui defensionem, secus si sonaret in delictum, quia tunc propter confessionem non puniretur mitius. Fely. in c. de hoc nu. 8. de simon.

105 Item † adde, quod quando poena imponitur ipso iure, numquam alleuiatur per confessionem, nec augetur per negationem, etiam stante d. statuto. Fely. in d. c. de hoc nu. 7.

106 Item † adde, quòd hoc statutum habet locum, quando poena est mitigabilis. idem Fely. in d. c. de hoc nu. 7. & de ista materia, quando confitenti remittatur pars poenæ, vide Bart. in disput. quæ incip. Per Italiam communiter sunt statuta; & Bald. in l. contra negantem C. ad l. Aquiliā, & in l. ea C. de cōd. ob. causam, & Socin. in c. qualiter, & quando num. 1221. vbi habetur etiam, qualiter Iudex formabit sententiam, & si deberent

107 † detrahi duæ quartę, vt puta quòd statutum diminueret quartam partem pro confessione, aliam quartam pro pace habita, quomodo essent detrahendę.

108 Item † adde, quòd beneficium huius statuti non habet confitens in causa appellationis, vt per Phanu. in tract. de iuram. in litem in 3. par. in 3. mem. nu. 13. cum sequen. vbi atestatur de communi.

109 Item † adde, quòd statutum disponens quòd condemnati soluentes intra certum tempus, habeant beneficium quartę partis, porrigitur ad condemnatos carceratos. Bart. in l. Domitianus. ff. ad Turpill.

110 Item † adde, quòd statuto propter negationem delicti poenam augente, vel propter confessionem minuente, si reus negat delictum, & postea confiteatur antequam Fiscus ad probandum grauatus fuerit, poenam negationis euitat, & beneficio confessionis potitur Vulpell. in cons. 69. nu. 2. cum sequen.

STATVTVM X.
Puniens insultum.

111 Statutum puniens. Adde † an etiā compræhendat offendentem in ostio. Bart. in l. 1. §. hoc interdictum ff. de clouc. & Ias. in l. coetera §. hoc senatusconsultum ff. de

112 leg. 1. Et quid si † aliquis, dum esset in via, proiciendo arma offenderet existētem in domo sua, vide Iacob. nouell. in pract. crimin. c. interest reipub. nu. 12. vbi dicit, quòd si statutum puniret offendentem in domo sua ad poenam centū, quòd ille, qui proiecit arma, & vulnerauit in domo non teneretur ad poenam statuti, quia semper in delictis inspicitur initium, & non finis, sed Bald. in l. vnica vbi de possessione nu. 2. contrarium tenuit, & benè dicens, quòd magis inspicirur qualitas loci, vbi maleficium consumatur, quam vbi incohatur, quia propriè maleficium ibi accipit formam, & statum; & debet attendi locus, vbi est vulneratus, & non vbi est vulnerans, quando loca distant, Franch. in c. si ecclesiam nu. 7. de consecrat. eccles. in 6.

113 Item† adde, quòd vulneratus in tecto, nō videtur in domo vulneratus. Franc. in c. si ecclesiam nu. 7. de conseruat. ecclesiæ nu. 6.

114 Item† adde, quòd si quis haberet duas domus, & in vna habitaret, & in altera nō, si in hac fuerit factus insultus, aggressor non tenebitur poena statuti. Alber. in 2. part. statut. quæst. 35.

115 Item † adde, si statutum puniret euntē de nocte sine lumine, non haberet locū in eunte sub porticu domus suę. Mazzol. in cons. 54. nu. 26.

116 Item † adde, quòd statutum de offendente ad domum, non habet locum in offendente ad apothecam. Corn. in cōs. 203. vol. 1.

117 Item † adde, quòd stante statuto, quòd pro maleficio commisso in domo habitationis iniuriati duplicetur poena, & testes examinati contra reum dixerint male-

maleficium commissum in domo habitationis iniuriati, non probant, quia est possibile, quòd tempore testimonij habitaret, & non tempore maleficij, & qualitas debet verificari tempore iniuriæ. ita tradit Ang. in cons. 193. col. 2. ad finem uisis processibus, quem refert, & sequitur Felyn. in c. examinata sub nu. 7. de iud.

118 Item † adde, si statutum puniret insultum ad domum, vel iuxta domum, diceretur iuxta domum, si insultus fieret per duos pedes propè. ita Ang. in l. quidam hiberus col. fin. ff. de seru. vrban. prædiorum.

119 Item † adde, quòd dictum statutum habet locum, si molendinarius assalitur in molendino, & nauta in naui. Alber. in l. hoc edictum. §. si de naui ff. de ijs qui eiecer. vel effuder. & Tiraq. de retract. §.

120 1. glos. 7. nu. 88. vide etiam † omnino Fab. de Monteleone in praxi arbir. par. 6. quæst. 3. fol. 487. vbi latè, quę delicta in domibus fieri dicantur, & quæ veniāt appellatione domus, latissimè habetur per Cassan. in Cathal. gloriæ mundi in 12. par. const. 72. & per Gulielm. Benedicti in cap. Raynucius in verb. domum de testam.

STATVTVM XI.

Puniens percußiones vel vulnera.

121 Statutum. Adde, † quòd statutum puniens vulnerantem, compræhendit etiam eum, qui studiosè seipsum vulnerauerit. Gramm. in decis. 44.

122 Item † adde, si statutum puniat vulnus cum cicatrice deformi, non sufficit probare cicatricem, nisi probetur & deformitas. Felyn. in c. examinata nu. 7. in fin. de iud.

123 Item † adde, quòd statutum loquens de vulnere, non compræhendit paruum vulnus, siue minimam effusionem sanguinis. Bald. in l. fin. c. de ædil. ac Roma. sing. 120. Bero. in c. 1. nu. 81. de integ. restit.

STATVTVM XII.

Contra homicidas.

STATVTVM XIII.

Contra fures.

STATVTVM VLTIMVM.

De statutis pœnalibus in genere.

Quæstio LXXXIII.

SVMMARIVM.

1 *Pœna quando dicatur arbitraria, remißiuè.*

2 *Iudex malè iudicans, quomodo puniatur.*

3 *Et quid de arbitro, Arbitratore, Notario, Medico, Aduocato, Agrimensore, Artifice, remißiuè.*

4 *Iudex filius fam. per imperitiam male iudicans, non tenetur vltra peculium.*

5 *Et quid si tempore syndicatus peculium decreuit.*

6 *Et quid si tempore syndicatus sit effectus sui iuris.*

7 *Iudex per imperitiam iudicans, punitur, licet grauatus non appellauerit.*

8 *Et quid seruetur in practica.*

9 *Et quid si sentētia non fuerit executioni demandata.*

10 *Libellus quomodo sit formandus contra Iudicem malè iudicantem.*

11 *Iudex condemnans indebitè ad mortem, quomodo puniatur.*

12 *Stellionatus crimen, remißiuè.*

13 *Impostura quid sit, & quomodo puniatur. Zuntatores, siue impostores, acrius sunt puniendi, quam fures. ibid.*

14 *Vis publica, & priuata quando dicatur. Statutum puniens vnionem decem armatorum, habet locum etiam in sex armatis ibidem.*
Vnio armatorum semper præsumitur ad malum finem. ibid.
Vnionum materia, & decretorum vniones prohibentium, vbi tractetur. ibid.

15 *Insultans cum armis, si est solus, an puniatur de vi publica.*

16 *Vim priuatam committens, punitur, licèt rem raptam restituat.*

17 *Vis publica an confundatur cum alio delicto, propter quod vis infertur.*

18 *Vis publica an committatur per vnum solum.*

19 *Vis dicitur illata cum armis, licèt quis arma deie-*

ma deieciſſet, poſtquã ad locum peruenit.
20 *Vis publica requirit dolum.*
21 *Vis, & violentia deſſerunt.*
Et quando committatur, remiſſiuè. nu. eodem.
22 *Clerici propter violentiam quomodo puniantur.*
23 *Auferre quid ſignificat, & an probet violentiam.*
24 *Vis dicitur, quoties quis ſibi ius dicit, & propria auctoritate aliquid occupat.*
25 *Vis publica cenſetur deducta, ſi ex proceſſu probetur de armis, licet in libello ſimpliciter de vi ſit facta mentio.*
26 *Statutum, quòd volens aliquam violenter corrumpere, puniatur morte, quomodo ſit intelligendum.*
27 *Inſultus non dicitur fieri, niſi quis ſit adeo propinquus inſultato, vt potuerit illum verberare.*
28 *Prohibens aliquem teſtari quomodo puniatur.*
29 *Compellens aliquem ad aliquid ſibi dandũ quomodo puniendus, remiſſiuè.*
30 *Piſiſtrati Athenienſium Tyranni factum egregium.*
31 *Oſculantis impudicè pœna remittitur Iudicis arbitrio.*
32 *Et quid in Regno Neap.*
33 *Et quid in ſtatu eccleſiaſtico.*
34 *Partus exponentes quomodo puniantur.*
Et poſiti an cenſeantur legitimi, & poſſint ad ſacros ordines promoueri ibid.
35 *Et quid de exponente ſpurium.*
36 *Superſtitioſi quomodo puniantur.*
37 *Terminos mouentis pœna, remiſſiuè.*
38 *Iudex in pœnis arbitrarijs poteſt punire pecunia, & in corpore.*
39 *Et an ad mortem naturalem.*
40 *Statutum concedens Iudici arbitrium in puniendo, non habet locum in caſibus in quibus ſpecialiter per ſtatutum eſt pœna impoſita.*
41 *Arbitrium conceſſum vſq; ad mortem intelligitur excluſiuè.*
42 *Arbitrium in pœnis non extẽditur ad mortem in delictis non conſumatis.*
43 *Pœna perpetui carceris non poteſt imponi per Iudicem laicum, habentem arbitrium imponendi omnem pœnam.*
44 *Furis appellatione venit deflorans virginem.*
45 *Arbitrium conceſſum in condemnando, nõ cenſetur conceſſum in procedendo.*
46 *Iudices iudicando caueant, ne dicant, qđ videatur vulgo iniquum.*
47 *Iudici ſi ſit conceſſum arbitrium generale, id non, extenditur ad bonorum confiſcationem.*
48 *Sacerdos in pœnitentijs ſacramentalibus, an habeat liberum arbitrium.*

1 Dixi etiam. Adde † vt per Menoch. de arbitr. iud. caſu 381. cum multis ſequent. vbi latè.

Itẽ adde, ꝙ oẽs pęnę in Principe ſunt arbitrarię l. 1. in fine. C. de ſumm. Trin. & fide Catho. Gram. deciſ. 36. nu. 12. & voto in fine, & deciſ. Pedemon. 80. nu. 18.

2 Iudex malè iudicans. Adde † Menoch. de arbitr. caſu 339. fol. 318. vbi pleniſſimè, & Vincẽt. Caroc. in tract. locati, & conducti parte 3. rubr. de var. & extraordin.
3 cognit. fol. 83. vbi † habetur etiam de arbitro, arbitratore, Notario, Medico, Aduocato, Agrimenſore, & alijs artificibus per imperitiam malè iudicantibus.
4 Item † adde, quòd Iudex malè iudicãs per imperitiam, non autem dolo, ſi eſt filius familias, non tenetur vltra peculium. l. ſi filius familias, vbi Bart. ff. de iuriſd. omn. iud. & Aldobran. ad gloſ. inſtit. de oblig. quæ ex quaſi delicto, dicit
5 communem, & ſi † peculij quãtitas tempore, quo iudicauit, minor quam tempore ſyndicatus fuerit, fortè in tantum ſolũmodo teneri eum, ſuſtineri poteſt:
6 & ſimiliter, ſi tempore ſyndicatus † ſui iuris fuerit, ſecundum tempus ſententiæ erit condemnandus, ideſt ad quantitatẽ peculij, ſecundum Laurent. Tennini caut. 88. vbi hanc quæſtionem latè tractauit.
7 Item † adde, quod pars iniuſtè cõdemnata per imperitiam Iudicis, licèt non appellauerit, poterit tamen agere contra Iudicem, ſecundum Bald. in c. 1. de pace iur. firm. §. Iudices nu. 7. etiam ſi eius ſententiam fuerit confirmata, vt ibi per eum, & per Menoch. in d. caſu 339.
8 nu. 13. & 14. ſed hoc † non eſt verum, quia de iniquis decretis, aut ſententijs malè latis Iudices hodie non ſyndicatur, vt per Gram. in conſ. 54. num. 11. quem ſequitur Bertaz. in conſ. 91. nu. 1. & 71. nu. 8.

9 Item† adde, quòd Iudex malè iudicãs, non tenetur parti, etiam quòd sententia esset iniquissima, si ipse dictam sententiã non exequeretur, vt per Gram. cons. 54. nu. 10.

10 Item † adde, si agatur contra Iudicem, qui malè iudicauit ex imperitia, concludet libellus, vt condemnatio fiat in quantum religioni iudicantis videbitur, si autem malè iudicauit, dolo concludet libellus ad condemnationem veræ æstimationis litis: verum si sententia nõ dari, sed fieri, aut pati quid iniuriosum mandaret, puta mutilationem membri, aut quid simile, concludet libellus ad interesse, & ad certam æstimationem, quã potius de suo voluisset soluere grauatũ, quam tale damnum, & grauamen pati: ita tradit Frideric. schen. in tract. de sen-

11 tentia, & re iud. nu. 49. & si † Iudex per imperitiam aliquem condemnauerit ad mortem, arbitrio Iudicis puniri debet; & si dolosè condemnauerit, tenetur pœna mortis. Gram. decis. 99. vers. 1. & 2. & Gomes. de delict. cap. 3. nu. 16. vers. secũdus casus.

12 In hac autem materia. Adde † uidendum. Menoch. de arbitrar. iud. in cas. 381. vbi plenè tractauit materiam criminis stellionatus; & Farinac. in quæst. 19. nu. 33. cum seq. vbi magis latè.

13 Si quis imposturam. Adde † videndum Menoc. de arbitr. iud. in casu 383. vbi ponit quibus pœnis impostores puniãtur, & quid sit impostura, vide Cagno. in l. fraudis interpraetatio nu. 5. & ibi habetur etiam, quid sint fraus, fallacia, calliditas, & machinatio. Et isti impostores acrius sunt puniẽdi, quam fures, secundum Io. Bap. de S. Seuer. in l. cunctos populos col. 1. in vltima repet. C. de summ. Trin. & fide Cath. vbi plura iura allegat, & eos vocat Zuntatores, quem refert, & sequitur Mars. in singulari 318. fui rogatus, & Iacob. Nouel. in sua pract. & theorica in c. furtum nu. 25.

14 Vim publicam. Adde† Menoch. de arbitr. iud. cas. 394. fol. 370. vbi. plenissimè de vi publica, & priuata, & Afflict. in const. violentia, & Decia. in tract. crim. lib. 8. c. 16. 17. 18. & 19. vbi latè quibus modis committatur vis publica, & priuata; quibus modis puniatur, & quomodo excusari possit.

Item adde, quòd statutum puniens cõgregationem decem armatorum, habet locum etiam in cõgregatione sex armatorum secundum Becc. in cons. 71. nu. 4. & vnio hominum armatorum in dubio præsumitur ad malum finem, Natta in cons. 665. vol. 4. & in materia vnionũ, & decretorum vniones prohibentium, latè per Boss. in tit. de crim. læsæ Maiest. nu. 23. cum sequent. & in tit. de vnionibus.

15 Item adde, † quòd Gram. in vot. 15. nu. 10. & decis. 17. tenuit contrarium, quod faciens insultum cum armis solus, & nõ coadunatis hominibus non punitur de vi publica, sed pœna exilij, & relegationis. Corn. in cons. 175. vol. 3. & Bart. & Salic. in l. si criminis C. ad l. Iul. de vi pub. & ibi dicit Bart. vim publ. fieri coadunatis hominibus, etiam si vnum hominem coadunauerit.

16 Item † adde, quòd committens vim priuatam, punitur etiam, quòd rem raptam ante inquisitionem formatam restitueret, Afflict. in const. violentias nume. 40.

17 Item † adde, quòd pœna vis publicæ non tollitur, nec confunditur propter aliud delictum, cuius causa vis infertur, Salic. & Ang. in l. 3. C. de vi pub. hoc tamen intellgitur communiter per Doctores, si incontinenti sit factus insultus, & percussio, tunc enim punitur solum de percussione, & confunditur insultus cum percussione, quia ad eundem finẽ ista duo delicta fuerunt facta. Bart. in l. illud ff. ad l. Aquil. Bald. Alex. & Ias. in l. diuortio in princ. ff. sol. matrim. Ang. Aret. in verbo fecit insultum col. 2. vers. vt aduertar, Alex. cons. 115. vol. 3. & ibi dicit, quòd in dubio intelligitur, quod fuerit incontinenti: vide etiam Mars. in pract. crim. in §. & quia nu. 38. Et, quòd faciens insultum cum armis puniri debeat de vi publica, etiam quòd esset solus, tenet Gram. cons. 43. sed multi tenuerunt cõtrarium, vt refert Foller. in pract. crim. in verb. pœnis debitis nu. 36. vbi

18 distinguit, quod si † vnus solus appẽsatè cum armis offendit, quod tunc procedit opin. Gram. aut non appensatè, & tunc procedit opinio tenentium contrarium,

Ii 19 Item

19 Item † adde, quòd si quis peruenerit ad locum cum armis, & statim arma proiecerit, dicitur vim cum armis intulisse. Ang. in l. 3. §. qui maritum ff. de ui, & vi armata, & Soci. in conf. 188. nu. 7. vol. 2. Et insultus factus cum armis etiam nõ extractis punitur de vi publica, ac si extracta fuissent, vt dicit tex. not. in l. 3. §. armis ff. de vi, & vi armata. Roma. sing. 568. incip. insultus. Gram. conf. 43. nu. 3. Deci. & Cagno. in l. quo tutel. §. vi factum ff. de reg. iur. quẽ refert, & sequitur Caraui. in Ritu 68. nu. 17.

20 Item † adde, quòd vis publica requirit dolum, vt per Crau. in conf. 18. num. 10. & Gabriel. in conf. 172. nu. 12. vol. 1.

21 Item † adde, quòd est differentia inter uim, violentiam, & actum per vim, seu violẽter factum, vt per Castrens. in cõs. 27. vol. 1. vbi habet de vi facta ad hostiũ mulieris animo eam adulterandi: & ibi plenè habet, quid sit vis, quid violentia, & quid actus vi factus, & quot modis committatur violentia. vide Boss. in tit. de pluribus violentijs. & Gomes. in tit. de delictis cap. 4. & vis quinq; modis committitur, vt per Menoch. de recup. possess. in preludio nu. 38. cum sequen.

22 & † qua pœna puniantur clerici propter violentiam, Diaz. in pract. crim. canon. cap. 95. & de omnibus violentijs, & eorum remedijs, vide omnino Io. Ant. de Nigris super cap. regni in c. subditorum de uiolentijs, vbi latissimè.

23 Item † adde, quòd verbum auferre habet duplex significatum, cum violentia, & sine. secundum Angel. in l. postquam col. 2. de petit. hered. vbi dicit, quòd si testes deponant, quòd viderunt auferre de manibus accusantis, non probant necessariò, & conclusiuè, quia debent dicere violenter abstulit, quem sequitur Aret. in l. si filius familias de testam. & Ias. in l. non hoc nu. 9. C. vnde legitimi.

24 Item † adde, quòd uerbum vis latè sumptum verificatur, quoties quis propria auctoritate illicitè sibi ius dicit, vel occupat propria auctoritate rem ad alium spectãtem. l. extat ff. quòd metus causa, & Corn. in. conf. 33. num. 25. vol. 4.

25 Item † adde, quòd accusatus de vi simpliciter, & in libello non dixerit cum armis, vel sine, & postea probatum fuerit, quòd vim cum armis intulerit, de vi publica erit puniendus, licèt in libello non dixerit cum armis. Luc. de Penn. in l. 1. nu. 6. C. de Nauicul. seu Nauelet. lib. 11.

26 Item † adde, si statutum dicat, quòd si quis voluerit aliquam violenter corrũpere, puniatur pœna mortis, intelligitur de eo, qui actualiter corruperit voluntariè quò ad se, sed violenter quò ad corruptam. Pau. de Cast. in l. si constiterit ff. fin. regun. & Boss. in tit. de pluribus violent. & Cassan. in conf. 40.

Ibi, faciens igitur insultum.

27 Adde, † quòd quis non dicitur insultũ facere, nisi adeo sit propinquus insultato, vt posset ipsum verberare, si vellet, est doctrina Bal. in c. 1. §. similiter qbus modis feud. amitt. & Foller. ĩ pract. crim. in verb. recipiantur defensiones nu. 35.

Compellens aliquem testari.

28 Adde † Menoc. de arbitr. iud. cas. 395. fol. 373. vbi plenissimè de pœnis, quibus puniuntur impellentes, vel prohibẽtes testari.

29 Item † adde, an compellens aliquem per vim, & metum iustum etiam mortis, pecuniam, aut rem aliquam ob aliquo, etiam mediante aliquo contractu, consequitur, committat furtum, & rapinam, vel vi publica, aut priuata sit puniẽdus. Bero. conf. 193. per totum vol. 3. vide etiam Bart. in l. 3. ff. ad leg. iul. de vi priuata, vbi de illis, qui faciunt aliquem redimi, dicendo, te deprædabor, vel interficiam, nisi soluas mihi tantam pecuniã.

Osculum inferens mulieri.

30 Adde, † quòd Pisistratus Atheniensis tyrannus, cum adolescens quidam amore captus, eius filiam osculatus esset, vxori hortanti, vt ab eo capitale supplicium sumeretur, respondit, si eos, qui nos amant, interficiamus, quid his faciemus, quibus odio sumus? Menoch. de Arbitr.

31 iud. cas. 287. vbi habetur, † etiam quòd deosculantes impudicè virum, siue fęminam, pœna arbitraria puniuntur, sed in Regno Neap. osculantes per vim mulieres, puniuntur pœna mortis, Franch.

32 in decis. 333. nu. 6. vol. 2. per † Pragmaticam Regis Philippi sub tit. de osculantibus mulieres, quod tamen non vidi ser

33 uari in practica, & † in statu ecclesiastico ample-

amplexantes, siue deosculãtes mulieres virgines, siue viduas, incurrunt pœnam fustigationis, & ammissionis bonorum, & alias pœnas de quibus per constit. Marchiæ in lib. 4. cap. 72. & ibi etiam disponitur, vt matrimonium inter eos contrahi non possit: ac in Ciuitate Neapolis mulier patiens se deosculari, perdit penitus ipso facto dotes omnes, si quas habet, vel habitura esset; & à paterna à maternaq; successione pariter expulsa, omni eius compendio, & commoditate remanet in recuperabiliter spoliata, & nullus pro ea intercedere potest, alias punitur. ita prouisum fuit per cap. Regni 262. incip. vt sine mortalis, de rapt. virg. sub colore matrim.

34 Partum exponens. Adde † Menoc. de arbitr. casu 396. fol. 375. vbi quibus pœnis puniantur exponentes partus, & an expositi censeatur legitimi, & an possint promoueri ad sacros ordines.

35 Item † adde, quòd pœna partum exponentis non videtur habere locum in filio spurio, per ea, quæ tradit Vulpell. in cons. 94. nu. 12.

36 Puniuntur etiam. Adde, quòd † de iure debent relegari, vt per tex. in l. si quis aliquid ff. de pœn. & Boss. in tit. de extraord. crim. nu. 9. ubi allegat istum tex. & refert aliquos à senatu ita punitos fuisse.

37 Terminos mouens. Adde † Menoc. de arbitr. casu 393. fol. 388. vbi plenè.

Sed quæro quando. Adde videndum omnino ad hãc quæstionem Menoch. de arbitr. iud. in quæst. 86. vbi latissimè.

38 Item Adde, † quòd in pœna arbitraria Iudex potest punire pœna corporali, & pecuniaria in simul. Afflict. decis. 276. & ibi Vrsill. in addit. in princ. & Card. in clem. 2. de heret. §. 2.

39 Item † adde, an Iudex possit pœnam mortis imponere, stante statuto disponente, quòd pœnæ sint arbitrariæ iudici Paris. de synd. in verb. an si statutum, relinquit pœnas arbitrio Iudicis, vbi multum diffusè.

40 Item † adde, quòd statutum de puniendo libero arbitrio Iudicis, non respicit casum, vbi est pœna determinata à statuto. Paul. de Castr. in l. certo genere §. si totus in fin. de seruit. rust. pręd. Mazzoll. cons. 18 nu. 67.

41 Item † adde, si statutum diceret, possit Iudex arbitrari vsq; ad mortem, non posset imponere pœnã mortis, quia tũc dictio vsq; stat exclusiuè. Soc. in c. licet nu. 18. de pœn.

Item adde, si statutum diceret, quòd debeat puniri corporaliter ad arbitrium Iudicis, non poterit extẽdi ad mortem, secundum Cassan. super consuet. Burg. fol. 170. nu. 4.

42 Item † adde, quòd licet Iudex habeat arbitrium in delictis attentatis, non tamen consumatis, non potest pœnam mortis arbitrari. Bald. in cons. 443. coquus confecit venenum, col. 2. vol. 3. Alex. cons. 15. col. 2. vol. 1. Cassan. super consuet. Burg. §. 5. fol. 173. vers. secunda declaratio.

43 Item † adde, quòd si Iudex per statutum haberet arbitrium imponendi omnem pœnam, non posset imponere pœnam perpetui carceris, statutum enim debet intelligi, dummodo non imponatur pœna à lege prohibita, nisi in casu, quo de iure ciuili veniret imponenda aliqua pœna, per quam quis efficeretur seruus pœnæ, vt in damnato in metallum, quod cum illa pœna non sit in vsu, poterit etiam secularis Iudex loco ipsius pœnam perpetui carceris imponere, si ex forma alicuius statuti talis pœna imponeretur. Soci. in rubr. de pœn. nu. 21. cum seq.

44 Item † adde, quòd habens arbitrium contra fures, censetur etiam habere arbitrium contra deflorantes Virgines. Ang. in auth. de leno. per illum tex. ver. castitatis furtum.

45 Item † adde, quòd habens arbitrium in condemnando, non censetur habere arbitrium in procedẽdo, ita quòd possit terminum maleficis coarctare, vel prorogare. Ias. in §. bonæ fidei. nu. 24. instit. de actio.

Item adde circa istam quæstionem, an Iudex habens arbitrium possit se extendere vsq; ad mortem, videndum Monticel. in pract. crim. in reg. 2. vbi ponit multas limitationes, & nouissimè D. Farinac. crim. quæst. n quęst. 17. nu. 34. cũ sequẽ. vbi latissimè more suo, sed ista quę

ſtio à tot Doctoribus ita difusè, & diligēter examinata, eſt ſuperflua; arbitror enim, quòd his temporibus, quibus principes volunt eſſe Iudices, nemo Iudex reperiatur ita fatuus, qui audeat inconſulto Principe reum ſuo arbitrio ad mortem condemnare.

46 Scias autem. Adde, † quòd Iudices ſemper debent cauere, ne aliquid dicant iudicando, quòd videatur vulgo iniquum, & eius opinioni non applaudeat, quæ eſt quodammodo quodam ius naturale inſitum naturaliter mentibus cuiuſlibet non artificialiter, licèt de iure ſcripto poſſit illa vulgi opinio cauillari. glo. in l. ſi maior annis C. de tranſact. & Pau. de Caſt. conſ. 300. ſub nu. 1. vol. 2. vt dixi etiam ſupra in quæſt. 55. verſ. circa primum.

47 Item † adde, quòd in generali arbitrio dato alicui Iudici non venit poteſtas confiſcandi bona. Deci. in c. 1. in fin. de officio de leg. Alex. conſ. 116. nu. 13. vol. 2. & Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 93. nu. 80.

Aliud eſt etiam genus.

48 Adde † Menoch. de arbitr. iud. caſu 391. fol. 366. & ibi, an Sacerdos poſſit immutare pœnas conſuetas, vel à canonibus indictas, vel à ſummo Pontifice.

Quæſtio LXXXIV.

SVMMARIVM.

1 *Dolus in delictis quando requiratur.*
2
3 *Et quomodo probetur.*
Dolus præſumitur modis 123. remiſſiuè.
4 *Dolus non datur, vbi non eſt cauſa delinquendi.*
5 *Dolus verus, & præſumptus quomodo probentur, remiſſiuè.*
9 *Dolus quid ſit.*
Caliditas ibidem.
Machinatio ibidem.
Fraus ibidem.
7 *Cuſtos carceris ratione culpæ poteſt puniri capite.*
8 *Culpa quando puniatur capitaliter, remiſſiuè.*
9 *Culpa lata quando æquiparetur dolo.*
10 *Culpa quando dicatur lata, & latiſſima.*
11 *Statutum puniens homicidium morte quomodocumq́ commiſſum, habet locum etiā in homicidio commiſſo ſine dolo.*
12 *Et quid ſi fuerit commiſſum ad defenſam.*
13 *Homicidium ſine dolo commiſſum punitur arbitrariè.*
14 *Statuta pœnalia requirunt dolum.*
15 *Pœnæ an ſint multiplicandæ, quando quis plura delicta commiſit.*
16 *Reſiſtentia facta Curiæ, an confundatur cum homicidio ſubſequente poſt reſiſtentiam.*
17 *Delicta quando dicatur plura, remiſſiuè.*
18 *Vulnus quando dicatur.*
19 *Vulnus an dicatur tumefactio ab extra; ſi intus ſit facta ſciſſura.*
Et quid ſi tumor ille aperiatur ferro. nu. eodem.
20 *Statutum puniens vulnus, an procedat in vulnerante cum dentibus, cum ſanguine, vel cum armis non offenſibilibus.*
21 *Accuſatus de pluribus percuſſionibus, non expreſſo numero poterit puniri de duabus.*
22 *Et quid ſi fuerit dictum de pluribus, & pluribus.*
23 *Et quid ſi de multis.*
24 *Vulnera plura inferens eodem tempore, an debeat vnica tantum pœna puniri.*
Et quid ſi fuerint illata vnico ictu. nu. eodem.
25 *Inſultus, & delatio armorum an confundatur.*
29 *Cephal. in conſ. 204. impugnatur.*
Inſultus, & percuſſio quādo confundātur. nu. eod.
27 *Delictum minus an confundatur cum maiori.*
28 *Reiterare delictum quando quis dicatur.*
29 *Reiteratio delictorum aggrauat.*
Tortura non tollit pœnam ordinariam in ſolito delinquere. ibidem.
30 *Statutum puniens pœna mortis furtum decem ſcutorum, an habeat locum, ſi plures vnam rem furati ſint dicti valoris.*
31 *Sētētia lata in perſonā vnius ex cōſortib⁹ delicti, an pſit, vel noceat alijs, remiſſiuè.*
32 *Socij alicuius furti, vel rapinæ, an teneantur inſolidum ad reſtitutionē, & quid in vtroq; foro: & ſi vnus ſatisfaciat inſolidum, an alij teneantur pro æquis portionibus, remiſſiuè.*

Dictum

Ictũ est de pœnis. Ibi. Et imprimis quidem scias.

1 Adde, † quomodo in delictis requiratur dolus, ad hoc vt quis puniatur ad mortem. Marſ. in Sing. 176. voluntas, & propoſitum in l. frater tuus C. ad l. Corn. de ſicar. & quãdo imponitur pœna pecuniaria pro delicto commiſſo, tunc non requiritur dolus. Bald. in l. 1. vlt. col. ff. de leg. & Iaſ. in l. iuſtè poſſidet pen. col. ff. de acquir. poſſ.

2 Item † adde, quòd dolus indicijs, & cõiecturis probatur, & centum viginti tres modos præſumendi dolum accumula-
3 uit. † Luc. de Pen. in l. quemadmodum C. de agri. & conſ. lib. 10. de hoc vide etiam Maſc. de probat. conclu. 530. & 531. & Decian. conſ. 32. nu. 3. cum multis ſequen. vol. 3. & præſumitur in eo dolus, qui aliquod commodum recepturus eſt, vt per Bar. in l. ſi eum exceptione, §. in hac ff. quod metus cauſa. Soci. iun. in conſ. 37. nu. 30. vol. 2. & Corn. conſ. 63. nu. 9. vol. 3. Ruin. conſ. 2. vol. 3. & conſ. 8. vol. 4. Crau. conſ. 6. & 75. nu. 13. Rolan. conſ. 45. nu. 35. vol. 1. cõſi. 11. nu. 52. vol. 3. Menoch. conſ. 98. nu. 22.
4 Ceph. conſ. 355. nu. 52. vol. 3. & † vbi nulla adeſt cauſa delinquendi, non datur dolus, vt per Caſtren. in l. fluminum §. fin. de damno infecto, & in l. altius C. de ſeruit. & plenè Foller. in pract. cenſ. in verb. Nicolaus epiſcopus nu. 46. & in quibus caſibus dolus præſumatur, latiſſimè habetur per Menoch. de præſumpt. lib. 5. præſump. 3. nu. 14. cum. ſequen. & inter duos dolos in dubio minor dolus eſt præſumendus, & ideo minus puniendus Bal. in l. ſi prædium ſub nu. 17.
5 C. de ædilit. action. & † quomodo probetur dolus verus, & dolus præſumptus. Rimin. Iun. conſ. 43. nu. 44. & conſ. 184. nu. 1. cum ſequen. & de dolo vero, & præſumpto, vide etiam Menoch. de recup. poſſeſſ. remed. 15. num. 135. & quid ſit
6 † dolus, quid caliditas, machinatio, & fraus, & quid dolus præſumptus, aut manifeſtus, Bertaz. conſ. 374. & ibi addentes vol. 2.

Ibi. Nam in criminalibus lata
7 culpa. Adde, quòd † fallit in cuſtode carceris, qui ratione culpæ poteſt puniri pœna capitis. l. ad commentarienſem C. de cuſtod. reorum, & ita per illum tex. hanc regulam limitat Suarez. in allegation. ſuis allegat. 27. & ibi verſ. bene facit, quod Bald. dicit, idem eſſe in cuſtode arcis. vide etiam Boer. in deciſ. 217. nu. 2. vbi ſimiliter tenet in hoc caſu cuſtodis carcerum, latam culpam æquiparari dolo, vt puniatur cuſtos ex
8 lata culpa ad mortem. multos † alios caſus, in quibus ex culpa lata, ſiue dolo quis puniatur capitaliter, ponit Ang. in l. milites ff. de cuſtod. reor. & Marſ. in l. in lege cornelia. ff. ad l. cornel. de ſicar. & Gomez. de delict. cap. 3. ſub nu. 16.

9 Item † adde, quòd licet lata culpa æquiparetur dolo in criminalibus, quando eſt pœna pecuniaria, hoc tamen fallit, quando lex, vel ſtatutũ facit expreſſam doli mentionem, quia tunc non æquiparatur, ſecundum Plot. in tract. de in lit. iur. §. 6. nu. 32. fol. 91.

Item adde, quòd lata culpa non æquiparatur dolo, quando delictum de ſui natura importat dolũ. Ruin. cõſ. 2. primo
10 quæritur nu. 6. vol. 5. & quæ † ſint dolus, culpa latiſſima, lata, & leuis; & quando culpa æquiparatur dolo, vide Caprã in reg. 78. vbi latiſſimè. Alciat. in l. magna negligentia ff. de verb. ſignif. nu. 4. & ſequen. Rimin. iun. in conſ. 210. nu. 76. Ceph. in conſ. 577. nu. 24. vol. 4. & Decian. in conſ. 85. nu. 28. vol. 2. & ad hanc Regulam, quòd lata culpa in criminalibus dolo non æquiparetur, ponit decem limitationes, Diaz. epiſcopus in reg. 540.

Ibi. Et ex hac concluſione.

11 Adde † quòd iſta doctrina non procederet, ſi ſtatutum diſponeret, quòd pro homicidio quocunq; modo commiſſo quis pœna mortis puniatur, ſecundum Salyc. in l. 2. nu. 12. C. de noxal. cuius ſententia videtur ab omnibus approbata in l. 1. §. nunciatio ff. de oper. nou. nunciat. Deci. in rub. extra de probat. nu. 11. & Menoch. de arbitr. caſu 324. nu. 14. Gozad. conſ. 5. nu. 7. Natta. conſ. 160. nu. 2. Rimin. iun. conſ. 101. nu. 14. quam limitationẽ per bonas rationes rectè improbat Bartholom. Romul. in l. vt vim nu. 192. verſ. ſed huiuſmodi limitatio, quem refert, & ſequitur Hircon. comm.

opin. centur. 4. concl. 63. & licet opin.
12 Salicet. eſſet vera, non † poſſet procedere in homicidio commiſſo ad defenſionem. Becci.cõſ.51.& Viui. comm.opin. verb. ſtatutum imponens pœnam corporalem: ſed doctr. Salic. ſecundum Bertazz. in conſ. 76. nu. 37. vbi multos alios idem tenentes accumulauit, eſt ini
13 qua,& fuit reprobata; & † homicidium ſine dolo cõmittens,arbitrio Iudicis punitur. vt per Menoch. in d. caſu 324. num. 12.
14 Item † adde,quòd ſimiliter leges, ſiue ſtatuta contra inuadentes, accipientes, aut occupantes poſſeſſionem, vel bona alterius;uel contra præſumentes, aut falſificantes aliquid;non habent locum,niſi contra inuadentes, aut arripientes;uel occupantes,uel præſumentes; aut falſificantes dolo,malo: & etiam ſaltem requiritur lata culpa ad hoc,ut quis pœna pecuniaria puniri poſſit. Marſ. ſing. 287. Alex.conſ.64.col.fin.uol.3. & Plot. in l. ſi quando §. 2.nu.25.

Scias etiam. Adde in hac materia,
15 quando plura † delicta in foro contentioſo, & in iudiciali pluribus pœnis ſint uindicanda, Soc. in c.ea quæ nu. 12. de pœn. ubi diſtinguendo poſuit nouem principales caſus,& hanc materiam multum diffuſè tractauit, & uide Alex.de neuo in cõſ. 93. ubi quidã rapuerat mulierem, & furtum fecerat,& muros ciuitatis aufugiendo tranſcenderat, & quaſdam clauſuras aperuerat, & conſulit, quòd pluribus pœnis debebat puniri, cum non tollatur pœna unius delicti, pœna alterius delicti; ſed quando omnia delicta habent præambulum neceſſarium ad illud delictum, tunc pœna unius tollit penam alterius: & in hac materia,uide etiam Bertaz.in conſ.205. & ibi addita,& Ioan. Bolognet.in conſ. 33. ubi etiam habetur, an reſiſtentia
16 † facta officiali Curiæ, confundatur cum homicidio ſubſequenti poſt reſiſtentiã. & quomodo cognoſcatur, an ſit unum
17 delictum, uel plura † delicta,uide Bar.in l.hos accuſare.§.1. ff. de accuſat & Bal. in l. cum rationibus C. qui accuſ. non poſſ.

Ibi. Si vero ſtatutum.

18 Adde, quòd † uulnus dicitur, quando ſit ſciſſura in cute, uel ſeparatio in corpore,ſeu mutilatio. l. ſi ſeruus ſeruum §. rupiſſe ff. ad l. aquil. & Bart. in l. prætor ait §. fin. ff.de iniur.

Item adde, quòd ſi ſit facta tumefactio
19 † propter percuſſionem, dicitur illatum vulnus, ſi eius cauſa ſit facta ſciſſura, ſeu ſeparatio intrinſecus;licet non appareat ab extra, & hæc faciunt ad huiuſmodi
20 ſtatuta † de vulneribus loquentia. ita tradit Socin. in rubr. de homicid. volunt.nu. 10. ſed Bart. in l. prætor §. qui atrocem ff.de iniur. dicit, quòd ſi oportet, quòd tumor ille aperiatur ferro, dicitur vulneraſſe, & habet locum ſtatutũ de vulnere, quẽ refert, & ſequitur Affli. in conſtit.ſi quis aliquem rubr. 12.lib.1. nu. 5. & ibi nu. 6. cum ſequen. habetur etiam,an percutiens cum dentibus,cum ſanguine, vel cum armis non offenſibilibus debeat puniri pœna ſtatuti puniẽtis vulnerantes.
21 Item adde, quòd † accuſatus de pluribus percuſſionibus non expreſſo numero percuſſionum, poterit puniri de duabus percuſſionibus; ſecundum Bald. in l.fideicommiſſum §. ſi quis decem ff. de
22 leg.3. & ſi de pluribus, † & pluribus percuſſionibus quis eſſet querelatus, intelligeretur de quatuor, ſecundum Bar. in l.ſi gemina nu.7.ff.arbor.furtim cæſa, & hoc communiter obſeruari ait:ita etiam Aret.de malef.in verb. pluribus; & Roma. conſ. 301. & ſi in accuſatione dicere
23 tur,quòd†multas intulerit percuſſiones, verificaretur in duabus,vel tribus,ſecundum Bart. in l.1.§. hoc reſcriptum ff. ad ſyllan.& Ceph.in conſ.225.nu.43.& ad omnia prædicta vide Laurent. Tenni.in caut.3.

Item adde,quòd Farinac.in ſuis queſt. crim. in quæſt.22.nu.12.impugnat hanc opin. Iac.de arena dicẽtis, quòd inferẽs
24 plura † vulnera eodem tempore non debet puniri, niſi vnica pœna, ſi ſtatutum ſimpliciter imponat pœnam vulnerãti, & tenet quòd grauiori pœna ſit puniẽdus, cum non ſit credendum, quòd ſtatuentes voluerint eandem pœnam imponere pro pluribus vulneribus, quam impoſuerunt pro vnica tantum: quia pęnæ ſemper ſunt commenſurandæ cum delictis, & ſic diſentit etiam ab opinione Bar.cum ſit nimis rigoroſa, vt pœnæ in to-

in totum sint multiplicandæ, iuxta multiplicationem delictorum eodem impetu commissorum, ac si diuersis temporibus patrata fuissent, & ita secundum opin. Domini Farinac. vidi seruari in practica.

Hæc autem omnia. Adde videndum addentes ad Bertaz. in cons. 205. in litera B. vers. ego. in hac re, vbi distinguit, si vulnerans eligeret illud armorum genus, vt plura vulnera inferre posset, quòd teneretur pluribus vulneribus: aut casu, & impetu talia arma acciperet, quòd vnico vulnere tantum puniri deberet.

Alius est casus. Adde, quòd si maior esset pœna delatio
25 nis † armorum, quam insultus, uel percussionis, nihilominus attenditur pœna insultus, uel percussionis, ita consuluit Cephal. cõs. 204. nu. 41. cum seq. in casu delationis archibusetti parui ad rotam, cum quo fuerat factus insultus: & licet pœna delationis archibusetti esset triremium, tenuit tantummodo esse imponẽdam pœnam insultus, quod mihi non
26 placet, † quia sequeretur hoc absurdũ, quod deterioris conditionis esset ille, qui simpliciter archibusettum detulisset, quam ille, qui cum eo deliquisset: sed secundum addentes ad Bertazz. in cons. 205. uers. quarto, ad utramq; pœnam teneretur, & ibi attestatur; quòd Bertazz. eius pater ita iudicauit.

Item adde, quòd si delictum est ante insultum, & tunc punitur delictum, & insultus; si uero præcessit insultus, & statim atrocius delictum est secutum, tunc punitur illud atrocius delictum sine insultu, nec insultus poterit intentari separatim à delicto, etiam quòd insultus factus fuisset in uno territorio, & maius delictum in alio, dummodo incontinẽti, ita tradit Cassan. in consuet. Burg. fol. 294. uers. notanter, ubi allegat Bald. ita tenuisse in c. 1. de pace iur. firm. §. iniuria punitur num. 11. circa finem, sed Cassaneus non uidit Bald. quia ibi contrariũ
27 dicit, scilicet, quòd insultus † non cõfunditur propter diuersitatẽ territorij, Cyn. in l. qui de crimine tenuit illud, quod dicit Cassan. in loco supracitato, ut refert Saly. in l. pen. nu. 16. C. de accus. ubi quæstionem istam latè examinauit plures faciendo distinctiones, cum uide.

Ibi, Et illa gloss. solet.
Adde, quòd contrarium tenet Couar. uariarum resol. lib. 2. cap. 10. nu. 8. quem reprobat Magon. decis. Lucẽsi 84. in fin. In hac materia uide Io. Andr. in add. Specul. in tit. de homicid.

Sed hic incidenter quæro.
Adde quot uices requirantur, ut quis
28 dicatur † reiterasse, & sępius commisisse. Lucas de penn. in l. unica C. de superexact. l. 10. & secundum Gram. decis. 16. consuetudo delinquendi inducitur per duas uices, & in decis. 36. nu. 9. & Simon. de præt. cõsil. 104. ubi tenet, hoc procedere etiam, quòd in tortura confessus non fuerit, sed quòd tantum sit conuictus: & ibi nu. 25. dicit, quòd reiteratio delictorum aggrauat pœnam, ẽt quod pluries fuerit punitus: & nu. 46. dicit, quòd licet regulariter tortura passa, tollat pœnam ordinariam, hoc non procedit, si in reo sit frequentia delictorum capitalium.
29 Item adde, quòd reiteratio † auget pœnam, quando consuetudo delinquendi est in eodem genere, siue specie mali, & quod delicta uerè sint probata, & quòd de dictis delictis fuerit punitus, uel gratiatus à lege, uel ab homine, ita declarat Angussola in cons. 18. lib. 1.

Vltimo quæro. Adde, quòd si extaret statutum,
30 † quòd committẽs furtum ualoris, puta decem scutorum, pœna mortis puniatur; si plures facerent in simul furtum dicti ualoris, quo inter eos diuiso, quælibet pars non ascendit ad dictam summam, nihilominus omnes poterunt suspendi, quia quilibet tenetur insolidum. And. de Isern. in tit. de pace tenenda §. si quis quinq; solidos col. fin. & allegat. tex. in l. 1. C. de cond. furt. & in l. uulgaris §. fin. ff. de furt. & idem tenuit Io. Ant. de Nigr. in cap. 10. incip. ad hoc nu. 61.

Item adde, quando plures committunt delictum, an sententia absolutoria, uel condemnatoria lata in personam unius, prosit, uel noceat alijs, latè per Gomez. de delictis c. 1. nu. 88. ubi facit plures conclusiones.

Item adde, si plures committunt furtũ, uel rapinam, an omnes teneãtur ad restitutionem insolidum, & si in utroq; foro; & si unus eorum restituat in solidum, an cęteri huic pro æquis portionibus satisfacere teneantur, latè Couar. in 2. par. releċt. §. 12. nu. 3. & 4.

Quæstio LXXXV.

SVMMARIVM.

1 *INquisitio contra delinquentẽ extra territoriũ quomodo sit formanda.*

2 *Statutum imponens pœnam nouam, an censeatur recedere à pœna iuris communis.*

3 *Iudicis arbitrium cessat, vbi lex, vel statutum speciatim pœnam imponit.*

4 *Et quę nam sit imponenda, si tempore delicti erat una pœna, & tempore sententiæ alia diuersa.*

5 *Et quid in causa appellationis.*

Pœna si imponitur à iure canonico, & alia à iure ciuili, an vtranq; reus sustineat, ibidem.

6 *Alternatiua pœnarum existente cui detur electio, Iudici, vel reo.*

7 *Pœna minor est eligenda.*

8 *Pœna vna electa non admititur variatio.*

9 *Mortis electio an poßit remitti arbitrio rei.*

10 *Statutum, quòd non soluenti in terminum amputetur manus, an requirat monitionem.*

Et quid si non specificetur tempus in statuto. nu. eod.

11 *Et an stante tali statuto admittatur procurator.*

12 *Et si elapso termino soluerit, censetur remissa pœna manus.*

13 *Et an Iudex elapso termino poßit eligere pœnam pecuniariam.*

14 *Et dictum statutum quomodo sit intelligẽdum.*

15 *Et an si notoriè non sit soluendo, adhuc debeat expectari tempus statuti.*

16 *Et si in defectum pœnæ pecuniariæ debet decapitari, requiritur dolus.*

17 *Qualitates à iure præsumptæ an sint probandæ, vel solum allegandæ.*

Et quid si insunt de natura rei. nu. eod.

18 *Statuto punienie vtente falso instrumẽto dolosè, an dolus sit probandus.*

19 *Libellus sufficit quòd præsumptiuè concludat.*

20 *Qualitas in inquisitione non probata, an poßit probari post sententiam ad augendam pœnam.*

21 *Qualitas probanda debet probari, tam agendo, quam excipiendo;*

22 *Nisi in fine accusationis fuerit petitum, reum condemnari secundum formam Iuris, Constitutionum, & statutorum.*

23 *Iudex ex causa potest alterare pœnam statutariam, & consuetudinem.*

Iudex potest minuere pœnam ex causa, licèt lex pracisè illã pœnam imponat. nu. eod.

Et hoc etiam si Iudex non haberet facultatem dispensandi nu. eod.

24 *Etiam quòd iurasset seruare statutnm.*

25 *Item mitigare pœnam statuto puniente delictum attentatum, sicut perfectum.*

26 *Item si pro modica summa pœna mortis imponatur à statuto.*

27 *Iudex ex causa potest in sententia reseruare famam condemnato.*

Item Notario cõdemnato de falso famam, & exeritium. ibidem.

28 *Iudex an teneatur mitigare pœnam.*

Et quando poßit eam alterare, remißiuè. ibidem.

29 *Et an in sententia teneatur exprimere causam.*

30 *Et quid in Regno Neap. remißiuè.*

31 *Magistratus minor quis dicatur.*

Causæ cohæredes delicto, & extrinsecæ quæ dicantur. ibidem.

32 *Iudex nõ potest facere compositionem post sententiam in consulto Principe.*

33 *Nec etiam post appellationem, cui fuerit renunciatum.*

34 *Compositio, vt valeat, quot requirantur.*

35 *Et quid si in sententia non fuerit expressa pœna.*

36 *Iudex imponens minorem pœnam sine causa quomodo puniatur.*

37 *Iudex in compositionibus non debet esse nimis liberalis, alias præsumitur fraus.*

Cõpositiones in Regno Neap. quomodo fiant. ibidem.

38 *Iudex alterans pœnam, an debeat causam exprimere.*

Et quid si potest adiri superior. ibidem.

39 *Pœna mortis in Regno Neap. non potest commu-*

commutari, nisi ad triremes.
Quod tamen non procedit in officialibus Baronum, ibidem.
Nec seruatur de consuetudine, ibidem.
40 *Confiscatio bonorum non habet locum, quando imponitur pœna extraordinaria.*
41 *Manus non debet amputari patri famil. habenti plures filios infantes, sed debet potius relegari.*

Ertius est casus. Ibi, quando vero statutum. Adde, quòd Bart in d.l. cun-
1 ctos populos, cõsilium tradit, † quòd quãdo Iudex format inquisitionem contra extra territorium delinquentem, dicat in conclusione, super quibus omnibus, & singulis procedere, & inquirere intẽdit secundum formam statutorum huius loci, & eum culpabilem punire, & condemnare secundum formam Iuris, & hoc dicit etiam Laurent. Tenni. in caut. 41.

Debet etiam Iudex. Ibi benè verum est. Adde, quòd istam quęstionem multum diffusè tractauit Menoch. de recup. poss. remed. 9. quæst. 51. & si extaret statutum, prout extat in multis locis, quòd pœna corporali nullus puniatur, nisi lege municipali caueatur, quomodo esset intelligẽdum, vide Alex. cons. 75. col. 5. vol. 3. & cons. 135. in ultima col. uol. 1. & Bal. in cons. 384. uol. 5.
2 Item adde, si una lege, uel statuto † imponitur pœna mortis homicidæ, & alia lege uel statuto conceditur Iudici, quòd in omnibus causis criminalibus possit suo arbitrio procedere, & pœnã imponere,
3 non poterit Iudex † pro homicidio pœnam arbitrari, etiam si statutũ speciale generale præcederet, dummodo à legislatore cognitũ fuisset. ita latè Menoch. de arbitr. iud. quæst. 97. nisi statutum speciale de homicidio præcedat, & generale de arbitrio sequatur, cum clausula non obstante aliquo alio statuto in contrarium loquente, quia tunc speciale statutum de pœna homicidij sublatum est, Bald. in c. 1. de rescript. & Menoch. ubi supra nu. 3.

4 Item adde, si tempore † delicti statutũ puniret uno modo, tempore uero sententiæ superuenisset aliud statutum addens, uel minuens pœnam, an tempus sententiæ, uel delicti attendi debeat, uide per Barto. in l. omnes populi num. 50. ff. de iust. & iur. & ibi Caccialup. nu. 156. & Crot. num. 144. & Bart. in l. 1. ff. de pœn.
5 Item adde, quòd in causa † appellationis debet ferri sententia secundum legẽ, quæ uigebat tempore sẽtẽtiæ, non secũdum eam, quæ post latam sententiã nouiter emanauerit; etiam si in lege nouiter emanata, dictum fuerit, quòd protrahatur ad præterita. authen. ut cum de appell. cognosc. in prin. & Iudex appellationis debet seruare legem primi Iudicis. Put. decis. 166. lib. 3.

Ibi, cum itaq; hæc opinio.
Adde quòd Bursat. in cons. 94. num. 4. tenuit hanc opinionem esse magis communem, quòd pœna statuti tollit pœnã legis, uel iuris communis, quantumuis corporalem, etiam quòd pœna statuti esset pecuniaria. sed Afflict. in const. pacterenorum nu. 28. cum sequent. facit regulam affirmatiuam, quòd per legem nouam non tolitur pœna legis antiquę, cum decem limitationibus, attestando etiam firmam esse conclusionem, si pro uno delicto ius canonicũ imponit unam pœnam, & pro eodem delicto, ius ciuile aliam, & delictum sit tale, quòd pertineat ad utrunq; forũ, quòd si delinquẽs. ambas pœnas sustinebit: de quo uide supra per D. Clar. in quæst. 57. uers. sed quæro.

Solet etiam plerumq;.
Adde Menoch. de arbitr. iud. quæst. 94. ubi plenè tractauit, cuius sit electio pœ-
6 næ † an Iudicis, uel rei, & in quæst. 84. habetur ex duabus pœnis, quam eligere debeat iudex, qui alternatiuè duas pœnas imponere potest, & Fely. in c. inter cęteras de rescript. ubi latissimè.

Ibi, & ratio est. Adde, quòd Iudex, quando ei est con-
7 cessa optio † pœnarum, debet sequi minorem Bald. in l. quicumq; col. 5. uers. scias ẽt quod, C. de seruit. fugit, & Natt. cons. 254. lib. 2.

8 Item adde,quòd electa † vna pęna nõ poteſt Iudex,vel pars ad aliam tranſire, Soc.in c.ſicut Iudęi num.54. de Iudęis.

Ibi . Secundus eſt caſus .

Adde , tradita per Menoch. de arbitr. iud.quæſt.94.& alium caſum,quòd quã do verba ſtatuti diriguntur partim ad iu dicem,& partim ad ipſum reum , quòd tunc electio ſpectat etiam ad reum. Fely.in d.c.inter cæteras verſ. ſeptima reſtrictio.

Ibi . Et hoc caſu omnes .

Adde,quòd Clarus in quæſt. 99. verſ. item quæro hic allegata de hoc nihil dicit,ſed vide Menoch.de arbit.quęſt.87. vbi idem tenet,ſcilicet, quòd Iudex nõ
9 poſſit reo † concedere facultatem eligẽdi, quo genere mortis velit vti, & quod idem ſit in pœnis corporis afflictiuis, vel pœnis pecuniarijs , quando electio ſit Iudicis.

Sed hic quæro. Adde, an requiratur monitio † Iudicis,vt ſoluat.Aret.in d. verſ.quaſi non ſoluerit,verſ.quid autem ſi ſimpliciter. & quid ſi tempus non eſſet præfixũ, quã to tempore expectabitur. Bald.in l.quicumq; C.de ſeru. fugit. & Bart. in l.ſeruus quoq; ff.de hæred.inſtit. vbi dicit,ꝙ conceditur tempus quatuor menſium à die latæ ſententiæ.

10

Item adde,quod ſtante tali ſtatuto po-
11 teſt dari fideiuſſor, † & admittitur procurator. Benedict. de Bart.conſ.91. nu. 3.inter conſ.crim.diuerſ. tomo 1.in fol. & de hoc vide etiam Soc. in c. veniens nu.76.cum ſequen.de accuſat. vbi latè, an ſtante tali ſtatuto poſſit admitti procurator.

Item adde,ſi poſt tempus elapſum reſ
12 pub.acceperit † pœnam pecuniariam , intelligitur remiſiſſe perſonalem,ſecundum Bal.in l.quamuis , C.de vſur. & in l.commiſſoriè, C.de pact.in tit. empt.& vendit.& Roman. in l. 1. §. & poſt operis ff.de operis nou. nunciat.

Item adde,quòd ſecundum Dec.in cõſil.12.num.3.verſ.non obſtat quod not.
13 Bart.Iudex † non poteſt poſt terminum eligere pœnam pecuniariam , ſed benè reſpub. ſiue fiſcus vti creditores illam eligere poſſunt.

14 Item adde , quòd tale ſtatutum † non vult, quòd debeat manus amputari, niſi in caſu,quo ſoluere non potuerit,ideſt ꝙ non fuerit idoneus ad ſoluendum, & ita debet intelligi Cępo.in conſ.21. nu.37.

Item adde, quòd debet expectari tem-
15 pus † ſtatutum, etiam quòd condemnatus notoriè non ſit ſoluendo , quia alius poſſet pro eo ſoluere l.ſi quis id quod §. in ſeruos ff. de iuriſd. omn. iud. & ibi Bald.ita tenet, quem ſequitur Soc. in c. ad liberandam nu.123.de iudę.

19 Item adde , ſi in ſtatuto † diceretur , ꝙ condemnatus pro homicidio ad pœnã pecuniariam,quam ſi non ſoluerit infra menſem, decapitetur , ſi non commiſit dolosè,non debet decapitari , licet non ſoluat.Paul. de Caſtr.in l. 1.in fine ff.de legi.& Cępo.in auten.ſed nouo iure nu. 31.C.de ſer.fugit.

Vbi agitur. Adde , quòd qualitates
17 † à iure præſumptæ dedent probari,ſtatuto ſuperlatiuè,ſiue cõparatiuè loquente ; ſecus ſi diſpoſitiuè, cum tunc ſufficiat qualitates præſumptas allegare ſine alia probatione.Pariſ. conſ.14.nume. . . vol.3. Alciat. 2. præſumpt.3.reg.9.& 10. Boer.deciſ.118.in fin. Rot. Bonon. deciſ. 62.nu.15.& Magon.deciſ. Lucenſ.27.nu.37.ſed Bertaz. in conſ.50.nu.10.dicit,quòd iſta diſtinctio non eſt communiter recepta , cum plures aliter teneãt. ſed circa iſtam quęſtionem , quando qualitates requiſitæ à ſtatuto ſint probandæ,& an. . . . clauſula non ſe aſtringen. vide Maſcard.de probat. concluſ. 1248. vol.3. ubi latiſſime , & ubi qualitas ineſt ex natura rei, non eſt opus eam deducere. Felyn. in c. examinata nu.6.de iud.

Item adde , quòd ſtatutum puniens
18 † utentem falſo inſtrumento dolosè , licet in accuſatione dolus non exprimatur, tamen ſi petatur, ut condemnetur ſecundum formam ſtatutorum, præſumptiuè qualitas ſtatuti uidetur expreſſa, ut ait Crau.in conſ.150.nu.3. & Roma. in conſ. 105.ſub nu. 1.uerſ. cœterum ſecundo , nam clariſſimum eſt , ſufficere
19 † libellum præſumptiuè concludere , ut ibi per eum.

Item adde , ſi in inquiſitione qualitas
20 non fuerit probata , † quòd fiſcus, nec alia perſona priuilegiata poterit reſtitui ſi ſe-

ſi fecerit tranſitum in iudicatum ad probandum dictam qualitatem, vt delinquentes maiori pœna plectentur. Bertazz.in conſ.196. & 197.

21 Item adde, quòd quando qualitas † eſt probanda, debet probari tàm in agẽdo, quàm in excipiendo. Plot. in l. ſi quãdo

22 num.354.& ſequen.C.vnd.vi. fallit † ſi in fine accuſationis, ſiue inquiſitionis fuerit petitum, reum condẽmnari ſecundum formam iuris, conſtitutionum, & ſtatutorum, vt ſolet fieri: nam videntur deducta omnia iura, ex quibus reus poteſt puniri, & ſit ſimplex delictum etiam ſine qualitate. Felyn.in c.ex parte num. 46.verſ.tertia declaratio de reſcript.

23 Vlterius quæro. Adde, † quòd Iudex nedum pœnã à lege impoſitam, ſeu ſtatuto ex cauſa augere, vel minuere poteſt, ſed etiã pœnam per conſuetudinem impoſitã. Marſil. in ſing.182. incip. Iudex non debet, & Boer.in decif.289. & Vaſq. controu. Illuſt.1.cap.14.num.4. Et hoc procedit, etiam quòd lex certam ſtatuiſſet pœnã dictionibus appoſitis præcisè, omni modo, & alijs ſimilibus; licèt qui iudicandi munus habet, ſit eius conditionis, quòd ſuper eo crimine diſpenſare non poſſit. Io.And.Hoſtien.& alij in c. qualiter in ſecundo de accuſat.& ibi Aret. num.24. atteſtatur eſſe communem, quos refert, & ſequitur Plac.epit.delict.lib.1.cap.33 hic allegato nu.5.

24 Item † adde, quòd Iudex poteſt minuere pœnam ex cauſa, non obſtante, quòd iuraſſet ſeruare ſtatuta. Guid.Pap.deciſ. 206.& Fran.Marc. in deciſ. 910.

25 Item † adde, quòd vbi lex, vel ſtatutũ punit tentatum, ſicut delictum perfectũ, tunc Iudex, ſi vult, poteſt mitigare pœnam, ſed non tenetur. Afflict. de ſpolia. hom.obit. nu.6.fol.184.& in deciſ.276. nu.8.

26 Item † adde, quòd ſi pro modica ſumma imponitur pœna mortis à ſtatuto, Iudex poterit moderare pęnam, ſecũdum Marſ.in ſing.182.nu.2. incip. Iudex. nõ debet, quem refert, & ſequitur Caſſan. in conſuet.Burg.fol. 167. verſ. quod in eo dicendum in fine, & Roma.in conſil. 429.& Arno.in dialogo 34.

27 Item † adde, quòd Iudex poteſt reſeruare delinquenti in ſententia infamiã, & Notario condemnato de falſo famã, & exercitium ex cauſa, puta quia erat modicum delictum, & modici præiudicij. Paul.de Caſtr.in conſ.45.nu.9. inter conſ. crim. diuerſ. vol.1. quem ſequitur Farinac.quęſt. 17.nu.20.& 21.

28 Item adde, quòd licet poſſit mitigare pœnam, non tamen tenetur. Felyn. in tract. de conatu in fin. & Cagnol. in l.ſi quis maior num.17.C.de tranſact. Sed Gram.in deciſ.23.nu.12.dicit, quòd cõmunis opinio eſt, quòd Iudex ceſſante dolo omnino tenetur ex cauſa minuere pœnam: & Deci. in l. ſi fugitiui colũ.4. nu. 63 C.de ſeru.fugit.dicit, verum eſſe, quòd Iudex non neceſſitatur mitigare pœnam, niſi eſſet talis cauſa, per quam delictum minuatur, vt quia ſit minor ętas, vel ceſſet dolus, quia tunc Iudex tenetur diſpẽſare, vt ibi per eũ: tñ prima opinio, vt Iudex non poſſit cogi, eſt verior, & receptior, ſecundum Menoch.de arbitr.iud.caſu 329.nu. 9. & Plac. epit. delict. lib.1.cap.32.nu.10. & ideo bonũ eſt habere Iudicem amicum, vt ibi dicit Menoch. & hanc materiam, quando Iudex poſſit mutare pœnam, vel minuere, vel remittere, vide Menoch. de arbitr. iud.quæſt.96.& Farina. variarum quęſt. nouiter impreſſum in quæſt. 17. nu. 10. cũ ſequen. vbi latiſſimè, & magis difusè

29 quam alibi: & † an teneatur in ſententia exprimere cauſam, vide quoq; Io. Ant. de Nigris ſuper cap. Regni in cap. 251.incip. nequis de ſua malitia, ubi ẽt ſatis plenè habetur de hac materia, &

30 † quid facere poſſint Iudices in dicto Regno.

Ibi. Sed hæc quidem cõcluſio.

31 Adde † qui dicantur maiores Magiſtratus, & qui minores, & quæ dicãtur cauſæ coherentes delicto, & quæ ſint extrinſecę. uide Anton.Sol.in conſtit.Sabaud. in tit.de falſ.notar.in glo.ult.nu.12.cum ſequen.ubi multa accumulauit in materia huius quæſtionis.

Ibi. Scias ẽt, quòd hæc cõcluſio.

32 Adde, † quòd nec compoſitionem facere poteſt poſt ſententiam ſine Principis auctoritate, ut per Luc. de Penn. in l. 1. nu.30.C. de deſertorib.lib. 12. & Paul. Ghirland. in tract. de relaxat. carcerat.

tit.

tit.de pœnar.composit.fiunt enim compositiones lite pendente, & non post sẽtentiam, quia tunc Iudex functus est of-
33 ficio suo, vt ibi dicit Ghid. & idem† est, si fuisset appellatum, & postea appellationi renunciatum, quia non potest mutare sententiam suam. Innoc.in c.ex lkteris de offic. deleg. nec de consensu partium, vt per Rebuff. in repet. l. quod ius-
34 sit in 2.notab.nu.2.fol.130.& † quæ requirantur ad validitatem compositionis, vide etiam nouissimè per Farinac. quæst. crim. in q.5. vbi latissimè.
35 Item adde, † quòd Iudex non potest ex causa minuere pœnam post sententiam, ẽt si in sententia pœnam non expressisset, sed tantum condemnasset, puta de adulterio, & tunc non est Iudicis, qui sentẽtiam tulit, pœnam moderare, sed pœna in lege expressa infligetur, licèt ante moderare potuisset. Innoc. in c. qualiter, & quando nu.9, de accusat.

Ibi. Caueant tamen Iudices.

36 Adde † videndum Menoch. de arbitr. iud. quæst.96. nu.12. & Rimin. iun. in cõsil.245.nu.22.& 23. vol.3.
37 Adde, † quòd etiam iudices, qui habẽt auctoritatem componendi, cauere debent, ne in componendo nimia vtantur liberalitate, quia pręsumitur fraus, secũdum Bal. in l. eam quam col.15.C. de fideiuss. quẽ refert, & sequitur Fab. de Mõteleone in praxi arbitrali par.5.fol.410. nume.55. vbi latè quomodo in Regno Neap. compositiones fieri possint, & per eundem Fab. in d. praxi in quinta parte 12.quæst. latissimè habetur, quæ sint iustæ causæ pro pœna commutanda in cõpositionem.

Ibi. Prætereaq; debet.

Addc, quòd Iacob. Butri. in l.2.§. ignominiæ, ff. de his qui not. infam. ponit vnam distinctionem, quem refert Bald. in l. quid ergo, §. pœna grauior eod. titu. col.5. nu.2. lect. vers. quæro iuxta prędi-
38 cta, vbi concludit, † non esse necesse exprimere causam pro validitate sententiæ, quia in dubio pro sententia præsumitur, & si causa subest etiam quo ad releuandum reum, non est necesse exprimere, quia sufficit apparere ex actis. Verum si postea Iudex impeteretur in syndicatu, quando causa non esset expressa in sententia, nec appareret in actis, tunc non præsumeretur pro Iudice, qui mutauit pœnam legalem. & hanc distinctionem sequitur Io. Ant. de Nigr. in c.221. exercere. nu.34. vbi limitauit pluribus modis hanc regulam, quòd ex causa Iudex possit mitigare pœnam. Sed ego nõ video limitationem, siue regulam magis ueram, & tutã, quam quòd Iudices, qui nõ habent latas habenas, superiores cõsulant, & inuenio, quòd Fely. in c.1. sub nu.50. de const. dicit hanc regulã, quòd ex causa liceat trãsgredi, procedere, ubi superior non potest adiri, & periculum sit in mora.

Ibi. Item scias, quòd quando.

39 Adde, † quòd in Regno Neap. contrarium prouisum fuit per Regiam Pragm. ij incip. Et ne sperata sub tit. de compositionibus, qua cauetur, quòd in delictis, ubi pœna mortis naturalis, uel mutilationis membri infligenda ueniret, si ex causa deberet fieri commutatio pœnæ, quòd non possit fieri, nisi ad regias triremes. & parte concordata, & de consilio Proregis, quæ Pragm. non comprehendit baronum officiales, sed Regios tantum, & etiam quò ad Regios officiales rigor dictæ Pragm. de consuetudine nõ obseruatur, ut per Fab. de Monteleone in praxi arbitr. par.4. nu.45. cum sequẽ. fol.336. & Io. Ant. de Nigr. in c. ne peruerso nu. 8 & in c. exercere uolẽtes nu. 29. & Carau. in ritu 272. nu.7. in quibus locis d. Prag. latè declaratur.
40 Item adde, † quòd quando non debet imponi pœna ordinaria, sed extraordinaria, quòd nec etiam potest imponi pęna confiscationis bonorum, Bald. in l.1. C. ne sine iussu Princip.

Non omitto. Ibi. Illa pœna in aliam commutari.

41 Adde, quòd si haberet utramq; manũ, manus non debeat truncari, sed pœna mitigari, si plures filios haberet infantes, ne illi fame perirent, & posset relegari, ita tenet Mars. in sing. 602. incip. ex delicto, & Paris. in tract. syndic. in uerb. pœna §. quinq;.

QVAE-

Quæstio LXXXVI.

SVMMARIVM.

1 *ALius pro alio quando puniatur.*
2 *Filius quando priuetur feudo propter delictum patris, remissiuè.*
3 *Statutum, quòd vnus pro alio teneatur, an, & quando valeat.*
4 *Dominus præsumitur informatus de qualitate, & conditione famuli.*
5 *Bona fama excusat.*
6 *Delictum commissum ab amico, consanguineo, vel famulo alicuius, an præsumatur factum de voluntate ipsius.*
7 *Famulus an præsumatur deliquisse de consensu Domini.*
8 *Et quando obliget suum Dominum.*
9 *Et an exhibendo famulum Dominus liberetur.*
10 *Iuramento damnum passi, an, & quando sit standum.*
11 *Pater quando teneatur pro delicto filij, remissiuè.*
12 *Delictum factum à filio, quando cẽseatur factum à patre.*
13 *Princeps ex causa potest alicui facere saluamguardiam.*
14 *Statutum, quòd vnus teneatur pro alio, quomodo sit intelligendum.*
15 *Decreti Mediol. quòd Collaterales in crimine læsæ Maiestatis puniantur morte, intellectus, remissiuè.*
16 *Et an statutum prædictum comprahendat minores.*
17 *Et an in materia dicti statuti masculinum concipiat fœmininum.*
18 *Dominus an teneatur insolidum si plures de sua familia damnum dederint.*
Filij culpa parentum in duodecim casibus puniuntur, remiss. ibid.
19 *Pater in statu Ecclesiastico tenetur soluere legitimam pro filio condemnato, & in contumacia.*
20 *Et quid de iure communi.*
21 *Et quid si filius delinquat extra territorium.*
22 *Et quid si pater esset forensis, & haberet possessiones in loco, vbi filius deliquit.*
23 *Et quid si habet nepotem ex eodem filio delinquente.*
24 *Et quid si patrimonium augeatur.*
25 *Legitima consignata filio in vita patris, an augeatur auctis bonis.*
26 *Et quomodo contra patrem sit facienda executio pro legitima.*
27 *Sententia lata contra filium præiudicat patri.*
28 *Pater an possit reuocare confessionem factam à filio de delicto.*
29 *Et an appellatione à sententia lata contra filium.*
30 *Statutum, quòd Auus soluat condemnationem pro nepote, intelligitur filio non existente.*
Filij appellatione an veniat nepos, ibidem.
31 *Et an in legitima computentur bona extra territorium.*
32 *Pœna soluta per patrem pro filio an computetur in partem ipsius filij.*
33 *Legitima an sit computanda tempore solutionis, vel condemnationis, remissiuè.*
Pater soluens pro filio habente bona materna, an censeatur de suo soluisse.
35 *Et quid in statu Ecclesiastico.*
36 *Pater an teneatur pro filio, qui alium filiũ interfecit.*
Moron. impugnatur, ibidem.
37 *Legitima cum detrahatur, an computentur filiæ à statuto exclusæ.*
38 *Pater non tenetur pro filio bastardo.*
39 *Item si filius sit soluendo.*
40 *Nec pro filio impubere.*
41 *Et quid de minore 25. annis.*
Farinac. lapsus ibidem.
42 *Pater tenetur soluere pœnam pro filio etiã iniustè condemnato.*

DEbet etiam Iudex.

1 Adde in † hac materia, an vnus pro alio puniri debeat, Soc. in c. in quibusdam nu. 13. cum seq. de pœn. vbi plenè tam de pœna tempo-
2 rali, quàm de æterna. & † an, & quando filius priuetur feudo, vel emphyteusi ꝑpter delictũ patris, vide omnino Capr. reg. 77. vbi latissimè: & ad hanc quæstionem, quando vnus teneatur pro alio, scilicet pater pro delicto filij, & è contra dominus pro delicto famuli; Communitas pro delicto commisso in eius territorio, Vniuersitas pro delicto commisso per eius Ciues; & generaliter quando valeat statutum, quòd vnus teneatur pro delicto alterius, latissimè per D. Farin.

rin. in quæſt. 24. per totam, & per Menoch. de arbitr. iud. caſu 345. & de præſump. lib. 5. præſumpt. 27. vide etiã Maſchard. de probat. concl. 1300. vbi quando geſta à ſeruo præſumatur geſta conſenſu domini, & per Afflict. in conſtit. pactarenorum nu. 33. habentur duodecim caſus, quibus tenetur filius pro delicto patris.

3 Hinc infertur. Adde † Alciat. viden. in tract. de præſũpt. in reg. 3. præſumpt. 40. nu. 3. cum ſequẽ. Fely. in c. Petrus de homicidio, & Duen.
4 reg. 303. † & ibi habetur, quòd dominus præſumitur informatus dè qualitate, & conditione famuli.

5 Ibi. Bonum eſt. Adde, † quòd quãdo idem tenet, Bald. in conſ. 222. vol. 2. & Caſtren. in l. videamus locati.

6 Ibi. Scias etiam. Adde, † quòd quãdo delictum committitur ad amico, vel cõſanguineo, vel famulo in fauorem alterius, an præſumatur fieri de uoluntate illius, de cuius fauore agitur. Abb. in c. conſtitutus nu. 3. & latè Felyn. in c. Petrus de homicid. &
7 † famulus non prçſumitur deliquiſſe de conſenſu domini c. quia prælatus 1. q. 4. & Alciat. de præſumpt. 40. vbi ad hanc concluſionẽ quinq; limitationes addu-
8 cit. & † quando delictum familiæ, ſerui officialis, & ſimilium obliget dominum, poteſtatem, & Capitaneum, aut officialem, latiſſimè habetur per Bero. in c. 1. de reſtit. ſpoliat. nu. 41. cum ſequen. &
9 ibi etiam habetur, an exercentes † officiũ ſiue publicum, ſiue priuatum, officiales, & familiares ſuos exhibere teneantur, & exhibendo liberentur: & an delictum in officio publico, ſiue priuato commiſsũ, præſumatur factum ab his, quorum opera dominus vtitur, an vero ab alijs, & an
10 † de rebus commiſſis ſtetur iuramento damnum paſſi.

11 Secundo infertur. Adde, † ꝙ iſta regula, quòd pater non tenetur pro filio, habet ſex fallẽtias, ſecundum Afflict. in conſt. Regni in conſt. incip. pactarenorũ nu. 35. cum ſeq. & an Dominus pro ſeruo, & famulo per ſtatutũ, teneatur habetur per Tholoſ. in deciſ. 195.

Ibi. Scias tamẽ, quòd quicquid.

12 Adde, † quòd regulariter de delicto filij aduerſus patrem de mandato non infertur, niſi alias de mãdato, vel delicti ratihabitione conſtiterit, vt per Scriben. in l. ſi quis mihi bona §. ſed ſi mandauerit ff. de acquir. hæred. Ruin. latiſſimè in conſ. 6. vol. 5. & licet Alex. in conſ. 69. nu. 4. vol. 2. dicat delictum à filio factum in concernẽtibus cauſam patris, à patre factum cenſeri, illud tamen procedit in delicto ſucceſſiuo patre non reclamãte, non autem in momentaneo. ita declarat Vulpell. in conſ. 60. nu. 5.

13 Et hæc quidẽ. Adde †. Oſaſc. in deciſ. 88. vbi tractat de huiuſmodi ſtatuto, & tenet, quòd Princeps ex cauſa poteſt facere ſaluamguar-
14 diam ad fauorem alicuius. & † quomodo huiuſmodi ſtatutum, quòd vnus teneatur pro alio, ſit intelligendum, vide Plot. in repet. l. ſi quando §. 53. nu. 10.

Item adde, quòd Princeps hoc facere poteſt in ſtatutis totius Ciuitatis, non autem in ſtatutis vnius Collegij, vt declarat Bald. in l. receptitia col. fin. verſ. quæro nunquid C. de conſtit. pecun. & idem in ſtatutis decurionum, dicit Alber. de Roſat. in l. de quibus nu. 59. ff. de legi. & prædicta tenuit etiam Gabriel. com. concl. lib. 3. tit. de iure quæſito non tollen. concl. 2. nu. 20.

15 Item, † quòd decretum Ducis Mediolani diſponit, quòd collaterales pro crimine læſę Maieſtatis pœna mortis puniri debeãt, quod decretum declarat Decius conſ. 64.

Item adde, quòd ſtatuta, quod vnus teneatur pro alio, non extenduntur ad caſus, qui aliàs compræhenderẽtur ſub expreſſo. Decian. conſ. 25. nu. 19. vol. 2. & ibi loquitur in materia huius ſtatuti, quãdo quis pro alio teneatur, quod ſtatutũ ſi diſponeret, ut quis pro alia pœna corporali, non ualeret. Viui. opin. 771. num. 14.

16 Item † adde, quòd ſimilia ſtatuta, quòd unus teneatur pro alio, non compræhendunt minores, nec in dictis ſtatutis ma-
17 ſculinum concipit fæmininum, † ut per Natt. in conſ. 542. nu. 20. uol. 3.

Ibi poteſt tamen. Adde uidendum Afflict. in conſt. pactere-

pacterenorum nu. 37. ubi ponit rationē, quare in hoc crimine læsæ Maiestatis, & hæresis pro patre filius punitur.

Et ex hac conclusione.

18 Adde, † si de damno dato, uel iniuria illata à pluribus de familia unius domini agatur ad uindictā publicam, ideſt ad pœnam criminalem fisco applicandam, quòd dominus tenetur pro quolibet in solidum, & non pro uno delicto, ideſt pro uno delinquente. ita tenent communiter doct. ut per Alex. in l. si familia nu. 5. uerſ. extra gloſ. quæro ff. de iurisd. omn. iud. & ibi habetur etiam, an idem sit in furto, si agatur ad publicam uindictam.

Infertur etiam. Adde, quòd in duodecim casibus filij puniuntur ob culpam parentum, quos enumerauit Afflict. in constit. pactereno rum nu. 33. ad quem me remitto, & hæc sunt intelligenda de filio in potestate, & non emancipato ante patris delictum, ut ibi per eum nu. 43.

19 Sed quæro. Adde, † quòd in statu Ecclesiastico adeſt constitutio Marchiæ in lib. 4. cap. 18. qua pater tenetur soluere legitimam pro filio condemnato, si de delicto constiterit, non tamen in contumaciam, sed postea fuit prouisum per Pium IIII. Pont. Max. in motu proprio appellationum fol. 870. in Bullar. nouiter impresso, quòd pater teneatur soluere legitimam pro filio, etiam quòd sit condemnatus in contumaciam, & etiam non obſtante consuetudine in contrarium existente.

20 Item adde, † quòd pater teneretur ad soluendum legitimam, si appareret Iudicem motum fuisse ad condemnandum filium per veras probationes, quas de delicto haberet, non autem propter contumaciam, vt est gloſ. in l. 2. in verb. absens. C. de contrar. iud. tute. & ibi Bal. & in c. 1. circa fin. si de feudo vaſſall. ab alien. & Natt. in conſ. 540. nu. 29. & Ioseph. Ludo. comm. concl. concl. 3. ampl. 3. & etiam si condemnatus in contumaciam, sententiæ contra eum latæ scientiam habuerit, & non appellauerit: tunc enim in præsentem, & in confeſſum lata censetur, & nocet omnibus, Ioseph Ludou. in d. concl. 3. ampliat. 5. Gram. decis. 24. in fin. & Menoch. in conſ. 100. nu. 14. & 15. vol. 1.

21 Item † adde, quòd si filius extra territorium delinquat, pater nō tenetur. Bal. in l. 1. col. 3. C. ne fil. pro patr. Soc. in l. Modeſtinus, ff. de except. Iaſ. in §. actiones nu. 85. Inſt. de action. Deci. cōſ. 359. & Soc. conſ. 271. num. 8. & seq. vol. 2. & Viui. comm. opin. in verb. ſtatutum disponens, quòd pater, nume. 7. opin. 771. vbi ad dictum ſtatutum posuit multas limitationes.

22 Item † adde, quòd si pater eſſet forensis, & alibi habitaret, sed haberet in loco delicti facti per filium poſſeſſiones, & domos, quod eo casu non poſſet cogi, secundum Bal. in l. si qua pœna, ff. de his qui sunt sui, vel alien. iur. quod dictum pro valde notab. refert D. Catald. in tracta. suo de syndic. in quæſt. 140. verſ. adde, quòd ſtante ſtatuto, vbi dicit, quòd ipse ita cōsuluit apud Maceratam. & idē

23 Bald. in l. si qua pœna † tenet, quòd pater non tenetur soluere legitimam pro filio, si habet nepotē ex eodem filio delinquēte, quem refert, & sequitur Ruin. conſ. 8. nu. 6. vol. 5. Barbat. conſ. 40. vol. 3. & Noni. conſ. 95. vbi plenè, & deciſ. Perusina 11. nu. 27. fallit in crimine læſæ maieſtatis, in quo, etiam quòd pater habeat nepotem, tenetur soluere legitimā, secundum Bald. conſ. 14. uol. 4. Gig. de crim. læſæ Maieſt. lib. 2. rubr. vlt. q̄ſt. 15.

24 Et quid † si bona fuerunt aucta poſt cōmiſſum delictum, sed ante condemnationem, an ex illis detrahatur legitima, Alberic. in l. facturus ff. de origin. iur. & Bald. in l. si plures §. lex cornelia ff. de vulg. & pupil. Iaſ. in auth. nouiſſima, C. de inoff. teſt. & Caſſan. in catal. glo. mūd. par. 6. consid. 26. vbi habetur, quòd pater tenetur habito respectu ad patrimo-

25 nium tempore delicti: & † si legitima fuerit aſſignata filio in vita, augetur, si creuerint patris facultates ante eius mortē ex veriori sententia, secundum Mazzol. in cōſ. 39. nu. 64. & de hoc uide etiā Michael. Craſ. in tract. de succeſſ. §. legiti-

26 ma quæſt. 13. Et † an executio debeat fieri contra patrem facta condemnatione, an vero sit agendum contra eum conditione ex lege, & de nouo probandum maleficium, vide Bald. super ſtatut. in

uerb.

verb.parentes verſ.ſtatuto cauetur,ꝙ filius,& Bart.in l.cum probatio,ff.de probat.& in l.condemnationem, ff.ad Syllanian. & in l. cum filius familias col.2.ff. de verb.oblig.& in quæſt.ſuis, quæſt. 3. & Gomeſ.de delictis cap.1.nu.90. verſ.
27 quarto infertur,vbi dicit,† quòd ſententia lata contra filium nocet, & præiudicat patri non vocato,nec citato,& de cõmuni atteſtatur.Et quid ſi filius confite-
28 retur delictum,†an pater poſſit reuocare confeſſionem, & probare contrariũ, uide per eundem Bald.in d.uerb. parentes,uerſ.ſtatutum eſt,quòd pater,& glo. magn. ibi,& fortè in l. 11. ff.ſi ex noxal. cauſ. agat.Et an hoc ſtatutum habeat locum in nepote famili.vide Bal.& Salyc. in l.ſi filius tuus, C. ad Macedon. Et qđ tempus inſpiciatur, an tempus delicti, uel ſolutionis in computando legitimã,
29 Bald.in l.filius,ff. de iudic. & † an pater poſſit appellari à ſententia lata contra filium.Bald.in l.fin. §.neceſſitatem,C.de
30 boniſq; lib. Et ſtante † ſtatuto, quòd auus ſoluat pœnam pro nepote, intelligitur filio non exiſtente in medio,Ruin. conſ.8.nu.6. uol. 5. ubi etiam habetur, quòd appellatione filij nepos in hac materia non continetur, & uide ſupra nume. 23.
31 Item † adde, quòd ſtante tali ſtatuto, in legitima debet computari bona, quæ pater habet extra territorium, ſecũdum Vulpell.conſ. 54.
32 Item † adde,quòd pœna ſoluta per patrem pro delicto filij computatur in partem ipſius filij, ſi coactè ſoluerit, puta per ſtatutum,uel quod pro eo fideiuſſerit,aliter non computatur, quia uidetur ſoluta cauſa pietatis. Bart. in l.ſticus ff.de pecu. legat. & Viui. opin. 771. nu.15.uol.2. nec poteſt repeti, licèt pater in teſtamẽto declaraſſet, uelle, quòd ſolutũ ex dicta cauſa imputetur in legitima filij, quia pater debuit ab initio tempore ſolutionis proteſtari, quòd ſoluebat animo compenſandi, & repetendi. ita Ruin. in conſ. 149. num. 13.uol.3. &
33 †an legitima ſit eſtimanda tempore condemnationis, uel tempore ſolutionis. Duen. reg. 356. ampl. 2. ad doctrinam Bart.in l.ſticus ff.de pecul. leg. Rip. in l. in quartam nu.185. ad l. falcid.ubi pulchram facit diſtinctionem,& pulchriorẽ tradit Fiumagiol. in d. l. in quartam nu. 438.& ſeq.& ibi atteſtatur de communi & Moron. de pac. Fed. & treug. quæſt. 153.& Vaſqui.in tract. de ſucceſſ.creat. §.30.nu. 220.& 223.& Michael.Craſ.in tract. de ſucceſ. in §. legitima queſt. 30. uide etiam Hieron. Gabriel.cõſ.176.lib. 2 per totum.
34 Item † adde,quòd pater ſoluẽs aliquid pro filio, ſi filius habet peculium, ideſt bona materna,in dubio p̄ſumitur ſoluiſſe de peculio,etiã in aduentitijs.Aufrer. ad Capell. Tholoſan.deciſ.121.& Moron.de cap.quæſt.154.nu.20. & Viuium com.opni.in ver.ſtatutum diſponens, ꝙ pater teneatur num.16.& Ruin.in conſ.
35 149.nu.14.uol.3.ſed † in ſtatu Eccleſiaſtico prouiſum fuit per Conſtit.Marchię in lib.4.cap. 18. quòd de delictis filiorũ ſoluatur pœna de peculio, & ſi non habeat peculium, uel non ſufficiat ad exactionem pœnæ pater teneretur ſoluere legitimam pro filio.
36 Item † adde, quòd pater non tenetur ad legitimam pro filio, ubi alterum filiũ interfecit, ſecundum Moron. de pac. quæſt.176.nu. 5. ſed ego credo hoc non eſſe uerum, quia iure non probatur: & neſcio uidere, quare ſtatutum, quad tollit legitimam filiorum delinquentium, non debeat habere locum, tàm in hoc caſu quàm in alijs, cum militet eadem ratio; & fuerit factum non in odium patris, ſed filiorum, aliàs delictum remaneret impunitum: & ſi legitima non ſolueretur fiſco, remaneret ipſi filio delinquenti, nam parentes ſemper relinquũt hæreditatem filijs ſuis, etiam bannitis ſub aliquo uelamine, ut quotidie uidemus: & fratricida haberet portionem ſuam,& partem fratris occiſi:& ego uidi practicari, quòd ſoluitur legitima etiam in hoc caſu.
37 Item † adde, an in detractione legitimæ computentur filiæ feminæ excluſæ à ſtatuto,ita quòd faciant,uel non faciant partem cum maſculis, & dotes ſint detrahendæ tamquàm es alienum. Boſſ.de public.bonor.nu.2. & Anton. Roſell.de ſucceſſ. ab inteſt. nu. 239. cum ſequen. ubi latiſſimè Gabriel. conſ.11.per totum uol. 1. Rimin.iun. in conſ.187.nu.46. & ſeq.

seq.Cephal. cons. 245. vbi latissimè disputat,& distinguit,& generaliter magis est recepta sententia, partem fœminarũ filijs masculis accrescere, secũdum Soc. iun. cons.25.num.4.vol.1. Alciat. cons. 479.nu. 12.& Cephal. supracitat. num. 47. vide etiam Gabriel. comm. concul. lib.6.sub. tit. de legitima conclu. 2. vbi hunc articulum discutit, referẽdo diuersas opiniones, & idem facit Michael Crass.in tract. de success. §. legitima q̃st. 7.nu. 2. cum sequen. vbi latissimè hanc quæstionem examinauit, si filia ex statuto excluditur sine facto testatoris, legitima filij priuantur.

38 Item † adde, si statutum simpliciter disponeret, quòd pater teneretur pro delicto filij, non intelligitur de bastardo. Bald. in l. generaliter §. cum autem C. de instit.& substit. & Soc.in c.2.nu.6.de delict.pueror.

39 Item†adde, quòd huiusmodi statutum quòd pater teneatur ad legitimam pro delicto filij, intelligitur, si filius non sit soluendo. Roma. in l. si filius familias la 2. ff. sol. matrim. & Felyn. in cons. 48. num.19.

40 Item † adde, quòd stante huiusmodi statuto pater non tenetur pro filio pupillo delictum committente, secundum Mars. in sing. 362. statutum volens, & 481. communis opin. quem sequitur Plot. in repet.l. si quando C. vnde ui. §. 53.nu.10.

41 Item adde,† quòd stãte tali statuto,pater non tenetur soluere legitimam pro filio minore delinquente, secundum D. Farin. in quæst. 23. nu. 168. tenentem, quòd statuta pœnalia minores non comprehendant. sed ego vidi semper seruari contrarium in practica, & in statu Ecclesiastico parentes passim coguntur ad soluendum legitimam pro filijs delinquentibus,etiam quòd sint minores 25. annis.

Item adde,quòd stante huiusmodi statuto, quòd vnus teneatur pro alio, non habet locum, inter delinquentem, & illum, qui ex forma statuti tenetur pro delinquente. Deci. consil. 64. Pater tamen si fuerit incontinens, tenetur pro filio etiam sibi inimico. Alciat. de præsumpt. reg. 1. præsumpt. 24.nu.2.& Plot. in l. si q̃n C. vnde ui §. 53. in fine.

Ibi, & hanc quæstionem.

42 Adde, † quòd hanc distinctionem sequitur etiem Bursat. in cons. 169.vol.2.

Item adde,quòd stante huiusmodi statuto, quòd pater teneatur soluere condemnationem filij, quòd teneretur etiã soluere,quando filius iniustè fuisset condemnatus, secundum Bald. in l.vnica nu.12. C. ne filius pro patre.

Item adde, quòd ista distinctio procederet etiam in stipulatione,siue,promissione pro aliquo facta, vt per Bero. in cons.202.nu.38.vol.3. vbi plenè,quãdo quis teneatur ad pœnam ex delicto alterius ex dispositione statuti,vel promissionis condemnati in contumaciam: & quãdo stipulatio dicatur similis promissioni iudicatum solui.

Quæstio LXXXVII.

SVMMARIVM.

1 Conscius criminis quando reuelare teneatur.

2 Filius nõ reuelans delictum cõmittendum contra patrem, tenetur vt parricida.

Item in alijs descendentibus ibidem.

Et quæ pœna, remissiuè, ibidem.

3 Collaterales non reuelantes delictum committendum contra collaterales, puniuntur extraordinariè.

4 Sacerdos an teneatur reuelare delictum, quòd aliqui confessus est se facturum.

5 Vxor sciens maritum occidendum, & non reuelans, tenetur eadem pœna.

6 Aperiens tractatum maleficij, an teneatur nominare personam, remissiuè.

Statutum contra sciẽtes, & non reuelãtes, non habet locum contra scientes, non tamen habentes probationes.

8 Officiales reuelantes secreta Curiæ, quomodo puniantur.

9 Et quid de Ancianis reuelantibus secreta vniuersitatis.

10 Vxor sciens maritum velle committere crimen læsæ Maiestatis, non tenetur illum prodere.

11 Quid in patre, & filio.

Et quid in matre, ibidem.

12 Sciens, & non reuelans an teneatur, remissiuè.

13 *Officiali insultato ciues præsentes fauere tenentur, aliàs extraordinariè puniuntur.*

14 *Monetam falsam cudi qui prohibere potest, & non prohibet, tenetur pœna falsi.*

15 *Delictum non prohibens, cum possit, peccat mortaliter, & tenetur in foro conscientia.*

16 *Ratificare delictum quis censetur ex eo, quòd commodum immediatè ad eum peruenit.*

17 *Ratificari an possit factum, & non qualitas.*

18 *Ratificatio delicti fit non solum expresse, sed etiam tacitè.*

19 *Et quãdo Vniuersitas dicatur ratificasse tacitè, remissiuè.*

20 *Ratificare potest quis illud, quod non nomine suo gestum fuit.*

21 *Et an talis ratificatio in foro fori puniri possit.*

22 *Iactans se fecisse delictum, quòd non fecit extraordinariè punitur.*

23 *Ratificatio delicti de æquitate canonica non debet puniri pœna ordinaria.*

24 *Ratificatio adulterij, & stupri an possit puniri sicut ratificatio homicidij.*

25 *Ratificationis materia vbi tractetur.*

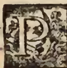

1 Ræcipuè vero debet Iudex. Ibi, & in primis quæro. Adde† videndum Menoc. de arbitr. iud. casu 355. vbi latè, quando conscius criminis illud detegere debeat, & qua pœna sit puniendus, si non detegit.

2 Item†adde, quòd filius, vel descendens delictum committendum contra parentes, vel è contra, sciens, & non reuelans, & non prohibens, si potest, tenetur, ac si verè ipse fecisset. l. vtrum ff. ad l. Pomp. de parrici. & est communis opin. de qua Gomes. de delict. cap. 3. nu. 4. & qua pœna puniendus sit ille, qui parricidij scientiã habuit, & non propalauit, vide etiam Bero. in c. 1. nu. 71. cum sequen. de offi. deleg.

3 Item†adde, quòd frater, vel alius consanguineus vsq; ad quartum gradum ex sola scientia non tenetur pœna ordinaria, sed pœna exilij, vel alia simili extraordinaria. l. 2. ff. eod. tit. & Gomes. de delict. loco supra allegato, vbi similiter attestatur de communi, & ratio est, quia sciẽs, & tacens, videtur consentire, per tex. in c. sicut dignũ de homic. & Foller. in pract. crim. in uer. pœnis debitis nume. 69.

4 Item† adde, quòd si quis in confessione dixerit sacerdoti, quòd vult committere homididium in personam talis, & quòd non potest resistere huic tentationi, sacerdos poterit, ne sequatur delictũ, manifestare illi, non tamen nominando, nec propalando personam. c. hoc videtur 30. destinct. & Gigas in tract. de crim. læsæ Maiestatis tit. qui auus poss. quæst. 18. vbi dicit esse communẽ opin. canonistarum, sed vide etiam Ant. Gabriel. com. concl. lib. 7. conclus. vltima nu. 20. & Viui. com. opin. in ver. confessio, nec sacerdos cogi potest à Papa ad reuelandum confessionem secundũ August. ad Ang. in ver. *che hai tradita la tua patria*, nu. 18. & Bero. quæst. 12. nu. 2. & quòd delictum committendum reuelari possit, & quando, habetur etiam per Menoch. de præsumpt. quæst. 89. nu. 17. lib. 1.

5 Item † adde, quòd vxor sciens futurum homicidium in personam mariti, & non reuelans, tenetur eadem pœna, qua interfector. Boer. decis. 262. nume. 9.

6 Item†adde, an tractatum maleficij cõmittenti aperiens, teneatur nominare personam, vide Fran. Mar. in decis. 773. par. 2.

7 Item†adde, quòd statutum, siue edictũ contra scientes, & non reuelantes, non habet locum, quando scientes non possunt probare. Cephal. in cons. 462. nume. 38.

8 Item†adde è conuerso, quòd officiales tenetur in secreto secreta Curię tenere, & si reuelauerint, puniũtur attenta natura causæ, & criminis, videlicet pœna capitis. l. omne delictum §. exploratus ff. de re milit. quandoq; pœna exilij. l. placet in fin. C. de sacr. san. eccles.

9 Item†adde, quòd Antiani non possunt reuelare secreta vniuersitatis, aliàs priuantur officio. ita tenet Bald. in tit. de pac. tenen. in verb. in nomine Christi, & in tit. quib. mo. feud. amit. & secreta dicuntur ea, quæ vulgus ignorat. Bald. in uer.

in uersi. credentiam de pace constan.

10 Punctus est tamen. Adde, † quòd uxor sciens maritum suum velle committere crimẽ lęsæ Maiestatis non tenetur reuelare, seu denunciare, sed debet illum in quantum pōt dissuadere, & retrahere, ne illuc crimen perpetret. Andr. de Isern. in consti. regn. in constit. pœnam in tit. de vxorib. forisdicatorum, quem refert, & sequitur Gigas in tract. de crim. læsæ Maiestatis lib. 2. quæstione 15. tit. qui accusar. poss. Et ad hoc vide etiam decis. Pedemon. 80. vbi concludit, quòd pater sit condẽnandus arbitrio Principis, citra tamen mortem: caueant nihilominus parentes, quia ego dubito, quòd pœnam mortis non euitarent. sed contrarium† est in

11 patre, & in filio, nam quilibet eorum tenetur denuntiare. Gig. eod. lib. & tit. quæst. 9. & uide, quæ posui supra ad §. læsæ Maiestatis, in verbo, quadragesimo committitur. & de matre habetur in decis. pedemon. 80. & qua pœna esset punienda.

12 Dictum est. Adde videndũ† Bero. in cap. 1. de restit. spoliat. nu. 55. cum sequen. ubi latè de huiusmodi quæstione, an sciens, & non reuelans, teneatur de iure ciuili, vel canonico, vel in foro conscientiæ.

13 Ibi, excepto tanem. Adde, † quòd etiam Officiali insultato Ciues præsentes auxilium pręstare tenẽtur, aliàs pœna arbitraria puniri possunt, secundum Capyc. in decis. 149.

14 Item† adde, quòd falsam monetam cudi qui prohibere potest, & non prohibet, falsi pœna tenetur. Luc de pen. in l. vnica nu. 45. C. de publi. lętit. vel cõsol. lib. 12.

Ibi. Sed præsupposita ꝑ vera.

15 Adde, † quòd Gomes. in tit. delict. in c. 2. nu. 9. vers. 5. limita, & intellige, dicit quòd in foro conscientiæ videns, vel sciens delictum esse committendum cõtra alium, si non prohibuit, cum possit, tenetur, & peccat mortaliter.

Hæc autem omnia. Quæro nũ quid; Ibi. Secundum quod ego.

16 Adde, † quòd quis censetur delictum ratificare ex eo, quòd commodum ad eum immediatè ex tali delicto peruenit, vt post Bart. in l. aut facta §. fin. ff. de pen. Paul. de Castr. in cons. 423. col. 3. lib. 1. Aret. cons. 163. col. 9. Afflict. decis. 82. nu. 6. Crau. cons. 261. & Mascard. de pro

17 bat. concl 1255. nu. 10. vol. 3. & † an possit ratificari factum, & non qualitas. Bal. in l obseruare §. post hæc nu. 5. de offic. proconsul.

18 Item adde, † quòd ratificatio fit non solum expresse, sed etiam tacitè Gram. cons. 13. nu. 3. Farin. quæst. 24. nu. 141.

19 & ibi quomodo, & † quãdo vniuersitas dicatur ratificare delictũ tacitè, & decis. pedemon. 138.

28 Item adde, † quòd quis potest ratificare illud, quòd non nomine suo gestum fuerit ratificatione extraordinaria, ita Purpur. in l. si eum seruum nu. 11. ff. si cert. petatur, & decis. Pedemont. 138.

21 nu. 8. & ibi nu. 17. habetur, † quòd ita ratificans non teneretur in foro fori, secus in foro poli, sed forsan posset dici, quòd aliquali pœna esset puniendus ob malum exemplum, argumento l. si quis aliquid §. qui abortionis ff. de pœnis. cum delectetur, quòd crimen eius nomine commissum fuerit licet non sit verum, & velit se facere delinquentem, vt in si-

22 mili de eo, † qui se iactando extraiudicialiter fatetur aliquod delictũ fecisse, quòd non fecit, nam de tali iactatione, & gloriatione, debet puniri pœna arbitraria, vt per Mars. in l. de minore num. 32. ff. de quæst. & Menoc. de arbitr. iud. casu 331.

23 Item adde, † quòd ratificatio delicti cõmissi de æquitate non debet puniri pœna ordinaria, sed extraordinaria, secundum Couar. in Clem. si furiosus par. 2.

24 §. 1. nu. 5. & ibi ipse etiam tenet, † quòd idẽ operatur ratificatio in crimine adulterij, stupri, & similium, quòd in homicidio, & alijs delictis, si ad iniuriam inferẽdam, & non ad satisfaciendum libidini

25 committeretur, † & in hac materia ratificationis, vide omnino Carrer. in pract. crim. §. circa nu. 195. vbi ponit multas fallentias.

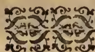

Quæstio LXXXVIII.

SVMMARIVM.

1 *Consulens delictum quando puniatur.*
Et quomodo remiss.nu.eod.
2 *Vxor consulens amasio, vt maritum interficeret, an punienda sit vt homicida.*
3 *Consulēs delictum tenetur, nedum si is, cui consuluit, offendit, sed etiam quando ipse, vel alius offensus fuit.*
4 *Consulens delictum quid debeat facere antequàm crimen sequatur, vt euitet pœnam.*
Consulens debet probare, quòd delinquens etiam sine suo consilio deliquisset; ibidem.
5 *Consilium in dubio præsumitur bonum.*
6 *Consulens non potest condemnari, si principalis fuerit absolutus.*
7 *Consilium, instigatio, instructio quomodo differant.*
8 *Persuasio quid.*

QVæro nunquid ille.
1 Adde, †quòd consulēs in atrocioribus delictis indistinctè pari pęna punitur, c.fęlicis de pœn.in clau. 1.eod.titu.Bald. in l.1.C.de seruu.fugit. & Deci.in l.consilij ff.de reg.iur.Sed Fely. in c.1.nu. 8. de offic. deleg. & in c.sicut dignum de homicid. & Couar. in Clem.1.par.2.§.2.nu.1.vers. quamobrē de homicid.tenet cōtrarium, videlicet, quòd Iudices arbitrio puniatur, quos refert, & sequitur Menoch.de arbitr. Iud. cas.311.nu. 24. vbi declarat Decium in d.l.consilij, & alios idem tenētes. & quę requirantur ad hoc, vt consilium sit punibile, & quibus pœnis puniantur consulentes. Menoch. in d.casu 351. vbi plenè. & † de vxore consulente amasio, vt
2 maritum interficeret, si eum interfecit, an debeat sicut homicida eadem puniri pœna. Boer. in decis. 262. per totam.
3 Item † adde, quòd nedum consulens tenetur, quando ille, qui consuluit offendit, sed etiam quando ipse fuit offensus, vel alius. ita Boer.in dicta decis. 262.nume.6.
4 Item † adde, quòd volens euitare pœnam mali consilij nondum adimpleti, non solum tenetur reuocare consilium, & dissuadere, ne id fiat, sed etiam notificare ei, cōtra quem dirigitur, vt caueat; dum tamen persona non nominetur, vt euitentur scandala, secundum Bald. in l. mandatum in fine ver. sed hic incidenter C.mand. sed secus est in mandante, quia sufficit, quòd mandatario notificet ante mandatum executum, quòd non exequatur. ita tradit Boer. in d. decis. 262.nu.11.& 12.

Item adde, quòd in dubio præsumitur, quòd principalis motus sit ex consilio, sine quo non fuisset patraturus delictū, & ideo si consulēs vult se excusare, opus est, vt ex coniecturis probet malum animum principalis, & quod etiam absq; consilio fuisset facturus. vt not. Bald. in l.1.col.4.C.de seru.fugit. Felyn. in c.sicut dignum, nu.12. de homicid.& Alex. cons.103.nu.7.uol. 1.Theg.part. 11.nu.
5 27.& sequen.& ibi nu.27.& 30.† dicit, quòd in dubio interprætandum est, quod bonum sit consilium, & consulens non teneatur, & quando præsumatur, quòd aliàs erat facturus. Iacob.de S.Georg.in l.1.C. de seru.fugit.nu.5.
6 Item † adde, quòd consulens non potest condemnari, si principalis fuit absolutus. Innoc.in c.sicut dignum de homicid. multaq; alia, vide per Theg. in d. par. 11.
7 Item † adde, quòd inter se differunt consilium, instigatio, & instructio, vt per Bart. in l.non solum, §. si mandato, ff.de iniur.
8 Item † adde, quòd de persuasione, & consilio pulchrè discutitur per Riminal. iunior.in cons.310.vol.3.

Quæstio LXXXIX.

SVMMARIVM.

1 *Mandans an puniatur eadem pœna, qua mandatarius, remissiuè.*
2 *Mandans quando pœna extraordinaria sit puniendus, remissiuè.*
3 *Mandatum quibus verbis inducatur, concilium, inflammatio, & instigatio, remissiuè.*
4 *Consulens, vel persuadens, aut inflāmans*

ad

ad sui ipsius commodum, an dicatur mandare, & teneatur pœna statuti, remissiuè.

5 *Mandati verba sunt probanda.*

6 *Mandans alicui, vt homicidium faceret, & illi alteri mandauit, omnes tenentur eadem pœna.*

7 *Mandans in grauibus delictis ex simplici mandato, nullo effectu secuto, extraordinariè punitur, etiam, quòd ad aliquem actum deuentum non fuerit.*
Et quòd mandatarius non acceptauerit.

8 *Bald. in l. non ideo minus, C. de accusat. declaratur.*

9 *Attentatio quælibet, siue actus, qui tendit ad distinguendum, est punibilis, dummodo non sit in leuibus delictis.*

10 *Attentans corrumpere Iudicem punitur, etiam quòd Iudex non consenserit.*

11 *Mandatarius, qui non acceptauit mandatum, facit indicium ad torturam contra mandantem, concurrente aliqua præsumptione.*

12 *Consuetudo generalis, quòd non punitur affectus, nisi secuto effectu, intelligitur quò ad pœnam ordinariam, & nõ extraordinariam.*

13 *Mandatarius ex sola mandati susceptione, si delictum est atrox punitur, etiam quòd mandatum non habuerit effectum, quia sibi reuocatum fuit.*

14 *Mandatarius, qui mandatum susceperit, quibus excusari possit, remissiuè.*

15 *Mandans an teneatur, si mandatarius excesserit fines mandati.*

16 *Et quid si excesserit præsente, & absente mandante, & non contradicente.*

17 *Mandans vulnerari, quando non teneatur morte secuta, remiss.*
Et quid si expressè mandasset, ne interficeret, ibidem.

18 *Et quid si mandauerit mulierem rapi, & in raptu fuerit interfecta.*

19 *Offensus cum baculo, si fratrem rogauit, vt suam iniuriã vlcisceretur, qui postea offensorem interfecit, an de homicidio teneatur.*

20 *Et quid de domino dicente prædicta verba famulo suo, qui fuerat verberatus.*

21 *Mandatum de occidendo, an probetur per illa verba,* dà dà al traditore, *secuto homicidio.*
Rimin. iun. taxatur ibidem.

22 *Et quid si dixerit alicui,* Io stò di mala voglia, perche vorrei, che il tale mi fosse leuato dinanzi à gl'occhi, & fosse morto, *& post paucos dies fuit interfectus ab eo, cui dicta verba fuerunt dicta.*
Et quid si post homicidium eidem dedisset pecuniam, vt aufugeret, ibidem.

23 *Bart. in l. si quis §. sed si mandauerit ff. de acq. hared. declaratur.*

24 *Iudex dicens nuncio virtute officij,* dagli, *an censeatur mandasse de occidendo, remissiuè.*

25 *Mandatum an præsumatur, si consanguinei alicuius offensi ad illius præsentiam offendentem vulnerauerint.*

26 *Mandatum homicidij quomodo probetur.*
Et an ex eo quod quis capite annuerit ad malefactorem. ibid.

27 *Et an per allocutionem ad aures.*

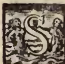

SVccessiuè Quæro.

1 Adde † in hac materia, an mãdãs fieri delictum puniri possit eadem pœna, qua punitur ille, qui ꝓprijs manibus deliquit, Menoch. de arbitr. iud. casu 353. & in casu præcedenti
2 352. habetur, quando † mandans pœna
3 extraordinaria sit puniendus, & † mãdatum quibus verbis inducatur, Mascard. de probat. in conclus. 1012. Ang. cons. 22. incip. ꝓ decisione. Corn. cõs. 57. vol. 4. Ruin. cons. 6. vol. 5. Decian. in tract. crim. lib. 9. cap. 24. per totum, vbi latissimè, Bero. cons. 175. nume. 28. vol. 3. & Burs. cons. 192. nu. 26. in quibus locis ha
4 betur † quibus verbis fiat mandatum, consilium, inflammatio, & instigatio. uide etiam Bertaz. cons. 356. vbi consuluit, an persuadens, & inflammans ad sui ipsius commodum, dicatur mandare, teneaturq; statuto de mandato.

5 Item adde, † quòd mandati verba sunt probanda, Franc. Mar. decis. 423. nu. 10. & 23. par. 1. & Bursat. cons. 20. nu. 5.

6 Item adde, † si ego mandaui alicui, vt faceret homicidium, & ille mandauit alteri, quòd omnes tenetur eadem pœna, secundum Bald. in l. 1. §. nec autem C. de cadue. tollen. & Petr. à Plaz. in epit. delict. cap. 15. nu. 8. & similiter mandatarius portans litteras scienter de homicidio, tenetur secuto delicto, Carer. in §. homicidium el 5. nu. 98.

7 Item adde, † quòd mandans in atroci-

bus

bus delictis ex solo, & simplici mandato, etiam non secuto effectu extraordinariè punitur, Bart. in l. non solum §. si mandato ff. de in iur. Menoch. de arbitr. iud. casu 352. nu. 9. & Farin. in quæst. 3. nu. 8. licèt non fuerit deuentum ad aliquem actum, vt per Carer. in pract. §. 5. nu. 81. cum sequen. & Couar. in Clem. si furiosus in initio par. 2. nu. 9. vers. 6. ubi ipse quoq; concludit, solum mandatum in atrocibus arbitrio iudicis esse puniēdum, & ibi † declaratur Bald. in l. non
8 ideo minus nu. 7. C. de accusat. sentiens ad huc in grauibus mandatum non puniri, nisi processum sit ad aliquem actum ordinatum in ipsam mandati executionem, vt intelligatur de pœna ordinaria; quia regulam habemus affirmatiuam,
9 quòd † quælibet attentatio, siue actus, qui tendit ad delinquendum, est punibilis, non tamen in leuibus delictis. Menoch. de arbitr. iud. casu 360. nu. 86. & hoc procedit, etiam si mandatarius recusaret, cum mandatum sit ex se delictum perfectum, scilicet in atrocibus delictis, quia mandans fecit quantum, in eo fuit, vt per Menoch. de arbitr. iud. casu 360.
10 nu. 44. vt in simili † de attentante corrumpere iudicem, qui pœna extraordinaria punitur, licet Iudex non consenserit, idem Menoch. casu 343. nu. 16. & si consensus mandatarij requireretur ad hoc, vt mandatum esset delictum punibile, frustra Doctores dixissent, quòd
11 † mandatarius, qui non acceptauit mādatum, facit indicium contra mandantem, etiam ad torturam, ex quo sumus in his, quæ communiter fiunt secretò. Bald. cons. 429. vol. 3. Marf. cons. 22. nu. 28. & Boss. in tit. de indicijs nu. 154. concurrente tamē aliqua præsumptione, vel saltem suspicione, vt per Clar. quæst. 21. vers. ex hac conclusione. Nec obstat
12 † illa Generalis consuetudo, quod non punitur affectus, nisi sit secutus effectus, quia procedit quò ad pœnam ordinariam, non autem quò ad extraordinariam, quæ per dictam consuetudinē non censetur abrogata, vt per Couar. in d. Clem. si furiosus in initio par. 2. nu. 6. vers. tertio est omnino considerandum, & Menoch. in dicto casu 360. nu. 92. vbi ad saturitatem.
13 Item adde, † quòd similiter mandatarius ex sola mandati acceptatione, si delictum est atrox, pœna arbitraria punitur, etiam quòd mandatum non habuerit effectum, quia sibi reuocatum fuerit. Gomez. de delictis c. 3. nu. 41. & 42. vbi
14 etiam † ex quibus causis mandatarius, qui suscepit mandatum, excusari possit.

Scias autem. Adde quæ posui supra in quæst. 38. in vers. Item quæro nunquid mandans.

15 Pone aliquis. Adde, quòd † Bald. in l. non ideo minus col. pen. vers. Item quæro C. de accusat. concludit, quòd quando erat in potestate mandatarij fines mandati seruare, vt si quis mandaret alicui, vt aliquem percuteret extra plateam, & ille percussit in platea; tunc mandans non tenetur. & idem tenuit Aret. in tract. malef. in verb. & Sempronium mandantem quæst. 18. nu. 36. & ibi August. de Arim. & Cepol. in cons. 34. hic allegato, & de mandato ad bastonatas ex quibus mors sequatur, vide Marf. in cons. 67. & Carer. pract. crim. in §. circa num. 73. & ad hanc quæstionem, quando mandatarius excedit fines mandati, an mandans teneatur de excessu, latè per Monticell. in praxi criminali in reg. 7. num. 58. cum sequent. & Menoch. de arbitr. iud. casu 352. nume. 3.
16 Item † adde, quod si mandatarius excederet mandatum vidente, vel sciente mandante, & non contradicente, tunc teneretur pœna ordinaria, dummodo posset verisimiliter credi, quòd excessisset nomine ipsius mandantis. Alex. consil. 79. col. penult. vol. 4. & cons. 179. col. 2. vol. 6. & Deci. cons. 437. per totum.

Ibi. Sed si mandatum fuit.

Adde quatuor limitationes, vt per Carer. in pract. crim. in d. §. circa nu. 73.
17 Item † adde, quòd mandans vulnerari, si mandatarius interfecerit, tenetur de homicidio, etiam quòd expresè mādasset, vt non interficeret, Carrer. in practi. crimin. in §. circa nu. 73. & latissimè per Monticel. in d. regul. 7. num. 58. cum sequen.
18 Item † adde, quòd mandans mulierem rapi, si in ipso raptu occidatur, mandans non tenetur de occiso, nam raptus causa libidinis fit, & potius mandās voluisset

ſet omnino eam viuere, vt cum ea libidinem explere poſſit. ita in ſpecie conſuluit Decius in conſ. 234. num. 5. & ante eum Alex. in conſ. 140. vol. 2. & Aret. cōſil. 30.

Sed hic incidenter quæro.

19 Adde, † quòd ſi aliquis fuerit offenſus cum baculo ſuper ſpatulis, ſine ſanguine, & rogauit eius fratrem, vt eius iniuriam vlciſceretur, qui poſtea interfecit illum, à quo ſuus frater fuerat offenſus, an ille, qui ignorauerat fratrem, teneatur de homicidio. Bero. q. 10. vbi tenet, quòd non; & ibi limitat doctr. Bart. in l. ſi quis mihi bona, hic allegata, procedere, niſi ex qualitate offenſæ alius perpēdi poſſet: quę limitatio fuit Cuma. & Roma. in §. ſed quid ſi mandauit, & ideo Corſet. in ſing. quod incipit præceptum

20 il 1. tenuit † etiam, quòd ſi Dominus dixerit verba prędicta famulo ſuo, qui fuerat verberatus, ſi poſt dicta verba verberantem interfecerit; nō tenebitur de homicidio, per limitationem prædictam: & ad prædicta vide etiam Vulpel. in cōſil. *62*. & *63*. vbi latè.

21 Item adde, quòd per illa verba, *dà dà al traditore*, & inde ſecuto homicidio per medium alterius, non probatur mādatum ad homicidium committēdum, nec ad vulnus inferendum, ex quo ſequi poſſet homicidium, quia dicta verba generalia ſunt & obſcura, & intelligi debent in minorem partem: nam dari poteſt cū pugno, & cū haſta, vt per Riminal. iun. in conſ. 88. num. *26*. ſed ego credo contrarium, ſi verba prædicta dicuntur habenti enſem, ſiue pugionem denudatum in manu, vel alia arma regulariter apta ad occidendum.

22 Item adde, ſi dixerit alicui, *Io ſtò di mala voglia, perche vorrei, che il tale me foſſe leuato dinanzi à gli occhi, & che foſſe morto.* & poſt paucos dies fuerit interfectus ab eo, cui illa uerba fuerant dicta, an ſit inductum mandatum de occidendo, & ſi interfectori etiam ille, qui dixit verba, dedit poſt homicidium pecunias, vt abiret, & in manibus iuſtitiæ non incideret. vide Anguſſol. in conſi. 5 vol. 1.

23 Item † adde, quòd iſta doctrina Bart. in d. §. ſed ſi mandauerit, ſic ſimpliciter nō eſt vera, ſed debet intelligi tribus concurrentibus. Primo, vt præceſſerit capitalis inimicitia cum occiſo. Secundo; vt Dominus in ſecreto illa verba dixerit famulo. Tertio, quòd poſt talia verba incontinenti fuerit ſecutum homicidium. ita hoc dictū Bart. declarat Deci. in conſ. 234. nu. 5. Bald. & Iaſ. in l. 1. C. de ſeru fugit. Io. de Anan. conſ. 95. Marſil. conſ. 172. hic alleg. Monticell. in practi. crim. reg. 7. num. *9*. cum ſequen. vbi multas ponit ampliat. & limit. in hac quæſtione, & in materia mandati ad homicidium. Sed ad iſtam quæſtionem vide omnino Gabriel. comm. concl. lib. 7. cōclu. 2. nu. 47. cum ſeq. vbi ponit multas ampliationes, & limitationes, & Fab. de Monteleone in prax. arbitr. par. 4. num. 543. fol. 213. vbi limitat ſex modis.

24 Item † adde, ſi Iudex dixerit nūcio virtute officij, *dagli*, an inducatur mandatū de occidendo, vide Mazzol. in conſil. 101.

25 Item † adde, an, & quando præſumatur mandatum, ſi conſanguinei alicuius offenſi ad eius pręſentiam offendentem vulnerauerint, vt per Ferret. in cōſ. 379 per totum vol. 2.

Sed quid ſi Dominus.

26 Adde † videndum Maſcar. de probat. concl. *866*. vbi quibus verbis homicidium fuiſſe mandato commiſſum probatur, & in concl. 1012. vide etiam Bal. in conſil. 257. vol. 2. vbi quis annuendo capite ad malefactorem, non dicitur mādare, niſi conſtet, quòd contemplatione annuentis fuerit.

Ibi. Sed certè ego ex eo ſolo.

27 Item adde, † quòd idem tenuit Petrus Ant. Anguſſ. in conſ. 16. lib. 1. vbi declarat hoc procedere, quando conſtat de tenore verborum prolatorum, aptorum ad inducendum mandatum, & de iſta quæſtione vide etiam Gabriel. comm. opin. lib. 7. in d. concl. 2. nu. 48.

Quęſtio XC.

Quæſtio XC.

SVMMARIVM.

1 AVxiliator in delictis, an & quando teneatur.
Et quando quis dicatur, ibidem.
2 Et quomodo puniatur præſtans auxilium rumpenti pacem.
3 Auxiliator quãdo poßit puniri etiam pro qualitate.
4 Et quando teneatur in plus, quàm principalis.
5 Auxilium delinquenti poteſt præſtari tribus temporibus, remißiuè,
6 Conducens interficiendum ad locum delicti, quando dicatur in dolo, remißiuè.
Auxiliatòr an teneatur eadem pœna, qua principalis interueniente eius ſcientia, ibidem.
Et quid in minore vigintiquinque annis, ibidem.
7 Et quid de accommodante domum ad faciendum tractatum de homicidio.
8 Auxiliator an teneatur, ſi non apparet de præcedenti tractatu.
9 Et quid ſi non conſtet principalem deliquiſſe, aliter, qnàm per contumaciam.
10 Et quid practicetur in ſtatu Eccleſiaſtico.
11 Et quid in Regno Neapolitano.
12 Aßiſtens homicidio quando dicatur ei præſtare opem.
Et quid ſi delinquentem aſſociauerit. ibidem.
Et quid ſi ſteterit à longe, nec mouerit arma, ibidem.
13 Auxilium, & aßiſtentia quomodo probentur.
14 Et quomodo quis excuſetur ab aßiſtentia, remißiuè.
15 Aßiſtens armatus, nec prohibens delictũ, cum potuerit, videtur eſſe particeps facinoris, ſi delinquentem poſtea aſſociauerit.
16 Aßiſtens delicto quomodo puniatur.
17 Aßiſtere delicto an præſumatur quis, remittitur arbitrio Iudicis.
18 Præſumptio eſt contra aſſociantem delinquentem poſt delictum.
19 Præſumptio occulti auxilij ceſſat, quando aſtans rixæ fuit tanquàm mediator.
20 Et quid ſi diſſuaſerit fieri maleficium, & poſtea tempore delicti aſtitit armatus.
21 Aßiſtens violentiæ non animo offendendi, quid debeat facere, vt non teneatur.
22 Et quomodo probet, ſe non dediſſe opem, licèt aſtiterit.
23 Et an in dubio præſumatur aſtitiſſe animo offendendi.
24 Aſſocians aliquem, qui alium ſibi obuiam factum interficit, an teneatur, & quando.
25 Auxilium præſtatur acclamando contra eum, qui offenditur.
26 Et cuſtodiendo ſarcinas, & veſtes delinquentium.
27 Statutum puniens præſtantem auxilium maleficio, intelligitur, dum maleficium eſt in fieri, non in conſumato.
28 Statutum puniens auxiliantem, vt principalem, intelligitur de auxilio, quod fuit cauſa maleficij.
29 Aßiſtens ſcienter baſtonanti, qui poſtea occidit, quomodo puniatur.
30 Auxilium cooperatiuum an dicatur præſtare aßiſtens armatus, & nihil faciens.
31 Auxiliator an poſsit torqueri ſuper tractatu prohibito.
32 Receptare quid ſit.
33 Receptare an dicatur dans potum alicui.
34 Et an is, qui delinquentem inuenit in domo ſua.
35 Et an per vnam vicem tantum.
36 Et quid ſi neſciebat illum eſſe delinquentem.
37 Et quid ſi erat notorium.
38 Et an præſamatur ſcientia, vel ignorantia, & quomodo probetur.
39 Et an probetur ignorantia per iuramentum.
40 Et quid ſi erat abſens à loco.
41 Dolus præſumitur in ſciente, vel ſcire debente.
42 Scientia an præſumatur in receptante bãnitum à Ciuitate vicina, vel Metropolitana.
43 Receptans ſcienter bãnitum, an teneatur, ſi ſolum ſciebat illum eſſe bannitum, non autem cauſa banni.
44 Sciẽtia præſumitur, & inducitur ex rumore, & fama.
45 An autem ſufficiat ad imponendam pœnã corporalem.
46 Receptans per vim bannitos, non punitur aliqua pœna.
47 Et quòd non receſſerit, ſed cum eis in domo

mo remanserit.
48 *Hospites an teneantur de receptatione.*
49 *Receptans scienter pluries bannitum, si demum eum Curiæ prodiderit, an teneatur.*
50 *Receptans bannitum tolleratum, non tenetur ad pœnam.*
Intellige si erat publicè tolleratus, ibidem.
51 *Receptans consanguineos mitius est puniendus.*
Et quòd receptasset criminosos læsæ Maiestatis ibidem.
Receptatores filiorum delinquentium, hodie eadem pœna puniuntur, sicut extranei ibid.
52 *Receptatores puniuntur arbitrariè.*
53 *Et quid in Regno Neapolitano.*
Et quid in statu Ecclesiastico ibidem.
54 *Receptans scienter delinquentem statim post delictum, an præsumatur particeps criminis.*
55 *Receptans bannitum, qui deliquit extra territorium, an puniatur.*
56 *Receptare rem, & pati, vt res illata eo absente in domo sua remaneat, differunt.*
57 *Iuramentum accusatoris super quantitate rerum ablatarum, non admittitur, ubi agitur contra tertium.*
58 *Receptans vnam rem ex pluribus rebus sublatis, an teneatur ad restitutionẽ omnium, remissiuè.*
59 *Receptans scienter rem furatam sine spe lucri, an teneatur furti.*
60 *Statutum puniens præstantem opem furi sicut furem, non habet locum in receptante rem furatam.*
61 *Barones, & eorum officiales receptantes facinorosos, possunt per Principem iurisdictione priuari.*
62 *Pœna Baronum in Regno Neap. malefactores acceptantium.*

Væro nunquid.

1 Adde † Menoch. de arbit. iud. in cas. 349. vbi multum diffusè hanc materiam tractauit, & quæ requirantur, vt auxiliator possit puniri, tanquàm principalis vide Barth. Thegi. in tract. suo crim. par. 12. num. 10. vbi inter alia requisita vult, quòd delictũ suã perfectionem cõsequatur, quia affectus tantum non punitur in auxiliatore, & Corn. in cons. 8. in prin. ibi hinc dicitur. & ad hanc quæstionem, quòd auxilium præstans teneatur eadem pœna, & quomodo procedat, vide etiam Mascharin tract. de probat. concl. 159. nume. 18. cũ sequen. vol. 1. & quando quis præsumatur auxilium delinquenti præstitisse, & quomodo probetur, vide per eundem in d. concl. nu. 1. cum sequen. & quæst. præcedenti, an auxiliator criminosi possit esse testis.

Item adde, quòd statutum disponens, quem teneri pro ope præstita, eadem pęna, qua tenetur conscius delinquens, non procedit, nisi conscius talem opem præstiterit maleficio, quæ ipsi maleficio causam dederit, alias tenetur pro modo culpæ. ita tradit Salyc. in l. vnica col. antepen. C. de raptu virg. Cepo. consil. 27. nu. 15. Mars. sing. 15. & cons. 24. nu. 16. & Bertaz. cons. 326. nu. 10. & 11.

2 Item † adde, quòd auxilium præstans rumpenti pacem, & contra eum, quo fecit pacem, an teneatur duplici pœna, scilicet auxilij, & ad pœnam conuentionalem pacis ruptæ. Corn. cons. 8. per totũ, vol. 3.

3 Item † adde, quòd præstans opem delinquenti, ad hoc vt puniri possit propter aliquam qualitatem, quam habet principalis delinquẽs, requiritur, quòd sit articulatum, & probatum, quòd sciuerit, vel scire potuerit. Ang. in l. 1. C. de nil. agger. non rumpen. quem refert, & sequitur Corne. in consil. 8. num. 5. volum. 3.

4 Item † adde, quòd aliquando plus punitur præstans auxilium, quàm principalis, Bart. in l. qui seruo ff. de furt. & Ang. in l. 1. C. de nil. agger. non rumpẽ. quod procedit, quando aliqua qualitas adesset ex parte præstantis opem, ex qua resultaret maius delictum ex parte sua, quam ex parte principalis. ut per Corn. cons. 8. nu. 2. uers. non obstat vol. 3.

Ibi. Primo ante delictum.

5 Adde, † quòd Blanch. in pract. crim. in verb. postquàm vidimus. num. 1. multa exempla auxilij cuiusq; temporis posuit.

Ibi, vel saltem scientia.

Adde, quòd contrarium tenuit Cepola

la conſ.27.per totum, & Pariſ.in conſil. 152.per totum vol.

Ibi, præſertim ſi illud auxilium. Adde in hac materia Rim.iun in conſi. 310.vol.3.& quid de exploratore,& cõ
6 ducente † interficiendum ad locum delicti.Grat.in conſ.52. vol.2. vide etiam Bero.in conſ. 192.per totum vol.3. vbi tenet,quòd quis ob conſilium,opem,& miniſterium pręſtitum ad delinquendum, eadem pœna cum principali delinquente eſt puniendus, & etiam quòd eſſet minor vigintiquinq; annis, & ibi
7 loquitur † de accommodante ſcienter domum ad faciẽdum tractatum de committendo homicidium, quod poſtea ſit ſecutum.

Aut vero. Ibi aut eſt dubium.
8 Adde,†quæ poſui infra in verſ. quæro nunquid,ibi,& quandoq; vbi habes rationem huius dicti per Bart.in conſ.106 nu.12.vol.1.
9 Scias etiam. Adde, † quòd Burſ. in conſ.146.num.10.dicit hanc conſuetudinem non eſſe extendẽdam extra ſtatum Mediolani,& in iudicando à communi opinione non eſſe recedẽdum,quem ſequitur Cartar.in tracta. de execut. ſentent. contum. cap. 1. nu.349.in fine. Sed D.Farinac.quæſt. 3. nu. 5.cum ſequen. multum egregiè hãc practicam defendit,cõem opin.declarãdo,atteſtãdo ẽt, ꝙ dicta practica Mediolani ſeruatur in Vrbe, p oĩa Tribunalia:
10 & ego atteſtor, quòd idem ſeruatur in toto ſtatu Eccleſiaſtico,in quo per viginti octo annos verſatus fui ſemper gubernando pro SanctiſſimoPontifice multas
11 Ciuitates, & ita † etiam ſeruari vidi in Regno Neapolit. vbi per ſex annos continuos pro Sereniſſima Madama ab Auſtria fe. record. fui Gubernator Generalis Illuſt.Ciuitatis Aquilæ, & totius ſtatus Aprutini Celſ.ſuæ,& aliter facere,eſſet ridiculoſum, & contra bonum publicum,quia multa delicta remanerent impunita. & ad hanc quæſtionem de præſtante opem,poteris etiam videre Plac. epit.delict.cap.16.
12 Quæro nũquid ille. Adde† Menoch. de arbitr.Iud.caſ.350.Pariſ.conſ.164.nume. 11.vol.4.& ibi nu.14. dicit præſumptionem eſſe,quòd caſualiter, & incidenter is aſtiterit, & quòd debet ꝓbari aliquis actus,quo is timidior factus fuit. & in dubio præſumitur, quòd caſualiter aſtiterit,& ideo recurrendum ad coniecturas,vt dicit Fely.in c.ſicut dignũ de homicid.nu.5. vt eſt,quando aſſiſtens armatus, etiam quòd non euaginauerit, nec aliquid fecerit, ſtatim delinquẽtem aſſociauerit. Blanc. in repet. l. fin. ff.de quæſt.nu.236.& ſequen. Vide etiam in in hac mateтia,Marſ.in pract.crim.in §. conſtante nu.56.cum ſequen. & Alexã. in l.is qui opem ff.de furt.dicit, quòd armatus, qui ſtat cum delinquente, dicitur ei præſtare auxilium, licèt arma non mouerit,etiam ſi ſtat à longe,& ad hanc
13 † materiam auxilij,& aſſiſtentiæ, & quo modo quis præſtare præſumatur, & probari poſſit.vide omnino Maſchar.in tracta.de probat.concl.159.& concl.1139.
14 vbi latiſſimè.& quomodo† quis liberari poſſit à crimine aſſiſtentię, vide Burſat.in conſ.216.nu.55.cum ſequen.vol. 2.vbi latiſſimè.
15 Item † adde,quòd aſſiſtens armatus, ſi ſine periculo vitæ potuit prohibere, & non prohibuit, videtur eſſe particeps facinoris occulti,ſi poſt delictũ delinquentem aſſociauerit, vt per Iacob. Nouell. in practic.crim. in verb. ſolet communi nu.98.& ſeq.
16 Item† adde,quòd præſtans opem cum aſſiſtentia ſcienter, eadem pœna tenetur,qua principalis.Gomeſ. titu. de delict.cap.3.nu.48. verſ.2.caſu principali.

Item adde,quòd per Conſil.Neap. aſſiſtens armatus,licèt nihil fecerit, & aliquali prouocatione fuiſſet prouocatus, fuit condemnatus ad remigandum per triennium, quia erat humilis conditionis,& alicuius famæ non integræ, vt atteſtatur Gram.conſ.36. & ibi non apparebat, quòd ſcienter aſtitiſſet.

Item adde dicta per Bald.in addit. ſuis in l.1. ff.de ſeru.corrup.vbi dicit, quòd aſſiſtens, non dicitur fauere maleficio, niſi ad hoc aſſiſtat;& quòd non præſumitur ſcienter aſſiſtere, ſi aliud nõ apparet;
17 concludit † tamen, quòd Iudex debet hoc arbitrari ex circunſtantijs,quem refert, & ſequiturAuguſt.ad Arct.in verb. dictus Andreas nu.4.

18 Item

18 Item † adde, quòd præsumptio consilij, vel occulti auxilij contra associantem post delictum oritur, per quam cogitur associans probare cõtrarium: & præsum-
19 ptio † occulti auxilij cessat, quando astans rixe fuit, tamquam mediator. Rimin. cons. 136. nu. 8. & seq. inter cons. crim. diuers. tom. 1. mag. impress.
20 Item † adde, quòd auxilium dicitur præbere maleficio, qui dissuadit ne fieret, si assistit armatus tẽpore maleficij, ex quo aduersarium facit timidiorem, & aggredientem audaciorem. Natt. in cons. 458. nu. 3. vol. 2. nisi esset solitus ire ita armatus. & ibi tenet, quòd præstans auxilium assistendo punitur eadem pœna, qua principalis.
21 Item † adde, quòd assistentes violentiæ, non animo offendendi, vt non teneantur de auxilio, significare debent aduersarijs, se non venisse, nisi ad paciscendũ. alias sunt culpabiles, quia aduersarij propter eorum præsentiam effecti sunt timidiores. Io. Brunell. in repet. in primam
22 decretal. de homicid. num. 54. & † qualiter possit probari negatiua, videlicet quòd quis opem delicto, vel maleficio nõ præstiterit, licet maleficio assisteret. Plac. epit. delict. cap. 16. nu. 12.
Item adde, quòd licet quis sit præsens tempore delicti, non probatur, quòd sit particeps, nisi probetur associatio, vel quòd steterit cum eo armatus. Bald. & Rom.
23 in l. 1. §. sed in eo ff. ad Syllan. nam † in dubio præsumitur quis, fuisse in rixa animo mediandi, & separandi rixantes, potius quam offendendi. Cepo. cons. 60. col. 3. & Crau. cons. 151. sub. nu. 18.
24 Item † adde, quòd si quis vocat amicũ suum, vt iret secum, nec dixit, quò velit ire, & in itinere factus obuiam inimico suo, illum interfecit, ille associans tenetur ita demũ, si dum videret homicidiũ, potuit recedere, & non recessit. Fulg. & Cepoll. in l. quis sit fugitiuus §. idem ait seruus tuus ff. de ædilit. edic. Caccialup. in tract. de debit. fugit. in 1. quæst. nu. 7. & Angusf. in cons. 22. in fin.
25 Item † adde, quòd auxilium præstari dicitur etiam acclamando contra eum, qui offenditur. Natt. cons. 240. num. 14. vol. 2.
26 Item † adde, quòd auxilium præstare dicitur ille, qui sarcinas, vel vestes sicariorũ custodiuit. Io. de Anan. in c. sicut dignum §. si quoq; de homicid.
27 Item † adde, quòd statutum dicens, quòd præstans auxilium, consilium, vel fauorem maleficio, tali pœna puniatur, debet intelligi, quando maleficium est in fieri, secus autem in maleficio iam facto, perfecto, & consumato, quia de illo statutum non loquitur. Bart. in l. furtũ ff. de furt. & Mars. in cõs. 30. nu. 21. & 22.
28 Item † adde, quòd statutum disponens auxiliãtem eadem pœna puniri debere, qua delinquens, intelligitur de ope, quæ fuit causa maleficij, & non de quolibet modo auxiliandi. Mars. cons. 30. col. 3. Ruin. cons. 82. nu. 5. vol. 4. & Rimin. iun. in cons. 106. nu. 12. tomo 1. cons. crim. diuers. paruæ impress.
29 Item † adde, qua pœna teneatur assistẽs scienter bastonanti, qui postea occidit. latè per addẽtes ad Bertaz. in cons. 326. in litera b.
30 Item † adde, an statutum puniens præstantem auxilium cooperatiuum pœna vltimi supplicij, compræhendat eos, qui armatis assisterunt, & nihil aliud fecerũt, Cepo. cons. 2.

Ibi, & quandoq; etiam.

31 Adde, † quòd deuenitur ad torturam, quando constat aliquem fuisset auxiliatorem, & auxilium præstitisse, quia eius factum facit indicium contra eum, vt possit torqueri super tractatu præhabito. ita declarat hoc dictum Domini Clari Bertaz. in cons. 106. nu. 12. vol. 1. sed de ista declaratione ego dubito, nam ex circunstantijs Iudex debet arbitrari, an dolosè assisterit, vt supra dictum fuit, ergo multo magis ex dictis circunstantijs ad tormenta deuenire poterit.

Quæro etiam qua pœna puniatur receptator.

32 Adde, † quòd receptare est proprium refugium abscondendi causam præstare reo in agro, vel ędificio. Salyc. in l. 1. C. de
33 his, qui latron. sed † dando illi potum, non dicitur receptare, & consequenter pœna statuti non tenetur. Bart. in l. 1. ff. de seru. corrup. & Foller. in pract. crim. in vers. baniantur nu. 22. & de hoc delicto vide omnino Menoch. in casu 348. vbi latè.

34 Item

34 Item † adde, quòd non dicitur receptare bannitũ, qui illum inuenit in domo. Bertaz. consſ. 98. nu. 17. Rimin. iun. consſ. 319. nu. 31. quo casu Dominus domus nulla pœna puniri debet, cum nihil deliquerit Menoch. de arbitr. iud. casſ. 348. nu. 15.

35 Item † adde, quòd receptator dicitur per vnam vicem tantum, & debet puniri. Oldrad. consſ. 26. col. 2. & Afflict. in cõstit. Paterenorum nu. 9.

36 Item † adde, quòd receptans delinquẽtem scienter, debet puniri; secus si ignoranter. Bart. in l. 3. §. non solum ff. de incend. ruin. & naufrag. Roman. cõs. 473. Deci. consſ. 62. in fin. Marſ. in l. vnica nu. 205. C. de rap. uirg. & Gramm. decisſ. 99. Et si in inquisitione fuerit dictum scienter, & probata non fuerit scientia, non poterit sequi condemnatio, cum receptare hominem in se non sit delictum, & qđ quis sit bannitus, ignorãtia presumatur, ita Bart. in l. 1. ff. de recept. & Boſſ. in tit.

37 de rapin. nu. 19. cum. seq. nisi † fuisset notorium, & publicum, illum esse delinquẽtem, quia tunc scientia præsumitur, & non excusatur ratione suæ ignorantiæ, cum sit imputandum receptanti, quia eius conditionẽ non explorauit, & quia par est culpa scire, vel scire debere. Bart. in l. omnes la 2. de agris, & constit. lib. 11. Bald. in l. quicunq; in princip. C. de seru. fugit. Io. de Anan. sing. 9. & Iasſ. in l. si pro errorem col. 4. ff. de iurisd. omn.

38 Iud. & ad probandam † scientiam, siue ignorantiam in hac materia, cum in hoc tota uis consistat, vt dicit Boſſ. in loco supracitato, vide Aret. in consſ. 22. Marſ. consſ. 170. Carrer. de heret. nu. 170 Nell. de bannit. in 3. par. 2. tẽpor. questſ. 20. Bal. in d. l. quicunq; Felyn. Dec. & Berou. in c. cognoscentes de constitut. Menoch. de arbitr. casſ. 186. Addent. ad Bertaz. in consſ. 116. versſ. secundũ est, & Fab. Mont. in pract. arbitrar. par. 4. num. 907. vbi dicit quatuor modis dignosci posse, quòd quis scienter, & non ignoranter delinquentem receptauerit. Primo si notorius delinquens tenebatur. Secundo si erat secundum solitum publicatus per loca solita illius loci, vt banditus, & delinquens, nam tunc allegare ignorantiam turpe est. Tertio si eius delictis fuisset præsens. Quarto quando in loco erat fama publica, quòd erat delinquens, & ibi etiam dicit, quòd quando adest præsumptio pro scientia, non potest ignorantia probari per iuramen-

39 tum † & ita tenet Carer. in pract. crim. 2. §. homicidium nu. 32. Et ad probandam ignorantiam sufficit probare absentiam

40 à loco, & ciuitate † Bald. in l. planè ff. de excusat. tut. & in c. cum in tua qui matr. accusſ. poſſ. vbi ponit plures modos probandi inscientiam, & licèt Boſſ. in d. tit. de rapin. nu. 21. dicat, quòd in hoc de-

41 licto † dolus, & scientia debet ostendi, aduertendum est, quòd dolus præsumitur in sciente, vel scire debente. vt per Bald. in d. l. quicunq; in princ. C. seru. fugit. & Bart. in l. dolum C. de dolo, adeo quòd stante scientia vera, vel præsumpta, non debet probari dolus, quia præ-

42 sumitur. Et † an præsumatur scientia in receptãte bannitũ à Ciuitate vicina, seu Ciuitate Metropolitana, vide Boſſ. in tit. de rapin. nu. 21. cum seq. & addent. ad Bertaz. in consſ. 126. versſ. 2. excusatio, & Plot. in tract. de milit. iur. §. 52. nu. 13. vbi concludit, præsumi ignorantiam, & ideo excusari; & quod istud procedere, etiam respectu consanguineorum: sed ego credo, quòd scientia presumeretur, si esset bãnitus famosus, & eius persona esset nota, & multo magis si esset consanguineus receptantis; quia in eo quod publicè scitur, quilibet præsumitur habere scientiam. Gabriel. comm. concl. lib. 6. tit. de reg. iur. concl. 5. num. 21. & Gramm. in decisſ. 35. nu. 15. iuxta illud, tu solus peregrinus in Hierusalem. vbi dicit Gramm. & hoc in terminis decidit Bald. in c. conuenticulas col. 1. de pac. iur. firm. vbi dicit, quòd receptans famosum malefactorem, vt etiam per iuramẽtum non excuset dolum suum, tamen posset probari contrarium. vt per Card. in clem. 1. in 3. not. de foro compet. & de hoc habetur planè per Viui. com. opin. 695. nu. 4. cum seq.

43 Item † adde, quòd si receptator diceret, se sciuisse illum esse bannitum, sed ignorasse causam banni, vel eius qualitatem, non excusaretur, quia debebat inuestigare, si erat de prohibitis receptari. ita tradit Nell. de bannit. d. q. 20. in fin. 3. part. 2. temp. Sed Plot. in tract. de in lit. iur. d. §. 52. nu. 14. nullam mentionẽ faciens

faciens de Nello, dicit, quòd non sufficit scientia in genere, vbi statuta, vel decreta non prohibent receptari omnes bannitos, nisi probetur scientia qualitatis banni prohibitæ à statuto, quia quòd esset bannitus in capite, vel in membro: sed mihi magis placet opin. Nell. per Doctrin. Bart. in l. omnes. C. de agric. & Censit. lib. 11. quod imputandum est receptanti, quia eius conditionem non exploraui t, cùm sit par culpa scire, vel scire debere. l. quod si ff. sic pet.

44 Item † adde, quòd scientia præsumpta, quæ erit ex rumore, & fama vel ex banno, non sufficit ad imponẽdam pœnam corporalem receptatori sed pecuniariã: secundum Bald. in l. 1. C. de his qui latron. Felyn. in cap. cum contingat nu. 7. de rescript. Mars. in l. de minore §. pluriũ nu. 127. ff. de quæst. Grau. cons. 193. nu. 8. & Rimin. Iun. cons. 27. nu. 24. & Menoch. de arbitr. Iud. d. casu. 348. nu. 15. vbi ita distinguit, si receptator habuerit plenam scientiam, pœna ordinaria punitur. aut solam scientiam habuerit per famam, & rumorem, illum esse bannitũ,

45 & tunc † nõ punitur pœna corporali, sed alia mitiori arbitrio Iudicis: & si penitus ignorauerit, absoluitur, sed Boss. in d. tit. de rapin. nu. 30. de quo Menoch. non fecit mẽtionem, contrarium tenuit, quòd scientia præsumpta sit sufficiens ad condemnãdum receptatorem omni pœna legis, vel statuti, dicens, quòd quãdo constat de scientia per famam, tunc est licita causa minuendi pœnam ex gratia, non quod Iudex cogatur, & non possit imponere pœnam ordinariam, & idẽ sentit Rimin. in d. cons. 27. nu. 24. vbi citauit Boss. Dicit ibi tamẽ ipse Boss. quòd non condemnaret aliquem ad pœnam corporalem ex dicta præsumpta scientia.

46 Item † adde, quòd receptans bannitum non voluntariè, sed coactè, (quia sunt plures banniti insimul, & eos expellere non potuisset sine eius periculo) non punitur aliqua pœna. Bald. in l. delictis ff. de noxal. Mars. in d. l. vnic. nu. 204. C. de rapt. virg. Afflict. in d. const. Pactarenorum nu. 8. Carrer. in pract. crim. in §. homicidium nu. 39. Grau. cõs. 309. Rol. in cons. 45. nu. 70. & Menoch. de arbitr.

47 iud. d. casu 348. nu. 16. & talis † receptator per vim non tenetur recedere, & bãnitos in domo de relinquere. Bertaz. cõs. 99. nu. 19. vbi dicit, quòd nec etiam tenetur ad pœnam conuentionalem.

48 Item † adde, quòd hospites non tenentur de receptatione, si dederint cibum, & potum recepto præcio. Bart. in d. l. omnes C. de agric. & censit. Afflict. d. const. Pactarenorum num. 4. Foller. in pract. crim. in dicto verb. banniantur nu. 15. Alex. in aaddit. ad Bart. in l. 1. ff. de recept. & Rimin. in addit. ad. Salycet. in l. 1. C. de his, qui latron. quod tamen procedit, quando hospites verè ignorarent illum esse bannitum, vt sentit Bart. in d. l. omnes, dum dicit cauponas excusari, quando receptant bannitos, qui tamen erãt ignoti penitus, & ita declarat Nell. in. d. quæst. 20. & Boss. in d. tit. de rapin. nu. 34. & Menoch. d. casu 348. num. 17. vbi tamen dicit cogitandum esse, quia magna est Alex. & Rimin. authoritas.

49 Item † adde, quòd si quis scienter receptauerit bannitum pluribus uicibus, & demum ipsum prodidit, & Curiæ tradidit, an puniri debeat. hanc quæstionem ponit Gand. in tit. de furib. & latron. nu. 16. vbi dicit sibi contingisse de facto, dum erat Iudex Bononiæ, & quòd de consilio peritorum iudicatum fuit, vt non deberet puniri pœna statuti, & qđ habuit præmium concessum à statuto præsentante bannitum. sed Nell. de bannit. in 3. part. 2. temp. quæst. 24. distinguit, quòd aut constat, quòd ab initio retinuit animo receptandi, & postea mutato proposito eum Iudici præsentauit, & tunc punitur: si vero hoc non constat, præmiari, & non puniri debet, quia præsumitur eum receptasse, vt Curiæ traderet, nisi probaretur aliquid, propter quod talis præsumptio excluderetur, puta, quòd ei aliquis minatus fuerit, ꝙ eum accusaret, vel aliquid simile: & Nellum sequitur Foller. in d. verb. banniantur nu. 20.

50 Item † adde, quòd receptans bannitum tolleratum in ciuitate, non tenetur ad pœnam Mars. in pract. crim. in §. aggredior nu. 28. sim. de Præt. cons. 81. nu. 5. Bursat. cons. 33. & Plot. in cons. 19. num. 103. etiam si adsit scientia officialium, non autem Principis. idem Bursat. cons. 177. nu. 19. & Mascard. in tract. de probat. in

bat. in verb. bannitum concl. 172. nu. 8. & addent. ad Bertaz. in d. cõs. 126. vers. 3. se defendit vsq; ad fin. & Ioseph. Ludouic. in decis. perus. 31. nu. 11. & prædicta procedunt, quando talis patientia, & tollerantia fieret publicè, & palam ab ipso superiore; aliàs si fieret clam, & occultè, non posset dici pacientia, & tollerantia superioris. ita tradit Foller. in d. verbo banniantur num. 14. ibi subdens se credere, quod hoc procederet, siue esset superior, qui bãniuit, siue superior ipsius receptatoris.

51 Item † adde, quòd receptatores, si sunt parentes, vxor, & alij attinentes, quod ratione sanguinis mitius puniuntur. Menoch. d. casu 348. vbi plenè, & Rimin. Iun. d. consil. 27. nu. 21. etiam quòd receptassent criminosos crimine læsæ Maiestatis Bero. in cons. 190. num. 4. vol. 3. Sed hodie per bandimenta, vbiq; prouisum fuit, quòd tam parentes, & alij attinentes, quam extranei eadem pœna puniantur.

52 Item† adde, quòd receptatores puniri debent pœna arbitraria, licèt, tex. in l. 1. ff. de recept. dicat, quòd puniuntur sicut principales delinquentes. ita communiter doctores declarant. d. tex. vt per Gomes. de delict. tomo. 3. cap. 3. nu. 50. & per Menoch. d. casu 348. in princ. tamen vt ibi dicit Menoch. & Carrer. in d. §. homicidium nu. 33. per totam ferè Italiam receptatores puniuntur pœnis

53 statutarijs. In †Regno Neapolit. adsunt plures pragmaticæ sub tit. de receptat. & in statu ecclesiastico plures Bullæ Pontificum, & præsertim Bulla Sanctissimi Domini Nostri Sixti Quinti posita in Bullario fol. 1377. qua disponitur, vt receptatores. pœna criminis læsæ Maiestatis puniri debeant, & sub quouis prætextu etiam agnationis, & cuiuscunq; consanguinitatis, etiam in primo gradu. aut vnicæ, & non dolosè, nec ad malum finem receptationis nullatenus excusari possint: nec prætextu, quòd receptatio fuerit per vim; nisi per veras probationes violentia, & periculum vitæ probarentur: & nisi statim quàm primum potuerit, locum viciniorem de bannitis certiorauerit.

54 Item † adde, quòd receptans scienter delinquentem statim post delictum, præsumitur particeps criminis, & poterit torqueri, nisi receptatus fuerit recipientis consanguineus, vel aliqua alia iusta causa probaretur, quæ tollat istam p̃sumptionem. Franc. Cason. in tract. de indici. tract. 6. nu. 4. sed de hoc vide omnino Mascard. de probat. concl. 1258. vbi plenè receptans delinquentem, an & quando delicti particeps præsumatur.

55 Item † adde, quòd statuta, siue proclamata prohibentia bannitos receptari, compræhendũt etiam receptantes bannitos, qui deliquerunt extra territoriũ proclamantis. secundum Rimin. iun. in d. cons. 27. per totum vol 1.

Ibi. Pro defensione.

56 Adde, † quòd aliud est receptare, aliud pati, vt res illata eo absente in domo remaneat. Angus. in cons. 19. num. 7. lib. 1. & Bald. in cons. 250. num. 10. vol. 1. dicit eum, qui non recepit ab aliquo, sed reperit in domo, non dici receptatorem.

57 Item † adde, quòd probatio per iuramentum accusatoris super quantitate rerum ablatarum non admittitur, vbi agitur contra tertium, qui pro delinquente posset teneri. Bart. in l. semper §. hoc interdicto ff. quod vi, aut clam. & idem Angus. in d. cons. 19. in fine, & ibi

58 disputat, † an receptans vnam rem furatã ex pluribus rebus derobatis, posset teneri ad restitutionem eorum, quæ nõ receptauit.

59 Item † adde Mars. in cons. 53. nu. 59. & Port. in cons. 206. vbi tenent cum alijs, quòd receptans scienter rem furatam sine lucro, vel spe lucri, non committit furtum, nec debet puniri eadem pœna, & idem tenuit Cassan. super. consuet. Burg. fol. 152. nu. 10. vbi post Mars. in d. cons. 53. & in cons. 47. hanc quæstionem latè examinauit: secus vero in receptante furem, siue latronem, vt ibi per eum. sed Peguer. in quæst. crim. cap. 25. attestatur, decisum fuisse in consilio Regio Cathaloniæ, quòd receptatores rerum furatarum scienter sunt puniendi, vti fures, & eadem pœna, qua principales delinquentes, & hanc decisionem arbitror esse verissimam.

Item adde, quòd recipiens scienter rem furto subtractam à filio famil. patri,

non tenetur aliqua pœna, si pater sciuerit filiũ sibi furari, & permiserit. ita egregiè consuluit Rimin. Iun. in cons. 106. vol. 1. inter cons. crim. diuers. paruæ impress. vbi tenuit etiam in prin. quòd vicini, qui receptant res furatas à filijs, & ab vxore, marito, & patribus furãtibus, tenentur pœna furti.

60 Item † adde, quòd statutum puniens opem, sicut furem, locum non habet in receptatore rei furtiuæ. Rimin. iun. in cons. 106. nu. 12. tomo 1. cõs. crim. diuer. paruæ impress.

61 Item † adde, quòd Barones, seu eorum officiales de ipsorum consensu abutuntur iurisdictione, receptando latrones publicos, homicidas, incendiarios, & alios facinorosos homines, possunt per Regem, siue Principem iurisdictionalibus priuari. Lud. à Peguera in quæst. crim. c. 36. Et in Regno Neap. adest pragmatica Caroli V. quæ est prima sub tit. de receptatoribus, qua prouisum fuit, quòd Barones malefactores receptantes, pœnam indignationis Regiæ Maiestatis incurrant, & auri vnciarum mille, & aliam pœnam pecuniariam arbitrio imponendam.

Quæstio XCI.

SVMMARIVM.

1 *Cogitationis pœnam nemo patitur.*
Et quid si sit verbis expressa. ibidem.

2 *Dicens se velle Regem occidere, si aliud non fecit, non tenetur.*
Nisi hoc compluribus dixisset faciendo cõiurationem. ibidem.

3 *Amplia, vt non teneatur, etiam si solus secum dixisset, & iurasset.*

4 *Cogitatio cum aliquo facto extrinseco concurrente, pœnitentia non punitur.*

5 *Pœnitentia in occultis præsumitur.*

6 *Cogitatio quomodo probetur, remissiuè.*

1 Quæro nunquid ex sola cogitatione. Adde † Andr. de Iser. in c. 1. §. si voluerit decapit. qui Cur. vend. singulariter, vbi dicit, quòd indistinctè pœna aliqua non punitur cogitatio, & pari modo si ipsa cogitatio sit verbis expressa, quia verbum est ipsa cogitatio, & vox, sonus, & Iudex cogitationis citat Augustinũ de percussore, non enim posset sciri, quòd quis cogitauerit, nisi quia ipse dixit, sic dicit probari talem cogitationem turpem, quia ipse hoc dixit: ex

2 quo ipse infert, † quòd licet quis dixerit, se velle occidere Regem, si aliud non fecit, nec laborauit, vt faceret, non ex hoc punitur; nisi hoc dixisset cum pluribus faciendo coniurationem.

3 Item adde, quòd si quis solus dixerit, & iuratus fuerit, quòd vult committere delictum contra Regem, & nihil aliud fecerit, non punitur illa cogitatio, siue affectus; secus si cum alio dixisset, Afflict. in const. asperitatem nu. 2. fol. 48.

4 Item † adde, quòd cogitatio cum aliquo facto extrinseco, sed antequàm ad actus proximiores procederet, se pœnituit, nõ punitur. vt per Menoch. de arbitr. Iudic.

5 cas. 170. nu. 9. & † pœnitentia præsumitur, quando delictum non est manifestũ, quia in occultis sinè probatione præsumitur eum pœnituisse, vt per Specul. in tit. de test. nu. 24. & de cogitatione, & an puniri possit, vide Capr. comm. cõcl. reg.

6 66. per totum. & quomodo † cogitatio probetur, vide Maschard. de probat. conclu. 309.

Quæstio XCII.

SVMMARIVM.

1 *Conatus quid sit, & quando puniatur, remissiuè.*

2 *Amplectens domicellam inuitam in publica via, quomodo puniatur.*

3 *Actus proximus quando sit puniendus.*

4 *Assassinus solitus committere assassinia, potest puniri ex solo conatu.*

5 *Conatus in delictis leuibus non est considerandus.*

6 *Actus proximus quando dicatur.*

7 *Conatus de generali consuetudine an sit puniendus.*

QVAE-

Quæstio XCII.

Væro nunquid conatus.

1 Adde Menoch.† de arbitr. Iud. caſ.360. vbi ad ſaturitatem de hac materia tractauit.

Ibi, idem loquendo de pœna.

2 Adde † videndum Peguer. in quæſt. crimin. cap.7. vbi latè qua pœna puniendus ſit ille, qui in via publica amplectitur aliquam domicellam inuitam, & acclamantem, illius pudicitiam attentando, an pœna deportationis, per tex. in l.1.§. qui puero ff. de extraord. crim. vel alia pœna arbitraria.

Scias tamẽ. Ibi, ſed certè videtur.

3 Adde † vt per Ioſ. de Lud. in deciſ. Peruſ.50. nu.3.

Ibi. Nihilominus quia pluries.

4 Adde, quòd ſolitus committere aſſaſſinia, & ſimilia delicta atrocia, poterit morte puniri ex ſolo conatu, dato, quòd non ſit ſecutus effectus. Gram. vot.9. num.22. cum ſequen.

Ibi, regulariter quidem.

5 Adde, † quòd conatus in leuibus delictis, vt eſt, quandò pœna eſt pecuniaria, non eſt conſiderabilis, nec pnnitur aliqua pœna ordinaria, nec extraordinaria, vt per Rim. iun. in conſ.695. num.10. volum.6.

Scias tamen. Adde vidẽdum Corn. in conſ.202. col. fin. volum.1. Gram. voto 9. & omninò Decian. in tract. crim. lib.9. cap.3. nu. 38. tom. 2. Alciat. conſ.28. nu. 2. tom. 2. lib.7. & Menoch. de arbitr. Iud. caſ.360. in 2. caſ. prin-
6 cipali † quibus in locis habetur, quando quis dicatur deueniſſe ad actum proximum: vide etiam quæ poſui ſuprà in §. aſſaſſinium, verſ. ſcias etiam.

Ibi, de generali conſuetudine.

7 Adde† videndum Ioſeph. de Ludo. deciſ. Peruſ.50. nu.3.

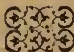

Quæſtio XCIII.

SVMMARIVM.

1 *Roceſſus primus deperditus, ſi poſt confectionem ſecundi reperiatur, & diuerſi ſint quis eorum ſit attendendus.*
2 *Et quid ſi repcriatur poſt ſententiam.*
3 *Et quid ſi Iudex diceret, non fuiſſe iudicatum.*
4 *Iudex in ſententijs criminalibus condemnatorijs, debent condemnare ad interreſſe partis, & abſq; petitione.*
5 *Iatereſſe ex diſpoſitione iuris communis debetur parti offenſa, & fortius quam pæna fiſco.*
6 *Sententia à quo ſit legenda.*
7 *Sententia prout in cedula an valeat, remiſſiuè.*
8 *Sententia in Regno Neapolitano quomodo proferantur.*
9 *Sententia debet prius ſcribi, & poſtea legi.*
10 *Executio non poteſt fieri contra aliquem, (quamuis criminoſum,) ante ſententiam.*
11 *Sententia an debeat continere cauſam, remiſſiuè.*
12 *Iudex pronunciãs aliquem condemnandũ, an, & quando intelligatur condemnaſſe. Sententia lata per verba futuri temporis, vel modi infinitiui, an valeat, remiſſiuè. ibidem.*
13 *Sententia continens grauiorem pænam, & non æquam delicto, non eſt mandanda executioni, quamuis in contumaciam lata.*
14 *Berruarium interficiens, ab eo iniurijs prouocatus, non punitur morte.*
15 *Iudex condemnans in vna parte, non cenſetur in alia abſoluere.*
16 *Et quid ſi Iudex dicat, quia nobis conſtat delictum per te eſſe commiſſum, ideo ſi ex tali delicto tanta pæna tibi imponi debet ſecundum formam ſtatuti, eam tibi imponimus.*

Ictum eſt de pœnis.

1 Adde † in materia ſententiarũ ſi proceſſus ſit deperditus nõ culpa Iudicis, nec Notarij, & de nouo oporteat nouum fabricare proceſſum, in quo multa hinc inde fuiſſent probata, & demum ante ſententiam reperiretur primus,

mus, in quo non essent tantæ probationes, vel discreparet ab alio; Iudex de-
2 bet iudicare secundum primum: & † si reperitur primus post sententiam, non posset sententia reuocari, licet secundũ primum processum deberet reuocari. ita concludit Afflict. super constit. Regni in tit. de notif. bannitis in constit. co-
3 ram nobis in fine. Et † si contingeret, quòd opponeretur contra aliquem fuisse iudicatum, & Iudex declararet, non esse iudicatum, quamuis iudicatum esset, sententia illa rescinderetur, si esset dubium, an esset iudicatum; secus autẽ si clarè appareret de sententia, antequã per Iudicem iudicatum fuisset, quia tũc prima sententia non rescinderetur, est tex. in l. 1. ff. quæ sentẽtiæ sine appell. rescind. & ita illum tex. declarat Franch. in decis. 398. vol. 2. & ibi habetur, quid agendum, si reperiuntur duæ sententiæ, prima absolutoria, quæ fecit transitum in iudicatum, & alia condemnatoria, & Iudices dicant, quòd prima errore fuit lata, & decisum fuit, standum esse primę sententiæ. Sed ego arbitror (sit dictum cum pace tot virorum,) quòd esset attendenda illa sententia, quæ esset iusta, ne delictum remaneret impunitum, vel quòd puniretur innocens.

Item adde, quod Iudices in sententijs criminalibus condemnatorijs debẽt cõdemnare ad interesse partis offensæ, etiã absq; petitione, secũdum And. de Iser. in constit. Regni, si quis in posterum in verb. nouatas, licet hodie obliuiscãtur, vt ait Vinc. Franch. in decis. 333 nu. 6. & etiam debetur ex dispositione iuris communis, & ipso quòd quis est condẽnatus, & fortius quàm pœna fisco, idem Frãch. in decis. 510. nu. 16. & decis. 460. per totam.

E

Ibi, & in primis scire debes.

4 Adde † videndum Socin. in reg. 249. vbi ponit hanc regulam cum septem fallentijs.

Ibi, & ita obseruatur.

5 Adde † Vant. de nullita. iu rubr. de nullit. sentent. ex defect. process. fol. 419. nume. 85. vbi etiam facit mentionem de sententijs, prout in cedula. vide etiam Carau. in rit. 37. num. 2. vbi
6 dicit, † quod in Magna Curia Vicariæ, & in certis alijs Regijs audientijs, neq; vnum, neq; aliud seruatur, quia Iudices non legunt sententias, nec dicunt illud verbum condemno, vel absoluo, iuxta consuetudinem Italiæ, sed solum eorũ ordinatione sententiæ scribuntur, nisi esset sententia forindicationis.
7 Item † adde, quòd sententiæ prius scribuntur, & postmodum leguntur, & si ordo peruerteretur, quòd oretenus proferentur, & postea scriberentur, non valerent. Carau. in rit. 37. num. 2. & Vant. in tract. nullit. in tit. de nullit. sent. nu. 70.
8 & executio † contra aliquem fieri non potest, quamuis criminosum, priusquã sententiatum fuerit, per tex. in c. cum secundum de hęret. Fely. in c. Rodulphus in verb. declaratoria, de rescrip. Alex. in cons. 103. col. pen. vol. 1. & Vant. de nullit. ex defectu processus. nu. 94.

Fuit aliquando dubitatum.

9 Adde † videndum circa istam regulã, an Iudex causam in sententia exprimere debeat; Soc. in reg. 244. vbi ponit vndecim fallentias in causa criminali. vide etiam Natt. in cons. 525. nu. 32.

Ibi, ideò illum condemnamus.

10 Adde, † quòd si Iudex pronunciat cõdemnatum, intelligitur condemnasse, quando verè cõdemnare potest, si vult; quia tali casu operatur verbum futuri temporis, quod præsentis. Decian. in cõsil. 57. nu. 8. vbi plenè, & ibi num. 12. tenet, quòd sententia per verba infiniti modi valet, vti diffinitiua, & nume. 13. & sequen. habetur, quòd sententia lata per verbum futuri temporis valet.

11 Quæro si Iudex. Adde, † quòd dicta sententia, in qua pœna sit grauior, & non equalis delicto, (etiam quòd lata sit contra contumacem,) non est exequẽda, vt per Plot. cons. 72. nu. 31. & sequen. tomo 2. cons. crim. diuers. in folio, vbi ponit in exemplum in homicidio non doloso, nec appensato, pro quo si Iudex pœnam mortis in sententia contumaciali imponeret, talis sententia non poterit exequi quò ad dictam pœnam mortis, & Plot. sequitur Farinac. quæst. crim. in quest.
12 1. num. 62. vbi † attestatur, quòd fecit

commutare pœnam mortis ad pœnam triremium in personam cuiusdam, qui in pura rixa prouocatus iniurijs, quemdam Berruarium interfecerat.

13 Item † adde è conuerso, si Iudex condemnauit in parte, non censetur in alia parte absoluere, nisi de animo Iudicis appareat. Gabriel. in cons. 71. nu. 20.

Sed pone, quòd Iudex.

Adde, quòd ista clausula nihil operatur, secundum Viui. in decis. 174. in princip.

Ibi. Bart. in l. Iudex posteaquam.

Adde, quòd contra Bart. tenuit Maria. Soci. in c. qualiter, & quando nu. 94. de accusat. & ibi nu. sequen. dicit, quòd sententia hoc modo formata valebit; vide

14 licèt, † quia nobis constat delictum parte commissum etiam, ideo si ex tali delicto tanta pœna tibi debet imponi secundum formam statuti, eam tibi imponimus, quia sufficit declaratum esse delictum commissum, & in executione declarabitur pœna, vt ibi per eum. vide ét Lambert. in tractat. de contract. eorum, quibus glos. 14. nu. 20. & 21. in verb. & cum authoritate alicuius iusdicẽtis, vbi dicit sententiam modo quò supra latã, valere, donec exaduerso probetur fuisse iniustam.

Quæstio XCIV.

SVMMARIVM.

1 *Conuictus, & confessus quando possit appellare, remissiuè.*
Et quando quis dicatur talis. ibidem.

2 *Appellatio à pœnis arbitrarijs an admittatur, remissiuè.*
Appellationes in causis criminalibus apud suprema tribunalia frequenter cognoscuntur, etiã quòd post tempus ad appellandum fuerint interposita, ibid.

3 *Confessus fictè per statutum, an, & quando appellet.*

4 *Procurator non interuenit in causa appellationis, si non poterat interuenire in prima instantia.*

5 *Bannitus non admitiitur ad appellãdum per Procuratorem in casibus, in quibus bannitus poterat appellare.*
Aretin. error ibidem.
L. non tantum ff. de appell. declaratur, ibidem.

6 *Absens appellans, vel restitusionem petẽs, debet personaliter comparere.*

7 *Bannitus admissus ad appellandum, debet assumere in se onus probandi innocentiam.*
Et si Iudex vellet assumere in se onus probandi delictum, non posset. ibidem.

8 *Foriudicatus in Regno Neapolitano non appellat, nec admittitur ad probandum innocentiam.*
Poterit tamen dicere de nullitate foriudicationis. ibidem.
Appellatio non admittitur in criminalibus de consuetudine Italiæ, ibidem.

9 *Fallit in Regno Neapolitano.*
Appellatio in Regno Neapolitano admittitur in criminalibus à qualibet prouisione, ibidem.
Causæ criminales in Regno prædicto in longum nimium protrahuntur, & malè tractantur, ibidem.

10 *Regnum Neapolitanum maxima latronũ frequentia funestatur.*
Et ratio redditur ad longum per discursum, ibidem.

11 *Milites in dicto Regno destinati ad capiendum latrones, sunt latronibus peiores, et grauius populos molestant multi principaliter.*
Aprutij Prouinciæ in miseriam à latronibus, & militibus redactæ. ibid.

12 *Honores qui confert per gratiam, Christũ spernit.*
Officialium electio quomodo sit facienda. ibidem.

13 *Appellatio an liget manus ante inhibitionem.*

14 *Appellatio admissa de facto, cum de iure non esset admittenda, an executionẽ sententiæ suspendat.*

15 *Conuictus, & confessus etiam metu tormẽtorum non appellat.*

16 *Appellatio iniusta ligat manus Iudicis in Regno Franciæ.*
Nisi essent Iudices à quibus in criminalibus non appellatur, ibidem.

17 *Confessus spontè in statu Ecclesiastico nõ appellat.*

18 *Confessio facta post appellationem ab interlocutoria detorquendo appellationẽ, non*

non impedit, dicitur facta metu tormentorum.

19 *Notorium deducitur tripliciter.*

20 *Appellatio an admittatur in notorio.*

21 *Notorium est triplex.*

22 *Appellationes quælibet à sententijs in causis homicidiorum in statu Ecclesiastico sunt sublatæ.*

23 *Condemnati in contumaciam in d. statu elapso anno non appellant, nec etiam capti infra annum.*

24 *Fiscus an appellet, & infra.*

25 *Fiscus in dicto statu non prosequitur appellationem, vbi adest instigator, nisi data cautione per instigatorem de reficiendis expensis primæ, & secundæ instantiæ in casu succumbentiæ.*

26 *Appellatione prohibita reis, censetur etiã prohibita fisco.*

27 *Fiscus potest appellare à minoritate pœnæ.*

28 *Appellationes in pœnis pecuniarijs admittuntur in statu Ecclesiastico facto actuali deposito, vel data cautione in forma depositi, si appellans non sit confessus.*

29 *Et debent infra sex menses expediri.*

30 *Appellatio in Regno Neapolitano non admittitur pro homicida.*

31 *Contrarium tamen seruatur in practica.*
Et quid in Francia. ibidem.

32 *Fiscus in Regno Neapolitano non appellat.*
Et quomodo ei succurratur, remiss. num. eod.
Appellatione interposita per inquisitum, ipso iure per fiscum intelligitur facta adhæsio appellationi, num. eod.

33 *Fiscus in criminalibus an restituatur.*
Et quid si sit lata sententia prævaricatione, vel collusione, & nu. 36.

34 *Statutum, quòd à sententijs in criminalibus non possit appellari, quærelari, restitui, aut de nullitate dici, quomodo intelligatur.*

35 *Admissus ad nouas defensiones non fit ex mera gratia, sed gratia iustitiæ.*

37 *Rescriptum Principis concedens nouam cognitionem aduersus sententiam, non derogat sententiæ, nisi fuerit dictum etiã, si transierit in rem iudicatam.*

38 *Litteræ ad nouas defensiones non conceduntur in pœnis pecuniarijs per Senat. Mediolani.*

39 *Litteræ prædictæ an operentur etiam quò ad interesse partis.*

40 *Bannitus comparens infra aunum, sponte auditur in statu Ecclesiastico.*
Et quomodo id intelligatur, remissiuè, ibidem.

41 *Litteræ prædictæ non conceduntur in Regno Neapolitano.*

42 *Bannitus si de facto fuerit admissus per Iudicem ad defensiones, an processus valeat.*
Et quid in statu Ecclesiastico, ibidem.

43 *Statutum prohibens appellationem in criminalibus, non habet locum in causa ciuili occasionata ex causa criminali.*

44 *Nec etiam in casu mixto.*

45 *Item intelligitur quò ad diffinitiuam, nõ interlocutoriam.*

46 *Lim. nisi disponeret, quòd à nulla sententia appelletur.*

47 *Et an liget forenses.*

48 *Et quid si constet de notoria innocentia.*

49 *Appellatio interposita in Ciuitate, vbi appellare licebat, si illa Ciuitas fuerit dismẽbrata ab aliquo Ducatu, & alteri Præsidi submissa, à quo Præside terminetur.*

50 *Carceratus an possit amoueri à carceribus Baronis pendente appellatione ad Iudices superiores.*

51 *Tertius non potest appellare, si reus confessus in confessione perseueret.*

52 *Mulier potest pro alio appellare.*

53 *Reum non se defendentẽ licèt cuilibet defendere.*

54 *Appellatio à tertio interposita, executionem suspendit, etiam ipso reo inuito.*

55 *Iudex est citandus, quando tractatur de reuocando sententiam, & quando.*

56 *Nullitas in criminalibus non admittitur post annum in statu Ecclesiastico.*

57 *Et quid si nullitas proueniat ex defectu citationis, iurisdictionis, inquisitionis, ineptæ, & notoriæ iniquitatis.*
Flamm. Chartar. impugnatur. ibidem.

58 *Nullitas ex defectu iurisdictionis est maior quacumq; nullitate.*

59 *Statutum prohibens dici de nullitate, an procedat si de nullitate excipiatur.*

60 *Nullitas excludit rem iudicatam.*

61 *Executio sententiæ etiam legitimæ multis modis impeditur, remissiuè.*

62 *Statutum prohibens simpliciter nullitatẽ, quomodo intelligatur, remissiuè.*

63 *Nullitas potest opponi in Regno Neapolitano*

 tano

tano contra sententiam foriudicationis.

64 *Sententia si est nulla, non potest reus puniri, sed iterum est inquirendus.*

Sententia criminalis si est primis conformis, non obstante nullitatis exceptione executioni demandatur in pœnis, quæ retractari possint, ibid.

65 *Bannito admisso de facto ad defensiones, an absolutio subsecuta valeat.*

Boss. lapsus, ibidem.

66 *Bannitus in statu Ecclesiastico an possit per Iudices infra annum admitti ad nouas defensiones absq; alia licentia Principis.*

Farinac. impugnatur, ibidem.

67 *Litteræ ad nouas defensiones sunt concedendæ, nisi indicia sint vrgentia.*

68 *Litteræ prædictæ non conceduntur, si fuerint calumniosè petitæ.*

69 *Bannitus, qui propter impedimentum non potuit comparere, restituitur, & admittitur ad probandum impedimentum.*

Ictum est de sententijs. Ibi. Si ergo talis reus.

1 Adde, quòd Duen. in reg. 156. hic allegata, limitat hanc regulam octo modis. & quis dicatur conuictus, & confessus,
2 habetur per Fulg. cons. 123. nu. 3. Et † an à pœnis arbitrarijs detur appellatio, vide Menoch. arbitr. Iud. q. 70. & Farinac. variar. quæst. in quæst. 17. num. 27. cum sequen.

Et in locis in quibus potest appellari à sentētijs criminalibus apud suprema tribunalia, frequenter cognoscuntur appellationes, ēt quòd post tempus ad appellandum interpositæ fuerint, vt tradit Couar, var. resolut. lib. 1. c. 1. in fine.

3 Item † adde, quòd confessus, & conuictus fictè per contumaciā, (stante statuto, quòd contumax habeatur pro confesso, & conuicto,) nō appellat. Bal. post Petr. de bella pert. & Cyn. in l. 1. C. quor. appellat. non recip. & in l. omnes populi ff de iust. & iur. Nell. in tract. bannit. in 4. par. primi temp. q. 1. vers. pro huius quæstionis resolutione, quem referunt, & sequuntur August. de Arim. ad Aret. in verb. præsente dicto Gaio. nu. 13. Boss. in titu. de remed. contra bann. num. 4. Foller. in pract. crim. in 4. par. 3. part. nu. 89. & Bertaz. in cons. 82. nu. 19. vol. 1. & idem tenet Philip. Franc. in c. speciali §. porrò de appellat. col. 3.

Contrarium autem tenuit idem Bald. sibi contrarius in l. ita demum C. de procurat. quem refert, & sequitur Ang. Aret. in tract. malefic. in verb. præsente d. Gaio nu. 21. & Rolan. in cons. 42. num. 30. vol. 3. Carrer. in pract. in princ. num. 37 & Duen. in d. reg. 156. limit. 6. & Aret. in cons. 146. col. 3. & Natt. in cons. 444. nu. 5. quæ opinio procedit sine dubio, quando in appellatione iusta, & rationabilis causa allegaretur, quæ fictam cō fessionem, & contumaciam excusaret. ita tradit D. Chartar. in tract. suo de execut. sent. contum. c. 1. nu. 261. & 262.

Nellus autem alio modo declarat, ita distinguēdo. Aut extat statutum, quod in criminalibus non possit appellari, & tunc sopita est quæstio. aut non extat, sed aliud statutum disponit, quod contumax habeatur pro confesso, & conuicto, & tunc non appellat. Si vero statutum dictat, tantùm eum haberi pro confesso, tūc si est verus contumax, vt quia citatus personaliter, non appellat, non ex vi confessionis fictę, sed ex natura veræ contumaciæ; nisi venerit adhuc Iudice pro Tribunali sedente; vel si ex forma statuti reseruatur etiam post latam sententiam aliquod tempus ad purgandam moram, siue contumaciam. Si autē non est verus contumax, sed Iudex vltra eius contumaciam examinauit testes, & tunc tamquam conuictus, & confessus similiter non appellat; aut ex sola contumacia fuit condemnatus, & eo casu poterit appellare. & ad hanc quæstionem, an bannitus in contumaciam possit appellare, vide Chart. in d. tract. de execut. sent. contum. c. 1. nu. 53. 54. 59. 109. & 261. vbi latissimè, & etiā ibi tractat de constit. Marchiæ, & de motibus proprijs Pij IIII. & V. appellationē impedientibus.

4 Item † adde, quòd in casibus in quibus bannitus poterit appellare, non poterit per procuratorem, nec per alium, tamquàm vnum de populo, quia sicut procurator non poterat interuenire in pri-
5 ma instantia, ita † nec in causa appellationis. l. 1. in fin. ff. an per alium causa appellat. & Bart. in extrauag. ad reprimen.

men. in verb. legitimè, & ita etiã tenuit August.ad Aret. in d. verb. præsente dicto Gaio nu.13.licèt ibi Aret. per l. non tantum de appellat. cõtrarium tenuerit, & malè, quia text.d.l. non tantùm non procedit in appellante pro absente, sed pro reo carcerato, vt per August. in loco præcitato, & in terminis tradit Anton. Cola in ban.in suo compẽdiar. forma proceden. extraordinar. in controuers.criminalib.art.164.in tract.crim.diuers. fol.412. dicens, † ꝙ in criminalibus
6 absens appellans, vel petens restitutionem aduersus sententiam tenetur personaliter comparere, & ꝙ non potest contrarium impetrare. & idem tenuit Mille. in pract.crimin.in rubr.de sententia formu.nu.93.& 94.quem refert,& sequitur Bertaz.in cons.422. nu.13.

7 Item † adde, quòd si ipse bannitus in casu permisso appellaret, quòd debet assumere in se onus probandi innocentiam suam, & si non assumeret dictum onus, deberet omnino appellans succumbere, quia in dubio standum est confessioni et fictæ. ita tradit Bald. in l. ita demum in fin. C.de procurat.quem refert, & sequitur Corne.in cons.194.num.5. volu.1.& Cepol.cons.63. nu.12. cum sequen. vbi dicit etiam, quòd innocentia legitimis probationibus debet probari, vt eneruetur probatio fictæ confessionis; & ꝙ si Iudex vellet remittere contumaciam, & assumere in se onus probandi delictum, non posset.

8 Item † adde,quòd in Regno Neap.expeditum est, quòd foriudicatus non appellat,nec Principi supplicat, nec admittitur ad probandum eius innocentiam. sed tantummodo ad dicendum de nullitate sententiæ. per constitut.pœnam eorum vbi Afflict. & Carrer. in pract. in princ.nu.39.& Foller.in pract.crimin. 1. part.2. part.rubr. captis foriudicatis nu. 3. Et similiter in statu Ecclesiastico fuerunt sublatæ appellationes in causis criminalibus, vt plenè dicam infra in vers. Cœterum in hoc Ducatu ad quæ me remitto. Sed tractare de huiusmodi quæstione appellationis parũ, aut nihil operatur,quia per totam Italiam fuit prouisum per statuta, quòd in sententijs capitaliibus nõ liceat appellare,vt ait Grain.
9 vot.2.num.8.Tamen†in dicto Regno, præterquàm à sententia foriudicationis, vt supra dixi, indifferenter à quacumq; alia sententia, siue interlocutoria,siue diffinitiua appellatur, nec semel tantum,sed & secundò,tertiò, atq; vlterius. Cum.n.Barones Regni habeant cognitionem primarum,& secundarũ causarum, ac quidam etiam tertiarũ, prout habet Dominus meus Serenifs.Dux Parmæ in Ciuitate Ortonæ à Mare; Si primus Iudex aliquem condemnat, vel aliquam proferat contra reum interlocutoriam,is ad secundum conuolat, si secundus primam sententiam confirmat, tertium adit; & à tertio Regias Audientias, quæ in Metropoli, cuiusq; Prouinciæ cum Præside resident; neq; verò hic subsistitur, nam si Regia Audientia prædictas sententias tametsi tres, & conformes approbauerit,ab ea ad magnam Curiã Vicariæ, (quæ Neapoli præsidet)appellatur,& a magna Curia ad sacrum Regium Consilium, & ab illo ad idem, & rursus ad Illustrifs. & Excellentifs. Generalem Proregem, eiusq; Collaterale Consilium supplicatur, quinimo, nec sententiæ, aut decreta expectantur, sed cum primum quis inquiritur, vel accusatur, etiam quòd nullum grauamen receperit, & vix causa fuerit incepta, & cõpletus non sit processus informatiuus, sub prætextu alicuius figurati grauaminis appellatur, & à Regijs Tribunalibus prouisiones pluries in eadem causa expediuntur, vt veniant acta, & interim in procedendo supersedeatur, ita quòd quotidiè quilibet processus nedum vna vice, sed sępius hinc inde asportatur, & per menses,ac annos causæ differuntur, & super remissione disputatur, pro qua obtinenda oportet in quacumq; causa. vt priuilegia Baronum exhibeantur, ipsisq; carcerati sunt semper dictarũ prouisionum numero onusti, retinendo eas penès se in sinu tanquam reliquias, quæ passim cuiq; etiam famosissimo latroni conceduntur ad ligandum manus Iudicum,& præsertim Baronum, ne in causis procedant. ita quòd iudicia deridentur, & officiales tot prouisionum legaminibus impediti, & offensi,in desperationem deducti, causa derelinquunt, adeò frequenter ad Regia Tribunalia, tanquam ad sacram anchorãm facino-

rosi confugiunt, semper instando, vt ad dicta Tribunalia transferantur. Huius autem sic optatæ translationis causam non planè video. Quò fit, vt delicta in Regno sępius remaneãt impunita; tot enim subterfugijs, dilationibus, appellationibusq; intercedentibus, eò causa deducitur, vt vel rei in carceribus moriãtur, & sic debitæ legũ seueritati detrahũtur; vel ꝙ frequentius accidit, gratia, pecunia, potentia, vel aliquo alio modo adepta occasione, fugã arripiant. Hinc frequentissimè improbi, sicarij, facinorosi, publici, & famosi latrones totius Populi voce morte dignissimi æstimati, per Curiam tandem capti, & in carcerem coniecti (cum potius ad patibulum statim trahi debuissent,) per Curiam examinantur, quæ publicè commiserunt, audent negare; defensiones, & si conuicti accipiunt; terminus in longum protrahitur, de ipsius breuitate protestantibus prorogatur; testes fisci repetuntur: exactissima diligentia Iudices caueant, ne dies sit festus, vel intercisus, ne syllaba excidat; alioquin totus processus corruit, elapso, vel longissimo termino publicatur, si nouum terminum rei petunt, ipsis conceditur, quoniam inquiunt defensiones non esse coarctandas, testes fisci repulsantur: & si tandem post multos terminos, & dilationes ad capitalem sententiam deuenitur, statim confluunt appellationes, quæ sententiam reddant elusoriam. sed quid capitalem sententiam dico? si pronunciatur reos torquendos, statim Iudicum manus per appellationem ligantur, imò à comminata tortura, à facta publicatione, à non prorogato termino, vel nouiter nõ concesso, & à quolibet nutu Iudicis appellatur, inhibitoriales litteræ à Regijs Tribnnalibus conceduntur, & quòd peius est, Iudici à quo inhibetur, etiam quòd condemnati rei in precibus exprimant se conuictos esse, atq; confessos. quod mihi euenit dum Auditor secundarum causarum, generalisq; Locumtenens pro Serenissima MARGARITA AB AVSTRIA in Illustri, & nobilissima Ciuitate Aquilæ, (vbi adsunt plurimi, & insignes iureconsulti, & præsertim Excellentissimi de re legali scriptores D. Ioan. Franciscus Viuius, D. Iosephus de Rusticis, & D. Alexander trentacinque, nunquam satis laudati, & mihi stricto amicitiæ vinculo coniuncti, qui suis scriptis maximam nominis celebritatem sibi comparuerunt.) ac in toto suæ Celsitudinis statu in Prouincijs Aprutij præeram. & per tot Tribunalia causa agitatur, atq; eò deducitur, vt in damnum Reipub. & contemptum legum, aut carceratorum mors, aut fuga interueniat, & iniquissimi latrones, ac famosi sicarij his cauillationibus, & subterfugijs meritas pœnas effugiant: & si de inferenda tortura discutitur, indicia adeò vrgentia requiruntur, etiam in delictis atrocissimis, & occultis, vt vix plenè probationes sufficiant: & si tandem post multum temporis, & longas disceptationes ad eam deuenitur, moderatè, ac ita leuiter per Iudices irrogari oportet, vt de raro rei confiteantur: quod si Iudices in modico excesserint, sub prætextu grauaminis causa per superiores auocaretur.

10 Nimirum † igitur si Neapolitanum Regnum tanta delinquentium, scelestorum, latronum, perditorumq; frequentia funestatur, qui nedum in syluis, alijsq; locis à conspectu populi remotis clàm, & occultè, sed in publicis, regijsq; vijs palam, & vbiq; deprædantur, viatores aggrediuntur, & expoliant, vt Vrbes exire Ciues sine periculo nequeant; imo, nec ipsæ Vrbes, Ciuitates, & oppida tuta permanent, cum; & mœnia ingrediantur, ædes effringant, & à fundamentis euertant, bona diripiant, resistentes cędant, dominos captiuent, mortem minẽtur, captiuosq; secum ducendo, eis taleam imponant, non modicam quidem, & moderatam, sed grauissimam, tria, & quatuor, & vltra millia scutorum petentes: & possem quamplures speciatim nominare, quibus talea hæc in Aprutio fuit imposita, atq; ita vitam pecunia redimere compellunt, quæ si eis in præfixo die non soluitur, more ferarum sæpè miserrimos captos interficiunt, & dum apud ipsos in nemoribus, & dumis detinent, sic dirè, ac supra modum inhumaniter eos tractant, vt sępius ex nimio cruciatu miserè vitam finire compellant. Atq; ipsorum furores, & infaustas audacias non Magistratus, non Populi, non Barones, non Prouinciales Præsides, non Regiæ Audientiæ, non deniq;

deniq; ipsemet Illustrîs. & Excellētîs. Prorex Serenîs. Regis Locumtenēs generalis extinguere potest, ad quos compescendos non lictores solum, Commissarios, & satellites, sed sępius frequentissimum exercitum destinat, ac militum copias numerosas peditum, & equitum, & leuis, & grauis armaturæ, qui tamen nedum tanto malo miserrimos, & infęlicissimos populos non leuant, sed eos
11 aggrauant potius. † testatur id ipsum Aprutij vtraq; prouincia ditissima olim, & numerosa, nunc vero miserrima, vasta, atq; deserta, non à latronibus solū, & bannitis hostili more vexata, sed ab ipsismet militibus ad expellendos latrones missis magis direpta. Subripiunt quidem banniti, sed non ab omnibus, āst hi, quibusuè latronibus, & bannitis nequiores, neminem excipiunt, non est apud hos acceptio personarum, inter diuitem, & pauperem non distinguunt; à miseris Ciuibus, apud quos diuertūt, victum gratis per vim habent, superedunt, ędilia quęrunt opima, cōuiuia opipera etiam ab ijs, qui sibi panem dietim operando suppeditant, gratuita pauperum munificentia minimè conrentātur, ad maiora cogunt, domos se incēsuros minantur, conuiuia, cedunt, vulnerant, mulierum honori non parcent, non pauperum inopiæ miserentur, non lachrymis commouētur, nec fletu paruulorum filiorum, quos famæ vident deficere, sed rogati fiunt atrociores: & postquàm cōmederint, sub prætextu, quòd plura eis defuerint, & bone Deus, quæ petūt, quæ nec Magnates ipsi habent, nec in Prouincia reperiuntur, statim pecuniā exposcunt causa indicta *per lo mal magnare*, ita enim dicunt, efflagitant, & more prædario extorquent, atq; ipsorum furtum sic iustum haberi volunt, vt si quis quæratur, veh illi; Cupiens enim pecuniarium damnum euitare, in vitæ discrimen incidit, quoniam prędicti nō valentes pecuniam extorquere, vel deiam facta extorsione incusati, hospitem falsò inquirunt, ipsorum socios examinando de resistētia, de receptatione bānitorum, & armatione per campaneam, & Deus scit, si propter hos falsos testes multi innocentes fuerunt suspensi. ita formaliter inquit Io. Grand. in tract. de bell. exul. in prædicam. habitus q. 2. sub nu. 3. vbi hos Regiorum commissariorum, & militum abusus, violencias, extorsiones, & incompatibilia commissa prosequitur, subdens, quòd expediret populis potius vexari à latronibus, q̄ ab istis militibus, qui multo peiora cōmittunt, & magis continuè grauant; & ab Excellentiss. Prorege remedium pręcatur, Populorum calamitatibus misertus, quas ipse etiam vidit in Prouincijs Aprutij, & Bari apud Regios Commissarios contra forascitos Consiliarij munere fungens: tametsi longè maiores calamitates prædicti sunt postmodum passi, & in dies patiuntur. Sed & his peiora milites committunt, quæ cuiuslibet animum grauius commouent, dum bannitos, & milites in illos emissos, & à quibur miseri populi subleuari sperant, insimul conuenire cōsiderant. taceo, quòd interim, dum prosequuntur, nedum eos non capiunt, non expellunt, ad manus non veninnt, verum sępè de ipsorum accessu eos prius reddūt certiores, vt alio se recipiant, & concnrrēdi occasio tollatur; si propè transeunt, videre dissimulant; si in aliquo loco illi deprædantur; hi non statim occurrunt, sed eorum discessum expectant, atq; illis profectis, eò perueniunt, residuum deuorantes, & superaddendo afflictionem afflictis; Et adhuc grauiora fiunt. Nam ipsis bannitis, per Commissarios contra eos expeditos conceditur saluus conductus, quē in hoc Regno vocant, *il guidatico*, sub verbo, & fide Regia à nemine posse lædi per tempus sancientes, & tunc publicè incedunt, & à populis, vt alij milites victum petunt, hospitando, vt vulgo dicitur, *à discretione*, & interim vires accipiunt, sibi necessaria præparant, diuites noscunt, quibus taleas imponāt, domos notant, inspiciūt quomodo vrbes, & loca ingrediantur, quò fugiant, & in tuto se recipiant, & itinerum sic fiunt experti, vt iam alio duce non indigeāt: & finito tempore guidatici, foras iterū resiliunt, & multo peiora prioribus committunt, tutissimè quocunq; incedētes, omnium latebrarum iam facti certi. Et, quòd melius est, nequissimi hi sicarij, bāniti, & latrones, dum huiusmodi litteris assecuratitijs vtuntur, & sunt guidati,

nedum impunè vbiq; permanent,& populorum expenſis,ſed & à Regia Curia ſtipendium habent,vti milites ad perſecutionem aliorum bannitorum,tametſi perperam,& abſq; effectu,cum lupus lupinam non edat, & præſertim cum plerumq; guidati ſint fratres,coniuncti, & amici aliorum bãnitorum, cum quibus etiam taleas, & latrocinia diuidere publicè dicuntur, nec ſolum prædictę aſſecuratitię litterę ipſis latronibus conceduntur,ſed etiam eis datur facultas, vt omnes bannitos cuiuſcunq; qualitatis aſſecurare valeant, quod vidi proprijs oculis, vnde latrones vna die in publicis vijs craſſantur,deprędãtur, & taleas imponunt, & die immediatè ſequenti guidaticum obtinent,& aliquãdo,quòd peius eſt, ipſas taleas nondum exactas poſt guidaticum exigũt, & exigi faciũt, & qui ſoluere ſunt coacti,non audent loqui, nedum timore latronum, ſed & Regiæ Curiæ, quæ contra eos ad pœnã procedit,qui à latronibus capti, pro ipſorum liberatione pecuniam exoluunt, adeo quòd dici poteſt in illis locis iuſtitiam eſſę in manibus latronum, & non ſemel quidem dum ſic guidantur, ſi Domini rerum raptarum eas apud officiales repetunt,iuſtitia eis nõ miniſtratur, quoniam non licere inquiunt cõtra guidatos procedere, nec etiam ad rei reſtitutionem,quia permanent ſub fide Regia,adeo quòd poſſet dici Regiam fidẽ quodammodo latronibus patrocinari, qui etiam poſt guidaticum ſępè latrocinantur cum alijs guidatis,& guidandi licentiam habentibus concordes, & poſtea diem dati guidatici mutant, vel iterum nouiter concedunt, vt eos à pęnis adimant, dicentes poſt delictum commiſſum fuiſſe guidatos, imo multoties durante guidatico delinquũt, & rurſus poſtea guidantur, non obſtante, quòd in guidatico delinquentes,& eo abutẽtes illius beneficio priuari, nec vlterius ad illud admitti deberent. taceo alia crimina, q ab ipſis in guidatico patrãtur, & pręcipuè innumeras violentias,& impulſiones in contractibus, & matrimonijs pro ſe,& alijs, qui enim alienas poſſeſſiones, aut nuptias appetunt ob paupertatem fortaſſe, vel aliud quidpiam non valentes alio modo votum conſequi, guidatorum opera vtuntur,qui poſſeſſionum dominos ad vendendum cogũt inuitos,ſtatuto etiam (quòd eſt grauius)ab ipſis prętio,& nuptias contrahere compellunt,licet inequales,& multoties ab ipſis,quos diuites noſcunt, pecunias efflagitant ſub nomine mutui, & illi timẽtes finito guidatico offendi, mutuant pecuniam,licèt eam nũquàm ſint recepturi,atq; ita tutè deprędãtur,quòd cognoſcentes alij bãniti,ipſi quoq; guidari petunt,vt iam pauci remãſerint bãniti,ſed guidati plurimi, quo fit vt prouincia bannitis careat, ſed deprędationibus,latrocinijs, & homicidijs ſuperabundet,non ſic facili olim latrones guidabantur; ſed à paucis annis citra abuſus hic fuit introductus, ex quo omnes populi exclamant. & hunc nouum regẽdi modum ſic egrę fero, vt diutius in his prouincijs Aprutij immorari recuſauerim, quinimo diſcedendi licentiam, ſępę,& enixè ſum pręcatus, atq; magis cum prædictis guidatis non ſolum ſecuritas concedatur, vt non capiantur, ſed & auctoritas datur,vt quibuſcunq; officialibus,& populis iubere,& impetrare poſſint. illud autem omnem in humanitatis modum excedit, nec abſq; indignatione recenſeri poteſt, quod dum ſic guidãtur,etiam in illis locis commorandi ius habent, in quibus nefandiſſima ſcelera perpetrauerunt, & quòd grauius eſt interdum in domibus eorũ, qui ab ipſis antea fuerant offenſi in perſona,& in bonis, vel propè ipſos, & in ipſorum aſpectu, vt nuper accidit in Terra Campli, quòd ſilentio pręterire, & iuſtus dolor non ſinit. Quidam enim Trippa negra à Montecaluo publicus ſicarius,& famoſiſſimus latro cum quendam Camplenſem nomine Alexandrũ filium D.Andreę Flamminij V. I. D. & ipſum pariter iureconſultum captiuaſſet,taleam ei impoſuit pro redemptione ſuæ vitæ,quam cum in dicto tempore perſoluere non potuiſſet ob eius paupertatem, miſerrimè eum necauit,in ipſum arbore alligatum, tanquàm in ſcopum ictus archibuſiorum emittendo; paucis verò poſt diebus à Curia Regia guidatus ad Terram Campli ſe cõtulit, ibi per plures dies permanſit ante domum prædicti D.Andreę hoſpitatus,vt miſerri-

miſerrimus pater, infęliciſſima mater, & męſti germani ſicarium illũ ante oculos haberent. ſed nec illum abuſum ſub ſilere poſſum, cum famoſi latrones, & quos vocant *capo di banditi*, diu ſic fuerint craſſati poſt multas homicidia, & aſſaſſinia commiſſa, poſt multas pecunias pernicioſiſſimis mille modis extortas, poſt omniũ generum facinora perpetrata aliquos de comitiua ſua viliores interficiunt, illorumq; capita Regię Curiæ offerendo indultum ſibi parant generalem abſq; partiũ remiſſione, etiã quòd interfecti nõ ſint in delictis ęquales, dummodo aliquod crimen capitale commiſerint, & ob eam præſentationẽ ab omnibus criminibus quãtũuis enormibus commiſſis, tam confeſſis, quàm non confeſſis, vt in decretis indultuum apparet, de quo mirandum eſt, pęnitus abſoluuntur, & ferè etiam à committendis, nec ſolum quò ad ipſorum pœnam corporalem, aut pecuniariam applicandam fiſco, ſed etiam quò ad intereſſe partis læſæ, ita enim indultantur, vt omnes accuſationes, ſeu querelę, q̄bus pręmebantur, vel quibus poſtea grauari potuiſſent, ſint omnino extinctę, nec vllum ius parti læſæ ſeruetur ad repetendum bona ſibi ablata, & taleas ſolutas, licèt ſcutorum millia excedant, quod eſt contra omnes leges diuinas, & humanas, q̄ poſtmodum ſic indultati tutè, & palam per omnia loca vbi homicidia, rapinas, & latrocinia patrarunt diuites, ſuperbi, & triumphantes incedunt, ex quo formidabiles fiunt, & alijs dominantur. oh quam felices his temporibus ſunt famoſi latrones, & ſicarij huius prouincię bone Deus, quis hoc malo inhumanoq; exemplo, & alijs prænarratis ad furta, homicidia, adulteria, ſtupra, ſacrilegia, incendia, violentias, rapinas, & aſſaſſinia committendum? quis ad latrocinãdum? quis ad publicè craſſandum? quis ad taleas imponendum? & peiora faciendum, (ſi peiora fieri poſſent,) nõ incitaretur, atq; induceretur? Ego vidi nonnullos fratres exire de monaſterijs, quorum nomina pro honore illius religionis taceo, qui poſt prædicta facinora per Regios Commiſſarios ſimiliter indultati fuerunt, & hoc modo Prouincia bannitis remanet expurgata, de quò Commiſſarij gloriantur, & Neapolim ſcribunt Excellentiſſimum Proregem, & illos Regios officiales certiorantes ipſorum opera, & diligentia prouinciã bannitis eſſe liberatam, quòd eſt veriſſimum, ſed nomine tantum, cum iam amplius non vocentur banniti, ſed guidati, vel indultati. Hæc quidem nõ fiebãt quando magnus ille Commiſſarius Petrus Antonius Panſa ad hanc Prouinciam tranſmiſſus fuit, quam, licet maxima exulum, & latronum copia vexaretur, breui tempore, & cum effectu expurgauit, & liberauit non guidando, nõ indultando, ſed eos diu, noctuq; perſequendo per nemora, ſiluas, & alia loca, illiſq; furcas, & rotas quotidie implẽdo cum minore diſpendio, & maxima populorum lætitia, de quibus benè ſum informatus, quia tunc ciuitatis Aſculi pro Pontefice Maximo eram gubernator, nec ſpoliabat carceres Baronum, prout nunc Commiſſarij faciunt ex alienis laboribus ſibi gloriam, & laudem parare volentes, hinc eſt quòd hodie non deſunt, qui audent dicere, quòd latrones pro ſe, & alijs furantur. Quid igitur eſt hoc iniq[illegible]? aut qui Samnitibus ſunt infeliciore[illegible] Aprutium ſpecialiter nominaui, quoniam proprijs oculis vidi huiuſmodi afflictiones, & calamitates non ſine meo dolore, ſed nec his leuiora, & in cęteris Prouincijs commiſſa, certè nuncio accepi. Atq; hæc omnia ex prædictis modis procedendi in cauſis criminalibus proueniunt. Non ſunt quidem omnes officiales culpoſi, qui ſecundum conſtitutiones, & iura Regni procedere tenentur, ſed tot dilationibus in criminalibus, & appellationum ſubterfugijs cauſas protrahi damnoſum ſemper ſub arbitratus, & miror atq; miror quidem, cur in Regno Neapolitano, vt in alijs, & præſertim totius Italiæ locis, vt ait Gram. in dicto voto 2. nu. 8. hic in criminalibus appellandi abuſus non tollatur, vel ſaltem moderetur, ita enim nominandus eſt, tametſi ab initio rationabilis ſit viſus, quòd tanta delicta non ingruerent, ſed poſtquàm experiẽtia ipſa docet, & oculata fide conſpicitur, originem tantorum malorum hinc naſci, incentiuum tribui delinquendi, & ſceleſtorum multitudinem excreſcere (ap-

re (appellationis remedio ad innocentiæ præsidium instituto ad iniquitatis defensionem conuerso) nec appellationibus deferendum, nec criminaliũ causarum expeditio sic defferenda foret, prout clarè sanciuit Imperator in l. cum reis C. de pœnis. Sed etiam multi officiales sæpissimè in culpa sunt, qui cum scelestos, ac delinquẽtes in carcere detinent, & morte dignissimos; pecunijs tamen corrupti, ipsos absoluunt, Reipublicæ damnum, & Iustitiæ paruifacientes, sed laborãtes solum quomodo bursas impleant per fas, & nefas. Cęterum aliquando in culpa sunt etiam nonnulli Barones, qui cum ad regendos subditos officiales mittunt, cum omni ope niti deberent, vt idoneos, & expertos eligerent, qui laudabiliter populos gubernarent, subditorum cura posthabita, plerumq; officiales destinant, nulla cõsideratione habita, digni sint, necne, imo frequentius ignotos, & idiotas, sed ab alijs tantùm propositos, & commendatos, commendationisq; causam Deus scit: & licèt ijs assessores addantur, plerumq; tamen ipsis parum sunt doctiores, & sic cęcus cęco ducat[illegible] præstat, vel certè non sanctioris co[illegible]cientiæ; & cum in idem lucrum duo concurrant; quid leges velint, quid Reipublicę expediat, minimè attendunt, sed ad lucrũ anhelantes, illos absoluendos iudicant, qui pecuniã habent, licèt scelestissimos, pauperes verò condemnant, & aliquando forsan innoxios, vt in pauperes rigores exercentes, se iustitiæ obseruatores, terribiles, & (vt aiunt) bonos criminalistas esse ostendant: nec durius illis euenit, quam cum pauper accusatur: quòd si diues delinquat, tunc lętantur, quia spes vberioris quęstus certior eis ostẽditur. quòd nec quibusdam Baronibus, quidem displicet, qui auaritiæ laqueo innodati, iustissimam Regiam Pragmaticam (incip. Mandamus sub tit. de Baro.) parum attendentes, debita iuris pœna criminosos punire non curant, sed pecuniarię mulctandos appetunt, licèt in carceribus detineantur, cum ex illorum morte vtilitatis nihil, sed plurimũ quidem ex compositionibus sibi proueniat, quas vt facere possint, sæpè offensos vijs indirectis ad paciscendum cogunt, (licèt Deum, & iustitiã offendãt.) & sic sępius scelestissimos ad compositionem admittunt æris copiam habentes, & hoc modo pœnam commutant, aut verius iustitiam, & humanum sanguinem vendunt. contra quas compositiones multum exclamat Luc. de Pen. in l. 1. nu. 38. cum sequent. C. de deserto. lib. 12. (qui erat de Ciuitate Pennæ Prouinciæ Aprutij Regni Neapolitani, quæ Ciuitas habet titulum Ducatus, & bis fuit sub gubernio meo, dum præerã in statu Serenissimi Ducis Parmæ Domini mei,) dicens, quòd in dicto Regno non quæritur vindicta scelerum, sed vt fiscus impleatur ex sanguine peremptorum, nec vlla (nisi pro pecuniali commodo) studetur adhiberi medicina, & peccata populorum comeduntur, dum peccatorum pretia exiguntur, nõ animaduertendo, quòd vendentes aliena crimina, sua faciunt esse peccata, & dicit etiam, quòd tales officiales Regnicoli has compositiones facientes, sunt socij in criminalibus delinquentium, quia eis tali impediunt patrocinium. Non igitur mirandum est, si tot scelesti, flagitiosi, & delinquentes in eodem Regno superabundant. Homines enim ad malum naturaliter proni sunt, verum ex facilitate venię, & impunitate ad magis delinquendum redduntur proniores, & cum alios ob delicta nõ videant debitè punitos, à delinquendo non deterrentur, imò quotidie fiunt nequiores, sciẽtes etiam, quòd in carceres, qui conijciuntur, varijs caliditatibus, tot appellationibus, & tergiuersationibus, aliquo ex prænarratis modis meritas pœnas euadunt. illud semper pro comperto habui, quòd si Catholicus Rex Philippus in Regno adesset, aut hęc omnia sciret, (vt qui, Iurisq; consultorum extitit semper amantissimus, peritissimos, ac prudentissimos in consilium adhibere assidue studuit, quòd sacrum Regium Neap. Consilium tot doctissimis, integerrimisq; dominis Consiliarijs refertum, eiusdemq; consilij, & iuris, & ęquitatis consultissimę decisiones apertè testantur, ac sanctissimis legibus in regendis suis populis semper est vsus,) plurimis Regni prædicti incommodis, atq; huic præcipuè prouideret, & lacessitę iu

huic

ſtitię mederetur, vt tot ſubterfugia, appellationeſq; in criminalibus tollerentur, ſiue reformarētur, nec pecuniā ab eis recipiendā, qui nefanda crimina commiſiſſent, vel eſſent ſoliti delinquere ſic cōcederet, atq; ita coercitis malis ſumma cū quiete viuerent boni, & Neap. Regnum ſuæ Maieſtatis hæreditas pręcioſa, vt vetuſtate, nobilitate, amplitudine, ſalubritate, vbertate, amenitate, armētorū multiplici generoſitate, omniumq; rerum ad victum, cultumq; neceſſarium affluentia apud cunctas orbis Regiones commendatum, ſic etiam, & in hoc bene audiret, & quieta populorū ſocietate floreret: ſed Principis abſentia, ab illis locis, quò propter longinquitatem tardiſſimè omnia perferuntur, regniculis eſt multum dānoſa. Hi tamen abuſus non ſunt in ſtatu Eccleſiaſtico, in quo criminales cauſę expediūtur tot appellationibus, dilationibus, cauillationibus, & ſubterfugijs remotis, & executiones criminaliū ſententiarum regulariter appellationū interpoſitionibus non ſic differuntur, nec tot inhibitionibus iudicum manus ligātur, licet in eo quoq; hæ bannitorum, & latronū incurſiones pręualere cęperunt, quo multū doleo, vti fidelis; & deuotis ſeruus Sacroſanctæ Sedis Apoſtolicæ, in cuius ſtatu gubernandis, regendiſq; populis per annos viginti, & octo ſub Pio IIII, Pio V. Gregorio XIII, & Sixto V. Summis Pōtificibus varijs Gubernijs præfui, & hoc ex culpa aliquorū officialiū, qui aliter quàm ex præſcripto legum in cauſis ꝓcedunt, eoq; maximè, ꝙ inter alia, capto aliquo bannito, bannitorum numerum creſcit, cum ex illius captura plurimos inquirāt, vel ꝙ ei dederint potum, aut aliquid comedendū, vel ꝙ eos ſint allocuti, aut per viam ſalutauerint, etiam ꝙ prædicta non fuerint ad malum finem, & ſolū vt ſportulas lucrentur, & cum plerumq; inquiſiti ſint pauperes, qui eas ſoluere non poſſint, nec ſalaria patrocinantium, & alias expenſas facere, excedentes ad minus ſummam quinquaginta ſcutorum, nō ſic facili ſe conſtituunt ad ſe defendēdum, ſed potius fiunt, & ipſi banniti, & ſic vno capto, plurimi inſurgunt ad inſtar capitum Hydræ lernæ. Idq; prouenit, ꝙ plerumq; non idonei, & experti ad gubernādum vocantur, ſed qui fauoribus pręualēt, quibus adeo defertur, vt multoties nō prouidetur populis de bono gubernatore, ſed gubernatore de bono gubernio, & qui electionē officialium habent, eligere deberent viros experimēto cauſarum exercitatos, & legum ſcientia laudatos, ac iuſtitię obſeruatores, nā qui per gratiam confert honores, Chriſtum ſpernit, 8. q. 1. c. qui vos, & 1. q. 1. c. pueri. Et conferens officia indignis ſciēter, vel ex craſſa ignorantia, mortaliter peccat, & tenetur ad emendationem damni his, qui exinde lędūtur, vt latè per Couar. in Regula peccatū par. 2. §. 7. nu. 2. & ideò quę relāter Luc. de Pen. in l. 1. circa fin. C. de diuer. offi. lib. 12. dicit ꝙ hodie nō morū honeſtas, ſed verborū venuſtas attenditur, non ſcientiæ vſus, ſed ſtultitiæ riſus, non puritas manuū, ſed quantitas munerū confouetur, & nō virtutes, ſed veſtes ad inſignes honores, & vtilitatis officia promouentur, idem Affl. in conſt. ſtatuimus nu. 57. lib. 2. Veruntamen, qui officiales eligunt, ſi greges, & armēta haberēt, nemini eſt dubiū, ꝙ de bonis, & apertis cuſtodibus prouideri curarēt, & nō inconſulto illorū cuſtodiā cuilibet paſſim cōcederēt ob fauores: & ſi maior diligentia nō adhibitur in futurū in eligendo viros idoneos, & in gubernādis populis expertos, breui tēpore timēdū eſt, vt Regnicoli Eccleſiaſticis populis nō inuideant, nec tutius per Eccleſiaſticū ſtatum, quam per Neapolitanum Regnum reddatur cōmercium. Sed iam ad materiam redeo.

Ibi. Neq; debet ab executione

13 ſuperſederi. Adde, † quòd idem renet Guid. Pap. deciſ. 74. nu. 1. & ibi in fin. dicit ab executione ſuperſederi nō debere, etiam quod per Iudicē appellationis inhibitum eſſet, quē refert, & ſequitur Lancellot. in tracta. de attentat. poſt inhibit. ampliat. 12. num. 3 fol. 417. Ego autem ſuperſederē propter reuerentiam Iudicis ad quem, ſi appareret, ꝙ inhibitionem conceſſiſſet, non obſtante, ꝙ condemnatus eſſet confeſſus, & conuictus, idem tenuit Aufrer. in deciſ. Tholoſ. 176. quem refert, & ſequitur Lācell. in tract. de attent. ampl. 4. nnme. 14. fol. 215.

14 Item † adde, qnòd in caſibus in quibus non admittitur appellatio, ſi reus

appel-

appellauerit, & Iudex admiserit appellationem ex ignorantia, vel ex voluntate, quòd sententiam suam amplius exequi non poterit, sed tenetur causam ad superiorem remittere. Gomes. in titu. de delict. cap. 13. num. 32. fol. 382. sed Boss. in titu. de appell. nu. 26. dicit, quòd veritas est in contrarium, quòd Iudex licet deferat appellationi in casibus, in quibus prohibita sit appellatio, non ligat sibi manus, quia non potuit præiudicare reipublicæ.

15 Item adde, quòd confessus, & cõuictus non appellat, etiam ꝙ confessus esset metu tormentorum, & appellatio est reijciẽda à Iudice, qui sententiam protulit, & etiam à Iudice appellationis. ita plenè tradit Didac. pract. quæst. cap. 33. num. 5 hic allegata.

16 Item † adde, quòd de stylo Franciæ, ac ordinationibus Regijs, vbi non esset periculum in mora, Iudex non debet procedere ad executionem, etiam si appellatio esset iniusta, & reijcienda, sed debet expectare, quòd iudex ad quem hoc pronunciet, & remittat ad ipsum faciendam; nisi esset Iudex, à quo in criminalibus non appellatur, vt in illis Præpositis marescallorum, à quibus non appellatur, & illa non obstante ad executionem procedunt, Boer. decis. 153. num. 6. & 7.

Ibi, aut est confessus tantum.

17 Adde, † ꝙ in statu Ecclesiastico fuit prouisum per Constit. March. in lib. 6. cap. 3 ꝙ spontè confessus crimen in iudicio, nõ possit appellare, & ꝙ iudex, à quo, vel ad quem nullo modo appellationem admittere debeat.

18 Item † adde, ꝙ confessio facta post appellationem interpositam ab interlocutoria de torquendo, appellationem non impedit, quia talis cõfessio videretur facta metu torturæ, si notificata fuisset reo interlocutoria torturæ, & ipse appellasset. Franc. Marc. decis. Delph. 60. nu. 9. par. 2. sed hoc non seruatur in practica, nã Rei torquentur non obstante appellatione, nisi fuerit inhibitum. & confessio esset valida, dummodo legitimis indicijs præcedentibus torti fuerint.

19 Solet etiam dici. Adde, † quòd notorium potest esse tripliciter, videlicet quò ad iudices, & alios, quò ad alios, & non quò ad iudicem, & quò ad iudicem, & non quò ad alios. vt dicit gloss. in capitu. fin. in verb. quò ad se ipsum de cohabit. cler. & mulier. & glos. in c. consuluit in verb.

20 notoria de appellation Et † in notorio primo modo capto, non datur appellatio, aliàs in alijs notorijs iuris ordo seruari debet. vt dicit Mille. in pract. in tract. notor. nu. 32. & 39. & ita interpretãdum esset statutum, quod tollit appellationẽ in notorijs, prout Carau. in ritu 158. nume. 7. qui dicit, illum ritum ità intelligi debere, per quem tollitur appellatio in notorijs.

21 Item † adde, quòd Milleus in dicto loco dicit notorium esse triplex, facti, iuris, & præsumptionis, vt ipse latè, & pulchrè exemplificat; & in quolibet notorio nõ admittitur appellatio eo modo, quo ipse tradit.

Cœterum in hoc Ducatu.

22 Adde, † quòd in statu ecclesiastico quæcumq; appellationes à sententijs, & grauaminibus in causis homicidiorum fuerunt sublatæ per Pium II. vt in Bullario nouiter impresso constit. 8. fol. 81. qua disponitur etiam, quòd officiales non obstante inhibitione quacumq; teneantur sub pœna excommunicationis ipso facto sinè vlteriori sententia declarationis, (à qua nisi à Summo Pontifice absolui non possit, & etiam sub pœna mille ducatorum,) procedere ad executionem sententiarum. idem quoq; fuit prouisum per Clementem VII. in constitut. 6. fol.

23 289. & † est prohibitum, vt condemnati in contumaciam elapso anno appellare non possint, vel quòd infra annum capti fuerint, sed sententiæ contra eos latæ omnino executioni sunt demandandæ, vt per Pium IIII. in constitut. 128. in bullar. fol. 871. Pium V. constitut. 10.

24 fol. 933. constitut. 137. fol. 1133. fiscus † autem appellare non prohibetur, cum ad signaturam, causam appellationum nomine procuratoris fiscalis à sententia contra eum lata interpositam reijcere, vel committere spectet: & fiscus causam appellationis non prosequitur, † vbi adsit instigator secretus, vel apertus, nisi data prius cautione per eundem instigatorem

gatorem de reficiendo expensas tam prioris, quàm vlterioris instantiæ in euentum succumbentiæ. ita prouisum fuit per Pium IIII. in const. 85. vers.cũ ad signaturam,& vers.non prosequatur in Bullario fol.779. & si per Pontificem fisco appellatio non promitteretur, ap-
26 pellare non posset, nam † quando reis prohibetur appellatio, fisco quoq; prohibita censetur, vt seruetur æqualitas. secundum Magon. in decis. Lucen. 58.
27 per totam, & regulariter de† iure communi fiscus potest appellare, etiam à Minoritate pœnæ. Gram. in decis. 14. nu. 2.
28 Item † adde, quòd in statu ecclesiastico appellationes in condemnationibus pecuniarijs in causis criminalibus, vel mixtis admittuntur, facto tamen actuali deposito ad fauorem fisci, si pars est diues, vel data cautione in forma depositi si est pauper, dũmodo appellans non sit confessus, quia tunc Iudex, à quo, non obstantibus, appellationibus, & inhibitionibus ad executionem pœnæ procedere potest, iuxta formam constit. Pij IIII. 128. in Bullario nouiter impresso, fol. 869. & constit. 180. Pij V. fol. 1182.
29 & dictæ † appellationes infra sex menses expediri debent per appellantes; alioquin Iudex, à quo sententiam exequi debet. vt habetur per constitut. Pij V. 143. vt in bullario fol. 1146.

Item adde, quòd per totam Italiam cõmuniter fuit prouisum per statuta terrarum, vt à sententijs capitalibus non liceat appellare. Gram. vot. 2. num. 8. Et
30 † in Regno Neapol. adest ritus (incipiens, Item non appellatur.) quod a sentẽtia lata contra homicidam non appellatur; sed ibi Carau. dicit, quòd non serua-
31 tur in practica, † sed ius commune. Et ita ego vidi practicari in illo Regno, & ita etiam Franciæ admittuntur omnes appellationes secundum ius commune; Rebuff. in cõment. const. Franc. in tract. de appellat. c. 7. glos. 2. ver. 2. casus nu.
32 12. vol. 3. In † Regno autem Neap. fiscus in causa criminali appellare non potest, per ritum 258. Item non appellat, & ibi per Carau. in fin. qualiter fisco grauato in Regno succurratur, & de dicto ritu, latè per Franch. in decis. 148. Sed quando inquisitus appellat ex Regia Pragmatica ipso iure, per fiscum intelligitur facta adhæsio appellationi, ita vt sententia contra inquisitum possit in peius reformari; Idem Franch. in decis. 467. nu. 6. & in decis. 470. nu. 10. & 11. ponit alios casus in quibus fisco conceditur appellatio. vide etiam Franc. Marci in decis. 148. & Gram. decis. 14. vbi tenet, quòd fiscus de iure cõmuni appellare possit, non autem de iure Regni: & quòd de iure communi possit appellare latè per Gabriel. com. concl. lib. 7. cõcl.
33 14. sed † non restituitur secundũ Guid. Pap. decis. 302. vbi tamen dicit, quòd de stylo, & communi obseruantia contrarium obseruatur. Crem. sing. 23. qđ si Iudex Nell. in tract. bann. 2. par. 1. tẽp. quęst. 3. ante fin. Bertaz. cons. 195. & 197. & D. Odd. in tract. de restit. in integr. quæst. 3. nu. 85. vbi tenet magis cõmunem opin. esse, vt fiscus in pęnalibus non restituatur, nisi detecta enormitate delicti, quia tunc per Principem daretur restitutio cõtra rem iudicatam, ne delictum remaneret impunitum, & hoc secundum Boss. in titu. si aduer. rem iud. num. 15. & in tit. de supplicat. nu. 9. & quare fiscus in pœnis non restituatur in integrum, ratio est, quia fiscus habet causam lucratiuam, Vulpel. consil. 41. num. 3.
34 Item† adde quòd statuta, siue cõstitutiones, quę disponũt, quòd à sentẽtia lata in causa criminali non possit appellari, querelari, nec de nullitate dici, nec in integrum restitutio peti, uel alio iuris remedio vti, vt disponit constitutio Medionali, de qua loquitur D. Clarus; quinque limitationes recipiunt, quas ponit Plotus in consil. 130. num. 64. inter consil. crim. diuers. Tomo primo.
35 Item † adde, quòd admissio ad nouas defensiones fit per Principem non ex mera gratia, sed ex gratia iustitiæ, per tex. in l. diui fratres, ff. de pœn. & in l. 1. §. si quis vltro, ff. de quæst. & ita dicit Boss. in tit. de remed. contra Bannum, num. 3. quem refert, & sequitur Plot. in consil. 72. num. 37. inter consil. crimin. volum. 2.
36 Item † adde, quòd sicut condemnatus restituitur ex gratia Principis, ita etiam fiscus lata sententia absoluente in criminali ex mera gratia Principis, (maximè enormitate delicti concurrente,) restituitur,

tuitur, & de nouo causa cognoscatur; quod tamen fieri non potest per Iudicē, nisi sententia absolutoria lata fuisset interueniente dolo, vel fraude, vel præuaricatione, aut collusione, quia tunc etiā à Iudice posset restitui, iuxta tradita per Boss. in tit. si aduersus rem Iudic. restit. postul. nu. 9. cum sequen. & ibi nu. 16. di
37 cit, † quòd rescriptum concedens, vt iterum causa cognoscatur, non valet, nisi derogetur ipsi sententiæ, & dicatur, etiā quod transiuit in rem iudicatam. & de ista materia retractandi sententiam, vide Boss. in titu. de supplicat. aduers. rem iudic.

38 Item † adde, quòd litteræ ad nouas defensiones non solent concedi in pœnis pecuniarijs per senatū Mediolani. Boss. in tit. de liter. Princip. num. 2. vbi dicit, quod est iniquum, quia deberent concedi, tamē videtur, quòd sit de iure, quòd non concedantur, quia in pœnis pecuniarijs adest remedium appellationis, & sententia corporalis solo beneficio Principis venit retractanda. Boss. in tit. si aduers. rem iudic. restit. post nu. 8. vbi dicit, quòd Bart. videtur tenere contrariū in l. 1. §. fin. ff. de quæst.

39 Item † adde, quòd dictæ litteræ ad nouas defensiones operantur etiam quò ad interesse tertij, vt puta si Iudex aliquem condemnauerit in pœnam furcarum, & ad restitutionem rerum ablatarum, quia si reuocata fuerit sententia, nō tenebitur ad interesse. Boss. in titu. de liter. Princip. nu. 2.

40 Item † adde, quòd in statu Ecclesiastico adest motus proprius Pij IIII. in bullario nouo fol. 869. quo concedebatur bānitis, vt infra sex menses audiri possent, & postea dictus tempus fuit prorogatū ad annum, per mot. propr. Pij V. fol. 933 & per alium motum proprium fol. 1133 fuit declaratum, vt banniti, & contumacis audiantur, si spontè comparuerit ad faciendum defensiones, & si infra dictū tempus capti fuerint, quòd sententia, (dummodo legitima indicia præcesserint,) exequi debeat; & dictus motus proprius, (vt banniti infra annum audiātur) declaratur per Hieron. Gabriel. in cons. 171, nu. 16. vol. 2.

41 Item † adde, quòd in Regno Neapoli huiusmodi litteræ ad nouas defensiones non conceduntur, quia forjudicatus nō admittitur ad probandam innocentiā, per const. Grandis vtilitas, vbi Affl. & Io. Ant. de Nigr. in c. 155. sub rubr. de forjudicat. nu. 24.

42 Item † adde, quòd si bannitus, siue forjudicatus fuisset admissus per Iudicem ad defensiones, sententia ipso iure esset nulla, nisi in casibus, in quibus de iure deberet audiri. Ioā. Ant. de Nigris d. c. 155. in fin. quod multo magis procedit in statu Ecclesiastico, quia in motu proprio supracitato adest decretum irritās.

43 Ibi, & talis constitutio, seu statutum valet. Item † adde, quòd d. statutū prohibens appellationem in criminalibus non habet locum in causa ciuili incidenti, & occasionata ex causa criminali. Rimin. cons.
44 529. vol. 3. nec † habet locum in casu mixto, secundū Alciat. in cons. 12. nu. 6. lib. 7.

45 Item † adde, quòd d. statutum debet intelligi quò ad sententiam diffinitiuam secus quò ad interlocutoriam, vel ad aliud incidens. Alex. Ias. & alij, in rubr. ff. de re iudic. & Bened. de Plomb. in l. etiam §. absens, ff. de manum. vindic. ni-
46 si † statutum, vel decretum disponeret, quòd à nulla sententia criminali possit appellari, quia tunc etiam non posset appellari ab interlocutoria, l. vbi à procuratore, vbi glos. C. mand. l. Iulianus, de leg. 3. c. solitè vbi Abb. vlt. notab. de maior. & obed. & Anguss. cons. 6. nu. 13.

47 Item † adde, quòd non ligat forenses, Bertaz. consil. 15. num. 1.

48 Item † adde, quòd non tollit appellationem, quādo constat de notoria iniustitia, Bertaz. consil. 14. num. 14.

49 Item † adde, quòd in locis, in quibus appellationes in criminalibus admittūtur, facta dimembratione unius Ciuitatis ab aliquo Ducatu, & illam submittendo alteri præsidi, siue Senatui causæ appellationis illius Ciuitatis iam cęptæ debent finiri ab illo Senatu, siue Præside, sub quo dicta Ciuitas submissa fuit, Albert. Brun. in consil. feud. 54. incip. Omnipotentis Dei,

50 Item adde, quòd quando in criminalibus appellatio admittitur, pendente appellatione, per fiscum, vel per reum detentum

detē tum interposita à iudice feudatarij, siue Baronis ad superioris iudices, non debet reus amoueri à carceribus Baronis, seu feudatarij, secundum Guid. Pap. decis. 231. sed contrarium tenet Ant. Sola in const. Sabaud. in tit. de iudicijs glo. vni. nu. 7. fol. 147. & ita uidi seruari, & præsertim in Regno Neap. quòd sæpè Regij iudices mandant transmitti carceratos Baronum ad suos carceres appellatione pendente.

51 Regulariter autem. Adde, † quòd quando reus confessus sit crimen, & in confessione perseuerauerit, tertius non poterit appellare. Bald. post glos. in ictum fustium in fin. ff. de his qui not. infam. Fely. in c. cum super in princ. & in c. quamuis de re iud. Foller. in pract. crim. in verb. & si confitebuntur nu. 71. & vide Fely. locis præcitatis, vbi ampliat, & limitat hanc regulam.

52 Item † adde, quòd mulier poterit pro tertio appellare, vt per Cępoll. in consil. 63.

53 Item † adde, quòd qn̄ non reus se defenderet, nec procuratorem daret, cuilibet licet eum defendere, vt per Bart. in d. l. non tantum.

54 Item † adde, quòd appellatione interposita, à tertio pendente, executio debet deferri etiam ipso condemnato inuito, vt per Franc. in c. cum sit Romana §. præterea in 1. notab. de appellat. & Lancell. in tract. de attent. par. 2. cap. 12. ampl. 4. nn. 7. & seq. fol. 215.

Ibi, alij verò dicunt.

55 Adde, † quòd idem tenet Marſ. in repet. l. de vno quoq; ff. de re iud. nu. 34. vbi dicit, quòd Iudex, qui tulit sententiam, debet citari, quandò tractatur de reuocando suam sententiam. & ita dicit Boer. decis. 259. num. 13. vbi dicit, hanc partem esse communem, quod iudex est citandus, quando tractatur de pœna infligenda iudici ratione sententiæ latæ, vel de interesse, & expensis parti læsæ ab ipso soluendis: & ita etiam distinguit Apostill. ad decis. Tholos. 277. vers. sed an iudex. de hoc vide etiam Gabriel. concl. 1. lib. 2. tit. de citat. nu. 86. vbi multa accumulauit. vide etiam, & Deci. in cons. 143. nu. 2. vbi dicit, quòd quando Iudex ex officio processisset, & non ad instantiam partis, est citandus, quando agitur coram alio, & diuerso iudice, & superiore, vel eius procurator admitti debet; aliter processus quò ad ipsum iudicē, erit nullus: & si processisset ad instātiam partis, non debet citari; sed si vult assistere causæ, admitti debet, quia omnino de aliquali eius interesse agitur.

Potest etiam dici de nullitate.

56 Adde, † quòd in statu ecclesiastico nullitates post annum opponi non possunt ad impediendam executionem sententiarum contra bannitos, per motus proprios Pij IIII. & Pij V. de quibus in Bullario fol. 766. const. 128. & fol. 933. 57 constit. 10. qui † tamen motus proprij non comprehendunt nullitates ex defectu citationis, iurisdictionis, ineptæ inquisitionis; ex forma alterius statuti non seruata, ex notoria iniquitate, & iniustitia, & alias nullitates, secundū D. Chartarium in tract. de execut. sentent. cap. fin. num. 186. cum multis sequen. & sub nu. 223. dicit, quòd si aliqua ex prædictis causis, vel alijs, sententia vitio nullitatis subiaceret, poterit nullitas allegari, tam ante annum, quam post, vsq; ad triginta annos, & sic omnis ferè nullitas secundum eum elapso anno opponi potest, quem sequitur D. Farin. in quæst. 11. sub nu. 47. Ego autem arbitror (salua eius pace) hoc verum non esse, & moueor, quia motus proprij non excludunt simpliciter nullitates, vt ipse præsupponit, nam eo in casu nempè nullitates supradictæ non essent comprehensæ, sed illas permittunt: concedendo enim, vt banniti infra annum possint facere defensiones suas, consequenter concedunt, vt infra dictum tempus possint etiam dicere de nullitate, quę est mera defensio, vt ait Vant. in tract. de nullit. in princ. num. 7. quo termino elapso, disponunt, quòd sententiæ realiter, & personaliter executioni demandētur, non obstantibus quibuscunq; appellationibus, & nullitatum dictionibus. Et quādo statutum disponit, quòd post certum tempus non possit dici de nullitate, elapso dicto tempore nullitas amplius allegari non potest per viam agendi, nec excipiendi, aliàs præfixio termini nihil operaretur

raretur, ita tradit Paul. de Cast. in consil. 288. nu. 2. vol. 1. vbi dicit, quòd licèt ex hoc sententia non confirmetur, tamē qa claudit os volenti dicere de nullitate, perinde est, ac si efficeretur valida, & ꝙ de hoc nunquàm vidit dubitari. idem tenet Alex. cons. 105. volu. 5. & cons. 225. vol. 6. attestando de veriori, etiam quòd nullitas esset notoria, & euidens ex inspectione sententiæ, vel nullitas ex defectu citationis, & dicit, quòd quamuis statutum reijciens simpliciter nullitatē, nō intelligatur tollere dictas nullitates, tamen aliud esse debet, quando statutum in odium contumacis, & negligentis dicere de nullitate infra tempus à statuto præfixum, excludit nullitatis dictionem; sibi enim imputet ille, qui sua culpa, vel negligentia se excludit; & quòd per hūc modum omnis nullitas, & omnis defensio naturalis denegari potest ei, qui infra tempus permissum non dixit de nullitate. ait etiam, quòd statutum non dicit, ꝙ possit Iudex sententiam ferre contra nō citatum, & quòd talis sententia valeat, seu quòd non possit condemnatus, vel condemnandus se defendere, sed dicit, quòd sententia talis, si est nulla, debeat dici nulla infra tempus præfixū, & quòd vltra non audiatur, Calcan. consi. 16. car. pen. & sequen. Gabriel. comm. conclus. tit. de statut. conclu. 3. nume. 14. cum sequen. qui similiter de communi attestatur, & Rolan. cons. 83. sub nu. 16. volu. 1. vbi multos accumulauit idem tenentes, affirmans ipse quoq;, quòd per simile statutum omnes nullitates reijciuntur. & sequitur Plot. cōs. 63. nu. 4. vbi dicit, quòd ita etiam seruatur de consuetudine, vltra quòd est de iure.

Preterea, nullitas ex defectu iurisdictionis nedum ex causa prædicta vnà cum alijs nullitatibus sublata fuit, sed ex hoc capite etiam, quia in dictis motibus proprijs expresse tolluntur nullitates, ac ét defensiones. vt per Gabriel. com. concl. tit. de stat. concl. 3. nu. 22. & ita in terminis nostris expressè tenuit idem Chart. in d. c. fin. num. 316. non recordatus de eo, quod supra dixerat, nu. 195. qui admittēdo huiusmodi nullitatē iurisdictionis per dictos motus proprios sublatam
58 fuisse, (quæ est † maior quacumq; nullitate. vt ait Vant. in tit. quis poss. dicere de nullitate nu. 37) multo magis de alijs nullitatibus idem admittere debebat. nec dicatur, quòd propria nullitas etiā post terminum à statuto præfixū allegari potest per viam exceptionis, secundū Vāt. de nullitate in titu. quis possit. dicere de nullit. nu. 54. & Ruin. cons. 36. & 37. vol. 5. quia opinio contraria est verior, vt attestatur Gabriel. comm. concl. tit. de except. concl. 4. nu. 4. & 5. vbi etiam dicit, quòd nec mora purgari potest. idem attestatur in d. tit. de statutis concl. 3. num. 18. vbi multos accumulauit, idem tenentes, quos breuitatis gratia non refero. Sed dato, quòd posset allegari, illud tamen procederet; vbicumq; statutum disponeret per viam agendi, & non excipiendi.
59 † vt si diceret, quòd succumbens non possit appellare, vel nullàm dicere; vel si subderet, quòd appellans, vel nullā dicens, deberet producere libellum, & sic per viam petitionis; & tunc videtur dicendum, quòd tale statutum non includat nullitatem, quando per viam exceptionis proceditur. ita declarat Phil. Franc. in c. dilecto nu. 146. & 150. de appellat. dicens, quòd in hac quæstione verba statutorum diligenter sunt attendenda. Nos autem sumus in dispositione, quæ vtramq; viam agendi, & excipiēdi respicit, nam auferendo defensiones, aufertur etiam nullitatis exceptio, cum excipere de nullitate, sit defendere; Alexā. d. cons. 225. nu. 11. vol. 6. & exceptio sit defensio l. 1. de iur. & facti ignor.

Quod etiam comprobatur, quia non solum prohibentur defensiones post annum, sed vlterius procedendo disponitur, quòd per lapsum temporis crimen efficiatur notorium, & sententia in rem iudicatam transitum fecisse dicatur: quod esse non potest, si exceptio nullitatis ad-
60 mitteretur. Quia † vbi est nullitas, ibi res iudicata adesse non potest l. 4. §. condēnatum ff. de re iudic. & ibi Doct. Nec repugnat consideratio eiusdem Chart. in d. c. fin. nu. 28. vers. adhuc tamen dicētis, quamuis ex dispositione motus proprij 4. constitutum fuerit, quòd si post annum banniti capti fuerint, Iudex procedat ad executionem sententiæ in contumaciam latæ, tamquàm in rem iudicatā transiuerit, quòd nihilominus post eam liberam potestatem; quam Iudicibus dedisse

disse videbatur, restringit, præcipiēs eisdem, vt procedant ad condemnationum executionem, aliàs tamen legitimè, & ita quòd Iudices non debeant ad executionem deuenire, nisi prius cognito, an sententiæ sint nullæ, vel alios patiantur
61 defectus. Nam respondetur,† quòd illa dictio legitimè debet intelligi, vt fiat executio facta recognitione personæ, & nulla existente causa, quæ executionem impediret, vt si bannitus haberet saluū conductum, vel gratiam, & de libro condemnationum non dum esset cancellatus, vel quòd fuisset tolleratus, vel adesset decretum gratiosum Principis generale, vel quòd bannitus factus esset furiosus, aut quòd esset mulier, prægnans, & similia; multi enim sunt casus, quibus impeditur, vel suspenditur executio sentētiæ etiam legitimè latæ, & in iudicatum transactæ, vt per Clar. q. 59. 97. & 98. Non autem quòd Iudex debeat audire bannitos de nullitate dicentes, & alias suas defensiones, proponentes, & de validitate sententiarum cognoscere, nam ridiculosum esset, (& valde quidem,) dicere, ꝙ Summus Pontifex disponens, quòd banniti non possint admitti ad faciendū defensiones suas, nisi infra annum, quo termino elapso, sententiæ in contumaciam latæ crimen notorium efficiant, & tamquam in rem iudicatam trāsiuerint, executioni demandentur non obstantibus quibuscumq; appellationibus, & nullitatum dictionibus; statim, & incontinenti se in totum corrigere voluerit in eadem dispositione, (quinimo in eadem clausula, in qua omnes nullitates tollit,) & totā legem suam annullare, & abrogare, & in eadem lege nunquàm præsumitur correctio. l. pen. & ibi Bald. C. per quas perso. nob. acquir. Nempè ita interpretando hunc motum proprium, esset redarguerē Pontificem de inconstantia, varietate, & ignorantia. Quibus omnibus sic stātibus, videtur concludendum, quòd in statu Ecclesiastico banniti nullo modo possint dicere de nullitate post annum ad impediendum executiones sententiarum contra eos latarum, & credo, ni fallor, quòd prædicti Motus proprij alio modo intelligi non possint, aliàs nihil operarentur, & in vanum illi Pontifices eos edidissent.

62 Item † adde, quòd si extaret statutum prohibēs simpliciter sine præfixione termini nullitatis dictionem, non prohiberet omnes nullitates, & quas, latè ꝑ Vāt. de nullit. in tit. quis poss. dice. de nullit. nu. 32. cum sequen. per Boss. in tit. de nullit. aduers. sententiam nu. 8.

63 Item adde, † quòd in Regno Neap. nullitates opponi possunt etiam contra sententiam foriudicationis, vt latè per Affl. in const. pœnam eorum, & per Foller. in pract. crim. in ver. foriudicentur nu. 27.

64 Scias autem. Adde, † quòd si sentētia est nulla, reus non poterit puniri, sed iterato est inquirendus, si indicia contra eum existentia nō fuissent purgata, secundum Bertaz. consil. 462. in prin. vol. 2.

Adde, quòd in pœnis, quæ reuocari, ac retractari possint tertia sententia, primis conformis (non obstante nullitatis exceptione) executioni est demandanda, ita Couar. pract. quæst. c. 25. nu. 3.

Est etiam alius modus.

65 Adde, quòd † licèt solus Princeps bannitum ad nouas defensiones admittere possit, tamen si à Iudice de facto, (parte, vel fisco non opponente) admitteretur, & absolueretur, talis absolutio esset valida. ita dicit Boss. in tit. si aduers. rem iud. nu. 28. per regulam taciturnitatis, quæ in iudicialibus habetur pro consensu, quē refert, & sequitur Farin. in q. 11. nu. 68. in fine: de quo dicto valde dubitandum est, quia est contra tex. in l. 1. §. si qs vltro ff. de quæst. quo disponitur, vt Iudex condemnatum in criminalibus nō restituat, cum nec etiam pecuniariā sententiam suam reuocare possit, sed solus Princeps. Nec obstat dicta regula taciturnitatis, de qua per Ias. quem ad hoc allegat Boss. quia loquitur in ciuilibus, secus autem in criminalibus, secundum glo. in d. §. si quis vltrò in verb. non potest in fin. & multo magis in hoc casu, vbi agitur de restituendo bannitum ad nouas defensiones, quia ne dum lex prohibet, vt restituere non possit, sed vlterius procedendo dat formam, quòd Iudex Principi rescribere debeat, cum ipse dumtaxat hanc restitutionem conce-

dere valeat, per tex. expreſſum in l. diui fratres ff. de pœnis; intelligendo tamen de reſtitutione, quæ conceditur ex gratia à Principe, vt in d. §. ſi quis vltrò, & in d. l. diui fratres, non autem de reſtitutione, quæ fit, ſi ſententia ex falſis inſtrumentis, vel teſtibus lata fuiſſet, quæ conceditur à Præſide, qui ſentẽtiam tulit nõ ex gratia, ſed ex iure ſcripto ex clauſula generali, dummodo reſtitutio infra quadriennium petatur. ita diſtinguit Boſſ. in tit. ſi ex falſ. inſtru. vel teſti. & ſi banniti per ſolam taciturnitatem abſq; reſtitutione Principis abſolui poſſent, nempè multi inſcio Principe poſt habitam pacem abſoluerentur, & ridiculoſum eſſet dicere, quòd taciturnitas partis operaretur illud, quod à Principe dumtaxat fieri poteſt, & ideo caueãt banniti à tali abſolutione, ne tanquam nulliter, & iniuſtè de banno cancellati, impunè occidantur. Marſ. in ſing. 340. & Menoch. de arbitr. iud. q. 90. nu. 23.

66 Item adde, † quòd in ſtatu Eccleſiaſtico Iudices abſq; alia Principis licentia poſſunt admittere bannitos ad nouas defenſiones infra annum, ſi ſpontè compareant, vigore conſtit. Pij IIII, & V. ſecundum D. Farin. in q. 11. nu. 68. Sed ego dubito, hoc verum non eſſe, (ſalua eius pace,) quia dictæ Conſtitutiones, ſeu motus proprij hoc non dicunt expreſsè, nec tacitè, vt ex eorum verbis manifeſtè patet, quæ ſunt infraſcripta, videlicet in cõſtitutione 146. Pij IIII ſtatuimus, quòd in contumaciam condemnati ad ſuas defenſiones faciendas admitti non poſſint, niſi infra ſex menſes à die condemnationis. quo verò ad iam factas condemnationes à die publicationis præſentiũ cõputandos, nec alibi, quàm in loco, vbi condemnatio ſecuta eſt, vel in Curia generali Prouinciæ, vbi delictum fuerit cõmiſſum; & ſi ſecus fieri contingat, quæcumq; abſolutiones deſuper obtinẽdæ, etiam ſi vigore commiſſionis ſignaturæ noſtræ nullius ſint roboris, vel momẽti, ſed ad ipſarum condemnationum iam factarum executionem deueniri poſſit, & debeat. Verba autem Conſtitutionis Pij V non referam, quia ibi ſolum terminus ſex menſium prorogatur ad annum. ex iſtis verbis nihil aliud apparet, niſi ꝙ prohibitum fuit, vt banniti poſt annum ad nouas defenſiones admitti poſſint, & de Iudice, quòd infra dictum tẽpus eos admittere poſſit, nulla fit mentio, prout requirebatur. Nam Iudex ſententiæ ea lata non poteſt amplius ſe intromittere, niſi ex auctoritate Principis ſibi conceſſa, cum eius iuriſdictio ſit finita. l. 1. § ſi quis vltrò ff. de quæſt. l. diui fratres, ff. de pœn. & l. poſteaquam de re iud. & ita expręſsè tradit Boſſ. in titu. de remed. iuſt. cont. ſent. nu. 1. D. Farinac. in d. quęſt. 11 nu. 12. & Chart. latè in tract. de execut. ſent. cap. c. 1. nu. 225. 273. & 452. & cum ſit de reſeruatis Principi, quòd ipſe ſolus bannitos ad nouas defenſiones admittere poſſit iuribus ſupra adductis, hoc non intelligitur conceſſum, niſi expreſsè dicatur. Bart. in l. ambitioſa ff. de decret. ab ordin. facien. & ibi dicit, Decuriones Ciuitatum habentes arbitrium ſuper ſtatu Ciuitatis, non poſſe bannitos reſtituere, quia ſunt de reſeruatis Principi, quæ in generali conceſſione nõ ſunt compręhenſę, niſi ſpecialiter dictum fuerit. & Pariſ. de ſyndic. in titu. de poteſt. Iud. nu. 4. verſ. nec poſſunt, tenet, quòd Iudex etiam, qui habeat liberũ arbitriũ in cauſis capitalibus, non poteſt reſtituere bannitum, dicens, quòd hæc committi non ſolent. ſequitur latè Menoch. de arbitr. iud. quęſt. 92. per totam. & iſta interprętatio, quam fecit D. Farinatius admitti non poteſt, tum quia prædictarum legum fit correctio, l. pręcipimus, C. de appellat. & ibi Bart. tum etiam quia non ſequitur, quòd banniti non poſſunt admitti, niſi infra annum ad faciendum defenſiones ſuas; ergo Iudex infra dictum tempus illos admittere poteſt. Nec obſtant verba conſt. 129. Pij V, dum dicit, quòd ſi banniti capti fuerint, per Iudices ad defenſiones faciendas, etiam infra dictum tempus, non admittantur: Ergo à contrario ſenſu, ſi capti nõ fuerint, & ſpontè infra annum comparuerint, Iudices illos admittere poterunt. Nam reſpondetur, quòd argumentum à contrario ſenſu non valet, vbi ſit legum correctio. Iaſ. & alij in l. 1. ff. de officio eius, cui eſt mand. iuriſd. & ſi banniti hanc cõmoditatem conſequerentur, quòd abſq; licentia Principis admitterentur per Iudices

dices ad defensiones, esset contra mentem, & dispositionem dictarum constitutionum; cum expresè dicatur in d. cõst. 129. quòd dictæ litteræ bannitis in aliquo suffragari non debeant, siquidē constit. prædicte in odium bannitorum æditæ fuerunt ad obuiandum fraudibus eorum, vt in eis exprçsè dicitur; & etiam in const. 129. Pij V. quia malitiosè differebant ad petendum restitutionem, vt se defendere possent, scientes, quòd talis restitutio ad probandum de innocentia denegari non poterat, quandocunq; peteretur, cum sit gratia iustitiæ, quòd denegari non debet, nisi indicia essent vrgētia, vt per Rolan. in cons. 60. nu. 37. vol. 2. & D. Farinac. in d. quæst. 11. nu. 65. & ideo fuit restrictum tempus perpetuum ad annum, & postea hac spe destituti essent, & vt elapso dicto tempore legitimè, & iuridicè talis restitutio denegari possit, cum amplius non esset gratia iustitiæ, sed mera gratia: & ideo expresè dictum fuit, quòd restitutio facta à signatura iustitiæ post dictum tempus nullius sit roboris, & momenti, sed recurrendū est ad signaturam gratiæ, & ita fraudibus, & malitijs bānitorum optimè ad fauorem iustitiæ prouisum fuit. Fateor tamen, ꝙ forsan interpretatio D. Farinac. procederet, si ita simpliciter dispositum fuisset, ꝙ banniti infra annum possent facere suas defensiones; quia tunc alia admissio, siue restitutio non requireretur, cum omnes à Summo Pontifice restituti fuissent, & sic in consequentiam videretur concessa auctoritas iudicibus eos in suis defensionibus audiendi, & liberandi sine alia Principis licentia. Sed dictum fuit, quòd infra annum admitti possint, adeo quòd requiritur admissio: & licèt non dicatur, à quo sit facienda, non propterea huiusmodi facultas iudicibus conceditur, quæ non potest dici concessa, nisi specialiter dictum fuerit, sed remanet in dispositione iuris communis, cum sit casus omissus: & sic dicta auctoritas remanet apud Pontificem, ad quem recurrendum est, vel ad signaturam iustitiæ, siue ad sacrā Consultam, & non ad iudices, qui omni iurisdictione carent, cum iam functi sint officio suo, vt supradictum fuit. stantibus itaq; prædictis videtur concludendum, quòd nec etiam in statu Ecclesiastico iudices habent auctoritatem remittendi bannitos ad faciendum defensiones suas infra annum, nec postea. Et ideo postquam dictæ constitutiones æditæ fuerunt, ego semper vidi seruari, & seruaui, quòd Gubernatores, siue iudices sine literis sacræ Consultæ, quibus causa committitur, bannitos non audiant, & consulo iudicibus, vt ita faciant, si indignationem summi Pontif. & sacræ Cōsultæ incurrere nolunt; & banniti sine dictis litteris à banno cancellati, iudicio meo non sunt tuti, tamquam à non habente auctoritatem cancellari, per ea, quæ dixi supra ad §. homicidiū in vers. Item quæro.

Ibi. Regulariter autem senatus.

67 Adde † Rolan. in cons. 60. nu. 37. in fin. vol. 2. vbi idem tenet, dicens, quòd Princeps dictas literas concedere tenetur, nisi indicia essent vrgentia.

68 Item † adde, quòd dictæ literæ non debent cōcedi, sed denegari, vbi calumniosè petuntur; & an calumniosè petantur, apparet ex inspectione processus. ita inquit Boss. in tit. de literis Princip. nu. 3. in fin.

An autem ammissus.

69 Adde, † quòd si bannitus non potuerit comparere propter discrimina viarū, vel aliud impedimentum iustum, puta quia fuit captus à Pyratis, vel ab hostibus; vel quod erat carceratus, de iure non currit dilatio, sed ei datur restitutio, & sic admititur ad probandum causas impedimenti. Innoc. Bald. & Felyn. in cap. 1. vltra tertium col. 3. de testib. & Brun. in tract. de cōst. decret. in verb. confessio.

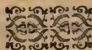

Quęstio XCV.

Quæstio XCV.

SVMMARIVM.

1 *Fideiussor de repræsentãdo, si pœnam soluerit ob non repræsentationem, potest solutum recuperare à fisco, qui reo principali successit.*

2 *Fideiussor liberatur confiscatis bonis principalis.*

3 *Fideiussio præstita oretenus durat duobus mensibus, in scriptis, perpetuò.*

Iudices, qui sint competentes executionum sententiarum criminalium, an ordinarij, vel appellationum, remissiuè. ibidem.

Iudices qui sint competentes executionum sentẽtiarũ criminaiium in Regno Neap. an officiales Baronum, vel Regij, quando causæ per viam appellationis ad Regia tribunalia deuoluuntur, remissiuè, ibidem.

Sententiæ duæ contra, & ad fauorem fisci, quæ sit exequenda, remiss. ibid.

4 *Sententia contra principalem, an, & quando mandetur executioni contra fideiussores sine nouo processu.*

5 *Fideiussionis indemnitas venit in eodem officio per modum sequelæ.*

6 *Fideiussor soluens, (non obstante appellatione interposita per principalem) debet conseruari indemnis, si appellationem nescierit.*

7 *Clericus fideiubens de iudicatum soluendo coram laico, coram quo Iudice sit conueniendus.*

8 *Qui non habet in ære, luat in corpore.*

9 *Amplia. etiam in muliere.*

10 *Et à qno Iudice causa hæc sit tractanda, ciuili, vel criminali.*

11 *Et in quibus personis hæc regula procedat.*

12 *Pœna corporalis quando subrogatur in defectum pecuniariæ, est Iudici arbitraria.*

13 *Clericus nõn habens in ære, luit in corpore.*

14 *Contumax in expensis litis condemnatus, non habens in ære, debet puniri corporaliter.*

15 *Et quid si pars, cui pœna venit applicanda, non consentiat mutationi pœnæ.*

Fideiussor de tuto carcere, vel de repræsentando, admittitur ad cessionem bonorum.

Sed melius esset pro bono pubĩco contrarium decernere. ibid.

16 *Mulcta propter paupertatem non commutatur in corporalem, sed potest Iudex illã remittere.*

17 *Compositio mulctæ fit ad arbitrium Iudicis.*

18 *Iudex non potest contumaci remittere expensas, & interesse partis.*

19 *Mulcta propter paupertatem remissa non exigitur, si reus venerit ad pinguiorẽ fortunam.*

20 *Mulcta adiudicata parti, non potest remitti.*

21 *Mulctis geminatis, vna tantum soluetur.*

22 *Pœna diuidenda inter fiscum, & partem, an, & quando exigatur à fisco in totum.*

23 *Fiscus potest diuidere rem sibi applicatam cum alio, & illi alij datur electio.*

Et alienare rem communem inuito socio, etiam quòd minor pars sit ipsius fisci, ibidem.

Fiscus concurrens cum aliquo in pignore, potest alienare pignus, & anterioribus creditoribus satisfacere, & sibi residuum retinere, ibidem.

Fiscus potest alienare rem communẽ, etiã cum ecclesia, ibidem.

Etiam quòd sit diuidua, ibidem.

Non tamen quando habet solum vsumfructum, ibidem.

Fiscus in alienatione rei communis debet prius interpellare consortes, ibidem.

Fiscus non potest rem alienare habita fide de pratio, & non præcedentibus subhastationibus. ibid.

24 *Pœna applicatur iniuriato, quando ille deliquit, cui erat applicanda.*

25 *Condemnatio quomodo sit facienda, quando pœna est applicanda pro parte fisco, & pro alia accusatori, remissiuè.*

26 *Fi-*

26 *Fiscus non potest impedire quin soluatur pars pœnæ priuato, cui debetur.*
Præscripta parte pœnæ applicanda offenso, præscribitur etiam per applicanda fisco, ibidem.

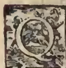

Væro quæ sit forma. Ibi . Si vero reus con-
1 demnatus. Adde, † quod si fideiussor eũ non consignauerit, & pœnam fideiussionis fisco soluerit, quod fiscus tenetur soluere d. fideiussori d. pœnam, si bona rei fuerint publicata; etiã quod publicatio bonorum ipso iure veniret imponenda.
2 Becci. cons. 57. sed † fideiussor confiscatis bonis liberatur, l. si debitor ff. de fideiuss. Mars. in rubr. de fideiuss. nu. 346. si fiscus vult habere hæreditatem banniti. Herc. in tract. de caut. de non offend. cap. 23. num. 13. & Cuman. cons. 32. num. 2.
3 Item adde, † quòd fideiussio præstita in voce durat duobus mensibus, pręstita vero in scripis durat perpetuò, vt in l. penult. in C. de fideiuss. Afflict in constitut. si vassallus nume. 24. fol. 282.

Adde qui nam sint iudices competentes executionum sententiarum criminalium, an iudices ordinarij, vel appellationum, latè per Herculan. in l. à diuo Pio §. sententiam Romæ col. 9. vers. expręd ictis ff. de re iud. & in Regno Neapolitano an officiales Baronum, vel Regijs, quando causæ deuoluuntur ad Regia tribunalia per viã appellationis, habetur per Vinc. Franch. in decis. 510. per totam.

Item adde si duę sententię contrariæ, à duobus iudicibus ordinarijs fuerint latę, quarum vna sit contra fiscum, altera ad fauorem, quæ nam sit exequenda, habetur per Couar. var. resolut. lib. 1. c. 16. num. 4.

Ibi . & scias, quòd contra fide-
4 iussorem. Adde, † quòd sententia lata contra principalem, non mandatur executioni, absq; nouo processu contra fideiussores, qui pro aliquo in instrumento fideiussissent; secus si apud acta ita promisissent, quoniam tales dicuntur fideiussores contractus, & non iudicij, ita latè Berou. in consil. 206. nume. 30, volum. 3. & Herculan. de caut. de non offenden. capit. 29.

5 Item † adde, quòd fideiussor pro eius indemnitate, si soluerit pœnam, poterit implorare officium iudicis maleficiorũ, vt ab eo indemnis conseruetur; quia id venit incidenter in eodem officio per modum sequelæ. Bald. in l. cum venden te C. vbi causæ fiscales, quem sequitur Fely. in cap. cum oporteat colum. fin. extra de accusat. & decis. Lucen. 92. nume. 32.

6 Item † adde, quòd si fideiussor pro suo principali pœnam soluerit, non obstante appellatione interposita à principali, debet conseruari pro eius indemnitate, si de appellatione notitiam non habuerit d. decis. Lucẽ. cons. 92.

7 Item adde, † si clericus fideiussionem fecerit de iudicato soluendo coram iudice laico, vel ecclesiastico, an Iudex laicus contra eum exequi poterit. Anchar. in cap. ea quę num. 26. de reg. Iur. in 6.

8 Sed quid si reus. Adde † videndum omnino ad hanc regulam, qui non habet in ære, luat in corpore, Marian. Soci in c. ad liberandã nu. 113. de iudæis vbi latissimè quomodo intelligatur, & ponit octo limitationes. vide etiam Farin. in quæst. 26 per totam.

9 Item † adde, hoc etiam procedere in muliere, quæ luet in corpore, si non poterit soluere pœnam pecuniariam, in qua fuerit condemnata. per tex. in l. si quis id quod ff. de iurisdic. omn. iud. & Foller. in pract. crim. in verb. notatos capiat de persona nu. 19.

10 Item † adde, quòd si cõtingeret, quòd aliquis esset puniendus aliqua pœna ciuili pecuniaria, & quia propter impotentiam non posset soluere pecuniam, debet luere in corpus. licèt si posset soluere, iudicaretur à iudice ciuili, tamen hoc casu iudicabitur à criminali. Capic. decis. 27. nu. 19. & Franch. in decis. 358. nu. 5. vol. 2.

11 Item † adde, quòd iſta regula habet locum in ciuilibus perſonis. Bartol. in l. 1. §. fina. ff. de pœn. Salic. in l. & ſi ſeuerior. C. de infam. de quo per Alexand. in l. ſi quis. id quod ff. de iuriſdict. omn. iud. colum. 1. & idem dicit Bald. in Doctore, & iudice, qui malè iudicauit per imperitiam, in rubr. C. de pœn. iud. qui mal. iudicau. Bologn. in authen. habita nume. 58. C. ne fil. pro patr. & Franc. in deciſ. 358. circa fin. volum. 2.

12 Item † adde, quòd pœna corporalis loco pecuniariæ erit arbitraria iudici. Iaſ. in d. l. ſi quis id. quod nu. 29. & Menoch. de arbitr. iud. lib. 2. caſ. 447. vbi di-
13 cit hanc mutationem pœnæ † habere locum ét in clerico, dummodo fiat à ſuo Iudice; & idem affirmat Boer. deciſ. 349. nu. 11. & ibi Menoch. dicit, etiam quòd
14 contumax † in expenſis litis condemnatus, pœnam feret corporalem, ſi non habet, vnde ſoluat. Et dicta regula habet etiam locum in emenda, & ęſtimatione damni ipſo crimine proximò illati. Couarru. variar. reſolut. lib. 2. cap. 1. hic allegato ſub num. 8. leuius tamen punitur per tex. in l. qui ędes ff. de incend. ruin. naufr.

15 Sed quæro. Adde, quòd † contrariũ deciſum fuit per ſacrum conſ. Neap. vt atteſtatur Franc. in deciſ. 358. nu. 4. ne condemnatus in carceribus marceſcat, & quòd dicta regula procedat in pœna pecuniaria parti applicanda, dummodo ex delicto deſcendat, & etiam in pœna damnorum, & iniurię, ſiuè ciuiliter, ſiuè criminaliter agatur. latè Lud. à Peguer. deciſ. 6. per to. Sed non poteſt commutari in corporalem, niſi actore conſentiente, in cuius manu eſt expectare debitorem ſuum, ſi ad pinguiorem fortunam deuenerit ibid. nume. 11.

16 Itẽ adde, † quòd pœna fideiuſſionis pręſtitę de præſentando inquiſitum, vel carceratum, non comprehenditur ſub regula prædicta, ſed fideiuſſor admitti debet ad ceſſionem bonorum. vt per Franc. deciſ. 507. vol. 3. Sed forſan melius eſſet pro bono publico, quòd pœna poſſet cõmutari in corporalem. Videmus enim quotidie, quòd multi, qui habentur pro diuitibus, ſcientes ſe non eſſe ſoluendo, vel quia eorum bona ſunt ære alieno grauata, aut fideicommiſſis, vel dotium reſtitutioni obnoxia, aut ex alia cauſa, non curant decipere fiſcum fideiubẽdo pro reis carceratis de repręſentãdo, vel de tuto carcere, vt aufugere poſſint; ꝙ vtiq; non facerent, ſi aliqua pœna corporalis in defectum pecuniariæ ſubijceretur: & ideò arbitror, quòd Principes, ſi ſpeciali decreto prouiderent, benefacerent, videlicet quòd fideiuſſores huiuſmodi, qui tempore fideiuſſionis non erant ſoluendo, mitterentur in exilium, vel ad triremes, iuxtà qualitatem perſonarum; donec ſoluerent pœnam promiſſam, vel reum in fortijs Curiæ conſignarent: nam dicta fraus eſt cauſa fugæ, & quòd delicta remaneant impunita, vt ſæpè habui in facto.

17 Hæc autem omnia. Adde, quòd † ... imo iſta regula non procedit in mulcta, vt per Afflict. ſuper feud. in tit. quæ ſint regalia §. mulctarum nu. 11. & quæ requirantur, vt qs mulctari poſſit, per Rolan. in conſil. 39. nu. 33. vol. 4. & conſ. 47. num. 43. & 45. vol. 2. Sed Rolan. in hoc, quòd debeat citari perſonaliter, & quòd banniri non poſſit, niſi ſit in vera contumacia, impugnatur per D. Clar. ſupra q. 31. verſ. dictum eſt. & in hac materia mulctæ, vide Natt. in conſ. 594. per totum, & Bened. de Plot. in conſ. 3. vol. 2. inter cõſ. crim. diuerſ. vbi latiſſimè qbus ex cauſis executio mulctæ impediri poſſit: & quòd compoſitio non ſit minor quarta parte, hoc non vidi ſeruari in practica, ſed fit
18 † compoſitio arbitrio Iudicis, vt ſæpè ſolet fieri ad rationem duorum, vel triũ pro centenario; & aliquando in totum remittitur facta obedientia, etiam ſine paupertate, & ita Peregr. in tract. de iure fiſci lib. 4. titu. 8. nume. 19. atteſtatur ſeruari in dominio Veneto. & ego quoq; ita vidi ſeruari ſemper in ſtatu Eccleſiaſtico, intellige de pœnis ſupraſcripti præcepti. aduertendum eſt tamen,
19 quòd Iudex † contumaci expenſas damna, & intereſſe partis remittere non poteſt. Bero. in capitu. 1. de iudic. nume. 173.

20 Item † adde, quòd mulcta ob paupertatem remissa, non potest exigi, si ille ad pinguiorem fortunam peruenerit. Boer.in decis.349.nu.4.

21 Item † adde, quòd mulcta per Iudicem remitti non potest, quando est applicata, siue adiudicata parti. vt per Boer.in d,decis.349.nu.3.

22 Item † etiam, quòd mulctæ geminatæ, siue multiplicatæ, omnes non possunt exigi, sed vna tantum. Iafred.decis. 214.

Solet etiam quandoq;

23 Adde, † quòd hoc procedit ad pœnam legalem, non autem quò ad conuentionalem, & ideo fiscus absq; mandato ad totam pœnam, etiam parti pro parte applicata agit; sed in pœna conuẽtionali non agit absq; mandato partis ad totam, sed tantummodo ad suam partem. vt plenè tradit Bero. in consil. 199. nume. 3. & consil. 206. nume. 40. volum. 3. & si pars, vel fiscus partem suam noluerit, non propterea iuri accrescendi locus erit. ita Vulpel. in tracta. de permis. de non offendi quæst. 105.

24 Item adde, † quòd si res est applicata fisco, de qua alter habere deberet partem, & recipit diuisionem, fiscus debet diuidere, & dare electionem delatori, vel simili. Bart.in d.§.senatus, & Soc.in c.qualiter, & quando nu.1216.de accusat.& nedum fiscus potest rem communem diuidere, sed etiam alienare inuito socio, licet habeat minimam partem rei, vt notat Fely.in cap.quæ in Ecclesiarum col.19.de constit. vbi etiam dicit, æquum esse, vt Princeps prius requirat consortem, quàm alium extraneum, & procedit speciale etiam per alium contractum, puta locationis, & pignoris, licèt sit posterior creditor in re, quia poterit alienare pignus, & ex precio anterioribus creditoribus satisfacere, & residuum retinere, Bald.in consil. 171. volum.1.Deci.consil.235. column. 4.& Boss.in titulo de fisco, & priuileg. eius num. 39. & hoc priuilegium etiam habet locum, si rem communem haberet cum Ecclesia. Ioan. de Plat. & Rynus Enghiber in l. 1. C. de vend. rer.fiscal. lib. 10. Idemq; procedit in re obligata fisco, & alteri priuato, vt etiam fiscus eam vendere possit. Bald. in d. l.1. & Salicet.in l.multum C. comm. rerum alien.& hæc procedunt, quamuis res sit diuidua. glo.in d.l.1.& Io. Plat. & hoc quándo est vtile fisco, quòd tota res vendatur, vt per Bart.in d. l. 1. limitatur tamen istud priuilegium, si fiscus habet tantummodo vsumfructnm, secundum Bald.in d.l.multum, & etiam non procedit, si fiscus primo non interpellat socium. Ripa in l.serui electione, §. labeo ff.de leg. 1. & Ias. in l.fin. num. 11. C. de iure emphit. & fiscus non potest alienare habita fide de precio, sed solum soluto precio. l. si procarator.§.fin. ff.de iure fisci.& nisi cum subhastatione legitimè facta, l.1. C. de fide instrum. & latè Boss.in d.titu. de fisco, & priuileg. eius nu.37.& 38.

25 Item † adde, quòd quando deliquit ille, cui debet applicari pars pœnæ, vel quòd delinquenti consentit, pœna debet applicari iniuriam passo, secundum Afflict. super feud. in tit. quæ sint regalia §.pœnarum nu.6.

26 Item † adde, quomodo sit facienda condemnatio, quando pœna pro parte est applicanda fisco, & pro parte accusatori. Bart.in l.senatus §.senatus ff.de iure fisci.

27 Item † adde, quòd si ille, qui tenetur soluere, soluit partem suã priuato, idest iniuriato, liberatur, & hoc fiscus impedire non posset. ita Bart.in l.1. iuncta glos. C.de vend. rei fiscal. lib.10. quem sequitur ibi Franc. de Plat. & Iacob. Rebuff.

Item adde, si pars, quæ applicatur parti offensæ, præscribitur, pars quæ applicatur fisco, similiter præscripta censetur, est tex. in l.fin. ad fin. C. de ijs, qui à non Dominis manu.

Quæstio XCVI.

SVMMARIVM.

1 *Ententiæ capitales an exequantur ante lapsum decem dierũ.*

2 *Banniti in Regno Neap. non habentur pro mortuis, nisi fuerint foriudicati.*

3 *Bannitus punitur pœna banni, non obstante, quòd in sententia sit erratum in nomine appellatiuo.*

Error in nomine appellatiuo an noceat, ibidem.

Et quid de errore cognominis, ibidem.

4 *Bannitus in statu Ecclesiastico captus infra annum, vel post, facta recognitione ducitur ad supplicium, non obstantibus quibuscunq; appellationibus, & nullitatũ oppositionibus.*

5 *Quid autem executionem impediat.*

6 *Bannito est danda dilatio ad dicendum quicquid &c. & causam quare bannum non debeat exequi.*

7 *Et quid in Regno Neap.*

8 *Et quid si terminus non fuerit petitus.*

9 *Et quid in statu Ecclesiastico.*

10 *Condemnatus in contumaciam in pœnam mortis pro crimine, pro quo talis pœna nõ debet imponi; non debet pœna mortis puniri, sed tantum debita.*

11 *Bannitus ob contumaciam, non tamen ex statuto habitus pro confesso, poterit, quandocumq; capiatur, suam innocentiam probare.*

12 *Bannitus an possit admitti elapso termino ad probandum qualitates facti delicti, ex quibus appareat, illud sibi licuisse.*

13 *Confessio ficta inducta à statuto operatur circa ea, quæ sunt facti, non iuris.*

14 *Iudex laicus, cui fuit remissa causa ab Ecclesiastico, an teneatur stare sententiæ illius, vel debeat cognoscere de nouo.*

15 *Et quid in causis hæresis.*

16 *Bannitus ab vno loco status Ecclesiastici intelligitur bannitus ab omnibus Terris Romanæ Ecclesiæ.*

17 *Bannitus captus, elapso biennio, non potest opponere nullitates, & instare, vt processus exhibeatur ad ostendendnm de nullitate.*

18 *Executio an sit facienda ex sola productione sententiæ.*

Vnc de executione. Ibi, & Carauita super ritu.

1 Aduerte, quòd ibi Carau. dicit, q talis consuetudo seruatur vbi est, & vbi non est, seruabitur ius commune, quòd seruatur in Regno.

2 Quæro nunquid. Adde, quòd† prędicta non procedunt in Regno Neap. nam iura, quæ loquuntur de bannitis, intelliguntur de illis, qui extra dictum Regnum banniuntur, & in Regno de foriudicatis, & nõ de bannitis in dicto Regno, vbi banniti nõ habentur pro mortuis, quia non condẽnantur, sed tantummodo foriudicati, q a ad mortem sunt condemnati, per Constit. pœnam eorum. ita tradit Io. Ant. de Nigr. super cap. Regni in c. 155. incip. siue quis sit bannitus sub rubr. de foriudic.

3 Item † adde, si in recognitione facienda de bannito reperiretur, erratum fuisse in nomiue appellatiuo, nam dum dicendum erat in banno, siue sententia, Titius de Bononia, fuit dictum de Parma, & sic errauit in nomine patriæ, tamen constabat de corpore, & maleficio per eum commisso, per talem errorem non irritaretur bannum, sed deberet decapitari, & sententia exequi, vt per Ang. in l. his verbis §. fin. ff. de hæred. instit. quẽ refert, & sequitur Barb. in c. significante. de rescrip. & Mars. in sing. 144. incip. error in nomine appellatiuo, & Arnon. epit. 95.

Item adde, si Iudex formauerit inquisitionem contra Petrum Ioannis de Sancto Laurentio, & in illo oppidò nõ erat Petrus Ioannis, sed Petrus Martini, vel duo Petri Ioannis, & sic fecerit citationes, & bannum dederit, bannum valebit, si constabit de corpore. Boss. in tit. de bann. nullit. nu. 8.

4 Item † adde, quòd in statu Ecclesiastico statim capto bannito post annum, facta recognitione sententiæ exequi debet sub pœna excommunicationis, non obstantibus quibuscunq; appellationibus, & nullitatum dictionibus; & si infra annum captus fuerit, similiter est ad executionem deueniendum, dummodo legitimis præcedentibus inditijs condemnatus

natus fuerit. ita disponunt Motus ꝓprij Pij IIII. & Pij V. de quibus in Bullario fol.769.const.128.fol.933.const.127.est
5 tamen aduertendum, quòd executio legitimè fieri debet, idest si non extaret aliquod legitimum impedimentum, quo impediretur executio, vt puta si bannitus haberet saluum conductum, vel gratiam; vel fuisset tolleratus, vel adesset decretum gratiosum Principis generale; vel quòd factus esset furiosus, aut esset mulier prægnans, & similia; vt latè posui supra in q.94. ad uers. potest etiam.

Sed nunquid debet Iudex.

Ibi, & ideò absq; vlla; &c.

6 Adde,† quòd Salic. in l.2.C. de requir. reis dicit, quòd imo æquum, & iuridicũ est dare bannito dilationem ad probandum, & allegandum quicquid vult, cur executio banni fieri non debeat, quem sequitur Natt.cons.444.nu. 9. volum.2. & Foller. in pract.crim. in rubr. captis for
7 iudicatis nu.2. dicit, quòd facta † recognitione foriudicati, Iudex debet ei statuere terminum breuem ad dicendum causam quare, contra eum exequi non debeat sententia foriudicationis, eisq; prouidere de Aduocato, & procuratore; & ratio est secundum eum, quia licet à sententia foriudicationis non possit appellari, nec possit doceri de innocentia, poterit tamen dici de nullitate senten-
8 tiæ. Ibiq; dicit etiam, quòd † posset practicari, quòd non detur talis terminus, nisi petatur, & nisi allegetur tale quid, in quo conueniat termini datio, sed tamen
9 tutius esse, quod detur. Et † licet in statu Ecclesiastico banniti post annum à die condemnationis non possint suas facere defensiones, nec de nullitate dicere, & quòd Iudices teneantur statim exequi sententias sub pœna excommunicationis, & indignationis Sanctissimi per motus proprios Pij IIII, & V. tamen ego semper practicaui, & practicari feci per Auditores meos criminales, quando bãniti capti fuerunt etiam post annũ, quòd detur breuis terminus ad dicendũ, quare sententia contra eos lata non esset exequenda, iuxta formam motuum propriorum, non ad hoc vt facerent defensiones, & de nullitate dicerent, quæ facere non poterant, sed quia multa impedimenta allegare potuissent, quæ executionem impediunt, vt dixi in vers. præcedenti, & latius in q. 94. ad uers. potest etiam.

10 Item † adde, quòd si quis fuerit bannitus, & condemnatus in contumaciam in pœnam mortis pro crimine, pro quo pœna mortis non imponatur, vt puta pro vulnere, & postea fuerit captus, illa sententia non debet exequi, sed debet puniri pœna statuta pro illo delicto, q. a. plus non debet operari ficta confessio, quàm vera. Corne.cons.194. licèt in hac col.3. vers. non enim vol.1. si verò in iudicio fuisset confessus, non poterat condemnari pœna mortis, ergo minimè potuit condemnari in pœnã mortis ex ficta contumacia. ita tradit Io. Ant. de Nigr. super c. Regni in c. 155. sub rubr. de foriudicatione, vbi dicit, quòd quidam imperitus iudex contumacem pro vulnusculo ad pœnam mortis condẽnauit, de quo fuit derisus, & non fuit executa eius sententia. Sed in statu ecclesiastico vtiq; multi deriderentur, qui (nescio quo spiritu ducti) ꝓ quocũq; leui delicto sæpè solent dare bannum vitæ contumacibus, vt puta pro simplici allocutione, siue salutatione bannitorũ, vel vulnere cum pugione, vel gladio, & aliquãdo propter solam inobedientiam; & dũm eram Gubernator Ciuitatis Asculanæ, fuit captus quidam condemnatus ad pœnam furcarum, quia crus bouis inciderat; & ideo non est mirandum, si in d. statu semper adest copia bannitorum, & super hoc nulla fit prouisio. Et ad hoc quod tenuit Niger loco supracitato, faciunt ea, quæ tradit Bart. in cons. 107.

11 Item † addè, quòd bannitus non ex forma statuti disponentis contumacem haberi pro confesso; sed bannitus tãquàm habitus à Iudice propter eius contumaciam, & fugam pro cõfesso, si captus fuerit, poterit suam innocentiam probare, & aduersarius suus crimen, etiam si tempus cognitionis esset elapsum; nisi fuga haberetur pro plena probatione, quia tunc non admitteretur ad probandum innocentiã. Nell. de bannit. par. 2. 2. tẽp. q.34.

Sed

Sed pone, quòd bannitus.

12 Adde, † quòd bannitus, & condemnatus etiam elapso termino, vt amplius audiri non possit, debet audiri, quando cõfitetur factum, vt puta homicidium, sed dicit, sibi licuisse, quia interfectus erat bannitus: nam dicta confessio proueniẽs ex contumacia, non debet plus operari, quàm vera confessio. Sed si ante sententiam comparuisset, & confessus fuisset, allegando se facere potuisse contenta in inquisitione, sine dubio debebat audiri, dummodo probaret sibi incumbentia, quia dicta exceptio d. confessionem nõ

13 perimeret, sed exponeret; nam † ficta cõfessio inducta à statuto, videtur solũ operari circa ea, quæ facti sunt, nõ iuris. ita cõcludit Castr. in cons. 3. nu. 7. cũ sequẽ. vol. 3. & Barr. in cõs. 107. iuris omnibus, vbi tamẽ dicit, quod iudex tenetur rescribere Principi de dicta innocẽtia, vt eũ restituat, q̃a ipse nõ potest restituere. l. 1. §. fin. ff. de q̃st.

14 Quæro ẽt si Iudex. Adde † videndũ Viui. com. opin. 396. vbi latè, & Affl. sup cõstit. Regni in proœm. quęst. 26. nu. 50. vbi plenè, quando brachium seculare sit Iudici Ecclesiastico concededũ, de quo ẽt habetur per Par. de Put. in tracta. de syndic. in ver. brachium, & Feder. de Senis in consil. 163. super inuocatione.

15 Ibi. Hodie tamen. Adde † videndũ Frã. Pegn. schol. 99. ad 3. par. director. inquisi. vbi demonstrat hãc opinionem veram esse ex Doctorum auctoritatibus, & ex constitutionibus Rom. Pontif. quibus hoc definitum est, quòd Iudices seculares absq; remissione processus exeqnantur sententias latas ab inquisitoribus cõtra hæreticos, quas idem Peg. imprimi curauit inter Bullas Apostolicas pro Sãctissimo officio inquisitionis post ei⁹ schol. & annot. ad Direct. inq̃si. fol. 57. 58. & 138.

Item quæro nunquid.

Adde, quòd in statu Ecclesiastico adest cõstit. March. in lib. 4. cap. 33. qua disponitur, ꝙ sententiæ propter crimen homicidij citra quinquaginta milliaria pñt, & debent exequi, siue sint capitales, siue, pecuniariæ; Sed per Bullam Clem. 7. de qua in Bullario nouiter impresso fol.

16 291. fuit prouisum, quòd † bannitus ab vno loco status Ecclesiastici, intelligatur bãnitus ab oĩbus Terris Romanæ Ecclesiæ, mediatè, vel immediatè subiectis; & quòd ab illo Iudice puniri possit, vel remitti debeat ad locum cõdemnationis, quæ postea confirmata fuit, & innouata per Pium IIII. & Pium V. vt in suis Bullis contra bannitos, & homicidas editis; & si banniti status Ecclesiastici capti fuerint post annum à die condemnationis sentẽtia cõtra eos exequi poterit absq; eo quòd acta, & processus exhibeantur, quia elapso dicto tempore, banniti non possunt audiri in defensionib⁹ suis, nec ad dicendum de nullitate sententiæ, sed Iudices ad executionẽ deuenire teneantur sub pœna excommunicationis, per motus proprios Pij IIII, & V, vt latè posui supra in quæst. 94. ad ver. põt ẽt dici.

17 Item † adde, ꝙ de iure cõi si bannitus captus fuerit, elapso biennio à die cõdẽnationis, à qua infra legitima tp̃a nõ fuerit appellatũ, nec reclamatũ, sentẽtia põt exequi sine productione processus, ẽt ꝙ bannitus dicat de nullitate, & instet vt acta, & processus exhibeantur, vt possit de nullitate ostendere. ita Gram. in decis. 24. per totum, & Gabriel. com. cõcl. tit. de sentẽ. concl. 4. nu. 14. 21. & 22. vbi latissimè, qñ præsumatur pro sentẽtia, & præsertim quando fuit lata contra cõtumaces, tamẽ melius esset videre ꝓcessũ.

Ibi, secus aũt. Adde, quòd sententia poterit exequi, etiã ꝙ verba banni solum dicerẽt, ꝙ fiat executio contra eum, si venerit ad Ciuitatẽ, puta Bononiæ. vt per Mars. in cons. 121.

18 sub nu. 21. Sed † aduertendum est, ꝙ erit necesse producere processũ, cũ nõ sufficiat ꝓducere sñiam, & bannũ solũ, quia nõ põt deuenire ad expeditionẽ sine causæ cognitione. Clar. supra in q. 54. vers. fin. & Farin. quæst. 11. sub nu. 6.

Quæstio XCVII.

SVMMARIVM.

1 *Condemnatus ad exulandum, potest à creditoribus refirmari in carcere, si ante sententiam fuerit dictum.*

2 Con-

2 *Condemnatus de aliquo crimine toleratur, quousq; finitur iudicium accusationis per eum contra aliquem institutum.*
3 *Mulier prægnans nõ punitur corporaliter. Nec relegatur, ibidem.*
Etiã, quòd esset prægnãs ex adulterio, ibid.
Etiam, quòd in carcere malitiosè concepisset, ibidem.
4 *Et quid obseruandum sit post partum.*
5 *Et an possit examinari.*
6 *Et quomodo probetur prægnans, remiss.*
7 *Item differtur executio sententiæ abscissionis manus post partum, donec nutrix fuerit reperta.*
8 *Executio sententiæ criminalis an fiat diebus festiuis.*
9 *Feriæ vnde dictæ.*

1 Ideamus. Adde † vt per Menoch. de arbitr. ind. quæst. 98. vide etiam Peguer. in quæst. crimin. cap. 22. vbi refert decisum fuisse, quòd condemnatio ad exulandum est differenda, & suspendenda, si ante condemnationẽ fuerat recomãdatus ꝓ debitis ciuilibus.

Est etiam differenda.

2 Adde† videdũ Capy. in decis. 25. nu. 4.

3 Differtur etiam. Adde, † quòd nedum non sumitur suppliciũ de muliere prægnante in quacunq; pœna corporali, sed nec in pœna relegationis, si verisimiliter caueretur aliqđ periculũ in partu, q͂a mulier sit debilis, non solita iter facere, etiam qđ esset ꝑgnans ex adulterio, & in carcere cõcepisset malitiosè, vt euitaret pœnã. Gomes. de delict. tom. 3. c. 13. nu. 38. & Io. de Anan. in c. intelleximus nu. 7. de. his, qui fil. occidunt, & per Gomes. loco ꝓcitato habetur, quòd executio † sententię
4 statim post partum debet fieri, si fuerit condemnata ad mortẽ naturalẽ, si vero ad aliã pœnã corporalẽ debet differri, donec sit fortis, vt possit eã sine periculo mortis pati: & si filius natus habet vnde possit alimẽtari, debet quęri nutrix, quæ ipsũ alat suis expẽsis: si vero non habeat bona, & nõ reperiatur nutrix, quę illum gratis nutriat, debet solui de publico: & si nõ reperiretur nutrix precio, nec gratis, illa mater cõdemnata debet seruari,
5 & executio sentẽtię differri. Et quod† cũ prægnãte benè possit agitari ꝓcessus, & iurare, & deponere tamq̃ pars, vel testis, nisi sit periculũ partus, quia ducatur de longè, & feratur sñia cõdemnatoria, licèt differatur executio, & quomodo
6 †probetur prægnãtia, latè per Maschar. de probat. concl. 1208. vol. 3.
7 Itẽ† adde, ꝙ ẽt esset differendũ, si esset condemnata ad amputationem manus, donec nutrix fuerit reperta. Alber. in l. Imperator la 2. ff. de stat. hom. Afflict. in constit. pessimũ nu. 16.

Quæro ẽt. Ibi, apud nos tamen.

8 Adde, †ꝙ ita fieri debet, vt dicit ẽt Bal. in d. l. penul. C. de ferijs, & de hoc etiam vide Boer. in decis. 259. nu. 8. vbi dicit, ꝙ nec in crimine læsę Maiestatis facienda est executio in diebus in honorẽ Dei feriatis, exceptuãdo tñ executiones cõtra insignes latrones ficdas, quę de iure
9 speciali omni tpe fieri possunt. & † feriæ dicuntur à feriendis victimis, eo quia erãt dies cessationũ ab opere, & ab epulis ferẽdis, in talibus enim ępulæ fiebãt. Fab. de Mõte leo. in prax. arbitr. fol. 478 part. 6. quæst. 3. vbi latissimè de materia feriarum, & quotupliciter consideretur.

Quæstio XCVIII.

SVMMARIVM.

1 *Ortis pæna quomodo possit à condemnato euitari, remissiuè.*
2 *Confugiẽs ad sacerdotẽ portãtẽ Eucharistiam, an, & quando liberetur.*
3 *Et quid si obuiet Cardinali, remissiuè.*
4 *Et qđ si meretrix petat cõdẽnatũ in maritũ.*
5 *Sententia post decendiũ quãdo retractari possit in criminalibus incõsulto Principe.*
6 *Et quid si sit lata vigore statuti, quòd cõtumax habeatur pro confesso.*
Felyn, impugnatur, ibidem.
7 *Absolutio põt retractari incõsulto Principe, si reus post absolutionẽ cõfiteretur delictũ*
8 *Laqueus si rumpatur, dum quis suspenditur, an reus liberetur.*
9 *Et quid in praxi Auctor obseruauerit.*
10 *Sodomita non liberatur, si frangatur laqueus, dum suspenditur.*
Lucæ de Penna error, ibidem.
Fab. de Monteleo lapsus, ibidem.
11 *Meretricem scienter in vxorem accipiẽs, est melioris conditionis, quam alij.*

Succes-

Vccessiuè videamus.

1 Adde, † quòd Cassan. super cõ suet. Burg. fol. 185. nu. 15. accumulauit vigintiquatuor casus, inqbus sm eũ condemnatus põt euitare mortẽ.

2 Sed pone. Item adde, † ꝙ forsan esset liberandus, si condẽnatus fuisset pro delictis, quæ immunitatẽ ecclesiæ haberent, secus autem si pro homicidio deliberato, vel pro assassinio, vel alio simili delicto; propter quod in Ecclesia non fuisset tutus, aliàs hoc absurdum sequeretur, quòd melioris conditionis esset condẽnatus, q̃ condẽnandus. sed in quocũq; casu arbitror, quòd in practica non esset liberatus, sed sentẽtia exequeretur. & de hoc vide etiam Couar. var. resolut. cap. 20. nu. 6.

3 Vlterius quęro. Adde † videndũ Barbat. in tract. de præstã. Card. in q. 9. pri. par. vbi impugnat hanc consuetudinẽ, siue priuilegium; & quatenus verum esset, illud pluribus modis limitat, scilicet in crimine falsi, læsæ Maiestatis, hæresis, vel horrendi criminis: & ibi etiam dicit, quòd tale priuilegium nõ posset exerceri per substitutũ.

Idem tenuit Plac. epit. delict. non bene visus per D. Clar. in cap. 34. hic allegato nu. 2. vbi multũ notabiliter impugnat, & detestatur dictã consuetudinem, siuè priuilegium, subdens si verè tale priuilegium à Papa emanatum fuisset, quòd in terris Imperij locum non haberet.

4 Quæro etiam. Adde, ꝙ idem tenuit Gugliel. de Bened. in repet. c. Raynutius fol. 108. nu. 249. vbi dicit, non esse de iure, & Boer. in decis. 217. nu. 20. dicit pluries vidisse hoc seruari in puella rapta petente raptorem; sed quò ad hominẽ condẽnatũ ad mortẽ, vidit seruari cõtrariũ: si hoc modo executio sentẽtię capitalis impediretur, vtiq; oẽs condẽnati, qui non haberẽt vxores, euaderẽt. & Iacob. de Beluis. ĩ sua pract. crim. in rubr. de iniur. nu. 33. dicit, condẽnatũ de iure non esse tradendũ meretrici, & hoc non põt fieri per Iudices de iure, vt dicit Cassan. in loco hic allegato, sed per Principem. Idem tenet Neuiz. in sylua Nupt. In ver. [est nubẽdum, sub num. 33. scilicet, ꝙ de iure communi, non possit hoc modo liberari, & ad hoc allegat tex. in l. commissum, C. de adult.

Item adde, si condẽnatus hoc modo esset liberatus, nõ posset dicere matrimonium esse nullũ, tanquam metu factum, vt per Couar. in 4. Decret. 2. par. 2. par. c. 3. §. 4. nu. 17. Et accipiẽs meretricẽ sciẽter ĩ vxorẽ est melioris cõditionis, quã alij, q̃a est cert⁹ de qualitate suæ vxoris.

Sed nunquid. Ibi. Scias tamen.

5 Adde, † quòd in multis casibus sentẽtia criminalis etiã post decendiũ retractari potest absq; cõsultatione Principis, secũdum Mars. in pract. crimin. §. oportunè, hic allegato, nu. 24. & Felyn. in c. cõsanguinei, & c. lator 7. declar. de re iud. vbi

6 inter alios casus ponit, quòd quãdo † q̃s cõdemnatus esset vigore statuti, quòd cõtumax habeatur pro cõfesso, eo casu poterit iudex retractare sententiã in cõsulto Principe, & Fely. seq̃tur Natt. cõs. 444. nu. 14. vol. 2. Verũ Boss. in tit. de remed. con. bann. nu. 3. impugnat dictum Felyn. & benè, alias sequeretur, quòd omnes sentẽtiæ criminales possent retractari à iudicibus sine licẽtia Principis, cum omnes sint latæ vigore d. statuti, quod esset absurdũ, & incõueniens, & valde periculosũ. Sed quomodocũq; sit, ego cõsulo iudicibus, vt nõ audeãt retractare sentẽtias capitales cõdemnatorias inconsulto Principe, ne aliq̃d mali eis cõtingat, & hoc consiliũ ẽt dedit Fely. in d. c. cõsanguinei, & in c. de his de accusat. & Bart. in cons. 107. & ita ego semꝑ obseruaui, (licet in omnibus Gubernijs mihi cõmissis magnã habuerim auctoritatẽ, q̃a semꝑ fui Gubernator in capite, gerendo vices Principis cum facultate gratiandi,) & ita faciendo, nemo errare poterit. in casu vero posito per Ias. in l. admonẽdi ff. de iure iur. quẽ refert Boss. in tit. si aduers. rem iudic. nu. 28. videli-

7 cèt, quod † q̃n absolutus postea fateretur delictum cõmisisse, sentẽtia posset retractari sinè aliqua cõsultatione Principis, & hoc seruaui, quia retractaui sententiã, siuè per Auditores meos seruari feci, eũ puniẽdo, & nõ curaui cõsulere Principẽ.

8 Vltimo quæro. Adde † Lucam de pen. in l. 1. col. 7. vers. sed pone damnatus C. de desert. lib. 12. vbi dicit, quòd Princeps est consulendus, q̃n est dubiũ, an id miraculosè

euenerit,& nõ interuenerit fraus,& pro testatus fuerit de innocentia, quem refert,& sequitur Boer.decis. 217. nu.18. Et in dubio p̃sumitur miraculosè factũ, vt per Alciat.de præsumpt. reg. 3. præsumpt.44. nu. 6. Et † cũ mihi euenisset casus in Ciuitate Asculana, vbi erã Gubernator de anno 1568.tempore PijPapæ V.in quodã bannito nuncupato *Finocchio*.Populus acclamabat illud miraculosè accidisse,& quod ideo non debebat amplius suspendi.Sed ego parũ credens huiusmodi miraculis, statim mãdaui Mag.D.Carolo Vitutio de Narnia locumtenenti meo, vt faceret laqueũ duplicari, quo duplicato bannitus remansit suspensus , & postmodũ reperij apud Cagno.in l.fauorabiliores nu.ff. de reg. iur.quem tunc non videram , quòd ita factum fuerat per Gubernatorem Ciuitatis Alexandriæ, & ibi dicit etiam Cagno. quòd liberatio nõ spectaret ad Magistratum,nec ad populum, sed tantum ad Principem.

10 Item † adde,quòd propter huiusmodi miraculum,dato, quòd condemnati venirent liberandi, hoc tamen non procederet in condemnato propter nefandũ vitium sodomię,quia laqueo fracto,pluries vltimo supplicio tradẽdus esset, donec cum effectu anima ab eius corpore separetur.vt tradit Luc.de Pen.in l.siuè ex prætoriano col.3.C.de exact.lib.12. quem sequitur Fab. de Monteleon. in praxi arbitr.par,4.fol.201.nu.406. Sed hoc mihi non placet.Nam si fractura laquei est signũ innocentiæ,ita potest esse innocens cõdemnatus ex hoc crimine, sicut condemnati ex alijs delictis.

Quæstio XCVI.

SVMMARIVM.

1 Iudex potest dare licentiam , vt condemnatus ad mortẽ per uiã occidatur, si dubitetur, q̃ dum ducitur ad supplicium , in itinere auferatur.

2 Condemnatus ad mortem nõ potest occidi.

3 Vilis persona potest cogi ad faciendum officium carnificis.

4 Salarium carnificis quantum debeat esse.

5 Carceratus , qui poterat condemnari ad opus publicum,potest condemnari ad officium carnificis.

Itẽ potest Iudex facere gratiã reo morituro, si velit dictum officiũ exercere, ibid.

6 Iudex,qui reum mortis occidi fecit nõ pro tribunali,nec in loco solito , sed in conuiuio,& delitijs; vt meretriculæ complaceret,quæ uolebat id videre,quomodo sit puniendus.

7 Delinquentes debent publicè puniri , nisi de licentia Principis,& ad requisitionem parentum .

8 Ignis pœna quando imponatur, remiss.

9 Animal irrationale si delinquat, an teneatur Dominus.

Deformatus ab aliquo animali,ob deformitatẽ nõ potest agere contra dominũ,ibid.

Occidens animal ad defensionem non tenetur domino,ibid.

10 Et si coierit cum muliere, cõburitur vna cum ipsa.

11 Sententia condemnatoria ad mortem, non exprimens genus mortis, quomodo sit exequenda.

12 Et quid de sententia condemnante ad plures pœnas.

13 Et quid seruetur in practica.

14 Bannitus ad caput,& furcas, quomodo sit puniendus.

15 Furcarum pœna an sit maior amputatione capitis,vel è contra.

Væro quæ sit forma.

1 Adde , † quòd condemnatus ad mortem,si dubitatur,q̃ auferatur in itinere,datur cõmissio à superiore priuatis,quòd si fieret violentia in itinere,gladio occidatur:& tales occidẽtes non committunt homicidium punibile,quia videntur occidisse,vt publica persona , Bart. in l.additos,C. de episc.

2 Aud. alias † sine commissione prædicta non posset occidi impunè, secundũ Barthol. de Cap. vt ibi refert Bald. Bart. & Alex.in l. eisdẽ, §. trãsfugas ff. de sicar. Affl.in cõstit.terminũ vitę nu. 22.fol.52.

Sed q̃ro nunq̃d. Sed pone, q̃ in Ciuitate,Ibi.Dicit aũt ibi Paris.

3 Adde, † q̃ idem tenet Rip.in tract. de remed.præseru. contra pestẽ nu. 126. q̃ vilis persona potest cogi ad faciendũ officiũ carnificis,præstito sibi cõdigno salario,

lario,& nõ ꝓbatur per tex.in d.l.diuus,
4 † quòd debeat esse quinq; aureorum,vt dicit Paris. in loco hic allegato,q͞a tex.il le loquitur in Pręside,& officiali,& hodie illa lex est correcta per tex.in authẽ. vt nulli Iud.§.fin.ita declarat Ioã. Ant. Nigr.in c.grauamina nu.100. & ego nũ quam vidi in practica, ꝙ soluãtur q͞nq; aurei,sed vnum scutũ tantũ,q͞n quis suspẽditur, & duo, q͞n in frusta diuiditur; tamen consuetudo loci attenditur.
5 Itẽ† adde,ꝙ si Iudex habet plures carceratos,inter quos sit vnus,qui possit cõdemnari ad opus publicũ, poterit éum condemnare ad faciendũ officiũ carnificis ad tempus, vel in perpetuum, iuxta qualitatẽ delicti;& poterit ét iudex facere gratiã reo morituro, dummodo exerceat d.officiũ, vt per Parid. in tract. de syndic. verb. maniuoldus, & Foller. in pract. crim. in verb. pœnis debitis, nu. 19.cum sequen. Sed ego dubito, quòd non possit facere gratiã inconsulto Principe.
6 Item quæro. Adde,† quòd quidã iudex habens meretriculã in mensa petentem ab eo hominẽ reum mortis coram se occidi,quę asserebat, quòd nunq͞ viderat hoc, & iudex, vt complaceret meretriculę, sic fecit; & q͞rebatur, an ille iudex censendus esset homicida,q͞a reũ moriturũ non pro Tribunali,& in loco solito, sed in cõuiuio, & delitijs occidi fecerat;& adductis per Doctores pro, & contra pluribus argumẽtis,fuit ille Iudex expulsus à Curia, quia miscuit sanguinem epulis, & delitijs.ita refert Io.de Anan.in c.cum iuramento nu. 5.
7 Item † adde,quòd executiones delinquentium debent fieri publicè, & non occultè,nisi ex licentia Principis, & ad requisitionem parentum, vt tenet Affl. in constit.Monarchiam in 6.notab.

Vnum tamẽ in hoc proposito.
8 Adde † Gãd.de Malefic.in tit. de pęn. 24.col.& Cassan.in consuet.Burg. rubr. 1.§.5.num.3.fol.181.vbi ponũt quindecim casus,in quibus,delinquẽs cõburit. vide ét Duen.in reg.113.vbi ét plenè.
9 Quæro ét. Adde,† hic incidenter, ꝙ animal generis mansueti, vt puta equus,si vulnerauerit, vel occiderit,Dominus equi tenetur offenso ad expensas curationis, & ad operas amissas,& ammittẽdas,si inutilis factus esset; vel quod detur animal ꝓnoxa. l. ex hac lege,& ibi glos. in verb. non recipiat,& l.1.ff.si quadr. paup.feris. dicat. & tenetur etiam,ꝙ equus nõ esset calcitrosus, hoc est suetus aliàs calcitrare, Andr. de Alfer. in cõs.27.nu.8.tom.1. inter cons. crim.diuers.fol.18.& in hac materia vide Maria.Soci.& Abb. in c. si bos de iniur.& damn.dat. vbi plenè.Sed si offensus remanet deformatus, nõ potest agere ad deformitatẽ contra dominũ equi, siue alterius animalis, sed solũ ad expensas,& operas amissas, vt dixi,secundum Roman.in cons.378. & occidens equũ, siue canẽ, vel aliud animal ad defensionem,non tenetur,Io.de Amicis in cons. 117. per totum.

Ibi. Prout etiam hoc casu.
10 Adde, † ꝙ de hoc est tex. in c. mulier 15.q.1.quod animal irrationale habens accessum ad mulierem,comburitur vnà cum muliere.
11 Vltimo quęro. Adde, † ꝙ si aliquis fuerit condemnatus ad pœnam mortis, & non dixerit Iudex ad quam mortem,siuè furcarũ, siuè amputationis capitis; debet inspici, quod crimẽ commiserit,& si habet certã mortis speciem constitutam: eo modo, quo lex statuit,infligatur; & si non habet certam speciem, recurrendum est ad interpręationem ipsius Iudicis,vel successoris;quæ interpręatio seruabitur, dumtamen modum solitum in talibus, aut rationis debitũ non excedat,Luc.de Pen. in l.1.nu. 22.C.de desert.lib.12.

Ibi,ita tñ,vt incipiat à minori.
12 Adde,†ꝙ ita tenẽt Bart. & Io.de Plat. in d.l.omnes,& Fran.Mar.in decis.898. par.2.

Ibi,si verò pœnæ corporales.
Adde, ꝙ Couar.var.resolut. lib. 2.cap. 10.nu.9.tenet, ꝙ non sit inchoãdum ab amputatione membri;nã lẽta mors,quæ tot cruciatibus affligit delinquentẽ, solet reum in blasphemias,& salutis æternæ desperationem inducere; sed si leuis pœna ꝑcederet, vt si traherẽt ad caudã

equi per terrã, vt sępè solet fieri in facinorosos homines, nõ ita induceretur ad
13 disperationem. sed † consuetudo seruat contrariũ, scilicet quod prius ad amputationem manus deuenitur,& postea ad pœnam mortis,& ita pluries seruari feci.

Ibi, & ideo si quis.

14 Adde,quòd† Io.de Anan.in d.c.fin. de collus.nu. 10. dicit, quòd si aliq̃s fuerit bannitus ad caput, & ad furcas, & non appareat ex quo delicto fuerit primò bãnitus,quòd aliq̃ dicunt,primò suspẽdendum esse,deinde decapitandũ; & alij dicũt, quòd tãtùm in capite puniri debet, quia illa est minor pœna, & nihil determinat. & quòd amputatio capitis sit mi
15 nor pœna, † & mitior, quàm pœna furcarũ, tenet Bart.in l.capitaliũ §. serui ff. de pœni.& Cassan.in cõsuet.Burg. rub. 1.§.5.nu.1.& 2. vbi dicit, quòd eligẽda est pęna amputationis capitis, tanquàm mitior:subdit,quòd contrariũ est in Frãcia,'& ẽt videtur velle defendere, quòd furca est minor pœna.

Quæstio C.

SVMMARIVM.

1 *Vspensus, an, & quando possit de furcis tolli.*
2 *Io.de Anan.impugnatur.*
Iudex non permitens corpora delinquentium sepulturæ tradi, pœnam incurrit,si non erant cõdemnati,vt in loco patibuli relinquerentur,ibidem.
3 *Bannitus siue exulatus ab aliquo loco, si moritur pendente exilio non poterit in dicto loco sepeliri sine licentia superioris.*
4 *Suspensi cadauer,an, & quando possit tradi ad anotomiam.*
5 *Pinguedo hominis an possit retineri à Medicis in foro conscientiæ.*
6 *Vestes condemnati ad mortem cuius sint tam in Regno Neap.quàm in statu ecclesiastico.*

Vltimo quæro. Ibi. Hoc tamen intellige.

1 Adde † hoc procedere, si fuerit suspensus in patibulo cõsueto, & deputato;secus si alibi,quia tunc sine licẽtia posset tolli, secundum Io. de Anania
2 in c.fures nu.2. de furt. † Sed ego credo hoc verum non esse, quia nescio videre causã differentię,quare potius à loco insolito, quàm à loco consueto sine licẽtia tolli possit; imo multo minus à loco insolito, in quo nõ sine maxima causa executio facta fuerit, vt est,q̃n suspẽduntur in loco proprio,in quo delictũ fecerunt; & ideo semper est petenda licentia à iudice,& ita semper vidi obseruari. & si iudex non permitteret, quòd corpora defunctorum sepulturæ traderentur, (qui non essent cõdemnati, vt relinquerẽtur in loco patibuli,)incurrit pœnã priuationis officij, & exilij, ac etiã teneretur reficere passis iniuriã, & omnẽ læsionem. arg. tex. in auten. vt nulli iud. §. & hoc peruenerit, & ita habetur per Afflict. in coustit.Regn.si quis aliquẽ nu. 12. quæ est vltima omniũ constitutionum. & de hoc vide etiam Couar. variar. resolut. lib.2.c. 1. num.11.vbi latè q̃bus vltimo affectis supplicio iustè possit negari ecclesiastica sepoltura: & quæ cadauera ex iusta causa,vt terror cęteris incutiatur, insepulta relinqui possint.
3 Item adde,† quòd similiter q̃n quis est relegatus, vel bannitus ab aliquo loco, vel ciuitate, si pendente tempore exilij, vel banni moriatur, non poterit sepeliri in loco,à quo erat exulatus, siue bannitus absq; licentia superioris. ita Gomes. in c.14.nu.8.sic allegato vbi latè.

Quęro nunquid in fine.

4 Adde, † quòd ita ratione publicæ vtilitatis tenent Curt.& Lancellot.Deci.in l.imperium ff.de iurisd.omn. iud. Tamẽ Rip.in tract. de remed.p̃seru.conr. pest. num. 142.& sequen.attestatur, quòd de consuetudine requiritur Principis, aut damnati licentia:& ibi etiam dicit,quòd solẽt Phisici officia solemnia pro anima anothomizati decantari facere,& ipsius ossa sepulturæ cum debitis funeralibus tradere;sed Menoch. de arbitr. iud. cas. 285.nu.10.dicit, quòd remittitur arbitrio Iudicis; subiungit tamen tutius esse Principis voluntatem perscrutari.
5 Item adde,† quòd Ioãnes de Anan.in c.fures extra de furt.nu.3.dicit, quòd vidit dubitari, an Medici in foro cõscientię valeant retinere aliquid p[...]edinis [...] ho-

de homine dato ad anatomiam, vt alijs mederi poſſint.

6 Quęro etiam. Adde, † q; in Regno Neapolitano de conſuetudine ſeruatur, quòd maniuoltus habet veſtes viles, quibus reus ad iuſtitiam ducitur, ita atteſtatur Io. Ant. de Nigr. in c. grauamina nu. 100. & ita vidi ſeruari tam in dicto Regno, quàm in ſtatu eccleſiaſtico: ſed de raro ſuper hoc oritur controuerſia, quia executores ex poliant reos bonis veſtimentis, antequã ducantur ad iuſtitiam. Et per hęc ſit impoſitus finis huic meo labori ad Laudẽ, & honorem Omnipotentis Dei, & Beatæ Mariæ Virginis meæ Aduocatæ, ac Apoſtolorum Petri, & Pauli, quorum glorioſo martirio præſens dies eſt conſecratus, dum ſecunda vice in vtroq; ſtatu Sereniſſimi Ducis Parmæ Domini mei in prouincijs Aprutij præeram. Amen.

FINIS.

PARMÆ.
Apud Eraſmum Viothum. M. D. XCVII.